

ಶ್ರೀ.

ಶ್ರೀಮತ್ಸುಹೇಶೂರ ಪುರವರಾಜೀಶ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜ
ವಡೆಯರವರಿಂದ ಕರ್ಣಾಟಕಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ

ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯ

ವೆಂಬ ನವೀನಕಥೆಯು

ಆರ್ಯಮತಗ್ರಂಥ ಪ್ರವರ್ಧನೀಸಭಾ ಮ್ಯಾಸೇಜರ್
ಗುಂಡ್ಲುಪಂಡಿತರು ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಥಾಚಾರ್ಯರಿಂದ
ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

1909

Printed by

A. R. Venkatesa Setty, at

Sreemuth Kanyaka Parameswari Press.

MYSORE.

COPYRIGHT SECURED

Price Rs. 4½]

[ಕ್ರೆ.ಯ 8 || ರೂಪಾಯಿ,

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯಾಗಿ ಬಿಕರೀಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

			ರೂ—ಆ—ಪೈ
ಸೌಗಂಧಿಕಾವರಣಯ.	...	...	೪—೪—೦
ಕಾಣಿಕೆಯಿಡೆ.	...	...	೨—೦—೦
ಸಹಸ್ರಾಯುಚರಿತ್ರೆ.	...	...	೨—೦—೦

ಜುಲೈ ೧೦ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ೧ ಪ್ರತಿ ಕಮಿಷನ್ ಕೊಡುವೆವು.

ಅವೆಕ್ರಿಸುವವರು ಈಕೆಳಗಿನವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದುತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಗುಂಡ್ಲುಪಂಡಿತರು ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಚಾರ್ಯ.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್,

ಆರ್ಥಿಕತಾ ಗ್ರಂಥಪ್ರವರ್ಧನಾಸಭಾ ಮೈಸೂರು. ಕೋಟೆ,

ಡೋರ್ ನಂ|| ೫೧೩.

ವಿಜ್ಞಾನಪತ್ರ.

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ಶ್ರೀಮುಮ್ಮಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ
ಜಬ್ಬಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ರವರಿಂದ ಲೋಕೋಪಕಾರಾರ್ಥವಾಗಿಯೂ,
ರಸಿಕ ಜನಾನಂದಕರ ಮಾಗಿಯೂ ರಚಿಸಿದ “ ಸೌಗಂಧಿಕಾಚರಣಿಯು ”
ವೆಂಬ ನವೀನ ಕಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಿಂಟುಮಾಡಿಸಿ ಪ್ರಚುರಮಾಡಲು ಶ್ರೀಮ
ಸ್ಮಹಾರಾಜ್ಞೆಯವರಾದ ರೀಜಂಟರು ವರ್ತಮಾನ ಮಹಾಸನ್ನಿಧಾನ
ದಿಂದ ಯುಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿರಾಯರಿಗೆ ಆಪ್ಪಣೆ ಆದದನ್ನು ಸದರಿಯ
ವರಿಂದ ಲಿಖಿತಮೂಲಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದು ಪ್ರಿಂಟುಮಾಡಿಸಿರುತ್ತೇನೆ.

ಆಸ್ತಿಕ ಮಹಾಶಯರು ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಂಟುನಿಂದ ಇರತಕ್ಕ
ನ್ಯೂನಾತಿರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನೋಡದೆ ವಿಷಯಾನುವಾದದಿಂದ ಮನಸ್ಸಂತೋಷ
ಪಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆನು,

 ಗುಂಡ್ಲುಪಂಡಿತರು ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ,

ಮ್ಯಾನೇಜರ್

ಆರ್ಯಮತಗ್ರಂಥ ಪ್ರವರ್ಧಿನೀಭೂ, ಮೈಸೂರು ಕೋಟೆ,

ಡೋರ್ ಸಂ|| ೫೦೩.

ವಿಷಯಸೂಚಿಕೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ.

೧. ಇವ್ಯದೇವತಾ ಪ್ರಾರ್ಥನಾಪೂರ್ವಕ ರತ್ನ ಪುರಿವರ್ಣನೆ, ಸುಚರಿ
ತ್ರಸುಹಾರಾಯನ ಗುಣನಿರ್ಣಯ.
೨. ವಾಸುದೇವಾಗಮನ, ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನಿಗೆ ಮುಂತೋಪದೇಶ.
೩. ದೇವೀಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ, ರಾಯನಿಗೆ ಮಾಕಂದಫಲಪ್ರದಾನ,
೪. ಗುಣವೆತ್ತಿಗೆ ಗರ್ಭಧಾರಣ, ದೌಹ್ಯದಲಕ್ಷಣ, ಸುಗಂಧರಾಜಕು
ಮಾರೋದಯ,

೧. ಸುಗಂಧರಾಜನಿಗೆ ಅನ್ನಪ್ರಾಶನಾದಿ ಚತುಷ್ಟಪ್ತಿ ವಿವಿಧ ಪರಿಹಾರ, ಸಮಾವರ್ತನ
೨. ಸುಹರಿತ್ರರಾಯನಿಗೆ ದೇವಿಯು ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಅನತಾರಸಿಮಿತ್ತವಂ ಸೂಚಿಸುವ ಇತಿಹಾಸಕಥೆಯನ್ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದು.
೩. ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶದಿಂದ ದೇವೀಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಪುರಸ್ಕರಮಾದ ವಿರಾಡ್ರೋಪವರ್ಣನ, ಶ್ರೀನಗರವರ್ಣನ, ಅಸೋದ್ರೋಪವರ್ಣ, ಚಿತ್ರೆಪ್ರದಾನ
೪. ಸುಗಂಧರಾಜನಿಗೆ ಯುವರಾಜ್ಯಭಿಷೇಕ, ಚೈತ್ರಜಾತ್ರಾ.
೫. ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಅನತಾರಸರೂಪಣ, ದೇವಲೋಕದಿಂದ ನೆಜ್ಜೆಯುಧಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ವತನವಾದದ್ದು, ಲೀಲಾಶುಕಾಗಮನ.
೧೦. ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ವಿರಹವರ್ಣನ, ದೇಶದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಯಂವರ ಪತ್ರಕಾಪ್ರೇಷಣ, ಕಳಂಗೆಪುರಿಗೆ ಸುಗಂಧರಾಜನ ಆಗಮನ.
೧೧. ಕೆಳಂಗನಗರಿಗೆ ಸಕಲ ಭೂಮಾಲಿಂಗಮೆನ್ನೆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಹೃದ್ರಿಕಾವಿಹಾರ, ಸ್ವಯಂವರ ಸಭಾನುಂಟವಪ್ರವೇಶ.
೧೨. ಸ್ವಯಂವರ ನುಂಟವಕ್ಕೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಆಗಮನ, ವಣನಿರೂಪಣ, ಸುಗಂಧರಾಜನಿಂದ ವಜ್ರಪಣೋದ್ಧಾರದಿಂದವರಾಕ್ರಮವರ್ಣನ.
೧೩. ಹರಾವತ ಗಜಾವತರಣ, ಉಗ್ರಬಾಹುವೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನುಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪವನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿದ್ದು.
೧೪. ಗಜಲಕ್ಷ್ಮಣನಿರೂಪಣ, ಸುಗಂಧರಾಜನು ಗಜವಣ ಸಾಧನಾರ್ಥವಾಗಿ ತರಳ ಸೌಗಂಧಿಕಾಸರೋವರಕ್ಕೆ ಹೋದದ್ದು.
೧೫. ಉಗ್ರಬಾಹುವೆಂಬ ಸಂಹರಿಸಿ ಗಜವಣನೆಂಬ ತಂದೆದ್ದು.
೧೬. ಉಪ್ಪೈತ್ತವ್ರಸನೆಂಬ ಅಶ್ವರತ್ನಾವತರಣ ಅಶ್ವಲಕ್ಷ್ಮಣನಿರೂಪಣ.
೧೭. ಸುಗಂಧರಾಜನು ಅಶ್ವಪಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಇಳಾನ್ಯತಮಾಡಲಿನಜ, ಪುರಿಯುಂಸಾಧಿಸಿ ಕುಸುಮಲತಾದೇವಿಯುಂ ಗಾಂಧಾರ್ವಿನಿವಾಹನಂ ಗೈದುಳ ಕೆಯಿಂದ ಅಶ್ವದವೃತ್ತಾಂತನಂ ತಿಳಿದದ್ದು.

೧೪. ಜಂಝಾನಾರುತನಂ ಸಂಹರಿಸಿ, ಕುಸುಮಲತಾವೇವಿಯೊಡಗೂಡಿ ಅಶ್ವವಣವಂ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ತಂದಿತ್ತ ಕಥೆ.
೧೫. ರತ್ನ ಪರೀಕ್ಷಾಲಕ್ಷಣನಂ ವಿವರಿಸಿಯಿರುವುದು.
೧೬. ಪುರುಷಾನುಗುಣವರ್ಣನ, ಶಿವತತ್ತ್ವಶ್ರವಣ, ವಿಜ್ಞಾತರುದ್ರಾಕ್ಷಬಿಲ್ವ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀಮಂತ್ರ ಮೂಡಾತ್ಮ್ಯವಂ ವರ್ಣಿಸಿರುವುದು.
೧೭. ಪಾರ್ಥಿವಾದಿಲಿಂಗಪೂಜಾಕ್ರಮವು, ಶೈವವ್ರತಂಗಳು, ದುರ್ಧರ್ವ ಸೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸಸಂಹಾರ ಪಾತಾಳಲೋಕಗಮನ, ಮಾಲಿನೀಗಂಧರ್ವವಿವಾಹ, ಚಿಂತಾಮಣಿ ವಣವಂಸಾಧಿಸಿ ತಂದಿತ್ತ ಕಥೆ.
೧೮. ಪಾರಿಜಾತಾವತರಣ, ವನ ನಿರ್ವಾಣಕ್ರಮ, ದೋಹದಲಕ್ಷಣ, ವಾಪೀಕೂಪತಟಾಕನಿರ್ವಾಣಕ್ರಮಗಳು.
೧೯. ಸುಗಂಧರಾಜನು ಭೇದೋಪಾಯದಿಂದ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನಂಸಂಹರಿಸಿ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವಂ ಕಂಡವೃತ್ತಾಂತಗಳು.
೨೦. ವಸಂತಯುತವರ್ಣನ, ಗಂಧರ್ವಸ್ತ್ರೀಯಾದ ಮುಂದಾರಮಾಲಾ ಸುಭೋಗ್ಯಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವಣವಂಸಾಧಿಸಿ ತಂದಿತ್ತದ್ದು ಸಹಾ.
೨೧. ಪದ್ಮಿನ್ಯಾಭಿ ಜಾತಿಸ್ತ್ರೀ ಲಕ್ಷಣ, ಜಲಕ್ರೋಧಾವರ್ಣನ, ಬೃಂದಾರ ಕಾಯೋಗ್ನಿನೀ ದರ್ಶನಸಹಾ.
೨೨. ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರನಿರೂಪಣ, ವಾಮುದೇವಯುಖದರ್ಶನ.
೨೩. ಕ್ರೌಂಚದ್ವೀಪಪ್ರವೇಶ, ಜಯಂತಾದಿಸಮಾಗಮ, ರಂಭಾದಿಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳವಣವಂ ಸಾಧಿಸಿ ತಂದಿತ್ತದ್ದು.
೨೪. ಕೌಪುಧೆನ್ನವುಗಮನ, ಶಕುನಶಾಸ್ತ್ರಗೋಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವಿವರಣ.
೨೫. ಅಘಾನ್ಮರವರಾಜಯ, ಕಾಮುಧೇನುವಣವಂಸಾಧಿಸಿ ತಂದಿತ್ತದ್ದು.
೨೬. ವೈದೀನುಯಾನಾವತರಣ, ವಿಮ್ಬಚಿತ್ತರಿಂಪ ವಿಮ್ಬಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ ಶ್ರವಣ, ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಲಕ್ಷಣ, ಅರ್ಚಿರಾದಿಸಮಾರ್ಗಪ್ರಶಂಸೆಸಹಾ.
೨೭. ಕರಾಳನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನಂಜೈಸಿ ವೈದೀನುಯಾನವಣವಂ ಸಾಧಿಸಿ ತಂದಿತ್ತದ್ದು.
೨೮. ಶುಕಮುಖದಿಂದ ಸಾಮುದ್ರಿಕಾ ಲಕ್ಷಣವಂಕೇಳಿ ಸೌಗಂಧಿಕ ದೇವಿಯಿಂದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ಸ್ವಯಂವರ ಮಾಲಿಕಾಧಾಣ ರಾಜಾಧಿರಾಜರಿಗೆ ಲಗ್ನವತ್ರಿಕಾಪ್ರೇಷಣಸಹಾ.

೩೩. ಕಳಿಂಗ ಚಗರಕ್ಕೆ ಸುಪರಿತ್ರ ಮಹಾರಾಜನಾಗಮನ, ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಸುಗಂಧಿಕಾಜೇವಿ ಕುಸುಮಲತಾಜೇವಿಯರ ವಿವಾಹ, ರತ್ನ ಪುರವ್ರವೇಶ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಮೂರ್ಧಾಭಿಷೇಕ ಸುಪ್ರೋತ್ಸವಸಹಾ ವರ್ಣಿಸಿರುವರು.
೩೪. ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಮಕರಂದ ಪುಷ್ಪ ಪಂಚರೇಖ ಕುಮಾರೀ ದಯಾ ಜಾತಕರ್ಮಾದಿ ವಿವಾಹವರ್ಯಂತನಿರೂಪಿಸುವರು.
೩೫. ರಾಜಧರ್ಮ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಕ್ಷಮೇವ ಯಾಗವೆನವಾಡಿದ್ದು, ಬಿಳಕ ಸುಚರಿತ್ರನು ವಾಸಪ್ರಸ್ಥಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಿಸ್ತು ರವಾನುದೇವತೆಬೋಧಿಸುವ ಕುರಿತು ತಿಳಿಸಿದ್ದು.
೩೬. ಲೀಲಾಶುಖ ಮುಖಸಚನದಿಂದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗ ರೂಪ ಜ್ಞಾನವಂದಿದ್ದು, ಜಯಂತ ಸುರಾಚಾರ್ಯಗಮನ, ಮಕರಂದನಿಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ, ಪುಷ್ಪದಂತನಿಗೆ ಯುವರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕ, ಮಕರಂದನಿಗೆ ದೇವಿಯರ ವರಲಬ್ಧವಾದ ಚಂದ್ರಹಾಸನಂ ಕೊಟ್ಟು ಸತೀಸಮೇತನಾಗಿ ಮಿತ್ರನೊಡಗೂಡಿ ವಸಂತವನ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ವಾಮುದೇವ ಋಷಿದರ್ಶನಾನಂತರ ದೇವಿಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ, ಸಮುದ್ರಮಥನಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರೀರಸಾಗರ ಸಾವಿರಾಪ್ಯವೆಂಜೊಂದಿ ಸಮುದ್ರಮಥನಾನಂತರ ನಿಜವಸ್ತುಲಾಭವೆನ್ನೆದಿ ದೈತ್ಯಪರಾಜಯವೆನವಾಡಿ ಅಮರಾವತೀಪುರ ಪ್ರವೇಶವೆಂಗೈದು ದೇವತಾಸಮೂಹದಿಂದ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತನಾಗಿ ಇಂದ್ರಪದವಿಯೋಳ್ ಕುಳಿತು ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವೆನ್ನನುಭವಿಸುತ್ತೆ ಲಿದ್ದನೆಂಬ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ವರ್ಣಿಸಿಯಿರುವರು.

ಸುಗಂಧರಾಜನಕಥಾ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯ.

ಶುಕ್ಲಾಂಬರಧರಂವಿಷ್ಟಂಶಶಿವರ್ಣಂಚತುರ್ಭುಜಂ || ಪ್ರಸನ್ನ
ವದನಂಧ್ಯಮಿತ್ಸರ್ವವಿಘ್ನೋತಾಂತಯಿ || ೧ || ಯಾಕುಂದೇಂದುತು
ಮಾರಹಾರಧವಳಾ ಯಾಶುಭ್ರವಸ್ತ್ರಾವೃತಾ | ಯಾವೀಣಾವರ
ದಂಡಮಂಡಿತಕರಾ ಯಾಶ್ವೇತವದ್ಮಾಸನಾ || ಯಾಬ್ರಹ್ಮಚ್ಯುತ
ಶಂಕರಪ್ರಭೃತಿಭಿದ್ವೈಸ್ಸದಾಪ್ರಾಜಿತಾ | ಸಾವೂಂಪಾತು ಸರೆ
ಸ್ವತೀಭಗವತೀನಿಶ್ಯೇಷಜಾತ್ಯಾವಹಾ || ೨ || ಜಯತ್ವಂದೇವಿಚಾ
ಮುಂಡೇ ಜಯಭೂತಾಪಹಾರಿಣಿ || ಜಯಸರ್ವಗತೇದೇವಿ ಭದ್ರ
ಕಾಳಿನೋಸ್ತುತೆ || ೩ ||

ಕಲಿಯುಗದಾದಿಂಶ್ಚ ಜನಿಸಿ ನಂದನಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಗರ್ವದಿಂ |
ಬಲಿದ ನಿಶುಂಭಶುಂಭರನು ಭಂಜಿಸಿ ಯಾದವವಂಶಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ ||
ಬಲಯಿಸುಮಂದದಿಂದೆ ಮಹಿಶೂರ ಮಹಾಬಲಶೈಲಶೃಂಗದೊಳ್ |
ನೆಲಸಿದ ಲೋಕಮಾತೆ ಪರದೇವತೆ ಪಾಲಿಸುಗೆಮ್ಮಭೀಷ್ಮಮಂ || ೧ ||

ಶ್ರೀಮದ್ಜ್ಞಾನಬಲೈಶ್ವರ್ಯವೀರ್ಯತೇಜಸ್ಸೌಶೀಲ್ಯನಾತ್ಮೈಶ್ವ
ಮಾರ್ದವಾರ್ಜವ ಸೌಹಾರ್ದ್ರ ಸೌಲಭ್ಯ ಸೌಕುಮಾರ್ಯ ಕಾರುಣ್ಯ
ತಾರುಣ್ಯ ಮಾಧುರ್ಯಗಾಂಭೀರ್ಯಚಾತುರ್ಯಾರ್ಥದಾರ್ಯಸ್ಥೈರ್ಯ
ಭೈರ್ಯಶೌರ್ಯವಿರಾಕ್ರಮಾಪ್ಯಂತಾಪರಿಚ್ಛೇದ್ಯನಿತ್ಯನಿರವಧ್ಯ ನಿರತಿ
ಶಯ ನಿರವಧಿಕ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಣಪರಿಪೂರ್ಣಯಾದ, ಸಕಲಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ
ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿಸಂಹಾರಕಾರಣಕರ್ತ್ರಿಯಾದ, ದೇವಕಂಟಕರಾಗಿ ತವೋಬ

ಒಂದು ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಪರಾಜಯವೆಂಬುದಾದ ಮುಂಚೆ ನಿಶುಂಭ ಚಿಂತೆ
 ನ ಮಾಡುವ ಕತ್ತೆ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಕೂಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಮಹಿಮಾ
 ಸುರನು ಕೂಗುವ ಮೆಟ್ಟು ತ್ರಿಶೂಲದಿಂದ ಮಂಡಿಸಿ ಅತನ ಪರಿವಾರವು ಸ
 ಕರಾರುಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟು ಕೊಡುವುದು, ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣು ರುದ್ರೇಂದ್ರಾದಿಗಳ
 ಪರಿವಾರವು ಪೂರ್ವದಂತೆ ಮಾಡಿ, ಆವರಿಗಳೆಂಬ ಕೊಟ್ಟು ಭೂಲೋ
 ಕಕ್ಕೆ ಸತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹೇಶ್ವರವರಾಧೀನರಾದ ರಾಜಕುಮಾರರು
 ರೂಪರಾಜ ಭಾವನೆಯಂತೆ ಕೂಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಶ್ರೀಮನ್ಮಹೇಶ್ವರ
 ಸ್ವರೂಪವಾಗಿರುವ ಮಹಾಲಾಚಲವು ನೆಲೆಗೊಂಡು ಸಕಲಕಾಮಿ
 ರಾರ್ಥಗಳು ಕೊಟ್ಟು, ಕರ್ತಾಟಕರಾಜರಾದ ಯದುವಂಶಭೂಪಾಲರಿಗೆ
 ಸಂತಾನವರೂಪವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೆ, ಜಗದ್ರಕ್ಷಣವು ಮಾಡುವ
 ಅಪರೀತಿಯಾದ, ನರವೈಷ್ಣವರೂಪಿಯಾದ, ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣು ರುದ್ರೇ
 ನ್ದ್ರಾದಿಗಳ ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹೇಶ್ವರವರಾಧೀನರಾದ ಪರಿವ
 ರವು, ಜಗದ್ರಾಜನಾದ ರುದ್ರೇಶ್ವರ ಮೂರ್ತಿಯ ಮೊದಲುಗೊಂ
 ದು ದೇವತೆಗಳಾದ ಸುರನು, ತ್ರಿಶೂಲ ಸಕ್ತಶತ್ರುದ್ಭಯವಾಖ್ಯಾ
 ನಗಳಾದ ಸುನಂದರಾದ, ಆಯುಷ್ಯವಂತರಾದ, ಅನೇಕ ರೂಪಮಾ
 ರಾಧಾರ್ಥಿಯಾದ, ಅನೇಕ ವಿಷ್ಣುಯುಧಾಭರಣಗಳಿಂದ ಧರಿಸಿ ಕುಂಕು
 ಮದ್ರಾಜಕೂಟದಿಂದ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದಲಂಕಿತರಾಗಿ ಸರ್ವಮಂ
 ಗಲಯವ ಮಾಡುವವನಾದ, ಎನ್ನ ಕೂಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಶ್ರೀಶಾ
 ನಮಃ ಸ್ತುತಿಯಿಂದ ಮಹಾದೇವಿಯ ಚರಣಕಮಲಗಳಿಂದ ಭ
 ಕ್ತಿಯಿಂದ ಸೌಂದರ್ಯವೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಸುಖಾಂಗವೆನಿಸಿ ಈ ನವೀನಕೃತಿಯು
 ರೋಚನೀಯವಾಗಿ ಅಪರೂಪವಾಗಿರುವಂತೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಮಾ
 ರು, ಅದಕ್ಕೆ ಕಪಿಲಾಕಾಂಡಿನಿಮಣಿಕರ್ಣಿಕಾತ್ರಿವೇಣೀಸಂಗಮದೊ
 ಳು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡುಕೊಂಡು ರೂಪಗೊಂಡು ಪರಶುರಾಮಾದಿಗಳಿಂದ ಪೂ
 ಜಿತರಾಗಿ, ಪೂಜಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಸಕಲಾಭೀಷ್ಟವಂ

ಕೊಡುವುದು

ಮಹಾದೇವತೆಯೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮೆರೆಯುವ ಪಾ

ಪರಮಪೂಜ್ಯವಾದ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹೇಶ್ವರನು

ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಯನ್ನಿಷ್ಟಾರ್ಥ

ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಯನ್ನಿಷ್ಟಾರ್ಥ ಮಾಡುವುದು ೩.

ಮುಂ ಕೊಟ್ಟು ಸಲಹಬೇಕೆಂದು ನಮಸ್ಕಾರವಾರವಾಗಿ ಬನ್ನೆತ್ತಿಸಿ, ಸಕಲದೇವತೆಗಳನಭಿವಂದಿಸಿ, ಪುಂಡ್ರಾದ ಬ್ರಹ್ಮನಿಪ್ತರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ನಮಿಸಿ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ ವ್ಯಾಸ ಕಾಳಿದಾಸ ದಂಡಿ ಭವಭೂತಿ ಕುಸುಮಯೂರ ಭಾರವಿ ಭೋಜರಾಜ ಮೊದಲಾದ ಸುಕವಿಗಳಂ ಸ್ಮರಿಸಿ, ರಸಾಲಂಕಾರಶೂನ್ಯವಾಗಿ ಶಬ್ದಭಾಸಗಳಾದ ಮನಬಂದಂತೆ ಕಾವ್ಯಂಗಳಂ ರಚಿಸಿ ಗರ್ವದಿಂ ತಿರುಗುವ ಕುಕವಿಗಳಂ ನಿರಾಕರಿಸಿ, ಕುಲದೇವತೆಯಾದ ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಯ ಪರಮಾರೂಗ್ರಹದಿಂ ಹಿರಿಯರ ಅಶೀರಾದ್ಯಾದಿಂದೆನೆಗೆ ತಿಳಿದಪ್ಪು ವೇಳುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾವರಣಿಯವೆಂಬೀನವೀನಕೃತಿಯಂ ನಿರ್ಮಲೈರರಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳು ನೋಡಿ, ರಸಗಳಲ್ಲಿ ಅಲಂಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ರೀತಿವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗಂವಿಧಾನನಿಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೊಂದು ಕಡಮೆಯಾದರೂ ಹ್ವನಿಸಿ ಬಡಂಬಡುವುದು.

ಈ ಕೃತಿಯಂ ಓದುವ ಕೇಳುವ ಸಕಲ ಜನಂಗಳೂ ಆಸೆಯೆಯಂ ಮಾಡದೆ ಮನ್ನಿಸಿಲೆಂದು ಲಲಿತವಿನಯೋಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನುವೇನು:—

ಸ್ವಸ್ತಿಶ್ರೀವಿಜಯಾಘ್ರದಯಾ ಕಾಲಿವಾಹನಕೃತ್ ವರ್ಷಂಗಳುಂ ೧೨೨೨ನೆ ಸಂವತ್ಸರಮಾನವಾದ ವಿಕ್ರಮಸಂವತ್ಸರದ ಅಶ್ವಯುಜ ಶುದ್ಧ ೧೦ ಗುರುವಾರದಲ್ಲು ಅಶ್ವೇಯಸಗೋತ್ರದ ಅಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರದ ಋಕ್ಕಾಖಾನುವರ್ತಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹೀಶ್ವರಪುರಾಣೀಶ ರಾಜಾಧಿರಾಜಮಹಾರಾಜ ಚಾಮರಾಜಬತಿಯರವರ ಧರ್ಮವತ್ಸಿ ಕುಪನಂ ಜಮಾಂಬಾಗರ್ಭಸುಧಾಂಬುಧಿರಾಕಾಸುಧಾಕರಾಯಮಾನರಾದ ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡಿಕಾಂಬಾ ವರಪ್ರಸಾದೋದ್ಭವರಾದ ಶ್ರೀಮತ್ಸಮಸ್ತ ಭೂಮಂದಲಮಂಡನಾಯಮಾನ ನಿಖಿಲದೇಶಾವತಂಸ ಕರ್ಣಾಟಕದನವದಸಂಪದ ಧಿವ್ಯಾನುಭೂತ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹೀಶ್ವರ ಮಹಾಸಂಸ್ಥಾನಮಧ್ಯ ದೇವೀಪ್ಪ ಮಾನಾವಿಕಲಕಲಾನಿಧಿಕುಲಕ್ರಪಾಗತ ರಾಜಹಿತವಾಲಪ್ರಮುಖ ನಿಖಿಲ ರಾಜಾಧಿರಾಜಮಹಾರಾಜ ಚಕ್ರವರ್ತಿಮಂಡಲಾನುಭೂತ ದಿವ್ಯರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನಾರೂಢ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಜಾಧಿರಾಜ ರಾಜನರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರಾಧಪ್ರತಾಪಪ್ರತಿಮಾವೀರನರವತಿಬಿರುದಂತೆಂಬರಗಂಡ ಚಂದ್ರಚಂದೋದ್ಭಂ

ಚತುರ್ದಶಭುವನಗಳೊಳುತ್ತುಮನಾದ ಚಕ್ರವಾಳವರ್ವತದಿಂದ
ಪರಿವೇಕ್ಷಿಸುತ್ತನಾದ ವಂಶಾಶತ್ಕೃತಿಬಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಮಾದ
ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎನೂ ಲಕ್ಷ್ಯ ಸುರಾ ಸರ್ವ ದಧಿ ಹೀರ ಜಲಾರ್ಣವಗಳ
ಳೆಂಬ ಸಪ್ತಸಮುದ್ರಗಳಿಂದಾವೃತಂಗಳಾದ ಜಂಬೂ ವೃಕ್ಷ ಶಾಲ್ಮಲಿ ಕು
ಳ ಕ್ರೌಂಚ ಶಾಕ ಪುಷ್ಕರಗಳೆಂಬ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಗಳಿಂದ ಸುತ್ತುವರಿದಿರುವ
ಸರ್ವದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಆಲಯಮಾದ, ಮೇರುವರ್ವತದ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದೊಳ್
ಅಂದ್ರದ್ವೀಪ, ಕಶೇರು, ತಾಮ್ರ, ಗಭಸ್ತಿ, ನಾಗ, ಸೌಮ್ಯ ಗಂಧರ್ವ,
ಊರಣ, ಭಾರತಗಳೆಂಬ ನವಬಂದಗಳ ಅಂತರ್ವರ್ತಿಯಾದ ಭರತಖಂಡ
ದೊಳ್ ಅಂಗ ವಂಗ ಕಳಿಂಗ ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಾಂಭೋಜ ಕಾಮರೂಪ ಸೌ
ವೀರ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ಬಂಗಾಳ ದಾಂಡೀಲ ನೇಪಾಳ ಮಲಯಾಳ ಕೇರಳ
ಚೋಳ ಸಿಂಹಲ ಕೋಸಲ ಕುಂತಲ ಜ್ವಾಲಾ ಸಾಲ್ವ ಮಗಧ ಮಾಗಧ
ಮಾಳವ ಮತ್ಸ್ಯ ವತ್ಸ ಮದ್ರ ಮೈಥಿ ಸಿಂಧು ನೈಋತ್ಯ ಅಂಧ್ರ ಗಾಂ
ಧಾರ ಲಾಟ ವರಾಹ ದ್ರವಿಡ ದ್ರಮಿಡ ಪಾಂಡ್ಯ ಪುಂಡ್ರ ಪಾರಸೀಕ ಬಾ
ಹ್ಲೀಕ ಬರ್ಬರ ವಿದರ್ಭ ಕೇಕಯ ಕುರುಕಿರಾತ ದರ್ಶಣ ಹೂಣ ಟಿಂ
ಕಣ ಕೊಂಕಣ ಯವನ ಶೂರನೇನ ಘೋರವರ ವಿದೇಹ ಚೇದಿ ಭೋಜ
ಅಮೃತಾಕ್ಷಿದೇಶಗಳೊಳಧಿಕವಾದ ಕರ್ಣಾಟಕದೇಶವೆಂಬ ಕಮಲಕ್ಕೆ ಕ
ರ್ಣಿಕಾಯಮಾನವಾದ ರತ್ನ ಪುರವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಮಹಾನಗರವಿರುವುದು.

ಚತುರ್ದಶಭುವನಗಳೊಳುತ್ತುಮನಾದ ಚಕ್ರವಾಳವರ್ವತದಿಂದ
ಪರಿವೇಕ್ಷಿಸುತ್ತವಾದ ವಂಶಾಶತ್ಕೋಟಿಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಮಾದ
ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಲವಣ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸುರಾ ಸರ್ಪಿ ದಧಿ ಹೀರ ಜಲಾರ್ಣವಗಳ
ಳೆಂಬ ಸಪ್ತಸಮುದ್ರಗಳಿಂದಾವೃತಗಳಾದ ಜಂಬೂ ವೃಕ್ಷ ಶಾಲ್ಮಲಿ ಕು
ಶ ಕ್ರೌಂಚ ಶಾಕ ವೃಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಗಳಿಂದ ಸುತ್ತುವರಿದಿರುವ
ಸರ್ವದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಆಲಯಮಾದ, ಮೇರುವರ್ವತದ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದೋಳ್
ಅಂದ್ರದ್ವೀಪ, ಕಶೇರು, ತಾಮ್ರ, ಗಭಸ್ತಿ, ನಾಗ, ಸೌಮ್ಯ ಗಂಧರ್ವ,
ಊರಣ, ಭಾರತಗಳೆಂಬ ನವಬಂದೆಗಳ ಅಂತರ್ವರ್ತಿಯಾದ ಭರತಖಂಡ
ದೋಳ್ ಅಂಗ ವಂಗ ಕಳಿಂಗ ಕಾಞ್ಚೀರ ಕಾಂಭೋಜ ಕಾಮರೂಪ ಸೌ
ವೀರ ಸೌರಾಸ್ತ್ರ, ಬಂಗಾಳ ದಾಂಚಾಲ ನೇಪಾಳ ಮಲಯಾಳ ಕೇರಳ
ಚೋಳ ಸಿಂಹಲ ಕೋಸಲ ಕುಂತಲ ಜ್ವಾಲಾ ಸಾಲವ ಮಗಧ ಮಾಗಧ
ಮಾಳವ ಮತ್ಸ್ಯ ವತ್ಸ ಮದ್ರ ಮೃಂದ ಸಿಂಧು ಸ್ಮಂಧವ ಅಂಧ್ರ ಗಾಂ
ಧಾರ ಲಾಟ ವರಾಹ ದ್ರವಿಡ ದ್ರಮಿಡ ಪಾಂಡ್ಯ ಪುಂಡರವಾರಸೀಕ ಬಾ
ಹ್ಲೀಕ ಬರ್ಬರ ವಿದರ್ಭ ಕೇಕಯ ಕುರುಕಿರಾತ ದರ್ಶಣ ಹೂಣ ಟಿಂ
ಕಣ ಕೊಂಕಣ ಯವನ ಶೂರಸೇನ ಘೋರವರ ವಿದೇಹ ಚೇದಿ ಭೋಜ
ಅಮತ್ಯಾದಿದೇಶಗಳೊಳಧಿಕವಾದ ಕರ್ಣಾಟಕದೇಶವೆಂಬ ಕಮಲಕ್ಕುಕ
ರ್ಣಿಕಾಯಮಾನವಾದ ರತ್ನ ಪುರವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಮಹಾನಗರವಿರುವುದು.

ಆ ಪುರವು ಚಂದ್ರಮಂಡಲವಂ ತುಡುಕುವ ಸುವರ್ಣವ್ರಾಕಾರಂಗಳೊಳ್ ತುಂಬುವ ಅತಿವಿಶಾಲಗಳಾದ ರಾಜವೀಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಖಿನ್ನೋಡಿದರೂ ಮಣಿಮಯಂಗಳಾದ ಹತ್ತೆ ಟುನೆಲೆಗಳುಳ್ಳ ಉಪ್ಪರಿಗೆಗಳಿಂದಲೂ ಚಿನ್ನದ ಮೊಳೆಗಳುಬಡಿದ ವಜ್ರದಶಿಲೆಗಳಿಂದ ಬಿಗಿದ ನೆಲಕಟ್ಟುಗಳೊಳ್ ನಿಲಿಸಿದ ಪಚ್ಚೆಯ ಸಾಲುಗಳಮೇಲಿರುವ ವದ್ವರಾಗದ ತೊಲೆಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವ ಇಂದ್ರನೀಲಮಣಿನಲಾಕೆಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಮುತ್ತಿನ ಬಲೆಗಳಮುಸುಕಂ ಪೊತ್ತಿಹ ಚಿತ್ತರದಗವಾಕ್ಷಗಳಿಂದುವಶೋಭಿತವಾದ ಚಂದ್ರಕಾಂತಶಿಲಾಮಯಂಗಳಾದ ಚಂದ್ರಶಿಲಾಸಹಸ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಮೇರುಶಿಖರಗಳಂತೆವ ರತ್ನಕಲಶಸಹಸ್ರಗಳಿಂದ ಸಹಸ್ರಕಿರಣನಂ ನೋಂಕಿಸುವ ಗೋಪುರವ ರಂಪರೆಗಳಿಂದಲೂ, ಮೈಡೂರ್ಯಸಹಸ್ರಸ್ತಂಭಂಗಳಿಂದ ವಿರಾಜಿತಂಗಳಾದ ಕಲ್ಯಾಣದೀಪ್ರಾವಾಹನಭೋಗಮಂಟಪಾದಿಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸತ್ಯಲೋಕದಂತಿರುವ ದೇವಾಲಯಗಳಿಂದಲೂ, ಮುತ್ತಮಲ್ಲಿ ಅಮೃತದಂತಿರುವ ನಿರ್ಮಲೋದಕದ ತರಂಗಂಗಳೊಳ್ ತೂಗಾಡುವ ಹಂಸಗಳ ವಕ್ಷನಿಕ್ಷೇಪದಿಂದಿರುವ ತುಂತುರದನಿಗಳು ನೆನೆದು ಝುಂಮನೆಳುತ್ತಿರುವ ಪುರಿಮಂಜೆಗಳ ಝುಂಕಾರದಿಂ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಸ್ಫಟಿಕಶಿಲೆಗಳು ಕಟ್ಟಿರುವ ಮೆಟ್ಟುಕೆಗಳನ್ನೊಳಕೊಂಡ ತಿಳಿಗೊಳಂಗಳ ಸುತ್ತಿಮುತ್ತಿರುವ ಪೊಲ್ಲೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ಬಳ್ಳಿಗಳಂ ಬೆರೆದ ಸುರಗಿ ಸುರಹೊನ್ನೆ ಸಂಪಗೆ ಪಗಡೆ ವನ್ನೀರು ಪಾರಿಜಾತಮೊದಲಾದ ತರುಗಳಲ್ಲಿ ಮಂದಮಾಠುತದಿಂದಲದಿದ ಪೂಗಳ ಪರಿಮಳಕ್ಕೆ ಪರವಶರಾದ ಜಾರಜಾರಿಣಿಯರ ರತಿಚಮತ್ಕಾರ ಸಲ್ಲಾಪಗಳಂ ಪರಿಹಾಸಂಗಳೈವಂತೆ ನೆರಿಯಾಗಿ ನುಡಿಸ ಕುಕ ಪಿಕ ಮಯೂರಾದಿಗಳಗಾಹಾರಯೋಗ್ಯವಾದ ರಸಭರಿತ ಪಕ್ಷಿಫಲಗಳ ಭಾರದಿಂ ಬಗ್ಗಿರುವ ಸರಸ ವನಸ ಮಾಕಂದ ವೃಂದ ಕದಳೀ ಖರ್ಜೂರಾದಿತರುಗಳೊಪ್ಪುವ ಶೃಂಗಾರವನಗಳಿಂದಲೂ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಮುಖಕಮಲದ ರತ್ನಶಿಲಕದಂತೆ, ಸಕಲವಾದ ಸೌಧಗಳೆಂಬ ಕು ಅಂಜಲಂಗಳ ಮಧ್ಯದೊಳ್ಳೆರೆವ ಮೇರುವಂತೆ, ಪುರಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಹೃದಯದಲ್ಲಿದ್ದರಿನಿಂದ ರತ್ನದ ಪದಕದಂತೆ, ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿಯೂ, ಒಂ ಹೊಂದುಪ್ಪಿರಿದಾದ ರತ್ನಶಿಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತರತರವಾಗಿ ಕೊರೆದು ಬಿಡಿಸಿರುವ

ಸ್ತಂಭವಾತಾಯನ ಶೋರಣದ್ವಾರ ಕವಾಟಗಳುಳ್ಳ ಮಜ್ಜನೆ ಭೋಜನ ಶಯನಾದಿಗಳಗುಚಿತವಾದ ನೂರಾರುಹಜಾರಗಳು, ಕುಂಕುಮಕ್ಕೂರಿಗಳಂ ತೊಡೆದು ವನ್ನೀರಿಸಿ ಸಾರಿಸಿ ಪಚ್ಚೈಕಪೂರದ ರಂಗವಲ್ಲಿಯ ನಿಕ್ಕಿ ಮೊಲ್ಲೆಮಲ್ಲಿಗೆ ಮರುಗ ವಿರುವಂತಿಗೆ ಜಾಜಿಗಳ ಮೇಲ್ಕುಟ್ಟುಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿದ ಗಂಧದಮರಗಳಂ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಕ್ರಿಡಾಗೃಹಗಳಂ ಪರಿಮಳಿತಮಾಗಿ ಕುಬೇರಭವನದಂತೆ ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವ ರಾಜಭವನದಿಂದಲೂ, ಧಾನ್ಯರಾಶಿಗಳಂತೆ ಸುರಿದಿರುವ ಮುತ್ತು ಸಚ್ಚಿ ಪುಷ್ಪವೈತೂರ್ಯ ಮಾಣಿಕ್ಯ ಗೋವೇಧಿಕ ಪುಷ್ಪರಾಗ ನೀಲ ಪವಳಂಗಳು ಮೊದಲಾಗಿ ಸಕಲವಸ್ತುಗಳಂ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವ ಸುವರ್ಣರಜತಗಳಂ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಅಂಗಡಿ ಬೀದಿಗಳಿಂದಲೂ, ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಪಠನಪಾಠನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೃಹಸ್ಪತಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರುಗಳಿಂದಲೂ, ಐಶ್ವರ್ಯಬತ್ತಳಿಕೆ ಕತ್ತಿ ಕಠಾರಿ ವರಿಭೆ ಪಟ್ಟಸ ಶೂಲ ಮುಧ್ಗರ ಮುಷುಣಿ ತೋಮರ ಭಂಡಿಮಾಲ ಗದೆ ಈಟಿ ಕುಂತಮುಂತಾದ ಸಲಾಯುಧಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾರ್ಜುನರಿಗೆ ಸರಿಯುಂದೆನಿಸಿದ ಹಸ್ತ್ರಿಯ ಕುಮಾರರಿಂದಲೂ, ಕುಬೇರನಷ್ಟಾದರೂ ಕ್ರಯಕ್ಕೆಕೊಳ್ಳುವ ಘನವರ್ತಕಜನಗಳಿಂದಲೂ, ಉಪರಭೂಮಿಯುಂ ಮೆಟ್ಟಿದರೂ ಕಾಶ್ಮೀರಖಂಡದಂತೆ ಸಕಲಸಸ್ಯಗಳಂ ಬೆಳೆಯಿಸುವ ಶೂದ್ರಜನಗಳಿಂದಲೂ, ನಿಜವರ್ಣಾನುಕೂಲವಾದ ಧೃಷ್ಟದೊಳ್ಳುರತರಾದ ಗೋರಕ್ಷಕಾಧ್ಯವ್ಯಾಧಶರ್ವಣಜನಗಳಿಂದಲೂ ನಿಖಿಡಿಹಮಾಗಿ ದುಷ್ಪ್ರವೇಶವಾದ ಮದ್ದಿನ ವನೆಗಳಿಂದಲೂ, ನಾನಾದೇಶದರಸುಗಳಿಂದ ಬಂದ ಶುಭಲಕ್ಷಣಗಳಾದ ಗಜಾಶ್ವಪಕ್ಷಿಗಳಂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಶಾಲಾಕತಂಗಳಿಂದಲೂ, ಮುಖ್ಯಯುಧ್ಧವಿಶಾರದರಾದ ಜರಾಸಂಧ ಕೀಚಕಾದಿಗಳಂ ಜರಿವ ಮಲ್ಲರಿಂದೊಪ್ಪುವ ಗರುಡಿಯ ಸಾಲುಗಳಿಂದಲೂ, ಮೊಲ್ಲೆಮಲ್ಲಿಗೆ ಮರುಗ ಜಾಜಿ ಚುಪಕ ಸುಗಂಧ ಪಾಟಲಿ ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪಾಗ ದವನ ಮೊದಲಾದ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ತಹ್ಮವಯವಸೌಂದರ್ಯವಂ ವಿಟರಿಗೆ ತೋರಿಸುವಂತೆ ಮಾರುವ ಮಾಲಾಕಾರರ ಬಾಳಿಯರಿಂ ಮನೋಹರವಾದ ಪುಷ್ಪವಾಟಕೆಗಳಿಂದಲೂ, ಚಂದ್ರಬಿಂಬಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾದ ಮುಖಗಳಂ ತಾವರೆಯ ದಳಂಗಳ ಬೆಡಗಂ ಬೆಳಗಿಸುವ

ನೆಯನಂಗಳು ತಿಲಕುರುವ ಮಾತೆನವ ನಾಸೂ ಪ್ರಭಗಳಂ ದರ್ವಣದ ದಪ್ಪ
 ವನ್ನೇರಡಿವ ಕಲಕಲನವ ಕ ಶ್ರೀಲಗಳಂ ಬಿಂಬಫಲವಾಡುಬರವಂ ವಿ
 ಡಂಬಿಸುವ ತುಟಗಳು ದಾದಿವಿಾಬಿರುಗಳಂತೆ ವರ್ತನಿಯಮಾದ ದಂತ
 ಪಜ್ಜಿಯಿಂ ಫಲ್ಲರನ ಬಿಲ್ಲ ತಲ್ಲಣಿಸುವ ಭೂವಪ್ಪಿಗಳು ಎಳೆಮಂಜಿಗಳ
 ಬಳಗದೊಳು ಜಗಳವಂ ಬಯಸುವ ಸುಳಗುರುಳುಗಳ ಬಿಲ್ವಫಲಗಳಂ
 ತೆ ಚೆಲ್ವಾಗಿ ಕುಲುಕುವ ಕುಚಂಗಳು ಬಳುಕುವ ಸೆಳೆನಡುವಿನಿಂ ಬೆರ
 ಲುಗಳೆಂಬಚಿಗುರುಗಳಂತಾಳ್ವ ಬಾಹುಲತೆಗಳಿಂ ಪುಳನವಂಪೂಲ್ವ ಜ
 ಫನಮಡಲಗಳಂ ಎಳೆಬಾಳೆಯ ಕಂಬಗಳೆಂಬಭವಂ ಗುಂಭನಂಗೆವ ನು
 ಣೊಡೆಗಳಂದಮಂ ರಂಭಾದಿಗಳಂ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಗರ್ವದಿಂ ಮೆರೆದುತ
 ದಾವಭಾವವಿಲಾಸಗಳಂ ಕೂಡಿ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಕಡೆಗಳ್ಳಿನ ನೋಟವೆಂಬ
 ಬಲೆಗಳುವಿಟರ ಮನವಂ ಧನವಂ ಏಕಕಾಲದೊಳ್ ಗ್ರಹಿಸಿ ಕವಟನಲ್ಲಾ
 ಪಗಳುವ ಕೆಲವರವಲಬಿಸಿ ಕೆಲವರು ಚತುರಂಗದಾಟದೊಳ್ ಗಂಗುಗೂ
 ಳಸಿ ಅನ್ಯರಂ ವೀಣಾಗಾನದಿಂ ನಿರ್ವಿಣ್ಣರಂ ಮಾಡಿ ಪರರಂ ವಕ್ತ್ವಫಲಾ
 ಹಾರಗಳು ತೃಪ್ತಿಗೊಳಿಸಿ ಕೆಲವರು ಕ್ರೀಡೆಯಿಂದೊಡಂಬಡಿಸಿ ಪ್ರೇಮ
 ಮೆಂಬುಡೆಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮನ್ಮಥನ ಮಾಯೆಯೇ ಬಹುರೂಪುಗೊಂ
 ಡೆಂತೆ ಇರುವ ವಾರಕಾಂತೆಯರ ಸುತನೆದಿಂ ಸಾಂದ್ರವಾಗಿರುವ ವೇಶ್ಯಾ
 ವಾಟಗಳಂದಲೂ ನಿತ್ಯಮಂಗಳವಾಗಿ ಅಳಕಾಪುರಿಯ ಅಲಂಕಾರವನ್ನೆತ್ತಿ
 ದಿ ಮಧುರಾವಪ್ಯಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಧುರವಾಗಿ ಜನಕನಗರಿಯ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ
 ಜನಕವಾಗಿ ಭೋಗಸತಿಯಂತೆ ಭೋಗಿಗಳು ವಾಸವಾಗಿ ಸಕಲಸೌಭಾ
 ಗ್ಯಗಳು ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವುದು.

ಇಂತಿರುವ ಮಹಾನಗರವನ್ನಾಳುವ ಒಬ್ಬಾನೊಬ್ಬ ಸುಚರಿತ್ರ
 ನೆಂಬ ಮಹಾರಾಜನಿರುವನು. ಆ ರಾಯ ಸುವರ್ಣದ ಕಾಂತಿಯಿಂ
 ದೊಪ್ಪಿದ ಪಣ್ಣವತ್ಯಂಗುಳಪರಿಮಾಣದಿಂ ಮನೋಹರವಾಗಿರುವ ಶ
 ರೀರದಲ್ಲಿ ಪರಮಸೌಂದರ್ಯವುಳ್ಳ ಅವಯವಂಗಳಿಂದ ನೋಡುವರಿಗೆ ನೇ
 ತ್ರಾನಂದಕರೆನಾಗಿ, ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನಂತೆ ಸಕಲಕರೆಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣನಾಗಿ,
 ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಲಕ್ಷಣಲಕ್ಷಿತನಾಗಿ, ಕಾಂತಾಜನೆಗಳಿಗೆ ಕಾಮನಂತೆ ಮನೋ
 ಹರವಾಗಿರುವನು. ಮತ್ತಂ ಸಂಧಿವಿಗ್ರಹಯಾಸಾಸನದ್ವೈತ್ಯಧಿಭಾವ

ಸಮಾಶ್ರಯಗಳೆಂಬ ಆರುಗುಣಗಳಾದಲೂ ಪ್ರಭುಶಕ್ತಿ ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿ
 ಉಪಾಸಕಶಕ್ತಿಗಳೆಂಬ ಮೂರುಶಕ್ತಿಗಳಿಂದಲೂ ಯುಕ್ತನಾಗಿ, ಕಲ್ಪವೃ
 ಷ್ಣ ಕಾಮಧೇನು ಚಿಂತಾಮಣಿಗಳೂ ಕೇಳಿದ ವಸ್ತುಗಳಂಕೂಡುವ ಬೆ
 ದಾಯಾಂಗವೊಂದು, ಪರರು ಮಾಡಿದ ಕಿಂಚಿತ್ತಾದ ಉಪಕಾರವನೆಂದಿ
 ಗೂ ಮರೆಯುವೆ ಅವರಿಗೆ ಎಂಥ ಪ್ರತ್ಯುಪಕಾರದಿಂದ ಸಂತೋಷವಂ
 ಮಾಡಿಸುವೆನೆಂದು ಯೋಚನೆಯು ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು. ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ
 ರಾದ ಬ್ರಹ್ಮನಿಸ್ಮರಾದ ಹಿತರಾದ ಜ್ಞಾನವಯೋವೃದ್ಧರಾದಬ್ರಾಹ್ಮ
 ಣೋತ್ತಮರಿಂದ ಸಕಲಶಾಸ್ತ್ರಮಾರ್ಯಾದೆಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದಾರಣ್ಯಾ
 ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ತಿಳಿದು, ಅದೇವರಿಯಾಗಿ ಗುರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತತ್ಸಮಾನರಾದ
 ಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿಯೂ ಏಕಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ದೇವ
 ತಾಭಾವನೆಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಾವೈಯಂವಾಡುತಲಿರುವನು. ಮತ್ತೆ ಪರಿಶುದ್ಧಂ
 ಗಳಾದ ಮಾತಾಪಿತೃವಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸಿದವನಾದಕಾರಣ ವರಮನೆ
 ತ್ವನಂಪನ್ನನಾಗಿ, ಶಬ್ದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಲೇಖವಾದರೂ ದೋಷವಿಲ್ಲದಂತೆ
 ಮಧುರವಾಗಿ ಭಾವಗರ್ಭಿತಂಗಳಾದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ನಿಜಕಾಂತೆಯರೊ
 ಡನೆ ಶೃಂಗಾರರಸವು ಆವಿರ್ಭವಿಸುವಂತೆಯುಂ, ಸೇನಾವತಿಗಳಿಗೆ ವೀ
 ರರಸವು ಜನಿಸುವಂತೆಯುಂ, ನಿಜಕುಲದೇವತಾಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಕರುಣಾ
 ರಸವು ಶೋಷಕತೆಯುಂ, ವಿಚಿತ್ರನಗರ ಗೋಪುರ ತಟಾಕನಿಮಾಣ್ಡೂ
 ನಿರೂಪಣದಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯರಸವು ಪುಟ್ಟುವಂತೆಯುಂ, ವಿಶೇ
 ಷೋತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ತೆನೆಗೆ ಸಮಾನದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಾದ ಭಾವುಕಸ್ಯಾಲಕ
 ರೊಡನೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಹಾಸ್ಯರಸವು ತೋರ್ಪಂತೆಯುಂ, ಪರರಾಯರ
 ನಿಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಭವಾನುಕರಸವು ನೆಡುವಂತೆಯುಂ, ಲೋಕವಿರುದ್ಧಗ
 ಳಾದ ದುರಾಚಾರಂಗಳಲ್ಲಿ ಜನುಗಳಿಗೆ ಭೀಭತ್ಸರಸವು ಉಕ್ಕುವಂತೆ
 ಯುಂ, ನಿತ್ಯಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನ ಸಮಯದೊಳ್ಪುರಾಣಕಥಾಸಲ್ಲಾಪಗ
 ಳಿಂದ ವಿದ್ವಜ್ಞಾನಗಳೊಡನೆ ಶ್ವಾಸತಿರಸವು ಅಂಕುರಿಸುವಂತೆಯುಂ, ಕಾ
 ಲದೇಶಂಗಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ನವರಸವಿಭೂಷಣದಿಂದ ವ್ಯವಹಾರವೆಂವಾ
 ಡುವ ಕುಲಕ್ರಮಾಗತರಾದ ಹಿತರಾದ ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರಪಾರಂಗತರಾದ ಮ
 ಹಾನುಂತ್ರಿಗಳೊಡನೆ ಬರುಭಲದಾಭಕಾರಣಂಗಳಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು

ಅರೋಚಿಸುತು ಆ ಕಾರ್ಯಗಳ್. ಕಾಲವಿಳಂಬವೂಡದೆ ಉ
 ದ್ಘೋಷಿಸುವನು. ತನುವ್ಯಸನ ಸಸ್ಯಸನ ಪಾನವ್ಯಸನ ಪರಸ್ಪ್ರೀ
 ವ್ಯಸನ ವ್ಯಗ್ರಸಾಧ್ಯಸನ ದ್ವ್ಯಸನ ಸನ ಕಾಪ್ಯವ್ಯಸನಗಳೆಂಬ ಸಪ್ತ
 ವ್ಯಸನಗಳಲ್ಲಿ ಅನಕ್ತರಾದವರ ಸಮಾಚಾರವಂ ಗತಿಸದೆ, ಧರ್ಮಕನಿ
 ಪ್ಪನಾಗಿ ಸಕಲ ವಿದ್ಯಾಕುಶಲನಾನುಕಾರಣ ಪರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂ ನೋ
 ಡಿದಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ತಿಳಿಯುತ, ರಹಸ್ಯವಾದ ಸ್ವಕೀಯವೃತ್ತಾಂತಂಗಳ್
 ಳ್ ಅಚ್ಛಾದಿಸುತ್ತ, ನ್ಯಾಯವ್ಯವಹಾರದೋಳ್ ಚತುರ್ವಿಂಬನಂತೆ ದಂ
 ಡನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಕದೃಷ್ಟಿ ಪ್ಪಿಯಾಗಿ, ದೀನ ಅನಾಥ ಬಾಲ ಕುಬ್ಜ ಬಧಿರ
 ಅಂಧಶಿಕ್ಷಿತರನ್ನೆದುರಿಸುತ್ತ, ರಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ಚೋರರು ದುರಾಚಾರರು
 ನೀತಿಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮೋವಲಾಗಿ ಪ್ರಜಾರಕ್ಷಣ
 ದ ಪರಮತಾತ್ಪರ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಜಾಹಿತವೇ ತನುಗೆ ಹಿತವೆಂದು ಪ್ರಜಾವ್ಯಸ
 ನವೇ ತಮ್ಮ ವ್ಯಸನವೆಂಬ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಮಕರಂದವಂ ತೆಗೆಯುವ
 ಮಧುಕರದಂತೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಧನಧಾನ್ಯಂಗಳಂ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿ, ಕೋಶಾಗಾ
 ರಗಳ್ ತುಂಬುತ ಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿ, ತನ್ನ ಸ್ವತ್ತೆನಿಸಿದ ಅಮಾತ್ಯ ಸುಹೃ
 ತ್ತುಗಳು ಜಾಕ್ಕನ ದೇಶ ದೇಗುಂಗಳು ಚತುರಂಗಬಲವೆಂಬ ರಾಜ್ಯಾಂಗ
 ಗಳಂ ದಿನದಿನದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನೊದ್ದಿಸುತ್ತ, ಸಾನು ದಾನ ಭೇದ ದಂ
 ದಗಳೆಂಬ ಚತುರುಪಾಯಂಗಳಂ ಉಚಿತವಾದ ದೇಶಕಾಲಗಳನರಿತು ಶ
 ತ್ರುರಾಜರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತ, ಧರ್ಮಸಚಿವನಾದ ಪುರೋಹಿತನಿಂ, ಕ
 ಮಗಸಚಿವನಾದ ಮಹಾಮಾತ್ಯನಿಂ, ನರ್ಮಸಚಿವನಾದ ಮಿತ್ರನಿಂದಲೂ,
 ತ್ರಿಲೋಚನನಂತೆ ಮೆರೆಯುತ, ನಿಜಾಜ್ಞಾನಿವಾರ್ತವಂ ಮಾಡುವ ಕರಣಿ
 ಕರ ಕಾರತವ್ಯವರಿತು ರತ್ನಭೂಷಣಾಂಬರಗಳಿಂದ ಸನ್ಮಾನವಂ ಮಾಡು
 ತ, ಸತ್ಯವ್ರತನಾಗಿ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನಾದಕಾರಣ ಪರದಾರಪರಾಬ್ಧಿಖನಾಗಿ,
 ಪೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಂ ಶಿಲಾಕರದಂತೆ ನಡೆಯಿಸುತ್ತ, ರಾಜ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತವಹಾ
 ರನನ್ನೂ ಸಕಲ ದೇಶಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ ಜಾತಿಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿದು ಸಕ
 ಲ ವೇದಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುಶಲರಾದ ರಾಜಹಿತರಾದ ಗೂಢಚಾರರಿಂದ ಐವ
 ತ್ತಾರು ದೇಶಂಗಳ ಸಮಾಚಾರವಂ ತರಿಸುತ್ತ, ಹಿತಾಹಿತಂಗಳಂ ಭಾವಿಸಿ
 ಹಿತಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷವಂ ಅಹಿತಕ್ಕೆ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತೀಕಾರಮಂತ್ರವಂ ಮಂ

ತ್ರಿಗಲೋಡನೆ ಪರಾಕ್ರೋಧಿಸುತ್ತ, ನಾನಾದೇಶದ ಅರಸುಗಳಿಂವ ಒಪ್ಪಿ ಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕವ್ಯಗಳಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ವಸಂತಾದಿಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಯೋತಿ ಬೋಜಿಮ ರಾಜಸೂಯ ಅಶ್ವವೇಧ ಮೊದಲಾದ ಯಜ್ಞಗಳಲ್ಲಿ ದೀಕ್ಷಿತನಾಗಿ, ಜನರ ಮನೋರಥವಿದ್ದಂತೆ ಧನಕನಕವಸ್ತುವಾಹನಂಗಳಂ ಕಾ ವೆಲುಂಘದಂತೆ ಮರ್ಘಿಸುತ್ತ, ಲೋಕರಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬದ್ಧಕಂಕಣನಾಗಿರುತ್ತಿ ರುವ ಅದಿನಾರಾಯಣನಂತೆ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತ, ತನ್ನ ಅರ್ಧಾಂಗ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಾಗಿ ನಯನಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ ಪದನಕಮಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾಸರ ಸ್ವತಿಯು ಹೃದಯಕಮಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾಕಾಳಯಂ ಧರಿಸಿ, ಮನೋವಾಕ್ಯಾ ಯಂಗಳಂ ಪರದೇವತೆಗೆ ವಿಹಾರಸ್ಥಾನವಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಮಹಾವಾಶದೊ ಳ್ ಜನಿಸಿದವಳಾದುದರಿಂ ಸಪ್ತಜನಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ ವಿವೇಕವಂ ಮಿತಘಾ ಪೂವಂ ಶುಭಶೀಲವಂ ವಿನಯವಂ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯುಮಂ ಏಕರೂಪಮಾ ಗಿ ವಹಿಸಿ, ಸರ್ವಾಂಗಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ದಮಯಂತಿಯೋ ಎಂಬಂತೆ ರೂಪ ದಿಂ ಗುಣಂಗಳಂ ವಿಲಾಸದಿಂ ವ್ಯಾಪಾರಂಗಳಂದಲು ಪತಿಗೆ ಸಮಾವೇಶನಿ ಸಿ, ಪರಪುರುಷರನ್ನು ಪುತ್ರರಂತೆ ಭಾವಿಸುತ, ಇಷ್ಟದೇವತೆಯಲ್ಲಿ ದೃಢ ಭಕ್ತಿಯುಂ ಪತಿಯಲ್ಲಿ ಪರತತ್ವಭಾವನೆಯಂ ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ಮಾಧುರ್ಯ ಭಾವನಂ ಸೇವಕಸಮೂಹಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿಮಾನವಂ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ದಯೆಯುಂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯುಂಕೊಂಡು, ಪತಿಯೊಡನೆ ಸರಸಸ್ಥಾನ ಪ ಸಮ ಯುಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರ್ಯಂಗಳನ್ನು ಮೆಲ್ಲನೆ ಮನೋಹರಮಾಗಿ ಬಿನ್ನ ವಿಸುತ, ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪತಿಗೆ ಕೀರ್ತಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನೇ ಬಯ ಸುತ, ಪತಿಗುಣಚರಿತ್ರವೇ ಮಂತ್ರಜಪಮಾಗಿ ಪತಿಯ ಮನೋವೃತ್ತಿ ಯುಂ ತಿಳಿಯುವುದೇ ವಿದ್ಯಾವಿವೇಕವಾಗಿ ಪತಿಶುಕ್ರೋದ್ಧೇಯೇ ಸಕಲ ದೇ ವತಾಪೂಜೆಯಾಗಿ, ಪತಿವ್ರತ್ಯವೇ ಸಕಲವ್ರತಂಗಳಾಗಿ ತಿಳಿದು ನಡೆಯು ತ, ಚಂದ್ರಮತಿ ಸುಲಕ್ಷಣೆ ದೇವಯಾನೆ ಶಕುಂತಲ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾ ರಾಜಪತ್ನಿಯರ ಪಚ್ಚಿಯೊಳ್ ಗಣನೀಯಳಾಗಿ ಗುಣವತಿಯೆಂಬ ಹೆಸರು ಳ್ಳ ವಟ್ಟದ ರಾಣಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ, ಸಕಲ ವ್ರತ ದಾನ ಧರ್ಮಂಗಳಂ ವಿ ರಚಿಸುತ್ತ, ತಮ್ಮ ಕುಲಕ್ರಮಾಗತನಾಗಿ ಗುರುಭಾರ್ಗವ ಚಾಣಿಕ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ರಾಜಹಿತಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರಣೀತಮಾದ ರಾಜನೀತಿಗಳಂ ಬೋಧಿಸುವ

ಶಾಸ್ತ್ರದ ರಹಸ್ಯಗಳು ಗುರುಮುಖದಿಂದ ತಿಳಿದು, ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಬುದಿರುವ ವಿನಯ ವಿವೇಕ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತನಾಗಿ, ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಿಂದ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರದಂತೆ ನಾನಾದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿಸುತ್ತ, ರಾಜಹಿತಕಾರ್ಯನಿರತನಾಗಿ, ತನ್ನ ರಾಯನಿಗೆ ವಿಜಯವಂ ಪರರಾಯರಿಗೆ ಪರಾಜಯವಂ ಮಾಡುವ ಮಂತ್ರವಂ ರಾಯನ ಚಿತ್ತವಂ ತಿಳಿದು ಬಿನ್ನೈಸುತ್ತ, ಉಪಾಯಚತುಷ್ಟಯವೇ ಮೂರ್ತಿಗೊಂಡಂತೆ ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಮತಿಯಾಗಿ ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂದಾರ್ಥಜನವನ್ನು ಆರ್ಥದಿಂದ ಧರ್ಮವಂಗ್ರಹಿಸುವಂತೆ ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಿಂದ ಪಡೆದು ಕಾಪ್ಪ, ದುರ್ಗಬಲಾದಿಗಳಂ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತನಾದಾಚಾರನಂವನ್ನತೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಲಚಿತ್ತನಾದಕಾರಣ ಸ್ವಕಾರ್ಯಮಂಚಿಂತಿಸದೆ ನಿದ್ರಾಸ್ಥವ್ರಮಾದಂಗಳಿಂದ ರಹಿತನಾದ ರಾಜಹಿತವೇ ಸ್ವಕಾರ್ಯವೆಂದಿರುತ್ತಿರುವ ಸುಬುದ್ಧಿಯೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಮಹಾವ್ರಧಾನಿಯಂ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯಿಂದ ವಿದಿತವಿಚಾರನಾದ ಮಹೇಂದ್ರನಂತೆ ಕಾರ್ಯಂಗಳೊಳ್ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಲುಂ, ಋಗ್ವೇದ ಯಜುರ್ವೇದ ಸಾಮವೇದ ಅಥರ್ವಣವೇದಂಗಳಂ ಸಾಂಗವಾಗಿ ತಿಳಿದು ನ್ಯಾಯ ವೀಮಾಂಸ ಪುರಾಣ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾರಂಗತರಾಗಿ, ವಹಿವಾಲನಿಗೆ ಶಾಂತಿಕ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಮೊದಲಾದ ಶುಭಕರ್ಮಂಗಳಂ ಕಾಲಕಾಲವರಿತು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂಗೈಯುತೆ ರಾಜಮಂಶವರಂಪರಾಭಿವೃದ್ಧಿಯುಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತ ಧರ್ಮಮತಿಯೆನಿಸಿದ ವೇದವಿಶ್ರುತನೆಂಬ ಪುರೋಹಿತನಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಧರ್ಮಂಗಳಂ ತಿಳಿಯುತಲುಂ, ನಾನಾದ್ವೀಪಾಂತರಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಪೂರ್ವ ಜೀವರತ್ನಂಗಳಂ ದಿವ್ಯಾಂಬರಂಗಳಂ, ಅತಿಕೋಮಲಾಂಗಿಯರಾಗಿ ಮೊಗದ ನೋಗನಿನಿಂ ಪಲ್ವರಸೆಯಿಂ ಕರ್ಣಾಂತಲೋಚನಂಗಳಂ ಕಚಕುಚಭಾರಂಗಳಿಂದಲುಂ ಕಳಾಶಾಸ್ತ್ರಲಕ್ಷಣಮಂ ಕಟಾಕ್ಷವಿಲಾಸದಿಂದ ತೋರಿಸುವ ಗೌಳ ಮಲಯಾಳ ಘೋರ್ವರಿ ಮೊದಲಾದ ದೇವಸ್ತ್ರೀರತ್ನಂಗಳನ್ನ ಪರಿಮಿತದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಚತುಸ್ಸಮುದ್ರಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ನಾವೆಗಳಿಂದ ತರಿಸಿ, ನರಪಾಲಕಂಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತ ರಾಜಹಿತವದಾರ್ಥಂಗಳಂ ತರಿಸುವಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುವೆನೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯುಳ್ಳ ರತ್ನನಿಧಿಯೆಂಬ ಹೆಸರಿಂ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಮಹಾವರ್ತಕನಿಂದ ಸಂತೋಷ

ಭರಿತನಾಗುವೆಂ, ರತ್ನ ಭೃತ್ಯಾಜನಂಗಳೊಳಂತರಂಗನಾಗಿ ವಟ್ಟಣ ನೆಗೆರ
ಪುರ ಗ್ರಾಮ ಪುಟಾಟಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನಂಗಳ ಸಕಲ ವೃತ್ತಾಂತಮಂ
ಚಾರಮುಖವಿಂ ಮಗು ಗಾಯಂಗೆ ಬಿನ್ನವಿಸುತ ಚೋರರಂಬವರಂ ಕನ
ಸಿನೊಳ್ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪುನಃಕಳಿ ಗಾಕಾಪ್ಪೆಯಿಂದ ಭಯಮಂ ಸಾಧು
ಕರ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಂತೆ ಜಗದ ವಿಚಾರವೆಲ್ಲಮಂ ತಿಳಿಯುತ ವರಾಜಗೋಪ್ಯ
ಪಂತ್ರಂಗಳಂ ನಾನಾಭೇದೋಪಾಯವಿಶೇಷಗಳೆಂದೆನು ವ.ಹೀವಾಲಂ
ಗಂತರಂಗದೊಳ್ ಬಿನ್ನವಿಸುತ ಭೂವಾಲನ ಕೃದಯವೇ ರೂಪುಗೊಡಂ
ತೆ ವಿನಯದಿಂ ನಿವರ್ಣಧರ್ಮದೊಳ್ ನಡೆಯುತ ರಾಜಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಏ
ಕಾಗ್ರಹಿತ್ತನಾದ ಕಾಲಚಕ್ರನಂಬ ತಳವಾರನಿಂದ ಸಕಲಜನರ ಮರ್ಮ
ಕರ್ಮಂಗಳಂ ತಿಳಿಯುತ್ತಂ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾದಾಕ್ರಾಂತರನ್ನಿಧಿ
ರಿಸುವೆಂ, ಉದ್ಧತರಹಂಕಾರಂಗಳಂ ಮುಟ್ಟುಮಾಡುತಂ, ಮಹೇಂದ್ರನಂ
ತೆ ಭೋಗಮಂ ವೈಶ್ವಾನರನಂತೆ ಶತ್ರುವರ್ಗಂಗಳೊಳ್ ಕೋಪಮಂ ಧಂ
ಪಧರನಂತೆ ಧರ್ಮಪುರುಷಂ ಸಿಯ್ಯತಿಯಂತೆ ಸೇನಾಸಹಾಯಮಂ ವ
ರುನಂತೆ ಗಾಂಧೀಯಂ ಗಂಧವಾಜನಂತೆ ಶೀಘ್ರಕಾರ್ಯಸಿರ್ವಾ
ರಮಂ ಕುಬೇರನಂತೆ ನವಸಿಧಿಸಮೃದ್ಧಿಯಂ ಈಶ್ವರನಂತೆ ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯ
ಮಂ ತಾಳಿ ದಿಕ್ಕಿಲಾಂಶಗಳಿಂದ ಭೂಮಂದಲ ರಕ್ಷಣದೀಕ್ಷೆಯಂಕೊಂಡು
ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನಾಸೀನನಾಗಿ ಧರಣೀಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ ಸುಖದಿಂದಿರು
ತಿರ್ಪನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಇದು ಕುಂದಲಿಶಯುಬಂಧವರಚಾಪ್ರಂತರಿಕಭವಾಖಂಡಲ
ಪ್ರಮುಖ ಸಿಲಿಲ ಸುರಸರ ಕಾರಿಭವಪುಣಿತ ಪ್ರಚಂಡಬಲ ಚಂಡ ಮುಂ
ದ ಪಿಲುಂಪನ ನಿವಾರಣೆ ಕೊಡುವಂತಕಾಂಡ ಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾಂಡ ಪೆ
ರಿಮಂದಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾಕಲಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನ ಭೂಮಂಡ
ಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯವ್ರತಾಪ ಸಕಲ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕಷ ಚತುರ್ವಿಧ
ನರಸಕಪಿತಾ ನಿವೃತ್ತಾಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಧೌರೇಯ ಘಟಕಾ ಶತಗ್ರಂಥ
ದಿನದಿನ ಪ್ರಬಂಧಸುಭನ ಭುರುಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಕವಿತ್ರ ಆಶ್ರಯ
ಸಗೋತ್ರ ಅಪ್ಪರಾಯನಸೂತ್ರ ಸುಚರಿತ್ರ ಚಾಮರಾಜಮಹಾರಾಜಪು
ತ್ರ ಸರಸತಿಲರೂಪ ಮಹೀಶೂರಪುರಾಧೀಶ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜ ಬಡೆಯ
ರವರಿಂ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರವಾಗಿ ವಿರಚಿತವಾದ ಸಂಗಂಧಿಕಾಪರಣಿ

ಯಮೇವ ನವೀನಕೃತಿರೋತ್ ನಗರ ನರಪಾಲವರ್ಣನಮೇವ ಪ್ರಥ
ಮಾಶ್ವಾಸನಿರೂಪಣಂ.

ದ್ವಿತೀಯಾಶ್ವಾಸಂ

||ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಮುನಿಕಾಂಬಾಬ್ಜನಮಃ|| ಇಂತು ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಲಿರು
ವ ಸುಚರಿತ್ರಮಪಾರಾಮರ್ಶನು ಬಿಂಬದನ ಶ್ರಾಭಾತಸಮುದೋತ್ ವಂದಿ
ಬೃಂದ ಜಯಜಯಾರಾವಂಗಳಿಂದ ನಿರ್ದಯು ತಿಳಿದು, ರಾಮಸಹಯದ್ವಿ
ಮಕರ ಮತ್ಸ್ಯ ಶುಖ ಚಕ್ರಾದಿ ಶುಭಲಕ್ಷಣವಾದ ರೇಖೆಗಳೊಮ್ಮೆ
ವ ಕರವಪ್ತಂಗಳಂ ನೋಡಿ, ನಿಜಕುಲದೇವತೆಯು ಬರೆದಿರುವ ವಿಜೃ
ಚಿತ್ರವಟವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಶಯ್ಯಾಗೃಹದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರು
ವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಯುಗ್ಮದ ದರ್ಶನುಗೈದು, ವಿಮಲದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ನಿಜಮುಖ
ಪಂಕಜವಂ ನೋಡಿ, ಫಲಪ್ರಸನ್ನಮೊದಲಾದ ಶುಭವಸ್ತುಗಳ ನೋಡೋಕೆ
ನಿ ಸುಂದರಿಯರಾದ ಮಂದಯಾನೆಯರೂ ತಂದಿರುವ ಮುಣಿಕಲಕಗಳಲ್ಲಿ
ತುಂಬಿದ ವನ್ನೀರಿಂದ ಮುಖಮುಟ್ಟು ನುಂಗೈದು, ಗೊಧಾಚಾರರಿಂದ ಸಂಲಾಭ
ಕಾರರಡಸ್ತೃವೃತ್ತಾಂತಮಂ ಕೇಳುತ್ತ, ಮಹಾಮಾತೃನೊಡನೆ ಮೆಲ್ಲಮ
ಲ್ಲನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ, ಚಂದ್ರಕಾಂತಶಿಲಾಸಿಮಿತವಾದ ಮುಟ್ಟುನಗ್ನರುಮ
ಪೊಕ್ಕು ಪರಿಮಿತಜನದಿಂದ ಪರಿವೃತನಾಗಿ, ಕಸ್ತೂರಿ ಕಪೂರಾಂಕುಗಳಂ
ದ ಪರಿಮಳಸುವ ನಿರ್ಮಲೋದಕವಂ ಸುವರ್ಣಕಲಕದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ, ಕೆಲವು
ಲದೋಳ್ ಚಾಮರಂಗಳಂ ಬೀಸುವಂತೆ ಎರೆಯುವ ಪಲ್ಲದಪಾಣಿಯರ ಮು
ಣಿಕಂಕಣಝಂಝಾರಮಂ ಕರ್ಣಾನಂದಕರವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತ, ಮುಟ್ಟುನವಂ
ಮಾಡಿ, ಧೌತವಾದ ದುಕೂಲವಂ ಧರಿಸಿ, ಚಂದ್ರಮಂಡಲಮೋಳ್ ಕಳಂಕ
ವೆನೆವಂತೆ ಮುಖಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕಸ್ತೂರಿತೀಲಕವನ್ನಿಟ್ಟು, ನಿತ್ಯಕರ್ಮವಂ
ಸಾಂಗವಾಗಿ ರಚಿಸಿ, ರಾಗಯುಕ್ತವಾದ ವಧೂರವಾದ ಪುರಾಣವಂ ಕೇ
ಳುತ್ತ, ಕುಲದೇವತೆಯು ಮೋಡಶೋಭಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಾಜ್ಞಿಸಿ,
ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಮಿತ್ರಜನಗಳೊಡನೆ ಭೋಜನಶಾಲೆಯನ್ನೆದ್ದು, ಭಜ್ಯ
ಭೋಜ್ಯ ಚೋದ್ಯ ಲೇಹ್ಯ ಪಾನೀಯಗಳೆಂಬ ಪಂಚವಿಧಂಗಳಾದ ಮ

ಧುರಾಹಾರಂಗೆೊಂಡು, ಘುಮಘುಮಿಸುವ ಗಂಧದಿಂ ಗಮಗಮಿಸುವ ಪು
 ನ್ನವಮಾಲೆಗಳುಂ ಥಳಥಳಸುವ ರತ್ನ ಭೂಷಣಂಗಳುಂ ಮಿರಮಿರನೆ ವಿಂಚು
 ವ ಪೀತಾಂಬರಗಳಿಂದಲಂಕೃತನಾಗಿ, ರನ್ನದ ಹಾವುಗೆಯಂ ಮೆಟ್ಟಿ, ಮಾ
 ಣಿಕ್ಕನುಯವಾದ ಅಸ್ಥಾನವಂಚವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಭವಪೀಠದೊಳ್ ಕು
 ಳ್ಳುಪ್ಪ, ಬುದುಕಡೆಯೊಳ್ ವಿಚಿತ್ರ, ವಸ್ತ್ರ ಭೂಷಣಂಗಳುಂ ಧರಿಸಿ, ಚಿ
 ತ್ರರದಿಂ ಬರೆದ ಬೊಂಬೆಗಳಂತೆ ಸಾಲಸಾಲಾಗಿ ಕೈಕಟ್ಟ ಕುಳಿತಿರುವ
 ಸಾಮಂತಭೂಪಾಲಮಂಡಲದಿಂ ಸಾಂದ್ರವಾದ ಸಕಲದೇಶಗಳ ಲೆಕ್ಕವ
 ನೊಕ್ಕುಣಿಸುವ ಕರಣಿಕರಿಂ, ಚಿನ್ನದ ರನ್ನದ ಚಿತ್ರಗಳುಂ ಪಿಡಿದು ದೇಶಾಧಿ
 ಕಾರಿಗಳವರು ಇವರು ನೇನಾಪತಿಗಳು ಇವರು ಕವ್ವವನೊಪ್ಪಿಸುವ ಮಂ
 ಡಲೇಶ್ವರರು ಇವರು ಚಿತ್ರವಸ್ತುಗಳುಂ ತಂದಿರುವ ಘನವರ್ತಕರು ಪರಾಂ
 ಬರಿಸಿ ಸ್ವಾಮಿ ಪರಾಕೆಂಪು ಬಿನ್ನೈಸುವ ಅವಸರದ ಗುರುಕಾರರ ಕೋ
 ಲಾಪಲದಿಂ, ಪುರೋಭಾಗದೊಳ್ ವಿಣಾವೇಣು ಮೃದಂಗವಾದ್ಯಂಗಳುಂ
 ಮೇಳವಿಸಿ, ನರ್ತನಮಾ ಮಾಡುತ ಜೌವನದ ಜಗ್ಗು ನಿಗ್ಗುಗಳುಂ ತೋ
 ರ್ವ ವೇಶಿಯರ ಸಂಗೀತರವದಿಂ ಕುಲಕ್ರವಾಗತಮಾದ ಬಿರುದಪದ್ಯಗಳ
 ನ್ನುಗ್ಗಡಿಸಿ ಜಯಜಯ ಮಹಾರಾಜ ಪರರಾಯರಗಂಡ ವಿಜಯಾಭವ
 ಎಂದು ಭಟರುಗಳೊಬ್ಬಗೂಡಿ ಕೈಯೆತ್ತಿ ಕೈವಾರವಂ ಮಾಡುವ ಮಹಾ
 ಧ್ವನಿಗಳುಂದಲಂ, ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರದೇಶದೊಳ್ ಮಿರೆಂದು ಮೊರೆಯುವ
 ಪಣವ ನಿನ್ನೊಳ ಡಿಂಡಿಮ ಕಾಡಳು ಭೇರೀಭಾಂಕಾರಾದಿಗಳುಂ ಮುಖರಿತ
 ಮಾಗಿ, ಸುಧರ್ನಸಭೆಯಂತೆ ಇರುವ ಮಹಾಸ್ಥಾನದೊಳ್ ಮಹೀಮದೊಂ
 ದ್ರನೆನಿಸುತ್ತ ಒಡೊಡಲಗಂ ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಾನವನ
 ದಿಂದ ವನಪಾಲಕರು ನಾನಾವಿಧಂಗಳಾದ ವಿಚಿತ್ರಫಲಪುಷ್ಪಂಗಳುಂ ತೆಗೆದು
 ಕೊಂಡು ಬಂದು ಅರಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂದು ದೌವಾರಿಕರಂ ಕುರಿತು
 “ಎಲೈ ರಾಜದೂತರುಗಳರಾ ! ಕೇಳಿ, ನಾವು ಅರಸಿಗೆ ಕ್ರೀಡಾಯೋಗ್ಯ
 ವಾದ ವಸಂತಕವನವೆಂಬ ಉದ್ಯಾನವಂ ಪಾಲಿಸುವ ವನಪಾಲಕರು, ಈಗ
 ರಾಯನಿಗೆ ಬಿನ್ನಹವಂ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವಿದೆಯಾಗಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಮ
 ಹಾರಾಜನಿಗೆ ನಮ್ಮ ವೃತ್ತಾಂತಮಂ ಬಿನ್ನವಿಸಬೇಕು” ಎಂದು ಪೇಳಿದ
 ವನಪಾಲಕರ ಮಾತೆಂ ಕೇಳಿ, ರಾಜಭಟರು ಓಲಗತಾಲೆಯ ಮುಂಭಾಗ

ದೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ತಮ್ಮ ಗುರುಕಾರನಿಗೆ ಮರೆಯಾಗಿ ತಿಳುಹಿಸಲಾ ಗುರು ಕಾರನು ಭೂಪಾಲನಿಗಭಿಮುಖವಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂತು ಕೈಮುಗಿದು, “ಸ್ವಾಮಿ! ವಸಂತೋತ್ಸಾಹವಂ ಪಾಲಿಸುವ ವನಪಾಲಕರು ಪಾದಪರ್ವ ನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದು ಕಾದಿರುವರು” ಎಂದು ವಿಷ್ಣು ಪನಂಗೈಯ್ಯಲಾ ಮಹೀಪಾಲನು— ಅಷ್ಟಾವಧಾನದಿಂದಿರುವನಾದಕಾರಣ ಈ ಗುರುಕಾರನ ಮುಖವಂ ನೋಡಿ ಹುಬ್ಬಿನಿಂ ಸನ್ನೆಯಂ ಮಾಡಲಾ ಗುರುಕಾರನು “ಬುದ್ಧೀ” ಎಂದು ತ್ವರೆಯಿಂದ ರಾಜಮಂದಿರದ್ವಾರದಲ್ಲಿರುವ ವನಪಾಲ ಕರಂ ರಾಯನಭಿಮುಖಕ್ಕೆ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎರಾಕೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ಮಾ ತಂಕೇಳಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಮಹಾರಾಜನು ವನಪಾಲಕರಂ ಕರುಣಾಕಟಾ ಹ್ತದಿಂದೀಕ್ಷಿಸಿ, ವನಪಾಲಕರು ಕವ್ವವಾಗಿ ತಂದ ಫಲಪುಷ್ಪಗಳನವ ಲೋಕಿಸಿ, ಪದ್ಯತುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಫಲಗಳು ಪುಷ್ಪಗಳು ಏಕಕಾಲದ ಲಾಗಿರುವುವು. ಇದೇನು ವಿಚಿತ್ರವೆಂದು ವನಪಾಲಕರಂ ಕಡೆಗಂಣುಗೆ ಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ಎಲೈ ವನಪಾಲಕರುಗಳರಾ ! “ಇದೇನುನಿಮಿತ್ತದಿಂದೀ ಸಕಲಜಾತಿಯ ಫಲಪುಷ್ಪಗಳೂ ಒಂದೇಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಂ ತೋಷವಂ ಮಾಡುತ್ತಲಿವೆ” ಎಂದು ರಾಯನು ಕೇಳಲು. ಈ ಅಚ್ಚರಿಯನ್ನೇ ಬಿನ್ನೈಸಬೇಕೆಂದು ಬಂದೆವು. ವಿಚಿತ್ರ ಕುಸುಮಫಲಂಗಳಂ ವ ರಾಂಬರಿಸಬೇಕೆಂದು ವನಪಾಲಕರು ಬಿನ್ನೈಸಿದರು. ಆ ರಾಯನು ಮ ನದೊಳಾಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದನದೆಂತೆನೆ— ಮಾರ್ಕಂದ ಕುರವಕ ಅಶೋಕ ಚಂಪಕ ಪಾಟಲಾದಿ ವೃಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಅಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಏಕಸನವಾಗುವಂತೆ ಜಾನ್ಮ್ರವಂ ತಿಳಿದು ದೋಹಳಂಗಳನೇನಾದರೂ ರಚಿಸಿರುವರೆಂಬೆನೆ? ನನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲದೆ ದೇಶಂಗಳಲ್ಲಿ ತೃಣವೂ ಚಲಿಸದೆ ಇರುವಾಗ ಇಂತಿರ ಲಾರದು. ಇದೆಲ್ಲಾ ವಿಲಾಸವತಿಯರಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳು ಪುಷ್ಪಾ ಚಯಕ್ಕೋಸುಗ ಏನಾದರೂ ವಸಂತವನಕ್ಕೆ ಪೋಗಿರಲಾ ಪಲ್ಲವಾಧರಿಯ ರ ವಚನಂಗಳಿಂದ ಆಲಿಂಗನದಿಂದ ಪಾದತಾಡನದಿಂದ ಮುಖಮಾರುತದಿಂದ ಪುಷ್ಪಿಸುವ ಫಲಿಸುವ ತರುಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೂ ಗುಣವತಿಯು ಮೊದಲಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಿಗೆ ಸಕಲ ಕಲಾವಿಲಾಸವೂ ನನ್ನ ಹ ವಾರ್ಥಮಾದಕಾರಣ ನಾನರಿಯದೆಂತೆ ನನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇರುವೆಗಳ

ಗೂ ದುಸ್ಸುವೇತನವಾದ ವನದಲ್ಲಿ ಈ ಸರಿಯಾದ ಲೋಚನೆಯೂ ಸಂಭವಿಸದು. ಇದು ಮೂಲನೂತನ ವಿಚಿತ್ರವೆಂಬ ಲೋಚನೆಯೇ, ವನಪಾಲಕರು ಪರಾಧರನು, ಉತ್ತಮವಾಗಿ ವಿರೂಪವೇಗವು ಅಪ್ಪಣೆಯು ಕೊಡಲಾದ ನೂತನವು ಕರಗಲು ನೂತನವೆಂದು - ಎಲೈ ಭೋಗದೇವಂಪ್ರಸಾದ! ಈಗ, ನಿನಗೆ ಪಿಲಾನೆನ್ನ ನಮದ ವೇತನವನ್ನೆ ಓರ್ವ ಮಹಾಪುರುಷರು ಹಿಂದನು. ಯೋಗಿಗಳು ಮುಂತಾದ ಮಹಾತ್ಮರು ನನ್ನಿವನುಕರಣವಾಗಿ ದೇವತೆ ಪುನಃ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತೆ ನಿನಗೆ ಆ ವಿಚಿತ್ರವೆಂಬ ಈ ಮಹಾಪುರುಷರು ಪೇಶಿಸುವ ನೋಡಿ ಉಪಪದದ ಪ್ರವೇಶವು ಬರೆಯುವುದು ಕೂಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮಹಾಪುರುಷನು ವನದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾಪುರುಷರಾದ ತರುಗಳ ಮುಖಕ್ಕೆ ಮೊದಲಾದ ಲತೆಗಳ ದ್ರಾವ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಕಾಯಮಾನವಗಳ ನೋಡುತ್ತ ಚಂದ್ರನೋಪರದ ಸಮಾಪದವು ಸಂತೋಷಭರಿತವಾಗಿ ಅದರ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಳಿಕವಾಗಿರುವ ನಿರ್ಮಲವಾದ ದೇವಾಲಯದೊಳಗೆ ಸಕಲ ಸ್ತಂಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭಿತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುವ ಮರಕತಕಾಂತಿಯಾದ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರಿಯ ರೂಪವು ಕಂಡು ಸೂರ್ಯಮಂಡಲದ ನಮಿಸದೊಳಗೆ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿದಂತೆ ವಿಸ್ಮಯವೆಂಬ ಮಹಾರ್ಥ ಧ್ಯಾನವು ಮಾಡಿದೇವಾಲಯದೊಳಗೆ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ದೇವಿಯ ದರ್ಶನವೆಂಬ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸವು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವನು. ಇದೊಂದು ನೂತನವು ಇನ್ನೊಂದರೂ ವಿಶೇಷವಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ವಲಿಸಬೇಡಿರಿ. ಎಂದು ವನಪಾಲಕರು ಭಯಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಬಿನ್ನಹವೆಂಬೆಯಲಾಗ ದೂರದರ್ಶಿಯಾದ ಮಹಾರಾಯನು ಮನದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವಟ್ಟು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯ ಮೂಗಮು ನೋಡಲು, ಆ ಸುಬುದ್ಧಿಯು ರಾಯನ ಸ್ವರೋಭಾಗವನ್ನೆ ಕೈಮುಗಿದು ನಿಂತು, "ಎಲೈ ಮಹಾರಾಯನೆ ! ಈ ವಿಚಿತ್ರವೆಂಬ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯಗಳ ನೋಡಿ ನನ್ನ ಹೃದಯವು ಸಂತೋಷಭರಿತವಾಗಿದೆ, ಇದರಿಂದ ನನ್ನ ಪ್ರತಿಪತ್ತಿಗಳು ಈ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿತನವು ಮಾಡುವಂತೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತಿಳಿಯತಲಿದೆನು. ಈ ವಿಚಿತ್ರವು ಮಹಾರಾಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾದುದೆಂದು ನಿನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಮಿಯ

ವರು ಇದಂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಭಾವನೆಯು ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಮಹಾಸಂ
ತೋಷಕಾರಣವಾಗುವುದು" ಎಂದು ಬೇಳುವ ರಾಜಹಿತಾರ್ಥಿಯಾದ ಸು
ಬುದ್ಧಿಯ ಮಾತೆಂ ಕೇಳಿ ಎಲೈ ಸುಬುದ್ಧಿಯೆ, ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯಂ ನೋ
ಡಿ ನಾನು ಸಂತುಷ್ಟನಾದೆನು. ಇದೇ ಅರ್ಥವನ್ನು ನಾನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ
ಸಿದೇನೆ. ಈಗ ರತ್ನಪುರವು ಅಲಂಕೃತವಾಗಲಿ, ರತ್ನ ಗಜ ತುರಗ ವಡಾ
ತಿಗಳು ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಲಿ, ರಾಜಮಾರ್ಗಗಳು ರತ್ನಭೂಷಣವಾದವುಂ
ಗಲಿ ಅಲಂಕೃತಂಗಳಾಗಲಿ, ವೇದನಂವನ್ನರಾದ ವಿಪ್ರೋತ್ತಮರು ಜಲ
ಪೂರ್ಣಸುವರ್ಣಕುಂಭಂಗಳಿಂದ ಶೃಂಗರಿಸಿ ಅನೇಕಳಿಂದ ಕೂಡಿ ತೆರಳಲಿ,
ಇದಲ್ಲದೆ ನರ್ತನಪಾರಿಹಾಸಕರು ಮೊದಲಾದ ಸಕಲಪರಿವಾರಂಗಳು ದಿ
ವ್ಯದುಕೂಲಾಭರಣಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ತಮ್ಮತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾವ್ರಕಾಶಂಗಳ್ಯು
ಲಿ, ಉತ್ತಮಾಸ್ಥಂಗಳು ಕಟ್ಟಿ ರತ್ನಕಲಶದಿಂದಲಂಕೃತಮಾದ ರಥವು ರಾ
ಜಮಂದಿರದ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂದಿರಲಿ, ನಾವು ಶುಭಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಮ
ಹಾಪುರುಷನ ದರ್ಶನಾರ್ಥಮಾಗಿ ವಸಂತವನಂ ಕುರಿತು ಹೊರಡುತ್ತಲಿ
ದೇವೆಂದು ರಾಯನು ಅಪ್ಪಣೆಯು ಕೊಟ್ಟು ಜತ್ತೋಲಗದಿಂದಿದ್ದು ನಿ
ಜಾಂತಃಪುರವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಲಾಗಿ, ಈಗ ರಾಯನು ಅಂತಃಪುರವಂ
ಕುರಿತು ಬರುವನೆಂದು ತಿಳಿದು ಪಟ್ಟದರಾಣಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯು ಸ
ರ್ವಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತೆಯಾಗಿ ರತ್ನಕಲಶದಲ್ಲಿ ಪನ್ನೀರಂ ತುಂಬಿಕೊಂಡು
ಮುತ್ತಿನಾರತಿಯಂ ಹಿಡಿದು ಅಂತಃಪುರದ ಒಳಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸ
ಖೀಜನರುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಅವ್ವರಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಲಕ್ಷ್ಮಿ
ಯೋ ಎಂಬಂತೆ ನಿಂತಿರಲಾಗಿ, ಕಾಂತಾಮನೋಹರನಾದ ಸುಚರಿತ್ರರಾ
ಯನು ತನ್ನ ನೇತ್ರಚಕ್ರಂಗಳಿಂದ ತನ್ನ ರಾಣಿಯ ಮುಖಕಾಂತಿಯ
ಪಾನಂಗಳ್ಯುವಂತೆ ದರ್ಶನಭಾವನೆಯ ನೋಡುತ್ತ ಅಂತಃಪುರವಂ ಪ್ರವೇ
ಶಿಸಲು, ರತ್ನಪುರಾಧೀಶನಿಗೆ ಮುತ್ತಿನಾರತಿಯನ್ನತ್ತಿ ಪನ್ನೀರಿನಿಂದ ಪಾ
ದವದ್ರಂಗಳಂ ತೊಳೆದು ಶೇಷತೀರ್ಥವಂ ತಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನಮಸ್ಕಾರ
ಮ ಮಾಡಿ ರಾಯಂಗೆ ಹಸ್ತಲಾಘವಂ ಕೊಟ್ಟು ಶಯ್ಯಾಗೃಹದ ರತ್ನವ
ರ್ಯಂಕದ ದಂಸತೊಲಿಕಾತ್ವದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ತಾನು ಕರಸರೋಜಂ
ಗಳಂ ಮುಗಿದುಕೊಂಡು ಮಹಾರಾಜರ ಕೆಲದೊಳ್ ತಲೆನಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ

ರಾಣಿಯ ಕರವಂ ನಿಜಕರದಿಂ ಪಿಡಿದು ತನ್ನಂಕದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಣಿಯು ಗಲ್ಲವಂ ಪಿಡಿದು ಮುತ್ತಿಟ್ಟು ತಕ್ಕೈಸಿ ಕರ್ಪೂರತಾಂಬೂಲವಂ ಚರ್ವಿಸುತ್ತ ಅನಂದಭರಿತನಾಗಿರುವ ರಾಯನ ಮುಖಮಂಡಲವಂ ನೋಡಿ ಈಗ ಭೂಕಾಂತನಂತರಂಗವು ಬಹು ಹರ್ಷಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಮಹರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಭೂಪಾಲನಂ ಕುರಿತು ಅತಿನುಧುರನಾಗಿ ಭಾವಗರ್ಭಿತವಾದ ನುಡಿಯಿಂದ ಎಲೈ ಧರಾಧೀಶನೆ ನಿನ್ನ ಮುಖ ವಿಶಾಸವಧಿಕವಾಗಿದೆ ಇದರ ಕಾರಣವಂ ನನಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ನಿರೂಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲಾಮಾತಂ ಕೇಳಿ ರಾಯನತ್ಯಂತಸಂತೋಷದಿಂ ಗುಣವತಿಯ ಮೊಗಮಂ ನೋಡಿ, "ಎಲಾ ಶೋಭನಾಂಗಿಯೇ! ಸಂತಾನಾರ್ಥಮಾವ ಚಿಂತೆಯಂ ಮಾಡುವ ನನ್ನ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷವಾಗುವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೂತನವಾಕ್ಯವಂ ಕೇಳಿದನಾದಕಾರಣ ಸಕಲ ವ್ಯಸನವರಿಹಾರಮಾಗಿ ನಮ್ಮಾರ್ವರ ಐಷ್ವರ್ಯವು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಫಲಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂಬೆಯಾ— "ನಮ್ಮ ವಸಂತವನಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಮಹಾಪುರುಷನು ಬಂದಿರುವನು. ಆತನನ್ನು ಅನೇಕ ವಿಧಮಾಗಿ ಪೂಜಿಸಿ ಆತನ ಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದರೆ ನಮಗೆ ಸತ್ಪುತ್ರಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಆತನ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಪಡ್ಕತುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಫಲಪುಷ್ಪಂಗಳೂ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿಯೆ ಆಗಿವೆ." ಎಂದು ನುಡಿದು ವನಪಾಲಕರು ತುಂಬೊಪ್ಪಿಸಿದ ವಿಚಿತ್ರಫಲಕುಸುಮಗಳಂ ನೋಡನಂಗಳಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಂಡಲಾ ಫಲಕುಸುಮಗಳಂ ನೋಡಿ ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು, ರಾಯನಾಜ್ಞಾಪಿಸಿದ ವಚನದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವುಂಟೇ ಎಂದು ಸಂತೋಷಭರಿತೆಯಾಗಿ ಅಂಕುರಿಸುವ ಲಜ್ಜಾವಿಶೇಷದಿಂದಕ್ಕುವ ಮುಖವಿಲಾಸದಿಂ ತನ್ನ ಕಾಮಿತಾರ್ಥವು ಕೈಗೂಡಿತೆಂದು ಮೈಯುಬ್ಬಿ ಹರ್ಷವಿಶೇಷದಿಂದಿರುವ ರಾಣಿಯರೊಡನೆ ರಾಜಾಧಿರಾಜನಿಂತೆಂದನು.— "ಎಲೆ ರಾಣಿಯೇ! ಆ ಮಹಾಪುರುಷನಂ ನಮ್ಮ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕರತರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯಾಣವಂ ತೆರಳಿರುವನು. ನೀನು ಮಿಂದು ಮಡಿಯನ್ನುಟ್ಟು ರತ್ನಾಭರಣಂಗಳಂ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಪದ್ಮನೋವೇತಮಾಗಿ ಪಾಕವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಡಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಭೋಜನಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ರತ್ನದೀಪಸ್ತಂಭಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣಾದೀಪಂಗಳ

ಳನ್ನಿಬ್ಬು ಸುವರ್ಣಪೀಠವಂ ಮಡಗಿ ರತ್ನ ಕಲಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಘೋಷದಕವಂ
ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಶುಚಿಯಾಗಿ ಅಂತಃಪುರದ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಸನ್ನದ್ಧಿಯಾಗಿರು”
ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ತಾನು ಸರ್ವಾಲಂಕಾರಭೂಷಿತನಾಗಿ ಶು
ಭಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟದೇವತೆಯಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ರಥಾರೂಢನಾಗಿ ಸಕಲ
ಪರಿವಾರದೊಡನೆ ವಸಂತವನವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳ, ಮಾರ್ಗದೊಳ್ ಶುಭ
ಸೂಚಕಂಗಳಾದ ಶಕುನಗಳಂ ನೋಡುತ್ತ ಒಂದು, ಉಪವನದ ಬಾಗಿಲ
ಲ್ಲಿ ಉದಯಪರ್ವತದಿಂದಿಳಿದುಬರುವ ಸೂರ್ಯನೋ ಎಂಬಂತೆ ರಥದಿಂ
ದಿಳಿದು ಸಕಲ ಪರಿವಾರವಂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮಂತ್ರಿಪುರೋಹಿತರೊಡಗೂ
ಡಿ ಪೌದರ್ಭಾರದಿಂದಲಾವನದಲ್ಲಿರುವ ಚಂದ್ರಸರೋವರದ ಸಮೀಪವನ್ನೆದಿ
ವನದಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮೋದ್ಧೂಳಿತಸರ್ವಾಂಗನಾಗಿ ವದ್ಯಾಸನಾಸೀನನಾಗಿ ನಿಶ್ಚಲ
ನಾಗಿ ನಾಸಾಗ್ರದೃಷ್ಟಿಯಂ ವಹಿಸಿ ಚಿನ್ಮುದ್ರೆಯಂ ತಾಳಿ ಅವರದೂ
ರ್ವಾಸನಂತಿರುವ ಮಹರ್ಷಿಯ ದರ್ಶನಂಗೈದು, ಭಕ್ತಿವಿಕ್ರಿಯವರವಶ
ನಾಗಿ ಈ ದಿವಸವೇ ಶುಭದಿವಸವು ಈ ದೇಶವೇ ಕಾಶಿ ಮೊದಲಾದ ಜ್ಞೇ
ತೃವು ಈ ಮಹರ್ಷಿಯ ವರಶಿವನೆಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಣಾಮಂ
ಗೈದು ನಾನಾಸ್ತುತಿಗಳಾದ ಸ್ತುತಿಚಲಾಗ ಮಹರ್ಷಿಯು ಭೂತಭವಿಷ್ಯ
ವೃತ್ತಮಾನಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ತಿಳಿವವನಾದಕಾರಣ ಕಣ್ಣೆರೆದು ಕರುಣಾದೃ
ಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸುಚರಿತ್ರಮಹಾರಾಯನಂ ಕಟಾಕ್ಷಿಸಿ ವೇದೋಕ್ತಮಂತ್ರ
ವಿಶೇಷದಿಂದ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ, ಕುಳ್ಳಿರಬಹುದೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಕೃ
ತಾರ್ಥನಾದೆನೆಂದು ಕೆಲದೊಳ್ ಮಂತ್ರಿಪುರೋಹಿತರಿಂದ ಸಹಿತನಾಗಿ ಕು
ಳ್ಳಿದುರ್ ಕರಗಳಂ ಮುಗಿದು ವಿಜ್ಞಾಪನಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದನದೆಂತೆನೆ—
ಎಲೈ ಮಹಾನುಭಾವನೆ ! ನಿಮ್ಮ ಭಾವಮು ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ವಸಿಷ್ಠವಾ
ಸುದೇವ ಗೌತಮ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಭರದ್ವಾಜರು ಮೊದಲಾದ ಮುಖಗಳಲ್ಲಿ
ತಾವು ಯಾರೋ ಎಂದು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯಂಗೈವ ನನ್ನ ಮನದ ಸಂ
ದೇಹವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ನನ್ನಂ ಕೃತಾರ್ಥನಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿಜ್ಞಾ
ಪನಂಗೆಯ್ಯಲು, ಆಗಲಾ ಮುಖೇಶ್ವರನು, ಅರ್ಧನಿಮಿಶ್ರಿತನೇತ್ರನಾಗಿ
ನಿಜಗುರುಪಾಪಾರವಿಂದವಂ ನೆನೆದು ರಾಯನಂ ಕುರಿತು, ಎಲೈ ಮಹೀ
ಪತಿಯೆ ! ನೀನು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗುತ್ತರವಂ ಪೇಳೈನು ಕೇಳೈ:— ಕು

ಲವರ್ವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಮಪುಣ್ಯವಾದ ಹಿಮವಂತನೆಂಬ ಪರ್ವತವಿರುತ್ತಿ
ಹುದು. ಆ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಮಂಗಳೆಯಾದ ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯ ಪಾದ
ಪಲ್ಲವನಂಚಾರದಿಂದ ಪರಮಪಾವನಂಗಳಾಗಿಯೂ ಸಕಲ ಪಾಪಂಗಳಂ
ಸ್ತರಣವಾತ್ರದಿಂದಲೆ ಪರಿಹಾರಂಗೈವ ಗಂಗಾನದಿಯ ತರಂಗಂಗಳ ಸಂಗ
ದಿಂ ಶೀತಳಂಗಳಾಗಿಯೂ ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿಲಯಂಗಳಿಗೆ ನಿಯಾಮಕರಾದ
ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳಿಗೂ ತಪೋಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ಪ್ರದೇಶಂಗಳಿರುತ್ತಿರುದು
ವು. ಅಂತರ್ದ ಮಹಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗುರುವದಿಪ್ಪವಾರ್ಗದಿಂ ತಪವಂ
ಕೈಕೊಂಡಿರುವೆನು. ನನ್ನಂ ವಾಮದೇವನೆಂದು ಬುಕ್ಕಿಗಳಾಡುವರು. ಈ
ಗ ನಾನು ಗುರುವರ್ಯನಾಜ್ಞೆಯಿಂದ ದಕ್ಷಿಣದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾಕ್ಷೇ
ತ್ರಗಳ ದರ್ಶನಂಗೈವೆನೆಂದುದ್ಯೋಗಿಸಿ, ನೈಮಿಶಾರಣ್ಯ ಕಾಶಿ ಅವಂತಿ
ಗಯಾ ಪ್ರಯಾಗ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರವೆ ಆದಿಯಾದ ಜ್ಞೇತ್ರಂಗಳ ದರ್ಶನಂಗೆ
ಯ್ಯುತ್ತ ಅಳಿಕನಂದ ಸರಯು ಯಮುನೆ ಫಲ್ಗುನಿ ಶೋಣ ನರ್ಮದೆ
ಮೊದಲೊಂಡ ನದೀನದಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡುತ್ತ ಬರುತ್ತಬರುತ್ತ,
ಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಮುಖನಿಗೆ ನಿವಾಸಸ್ಥಾನವಾದ ಆದ್ಯಂತಂಗಳಂ
ದ ಅದಿನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಶಯನಯೋಗ್ಯವಾದ ಅಂತರೀವಂಗಳಂದೊಬ್ಬ
ಪುರಹರನ ವಿಹಾರಯೋಗ್ಯವಾದ ಪಾರ್ಶ್ವಭಾಗಗಳಂದೊಡಗೂಡಿ, ಪರ
ಮಪಾವನೆಯೆನಿಸಿದ ಕಾವೇರಿಯ ಕೆಲಬಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ದೇವಗಂಗೆಯ ಸ
ವಿಾಪವನ್ನೈದಿ ಕಾವೇರಿಸೌಭಾಗ್ಯವಂ ತಿಳುವಂತೆನೆ ನಾರಿಕೇಳ
ಕ್ರಮುಕತರುಗಳಂ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯ ಅಸ್ತ್ರಶಾಲೆಗಳೆಂಬಂತೆ ಎಡೆಗೊ
ಡದೆ ಬೆಳೆದ ಪುಂಡ್ರೇಕ್ಷುವನಂಗಳು, ಸತ್ಪುರುಷರಂತೆ ಫಲಾತಿಶಯದಿಂ ಬ
ಗ್ಗಿದ ಬಾಳೆಗಳುಂ ತೋಗುವ ಶಾಲಿವನಂಗಳುಂ, ಕುಸುಮಿತಫಲಿತಂಗಳಾದ
ಉದ್ಯಾನಸಹಸ್ರಂಗಳುಂ, ರಮಣೀಯವಾಗಿಯೂ ಶ್ರೀಗಂಧದ ವನಂಗಳ
ಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸ ಮದ್ದಾನೆಗಳ ಗಂಭೀರಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ಸರ್ವಾಲಂಕಾರದಲ್ಲಿ
ಯೂ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ವಿಲಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಲುಂ, ಇದಲ್ಲದೆ
ಚೆಂಡ ಮುಂಡ ಮಹಿಮಾದಿರಾಕ್ಷಸರಂ ಬಂಡನದೊಳ್ ಖಂಡನಂಗೈದು
ಲೋಕರಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಯ ಪಾದವಿ
ನ್ಯಾಸಗಳು ಸಕಲಸಂಪತ್ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣದಿಂದ ಸಂರಕ್ಷೆ

ತೆವೊಗಿರುವೆ ಈ ಸಹ್ಯವರ್ಪತವು ಹಿಮವಂತೆದಂತೆ ನಿನಗೆ ಸಂತೋಷ
ವೆನಾಡಲು ಈ ವರ್ಪತರಾಜನಂ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ದೇವಿಯದರ್ಶನಂಗೆವೆ
ನೆಂದು ಬಂದೆನು. ಈ ಲೋಕವನೆಲ್ಲವಂ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಶರೀರರಕ್ಷಣ
ದಲ್ಲಿಯೂ ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದಿರುವ ನಮ್ಮಂಥ ಋಷಿಗಳ ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂ
ದೇನುಕಾರ್ಯ? ನೀವು ರಾಜವಂಶಸಂಭವರು. ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಗಳೂ
ಗಿಭೂಮಿಯಂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಲಿದ್ದರೆ ನಾವು ನಿರ್ಭಯದಿಂದ ತಪಸ್ಸಂ ಮಾಡ
ಬಲ್ಲೆವು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವಿಚಾರವು ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಪ
ರಮಾವಶ್ಯಕವು” ಎಂದು ನುಡಿದು ಮುದೂರ್ತಮಾತ್ಮಧ್ಯಾನವಂ ಮಾಡು
ತ್ತಲಿದ್ದು ತನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ, “ಈ ರಾಯನು ಮಹಾಪುಣ್ಯಶಾಲಿಯು. ಈ
ತನ ಸದ್ವರ್ತನೆಯಿಂದಲೂ, ಈಶಾನುಗ್ರಹಬಲದಿಂದಲೂ ರಾಯನಿಗೆ ಸು
ಪುತ್ರನಾಗುವನು. ಆ ಪುತ್ರನು ಧೈರ್ಯಪರಾಕ್ರಮಂಗಳು ಮೊದಲಾ
ದ ಗುಣಂಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತನಾಗಿ, ಸಕಲ ಸಾಧನವಂಮಾಡುವ ಪರಿಯಂ
ತೀಳಿದು ಶಕ್ತನಾಗಿ ಸಕಲಭೂಮಂಡಲಾವಶ್ಯವಂ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಈ
ಕುಮಾರನಿಂದ ಅನೇಕ ದೇವತಾಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುವುವು,” ಎಂದು ತನ್ನ
ಧೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ರಾಯನಂ ನೋಡಿ
ಬಂದಾನೊಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಲಿದ್ದನು, - ಎಲೈ ರಾಜೋತ್ತಮನೆ ! ನಿ
ನ್ನ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ದಾರಪುತ್ರಾದಿಗಳಿಗೆ ಜ್ಞೇವವೆ? ನಿನ್ನ ವಟ್ಟಣದ
ಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾವರಿವಾರಂಗಳಿಗೆ ಸುಖವೆ ? ನೀನು ಧರ್ಮದಿಂದ ರಾ
ಜ್ಯಪರಿವಾಲನಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಲಿದ್ದೀಯಾ ? ಕಾಲಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುವೃಷ್ಟಿಯಾ
ಗುವುದೇ? ಮಂತ್ರಿ ಮೊದಲಾದಪರಿವಾರವು ನಿನಗೆ ಹಿತವಾಗಿರುವುದೇ?”
ಎಂದು ರಾಯನ ಕುಶಲವಂ ಕೇಳಲು, “ಎಲೈ ತಪೋನಿಧಿಯೆ ! ನನ್ನಲ್ಲಿ
ಮಹಾನುಭಾವನಾದ ನಿನ್ನ ವರಮಾನುಗ್ರಹವು ಈಪರಿಯಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಆ
ವುದೊಂದು ಕಡಮೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ನಿನ್ನ ದರ್ಶನಾನಂತರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾ
ಗುತ್ತಲಿದೆ” ಎಂದು ನುಡಿದಿದ್ದು ಕರಗಳಂ ಮುಗಿದು ಭಕ್ತಿವಿನಯಂಗಳಿಂದ
“ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ನೀವು ನನ್ನ ಗೃಹವಂ ಪಾಪನವಂ ಮಾಡಲೋ
ಸುಗ ಭಿಜಯಂಗೆಯ್ದು ನನ್ನ ಪತ್ನಿಗೆ ಅಶೀರ್ವಚನವಂ ಕೊಟ್ಟು ರತ್ನ
ಪುರನಿವಾಸಿಗಳಾದ ಜನಗಳಿಗೆ ದರ್ಶನವಾ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಮನಬಂದಂತೆ

ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗೋಸುಗೆ ತೆರಳಬಹುದು” ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾನನುಗೆಯ್ಯಲಾನಾತಂ ಕೇಳಿ ಆ ತಪಸ್ವಿಯು “ಎಲೈ ರಾಯನೆ ! ನಾವು ವಾನಪ್ರಸ್ಥರು ಕೆಂವಮೂಲಫಲಾಹಾರಂಗಳಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳಾಗಿರುವುದು ನಮಗೆ ಧರ್ಮವು. ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣಪ್ರವೇಶವಂ ಮಾಡುವುದುಚಿತವಹುದೇ?” ಎಂದು ಆ ತಪೋರಾಶಿಯು ಪೇಳಲಾಗಿ, ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ರಾಯನುತಂದನು— “ಎಲೈ ವಿಜ್ಞಾನನನಂಪನ್ನರೆ ! ನೀವು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟುದು ಉಚಿತವೇ ಸರಿ, ಆದಾಗ್ಗೂ ನೀವು ವನಾಂತರಂಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣಶಾಲೆಗಳಂ ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸ್ಥಳಂಗಳಿಗೆ ರಾಜರುಗಳು ಬಂದಲ್ಲಿ ಅವರಂ ನೀವು ಸನ್ಮಾನಿಸಿ ಉಪಚಾರವಂ ಮಾಡುವುದುಂಟಾದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮಂಥ ಋಷಿಗಳು ಪಟ್ಟಣಂಗಳ ಸಮಾಪಂಗಳಂಕುರಿತು ಬಂದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣವನ್ನಾಳುವ ರಾಯರು ಇದಿರುಗೊಂಡು ಅಘ್ಯಾಪಾದ್ಯಾಚಮನಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ಯುಗಧರ್ಮರೀತಿಯಿಂದ ಸ್ವಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷವಂ ಮಾಡಿಸಿ ಆ ಮಹಾತ್ಮರುಗಳಿಂದ ಅಮೋಘಾಶೀರ್ವಚನಂಗಳಂ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು ರಾಜರುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಧರ್ಮ ಬೇಡಿದ ವರಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಆ ರಾಜರಂ ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿ ಅವರ ಕಾಮ ಕ್ರೋಧ ಲೋಭ ಮೋಹ ಮದ ಮತ್ಸರಗಳೆಂಬ ಅರಿವಡ್ವರ್ಗಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ರಾಜಧರ್ಮನೀತಿನಾಗಂಗಳಂ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡುವುದು ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಧರ್ಮವಾಗಿರುವುದು. ಜನಕಮಹಾರಾಯ ಮೊದಲಾದ ರಾಯರ ಮಂದಿರಗಳಿಗೆ ಗೌತಮಾದಿವರಮುರ್ಖಿಗಳು ದಯಮಾಡಿಸಿ ಸಕಲೋಪಚಾರಂಗಳಂ ಪಡೆದು ಆ ಜನಕಾದಿರಾಯರುಗಳಿಗೆ ಸಕಲ ಧರ್ಮೋಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿಬರಾದಕಾರಣ, ಸೇವಕನನೇಲಿ ದಯನಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಿ ಕೃತಾರ್ಥನನ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಾಮ್ರಾಟಂಗಳಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದ ರಾಯನ ವರಮುಖಕ್ಕೆಯನ್ನೋಡಿ ಆ ಮಹಾಪುರುಷನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ ಎಲೈ ರಾಯನೆ ನಿನ್ನ ಮನಶ್ಚಿದ್ಧಿಗೆ ನಾವು ಮೆಚ್ಚಿದವು ಅದೇಮೇರೆಗೆ ನಿನ್ನ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಬರುವೆನೆಂದು ಅವ್ವಣೆಯನ್ನೀಯಲು, ಆ ಮಹಾರಾಯನು ಆನಂದಭರಿತನಾಗಿ ಸಕಲ ಪರಿಜನದೊಡನೆ ಈ ಮಹಾಪುರುಷನಂ ಬಿಜಯಂಗೈಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಮಂದಿರವಂ ಕುರಿ

ತು ಎಯ್ಯಿದನು. ಆ ರಾಯನು ಬಳಿಕ ಆ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹವಾಗಿ ದಿವ್ಯಮಾಣಿಮಯವಾದ ಪೀಠವಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ತನ್ನ ನಿಜಸತೀಸಮೇತ ನಾಗಿ ಪೋಷಣೋಪಚಾರವ್ರಾಜೆಯಂಗೈಯ್ದು, ಭೋಜನತಾಲಗೆ ಆ ಮಹಾರಾಜನು ತನ್ನ ಕರವನ್ನಿತ್ತು ಬಿಜಯಂಗೈಯ್ದು, ಸುವರ್ಣಪಾತ್ರಂಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಯೋಗ್ಯವದಾರ್ಥಂಗಳಂ ಬಡಿಸಿ ಆತನಿಗೆ ಆಪೋಷನವಂ ಕೊಟ್ಟು ಭುಂಜಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲಾವೇಳೆಯಲ್ಲಿ, ಎಲೈ ಅರಸೆ! ನಿನ್ನ ಪುತ್ರಂ ಕರೆತರಿಸೆಂದು ವೇಳಲಾಗಿ, ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿದ ರಾಯನು ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ ಕಂಬನಿದುಂಬಿ ಆ ಜಲಂಗಳಿಂದಾತನ ಪಾದಂಗಳಂ ತೊಳೆಯುವನೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಪಾದಂಗಳಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ದೈನ್ಯಸ್ವರಂ ದ ಲಜ್ಜಿತನಾಗಿ ಹೊರಳುತ್ತಿರುವ ರಾಯನಂ ರಾಯನ ಪತ್ನಿಯಂ ಆಮಹಾರಾಜನು ನೋಡಿ, ಎಲೈ ರಾಜೋತ್ತಮನೆ! ನೀನು ಉದ್ಯಾನವನಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಪುತ್ರನ ಜ್ವೇಮವಂ ಕೇಳಿದುದೇಇದಕ್ಕೆ ಈಗ ನಿನಗೆ ಫಲಿಸುವಂತೆ ಉಪಾಯವಂ ವೇಳುವೆನು. ನೀನು ಈ ವ್ಯಸನವಂ ಬಿಟ್ಟು ಧೈರ್ಯವಂಕೊಂಡು ಸಂತೋಷದಿಂದಿರೆಂದು ಅಭಯವನಿತ್ತು ಸಂತೋಷವಡಿಸಿ, ತಾವು ಭಿಕ್ಷೆಯಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಬಳಿಕ ಕೆಲವುಕಾಲ ಆ ರಾಯನ ಗೃಹದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಬಂದಾನೊಂದು ಶುಭದಿವಸದಲ್ಲಿ ಅಮೃತಸಿದ್ಧಿಯೋಗಸಹಿತವಾದ ಸಂತಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿಪ್ರದಮಾದ ಲಗ್ನವಂಪರಿಶೋಧಿಸಿ, ಆದಿನ ರಾಯನಂ ಕರೆದು, ಎಲೈ ರಾಯನೆ! ಅಮೃತಸಿದ್ಧಿಯೋಗಸಹಿತಮಾದ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧಾಂತಃಕರಣನಾಗಿ ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿ ಶುಚಿಭೂತನಾಗಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಬರುವುದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲಾಮಾತೆಂ ಕೇಳಿದ ರಾಯನು ಪರಮಸಂತೋಷಯುಕ್ತನಾಗಿ ಮಹಾವ್ರಸಾದವೆಂದು ತನ್ನ ಮಂದಿರವನ್ನೆದಿ ಸ್ನಾನಾದಿಗಳಂ ರಚಿಸಿ ಶುಚಿಭೂತನಾಗಿ ಬಂದು ನಿಲ್ಲಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಾಮದೇವನು ರಾಯನಂ ಕುರಿತು— “ ಎಲೈ ಪ್ರಜಾರಕ್ಷಕನೆ! ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಫಲಿಸುವುದು. ಅದೇನೆಂಬೆಯೋ? ಈಗ ಆದಿಶಕ್ತಿಯಾದ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿಯಂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದೆಂದು ಮಹಾಮಂತ್ರವಂ ವೇಳುವೆನು. ಆ ಮಂತ್ರವಂ ನೀನು ದೃಢಭಕ್ತಿಯಿಂದ

ರಹಸ್ಯಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತದೇಕನಿಷ್ಠನಾಗಿ ಜುಸಿದೊಡೆ ಆ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿಯ ಅನುಗ್ರಹವುಂಟಾಗಿ ಆ ದೇವಿ ನಿನಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೆಯಾಗಿ ಸಂತಾನವು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಸಂತಾನವಾದನಂತರ ಆ ಪುತ್ರನ ವಿಲಾಸವು ನೋಡುತ ಸುಖದಿಂದ ರಾಜ್ಯಪರಿಪಾಲನೆಯುಂ ಕೈಕೊಂಡು ಆನಂದಭರಿತನಾಗಿರುವೆ.” ಎಂದು ವೇಳೆಲಾಗಿ ಆ ಮಹಾಪುರುಷನ ದೆಸೆಯಿಂದ ಮುಂತೋಪದೇಶವುಂ ಪಡೆದು, ಅಬಳಕ ರಾಯನು ಆ ತಪಸ್ವಿಯುಂ ನೋಡಿ ಎಲೈ ಸರ್ವಜ್ಞನೆ! ನಿನ್ನಿಂದ ನಾನು ಇಹದಲ್ಲಿ ಪುತ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ಸಂತೋಷಪಡುವೆನು; ಪರದಲ್ಲಿಯೂ ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದಲೇ ಕೃತಾರ್ಥನಾಗುವ ಉಪಾಯವುಂ ವೇಳೆಬೇಕೆನಲು, ಈ ನುಡಿಗೆ ಸಂತೋಷವಟ್ಟು— ಎಲೈ ರಾಯನೆ! ನೀನು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಪುತ್ರನ ಬಾಲಲೀಲೆಗಳಂ ನೋಡಿ, ಆ ಪುತ್ರನು ಪ್ರಬುದ್ಧನಾದಬಳಿಕ ಅವನಿಗೆ ವಟ್ಟಾಭೀಷೇಕವುಂ ಮಾಡಿ ನೀನು ನನಗೆ ವಾಸಯೋಗ್ಯವಾದ ಹಿಮವತ್ಪರ್ಮಿತದಲ್ಲಿರುವ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದೆಯಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ವಾನಪ್ರಸ್ಥಾಶ್ರಮದೀಕ್ಷೆಯುಂ ಕೊಡುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿ, ತಾನು ತನ್ನಾಶ್ರಮವು ಕುರಿತು ತೆರಳಿದನು. ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ.....ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜಬಡೆಯರಿಂ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರವಾಗಿ ವಿರಚಿತವಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾವರಣಯಂವೆಂಬ ನವೀನ ಕೃತಿಯೊಳ್ ವಾಮದೇವಾಗಮನ ಮಹಾಮಂತ್ರಪ್ರತಿಪಾದಕವಾದ ದ್ವಿತೀಯಾಶ್ವಾಸಂ.

ತೃತೀಯಾಶ್ವಾಸಂ

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ರಾಯನು ಆ ಮಹಾಪುರುಷನು ಅವ್ವಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟಮೇರೆಗೆ ಶುಭನಕ್ಷತ್ರ ಶುಭದಿನ ಶುಭವಾರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯೊಡನೆ ಗುಣವತಿಯೊಡನೆ ಸ್ನಾನಾದಿಗಳು ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗಿ, ಗಾರ್ಹಪತ್ಯ ಆದವನೀಯ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ನಿಗಳಂ ಪೂಜಿಸಿ ಯಥಾಕಾಸ್ತ್ರಮಾಗಿ ಬೆಳಗಿನವಂ ಮಾಡಿ, ಬಳಿಕ ಮೌನದೀಕ್ಷೆಯಂ ಕೃತೊಂಡು ಜಗಜ್ಜನನಿಯೊಡನೆ ವರಮೇಶ್ವರಿಯಂ ಕುರಿತು ನ್ಯಾಸಕ್ರಮದಿಂ ವೆಂಚೋವಚಾರ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿ ದೇವಿಯಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಮಂತ್ರಪುನಶ್ಚರಣೆಯಂ ಮಾಡಲಾ ಮಹಾಪುರುಷನ ಉಪದೇಶಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಈತನ ದೃಢಭಕ್ತಿಯಂ ನೋಡಿ ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯು ಸಿಂಗವನ್ನೇರಿ ಮಗಳಾಂಗಿಯಾಗಿ ಸರ್ವಾಭರಣಭೂಷಿತಳಾಗಿ ದಿವ್ಯಾಂಬರವನ್ನುಟ್ಟು ದ್ವಾತ್ರಿಂಶದಾಯುಧಗಳಂ ಧರಿಸಿ ರುಡಮಾಲಾಧಾರಿಣಿಯಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿಲಯಂಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಿಯಾಗಿ ಸಕಲಪುರಾಣಂಗಳಿಂದ ಸ್ತುತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಳಾಗಿ ರಕ್ತಬೀಜಂಜಂಡ ಮುಂಡ ಶುಭ ನಿಶಂಭ ವ ಹಿಂಸ ಮೊದಲಾದ ದುಷ್ಪದಾನವರ ಮರಣಂಕಾರವಂ ಮುರಿದು ಅವರಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನಿತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದ ಲೋಕಮಾತೆಯೊಡನೆ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿಯ ರೂಪವಂ ತಾಳ್ದು ಆದಿಶಕ್ತಿಯೊಡನೆ ಮಹಾದೇವಿಯು ಈ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನ ಉಗ್ರತಪಸ್ಸಂ ಮೆಚ್ಚಿ ಈತನ ಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಾಗಿ ತನ್ನ ನಿಜರೂಪವಂತೊಡನೆಲಾ ರಾಯನು ಸ್ವಸ್ಥ ಮ ಕಂಡು ಎಚ್ಚರಗೊಂಡವನಂತೆ ಕಣ್ಣೆರೆದು ಜಗದೀಶ್ವರಿಯಂ ಕಂಡು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದಿದ್ದು ಸತೀಸಮೀತನಾಗಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂಗಳೈದು ಸಾಕ್ಷಾಂಗವಾಗಿ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ ಆನಂದಬಾಷ್ಪದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗದ್ದದ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ದೇವಿಯಂ ಕುರಿತು ಅನೇಕವಿಧಪುರಾಣೋಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರವಂಗಳೈಯುವ ಭಕ್ತಿವರವಶನಾಗಿ ಏಕಾಗ್ರಚಿತ್ತನಾಗಿರುವ ರಾಯನಂ ದೇವಿಯು ಕರುಣಾರ್ಪದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ, “ಎಲೈ ಕುಮಾರನೇ! ನೀನು ಸ್ತುತಿಸಿದ ಸ್ತೋತ್ರಂಗಳಿಂದ ನಾನು ಸಂತುಷ್ಟಿಯಾದೆನು. ಈ ಪರಿಶುದ್ಧಗಳಾದ ಸ್ತೋತ್ರಂಗಳನ್ನು ಸಕಲ ಯುಗಂಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜನಂಗಳು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪಠಿಸುವರೊ ಅವರಿಗೆ ದಾರಪುತ್ರಾ

ದಿನಕಲಭೋಗಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಅನಂತರ ವರಮಜ್ಞಾಸಂಕಂ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ನನ್ನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವಂ ದಯೆಮಾಡುವೆನು. ಇದಂತಿರಲಿ; ಈಗ ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವು ಬೇಡಿಕೊ” ಎಂದು ಅವ್ವಣೆಯಂ ಕೊಡಲಾ ಸುಚರಿತ್ರಗಾಯನು ಮತ್ತೊಂದು ವಂದನೆಯಂ ಮಾಡಿ, “ಎಲಾ ಲೋಕಮಾತೆ ಯಾದ ಚಾಮುಂಡಿಕಾದೇವಿಯೆ! ಎನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿರುವ ವರಿಯಂ ನೀ ಸರಿಯೆಯಾ? ಈ ಸಕಲ ಜನಂಗಳ ಹೃದಯಕಮಲಂಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಯೋತಿರೂಪವಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಂಡು ಸರ್ವಂ ತಿಳಿದು ನಟಿಸುವ ಕವಟನಾಭಕ ಸೂತ್ರಧಾರಿಣಿಯಾದ ಕಾವೇಶ್ವರನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ನಿನ್ನಂ ಕುರಿತು ಅಲ್ಪಬುದ್ಧಿಯಾದ ನಾನು ಅಭೀಷ್ಟವಂ ಬಿನ್ನೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನೆ? ಆದರೂ ನನ್ನ ಬಿನ್ನಹವಂ ಲಾಲಿಸು, ಅದೇನೆಂದರೆ,— ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯರೂಪವಂ ನಾನು ಯಾವಾಗ ಭಾವನೆಯಂ ಗೈವೆನೋ ಆಗ ನನಗೆ ದರ್ಶನವಂ ಕೊಡುವಂತೆ ಕರುಣಿಸುವುದು. ಇದೇ ಎನ್ನ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವು ಎಂದು ರಾಮನು ಬಿನ್ನಹವಂ ಮಾಡಲು, ಆ ದೇವಿಯು ಆನಂದಭರಿತಳಾಗಿ “ಎಲೈ ರಾಮನೇ! ನಿನ್ನ ಮನೋರಥಂಗಳಂ ಬಲ್ಲೆನು. ಅದೇಮೇರೆ ನಿನ್ನ ಪುತ್ರಪೌತ್ರಾದಿವಂಶಪರಂವರೆಗೆ ಕುಲದೇವತೆಯಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವೆನು. ಈಗ ನಿನ್ನ ಹೃದಯದೊಳ್ ಪೌತ್ರನಂ ಕಾಣುವ ಅವೇಕ್ಷೆಯು ರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿರುವ ಅಮೃತರಸಭರಿತವಾದ ಇಮಾಮೃತದ್ರವ್ಯಂ ಕೊಡುವೆನು. ಈ ದಿವ್ಯಫಲಾಸ್ವಾದನೆಯಿಂದ ಬಲಸಾಹಸಂಗಳು ಕೂಡಿ ದೇವಾಂಶನಾದ ಪುತ್ರನು ದಯಿಸುವನು” ಎಂದು ವರಮಾನ್ಯಗ್ರಹದಿಂದಾರಸಾಫಲವಂ ಕೊಟ್ಟು “ಎಲೈ ಗಾಯನೇ ನಿನ್ನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಒಂದಂಶದಿಂದ ಸರ್ವದಾವಾಸವಂಗೈಯುತ್ತಿರುವೆನು, ನೀನು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸುವೆಯೋ ಆ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಳಾಗಿ ನಿನ್ನ ಮನೋರಥವಂ ಪೂರೈಸುವೆನು” ಎಂದು ರಾಯನಿಗಭಯವನಿತ್ತು ಮಿಂಚುಮುರೆಯಾದಂತೆ ಆಂತರ್ಧಾನವಂಗೈದಳು. ಸುಚರಿತ್ರಮಹಾರಾಯನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ ದೇವಿಯು ಪ್ರಸನ್ನಳಾದ ಸಮಯವೇ ಶುಭಕಾಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ತನ್ನ ಪತ್ನಿಗೆ ಕೊಡಲೋಸುಗಂ ಆ ಫಲವಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರುಗಳ ಆಶೀರ್ವಾದಪೂರವಸ್ಪರವಾಗಿ ಹಸ್ತಂಗಳಿಂದ ಮುಟ್ಟಿಸಿ

ತನ್ನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯೊಡನೆ ಸಲಾಸಾಸ್ವಾದನೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಸತಿಪತಿಗಳೀರ್ವರೂ ಬಿಚ್ಚಾವಿಹಾರಗಳಿಂದ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸುಖಿಸಿದಿದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನು ಈ ವೈಭವಂ ನೋಡಿ ಈಗ ಚಂದ್ರಶೇಖರನಿಗೆ ಅರ್ಥಾಂಗಿಯಾದ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿಯ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ನನ್ನ ವಂಶದಲ್ಲಿ ದೇವಾಂಶಸ್ತರುಷನೊಬ್ಬನುದಯಿಸುವನು. ಅನೇಕ ಕಾಲಂಗಳಿಂದ ಅದಿದಂವತಿಗಳ ಸೇವೆಯಂ ಮಾಡಿದುದು ಸಫಲವಾದುದು ಎಂದು ಸಂತೋಷವೃತ್ತಾಂತಂ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಮಿತ್ರನಾದ ದಿನಕರಂಗೆ ಹೇಳಿ ಸುಗುಣಸಂಪನ್ನೆಯಾದ ಗುಣವತಿಯು ಗರ್ಭಧಾರಣಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಮಹೋತ್ಸವಂಗಳಂ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಿತ್ರನಂ ಕಳುಹಿಸುವನೆಂದು ತೆರಳುವನೆಂಬಂತೆ ಚಂದ್ರನು ವಶ್ವಿವಾದ್ರಿಯ ಶೃಂಗವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದನು ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ.....ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜಮಹಾರಾಜ ಒಡೆಯರವರಿಂ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರವಾಗಿ ವಿರಚಿತವಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯನೆಂಬ ನವೀನ ಕೃತಿಯೊಳ್ ದೇವೀಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಫಲಪ್ರದಾನವೃತ್ತಿಪಾದಕವಾದ ತೃತೀಯಾಶ್ವಾಸಂ.

ಚತುರ್ಥಾಶ್ವಾಸಂ

ಆನಂತರದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನು “ಸುಚರಿತ್ರಮಹಾರಾಯನಿಗೆ ಈ ಮಾರನಾಗುವನು. ಆ ಕುಮಾರನು ಮಹಾಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರತಾಪವೆಂಬ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ನನ್ನಂ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವನು” ಎಂದು ಭೀತನಾಗಿ “ಈಗ ಜನಿಸುವ ಕುಮಾರನು ಗುಣವತಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಆತನ ಜ್ಞೇಮವಂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಮಹೋತ್ಸವಂಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲನಾಗಿದ್ದರೆ ಆತನು ಜನಿಸಿದ ನಂತರ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಕಟಾಕ್ಷವಂ ಮಾಡುವನಾದ್ದರಿಂದ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ರತ್ನಸ್ತರದ ಸಮೀಪವನ್ನೈದುವೆನು” ಎಂದು ಬರುವಂತೆ ಉದಯಗಿರಿಯ ಅಗ್ರಭಾಗವಂ ಸೇರಲಾ ಸುಚರಿತ್ರಮಹಾರಾಯನು ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದು ಜಗದೀಶ್ವರನಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ರಾಜಕೀಯಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಗೋವು ಮೊದಲಾದ ಶುಭವಸ್ತುಗಳ ದರ್ಶನವಂ ಕೊಂಡು, ಯಥಾಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಜ್ಜನೆಭೋಜನಾದಿಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿ ಬಳಿಕ, ಸುಬುದ್ಧಿ ಮೊದಲಾದ ಅಸ್ವುಪ್ರಧಾನರೊಡನೆ ಒಂದುಕಾಲದೊಳ್

ಸ್ತುತಿಗಳಿಗೆ ಹಿತವಾದ ವಿಚಾರದಿಂ, ಬಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೆ ಕುದುರೆಗೆ
 ಳಂ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ತಿರುಗಿಸುವ ಮಾನವರ ಸಹಸ್ರವಿಧೋ
 ರನಿಂ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ದ್ವೀಪಾಂತರಂಗಳಿಂದ ವರ್ತಕರು ತಂದ ಜೀವರ
 ತ್ನಗಳ ವರೀಕ್ಷೆಗಳಂ, ಬಂದು ಸಮಯದೊಳ್ ನವರಸಭರಿತವಾದ ಕಾ
 ವ್ಯನಾಟಕಾದಿನಿರ್ವಾಣಂಗಳಂ, ಮತ್ತೊಂದುಸಮಯದೊಳ್ ಮಾಣಿಕ್ಯ
 ಮಯವಾದ ವೀಣೆಯಂ ತನ್ನ ಪಾಣಿಯಿಂದ ತಾನೆ ಗಾನ ಮೂರ್ಛನಾಕ್ರ
 ಮಗಳೊಡನೆ ನಡಿಯಿಸುವದರಿಂ, ಬಂದು ವೇಳೆಯೊಳ್ ಚಲಿಸುವ ಗುರಿ
 ಯಂ ಶಬ್ದದಿಂ ತಿಳಿಯುವ ಗುರಿಯಂ ಭೇದಿಸುವ ಬಾಣವಿದ್ಯೆಯ ನಿರೀಕ್ಷ
 ಣದಿಂ, ಮತ್ತೊಂದು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶದೇಶದಿಂ ಬಂದ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳ
 ಶಬ್ದನೃಪಯ ವೀಮಾಂಸಾಡಿ ಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರಸಂಗಶ್ರವಣದಿಂ, ಬಮ್ಮಿ ಚಾಣಿ
 ಕ್ಯ ಕಾಮಂದಕಾದಿ ನಿತಿಶಾಸ್ತ್ರನಿರೀಕ್ಷಣದಿಂ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಾನಾದೇ
 ಶದರಸುಗಳ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳಂನೋಡಿ ಅವರವರ ಬಲಪರಾಕ್ರಮಗಳನೂ
 ಹಿಸುವುದರಿಂ, ಬಂದು ಮುಹೂರ್ತದೊಳ್ ಚಲಿಸುವ ಪುರ್ಬುಗಳು ನಗೆ
 ದೋರುವ ಸುಲಿಪಲ್ಲುಗಳು ಜಾರುವ ನೆರಗಿಂ ಕಂಡು ಕಾಣಲಿನ್ನದ ಪೆ
 ಮೊಲೆಗಳು ತೋರುವ ವಿರಹತಾಪದಿಂ ತುರುಬಿನಿಂದಿರುದಿರುವ ಕುಸು
 ಮಂಗಳಂ ಚಿದ್ರಿದ ಕುರುಳ್ಳುಂ ಬೆಮರಿದ ನೊಸಲಿನಿಂ ಬೆದರಿದಂತಿರ್ಪ
 ಓರೆನೋಟದಿಂ ನೋಳ್ವರ ಮನಂಗಳಂ ಕರಗಿಸುತೆ ಕಾಮನಕವಾರಿಗಳಂ
 ತಿರುವ ವೇಶ್ಯಾಜಾತೀಯರಾದ ಮಿಹಾರಿಯರ ರಸಾಭಿನಯವಂ ನೋಡು
 ತ್ತಂ, ನಿಜಾಂತಃಪುರವನ್ನೆದಿ ಚಂದ್ರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಕಳೆಯೆಂಬ ಕಾಂ
 ತೆಯೊಡಗೂಡಿ ಚಂದ್ರಿಕಾವಿಹಾರವಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಅಂತಃಪುರದ ಉಪ
 ವನದಲ್ಲಿ ಕನಕಲತೆಯೆಂಬ ಕಾಂತೆಯೊಡಗೂಡಿ ಪುಷ್ಪಾಪಚಯ ಮೊದ
 ಲಾದ ವನವಿಹಾರಂಗೈಯುತ್ತ, ಕಮಲಕುಮುದಂಗಳಂ ಮನೋಹರ
 ವಾಗಿ ಸ್ಫುಟಕಶಿಲಾನಿರ್ಮಿತವಾದ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಕಮಲಿನಿಯೆಂಬ ಕಾಂ
 ತೆಯೊಡಗೂಡಿ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯನ್ನಾಡುತ್ತ, ಮಣಿಮಯವಾದ ಶಯ್ಯಾಗೃಹ
 ದಲ್ಲಿ ಮಣಿಮಂಜರಿಯೆಂಬ ಕಾಂತೆಯೊಡಗೂಡಿ ಉಪರತಿ ಸಮರತಿಗಳಂ
 ಮನದ ಮಹೋತ್ಸವವಂ ಬೆಳೆಯಿಸುತ್ತಂ, ಇಂತಿರ್ಪ ವಿಲಾಸದಿಂ ತನ್ನ ಪ
 ಟ್ಪದರಾಣಿಯಾದ ಗುಣವತಿಗೆ ಛಾಯಾನುವರ್ತಿಯರಾದ ತನ್ನ ಪಾಣಿ

ಕಾಂತೆಯರೊಡುಗೂಡಿ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ಬಂದನೊಂದು ದಿನ ಈ ಮಹಾರಾಯನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಖೀಜನಂಗಳೊಳ್ ಮುಖ್ಯಳಾದ ರಾಯನಿಗೆ ಪ್ರೇಮಾಸ್ಪದಳಾದ ಇಂಗಿತ ಜ್ಞಳಾದ ಮಂಜುವಾಣಿಯೆಂಬ ಪಾಣಿಪತಿಯು ತನ್ನ ಬಡತಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯಂ ನೋಡಿ ಬಿಳಿದಾವರೆಯಂತೆ ಬಿಳ್ಳೆರವ ಮೊಗಮು ನುಪ್ಪೇರುವ ಕಪೋಲಗಳಂ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಡೆಯುವ ನಡೆಯಂ ನೋಲುವ ಮೈಬಳ್ಳಿಯಂ ಬರಿಯ ಬಳಲಿಕೆಗಳಂ ಅಲ್ಲದೊಳ್ ಉಪೇಕ್ಷೆಯಂ ಅಟದೊಳ್ ಬೇಸರಮು ಕೊಂಡಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಿಸಿದು ಬೆತ್ತಮಾಗಿರುವುದು? ಬಸಿರಿನ ಎಳಬಯಕೆಗಳೋ? ಎಂದು ತ್ವರೆಯಿಂದ ತಿಳಿದಲ್ಲಿ ಸಖಿಗಳ ಪಚಾರದಲ್ಲಿರುವ ಬಹುಕಾಲವಂ ಕಂಡ ಜರಲೆಯಾದ ಮಂದಾಕಿನಿಯಂ ಕೇಳಿ ತಿಳಿಯುವ ಎಂದು ತ್ವರೆಯಿಂದ ಮಂದಾಕಿನಿಯ ಸಮೀಪವ ನ್ಬೊದಿ, ಎಲೈ ತಾಯೆ ಮಂದಾಕಿನಿಯೆ! ನಾನು ಮಂಜುವಾಣಿಯು, ನಿನ್ನಡಿಗದಗುವೆನೆಂದು ನುಡಿದ ಮಂಜುವಾಣಿಯು ನುಡಿಯಂ ಲಾಲಿಸಿ, ಮಂದಾಕಿನಿಯು ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಮೈದಡವಿ, ಕೆಲದೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಮಹಾರಾಯನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯ ಕುಶಲವಂ ಕೇಳುತ್ತಿರಲು, ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಮಂದಾಕಿನಿಯಂ ಕುರಿತು ಬಂದಾ ನೊಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು— ಎಲೆ ವೃದ್ಧಳಾದ ಮಂದಾಕಿನಿಯೆ! ನೀನು ಈ ರಾಜಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬಹುದಿನದಿಂದಿರುವಳಾಗಿ ಈ ರಾಜ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳ ಆಯಾಸವಂ ವಿಲಾಸವಂ ತಿಳಿದವಳಾದಕಾರಣ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದಿರುವ ಸತತೆಯಂ ಕುಡೆನು. ಅದಂ ನಿನೊಡನೆ ಪೇಳಿ ತಿಳಿಯುವೆನೆಂದು ಬಂದೆನು; ಅದೇನೆಂದರೆ:— ಮಹಾರಾಯನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯು ಕೆಲವು ಕಾಲದಿಂದ ನೂತನಗುಣಂಗಳಂ ಧರಿಸಿರುವಳು. ಸಖಿಯರೊಡನಾದರೂ ಸವಿಯಾಗಿ ನುಡಿವಲ್ಲಿ ಸಾವಕಾಶವಂ ಮಾಡುವಳು. ಅರಗಣಿಗಳಿಗೆ ನುಡಿಯಂ ಕಲಿಸುತ್ತ ಅಲಸಿಗೆಯಂ ಕೊಂಬಳು. ಪಾಣಿಯಿಂದ ವೀಣೆಯಂ ನುಡಿಸುತ್ತ ಈ ಭಾರವಂ ಪೊರಲಾರಿಸೆನ್ನುವಳು. ಕ್ರೀಡಾಹಂಸಗಳಿಗೆ ನಡೆಯಂ ಕಲಿಸುತ್ತ ನಾಲ್ಕಾರು ಅಡಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ನಿಟ್ಟುಸುರಂ ಬಿಡುವಳು. ಇದೇನು ಬಳಲಿಕೆ ಯೆಂದು ಕೇಳಿದಿಯು

ಈ ಕೇಳಲಾವಾತಂ ಕೇಳ ಕೇಳದಂತೆ ಮುಳಸಿನ ನೋಟದಿಂ ಮೊಗಮಂ
 ತಿರುಗಿಸುವಳು. ಈ ವಿಚಿತ್ರಮಂ ನೋಡಿ ಸಿನ್ನೊಡನೆ ವೇಳನೀವೇಳದ
 ಮಾತಂ ರಾಯಂಗೆ ಬಿನ್ನೈಸುವೇಕೆಂದು ಬಂದೆನೆನ್ನುವ ಮಂಜುವಾಣಿಯ
 ಮಾತಂ ಮನದೊಳ್ ತಂದು ಮಂಜಾಕಿನಿಯು ಬಡವಂಗೆ ಭಾಗ್ಯಬಂದಂತೆ
 ಸಂಭ್ರಮದಿಂದೆಂದು ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಕರವಂ ಪಿಡಿಸು ಗೂವತಿಯ
 ಮಂದಿರವಂ ಪೊಕ್ಕು ಹಾಲಿನ ನೊರೆಯಂತೆ ಹಸನಾದ ಹಾಸಿಗೆಯೊಳ್
 ಕುಳಿತಿರುವ ಮಂಜುವಾಣಿಯಂ ಕಂಮ ಕೈಮುಗಿಯಲಾ ರಾಣಿಯು ಮಧು
 ರನುಡಿಯಿಂ ಮಂಜಾಕಿನಿಯೆ ! ಚಂದವೆ ? ಎಂದು ನಸುನಗುತೆ ಕುಳ
 ಲವಂ ಕೇಳಲು, ಆ ಮಂಜಾಕಿನಿಯು ರಾಣಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ನುಂದ
 ರಾಂಗಿಯೆ ಂದಿನದಿನದಿಂ ಲೋಕಕ್ಕೆಲ್ಲ ಚಂದವೆಂದು ನುಡಿದು ರಾಣಿಯು
 ನಸುಬಿಟ್ಟಿರಿದ ಮೊಗಮು ತಿಳಿಯಾದ ನೋಟಮಂ ಬೆಳರ್ತು ಕಳಿಕಳ
 ಸುವ ಕಪೋಲಂಗಳಂ ಬಿಡಿದಿರುವ ಬಳಲಿಕೆ ಮೊದಲಾದುದಂ ಕಂಡು ಎ
 ಳೆಬಯಕೆಯ ಭಾವಂ ತಿಳಿದು ಮಂಜುವಾಣಿಯೆ ! ಶರ್ವಾಣಿಯು ಕು
 ಮಾರನಂ ಪಡೆದಂತೆ ರಾಣಿಯು ಕುಮಾರನಂ ಪಡೆಯುವ ಸೂಚನೆಗಳ್ಳು
 ತೋರುತಲಿವೆ. ನಾನು ಕೆಲವು ಗರ್ಭಚಿಹ್ನಗಳಂ ಹಿರಿಯರ ಮುಖದಿಂ
 ದ ಕೇಳಬಲ್ಲೆನು. ಕೆಲವಂಕಂಡೂಬಲ್ಲೆನು ನುಡಿಯಲಾವಾತಿಗೆ
 ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಮಂಜಾಕಿನಿಯಂ ಗರ್ಭಚಿಹ್ನಗಳ ಪರಿಯಂ ಅರಸಿ
 ಕೇಳುವಳಾಗಿ ತೋರುತ್ತಲಿವೆ ವಿಸ್ತಾರಮಾಗಿ ವೇಳೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಲಾ
 ಕೆಮಂದಾಕಿನಿಯು ಕೆಲಬಲದೊಳ್ ನೋಡುತ್ತ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಶಾಸ್ತ್ರ
 ಮು ನೆನೆನೆಂದು ರಾಣಿಯು ಕೇಳುವಂತೆ ಗರ್ಭೋತ್ಪತ್ತಿ ಲಕ್ಷಣಂ ವೇ
 ಳುವೆನೆಂದು, ಎಲೈ ಮಂಜುವಾಣಿಯೆ ಕೇಳು— ಋತುಸ್ನಾತೆಯಾದ ತರು
 ಣಿಗೆ ಹದಿನಾರುದಿನಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಪತಿಯೊಡನೆ ರತಿಯುಗೈವ ಸುಖಸ
 ಮಯದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಪುಣ್ಯವಿಶೇಷದಿಂದ ತರುಣಿಯ ಗರ್ಭಾಶಯದಲ್ಲಿ ಶೋ
 ಣಿತವು ಪುರುಷನ ಶುಕ್ಲದಿಂ ಕೂಡಿ ತಡೆಯುವುದು. ಶುಕ್ಲಶೋಣಿತಂಗಳೇ
 ಸಂತಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣಂಗಳು. ಶುಕ್ಲಾಧಿಕ್ಯದಿಂದ ಪುರುಷನುದಯಿ
 ಸುವನು. ಶೋಣಿತಾಧಿಕ್ಯವಾದೊಡೆ ಕನ್ಯೆಜನಿಸುವಳು. ಎರಡೂಸಮವಾ
 ಗಲು ನಸುಸಕನು ಋತುಜನು. ಬೆಸದಿನಂಗಳೆಲ್ಲಿನಂತೆ ಗರ್ಭದಿಂ ಸ್ತ್ರೀ

ಪ್ರಜೆಯಹುದು. ಸಮದಿನಂಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಗರ್ಭದಿಂ ಪುಂಸ್ರಜೆಯಹು
ದು. ದದಿವಾರನೆ ನು ದಿನಸದಲ್ಲಿ ನಿ ತ ಗರ್ಭದಿಂಪುಟ್ಟದವನು ಚಕ್ರವ
ರ್ತಿಯಾಗುವನು. ಇಂತು ಕಾಲಭೇದದಿಂದ ಪ್ರಜಾ ವದಮಾಗುವುದಂ
ತಿರಲಿ. ನಾರಿಯು ಮೃತುಸ್ಸಾನ ಮಾಡಿದೊಡನ ಯಾರಂ ನೋಡಿದೊ
ಡವರುಪೋಲ್ವ ಆಕಾರಮ ತಾಳವ ಶಿರುಗಳುದಯಿ ವರೆಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರಂ
ವುದರಿಂ ಸ್ನಾನವಂಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಪತಿಯ ಮೊಗಮನ್ನೆನೋಡದಂ
ಇದಲ್ಲದೆ ಮಾಂತ್ರಮದಿಂದ ಗರ್ಭವು ಬೆಳೆಯುವ ಪರಿಯಂ ಪೇಳ
ನು ಕೇಳು-ಮಕ್ಕ ಶೋಣಿತಂಗಳು ಯುಕ್ತಗಳಾಗಿ ಸ್ವಾಸ್ಥಮಮಾ
ಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಾಂತಯದೊಳ್ ಬುದ್ಬದಮಾಗಿ ಕಲಲಭಾವವನ್ನೈದಿ
ನೀಭೂತಮಾಗುವುದು. ಎರಡನೇತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪಿಂಡರೂಪಮಾಗುವುದು.
ಮೂರನೆ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕರಪಾಂಡಂಗಳು ಶಿರವು ಮೊದಲಾದವಯವಂ
ಗಳೇರ್ಪಡುವುವು. ನಾಲ್ಕನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಪ್ರವೇಶದಿಂ ಗರ್ಭವು
ಜಾಲಿಸುವುದು. ಐದನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಆವಾನ ವ್ಯಾನ ಉದಾ
ಸ ಸಮಾನಗಳೆಂಬ ಐದು ಪ್ರಾಣಂಗಳು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಮನೋಬು
ದ್ಧಿ ಚಿತ್ತಾಹಂಕಾರಗಳಂ ತಳೆದು ಮಾಂಸ ಶೋಣಿತಂಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಯುವು
ದು. ಆರನೇತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ಥಿ ನಖ ಕೇಶಗಳುಂಟಾಗುವುವು. ಏಳನೇ ತಿಂ
ಗಳಲ್ಲಿ ಬಲವರ್ಣಂಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣಂಗವಾಗುವುದು. ಎಂಟನೇತಿಂಗಳಲ್ಲಿ
ಶ್ರೋತ್ರಾದ್ರಿಯದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯು ತ್ವಕ್ಕು ತೇಜಸ್ಸುಗಳೂ ಕೂಡುವು
ವು. ಒಂಭತ್ತನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರದುಃಖದಿಂ ಪೀಡಿತವಾಗಿ ಚಿಂತೆ
ಯಿಂದಿರುತಿರುವುದು. ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಹತ್ತನೇ ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಉದಯ
ವನ್ನೈದುವುದು. ಇಂತಲ್ಲದೆ ಈ ಗರ್ಭದ ವಿಚಾರವು ಬಹುವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ
ರುವುದು. ಇಂತು ಗರ್ಭವಂ ಧರಿಸಿದ ತರಾಣಿಯರು ಆಮ್ಲ ತಿಕ್ತ ಕ
ಟು ಕಷಾಯಾದಿ ರಸಂಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನೇವಿಸದೆ ಮಧುರಾಹಾರಂ
ಗಳನ್ನೇ ನೇವಿಸತಲಿರಬೇಕು. ಅದರಿಂ ಶಿಶುಗಳು ರೋಗರಹಿತರಾಗಿ
ರುವರೆಂದು ಪೇಳುತ್ತ, ರಾಣಿಯ ಗಲ್ಲವಂ ಖಡಿದೆತ್ತಿ ಮೊಗಮಂ ನೋಡಿ
ಮೈದಡವಿ, ಸುಪುತ್ರಪತಿಯಾಗೆಂದು ಹರಸಿ, ನಿಂದು ಕೈಮುಗಿದು ಮಂ
ಜುಪಾಣಿಯ ಕರವಂಪಿಡಿದು, ಎಲೈ ಮಂಜುವಾಣಿಯೆ ಈಗ ರಾಣಿಗೆ ಗ

ಭಂಧಾರಣೆಯಾಗಿ ಮೂರು ಮಾಸಗಳಾಗುತ್ತಲಿನೆ, ಈ ಪರಮಸಂತೋಷವೃತ್ತಾಂತಮೂ ಮಹಾರಾಯಂಗೆ ಬಿನ್ನೈಸಿ ದಿನದಿನಗಳಲ್ಲಾಗುವ ಮಹೋತ್ಸವಂಗಳಂ ಮಾಡಿಸತ ಮೂರನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಗ್ಗಗಳಂ ಮುಡಿಸಿ, ಐದನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ರನ್ನದ ಬಳಿಯ ತೊಡಿಸಿ, ಏಳನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಯಕೆ ಭೋದನಮಾಡಿಸಿ ಎಂಬನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ರಾಯನೊಡಗೂಡಿ ಪುಂಸವನ ಸೀಮಂತಮಹೋತ್ಸವಂಗಳಂ ಬೆಳೆಯಿಸುವುದೆಂದು ಪೇಳಿ, ಮಂಜುವಾಣಿಯ ಕಿವಿಯೊಳ್ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ವೇಳದಳು— ಎಲೆ ಮಂಜುವಾಣಿಯೆ ರಾಣಿಯ ಗರ್ಭದೊಳ್ ನವಸೂತಗಳು ಪೂರ್ಣವಾದ ತರುವಾಯ ಮತವರ್ಧನಿಯೆಂಬ ಹಿರಿಯ ಸೂಲಗಿತ್ತಿಯನ್ನೇ ಕರೆತರಿಸಿ ರಾಣಿಯಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕಾದಿರುವಂತೆ ಕಟ್ಟುವಾಡಿಸು, ಎಂದು ನುಡಿದು ಸಂತೋಷಭರಿತಳಾಗಿ ರಾಣಿಯು ದಯಪಾಲಿಸಿದುದುಗೆರೆಯಂ ಕೊಂಡು ನಿಜನಿವಾಸವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಲು, ಆಬಳಿಕ ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಗುಣವತಿಯ ಅಂತಃಪುರದ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ಫಲಿಸಿದ ಫಲಂಗಳಂ ಚಿನ್ನದ ತಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಜಾಲಾಕಾರದಿಡಲಾಕೃತಳಾಗಿ ಮಂಜುನುತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತ ಬೆಳ್ಳಂದಂಗಳಂತಿರುವ ಮುಸುಕಂ ಪೊದ್ದು ಕಾಲಸರದ ಗೆಜ್ಜೆಗಳ ಫಲೆನುವ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ತಾನು ಬರುವುದಂ ಮೊದಲೇರಾಯಂಗೆ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಬೇಗದಿಂಬಂವು, ಮಣಿಮಂಜರಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಹಿಷಾಲನ ಮುದೆ ನಿಂತು ನಸುನಗುತ ಕುಣಿಯುವ ಮುತ್ತಿನ ಸರಂಗಳಂ ಕಿಕ್ಕಿರಿದ ಕುಚಂಗಳು ರಘುರೇನ್ನುವ ಕರಕಂಕಣಂಗಳು ಸೊಲುವ ನಡುವಿನಿ ಸೊಕ್ಕುಮೋರುವ ನೋಟದಿಂ ಕೂಡಿ, ರಾಯಂಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಂಗೈದು ಫಲಂಗಳಂ ಮುಂದಿಟ್ಟು ನಿಂದಿರಲಾ ಮಂಜುವಾಣಿಯು ನೋಡಿ ರಾಯನಿಂತೆಂದನು:— ಎಲೆ ಅತಿಕೃತಯಾದ ಮಂಜುವಾಣಿಯೆ ಎನ್ನ ವಟ್ಟದರನಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯು ಕ್ಷೇವದಿ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುವಳೆ ? ಎಂದು ವೇಳದ ರಾಯನ ನುಡಿಯಂ ಕೇಳಿ ಮಂಜುವಾಣಿಯು ರಾಯನಂ ಕುರಿತು ಬಿನ್ನೈಸಿದಳು.— ಎಲೈರಾಜಾಧಿರಾಜನೆ ನಿನ್ನ ರಾಣಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯು ಚಂದ್ರನಂ ಗರ್ಭದೊಳ್ ಧರಿಸಿ ಬಿಲ್ವೇರುವ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಂತೆ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕುಮಾರನಂ ಧರಿಸಿ, ಎಳೆಬಯಕೆ

ಗೊಂಡು ಇರುವೆಳೋ ಎಂದು ಮಂದಾಕಿನಿಯು ಕರೆತಂದು ತೋರಲಾ
ಮಂದಾಕಿನಿಯು ರಾಣಿಯ ಗರ್ಭಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನೂ ಹಿಸಿ ಈಗ ರಾಣಿಗೆ ಗರ್ಭ
ಧಾರಣೆಯಾಗಿ ಮೂರುತಿಗಳಾಗಿರುವುದು. ಇದಂ ರಾಯಂಗೆ ಬಿನ್ನಯಿ
ಸೆಂದು ಪೇಳಲಾಗಿ ಈ ಸಂತೋಷ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಬಿನ್ನಯಿಸು
ವೆನೆಂದು ಬಂದೆನು ಇನ್ನು ದಿನವಿನದ ಉತ್ಸವಂಗಳಂ ಜೇಳೆಯಿಸಬೇ
ಕೆಂದು ನಗೆಯ ಬೇಳಕೋ ಇದೆಂಬಂತೆ ಪಲ್ವರಸೆ ನಸುದೋರೆ ಸರಿಯಾಗಿ
ನುಡಿದ ನುಡಿಯಂ ಕರ್ಣಾಸ್ತುತಮಾಗಿ ಕೇಳಿ, ಮೈಯೆಲ್ಲ ಪುಳಕಂಕಂಡು
ರಾಯನು ತನ್ನ ಕೊರಳೊಳಿದ ನವರತ್ನ ಹಾರವಂ ಮಂಜುವಾಣಿಯ ಕಂ
ಠದೊಳೆ ಕಟ್ಟುವ ನೆವದಿಂದ ಮಂಜುವಾಣಿಯ ಕುಚಕಲಶಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಲೆ
ಯಂ ತಿಳಿದು ಕರಗಳಂ ಸೋಂಕಿಸಲಾಗ ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಮನಗರಗಿ
ಕಿರುಬೆಮರಂ ತಾಳ್ದ ಮೊಗದಿಂ ತಶವಾಗಿ ಲಜ್ಜೆಯೊಳ್ಳುಳುಗಿ ಮುಣಿಮಂ
ಜರಿಯ ಪೂಮಂಚದ ತೆರೆಯಮರೆಯೊಳ್ಳುಲ್ಲಲು, ಅದಂ ಕಂಡು ಮುಣಿಮಂ
ಜರಿಯು ಮಹಿಪತಿಯ ಮೊಗಮಂ ನೋಡಿ, ಎಲೈ ರಸಿಕಶಿರೋಮುಣಿ
ಯಾದ ರಾಯನೆ ಈಗ ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಬಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿದ ಕಾರ್ಯ
ವೇನು? ನೀನು ಮಾಡುತ ಸರಸಕರಲಾಘವವೇನು? ನಿನಗೆ ಭೋಗಾರ್ಥ
ವಾಗಿ ಚತುರ್ಮುಖನು ಬಂದು ಸ್ತ್ರೀಲೋಕವನ್ನೇ ನಿರ್ಮಿಸಿದೊಡೆ
ಸಂತೋಷವಾಗಿರ್ಪುದು. ಎಂದು ಉಚಿತವಾಗಿ ಮೃದುವಾದ ನುಡಿಯಿಂದ
ಪರಿಹಾಸವಂ ಮಾಡಿ ಮಂಚವಿಂದಿಳಿದು ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಕರೆದು ಕೈವಿ
ಡಿದು ತನ್ನ ಭೋಜನಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿ, ನಿಜಸಖೀಜನಂಗಳಂ ನೋಡಿ
ಪನ್ನೆಯಂಗೈಯಲು, ಆ ಸಖೀಜನರು ರಾಣಿಯು ಇಂಗಿತವನರಿತು ಮಂಜು
ವಾಣಿಯು ಮರ್ಯಾದೆಯೊಡನೆ ಮಧುರಾಹಾರಂಗಳಿಂದುಪಚರಿಸಿ ಕಪ್ಪೂರ
ವೀಳೆಯವನಿತ್ತು ಮುಣಿಮಂಜರಿಯ ಬಳಿಗೆ ಕರತರಲಾಗ ಮುಣಿಮಂಜ
ರಿಯು ಎಲಾ ಮಂಜುವಾಣಿಯ ನಮಗೆ ಪೂಜ್ಯವಾದ ಗುಣವತಿಯ ಗರ್ಭ
ಧಾರಣಾವೃತ್ತಾಂತವಂ ನಿನ್ನ ಮುಖದಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಆನಂದಭಿತಳಾ
ದೆನೆಂದು ನುಡಿದು, ತನ್ನ ಕೊರಳೊಳಿದ ರತ್ನದ ಪದಕವಂ ಕಂಠದೊಳೆ
ಕಟ್ಟಿ, ದುಕ್ಕಾಲಾದಿಗಳನುಡುಗರೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೈವಿಡಿದು ರಾಯನೆ
ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದು, ಎಲಾ ಮಂಜುವಾಣಿಯ, ಗುಣವತಿಯು ರಾಯಂಗೆ

ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಬಿನ್ನವಿಸೆಂದು ಏನನಾದರೂ ಪೇಳಿದ್ದರೆ ಅದಂ ಏಕಾಂತವಾಗಿ ಬಿನ್ನವಿಸೆಂದು ನುಡಿದು ರಾಯನ ಮೊಗವಂ ನೋಡಿ ನಸುನಗುತ ಬಂದಾ ನೊಂದು ಕಾರ್ಯದ ನೆವದಿಂದ ಹೊರಗಣ ಚಿತ್ರಶಾಲೆಯ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ತನ್ನ ಸವತಿಯರಾದ ಚಂದ್ರಕಲೆಯಂ ಕನಕಲತೆಯಂ ಕಮಲಿನಿಯಂ ಕರೆಯಿಸಿ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯ ಗರ್ಭಧಾರಣ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಪೇಳಿ, ಈ ನಾಲ್ವರು ಆನಂದಭರಿತರಾಗಿರುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮುಣಿಮಂಜುರಿಯು, ಚಂದ್ರಕಲೆ ಮೊದಲಾದ ತಂಗಿಯರು ಮೂವರೊಡನೆ ಬಂದಾನೊಂದುಮಾತ ನಾಡುತದ್ದಳು. ಎಲೆ ಸತ್ಕುಲಪ್ರಸೂತೆಯರಾದ ತಂಗಿಗಳಿರಾ ! ನೀವು ಸಕಲ ಮಂಗಳದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಮಂಜುವಾಣಿಯೊಡನೆ ನಮಗೆ ಹಿರಿಯಳಾದ ಪಟ್ಟಮಹಿಷಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯ ಮಂದಿರವಂ ಪೊಕ್ಕು ಮೊಗ್ಗಗಳಂ ಮುಡಿಸುವ ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೋಸುಗ ರಾಣಿಗೆ ಮಂಗಳಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ರತ್ನಾಭರಣಂಗಳಿಂದಲಂಕರಿಸಿ ಬಸಗೆಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಸನ್ನಾಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವದು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಮೇ ಈ ಮಹೋತ್ಸವವಂ ನೋಡಲೋಸುಗ ಗುಣವತಿಯ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಮಹಾರಾಯಣಂ ಬಿಜಯಂಗೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವೆನೆಂದು ಪೇಳುತ್ತ ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದು ರಾಯನ ಪದಪಲ್ಲವಂಗಳಿಗೆರಗಿ, ಅಪ್ಪಣೆಯಂಗೆಯಿಸಿ ಮಂಜುವಾಣಿಯೊಡಗೂಡಿ ವಿಣಾವೇಣು ಮೃದಂಗ ಮೊದಲಾದ ಶುಭವಾದ್ಯಂಗಳಂ ಸಮೀತರಾಗಿ, ಮಂಗಳದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ ಸಖೀಸಹಸ್ರಂಗಳಂ ತೆಗೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಗುಣವತಿಯ ಮಂದಿರವಂ ಸೇರಿ, ರಾಣಿಯು ತಾನು ಮಲಗುವ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲೇ ರನ್ನದ ಚೌಕಿಯೊಳ್ ಕುಳಿತು, ದಮಯಂತೀದೊಹ್ಲದವೆಂಬ ಕಾವ್ಯ ವನೋದುತ್ತಿರುವಾಗ ಚಂದ್ರಕಲೆ ಮೊದಲಾದ ರಾಜಕಾಂತೆಯರು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ರಾಣಿಯ ಮೊಗವಂ ನೋಡಿ ನಸುನಗುತ ರಾಣಿಯಡಿದಾವರೆಗಳಿಗೆರೆಗಳು, ರಾಣಿಯು, ತಂಗಿಯರು ಮೂವರಂ ಕರಂಗಳಂ ಪಿಡಿದೆತ್ತಿ ಕೆಲಬಲದೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿಂಸಿ ಕುಶಲವಂ ಕೇಳಿ ಮುಣಿಮಂಜುರಿಯು ಸುಖದಿಂದಿರುವಳೇ ಎಂದು ಕೇಳಿ, ರಾಯನ ಗುಣಂಗಳಂ ಬಂಟಿಸುತಲಿರುವಲ್ಲಿ ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಚಂದ್ರಕಲೆಯಂ ಕುರಿತು ಅರಸಿಯ ರಾಣಿಗೆ ಬಸಗೆಯಂ ಬೆಳೆಯಿಸುವ ಸಮಯವಾಯಿತೆಂದು ಪೇಳಲಾ ಚಂದ್ರಕಲೆ

ಮೊದಲಾದವರು ರಾಣಿಯಂ ರತ್ನ ಪೀಠದೊಳ್ಳುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಅಷ್ಟಮಂಗಳ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ ಮುಂದಿಟ್ಟು, ವೃದ್ಧಿಯರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸುಮಾಸಿನಿಯರಿಂದ ಮುತ್ತಿನಾರತಿಯಂ ಬೆಳಗಿಸಿ, ನಂತರತ್ತದ ಸೇನೆಯನಿಕ್ಕಿ ಶೋಭನಮಂಗಳಂಗಳಂ ಪಾಡುತ್ತ, ಮಲ್ಲಿಗೆತ್ಯಲನಂ ಮರಕತದ ಪಾತ್ರೆಯೊಳ್ ತಂದಿಟ್ಟು ಚಂದ್ರಕಳೆಯು ರಾಣಿಗೆ ತೈಲವನೊತ್ತಿದಳು. ಕಮಲಿನಿಯು ತುರುಬಿ ನಲ್ಲಿರುವ ಮುತ್ತಿನ ಕುಚ್ಚುಗಳಂ ತೆಗೆದು ಕುರುಳುಗಳಂ ಬಿಡಿಸಿದಳು. ಕನಕಲತೆಯು ರಾಣಿಯು ತನುಲತೆಗೆ ಕುಂಕುಮಕೇಸರದಿಂ ಬೆರೆದ ಅರಿಸಿ ನವಂ ಸಂಪಗೆಯ ತೈಲದಿಂ ಕಲಸಿ ಪೂಸಿದಳು ಮಂಜುಷಾಣಿಯು ಮಣಿ ಮಯವಾದ ಸಂಬಳಗೆಯಂ ಕರದಲ್ಲಿ ಪಿಡಿದು ರಾಣಿಗೆ ಕಪ್ಪುರವಿಳೆಯನೊ ಪ್ಪಿಸಿದಳು. ಮತ್ತು ಕೆಲ ಸಖೀಜನಂಗಳು ಮಜ್ಜನಗೃಹದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನದ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಗಳೊಳ್ ಜಲವಂ ತುಂಬಿ, ಕೆಲವರು ಕಸ್ತೂರಿ ಕರ್ಪೂರಂಗಳಂ ದಲಂ, ಕೆಲವರು ಮರುಗ ದವನ ಪಚ್ಚೆ ತೆನೆಗಳಂದಲಂ, ಕೆಲವರು ಲಾಮಂ ಜ ಮುಡಿವಾಳ ಮೊದಲಾದ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಂದಲಂ, ವಾಸನೆಯಂ ಕಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಕಾಂತತೆಲೆಗಳಂ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಕುಚಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಲೋ ದಕವನಿಟ್ಟು ನಾನಾಬಗೆಯಾದ ಹೂವಿನ ಬೀಸಣಿಗೆಗಳಂ ಸಜ್ಜು ಮಾಡಿದರು. ಕೆಲವರು ಅಗರು ಕಚೋರ ಶ್ರೀಗಂಧ ಸಾಮ್ರಾಣಿಗಳು ಮೊದಲಾದ ಧೂಪ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಕೆಲವರು ವಿಮಲಾಂಗಿಯರು ತಿಳಿಬಿಳಿದಾದ ಚೀಣಾಂಬರಂಗಳಂ ಸರಿಗೆಗಳಂ ಪಿಡಿದರು. ಕೆಲರು ಮಂದಯಾನೆಯರೊಂ ದೊಂದು ರತ್ನ ಜಾತಿಯಿಂ ಮಾಡಿದ ವಾಣವಾರದ ಒಡವೆಗಳಂ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ದರು. ಕೆಲರು ಮಧುರಾಧರೆಯರು ಭೋಜನಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯನೋಪೇ ತಂಗಳಾದ ಪರಿಪರಿ ಸವಿಯಾದ ಭಕ್ಷ್ಯಂಗಳಂ, ಮಧುರಾನ್ನಂಗಳಂ, ವ್ಯಂ ಜನಂಗಳಂ ಮಾಡಿ ಚೆನ್ನದ ತಪ್ಪೆಗಳಲ್ಲಿ ರನ್ನದಬಟ್ಟಲುಗಳಂ ನೂರಾರನಿ ರಿಸಿ, ಪದಾರ್ಥಂಗಳ ಬಡಿಸುವ ಸನ್ನಾಹದೊಳಿರುತ್ತಿದರು. ಕೆಲರು ಪಲ್ಲ ವಪಾಣಿಯರು ಬಾಗಿಲೊಳಗಿರುವ ಗುರಿಕಾರರಂ ಕರೆದು ಸುಬುದ್ಧಿ ಮೊದ ಲಾದ ಮಂತ್ರಿಕಾಂತೆಯರಂ ಕರೆಯಿಸಿ, ಎಂದು ರಾಣಿಯು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟಿರುವಳೆನುತೆ ಗಂಭೀರಧ್ವನಿಯಿಂ ನುಡಿದರು.

ಇಂತು ತಂವು ತಂವು ಕಾರ್ಯಂಗಳೊಳಿರುವ ಸಖೀ ಸಹಸ್ರಂಗಳ

ಕೋಲಾಹಲಗಳಿಂದ ಚಂದ್ರೋದಯದಲ್ಲಿ ಭೋರನ್ನುವ ತರಂಗಗಳಿಂದ ರಾರಾಜಿಸುವ ಸುಧಾಸಮುದ್ರದಂತೆ ಅಂತಃಪುರವು ಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ತಾರುಮನೆ ಯಾಗಿರುತ್ತಿರಲು, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಣಿಯಂ ಚಂದ್ರಕೃಷ್ಣ ಮೊದಲಾದ ರಾಜಕಾಂತೆಯರು ಹಸ್ತಲಾಘವದಿಂ ಮಜ್ಜನಶಾಲೆಯನ್ನೈದಿಸಿ, ಪನ್ನೀರು ಗಳಂ ದೆರೆಯುವ ರಾಜಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ಕರಕಂಕಣ ಪಬ್ಬಜಾಲದಿಂ ಕೇಳು ವರ ಕಿವಿಗಳಿಗಿಂಪಾಗಿ ಮಜ್ಜನವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಅತಿ ಮೃದುವಾದ ತಿಳಿಬಿಳು ಪಾದ ವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಮೈಬೆರಗುಗಳಂ ತೊಡೆದು, ಹಾಲುಮುಡ್ಡಿ, ಸಾಮ್ರಾ ಣಿ ಮೊದಲಾದ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದ ವಾಸನೆಯಂಕೊಳಿಸಿ ಮುತ್ತಿನಾ ರತಿಯಂಪಿತ್ತಿ ಚಿತ್ರಶಾಲೆಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ನನರತ್ನಮಯವಾದ ಮಂಚದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಚೇಷಾಂಬರಾದಿ ವಸ್ತ್ರಗಳನುಡಿಸಿ, ಮುತ್ತಿನ ರವಿಕಯಂ ತೊಡಿಸಿ, ಆಯಾಯ ವಾರದ ಆಭರಣಂಗಳಂ ತಂದು ರಾಣಿಯ ಉಚ್ಚಾ ನುಸಾರವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿ, ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಮೊಲ್ಲೆ, ಸಂಪಗೆ, ಸುರಹೊನ್ನೆ, ಪಾರಿಜಾತ, ಸುಗಂಧರಾಜ, ದವನ, ಮರುಗ ಮೊದಲಾದ ಪೂವೊಗ್ಗಗಳಂ ಮುಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುಡಿಸಿ, ರತ್ನದ ತಿಲಕಸಂ ಪಣೆಯೊಳಿಟ್ಟು, ಅಂಜನ ಮೊದ ಲಾದ ಸೌಭಾಗ್ಯ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದಲಂಕರಿಸಿ, ಹಸೆಯಜಗುಲಿಯಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿನ ಹಸೆಯನಿಕ್ಕಿ, ರತ್ನದ ಪೀಠದೊಳ್ ನಾರೀಶಿರೋಮುಣಿಯಾದ ರಾಣಿಯಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ನಾರಿಯರು ಶುಭಪ್ರದಮಾದ ಶೋಭಾನೆ, ಧವಳಾರ ಮಂಗಳಂ ಗಳಂ ಪಾಡುತ್ತ, ಸಂಭ್ರಮದಿಂದಿರುವ ಸಮಯದೊಳ್ ಸತೀಶಿರೋಮುಣಿ ಯಾದ ಗುಣವತಿಯು ಆದಿಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತೆ ಬಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಆ ಸಮಯದೊಳ್ ಮಣಿಮಂಜರಿಯ ಹಸ್ತಲಾಘವದಿಂ ಜಗ್ಗುತ, ನಸುನಗುತ, ಓರೆನೋಟದಿಂ ನೋಡುತ, ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ರಾಯನು ಚಿತ್ರ ಶಾಲೆಯನ್ನೈದಲು, ಆ ಗುಣವತಿ ಮೊದಲಾದ ರಾಜಕಾಂತೆಯರು ಬೆದರಿದ ಮರಿ ಹುಲ್ಲೆಯಂತೆ ಎದ್ದು ರಾಯನ ಪಾದಸರೋಜಂಗಳಿಗೆರಗಲು, ರಾಯ ನಾನಂದಭರಿತನಾಗಿ ತನ್ನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯ ಕರಗಳಂ ಪಿಡಿ ದೆತ್ತಿ, ಮಣಿಮಂಜರಿಯಂ ಕುರಿತು ಬಂದು ಮಾತನಾಡಿದನು. ಎಲಾ ಪ್ರಾಣ ವಲ್ಲಭೆಯಾದ ಮಣಿಮಂಜರಿಯ ಕೇಳು, ರಾಣಿಯಂ ಹಸೆಯೊಳ್ಳುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಉತ್ಸವ ದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ರಾಜವಂಡಲಿಯು ಅರಸಿಯರಿಗೂ,

ಸುಬುದ್ಧಿ ಮೊದಲಾದ ಮಂತ್ರಿಯರ ಕಾಂತೆಯರಿಗೂ, ಉಚಿತವಾದ ಉಡುಗೆರೆಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿ, ಈ ಶಕುಂತಲೆಯಲ್ಲಿ, ಸುಕಪಿಕ ಮಯೂರಾದಿಗಳ ನೆಸಲೋಕಿಸುತ ನಾನು ಜಾಲಂದರದೊಳ್ ರಾಣಿಯ ಬಸಗೆಯಂ ನೋಡುತ್ತಲಿರುವೆನೆಂದು ನುಡಿದು, ಮಣಿಮಂಜರಿ ಮೊದಲಾದ ಎರಂ ರಾಣಿಯೊಡನೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ತಾನು ಶತುಂಕಶಾಲೆಯನ್ನೈದಿ, ಎತ್ತರವಾದ ಚಿತ್ತರದ ಚೌಕಿಯೊಳ್ಕುಳ್ಳಿದುರ್ಗ ನೋಡುತ್ತಿರಲು, ಮಣಿಮಂಜರಿ ಮೊದಲಾದ ರಾಜಕಾಂತೆಯರು ರಾಣಿಯಂ ಬಳಸಿ ಕೆಲಬಲದೊಳ್ ಕೈಲಾಗಮಂ ಕೊಟ್ಟು, ಮೆಲ್ಲನೆ ಹನೆಯ ಜಗುಲಿಯ ಸವಿಸಾಕಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದು, ಸಕಲ ವೀಣಾವೇಣು ಮೃದಂಗ ಕಾಹಳ್ಯ ಥಕ್ಕಾದಿ ವಾದ್ಯಂಗಳು ಮೊಳಗೆ ಸುಮು ಹೊರ್ತದೊಳ್ ಸುವರ್ಣ ಕಮಲ ಕರ್ಣಿಕಾ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತೆ ರಾಣಿಯಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಹಿರಿಯ ಮುತ್ತೈದೆಯರಿಂದ ಚಿನ್ನದಿಂ ರನ್ನದಿಂ ರಚಿಸಿದ ಐದು ಪೂಮೊಗ್ಗಿಗಳಂ ಮೊಲ್ಲೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಸುರಗಿ, ಸುರಹೊನ್ನೆ, ಸಂಪಗೆಯೆಂಬ ಐದುಬಗೆ ಮೊಗ್ಗಿಗಳಂ ಮುಡಿಸಿ, ನೆವರತ್ನದ ಸೇಸೆಯ ನಿಕ್ಕಿ ಮಹಾರಾಜನರಸಿಯಾದ ಗುಣವತಿಗೆ, ನೀನು ಚಿರಂಜೀವಿಯಾದ ಪರಾ ಕ್ರಮಶಾಲಿಯಾದ, ರೂಪವಂತನಾದ ಸುಪುತ್ರನಂ ಪಡೆದು ಸುಖದಿಂದಿರೆಂದು ಹರಶಿ ಪಾಡುತ್ತ, ಸುವರ್ಣದಿಂ ಮಾಡಿದ ಪಂಚಫಲಂಗಳುಂ ಕೂಡಿ, ಸಾಳಿ ಕೇರ, ಕದಳಿ, ದಾಡಿಮ, ಮಾಕಂದ, ಖರ್ಜೂರಗಳಂಬ ಐದು ಫಲಂಗಳುಂ ಸುವಾಸಿನಿಯರ ಕೈಮುಟ್ಟಿಸಿ, ರಾಣಿಯ ಮಡಿಲುತುಂಬಿ, ರಕ್ಷಾರ್ಥರಾಗಿ ಚಿತ್ರದಾರತಿಯಂ ಬೆಳಗಿ, ಬಂಧುವರ್ಗ ಮೊದಲಾದ ಸುವಾಸಿನಿಯರಂ, ಅರಿ ಶಿನ, ಕೂಕುಮ, ಗಂಧಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದಲಂಕರಿಸಿ, ಅವರವರಿಗುಚಿತವಾದ, ಭೂಷಣಾಂಬರ ತಾಂಬೂಲಂಗಳಿಂದುವಚರಿಸಿ, ಬಸಗೆಯಂ ಬೆಳಸಿ, ರಾಣಿಯಂ ಮಣಿಮಂಜರಿ ಚಂದ್ರಕಳೆ ಈರ್ವರೂ ಕೈಪಿಡಿದು ಕೈಲಾಗಮಂ ಕೊಟ್ಟು, ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿರುವ ದೇವಿದೇವಿಯಾದ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರಿಯ ಮಣಿ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕರತಂದು ಪ್ರಣಾಮಮೆಗೈಸಿ, ಮಹಾರಾಯನಿರುವ ಶಕುಂತಲೆಗೆ ಕರತಂದು, ರಾಯನಭಿಮುಖಕ್ಕೆ ಬರುವಲ್ಲಿ ರಾಣಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯು ಪತಿಯ ಮೊಗವಂ ನೋಡಿ ನಾಚಿಗೆಗೊಳುತ್ತ, ಮಣಿಮಂಜರಿಯ ಮೆರೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತ, ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಬಂದು ರಾಯನ ಪಾದಕಮಲಂಗಳಲ್ಲಿ

ತನ್ನ ಮುಖಕಮಲಂ ನೋಡುಕುಂತೆ ಎರಗಲು, ರಾಯನು ಚಿತ್ತರದ ಚೌಕಿಯಿಂದಿದ್ದು ಗುಣವತಿಯಂ ಕರಗೊಂದತ್ತಿ, ರಾಣಿಯ ಕರಕಮಲವಂ ತನ್ನ ಹಸ್ತದಿಂ ಪಿಡಿದು ನಿಃಕಾಂತೆಯರೊಡನೆ ಭೋಜನಶಾಲೆಯಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಿದನು. ಅಲ್ಲಿರುವ ಸೇವಾಜನಂಗಳು ಸುವರ್ಣಕಲಶಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಲೋದಕವಂ ತಂದು ರಾಜದಂಪತಿಗಳ ಪಾದಗಳಂ ತೊಳೆದು, ಮೃದುವಾದ ವಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ತೊಡೆಯಲಾಸಮಯದೊಳ್ ಮಣಿಪೀಠಂಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕುಳ್ಳಿರ್ಪು ರಾಯನುಂ, ರಾಣಿಯರುಂ ನಾನಾಬಗೆಯಾದ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಂಗಳಂ ಸವಿಯುತ, ನಡನಡುವೆ ಕಾಂತೆಯರೊಡನೆ ಸರಸವಾದ ನುಡಿಗಳಂ ಪೇಳುತ್ತ ಭೋಜನವಂಗೈದು, ರಾಣಿಯ ಕ್ರೀಡಾಶಾಲೆಯಂ ಕುರಿತು ಕಾಂತೆಯರೊಡಗೂಡಿ ಬಂದು ಪರಮಸಂತೋಷದಿಂದಿರುವಾಗ ಮಣಿಮಂಜರಿಯ, ಚಂದ್ರಕಲೆ, ಕಮಲಿನಿ, ಕನಕಲತೆಯರು ರಾಯನಿಂಗಿತವಂ ತಿಳಿದು ಸ್ವಾಮಿಾ! ಈ ಶುಭದಿನದಲ್ಲಿ ಗುಣವತಿಯ ಮಂದಿರದೊಳ್ ಪೆಳೆ ಸುವದುಚಿತವೆಂದು ಪೇಳಿ, ಆದಿದಂಪತಿಗಳಂತಿರುವ ರಾಣೀರಾಯರ ಪಾದಂಗಳೆಗರಿ ನಿಜಾಂತಃಪುರಂಗಳಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು, ರಾಯನು ರಾಣಿಯೊಡನೆ ಸರಸಸಲ್ಲಾಪಂಗಳಿಂದಲು, ಪರಿಹಾಸಂಗಳಿಂದಲು, ಶೃಂಗಾರವಿಹಾರಂಗಳಿಂದಲಾರಾತ್ರಿಯೊಳ್ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದನು.

ಬಳಿಕ ನೂರ್ಯೋದಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಂಜುವಾಣಿಯ ವೀಣಾ ಗಾನವಂ ಕೇಳಿ ರಾಯನೆಚ್ಚರಂಗೊಂಡು ನಿद्रಾಮಂದಿರದಿಂದಿದ್ದು ಗುಣವತಿಯ ಮಜ್ಜನಗೃಹದಲ್ಲಿ ಮಜ್ಜನಂಗೈದು, ಔಪಾಸನ ಭೋಜನಾದಿಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿ, ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ಆಸ್ಥಾನಸುಖಪಕ್ಕೆ ಬಿಜಯಂ ಗೈವ ಪರಿಯಂ ತಿಳಿದ ಗುಣವತಿಯು, ತಾನು ರಾತ್ರಿಯೊಳ್ ಕಂಡ ಕನಸಂ ಸಕಲಶಾಸ್ತ್ರ ತತ್ವಜ್ಞನಾದ ರಾಯನೊಡನೆ ಪೇಳಲಿಚ್ಛಿಸಿ, ಎಲೈ ಮಹಾರಾಯನೆ ನಿನ್ನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ನಾನು ಬಂದು ಕನಸಂ ಕಂಡೆನು. ಸ್ವಾಮಿಯು ದಿವ್ಯಚಿತ್ತದೊಳ್ತಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಸಂಮತವಾಗಿ ಫಲವಂ ಅವ್ವಣಿಯಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪೇಳಲಾಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಸುಚರಿತ್ರಮಹಾರಾಯನು ಕನಸಂ ಕೇಳುವ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ, ಎಲಾ ರಾಣಿಯೆ, ಕನಸಂ ಪೇಳೆಂದು ತಾನು ಪರ್ಯಂಕದೊಳ್ ಕುಳಿತು ರಾಣಿಯಂ ತನ್ನಂಕದೊಳ್

ಕುಳ್ಳುರಿಸಿ ಕನಸಿನ ಪರಿಯಂ ಕೇಳಲು, ಆ ರಾಣಿಯು ಎಲೈ ರಾಯನೇ, ಬೆಳಗಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಿಳಿದಾದ ಚತುರ್ಧಂತಮಾದ ಮದಗಜದಂ, ಕುಣಿಯುವ ರತ್ನಹಾರಂಗಳಿಂದಲಂಕೃತವಾದ ಶುಭ್ರವಾದ ಕುದುರೆಯಂ, ಪೂರ್ಣನಾದ ಚಂದ್ರನಂ, ಫಲಿತವಾದ ವೃಕ್ಷವಂ, ಬೆಳಗುವ ಸೂರ್ಯ ಮಂಡಲವಂ, ಉನ್ನತವಾದ ಚಿನ್ನದ ಬೆಟ್ಟವಂ, ಉಕ್ಕುವ ಪಾಲ್ಗಡಲಂ, ಕೈಯೊಳ್ ಗಿಳಿಯಂ ಪಿಡಿದು ನಿಂತಿರುವೊರ್ತರುಣಿಯಂ, ಕಂಡೆನೆಂದು ವೇಳದ ಕನಸಂ ಕೇಳಿ ನಿಮಿಷವಾತ್ರಮಾಲೋಚನೆಯಂಗೈದು ರಾಯನು, ಎಲಾ ಕಾಂತೆಯೆ, ನಿನ್ನ ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಎಣೆಯುಂಟೇ, ಎಂದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಗಲ್ಲವಂ ಪಿಡಿದು ಮುದ್ದಿಟ್ಟು ನೀವೇಳದ ಕನಸಿಗೆ ಫಲವಂ ಪೇಳುವೆನು, ಆಸಕ್ತಿಯಿಂ ಕೇಳು. ಗುಣವತಿಯೆ, ಚತುರ್ಧಂತವಾದ ಮದಗಜದಿಂದ ಭೂಮಿಯನೆಲ್ಲವಂ ಭುಜಬಲದಿಂದ ಪಾಲಿಸುವವಾಗಿ, ಅಲಂಕೃತವಾದ ಕುದುರೆಯಿಂದ ಸಕಲದೇಶಂಗಳಂ ಜಯಿಸುವವಾಗಿ, ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನಿಂದ ಕೀರ್ತಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿ, ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದೊಪ್ಪಿ ಲೋಕಾನಂದನು ಮಾಡುವವಾಗಿ, ಫಲಿಸಿದ ವೃಕ್ಷದಿಂದ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದಂತೆ ಕೇಳದ ಅಭಿಷ್ಠಂಗಳಂ ಕೊಡುವ ದಾನಗುಣ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ, ಸೂರ್ಯನಿಂ ಬಹುಪರಾಕ್ರಮವಂತನಾಗಿ ಹೊಂಬೆಟ್ಟದಿಂದ, ಶಾಶ್ವತ್ಪ್ರಿಯಂ ಧೈರ್ಯಯುಕ್ತನಾಗಿ, ಪಾಲ್ಗಡಲಿಂ, ಮಹಾಮಂಥಮನಾಗಿ, ಲೀಲಾಶುಕವಂ ಪಿಡಿದ ತರುಣಿಯಿಂ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿಯ ಪಾದಭಕ್ತನಾಗಿ ನಿನಗೆ ಕುಮಾರನುದಯಿಸುನನೆಂದು ಕನಸಿನ ಫಲಂಗಳಂ ವೇಳಿ, ಮಿತಿ ಮೀರಿದಾನಂದದಿಂದ ದೇವಿದೇವಿಯ ಸನ್ನಿಧಿಯೊಳಾದಿನ ವಿಶೇಷೋತ್ಸವಂಗಳಂ ಮಾಡಿಸುವದೆಂದು ಮಂಜುವಾಣಿಯಂ ನಿಯಮಿಸಿ, ರಾಣಿಯಂ ತಕ್ಕೈಸಿ, ಗುಣವತಿಯ ಮಂದಿರದಿಂದ ತೆರಳಿ ಬರುತ, ಚಂದ್ರೋದಯವಂ ಬಯಸುವ ಚಕ್ರೋರಂಗಳಂತಿರುವ ಸುಬುದ್ಧಿ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ನಿಬಿಡಿತವಾದ ಆಸ್ಥಾನಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಿ, ರಾಜ್ಯವಿಚಾರವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು. ದಿನಕ್ರಮದೊಳ್ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಗುಣವತಿಯ ಗರ್ಭವು ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಬರುವಲ್ಲಿ, ಮಹಾರಾಯನು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯೊಡನೆ ಆಶೋಚಿಸಿ, ಪಾಂಡ್ಯದೇಶವನಾಳುವ ತಮ ಮಾವನಾದ ಮಲಯಧ್ವಜನೆಂಬ ಪೆಸರುಳ್ಳ ಗುಣವತಿಯು ತಂದೆಗೆ ಚಾರಮುಖದಿಂದ

ಕಾಣಿಯ ಗರ್ಭಧಾರಣ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಪತ್ರಿಕಾಮುಖದಿಂದ ತಿಳಿಯಿಸಲಾ
ಮಲಯಧ್ವಜರಾಯನು ಪರಮಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ, ತನ್ನ ಪಟ್ಟದರಸಿ
ಯಾದ ಮಾಲ್ಯವತಿಗೆ ಈ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಲು, ಮಾಲ್ಯವತಿಯು
ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಮಗಳಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಪತಿಯೊಡನೆ ಪೇಳಲು, ಆಗ
ಮಲಯಧ್ವಜನು ತನ್ನ ಪುತ್ರನಾದ ಮಂದಾರಧ್ವಜನಂ ಚತುರಂಗಸೇನೆಯಿಂ
ದೊಡಗೂಡಿ ಸುಚರಿತ್ರಮಹಾರಾಯನಿಗೆ, ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಗುಣವತಿಗೆ,
ಮಿಕ್ಕ ರಾಜಕಾಂತೆಯಿಗೆ ಸಹಾ ನನರತ್ನಾಭರಣಂಗಳಂ, ಚೇನಜೇನಾಂ
ಬರಾವಿ ವಸ್ತ್ರಂಗಳಂ, ಅಸ್ತರ್ವಂಗಳಾದ, ವಿಚಿತ್ರಂಗಳಾದ, ನಾನಾವಿಧ
ವಸ್ತುಗಳಂ, ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಸನ್ನಹಿಸಿಗೊಟ್ಟು, ಮಾಲ್ಯವತಿಯಂ ಮಂದಾ
ರಧ್ವಜನಂ ಸಹಾ ರತ್ನಪುರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲು, ತಾಯಿಯಾದ ಮಾಲ್ಯವತಿ
ಯನೊಡಗೊಂಡು ರತ್ನಪುರವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಿ ಬರುವ ಮಂದಾರಧ್ವಜನು
ನಗರಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಚಾರಮುಖದಿಂದ ಕೇಳಿ ಸುಚರಿತ್ರ
ಮಹಾರಾಯನು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು, ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಬುದ್ಧಿ ಮೊದಲಾದ
ಸಾಮಾಜಿಕರಂ ಕುರಿತು ಚತುರಂಗಸೇನೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಮಂದಾರಧ್ವ
ಜನನಿದಿರುಗೊಂಡು ಕರಕೊಂಡು ಬರುವದೊಡಾಪ್ಪಿಸಿದನು. ಸುಬುದ್ಧಿ
ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಾಜಿಕರು ಮಹಾರಾಜನ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಚತುರಂ
ಗಸೇನೆಯಿಂ ಸಹಿತರಾಗಿ ಹೊರಟು ರಾಜಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಮಂದಾರಧ್ವ
ಜನಂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾ ರಾಜಕುಮಾರನು, ಸುಬುದ್ಧಿಯಂ ಕೈವಿಡಿದು
ಸುಚರಿತ್ರಮಹಾರಾಯನ ಕುಶಲವಂ ಕೇಳುತ್ತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬಂದು,
ರತ್ನಪುರದ ಬಹಿರ್ಭಾಗದೊಳಗೆ ತನ್ನ ಸೇನಾನಿವೇಶನವಂಗೈದು, ತನ್ನ ಮಾ
ತೃವಾದ ಮಾಲ್ಯವತಿಯಂ ಕರದೊಯ್ದು ಅಂತಃಪುರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಗುಣ
ವತಿಯಂ ಕಂಡು ಅನಂದಭರಿತರಾಗಿ ಇರುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಮಾಸವು
ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಐದನೆಯ ತಿಂಗಳು ಬರುತ್ತಿರಲು, ಮಲಯಧ್ವಜನ ರಾಣಿ
ಯಾದ ಮಾಲ್ಯವತಿಯು ತನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ ಬಳಿಯಂ ತೊಡಿಸುವ ಮಹೋ
ತ್ಸವವಂ ಮಾಡಿಸುವೆನು. ಈ ಪ್ರಸ್ತುತವಂ ತನ್ನ ಅಳಿಯನಾದ ಸುಚರಿ
ತ್ರಮಹಾರಾಯಂಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಚತುರೆಯಾದ ಮಂಜುಮಾ
ಣಿಯಂ ಕರೆದು ಎಲಾ ಬಾಲೆಯೆ, ಈಗ ಗುಣವತಿಗೆ ಐದನೆಯ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ

ಗೂಡಿ ದುಗುಡದಿಂ ಮಾಹಿಷ್ಠತಿಯವೊಕ್ಕು ರಾಯನಿಗೆ ಮೊಗದೋರ
ಲಾಗದತ್ಯಂತ ಕ್ಲೇಶದಿಂ ತರಹರಿಸಲಾರದೆ ಮಂತ್ರಿಯಮನೆಗೆಬಂದು,
ಮಾಡುವ ಒಸಗೆಯುಂ ತೌರುಮನೆಯವರು ಮಾಡುವದುಚಿತವೆಂದು
ನೀನು ರಾಯನ ಸಮಯವರಿತು ಬಿನ್ನವಿಸಿ ಶುಭಲಗ್ನವಂ ಕಾಲಜ್ಞಾ
ರಿಂದ ತಿಳಿದು ಭೂಪಾಲನವೃಣೆಯು ಕೊಂಡುಬರಬೇಕೆಂದು ಕುರುಳಂ
ತಿದ್ದಿ ಕಳುಹಿಸಲು, ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಮಾಲ್ಯವತಿಯ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ
ಗೌರವವಂ ಗ್ರಹಿಸಿ, ಬೇಗನೆ ಸರಸ್ವತೀವಿಲಾಸದ ಹಜಾರದೊಳ್
ಜಿನ್ನದ ಮುಚ್ಚದೊಳ್ ಕುಳಿತು ರಸಿಕರಾದ ಕಲಾನಿಧಿ, ವಿದ್ಯಾನಾಥ,
ಭಾರತೀಮಣಿಹಾರ, ಶಾರದಾಶರೀರರೆಂಬ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ನವ
ರಸಮುಜರಿ ಯೆಂಬ ಅವ್ರೂಪ ಪ್ರಕರಣವಂ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ರಾಯ
ನ ಸಮಯವನ್ನರಿತು ಸರಸ್ವತೀವಿಲಾಸವನ್ನೈದುತ್ತಿರುವ ಮಂಜುವಾ
ಣಿಯು ಕಂಡು, ಕಲಾನಿಧಿ ಮೊದಲಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಮೆಲ್ಲನೆ ಎದ್ದು
ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂದಿರಲು, ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಮೇಘಮಂಡಲದಿಂ ಬರುವ
ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಬಂದು ರಾಯನ ಪಾದಪದ್ಮಂಗಳಂ, ತನ್ನ ಮುಂಗುರುಳು
ಗಳೆಂಬ ದುಂಬಿಗಳಂ ಕೂಡಿಸಿ ಘರ್ಜಿಸುತ್ತಿದ್ದು ನಿಂತಿರಲು, ರಾಯನು ಅವಳ
ಜಡೆಯಂ ಪಿಡಿದು ಮತ್ತೇನುಕಾರ್ಯವೆಂದು ಕೇಳಲಾ ಮಂಜು
ವಾಣಿಯು ಕೈಮುಗಿದುಕೊಂಡು ಎಲೈ ನೃಪತಿತಿಲಕನೇ, ಮಲಯಧ್ವಜನ
ರಸಿಯಾದ ಮಾಲ್ಯವತೀದೇವಿಯು ಸ್ವಾಮಿಯೊಡನೆ ಬಿನ್ನೈಸಬೇಕೆಂ
ದೊಂದುಮಾತೆಂ ಪೇಳಿರುವಳು. ಅದೆಂತೆನೆ ಐದನೆಯ ತಿಂಗಳೊಳ್
ಗುಣವತೀದೇವಿಗೆ ಬಳೆಯಂತೊಡಿಸುವ ಮಹೋತ್ಸವವಂ ತೌರುಮನೆಯವರು
ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಿರಿಯರು ವೇಳುವರು. ಅದರಿಂ ರಾಯಂಗೆ
ಬಿನ್ನವಿಸಿ ಶುಭಲಗ್ನವಂ ತಿಳಿದು ಅವೃಣೆಯು ಕೊಂಡುಬಾರೆಂದು ನ
ನ್ನಂ ಕಳುಹಿಸಿದಳು. ಎಂದ ಮಂಜುವಾಣಿಯ ನುಡಿಗೆ ಮನದೊಳ್
ಸಂತೋಷವಂಗೊಂಡು ಮರೆಯೊಳಿರುವ ವಿದ್ವಾಂಸರಂ ಕರೆದು ಶಾಸ್ತ್ರ
ವಂ ನೋಡಿಸಿ ನಾಳೆ ಶುಭದಿನವಾಗಿರುವದು. ಈ ಮಹೋತ್ಸವವಂ
ಬೆಳೆಯಿಸಲಿ; ಎಂದು ನುಡಿವು ರಹಸ್ಯಮಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾತೆಂವೇಳ ಕಳು

ಹಿಸಲಾಗ ಮಂಜುವಾಣಿಯು ರಾಣಿಯಂತೆಪ್ರರದಲ್ಲಿರುವ ಮಾಲ್ಯವತಿ
ಯೊಡನೆ ಭೂಪಾಲನಂತರಂಗವೃತ್ತಿಯು ತಿಳುಹಿಸಿ ನಾಳೆ ಶುಭವಿನ
ವೆಂದು ಪೇಳಲಾ ಮಾಲ್ಯವತಿಯು ಸಂತೋಷದಿಂದ ತಡೆಯದೆ ಎದ್ದು,
ಮಗನಾದ ಮಂದಾರಧ್ವಜನು ಕರೆಸಿ ಎರೈ ಸುಕುಮಾರನೆ, ನಿನ್ನ ಸ
ಹೋದರಿಯಾದ ಗುಣವತಿಗೆ ಒಸಗೆಯಂ ಬೆಳೆಯಿಸಬಹುದೆಂದು ನಿನ್ನ
ಭಾವನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂ ತಿಳಿದೆನು. ಆವಕಾರಣ ನಮ್ಮದೇಶದಿಂದ ತಂದಿ
ರುವ ವಿಚಿತ್ರವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲವಂ ಬೇಗ ತರಿಸೆಂದು ಪೇಳಲಾ ಮಂದಾರಧ್ವ
ಜನು ಕರಮಂ ಮುಗಿದು ನಿಜನಿವಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯೊಡನೆ
ಮಾಲ್ಯವತಿ ನಿರೂಪಿಸಿದರ್ಥವಂ ಪೇಳಿ, ನೀನು ಶುಭವಾದ್ಯಂಗಳಿಂದ
ನಗರದಲ್ಲಿ ಸ್ವರನ್ನೂ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಕರೆದುಬರುವದೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾ
ಡಲಾ ಮಂತ್ರಿಯು ತಮ್ಮ ಕಟಕದಿಂದ ಹತ್ತಾರುಸಾವಿರ ಗಜಗಳಂ
ದ, ಕೆಳಗಲಿಂದ ಒಂಟಿಗಳಿಂದ, ಹೊರೆಯಾಳುಗಳಿಂದ, ಅಪರಿಮಿತಧ
ನವಂ, ರತ್ನಾಭರಣಗಳಂ, ವಿಚಿತ್ರದುಕೂಲಂಗಳಂ, ದ್ವೀಪಾಂತರಂ
ಗಳಿಂದತರಿಸಿದ ಕೌತುಕವದಾರ್ಥಂಗಳಂ, ವರಿಮಳದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ,
ಫಲಂಗಳೊಡಲಾದ ಶುಭವಸ್ತುಗಳಂ, ವಿಸ್ತಾರಮಾಗಿ ತರಿಸಿ,
ಮಂತ್ರೀಪ್ರರೋಹಿತರು ಶುಭವಾದ್ಯಂಗಳಿಂದ, ರಾಜಬಂಧುವರ್ಗ
ಳಂ ಕರೆದು ಮಂದಾರಧ್ವಜಂಗೆ ಬಿನ್ನೈನಲು, ಬಳಿಕ ಅಂತಃಪ್ರೆರ
ದೊಳ್ ಮಾಲ್ಯವತಿಯುಸುಚರಿತ್ರ ಮಹಾರಾಯನ ಕಾಂತೆಯರೈ
ರಂ ಕರೆತಂದು ಗುಣವತಿಗೆಮಂಗಳಸ್ನಾನವಂನಡಿಸಿ, ನೂತನಂಗಳಾ
ದ ಆಭರಣಗಳಂ ಅಭಿಲಾಷೆ ಯಿದ್ದಂತೆ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಪಚ್ಚಿಯ ಮ
ಣಿಗಳಂ ಬಿಗಿದ ಗಿಳಿಯಸಾಲಿನ ಸರಿಗೆಯಿಂದಲಂಕೃತಮಾದ ಉಲಾ
ರದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಬಳೆಯಮಲಾರವಂ ಪ್ರಾಪಿಸಿ, ವೃದ್ಧಿಯರಾದ
ಸುವಾಸಿನಿಯರಿಗೆ ಬಳೆಗಳೊಡೊಡಿಸಿ, ರಾಣಿಯಾದ ಗುಣವತಿಗೆ ಶುಭಲ
ಗ್ನದೊಳ್ ನವಗ್ರಹಮಂಡಲಂಗಳಂತಿಂ ರುವ ನವರತ್ನ ಬಳೆಗಳೊಡೊಡ
ಿಸಿ, ಬೇಕಾದ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳಿಂದ ಜನರಂತಣಿಯಿಸಿ, ಮೈಯನೋ
ಯದೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹುವ್ವಿನಂತಿರುವ ಮಗನಂವೆಡೆ ಎಂದು ಮುಡಿಯೊಳ್

ಮಂಗಳಾಕ್ಷತೆಯನ್ನಿಟ್ಟು, ಮಾನವಿಯರು ಮಂಗಳಧವಳಾರವಂಜಿತುತ
ಮಾಣಿಕವಾರತಿಯಂಬಿಳಗಿ, ಮಹೋತ್ಸವವಂಬಿಳೆಯಿಸಿ ಮಾಲ್ಯವತಿ
ಮಣಿಮುಂಬರಿಮೊದಲಾದ ರಾಣಿಯರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗುಣವತಿಗಿಂತಧಿಕವಾಗಿ,
ತಮ್ಮದೇಶದಿಂದ ತಂದ ರತ್ನ ಭೂಷಣಾಂಬರಗಳಿಂದವುಚ್ಚರಿಸಿ, ಮಹಾರಾಜ
ಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ಮಣಿಭೂಷಣಾಂಬರಗಳಂತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಂದಾರ
ಧ್ವಜನು ನರೇಂದ್ರನ ಸಮ್ಮುಖಕ್ಕೆಪೋಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರ
ಣಾಮವಂಗೈಯಲು, ನರೇಂದ್ರನು ಆಗ ತೋಗಮಂಚದಿಂದಿಳಿದು ಮಂ
ದಾರಧ್ವಜನ ಕರವಂಪಿಡಿದು ರಾಣಿಯಮಂದಿರಕ್ಕೆಬಂದು ಮಾಲ್ಯವತಿಗೆ ನ
ಮಸ್ಕಾರವನಾಡಿ ಬರುವ ನರವತಿಗೆ ರಾಣಿಮೊದಲಾದ ರಾಜಕಾಂತೆಯ
ರೆಲ್ಲರು ವಂದಿಸಲು; ಭೂಪಾಲನು ವರಮಹರ್ಷದಿಂದ ತನ್ನ ರಾಣಿಯರೊ
ಡನೆ ಭೋಜನಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಕಲ ವ್ಯಾಧಾರಾಹರಗಳಿಂದ ಮಂದಾರಧ್ವಜ
ನಂ ಮಂದಹಾಸದಿಂದ ಕಾಸ್ಯಮಮಾಡುತ್ತ ಭೋಜನಗೈದು, ಬಳಿಕ
ಮಂದಾರಧ್ವಜನಂ ನಿನ್ನ ಕಟಕಮಕುರಿತು ತೆರಳೆಂದು ಅವ್ವಕೆಯನ್ನಿ
ತ್ತು, ಚಂದ್ರಕಳೆಯ ಕೈಬಿಡಿದು ಚಂದ್ರಶಾಲೆಯುನೈದಿ, ಆರಾತ್ರಿಯೊ
ಳಲ್ಲಿ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಬಳಿಕ ಅಂತರಿವ್ರದವಲ್ಲಿ ವಿನಕ್ರಮದಿಂದ
ದೇಳನೆಯ ತಿಂಗಳು ಆಗುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶುಭದಿನದೋಳ್ ಗುಣ
ವತಿಗೆ ಮಂಗಳಸ್ನಾನವನಾಡಿಸಿ, ರಂಗಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ರಾಣಿಯರೆಲ್ಲರು
ಕೂಡಿ ಆರತಿ ಅಕ್ಷತೆಯಂಮಾಡಿ, ಅಂತರಿವ್ರದ ಉಪವನಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ
ಗುಣವತಿಯೊಡನೆ ಬಂದು, ದ್ರಾಕ್ಷಚಿವ್ವರದಕೆಳಗಣ ಚಂದ್ರಕಾಂತಶಿಲೆಯ
ಜಗುಲಿಯಮೇಲೆ ಸಾಲಸಾಲಾಗಿ ಕೂತು, ಸುತ್ತಲಿರುವ ಪಾರಿಜಾತಾದಿ
ತರುಗಳಲ್ಲಿ ಅರಳುವ ಪುಷ್ಪಗಳವಾಸನೆಯನಾಘ್ರಣಿಸುತ್ತ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ವ
ವಳದ ದೋಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ವನ್ನೀರುಗಳಿಂದ ಕೈಗಳಂತೊಳೆದು,
ಚಂದ್ರರೇಖೆಯ ಸುತ್ತವರಿವ ತಾರೆಗಳಂತೆ ಗುಣವತಿಯಂಬಳನಿದ ಬಳ
ಗೆವೆಲ್ಲರಿಗೂ ರತ್ನದ ತಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆ ಲುಗಳಂ ನೂಗಾರು ಬೇರೆಬೇರೆ ಅಣಿಮಾ
ಡಿದ ವಜ್ರದತಟ್ಟೆಯೊಳ್ ದಧ್ಯನ್ನವಂ, ಪೈಡೂರ್ಯದ ಪಾತ್ರೆಗಳೊಳ
ಗೆ ಮುದ್ದುನ್ನವಂ, ಗೋಮೇಧಿಕದ ಬಟ್ಟೆ ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಪುತಾನ್ನವಂ

ವೃಷ್ಟ್ಯರಾಗದ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶರ್ಕರಾನ್ನವಂ, ವದ್ಮರಾಗದ ಬಟ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಸರಾನ್ನವಂ, ವಚ್ಚೆಯಪಾತ್ರಗಳೊಳ್ ಚಿತ್ರಮಾದ ನಾನಾ ಶಾಕಂಗಳಂ ಬಡಿಸಿ, ನೀಲಮಣಿಮಯ ಕಲಶಂಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿನೀರಂ ತುಂಬಿ ರಿಸಿರುವದಂಕಂಡು, ಇವು ಬಡಿಸಿರುವವು, ಇವು ಬಡಿಸಿರುವವಲ್ಲ, ಎಂದು ಕುರುಹುಕಾಣದೆ ಭ್ರಮಿಸುವ ಬಾಲೆಯರಂ, ಲೀಲೆಯಿಂದ ವರಿಹಾಸವಂ ಮಾಡುತ್ತ ಎಲ್ಲರಂ ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ನಾನಾಬಗೆಯಾದ ಭಕ್ಷಭೋಜ್ಯ ಲೇಹ್ಯ, ಚೋಪ್ಯ, ಪಾನೀಯಂಗಳೆಂಬ ವಂಚ ವಿಧಂಗಳಾದ ವಕ್ಸವ ದಾರ್ಥಂಗಳಂ, ಸಂಬಾರಂಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಉವ್ವುವೂರಿ ಇವಿರಾಗಿ ಜೋಲುವ ಹುಳಮಾವು, ನಿಂಬೆ, ಹೇರಳೆ, ನೆಲ್ಲಿ, ದುಣಸೆ, ಅಮುಟೆ, ಅರೆಮಾದಳ ಅಳಲೆ, ಅಗಸೆ, ಹಾಗಲ, ತೊಂಡೆ, ನೊಂಡೆ, ಕನ್ನೂರಿಬಿಲ್ವ, ಕರೆಮೆಣಸು ಕಾಯಿಮೆಣಸು, ಯಾಲಕ್ಕಿ, ಮೆಕ್ಕೆ, ಗಣಕೆ ಮೊದಲಾದ ಘ ಮಘಮಿಸು ತ್ತ, ಚಿತ್ರವರ್ಣದಿಂದೊವ್ವುವ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿಗಳಂ, ಕೈಗಳಂಗಡಗಳಿಂದ ಬಡಿಸಿ ಚವ್ವರಿಸಿ ಸವಿಯುತ್ತ ಆಯಾಯ ಗಿಡಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವರಿಕರ ವಂತುಂಬಿ ಪಾಕವಂಮಾಡಿದ ಬದನೆ, ವಡವಲ, ಮಣಿಹಾಗಲ, ಸವಿಗುಂಬಳ, ನೆಲದವರೆ, ಸೌತೆ, ಗೋವರ್ಧನ, ಬೆಂಡೆ ಮೊದಲಾದ ವ್ಯಂಜನಂಗಳಂ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಬಡಿಸಿದ್ದ ಆರದಂತೆಮೆಲ್ಲುತ ಅಮೃತದಂತಿರುವ ನೀವಾವು, ನೇರಳೆ, ಬಾಳೆ, ಕಿರುಕಿತ್ತಳೆ, ಬೇಲ, ಹಲಸು, ದಾಳಂಬ, ಸೇಬು, ಶೀಬೆ, ಅಂಜೂರ, ವನ್ನೇರಳೆ, ಕೆಕ್ಕರಿಕೆ, ಮಿಣಿಕೆ, ಚಕ್ಕೊತ್ತ, ದ್ರಾಕ್ಷೆ, ಖರ್ಜೂರ ಮುಂತಾದ ಮಧುರಫಲಂಗಳಂ ಸಾವಕಾಶದಿಂದೆಮೆಲ್ಲುತ ಎಳನೀರು ತಿಳಿನೀರು ಇಕ್ಷುರಸ ದ್ರಾಕ್ಷಾರಸ ಗೋಕ್ಷೀರ ಮಕರಂದ ಶರ್ಕರಾದಿಪಾನಕಂಗಳಂ ಇಂತಲ್ಲದೆ ಮಧುರ ಫಲಂಗಳಿಂದತೆಗೆದು ರಸಂಗಳಂ ಪಾನ ವಾಗ್ಮಿಯ್ಯತ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕನಕಮಯಂಗಳಾದ ಕಾರಂಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಳಂತೊಳೆದು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮಂಟಪಂಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಹುವ್ವಗಳಂ ಚೆಲ್ಲಿದಂತಿರುವ ಬಿ ಸಲುಕೂಡಿದ ನೆರಳಲ್ಲಿಕುಳಿತು ಎಳದಾದ ಕಡಲೆ ಲತಗಣಿ ಹೆಸರು ಕುಸುಮೆ ಮೊದಲಾದ ಹುರುಕಲಂ ರುಚಿನೋಡುತ ನಾನಾಜಾತಿ ತರುಗಳಂಕಂಡು ಅಚ್ಚರಿಗೊಳುತ ಮೆಲ್ಲನೆತಿರುಗುತ ಕವ್ವುರವೀಳ್ವಯುವಂಸವಿಯು

ತೆ ಅರಳುತ್ತಿರುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಂ ತುರುಬುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಸುತ್ತ ಕುಣಿಯುವ ನವಿಲುಗಳಂ ಕೂಗುವ ಕೋಗಿಲೆಗಳಂ ಹಾರಾಡುವ ಪಾರಾವತಂಗಳಂ ನಡೆಯುವ ಗಿಣಿಗಳಂ ನೆಗೆದಾಡುವ ಮರಿದುಬ್ಬಿಗಳಂ ಕಂಡು ಅಚ್ಚರಿಗೊಳುತ್ತ ಬರುವಾಗ ಎಳೆವನಳದ ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ ಉಯ್ಯಾಲೆಗಳೊಳ್ ಜೊತೆಜೊತೆಯಾಗಿ ಕುಳಿತು ತೂಗಾಡುತ್ತ ಕಿರುರವಗಳಿಂದ ರಾಗಾಲಾಪನಂಗಳೆಯುತ್ತ ಸಂಜೆಯಾಗಿಬರುವದಂಕಂಡು ಮಂದಿರಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋಗುವಾ ಎಂದು ಮಣಿಮುಂದರಿ ಚಂದ್ರಕಳೆ ಮೊದಲಾದ ರಾಜಕಾಂತೆಯರು ರಾಣಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯು ಕರೆದುಕೊಂಡು ನಿಜಾಂತರಿಪ್ರರವಂ ಸೇರಿ ಸುಖದಿಂದಿರುವ ದಿನಕ್ರಮದೊಳ್ ಎಂಟನೆಯ ತಿಂಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತಿದ್ದುದು. ಒಂದಾನೊಂದುದಿನ ಮಾಲ್ಯವತಿಯು ಕೀಪ್ರದಲ್ಲಿ ಸೀಮಂತವಾಗಬೇಕು, ಕಾಲಾವತಿ ಕ್ರಮದಿಂದ ಕರ್ಮಲೋಪವು ಬರುವದೆಂದು ಮುಂದುವಾಣಿಯು ಮಹೀಪಾಲನಬಳಿಗೆ ಪ್ರೋಗಿ ಬಿನ್ನವಿಸೆಂದು ಬೇಳಲಾ ಮುಂದುವಾಣಿಯು ರಾಯನಾಸ್ಥಾನಮುಂಟವನಂ ಕುರಿತು ಬಂಧು ರಾಯನೇ ನಿನ್ನಧಾಂಗಲಕ್ಷ್ಮಿಯಾದ ರಾಣಿಗೆ ಎಂಟುತಿಂಗಳು ತುಂಬುತ್ತಲಿದೆ. ತ್ವರೆಯಿಂದ ಸೀಮಂತವಂ ಬೆಳೆಯಿಸಿ ನೇತ್ರಾನಂದವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು, ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಮುಗುಳುನಗೆಯಿಂದ ಜ್ಯೋತಿಶ್ಯಾಸ್ತ್ರವಂ ಕೂಲಂಕಷಮಾಗಿ ತಿಳಿದ ಗಣಿತಜ್ಞರು ಕೆಯಿಸಿ, ಸೀಮಂತಕ್ಕೆ ಶುಭದಿನವಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಆದಿನದಲ್ಲಿ ಸತಿಯೊಡನೆ ರಾಜವಧ್ವತಿಗಳಿರುವಂತೆ ಯಣ್ಣೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮೊದಲಾಗಿ ಮದ್ದನಂಗೈದು ವಿಚಿತ್ರದುಕೂಲಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ಕಿರೀಟ ಮೊದಲಾದ ಆಭರಣಗಳಂ ತೊಟ್ಟು, ಅರಸಿಯೊಡನೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಮಂಗಳದ್ರವ್ಯ ಪ್ರಸಾರಮಾಗಿ ದರಸಿ ಮಾಡುವ ಮುತ್ತೈದೆಯರುಗಳಿಂದಲೂ, ಚಾನುರುಗಳುಂ ಬೀಸುವ, ಕೈವಾರಮುಂ ಬೇಳುವ ಸಖೀಜನಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಅನೇಕವರಿಯಾದ ವಾದ್ಯ ಘೋಷದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ರಮಣೀಯಮಾದ ರಂಗಮುಂಟವದ ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ರಾಣಿಯ ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ದೇದೀಪ್ಯಮಾನವಾದ ರತ್ನ ಪೀಠದೊಳ್ಳಿಕ್ಕಿತು, ವೇದಮಂತ್ರಗಳಂ ಪ್ರಾರೋಹಿತ ಪ್ರಸಾರಮಾಗಿ ವೈಂಸು

ವನ ಸೀಮಂತಂಗಳಂ ಯಥಾಶಾಸ್ತ್ರಮಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮೈಣಿಕಚರ್ಮೀಮಾ
ಣಿಗಳಿಂದ ವೀಣಾಗಾನವಂ ಕೇಳುತ್ತ ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಾದಿಗಳಾದವರಂ
ಸತ್ಕರಿಸಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮೊದಲಾದ ಅರ್ಥಿಜನಂಗಳಿಗೆ ಅವರವರ
ಪ್ರಾಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ಧನಕನಕಾದಿ ವಸ್ತುಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಆಶೀರ್ವಚ್ಛ
ನವಂ ಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಅಂತಃಪುರವನ್ನೈದಿ ಬಂಧುಜನಂಗಳೊಡಗೂಡಿ
ಶೋಭನಂಗೈದು, ಹಾಗೆಮೇ ಶಯನಾಗಾರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಗುಣವತಿ
ಯೊಡನೆ ವಿಲಾಸದಿಂದ ಎಲಾ ಗುಣವತಿಯೇ ನೀನು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ
ಗುಣವಂ, ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಸವಂ, ಸ್ತನಾಗ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಮೋಗುಣವಂ,
ಧರಿಸಿರುವವರಿಂದ ನಿನಗೆ ಗುಣವತಿಯಂಬೋ ಹೆಸರು ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿ
ರುವದು ಜಗತ್ತಿನ ಬಡತನಹೋದಂತೆ ನಡುವಿನ ಬಡತನಹೋಗಿ ಎಲ್ಲ
ರಿಗೂ ಆನಂದಾತಿಶಯವಾಂತೆ ಮಧ್ಯಭಾಗವು ವೃದ್ಧಿಯನ್ನೈದಿತ್ತು.
ಶತ್ರುಗಳ ಧೈರ್ಯವು ನಮ್ಮಿರ್ದರಿಗೆ ಪುತ್ರರಿಲ್ಲವೆಂಬ ವ್ಯಸನವು ಭೂ
ಮಿಗೆ ಬರುವತಿಗಳಿಂದಾದ ಚಿಂತೆಯು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋದುದೆಂಬಂತೆ
ತ್ರಿವಳಿಗಳು ಮಾಯನಾದವು. ಎಂಬ ವಚನಗಳಿಂದ ಗುಣವತಿಯಂ ಸಂ
ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿ, ಕನಕಲತೆಯ ಕೈಯ್ಯಂಪಿಡಿದು ಉಪವನವಂ ಪ್ರ
ವೇಶಿಸಿ, ನಾನಾವಿಧ ಶೃಂಗಾರವಿಹಾರಂಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತ ವಿನೋದಿಸಿಂಪಿ
ರುತ್ತಿದ್ದನು. ಬಳಿಕ ಹತ್ತನೆಯ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾನೊಂದುನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿ
ಎರಡನೆಯ ರಭಾವ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿರಲು, ರಾಣಿಗೆ ಗರ್ಭವೇದನೆ
ಕಾಣಲು, ರಾಯನಾವರ್ತಮಾನವಂ ಕೇಳಿ ಪ್ರಧಾನಿಯಾದ ಸುಬುದ್ಧಿ
ಯಂ ಕರೆಯಿಸಿ, ಈಗ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ವ್ರಸವಸಮಯವಾದುದರಿಂದ
ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಕಳುಹಿಸಿ, ಹೊರಗೆ ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ
ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಸನ್ನಹಿಸಿ ಇರುವದೆಂದಾಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆ ಸು
ಬುದ್ಧಿಯು ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಬಂದು ಕಾವಲುಕಟ್ಟುಗಳ ಜನಗಳು
ಮಂತ್ರಗಾರರು ಮೈದ್ಯರು, ಹೆರಿಗೆಕತ್ತಿ, ಮಂತ್ರಿಸಿದ ಮಹಾತ್ಮ್ಯಲಂಗಳ
ಳು, ತಾಯಿತಿಗಳು, ಸಿದ್ಧಿಕಾಲದೊಳ್ ಮಾಡಿದ ಮುಡಿಬಳೆ, ವಿಭೂತಿ,
ಮಣಿಗಳು, ಬೆತ್ತ, ನೌಲುಗರಿ, ಅಂಕೋಲೆಕಡ್ಡಿ, ಬೇವಿನಕೊರಡು,

ಗರಿಕೆ, ಮೊಂಡೆಗಳ್ಳು, ಜೀವಿನಸೊಪ್ಪು, ಮೂಲಿಕೆಗಳು, ಆ ರಣಪೂತ
ಕೂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರುಗಳು ಮೊದಲಾದ ಸಕಲವಂ, ಸೂಲಗಿತ್ತಿಯಾದ
ವಂಶವರ್ಧಿನೀಯಂಬವಳ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರುಮತಿ ಕಳುಹಿಸಿ, ಇಂತಲ್ಲದೆ,
ಹೊರಗೆ ಬೀಜಧಾನ್ಯಂಗಳಂ, ಅಲಂಕೃತಮಾದ ಗೋ ಸಮೂದಮಂ,
ಫಲವೃಕ್ಷಂಗಳಂ, ಧನಕನಕ ಮಣಿಭೂಷಣಾಂಬರಗಳಂ ಸಜ್ಜಮಾಡಿ
ಭಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ತರೆದುಂ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಕೋಟಿ ಕೊತ್ತಲಗಳಮೇಲಿ
ಭರಂಗಿ ಮೊದಲಾದ ಯಂತ್ರವಿಶೇಷಂಗಳಂ ಸಿದ್ಧವಡಿಸಿ, ಸುಬುದ್ಧಿಯು
ಗಣಿತಜ್ಞರೊಡಗೊಂಡು ಅಂತಃಪುರದ ಪ್ರರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರ್ಪ
ರಾಯಂಗೆ ಸಕಲವಂ ಸನ್ನಹಿಸಿ ಇದೇನೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನಂಗಳೈಯ್ಯುತ
ಲಿರುವ ಸಮಯದೊಳ್ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಜಪೋದಯ ಶೀರ್ಷೋದ
ಯಂಗಳಾಗಿ ಪಾರ್ಥಿವಸಂವತ್ಸರದ ಆಶ್ವಯುಜ ಶುದ್ಧ ದಶಮಾ ಮಂಗಳ
ವಾರ ರಾತ್ರಿ ಹದಿನೆಂಟನೇ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ, ಶ್ರವಣನಕ್ಷತ್ರದಿಂ ಕೂ
ಡಿದ ಸಿಂಹಲಗ್ನದೊಳ್ ಕೋಟಿಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶಮಾನಮಾದ ಪ್ರತ್ಯ
ರತ್ನವು ಜನಿಸಲು, ಆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯು ಫಲಿತವಾಗಿ ಪೃಷ್ಠಿತಂಗೆ
ಳಾದ ವನಂಗಳಿಂದ, ಸಸ್ಯಂಗಳಿಂದ ಒಪ್ಪಿದುರ್ದದು. ಗಗನಮಂಡಲವು
ಪ್ರಸನ್ನಮಾದುದು. ದಿಕ್ಕುಗಳು ಪ್ರಕಾಶಿಸಿದವು. ಮಂದಮಾರುತವು
ಮೆಲ್ಲನೆ ಬೀಸಿತು. ದಿಕ್ಕಾಲಕರು ಸಂತುಷ್ಟರಾದರು. ಋಷಿಗಳು ಆ
ಶೀರ್ವಾದವಂ ಗೈದರು. ದೇವದುಂದುಭಿಗಳು ಮೊಳಗಿದವು. ಗುಹ್ಯರ
ು ಗಾನವಂಗೈದರು. ಅವ್ಯರಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳು ನಾಟ್ಯವನಾಡಿದರು ಕಿಂ
ವುರುಷ ಮೊದಲಾದವರು ವೃಷ್ಣವೃಷ್ಣಿಯಂಕರೆಯುವ ಸಮಯ
ದೊಳ್ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಅಶರೀರವಾಣಿಯು ಈ ಕುಮಾರನಿಗೆ ಸುಗಂಧ
ರಾಜನೆಂದು ಹೆಸರಿಡುವದೆಂದು ಮೂರುಬಾರಿ ನುಡಿಯಲು, ಆ ಮಾತಂ
ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಡುತ್ತಿರಲಾಗ ಈ ಕುಮಾರನ ಉದಯದಿಂದ
ಅಪ್ರೋವಮಾದ ಸುಗಂಧವು ಒಂದುಯೋಜನ ವ್ಯಾಪಿಸಿತು. ಅದಂ
ಕೆಂಡು ಸರ್ವರು ಸುಗಂಧರಾಜನೆಂಬ ನಾಮವು ಸಾರ್ಥಕಮಾದುದೆಂದು
ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಈ ಶುಭವಾರ್ತೆಯಂ ಪೇಳಿ ಒಸಗೆಯಂ ತಂದವ

ಗ್ಗೇ ಬೇಕಾದ ಭೂಷಣಾದಿಗಳನಿತ್ತು ಜಾತಕನಬಲಾಬಲವಂ ನೋಡುತೆ
ವೇದವಿಶ್ರುತ ಮೊದಲಾದವರಂ ನೋಡಿ, ಜಾತಕನಯೋಗವಂ ನೋಡಿ
ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯು ಕೊಡಲಾಗ ವೇದವಿಶ್ರುತನು ಜಾತಕವತ್ರವಂ
ಕೈಯಲ್ಲಿಪಿಡಿದು ಗ್ರಹಗಳ ನಿರ್ಣಯವಂವೇಳಲುಪಕ್ರಮಿಸಿ, ಎಲೈ ರಾ
ಯನೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಲಾಲಿಸು, ನಿನ್ನವುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಎಣೆಯಿಲ್ಲ, ನಿನ್ನಪುತ್ರನ
ರಾಶಿಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಲಗ್ನವಾಗಿದೆ. ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ತೃತೀಯಮಾದ ಪರಾಕ್ರ
ಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನಿರುವನು. ಆರನೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚನಾದ
ಅಂಗಾರಕನೊಡನೆ ಚಂದ್ರನಿರುವನು. ಎರಡನೆಯ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ತಾರಾವು
ತ್ರನಿರುವನು. ಲಗ್ನಕೇಂದ್ರದೊಳಗೆ ದೇವಮಂತ್ರಿಯಿರುವನು. ಚತು
ರ್ಥಕೇಂದ್ರವಾದ ವಾದನಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶುಕ್ರನಿರುವನು. ಲಾಭಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ
ರವಿಪುತ್ರನಿರುವನು. ಶತ್ರುಸ್ಥಾನವಾದಷಷ್ಠದಲ್ಲಿ ರಾಯ ಇರುವನು.
ದ್ವಾದಶದಲ್ಲಿ ಕೇತು ಇರುವನು. ಈ ಪರಿಯಾದ ಗ್ರಹಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಕೊ
ಡಿದ ಸುಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ದೇವಿಯ ಪ್ರಸಾದದಿಂಪುಟ್ಟಿದ ಆಯುಷ್ಯಂತ
ನಾದ ನಿನ್ನ ಕುಮಾರನಂತೆ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಯಾರೂಪುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ
ದೃಢವ್ರತದಿಂದ ಮೆಚ್ಚಿ, ಆದಿಶಕ್ತಿಯು ಇಂಥಾಕುಮಾರನಂ ದಯಪಾ
ಲಿಸಿ ನಿನ್ನವಂಶವಂ ಉದ್ಧರಿಸಿರುವಳು. ನೀನು ಶೀಘ್ರದಿಂ ಮಜ್ಜನಂ
ಗೈದು ಜಾತಕರ್ಮವೆಂಮಾಡಿ ಪುತ್ರಾರ್ಥನವಂಗೊಂಡು ಧಾನ್ಯದಾನ
ಮೊದಲಾದ ದಾನಂಗಳಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಉದ್ಯೋಗಿಸೆಂದು ವೇಳಲು,
ಆಗ ರಾಯನು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯಂಕರೆದು ಕೊತ್ತಲಂಗಳಲ್ಲಿ
ಫಿರಂಗಿಮೊದಲಾದ ಯಾತ್ರಶಬ್ದಂಗಳಾಗಲಿ. ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಯಂ
ಬೀರಲಿ. ಪರಿಪರಿವಾಧ್ಯಂಗಳಾಗಲಿ. ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಟ್ಟು ಮ
ಜ್ಜನಂಗೈದು ಪುರೋಹಿತನೊಡಗೂಡಿ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತಮಾಗ ಜಾತಕ
ಮಾರ್ಗದಿಗಳಂ ಅನೇಕದಾನಧರ್ಮಂಗಳಂ ಅಲಂಕರಿಸಿದ ಗೋವುಗಳಂ
ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಸಂವನ್ನರಾದ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮ
ರಿಗೆ ದಾನವಂಕೊಟ್ಟು ಅತ್ಯಂತಸಂತೋಷದಿಂ ಬಂದ ಬಾಧುವರ್ಗಂ
ಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಪುತ್ರಾರ್ಥನವಕೊಂಡು ಶಿಶುವಿಗೆ ಮಧುಪ್ರಾಶನವಂ

ಮಾಡಿಸಿ ಪಡ್ರಸೋಪೇತಮಾದ ಶಾಲ್ಯನ್ನಮಂ ಭೋಜನಗೈದು ಸುಖಸತ್ಕಥಾವಿನೋದದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದು ಆ ಶಿಶುವಿಗೆ ಹತ್ತುದಿವಸವು ತುಂಬಿ ಪುಣ್ಯಾರ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ದಂಪತಿಗಳು ಮಜ್ಜನವಂ ಗೈದು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಸ್ವಸ್ತಿ ಪುಣ್ಯಾರವಂಗೈದು ಆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಆನಂದದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದು ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಗಲು, ರಾಯನು ಅನೇಕ ವಿದ್ವಜ್ಜನರಿಂ ಪರಿವೃತನಾಗಿ ವತ್ತಿಯ ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ಮಂಗಳ ಕರವಾದ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿರುವ ಹನೆಯ ಜಗುಲಿಯಂ ಕುರಿರುಬುದು, ನೂಹ್ನದಲ್ಲಿ ವರರ ಇಂಗಿತವಂ ತಿಳಿಯುವ ಮಂತ್ರಿಪ್ರಧಾನಿ ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಾಜಿಕರಿಂ ಶೋಭಿಸುವ, ಭೇರಿಕಾಹಳೇನಿಸ್ಸಾಣವೀಣಾ ವೇಣು ಮೃದಂಗ ಮೊದಲಾದ ಮಂಗಳಕರಮಾದ ಅನೇಕ ವಾದ್ಯ ಧ್ವನಿಗಳುಂ ಕೂಡಿ ನೂತನಯೌವನ ಮದಗರ್ವದಿಂದೊಪ್ಪು ತನ್ಮೃತ್ಯವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಬಿಲ್ವಸಲಂಗಳಂತಿರ್ವ ಚಲಿಸುವ ಪಯೋಧರಾಗಳಂ, ಜಾರಿದ ಕುರುಳುಗಳಂ, ಮೋಹಮೆಂಬ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಫುಳುಗುತ್ತಿರುವ ವಿಹರಮನಸ್ಸುಗಳೆನುವ ಮತ್ಸ್ಯಂಗಳುಂ ಕಟಾಕ್ಷ ಮೆಂಬ ಬಲೆಗಳುಂ ಬೀಸಿ ಸಭಾರಂಜನೆಯಂ ಗೈಯುವ ಚಪಲಾಕ್ಷಿಯ ರಾದ ವಾರನಾರಿಯಿಂದಲು, ಶೋಭಿತಮಾದ ಸಭಾಮಂಟಪ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ದೇದೀವ್ಯನಾನಾದ ನವರತ್ನಖಚಿತವಾದ ಹನೆಯೋಳ್ ಪತ್ತಿ ಯೊಡನೆ ವದ್ಮಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತನ್ನ ವಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯ ಅಂಕದೋಳ್ ಕುಮಾರನಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಪುಣ್ಯಾರ, ನಾಂದೀ ಮಾತೃ ಕಾಪ್ರೋಜೆ ಮೊದಲಾದುದಂ ಮಾಡಿ, ದಿವ್ಯಶುಭಮುದೂರ್ತದಲ್ಲಿ ರತ್ನದ ತಟ್ಟೆಯೋಳ್ ಮುತ್ತಿನಕ್ಷತ್ರೆಯಂ ಹಾಸಿ, ವಜ್ರದ ಕಡ್ಡಿಯಿಂದ ಮಾಸ ನಾಫು, ನಕ್ಷತ್ರನಾಮ, ನಿಜನಾಮ ಮೊದಲಾಗಿ ಬರೆದು ವಿಧ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಪೂಜಿಸಿ, ಶ್ರೀ ಸುಗಂಧರಾಜನೆಂದು ನಾಮಕರಣವಂ ಮಾಡಿ, ಅನೇಕ ದಾನಧರ್ಮಗಳಂ ರಚಿಸಿ, ಬಂಧುಜನಂಗಳಿಗೂ, ಆಶ್ರಿತಜನಂಗಳಿಗೂ, ಅನೇಕ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳನಿತ್ತು, ಫಲದಾನ ಮೊದಲಾದುದ್ದೆಲ್ಲವಂ ಆ ಗ್ರಾಮಾಡಿಸಿ, ಮಂಗಳಧನಳಾರವಂ ಮಾಡುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸುವಾಸಿನೀಯ

ರಿಂದ ಆಶೀರ್ವಚನಂಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡು ಸಭೆಯಿಂದ ತೆರಳಿ, ಶಿಶುವಿಗೆ ಆ ರತಿ ಕಾವಲುಕಟ್ಟು ಮೊದಲಾದ ರಕ್ಷೆಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಇಷ್ಟಬಂಧುಜನುಗಳೊಡಗೂಡಿ ಪಡ್ರಸೋವೇತಮಾದ ಶಾಲ್ಯನ್ನು ಭೋಜನಂಗಳೊಡನೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ರಾತ್ರಿಯೋಳು ಕುಮಾರನಿಗೆ ತೊಟ್ಟ ಲಿನಿಕೈವ ಉತ್ಸವವಂ ಬೆಳೆಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಲ್ಯವತಿ ಮೊದಲಾದ ಬಂಧುವೃಂದಂ ಮುತ್ಪ್ರದೆಯರೆಲ್ಲರು ಕೂಡಿ ಕೆನ್ನಡಿಯ ಮಾಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನವರತ್ನಖಚಿತವಾದ ಸರಪಳಿಯಂ ಕಟ್ಟಿದ ಪದ್ಮರಾಗ ಮಣಿಗಳಂ ಕಡೆದು ಮಾಡಿದ ತೊಟ್ಟಲಂ ಕಟ್ಟ ಗಂಧಮಾಲ್ಯ ಧೂಪದೀಪಫಲಂಗಳಂ ಪ್ರಾಜಿಸಿ ಆ ತೊಟ್ಟಲಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುಂಡನಿಟ್ಟು ತೂಗಿವಾಡಿ ಅನಂತರ ಮುತ್ಪ್ರದೆಯರ ಆಶೀರ್ವಚನ ವ್ರರಸ್ಸರಮಾಗಿ ಮಾಲ್ಯವತಿಯು ತನ್ನ ಕರಕಮಲಂಗಳಿಂದ ಮುತ್ತಿನ ಮಣಿಯಂತಿರುವ ಬಾಲಕನಂ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಚಿರಂಜೀವಿಯಾಗಿ ವಜ್ರಶರೀರನಾಗಿ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕರನಾಗಿ ಯಶೋವಂತನಾಗಿರೆಂದು ಹರಸಿ ಶುಭಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಮಗಳಾಷ್ಟಕದಾಶೀರ್ವಾದ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ವೀಣಾವೇಣು ವೃಂದಂಗಳಿರೇನಿ ನಾದಂಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ, “ಜೋ ರಾಜಕುಲಚಂದ್ರಗುಣನಿಸ್ತಂ ದ್ರ ಜೋ ಭೂಮಿದೇವೇಂದ್ರ ಜೋ ದಯಾಸಾಂದ್ರ” ಎಂದು ರಾಗಗಳಿಂದ ವಾಡುವ ಸುವಾಸಿನಿಯರು ಸಕಲಜನಮನೋಹರರ್ಪಕರಮಾಗಿ ತೊಟ್ಟಲಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿ ತೂಗಿ ಮಂಚರತ್ನದಾರತಿಯನೆತ್ತಿ ನವರತ್ನದ ನೇಸೆಯನಿಕ್ಕಿ ರಾಣಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯಂ ಕುಮಾರನೊಡಗೂಡಿ ಮುತ್ತಿನ ಹನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ರಾಣಿಯ ಜನನಿಯಾದ ಮಾಲ್ಯವತಿಯು ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನ ಕಿವಿಯಂ ಚುಚ್ಚಿ ನವರತ್ನದಾರತಿಯಂ ಬೆಳಗಿನಗರದೇಶಂಗಳೊಳಿರುವ ಬಾಲಸಮೂಹಂಗಳಿಗೆ ಬಾಲದೊಡಿಗೆಗಳನಿತ್ತು ಸಕಲ ಜನಂಗಳಂ ಉಚಿತವಸ್ತ್ರಂಗಳಂದುವಚರಿಸಿ ಮಹೋತ್ಸವವಂ ಬೆಳೆಯಿಸಿ, ಒಂದೊಂದುದಿನ ಒಂದೊಂದುವರಿಯಾದ ಬಾಲಲೀಲೆಯಂ ನೋಡುತ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಗದ್ಯ|| ಇದು ಕುಂಡಲಿಕೆಯ ಖಂಡವರಶು ವೃಂಡರೀಕ ಚವಾಖಂಡಲವ್ರಮುಖನಿಖಲಸುರವರವರಿಭವ

ವರಿಣತವ್ರಚಂಡ ಬಲಚಂಡಮುಂಡ ಖಂಡನವ್ರಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡ
ಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾದಂಡವರಿಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾ ಕಟಾಕ್ಷ
ವೀಕ್ಷಣವ್ರವರ್ಧಮಾನ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿವತ್ಸ್ಯ ಸತ್ಯವ್ರತಾವ ಸಕಲ
ಭೂಸಾಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕಷಚತುರ್ವಿಧಸರಸ ಕವಿತಾನಿಸ್ಸಹಾಯ
ನಿರ್ಮಾಣಧೌರೇಯಘಟಕಾತಗ್ರಾಢ ದಿನದಿನವ್ರಬಂಧನಿಬಂಧನ ಧು
ರುಧರತ್ರಿಭುವನ ವವಿತಾತ್ರೇಯಸಗೋತ್ರಾತ್ಮಲಾಯನ ಸೂತ್ರಚರಿ
ತ್ರ ಚಾಮರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ವ್ರ ತ್ರನರವತಿ ಬಿರುದಮಹೀಶೂರ ವ್ರ
ರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜವಡೆಯರವರಿಂ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರಮಾ
ಗಿ ವಿರಚಿತಮಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾವರಿಣಯವೆಂಬ ನವೀನಕೈತಿಯೋಳ್
ಗುಣವತಿಯ ಗರ್ಭಧಾರಣ ಸುಗಂಧರಾಜ ಕುಮಾರಜನನವರ್ಣನವೆಂಬ
ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಶ್ವಾಸಂ ಮುಗಳಮಹಾ.

ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡಿಕಾಂಬಾಯೈನಮಃ || ಶ್ರೀರಸ್ತು || ಅನಂತರದಲ್ಲಿ
ರಾಜದಂವತಿಗಳು ಶಿಶುವಿನಿಂದೊಡಗೂಡಿರುತ್ತಿರಲು, ಆ ಕುಮಾರನು
ತಾಯಿಯ ಮೊಗಮಂ ನೋಡಿ ಮುಗುಳುನಗೆಯಿಂ ನಗುತೆ ಶತ್ರುರಾಯ
ರುಗಳ ಶಿರಸ್ಸುಗಳಂ ಮೆಟ್ಟುವವರಿಯು ತೋರುವಂತೆ ಮೃದುವಾದ
ವಾದಂಗಳಿಂದ ತೊಟ್ಟಲನ್ನೊಡೆಯುತ, ಚತುಸ್ಸಮುದ್ರಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ
ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಎನಗೆ ಕರಗತಮಾಯಿತೆಂದು ತೋರ್ವಂತೆ ಚಿಗುರಿಸಂ
ತಿರುವ ಕೈಯ್ಯಂ ಪಿಡಿಯುತ ಒಂದು ಕರದಿಂದ ಕಾಲಬೆರಳಂ ಬಾಯೊ
ಳ್ಳುಟ್ಟು ಎಳೆದುಬಿಯಂತೆ ಕೊಗುತ, ಮಾನಸಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ
ರಾಜಹಂಸದ ಮರಿಯಂತಿರ್ಪ ರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ ಆರನೇತಿಂಗಳು ಪ್ರಾ
ವೃವಾಗುತ್ತಿರಲು ಶಾಸ್ತ್ರವಿಹಿತಮಾದ ಅನ್ನಪ್ರಾಶನವಂ ಮಾಡಲೋ
ಸುಗ ದಧಿ, ಮಧು, ಫಲಿತ ಶರ್ಕರಗಳಿಂದ ಸಹಿತವಾಗಿರುವ ಶಾಲ್ಯ
ನ್ನಂ, ಕುಂದಣದ ತಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿ ಹಿತಲಾಗಿ ಬಂಧುವರ್ಗದೋಳ್
ಶ್ರೇಷ್ಠಳಾಗಿ ಕುಮಾರರ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುಶಲಿಯಾದ ರಾಯನತಂಗಿ
ಯಾದ ಸುಭದ್ರೆಯಿಂದ ತರಿಶಿ ಮುತ ಪ್ರರಸ್ಸರವಾಗಿ ತ್ರಿರಾವರ್ತಿ
ಮಾಗಿ ಹಿರಣ್ಯಾದಿಗಳಂ ನಿರಾಜಿಯ ತರೆಯ ಮರೆಯೋಳ್ ಪ್ರಾಶನಂ

ಮಾಡಿಸಿ ಶಿಶುಸಂತರಾದ ರಾಜದಂಪತಿಗಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಶಿರ್ವಾದನಂ
 ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಬಂಧುಜನಗಳೊಡನೆ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನಭೋಜನವಂಗೈದು
 ಏಳಕ ಸರ್ವರೊಡನೆ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರಲು. ಏಳನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಾ
 ಲಕನು ಸಕಲವಾದ ಬಾಲದೊಡಿಗೆಯಿಂದ ಒಪ್ಪುವನಾಗಿ ಬಾಳೇಸುಳ
 ಯಂತೆ ಥಳಥಳಿಸುವ ಅವಯವಗಳಿಂದ ನೋಡುವವರಿಗೆ ನೇತ್ರಾನಂದಕ
 ರನಾಗಿ. ದೇಶವಿಜಯಾರ್ಥಮಾಗಿ ತರಳುವ ಭಾವನಂ ತಿಳಿಯಿಸುವಂತೆ
 ಮುದ್ದುಮುದ್ದಾಗಿ ಅಂಬೆಗಾಲಂ ಹಾಕುತ್ತ, ಹೊಸ್ತಲಂ ದಾಟಿದ್ದಂ
 ಕಂಡು ಗುಣವತಿಯು ಸುವಾಸಿನಿಯರೆಲ್ಲರಂ ಕರೆದು, ನನೆಗಡಲೆ, ಚಿಗುಳೆ,
 ತಂಬಿಟ್ಟು, ಉಂಡಲಿಗೆ, ನಾನಾಫಲಂಗಳು, ಶರ್ಕರೆ, ಹುರಿಗಡಲೆ, ಕೊಬರಿ
 ಮೊದಲಾದ ವದಾರ್ಥಗಳಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರಿಸಿ, ಹೊಸ್ತಲಂ ದೀವಧೂ
 ವಂಗಳಂ ಪ್ರಜಿಸಿ ಬಾಲಕರೆಲ್ಲರಿಗೂಕೊಟ್ಟು, ಆರತಿಯಂ ಬೆಳಗಿಸಿ ಸಂ
 ತೋಷದಿಂದಿರುವ ದಿನಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕುಮಾರನು ಅಂಬೆಗಾಲನಿಕ್ಕುತ
 ಚಿತ್ರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಡುತ ಮಣಿಮಯಮಾದ ನೆಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ರೂಪವಂ
 ಕಂಡು ಕೈಯಿಂದ ಪಿಡಿಯುತ ಮಣಿರಾಶಿಗಳಂ ಚಲ್ಲಾಡುತ ಹಂಸದಂತ
 ನಡೆಯುತ ಗಿಣಿಯಂತೆ ನುಡಿಯುತ, ವಚ್ಚೆಕಪ್ಪುರದ ರುಗವಲ್ಲಿಗಳಂ
 ಸೊರಾಡುತ, ಕುಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನಿಡುತ; ಎತ್ತಿಕೊಂಡವರ ಮು
 ತ್ತಿನಹಾರಗಳಂ ಕೀಳುತ, ಈರೀತಿಯಾಗಿ ವರಿವರಿಯಾದ ಬಾಲಲೀ
 ಲೆಗಳನಾಡುತ, ವೃದ್ಧಿಯನ್ನೈದುವ ಕುಮಾರಂಗೆ ನಾಳೆ ಶುಭವಾದ
 ಶುಕ್ರವಾರದಲ್ಲಿ ವರ್ಷವರ್ಧಂತಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ದೈವಜ್ಞರು ರಾಯಂಗೆ
 ವಿಜ್ಞಾಪನಂಗೈಯಲು, ಅದೇವರಿಯಾಗಿ ಸಕಲವದಾರ್ಥಗಳಂ ತರಿಸಿ,
 ಆಶಕ್ತಿಯಾದ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರಿಯ ದೇವಾಲಯದಿಂದ ಎಣ್ಣೆಅರಶಿನವಂ
 ಮಂತ್ರಿಸು ತರಿಸಿ ಕುಮಾರಂಗೆ ಮಂಗಳಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಅಂಬರ
 ಮಣಿಯುತಿರುವದರಿಂ ನೂತನಾಂಬರವಂ ಹೊದಿಸಿ, ಸುಗಂಧರಾಜ
 ನೆಂದು ಹೆಸರಿರುವದರಿಂ, ಸುಗಂಧವಂ ಪೂಸಿ, ಪುಷ್ಪಬಾಣನಂತಿರುವ
 ದರಿಂ ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಯಿಂದಲಂಕರಿಸಿ ಪರರಾಯರ ದರ್ಶನಂ ಅಣಗಿಸು
 ವನಾದ್ದರಿಂ ದರ್ಶನವಂ ತೋರಿಸಿ ರತ್ನಪುರಾಧೀಶನಾದ್ದರಿಂ ರತ್ನಪೀ

ಠದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಆಯುರ್ವೃದ್ಧಿಕರಮಾಗಿ ಚಿರಂಜೀವಿ ಪ್ರಾಜ್ಞೆಯಂ
ಮಾಡಿಸಿ, ಪ್ರತಿಮಾದಾನ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ
ಮಹೀಸುರರಂ ಪ್ರಾಜ್ಞಿಸಿ, ಮುತ್ತಿನ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯೋಳ್ ಕುಮಾರನಂ
ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಸಕಲವಾದ ಚಿಕ್ಕಿ ಬಿರುದು ಶುಭವಾದ್ಯಗಳೊಡನೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿ
ಣವಾಗಿ ಕುಲದೇವತೆಯ ಸನ್ನಿಧಿಯಂ ಪ್ರೊಕ್ಕು ಬಹುವಿಧೋಪಹಾರಂ
ಗಳಂ ಕಾಣಿಕೆ ಮೊದಲಾಗಿ ಕುಮಾರನ ದಸ್ತಕಮಲಂಗಳಿಂದ ಸಮರ್ಪ
ಣೆಯಂ ಗೈಸಿ, ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದಗಳಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗಪ್ರಣಾ
ಮಮ ಮಾಡಿಸಿ ದೇವಿಯರ ಪ್ರತ್ಯನಾದ ಕುಮಾರನಂ ಅರಮನೆಗೆ ಕರೆ
ತಂದು ಬಳಿಕ ಸೂರ್ಯದರ್ಶನ ಧೇನುದರ್ಶನವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಸಂಭ್ರಮ
ದಿಂದ ಸಕಲ ಬಂಧುಜನಸಹಿತನಾಗಿ ವೃಷ್ಟಾನ್ನ ಭೋಜನವಂ ಮಾಡಿ
ರಾತ್ರಿ ಹನೆಯೋಳ್ಳುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಆರತಿಯಂ ಬೆಳಗಿಸಿ, ಚಂದ್ರದರ್ಶನ
ವಂ ಮಾಡಿಸಿ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುತಿರಲು, ರಾಜವಂಶತಿಗಳೇರ್ವರು ವೃ
ತ್ರನ ಚಮತ್ಕಾರನುಡಿಯಂ, ಅಖದ ಕುಶಲತೆಯಂ ನೋಡುತ ಮೂರ
ನೇನರ್ಪದೋಳ್ ಅವಶ್ಯಕಾರ್ಯವಾದ ಚೌಲವ್ರಸ್ತವಂ ಮಾಡಲು ನಿ
ಶ್ಚೈಸಿ, ದೇಶದೇಶದೊಳಿರುವ ಬಂಧುನ್ಮುಖಾಲರಂ ಕರಸಿ ಪುರಮೆಲ್ಲವಂ
ಜವ್ವರನೇಲುಕೆಟ್ಟು ಮುಂತಾಗಿ ವವಳದ ಕುಚ್ಚುಗಳಿಂದಲಂಕರಿಸಿ,
ಸಕಲಸಂಭಾರಗಳು ಸನ್ನದ್ಧಗಳಾಗಿರಲೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ,
ಪ್ರತ್ಯನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹಿತವೃದ್ಧರಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಿಂದಲು,
ಸುವಾಸಿನಿಯರಿಂದಲು ಅಂತರಂಗ ಸೇವಕರಿಂದಲು ಸಹಿತರಾಗಿ ಮುತ್ತಿ
ನ ಹೆಜಾರದೋಳ್ ಎಣ್ಣೆಶಾಸ್ತ್ರ ಮೊದಲಾಗಿ ಮಂಗಳಸ್ನಾನವಂ
ಮಾಡಿ ಶ್ಲಾಘ್ಯಂಗಳಾದ ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಾದಿಗಳಿಂದಲಂಕೃತರಾಗಿ, ಕು
ಮಾರಂಗೆ ಸರ್ವಾಭರಣಗಳಿಂದಲಂಕರಿಸಿ ನಡೆಮುಡಿ ಮೊದಲಾದ ರಾಜವಿ
ಭವದಿಂ ಬಂದು ಹನೆಯಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ವೃಣ್ಯಾದ ನಾಂದೀಸಭಾ
ನುಜ್ಞೆ ಮೊದಲಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಮಾಗಿ ಶುಭವ್ರದಂಗಳಾದ ಮಂತ್ರಂ
ಗಳಿಂದ ಚೌಲವ್ರಸ್ತುತವಂ ಬೆಳೆಯಿಸಿ ಬಂಧುಗಳು ಮೊದಲಾದ ಸಮ
ಸ್ತೊಜನಂಗಳಂ ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣ, ಧನಕನಕ ವಸ್ತು

ವಾಹನ ಭೋಜನಾದಿಗಳಿಂದ ಸುತೋಷಗೊಳಿಸಿ, ಪ್ರತ್ಯಸಹಿತರಾಗಿ ವೃಷ್ಟಾನ್ನ ಭೋಜನು ಗೃಧ್ರ ಸುಖಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಿಂದಿರುವಾಗ ಕುಮಾರನು ಮುಂದೆ ದಿಗ್ವಿಜಯದೋಳ್ ಮಾಳ್ಪ ಕಾರ್ಯಂಗಳೆಂಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ನೂಜಿಸುವಂತೆ ಅರಿಗಳ ಶಿರಸ್ಸುಗಳು ಈ ಪರಿಯಲ್ಲಿ ಈತಾಡುವೆನೆಂದು ತೋರ್ವಂತೆ ಮುತ್ತುಗಳೆಂಬಿಗಿದ ಚಂಡುಗಳಾಟದಿಂ ಶತ್ರುಗಳಸಮೂಹಂಗಳನ್ನೀಪರಿಯಲ್ಲಿ ಭ್ರಮೆಗೊಳಿಸುವೆನೆಂಬಂತೆ, ಕುರವಿಂದ ರತ್ನಗಳೆಂ ಕಡೆದು ಮಾಡಿದ ಬುಗುರಿಗಳ ವಿಹಾರಂಗಳು, ಮಹಿಶರಾಯರನ್ನೀ ಪರಿಯಿಂದ ಬಾಣಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಂ ಮಾಡುವೆನೆಂಬ ಪರಿಯಿಂದ ವಜ್ರ ಮಣಿಗಳು ಕೊರೆದು ಮಾಡಿದ ಗೋಲಿ ಗಜ್ಜುಗಗಳಾಟದಿಂ, ಕೋಟಿ ಮನ್ಮಥರೂಪದಿಂದೊಪ್ಪುವ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಆನಂದವಂ ನೋಡುವವರಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯಂ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹವಂಗೈಯುತ ಬಾಲಚಂದ್ರನಂತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನೇದಿ ಬರುವದಂನೋಡಿ ಐದನೇವರ್ಷದೋಳ್ ಅಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡಿಸುವುದುಚಿತಮೆಂದು ರಾಯನು ರಾಣಿಯೊಡನೆ ಆಲೋಚಿಸಿ ಜ್ಯೋತಿಷಜ್ಞರಿಂದ ಶುಭಮುಹೂರ್ತವಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಆ ಶುಭದಿವಸದಲ್ಲಿ ದಂಪತಿಗಳೇರ್ವರೂ ಕುಮಾರನಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಮಂಗಳಸ್ನಾನವಂಗೈದು ದಿವ್ಯಾಂಬರ ರತ್ನಭೂಷಣಂಗಳಿಂದ ಭೂಷಿತರಾಗಿ, ಅವರಿ ಮಿತಾಭರಣಗಳಿಂದಲು, ವಿಚಿತ್ರ ವಸ್ತ್ರಂಗಳಿಂದಲು ಕುಮಾರನಂ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಕನ್ನೂರಿ ತಿಲಕವಂ ಫಣಿಯೊಳಟ್ಟು ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಬಾಲಕನ ಮೊಗಮುಕ್ಕೋಡುತ ಅನಂದಭರಿತರಾಗಿ ರತ್ನಮಯವಾದ ಹಸೆಯಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿದು- ತಮ್ಮಂತದೋಳ್ ಕುಮಾರನಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಪದ್ಮರಾಗದ ತಟ್ಟಿಯೋಳ್ ಮುತ್ತಿನಕ್ಷತೆಯಂಹಾಸಿ, ವಜ್ರದ ಕಡ್ಡಿಯಿಂದ ಕಳೆಂಗಳದೇಶದಿಂ ಬಂದಿರುವ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನೆಂಬ ಸಕಲಕಲಾಕೋವಿದನಾದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಿಂದ ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡಿಕಾಯೈನಮಾಡಿ ಎಂದು ಭರಿಸಿ ಬಾಲಕನ ಹಸ್ತದಿಂ ಪ್ರಾಜಿಯಂಗೈಸಿ, ಬರೆದಿರುವ ಅಕ್ಷರಂಗಳೆಂಬ ರಸಿ, ದಿವ್ಯ ಶ್ರೀ ಚಂದನದಿಂದ ಕುಮಾರನ ವಣೆಯೋಳ್ ಬೊಟ್ಟುಟ್ಟು ಮುತ್ತಿನಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಅಕ್ಷರಗಳೆಂ ಪಣೆಗೊತ್ತಿಸಿ, ರತ್ನದಾರ

ತಿಯು ಬೆಳಗಿಸಿ ಶುಭಮಂಗಳಂಗಳು ಪಾಡಿಸಿ, ವರಿವರಿಯಾದ ವಾಪ್ಪ
 ಗಳು ಮೊಳಗುತಿರಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಶೀರ್ವಚನಗಳಂ ಕೈಗೊಳಿಸಿ ವಿದ್ಯಾ
 ಸಾಗರನೆಂಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಿಗೆ ಭೂಷಣಾಂಬರಾದಿಗಳಂ ಸಂತೋಷವೆ
 ಡಿಸಿ ಎಲೈ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನೆ, ಈ ಕುಮಾರನಿಗೆ ಸಮುರ್ಮಕವಾಗಿ ಚತು
 ಸ್ಪಷ್ಟವಿದ್ಯೆಗಳಂ ಕಲಿಸು ನಿನಗೆ ಸಪ್ತಾಂಗವಂ ಕೊಡಿಸುವೆನೆಂದು
 ಅವ್ವಣೆಯಂ ಕೊಡಲಾ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿಯು
 ವರು ಅವ್ವಣೆಯಂ ದಯಪಾಲಿಸಿದ ವರಿಯಾಗಿ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ
 ಪೋಡಶವರ್ಷಂಗಳು ತುಂಬುವದರೊಳಗಾಗಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಸಕಲ
 ವಿದ್ಯೆಗಳಂ ಕಲಿಸಿ, ಉಪನಯನವಾದನಂತರ ವೇದವೇದಾಂಗ ಧನುರ್ವೇ
 ದಗಳಂ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಕಲಿಸಿ, ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಪಾದಪದ್ಮಂಗಳ ಸಮೀ
 ಪಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ವರೀಕ್ಷೆಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ
 ಪಾತ್ರನಾಗುವೆನೆಂದು ನುಡಿದು ಕುಮಾರಂಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡಿ
 ಸುವದಕ್ಕೆ ರಹಸ್ಯವಾದ ಸ್ಥಾನವಂ ಅವ್ವಣೆಯಂ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಂ
 ತುಮಲ್ಲದೆ ಏಕಸ್ತವ್ರೋದ್ವಿರಧ್ಯಾಯಾ ಎಂಬ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕುಮಾರ
 ನೊಡನೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿವಂತನಾಗಿ ಕುಮಾರಂಗೆ
 ಅನವರತಹಿತವಂ ಬಯಸುವನ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರೃಷ್ಟದವನಾಗಿ ರೂಪವಂ
 ತನಾದ ಒಬ್ಬ ಬಾಲಕನಂ ಜೊತೆಮಾಡಿ ಇದಲ್ಲದೆ ಅಶ್ವಗಜಾರೋಹಣ
 ಮಲ್ಲವಿದ್ಯೆ ಮೊದಲಾದ ವಿದ್ಯೆಗಳೆಲ್ಲವು ಎನಗೆ ಬರುವವರಿಂ ಆ ವಿದ್ಯೆ
 ಗಳಂ ನಾನೇ ಕಲಿಸುತಲಿಧೇನೆ ಇದೆಲ್ಲವು ಅವ್ವಣೆಯಂ ಕೊಡುವದೆಂದು
 ವಿಜ್ಞಾಪನಂಗಳೊಳು, ರಾಯನು ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಸರಸ್ವತೀವಿಲಾಸ
 ವೆಂಬ ಹಜಾರದೋಳ್ ನಮ್ಮ ಮುತ್ರಿಯಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯ ಕುಮಾರ
 ನಾದ ಸುಮತಿಯೆಂಬ ಬಾಲಕನಂ ಜೊತೆಮಾಡುವದು, ಆಸಕ್ತಾದುರೆಗಳಾ
 ರೋಹಣಂಗಳಂ, ಮಲ್ಲವಿದ್ಯೆಯಂ, ನೀನೇ ಕಲಿಸುವುದೆಂದು ವಿದ್ಯಾ
 ಸಾಗರನಿಗೆ ಅವ್ವಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು, ನೀತಿಮತನೆಂಬ ಕುಲಕ್ರಮಾಗತ
 ನಾದ ಗುರಿಕಾರನಂ ನಿಯಮಿಸಿ, ಪ್ರತಿದಿನದಲ್ಲಿಯು ನಡೆದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ
 ಧಾರಣಾಕೌಶಲಂಗಳಂ, ಕುಮಾರನ ಕುಶಲತೆಯಂ ಪ್ರತಿದಿನದಲ್ಲಿಯೂ

ಎನ್ನೊಡನೆ ಬಿನ್ನವಿಸುವದು, ಒಂದುವೇಳೆ ಸಮಯ ದೊರಕದಿದ್ದರೆ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಬ್ಬಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಆತನೇಳಿದಂತೆ ನಡಿಯತ, ಕುಮಾರಂಗೆ ಬೇಸರ ಬರದಂತೆ ಕ್ರೀಡಾಯೋಗ್ಯಗಳಾದ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಸಂತೋಷವಡಿಸುತ ಲಲಿತವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮಾಡುವಂತೆ ನೀನು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಲಿರುವುದೆಂದು ಆಪ್ತಾಪಿಸಲು, ನೀತಿವಂತನೆಂಬ ಗುರಿಕಾರನು ಮಹಾವ್ರಸಾದಮೆಂದು ಸಾಷ್ಟಾಂಗವ್ರಣಾಮಂ ಗೈದು ವಿದ್ಯಾಸಾಗರಸೊಡಗೂಡಿ ರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ ಮಂತ್ರಿವ್ರತನಾದ ಸುಮತಿಯು ಜೊತೆನಾಡಿ, ಸರಸ್ವತೀವಿಲಾಸದೋಳದಿನಕ್ರಮದಿಂದ ಲಿಖಿ ಮೊದಲಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ, ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ಕುಮಾರನ ಬುದ್ಧಿಚಾತುರ್ಯಗ್ರಹಣಧಾರಣವಟು ರ್ವೆಂಗಳಂ ನೋಡಿ ಬಹು ಸಂತೋಷವಡುತ ರಾಜಕುಮಾರನು ಕಳಿತುದಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಪೇಳುತ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಪೇಳಿದುದಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಬಾಲಕ್ರೀಡೆಗಳನ್ನಾಡದೆ ವಿದ್ಯೆಗಳಂ ಗ್ರಹಿಸುತ ಬರುತ್ತಿರಲು ಈ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಪ್ರತಿದಿನವು ರಾಯನು ನೀತಿವಂತನೆಂಬ ಗುರಿಕಾರನ ಮುಖವಚನದಿಂದ ಕೇಳುತ ಸಮಯವಿಶೇಷಗಳಲ್ಲಿ ತಾನು ನೋಡುತ ವರಮನಂತೋಷದಿಂದಿರುತ ಸುಬ್ಬನೊಡಲಾದ ಅಷ್ಟಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದಲು ವೀರನೇನ ಮೊದಲಾದ ಸೇನಾವತಿಗಳಾದಲು, ಸಾಮಂತಮಹೀಪಾಲ ಮಂಡಲದಿಂದಲು ಪರಿಶೋಭಿತವಾದ ಆಸ್ಥಾನಮುಖವದೋಳ ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ರಾಜ್ಯವಿಚಾರವಂ ಗೈಯುತಲಿರುವ ಸಮಯದೋಳ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಜೆಗಳು ಕ್ರೂರಂಗಳಾದ ವನವ್ಯಗಂಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿರುವ ಪೈರುಗಳಂ ಪೆಗರೋಳ ಪೊತ್ತು ರಾಜಮಂದಿರದ ಪ್ರರೋಭಾಗದೋಳ ನಿಂತು ರಾಯಂಗೆ ಬಿನ್ನವಿಸಿ, ಎಂದು ಪೇಳಿದ ವ್ರಜಾಸಮೂಹವಂ ಕಂಡು ಸಮುಖದ ಗುರಿಕಾರನು ಒಡ್ಡೋಲಗಂಗೆಯಿರುವ ರಾಯನ ಸಮುಖದೋಳ ಕೈಮುಗಿದುನಿಂತು ಸ್ವಾಮಿ ರಾಜಕಂಠೀರವನೆ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಪೈರುಗಳ ಪೊರೆಯಂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಬಿನ್ನವಿಸತಕ್ಕ ಬಿನ್ನವವುಂಟೆಂದು ಕಾದುಇದ್ದಾರೆ.

ವರಾಂಬರಿಸಜೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು, ಆ ಗುರಿಕಾರನ ಮಾತೆಂ ಕೇಳಿ
ರಾಯನಚ್ಚರಿಗೊಂಡು ಸುಬುದ್ಧಿಯ ಮೊಗಮಂ ನೋಡಲು, ಆ ಸು
ಬುದ್ಧಿಯು ರಾಯನಿದಿರಾಗಿ ಬಂದು ಸಿಂದು ಕೈಮುಗಿದು, ಎಲೈ ಪ್ರಜಾ
ಸಂರಕ್ಷಕನಾದ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ, ಈ ಗುರಿಕಾರ ಬಿನ್ನೈದಿದ ವೃತ್ತಾಂತ
ವಂ ಕೇಳಲು ಎನ್ನಬುದ್ಧಿಗೆ ತೋರಿದ ಅರ್ಥವಂ ಬಿನ್ನೈಸುತಲಿಧೇನೆ,
ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೆ ಪೈರು ಕೆಡುವದಕ್ಕೆ ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಶತ್ರು
ಬಾಧೆ ಈ ಮೂರುವಿಧವು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಉಂಟು. ನೀನು ಧರ್ಮದಿಂದ
ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಳುತ ವರ್ಣಾಶ್ರಮಧರ್ಮಗಳಂ ನಡೆಯಿಸುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ, ಅ
ತಿವೃಷ್ಟಿ ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಮೊದಲಾದ ದೋಷಂಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಆಗ
ಲಾರವು. ನಿನ್ನ ಭುಜಬಲವರಾಕ್ರಮಗಳಾದ ಶತ್ರುಗಳು ತಿರಸ್ಕೃತ
ರಾಗಿ ಪಾದಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಭಾಧೆಯನ್ನು ಕನಸಿನಲ್ಲಾದರೂ
ಉಹಿಸಿಕೊಡದು. ಈಗ ಪ್ರಜೆಗಳು ಪೈರುಗಳಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂ
ದಿರುವ ಪರಿಯಂ ನೋಡಿದರೆ ಬಹುವಿನಸದಿಂದ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮೃಗ
ಯಾವಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಸ್ವಾರಿಯಂ ಬಳೆಯಿಸಲಿಲ್ಲವಾದಕಾರಣ ದುಷ್ಕ
ಮೃಗಂಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ ಪೈರುಗಳಂ ನಷ್ಟವಂ ಮಾಡಿರುವದಾಗಿ ಎನಗೆ
ತೋರಿದ್ದರಿಂದ ತಿಳಿದಅರ್ಥವಂ ಪಾದದಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನವಿಸಿರುವನು. ಈಗ
ಪ್ರಜೆಗಳಂ ಕರೆಯಿಸಿ ವಿಚಾರಣೆಯಂ ಮಾಡಲಾಗಿ ದಿವ್ಯಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ವೇದ್ಯ
ವಾಗುವುದೆಂದು ನುಡಿದ ಅಮಾತ್ಯವಚನಮಂ ರಾಯನು ಲಾಲಿಸಿ, ಎಲೈ
ಮಂತ್ರಿಯೇ ನೀನು ಬಿನ್ನವಿಸಿದ ಅರ್ಥವೇ ನಮ್ಮಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪ
ಕಮಾಗಿ ತೋರುವದರಿಂದ ಇದೆ ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿರುವದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿ
ಗುರಿಕಾರನ ಮುಖವಂ ನೋಡಲು. ರಾಯನಿಂಗಿತವಂ ತಿಳಿದ ಗುರಿಕಾ
ರನು ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ ಪೈರುಗಳಿಂದ ಸಹಿತರಾದ ಪ್ರಜೆಗಳೊಳ್ ಮು
ಖ್ಯರಾದವರಂ ಪೈರುಗಳಿಂದ ಸಹಿತನಾಗಿ ಕರೆತರಲು, ಅವರು ಮಹಾ
ರಾಜನನ್ನೋಡಿ ತಮ್ಮ ತರೆಮೇಲಿರುವ ಪೈರುಗಳ ಹೊರೆಗಳು ಮುಂ
ದಿಟ್ಟು, ದಂಡಪ್ರಣಾಮವಂ ಗೈದು; ಎಲೈ ಚಕ್ರೇಶ್ವರನೆ ನಾವು ಬೆಳೆದ
ಭತ್ತ, ರಾಗಿ, ಹೋಳೆ ಮೊದಲಾದ ಪೈರುಗಳಂ, ಅಡಕೆ, ತೆಂಗು, ಬಾಳೆ,

ಕೆಬ್ಬು ಮೊದಲಾದ ತೋಟಗಳಂ, ಮದ್ದಾನೆಗಳಂ ಹಿಂಡುಹಿಂಡಾಗಿ ನುಗ್ಗಿ
 ಒಕ್ಕಲಿಕ್ಕಿತಲಿವೆ. ಇಂತಲ್ಲದೆ ಉಳುವ ಎತ್ತುಕೊಟ್ಟ ಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟ
 ರುವ ಕರೆಯುವ ಚಾಸು ಎಮ್ಮೆಗಳಂ, ಹುಂಡಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆಡು ಕುರಿ
 ಹಿಂಡುಗಳಂ, ಕೆರಬ ತೋಳಂಗಳು ತಿಂದು ತೇಗುತಲಿರುವುವು. ಮತ್ತೊ
 ಪೈರುಮಾರುಗಳ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಬರುವನಾಗಂಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಬ್ಬುಲಿಗಳು
 ಸಾಲಸಾಲಾಗಿ ಅಡ್ಡಕಟ್ಟ ಜನಂಗಳನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಪ್ರೇಗುತಲಿವೆ.
 ಮತ್ತೊ ಕರಡಿಗಳು ಮೊಲಗಳ ಅಟ್ಟಣೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜೇನುತುಪ್ಪವಂ
 ಕುಡಿದು ರಾತ್ರಿ ಕಾವಲಿಗೆ ಬರುವ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಂ ನಾನಾವಿಧದಿಂದ
 ಕಾಡತಲಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಸೌದೆಗಳಂ ತರುವದಕ್ಕೆ ಹೋದವ
 ರಂ ಗುಹಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಿಂಹಗಳು ಕಾಣದಂತೆ ಕೊಂದು ಕೆಡಹು
 ನವು. ಮರಗಳ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುವ ಕಾಡುಕೋಣಗಳ ಕಾ
 ಡುಹಂದಿಗಳ ಕೋಟಲೆಗಳಂ ಒಯಿಂದ ಪೇಳಲಾರೆವು. ಈ ಉಪದ್ರ
 ವಂಗಳಂ ಪರಿದರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಪೈರುವಚ್ಚೆಗಳಂ ಕೈನೇರುವಂತೆ ಮಾಡಿ
 ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಮೂರೆಯೆಟ್ಟು ಕೆಟ್ಟುಹೋದ ಪೈರುಗಳಂ ತೋ
 ರಿದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮಾತಂ ಲಾಲಿಸಿ ರಾಯನಿಂತೆಂದನು ನಾಳೆಯೇ ಮೃಗ
 ಯಾವಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದು ಸಕಲ ದುಷ್ಟಮೃಗಂಗಳಂ ಸಂಹರಿಸಿ
 ನಿಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳು ಬಿಡಿಸುತಲಿಧೇನೆ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯನಿತ್ತು,
 ನಷ್ಟವಾದ ಪೈರುಗಳನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಉಚಿತವಾದ ದ್ರವ್ಯವನಿತ್ತು
 ಉಡುಗೆರೆಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿ, ಸುಬುದ್ಧಿಮೋಗಮಂ ನಸುನಗುತ
 ನೋಡಿ ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಶ್ರೇಷ್ಠನೇ ವರರ ಇಂಗಿತವಂ ಊಹಿಸಿ ತಿಳಿಯು
 ವನಾದಕಾರಣ ನಿನಗೆ ಸುಬುದ್ಧಿ ಎಂಬ ಪೆಸರು ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿರುವದೆಂ
 ದು ಶ್ಲಾಘನೆಯು ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಕಂಠದಲ್ಲಿದ್ದ ಮುತ್ತಿನಹಾರಮಂ ಮಂ
 ತ್ರಿಯ ಕೊರಳೋಳ್ ಕಟ್ಟಿ, ಎಲೈ ಸುಬುದ್ಧಿಯೇ, ಮೃಗಯಾವಿಹಾ
 ರಾರ್ಥವಾಗಿ ಸ್ವಾರಿಯಂ ಪ್ರೋಗಿಬರುತ್ತಲಿಧೇನೆ. ನೀನುಧರ್ಮದಿಂದ
 ರಾಜ್ಯವಿಚಾರಣೆಯಂ ಮಾಡುತ ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟದ
 ಭಸ್ಮಯಾದ ಗುಣವತಿಗೆ ಬಿನ್ನೈಸುತ, ಅರಸಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಟ್ಟಂತೆ

ನತೆಯುತ, ಆಯುಸ್ಕೃಂತನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನ ಯೋಗಜ್ಞೇ
ಮನಂ ಅಡಿಗಡಿಗೆ ವಿಚಾರಿಸುತ, ನತೆದ ವಿಚಾರವಂ ಪತ್ರಿಕಾಮುಖದಿಂ
ನನಗೆ ತಿಳಿಯಿಸು. ಜಾಗ್ರತೆಯುಂವಿರುವುದು, ಬಹುಕಾಲದಿಂದಾವತ್ತವಂ
ತ್ರಿಯಾದ ನಿನಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅವ್ವಣೆಯುಂ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದೇನಿಧೆ. ಎ
ದು ಆಪ್ಣಾಪಿಸಿದ್ದಂ ಕೇಳಿ ಸುಬುದ್ಧಿಯು ಮಹಾವ್ರಸಾದವೆಂದುರಾಯ
ನಾಪ್ಣೆಯುಂ ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ದಂಡವ್ರಣಾಮನಂ ಗೈದು ಕೈಕಟ್ಟಿ ಪಾ
ಶ್ವದೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲು, ರಾಯನು ಕೆಲದೋಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಸೇನಾವತಿಯು
ನೋಡಿ ಎಲೈ ಮುಖ್ಯಸೇನಾವತಿಯಾದ ವೀರಸೇನನೇ ನಾಳೇದಿವನ
ಬೇಟೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಿದೇನೆ, ಅವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಧನಂ
ಳಂ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ ಚತುರಂಗಬಲಸಮೇತನಾಗಿ ರಾಜದ್ವಾರದಬಳಿಯ
ಲ್ಲಿ ಅಲಂಕೃತವಾದ ರಥನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ ನೀನೂಕೂಡಾ ಸನ್ನದ್ಧ
ನಾಗಿ ಕಾದಿರೆಂದು, ಸೇನಾವತಿಯನ್ನಯಮಿಸಿ ಒಡ್ಡೋಲಗದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯ
ಕೆಗಳಾದ ಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ಸರವೇರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿದೆವ್ವು ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಹೋ
ಗಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಅಂತಃಪುರಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಆ
ಗ ರಾಣಿ ಗುಣವತಿಯು ಮಂಡುವಾಣಿಯ ವಚನದಿಂದ ರಾಯನು ಬರು
ವುದಂ ತಿಳಿದು, ಅವಳ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂ ರಾಯನ ಇದಿರಾಗಿ ಬಂದು ಸಾ
ಷ್ಟ್ಯಂಗೆ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಗೈದು, ವನ್ನೀರುಗಳಿಂದ ಪಾದಂಗಳಂ ತೊಳೆದು
ಹಸ್ತಲಾಗವಂ ಕೊಟ್ಟು ಭೋಜನಶಾಲೆಗೈತೆಂದು, ಕುರ್ದೂ ಮೃಷ್ಟಾ
ನ್ನಭೋಜನಂ ಗೈಯಲು, ರಾಯನು ರಾಣಿಯ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂ ಶಯ್ಯಾ
ಗ್ರಹನಂ ಪೊಕ್ಕು ಮಣಿಮಂಚದೋಳ್ ರಾಣಿಯೊಪ್ಪಿಸುವ ಕರ್ಪುರು
ವೀಳ್ಯದ ಮಡುವುಗಳಂ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಪಟ್ಟದರನಿಯಂ ಕೂರಿತು
ಎಲೈ ಪ್ರಿಯಳೇ ರಾಜ್ಯದೋಳ್ ಹೆಚ್ಚಿದ ದುಷ್ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳ ಬಾಧೆ
ಳಂ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಮೊರೆಯಿಡುವ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸುರಕ್ಷಣಗೋಸುಗ ನಾ
ಳೆ ಉದಯದೋಳ್ ಬೇಟೆಗೆ ಪ್ರೋಗಿಬರುವೆನೆಂದು ಪೇಳಲಾಮಾತಂ
ಕೇಳಿ, ಸುತೀಶಿರೋಮುಖಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯು ರಾಯನಡದಾವರೆಗಳಿಗೆ
ರಗಿ, ಎಳ್ಳು ಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯನೆ ಬೇಟೆಯನಾಡುವವರಿಯುಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು

ಇಚ್ಛಿಸುವ ಎನಗೆ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಬರುವಂತವ್ವೆಣೆಯಂ ಕೂಡಬೇಕೆಂಬ
 ರಾಣಿಯವಾಕ್ಯವಂ ಕೇಳಿ, ರಾಯನು ಎಲೈ ಮೋಹನಾಂಗಿಯಾದ ಎ
 ನ್ನರಸಿಯೇ ಕ್ರೂರಂಗಳಾದ ಮೃಗಂಗಳಂ ಕೂಡಿರುವ ಫೋರಾರಣ್ಯ
 ವಂ ಸುಕುಮಾರಾಂಗಿಯರಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ಪ್ರವೇಶಿಸುವದುಚಿತವಲ್ಲ
 ಇದ್ದಲ್ಲದೆ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯು ರಾಜ್ಯವಿಚಾರವಂ ಅರಿಕೆಮಾಡಿ
 ದ್ದಕ್ಕೆ ವಿಹಿತನಾಗಿ ಬದಲುಅವ್ವೆಣೆಯು ಕೊಡುತ, ರಾಜ್ಯವಂ ಸುರಕ್ಷೆ
 ಸುತ, ಮಣಿಮಂಜರಿ, ಚಂದ್ರಕಲೆ ಮುಂತಾದ ಕಾಂತೆಯರು ಎಂದಿನಂತೆ
 ಸನ್ಮಾನನೆ ಕಾಣತ, ಪ್ರತ್ಯನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನಂ ಸಲಹು
 ತ, ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೆಯಂತೆ ರಾಜನುಂಧಿರದಲ್ಲಿರುತ, ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದ
 ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಸ್ವಹಸ್ತಾಕ್ಷರದ ವತ್ರಿಕಾಮುಖದಿಂದ ಎನಗೆ ತಿಳುಹಿಸಿ
 ಮನಸ್ಸಂತೋಷವಂಗೈಯುತಲಿರುವುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಎನ್ನೊಡನೆ ನೀನು
 ಬಂದೆಯಾದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯಭಾರವಂ ಯಾರಭರವನದಿಂದ ಬಿಟ್ಟುಹೋ
 ಗುವೆನುಮೆ ಪೇಳಿ ರಾಣಿಯಂ ಸುತವಿಡಲು, ರಾಣಿ ಗುಣವತಿಯುರಾಯ
 ನಮಾತಂ ಮಹಾಪ್ರಸಾದಮೆಂದು ಒಡಂಬಟ್ಟು, ಎಲೈ ಪ್ರಾಣಕಾಂತನೆ
 ನಿನ್ನವ್ವಣೆಮೇರೆಗೆ ನಡೆಯುವುದು ನನಗೆ ವರಮಂಥನವೇನು. ನಿನ್ನ
 ಮುದ್ರಾಂಕಿತಂಗಳಾದ ವತ್ರಿಕಗಳಂ ಅನವರತದಲ್ಲಿಯು ಕಳುಹಿಸುತ
 ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಂತೋಷವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಧುರವಾಗಿ ನುಡಿದ ರಾ
 ಣಿಯ ಮೃದುಮಾಣಿಯಂ ಕೇಳಿ, ರಾಯನು ವರಮಂಥನವುಂಭರಿತ
 ನಾಗಿ ರಾಣಿಯಂ ತಕ್ಕೈಸಿ ಶೃಂಗಾರವಿಹಾರಂಗಳಿಂದಾಶ್ರಯೋಳ್
 ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ನೇನಾವತಿಯಾದ ವೀರನೇನನು ಮಹೀ
 ಷಾಲಕನಾಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ವನದೊಳಗೆ ಮಾಳ್ವ ದುಷ್ಟ ಮೃಗಂಗಳ
 ಬೇಟೆಗನುಕೂಲಮಾದ ಹೆಬ್ಬರೆ, ಕಿರುಬಲೆ, ಬಿರಸು, ಬಾಣ, ಬೋನು,
 ಸಿಡಿ, ಭಂಡಿ, ನೆಲಗೂಡು, ಮದ್ದು, ಗುಂಡು, ನೂಲೇಣಿ, ಮಣಿಹಗ್ಗು,
 ಹೊರಜೆ, ಸರಪಳಿ, ಸಂಕೋಲೆ, ಮಚ್ಚು, ಕೊಡಲಿ, ಕವೆಗೋಲು
 ಮೊದಲಾದವಂ, ಮೃಗಂಗಳಂ ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಯಂವ ಬೇಟೆನಾಯಿಗಳ್ ಉ
 ರುಳುಗಳಂ ಕೂಡಿದ ಕೊಂಬುಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವ ಸೂಕಿದ ಸ್ಥಾನಂಗಳಂ

ವೃಗವಗಂಗಳಿಗೆ ವೃತ್ಯುರೂಪಂಗಳಾಗಿ, ಚಿತ್ರವರ್ಣಂಗಳಾದ ಮೈ
ಬಣಗಳಿಂದೆನವ ತಿವಾಗಿಗಳ ಸಮೂಹಂಗಳಂ, ಗಗನವಂತುಡುಕಿ ಗಿಡಗ
ಳಂಪೊಕ್ಕು ವಕ್ಷಗಳ ಗೂಡುಗುಂಪುಗಳ ಗೂರಾಡುವ ಗಿಡಗ, ಲಗುಡ,
ಬಿದ್ದುಗಳಂ ದನಗಳೊಡನೆ ಜೊತೆಮಾಡಿ ಇಂತಲ್ಲದೆ ಕೆಲವರು ಕಾವಿಚ್ಛ
ಲ್ಲಣಂಗಳಂತೊಟ್ಟು ದಟ್ಟಗಳಂಧರಿಸಿ ಓರೆರುಮ್ಮಾಲುಗಳಕಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕೇ
ಕೊನೆ ಲಕ್ಕೀತನೆ ಕಕ್ಕೇಕುಡಿಗಳಂ ಸಿಕ್ಕಿ ಮಗ್ಗುಗಳಂಮುಡಿದು ಪಣೆಗ
ಳಲ್ಲಿ ಪಿರಿದಾಗಿ ನಾಮಗಳಸಿಟ್ಟು, ಕಣ್ಣಳಸಿವಿಭೂತಿಗಳಂಪ್ರಸಿ, ಕೈ
ಗಳೋಳ್ಕತ್ತಿ ಕತಾರಿ ಬಾಕು ಭರ್ಜಿ ಭಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣ ಕವಣಿ ಮುಂ
ತಾದ ಆಯುಧಂಗಳುಂಪೊತ್ತು, ಕುಣಿವಕೆಂವೊನೆಗಳ ದುರಿಮಾಡಿ ಕೆಂ
ಗಣ್ಣುಗಳ ತಿರುಗಿಸುತ ದುಬ್ಬುಗಳ ದಾರಿಸುತ ಭಂಗಿಗಳಮದದಿಂದ
ಭಯವಿಲ್ಲದೆನಿಂತು ತಬ್ಬಿಬುಬ್ಬಮಾತುಗಳಂನುಡಿಯುತ ಜೊಬ್ಬಿರಿದು
ನೋಡುತಲಿರುವ ಬೇಡರಬೇಟೆಗಾರರಂ ಕೆಲವರು ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಗಳಭಾಲಿ
ಗಳಂ ಬಲಗೈಗಳಂಪಿಡಿದು ಮತ್ತೊಂದು ಹಸ್ತಗಳಂ ಕಬ್ಬಿಣದಸರವಣಿ
ಗಳಂಕಟ್ಟಿ ರವ ವರಿವರಿಯಾದ ಬೇಟೆಯಾಯಿಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಸಾಲಸಾ
ಲಾಗಿನಿಂತು ನಲಿಯುತಲಿರುವ ಓರ್ಕಾರರ ತಂಡಂಗಳಂ, ಚಿಕ್ಕಳದ ಕು
ಲಾವಿಗಳನಿಟ್ಟು ಚಪ್ಪಡಿಗಳತೊಟ್ಟು ನಡುವಿನೋಳ್ಕೊಡಗತ್ತಿಗಳಕ
ಟ್ಟಿ ಕೋವಿಗಳಪಿಡಿದು ಓಡುವ ಮೃಗಗಳಂ ಗುರಿನೋಡಿ ಹೊಡೆಯು
ವ ಈಡುಗಾರರಂ ಸನ್ನಹಿಸಿ, ಇಂತಲ್ಲದೆ ನೊವ್ವುಗಳ ಉಡುಗೆಯನ್ನು
ಟ್ಟು ಕರಿಯಕಂಬಗಳಂಪೊದ್ದು ಮೃಗಂಗಳ ನೆರೆಯು ಗೊತ್ತುಮಾ
ಡುವ ಕಾಡು ಕುಂಬರಂ ಮುಂದೆಕಳುಹಿಸಿ, ಸಲಗಮೊದಲಾದ ಗಜಂಗಳ
ಳು ಜಗುಳ ಬೀಳುವಂತೆ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗಂಗಳಲ್ಲಿ ಕವ್ವುಗಳು
ತೋಡುವುದೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಕವ್ವುಗಾರರಂಕಳುಹಿ, ಅಡವಿಯೇ
ಳೆಕೊಡಿರುವ ಕಡನೆ ಕರಡಿ ಮುಂತಾದ ಮೃಗಂಗಳಂಪೋಗದಂತೆ ತಡೆ
ದು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲು ಒತ್ತಾಗಿಕಾಯುವುದೆಂದು ಮುತ್ತಿಗೆಯವರಂಗೊ
ತ್ತಾಗಿಕಳುಹಿ, ರಘುಜತುರಗವೊದಲಾದ ಸೈನ್ಯ ಬರುವವಾರಿಯಲ್ಲಿ
ವಳ್ಳತಿಟ್ಟುಗಳಂ ಸರಿಮಾಡಿ, ರಾಯನು ಇಳಿಜಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ

ಹಾಲ್ಮೊಸರು ಬೇಣಿ ಎಲೆ ಕಾಯಿಸಹಿತಮಾಗಿ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಮು
 ಸ್ತೈದೇಗಳಂ ಕಾಲಾಳುಗಳಂದ ಸನ್ನಹಿಸಿಕೊಂಡು, ಯಾವಾಗ ಏನು
 ಬೇಕಾದರೂಕೊಡುವಂತೆ ಆಯಾಯದನಂಗಳಂಸಿದ್ಧವಿಟ್ಟು ಕಾದುಕೊಂ
 ರುವಂತೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಮೂತ್ಯನುತ್ತುರಂಗಳಂ ಬರೆಯಿ
 ಸಿ ಕಳುಹಿಸಿ, ವನಂಗಳೋಳ ಬಿತ್ತಾರಂಗಳಂಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದ್ರವ್ಯವಾ
 ದ ಗುಡಾರಂಗಳು ಮೊದಲಾದ ಸಂಭಾರಂಗಳಂಕಳುಹಿ, ಸಂಗತಬರುವ
 ಸೈನ್ಯವಂ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ, ತಾನು ಸ್ನಾನಭೋಜನಾದಿಗಳಂಗೈದು,
 ಮೃಗಯಾವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಗಳಾದ ಆಯುಧಾಭರಣಂಗಳಂಧರಿಸಿ,
 ಆಸ್ಥಾನವಂಕುರಿತು ಬರುತ ರಾಜಭವನದ ಮುಂಭಾಗಮೋಳ್ವಂತಿರುವ
 ನವರತ್ನಮಯವಾದ ಮೇಘಂಗಳೂಕೊಡಿರುವಮೇರುವಿನಂತಿರುವ ರಾಜ
 ರಥದ ಸವಿವದೋಳ್ ಪರಿವಾರವೆಲ್ಲವಂನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಛಯ ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತಿ
 ಗಾಂಭೀರ್ಯಮನ್ಯಾದೆಗಳಂವ ಅರಮನೆಯಂವೊಕ್ಕು, ಮಹಾರಾಜನು
 ಸುಖನಿದ್ರೆಯಂಗೈಯುವ ಚಿನ್ನದ ಚಿಕ್ಕದಜಾರದೋಳ್ವಂತು, ಬಾಗಿಲ
 ವಿಚಾರಮಂಗೈಯುವ ಸ್ತ್ರೀಜನಂಗಳ ಮುಖದಿಂ ತಾನು ಬಂದಿರುವ ಅ
 ವಶ್ಯಕಾರ್ಯವಂ ರಾಯಂಗೆ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂಗೈಯಲು, ರಾಯನದಂಕೇ
 ಳ ಉದಯವರ್ವತದಿಂದ ಉದಯಿಸುವ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ರತ್ನವರ್ಯಂಕದಿಂ
 ದೆದ್ದು ದರ್ಶನ ಮೊದಲಾದ ಶುಭವಸ್ತುಗಳದರ್ಶನಂಗೈದು, ಸ್ನಾನಾ
 ಹ್ನಿಕಗಳನ್ನೆರವೇರಿಸಿ, ಮಧುರವಾದ ಷಡ್ರಸಾನ್ನವಂ ಸತಿಸುತಸಹಿವ
 ವಾಗಿ ಸವಿದು, ರಾಣಿಯೊಪ್ಪಿಸುವ ಕಪ್ಪುರವೀಳ್ಯನಾಕೈಕೊಳುತ,
 ಎಲೈ ಅರಸಿಯೆ ನನವಿಹಾರಂಗಳಂಮಾಡಿ ತಿರುಗಿ ಬರುವ ವರ್ಯಂತವು
 ರಾಜಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ಸಕಲವಿಧಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಂಗಳಂ, ಹಿತರಾದ
 ಪಾಚಕಜನರೊಡಗೂಡಿಸಿ, ಪ್ರತಿನಿಧವು ಕಳುಹಿಸುತ ಬರುವುದೆಂದು ರಾ
 ಣಿಗೆ ಅವ್ವಣೆಯನ್ನಿತ್ತು, ಮಣಿಮುಜರಿ ಚಂದ್ರಕಳೆಮೊದಲಾದ ಕಾಂ
 ತೆಯರಂಕರೆದು ಕೈಪಿಡಿದು ನೀವೆಲ್ಲರು ವಟ್ಟದರಸಿಯ ಛಾಯಾನುಸಾರ
 ವಾಗಿರುತ ಬಾಲಕನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನಂ ಸಕಲವಿಧದಿಂದ ಸಾ
 ಕುತ್ಪಲಿರುವುದೆಂದು ಅಮೃತ ಸದೃಶವಾದ ತನ್ನ ವಚನರಚನೆಯಿಂದ

ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿ ರಾಣಿಯಾದ ಗುಣವತಿಗೆ ಹೈಮಾಲಿಂಗನವಿಸೌಖ್ಯಗೊಳಿಸಿ, ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನು ಅಂಕದೋಳ್ಪುಳ್ಳುರಿಸಿ ಮುದ್ದಿಟ್ಟು ಶಿರಸ್ಸನ್ನಾಘ್ರಣಿಸಿ, ಅಂತಃಪುರದಿಂದ ಹೊರಟು ಗುಚಿತವಾದ ಸೇನಾಜನರಿಂದ ಪರಿವೃತನಾಗಿ ಶಕುಂತಲಾರ್ಬುಮು ನವನಿಧಿಗಳಂ ಬೆಲೆಯಾಗಿ ತಾಳುವನವರತ್ನನುಯ ಕಿರೀಟವಂ ಧರಿಸಿ, ರೂಪವಂತಾಳ ಬಂದಿರುವ ಭುಜಪ್ರತಾಪವೋ ಎಂಬಂತೆ ಪೊಳೆಯುವ ವದ್ನರಾಗಮಣಿಗಳಂ ನಿಮಿತ್ತವಾದ ಭುಜಕೀರ್ತಿಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ ಗಗನವಂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ನಿಬಿಡಮಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ವೃಕ್ಷಗಳ ಸಮೂಹಂಗಳಂ ಕತ್ತೆಲೆಗೊಡಿರುವ ವನವಂಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ, ಅಂಧಕಾರವಂ ಪರಿದರಿಸಲೋಸುಗ ಬರುತಲಿರುವ ದಿನಕರನಂತೆ ಶೋಭಿಸುವ ರತ್ನಮಯಕವಚವಂ ತೊಟ್ಟು, ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಪೊಳೆವ ನಡುಕಟ್ಟಿನಿಕೂಡಿ ಬಿಗಿವಬಿಗಿಯಾದ ಮುತ್ತಿನಚ್ಚಣುವಿಂದಳೆವಟ್ಟು, ಪಾದದೋಳ್ ರತ್ನವೆಡ್ಡುಮಂ ತಾಳ್ದು, ಬೆನ್ನಿನೋಳ್ಪಲದ ಖೇಡ್ಯವಂ, ಪಚ್ಚೆಯ ಬತ್ತಳಿಕೆಯಂ, ವೆಗಲೋಳ್ವದ್ರವನುಸ್ಸಂ ಕರದೋಳ್ ಥಳಥಳಿಸಿ ಬಳುಕಿಹೊಳೆಯುವಚಂದ್ರಹಾಸವಂ ಧರಿಸಿ, ನತು ಕಟ್ಟಿನೋಳ್ಕುಶಾರಿಯಂ ಸಿಕ್ಕಿ, ವಣಯೋಳ್ ಕಸ್ತೂರಿತಿಲಕವನಿಟ್ಟು ಉಕ್ಕುವ ಉತ್ಸಾಹದಿಂ, ವೀರವೈಯಾರದಿಂ, ಅನವರತ ಸನ್ನಿಧಿಯೊಳಿರುತೆ ಇಂಗಿತವಂ ತಿಳಿದು ಕಾರ್ಯದೋಳ್ಕುಶಲರಾದ ಸೇನಾಜನರಿಂದೊಡಗೂಡಿಬರುತ, ಕೈಕಟ್ಟಿ ಸನ್ನದ್ಧನಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಸೇನಾಪತಿಯಂನೋಡಿ, ನಸುನಗುತವನಕಯ್ಯಂ ಪಿಡಿದು ಸಕಲಸನ್ನಾರವನ್ನೊಡುತೆ ಇಕ್ಕಲದೋಳ್ ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ಪರಾಕು ಜತ್ತನಪಾದಾವಧಾನವೆಂದು ಅನುರದವರು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ವಂದಿನಾಗಧರ, ಕೈವಾರದಮಧುಗಾಲಾಪಗಳನ್ನಾಶಿಸುತ, ದುಂದುಭಿಕಾಶೋ ಷಕ್ತ್ಯಾದಿ ವಾದ್ಯವಿಶೇಷಂಗಳೆಂಫುಂಕಾರಶಬ್ದಗಳ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಥರಥರವಾಗಿ ಕೆರಗಳಂ ಶಿರದೊಳಿಟ್ಟು ಫೀಯಂದು ಮದಿಸುವ ಭಟರ ಪ್ರಣಾಮಂಗಳಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ, ನರ್ಮಸಚಿವನಾದ ಚಿತ್ರನರ್ಮನಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಮುಂದೆನಿಂತಿರುವ ಮಣಿರಥವನ್ನೇರಿ, ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರೇದಯದೋಳ್ ಮೇರೆಯು ವಿಾರಿಬಳುವ

ಸಮುದ್ರನುತಿರುವ, ಸುತ್ತಲು ಒತ್ತಿಬರುವ ಸೇಸೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸೇನಾಪತಿಯು ವಿವರಿಸುವ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಭಟರನ್ನೊಡುತ ರಾಜಬೀದಿ ಯೋಳ್ ತರಳಬರುತ್ತಿರಲು, ಶಕುನಾರ್ಥಮಾಗಿ ವೃರಜನರು ಪಿಡಿದಿರುವ ಮಂಗಳದ್ರವ್ಯಗಳಂ, ಪುರದಲಂಕಾರಗಳಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ಸಕಲಸೇನಾಜನದ ಕೋಲಾಹಲವಂ ಕೇಳುತ್ತ, ಮಾರ್ಗದೊಳಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪಾನಕಮೊದಲಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧಂಗಳಾಗಿ ತಿಳಿರುಗಳ ಚಪ್ಪರಂಗಳಂ ತಂಪಾಗಿರುವ ಅರವಟ್ಟಿಗೆಗಳಂ, ಉರುಗಳ ಸಮೀಪದೋಳ್ ಥರಥರಮಾಗಿ ಚಿಗುರುವ ಗಿರಗುಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿರುವ ತೋರಣ ಬಾಳೇಕಂಬಗಳಂ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ಪುರಗ್ರಾಮಾಧಿಪತಿಗಳು, ಅಗ್ರಹಾರಿಕರು, ವರ್ತಕರು, ಪ್ರಜಗಳು ಮುಂತಾದ ದೇಶದಜನರ ಧನಕನಕ ವಸ್ತುವಿಳ್ಯ ಪುಷ್ಪಫಲ ಮೊದಲಾದ ಕವ್ವಕೈಗಾಣಿಕೆಗಳಂ ಕೂಡಿಸುತ್ತ, ಗಜತುರಗರಥ ಮೊದಲಾದ ಚತುರಂಗಸೇನಾಸಮ್ಮರ್ಧದಿಂದಿದ್ದಿರುವ ಧೂಳಿಗಳು ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಂ ತುಂಬಿ ತೋರಾಡಿ ಸಮುದ್ರಂಗಳಂ ನೆಲವೆನಾಡಿ, ಗಗನಮು ಅತರ್ಮ, ಸೂರ್ಯಪ್ರಭೆಯಂ ಮಂದವಂ ಮಾಡಿ ಸೇನಾವ್ರೋಭಾಗದೋಳ್ ತಾನೇ ನಡೆದುಬರುವ ಚಿತ್ರಧ್ವಜಗಳಂಜಾರತ ತೋರಿ ಸೇನಾಜನಂಗಳಂಗೋಪಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿರಲು ವೇಗದಂ ಬಂದು ಬಿಡಾರವಾದ ಗುಡಾರವನ್ನೈದಿ, ವನವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ಜನಗಳಂವಸ್ತುಗಳಂ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಉಪಯುಕ್ತಮಾದ ಜನ, ವೃಗ, ವಕ್ಷ, ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಪರಿವೃತನಾದ ಸೇನಾಪತಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿಬರುತ್ತ ಎರೈ ವೀರಸೇನನೇ ನಾವು ವೃಗಯಾವಿಹಾರಾರ್ಥಮಾಗಿ ವನವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸುವದರಿಂದ ನಾನಾವಿಧಂಗಳಾದ ವಾದ್ಯಕಬ್ಬಗಳಂ ಕೇಳಿ ಮೃಗಂಗಳು ಚದುರಿಪೋದಾವು. ಅದರಿಂದ ಗಜಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಪುಣಾತ್ಕಾರಂಗೈವ ಪುಂಟಿಗಳಂ ತೆಗೆದು ಕುದುರೆಗಳು ಕೂಗದಂತೆ ಎದೆ ಕಟ್ಟುಗಳಂ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಬಿಗಿದು, ಸೈನಿಕರು ವರಸ್ಪರಮಾಗಿ ಕೂಗದೆ, ಸನ್ನೆಗಳಿಂದಲೇ ಮಾರ್ಗಂಗಳಂ ತಿಳಿದು, ಭೇರಿಮೊದಲಾದ ವಾದ್ಯಗಳು ಧ್ವನಿಮಾಡದೆ ಬರುವುದೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಅದೇಮೇರೆಗೆ ನಿತ್ಯಂ

ಮಾಗಿ ಬರುವ ಭಟರಿದೊಡಗೂಡಿ, ಮಾವು, ಮಾದಳ, ವೆಗಡೆ, ಪಾರಿ
ಜಾತ, ನೆಲ್ಲಿ, ಕಿರುನೆಲ್ಲಿ, ಹೊನ್ನೆ, ಸುರಹೊನ್ನೆ ಬನ್ನಿ, ಬಗನಿ, ಗೋಣಿ,
ಸಾಮ್ರಾಣಿ, ಲಕ್ಕಿ, ಬಿಕ್ಕಿ, ಕಕ್ಕಿ, ಶೇಬು, ಶೀಬಿ, ಬಾಗಿ, ಬಸುರಿ, ನಿಂ
ಬೆ, ದಾಳಂಬ, ಬೇಲ, ಜಾಲ, ಅತ್ತಿ, ಮತ್ತಿ, ಹುಣಸೆ, ಅಗಸೆ, ಅರಸಿ,
ಅಳಲೆ, ಹೆರಳೆ, ಬಿರಡೆ, ಬೇವು, ಹಾಲೆ, ತಾಳೆ, ವಾಲೆ, ಬಾಳೆ, ಹೆ
ದ್ದೀರಣ, ತ್ಯಾರಣ, ಗೊರವಿ, ಗೊರಟ, ಯತ್ತಗ, ಮುತ್ತಗ, ತಗಚಿ,
ಯಗಚಿ, ಚಂದನ, ಚಕ್ಕೋಲೆ, ಚಳ್ಳೆ, ಚುಡ್ಡಲು, ಗೇರು, ದೇವದಾರು
ಖರ್ಜೂರ, ತಾರೆ, ಹೊಂಗಿ, ತೆಂಗು, ಲವಂಗ, ಸಂಪಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ಗಗನ
ಮ ತುಡುಕುವ ವೃಕ್ಷಗಳೋಳೆ ಹಬ್ಬಿ ವಿಹಾರುಗಳಂ ಕೊಡುವವಿಲಾ
ಸಿನಿಯರಿಗುವದೇಶವಂ ಕೊಡುವಂತೆ ತೋರುತಲಿರುವ ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆ,
ಜಾಜಿ, ನೊದಲಾದ ಲತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರಳುವ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ, ರಾಯನ
ಛಾಯದಿಂ ವನವಂನೇರಿದ ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯಂತೆ, ಸುರಿವ ಮಕರಂದಧಾರೆಗ
ಳಿಂದ ನನೆಯುತಲಿರುವ ಭೂಮಿಗಳೋಳೆ ಬೆಳೆದಿರುವ ಅರಿಸಿನ, ಕುಂ
ತಿ, ಏಲಕ್ಕಿ ಮೊದಲಾದ ಕಿರುಗಿಡಗಳಂ ಶೋಭಿತಮಾಗಿ, ಕಡವೆ, ಕಾಡು
ಕೋಣ, ಪುಲಿ, ಕೆರಡಿ, ಸಿಂಹ, ಶಾರ್ದೂಲ, ಖಡ್ಗ, ಚಮರಿ, ಕಸ್ತೂರಿ
ಮೃಗ ಮೊದಲಾದ ವೃಗಂಗಳಿಂದಲೂ ವ್ಯಾಪ್ತಮಾದ ವನವಂ ಪ್ರವೇಶಿ
ನುತ ಹಸುರಾದ ಎಳೆಗರಿಕೆಗಳಂ ತಿಂದು ಮೆಲಕುಮಾಡುತ ಪ್ರೋಗಿರುವ
ಹುಲ್ಲೆಗಳ ಬಾಯಿಗಳಂ ಸುರಿದಿರುವ ನೊರೆಗಳಿಂದಲೂ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ
ಯೋಳೆ ಕಾಡುಕೋಣಗಳೆರಡು ಜಗಳವಾಡಿ ನೋತೋಡುವ ರಭಸ
ದಿಂ ವರ್ಷಾದೋಳೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ವೃಕ್ಷವಂ ತಿವಿದು ಕೆಡಹಿ ಮುಂದೋಡು
ವಕೋಣಗಳ ಹೆಜ್ಜೆಗಳಿಂದಲೂ, ಹುಲಿಗಳು ಹಿಡಿದು ಕೆಡಹಿ ಕೊಂಡೊ
ಯ್ದು ಕಡವೆಗಳ ಕುಲದಿಂ ಸಾಲಾಗಿ ಸುರಿದಿರುವ ರಕ್ತಂಗಳಿಂದಲೂ,
ಹಿಡಿದಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುರಿದುಬಿದ್ದಿರುವ ಕೊಂಬುಗಳಿಂದಲೂ, ವರಾಹಂಗಳು,
ನಲವಂ ಮುಸುಡಿಗಳಿಂದ ತಿವಿದಗದು ಅಲ್ಲಿರುವ ಗಡ್ಡೆಗಣಸುಗಳಂ ತಿನ್ನು
ತಲಿದು ಬೆದರಿಪೋಗುತ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಡವಿರುವ ಭದ್ರಮುನೈಮೊದಲಾದ
ಗಣಸುಗಳ ತುಂಡುಗಳಿಂದಲೂ, ಮತ್ತು ಆಯಾಯ ಗುರುತುಗಳಿಂದ

ಇವು ಹುಲ್ಲೆಗಳಮಾರ್ಗಂಗಳು, ಇವು ಕಾಡುಕ್ಕೋಣಗಳ ಮಾರ್ಗಂಗಳು, ಇವು ಹುಲಿಗಳಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳ ಮಾರ್ಗಂಗಳು, ಇವು ಕಾಡು ಹಂದಿಗಳಿರುವವಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗಂಗಳು ಎಂದು ಬಿನ್ನೈಸುತ್ತಲಿರುವ ಭಟ್ಟರ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳುತ್ತ ಒಂದೆಡೆಯೋಳ್ ಮದ್ದಾನೆಗಳ ಮದೋದಕದ ಕಾಲುವೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗವುಟ್ಟದ ಜೊಕೆಮರಿಗಳು ತೇಲಿಬರುವದಂ, ಮತ್ತೊಂದುಕಡೆಯೋಳ್ ಮದ್ದಾನೆಗಳುಮಾಡಿರುವ ದುರ್ದಡೆಗಳಂ, ರಾಯಂಗೆ ವೇಳಲೋಸುಗ ಸಾವ್ವಾಂಗವೆರಿಗಿರುವಂತೆ ತೋರುವ, ಆನೆಗಳು ಮುರಿದ-ಕೆಡದ, ಬಾಗೆ, ಬಸುರಿ, ಮೊದಲಾದ ಮರಂಗಳಂ ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳ್ ಶಾರ್ದೂಲಂಗಳೊಡನೆ ಕಾದಿ ಪಾಯವಡೆದು ನಡೆಯಲಾರದೆ ವರ್ಷತಂಗಳಂತೆ ನಿಂತಿರುವ ಕಾಡುಕ್ಕೋಣಗಳಂ, ಸ್ವಾರಿಬರುವ ರಾಯನಂ ನೋಡರೋಸುಗ ಸಂಹಗಳು ಸೀಳಿಬಿಸುಟಿರುವ ಮದ್ದಾನೆಗಳ ಕೊಂಭಸ್ಥಳಗಳಾದಮುತ್ತುಗಳಂತಂದು ಗುಲಗಂಜಿಗಳೊಡಗೂಡಿಸಿ ಅಲಂಕಾರಂಗಳಂಗೆಯ್ದು, ನಾರುಸೀರೆಗಳನುಟ್ಟು, ವರ್ಷತಂಗಳನೇರುತೆ; ಹುಲ್ಲೆಗಳಂತೆಬೆದರಿನೋಡುತ್ತಲಿರುವ ಶಬರಯುವತಿಯರಂನೋಡಿ ಅಚ್ಚರಿಗೊಳುತ್ತ ಶಾರ್ದೂಲಂಗಳಿಗೆ ಶತ್ರುಗಳಾಗಿ, ಚಮರೀಮೃಗಂಗಳಿಗೆ ಮೃತ್ಯುಗಳಾಗಿ ಕೆನ್ನೂರೀಮೃಗಂಗಳಿಗೆ ಕೆಂಟಕರಾಗಿ, ಗಜಂಗಳಿಗೆ ಘಾತುಕರಾಗಿ ಕೆರಡಿಗಳಿಗಕಾಲಯಮರಾಗಿ, ಸಾರಂಗಳಿಗೆ ಸಂಕಟವಂಮಾಡುವವರಾಗಿ ಹುಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕಾಳರಾತ್ರಿಗಳಂತೆ ಭಯಂಕರರಾದ ಬೇಟೆಗಾರರಂ ನೋಡಿ, ಹುಲಿಗಳಿಗೆ ಬಳ್ಳಿಗಳಂ ಬೀಸಿ, ಚಮರೀಮೃಗಂಗಳಂ ಚಮತ್ಕಾರದಿಂ ಪಿಡಿದು, ಕೆರಡಿಗಳಂ ಹೊಡೆಯುತ್ತ, ಕಾಡ್ಕೋಣಗಳಂ ಕಡಿಯುತ್ತ, ಖಡ್ಗ ಮೃಗಂಗಳಂ ಪಿಡಿಯುತ್ತ, ಕಿರಬಗಳನ್ನಿರಿಯುತ್ತ. ವರಾಹಂಗಳಂ ವೇಳಿಸುತ್ತ, ತೋಳಗಳಂ ಸೀಳುತ್ತ, ಕೆನ್ನೂರೀಮೃಗಂಗಳಂ ವಿಷ್ಕಾರಪಾಗಿ ಪಿಡಿದು ಬೋನುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತ, ಸಿವಂಗಳಿಗೆ ಸನ್ನೆಯಂಗೆಯ್ದು, ನಾಯಿಗಳನ್ನಿಗ್ಗಿಸುತ್ತ, ಗಿಡುಗಳಂ ಬಿಡುತ್ತ, ಮೃಗವಕ್ಷಿಗಳ ಜೀವಿಯಾಡುವುದೆಂದು ಆಯಾಯ ಜನಗಳಿಗಾಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ತಾನು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಖಡ್ಗವಂ ಕಠಿಣವಾದ ಖೇಡ್ಯವಂಗೆಂಡು ಪಾದಚಾರಿಯಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ,

ಇದಿರಾಗಿ ಬರುವ ವ್ಯಾಘ್ರಗಳಂ ಖಂಡಿಸಿ ಉನ್ನತವಾದ ಪ್ರದೇಶದೊಳೆ
 ಣ್ನಂತು ನೋಡುತ್ತಿರಲು ಬೇಟೆಗಾರರು ತಂಡತಂಡಮಾಗಿ ಬಂದುಕಡೆ
 ಯೋಳ್ ಸಿಂವನಿಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಸಾರಂಗಗಳಂ ಪಿಡಿಯಿಸುತ್ತ, ಮತ್ತೊಂ
 ದೆಡೆಯೋಳ್ ನಾಯಿಗಳಿಂದ, ಮೊಲ, ತೋಳ, ನರಿ ಮುಂತಾದ ಹುಪ್ಪ
 ಮೃಗಗಳಂ ಮರಿಸುತ್ತ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳ್ ಘಡಿಘಡಿಸಿಬರುವ
 ಕಾಡುಹಂದಿಗಳನ್ನಿರಿದು ಕೆಡಹುತ್ತ, ಕೆಲವರು ವಾಸನೆಯಂ ತಿಳಿದು ಸೊ
 ಮ್ಪಗಳಂ ಮೈಗಳಿಗೆ ಸುತ್ತಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಮರದಂತೆ ನಿಂತಿರುವ ಜೀ
 ಡರಮರೆಗೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುವ ಕೆಸೂರಿವೃಗಗಳಂ ಕೈಗಳಿಂದ ಪಿಡಿದು
 ಬೋನುಗಳೊಳೊಡ್ಡುತ್ತ, ಕೆಲವರು ನೀಗೆ ಮೊದಲಾದ ಮುಳ್ಳುಗಿ
 ಡಗಳಲ್ಲಿ ಓಡಿಬರುವಾಗ ಬಾಲಗಳು ಮುಳ್ಳುಗಳಿಂದ ತಡೆಯಲು ಬಿಡಿಸ
 ಲಾರದೆ ನಿಂತಿರುವ ಚಮರೀವೃಗಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಬರುತ್ತಿರುವವಂ
 ಕಂಡು, ಮತ್ತು ಬೇಲಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಲಗಿರುವ ಹೆಬ್ಬುಲಿಗಳನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿ,
 ಕೊಬ್ಬಿನಿಂದವರೊಡನೆ ಕಾದಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಲಿರುವ ಕೆಲವರಂ ನೋಡಿ ತಾನತಿ
 ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದಬಂದು ದುಲಿಯಂ ಹೊಡೆದು ಅವರುಗಳಂ ಬಿಡಿಸಿ, ನೀ
 ನು ಭೂಭಾರವಂ ವಹಿಸಿ ನಮ್ಮಶ್ರಮವಂ ಪರಿಹರಿಸಿದೆ. ಈ ವನಂಗಳಲ್ಲಿರುವ
 ಸಿಂಹಗಳು ಸಂದರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮತದೋಳ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಮ
 ದ್ದಾನೆಗಳಂ ಸಲಹೆಂದು ರಾಯಂಗೆ ಬಿನ್ನೈಸಲೋನುಗ ಕವ್ವಗಳೆಂಬ
 ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ, ಮಾತಳವಿಂಬರುವ ದಿಗ್ಗಜಗಳಂತಿರುವ ಕವ್ವಗಳೋ
 ಳ್ ಬಿದ್ದು ನೊಂಡಲುಗಳನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವ ಮದ್ದಾನೆಗಳು ನೋಡಿ,
 ಆ ಆನೆಗಳಿಗೆ ಕಬ್ಬು ಮೊದಲಾದುದಂ ಕೊಡಿಸಿ, ಸಿಂಹಗಳನ್ನರಸುತ್ತ
 ಪರಸ್ಪರಗಳ ಸಮೀಪವನ್ನೈವಿ, ಸಿಂಹನಾದವಂ ಮಾಡಲಾರಾಯನ ಸಿಂಹ
 ನಾದವಂ ಕೇಳಿ ಗುಹಾಂತರಗಳಲ್ಲಡಗಿದ್ದು, ಅತಿಕೋಪವಿಂದೆದ್ದು ಬೊ
 ಬ್ಬಿರಿದು ಬಾಲಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಕೊಗುತ, ಕಾಲುಗಳಿಂದ ಭೂಮಿಯಂ ಬಗೆ
 ಯುತ್ತ, ರೋಮಗಳನೊದರುತ್ತ, ಇದಿರಾಗಿಬರುವ ಸಿಂಹಗಳಂ ನೋಡಿ.
 ಶರೀರಲಾಘವವಿದಲೂ, ಕೈಗಳ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಿಂದಲೂ, ಅವುಗಳೊ
 ಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಬಹುದೂರದೋಳ್ ನಿಂತುನೋಡುತ್ತಿರು

ವ ಸೇನಾಜನುಗೆ ಅಚ್ಚುರಿಯುಂ ತೋರುತೆ, ಅಂಧಕಾರವಂ ಪರಿಹರಿಸಿ
 ಬರುವ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಸಿಂಹಗಳು ಸಂದರಿಸಿ ಬರುವ ರಾಯನನ್ನೋಡಿ
 ಸೇನಾಜನರು ಸಂತೋಷಭರಿತರಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರಲು, ರಾಯನು ತನ್ನಪ್ಪ
 ಳೆಯಿಂದ ಆ ಸಿಂಹಗಳು ತೆಗೆಯಿಸಿಕೊಂಡುಬರುವ ಸೇನಾವತಿನರ್ಮಸಚಿವ
 ನಿಂದೊಡಗೂಡಿ, ಸಾಯುಕಾಲದೋಳ್ ಬಿಡಾರವನ್ನೈದಿ, ಉದಯದೋ
 ಳ್ ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತ ಈವರಿಯಾಗಿ ಬಹುವಿವಸ ವೃಗಯಾವಿಹಾರದಿಂ
 ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯುತ್ತ, ಸಕಲದ್ವಾಷ್ಟ್ಯವೃಗಂಗಳಂ ಪಡಿಯುತ್ತ, ಅರಣ್ಯ
 ದೋಳ್ ವೃಗುಗಳಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿ, ಒಂದಾಚೊಂದುದಿನ ಸೇನಾವತಿ
 ನರ್ಮಸಚಿವಸಮೇತನಾಗಿ ಗುಡಾರದೋಳ್ ವಿಸೋದದಿಂದಿರುತ್ತಿರು
 ವಾಗ, ನರ್ಮಸಚಿವನಾದ ಚಿತ್ರವರ್ಮನು ರಾಯನು ಕುರಿತು ಎಲೈ ರಾಯ
 ನೇ ನೀನು ಬೇಟೆಯನ್ನಾಡುತ್ತ, ಶಶವೆಂಬುದು ಚೌದ್ರನಲ್ಲಿಯು ಸಾರಂ
 ಗವೆಂಬುದು ಶಿವನ ಹಸ್ತದೋಳ್. ಸಿಂಹವೆಂಬುದು ರಾಶಿಗಳೋಳ್.
 ಕಾರ್ದೂಲಂಗಳು ವೃತ್ತಂಗಳೋಳ್. ವರಾಹವೆಂಬುದು ವಿಷ್ಣುವಿನ
 ದಶಾವತಾರದೋಳ್. ಮಹಿಷವೆಂಬುದು ಯಮನ ವಾಹನಸ್ಥಾನದೋ
 ಳ್. ಕರಡಿವೆಂಬುದು ರಾಮಾಯಣದೋಳ್. ಶಲ್ಯವೆಂಬುದು ಭಾರತ
 ದೋಳ್. ಮದಗಜಗಳೆಂಬುದು ದಿಕ್ಕುಗಳ ತುದಿಗಳೋಳ್. ಖಡ್ಗ
 ವೆಂಬುದು ನಿನ್ನ ಹಸ್ತದೋಳ್. ನಿಂತುದಲ್ಲದೆ ವನಂಗಳೊಳಲ್ಲವೆಂದು
 ನುಡಿದ ಸರಸನುಡಿಗಳು ಕೇಳಿ, ಸಂತೋಷವಡುತ್ತ ನರ್ಮಸಚಿವಂಗೆ ಬೀ
 ಕಾದ ಬಹುಮಾನವಂ ಮಾಡಿ, ವೀರಸೇನಂಗೆ ಉಚಿತಮಾದ ಉಡುಗರೆ
 ಯನಿತ್ತು, ಮಿಕ್ಕಾದ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಧನಕನಕವಸ್ತು
 ವಾಹನ ಮೊದಲಾದುದರಿಂ ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿ, ಕೊಳ, ತಟಾಕಗ
 ಳಲ್ಲಿ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯನ್ನಾಡುತ್ತ, ರಾಣಿಯು ಕಳುಹಿಸಿರುವ ವದಾರ್ಥಂಗಳ
 ಳಂ ಪ್ರತಿದಿನವು ಭೋಜನಂಗೆಯ್ದು, ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲು ಇತ್ತ ರತ್ನ
 ಪುರದೋಳ್ ರಾಯನು ಬರುವುದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಟ್ಟದರಸಿ
 ಯಾದ ಗುಣವತಿಯು ಮಂಜುವಾಣಿಯಂ ಕರೆದು ಎಲೈ ಮಂಜುವಾಣಿಯೆ
 ರಾಯಂಗೆ ನನ್ನೆಲ್ಲರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೇಮವಂ ತಪ್ಪಿಸುವಳಾಗಿ ರೂಪವತಿ

ಯಾದ ಅತಿ ಕುಶಲಿಯಾದ, ಓರ್ವಕಾಂತೆಯು ದೊರಕಿರುವಂತೆ ಎನಗೆ ತೋರುತಲಿಧೆ. ಅದರಿಂದಲೇ ಗಾಯನು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಂ ಮರೆತಿರುವನು. ಈಗ ನೀನು ಸಮಸ್ತವದಾರ್ಥಗಳಂ ಶೀಘ್ರಮಾಗಿ ಜನಗಳಿಂದ ತೆಗೆಯಿಸಿಕೊಂಡುಪೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ರಾಯನಿರುವರೀತಿಯನ್ನೋಡಿ ಚಿತ್ತವಂತಿಳಿದು ಪ್ರರವಂ ಕುರಿತು ಶೀಘ್ರದಿಂ ಬರುವಂತೆ ಯತ್ನವು ಮಾಡಿ ರಾಯನಸಂಗಡಲೇ ಬರುವುದು. ನೀನು ನಮಗೂ ಸಖಿಯಾಗಿ ರಾಯನಿಗೆ ಪ್ರೇಮಪಾತ್ರಳಾಗಿರುವೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವಂ ನಿವಗೆ ನಿಯಮಿಸಿ ಧೇನೆಂದು ನುಡಿದು ನವರತ್ನಾಭರಣಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಲು ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಮಹಾವ್ರಸಾದವೆಂದು ಚರಣಗಳಿಗೆರಗಿ ಅವ್ವಣಿಯಂಗೊಂಡು, ರಾಣಿಯಹಸ್ತದಿಂ ಮಾಡಿರುವ ವದಾರ್ಥಂಗಳಂ ಜನರಿಂದತೆಗೆಯಿಸಿಕೊಂಡುಅಂದಳವನ್ನೇರಿರಾಯನಿದ್ದೆಡೆಗೆಬರುತ್ತಿರಲು, ರಾಯನುಮಂಜುವಾಣಿ ಬಂದುದಂಕೇಳಿ ಪರಮಸಂತೋಷಮಂಗೊಂಡು ಮಂಜುವಾಣಿಯಿರುವಗುಡಾರವುಪ್ರಗಲು, ನಿಜವದಂಗಳಿಗೆರಗಿದ ಮಂಜುವಾಣಿಯಕರವಂ ಪಿಡಿದೆತ್ತಿ ಆಲಿಂಗನಂಗೊಂಡುಭಾರಿಭಾರಿಗುಲ್ಲವುಪಿಡಿದು ಚುಂಬಿಸುತ್ತ, ಸುಗಂಧರಾಜ ಕುಮಾರನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವಂ, ರಾಣಿ ಗುಣವತಿಯ ಕುಶಲವಂ, ಮಣಿಮಂಜರಿ, ಚಂದ್ರಕೇತ ವೊದಲಾದಕಾಂತೆಯರಕ್ಷೇಮವಂ ಕೇಳುತ್ತಲಿರುವ ರಾಯನೊಡನೆ ಅನವರತಕುಶಲವಂ ಪೇಳುತ್ತ, ವನವಿಹಾರದಿಂದ್ಯದಯವ್ರಕೃಣವಾಗಿ ಕಾಂತೆಯರ ಮರದಿವರ್ತಮಗೆವಾದ ಸೇವಕಳಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿಬಂದುದು ಆಶ್ಚರ್ಯತೋರುತಲಿಧೆ, ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಯಸೊಬಗನ್ನೋಡಿಮಮತ ಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯೇ ವಿಹರಿಸುತ್ತರತ್ನವುರಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮನಬಾರದೇ ಇರುವದರಿಂ, ಪಟ್ಟದರಸಿವೊದಲಾದ ಕಾಂತೆಯರು ನಿಮ್ಮಾಗ ಮನವನ್ನೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಲಿರುವರು, ರಾಣಿಕಳು ಹಿದವದಾರ್ಥಗಳು ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿರುವುವೋ ? ಅಥವಾವನವದಾರ್ಥಗಳೇ ರುಚಿಸಿರುವುವೋ ? ಇವರಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ನಿಶ್ಚಯತೋರದೆ, ಎಲ್ಲವದಾರ್ಥಂಗಳಂ ಸನ್ನಹಿಸಿ, ಪಟ್ಟದರಸಿಯು ತಾನೇಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಯನ್ನಂ ಕಳುಹಿದಳೆಂದು, ವ್ಯಾಜಾಂತರಗಳಾಗಿ ಪೇಳುವ ಮಂ

ಜುವಾಣಿಯ ಚಮತ್ಕಾರನುಡಿಯಂಕೇಳಿ, ಪರಮಸಂತೋಷದಿಂದಿ
ರಾತ್ರಿಯೊಳಿಲ್ಲಿದು ಉದಯದೊಳ್ ವಟ್ಟಣವಂ ಕುರಿತು ಬರುವೆನೆಂ
ದೊಂದು ಮಾತಿನಿಂದಲೆ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗುತ್ತರವನ್ನಿತ್ತು, ರಾಣಿ
ಯು ಕಳುಹಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳಂ ಭುಂಜಿಸಿ, ಮುತ್ತುಗಳುಬಿಗಿದ ಬಳ
ಗುಡಾರದೊಳಿರುವರತ್ನ ಪರೈಂಕೆದಲ್ಲಿ ಮಂಜುವಾಣಿಯಂತ್ರಂಗಾರವಿಡಾ
ರಗಳಿಂದಸಂತೋಷವಡಿಸುತ, ಸಕಲಾಂತರಿವ್ರರವೃತ್ತಾಂತವಂಕೇಳುತ್ತ
ರಾತ್ರಿಯೊಳ್ ಸುಖನಿದ್ರೆಯಂಗೈದು, ನೋಯೋದಯವಾಗಲು ಸೇ
ನಾವತಿಯಂಕರೆದು, ಎಲೈವೀರನೇನನೆ, ರತ್ನಪುರವಂ ಕುರಿತು ಈದಿ
ನವೇಪ್ರಯಾಣವಂಗೈವೆನು, ಸಕಲನೈವೃವಂ ಜೇಟಿಯಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವ
ಸಮಸ್ತವಸ್ತುಗಳಂ ಸನ್ನಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದೆಂದಾಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಸೇ
ನಾವತಿಯು ಅದೇಮೇರಿಗೆ ಸಕಲಮ ಸನ್ನಹಿಸಿ ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ಕಾದಿರು
ತ್ತಿರಲು ರಾಯನು ಸ್ನಾನಭೋಜನಂಗಳಂ ಮಾಡಿ ನರ್ಮಸಚಿವನೊಡನೆ
ರಥವನೇರಿ ತೆರಳಬರುತ್ತಲ್ಲೊಳಿದು, ರಾತ್ರಿಯೊಳ್ ಮಂಜುವಾಣಿಯೊಡನೆ
ಸುಖದಿಂದಿರುತ ವಟ್ಟಣವಂ ಕುರಿತು ಬರುತ್ತಿರಲು, ವಟ್ಟದರಸಿಯೊಡ
ಗುಣವತಿಯು ರಾಯನುಬರುವುದಂಕೇಳಿ, ಮುತ್ರಿ ಸುಬುದ್ಧಿಯಂ ಕರೆ
ಯಿಸಿ ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ ರಾಯನು ಮೃಗಯಾವಿಡಾರವಂ ಮಾಡಿಕೊಂ
ಡು ಪುರವಂ ಕುರಿತು ಬರುವುದರಿಂದ ವಟ್ಟಣವೆಲ್ಲವು ಅಲಂಕೃತವಾ
ಗಲಿ. ನೀನು ಸಕಲ ಸೇನಾಸಮೇತನಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕರು ವರ್ತಕರು
ವೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ಜನಂಗಳಿಂದ ಕೈಗಾಣಿಕೆಗಳಂ ತೆಗೆಯಿಸಿಕೊಂ
ಡು ಪ್ರೋಗಿ ಇದಿಗೊಂಡು ಸಂಗಡಲೆ ಬರುವುದೆಂದು ಅವ್ವಡೆಂದುಂ
ಕೊಟ್ಟಂತೆ ವಟ್ಟಣವನ್ನಲಂಕರಿಸಿ ತಾನು ಸಕಲ ಸೇನಾಸಮೇತನಾಗಿ
ಸಾಮಾಜಿಕರು ವರ್ತಕರು ವೊದಲಾದ ಜನಂಗಳೊಡಗೊಂಡು ಕೈ
ಗಾಣಿಕೆಗಳಂ ತೆಗೆಯಿಸಿಕ್ಕೊಂಡು ಇದಿಗೊಂಡುಬಂದು ಕಂಡು ಸಂವಾ
ಗವೆರಗಿದ ಮಂತ್ರಿಯಂ ರಾಯನು ಕೈಪಿಡಿದು ರಥದೊಳಿಕ್ಕುಳ್ಳಿರಿ
ಸಿ, ಸಕಲವೃತ್ತಾಂತವಂ ಕೇಳುತ್ತ ಪರಮಸಂತೋಷದಿಂದ ಪುರಪ್ರವೇ
ಶವಂ ಮಾಡಿ, ರಾಜಬೀದಿಯೊಳ್ ಬರುತ ಕೆಲಬಲದೊಳ್ ಸುವಾ

ಸಿನಿಯರು ನಿಂತು ಪಡಿಸಿರುವ ಆರತಿಗಳ ತಟ್ಟೆಗಳು ನವರತ್ನಗಳಂತೆ
ಬುತ, ಪರಿಪರಿ ವಾದ್ಯಗಳಂತೆ ಮೊಳಗುತ್ತಿರಲು ರಾಜಮಂದಿರದ ಆಸ್ಥಾನ
ನದೋಳ್ಳಂತೆ ಸೇನಾಪತಿ ಮೊದಲಾದ ದನಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನಿತ್ತು,
ಅಂತಃಪುರವಶೈವ ರಾಯಂಗೆ ಮೈದರಸಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯು ರಾಜ
ಕಾಂತಯರಾದ ಮಣಿಮಂಜರಿ ಚಂದ್ರಕಳೆ ಕನಕಲತೆ ಕಮಲಿನಿ ಈ ನಾ
ಲ್ವರು ತುಗಿಯರಿದೊಡಗೂಡಿ, ವಜ್ರಕಲಶಗಳೊಳ್ ತುಂಬಿ ತಂದಿ
ರುವ ವನ್ನೀರುಗಳಿಂದ ಪಾದಂಗಳಂ ತೊಳೆದು, ನವರತ್ನಮಯಂಗಳಾದ
ಆರತಿಗಳಂ ಬೆಳಗಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವೆರಗಿ ನಿಂತಿರಲು ರಾಯನು ಸಂತೋಷ
ಪಿಂಡ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕುಶಲವಾ ಕೇಳಿ, ಮೈದರಸಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯು
ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂ ಮುತ್ತಿನ ಹಜಾರವಶೈವ ರತ್ನವರ್ಯಂಕದೋಳ್ಕುಳಿತು
ಕುಮಾರನಾದ ಸುಗುಂಧರಾಜನು ತಬ್ಬಿ ಮುದ್ದಾಡಿರವನಾಘ್ರಾಣಿಸಿ
ಅಂಕದೋಳ್ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ತಾನು ವನವಿಹಾರವನೂಡಿ ತಂದಿರುವ ಅಪ್ಪೊ
ರ್ದವಳಾದ ಹೆಬ್ಬುಲಿಯುಗರುಗಳಂ, ಸಿಂಹ, ಚಮರೀವೃಗಂಗಳ ಮೃ
ದುಚರ್ಮಗಳು, ಕರಾರಿಯ ಕೊನೆಗಳಂ, ಜರಿವ ಕಾಡುಹಂದಿಗಳ ಕೋ
ರೆಗಳಂ, ಮುದ್ದಾನೆಗಳ ಕುಂಭಸ್ಥಳದ ಅಣಿಮುತ್ತುಗಳಂ, ಕಾಡುಕೋ
ಣಗಳ ಕೊಂಬುಗಳಂ, ಗವಯಗಳಶೃಂಗಗಳಂ, ಕೌಸ್ತುಭದಂತೆ ಕಾಂ
ತಿಗಳೆನಿವ ನಾಗಫಣಾರತ್ನಗಳಂ, ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದ ಜಾತೀಯಂಗಳಾದ
ಫಲವಿಶೇಷಂಗಳಂ, ಚಮತ್ಕಾರಕರಂಗಳಾದ ಮೂಲಿಕೆಮುಡಿಗಳಂ, ಕ
ಸ್ತೂರಿಗಳಿಂದ ನಿಬಿಡವೂಗಿ ಫಲವಿಷಮಿಮಿಸುವ ವೃಗನಾಭಿಗಳಂ, ವನ
ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದರಿಸುವ ಕಾಡುಮನುಷ್ಯರ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಂ, ಸಮು
ದ್ರದೋಳ್ ಬೆಳೆಗಳಂ ಬೀಸಿ ಪಿಡಿತಂದಿರುವ ಜಲಮನುಷ್ಯರಂ, ಸಿಂಹ
ಶಿಶುಗಳಂ, ಆವೆಯಮರಿಗಳಂ, ಗಿಣಿ ನವಿಲು ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಮರಿಗಳಂ,
ರಥಂಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ಸಮನಾಗಿರುವ ಮಲೆಯ
ಹೋದಿ ಕಡವೆಗಳೊಡನಾ ತರಿಸಿ, ತನ್ನ ಬಾಹಕನ ವಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ
ಮೈದರಸಿಯ ಸಮಾಪ್ತವಾದೋಳ್ ಕುಮಾರಂಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕುಮಾರನ
ವಿಹಾರಂಗಳನ್ನೋಡಿ ನಲಿಯುತ, ಅತನ ಬೆಳವಳಿಗೆಯಿ ಕೂಡಿದ ವ

ಚ್ಛಿಸ್ಸಿಸಂದೊಡಗೂಡಿದ ಮೇಧಾವಿಶೇಷವಂ ಚಮತ್ಕಾರಕುಶಲತೆಯಂ
ತನ್ನ ಮನವೋಳ್ ಚನ್ನಾಗಿ ಪರಿಭಾವಿಸಿ, ಆಯುಷ್ಯಂತನಾದ ನಿಜ
ಕುಮಾರಂಗೆ ಸಕಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಸ್ತಿಯಾಗ ಬೇಕೆಂದು ವಾ
ತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಹರಸುತ, ಈತನು ಜ್ಞತ್ರಿಯ ಕುಮಾರನಾದರೂತ್ಲಾಘ್ವಂ
ಗಳಾದ, ಅಚಾರಗುಣನಡತೆ ವಿವೇಕ ವಿಶೇಷಗಳೆನ್ನೋಡಿ ಏಳನೇವರು
ಷದಲ್ಲಿಯೆ ಸಕಲಶಾಸ್ತ್ರ ಸತ್ಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯಸಾಧನ
ವಾದ ಉಪನಯನವ್ರಸ್ತವಂ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕಾರ್ಯವೆಂದು, ತನ್ನ
ಧರ್ಮವತ್ತಿಯಾದ ಗುಣವತಿಸಹಿತನಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದಬಳಿಕ ಕುಲಕ್ರಮಾ
ಗತರಾಗಿ ಆರ್ಷಪೌರುಷವಾಗಿ ಬುದಿರುವ ಸ್ಕಂಧತ್ರಯವಂಕೋಲಂಕ
ಷವಾಗಿತಿಳಿದಿರುವ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಕರಂ, ಪ್ರರೋಹಿತನಾದ ವೇದವಿಕ್ರು
ತನಂಕರೆಯಿಸಿ, ಅಶೀತಿದೋಷಂಗಳಾದ ರಹಿತಮಾಗಿ, ಬಹುಬಲಯುತ
ಮಾಗಿರುವ ಒಂದು ಶುಭಲಗ್ನವು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಸುಬುದ್ಧಿಮೊದಲಾದ ಮಂ
ತ್ರವರ್ಗಗಳಂ ಕರೆಯಿಸಿ ಶುಭಸ್ಯಶೀಘ್ರಂ ಎಂಬ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಪು
ತ್ರನಾದ ಸುಗುಂಧರಾಜಕುಮಾರನ ಉಪನಯನಮಾಡೋತ್ಸವದ ಕಾರ್ಯ
ವಂ ನಿರೂಪಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತಂಗಳಾದ ಸಕಲಸಾಮಗ್ರಿಗಳಂ
ಸನ್ನಹಿಸುವುದೆಂದು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಮಾಡಿಸಿ, ತನ್ನ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನಾರ್ಥ
ಮಾಗಿ ಎದ್ದು ಬರುತ್ತಿರಲು ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ ಸುಬುದ್ಧಿಮೊದಲಾದ ಸಾ
ಮಾಜಕರು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಪ್ರವರದೋಳ್ ರಾಜಬೀದಿ ದೇವಾಲಯ
ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತವ್ರದೇಶಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪುಷ್ಪನಿರಾಜಗಳಿಂದ ಚ
ಪ್ಪರ ಮೇಲುಕೆಚ್ಚುಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ, ನವರತ್ನಗಳ ಕುಚ್ಚುಗಳಿಂದಲು
ನಾನಾಬಗೆಯಾದ ಲತೆಗಳಿಂದಲು ಅಲಂಕಾರವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ದೇಹಾಂತರಂ
ಗಳಿಂದ ಬರುವ ಬಂಧುರಾಯರುಗಳ ಸಮೂಹವಂ ತರತರಮಾಗಿ ಕರೆತ
ರಿಸಿ ಅವರವರ ಮರ್ಯಾದಾನುಸಾರದಿ ಬಿಡದಿಬಿಡಾರಂಗಳಂ ಬಿಡಿಸಿ ಇಂ
ತುಮಲ್ಲದೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮುಂತಾದ ಸಮಸ್ತಜನಂಗಳಂ ಕರೆತರಿಸಿ,
ಶಾಸ್ತ್ರೋಪಯುಕ್ತಮಾದ ಸಕಲಸಂಭಾರವಂ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ, ಮಹಾ
ರಾಯನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಸಕಲಸಾಮಗ್ರಿಗಳು

ಸನ್ನದ್ಧಮಾಗಿರುವುದು ಶುಭವಾದ ಮುಹೂರ್ತದೊಳ್ ದೇವತಾಪ್ರ
ಸ್ತವಂಜಳಿಯಿಸಿ ಮುತ್ತಿನಹನೆಗೆ ಕುಮಾರಸಹಿತರಾಗಿರಾಜವಂಜತಿಗೆ
ಳೇರ್ವರೂ ದಯೆಮಾಡಿಸಿ ಶುಭಲಗ್ನವಂತ್ರಗುಮಾಡಿಸಿ, ನಮಗಳಿಗೆ ನಾ
ತ್ರಾನಂದವಂಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸಲಾಮಾತುಕಳು ವಾಯನು
ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂ ಭೇರೀಮೃದಂಗ ಘಕ್ಕಾ ಕಾಹಳೇ ರಘುರಘು
ರ ವೀಣಾ ವೇಣು ತಾಳ ಶ್ರುತಿ ಮೌರಿ ತುತ್ತೂರಿ ನಗಾರಿ ದವಣ
ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರಸಾದ್ಯ ಮೊದಲಾದವ್ರಗಳ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ನಭಸ್ಥಲವು
ಭೋಂಕೆರಿಸುತ್ತಿರಲು, ಕುಮಾರಸಹಿತನಾಗಿ ಎಣ್ಣೆಯರಸಿನಹ ಕೊ
ಡಿ, ಮಂಗಳಸ್ನಾನವಂಮಾಡಿ, ದಿವ್ಯಾಂಬರಗಳನ್ನುಟ್ಟು ಸರ್ವಾಲಂಕಾರ
ಭೂಷಿತನಾಗಿ, ಕುಮಾರಂಗೆ ನವರತ್ನಾಭರಣಂಗಳೆಂ ತೊಡಿಸಿ, ಬ್ರಹ್ಮ
ಕಂಕಣವಂ ಕಟ್ಟಿ, ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜಯೈಭವದಿಂದ ವೃತ್ರನಂ ಕೈಪಿಡಿ
ದು, ಶುಭಸೂಚಕಗಳಾದ ಶಕುನ ಮನೋಜಯಗಳಿಂದೊಪ್ಪಗೂಡಿ,
ಛತ್ರ ಚಾಮರ ವ್ಯಜನ ಸೂರ್ಯಪಾನ ಉಮಾಗರಿ ಕಾಳಂಜಿ ವೀಳ್ಯ
ದರ್ಪಣ ವನ್ನೀರು ಪಾನೀಯಂಗಳೆಂ ತುಂಬಿದ ಕುಚಾಮಿಗಳೆಂ ಪಿಡಿದಿರು
ವ ಸೇವಕದನಂಗಳೆಂ ಮಂತ್ರಿಯ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಸುಮಾ
ಸಿನಿಯರು ಬಂಧುಜನರ ಸಮೇತನಾಗಿ ನಿರಾಜಿಯ ನಡೆಮುಡಿಯಮೇಲೆ
ಸಮಸ್ತ ಮಂಗಳದ್ರವ್ಯಂಗಳೆಂ ಮುಂದುಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಾಜಗುಣವತಿ
ಯೊಡನೆ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಅಡಿಗಳನಿಡುತ ಕುಮಾರನಂ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಪರಮ
ಸಂತೋಷದಿಂ ಬರುತ ಸೌಂದರ್ಯವಿಲಾಸವೆಂಬ ಮಣಿಮಯವಾದ ಉ
ಬ್ಬಚವ್ವರದ ತೊಟ್ಟಿಯೊಳ್ ಇಂಪ್ರಸಭೆಯಂ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಮುತ್ತಿ
ನ ಹನೆಯೊಳ್ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿಬಂದು ನಿಂದು ಸುಭಾಷ್ಮಜೆ ನಾಂದೀ
ಗ್ರಹಯಜ್ಞಂಗಳೆಂ ಯಥಾಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಮಂಗಳಾಪ ಕೊಂ
ಕೊಡಿ, ಉಪನಯನ ಮುಹೂರ್ತವಂ ಪೇಳಿ, ಫಲವಂಕೊಡುವ ಶುಭಸ
ಮಯದೊಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಧಾರಣ
ಪುರಸ್ಕರಮಾಗಿ ಗಾಯತ್ರೀಮಂತ್ರೋಪದೇಶವಂ ದ್ವಿಜವರಗುರುವು
ರೋಹಿತ ಸಮೇತನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಸರ್ವರಿಗೂ ನವರತ್ನಹಾರ ಸಿಂಹಕಟ್ಟ

ಕೆ ಕುಂಡಲ ದುಕ್ಕೂಲ ವಸ್ತ್ರ ಪೀತಾಂಬರ ಮೊದಲಾದುದಂ ಫಲವೀಳ್ವ
 ಸುತಮಾಗಿಕ್ರಮದಿಂಕೊಡಿಸಿ, ಆರತಿ ಆಶೀರ್ವಾದವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಸಂಭ್ರ
 ಮದಿಂ ಉಪನಯನ ಮಹೋತ್ಸವವಂಬೆಳೆಯಿಸಿ ಸಾಗರಾಂಗತಮಾದ
 ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಮಸ್ತ ದನಗಳಿಗೂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಸಮಾರಾಧನೆ
 ಯುಮಾಡಿಸಿ, ತಾನು ಸಮಸ್ತ ಬಂಧು ಪ್ರೇತ್ರಮಿತ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ಸಹಿತ
 ನಾಗಿ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಭಟ್ಟಭೋಜ್ಯಂಗಳ ಸಾರೋಗಣೆಯಂ ಗೈದು
 ಸುಖದಿಂದಿರುತ, ಬಂದಾನೊಂದು ಶುಭವಿಸದೋಳ್ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರ
 ನಂಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಂ ಕರೆತರಿಸಿ ವ್ರತನಾದ ಸುಗಂಧರಾಯಂಗೆಧನು
 ವೇದ ಮೊದಲಾದ ವೇದಂಗಳಂ, ವ್ಯಾಕರಣ ಮೊದಲಾದ ವೇದಾಂಗಗ
 ಳಂ ವಿದಾನ ಪ್ರೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನವಂ ಗೈಯಿಸಿ ಜಿತವಾಗಿ ಪೇಳ
 ಸಿ ನಾವು ಕರೆದು ಕೀಳಿದಾಗ ನಕುಲ ವಿದ್ಯಾವರೀಕ್ಷೆಯಂ ಕೊಡಿಸಿ ನೀ
 ನು ಸಪ್ತಾಂಗವಂ ಪವೆಯುವದೆಂದು ಗುರಿಕಾರನ ಮುಂದೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ
 ಕಳುಹಿ ಆನಂದದಿಂದಿರುತ, ಮನ್ಮಥನ ಸಮಾನನಾದ ಕುಮಾರನ ಪ್ರೊಪಿ
 ನೀವಲೂ, ಸುಮರ್ಣಲತೆಗಳಂತಿರುವ ಕಾಂತಯರ ಭೋಗಂಗಳಿಂದಲೂ,
 ಸುಸರನ ಭರಿತಮಾವ ರಾಗರಚನೆಯಿಂದಲೂ, ಕಿವಿಗಿಂಪಾಗಿ ಪಾಪಂಗಳಂ
 ಪರಿಹರಿಸಿ ಅಪಾರ್ಥವಂಕೊಡುವ, ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರರಾಣಮೊದಲಾದ
 ಸತ್ಕಥಾಶ್ರವಣಿಂದಲೂ, ರಾತ್ರಿ ಹಗಲುಗಳಂ ನಿಮಿಷದಂತೆಮಾಡುವ
 ರಸಿಕನರ ಚಾತು ಚಮತ್ಕಾರ ಮತನರಚನಾ ವಿನೋದ ಸರಸಸಲ್ಲಾ
 ವಂಗಳಿಂದಲೂ, ಚತುಸ್ಪಷ್ಟಿ ತಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವತಂತ್ರರಾದ ದೇಶ
 ವಿದೇಶೀಯ ವಿದ್ವಜ್ಜನುಗಳ ಪ್ರಸಂಗಸಂಗತಿಗಳಿಂದಲೂ, ದೇಶಕೋ
 ಶಂಗಳೋಳ್ ನಡೆವ ರಾಜಕಾರ್ಯಂಗಳ ವಿಚಾರಂಗಳಿಂದಲೂ ಸದಾಸಂ
 ತುಷ್ಟನಾಗಿ ಸುಖಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದೊಳಿರಲು. ಬಂದಾನೊಂದುದಿನ ಚತು
 ಸ್ಪಷ್ಟಿ ಕಲಾ ವಿಕೀರ್ಣಂಗಳಂ ತಿಳಿದ ದೇಶದೇಶಾಂತರಂಗಳಂ ಬಂದಿರು
 ವ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳಿಂದ ಮಂಡಿತವಾಗಿ ಸಭಾಸಪ್ತಾಂಗದಿಂಕೊಡಿ ಬೃಹ
 ಸ್ಪತಿಮಂಡಾದ ದೇವಪ್ರೂಜ್ಯರಿಂ ನಿಬಿಡಿತಮಾದಂ ಪ್ರಸಭೆಯಂತಿರಸ್ತ
 ರಸುಪ ಸ್ಪಷ್ಟನೋಳ್ ನಕುಲ ಸುಮಾರಿರಿಂದ ಸಹಿತನಾಗಿ, ವಿದ್ಯಾಧ

ರರಿಂದ ವರಿವೃತ್ತನಾದ ಕುಚೇರನಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಯನನ
 ವಿಶವವಂ ಕುರಿತು ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ಬುದ್ಧಿ, ಎಲೈ ಮಹಾರಾಜನೇ ನಿ
 ನ್ನು ಅವ್ವಣೆಯಮೇರೆಗೆ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ ಸಕಲವೇದವೇದಾಂ
 ಗಂಗಳು ಮೊದಲಾದ ಚತುಷ್ಪಟ್ಟ ವಿದ್ಯೆಗಳಂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಸಾಂಗ
 ವಾಗಿ ಕಳಿಸಿ ಇದೇನೆ, ಈ ವಿದ್ಯಾಂಸರುಗಳಿಂದ ಸಹಿತನಾಗಿ ಕುಮಾರನ
 ವಿದ್ಯಾವರೀಕ್ಷೆಯು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಏನನವೇ ಶುಭವಿಸವಾ
 ಗಿರುವುದೆಂದು ವಿಚ್ಛಾ ವನೆಯುಂ ಗೈವನಂತರ ರಾಯನು ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನಂ
 ಸಮೀಪದೊಳ್ಳುಳ್ಳುರಿಸಿ ಹವಿವೈದುವರಾಕ್ಷಂಗಳಂತುಂಬಿ ಸಕಲಕಲಾ
 ಸಂಪನ್ನನಾಗಿ ದೋಷಕಲಾಸಂಪನ್ನನಾದ ಶರತ್ಕಾಲದ ವ್ರೂಣಚಂಪ್ರ
 ನಂತೆವಿರಾಜಿಸುವ ತನುಜನು ಕರೆಮಿಸಲು ಆ ಸಕಲಕಲಾ ಕೌಶಲನಾದ
 ಕುಮಾರನು ನೀತಿಮುತನುಂಬ ಗುರಿಕಾರನೊಡಗೂಡಿ ಬುದ್ಧಿ, ರಾಯನಾ
 ಸ್ಥಾನಮಂ ಪ್ರೊಕ್ಕು ಭಯಭಕ್ತಿ ವಿನಯಗಳಿಂದ ತಲೆವಾಗಿ ಕೈಗಟ್ಟಿ ತ
 ನುಬಾಗಿ ಬರುವವಂ ಸಭಾಜನಂಗಳೆಲ್ಲರು ಕಂಡು ರಭಗ್ಗನೆ ಎದ್ದು ಮ
 ಯಾದೆಯಿಂದ ನಿಂತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನು ರಾ
 ಯಂಗೆ ಪಾಷ್ಠಾಂಗವ್ರವಾಣಮಂ ಗೈದು ಅಶೀರ್ವಾದಮಂ ಕೈಕೊಂಡು
 ರಾಯನಾಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಕೆಲದೋಳ್ಳುಳ್ಳುರಲು, ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು
 ಎದ್ದು ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ ಚತುಷ್ಪಟ್ಟ ವಿದ್ಯಾಕುಶ
 ಲರಾದ ವಿದ್ಯಾಂಸರುಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೊಂದೊಂದು ವಿ
 ದ್ಯೆಯಂ ಪರೀಕ್ಷೆಯಂ ಮಾಡುವಂತೆ ಅವ್ವಣೆಯಂ ದಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು
 ಬಿನ್ನವಿಸಲು, ರಾಯನು ಆ ಮಾತಂಕೇಳಿ ವಿದ್ಯಾಂಸರಸಮೂಹವಂನೋ
 ಡಿ, ಎಲೈ ವಿಬುಧ ಶಿರೋಮುಖಗಳಿಗಾ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ
 ಯಾವ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸವಿರುವುದೋ ಆಯಾ
 ಯ ವಿದ್ಯಾಂಸರು ಆಯಾಯ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನಂ
 ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಲು, ಆ ವಿದ್ಯಾಂಸರು ರಾಯನ ಅವ್ವಣೆ
 ಮೇರಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸುತಿದ್ದರು. ಅದೆಂತೆಂದರೆ ಸಕಲವೇದ ವೇದಾಂಗ
 ಇತಿಹಾಸ ಆಗಮ ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಕಾವ್ಯ ಅಲಂಕಾರ ನಾಟಕ ಗಾನಕವಿ

ತೃಪ್ತ, ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರ ದ್ಯೂತನೈವೃಣ್ಯ ದೇಶಭಾಷಾಜ್ಞಾನ ಲಿಖಿತರ್ಮ
ವಾಚಕಸಮಸ್ತಾವಧಾನಂಗಳು ಸ್ವರಶಾಸ್ತ್ರ ಶಕುನಸಾಮುದ್ರಿಕ ರತ್ನ
ಪರಿಕ್ಷಾಸ್ವರ್ಮಪರಿಕ್ಷಾ, ಅಶ್ವಲಕ್ಷಣ ಗದಶಾಸ್ತ್ರ ಮಲ್ಲವಿದ್ಯಾ ಪಾಕಕ
ರ್ಮ ದಶದೋಹಳಗಂಧವಾದಧಾತುವಾದಖನಿವಾದ ರಸವಾದ ಅಗ್ನಿಸ್ತಂ
ಭ, ಜಲಸ್ತಂಭ ಖಡ್ಗಸ್ತಂಭ ವಾಯುಸ್ತಂಭ ವಶ್ಯಆಕರ್ಷಣ ಮೋಹನ
ವಿದ್ಯೇಜಣ ಉಚ್ಚಾಟನ ಮಾರಣ ಕಾಲಮಂಚನ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಪಾಶುಪಾಲ್ಯ
ಕೃಷಿ ಲಸವಕರ್ಮ ಲಾವಯುದ್ಧ ಕೌಶಲ್ಯ ಮೃಗಯಾ ರತಿಕೌಶಲ್ಯ
ದ್ಯೂತಕರಣೀಅದೃಶ್ಯಕರಣೀಚಿತ್ರ, ಲೋದಪಾವಾಣ ಮೃದ್ಧಾರುವೇ
ಣು ಚರ್ಮಾಂಬರ ಕ್ರಿಯಾದಿ ಚೋರಕರ್ಮ ಮಂತ್ರಸಿದ್ಧಿ ಔಷಧಸಿ
ದ್ಧಿ ಸ್ವರವಂಚನ ದೃಷ್ಟಿ ವಂಚನ ಅಂಜನ ಜಲವ್ಯವನ ವಾಕ್ಸಿದ್ಧಿ, ಘ
ಟಕಾ ಸಿದ್ಧಿ ಪಾದುಕಾಸಿದ್ಧಿ ಇಂದ್ರಜಾಲ ಮಹೇಂದ್ರಜಾಲ, ಇಂತೆಂಬ
ಚತುಷ್ಪದ್ಯವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಮುಖ್ಯಾಶಯವನ್ನೇ ಪಿಡಿದು
ಕೇಳಲು, ಆ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯಾದ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಆಯಾಯವಿದ್ಯೆಗಳ
ಸೂಕ್ಷ್ಮನುರ್ಮಗಳಂ ತಿಳಿದು ವಿವರಿಸಲು, ಆ ವಿದ್ಯಾಂಸರುಗಳು ಕು
ಮಾರನ ವಿದ್ಯಾಶಕ್ತಿಯನೋಡಿ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯವಂ ಪಟ್ಟು, ಮತ್ತೊಂದು
ಘಟಮಾದ ಇಂದ್ರಜಾಲವಂತಿಳಿದ ಪ್ರರುಷನು ಅನೇಕಂಗಳಾದ ಘೋ
ರಸರ್ವಂಗಳನ್ನು ವಿವಿಧಸಿಂಹಂಗಳನ್ನು ಮಾಯೆಯಿಂದ ಕಲ್ಪಿಸಲು ರಾಜ
ಕುಮಾರನು ತನ್ನ ಪ್ರತಿಮಾಯಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಗರುಡಶರಭಂಗಳಂಕಲ್ಪಿ
ಸಿ ಆ ಹುಣ್ಣಿಮೋಳೆ ಆ ಸರ್ವ ಸಿಂಹಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಲು, ಮತ್ತೋ
ರ್ವವಶ್ಯವಂ ತಿಳಿದ ಪ್ರರುಷನು ಉಗ್ರವಾದ ವ್ಯಾಘ್ರವಂ ವಶ್ಯವಾಗಿ
ಹಿಡಿಯಲು, ಸುಗಂಧರಾಯನು ಆ ವ್ಯಾಘ್ರದಿಂದ ಅವನನ್ನೇ ಪಿಡಿಯಿಸಿ
ಕಡಿಯಿಸಲು, ಅಂಜನಗಾರನು ಅಂಜನದಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ತಾನು ಕಾಣ
ದಂತೆ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು, ಈ ರಾಜಕುಮಾರನು ಪ್ರತ್ಯಂ
ಜನದಿಂದ ಆತನಂ ಪಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದುದಂ ಕಂಡು, ಜಟಾಧಾರಿಯಾದ ವರ
ಮಹಂಸನು ಲೋಹಗಳಂ ಸುವರ್ಣಾದಿಗಳಾಗಿಮಾಡಿ ತೋರಿಸಲು, ಮ
ಹಾ ರಾಜಕುಮಾರನು ಪ್ರತಿವಾದದಿಂದ ಅವೆಲ್ಲವಂ ತಿರುಗಿ ಲೋಹಂ

ಳಾಗಿರಬಹುದು, ಅಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾಶಾಲಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಜಿತರಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರವಂ
ಗೈಯಲು, ಆಗ ಆ ಸುಚರಿತ್ರಮಹಾರಾಯನು ತನ್ನ ಕುಮಾರನಾದ
ಸುಗಂಧರಾಜನಂ ಆಲಿಂಗನವಂಮಾಡಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಹರಸಿ ಸಕಲ
ಸುಭಾಷನರಂ ಮನ್ನಿಸಿ ಕಳುಹಿ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಉ
ಪಾಧ್ಯಾಯನೆ ನಿನಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನೆಂಬ ಹೆಸರು ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿರುವು
ದೆಂದು ವೇಳಿ, ಸಪ್ತಾಂಗವಂ ಕೊಟ್ಟು ಮನ್ನಿಸಿ ಕಳುಹಿ, ಕುಮಾರನ
ಹಿತನಾಗಿ ಅಂತಃಪುರಮಂ ಪ್ರೋಕ್ಷು ವಟ್ಟ ದ ರಾಣಿಸಹಿತರಾದ ನಿಜ
ಶಾಂತೆಯರೊಡನೆ ಕುಮಾರನ ವಿದ್ಯಾಸಾಮರ್ಥ್ಯವಂ ವೇಳಿ, ವಿದ್ಯಾಸಂ
ಪೂರ್ತಿಯಾದ ಬಳಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ರತಸಮಾವರ್ತನೆಯಂ ಸೂತ್ರಾ
ನುಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರರೋಹಿತವೊದಲಾದ ವಿದ್ವಜ್ಜನರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಬಳಿ
ಯಿಸಿ, ಉತ್ತಮವಾದ ಮತ್ತೊಂದುದಿನದೊಳ್ ರಾಯನುತನ್ನಪುತ್ರಂ
ಗೆ ವಿವಾಹಾರ್ಥವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿ ಮಂತ್ರಿಯಂ ಕರೆದೊಪ್ಪಿ ಎಲೈ ಸುಬು
ದ್ಧಿಯೆ ನಮ್ಮ ಕುಮಾರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜಂಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಕನ್ಯಾ
ರತ್ನವಂ ಕುಲೀನರಾದ ಅರಸುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸುವನಾಗು ಶೀಘ್ರದಿಂ
ವಿವಾಹವಂಮಾಡಿ ನಾವು ಸತಿವತಿಗಳೀವರು ನೇತ್ರಾನಂದವಂ ಅನು
ಭವಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸಿರುವೆವೆಂದು ವೇಳಲು, ಮಂತ್ರಿಯು ಮಹಾ
ವ್ರಸಾದವೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸಿ ನಿಲ್ಲಲು, ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜಕು
ಮಾರನು ಎದ್ದು ತಂದೆಯ ಅಡಿಪಾವರೆಗಳಿಗೆರಗಿ ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೆ, ನಾನು
ಸಾಧಾರಣಜನರಂತೆ ಈಗರೇವಿವಾಹವಂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಚ್ಛಿಸುವನ
ಲ್ಲ ನನ್ನ ಭುಜಬಲದಿಂದ ಸಕಲದೇಶಂಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ ಭೂವಾಲರಂ ಜಯಿಸಿ
ಕಪ್ಪೆಗಳಂ ಗ್ರಹಿಸಿದನಂತರದಲ್ಲಿ ಅವ್ವಣೆಯಾದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇ
ನೆ, ದಿಗ್ವಿಜಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಈಗ ಅವ್ವಣೆಯಂ ದಯಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು,
ಪ್ರಣಾಮವಂಗೈದಕುಮಾರನುನೋಡಿ ಮನಮೋಳ್ ಎಂದಿಗೂ ನನ್ನ
ವಚನವಂ ನೇದವಾಕ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿದು ನಡೆಯುವ ವಿವೇಕಶಾಲಿಯಾದ
ಕುಮಾರಂಗೆ ಈ ವರಿಯೋಚನತೋರಿದುದು ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ, ಇದಂ
ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಲಿರುವರಾಯನಂ ಕುರಿತು ಮಂತ್ರಿಯಾ

ದ ಸುಬುದ್ಧಿಯು ಎಲೈ ಮಹಾರಾಜನೇನಿನ್ನು ಕುಮಾರನು ದೇವಿಯ ವ
 ರಪ್ರತ್ನನಲ್ಲವೆ, ಮತ್ತು ಅದಿರಕ್ಕೆಯಾದ ದೇವಿಯು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ
 ಅನುಗ್ರಹಿಸಿರುವ ವರಿಯು ನೆನೆದು ಆ ದೇವಿಯು ಪೂಜಾಧ್ಯಾನಗಳಿಂ
 ದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಗೊಳಿಸಿ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯು ಗೈದು, ಆ ಜಗದ್ವ್ಯನನಿಯು
 ಕರುಣಿಸಿದ ಉಪನಿಷದ್ರೂಪಂಗಳಾದ ವಚನಂಗಳಂ ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ
 ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷದಿಂ ಕಾರ್ಯವಂ ನಡೆಯಿಸುವದು ಉಚಿತವೆಂ
 ದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದ ಅನಾತ್ಮನ ವಚನವಂ ಕೇಳಿ ವಿಹಿತವೆಂದರಿತು
 ಕುಮಾರನಂ ಕರೆದು ನಾಳೆ ಶುಭಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ದಿಗ್ವಿಜಯಾರ್ಥವಾಗಿ
 ಅವ್ವಡೆಯಂ ಕೊಡುವೆನೆಂದು ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿ ರತ್ನ ಖಚಿತಮಾದ ಯುವ
 ರಾಜಭವನವಂ ಕುರಿತು ಕಳುಹಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯ ವ್ರಕ್ತೆ
 ತೋವಯುಕ್ತಮಾದ ವಚನ ಸಂವರ್ಧ್ಯವಂ ಶ್ಲಾಘಿಸುತ ಆತನಿಗೆ
 ಸಮ್ಪೂರ್ಣವಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿ, ಅಂತಃಪುರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಈ
 ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಗುಣವತಿಯೊಡನೆ ನಿರೂಪಿಸುತ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದ
 ಸಂಬಲ್ಲಿಗೆಗವ್ಯ || ಕುಂಡಲಿಕೆಯುಂಡ ವರಶು ವೃಂಡರೀಕಭವಾಖಂ
 ಡಲಪ್ರಮುಖನಿಖಿಸುರವರ ವರಿಭವವರಿಣತವ್ರಚಂಡಬಲ ಚೂಡಮುಂ
 ಡ ಖಂಡನವಿವ್ರಣಕೋದಂಡಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾಡಂಡ ವರಿ
 ಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾ ಕಬಾಹ್ಲವೀಕ್ಷಣ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನ ಭೂಮಂಡ
 ಲಾಧಿವತ್ಸ ಸತ್ಯವ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾವಾಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಸರ್ವಂಕಷ ಚಕು
 ರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾ ನಿನ್ಸರಾಯ ನಿರ್ಮಾಣಧಾರಯ ಘಟಕಾ ಶತ
 ಗ್ರಂಥ ದಿನದಿನ ಪ್ರಬಂಧನಿಬಂಧನಧುರಂಧರತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತ್ರಾತ್ರೇ
 ಯಸಗೋತ್ರಾಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರ ಸುಚರಿತ್ರ ಚಾಮರಾಜ ಮಹಾರಾಜ
 ಪ್ರತ್ನನರವತಿ ಬಿರುವ ಮಹೀಶೂರ ಪುರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾ
 ಜಪಡೆಯರವರಿಂದ ರಸಿಕ ಜನಾನಂದಕರಮಾದ ವಿರಚಿತಮಾಗಿ ಸೌಗಂಧಿ
 ಕಾವರಿಣಯವೆಂಬ ನವೀನ ಕೃತಿಯೋಳ್ ಸುಗಂದರಾಜಕುಮಾರುಗೆ ಅ
 ನ್ನಪ್ರಾಶನಮೊದಲಾಗಿ ವಿದ್ಯಾವರೀಕ್ಷಾ ಕಥನಮುಂತಾದುದಂ ಬಣ್ಣಿಸಿ
 ರುವುದನೇ ಆಶ್ವಾಸ ನಿರೂಪಣಂ ಮಂಗಳಮಸ್ತು.

ಕು ಭ ಮ ನ್ತು.

ಅ ರ ನೇ ಆ ಶ್ವಾ ಸ ಪ್ರಾ ರಂ ಭ.

ನುಚರಿತ,ಮಹಾರಾಯಂಗೆ ದೇವಿಯು ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗಿಸುಗಂಧರಾ
ಜಕುಮಾರನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದು.

— ಶ್ರೀ ಚಾಂಪುಂಡಿಕಾಂಬಾಯೈನಮಃ —

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಸುಚರಿತ ಮಹಾರಾಯನು ಶುಚಿಭೂತನಾಗಿ ತನ್ನ
ಇಷ್ಟ ದೇವತೆಯಾದ ಅನಿಶಕ್ತಿಯಾದ ವರದೇವತೆಯಂಥಾ ನಿನ್ನೆಲೆಗೆ
ಶ್ರೀ ಅನಿಶಕ್ತಿಯು ಸಕಲಜನರುಗಳ ಹೃದಯದಲ್ಲಿರುವಳಾದಕಾರಣತನ್ನ
ನಿಜಬಕ್ತನಾದ ಕುಮಾರನ ದೃಢಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚು ಮೊದಲು ತಾನು ವರನಂ
ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿಬಂದು ನಿಲ್ಲಲು, ಆಗ ರಾಯನು
ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಗೈದು ವೇದಮಂತ್ರಯುಕ್ತನಾದ ಸ್ತುತಿಗ
ಳಿಂದ ದೇವಿಯಂ ಸ್ತುತಿಸಲು, ಇವ್ವ ದೇವತೆಯಾದ ಅನಿಶಕ್ತಿಯು ಭಕ್ತ
ಶಿರೋಮಣಿಯಾದ ರಾಯನ ಸ್ತುತಿಗಳಿಂದ ಆನಂದಭರಿತಳಾಗಿ, ಎಲೈ
ಕುಮಾರನೇ ನನ್ನಂ ನೀನು ನನದ ಕಾರಣವೇನು? ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ
ಸಲು, ರಾಯನು ಆ ವಾಕ್ಯವಂಕೇಳಿ ಎಲೈ ಲೋಕಮಾತೆಯಾದ ಜಗದೀ
ಶ್ವರಿಯೇ ಸಕಲಚರಾಚರ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಯಾಮಿ ಸ್ವರೂಪಿಣಿಯಾದ
ನೀನು ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿರುವವರಿಯಂ ಅರಿಯದಂತೆ ಅವ್ವಣೆಯಂ
ಕೊಡುತ್ತಲಿದ್ದೀಯೆ? ಆದಾಗ್ಯೂ ಅಲ್ಪಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ನಾನು ನನ್ನ
ಹೃದಯದಲ್ಲಿರುವ ಅರ್ಥವಂ ಬಿನ್ನೈಸುತ್ತಲಿಲ್ಲೇನೆ. ನಿನ್ನ ವರಪ್ರಸಾ
ದೋದ್ಭವನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಲೋಸುಗ
ನಾನು ಉದ್ಯುಕ್ತನಾಗಲು, ಆ ಕುಮಾರನು ದೇಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಆಯೊ
ಯ ದೇಶಗಳ ರೀತಿಗಳನ್ನು ವೇಷ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ಅನಂತ
ಮಾದ ಕೌತುಕಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕು, ಇದಲ್ಲದೆ ಮಲತಿರುವ ರಾಯ
ರುಗಳ ಸಂಗಡ ಯುದ್ಧಗಳಂ ಮಾಡಿ ಜಯಶೀಲನಾಗಬೇಕೆಂದು ದಡವಂ

ಮಾಡುತಲಿಧಾನೆ ಆಮದರಿಂದ ಬಹುಕಾಲವಿಂ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ನನಗೆ ನಿನ್ನ ವರದಿಂವು ಟ್ಟಿದ ಒಬ್ಬ ಮಗನು ಬಿಟ್ಟು ದುವತಿಗಳಾದ ನಾವೀರ್ವರೂ ಇರಲಾರೆವು, ಇದಲ್ಲದೆ ಆತನು ಬಾಲಕನು ಅತೀಕ ಸತ್ವಸಾಹಸಗಳುಳ್ಳ ರಾಯರುಗಳು ಇರುವರು. ಅವರುಗಳಂ ಜಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಬಾಲಕನಿಗೆ ಶಕ್ತಿಸಾಲದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಭಯಪಡುತಲಿಧೇನೆ, ಈ ಭಯವಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಕುಮಾರನಂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ನಿನ್ನ ಧೀನವೆಂದು ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವಿಗೆ ಅತಿಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಗದಗದ ಸ್ವರದಿಂದ ಬಿನ್ನೈಸಲು, ಆ ಜಗದ್ವಂದ್ಯಳಾದ ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡಿಕಾದೇವಿಯು ಮುಗುಳುನಗೆಯಿಂದ ರಾಯನಂ ಕುರಿತು ಒಂದಾನೊಂದು ಮೃದುವಾದ ನುಡಿಯಿಂದ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದಳು, ಎಲೈ ರಾಜಶಿರೋಮಣಿಯೇ ನೀನು ಏನುಕಾರಣ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಲಿದ್ದೀಯೆ! ಆ ಕುಮಾರನು ಬಹುಪ್ರಣ್ಯಾಶಾಲಿಯು ಆಯುಷ್ಯಂತನು ಮಹಾಪ್ರಭಾವ ಉಳ್ಳವನು ದೇವತೆಗಳಿಂದಲು ಅಶಕ್ಯಂಗಳಾದ ಬಹುಶಾಯಂಗಳು ಆತನಿಂದ ಅಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಆತನು ಈ ಹಠವಂಹಿಡಿ ವಿರುವುದು ಆತನ ಸ್ವಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲ, ಆತನಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಂ ಮಾಡಿರುವಳು ನಾನೇ ಆದ್ದರಿಂದ ಆತನು ನಿನ್ನೊಡನೆ ಛಲವಂತೊಟ್ಟು ಈಗಲೇ ಅವ್ವಣೆಯಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತಲಿದ್ದಾನೆ, ಆತನಿಗೆ ಸಕಲ ದಿಗ್ವಿಜಯಂಗಳಂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧಕುಕುಣಳಾಗಿ ನಾನಿರುವಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಚಿಂತೆಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ, ನೀನು ಅಮೃತಸಿದ್ಧಿಯೋಗನಹಿತವಾದ ಸುಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಶುಚಿಭೂತನಾಗಿ ನೊಡಲು ನಿನ್ನ ವನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ತವಸ್ವಿಯೆಂದುವದೇಶಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ನವಾಕ್ಷರೀ ಮಹಾಮಂತ್ರವಂ ಕುಮಾರಂಗೆ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡು, ಆತನು ಅಕ್ಷರಲಕ್ಷವ್ರಶ್ಚರಣೆಯಂಮಾಡಲು, ಆಗ ನಾನು ಆತನಿಗೆ ವ್ರತ್ಯಕ್ಷಳಾಗಿ ಸಕಲ ಮಂತ್ರಾಸ್ತ್ರಂಗಳ ಪ್ರಯೋಗೋಪ ಸಂಹಾರ ರೀತಿಗಳಂ ಉಪದೇಶಿಸುವೆನು. ಆತನು ಸಕಲ ಭೂಮಂಡಲವಂ ಜಯಿಸಿ ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರೊಡಗೂಡಿ ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯದಿಂದ ಚತುರಂಗಸಮೇತನಾಗಿ ಬರುತಲಿಧಾನೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆ ಮಾತಂಕೇಳಿ ರಾಯನು ಶ್ರೀಮಹಾದೇವಿಯಂ ಕುರಿತು ವ್ರತಿಸಿ

ಪ್ರಶ್ನೆಯಂ ಗೈದನು. ಎಲೈ ಜಗನ್ಮಾತೆಯ, ನಿನ್ನಮಾಯೆಯನ್ನರಿತವರಾರು. ಈ ಕುಮಾರನು ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಅಶಕ್ಯಗಳಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಂ ಮಾಡುವನೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿರುವೆ. ಈ ಕುಮಾರನು ಇಷ್ಟ ಪ್ರಭಾವತಾ ಲಿಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತವೇನು? ಅದಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಜಗನ್ನೀಶ್ವರಿಯು ಸಂತೋಷದಿಂ ನಿರೂಪಿಸುವ ವರಿಯಂತಂದರೆ, ಎಲೈ ರಾಜೋತ್ತಮನೇ, ನಿನ್ನ ಕುಮಾರನ ಪ್ರಭಾವಾತಿಶಯವಂ ಸಾವದಾನವಾಗಿ ಕೇಳುವನಾಗು. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅಮರಾವತೀ ಪಟ್ಟಣದೊಳಗೆ ದೇವೇಂದ್ರನು ತಜ್ಜಿದೇವಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲು, ಒಂದಾನೊಂದು ದಿನದೊಳಗೆ ವನವಿಹಾರವಂ ಮಾಡಲಿಚ್ಛಿಸಿ ದ್ವಾದಶಾಹಿತೈರಂ ಏಕಾದಶ ರುದ್ರರಿಂ ಅಪ್ಪವನುಗಳಂ ಸಪ್ತ ಮರುತ್ತುಗಳಂ ಕೂಡಿ ಮೂವತ್ತುಮೂರುಕೋಟಿ ದೇವನೇನಾ ಸಮೇತನಾಗಿ, ದಿವ್ಯ ವಾಹನಾರೂಢರಾದ ಸ್ವಸಮಾನ ವೈಭವವುಳ್ಳ ವಿಕ್ರಾಂತಕರಿಂ ಯುಕ್ತನಾಗಿ, ಐರಾತವೆಂಬ ಚತುರ್ದಂತಗಳುಳ್ಳ ಆಸೆಯನೇರಿ, ದುಂದುಭಿ, ವೀಣಾ, ವೇಣು, ಮೃದಂಗ, ವಣವ, ಭೇರೀ, ಭಾಂಕಾರಗಳಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕಟಾಹವಂ ತುಂಬಿಸುತ, ಪ್ರಸ್ಥಾವಚಯಾರ್ಥವಾಗಿ ನಂದನವನವಂ ಕುರಿತು ಹೊರಟು, ದೇವವಾರಾಂಗನಾಶ್ರೀಷ್ಠರಾದ ರಂಭಾ, ಉರ್ದಶೀ, ತಿಲೋತ್ತಮಾ, ಫೃತಾಜೀ, ಮೇನಕಾ ಮೊದಲಾದ ವೇಶ್ಯಾಜನರುಗಳ ರಸಾಭಿನಯದಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಪದ್ಜೆ, ಮುಷಭ, ಗಾಂಧಾರ, ಮಧ್ಯಮ, ಪಂಚಮ, ದೈವತ, ಸಿಂಹಾದಗಳೆಂಬ ಸಪ್ತಸ್ವರಂಗಳೆ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಆರೋಹಣಾವರೋಹಣ ಕ್ರಮದಿಂದ ಜನಿಸುವ ಮೂರ್ಛನಾತಾನ ಜಾತಿಗಳುಳ್ಳ ಸಂಗೀತರವದಿಂ ಮಿಳಿತಮಾದ ನಾಟ್ಯವನ್ನುವಲೋಕಿಸುತ, ವಿಶ್ವಾವಸುಮೊದಲಾದ ಗಂಧರ್ವರ ಗಾನವಂ, ಕಿವಿಗಿಂವಾಗಿ ಕೇಳುತ, ನಂದನವನಕ್ಕೆ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪ್ರಸ್ಥಾವಚಯವಂ ಮಾಡಿ, ಅವರಿಮಿತಸಂತೋಷದಿಂದ ಶಚಿಯೊಡನೆ ಸಹಿತನಾಗಿ ಐರಾವತವನೇರಿ, ಅಮರಾವತಿಯಂ ಕುರಿತು ಬರುವ ಮಾರ್ಗದೊಳಗೆ ಶಜ್ಜಿದೇವಿಯಂ

ಕುರಿತು ಇಂದ್ರನಿರುತ್ತದನು, ಎರೈ ಪ್ರಿಯಳೆ, ದೇವಲೋಕದ ವೈಭವವು ಅನುಭವಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು, ಭೂಲೋಕಭೋಗವು ಪುತ್ರಪೌತ್ರ ಸಂಪತ್ತೈಖ್ಯವು ಎಂತಿಪ್ಪದೋ ಅದನ್ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಎನ್ನ ಮನವು ಆಸಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನುಡಿದ ದೇವೇಂದ್ರನ ನುಡಿಯಂ ಕೇಳಿ ಶಚೀದೇವಿಯು, ಎರೈ ಪ್ರಿಯಸೇ ಒಂದೊಂದುಲೋಕದ ಭೋಗಂಗಳು ಒಂದೊಂದು ಪರಿಯಾಗಿರುವವು. ಎಲ್ಲಾ ಲೋಕಗಳಿಗಿಂತಲು ಭೂಲೋಕವು ಕರ್ಮಭೂಮಿಯಾಗಿ, ಸಮಸ್ತ ಕರ್ಮಾಚರಣೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ, ಮತ್ತು ಪುತ್ರಸಂಪತ್ತಿನಿಂ ಅತಿಶಯವಾದ ಸುಖವನ್ನಂಟು ಮಾಡುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮನವಿದ್ದಂತೆ ಎನ್ನಮನವೂ ಬಯಸುವದೆಂದು ನುಡಿಯಲು, ಆ ನುಡಿಯಂ ಕೇಳಿ ಆನಂದಭರಿತನಾದ ಇಂದ್ರನು ಬರುವ ಸಮಯದೋಳ್, ದೂರವಾಸನೊಬ್ಬ ಮಹಾಮುನಿಯು ಮಾರ್ಗಗೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಮಹೇಂದ್ರನಂ ಕಂಡು, ಸಂತೋಷದಿಂ ಪರಶಿವನಿಗೆ ಸರ್ವ-ಪಿಸಿ ಆತನಿಗೆ ಪ್ರಸಾದಲಬ್ಧವಾಗಿ ಬಂದ, ಹಸ್ತದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಸುರ್ವಕಮಲ ಮಾಲೆಯಂ ಆಶೀರ್ವಾದಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಕೊಡಲು, ಆಗಲಾ ಇಂದ್ರನು ತಾನು ದೇವರಾಜನೆಂಬ ಗರ್ವದಿಂ, ಮಹಾಮುನಿಗೆ ಅಭಿವಂದಿಸದೆ, ಅದಂ ಶಿರಸ್ಸಿನೋಳ್ ಧರಿಸದೆ ಮಧಾಂಧನಾಗಿ, ಆ ಮಾಲೆಯಂ ತನ್ನ ಮದಗಡದ ಶಿರಸ್ಸಿನಮೇಲೆ ಇರಿಸಲು, ಆ ಮದಗಡವು ಸ್ವಭಾವಮದದಿಂ, ಆ ಕಮಲಮಾಲೆಯಂ ತನ್ನ ಸೊಂಡಲಿಸಿಂದ ತಗೆದು ದಂತಗಳಮೇಲೆ ಬಡಿದು ಪಾಡಗಳಿಂದ ಹೊಸಗಲು, ಅದಂ ಕಂಡು ಅತಿ ಕೋಪಿಷ್ಠನಾದ ದೂರವಾಸಮುನಿಯು ಶಚೀಸಮೀಪನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ಶಾಪವಂ ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಯೆಂತೆಂದರೆ, ಎರೈ ಶಚೀವತಿಯಾದ ಕಕ್ರಸೆ, ಕೇಳು, ನೀನು ಪತ್ತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಮದಾಂಧನಾಗಿ ನನ್ನಂ ದೂರವಾಸನೆಂದರಿಯದೆ, ಈ ಪ್ರಮಾಲೆಯಂ ಈಶ್ವರವರಲಬ್ಧವಾದದ್ದೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ, ಭಕ್ತಿಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಶಿರಸ್ಸಿನೋಳ್ ಧರಿಸಿದ, ನೀನು ಉಪೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಆನೆಯ ಶಿರಸ್ಸಿನೊಳಿಟ್ಟು ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಕಾರಣದಿಂ ಮಂದಬುದ್ಧಿಯಾದ ನೀನೇರಿದ ಆನೆಯು ತನ್ನ

ಸ್ವಭಾವಗುಣವು ತೋರಿಡುಸಾದ್ದರಿಂದ, ಇದು ವಿನಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗೆ
 ಕಾರಣವಲ್ಲ. ನೀವು ಸತಿವತಿಗಳೇರ್ವರೂ ಆರೋಚಿಸಿ ಸಂತೆ ಭೋಜನ
 ಕೆದಲ್ಲಿ ವೃಟ್ಟವರಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಐಶ್ವರ್ಯವೆಲ್ಲವು ರಾಕ್ಷಸರಿಂದ ಅವಹರಿ
 ಸಲ್ಪಡಲಿ, ನಿನ್ನ ಐರಾವತ ಮೊದಲಾದ ಇವು ವಸ್ತುಗಳು ಭೂಲೋ
 ಕದಲ್ಲಿ ದುರ್ಗಮಂಗಳಾದ ದ್ವೀಪಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವು ಮಾಡಲೆಂದು
 ಶಾವನು ಕೊಟ್ಟ ದೂರವಾಸಮುನಿಯು ಕಂಡು ಪಾಕಶಾಸನನು ವಶ್ಯ
 ತ್ವಾವಯುಕ್ತನಾಗಿ, ಆಶೆಯಿಂದ ಧುಮುಕಿ ಅತಿ ಭೀತಿಯಿಂದ ಕಂಪಿಸು
 ತ ಕಣ್ಣೀರುಗಳಿಂದ ಆ ಮುನಿಯ ಪಾದಗಳಂ ತೊಳೆಯುವನಂತೆ ತನ್ನ
 ಮುಖವಂಕೆಡವು ಆ ಮುನಿಯ ಪಾದಗಳಿಗರ್ಪಿಸುವಂತೆ, ನಿಟ್ಟು ಸುರು
 ಗಳೆಂಬ ಧೂಪವು ಆತನ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಧೂಪಿಸುವನಂತೆ. ಕಿರೀಟದಲ್ಲಿ
 ಬಿಗಿದ ಮಾಣಿಕ್ಯಗಳ ಕಾಂತಿಗಳೆಂಬ ನೀರಾಜನವು ಗ್ರಿಯುವವನಂತೆ,
 ಆಮುನಿಯ ಪಾದಕಮಲದಮೇಲೆ ತನ್ನ ಮಸ್ತಕವನ್ನಿಟ್ಟು ಹಂಬಲಿಸುತ
 ಲಿರುವದು ಕಂಡು, ದೂರವಾಸ ಮುನಿಯು ಎಲೈ ಶಚೀವತಿಯೇ ಈ ಬು
 ದ್ಧಿಯು ಮೊದಲೇನುಕಾರಣ ನಿಮಗಳಿಗೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ, ನಾವು ಕೊಟ್ಟ
 ಶಾವನು ತಪ್ಪಲರಿಯದೆಂದು ಪೇಳಲು, ದೇವರಾಜನು ಎಲೈ ಮುನಿ
 ವರೈ, ನಮ್ಮಗಳಿಂದ ಅವರಾದವುಂಟಾಯಿತು ಅದು ಹ್ರಮಿಸಿ ಕೃಪೆ
 ಯಿಂದ ಅನುಗ್ರಹವು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ಅತಿವಿನಯ ವ್ರರಸ್ಸರಮಾಗಿ
 ಗದ್ಗದಸ್ವರದಿಂ ಸ್ತೋತ್ರವು ಗ್ರಿಯಲು, ಆಗ ದಯಾರ್ದ್ರ ಹೃದಯ
 ನಾದ ದೂರವಾಸಮುನಿಯು ಎಲೈ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಸೇ ಕೇಳು, ನೀನುಮಾಡಿ
 ದ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದೆನು, ಈಗ ಶಾವನಿಮೋಚನಕ್ಕೆ ಕಾಲವು
 ಪೇಳ್ವೆನು ಕೇಳು, ನೀವು ದಂಪತಿಗಳೇರ್ವರೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆರೋಚಿಸಿ
 ದರ್ಭಕ್ಕೆ ಈ ಶಾವನೇ ಅನುಕೂಲವಾಗುವದು. ನೀನು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ
 ಕರ್ನಾಟ ದೇಶದೇಳು ರತ್ನಪ್ರದಿಯೆಂಬ ವಟ್ಟಣವುಂಟು, ಆ ವಟ್ಟ
 ಣವನ್ನಾಳುವ ಸೂಚಕಿತ್ರನೆಂಬ ರಾಯನು ಮಹಾ ಧರ್ಮಿಷ್ಠನು. ಆತ
 ನ ವಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯು ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಸೌಗಂಧರಾಜನು
 ಬ ಹೆಸರು ಪಡೆದು ಭೂವಿಾಂದ್ರನಾಗಿ ಮಂಯುತಲಿರುವೆ, ನಿನ್ನ ಮಹ

ದಿಯಾದ ಶಚಿದೇವಿಯು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕಳಿಂಗದೇಶಾಧಿಪತಿಯಾದ ಕಳಿಂಗರಾಜನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಾದ ಸುಲೋಚನಾದೇವಿಯ ಉದರದಲ್ಲಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಪ್ತವಳು. ಕೆಲವುದಿನದ ಮೇಲೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾವರಿಣಯಾರ್ಥಮಾಗಿ ಆ ಕಳಿಂಗದೇಶಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಲಿ ಧ್ವೀಪಿ, ಆ ಸ್ವಯಂವರಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಆ ಸ್ತ್ರೀಯು ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಪೂವಾಗಿ ಎಂಟು ಪಣವಂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವಳು, ಆಗ ನೀನು ಅವಳ ಮನೋರಥ ಪೂರಣವಂ ಮಾಡಲೋ ಸುಗ ನಿನ್ನ ವಸ್ತುಗಳು ಅನೇಕ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ವಡೆದು ಪಣವಂ ಗೆದ್ದು, ಅನಂತರ ಆ ಸ್ತ್ರೀಯು ವಿವಾಹವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ನಿಮ್ಮಿಾರ್ಥ ದೇಶಿಯಿಂದ ಮಕರಂದಕಂಬ ಕುಮಾರನು ಪ್ರಪ್ತವನು, ಆ ಪ್ರತ್ರಸೌಖ್ಯವಂ ಅನುಭವಿಸಿ ಭೂಲೋಕ ಭೋಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲವಂ ಕುಡು ಆನಂದವಟ್ಟು, ಕೆಲವುಕಾಲಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಕುಮಾರಂಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮ ಮಾಡಿದಬಳಿಕ ನಿಮಗಳ ಶಾಪವರಿಹಾರವಾಗಿ ದಿವ್ಯಶರೀರವುಂಟಾಗಿ ಪತ್ತೀ ಸಮೇತನಾಗಿ ವಾಹನಾದಿ ಸಮಸ್ತ ವಸ್ತುಸಮೇತನಾಗಿ ಅನುರಾಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಲಿಧ್ವೀಪಿ! ಎಂದು ವೇಳಲು, ಆ ಮಾತಿಗೆ ಇಂದ್ರನು ಎಲೈ ಮಹಾನುಭಾವನೆ ನಾನು ಮನುಷ್ಯಜನ್ಮವಂ ತಾಳಿ ಆ ರಾಯನ ಉದರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶವಿಂ ಪ್ರಪ್ತವೆನೊ ? ಸರ್ವಾಂಶಗಳಿಂದ ಪ್ರಪ್ತವೆನೊ ? ಮನುಷ್ಯಜನ್ಮವಂ ತಾಳಿದಬಳಿಕ ದ್ವೀಪಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ವಸ್ತುಗಳ ಸಾಧಿಸುವ ಕ್ರಮವಂ ತಿರುಗಿ ನಮ್ಮಿಾರ್ಥ ರಿಗು ದೇವತಾಮಯಶರೀರ ಉಂಟಾಗುವ ವರಿಯಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಕ್ರಮವಿಂದ ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ದಂಡಪ್ರಣಾಮಂಗೈದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು, ಆ ಪೂರ್ವಾಪ ಮಹಾಮುನಿಯು, ಕೇಳೈ ದೇವೋತ್ತಮನೆ ನನ್ನ ಶಾಪದ ವಶವಿಂದ ನಿಮ್ಮಿಾರ್ಥ ದಿವ್ಯಶರೀರವು ಅವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಮುಂದೆ ನನ್ನಂಶರೂಪನಾದ ಓರ್ವ ಮುಖಿಯು ಕೆಲವುಕಾಲದಮೇಲೆ ಆ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನ ಉದ್ಯಾನವನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆ ರಾಯಂಗೆ ದೇವೀಮುತ್ರವಂ ಉಪದೇಶಿಸುವನು ಆ ಮುತ್ರ ಪ್ರರಕ್ಷ ರಣಾ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ದೇವಿ

ಯು ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗಿ ವರಪ್ರದಾನಮಾಡುವಳು, ಆ ವರಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನೀನು ಸಂಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಆ ರಾಯಂಗೆ ಪ್ರತ್ಯನಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಾಲದಮೇರೆ ಆ ರಾಯನ ದೇಶದಿಂದ ನಿನಗೆ ದೇವೀಮಂತ್ರೋಪದೇಶವಾಗಿ, ನೀನು ಆಮಂತ್ರವು ರಕ್ಷಣಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ದೇವಿಯು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಳಾಗಿ, ನಿನಗೆ ಸಕಲೇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನಿತ್ತು, ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ, ನಿನ್ನಿಂದಲೆ ಸರ್ವಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹವಂ ಗೈಸಿ, ಅವೇವಿಯು ಪ್ರಸಾದದಿಂದಲೆ ನಿಮ್ಮಾರ್ಯರಿಗು ದಿವ್ಯದೇಹವುಂಟಾಗಿ, ನಿಮ್ಮ ವಿದನಿಯಂ ವಶೆಯುವರಾಗುವಿರಿ ಎಂದು ಪೇಳಿ ತನ್ನಾಶ್ರಮವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಲು, ಬಳಿಕ ದೇವೇಂದ್ರನು ದುಃಖಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ ಅನುರಾವತಿಯೊಳರುತ್ತಿರಲು, ಮಹಾತಪಸ್ವಿಗಳಾದ ಪುಲಸ್ತ್ಯ, ಪುಲಹ, ಕ್ರತುನೊಡಲಾದವರಿಂದ ಉಪ್ಪನ್ನಿಸಿದ ಅತ್ಯಂತ ಬಲಿಷ್ಠರಾದ ಬಹುವಾಕ್ರಮಶಾಲಿಗಳಾದ ಬಲಿ, ಬಾಣ, ಶಂಬರ, ವಜ್ರನಾಭ, ನಮುಚಿ ಮೊದಲಾದ ದಾನವೇಂದ್ರರು ಅನುರಾವತಿಯೆಂಬ ಪಟ್ಟಣದೊಳಗೆ ಗೂಢರಾಗಿ ಕಾದಿರುವ ತಮ್ಮಕಡೇದಾನವದೂತರ ಮುಖದಿಂದ ಸ್ವರ್ಗಾಧಿಪತಿಯಾದ ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ದೂರ್ವಾಸ ಮಹಾಮುನಿಯಿಂದ ಬಂದ ತಮಿಗನುಕೂಲಮಾದಶಾಪಸಮಾಚಾರವಂತಿಳಿದು, ಇದೇಸಮಯವೆಂದು ಎಲ್ಲರು ಒಂದಾಗಿ, ಕುಲಗುರುಗಳಾದಕುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರ ಗೃಹವಂಪೊಕ್ಕು ಸಂಪ್ಲಾಂಗಪ್ರಣಾಮವಂಗೈದುಭಕ್ತಿಯಿಂದಿಂತಿರಲು, ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರು ಆ ದೃಶ್ಯಸಮೂಹವಂನೋಡಿ ನಗುತೆ ಬಂದಕಾರ್ಯವಂ ಪೇಳಿ ಎನಲು, ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ನಿನಗೆವಿಜ್ಞಾನವನೆಯಂಗೈಯುವದೇನು ನಿನ್ನಾಜ್ಞೆಯಾದಂತೆ ನಾವು ನಡೆಯುವೆವೆಂದುನುಡಿಯಲು, ನಿಮಿಷ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ ಮುಂದಾಗುವ ಕಾರ್ಯವಂತಿಳಿದು, ನೀವು ಸಕಲ ಸನ್ನಾಹದಿಂದ ಕಾಣದಂತೆ ಪೋಗಿ ಅನುರಾವತಿಯಂ ಆಕ್ರಮಿಸುವುದೆಂದು ಅನ್ವಣೆಯಂ ಕೊಡಲು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ ನೇನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಾಂತರದಿಂದ ಕರೆಯಿಸಿ ಒಂದು ಕಡೆಯೊಳಗೆ ಒಟ್ಟು ಗೂಡಿರುವ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಸಂವಿಗೊಂದಿಯೊಳಗೆ ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯುತೆ ಸಮಯ ನಿರೀಕ್ಷಣವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ

ನನುಗೆ ದೂರ್ವಾಸಮಹರ್ಷಿಯ ವರಮಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯಸಮಯದೊರಕಿತೆಂದು ಸಂತೋಷವತುತ, ಅನೇಕ ಸಹಸ್ರ ವರ್ಷ ತಪಸ್ಸುಗಳೆವಾಡಿ ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಾಂಗಳು ಸಾರ್ಥಕಗಳಾದವು ಎನ್ನುವರು ಕೆಲವರು, ಬಾಲ್ಯ ಮೊದಲಾಗೊಂಡು ಮಾಡಿರುವ ಯುದ್ಧಸಾಧನಗಳೆಂ ತೋರುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ ಉಂಟಾಯಿತೆನ್ನುವರು ಕೆಲವರು. ಬಹುದಿನದಿಂದ ನಮ್ಮಂಮಲಿನವೆವಾಡಿ ಮಾನವಂ ಕೆಳೆದು ದೈತ್ಯರೆನ್ನುವವಂ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣವೆ ಇರುವ ದೇವತೆಗಳೆಂ ಕೈಶರೆಗಳೆಂ ಪಿಡಿದು ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಭಂಗವಂ ಮಾಡಿಸಿದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಳಲು ತೀರದೆ ನ್ನುವರು ಕೆಲವರು, ಹಿರಿಯರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿಯು ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಈವರಿಗೆ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ಮಹಾವ್ರರುಷನಾದ ದೂರ್ವಾಸಮುನಿಯ ಶಾಪದಿಂದ ಪಾಪಿಸ್ತರಾದ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮನ್ನೇ ಹೊಂದುವುದು, ಇನ್ನೇನು ಯೋಚನೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ ಈಗಲೇ ಹೋಗಬೇಕೆನ್ನುವರು ಕೆಲವರು, ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವಳಲ್ಲಾ, ಕೆಲವು ದಿನಸ ಅವರಲ್ಲಿದ್ದು ಈಗ ನನುಗೆ ವಶವಾಗುವಳು, ಇದಕ್ಕೆ ದೂರ್ವಾಸನೇನು ಅವನ ಶಾಪವೇನು ನಮ್ಮವ್ರಣ್ಣ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣವಿಲ್ಲವೆನ್ನುವರು ಕೆಲವರು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಎಲೈ ಶಿಶುಗಳಿರಾ ಕೇಳಿ ವ್ರವದೋಳು ನಾವು ದೇವತೆಗಳ ಆಯುಧಗಳ ಹದಗಳೆಂ ಬಲ್ಲವು. ಅವರೊಡನೆ ಶನಸುವದು ಸಾಧಾರಣವಲ್ಲ, ಧೋರಣೆಯಂ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎನ್ನುವರು ಕೆಲವರು, ಅಹುದಹುದು ದೈವವೇ ಮುನಿದಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವರವರ ಆಯುಧ ಮೊದಲಾದ ಸಾಧನಗಳೇ ಅವರಿಗೆ ವ್ಯತ್ಯಗಳಾಗುವವು. ಅದೊತನೆ, ಇಂದ್ರಮೊದಲಾದ ಸುರರಿಗೂ ದೂರ್ವಾಸ ಮೊದಲಾದ ಋಷಿಗಳಿಗೂ ಎಂದಿಗಾದರೂ ಇಂಥಾ ವಿರೋಧ ಬಂದಿದರ್ವಂ ನೀವು ಕುಡು ಕೇಳಿರುವಿರಾ! ಈಗಲಾ ದೂರ್ವಾಸ ಋಷಿಯೇಬಂದು ಇಂದ್ರಂಗೆ ಶಾಪವಂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವರು ಕೆಲವರು, ಈಗ ವಿವಾಧವು ಮಾಡುವ ಸಮಯವಲ್ಲ, ಮೊದಲು ದೇವತೆಗಳೆಂ ಜಯಿಸ್ಸ ಅನುರಾವತಿಯನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿ ಪುರಂದರನ ಸೆರೆಯಂ

ಪಿಡಿದು ಕಾರ್ಯಮುಖನಿಂದ ತೋರಿಸಬೇಕೆಲ್ಲದೆ ಮನುಬಂದಂತೆ ನುಡಿದರೆ ಫಲವೇನು ತ್ವರೆಯಿರುವ ತೆರಳರೆನ್ನುವರು ಕೆಲವರು, ಕೆಲವರು ಚಿಂತಿಸಿದ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೂಡಿಬರುವದೋ ಬಾರದೋ ಎಂದು ಜೋಯಿಸರ ಶಕನ ಸಾಲಾವಳಿಗಳಂ ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಕೇಳುವರು, ಕೆಲಂಬರು ನಾನ್ಯ ಯೋಚಿಸಿದ ಕೆಲಸವು ಕೂಡಿಬಂದರೆ ಮನೆದೇವರಿಗೆ ಮಹೋತ್ಸವವೆನಿಸಿರಬಹುದೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಬರು, ಇಂತೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ಆಶೋಚನೆಯಂ ಗೃಹ ಸುಕು ಸನಾಹದಿಂ ನೇನೆಯಂ ಬೇರೆಬೇರೆ ನಿಂಗಡಿಸಿ, ಕುರಿತುಹೋಗುವಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆಪ್ತರಾದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತ, ಧ್ವಜಗಳ ನೆತ್ತಿಪಿಡಿಯದಂತೆಯುಂ, ಗಡಂಗಳಿಗೆ ಘಂಟೆಯುಂ ಕಟ್ಟಿದಂತೆಯುಂ, ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಎದೆಕಟ್ಟುಗಳಂ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಬಿಗಿಯುವಂತೆಯುಂ, ಭಟರು ಭೋರೆಂದು ಕೂಗದಂತೆಯುಂ ಕಟ್ಟುಮಾಡಿ ಒಟ್ಟು ಗೂಡಿ ದೊಡ್ಡವರಿಗಡ್ಡಬಿದ್ದು ಅನುಜ್ಞೆಯಂ ಗೊಡು, ಮುಖ್ಯನೇನಾವತಿಯ ಬೆರಳು ಸನ್ನೆ ಸಂಜ್ಞೆಯಿಂದ ಮಾರ್ಗಗಳಂ ತಿಳಿದು ಉರಾಉರಿಯಿಂದ ಮೊರಟು, ಬೆಟ್ಟಗಳಂ ಬೆಟ್ಟಗಳಿಂದ ಮಿಾಟುತ್ತ, ಹರಿಯುವ ಹೊಳೆಗಳಂ ಹೀರಿ ತೋರಿ, ಮಿತಿಮೀಗಿದುಸುರಿನಿಂದ ವಾಯುವಂ ಹಾರಿಸುವರೋ! ಕೋಪದಿಂದಗ್ನಿಯಂ ದಹಿಸುವರೋ! ನೂರ್ಯಚಂದ್ರರೆಂಬ ದೀಪಂಗಳಂ ಉಳಿಸೆಂದು ಉಡುವರೋ! ಯಮನು ಸಂಹರಿಸುವರೋ! ವರುಣನು ಬಿಗಿವರೋ! ಕುಜೇರನಂ ಹಿಡಿಯುವರೋ ಎಂಬಂತೆ ಬರುತೆ ಅನುರಾವತಿಯ ಮುಖಗದೋಳ್ನಿಂದ, ಏಕಕಾಲದೋಳ್ ಭೇರಿ, ಮಟಹ, ಝಝಝಝ, ಕಾಹಳೇ ಮೊದಲಾದ ವಾದ್ಯವಿಶೇಷಧ್ವನಿಗಳಂ, ಜನಂಗಳೇ ಘೋಷಂಗಳಂ ಕುದುರೆಗಳ ಕೂಗಾಟದಿಂ ರಥಂಗಳ ರಭಸಂಗಳಂ ಪಾನವರ ಸಿಂಹನಾದಂಗಳಂ ಯುಗಮುಗಿಯುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಕಾಲಮೇಘಂಗಳು ಘಡಿಘಡಿ ಗರ್ಜಿಸುವವೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಕಟಾಹವು ಒಡೆದು ಹೋದುದೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ ಧ್ವನಿಗೈಯಲು, ಈ ಧ್ವನಿಯಂ ಕೇಳಿ ಅನುರಾವತಿಯು ಅಲ್ಲಾಡಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ದೇವಸಮೂಹವು ಕುಳಿತವರು ಕುಳಿತಂತೆ, ನಿಂತವರು ನಿಂತೆ, ಸಿಡಿಲುಬಡಿದವರಂತೆ

ಅರುಹತಪ್ಪಿ ವೈವರತೆ, ಕಲ್ಲುಗಳ ಕಂಭಗಳಂತೆ, ಬಂಡು ಘಳಿಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತಿದ್ದು, ತಮ್ಮೊಳಗೆ ತಾವೆ ಎಚ್ಚರಂಗೊಂಡು, ಇಂದೇನು ಅದ್ಭುತವೆಂದು ಬಂದೂತಿಯದೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ಚಾರರಂ ಕೆಳದಲು, ಅವರು ಕೋಟೆಗಳನ್ನೇರಿ ದಾನವರು ದಂಡಿತ್ತಿಬಂದು ಸುತ್ತಲೂ ಮುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಯಗೊಂಡು ಕಾಲಾನಡುಗಿ ಕಂಪವೆತ್ತಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಓಡಿ ಓಡಿ ಅಡಗಡಿಗೆ ಎಡವುತ್ತ ಬರುವವರು ಕಂಡು ಇದೇನೆಂದು ಕೇಳಲು. ಭಯದಿಂದ ದಾ ಎನ್ನುವರು ಕುಲಂಬರು ದಾನ ಎನ್ನುವರು ಕೆಲಂಬರು ನವಾ ಎನ್ನುವರು ಕೆಲಂಬರು, ಅನ್ಯರು ಅವರ ಘಂಬರಿಯನ್ನೋಡಿ ದೂರ್ವಾಸನ ಕಾವಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಮಂದಿರಗಳಂ ವೃಗುತಲಿರುವರು, ಆ ಚಾರರು ಇಂದ್ರಂಗೆ ಈ ಸಮಾಚಾರವಂ ಹೇಳುವಾ ಎಂದು ಬಾಗಿಲೋಳ್ಳಾದಿರು, ವೈಜಯಂತಮಲ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯೋಳ್ ಶಚಿಯೊಡನೆ ಸುಖಶಯನವಂ ಗೈದಿರುವ ವೃಂದರನ್ನು ಇದೇನು ತೊಂದರೆಬಂತೆಂದು ಹಾರಿಬಿದ್ದು ಎಚ್ಚರಂಗೊಂಡು ಕುಳಿತು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರವಾಲೋಚಿಸಿ, ತಿಳಿದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೆ ಹೊರಟುಬರುತ್ತಿರು. ಶಚಿಯು ಸೆರಗುಪಿಡಿದು ಸಮುದೋಳ್ ಸಾಹಸವಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಲ್ಲವೆಂದೆನುತ ಬೇಡವೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡರೂ ಕಂಡದಂತೆ ಕಣ್ಣುಗಳಂ ಮಾಡಿ ಬಿರಬಿರನ್ನೋಡುತ್ತ, ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳದೆ ಕೋಪವಂ ತಾಳಿ ತರಳಿ ಬರುತ್ತ, ಬಾಗಿಲೋಳ್ಳಾದಿರುವ ಚಾರರು ಹೇಳುವ ಸಮಾಚಾರವಂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೇಳದೆ, ಬಟ್ಟು ಗೂಡುವರನ್ನೋಡಿ ಶಿಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಅಷ್ಟ ರೋಳ್ ಅರ್ಧದಾರಿಗೆ ತಂದ ತನ್ನಾಯುಧಾಭರಣಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವುದೂರವೋಗುತ ಮಾತಲಿಯು ತರುವರಥವನ್ನೇರಿ ವೋಗುತಿರುವ ವರ್ತಮಾನವು ದಿಕ್ಕಾಲಕರು ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿ, ಇಂದ್ರನೊಬ್ಬನೆ ದಾನವರೊಡನೆ ಕಾಳಗವಂ ಮಾಡುವನೆಂದು ವೋದನಂತ ನಾವು ಇದ್ದು ಫಲವೇನೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ರೋಷದಿಂದ ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಸೇನೆಯಂ ಗೊಂಡು ಗುಂಪುಕೊಡಿ, ಅಸ್ತ್ರಂಗಳೆಲ್ಲವೂ ದೇವತಾತ್ಮಕವಾದುದರಿಂದ ನಾವು ಬಿಟ್ಟ ಅಸ್ತ್ರಂಗಳು ದಾನವರ ದೇಹಂಗಳಂ ಭೇದಿಸುವವಲ್ಲದೆ

ನಮ್ಮಂ ಬಾಧಿಸಲಾರವು. ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ನಾವು ಅನ್ಯತ ಪಾಸನಂ ಮಾಡಿ
ರುನರಾದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಾಣಭಯವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊ ಯಮನೇನು ನಮ್ಮವನ
ಲ್ಲವೇ? ಅಥವಾ ಪಾಯವಡೆದರೆ ವಾಸಿನಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟಿನೀ ದೇವತೆಗಳ
ಳ್ಳಿಯೇ ಇರುವರು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬಾಯಾರಿ ಬಸವಳದು ಬಲ ತಪ್ಪಿ
ದರೆ ಬಹು ಶೀತಳವಾದ ಉದಕವಂ ಕೊಟ್ಟು ಸಂಕಟವಂ ಪರಿಹರಿಸಿ
ಲೋಸುಗ ವರುಣನೇ ನಿಂತಿರುವನು ಅಥವಾ ಮೂರ್ಛೆಯಂ ಹೊಂ
ದಿದರೆ ಪರಿಮಳಯುಕ್ತವಾಗಿ ಹಿತವಾದ ಶೀತದಿಂ ಕೊಡಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬೀ
ಸುತ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಂ ವೃಷ್ಟಿ ಸುವದಕ್ಕೆ ವಾಯುವು ಕಾಡಿರುವನು. ಇಂತ
ಲ್ಲದೆ ಕಾಳಗದೋಳು ಕೈದುಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಕೈ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಂ ತೋ
ರಿಸಿದರೆ, ಜೀಕಾದ ಬಹುಮತಿಯಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಕುಬೇರನು ಕಾ
ಡಿರುವನು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರಂಗಳಾದ, ಯುದ್ಧಶ್ರಮ
ಶಾಂತಿಕರಂಗಳಾದ, ಆಪ್ಯಾಯನಸಂಪಾದಕಂಗಳಾದ, ಉಪಚಾರಂಗಳಂ
ಮಾಡುವರು ಇರಲು, ನಾವುಗಳು ಬೆದರಲೇಕೆ, ನಿರ್ಭಯನಾಗಿ ಇರುವ
ಹುದು. ದೈತ್ಯ, ದಾನವ, ರಾಕ್ಷಸರ, ಜೀವಗಳಂ ಯಮನಿಗೆ ದಾನಮ
ಮಾಡುವಾ ಎನುತ ತಡೆನಾಡದೆ ಸಕಲ ಸಸ್ನಾಹದಿಂ ಬಂದು ಪುರಗೋ
ಪುರದ್ವಾರದೋಳು ಅತ್ಯಂತ ಕೋಪದಿಂ ಪ್ರೋಗುತಲಿರುವ ಪುರಂದ
ರನ ಪುರೋಭಾಗದೋಳು, ಸಾಲಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತು, ಬಾರಿಬಾರಿಗು
ಕೇಳಲು ಅಶಕ್ಯಂಗಳಾದ ಸಾವಿರಾರು ಶವಘಂಗಳಂ ಮಾಡುತಲಿರುವ ದಿ
ಕ್ಷಾಲಕರುಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನೋಡಿ ದೇವೇಂದ್ರನು
ಅವರಂವಿಾರಿ ಪ್ರೋಗಲಾರದೆ, ಒಂದು ಪಾರ್ಶ್ವದೋಳು ಅಷ್ಟಿನೀ ದೇವ
ತೆಗಳಂ, ಮತ್ತೊಂದು ಪಾರ್ಶ್ವದೋಳು ಅಗ್ನಿ ವಾಯುಗಳಂ, ಮುಂ
ಭಾಗದೋಳು ದಂಡಧರನಂ, ಪಶ್ಚಿಮದೋಳು ಪಾಶಹಸ್ತನಂ, ಉತ್ತ
ರದೋಳು ಕುಬೇರನಂ ಬರುವುದೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ದಾನವ ನೇನೆ
ಯಂ ಕುರಿತು ಪ್ರೋಗುತ್ತಿರಲು, ಇತ್ತಲಾ ಅಮರಾವತಿ ಪುರದ ಬೀದಿ
ಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಒಂದು ಕಡೆಯೋಳು ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ನಿಂತು, ಕೆಲಂ
ಬರು ದೈತ್ಯರು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಒತ್ತಿಬಂದು ಮುತ್ತಿಗೆಯು ಗೈದ

ರಂತೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಾಚಾರವೆಂದು ಕೇಳುವರು ಕೆಲಂಬರು, ಪ್ರರ
 ದೋಳು ಪ್ರೊಕ್ಕು ಮುಂದುಗಡೆಯೊಳಿರುವ ಅಂಗಡೀ ಬೀದಿಗಳಂ ಸೂ
 ರೆಗೊಂಬರಂತೆ ಎಂಥಾವರೋ ಎನ್ನುವರು ಕೆಲಂಬರು ಮೋನದಿಂ ಬಂ
 ದು ಪ್ರರುಷರನ್ನೋಡಿ ರೋಪವಂ ತಾಳಿ ಪಾಸಿಯಂ ಮಾಡುತ್ತ ಬರು
 ವರಂತೆ. ಇನ್ನು ಮೇರೆ ನಾವಿಲ್ಲಿರಬಾರದೆನ್ನುವರು ಕೆಲಂಬರು. ನಮ್ಮ
 ದೇವೇಂದ್ರನ ಮುಂದೆ ದಾನವರೆಂದರೇನು, ಅವರ ಬಲವೆಷ್ಟು, ನಿಟ್ಟು
 ಮಾಡಿದರೆ ಸುಟ್ಟು ಪ್ರೋಗುವರಲ್ಲದೆ ಅಮರಾವತಿಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸು
 ವದಕ್ಕೆ ಅವರು ಯೋಗ್ಯರೆ. ನೀವು ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಬಾಲಭಾವೆಗ
 ಳಂ ಆಡಬೇಡಿ ಎಂಬುವರು ಕೆಲಂಬರು. ನೀವು ಕಂಡು ಕೇಳಿದವರೇ ಅ
 ಲ್ಲ ಆ ದಾನವರು ದೂರಾಸಮುನಿಯ ರಾಪವಂ ತಿಳಿದು ತಮಗೆ ಜಯ
 ವಾಗುವುದು ಬಂದಿರುವರಲ್ಲವೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಂದಂತೆ ಕಾಣಿಸುವಲ್ಲಿ
 ವೆಂಬುವರು ಕೆಲಂಬರು. ಅವ್ವರೋಳು ಒಬ್ಬನು ಓಡಿಬರುತ್ತ ನಿಂ
 ತಿರುವರು ಕಂಡು ದೇವೇಂದ್ರನಂ ಕೃಪೆಯಂ ಪಡೆದಂದು ನುಡಿಯಲು,
 ಎಲ್ಲರೂ ನಮಗೇನುಗತಿ, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರೋಗುವ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವ ಸ
 ಮಸೂರೋಳು, ನ ತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಇನ್ನೂ ಯುದ್ಧವಾಗುತ್ತಲಿರಬಹುದು
 ಜಯಾಜಯಗಳಂ ಒಬ್ಬರೂ ಕಂಡವರಿಲ್ಲ. ಪ್ರಣ್ಯವಿದ್ದಂತೆ ಆಗು
 ವದೆಂದು ಪೇಳಿ ಪ್ರೋಗುತ್ತಲಿರುವರು ಕೆಲಂಬರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಅಂ
 ಥಾ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಇಂಥಾ ದೆನೆ ಬರಬಹುದಂತೆ, ನಾವೆಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿ
 ಯೆಷ್ಟು ' ಕಡೆಗೆ ನಾವೇನಾದರೇನು? ಬಹು ಜನಂಗಳು ಪಾಲಿಸುವ
 ಪಾಕಣನನು ಪಾರ್ವತೀವತಿಯು ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಸುಖದಿಂ ಸು
 ರಕ್ಷಿತನಾಗಿರಬೇಕಾದ್ದಲ್ಲದೆ ಮಿಕ್ಕಾದವರಿದ್ದೇನು ಫಲ ವೆನ್ನುವರು ಕೆಲ
 ವರು. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೋಳು, ಆ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ದಾನವರು ನುಗ್ಗಿ
 ಏಸೇನೋ ಅಸಾದುತವಂ ಮಾಡುವರಂತೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇರುವ ಒಡವೆಗ
 ಳಂಕೊಂಡು ಕಾಮನ ಕಡಾರಿಯಂತಿರುವ ಕಾಂತೆಯರ ಗುರುತು ಪರರಿಗೆ
 ತೋರದಂತ ಪ್ರರುಷವೇಷಗಳಂ ಹಾಕಿ ವಲಸೆಯಂ ಪ್ರೋಗುವಾವೆಂದು
 ನೆನ್ನಹಿಸುವರು ಕೆಲವರು. ಕೇವಲ ಕರ್ಮದೇವತೆಗಳು ಪಾಲಿವಿಯಾ

ಗಿ ಒಡವೆ ವಸ್ತುಗಳಂ ಇತುವುದಕ್ಕೆ ಹಗೆಯುಗಳಂ ತೆಗೆಯುವಾ ಎಂ
ದರೆ ಭೂಮಿಯಂ ಕಾಣೆವು, ಭಾವಿಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕಾಮಿನಿಯರು
ಪೋಗುವವರು ಕಳುಹಿ ಬರುವವರು ಕರೆದು ಬೇರೆ ಇರುವರು ಇವರಂ
ನಂಬಬಾರದು. ಇಲ್ಲಿಗೂಬಾಧೆ ಬರಬರುದೇಎಂದು, ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಬೇ
ಸರಂಗೊಳ್ಳುತ್ತಲಿರುವರು. ಕಾನುಕರಾದ ಕೆಲವು ಕರ್ಮದೇವತೆಗಳು
ಕಾಮಿನಿಯರಂ ಕಂಡು ಕಳವಳಂಗೊಂಪು, ಪ್ರಂಡರಾದ ದಾನವರುಬರು
ವವರಿಗೆ ಇವರೊಡನೆ ಸಂಭೋಗಾದಿಗಳು ಎದ್ದಾ ಯಿತೊ ಅಷ್ಟೇ ಹೊ
ರ್ತು ಆಮೇಲೆ ಅವರು ನಮ್ಮಂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸೇರಲಿಸರು ಏನುತ ದಾನ
ವರ ಭಯದಿಂದ ಬೆಪ್ಪಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಕಾಂತೆಯರಂ ಬಲನಂತದಿಂದ ಕಾ
ಮವಿಹಾರಂಗಳಿಗೆ ಕೈ ಪಿಡಿದು ಕರೆಯುತ್ತಲಿರುವರು. ಕೆಲವರು ತಾವನ
ರು ದಾನವರೇನು ಮಾಡುವರೋ ನೋಡುವ, ಅಥವಾ ಕಾಡಿದರೆ ಶಾಪ
ಗಳ ಕೊಡುವ. ಅದನ್ನು ವೀರರಿ ಬಂದರೆ ಓಡುವ ಎನ್ನುವರು. ಕೆಲವರು
ಶೇಷದೇವಿ ಮೊದಲಾದ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳು, ಜಯಂತ ಮೊದಲಾದ ಜನ
ಗಳು ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ಭಯವೇ
ನು ಅವರಿಗಾದಂತೆ ನಮಗೂ ಆಗುವದು, ನಾವೆಂದಿಗೂ ಈ ವೆಚ್ಚ ಏನಂ ಬಿ
ಟ್ಟು ಪೋದವರಲ್ಲ ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವೆವೆನ್ನುವರು. ಈ
ವರಿಯಾಗಿ, ಪ್ರರಜನರು ನಿಜನಂ ತಿಳಿಯದೆ ನಾನಾವರಿಯಾಗಿ ಬರೀ
ಪಾಬರಿ ಪಡುತ್ತಲಿರುವರು. ಅತ್ತಲಾ ದೇವಸಮೂಹವು ಶತ್ರುಗಳ
ನೇನೆಯಂ ಪ್ರೊಕ್ಕು ಇಕ್ಕಲದೋಳ್ ಸಿಕ್ಕಿದವರ ನೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕುತ್ತ, ವ
ದಾತಿಗಳಂ ಪಾಡುವಡಿಸಿ, ಗಜುಗಳಂ ಘಾಯವಡಿಸಿ, ಕುದುರೆಗಳ ಕೊ
ರಳುಗಳಂ ಕುಯಿದು, ರಥಗಳಂ ರೇಣುಗಳಂತೆಮಾಡಿ, ಮಹಾ ರಥಿಕರ
ಮನೋರಥವಂ ಮಾಯಿಸಿ, ಶೂರರಂ ತಾರುಮಾರಾಗಿ ತರಿದು, ಮೇಲೆ
ತಪ್ಪಿ ಯುಚ್ಚಿಬರುವ ಸಮುದ್ರಪ್ರೋ ಎಂಬಂತೆ ವೀರರಿ ಬರುತ್ತಲಿರುವ
ದೇವನೇನೆಯನ್ನೋಡಿ, ದಾನನ ವತಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಭೀದಿಸಲತಕ್ಕಂಗಳಾದ
ಕವಚಗಳಂ ತೊಟ್ಟು, ಅಕ್ಷಯಗಳಾದ ಬತ್ತಳಿಕೆಗಳಂ ಬೆನ್ನುಗಳೋಳ್
ಬಿಗಿದು, ಬಹು ಕೆಣಂಗಳಾದ ಬಿಲ್ಲುಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ

ಈಗಲೇ ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಂದು ತಿಂದು ತೇಗುವ ಎಂದು ಬಂದುಮುಂದೆ
 ದೆಸೆಂದು ಎಂದೊದಿಗೂ ತೆಗೆಯದ ಮಹಾಸ್ತ್ರಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತ,
 ಅಣೆಗಳಂ ಹೇನುಗಳಂತೆ ಹೊಡೆಸುತ್ತ. ಕುದುರೆಗಳಂ ಗುಂಗುರುಗಳಂತೆ
 ಸವಟುತ್ತ, ರಥಗಳಂ ತರಲಿಲ್ಲವೆಂದೆನಿಸುತ್ತ, ಕಾಲಾಳುಗಳಂ ಕಡಿ
 ಯುತ್ತ, ಝಳಪಿಸುವ ಕತ್ತಿಗಳ ಥಳಥಳನೆ ಹೊಳೆವ ಕಾಂತಿಗಳೇ
 ಮಿಂಚುಗಳಾಗಿ, ಒಂದೊಂದು ಬಗೆಯಾದ ರತ್ನವಿಂ ಬಿಗಿನಿರುವ ಬಿಲ್ಲುಗ
 ಳೇ ಇಂದ್ರಧನುವಾಗಿ, ಸಿಂಹನಾದಗಳೇ ಗುಡುಗುಗಳಾಗಿ, ಬಾಣಂಗಳೆಂ
 ಬ ಮಳೆಯನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತ, ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹಂಗಳಂ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತ, ಬ
 ರುವ ಕಲ್ಪಾಂತ ಮೇಘಂಗಳಂತಿರುವ, ತಮ್ಮ ಸೇನಾಮಧ್ಯದೊಳ
 ಸಿಕ್ಕಿ ಶಕ್ತಿಪ್ರೋಗಿ, ಉರಿಯಡಗಿ, ಸೆಖೆತಪ್ಪಿ, ಶೀತಗೊಂಡು ಗಡಗಡನೆ
 ನಡುಗುವ, ಪಿಡಿದವರನ್ನೋಡಿ ಬಾಯಿ ಬಿಡುವ, ಓಡಲಾರದೆ ಎಡವುತ್ತ
 ನಡೆಯುವ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರನಂ ಕಂಡು, ದಾನವರ ದರ್ಪವಂ ಅಡಗಿಸುವೆ
 ನೆಂದು ಕಾಲದಂಡವಂ ಪಿಡಿದು ಮೆರೆಯುವ, ಉರವಣಿಸಿ ಬರುವ ಯಮನ
 ಕೈಯೊಳಿರುವ ಆ ಕಾಲದಂಡದಿಂದಲೇ ಅವನಂ ಸದೆಬಡಿಯುತ್ತ, ಪರಿವರಿ
 ಯಾಗಿ ಶರಸುಧಾನವಂ ಮಾಡಿ ಇದಿರಾಗಿ ಬರುವ ದಾನವರನ್ನೋಡಿ,
 ಮಂದಗತಿಯು ಬಿಟ್ಟು, ಪ್ರಳಯಕಾಲದ ಮಹಾ ವೇಗವಂತಾಳಿ, ಮೇ
 ಲಿರುವ ಲೋಕಗಳೆಲ್ಲನಂ ತುಂಬುವಂತ ಧೂಳುಗಳಂ ಚಲ್ಲಿ, ಕಾಳಗಕ್ಕೆ
 ಕಣ್ಣುಗಳು ಕಾಣದಂತೆ ಮಾಡಿ, ಬಿಡುವ ಬಾಣ ಮೊದಲಾದ ಆಯುಧಂ
 ಗಳಂ ಹಿಂತಿರಿಗಿಸುವ ಸುತ್ತುವ ಸುಳಿಗಳೋಳ ಸಿಕ್ಕಿದ ರಥಗಜ ತು
 ರಗ ಮೊದಲಾಗಿ ಕೆಲವು ದಾನವರಂ ಗಗನದೊಳ ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ತಿರು
 ಗಿಸಿ, ಸಮುದ್ರಂಗಳೋಳ ಕೆಲವರಂ, ದ್ವೀಪಾಂತರಂಗಳೋಳ ಕೆಲ
 ವರಂ, ಪರ್ವತಾಗ್ರಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಂ ಕೆಡಹಿ, ನಿಂತವರನ್ನೆಲ್ಲೆಯೆ ಸುತ್ತಿ,
 ನಡೆಯುವವರಂತೆಡೆದು ಕೆಡಹಿ, ಬಿದ್ದವರ ಸದ್ದಿನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಅಸುರರ ಉಸು
 ರನ್ನಡಗಿಸಿ, ದೈತ್ಯರಂ ಮೃತ್ಯುವಿಗೆ ಭೃತ್ಯರಂಮಾಡಿ, ದಾನವರ ಮಾನ
 ವಂ ಕಳೆದು ದೀನರಂಮಾಡಿ, ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ತಕ್ಷಣವೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಂ ಗೈದು,
 ದನುಜರು ಧಾಡಿಸುತ್ತ ಬರುತ್ತಲಿರುವ ಮಾರುತನು ಮಾಡುವ ಅನಾಹುತ

ವಂ ಕೆಂಡು, ಬೆವ್ವುಗೊಂಡು ಬೆರಗಾಗಿ ನೋಡುತ ನಿಮಿಷಮಾತ್ರ ಸು
ಮ್ನನೆ ನಿಂತು, ಅರೆಪಾಯವಡೆದ ಸರ್ವಂಗಳಂತೆ, ಈದ ಹುಲಿಗಳಂತೆ,
ಮೊರೆಯುತ, ಹೆಚ್ಚಿ ಬರುವ ಕಾಡುಕಿಚ್ಚಿ ನಂತೆ ಹುಚ್ಚು ಹುಚ್ಚಾಗಿ ರೋ
ಷವಂತಾಳಿ, ಎಚ್ಚರತಪ್ಪಿ, ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಕೆಂಡದಂತಾಗಿ, ಕೋವನೇ ಬ
ಹುರೂವುಗೊಂಡು ಬರುವುದೋ ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ, ಬೆತುಗಳಂ ಕೆ
ಡಿಯುತ, ನೂರುತನು ಎತ್ತಲೂ ಪ್ರೇಗದಂತೆ ಸುತ್ತುವರಿದು ಸರ್ವಾ
ಸ್ತ್ರವೇ ಮೊದಲಾದ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ, ನಾಯುವಂ ಅ
ವುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರಂಗೈಸಿ, ಘಂಟೆಯೆಂಬುದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದಂತೆಮಾಡಿ
ವರುಣನಂ ಓಡಿಸಿ ನಿರ್ಬುತಿಯಂ ಸಜಾತೀಯನಾದ್ದರಿಂ ಜೀವನಂ ಬಿ
ಟ್ಟು, ಕುಬೇರನ ಖಡ್ಗವಂ ಕಿತ್ತು, ನಿಧಿಗಳಂ ಸೂರೆಗೊಳುತ ವ್ರ
ಳಯಕಾಲದ ದಾವಾಗ್ನಿಗಳಂತೆ ಸುಡುತ ಬರುತಿರಲು, ಆಗ ದೇವತೆಗಳೆ
ಲ್ಲರೂ ದನುಜರಮುಂದೆ ಕಾಳಗಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಲಾರದೆ ಇಂದ್ರನಂ ಬಿಟ್ಟು ಬೆ
ಡರಿ ದಿಕ್ಕುದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋಗುತ್ತಿರಲು, ಪ್ರರಂದರನು ಇದೆಲ್ಲವಂ
ನೋಡಿ ಮೂಗಿನೋಳ್ ಬೆರಳುಟ್ಟು ತಲೆದೂಗಿ ಕಾಲವೇ ವಿವರೀತವಾ
ಯಿತನುತ ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು ಆಗಲೀ ನೋಡುವ ಎಂದು ಆಯುಧಂಗಳಂ
ಪಿಡಿದು ಇನಿರಾಗಿ ಬರುವ ದಾನವರೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡುತ ನಮುಚಿ
ಯಂ ನಾಚಿಸಿ, ಬಲಿಯಂ ಬಗ್ಗಿಸಿ- ಬಾಣನಂ ಬಾಣಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಿ,
ಶಂಚರನ ಆಡಂಬರವಂ ಮುರಿದು, ಜಂಭನ ದಂಭವಂ ಬಿಡಿಸಿ, ಮಾಲಿಯಂ
ಮೂರ್ಛಗೊಳಿಸಿ ಸಿಂಹಮುಖನಂ ಸಂದರಿಸಿ, ಮಯನಂ ಮಾಯಿಸಿ,
ವಿರೋಚನನಂ ವಿಮುಖನಂಗೈದು, ಸಾಗರದೊಳುರಿವ ಬಡಬಾನುನಂತೆ
ಕಾಳಗದೋಳ್ ದಾನವರಂ ಹುರಿಯುತಿರಲು, ಆಗ ದಾನವರೆಲ್ಲರೂ ಇಂ
ದ್ರನ ವರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ, ಅದುದಹುದು, ಅಚ್ಚುತನಿಗೆ ಅಣ್ಣನಾಗ
ಬಹುದೆಂದು ಅಚ್ಚರಿಗೊಳುತ ದಾನವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿಬಂದು ಇಂದ್ರ
ನಂ ಕುರಿತು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಅಲ್ಲಾ, ಈಗ ನಿನ್ನ ಕೆಂದನುನೋಡಿ, ಕಾಂ
ತೆಯಂ ಕೆಂಡು, ಕಾಳಗಕ್ಕೆ ಬಾ ಎಂದು ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಕೂಗುತ, ರಥ
ಗಳಂಧುಮುಕೆ ತುಡುಕಿಬಂದು, ಹೆದೆಯಂ ಹರಿದು ಧನುಸಂ ಮುರಿದು ವ

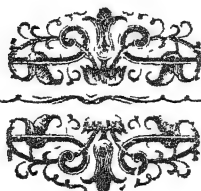
ರಾಜತನುಮಾಡಲು, ಆಗ ಇಂದ್ರನು ದೂರವ್ಯಸನ ಶಾವನಂ ನೆನೆದು ಇದು ಕಾಲಮಹತ್ವದ್ದೆ ಇನರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಲ್ಲವೆಂದರಿತು ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿರಬಾರದೆಂದು ರಣಭೂಮಿಯು ಬಿಟ್ಟು ಯೋಗಮಾಯೆಯಿಂದ ಯಾರೂ ಕಾಣದಂತೆ ಅನುರಾವತಿಗೆ ಪ್ರೋಗಿ, ತನ್ನ ಅರಮನೆಯೋಳರ ಬಂದೂತಿಳಿಯದೆ ಶಚಿದೇವಗೂಡಿ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಅಷ್ಟರೋಳರ ಮುಂದಾಗುವ ವಿಚಾರವಂ ತಿಳಿದು ಶಚಿದೇವಿಯೊಡನೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿ, ಅನುರಾವತಿಯ ಐಶ್ವರ್ಯವಂ ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರೋಗಲಾರದೆ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿನಿಂತು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ, ಅನುರರ ಐಶ್ವರ್ಯವು ಅನುರರವಾಲಾಯಿತೇ, ಯಾಗಫಲವು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಅಡಗಿತು, ತವಸ್ಸಿನ ಶಕ್ತಿಯು ತಾಸಲ್ಲಿ ನಿಂತಿತೋ, ಪ್ರಾರ್ಥನವು ಯಾವ ಅರಣ್ಯವಂ ಪ್ರೋಕ್ತತೋ, ಧರ್ಮವು ಯಾವದಾರಿಯ ಹೊಂದಿತೋ, ದಾನವ ಮಹಿಮೆ ಯೆಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾದುದೋ, ಪ್ರಾಜಾಫಲವು ಎಲ್ಲಿಹೋಯಿತೋ, ಬೃಹಸ್ಪತಿಯ ಯೋಚನೆಯು ಎಲ್ಲಿ ಯಾಚಿಸುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋದುದೋ, ಅಸ್ತ್ರಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಎಲ್ಲಿ ಲಯವಾಯಿತೋ! ದೇವತೆಗಳ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಎಲ್ಲಿ ಜೀರ್ಣವಾದಳೋ, ಒಬ್ಬ ರುಷಿಯ ಮಾತಿನಿಂದ ಇಂತಾಗಬಹುದೇ ಎಂದು ತನ್ನೊಳೊತ್ತನೇ ಅಳಲಿಬಳಲಿ ತೊಳಲುತ್ತ ಕಳವಳಿಸಿ ಮುಖಕಂಡಿ ಕಾಂತಿಗುದಿ ಕಳೆತಪ್ಪಿ ಉತ್ಸಾಹವಡಗಿ ಸತ್ವ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ನಡೆಯಲಾರದೆ ಕೆಲವು ದೂರ ಪ್ರೋಗಿ, ತಿರಿಗಿ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಪ್ರೋಗಲಾರದೆ, ಮರಳಬರುತ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕಾಲುವೆಯಂತೆ ಜಲವಂ ಸುರಿಯಿಸುತ್ತ, ಪ್ರೋದಲ್ಲದೆ ತೀರದೆಂದು ತಿಳಿದು ತೆರಳ ಬರುತ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮದನೆಯಂ, ಶಚಿದೇವಿಗೆ ಸಂಜ್ಞೆಯಂ ಸಹಾ ಮಾಡಿ, ಪ್ರತ್ಯನಾದ ಜಯಂತನಂ ಕುರಿತು ನೀನು ರೂಪವಂ ಮರೆವಾಚಿ ನಳಕೊಬರನಂ ಕೂಡಿ ಅಳಕಾಪುರದೋಳರ ಕಾಲವಂಕಳ ಎಂದು ನಿಯಮಿಸಿ, ಮಾತಲಿಯಂ ಮಾತನಾಡಿಸಿ ಬೆಂಬಿಡಿದುಬರುವ ದೇವತೆಗಳಂ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿರೆನುತ ಮಾತುಮಾತಿಗೆ ಕೋವಗೊಳುತ, ರುಬ್ಬುಗಳಂ ಗಂಟುಹಾಕುತ, ಮನದೋಳರ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನಂ ನೆನೆಯದೆ, ವರಾತ್ಪರಮೂರ್ತಿಯಾದ ಪರಮೇಶ್ವರ

ನು ಧ್ಯಾನಿಸದೆ, ಕಮುಸುಂಧವನು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ, ಕೆಡುವಕಾಲಕ್ಕೆ ದೇವರೂಞ್ಜಲ, ನಂಟರೂಞ್ಜಲ, ಎಂಪು ನುಡಿಯುತ ಬರುತ ತನ್ನ ನಾಹ ನನಾದ ಐರಾವತವನೋಡಿ ಬಿಸುಸುಯ್ದು ನೀನು ವ್ಯಕ್ತದ್ವೀಪವನ್ನಾ ಶ್ರಯಿಸೆಂದು ನುಡಿದು, ಉಚ್ಚೈಶ್ರವಸ್ಸು ನೋಡಿ ಮನಮರುಗಿ ಮೈದ ಡವಿ ಜಂಬೂದ್ವೀಪವು ವಶವೆಂದು ನುಡಿದು, ಪಾರಿಜಾತವು ಕೆಂಡು ಪ್ರ ದಕ್ಷಿಣೆಯು ಮಾಡಿ ದಂಬಲಿಸುತ ಶಾಕದ್ವೀಪವನ್ನೆದೊಂದು ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಕಾಮಧೇನುವು ಕಂಡು ಕೆಂಬನಿದುಂಬಿ ನೀನು ಕುಶದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಇಳಿ ಎಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ರಂಭಾದಿಗಳೆ ನೋಡಿ ಮನಕರಗಿ ಎಂತಾದರೂ ರೂಪವು ಮರೆವಾಚಿ ಕ್ರೋಚದ್ವೀಪವು ಹೊಂದುವವೆಂದು ನುಡಿದು, ಮನೋನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಪ್ರೋಮಾಯನವು ಕಂಡು ಕಟಕುಟ ಎಂದು ವ್ಯಸನವಸುತ ನೀನು ಪ್ರಸ್ಕರದ್ವೀಪದೋಳೆ ವಾಸಗೊಡಿ ರುವದೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಚಿಂತಾಮಣಿಯು ನೋಡಿ ಹಾ ಎಂದು ಚಿಂತೆ ಗೈಯುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳೆ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಬೃ ಹಸ್ಪತಿಯು ಕಂಡು ಎಲೈ ಆಚಾರ್ಯ ನಿನನ್ನಸಾನ್ನಿಧ್ಯವು ತಪ್ಪಿಯೋಗು ವ ನನಿಗೆ ಚಿಂತಾಮಣಿಯು ಗೊಡವೆಯೇನು, ಈ ವಸ್ತುವು ನಿನ್ನಲ್ಲಿರಲಿಂ ದು ಪೇಳಿ ಕೈಯೋಳೆ ಕೊಟ್ಟು, ಆ ಮಹರ್ಷಿಯ ಶಾಪವ ದೆನೆಮಿದ ವದ್ರವು ಎತ್ತುವವಕ್ಕೆ ಬಲಸಾಲದೆ ಅದು ಭೂಲೋಕದೋಳೆ ಬಿಸು ಟು, ನಾರದನಿಂದ ಬಂದ ಲೀಲಾಶುಕವು ರಾಕ್ಷಸರಭಯದಿಂ ಮರೆತು ಬೆ ರಗಾಗಿ ಬೆಂಬಿಡಿದು ಓಡಿಬರುವ ಶಚಿದೇವಿಯಾಡಗೂಡಿ, ದೇವೇಂ ದ್ರನು ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖಾತುರನಾಗಿ ನನ್ನ ನಿಜಸ್ಥಾನವಾದ ಶ್ರೀನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದು ನನ್ನ ಕುರಿತು ಮೊರೆಯಿಡುವ ದೇವೇಂದ್ರಂಗ ನಾನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಳಾಗಿ ಎಲೈ ಇಂದ್ರನೆ ನಿನಗೆ ದೂರವಸಮಹಾಮುನಿಯು ಕೊಟ್ಟ ಶಾಪ ವು ತಪ್ಪದು. ಅದೇವರಿಯಾಗಿ ಅನುಗ್ರಹವು ಫಲಿಸಿತು. ಚಿಂತೆಗೊ ಳಬೇಡ, ನಾನು ನಿನಗೆ ಭೂಲೋಕದೋಳೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಳಾಗಿ ಸಕಲಸಾಧ ನಂಗಳಂ ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ನಿನ್ನ ಮನೋರಥವು ಪೂರೈಸುವೆನು ಮತ್ತೂ ನಿನಗೆ ವೃತ್ತಲಾಭಾನಂತರದಲ್ಲಿ ತಿರಿಗಿಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಳಾಗಿ, ನಿವಿತ್ತಾ

ರ್ವರ ಮನುಷ್ಯಶರೀರವೇ ಎಂದನಂತೆ ದಿವ್ಯತೇಜೋಮಯ ಶರೀರವಾ
 ಗುಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ನಿಜಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅವ್ವಣಿಯು ಕೊಡುವೆನೆಂ
 ದು ಅಭಯವನಿತ್ತು, ನೀನು ನಮ್ಮ ಶ್ರೀನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲ್ಪವೃಕ್ಷವ
 ನಮಾಟಯೋಳ್ ಮಾಕೆಂದವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಫಲಗಳ ಮಧ್ಯ
 ದೊಳೊಂದು ಮಾವಿನಫಲದ ರೂಪವಂ ತಾಳುವುದೆಂದು ಕೆಟ್ಟ ಮಾಡಿ
 ಆಬಳಕೆ ಶಚಿದೇವಿಯಂಕುರಿತು ಎಲೈ ಇಂದ್ರಾಣಿಯೇ ನೀನು ನಮ್ಮ
 ಜಲಕ್ರೀಡೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಈ ಅವೃತಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾ
 ವೃಕ್ಷರೂಪವಂತಾಳಿ ಇರುವುದೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದೆನು. ಅದೇವರಿ
 ಯಾಗಿ ಆ ಕೆರ್ದರೂ ಇರುತ್ತಿರಲು, ನಾನು ಇಂದ್ರಾಶದಿಂಕೊಡಿದ ಫ
 ಲವನ್ನೇ ನಿನಗೆ ಪುತ್ರಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಕಾರಣ ದೇವೇಂದ್ರನೇ ನಿನ್ನ
 ಉದರದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಜನಿಸಿರುವನು. ಆ
 ಸೌಗಂಧಿಕಾ ವೃಕ್ಷದವೆನೆಯಿಂದ ಶಚಿದೇವಿಯು ಕಳಂಗದೇಶಾಧಿಪ
 ತಿಗೆ ಪುತ್ರಿಯಾಗಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾವಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಜನಿಸಿರುವಳು. ಇ
 ವರೀರ್ವರಿಗೂ ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತಲಿಥೆ, ಈ ಸುಗಂಧರಾಜನ ದೇವಿಯಿಂದ
 ಆನೇಕ ಮಕ್ಕಳು ನಿಗ್ರಹಶಿಷ್ಯ ಪರಿಪಾಲನ ರೂಪಗಳಾದ ಕಾರ್ಯಗಳ
 ಳಾಗುವವು. ಇದಲ್ಲದೆ ರಹಸ್ಯಗಳಾದ ದೇವತಾಕಾರ್ಯಗಳಂ ನೆರವೇ
 ರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಉದ್ಭವವಂಗೈಸಿರುವೆನು. ಅದಕಾರಣ ನೀನು ಏಕೆಚಿತ್ತ
 ದಿಂದ ಋಷಿಯಿಂದ ನಿನಗೆ ಉಪದಿಷ್ಟ ಮಾದ ಮಂತ್ರವಂ ನಿನ್ನ ಕುಮಾ
 ರಂಗೆ ಶುಭಮುದೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಉಪದೇಶವನ್ನಾಡು. ಆ ಮಂತ್ರಪ್ರಭಾ
 ವದಿಂದ ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಸಕಲಸಾಧನಂಗಳಂ ಉಂಟು
 ಮಾಡುತ್ತಲಿಥೇನೆ. ಬಳಕೆ ಅವನೊಡನೆ ನಿನ್ನ ಮಂತ್ರಿಕುಮಾರನಾದ
 ಸುಮತಿಯುಂ ಬೊತೆಗೊಳಿಸಿ ದಿಗ್ವಿಜಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಅವ್ವಣಿಯನ್ನಿತ್ತು
 ಕಳುಹುವನಾಗು ಎಂದು ಅವ್ವಣಿಯು ಕೊಟ್ಟು ಅಂತರ್ಧಾನವನ್ನೈದಲು,
 ಅನಂತರ ರಾಯನು ಆತಿ ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿ ದೇವಿಯ ವಾಕ್ಯವಂ ನೆನೆದು
 ತನ್ನ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಈ ಸಕಲ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ತನ್ನ ಪಟ್ಟ
 ದರಸಿಯಾದ ಗುಣವತಿಯೊಡನೆ ವೇಳಿ, ನಾವೀರ್ವರು ಧನ್ಯರು ನಮ್ಮ

ಪ್ರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಎಣೆಯುಂಟೆ ಎಂದು ಸಂತೋಷಭರಿತರಾಗಿ ಸತಿವತಿಗಳೇ
ರೈರೂ ಆ ರಾತ್ರಿಯೋಳು ಸುಖನಿರುತ್ತಿರ್ದರೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ,

ಗದ್ಯ|| ಕುಂಡಲಿತಯ ಖಂಡವರಶುಪ್ಪುಂಡರೀಕ ಭವಾಖಂಡಲ ಪ್ರ
ಮುಖನಿಖಲ ಸುರವರವರಿಭವವರಿಣತಪ್ರಚುಡ ಬಚುಡಮುಂಡಖಂಡ
ನನಿಪುಣಕೋಡಂಡ ಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾದಂಡವರಿಮುಂಡಿತ
ಚಾಮುಂಡಿಕಾಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನ ಭೂಮುಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯನ
ತ್ಯಪ್ರತಾವ ಸಕಲಭಾಮಾಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕಷ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸ
ಕವಿತಾನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಣಧೌರೇಯ ಘಟಿಕಾಶತಗ್ರಂಥ ವಿನದಿನ
ಪ್ರಬಂಧನಿಬಂಧನಧುರಂಧರತ್ರಿಭುವನ ವವಿತಾತ್ರೇಯಸ ಗೋತ್ರಾತ್ಮ
ಲಾಯನಸೂತ್ರ ಸುಚರಿತ್ರಚಾಮರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ಪ್ರತ್ಯ ಸರವತಿ
ಬಿರುವ ಮಹೀಶೂರ ಪ್ರರವಗಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಡೆಯರವ
ರಿಂದ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರವಾಗಿ ವಿರಚಿತಮಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾವರಣಯು
ವೆಂಬ ನವೀನಕೃತಿಯೋಳು ಸುಚರಿತ್ರ ಮಹಾರಾಯಂಗೆ ಶ್ರೀದೇವಿ
ಯು ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗಿ ಸುಗಂಧರಾಜನ ಪ್ರಾರ್ಪಣೀದ್ರಾಸಕಪನವಂ ನಿರೂಪಿ
ಸಿ ಅಂತರ್ಧಾನವವ್ಯವಿದ್ದಂ ಬಣ್ಣಿಸಿರುವ ಆದನೆ ಆಶ್ವಾಸ ನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ
ಮಂಗಳಮಸ್ತು.

ಶ್ರೀ.

ಖಳನೇ ಆಶ್ವಾಸ ಪ್ರಾರಂಭ.

ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡಿಕಾಂಬಾಯ್ಕನಮಃ.

|| ಶ್ರೀರಸ್ತು ||

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಸುಚರಿತ್ರಮಹಾರಾಯನು, ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಬ್ಬ
ದ್ವಿಯಂ ಕರೆತರಿಸಿ ಶ್ರೀದೇವಿಯು ಅವ್ವಣೆಯು ಕೊಟ್ಟ ಪುತ್ರನ ಪ್ರಾ
ಪ್ತವೃತ್ತಾಂತವಂ ಪೇಳಲು, ಆಗ ಸುಬ್ಬದ್ವಿಯು ಆನಂದಭರಿತನಾಗಿ
ದೇವತಾಜ್ಞಾನಸಾರಮಾಗಿ ಶುಭವಿಸದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಮಂತ್ರೋಪದೇ
ಶವಂ, ಸುಗಂಧರಾಜ ಕುಮಾರಂಗೆ ಮಾಡಬಯದೊಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು, ರಾ
ಯನು ಆ ಮಾತನುಗೀಕರಿಸಿ, ಒಂದು ಶುಭವಿನವಂ ನೋಡಲೋಸುಗ
ಕೆಲವು ರೋಹಿತನಾದ ವೇದವಿಶ್ವತನಂ ಕರೆಯಿಸಲು, ಆಹ್ವಾನದಲ್ಲಿಯೇ
ಆ ವೇದವಿಶ್ವತನು ಬಂದು, ರಾಯಂಗೆ ವೇದೋಕ್ತಾಶೀರ್ವಚನವಂ
ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಲು, ರಾಯನು ಅವನಂ ಕುರಿತು ಶ್ರೀ
ಆದಿಕೃಷ್ಣನು ಅನುಷ್ಠಾನದೊಂದಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪೇಳಿ ಶೀಘ್ರದಿಂದ ದೇವ
ತಾವ್ರಸಾದ ಉಪಾಸನ ಶುಭಲಗ್ನವಂ ಪೇಳಬೇಕೆನಲು, ವೇದವಿಶ್ವ
ತನು ಆ ಮಾತಂಕೇಳಿ ಆನಂದಭರಿತನಾಗಿ ಸ್ಥಿರವಾದ ಶುಭಲಗ್ನವಂ ಪೇ
ಳಲು, ಆಗಲಾರಾಯನು ದೂತರ ಮುಖವಂ ಅವಲೋಕಿಸಿ ಎಳ್ಳಿ ದೂತರು
ಗಳರಾ ನೀವು ನನ್ನ ಅವ್ವಣೆಯಿಂದ ಆಯುಷ್ಕಾಂತನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜ
ಕುಮಾರನ ಭವನವಂ ಶೀಘ್ರದಿಂದವೊಕ್ಕು ಅವನಂ ಅತಿವೇಗದಿಂದ ಕರೆ
ದುಕೊಂಡುಬನ್ನೀವೆಂದು ಅವ್ವಣೆಯು ಕೊಡಲು, ಆ ಚಾರರು ಮಹಾ
ವ್ರಸಾದವೆಂದು ನುಡಿದು ರಾಯನ ಚರಣಗಳಿಗೆ ಸುಗಂಧರಾಜನ ಚಿ
ಕ್ಕ ಅರವನೆಯಂ ಕುರಿತು ಬಂದು ಅಲ್ಲಿರುವ ದ್ವಾರಪಾಲಕಂ ಕುರಿತು
ಎಳ್ಳಿ ದ್ವಾರಪಾಲಕರುಗಳರಾ, ನಾವು ಮಹಾವ್ರಭುವಿನ ಅವ್ವಣೆಯಿಂದ

ಬಂಜುಇಫೇವೆ, ರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ ಬಿನ್ನೈಸಿರೆಂದು ಪೇಳಲಾ ದ್ವಾರಪಾಲಕರು ಬಂದು ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೆ ಮಹಾವ್ರಭುವಿನ ಅವ್ವಣೆಯಿಂದ ರಾಜದೂತರು ನಿನ್ನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನವಿಸತಕ್ಕ ಬಿನ್ನಹವುಂಟೆಂದು ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಇರುವೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು, ಆಮಾತಂಕೇಳಿ ಸುಗಂಧಕುಮಾರನು ಎಲೈ ದ್ವಾರಪಾಲಕರುಗಳಿರಾ, ನೀವು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಆ ದೂತರಂ ಕರೆತರುವದೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆ ದ್ವಾರಪಾಲಕರು ಆ ದೂತರಂ ವೇಗದಿಂದ ಕರೆತರಲು, ಆ ದೂತರು ಕುಮಾರಂಗೆ ವ್ರಣಾಮವು ಮಾಡಿ, ಎಲೈ ರಾಜಕುಲತೀಲಕನೆ, ಮಹಾರಾಯನು ನಿಮ್ಮಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ನಮ್ಮಂ ಕಳುಹಿಸಿರುವನಾದ್ದರಿಂದ ಮಹಾರಾಜನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವಂ ಕುರಿತು ದಯಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸಲು, ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜ ಕುಮಾರನು ಮಣಿಮಯವಾದ ತೂಗುಮುಚ್ಚದಿಂದಿಳಿದು ಮಿತ್ರನಾದ ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ತನ್ನ ಅರಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಮುಂದುಗಡೆಯೋಳ್ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿ ಸಜ್ಜುವಾಡಿದ ಮಣಿಮಯ ರಥವನ್ನೇರಿ ರಾಜಾಂತರಿವರದ ಬಾಗಿಲೋಳ್ ರಥದಿಂದಿಳಿದು ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ರಾಯನ ಸಮ್ಮುಖಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ವ್ರಣಾಮವಮಾಡಿ ಕೈ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿರಲು, ರಾಯನು ಆ ಕುಮಾರನು ಅಂಕದೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಶಿರವನಾ ಘ್ರಾಣಿಸಿ, ಆ ಕುಮಾರನು ಕುರಿತು ಒಂದಾನೊಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಲಿರ್ದನು. ಎಲೈ ಪ್ರತನೇ ನೀನು ಸಕಲರಾದ್ಯಗಳ ಮರ್ಯಾದೆಗಳಂ, ರೀತಿಗಳಂ, ಭಾಷೆಗಳಂ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯ ಕೌತುಕಗಳಂ, ಸಾಮಂತರಾಯರುಗಳ ನಡತೆಗಳಂತಿಳಿದು ಮಹಾರಾಜಮಂಡಲಿಗಳೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಮಾಡಿ, ಅವರುಗಳಂ ಗೆಲ್ಲದೋನುಗ ಅವ್ವಣೆಯಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸಿದ ನುಡಿಯಂ, ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದಾಶೋಚಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ನೀನು ಜಾಲಕನು ಅಸ್ತ್ರಗಳ ಪ್ರಯೋಗೋಪಸಂಹಾರರೀತಿಗಳ ಉಪವಿಷಯಂಗಳಾಗಲಿಲ್ಲ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನಾಳುವ ವಿರೋತ್ತಮರಾದ ಅನೇಕರಾಯರುಗಳು ಇರುವರು, ಅವರುಗಳಂ ಕೆಲವರಂ ಸಾಮಾನ್ಯ, ಕೆ

ಲವರು ದಾನದಿಂ, ಕೆಲವರು ಭೇದದಿಂ, ಮತ್ತು ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ದಂಡದಿಂ ಸ್ವಾಧೀನಗೊಳಿಸುವ, ಕೌಶಲ್ಯದವರಿಯು ನಿನಗೆ ಅನುಭವಸಾಲದು, ಇಂತಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಸತಿವತಿಗಳೇರ್ವರಿಗೆ ಬರುವ ಕಾಲಾನಂತರ ದೋಳ್ ದೇವೀ ಪ್ರಸಾದ ವೃಂಟಾಗಿ ನೀನೊಬ್ಬ ಪ್ರಾತ್ರನು ಜನಿಸಿದೆ, ನಿನ್ನಂಜಿಟ್ಟು ನಾವು ಎಂತು ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯಬೇಕು. ಕುಲಕ್ರಮಾಗತವಾದ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನಿನ್ನಂ ಯುವರಾಜನಂಮಾಡಿ, ಬೊಕ್ಕಸ, ಭಂಡಾರ, ಚತುರಂಗಬಲಸಮೇತರಾದ ವೀರಸೇನ ಮೊದಲಾದ ಸೇನಾವತಿಗಳಂ, ಸುಬುದ್ಧಿಮೊದಲಾದ ಅಪ್ಪ ಪ್ರಧಾನಿಗಳಂ, ನಿನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನಮೊಳಿಸಿ, ನೀನು ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರಮರ್ಯಾದೆಯಿಂ ಮಾಡುವ ಯುವರಾಜ್ಯದವರಿಯು ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತ, ಕಿವಿಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತ, ಆನಂದಭರಿತರಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ನಮ್ಮಗಳಿಗೆ ವ್ಯಥೆಯನ್ನಂಟುಮಾಡಿ ದಿಗ್ವಿಜಯಾರ್ಥಮಾಗಿ ತೆರಳುವೆನೆಂಬುದು ಉಚಿತವಲ್ಲವಾದಕಾರಣ, ನೀನು ನಮ್ಮೀರ್ವರಮಾತೆಂ ಕೇಳಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕರಾಯವಟ್ಟ ದೋಳ್ ಅಭಿಷಿಕ್ತನಾಗಿ ರಾಜ್ಯತಂತ್ರವಂ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತ ಉಪಾಯಚತುಷ್ಟಯ ಮರ್ಮಗಳಂ ಗ್ರಹಿಸಿ ಸಾಮಂತರಾಯರುಗಳ ನಡತೆಗಳಂ ತಿಳಿದು, ಅನ್ಯದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳ ಬಲಂಗಳಂ, ಯುಕ್ತಿಸಾಹಸಂಗಳಂ ಗೂಢಚಾರರಿಂದ ವಿಚಾರಿಸಿ, ಅವರ ಪ್ರತೀಕಾರವಂ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಡನೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತ ಸ್ವರಾಜ್ಯರಂಜಕನಾಗಿದ್ದು, ಕೆಲವು ಕಾಲದಮೇಲೆ ಸ್ವಸೇನಾನ ಮೇತನಾಗಿ ಸಕಲ ರಾಜಮಂಡಲಿಗಳಂ ಜಯಿಸಿ, ಆನೇಕ ಸಂಭ್ರಮದೊಡನೆ ನಿನ್ನ ರಾಜ್ಯವಂ ಕುರಿತು ಬರುವುದುಚಿತವೆಂದು ಮೇಳಲು, ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನು ರಾಯನವಾಕ್ಯವಂಕೇಳಿ, ಅಂಕದಿಂದಿದ್ದು ತಂದೆಯ ಅತಿವಾವರೆಗಳಿಗೆರಗಿ ಎರೈ ಸ್ವಾಮಿಯೆ, ಈಗ ನೀನು ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದು ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ ತೋರುತಲಿದೆ. ಸಿಂಹದವರಿಗೆ ಮದ್ದಾನೆಯ ಭಯ ತೋರಿದಂತೆ ಅತಿ ವರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯಾದ ದೇವಿಯಪ್ರಸಾದವು ಪಡೆದಿರುವ ನಿನ್ನ ಉದರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ನನಗೆ ವರರಾಯರೆಂಬ ಪಶುಗಳ ಬಾಧೆಯು ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲೂ ಸಂಭವಿಸಲಾರದು, ಬಾಲನೆಂಬ ಪ್ರೇಮಾತಿ

ಶಯದಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆಯುಂಕೊಟ್ಟಂತೆ ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ತೋರುತಲಿದೆ, ನೀವು ನಿರೂಪಿಸಿದವರಿಯಾಗಿ ಯುವರಾಜವದದಲ್ಲಿ ನಿಂತಬಳಿಕೆ ದೇಶಭಾವಾ ರೀತಿಗಳು ಯಾವವರಿಯಿಂದ ನನಗೆ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಅದು ಕಾರಣ ಬಹುಪ್ರಕಾರಗಳಾದ ವಿಕಲ್ಪಗಳಂ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಉಹಿಸದೆ ಸಂತೋಷಚಿತ್ತದಿಂದ ನನಗೆ ಸಕಲ ಗಾಯರುಗಳ ವಿಜಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಆ ಶೀರ್ವಾದವಂತೂ ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆಯುಂಕೊಡಬೇಕೆನಲು, ರಾಯ ನು ಕುಮಾರನ ದೃಢನಿಶ್ಚಯವಂ ತಿಳಿದು ಎಲೈ ಕುಮಾರನೇ ನೀನು ಬಿ ನ್ನವಿಸಿದಂತೆಯೇ ಆಗಲೀ, ಸಕಲರಾಯರಂ ಗೆದ್ದು ಸುಖದಿಂದ ಬರುವವ ನಾಗು, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉಪಾಯವುಂ ಪೇಳುವೆನು ಕೇಳೆಂದು ನುಡಿದು, ಎಲೈ ಪ್ರತನೇ ನೀನು ಪ್ರಖ್ಯವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತ್ರಿಯಾದ ಆದಿಶ ಕ್ತಿಯ ಮಂತೋಪದೇಶವಂ ನಿನಗೆಮಾಡುವೆನು. ಅದಂ ಶುಚಿಭೂತ ನಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಏಕಚಿತ್ತನಾಗಿ ಅಕ್ಷರಲಕ್ಷಪುರಶ್ಚರಣೆಯುಗೈ ಯಲು, ಜಗನ್ಮಾತೆಯಾದ ವರಮೇಶ್ವರಿಯು, ನಿನ್ನಭಕ್ತಿಯಂ ಮೆಚ್ಚಿ ಪ್ರಸಾದದಿಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಳಾಗುವಳು, ಆಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀನು ಬೇಕಾದವರಗಳಂ ಅಸ್ತ್ರವಿದ್ಯೆಗಳಂಪಡೆದು, ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆ ಯುವುದೆಂದು ಪೇಳಿ, ಕುಮಾರಂಗೆ ಶುಭಮುಹೂರ್ತದೊಳಂ ಮಜ್ಜ ನಂಗೈಸಿ ಏವ್ಯಾಂಬರವನುಡಿಸಿ, ಸುವರ್ಣಪೀಠದೊಳಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ನಿಜಪುರೋಹಿತನಿಂದ ಸ್ವಸ್ತಿವಾಚನವಂಗೈಸಿ, ತಾನು ಶುಚಿಭೂತ ನಾಗಿ ತನ್ನ ಬಲಭಾಗದಾಕೆಮೋಳಂ ಬಾಲಕನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾ ರನಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಗುರುವಾದವಾಮದೇವಮಹಾರ್ಷಿಯವನವಾದ ಪಾ ದಗಳಂ ಸ್ಮರಿಸಿ, ಸಂಕಲ್ಪಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನ್ಯಾಸಕಮದಿಂದ ನವಾಕ್ಷ ರೀ ಮಹಾಮಂತೋಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿ, ಪುರಶ್ಚರಣಾಕ್ರಮ, ಜಪ ಹೋಮ ತರ್ಪಣಾದಿಗಳ ವಿಧಾನಗಳು ಸಾಂಗವಾಗಿ ಪೇಳಿ, ಈ ಮ ಹಾಮಾತ್ರವು ಗೋವ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಪೇಳಲು, ಸುಗಂಧರಾಜ ಕುಮಾರನು ಆ ವಾಕ್ಯವಂ ಕೇಳಿ, ರಾಯನಡಿದಾವರೆಗಳಿಗೆ ಮೋಡಶೋ ಪಜಾರ ಪೂಜೆಯುಂ ಮಾಡಿ ನವರತ್ನಗಳಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಗೋತ್ರಾಭಿ

ವಾವೆಯುಮಾಡಿ ಪಾವತಿರ್ಥವಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ನಾನು ಕೈತಾರ್ಥನಾಡೆ
 ನೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು. ರಾಯನು ಆಯುಷ್ಕಾಂತನಾಗಿ ಯಶೋವಂತ
 ನಾಗೆಂದು ಡರಸಿ, ಅವ್ಯಣಿಯಂಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಲು. ಆ ಸುಗಂಧರಾ
 ಜಕುಮಾರನು ತನ್ನ ಜನ್ಮಿಯಾದ ಗುಣನತೀದೇವಿಯ ಪಾವವದ್ಯಗಳಿ
 ಗಳಿವಂದಿಸಿ, ರಾಯನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದವೃತ್ತಾಂತವಂ ಕ್ರಮವಾಗಿಬಿ
 ನ್ನೆಸಲು ಗುಣನತೀದೇವಿಯು ಎಲೈ ಕುಮಾರನೇ ರಾಯನು ಆಜ್ಞಾಪಿ
 ಸಿದಅರ್ಥವಂ ಅತಿಕ್ರಮಿಸದೆ ನಡೆಯುವದು ವಿಹಿತವೆಂದು ಪೇಳಿ, ಅನೇ
 ಕವ್ರಕಾರಮಾದ ಆಶೀರ್ವಾದವಂ ಮಾಡಿ ಅವ್ಯಣಿಯಂಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿ
 ಸಲು. ಆ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನು ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದು ಬಂ
 ದಾಳೊಂದು ಪಿನ ಶುಭಮುಮೂರ್ತದಲ್ಲಿ ರಾಯನ ಉಪನವಂ ಕುರಿತು
 ಪ್ರೋಗಿ, ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ಮಲಂಗಳಾದ, ಮನೋಹರಂಗಳಾದ, ಕನ್ನಡಿಗ
 ಳಂತಿರುವ ಸ್ನೇಹಕರಣಿಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ, ಗಂಗಾದಿ
 ಸಕಲ ಪ್ರಾಣ್ಯತೀರ್ಥಂಗಳಂ ನೆರೆದು ಸ್ನಾನವಂ ಗೈದು, ಶುಭ್ರವಾದ
 ಮಡಿಯನ್ನುಟ್ಟು. ಅಹ್ನಿಕಗಳನ್ನರವೇರಿತೆ, ವನಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ತ್ರಿ
 ಪುರಸುಂದರಿಯ ದೇವಸ್ಥಾನವಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮೋ
 ಡಶೋವಚಾರ ಪ್ರಾಜಯಂ ಗೈದು, ತನ್ನ ಮಿತ್ರನಾದ ಸುಮತಿಯಂ
 ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಿತ್ರನೇ, ವನದಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಬಬ್ಬರೂ ಬಾರದಂತೆ ಕ
 ಟ್ಪುಮಾಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದೋಳು ಜಾಗರೂಕನಾಗಿರುವದೆಂದು ನಿರೂ
 ಪಿಸಿ, ತಿರಿಗಿ ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿ ಶುದ್ಧಾಚಮನವಂ ಗೈದು, ದೇವಸ್ಥಾ
 ನದ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕದಂಬವೃಕ್ಷಚ್ಛಾಯೆಯನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ ಕು
 ಶಾಸನಾನೀನನಾಗಿ ತನ್ನ ಗುರುವಾದ ರಾಯನ ಅಪಿಡಾವರೆಗಳಂ ಮನ
 ದೋಳು ನೆರೆದು ದೇವಿಯು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಭೂಶುದ್ಧಿ, ಭೂತಶುದ್ಧಿಪೂರ್ವ
 ಕವಾಗಿ, ರೇಚಕ, ಪೂರಕ, ಕುಂಭಕವಿಧಾನದಿಂ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಂ
 ಮಾಡಿ, ತನ್ನ ಮನೋಭೀಷ್ವ ಸಿದ್ಧರ್ಥವಾಗಿ ಸಂಕಲ್ಪವಂ ಗೈದು ಬದ್ಧಾ
 ಸನ ಸಿದ್ಧಾಸನ, ವೀರಾಸನ, ವಪ್ರಾಸನ, ಸ್ವಸ್ತಿಕಾಸನ, ವ್ಯಾಸಾಸನ,
 ಸುಖಾಸನ, ಸರ್ವತೋ ಭದ್ರಾಸನ, ಗೋಮುಖಾಸನ, ಗರುಡಾಸನ,

ಮಯೂರಾಸನ, ಮತ್ಸ್ಯಾಸನ, ಕೂರ್ಮಾಸನ, ಮಂಡೂಕಾಸನ, ಕುಕ್ಕುಟಾಸನ ಸರ್ಪಾಸನ ಶೂಲಾಸನ, ಕವಾಳಾಸನ, ಕ್ರೌಂಚಾಸನ, ಅರ್ಧಾಸನ, ಏಕಪಾದಾಸನ, ಕಾಷ್ಠಾಸನ, ಮೊದಲಾದ ಚತುರಂಗಾತಿ ಅಸನಂಗ ಲೋಳೆ ಮುಖ್ಯವಾದ, ಪ್ರವ್ರಸಿದ್ಧಿಪ್ರದವಾದ, ಬದ್ಧವದ್ವಾಸನದಿಯು ಕ್ರೋನಾಗಿ, ಮಾತೃಕಾನ್ಯಾಸ, ಮಂತ್ರನ್ಯಾಸಂಗಳಂ ಮಾಡಿ, ಶಾಂಭವೀ, ಖೇಚರೀ, ಪುಷ್ಪಾಬೀಮೊದಲಾದ ಪುಷ್ಪಾದ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ರತಸ್ತವಾದ ಶಾಂಭವೀಮುದ್ರೆಯಂಧರಿಸಿ, ಅಂತರ್ಜ್ಯೋದದಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಯಮನಿಯಮ, ಆಸನ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ, ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರ, ಧ್ಯಾನ, ಧಾರಣ, ಸಮಾಧಿಗಳೆಂಬ ಅಷ್ಟಾಂಗಯೋಗಯುಕ್ತನಾಗಿ, ಚಂಚಲಚಿತ್ತನಾಗದೆ, ಮಂತ್ರರಹಸ್ಯರೀತಿಯಿಂದ ಮೂರ್ತಿಧ್ಯಾನವಂ ಗೈದು ಜಗನ್ಮಾತೆಯಾದ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಪಾದಕಮಲದೇವೀಳೆ ಎರಕಮಾಗಿ ತನ್ನ ಚಿತ್ತಮಂ ಸೆಲೆಗೊಳಿಸಿ ಅನಶನವ್ರತನಾಗಿ ಮಹಾಮಂತ್ರನಂ ಜಪಿಸುತ್ತಿರಲು. ಅಕ್ಷರಲಕ್ಷ ಸಂಖ್ಯಾಕ್ರಮವು ಬೆಳೆಯುವ ಕಾಲದೊಳೆ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾದೇವಗದೀಶ್ವರಿಯು, ಈತನ ದೃಢತವಸ್ಸಂ ಮೆಚ್ಚಿ ವ್ರತಸ್ತವಗಳಾಗುವದಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಲು, ಆಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವ್ರಾಕೃತದಿವ್ಯಗಂಧ ಯುಕ್ತವಾದ ವಾಯುವು ಬೀಸುತ್ತಿರಲು ಜಗತ್ತಿನ ಸುಗಂಧವೆಲ್ಲವು, ಆ ದಿವ್ಯ ಗಂಧದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾದ್ದರಿಂ ವ್ರವಂಚವೆಲ್ಲ ಸ್ತಬ್ಧನಾಗುತ್ತಿರಲು, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸಿದವ್ರಭಾಮಂಡಲದೊಳೆ ನೂರ್ಯಾದಿ ಸಕಲವ್ರಭಾಸ ಮುದಾಯವು ಮಿಂಚುಹುಳುವಿನುತಾಗಲು ದೇವದೂದಭಿ ವಾದ್ಯರವಗಳಿಂದ ಭೂವ್ಯಂತರಿಕ್ಷಗಳು ತುಂಬಿರುತ್ತಿರಲು, ಅಮಕಾರಣ ಸುಗಂಧರಾಜಕುವಾರನು ಮೂರ್ತಿಧ್ಯಾನವಂ ಬಿಟ್ಟು ಬಹಿರ್ನುಖನಾಗಿ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯದಿಂ ದಿಕ್ಕುದಿಕ್ಕುಗಳಂ ನೋಡುತ್ತಿರಲು ಆಗ ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಯು ಸಂಧ್ಯಾರಾಗವಂ ಲಜ್ಜೆಗೊಳಿಸುವ ಕೌಸುಂಭವಸ್ತ್ರವನ್ನುಟ್ಟು ಮುತ್ತುಗಳಂ ಬಿಗಿದಿರುವ ಕಂಚುಕಮಂಡೊಟ್ಟು ನವಾಕ್ಷರಂಗಳೇ ನವರತ್ನರೂಪವಂತಾಳೆ ನಿಬಿಡೀಕೃತಂಗಳಾಗಲು ಅವ್ರಾಕೃತವಾದ ಕೋಟಿಸೂರ್ಯರಂ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಚಂದ್ರರೇಖೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ದಿವ್ಯ

ಕಿರೀಟವು ಧರಿಸಿ ಲೋಕತ್ರಯದೊಳಾಗುವ ಧರ್ಮಧರ್ಮಗಳಂ
 ಬಿನ್ನವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರಂತೆ ಮೆರೆಯುವ ರತ್ನತಾ
 ಟಂಕೆಯುಗ್ಗುವಂ ಕರ್ಣಂಗಳೋಳ್‌ಧರಿಸಿ, ಚಂದ್ರಮಂಡಲಮಧ್ಯದೋ
 ಳ್ ವಿರಾಜಿಸುವ ಮಂಗಳನಂತೆ ಥಳಥಳವ ವದ್ದರಾಗತಲಕಮಂ ಪಣೆ
 ಯೋಳ್ ಅಲಂಕರಿಸಿ ರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಕಳೆಯಂಪೊತ್ತ ಶುಕ್ರನಂತಿ
 ರುವ ಮುತ್ತಿನ ಮೂಗುತಿಯು ನಾಸಿಕಾಗ್ರದೋಳ್ ಧರಿಸಿ ನಕ್ಷತ್ರ
 ಮಂಡಲದಂತೆ ಶೋಭಿಸುವ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರಂಗಳಂ ಕೊಡಿರುವ ಥರಥರ
 ಮಾದ ರತ್ನವದಕಂಗಳಂ ಕಂಠದೋಳ್ ಅಳವಡಿಸಿ ಬಾಹುಗಳಿಗೆ ಮು
 ತ್ತುಗಳಂ ಸುತ್ತಲೂ ಬಿಗಿದಿರುವ ವಜ್ರಮಯಂಗಳಾದ ಬಾಹುವೈರಿ
 ಗಳಂ, ರತ್ನದವಂಕಿ, ನಾಗಮುರಿಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ಕಾಮೇಶ್ವರನಿಂದ ಕೆಟ್ಟ
 ಲ್ಪಟ್ಟ ದಿವ್ಯ ಮಾಂಗಲ್ಯಾಭರಣದಿಂ ಶೋಭಿತಳಾಗಿ, ದುಷ್ಟ ದಾನವರು
 ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಶಿಷ್ಯರಂ ಪರಿಪಾಲಿಸುವೆನೆಂದು ಕೆಟ್ಟ ರುವ ವೀರಕಂಕಣ
 ದಂತೆ ಮೆರೆಯುವ ಹಸ್ತಕಡಗಗಳಿಂದ ಒವ್ಪುವ ವದ್ದರಾಗ ಕಂಕಣಗ
 ಳಂ ಹಸ್ತಗಳೋಳ್ ಧರಿಸಿ ಅನೇಕರೂಪವಂ ತಾಳಿದ ಆದ್ರಾ ನಕ್ಷತ್ರ
 ದಂತಿರುವ ವನಳಗಳ ಕೈಕೈಗಳಂ ಹಸ್ತಗಳ ಮುಂಭಾಗದೋಳ್
 ಕೆಟ್ಟ ಕಾಲಮೇಘ ಮಧ್ಯದೋಳ್‌ಪೊಳೆವ ಮಿಂಚಿನಂತನೇವ ವಜ್ರದ
 ಗೆಜ್ಜೆ ಘಟೆಗಳಿಂದ ಅಲಂ ಕೃತಮಾದ ರತ್ನದ ವಡ್ಡಾಣಮುಂ ನಡುವಿ
 ನೋಳ್ ಅಲಂಕರಿಸಿ ನವರತ್ನ ಲಚಿತಂಗಳಾದ ಮುತ್ತಿನ ಶಿಖರುಗಳಂ
 ದಲು ಪಚ್ಚೆಯ ಲೋಲಕಂಗಳಿಂದಲು ಒಪ್ಪಿರುವ ಕಾಲುನರ, ಗೆಜ್ಜೆ
 ಪಾಡಗ, ಗಗ್ಗರಂಗಳಂ ಪಾದಂಗಳೋಳ್ ಧರಿಸಿ ರುಣರುಣತ್ಕರಿಸುವ
 ವಜ್ರಗಳು ಸುತ್ತುವರಿದ ಸುವರ್ಣದಲುಂಗುರಗಳಂ ಪಾದಾಂಗುಳಗಳಿಗೆ
 ಳವಡಿಸಿ ನೀಲಮೇಘದಂತೆ ಶ್ಯಾಮವರ್ಣಳಾಗಿ ಅನೇಕ ರುಂಡಮಾಲಾ
 ಧಾರಿಣಿಯಾಗಿ ಸೂರ್ಯಸೋಮಾಗ್ನಿಗಳಿಗೆ ತೌರುಷನೆಯಾದ ನೇತ್ರ
 ತ್ರಯವೈಶ್ಯವಳಾಗಿ, ತ್ರಿಶೂಲ, ಖಡ್ಗ, ಮುಸಲ, ಮುದ್ದರ, ಮುಸುಂ
 ಡೀ, ಭಂಡಿವಾಳ, ಪಾಶಾಂಕುಶ ಶಂಖ, ಚಕ್ರ, ಗದಾ, ತೋಮರ, ಪ
 ರಿಘ, ಪಾಸ, ಪಟ್ಟನ, ವರಪು, ಕುಂತ, ಬಾಣ, ಚಾವ, ಖೇಟ, ಶಕ್ತಿ,

ವದ್ರ, ಛುರಿಕಾ, ಘಂಟಾ, ದರ್ಪಣ, ರುದ್ರವೀಣಾ ಡಮರುಗ, ಧ್ವಜ
ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕಾಯುಧಗಳಂಧರಿಸಿ, ಅಯುತಭುಜೆಯಾಗಿ, ಸರ್ವ
ಮಂಗಳೆಯಾಗಿ ಕುಂಕುಮಾಗರು ಕೆಸ್ಮೂರಿಗಳಿಂದ ಅನುಲಿಪ್ತಳಾಗಿ,
ಮೊಲ್ಲೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಜಾಜಿ ಸುರಗಿ. ಸುರಜೊನ್ನೆ, ಸಂಪಿಗೆ, ಪುನ್ನಾಗ,
ಪಾರಿಜಾತ, ಸುಗಂಧರಾಜ ಮೊದಲಾದ ವೃಕ್ಷಗಳಂ ಮುಡಿಯೋಳ್
ಮುಡಿದು ಸರ್ವವಯವ ಸುಂದರಿಯಾಗಿ, ಮತ್ತೂ, ಚಂದ್ರಕಿರಂಗಳೇ
ಕೇಸರಂಗಳಾಗಿ, ಕಾಮುಗಿನ ಮಿಂಚುಗಳೇ ನಖಜಾಲಂಗಳಾಗಿ, ನಕ್ಷ
ತ್ರವಂಗಿಗಳೇ ಆಭರಣಂಗಳಾಗಿ ಇರುವಂತೆ ತೋರುವಳಾಗಿ, ಏಕಕಾ
ಲದಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸಿದ ಗುರು ಶುಕ್ರೇರ್ವರ ಚಂದವಂ ತೋರುವ ನೇತ್ರ
ಯುಗ್ಮದ ಕಾಂತಿಯಿಂ ಸಂಧ್ಯಾರಾಗುಗಳಂ ನಗಗೊಳಿಸುವಳಾಗಿ,
ಜಿಹ್ವಾಗ್ರದಿಂದ ಅನೇಕೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳಂ ಉದರದಲ್ಲಿ ರಿಸುವಳಾಗಿ,
ವಿರಾಟ್ ಸ್ವರೂಪಿನಿಯಾಗಿ, ಪರಶಕ್ತಿಯಂ ವಹಿಸಿ ರುವದರಿಂದ
ಲೋ ಎಂಬಹಾಗೆ ಬತವಾಗಿ ಬೋಗ್ಗಿರುವ ನತುವಿನಿಂದೊಪ್ಪುವಳಾಗಿ,
ಅತ್ಯಂತ ಶುಭ್ರಗುಣಾಕರಮಾದ ಕೈಲಾಸ ವರ್ವತವೇ ವಾಹನರೂಪ
ವಂ ತಾಳಬಂದುದೋ ಎಂಬಂತಿರುವ ಸಿಂಹವನ್ನೇರಿ, ಕರುಣಾರಸವೇ
ಮೂರ್ತಿಮತ್ತಾಗಿ ಆವಿರ್ಭವಿಸಿದಂತೆ ಇರುತ್ತಿರುವ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂ
ಪಿನಿಯಾದ ಆ ಜಗನ್ನಾತೆಯ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗನೋಳ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಮೇತ
ನಾಗಿ ಗರುಡಾರೂಢನಾದ ಮಹಾ ವಿಷ್ಣುವು, ವಾಮಭಾಗದೋಳ್
ಪಾರ್ವತೀ ಸಮೇತನಾಗಿ ವೃಷಭಾರೂಢನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನು, ಮುಂ
ಭಾಗದೋಳ್ ಸರಸ್ವತೀ ಸಮೇತನಾಗಿ ಹಂಸಾರೂಢನಾದ ಚತುರ್ಮು
ಖನು ಬರುತಿರಲು, ಮತ್ತೂ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ, ಮಾಹೇಶ್ವರೀ, ವೈಷ್ಣವಿ,
ವಾರಾಹಿ, ಇಂದ್ರಾಣಿ, ಚುಡಿಕಾ ಎಂಬ ಸಪ್ತಮಾತೃಕೆಗಳು, ತಮ್ಮ
ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತರಾಗಿ ವಾಹನಾರೂಢರಾದ ಶೈಲವೃತ್ತೀ, ಬ್ರ
ಹ್ಮಚಾರಿಣೀ, ಸ್ತುಂದಮಾತಾ, ಕೊಶ್ಮಾಂಡ, ಕಾತ್ಯಾಯನಿ, ರಾತ್ರಿಡಾ
ರ್ಗಾ, ಗೌರೀದುರ್ಗಾ, ಸಿದ್ಧಿದಾಯಿನೀ, ದುರ್ಗಾ, ಎಂಬ ನವದುರ್ಗಿಯರು
ಗಳು, ಗಾಯತ್ರಿ, ಸಾವಿತ್ರಿ, ಸರಸ್ವತಿ, ಗಂಗಾ, ಯಮುನಾ, ನರ್ಮದಾ,

ಸಿಂಧು, ಕಾವೇರೀ, ಸರಸ್ವತೀ, ಗೋದಾವರೀ, ಮೊದಲಾದ ಸರಿದ್ವೀ
 ವತೆಗಳೊಕ್ಕೊಡಾ, ಛತ್ರ, ಚಾಮರ, ಸೂರ್ಯಪಾನ, ವೈಜನ, ಧ್ವಜ,
 ಪತಾಕ, ಯೇಟ್ಟುವಡೆ, ಕಳಶ, ಕನ್ನಡಿ, ವೀಳ್ಯದಸಂಚಿ, ಸುಬಳಗಿ, ವನ್ನೀ
 ರು ಕುಚಾಯಿಗಳು, ಮುಖವಸ್ತ್ರಗಳು, ಕಾಳಂಜಿ ಮೊದಲಾದರಾಜೋ
 ವಚಾರದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಸುತ್ತುವರಿದು ಬರುತ್ತಿರಲು, ವೀರಭದ್ರ
 ಶಂಭು, ಗಿರೀಶ, ಭೈರವ, ಪಿಶಾಕಿ, ಸ್ಥಾನು, ಭರ್ಗ, ಸದಾಶಿವ, ಕಾಮದ
 ಹನ, ಶಿವ, ಹರರೆಂಬ ಏಕಾದಶ ರುದ್ರರುಗಳು ಸುತ್ತಿವದ್ಯಂಗಳಿಂದ ಪೊ
 ಗಳುತ್ತ ಬರುತಿರಲು, ಧಾತಾ, ಅರ್ಯಮಾ, ಮಿತ್ರ, ಅರುಣ, ಇಂದ್ರ,
 ವಿವಸ್ವತ್, ತ್ವಷ್ಟು, ವಿಷ್ಣು, ಅಶುಮಾನ್, ಭಗವಾನ್, ವರ್ಷ
 ಸ್ಯರೆಂಬ ದ್ವಾವತಾದಿತ್ಯರು ಕೈವಾರಿಸಿ ಸುತ್ತಿಗಳಂಪೊಗಳುತ್ತಿರಲು,
 ಧ್ರುವ, ಅಧ್ವರ, ಸೋಮ, ಆವ, ಅನಿಲ, ಅನಲ, ಪ್ರತ್ಯೂಷ, ಪಭಾ
 ಸೆಯೆಂಬ ಅಷ್ಟ ವನುಗಳು ಅವಹ, ವಿನಹ, ಉದ್ವಹ, ಸಂವಹ, ನಿವಹ
 ಅನುವಹ, ವ್ಯಾವಹರೆಂಬ ಸಪ್ತ ಮರುತ್ತುಗಳು, ಸ್ವಾಯಂಭುವ,
 ಸ್ವಾರೋಚಿಷ, ಉತ್ತಮ, ತಾಮಸ. ರೈವತ, ಚಾಕ್ಷುಸ, ಪೈವಸ್ವತ,
 ದಕ್ಷಸಾವರ್ಣಿ, ಬ್ರಹ್ಮಸಾವರ್ಣಿ, ರುದ್ರಸಾವರ್ಣಿ, ಇಂದ್ರಸಾವರ್ಣಿ,
 ಸೂರ್ಯಸಾವರ್ಣಿ, ವೇದಸಾವರ್ಣಿ, ಧರ್ಮಸಾವರ್ಣಿಗಳೆಂಬ ಚತುರ್ಧಶ
 ಮನುಗಳು ಮೊದಲಾದವರು ಕೊಡ ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಪ್ರಭಾವವಂ ಹೊಗ
 ಳುತ, ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಗಳಸೆರಚುತ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಅಗ್ನಿ, ಯಮ,
 ನಿರುತಿ, ವರುಣ, ವಾಯು, ಕುಬೇರ, ಈಶಾನರೆಂಬದಿಕ್ಷಾಲಕರು ಸೂ
 ರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ಅಂಗಾರಕ, ಬುಧ, ಗುರು, ಶುಕ್ರ, ಶನಿ ರಾಹು, ಕೇತು
 ಗಳೆಂಬ ನವಗ್ರಹಗಳೊ ಕೊಡಾ ಧೂವಶಲಾಕೆಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಉಭಯಪಾ
 ಶ್ವಗಳೊಳ್ ಧೂಪಿಸುತ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಕಶ್ಯಪ, ಅತ್ರಿ, ಭರದ್ವಾಜ,
 ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ, ಗೌತಮ, ವಸಿಷ್ಠ, ವಾಮದೇವ, ಜಾಬಾಲಿ, ಭೃಗುಮರೀ
 ಚಿ, ಲಂಗಿರಸ, ಪುಲಸ್ತ್ಯ, ಪುಲಹ, ಕ್ರತು, ಜಮದಗ್ನಿ, ಅಗಸ್ತ್ಯ
 ದೂರ್ವಾಸ, ವ್ಯಾಸ, ಪರಾಶರ ಮೊದಲಾದ ಮುನಿಮಂಡಲವು ಹಿಂಭಾಗ
 ಗದೋಳ್ ಸ್ವಸ್ತಿವಾಚನವಂ ಪೇಳುತ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಸನಕ, ಸನಾ

ದನ, ಸನತ್ಕುಮಾರ, ಸನತ್ಕುಜಾತರೆಂಬ ಬ್ರಹ್ಮವಾನಸ ಪುತ್ರರು
 ಸಕಲೇಷ್ಟವ್ರದನಾದ ದೇವಿಯ ಪಾದಯುಗ್ಮವಂ ದ್ವಾಸನುತ ವ್ರ
 ರೋಭಾಗದೋಳ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಋಗ್ಯಜುಸ್ಸಾಮೂರ್ಧನಗಳೆಂಬ
 ನಾಲ್ಕು ವೇದಂಗಳು ರೂಪುಗೊಂಡು ವೇದಪಾಠವಂ ಗೈಯುತ ಬರುತಿ
 ರಲು, ವಿನಾಯಕ, ಪುಣ್ಯಖ, ವೀರಭದ್ರ ಮೊದಲಾದವರು ನಂದಿ,
 ಭೃಂಗಿ ಮೊದಲಾದ ವ್ರಮುಖಗಣಗಳೊಡನೆ ಸಾಲಾಗಿ ಬರುತಿರಲು,
 ಅಸಿತಾಂಗ, ರುರು, ಚಂಡ: ಕ್ರೋಧ, ಉನ್ಮತ್ತ, ಭೀಷಣ, ಕಪಾಲ,
 ಸುಹಾರರೆಂಬ ಅಷ್ಟಭೈರವರು ನವರತ್ನದ ಪಿಡಿಗಳಂವ ಲಂಕೈರಂಗ
 ಳಾದ ಮಿಂಚುಗಳೊತೆ ಮೊಳೆಯುತಲಿರುವ ಚಿತ್ತದ ಛಡಿಗಳಂ ಪಾಣಿಗ
 ಳೋಳ ಪಿಡಿದು ಮಾರ್ಗವು ಬಿಡಿಸುತ ಬರುತ್ತಿರಲು, ವ-ತ್ತೂ ದಿವ್ಯ
 ಯೋಗಿನೀ, ಮಹಾಯೋಗಿನೀ, ಸಿದ್ಧಯೋಗಿನೀ, ಮಾಹೇಶ್ವರೀ, ಶಾ
 ಕಿನೀ, ಡಾಕಿನೀ, ಕಾಳರಾತ್ರಿ, ನಿಶಾಚರೀ, ಕಂಕಾಳೀ, ರೌದ್ರೀ,
 ವೇತಾಳೀ, ಹುಂಕಾರೀ, ಭುವನೇಶ್ವರೀ, ಉರ್ಧ್ವಕೇಶೀ, ವಿರೂಪಾ
 ಕ್ಷೀ, ಶುಷ್ಕಾಂಗೀ, ನರಭಾಜಿನೀ, ಘೃಣೀ, ವೀರಭದ್ರೀ, ಧೂ
 ಮಾಕ್ಷೀ, ಕಲದಪ್ರಿಯಾ, ರಕ್ತಾಕ್ಷೀ, ರಾಹಸೀ, ಘೋರಾ, ವಿಶ್ವರೂ
 ಪಾ, ಭಯಂಕರೀ, ಕಾಮಾಕ್ಷೀ, ಭೀಷಣಾ, ಉಗ್ರಾ, ತ್ರಿಪುರಾಂತಕಾ
 ವೀರಕೌಮಾರಿಕಾ, ಮುಂಡಧಾರಿಣೀ, ಭೈರವೀ, ಹಸ್ತಿನೀ, ಕ್ರೋಧಾ
 ದುರ್ಮುಖೀ, ಖಟ್ಟಾಂಗಿನೀ, ದೀರ್ಘಲಂಘೀಷ್ಮೀ, ಮಾಲತೀ,
 ತಂತ್ರಯೋಗಿನೀ, ಅಸಿನೀ, ಅಸ್ತ್ರೀ, ಚಾಪಿನೀ, ಶುಭ್ರಕ್ರಿಯಾ
 ದೂತೀ, ಕರಾಳಿನೀ, ಶಂಖಿನೀ, ವಸ್ತ್ರೀ, ಹೀರಾ, ಅಸಂಘಾ, ಪ್ರಹ
 ರಿಣೀ, ಕಾರ್ಮುಕೀ, ಶೋಲುಕಾ, ಕಾಕದೃಷ್ಟ, ಅಧೋಮುಖೀ,
 ಧೂರ್ಜಟೀ, ಮಾಲಿನೀ, ಕಪಾಲಿನೀ, ವಿಸ್ವಭಂದಿನೀ, ಪಿತಾಚನೀ, ಚ
 ಕ್ರೀಣೀ, ಬಾಣಿನೀ, ಗ್ರಹಕಂಕಾಳೀ, ಕಂಟಕೀ, ತಾಟಕೀಯರೆಂಬ ಚ
 ತುಷ್ಟೇಷ್ಠ ಯೋಗಿನಿಯರುಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರಗಳೊಡ
 ನೆ ಅನೇಕ ಬಿರುದಾವಳಿಗಳಂ ಪಿಡಿದು, ಸಾಲುವರಿದು ಉಭಯಪಾರ್ಶ್ವ
 ಗಳೋಳ ನತಿಯುತ ಬರುತ್ತಿರಲು, ತುಂಬುರು, ನಾರದ ಮೊದಲಾದ

ದೇವಮುಖಗಳು, ದೇವಗಾಯಕರಾದ ಹಾಹಾ, ಹೂಡೂ, ಚಿತ್ರನೇನ,
 ವಿಶ್ವಾವಸು ಮೊದಲಾದ ಗಂಧರ್ವರೊಡನೆ ಕಿವಿಗಳಿಗಿವಾಗಿ ಗಾನವಂಗೈ
 ಯುತಿರಲು ಯಕ್ಷ, ಸಿದ್ಧ, ವಿದ್ಯಾಧರ ಗರುಡ ಕಿನ್ನರ, ಕಿಂಪುರುಷ
 ನಾಗ ಮೊದಲಾದವರುಗಳು ವೃಷ್ಣಫಲತಾಂಬೂಲ ಮೊದಲಾದ ಕೈಗಾ
 ಣಿಕೆಗಳಂ ಪಿಡಿದುಬರುತ್ತಿರಲು ರಂಭಾ ಉರ್ವಶೀ, ಮೇನಕಾ, ಪೃತಾ
 ಚೀ ತಿಲೋತ್ತಮಾ, ಹರಿಣೀ ಮೊದಲಾದ ಅವನರಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಮು
 ದಾಯಂಗಳು ಸೇರುವರಿದು ವೃರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತದೊಡನೆ ಮ
 ನೋಹರವಾಗಿ ನರ್ತನವಂಗೈಯುತ ಬರುತ್ತಿರಲು ಮಿಕ್ಕ ದೇವತಾ
 ಸ್ತ್ರೀರುಗಳು ಮುತ್ತಿನ ಸೇನೆಗಳೊಡನೆ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಂಗಳ ವೃಷ್ಣ
 ವೃಷ್ಟಿಯಂ ಕರೆಯುತ್ತಿರಲು, ಇಂತುಮಲ್ಲದೆ ದೇವಸಮೂಹವೆಲ್ಲವೂ
 ವೀಣಾವೇಣು ಮೃದಂಗ ಕಾರಳ ಭೇರಿ ಡಿಂಡಿಮ ನಿಸ್ಸಾಣ ಡಕ್ಕಾ, ವ
 ಣವಾ ಜರ್ಘರ ಝಲ್ಲರೀ ಮೊದಲಾದ ನಾನಾವರಿಯಾದ ವಾದ್ಯಗಳಂ
 ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕಟಾಹ ಭೇದಿಸುವಂತೆ ಧ್ವನಿಗೊಳಿಸುತ ಬರುತಿರಲು ಮ
 ತ್ತೂ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಧೈರ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀ, ದಾನ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀ, ವಿದ್ಯಾಲಕ್ಷ್ಮೀ,
 ಶೌರ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಕೀರ್ತಿಲಕ್ಷ್ಮೀ, ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಸಿದ್ಧಿಲಕ್ಷ್ಮೀಯರೆಂ
 ಬ ಅಷ್ಟಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಯರು ಅರಸಿನ ಕುಂಕುಮ ಗಾಧಮೊದಲಾದ
 ಆಷ್ಟಮಂಗಳ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಂಪಿಡಿದು ಭಕ್ತ ಜನಂಗಳಿಗೆ ಶುಭಸೂಚನೆ
 ಯಂ ಮಾಡುವಂತೆ ಸಾವಧಾನದಿಂ ವೃರೋಭಾಗದೊಳೆ ಬರುತ್ತಿರ
 ಲು ಈ ವರಿಯಾಗಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತಂಗಳಾದ ಅನೇಕ ದೇವಸಮೂಹಂಗಳಂ
 ಸೇವ್ಯವಾನಳಾಗಿ ಸೌಮ್ಯಸ್ವರೂಪದಿಂ ಪರಮಭಕ್ತನಾದ ಸುಗಂಧರಾ
 ಜಕುಮಾರನ ವೃರೋಭಾಗದೊಳೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಬಂದುನಿಲ್ಲಲು, ಆ
 ಸಮಯದೊಳೆ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನು ಇಂತಿರುವ ಚಿದಾನಂದಸ್ವ
 ರೂಪಿಯಾದ ಸರ್ವಮಂಗಳೆಯಾದ ಜಗಜ್ಜನನಿಯಂಕಂಡು ಭಯಭ
 ಕ್ತಿವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸೌಮ್ಯಾಗಮ್ರಣಾಮವಂ ಗೈದು ಬದ್ಧಾಂಜ
 ಲಿಪುಟನಾಗಿಂತು ಗದ್ಗದಸ್ವರದಿಂದ ಶುತಿರೂಪಂಗಳಾದ ನೋತ್ರಂ
 ಗಳಂಗೈದು, ಮೂನಸಪೂಜೆಯುಗೈದು ಕೈಮುಗಿದು ನಿಂತಿರಲು ಕರು

ಣಾಶಾಲಿನಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಯು ಸುಗಂಧರಾಜನಂ ಕಂಡು
 ಎಲೈ ಕುಮಾರನೇ ನೀನುಮಾಡಿದ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದಲೂ ಸ್ತುತಿಗಳಿಂದಲೂ
 ಮಾನಸಪ್ರಾಜ್ಞೆಯಿಂದಲೂ ನಾನು ಪ್ರಸನ್ನಳಾದೆನು. ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದ
 ವರಗಳಂ ಶೀಘ್ರದಿಂ ಅನುಗ್ರಹಿಸುವೆನೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು ಸುಗಂಧ
 ರಾಜನು ಆ ನುಡಿಯಂಕೇಳಿ ಆನಂದಭರಿತನಾಗಿ ಎಲೈ ಜಗನ್ಮಾತೆಯೇ,
 ನಿನ್ನ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದ ನಿನ್ನ ಸೌಮ್ಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೋ
 ಡಿ ಧನ್ಯನಾದೆನು ಮತ್ತೂ ನಿನ್ನ ವಿರಾಡ್ರೂಪ ಲೀಲಾರೂಪಗಳ ದರ್ಶ
 ನಂಗೈಯಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಲ್ಲ
 ವೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸಲು ಲೋಕಮಾತೆಯು ಸುಗಂಧರಾಜನಮಾತಂ ಕೇಳಿ,
 ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಂ ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಎರಡುರೂಪಗಳಂ ತೋರಲು ಕುಮಾ
 ರನು ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ರೂಪಗಳಂ ಕಂಡವರಿಯೆಂತೆಂದರೆ ಪಾತಾಳ
 ವೇಷಾದಂಗಳಾಗಿ ತಳಾತಳಲೋಕಂಗಳೇ ಹರಡುಗಳಾಗಿ ರಸಾತಲ ಮ
 ಹಾತಲಂಗಳೇ ಜಂಭೆಗಳಾಗಿ ಸುತಳವೇ ಮೋಣಕಾಲುಗಳಾಗಿ ತಳ ವಿತಳ
 ಲೋಕಂಗಳೇ ತೊಡೆಗಳಾಗಿ ಭೂಲೋಕವೇ ನಿತಂಬಂಗಳಾಗಿ ಭುವ
 ಲೋಕವೇ ಕಟಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ಸುವರ್ಣಲೋಕವೇ ಉದರವಾಗಿ ಮ
 ಹೋಲೋಕವೇ ವಕ್ಷಸ್ಥಲವಾಗಿ ಜನೋಲೋಕವೇ ಭುಜಗಳಾಗಿ ತ
 ಪೋಲೋಕವೇ ಕಂಠವಾಗಿ ಸತ್ಯಲೋಕವೇ ಶಿರಸ್ಸಾಗಿ ದಿಕ್ಕುಗಳೇ
 ಕರ್ಣಗಳಾಗಿ ವಾಯುವೇ ತ್ವಕ್ಷಾಗಿ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರೇ ನೇತ್ರಂಗಳಾಗಿ
 ವರುಣನೇ ಚಿಹ್ನೆಯಾಗಿ ಅಜ್ಞಿನೇ ದೇವತೆಗಳೇ ನಾಸಿಕೆಗಳಾಗಿ ಅಗ್ನಿಯೆ
 ಮುಖವಾಗಿ ಹರಿಹರಬ್ರಹ್ಮ ನೊದಲಾಗಿ ದೇವ ದಾನವ ಮನುಷ್ಯ
 ತಿರ್ಯಕ್ ಸ್ಥಾವರಗಳೆಂಬ ಚರಾಚರ ಪ್ರಪಂಚಾತ್ಮಕವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ
 ತಂಡಂಗಳಂ ಅಮೂಲಾಗ್ರವು ಫಲನಿಬಿಡವಾದ ಉದುಂಬರ ವೃಕ್ಷದಂತೆ
 ಅವಯವ ರೋಮಕೂಮಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಬಿಟ್ಟಿರುವ ಸಕಲ ಜಗತ್ಪ್ರಪ್ತಿ
 ಸ್ಥಿತಿ ಸಂಹಾರಕಾರಿಣಿಯಾದ ವರಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪಿಣಿಯಾದ ಜಗಜ್ಜನ
 ನಿಯಾದ ನಿರ್ವಾಹ ಕರುಣಾಶಾಲಿನಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಯು
 ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದ ವಿರಾಡ್ರೂಪದರ್ಶನಂ ಗೃಹ ಬಳಿಕ ಭಕ್ತಾನುಗ್ರ

ಯುಧಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಪುಷ್ಪಮಾಲಾಲಂಕೃತನಾಗಿ ರತ್ನಾಭರಣಂಗಳಂ
ಶೋಭಿತನಾಗಿ ಶುಕ್ಲ ಶ್ರೀ ಶುಚಿ ಶ್ರೀರುಗಳೆಂಬ ಈರ್ವರು ವತ್ತೀರುಗ
ಳಂದೊಡಗೂಡಿ ತ್ರಿಕೋಣ ಪಂಚಕೋಣ ಅಷ್ಟದಳ ಮೋಡತದಳ
ದಶದಳ ಯುಗ್ಮಚತುರಶ್ರವೆಂಬ ಚಕ್ರಾಸನದೋಳ್ ಕುಳಿತು ಜೈಷ್ಠ
ಶುಕ್ಲ ಪ್ರತಿವದಾದಿಯಾಗಿ ಆಸಾಧಬಹುಳ ಅನಾವಾಸ್ಯವರ್ಯಂತವು
ಅರವತ್ತು ತಿಥಿ ದೇವತೆಗಳೊಡಲೂ ಮತ್ತೂ ತನ್ನ ಪರಿವಾರಗಳೊಡಲು
ಕೂಡಿ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಪಾದಸರೋಜಧಾನ್ಯನವಂ ಗೈಯುತ್ತ
ಕಾದಿರುವನು. [೩]

ನಾಲ್ಕನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ನೀಸದಿಂ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರವಾ
ಗಿರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದಣ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯದೋಳ್
ಹರಿಚಂದನವನವಿರುವದು ಆ ವನದೋಳ್ ವರ್ಷಮುತ್ತುವು ಹೊಂಬಂ
ಣದಂತೆ ನೇತ್ರಗಳುಳ್ಳವನಾಗಿ ಮೇಘವಾದನನಾಗಿ ಅಬ್ಬರಾಸಯುಕ್ತ
ನಾಗಿ ಹಸ್ತದೋಳ್ ರತ್ನಧನುವಂ ಧರಿಸಿ ಸರ್ವಾಭರಣ ಭೂಷಿತನಾಗಿ
ಪುಷ್ಪಾಲಂಕೃತನಾಗಿ ತ್ರಿಕೋಣ ಪಂಚಕೋಣ ಅಷ್ಟದಳ ಮೋಡತ
ದಳ ದಶದಳ ಯುಗ್ಮಚತುರಶ್ರವಾದ ಚಕ್ರಾಸನದೋಳ್ ನಭ ಶ್ರೀ
ನಭಸ್ಯ ಶ್ರೀ ಸರಸಾ ಸಸ್ಯಮಾಲಿನೀ ಅಂಬಾ ಅಮಲಾ ನಿರಕ್ತಿ ಭೂ
ಯಂತೀ ಮೇಘಯಂತೀ ವರ್ಷಯಂತೀ ರುಣಿಕಾ ವಾರಿದಾರಾ ಎಂಬ
ಹನ್ನೆರಡುಜನ ವತ್ತೀರುಗಳೊಡ ಯುಕ್ತನಾಗಿ ಶ್ರಾವಣಶುಕ್ಲ ಪ್ರತಿವ
ದಾದಿ ಭಾದ್ರವದ ಬಹುಳ ಅನಾವಾಸ್ಯಾ ಪರಿಯಂತವೂ ಅರುವತ್ತು
ತಿಥಿದೇವತೆಗಳೊಡಗೂಡಿ ಮತ್ತೂ ನಿಜಪರಿವಾರಸಹಿತನಾಗಿ ಪರಮೇ
ಶ್ವರಿಯ ಪಾದಪದ್ಮವಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಕಾದಿರುವನು. [೪]

ಐದನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಹಿತ್ತಾಳೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರ
ವಾಗಿರುವದು. ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರ ಮುಂದಣ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ
ಮಧ್ಯಭಾಗದೋಳ್ ಮಂದಾರವೃಕ್ಷಗಳ ತೋವು ಇರುವದು. ಅಲ್ಲಿ
ಶರದೃತುವು ಪುಷ್ಪಾಯುಧನಾಗಿ ಸರ್ವಾಭರಣ ಭೂಷಿತನಾಗಿ ಪೂ
ಮಾಲೆಯಂ ಧರಿಸಿ ತಿ ಕೋಣ ಪಂಚಕೋಣ ಅಷ್ಟದಳ ಮೋಡತದಳ

ದಶದಳ ಯುಗ್ಮಚತುರಶ್ರಮಾಗಿ ಇರುವ ಚಕ್ರಾಸನದೋಳ್ ಇಷ್ಟ ಶ್ರೀ ಉರ್ಜ ಶ್ರೀರೆಂಬ ಈರ್ವರು ವತ್ಸೀಯರಿಂ ಸಮೇತನಾಗಿ ಆತ್ಮ ಯುಜ ಶುಕ್ಲ ಪ್ರತಿವದಾದಿ ಕಾರ್ತಿಕಬಹುಳಅನಾವಾಸ್ಯಾ ವರ್ಯಂ ತರವು ಅರವತ್ತು ತಿಥಿದೇವತೆಗಳೊಡಗೂಡಿ ಮತ್ತು ನಿಜವರಿವಾರ ಸಹಿತನಾಗಿ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಪಾದಕಮಲವಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ ಕಾದಿರುವನು.

ಅರನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ವಂಚಕೋಪದಿಂದಿನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರ ಮಾಗಿರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮುಂದಣ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷಗಳ ಸಾಲುವನಂಗಳಿರುವವು. ಅಲ್ಲಿ ಹೇಮಂತ ಋತುವು ದುಕೂಲವಂಧರಿಸಿ ಕೃಷ್ಣಾಗರುಗಂಧದಿಂದ ಲಿಪ್ತನಾಗಿ ವ್ರೂ ಮಾಲೆಯಂಧರಿಸಿ, ದಿವ್ಯಾಭರಣ ಭೂಷಿತನಾಗಿ ವೃಷ್ಣಾಯುಧವಂಧರಿಸಿ ತ್ರಿಕೋಣ ವಂಚಕೋಣ ಅಷ್ಟದಳ ಮೋಡತದಳ ದಶದಳ ಯುಗ್ಮ ಚತುರಶ್ರಮಾದ ಚಕ್ರಾಸನದೋಳ್ ಸಹ ಶ್ರೀ ಸಹಸ್ಯ ಶ್ರೀರೆಂಬ ಈರ್ವರು ವತ್ಸೀಯರೊಡನೆ ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷ ಶುಕ್ಲ ಪ್ರತಿವದಾದಿ ಪೌಷ್ಕಬಹುಳ ಅನಾವಾಸ್ಯಾ ವರಿಯಂತವು ಅರವತ್ತು ತಿಥಿದೇವತೆಗಳೊಡಗೂಡಿ ಸವರಿವಾರನಾಗಿ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಮಾತೆಯ ಪಾದಸರೋರುಹಂ ಗಳಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ ಕಾದಿರುವನು. [೬]

ಏಳನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ರಜತದಿಂದಿನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರಮಾಗಿ ರುವದು. ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮುಂದಣಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಕದಂಬವೃಕ್ಷಗಳ ತೋವುಇರುವದು ಅಲ್ಲಿ ಶಿಶಿರಋತುವು ವೃಷ್ಣವ ಸ್ತೋಧಾರಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀಗಂಧದಿಂದ ಲಿಪ್ತನಾಗಿ, ವ್ರೂಮಾಲೆಯಂ ಧರಿಸಿ ವೃಷ್ಣಾಯುಧನಾಗಿ ವೃಷ್ಣಾಭರಣಂಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿ ತ್ರಿಕೋಣ ವಂಚಕೋಣ ಅಷ್ಟದಳ ಮೋಡತದಳ ದಶದಳ ಯುಗ್ಮಚತುರಶ್ರಮಾದ ಚಕ್ರಾ ಸನದೋಳ್ ತವ ಶ್ರೀ ತವಸ್ಯ ಶ್ರೀರೆಂಬ ಈರ್ವರು ವತ್ಸೀಯರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ವೃಷ್ಣಚ್ಛತ್ರವಂ ಧರಿಸಿ ಮಾಘಶುಕ್ಲಪ್ರತಿವದಾದಿ ಪಾಲ್ಗುಣ ಬಹುಳ ಅನಾವಾಸ್ಯಾ ವರ್ಯಂತವು ಅರವತ್ತು ತಿಥಿದೇವತೆಗಳೊಡಗೂಡಿ ನಿಜವರಿವಾರಸಮೇತನಾಗಿ ಜಗದಂಬಾವಾದವದ್ವಮ ಧ್ಯಾನಿಸು

ತೆ ಕಾಡು ಇರುವನು. ಮತ್ತೊ ಅಲ್ಲಿ ಮೃತ್ರಿಣೀಯಂಬ ಲಘು ಶ್ಯಾ ಮಳಾ ಗೃಹಂಗಳು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಾಲ್ಕು ಇರುವವು. [೩]

ಎಂಟನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಸುವರ್ಣದಿಂನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರಮಾ ಗಿರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದಣ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯದೋಳ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳ ತೋವು ಇರುವದು. ಅಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಗಣ ಕೋಟಿಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ್ರಿಯ ಪಾದ ಪಂಕೇರುಹವಂಧ್ಯಾನಿಸುತಕಾದಿರುವರು. [೪]

ಒಂಭತ್ತನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಪುಷ್ಕರಾಗರತ್ನಗಳಂ ನಿರ್ಮಿತವಾ ಗಿ ಚತುರಶ್ರಮಾಗಿರುವದು, ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದಣಪ್ರಾಕಾರ ಕ್ಕು ಮಧ್ಯದೋಳ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳ ತೋವು ಇರುವದು. ಅಲ್ಲಿಚಾರ ಣಗಣಕೋಟಿಗಳು ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಪಾದಾಂಭೋರುಹ ವ್ರಭಾವನಂ ಅನೇಕಪರಿಯಾಗಿ ಹೊಗಳುತ್ತ ಕಾದಿರುವರು. [೫]

ದತ್ತನೇಪ್ರಾಕಾರವು ಪದ್ಮರಾಗರತ್ನಗಳಂ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಚತು ರಶ್ರಮಾಗಿರುವದು ಈಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದಣಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯದೋ ಳ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳ ಮಗ್ಗಿಗಳಿರುವವು. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಲಭೈರವಮೊದಲಾ ದ ಅಷ್ಟಭೈರವರುಗಳು ಸಿದ್ಧಯೋಗಿನಿ ಮೊದಲಾದ ಚತುಷ್ಟುಪ್ತಿ ಕೋಟಿಯೋಗಿನಿಗಣಂಗಳು ಚಿತ್ರರಥ ವಿಶ್ವಾವಸುಮೊದಲಾದಗಂಧರ್ವ ಗಣಕೋಟಿಗಳು ಕೊಡ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಯುಧಗಳಂಧರಿಸಿ ನಿಜಪರಿ ವಾರಸಮೇತರಾಗಿ ಅವ್ಸರಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ಗಾನಾನುಸಾರವಾಗಿ ನರ್ತ ನವಂಮಾಡುತ ಶ್ರೀದೇವಿಯ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಕಾದಿರುವರು. [೬]

ಹನ್ನೊಂದನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಗೋಮೇಧಿಕ ರತ್ನಗಳಂ ನಿರ್ಮಿತ ವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರಮಾಗಿರುವದು. ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದಣ ಪ್ರಾಕಾ ರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯದೋಳ ವಜ್ರಾ ಎಂಬ ನದಿ ಇರುವದು ಆನದಿಯ ಉಭ ಯತೀರಗಳಲ್ಲಿಯು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳ ತೋವು ಇರುವದು ಅಲ್ಲಿ ಕಿನ್ನರ ಕಿಂಪುರುಷ ವಿದ್ಯಾಧರ ಗರುಡಗಣಕೋಟಿಗಳು ಜಗನ್ಮಾತೆಯ ಪಾದ ಪದ್ಮಂಗಳು ಧ್ಯಾನಿಸುತ ಕಾದಿರುವರು, [೭]

ಹನ್ನೆರಡನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ವಜ್ರಮಣಿಗಳಂ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಚ

ತುರಶ್ರಮಾಗಿ ಇರುವದು. ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮುಂದಣ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯಭಾಗದೋಳ್ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳ ಉವವನುಗಳಿರುವವು ಅಲ್ಲಿ ಶೇಷ, ಕಾರ್ಕೋಟಕ, ಮಹಾವದ್ವ, ವಾಸುಕಿ, ಶಂಖಪಾಲ, ತಕ್ಷಕ, ವದ್ವ, ಗುಳಿಕ, ಶಂಖ, ಕುಂಡ, ಮಹಾದಾತನೋದಲಾದ ನಾಗಾಧಿಪತಿಗಳು ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಸ್ತಿಂಪ್ರೇತ್ರಾದಿ ಪರಿವಾರಸಮೇತರಾಗಿ ವತ್ಸೂ ಬಲಿಚಕ್ರವರ್ತಿನೋದಲಾದ ಧರ್ಮನಿರತರಾದ ದೈತ್ಯಗಣಕೋಟಿಗಳು ಕೂಡಾ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯ ಚರಣಾರವಿಂದವಂ ಸ್ವದಾ ಧ್ಯಾನಿಸುತ ಕಾದಿರುವರು. [೧೦]

ಹದಿನೂರನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ವೈಷ್ಣವ್ಯ ರತ್ನಗಳಂ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರಮಾಗಿರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮುಂದಣ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಸಮೂಹವು ಇರುವದು. ಭೂಲೋಕದೋಳ್ ಲಲಿತೋಪಾಸನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧಿವಡವ ಮನುಷ್ಯರು ಸಾರೋ ಕೈಮುಕ್ತಿಸ್ಥಾನವಾದ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯ ಕಳತ್ರಾದಿ ಸಹಿತರಾಗಿ ಪರವೇನತೆಯ ಪಾದನಳನವಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ ಕಾದಿರುವರು. [೧೧]

ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಇಂದ್ರನೀಲಮಣಿಗಳುಂ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರಮಾಗಿರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮುಂದಣ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ತಾಮ್ರವರ್ಣ, ಮಹಾವರ್ಣ, ಸುವಾಮುಕ್ತಾಯಂಬ ನದಿಗಳು ಇರುವವು ಈ ನದಿಗಳ ಉಭಯ ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಂಗಳಿರುವವು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ನದಿಗಳು ಪ್ರವಹಿಸುವವು ಅಲ್ಲಿ ದೇವಲೋಕಸ್ಥ ದೇವತೆಗಳು, ದಿಕ್ಷಾಲಕರು, ಶತರುದ್ರರೂಕೂಡಾ ತಮ್ಮತಮ್ಮ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಂಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿವಾರಸಮೇತರಾಗಿ ಪರಶಕ್ತಿಯ ಪಾದವಲ್ಲವಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ ಕಾದಿರುವರು. [೧೨]

ಹದಿನೈದನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಮುತ್ತುಗಳಂ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರಮಾಗಿರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮುಂದಣ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಸುರ್ವತಾಳೇವನಗಳಿರುವವು ಅಲ್ಲಿ ದಂಡಿನಿ ದೇವತಾಗೃಹಗಳು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲೂ ನಾಲ್ಕು ಇರುವವು ಮತ್ತೂ ಅಲ್ಲಿ ಚಿಂತಾಮಣಿರೂ

ವನಾದ ಶ್ರೀ ಚಕ್ರದ ಆವರಣದ ಅಂತಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವೇವತಗಳ ಮಂತ್ರಗಳಿರುವವೋ ಅಷ್ಟು ಇರುವವು ಮತ್ತು ದಂಡಿನೀಗೃಹದ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಭೈರವೀ, ಸ್ವಪ್ನೇಶೀ, ತಿರಸ್ಕರೀ, ಕಿರೀಟಿನೀ ಎಂಬ ದೇವತೆಗಳ ಗೃಹಗಳಿರುವವು ಇವರು ಪರದೇವತೆಗೆ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರರಾಗಿ ಆ ಪರಶಕ್ತಿಯ ಪಾದಕಮಲವಂ ದ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಸ್ಥಾನವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾಡಿರುವರು. [೧೫]

ಹದಿನಾರನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಪಚ್ಚಿಗಳಂ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರಮಾಗಿರುವದು. ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದಣ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವಾಟಿಯು ಇರುವದು ಅಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮನು ಮರೀಚ್ಯಾದಿ ಸಪ್ತಋಷಿಗಳಂಯೊಡಗೂಡಿ ಚತುರ್ವಶ ವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನಿದೇವತೆಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತನಾಗಿ ಮತ್ತು ಉಪವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನಿದೇವತಾಸಹಸ್ರದಿಂದಲೂ ಚತುಷ್ಟುಕಲೆಗಳಿಂದಲೂ ಪರಿವೃತನಾಗಿ ನಿಜಪರಿವಾರಸಮೇತನಾಗಿ ಪರಂಜ್ಯೋತಿಸ್ವರೂಪಿಯ ಪಾದಾಂಭೋರಹವಂಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಕಾಡಿರುವನು. [೧೬]

ಹದಿನೇಳನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಪವಳಗಳಂ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರಮಾಗಿರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದಣ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯದೋಳ ಸುವರ್ಣ ತುಲಸೀವನಗಳಿರುವವು. ಅಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಮೇತನಾದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಶಂಖ ಚಕ್ರಪಾಣಿಯಾಗಿ ನಿಜಪರಿವಾರಸಮೇತನಾಗಿ ಸಂಕರ್ಷಣ, ವಾಸುದೇವ, ವ್ರದ್ಯುಮ್ನ, ಅನಿರುದ್ಧರೆಂಬ ಚತುರ್ವರ್ಣ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮತ್ಸ್ಯ, ಕೂರ್ಮ, ವರಾಹ, ನರಸಿಂಹ, ವಾಮನ, ಪರಶುರಾಮ, ಶ್ರೀರಾಮ, ಕೃಷ್ಣ, ಬುದ್ಧ, ಕಲ್ಕಿಯೆಂಬ ದಶಾವತಾರರೂಪಗಳಿಂದಲೂ ಕೇಶವ, ನಾರಾಯಣ, ಮಾಧವ, ಗೋವಿಂದ, ವಿಷ್ಣು ಮಧುಸೂದನ, ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ, ವಾಮನ, ಶ್ರೀಧರ, ಹೃಷೀಕೇಶ, ವದ್ವನಾಭ, ದಾನೋದರ ಸಂಕರ್ಷಣ, ವಾಸುದೇವ, ವ್ರದ್ಯುಮ್ನ, ಅನಿರುದ್ಧ, ವೈರೋಚನ, ಅಧೋಕ್ಷಜ, ನಾರಸಿಂಹ, ಅಚ್ಯುತ, ಜನಾರ್ದನ, ಉಪೇಂದ್ರ, ಹರಿ, ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರೆಂಬಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ಮೂರ್ತಿರೂ

ವಂಗಳೊಡಲೂ ಯುಕ್ತನಾಗಿ ಆದಿಶಕ್ತಿಯ ವಾದವಂಕಜವಂ ಧ್ಯಾನಿಸು
ತ ಕಾದಿರುವನು. [೧೭]

ದೇವಿಸೆಂಟನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಮಾಣಿಕೈಮಯವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರವಾಗಿ
ರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮುಂದಣಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದೋಳು
ವರ್ಣಬಿಲ್ವವನುಗಳಿರುವವು ಅದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರರತ್ನ ಸ್ತಂಭಂ
ಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಮಾಣಿಕೈಮಂಟಪವಿರುವವು ಅಲ್ಲಿ ಮಹೇಶ್ವರ
ನು ಉಮಾ ಸಮೇತನಾಗಿ ಚಂದ್ರರೇಖೆಯು ಧರಿಸಿ ವ್ಯಾಘ್ರಚರ್ಮ
ವಂ ಪೊದ್ದು ಗಂಧಾಧರನಾಗಿ ಭಸ್ಮೋದ್ಧೂತ ವಿಗ್ರಹನಾಗಿ ನಾಗಾಭ
ರಣಭೂಷಿತನಾಗಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲೆಗಳಂಧರಿಸಿ ರುಂಡಮಾಲಾಧಾರಿಯಾಗಿ
ತ್ರಿಶೂಲವೃಗವಾಣಿಯಾಗಿ, ಮತ್ತು ಸದ್ಯೋಜಾತವಾಮದೇವಲಘೋ
ರ, ತತ್ಪುರುಷ, ಈಶಾನರೆಂಬ ವಂಚಮೂರ್ತಿಗಳು ಭವ, ಶರ್ಮ ಈಶಾನ,
ವಶುವತಿ, ಉಗ್ರ, ರುದ್ರ, ಭೀಮ, ಮಹಾದೇವರೆಂಬ ಅಷ್ಟ ಮೂರ್ತಿಗಳು
ಆನಂದತಾಂಡವ, ಉಮಾತಾಂಡವ, ಗೌರೀತಾಂಡವ, ಕಾಳಿಕಾತಾಂಡವ,
ತ್ರಿವ್ರರತಾಂಡವ, ಸಂಹಾರತಾಂಡವ, ಸಂಧ್ಯಾತಾಂಡವರೆಂಬ ಸಮೃತ್ತಾಂಡ
ವರುಗಳು ಚಂದ್ರಶೇಖರ, ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರ, ವೃಷಭಾರೂಢ ನಟ, ಕ
ಲ್ಯಾಣ, ಭಿಕ್ಷಾಟನ, ಕಾಸುಹರನ, ಕಾಲಹರ, ತ್ರಿವ್ರರಾರಿ, ಜಲಂಧರ
ಬ್ರಹ್ಮಶಿರಶ್ವೇದ, ವೀರಭದ್ರ, ಹರಿಹರ, ಅರ್ಧನಾರಿ, ಕಿರಾತ, ಕಂಕಾಳ
ಚಂಡೇಶ, ವಿಸ್ವಹರ, ಚಕ್ರದಾನ, ವಿಘ್ನೇಶ್ವರವ್ರಸನ್ನ, ಸೋಮಾನ್ತಂ
ದ, ಏಕವಾದ, ಸುಖಾಸೀನ, ದಕ್ಷಿಣಾಮೂರ್ತಿ, ಲಿಂಗೋದ್ಭವ, ಶರಭ,
ಗಜಾಸುರಸಂಹಾರ, ಅಘೋರರುಗಳೆಂಬ ಇವ್ವತ್ತೆಂಟು ಮೂರ್ತಿಗಳು
ಬಾಲಗಣವತಿ, ತರುಣಗಣವತಿ, ಭಕ್ತಗಣವತಿ, ವೀರಗಣವತಿ, ಶಕ್ತಿ
ಗಣವತಿ, ದ್ವಿಜಗಣವತಿ, ಸಿದ್ಧಗಣವತಿ, ಉಚ್ಚೈಶ್ವರಗಣವತಿ, ವಿಘ್ನ
ಗಣವತಿ, ವಿಜಯಗಣವತಿ, ನೃತ್ಯಗಣವತಿ, ಉರ್ಧ್ವಗಣವತಿ, ಎಕಾ
ಕ್ಷರಗಣವತಿ, ವರಗಣವತಿ, ತ್ರ್ಯಕ್ಷಗಣವತಿ, ಕ್ಷಪ್ರವ್ರಸಾದಗಣವತಿ,
ಹರಿದ್ರಾಗಣವತಿ, ಏಕದಂತಗಣವತಿ, ಸೃಷ್ಟಿಗಣವತಿ, ಉದ್ದಂಡಗಣ
ವತಿ, ಯುಗವಿಮೋಚನಗಣವತಿ, ದುಂಡಿಗಣವತಿ, ದ್ವಿಮುಖಗಣವತಿ,

ತ್ರಿಮುಖಗಣವತಿ, ಸಿಂಹಗಣವತಿ, ಯೋಗಗಣವತಿ, ದುರ್ಗಾಗಣವತಿ, ಸಂಕಟಹರಗಣವತಿ, ಕ್ಷೇಪಗಣವತಿ, ಹೇರಂಬಗಣವತಿ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಗಣವತಿ, ಮುಖಗಣವತಿಗಳೆಂಬ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶದ್ಗಣವತಿಗಳು ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಸ್ತುಂದಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಅಗ್ನಿಜಾತಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಸೌರಭೇಯಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಗಾಂಗೇಯಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಶರವಣೋದ್ಭವಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಕಾರ್ತಿಕೇಯಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಕುಮಾರಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಷಣ್ಮುಖಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ತಾರಕಾರಿಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಸೇನಾನೀಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಗುಹಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ದೇಶಿಕಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಕೌಂಚಭೇದನಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಶಿಖಿವಾಹನಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ವೇಲಾಯುಧಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರೆಂಬ ಸಪ್ತದಶಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರುಗಳು ವೀರಭದ್ರ, ಕಾಲಭೈರವ, ನಾದಿ, ಭೃಂಗಿ, ಮಹಾಕಾಳ, ಶತರುದ್ರರು ಮುಂತಾದ ವ್ರತಮುಖಾಧಿಪರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಿಕ್ಕನಿಜವರಿವಾರಸಮೇತನಾಗಿ ನಿರಂತರದಲ್ಲೂ ಚಿವಾನಂದಸ್ವರೂಪಿಣಿಯ ಪಾದಾರವಿಂದವಂಧ್ಯಾ ನಿಸುತ ತವಾಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಕಾದಿರುವರು, ಮತ್ತೂ ಈಪ್ರಾಕಾರದ ಲ್ಲಿಯೆ ಮುನ್ಯತ್ತಾರು ತತ್ತ್ವಾಭಿನಾನಾದೇವತೆಗಳ ಮನೆಗಳು ಇರುವವು

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ನಾನಾರತ್ನಗಳಿಂದನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರಮಾಗಿರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದಣಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೊಮ್ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಕೆಲವು ಪ್ರಜ್ಞವನವಾಟಿಯಿರುವದು ಈ ವಾಟಿಯಮ್ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಅಮೃತಪಾಹೀಯೆಂಬಸರೋವರವಿರುವದು ಅದರಲ್ಲಿರುವನಹ ಸ್ತನಾವಿಗಳೊಳ್ ಪರಿವಾರಕೋಟಿಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ನಾನೆಗಳಗಧೀಶ್ವರಿಯಾದ ತಾರಾಯೆಂಬ ದೇವತೆಯು ಶ್ಯಾಮಳವರ್ಣಳಾಗಿ ನವಯೌವನಶಾಲಿಯಾಗಿ ಸೌಂದರ್ಯಯುತಳಾಗಿನಾನಾಭರಣಗಳಿಂದಸಿವೀಣಾ ವೇಣು ವೃದಂಗಾದಿ ವಾದ್ಯಧ್ವನಿಗೈಯುತ ಹುಟ್ಟುಗಳೆಂ ಅಂಡೆಗಳಂಪಿಡಿದು ಜಲಕ್ರೀಡೆಯನ್ನಾಡುತ ಜಗಧೀಶ್ವರಿಯ ಪಾದವದ್ಮವಂ ದ್ಯಾನಿಸುತ ಕಾದಿರುವಳು. [೧೯]

ಇವ್ವತ್ತನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಮನೋಮಯವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರಮಾಗಿ

ರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮುಂದಣವೂ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದೋಳು ಅ
ವೃತ್ತಮಯವಾದ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವನವಾಟ ಇರುವದು. ಇವರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ
ನವರತ್ನ ಖಚಿತ ಸೋಪಾನಗಳುಳ್ಳ ಆನಂದವಾಪಿಕಾಯಂಬ ಸರೋವರ
ವ್ರಸುನಣ್ಣಚ್ಚಾಯೆ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಆಳವಾಗಿರುವದು ಅಲ್ಲಿ
ಅನೇಕಶಕ್ತಿ ಕೋಟಿ ಸೇನಾಸಮೇತಳಾಗಿ ರೂಪಯೌವನಕಾಲಿಯಾಗಿ
ಕೆಂಪಾದಕೆಪೋಲಗಳೂಳ್ಳುವಳಾಗಿ ಮಮೋನ್ಮತ್ತೆಯಾಗಿ ಪಾರಿಜಾತವೃ
ಕ್ಷವನಮುಡಿದು ಕೆಂಪು ವರ್ಣಳಾಗಿ ಮೂರುಲೋಕಕ್ಕೂ ಮದನುಕೊ
ಡುವಳಾಗಿ ಮತ್ತು ಸುಧಾಮಾಲಿನೀ ಅಮೃತೇಶ್ವರಿಯಂಬ ವ್ರತಿನಾಮ
ಗಳಿಂದ ಅಂಕಿತಳಾಗಿರುವ ವಾರುಣೀಯಂಬ ದೇವಿಯು ನಾವೆಗಳೋಳು
ಕುಳಿತು ಮಧ್ಯಪಾತ್ರ ವಕ್ರವಾಂಸ ರತ್ನ ಪಾತ್ರೆಗಳಂಪಿಡಿದು ಜಗಧೀ
ಶ್ವರಿಯ ಪಾದವಲ್ಲವನಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಕಾದಿರುವಳು, [೮೦]

ಇಷ್ಟೆತ್ತು ಒಂದನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಬುದ್ಧಿಮಯವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರವಾ
ಗಿರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮುಂದಣ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದೋಳು ಕ
ಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳ ವನವಾಟಗಳಿರುವವು ಇದರ ಮಧ್ಯದೋಳು ನವರತ್ನ ಸೋ
ಪಾನಗಳಂಕೂಡಿ ಅತಿವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಆಳವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ವಿಮರ್ಶವಾಪಿಃ
ಎಂಬ ಸರೋವರವಿರುವದು ಅದರೋಳು ಸರ್ವಾವಯವಸುಂದರಿಯಾಗಿ
ಅನೇಕ ಆಭರಣಗಳಂ ಧರಿಸಿ ತಮಾಲಶ್ಯಾಮಲ ಮಾರುವಳ್ಳವಳಾಗಿ
ಕಪ್ಪಾದ ಕಂಚುಕವಂ ಕಟ್ಟಿ ನೌಕಾಧೀಶ್ವರಿಯಾದ ಕುರುಕುಳ್ಳಾ ಎ
ಂಬ ದೇವಿಯು ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀವರಿವಾರದಿಂ ಪರಿವೃತಳಾಗಿ ರತ್ನನಿರ್ಮಿ
ತವಾದ ದುಟ್ಟುಗಳಂ ಪಿಡಿದು ನಾವೆಗಳನ್ನೇರಿ ವಿಹಾರವಂ ಗೈಯುತ್ತ
ಜಗಧೀಶ್ವರಿಯ ಪಾದವಂಕಡವಂ ಮನದೋಳು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಕಾ
ದಿರುವಳು. [೮೧]

ಇಷ್ಟೆತ್ತೆರಡನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಅಹಂಕಾರಮಯವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರ
ವಾಗಿರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮುಂದಣ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದೋ
ಳು ಕುರುವಿಂದರತ್ನಮಯವಾದ ಭೂಮಿಯು ಎಳೆಬಿಸಲಿನಿಂ ಕೂಡಿರು
ವದು ಅಲ್ಲಿ ಮಾತಾಂಡಭೈರವನು ಹನ್ನೆರಡುರೂಪದಿಂ ಮಹಾವ್ರಕಾ

ತಾ ಚಕ್ಷುಷ್ಕತೀ ಛಾಯಾ ಎಂಬ ಮೂವರು ಶಕ್ತಿಯರಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ಸ್ತೀರುಗಳಿಂದಲೂ ನಿಜವರಿವಾರದಿಂದಲೂ ವರಿವೃತ್ತನಾಗಿ ದಿವ್ಯವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳಿಂದಲಂಕೃತನಾಗಿ ಖಡ್ಗಖೇಟಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಮಂತ್ರವಂ ಜಪಿಸುತ್ತ ಧ್ಯಾನಾಸಕ್ತನಾಗಿ ಕಾದಿರುವನು.[೧೦]

ಇವ್ವತ್ತಮೂರನೆಯ ಪ್ರಾಕಾರವು ಸೂರ್ಯಬಿಂಬಮಯವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರವಾಗಿರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದಣಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯದೋಳು ಚಂದ್ರಕಾಂತಮಯ ಭೂಮಿ ಇರುವದು ಅಲ್ಲಿ ಅಮೃತಕಳಾಪೂರಿತನಾದ ಸೋಮನಾಥನು ಇವ್ವತ್ತೇಳು ನಕ್ಷತ್ರಗಳೆಂಬ ಪತ್ನೀಯರೊಡಗೂಡಿ ಅನೇಕಾಭರಣಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಪಾದಾಂಬುಜವಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಕಾದಿರುವನು [೧೧]

ಇವ್ವತ್ತನಾಲ್ಕನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಚಂದ್ರಬಿಂಬಮಯವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರವಾಗಿರುವದು ಈ ಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದಣಪ್ರಾಕಾರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯದೋಳು ಶೃಂಗಾರವರಿಫವೆಂಬ ಅಗಳು ಅವರಿಮಿತವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುವದು ಅಲ್ಲಿ ಮನ್ಮಥನು ರತಿಸಮೇತನಾಗಿ ಇಕ್ಷುಚಾವವಂ ವೃಷಭಾಣಂಗಳುಂ ಧರಿಸಿ ಅನೇಕರತ್ನಾಭರಣಭೂಷಿತನಾಗಿ ದಿವ್ಯದುಕ್ಕೊಲವನ್ನುಟ್ಟು ಕೆನ್ನೂರಿಗಂಧಲೇಪನಂಗೈದು ಶೃಂಗಾರದೇವತಾವರಿವಾರಸಮೇತನಾಗಿ ವಾರಿಷಾತವು ಸ್ವನಂಧರಿಸಿ ರತ್ನಮಯವಾದ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಹಡಗುಗಳನ್ನೇರಿ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಪಾದಪಂಕಜವಂಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ ಕಾದಿರುವನು.[೧೨]

ಇವ್ವತ್ತೊಂದನೇ ಪ್ರಾಕಾರವು ಶೃಂಗಾರಮಯವಾಗಿ ಚತುರಶ್ರವಾಗಿರುವದು ಇದಕ್ಕೂ ಮುಂದಣ ಚಿಂತಾಮಣಿಗೃಹಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯದೋಳು ರತ್ನಮಯವಾದ ಭೂಮಿ ಇರುವದು. ಅದರಸುತ್ತಲೂ ಮಹಾವದ್ಮಾಟವೀಯಂಬ ಪದ್ಮವನವು ಚಿಂತಾಮಣಿ ಎಂಬ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಆರಯೋಜನ ಬಿಟ್ಟು ಸುತ್ತವರಿದಿರುವದು ಈ ಪದ್ಮಾಟವಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಎಂಬ ಗೃಹಕ್ಕೆ ವ್ರೇವಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರರೂಪವಂ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಗ್ನಿಯು ಇರುವನು ಈ ಪಾತ್ರಧಾರಾರೂಪರಾಗಿರುವ ಧೂಮ್ರಾಚಾರಿ ಉಷ್ಮಾಜ್ವಾಲಿನಿ ಜ್ವಲನೀ ವಿಷ್ಣುಲಿಂಗಿನೀ ಸುಶ್ರೀಸುರೂಪಾ ಕಪಿ

ಲಾ ಹವ್ಯವಹಾ ಕವ್ಯವಹಾ ಎಂಬ ಅಗ್ನಿಯ ದಶಕಲೆಗಳು ಅರ್ಧಲೋಜ ನವಿಸ್ತಾರಮಾದ ಆ ಪಾತ್ರೈಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುತ್ತವು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮತ್ತೊಂ ದು ಯೋಜನವಿಸ್ತಾರಮಾದ ಪಾತ್ರೆಯರೂಪವಾಗಿ ಸೂರ್ಯನು ಇರುವ ನು. ಆ ಪಾತ್ರೈಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿ ತಪಿನೀ, ತಾಪಿನೀ, ಧೂಮ್ರಾ, ಮರೀ ಚಿ, ಜ್ವಾಲಿನೀ, ರುಚಿಃ ಸುಷುಮ್ನಾ ಭೋಗದಾ ವಿಶ್ವಾ ಬೋಧಿನೀ ಧಾರಿಣೀ ಹ್ಯವಾ ಎಂಬ ಈ ಸೂರ್ಯನ ದ್ವಾದಶಕಲೆಗಳು ಇರುವುವು. ಸೂರ್ಯ ರೊಪನಾದ ಈ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾರ್ಥಧರಸರೂಪವಾದ ಚಂದ್ರಕಲಾಮ ಯವಾದ ಅಮೃತವಿರುವುದು. ಆ ಅಮೃತದಿಂತುಂಬಿದ ಆ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಮೃತಾ ಮಾನದಾ ಪೂಷಾ ಪುಷ್ಪಿ ತುಷ್ಪಿ ರತಿಃ ಧೃತಿಃ ಶಶಿನೀ ಚಂದ್ರಿಕಾ ಕಾಂತಿಃ ಜ್ಯೋತಿಸ್ಸ ರ್ಗೀ ಪ್ರೀತಿಃ ಅಂಗನಾ ಪೂರ್ಣಾ ಪೂರ್ಣೀಕೃತಾ ಎಂಬ ಹದಿನಾರು ಚಂದ್ರಕಲೆಗಳು ಯೌವನಶಾಲಿನೀಯ ರಾಗಿ ಸ್ನಿಗ್ಧಾ ನಾವೆಯನ್ನೇರಿ ಆಡುತ್ತಲಿರುವರು. ಮತ್ತು ಸೃಷ್ಟಿಃ ಬುದ್ಧಿಃ ಸ್ತೃತಿಃ ಮೇಧಾಕಾಂತಿಃ ಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಧೃತಿಃ ದ್ಯುತಿಃ ಸ್ನಿತಿಃ ಸಿದ್ಧಿಃ ಎಂಬ ಬ್ರಹ್ಮನ ಹತ್ತು ಕಲೆಗಳು, ಏನ್ನೂಚರಾ ವಾಲೀಶಾಂತಿಃ ಐಶ್ವರೀ ರ ತಿಃ ಕಾನಿಕಾ ಪರದಾ ಹ್ಲಾಸಿನೀ ಪ್ರೀತಿಃ ದೀರ್ಘಾ ಎಂಬ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಹ ತ್ತು ಕಲೆಗಳು; ಮತ್ತು ಲೋಕ್ಷಾ ರೌದ್ರೀ ಭಯಾ ನಿಮ್ರಾ ತಂದ್ರೀ ಹ್ವಾತ್ ಕ್ರೋಧಿನೀ ಕ್ರಿಯಾ ಉತ್ಕಾರೀ ಮೃತ್ಯುಃ ಎಂಬ ರುದ್ರನ ಹತ್ತು ಕಲೆ ಗಳುಕೂಡಾ ಇರುವುದು. ಇನ್ನೂ ಪೀತಾ ಶ್ವೇತಾ ಅರುಣಾ ಅಸಿತಾ ಎಂಬ ಈಶ್ವರನ ನಾಲ್ಕುಕಲೆಗಳೂ, ಮತ್ತು ನಿವೃತ್ತಿಃ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ವಿದ್ಯಾ ಶಾಂತಿಃ ಶುದ್ಧಿಃ ದೀಪಿಕಾ ರೇಚಕಾ ಮೋಚಿಕಾ ಪರಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾ ಮೃತಾ ಜ್ಞಾನಾಮೃತಾ ವ್ಯಾಧಿನೀ ವ್ಯಾಪಿನೀ ವೈದೀಮರೂಪಾ ಕಲಾ ಎಂಬ ಸದಾಶಿವನ ಹದಿನಾರು ಕಲೆಗಳೂ, ಮತ್ತು ಪಂಚಬ್ರಹ್ಮನ ಕಲೆಗ ಳೂಕೂಡ ಸಣ್ಣ ನಾವೆಗಳನ್ನೇರಿ ಪೂರ್ವೋಕ್ತಸೂರ್ಯಮಯವಾದ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಅಮೃತದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತ ವರದೇವತಾಸ್ವರೂಪಿಣಿಯ ಪಾದಪುಕಜಮಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಲಿರುವರು. ಈ ವದ್ಯವಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಂತಾಮಣಿಗೃಹಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣ ಪಶ್ಚಿಮ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕು ನಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಯಾಗಿ ಒಂದೊಂದುಪಾತ್ರಗಳಿರುವವು. ಆ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ

ಮೊದಲಿನಂತೆ ಕಲಾದೇವತೆಗಳು ನಾವೆಗಳನ್ನೇರಿ ವಿಹರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು. ಚಿಂತಾಮಣಿಗೃಹದ ಆಗ್ನೇಯದಿಕ್ಕಾಗದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಕುಂಡವು ಒಂದು ಯೋಜನವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರ ವದು. ಆ ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರನು ರಕ್ತವರ್ಣನಾಗಿ ಅಮೃತಧಾರಾಶತದಿಂದ ಅರ್ಚಿತನಾಗಿರುವನು.

ಈ ಚಿಂತಾಮಣಿಗೃಹಕ್ಕೆ ನೈಋತ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬುಭತ್ತುನೆಲೆಗುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ದಶಯೋಜನಉನ್ನತವಾಗಿ ನಾಲ್ಕುಯೋಜನವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಸ್ವರಸ್ತೋತ್ರವಶೋಭಿತವಾಗಿ ವಜ್ರಭುಂಟಾಮಾಲಿಕೆಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿ ಸುವರ್ಣಧ್ವಜಪತಾಕಾಸಹಸ್ರಗಳಿಂದಲೂ, ಅನೇಕರತ್ನಕಲಶಗಳಿಂದಲೂ, ಮುತ್ತಿನ ಛತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ವಿಚಿತ್ರಚಾಮರಂಗಳಿಂದಲೂ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿ ಮುಗ್ಧಜುಸ್ಸುಮಾಧವರ್ಣಗಳೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ವೇದಂಗಳೇ ಭಂಡಿಗಳಾಗಿ ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮೇಶ್ವರಗಳೇ ನಾಲ್ಕು ಅಶ್ವಂಗಳಾಗಿ ಚಿಂತಾಮಣಿಗೃಹದ್ವೇವತೆಗಳೇ ದೇವತೆಗಳಾಗಿ ಚಕ್ರರಾಜವೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಮೆರೆಯುವ ಒಂದು ರಥವು ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಆರೋಹಣಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವದು. ಇದರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ರತ್ನಕಲಶಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿ, ಸುವರ್ಣವಯವಾಗಿರುವ ಒಂದು ಉಪರಥವಿರುವದು. ಆ ಚಿಂತಾಮಣಿಗೃಹಕ್ಕೆ ವಾಯುನ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಣೀ ಎಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಲಘುತಃ ಮಳಾದೇವಿಗೆ ಆರೋಹಣಯೋಗ್ಯವಾದ ಗೇಯ ಚಕ್ರವೆಂಬ ರಥವಿರುವದು.

ಆ ಚಿಂತಾಮಣಿಗೃಹಕ್ಕೆ ಈಶಾನ್ಯಭಾಗದೊಳ್ ದಂಡಿನೀ ಎಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ವಾರಾಹಿದೇವಿಗೆ ಆರೋಹಣಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಿರಿಚಕ್ರವೆಂಬ ರಥವಿರುವದು. ಅದುಮಲ್ಲವೆ ಚಿದಗ್ನಿಕುಂಡಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗಾಯತ್ರೀಮನೆಯು ಅದಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಅಭಯುಂಕರನ ಮನೆಯು ಅದಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮವಾಗಿ ಸಾವಿತ್ರೀಮನೆಯು ಅದಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಸರಸ್ವತೀಗೃಹವು ಅದಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ತುರ್ಯಗಾಯತ್ರೀಗೃಹವು ಚಕ್ಷುಷ್ಮತೀಗೃಹವು ಅದಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಗಂಧರ್ವರಾಜನಾದ ಚಿತ್ರರಥನ ಗೃಹವು ಅದಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ವಜ್ಞುದ್ರಾಧಿವೇವತಾಗೃಹಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ತಾರಾಂಬಿಕಾಗೃಹವು ಅದಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ನಾಮತ್ರಯವಾಚ್ಯನಾದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುಗೃಹ ಮೊದಲಾದ ಗೃಹಗಳು ಆಗ್ನೇಯದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ನಿಖು

ಮುತಿ ದಿಕ್ಕಿನವರಿವಿಗೂ ಸಾಲಾಗಿ ಇರುವವು. ಮತ್ತೂ ಚಿಂತಾಮಣಿಗೃಹಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮವಾಗಿ ನಿಬಿಃಮುತಿ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರು ವುಹಾಸಿಪ್ಪುವಿನ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಮಹಾಗಣಪತಿಗೃಹವು ಉತ್ತರವಾಗಿ ಮಂಚಾಪ್ಪ ರೀವತಿಯಾದ ಶಿವನ ವ ನೆಯ ಆದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಮೃತ್ಯುಂಜಯನ ಮನೆಯು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಧಾರಣಾಸಂಸ್ಕೃತೀಮನೆಯು ಅದರ ಉತ್ತರಭಾಗದೊಳ್ ಅಕಾರಾದಿಕ್ಷಕಾರಾಂವರ್ಣಾಭಿಮಾನಿದೇವತಾ ಪ್ರಹಳಿರುವವು. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಸುವದೇಶಿಗೃಹವು ಇರುವದು. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಭಾಗದೊಳ್ ಕಾಲಸಂಕರ್ಷಣೀಮನೆಯು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಶೇಖನಾಥನ ಗೃಹವು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಲಘು-ಶ್ಯಾಮಲಾಗೃಹವು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ವಾಗ್ವೇದಿನಿಗೃಹವು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಶ್ರೀನಕುಲಾಂಬಾಗೃಹವು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಶ್ಯಾಮಲಾಂಬಾಗೃಹವು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಗೃಹಗಳು. ನಿಮಿಷಮುತಭಾಗದಿಂದ ವಾಯುವ್ಯಭಾಗದವರಿಗೆ ಸಾಲಾಗಿರುವವು. ಇನ್ನೂ ಚಿಂತಾಮಣಿಗೃಹಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ವಾಯುವ್ಯಭಾಗದೊಳಿರುವ ಶ್ರೀಮಾಂಸಾಗೃಹಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವವಾಗಿ ಉನ್ನತ್ತಭೈರವೀಗೃಹವು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವವಾಗಿ ಸ್ವಪ್ನವಾರಾಹೀಗೃಹವು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರೀಮನೆಯು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವವಾಗಿ ಪರಾಂಬದೇವತಾಗೃಹವು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವವಾಗಿ ಮಂಚವೀವರಾಂಬದೇವತಾಗೃಹವು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವವಾಗಿ ಶ್ರೀಮೂರ್ತಿದೇವಿಯ ಮಂದಿರವು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವವಾಗಿ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಕಾಂಡೀಪೀನದನವು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವವಾಗಿ ಪುಷ್ಪಾಕ್ಷಯದೇವತಾಗೃಹಗಳು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಗೃಹಗಳು ವಾಯುವ್ಯದಿ ಗ್ಭಾಗದಿಂದ ಈಶಾನ್ಯದಿಗ್ಭಾಗದವರಿಗೂ ಸಾಲಾಗಿ ಇರುವವು.

ಮತ್ತೂ ಚಿಂತಾಮಣಿಗೃಹಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾಗದೊಳ್ ಮಂತ್ರಿನಾಥನ ಮನೆಯು ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣುಮಹೇಶ್ವರರ ಮನೆಗಳು ಈಶಾನ್ಯದಿಗ್ಭಾಗದಿಂದ ಆಗ್ನೇಯದಿಗ್ಭಾಗದವರಿಗೂ ಸಾಲಾಗಿರುವವು.

ಈ ರೀತಿಯವರೆಗೂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ವದ್ವನಾಟಕವಾದ ಯುಕ್ತಮಾದನಾಲ್ಕು ಯೋಜನಲುನ್ನತವಾದ ಒಂಬತ್ತೇಜನಧವ್ಯವುಳ್ಳಮಧ್ಯದೊಳಿರುವಯೋಜನನಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳ ನಾಲ್ಕು ಓಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಮೂ ಗೋಪುರದ್ವಾ

ರಕವಾಟಗಳಿಂ ಯುಕ್ತವಾದ ಪುಷ್ಪೇಕ್ಷರೀತಿಯಾಗಿ ಲೋಹ ನವರ ತ್ನಾದಿಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತಂಗಳಾದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದ ಸುತ್ತುವ ರಿಯಲ್ಪಟ್ಟು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನವಾವರಣಂಗಳಿಂದೂಡಗೂಡಿ ಕೋಟಿಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಅದಿಕಕ್ಕೆಗೆ ಒವ್ವಾಸ್ಥಾನವಾದ ಆ ಚಿಂತಾಮಣಿಗೈ ಹದ ಮೇಲಭಾಗದೊಳ್ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಗೋಪುರಗಳಿರುವವು. ಆ ಗೋಪುರಗಳು ನವರತ್ನಮಯಕಲ ಶಕೋರಂಬಗಳಿಂದಲೂ ಸುರ್ವಾಮಯ ಘಂಟಾಸಮೂಹಂಗಳಿಂದಲೂ ಅ ಲಂಕೃತಗಳಾಗಿ, ಜೀವರತ್ನಂಗಳಿಂದ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಆ ನೇಕ ಸದಸ್ರಸಂಖ್ಯಾಕಂಗಳಾದ ಬೊಂಬೆಗಳಿಂದಲೂ ಬಹುಪ್ರಕಾರಂಗಳಾದ ಸುರ್ವಾಲೋವೆಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಕಾಶಮಾನಂಗಳಾಗಿರುವವು.

ಈ ಚಿಂತಾಮಣಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಪುಗಳಲ್ಲಿಯು ಪಚ್ಚೈಗಳಿಂ ನಿರ್ಮಿತಂಗಳಾದ ನಿಲುಗಳಿಂದಲು ಕೆಂಪುಮಣಿಗಳಿಂ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನವ ರಂಗದ ಕೊರಡುಗಳಿಂದಲು ಇಂದ್ರನಿಲಮಣಿಗಳಂ ಕಡದುಮಾಡಿರುವ ಗು ಬ್ಬಿಗಳಿಂದಲು ಒಪ್ಪುತ್ತಿರುವ ವಜ್ರದಕವಾಟಗಳಿಗೆ ಮುತ್ತಿನ ಕುಚ್ಚುಗಳಿಂದ ಹೆಣೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಸರವಣಿಗಳಿಂದಲೂ ಪುಷ್ಕರಾಗದ ಬೀಗಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಬಾಗಿಲಗಳ ಮುಂಭಾಗದೊಳ್ ಮುಗ್ಯಜಾನ್ವಾನು ಮಾಥರ್ವಣಂಗಳೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ವೇದಂಗಳು ನದೀರೂಪಂ ತಾಳ ಜಗದೀ ಶ್ವರಿಯುಮಜ್ಜನವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಂಗಳಾಗಿ ಕೋಟಿಸೂರ್ಯಪ್ರಕಾಶ ಮಾನಂಗಳಾಗಿ ಅಮೃತಮಯಂಗಳಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿರುವವು.

ಮತ್ತೊ ಈ ಚಿಂತಾಮಣಿಗೆವು ಚಕ್ರಾವರಣಗಳೆಂಬ ಒಂಭ ತ್ತು ಅಂತಸ್ತುಗಳಿಂ ಕೂಡಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವದು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಭೂಪುರಾತ್ಮಕವಾದ ಚತುರಶ್ರಮಾದ ಧರಣೀನಂದನತ್ರಯ ಮಾದ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಮೋಹನಚಕ್ರವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಪ್ರಥಮಾವರಣರೂ ಪವಾದ ಮೊದಲ ಅಂತಸ್ತಿನ ಮೊದಲುಫಲಕದೊಳ್ ಅಣಿಮಾ ಮಹಿ ಮಾ ಗರಿಮಾ ಲಭಿಮಾ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮಾ /ಕಾಮ್ಯ ಈಶತ್ವ ವಶಿತ್ವ ಭುಕ್ತಿ ಸಿದ್ಧಿ ಸರ್ವಕಾಮಸಿದ್ಧಿ ರಸಸಿದ್ಧಿ ಮೋಕ್ಷಸಿದ್ಧಿ ಬಲಸಿದ್ಧಿ ಖಡ್ಗಸಿದ್ಧಿ ಪಾದುಕಾಸಿದ್ಧಿ ಅಂಜನಸಿದ್ಧಿ ವಾಕ್ಸಿದ್ಧಿ ಲೋಹಸಿದ್ಧಿ ಕಾಯಸಿದ್ಧಿ ಮಂ

ತ್ರಸಿದ್ಧಿಗಳೆಂಬ ಸಿದ್ಧಿದೇವತೆಗಳು ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಪರಿವಾರಸಮೇತರಾಗಿ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಸೇವೆಯೊಳ್ ಕಾಡಿರುವರು. ಎರಡನೇ ಫಲಕದೊಳ್ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಮಾಹೇಶ್ವರೀ ಕೌಮಾರೀ ವೈಷ್ಣವೀ ವಾರಾಹೀ ಇಂದ್ರಾಣೀ ಚಂಡಿಕಾ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಯರೆಂಬ ಮಾತೃಕಾದೇವತೆಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರದಿಂ ಸಮೇತರಾಗಿ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಸೇವೆಯೊಳ್ ಕಾಡಿರುವರು. ಮೂರನೇ ಫಲಕದೊಳ್ ಸರ್ವಸಂಕ್ಷೋಭಿಣೀ ಗರ್ವವಿದ್ರಾವಿಣೀ ಸರ್ವಾಕರ್ಷಿಣೀ ಸರ್ವವಶಂಕರೀ ಸರ್ವೋನ್ಮಾದಿನೀ ಸರ್ವಮಹಾಂಕುಶೀ ಸರ್ವಖೇಚರೀ ಸರ್ವಬೀಜಾ ಸರ್ವಯೋನಿ ಸರ್ವತ್ರಿಖಂಡಾ ಎಂಬ ದಶಮುದ್ರಾದೇವತೆಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರಸಮೇತರಾಗಿ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಸೇವೆಯೊಳ್ಳಾಡಿರುವರು. ಈ ಭೂಪುರಾತ್ಮಕವಾದ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಮೋಹನಚಕ್ರದ ಮೂರು ಫಲಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕಟ ಯೋಗಿನೀಯರೆಂಬ ನಾಮಗಳು. ತ್ರಿಪುರೇ ಎಂಬ ಪ್ರಧಾನದೇವತೆಯು ಸರ್ವಸಂಕ್ಷೋಭಿಣೀ ಎಂಬ ಮುದ್ರೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರುವಳು. ಈ ಫಲಕತ್ರಯಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಥಮಾವರಣ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಮೋಹನ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಇದರ ಉಪರಿಭಾಗದೊಳ್ ದ್ವಿತೀಯಾವರಣವಾದ ಸರ್ವಾಶಾವರಿಪೂರಕವೆಂಬ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ವೃತ್ತತ್ರಯವೆಂಬ ಮೂರು ರೇಖೆಗಳು ನೋಪಾನದಂತಿರುವುವು. ರೇಖಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನೇರಿಧೆ. ನವವರ್ಷದ ಚಕ್ರಾವರಣಲ್ಲಿ ನೇರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಚಕ್ರಸ್ಥಾನಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿಯೂ ನ್ಯಾಸಕ್ರಮದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ವೃತ್ತತ್ರಯವು ನೇರಿಧೆ. ಪೂರೋಕ್ತದ್ವಿತೀಯಾವರಣವಾದ ಷೋಡಶದಳಾತ್ಮಕವಾದ ಸರ್ವಾಶಾವರಿಪೂರಕವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಎರಡನೇ ಅಂತಸ್ತಿನೊಳ್ ಕಾಮಾಕರ್ಷಿಣೀ ಬುಧ್ಯಾಕರ್ಷಿಣೀ ಅಹಂಕಾರಾಕರ್ಷಿಣೀ ಸರ್ವಾಕರ್ಷಿಣೀ ಸ್ವರ್ಶಾಕರ್ಷಿಣೀ ರೂಪಾಕರ್ಷಿಣೀ ರಸಾಕರ್ಷಿಣೀ ಗಂಧಾಕರ್ಷಿಣೀ ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಿಣೀ ಧೈರ್ಯಾಕರ್ಷಿಣೀ ಸ್ಮೃತ್ಯಾಕರ್ಷಿಣೀ ನಾಮಾಕರ್ಷಿಣೀ ಬೀಜಾಕರ್ಷಿಣೀ ಆತ್ಮಾಕರ್ಷಿಣೀ ಅಮೃತಾಕರ್ಷಿಣೀ ಶರೀರಾಕರ್ಷಿಣೀ ಎಂಬ ಈಹದಿದಾರು ಮಂದಿಯು ಗುಪ್ತಯೋಗಿನಿಯರೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ದೇವತೆಗಳು ಅಕಾಶಾದಿ ಷೋಡಶಸ್ವರರೂಪಂಗಳಾದ ಷೋಡಶದಳಗಳಲ್ಲಿ

ಸರ್ವಾಲಂಕಾರಯುಕ್ತರಾಗಿ ಸಾಯುಧರಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರದೊಡ
ಗೂಡಿ ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಸೇವೆಯೊಳ್ ಕಾಡಿರುವರು. ಈ ಎರಡನೇ
ಆವರಣಕ್ಕೆ ಅಭಿಮಾನದೇವತೆಯಾದ ತ್ರಿಪುರೇಶಿ ಎಂಬ ದೇವತೆಯು ಸರ್ವ
ವಿದ್ರಾವಿಣೀ ಎಂಬ ಮುದ್ರೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರುವಳು.

ಇದರ ಮೇಲುಭಾಗದೊಳ್ ಅಪ್ಪದಳಾತ್ರೈಕವಾದ ಸರ್ವಸಂಕ್ಷೋ
ಭಣಚಕ್ರವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ತೈಲಿಯಾವರಣರೂಪವಾದ ಮೂರನೇ ಅಂ
ತಸ್ತಿನೊಳ್ ಅನುಗಮಸುಮಾ ಅನಂಗಮೇಖಲಾ ಅನಂಗಮಧನಾ ಅನಂಗ
ಮದನಾತುರಾ ಅನಂಗರೇಖಾ ಅನಂಗವೇಗಾ ಅನಂಗಾಂಕುಶಾ ಅನಂಗಮಾ
ಲಿನೀ ಎಂಬ ಎಂಬುಮುಂದಿ ಗುಪ್ತಯೋಗಿನೀಯರೆಂಬ ದೇವತೆಗಳು ಸಾ
ಲಂಕಾರರಾಗಿ ಸಾಯುಧರಾಗಿ ಸಪರಿವಾರರಾಗಿ ಶ್ರೀಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಸೇವೆ
ಯೊಳ್ ಕಾಡಿರುವರು. ಈ ಆವರಣಕ್ಕೆ ಅಭಿಮಾನದೇವತೆಯಾದ ತ್ರಿಪು
ರಸುಂದರಿಯು ಸರ್ವಾರ್ಕರ್ಷಿಣೀ ಎಂಬ ಮುದ್ರೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ವಿ
ಹರಿಸುತ್ತಿರುವಳು.

ಇದರ ಮೇಲುಭಾಗದೊಳ್ ಚತುರ್ಧಶೋಣಯುಕ್ತವಾದ ಸರ್ವ
ಸೌಖ್ಯದಾಯಕಚಕ್ರವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಚತುರ್ಥಾವರಣರೂಪವಾದ ನಾ
ಲ್ಕನೇ ಅಂತಸ್ತಿನೊಳ್ ಸರ್ವಸಂಕ್ಷೋಭಿಣೀ ಸರ್ವವಿದ್ರಾವಿಣೀ ಸರ್ವಾರ್ಕ
ರ್ಷಿಣೀ, ಸರ್ವಾಹ್ಲಾದಿನೀ, ಸರ್ವಸಂಮೋಹಿನೀ, ಸರ್ವಸ್ತಂಭಿನೀ, ಸರ್ವ
ಜ್ಯಂಭಿಣೀ, ಸರ್ವವಶಂಕರಿಣೀ, ಸರ್ವರಂಜಿನೀ ಸರ್ವೋನ್ಮಾದಿನೀ ಸರ್ವಾರ್ಥ
ಸಾಧಿಕಾ ಸರ್ವಸಂಪತ್ಪ್ರಪೂರ್ಣೀ ಸರ ಮಂತ್ರಮಯಿ ಸರ್ವದ್ವಂದ್ವಾಹ
ಯಕರೀಎಂಬಹದಿನಾಲ್ಕು ಮುಂದಿ ಸುಪ್ರದಾಯಯೋಗಿನೀಯರೆಂಬ ದೇವತೆ
ಗಳು ಸಾಯುಧರಾಗಿ ಸರ್ವಾಲಂಕಾರಯುಕ್ತರಾಗಿ ಸಪರಿವಾರರಾಗಿ ಜಗ
ದೀಶ್ವರಿಯ ಸೇವೆಯೊಳ್ ಕಾಡಿರುವರು. ಈ ಆವರಣಾಭಿಮಾನದೇವತೆ
ಯಾದ ತ್ರಿಪುರವಾಸಿನಿಯು ಸರ್ವವಶಂಕರೀ ಯೆಂಬ ಮುದ್ರೆಯಿಂದೊಡ
ಗೂಡಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರುವಳು.

ಇದರ ಮೇಲುಭಾಗದೊಳ್ ಬಹಿರ್ದಶಾರವೆಂಬ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಾಧಕ
ಚಕ್ರವೆಂದು ಹೆಸರುಳ್ಳ ಪಂಚಮಾವರಣರೂಪವಾದ ಐದನೇ ಅಂತಸ್ತಿ
ನೊಳ್ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಪ್ರದಾ, ಸರ್ವಸಂಪತ್ಪ್ರದಾ, ಸರ್ವಪಿಯಂಕರೀ, ಸೆ

ರೈವುಂಗಳಕಾರಿಣೀ, ಸರಸ್ವಕಾಮಪ್ರದಾ, ಸರಸ್ವದುಃಖವಿನಾಶಿನೀ, ಸರಸ್ವ
ಮೃತ್ಯುವ್ರತನುನೀ, ಸರಸ್ವವಿಘ್ನನಿವಾರಿಣೀ ಸರ್ವಾಂಗಸುಂದರೀ ಸರಸ್ವ
ಸೌಭಾಗ್ಯದಾಯಿನೀ ಎಂಬ ಈ ಹತ್ತುಮಂದಿ ಕುಲೋತ್ತೀರ್ಣಯೋ
ಗಿನೀವೇನತಗಳು ಸಾಯುಧರಾಗಿ ಸಾಲಂಕಾರರಾಗಿ ಸಪರಿವಾರರಾಗಿ
ಶ್ರೀಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಸೇವೆಯೊಳ್ ಕಾಡಿರುವರು. ಈ ಆವರಣಾಭಿಮಾ
ನಿದೇವತೆಯಾದ ತ್ರಿಪುರ ಶ್ರೀ ಎಂಬ ಚಕ್ರೇಶ್ವರಿಯು ಸರ್ವೋನ್ನಾದಿನೀ
ಎಂಬ ಮುದ್ರೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ವಿಚರಿಸುತ್ತಿರುವಳು.

ಇದರ ವೇಲುಭಾಗದೊಳ್ ಅಂಶದಶಾರವೆಂಬ ಸರಸ್ವರಕ್ಷಾಕಂಚ
ಕ್ರವೆಂದು ಹೆಸರುಳ್ಳ ಪಷ್ಠಾವರಣರೂಪವಾದ ಆರನೇಅಂತಸ್ತಿನೋಳ್
ಸರಜ್ಞಾ ಸ್ವತಃ ಸರೈಶ್ವರ್ಯಪ್ರದಾಯಿನೀ ಸರಸ್ವಜ್ಞಾ ನಮಯಿ
ಸರಸ್ವವ್ಯಾಧಿನಾಶಿನೀ ಸರ್ವಾಧಾರಸ್ವರೂಪಾ ಸರಸ್ವವಾಪರರಾ ಸರ್ವಾನಂ
ದಮಯಿ ಸರಸ್ವರಕ್ಷಾಸ್ವರೂಪಿಣೀ ಸರ್ವೇಪ್ಸಿತಪ್ರದಾ ಎಂಬ ಈ ಹತ್ತು
ಮಂದಿ ನಿರ್ಗರ್ಭಯೋಗಿನೀರೆಂಬ ದೇವತೆಗಳು ಸಾಯುಧರಾಗಿ ಸಾಲಂಕಾರ
ರಾಗಿ ಸಪರಿವಾರರಾಗಿ ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾತೆಯ ಸೇವೆಯೊಳ್ ಕಾಡಿರುವರು.
ಈ ಆವರಣಾಭಿಮಾನಿದೇವತೆಯಾದ ತ್ರಿಪುರಮಾಲಿನೀ ಎಂಬ ಚಕ್ರೇಶ್ವರಿಯು
ಸರಸ್ವ ಹಾಂಕುತಾ ಎಂಬ ಮುದ್ರೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವಳು.

ಇದರ ವೇಲುಭಾಗದೊಳ್ ಅಷ್ಟಕೋಣಯುಕ್ತವಾದ ಸರಸ್ವರೋ
ಗಹರಚಕ್ರವೆಂಬ ಹೆ ರುಳ್ಳ ಸಪ್ತಮಾವರಣರೂಪವಾದ ಏಳನೇಯ ಅಂ
ತಸ್ತಿನೋಳ್ ಅವರ್ಗಸಹಿತವಾದ ವಶಿನಿಯು ಕವರ್ಗಸಹಿತವಾದ ಕಾ
ಮೇಶಿಯು ಚವರ್ಗಸಹಿತವಾದ ಮೇದಿನಿಯು ಟವರ್ಗಸಹಿತವಾದ ವಿಮ
ಲಿಯು ತವರ್ಗಸಹಿತವಾದ ಅರುಣಿಯು ಪವರ್ಗಸಹಿತವಾದ ಜಯಿನಿ
ಯು ಯವರ್ಗಸಹಿತವಾದ ಸರ್ವೇಶಿಯು ಶವರ್ಗಸಹಿತವಾದ ಕೌಲಿನಿ
ಯು ಈ ಎಂಟುಮಂದಿ ರಹಸ್ಯಯೋಗಿನೀರೀಯರೆಂಬ ದೇವತೆಗಳು ಸಾಲಂ
ಕಾರರಾಗಿ ಸಾಯುಧರಾಗಿ ಸಪರಿವಾರರಾಗಿ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಪಾದಸೇವೆ
ಯೊಳ್ ಕಾಡಿರುವರು. ಈ ಆವರಣದೇವತೆಯಾದ ತ್ರಿಪುರಸಿದ್ಧೀ ಎಂಬ
ಚಕ್ರೇಶ್ವರಿಯು ಸರ್ವಖೇಚರೀ ಎಂಬ ಮುದ್ರೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಜಾಗ
ರೂಕಳಾಗಿ ಕಾಡಿರುವಳು.

ಈ ಆವರಣಕ್ಕು ಮೇಲಣ ಸರಸ್ವದ್ಧಿಪ್ರದಾಯಕವೆಂಬ ಎಂಬನೇ ಆವರಣಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದೊಳ್ ಇಷ್ಟೆತ್ತು ಮೊಳ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ನಾನಾರತ್ನ ಮಯಂಗಳಾದ ಜಗಲಿಗಳು ಇರುವವು. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಾಣಿನೀ ಚಾಪಿನೀ ಪಾಶಿನೀ ಅಂಕುಶಿನೀ ಎಂಬ ಅಸ್ತ್ರದ್ರವತೆಗಳು ಅಸ್ತ್ರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯು ಬಿಡಿಸುವ ಬಾಣಗಳುಂಟು ಇಕ್ಷುಚಾಪವೆಂಬ ಪಾಶವುಂಟು ಅಂಕುಶವೆಂಬು ಈಪರಿಯಾಗಿ ಕಾಮೇಶ್ವರನು ಧರಿಸಲು ಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ಬಾಣ ಚಾಪ ಪಾಶ ಅಂಕುಶ ಸಹಿತಂಗಳಾಗಿ ಭಂಡಾಸುರನ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ದೈತ್ಯದಾನವರ ರಕ್ತಪಾನಂಗಳಂ ತೃಪ್ತಿಯಂಕೊಂಡಿ ಇರುವವು. ಇದುವಲ್ಲದೆ ಅಸಂಖ್ಯಾಕಂಗಳಾದ ವಜ್ರ ಶಕ್ತಿ ಶತಘ್ನೀ ಭೃಶುಂಡೀ ಮುಸಲ ಪಚ್ಚನ ಮುದ್ದರೆ ಭಿಂಡಿವಾಲ ಮೊದಲಾದ ಶತಸಹಸ್ರಾಯುಧಂಗಳು ಮೇಲೆಹೇಳಿರುವ ಮುಖ್ಯಾಯುಧಂಗಳನ್ನೇ ಸೇವಿಸುತ್ತಿರುವವು.

ಇದರ ಮೇಲುಭಾಗದೊಳ್ ಕೋಣತ್ರಯಯುಕ್ತವಾಗಿ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಪ್ರದಾಯಕಚಕ್ರವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಅಷ್ಟಮಾವರಣರೂಪವಾದ ಎಂಟನೇ ಅಂತಸ್ತಿನೋಳ್ ತ್ರಿಖಂಡದೇವತೆಗಳಾದ ಕಾಮೇಶೀ ವಜ್ರೇಶೀ ಭಗವಾಲಿನೀಎಂಬ ಈ ಮೂರುಮಂದಿ ಅತೀರಹಸ್ಯವೋಗಿನಿಯರು ಸಾಯುಧ ಸಾಲಂಕಾರ ಸಪರಿವಾರರಾಗಿ ಶ್ರೀಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಪಾದಕಮಲವಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ಕಾದಿರುವರು. ಈ ಆವರಣಾಭಿಮಾನಿಯಾದ ತ್ರಿಪುರಾಂಬಾ ಎಂಬ ಚಕ್ರೇಶ್ವರಿಯು ಸರಸ್ವಬೀಜಾ ಎಂಬ ಮುದ್ರೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಜಾಗರೂಕಳಾಗಿರುವಳು.

ಈ ಆವರಣಕ್ಕು ಸರ್ವಾನಂದಮಯವೆಂಬ ಬಂಭತ್ತನೆಯ ಆವರಣಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದೊಳ್ ನಾಥಾಂತವಿರುವದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರವರ್ತಕರಾದ ಮಂತ್ರಗುರುಗಳು ಯುಗನಾಥರಾದ ಮಿತ್ರೇಶ ಒಡ್ಡಿಶ ಪಟ್ಟೀಶ ಚರ್ಯಾನಾಥರು ಶ್ರೀದೇವಿಯ ಪಾದುಕಾರೂಪವಾಗಿ ಮತ್ತು ದಿವ್ಯಾಘ್ರ ಪಾನಾಘ್ರ ಸಿದ್ಧಾಘ್ರ ಲೋಪಾಮುದ್ರಾ ಅಗಸ್ತ್ಯಕಾಲಶಾಪನ ಧರ್ಮಾಚಾರ್ಯ ಮುಕ್ತಕೇಶೀಶ್ವರ ದೀಪಕಲಾನಾಥ ವಿಷ್ಣು ದೇವ ಪ್ರಭಾಕರದೇವ ತೇಜೋದೇವ ಮನೋಜದೇವ ಕಲ್ಯಾಣದೇವ ರತ್ನದೇವ ವಾಸುದೇವ ಶ್ರೀರಾಮಾನಂದರೆಂಬ ಮಂತ್ರವಿದ್ಯಾಪ್ರವರ್ತಕರು ಸಪ್ತ

ಕೋಟಮಹಾಮಂತ್ರಾತ್ಮಕವತಾನ್ನಯ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳು ಜಗದ್ಜನನಿಯ ದಾಸಕಮಲ ಪೂಜೆಗೆ ಬೆತ್ತವನ್ನಿಟ್ಟು ಭಜಿಸತಲಿರುವರು. ಇದರ ಮೇಲುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯಂತರದೊಳ್ ನಿತ್ಯಕ್ಕಿನ್ನೆಯರೆಂಬ ಕಾಮೇಶ್ವರಿ ಭಗವತಾಲಾ ನಿತ್ಯಕ್ಕಿನ್ನಾ ಭೇರುಂವಾ ವಹ್ನಿವಾಸಿನೀ ಮಹಾವಜ್ರೇಶ್ವರಿ ಶಿವಪೂರ್ತಿ ತ್ವರಿತಾ ಕುಲಕುಂದರಿ ನಿತ್ಯಾ ನೀಲಪತಾಕಾ ವಿಜಯಾ ಸರ್ವಸುಖಗಳಾ ಹೃದಯವಾಲಿನೀ ಚಿತ್ರಾ ಎಂಬ ಹದಿನೈದುಮಂದಿ ದೇವತೆಗಳು ಪರಿವಾರಾಲ ಕಾರಾಭುಧಕಪಿತರಾಗಿರುವರು. ಮಹಾಶಿವರ ಸುಂದರಿ ಎಂಬ ಚಕ್ರೇಶ್ವರಿಯು ಸರ್ವಯೋನಿಮುದ್ರೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಲಿರುವಳು. ಇವರ ಮೇಲಭಾಗದೊಳ್ ಬಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪಂಚಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕವಾದ ಮಂಚವನ್ನು ಶ್ರೀದೇವಿಯ ಅಂಗರಕ್ಷಣತತ್ಪರರಾದ ಅತ್ಯಂತ ಅಂತರಂಗರಾದ ಸ್ವಲ್ಪಕ್ಷಣಸಂಪನ್ನರಾದ ಹೃದಯದೇವೀ ಶಿರೋದೇವೀ ಶಿಖರದೇವೀ ಕವಚದೇವೀ ನೇತ್ರದೇವೀ ಅಸ್ತ್ರದೇವೀ ವಿಲಂಬಿ ಪಡೆಗಳದೇವತೆಗಳು ಹಸ್ತಗಳೊಳ್ ಖಡ್ಗಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಜಾಗರೂಕಾಗಿ ಕಾಡಿರುವರು. ಸರ್ವಾನಂದಮಯಚಕ್ರವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ನವಮಾಪರಣವೂ ತ್ರಿಖಂಡಮುದ್ರೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಮಂಡಲಾಕೃತಿಯಾದ ಬಿಂದುಮಯಪೀಠವಿರುವದು. ಈ ಪೀಠವು ಶ್ರೀಪೀಠವೆಂದು ಮಹಾಪೀಠವೆಂದು ವಿಷ್ಣುಪೀಠವೆಂದು ಪಂಚಾಶಸ್ವೀಠವೆಂದು ಆನಂದಪೀಠವೆಂದು ಸೌರಾನಂದಮಯಚಕ್ರವೆಂದು ಶ್ರೀಲಲಿತಾದೇವಿಯ ಪಾದವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವದು. ಈ ಮಂಡಲದ ಮಧ್ಯದೊಳ್ ಪಂಚಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕವಾದ ತೂಗುಮಂಚವಿರುವದು. ಅದೊಲಿರುವದೆಂದರೆ. ಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪಗಳಾದ ತೇಜೋರೂಪಗಳಾದ ದಿವ್ಯಸುಗಂಧಸೌಕುಮಾರ್ಯಯುಕ್ತಗಳಾದ ವಿಚಿತ್ರಶಕ್ತಿರೂಪಗಳಾದ ನಾನಾಜೀವರತ್ನಂಗಳಿಂದಲಂಕೃತಗಳಾದ ಆನಂದಕರಗಳಾದ ನಾಲ್ಕುಪಾದಗಳಿರುವವು. ಆ ಪಾದಗಳೊಳ್ ಅಗ್ನೀಯದಿಕ್ಕಿನಪಾದದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಮುಖಬ್ರಹ್ಮನು ಕಂಪುಪಲ್ಲದಿಂ ಯುಕ್ತನಾಗಿ ಸರ್ವಾಲಂಕಾರಯುಕ್ತನಾಗಿ ನಿಜಾಯುಧಂಗಳಂಧರಿಸಿ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಸೇವೆಯೋಳ್ ಪರಮತಾತ್ಪರ್ಯದಿಂದಿರುವನು. ನೈಋತ್ಯದಿಕ್ಕಿನ ಪಾದದೊಳ್ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಸರ್ವಾಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃ

ತನಾಗಿ ನಿಜಾಯುಧಧರನಾಗಿ ಶ್ರೀಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಪರಮತಾತ್ಪರ್ಯದಿಂದಿರುವನು. ವಾಯವ್ಯದಿಕ್ಕಿನ ಪಾದದೋಳ್ ರುದ್ರನು ಶುದ್ಧ ಸ್ವಟಕವರ್ಣನಾಗಿ ಸರ್ವಾಲಂಕಾರಗಳುದಲಂಕೃತನಾಗಿ ನಿಜಾಯುಧಧರನಾಗಿ ಶ್ರೀಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಪರಮತಾತ್ಪರ್ಯದಿಂದಿರುವನು. ಈಶಾನ್ಯದಿಕ್ಕಿನ ಪಾದದೋಳ್ ಈಶ್ವರನು ಪೀತವರ್ಣನಾಗಿ ಸರ್ವಾಲಂಕಾರಗಳಿಂದಲಂಕೃತನಾಗಿ ನಿಜಾಯುಧಧರನಾಗಿ ಶ್ರೀಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಪರಮತಾತ್ಪರ್ಯದಿಂದಿರುವನು. ಇಂತಿರ್ವ ನಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳ ಮೇಲು ಭಾಗದೋಳ್ ಸದಾಶಿವನು ದಾಡಿಮಕುಸುಮಸಂಕಾಶನಾಗಿ ಕಿರೀಟ ಕುಂಡಲ ಅಂಗದ ಕಪಟ ಹಾರ ನೂಪುರ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲ ರತ್ನಾಭರಣಗಳಿಂದಲಂಕೃತನಾಗಿ ಶ್ರೀಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಪಾದಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಪರಮತಾತ್ಪರ್ಯಯುಕ್ತನಾಗಿ ಪರೈಕಫಲಕರೂಪವಂ ತಾಳುವನು. ಇಂತಿರ್ವ ಪಂಚಬ್ರಹ್ಮಾತ್ಮಕವಾದ ಮಂಜುಷ್ಠಿ ಮನೋಬುದ್ಧಿಚಿತ್ತಾಹಂಕಾರಗಳೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಕೊಂಡಿಗಳಿರುವವು. ಆ ಕೊಂಡಿಗಳೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳೇ ನಾಲ್ಕು ಸರಪಳಿಗಳಾಗಿ ಚಿಂತಾಮಣಿಸ್ಥದ ಮೇಲು ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿಯೆಂಬ ಮಧ್ಯಗೋಪುರದ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿರುವ ಸಹಸ್ರದಳಯುಕ್ತವಾದ ಕಮಲದ ವೇದಾಂತಯುಕ್ತಾಶ್ರಯಿ ಸಿ ಇರುವವು. ಬ್ರಹ್ಮಾ ವಿಷ್ಣು ರುದ್ರ ಈಶ್ವರರೆಂಬ ಈ ಮಂಜದ ನಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿದ ಸಾಲೋಕ್ಷ್ಯ ಸಾರೂಪ್ಯ ಸಾವಿರಾಪ್ಯ ಸಾಯುಜ್ಯರೂಪಗಳಾದ ನಾಲ್ಕು ವಿಧ ಮುಕ್ತಿಗಳೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಕಂಭಗಳು ತ್ರಿವರ್ಣಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಣವಸ್ವರೂಪವಾದ ವಿತಾನವಂ ಧರಿಸಿರುವವು. ಇಂತಿರ್ವ ವಿತಾನವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ ಸುತ್ತುವರಿದು ಪರೈಕಪಾದಪರ್ಯಂತವು ವರ್ಣಿಸಲಶಕ್ಯವಾದ ಮಾಯೆಯೇ ತೆರೆಯಾಗಿರುವದು. ಪ್ರಣವಸ್ವರೂಪವಾದ ಈ ವಿತಾನವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿದ ಮೋಡತಾಪ್ತರೀಮಹಾಮಂತ್ರದ ಅಕ್ಷರಗಳೇ ವಿಚಿತ್ರಗಂಧಗಳಾದ ಹದಿನಾರು ಪುಷ್ಪಗುಚ್ಛಗಳಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವವು. ಇಂತಿರ್ವ ಮಂಜದ ಸದಾಶಿವಾತ್ಮಕವಾದ ಫಲಕದ ಉಪರಿಭಾಗದೋಳ್ ಶುದ್ಧಸತ್ವಾತ್ಮಕವಾದ ಹಂಸತೂಲಿಕಾತ್ವದಲ್ಲಿ ಆನಂದಾನುಭವಮಯವಾದ ಅಡ್ಡವರಗು

ಇರುವುದು. ಇಂತಿರ್ಪ ಮಹಾವರ್ಯಂಕಕ್ಕೆ ಅರೋಹಣಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ
 ಪೃಥಿವೀ ಅವು ತೇಜಸ್ಸು ವಾಯು ಆಕಾಶಗಳೆಂಬ ಪಂಚಭೂತಗಳು
 ಶಬ್ದ ಸ್ಪರ್ಶ ರೂಪ ರಸ ಗಂಧಗಳೆಂಬ ಪಂಚತನ್ಮಾತ್ರಗಳು ತ್ವಕ್ಕಾ ಚ
 ಹ್ವಾಸು ಶ್ರೋತ್ರ ಜಿಹ್ವಾ ಘ್ರಾಣಗಳೆಂಬ ಪಂಚಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳು
 ವಾಕ್ಯ ಪಾಣಿ ಪಾದ ವಾಯು ಉಸಸ್ಯಗಳೆಂಬ ಪಂಚಸಾರ್ವೇಂದ್ರಿಯಗ
 ಳು ಅಹಂಕಾರ ಬುದ್ಧಿ ಬಿತ್ತ ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಕೃತಿ ಪುರುಷ ನಿಯತಿ ಕಾಲ
 ರಾಗ ಕಲಾ ಮಾಯಾ ವಿಷ್ಣು ಶುದ್ಧವಿದ್ಯಾ ಈಶ್ವರ ಸದಾಶಿವ ಶಕ್ತಿ ಈ
 ಮುಂವ್ವತ್ತಾರುಮಂದಿ ತತ್ತ್ವಭಿಮಾನಿವೇಶತೆಗಳೇ ದಿವ್ಯನೋಪಾಂಗಗಳಾ
 ಗಿ ಶ್ರೀಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಪಾದವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ನೇವೆಯಿಲ್ಲ ಎರ
 ಮತಾತ್ಮೆಯಾದಿಂವಿರುವರು. ಇಂತು ಜಗನ್ನೋದನಾಕಾರಮಾದ ಪ
 ಯಂಕದಲ್ಲಿರುವ ಹಂಸತೂಲಿಕಾತಲ್ಪದ ಮಧ್ಯಭಾಗದೋಳ್ ಕಾಮೇಶ್ವ
 ರನಿಂದ ಸುಪ್ರಾರ್ಥಿತಗಳಾದ ಸಕಲ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳಿಗು ಅಧಿಕಾರಣೆಯಾದ
 ಪರಶಕ್ತಿಯಾದ ಪರಂಜ್ಯೋತಿಸ್ವರೂಪಿಯಾದ ಲಲಿತಾ ತ್ರಿಸುರಸುಂಸ
 ರೀ ಮಹಾಮಾಯಾ ಯೋಗಿನಿವ್ರಾ ಸ್ವಾಮಿಗಳಾ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರೀ
 ಇವು ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ನಾಮಗಳಿರುವ ಸ್ತುತಿಪಲ್ಲವುಗಳಾದ ಶ್ರೀಜಗ
 ದೀಶ್ವರಿಯಾದ ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿಯಾದ ಲೀಲಾವಿಗ್ರಹರೂಪವಂಶಾಳರೂಪ
 ಶ್ರೀಆದಿಶಕ್ತಿಯು ಸಕಲಭಾವಸಂಪತ್ತಣದೀಕ್ಷೆಯಂ ವಹಿಸಿ ಚತುರ್ವಿಧ
 ಪುರ.ಪ್ರಾರ್ಥಂಗಳಂ ಕೊಡುವ ನಾಲ್ಕುಕರಗಳೋಳ್ ಬಂದು ಕರದಲ್ಲಿ ಸು
 ಲದೈತ್ಯಸಂಹಾರಕರಮಾದ ಜಗನ್ನೋದನಕರಮಾದ ಪಾಶವಂ ಮತ್ತೊಂ
 ದುಕರದಲ್ಲಿ ಸಕಲಭಕ್ತಜನಂಗಳ ದಾರಿದ್ರ್ಯಮಂ ಪಾವನಂ ಪರಿಹರಿಸುವ
 ಮಹಾಂಕುಶವಂ ಮತ್ತೊಂದು ಹಸ್ತದೋಳ್ ಅನೇಕಕೋಟಿ ಮನ್ಮಥರಿ
 ಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಕಾರಣವಾದ ಪುಂಡ್ರೇಕ್ಷುಕೋದಂಡವಂ ಮತ್ತೊಂದುಕರ
 ದೋಳ್ ಶೃಂಗಾರರಸಕ್ಕೆ ಜೀವನರೂಪಂಗಳಾದ ಅರವಿಂದ ಅಶೋಕ
 ಮಾಕಂದ ನವಮಲ್ಲಿಕಾ ನೀಲೋತ್ಪಲಗಳೆಂಬ ಐದು ಸ್ವಪ್ನಬಾಣಂಗಳಂ
 ಧರಿಸಿ ಇದಲ್ಲದೆ ಓಷಧಿವತಿಯಾದ ಅಮೃತಸ್ವರೂಪನಾದ ಸಕಲ ಜಗದಾ
 ನಂದಕರಮಾದ ಚಂದ್ರರೇಖೆಯಿಂದಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಚಂದ್ರಾಹಮಾದ ಸ್ವ
 ಯಂವ್ರಕಾಶಮಾದ ಕಿರೀಟವಂ ಧರಿಸಿ ಅಷ್ಟಮಿಾಚಂದ್ರಪರಿಮಾಣದಿಂ

ದ ಒಪ್ಪುತ್ತಿರುವ ಕೋಟಚಂದ್ರ ಪ್ರಕಾಶಮಾದ ಘಾಲದೇಶದೊಳ್ ಗಾಯ
 ತ್ರೀ ಸಾವಿತ್ರೀ ಸರಸ್ವತೀರೂಪಸುಧ್ಯಾತ್ಮಕವಾದ ಕೆಂಪಾದ ಘುಮುಘು
 ಮಿಸುತಲಿರುವ ದಿವ್ಯಕುಂಕುಮವು ಅಲಂಕರಿಸಿ ಮುಖಚಂದ್ರಮಂಡಲಸೆ
 ಮಿಸುಕೆ ಬಂಪು ನಮ್ಮಂ ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಾಡಿರುವ ಅಂಧಕಾರದ
 ಮರಿಗಳೋ ಎಂಬಿತಿರುವ ಸುಳಿಗುರುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಅವ್ರಾಕೃತರತ್ನಮಯಂ
 ಗಳಾದ ಹೆರೆ ಚಂದ್ರನೂರ್ಯಬಟ್ಟು ಮುಂಗುರುಳುಸಟ್ಟುಗಳಿಂದ ಅಲಂ
 ಕೃತಳಾಗಿ ಚಲನವಾತ್ರದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡತಂಡಗಳ ಕಲ್ಪನೆಯು ಮಾಡು
 ವ ಭ್ರಾವಲ್ಲಿಗಳ ಮಧ್ಯದೊಳ್ ಕಸತ್ತಿರಿಯ ಬೊಟ್ಟುನಿಬ್ಬ ವದನಸೌಂ
 ದರ್ಯದ ಪ್ರವಾದದೊಳ್ ಪೂಳೆಯುವ ವಿನಯಗಳಂತಿರುವ ಸಕಲೈಶ್ವ
 ರ್ಯವ್ರದಂಗಳಾದ ವೀಕ್ಷಣಿಗಳಳ್ಳ ನೇತ್ರಂಗಳುವ ಕೋಭಿತಳಾಗಿ ನೂ
 ತನಚಂವಕಕುಸುಮದಂತಿರುವ ನಾಸಾಪುಟದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನಮಯವಾದ
 ಮುತ್ತಿನ ಮೂಗುತಿಯಿಂದ ವಿರಾಜಿತಳಾಗಿ ಕದಂಬಕುಸುಮಗುಚ್ಛಗಳಂ
 ಕರ್ಣಪೂರಂಗಳಾಗಿ ಧರಿಸಿ ನೂರ್ಯಚಂದ್ರಮಂಡಲಂಗಳು ಏಕದೇಶ
 ದೊಳ್ ಸಮಾನಕಾಂತಿಯಿಂದಿರುವಂತೆ ವಿರಾಜಿಸುವ ತಾಂಬೂಲಗಳಿಂದ
 ಲೋಕಪ್ರಕಾಶಕಳಾಗಿ ವದ್ಮರಾಗಮಣಿಮಯಕನ್ನಡಿಗಳಂತೆ ಥಳಥಳಿಸು
 ವ ದಿವ್ಯಹರಿದ್ರಾನುಲೇಪನದಿಂದ ರಮಣೀಯಂಗಳಾದ ಕಪೋಲಂಗಳಿಂದಲು,
 ಶುದ್ಧವಿದ್ಯೆಯ ಅಂಕುರಂಗಳಂತಿರುವ ದಂತಗಳ ಕಾಂತಿ ಎಂಬ ಮಂದ
 ಹಾಸದಿಂದೊಪ್ಪಿ ಸಕಲ ವೇದ ಪುರಾಣ ಇತಿಹಾಸಾದಿಗಳಂ ಮೊದಲು ದೇ
 ವಮುಖಗಳಿಗೆ ಉಪದೇಶವಂಗೈದು ವಾಗ್ದೇವತೆಗೆ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾದ ದಿ
 ವ್ಯವದನಕಮಲದಿಂದವಪ್ಪುವ ಬಾಲಾ ಭುವನೇಶ್ವರೀಯರೆಂಬ ದೇವತೆಗಳು
 ಒಪ್ಪಿಸುವ ಕೇವಲ ಸುಖರೂಪವಾದ ತಾಂಬೂಲವಾಸನೆಯಿಂದ ಸಕಲ
 ದಿಕ್ಕುಗಳಂ ಪರಿಮಳಯುಕ್ತಂಗಳಾಗಿ ಮಾಡುವ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಮಾನ
 ವಸ್ತು ಇರುವದೆಂದು ಪೇಳುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯವಲ್ಲದ ಗಲ್ಲದಿಂದ ಉಪಕೋಭಿತ
 ಳಾಗಿ ಕಾಮೇಶ್ವರನಿಂದ ಕಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟ ಮಾಂಗಲ್ಯಸೂತ್ರವೃಕ್ಷ ಕಂಠದಿಂದ ವಿ
 ರಾಜಿತಳಾಗಿಯು, ಇಂತು ಮಲ್ಲದೆ ಅನರ್ಘ್ಯಂಗಳಾದ ಅತಿಪ್ರಕಾಶಂಗಳಾದ
 ವಿಜ್ಞಾನಮಯಂಗಳಾದ ವಿವಿಧದಿವ್ಯರತ್ನಮಯಂಗಳಾದ ಅಂಗದ ಮು
 ಕ್ತಾಹಾರ ಕಂಕಣ ಅಂಗುಳೀಯಕ ಕಾಂಚೀದಾಮ ನೂಪುರ ಮೊದಲಾದ

ಅಪರಿಮಿತೆಗಳಾದ, ಅಭರಣವಿಶೇಷಂಗಳುವ ಅಲಂಕೃತಳಾಗಿ, ಜಪಾಕು ಸುಮಾರ್ಣಗಳಾದ ಪರಮಶೇಷೋರೂಪಂಗಳಾದ ನಿಗ್ಗನಾನಸೌಂದ ರ್ಯದಿಂದ ಯುಕ್ತಗಳಾದ ಸಕಲಾವಯವಗಳುಂಟೊಪ್ಪಿ, ದಿವ್ಯಕಸೂರಿ ಕುಂಕುಮಾಗರುಗಂಧಪುಂಧರಿಸಿ, ಯೋಗವಿದ್ಯಾಸ್ವರೂಪಂಗಳಾದ ಕೌ ಸುಂಭವಸ್ತ್ರ ಕಂಠಕುಟುತೀರಿಯಂಗಳಂವುಡ್ವಿ, ಚಂಪಕ ಅಶೋಕ ಪುನ್ನಾಗ ಸುಗಂಧರಾದ ಪಾರಿಜಾತವೃಷ್ಟಿಮಾಲೆಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ಸರ್ಪ ಮಂಗಳಾದೇವಿ ಎಂಬ ನಾಮವನಾರ್ಥಕವಂ ಮಾಡುತ್ತ ಸಕಲ ಭುವನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಳುತ್ತ ಪರಮಾರಂಧಮಿ ಪರ್ಯಂಕತಲ್ಪದೊಳ್ ಕೂಳು ತು ಜಗತ್ಪ್ರಾಜ್ಞನಾದೊಂದು ಪಾದವಂ ಮಡಿಸಿ ತಲ್ಪದೊಳಿರಿಸಿ ಯೋಗಿ ಧ್ಯೇಯಮಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಚರಣಂ ಪಾದಪೀಠಮಾದ ಸತ್ವಾಭಿಮಾನಿ ದೇವತೆಯ ಶಿರೋಭಾಗಮೋಳ್ ವಿಲಾಸದಿಂದಿರಿಸಿ, ಮರಿ ಮರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ಗಳಿಗು ನೆಲೆಯುತಿಳಿದು ಧ್ಯಾನವಂ ಮಾಡುವವಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಕ್ಕಳಾಗಿ ಸಕಲ ವೇದವಾಕ್ಯಂಗಳಿಗೂ ಸ್ತೋತ್ರಂಗಳಂ ಗೈಯುವವಕ್ಕೆ ಅಗೋಚರಳಾಗಿ ಅನಂತಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಂಗಳಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣಳಾಗಿ ಕುಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೆ ಭಕ್ತಜನಗಳಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿವದವಿಗಳಂ ಕೊಡುತ್ತ, ಸತ್ಯ ಜ್ಞಾನಾನಂದಸ್ವರೂಪಿಣಿಯಾಗಿ ಅವಾಚ್ಯನಸಗೋಚರಳಾದಾಗ್ಯೂ ಲೋ ಕಾನುಗ್ರಹಾರ್ಥವಾಗಿ ಶ್ರೀನಗರದ ಮಹಾಚಕ್ರದೊಳ್ ಲೀಲಾವಿಗ್ರಹ ವಂತಾಳರಲು.

ಇಂತು ಜಗದೀಶ್ವರಿಯಾದ ಶ್ರೀಚೂಮುಂಡೇಶ್ವರಿಯ ಈ ಲೀಲಾವಿ ಗ್ರಹದ ದರ್ಶನವಂಪೊಂದು ಪುಳಕಾಂಕಿತಶರೀರನಾಗಿ ಆನಂದಬಾಷ್ಪಗಳಂ ದೊಡಗೂಡಿ ಗದ್ಗದಸ್ವರದಿಂದ ಪರಮಭಕ್ತಿಯಿಂ ಸ್ತೋತ್ರವಂಗೆಯಲು ದೊರಗಿಸಿ ನವಾವರಣಮಹಾಚಕ್ರಪೀಠದ್ವಾರಂ ಶ್ರೀದೇವೀಪರಿವಾರಂಗಳ ದಿವ್ಯಸ್ವರೂಪಂಗಳಂ ವಿಶದಮಾಗಿ ನೋಡಿ ಪರವಶನಾಗಿರಲು. ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವಿಯು ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನ ಭಯಭಕ್ತಿಮಿಶ್ರಮಾದ ಮ ನೋಭಾವವಂ ತಿಳಿದು ಈ ಕುಮಾರನು ಭೀತನಾಗಿರುವನೆಂದು ಪರಮ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಇವನಿಗೆ ಮೊದಲು ತನ್ನಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಂ ಮರೆಮಾಡಿ ಪೂರ್ವದಂತೆ ಮನೋಹರಮಾದ ಸೌಮ್ಯವಾದ ರೂಪ

ದೆ ದರ್ಶನವಂ ಕೊಡುತಲಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನು ಮೆಲ್ಲನೆ ಸ್ನೇಹದಿಂದ ಎಚ್ಚರಿತು ಇರುವನೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮನದೋಳ್ ಶ್ರೀದೇವಿಯ ವಿರಾಡ್ವಾಪವಂ ಶ್ರೀಚಕ್ರದೊಳಿರುವ ಲೀಲಾವಿಗ್ರಹರೂಪವಂಕೊಡಾ ನೆನೆಯುತ ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತನಾಗಿ ಮರಳಮರಳದಂಟವ್ರಣಾಮಂಗಳೈಯುತ ಅನೇಕಂಗಳಾದ ಸ್ತುತಿಗಳಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರವಂ ಮಾಡುತಿದರ್ಶನದಂತೆನೆ.

ಎಲೈ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದಸ್ವರೂಪಿಯಾದ ಮಹಾಶಕ್ತಿಯೇ ನಿನ್ನ ಸ್ತುತಿಯಂಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಬಂದ ಅನೇಕ ವೇದ ವೇದಾಂತಗಳು ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯ ಕೊನೆಯಂಕಾಣದೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುತಿರಲು ಮಂದಮತಿಯಾದ ಮನುಷ್ಯಲೋಕದೋಳ್ ಪುಟ್ಟಿದ ನಾನು ನಿನ್ನ ಅಪಾರವಾದ ಮಹಿಮೆಯಂ ಏನೆಂದು ಸ್ತೋತ್ರವಂ ಮಾಡುವೆನು. ಈ ಪ್ರಪಂಚಸೃಷ್ಟಿಯ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀನೇ ಸಕಲ ತತ್ವಗಳಾಗಿ ನೀನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಲ್ಲದೆ ಅನಂತಾನಂತಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಏಕರೂಪಳಾಗಿ ಅಖಂಡಾನಂದಮಯಳಾಗಿ ಇರುತಲಿದು ಒಂದಾನೊಂದುಕಾಲದೋಳ್ ಜೀವಕೋಟಿಪುಣ್ಯರಾಶಿಯು ಫಲಿಸಿದಂತೆ ನೀನು ಜಗನ್ನಿರ್ಮಾಣಲೀಲಾನುಕೂಲವಾದ ಸಂಕಲ್ಪವಂತಾಳ ಸಕಲೋತ್ಪತ್ತಿಕಾರಣಗಳಾದ ಪಮಸ್ತು ತತ್ವಗಳನ್ನಂಟುಮಾಡಿ ನಾಮರೂಪವಿಭಾಗವಂರಚಿಸಿ ಸಕಲ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳಿಗೆ ಆಧಾರವಾದ ಜಲಾವರಣವಂ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಹಿರಣ್ಮಯಂಗಳಾದ ಅನಂತಕೋಟಿಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಬುದ್ಬದಗಳಂ ಸೃಜಿಸಿ ಒಂದೊಂದು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿ ಹದಿನಾಲ್ಕುಲೋಕಂಗಳಂ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿಲಯಕರ್ತೃಗಳಾದ ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣುರುದ್ರರನ್ನಂಟುಮಾಡಿ ಬಳಿಕ ಮಾನಸೋದ್ಭವ ಜರಾಯುಜ ಅಂಡಜ ಸ್ವೇದಜ ಉದ್ಭಿಜ್ಜರೂಪಂಗಳಾದ ಸವಪ್ರಜೇಶ ದೇವ ಅಸುರ ಕಿನ್ನರ ಕಿಂಪುರಾಷ ಯಕ್ಷ ಗರುಡ ಗಂಧರ್ವ ಉರಗ ಮನುಷ್ಯ ಪಶು ಪಕ್ಷಿ ಕ್ರಿಮಿ ಕೀಟ ತರು ಗುಲ್ಮಾದಿಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಯಂ ಮಾಡುವಂತೆ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಕಟ್ಟುಮಾಡಿ, ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುವ ವಸ್ತುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯಂ ಮಾಡುವಂತೆ ವಿಷ್ಣುವಂ ನಿಯಮಿಸಿ ಕರ್ಮಭೋಗಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಜಂತುಗಳಂ ಪೂರ್ವದಂತೆ ಲಯವಂ ಮಾಡುವಂತೆ ರುದ್ರನಿಗೆ ಆಜ್ಞೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು,

ಸಕಲ ವದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯರೂಪದಿಂದ ಪ್ರವೇಶವುಮಾಡಿ ನಿರ್ಲೇಪ
ಳಾಗಿ ಆಯಾಯ ವ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತಗಳಿಂದ ಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಯಂ
ಪ್ರೇರಿಸಿ ಮನುಷ್ಯರೊಳ್ ಪರ್ಣಾಶ್ರಮಧರ್ಮಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಅವ
ರವರುಮಾಡುವ ಯಜ್ಞ ದಾನ ತಪೋಧ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಸರ್ವಸಾಕ್ಷೀಯಾಗಿ
ನೋಡುತ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣಂಗಳಾದ ಸ್ವರ್ಗಪವರ್ಗಗಳು ಕೊಡುತ
ಜಗದ್ರಕ್ಷಣಲೀಲೆಯಂ ಕೈಗೊಂಡು ವಿರಾಡ್ರೂಪದಿಂದಿರುವ ಪರಬ್ರಹ್ಮ
ಸ್ವರೂಪಿಯೇ ನಿನ್ನ ಧಿವಾಪರೆಗಳಿಗೆ ಭಾರಿಭಾರಿಗು ಸಾಷ್ಟಾಂಗವಾಗಿ
ನಮಸ್ಕಾರವಂ ಗೈಯುವೆನು. ಮತ್ತೂ ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿ ತಮೋಗುಣ
ಪೂರ್ಣರಾದ ಧ್ಮಕಂಬಕರಾದ ಜಗತ್ತುಗಳಂ ಬಾಧಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಂ
ತಪೋಬಲದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಮದೋನ್ಮತ್ತರಾದ ಗರ್ವಾಂಧರಾದ ಭಂಡಾ
ನುರ ಮಹಿಷ ಶುಂಭ ನಿಶುಂಭ ಚಂಡ ಮುಂಡ ರಕ್ತಬೀಜ ಧೂಮ್ರಾಕ್ಷ ಮ
ಧು ಕೈಟಭ ಮೊದಲಾದ ದೈತ್ಯವರ್ಗಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡಲೋಸುಗೆ ಲಲಿ
ತಾ ಶ್ಯಾಮಳಾ ಭದ್ರಕಾಳೀ ದುರ್ಗಾ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರೀ ಮಾತಂಗೀ ಮ
ಹಾಮಾಯಾ ಕಾಳರಾತ್ರಿ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರೀ ಚಂಪೀ ಚಾಮುಂಡೀ ಎಂಬ
ಮೂರ್ತಿಭೇದಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಸಹಸ್ರಭುಜೆಯಾಗಿ ಸರ್ವಾಯುಧಂಗಳಂ ಧರಿ
ಸಿ ಆ ರಾಕ್ಷಸರಂ ಸವರಿವಾರರಾಗಿ ಸಂದರಿಸಿ ಲೋಕಾಧಿಪತಿಗಳಿಂದ ಪೂ
ಜಿತಳಾದ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪನಂಗೆಯ್ದ ಮಹಾವ್ರಭಾವಲುಳ್ಳ ಜಗದೀಶ್ವರಿ
ಯಾದ ಚಾಮುಂಡಿಯೇ ನಿನ್ನ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ಮರಳು ಮರಳು ನಮ
ಸ್ಕರಿಸುವೆನು. ಮತ್ತೂ ಬತುಮುಖನಲ್ಲಿ ಶ್ರುತಿರೂಪದಿಂ ವಿಷ್ಣುವಿನ
ಲ್ಲಿ ಕರುಣಾರೂಪದಿಂ ರುದ್ರನಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಧರೂಪದಿಂ ಸೂರ್ಯನಲ್ಲಿ ವ್ರಭಾ
ರೂಪದಿಂ ಚಂದ್ರನಲ್ಲಿ ಕಾಂತಿರೂಪದಿಂ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಜ್ವಾಲಾರೂಪದಿಂ ದೇ
ವರ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞಾರೂಪದಿಂ ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರಣಾರೂಪದಿಂ ಉಪಾ
ಸಕರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿರೂಪದಿಂ ಪ್ರಭುಗಳಲ್ಲಿ ಆಜ್ಞಾರೂಪದಿಂ ಮುನಿಗಳಲ್ಲಿ ಹ್ವ
ಮಾರೂಪದಿಂ ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಧೃತಿರೂಪದಿಂ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳಲ್ಲಿ ಲಜ್ಜಾರೂಪ
ದಿಂ ಸರ್ವಜೀವರಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯರೂಪದಿಂ ಪೃಥಿವ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣ
ರೂಪದಿಂ ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿರೂಪದಿಂ ಯಜ್ಞಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಹಾರೂ
ಪದಿಂ ವೇದಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಣವರೂಪದಿಂ ಮಹಾಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವ್ರಭಾವರೂ

ಪದಿಂ ಸಕಲ ಭುವನಂಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂಪದಿಂ ನೆಲೆಗೊಂಡು ಸಕಲ ಭುವನವಂ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿ ನೀನು ಸಕಲ ಭುವನಂಗಳಲ್ಲಿರುತ ಸರ್ವಶರೀರಣಿ ಸರ್ವವರಿಪ್ರಾಣಾ ಎನಿಸಿದ ನಿನ್ನಂ ಕೆಲವರು ಪರಾಶಕ್ತಿಯೆಂದು ಬ್ರೂನಿಸುವರು. ಕೆಲವರು ಪರಮೇಶ್ವರನೆಂದು ಪೂಜಿಸುವರು. ಕೆಲವರು ಮಹಾವಿಷ್ಣುವೆಂದು ಆರಾಧನೆ ಸುಂಗೈಯ್ಯುವರು. ಈ ವರಿಯಾಗಿ ಸರ್ವೋಪಾಸಕ ಜನಂಗಳಿಗೂ ಸರ್ವದೇವತೆಯೊಳಾಗಿ ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಠಂಗಳಂ ಕೊಡುವ ಸರ್ವೇಶ್ವರಿಯೇ ನಿನ್ನ ಪಾದವಂಕಜಗಳಿಗೆ ಅನಂತಾನಂತವಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನೆಂದು ಭಕ್ತಿಯ ಮಿತಿಮೀರಿ ಆನಂದದೊಳ್ ಮುಳುಗಿ ಆತ್ಮರನ್ನರವೆನಾಗಿ ಮರಳ ಮರಳ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಗೈಯುತಲಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನ ಚಿತ್ತಶುದ್ಧಿಯಂ ಭಕ್ತಿಪಾರವಶ್ಯವೆನೋಡಿ ಅವನ ಸ್ತುತಿಗಳಿಂದ ನಾನು ಸಂತುಷ್ಟಳಾದೆನು. ನಿನ್ನ ಮನೋಭಾವವಂ ಅರಿತೆನು ನೀನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕೈಗೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಸಾಧನವಾದ ನಿಜಾಯುಧವಂ ಕೊಡುವನೆಂದು ಪೇಳಿ ದೀಪದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ದೀಪವಂ ಉಂಟುಮಾಡುಮತೆ ತನ್ನ ಕರಕಮಲದಲ್ಲಿರುವ ಖಡ್ಗದಿಂ ಜಂದ್ರಾಯುಧವೆಂಬ ಖಡ್ಗವಿಶೇಷವಂ ತೆಗೆದು ಎಲೈ ಕುಮಾರನೇ ಈ ಆಯುಧವು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬಲಗರ್ವಿತರಾದೆ ಚೂಡ ಮುಂದೆ ಶುಂಭ ನಿಶುಂಭ ಮಹಿಷ ರಕ್ತಬೀಜಾದಿ ದಾನವರಂ ಲೀಲಾಮಾತ್ರದಿಂ ಸಂದರಿಸಿ ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧಮಾಗಿರುವದು. ಇದಂ ನಿನಿಗೆ ಕೊಡುವೆನೆಂದು ಹರಸಿಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಕರಕಮಲಗಳಿಂದ ಆ ಕುಮಾರನನ್ನೆತ್ತಿ ತನ್ನ ದಿವ್ಯವಾದ ಅಂಕದೋಳ್ ಕುಳ್ಳುಗಿಸಿ ಶಿರಸ್ಸನ್ನಾಘ್ರಣಿಸಿ ಅವ್ಯತಹಸ್ತದಿಂದ ಸುಗಂಧರಾಜನಂ ಮೈದಡವಿದಮಾತ್ರದಿಂದ ಲೇ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಮದಗಜಗಳ ಬಲವು ಧೈರ್ಯ ಪರಾಕ್ರಮ ಶಕ್ತಿ ಸಾಹಸಂಗಳುಂಟಾಗಿ ವಜ್ರಶರೀರನಾಗಿ ನೂತನವಾದ ತೇಜೋವಿಶೇಷದಿಂದ ಬಪ್ಪುತ್ತಿರಲು. ಆಗ ಸಕಲ ಅಸ್ತ್ರಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ಉಪಸಂಹಾರ ಮಂತ್ರಂಗಳ ಉಪದೇಶವೆನೂಡಿ ಈ ಮಂತ್ರಂಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯಂಗಳಾದ ಅಸ್ತ್ರದೇವತೆಗಳು ನಿನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಿ ಇರಲೀ ಎಂದು ಅವ್ಯತೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯೆ ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರ, ನಾರಾಯಣಾಸ್ತ್ರ, ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರ, ಐಂದ್ರಾಸ್ತ್ರ, ಆಗ್ನೇಯಾಸ್ತ್ರ, ವಾರುಣಾಸ್ತ್ರ, ಯಾಮ್ಯಾಸ್ತ್ರ

ಸ್ತಂ ವಾಯುವ್ಯಾಸ್ತಂ ಕಾಶೇರಾಸಂ ರೌದ್ರಾಸಂ ಗಂಧರ್ವಾ
 ಸ್ತಂ ವೇದಾಸಂ ಪರ್ವತಾಸಂ ವಜ್ರಾಸಂ ಗಾರುಡಾಸಂ
 ಸರ್ವಾಸಂ ತಪಿರಾಸಂ ಸೌರಾಸಂ ಮೇಘಾಸಂ ಐಷಿಕಾಸಂ
 ಆರಾಸಂ ರಷ್ಮಿಾಸಂ ಜ್ಯಂಭಕಾಸಂ ದುಃಶತಕಾ ಕಾಲಚಕ್ರ
 ವಿಪಣ್ಣಕಾ ಪೂಜಾರ್ಥದ ಅಧಿಪತಿಗಳು ನಿಜರೂಪಗಳಿಂದ ಸೌಖ್ಯಸಾ
 ಲಾಗಿ ಎದುರಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂತು ಸುಗಂಧರಾಜನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಸುಗಂ
 ಧರಾಜನೇ ! ಶ್ರೀ ಹಿರಿವಿಯ ಆಜ್ಞೆ ಬಲದಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಿಗೆ ಸಾಧಿ
 ನರಾಗಿ ಇರುವೆವು, ಈಗ ನಮಗೆ ಯೇನು ಅಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತೀಯೋ ಮೊದ
 ಕೇಳುವ ಅಸ್ತಂಧಿರೇವತೆಗಳಂ ಕುರಿತು ಸುಗಂಧರಾಜನು ನಾನು ನೆನ
 ದೆ ಗ ಬರುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಲು, ಮತ್ತೂ ಶ್ರೀ ಅಧಿಕೃತಿಯ
 ಛಾಯಾ ಗಣಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಂ ಕರೆದು ಎಲೈ ಯಕ್ಷ
 ನೇ ನೀನು ಸುಗಂಧರಾಜನ ಅಜ್ಞಾ ನುಸಾರವಾಗಿ ಈತನು ನಿಯಮಿಸಿದಕೂ
 ಯ್ಯಮ ಮಾಡುತ್ತಾಯಿರು ಎಂದು ನುಡಿದು ಸುಗಂಧರಾಜನ ಸ್ವಾಧೀನ
 ವಂ ಮಾಡಿ, ಅವನು ಹಾಸಿದಿಗಳಂ ದಮಿಸಾಡಿ, ಮತ್ತೂ ಎಲೈ ಕುಮಾರ
 ರನೇ ನಿನ್ನ ವಿತ್ರನಾದ ನುಸುತಿಗೆ ಅಸ್ತಂಗಳ ಪ್ರಯೋಗೋಪನಂ
 ಹಾರಮಂತ್ರಂಗಳಂ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಕ್ರಮದಿಂದ ಉಪವೇಶನ ಮಾಡಿ
 ಈಶ್ವರೂ ಮಿತ್ರಭಾವದಿಂದ ಇರುತ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಗ್ವಿಜಯವಂ ಮಾಡಿ ಪರ
 ಮಸೌಮ್ಯಾಜ್ಯವಂ ಅನುಭವಿಸು ಎಂದು ಅವಶ್ಯಯಂಕೊಟ್ಟು, ಮತ್ತೂ
 ಎಲೈ ಪುತ್ರನೇ ಪರಮ ರಹಸ್ಯವಾದ ಬಂದು ಮಾತುಪೇಳುವೆನು ಸಾವ
 ಧಾನದಿಂ ಕೇಳು ನಾಗು ಬಾರಿಶೋಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಹಾತ್ಮರು ಮನೋ
 ವಾಕ್ಯಾ ಯಗಳಿಂದ ನನ್ನನ್ನೇ ಪ್ರಾಜಿಸುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇರುವರು ಅವರ
 ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೀನು ಅಪರಾಧನಂ ಮಾಡಿದೆಯಾದರೆ ಈಗ ನನ್ನ ಅನುಗ್ರ
 ಹದಿಂದ ಲಬ್ಧಂಗಳಾದ ಈಶಕಲ ಸಂಧನಗಳು ನಿನಗೆ ಬಾಧಾನೋದು
 ಕಾರ್ಯಸಮಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಲಿನ್ಯವ ನೈದುವವು. ನನ್ನ ಉಪಾಸಕ
 ರು ಬಹು ಮಹಾತ್ಮ್ಯಕಾಲಿಗಳು, ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಂ ತ್ಯಜೀಕರಿಸಿರುವರು
 ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂಧನಗಳಿಗೆ ಮಾಲಿನ್ಯ ಬಂದದ್ದೇ ಅದರ ಆ ಮಹಾಪು

ರೂಪರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಲೇ ನಿನಗೆ ಕ್ಷೇಮವಾಗುವದೆಂದು ಅವು ನೆನಪುಂಟು
 ಟ್ಟು ಆಶೀರ್ವಾದವು, ಮಾತನು, ಸುಗಂಧರಾಜನು ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯು
 ಸಂಪೂರ್ಣಕರುಣಾಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಪೂರ್ಣಮನೋರಥನಾಗಿ, ಅತ್ಯಂತ ಆ
 ನಂದದಿಂದ ಎದ್ದು ಪದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕರವು ಮಾಡಿ ಬದ್ದಾಂಜಲಿನುಟ
 ನಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಸಮಯದೊಳಗೆ, ಶ್ರೀಮಾತಕ್ಕಿಯು ಸಕಲದೇವತಾ
 ಸಮೂಹದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಅಂತರಾಧಾನನು ಮಾಡಲು.

ಬಳಿಕ ಸುಗಂಧರಾಜನು ತನ್ನ ಪುಣ್ಯಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಅನ
 ಯಾಪತುತ ಸುಮತಿಯೊಡನೆ ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯು ಪ್ರಸಾದವುಂ ಪುಣ್ಯ
 ವನುಕೂಡಾ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾ ಶ್ರೀದೇವಿಯು ಅಜ್ಞಾನಸುಸಾರನಾಗಿ ತನ್ನನ್ನೆ
 ಧೀನದಲಿರುವ ಭಾಯಾಗುವುನೆಂಬ ಯಕ್ಷಸಂಕರವು ಎಲೈ ಯಕ್ಷನೇ
 ನಾನು ಯಾವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸುವೆನೋ ಆಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿದ್ರವಾಗಿರು
 ವದೆಂದು ಅವು ನೆನಪುಂಟುಂಟುಂಟು, ಬಳಿಕ ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವ
 ರಿಯು ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದ ೨೦ ಗಿ ಇದೇ ಸುಮೂರ್ತುವೆಂದುಸಕಲಾ
 ನ್ನು ಸಂತ್ರಗಲಂ ಸುಮತಿಗೆ ಉದವೇಶವಂ ಮಾಡಿ, ಅವನು ಕುರಿತು
 ಯಲ್ಲೆ ಮಿತ್ರನೇ ಉದಾಸಕದಲ್ಲಿ ವರಮವಾತ್ಸಲ್ಯಉಳ್ಳ ಶ್ರೀದೇವಿಯು
 ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿದ ಬಂದು ರಹಸ್ಯವೃತ್ತಾಂತವು ನಿರೂಪಿಸುವೆನು ಕೇಳು ತನ್ನ
 ವಾದಾರವಿಂದವು ಉವಾಸನೆಯುಂನಾಡುವ ಮಹಾ ಪುರುಷರುಗಳಲ್ಲಿ ಅವ
 ರಾಧ ಲೇಖನವನ್ನಾದರೂ ಅಕರಿಸಿನೆಯಾದರೆ ಈ ಸರ್ವಸಾಧನಗಳು ಮಾಲಿ
 ನ್ಯನನ್ನೈದುವವು, ಆ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಆ ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಸಾದಬಲದಿಂದಲೇ
 ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾಧನವಿರಲಾರ
 ದು ಎಂದು ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿರುವಳು. ಆದ್ದರಿಂದಾಗರೂಕನಾಗಿರು ಎಂದುವೇಳಿ
 ಅವನೊಡಗೂಡಿ ತನ್ನ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸುಖದಿಂದಿರು, ಮಾರನೇದಿನ
 ಮಜ್ಜನಭೋಜನಾಸಿಗಳಂ ಮಾತನ ಹಾರಾಜಾಂತರ ಪುನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ
 ಗುಣವತಿಯ ಕಯ್ಯಾಗೃಹದೊಳಗೆ ನವರತ್ನನಯಂಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ
 ಸುಚರಿತ್ರ ಮಹಾರಾಯನ ವಾದವತ್ಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವಂಗೈದು ಹಾಗೇ
 ಗುಣವತೀದೇವಿಯ ವಾದಂಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಕೈಕಟ್ಟಿ ನಿಂತಿರುವ ಕು

ವಾರನ ಸೂತನಕೋಟಾಶಿತಯನಂ ಪನ್ನಿವಲ್ಲಿರುವ ಕೋಟಸೂರ್ಯ
ಪ್ರಕಾಶವಾನನಾದ ದಿವ್ಯಖಡ್ಗವಂ ಸಹಾನೋಡಿ, ಮತ್ತೂ ವಜ್ರಾಯುಧ
ವಂ ಧರಿದರದೇವೇಂದ್ರಸಂತಿರುವ ಕುವಾರನಂ ಕರದಿಂದಪಿಡಿದು ಅಂಕ
ದೇವೀಳು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಶಿರಸ್ಸನ್ನಾಭ್ರಾಣಿಸಿ, ಎಲೈ ಮಗನೇ
ಈಗ ಶೀಘ್ರೋಪಶೇಷವೂ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಶಿರಸ್ಸು ನೂತನವಾಗಿ
ಕಾಣುವದು, ಇದೇನೆಂದು ಪೇಳಿದ ಮಹಾಂಜನಂ ಕುರಿತು ಸುಗಂಧ
ರಂಜಿತೆಂದನು. ಎಲೈ ಮಹಾ ರಾಜನೇ ಸ್ವಾಸಿಯವರು ಉಪದೇಶವಂ
ಮಾಡಿದ ಮಹಾಮಂತ್ರ ಪ್ರಭಾವಬಲದಿಂದ ಸರ್ವಸಾಕ್ಷಿಣಿಯಾದ ಜಗದೀಶ್ವ
ರಿಯು ಪರಮಾನಂದದಿಂದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನೈದಿ, ಸಕಲ ಅನ್ತಃಕರಣ
ಗಳಂ ಅಪ್ಪಮಹಾದ್ಧಿಗಳಂ ಈ ದಿವ್ಯಬ್ರಹ್ಮದ ಕೂಡಾ ದಯೆಯಿಂದ ಅನು
ಗ್ರಹಿಸಿದಳೆಂದು ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ವಿಸ್ತರವಾಗಿ ಬಿಂತ್ಯೆಗಳು
ಆಮಾತಂಕೇಳಿ ಸರ್ವಜ್ಞಶಿರೋಮುಣಿಯಾದ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು
ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇವ್ವುಡಿ ಶರೀರಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ಮಡದಿಯಾದ ಗುಣ
ವತಿಯನ್ನೋಡಿ ಎಲೈ ಸುಪುತ್ರನತಿ ನೀನು ಧನ್ಯಳು ಸ್ವಲ್ಪದರ
ದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಈ ಸುಗಂಧರಾಜನಿಂದ ಸಮ್ಮಾನನೋದಧವೆಲ್ಲವೂ ಶತ
ಗುಣವಾಗಿ ನೆರವೇರಿತೆಂದು ಪೇಳಲೂ ಅಮಾತಂಕೇಳಿ ಗುಣವತಿಯು ಎಲೈ
ಪ್ರಾಣನಾಥನೆ ಈ ಸಕಲಸಂತೋಷವು ನಿಮ್ಮ ಪುಣ್ಯಪ್ರಭಾವವೇ ಜೊ
ತೆ ಸಂತೋಷೆಂದು ಇಲ್ಲಿವೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನನೆಯಂಗೈದು, ಸಂತೋಷದಿಂದಿ
ರುವ ಸಮಯದೋಳು ಕುವಾರನು ತಂದೆಯ ಪಾದಕಮಲಗಳಿಗೆ ಮಂಗಳ
ಅಭಿನಂದಿಸಿ, ಸಕಲದೇಶವಿಜಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಿಗಿಗೆ ವೀರಲಂಕಣವಂ ಕಟ್ಟ
ಅಶ್ವವಾಗದವಂಮಾಡಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿಬೀಕೆಂದು ಬಿಂತ್ಯೆ
ಸಿದ ಕುವಾರನ ಮಡಿಯಂ ಕೇಳಿ, ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಎಲೈ ಕುವಾರ
ನೇ ನಾಳೇ ಶುಭಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ವೀರಲಂಕಣವಂಕಟ್ಟ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ
ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹುವೆನೆಂದು ಅಜ್ಜಾಪಿಸಿ, ಅವನೊಡಗೂಡಿ ಅಮೃತಸದೃ
ಶವಾದ ಅನ್ನವಂಭಂಜಿಸಿ ಈದಿನವಿವೇ ಇರುವದೆಂದು ಪೇಳಿ, ಬಳಿಕ
ಗುರುದ್ವಿಯಂ ಕರಗಿ ಎಲೈ ಮಂತ್ರೀ ಸುಗಂಧರಾಜಕುವಾರಂಗೆ ಜಗ

ದೀಪ್ಯಮಾಸ ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡಿಕಾದೇವಿಯು ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗಿ ಪಾಪಪುತ್ರಾ
 ಸ್ತುತೋದಯವ ಅಸ್ತುಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ಉಪಸಂಹಾರ ಮಂತ್ರಗಳ
 ನುಪದೇಶವೂ ಮಾಡಿ, ಆಯುಧಪ್ರೀತ್ಯಮಾದ ಚಂದ್ರಹಾಸವಂ ದಯೆಪಾಲಿ
 ಸಿ. ಛಾಯಾಗುಪ್ತನೊಬ್ಬ ಯಕ್ಷ ಸಂ ಸ್ವಾಧೀನಗೊಳಿಸಿದ್ದು ಮೊದಲಾದ
 ವೃತ್ತಾಂತವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿವೇಳಲು, ಆ ಸುಖದ್ವಿಯು ಎಲೈ ರಾಯನೇ
 ನೀನು ಅಪ್ರಕೃಯಂಕೋಟೈ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ನನ್ನ ಮಗನಾದ ಸು
 ಮತಿಯು ವೇಳಿದನು. ದೇವಾಂಶಪುರುಷನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜನ ಸೇವಾ
 ಬಲದಿಂದ ನನ್ನ ಮಗನು ಸಕಲಾಸ್ತ್ರವಿದ್ಯಗಳಂ ಪಡೆದನು, ನನ್ನ ಮಗ
 ಪರಂಪರೆಯೇ ಧನ್ಯವಾದುದು. ಈ ಸಕಲವೂ ನಿಮ್ಮ ತಪಃ ಪ್ರಭಾವವೆಂ
 ದು ಬಿನ್ನಯಿಸಲೂ. ಮತ್ತಂರಾಯನು ಸುಖದ್ವಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಂ
 ತ್ರಿಯೇ ನಾಳೆ ಅಭಿಷಿಕ್ತವೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ ವೀರ
 ಕಂಕಣವಂಕಟ್ಟಿ ಯೌವರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕವಂಮಾಡಿ, ಮತ್ತೂ ನಿನ್ನ ಪುತ್ರ
 ನಾದ ಸುಮತಿಗ ಅತನ ನಮಿಸಮೋಳ್ ಮಂತ್ರಿ ಕ್ರತವಂ ನಿಯಮಿಸಿ, ಸಕ
 ಲದೇಶವಿಜಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದುದರಿಂದ,
 ಕುಮಾರನಿಗೆ ಯೌವರಾಜಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನಾದ ಸಕಲ ಮಂಗಳ
 ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಂ ಸನ್ನಹಿಸಿ ದೇಶವಿಜಯಾರ್ಥಮಾಗಿ ಕುಮಾರನ ಸಂ
 ಗಡತೆರಳಲೋಸುಗ ಚತುರಂಗಸೇನಾಸಮೇತನಾಗಿ ಸೇನಾವತಿಯಾದ
 ವೀರಸೇನನಂ ಸನ್ನದ್ಧನಾಗಿ ಇರುಂತೆ ನೇಮಿಸೂ ಎಂದು ನಿರೂಪಿಸಿ
 ಅವನಂಕಳುಹಿ ತಾನು ರಾಣಿಯೊಡನೆ ಶ್ರೀದೇವಿಯ ಪ್ರಭಾವವಂ ವರ್ಣಿ
 ಸುತ್ತಲೆ ರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಸುಖದಿಂಸಿರುತ್ತಿದನು.

ಇಂತು ಸಕಲ ಅಪ್ಪಮೇಧಾದಿಫಲಪ್ರದವಾದ ಆಯುಷ್ಕರವಾದ
 ಕೀರ್ತಿಪ್ರದವಾದ ವರಮುಪವಿತ್ರವಾದ ಸಕಲ ಪುರಾಣಾ ಇತಿಹಾಸ್ಯವಾದ
 ಮಂತ್ರವಿದ್ಯಾಸಾರಭೂತವಾದ ಶ್ರೀದೇವೀ ಪ್ರಭಾವವಂ ನಿರೂಪಿಸಿರುವ
 ಈ ಅಧ್ಯಾಯವಂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಯಾರು ಪಠಿಸುವರೋ ಅವರು ಚತು
 ರ್ವಿಧಪುರುಷಾರ್ಥಗಳು ಪಡೆಯುವರು, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಯಾರು ಬಂದು
 ಪ್ರಾಜ್ಞೆಯಮಾಡುವರೋ ಅವರ ಮುಂದಿರದೋಳ್ ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶ್ರೀ

ಯು ಸರಸ್ವತೀಪಾನಮಂ ಮಾಡುವಳು, ಪುತ್ರಾರ್ಥಿಗಳಾದವರು ಶುಚಿ
 ಭೂತರಾಗಿ ಪರಮಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪರವೇಶ್ವರಿಯು ವಂದಪದ್ಧತಿಗಳೋಳ್
 ಚಿತ್ತವನ್ನಿಟ್ಟು ಒಲಿಸಲು ಸುಪುತ್ರರಾಗತಕ್ಕ ಸಂತೋಷವುಂಟಾದವರು,
 ರಾಜ್ಯಕೂಟದಿಂದ ರಾಜನಾಗಲು ನಿಷ್ಕುಟಿಕವಾದ ರಾಜ್ಯವಂಪಡೆಯುವರು,
 ಭಸ್ಮಾಭಿ ಗೃಹ ಭಸ್ಮವಂಪಡೆಯುವರು, ಮತ್ತೊಂದು ರಾಜ್ಯವಂಪಡೆಯುವ ಯಾವ
 ಕಾಯಗಳಂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಪರಮಾನಂದ ಮಾಡುವರೋ ಅವರೂ ಆ
 ಯಾಯ ವನೋದರಧಗಳ ಪಡದು ಸಕಲ ಐಶ್ವರ್ಯಯುಕ್ತರಾಗಿ ಸುಖ
 ದಿಂದ ಜೀವಿಸುವರೊಲ್ಲಗೆ ಗದ್ಯ || ಕುಂಡಲಿತಯಾ ಖಂಡವರಪುಂಡರೀ
 ಕಭಂಡಖಂಡಲಪ್ರಮುಖನಿಖಿಲಸುರವರಪರಿಭವಪರಿಣತಪ್ರಚಂಡಬಲ ಚಂಡ
 ಮುಂಡವಿಖಂಡನ ನಿಪುಣಕೋದಂಡಕಾಂಡ ಮುಂಡಲಾಗಧರಭುಜ | ದಂ
 ಡವರಿಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣ ಪವರ್ಧಮಾನಭೂಮಂ
 ಡಲಾಧಿಪತ್ಯಸತ್ಯಪ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾವಾನಾಮ್ರಾಜ್ಯಸರ್ವಂಕಷ ಚತುರ್ವಿ
 ಧ ಸರಸಕವಿತಾಸಿನ್ಧವಾಯನಿರ್ಮಾಣಧಾರೇಯಘಟಿಕಾಶತಗ್ರಂಥ ದಿನ
 ದಿನಪ್ರಬಂಧ ನಿಬಂಧನಧುರಂಧರತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತ್ರಾಶ್ರೇಯಸಗೋತ್ರಾ
 ಶಲಾಯನನೂತ್ರ ಸುಚರಿತ್ರ ಚಾಮರಾಜ ಮಹಾರಾಜಪುತ್ರ ನರಪತಿ
 ಬಿರುದವಹೀನೂರ ಪುರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜಪದಯರವರಿಂದರಸಿ
 ಕಜನಾನಂದಕರಮಾಗಿ ನಿರಚಿತಮಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಪರಿಣಯವೆಂಬ ನವೀ
 ನಕೃತಿಯೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜಕ ಮಾರನಿಗೆ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶನಿಂದ
 ಶ್ರೀದೇವಿಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪಾರಮರಸ್ಸರಮಾದ ಶ್ರೀನೆಗರರ್ಮಾನ ಸಕಲಾ
 ಸ್ತೋತ್ರಾಪ್ತಿಯಂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವದ್ದು ಮೊದಲಾಪ್ತಂಬಂಣಿಸಿರುವ ಏಳನೇ
 ಅಶ್ವ ಸನ್ನಿರೂಪಣಕ್ಕಂ ಮಂಗಳಮುಕ್ತಾ ||

ಮುಖಮಸ್ತು.

ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡಿಕಾಂಧಾರ್ಯನಮಃ

ಯೋಗದ ೧೭ ಅಂಶವಿವರಣೆ

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನ ಯೌವರಾಜ್ಯಭಿಷೇಕ
ಮಾಡಿದನು. ಈ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಬರುವನೋಯಂಬಂತೆ ನೂರಾರು
ನು ಉದಯಿಸಲು, ಸುಕುರಿತರಾಯನು ನಿರೂಪಿಸಿದ ಪರಿಯಾಗಿ ಮುಕ್ತ
ಯಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯು ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನ ಯೌವರಾಜ್ಯಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ
ಉಪಯುಕ್ತಗಳಾದ ಸಮಸ್ತ ಸ್ವಾಮ್ಯಗಳನ್ನೂ ಹಿಂಸಿಕೊಂಡು
ಅಂತಃಪುರವಾಗಿಯೂ ಬಂದು ಮುಜುಪಾಣಿಯು ಮುಖದಿಂದ
ರಾಯನಿಗೆ ತಾನು ಬಂದಿರುವ ಆನಂದವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಿನ್ನಯಿಸಲು, ರಾಯ
ನು ಮುಜುಪಾಣಿಯ ಎದುರು ಭರವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಒಡುತ ಬರುತ್ತಿರಲಾಗಿ
ಸುಬುದ್ಧಿಯು ಸಾವ್ಯವರೂ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ
ಎಲೈ ಮುಜುಪಾಣಿಯೇ ನೀನು ಅಪ್ಪಣೆಯೇನೋ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ
ಚಿಕ್ಕರಾಯಪಟ್ಟವನಕ್ಕೆ ಸಕಲವಸ್ತು ಮುಸ್ತುಮಗಳನ್ನೂ ಹಿಂಸಿ
ಪುರೋಹಿತ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲ ವಿದ್ವಜ್ಞಾನಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕರಂಜನ ಕಾ
ದಯಾರುವಂಶನಿಯಮಿಸಿದುದೇನೆಂದು ಬಿನ್ನಯಿಸಲಾವಂತಂಕೆಳ ರಾಯನು
ಸ್ವನಾಹಿಷ್ಣುಗಳನ್ನೆರವೇರಿಸಿ ಅತಿಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ
ಮಂಗಳಸ್ನಾನವನ್ನಾಗಿ ಅಪರಿಮಿತಗಳಾದ ಅಮೂಲ್ಯವಸ್ತುಗಳ
ರೂಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಫಣಿಯೊಳಗೆ ಕಸ್ಮಾಂತಿಲಕವನ್ನಿಟ್ಟು ಮುತ್ತಿ
ಸುಸುಸುಸುಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಅರತಿಯಂಜಿಸಿ ಸವರದ ದಶನೆಯನ್ನಿಡಿಸಿ
ಸಮಸ್ತ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದಲೂ ಕೀರ್ತಿಸಲಾಗುವಂತೆ ಸಕಲ ಸಾಮಂತ
ರಾಜಮಂಡಲಿಗಳಿಂದಲೂ ಸಾಮಾಜಿಕರಿಂದಲೂ ಮತ್ತೂ ಸಮಸ್ತ ವಿದ್ಯಾ
ವಿಾರದರಾದ ವಿದ್ವಜ್ಞಾನಗಳಿಂದಲೂ ಕೇಳುವರ ಕಿವಿಗಿಂದಾಗಿ ಕೊರಳು
ಜೆರಳುಗಳೆಂಬಂತೆ ಕಾಲುಗಳಂತೆ ತುರಿಗಳೆಂಬಂತೆ ಘನನಯನೋ
ತ್ತಮ ರಾಗಗಳ ವರ್ಣವರ್ಣಗಳಿಂದಲೂ ಅರಿತು ರಂಜನೆಯಾಗಿ ವೀಣಾ

ವಾದನೆಯಂ ಗೈಯುವ ವೈಣಿಕ ಶಿರೋಮುಣಿಗಳಿಂದಲೂ, ಸುತ್ತಂ
ವಾರೆನೋಟದ ವೈಯಾರಿಗಳಿಂದ ವಿಟರಂ ಒಲಿಸಿ ವಸ್ತ್ರ ಮೊದಲಾದ
ಬಡವೆಗಳಂಗೊಂಡು ಮತ್ತೂ ಕಂಡೂ ಕಾಣದಂತಿರುವ ಕುಚಗಳಿಂದ
ತಂಮದ್ಯದಯಕಾಶಿನೈವಂ ಮುಂಗುರುಳುಗಳಿಂದ ಕೌಟಲ್ಯವಂ ಸೇತ್ತಂ
ಗಳಿಂದ ಚಾಂಚಲ್ಯವಂಕೂಡಾ ಅಭಿನಯವಂಗೈಯುತ್ತಿರುವ ವಾರನಾರಿಯ
ರಿದಲೂ. ರಮಣೀಯಗಳಾದ ಬಿರುದುಗದ್ಯಪದ್ಯಗಳೆಂಪೇಳಿ ಕೈವಾರಿ
ಸುವವಂದಿನಾಗಧರಿದಲೂವಡಗೂಡಿ ಕುನಾರನಕ್ಕೊಪಿಡಿದು ಕರತಂದು
ಅನೇಕ ವಾದ್ಯಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ಪರಿಶೋಭಿತನಾದ ನವರತ್ನಮಯವಾದ ಆ
ಸ್ಥಾನಮಂಟಪದೋಳು ದೇದೀಪ್ಯಮಾನವಾದ ಮಾಣಿಕ್ಯಮಯವಾದ ಸಿಂ
ಹಾಸನವನ್ನೇರಿ ಬಲಭಾಗದೋಳು ಸಿದ್ಧವಿಟ್ಟಿರುವ ಮಣಿಮಯಪೀಠದಲ್ಲಿ
ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನವರತ್ನಮಯವಾದ ಕಿರೀ
ಟವನ್ನಿಟ್ಟು ಯೌವರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕವಂ ಗೈದು ಚಕ್ರರಾಜ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆಯೋ
ಗೈವಾದ ಮುದ್ರೆ ಉಂಗರವಂ ಕೊಟ್ಟು ಸಮಸ್ತ ಶತ್ರುರಾಜರಂ ಜಯಿಸಿ
ದಿಗ್ವಿಜಯವಂ ಪಡೆಯಂದು ಹರಸಿ ರಾಸ್ತದೋಳು ವೀರಕಂಠವಂಕಟ್ಟಿ
ಸುಬುದ್ಧಿಯ ಮಗನಾದ ಸುಮತಿಗೆ ಯೌವರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿತನವಂ ನಿಯ
ಮಿಸಿ ಸೇನಾಪತಿಯಾದ ವೀರಸೇನನಂ ಕರದು ಎಲೈ ವೀರಸೇನನೇ ಈ
ಶುಭದಿನದೋಳು ಸುಗಂಧರಾಜ ಕುಮಾರನು ದಿಗ್ವಿಜಯಾರ್ಥವಾಗಿ ತೆರ
ಳುವದರಿಂದ ಈತನ ಛಾಯಾನುಗುಣ್ಯವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಸಂಗಡಲೇ
ಇರುವದೆಂದು ಆಜ್ಞಾ ಪಿಸಿ ಕುಮಾರನೊಡಗೂಡಿ ಗಜಾರೋಹಣವಂಗೈ
ದು ಸೇನಾಸಮೇತನಾಗಿ ಸುಬುದ್ಧಿ, ವೀರಸೇನರೀರ್ದ ರೂ ಹಿಂಭಾಗದೋ
ಳು ಕುಳಿತು ಚಾಮರವಂ ಬೀಸುತ್ತಿರಲು ಮಹಾರಾಜ ವೈಭವದಿಂಬರೂತ
ಪಟ್ಟದರಸಿ ಮೊದಲಾದ ಕಾಂಕ್ಷೆಯರ ಸಮೂಹವು ಸಕಲ ವೈಭವದಿಂದ
ಪಟ್ಟಣದ ಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಕಟಕವಂ ಕುರಿತು ಬರಲೀಯಂದು
ನಿರೂಪಿಸಿ ಪುರದ ರಾಜಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಎ ದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾಗಿ ಬಂದು ಕಟ
ಕವಂಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಉಪಪರತ್ನಗಳಿಂದ ಪರಿಪ್ರತನಾದ ಹಿಮವತ್ಪರತದಂತೆ
ಶುಭ್ರವಾದ ಉನ್ನತನಾದ ಸೈನಿಕರಗುಡಾರದ ಮಧ್ಯದೋಳು ಪೊಳೆವಬಿ

ತಾರವಂಸ್ಥೈದಿ ಪತ್ತಿಪುತಾ ದಿ ಆಪ್ತವ್ಯಧಾಜನನವೇ. ತನಾಗಿ ಮಧುಗಮನ
 ಮೃತ್ಯುಸ್ವಪ್ನೋಜನಾಗೈದು ಮುತ್ತು ಕುಳಿತುಕಂಡ ಮೂಕ್ಷಮುಕ್ತ ರತ್ನ
 ಸ್ತಂಭದಿಂ ಪರಾಜಿತನಾದ ಪೀತಾಂಬರಮಯನಾವ ಗಮಾರದಮುಂಭ ಗದ
 ಹಪ್ಪರಮೋಳ್ ಸುಗ್ರದರಾಸಕುವಾರ ಸುಬುದ್ಧಿ ನೀರನೇನರಿಂ ಪವ
 ಗೂಡಿ ಸಂತೋಷದಿ ಕುಳಿತು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯಂಕುರಿತು
 ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಶ್ರೇಷ್ಠನೇ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ ರಾಜಶಿರಾಪಾಣಿ
 ಳು ಕೇಳಲು ಯೋಗ್ಯನಾದ ರಾಜನೀತಿಯಂವಿವರಿಸುವುದೆಂದ, ನಿರೂಪ
 ಸಲು, ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯು ರಾಯನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತಿರಸುವಂಸಿಕ್ಕೊ
 ಮುಗಿದು ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನ ಸಮೀಪದೋಳ್ ಕುಳಿತು ಎಲೈ
 ಮಹಾರಾಜಕುಲಶಿರೋಮಣಿಯೇ ಶತ್ರುರಾಯರ ಅಸುಖಕ್ಕೆ ಉಳ್ಳ ಮ
 ಹಾರಾಯನು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಗೋಪನೆಯಂ ಮಾಡುವನಾಗಿ ಕುಲಕ್ರಾ
 ಗತರಾದ ಸಾಮ ದಾನ ಭೇದ ದಂಡಗಳೆಂಬ ಉಪಾಯಚತ್ವೈಯದಲ್ಲಿ
 ಕುಶಲರಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದಲು, ವರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಗಳಾದ ಸ್ವಾಮಿಯ ಚಕ್ರ
 ವಿದ್ಧಂತೆ ನಡೆಯುವರ ದ ಜಯಾಸಜಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಂತಿಳಿದು ವ್ಯಾಕರ
 ಚನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಶಲರಾದ ಸೇನಾಪತಿಗಳಿಂದಲು, ಸ್ವಾಮಿಕಾರ್ಯಾರ್ಥ ಮಾ
 ಗಿ ವೇಷಾಂತರಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ರೂಪುಗಳಂ ಬದಲಿಸಿ ಶತ್ರುಗಳೋಳ್
 ಪ್ರವೇಶವಂಗೆಯ್ದು ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಾಧೀನರಾಗದೆ ತಾವು ಉದ್ಯೋಗಿಸಿರುವ
 ಕಾರ್ಯವಂ ಸಾಧಿಸುವ ಮಿತ್ರರಾದ ಚಾರರಿಂದಲು, ಸ್ವಾಮಿಕಾರ್ಯಾರ್ಥ
 ಮಾಗಿ ಪುತ್ರ, ಮಿತ್ರ ಕಳತ್ರ, ದೇರವೊದಲಾದ ಸಕ್ಕಲನು ತೃಣವಾಗಿ
 ಎಣಿಸುವ ವೀರರಿಂದಲು, ಒಡುಕಾಬದಿಂ ಸ್ವಾಮಿಯ ಧನದಿಂದಲೇ ಜೀವಿ
 ಸುತ ಐಕಮತ್ಯದಿಂವಿರುವ ಒಂಧುವರ್ಗಂಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಯುದ್ಧವಿ
 ಶಾರದರಾದ ಬಲಶಾಲಿಗಳಾದ ರಣಭೂಮಿಯಂಪೊಕ್ಕು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟದೆ ಇರು
 ವ ಪದಾತಿವೊದಲಾದಮೈಸ್ಯದಿಂ ಪರಿವೃತನಾಗಿ ಕಟಕವಂರಚಿಸಿ ಮಂಡ
 ಲೋಧನೆಯಂಗೆಯ್ದು ದೇಶದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಶತ್ರುರಾಯರ ರಹಸ್ಯವೃ
 ತ್ತಾಂತಂಗಳಂ ಮತ್ತೂ ಅರಸ ಸಾಧನಸಪತ್ತುಗಳಂ ಪ್ರಚಾರಂಜ
 ನಾದಿಗುಣಗಳಂ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯು ವಿಚಿತ್ರಾಕಾರಂಗಳಂ ಪಡೆದಿರುವ

ಗೂಢಚಾರರಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತ ಶತ್ರುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಮರ್ಥರಾದವಂತ್ರಿ ಸೇನಾ
 ವತಿಗಳಂ ಸಾಮ ದಾನ ಭೇದಗಳಿಂದ ಸ್ವಸತ್ಕರಾಗಿರುವಂತೆಯು ನೋಡು
 ವವರಿಗೆ ಶತ್ರುಗಳಂತೆಯು ನಟಿಸುವಪರಿಯಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನಗೊಳಿಸಿ, ತನ್ನ
 ಸೈನ್ಯವು ಘಾತವಂಪೊಂದದಂತೆ ಕೃತ್ರಿಮಯುದ್ಧದಿಂದ ಕೆಲವುಶತ್ರುಗಳ
 ನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿ ದಂಡೋವಾಯದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರುವ ಪ್ರಬಲರಾಯರುಗಳಂ
 ಭೇದದಿಂದ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ, ದಂಡಭೇದಗಳಿಗೆ ಅಶಕ್ಯರಾದವರಂ ಸೌವೋವಾಯ
 ದಿಂದ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸುತ್ತ ಈ ಮೂರು ಉಪಾಯಗಳಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿ
 ರುವ ಪ್ರಬಲಶತ್ರುರಾಯರುಗಳಂ ಪ್ರಮಾದಕರಂಗಳಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ
 ದಾನದಿಂದ ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ತಮಿಗಿತವೇ ಘಾತವಂಪೊಂದುವಂತೆ ಮಾಡಿ
 ತನ್ನ ಸೈನಿಕದಂಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಧನವಸ್ತ್ರವಾಹನಂಗಳಿಂದಲೂ ಉಪ
 ಚಾರೋಕ್ತಿಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತ ದೇಶಂಗಳಂ ಸ್ವಾಧೀನಗೊಳಿಸಿ
 ಕೊಂಡು ಪರರಾಯರು ಮಾಡುವ ಕೃತ್ರಿಮಸಂವಿಧಾನಂಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಧೀನ
 ವಾಗದೆ ಭೈರ್ಯವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ ಅವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತೀಕಾರಂಗಳಂ ಪರಿ ಪರಿ
 ಉಪಾಯದಿಂದಲೂ ಉಹಿಸುತ್ತ ನಿಜನಾಮರೂಪಂಗಳಂ ವೇಷಭಾಷಾಭೇದ
 ಗಳಂ ವೇಷಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಮರೆಮಾಡಿ ಅಸುಚಿತಗಳಾದ ಸೇವೆಗಳಿಗಾದ
 ರೂ ವಡಂಬಟ್ಟು ಶ್ರಮವಂನಡಿಸುತ್ತ ಅತ್ಯಂತಪ್ರಿಯವಂ ತೋರ್ಪಡಿ
 ಸುತ್ತ ಚರಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾನು ಮಾಡುವ ಕಪಟಸಂಧಾನವಂ ಪರರು ಅರಿಯ
 ದಂತೆ ಅವರೋಳ್ ಸ್ವಾಮಿಭೃತ್ಯರಿಗಾದರೂ ತಂದೆಮಕ್ಕಳಿಗಾದರೂ ಮಂ
 ತ್ರನುಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ವಿರೋಧವನ್ನಂಟುಮಾಡುತ್ತ ಆಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೇ
 ನಾದಿಸಾಧನಾಂತರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸುಖದಿಂದ ಅವರಂ ಸ್ವಾಧೀನರಂ ಮಾಡಿ
 ಕೊಂಡು ನಿಜಕಾರ್ಯವಂ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತೂ ದೇಶಕಾಲಂಗಳಂ
 ತಿಳಿದು ಜಯಿಸಲಿಚ್ಛಿಸಿ ಸಂಧಿ ವಿಗ್ರಹ ಯಾನ ಆಸನ ದ್ವೈಧೀಭಾವ
 ಸಮಾಶ್ರಯಂಗಳನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ ಆತ್ಮಸೇನಾಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕಂಟಕರಂ ಶೋ
 ಧಿಸುತ್ತ ಪರರಾಜ ಸೇನಾಮಂಡಲಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಟಕರಂ ನಾನಾಮುಖದಿಂದ ಕವ್ವಿ
 ಸುತ್ತ ಸ್ವಾಧೀನಂಗಳಾದ ರಾಜ್ಯಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅಭಯವಂಕೊ
 ಟ್ವು ಧನಧಾನ್ಯಂಗಳಿಂದಲೂ ಉಪಚಾರೋಕ್ತಿಗಳಿಂದಲೂ ಅವರಿಗೆ ಸಂ

ತೋಷನಮ್ನಂಭುವಾಡಿ ಪ್ರಜೆಗಳಹಿತಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನಿರಂತರ ಅತ್ಯಂತ
 ಆಸಕ್ತನಾಗಿ ಕ್ರಮದಿಂದ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ವಸಮಾಪ್ತಿದಿ ಚಿರಂಜೀವಿಯಾಗಿ
 ಇರುವನೆಂದು ಶುಕ್ರ ಬೃಹದೃತಿ ಭಾರುಚಿ ವಿಠಲಾಕ್ಷ ಪರಾಧರ ಯಾಜ್ಞ
 ವಲ್ಕ್ಯ ಚಾಣಕ್ಯ ಕಾಮಂದಕ ವೊದಲಾದವರು ವೇಳಿರುವ ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರ
 ವು ಹತ್ತಾರುಲಕ್ಷ ಗ್ರಂಥರೂಪಂಗಳಾಗಿ ಇರುವವು, ಇವೆಲ್ಲವಂ ಬಹುಪ್ರ
 ಜ್ಞಾತಾಲಿಗಳಾದ ರಾಜಕುಲಶಿರೋಮಣಿಗಳಾದ ತಾವು ಚತುಷ್ಪಟ್ಟವಿದ್ಯಾಸಾ
 ರಂಗತನಾದ ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರದೊಳಗೆ ಅತ್ಯಂತವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಪ್ರಾಪ್ತಿಯೊಡನೆ
 ಮನಾದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನೆಂಬ ಗುರುವಿನಮುಖದಿಂದ ನಮರ್ಪಕವಾಗಿ ತಿಳಿ
 ದಿರುವಾಗ ನಾನು ವಿಕೀಷವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುವುದೆನು, ಮತ್ತು ಚಕ್ರವ
 ರ್ತಿಗಳ ಮದ್ರಾವಂಶದಲ್ಲಿ ಜಗದೀಶರಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಚ.ಮುಂಡಾದೇವಿಯ
 ಪರಮಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ಸಕಲ ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಕರತಲಾಮೂಲಕದಂತೆ ತಿಳಿ
 ದಿರುವ ನಿಮಿಗೆ ಯಾವಶಾರ್ವವು ಮಾತೆಲಶಕ್ಯವಾಗಲಾರದು ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿ
 ಸಲು, ಯಾವನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಬು
 ದ್ಧಿಯ ಬುದ್ಧಿರೀತಿಗಳನ್ನೋಡಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷವಟ್ಟು ಸಕಲನೀತಿಗಳ
 ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡುವ ನೀವು ಹಿಂಬಲವಾಗಿ ಇರುವಲ್ಲಿ ನನಿಗೆ ಅಶಕ್ಯ
 ಕಾರ್ಯ ಯಾವದಿರುವದೆಂದು ನುಡಿದು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯಂ ಬಹು
 ಮಾನದಿಂದ ಆದರಿಸುವನೆಯದೋಳು ಸಭಾಮಂಟಪದಲ್ಲಿರುವ ಮಿಕ್ಕಾ
 ದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೇನಾವತಿಗಳು ಮೊದಲಾದ ಸಕಲ ಜನಂಗಳು ಅತ್ಯಂ
 ತ ಸಂತೋಷದಿಂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾ
 ರನು ಸಾರ್ವಭೌಮನಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುಮಾತ್ರವೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು
 ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳು, ಮತ್ತಂ ಸುಜರಿತ ಮಹಾರಾಯ
 ನು ಮಗನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನ ಮುಖವನ್ನೋಡಿ ಎಲೈ ಆಯು
 ಪ್ತಂತನಾದ ಕುಮಾರನೇ ಈ ವೀರಸೇನಾದಿಗಳು ಕುಲಕ್ರಮದಿಂದ ನಮ್ಮ
 ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವರು, ಮತ್ತೂ ರಾಜಹಿತರು ಸಕಲ ಸೇನಾಶಾಸ್ತ್ರಪಾ
 ರಂಗತರು, ಅತ್ಯಂತ ಶೂರರು, ಇವರಂ ಸನ್ಮಾನದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಉಚಿತ
 ಕಾರ್ಯಂಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಿ ಯಾವದರಲ್ಲಿಯೂ ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ

ನಡೆಯಿಸುವದು ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯವೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿ ಆ ಸಭಾಸ್ಥಾನದಿಂದ ಎದ್ದು ವೀರಸೇನಸಂಕರದ ಮೈಪಿಡಿದು ಗುಣವತಿ ಮೊಗಲಾದವರಿರುವ ಅಂತಃಪುರದ ಗುಡಾರಂ ಕುರಿತು ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಅಪ್ಪಿಡುತ್ತಾ ಎಲ್ಲ ವೀರಸೇನನೆ ಚಿರಂಜೀವಿಯಾದ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನು ರಾಜತಂತ್ರಗಳಲ್ಲವಂ ಬಲ್ಲವನಾದರೂ ವಯಸ್ಸಿನೋಳ್ ಯಾಲನು ಮತ್ತೂ ಒಂದೂ ನೊಂದು ಕಾರ್ಯಸಮಯದೋಳ್ ನಿನ್ನಂಕುರಿತು ಕೋಪದಿಂದ ಒಂದು ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಆತನು ನನ್ನಂತೆ ತಿಳಿದು ಸುಸುವದಲ್ಲದೆ ಅವಶ್ಯಕ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆತನು ಕೋಪವಿರೂಪನಾದವನುಯದಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂದೆಗೆ ಯವೆ ಯೋಗ್ಯಗಳಾದ ವಚನಗಳಂಪೇಳಿ ಕೋಪಮಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಗಳಂ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದೇ ಮುಖ್ಯಾಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿ ತಿಳಿದು ನಡೆಯುವದು, ಮಿಗಿಲಾದ ಸೇನಾಸಂರಕ್ಷಣವೊಪ್ಪದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗರೂಕನಾಗಿರುವದೆಂದು ನಿಸಗೆ ಸೂತ್ರವಾಗಿ ಹೇಳಿತಕ್ಕ ಅಂಕವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತನ್ನ ದಕ್ಷಿಣಪಾದಲ್ಲಿರುವ ರತ್ನದ ಕಡೆಗವಂ ಬಿರುದಾಗಿ ಕೊಬ್ಬು ಕಳುಹಿಸಿ ನಿಜಾಂತಃಪುರದ ಗುಡಾರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ತನ್ನ ಕಾಂತೆಯರೊಡನೆ ಇವ್ವಾಲಾಪಗಳನ್ನಾಡುತ್ತ ಇರುವ ಸಮಯದೋಳ್, ಸುಗಂಧರಾಜನು ಗುಣವತಿ ಮೊಗಲಾದ ಮಾತೃಜನಂಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವಂ ಮಾಡುವವಕೇ ಸ್ವೀಕರಿಸುಗ ಮಾತೃಜನಂಗಳಿರುವ ಗುಡಾರವಂಪ್ರೊಕ್ಕು ತಾರಕಾಸುರನ ಸಂಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ತರಳುವ ಸಮಯದಲಿ ಗೌರೀಶಂಕರರ ಚರಣಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಬರುವ ಕುಮಾರನಂತೆ ಬಂದು ತಂದೆಗಳ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ಅಭಿವಂದಿಸಿ ನಿಂತಿರಲು, ಗುಣವತಿಯು ಗುಣವಂತನಾದ ಕುಮಾರನಂಕುರಿತು ಎಷ್ಟಿ ಮಗುವೇ ನೀನು ಬುದ್ಧಿ ಶಾಲಿಯಾಗಿ ಕಾಲವೇಶಂಗಳನ್ನರಿತು ಸಕಲವಾದ ಉಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಮ ಅಪ ರಂಜಿಯಮಿಸು, ದೇಶಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಪೂರ್ವವದಾರ್ಥಂಗಳಂ ಜನಗಳಂಕೂಡ ಪರೀಕ್ಷೆಯಂ ಮಾಡಿದಲ್ಲದೆ ಸಮಾಪವಂ ಸೇರಿಸಲಾಗದು, ಕಾಲಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಜ್ಜನ ಭೋಜನಾದಿಗಳಂ ನಿಯಮದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವದು, ಮತ್ತೂ ದೇಶಂಗಳಲ್ಲಿ ರಾಯರುಗಳು ಬಹು ಸೇನಾ

ಸಮೇತರಾಗಿ ಕಪಟಕೃತ್ಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರ್ದ ರಾದ ಜನಗಳಿಂದಕೂಡಿ ಇ
ರಾವರು ಅನರುಗಳಂ ಜಮಿಸುವ ಕಾಲದೋಳ್ ನೀನು ಜಾಗರೂಕನಾಗಿ
ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಸಂಗತಿಗಳಂ ಊಹಿಸಿ ಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು.
ಮತ್ತು ರಾಜರುಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯವು ಅಂತರವೆಂದು ಬಾಹ್ಯವೆಂದು ಎರಡುಪ್ರ
ಕಾರವಾಗಿರುವುದು ಅನಾತ್ಯ ವೊದಲಾದ ಆರು ಅಂಗಗಳು ಬಾಹ್ಯರಾಜ್ಯ
ದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವವು ನಿಜಶರೀರವೇ ಅಂತರರಾಜ್ಯವೆನಿಸಿಕೊಂಬುವುದು, ಅಂ
ತಿರುವ ಶರೀರವಂ ಸರ್ವವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವವನಿಗೆ
ಬಾಹ್ಯರಾಜ್ಯವು ಬುದ್ಧಿ ಬಲದಿಂದಲೇ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗುವದರಿಂದ ಆತ್ಮಶರೀರ
ರಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಜಾಗರೂಕನಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ವೇಳೆ ಶಿರವನ್ನಾಪೂಣಿಸಿ ಕರ
ಕಮಲದಿಂದ ಮೈದಡವಿ ವಜ್ರಶರೀರನಾಗಿ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಮಂತನಾಗಿ ಮಾಂ
ಧಾತರಾಯನಂತೆ ಶ್ರೀದೇವಿಯಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಭೂಮುಂಡಲವಂ
ಜಯಿಸಿ ಶೀಘ್ರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮದಿಂದಿರುವದೆಂದು ವೃತ್ತಾಸುರನವಧಾ
ರ್ಥವಾಗಿ ತೆರಳುವ ದೇವೇಂದ್ರಂಗೆ ಅದಿತಿವೇವಿಯು ಆಶೀರ್ವಾದವಂ
ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಶೀರ್ವಾದವಂಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಮಣಿನುಂಜರಿ ಮೊದಲಾದ
ಸಕಲ ಸಪತ್ನೀಮಾತೃಜನಂಗಳ ಪಾದಪದ್ಮಗಳಿಗೆ ಅಭಿವಂದಿಸಿ ಅವರು
ಹೇಳುವ ಹಿತೋಪದೇಶವಂ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಅವರುಗಳು ಮಾಡಿದ ಆಶೀ
ರ್ವಾದಂಗಳಂತಾಳ್ದು ಹಾಗೆ ಪವಿತ್ರಪರಿತ್ರನಾದ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನ ಚರ
ಣಂಗಳಿಗೆ ಗೋತ್ರಾಭಿವಾದನೆಯಂ ಮಾಡಲು ರಾಯನು ಪುತ್ರನಂಕುರಿತು
ಎಲೈ ಕುಮಾರನೇ ನಮ್ಮ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದರಾಯರುಗಳು ಪೂರ್ವದ
ಲ್ಲಿ ಗರ್ವದಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವ ಸರ್ವಾತುರರಾದರುಗಳಂ ಜಯಿಸಿ ಧರಣಿ
ಯಂ ಮೌಲಿಸುತ ಕೀರ್ತಿವ್ರತಾವಂಗಳಂ ಬೆಳೆಯಿಸುವ ಕಾರ್ಯಂಗಳಲ್ಲೇ
ವ್ರತಗಿಸುತ ಚಕ್ರವರ್ತಿವದವಿಯಂ ವಡದರೆಂಬ ವಾರ್ತೆಯಂ ಬಹು
ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದುದಿದೀಯೆ, ಮತ್ತೂ ನಿನ್ನಂಯವರಾಜ್ಯವಿಚಾರದಲ್ಲಿ
ಇರುವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಿ ನಾನು ಜೈತ್ರಯಾತ್ರಗ ತೆರಳುವದು ಉಚಿತವಾ
ದರೂ ನಿನಿಗೆ ನಾನಾ ದೇಶಗಳ ಸ್ವಭಾವಂಗಳು ತಿಳಿಯಬೇಕು ಇಂತಲ್ಲದೆ
ನೀನು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ಕ

ಕೂಡಿಸುವೆನು ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯ ಕರುಣಾಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಪರಮಾಯು ರಂಗದ್ವ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬಾಯುದು ದರಸಿ ಪ್ರೇಮಾಲಿಂಗನವಂ ಮಾಡಿ ಮನ್ನಿಸಿ ದಿಗ್ವಿಜಯಾರ್ಥವಾಗಿ ದಿಲೀಪಮಹಾರಾಯನು ತನ್ನ ಮಗನಾದ ರಘುಮಹಾರಾಯನಂ ನಿಯಮಿಸಿದಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಕುಮಾರನಂ ಕಟಕಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿ, ತಾನು ಗುಣವತಿ ಮೊದಲಾದ ರಾಣಿಯರೊಡಗೂಡಿ ಬಂದೇರಥದೊಳ್ ಕುಳಿತು ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನ ಪ್ರಭಾವಸಂವರ್ಣಿಸುತ್ತ ರಥದ ಕನ್ನಡಿಯಗನಾಕ್ಷಂಗಳಲ್ಲಿ ಕುಮಾರನ ಸೇನಾಕಟಕವಂ ತಿರಿಗಿ ತಿರಿಗಿ ನೋಡುತ್ತ ಕಾಣಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ವ್ರಂಭಾಗುವಂತೆ ರಾಯಪುರಸ್ಸರವಾಗಿ ಮಾತುಗಳಂಪೇಳುತ್ತ ಗಜಾಶ್ವ ರಥಗಳನೇರಿ ಬರುವ ಸನ್ನೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ನಗರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಸುಖದಿಂದ ಇರುತ್ತಿರಲು.

ಇತ್ತಲಾ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಕಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಸಭಾಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಸನ್ನದ್ಧನಾಗಿ ಕಾದಿರುವ ಸುಮತಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ ಚತುರಂಗಸೇನೆಯು ದಿಗ್ವಿಜಯಾರ್ಥವಾಗಿ ತರಳುವದಕ್ಕೆ ಅರಣ್ಯ ಪರ್ವತ ನದೀ ವೃಕ್ಷಗಳಿಂದಮರ್ದವಾದ ಮಾರ್ಗಂಗಳಂ ಶೋಧಿಸಲೋಸುಗ ಶಿಲ್ಪಕಾರ ಮೊದಲಾದವರಂ ಕರೆಕಳುಹಿಸಂದು ಸೇಮಿಸಲಾಸುಮತಿಯು ರಾಯನು ನಿರೂಪಿಸಿದಪರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸೂತ್ರನೆಂಬ ಶಿಲ್ಪಕಾರನಂ ಕರಸಿ ಎಲೈ ಶಿಲ್ಪಿಯೇ ನೀನು ನಿನ್ನ ಭೃತ್ಯವರ್ಗಂಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿಪೋಗಿ ಸೇನಾಮಾರ್ಗದ ಶೋಧನೆಯಂ ಮಾಡುವಂತೆ ರಾಯನು ನಿರೂಪಿಸಿ ಇರುವನೆಂದು ಕಟ್ಟುನಾಡಿ, ಬಳಿಕ ರುಗಂಧರಾಯನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕೈಗಳಂಮುಗಿದು ಎಲೈ ಮಹಾರಾಯನೇ ನಿನ್ನ ಅಜ್ಜಾ ನುಸಾರವಾಗಿ ಸೇನಾಮಾರ್ಗವಂ ಶೋಧಿಸಲೋಸುಗ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸೂತ್ರನೆಂಬ ಶಿಲ್ಪಿಗೆ ಕಟ್ಟು ನಾಡಿರುವೆನು, ಮತ್ತೂ ಸನ್ನದ್ಧವಾದ ಚತುರಂಗಸೇನೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಸೇನಾವತಿಯಾದ ವೀರಸೇನನು ಗುಡಾರದ ಮುಂಭಾಗದೊಳ್ ಪರೀಕ್ಷಾರಂಗ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಾದಿರುವನು, ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಉನ್ನತವಾದ ಗಜಾರೋಹಣವಂ ಮಾಡಿ ಚಿತ್ತೈಸಿ ಪರಾಂಬರಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಿಂ ನೈಸಲು, ಸುಗಂಧರಾಯನು ಆಮಾತಂಕೇಳಿ ಮನ್ನಿಸಿ ರತ್ನಗಳಂಕೆತ್ತಿ

ವ ಚೆನ್ನದ ಸುಣ್ಣ ಘಂಟೆಸುಲುಗಳಿಂದ ಬಿಗಿದಿರುವ ನಿರಾಜೆಯ ಮೇಲು
 ಹೊದಿದ್ದ ಕೆಯಂ ಪೊದ್ದಿ ಸಿ ಸಿಂಧೂರದಿಂದ ಗಂಧಸ್ಥೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಂಕಿಲ
 ದಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರಂಗಳಿಂದ ಚಿತ್ರಂಗಳಿಂದ ಬಂದ್ರಂಗಳಿಂದ ಚಕ್ರಚಕ್ರಿ
 ಸುವ ಪದ್ಮವದೇಡ್ಯದಿ ಮುಖಪದ್ಮಲಂಕರಿಸಿ ಮಣಿಮಯಂಗಳಿಂದ ಆಣ
 ಸುಗಳಂ ಕೊಂಬುಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಿಸಿ ಬಿರುದು ಬಾರಲಿ ಜತೆಸರಪಣಿ ಮಣಿ
 ಹಾರ ಘಂಟೆಸರ ಗಿಣಿತಳ ಸಿಂಧಾದಿವುಗರು ಚಾರಿ ತೂಗುಮುಮ್ಮಿನ
 ಕುಚ್ಚುಗಳು ಅಂಟಿ ಕಾಲುಸರ ಗಗ್ಗರ ವೇವಲುವ ಭೂವಣಂಗಳನ್ನ
 ಳವೂಸಿ ಭಾವಭೇದಂಗಳಂ ಪೊಗಸುತ್ತಿರುವ ಮಾವತರು ಮೆಲ್ಲನೆ ಪಿಡಿ
 ದು ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವ ವದ್ರದಂತವೆಂಬ ಮುದ್ದು ವ. ಮುದ್ದು ಮುದ್ದುನೆಯನ್ನೇ
 ರಿ ಪ್ರಕಾಸಿಸುತ್ತ ಚತುರ ಗುಲಿವು ನಿಂತಿರುವ ಪರೀಕ್ಷಾರಂಗ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ
 ಬಂದು ಚೆನ್ನದ ಸರಪಣಿಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳುಳ್ಳ ಏಣಿಯಿಂದ
 ಆನೆಯನ್ನಿಳಿದು ಸುಸುತಿಯ ಕರಲಾಘವದಿ ಏಳು ಅಂತಸ್ತಿನ ನಾಲ್ಕು
 ಮುಖವ ಚತುರಂತದ ಹಜಾರವನ್ನೇರಿ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನೋಳ್ ನಾಲ್ಕು ಸ
 ಮುದ್ರಂಗಳೇ ಬಂದು ನಿಂತಿರುವಂತ ತೋರುವ ಚತುರಂಗ ಬಲವನೋ
 ಡುತ ದಹಾರದ ಮೇಲುಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ರುವ ರತ್ನದ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು
 ಉದಯಪರ್ವತದ ಉಪರಿಭಾಗದೊಳಿರುವ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿ
 ರಲು, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೇನೆಯೋಳ್ ಪಟಕ ನಿಗ್ಗುಣ ಮುರಜ ಡಮರು
 ಡಿಂಡಿಮ ಕಾಹಳೀ ಭೇರೀ ಭಾಂಜರಂಗಳ ದಲೂ ಶತಘ್ನಿ ಮೊದಲಾದ
 ಯಂತ್ರವಿಶೇಷಂಗಳ ಮಹಾಶಬ್ದಂಗಳಿಂದಲೂ ಅಪರಿಮಿತಂಗಳಾದ ಮಣಿ
 ಘಂಟೆಗಳ ಘೂಣಾತ್ಮಕಂಗಳಿಂದಲೂಡಗೂಡಿದ ಮತ್ತ ಗಜಬೃಂದಂಗಳ ಫೀ
 ಳ್ಕರಂಗಳಿಂದಲೂ, ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಲಸಾಲಾಗಿ ಮೆರೆಯುವ ತೆರೆ
 ಗಳಂತಿರುವ ಕಾಮರೆಗಳ ಹೇಸಾರವಂಗಳಿಂದಲೂ, ವೀರವಾಣೋನ್ಮತ್ತ
 ರಾದ ಭಟವರ್ಗಂಗಳ ಸಿಂಧನಾದಂಗಳಿಂದಲೂ ವಂದಿ ಮಾಗಧರ ಜಯಬಿ
 ರುವ ಪದ್ಯಂಗಳಿಂದಲೂ ಬ್ರಂಹಾಂಡಕಟಾಹವೆಲ್ಲವು ಶಬ್ದಮಯವಾಗಿರು
 ತ್ತಿರಲು, ಆ ಸಮಯದೋಳ್ ವೀರಸೇನ ಮೊದಲಾದ ಸೇನಾಪತಿಗಳಲ್ಲ
 ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೈಯೊಳಿರುವ ಚಂದ್ರಕಾಸಂಗಳಂ ಬರೆಗಳಿಂದ ತೆಗದು

ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ತಲೆವಾಗಿ ದಂಡಪ್ರಣಾಮವು ಗೈಯುತ್ತಲಿರಲು, ಮತ್ತೊ
 ಆ ಸಮಯದೋಳ್ ಮುಖ್ಯಸೇನಾಪತಿಯಾದ ವೀರಸೇನನು ಭೂಮಿಯ,
 ಸೋಂಕಿ ಸೋಂಕವಂತೆ ಕುಣಿಯುತ್ತಿರುವ ಕುದುರೆಯನ್ನೇರಿ ಸುಗಂಧ
 ರಾಜೇಂದ್ರನೆದುರಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂದು ಎಲೈ ರಾಜಾಧಿರಾಜನೇ ಕಟಾಕ್ಷಿಸ
 ಬೇಕು ಉಕ್ಕಿನ ಜರಿಸರಪಣಿಯ ಕವಚವು ತೊಟ್ಟಿರುವ ಉದ್ದವಾದ
 ಮದ್ದಾನೆಯನ್ನೇರಿ ಕೋಪವೇರೂವು ಗೊಂಡಂತೆ ಮೆರೆಯುತ್ತ ಶತ್ರುಭೂ
 ಪಾಲರಂ ಗೋಪಾಲರಂತೆ ಮಾಡುವಾಗ ಜಯೋಧರ ಮುಂಭಾಗದೋಳ್
 ನಿಂತಿರುವ ಗಜಸೇನಾಪತಿಯಾದ ಶತ್ರುಂಜಯನೆಂಬ ಮಹಾಶೂರನು ಸ್ವಾ
 ಮಿಯವರ ಚರಣಕಮಲಗಳಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವು ಮಾಡುವನು ಪರಾಂಬರಿಸೆ
 ಬೇಕು, ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣಪತಾಕೆಗಳಿಂದ ಸೂರ್ಯನ ರಥಮಂತಿರಸ್ತ
 ರಿಸುತ್ತಲಿರುವ ಪರ್ವತಗಳೇ ಸಾಲುಗೂಡು ಚಲಿಸುವಂತಿರುವ ರಥಗಳ
 ನೇರಿ ಸಾಮಿಯ ಮನೋರಥವು ಪ್ರಾಪ್ತಿಸುವ ಮಹಾರಥಿಕರ ಮುಂಭಾಗ
 ದೋಳ್ ಸಕಲ ರಥಿಕಸೇನಾಪತಿಯಾದ ಶರಭವರ್ಮನು ಸ್ವಾಮಿಯವರ
 ಚರಣಗಳಿಗೆರಗಿ ನಿಂತಿರುವನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು, ಈ ಕಡೆಯೋಳ್ ಯು
 ದ್ಧಸನ್ನದ್ಧಗಳಾದ ಅರಟ್ಟದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಟ್ಟಿದ ಘಾಳಿಯು ತಲೆನುಟ್ಟಿ ನಡೆ
 ಯುವ ಬಂದೊಂದು ಬಣವೋಳ್ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಜಾತ್ಯಾ
 ಶಂಗಳನ್ನೇರಿ ಮಲತರಾಯರ ಕಲಿತನನುಕುಲಗಳನು ಶಾರ್ವನಿ ಮೆರೆ
 ಯುವ ರಾವುತರೆ ಮರೋಭಾಗದೋಳ್ ನಿಂತಿರುವ ಅಶಸೇನಾಪತಿಯಾದ
 ರೌದ್ರಾಶನು ನಿಮ್ಮ ಪಾದಪದ್ಮಗಳಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವುಗೈಯುವನು ಪರಾಂ
 ಬರಿಸಬೇಕು, ಈ ಭಾಗದೋಳ್ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಆಯುಧಗಳ ಸಾಧನೆ
 ಗಳೋಳ್ ಸಾಹಸವಂತರಾಗಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬನೆ ಬೆಬ್ಬುಲಿಯಂತೆ ಬೊಬ್ಬರಿದು
 ಶತ್ರುಗಳಂ ತಬ್ಬಿಬ್ಬು ಮಾಡಿ ಕೊಬ್ಬ ಮುರಿಯುವ ಕೋವದಿಂ ಭಯಂ
 ಕರಮಾದರೂಪವೆಂದೊಪ್ಪಿರುವ ಕಾಲಾಳುಗಳ ಸಾಲುಗಳ ಮುಂದುಗಡೆ
 ಯೋಳ್ವಂತ ವದಾತಿ ಸೇನಾಪತಿಯಾದ ಭದ್ರಶೂರನು ಖಡ್ಗಹಸ್ತನಾಗಿ
 ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿವನು ಕಟಾಕ್ಷಿಸಬೇಕು, ಇವರು ಬೇರ್ಬೇರೆ ಸೇನಾಪತಿಗ
 ಳೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು. ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ವೀರಸೇನನಂ ಹಜಾರದ

ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಿ ಅವನು ಕುರಿತು ಬಂದೊಂದು ಜಾತಿಯ
 ಬಲವು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬರಲೀ ಎಂದು ಕಟ್ಟಿ ಮಾಡಲು ವೀರ
 ಸೇನನು ರಾಜಾಜ್ಞಾ ನುಸಾರವಾಗಿ ಬಂದೊಂದು ಬಾರಿಗೆ ಹತ್ತು ಹತ್ತು ಸ್ಥಿ
 ವಿರ ಆನೆಗಳಂ ಸುಲುಸುಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರಲಾಗ ಗಜಸೇನೆಯ ಗಣತಿಯಂ
 ಪೇಳುವ ಭಟರುಗಳು ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಸಿಂಹವರಾಕ್ರಮನೇ
 ಇವು ಸಿಂಹಗಳದ್ದೀವೆವಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಸಕಲಾಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪುಷ್ಪಿಯಂತಾ
 ಳ್ದು ಯುದ್ಧರಂಗದೊಳಗೆ ಕೋವವಂಧರಿಸಿ ಸರ್ವದಾ ಮದಧಾರಿಗಳ
 ವರ್ಷಿಸುತ್ತ ದರಿಗಳಿಂದ ಜಲಗಳಂ ವರ್ಷಿಸುವ ಗಿರಿಗಳಂತಿರುವ ಕರಿಗಳ
 ಇವು ಮಲಮಸಹ್ಯ ಪರ ತಂಗಳೊಳಗೆ ಜನಿಸಿ ವಜ್ರದವನಿಕೆಗಳಂತಿರುವ
 ದಂತಗಳಿಂದ ದಿಗ್ವಿಜಯ ಮುಖಕಾಂತಿಯಂ ಕಂದಿಸುವ ಶತ್ರುಗಳನೇನೆ
 ಯಂ ಚಿಂತಾಕುಲವನೊಡೆ ಸಂತಾಪವಂ ಪಡೆಸುವದಂತಾವಳಗಳು ಇವು
 ಅಪ್ಪದಿಗ್ಗಜಗಳ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟ ವೈರಿಗಳ ತಲೆಮೆಟ್ಟಿದಾಗ ಕಟ್ಟಿ
 ರುವ ಬಿರುದುಗಳಂತೊಟ್ಟು ಬೆಟ್ಟಗಳಿಗೆವಡಹುಟ್ಟಿನಂತಿರುವ ಪಟ್ಟ
 ದಾನೆಗಳೂ ಯಂದು ಬಿನ್ನೈಸುತ್ತಿರಲು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೊಳಗೆ ಕುದು
 ರೆರಾವುತರಾಗ ಸು ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ ಇವು ಸಿಂಧುದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟ ಸಿಂ
 ಧುಗಳನಾದರೂ ದಾಂಟುವಸ್ತ್ರಂಧವಂಗಳು, ಇವು ಆರಟ ದೇಶದೊಳಗೆ
 ಪುಟ್ಟ ಪಟ್ಟವಂಕಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಂಗಳಾಗಿ ಗಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟಿದ ಕುದುರೆ
 ಳು ಇವು ಕುಬೇರನೇರುವ ಕುದರೆಗಳೆ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಕುರುಚಾದ ಕಿ
 ವಿಗಳು ಕುಲುಕುವ ಚೌರಿಗಳಂತಿರುವ ಬಾಲಂಗಳಿಂ ನಿಡುವಾದಹಿಂಭಾಗ
 ದಿಂ ಅಗಲಗಳಾದ ಯತ್ತರಗಳಾದ ಕೊರಳುಗಳಿಂ ಶುಭಂಗಳಾದ ಸುಳಿಗಳಿಂ
 ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ನಿಂತುನಿಲ್ಲದ ಕಾಲುಗಳಿಂ ಕುರವಿಂದಮಣಿಗಳ ಬಂಜ
 ದಿಂ ವಪುತ್ತು ರಾವುತರಚಿತ್ತಮಂ ತಿಳಿಯುತ್ತ ಚಿತ್ತರದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಕೂ
 ಡದ ಬಿತ್ತರಲುಳ್ಳ ಉತ್ತಮಾಶ್ವಂಗಳು ಹತ್ತಾರುಲಕ್ಷಂಗಳು, ಇವುಮ
 ರಾಟದೇಶದ ಘಾಟಕಂಗಳು, ಇವುಕಳಿಂಗ ದೇಶದ ತುರಂಗಗಳು, ಇವು
 ಕಾಂಭೋಜದೇಶದ ತೇಜಿಗಳು, ಇವುಕುರುದೇಶದೊಳಗೆ ಪುಟ್ಟದ ಕುದು
 ರೆಗಳೂಯಂದು ಅಶ್ವಗಳಿರೀತಿಯಂ ಬಿನ್ನೈಸುತ್ತಿರಲು, ಮತ್ತೊಂದು

ಕಡೆಯೋಳ್ ರಥಗಳರೀತಿಗಳಂ ಪೇಳುವ ಸಾರಥಿಗಳು ಸುಗಂಧರಾಜನಂ
 ಕುರಿತು ಎಲ್ಲೆ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ಇವುಚೆನ್ನದ ಕಂಭಗಳತುದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಾ
 ತುವ ನಿರಾಜೆಯ ಪತಾಕೆಗಳ ಕಾಂತಿಯಿಂದೊಪ್ಪಿ ಥಳಥಳಿಸುವ ಮಿಂಚು
 ಗಳನೊಳಕೊಂಡ ಕಾಲಮೇಘದಂತನದು ಉಕ್ಕುವ ರೌದ್ರರಸಮಂ
 ತೋರಿಸುವ ಉಕ್ಕಿನ ರಥಂಗಳು, ಇವು ಪರಸೇನೆಗಳೋಳ್ ಕಪಟದಿಂ
 ಮಾಡುವ ಕಾಯಂಗಳಂ ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಕಟ್ಟಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗಳಂತೆ
 ಕಾಂತಿಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿದ ಕಂಚಿನ ರಥಂಗಳು, ಇವು ಮಣಿಮಯಮಾದ ಮೇ
 ರುವೇ ಬದುರೂಪುಗೊಂಡಂತಿರುವ ಗಜರಥಂಗಳು, ಇವು ಕಟ್ಟಿದ ಸಾವಿ
 ರಾರು ಕುದುರೆಗಳಿಂ ಭೂಮಿಯನ್ನೊದರಿಸುತ್ತ ರಿಪುಗಳು ಬದರುವಂತೆ
 ಮಾಡುತ್ತ ನಡಮುಬಂದು ನಿಂದಿರುವ ಮಂದರಗಿರಿಯಂದದಿ ಇರುವ ಸುವ
 ಣಸ್ತಂದನಂಗಳು, ಇವು ಪಂಚಲೋಹಂಗಳಂ ಕೂಡಿ ಯರಕವಂವಾ
 ಡಿರುವ ಗಾಡಿಗಳು, ಇವು ಸೇನಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಮಣಿಕುಂಡಲಂಗಳಂತೆನವ ನಾ
 ನಾಮಂಡಲೇಶ್ವರರು ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಭಂಡಿಗಳ ತಂಡತಂಡಗಳೆಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ
 ಬಿನ್ನವಿಸುತ್ತಿರಲೂ. ಮತ್ತೊಂದುಕಡೆಯೋಳ್ ಪದಾತಿಗಳ ಪಂಗ್ತಿವಿಡಿದು
 ಪೊಗಳುತ್ತಿರುವ ಭಟರುಗಳು ರಾಯನಂ ಕುರಿತು ಎಲ್ಲೆ ಚಕ್ರೇಶ್ವರನೆ
 ಇವರು ರಿಪುಗಳ ಕೋಟೆಗಳಂ ನೋಟದಿಂದಲೇ ಮೀಟುವಮೊನೆಗಾರ
 ತನದಲ್ಲಿರುವ ಕರ್ನಾಟದೇಶದ ವೀರಭಟರುಗಳು, ಇವರು ಮಲತಿರುವ
 ವಾಳೆಗಾರರ ವಟ್ಟಣಂಗಳುಂ ವಾಳುಮಾಡುವ ಕೇಳಿಯಂಕಲಿತಚೋಳದೇಶ
 ದಾಳುಗಳು, ಇವರು ತತ್ತರಗಳ ಮತ್ತಗದಂಗಳನ್ನೊದರೂ ತುತ್ತ ಮೂ
 ರಾಗಿ ಕತ್ತರಿಗಳಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿ ನೋಡುವರ ಚಿತ್ತಗಳ ತತ್ತರಗೊಳ್ಳು
 ವಂತೆ ಮಾಡುವ ಮದೋನ್ಮತ್ತರಾದ ಉತ್ತರದೇಶದ ಪತ್ತಿಗಂಗಳು,
 ಇವರು ಪಾಂಡ್ಯದೇಶದ ಪದಾತಿಗಳು, ಇವರು ಕೇರಳ ದೇಶದ ಕಿಂಕರರು
 ಇವರು ಆಂಧ್ರದೇಶದ ವೀರಭಟರು, ಇವರು ಕಳಿಂಗದೇಶದ ಕಾಲ್ಬಲಗಳೆಂ
 ದು ಬಿನ್ನವಿಸುತ್ತಿರುವ ಗಂಭೀರವಾದ ಮಾತುಗಳಂಕೇಳಿ ಮತ್ತೂ ಆನೆ
 ಗಳ ಔನ್ನತ್ಯಮಂ ಕುದುರೆಗಳ ಕುಣಿದಾಟಮಂ ಭಟರುಗಳ ಬಾಹುಬಲ
 ವಂ ಆಯುಧಂಗಳ ಕಾಂತಿಗಳಂ ಗೊತ್ತುಗಾರರ ಗುಣಂಗಳಂ ಕೂಡಾ

ನೋಡಿ ತನ್ನ ಮನದೋಳ್ ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ಸೇನಾಮಂಡಲಪತಿ
ಯಾದ ವೀರಸೇನನು ಕರದು ಸೈನಿಕರ ವಿದ್ಯೆಯು ವ್ಯಾಧಿಕೃತವು
ನೋಡಬೇಕೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಲು. ವೀರಸೇನನು ಎಲೈ ರಾಜಾಧಿರಾಜನಾದ
ನುಗುಂಧರಾಜನೆ ನೀನು ನಿರೂಪಿಸಿದ ಪರಿಯಾಗಿ ಸೈನಿಕರ ವ್ಯಾಧಿಕರಣೆ
ಯುಂ ಪರಾಂಬರಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿ ಚತುರಂಗದ ಹಜಾರದಿಂದೆದು
ಅತಿವೇಗದಿಂದ ಬಂದು ಚತುರಂಗ ಬಲದ ಗೊತ್ತುಗಾರಂ ಕರದು ವ್ಯಾ
ಧಿಕರಣಿಯುಂ ರಚಿಸುವಂತೆ ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಾಗಿರುವದೆಂದು ಕಟ್ಟುವಾಡಲು,
ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ ಚತುರಂಗ ಪತಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸೇನೆಗಳಂ ಕುರಿತು
ವ್ಯಾಧಿಕರಣೆ ರಚಿಸುವ ಸಂಕೇತಧ್ವನಿಗಳಂ ಮಾಡಲು, ಆಧ್ವನಿಗಳಂ ಕೇಳಿ
ದ ಸೇನಾಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು ಭೂಮಂಡಲವು ಕೊಡಹಿವಂತೆ ಚಲಿಸುವ ಗಜ
ಗಳಂ ಚದುರುವ ಕುದುರೆಗಳಂ ಕಡಲುವ ರಥಗಳಂ ವೃದ್ಧಾಡುವ ಕಾಲ
ಲಂಗಳಂ ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಗುಡಿಗಟ್ಟಿ ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತ, ಬಂದೆಡೆಯೋಳ್ ಮುಂ
ಡಲಾಕಾರವಾಗಿ ಬಂದೆಡೆಯೋಳ್ ಶಕಟಾಕೃತಿಯಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ
ಯೋಳ್ ಅರ್ಧಚಂದ್ರಾಕಾರವಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗಮೋಳ್ ಜೊತೆ
ಗೊಡಿದ ನಾಗಗಳಂತೆ ಕೂಡುತ್ತಾ ಮರಳಿ ಪೀರಬೇರಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಿರಿ ಬಂ
ದೊಂದು ನಿಮಿಷದೋಳ್ ಬಂದೊಂದು ಬಗೆಯಾಗುತ್ತಾ ವೀರಲಕ್ಷ್ಮಿಯು
ಸಖೀ ಸಹಸ್ರಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಕೋಲಾಟಗಳಂ ಆಡುವಳೋ ಎಂಬಂತೆ
ಕದಲಿ ಬರುವ ಕೋಟಿಗಳಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತ ಮತ್ತೂ ಚಂದ್ರನಂತಿರುವ ಚ
ತುರಂಗದ ಹಜಾರವಂ ಸುತ್ತುವುದು ಆ ಹಜಾರವನ್ನೇ ಕಮಲಕರ್ಣಿಕಾ
ಸ್ಥಾನವಂ ಮಾಡಿ ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಕುದುರೆಗಳಂ ಕೇಸರಂಗಳಾಗಿಯು ಅ
ದಂ ಬಳಸಿದ ಮದಧಾರಿಗಳೆಂಬ ಮಕರಂದಮಂ ವರ್ಷಿಸುವ ಹತ್ತಾರು ದೇ
ಶಂಗಳ ಮತ್ತಂಗಜಂಗಳೇ ಬಳವಳಗಳಾಗಿಯು, ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಎ
ಣಿಸಕೂಡದ ಮಣಿ ಘಂಟೆಗಳಿಂದಲೂ ಅಂಬರವಂ ಚುಂಬಿಸುವ ಪತಾಕೆ
ಗಳಿಂದಲೂ ಬಪ್ಪುವ ರಥಂಗಳೇ ಹೊರದಳುಗಳಾಗಿಯು, ಇಂತಿರುವ ಪದ್ಧ
ತೆಗಳುಗಳ ಅಂತರದೋಳ್ ಕುಂತ ವರಕುಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಪರಾಗಸಂತತಿಗ
ಳಂತೆ ನಿಂತಿರಲು. ಮತ್ತೂ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಿವಾಸಯೋಗ್ಯವಾದ ಅರಳದಕೆಂದಾ

ವರೆಯಾತ ವಿರಚಿತಿ ಇರುವ ವ್ಯಾಸಮಧ್ಯದ ಹಜಾರದೋಳು ಇರುವ ಸು
ಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅದಿರಾರಾಯಾನ ನಾಭೀ ಪದ್ಮದೋಳು ಕುಳಿತಿರುವ
ಜಗತ್ಕರ್ತನಾದ ಚತುರ್ಮುಖನಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರುವ ಸಮುದೋಳು
ಸ್ಥಾನಿಕರು ಪದ್ಮವ್ಯಾಪ್ತ ಅರ್ಧಚಂದ್ರವ್ಯಾಪ್ತ ನಾಗವ್ಯಾಪ್ತ ಮೊದಲಾದ ಅ
ನೇಕ ವ್ಯಾಪ್ತಗಳಂ ಪರಿವರಿಯಾಗಿ ನೋಡುವವರಿಗೆ ಆಶ ಯುಕ್ತರಮಾಗಿ
ವಿರಚಿಸುತ್ತಿರಲು. ಆ ಸಮುದೋಳು ಆಯಾಯ ವ್ಯಾಪ್ತಗಳಿಗೆ ಅನು
ಕೂಲಮಾಗಿ ಗಂಭೀರಮಾಗಿ ಮೋಳಗುವ ಭೇರೀ ಪಟದ ನಿಸ್ಸಾಣ ಮೊದ
ಲಾದ ಪಾದ್ಯಗಳ ಧ್ವಜಧ್ವಜಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಫಿರಂಗಿ ತುಪಾಕಿ ಮೊ
ದಲಾದ ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಾದ ಯಂತ್ರಗಳ ಮಹಾಧ್ವನಿಗಳು ತಡೆಯದೆ ಬ
ಡಿಯುವ ಸಂವಿರಾರು ಶಿಶಿಲಧ್ವನಿಗಳಂ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಭೂಮಿಯನ್ನಡಗಿಸಿ ಕು
ಲಪರ್ದತಂಗಳನ್ನಲ್ಲಾಡಿಸಿ ಗುಹಾಂತರಗಳೋಳು ಪ್ರಾಧ್ವನಿಗಳನ್ನುಂಟು
ಮಾಡಿ ಐರಾವತ ಮೊದಲಾದ ಅಪ್ಪದಿಗ್ಗಜಗಳ ಕಿವಿಗಳಂ ಕಿವಡುಮಾಡಿ
ಭೋರೊಂದು ಮೊದೆಯುತ್ತಿರಲು, ಆ ಮಹಾಧ್ವನಿಯಂ ಕೇಳಿ ರತ್ನಪುರದ
ಲ್ಲಿರುವ ಜನರುಗಳು ಕಟಕದೋಳು ಚತುರಂಗಬಲದ ಸಾಧನೆಯ ಪರಿಕ್ಷಿ
ಯಾಗುವದೆಂದು ತಿಳಿದು ಉನ್ನತಂಗಳಾದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮಂದಿರಂಗಳ
ಚಂದ್ರಶಾಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಬಿಸುಲುಮಚ್ಚುಗಳನ್ನೇರಿ ಎತ್ತರವಾದ
ಚಿತ್ತರದ ಲಾಲುಕುಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತರದಿಂ ಹತ್ತತ್ತರದೋಳು ಕುಳಿತು
ದೂರದೃಷ್ಟಿಯ ಕನ್ನಡಿಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ರಸ್ತದ ಕೊಳವಿಗಳಂ ಪಿಡಿದು
ಕ್ರಿನಿನೋಟದಿಂ ನೋಡುತ್ತ ಅನೋ ಅನೆಗಳ ತಂಡಗಳಂ ಕಂಡವೆನ್ನುವ
ರು, ಕೆಲವರು ರಥಗಳಂ ನೋಡಿದವು ಎನ್ನುವರು ಕೆಲವರು ಕುದುರೆಗಳಂ
ಎದುರಾಗಿ ಕಂಡವೆನ್ನುವರು, ಕೆಲವರು ನಮಿಗೆ ಕಾಲ್ಬಲಂಗಳು ಕಾಣಲಾ
ಯಿತನ್ನುವರು ಕೆಲವರು ಇಂತಿರಲು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಬಿತ್ತರಿಯಾದ ವಾ
ರನಾರಿಯರನ್ನೂರಾರುವಂದಿ ಮಂದಹಾಸೆಯರಿದೊಡಗೂಡಿ ದೂರನೋ
ಟದ ಕನ್ನಡಿಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವ ಕುಂದಣದ ಕೊಳವಿಗಳಂ ಕರಗಳಿಂದ ಪಿಡಿದು
ಹತ್ತಾರುಸಾವಿರ ಫಿರಂಗಿಗಳ ರವದಿಂದೊಪ್ಪುವ ಚತುರಂಗಬಲದ ವ್ಯಾಪ್ತ
ರಚನೆಯಂನೋಡುವದಕ್ಕೆ ರಾಜೇಂದ್ರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನು

ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವನು ಆ ಸುಂದರಾಂಗನಂ ನೋಡಿ ಅನಂದವಂ ಹೊಂ
ಮವಾ ಎಂದು ಸುಂದಗಮನವಂ ಬಿಟ್ಟು ವೋಡೋಡಿ ಬಂದು ಹಿಂದುಮುಂ
ದಾದ ವಡವೆವಸ್ತ್ರಗಳಂ ನೋಡದೆ ಉನ್ನತಂಗಳಾದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮಂದಿ
ರಂಗಳ ಬಿಸಲ್ಪಜ್ಜುಗಳನ್ನೇರಿ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಕಿರಿನೋಟದಿಂ ನೋಡುತ್ತ
ಸೇನೆಯಂ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಫಲನೇನೆಂದು ಬ್ಯಾಸರಂಗೋ
ಳುತ ನೋಟವಂ ಬಿಡುವದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ನಿಲ್ಲದೆ ತಡಮು ತಡದು ನೋ
ಡುತ್ತ ಕ್ರಮದಿಂ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನಿರುವ ಚತುರಂಗದ ಹಜಾರವ
ನೋಡಿ ರೆಪ್ಪೆಹಾಕಿದರೆ ತಪ್ಪಿಹೋಗುವದೆಂದು ದೃಷ್ಟಿ ಯನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿ
ಸಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ನೋಡುತ್ತಿರಲು. ಆ ಸಮಯದೋಳ್ ಮಹಾರಾಜಾಂತಃಪು
ರದಲ್ಲಿರುವ ರಾಣಿಗುಣವತೀ ಮಣಿಮಂಜರೀ ಚಂದ್ರಕಲಾ ಕನಕಲತಾ
ಕಮಲಿನೀ ಮೊದಲಾದ ರಾಜಕಾಂತೆಯರು ಮಂಜುವಾಣಿ ಮೊದಲಾದ ತಮ್ಮ
ತಮ್ಮ ಸಖಿಯರಿದೊಡಗೂಡಿ ಮಂದಹಾಸದಿಂ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯ ಕನ್ನಡಿಗ
ಳಂ ದಳವಟ್ಟು ಕುಂದಣದ ಕೊಳವಿಗಳಂ ವಿಲಾಸದಿಂ ಪಿಡಿದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ
ಉಪ್ಪರಿಗೆಗಳ ಉಪರಿ ಭಾಗವಂ ನೈದಿ ಚತುರಂಗ ಹಜಾರದ ತುದಿ ಅಂತ
ಸ್ತಿನೋಳ್ ಸಾಮಾಜಿಕರೊಡಗೂಡಿ ಕುಳಿತು ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯೊಳಿರುವ ನಾ
ಲ್ಕು ಪರಿಯಾದ ಬಲವಂ ನಾಲ್ಕು ಮುಖದವನಂತೆ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಶಿರದೋ
ಳ್ ಕಿರೀಟವಂ ಕಿವಿಗಳೋಳ್ ವಜ್ರಕುಂಡಲಗಳಂ ಕೊರಳೋಳ್ ತಾರೆ
ಗಳಂತಿರುವ ಹಾರಂಗಳಂ ಸಕಲ ಚತುಸ್ಸಂಹಾರಕಾಲಸರ್ಪಂಗಳಂತಿರುವ
ಭುಜಗಳೋಳ್ ಪದ್ಮರಾಗಮಣಿಖಚಿತಂಗಳಾದ ಅಂಗದಂಗಳಂ ಕರಕಮಲ
ದೋಳ್ ವೀರಕಂಕಣವಂ ಅಂಗುಳಿಯೋಳ್ ಯುವರಾಜಮುದ್ರೆಯಂ ಮ
ತ್ತೂ ಮನೋಹರಮಾದ ವಜ್ರದ ಉಂಗುರವಂ ಧರಿಸಿ ಕಳೇಕವಿಲ್ಲದ
ಚಂದ್ರನಂತೆ ಕಳೆಕಳಿಸುವ ಕರ್ನಾಟಮಂಡಲೇಶ್ವರನಾದ ಸತ್ಯಸಂಧನಾದ
ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನಂ ಮಾರುದೂರದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಕಂಡು ಶ್ರೀದೇವಿ
ಯ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂ ಆಯುಷ್ಯಂತನಾಗಿರೆಂದು ಹರಸುತ ಸಂತೋಷವಿಂದಿರು
ತ್ತಿರಲು.

ಮತ್ತೊಂದುಕಡೆಯೋಳ್ ಕೆಲವರು ಸುದತಿಯರು ಸುಗಂಧರಾಜಕು

ಮಾರನ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೋಡಿ ಸೂರಗಿ ಪುಳುಕಂಗೊಂಡು ಮೈಬೆಮರಿ
 ಕೈಲಿದ್ದ ಕನ್ನಡಿಯು ಜಾರಿ ಬೀಳುವದಂ ಕಾಣದೆ ಕಪೋಲಂಗಳೋಳ್
 ಕೈಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಕಾಮನಿಗೆ ಕಾಯವಂ ಕೊಟ್ಟು ಸುಗಂಧರಾಜನೋಳ್
 ಮನವನ್ನಿಟ್ಟು ನಿಟ್ಟುಸುರಂಬಿಟ್ಟು ಮುಟ್ಟು ಮೀರಿದ ವಿರಹಭಾರದಿಂ ಕಂ
 ಗೆಟ್ಟರಲು, ಬಂದೆಡೆಯೋಳ್ ಕೆಲವರು ಸೀಮಂತಿನಿಯರು ಆ ರಾಜಕು
 ಮಾರನನ್ನೋಡಿ ಇವನು ಚಂದ್ರನೋ ಅರವಿಂದಶರನೋ ಪುರಂದರನೋ
 ಎಂದು ಸಂದೇಹಗೊಂಡು ಇಂತಿರುವನಂತಪುರದ ಕಾಂತೆಯಾಗುವಳೆಂತಿ
 ರುವಳೋ ಅವಳ ಪುಣ್ಯವೆಂತುಬೋ ಎಂದು ಚಿಂತೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿ
 ರಲು, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳ್ ಕೆಲವರು ಎಳೆ ಸೂಳೆಯರು ಗಾನ್ಧಾರಿನ
 ಯಗಳಿಂದ ಈ ರಾಜಕುಮಾರನಂತರಂಗವಂ ರಂಗುಗೊಳಿಸಿ ಅನಂಗಯು
 ದ್ಧರಂಗದೋಳ್ ತನುವಂ ಜಿರಿಸಿ ಸರಸವನ್ನಾಡಿ ಮುದ್ದಾಡಿ ಪರಿ ಪರಿ ರತ್ತಿ
 ಗಳಂ ಬೆಳ್ಳೆನಿಸದ ಬಾಲೆಯರ ಬಾಳು ಬಾಳಲ ಮನುಷ್ಯ ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟು
 ಪೇಳುತ್ತಿರಲು, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳ್ ವಯಸ್ಸುಮೀರಿದ ನಾರಿಯರುಗು
 ಣವತಿಯ ಪುಣ್ಯವೆನ್ನುವರು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಜನಗಳು ಸುತ್ತ ಕೋಟಿ
 ಕೊತ್ತಲಗಳನ್ನೇರಿ ಕಾಮುಗಿಲಂತೆ ತೋರುವವೇ ಗಜಂಗಳು, ನಾವೆಗ
 ಳಂತೆ ಪತಾಕೆಗಳಿಂದ ಒಪ್ಪುತ್ತಲಿಪ್ಪುದೇ ರಥಗಳು, ತರಂಗಗಳಂತೆ ಬರು
 ವವೆ ತುರಂಗಗಳು, ನೋರೆಗಳಂತೆ ಅಂಚಿನೋಳ್ ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತು
 ಕಾಣುವವೇ ಕಾಲ ಲಂಗಳು ಎಂದು ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು ಮೆಚ್ಚಿ ಸೇನಾಪ
 ತಮುದ್ರವನ್ನೋಡಿ ಬಟ್ಟು ಬಟ್ಟಾಗಿ ವಿವರವಂ ತಿಳಿಯದೆ ನೋಡುತ್ತ ತ
 ಮ್ಬ್ರತವೊಳಗೆ ತಾವು ತಾವೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಲಿರಲೂ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು
 ನೋಟಗಾರರು ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನಿರುವ ಚತುರಂಗದ ದರ್ಜಾರವಂ
 ಅದರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿರಾದ ಸೇನಾಪತಿಗಳಿಂದ ರಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪದ್ಧಾಡಿ
 ವ್ಯೂಹಭೇದಂಗಳಂ ನೋಡಿ ಬರುವಾ ಎಂದು ರಥಗಳನ್ನೇರಿ ಓಡುವಂತೆ
 ಕುದುರೆಗಳಂ ಕೋರಡೆಯ ಮೊನೆಯಿಂದ ಸೋಂಕಿಸುತ್ತ ವೇಗದಿಂ ಬಂ
 ದು ಮೊರದೋಳ್ ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತ ಇದು ಪದ್ಮವ್ಯಾ
 ಹವು, ಇದು ಗರುಡವ್ಯಾಹವು, ಇದು ಅರ್ಧಾಚಂದ್ರವ್ಯಾಹವು, ಇದು ಚಕ್ರ

ಪ್ರಾಣವು ಎಂದು ಬರೋರರಿಗೆ ಬರೋರರು ವೇಳುತ ಭೇರಿಸಿಸ್ಸಾಣ
 ಪಪದಾಪ ಪರಿ ಪರಿ ವಾದ್ಯಧ್ವನಿಗಳಿಂದಲೂ ಭರಂಗಿ ಮೊದಲಾದ ಯಂತ್ರ
 ದ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದಲೂ ಕಿವಿಗಳು ಕೇಳುತ್ತಾಗಲು ನೋಟದಿ ಕೈನನ್ನೆಗಳಿಂ ಮಾಡು
 ತನಾಡುತ ಅಕ್ಕ ರಿಗೊಂಡು ನ.ಗುಂಧರಾಜನ ಗುಣಂ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿರ
 ಲು. ಆ ಸಮಯದೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಚತುರಂಗಬಲದ ಸಾಧನೆಯಂ
 ಸಾಂಗವಾಗಿ ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ಪತ್ನಿ ಸೇನಾಮುಖ ಗುಲ್ಲ
 ಗಣ ವಾಹಿನೀ ಪ್ರತನಾ ಪಮೂ ಅನೀಕಿನೀ ದಶಾನೀಕಿನೀ ಅಕ್ಷೋ ರ್ಹಿಣೀ
 ಎಂಬ ಹತ್ತು ಬಗೆಯಾದ ಸೇನೆಗಳ ಗೊತ್ತುಗಾರರಗೂ ಮತ್ತಿರುವ ಸೈ
 ನಿಕರಿಗೈಲಿಗೂ ಪರಿ ಪರಿಯಾದ ಮಣಿಭೂಷಣಂಗಳಂ ಚಿತ್ರಮಕೂಂ
 ಗಳಂ ಕೋಟೈಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಯುಳ್ಳ ಧನವಂ ಕಾಲಮೇಳುದಂತೆ ವರ್ಷ
 ಸಿ ಆಬಳಿಕ ವೀರಸೇನ ಶತ್ರುಜಯ ಪರಭವಮ್ ರೌದ್ರಾಶ್ವ ಭದ್ರಶೂರ
 ರುಗಳಂ ಮಧುರನಾದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಆದರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಲು, ಆಸಮಯ
 ದೋಳ್ ಚತುರಂಗಬಲದ ಓಡ್ಕಾಟದಿಂದಿದ್ದ ಭೂಪರಾಗವೆ ಸಂಧ್ಯಾರಾಗದು
 ತೆ ನಭೋಮಂಡಲದೋಳ್ ಸಂಜೆಗೆಂಪಾಗಿ ತೋರಲಾಗ ನಾನಾವಿಧ
 ಭೇರಿಭಾಂಕಾರಗಳು ಗಜಗಳ ಬೃಂಹಿತಂಗಳು ರಥಗಳ ರವಂಗಳು ಹಯ
 ಗಳ ಹೇರಿತುಂಗಳು ವೀರಭಟರುಗಳ ಸಿಂಹನಾದಂಗಳು ಕೂಡಾ ಮೊಳಗೆ
 ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸುಮತಿಯ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂ ಚತುರಂಗದ ಹಜಾರ
 ದಿಂದಿಳಿದು ವಜ್ರದಂತವೆಂಬ ಆನೆಯ ನೇರಿ ವಾಸವಸಂತೆ ತೋರಿ ವೈ
 ಯಾರವಂ ಮೀರಿ ಗುಡಾರವಂ ಶೇರಿ ಸುಮತಿ ವೀರಸೇನರಂ ಬೇಗ ಬರು
 ವದೆಂದು ಕಟು ಮಾಡಿ ಪನ್ನೀರಿನಿಂ ಪಾವಂಗಳಂ ತೊಳದು ಪೀತಾಂಬರ
 ವನ್ನುಟ್ಟು ಸಂಧ್ಯೋವಾಸನೆಯಂಗೈದು ರಾಜಮಂಡಲಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ
 ಭೋಜನವಂಗೈದು ಕುಂದಣದಂತೆ ವಿರಾಜಿಸುವ ನಿರಾಜಿಯವಳ ಗುಡಾರ
 ಕೈ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಕಾದಿರುವ ಸುಮತಿ ವೀರಸೇನರಂ ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ರಾ
 ಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಲಿರುವ ದೇಶವ ಅರಸುಗಳಲ್ಲಿ ಮಿತ್ರರಂ ಮಿತ್ರಮಿತ್ರರಂ
 ಮಿತ್ರಶತ್ರುಗಳೆಂ ಶತ್ರುಗಳೆಂ ಶತ್ರುಶತ್ರುಗಳೆಂ ಶತ್ರುಮಿತ್ರರೆಂಬ
 ಆರುಮಂದಿಯಂ ವಿಚಾರಿಸಿ ಬಳಿಕ ಹಿಂಭಾಗದೊಳಿರುವ ರಾಯರಂ ಕೆಲಬಲ

ದೊಳರುವ ಅರಸುಗಳೆಂ ಮುಂಭಾಗದೊಳರುವ ಭೂಪಾಲರು ಯಾರ್ಯಾ
 ರೆಂದು ದೊರಾಬೋಚನೆಂಬೊಂದ ವಿಚಾರವಂಗೆಯ್ದು ಅವರೋಳ್ ಕೆಲವರು
 ಮಧ್ಯಮರು ಕೆಲವರು ಉದಾಸಿನರೆಂದು ಅವರವರ ಗುಣಬೋಧಂಗಳಂ
 ತಿಳಿದು ಹನ್ನೆರಡು ಬಗೆಯಾದ ರಾಜಮಂಡಲದ ಪರಿಶೋಧನೆಯಂಗೆಯ್ದು
 ಪರರಾಜ್ಯಂಗಳೋಳ್ ಸಪ್ತಾಂಗಗಳ ಬಲಾಬಲಂಗಳ, ವಿಚಾರಿಸಬೋಧನು
 ಗ ಚಾರರಂ ಕಳುವಬೇಕೆಂದು ಕಾಲಚಕ್ರನ ಮಗನಾದ ಚಾರದರ್ಪಣನಂ
 ಕರಸಿ ಸುಮತಿಯು ಮೊಗವನ್ನೋಡಲು, ಗುರುಭಾಗವರ ಸಮಾನನಾದ
 ಸುಮತಿಯು ಬೇಡುಗಾರರ ಗೊತ್ತುಗಾರನನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲೈ ಚಾರದ
 ರ್ಪಣನೆ ಸುಗಂಧರಾಜಭೂಪಾಲನು ಸೇನಾ ಸಮೇತನಾಗಿ ನಾನಾ ದೇಶಂಗಳ
 ಳಂ ಜೈನಲೋಕುಗ ತರಳಿರುವನು, ಆದ್ದರಿಂ ನೀನು ಪರಿಪರಿಯಾದ ವೇ
 ಷಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಚತುರರಾದ ಚಾರರಂ ದೇಶ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿ ಅಲ್ಲಿರುವ
 ಪರರಾಯರ ಬಲಾಬಲಂಗಳಂ ಸಪ್ತಾಂಗಸಮೃದ್ಧಿಯಂ ತಿಳಿದು ಭಾರಿಭಾರಿ
 ಗೂ ಸಮಾಚಾರವಂ ತರಿಸುವವಲ್ಲದೆ ದೇಶಾಂತರಂಗಳಿಂದ ಬಂದ ದೇಯ
 ಗಾರರು ನಮ್ಮ ಸೇನೆಯೋಳ್ ಶರಣಿ ಅಪ್ಪ ರಂತ ಶೋರಿ ಯಾಡಕರೆಂದು
 ಪರಿಚಾರಕರೆಂದು ಕಾಲಜ್ಞಾನಿಗಳೆಂದು ಗಣಿತಜ್ಞರೆಂದು ವಿರಕ್ತರೆಂದು ವೇ
 ಷಧಾರಿಗಳೆಂದು ಕಣಿಯಂ ಪೇಳುವರೆಂದು ಗಾರಜ್ಞರೆಂದು ಮದೇಂದ್ರಜಾ
 ಲದವರೆಂದು ಮಹಾತ್ಮರೆಂದು ಯೋಗೀಶ್ವರರೆಂದು ಪರಿಪರಿಯಾದ ವೇಷ
 ಭಾಷೆಗಳ್ಳಂ ಧರಿಸಿ ಯಕ್ಷಿಣೀ ಆದ್ಯಶ್ಯಕರಣೀ ಅಂಜನ ಕಟ್ಟು ಕಾವು ಕರ
 ಲಾಘುವ ಮೂಲಿಕೆ ಬದನಿಕೆ ಮಂಕುಬೂದಿ ಮುದ್ದುಗುಳಿಗೆ ಭಂಗಿ ಸಸ್ಯ
 ವಶ್ಯ ಮಂತ್ರ ಯಂತ್ರಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಲಿರುವರು. ಇವರಂ ಮತ್ತೊ
 ಪಗಡೆ ಚತುರಂಗದಾಟಗಳಂ ಅಭಿನಯವಂ ನಾಟ್ಯವಂ ಕೂಡಾ ತಿಳಿದ ರೂ
 ಪವತಿಯರಾದ ವಿಷಕನ್ಯೆಯರಂ, ಮತ್ತೊ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಲಂಚ ನೋಡ
 ಲಾದವುಗಳಿಂದ ವಂಚನೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತ ಪರರಿಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಸರ ರಲ್ಲಿ
 ಯೂ ಶೇರಿ ಓರೋರ ರಿಗೆ ಕಲಹವಂ ವೈರವಂ ಭಯವಂ ನಿಂದೆಯಂ ಅ
 ಪನಾದವಂ ಪ್ರೆಟ್ಟನುತ ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಸಾಲ ಜೂಜು ಮೊದಲಾದ ತಂಟೆ
 ಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಅಂಟ ಅಂಟದಂತೆ ತಿರಗುತ ಘನಾಳಗಂಟು

ಮಾತುಗಳಿಂದ ಸಂಟರಂತೆ ತೋರುವ ತುಂಬರಂ ಕೂಡ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಹಿಡಿತ
 ರುವ ಭಂಟರಂ ಬೇಡುವಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಮೈಯಲ್ಲಾ ಕಣ್ಣಾಗಿ ಸೇನೆಯೋ
 ಳ್ ಕಂಟಕಶೋಧನೆಯುಂಗೆಯುವದೆಂದು ಬೇಳೆ ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಂ
 ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಲು. ಆಬಳಿಕ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಸೇನಾಪತಿಯನ್ನೋಡಿ
 ಎಲೈ ವೀರಸೇನನೇ ನಮ್ಮ ಸೇನೆಯೊಳಿರುವ ಜನಂಗಳಿಗೆ ಪರಸೇನಾಜ
 ನರೊಡನೆ ನಂಟುತನವಂ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳೊಣವಂ ಸಹವಾಸವಂ ಪರಿಚ
 ಯವಂ ಸ್ನೇಹವಂ ಮಾತುಗಳು ಆಶೀರ್ವಚನೆಯಂ ಕೂಡಾ ಪರೋಕ್ಷವಾ
 ಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ಆಪ್ತರಂ ಅನಾಪ್ತರಂ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಸೇನಾಮಂಡಲ
 ದ ಶೋಧನೆಯುಂಗೆಯುವದರಲ್ಲಿ ನಿಪುಣನಾದ ಕುಲಕ್ರಮಾಗತನಾದ ನೀತಿ
 ಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾರ್ಗತನಾದ ನಿನಗ ನಾನು ಸೂತನವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುವುದೇನಿ
 ಧೆ ಎಂದು ನುಡಿದು ನಾಳ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಶುಭಸಮಯದೊಳೆ ಜಯಾರ್ಥವಾಗಿ
 ಪ್ರಯಾಣವಂ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದರಿಂ ಕೇರಳ ತುಳುವ ಕೊಂಕಣ ಮಾರ್ಗ
 ದಿಂ ತೆರಳುವದೆಂದು ಸೇನಾಜನಂಗಳಿಗೆ ಶಾಸನವಂಪೇಳಿ ನೀವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿ
 ರುವದೆಂದು ಆಜ್ಞೆಯನಿತ್ತು ಸುಮತಿ ವೀರಸೇನರಂ ಕಳುಹಿ ಪರವೋ
 ತ್ನಾಹವಿಂ ವರೈಂಕದೋಳ್ ಪವಡಿಸಿ ಸುಖನಿದ್ರೆಯುಂಗೆಯುತ್ತಿರಲೂ.
 ಆಗ ಸುಮತಿ ವೀರಸೇನರೀರರು ಧಾನ್ಯಗುಪ್ತನೆಂಬ ಉಗ್ರಾಣದ ಅಧಿ
 ಕಾರಿಯಂ ಕರೆಯಿಸಿ ನಾಳೆ ನಾಲ್ಕುಗಳಿಗೆ ವಳಗಾಗಿ ಹತ್ತಾರುಲಕ್ಷ ಸೇನೆ
 ಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ದಿಗ್ವಿಜಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರಯಾ
 ಣವಂ ಮಾಡುವನು ಮಾರ್ಗಂಗಳೊಳಂ ಬಿಡದಿಗಳಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಮುಸ್ತ್ರೈ
 ದುಗಳು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಇರುವದೇ ಎಂದು ಕೇಳಲು, ಆ ಧಾನ್ಯಗುಪ್ತನು
 ಆ ಮಾತಂಕೇಳಿ ಕರಗಳಂ ಮುಗಿದು ಎಲೈ ಮಹಾ ಮಂತ್ರಿಯೆ ನಿನ್ನ ಅ
 ನುಗ್ರಹದಿಂದ ಸಾಮಗ್ರಿಯಂ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಸನ್ನಹಿಸಿ ಸಕಲ ಧಾನ್ಯಂಗಳ
 ಳು ಪರಿಪರಿಯಾದ ರಸವರ್ಗಂಗಳು ಸಂಬಾರದ ಸರಕುಗಳು ವಾಸನಾ
 ದ್ರವ್ಯಂಗಳು ಫಲಂಗಳು ಪುಷ್ಪಜಾತಿಗಳು ದ್ವೀಪಾಂತರದ ಪದಾರ್ಥಂಗಳ
 ಳು ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ವಸ್ತುಗಳಂ ವಿಂಗಡವಾಗಿ ಮುಂಗಡೆಯೋಳ್
 ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವ ಸೌನಿದಾರು ಅಂಗಡಿಗಳ ಸೌಲುಗಳಂ ದಾರಿ ದಾರಿಗಳ
 ಕೆಲಬಲದೋಳ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವೆನು, ಇದಲ್ಲದೆ ಸೇನೆಗಳು ಇಳಿಯುವ ಸ್ಥಳ

ಗಳಲ್ಲಿ ಪನ್ನಿರಡು ಗಾವುದ ನೆಲವನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಸವರಿತೆ ಉನ್ನತಗಲಾ
 ದ ಕಂಭಗಳ ಮೇಲೆ ಚಿನ್ನದ ಪತಾಕೆಗಳಂ ಸಾಲು ಸಾಲಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರುವ
 ಬಂದೊಂದು ಪಗಡೆಹಾರಿ ಬೀದಿಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಚತುರಂಗದ ಪ್ಯಾಟೆಗಳಂ
 ರಚಿಸಿ ಅದರೋಳ್ ಎಡೆಬಿಡದಿರುವ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂಗಡೆಯೋಳ್
 ಮುತ್ತು ಪಚ್ಚೆಗಳ ಕೆತ್ತನೆಯಿಂ ಬಿತ್ತರನಾದ ಬಡವೆಗಳ ಮೊತ್ತಗಳಂ,
 ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳ್ ಚಿತ್ರ ವಿಚಿತ್ರಗಳಾದ ಚೀನಾಂಬರಂಗಳ ಅಂಗಡಿ
 ಗಳ ತಂಡ ತುಂಡಂಗಳಂ, ಮತ್ತೊಂದು ದಿಕ್ಕಿನೋಳ್ ನೂರಾರು ಬಗೆಯಾ
 ದ ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ನಾಣ್ಯಗಳಂ ಧಾನ್ಯಗಳಂತೆ ರಾಶಿಗಳಂ ಮಾಡಿ ಮಾನ ಬಳ್ಳ
 ಕೊಳಗ ಖಂಡುಗವೆಂದು ಅಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಭರತಖಂಡದೊಳಿರುವ ಯವ
 ನ ನೇವಾಳಾದಿ ಮಂಡಲಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತರ ಧನಗಳ ಹುಂಡವಾಣಿಯಂ
 ಮೆಂಡಾಗಿ ನಡೆಯಿಸುವ ಅಖಂಡೈಶ್ವರ್ಯದಿಂದೊಪ್ಪಿಸಿ ಗುಜರಾತಿಯರು
 ಕಾಯಿತರು ಗೋಸಾವಿಯರು ಲಾಡಿಯರು ಮತ್ತೊಂದು ಬೀದಿಯೋಳ್
 ಕನ್ನೂರಿ ಕರ್ಪೂರ ದ್ರಾಕ್ಷಾ ಎಲಾ ಲವಂಗ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ
 ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮಾರುವ ಮಾರುವಾಡಿಯವರು ಮಾಪಿಳ್ಳೆಯವರು
 ಕೊಂಕಣಿಯವರು ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳ್ ಪರಿಪರಿ ಪೈರುಗಳೆಂ ತಂದು
 ತುಂಬಿ ಬ್ಯಾರವಂ ಮಾಡುವ ಬೇರಿಯರು ಬಣಜಿಗರು ನಗತರು ಕೋ
 ಮಟಿಗರು ಕೆಂಚುಗಾರರು ಗಾಣಿಗರು ಕವಾಡಿಗರು ಪುವಾಡಿಗರು ಬಜ್ಜ
 ಣಿಕೆಲಸದವರು ಚಿಪ್ಪಿಗರು ಲಬ್ಬೆಯರು ರಂಗಾರೆಯವರು ಪಿಂಜಾರರು
 ಪಂಸಾರೆಯವರು ಸಾಣೆಯಂಹಿಡಿಯುವವರು ಮ್ಯಾದರು ಕುರುಬರು ಮು
 ಚ್ಚಿ ಗರು ಮೊದಲಾದ ನಾನಾಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಬೇರ್ಬೇರೆ ಬೀದಿಗಳಂ ಡಂ
 ಚಿಕಡ್ಡಿ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಹಣ ವರ್ಯಂತಮಾಗಿ ಅಂಗಡಿಗಳೋಳ್
 ತುಂಬಿರುವೆನು, ಈಪರಿಯಾಗಿ ಮುಂದ ಮುಂದಣ ಬಿಡದಿ ಬಿಡದಿಗಳಲ್ಲಿ
 ಯೂ ಸಾಮಗ್ರಿಯು ಸನ್ನಹಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹತ್ತಾರುಲಕ್ಷ ಎತ್ತುಗ
 ಳ ಮೇಲೆ ಹೇರುಗಳಂ ಎತ್ತಿ ಪೈರುಗಳಂತೆಂದು ಸುರಿಯುವಂತೆ ಸುಕಾಶಿ
 ಯರು ಕೊರಚರು ನಾಯಿಮಾರರು ಮೊದಲಾದ ಬಿಡವರ್ತಕರಂ ನಿಮಿ
 ಸಿರುವೆನು, ಇದನೆಲ್ಲವಂ ರಕ್ಷಿಸಲೋಸುಗ ಒಂದು ಅಕ್ಕೋರಿಹಿಣೀಪತಿಗೆ

ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು, ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಸೇನಾಪ
ತಿಯು ಅಕ್ಕೊಲಹಿಣೀಪತಿಗಳೋಳ್ ವಿಚಕ್ಷಣನಾದ ಸುಲಕ್ಷಣನಂ ಕರದು
ಎಲೈ ಸುಲಕ್ಷಣನೇ ನೀನು ಅರಮನೆಯ ಉಗ್ರಾಣವೊಡನೆ ಉಗ್ರರಾದ
ಸೈನಿಕರೊಡಗೂಡಿ ದೇಶವೇಶಂಗಳಿಂದ ಬರುವ ಪೈರುಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಬಾರ
ದಂತೆ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಮತ್ತೊ ಮೇಲೆಬೀಳುವ ತುಂಟೆಪಾಳೆಯಗಾರರಂ ನಿಗ್ರ
ಹಿಸುತ್ತ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂ ದಿರೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಮತ್ತೊರ್ವನಂ ಕರದು
ಎಲೈ ನೀನು ಧನಕನಕಗಳಿಂದಲೂ ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಾದಿಗಳಿಂದಲೂ ನಿಬಿಡಿ
ತಮಾದ ಬೊಕ್ಕಸವಂತೆಗನಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಧನಗುಪ್ತನೊಡನೆ ಶೌರ್ಯದಿಂ
ಸೊಕ್ಕುವ ಮಹಾರಥಿಕರೊಡಗೂಡಿ ಸೇನಾಮಧ್ಯದೊಳ್ ಬರುವದೆಂದು
ಪೇಳಿ, ಮತ್ತೊ ಚರುರಂಗಪತಿಗಳನ್ನಿಲ್ಲರಂ ಬಂದು ಬಗೆಯಾದ ವಾವನಂ
ಗಳನೇರಿ ಮಹಾರಾಜನ ಸಮೀಪದೊಳ್ ಎಚ್ಚರದಿಂ ಬರುವದೆಂದು ನು
ಡಿದು, ಕೊಟ್ಟೆಗಳಂತಿರುವ ಮದ್ದಿನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿದ ಆನೆಗಳಂ ಕ
ಟ್ಟಿರುವ ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ಭೂಡಿಗಳೊಡನೆ ಕೆಂಡದ ಹೆಸರತ್ತದಂತೆ
ಬರುವದೆಂದು ಕೆಲವರಂ ಕಟ್ಟುವಾಡಿ ಬಟ್ಟೆಗೂಡಿದ ಸೇನೆಯೆಲ್ಲವು ತೆರ
ಳುವದು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮೂರನೆ ರುವದೊಳ್ ಭೇರಿಯಂ ಮೊಳಗಿಸು
ವುದೆಂದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಕಟ್ಟುವಾಡುತ್ತಿರಲೂ, ಆ ಸಮಯದೊಳ್ ಪ್ರಜ್ಞಾ
ಸೂತ್ರನೆಂಬ ಶಿಲ್ಪಕಾರನು ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಾಗಿರುವಂತೆ ಭಾವಿಯಲ್ಲಿರುವ
ನಿಮ್ಮೋನ್ನತಂಗಳಾದ ನಾನಾವ್ರದೇಶಂಗಳನ್ನರಿತು ಸೂತ್ರಕರ್ತಕುಶಲರಾ
ದ ಶಿಲ್ಪಕಾರರಿಂಕೂಡಿ ವರ್ವತಂಗಳನ್ನಾದರೂ ತೆಗದು ಮಡಗುವ ಆಯು
ಧಂಗಳಂ ಧರಿಸಿದ ಬಡ್ಡರು ಯಂತ್ರಕಾರರು ಕಲ್ಲುಕುಟಕರು ಕಬ್ಬಿಣಕೆ
ಲಸದವರು ಬಡಗಿಯರು ಕಾಮಾಟಿಯರು ಗಾರೆಕೆಲಸದವರು ಮರಗಳಂ
ಕಡಿಯುವವರು ಭಾವಿಯಂತೆಗೆಯುವವರು ಮ್ಯಾದರು ಇವರಮೇಲುವಿಚಾರ
ರಣೆಯಂ ಮಾಡುವ ಗೊತ್ತುಗಾರರಿದೊಡಗೂಡಿ ಮಾರ್ಗಂಗಳಂ ನಿಂತು
ನೋಡಿ ಫಿರಂಗಿ ಮೊದಲಾದ ಯಂತ್ರಗಳು ಸೀನದ ಗುಂಡುಗಳು ಕರೀ
ಮದ್ದು ಮದ್ದಾನೆಗಳು ಕಬ್ಬಿಣದ ಸರಪಣಿಗಳು ಕೊಡಲಿ ಗುದ್ದಲಿ ಹಾರೆ
ಬಾಚಿ ಕುಡುಗೋಲು ಉಳಿ ಕೊಡತಿ ಚಮ್ಮಟೆಗೆ ಗರಗಸ ಕಬ್ಬಿಣದ

ಹಲಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಮೊದಲಾದ ಸಾಧನಗಳಂ ತೆಗದುಕೊಂಡು ಸೂ
ತ್ರಂಗಳಂ ಪಡಿದು ಮಾರ್ಗಂಗಳಂ ಅಳೆದು ನಡುವೆ ಇರುವ ಬಳ್ಳಿಗಳಂ
ಶಳದು ಕಳ್ಳಿಗಳಂಕತ್ತರಿಸಿ ಮುಳ್ಳುಗಳಂಮುರಿದು ಕಲ್ಲುಗಳಂಅ
ಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೂಳಿಸಿ ಪಿರಿದಾದ ಮರಂಗಳಂ ಕತ್ತರಿಸಿ ಇಕ್ಕೆಲದೋಳ್ ಮಾರು
ಮಾರಿಗೆ ಒಂದೊಂದುಗಿಡವಂ ಸಮನಾಗಿ ಸುಲಸುಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಗಿಡ
ಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಯಿರುವ ಎಡೆಯೋಳ್ ಸೂತನಮಾಗಿ ಪುಷ್ಪಿತಂಗಳಾಗಿಯು
ಫಲಿತಂಗಳಾಗಿಯು ಯಿರುವ ಮರಗಳಂ ಹೂಳಿಸಿ ಅಡ್ಡವಾದ ಭಂಡೆಗಳಂ
ಗಂಡಶೈಲಂಗಳಂ ಫಿರಂಗಿ ಸುರಂಗ ಮೊದಲಾದ ಸಾಧನಂಗಳಿಂದ ಸುಟ್ಟು
ಕೆಡಹಿ ಪುಡಿಮಾಡಿ ಭಂಡಿಗಳಿಂದತೆಗೆಯಿಸಿ ಬೆಟ್ಟಗಳಂಕಡಿದು ಮಾರ್ಗಂಗಳಂ
ಮಾಡಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಂ ಮುಚ್ಚಿಸಿ ಕೆಲವು ಅನದ್ಯಂಗಳಾದ ಸ್ಥಳಂಗಳಂ
ಆಯುಧಂಗಳಿಂದ ರಮಣೀಯಂಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ ದೂರದೂ
ರದಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುತಂಗಳೆ ಸಮಾಪದೊಳಿರುವ ನದಿಗಳಂ ಮಾರ್ಗಂಗಳಿ
ಗೆ ತಿದ್ದಿದಂತು ನಿಲ್ಲುವ ಎಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರಂಗಳಂತಿರುವ ತಟಾಕಂ
ಗಳಂ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಮತ್ತೂ ಮಾರ್ಗಂಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಲಿರುವ ಕಾಲೆಗ
ಳಿಂದ ಮಟ್ಟದಿಂ ಕಾರಂಜಿಗಳಂ ತಂದು ಕೆಲವು ಭಾಗಂಗಳೋಳ್ ದೇ
ವಘಾತಗಳಂತೆ ಭಾವಿಗಳಂ ತೆಗದು ಮತ್ತಮಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಜಾಜಿ ಮೊ
ದಲಾದ ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಮನೆಗಳಂ ಮಾಡಿ ಲಾಮಂಚ ಮುಡಿವಾಳದ ಚಾಪೆ
ತಡಿಕೆಗಳಂ ರಚಿಸಿ ಮುಂಗಡೆಯೋಳ್ ಚಂದ್ರಕಾಂತಶಿಲೆಗಳಿಂದ ಜಗತಿಗ
ಳಂ ಕಟ್ಟಿ ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಅರಳದ ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದಲೂ ಹೊಂಬಂಣ
ದಿಂದಿರುವ ಹಂಣುಗಳಿಂದಲೂ ಒಪ್ಪಿರುವ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಗುಜ್ಜು ಮರ
ಗಳಂ ಸದ್ವುಮಾಡಿ ಸೇನಾನಿವೇಶನಸ್ಥಳಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಣಬಂಣದ ಪತಾಕೆಗ
ಳಿಂದ ಗಗನವಂ ಸೋಂಕುಮಂತೆ ನಿರಾಜಿ ಮೊದಲಾದ ವಿಚಿತ್ರ ವಸ್ತು
ಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಚಿನ್ನ ಜಿಳ್ಳಿ ಸರಪಳಿಗಳಿಂದ ಬಿಗಿದುಕಟ್ಟಿದ ಸಾ
ವಿರಾರು ತೋರಣಸ್ತಂಭಗಳನ್ನಿಲ್ಲಿಶಿ ಕಣುವೆಗಳಂ ಕರತಲದಂತೆ ಮಾಡಿ
ಸಿ ಕೆಲವು ಮಹಾನದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸೇತುವೆಗಳಂ ಕಲ್ಲು ಸೇ
ತುವೆಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ ಚಿತ್ರ ವಿಚಿತ್ರಮಾದ ಗಾರೆಯಂ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೂ

ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಚಂದನೋದಕ ವನ್ನೀರು ಗಂಧ ತೈಲಗಳಂ
ಬಂಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ತರಿಸಿ ಜಾಲಂದರದ ಬಿಂದಿಗೆಗಳೋಳ್ ತುಂಬಿ
ಚಾಲ್ಲಿ ಧೂಳಿಯನ್ನಡಗಿಸಿ ಅಗರು ಸಾಂಬ್ರಾಣಿ ಧೂಪದಿಂ ವಾಸನೆಯಂ ಕ
ಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಂಗಳಾದ ಪರಂತಗಳ ಮೇಲುಭಾಗಗಳೋಳ್
ಬದೊಂದು ಧ್ವಜಸ್ತಂಭಗಳಂ ಗುರುತು ತೋರುವಂತ ನಾಟೆ, ಕೋಟೆ
ಕಾಮಾಟ ಮೊದಲಾದ ಪರಿವಾರದೊಡನೆ ಕಟಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮಹೀಪಾ
ಲಂಗೆ ಬಿನ್ನವಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಾಪಿರಲು. ಈ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಚಾರರು ಸು
ಮತಿ ವೀರಸೇನರಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆ ಈರ್ವರೂ ಅವರಂ ಕರತರುವಂ
ತೆ ಪೇಳಿದ ಪರಿಯಾಗಿ ಆ ಚಾರರು ಅತಿವೇಗದಿಂ ಪ್ರಜ್ಞಾಸೂತ್ರನಂ
ಕರಡೊಯ್ದು ಪೋಗಿ ಎದುರಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಗೈಯಲು. ಆಗ
ಸುಮತಿಯು ಶಿಲ್ಪಕಾರನನ್ನೊಡಿದ ದಾರಿಯು ಅಲಂಕಾರಮಾದುದೇ ಎಂ
ದು ಕೇಳಲಾ ಶಿಲ್ಪಕಾರನು ಮಹಾರಾಜನ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ಆಗುವದಲ್ಲದೆ
ನನ್ನಿಂದೇನಾಗುವದೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿ ಮರಳಿ ಕೈಮುಗಿದು ಅವ್ವಣಿಯಾ
ದರೆ ಕೊಪ್ಪಲು ಉಪ್ಪರಿಗೆಯಾಗುವದೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸುಲಾ, ಆ ಮಾತಂ
ಕೇಳಿ ಸುಮತಿ ವೀರಸೇನರು ಅವಂಗೆ ಅಪರಂಜಿ ಗಟ್ಟಿ ಬಳಿ ಮುಂ
ತಾದ ಆಭರಣಂಗಳಂ ಅಪರಂಜಿ ಆಂಚಿಸಿ ಮಿಂಚುವ ದುವ್ವಟ್ಟಿ ಮೊ
ದಲಾದ ವಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಮತ್ತಮುವನ ಪರಿವಾರದವರಿಗೂ ಉಚಿ
ತಮಾಗಿ ಧನವಸ್ತ್ರಂಗಳನ್ನಿತ್ತು ಮನ್ನಿಸಿ ಕಳುಹಿ ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಪಟ
ಮಂದಿರವಂ ನೈದಿ ಸಂತೋಷದಿಂ ಸುಖನಿದ್ರೆಯೊಗೈಯುತ್ತಿರಲಾ.
ಬಳಿಕ ಮೂರನೇ ಝಾವದೋಳ್ ವೀರಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ನಾಟ್ಯಾರಂಭವಂ ಸೂ
ಚಿಸುವ ಮೃದಂಗದಂತೆ ಸೇನಾಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ಎಚ್ಚರವಂಗೊಡತೋಸುಗ ಬಿ
ರುದುಗಳ ಪೊಗಳುವ ಕೈವಾರವೋ ಎಂಬಂತೆ ವಾದ್ಯಶಾಲೆಯ ಮುಂ
ಭಾಗದೋಳ್ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಭೋರಂದು ಭೇರಿಯು ಮೊಳಗೆ ಗುಡಾ
ರಂಗಳ ಬಳಗೆ ಹೊರಗೆ ಮಲಗಿರುವ ಜನಂಗಳೆಲ್ಲರೂ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿದಂ
ತೆ ಬಿಚ್ಚಿ ಎಚ್ಚತ್ತು ಬೇಗದಿಂದಿದ್ದು ಕೆಲವರು ಹಸಿಬಿಸಿಯಾದ ಅಡಿಗೆಯಂ
ಮಾಡುವರು, ಕೆಲವರು ಅನೆಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವಂ ಕೊಡುವರು, ಕೆಲವರು ಕು

ಮರೆಗಳಿಗೆ ಮೈಯ್ಯುಜ್ಜುತ ಫಳಫಳಾ ಎಂದು ತಟ್ಟುವರು, ಕೆಲವರು ರಫಂ
 ಗಳೋಳ್ ಧ್ವಜಪಟಗಳನ್ನೆರಿಸುವರು ಕೆಲವರು ರಾಜಮುಪ್ರಿಯರೊ
 ಪ್ಪಿತ ಮುಸ್ತೈದುಗಳಿಂದತಿಸ್ತಾಗಿ ಆಯುಧಗಳಂ ಸವರಿಸುವರು, ಮತ್ತೆ
 ಕೆಲವರು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ತರಗಳಂ ತಗದು ಗುಡಾರಂಗಳಂ ಬಿಚ್ಚಿ
 ಕಡಾನ್ರಿ, ಮೊದಲಾದ ಕಂಡು ಮುಟುಗಳಂ ಕಲಾರಂಗಳಿಗೆ ತುಂಬುವ
 ಕಾಲದೋಳ್ ಖಣಿಖಣಿರೆನ್ನುವ ಶಬ್ದವಂ ಕೇಳಿ ಪಲಾಯನಂಗೈವ ಬು
 ಟೆಗಳಂ ಬಿನ್ನಟ್ಟಿ ಹಿಡಿತಂದು ಬಡಯುವರು, ಕೆಲವರು ಬಂದೊಂದು ದೊ
 ಣಾಯಂ ಕಂಡು ಕಟ್ಟಿರುವ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸರಪಣಿ ಸ್ತಂಭೋಲೆಗಳಂ ಕಸ
 ದಂತೆ ಬಿಸುಟು ಹೊರಟು ಪೇಟೆಯೋಳ್ ಪೈರುಗಳಂತಾರುವೂರಾಗಿ ತು
 ಳಿಯುತ ಓಟವಂಗೈವ ಸಲಗವಂ ಜಿಂಬಿಡಿದು ಬಾಲವಂ ಪಿಡಿದು ಮೇಲೆರಿ
 ಅಕುಶಗಳಿಂದ ತಿವಿಮ ಬಿಂಕಸಂ ಮುರಿದು ಫೀಂಕರಿಸುವಂತೆ ಹಿಂತಿರಿಗಿ
 ಸುವರು, ಕೆಲವರು ಹೊತ್ತಾಯಿತೆಂದು ಸುತ್ತಮುತ್ತಿರುವರಂ ಕರದು
 ತಲೆಮೆತ್ತಿ ನೋಡಿ ಮೂಡಲು ಕೆಂಪಾಗಿ ಬರುವದು ತಂಪಾಗಿ ಹೋಗು
 ವಾ ಎನ್ನುವರು ಕೆಲವರು, ಅಡುಗುಲಜೆಯರು ಬಿಶಿಬಿಶಿಯಾಗಿ ಪಾಕವಂ
 ಮಾಡಿ ಪರಿವರಿಯಾದ ಭಕ್ಷ್ಯಂಗಳಂ ತರತರವಾದ ಶಾಲ್ಯನ್ನಂಗಳಂ ಬಗೆ
 ಬಗೆಯಾದ ಮೇಲೋಗರಗಳಂ ಕಂಚು ಬೆಳ್ಳಿ ಹರಿವಾಣಗಳೋಳ್ ತುಂ
 ಬಿ ಇದು ದಿಂಡಿಯರಡಿ ಇದು ಮೊನೆಗಾರರ ಅನ್ನ ಇದು ಸುಮಾನಗಾ
 ರರೂಟ ಎಂದು ವ್ಯಾಟೆವ್ಯಾಟೆಯೋಳ್ ಕೂಗಿ ಮಾರುವಾರಿಗೆ ನಿಂತು
 ಮಾರುತ ಲಜ್ಜೆ ಎಂಬ ಹೆಸರಿಲ್ಲದೆ ಇರುವರು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಬುತ್ತಿಗ
 ಳಂ ಕಟ್ಟಿ ಹೊತ್ತು ನಡದು ಹೊಳೆಯ ಹತ್ತರದೊಳ್ಳಂತು ಮಿತ್ರ
 ರೊಡಗೂಡಿ ಸವಿನೋಡಿ ಸೊಗಸುವೂಡುವಾ ಎನ್ನುವರು ಕೆಲವರು ಕರೆವ
 ಹಟ್ಟಿಗಳೋಳ್ ಕಟ್ಟಿರುವ ಕಪಿಲಾ ಕಾವೇರಿಗಳೆಂಬ ಹೆಸರುಗಳುಳ್ಳ ಹ
 ಸುಗಳಿಗೆ ಹಸಿಯಾದ ಹಿಂಡಿಯಂ ಬಿಶಿಯಾದ ದಧ್ಯನ್ನವಂ ಕೊಟ್ಟು ಕ
 ರುಗಳಂ ಬಿಟ್ಟುಮುಂಭಾಗದೋಳ್ ಹಂಬಾರವಂ ಗೈವ ಆ ಹಸುಗಳಂ
 ಕರದು ಅಣಸು ಗೊಣಸುಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸುವರು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಎ
 ಲೈ ಕನ್ಯೆಯೇ ನೀನು ಈ ಗುನ್ನಾನೆಯನ್ನೆರಿದರೆ ಚನ್ನಾಗಿರುವೆ ಎಂದು

ಪೇಳಿ ಕೈಗಳಿಂದೆತ್ತಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸುವಾಗ ಜಾರುವ ಶರಗಂ ಕದಲುವ ಬಡ
ವೆಗಳಂ ಕಾಣಿಸುವ ಕುಚಂಗಳು ಘುಳಿಯಿಂದ ಹಾರುವ ಶೀರೆಯಂ ನೋಡಿ
ನಗುತಲಿರುವ ತನ್ನ ವಿಟನೊಡನೆ ಎಲೈ ನಿನ್ನ ಬಿನ್ನಾಣವಿಂತಿರಲಿ ನ
ನ್ನಾಣೆ ಬ್ಯಾಡವೆಂದಿಳಿದು ಶರಗು ಸನರಿಸುತ ಮುನಿಸು ನೋಟದಿಂ
ನೋಡುತ ನಡಮ ಪೋಗುವ ನಾರಿಯ ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ಸಂತೈಸುವರು
ಇಂತು ಸೇನಾಸಮುದ್ರದೋಳು ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಮಾತುಗಳು ಕಲಕಲ
ಶಬ್ದಗಳು ಮಂದರಗಿರಿಯಿಂದ ಮುಳಿಸುವ ಸಮುದೋಳು ಸಮುದ್ರ
ಪೊರೆಯುವಂತೆ ದಿಕ್ಕುಗಳು ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತಿರಲು, ಮತ್ತೂ ಭಟವರ್ಗಂಗಳ
ಳು ಚಂದ್ರಗಾವಿಯ ದಟ್ಟೆಯಂ ಕೆಟ್ಟ ಕೈಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಮಾರ್ತಾಂಡಮಂ
ಡಲ ಪ್ರಭೆಯು ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕೆಂಬ ತರುಣಿಯ ಗಂಡ ಭಾಗದ ಮಣಿ ಕುಂಡ
ಲವ ಕಾಂತಿಯಂತೆ ಕಾಣಿಸುವವೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಿರಲು, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಗಂ
ಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಜಯ ಭೂಮಂಡಲಾ ಖಂಡಲ ಜಯಮಾಲತರಾಯರ ಗಂ
ಡ ಜಯ ಚಂಡ ಪ್ರತಾಪ ಎಚ್ಚರ ಪರಾಕೇಂದು ಕೈವಾರವಂ ಮಾಡುವ ವಂ
ದಿಗಳ ಶಬ್ದಗಳಂ ಕೇಳಿ ನಿವ್ರಿಯಿಂದೆದ್ದು ವೀಣೆಯಂ ಕೇಳುತ ವಿವ್ರ
ಯುಗ್ಮವಂ ಪರಿವರಿ ಶುಭವಸ್ತುಗಳನ್ನೋಡಿ ಪರಿಚಾರಕರು ತಂದು ಬಪ್ಪಿ
ಶಿವ ವರಿಮಳೋದಕದಿಂ ಮಜ್ಜ ನಂಗೈಯ್ಯುತ್ತ ಮಂತ್ರ ಸೇನಾಪತಿಗಳೀರ
ರಂ ಕರೆಯಿಸೆಂದು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವವರೊಡನೆ ಪೇಳುತ್ತಿರುವಷ್ಟರೋಳ್
ಮಂತ್ರಿ ಸೇನಾಪತಿಗಳೀರ್ದರೂ ಕಾದಿರುವೆವೆಂದು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು
ನಿಂತು ರಾಜಾಧಿರಾಜೇಂದ್ರನೇ ಸೇನಾಜನಂಗಳು ನಾನಾವಿಧಂಗಳಾದ ವಸ್ತ್ರ
ಭೂಷಣಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಆಯುಧಂಗಳು ಪಿಡಿದು ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿರುವರು ಅನೆ
ಗಳು ಅಲಂಕಾರಗಳಂಗೆೊಂಡಿರುವವು, ರಥಂಗಳು ಧ್ವಜಂಗಳಿಂದ ರಮಣೀ
ಯಂಗಳಾಗಿ ರಂಗಮಧ್ಯದೋಳು ಸನ್ನದ್ಧಂಗಳಾಗಿರುವವು, ರಾವುತರು ಅ
ಶ್ವಂಗಳನ್ನೇರಿ ಕತ್ತಿಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಕಾದಿರುವರು, ಕೆಲವರು ದ್ವಿರದಂಗಳನ್ನೇ
ರಿ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಶಬ್ದಂಗಳಿಂದ ಚೋದ್ಯಂಗಳಾದ ವಾದ್ಯಂಗಳಂ ಮೊಳಗಿ
ಸುವರು, ಮಿಕ್ಕ ಜನಂಗಳು ಮಹಾ ನದಿಯ ಪ್ರವಾಹದಂತೆ ಪಯಣವಂ
ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿತಿ ಸಮೀಪವಂ ನೈದಿ ಭಯದಿಂ ಕೆ

ಲವು ಮಾತುಗಳಂ ವಿಜಾ ಪಿಸುತಲಿರಲಾಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಕ್ಕ
ಕಗಳನ್ನೆರವೇರಿಶಿ ರತ್ನಪೀಠದಿಂದಿದ್ದು ಚಿತ್ರವಾದ ಡುವು ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನೆ
ಮಣಿಗಳಂ ಸಲಿಗೆಯಂ ಬೆರಶಿ ನೇಗೆಯಂಗೈದ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೆರಿ
ಬಂದೊಂದು ಬಗೆಯ ರತ್ನದ ಬಡವೆಗಳಂ ಬೇರ್ಬೇರೆ ಕುಂದಣದ ತಟ್ಟ
ಗಳೋಳುಟ್ಟು ಕಾಡು ನಿಂತಿರುವ ನೂರಾರು ಜನ ಶೇರೈಗಾರರು ವಸ್ತ್ರ
ನೋಟದಿಂ ನೋಡಲು, ಅವರೋಳ್ ಓರನು ವಜ್ರಗಳ ಮಿಂಚು ಕಾಣ್ಪ
ಯಿಂದ ದಟ್ಟಮಾದದಟ್ಟೆಯಂ ಕಟ್ಟಿದನು, ಓರ್ವನು ವಾಲ್ಗಡಲಿನ ಸ್ವಾ
ದಂತೆ ರಂಗಾದ ಮುತ್ತಿನ ಲವಂಗದ ಹೂವಿನ ನಿಲು ಅಂಗಿಯಂ ಲವಂಗದ
ನು, ಓರ್ವನು ಚಿಕ್ಕರಾಯಪಟ್ಟದಕಿರೀಟವನ್ನಿಟ್ಟನು, ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಸಾ
ಗ್ರದ ಮಂಡಲದಂತೆ ಇರುವ ನವರತ್ನದ ಕುಂಡಲಗಳಾದ ಅಲಂಕರಿಸಿ
ನು, ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಪರರಾಯರ ಗಂಡನೆಂಬುವದು ನಿಜವೆಂಬಂತೆ ಪಟ್ಟ
ಗಳಗಂಡಪೆಂಡೈವಂ ಪಾಡಪದ್ಮದೋಳ್ ಅಳವಡಿದನು, ಮತ್ತೊಬ್ಬನು
ಮಣಿಹಾರಂಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿದನು, ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ವೋರೋರೊ
ಪ್ಪಿಡಿದ ಸ್ವಾಭರಣಂಗಳಂ ಧರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಭಾ
ರ್ಣಚಂದ್ರನಂತೆ ವಿರಾಜಿಸುತ ಅರಳದ ಕೆಂದಾವರೆಯ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಸು
ರಿದುಂಬಿಯಂತೆ ಪಣೆಯೋಳ್ ಕಸ್ತೂರಿ ತಿಲಕವನ್ನಿಟ್ಟು ಎದುರಾಗಿ ಧ
ದು ನಿಲಿಸಿದ ಕನ್ನಡಿಯಂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ ಕಪ್ಪುರ ವೀಳೈವಂ ಒಪ್ಪಿ
ಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಮುಂದುಗಡೆಯೋಳ್ ತಂದಿಟ್ಟ ದವಳದ ಹಾವಿಗೆಯಂ ಮೆಟ್ಟ
ನೆಟ್ಟದೆ ನವಮನ್ಮಥನಂತೆ ಗುಡಾರದ ಮುಂದುಗಡೆಗೆ ನಡೆದು ಬಂದ ಮ
ಡಲಾಧಿಪನಾದ ತನ್ನಂಕಂಡು ಘೀಂಕರಿಸುತ ದಿಗ್ಗಜಗಳು ತನಿಗೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲ
ವೆಂದು ಅಡ್ಡಮಾಗಿ ತೆರೆಯಾಗುತ ಮಣಿ ಘಂಟೆಗಳ ಘಾಣಾತ್ತಾರದೊ
ಕಿವಿಗಳಿಗಾನಂದವಂ ಪ್ರುಟ್ಟಿಸುತ ಎದುರಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ವಟ್ಟದಾನೆಯ
ಪಾಡವಂ ಮುಟ್ಟಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದು ಚದುರುವ ಹಾರಗಳಂ ಅದುರುವ ಕಡ್ಡಿ
ಕುಚ್ಚುಗಳಂ ಒದರಿದ ಚೌರಿಗಳಂ ಕೆದರಿದ ಬಾಲದಿಂದೊಪ್ಪಿ ನೆಲವಂ ಬಿಟ್ಟ
ಟ್ಟ ಮುಟ್ಟದಾತೆ ಮೆಟ್ಟಿಬರುವ ಪಟ್ಟದ ಕುದುಯಂ ನೋಡಿ ಕರಕವು
ದಿಂ ಕೊರಳಂ ನೆವರಿ ಫಟ್ಟನೆ ತಟ್ಟಿತ ಬಂದು ನಿಮಿಷವದರ ಘಾತ್ಕಾ

ರಸಂ ಕೇಳಿ ಹಾ ಎಂದು ಉತ್ಸಾಹಗೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬಂದು
 ಅಲಂಕರಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವ ವಾಪಸಂಗಳಂ ನೋಡುತ್ತ ಅದರೋಳ್ ಮೇ
 ಲೆ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಎತ್ತಿರುವ ಬಾಳತ್ತು ಕೆತ್ತನೆಯ ಕೂಸಂಗಳು ಚಿ
 ತ್ರವ ಕಂಭಗಳು ಮತ್ತೊಳಗೆ ಕತ್ತಿ ಬತ್ತಳಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ಉತ್ತ
 ಮಾಯುಧಂಗಳು ಮುತ್ತಿನ ಬಲೆಗಳಿಂದೊಪ್ಪುಕ ಮೇಲುಕಟ್ಟೆಗಳು
 ಸಲಿಗೆ ತೆರೆಗಳು ನಿರಾಜೆಯ ಉಲಾರ ದಿಂಬುಗಳು ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತು
 ಗಳ ಕಾಂತಿಯಿಂದೊಪ್ಪಿರುವ ಇದು ಉಪಯಿಸುವ ಸೂರ್ಯನ ರಥವೋ
 ಎಂಬಂತೆ ಮದಗಜಗಳಂ ಕಟ್ಟಿರುವ ಮಹಾ ರಥವನೋಡಲು, ಆಗ ಭ
 ದ್ರಬಲನು ಓಡೋಡಿ ಪೋಗಿ ಭೃತ್ಯವರ್ಗಂಗಳಂ ದಾರಿಯು ಬಿಡೀ
 ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತ ರಥವ ಮುಂದುಗಡೆಬಿಡುಕಿರುವ ಸೂರ್ಯನ ಕೈ ಸಂ
 ನೆಯಿಂದ ಕೆಸದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೆ ಕಿರುಘಂಟೆ ಸಾಲುಗಳ ಖಣಿಖಣಿರೆನ್ನುವ
 ಶಬ್ದಂಗಳು ಪತಾಕೆಗಳ ವಟಾತ್ತಾರದಿಂದೆಗೆದಿಂ ಭಾರ್ಯನೆ ತಿರಗುವ ಚಕ್ರ
 ಗಳನ್ನೊರದು ಹೊತ್ತಾಗಿ ಮೊರೆವ ಅಜ್ಜಿಗಳ ಘುಘಾರಧ್ವನಿಗಳಂ ನೆಲಕ
 ಟ್ಟುಗಳ ಚಪ್ಪಡಿಗಳೋಳ್ ಘುಡಿಘುಡಿ ಬರುವ ಗಾಳಿಗಳ ಅಂಚಿನೋ
 ಳ್ ಸಂಚನೆಯಂ ಗೈದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಪಟ್ಟಿಗಳ ನಿರ್ಘೋಷದಿಂದ ಭೂಮಿಯು
 ಘುಡಿಘುಡಿಸುವಂತೆ ನಡೆದು ಬರುವ ಗಂಧಮಾದನ ವರ್ಷಾತಕ್ಕೆ ಸಮಾನ
 ಮಾದ ರಥವಂ ವಿಲಾಸದಿಂದ ಸುಮತಿಯ ಹಸ್ತವಂ ಪಿಡಿದು ಹವಳದ ಏಣಿ
 ಯಿಂದೇರಿ ರತ್ನಪೀಠದೋಳ್ ಕಳಿತಿರುವ ಸಮುದಯೋಳ್ ಘುಟ್ಟಿಯಾ
 ಗಿ ಪೊಗಳುವ ಭಟವರ್ಗಂಗಳ ಕೈವಾರದಿಂದ ಮೊಳಗುವ ವಾದ್ಯಪೋಷದಿಂದ
 ವರೆಗಳಂ ತೆಗೆವ ಕತ್ತಿ ಕಠಾರಿಗಳ ಪಿಡಿಗಳೋಳ್ ಸುತ್ತಿರುವ ಸರಪಣಿ
 ಗಳ ಫುಲಫುಲಸನಂಗಳಂ ವರಾಕೇದು ಕೂಗುವವಂನಿಮಾಗಧರ ಕೋ
 ಲಾಹಲದಿಂದ ರಥಚಕ್ರಂಗಳ ಕ್ರೇಂಕಾರಗಳಂ ಗಜಗಳ ಫೀಂಕಾರಗ
 ಳಂ ಕುದುರೆಗಳ ಕೂಗಾಟಗಳಂ ಕಾಲಲಂಗಳ ಕಲಕಲಧ್ವನಿಗಳಂ
 ನಿಬಿಡಮಾದ ಸೇನಾಸಮೂಹವು ಚಂದ್ರೋದಯದೊಳ್ಳುಬಿ ಧರಧರಮಾ
 ದ ತೆರೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಿ ಭೋರೆಂದು ಮೊರೆವ ಸಮುದ್ರದಂತೆ
 ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿರಲು, ಅದರ ಸುತ್ತ ವರಿದು ಬಂದು ಬಾಣದ ತುರಂಗಳ

ನ್ನೇರಿದ ಬಿಕ್ಕು ಕತ್ತಿಯ ರಾವುತರ ಲಕ್ಷದಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ರೌದ್ರಾಭನು
 ರೌದ್ರರಸವು ಅಂಕುರಿತಿಬರುವಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲು ಆ ಸೇನೆಯುಂಟು
 ಅನೆಗಳನ್ನೇರಿ ಸಾಧನಗಳಂ ಪಡಿದ ಯೋಧರಿಂಕೂಡಿದ ಶತ್ರುಂಜಯನು
 ತೆರಳುತ್ತಿರಲು, ಅವರ ಹಿಂಬಾಗದೋಳ್ ಚಿತ್ರಂಗಳಾದ ಪತಾಕೆಗಳಿಂದ
 ಚಿತ್ರಕೂಟಪರ್ವತದ ತೀರಂಗಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ರಥ ಬೃಂದಂಗಳೂ
 ಡನೆ ಸೇನಾಧರ್ಮವಂ ಸಮರ್ಥಕವಾಗಿ ತಿಳಿದ ಶರಭನರ್ಮನು ನಡೆಯು
 ತ್ತಿರಲು ಮಾಗದ ಎರಡುಕಡೆಯೋಳ್ ಭೃಲ್ಲಂಗಳಪಡಿದ ಭಟರುಗಳಂ
 ಬಿಡದಿಯವರಿಗೂ ಎಡೆಬಿಡದಂತೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಛತ್ರ ಚಾಮರ ಮೊದಲಾದವಿರ
 ದುಗಳಂ ವಾದ್ಯಂಗಳಂ ವಹಿಸಿ ನಡೆವ ಜನುಗಳೋನೆ ಭವತೂರನು ನಡೆ
 ಯುತ್ತಿರಲು ನಕ್ಷತ್ರವೀಧಿಯೋಳ್ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಶರತ್ಕಾಲಪೂರ್ಣಚಂ
 ದ್ರನಂತೆ ದಿಕ್ಪಾಲಕರೊಡಗೂಡಿ ಪುಷ್ಪಕವನ್ನೇರಿ ಪೊರಮಟ್ಟು ಬರುವ
 ಪುರಂದರನೋ ಯಂಜಂತೆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ವಿಜಯಮುಕ್ತಾರ್ತ
 ದೋಳ್ಪ್ರಯಾಣವಂಮಾಡಲು ಆಸನಯದೋಳ್ ತುರಂಗಬಲದ ಓಡ್ಯಾ
 ಟದಿಂದೆದ್ದ ಕೆಂಠೂಳಿಯು ಘಾಳಿಯೊಡನೆ ಕೇಳಿಯಂಮಾಡುತ್ತ ನಿಮಿಷ
 ದೋಳ್ ಹೆಚ್ಚಿ ಸೂರ್ಯನಂ ಮುಚ್ಚಿ ಬೆಳದು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲೋಳ್ ಕಾಂ
 ತೆಯರ ನೆಟ್ಟಿಗಿರುವ ಸೀಮಂತದೋಳ್ ದಿಟ್ಟಮಾಗಿಟ್ಟ ಸಿಂದೂರದಂಶ
 ತೋರಿ ಬಳಿಕ ಘಾಲಘಾಲಕಂಗಳೋಳ್ ಇಟ ಕುಂಕುಮ ತಿಲಕಂಗಳಂತಾ
 ಗಿ ಮತ್ತ ಕಪೋಲಂಗಳೋಳ್ ತ್ರದಿಂ ಬರದೆ ಮಕರಿಕಾಪತ, ದಂತೆ ವಿಚಿ
 ತ್ರವಾಗಿ ಬಳಿಕ ವದನಕಮಲಂಗಳೋಳ್ತುಂಬಿ ಹಸನಾದ ತಾಂಬೂಲರಸ
 ತಿಸದು ಮತ್ತೂ ಕುಲಕುವ ಕುಚಂಗಳೋಳ್ ಚು ವ ಅಗರುಗಂಧಕ್ಕೆ
 ಮೇಲಾಗಿ ಅನಂತರ ಅಂಗಾಲುಗಳಿಗೆ ರಂಗಾಗಬೇಕೆಂದು ಅನುಲೇಪನಂ
 ಗೈದ ಅಲತಿಕೆಯಂತೆ ಲಲಿತವಾಗಿ ಬಲಿತು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೊರವಿಂದಮಣಿಭೂಷ
 ಣಂಗಳ ಗುಂಪುಗುಂಪುಗಳ ಬೆಳಕಿನ ಜೋರಿಪಿನಂತೆ ಬಳಿಕ ಸೊಬಗುವಿರಾ
 ರಿದ ಚಂದ್ರಗಾವಿ ಶೀರೆಗಳಂತೆತೋರಿ ದಿಗಂಗಳನೆಯರಿಗೆ ಅಲಂಕಾರವನ್ನಂ
 ಟುವೂಡಿ ಸುಗಂಧರಾಜನ ಪರಾಕ್ರಮವೆಂಬ ಸೂರ್ಯನುದಯವಂ ಮುಚ್ಚಿ
 ಸುವ ಅರುಣೋದಯದ ಕಾಂತಿಯಂವಿಾರಿ ತೋರುತ್ತಿರಲಾಗ ಕೆಲವರು

ಕುಮರಗಳ ಕುಣಿತಮಂ ನಡೆಗೆಗಳಂ ಹಾರಾಟವಂತೋರಿಸುತ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ
 ಬರುವ ಆನೆಗಳಮೇಲಿಂ ಹಾರಿಸುತ ಮಹಾರಾಜನ ಚಿತ್ತವಂ ಸಂತೋಷವ
 ಡಿಸುತ ತೆರಳುತ್ತಿರಲು, ಮಾರ್ಗಾಯಾಸದಿಂದಣೆಂದು ನಡೆಯುವ ಮದ್ದಾನೆ
 ಗಳ ಮದಧಾರೆಗಳೆ ವರ್ಷದಿಂ ಸೊಂಡಿಲಂಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಘಾತಾರವಂಗೈದು
 ಎರಚುವ ನಿರೀನ ತುಂತುರುವನಿಗಳುಂ ಕಡಿವಾಣಂಗಳಂ ಕಡೆವಕುದುರೆಗಳ
 ಕಟವಾಯಿಗಳಿಂ ಬೀಳುವನೊರೆಗಳಂ ಕುಣಿತಕಾಲುಗಳಿಂದಿಳಿನ ಬೆಮರಿ
 ನಿಂಚಲು ವ ಪರಿಮಳೋದಕಂಗಳ ಚಳೆಯಂಗಳಂಧೂಳಿಗಳಡಗಿ ನಭೋ
 ಮಂಡಲವು ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ ಭೂಮಿಯು ತಂಪುವೋರೆ ವಾಸನೆಯುಮಿರೆ
 ಈಪರಿ ವೈಯ್ಯಾರದಿಂ ಬರುವ ಸುಗಂಧರಾಜನಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ನಾಡು
 ನಾಡಿನ ಜನಂಗಳೋಡ್ಯೋಡಿ ಬಂದು ಇವು ವರಗಳು, ಇವು ದಿಣ್ಣೆಗಳು,
 ಇವು ಪರ್ವತಂಗಳು ಎಂದು ಸಿಂತುನೋಡುವದಕ್ಕೆ ತಡಮಿಲ್ಲದೆ ಎತ್ತರ
 ವೊಗಿರುದೇ ಉತ್ತಮಸ್ಥಳವೆಂದು ಮೊತ್ತಮೊತ್ತಮಾಗಿಸಿಂತು ಚಂದ್ರ
 ಸಂನೋಡಿ ಸಂತೋಷಿಸುವ ಚಕ್ರೋರಗಳಂತೆ ಸುಗಂಧರಾಜನಂ ನೋಡಿ
 ಕೆಲವರು ಕೈಮುಗಿಯುವರು, ಕೆಲವರು ಅಡ್ಡಮಾಗಿ ಪ್ರಣಾಮವಂಗೈ
 ಯುವರು, ಕೆಲವರು ಆಶೀರ್ವಾದವಂನೂಡುವರು, ಕೆಲವರು ಜಯಜಯ
 ಚಿರಂಜೀವಯನ್ನವರು, ಕೆಲವರು ದೃಷ್ಟಿಯಂತೆಗೆಯುವಂತೆ ಕೈಗಳೆಂಮು
 ಷ್ಟಿಗಳಂಗೈದು ತಲೆಗಳೆಂಮುಟ್ಟಿ ನೆಟ್ಟಗೆಯೆಂಮುರಿದು ಹರಸುವರು, ಕೆಲ
 ವರು ವಡಯನೇ ನಮ್ಮ ಬಡತನವನ್ನಡಗಿಸೆಂದು ಅಡಗಡಿಗೆ ನಡುಗುತ್ತ ಎಡೆ
 ಬಿಡದೆ ಓಡ್ಯೋಡಿಬರುವರುನುಡಿಗಳಂ ಭೂಮಂಡಲೇಶ್ವರನು ಕೇಳಿ ಸುಮ
 ತಿಯ ಮೊಗಮನ್ನೋಡಿ ತಡೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅವನು ತುಂಬಿ ತರುವಧನಂಗಳಂ
 ಜನಂಗಳಿಗೆ ಎತ್ತಿ ಚಲುತ ಅದಯತ್ತಿಕೊಂಡು ಕೊಂಡಾಡುವರು ನುಡಿಗ
 ಳಂದಡೆವೋಳ್ಳೇಳಿ ಮೊಂಡಾದ ಸಂತೋಷದಿಂದಂಟಿಸಿದೊಡಗೂಡಿ ನಡೆ
 ತರುವ ಮಾರ್ಗದೋಳ್ಬೊರೆಂದು ಧರಿಯುವ ಹೊಳೆಗಳಂ ತೆನೆಗಳಭಾರ
 ದಿಂಬಗ್ಗಿ ಘಾಳಿಯಿಂತೂಗುವ ಬೆಳೆಗಳಂ ಅರಳಿದ ತಾವರೆಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವ
 ಕೆರೆಗಳಂ, ಪುಷ್ಪಿಶಿರುವ ಮರಗಳಂಪೊರಡುವ ಮಧುಕರಗಳಂ, ನೋಡುತ್ತ
 ಪಟ್ಟಣಗಳಂ ಪರಾಂಬರಿಸುತ ಹಳ್ಳಿಗಳಂ ಮೆಲ್ಲನೆ ನೋಡುತ್ತ ಗ್ರಾಮಗಳ

ನಾನುಗಳಂ ತಿಳಿಯುತ ಅಗ್ರಹಾರಂಗಳಂ ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ ತೆರಳುತ್ತಿ ರಲು,
 ಕೆಲವರು ಮದ್ದಾನೆಗಳು ಬರುವವು ಮಾರ್ಗಂಗಳಂ ಬಿಡೀಯನ್ನುವರು,
 ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಭಾರಗಳ್ ಪೊತ್ತ ಭಂಡಿಗಳು ಬರುವವು ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಬರ
 ಬ್ಯಾಡಿರೆಂದು ಕೂಗುವರು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ವಂಚಿಗಳು ತುಂಟತನಂಮಾ
 ಡುವವು ವಾರೆಯಾಗಿಪೋಗಿರೆನ್ನುವರು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಯಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿ
 ರುವಿರಿ ನೋಡಿಮಾತುಗಳಾಡಿಯನ್ನುವರು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ವಾಹನಂಗಳ
 ಮುಂಭಾಗದೊಳೆ ವಾಮಪೋಚನೆಯರಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಬಿಗದಪ್ಪಿ ಭಯತಪ್ಪಿ
 ಮನಬಂದತೆ ಮಾತನಾಡತ ಬರುವರು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಈದಾರಿ ಎಷ್ಟು
 ದೂರವೋಯಂದು ವಾರೆನೋಟದಿಂ ಕೋರೆಮಾತಿ ನಿಂಜಾರರಂ ಕೇಳುವ
 ಮರ್ಯಾದೆಯೊಡಮಾತಿಗೆ ಯತನಂಕೊಡುವನಾರಿನಾರಿಯರಂಕುರಿತು ಅ
 ದೋಕಾಣಿಸುವವು ಕನಕಕಲಶಂಗಳು ಇನ್ನೇನು ಸಮೀಪವಾಯಿತನ್ನು
 ವರು, ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಸೈನ್ಯವು ಒರುತ್ತಿ ರಲು ರಾಜೇಂದ್ರನು ಯದರಾ
 ಗಿರುವ ಭೇರುಂಡಪ್ಪ ಜದ ರತ್ನಕಲಶವಂಕೂಡು ದಂಡುನಿಲ್ಲ ವೆಡೆದಂಡೆಯಾ
 ಯಿತೆಂದು ನುಡಿಯುವವು ರೇಳೆ ಚತುರಂಗವ್ಯಾಟೆಗಳು ವಗಡೆಚಾರಿ
 ಯಸಾಲುಬೀದಿಗಳ್ ಬೆಳ್ಳೆಯಬೆಟ್ಟಗಳಂತಿರುವ ಗುಡಾರಗಳೋಳೆ ಕಟ್ಟ
 ರುವ ಕನಕಕಲಶಪತಾಕೆಗಳು ಕಾಣುವವು ರಲ್ಲಿಯೇ ಅದರ ಸಮೀಪವನ್ನೆ
 ಫಲಪುಷ್ಪಂಗಳಂ, ಚೆನ್ನದಹೂವುಗಳಂ, ನವರತ್ನಂಗಳಂ ಧನಂಗಳಂ, ತಟ್ಟ
 ಗಳೋಳೆ ತುಂಬಿ ಅಂಗಡಿಬೀದಿಯೋಳೆ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಆನಾಡಿನ
 ಅಗ್ರಹಾರಿಕರು, ಅಧಿಪತಿಗಳು, ಕರಣಕರು, ಘನವರ್ತಕರು, ಮೊದಲಾಗಿ
 ಯದುರಾಗಿಬಂದು ನಿಂದಿರುವ ಜನಂಗಳು ಕೊನೆನೋಟದಿನೋಡುತ ಸೇ
 ನಾಪತಿಗಳು ಆಯುಧಂಗಳ್ ಝುಳುಪಿಸಿ ಕೈಮುಗಿವುದಂಕಾಣುತಮೇರುವ
 ವೃತದಗುಹಾಂತರದಿಂದಿಳಿದು ಬರುವ ಮಹಾಸಿಂಹದಂತರಥಮಧ್ಯೆಂವಿಳಿ
 ಯುತ ಹತ್ತರದೋಳೆ ತಂದಿರುವ ಮುತ್ತಿನಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನೇರಿ ಭೇರಿ, ಪಟಹ,
 ನಿಸ್ಸಾಹ, ಮೊದಲಾದ ವಾದ್ಯಂಗಳು ಮೊಳಗುತ್ತಿ ರಲು ತೆರಳಬರುವ ಮಲ್ಲಿ
 ಗೆಯರಾಶಿಯಂತೆ ಅರಳದ ಬಿಳಿದಾವರೆಯಂತೆ ಕಳೆಗಳಂತುಂಬಿರುವ ಚಂದ್ರ
 ಬಿಂಬದಂತೆ ಬಿರುದಿನಬಳಿಯೋಳೆ ಬೆಳಗುವ ಕೊಡೆಯನೆರಳನೋಳೆಬಂ

ದು ಮೇಲ್ಕುಪರ್ವತದಂತೆ ವಿರಾಜಮಾನನಾದ ತನ್ನ ಶಿಖರವಂಪೊಕ್ಕು ಉಚ್ಚ
ತನಾದ ಮಜ್ಜ ಸಂಭೋಜನಾದಿಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಲಿದನು, ಆಗ ಸೇನಾಪತಿ
ಯು ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿಬಲಪತಿಗಳಂಕರದು ಎತ್ತಿಕೇಳಿ. ಈಶಿಖರದ ಸುತ್ತಲೂ
ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ಕಾಲ್ಬಲಂಗಳು ಭಲ್ಲಗಳಂಪಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಲಿ, ಅದರ ಸುತ್ತ
ಉತ್ತಮಗಳು ಬೆಚ್ಚಿ ಬೀಳುವಂತೆ ಬಿಡು ಕತ್ತಗಳಂಪಿಡಿದು ಕುದುರೆಗಳ
ಪ್ಪೊರಿಸಿದಿರುವ ಮಂದುಲಕ್ಷ ರಾವುತರು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂದಿರಲಿ ಅಶ ಸೇನೆಯ
ಮುಖ್ಯ ಭಂಡಗಳ ಮೇಲೆ ಮದ್ದು ಗುಂಡುಗಳಂತು ಬಿರುವ ಹತ್ತಿ ಸಾವಿರ
ಕುದುರೆಗಳು ಬಂದೊಂದುಮಾರುದೂರದಲ್ಲಿ ಬಂದೊಂದು ನಿಂತಿರಲಿ ಆ ಭಿ
ರಂಗಿಗಳಂಗಳಿಸಿ ಚತುರಕ್ರಮಾಗಿ ಅಗಲಮಾಗಿ ಬರುಜಲದಿಂಪೂರ್ಣಮಾ
ಗಿ ಆಗಳಂಗಳಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಬಂದುಸಾಲೂ ಆನೆಗಳ ಸೇನೆಯಂ
ನ್ನಿ ಅದರಿಂದಾಚೆಗೆ ಸುತ್ತಲೂ ರಾಜಬಂಧುಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೇನಾಪ
ತಿಗಳ ಸಂಹಿತರು ಕೀರ್ತಕರು ಮೊದಲಾದ ರಾಜಪರಿವಾರದ ಗುಡಾರಂಗಳ
ಕುವವು ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಮಂದುಲಕ್ಷ ರಥಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅದಂಬಳಿ
ವರ್ತಕರು ಮೊದಲಾದವರ ಬಿಡದಿಗಳು ಅಂಗಡಿಸಾಲಾಗಳು ಸೈನಿಕರ ಬಿಡಾ
ರಂಗಳ ಕುವವು ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಮಿಕ್ಕಾದ ನಾಲ್ಕು ಪರಿಬಲಂಗಳಲ್ಲ ವಂ ಅವ
ರಣವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನೀವು ನಾಲ್ಕು ವಾದಿಯು ನಾಲ್ಕು ರೂಪಗಳೋಳ್ ಬಬ
ರೊಬ್ಬರು ಇರುತ್ತ ರಾಜಾಜ್ಞೆ ಯನ್ನಡೆಸುವದರಲ್ಲಿ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿ ಕಾದಿ
ರುವದೆಂದು ಕಟ್ಟುವಾಡಿ ತನ್ನ ಗುಡಾರವಂಕುರಿತು ತಿರುಳದನು, ಅನಂತ
ರ ದಂಡಿನಲ್ಲಿ ಅವರವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಾಹನಂಗಳಿಂದ ಇಳಿದು ದೇಹಾ
ಯಾಸದಿಂದ ಧರಿಸಿರುವ ಆಯುಧಂಗಳಂ ಬಡವೆಗಳಂ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಮಡಗಿ
ಆಮರಗಳ ನೆರಳನ್ನೋಳ್ ಜಿಳಿದಿರುವ ಯೆಳಗರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವವ
ರು ಕೆಲವರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಂತುಬರುವ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಕಂಞುಗಳಂ ಮೆಲ್ಲ ನೆನ್ನೋಡು
ತ ಮೊದಲೇ ಬೆದರಿದ ಕಂಞುಗಳಂ ದೊಡಗೂಡಿವೊಡುವ ಮರಿದುಲ್ಲೆಗಳ
ಳಂಕಂಡು ಘಲ್ಲೆಂದು ಗಗ್ಗರಿ ಈಟಿಗಳಂ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಲು ಚಲ್ಲಾಡಿಸೋಗು
ವ ಹುಲ್ಲೆಗಳಂ ಯೆಲೆಲಿ ಪೊದರುಬಿಡದೆ ಸುತ್ತವರಿದು ಘೇಯಂದುಕೂ
ಗುವ ಯೆಡೆತುಂಬುಡುಗರಂ ಹುಲ್ಲೆಗಳಂ ಹೀಯಬೇಡಿರೆಂದು ಬೇಡಿ

ಕೊಂಬರು ಕೆಲವರು ಭೋಜನಾದಿಗಳಂಗೈದು ವಿಚಿತ್ರಗಳಾದ
 ಆಭರಣಗಳಂಧರಿಸಿ ದಿವ್ಯದು ಮಾಲಂಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತರಾಗಿ ಮಿತ್ರರಿಂ
 ದೊಡಗೂಡಿ ಸಮಾಜಸಂವಾದಿ ನಾನಾವಿಧಗಾನಂಗಳಿಂದ ಕಾಲಗಳಂಗಳಿ
 ಯುನರು ಇಂತು ದಿನಸಿನಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದೊಂದು ಬಿಡದಿಯಿಂದತೆರಳುತ
 ಬಂದು ವಂದದಿನ ನೃತ್ಯಪರತಂಗಿಂಗಳಿಂದು ಸೇನಾಸಮೇತನಾಗಿಪಂಚಯವಂ
 ಮಾಡಿ ಆರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸುಖದಿಂದಿರಲು ಅನಮಯದೋಳ್
 ಸುತ್ತಲಿರುವ ವರರಾಯಂಗಳೆಲ್ಲರೂ ಈಶ್ವರತಾಂಡವಂಕೇಳಿ ತಮ್ಮತಮ್ಮ
 ಚಾರಣಂ ಕಳುಹಿ ಕರ್ನಾಟಕದೇಶದಿಂಬಂವನ ಸೇನೆಯ ಬಲಾಬಲವಂ
 ಅರಸಿನ ಉತ್ಸಾಹವಂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬುದ್ಧಿಯಂ ಸೇನಾಪತಿಗಳಸಾಹಸವಂ
 ಕೋಶದ ಪರಿಪೂರ್ತಿಯಂ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಸನ್ನಾಹವಂ ಜನಗಳ ಐಕ್ಯಮು
 ತ್ಯವಂ ರಾಜಸೇವಕರ ಗುಣಗಳಂ ತಿಳಿಯುತ ನುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು
 ವೀರಕ, ಕಣವು ಕಟ್ಟಿರುವದಂಕೇಳಿ ಕೊಂಕಣದೇಶಾಧಿಪತಿಯು ಅಹಂಕಾ
 ರವಂಬಿಟ್ಟನು ತುಳುವನು ಕಳವಳಿಸಿದನು ಕೇರಳನು ಹೇರಳವಾಗಿ ಭಯ
 ವಂತಾಳಿದನು ಚೋಳನು ಧಾಳಿಯಂನೈದಿದನು ದ್ರವಿಡನುಗಡಗಡನಿಸಡು
 ಗಿದನು, ತ್ರೈಗರ್ತನು ಈವಾರ್ತೆಯಂಕೇಳಿ ಆರ್ತನಾದನು, ಮತ್ಸ್ಯನು
 ಜಲದಿಂದಗದ ಮತ್ಸ್ಯನಿಂದಂ ಉತ್ಸಾರವಂಬಿಟ್ಟನು, ಮದ್ರನು ಚಿಂತಾನ
 ಮುದ್ರದೋಳ್ ಮುಳುಗಿದನು ಕುಂತಿಭೂಪನು ಅಂತರಂಗದೋಳ್ ಸಂ
 ತಾಪಗೊಂಡನು ವತ್ಸದೇಶದವನು ಉತ್ಸವಂಗಳಂಬಿಟ್ಟು ಮತ್ಸರಂಗಳಂ
 ತೊಟ್ಟನು ಲಾಟದೇಶದ ಅರಸು ಆಟಪಾಟಗಳಂಬಿಟ್ಟು ಪೋಟದೋಳ್
 ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟನು ಸೌರಾಷ್ಟ್ರದಅರಸು ತನ್ನರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನೊಪ್ಪಿಸುವನೆಂ
 ದು ನಿಶ್ಚಯಗೊಂಡನು ಈಪರಿಯಾಗಿ ರಾಯರುಗಳೆಲ್ಲರು ತಲ್ಲಣಂಗೊಂ
 ಡಿರುವನಮಯದೋಳ್ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದೇಶವನ್ನಾಳುವ ವಿಜಯಾಶನು
 ಚಾರರಮುಖದಿಂದ ಈ ಸಮಾಚಾರವಂತಿಳಿದು ತನ್ನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಸೇ
 ನಾಪತಿಗ ರಂಕರಿಸಿ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಎರೈ ಮಂತ್ರಿಸೇನಾಪತಿಗಳರಾ
 ನಮ್ಮ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರುಕಾಲದಲ್ಲೂ ವರಾದಯವಂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ
 ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ರಾಯಂಗೆ ಕಾಣಿಕೆಯಂಕೊಡುವದು ಕನಸಿನ

ಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ಯಂಬುದಂ ನೀವು ಕುಲಕ್ರಮಾಗತರಾದುದರಿಂದ
 ತಿಳಿವೇಇರುವಿರಿ ಮತ್ತೂ ನನ್ನ ಪರ.ಕ್ರಮವಂ ಭಾರಿಭಾರಿಗು ನೋಡು
 ತ್ತಲ್ಲೇ ಇರುವಿರಿ ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಲಿರುವ ದೇಶದ ಅರಸುಗಳು ನಿಜ
 ಪ್ರತಾಪವೆಂಬಿಟ್ಟು ತಾಪವಂತಾಳಿರುವರಂತೆ ನಿಮಿತ್ತವೇನು ನೀವು ಅವ
 ರವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಭಯವಿಲ್ಲದಂತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಂಬರದು ಕಳುಹುವುದಲ್ಲದೆ
 ಯವನ ಶಕದೇಶಗಳನ್ನಾಳುವ ತುರುಕಜಾತಿಯ ಅರಸುಗಳಿಗೆ ಈ ಸ
 ಮಾಚಾರವು ತಿಳಿಯುವಂತೆಯು ಆ ಅರಸುಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಬಲಗಳಂ
 ದೊಡಗೂಡಿ ವೇಗದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಲಪುವಂತೆಯು ಒತ್ತ
 ಗಳಂಬರದು ರಾವುತರಿಗೆ ಉತ್ತಮಾಶ್ವಗಳಂಕೊಟ್ಟು ವೇಗದಿಂದಪೋಗಿಬ
 ರುವವೆಂದು ವೇಳಿಕಳುಹಿಸೆ ದು ಮಂತ್ರಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿ ಅನಂತರ ಸೇನಾಧಿ
 ಪಸಂಕರದು ನೀನು ನಮ್ಮ ಚತುರಂಗಬಲವಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಾಗಿನೋಡಿಸೈ
 ಸಿಕರಪರೀಕ್ಷೆಯಂಗೈದು ಯಾವಮಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತರಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅಕ್ಷಣದ
 ಲ್ಲಿಯೇ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವವೆಂದುಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ನಾಗಬಾಣ ಚಂದ್ರಬಾಣ ಸೂ
 ರ್ಯಬಾಣ ಮೊದಲಾದ ನೂರಾರುಬಾಣಗಳಂ ಉಕ್ಕು ಕಂಚು ಪಂಚ
 ಲೋಹದ ಫಿರಂಗಿಗಳಂ ಅನೇಕವಿಧಗಳಾದ ಯಂತ್ರಗಳಂ ನೂತನುಗ
 ಳಾದ ಲಕ್ಷಾಂತರಸಾಧನಗಳಂ ಸಜುಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದೆ ಇಲ್ಲಿ
 ದೇಶಗಳೂಳಿರುವ ಪುರಂದರದು ಗಮನವಾದುದುಗಂಗಳ ಕೋ
 ಟಿಗಳಲ್ಲಿಯು ಬಲವಾಗಿರುವ ನಗರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೊತ್ತಲಂಗಳಲ್ಲಿ ಸು
 ತ್ತಮುತ್ತುಲೂ ಹತ್ತರದೋಳ್ ಫಿರಂಗಿಗಳನೆತ್ತಿ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಧಾ
 ನ್ಯಂಗಳಂ ಬೇಕಾದಷ್ಟುತುಂಬಿ ದುರ್ಗಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಭಟವರ್ಗಗಳಿಗೆ
 ಎಚ್ಚರವಾಗಿದುರಸನುಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಸಾಹಸವಂಮಾಡುವಂತೆಕಟ್ಟುವಾಡು
 ವದು, ಇದಲ್ಲದೆ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಣುವೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜನಾಂಗಗ
 ಳನ್ನಿಟ್ಟು ಪರರಾಷ್ಟ್ರದಿಂಬರುವ ವಕ್ಷಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಬಿಡದೆ ತಡೆಯು
 ವಂತೆ ವೇಳುವವೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಈ ಮುದ್ರೆಯಂವಹಿಸಿದ ಜನರನ್ನೇ
 ನಮ್ಮ ಸೇನೆಯೋಳ್ ಪ್ರವೇಶವಂಮಾಡಿಸುವದು ಇದಿಲ್ಲದೇ ಇರುವಂಥಾ
 ವರುಗಳಂ ಕೈಕಾಲುಗಳಂಕಟ್ಟಿ ತನ್ನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ತರುವದು ಇದಲ್ಲದೆ

ನೀನು ಸನ್ನದ್ಧನಾಗಿರುವೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಕದನಕೂತೂಹಲವಿಂದಿ
ರುತ ಸಕಲಸನ್ನಾಹಂಗಳಂ ಸಜ್ಜುಮಾಡಿಸುತ್ತಿರಲೂ ಮಂತ್ರಿಯು ತನಗೆ
ರಾಜಾಜ್ಞೆ ಯಾದಂಗೆ ಯವನ ಪಾರಶೀಕವೊದಲಾದ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆಲ್ಲರಿ
ಗೂ ಬಹುಮಾನದಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಂ ಬರೆಯಿಶಿ ಕಳುಹಿಸಲೂ ಕಾತ್ಯೇರ
ಕಾಂಭೋಜ ಕಾಮರೂಪ ನೇವಾಳ ಮಗದ ಮಾಳವ ವೊದಲಾದ ದೇಶಾ
ಧಿಪತಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ತಮಿಗೆ ಮಂಡಲಾಧಿಪತಿಯಾದ ವಿಜಯಾಶ್ವನ ಪತ್ರಗಳಂ
ನೋಡಿ ಹೃತ್ತಿಯರು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ವಾತ್ರರೆಂದು ತಿಳಿದು ಕಳಕಳನಿ ಇಷ್ಟು
ದಿವಸ ನಾವು ಮಾಡಿದಶಸ್ತ್ರವಿಜ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಕಲಿತಅಸ್ತ್ರಂಗಳು ನಮ್ಮಬ
ಲವು ನಮ್ಮ ಭುಜಂಗಳುನಮ್ಮಗಳ ಸಾಹಸವು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸಾರ್ಥಕಂಗಳೂ
ಗುವವೆಂದು ಪರಸ್ಪರ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯೆಂಮಾಡತ ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಸೈನ್ಯಗ
ಳೊದೊಡಗೂಡ ಯುದ್ಧಾರ್ಥಮಾಗಿ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿ ಬರುವೆವೆಂದು ಮೊವಲು
ವತ್ರಗಳಂಬರದು ಚತುರರಾದ ಚಾರರಂಕಳುಹಿ ಮತ್ತೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ
ಪಟ್ಟಣಂಗಳೋಳು ಯಥೋಚಿತಮಾದ ಬಲವಂ ಪರಮಾಪ್ತರಾದಮಂತ್ರಿ
ಗಳಂಇಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕಸೈನ್ಯಗಳೊಡಗೂಡಿ ಪರವೋತ್ಸಾಹವೆಂ ಮಹಾರಾ
ಷ್ಟ್ರದೇಶವ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲೂ ವಿಜಯಾಶ್ವನು ಈ ವೃತ್ತಾಂತ
ವಂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಯಥಾಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ಮರ್ಯಾದೆಗಳಿಂದ
ಅವರಂಕರತಂ ಮು ಬಿಡದಿಗಳೋಳು ಇಳಿಶಿ ಮನ್ನಿಶಿ ಧನಕನಕಮಸ್ತುವಾಹನಾ
ದಿಗಳಿಂದ ಸಕಲರಂಸಂತೋಷಗೊಳಿಶಿ ಬಳಕ ತನ್ನ ಸೇನಾಪತಿಯಾದ ಪ್ರ
ಚಂಡವರ್ಮನಂ ಕರದು ಸಕಲಸೈನ್ಯವು ಸನ್ನದ್ಧವಾಗಿಕಾದಿರಲೆಂದು ಆಜ್ಞಾ
ಪಿಸಲು ಸೇನಾಪತಿಯು ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಕಾದಿರುವೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂಗೆಯ್ದು
ಸೈನ್ಯವಂಕುರಿತು ಪೋರಲು ವಿಜಯಾಶ್ವನು ಅಪ್ಪರಲಿ ಚಾರರಮುಖದಿಂದ
ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನುತನ್ನದೇಶವಂಕುರಿತ ಬರುವ ವೃತ್ತಾಂತವಂಕೇಳಿ ಆ
ಪ್ತರಾದಬಳುಗಳೊಡಗೂಡಿ ಎಡೆಮಾಡಿರುವಖ್ಯಾತ್ರಸಾನ್ನಿಭೋಜನವಂಗೆಯ್ದು
ದ.ಕಿರೀಟ ಹಾರಕುಂಡಲ ಕಟಕ ಬಾಹುಪುರಿವೊದಲಾದ ಆಭರಣಗಳಿಂದ
ಅಲಂಕೃತನಾಗಿ ಸಮಸ್ತಾಯ ಧಂಗಳಿಂದ ನಿಬಿಡಮಾದ ಕನಕಮಯವಾದ
ರಥವೋಳು ಕುಳಿತು ಸಕಲಸಾಮಂತರಾಜಮಂಡಲದಿಂದ ಪರಿವೃತ್ತಿನಾಗಿ ಛ

ತೃತೀಯರಾದಿ ಮಹಾ ರಾಜವೈಭವದಿಂದ ಪೊರಮಟ್ಟು ಪ್ರಯಾಸವೋಳ್ ಉಬ್ಬಿ ಬರುವ ಸಮುದ್ರವೋಯಂಬಂತೆ ತೋರುವ ಕರಿತುರಗರಥನ ದಾತಿಗಳೆಂಬ ಚತುರಂಗಬಲದಿ ಪರಿವೃತನಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಸೇನಾಪತಿಯನ್ನವತೋಕಿಸುತ್ತ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುತ್ತ ಕೆಲವುದೂರದೋಳ್ ಕಟಕವಂಗೈದು ಸುಖದಿಂಗಳಿರತಿದನು.

ಅತ್ತಲಾಚಾರವರ್ಪಣನು ಈ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನಿವರಿ ಬೇರೂಗಾರರಿಂದ ತಿಳಿಸಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಸವಿವರವನ್ನೆದಿ ಎಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿಯ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದೇಶದಿಂದ ಚಾರರು ಬಂದಿರುವರು ಅಲ್ಲಿನ ಸವಾಚಾರವಂ ಬಿನ್ನವಿಸುವನು ವಿಜಯಾತ್ಮನೆಂಬ ಅರಸು ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಕೀರ್ತಿಗಳು ದೇಶಗಳಂ ಮೆಚ್ಚಿಬರುವದಂಕಂತು ಕೇಳಿ ತನ್ನ ಚತುರಂಗಬಲವಂ ಸನ್ನಹಿಷ್ಕಾರವನು ಮತ್ತೆ ಮಾರಕ ಕಾಂಭೋಜ ಕಾಶ್ಠೀರಾದಿದೇಶದ ಅರಸುಗಳಂ ತೋರಿಸಿದಬರುವಂತ ಪತ್ರಗಳ ಬರದಿರುವನು ಇವಲ್ಲದೆ ದುರ್ಗಂಗಳೇಳ್ ಒಕ್ಕೂಡಾರ್ಯಂಗಳಂತಂಬಿರಿರುವನು ಹೊಸದಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರಸೇನೆಯು ನಿಡುವನು ಇರುವ ಬಲಂಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳಗಳಂ ಉಂಬಳಗಳಂ ಪೂರಣವಾಗಿ ಕೊಡುವನು ಪ್ರತಿದಿವಸಗಳಲ್ಲಿಯು ಸೇನೆಗಳ ಸಾಧನೆಗಳಂ ನೋಡುವನು ಬಗೆಬಗೆಗಳಾದ ಯಾತ್ರಗಳಂ ಮಾಡಿಸುವನು ಅವನದೇಶದೋಳ್ ಅಲ್ಲಿನಿಗರ ಪುರ ಗ್ರಾಮ ಕೊಪ್ಪಲು ಹಳ್ಳಿಮೊದಲುಗೊಂಡು ಅಡವಿಗಳಲ್ಲಿ ದುರ್ಗಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಣುವೆಗಳಲ್ಲಿ ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಗೂ ಉಕ್ಕಡಗಳಂ ಮಾಡಿ ಪರರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ಜನಗಳಂ ಬೆಕ್ಕುಗಳಂತೆ ಹಿಡಿದು ಎಕ್ಕದೆರೆಗಳಂ ಕಕ್ಕೆಕುಡಗಳಂ ತಿನ್ನಿಸುವರು ಸನ್ಯಾಸಿಗಳೆಂದು ಯೋಗಿಗಳೆಂದು ವಿರಾಗಿಗಳೆಂದು ಹೋದರೂ ಬಿಡರು ರಾಜಸುಯಂಧನಿಶಿರು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಪಾಡೆದಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಧಂಗಳಂ ಹಿಡಿದು ಸುಖವಾಡಿದರು ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದರು ಮನು ಮತ್ತೊಂದು ತನ್ನ ಕೆಳಗಡೆ ಗಗನಂಕರತತ್ವಂಗಳಂ ವಸಬಂದಂತೆ ಬುದ್ಧಿಯಾದ ಮನನಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುವನೆಂದು ಮೂರ್ಯುತಮಾಂಕರಳ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅವನಂಮನ್ನಿಸಿ ಸವಿವರವಲ್ಲಿರುವ ಸುಮತಿಯನ್ನೋಪೇಷಮಂತ್ರಿಯು ಎದ್ದುಕೈಗಳಂಕುಗಿದುಎಲ್ಲೆ ಭೂವಿಂದ್ರನೇ

ಮುದ್ದಾನೆಗಳ ಗಂದಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತುಗಳು ಉತ್ಪತ್ತಿಹೋದ್ದೆ ಎರ
ಚಿ ವಿಶಾರದವಾಗ್ಯಯುವ ಸಿಂಹದೊಡನೆ ಹೆಂಣಾನೆಗಳು ಕೋಪವೆನೂ
ಡುವವೇ ಮುನುಹುಂಡುಗಳು ಹೋರಾಟವನುಳ್ಳವವೇ ಕರಡಿಗಳು ಕ
ದನವಂ ಮಾಡಲು ಬರುವವೇ ಕಾಡು ಕೋಣಗಳು ಕಾಳಗಗಳಂ ಕಾಡು
ವೆವೆದು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಬುವವೇ ಹುಲ್ಲೆಗಳು ಚಲಾಟವಂ ಮಾಡುವವೇ
ಹಂದಿಗಳು ದ್ವಂದ್ವಯುದ್ಧವಂಮಾಡುವುದೆ ಇಂತು ನಿನೊಡನೆ ಮಹಾರಾ
ಷ್ಟ್ರದೇಶದ ಅರಸು ವಿರೋಧಿಸಿ ಮಹಿಯೋಳಿರುವನೇ ಕಾಂಭೋಜನು
ಕಲಶವಂಮಾಡಿ ಕಡೆದಾಯುವನೇ ಪಾರೀಕ್ಷನು ಪಾರವಂಕಾಣುವನೇ ಯ
ವನನು ಭುಸನದೋಳಿರುವನೇ ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು, ಸುಗಂಧರಾಜನು ಮ
ನದೋಳಿ ಸಂತೋಷವಂ ಮೊಗದೋಳಿ ವಿಶಾಸವಂ ಮಾತಿನೋಳಿ
ಮಾಧುರ್ಯವಂಗೊಂಡು ಏದೈ ಸುಮತಿಯೇ, ಕೇಳು ರಾಜ್ಯಗಳೋಳಿ ಅ
ರಸುಗಳಲಿ ಕೆಲವರು ಅತಿ ತುಂಟರು ಕೆಲವರು ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳು ಕೆಲವ
ರು ಧರ್ಮಪರರು ಕೆಲವರು ದೇವತಾನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರು ಕೆಲವರು ಮ
ಹಾಧನಿಕರು ಕೆಲವರು ಮಾಯಾವಿಗಳು ಇಂತಿರುವರನ್ನೆಲ್ಲರಂ ಬಂದೊಂದು
ಬಗೆಗಳಾದ ಉಪಾಯಗಳಿಂದಲೇ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ್ದರಿಂ ಬಂದೊಂದುಕಡೆ
ನೋಳಿ ಬಂದೊಂದು ಉಪಾಯವಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದೆಂಬುವ ನೀತಿಯಂ
ನೀನರಿಯದಿರುವದೊಂದುಂಟೇ ಎಂದು ಪೇಳಿ ವೀರಸೇನನೊಡನೆ ಈ ಅ
ರ್ಥವನ್ನಾಳೋಚಿಸುವದೆಂದು ಆಜ್ಞೆಯಂ ಕೊಟ್ಟುಕಳುಹಲಾ ಸುಮತಿಯು
ವೀರಸೇನನಂ ಕರಸಿ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟ ಪರಿಯಾಗಿ
ಪೇಳಲು ವೀರಸೇನನು ಹಸಿಕೊಂಡಿರುವರಿಗೆ ಹಾಲನ್ನವಸ್ಥಳವಟ್ಟಂತೆ ನ
ಮ್ಮನೇನೆಯೋಳಿ ಆನೆಗಳು ಆಗ್ರಹದಿಂದಿರುವವು ರಥಗಳು ಸಿದ್ಧಂಗಳಾ
ಗಿರುವವು ಕುದುರೆಗಳು ಕೊಬ್ಬಿ ಕಾಲುಗಳಂ ಕೆರೆಯುತ್ತಲಿರುವವು ಕಾಲಾ
ಳುಗಳು ಕಾಳಗವಂ ಕೊಣಕುತ್ತಲಿರುವರು ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೊಡನೆ ರಣ
ವಂ ಮಾಡುವಂಗೆ ಮರಣವೇನರಿ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಪೇಳಿ ಆಕ್ಷಣ
ದೋಳಿ ಅಕ್ಷಾ ಹಿಣೀಪತಿಗಳೆಲ್ಲರಂ ಕರಸಿ ನಾಳೆಗಿನದಿಂದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ
ದೇಶದೋಳಿ ಬಿಡದಿಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತ ತರಳುವೆವು ನೀವು ನಿಮ್ಮ ವಾಹ

ನಿಗಳೊಡಗೂಡಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದೆಂದು ಪೇಳಿ ಕಳುಹಿ ಈರ್ವರೂ ಸ್ವಾರ್ಥಭೌಮನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ಎಲ್ಲೆ ಉರ್ದೀಶನೇ, ಸರ್ವಾಣಿಯ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಸುರರಂ ನಿರ್ವಹಿಸುವೆವೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸಿದರು, ಆಗ ಸೇನಾಜನಂಗಳು ಗರ್ವವನ್ನೇ ಮುಖ್ಯಗುಣವಾಗಿ ಧರಿಸಿ ಪರಸ್ವತಂಗಳನ್ನಾದರೂ ಪಿಡಿದು ಅಲ್ಲಾಡಿಸುವೆವೆಂದು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದಿರುತ್ತ ಮಾರನೇದಿನ ಪ್ರಯಾಣದೋಳ್ ಇನ್ನುಡಿಯಾದ ಅಟ್ಟಹಾಸದಿಂದ ಪೊರಮುಟ್ಟು ಬರುತ್ತಿರುವ ಕರ್ಣಾಟಕದೇಶದ ಸೇನೆಯು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟ ಬೇಕೆಂದು ಆ ದೇಶದ ಯಲ್ಲೆ ಕಟ್ಟನೋಳ್ ಕಾವಲಿದ್ದ ಘಟ್ಟಮುಟ್ಟಾದ ದಿಟ್ಟಜನಗಳು ಮತ್ತು ಬೆಟ್ಟದವೇಲಿರುವ ಜನರುಗಳು ಕೂಡಾ ನೋಡಿ ಕೆಲವರು ಕೋಪಗೊಂಡು ಅರಿಗಳ ತಂಡತಂಡಗಳ ತಿರಗಳಂತುಂಡುತುಂಡಾಗಿ ಚಂಡಾಡುವೆವೆಂದು ದಿಂಡಿತನಗಳಿಂದ ಯುದ್ಧಂಗಳಂ ಕೊಂಡು ಕಂಡದ್ದು ಕಾಣುವೆವೆನುತ ನೆಟ್ಟಿಗಿರುವ ಮಾರ್ಗಂಗಳಂ ಕಟ್ಟ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಕಣುನೆಗಳೋಳ್ ಮುಗಿಲು ಮುಟ್ಟುವ ಮರಗಳನ್ನೇರಿ ಬಾಣಂಗಳಂಬಿಟ್ಟು ಸೈನಿಕರಂ ಥಟ್ಟುಥಟ್ಟಾಗಿ ಕಡೆಹುವರು ಕೆಲವರು ದುರ್ಗಂಗಳ ಮಾರ್ಗಂಗಳಲ್ಲಿ ರಿಪುವರ್ಗಂಗಳು ದಾಂಟದಂತೆ ತೋಡಿರುವ ಪಾತಾಳವೋ ಎಂಬಂತೆ ತೋರುವ ಅಗಳುಗಳ ಹರಿಗೆಗಳೆ ಸರಪಣಿಗಳಿಂದ ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಿಗೆಯಂ ಹಾಕದಂತೆ ಫಿರಂಗಿ ಮೊದಲಾದ ಯಂತ್ರಂಗಳು ದುರ್ಗಂಗಳ ಮೇಲುಭಾಗದೋಳ್ ಸುಲುಸುಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮದ್ದುಗುಂಡುಗಳು ತುಂಬಿ ಹಾರಿಸುವರು, ಕೆಲವರು ಏರಿಬರುವ ದಾರಿಯೋಳ್ ನೂರಾರು ಕಲು ದಿಂಡುಗಳನ್ನಿರಿಸಿ ಪರಸೈನಿಕರು ಬರುವದಂ ಕಂಡು ಉರಳಿಸಿಬಿಡುವರು, ಕೆಲವರು ಪರಬಲವಂ ಕಂಡು ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಪೊಕ್ಕು ದೀಪದೋಳ್ ಬಿದ್ದ ಪತಂಗದಂತೆ ಹಿಂತಿರಿಗಿಬಾರದೆ ಇರುವರು ಇಂತು ನಾನಾವಿಧವಾಗಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದೇಶಾಧಿಪತಿಯಾದ ವಿಜಯಾಶ್ವನ ಕಡೆ ದುರ್ಗಂಗಳಂ ಕಾಡಿರುವ ಜನರುಗಳು ಯಲ್ಲೆ ಕಟ್ಟನೋಳ್ ಇರುವ ಜನಂಗಳು ಕೂಡಾ ಮಾಡುವ ಸಾರಸಂಗಳಂ ನೋಡಿ ಕರ್ಣಾಟಕನೇನಾಣ್ಣತಿಯಾದ ವೀರಸೇನನು ತನ್ನ ಕಡೆ ಸೇನಾಪತಿಗಳಂ ನೋಡಲವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸೈನಿಕರೊಡಗೂಡಿ ಕ್ಷಣದೋಳ್ ಕತ್ತಿಗಳಂ ಕಿತ್ತು ಅರಿಗಳ

ಶಿರಗಳಂತರಿಮ ಮರಗಳಂ ಮುರಿದು ಕಲ್ಲುಗಳಂ ತಳ್ಳಿ ಅಗಲುಗಳಂ ದಾಂ
ಟೈಕೋಟಿಗಳಂ ಮಿಾಟೆ ಘುಲ್ಲಿನುವ ಗಗ್ಗರದ ಈಟಿಗಳನ್ನಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತ ಎ
ರೈಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದವರಂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೆ ತಿವಿಯುತ್ತ ದುರ್ಗದ ಸುತ್ತಲು ಮುತ್ತಿ ಪು
ಡ್ಗಮಂ ತಗಮ ಸತುವಿನೋಳ್ಳಡಗಿ ಉಡುಗಳಂ ಬಿಡುತ್ತ ಹಗ್ಗವಂ ಹಿಡಿ
ದು ಲಗ್ಗೆಯನ್ನೇರಿ ಘೇಯನುತ ಬೋಬಿ ರಿದು ತೆನೆಗಳಂ ನೆಗದು ಕಾಯು
ವರಂ ಕಡಿದು ಯಂತ್ರಗಳಂ ಅತ್ತೆತ್ರಗಳಂ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿದವರನ್ನೋಡಿ
ಎಮರಾದವರಂ ತರಿದು ಓಡುವರಂ ಜರಿದು ಮತ್ತವರಂ ಕರದು ಅವರೋ
ಳ್ ಬೆರದು ಈಟಿಗಳಂದಿರಿಯುತ ಬರುತ್ತಿರುವದಂ ಹತಶೇಷರಾದ ವಿಜ
ಯಾಶನ ದೂತರು ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲಾರದೆ ವಲಾಯನವಂಗೈದರು.

ಬಳಿಕ ಕರ್ನಾಟಕಸೈನಿಕರು ಅಲ್ಲಿರುವ ಧನಕನಕವಸ್ತುಗಳಂ ಮ
ಸಬಂದಂತೆ ಸೂರೆಗೊಂಡು ಅದರೋಳ್ ರಾಜಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ವಸ್ತುಗ
ಳಂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸೇನಾಪತಿಗಳೆ ಮುಖದಿಂದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ
ಸಮರ್ಪಿಸಲು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಂತೋಷವಂ ಪಡೆದು ಅವರವರಿಗೆ
ಉಡುಗೆರೆಗಳಂ ಕೊಡಿಸುತ್ತಿರಲು ಇಂತಲ್ಲಿಯ ವೃತ್ತಾಂತವಂವಿಜಯಾಶ
ನು ಚಾರಮುಖದಿಂದ ತಿಳಿದು ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ತನಗೆ ಸಹಾಯಕರಾದ ದೇ
ಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಂದಲೂ ಅವರುಗಳ ಸೇನೆಗಳಿಂದಲೂ ತನ್ನ ಚತುರಂಗಬಲದಿಂ
ದಲೂ ಪರಿವೃತನಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣವಂಮಾಡಿ ಬರುತ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ
ಸೇನಾನಿವೇಶನದ ಮುಂಭಾಗದೋಳ್ ವಾಳಯವಂ ಮಾಡಿ ನಿಂತು ದೂತ
ರಂ ಕರದು ಎಲೈ ದೂತರುಗಳರಾ, ನೀವುನಮ್ಮ ಶತ್ರುವಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂ
ದ್ರನಸೇನೆಯನ್ನೈದಿ ನಾಳೆ ಉದಯದೋಳ್ ಯುದ್ಧಾರ್ಥಮಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾ
ಗಿರುವದೆಂದು ಪೇಳಿ ಬನ್ನಿರೆಂದು ಕಳುಹಲು ಅವರು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ
ಬಳಿಗೆ ಬರುತ ಅವನ ಸೇನಾಸನ್ನಾಪವನ್ನೋಡಿ ಭಯದಿಂದ ನಿಂತು ತಾವು
ಬಂದಿರುವ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಚಾರರ ಮುಖದಿಂದ ತಿಳುಹಿಸಲು ಸುಗಂಧರಾ
ಜೇಂದ್ರನು ಆ ದೂತರಂ ಕರಸಿ ಅವರ ಬಿನ್ನವವಂ ಕೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ವಸ್ತ್ರಾ
ಭರಣಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ನಗುತ ನಾವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವೆವೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಅರಸಿ
ಗೆ ಪೇಳಿದೆಂದು ಪೇಳಿ ಕಳುಹಲವರು ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಬಂದು ವಿಜಯಾ

ಶನಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಸುಗಂಧರಾಜನ ಸೇನಾಸನ್ನಾಹವಂಪೇಳಿ ಬು,
 ಅವನು ಅದಂ ಕೇಳಿ ಆರಾತ್ರಿಯುಂ ಕಳವಳವಂ ಕಳೆಯುಂ ಬೇಗಾಗೆ ಉ
 ಭಯಸೈನಿಕರು ಭೋಜನಾಲಂಕಾರಗಳಂ ಗೈದು ಗುಕಲಾಯುಧಂಗಳಂ ಧು
 ಸಿ ಯುದ್ಧಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿ ವಾಹನಾರೋಹಣವಂಗೈದು ಬರುತ ಸಮುದ್ರವಂ
 ಸಮುದ್ರವು ಎದುರುಗೊಂಡಂತ ಪರಸ್ಪರ ವ್ಯೂಹಂಚನೆಯಂಗೈದು ಕ್ಷಣ
 ಮಾತ್ರ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಬಳಿಕ ವಿಕಾಕಾಲದೋಳ್ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ರಾಜಾಜ್ಞೆ
 ಯಿಂದ ನಾನಾವಿಧವಾದ ವಾದ್ಯಂಗಳಂ ಮೊಳಗಿಸುತ ಪತ್ತಿಗಳು ವದಂತಿಗ
 ಳೊಡನೆ ರಥಿಕರು ರಥಿಕರೊಡನೆ ರಾವುತರು ರಾವುತರೊಡನೆ ಮದ್ದನೆಗಳ
 ನ್ನೇರಿದವರು ಮದ್ದನೆಗಳನ್ನೇರಿದವರೊಡನೆ ಸೇನಾಧಿಪತಿಗಳು ಸೇನಾಧಿಪ
 ತಿಗಳೊಡನೆ ಪರಸ್ಪರ ಸೋಲದೆ ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟದೆ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಸಿಂ
 ಹನಾದವಂಗೈಯುತ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ತಲೆಗಳು ಉರುಳಿ
 ಕರುಳುಗಳು ಚಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಸುರಿದು ಮಡುವುಗಟ್ಟ ಹರಿಯುವ ನೆತ್ತರವ
 ಹುಚು ಹೊಳೆಯೋಳ್ ಕೊಚ್ಚಿ ಬರುವ ಕಡಿದ ಕುದುರೆಗಳ ಕಾಲುಗಳಿಂ
 ತೀಳಿದ ಆಳುಗಳ ತೋಳುಗಳಿಂ ಚೂರುಚೂರಾದ ರಥಕಕ್ರಗಳಿಂ ತುಂಡು
 ತುಂಡಾಗಿ ಪಂಡಿಸಿರುವ ಮದಗಜಂಗಳ ಸೊಂಡಿಲುಗಳಿಂ ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ
 ಮೇಲೆ ತೇಲುವ ಹೆಣಗಳಿಂ ಭಯಂಕರವಾದ ರಣಾಂಕಣದೋಳ್ ಸುಗಂಧ
 ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸೈನಿಕರು ವಿಜಯಾಶ್ವನ ಸೃನ್ಯವನೆಲ್ಲವಂ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲದಂ
 ತೆ ಸಂಹರಿಸಿ ಕಂಕ ಕಾಕ ಗೃಧ್ರ ಪೊದಲಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೂ ನಾಯಿ ನರಿ
 ತೋಳಿ ಮುಂತಾದ ದುಷ್ಟ ಮೃಗಂಗಳಿಗೂ ಡಾಕಿನೀ ಶಾಕಿನೀ ಮೊದಲಾದ
 ಭೂತಗಳಿಗೂ ಖತನದ ಉಟವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಸುಮಾನದಿಂ ಸಿಂಹನಾದ
 ವಂಗೈದುದಂ ವಿಜಯಾಶ್ವನು ಕೇಳಿ ಚಂಡಕೋಪದಿಂ ತನ್ನ ಸೇನಾವತಿಯಾ
 ದ ಪ್ರಚಂಡವರ್ಮನನ್ನೊಡಲು ಆಗಲಾಸೇನಾವತಿಯು ಸನುಸ್ತು ಸನ್ನಾ
 ಹದಿಂ ಗಜವನ್ನೇರಿ ಸುಗಂಧರಾಜನ ಸೈನ್ಯದಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಶರ
 ಶೂಲ ಪರಿಣು ಪಟ್ಟಿನ ಮೊದಲಾದ ಆಯುಧಂಗಳ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಸೈನಿಕರಂ
 ಬಾಧಿಸುತ್ತ ಬರಲು ಆಗ ಅತಿಶಂಕರನಾದ ವೀರಸೇನನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಪ
 ತಿಯ ಸೇನಾಧಿಪನ ಕಾರ್ಯವಂ ಕಂಡು ಅವನಂ ನಾನಾವಿಧ ಬಾಣಂಗಳಿಂದ

ನೋಯಿಸಿ ಪರಿಭಾಷಾಯುಧವು ಹಿಡಿದು ಭಾರನೆ ತಿರಿಗಿಸಿ ಅವನೇರಿರುವ ಮು
ಹಾಗಾದ ಹಿರವು ಗುರಿನೋಡಿ ಪ್ರಪರಿಸಲು ಪರಿಭಾಷಾಪ್ರಾರದಿಂ ಆ ಮದ
ಗಜವು ಕುಲಾಲಕತ್ರದಂತ ತಿರಿಗಿ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಬೀಳಲು ಆಗ ಆ ಸೇ
ನಾಪಾಯು ಆ ಮದಗಜವಿದ ಬಿದ್ದು ವಿಳಲಾರದೆ ಇರುವದಂ ಮಹಾರಾ
ಷ್ಟ್ರಾಧಿಪತಿಯಾದ ವಿಜಯಾಶ್ವನು ಕಂಡು ಹಾ' ಮಹಾಪ್ರಸಾದ ಬಂತದಂ
ತಿಳಿದು ಸಕಲಾಯುಧಗಳಂ ಭರಿಸಿ ರಥವನೇರಿ ಸೇನಾಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮ
ಧ್ಯಾಪ್ತ ಸೂರ್ಯನಂತ ತಪಿಸುತ ಜಟರಂ ಬಡಿಯುತ ರಥಗಳಂ ರೇಣುಗ
ಳಂತೆ ಮಾಡುತ ಆನೆಗಳ ಅಪಂಕಾರವನ್ನಡಗಿಸುತ ಕುರುಕಗಳ ಕೂಗಾಟ
ವಂ ಕುಗ್ಗಿಸುತ ವಿರಿ ಬರುವ ಸಮುದ್ರದಂತ ಬರುತ್ತಿರಲು ವೀರಸೇನನು
ನಿಮಿಸ ಧೈರ್ಯಜಯಂಗಳೊಡಗೂಡಿ ನಡೆಯುವ ಪರ್ವತದ ತಿರುವ ರಥವ
ನ್ನೇರಿದವಿ ಜಯಾಶ್ವ ನೃಕಾರ್ಣಸಿಕ್ಕೊಂಡು ಅವನ ಅಶಗಳಂ ಸಾರಧಿಯಂಬಾಣ
ಗಳಂದ ನೋಯಿಸಿ ಅವನಮೇಲೆ ಹತ್ತು ಬಾಣಂಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲಾಗ
ವಿಜಯಾಶ್ವನು ದಂಡಪ್ರಹಾರದಿಂ ಕುಪಿವನಾದ ಸರ್ವದಂತೆ ಮೊಗದೋ
ಳ್ ಕ್ರೋಧರಸಮಂ ಮನದೋಳ್ ಧೈರ್ಯಮಂ ಭುಜದೋಳ್ ಬಲವಂ
ತಾಳಿ ಬಂದು ಪಟ್ಟಸವಂತೆಗದು ವೀರಸೇನನಂ ಪ್ರಾರಿಸಲು ಆದರಿಂ ಅವ
ನು ಮೂರ್ಛಿತಪ್ಪ ಬೀಳಲು, ಆದಂ ಕೇಳಿ ಸತ್ಯಸಂಧನಾದ ಸುಗಂಧರಾ
ಜೇಂದ್ರನು ನಸುನಗುತ ಚಿತ್ರಕೂಟದಂತಿರುವ ಚಿತ್ರರಥವನ್ನೇರಿ ಯುದ
ರಂಗವಂ ಪೊಕ್ಕು ಬಿದ್ದಿರುವ ವೀರಸೇನನನ್ನೊಡಿ ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾ
ಲರುದ್ರನಂತೆ ಕೋಪವಂತಾಳಿ ವೀರಸೇನನಂ ಗುಡಾರಕ್ಕೆ ಎತ್ತು ಕಳುಹಿ
ಬರುವನ್ನ ರೋಳ್ ಮೇಲೆಬಿದ್ದು ಬರುವ ವಿಜಯಾಶ್ವನಂ ಕಂಡು ಎಲೈ ವಿ
ಜಯಾಶ್ವನೇ, ನೀನು ಮಹಾ ರಥಿಕನಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿದ್ದೀಯೆ ಕಾಲ್ಬಲಂಗಳ
ಳಂ ಕಾಡುವದು ಕುರುಕಗಳಮುಂದೆ ಕೂಡಿದಾಡುವದು ಆನೆಗಳಮುಂದೆ
ಹಾರ್ಯಾಡುವುದು ರಥಗಳಂ ತಿರಿಗಿಸುವದೇ ಶೌರ್ಯವೆನ್ನ ಮಹಾ ರಥಿಕ
ರೊಡನೆ ಸಕಲಾಯುಧಗಳಿಂದ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡಿದರೆ ಶೂರನೆನ್ನುವರು,
ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಶೌರ್ಯವಂ ನೋಡುವೆನು ಹೀಗೆ ತಿರಿಗಿಲಾ ಎಂದು
ಪೇಳಲು ವಿಜಯಾಶ್ವನು ಕರ್ಣಕರೋರಂಗಳಾದ ಆ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಸ

ಹಿಸಲಾರದೆ ರಥವ ಧೈನಿಯಿಂದ ಭೂಮಿಯುಂ ಘುಡಿಘುಡಿಸುತ ಬಂದು ಎ
ಲೈ ಅರಸೇ ನಾನಾದೇಶವ ಆರಸುಗಳೊಡನೆ ಯುದ್ಧಂಗಳಂ ಮಾಡಿ ಜಯಶೀ
ಲನಾಗಿರುವೆನು ನಾನು ನೀನು ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಬುದ್ಧಿ ಕಾಳಿಯಾಗಿ ಕಾ
ಣುವೆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣೆನೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಲೇ ಬಾಣಗಳಂ ಬಂದೊಂದುಭಾ
ರಿಗೆ ಬಂದೊಂದುಗುಂಪಾಗಿ ಗರುಡನಂತ ಸರ್ವದಂತೆ ಮಯೂರದಂತೆ ಆನೆ
ಕುದುರೆಗಳಂತೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು ಆ ಶರಂಗಳು ಸುಗಂಧರಾಜಂಗೆ ಪುಷ್ಪಂ
ಗಳಂತಾಗಲು ವಿಜಯಾಶ್ವನು ಇದೇನು ಅಚ್ಚ ರಿಯು ನಾನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ
ಬಾಣಗಳಿಗೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿಯಾರು ಎದುರಾಗಿ ನಿಲ್ಲು ಸರಿಲ್ಲ, ಈ ರಾಜಕುಮಾ
ರನು ಏನುಕಾರಣದಿಂದ ಬಂಧಪ್ರಕಾರ ಧೈರ್ಯದಿಂದಿರುವೆನೆಂದು ತಿಳಿದು ಬ
ಳಕ ಆರುಬಾಣಂಗಳಿಂದ ಅಶಂಗಳಂ ಏಳುಬಾಣಗಳಿಂದ ಸಾರಥಿಯಂ ನೋ
ಯಿಸಿ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಬಾಣವಂ ಲಕ್ಷ್ಯವಂ ಮಾಡಲಾರನು, ಕುಂತವಂ ಪ್ರ
ಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಗುರಿನೋಡಿ ಬೇಗದಿಂದ ಕುಂತವಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು
ಆಕಾಲದೋಳ್ ಕಂದಿ ಇರುವ ತನ್ನ ಸಾರಥಿಯ ಮುಖವನ್ನೋಡಿ ಸುಗಂ
ಧರಾಜನು ಏಕಕಾಲದೋಳ್ ಕೋಪವಂ ಕರುಣವಂ ಕೈಕೊಂಡು ಕೇಳು
ವರ ಕಿವಿಗಳು ಕಿವತಾಗುವಂತೆ ಧನುಷ್ಯಂಕಾರವಂ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದು ಅರ್ಧ
ಚಂದ್ರಾಣಸಂಧಾನವಂಗೈದು ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು ಆ ಬಾಣವು ಹೊಳೆಯು
ವ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಥಳಥಳಿಸುತ್ತ ಬಂದು ವಿಜಯಾಶ್ವನ ಭ್ರಾಮಧ್ಯದೋಳ್
ನೂಟಲು ಆ ಪೆಟ್ಟಂತಾಳಲಾರದೆ, ರಥದಿಂದ ಹಾಪ್ಪಿಬಿದ್ದು ಮೂರ್ಛೆಗೊಂಡ
ವಿಜಯಾಶ್ವನಂ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಕರುಣಾಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ನೋಡಿ ರಥದಿಂದಿಳಿ
ದು ಅವನಬಳಿಗೆ ಪೋಗಿ ಶೀತೋಪಚಾರವಂ ಮಾಡಿಸಲು, ಆ ವಿಜಯಾಶ್ವನು
ಮೆಲ್ಲನೆ ಚೈತನ್ಯವಂತಾಳಿ ಮೂರ್ಛೆಯಂತಿಳಿದಿದ್ದು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರು
ವ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನನ್ನೋಡಿ ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ, ನನ್ನ ಶರೀರವು ಪ್ರಾ
ಣಗಳು ನಿನ್ನ ಅಧೀನಂಗಳಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ದೇಶಾರ್ಥಮಾಗಿ ನಾನು ಜಿಂತೆ
ಯಂ ಮಾಡುವುದೇನು ನನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವು ನಿನ್ನದೇ ಆಗಿರುವದೆಂದು ಪೇಳಿ ಸೇ
ನಾರಂಗಳದೋಳ್ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮವಂಗೈದ ವಿಜಯಾಶ್ವನಂ ಸುಗಂಧ
ರಾಜೇಂದ್ರನು ನೋಡಿ ಎಲೈ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾಧಿಪತಿಯೇ ನಾವೀರ್ಷರು ಕ್ಷತ್ರಿ

ಯರಾಗಿರುವಾಗ ನನಗೆ ಬಂದ ಕೀರ್ಮಿಯು ನಿನ್ನದಲ್ಲವೆ ಎಂದು ಮೃದು ಮಧುರವಾದ ಮಾತುಗಳಂ ಪೇಳುತ್ತ ಸೇನೆಗಳೋಳ್ ಯುದ್ಧವು ಬ್ಯಾಡ ವೆಂದು ಸಾರುವಂತೆ ಚಾರರನ್ನಿಯಮಿಸಿ ತನ್ನಕಟಕಕ್ಕೆ ತೆರಳುತ್ತ ಸುಗಂಧ ರಾಜನಂ ಕುರಿತು ವಿಜಯಾಶನು ಎಲೈ ಸಾರ್ವಭೌಮನೇ ನೀನು ನಿನ್ನ ಪರಿ ವಾರಸಮೇತನಾಗಿ ನನ್ನ ನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಂದು ದಿನ ಬಡ್ಡೋಲಗಂಗೊಂಡು ದಮೆವಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಿಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಸುಗಂಧರಾಜನು ಅವನಂ ತನ್ನ ರಥದೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಉಭಯಸೇನಾಸಮೇತನಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಿರುವ ಚ ತುರಂಗನಗರವಂ ನೈದಿದನು.

ಬಳಿಕ ವಿಜಯಾಶನು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ತನ್ನ ಸಿಂಹಾಸನದೋ ಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಬಹುಕೋಟ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ ವಿಚಿತ್ರವಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಬಗೆಬ ಗೆಯಾದ ಆಭರಣಂಗಳಂ ಒಪ್ಪಿಸಲು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ವಸ್ತುಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡು ಆ ನಗರದೋಳ್ ಆರುದಿನ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದಿದ್ದು ಅನಂತರ ಸಕಲಸೇನಾಸಮೇತನಾಗಿ ಹೊರಯೆ ಸಮುದಾತೀರದೋಳ್ ಕ ಟಕವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತ ನಾನಾದೇಶಂಗಳಿಂದ ಬಂದ ರಾಜರುಗಳು ಬ ಳ್ಪಿಸುವ ಕವ್ವಗಳಂ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತ ಮತ್ತೊ ಚಾರರಿಂದ ಸಕಲದೇಶ ಸಮಾ ಚಾರಂಗಳಂ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ || ಗದ್ಯ|| ಕುಂಡಲಿಶಯಖಂಡವರುಷಪುಂಡರೀಕಭವಾ ಖಂಡಲಪ್ರಮುಖನಿಖಿಲಸುರವರ ಪರಿಭವ ಪರಿಣತ ಸ್ರಚಂಡ ಬಲಚಂಡ ಮುಂಡ ಪಂಡನ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡ ಕಾಂಡ ಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾದಂಡ ಪರಿಮಂಡಿತ ಚಾಮು ಡಿಕಾ ಕಟಾಕ್ಷ ವೀಕ್ಷಣವ್ರವರ್ಧಮಾನಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯಸತ್ಯವ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾಷಾಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕಷ ಚತುರ್ವಿಧಸರಸಕವಿತಾನಿನ್ನಾಯಾ ನಿರ್ವಾಣ ಧಾರೇಯಘಟಿಕಾಶತಗ್ರಂಥದಿನಪ್ರಬಂಧನಿಬಂಧನ ಧುರಂಧ ರ ತ್ರಿಭುವನಪವಿತ್ರಾತ್ರೇಯಸಗೋತಾಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರಸುಚರಿತ್ರ ಚೌ ಮರಾಜಮಹಾರಾಜಪುತ್ರನರಪತಿಬಿರುವ ಮಹಿಷಾರಪುರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ರಾಜವಡೆಯರವರಿಂದ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರಮಾಗಿ ವಿರಚಿತವಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯವೆಂಬ ನವೀನಕೃತಿಯೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ

ಯೌವರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕ ದೇವಗಿಜ್ಜೆಯ ವೊದಲಾವ್ವಂ ಬಂಜೆಸಿರುವಂತೆ
ನೇ ಆಶ್ವಾಸನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಮಾಡು.

ಎರಡನೇ ಅಶ್ವಾಸವು ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶುಭವಸ್ತು,

ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡಿಕಾಃಚಾಯ್ಯನಮಃ

ಬಂಭತ್ತನೇ ಅಶ್ವಾಸಪುರಾಣ.

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ವಿಧ್ಯಾಸಾಗರುವಾದ ವಿಧ್ಯಾಸಾ
ಗರನು ನಿಜನಗರದಿಂದ ತೆರಳಿ ಬರುತ್ತ ಚತುಷ್ಟಪ್ಪಕಲಗಳನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ
ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಓದಿ ಸಭಾಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪರೀ
ಕ್ಷೆಯಂ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ತನ್ನ ಪ್ರಿಯಶಿಷ್ಯನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ನೋ
ಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ವಿಧ್ಯವರ ತವ ಸಮಾಪದಲ್ಲಿರುವ ಸಮರ್ಪ
ದಾನುರೀತರದೊಳಗೆ ರಾಜೇಂದ್ರನು ವಾಸವಾಗೈದಿರುವ ಕಟಕದಸಮಾಪ
ಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸೇನಾಶೋಧಕರಾದ ಚಾರರು ವಿಧ್ಯಾಸಾಗರನ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ
ಬಂದು ಅವನು ಕುರಿತು ನೀವು ಯಾವದೇಶದವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಏನುಕಾರಣ
ಬಂದಿರುವಿರಿ ನೀವು ಯಾರೆಂದು ಕೇಳಲಾ ವಿಧ್ಯಾಸಾಗರನು ಎತ್ತಿ ಚಾರ
ರುಗಳಿರಾ ನಾನು ಕಳುಗದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ವಿಧ್ಯಾಸಾಗರನೆಂಬ ವಿಧ್ಯಾ
ಸನು ಮಹಾಧಾರ್ಮಿಕನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಕಂಡು ಅವನಿಗೆ ಆಶೀರ್ವ
ದವು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿರುವೆವು ಇದೇ ನಮಗೆ ಕಾರ್ಯವೆಂದು ಪೇಳ
ಲು ಆ ಮಾತುಗಳಂಕೇಳಿದ ಆ ಚಾರರು ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ವೇಗವು ಕಟ
ಕಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ತಮ್ಮ ಗೊತ್ತುಗಾರನಿಗೆ ಈ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವು ಪೇಳಲು
ಚಾರದರ್ಪಣನು ಅದಂ ಕೇಳಿ ತನ್ನ ಬಡಯನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ
ವಿಧ್ಯಾಸಾಗರುವಾದ ವಿಧ್ಯಾಸಾಗರನಾಗರಜೇಕೆಂದು ಮನದೊಳಗೆ ಊಹಿಸಿ
ವೇಗದಿಂದಿವ್ಯಮಂದಿರದೊಳಗೆ ವಿಲಾಸದಿಂದಿರುವ ಭೂವಾಲನ ಸಮಯವ

ನ್ನರಿತು ಸಮಾಪವನ್ನೈದಿ, ಮಹಾರಾಜನೇ ಕಳಿಂಗದೇಶದಿಂದ ಸೌಮಿಯ ವರವಿದ್ಯಾಗುರುವಾದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನೆಂಬವನನ್ನು ಸೌಮಿಯವರದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದು ನೃಪಾತ್ಮರದೇಶೀಳ್ ಇಳಿದಿರುವಂತೆ ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ತರೆಯಿಂದ ಮರಳಿ ಕೇಳುತ್ತ ಸುಮತಿಯಂ ಕರದು ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ ನಮಿಗೆ ಆಚಾರ್ಯನಾದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ಆಶೀರ್ವಾದವು ಮಾಡಲೋಸುಗ ಬಂದಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತೊ ನೀನು ವೇಗದಿಂದ ಪೋಗಿ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಅವರಂ ಕರತರುವುದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಲಾಗ ಸುಮತಿಯು ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಿಂದಲೂ, ಆಚಾರ್ಯನೋಳ್ ಪರಮ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಇವ್ವಡಿಯಾದ ಸಂತೋಷವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಕೆಲವು ಸೇನೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಬಂದು ನಮದಾ ನದೀತೀರದೊಳಿರುವ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನಂ ಕಂಡು ತನ್ನ ಇಷ್ಟದೇವತೆಯಂತೆ ತಿಳಿದು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಕುಶಲವಂಕೇಳಿ ಅವನಂ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಸಕಲವಾದ್ಯಘೋಷದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಕಟಕವಂ ಕುರಿತು ಪೊರಮಟ್ಟು ಮಹಾರಾಜಮಂದಿರದ ಪುರೋಭಾಗಕ್ಕೆ ಕರತರಲು, ಆ ಸಮಯದೊಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಎದಿಗೊಂಡು ಆಂದೋಳಕದಿಂದಿಳಿದು ಬಂದ ಗುರುವರ್ಯನಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯವಾಢ್ಯವೊದಲಾಗಿ ಪೂಜೆಯಂಮಾಡಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗದಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಪರಮಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಯುಕ್ತಂಗಳಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತ ಚಿತ್ತರದ ಕೈಸಾಲೆಗೆ ಕರತಂದು ಕನಕಪೀಠದೊಳಿಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ತನ್ನ ತಾಯಿತಂದೆಗಳಾದ ಗುಣವತಿ ಸುಚರಿತ್ರೆಯರನ್ನೊಡ್ಡಿದಂತೆ ತಿಳಿದು ಭಯಭಕ್ತಿವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಂದ ಕುಳಿತು ಕುಶಲವಂಕೇಳಿದ ಬಳಿಕ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ಅವನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ರಾಜಕುಮಾರನೆ ಕೇಳು ನಿನಿಗೆ ವೇದ ಮೊದಲಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಂ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿದ ಬಳಿಕ ರತ್ನಪುರದಿಂದ ಕಳಿಂಗದೇಶವನ್ನೈದಿ ಆ ದೇಶಾಧಿಪತಿಯಾದ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನಂ ಕಂಡು ಅವನಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿತನಾಗಿ ಅವನ ಮಗಳಿಗೆ ಕಾವ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ನಿನಿಗೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕವಾದುದು, ಮತ್ತೊನೀನು ದಿಗ್ವಿಜಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಪರಳುದ್ದಂ

ದಂಸಹಾ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷವಂ ಹೊಂದಿ ನಿನ್ನಿಗೆ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಹರಸುತ್ತಲಿರುವಷ್ಟು ರಲ್ಲಿಯೇ ದೇಶಂಗಳೋಳಿರುವ ಅರಸುಗಳೋಳ್ ಕೆಲವರು ಭಯವಂತಾಳಿದರು, ಕೆಲವರು ನಿನ್ನ ದಯೆಯಂ ಸಂಪಾದಿಸಿದರು, ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ದೇಶಕೋಶಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟರು, ಕೆಲವರು ನಿನ್ನಂ ತಮ್ಮ ಸಿಂಹಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು ನಿಂತರು, ಕೆಲವರು ಭೀತಿಯಿಂ ಪಲಾಯನವಂಗೈದರು, ಕೆಲವರು ನಿಜರಾಜ್ಯಂಗಳಂ ಪೂರ್ವದಂತೆ ಪಡದರೆಂದು ನಾನಾ ಮುಖದಿಂ ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿಪ್ರಶಂಸಂಗಳಂ ಕೇಳಿ ನಿನ್ನಂನೋಡಿ ಅಶೀರ್ವಾದವಂಮಾಡಿ ನಿನ್ನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಂ ಕಂಠು ನೇತ್ರಾನಂದವಂ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಬಂದೆನೆಂದು ನುಡಿಯಲು. ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಗುರುವಾದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನ ವಾಕ್ಯಂಗಳೋಳ್ ಕಳಂಗರಾಜಕುಮಾರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯಂ ಪೇಳುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬ ಬಂದು ಮಾತನ್ನೇಮನದೋಳಿಟ್ಟು ಲಜೆಯಂಬಿಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನೊಡನೆ ಎಲೈ ಗುರುವರೈಯೇ; ಕಳಂಗರಾಜ ಪುತ್ರಿಗೆ ನೀವು ಕಾಪ್ಯವಂ ವೇಳುವದೆಂದರೇನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರಸ್ವತಿ ಮೊದಲಾದವರು ಯೋಗ್ಯರಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣರು ಯೋಗ್ಯರಾಗುವರೇ; ಕಳಂಗಪತಿಯ ಪುಣ್ಯವು ಅರಣ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಯು ತಲೆದೇನೆಂದು ನುಡಿಯಲು. ಆ ನುಡಿಯಂ ಕೇಳಿ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ಇಡೀ ವ್ಯಾಜದಿಂದ ಕಳಂಗರಾಜನ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಅವನ ಮಗಳಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸ್ವರೂಪವಂ ಕೂಡಾ ನಿರೂಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ ಎಲೈ ರಾಜಕುಮಾರನೆ ಕೇಳು! ಪೂರ್ವ ಸಮುದ್ರದ ತೀರದಲ್ಲಿ ವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿನೋಳ್ಳಲವು ದೂರದಲ್ಲಿ ಅಂಗ ವಂಗ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಪರಮ ಮಂಗಳಮಾದ ಕಳಂಗವೆಂಬ ಬಂದು ದೇಶವಿರುವದು, ಅಲ್ಲಿ ಗೈರಿಕಾ ದಿಧಾತುಗಳಿಂದಲು, ನಾನಾವಿಧಂಗಳಾದ ರತ್ನಂಗಳ ಗಣಿಗಳಿಂದಲೂ, ಅನೇಕ ವಿಧಂಗಳಾದ ಮೂಲಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ, ಸಿದ್ಧ ವಿದ್ಯಾಧರಾದಿದೇವತಾವಿಹಾರಸ್ಥಳಂಗಳಿಂದಲೂ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವ ಉಪವಿಂಧ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಪರ್ವತಂಗಳಿರುವವು, ಆ ಉಪವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತದ ಸಮೀಪದೋಳ್ ನಪ್ತ ಮಾತೃಕಾದೇವಿಯರೇ ನದೀರೂಪವಂತಾಳಿ ಇರುವರೋ ಎಂಬಂತೆ ಅರಳದ ಕನ್ನೈದೆ

ಲೆಗಳೇ ಕಂಠುಗಳಾಗಿ, ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಪೊಳೆಯುವ ಮೀನುಗಳೇ ನೋಟಗ
ಳಾಗಿ, ಬಿಳಿದಾವರೆಗಳೇ ಮೊಗಗಳಾಗಿ, ಇಕ್ಕೆಲದ ಅಂಚಿನೋಳ್ಳಟ್ಟರು
ವ ಪದ್ಮಕಾಂತಿಯೇ ಅರಿಸಿನವಾಗಿ, ಪಾಚಿಯೇ ಕೇಶಪಾಶವಾಗಿ, ಶಂಖವೇ
ಕೊರಳಾಗಿ, ಮುತ್ತಿನಚೆಪ್ಪುಗಳೇ ಕಪೋಲಂಗಳಾಗಿ, ಚಕ್ರವಾಹಂಗಳೇ
ಕುಚಂಗಳಾಗಿ, ತಾಳೇಮರಂಗಳೇ ಬಾಹುಲತೆಗಳಾಗಿ, ಅಳವಾದಸುಳಗಳೇ
ನಾಭಿಗಳಾಗಿ, ಮಳಲೊಟ್ಟುಗಳೇ ಒಳದೊಡೆಗಳಾಗಿ, ತುಂತುರುಗಳೇ ಚ
ದುರುವ ಹಾರಂಗಳಾಗಿ ಈವರಿಯಾಗಿ ನಾರಿಯರ ಅಲಂಕಾರದಿಂದೊಪ್ಪಿ
ಏಳು ಹೊಳೆಗಳಾಗಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಹರಿಯುವ ಗೋದಾವರೀ ಎಂಬ
ಪೂರ್ವಗಂಗೆ ಇರುತ್ತಿರುವದು. ಈ ನದೀತೀರದೋಳ್ ನವಿಲು ಗಿಣಿ
ಕೋರಿಗೆಲೆಗಳ ಗಂಭೀರಧ್ವನಿಗಳೆಂಬ ಗುಡುಗಿನಿಂ, ಹೊಂಬಂಜುಗಳಿಂದ ಸು
ತ್ತಿರುವ ಬಳ್ಳಿಗಳೆಂಬ ಮಿಂಚುಗಳುಂ, ನಾನಾವರ್ಣಂಗಳಾದ ಚಿಗರು ಮೊಗ
ರುಗಳೆಂಬ ಇಂದ್ರನ ಬಿಲ್ಲುಗಳುಂ, ನಿಬಿಡವಾಗಿ ಉದುರುತಿರುವ ಹೂವು
ಗಳೆಂಬ ಆನೆ ಕೆಲುಗಳುಂ, ಧಾರೆಯಾಗಿ ಸುರಿಯುವ ಜೇನಿನ ಸೋನಗಳೆಂ
ಬ ಮಹಾವರ್ಷದಿಂದೊಪ್ಪಿ ವಸಂತಕಾಲವಂ ವರ್ಷಾಕಾಲದಂತೆ ಮಾಡುತ
ಲಿರುವ ಕಾಮುಗಿಲಿನಂತೆ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವ ಅತ್ಯುನ್ನತವಾಗಿ ಬೆಳದಿ
ರುವ ಬಗೆಬಗೆಗಳಾದ ತರುಗಳ ವನಂಗಳಿರುವವು, ಅವಗಳೊಳಭಾಗದೋ
ಳ್ ತಕ್ಕೋಲ, ತಮಾಲ, ಲವಂಗ, ಮಾತುಲುಂಗ ಮೊದಲಾದ ಮರಗಳ
ಪರಿಮಳಮಾದ ಪುಷ್ಪಂಗಳ ಸರಸಮಕರಂದ ಪಾನವಂಗೈದು ಸಂಗೀತವಂ
ಮಾಡುತ ಮನೋಹರವಾಗಿ ತೆರಳ ತೆರಳ ಬರುವ ದಿವ್ಯವಾಸನೆಯಿಂದೊ
ಪ್ಪಿರುವ ತಾವರೆಗಳೆಂಬ ಮಂಚಗಳೋಳ್ ಸಂಚಾರವಂ ಮಾಡುತ, ಮರಳ
ಮರಳ ತಿರಗುವ ಮಧುಪಂಗಳಿಂ, ಸಂತತಸಂಗತಂಗಳಾಗಿ ತೂಗುತಿರುವ
ತಾವರೆಯ ಸರೋವರದ ಬಳಿಯೊಳಿರುವ ಬಳ್ಳಿಗಳ ತುದಿಗಳೋಳ್ ಉ
ಯ್ಯಾಲೆಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹೆಂಜುಹಂಸೆಗಳ ಅಂಚಿನೊಳಿದ್ದು ಮಿಂಚಿ
ದ ಮಮತೆಯಿಂದ ಕೊಂಚಕೊಂಚವಾಗಿ ಸಂಚಾದ ಕೊರಳಿನಿಂ ಕಂಚಿ
ಸಂತೆ ಕ್ರೇಂಕಾರವಂಗೈವ ಪಂಚಬಾಣನ ಬಿರುದಾದ ಧವಳ ಶಂಖಗಳಂತೆ
ಮಿಂಚುವ ರಾಜಹಂಸೆಗಳ ಜೊತೆಜೊತೆಗಳಿಂದ ಯುತವಾಗಿ ಬೆರಳುಗ

ಳಂತೆ ವಿರಳಮಾದ ತೆರೆಗಳಂದುರುಳಿಕೋ ಎಂದು ಕೂಗುವ ನೀರು ಕೋಳಿಗಳಂ, ಥಳಥಳನೆ ಹೊಳೆಯುತ ಪೊರಳುವ ಯಳೆಮಾನುಗಳಂ, ಸುಳಿಯುವರಂ ಘಳಯಿಂ ಸುಳಗೊಳುವ ತಿಳನೀರಿನಿಂದೊಪ್ಪಿ ಕಳಿಂಗದೇಶದ ಕಾಂತೆಯರಿಗೆಲ್ಲ ರಿಗು ಜಲಕೇಳಿ ಯೋಗ್ಯಸ್ಥಳಿಂಗಲಾದ ಕೊಳಂಗಳಿರುವವು. ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ದೂರದೋಳ್ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಅಡವಿಗಳೋಳ್ ಅಬರಮಾಗಿ ಬೆಳದ ಕಬಿನ ತೋಟಗಳಂ. ಮತ್ತೂ ಹಬಿರುವ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಜಾಜಿ ಮೊದಲಾದ ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಎಬಿಸಿದ ಉಬ್ಬು ಚಪ್ಪರಗಳಿಗೆ ತಾಳೆಯ ಹುವಿನ ತಡಿಕೆಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ, ತಾನರೆಯ ಮೊಗ್ಗುಗಳಂ ತೋರಣವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಮನ್ಮಥನ ಬಾಣಂಗಳಂ ಇರಿಸಿರುವ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಂತೆನವ ಮತ್ತೂ ವನರಾಜ್ಯದೋಳ್ ವಸಂತರಾಜಂಗೆ ಪಟ್ಟನಂಕಟ್ಟಲು ಉಚಿತಂಗಳಾದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗಳಂತಿರುವ ಅರವಟ್ಟಿಗೆಗಳಂ, ಕುಚಭಾರದಿಂ ಬಳುಕುವ ಭಾಮೆಯರಂತೆನವ ಪಕ್ವಫಲಭಾರದಿಂ ಬೊಗ್ಗಿರುವ ಬಾಳೆಗಿಡಗಳಂ, ಹಾಲು ತುಂಬಿದ ತೆನೆಗಳಂ ಮೊನೆದೋರುವ ಕೊನೆಗಳಂ ಬೆಳದು ತೂಗ್ಯಾಡುವ ಪೈರುಗಳಂ ಬಪ್ಪಿರುವ ಸಾವಿರಾರು ಊರುಗಳು ಇರುತ್ತಿಹವು.

ಆ ಗ್ರಾಮಗಳ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಸಕ್ಷತ್ರವೀಧಿಯೋಳ್ ಚಂದ್ರಮಂಡಲದಂತೆಯು, ಕಳಿಂಗರಾಜ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಬೈತಲೆಯೊಳಿರುವ ಚಂದ್ರದ ಬಟ್ಟನಂತೆಯು, ವಿಜಯನಗರವೆಂಬ ಪುರವು ಆಳವಾದ ಎಳೆತಳುಗಳಂ ಕೂಡಿ, ಬೆಳ್ಳಿಯ ನಿಲುವುಗಳಂ, ಕಂಚಿನ ಕವಾಟಂಗಳಂ, ವ್ರಕಾಶಮಾನಂಗಳಾದ ಪಂಚಲೋಹವ್ರಾಕಾರಂಗಳಂ, ಸುವರ್ಣಗೋಪುರಂಗಳಂ, ಚಿತ್ರಂಗಳಾದ ಚಂದ್ರಶಾಲೆಗಳಂ, ಎತ್ತರವಾದ ರಾಜಮಂದಿರದಿಂ, ಬೀದಿಯನು ತ್ತಲಿರುವ ಎತ್ತರಂಗಳಾದ ಉಪ್ಪರಿಗೆಗಳ ಬಿತ್ತರಮಾದ ಗವಾಕ್ಷಂಗಳಂ, ಸುಲಕ್ಷಣಂಗಳಾದ ಸಾಲಮನೆಗಳಂ ವಿರಾಜಿತಂಗಳಾದ ರಾಜಬೀದಿಗಳಂ, ಮನ್ಗಳೋಳ್ ಮಾಡಿರುವ ತೋಟಗಳಂ, ಅಮೃತಶಿಲೆಗಳಂ ರಚಿಸಿರುವ ಕ್ರೀಡಾಪರ್ವತಂಗಳಂ, ಗಜಾಶ್ವರಥಶಾಲೆಗಳಂ, ಆಯುಧಾಗಾರಂಗಳಂ, ಮದ್ದಿನಮನೆಗಳಂ ಸಹಿತಮಾಗಿ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವದು. ಅಂತಿರ್ಪನಗರದೋಳ್ ಸಾಮಾದಿನಾಲ್ಕು ಉಪಾಯಂಗಳಂ, ಸಂಧಿ ಮೊದಲಾದ ಆರುಗುಣಂಗಳಂ.

ಪ್ರಭುಶಕ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ಮೂರುಶಕ್ತಿಗಳಂ ತಿಳಿದು, ಪರಾಕ್ರಮ ಕಾಂತಿ ಏದ್ಯಾಕಾಶಲ್ಯ ದಾತ್ಯತ್ವ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಂಗಳಿ, ಯುಕ್ತಮಾಗಿ, ಕುಲ ಕ್ರಮಾಗತವಾದ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನೇರಿ ಅಮಾತ್ಯಾದಿರಾಜ್ಯಾಂಗಗಳಂ ರಕ್ಷಿಸುತ ಧರ್ಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಜ್ಞ ದಿಸತ್ಯ ಮಂಗಳೋಳ್ ನಿರಂತರನಿರತನಾದ ವಿಜಯವರ್ಮನೆಂಬ ಅರಸು ತನ್ನ ಅಧೀನಿಯಾದ ಸಕಲಗುಣಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿದ ಸುಲೋಚನಾಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ರಾಣಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಬುದ್ಧಿ ಶಾಲಿಗಳಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳಂ, ಪುರೋಹಿತರಿಂ, ಸಾಮಾಜಿಕರು ಭೃತ್ಯರು ಪರಿಶ್ಕರರು ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಧರ್ಮದಿಂಪರಿವಾಲಿಸುತ್ತಿರುವನು.

ಅವನದೇಶದೋಳ್ ಅನಾಚಾರಿಗಳು, ಕೂರರು, ವೇದಂಗಳಂ ದೂಷಿಸುವವರು, ರಾಜಧಿಂದೆಯಂ ಮಾಡುವವರು, ದೇವಬ್ರಾಹ್ಮಣವಿರೋಧಿಗಳು ಕುರೂಪಿಗಳು, ರೋಗಿಗಳು, ಮೂಢ್ಘರಾಯಂಬವರ ಹೆಸರಿಲ್ಲದೆ, ಮತ್ತು ಅಶಿರುವಜನರೇಲ ರೂ ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿಪುತ್ರವಂತರಾಗಿರುವರು. ಅಂಗನೆಯರೇಲ ರೂ ಸುವಾಸಿನಿಯರಾಗಿರುವರು ಮತ್ತು ಸಕಲರೂ ಧರ್ಮವನ್ನೇ ಬಯಸುತ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕುಲಾಚಾರದೋಳ್ ನಿರತರಾಗಿ ರಾಯನ ಹಿತಚಿಂತೆಯನ್ನೇ ನಿರಂತರ ಮಾಡುತಲಿರುವರು ಇಂತಿರಲು ಆರಾಯನು ತನಗೆ ಸಂತಾನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಚಿಂತಾಸಮುದ್ರದೋಳ್ಳುಳುಗಿ ಮಂತ್ರಿ ಪುರೋಹಿತರಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಪುರೋಹಿತರುಗಳಿರಾ ನಾನು ಸಕಲ ದಾನಂಗಳಂ ಯಜ್ಞ ದಿಸತ್ಯ ಮಂಗಳಂ ಮಾಡಿ, ಮತ್ತು ದಶದಿಕ್ಪುಗಳಿಲ್ಲಯೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಕೀರ್ತಿಯಂ ಪಡೆದಿರುವೆನು. ಇಂತಿರುವನೆನಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಚಿಂತೆ ಬಂದೇಹೊರು ಮಿಕ್ಕಾದ್ದೆಲ್ಲವೂ ಸಮೃದ್ಧಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ, ಮಹಿಮೋಳ್ಳಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಮನೆಯು, ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಿಲ್ಲದ ಕಮಲದಂತೆಯೂ, ಆನೆಯಿಲ್ಲದ ಅಡವಿಯಂತೆಯೂ, ಚಂದ್ರನಿಲ್ಲದ ರಾತ್ರಿಯಂತೆಯೂ ಫಲವಿಲ್ಲದ ವೃಕ್ಷದಂತೆಯೂ, ಬೆಳೆಯಿಲ್ಲದ ಭೂಮಿಯಂತೆಯೂ, ಮಣಿಗಳಗಣಿಗಳಿಲ್ಲದ ಗಿರಿಯಂತೆಯೂ, ಗುಣವಿಲ್ಲದ ತರುಣಿಯಂತೆಯೂ, ವಿದ್ವೆಯಿಲ್ಲದ ಗುರುವಿನಂತೆಯೂ, ಮಹಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಮಂತ್ರದಂತೆಯೂ ಫಲವಿಲ್ಲದೆಯಿರುವದೆಂದು ಪೇಳಿ ಚಿಂತೆಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರಲು ಆಕಾಲದೋಳ್ಳು

ಲಪುರೋಹಿತನ.ದ ಅಗ್ನಿಶರ್ಮನು ಚಿಂತೆಯುಂಗೆಯ್ದ ಕಳಂಗಪತಿಯುಂಕಾರಿತು
 ಎತ್ತಿ ಅರಸೇ, ನೀನು ಇದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಚಿಂತೆಯುಂಮಾಡುವುದೇ ನಾನು ನಿ
 ನ್ನ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಲಿದ್ದು ಆರುವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ನಿನ್ನ
 ಆಜ್ಞೆಯು ಗೊಂಡು ಆರ್ಯಾವರ್ತಭೂಮಿಯೋಳ್ ಯಾತ್ರೆಯಂಮಾಡುವ
 ದಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಗಂಗಾದಿನದಿಗಳೋಳ್ ಸ್ನಾನವಂಗೆಯ್ದು ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗಿ ಬಂ
 ದುತಿಂಗಳು ಅಲ್ಲಿಂದ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದೋಳ್ ನೀನು ನಡೆಯಿಸುವ ದೇವತಾ
 ಪೂಜೆಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪೂಜೆಯಂ ನೋಡಿ ಈ ಧರ್ಮವು ಶಾಸ್ತ್ರವಾಗಿ ನಡೆ
 ಯಬೇಕೆಂದು ಗೌರಿಯಂ ಕುರಿತು ಬೇಡಿಕೊಂಡು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು
 ನಮ್ಮ ರಾಜಂಗೆ ಸಂತಾನವಾದರೆ ನನ್ನ ಸಂತಾಪ ತೀರುವುದೆಂದು ಚಿಂತೆ
 ಯುಂಗೆಂಡು ಗೌರಿದೇವಾಲಯದೋಳ್ ಚಂದ್ರಕಾಂತಶಿಲೆಗಳಂ ನಿರ್ಮಿ
 ತವಾದ ಏಕಾಂತಮಂಟಪದೋಳ್ ಮಲಗಿದ್ದ ನನ್ನ ಕನಸಿನೋಳ್ ಗೌರಿ
 ಯು ಕರುಣೆಯಿಂ ನನ್ನಂ ಕುರಿತು ಕಳಂಗಪತಿಯು ಕಾಲಕಾಲದೋಳ್
 ಮಾಡಿಸುವ ಪೂಜೆಯಂ ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುವೆನು, ಆ ರಾಯನು ಸಂತಾನವಿಲ್ಲ
 ವೆಂದು ಚಿಂತೆಗೈದಾಗ ಇದಂಭುಪದೇಶವಂಮಾಡು, ಅವನುಭುಪಶ್ರುತಿಯೆಂ
 ಬ ಹೆಸರಿನಿಂ ನನ್ನಂ ಆರುತಿಂಪಳು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆರಾಧಿಸಿದರೆ ಸಂತಾನ
 ವಾಗುವದೆಂದು ಪೇಳಿ ಬಂದು ಸ್ತೋತ್ರವಂ ನನಿಗೆ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿ
 ಮರೆಯಾದುದಂ ನಾನು ಕಂಡು ತ್ವರೆಯಿಂದಿದ್ದು ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೋಡಿ ಇದೇ
 ನಜರಿಯು ಸ್ವಪ್ನವೋ ಮನೋಭ್ರಾಂತಿಯೋ ಅಥವಾ ದೇವಿಯ ಸಾಕ್ಷಾ
 ತ್ಕಾರವೋ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ದೇವಿಯ ಗರ್ಭಗೃಹದೋಳ್
 ಅಹುದಹುದು, ಇದೇಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೆಂದುಭುಪಶ್ರುತಿಯಾಗಲು, ಅದಂಕೇಳಿ
 ಭುಪಶ್ರುತಿದೇವಿಯು ನಿಜರೂಪವಂ ವಾರ್ತಾರೂಪದಿಂ ನನಿಗೆ ವ್ರಸನ್ನಳಾ
 ದಳೆಂದು ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷದಿಂ ಆ ಮಹಾದೇವಿಯು ಪೇಳಿದ ಸ್ತೋತ್ರ
 ವಂ ಮರೆಯದಂತೆ ಭಾರಿಭಾರಿಗು ನೆನೆಯುತ್ತ ಶ್ರೀದೇವಿಯ ದಿವ್ಯವಿಮಾ
 ನಕ್ಕೆ ಮೂರು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಗಳಂ ಮಾಡಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಮ
 ಹಾತಾಯೆ ಕಳಂಗರಾಜಕುಲವನ್ನುದ್ಧರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂಮಾಡಿ
 ಸಕಲ ತೀರ್ಥಂಗಳ ಸ್ನಾನದರ್ಶನಂಗಳಿಗೆ ಫಲ ಉಂಟಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದು

ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಮತ್ತೂ ಕಳುಗನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದೆನು, ಅಂದಿನಿಂದ ನಿನಗೆ ಆ ಮಹಾದೇವಿಯ ವಾಕ್ಯೋಪದೇಶವಂ ಯಾವಾಗ ಮಾಡುವೆನೋ ಎಂದು ಯೋಚನೆಯು ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದೆನು, ಈಗ ನನ್ನ ಪುಣ್ಯರಾಶಿಗಳು ಸಫಲವಾಗಿವೆ, ಮತ್ತೂ ಈಗ ನಾನು ಪುರೋಹಿತನಾದೆನು ಎಂದು ನುಡಿಯಲು, ಅಮೃತದಂತಿರುವ ಆ ಮಾತಂಕೇಳಿ ವಿಜಯವರ್ಮನು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಮೈಯಲ್ಲ ಪುಳಕಂಗಳೊಡು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮನದೊಳಾದೇವಿಯ ಧ್ಯಾನವಂ ಗೈದು ಅಗ್ನಿಶರ್ಮನ ಪಾದಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವೆಮಾಡಿ ಎಲೈ ಮಹಾಪುರುಷನೇ ಉಪಶ್ರುತೀದೇವಿಯ ಪೂರ್ಣಾನುಗ್ರಹವು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ಕರುಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಅಗ್ನಿಶರ್ಮನು ಶುಭವಾದ ಕಾಲದೇಶಂಗಳಂ ನೋಡಿ ಉಪಶ್ರುತಿದೇವಿಯು ತನಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಪೇಳಿದ ಮಹಾಸ್ತೋತ್ರವಂ ರಾಯಂಗೆ ಉಪದೇಶವೆಮಾಡಿ ಪೂಜಾವಿಧಾನವಂ ತಿಳುಹಿ ನಿಯಮದಿಂದಿರುವ ಪರಿಯಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿಪೇಳಲು.

ಅನಂತರ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ವ್ರತದೀಕ್ಷೆಯಂ ವಹಿಸಿ ಆಹಾರದೋಳ್ ಬಂದುತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದೊಂದು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಂದೊಂದು ಕಬಳವಂ ಕುಗ್ಗಿಸಿ, ಎರಡನೆ ತಿಂಗಳೋಳ್ ಕ್ಷೀರಪಾನವಂ, ಮೂರನೇತಿಂಗಳೋಳ್ ಜಲಪಾನವಂ, ನಾಲ್ಕನೇತಿಂಗಳೋಳ್ ಪರ್ಣಾಹಾರವಂ ಐದನೇತಿಂಗಳೋಳ್ ವಾಯು ಆಹಾರವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡುಜಗದೋಳ್ ಯಾರಿಂದಲೂ ಬಂಣಿಸಲಶಕ್ಯಂಗಳಾದ ಪತಿವ್ರತ್ಯಾದಿ ಸಕಲ ಮಹಾಗುಣಂಗಳುಳ್ಳ ಮತ್ತೂ ತನ್ನ ಅಭಿವ್ರಾಜನಾಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಾದ ಸುಲೋಚನಾದೇವೀ ಸಹಿತನಾಗಿ ಪುರೋಹಿತನಾದ ಅಗ್ನಿಶರ್ಮನ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಉಪಶ್ರುತೀದೇವಿಯ ಪಾದವೃಂದಂಗಳೋಳ್ ಮನವನ್ನಿಟ್ಟು ತಪಸ್ಸಂ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದು ವ್ರತಾಂತದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಯಾಗೈದು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಆಚಾರ್ಯನಂ ಪೂಜಿಸಿ, ಈ ಮಹಾವ್ರತವೆನೆರೆವೇರಿಸಿ, ಬಳಿಕ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಸುಖವನ್ನನುಭವಿಸಲೋಸುಗ ಅಂತಃಪುರದೋಳ್ ರಾಣಿ ಸುಲೋಚನೆಯೊಡನೆ ಸರಸನಲ್ಲಾಪವಂ ಮಾಡುತ್ತ ರಾಣಿ ಒಪ್ಪಿಸುವ ತಾಂಬೂಲವಂ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಲಿ

ದುರ್ ಆ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲದೊಳೆ ಸುಧ್ಯಾವದನಾದಿಗಳೆ ನೆರವೇರಿಸಿ
 ಇಷ್ಟಬುಧುಗಳೂಡಗೂಡಿ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನಭೋಜನಂಗೆಯ್ದು ಇಷ್ಟದೇವತೆ
 ಯಾದ ಉಪಶ್ರುತೀದೇವಿಯಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ ಪತ್ನಿಯಾದ ಸುಲೋಚನಾ
 ದೇವಿಯೂಡಗೂಡಿ ಸುಖವಿವ್ರಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರಲು ಆ ರಾತ್ರಿ ಕನಸಿ
 ನೋಳೆ ಸುರಶೋನ್ಮಯ ಶಾವಿನ ಸರಂಗಳಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿದ ತುರುಬಿ
 ನಿಂ, ಇಟ್ಟಿರುವ ಮಾಣಿಭೂಷಣಂಗಳಂ, ಉಟ್ಟಿರುವ ಚಂದ್ರಗಾವಿಯ ಸೀರೆ
 ಯಿಂ ತೂತದಿರುವ ಅಗರಾಗಂಧದಿಂಪಿಡಿಸಿರುವ ಗಿಣಿಯಿಂದೊಪ್ಪಿರುವ ಶ್ರೀ
 ಉಪಶ್ರುತೀದೇವಿಯು ಎದುರಾಗಿ ಬಂದು ನಿಲ್ಲಲು. ಕಳಂಕರಾಯನು ದೇವಿ
 ಯ ಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದ್ದರಿಂದ ಆ ದೇವಿಯ ಪಾದಪದ್ಮಂಗಳಲ್ಲಿಯೆ
 ಮನಸ್ಸನ್ನಿಟ್ಟು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರವಂಮಾಡಲಾವೇವಿಯು ಮಕರಂ
 ದ ಭರಿತವಾದ ಬಂದು ಸೌಗಂಧಿಕಾಪುಷ್ಪವಂ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷದಿಂ ತಲೆದಸಿ
 ಯೊಳುಟ್ಟು ಇದೇ ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟಫಲವ್ರದವಡಾಗುವೆಂದು ಪೇಳಿ ಅತರ್ದಾ
 ನವಂ ಹೊಂದಲು. ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ ವಿಜಯವರ್ಮನು ಎಚ್ಚರವಾಗಿ ಅ
 ಚ್ಚರಿಗೊಂಡು ಕತ್ತಲೆಯೋಳೆ ಕಂಣುಬಿಟ್ಟಂತೆ ನಿಮಿಷಮಾತ್ರ ಸುಮ್ಮ
 ನಿರ್ದುರ್ ಬಳಿಕ ಉಪಶ್ರುತೀದೇವಿಯೇ ಪ್ರಸನ್ನಳಾಗಿ ಕರಸಿನೋಳೆ ಅನು
 ಗ್ರಹಿಸಿ ಇರುವಳೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬೆಳಗಿನ ರೂಪದೋಳೆ
 ಕಂಡ ಕನಸು ಬೇಗದಿಂ ಫಲಿಸುವದೆಂದು ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷದಿಂ ತನ್ನ
 ಕಾಂತೆಯೊಡನೆ ವೇಳಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ನಿದ್ರೆಯಂ ಮಾಡುವ
 ಸುಲೋಚನಾದೇವಿಯಂ ಎಬ್ಬಿಸುವ ಸಮಯದೋಳೆ ತಲೆದಟಿಯಲ್ಲಿ
 ಮಡಗಿರುವ ಪರಿಮಳಯುಕ್ತವಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪುಷ್ಪವನ್ನೋಡಿ ಕನ
 ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಪುಷ್ಪವು ತಲೆದಟಿಯಲ್ಲಿರುವದೆಂದು ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು ದೇ
 ವತೆಗಳೆ ಮಾಮೆಯಂ ಯಾರು ಕಂಡವರೆಂದು ತನ್ನೊಳೊನೆ ಮಾತೆ
 ನಾಡಿಕೊಂಡು ಪತ್ನಿಯಂ ಎಚ್ಚರಂಗೆಳಿಸಿ ಕನಸಿನಪರಿಯಂ ಅದರಫಲ
 ದ ರೀತಿಯಂ ಪೇಳಲಾ ಸುಲೋಚನೆಯು ತಾವರೆಗಳಂತಿರುವ ತನ್ನ ಕೈ
 ಗಳಂ ತೊಳೆದು ಆ ಪುಷ್ಪವಂತೆಗದು ಕಣ್ಣಿಗೊತ್ತಿ ಆನಂದಪಡುತ್ತಿರು
 ವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೆ ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಗಲು. ಬಳಿಕ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು

ವ್ಯರಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಪುರೋಹಿತ ಅಗ್ನಿಶರ್ಮ ಮೊದಲಾದವರಂಕರನಿ ರಾತ್ರಿ
 ಯೋಳ್ತಂಡ ಅಶ್ವರೈಕರನಾದ ಕನಕಂವೇಳಿ ತಲೆದಶಿಯೊಳದ ಸೌಗಂ
 ಧಿಕಾಪುಷ್ಪವಂನೋಡಿರೆಂದು ಕೊಡಲು, ಅಗ್ನಿಶರ್ಮ ಮೊದಲಾದವರು ಈ
 ಪುಷ್ಪವಂ ಮುಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ಸಮಿಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆಸಾಲದು ; ನೀನು ಮಹಾ
 ತವನ ಮಾಡಿ ದೇವಿಯ ವರವ್ರಸಾದರೂಪವಾದ ಈ ಪುಷ್ಪವಂ ಪಡೆದು
 ಇರುವೆ ಇದಂ ಶ್ರೀದೇವಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆಯೆನಾಡಿ ಮತ್ತೂ ಆ ಪುಷ್ಪ
 ವಂ ಭರಣಿಯೊಳಟ್ಟು ಪೂಜಿಸುವನಾಗೆಂದು ವೇಳಿ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ತಾವು
 ಸ್ವಪ್ನವೆಂದರೇನು, ಪುಷ್ಪವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿರುವುದೇನು, ದೇವತೆಗಳವಿಲಾ
 ಸವಂ ಯಾರು ಬಲ್ಲವರೆಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತ ವಿಜಯವರ್ಮ ಸುಲೋಚನೆ
 ಯರ ಪುಣ್ಯವಂ ಎಣಿಸಿಕೊಡದು, ಈ ವುಷ್ಪಸೇವೆಯಿಂದ ದೇವಾಂಶವಾದ
 ಸಂತಾನವಾಗುವದೇ ಹೊರತು ಸಾಧಾರಣವಲ್ಲ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ ಕಳಿಂ
 ಗಪತಿಯಂ ಸ್ತೋತ್ರವೆನಾಡಲು, ಆ ಬಳಿಕ ಜಗತೀಪತಿಯಾದ ವಿಜ
 ಯವರ್ಮರಾಯನು ನೂತನವಾದ ಕಾಂತಿಯಂಧರಿಸಿ, ಆ ಶುಭದಿವಸದಲ್ಲಿ
 ಶ್ರೀದೇವಿಯಂಪೂಜಿಸಿ, ಆರ್ಯರಂ ಆರಾಧಿಸಿ, ಆ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪುಷ್ಪವಂ
 ನವರತ್ನಖಚಿತವಾದ ಭರಣಿಯೊಳಟ್ಟುನಿತ್ಯವಲ್ಲ ಪೂಜಿಸುತ್ತ ಪತ್ನಿಯಾ
 ದ ಸುಲೋಚನಾದೇವಿಯೊಡನೆ ಮನೋಹರವಾದ ಮಧುರಾಹಾರವಂ ಭುಂ
 ಜಿಸಿ ಪಟ್ಟವಂಚದೋಳ್ ಪವಡಿಸಿ ಪರಮಸಂತೋಷದಿಂ ಪಂಚಬಾಣನ
 ವಿಹಾರವಂ ಪಡೆದು ಸುಖದಿಂದಿದನು.

ಬಳಿಕ, ಆ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪುಷ್ಪದ ಸೇವೆಯಿಂದ ಸುಲೋಚನಾದೇವಿ
 ಯು ಗರ್ಭವಂಧರಿಸಿ ನೂತನವಾದ ಕಾಂತಿಯಿಂದೊಪ್ಪಿ ದಿವಕ್ರಮದೋಳ್
 ಆಗುವ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಉತ್ಸಾಹವಂ ಹೆಚ್ಚಿ ಸುತ ಗರ್ಭ
 ವೋಳ್ ಮುಕ್ತಾ ಮಣಿಯಂಧರಿಸಿ ಶುಕ್ತಿಯಂತೆ ಧಳಧಳಿಸುತ್ತ ನವಮಾ
 ನಂಗಳು ಪೂರ್ಣಂಗಳಾದ ಬಳಿಕ ಬಂದು ಶುಭದಿವಸದೋಳ್ ಗೌರೀದೇವಿ
 ಯ ಕಿರೀಟದೊಳಗುವ ಚಂದ್ರರೇಖೆಯಂತೆ ಎಸೆವ ಕನ್ಯಾರತ್ನವಂ ಪಡೆ
 ಯಲು, ಆಗಕಳಿಂಗಪತಿಯು ಕಂಕಸಸ್ತ್ರಧಾನ್ಯದಾನಂಗಳೆನಾಡಿ, ಕಾತ್ಯಾ
 ಯನಿಯಂ ಪೂಜಿಸಿ ಭರಣಿಯಂತೆಗದುನೋಡಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪುಷ್ಪವಂ ಕಾಣ

ದೆ ಈ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಅಗ್ನಿಶರ್ಮಾಗೆ ತಿಳುಹಿಸಲವನು ಇದೇನೋ ದೇವ
ಮಾಯೆ ಎಂದು ಮತ್ತೂ ಆ ಪುಸ್ಪದಿಂದ ಯಾವದೋ ದೇವಕೆಯು ಅ
ವತರಿಸಿರುವದಾಗಿ ತೋರುತ್ತಲಿಥೆ ಆದುದರಿಂ ಪುಟ್ಟಿದ ಪುತ್ರಿಗೆ ಸೌಗಂಧಿ
ಕಾ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನಿಡುವವೆಂದು ವೇಳಲು, ವಿಜಯಸರ್ವನು ಆ ಮಾತಂಕೇ
ಳಿ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ ಮಗಳಿಗೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟು ವಾ
ರ್ದ್ವತಿಯಂ ಮಗಳಾಗಿಪಡೆದ ಗಿರಿರಾಜನಂತೆ, ಚಂದ್ರೋದಯಫನ್ನೋಡಿ ಉ
ಬ್ಬುವ ಸಮುದ್ರದಂತೆ ಪ್ರತಿದಿನವು ಮಗಳಂ ನೋಡಸಂತೋಷವಂದಿರು
ತ್ತ ರಾಜ್ಯಭಾರವಂಗೈಯುತ್ತಿರಲು ಅತ್ತಲಾ ಅಂತರಿವುರದೋಳ್ ಸೌಗಂ
ಧಿಕಾದೇವಿಯು ಉಪವನದೋಳ್ ಬೆಳೆಯುವ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಳ್ಳಿಯಂತೆಯು
ಮತ್ತೂ ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷವಾಡ್ಯದ ಚಂದ್ರಕರೆಯಂತೆಯೂ ದಿನಕ್ರಮದಿಂ ಬೆಳೆ
ಯುತ್ತಿರಲು, ಕಳಂಗರಾಯನು ಇಂತಿರುವ ಮಗಳನ್ನೋಡಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ
ವಂಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ ನನ್ನಂ ಕರಸಿ ತನ್ನಸಂತೋಷವಂ ತಿ
ಳಿಸಿ ಆ ಕನ್ಯೆಯಂ ಕರಸಿ ನನ್ನ ವಾದಂಗಳಿಗೆ ವ್ರಣಾಮವಂಗೈಸಿ ವಿದ್ಯವಾ
ಪೇಳಬೇಕೆಂದು ವೇಳಲು, ನಾನು ಮಿತ್ರನಾದ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಕುಲೋತ್ತಮನ
ನಾದ ಧರ್ಮಪರನಾದ ಆ ರಾಯನ ಮಾತಂ ಮಾರಲಾರದೆ ಆ ಕನ್ಯೆಯ ಆ
ಶ್ಚರ್ಯಕರನಾದ ತೇಜೋವಿಶೇಷವಂ ನೂಕ್ಷು ಬುದ್ಧಿಯಂ ಕೂಡಾ
ನೋಡಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡಿಸಲುವಕ್ರಮಿಸಿ ನವರಸಭರಿತಂಗಳಾದ
ಅಲಂಕಾರಂಗಳಂ, ಧ್ವನಿಯಂ, ಚಿತ್ರಂಗಳಂ, ಕವಿತ್ವವಂ, ಮತ್ತೂ ಸಂಗೀತ
ವೊದಲಾದ ವಿದ್ಯಾವಿಶೇಷಂಗಳಂ ಕೂಡಾ ನಿನ್ನಂತೆ ಬೇಗದಿಂ ಗ್ರಹಿಸು
ಸುತ್ತಿರುವದಂ ಕಂಡು ಶಾಸ್ತ್ರವಂ ಸಮರ್ಮಕವಾಗಿ ಸಂಗವಾಗಿ ವೇ
ಳದೆನು, ಈಗ ಬಾಲ್ಯವಂ ಬಿಡುವಕಾಲವಾದ್ದರಿಂದ ಆಕನ್ಯೆಯಂ ಕುರಿತು
ಅಂತರಿವುರದೋಳ್ ವಾಸವಂಗೈಯ್ಯುವಂತೆ ವೇಳಿ ನಿನ್ನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವ
ನ್ನೋಡಿ ಕಳಂಗವತಿಯ ತಾತ್ಪರ್ಯವಂತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಂದೆನೆಂದು ನು
ಡಿದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನ ವಾಕ್ಯವಂ ಸುಗಂಧರಾಜೀಂದ್ರನು ಕೇಳಿ ಕಳಂಗರಾ
ಜನ ತಾತ್ಪರ್ಯವೇನು ಮಗಳಂ ನನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವದೇ ಇರುವದೆಂ
ದು ಆಲೋಚಿಸಿ ವನದೋಳ್ ಸಂತೋಷವಟ್ಟು, ಬಳಿಕ ಮತ್ತೇನು ಕಳಂ

ಗರಾಯನ ಮನೋಭಾವವಂ ಅವ್ಯಕ್ತಿಯಂಕೋಡಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನಂ ಕುರಿತು ಬೇಳಲ., ಆಗ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ತಾನು ಬಂದ ಕಾರ್ಯವು ಕೈಗೂಡಿತಂದು ಸಂತೋಷವಟ್ಟು ಸುಗಂಧಾಯನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಕುವಾರನೇ, ಕೇಳು ಕಳಂಗೆದೇಶದೋಳ್ ಕಠೂರಮಾಪ ಬಂದು ಉತ್ಪತ್ತವುನ ಚೆಮಿತು, ಆದ್ದೇನೆಂದರೆ' ಬಂದಾನೋಂದು ದಿನ ಕಳಂಗೆಪತಿಯಾದ ವಿಜಯನ ರೈರಾಯನು ಕಾಲೋಚಿತಂಗಳಾದ ಕಾರ್ಯಂಗಳಂಗೈದು ಕಾಂತೆಯೊಡಗೂಡಿ ಅಂತಃಪುರವೊಳಿರುವಲ್ಲಿ ಪುರಜನರೆಲ್ಲರು ಸುಖನಿದ್ರೆಯಂಗೈಯ್ಯುತ್ತಿರಲು, ಕೋವೆಕೊತ್ತಲಂಗಳು ಮೊದಲಾದವಳಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಕಾವಲಿದ್ದ ಭಟರು ಎಚ್ಚರಮಾಗಿರಲು, ಪ್ರಳಯಕಾಲದ ಒಡಬಾಗ್ನಿಯ ಜಾಲೆಗಳು ಬಂದಾದಂತ ಲೋಕಂಗಳೆಲ್ಲ ಕೆಂಪಾಗಿ ಬಳಕ ದಿಗಂತರಾಳದೋಳ್ ಎತ್ತೆಲ್ಲಿಯು ಚಿನ್ನದ್ರಾಸಂತಿಗೆ ಹೂವಿನ ಮಳಗರೆದಂತೆ ಅಡ್ಡೊಂದುಬಗೆಯಾದ ಕಾಂತಿಯು ನಿಂತು ಕಾಣಿಸಿ; ಮತ್ತೊಂದುನಿವಿಷದೋಳ್ ದೇವತೆಗಳೇ ಕೋಟದೀಪಂಗಳೊಪಿಡಿಡಿರುವರೋ ಎಂಬಂತೆ ಗಗನಮಂಡಲವೆಲ್ಲ ಭಗಧಗಿನಿ ತೋರಿ, ಮತ್ತೊಂದುನಿವಿಷದೋಳ್ ಬಳ್ಳಿಗಳಂತಿರುವ ಮಿಂಚುಗಳು ಆಕಾಶದಿಂ ಭೂಮಿಸರ್ಪಂತವು ಏಕಮಾಗಿನಂತಂತೆ ನಿರವಕಾಶವಾದ ಮಹಾಪ್ರಪಾತವು ದಿಕ್ಕು ಸಿಕ್ಕುಗಳಂ ತುಂಬಲು. ಬಳಕ ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಎಣಿಸಕೂಡದ ಸೂರ್ಯರು, ಗಣನೆಯಿಲ್ಲದ ಚಂದ್ರರು ಬಂದೇ ಕಾಲದೋಳ್ ಉದಯಿಸಿದರೋ ಎಂಬಂತೆ ತೋರಿ ನೆಲವು ಅಂತರಿಕ್ಷವಂ ಕೂಡಾ ತುಂಬಿದ ವಿಲಕ್ಷಣಮಾದ ಬೆಳಕು ಉದಯಿಸಿ ನಿಂತು ಬಳಕ ಲೋಕಂಗಳ ಅಂಧಕಾರವನ್ನಾಕಿ ತೋಪುಗಳೊಳಿರುವ ಅಂಧಕಾರವಂ ರೂಪು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿ, ಮತ್ತೂ ನೆಲಮಾಳಿಗೆಗಳೋಳ್ ಎಳೆಬಿಸಲುಗಳಂ ಉಂಟುಮಾಡಿ, ಮತ್ತೆಗಳೋಳ್ ಮೊತ್ತಮಾಗಿ ಕವಿದಿರುವ ಕತ್ತಲೆಗಳಂ ಕತ್ತರಿಸಿ, ದೇವಾಲಯಂಗಳೋಳ್ ಕೊಟದೀಪಂಗಳ ಕಾಂತಿಯನ್ನಂಟುಮಾಡಿ, ಬಬಿಗಳ ಬಳಮನೆಗಳೋಳ್ ಬೆಳದಿಂಗಳನ್ನಿಳುಹಿ, ಯಾವಕಾಲದಲ್ಲಿಯು ಕಾಂತಿಯೆಂಬುದಂ ಕಾಣದ ಕಾರಿರಳುಗಳಂ ಕಂಡಕಂಡೆಡೆಯೋಳ್ ಕರಲಾಗವಂ ಕೊಟ್ಟು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಇದು ಸುನರ್ಶನವು, ಇವು ಮಣಿಗಳು

ಇದು ಅಗ್ನಿಯು, ಇದು ಭೂಮಿಯು, ಇದು ಗಗನವೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಕಾಣ
 ರೀತಿಯ ಭೂಲೋಕವಂಕುರಿತು ಮಹಾಲೋಕವೇ ಇಳಿದು ಬಂದಂತೆ ನವ
 ಗ್ರಹ ಸಕ್ಷತ್ರಮಂಡಲಗಳು ಭೋಗಾರ್ಥವಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನೆತ್ತಿದವೆಂ
 ಬಂತೆಯು ಇಂತು ಭಾರವಾದ ಭೂಮಿಯು ಎಂತಿರುವದೋ ನೋಡುವಾ
 ಎಂದು ಅನಂತನು ಅನಂತಜೀವಮಣಿಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿದ ಹೆಡೆಗಳಂ ಎತ್ತಿರು
 ವನೋ ಎಂಬಂತೆ ಸರ್ವಪ್ರಪಂಚವು ಬ್ರಹ್ಮಮಯವಾಗಿ ತೇಜೋರೂಪ
 ಮಾದುದೋ ಎಂಬಂತೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿರಲು, ಅದರೋ
 ಳ್ ದೇವದ ಜನಂಗಳು ಎಚ್ ರಂಗೋಡುನೋಡಿ ಕಂಣುಗಳಂಮುಚ್ಚಲು,
 ಕೆಲವರುಬೆಚ್ಚಿ ಬೀಳಲು, ಕೆಲವರು ಮತ್ತೊ ಎಚ್ ರವಂತಾಳರಲು, ಕೆಲವ
 ರು ಹೆಚ್ಚಾದ ಭಯದಿಂದ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದವರಂತೆ ನಿಲ್ಲಲು, ಈಪರಿಯಿಂದ
 ಜನಂಗಳೆಲ್ಲರು ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ತಲ್ಲಣಿಸುತ್ತಲಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಬ್ರ
 ಹ್ಮಾಂಡಕುಲವೆಲ್ಲವು ಖಂಡಖಂಡಂಗಳಾಗಿ ಒಡದವೋ ಎಂಬಂತೆ ಕಲ್ಪಾಂ
 ತಕಾಲಮೋಘಂಗಳು ಎಡೆಬಿಡದೆ ಶಿಡಲಗಳಂ ಬಿಡುತ್ತ ಗುಡುಗಿದಂತೆ ಸಪ್ತ
 ಕುಲಾಚಲಂಗಳು ಸಮಕಾಲದೋಳ್ ತಾಟ್ಯಾಡುವಂತೆ ಲೋಕವೆಲ್ಲ ಭೋ
 ರೆಂದು ಕೂಗಿದಂತಾಗಿ ನದಿಗಳು ನಿಶ್ಚೇಷಮಾಗಿ ಶೋಷಿಸಿ ಸಕ್ಷತ್ರಂಗಳು
 ಉದುರಿ ಬೀಳುವಂತೆ ಬಂದು ಮಹಾಧ್ವನಿಯಾಗಲು. ಆ ಕಾಲದೋಳ್ ಕ
 ಳಂಗರಾಜ್ಯವು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರ ಸುಳಿವುಗಳೋಳ್ ಸಿಕ್ಕಿದ ಎಳೆಬಾಳೆಯಂ
 ತೆ ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗಲು, ಆಗ ಜನಂಗಳೆಲ್ಲರು ಕುಲಾಲಚಕ್ರಗಳಂತೆ ಗರ
 ನೆ ತಿರುಗಿ ಮಲಗಿದವರು ಮಲಗಿದಂತೆ, ನಿಂತವರು ನಿಂತಂತೆ ಇರುತ್ತ ಮ
 ತ್ತೂ ಸಮ್ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆ, ನಿಲ್ಲಿಸಿದಜೊಂಬೆಗಳಂತೆ ಚಿತ್ತ
 ರದೋಳ್ ಬರದಂತೆ, ಪರಬ್ರಹ್ಮವಂಧ್ಯಾನಿಸುವಂತೆ ಚಲನವಿಲ್ಲದೆ ಇಂದ್ರಿ
 ಯವ್ಯಾಪಾರಗಳು ಇಲ್ಲದವರಾಗಿ ಸ್ತಂಭೀಭೂತರಾಗಿರುವಾಗ ವಜ್ರಾಯು
 ಧವು ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯಮೇಲೆಬೀಳುತ್ತಿರಲು. ಆಕಾಲದೋಳ್ ಕೋಟಿ
 ಗಳು, ಮರಗಳು, ಚಂದ್ರಶಾಲೆಗಳು ಮುರಿದುಬೀಳುತ್ತಿರಲು. ತೋರಣಸ್ತಂ
 ಭಂಗಳು ತುಂಡುತುಂಡಾಗಲು ಗೋಪುರಂಗಳು ವಾರೆಯಾಗಲು ಹಜೂರಂ
 ಗಳು ಬೀಳಲು, ಇಂತಿರ್ಪಮಹೋತ್ಪಾತದೋಳ್ ವಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ಜನ

ಋ ಬಂದು ಬಯಸುವವಾತ್ ಸಿದ್ಧವೃತ್ತಾಂತವಾಗಿರ್ದು ಬೆಳಗಾಗುವ ಸಮ
ಯದೊಳಗೆ ಬಬೊ ಬ ರಾಗಿ ಎದ್ದು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಎಬ್ಬಿಸುತ ತಬ್ಬಿ
ಬು ಮಾತಂಗಳನ್ನಾಚುತ ಇದೇನು ಬ ರವಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರು. ಪ್ರಜಾರ
ಕ್ಷಣವಿಡಕ್ಷಣವಾದ ವಿಜಯವರ್ಮನು ಇದೇನು ವಿಪರೀತವಂದು ವ್ಯಸನ
ಮಾತಾಳ ಚರ್ಮಂಬರನಂ ದ್ಯಾನಿಸಿ ಅಗ್ನಿಶರ್ಮನಂ ಕರಸಿ ಎಲೈ ಮರೋ
ಹಿತನೇ; ಈ ಮಹೋತ್ಪಾತದ ಮಮ-ವೇನು ಇದಾಯುಗವ್ಯಯವೋ
ಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪದಕೊನೆವೋ, ದೇವಾನುರರಿಗೆ ಮುದ್ದವಾಗುವದೋ ಎಂದು
ಕೇಳಲು. ಅಗ್ನಿಶರ್ಮನು ಇದೇನೆಂದುಚಿಂತಿಸಿ ಎಲೈ ರಾಯನೇ ಇದಂ ಪರೀ
ಕ್ಷಿಸದೆ ಪೇಳಲಾಗದೆಂದು ನುಡಿದು ರಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಡಗೂಡಿ ಮತ್ತೆಕೆ
ಲವರು ವಿದಾಂಸರನ್ನು ಕರದುಕೊಂಡು ನಗರವೆಲ್ಲವಂ ನೋಡುತ ಕೋ
ಟಿಕೊತ್ತಲಂಗಳ ಮೇಲೆ ಬರುತಲಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತಲಿದ
ಚಾರರು ಬಂದು ರಾಯನೊಡನೆ ಎಲೈ ಮಹಾರಾಯನೇ ನಾವು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಂ
ಚಾರವಂ ಮಾಡುತ್ತ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಹರಿದಾರಿದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಗೋದಾ
ವರೀನದೀನವೊಪವನೈದಿರಲು, ನಿನ್ನೆಯ ರಾತ್ರಿ ಭೂಮ್ಯಂತರಿಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿನ
ಹಸ್ರ ಸೂರ್ಯೋದಯವಾದಂತೆಯು ನವಮೇಘಗಳು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗುಡಿ
ಗಿದಂತೆಯುತೋರಿ ಮಹೋತ್ಪಾತವುನಡೆದದ್ದಲ್ಲದೆ ಈಗಲೂಚ್ಚ ಯುಕ್
ರವಾಗಿ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಎರಡು ಹೋಳಾಗಿ ಶೀಳದ ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯ
ದೇಶದಿಂದ ವಿಷಸರ್ಪಗಳಂತೆ ಸುಡುತಲಿರುವ ಕಾಲಾಗ್ನಿಜಾಲೆಗಳು ಸಾವಿ
ರಾರು ಮಾರುದೂರ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಯಾರಂ ಶೇರಲೇಸದು ಪರಾಂ
ಬರಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು.

ಆ ಬಳಿಕ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಮನದೋಳ್ ಭೀತಿಯಂಗೊಂ
ಡು ಆಪ್ತಮಂತ್ರಿ ಪುರೋಹಿತರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯ ಸಮೀ
ಪವಂಕುರಿತು ಪೋಗಿ ಕೆಲವು ದೂರದೋಳ್ ನಿಂತು ಅದರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ
ಸುಟ್ಟುಭಸ್ಮರಾಶಿಗಳಾದ ಬಿದರು ಮೆಳೆಗಳಂ, ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವಮ
ರಂಗಳಂ, ಶೈಲಸಿಮಿರಂಗಳಂ, ಉರುಳಿರುವ ಗಂಡೆಶೈಲಂಗಳಂ, ಶಿಡಿಡಿರುವ
ಶಿಲೆಗಳಂ ಇಬಾಗವಾಗಿರುವ ಮಹಾಗಿರಿಯಂ ಮತ್ತೂ ಸುತ್ತಲು ಸತ್ತು

ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಸಿಂಹ ವ್ಯಾಘ್ರ ಸಾಳ್ವ ಮೊದಲಾದ ಮೃಗಪಕ್ಷಿಗಳೂ, ಪಾತಾಳ ಲೋಕವನ್ನೋಲಿಸಲೋಸುಗ ಬ್ರಹ್ಮನಿಂ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸುರಂಗವೋ ಎಂಬಂತಿರುವ ತೀಳಿರುವ ಆ ಮಹಾಗಿರಿಯ ಮಧ್ಯಬಿಲವು ಪುತ್ರ ಸಮುದ್ರದ ರುಚಿಯನ್ನೊಡಿಸಿಕೊಂಡು ಭೂಮಿಯು ಸವಿಯಬೇಕೆಂದು ಒಂದಿರುವ ಬಡಬಾಗ್ನಿಯ ಜ್ವಾಲೆಗಳೋ ಎಂಬಂತಿರುವ ಆ ಪರ್ವತಕುಸುಮದ ಹೊರಳು ಬರುತ್ತಲಿರುವ ಜ್ವಾಲೆಗಳೂ ಸಮಾನೋಡಿ ಭಯದಿಂದ ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗುತ್ತಿವೆ. ಪುರೋಹಿತನಾದ ಅಗ್ನಿಶರ್ಮನು ಎಲೈ ರಾಯನೇ ಈ ಉತ್ಪಾತ ಶಾಂತಿಕರನಾದ ದೇವತಾಪೂಜೆಗಳಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಂತರ್ಪಣೆಗಳಂ ಕೂಡ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದುವೇಳಲು

ಆ ಬಳಿಕ ವಿಜಯವರ್ಷರಾಯನು ಅದೇಪರಿಯಾಗಿ ಉತ್ಪಾತಶಾಂತಿಯಂ ನಡೆಸಿ, ಮತ್ತೆ ಎಂಟುನಿಗಲಾದ ಬಳಕ ಬುದ್ಧಿ ಶಾಲಿಗಳಾದ ಮಂತ್ರಿ ಪುರೋಹಿತರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಬಡದಿರುವ ಗಿರಿಯ ಹಿಂಭಾಗವನ್ನೆದಿ ಅದರ ತುದಿಯನ್ನೇರಿ ಅದರ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದೋಳ್ ಮಲಗಿರುವ ವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯ ಶಿಖರದಂತೆ ಮಹತ್ತರವಾಗಿ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಯಿಳಿದು ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಕಾಣುತ್ತ ನೂರುಗಂಜುಗಳಂ ಸೇವಿರ ಅಲಗುಗಳಿಂದ ಬಪ್ಪಿ ಆಯುಧಲಕ್ಷಣವಂತಾಳಿರುವ ಬಂದು ವಸ್ತುವನ್ನೊಡಿಸಿ ಇದು ಸುವರ್ಣದಿಂ ಮಾಡಿರುವದೋ ಮಣಿಗಳಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದೋ ಎಂದು ಭ್ರಮೆಗೊಂಡು ಇರಲು. ಆಕಾಲದೋಳ್ ಅಗ್ನಿಶರ್ಮ ಮೊದಲಾದವರು ವರ್ಷಾಶೋಚನೆಯಂಗೆಯ್ದು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಗಡಾಯುಧವೋ, ಕಾಲರುದ್ರನ ತ್ರಿಶೂಲವೋ, ಯಮನ ಕಾಲದಂಡವೋ, ಮಹೇಂದ್ರನ ವಜ್ರವೋ ಯಾವದೋ ಬಂದು ಇರಬಹುದೆಂದು ಪೇಳಿ, ಮತ್ತೂ ಇದು ದೇವಕಾರ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಈ ಪರಶ್ವತದೋಳ್ ಬಿದ್ದಿರುವದು, ಮೊದಲು ಕಂಡ ಕಾಂತಿಯು ಕೇಳಿದ ಧ್ವನಿಯು ಇದರದೇ ಅದು; ಆದರೂ ಭೂಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಪ್ರಕಾಶವು ತಾಪವು ತಗ್ಗಿರುವದೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ, ಎಲೈ ರಾಯನೇ ಇದರಿಂದ ನಿಜಗೇನುಭಯಮಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಪೇಳಿ ರಾಯನಂ ಮುಂದುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಿಜನಗರವಂಕುರಿತು ತೆರಳಿ ಬರುತ್ತಿರಲು.

ಆ ಬಳಿಕ ಕೆಲವರಾದರೂ ಅರಸನಿಗೆ ಅಗಮ್ಯ ಯಸ್ತು ವರು, ಕೆಲವರು ದೇಶಂಗಳಿಗೆ ತಿರುಪ್ಪ ವೆನ್ನುವರು, ಕೆಲವರು ಜನಂಗಳಿಗೆ ಯಾಥೆಯನ್ನುವರು. ಕೆಲವರು ಇವರಿಂದ ಏನಾಗುವದೋ ಅಳಿಯಕೂಡದುರುನ್ನುವರು, ಇಂತು ಅವರವರು ವದಸ್ವರ ಮನಸ್ಸುಬದಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲು. ನಾನು ನಿನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮವು ದಯಪ್ರಯಾಣವ. ನಾನಾದೇವದ ಅರಸುಗಳು ಬೆದರಿ ಇರುವುದು, ಕೆಲವರು ಪರಾಜಿತರಾದುದೆಂದೂ ಹೇಳಿ, ಮೊದಲು ನಡೆದ ಮದೋತ್ಪತ್ತದ ಕಾರ್ಯವು ಇದೇ ಆಗಿರುವೆಂದು ಭಯಗೊಂಡು ಕಳಂ ಗರಾಯನಂ ಕುರಿತು ನಿನ್ನ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲವಂ ಪೇಳಿ ಎಲೈ ವಿಜಯವರ್ಮನೇ; ಭಯವಪಬ್ಬಾಡವೆಂದು ನಂಬಿಗೆಯನ್ನಿತ್ತು ಬಂದೆನು. ಇದೇ ಕಳಂಗೆ ದೇಶದವೃತ್ತಾಂತವು. ಮತ್ತೂ ಕಳಂಗೆಯಾಧಿಪತಿಯಾದ ವಿಜಯವರ್ಮ ರಾಯನು ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಂ ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನಿನ್ನ ಕರುಣಾವಾತ್ರನಾಗವೆ ನೆಂಬ ಭಾವದಿಂದಿರುವನು, ಇದೇ ಕಳಂಗೆರಾಯನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು, ಇದಂ ನೀನುಮನಸ್ಸಿಗೆತರಬೇಕೆಂದು ಸುಡಿಯುವ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನಮಾತಂಕೇಳಿ ಸಂತೋಷವಂಹೊಂದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಲೈ ಅಚಾರ್ಯನೇ! ನಿನ್ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆಯಾದಂತೆ ನಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಚಿಂತೆಯೇನೆಂದು ಸುಡಿದು ಪಾರ್ಥವಂತಾಳಿ ಕಾಶೋಚಿತಂಗಳಾದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿರ್ದು ಕೆಲವು ದಿನಂಗಳು ಕಳೆದ ಬಳಿಕ ನಿಜಪುರವಂ ಕುರಿತು ಸ್ವೋಗಿ ಬರುವೆನೆಂದು ಸುಡಿದ ಗುರುವರೈ ನಿಗೆ ಒಂದು ದೇಶದ ಅರಸು ಕವ್ವವನ್ನಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಪದಾರ್ಥವೆಲ್ಲವಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಮರ್ಮಾದೆಯಿಂದ ಕಳಂಗೆಪುರಿಗೆ ಕಳುಹಿದನು.

ಬಳಿಕ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ವಿವಿಧಮಾದ ಐಶ್ವರ್ಯದಿಂದೊಪ್ಪಿ ವಿಂಧ್ಯ ಶೈಲಮಾರ್ಗದಿಂದ ಕಳಂಗೆನಗರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ತನ್ನ ಪತ್ನಿ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುವಂತೆ ವಜ್ರದ ಬಡವೆಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಬಳಿಕ ಕಳಂಗೆರಾಯನಂ ಕಂಡು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಪರಾಕ್ರಮವಂ ತಾನು ಮಾಡಿದ ಸಂಧಾನವಂ ಕೂಡಾ ಪೇಳಿ ಅವನ ಮನದಲ್ಲಿದ್ದ ಚಿಂತೆಯಂಬಿಡಿಸಿ ಬೇಕಾದ ಅರ್ಥವಂ ಪಡೆದು ಸಮರ್ಥನೆಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಜದಿಂದಿರ್ದನು.

ಇಂತು ದೂರಾಸನ ಶಾಪವಿಂದ ಪುರಂದರನು ಅವನ ಸುಂದರಿಯವ ಜಾಯುಧವು ಭೂಲೋಕವಂಕುರಿತು ಬಂದಂತೆ ಇಂದ್ರನಮಿಕ್ಕಾದವನು

ಗಳು ಬಂದೊಂದುಬಗೆಯಾಗಿಬಂದು ಭೂಲೋಕವಂಶೇರಲು. ಅತ್ತಲಾನಂದನವನದೋಳ್ ಶಚೀದೇವಿಯಿಂದ, ಪಾಲಿತನಾದ ಶೀಲಾಶುಕಪು ಕಟಕಟಾ; ಕಷ್ಟದಪಾಲಾವನೇದು ಪ್ರಲಾಪಿಸುತವಾಳಾಗಿರುವ ನಂದನವನದೋಳ್ ಸಾಲಾಗಿಬಿಟ್ಟಿರುವ ಮೇಲಾವಮರಗಳಂಕಂಡು ಇವುಗಳ ಸಾಲಾವಳಿ ಇಷ್ಟಾಯಿತೆಂದು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳನೋಡಿ ಮೇಲಾಡಿ ಬರುವ ರಾಕ್ಷಸರ ಭವಿಯಂಕೇಳಿ ವಕ್ಷಿಗಳಭವಿಯಾಗದಂತೆ ಎದ್ದುಬರುವಾಗ ವಿಷಾರವಂ ಬಿಟ್ಟಿರುವವನುರಂಗಳಂ, ಆಹಾರವಂಮುಟ್ಟಿದಿರುವಶುಕಂಗಳೆ, ಕಣ್ಣುಗಳೋಳ್ ಕಂಬನಿಗಳಂತುಂಬಿ ಸಂಚಾರವಂಬಿಟ್ಟಿರುವ ಹೆಂಣ್ಣುಹಂಸೆಗಳಂ, ಭಯದೋಳ್ಳುಳುಗಿ ಕುತ್ತಿಗೆಹಿಡಿದಂತೆ ತುಂಬಿತುಳುಕುವ ದುರಿತದಿಂಕೂಗಲಾರದೆ ಇರುವ ಕೋಗಿಲೆಗಳಂ, ಪಕ್ಕದೋಳಿರುವ ಹೆಂಣ್ಣುಹಕ್ಕಿಗಳಂಕೂಡ ನೋಡದೆ ರೆಕ್ಕೆಗಳಮರೆಯೋಳ್ ತರಿಗಳಂಮುದುರಿ ದುರಿತವಾರವಂಕಾಣದ ಪಾರಾವತಂಗಳಂ, ಕೆಸರಾದನರೋವರಂಗಳಂ, ಮತ್ತು ಭೋರೆಂದು ಕೂಗುತ ಭಲ್ಲೆಗಳಂಟಿದಿದು ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತ ಬರುವರಾಕ್ಷಸ ಭಟರ ಚಲ್ಲಾಟವನೋಡಿ ಶಚೀದೇವಿಯು ಎಲ್ಲಿ ಪೋದಳೋ, ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಅಗಲವಾದ ನೋಟದಿ ನೋಡುತ ಮತ್ತೊ ಎಳೆಯುಳ್ಳುಗಳಂ ಮೆಲ್ಲುವದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸುಯಿಲ್ಲದೆ ನಿಂತಲ್ಲಿನಿಲ್ಲದೆ ತಲ್ಲಣಂಗೊಂಡ ಹುಲ್ಲೆಗಳಂಕಂಡು ಮಕರಂದವಂಮುಟ್ಟದೆ ಮಂದಮತಿಗಳಾದ ಮದ್ದಿನಗುಳಗೆಗಳಂತೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ತುಂಬೆಗಳಂ, ಬಾಡಿರುವ ಕುಸುಮಂಗಳಂ, ವಣಗಿರುವ ಚಿಗರುಗಳಂ, ಕಂದಿರುವ ಕಾಯಿಗಳಂಕಂಡು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವದರಿಂದ ಈ ವೃಕ್ಷಗಳು ಈವರಿಯಾದವು. ಮತ್ತೊ ವಕ್ಷಿಗಳವಾಡಂವೇಳುವದೇನೆಂದು, ಆಲೋಚನೆಯಂಗೈಯುತ ಅಲ್ಲಿಂದಹೊರಟು ತಾನು ಭೂತಭವಿಸ್ವದ್ವರ್ತಮಾನಂಗಳಂತಿಳಿದು ಇರುವದಾದರೂ ದೈವಮಾಯಿಯಿಂದ ಬಂದೊತೋರದೆ ಮಂಕಾಗಿ ತನ್ನವನದೋಳ್ತಾನೇ ದುರಿತಸುತಿದು ಈಗ ಶಚೀದೇವಿಯು ದೇವಲೋಕವಂಬಿಟ್ಟು ಯಾವಲೋಕದೊಳು ಪುಟ್ಟಿಇರುವಳೋಇಲ್ಲವೋವೆಂದು, ಭಾವಿತನೋಡಲು ಏನೂತೋರದೆ ಇರಲು, ಇದು ಅಮರಾವತಿಯು ಅದುದೋ ಅಲ್ಲವೋ ನಾನು

ಲೀಲಾಕುಕಪೋ; ಇನ್ಯಾವದೋ ಎಂದು ತನ್ನಂತಾನರಿಯದೆ, ಸುರೆಯಂ ಕುಡಿದ ನರನಂತೆ ಚಿಂತೆಯುಂಗೈದು, ಬಂದು ಘಳಿಗೆನಿಂತಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು, ಮರಳಿ ಇದೇನು ಭ್ರಾಂತಿ ಎನುತ, ಈ ಸಮಯದೋಳ್ ನಾನು ಚಿಂತಿಸಿದರೆ ಮೋಸಬರುವದೆಂದು ತಿಳಿದು ನಾರದನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ಅವನಿಗೆ ಮೊಗವಂ ಎಂದು ತೋರಿಸಲಿ, ಆ ನಾರದನು ನೀನು ಯಾಕೆಂಬದೆಂದು ನುಡಿದರೆ ಏನು ವೇಳಲಿ, ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದೆಂದು ತೆರಳಿ ಬರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಕೆಲವರು ಎದುರಾಗಿರುವ ಅಸ್ತ್ರಗಳಂ ಮರತು, ಆಯುಧಗಳಂ ಬಿಸುಟು, ಜಾರಿ ಬೀಳುವ ವಸ್ತ್ರಗಳಂ ಕಾಣದೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿ ಅದೋ ಅಸುರರು ಬಂದರು ಉಸುರು ಇದ್ದರೆ ಉಪ್ಪುಮಾರಿಕೊಂಡು ಬದುಕುವಾ ಎಂದು ಪ್ರಾಣಂಗಳಂ ಕೈಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಕಾಳಗವೆಂಬುದಂ ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದಿರುವ ಕಾಡು ಕುರುಬರಂತೆ, ಮತ್ತು ಕೊಬಿರುವ ದೆಬ್ಬಲಿಯಂ ಕಂಡ ಕಪಿಗಳ ಗುಂಪುಗಳಂತೆ ಬೆದರಿ ವೋಡ್ಯೋಡಿ ಬೀಳುತ್ತಿರಲು, ಕೆಲವರು ಮೂರ್ಛಿತರಾಗುತ್ತಿರಲು, ಕೆಲವರು ಪೆಟ್ಟುಗಳಂತಿಂದು ಪಲಾಯನವಂಗೈಯುತ್ತಿರಲು, ಈವರಿಯಾಗಿರುವ ದೇವತೆಗಳಂ ಕಂಡು ಸುರರೆಂದರೇನು, ಬೆದರಿ ಓಡುವದೆಂದರೇನು, ಕಾಲವಿಪರೀತವಾಯಿತೆನುತ ಪುತ್ರರಿಂದೇನು, ಮಿತ್ರರಿಂದೇನು, ಬಲವಿದ್ದರೇನು, ಧನವಿದ್ದರೇನು, ಅರಸು ಇಲ್ಲದ ಊರು ಆಪತ್ತಿಗೆ ತೊರು, ಅರಸಿನಿಂದಲೆ ಲೋಕದೋಳ್ ಸತ್ಯವು, ಧೈರ್ಯವು. ಪರಾಕ್ರಮವು, ಐಶ್ವರ್ಯವು ಉಂಟಾಗುವದು, ಈಗ ಇಂದ್ರನು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವದರಿಂದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರು ಮಂದಭಾಗ್ಯರಾವರೆಂದು ಸಂಕಟ ಪಡುತ್ತ ಮುಂದುಗಡೆಯೋಳ್ ನೋಡುವಾಗ ಓಡುವರಮೇಲೆ ಪಾಶಂಗಳಂ ಬೀಸಿರಿ. ನಿಂತಿರುವರಂ ಕುಂತದಿಂವಿರಿಯಿರಿ. ನಡೆಯುವರಂಹಿಡಿಯಿರಿ. ತಡೆಯುವರಂ ಕಡಿಯಿರಿ ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತ ಆಯುಧಂಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಅಟ್ಟಹಾಸವಂ ಮಾಡಿ ಭುಜಂಗಳಂ ತಟ್ಟುತ್ತ ಶತವಿಕಾರಮಾದ ಆಕಾರದಿಂ ಭಯಂಕರಮಾದ ಅಲಂಕಾರದಿಂದೊಪ್ಪಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರೋಳ್ ಕೆಲವರು ಪಾಕಶಾಸನನಂ ಪಾಕಶಾಲೆಯೋಳ್ ಕೂಡಾ ಹುಡುಕಿದೆವು, ಅವನು ಭೂಲೋಕವಂ ಶೇರಿರುವನೋ, ಪಾತಾಳವಂ ನೈದಿದನೋ ತಿಳಿಯದೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿ

ರಲು, ಕೆಲವರು ಅವನಿಂದ ನಮಿಗೇನು ಬೇಕಾದವರು ನೋಡಿರನ್ನುತ್ತಿರಲು, ಕೆಲವರು ಬಹು ಶುಚಿಯಾದ ಶಚೀದೇವಿಯು ರಕ್ತಸರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಾವಳಿವೆ ನ್ನುತ್ತಿರಲು, ಕೆಲವರು ಅವಳು ಮಿಸಲಾಗಿರಲಿ, ರಂಭೆಯ ಕುಸುಕುಂಭಂಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಸಂಭೋಗವಂ ಮಾಡುವಾ ಎನ್ನುತ್ತಿರಲು, ಕೆಲವರು ಮೇನ ಕಿಯು ನಮ್ಮ ಮಾಸಕ್ಕೆ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ಕೆಲವರು ಉ ರ್ವಶಿಯು ಯಾರವಶವಾದಳೋ ನೋಡಿರಿ ಎನ್ನುತ್ತಿರಲು, ಕೆಲವರು ತಿಲೋ ತ್ತಮೆಯು ಉತ್ತಮನಿಗ ದಕ್ಕುವಳನ್ನುತ ಇದಂತಿಲಿ ಅರಸಿಗೆ ಐರಾವತವು, ಇವನಿಗೆ ಕಾಮಧೇನುವು, ಅವನಿಗೆ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವು, ನನಿಗೆ ವೈಷಮಯಾನ ವು, ಚಂತಾಮಣಿಯು, ನಮ್ಮ ಚಿರಂಜೀವಿಗೆ ಈಪರಿ ಇಂದ್ರನ ಭಾಗ್ಯವಂ ಪಾ ಲುವಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ ಅನುರಾವತಿಯ ಮಣಿಮಯಂಗಳಾದ ಪ್ರಾಕಾರಂಗಳಂ ಪೊಕ್ಕು ಗೋವುರಂಗಳನ್ನೇರಿ ಇದು ನಂದನವನದ ವಾರ್ಗ, ಅದೋ ದೇವಗಂಗೆ, ಇದು ಇಂದ್ರನಸಭೆ, ಇದು ಶಚೀದೇವಿಯ ಅಂತಃಪುರ, ಅದು ಜಯಂತನಚಂದ್ರಶಾಲೆ, ಅದು ರಂಭಾದಿಗಳ ಬೀದಿಗಳು, ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣುವದು ಬೃಹಸ್ಪತಿಯ ಮನೆ ಎಂದು ಪೇಳುತ, ದೇವತೆಗಳು ಏ ನು ಬುದ್ಧಿಹೀನರೋ, ಈ ಕೋಟಿಯೊಳಿರು ಕಾಳಗವಂ ಮಾಡಬಾರದೆ, ಇಲ್ಲಿ ದಿದರ್ಶನವು ಉಳಿದೊಳೆ ನಿಲ್ಲ ಬಾರದೇ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ ದೇವಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳು ಅಳುವದಂ ಕರ್ಣಾನಂದವಾಗಿ ಕೇಳುತ, ವೇಷಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಓಡಿಪೋಗುವ ಋಷಿಗಳಂ ಗಡ್ಡವಂಪಿಡಿದು ಎಳತಂದು ನಿಮ್ಮ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದಲೇ ನಮಿಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಉಂಟಾಗುವದು, ನಿಮ್ಮಂ ಸವಿದ ರೆ ಸಕಲ್ವಿಶ್ವಯುವು ಬರುವುದೆಂದು ನುಡಿದು ಕಿವಿಗಳಂಪಿಡಿದು ಮೊಗದೊಳಿ ದ್ವ ಪುಂಡ್ರಗಳಂ ನೆಕ್ಕುತ, ಕರ್ಮದೇವತೆಗಳಂ ಕಂಡು ಎಲೈ! ಧರ್ಮಾತ್ಮ ರುಗಳಿರಾ ನೀವು ಯಜ್ಞಂಗಳಂ ಮಾಡಿಸ್ವರ್ಗವಂ ಪಡೆವಿರುವಿರಿ, ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಯಜ್ಞವಂ ಮಾಡುವೆವೆಂದು ಕಾಲುಕೈಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ ಸ್ನಾಹಾ ಎಂದು ಬೆಂಕಿ ಯೊಳೆ ಕೆಡವಿ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿ ಆಯಿತೆಂದು ಹಾಸ್ಯವಂ ಮಾಡಿ ಕೈಗಳಂ ಕಟ್ಟುತ, ಇದಲ್ಲದೆ ಸುರಸುಂದರಿಯರ ಮಂದಿರಂಗಳಂ ಪೊಕ್ಕು ನಿಮ್ಮ ಅರ ಸಾದ ಪುರಂದರನು ಮಂದರಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವನೋ, ಎಲ್ಲಿ ಅಬಂದ

ರೆಯಾದನೋ ಅವನ ಆನೆ ಇನ್ನೇನು, ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ದನಗಳ ಮಂದೆ
ಯಂತೆ ಸಂದಿಗೊಂದಿಯೋಳು ಬಿದ್ದು ಸಮಾಚಾರವಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರೋದರು, ಈಗ
ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಸಂದೇಶವಿಲ್ಲದೆ ವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅನಂದಪಡಿಸುವೆವು,
ತೊಂದರೆಯುಂ ಮಾಡಿದರೆ ತಿಗದುಬಿಡುವೆವು ಎಂದು ಸಮಭಯದಿಂದ ಬಡಂಬ
ಡಿಸುವ ರಾಕ್ಷಸರ ಸುಡಿಗಳಂ ಕೇಳಿ ಬೆದರಿದ ತರಂಗರು ಕೆಲವರು ಮೂ
ರ್ಛಗೊಂಡಿರಲು. ಕೆಲವರು ಮುಗ್ಧರು ಇನ್ನು ಒದುಕಬಾರದೆನುತ ದುಃ
ಖದಿಂದಿರಲು. ಕೆಲವರು ಬಾಲೆಯರು ಸಮೃಘ್ನೆಯೋಳ್ ವಿನು ಬರದಿರುವ
ದೋ ಕಾಣೆವು ಈಗ ದಾನವರಪಾಲಾದೆವೆಂದು ಸುಡಿಯುತ್ತಿರಲು. ಇಂತು
ಸಂತಾಪಗೊಂಡ ದೇವಕಾಂತೆಯರು ಚಿಂತೆಯೋಳ್ ಮುಳುಗಿ ಕತ್ತಲೆಯಾ
ದ ರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಗೂಬೆಗಳ ಗುಂಪಿನೊಳಗೆ ಶಿಕ್ಷಿದ ಚಕ್ರವಾಕದ ಹೆಂ
ಣು ಹಕ್ಕಿಗಳಂತೆ, ಮುದಿಬೆಕ್ಕುಗಳ ಬಾಯೊಳಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮರಿಗಿಣಿಗಳಂತೆ,
ಕಿರುಬಗಳ ತಂಡಗಳಂ ದಂಡೆಯೋಳ್ ಕುಡು ಭಯಗೊಂಡು ಬೆವ್ವಾಗಿ ಬಿ
ಟ್ಟ ಕಂಠುಗಳಂ ಬಿಟ್ಟಂತೆ ಬೆದರಿ ನಿಂತ ಹೆಂಣು ಹುಲ್ಲಿಗಳಂತೆ ಇದ್ದು ತ
ಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವತಿಗಳಂ ನೆನದು ಸಮಿಗೆ ಇನ್ನೇನು ಗತಿಯೆಂದು ಮಾನಕ್ಕೆ
ಹಾನಿಬಂದರೆ ಪ್ರಾಣಗಳಂ ಬಿಡುವೆವೆಂದು ಮನದೋಳ್ ನಿಶ್ಚಯವಾಗ್ಯೆವಿ
ರುವಷ್ಟೆ ರೋಳ್ ಪ್ರಾಣಿಯರಾದ ಕೆಲವರು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಬೆದರದೆ ರಾಕ್ಷ
ಸರ ಎದುರುಬಿದ್ದು ಎಲೈ ನೀಚರಾದ ರಾಕ್ಷಸರುಗಳಿರಾ ಪತಿವ್ರತೆಯರಾದ
ನಮ್ಮಂ ಈಪರಿಯಾಗಿ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ದುರ್ಭಾಷೆಗಳಂ ಬೋಗಲುವದಕ್ಕೆ
ನಿಮಿಗೆ ಎಂತು ಬಾಳು ಬಂತು, ನಿಮಿಗೆವಡಹುಟ್ಟಿದ ಹೆಂಣುಮಕ್ಕಳು ಇಲ
ವೇ, ಮತ್ತೂ ನಿಮ್ಮ ಕಾಂತೆಯರಂ ಅನ್ಯಪುರುಷರು ಏಕಾಂತಕ್ಕೆ ಕರದರೆ
ನೀವು ಸುಮ್ಮನಿರುವಿರಾ ಎಂದು ಸುಡಿದು ಅಗ್ನಿ ಹೋಮಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾ
ದ ಮಾಯಸವು ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವಾಯಿತೇ, ಹೋಯಿತೆ ನಮ್ಮ ಪುರತಿ
ತನವು; ಹರಹರಾ ಎಂದು ಪ್ರಲಾಪಿಸುತ ನಿಮಿಗೆ ಈ ಗಂಡವು ಬರಬಹುದೇ,
ಗಂಡನರು ಹೆಂಡರಂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದುಂಟೆ, ಬ್ರಹ್ಮನು ಅವರಮನಸ್ಸು
ಗಳಂ ಗುಂಡುಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಮಾಡಿರುವನು, ಸಿಂಡಗಳಿರುವ ಗುಹೆಗಳು ನ
ರಿಗಳಿಗೆ ಆಲಯವಾದುದೇ ಎನುತಲಿರುವಾಗ ಕೆಲವರು ಎಡೆತುಂಬಿರಾದ ರಾ

ಹೃದಯ ಭಂಟರು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಡೆಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಎಳೆಯುತೆ ಸಡುಗು
ವ ತೊಡೆಗಳಂ, ಹನಿಯುವ ಕಂಣ್ಣೀರುಗಳಂ, ತಡದುಬರುತಲಿರುವಗದ್ದದ
ಸ್ವರಗಳಂ ದುಡಿಬಿಸುತ್ತಲಿರುವ ಕೆಲವು ಭಾಮೆಯರಂ ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ
ಶಾಸ್ತ್ರಮಾರ್ಗವಂತಿರಲಿ, ಇದರಿಂ ಬುದ ಕರ್ಮವು ನಮಗಿರಲಿ ಎಂದು ಮ
ನಬುದಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ ಶೀರೆಗಳ ನೆರಿಗೆಗಳಂ ಪಿಡಿದೆಳೆಯುತ, ಅವರ ವ
ತಿಗಳಂ ಪರಿವರಿಯಾಗಿ ಜರಿದು, ಮಾರನ ವಿಕಾರಂಗಳಂ ತಾಳ್ದು ಮಾನವಂ
ಕಳೆಯುತ್ತಲಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಕೆಲವರು ರಾಕ್ಷಸರೋಳ್ ವಿಚಕ್ಷಣ
ರಾದವರು ಬಂದು ಎತ್ತಿ ಮಾನಿನಿಯರಾ ಕೇಳಿ ನೀವು ದೇವಕಾಂತಿಯರು
ನಾವು ಪೂರ್ವದೇವತೆಗಳು ನಿಮಿಗೂ ನಮಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಾಗಬಹುದು, ಈ
ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ನಾವು ಮೊದಲು ಬ ವವರು, ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರಗಳು ಹೊಸಬರೆಂದು
ಅನ್ಯಾಯದೋಳ್ ಬಂದು ನ್ಯಾಯದಂತೆ ಮೃದುವಾಗಿ ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲಾ
ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಅಳುವ ಅಬಲೆಯರ ಪ್ರಲಾಪಗಳಂ ಕೇಳಿ ಇಂದ್ರನ ಐಶ್ವ
ರ್ಯವು ಈರಿತಿಯಾದುದೇ ಎಂದು ಪೇಳಿ ರಾಮರಾಮಾ ಎಂದು ಕಿವಿಗಳಂ
ಮುಚ್ಚಿ ಇದಂ ಕೇಳಿದರೆ ಕಲ್ಲುಗಳಾದರೂಕೆರಗುವವು, ಬಹುಪಾಪಿಯಾದ
ನಾನು ಇನ್ನೂ ಬದುಕಿರುವೆನು ಎಂದು ತನ್ನಂ ತಾನೇ ನಿಂದಿಸುತ ಅಲ್ಲಿಂದ
ವೇಗದಿಂ ಬರುತ ಮುಂದುಗಡೆಯೋಳ್ ಕುರವಿಂದಮಣಿಗಳಂ ಕಟ್ಟಿರುವ
ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ಶಚೀದೇವಿಯು ವನಡಿಸುವ ಮಂದಿರವನ್ನೋಡಿ ಬಾಡಿದ
ಕೊಕ್ಕುಗಳಂ ನಾಲಿಗೆ ಯಿಂದ ಸವರುತ ಮನದೋಳ್ ಇದು ಶಚೀದೇವಿ
ಯು ಚತುರಂಗವಂ ಆಡುವಮಂಟಪವು, ಇದುವಗಡೆಯಾಡುವ ಹಜಾರವು,
ಇದು ವೀಣೆಯಂ ಪಿಡಿದು ಗಾನವಂಗೈವಸ್ಥೆಯವು, ಇದು ಮಣಿಕುಂಡಲ ಮೊ
ದಲಾದ ಆಭರಣಂಗಳಂ ಮಡಗಿದ ಭಂಡಾರವು, ಇದು ಅಲಂಕಾರವೆಂದಾ
ಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನೆಯು, ಇದು ಸರಸಕವಿತಾವಿಚಾರವಂ ಮಾಡುವ ಹಜಾರ
ವು ಎಂದು ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ನೋಡುತ ಮಧುರವಾದ ಅನ್ನವಂ ತುಂಬಿರುವ
ಚಿನ್ನದ ಬಟ್ಟಲುಗಳಂ, ಕೆಂಪುಗಳ ಗುಂಪಿನಂತೆನುಲಿದು ಮಡಗಿರುವದಾಳಂ
ಬದ ಬೀಜಗಳಂ, ಸಿಪ್ಪೆಗಳಂತೆಗದು ಪಚ್ಚ ಕರ್ಪೂರವಂ ಸವರಿತುಪ್ಪದೋ
ಳ್ ಇರಿಸಿರುವ ಕಳತ ರಸಬಾಳೆ ಹೆಣ್ಣುಗಳಂ ತೊಳೆಗಳಂ, ತೆಗದು ತಿಳಿ

ನೀರಿನಿಂ ತೊಳಮು ತಳಗೊಡೊಳ್ ಇಟ್ಟು ಮನು ಕಿತ್ತೊಳಮು ಹೊನ್ನಿಗಳಂ
ಸಹಾ ಕಂಡು ಇಂತಿವರ್ಧನುಗಳಂ ಎಣೆಗೊನ್ನರು ಮುದಗುವರು, ಎನ್ನಂ
ಇನ್ನಾರು ಕಾಮಾಡುವರೆಂದು ಕಣ್ಣುಗಳೋಳ್ ಸೀರುತುಂಬಿ ಕೂಡಳುಮಿ
ಡಿಂತಾಗಿ ದುಃಖದಿಂಕಳವಳಿಸುತ ಸನ್ನಂ ಈರೀತಿಯಂಮಾಡಿ ತಾನೆಲ್ಲಿ
ಪೋದಳೋ, ಯಾರಲ್ಲಿರೇರಿದಳೋ ಇಂತಲ್ಲದೆ ದೈವವು ಸಮ್ಮ ಶಚೀ
ದೇವಿಯ ಕಣ್ಣುಗಳ ಕಾಂತಿಯಂ ಕಮಲಂಗಳೋಳ್ ಇಟ್ಟು ಕುಚಂಗಳ
ಕಾರಿಣ್ಯವು ಗಡಕುಂಬಗಳೋಳ್ ಮಡಗಿ, ಕುರುಳುಗಳ ಅವಮಾತುಂಬಿ
ಗಳೋಳ್ ಇರಿಸಿ ಮೊಗದಸೊಬಗಂಚಂದ್ರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ನಡವಿನ ಬಡ
ತನವಂ ಆಕಾಶಮೋಳ್ ಅಳವಡಿಸಿ, ಮಾತುಗಳ ಮಾಧುರ್ಯವಂ ಮುಕರಂ
ದಮೋಳುಮಡಗಿ ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಸೌಂದರ್ಯವನೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಂಚಿ ಅವಳ
ಶರೀರಮು ತಾನೇನುಂಗಿದಂತಾಯಿತು, ಈ ಶಚೀದೇವಿಯು ಈರೀತಿಯಾದ
ಕಾರಣ ಹೀಗೆ ನಾನು ಅಡವಿಪಾಲುವೆನು, ಇನ್ನೇನು ಮಾಡುವೆನು, ಎಲ್ಲಿ
ಹೋಗಲೀಯೆಂದು ಬಹಳವಾಗಿ ಚಿಂತೆಯಂಮಾಡಿ ಮತ್ತೊಂದು ಪೂರ್ವ
ವೃತ್ತಾಂತವಂ ನೆನದು ದುಃಖದಿಂ ಅಲ್ಲಿಂದಹೊರಟು ಆದಿಭಾಗದೋಳ್
ಯಜ್ಞೇಶ್ವರನು ನಾರದನೊಡನೆ ಯಾಕೆ ವಿವಾಹವಂ ಮಾಡಿದನೋ, ಆಗ
ನಾರದನು ವಕ್ಷಿಗಳಿಂದಲಾದರೂ ಪರತತ್ತ್ವವಂಪೇಳಿಸುವೆನೆಂದು ವ್ರತೀಜ್ಞ
ಯಂ ಯಾಕೆ ಮಾಡಿದನೋ; ಮಾಡಿದರೇನಾಯಿತು ಬ್ರಹ್ಮನು ಮನೋಹ
ರವಾದ ಆಕಾರದಿಂದ ಶುಕವಾಗಿ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿರುವಂತ ಸನ್ನಂ ಯಾಕೆ ಪುಟ್ಟ
ಶಿದನೋ; ಪುಟ್ಟನಿದರೇನಾಯಿತು ಭೂಲೋಕವಂ ಪೊಕ್ಕು ವಕ್ಷುರಾಯಂಗೆ
ಧರ್ಮೋಪದೇಶಂಗಳಂ ಮಾಡಿ ದೇವದಾಸನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವದು ಬಿಟ್ಟು
ಮರಳಿ ನಾರದನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ನಾನ್ಯಾಕೆ ಬಂದನೋ; ಬಂದರೇನಾಯಿತು ಈ
ನಾರದನು ಇಂದ್ರನ ಸುಂದರಿಯಾದ ಶಚೀದೇವಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವದೆಂದು
ನನಿಗ್ಯಾಕೆ ನಿಯಮಿಸಿದನೋ ನಿಯಮಿಸಿದರೇನಾಯಿತು ಅಪಳೊಡನೆ ನು
ಗಳಿಂದಲೂ ನಡತೆಗಳಿಂದಲೂ ಎಡೆಬಿಡದಿಂ ಮುತಿನಿವಾರಿದ ಮಮಾಜಿಯಂ
ಯಾತಕ್ಕೆ ಬಳಸಿದನೋ; ಬಳಸಿದರೇನಾಯಿತು ಮುಖದಿರುವಾಗ ದೂ
ರ್ವಾಸ ಮುಷಿಯು ಬಂದು ತನಿಗೆ ಪರಶಿವವ್ರತನೊಲಬ್ಬವಾದ ಸುರ್ವಾಕೆ

ಮಲಮಾಲೆಯಂ ಇಂದ್ರಂಗೆ ಯಾಕೆ ಕೊಟ್ಟನೋ, ಕೊಟ್ಟರೇನಾಯಿತು
 ಇಂದ್ರನು ಇದು ಮಹಾ ಪ್ರಸಾದವೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಉದೇಕ್ಷೆಯಂ ಯಾಕೆ
 ಮಾಡಿದನೋ, ಉದೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರೇನಾಯಿತು ದೂರ್ವಾಸ ಋಷಿಯು ಈ
 ಅಪರಾಧವಂ ಹ್ಲಮಿಸುವೆ ಕೋಪದಿಂ ಇಂದ್ರಂಗೆ ಶಾಪವಂ ಯಾಕೆ ಕೊಟ್ಟ
 ನೋ; ಕೊಟ್ಟರೇನಾಯಿತು ಇಂದ್ರಂಗೆ ಬಂದ ಶಾಪವು ಶಚೀದೇವಿಗೆ ಬರು
 ವದಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರವೆಲ್ಲಿರುವದು; ಇದ್ದರೂ ಇರಲಿ ಸುಖದಿಂದ ಕೊಬ್ಬಿ ಮಲ
 ಗಿರುವ ಸನ್ನಂ ಎಬ್ಬಿಸದೆ ತಬ್ಬಲಿಯಂತೆ ಮಾಡಿ ಮಮತೆಯಂ ಮರತು ಶ
 ಚೀದೇವಿಯು ತಾನೂಬಳಿ ಮರೆಮಾಚಿ ಮಾಯವಂತಾದಳೋ; ಆದರೇನಾ
 ಯಿತು ಲೋಕದೋಳಿ ನಡೆಯುವದನೆಲ್ಲವಂ ತಿಳಿದಿರುವ ನನಿಗೆ ಏನೂ
 ತಿಳಿಯದಂತೆಯಾಕಾಯಿತೋ, ನಾನೇನು ಪಾಪವಂಮಾಡಿದನೋ, ಯಾರ
 ಕಾರ್ಯವಂ ಕೆಡಿಸಿದನೋ, ಯಾವ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಅಪರಾಧವಂಗೈದನೋ
 ನನ್ನ ದಿಶೆಇಂದಲೇ ಶಚೀದೇವಿಯ ಭಾಗ್ಯವೆಲ್ಲಾ ನಾಶವಾಯಿತೋ ಎಂದು
 ತವಕಿಸುತ್ತ ಇಲ್ಲಿರುವತನಕ ಈ ಶೋಕವು ತಪ್ಪದು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಪೋಗು
 ವಾ ಎಂದು ಬರುತ ನಾರದನೆಲ್ಲದೆ ಇನ್ಯಾರೂಇದನ್ನು ಪೇಳುವರು, ಆಮು
 ನಿಯು ಇದ್ದ ಬಳಿಗೆ ಪೋಗುವಾ ಎಂದು ತೆರಳಿ ಭಾಳಿಯಂತೆ ವೇಗವಂ ತಾ
 ಳಿ ಬರುತ ಯಕ್ಷರು ಇರುವ ಮನೆಗಳೋಳ್ ರಾಕ್ಷಸರಂ, ಕಿನ್ನರರಿರುವ
 ಮಂದಿರಗಳೋಳ್ ಶೇರಿರುವದಾನವರಂ, ಗಂಧರ್ವರು ಇರುವಮನೆಗಳೋ
 ಳ್ ದೈತ್ಯರಂ, ಅಮೃತಕುಲವಿದ್ದ ಸ್ಥಳದೋಳ್ ಮದ್ಯ ಭುಟವಂ, ಮಾಂಸ
 ಪಿಂಡಗಳಂ ಕೂಡಾ ನೋಡಿ ಅಧರ್ಮವೇ ಧರ್ಮವಾಯಿತು, ಅಮೃತವೇ
 ವಿಷದಂತೆ ತೋರುವುದು, ಸ್ವರ್ಗವೇ ನರಕವಾದುವು, ನರಕವೇ ಸ್ವರ್ಗ
 ವಾದುದು, ಕಾಲಮಹಿಮೆ ಎಂತುಪೋ ಋಷಿಗಳೋಳ್ ಏನು ಮಹಿಮೆ ಇ
 ರುವದೋ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಂ ವ್ಯಸನವಂ ಕೂಡಾ ಪಡುತ್ತ, ಮತ್ತೂ
 ಭೂತ ಪಿಶಾಚ ಗಣಗಳು ಉಗುಳಿದ ತಂಬುಲಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ಕಾಲಿಡುವದ
 ಕ್ಕೆ ನೆಲವಿಲ್ಲದಂತೆ ಕೆಟ್ಟಿರುವತೀರಂಗಳುಳ್ಳ ದೇವಗಂಗೆಯಂನೋಡಿ,
 ನಿನಿಗೂ ಈ ಭಂಗ ಬರಬಹುದೇ ಎಂದು ಕಂಬಲಿಸುತ್ತ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರ
 ಟು ಕೋಟೆಗಾವುದ ದೂರಮಾದ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವಂದಾಟ ಅಲ್ಲಿರುವ

ಶೋಕಂಗಳಂ ನೋಡುತ್ತ. ನಾರದರೂಪವೆಂದು ಕುರಿತು ಬಂದು ಸನಾತನ
 ಪೂರಣೋದನೆಬ್ರಹ್ಮವಿಹಾರವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನಾರದನಂಕಂಡು ಶೋಕ
 ವಂಬಿಟ್ಟು ದೈರ್ಯವಂತಾಳ ಕೈಗಳಂಮುಗಿಯಲು. ನಾರದನು ಅದಂಕಂಡು
 ಇದು ಒರುವವಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತವೇನೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತ ದೂರಾಸನು ಇಂದ್ರ
 ಪುರವಂಪೋಕ್ಕು ಏನೋ ಅನರ್ಥವೆಂದಾಡುವನೆಂದು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಶೋ
 ಕಂ ಆ ಶುಕವು ಶ ವದ್ವಿಬಂದು ಮಾತನಾಡುವವಕ್ಕೆ ಬಾಯಿಬಾರದೆ ನಾರ
 ದನ ಚರಣಂಗಳಿಗೆರಗಿ ಸುಮ್ಮನಿರಲು. ಆವಾಗ ನಾರದನು ಆ ಶುಕವಂ
 ಪತ್ತಿ ಮುದ್ದಾಡಿ ಕಂಠೀರುಗಳಂಬರಶಿ ಮತ್ತೇನು ಸುದ್ದಿಯೆಂದು ಪರ್ಶಿ
 ಯಗದ್ದಿ ಗೆಯಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿ ನಿ ಕೇಳಲಾಶುಕವು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರ ಸುಮ್ಮನಿ
 ದ್ದು ಬಳಿಕ ಸರ್ಗದೋಳನಡದ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವನುಡಿದು ಎಲೈ ಸ್ವಾ
 ಮಿಯೇ ಸರ್ಗದಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ ದೈವವೇ ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಪೋದಂತಾಯಿತು,
 ಆ ದೂರ್ವಾಸಪುತ್ರನುಡಿಯೋಳಂ ಏನುಮಹಿಮೆಯಿದುಂದೋ ನಾನು
 ಮೊದಲಿದ್ದ ರೀತಿಗೆ ಈಗ ಈವಾಡಾಯಿತೆಂದುನುಡಿಯುತ್ತ ಶೋಕವಂಗೈಯು
 ತ್ತಿರಲು. ನಾರದನು ಎಲೈ ಶುಕವೇ ಧೀರನಾಗಿರುವ ನೀನು ಭಯಪಡ
 ಬೇಡವೆಂದು ಮೈದಡವಿ ವೇಳುವೆನು ಕೇಳು, ಈಗ ಭೂಲೋಕದೋಳಂ
 ಕೆಲವು ದಾನವರುಪುಟ್ಟ ಮಾನವರಂ ಬಾಧಿಸುವರು, ಪತಿವ್ರತಾಸ್ತ್ರೀಯ
 ರುಗಳ ಮಾನವಂ ಕಳೆಯುವರು, ಯಜ್ಞಂಗಳಂ ಭಗ್ನಂಗಳಂಮಾಡುವರು,
 ಪಿತೃಗಳಿಗೆ, ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಕೂಡಾ ಆಗುವ ಹವ್ಯಕವ್ಯಂಗಳಂನಿಲ್ಲಿ ಶಿ ಬ್ರ
 ಹ್ಮಪುತ್ರಗಳಂ ಬಾಧಿಸುತ್ತ ಮದದಿಂ ಹೆಚ್ಚಿರುವರು, ಅವರಂ ಸಂಹರಿಸಬೇ
 ಕೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿಯಿದ್ದ ಇಂದ್ರಂಗೆ ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ದೂರ್ವಾಸ ಮುನಿಯು
 ಸರ್ವಾಣಿಯ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದಲೇ ಈ ಕಾರ್ಯವ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಂ
 ದು ಬಂದು ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಶಾವನಂ ಕೊಟ್ಟಿರುವದು ಲೋಕೋಪಕಾರವಂ
 ದು ನುಡಿದು, ಈಗ ದೇವೇಂದ್ರನು ಭೂಮಿಯೋಳಂ ಮೆರೆವ ಕರ್ನಾಟಕ
 ದೇಶವನ್ನಾಳುವ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯಂಗೆ ಮಗನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿರುವನು, ಅವನ ಪ
 ಟ್ವದರಸಿಯಾದ ಶಚೀದೇವಿಯು ಕಳಂಗೆದೇಶದ ಧಾಜನಾದ ವಿಜಯವರ್ಮನಿ
 ಗೆ ಮಗಳಾಗಿ ಜನಿಸಿರುವಳು. ವಜ್ರಾಯುಧವು, ಐರಾವತ, ಉಚ್ಚೈಶ್ರವಸ್ಸು,

ಹಿಂತಾಸುಣಿ, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳು, ಕಾಮಧೇನುವು, ಅಪ್ಸರಸ್ತ್ರೀರುಗಳು, ವೈದ್ಯ
ಮಯಾಸವು ಇದೆಲ್ಲವು ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ವೇರಿರುವವು, ಆದ್ದರಿಂದ
ನೀನು ಭೂಮಿಯೆಂ ಕುರಿತು ಪೋಗಿ ಕಳಿಂಗರಾಜಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿ
ಕಾದೇವಿಯ ಸಮೀಪವೆಂದಿ ನಿನ್ನೋಳ್ ಅವಳಿಗೆ ಮಮತೆಪುಟ್ಟುವಂತೆ
ನಡೆತೆಯನ್ನು ಟುವಾಡಿ ಸ್ವಯಂವಿವಂಗೆಯಿಸಿ, ಅದೋಳ್ ಐರಾವತಾದಿ ವ
ಸ್ತುಗಳಂ ಬದೊಂದುಭಾರಿಗೆ ಬಂದೊಂದು ಪಣವಾಗಿ ಪೇಳಿಸಿ ಸ್ವಯಂವ
ರಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ರಾಮಂಶಲಿಯೋಳ್ ಸಮರ್ಥನಾದ ಸುಚರಿತ್ರ
ಮದಾರಾಯನ ಪುತ್ರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಂದ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಆ ಕು
ಮಾರಂಗೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಂವರಿಣಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವನಾಗು, ಇ
ಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಲಾರದು ನೀನು ಪೂರ್ವದೋಳ್ ನನ್ನ
ಅಜ್ಜಿಯಿಂದ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಮೋಗಿ ವಹ್ನಿರಾಯಂಗೆ ಪೇಳಿದತತ್ತ್ವವಾ
ಗದ ಕಥಗಳೆಲ್ಲವು ಈಗೂ 'ಶುಕಸಪ್ತತಿ' ಕಥೆಗಳೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗಳಾ
ಗಿ ಇರುವವು, ಆದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತೂ ಈಗ ನೀನು ಭೂಲೋಕವಂ ಕುರಿತು
ಮೋಗಿ ಸಕಲ ದೇವಖುಷಿಗಳಿಗೂ ಹಿಚ್ಚುವಾದ ಕಾರ್ಯವಂ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆ
ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿ ನಿಲ್ಲುವದೆಂದು ಪೇಳಿ, ಬ
ಳಿಕ ಶಾಪಗ್ರಸ್ತನಾದ ಇಂದ್ರನ ಪುರದೋಳ್ ವಾಸವಂ ಮಾಡಿದ ದೋಷ
ದಿಂ ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯು ಮಲಿನವಾಗಿ ಧೆ. ಈಗ ನೀನಿಗೆ ಪೂರ್ವದಂತೆಜ್ಜಾ ನಲುಂ
ಟಾಗುವ ರೀತಿಯಂಗೆಯೆನೊಂದು ನುಡಿದು ಬುದ್ಧಿಪೋಗೋದದೇಶವಂ ಗೈ
ದು ನೀನು ವೇಗದಿಂ ಮೋಗಿ ಇಂದ್ರ ಶಜೀದೇವಿಯರೀರ ರಿಗೂ ದೇವರ
ಹಸ್ಯವೃತ್ತಾಂತವು ಪೇಳಿ ದೇವಕಾರ್ಯವನ್ನೆರವೇರಿಸು ಎಂದು ನಿಯಮಿ
ಸಲು. ಆ ಲೀಲಾಶುಕವು ಯೋಗಿಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ನಾರದನ ಚರಣಗಳಿಗೆರಗಿ
ಅವನ ಗುಣಂಗಳಂ ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಮೊಗಳಿತ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೊರಟು ಭ
ಯಂಕರರಾದ ರಾಕ್ಷಸರ ಬಾಧೆಯಂ ತಡೆಯಲಾರದೆ ಭೂಲೋಕದೋಳ್
ಅವತರಿಸಿರುವ ಇಂದಂಗೆ ಬುದ್ಧಿಯಂ ಪೇಳಲೋಸುಗ ಬರುತ್ತಿರುವ ಬೃ
ಹಸ್ಪತಿವೊ ಎಂಬಂತೆ, ಸ್ವರ್ಗಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಕಿವಿಯೊಳದ್ದ ನಡಲಿ ಬೀಳುವ
ಪಂಚರತ್ನದ ವಾಲೆಯೋ ಎಂಬಂತೆ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಅವ

ಲಕ್ಷ್ಯವಂ ತೋರ್ಪಡಿಸುತ ನಕ್ಷತ್ರಮಂಡಲದಿಂ ಬೀಳುವ ಧೂಮಕೇತು
ವೋಯಂಬಂತೆ ದಾನವರುದೇವಗಂಗೆಯುಪೊಕ್ಕು ಕಲಕಿಗೂರ್ಯಾಡಿಬುಗುರು
ಗಳಿಂದ ಚಿವುಟಬಿಸುಟಕಮಲವೋ ಎಂಬಂತೆ ಮುರಿದುಬೀಳುವ ಅಮ
ರಾವತೀಪಟ್ಟಣದ ಗೋಪುರದ ರತ್ನಕಲಶವೋ ಎಂಬಂತೆ ತೋರಿ ನಿಮಿ
ಷದೋಳಿಹಾರಿ ಭೂಮಿಯುಂಶೇರಿ ಕಳಂಗರಾಯನ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿರುವ
ಕ್ರೀಡಾವನದೋಳಿ ಇಳಿದು ಅಲ್ಲಿರುವ ಸರೋವರಗಳ ಜಲಗಳನವಿ
ನೋಡುತ್ತ, ವನಂಗಳೋಳಿ ಕಳುಹಿರುವ ಫಲಂಗಳೆಂಬಂಚಿನೋಡುತ್ತ, ವಿಜ
ಯವರ್ಮನ ಮಗಳಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಲೀಲಾರ್ಥವಾಗಿ ಉಪವನ
ಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಬರುವಳೋ ಎಂದು ಸಮಯವಂಸಾಧಿಸುತ ಸುತ್ತಮುತ್ತ
ಲಿರುವ ಮಾವಿನಮರಗಳ ಗುಬುರೀನೋಳಿ ಗುಂಪುಗೂಡಿರುವ ನಾಡುಗಿ
ಣಿಗಳೊಡಗೂಡಿ ಸುಖದಿಂದಿರ್ದುಂಟಲ್ಲಿಗೆ * * * *

ಗದ್ಯ|| ಕುಂಡಲಿತಯ ಚಂಡಪರಶುಪುಂಡರೀಕಭವಾಖಂಡಲಪ್ರಮು
ಖನಿಖಿಲಸುರವರಪರಿಭವ ಪರಿಣತಪ ಚಂಡಬಲ ಚಂಡಮುಂಡಚಂಡನ ನಿಪು
ಣೋದಂಡ ಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾದಂಡ ಪರಿಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂ
ಡಿಕಾಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯಪ್ರತಾಪ
ಸಕಲಭಾಷಾಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಸರ್ವಕಪ ಚತುರ್ವಿಧಸರಸಕವಿತಾನಿಸ್ಸಹಾಯನಿ
ಬಂಧನಧುರಂಧರತ್ರಿಭುವನಪವಿತಾತ್ರೇಯಸಗೋತ್ಪತ್ಯಲಾಯನಸೂತ್ರ
ಸುಚರಿತ್ರ ಚಾಮರಾಜಮಹಾರಾಜಪುತ್ರ ನರಪತಿಬಿರುದಮಹೀಶ್ವರಪುರವ
ರಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜವತಯರವರಿಂದರಸಿಕಜನಾನಂದಕರಮಾಗಿ ವಿ
ರಚಿತನಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯವೆಂಬ ನವೀನಕೃತಿಯೋಳಿ ಸೌಗಂಧಿ
ಕಾವತಾರವರ್ಣನ ವಜ್ರಾಯುಧಪತನ ಲೀಲಾಶುಕಾಗಮನ ಮೊದಲಾದ್ದಂ
ಬಣ್ಣಿಸಿರುವ ಬಂಭತ್ತನೇ ಆಶ್ವಸನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಮಹಾ. ಶ್ರೀ

ಶುಭಮುನ್ಮು.

ಶ್ರೀ ಚಾನುಕಾಶಿಕಾಂಬಾಯೈನಮಃ

ಹತ್ತನೇ ಅಧ್ಯಾಯಸಾರಾಂಶ.

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿಯೆ ಕೂ
ಸ್ತ್ರಗಳೆಲ್ಲವಂ ಸಂಗವಾಗಿ ಓದಿ, ಅಷ್ಟಮಿಾಚಂದ್ರರೇಖೆಯಂತೆ ಉಪ
ವನಮದ್ಯದೋಳರು ಎಳೆಮುಗ್ಗಿಯ ಬಳ್ಳಿಯಂತೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತ, ಸೌಕು
ಮಾಯಾಲಾವ್ಯಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿ, ಸೊನೆಯೇರಿದ ಯೌವನವಂತಾಳ, ಜಿಳಗಿ
ಬೆಳಗದಂತಿರುವ ನೋಟದಿಂ, ಸವಿಗೂಡಿ ಗೂಡದಂತಿರುವ ಮಾತುಗಳಂ,
ಬೆಳದು ಬೆಳೆಯದಂತಿರುವ ಕುಚಂಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿ ಕೇಳಿಯಂಮಾಡುವ ಶುಕ
ಪಿಕಮೊದಲಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳಂನೋಡಿ ನಾಚೆಗೆಗೊಂಡು ನಗುತ್ತ ಮೊಗಮಂತ್ರಿ
ರಿಗಿಸುತ ಕಾವ್ಯನಾಟಕಂಗಳಂ ವೋದುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದೋಳ್ ಸಂಭೋ
ಗಶೃಂಗಾರದ ಗದ್ಯಪದ್ಯಂಗಳು ಬಂದ ಸುಸ್ತುನೆಯಾಗಿ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ
ಮನದಲ್ಲಿಯೇನೋಡಿ ತ್ವರ್ಯಾಗ್ರಹಿಸುತ, ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಂಕೂಡಿ
ಸಿ ಬರದಿರುವ ಚಿತ್ರಂಗಳಂ ತಾನೊಬ್ಬಳೇ ಪೋಗಿನೋಡಿ ಅದರಂತೆತಾನು
ಬರೆಯುತ್ತ, ಬಂದೊಂದಾಸಮಯದೋಳ್ ಸುತ್ತುವರಿದಿರುವಕೆಳದಿಯರು
ತವೊಳ್ಳುತ್ತಾವು, ನಮ್ಮ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಬರುವ ವರನು ಸುಂದರನಾ
ಗಬೇಕೆಂದು ನುಡಿಯುವ ನುಡಿಯಂಕೇಳಿ ನಿಮ್ಮಧರ್ಮವು ಸುವ್ಯವಿರಮ್ನ
ವೆಂದು ಬಂದುಪುರ್ಬಿನೋಳ್‌ಮುನಿಸಂ, ಮತ್ತೊಂದುಪುರ್ಬಿನೋಳ್‌ನಗೆ
ಯಂ ತೋರ್ಪಡಿಸುವ ಸುಳ್ಳುಕೋಪವಂ ಮಾಡುತ್ತಲಿರಲು. ಇಂತುಬೆಳ
ಬೆಳದು ಬಾಲ್ಯವೆಲ್ಲವು ಕಳೆದುಬರುವಸಮಯದೋಳ್ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು
ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಬ್ಯಾಗಮೈಬರಬೇಕೆಂದು ಖರ್ಜೂರಾದಿರಸಾಯನವಂ
ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ ಕುರುಳುಗಳುನುಷ್ಟೇರಿ ನೀಳಮಾಗಿಸುಳಿಯಾಗಿರಬೇ
ಕೆಂದು ಬಂದೊಂದುದಿನವಂದೊಂದುಬಗೆಯಾದ ತೈಲವನ್ನೊತ್ತಿ ಮಜ್ಜನವಂ
ಮಾಡಿಸುತ, ಯಾವಾಗನೆಯುವಳೋ ಎಂದು ಬೆಳಗಾದರೆ ಬಂದುನಿಮಿಷ
ವು ಉಪಪಾಸವಿರಲೀಸದೆ ಮಧುರಮಾದ ರಸದ್ರವ್ಯಗಳಂದಲೆ ಊಟವಂ

ಮಾಡಿಸುತ್ತ, ಬಂದೊಂದುಮುಖವಕ್ಕೆ ಬಂದೊಂದುದ್ದೇಶದತ್ತಿನ್ನು ಮಾಡಿನೋಡಿ
 ದೃಷ್ಟಿ ತಾಕಿದರೆ ಕಷ್ಟವೆಂದು ಗಲ್ಲದೋಳು ಕಪ್ಪುನಿಂಬೊಟ್ಟು ಇಟ್ಟು ಬಂ
 ಟಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಗೂ ಮೋಗಲೀಸದೆ ಇಂತು ಎಡೆಬಿಡದೆ ಕಾದುಕೊಂಡಿರು
 ವಾಗ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಯಾವನವೆಂಬ ವಸಂತಖುತುವು ಸೌಗಂಧಿ
 ಕಾದೇವಿಯು ತನುಲತೆಯು ಸೋಂಕಲು, ಆಗ ಅವಳ ಮೃದುವಾದ ಹಸ್ತ
 ಪಾಪಗಳು ಚಿಗರುಮೋಗರುಗಳಂತೆ ಕೆಂಪೇರಿದವು ಮಂದಹಾಸವು ಅರಳಿದ
 ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಹೂವಿನಂತೆ ಹಸನಾಗಿ ಬಂದುದು. ತೊಂಡೆ ಹಣ್ಣಿನಂತಿರುವ ಕೆಂ
 ದುಬೆರೆಯೋಳು ಮಕರಂವವು ಯೇರೀರಿ ಬಂದುದು ನೋಟಗಳು ತುಂಬೆ
 ಗಳವಿಲಾಸವಾಗೊಂಡವು. ಕಂಠಸ್ವರವು ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಮಧುರವಾಗಿ ಕೋ
 ಗಿಲೆಯದ್ದನಿಯೊಡನೆ ಸರಿಯಾದುದು. ಈ ಪರಿಯಿಂದ ದಿನಕ್ರಮದೋಳು
 ಶುಕ್ಲವಕ್ಷದ ಚಂದ್ರರೇಖೆಯಂ ಕಲೆಗಳು ಏರಿಬರುವಂತೆ ಯಾವನಲೀಲೆಗ
 ಳು ಹೆಚ್ಚಿ ಬರುತ್ತಿ ರಲು! ಬಂದೊಂದು ದಿನದೋಳು ಸಪ್ತಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ
 ರುವ ಶುಭಗ್ರಹಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದೊಪ್ಪಿದ ಶುಭಲಗ್ನದೋಳು ಸವಿಯಾಗಿ
 ಊಟವೆವೂಡಿ, ಸರಿಗೆಯಿಂಬೆರದಿರುವ ಗಣಿಸಾಲುಶರಗಿನ ಬಿಳೀಶೀರೆಯ
 ನ್ನುಟ್ಟು ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಸುಗಂಧರಾಜಚಂ
 ದ್ರನ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯೇ ನೆರವಳೋ ಎಂಬಂತೆ ಮೈನೆರದು ಬಂದುಘುಳಿಗೆ
 ದಿಗಲುಬಿದ್ದಂತೆ ಇದ್ದು, ಬಳಿಕ ಪೇಳಕೂಡದಲಜ್ಜೆಯೋಳು ಮುಳುಗಿ, ಮಿ
 ತ್ರೆಯಾದ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯನ್ನಾದರೂ ಮೊಗವೆತ್ತಿ ನೋಡದೆ, ಮಾಲತಿಮೊ
 ದಲಾದ ಹುಡುಗಿಯರೊಡನಾದರೂ ಮಾತನಾಡದೆ ಬಳಹಜಾರಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ,
 ಕಮೋತಶಾಲೆಯೋಳು ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಬಂದುಬಗೆಯಾದ ಮನೋಹರ
 ವಾದ ಭಾವವಂತಾಳರಲು, ಅದಂಕಂಡು ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ಯಾವರಾಜಪುತ್ರ
 ನಪುಣ್ಯವು ಫಲಿಸಿಕೋ ಎಂದು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತ ಈ ಶುಭವಂ ನಮ್ಮರಸಿ
 ಯಾದ ಸುರೋಚನಾದೇವಿಗೆ ತಿಳಿಸೆಂದು ಚಿನ್ನದ ತಟ್ಟೆಯೋಳು ಅರಳಿದಪು
 ಪ್ಪಂಗಳನ್ನಿರಿಸಿ ವಾಸಂತಿಯಂ ಕಳುಹಿರಿ, ತಾನು ರಾಜಪುತ್ರಿಯಂ ಮುಟ್ಟಿ
 ಕೊಂಡು ಮೈಸವರಿ ಮುಖವನೋಡಿ ಇನ್ನೊಕೆಲವು ಚಿಪ್ಪೆಗಳಂಕಂಡು
 ಕನ್ನೆಸಂಪನ್ನೆಯಾದಳು ಲಗ್ನವು ಚನ್ನಾಗಿ ಯೇ ಇರುವದು ಪುಣ್ಯವು ಇಂತಿರ

ಬೇಕೆಂದು ನುಡಿದು ಬ್ಯಾಗನೆ ವಸಿಗೆಯು, ಮಾಡುವಾ ಎಂದು ರಾಜಪುತ್ರಿಗೆ ತನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಅಲಂಕಾರವೆಂದೂ, ಚೆನ್ನದನ್ನೀರಿನಿಂದ ಸಂಣನಾಗಿ ದುವು ಬಳ್ಳಿಗಳಂ ಬರದಿರುವ ಬಿಳಿಯಪತ್ರವನ್ನೂಡಿ ಹೆಣೆಯವಳದ ಬಳ್ಳಿಯಂಹಿಂಡಿರಸವಂತೆಗದು ರಂಗುಗೊಳಿಡಿದ ಚಂದ್ರಗಾವಿಯ ಕುಪ್ಪನವಂ ವಪ್ಪುವಂತೆತೋಡಿಸಿ, ಮತ್ತು ವಜ್ರಗಳ ಬಡವೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಬಂದುವಜ್ಜೆಯ ಮಾಗಾಯಿಬಾವುತೆಯಂ ಮುರುವಿನೋಳ್ ಶಿಕ್ಷಿಸಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊಗ್ಗುಗಳ ಜಡೆಕುಚ್ಚುಗಳಂ ಹಿಮ್ಮಡಿಸೋಂಕುವಂತೆ ಆಳವಡಿಸಿ, ಪಾಲ್ಗಡಲಿನತರೆಗಳಂತೆ ದಸನಾದ ಬಿಳಿಯವಸ್ತ್ರದ ಹಾಸಿಗೆಯೊಳು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ನಾಲ್ಕುಕಡೆಯೊಳು ಕೆತ್ತನೆಯ ದೀವಿಗೆ ಕಂಭಗಳನ್ನಿರಿಸಿ, ಮೂರುಬಂಣದ ಧಾರದಿಂಸುತ್ತಿ, ನಾರಿಯರೆಲ್ಲಕೂಡಿ ಗೌರೀಕಲ್ಯಾಣವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು ದನ್ನೆರಡುಬಗೆ ಫಲಂಗಳಂ, ವೀಳ್ಯವಂ, ಚೆಗುಳುಂಡೆಗಳಂ ಚೆನ್ನದ ತಟ್ಟೆಯೊಳ್ಳುಂಬಿ ನುವಾಸಿನಿಯರ ಕೈಮುಟ್ಟಿಸಿ ಮಡಲುತುಂಬಿ, ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತಿರುವ ರಾಜಪುತ್ರಿಗೆ ಆರತಿಯನ್ನತ್ತಿ ವಸಿಗೆಯಂ ಬೆಳಸಿ, ದಿನದಿನದೊಳು ಸಂಭಾರದಿಂಕೂಡಿದ ಹುಗ್ಗಿಯಂ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಊಟವೆಂದೂಡಿಸುತ್ತ ನಾಲ್ಕುನೆಯದಿನದೊಳ್ಳನ್ನೀರಿನಿಂದ ಮಜ್ಜನವೆಂದೂಡಿಸಿ, ಕುರುಳುಗಳನ್ನಾರಿಸಿ, ಸಾಮ್ರಾಣಿಯಧೂಪದಿಂದ ವಾಸನೆಯಂಕಟ್ಟಿ, ಯಣೆಗಂಟುಹಾಕಿ, ವಣೆಯೋಳ್ಸಾಧಿನಬೊಟ್ಟೆಟ್ಟು, ಆಭರಣಗಂಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಮುತ್ತೈದೆಯರವಾದಂಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಬೀಳಿಸಿ, ಹಾಲನ್ನವಂಆರೋಗಣೆಯಂಗೈಸಿ, ಆರತಿಅಕ್ಷತೆಯಂ ಬೆಳೆಸುತ್ತಲಿರುವಾಗ ರಾಜಾಂತಃಪುರದಿಂ ಸುಲೋಚನಾದೇವಿಯು ಶುಭಲಗ್ನದೊಳು ಕುಮಾರನಂಪಡೆದಳೆಂಬ ಸ್ವಾಚಾರವು ಬಂದಬಳಿಕ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ವವಳಿಸುವ ಮಂಚದಮೇಲೆ ಬೇವಿನಚೆಗುರುಗಳಂ, ನಾಗಬೆತ್ತವಂ, ಮಂತ್ರಿಶಿವವಿಭೂತಿಯಂ, ಯಂತ್ರದತಾಯತಿಯಂ ನೆಹಾ ಮಾಡಗಿ, ರಾಜಪುತ್ರಿಯು ನಿದ್ರೆಯಂಗೈಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಇಬ್ಬರಿಬ್ಬರು ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರುವವೆಂದು ಕೆಳದಿಯರಿಗೆ ಕಟ್ಟುಮಾಡಿ, ಮಾಲತಿವೊದಲಾದ ಸಖಿಯರೊಡಗೂಡಿ ವೇಗದಿಂ ರಾಣಿಯು ಪ್ರಸನ್ನಿರುವ ಅಂತಃಪುರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿನ ಮಣೆಯಂತಿರುವ ಮೊಗು

ವಂನೋಡಿ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲು. ಆಗ ವಿಜಯವರ್ಷರಾಯನು ಸುಲೋಚನಾದೇವಿಯು, ಮಂತ್ರಿ, ಪುರೋಹಿತರು ಮತ್ತೂ ಚಿತ್ರಲೇಖ ಮೊದಲಾದವರುಕೂಡಾ ನಮ್ಮ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವ್ಯ ಪುಣ್ಯದಿಂದ ಅವಳು ಹುಟ್ಟಿದ ವನೆಯೊಳು ಈವರಿಯಾದ ಶುಭಬಕ್ಷಣಗಳು ಕೋಟಿಪಾಲಾ ಹೆಚ್ಚಾಗುವದೆಂದು ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸೌಭಾಗ್ಯವನ್ನೇ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಿರಲು ಬಳಿಕ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಸುವಾಸಿನಿಯರೊಡಗೂಡಿ ಹನ್ನೊಂದನೇದಿನ ಸುಲೋಚನಾದೇವಿಗೆ ಮಂಗಳಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ದಿವ್ಯದು ಕೊಲವಂ ಉಡಿಸಿ, ಪರಿವರಿ ಅಲಂಕಾರಗೊಳಿಸುತ್ತಿರಲಾಗ ವಿಜಯವರ್ಮ ರಾಯನು ಸ್ನಾನಾಹ್ನಿಕಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿ ಮಂತ್ರಿ, ಪುರೋಹಿತ ಮೊದಲಾದವರೊಡಗೂಡಿ ಮಂಗಳಕರವಾದ ಮಂಟಪಕ್ಕೆಬಂದು ಪತ್ನಿಯಾದ ಸುಲೋಚನಾದೇವಿಸಹಿತನಾಗಿ ಹಸೆಯೊಳು ಕುಳಿತು ಕುಮಾರಂಗೆ ಕೀರ್ತಿ ವರ್ಮನೆಂದು ನಾಮಕರಣವಂ ಮಾಡಿ ಇಮ್ಮಡಿಯಾದ ಸಂತೋಷದಿಂ ಇಷ್ಟ ಬಂಧುಗಳೊಡಗೂಡಿ ಮೃಷಾ ಸ್ತ ಭೋಜನಂಗೆಯನುಪದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲು.

ಅತ್ತಲಾ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ದಿನದಿನದೋಳ್ ಹೆಚ್ಚೆ ಬರುವಯೌ ವನದೀಕೂಡಿ ಬಮ್ಮೆ ವೀಣೆಯಂಪಿಡಿದು ತಾನವನಂದಿಯಿಸುತ್ತ ಗಾನಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ವಿಧ್ಯೆ ಉಂಟೇಯಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮೃದುವಾದ ಪದಂಗಳಂ ಶೇರಿಶಿ ದ್ರಾಕ್ಷಾಪಾಕದಿಂ ಸರಸಕವಿತೆಯಂಮಾಡಿ ಇವರರಸವಂ ಶಂಕರನು ಕೂಡಬಲ್ಲನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ತನ್ನಲ್ಲಿತಾನೆ ನುಡಿಯುತ ಇಂತು ಪರಿಪರಿಯಾದ ಲೀಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ ಹೊತ್ತುಕಳೆಯದೆ ಚಿತ್ತದೋಳ್ ಬ್ಯಾಸರಂಗೊಂಡು; ಒಂದುದಿನ ಸಖಿಯರೊಡಗೂಡಿ ಚಿತ್ರಕಾಲೆಯಂನೈದಿ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯ ಹೆಗಲೋಳ್ತೋಳೆ ನಿಟ್ಟು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಬರದಿರುವ ಚಿತ್ರವಂ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ನಿಂತುನೋಡತಮಾ ತನಾಡುತ ಬರುವಸಮಯದೋಳ್ ಇಲ್ಲಿಬರದಿರುವದು ಸತ್ಯಲೋಕವು, ಅಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುಮುಖಂಗಳಿಂದ ಬೃಹಿ ಕುಳಿತಿರುವಂತೆ ಬರದಿರುವದೇ ಬ್ರಹ್ಮನು ಈತನ ಎದುರಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವಳೇ ಸರಸ್ವತೀದೇವಿಯು, ಎಂದು ನುಡಿಯುವ ಸಖಿಯರೋಳ್ ಓರ್ವಳು ಎತ್ತಿ ಬೆತ್ತಲೆ ಕೈಮುಗಿದು ನಿಂತಿರುವಂ

ತೆ ಬದಲಿಸುವ ಪುಡುಗರಂ ನೋಡಿ, ಇವರೊಬ್ಬರು ಸಗುವಳಂನೋಡಿ, ಬೆದರಿತೆ ಈತು ಅನ್ನಬಾರದು, ಇವರು ಬ್ರಹ್ಮನ ಮಾನಸಪುತ್ರರು, ಮಹಾ ಸವಿತ್ರರು ನಿರಕ್ತರು ಋಷಿಗಳೋಳ್ ಉತ್ತಮರು. ಇವರ ಹೆಸರೆತ್ತಿಹಾ ಗ್ಯವಂಮಾಡಲಾರದೆಂದು ಪೇಳುತ್ತ, ಇದು ತಿವನಿಗೆ ವಾಸಯೋಗ್ಯವಾದ ಕೈಲಾಸವು, ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡುವಾಯಂದು ಬಂದು ನಂದಿಯನ್ನೇರಿ ಕುಮಾರ ಪೊದಲಾದ ಮಕ್ಕಳುಗಳಂ, ಪ್ರಮಥಗಣಂಗಳಂ, ಋಷಿಗಳ ಸ ಮೂರುಗಳಂ ಪರಿವೃತನಾದ ಚಂದ್ರಶೇಖರನ ವಾಮಭಾಗದೋಳ್ ಇರು ವ ಪೂರೈತಿಯಂಕಂಡು ಆ ದೇವಿಯ ಮಾದಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವಂಗೈ ದು, ಮುಂದೆ ನಡೆತರುವಾಗ ಮೂರುಕಾಲಿನಿಂದ ಕುಣಿದಾಡುವಂತ ಬರದಿರುವ ದು ಯಾವವೇನರೆಂದು ಕೇಳುವ ಎಳೆಯಡುಗಿಯಾದ ಮಾಲತಿಯ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಸಗುತ ಹಿಂತಿರುಗಿನೋಡಿ ಮೊಗದಸಂಜ್ಜೆ ಯಿಂದ ಬೆದರಿಸೆ, ಈ ಕಾ ಲದ ಬಾಲೆಯರು ಏನೇನು ಕಲಿತಿರುವರೋ ಎಂದು ಅಚ್ಚ ರಿಗೊಂಡು, ಅ ಲ್ಲಿಂದಮುಂದೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೊಡಗೂಡಿ ಗರುಡನನ್ನೇರಿ ಬ್ರಹ್ಮಮನ್ತ್ರಧರಿಗೆ ತಂ ದೆಯಾದ ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣು ವಂಕಂಡು ಈತನೇ ಪೂರ್ವದೋಳ್ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿ ದಾನವರದರ್ಪವನ್ನಡಗಿಸಿ, ಮಂದರಗಿರಿಯಂಥರಿಸಿದನು, ಈ ತನು ಉಪೇಂದ್ರನೆನಿಸುವನೆಂದು ಪೇಳಿ ಮನಮೋಳ್ ಈ ಮಹಾನುಭಾವ ನಂನೋಡಿದರೆ ನನ್ನ ಭಾವಮೋಳ್ ಭಾವನಂನೋಡಿದಂತೆ ಲಜ್ಜೆಯಾಗುವ ದು ಯಾತಕ್ಕೋಯಂದು ಚಿಂತಿಸಿ, ಏನೋಯೆಂದು ಉಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಇರು ತ ಬ್ರಹ್ಮನು ತನ್ನ ಭಾಮೆಯಂ ಬಾಯೊಳಗೆ ಮಡಗಿಕೊಂಡಿರುವನು. ತಿವ ನು ತನ್ನ ಅಂಗನೆಗೆ ಅರ್ಧಾಂಗವಂಕೊಟ್ಟಿರುವನು. ವಿಷ್ಣುವು ತನ್ನ ಎವೆಯು ಮೇಲೆ ಹೊಡೆಯು ಕುಳ್ಳಿರಿತಿಕೊಂಡಿರುವನು. ಇಂತಿರುವ ಇವರಂ ಎಂತು ದೇವರೆನ್ನಬೇಕೆಂದ, ಪೇಳುವ ಮಾಲತಿಯನ್ನೋಡಿ, ಇವಳಂ ಅಚೆಗೆ ಕಳು ಹಿಸೆಂದು ತಿಟ್ಟು ಮಾಡಲಾಗ ತಾಯೇ ನೀವಿಂತು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿದವೇಲೆ ಮಾಡತನಾಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಡ್ಡಬೀಳುವ ಮಾಲತಿಯನ್ನೋಡಿನಗುತ, ಈ ಗ ಪರಿಯುವಮೋ ಎಂಬಂತೆ ಬರವಿರುವ ಹೊಳೆಯಂನೋಡೆಂದು ಕೈ ತೋರಿ ಇದು ಮುಡುಕಿಸಿಯು, ಅದು ಮಂದಾರ ಪಾರಿಜಾತಾದಿ ವೃಕ್ಷಂಗಳ

ಳಿಂದ ಬಪ್ಪಿರುವ ನಂದನವನವು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಬರದಿರುವದೇ ಅಮೃತ
ವತೀಪಟ್ಟಣವು, ಅದರೋಳು ಕುಂಡಣದ ಮಂದಿರಗಳು ಕಾಣುವವು, ಅ
ದರಮೇಲೆ ಕುರುವಿಂದ ಮಣಿಗಳ ಹಜಾರಗಳಿರುವವು, ಅದರೋಳು
ತುಕೊಂಡಂತೆ ಬರದಿರುವ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಇರುವ ಜಯಂತನಂ ನೋಡಿದಂ
ದು, ಇಂತಿರುವ ಮಗನಂಪಡದ ಕಾಂತೆಯ ಭಾಗ್ಯವೇ ಭಾಗ್ಯವೆಂದು ನು
ಡಿಯುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿರುವ ಆದಿತ್ಯರಿಂ, ಕೈಗಳಂಕಟ್ಟಿರುವ
ವಸುಗಳಂ, ಕುಳಿತಿರುವ ರುದ್ರರಿಂ, ಸುತ್ತುವರಿದಿರುವ ದಿಕ್ಪಾಲಕರಿಂ, ಎದು
ರಾಗಿ ನರ್ತನಂಗೆಯ್ಯ ರಂಭಾವಿ ವೇಷಾಜನಂಗಳಿಂ, ಕೈಯ್ಯತ್ತಿ ನಿಂದಿರುವ
ವಂದಿವಾಗಧರಿಂ ಕೂಡಿ ಮಣಿನುಯನಾದ ಸುಧರ್ಮ ಎಂಬ ಸಭಾಮಧ್ಯ
ದೋಳು ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ದೇವೇಂದ್ರನಂ ನೋಡಿ, ಈ
ತನು ಮೂರಲೋಕಂಗಳಂ ವಾಳಿಸುವ ಯೋಗನಂವಡೆದು ಬಹು ಭೋ
ಗಂಗಳಂ ಅನುಭವಿಸುವನು ಎಂದು ಕೈತೋರಿ ಅವನ ಸೌಂದರ್ಯಂ ಅಂ
ದವಂ ನೋಡಿ ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡಿರಲು. ಆಗ ಮನ್ಮಥನು ಇದೇ ಸಮಯವೆಂ
ದು ತನ್ನ ಮುಖ್ಯಾಯುಧವಾದ ಕೆಂದಾವರೆಯಂಬ ಫಿರಂಗಿಯೋಳು ಪರಾಗ
ವೆಂಬ ಮದ್ದಂತುಂಬಿ, ದುಂಬಿಗಳೆಂಬ ಗುಂಡಂಗಳಾಗಿ, ಮಂದಮಾರುತವೆಂಬ
ಹದವಂಕೊಟ್ಟು, ಮಾವಿನಚಿಗುರೆಂಬ ಜಾವಿಗೆಬತ್ತಿಯಂ ಹಚ್ಚಿ, ಈಪರಿ
ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಮನವೆಂಬ ಗುರಿಯನ್ನೋಡಿ ಹೊ
ಡೆಯಲು. ಆಕ್ಷಣದೋಳು ಕುಮಾರಾಂಗಿಯಾದ ಆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ
ಯು ಆಪೆಟ್ಟಂತಾಳಲಾರದೆ ಮೈಯ್ಯಲ್ಲ ವುಪುಳಕಂಗೊಂಡು, ತುಟಯುತದ
ರಿ, ಬೆನುರೇರಿ, ವೇಳಕೂಡದ ಪರಿಪರಿಯಾದಚಿಹ್ನೆಗಳಂತಾಳಿ, ಮನದೋ
ಳ್ಳಳವಳಿ, ಬಳಲಿ ಭೂಮಿಯೋಳು ಇಳಿದಂತಾಗಿ ಈಪರಿಯಂ ಕೆಳದಿಯು
ರು ತಿಳವರೆನುತ ಘುಳಿಗೆಯವ್ವಾಯಿತು ಕೇಳಬನ್ನಿರೆಂದು ಕೆಲವರಂಕಳುಹಿ,
ಗಿಣಿಗಳಿಗೆ ಫಲಗಳಂಕೊಡಿಸುವ ಸಮಯವಾಯಿತು ಪೋಗಬೇಕೆಂಬ ನೆವ
ದಿಂದ ಚಿತ್ರಕಾಲೆಯನ್ನೋಡುವ ಲೀಲೆಯಂಬಿಟ್ಟು, ಬಾಲೆಯಾದಮಾಳತಿಯು
ಕೈಪಿಡಿದು ತನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬಂದು ತೂಗುವಲಯ್ಯಾಲೆಯ ಮೇಲಿರುವ
ಧೂಂಸತೂಲಿಕಾತಲ್ಪದೋಳುಳಿತು ಸರಪಣಿಯಂಹಿಡಿದು ಕಾಲುಗುರಿನಿಂ

ನೈವಂಕೇರಿಯುತ, ಅಧರವಂಹಲ್ಲು ಗಳಿಂಕಡಿಯುತ, ಅಳುತೋರುವನೋ
 ಟಸಿಂ ನೋಡುತ, ಮನದೋಳ್ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಚಿಂತಿಸುತ ಅತ್ಯಂತದೀರ್ಘ
 ವಾಗಿ ನಿಟು ಸುರಂ ಬಿಟ್ಟು, ನಾನು ಈಗ ನಿಮಿಷಮಾತ್ರ ಮಲಗುವೆನು,
 ಮಾಲತಿಯೆ ನೀನು ಹೋಗಿಂದು ಕಳುಹಿ ಬೇಗದಿಂ ಬಾಗಿಲಂಮುಚ್ಚಿ,
 ಮನ್ಮಥಕಾಸ್ತ್ರವಂ ಓದಿದವಳಾದಕಾರಣ ಇಮ್ಮಡಿಯಾದ ವಿರಹವೇದನೆಯು
 ತಾಳ, ಮತ್ತೂ ಪವಳಶಿ, ಮನದೊಳಿರುವಭಾವವಂ ಪರಿಗೈತುಬೇಳಶಿ,
 ಅಥವಾ ಪೇಳದರೆ ಆದಂ ನನ್ನ ತಾಯಿತಂದೆಗಳು ತಿಳಿದರೆ ಈಗತೀ ಮದು
 ವೆಯಂಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸನ್ನದಿಸುವರು, ಅದಂ ನಾನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರೆ
 ಈಗ ನಾನು ನೋಡಿದ ಚಿತ್ರದೋಳ ರದಿರುವ ಪುರುಷನಂತೆ ಇರುವ ಪು
 ರುವನು ಮೂರುಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೂ ಶಿಕ್ಷೆವನಾಗಿ ತೋರಲಿಲ್ಲ;
 ಆದ್ದರಿಂ ಏನುಮಾತಲಿಯೆಂದು ದುರ್ಘಟಮಾದ ಚಿಂತೆಯಂ ಮಾಡಿ ನಾ
 ನೆಂತು ಕೊನೆಮುಟ್ಟುವೆನೋ ನಾನು ಅರಿಯೆ ಹಾ, ಎಂದು ಅಳುತ ಕಂಬ
 ನಿಯಂತುಂಬುತ, ತಾಪದಿಂ ಹೊರಳುತ, ಚಿತ್ರದೋಳ ರದಿದ್ದ ಪುರುಷನಂ
 ತನ್ನ ಚಿತ್ತದೋಳ್ಪರದಿರುವಂತೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯುಕಾಣುತ, ಬಮ್ಮೆ ಇರುತ, ಮ
 ತೊಮ್ಮೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಅವನನ್ನೇನೋಡುತ, ಮೋಹಸಾಗರದೋ
 ಳ್ಳುಳಾಗಿ ಪಾರವಂಕಾಣದೆ, ದೇಹದೋಳಾಪವಂಗೊಂಡು ಘುಳಿಗೆ ಯುಗ
 ವಾಗಿ ಕಳಯಲಾರದೆ; ಊಟಕ್ಕೆ ಏಳದೆ, ಆಟಕ್ಕೆ ಶೇರದೆ, ತಾರದಾದೇವಿಯಂ
 ತೆ ಬಿಳ್ಳೇರಿ, ಮನ್ಮಥನಬಾಣಂಗಳ ಪೆಟ್ಟಂತಾಳಲಾರದೆ ಅಂತಃಪುರದ ಉದ್ಯಾ
 ನವನದೋಳುರಿಯುವ ಬೆಂಕಿಯಂತೆ ತೋರುತಲಿರುವ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳೋ
 ಳ್ಳು ದ್ದು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಬಿಡುವೆನೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ
 ಶಯ್ಯಾಗೃಹದಿಂದ ಹೊರಟು ವಸಂತವನವಂಕೇರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪಂಗಳವಾಸ
 ನೆಯಿಂದಕೂಡಿ ಎದುರಾಗಿ ಬೀಸುವ ತಂಗಾಳಿಯ ಶಕೆತಟ್ಟೆನರ್ವಾಂಗಳೆ
 ಕಂದಿ, ಮುಂದುಗಡೆಯ ಅಂಗಳದೋಳಗೆ ಬೆಂಕಿಯಂತಿರುವ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳೋ
 ಳ್ಳು ದ್ದು ಹೊರಳುತ ಹಾಗೇ ಎದ್ದು ತಲ್ಲಣಿಸುತ ನಿಮಿಷದೋಳ್ವಿಷದಂತೆ
 ಬರುವ ವಿರಥಭಾರವಂ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಮೂರ್ಛೆಯಂಗೊಂಡಿರಲು.

ಆಬಳಿಕ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ರಲೇಖಿ ಮೊದಲಾದಕೆಳದಿಯರು

ಜಿತ್ವತಾಲೆಯಿಂದ ಬಂದಬಳಿಕ ರಾಜಸುತ್ರಿಯಾ ಕಾಣೆವು ಇದೇನುವಿಚಿತ್ರ
 ಎಂದು ತತ್ತರಗೊಳುತ್ತ, ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ಮನೆಗಳೋಳ್‌ಘಾಡುಕಿ
 ಎಲ್ಲಿಹೋದಳೋ ಹುಡುಕಿನೋಡಿರೆಂದು ಸುಡಿಯುತ್ತ ಎಲ್ಲರೂ ಘಾಬ
 ರಿಬಿದ್ದು, ವಸಂತವಸಕ್ಕೆ ಬಬ್ಬಳೇ ಪೋಗಿರಲಾರಳು; ಆದರೂ ನೋಡಿಬ
 ರುವಾ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆಮೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಸುರಬೊನ್ನೆಯ ಮರದಕೆ
 ಳಗೆ ಕಪ್ಪುರದ ದಿಣ್ಣೆಯೋಳ್‌ಲಗಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಂಕಂಡು, ಇ
 ವಳು ಹುಟ್ಟುಗಳಂ ತುಳಿದರೆ ಒಡುತ್ತಿರುವ ಪಾದಗಳಿಂದ ಈ ಕಪ್ಪುರದ
 ಧೂಳಿಯಂ ತುಳಿಯುತ್ತ ಎಂತುನಡಮಬಂದಳೋ, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿರುವ
 ಈ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಕೈಬೆರಳುಗಳನ್ನೋಡಿ ಮೃದುವಾದ ಚಿಗರು
 ಗಳೆಂದು ತಿಳಿದು ಚಿವುಟಬೇಕೆಂದು ಕೋಗಿಲೆಗಳು ಬಂದರೆ ಏನುಗತಿಯಾ
 ಗುವದೋ, ಮತ್ತು ಗಿಣಿಯು ಬಂದು ಇವಳತುಟೆಯಂಕಂಡು ತೋಡೆಯ
 ದಣ್ಣೆಂದು ತಿಳಿದು ಕಚ್ಚಿದರೆ ನಾವೇನುಮಾಡಬಲ್ಲೆವು. ತುಂಬೆಗಳು ಇವ
 ಳ ಮುಖವಂ ವಾಸನೆಮಿಂದ ಇದು ಬಿಳಿದಾಸರೆಂದು ತಿಳಿದು ಗಂಪು
 ಗುಂಪಾಗಿ ಸುತ್ತುವರಿದರೆ ಮಾಡುವದೇನು ; ಕಾವನಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಎಕ್ಸಿ
 ಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮಲಗಿರುವ ಸಮಯವಾದ್ದರಿಂದ ಸಮಿಗೆ ಈ ರಾಜಪುತ್ರಿಯ
 ಕ್ಷೇಮದಿಂಪಿಕ್ಕಿದಳು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಏನಾದರೂಮಾಡಬಹುದೆಂದು
 ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದು ಮೂರ್ಛೆಯನ್ನೈದಿರುವ ಮುಗ್ಧೆಯನ್ನೋಡಿ, ಇದು
 ಗ್ರಹವು ಸೋಂಕಿ ಇಂತಾಗಿರುವದೋ ಮತ್ತಮಲ್ಲದೆ ಮನದೇವತೆಯ
 ಮಹಿಮೆಯೋ; ಮತ್ತು ಯಾರಾದರು ಮಾಟವಮಾಡಿರುವರೋ ತಿಳಿಯ
 ದು, ಇದೇನು ಮೂಯವೋ ಎಂದು ಮೈಯಲ್ಲ ಮುಟ್ಟನ್ನೋಡಿ ದಿಗಲು
 ಬಿದ್ದು ಅರಸಿ ಕೇಳಿದರೆ ಸಮಿಗೆಲ್ಲ ಆಜ್ಞೆಯಂಮಾಡಿಸುವಳು ಎಂದು ಭಯ
 ಗೊಂಡಿರುವರು ಕೆಲವರು. ಇದಂತಿರಲಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಸುರಕ್ಷಿತ
 ವಾಗಿ ಎದ್ದು ಎಂದಿನಂತಿದ್ದರೆ ಸಾಕು. ನಾವುಗಳು ಏನಾದರೂ ಆಗುವಾ,
 ಎನ್ನುವರು ಕೆಲವರು. ಯಂತ್ರಧಾರಿಣಿಯಂಕರದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವಳು ಏನಾ
 ದರೂ ಹೇಳುವಳು, ಹೋಗಿಬರುವಾ ಎನ್ನುವರು ಕೆಲವರು. ಇಂತು ಎಲ್ಲ
 ರೂ ಘಾಬರಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವರು, ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದೆ

ನೋಡಿ, ಇದು ಗ್ರಹವು ಅಲ್ಲ, ಮನೆವೇವರೂ ಅಲ್ಲ, ಮಾಟವೂ ಅಲ್ಲ, ಪೇಳುವೆನು ಕೇಳಿ! ಲೋಕದೊಳಗೆ ನಗಲುಗೆ ಮನದೇವರಾಗಳು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು. ಇದು ಅವರಿಗೂಕೂಡ ಮನದೇವತೆಯಾದ ಮನ್ಮಥನ ಮಾಯೆಯೇಹೊತ್ತು ಮತ್ತೊಂದಲ್ಲವೆಂದು ಪೇಳಿ, ವೇಗದಿಂದಿದ್ದು ಬಂದುಹಿಡಿ ಮೊಲ್ಸೆಯಮೊಗ್ಗುಗಳಂ ಬಿಡಿಸಿ ಅವರೋಳೊಂದು ಸಂಹಿಗೆಯ ಹೂವಂ ಇರಿಸಿ, ಅದಂ ತಾಳೆಯ ಹೂವಿನೋಳೆ ಟುಕಟ್ಟೆ ಮುಡಪುಮಾಡಿ ಚಂದ್ರವಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಮೂರುಭಾರಿನಿವಾಳಿ, ಮಂದಮಾರುತನಿಗೆ ಕೂಡಾ ಇದೇ ಪರಿಯಾಗಿ ನಿವಾಳಿ ಅವರಿಂದಲೇ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ರಕ್ಷೆಯಂಮಾಡಿ, ಮನ್ಮಥನಂಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಹಾನುಭಾವನೇ; ನಿನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪದಿಂದ ಈ ರಾಜಪುತ್ರಿಯು ಎಮ್ಮ, ಎಂದಿನಂತಿದ್ದರೆ ನಿನಗೆ ಕಲ್ಪೋಕ್ತವಾಗಿ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂಮಾಡಿ ವಿಸಾಲಂಕಟ ಲು. ಬಂದು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದೋಳೆ ಆ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪೀವಿಯು ಮೆಲ್ಲನೆ ಎಮ್ಮ ಅಲ್ಲಾಡುವವಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಬಲವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಆ ಬಾಲೆಯಂ ಕುರಿತು ಅನ್ಯಾಸಿನನು ಇಂತು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಈ ಸಾಹಸವಂ ಮಾಡಬಹುದೇ, ನಿನಗೆ ಏನು ಬುದ್ಧಿ ಬಂತು ಬಡುಚಂದಮಾಯಿತೆಂದುನುಡಿಯುತ, ಮೈಕಬಿಯಿಂದ ಕಂದಿರುವ ನೀಲಮಣಿಸರಂಗಳಂತಿರುವ ಮುಕ್ತಾಹಾರಂಗಳಂ, ಬಾಡಿರುವ ಸುರಹೊನ್ನೆಯ ಹೊವುಗಳಂ ನೋಡಿ ವಿರಹತಾಪವು ಮೈಯೋಳೆ ಬಿಡುಯಂತೆ ಪರಿರುವದು. ಈ ಪರಿ ಇರುವಾಗ ಈ ಕಾಂತೆಯು ಈಕಪ್ಪುರಪರಾಗದೋಳೆ ದುಡಿಸಿ ಬದುಕಿರುವದು ಮಹಾನುಭಾವನಾದ ಕಾಮನಕಟಾಕ್ಷದ ಮಹಿಮೆಯೇ ಹೊತ್ತು ಮತ್ತೊಂದು ನಿಮಿತ್ತವಂ ಕಾಣೆವು. ಈ ಸಮಯಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರೆಂದು ನುಡಿಯುತ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂಮಾಡಿದ ಪರಿಯಾಗಿ ಮನ್ಮಥಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗುವಾ ಎಂದು ಸುಕು ಮಾರಾಂಗಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಸುಗಂಧಮಾದ ಪನ್ನೀರಿನಿಂದ ಶೀತೋಪಚಾರಾರ್ಥಮಾಗಿ ಜಳಕವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ತಾವರೇದಂಟುಗಳ ನೂಲುಗಳ ನೇಯಿಂದ ಮಾಡಿ ಮಡಗಿರುವ ಮಡಿಶೀರೆಯನ್ನುಡಿ, ತಾವರೆಯಡುವುಗಳಂಗಳಿಳಿ ಬಿಚ್ಚೋಲೆಯಂತಕಿವಿಗಳೋಳುಟ್ಟು, ಮೊಲ್ಸೆಯಮೊಗ್ಗುಗಳ

ಳಂ ಸಂಪಿಗೆಯವೊಗ್ಗುಗಳಂ ಮಾಡಿರುವ ಬಾವುಲಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಪಾರಿಜಾತ ವೊಗ್ಗುಗಳ ತೊಟ್ಟುಗಳಂ ಸಾಲಾಗಿ ಪೋಣಿಸಿ ಮಾಡಿರುವ ಚಂದ್ರಮುರು ಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಶಾವಂತಿಗೆಯ ಡಾವುಗಳನ್ನೇ ಜಡೆಬಿಲ್ಲೆಗಳಂತೆ ಜಡೆ ಯೋಳ್ ಅಳವಡಿಸಿ, ಕೆಂದಾವರೆಯ ವೊಗ್ಗಂ ಚಂದವಾದ ಚೌರಿಯ ಕುಪ್ಪಿ ಗೆಯಂತೆ ಇರಿಸಿ, ದುಂಡುಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಸರಂಗಳೋಳ್ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪರಿಮಳ ವಾದ ಮರುಗದ ದಳಗಳಂ ತಾಯತಿಗಳಂತೆ ಶೇರಿಸಿ ಕಟ್ಟಾಣಯಂತೆಕಟ್ಟಿ, ಸಣ್ಣಜಾಜಿಯ ವೊಗ್ಗುಗಳಂ ಎಂಟು ಸಾಲಾಗಿ ಎತ್ತರಮಾಗಿ ಪೋಣಿಸಿ ಕೀಲುಗಳಲ್ಲಿ ದವನದ ಚಿಗರುಗಳಂ ಸೇರಿಸಿ ಮನೋಹರಮಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಕಂಕಣಂಗಳಂ ಕರಂಗಳೋಳ್ ಅಳವಡಿಸಿ, ಸುಗಂಧರಾಜಪುಷ್ಪವಂ ದಟ್ಟ ಮಾಗಿಕಟ್ಟಿ ಅಡ್ಡಿಕೆಯಂ ಕೊರಳೋಳ್ಕಟ್ಟಿ, ಇಂತು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಕುಸುಮಗಳಂದರೇ ಅಲಂಕಾರವೆಂಬಾಡಿ, ವೊಗದೋಲ್ದಾಳಂಬದ ಹುವಿ ನ ರೇಕಿಸಿಂ ಬೊಟ್ಟುಟ್ಟು, ಅರಳದ ಕನ್ನೈದಲೆಯಂ ಕಿವಿಯಸಂದಿಯೋಳ್ಕಿ ಕ್ಕಿಸಿ, ಇಕ್ಕೆಲದೋಳ್ ಹಸ್ತಲಾಗವನಿತ್ತು ಮಲ್ಲಿಕಾಮಂಜುವಕ್ಕೆ ಕರತರಲು.

ಆಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇವಿಯು ಎನಲಕ್ಷ್ಮಿಯೇ ರೂಪುಗೊಂಡು ಬಂ ದಂತೆ, ಮನ್ಮಥನ ದೇವತೆಯೋ ಎಂಬಂತೆ ಮುತ್ತಮೂರುಲೋಕವೆಂಬೋ ಹಗೋಳನುವ ಸಮ್ಮೋಹನ ವಿಷ್ಣೆಯೋ ಎಂಬಂತೆ, ಬಳ್ಳಿಯಂತೆ ಸೋಲು ತ, ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಪೊಳೆಯುತ ಡಾವುಗಳಂ ಕಟ್ಟಿರುವ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ವನ್ನೀರಿನಿಂ ಚಳೆಯಂಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹುವಿನಹಾಸಿಗೆಯೋಳ್ಳುಳುತು, ಯದು ರಾಗಿ ಕತ್ತುರಿಯಿಸುವಿಸಿ ಅವರೋಳ್ತನ್ಮಥಯಂತಾ ಕಾರಮಾಗಿ ಪಚ್ಚ ಕ ಮ್ಪರದಿರಂಗವಲ್ಲಿ ಯಂಬರದು, ಅದರಮೇಲೆ ಚಿಗರುಗಳಂದಗದ್ದಿಗೆಯಂಮಾ ಡಿ, ಆ ಗದ್ದಿಗೆಯೋಳ್ ಅರಳದ ಕನ್ನೈದಲೆಯನ್ನಿರಿಸಿ ಅವರಮಧ್ಯದೋಳ್ಕಿ ಸ್ತೂರಿ ಕುಂಕುಮಕೇಸರಿಗಳಂದ ಬಂಧು ಗಿಣಿಯಂ, ಕಾಮಬೀಜಸಹಿತ ನಾಗಿ ಸರ್ವಾಂಗಸುಂದರನಾದ ಮನ್ಮಥನಂ, ಅವನ ಕೈಗಳೋಳ್ಕಿ ಬಿ ನಬಿಲ್ಲಂ ಪುಷ್ಪಬಾಣಂಗಳಂ, ಅವನಯಡಬುದೋಳ್ ಚಂದ್ರನಂ, ವಸಂತನಂ ಅವರ ಸುತ್ತಲೂ ಗಿಣಿಗಳಂ, ಕೋಗಿಲೆಗಳಂ, ಹಂಸೆಗಳಂ, ತುಂಬೆಗಳಂ, ಕೂಡಾ ಚಿತ್ರಬೇಟೆಯ ಕೈಯಿಂದ ಬರಸಿ, ಆ ಚಿತ್ರದೋಳ್ತಂದವಾರಾ

ತವೆಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪಾಂಚಜನ್ಯಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯೆಂಬಾಡಿ, ಬಳಿಕ ಜೋಡತೋರ ಪಟಾರಂಗಗಳಂ ಮಾಡಲುಜ್ಜುಗಿಸಿ ವಸ್ತ್ರಧನೆ! ನಿನ್ನಂ ಧ್ಯಾನಿಸುವೆನು, ಅಂ ಗಜನೆ? ನಿನ್ನಗೆ ಸಿಂಹಾಸನವಂ ಸಮರ್ಪಿಸುವೆನು, ಸ್ಮರನೆ: ಸ್ವಾನವಂಮಾಡಿಸುವೆನು, ರತಿಪತಿಯೆ; ದಿವ್ಯದುಕೂಲವಂ ಅರ್ಪಿಸುವೆನು, ಮನಸಿಜನೆ; ಮನೋಹರವಾದ ಉಪವೀತವಂ ಕೊಡುವೆನು, ಮಹರಥಜನೆ, ನಿನ್ನಿಗೆ ಗಂಧವಂ ಅರ್ಪಿಸುವೆನು, ಶ್ರೀಮತ್ರನೆ ಅಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಆರಾಧಿಸುವೆನು, ಪುಷ್ಪಬಾಣನೆ; ನಿನ್ನಂ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸುವೆನು, ಮದನನೆ; ದಿವ್ಯ ಧೂಪವಿಂ ದೂಪಿಸುವೆನು, ಕಂದರ್ಪನೆ ದೀಪವಂ ಸಮರ್ಪಿಸುವೆನು, ಅನಂಗನೆ ನಿನ್ನಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯವಂ ಮಾಡುವೆನು, ಕುಸುಮಬಾಣನೆ ತಾಂಬೂಲವಂ ಅರ್ಪಿಸುವೆನು, ಕಾಯಜನೆ ನಿನ್ನಿಗೆ ಕಪ್ಪುರನೀರಾಜನವಂ ಗೈವೆನು, ಪುಷ್ಪಧನ್ವನೆ ಮಂತ್ರಪುಷ್ಪವಂ ಸಮರ್ಪಿಸುವೆನು, ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯಂ ಮಾಡುವೆನು, ಮೀನಕೇತನನೆ? ನಮಸ್ಕಾರವಂ ಗೈವೆನು, ಕಾಮನೆ ಕಾಮಿತನರವಂ ಕೊಡೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಈವರಿ ಉಪಚಾರಂಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿ, ಮತ್ತು ಕಾಮನೆ ನಿನ್ನಿಗೆ ಕೈಮುಗಿನೆನು, ಪಂಚಬಾಣನೆ ನಿನ್ನಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವು, ಕಂದರ್ಪನೆ? ನಿನ್ನಿಗೆ ಪಂದನೆಯು, ಸ್ಮರನೆ? ನಿನ್ನಿಗೆ ಸಂಪ್ಪಾಂಗವಾಗಿ ಯರಗುವೆನು, ರತಿಪತಿಯೆ? ನಿನ್ನಿಗೆ ತಲೆಬಾಗುವೆನು, ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಪತ್ತಿಯಂ ಮಾಡುವೆನು, ಮಾರನೆ ನಿನ್ನಿಗೆ ಶರಣುಮಾಡುವೆನು, ಮನಸಿಜನೆ ನಮಸ್ಕಾರವೆಂಬಮಾಡುವೆನು, ಅನಂಗನೆ ನಿನ್ನಿಗೆ ಅಂಜಲಿಬಂಧವಂ ಗೈವೆನು, ಮನ್ಮಥನೆ ನಿನ್ನ ಪಾದಂಗಳಿಗೆ ಮರಳಿ ಮರಳಿ ಎರಗುವೆನೆಂದು ಈ ಹತ್ತು ನಾಮಂಗಳಂ ಪೇಳಿ ಹತ್ತುಬಗೆಯಾದ ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಗಿಣಿಗಳು ಮುಟ್ಟಿದಿರುವಫಲಂಗಳಂ, ತುಂಬೆಗಳುನವಿಯದಿರುವ ಮಹರಂದನಂ ಕೂಡ ನೈವೇದ್ಯವೆಂಬಾಡಿ, ಅರಳದ ನೂರೈಕಾಂತದ ಹೂವಿನಿಂ ನೀರಾಜನವೆಂಬೈದು, ಈ ದಶನಾಮಗಳಿಂದ ಯಾರು ತ್ರಿಲೋಕಪತಿಯಾದ ಮನ್ಮಥನಂ ಪೂಜಿಸುವರೋ; ಅವರು ದಶಾವಸ್ಥೆಗಳೊಳಗಾದವರಾದರೂಶೀಘ್ರದಿಂದಲೇ ತಮ್ಮಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪುರುಷರೊಡನೆ ಸಂಭೋಗ ಶೃಂಗಾರದೋಳ್ ಸುಖವಂ ಪಡೆ

ಯುವರೆಂದು ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ವೇಳುವ ಕಲ್ಪೋಕ್ತ ಮರಾಣವಂ ಕೇಳಿ,
 ಕಾಂಕ್ಷಿತಫಲಪ್ರದನಾದ ಮಹಾನುಭಾವನಾದ ತ್ರಿಲೋಕಪತಿಯಾದ ಆ
 ಮನ್ಮಥನಂ ವಾಹನ ನೋದಲಾದ ಸುಕಲ ಪರಿವಾರಸಮೇತನಾಗಿ ಧ್ಯಾನವಂ
 ಗೈಯುತ ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿರುವ ಸಮಯದೋಳ ಮಿಪದಲ್ಲಿಗುವ ರಮಣೀ
 ಯಮಾದ ಗುಜ್ಜು ಮಾವಿನಮರಗಳ ಗುಂಪಿನೋಳ್ಳುಳುತಿರುವ ದೇವತೋ
 ಕದಿಂ ಬಂದ ಲೀಲಾಶುಕವು ಈ ನಾರಿಯರು ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡುವ ಅತಿಮ
 ನೋಹರಂಗಳಾದ ಶೃಂಗಾರಚೇಷ್ಟೆಗಳೆಲ್ಲವಂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನೋಡಿ ಈ
 ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಯಾರೆಯರಲ್ಲರೂ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದ ಕಾಂತೆಯಂತೆ
 ಕಾಣಿಸುವರು, ಇದೇನೆಂದು ತನ್ನ ಮನದೋಳ್ತಾನೇ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ
 ಈಗ ಈ ಕಾಂತೆಯರಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾತಲ್ಪಟ್ಟ ಮನ್ಮಥನಪೂಜೆಯು,
 ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಎಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲ ಅದಕಾರಣ ಈಗ ದೈವ
 ವು ಈ ರತಿಪತಿ ಪೂಜೆಯಂ ನನಿಗೋಸ್ಕರವೇ ರಚಿಸಿದಂತಾಯಿತು. ಮ
 ತ್ತು ಈಗ ನಾನು ಮನ್ಮಥನ ಅರಗಿಣಿಯೇ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾದಂತೆ ಧ್ಯಾನ
 ವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ರಾಜಸುತ್ರಿಯ ಎದುರಾಗಿ ಪೋಗುವಾ ಎಂದು
 ಯೋಚಿಸಿ, ಮಾವಿನಮರಗಳ ಗುಂಪಿನಿಂದ ಎದ್ದು ಮನ್ಮಥನಂ ಬರದು
 ಪೂಜಿಸಿರುವ ಪುಷ್ಪಮಂಟಪದ ಮುಂದೆ ರೆಕ್ಕೆಗಳಂ ಪಟಪಟಾಯಂದು
 ಬಡಿಯುತ, ಮಧುರಮಾದ ನುಡಿಗಳಂನುಡಿಯುತ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ
 ಮುಂದೆ ಬಂದು ಕುಳ್ಳಿರಲು. ಆಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಆಗಿಣಿಯರೆಕ್ಕೆ
 ಗಳತಬ್ಬಗಳಂಕೇಳಿ ಕಣ್ಣೆರದು ಎದುರಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಶುಕವನ್ನೋಡಿ, ಇ
 ದು ಈ ಲೋಕದ ಗಿಳಿಯಲ್ಲ, ವಂಚರತ್ನಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದಂತಿರುವದು
 ಮತ್ತೂ ಮನ್ಮಥನ ಬಿರುದುಗಳಂ ನುಡಿಯುತ್ತಿರುವದು ಆದ್ದರಿಂದ ಮ
 ನ್ಮಥನ ವಾಹನವಾದ ಗಿಣಿಯೇ ನನಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಯಿತು, ನಾನು ಕೃತಾ
 ಥಗಳಾದೆನು ಎಂದು ಮನದೋಳ್ಸಂತೋಷವಂಪಟ್ಟು ಮಿತ್ರೆಯಾದಚಿ
 ತ್ರಲೇಖೆಯು ಮೋಗವನ್ನೋಡಲು. ಆ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ಎನ್ನ ಬಡತಿಯೆ;
 ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯಂ ಯಾರುಬಲ್ಲರು, ಉಪಶ್ರುತೀದೇವಿಯ ಕಟಾಕ್ಷ
 ದಿಂ ಭೂಲೋಕದೋಳ್ ಅವತರಿಸಿರುವ ನೀನು ಶಚಿಯೋ, ಸರಸ್ವತಿ

ಯೋ ನಾನು ಅರಿಯೆ. ಇಂತಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಪೂಜೆಯೋಳ್ ಜಗತ್ಪತಿ
ಯಾದ ಮನ್ಮಥನ ಮುಖ್ಯವಾಹನವಾದ ಈ ಶುಕವು ನಿನಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ
ವಾಗುವದೆಂದರೇನು; ನಿನ್ನ ಸೇವೆಯೋಳ್ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ
ಈ ದೇವತಾಶುಕದ ದರ್ಶನವಂ ಗೃಹವು, ಇದು ಯಾರಿಗೆ ಲಭಿಸುವದೆಂ
ದು ಪೇಳಲಾಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ವೇಗದಿಂದಿದ್ದು ಆ ಪಂಚವರ್ಣ
ದಗಿಣಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ನಮಸ್ಕಾರಂಗಳಮಾಡಿ, ಪರಮ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೈ
ಗಳಂಮುಗಿದು ನಿಂತಿರಲು.

ಆಕಾಲಮೋಳ್ ಶೀಲ.ಶುಕವು ಎಲೈ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯೆ, ನೀನು
ಮಾಡಿದ ಕಲ್ಪೋಕ್ತಪೂಜೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಅರಸಾದ ಮನ್ಮಥಮಹಾರಾಯ
ನು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಕರುಣೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ನೀನು ಮನದೊಳು ಬಯಸಿರುವ ಪುರುಷ
ನಿಗೆ ನಿನ್ನಂ ವಿವಾಹವನ್ನೂಡಿಸಿ ನೀವೀವರರು ಸುಖದಿಂದಿರುವ ಸಮಾಚಾರ
ವಂ ತನಿಗೆ ವೇಳುವದೆಂದು ಕಟ್ಟುಮಾಡಿ ನನ್ನಂಕಳುಹಿಸಿರುವನು. ನಾನು
ಅದೇಪರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವೆನು, ನೀನು ಚಿಂತೆಯಂ ಮಾಡಬೇಡವೆಂದು ಸಂ
ತೋಷಕರಗಳಾದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಸಂತೈಸಲೂ ಚಿತ್ರಲೇಖವೊದಲುವ
ರೆಲ್ಲರು ಆ ಗಿಳಿಯ ಅವೈತಸದೃಶವಾದ ನುಡಿಯಂಕೇಳಿಸಂತೋಷಗೊಂ
ಡು, ಈ ರಾಜಪುತ್ರಿಯ ಪ್ರಭುವವಂತುಟೋ; ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯಾತಿಶಯವೆಂ
ತುಟೋ ನಮ ವೇಳುತ್ತ, ಬೆಳ್ಳಿ ಗೆಲ್ಲ ಮಲಿನವಾಗಿ ಬರುವದಂಕಂಡು
ಬೆಳಗಾಯಿತು ಹೋಗುವಾಂವು ವೇಳಲು. ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಆ
ಶಿಲಾಶುಕವಂ ತನ್ನ ಕರಕಮಲದಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿತೆಕೊಂಡು ಪರಮೇಶ್ವ
ರನಂ ವರಿಸಲೋನುಗ ತವನಂಮಾಡಿ ಬಳಲಿ ಬಳಕ ಶುಕನಂಪಿಡಿದುಬರುವ
ತಲಿರುವ ಶ್ಯಾಮಲಾದೇವಿಯೋ ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತ, ಇಂತಲ್ಲದೇ ಚಿತ್ರ
ಲೇಖಿಯ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂದೊಡಗೂಡಿಬಳುಕುತಬಂದುವೆಲ್ಲ ನೆ ನಿಜಾಂತಃಪು
ರವಾಣೇರಿ, ತಾನು ವಸಳನುವ ಮನೆಯೋಳ್ ಹೊಸದಾಗಿ ಮುತ್ತಿನಸರ
ಗಳ ನರಪಣಿಗಳಿಂದಕೂಡಿದ ಪವಳದ ಒಂದು ಸಣ್ಣಮಂಚವಂಚನ್ನಾಗಿ
ಮಾಡಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಹಾಶಿಗೆಯಂಶಿಂಬುಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಆಗಿಣಿಯಂ ಅದ
ರೊಳು ಕುಳ್ಳಿರಿತೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕೆತ್ತನೆಯ ಬಟ್ಟೆ ಲಂ ಮಾಡಿಸಿ

ಅದರೊಳಗೆ ಮಧುರವಾದ ಅನ್ನಂಗಳಂ, ರುಚಿಕರಂ ಗಳಾದಫಲಗಳಂಸಹಾ
 ಆ ಗಿಣಿಗೆಕೊಡುತ ಪಕಾಂತದೋಳ್ ಎಲೈ ಲೀಲಾಪುಷ್ಪವೇ ; ನೀನು ಮನ್ಮಥನ
 ಅರಗಿಣಿಯೆಂದು ಪೇಳುವೆ; ಇದು ಯಥಾರ್ಥವೇನರಿ, ಅದರೆ ನಾನು ಮ
 ನುಷ್ಕಳಾದ್ದರಿಂದ ಮರಳ ಕೇಳುವೆನು ಕೋಪಗೊಳ್ಳಬ್ಯಾಡ, ನೀನು ಮ
 ನ್ಮಥವಾದನವಾದ ದೇವತೋಕದ ಶುಕವೆನ್ನುವದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನವೇನು, ಲಕ್ಷ
 ಣವೇನು ಅದೆಯೇಳದರೆ ಕೇಳ ಸಂತೋಷವಡುವೆನು ಎಂದುನುಡಿಯಲಾ
 ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಸರಸವಚನಂಗಳಂ ಲೀಲಾಪುಷ್ಪವು ಕೇಳ ತನಿಗೆ ಸಮ
 ಯವು ಬದಗಿತೆಂದು ತಿಳಿದು ಎಲೈ ರಾಜಮತಿ ಯೆ ; ಕೇಳ. ಮನಸಿಜನಾದ
 ಮನ್ಮಥನು ಸಕಲಜನಂಗಳಮನದೋಳ್ ಇರುವನು. ಅದುಕಾರಣಅಮಾ
 ತ್ಯನಿಗೆ ವಾಹನವಾದನನಿಗೆಯಾರಮನದೋಳ್ ಏನುಇರುವದೋಡನೆಲ್ಲ
 ವಂ ಪೇಳುವುದೇ ನನಿಗೆ ಲಕ್ಷಣ, ಇದಲ್ಲವೆ ಭೂತಭವಿಷ್ಯದ್ವರ್ತಮಾನಂ
 ಗಳಾದ ಕಾರ್ಯಂಗಳನೆಲ್ಲವಂ ಬಲ್ಲೆನೆಂದು ಪೇಳಲಾವಾತಿಗೆ ಕಳಂಗರಾ
 ಜಮತ್ರಿಯು ಈಗ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನೊಳದ ಭಾವನಂ ಪೇಳಿದರೆ ಕೇ
 ಳುವೆನೆನ್ನುವಸಮಯದೋಳ್ ಆ ಗಿಣಿಯು ಕಣ್ಣುಗಳಂಮುಚ್ಚಿ, ಕ್ಷಣ
 ಮಾತ್ರ ಧ್ಯಾನವಂಮಾಡುವಂತೆ ಸುಮ್ಮನಿದುರ್, ಬಳಿಕ ಕಣ್ಣುಗಳಂತೆರ
 ದು ಎಲೈ ಸುಕುಮಾರಾಂಗಿಯೆ; ನೀನು ನಾಲ್ಕುಪಿನ್ನಗಳ ಕೆಳಗೆ ಸಂಗೀ
 ತಸಾಹಿತ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಲೀಲಾವಿಶೇಷಂಗಳಿಂದ ಹೊತ್ತುಕಳಯಲಾರದೆ
 ಬ್ಯಾಸರಗೊಂಡು ಚಿತ್ರಶಾಲೆಯನ್ನೆದಿ ಅಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಬರೆದಿರುವ
 ಸತ್ಯಲೋಕ, ಕೈಲಾಸ, ವೈಕುಂಠಗಳಂನೋಡುತ, ಬಳಿಕ ಸುಧರ್ಮಸಭೆ
 ಯೋಳ್ ಬಡ್ಡೋಲಗಂಗೆಂಡಿರುವಂತೆ ಬರೆದಿರುವ ದೇವೇಂದ್ರಸಂಕಂ
 ಡು ಮೋಹವಂಗೆೊಡು ಚಿಂತೆಯಂಮಾಡುತಲಿದ್ದೀಯೇ ಎಂದು ಪೇಳ
 ಲಾಶುಕದ ಮಧುರಂಗಳಾದ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು
 ಆ ಗಿಣಿಯಂ ಮಹಾಮುಹುರ್ಮೆಯುಳ್ಳದ್ದೆಂದು ತಿಳಿದು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ನಮ
 ಸ್ಕಾರವಂಮಾಡಿ ಎಲೈ ಅರಗಿಣಿಯೆ; ನನ್ನ ತವವು, ಮಣ್ಯವು, ಐಶ್ವರ್ಯ
 ವು, ಸೌಭಾಗ್ಯವು, ಮತ್ತೊ ನನ್ನ ಇಷ್ಟದೇವತೆಯೂ ಕೂಡ ನಿನ್ನರೂಪ
 ದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಯಿತೆಂದು ನೋಡಿತ್ರವಂಗೈದು, ಈಗ ನೀನು ಮನ್ಮಥ

ನ ವಾಪನವಾದ ಗಣಿಯೇ ಸರಿಯಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತಿಳಿದೆನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ನಿನ್ನಂ ಕುರಿತು ಬಂದು ಕಾರ್ಯಗೌರವವಂ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಇರುವೆನು ಎನ್ನುತ್ತ ಮೊಗದೋಳು ಮಂದಹಾಸವಂ, ನೇತ್ರಗ್ರಂಥೋಳು ಲಜ್ಜೆಯಂ, ಮನದೋಳು ಸಂತೋಷವಂ, ಮೈಯೋಳು ಪುಳಕಮಂಗೊಂಡು ಇರಲಾಕಳಂಗರಾಜಪುತ್ರಿಯಂ ಕಂಡು ಲೀಲಾಶುಕವು ಎಲೈ ಆರಸಿಯೆ ನಿನ್ನಮ ನದೊಳಿರುವ ಭಾವವಂ ತಿಳಿದಿರುವ ನನ್ನ ಎದುರಾಗಿ ನಾಚಿಗೆಗೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವೇನು, ಕಳಂಗರಾಯನೆಂತುಬೋ, ನಾನು ಅವನಂತೆ ಎಂದು ನುಡಿದು, ನೀನು ಕೇಳಬೇಕೆನ್ನುವ ಕಾರ್ಯಗೌರವವಂ ನಾನು ತಿಳಿದಿರುವೆನು, ಅದಂ ಪೇಳುವೆನು ಕೇಳು, ನೀನು ಚಿತ್ರಶಾಪೆಯೋಳು ಕಂಡ ವಿಚಿತ್ರರೂಪುವುಳ್ಳ ಪುರುಷನಂತಿರ್ಪ ಪುರುಷನು ಲೋಕತ್ರಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಯೂಇಲ್ಲದೇಯಿರುವಾಗ ಈ ಯೋಚನೆಯು ಎಂತು ಕೊನೆಮುಟ್ಟುವದೋ, ನಾನು ಎಂತು ಸುಖವಂನೈದುವೆನೋ ಎಂದು ಸಂತಾಪವಂಗೊಂಡ. ಇದ್ದೀಯೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನೆರವೇರಿಸುವೆಂದು ನನಿಗೆ ಮನ್ಮಥನ ಅಜ್ಞೆಯಾಗಿರುವದು. ಈ ದುಃಖಮಾದ ಕಾರ್ಯವಂ ನೆರವೇರಿಸಲೋಸುಗ ನಾನು ಬದ್ಧಕಂಕಣನಾಗಿ ರುನಾಗ ನಿನಿಗೆ ಈಚಿಂತೆಯಾತಕ್ಕೊಂದು ನುಡಿಯಲಾಮಾತಿಗೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯು ಎಲೈ ಶುಕಚಂದ್ರನೆ, ಈ ಕಾರ್ಯಭಾರವಂ ನೀನು ವಹಿಸಿರುವದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಪಾದಾರವಿಂದಂಗಳನ್ನೇ ನಂಬಿ ಇರುವೆನು ಮತ್ತೂ ಈ ಅಶಕ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವು ಯೇನುವಾಡಿದರೆ ಕೈಗೂಡುವದೋ, ಆ ಪುರುಷನು ಎಲ್ಲಿರುವನೋ ನನಿಗೆ ಎಂತು ಮೊರಕುವನೋ ಎಂದು ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಸಂತಯಂಗೊಂಡಿರುವೆನೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಮಾತಂಕೇಳಿ ಆ ದೇವಶುಕವು ಕೆಲವು ಹೊತ್ತು ಸುಮ್ಮನಿದುಗ, ಹೂ, ಈಗತಿಳಿಯಿತು ಆಯಿತುಕೆಲಸವೆಂದು ನಗುತ್ತ, ಎಲೈ ಪುಣ್ಯವತಿಯೆ, ಕೇಳು ಬ್ರಹ್ಮನು ಲೋಕದೋಳು ಹೆಂಗಸರ ಸೃಷ್ಟಿಯಂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿಗೈಯೆ ಅವರಿಗೆ ಅನುರೂಪರಾದ ಪುರುಷರಂ ಸೃಷ್ಟಿಯಂ ಮಾಡಿರುವನು. ಆದರೂ ನಾವು ಬಂದು ಉಪಾಯವಂ ಚಂತಿ ಕಾರ್ಯವಂ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ನಾನು ಈಗಪೇಳುವ ವಾಕ್ಯವಂ ಸುವಧಾನೆಳಾಗಿ ಕೇಳಿ ಚಿತ್ತದೋಳು ಇರಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತೂ

ವೇದವಾಕ್ಯಗಳಂತೆ ನಡೆಯಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ಪೇಳುವೆನು-ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪೇಳಕೂಡದೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಗಿಣಿಯನುಡಿಯಂಕೇಳಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ವೇದಂಗಳಂ ಯಾರುಬಲ್ಲರು, ವೇದಂಗಳೂ ನೀನೆ, ವೇದಾರ್ಥಂಗಳೂ ನೀನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುವೆನು. ಮತ್ತು ಈ ಲೋಕವೇ, ಈ ಶರೀರವನ್ನಾದರೂ ಬಿಡುವೆನು. ನಿನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯು ಮಾರುಕಳ್ಳವೆಂದು ಭಾಷೆಯಂಕೊಟ್ಟು, ಎಚ್ಚಿ ಶುಕವೇ! ನನ್ನ ಮನೋನಿಶ್ಚಯವಂ ನೀನು ತಿಳಿದಿರೂ ನನ್ನಿಂದ ಇಷ್ಟಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿಸುವದು ನಿನಿಗೆ ಧರ್ಮವೇ? ಎಂದು ತಲೆವಾಗಿ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಗಳಗಲನೆ ಕಂಬನಿಗಳನ್ನು ಮುತ್ತುಸಸರಗಳಂತೆ ಸುರಿಯಿಸುತ್ತ ನಿಟ್ಟುಸುರಂಬಿಡಲಾ ನೀರಜಾಕ್ಷಿಯನ್ನೋ, ಲೀಲಾಶುಕವು ಈ ಮಾತಿಗೆ ಇಷ್ಟಾಪ್ಯಕೆ ಚಿಂತೆ, ಚಂದವಾಮೃತಂದು ಸವಿ ನುಡಿಗಳಿಂದ ಸಂತೈಸಿ, ಆದರೆ ಪೇಳುವೆನುಕೇಳು ಈ ಚಿತ್ರದೊಳಿರುವಂತೆ ರೂಪವಂ ತಾಳದವನಂ ಹುಡುಕುವಾ ಎಂದರೆ ನೀನು ಅಷ್ಟು ಕಾಲವಿಳಂಬವಂ ಸೈರಿಸಲಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಸ್ವಯಂವರ ಮಹೋತ್ಸವವೆಂದು ಸಾರಿ, ದೇಶದೇಶಂಗಳ ಅರಸುಗಳಂ ಕರಸಿ, ಬಳಿಕ ಕೂಡಿರುವ ರಾಜಮಂಡಲದೋಳು ನಾಲ್ಕು ದಂತಗಳುಳ್ಳ ಬಿಳಿಯ ಆನೆಯಂ, ರಾವುತನ ಮನವೇ ಕಡಿವಾಣವಾಗಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳಂಕೂಡಿರುವ ಅಶ್ವರತ್ನವಂ, ಸಕಲ ಕಾಲಂಗಳಲ್ಲಿಯು ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಕೊಡುವವೃಕ್ಷವಂ, ದಿನ ದಿನದೋಳು ಹನ್ನೆರಡುಭಾರ ಸುವರ್ಣವಂ ಕೊಡುವ ಮಣಿಯಂ, ಸಕಲ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಂಗಳಂ ಕೊಡುವ ಧೇನುವಂ, ವದ್ದಿನೀ ಮೊದಲಾದ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಕರ್ಯವಿಲ್ಲದಂತೆ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಿಂದ ಬಿಚ್ಚಿರುವ ನಾಲ್ಕುಮಂದಿ ಹೊಂಗಳಸರಂ, ಆಕಾಶದೊಳು ನಡಿಯುವ ವಿಮಾನವಂ, ಯಾವ ರಾಜಕುಮಾರನು ತಂದುಕೊಡುವನೋ ಅವನ ಕಂಠದೋಳು ಪುಷ್ಪಮಾಲಿಕೆಯಂ ಹಾಕಿ ವರಿಸುವೆನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ನೀನು ಸಭಾಮಧ್ಯದೊಳು ಮಾಡಿದರೆ ಆ ರಾಜಮಂಡಲದೊಳು ಯಾವನು ಇವನೆಲ್ಲವಂತರುವನೋ ಆ ಸುಕುಮಾರನೇ ನೀನು ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿನೋಡಿದ ಪುರುಷನ ರೂಪಮಹಿಮೆಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣನಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು ಪೇಳಲಾಗಿಣಿಯವಾತಂ

ಕೇಳಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಮಹಾಮಂತ್ರದಂತೆ ಮನಸ್ಸಿನೊಳು ಇಟ್ಟು ಎಲೈ ಶ್ರೀಲಾಠಕವೇ! ಈಗ ನೀನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅಂತಃಕರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪೇಳಿದ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳಾದ ಸುಶೋಚನಾದೇವಿ, ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯ ಇವರೀರ್ವರಿಗೂ ನನ್ನ ಮುಖ್ಯಸಖಿಯಾದ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯ ಮುಖದಿಂದ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳಿಯಿಸುವಂತೆ ನೀನೆ ವ್ರಯತ್ನವಂ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಆಗಲಾರದೆಂದು ಪೇಳಿ ಮಜ್ಜನ ಭೋಜನಾನಿಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಕುಳಿತಿರಲು. ಆ ಶ್ರೀಲಾಠಕವು ಅದೇಪರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಿರುವಷ್ಟು ರೋಳು, ಆ ರಾಜಪುತ್ರಿಯು ಎಂಬಿ ಸಬೇಕೆಂದು ಬಂದ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ಕರದು ಶ್ರೀಲಾಠಕವು ಎಲೈ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯೇ; ನೀನು ರಾಜಪುತ್ರಿಗೆ ಪ್ರಾಣರೂಪಳಾಗಿರುವ ಸಖಿಯು, ಇದಲ್ಲದೆ ಸಕಲವಿದ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ನಿಪುಣಿಯು, ದುರ್ಘಟಂಗಳಾದ ಕಾರ್ಯಂಗಳ ಘಟನೆಯು ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಚತುರೆಯು, ಪರರ ಮನಸ್ಸುಗಳಂ ರಂಜಿಸುವಂತೆ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಜಾಣಿಯು, ಸಮಯಗಳನ್ನರಿತು ರಾಜರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲು, ರಾಜಾಂತಃಪುರದಲ್ಲಿಯೂ, ಉಚಿತಗಳಾದ ವಚನಂಗಳಂ ಪೇಳಿ ಉಚಿತಂಗಳಾದ ಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ವಿಹಿತವಾಗಿ ನಡೆಯಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಪ್ರವೀಣೆ. ಅದಂ ತಿಳಿದಿರುವೆನು, ಇಂತಿರುವ ಪ್ರಾಣಸಖಿ ಇರುವಾಗ ಈ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಈಪರಿಯ ಚಿಂತೆಯಾಕೆಂದು ನುಡಿದು, ಮತ್ತೂ ತಾನು ಆ ರಾಜಪುತ್ರಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲವಂ ಅವಳ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯಿಸುವದೆಂದು ಪೇಳಲು. ಆ ಮಾತಂಕೇಳಿ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ಎಲೈ ಶುಕವೇ; ನೀನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಈಪರಿಯಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡುವೇ ಎಂದು ನುಡಿದು, ಮತ್ತು ನೀನು ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಟ್ಟಂತೆ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಬಿನ್ನವಿತಿ ಆ ಶುಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ ಅದರ ತಾತ್ಪರ್ಯವಂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಂದು ಅಲ್ಲಿಂದಬಂದು ಎತ್ತರವಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಜಾಜೀರುವ್ವಿನ ಹಾತಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಪವಳಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಕರಕಸುಲಮಂಪಿಡಿದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಎಂಬಿ ಮಜ್ಜನಗೃಹಕ್ಕೆ ಕರತಂದು ಪರಿಮಳಯುಕ್ತವಾದ ಪರಪ್ರೀತೋದಕದಿಂದ ಮಜ್ಜ

ಸವಂ ಮಾಡಿಸುವಾಗ ಬಳಲಿ ಬಿಳ್ಳೇರಿ ಕೃಶವಾಗಿರುವ ಸುಕುಮಾರ ಶರೀರವನ್ನೋಡಿ ಮನದೊಳು ಪರಿತಾಪವಂಗೆಂಡು, ವೇಗದಿಂದ ಈಪರಿಯಂ ಸುಲೋಕನುದೇವಿಗೂ, ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನಿಗೂ ಬಿನ್ನೈಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಶಿ, ರಾಜಪುತ್ರಿಗೆ ಭೋಜನಾದ್ಯುಪಚಾರಂಗಳಂ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಮಾಡಿಸಿ ಶೀಲಾಮೃದಿರಕ್ಕೆ ಕರತುದು ಬಳಕ ರಾಜಪುತ್ರಿಯು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿರಹತಾಪವ ನೋಡಿ ಅದಂ ತಾಳೇ ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ತೋರ್ಪಡಿಸುತ ಕಳಂಗರಾಜನಿರುವ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಮಯವಂ ನೋಡುತ್ತಿರಲು. ಅಲ್ಲಿ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಸ್ನಾನಾಹ್ನಿಕಗಳನ್ನೆರವೇರಿಸಿ ತನ್ನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಮನೆಯೊಳು ಭೋಜನಂಗೆಯ್ದು, ಬಳಕ ದಂಪತಿಗಳೇರ್ವರು ಚೆನ್ನದ ಚೌಕಿಯೊಳು ಕುಳಿತು ಕಪ್ಪುರವೀಳ್ಳುವಂ ಸವಿಯುತ, ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ನುಗಂಧರಾಜೀಂದ್ರನ ಕಟಕಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಬಂದಬಳಕ ಅನನು ಪೇಳಿದ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನ ಪರಾಕ್ರಮವಂ ಬಂಟಿಸುತ ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ವಿವಾಹ ಸಮಯವಾಯಿತೆಂದು, ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೊಳು ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಇದೇಸಮಯವೆಂದು ಎದುರಾಗಿ ಪೋಗಿ ರಾಜದಂಪತಿಗಳ ಪಾದಂಗಳಿಗೆರಗಿ ಸಿಲ್ಲಲು, ರಾಯನು ಅವಳನ್ನೋಡಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳಂ ಧರಿಸದೆ ಇರುವದರಿಂದಲೂ, ಮೊಗದೋಳ್ ಏನೋಬಂದು ಹೊಸಪರಿಯಾಗಿರುವ ಭಾವದಿಂದಲೂ ಅವಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಎಲೈ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯೆ; ಕುಮಾರಿಯು ಕುಳಲದಿಂದಿರುವಳೇ ಎಂದು ಕೇಳಲಾಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಮಹಾರಾಯನೇ; ಶ್ರೀ ಉಪಕ್ರೂದೇವಿಯ ಕಟಾಕ್ಷ ದಿಂದ ನಿನಗೆ ಪುತ್ರಿಯಾಗಿ ಉದಯಿಸಿರುವ ಮಹಾಪುಣ್ಯವತಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಯಾವದಲ್ಲ ಏನುಕಡಮೆ ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲಾನಾತಂ ಕೇಳಿ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ತನ್ನ ಮನದೊಳು ಈ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯಂ ಕುಮಾರಿಯು ಏನಾದರೂ ಬಿಡಿ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಕೋಪವಂಮಾಡಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಲಿಥೆ ಎಂದು ಊಹಿಸಿ, ಎಲೈ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯೆ; ನೀನ್ಯಾಕೆ ಏನೋಬಂದು ವರಿಯಿಂದಇರುವೆ ನಮ್ಮ ಪುತ್ರಿಯು ನಿನ್ನನ್ನೇನಾದರೂ ಆಂದಳೋ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿರುವ ಸಖೀರುಗ

ಳಲ್ಲಿ ಏನಾದರು ಮಾತುಕಥೆಗಳು ನಡೆದಿರುವದೋ ಎಂದು ಕೇಳಲಾ
 ಚತ್ರಲೇಖಿಯು, ಸ್ವಾಮಿಯೇ; ನಿನ್ನ ಕಟಾಕ್ಷವಿರುವಾಗ ಈ ಸಂಗತಿಗ
 ಳೊಂದೂ ನಡೆಯಲಾರವು. ನಮ್ಮ ಅರಸಿಯು ನನ್ನಂತನ್ನಪ್ರಾಣಮಾಗಿ ಕಾ
 ಣಾತ್ತಿರುವಳು ಎಂದು ನುಡಿದು ತಾನು ಬಂದಿರುವಕಾರ್ಯವಂ ಪೇಳುವದ
 ಕ್ಕೆ ನಾಚಿಗೆಗೊಂಡು ತಲೆಬಾಗಿ ನೋಗಸುನೋಟದಿಂದ ಕೆಲಬಲದೋಳ್
 ನೋಡುತ್ತ ಭಯವು, ಉತ್ಸಾಹವು, ತ್ರಯ್ಯಂ, ಕೌತುಕವುಂ ಗೊಂಡಿಲ್ಲ.
 ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಆ ಚತ್ರಲೇಖಿಯುಂ ಕರದುಕೊಂಡು ಮೋಗಿ
 ಮಾತನಾಡಿಬಾ ಎಂದು ರಾಣಿಗೆ ಅವ್ವಣೆಯುಂಕೊಡಲು. ಸುಲೋಚನಾದೇ
 ವಿಯು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಯಾವನಾರಂಭವು ಪೇಳುವದಕ್ಕೆ ಬಂದಿರ
 ಬಹುದೆಂದು ಕೇಳಲಾ ಸುಲೋಚನಾದೇವಿಗೆ ಚತ್ರಲೇಖಿಯು ಕುಮಾರಿ
 ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರವಂ, ಅವಳು ಚಿತ್ರತಾಲಿಗೆ ಬಂದಿರ್ದದಂ, ಬಬುಳೇ ವಸಂತ
 ವನವಂಕುರಿತು ಮೋಗಿರ್ದದಂ, ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳೆಗಳ ಶಖಿತಬ್ಬ ಮೂರ್ಛೆ
 ಮೋದುದಂ, ಅನಂಕಂಡು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಹುಡುಕಿ ಬೆದರಿ ಮನ್ಮಥನಿಗೆ
 ವಿಸಾಸಲಂಕಟ್ಟ ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದೆಬ್ಬಿ ಮೂಜೆಯಂಗೈಸಿದುದಂ, ಆಕಾಲ
 ದೊಳು ಮನ್ಮಥನ ವಾಹನವಾದ ಗಿಣಿಯು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದುದಂ ಕೂಡಾ
 ಪೇಳಲಾಗ ಸುಲೋಚನಾದೇವಿಯು ಎಲೈ ಚತ್ರಲೇಖಿಯೇ; ನನ್ನ ಮಗಳು
 ನಿನ್ನಿಂದ ಮರಳಿ ಹುಟ್ಟಿದಂತಾಯಿತು. ಈ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ನನ್ನ
 ಮಗಳಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಮಗಳೆಂದು ಪೇಳಿ ಅವಳಂ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಳಿಕ ಅವ
 ಳಿಗೆ ತಾನು ಅಲಂಕಾರವಂ ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದುವಾರದ ಬಡವೆಗಳನೆಲ್ಲ
 ವಂಕೊಟ್ಟು, ತ್ರಯ್ಯಿಂದ ಎದ್ದು ರಾಯನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಚಿತ್ರಲೇ
 ಖಿಯು ಪೇಳಿದವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂಬಿನ್ನವಿಸಲು. ರಾಯನು ವೇಗದಿಂದಿದ್ದ
 ನೋಡಿಬರುವಾ ಎಂದು ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಮುಂದುಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಾಣಿ
 ಯೊಡನೆ ಅಂತಃಪುರಮಾಗದಿಂದ ತೆರಳಿ ಬರುವಾಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ಸಖಿ
 ಯರು ಅರಳದ ತಾವರೆಯ ಕೇಸರಂಗಳಂ ಬಿಡಿಸಿ ಎಸಳುಗಳಂ ಕತ್ತರಿ
 ತಿ ಜೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಶಿಗಳಂ ಮಾಡಿ ಹಾಕಿಗೆಗಳಂ ಮಾಡುವರು ಕೆಲವರು.
 ದುಡುಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮೊಗ್ಗುಗಳಂ ಪೋಣಿಸಿ ಬರಿಗಳಂಮಾಡಿ ಮಾಲೆಗಳ್ಳಂ

ಕುಚುಗಳಂ ಇಳಿಯಬಿಟ್ಟು ಮಂಚಗಳಿಗೆ ಮೇಲುಬೊದ್ದಿಕೆಗಳಂ ಮಾಡುವರು ಕೆಲವರು, ವಜ್ರಕರ್ಮದ ಧೂಳಿಗಳಂ ಮರಳುಗುಡ್ಡೆಗಳಂತೆ ಮಾಡಿ ಅದರಮೇಲೆ ಚಂದ್ರಕಾಂತಶಿಲೆಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಗಳನಿಟ್ಟು ಅದರೋಳ್ ಪನ್ನೀರುಗಳಂ ತುಂಬಿ ಬದ್ದೆಪಾವುಡೆಗಳಿಂದ ಬಾಯಿಕಟ್ಟಿ ತಂಪಾಗಿ ಘಾಳಬೀಸುವ ನೆರಳುಗಳಲ್ಲಿರಿಸುವರು ಕೆಲವರು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ಪುಷ್ಪಬೀಸಣಿಗೆಯಂ ಪಿಡಿಮ ಇಮ ಬಾಡಿರುವದಂ ಹೊಸದಾಗಿ ತರಿಶೀವನ್ನುವರು ಕೆಲವರು. ಕಸ್ತೂರಾದಿಗಂಧಗಳಂ ಹದ ಮಾಡುವರು ಕೆಲವರು, ಕುಸುಮಾಂಜನಂಗಳಂ ಮಾಡುವರು ಇಕ್ಷುರಸ ಮೊದಲಾದ ಪಾನಕಗಳ್ಳ ಶೋಧಿಸುವರು ಕೆಲವರು, ಈವರಿ ಶೀತೋಪಚಾರವಸ್ತುಗಳ ಸನ್ನಹಿಸುವರುನೋಡಿ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ಪೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಇದೇ ನಿರ್ದರ್ಶನವೆಂದು ಪೇಳಿತ ಚಿತ್ರಶಾಲೆಯದಾಂಟ ಕುಮಾರಿ ಇರುವ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬರುವಷ್ಟು ನೋಳ್ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ಬೇಗದಿಂಪೋಗಿ ರಾಯನೂ ರಾಣಿಯೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಗೆವಯಮಾಡುವರೆಂದು ಪೇಳಲಾ ಮಾತು ಕೇಳಿದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಭಯದಿಂ ಬೇಗನೆ ಎದ್ದು ದೇಹದೊಳಂಟಿರುವ ಪುಷ್ಪರೇಕುಗಳಂ ಕಪ್ಪುರದ ಧೂಳಿಯಂಕೂಡಾ ಸೆರಗಿನಿಂದ ಪೊರಶಿಕೊಂಡು ಮೊಗದೊಳ, ಕಪೋಲಂಗಳೋಳ, ಇರುವಕಿರುಬೆ ಮರಂ ಕರವಸ್ತ್ರದಿಂ ವರಸುತ, ಮಿತ್ರೆಯಾದ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯ ಕೈಲಾಗದಿಂ ಶಯ್ಯಾಗೃಹದ ಮುಂಭಾಗದೊಳು ಬಂದು ಯದುರಾಗಿ ಬರುವ ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿಗೆ ವಂದನೆಯಮಾಡುವಾಗ ಕನ್ನಡಿಗಳಂತ್ರಿಪಕಪೋಲಂಗಳು ಬಿಳ್ವವರೆಗಳಂತೆ ಬಿಳ್ವೇರಿರುವದಂ, ಮಿಂಚನಂತೆ ಪೊಳೆಯುವ ತನುಲತೆಯು ಬೆಳ್ಳಿಯತಗಡಿನಂತಾಗಿರುವದಂ, ಪದ್ಮರಾಗದಂತೆನಿವ ತುಟಿಯು ಭಾರಿಭಾರಿಗು ಬಿಡುವ ನಿಟ್ಟು ಸುರಂ ಪೊರಲಾರದೆ ಬಳಲಿಕೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿರುವದಂ, ಮತ್ತು ಕಿರುನುಡಿಗಳಂ ಮೊಗಬೋಳ್ ತುಂಬಿರುವ ಲಜ್ಜೆಯಂ, ಸಖೀಜನಗಳೋಳ್ ಕೋಪವಂ, ಬ್ಯಾಸವಂಕೂಡಾನೋಡಿ ವಿರಹತಾವದಿಂದೀವರಿಯಾಗಿರುವಳೆಂದು ತಿಳಿದು, ಎಲೈ ಪ್ರತಿಯೆ; ಮನೋಹರವಾದ ಪತಿಯಿಂದ ಬಡಗೂಡಿ ಸುಮಂಗಲಿಯಾಗಿ ಸುಖದಿಂದಿರೊ

ದು ಆಶೀರ್ವಾದವೆನಿಸುವುದು. ಸುಲೋಚನಾಪೀವಿಯು ಸಮಸ್ತ ರವಂವಾಡು ವಸ್ತುಗಳಂ ಕೈಗಳಂಗೆತ್ತಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಶಿರಸ್ಸನ್ನಾಭ್ರಾಣಿಶಿ ಮುದ್ದಾಡಿ ಕಂಬನಿದುಂಬಿ ಹೊನ್ನ ಮಕ್ಕಳಂ ಎಷ್ಟುದಿನನ ಸೂಕಿದರೂ ಯಾರಿಗಾದರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ ಮೈಸವರುತ ಎಲೈ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯೆ, ಕುವಾರಿಯಂ ಜೋಷಾಸಂದಿಂದ ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಪೇಳುವೆನೆಂದು ನುಡಿಯಲು. ಆ ಬಳಿಕ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಪತ್ನಿಯೊಡಗೂಡಿ ಲೀಲಾಶುಕನೊಡನೆ ಬಂದು, ಮುತ್ತಿನತೂಗುಮಂಚದಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಮಾಲತಿಯೊಡನೆ ಮೃದುವಾದ ಮಾತುಗಳಂ ಪೇಳುತ್ತಲಿರುವಗಿಣಿಯಂಕಂಡುಕೈಮುಗಿದುನಿಲ್ಲಲಾಶುಕವು ವಿಜಯಾಭವಮಹಾರಾಜ ! ಎಂದು ಆಶೀರ್ವಾದವೆನಿಸುವುದು, ಕುಳ್ಳಿರಬೇಕೆಂದು ಪೇಳಲಾರಾಯನು ಶುಕದನುಡಿಗಳಂ ಕೇಳಿ, ರತ್ನಗಳಂತಿರುವ ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಬಣ್ಣವೆನೋಡಿ, ಆಶ್ಚರ್ಯವಂ ಸಂತೋಷವಂಗೊಂಡು ಇದು ಶುಕ್ರಾಕ್ಷರಾಯನೋ? ಗೌರೀದೇವಿಯ ಕರದೊಳಿರುವ ಶುಕವೋ? ಅಲ್ಲದೇ ಚಿತ್ರಲೇಖಿ ಪೇಳಿದಂತೆ ಮನ್ಮಥನ ವಾದನವೋ ಎಂದು ಸಂಭ್ರಮವಂಗೊಂಡು ಎಲೈ, ಶುಕಶ್ರೇಷ್ಠನೆ; ನನ್ನ ಪುತ್ರಿಯೊಳ್ಳಯೆಯನ್ನಿಟ್ಟು, ಈಲೋಕವಂಕುರಿತು ದಯಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಲೋಕವೆಲ್ಲ ಪವಿತ್ರವಾದುದು. ಈಗ ನಿನ್ನದರ್ಶನದಿಂದ ನಾವು ಆ ಮನ್ಮಥನು ನೋಡಿದಂತೆ ಕೃತಾರ್ಥರಾದೆವೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ಲೀಲಾಶುಕವು ಎಲೈ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನೇ; ಉಪಶ್ರುತೀದೇವಿಯ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಭೂಲೋಕದೊಳ್ಳುಟ್ಟಿದ ನಿನ್ನ ಪುತ್ರಿಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ನಾನು ಬರುವದೇನಚ್ಚರಿಯು, ಇದಲ್ಲದೆನಮ್ಮ ಅರಸಿನ ಆಜ್ಞೆಯಂತಾಗಿರುವದೆಂದರೆ ! ಕಳಂಗನಗರದೊಳ್ಳ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ, ಅವಳಿಗೆ ಅನುರೂಪನಾದ ಪುರುಷನಂ ಸಂಘಟನೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಆ ವಿವಾಹೋತ್ಸವವೆನೋಡಿ ಬಾ ಎಂದು ಕಳುಹಿಸಿರುವದರಿಂದ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆನು ನಿನ್ನ ಪುತ್ರಿಯು ಚಿತ್ರದೋಳ ರದಿರುವ ಬಬ್ಬ ಪುರುಷನಂ ಕಂಡು, ಅಂತಪ್ಪ ಪುರುಷನನ್ನೇ ವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಇರುವದಂ ತಿಳಿದೆನು. ಅದು ಅಶಕ್ಯವಾದಕಾರಣ ಸ್ವಯಂವರವೆಂದು ಸಾರಿಸಿ; ಐರಾಪತಾದಿ ಎಂಟುವಸ್ತುಗಳೂ

ಪಾಂಗಳಾಗಿ ಕುರಿತರೆ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಕೈಗೂಡುವುದು ವೇಳೆ, ಈಗ ಸಕಲವೇಶವ ಅರಸುಗಳಿಗೂ ಸ್ವಯಂವರಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಪತ್ರಂಗಳಂ ಬೇಗ ಕಳುಹಿಸುವುದು ನುಡಿಯಲಾ ಮಾತಂಕೇಳಿ, ರಾಯ ನು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು, ಉಪಶ್ರುತಿದೇವಿಯ ಕಟಾಕ್ಷವೇ ಈ ಶುಕರೂಪವಾಗಿ ಬಂದು ನನ್ನವಂಶವಂ ಉದ್ಧಾರಮಾಡುವದೇದು ತಿಳಿದು, ಆ ಶುಕಕ್ಕೆ ಅಂಜಲಿಯುಂವಾಡಿ, ಪತ್ನಿಯೊಡಗೂಡಿ ಮಗಳವ್ರಭಾಸವಂ ವರ್ಣಿಸುತ್ತ ತನ್ನ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಅಲ್ಲಿ ರವಸ್ಥೆವಾದ ಬಂದು ಸ್ಥಳದೊಳ್ ಕುಳಿತು ರಾಣಿಯಂಕರದು ಎಲೈ ಪಿರಿಯಳ್ಳು ಈ ಭೂತಿಯೊಡೊಳ್ ದೇಶಂಗಳನೆಲ್ಲ ಜಮಿಸುತ್ತ ಬರುವ ನುಗ ಧರಾಜೇಂದ್ರನೆಂಬ ಕರ್ಣಾಟಕದೇಶದ ಅರಸಿನಿಂದ ಭಯಗೊಂಡು ಪುತ್ರಿಯನ್ನಾದರೂ ಕೂಟ್ಟು ದೇಶನುಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇರ್ವೆನು, ಈಗ ಈ ಶುಕವು ದೈವಗತಿಯಿಂದ ಬಂದು ಸ್ವಯಂವರವೇದು ಮಾಡಿ ಅದರೊಳ್ಳು ಈ ದುರ್ಭುಟಂಗಳಾದ ಪಾಂಗಳಂ ಕುರಿಯುವಂತೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾಡ್ವೀಪಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂವಾಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ದೇಶದೊಡಗೂಡಿ ನಾನು ಉಳಕೊಂಡೆನು. ಈ ಪಾಂಗಳಂ ಆ ನು ಗಂಧರಾಜನು ಪರಾಜಿತನಾದರೆ ನುಮತವೇ ಸರಿ, ಅಥವಾ ಸಾಧಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಅವನಿಗಿಂತಲೂ ಅನುರೂಪನಾದ ವರನು ತ್ರಿಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿ ಯೂ ದೊರಕಲಾರನು, ಆದರೆ ಮದು ಸುವೇದವುಂಟು, ಈ ಐವತ್ತಾರು ದೇಶಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ರಾಜಕುಮಾರರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಈ ಪಾಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸುವದು ಅಶಕ್ಯವಾದರೆ ಲೋಕದೊಳ್ಳು ವರನೆಂತು ದೊರಕುವನು, ಸ್ವಯಂವರವಂ ಎಂದು ಮಾಡುವದು ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವೆಂತು ನೆರವೇರುವದು, ಸೌಗಂಧಿಕಾಡ್ವೀಪಿಯ ಮನೋರಥವೆಂತು ಪೂರ್ಣವಾಗುವದು, ನಾನೇತು ಕೃತಾರ್ಥನಾಗುವೆನು, ಈಶ್ವರಿಯು ಯೇನು ಮಾಡುವಳೋ ಯಂದು ನುಡಿದು ಆದರೆ ದೇವಲೋಕದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಗಣಿಯು ಅನತ್ಯವಂ ಪೇಳಲಾರದು, ದೇವಿಯ ಕಟಾಕ್ಷವು ನಿಷ್ಕಲವಾಗಲಾರದು, ನಮ್ಮ ವಂಶದೊಳ್ಳು ಅಪಕೀರ್ತಿ ಎಂಗೆಯ ಬರಲಾರದು ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಹರ್ಷವಂ ತಾಳಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಆಸಾನಮುಟ್ಟಪಡೆದೊಂದು ತ್ರಿಯಂಕರಶಿ ಎಲೈಧ

ನಂಜಯನೆ; ನಮ್ಮ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಗೆ ವಿವಾಹವು ಮಾಡುವ ಸಮಯವಾಗಿರುವದು ಆದ್ದರಿಂದ ವೆಟ್ಟಣವೆಲ್ಲ ಮಂತ್ರಂಗರಿಸುವಂತೆಯೂ ವದಾಥಂಗಳೆಲ್ಲ ನಂ ಸನ್ನಹಿಸುವಂತೆಯೂ ಅಧಿಕಾರಿ ಜನಂಗಳಿಗೆ ನಿಯಮಿಸುವದು, ಇದಲ್ಲದೆ ದೇಶ ದೇಶದ ಅರಸುಗಳಿಗೂ ಸ್ವಯಂವರದಲ್ಲಗ್ನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಂ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಲಾಗ ಮಂತ್ರಿಯು ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಚೋಳ, ನೇಪಾಳ, ಪಾಂಚಾಲ ಮೊದಲಾದ ನಾನಾ ದೇಶದ ಅರಸುಗಳಿಗೆ ಅವರವರ ಮಯಾದೆಗಳದ್ದಂತ ಸ್ವಯಂವರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಂ ಬರಸಿ, ರಾಜಾಧಿರಾಜನಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶದ ಅರಸಿಗೆವತ್ರವಂ ಬರೆಯಿಸಬೇಕೆನಲಾಗ ಕಳುಂಗರಾಯನು ಮಂತ್ರಿಯೊಡನೆ ಆಲೋಚಿಸಿ ಕರ್ನಾಟ ದೇಶದ ಅರಸುಗಳ ಬಿರುದಾವಳಿಯಂ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ತರಿಸಿ ವಕ್ಕಣೆಯೊಬರೆಯಿಸಿದನವೆಂತನೆ * ಶ್ರೀ ಮತ್ಸ್ಯಕಲಮಹೀಮಂಡಲಮಣಿ ಭೂಪಣಾಯಿತ ನಾನಾ ದೇಶಾತಿಶಯಿ ಸಹ್ಯವಸ್ತುತ ಕೂಟದರ್ಶನೀಯ. ಕರ್ನಾಟದೇಶ ಪರಮೈಶ್ವರ್ಯಾಲಯ ರತ್ನಪುರ ಮಹಾಸಂಸ್ಥಾನ ಕುಲಕ್ರಮಾಗತ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನಾರೂಢರಾದ ನಿಜಭುಜಪರಾಕ್ರಮನಿರ್ಜಿತ ನೇಪಾಳ, ನಿಷಧ, ಪಾಂಚಾಲಾದಿ ಸಕಲ ಭೂಪಾಲಮಂಗಳ ಮೂಲಾಭುತ ನವರತ್ನರುಚಿರರಾಜಿನೀರಾಜಿತಪಾದಾಂಭೋಜರಾದ ಸಕಲ ಸರಸಕವಿಜನ ಜೀಗೀಯಮಾನವಿಮಲಕೀರ್ತಿಚಂದ್ರಿಕಾಧವಳೀಕೃತ ಸಕಲದಿಗಂತರರಾಜ ಚಕ್ರವರ್ತಿವಂಶಸಂಭೂತರಾದ ವೀರ ವೀರಾಗ್ರರಣರಂಗಶೂರಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮ ಗಂಡಭೇರುಂಡಧ್ವಜ ಬಿರುದ ರಾಜಾಧಿರಾಜನರವತಿಸುಗಂಧರಾಜಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರರವರ ಸಮಕ್ಷಮಂಗಳಿಗೆ:- ಕಳುಂಗದೇಶದ ಗಜಪತಿವಿಜಯವರ್ಮರಾಯರವರು ಮಾಡುವವಿನಯಾರ್ಥ:- ಈ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಬಹುಳ ಪಂಚಮೀಸರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿನವಾನುಬಂದಿ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿಪ್ರತಾಪಂಗಳಂ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತ ಸುಖದಿಂದಿರುವೆವು. ಅಲ್ಲಿ ದಿನ ದಿನದೋಳು ಪ್ರವರ್ಧಮಾನವಾಗಿ ಬರುವ ಸಾರ್ವಭೌಮವದದ ಪರಮೈಶ್ವರ್ಯಕ್ಕೆ ಪತ್ರಿಕಾಮುಖದಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂ

ಛಿಕಾದೇವಿಯ ಸ್ವಯಂವರವ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗಿಸಿರುವ ಕಾರಣ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸಕಲವೇಶಾಧಿಪತಿಗಳು ಬರುವರು, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ತಾವು ಇಲ್ಲಿತನಕ ದಯಮಾಡಿಸಿ, ಈ ಮಹೋತ್ಸವವಂ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇರುವದರಿಂದ, ನೀವು ವಿಧಾಂಸರು ಮಹಾಮಂತ್ರಿಗಳು, ಸೇನಾಪತಿಗಳು, ಮತ್ತು ಚತುರಂಗಬಲಸಮೇತರಾಗಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕರುಣವನ್ನಿಟ್ಟು ಇದೇನು ಕೆಲಸವೆಂದು ಉಪೇಕ್ಷೆಯಮಾಡದೆ ದರ್ಶನವಂ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಂ ಬರೆಯಿಸೇನಾಪತಿಯು ಕರನಿ ಮಂತ್ರಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಯಂವರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಂ ಬೇಗದಿಂ ಆಯಾಯ ದೇಶದ ಅರಸುಗಳಿಗೆ ತೆಲಿಸುವ ದಲ್ಲದೆ ಚಿನ್ನದ ನೀರಿನಿಂ ಬರೆದಿರುವ ನೀಲವರ್ಣದ ಪತ್ರಿಕೆಯಂ ಕರ್ನಾಟದೇಶದರಸಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ತೆಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿ ಕಳುಹಲು. ಆ ಸೇನಾಪತಿಯು ಮಂತ್ರಿಯಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಸ್ವಯಂವರ ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆಗಳಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೂರಾರು ಜನ ರಾಹುತರ ಗೊತ್ತುಗಾರರಂ ಕರೆಯಿಸಿ, ಇಬ್ಬರಿಬ್ಬರು ಬಂದೊಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಪೋಗುವಂತೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಅವರಲ್ಲಿ ಚತುರನಂ ನೋಡಿ-ನೀನು ಸುಗಂಧ ರಾಜನಿರುವ ಕಟಕಕ್ಕೆ ಸಿಂಧುದೇಶದ ಕುದುರೆಗಳ ರಾವುತರಿಂ ದೊಡಗೂಡಿ ಬೇಗ ಹೋಗಿ ಸಮಯವಂ ತಿಳಿದು ಆ ರಾಯಂಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಂ ಬಪ್ಪಿಸಿ, ಅವನ ಅಪ್ಪಣೆಯಾದಂತೆ ನಡೆಯುವದೆಂದು ಪೇಳಿ ಕಳುಹಲು. ರಾವುತರಿಗೆ ಗೊತ್ತುಗಾರನಾದ ಚಿತ್ತವೇದೀಯಂಬುವನು-ಉತ್ತಮಾಶ್ವಗಳರನ್ನೇರಿದ ತನ್ನ ಸೈನಿಕರೊಡಗೂಡಿ, ವಿಜಯನಗರದಿಂದ ಹೊರಟು ವೇಗದಿಂ ವಿಂಧ್ಯಗಿರಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದೊಳ್ ಬರುವಾಗ, ಮುಂದುಗಡೆ ಬಂದುಯೋಜನ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ವರ್ಷತಂಗಳಂ ಬಂದು ಘುಳಿಗವೊಳಗಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಬಂದುಯೋಜನದೊಳು ಕಾಣುತ, ಇವು ನದಿಗಳು, ಇವು ಪಟ್ಟಣಗಳು, ಇವು ಅರಂಣ್ಯಗಳು ಎಂದು ಪೇರ್ಬಡಿಸಿ ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ತಡುವುಗೊಡದೆ ನಡದು, ನರ್ಮದಾ ನದೀತೀರದೊಳ್ ಎದುರಾಗಿ ಕನಕಮಯಂಗಳಾದ ಧ್ವಜಪತಾಕೆಗಳಂ, ಮಣಿಕಲಶಂಗಳಂ,

ಕಂಗಳೊಳಿಸುವ ಸೌಧಪಂಗಿಗಳಂರಂಗುವಿಾರಿರುವ ಗೋಪುರಂಗಳಂ, ಕು
 ಲಗಿರಿಗಳಂತೆಸೆವ ಕೊತ್ತಲಂಗಳಂ, ಶೇಷನಿಂ ಎತ್ತಲ್ಪಟ್ಟ ಘಣಗಳಂತಿರ್ಪ
 ಎತ್ತರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವ ಕೋಟಿತನೆಗಳಂ, ಇದರ ಮಧ್ಯದೊಳ್ ಮೇ
 ರುಪಸ್ತದಂತೆ ಸಾಕಾರವರ್ಣ ಮಣಿಕಲಶಂಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿರುವ ರಾಜಮಂದಿರ
 ವಂ ಕೂಡಾ ನೋಡಿ ಸಕಲ ದೇಶಂಗಳ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಇಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸವಂ
 ಮಾಡಿರುವಳು, ಈ ಕಟಕವು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಕರ
 ದೊಳಿರುವ ಮಣಿಕಟಕವಾಗಿರುವದೆಂಬಾಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತ, ತಮ್ಮ ವಸ್ತ್ರ
 ಮುಸ್ತೈದುಗಳು ವಿಜಾತೀಯಂಗಳಾಗಿರುವದರಿಂದ, ಇಲ್ಲಿ ರಾಜಾಜ್ಞೆ ಇ
 ಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಂ ಕಟಕದೊಳ್ ಬಿಡುವರೋ ಇಲ್ಲವೋ? ಎಂದು ಯೋಚ
 ನೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬರುತ್ತಿರಲಾಗ, ಕಟಕದ ಕಡೆ ಉಕ್ಕಡಂಗಳ
 ಕಾವಲುಗಾರರು ಅವರ ವೇಷಭೂಷೆಗಳಿಂದ ಇವರು ಕಳಂಗದೇಶದ ರಾವು
 ತರಾಗಿರಬಹುದೆಂದು, ಮತ್ತೂ ನಮ್ಮ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಗುರುವು ಮೊದಲು
 ಬಂದಿರನಲ್ಲವೇ? ಆ ಗುರುವಿನ ರಾಯನಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದು ಇರಬಹು
 ದೆಂದುಊಹಿಸಿ, ಇವರುತಡವರೇನೋ ತಡೆಯದೆಇದ್ದರೇನೋ, ಬೇಗದಿಂ
 ಚಾರದರ್ಪಣನಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸುವಾ-ಎಂದು ಪೋಗಿ ಪೇಳಲು; ಅವನು ತ್ವರಿ
 ಯಿಂದ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಬಳಿಗೆಪೋಗಿ-ಸ್ವಾಮಿ! ರಾಜೇಂದ್ರನೇ, ಕಳಂಗದೇಶ
 ದಿಂದ ರಾವುತರು ಬಂದಿರುವರಂತೇ? ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿಅಪ್ಪಣೆಯಂಗೊಂಡು
 ಆ ರಾವುತರಂ ಕರತಂದುರಾಜಮಂದಿರದ ಮುಂದುಗಡೆಯೋಳ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಅ
 ವರೋಳ್ ಗೊತ್ತುಗಾರನಾವ“ ಚಿತ್ತವೇದಿ” ಎಂಬವನಂ ಬಡ್ಡೊಲಗಂ
 ಗೊಂಡಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೆದುರಾಗಿ ಕರತಂದು ಷರಾಕೆಂದು, ಬಿನ್ನ
 ವಿಸಲಾಗ ಭೂಪಾಲಕುಲತಿಲಕನು-ಅವನಂ ಕಟಾಕ್ಷಿಸಿ ಪುರ್ಬಿನಿಂದ ಸನ್ನೆ
 ಯಂ ಮಾಡಲು, ಚಿತ್ತವೇದಿಯು ಸ್ವಯಂವರಪತ್ರಿಕೆಯುಮುಂದಿಟ್ಟು ಪ್ರ
 ಣಾಮವಂ ಮಾಡಿದನು. ಆ ಸಮಯದೊಳ್ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಮತಿಯು
 ಆದಂ ನೋಡಿ, ಇದು ಲಗ್ನಪತ್ರವಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದು, ರಾಜಾಧಿರಾಜ
 ನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ತಂದು ಬಂದಿರುವ ಬಿರುದಾವಳಿಯಂ ಓದುತಿರಲಾಗ, ರಾ
 ಜೇಂದ್ರನು-ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ಪೇಳಿದಂತಾದುದೆಂದು ನನುನಗುತ್ತ, ಸಂತೋ

ಷದಿಂ ಚಿತ್ತವೇದಿಗೂ, ಅವನಕಡೆ ರಾವುತರಿಗೂ, ಬೇಕಾದ ಚಿತ್ರವಸ್ತ್ರ
ಭೂಷಣಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು, ಬಡ್ಡೊಲಗದಿಂದೆದ್ದು -ಸುಮತಿಯಂ ಕುರಿತುನಾ
ವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಕೆಲವು ದೋರದ ಅರಸುಗಳು ಸ್ವಯಂವರಾರ್ಥವಾಗಿ ಬರುವ
ರು, ಅವರಂ ಅಲ್ಲಿಯ ವಿಹಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾ ಎಂದು ಸುಡಿಯುತ, ಸೇನಾಪ
ತಿಯಂ ಕರಸಿ-ಶತ್ರುಂಜಯನು ಈ ಕಟಕವಂ ಕಾದಿರಲಿ, ನೀನು ಕೆಲವು ಸೈ
ನ್ಯದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸಂಗಡ ಬರುವವನು ವೇಳೆ, ಆ ರಾತ್ರಿಯೋಳು ಸು
ಖದಿಂದಿದುಃ-ಮರುದಿನ ಉದಯದೋಳು ಸ್ವಯಂವರಾರ್ಥವಾಗಿ ಕಳಿಂಗೆ
ನಗರವಂ ಕುರಿತು ಸೇನಾನಮೇತನಾಗಿಹೊರಟು, ದಿನಕಮಗ್ನಿಂ ಬರುತೆ
ಮಾರ್ಗದೊಳಿರುವ “ಕುಪಿತ” ಎಂಬ ನದಿಯಂ ಆನೆಗಳನ್ನೆ ಸೇತುವೆಯಾಗಿ
ನಿಲ್ಲಿಸಿ ದಾಂಟಬರುವಾಗ, ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ಕಲದೇಶದ ಅರಸು ತ
ನ್ನ ಮನದೋಳು ಈಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾಸ್ವಯಂವರಕ್ಕೋಸುಗ ನಾನು ಕಳಿಂ
ಗನಗರಿಯಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಿದರೆ! ನನ್ನ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಈ ಮಾರ್ಗದೋ
ಳು ಬರುವ ಸುಗಂಧರಾಜನಂ ಸ್ವಯಂವರಿಸಿದರೆ ನನಗೇನುಗತಿ ಎಂದು ಭಯ
ವಡುತ, ಈ ರಾಯನು ಬಂದವೇಲೆ ನನ್ನಂ ಸ್ವಯಂವರವೋಳು ಕೇಳುವ
ರ್ಯಾರೆಂದು ಸಕಲ ಸಂಭಾರವಂ ಸನ್ನಹಿಸಿಕೊಂಡು, ಸುಗಂಧರಾಜನ ಎದು
ರಾಗಿ ಪೋಗಿ ಮರಣದಿಂದ ಕರತಂದು, ಸೇನಾನಮೇತನಾದ ಆ ರಾಯಂ
ಗೆ ಮಜ್ಜ ಸಂಭೋಜನಾದಿಸತ್ಕಾರಂಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ, ವಿಚಿತ್ರವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂ
ಗಳಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ. ಬಳಿಕ ಕಳಿಂಗನಗರಿಗೆಪೋಗುವವಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಂ ತೋರಿ
ಸುತ, ತಾನೊಬ್ಬ ಸೇವಕನಂತೆಸೇನೆಯೊಡನೆ, ಒರುತಿರಲಾಉತ್ಕಲದೇಶದ
ರಾಜನೊಡಗೂಡದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನುಕಳಿಂಗದೇಶದೋಳು ಉಪವಿಂಧ್ಯ
ಗಿರಿಯ ಸಮೀಪವಂ ಸೇರಲು; ಆ ಸಮಾಚಾರವಂ ಕಳಿಂಗರಾಯನು ತನ್ನ
ಸೇನಾವತಿಯ ಮುಖದಿಂದ ಕೇಳಿ, ತನಿಗೆ ಗಡವತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಂ ಸಾರ್ಥ
ಕವಾಗಿ ತೋರಿಸುವಂತೆ, ಬಾದೇಪರಿಯಾದ ಆಕಾರದಿಂ ಅಲಂಕಾರಗಳಂ
ಒಪ್ಪಿರುವ ಹನ್ನೆರಡುಸಾವಿರಆನೆಗಳನ್ನೇರಿದ ಸೃಣಿಕರೊಡಗೂಡಿ, ಉಪವಿಂ
ಧ್ಯಗಿರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿರುವ ಗುಡಾರದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಎದುರ್ಗೋಳ
ತೋಸುಗ ಬರತ್ತಿರಲು, ಅದಂ ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು- ಆ ಕಳಿಂಗ

ರಾಯನಂ ಹತ್ತು ಮಾರುದೂರ ಎದುರ್ಗೊಂಡುಬಂದು, ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಹಿರಿಯವನೆಂದು, ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಮಾವನಾಗುವನೆಂದು ಮನದೋಳ್ ಯೋಚಿಸಿ, ಸಮಸ್ತಾರಮಮಾಡಲುದ್ಯೋಗಿಸಲು; ಆಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಸಮಸ್ತಾರಮಾಡಲೀನನೆ, ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಅಲಿಂಗನವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ನಿಮ್ಮ ಗುಣಗಳಂ ಕಿವಿಗಳಿಂದ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿದ್ದನು; ಈಗ ನೇತ್ರಂಗಳಿಂದ ನೋಡಿ ಅಧಿಕಮಾದ ಅನಂದನು ಮುದ್ರದ ತೆರೆಗಳೋಳ್ ತೂಗ್ಯಾಡುವೆನೆಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತ, ಈರ್ವರೂ ಗುಡಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಬಳಿಕ, ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು-ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ರತ್ನಪೀಠದೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಅನರ್ಘ ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಗಳಿಂದ ಉಪಚರಿಸಿ ಕರಗಳಂ ಮುಗಿದು ಸಮಾಪದೊಳು ಕುಳಿತು, ಅಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ಕಲದೇಶದ ಅರಸನಂ ಕುಶಲವಂಕೇಳಿ, ಹಾಗೇ ಸುಮತಿ ವೀರಸೇನ ಮೊದಲಾದವರಂ ಇವರಿವರೈರಂದು ವಿಚಾರಿಸಿ, ಉಚಿತವಾಗಿ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು, ಬಳಿಕ ಈರ್ವರೂ ಸೇನಾಸಮೇತರಾಗಿ ತೆರಳಲಾಗಿ, ಕಳಂಕವತಿಯ ಸೇನಾಗಜಂಗಳೆಂಬ ಕಾಲಮೇಘಂಗಳಿಂದಭೂಮಿಯೇ ಗಗನದಂತೆಯೂ ಸುಗಂಧರಾಜನ ಸೇನಾಗಮನದಿಂದಿದ್ದ ಧೂಳಿಯಿಂ ಕವಿದ ಆಕಾಶವು ಭೂಮಿಯಂತೆಯೂ ತೋರಿ, ನೋಡುವರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಂ ಪುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿರಲು.

ಇಂತು ಮೈಭವದಿಂದ, ಗೋದಾವರೀನದೀತೀರದೊಳು ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಕಟಕವನ್ನೆದಿದ ಬಳಿಕ, ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂಗೆೊಂಡು ತನ್ನ ನಗರವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಲು; ಅನಂತರ ಕರ್ನಾಟಕಸೇನಾಜನಂಗಳು ತಮ್ಮ ದೇಶದಿಂದ ತೆರಳಿದ ಬಳಿಕ; ಇಂತು ಸಕಲ ಸಮೃದ್ಧವಾದ ರಾಜ್ಯವಂ ನಾವೆಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತ; ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅಂಬಾಡಿಯ ವೀಳ್ಯದೆಲೆಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿರುವ ಅರವಟ್ಟಿಗೆಗಳೊಳು ಹಾಯಿಗೊಂಡು ಕುಳಿತು, ವಸಂತಕಾಲ ಬರುವವ್ಯಾಳಿಗೂ, ಗೋದಾವರೀನದೀತೀರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸೊಗಸಿಗೂ, ಸ್ವಯಂವರೋತ್ಸವದ ಸೊಂಪಿಗೂ, ಈ ಪದಾರ್ಥಂಗಳ ಸಮೃದ್ಧಿಗೂ, ನಮಿಗೀಗ ಬಲು ಸುಮ್ಮಾನವಾಯಿತೆಂದು ನಾರಿಕೇಳಮದ್ಯಗಳಂ ಕುಡಿದು, ನಾನಾಜಾತೀಯ್ಯ

ರಾದ ನಾರಿಯರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ವಿಹಾರವಂಗೈಯುತ್ತ, ಸುಖದಿಂದಿಸುತ್ತಿರ
 ರೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ* ಗದ್ಯಕುಂಡಲಿಕೆಯುಂಡವರಶು ಪ್ರಂಡರೀಕಭವಾಪ ದೇವ
 ಮುಖಿನಿಖಲಸುರವರಪರಿಭವಪರಿಣಿತ ಪ್ರಜಂಡಬಲಚಂಡಮುಂಡಪಂಡನಿ
 ಪುಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರಭುಜಾವಂಡಪರಿಮಂಡಿತಚಾಮುಂಡಿ
 ಕಾಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣ ವ್ರವರ್ಧಮಾನ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯಪ್ರತಾ
 ಪ ಸಕಲ ಭಾವಾಸಾವ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕಷ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾನಿಸ್ಸಹಾ
 ಯನಿರ್ಮಾಣಧಾರೇಯ ಘಟಿಕಾಶತಗ್ರಂಥ ದಿನದಿನವ್ರಬಂಧನಿಬಂಧನ ಧು
 ರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತಾತ್ರೇಯಸಗೋತ್ರಾಶ್ವಲಾಯನ ಸೂತ್ರಸುಚರಿ
 ತ್ರ ಚಾಸುರಾಜಮಹಾರಾಜಪುತ್ರಸರಪತಿ ಬಿರುದ ಮಹಿಮಾರ ಪುರಮಾಧೀ
 ಶ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜವಡೆಯರವರಿಂದ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರವಾಗಿ ವಿರಚಿತವಾ
 ದ ಸೌಗಂಧಿಕಾವರಣಯವೆಂಬ ನವೀನಕೃಿಯೊಳು ಸೌಗಂಧಿಕಾವಿರಹವಂ,
 ಲೀಲಾಶುಕಾಗಮನವಂ, ದೇಶದೇಶಗಳಿಗೆ ಸ್ವಯಂವರಲಗ್ನಪತ್ರಿಕಾಪ್ರೇಷ
 ಣವಂ, ಕಳಿಂಗಪುರಿಗೆ ಸುಗಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಆಗಮನವಂಕೂಡಾಬಂಣಿಶಿರು
 ವ ದಶಮಾಶ್ವಾಸ ನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಮಹಾ ಶ್ರೀ

ಪ ತ್ತ ನೇ ಅ ಧ್ಯಾಯೇ ಸಂ ಪೂರ್ಣಂ ವು

ಕುಭಮಸ್ತು.

ಶ್ರೀ ಚಾವುಂಡಿಕಾಂಬಾಯ್ಯನಮಃ
ಹ ನ್ನೋ ದ ನೇ ಲ ಅ ಧ್ಯಾಯ

ವಜ್ರಪುಷ್ಪಾರಂಭ.

ಇಂತು ಸುಗಂಧವಾಜೀಂದ್ರನು ಸೇನೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಕಳುಗ
ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು, ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನಿಂದ ಸತ್ಕೃತನಾಗಿ, ಗೋದಾವರೀ
ನದೀತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಕಟಕದೋಳು ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲು. ಆ ಕಾಲದೋ
ಳು ಜೀಶ ದೇಶಂಗಳ ಅರಸುಗಳು ಇವ್ವುಡಿಯಾದ ವಿಭವದಿಂದ ವಿಜ
ಯನಗರವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಿ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಅದರೋಳು ಕೆಲವು ರಾಜ
ರು ಈ ಸಮಯದೋಳು ಸೇನೆಯು ಶ್ಯಾನೇಇರಬೇಕೆಂದು ಹೊಸದಾಗಿ
ಬಲವಂ ಕಟ್ಟಿ, ಚಿತ್ರವರ್ಣಂಗಳಾದ ವಸ್ತ್ರಂಗಳಿಂದ ಶಿಸ್ತು ಮುಸ್ತೈ
ದುಗಳಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತೆರಳುವರು ಕೆಲವರು, ಸೇನೆಯೊಳಿರುವ ಆನೆ
ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಚಿನ್ನದ ವಡವೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಸೇವಕ ಜನಂಗಳಿಗೆ ರತ್ನದಾ
ಭರಣಂಗಳಂ ಚಿತ್ರದುಕೂಲಂಗಳಂ ತೊಟ್ಟು, ತಮ್ಮ ಐಶ್ವರ್ಯವಂ ತೋ
ರಿಸುತ್ತ ಬರುವರು ಕೆಲವರು, ಇವರ ಪ್ರತಿದೈಯಂ ಯಾರು ನೋಡು
ವರು, ಕಳುಗ ನಗರದೋಳು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಘ
ಟಕರಾಗಿರುವ ಜನಂಗಳಿಗೆ ಧನಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಮುಖದಿಂದ
ಕಾರ್ಯವಂ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆನೆ, ಬಂಟಿ, ಭಂಡಿಗಳಮೇಲೆ ಧನ
ವಂ, ವಸ್ತ್ರಂ ಭೂಷಣಂಗಳಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತೆರಳುವರು; ರೂಪವಂತೆ
ರಾದ ಕೆಲವರು ಲೋಕದೋಳು ತಂದೆಯು ಕುಲವಂವಿದ್ಯೆಯಂ ಗುಣಂ
ಗಳಂ ನೋಡಿ ಪುತ್ರಿಯಂ ಕೊಡುವನು; ತಾಯಿ ಐಶ್ವರ್ಯವಂ ಬಂಧು
ಬಳಗವಂನೋಡಿ ಮಗಳಂ ಕೊಡುವಳು; ಕನ್ಯೆಯಾದರೋ ರೂಪವಂತೆ
ನಂ ನೋಡಿ ವರಿಸುವಳು; ಅದು ಕಾರಣ, ಇವರ ಸೇನೆಯು ಧನವು ಸ್ವ

ಯಂವರದೋಳು ಸ್ಥಾನವಲ್ಲವೆಂದು ಸೊಗಸಿನಿಂಬರುವರು; ಕೆಲಂಬರು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯಂಪೇಳಿದ ವಿಷ್ಣುಸಾಗರನ ಅಳಯನೇ ನಮ್ಮ ಪುರೋಹಿತನು, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನ ಮುಖದಿಂದಲೇ ಸಂಧಾನವಂಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತ ನಡೆಯುವರು; ಕೆಲವರು ವಿಜಯವರ್ಧರಾಯನಿಗೂ ನಮಿಗೂ ಸಂತತನ ಸಮಾಪದೋಳ್ ಅಂಟಿರುವಾಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನಿಗೆ ಗಂಟುಬಿಳುವಮಂಟೇ ಎಂದು ನಂಬಿಗೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವರು; ಕೆಲವರು ನಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಇರ್ಬೆವು, ಈಗ ಈ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೆಂಬ ಓರ್ವ ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶಾಧಿಪತಿಯು ಪ್ರಬಲನಾಗಿರುವದ್ದರಿಂದ, ಸ್ವಯಂವರಕ್ಕೆ ಪೋಗುವವೋ ಬ್ಯಾಡವೋ ಎಂದು ಚಿಂತೆಯಂಮಾಡುವಂತೆ ಬಂತೂ ಎನ್ನುವರು; ಇದಲ್ಲದೆ ಕೆಲವರು ವಯಸ್ಸು ಮೀರಿದ ಅರಸುಗಳು ರಾಜ್ಯಂಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು, ಮಾರ್ಗದೊಳು ಧನಂಗಳಂ ವ್ರಯವಂ ಮಾಡಿ ಕಳಿಗವುರಿಗೆ ಪೋಗಿ, ಸಯಂವರವೂ ಕೈಗೂಡದೆ, ಕೆಲಸಕೆಡಬಾರದು ಕ್ಷೇತ್ರಯಾತ್ರೆಯನ್ನಾದರೂ ಮಾಡುವಾ ಎಂದು ಮನದೊಳು ಚಿಂತಿಸಿ ದೊರಡುವರು. ಕೆಲಂಬರು ಪರತರಾಜ್ಯದರಸುಗಳು-ಸುಂಧರಾಯನೊಬೋರ್ವ ಹುಡುಗನು ಕೈಲಾಗದರಸುಗಳಂ ಕೊಂದು ಕೊಬ್ಬಿನಿಂ ಮೆರೆಯುವನಂತೆ, ಈಗ ನಾನು ಅವನ ಗರ್ವವಂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅಡಗಿಸುವೆನೆಂದು ಗರ್ವದಿಂ ಸುರಜನಂಗಳೊಡನೆ ವೇಳುವರು, ಕೆಲಂಬರು ಎಲ್ಲರೂ ಬರುವಲ್ಲಿ ನಾವು ಪೋಗದಿರುವದು ಸಮಾನರೊಳು ಅವಮಾನವು, ಸ್ವಯಂವರವು ನಮಿಗೆ ಕೈಗೂಡುವುದೆನ್ನುವದರಿಂದ ಅನುಮಾನವು, ದೇಶದೇಶದ ವಿನೋದವನ್ನೋಡುವುದೊಂದೇ ಸುಮ್ಮಾನವೆಂದು ಪೊರಡುವರು. ಇಂತು ಶಸ್ತ್ರವಿದ್ಯಾಕುಶಲರಾದ, ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾದ, ಮಸ್ತಕ ನಳ ಕೂಬರ ಜಯಂತರಂತೆ ಸುಕುಮಾರಾಂಗರಾದ ಚೋಳ, ನೇಪಾಳ, ಪಾಂಚಾಲ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಂಗಳ ರಾಜಕುಮಾರರೋಳ್ ಕೆಲವರು ಅಲಂಕೃತಂಗಳಾದ ರಥಂಗಳೊಳು ಕುಳಿತು, ಕೆಲವರು ಶೃಂಗರಿತಿದ ತುರಂಗಗಳನ್ನೇರಿ, ಕೆಲವರು ಅತ್ಯುನ್ನತಂಗಳಾದ ಮತ್ತೆಗಜಂಗಳನ್ನಾರೋಹಣವಂಗೈದು, ಚತುರಂಗನೇನೆಗಳಂದೊಡಗೂಡಿ ತೆರಳಿ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಒರುವ ಸದೀ

ಪ್ರವಾಹಗಳಂತೆ ಕಳಿಂಗ ದೇಶವು ಕುರಿತು-ಬರುವ ಐವತ್ತಾರು ದೇಶದ ಸೇನೆಗಳಿಗೆ ಭೂಮಂಡವೆಲ್ಲ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿನೋಡಿದರೂ ನಡೆದುಬರುವಂತಿರುವ ಕುಲಪವರ್ತನಗಳಂತಿವರ್ತನಗಳಿಂದಲೂ, ಎತ್ತತ್ತಲೂ ಆ ವರ್ತನಗಳು ಸುತ್ತಿ ಕವಿದಿರುವ ಮುಗಿಲುಗಳ ಮೊತ್ತ ಮೊತ್ತಗಳಂತಿರುವ ಮತ್ತಗಜಗಳಿಂದಲೂ, ಯಾವ್ಯಾವ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹುಲ್ಲೆಗಳ ಹಿಂಡು ಹಿಂಡುಗಳಂತೆ ಹಾರಾಡುತ್ತ ಕುಣಿಯುವ ಕುದುರೆಗಳಿಂದಲೂ, ಯಾವಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮೇರೆಯುಂ ಮಾರಿತೆರೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಭೂಮಿಯೊಳು ಏರೇರಿ ಬರುವ ಸಮುದ್ರಗಳಂತೆ ತುಂಬಿ ತುಳಕುವ ಕಾಲೆ ರಳುಗಳಿಂದಲೂ, ಇಂತು ಮಲ್ಲದೆ ತರ ತರದ ಬಂಜುಡಿ ದೊಪ್ಪಿ ಅಂತರಿಕ್ಷದೋಳು ನಡೆಯುವ ವೃಕ್ಷಗಳೋ ಎಂಬಂತೆನವ ಧ್ವಜಪತಾಕೆಗಳಿಂದಲೂ, ಈಪರಿಯಾದ ಗಿರಿ ಸಮುದ್ರಗಳು ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಭೂಮಿಯೇ ನಡೆಯುವಂತೆಯೂ, ಗರುಡಗಂಧರ್ವ ಲೋಕಗಳಿರುವಂತೆ ಗಜಾಶ್ವಲೋಕಗಳಂ, ಬ್ರಹ್ಮನು ಈಗಲೇ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗೈದನೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ ಕಾಣಿಸಿ, ಮತ್ತು ಕುದುರೆಗಳ ಕುಣಿದಾಟದಿಂದಿದ್ದ ಧೂಳಿಯಪಟಲಂಗಳೆಂಬಮೇಘಂಗಳು ಸೇನೆಗಳೊಳಿರುವ ಪಟದನಿಸ್ಸಾಣಭೇರಿಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ಗುಡುಗುತ, ಝಳಪಿಸುವ ಆ ಯುಧಂಗಳ ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಮಿಂಚುತ; ಆನೆಗಳ ಘಾತ್ತಾರದಿಂದ ಝಲ್ಲೆಂದು ಮಳೆಗರೆಯುತ್ತ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿರುವ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯಾಸ ಇಂದ್ರನವಿವಾಹವಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿರುವವೋ; ಎಂಬ ತೆ, ನೋಡುವರಿಗೆ ಅಚ್ಚ ರಿಯುಂ ಪುಟ್ಟ ಸುತ್ತಿರಲೂ. ಕೆಲವರು ಬ್ಯಾಗ ಬ್ಯಾಗ ಪೋಗಿ ಶೇರುವಾ ಎಂದು ದೂರ ದೂರಂಗಳಾಗಿ ಬಿಡದಿಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತ ನಡೆಯುವರು. ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಪೂರವೊಳಿದ್ದ ಮೈರವಂ ಈಗ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಶೂರರಾದವರಂ ಶೇರಿಸಿಕೊಂಬುವರು; ಕೆಲವರು ಈ ರಾಜಮಂಡಲದೊಳು ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಏನೇನು ನಡೆಯುವದೋ ನೋಡುವಾ, ಎಂದುಪೊರಮಡುವರು. ಕೆಲವರು ವೈದಿಕರು ಈ ಸ ಯಂವರದೊಳು ಕಳಿಂಗರಾಜನು ಬೇಕಾದ ಧಾನಂಗಳಂ ಮಾಡು

ಕೈಸೀದಿ ಬೇಡುತ್ತ ತೆರಳುವರು, ಕೆಲಂಬರು ಎದ್ದಾಂಸರು ತರ್ಕ, ವೇದಾಂ
ತ ಶಬ್ದಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತಿಗಳಂಜೊಡವಾಗಿನೋಡಿ, ನಮಿಗೆ ವಿದ್ಯಾ
ಸಾಗರನೊಡನೆ ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ರಸಂಗವು ನಡದರೆ ತಡೆಯವೇ ವಿಶೇಷಫಲಮಾ
ಗುವದು ಎಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಹ
ಗ್ಗಗಳ ಕಡಿವಾಣಂಗಳಂ ಕಟ್ಟಿರುವ ತಟ್ಟುವಾಣಿಗಳಮೇಲೆ ಕುಳಿತು, ಹಿರಿ
ಯರ ಕಾಲದಿಂ ಬಂದ ಹೆರಕು ಶಾಲುಗಳಂ ಮಡತಿ ಹೆಗಲುಗಳ ಮೇಲೆ ನ
ವರಿಶಿಕೊಂಡು ಬರುವರು; ಕೆಲಂಬರು ನಾಡುನಾಡಿನ ಘನ ವರ್ತಕರು ಈ
ನೇನೆಗಳ ಬಡಗೂಡಿ ನಡದರೆ ಬ್ಯಾಡರ ಭಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ವಾಡೆಗಳ ಸರ
ಕುಗಳಂ ಗಾಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ತುಂಬಿ ಕೊಡಾಬರಾವರು; ಇದಲ್ಲದೆ ಕೆಲಂಬರು
ದೇಶದೇಶದ ವೇಶ್ಯಜಾತಿಯ ಕಾಂತೆಯರಲ್ಲಿ ಹೊಂತಕಾರಿಯರು, ದೂರ
ದೇಶಗಳಿಂದ ಸುಕುಮಾರರಾದ ರಾಜಕುಮಾರರೊಳ್ಳ ಕಳಂಗಪುರಿಯಂ ಕೂರಿ
ತುಂಬುವರೋಳ್ ರೂಪುರೇಖೆಗಳು, ವಿಲಾಸಂಗಳು, ಕಲಾಮುರ್ಮಂಗಳು
ರತಿಚಮತ್ಕಾರಂಗಳು, ಉದಾರಗುಣಂಗಳು ಯಾರಲ್ಲಿ ಎಂತಿರುವದೋ,
ಇಂತಿರುವ ಸಮಯ ದೊರಕುವವೇ; ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ಹೊರಟು, ಹಗಲ
ಲ್ಲಿ ನಡೆಯದೇ ಲಾಮಂಚದ ತಡಿಕೆಗಳಂ ಕಟ್ಟಿರುವ ಪೂಮಂಚಗಳನೊಳ್ಳ
ಕೊಂಡ ಗುಬುರು ಗಾಡಿಗಳೋಳ್ಳ ಕುಳಿತು, ತಂವಾಗಿ ಅವುಷ್ಠಗಳಂ ನೇ
ವಿಸುತ್ತ, ಇಂವಾಗಿ ಪಚ್ಚ ಕರ್ಪುರವಂ ಮೊಗದೋಳ್ ಹಚ್ಚ ಕೊಳುತ, ನಿಮಿ
ಷನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಗಳನ್ನೊಡುತ್ತ, ಬಿಸಲಿಗೆ ಮೊಗವಂ ತೋರಲೀನದ
ವಿಟಪುರುಷರೊಡಗೂಡಿ ವಯಾಸಂ ತೆರಳುವರು; ಈರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರು
ಗಳು ನಾನುಮುಂದೆ ತಾನುಮುಂದೆನುತ ನಡೆಯುತ, ತಮಿಗೆ ನಮಿಗೆ ಸ
ಯಂವರ ಬದಗುವದೆಂದು ಬರುತ್ತಿರುವ ರಾಯರುಗಳಂ ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಬನ್ನಿ
ರೆಂದು ಕರೆಯುವವೋ; ಎಂಬಂತೆ, ಚಲಿಸುವಧ್ವಜವಟಗಳಂದೊಪ್ಪಿದ ಕಳಂ
ಗನಗರದ ಮುಂದುಗಡೆಯೋಳ್ ಬಂದ ಬುದೊಂದು ದೇಶದ ಅರಸುಗಳ
ಸಮಾಚಾರವಂ ಚಾರರಿಂದ ವಿಚಾರಣೆಯಂಗೆಯ್ದು, ಅವರಿಗೆ ಉಪಚಾರವಂ
ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು-ಕೆಲವರಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗ
ಳಂ, ಅನ್ಯರಿಗೆ ಸೇನಾಪತಿಗಳಂ, ಮಗಧಪತಿ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ತನ್ನ ಮಗ

ನಾದ ಕೀರ್ತಿವರ್ಧನಂ ನುಹಾ ಕಳುಹಿ ಬಹುಮಾನಂಗಳಂ ಮಾಡಿ ಮರಾಠ
 ದೆಯಿಂದ ಕರತಂದು, ಅವರವರ ಸೇನಾನಿವೇಶಂಗಳಿಗೋಸುಗ ಶಿಂಗರಿಶಿರು
 ವ ಕಟಕಂಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿ, ಯಾವ ಯಾವ ಅರಸುಗಳಿಗೆವನೇನು ಪದಾರ್ಥ
 ಗಳಿಷ್ಟಂಗಳೋ, ಆಯಾಯ ನಾವ.ಗ್ರಿಗಳೂ, ನಸುಗ್ರವಾಗಿ ತುಂಬಿರುವ
 ಉಗ್ರಾಣಂಗಳಂ ಐವತ್ತಾರು ಕಟಕಂಗಳೋಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇರಿಶಿ, ತನ್ನ
 ಮುಖ್ಯ ಸೇವಕರಾದ ನೂರಾರು ಜನಂಗಳಂ ಬಂದೊಂದುಕಡೆಯೋಳು ವಿ
 ಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಿ, ಹುಲಿಯ ಹಾಲುಮೊಲದ ಗಿಂಣನಾದರೂ
 ತಂದು ಬದಗಿಸುವಂತೆ ಕಟ್ಟುವಾಡಿ, ಮತ್ತೂ ಪರಿಪರಿಯಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ
 ಅರಸುಗಳಿಗಲ್ಲರಿಗೂ ಕಳುಹಿಸುತ್ತ, ಸ್ವಯಂವರ ಸನ್ನಾಹದಲ್ಲಿರುವ ಸಮಯ
 ದೋಳು ಈ ದೇಶದೇಶದರಾಯರುಗಳು ಇಲ್ಲಿಯ ಸುಕಲ ವಸ್ತುಗಳ ಸ
 ಮೃದ್ಧಿಯಿಂದಲೂ, ನಡೆಯುವ ಉಪಚಾರಂಗಳಿಂದಲೂ, ದೇಶದೇಶವನಿನೋ
 ದದಿಂ ಕೂಡಿದ ಆಟಗಳ ನೋಟದಿಂದಲೂ, ಹೊಸವಾಗಿ ಬರುವ ಫಾರನಾ
 ರಿಯರ ಗಾನವಂ ಕೇಳುತ್ತ, ಅಭಿನಯವಂ ನೋಡುತ್ತ, ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತ
 ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಂಗಳಂ ಮರೆತು, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯೋಳಾಶೆಯಿಂದ
 ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಾಂತೆಯರಂ ಕೂಡ ಒಲಿಸಿದೆ, ಆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ
 ಚೇಟೀಜನಂಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಸಂಖ್ಯೆಮಾದ ಧನವಂ ಭೂಷಣಂಗಳಂ
 ವಿಚಿತ್ರ ವಸ್ತುಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು, ಆ ದೇವಿಯ ಭಾವಚಿತ್ರವಟಂಗಳಂ ತರಿ
 ಸಿ ಹಗಲ್ಲಿನ ನೋಡುತ್ತ, ಇರಳಲ್ಲಿ ಅದೇ ರೂಪವಂಕನಸಿನೋಳ್ಕಾಣು
 ತೆ ಕಾಮನ ಬಾಣಂಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ, ಈ ಕಳಂಗರಾಜ ಕನ್ಯೆಯಂ ಕಂ
 ಠಾರ ಕಾಣುವದು ಎಂದಿಗೋ? ಎಂದು ಕಳವಳಿಸುತ್ತ, ಘಳಿಗೆ ಯುಗವಾಗಿ
 ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯಲಾರಜೆ? ಗುಡಾರಂಗಳ ಮುಂದುಗಡೆಗೆ ಬಂದು ಎದುರಾಗಿ
 ಬರುವರೆಲ್ಲರಂ ತಮ್ಮಂ ಕರೆಯುವದಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕಳಂಗರಾಯನ ಕಡೆಯವ
 ರೆಂದು ಭ್ರಾಂತಿಗೊಂಡು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಭಾರಂಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು
 ಸೇವಾ ವಿಹಾರದಿಂ ಸುಖದಿಂದಿದ್ದರು

ಆಕಾಲದೋಳು ನೂರ್ಯನು ಈ ಸ್ವಯಂವರದ ಮಹೋತ್ಸವ
 ಕ್ಕೆ ತನ್ನಂಕರೆಯಲ್ಲಿ ವೆಂಬ ಅವಮಾನವಂ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ನಡದನೋ

ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರಸರಾಕ್ರವದಿನೋಡು ದುಗ್ಧ ವಾ
 ರಣವದಕ್ಕೆ ಪೋಗುವನೋ, ಎಂಬಂತೆಯೂ, ದೇಶ ದೇಶದ ಚತು
 ರಂಗಬಲದ ಓಡ್ಯಾಟದಿಂದ ಎದ್ದಂತಾ ಧೂಳಿಯು ಮುಚ್ಚಿ ಮರೆವಾಡಿ
 ತು, ಈಗ ನನಿಗೆ ಕಳಿಂಗದೇಶವಂಕೂಡ ನೋಡದಂತಾಯಿತು ಇಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷ
 ಫಲವೆಂದು ತಿರಳಿದನೋಯಂಬಂತೆಯೂ, ಸಕಲ ರಾಜಪುತ್ರರುಗಳ ವಿಷ
 ತ್ರವಾಣಿ ಕಿರೀಟಗಳು ಮೊದಲಾದ ಬಡವೆಗಳ ಬೆಳಕೇ ಎಳೆಬಿಸಲಾಗಿ
 ರುವಾಗ ನನ್ನ ಬಿಸಲಂ ಯಾರು ಕೇಳುವರು ಎಂದು ದುಃಖದಿಂದಪೊರ
 ಡುವನೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಚಕೋರಂಗಳ ಬಾಯಿಬಿಡದು ನೈದಲುಗಳ
 ನ್ನರಳಿ ಮಾರ್ಗಸರಿಗೆ ತಾವವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ, ಇಂತುಮಾಡಿವ ಪಾಪವಂ
 ಪೋಗಲಾಡಿಸಲೋಸುಗ ಸಮುದ್ರದೊಳ್ಳುಳುಗಿಬರುವೆನೆಂದು ತಿಳಿ
 ದನೋ, ಎಂಬಂತೆಯು, ಸುಗಂಧರಾಜನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿರುವ ಇಂದ್ರನ ವಿ
 ವಾಸವಂ ದಿಕ್ಪಾಲಕನಾದ ವರುಣನಿಗೆ ವೇಳಬೇಕೆಂದು ಪೋದನೋ;
 ಎಂಬಂತೆಯು, ಗಗನಲಕ್ಷ್ಮಿಯಾಡಿಸುವ ಕುರುವಿಂದ ಮನೆಯ ಬುಗರಿ
 ಯು ಗದ್ದೆದು ತಿರಗಿ ಅಸ್ತಗಿರಿಯು ತಡದುದರಿಂದ ಬೀಳುವದೋ
 ಎಂಬಂತೆಯು, ವಾಸರಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ನಿದ್ರೆಯಂಗೆಯುವದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು
 ಮನೋಹರಮಾದ ಮದ್ಯವಂ ತುಂಬಿ ಮಡಗಿದಬಟ್ಟಲಂತೆಯು, ಆಕಾಶ
 ವೆಂಬ ಪಿರಿವಾದ ಗುಬರಿಸ ತಾಳವೃಕ್ಷದೋಳು ಬೆಳದು ಬಲಿತು ಬಣ
 ವೇರಿ ಕಳತು ಬೀಳುವ ಫಲವೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕೆಂಬ
 ಕಾಂತೆಯು ಮೊಗದೋಳು ಹಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕುಂಕುಮವಂ
 ತುಂಬಿದ ಕುಂದಣದಭರಣಿಯೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಅಸ್ತಮಯಗಿರಿಯು ಶಿಖ
 ರದಿಂದ ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಗ ವಕ್ಷಿಗಳೆಲ್ಲ ಸಂಚಾರವಂ ಬಿಟ್ಟು ಕಲ
 ಕಲ ಧ್ವನಿಗಳಂ ಮಾಡುತ ಮರಗಳ ಮೊಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಲಿಗಳ ಗುಬು
 ರುಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಪುರಂಗಳ ಗೂಡುಗಳಲ್ಲಿ, ಚಂದ್ರರಾಶಿಗಳಲೋವೆಗಳಲ್ಲಿ
 ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಶೇರಿ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮರಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರಂಗಳಂ ಕೊ
 ಡುತಲಿದ್ದವು. ತುಂಬೆಗಳು ಮಕರಂದದಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆಗಳತುಂಬಿ ಝೇಂಕಾ
 ರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿ ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ತಾವರೆಗಳೋಳು ಬೇಗ ತಾವು

ಮಾಡಿದವು. ಚಕ್ರವಾಕ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಗಂಟು ಹೆಣ್ಣು ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಹಗಲೆಲ್ಲ ವಿಹಾರದಿಂದಿದ್ದು, ಸೂರ್ಯನು ಅಸ್ತಂಗವಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಂದೊಂದು ಮೊಗದೋಳ್ ಮೊಗವನ್ನಿಟ್ಟು ನಿಟ್ಟುಸುರಂಬಿಟ್ಟು, ಪೋಗಲಾರದೆ ಕಂಬನಿಗಳಂ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವ ವ್ಯಸನದಿಂದ ನದೀ ತೀರಗಳೋಳ್ ಎರಗಿ ನೋಕ್ಕಿ ನೋರಗಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳಂ ಚಾಚಿ ಬಂದೊಂದನು ಪಿಕ್ಕೊಳ್ಳುತ, ಕೊರಳು ಹಿಡಿದು ತಳ್ಳಿದಂತಾಗಲಾಗ ಬಂದೊಂದನಾಗಿ ಪೋಗುತ್ತ, ಕಾಣಬರುವಷ್ಟು ದೂರ ತಿರಿ ತಿರಿಗಿ ನೋಡುತ್ತ ವಿಲಾಸವಂ ಅನುಭವಿಸಿದವು ಆಗ ಈ ಚಕ್ರವಾಕ ಪಕ್ಷಿಗಳ ವಿರಹಾಗ್ನಿಯೇ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಏರಿತೋ; ಎಂಬಂತೆಯು, ಪತಿಯಾದ ಸೂರ್ಯನ ವಯನವನ್ನೋಡಿದ ಪದ್ಮಲತೆಗಳ ಅನುರಾಗವೇ ಕೆಂಪುದೋರಿ ಪಡಗೂಡಿಪೋಗುವದೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇವಿಯ ಸ್ವಯಂವರೋತ್ಸವವನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮೆಚ್ಚಿ ಸಮ್ಮಂ ಬಿಟ್ಟು ಸುಮ್ಮನೇ ಪೋದರೆಂದು ಅರಸುಗಳ ಮೇಲೆ ಮನಸುಬಂದಂತೆ ಕೋಪವಂ ಮಾಡುವ ದಿಕ್ಕಾಂತೆಯರ ಕೆಂಪಾದ ಕಂಠುಗಳ ಕಾಂತಿಯೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಅಸ್ತಮಯಪರತ್ವವೆಂಬ ಆನೆಯ ಕುಂಭ ಸ್ಥಳದೋಳ್ ಬರುವವ ಚಿತ್ರವೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಪುಷ್ಕರದ್ವೀಪದ ಪಕ್ಷಿ ಮನೆಗರಗಳೋಳ್ ಘುಜಗಳಂ ತಟ್ಟಿ ಕಣ್ಣಾಡುವ ಘುಟ್ಟುಮುಟ್ಟಾದ ಬಿರದು ಜಟ್ಟಿಗಳದಟ್ಟಿಗಳಿಂದಿದ್ದ ಕೆಮ್ಮುಟ್ಟಿಗಳ ಧೂಳಿಯು ಘೂಳಿಯಿಂದಿದ್ದ ಕಾಣಿಸುವದೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲದೋಳ್ ನಾಟ್ಯವಂಗೈವಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ದೇವದಾಸನರೆಲ್ಲ ಕೂಡಿ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿದ ವಾಸವಾಳದ ಹುಲ್ಲುಗಳ ರಾಶಿಯೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಪಡುವಣಬಿಟ್ಟದ್ದಿರುವ ಕೆಟ್ಟ ಕಾಡೋಣಗಳು ಸೂರ್ಯನ ರಥಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಕುದುರೆಗಳನ್ನೋಡಿ ಜಾತಿವೈರದಿಂದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ರಥವಂ ಕೆಡಹಿ ಸೂರ್ಯನಂ ಸಮುದ್ರದೋಳ್ ದಬ್ಬಿ ಕುದುರೆಗಳು ಶೀಳ ಚಲ್ವಾಡುವ ರಕ್ತವೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮನ್ಮಥನು ಬಡೋಲೆಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಸಮಯವಾಯಿತೆಂದು ಮೊದಲು ಮಲಯಮಾಠತನೆಂಬ ಸೇವಕನು ಬಂದು ಕೆಂಬಂಣದಿಂದೊಪ್ಪಿದ ಕಂಠಗಳ್ಳು ಹೊಸದಾಗಿ ಹಾಸಿಸುವನೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ರಾತ್ರಿಯಂಬೋರ್ವ ಸತಿಯು ಪತಿ

ಯು ಬಗ್ಗುವನೆಂದು ಬೇಗ ಚಂದ್ರಗಾವಿಯ ಶೀರೆಯನ್ನಟ್ಟಿ ಕುಂಕುಮದ ಬೆಣ್ಣೆನಿಟ್ಟು ಬೈತಲೆಯೋಳ್ ಧರಿಸಿದ ಚಂದ್ರನೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮತ್ತೂ ಕೆಂಪಾವರೆಗಳೆಲ್ಲ ಬುಡಾಗಿ ಶೇರಿದಂತೆ ಮೊದಲು ಮೊದಲು ಪವಳದ ಕಾಂತಿಯಿಂದೊಪ್ಪಿ, ಬಳಿಕ ಪಾರಿವಾಳದ ದುವಿನ ಬಣ್ಣವಂತಾಳ, ಅಪ್ಪಲೋಳ್ ಪದ್ಮರಾಗದಂತೆ ರಂಗಾಗಿ, ಲೋಕರಂಜಕಮಾದ ಸಂಜೆಗೆಂಪು ದೇಶದೇಶಂಗಳಂ ನೋಂಕಿ, ಕಳಂಗನಗಿರಿಯೋಳ್ ಗುಜ್ಜರಿಯ ಹೊತ್ತಾಯಿತೆಂದು ರಾಜಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಳುವ ನೋಡುಗಾರರ ಬಿಳಿಯಬಟ್ಟೆಗಳೋಳ್ ನೋಡುಕುಳಯನಿಟ್ಟಂತೆ ಮಾಡಿ, ಪುರದಸೌಧ ಗವಾಕ್ಷುಗಳೋಳ್ ನಿಂತು ನೋಡುವ ನಾರಿಯರ ಮುತ್ತಿನಹಾರಂಗಳನ್ನೆಲ್ಲವಂ ಕೆಂಪಿನ ಸರಂಗಳಂತೆ ತೋರ್ಪಡಿಸಿ, ಕಳಂಗದೇಶದ ಕಾಂತೆಯರ ತುಟೆಗಳ ಬಣ್ಣವಂ ಇವ್ವಡಿಯಾದಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅರಸುಗಳ ಕಟಕಂಗಳೋಳಿರುವ ಬಿಳಿಯ ಗುಡಾರಂಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೆಂಪು ಸಕಲಾತಿಯಬಿಡಾರಂಗಳಂತೆ ಮಾಡಿ, ಚಿಗರುಗಳೋಳ್ ಬಳಸಿ ಸೊಗಸುಗಾತಿಯರ ತ್ಯಾರಣದ ಬಂಣವಂದ ನಿಗನಿಸುವ ಉಗುರುಗಳೊಡನೆ ಸಲಿಗೆಯ ಗೈದು, ರಂಗಾರೆಯರ ಬೀದಿಯೋಳ್ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಂ ಗೊಂಡು, ಗುಲಗಂಜಿಗಳ ಪುಂಜಪುಂಜಂಗಳ ಮಳೆಗರದಂತೆರಂಜಿಸುತ್ತಿರಲು; ಆ ಸಮಯದೋಳ್ ಸಂಕೇತಸ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬೇಗ ಬೇಗ ಪೋಗಬೇಕೆಂದು ತುಳಿದಾಡುವ ಜಾರಿಣೀ ಜಾರರಿಗೆ ಮೈಯುಬಿಟ್ಟು ಹಬ್ಬಮಾಗಿ, ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿಗೋ ಪೋಗಿ ಕೊಳ್ಳೆಯಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾದಿರುವ ಕಳ್ಳರಿಗೆಲ್ಲ ಕಾಮಿತಾರ್ಥಂಗಳನ್ನೀವ ಮನೆವೆ-ವರಾಗಿ, ಹಗಲು ಕುರುಡಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಂಜನಮಾಗಿಯು, ಇದಲ್ಲದೆ ವಿಯೋಗಿನಿಯರಾದ ತರುಣಿಯರ ವಿರಾಾಗ್ನಿಯೋಳ್ ಶೀತೋಪಚಾರಂಗಳಿಂದ ಎದ್ದ ಪೊಗೆಮೆಲ್ಲ ಏಕಮಾಗಿ ತೋರುವದೋ? ಎಂಬಂತೆಯು, ಕಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣಬರುವ ಆಕಾಶವೇ ಇಳಿದು ಬಂದದೋ; ಎಂಬಂತೆಯು, ಸೂರ್ಯನಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಸಮಯವು ತಿಳಿದು ಮಂದೇಹದ್ವೀಪದಿಂ ಬಂದಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರ ಮೈ ಬಣ್ಣನೋ; ಎಂಬಂತೆಯು, ಆಕಾಶವೆಂಬ ಅಕ್ಕಸಾಲೆಯು ಸೂರ್ಯ ಬಿಂಬವೆಂಬ ಚಿನ್ನದ ಗಟ್ಟಿಯು ಸಂಜೆಗೆಂಪೆನುವ ಬೆಂಕಿಯೋಳ್ ಕಾಯಿ

ಸಿ ಸಮುದ್ರದ ನೀರಿನೋಳು ಅಜ್ಜಲು ತವರಿದಿದ್ದ ಧೂಮ್ರೋ, ಎಂಬಿ
ತೆಯೂ, ಚಕ್ರನಾಳಗಿರಿ ಎಂಬ ಎತ್ತುವರೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಸಂಜೆಗೆಂಪೆನ್ನುವ ದೀ
ಪಸಂ ಹಜ್ಜಿ ಗಗನವೆಂಬ ಮುಕ್ತಾಳಸಂ ಮುಚ್ಚಿ ಹಿಡಿದ ಕಾಡಿಗೆಯ ಪುಡಿ
ಯು ಉದಾರುವುದೋ, ಮುಬಂತಿಯೂ, ಮಾಯಾರೂಪಳಾದಶ್ಯಾವಳುವೇ
ವಿಯು ವಿಶ್ವರೂಪವರ್ತನವೋ, ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಅಷ್ಟಮೂರ್ತಿಯಾದ ಶಿವ
ನು ನಾಟ್ಯನಮಯದ್ವಿಧಿವಿದ ಗಜಚರ್ಮವೋ; ಎಂಬಂತೆಯು, ಆಗ ಆ
ಪರಮೇಶ್ವರನ ಮುಡಿಪಡಲಿ ಜಗುಳುವ ಜಡೆಗಳೋ, ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಕಾ
ಮನು ದಂಡತ್ತಿ ಬರುವನೆಂದು ಇಳಿಯುವದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಕಪ್ಪು ಸೂ
ರೆಯು ಪುಟದ ಗುಡಾರವೋ; ಎಂಬಂತೆಯು, ಸೂರ್ಯನು ಮೊನೆಗೆ ಎಡೆಗೂಡ
ದೆ ಎತ್ತೊತ್ತಲೂ ಕವಿಮ ಕಂಠುಗಳಂ ಮುಚ್ಚುತ್ತ ಬರುವ ಕಾರ್ಗತ್ತಲೆ
ಯೊಳು ಕೆಲವರು ಬಿತ್ತರಿಯರು ಅತ್ತೆ ಮಾರಂದಿರಂ ಮರೆಮಿತಿ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಿ
ರುವರಿಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಹೊತ್ತು ಗೊತ್ತಿಗೆ ಮನೆಯ ಕೆಲಸಗಳಂ ತೀರಿಸಿ
ಈ ಕಾರಿರಳು ಬರುವುದಂ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದರ್ ಸಮಯವದಗಿತೆಂದು ಇದರ
ಬಲದಿಂದಲೇ ದೇವೇಂದ್ರನು ಅಪಲೈಯಂ ಅನುಭವಿತದನೆಂದು ಅಂಧಕಾರ
ವನ್ನೇ ಪೊಗಳುತ್ತ, ರಾಗಲು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲ ಇರುಳಾಗಿಯೇ ಮಾಡದೇವೋ
ದನೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮನೊಂದಿಸುತ್ತ, ಕರಿಯಚಂದ್ರಕಾಳೇಶೀರೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಅದೇ
ಪರಿಯಾದ ಕುಸ್ಪಸಂಗಳಂ ತೊಟ್ಟು, ನೀಲದಂಡವೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಕನ್ನೆದಿಲಂ
ಮುಡವೊಳು ಮುಡಿದು, ಕಂಠು ಕಪ್ಪುಗಳಿಂದ ಒಲವಾಗಿ ಕೂರರಗಳಂ ತಿ
ದ್ದಿ, ಕತ್ತುರಿಯ ಗಂಧನಂ ತೊಡೆದು, ಕರಿಯ ಸಂಠ ಪಾಲುಗಳ ಮೇಲು
ಮುಸುಕುಗಳಂ ಹೊದ್ದು, ಕಾಲುಂಗುರಂಗಳಂ ತೆಗೆದು, ಕಾಲು ಸರಗಿಜ್ಜಿಗ
ಳಂ ಕಳೆದು, ಪೊರಮಟ್ಟು ರಾಜಬೀನೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಸುಂದಿಗೊಂದಿಗಳೋಳ್
ಬರುತ ಮುಖದೊಂದನಂ ಕಾಣಲೀನನೆ ಕೆಲಬಲದೋಳ್ ಕೂಡಾ ನೋಡ
ದೆ, ತಮಿಗೆ ಕುಂಟಣಗಾತಿಯರು ವೇಳಿರುವ ಸಂಕೇತಸ್ಥಳಂಗಳಲ್ಲಿರುವ
ಮಂಟಪಂಗಳಿಗೆ ಬುಟ ಬಂಟೆಯಾಗಿ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಕಾದಿರುವ ತುಂಟ ನೀ
ಟುಗಾರರೊಡನೆ ಬಡವನಸ್ತುಗಳು ಅಲ್ಲಾಡಿ ಧನಿಯಾಗದಂತ, ನಖಕ್ಷತಂ
ಗಳಲ್ಲಿಯು ದಂತಕ್ಷತಂಗಳಲ್ಲಿಯು ನೀತ್ಯಾರವಂಗಳೊಡನೆ, ಮಾತುಗಳ

ನ್ನಾಡದೆ ವ ಸನ್ನಿವೇಶನಗಳ ವರಿಯಂ ಕೈಸೋಂಕುಗಳಿಂದಲೇ ಬಹು ರೋ
 ದರಿಗೆ ತಿಳಿಯಿಸುತ್ತ ಸದ್ವಿಮಾಡದೆ ಸಂಭೋಗವ ಗೈದು, ಮೆಲ್ಲನೆ ಎ
 ದ್ದು ಮುದ್ದಾಡಿ ಮನೆಗೆ ಸತಿಬರವ ಸಮಯವಾಯಿತೆಂದು ತತ್ತರಿಸಿ ಸುಕ್ಕ
 ಲೂ ನೋಡುತ್ತಿ ರಲು; ಆಗ ಇವನ ಮನೆಯು ಒಟ್ಟು ಬಯಲಾಗ, ಈಗಲೇ ಕು
 ಟ್ಟಬೇಕೆ, ಈ ಚಂದ್ರನೆಂದು ನೆಚ್ಚಿ ಗೆಗಳಂ ಮುರಿಯುತ್ತ, ಸಡಲಿರುವ ಬಚ್ಚೆ
 ಗಳಂ ಫುಟ್ಟೆಯಾಗಿ ಉಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಜಾರಿರುವ ತುರುಬುಗಳಂ ಸನಕ
 ಸುವ ಜಾರಿಣಿಯರು ಕವಿವರುವ ಮಳೆಗಾಲದ ಮುಗಿಲಿನೋಳ್ ಪೊಳವ
 ಬಳ್ಳಿ ಮಿಂಚುಗಳಂತೆ ವೇಗದಿಂದ ಪೋಗುತ್ತಿರುವಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು
 ದೇವತಗಳು ಪಟ್ಟಿರುವ ದೀಪಗಳೋ; ಎಂಬಂತೆಯೂ ತನ್ನ ಕಾಂತನು ಬ
 ರುವದಂ ತಿಳಿದು ರಾತ್ರಿಯುಂಟ ಕಾಂತೆಯು ಆರತಿಯನೆತ್ತಲೋಸುಗ ಇರು
 ಳೆಂಬ ನೀಲದ ತಟ್ಟೆಯೊಳು ತುಂಬಿದ ವಜ್ರಗಳೋ; ಎಂಬಂತೆಯು, ಕತ್ತ
 ಲೆಯುಂಟ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವದ ದೋಪಳಧೂಪದಿಂದ ಆಕಾಶವೆಂಬ ವನದೊಳ್
 ಆಗಲೇ ಮೂಡಿದ ಮೊಗ್ಗಗಳೋ; ಎಂಬಂತೆಯು, ಸಂದ್ಯಾಕಾಲದೊಳು ನಾ
 ಟ್ಯವಾಗೈವ ಗಂಗಾಧರನ ಶಿರದೊಳು ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವ ದೇವಗಂಗೆಯ
 ತರಂಗಗಳ ತುಂತುರುವಿನಿಗಳೋ, ಯಂಬಂತೆಯು, ಸೂರ್ಯನೆಂಬ ಸಿಂಹ
 ವು ಪಡುವಣಬೆಟ್ಟವೆಂಬ ಮದ್ದಾನೆಯ ಕುಂಬಸ್ಥಳಂಗಳಂ ಶೀಘ್ರ ಕೋಪ
 ದಿಂದ ಎತ್ತತ್ತಲು ಎರಚಿದ ಮುತ್ತುಗಳ ಮೊತ್ತಗಳೋ; ಎಂಬಂತೆ
 ಯು, ಬಿತ್ತರಮಾಗಿ ನಕ್ಷತ್ರಂಗಳು ಧಳಧಳಿಸುತ್ತ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರಲಾ ಸಮ
 ಯದೊಳು ಮೂರುಲೋಕವಂ ಪನ್ನೀರಿನಿಂ ಮುಳಗಿಸುವಂತೆ ವಜ್ರ ಕರ್ಪು
 ರದ ರಾಶಿಯೊಳು ಇರಿಶಿದಂತೆ ಇಂವಾಗಿ ತಂಪುದೋರಿ ಬಳ್ಳಿಗಳಂ ಅಲ್ಲಾ
 ಡಿಸುತ್ತ, ಮೆಲ್ಲಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ಮೊಗ್ಗಗಳಂ ಅರಳಿಸುತ್ತ, ಚಕ್ರ ವಾಹಪಕ್ಷಿಗಳ
 ಕಂಬನಿಗಳ ತುಂತುರುಗಳಂ ಹೊತ್ತು ಭಾರದಿಂದ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬರುತೆ ವಿರಹ
 ವಂ ಅನುಭವಿಸುವ ತರುಣಿಯರಿಗೆ ಉರಿಯಂತೆ ತೋರುತ್ತ, ಮುನಸುಗೊಂ
 ಡಿರುವ ಸತಿಪತಿಗಳ ಜಗಳವಂ ಜಗುಳಿಸುತ್ತ, ಮಾರವೀರನ ಸ್ವಾರಿಯಂ ಸಾ
 ರುವ ತಳವಾರನಂತೆ ಮಂದಮಾರುತವು ಬೀಸುತ್ತಿರಲು; ಅಪ್ಪ ರೊಳು
 ಮೂಡಣದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮನ್ಮಥನೇರಿಬರುವ ಮದ್ದಾನೆಯ ಮೊಗದೊಳು ಕ

ಟೈಗುನ ವಜ್ರದ ಗುಣವೋ; ಯಂಬಂತೆ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ರೂಪ
 ಬಂದಿರುವ ದೇವೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರುವ ಅಸ್ಮೃತಮಾತುಬಿರುವ ಕ
 ಲಶವೋ; ಯಂಬಂತೆ, ವಾತನೋಟದಿಂ ನೋಡುವ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿಂಬಿಂತ
 ಯ ಬಂದು ಕಿವಿಯ ವಜ್ರದ ವಾತನೋ; ಯಂಬಂತೆ, ವಿರಹಜನಂಗಳು ಜ
 ಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಬರುವ ಮುಕ್ತ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಪಡೆದ ಕೇತ ಭ
 ತ್ರವೋ; ಯಂಬಂತೆ, ಕಸ್ತೂರಿಯ ತಿಲಕವಂಧರಿತದ ನಿಶಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ನಗುವ
 ಸೊಗಸು ಮೊಗವೋ, ಯಂಬಂತೆ, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸ್ವಯಂವರ ಮ
 ಹೋತ್ಸವನಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ದೇವತೆಗಳು ಯತ್ತಿದ ಹಗಲಬತ್ತಿ
 ಯೋ, ಯಂಬಂತೆ, ರತದೇವಿಯು ವಿವೇದದಂತೆ ಕಿರಣಗಳೆಂಬ ಧಾರವ
 ಪಡೆದು ಅಡಿಸುವ ಎರೇರಿಬರುವ ಗುಂಡುಚಕ್ರದ ಘಾಳಯ ಪಟವೋ;
 ಯಂಬಂತೆ, ಗಗನಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ವಿಲಾಸದಿಂದಾಡುವ ಗುಂಡಾದ ಮುತ್ತಿನ
 ಚಂಡು ಉದಯಗಿರಿಯಂಬ ಲಗ್ನಯಂತಾಕಿ ಪುಟಹಾರಿ ಯದುರೇರಿ ಬರುವ
 ದೋ; ಯಂಬಂತೆ, ವಿಶ್ವರೂಪನಾದ ಈಶ್ವರನ ಅರ್ಧಾಂಗಗಳಾದ ಗೌರಿದೇವಿ
 ಯ ಬಂದು ಕಡೆಯ ಪೇರ್ವಾಲೆಯೋ; ಯಂಬಂತೆ, ಇಂದ್ರನ ಸಾಮ್ರಾ
 ಜ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ತನ್ನ ಪತಿಯು ಯಲ್ಲಿರುವನೋ; ಯಂದು ಉದಯಾದ್ರಿ
 ಯನ್ನೇರಿ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯೊಳು ನೋಡುವಾಗ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ವ
 ಜ್ರದ ರತ್ನಗಟೆಯೋ, ಯಂಬಂತೆ, ನಕಚಕ್ರಗಳೆಂಬ ಮೊಗ್ಗುಗಳೊಳು
 ಬಂದು ಅರಳತೋ, ಯಂಬಂತೆ, ದೇವಗುಗಳೊಳು ಅರಳದ ಬಿಳಿಯ ನೈ
 ದಿಲೋ; ಯಂಬಂತೆ, ಗಗನಸರೋವರದೊಳು ವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ರಾಜ
 ಹಂಸವೋ; ಯಂಬಂತೆ, ಮನ್ಮಥನು ತನ್ನ ಮೊಗವಂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ
 ಗುಂಡು ಕನ್ನಡಿಯೋ; ಯಂಬಂತೆ, ಚಂದ್ರನು ಉದಯಗಿರಿ ರಾಜಂಗೆ ಕಿ
 ರೀಟದಂತೆ ತೋರಿ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಯೇರೇರಿ ಬರುತ್ತ ಜಗತ್ತಿನೊಳು ಜ
 ನಂಗಳಿಗಲ್ಲ ಮಿತ್ರನಂತೆ ಮಹಾರಾಜನಂತೆ ಇಷ್ಟ ದೈವದಂತೆ ಆನದಮಂ
 ಬಡಿಸುತ್ತ ಚಕ್ರೇಂದ್ರರಂಗಳ ಚಾಪಲ್ಯನಂ ಮೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತ ಕನ್ಯೆದಿಲುಗಳಂ
 ಕರಲಾಭುವದಿಂದ ಅರಳಿಸುತ್ತ ವಿರಹಿಣೀ ಜನಂಗಳನ್ನರಳಿಸುತ್ತ ಮದನಸಾ
 ಮ್ರಾಜ್ಯವಂ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತ ಯುವರಾಜರಂ ಕಳಾಸಾಂದ್ರನಾಗಿ ಮತ್ತೊ

ಹುಟ್ಟುಸೋಗನುಗಾರನಾದಕಾರಣ ಬರುತ್ತಲೇ ರಾತ್ರಿಯೆಂಬ ಕಾಂತೆಯು
 ಉಟ್ಟಿರುವ ಕತ್ತಲೆ ಎಂಬ ಕರಿಯು ಶೀರೆಯುಂ ಕಳೆದು ಜಿತ್ತಲೆಯುಂ ಮಾಡಿ
 ಎತ್ತೆತ್ತಲು ಕರಂಗಳಂ ನೋಂಕಿಶಿ ನೋಂಪುಗೂಡಲು; ಆಗ ರಾತ್ರಿಯೆಂಬ
 ಸತಿಯು ಹಾಯಿಗೊಂಡು ಕಮಲಂಗಳೆಂಬ ಕಂಣುಗಳಂ ಮು^೨ ನಕ್ಷ
 ತ್ರಂಗಳೆಂಬ ನಸುಬೆಮರೇರಿ ಪದ್ವತನಿತಂಬ ಭಾಗಂಗಳೋಳ್ ಕರಗುವ
 ಚಂದ್ರಕಾಂತಶಿಲೆಗಳ ಜಲಂಗಳಿಂದ ದ್ರವಿಶಿದಳೋ? ಎಂಬಂತೆ ತೋರಿ, ಸಂ
 ಭೋಗ ಶೃಂಗಾರದ ಇಂಪು ನೋಂಪುಗಳಂ ದಂಪತಿಗಳ ಗೂಪಿಗೆ ಉಪದೇ
 ಶವಂ ಗೈವ ತೆರವಂ ತೋರಿನುವ ಸಮಯದೋಳ್, ಬಿಡದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸು
 ಗಂಧರಾಜ ಚಂದ್ರನು ಚಂದ್ರಕಾಂತಿಯನ್ನೇರಿ ಚಂದ್ರನಂ ನೋಡಿ, ಕೂಡ ಬಂ
 ದಿರುವ ಕಲವಿಂಕನೊಡನೆ-ಎಲೈ ನರ್ಮನಜಿವನೇ, ಈಚಂದಿರನು ಜನಂ
 ಗಲೆಲ್ಲ ಆನಂದವಂಪುಟ್ಟನುತ, ಮಹಾ ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಮೈದನನೆಸಿಸಿ, ಚತು
 ಮುಖನ ಅವತಾರನಾಗಿ, ಮುಖೇಶ್ವರನ ಶಿರೋಭೂಷಣನಾಗಿ, ಮನ್ಮಥನ
 ಮಾನನಾಗಿ, ಅಮರರಿಗೆಲ್ಲ ಅಮೃತವಂ ಕೊಡುತ, ಓಲೆಪದಿಗಳಂ ಪಾಲಿ
 ನುತ, ರಾಜನೆನಿಸಿ ನಮ್ಮ ವಂಶಕ್ಕೆ ಮೂಲಪುರುಷನಾಗಿರುವ ಈತನ ಮಹಿ
 ಮೆಯುಂ ಎಂತು ಬಂಜಿಸಲಪುಮ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಮೊಡಮುಟ್ಟಿದವನೆಗೆ ಲಕ್ಷಣಂ
 ಗಲಂ ಪೇಳುವದೇನೆಂದು ಕೈಗಳಂಮುಗಿಯಲು, ಆಗಕಲವಿಂಕನು-ಸುಗಂಧರಾ
 ಜನರವತಿಯಂ ಕುರಿತು-ಎಲೈ ಮಹಾರಾಜನೇ, ನಿಷ್ಕಳಂಕಮಾದ ನಿಮ್ಮ
 ವಂಶಕ್ಕೆ ಮೂಲಪುರುಷನಾದ ಈ ಮೃಗಾಂಕನೋಳ್ ಕಳಂಕಮಿರುವದೇ
 ನೆಂದು ನಿಶ್ಯಂಕನಾಗಿ ಕೊಂಕುಮಾತುಗಳಿಂದ ಕೇಳಿದ ಕಲವಿಂಕನಂ ಕುರಿ
 ತು ಸುಗಂಧರಾಯನು-ಎಲೈ ಮಂಕನೇ, ಕೇಳು, ಮೊದಲು ರಾಜಸೂಯ
 ಯಾಗವಂ ಮಾಡಿ ರಾಜಾಧಿರಾಜನೆನಿಸಿ ವಿರಾಜಮಾನನಾದ ಈ ನಕ್ಷತ್ರರಾಜ
 ನೊಳಿರುವ ಕಪ್ಪಂ ನೋಡಿ ನೆಪ್ಪು ಕಾಣದೆ ತಪ್ಪುಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವರು,
 ಅದಂ ಬಪ್ಪಕೂಡಮ, ಅದೆಂತೆನೆ, ಕೆರವರು ಕವಿಗಳು ಈ ಚಿಪ್ಪವನ್ನೋಡಿ,
 ಚಂದ್ರನೆಂಬ ತಿಳಿಗೊಳದೋಳ್ ಅರಳಿರುವ ಕನ್ನೆದಿಲೋ; ಎನ್ನುವರು. ಕೆ
 ಲವರು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿರುವ ಚಂದ್ರಬಿಂಬವೆಂಬ ಕೇಷಕಲ್ಪದೋ
 ಳ್ ಮಲಗಿರುವ ಮಹಾ ವಿಷ್ಣುವೋ, ಎನ್ನುವರು. ಕೆಲವರು ಮನ್ಮಥನಸತಿ

ಯಾದ ರತಿಯ ಕ್ರೀಡಾರ್ಥವಾದ ಚಂದ್ರನೆಂಬ ವಜ್ರ ಪಂಜರದೋಳ್
 ಕಪ್ಪುವೋರಿರುವ ಕೋಗಿಲೆಯೋ, ಎನ್ನುವರು ಕೆಲವರು ಗಗನ ಲಕ್ಷ್ಮಿ
 ಯ ವಾಗದಂತಿರುವ ಇಂದು ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸೊಗಸಿನಿಟ್ಟು ಸಾವಿನ ಜೊ
 ಟ್ಪು ಇಡೆನ್ನುವರು. ಕೆರವರುವೊಡಲು ಕವಿದಿರುವ ಕತ್ತಲೆಯನೆಲ್ಲ ಕತ್ತರಿ
 ಕರಗಿ ಉಂಡಯಂ ಮಾಡಿ ಸುಂಗಿರುವುಗಳೆಂದೋ, ಎನ್ನುವರು ಕೆಲವರು
 ರೋಹಿಣೀ ದೇವಿಯ ಮೊಗನಂ ಮುದ್ದಿಡಲು ಅವಳ ಮೊಗದ ಕಸ್ತೂರಿ
 ಯ ಬೊಟ್ಟು ಹತ್ತಿರುವುದೋ, ಎಂದು ಪೇಳುವರು. ಈಸರಿಯಿಂದ ಸರಸ
 ಕವಿಗಳು ಸೂರಾರು ತರವಾಗಿ ವರ್ಣನಂಗೆಯ್ದು ಕೃತಾರ್ಥರಾಗುವರು. ಆದ
 ರೇನಾನು ಪರವಾರ್ಥವಂ ಪೇಳುವೆನು ಕೇಳು, ವಿರಾಟ್ಟುರುಷನ ಮನೆಯ
 ಕನ್ನಡಿಯಂತಿರುವ ಈ ಚಂದ್ರಮಂಡಲದೋಳ್ ಭೂಭಾಗವೆಲ್ಲ ಪ್ರತಿಬಿಂ
 ಬವಾಗಿ ಕಾಣುವದೆಂದು ಸಕಲ ಪುರಾಣಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವೇಳುವುದು, ಈ
 ಚಂದ್ರನ ಮಹಿಮೆಯಂ ಚಂದ್ರಶೇಖರನೆಂಬಲ್ಲ ನಲ್ಲದೊ ನಾವೇನುಬಲ್ಲೆವೆಂ
 ದು ನುಡಿದು, ಉತ್ಕಾಸದೊ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್, ಸುಗಂಧ
 ರಾಜನಾಗಿ ಅಸತಾರವಾಗೈರುವ ದೇವೇಂದ್ರನ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ, ಅಮರಾವತಿ
 ಯ ಸಕಲ ವಸ್ತುಗಳು ಬಂದೊಂದು ಪರಿಯಾಗಿ ಭೂಲೋಕವಂ ಶೇರಿರುವ
 ವು. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಈ ದುಪ್ಪ ರಾಕ್ಷಸರ ಕಾಲುಗಳ ತೊಳೆಯುವ ಕಾಲ್ಪೆ
 ಯಾಗಿ ಇರಲಾರೆನೆಂದು, ದೇವಗಂಗೆಯೇ ಬಹು ಪ್ರವಾಹಂಗಳಾಗಿ ಭೂಮಿ
 ಗೆ ಇಳಿದು ಬಂದುದೋ; ಎಂಬಂತೆ, ಎದುರಾಗಿ ಬರುವ ಮಗನಂ ನೋಡಿ, ಮ
 ಮತೆಯಿಂದ ಮುದ್ದಾಡಬೇಕೆಂದು ಪಾಲ್ಗಡಲು ಉಬ್ಬು ಬಿಟ್ಟ ಭೂಮಿಯಿಂದ
 ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವದೋ, ಎಂಬಂತೆ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೆಂಬ ಚಿನ್ನದ
 ಭರಣಿಯ ತುಂಬ ತುಂಬಿರಿತಿದ ಪಚ್ಚ ಕಪ್ಪುರದ ಪುಡಿಯೋ; ಎಂಬಂತೆ, ಆ
 ಕಾಶವೆಂಬ ಕಾಲಮೇಘವು ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಹುವ್ವುಗಳೆಂಬ ಮಳೆಗರದುದೋ;
 ಎಂಬಂತೆ, ಸುಗಂಧರಾಜನ ಧೈರ್ಯಗುಣವಂ ಕೇಳಿ ಬೆದರಿ ಅಡ್ಡಬೀಳಬೇ
 ಕೆಂದು ಒಂದ ಹಿಮವಂತನೋ, ಎಂಬಂತೆ, ಅಪ್ಪಮೂರ್ತಿಯಾದ ಮಹೇಶ್ವರ
 ನು ಮೈಯಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವ ವೀಭೂತಿಯೋ, ಎಂಬಂತೆ, ಮೂರು
 ಲೋಕಂಗಳಂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಮನ್ಮಥ ಮಹಾರಾಯನ ಕೀರ್ತಿಯೋ; ಎಂ

ಬಂತೆ ತೋರಿ ವಸ್ತುತಃಗಳನ್ನೆ ರಹಿತಗೊಳಿಸುವ ಸಾಧನವು, ಸಕಲ ಸಮುದ್ರಗಳಂ ಪೂರ್ಣವುಗಳಂ ಗೈಯುಂಟಾದ್ದೀವಂಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕ್ಷೇತವ್ಯವಂಗಳನ್ನಾಗಿ ರಚಿಸುತ್ತ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡರೂಪಿಣಿಯಾದ ಸೂರ್ಯಸ್ರಕ್ತಿಯು ತವೋರಜೋಗುಣಂಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಕುದ್ಧ ಸತ್ವಮಯವಾದಳೋ. ಎಂಬಂತೆ, ತನಂ ದಮಯನಾದ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಅಶಂಕತೇಜೋವಿಹೀತದೋಳು ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲವು ಐಕ್ಯನಂ ಪಡೆದುದೋ; ಎಂಬಂತೆ, ಸಕಲ ವಸ್ತುಗಳೋಳು ಕೇರಿ ಬಿಳ್ಳೇರಿ ತಂಪುದೋರಿ ನೊಂಪುವಾರಿಸುತ್ತ ಬರುವ ದೇವರು ದೇವದೀಗಗಳ ಬೆಳಕಿನೋಳು ಕಳಿಗಪುಂದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಕಾ ವಿನಾಸು ಮಾಡುವ ನಾರಿಯರ ವೈಯಾಗಂಗಳ ನೋಡಿ ಬರವಾ ಎಂದು ಕಲವಿಂಕನೊಪಗೂಡಿ ಸೌಧಾರಣ ಜನರಂತೆ, ಆ ಪುರವೋಳು ಪೊರಮಟ್ಟು ಗೋಪುರಂಗಳಂ ನೋಡುತ್ತ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೂಪುರಧ್ವನಿಗಳಂ ಕೇಳುತ್ತ, ಭಾಪುರೇ ಎಂದಂತರೆ ದೂಗುತ್ತ, ಈ ಪರಿಸಿಂದ ಬರವಾ, ಬಂದು ಕಡೆವೊಳು ಮಲ್ಲಿಗೆವೊಲ್ಲೆ. ಮರುಗ, ವನನ, ಕಾಂಶಿಗೆ, ಇರುವಂತಿಗೆ, ಸುರಗಿ, ಸಂಪಿಗೆಗಳಂ, ಆಗತಿ ಅರಳತಿ ಅದರ ಸೊಗಡಗೂಡಿ ಸಾಲದೆ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಮ್ಮನೋಂಕಿ ಸುಗಂಧವಂ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಬಂದುದೋ, ಎಂಬಂತೆ, ಮಾತೆಗಾರರನು ನೆದೇವರಾದ ತಂಘಾಳಯು ಘುವ.ಘುಮಿಸುತ್ತ ಮೊನ್ನೆ ಬೀಸಲು, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೋ, ಪುಷ್ಪವಾಟಗಳಿರು ಕಂಡೆಂದು ತಿಳಿದು, ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಕಪ್ಪುರದ ಕರಾಟಂಗಳು, ಕತ್ತೂರಿಯ ಡಬ್ಬಿಗಳು, ಜವ್ವಾಜಿಯ ಬರಣಿಗಳು, ಪನ್ನೀರಿನ ಕುಚಾಯಿಗಳು, ಮಲ್ಲಿಗೆ ತೈಲ ಮೊದಲಾದುದಂ ತುಂಬಿದ ಸ್ಫಟಿಕಶಿರೆ ಕುಪ್ಪಿಗೆಗಳು, ಗಂಧವಂ ತುಂಬಿದ ಬಟುವಾದ ಬಟ್ಟಲುಗಳು, ರಾಶಿಗಳಂ ಮಾತುರುವ ಪರಿಪರಿಯ ಮೊಗ್ಗಿಗಳು, ಕಾಣುವಂತೆ ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಹಾವಿನ ಕುಚುಗಳು, ಕಟ್ಟಿ ತಿರುವ ಕೊನೆಯರಳದ ಬಿಡಿಸುವುಗಳು, ತಬ್ಬಿಗಳೊಳು ತುಂಬಿರುವ ಸುಮಾಸಗಾರರ ಪಾರಂಗಳು, ಜಡೆ ಕುಚುಗಳು, ಮೊಗ್ಗಿಗಳ ಮಲಕುಗಳು, ಮತ್ತೂ ತರತರವಾದ ಒಡವೆಗಳು, ತಾನರೆ ಎಸಳುಗಳೊಳು ಬರದ ಭಾವಚಿತ್ರಂಗಳು, ಇವುಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತ, ಮನ್ಮಥನ ಅಸ್ತ್ರಪಾತಿಗಳಂತೆಸೆವ

ಚುಮ್ಮಿನಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದುಗಡೆಯೊಳು ನಿಂತು, ಅನಂಗನ ಖಡ್ಗಗಳುತೆ
 ಕಂಗಳೊಳಿಸುವ ಬಾಲೆಯರಾದ ನಾಚಿಗಾತಿಯರಂ ಲೀಲೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತ
 ಮೆಲ್ಲನೆ ಬರುತ್ತ, ಮತ್ತೂ ಆ ಬೀದಿಯೊಳು ತಿರುಗುವ ಸೊಗಸುಗಾರಂ
 ಕಂಡು ಎದ್ದು ದಯೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೈಗಳಂ ಹಿಡಿದು ತೊಡೆಗೆ ತೊಡೆ
 ಸೊಂಕುಮಾತೆ ಕುಳ್ಳಿರಿತೆ, ಹುವು ಹದನಾಗಿ ತಮಿಗೆ ಬಪ್ಪುವಂತೆ ಅವರು
 ವದೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಕಪ್ಪುರದ ಪುಡಿಯಂ ರೆಪ್ಪೆಗಳಿಗೆ ಸವರಿ, ಶ್ರೀಗಂಧ
 ತೈಲವಂ ಮುಂಗೈಗಳಿಗೆ ದಾಚ್ಚಿ, ಜವಾಬಿಯಂತೆಗದು ಉಗುರಿನಿಂ ಕಿವಿ
 ನಂದಿನೊಳು ಗೀರಿ, ಹಾರವಂ ಕಂಠದೊಳು ಅಳವಡಿಸಿ, ಮತ್ತೂ ಹುವುಗಳ
 ಳ ಮಾರಾಟನವದಿಂದ ಅವರಂ ಮಾರನುಟದೊಳು ಶೇರಿಸಿ ಮನಂಗಳಂ ಕೆ
 ರಗಿಸಿ ಧನಂಗಳಂ ಶೇಯುತ್ತ, ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳಿಗೆ ಅಭಿಮಾನಿ ದೇವತಗಳಂತಿರು
 ವ ಮಾಲೆಗಾತಿಯರ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ನಗುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ನಡ
 ದು ಬರುವಾಗ, ಕಿವಿಗಿಂಪಾಗಿ ಝಂಪೆ ಮೊದಲಾದ ತಾಳಂಗಳುಂ ಕೂಡಿ ಕೇ
 ಳಬರುವ ಮುದ್ದಳಗಳ ಸದ್ದುಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಇವೇ ಸೂಳೆಗೇರಿ ಎಂದು ಹಾ
 ರಿಹಾರಿ ಬೀಳುತ್ತ, ನಾಳೆಯಿಂದ ಈ ಸೂಳೆಯರ ಪಾಳಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಳ
 ವಂ ನೋಡುತ್ತ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವೆನು ನಿನ್ನ ಕಟಕವೂ ಬೇಡ, ಕ
 ಳಂಗರಾಯನೂ ಬೇಡವೆಂದು ನುಡಿಯುವ ಕಲವಿಕನಂ ಕುರಿತು-ಎಲೈ
 ಚವಲಚೆತ್ತನೆ, ಇಲ್ಲಿ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಎದುಗಾಗಿ ಕಾಣುವದು ವೇಶನುಟೆಯಲ್ಲ,
 ವೇದಘೋಷಂಗಳಾಗುವದು ಅದ್ದರಿಂದ ದೇವಾಲಯಂಗಳಾಗಿರಬೇಕೆಂದು
 ಮರೆಮಾಚಿ ನುಡಿಯುವ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ನುಡಿಗಳಿಗೆ ಕಲವಿಕನು
 ಕಳವಳಿಸಿ ಮನದೊಳು ಮುಕ್ಕಾಲು ಕಳೆ ಇಳಿದು-ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಬಂತು ದೇ
 ವಾಲಯಂಗಳೆಂದು ದೇವರುಗಳಂ ಬೈಯುವದಂ ಕೇಳಿ-ಎಲೈ ಪಾಪಿಯೆ,
 ದೇವರುಗಳು ನಿನಿಗೆ ಏನುಮಾಡಿದರೊಂದು ಪೇಳುತ್ತ, ಮುಗುಳುನಗೆಗೊಂ
 ಡು ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಡೆಯುವಾಗ, ಕಲವಿಕನು ಕೇಳಿ-ಬರುವ ಒಬ್ಬವಂ ವೇ
 ದಘೋಷವೋ; ಅಲ್ಲ ದಿರೆ ಉಪಾಂಗಂಗಳುಂ ಕೂಡಿ ನುಡಿಸುವ ವೀಣೆ
 ಯ ಧ್ವನಿಯೋ; ಇದುವುಲ್ಲ ದಿರೆ ಶ್ರುತಿಗೂಡಿ ಬಾಲೆಯರು ಮಾಡುವ ರಾ
 ಗಾಲಾಪವೋ; ಪಂಜರಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಗಿಣಿಗಳ ಕೂಗಾಟವೋ ಎಂದು

ಸಂತಯುಗೊಂಡು, ಮೆಲ್ಲನೆ ಆಶ್ರಿಸುತ್ತ ಬರುತ್ತ ಸುಗ ಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಕುರಿತು-ಬುದ್ಧಿ, ಬುದ್ಧಿ, ಈ ಸದ್ವಿನಾಶಿಪಜೇಕು, ಇದು ಪೆದ್ದ ದಾರಾವರ ಸದ್ವಿಗಲೆಲ್ಲ, ಫುಲ್ಲ ಫುಲ್ಲೆಂದು ಗೆಜ್ಜೆಗಳ ಸದ್ವಿಗಳು ಕೇಳುವದೆಂದು ನುಡಿಯಲು; ಆ ಕುಂಟಣಿಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಕೋಪಗೊಂಡಂತೆ ಮಾಡಿ ಬರುತ್ತಿರಲು; ಕಲವಿಕನು ಶ್ರುತಿಯುಂ, ಮೃದಂಗಮಂ, ಸಾರಂತಯಂ, ಮುಖವೀಣೆಯುಂ, ತಾಳವಂ ಮೇಳವಿಶಿ ಮೂಡಗಂಗಳಂ ಮೋಹಗೊಳಿಸುವಂಗೆ ಗೆಜ್ಜೆಗಳಂ ಸದ್ವಿಮಾಡಿ, ಫುಲ್ಲು ಫುಲ್ಲೆಂದೂತೀಮೂರ್ತುಗಳೊಳುಅಲ್ಲಲಿ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಏಲಿ ಸುತ, ವಿತರಣಿಸುತ್ತಂದ್ರ ಮೈಭವ ಭೂದೇವೇಂದ್ರ ಸುರುಚಿರ ಕರುಣಾಸಾಂದ್ರ, ಸುಗಂಧರಾಜ ನೃಪಚಂದ್ರ ಪರಾಕುಪರಾಕೆಂದ್ರು ಉಲ್ಲಾಸದಂದ ಸೊಲ್ಲ ಕಟ್ಟುಗಳನುಘ್ನುಡಿಸುವಸೂಳೆಯರ ಬಾಲೆಯರ ನಂ ಚಲಕೋರಳಿನ ಸಂಗೀತದ ಸಂಗತಿಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಕರ್ನಾಟಭೂವಾಲನಂ ಕುರಿತು-ಎಲೈ ಸ್ವಾವಿಯೇ, ಚಂದ್ರನ ಬೆಳ್ಳಂದಿಗಳಂತೆ ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿಯು ಜಗವನೆಲ್ಲವಂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವದು, ಎಂದು ಪೋಗಳ, ತನ್ನ ಸುಡಗಳಂಕೇಳಿ ಮನದೊಳು ಸಂತೋಷವಂ ಬಿಟ್ಟು, ಮರಳಿ ಮರಳಿ ಕೇಳಿ ತಲೆದೂಗುತ್ತ, ಬರುವ ರಾಜಶಿರೋಮಣಿಗೆ ಕೈಮುಗಿದು-ಸ್ವಾಮಿಯೆ, ನಿಮ್ಮ, ಅಪ್ಪಣೆಯಾದರೆ ಈ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಸದ್ವಿಮಾಡದಂತೆ ಪೋಗಿ ಆ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನೊಡ್ಡಿ ಬರುವೆನೆನಲು, ಆ ನುಡಿಯಂಕೇಳಿ, ಎಲೈ ಕಾಮಾತುರನೆ, ಕಂಡ ಕಂಡ ಮನೆಗೆಲ್ಲ ಪೋಗುವವೇ, ಹೋದರೂ ಹುಡುಗಿಯರ ನೀನುಪಿನಮಾಡುವೆ, ಬಿಡಗುಗಾತಿಯರು ಇರುವ ಕಡೆಗೆ ನಡೆ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ ಬಡೆಯನೊಡಗೂಡಿ ನಡೆಯುತ್ತ, ಬರುತ್ತ ಬಂದು ಮಂದಿರದ ಬಾಗಿಲ ಕೈಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓರ ಮುದಿಸೂಳೆಯು ಎಳೆ ಹುಡುಗಿಯರಂ ಕುರಿತು, ಎಲೈ ಬಾಲೆಯರಾ ಕೇಳಿ, ಮನ್ಮಥನಬಾಣಂಗಳೆಂಬುವದು ಬೇರಬಂದಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮಂತಿರುವ ಕನ್ನೆಗಳೆಕ್ಕೇಳೇ ಅರವಿಂದಗಳು, ಅಧರಬಿಂಬವೇ ಅಶೋಕಕುಸುಮವು, ಮಂದಹಾಸವೇ ಮಾವಿನಹೂಗೊಂಚಲುಗಳು, ಪಲ್ವರಸೆಯೇ ಎಳೆದುಂಡು ಮಲ್ಲಿಗೆಗಳು, ಕಂಣುಗಳೇ ಕನ್ನೆಬಿಲುಗಳು, ಇಂತುಮನ್ಮಥನ ಬಾಣಂಗಳು ಅಂರನೆಯರಿಗೆ ಅಂಗಮಾಗಿರುವುದೆಂದು ರಹಸ್ಯವನ್ನುಪದೇಶಿಸಿ

ಮಾತೃತ್ವ, ಈ ಯೌವನದ ಮೊದಲು ಮೊದಲು ವಾರೇನೋಟಗಳ ಏಟುಗಳ ಸೀಟುಗಾರರ ನುಸಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅವರ ರೂಪವಂ ನೋಡಿ, ಮೋಹಿಸುವ ಐಕ್ಯಯುಗವಂ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತ, ಬಂದೊಂದು ದಿನ ಬಂದೊಂದು ಚರಗು ಶೋರಿಸುತ್ತ, ಪ್ರಪಂಚ ಉಪಚಾರಗಳಿಂದ, ಮಾತು ಕಥೆಗಳಿಂದ, ಸಗಡೆ ಚತುರಾಗವಾಟಗಳಿಂದ, ಅಭಿನಯದ ಬಿತ್ತರಗಳಿಂದ, ಬರಿಯ ಮೈನೋಣಕುಗಳಿಂದಲೇ ಕಳೆಯಿಸುತ್ತ, ಮೈನೋಯದಂತೆ ಬಿಸಿಲಿಗೆಮೊಗಮು ಲೋರಿಸುವೆ, ಬಿಡುಗಾಗಿ ರವಿಕೆಗಳಂ ತೊಟ್ಟು, ಶರಗುಗಳು ಭಾರಿಭಾರಿಗು ಹಾಕಿಸುತ್ತ, ಜಾರರಂ ಪ್ರೀತಿಗೊಳಿಸಿ, ಅಂಜನ ವರ್ಷ ಮದ್ದು ಗುಳಿಗೆಗಳಿಂದ ಪುಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಮೋಹನಂ ಬೆಳೆಸಿ, ಧನ ಕನಕ ಮೊವಲಾಸಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬೀದಿಗಳ್ಳರಾಗಿ ಸುಲಿಗೆಗೊಳ್ಳುವದೊಂದೇ ನಮಿಗೆ ಕುಲಧರ್ಮವೆ ಮ ಬುದ್ಧಿಯಂ ಪೇಳುವ ಮುದುಕಿಯ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಸೋಗಸ-ಗಾರರಿಗೆಲ್ಲ ಇವಳು ಮಾರಿಯಾಗಿರುವಳೆಂದು ಬೈಯುವ ಕಲವಿಂಕನಂ ನೋಡಿ, ಪುಂಡರೋಳ್ ಪುಂಡನೆಂದು ನನು ನಗುತೆ ಮುಂದೆ ನಡೆತಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಮತ್ತೊಂದು ಚಂದ್ರಶಾಲೆಯ ಮುಂದುಗಡೆಯೊಳು ಮುತ್ತಿನ ಬೊಂಬೆಯಂತೆ ಬೆಳ್ಳಂದಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ವೀಣೆಯಂಹಿಡಿದು ಆರೋಹಣಾ ವರೋಹಣಕ್ರಮದಿಂದ ಹಿಂದು ಮುಂದು ಬಂದಂದಗಳ ಸಂಗತಿಗಳು ಮರಳಿಬಾರದಂತೆ ಹಿಂದೋಳ ರಾಗವಂಪೂಯಿಸುವ ಸುಂದರಿಯನೋಡಿ, ಸುಚರಿತ್ರ ರಾಯನನಂದನನು, ಬಂದು ನಿಮಿಷ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ಆನಂದ ವಂಬಟ್ಟು, ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತ, ಮತ್ತೊಂದು ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ಉಬ್ಬು ಚಪ್ಪರದ ಕೆಳಭಾಗಮೊಳು, ಸರಪಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದ ಗಗ್ಗರಿಗಳ ಘರ್ಘರ ಧ್ವನಿಗಳು. ಕಾಲು ಸರದ ಗೆಜ್ಜೆಗಳ ಘಟ್ಟಿನುವ ತಬ್ಬವಂಕೇಳಿ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನೋಡಿ, ಓಡ್ಯಾಡುವ ತುಂಬೆಗಳಂತಿರುವ ಸುಳಿಗುರುಳುಗಳಂ, ವಾರುವ ಘಟ್ಟಿಗಳಂತೆ ಸವಕುಚಂಗಳಂ, ಹಾರ್ಯಾಡುವ ವಿನಾಸಗಳಂತೆ ಹೊಳೆವ ಕಣ್ಣುಗಳಂ, ವೇಗದಿಂ ಬರುವ ಮಿಂಚಿನಂತ ಧಳಧಳಸುವ ಶರೀರವಂ, ಬೀಸುವ ಮೆನ್ನೆಫವಿರಸಣಿಗೆಯಂತೆ, ಬಿಚ್ಚುವ ಶರಗಂ, ವೇಗದಿಂಬರುವ

ಮನ್ಮಥನ ಪಾಣಗಳಂತೆ, ತುರುಮಿಲು ಬುದುರುವ ಮೃಗಗಳನ್ನೆತ್ತಿ
 ಇವಳುರೋ ಇಲ್ಲಿ ಖುಷ್ಕಾರವನ್ನಾಡುವಳು, ಇವಳ ಕಷ್ಟಗ್ರಹ
 ದಲ್ಲಿ ಕೊರಿದರೆ ಎಂತಿರುವದೋ ಎಂದು ಕಳಕಳಿಸುವ ಕಲವಿಂಕನು ಕೈಸನ್ನೆ
 ಯಿಂದ ಬೆದರಿಸುತ್ತ, ಬೀದಿಯೊಳು ಬರಲಾಗಿ, ಮದರಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಬಿಳಿಶೀಲೆ
 ಯನ್ನುಟ್ಟು ಬರಿಯಮುತ್ತಿನ ವಡವೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಪಚ್ಚೆ ಕಪ್ಪುರದ ಯಾಂತ್ರಿಕ
 ನ್ನಿಟ್ಟು, ಅರಳದ ಮೊಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಸದಗಳೆಂದು ಮುಡಿದು, ಮಂಖವಾಗನೆಗೆ
 ತುಂಬೆಗಳುಬಂದು ಎರಗುವದೊಂದು ಬಂದು ಸಂಪಿಗೆಯಮೊಗ್ಗಂತೆಂದು
 ತುರುಬಿನೋಳ್ ಕಿಕ್ಕಿಸಿ, ಬಿಳಿಯ ಮುಸುಕಂ ಪೊದ್ದು, ಬೆಳ್ಳೆಗಳೋ
 ಳ್ಬರದು ಬೀದಿಯೊಳಬರುವ ಯಳೆಪಾರಿನೆಯನ್ನೊಡೆ, ಕಲವಿಂಕನು
 ಅವಳ ಕಣ್ಣುಗಳ ಕಳ್ಳೆನೊಡೆದ ಕಪ್ಪುಬೆಳಕಿನಿಂ ಗುರುತು ಹಿಡಿದು ಆ
 ಚರ್ಮಿಯಂ ಕೂರಿತು-ಎಲೈ ಪಲ್ಲವಾಧರೆಯೆ, ಎಲ್ಲಿ ಪೋಗುವೆ? ನೀನಿಲ್ಲಿ
 ಯೇ ನಿಲ್ಲು ನಿಶ್ಚಿಂತು ಬಿಳಿಯ ಕಲ್ಯಾಣಂ ಪಿಡಿದುಕಳೆಯಲು, ಅವಳು ನಡು
 ವೆ ಇವರೆಲ್ಲಿ ಬಂದರೆಂದು ನುಸವೋಳ್ ನಿಮಿಷತಲ್ಲಣಂಗೊಂಡು ಬಾಲೆ
 ಯರು ಧೀರರಾದಕಾರಣ ಬಾಯಿಂದ ಬಲ್ಲಿ, ಬಲ್ಲಿ, ತೆಗೆತೆಗೆ, ಎಲಾ, ಎಲ್ಲಾ
 ದರೂ ಪೋಗುವನೆಂದು ಬೆದರ ನುಡಿಯಂನುಡಿದರೂ ಬಿಡುವದಿಲ್ಲವೆಂ
 ದು ತಡೆಯುವ ಕಲವಿಂಕನ ಹುಡುಗುತನಕ್ಕೆ ಆ ಬಾಲೆಯು-ಗಡ ಗಡನೆ
 ನಡುಗಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಬೆಡಗಂ ತೋರುವೆನೆಂದು ಯಲೈ ಸಲ್ಲ ನೇ, ನೀನು
 ಪಿಡಿದಿರುವದು ಬಲ್ಲಿಯಲ್ಲ, ಮಲ್ಲಿಗೆಯದಂಡೆಯಂದು ನುಡಿಯಲಾವಾತು
 ನಿಜವೆಂದು ಕಲವಿಂಕನು ತಾನು ಪಿಡಿಸಿದ ಬಿಳಿಯ ಕಲ್ಯಾಣಂಬಿಟ್ಟು
 ಬೆಳ್ಳೆಗಳಂಪಿಡಿಯಲು, ಅಪ್ಪರೋಳವಳು ಮೆಲ್ಲನೆ ಎಲ್ಲಿಗೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ
 ದೆಪೋದಳು, ಇದನ್ನೆಲ್ಲವನೋಡಿಸುಗಂಧರಾಜಭೂವಲ್ಲ ಭನು-ಎಲೈ ಕಲವಿಂ
 ಕನೇ, ನಿನಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮತಿವೋಸವಾಯಿತಲ್ಲ ವೇ ಎಂದು ನುಡಿಯಲಾನುಡಿದುಂ
 ಕೇಳಿ ಕಲವಿಂಕನು-ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಇಂದಿನ ಬೆಳ್ಳೆಗಳಂತು ನನ್ನಂ
 ವೋಸವಂವಾಡಿದುದಲ್ಲದೆ ನನ್ನಂ ಗೆಲ್ಲವರ್ಯರೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು, ಆಕಳ
 ವಿಂಕನೊಡನೆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಚಂದ್ರಕಿರಣಂಗಳ ಹೊಳಪುಗಳಂ
 ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತ, ಪುರ ಮಧ್ಯದೊಳಿರುವ ಉಪವಸಂಗಳ ಅಂಚೆ

ನೋಡಲ್ಬರುತ್ತ, ಎಲ್ಲೆ ನೋಡಿನಡಲಿ ಅರಳದ ದಂಡುಮೆಲ್ಲಿಗೆಯು ಮೊ
 ಲ್ಲೆಗಳೆವಳದಳಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸುಕರಂವದೋಳ್ ಕಲತು ತುಂಬೆಮರಿಗಳಿಗೆ
 ತುಪ್ಪದೋಳ್ ಹಾಲುಬರವಂತೆ ಕಾಣುವದೆ ದು ತೋರಿ, ಮತ್ತೂ ಅಲ್ಲಿಂದ
 ಮುಂದೆ ನಡೆತಂದು ಝಳಿಸುವ ಮೆನ್ನಣ್ಣನಕತ್ತಿಗಳಂತೆ ಮೊನೆದೋರಿ
 ಪೊಳೆದು ಕಾಣಿಸುವ ಹಂದ್ರಕಿರಣಗಳ-ಬಂದೊಂದು ಗುಟುಕಾಗಿ ಹೊ
 ಟ್ಪೆಗಳು ತುಂಬುವಂತೆ ಕೊಕ್ಕುಗಳಿಂದ ಚಪ್ಪರಿದು ಕೂಡದು, ಘುರ್ದೆಂದು
 ತೇಗಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳನಲ್ಲಾಡಿ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಕಬ್ಬ ಬಿಲ್ಲಿನ ಕಲಹಂಗಳಂ
 ಮಾಡುವ ಚಕೋರ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಆನಂದ ಬಾವ್ವಜಲಂಗಳು ಅರಳದ ನೈದಿ
 ಲೆಗಳೋಳ್ ಬಿಂದು ಬಿಂದುಗಳಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದು ನೋಡೆಂದು ತೋ
 ರಿಸಲು, ಅಕಲವಿಂಕನು ವಿಸ್ಮಯಂಗೊಂಡು ನೋಡುತ್ತ-ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಚಂ
 ದ್ರನು ಆಕಾಶದೋಳ್ ಜನಿಸಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ ಕಲ್ಲುಗಳು ಕರಗುವ
 ದೆಂದು ಕೇಳಲು, ಅಕಲವಿಂಕನಂ ಕುರಿತು-ಸುಗಂಧರಾಜ ಭೂವಲ್ಲ ಭನು
 ಎಲ್ಲೆ ಕೇಳು, ಹಗಲು ವಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇರುಳಾಗುವ ಸಮಯದೋಳ್
 ಸತಿ ಪತಿಗಳು ಅಗಲಿ ಪೋಗಿ, ಕತ್ತಲೆಯೋಳ್ ಕಂಣ್ಣುಗಳು ಕಟ್ಟಿ
 ದಂತಿದ್ದು, ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳು ತಲೆದೋರಲು ಅದಂ
 ಎಳೆಬಿಸರೆಂದು ತಿಳಿದು ತಮ್ಮ ಪತಿಗಳನ್ನೆ ನಮ ವಸಂಗಳನ್ನೆ ವಂ ಧುಡು
 ಕಿ, ಕಳವಳಿತಿ ತಿರಗುವಾಗ ತಿಳಗೊಳಂಗಳೋಳ್ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ನೆರಳು
 ಕೂಡು ಗಂಡನಂ ಕಂಡೆನೆ ದು ನಲಿದು, ದಂಡೆಯೋಳ್ ಪೋಗಿ ನೋಡಿ
 ಮಾತಾಡದೆ ಇರುವುದು ಕಂಡು ತನ್ನವಲ್ಲ ಭನಲ್ಲ ಪೋ? ಅಲ್ಲದೆ ನನ್ನೊ
 ಪ್ಪದೆ ಮುನಿಸಿಗೊಂಡನೋ? ಎಂದು ನಿಟ್ಟು ಸುರಂಬಿಟ್ಟು ಕಂಗೆಟ್ಟು ಶೋ
 ಕವಂ ಗೈವ ಚಕ್ರವಾಕ ಜಾತಿಯ ಹೆಣ್ಣು ಹಕ್ಕಿಗಳ ಗೋಳಾಟವಂ
 ನೋಡಲಾರಜೆ ಕರಗುವವೋ ಎಂಬಂತೆ ಚಂದ್ರಕಾಂತಿಲೆಗಳು ಕರಗಿ
 ನೀರಾಗುವದೆಂದು ನನಗಿ ತೋರುವುದೆನುತ ನುಡಿಯಲಾಸುಗ ಧರಾಜೇಂ
 ದ್ರನ ಬುದ್ಧಿ ಚಮತ್ಕಾರವೆನ್ನೋಡಿ ಕಲವಿಂಕನು-ಎಲ್ಲೆ ಸಕಲಕಲಾಸು
 ಭವೇ, ಬಂದೊಂದು ದಿನದೋಳ್ ಬಂದೊಂದು ಶೃಂಗಾರಕಾವ್ಯವಂ ರಚಿ
 ಸುವ ನಿಮ್ಮ ಸರಸಕವಿತೆಯ ಮಾಧುರ್ಯವಂ ಸರಸ್ವತಿಯೇ ಬಲ್ಲಳೆಂದು

ಸ್ತುತಿಯುಂಗಳೈಯಲಾಮಾತಿಗೆ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಮೈಯ್ಯುಬ್ಬಿ ಮತ್ತೊಂದು ಬೀದಿಯೋಳ್ ಮೇಲು ಮಚ್ಚುಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದನು ಮೆಚ್ಚು ವಂತಿ ರತಿಗಳೆಂದಾಡಿ ಬಳಲಿ ಬಾಯಾರಿ ಮದ್ಯವೆಂಟು ಬಿ ಮಡಗಿರುವರೆಂದು ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಪಡೆ ಗಲ್ಲಿನ ಬರಿಯ ಬಟ್ಟೆ ಉಗಳಂ ಅಲ್ಲಾಡದಂತೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ಎತ್ತಿ ಕುಡಿಯುವ ವಿಟರುಗಳನ್ನೊಡ್ಡಿ ಹಾಸ್ಯ ವಂಗೈವ ನಾರಿಯರ ಮುಗುಳುನಗೆಗಳಿಂದ ಬೆಳೆದಿರುವ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳಂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತ ಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆದುಬರುವಾಗ ಕಡದು ಮಾಡಿದ ಪವಳದ ಕಂಭಗಳನ್ನಿಲ್ಲಿ ಅದರಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಚಪ್ಪರಗಳ ಸ್ನೇಹಿತೈಯಿರುವ ಬೀದಿನಾಲಿನ ಕೈಸಾಲೆಯೋಳ್ ಅರಳಬರುವ ಹುವುಗಳಂ ಲೋಕಗಳಮೇಲಿನಿಂತುಬಿಡಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಚಪ್ಪರಗಳ ನೆರಳನ್ನೋಳ್ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಲೆ ಬಿಲ್ಲೆಗಳಾಗಿ ಕಾಣುವ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳಂ ಚಲ್ಲಿರುವ ಹುವುಗಳೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೈಗಳಿಂದ ಬಾಚುವ ಬಾಲೆಯರ ಭ್ರಾಂತಿಯುಕೆಲಸವೆಂ ಕಂಡು ನಸುನಗುತ್ತ ಇವರು ಮುಗ್ಧಿಯರೆಂದು ಕಲವಿಕೊಂಡನೆ ಪೇಳುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮಣಿಯಿಂದಿರುವ ಹದ್ದುಗಾಲೆಯ ಮುಂದುಗಡೆಯೋಳ್ ರತಿಗೆ ಸವತಿಯಂತಗುವ ಕೆಲರು ಸತಿಯರು ಪತಿಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ರತಿಗಳೆಂದಾಡಿ ಅಲಸಿ ಬ್ಯಾಳಿಗೆಯ ಕೆಳೆತಟ್ಟಿ ಉಟ್ಟಿರುವ ಬಿಳಿಯ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಕಳೆದಿಟ್ಟ ಮಂದಮಾರುತಕ್ಕೆ ಮೈಗಳಂಕೊಟ್ಟು ಕೆಲವು ಹೊತ್ತು ಹಾಯಿಗೊಂಡು ಮಲಗಿದು, ಮೆಲ್ಲನೆ ಎದ್ದು ಮಡಗಿದು ಉಡುಗೆಗಳೆಂದು ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳಂ ಕೈಗಳಿಂದೆತ್ತಿ ನೋಲುತ್ತ, ಮುತ್ತುಗಳ ಪೋಣಿಸಿರುವ ಹೊರತರಗುಗಳ ಭಾರ ತೋರುಸದಿಲ್ಲ ಶೀಲೆಗಳಲ್ಲವೆಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿ ಬ್ಯಾಸರಂಗೊಂಡು ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಬಿತ್ತಲೆ ನಾಚಿಗೊಂಡು ಬರುವ ಬೆಡಗುಗಾತಿರುತ್ತನ್ನೊಡ್ಡಿ ಬೆರಗಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಕಲವಿಕನು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಮತ್ತೊಂದು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಚಿತ್ತರದ ಮಾಳಿಗೆಯೋಳ್ ಹೊತ್ತು ಕಳೆದುಬಂದ ಚಿತ್ತವಲ್ಲಭರನ್ನೊಡ್ಡಿ ಕೋವವೆಂದಾಡಿದಂತೆ ಕೆಲರು ಬಿತ್ತರಿಯರು ಪೂಸಾಲೆಗಳಿಂದ ಇವರಂಬಿಗಿದುಕಟ್ಟಿ ಬಡಿದುಬೇಕೆಂದು ಬಂದು ಮುತ್ತಿನ ಗವಾ

ಕ್ಷಂಗಳ ಜಾಲಂದರಗಳೋಳ್ ದೂರಿರುವ ಬೆಳ್ಳಿಗಳೆ ಮಲ್ಲಿಗೆಸರಗಳೆಂದು ತೆಗೆಯುವ ಸೊಗಸಾದ ಬೆರಳುಗಳ ಉಗರುಗಳ ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮಿಂಚುಗಳೆ ಕಂಡಂತೆ ಕಣ್ಣುಗಳೆ ಮುಚ್ಚುತ್ತ ಬಂದು ನಾಲ್ಕಾರು ಬೀದಿಗಳೆ ಈ ಪರಿಣಂದದಾಂಟೆ, ನಗರದ ರಂಗಮಧ್ಯದೋಳ್ ಕಾಣಿಸುವ ಮಣಿಕಲಶಂಗಳೆ, ಅವರ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಗಗನವೆ ಸೋಂಕುವಾತೆ ನೆಟ್ಟ ನೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಬಿರುದಾದ ಗಜಧ್ವಜವೆ, ಪರತಂಗಳಂತಿರುವ ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಯ ನೊರಾರು ಉಪ್ಪರಿಗೆಗಳೆ, ಅವರ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಚಂದ್ರಶಾಲೆಗಳೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ನಿಲ್ಲಿತಿರುವ ಚಿನ್ನದ ಬಾಳೆಯಕಂಭಗಳೆ, ಎತ್ತೆತ್ತಲೂ ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಮುತ್ತ ಮತ್ತೆಯ ತೋರಣಂಗಳೆ, ಅದರೋಳ್ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಮಲಕಿನ ಗವಾಕ್ಷಂಗಳೆ, ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಡ್ಯಾಡುವ ಎಳೆ ಮಿನುಕುಗಳೆ ಪೊಳೆವ ಕಣ್ಣುಗಳ ಫಳ ಫಳವೆ ಕೂಡ ನೋಡಿ ಇದೇನು ಆಕಾಶದೋಳ್ ಸಮುದ್ರವು ಕಾಣಿಸುವುದೆಂದು ವಿಸ್ಮಯಗೊಂಡಿರುವ ಕಲವಿಂಕನ ಭ್ರಾಂತಿಯ ನೋಟವೆಂಕಂಡು, ಎಲೈ ಕಲವಿಂಕನೇ.- ಇದೇನು ಇಂತು ನಿಂತು ನೋಡುವೆ, ಇದು ಕಳಂಗರಾಜನ ಮಂದಿರವೆಂದು ಗಜಧ್ವಜದಿಂದ ತಿಳಿಯಬಾರದೇ ಎಂದು ಪೇಳಲು, ಆ ಮಾತಿಗೆ ಕಲವಿಂಕನು-ಸಾವಿಯೇ, ಗಜಧ್ವಜ ಪಟವೆ ಯಾರು ನೋಡಿದರು, ಇಲ್ಲಿ ಗವಾಕ್ಷಂಗಳೋಳ್ ನಿಂತುನೋಡುವ ಗಜಗಮನೆಯರ ಕಣ್ಣುಗಳ ಬೆಳಕಿನ ಕಡಲಿನೋಳ್ ಮುಳುಗಿದೇನು ಎಂದು ನುಡಿಯಲಾಸಮದೋಳ್ ಆ ಮಾತಿನಿಂದ ಸುಗಂಧರಾಜ್ರಿಂದ್ರನು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಿಭವದಿಂ, ಭಯಲೇ ಶವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂ, ಯಾವನಭಾರದಿಂ, ರಸಜ್ಞ ನಾದುದರಿಂ, ಮೃದುವಾದಮನಸಿಂ ಚಂದ್ರನ ಬಿಸಲಿನಿಂ, ಪುಂದಮಾರುತದ ಮೈ ಸೋಂಕಿನಿಂ, ಮನ್ಮಥನ ಬಾಣವರ್ಷದಿಂ, ವೀಣೆ ಸಂಗೀತ ಶ್ರವಣ ಮೊದಲಾದ ಕಾಮೋದ್ದೀಪನ ವಿಭಾವಂಗಳಿಂ, ಕಳಂಗರಾಜನ ಮಗಳನೆನೆಯಬಂದು, ಆಗ ಅದೊಂದುಬಗೆಯ ಶೃಂಗಾರದೋಳ್ ಅಯೋಗವಿಪ್ರಲಂಭದಿಂದ ಉದ್ವಿಗಿತವಿರಹತಾಪವು ತಲೆದೋರಿ ಅನೇ ನಿಮಿಷದೋಳ್ ಬೆಳ್ಳಿಗಳು ಬೆಂಕಿಯಂತೆ ತೋರಿ, ತಂಗಾಳಿಯು ವಿಸಜ್ಜಾಲೆಗೂ ಮೀರಿ, ದುಂಡು ಮಲ್ಲಿಗೆಯ

ಸೊಗಡು ಆಗರೇ ಎವೇ ಗುಂಡಿಗೆಯಂ ತ್ತೊಣಗೊಳಿಸುವದಾಗಿ ಮನ್ನಣೆ
ನು ಕ್ರೂರಮಾರಕನಾಗಿತ್ತೋರಿ, ಬೀದಿ ಕೈಸಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಪಂಜ
ರದ ಗಣಗಳ ನುಡಿಗಳು ಕಣ್ಣಕರೋರಂಗಗಳಾಗಿ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮೇಲುಮಂದಿ
ರಂಗಳೋಳ್ ನುಡಿಯಿಸುವ ವೀಣೆಯೆ ಆದಿಯಾದ ಮಧುರವಾದ್ಯವಿಂಕೂ
ಡಿದ ಸಂಗೀತವು ಆರೋಹಣಾ ವರೋಹದಿಂದೊಪ್ಪಿದ ಸಪ್ತಸ್ವರಂಗ
ಳೆಂಬ ಮೊನೆಯಾದ ಹಲ್ಲುಗಳಂಕೂಡಿ ಮನಸಂ ಕತ್ತರಿಸುವ ಗರಗಸದಂತೆ
ತೋರಿ, ಬಂದು ನಿಮಿಷದೋಳ್ ಮದನನ ಮಾಯಾಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಪ್ರಿ
ಯಂಗಳಂ ಅಪ್ರಿಯಂಗಳಂತೆ ತಿಳಿದು ಕಳವಳಿ, ತನ್ನೊಳಗೆ ತಾನು ಬಿಡಾ
ರನಂ ಕುರಿತು ಪೋಗುವಾ ಎಂದರೆ ಮನನು ಬಾರದು, ಕಟಕದ ಗುಡಾ
ರಕ್ಕೆ ಶೇರುವಾ ಎಂದರೆ ಈ ಉರಿಯುವ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳೋಳ್ ಎಂತು ನಡೆಯ
ಬಹುದು, ಪರ್ಮದಾ ತೀರಕ್ಕೆ ತರಳುವಾ ಎಂದರೆ ಅದು ಸಂಭವಿಸಲಾರದು,
ರತ್ನಪುರವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳುವೆನೆಂದರೆ ಅದಂತು ಕೂಡುವುದು, ಇಲ್ಲಿಯೇ
ನಿಂತಿರುವೆನೆಂದರೆ ಮನ ವತುಬಡದು, ಈಗ ನಾನು ಎಲ್ಲಿ ಗೆ ಒಂದಿರುವೆ
ನೋ, ಎಚ್ಚರವಾಗಿರುವೆನೋ; ಇಲ್ಲದಿರೆ ಕನಸೋ; ಚಿತ್ತವಿಭ್ರಮವೋ
ಈಗ ನಾನು ಅನುಭವಿಸುವುದು ಸುಖವೋ; ತಾಪವೋ; ಏನಿದು ಬಂದೂ
ತಿಳಿಯದಂತೆ ಮಾಯೆಯೋಳ್ ಮುಳುಗಿ ಇರುವೆನೆಂದು ಬಂದು ನಿಮಿಷ
ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತದ್ದು, ದಾಮರತನು, ಈಗಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಅಂತಃಪು
ರದಲ್ಲಿರುವೆನಲ್ಲವೆ? ಎಂದು ತಿಳಿದು, ಆ ರಾಜಪುತ್ರಿಯು ಎದುರಾಗಿಬಂದಂತೆ
ಕಂಡು ಆಲಿಂಗನವಂಗೈಯಜೀಕೆಂದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮೂರು ಅಡಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು
ನಾಚಿಗೆಗೊಂಡು ಇವೇನು ಇಲ್ಲಿ, ಕಾಂತೆ ಎಲ್ಲಿರುವಳು ಬರಿಯ ಬಯಲಿ
ನೋಳ್ಳೆಯಿಕ್ಕಿರುವ ಭ್ರಾಂತಿ ಏನೆಂದು ಹಿಂತೆಯಂಗೈದು, ಈವರಿಯಂ
ಕಲವಿಂಕನು ಕಂಡರೆ ತರ ತರದ ಹಾಸ್ಯವಂ ಮಾಡುವನೆಂದು ಹಿಂತಿರಿಗಿ
ನೋಡಲಾಗ ಕಲವಿಂಕನು-ಈ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಶೃಂಗಾರ ಜೀವೆ
ಯಂತಿಳಿದು ಎದುರಾಗಿ ಬಂದು, ಸ್ವಾಮಿಯೇ-ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯವರ
ಅಂತಃಪುರವಿಂದ ಯಾವಾಗ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಜಯಂಗೈದಿರಿದೆಂದುಕೈಗಳಂಮುಗಿ
ಯಲು, ಅದನ್ನೋಡಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು-ಎಶೈ ಕಲವಿಂಕನೇ, ಎದುರಾಗಿ ಯಾ

ರೋಗ ಒರಸ್ಸನರನಾಥನ ಸ್ವಾರಿಯು ಬರುತಿರುವುದು ನಾನು ಮುಂದಕ್ಕೆ
ಮೂರಡುಗಳಂಜಿಟು ನೋಡಿದರೆ ನೀನು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲೆಯೋ ಯಾವದೋ
ಅಂತ್ರಪುರವೆಂದು ಅಸಂಗತಮಾಗಿ ನುಡಿಯುವೆ, ಎನಲಾಮಾತಂಕೇಳು ಕಲ
ವಿಂಕನು-ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತಮಾತು ನಿಜಮಾಗಿಯೇ ಇರುವದು,
ಅಹುದಹುದು, ನಾಬಲ್ಲಿ ನೆಂದು ಅಡ್ಡಮಾಗಿ ತಲೆದೂಗಿ ನನುನಗುತನಡೆಯು
ತಲಿರಲಾ ಸಮಯದೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ರಾಜಮಂದಿರದ ಪುರೋ
ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಬರದುವಾದ್ಯಧ್ವನಿಗಳಂ, ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಭಲ್ಯ
ಗಳ ಸೌಖ್ಯಗಳಂ, ಅಲಂಕರಿತವಗಜಾಶ್ವಂಗಳಂ, ಅಷ್ಟಮಂಗಳದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ
ಪಿಡಿದು ನಡೆಯುವಸುಮಂಗಲಿಯರಿಂ, ನರ್ತನಂಗೈವನರ್ತಕೀಜನಂ
ಗಳಂದೊಪ್ಪಿ, ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳೋಳ್ ವಜ್ರದ ಹಳಕುಗಳಂಹೂವಿನದಳಂಗಳಂ
ತ ಕೆತ್ತಿರುವ ಕುಂದಣದ ಅಂದಳದೋಳ್ ಕುಳಿತುಬರುವ ಕಳಂಗರಾಯ
ನಂಕಂಡು-ಎತ್ತಿ ಕಲವಿಂಕನೇ, ಈ ರಾಯನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗುವನೋ
ಪಿಚಾರಿಸೆಂದು ನಿಯಮಿಸಲಾಕಲವಿಂಕನು-ಆ ಜನಂಗಳೊಳಪೊಕ್ಕು ಆ
ರಾಯನ ಸ್ವಾರಿಯವರಿಯಂತಿಳಿದುಬಂದು-ಮಹಾರಾಜನೇ, ವಿಜಯವರ್ಮರಾ
ಯನು ಬೆಳಗಾದರೆ ಸ್ವಯಂವರವೆಂದು ತಿಳಿಸಲೋಸುಗ ನಮ್ಮ ಸೇನಾ
ಕಟಕಕ್ಕೆ ಪೋಗುವನೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು; ಆಗಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನುತನ್ನ
ಕಟಕವಂವೇರಬೇಕೆಂದು ತಪ್ಪಿರೆಯಿಂದ ತೆರಳು, ಈಗ ನಮ್ಮ ಈರರ
ಚಂದ್ರಿಕಾವಿಹಾರ ಚನ್ನಾಯಿತಂದು ಕುವಿಂಕನೊಡಗೂಡಿ ನಡೆಯುವಜ
ನಂಗಳಿಗೆಲ್ಲ ನಡೆ ಮಡಿಗಳಂ ಹಾಕಿದಂತಿರುವ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳನ್ನೋಡೆಂದು ನು
ಡಿಯುತ ವೇಗದಿಂ ಕಟಕವಂಶೇರಿ, ಕರಗಿರುವ ಚಂದ್ರಿಕಾಂತಶಿಲೆಗಳ ತಿಳಿ
ನೀರಿನಿಂ ಕರಚರಣಂಗಳಂತೊಳೆದು, ಕನಕ ಪೀಠದೋಳ್ ಕುಳಿತುಕೊ
ಳ್ಳುವಪ್ಪರೋಳ್ಬಂದ ಕಳಂಗರಾಯನಂ ಎದುರುಗೊಂಡು ಮಾನವೆಮ್ಮಾಡಿ
ಕರತಂದು ಬಳಕ ಈರರಾ ಪೀಠಂಗಳೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಲು, ಆಗ ವಿಜಯ
ವರ್ಮ ಗಜಪತಿಯು ಸುಗಂಧರಾಜ ನರಪತಿಯಂ ಕುರಿತು-ಎಲೈ ರಾಜಾಧಿ
ರಾಜನೇ, ತಾವು ನಾಳೆ ಬೆಳಗಾದ ಐದುಘಳಗೆ ವಳಗಾಗಿ ಸ್ವಯಂವರ ಸ
ಭಾಸಂಟವಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಬೇಕೆಂದು ನುಡಿದು ತನ್ನ ಪುರೋಹಿತನಾದ ಅಗ್ನಿ

ಶರತ್ಕಾಲದ ಚಿನ್ನದಬಟ್ಟೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ರನ್ನದ ಅಕ್ಷತೆಯಂತೋರಿಗೆ ಅಜ್ಜಿಯು
 ಗೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದತರಳ, ಕಾಂಭೋಜ ರಂಜನಂ ಕಂಡು, ಕಾಶ್ಮೀರದೇಶ
 ದ ಅರಸಂಕರದು, ಮೂವನೊಡನೆ ಮಾತಾಡಿ, ಮಗಧನೊಂದಿಗಮುಂದಲಿ,
 ಚೋಳ ಭೂಮಾಲಂಗೆಪೇಳ, ಕೇರಳಪತಿಯುಕುರಲವಂಕೇಳ, ದ್ರವಿಡದೇಶ
 ದೊಡೆಯನೊಡನೆ ನಡೆವು, ಇಂತು ರಾಜಕುಮಾರರೆಲ್ಲರಂ ಸಯಂವರ
 ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಕರದು, ಆರಟ್ಟದೇಶದ ಅರಸಿನಿಮ್ಮೊಡಗೂಡಿ ನಿಜ
 ನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಪಟ್ಟವ ಹಿಪಿ ಇಸುವ ಪಸಳದ ಬಳತೊಟ್ಟಗೆ ನೆಟ್ಟನೇ
 ಪೋಗಿ, ಪುತ್ರಿ ಯಿರುವ ಚಿತ್ರಾಲೆಯಿಂದ ಚಿತ್ರವೇದಿಯಂ ಕರೆತೆ-ಎಲ್ಯ
 ವ್ಯಗನೇತ್ರಿಯೆ, ನಾಳ ಸೂರ್ಯೋದಯವಾದ ಬಳಿಕ ಕುಮಾರಿಯಾದ
 ಸಂಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಮಂಗಳ ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿ, ದಿವ್ಯದುಕೂಲವಂ ಉ
 ಡಿ, ಮಣಿಭೂಷಣಂಗಳಂ ಅಳವಡಿ, ತಡಿನಾಡದೆ ಕರತರುವದೆಂದು
 ನುಡಿದು, ಪತ್ತಿಯಂ ಕೈಪಿಡಿದು ವನಳನುವ ಕನ್ನಡಿಯ ಮನೆಗೆ ನಡೆದನು.

ಇತ್ತಲಾ ಸುಂಗಂಧರಾಜಭೂಮಿನಿಂದನು ಕಲವಿಂಕನಂ ಕಂಡು ನ
 ನುನಗುತ ಕನಕಪೀಠದಿಂದಿದ್ದು ಬಿಜಿಬಿಜಿಯಾಗಿ ಆರೋಗಣೆಯಂ ಗೈದು,
 ಆಬಳಿಕಕುಸುಮಗಳ ಜಾಲರಿಯ ಮುಸುಕಿನಿಂದ ದಸನಾಗಿರುವಹಂಸತೂ
 ಲಿಕಾತಲ್ಪದೋಳಂ ಪವಡಿ, ಪಂಚಬಾಣನತಾಪದಿಂದ ಹೊರಳುತ್ತ, ಬೆಳಗಾ
 ಗುವುದಂ ಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪಮಾಗಿತಿಳಿದು, ಘುಳಗೆಯುಗವಾಗಿ ಕಳೆಯಲಾರದೆ ಕಳ
 ವಳಿ, ನಡನಡುವೆ ಬೆಚ್ಚು ವನೋ ಎಚ್ಚರವೋ ಕನಸೋ ಮನಸಿನಭ್ರ
 ಮೆಯಿರುವ ಪರಿಯೋ ಎಂದು ತಿಳಿಯದಂತೆ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಬಂದುಸಾರಿ ಯಾ
 ರೆಂದು ಕೇಳುತ, ಹ್ರಣದೊಳಗೆ ಘುಳಗೆಯುಪ್ಪಾಯಿತೆಂದು ಕೇಳುತ, ಬಂ
 ದೊಂದುಸಾರಿ ಯಾರನೋ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತೆ ಮಾಡಿ, ಆ ಬಳಿಕ ಅಂಬುಗಳ
 ಸಾಧನೆಯು ಆರುಶಿಂಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮರೆಮಾಚಿನುಡಿಯುತ, ಕೈಗ
 ಳಂ ಮುಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಪಿಡಿದು ಅಪ್ಪರೋಳಂ ತಿಳಿದು ಕಠಾರಿಯಂ ಪಿಡಿದು ಕಾ
 ಳಗಕ್ಕೆ ಬರುವರೇ ಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಪೇಳುತ, ಯಾರನೋ ಮುದ್ದಿಡುವನಂತೆ
 ಮುತ್ಸಾಡಿ, ಆಬಳಿಕ ಈ ವಟಪತ್ರಶಾಯಿ ಚಿತ್ರವಟವಂ ಯಾರು ಬರದ
 ರೋ ಎಂದು ಮಾತಂ ತಿರಿಗಿಸುತ, ಸುಮ್ಮನೆ ಮೈಯ್ಯಲ್ಲ ಚಿವುರೇರಿ ಬಾ

ಶಿಗೆಯ ಶಕಬಂತು ಬೇಸಣಿಗೆಯಿಂದ ಬ್ಯಾಗ ಬೇಸರೀ ಎನುತ, ಈವರಿಯಿಂದ ವವಡಿಶಿರಲು, ಚಂದ್ರನು ತಾನು ಗಗನದೋಳ್ ತಪವಂಗೈದರೂ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಮೊಗದ ಕಳೆಯು ನನ್ನಿಗೆ ಇಲ್ಲವಾದುದೆಂದು ವ್ಯಸನದಿಂದ ಇದ್ದ ಕಾಂತಿಯು ಬಿಟ್ಟನೋಂಬಂತೆಯು, ವಿರಹಿಣೀ ಜನಂಗಳನಿಟ್ಟುಸು ರಗ ಪ ಶಕೇತಟ್ಟು ತೇಜಸ್ಸು ಬಿಟ್ಟನೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಚಕ್ರವಾಕಪಕ್ಷಿಗಳ ಶಾಪದಿಂದ ಕಂಗಟ್ಟು ಕಳಗುಂದಿದನೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಸುಗಂಧರಾಜಚಂದ್ರನಕೀರ್ತಿಯ ಚಿಳಕು ಶೋಕಂಗಳೋಳ್ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವಾಗ ತನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಗರ್ಸಂ ನೋಡುವರಾರೊಂದು ವಿರಕ್ತನಾದನೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಮಿಂಚುತ್ತೋರದ ಬಿಳಿಯಬಂಣವಂ ತಾಳ ನಿರಾಕಾಂತೆಯ ಮೊಗಜೋಳುಟ್ಟು ಮಲಿನವಾಗಿರುವ ಗಂಧದ ಬೊಟ್ಟುನಂತೆಯು, ಆಕಾಶಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಸೂರ್ಯನತಾಪವಂತಾಳಲಾರದೆ ರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳನ್ನವ ದಧ್ಯನ್ನವಂ ಭುಂಜಿತಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಹರಿವಾಣವೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಪಶ್ಚಿಮದಿವೆಯಂಬ ಸತಿಯು ಮದ್ಯವಂ ಕುಡಿದು ಮಡಗಿರುವ ಬಿಳಿಯ ಗಾಚಿನ ಬಟ್ಟಲೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಚಕೋರಂಗಳಿಗೆ ನೈದಿಲುಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಆಗಬಾರದ ವಿಜತ್ತುಗಳಂ ನೂಚಿಸಲೋ ಸುಗ ಎದ್ದಿರುವ ಅಣಬೆಯೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಬಿಳಿಯಬಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಹೊಲಿದಿರುವ ಮನ್ಮಥನ ತೊಡೆಯ ಬಟುವಾದ ಸಿಂಬೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಇಂತು ಪರಿವರಿಯಾಗಿ ತೋರಿ, ಮಿತ್ರನಾಗಿರುವ ಸೂರ್ಯನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಪದ್ಮಿನೀ ಲತೆಯಂತಿಳಿಯದೆ ಕರಗಳಿಂದ ಮುಟ್ಟಿ, ಆಬಳಿಕಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವಂಗೊಂಡು, ಈ ಪಾಪವಂ ಮಾಡಿ ಇನ್ನು ಇರಬಾರದೆಂದು ಭೃಗುಪತನವಂ ಮಾಡುವನೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಚಕ್ರವಾಕಜಾತಿಯ ಸತಿಪತಿಗಳಂ ಅಗಲಿ ಶಿವಿಯೋಗಿನಿಯರಾದ ಕಾಂತಯರಂ ಕಾಡಿದ ದುಷ್ಟಾರ್ಯವಂ ಕಂಡು ಕಲ್ಲುಗಳು ಕೂಡ ಕರಗಿದವು ಇಂತಿರ್ವ ಪಾಪವಂ ನಾನು ಯಂತು ಪೋಗಲಾಡಿಶಿಕೊಂಬೆನೆಂದು ಚಿಂತೆಯಂಗೈದು ಕೊನೆಗಾಣದೆ ಸಮುದ್ರದೋಳ್ ಬಿದ್ದನೆಂಬಂತೆಯು, ಚರಮಗಿರಿಯ ಶಿಖರದಿಂದ ಮರೆಯಾಗಲು ಆಗಪತಿವ್ರತೆಯರಾದವರು ವತಿಯಂ ಬಿಟ್ಟು ನಿಮಿಷನಿಲ್ಲ ಲಾರರೆಂದು ತೋರಿಸುವಂತೆ

ತಾರೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಾವೇ ಕರಗಿ ಮಾಯಾವಾದಂತೆಯೂ, ಮತ್ತು ಯುನ ರಥವಂ ನಡಸುವ ಅರಾಣನೆಂಬ ಹೆಳವನು ಸಂವಾಂ ಮುಟ್ಟು ವನು ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪತಿಯು ಬರುವತನಕ ಭೂರೋಕದೂಳದೂ ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯುವಾ ಎಂದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಬೀಪಂಗಳೂಳ್ ಕೂರಿದ ವೋ, ಎಂಬಂತಾಗುವ ಸಂಘೋಗವ್ಯಂಗಾರಗಳೂ ನೋಡಿ ನಗುವವೋ ಎಂಬಂತೆ ಪ್ರಳುಗುತ್ತಿದ್ದ ದೊಡ್ಡಂಗಳಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸುವ ಸೂರ್ಯನ ಭಯ ದಿಂದ ಜಡರಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ಬೀಪಂಗಳೂಳ್ ಬೆರದುದೋ ಎಂಬಂತೆ, ಮ ನೆಮನೆಯ ಬೀಪಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಕ್ಕಿರಿತೋರುತ್ತಿರುವ ಸಮುದೋಳ್ ಅಗ ಲಿಪೋಗಿದ ಕೋಕಸಕ್ಕಿಗಳೂ ತಮಿಗೂ ಏಕನಾಮನುಷ್ಕತ್ರದ ಅಭಿ ಮಾನದಿಂದ ರಾತ್ರಿ ಕಳೆಯುವ ಸಮಯಮಾಯಿತೆಂದು ಬಂದಕ್ಷರದ ಸಂಕೇ ತದಿಂದ ಕರೆಯುವವೋ ಎಂಬಂತೆ, ಬೇಕಾಗಿ ಮುನಿಸುಗೊಂಡಿರುವ ಮು ಗ್ಧೆಯಾಗಿ ಬೆಳಗಾಯಿತು ಕೆಲಸಕೆಡುವುದು ಬಾಳಗರತಿಗಳೂ ಮಾಡಿ ಕೋ ಪವಂ ಬಿಡಿದೀ ಎಂದು ಬಂದುನರ್ಣದಿಂದ ಸಂಕೇತವಂ ಮಾಡುವವೋ ಎಂ ಬಂತೆ, ಇದಲ್ಲದೆ ಮನೆಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಪೊರವಟ್ಟು ಯಲ್ಲಿಯೋ ಮನ ಸ್ಸಿಗೆಬಂದ ವಲ್ಲಭರೊಡಗೂಡಿ ಇರುಳೆಂಬುವಲ್ಲಿ ಬಂದು ಘುಳಗೆಯಾಗಿ ತೋರಿ ಮಾರನುಪಾರವಂ ಮಾಡುವ ಜಾರಿಣಿಯರಾದ ನಾರಿಯರಿಗೆ ಉದ ಯಕಾಲವಾಯಿತು ನಿಮ್ಮ ಕೋಲಾಹಲಂಗಳು ಸೂಕು ಏಳರೆಂದು ಎಚ್ಚರಿ ಸುವುದಕ್ಕೆ ಸನ್ನೆಯಂ ಮಾಡುವವೋ ಎಂಬಂತೆ, ಕೋಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೋವಂ ದು ಕೂಗಲಾಗ ಜಾರಿಣಿಯರು ಉಪ್ಪರಿಗೆಗಳೂಳ್ ರತಿಗಳಂ ಮಾಡುವ ದಂಪತಿಗಳ ಕಂಠಸ್ವರಂಗಳಂ ಕೇಳಿ ಅದರಂತೆ ತಾವು ನುಡಿಯುತ್ತಾ ಹಾ ಸ್ಯವಂ ಮಾಡುವವೋ ಎಂಬಂತೆ, ರೋವೆಗಳಗೂಡುಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವ ಪಕ್ಷಿ ಜಾ ತಿಗಳ ಅವ್ಯಕ್ತಮಧುರಂಗಳಾದ ಧ್ವನಿಗಳಂ ಇಂತಲ್ಲದೆ ಪಟ್ಟಣದಬಾಗಿಲು ಗಳಂ ತೆಗೆಯುವದಕ್ಕೆ ಸೂಚಕವಾದ ವಾಲಗದ ಭೂವಾಳಾದಿ ರಾಗಂಗಳು ವತ್ತೂ ಕೊತ್ತಲಂಗಳಮೇಲೆ ಹಾರಿಸುವ ಫಿರುಂಗಿಗಳ ಶಬ್ದಂಗಳಂ, ಐ ವತ್ತಾರುದೇಶದ ಅರಸುಗಳ ಸೇನೆಗಳೂಳ್ ಮೊಳಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಾ ದ ಬಿರದು ವಾದ್ಯಧ್ವನಿಗಳಂ ಕೇಳಿ ಎಚ್ಚು ಬಿದ್ದು ಜಾಲಂದರದ ಗವಾ

ಕ್ಷುಂಗಳು ಬೀದಿಗಳನ್ನೊಡುತ್ತ ಯ್ಯಾಗಬ್ಯಾಗನೆ ಎದ್ದು ನಿಜದಿಗಿಟ್ಟು ಆ
 ಗರವೆಗಳಮುಚ್ಚಿರುವ ಕಾಂತರ ಮೊಗವು ನುಡ್ಡಾಡಿ ಸದ್ದುಮಾಡದ
 ಸಡಲಿರುವ ಶೀರೆಗಳಂ ದಡಬಡನಾಗಿ ಸುತ್ತಿ ಮೇಲುಮಾಚುಗಳಿಂದ ಇ
 ಳ್ದು ಬೀದಿಯೋಳ್ ಸಡೆದು ಬರುತ ಎತ್ತತ್ತಲೂ ಎರಡು ರಂಗಿನ ಸುಕಲಾ
 ತಿಯಂತೆ ತೋರುವ ಮೂಡಲುಕೊಪ್ಪುಗಳೆನಿಸಿದೊಡಗೂಡಿದ ಆರೆಗತ್ತ
 ಲೆಯಂ ನೋಡ ಸಡುನಡುವೆ ಭಸುಗೊಂಡು ಚದರಿರುವ ತಿಲಕಂಗಳಿಂದ,
 ಅರಳಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಣ್ಣು ಕಪ್ಪುಗಳಿಂದ, ತುಂಬಿಗಳೋಳ್ ಕರೆಕಟ್ಟೆ ಕ
 ಪೋಲಂಗಳಂ ಉಬ್ಬಿ ಸುಮಂತೆ ತುಂಬಿರುವ ಕವ್ವರವೀಳ್ಯದಿಂದ, ಪವಳಂಗಳ
 ತಿರುವ ಪವ್ವರಸೆಯಿಂದ, ಅರೆನಿದ್ದೆಯಿಂದ ಕಿರುಗೊಪ್ಪುವೋರಿ ಬಿಗಿಯಾತ
 ಲಿರುವ ಪಾರೆಗಂಣುಗಳ ಯವೆಗಳಿಂದ, ತುರುಬಿನಿಂಮದುರುವ ಮಲ್ಲಿಗೆಸ
 ರಂಗಳಿಂದ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಸುದೋರುವ ನಯದಂತಕ್ಷತಂಗಳಿಂದ, ಕೊರಳೋ
 ಳ್ ಶಿಕ್ಕು ಬಿದ್ದಿರುವ ಮುತ್ತಿನಸರಂಗಳಿಂದ, ಬಟ್ಟೆ ಕುಚ್ಚಡಘನಭಾರದಿಂಬ
 ಳುಕಿ ತಡತಡದು ನಡೆಯುತ್ತ ಅಲಸಿಗೆಯಿಂದ ನಿಟ್ಟು ಸುರುಬಿಡುತ್ತ ನೀಳ
 ವಾದನೋಟದಿಂ ಕೆಲಬಲದೋಳ್ ನೋಡಿ ನೆರಳುಗಳೆಂ ಕಂಡು ಬೆದರು
 ತ್ತ ಮುಖವಾಸನೆಗೆ ಬರುವ ತುಂಬುಗಳೆಂ ಶರಗಿನಿಂ ಬೀಶಿ ಹಾರಿಸುತ್ತ, ಸು
 ಣ್ಣಾದ ತುರುಬುಗಳಂ ಜಾರುವ ಮೇಲುಮುಸುಕಂಗಳಂ ಛಾರಿಭಾರಿಗು
 ನವರಿಸುತ್ತ, ರಾತ್ರಿಕಾಂತೆಯೆಂಬಂ ಬಲರೂಪುಗೊಂಡಂತೆ ಕಳ್ಳದಾರಿ
 ಯೋಳ್ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ತಂಗಾಳಿಯು ಇಂತಿರುವಜಾರಿಣಿಯರ ಸು
 ಕುಮಾರ ಶರೀರಂಗಳೋಳ್ ಪೂತಿರುವ ಕತ್ತೂರಿ ಕಪ್ಪುರಗಾಧಗಳ ವಾ
 ಸನೆಯಿಂಕೂಡಿ ಘುಮುಘುಮಿಸುತ್ತ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಈ ಬೂಲೋಕದೋ
 ಳ್ ಸ್ತೋಮಪುರುಷರ ರತಿಚನುತ್ಕಾರಂಗಳ ನಮಾಚಾರವಂ ತರಿಸುವ ಮ
 ನ್ತೃಘನುಹೀನಾಲನ ಗೂಢಚಾರನಂತೆ ಬಂದು ಮುತ್ತುಗಳ ಉಬ್ಬು ಚ
 ಪ್ಪರಂಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿರುವ ಉಪ್ಪರಿಗೆಗಳ ಗವಾಕ್ಷಂಗಳೋಳ್ ದೂರಿ ಅಲಿ
 ಉದುರುವ ಮುತ್ತಿನಸರಂಗಳಂ, ಚದುರುವ ಬೊಟ್ಟಿನಿಂ, ಉದುರುವ
 ಮಲ್ಲಿಗೆಸರಂಗಳಂ, ಬೆದರಿದಂತೆ ಲಜ್ಜೆಯಿಂದೊಪ್ಪಿದ ವಾರೆನೋಟಂಗಳಂ,
 ಚಲಿಸುವ ಕಂಕಣಂಗಳಂ, ಫಲಿಸುವ ಮನೋರಥಂಗಳಂ ಕೂಡಿ ಉಪರ

ತಿಗಳಂ ಮಾಡಿ ಬಳಲಿ ಬಳುಕಿ ನೋಕ್ಕಿ ನೋರಗಿ, ಮೊಗಮೆಲ್ಲ ತುಂಬಿರು
ವ ಬೋಗನೆಗಣ್ಣುಗಳಂ ಮುಚ್ಚಿ ಪತಿಗಳ ವಕ್ಷಸ್ಥಳಂಗಳಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲವನ್ನಿ
ಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಯೆ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರೆಯಂಗೈವ ನಾರಿಯರ ಮದ್ದುಮೊಗಂಗಳ ಗ
ದ್ದದಂಚಿನೋಳ್ ತಿದ್ದಿರುವ ಕತ್ತುರಿಯ ಮಕರಿಕಾ ವತ್ರಲತೆಗಳಿಗೆ ನಣ್ಣ
ಮೊಗ್ಗಿಗಳಂತಿರುವ ನಸುಬೆಮರ ತುಂತುರುಗಳಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಬದ್ದಾಡಿ ಅ
ವರ ಅಯಾನಪರಿಹಾರವಂಗೈದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಚಂದ್ರಾಶಿಗಳ ಲೋವೆಗ
ಳೋಳ್ ಮರಳಿ ಮರಳಿ ಸುರತಂಗಳಂ ಮಾಡಿ ಅಲಿಪಾಯಿಗೊಂಡು ನಿ
ದ್ರೆಯೊಳುದುಗ ಕಣ್ಣುಗಳಂ ತೆರೆಯಲಾರದೆ ಮಿರುವ ಪಾರಾವತಂಗಳಿಗೆ
ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ, ಕಚಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಚಿಗರುಗಳಂ ಬಿಚಿ, ಮೊ
ಗ್ಗುಗಳಂ ಅರಳಿಸಿ, ನೈದಿಲುಗಳಂ ಮುಚ್ಚಿ, ಕಮಲಂಗಳಂ ಬಿಚ್ಚಿ ಬೀಳುವಂ
ತೆ ಮಾಡಿ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಕರಂದಂ ಕುಡಿದು ಹೊಕ್ಕಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ತುಂ
ಬಿಗಳನ್ನೆಚ್ಚರಗೊಳಿಸಿ, ಚಕ್ರವಾಹಂಗಳಂ ಎಬಿಸಿ, ಚಕೋರಗಳ ಬಾಯಿ
ಗೆ ಮುದ್ರೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಎಳೆಲೇಬಾಳೆಗಳ ಸುಳಿಗಳಂಬಿಡಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಪ
ಚ್ಚಿ ಕಪ್ಪುರದ ಧೂಳಿಗಳೋಳ್ ಹೊರಳಾಡಿ, ನದಿಗಳ ತೆರೆಗಳಂ ಚೆಲ್ಲಿ, ವಾರ
ನಾರಿಯರ ಕುಚಪರ್ವತಂಗಳಿಗೆ ಸನ್ನೆಬಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿರುವ ಗಂಧವಡಿಗಳಂಗೂ
ಯಾಡಿ, ಮದವೇರಿ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮನ್ಮಥನ ಪಟ್ಟದಾನೆಯೇ ಬಂ
ದು ಧಾಳಿಯಂಗೈವಂತೆ ಕೇಳಿಯಂಮಾಡುತ್ತ, ಬೆಳಗಾಗುವನಮಯವಾಯಿ
ತು ಬೇಗನೆ ಎಳರೆಂದು ಭೂವಾಲರಿಗೆಲ್ಲ ವೇಳುವಂತೆ ಬೀಸುತ್ತಿರಲಾನು
ಪ್ರಭಾತಸಮಯಜೋಳ್ ಸ್ವಯಂವರಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ನಾನಾದೇಶದ
ರನುಗಳು ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಎದ್ದು ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣದರ್ಶನವಂಗೈದು ಫಲ
ಮೊದಲಾದ ಶುಭವಸ್ತುಗಳಂ ನೋಡುತ್ತ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಂಗಳೋ
ಳುಗರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅತ್ತಲಾ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮನಸಿನೋಳುದ ಕಳಂಗಳಾದಕ
ನ್ನೆಯಂ ಕನಸಿನೋಳ್ ಕಂಡು ಅವಳಂ ನೋಡುವನೋ ಎಂಬಂತೆ ಕ
ಣ್ಣುಗಳಂ ಮುಚ್ಚಿ, ಆ ಬಿತ್ತರಿಯಂ ಮುದ್ದಿತುವನೋ ಎಂಬಂತೆ ತುಟೆಗ
ಳಂ ಶೇರಿಸಿ, ಮದನಬಾಣಂಗಳ ಪಟ್ಟುಗಳಾದ ದಣಿದಿರವನೋ ಎಂಬಂತೆ

ವೇಗವೇಗದಿಂದ ಉಭಯನುಗಳಂ ಬಿಡುತ, ವಿರಹತಾಪದಿಂದ ಮೂರ್ಛೆಯಂ
 ಗೊಂಡಿರುವಂತೆ ನಿದ್ರೆಯಂ ಮಾಡುವಾಗ ತಂಬೆಗಳ ಗಾನದಿಂದ, ಪಾರಾವ
 ತಂಗಳ ಕೂಡುಕಾರಂಗಳಂ, ಪಂಜರಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಗಿಣಿಗಳ ಮನೋರಂಜ
 ನಂಗಳಾದ ಮಾತುಗಳ ಕೃಕಲದಿಂದ ವಡಗೂಡಿದ ಶೂನ ಕೂಡಳೇ ಮಂಜ
 ವೊದಲಾದವಾದ್ಯಗಳು ಮೊಳಗುವದರಿಂದೆಚ್ಚ ರಂಗೊಂಡು, ವಂದಿಮಾಗಧ
 ರು ರಾಜಾಧಿರಾಜ; ಆಶ್ರಿತಕಲ್ಪಭೂಜ; ಅವಧರಿಸು, ಮಾರ್ತಂಡಮಂಡಲವು
 ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕೆಂಬ ಕಾಂತಿಗೆ ಕುರುವಿದಮಣಿಗಳ ಕರ್ಣಕಂಡಲದಂತೆ
 ತೋರುತ್ತ ಬರುವದು ವರಾಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸುವ ಬಿರುದುಪದ್ಯಗಳಂಕೇಳಿ
 ಬೆಳಗಾಗುವದರಿಂದ ಅರಳುವ ಕಮಲಂಗಳೋ ಯಂಬಂತಿರ.ವ ಕಣ್ಣುಗ
 ಳಂ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ತೆರೆದು ಧ್ವಜಕಲರಾದಿರೇಖೆಗಳ ದೊಪ್ಪಿದ ಕರಂಗಳಂ
 ನೋಡಿ, ಕನ್ನಡಿಯ ಪಟದೋಳೆಬರದಿರುವ ಕಾಮೇಶ್ವರಿಗೆ ಕೈಮುಗಿದು,
 ಸುಪ್ರಭಾತ ಶ್ಲೋಕಂಗಳಂ ಪೇಳುವವಿಪ್ರಯುಗ್ಮವನ್ನು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ,
 ಗೋಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಮತ್ತು ಫಲಪುಷ್ಪಾದಿ ಶುಭವಸ್ತುಗಳಂ
 ನೋಡಿ, ಮೆಲ್ಲನೆ ಬಂದು ಪನ್ನೀರಿನಿಂದ ಮಂಜಮಜ್ಜನವಂಗೈದು, ಆಯಾ
 ಯದೇಶದ ಅರಸುಗಳ ಸಮಾಚಾರಂಗಳಂ ಚಾರದಪರ್ಣಿನಿಂದ ಕೇಳುತ್ತ, ಪ
 ರಿಮಂಜಲದಿಂದ ಜಳಕವಂ ಮಾಡಿ, ಸರಿಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಯನ್ನುಟ್ಟು, ಮುಖ
 ದೋಳು ಪುಂಡ್ರವನ್ನಿಟ್ಟು, ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯವಂ ಕೊಟ್ಟು, ನಿತ್ಯದಾ
 ನವಂ ಮಾಡಿ, ಕುಲದೇವಿಯಂ ಪೂಜಿಸಿ, ಹಾವಿಗೆಯಂ ಮೆಟ್ಟಿ ಭೋಜನಶಾ
 ಲೆಯನ್ನೈದಿ, ವೀರಸೇನ ವೊದಲಾದ ರಾಜಬಂಧು ಸಮಾಜದೊಡನೆ ಭೋ
 ಜನಂಗೈದು, ತಾಂಬೂಲವಂ ಸವಿಯುತ್ತ ನೋಗಸಿನಿ ಹೊರ ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಬಂ
 ದು ಬಡ್ಡೋಲಗಂಗೊಂಡಿರಲು; ಆಗ ಕಳಂಗರಾಜಮಂತ್ರಿಯು ಶಿಂಗರಿಸಿದ
 ಆನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕನಕಕಲಶಂಗಳನ್ನಿರಿಸಿ, ಕೆಲವು ಮಣಿಭೂಷಣಂಗಳಂ ಟಿ
 ತ್ರವಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಕಾಣಿಕೆಗೊಂಡು, ಆನೆಗಳಸೇನೆಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಬಂದು
 ಬಡ್ಡೋಲಗಂಗೊಂಡಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಚರಣಂಗಳಿಗೆರಗಿ ಬಪ್ಪಿ
 ಶಿ, ತನ್ನ ಮಣಿಕಿರೀಟ ನೆಲನೋಂಕುವಂತೆ ದ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ, ಆ ರಾಯ
 ನ ವಚನದಿಂದ ಉಚಿತಪೀಠದೋಳು ಕುಳಿತು ನಿವಿಷ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು, ಎ

ದ್ವೈಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದುಕೊಂಡು ವಿನಯದಿಂದ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನೇ, ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಪೋಗಿ ಸ್ವಯಂವರ ಸಭಾನುಂಟಪಕ್ಕೆ ಬಿಜಯಂಗೈಯ್ಯ ಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿತಿ ಬಾ ಎನಿತ ನಮ್ಮ ಗಜವತಿಗಳು ನಿರೂಪಿತಿ ನನ್ನಂ ಕಳುಹಿರುವರು, ಆದ್ದರಿಂ ಚಂದ್ರನಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವ ಚಕೋರಂಗಳ ಗಂಪುಗಳಂತೆ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ದರ್ಶನವಂಗೈಯಬೇಕೆಂಬ ಕಳಂ ಗನಗರದ ಜನಂಗಳ ನೇತ್ರಗಳು ಸಫಲಂ ಸಭಾಗುವಂತೆ ದಯೆಮಾಡಿ ವಟ್ಟಣದ ಅಲಂಕಾರವಂ ಪರಾಂಬರಿತಿ, ಕಾದಿರುವ ರಾಜರುಗಳಂ ಕಟಾಕ್ಷಿತಿ, ವಿದ್ಯಾಸಾಗರ ಮೊದಲ ದ ಪಿಪ್ಪರಾಗಳಂ ಕುಡು ಪೂಜಿತಿ, ಮರಳ ಕಟಕಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಚಿತ್ತದೋಳ್ ತರಬಪುಣೆಂದು ಬಿನ್ನವಿತಿ, ಇಂತಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಕಳಂಗಳೆಲ್ಲಭನು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ರತ್ನಾಕರನಿಗೆ ಬಂದು ರತ್ನವನ್ನಿತ್ತಂತೆ, ಅಮೃತಮಯನಾದ ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಹಾಲನ್ನವನ್ನಿತ್ತಿದಂತೆ, ತಮಿಗೆ ಆರೋಹಣಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬಂದು ತೇಜಿಯಂತಮ್ಮ ವಾದಾರವಿಂದ ಸನ್ನಿಧಿಯೋಳ್ ಬಪ್ಪಿಸುವಂತೆ ನನಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನಿತ್ತು ಕಳುಹಿಸಿರುವನು, ಅದು ಬಾಗಿಲೋಳ್ ಕಾಸಿರುವುದೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು, ಆಮಂತ್ರಿ ಧನಂಜಯನೊಡನೆ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಮೋಘಗಂಭೀರವಾದ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಆ ಅಶ್ವರತ್ನಮಂ ಎದುರಾಗಿ ತರುವುದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಲು, ಆಗ ಧನಂಜಯನಿಂದ ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಆ ತೇಜಿಯ ಕೆಲಬಲದೋಳ್ ಕನಕರಜುಗಳಕಡಿವಾಣಂಗಳಂ ಹಿಡಿದು ಬಲಿಪ್ರರಾದ ಭಟರುಬಿಗಿಯಾಗಿ ಹಿಂತಿರಿಗಿಸುವ ಹಿಡಿತವಂ ಎಣಿಸದೇ, ಮತ್ತು ಬೆದರಿದ ಹುಲ್ಲೆಯಂತೆ ಹಾರ್ಯರಿ ಕುಣಿಯುತ್ತ, ಬೆನ್ನುತಟ್ಟುತ್ತ ವಾರ್ಷ್ವದೋಳ್ ಬರುವ ಅಶ್ವರಕ್ಷಕರು ಪೇಳುವ ತುರುಷ್ಕ ಭಾವಾ ಭೇದಂಗಳಂ ಕೇಳಿ ಹಾಯಿಗೊಂಡು ಹೆಮ್ಮಾರವಂಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಆಕಾಶವನ್ನಾದರೂದಾಟುವೆನೆಂದು ತಲೆಯಂ ಎತ್ತಿ ನೋಡುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚೈಶ್ರವಸ್ಸೆಂಬ ಕುದುರೆ ತನಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದೆಂದು ತಿಳಿದು ಲಜ್ಜೆಗೊಂಡಂತೆ ಭೂಮಿಗೆ ತಲೆಯಂ ಬಾಗಿ ಸೂತ, ಆ ಕುದುರೆಯನ್ನೇರುವ ವೇವೇಂದ್ರನೇ ಈ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೆಂದು ತಿಳಿದುದೋ ಎಂಬಂತೆ ತಲೆದೂಗುತ್ತ, ವೇಗದೋಳ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ವಾಯುವಂ ಕೋಪದಿಂ ಕಬಳಿಸುವುದೋ ಎಂಬಂತೆ ಮೂ

ಗಿಸನೊಳ್ಳೆಗಳಿಂದ ಉಸುರುಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಫೇದುತ್ತ, ಕಡಿವಾಣದ ಸುರವಣಿಗಳಂ ಕಡಿದು ಸೂತನವಾಗಿ ಬಂದುವಾಲ್ಗಡಲಂ ಪುಟ್ಟಿಸುವುದೋ ಎಂಬಂತೆ ಬಿಳುವಾದ ನೊರೆಗಳಂ ಉಗುಳುತ್ತ, ಸವಗಟ್ಟಿದಾಭರಣಗಳಕಾಂತಿಯಿಂದ ತಿರಿತಿರಿಗಿದಾಗ್ಲಿಲ್ಲ ಮದೊಂದುಬಣ್ಣವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತ, ಸೂರ್ಯನ ಹರಿತಾಶ್ವನು ರಥಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದೆ ಆರೋಹಣಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ನಗುವುದೋ ಎಂಬಂತೆ ಹೀರಿಕಾರವಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಕಟ್ಟಿರುವ ಚಾಮರಂಗಳಂ, ಚಲಿಸುವ ಚಂದ್ರಹಾರಂಗಳಂ, ಗಿಣಿಯತಾಳಗಳಂ, ಹುಲಿಯುಗುರುಗಳಂ ಕೂಡಿದ ಪದಕಗಳ ಸಾಲುಸಾಲಿನ ಸರಂಗಳಂದೊಪ್ಪಿ ಉಚ್ಚೈಶ್ರವಸ್ಸಿನ ಅವತಾರವೋ ಎಂಬಂತೆ, ಸೂರ್ಯಾಶ್ವದಪತ್ರಿಬಿಂಬವೋ ಎಂಬಂತೆ ತೋರಿ, ಭೂಮಿಯು ಅದರಿಶಿ ಧೂಳಿಗಳು ಯೇಳುವಂತೆ ಅಡಿಗಳನ್ನಿಡುತ್ತ, ಬೆಳ್ಳಿಯ ಯರಕವಂ ಯರದಂತೆ, ಚಿತ್ರದೊಳ್ ಬರದಂತೆ, ವಾರೆ ಕೋರೆಯೆಂಬುವುದು ಶರೀರದೋಳ್ ಯಲ್ಲಿಯು ಇಲ್ಲದೆ, ಗರುತ್ತಂತನಿಂದ ವೇಗದ್ರೀತಿಯಂ ಕಲಿತು ಆತನ ಚಿಹ್ನವಂ ಶಿರದೋಳ್ ಧರಿಸಿ ಇರುವುದೋ ಎಂಬಂತೆ ವಿರಾಜಿಸುವ ಸುಮಾರಗರಿಯ ಸೊಗಸಿನಿಂ ಬಂದು ಸುಗಂಧರಾಜೀಂದ್ರನ ಮುಖವಂ ನೋಡಿದವಾತ್ಮದಿಂದಲೇ ಮುಗಿಲು ಗುಡುಗಿದಂತೆ ಹೇವಾರವಂ ಮಾಡಿ ಭೂಮಿಯು ಸೋಂಕಿ ಸೋಂಕದಂತೆ ಕುಣಿಯುತ್ತ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಧನಂಜಯನು-ಎಲೈ ಮಹಾರಾಜನೆ, ಅಶ್ವರತ್ನವು ಬಂದಿರುವುದು ಬಿನ್ನೈನಲು; ಆ ನಾಡಿಯಂ ಕೇಳಿ ಆ ಕುದುರೆಯಂ ದೂರದಿಂ ನೋಡಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನು ಸುಷುತಿ ವೀರನೇನರೊಡನೆ ಅನಾಧಿಕಾಲದಿಂ ಬಂದು ಸಿಂಹಾಸನದೋಳ್ಕುಳಿತು ಭೂಮಿಯನ್ನಾಳುವ ಕಳಂಕವತಿಗೆ ಕಡಮೆಯೇನೆಂದು ನುಡಿದು, ಪೀಠದಿಂದೆದ್ದು ಬಂದು ವಜ್ರಕುಂಡಲಂಗಳ್ಳು ಕಿವಿಗಳೋಳ್ತಡೆದು, ನವರತ್ನದ ಕಿರೀಟವಂ ಶಿರದೋಳ್ ಧರಿಸಿ, ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಮಿಂಚುವ ಅಂಗಿಯಂ ತೊಟ್ಟು, ತಾರಾಮಂಡಲವೆಂಬ ಪದಕದಿಂದೊಪ್ಪಿದ ದುಂಡುವುಲ್ಲಿಗೆಯ ಮೊಗ್ಗುಗಳಂತಿರುವ ಆಣಿಮುತ್ತಿನ ಸರಂಗಳಂ ಕಂಠದೋಳ್ ಅಳವಡಿಸಿ, ಕಿವಿಯೋಳ್ ಪಚ್ಚೆ ಬಾವುಲಿಯನ್ನಿಟ್ಟು, ಕೆಂಪುಗಳ ಬಾಹುಪುರಿಯಂಕಟ್ಟಿ, ಕರ್ಣಾಟಯುಷಂಜನೆಂಬ ಅಕ್ಷರಂಗಳಂ ಕೆ

ತ್ತಿರುವ ವಜ್ರದ ಮುದ್ರೆಗುರುರವಂ ಧರಿತಿ, ದೇಶದೇಶದ ಅರಸುಗಳು
ನೋಡಲೆಂದು ಬಿರುದಿನಗಂಡ ಪೆ ಡ್ಯಮಾ ವಾಪರೋಳಕ್ಕೆ, ಲಲಾಪುಗನ್ನ
ಡಿಯನ್ನೋಡುತ್ತ ತನ್ನ ಮುಖಕಾಂತಿಯಿಂದ ತೋರಿಸಂ ಜಯನೂರದಂ
ಬಂತ ಕಳಂಕಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕನ್ನರಿಯ ತಿಲಂವಂ ಪಣೆಯೋಳ್ತದ್ದಿ, ಕ
ಲವಿಕನೊಪ್ಪಿಸುವ ಕಪ್ಪುರವಿಳ್ಳವಂ ಸವಿಯುತ್ತ, ಸುಮತಿಯ ಹಸ್ತಲಾ
ಗದಿಂ ತೆರಳಿ ಆ ತುರಂಗದ ಸಮಿಪಕ್ಕೆ ನಡೆತರಲೂ,-

ಆಗ ಆ ಅಶ್ವರತ್ನವು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಮನೋಭಾವವಂತಿ
ಳಿದುದೋಂಬಂತೆ ಜಡೆ ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಕೆದರುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಕಿವಿಗಳಂ
ನೆಬ್ಬನೆಗೈದು, ಪುಷ್ಕರಾಗದ ಬಣ್ಣದಿಂದೊಪ್ಪುವ ಅರೇನೋಟದಿಂದೋಡಿ
ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಆರೋಪಣಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಗ ಬರಬೇಕೆಂದು ಕರೆಯುವಂತೆ
ಬಲಗಾಲಿನಂ ಭೂಮಿಯಂ ಕರೆಯುತ್ತ, ಭಾರಿ ಭಾರಿಗು ಘೋಷರಧ್ವ
ನಿಯಂನಾಡಿ ಘಾತ್ಕಾರವಂ ಗೈಯುತ್ತಿರಲು; ಆ ತೇಜಿಯನ್ನೋಡಿ ಸುಗಂ
ಧರಾಜೇಂದ್ರನು ತನ್ನ ಕರಕಮಲದಿಂ ಮೈ ಸವರುತ್ತ ತಟ್ಟುತಲಿರುವಾಗ
ಸುಮತಿಯು ಸಮಿಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಎಲೈ ಮಹೀಪತಿಯೇ, ಈ ಅಶ್ವವಂ ವಿಜ
ಯವರ್ಮರಾಯನು ಸ್ವಾಮಿಯಂ ಪರಿಕ್ಷಿಸ್ತೀತೆಂದು ಕಳುಹಿಸಿದಂತೆ ಕಾ
ಣುವದು, ಅವಧಾನದಿಂ ಸ್ವಾರಿಯಂಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏಕಾಂತದೋಳ್ ಬಿ
ನ್ನವಿಸಲು, ಅದಂಕೇಳಿ ಅಶ್ವ ಹೃದಯದೋಳ್ ವಾರಂಗತನಾದ ಸುಗಂಧ
ರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಲೈ ಸುಮತಿಯೇ, ಕೇಳು ಕಳಂಗಪತಿಯು ಸಮಿಗೆ ಸಂ
ತೋಷವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರತ್ನದಂತೆ ಮಡಗಿದ
ಈ ಅಶ್ವವಂ ಕಳುಹಿರುವನು, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಸುಳಿಗಳಂ ರೇಖೆಗಳಂ ಅಲಂ
ಕಾರವಂ ಸೆಡಗಿಯಂ ಎಣ್ಣುವಂ ಧನಿಯಂ ನೋಡಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಇದರ
ಹೃದಯ ಇಂತಿರುವದೆಂದು ತಿಳಿದೆನು, ಮತ್ತೂ ಯಾರ್ಯಾಗಿಗೂ ಏರು
ವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯಮಲ್ಲದೆಯಿದ್ದರೂ ಸದ್ದು ಮಾಡದೆ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವೆ
ನು, ನೋಡೆಂದು ನುಡಿದು, ಆ ಅಶ್ವರತ್ನಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕಾರವಂಮಾಡಿ, ರಾಜಹಂ
ಸನನ್ನೇರುವ ಭಾರತೀಪತಿಯಂತೆ ತುರಗಮನ್ನೇರಿ, ತೆರಳಿ ಉದಯಗಿರಿ
ಯಿಂದ ಬರುವ ಚಂದ್ರನಂತೆನಿವ ತನ್ನನ್ನೋಡಿದ ನಿಮಿಷದೋಳ್ ಎಂದು

ರೂಪವು ಸೇನಾನುಭವದಲ್ಲಿ ಮುರಜ ಪಣವ ನಿನ್ನಾಣ ಪಟವ ಮೊಲಾದ ವಾ
 ದ್ಯುಗಳ ಶಬ್ದವು ಕಳೆಯುವಂತೆ ಮರ ಪುಟಂಗಳಿಂದ ಧರೆಯಂತುಳಯು
 ವ ಭೂ ಸಂಭೋಲತರಂಗಳು ತುಂಬುವಂತೆ ಹೇವಾಂವಂಗಳಂ ಮಾಡುವ
 ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಜರೀ ಸರಪಣಿಗಳ ಬಲೆಯ ಮುಸುಕುಗಳ ಕಾಂತಿಯಿಂ,
 ಒಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಹೊಳಪಿನಿಂ, ಗಗನಮಂಡಲದೋಳ್ ಬಂದೇ
 ಕಡೆ ವಜ್ರಗಳನ್ನೆರಚಿದಂತೆ, ಮತ್ತೊಂದುಕಡೆ ಸವಿಲುಗರಿಗಳಂ ಹಾಡಿದಂತೆ,
 ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರದೇಶದೋಳ್ ತಗಡುಗಳಂ ಬಡಿದಂತೆ ಮಾಡುವ ಸಾಲು
 ಮಿರಿತಾರುವ ಮುತ್ತುಗಳನ್ನೆರಚಿದಂತೆ ನೋರೆಗಳಂ ಪೂತ್ಕರಿಸುತ್ತಲಿರು
 ವ ಅಶ್ವಗಳನ್ನೇರಿ ಓಡಿಸುವ ಸೇನಾಪತಿಗಳು, ವಾಹಿನೀನಾಥರು, ಚಮೂ
 ವಲ್ಲಭರು, ಅನೀಕಿನೀನಾಯಕರು, ಅಕ್ಷೋಹಿನೀವೃತಗಳೊಡನೆ ಸುತ್ತುವ
 ರಿಮ ಬರುವಾಗ ವಂದಿಸಾಗಧರು ಕೈಯೆತ್ತಿ ಇವರು ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅವ
 ರು ಸೇನಾಪತಿಗಳು, ಇವರು ದೇಶಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಅವರು ಪಾಳಯಗಾರರು
 ಇವರು ಸಂಸ್ಥಾನಪತಿಗಳು, ಸಾಮಿಯವರಚರಣಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವಂ
 ಮಾಡುವರು ಪರಾಂಬರಿಸಬಹುದು ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ಪರಾಕೆಂದು
 ಬೇರ್ಬೇರೆ ಬಿನ್ನವಿಸುವ ನುಡಿಗಳಂಕೇಳಿ ಚಂದ್ರಕಿರಣಂಗಳಂತೆ ಪೊಳವ
 ಕಟಾಕ್ಷದಿಂ ನೋಡುತ್ತ, ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ಬಿಳಿದಾವರೆ
 ಯಂತೆ ಸೇನಾಸಮುದ್ರವಂ ಉಬ್ಬಿಸುವ ಚಂದ್ರಬಿಂಬದಂತೆ ತೋರಿ ಸುತ್ತ
 ಲು ಕಟ್ಟಿರುವ ಆಣಿಮುತ್ತುಗಳ ಕುಡ್ಡುಗಳಿಂದ ಚಿತ್ತರಮಾದಬಿರುದಿ
 ನ ಬಿಳಿಯ ಕೊಡೆಯ ನೆರಳಿನೋಳ್ ಬರುತ್ತ, ಎಡ ಬಲದೋಳ್ ಬೀಸು
 ವ ಚಾಮರಂಗಳ ಕಿರು ಘಾಳಿಯಿಂದ ಆದರಿ ಜಾರುವ ಸರಿಗೆವಲ್ಲಿಯ ಶರ
 ಗುಗಳನೆತ್ತಿ ಸವರಿಸುವ ನರ್ಮದಚಿವರಂ ತಿರಿ ತಿರಿಗಿ ನೋಡುತ್ತ ಕಟಕ
 ದಿಂತರಳ ಕಳುಗ ನಗರದ ರಾಜ ಬೀದಿಯೋಳ್ ನಕ್ಷತ್ರ ಬೀದಿಯೋಳ್
 ಬರುವ ಚಂದ್ರಸಂತೆಬರುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಆ ಪುರದನಾರಿಯರು ಸ್ವಯಂವ
 ರೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಬಿರುದುಗಳೊಡಗೂಡಿ ದೇಶ ದೇಶದ ಜರ
 ಸುಗಳು ಬರುವದಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬ್ಯಾಗ ಬ್ಯಾಗ ಬೆಳಗಾಗುವನ
 ವಯದಲ್ಲಿಯೇ ಭೋಜನಂಗಳಂಗೆಯ್ದು ಉಪ್ಪರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ, ಚಂದ್ರಶಾಲೆಗೆ

ಳಲ್ಲಿ, ಮುಡಿವಾಳದಚಪ್ಪರಂಗಳಲ್ಲಿ, ಬಿಸಲು ಮಚ್ಚುಗಳಲ್ಲಿ, ಲೋವೆಗಳಲ್ಲಿ, ಗವಾಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಕೈಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಾವು ನಾವು ಎಂದು ಬ್ಯಾಗ ತಾವುಗಳೆನುತೊಂಡು, ಅಲಂಕಾರಗಳೆನುತೊಳುಬಿಟ್ಟು ಗಿಣಿ ಕೆಲವರು ಜಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಗ್ಗುಗಳು ಪೋಣಿಸುವರು, ಕೆಲವರು ಪಣೆಯೋಳ ತಿಲಕವಂ ಕಣ್ಣುಗಳೋಳ ಕಾಡಿಗೆಯ ತೊರೆಗಳು ತಿದ್ದುವರು, ಕೆಲವರು ಕಪೋಲಂಗಳೋಳ ಚಿತ್ರ ಪತ್ರಂಗಳಂ ಬರೆಯುವರು, ಕೆಲವರು ಗಲ್ಲಗಳೋಳ ದೃಷ್ಟಿ ಬೊಟ್ಟುಗಳನ್ನಿಡುವರು; ಕೆಲವರು ಶೀರೆಗಳ ನೆಗೆಗಳಂ ಪಿಡಿಯುವರು, ಕೆಲವರು ವಡವೆಗಳನ್ನಳವಡಿಸಿ ಕೊಂಬುವರು, ಕೆಲವರು ನಡೆನಡುವೆ ಕನ್ನಡಿಗಳೋಳ ಬೆಡಗಂ ನೋಡುವರು. ಈ ಸು ನಡೆಯುವ ದುಡಗಿಯರು ಮೊದಲಾದ ಕಾಂತೆಯರೆಲ್ಲ ದಡಬಡಲಾಗಿ ಅಲಂಕಾರಗಳಂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ನಡು ಸಮಯದೋಳ ಕೆಲವರು ನಾಡು ನಾಡಿನ ಅರಸುಗಳ ಬಿರುದುಭೇರಿ ಮೊದಲಾದ ವಾದ್ಯಗಳ ಧಣಂ ಧಣ ಧ್ವನಿಗಳಂ ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲಿದರ್ ವಡವೆಗಳನ್ನಲ್ಲಿಯ ಬಿಟ್ಟು ಅಲಂಕಾರಗಳು ಎಷ್ಟಾದರ ವೈ ಸಾಕೆಂದು ಎದ್ದು ಸಂಭ್ರಮವಿಪ್ರೋಡ್ಯತುವರು, ಕೆಲವರು ಮೂಗತಿಯಂ ಕಿವಿಯೋಳ, ನಾಚೆಯಂತುರುಬಿನೋಳ, ವಡ್ಯಾಣವಂ ಕೊರಳೋಳ ಅಡ್ಡಿಕೆಯಂ ವಾದವೋಳ, ಬಾಯುಪುರಿಯಂ ನಡುವಿನೋಳ, ಕಾಲುಂಗರುವಂ ಕರಾಂಗಳೊಳ ಇಡುತ ಇಂತುವಿನಮಯದಿಂ ಶಿಂಗರಿ ಸುವರು, ಕೆಲವರು ಲತಾಂಗಿಯರು ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಮಡಿ ಶೀರೆಗಳನ್ನುಡುತ ನೆರಿ ಇಡುತಲೇ ಬೆರಗಾಗಿ ಬ್ಯಾಗ ನಡೆಯುವರು, ಕೆಲವರು ವಾಮ ಲೋಚನೆಯರು ಓಡಿಬರುವಾಗಬಳತಗಿನ ಗಂಟು ನಡಲಿ ಪಿಡಿದಿರುವ ನೆರಿ ಕುಚ್ಚುಗಳ ಮುಡಿಗಳು ಝಗ್ಗನೆ ಬಿಚ್ಚಿ ಜಾರಿ ಬೀಳುವ ಸುರಿಗೆ ಶರ ಗುಗಳಂಕೂಡ ಸುರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಸಗುವರನ್ನೋಡದೆ ನಡೆಯುವರು, ಇಂತು ಪುರನಾರಿಯರು ಸಂತೋಷ ಸಂಭ್ರಮಂಗಳಿಂದ ನಡೆ ತರುವಾಗ ಪಾದ ವಿನಾಸಂಗಳಿಂದ ಕಾಲುಂಗುರಂಗಳ ಪಣ ಪಣೀನನ್ನುವ ಶಬ್ದದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಓಡಿ ಪ್ರೋಗುವರ ಬೆಂಬಿಡಿದು ಕೈಗಳಿಂದ ಓಡ್ಯಾಡಿಸುವ ಬಡ್ಯಾಣಗಳ ಕಿರುಘಂಟೆಗಳು ಅಲ್ಲಾಡುವಲ್ಲಿ ಪಣಿ ಪಣಿ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿ

ಹತ್ತಾರು ಅಂತಸ್ತುಗಳ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟಗಳ ಮೆಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಏರುವಾಗ ಹುಟ್ಟಿದ ಧಡ ಧಡನೆಂಬ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ಮಣಿಗಳಿಂಮಾಡಿರುವ ಗೋಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಧ್ವಗ್ನಿಗಳುಂಟುಗಳು ಅವೆಂ ಮುಗಿಲು ಗುಡುಗೊಂದು ಬ್ರಮೆಗೊಂಡು, ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸವಿಲುಗಳು ಗರಿಗಳಂಜಿಜ್ಜಿ ಕುಣಿಯಲು ಅದರ ಪಿಂಚುಗಳಂನೋಡಿ ಕಾಲ ವೇದಧಂಗಳರಗಿತೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿ ಜಿಸಿರಿ, ಹೂನೆಗಳ ಚಂದ್ರಗಾತಿಗಳ ಗೂಡುಗಳಂಜಿಜ್ಜಿ ಪೊರಮಟ್ಟ ಕೂಗುತ್ತಿರಲು ಅವುಗಳ ಕ್ರೇಂಕಾರಂಗಳಿಗೆ ಸುರಿಯಾದ ಪುರ ತರುಣಿಯರ ಮಾತುಗಳ ಕಲ ಕಲ ಧ್ವನಿಯು ಕರ್ಣಾಮೃತಮಾಗಿ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಬೀದಿಯೋಳ್ ಸ್ಥಾರಿಬರುವ ರಾಯರುಗಳ ನೋರೋರ ರಾಗಿ ಕೈ ಶೋರಿ ಬಬ ರೊಬರಿಗೆ ವೇಳುತ, ಈರಥವ ನೋರಿಬರುವನು ಜಯದ, ಧರಾಯನ ಕುಮಾರನು, ಅಂದಳದೋಳ್ಳುಳಿತು ಬರುವನು ಅಂಗ ದೇಶದ ಅರಸು ಮಗನು, ಇದೋ ಇಲ್ಲಿ ಕದುರೆಯಂ ಕುಣಿಸುತ್ತ ಕುಲುಕುತ್ತ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಬರುವರು ಕುರುಕುಂತಲದೇಶದ ಅರಸುಗಳ ಕುವರರು, ಕನಕದ ಕಾಂತಿಯಿಂದೊಪ್ಪಿ ಮಿರಿ ಮಿರನೆ ಮಿಂಚುವ ಸಣ್ಣ ಸೊಗಸು ಹೂವುಗಳ ಶಾಲುವಂ ಪೊದ್ದಿರುವನೇ ಕಾಪ್ಪೀರ ರಾಜನು, ಅದೋ ಚಂದ್ರಬಿಂಬದಂತಿರುವ ಮೊಗದೋಳ್ ಕತ್ತೂರಿತಲಕವನ್ನಿಟ್ಟಿರುವನೇ ನೇವಾಳ ಭೂಪಾಲನು, ತಿದ್ದಿದಂತಿರುವ ಪುರ್ಬುಗಳಂ ಶಾರಂಗಣ್ಣುಗಳಂ ಅಣಿ ಮುತ್ತುಗಳಿಗೆ ಸುರಿಯಾದ ಮಲ ರಶೆಯಿಂ ಉಬ್ಬಿಕೊಂಡಿರುವ ತಾವರೇ ಎಸಳನಂತೆ ಚನ್ನಾದ ಕೆನ್ನೆಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿ ತುಟಗಳ ಅಂಚಂಚಿನೋಳ್ ಕೊಂಚ ಕೊಂಚಮಾಗಿ ನಗುತ್ತ ಕಾಂಚನ ದುಕ್ಕೂಲ ಮಪ್ಪೊರ್ದು ಮಿಂಚನಂತೆ ಮಿಂಚುತ್ತ ಪಂಚಬಾಣನಂತೆ ಬರುವನೇ ಪಾಂಚಾಲರಾಯನು, ಅವನ ಹಿಂಭಾಗದೋಳ್ ರಂಭಾವಿ ನಾರಿಯರುಕೂಡ ನೋಡಿ ಮೋಹಿಸುವ ರೂಪದಿಂದೊಪ್ಪಿರುವನೇ ಶಿವನ ಪಾದಾಂಭೋಜ ಭಕ್ತ ನೆನಿಸಿದ ಕಾಂಭೋಜ ದೇಶದರಾಜನು, ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲು ನಿಂತು ಪೊಗಳುವ ಮೃತ್ತ ಪದ್ಯಗಳಂ ಕೇಳುತ್ತ ಮುತ್ತುಗಳ ಮಲಕು ಝಲ್ಲರಿಯಂ ಪೊದ್ದಿರುವ ಮತ್ತಗಜವಂನೇರಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬರುತ್ತ ಪಾರಿವಾಳದ ಹೂ

ವಿನ ಬಂಜೆಕ್ಕೆ ಏಂಚುಗೊಳಿಸಿದಂತೆ ರಂಗವ ಚಂದ್ರಗಾಂಧಿಯವಲ್ಲಿ
ಯಂ ಪೊದ್ದು ನೋಡುವರೆ ಕಂಠಗಳಂ ಮಲಯಮಾರುತದಂತೆ ತಂ
ಪಿಸುತ ಬರುವವೇ ಪಾಂಚ್ಯ ಮಧುರಾನಗರದ ಮಹಿಷಾಲ ಪುತ್ರನು.
ಇವೋ ಇಲ್ಲಿ ಮಾರು ಮಾರುದ್ದ ಜಡೆಗಳೊಡ್ಡಿದ ನಾರಿಯರು ವೈ
ಯಾರದಿಂ ಚಾಮರ ಗಳಂ ಬೀಸುವಾಗ ಅವರ ಕರಕಂಕಣಗಳ್ಳುಂ
ತಕ್ಕರೆಯಂ ಕೇಳಿ ತಿರಿತಿರಿಗಿ ನೋಡಿ ನಸುನಗುತ ಹ್ಯಾರಳಮಾದ ಸೊಗ
ಸಿನಿಂ ಬರುವವೇ ಕೇರಳದೇಶದ ಅರಸೆಂದು, ಮತ್ತು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬನೋ
ಳ್ ಒಂದೊಂದುಚಂದಮೆಂದು ನುಡಿಯುತ ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಮಾ
ಗಂಗಳಂ ಬಿಡೀ ಯಂದು ಕೆಲವರು, ಕೂಗುವರುಕೆಲವರು, ಏಳಿಕ್ಕುಗ
ಳಂ ಕಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಿರೀ ಎಂದು ಪೇಳುವರು ಕೆಲವರು, ತಟ್ಟಗಳೋಳ್ ಚನ್ನ
ಬೆಳ್ಳಿ ದುವ್ವುಗಳಂ ತುಂಬಿರೆಂದು ನುಡಿಯುವರು ಕೆಲವರು, ಪನ್ನೀರು
ಗಳಂ ಜಲ್ಲಿರೀ ಎನ್ನುವರು ಕೆಲವರು, ಮಣಿಗೋವುರದಸವಿವಕ್ಕೆಮ
ಪಾರಾಜನು ಬಂದನೆಂದು ಎದುರಾಗಿ ಬರುವ ಭಟರಿಗೆ ಕೈಗಳನ್ನೆತ್ತಿ
ತೋರುವರು, ಈವರೊಂದ ಕೂಗುತ ಪೋರೋಡುಬರುವ ಕಳಂಗರಾ
ಜ ಭಜರ ಕೋಲಾಹಲವನ್ನೋಡಿ ಮೇಲನುಚ್ಚುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬಾ
ಲೆಯರೆಲ್ಲ ಈಗ ಬರುವನು ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ರಾಜಾಘರಾಜನು, ಅವ
ನನ್ನೋಡಬೇಕೆಂದು ನೂರುಸುಡಿಯಾದ ಸಂಧ್ರಮದಿಂದ ಮುಂಜೆ ನಿಂ
ತಿರುವರೆ ಮೇಲೆಲ್ಲ ಹಿಂದಿನಿಂತಿರುವರು ಮುನಿಸಿಗೊಳ್ಳುತ್ತ ಅಟ್ಟಣೆ
ಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ನಿಟ್ಟು ನಿಟ್ಟು ಮೊಗಗಳಂ ಎತ್ತಿನೋಡುವ
ರು ಕೆಲವರೆ, ಸವಾಕ್ಷಗಳ ಜಾಲಾಧರಗಳೋಳ್ ನೋರಿಸಾಲದೆಂದು ಕ
ದಗಳಂ ಅರೆವೆರದು ಮರೆಪಾಗಿ ಮೊಗಂಗಳು ನಸುನೋರುವಂತೆ ವಾ
ರನೋಟದಿಂ ನೋಡುವರು ಕೆಲವರೆ, ಸುಪ್ಪರಿ ಮುನಾರಿಯರು ಉಪ್ಪರಿ
ಗೆಗಳಂ ಉಬ್ಬುಚ್ಚೆರಗಳನ್ನೆರವರು, ಕೆಲವರು ಬೋವೆಗಳಮೇಲೆ
ಸಾಹಸದಿಂದ ನಿಲ್ಲುವರು, ಇಂತುಚಂಚೋದಯ ಸಮಯವೋಳ್ ಸ
ಮುದ್ರದತರೆಗಳು ಅಲ್ಲಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಾದಂತೆ ಪ್ರವರಾರಿಯರ
ಗೂಪಿನೋಳ್ ಮನೋರಥಂಗಳು ಉಬ್ಬುಬ್ಬುಬಂದು ಆಗ ಅಜೊಂದು
೩೫

ಪರಿಯಾದ ಸಂಭ್ರಮವು ತಲೆದೋರಿರುವ ನಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಜಬೀದಿ
ಯೋಳ್ ಮೊದಲು ಮೊದಲು ಸಾವಿರಗಜಂಗಳಮೇಲೆ ಬಿಗಿದಿರುವ ಭೇರಿ
ಕುಟುಕು ನಿಸ್ಸಾಣ ಮುರಜು ಡಿಂಡಿಮ ಪಣವ ಮೊದಲಾದ ಬಿರುದು
ವಾದ್ಯಂಗಳು ಧ್ವನಿಗಳಂ ಭೂಮ್ಯಾಕಾಶಂಗಳಂ ತುಂಬಿ ಭೋರೆಂದು
ಮೊಳಗುತ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದ ತರಂಗಗಳಂತೆ ಬಂದೇಬಂ
ಣಮಾದ ಲಕ್ಷತರಂಗಗಳನ್ನೇರಿ ರಾಹುತರು ಬಿಚ್ಚುಕತ್ತಿಗಳಂ ಪಿಡಿ
ದು ಹತ್ತತ್ತರಮೋಳ್ ಸಾವ್ದೀರಿ ಎತ್ತತ್ತರಮಾಗಿ ಕುಣಿಯಿಸಿ ಹಾರಿ
ನುತಲಿದರು. ಅನಂತರ ಈ ಅಶ್ವಸೇನೆಯ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಜಲಧಿಯಲ್ಲಿ
ಮೈನಾಕಪರ್ವತ ಎದ್ದಂತೆ ಉದ್ಭವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವ ಮದ್ದಾನೆಯಮೇ
ಲೆ ಕಟ್ಟಿ ನೂರಾರು ಜನಂಗಳು ಪಿಡಿದಿರುವ ಗಗನವಂ ಸೋಂಕುವಂ
ಡಭೇರೊಂಡ ಬಿರುದ ವಿಜಯಧ್ವಜ ಬರುವದಂ ಬೀದಿಯೋಳ್ ಕೆಳಗೆ
ನಿಂತಿರುವ ಪುರುಷರೆಲ್ಲರು ತಲೆಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ವಿಸ್ಮಯಂ ಬಟ್ಟು ನೋಡು
ವಾಗ ಅವರ ಪಾಲುಗಳು ಹಿಂಭಾಗದೋಳ್ ಬೀಳುವುದಂ ಕಂಡು ಮ
ಚ್ಚುಗಳಮೇಲಿರುವ ಬಾಲೆಯರೆಲ್ಲರು ಭೂಳ್ಳೆಂದು ನಗುತ ಒಬ್ಬರೊ
ಬ್ಬರು ಮೊಗಂಗಳನ್ನೋಡಿ ಕೈಗಳಂತೋರಿ ಮನಬಂದಂತೆ ಮಾತುಗ
ಳನಾಡುತ್ತಲಿರುವಾಗ ಚೆನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಗಗ್ಗರಿಗಳ ಸಾಲುಭಲ್ಲೆಗಳಂ
ಪಿಡಿದ ಕಾಲ್ಬಲಂಗಳ ಗುಂಪುಗಳು ಸೊಂಪಾ ನಡೆಯಲು ಅವುಗಳ
ಹಿಂಭಾಗದೋಳ್ “ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ಚಂಡಕಾಸನ ಉದ್ದಂಡ
ಪರಾಕ್ರಮ ಪರರಾಜತಿಮಿರಮಾರ್ತಂಡ ಭೂಮಂಡಲಾಖಂಡಲ ವಿಜ
ಯಾಭವ” ಎಂದು ಕೈಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಉಘೈಡಿಸುವ ವಂದಿಮಾಗಧರಗುಂಪು
ಗಳೆ ಬರುತ್ತಿರಲಾ ಬಳಿಕ ಮುಖವೀಣೆ ವೇಣು ಮೃದಂಗ ಡಮರುಗ
ಸಾರಿಂ ಮೊದಲಾದ ಮಧುರವಾದ್ಯಗಳ ಸುಕುಮಾರರನಂಗಳೊಡ್ಡಿ
ಹಾವಭಾವಂಗಳಂ ಕೂಡಿ ಅಭಿನಯಿಸುತ ಘೆಲ್ಲು ಘೆಲ್ಲೆಂದು ತಾಳಾನು
ಗುಣವಾಗಿ ಕುಣಿಯುತ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವವಿಟರುಗಳ ಮನಗಳಂ ನೋ
ಟದಿಂ ತಲ್ಲಣಂಗಳಿಸುತ, ನಸುನಗುತ ಬೇಕಾಗಿ ತರಗುಗಳಂ ಜಾರಿ
ಸುತ, ಕೋರೆಯಿಂದ ಬರುವ ವಾರನಾರಿಯರು ಸಾಲ್ದೀರಿಬರುತ್ತಿರಲಾ;

ಬಳಿಕ ಸ್ವಾಮಿ; ಪರಾಕೃತವಧಾನ, ಎಚ್ಚರ, ಭಕ್ತಿ, ಪರಾಂಬರಿಕೆ, ಕುಲಕ್ಷೇಪಜೀಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸುತ್ತ ರನ್ನಗಳಂ ಕಿತ್ತಿರುವ ಪಿಡಿಗಳುಳ್ಳ ಜಿನ್ನದ ಬೆತ್ತಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಪುರಜ್ಞಾನಗಳಿಗೆ ದರ್ಶನವಂ ಮಾಡಿಸುವ ಅವಸರದ ಗುರಿಕಾರರೊಳಗುಂಪಿನೋಳ್ ಬಂದೇತರನಾದ ಬಡವೆವ ಸ್ತ್ರೀಗಳಂ ಧರಿತಿ ಬಂದುರಂಗವದ ತುರಂಗಗಳನ್ನೇರಿ ಬರುವ ಸುಮತಿ ವೀರಸೇನ ತತ್ರಂಜಯ ಮೊದಲಾದ ರಾಜಸಾಮಾಜಿಕರು ಕಲಬಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಕಲರು ಹುಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಬರುವಾಗ ಗ್ರಹಮಂಡಲದೋಳ್ ಸೂರ್ಯನಂತೆ, ನಕ್ಷತ್ರರಾಶಿಯೋಳ್ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನಂತೆ, ನವರತ್ನಗಳೋಳ್ ವ್ಯೂಹಾಗಮಾಚಾರಂತೆ, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಂಗಳೋಳ್ ಪಾರಿಣಾತದಂತೆ, ವೀರಸೇನಾ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ದಿಕ್ಪಾಲಕರೋಳ್ ತ್ರಿಲೋಕಪತಿಯಾದ ದೇವೇಂದ್ರ್ರಂತೆ, ರಾಜಮಂಡಲಿಯೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಾಂದ್ರವೈಭವದಿಂಮೂಪ್ತಿ ರಾಜಬೀದಿಯೋಳ್ ತೇಜಿಯು ಕಾಣಿಯಿಸುತ್ತ, ಬಹ್ಮಭೂಮಿಯಿಂದೂಳಗಳು ಯೇಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತ, ಬಂದುಕಡೆತಿರಾತುತ, ವಾರೆಯಾಗೆ ಅದೊಂದುಬಗೆಯಾಗಿ ನಡೆಯಿತಿ ಜಗ್ಗುತೋರಿಸುತ್ತ, ನೂರಾರುವಾರುಂದೊರ ಬಂದೇದರಿಯಾಗಿ ಹಾರಿಸುತ್ತ, ನಡನಡುವೆ ಪಾರನಾರಿಯರಂ ಮಿಂಚುಪೊಳೆಂತೆ ನೋಡುತ್ತ, ಕಲವಿಂಕನೊವನೆ ನಸುನಗುತ್ತ, ಬಂದೊಂದುಕಡೆನಿಂತಿರುವ ಕಾರತೆಯರ ತುಟಗಳ ಕಾಂತಿಗಳಿಂದ ಚಿಗರಾಗೊಂಡಂತೆ, ಸುಂದರಿಯರ ಮಂದಹಾಸಗಳಂ ಕುಸುಮಿಸಿಯಿರುವವೆಂಬಂತೆ, ಲತಾಯರ ಕುಚಕುಂಭಂಗಳಿಂದ ಭಲಿಕಿರುವಂತೆ, ಸುಳಿಗುರುಳುಗಳಿಂದ ಅಕ್ಕಗಳು ಪುತ್ತಿರುವುಂಟೆಂಬಂತೆ, ಅವರ ಸವಿನುಡಿಗಳಿಂವ ಗಣಿ ಗೊರವಂಕ ಕೋಲೆಗಳೂ ಕೂಗಿದಂತಾಗಿ ಮನ್ಮಥನ ಉಪವನದ ವೃಕ್ಷವಂಟೆಗಳಂತೆ ಕಾಣಿಸುವ ರಾಜಬೀದಿಯೋಳ್ ಆ ಕಾಂತಿಯರ ಕಣ್ಣುಗಳಜಳಕುಗಳೂ ಬಳವಳಿದು ಬೀದಿಯೋಳ್ ಕಟ್ಟುವ ಕನ್ನೆ ಕ್ಕದಿಲಿ ತೋರಂಗಳಂತೆ ತೋರಲು; ಮತ್ತೆ ಹದಿನಾಲ್ಕುಲೋಕಂಗಳಂ ಯೇರಿಯೇರಿ ಯೆಳದುಬರುವ ದಕ್ಷ ಮನ್ಮಥನು ಬರಿಯು ಸ್ತ್ರೀರುಗಳಿಂದಲೇ ನೋಪಾನಂಗಳೊ

ಮಾಡಿರುತ್ತನೆಂಬಂತೆ ಎಂತೂರು ಅತ್ಯಂತುಗಳಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ತುಂಬಿ
 ರುವ ಪುರಿಮರು ಯಾವೆಂಬುದೆ ನೋಡುತ್ತಿರಲು ; ಸ್ವತಃಕಿರಿಗಳೋಳ್
 ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತೋಡು. ಸ್ವತಃಕಿರಿಗಳೊಳಗೆ ನೆರಳುಗಳು ಕಾಣುವಂ
 ತೆ, ಕನ್ನಡಿಗಳೋಳ್ ಮಾಪ್ಪಳೆಂತೆ ಆಕಳಂಗಪುರಿಯ ಕಾಂತೆಯ
 ರ ಮನಸ್ಸುಗಳೋಳ್ ನೆಲೆಗೊಂಡು ಸುಗಂಧರ ಜೇಂದ್ರನಂ ಕಂಡಘೆ
 ಳಿಗೆಯೋಳ್ ಪುನ್ಯಥನೇ ರೂಪುಗೊಂಡುಬಂದನು ನಿಜಮೆಂದು ಯಲ್ಲ
 ರಿಗೆ ಮನಸ್ಸುಗೊಂದನ್ನೇ ತಾರ್ಕಲ್ಯಮಾ ಕೆಲವರು ಜರಗತಾನಿಂತು
 ಗೊಕ್ಕಿ ಗೊರಗಿ ಕನಸುಬಂದಂತೆ ಮೈಮರತುಮರುಗಿ ನೋಡಿತು ಮೈ
 ಯಲ್ಲ ಪುಳಕಂಗೊಂಡು ನಡುಗಿ ನಸುಬಿಡುರೇರಿ ವಾಚಿಗೆಗೊಂಡು ಕಾ
 ಮನಿಗೆ ವಶರಾಗಿ ಕಳವಳಿ ಕಳಿಕರಗಿ ಬಳಲಿತರಿವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರಿಯರಿಗೆ
 ತಿಳಿಯುವವೆಂದು ಬಂದೊಂದು ನೆವದಿಂದ ತೆರಳಿ, ನುತ್ಪೊಂದುಕಡೆ ನಿಂ
 ತು ಮರಳಿಮರಳಿ ನೋಡುತ್ತಿರಲು ; ಕೆಲವರು ನನ್ನನ್ನೇ ಯದುರಾಗಿ
 ತಿರಿಗಿನಿಮಿಷ ನೋಡಿದನೆನ್ನಲೂ ; ಪುತ್ತೆಕೆಲವರು ಕಿಷೆಗಳಂ ನೋಂಕು
 ವಂತೆ ತಿದ್ದು ಪಡಿಯಾದ ಪುರ್ಬುಗಳಂ ಕಂಡನೆನ್ನಲೂ, ಕೆಲವರು ಯ
 ಲೈ ಕನ್ಯೆಯ ; ಅವನ ಕೆನ್ನೆಗಳಬಣ್ಣದ ಚೆನ್ನು ನೋಡೆನ್ನಲೂ ; ಕೆಲವ
 ರು ಬ.ಪುಲಿಯ ಒಚ್ಚೆಪೊಳಪುತಿರಿದಾಗ್ಲಿ ಕಾಮನವಿಲ್ಲ ನಿಲ್ಲಿಕೆದಂತೆ
 ಕಾಣಿಸುವುಮನೋಡಿದುದು ಮೋರೋರ್ಮಂ ಚಪು ಕುತ್ತೆತೋರುತ್ತಿರ
 ಲೂ ; ಪುತ್ತೆಕೆಲವರು ಈಮಹಾರಾಜಚಂದ್ರನಂಪಡಿದ ಗುಣವತಿಯ
 ಪುಣ್ಯಯಂಪುಟೋಯನ್ನು ತಿರಲೂ, ಕೆಲವರು ಕಾಮನಿಯರು ಈಮಾ
 ತಂ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಆಗುಣವತಿಯ ಪುಣ್ಯವೇನು ಆದಂತಿರಲಿ ಈ ಮ
 ಹಾಪುರುವೆನಂ ಬ್ರೀಮದಿನರಿಕಿ ಕಾಂತನಂಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಂತೆ
 ಯಲ್ಲಿರುವಳೋ ಆಕಳನೋಂಪೇನೋಂಪೆಂದು ನೋಂಪುಗೂಡಿ ನುಡಿ
 ಯುತ್ತಿರಲೂ, ಇಂತು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಪೇಳುವಪಾರವಾರಿಯರ ಗುಂ
 ಪುಗುಂಪುಗಳ ಮುತುಗಳಂ ಕಿವಿಗಿಂಪಾಗಿಕೇಳುತ್ತ ಉಪಚಾರಾರ್ಥ
 ವಾಗಿ ಹುವುಗಳ ಚೆಲ್ಲುವರಮೇಲೆಲ್ಲ ಹಂಗಳಂಎರಚುತ್ತ ಮಂಗಳಾ
 ಫವಾಗಿ ಅರತಿಗಳನ್ನೆತ್ತುವ ಬಿತ್ತರಿಯರ ಕೈತಟ್ಟುಗಳಂ ನವರತ್ನಗ

ಳಂ ತುಂಬಿಸುತ್ತ, ಅದ್ವೈತ, ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಂತ್ಯಂತ, ಕಾರ್ತಿಕೀರಿ
ಗೆ ಅಭಿಷೇಕ ನೋಡುತ್ತ, ತರಳ ಸ್ವರೂಪ, ಮುಕ್ತ ಸ್ವರೂಪ
ದ ಹಸ್ತಗಳು ಕ್ಷುಣ್ಣಗಳು ಕ್ಷುಣ್ಣಗಳ ಹಾಳುಗಳು ಹುಳುಗಳಿಂದ
ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಯಂತೆ ಬಡನೆಗಳ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ಕರ್ತೃಬಹುಮಾದಯನಂ
ಕರೆಯುವನೋ ಎಂಬಂತೆ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸುಗಳಂ ಆ ರಾಜೇಂದ್ರ
ನೋಡನೆ ಕಳುಹಿ ಅಲ್ಲಾಸದಂತೆಂತು ಎತ್ತಿತ್ತಲೂ ಕಟ್ಟಿರುವ ಪು
ತ್ತಳಗಳಂತೆ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿರಲೂ; ಅನುರೂಪದ್ಯಮೋಳ್ ಕೆಲವರು
ಪ್ರಾಕೃತಕಾಂತಿಯರು ಈ ಪುರುಷನು ರಾಜಮತ್ತನಲ್ಲ ಜಯಂತ
ನೋಡಿ, ನಳಕೊಬರತೋ, ಜಾಪ್ರತೋ, ವೇಷೇಂದ್ರತೋ, ಭೂಲೋ
ಕಮೋಳ್ ಅ ತಾರಂತ್ಯದಿರು ಎಂದು ಅಚ್ಚರಿಸುಂಡು ಮುತ್ತುಗ
ಳೆಂಬವರು ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮೊಗ್ಗುಗಳಂ ಭತ್ತದ ಅರಳುಗಳಂ ಬೆರೆತಿ ಧೂ
ಲ್ಕೆಂದು ಮೇಲಿಂದ ಜಲ್ಲಲಾಸ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ ಎ ಆ ಜಲೆಯರ
ಕೈಯೊಳಲಿರುವ ಕಂಕಣಂಗಳ ಲೈಯ ಕಬ್ಬಂಗಳಂ ಕೇಳಿದಾಗೆ
ಲ್ಲ ತಿರಿತಿರಿ, ಮಲ್ಲಮೋಡಿ ಉಲ್ಲಾಸಂ ರಾಜಬೀದಿಯ ಅಂಕರ
ವನ್ನೀಡಿಸುತ್ತ ತರಳಬಂದು ಕನಕಾರಿಯಂತೆ ಕಾಣಿಸುವ ಕಳಂಗಳೂ
ಜನ ಅರಮನೆಯುಂಡುಗತಿಗೆಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ವಕಾಲಮೋಳ್ ಗಂಡ
ಸ್ಥಳುಗಳಿಂದ ಸುರಿಯುವ ಮವಧಾರೆಗಳಿಂದ ಯಿ ಸ್ತುತಿಯಾದ ಕಪ್ಪು
ಬಣ್ಣನೇರಿ ಕಾಣಿಸಿ ಪಟ್ಟಗಳಂತೆ ಕಾಣುವರು; ಸಾಲಾಕಪಟ್ಟರಾವ
ಮದ್ದನೆಗಳನ್ನೋಡಿ ಕೆಲಮೋಳ್ ಬರು; ಸುಮತಿಯಂ ಹಿಂತಿರಿಗಿ
ನೋಡಲಾಗ-ಸುಮತಿಯು ಎಮ್ಮೆ ಮಹಾರಾಜನೇ; ಕಳಂಗಳಾಜನಂ
ಗುಪ್ತಿಯುಂಡು ತೋರಿಸುಸಾದು ಈಗಜಗಳೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲಾವನಾ
ತೆಲಾಲಿಸುತ್ತ ನಿಂತಿರುವ ರಥಂಗಳಂ, ಶಿಂಗರಿಸಿರುವ ಕುದುರೆಗಳಂ, ಅ
ಲಂಕರಿತ ಆನೆಗಳಂ, ಯತ್ತಿಪಿಡಿದಿರುವ ನೂರಾರುಬಂಜದಕೊಡೆಗಳಂ,
ಯಿಂತಲ್ಲದೆ ತ್ವರೆಯಿಂದ ಪೋಡ್ಯಾಡುತಿರು; ನಾನಾ ರಾಜಭರಂಕಂ
ಡು ಅರಸಗಳೆಲ್ಲರು ಬಂದುಕೇರಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಹಿಂಪತ್ತೆರ್ದತದ
ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆಬರುವ ಗೌರಿಕಾಂತನಂತಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ

ಸ್ವಾರಿಯ ವೈಯ್ಯಾರವಂ ವಿಜಯ ಸರ್ವರಾಯನು ಯೇಳುನೆಲೆಯುಳ್ಳ
ವಾಲಗದ ವೇಲುಮುಚ್ಚಿನಮೇಲೆ ನಿಂತನೋಡುತ್ತಲಿರ್ಪು ವೇಗದಿಂದ
ಳಿದು ಕಾಡಿರುತ ಮಂತ್ರ ಸೇವಾಪತಿ ಪುರೋಹಿತರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ತ
ನ್ನ ಸಮನೆಯ ಬಾಲಂ ನಿರಾರಿ ಯದುರಾಗಿ ಬರಲಾಕಳಂಗರಾಯನಂ ಕಂ
ಡು ಭಾವಜ್ಞನಾದ ಸುಗಂಧಮಹಿಮಾಲನು ಕಾಣಿಸುವ ಕುದುರೆಯಿಂ
ದಿಳಿಯಲೂ, ಆಬಳಿಕ ಈ ಸರ್ವರು ಓರೋರೈರಾಗಿ ವಿನಯದಿಂದ ಆ
ಲಿಂಗನಂಗೈಯ್ಯಲೂ; ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಕಳಂಗಪತಿಯು ತನ್ನ ಕೈಗಳಿಂದ
ರತ್ನಗಳಂತುಂಬಿರುವ ತಟ್ಟೆಯನ್ನೆತ್ತಿ ಕಾಣಿಕೆಯಂ ವಪ್ಪಿಸಲು; ಆಗ
ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಯಶೈ ವಿಜಯವರ್ವರಾಯನೇ; ತಾವು
ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಹಿರಿಯರು, ನಾನು ಬಾಲಕನು,
ಈಹೊಸಮರ್ಯಾದೆಯಂ ಮಾಡಿ ಪ್ರೀತಿಯಂ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿರುವ
ನನ್ನ ವಾವಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುವದೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಸುಗಂ
ಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಮಧುರವಾದ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಗಜಪತಿಯಾವ
ವಿಜಯವರ್ವರಾಯನು ಯಶೈ ನರಪತಿಕುಮಾರನೇ; ನನ್ನ ವಯಸ್ಸು
ನಿಂದರೇನು? ಜ್ಞಾನದಿಂ ಯಾರಂ ರಕ್ಷಣಂಗೈವೆನು? ನೀನು ರಾಜಕುಲ
ದೋಳೆ ಪುಟ್ಟ ತೇಜವಂಪಡೆದು ಮೂವುಗಂಗಳೋಳೆ ವಿಖ್ಯಾತಿ
ಯುಗೊಂಡ ರಾಜಾಧಿರಾಜನೆಂದು ತಿಳಿದು ಕಾಣಿಕೆಯಂ ಬಪ್ಪಿಸಿದನೆಂ
ಡು ಈತ್ತಯೋಳೆ ತರಬೇಕೆಂದು ವಿನಯದಿಂ ನುಡಿಯಲೂ.

ಆಗ ಕಲವಿಕನು ಯಶೈ ರಾಯನೇ; ಕೇಳಬಹುದು ಹೆಣ್ಣುಕೊ
ಡುವಾಗ ಅಳಿಯನಂ ಬೇಡಿ ಬೇಕಾದುದನ್ನೆಲ್ಲವಂ ಕೊಟ್ಟು ಯದುರಾ
ಗಿಬಂದು ಕರದುಕೊಂಡುಹೋಗುವದು ಲೋಕಮರ್ಯಾದೆಯೆಂದು
ದು ಕುಭಸೂಚನೆಯಾಗಿ ನುಡಿಯುವದೆಂ ಕೇಳಿ ಕನರ್ಪಭೂಷಿತಿಯಾ
ದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಕಡೆಗಂಣಿನಿಂದ ಸನ್ನೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತ ಸಂ
ತೋಷದಿಂ ವಿಜಯಸರ್ವರಾಯನೊಡನೆ ಅಸನ ಅರಸುಸೆಯಕುರಿತು
ನಡೆತರುವ ಬಾಲೋಳೆ ಉಕ್ಕಿನ ಜಿರಿಸೆಸವನಿಯ ಕವಚಗಳಂ
ಕೊಟ್ಟು ಚಕ್ರಗಳಂತೆ ಕೋರೈಗಳಾಗಿ ಬಿಳಿಯ ಪಾಲುಗಳಂತೆದೂ

ಗಲು ಅರೆಗಾಣುವಂತೆ ಸುತ್ತಿ ಬಿಳಿಯ ಕಾಲುಕುದ್ಡುಗಳಂ ತೊಟ್ಟು
 ಕ್ಷೇತದ್ವೀಪದೋಳ್ ಪುಟ್ಟ ಬಂದಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತ, ಜಿತ್ತಗಳಂ
 ಬಿಚ್ಚು ಕತ್ತಿಗಳಂ ಪಿಡಿದು ತೋರಣಸ್ತಂಭಗಳೋಳ್ ನೆಟ್ಟುನಿಲ್ಲಿಸಿದ
 ಬೊಂಬೆಗಳಂತೆ ಚಲಿಸದೆ ನಿಂತು ಕಾಡಿರುವ ರಾಹುತರಿಂದ ವೀರರಸ
 ಮಂತ್ರೋರಿಸುವ ರಾಜಮಂದಿರವ್ವಾರವಂದಾಂಚ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ
 ಒಂಪೊಂದು ತರದ ಲೋವೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾನಾಜಾತಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಗೂಡುಗಳಂ
 ಬೊಟ್ಟಿ ಹಿಮಗಿರಿ ಕಿರೀಟಗಳಂತೆ ಬಿಳುಪಾಗಿ ಆಕಾಶವಂ ಸೂಂಕಿರು
 ವ ಉಪ್ಪರಿಕೆಗಳನ್ನೋಡಿ ಅದರೋಳ್ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಲೂ ಕಾಣಿಸುವ
 ಮುತ್ತಿನ ಗವಾಕ್ಷಂಗಳೋಳ್ ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಅಂತಃಪುರದ
 ನಾರಿಯರ ಪಡವೆಗಳಂ ಕಂಡು ತೆರೆಯಿತ್ತಿ ನೋಡದೆ ನಡೆಯುತ್ತ
 ಒಂಪುಪಾರ್ಶ್ವದೋಳ್ ಬತ್ತಳಕೆ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣ ಭಲ್ಯ ಮುಸಲ ತೊಲ
 ಪಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟುಗಳಂ ನಾಡಗಿರುವ ಆಯುಧಕಾಲೆಗಳಂ ಪಾತಾಳದ ಮಾ
 ಗಂಗಳಂತೆ ನೀಳವಾಗಿ ಆಳವಾಗಿರುವ ಗರುಡಗಳಂ ನೋಡುತ್ತ
 ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೀತಿತಾಸ್ತ್ರದೋಳ್ ನಿಪುಣರಾ ಧರ್ಮಾಧರ್ಮಗಳಂ ವಿಚಾ
 ರಿಸಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಂಗೈವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲವಂ ಕೈ
 ಯೊಳಗೆ ಪಡಿದಂತೆ ಲೆಖ್ತವಂ ಪಿಡಿದು ನೋಡುತ್ತಲಿರುವ ಕರಣಿಕರು
 ಮತ್ತಂವೇಕವೇಕಗಳಿಗೆ ಪತ್ರಂಗಳಂ ಅಗ್ರಹಾರಂಗಳಿಗೆ ಧರ್ಮಕಾಸ
 ನಂಗಳಂ ಬರೆಯುವ ರಾಜಹಿತರಾದ ನೂರಾರುಜನ ರಾಯಸದವರು ಇ
 ವರುಗಳಂ ತುಂಬಿರುವ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಕಂಭಸಾಲಿನ ಹೆಜಾರಂಗಳನ್ನೋ
 ಡುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿಂದಮುಂದೆ ನಡೆತಂದು ಅತ್ಯುನ್ನತಮಾದ ಒಂದು ಬಾಗಿ
 ಲನ್ನೋಡಿ ಅ ಕೆಳೆಯೋಳ್ ಸದ್ವಿಮಾಡನಿರಿ, ಏಳಿ, ಕೈಕಟ್ಟಿ ವಲ್ಲಿ
 ಗಳಂ ನಡುವಿಗೆ ಸುತ್ತಿರಿ, ಸಾಲಾ ನಿಲ್ಲಿರಿ, ಮಾರ್ಗಂಗಳಂ ಬಿಡೀ
 ಯಾಚಿ ರಾಯಂದು ಕೂಗುವ ದ್ವಾರಪ ಲಕರ ಕೋಲಾಹಲ ಭೃನಿಗಳಂ
 ಕೇಳಿ ಸುಮತಿಯ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂ ನಡೆಯುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ವಂ
 ದುಕಡೆಯೋಳ್ ತಕ್ಕ ವೇದಾಂತ ಶಬ್ದಂಗಳಂ ಉಪ್ಪಳಿಸುತ್ತ ಪ್ರಸಂಗ
 ಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಲಿರುವ ಮತಮತದ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳಂ, ಒಂಪುಕಡೆ

ಯೋಳ್ ಕಬ್ಬಾಳ ಚಿತ್ರಂಗಳ್ ದಬ್ಬಿ ನವಸಂಭರಿತಮಾವ ಕಾಲ್ಯಾಣ
 ಶ್ರೂಂಥಂಗಳಂ ಮುಡಿಪ್ರವಾಹ ನಿಬಂಧಿಸಿಮೊಪ್ಪಿದ ದೇಶಭಾಷಾ
 ಗ್ರಂಥಂಗಳಂ, ಅದ್ಭುತಸಂಧಾನಂಗಳಳ್ಳ, ನವೀನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಂಗಳಂ,
 ಪುನೀತಮತ್ತಲಿರುಸರಿಂ, ಯಸರ ರಸಂ ತಿಳಿದು ಅಹವಹಮೆಂದು ತಲೆ
 ದೂಗುವ ರಸಜ್ಞರಿಂ, ಬಂದುಕಡೆಯೋಳ್ವೀಣೆ ಸಾರಂಗೆ ಮೊದಲಾದುದು
 ದಂ ಪಿಡಿದು ಭಿನ ನಯದೇಶೀಯಂಗಳಂ ಪಂಗಡ ಶಿ ಕಾಲಾಯುಗಮಾ
 ಗಿ ರಾಗಂಗಳಂ ತಿಳಿದು ತಾನವಂಗನವಂಗೈವ ವೈಣಿಕಶಿರೋಮುಣಿ
 ಗಳಿಂ, ಬಂದುಕಡೆಯೋಳ್ ದೇಶದೇಶಪಾತೀಯಂಗಳಂ ತಿಳಿದು ವೇಷ
 ಭಾಷೆಗಳನೇರಿಯಾಗಿ ತೋರಿಸುತ ನಾನಾಜಾತಿ ವ್ಯುಗಪಕ್ಷಿಗಳಂ
 ತೆ ಕೂಗುತ್ತ ಹಾಸ್ಯವಂಮಾಡುವಪರಿವಾಸಕಜನಂಗಳಿಂ, ಮತ್ತೊಂ
 ದುತಾನಯೋಳ್ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿನಿಂತು ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಉಪುಗೇಗಳಂ ನಡವು
 ಗಳಿಗೆಸುತ್ತಿ ಕೈಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಐವತ್ತಾರು ದೇಶದ ಅರಸುಗಳ ಬಿರುದು ಪ
 ದ್ಯಗಳಂ ಕೈವಾರವಂಮಾಡು ಭವಸರ್ಗಂಗಳಿಂ, ಯಿದುಮಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ
 ಆಣಿಮುತ್ತುಗಳಸರವಣಿಗಳಿಂಮೊಪ್ಪಿರುವಕೆತ್ತನೆಯ ವಾತಿ ಮುರುಚಾ
 ಪುರಿಗಳಲ್ಲಾ ಡುವಂತೆ ಕರಕಂಕಣಗಳಂ ಚಲಿತಿ ಧ್ವನಿಯಂಕೊಡುವಂತೆ
 ಕಾಲುಗೆಜ್ಜೆಗಳಂ ತಾಳದೋಳ್ಮೀಳವಿಶಿ ಫಲೆನ್ನು ರಂತೆ ಕುಣಿಯುತ್ತ
 ಸಾರಂಗೆ ಮುಖವೀಣೆ ನೃದಂಗ ಸಾವಂಗಳೆಲ್ಲ ಶ್ರುತಿಗೊಡುವಂತೆ ಯಿಂ
 ಪಾಗಿ ಪಾಡುತ್ತ ಕೆಲಬಲದಿನೋಡುತ್ತ ನಡನಡುವೆ ನಸುನಗುತ ಬಂ
 ಬೊಡುಸಾರಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಜವೇಅಲಂಕಾರವಂತೋರಿಸುತ ಭಾರಿಭಾರಿ
 ಗು ಕರವಸ್ತ್ರದಿಂ ಪಿರುಮರುಗಳಂ ಬರಿಸುತ್ತ, ಜೇಕಾಂ ಪಾರಿಸುವ
 ಶರಗನ್ನಾ ಗಾಂಗೆ ಸವರಿಸುತ, ಕಾಸುನಖಲಿಗಳಂ ಬೀಸುವಂತೆ ಕಣ್ಣಿಂ
 ನೋಡುತ್ತ, ನೋಡುಸರನ್ನೆಲ್ಲ ಮೋಹಸಮುದ್ರದೋಳ್ ಮುಳುಗಿ
 ಸುವ ಪಾರಕಾಂತೆಯರಿಂ, ಯಿದುವಲ್ಲದೆ ಅತಃಪುರದಿಂ ಎದುರಾಗಿ ಬ
 ರುವ ನಾರಿಯರಿಗೆ ಸ ಯುವರ ಸಮಯವೆಂದು ತಿಳಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮೋ
 ದ್ಯೋದಿಪೋಗುವ ಚೇತೀಜನಂಗಳ ಸಂದಣಿಗಳಿಂಮೊಪ್ಪಿ ಧೂಪಿಸುವ
 ಕೈಪ್ಪಣಿಗರು ಸಾಮ್ರಾಣಿ ಧೂಪಂಗಳಿಂದ ವೇಷಂಗೆ ಮುಚ್ಚಿದಂ

ತಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದೊಡನೆ ಮೇಲುಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಜಾತಿತಾತಿ
ಮೊಗ್ಗಗಳ ಗೊಂಚಲುಗಳಿಂದ ಸುರುವ ಮಕರಂದದ ತುಂತುರುಂನಿಗ
ಳಂ ಬಿಸುಕಾಲುಗಂತತೋರಿ, ಒಂದೊಂದು ಪ್ರವೇಶಮೋಳ್ ನೀಲವಗ
ಗವಾಕ್ಷಂಗಳಲ್ಲಿ ಮರಮಿರವೆ ಮಿಂಚುವ ಮುತ್ತಿನ ದಂಡೆಗಳ ಸಮೂ
ಹಂಗಳಿಂದ ಸಕ್ಷತ್ರಸರಿಯುಂ ತೋರಿನುವ ಉನ್ನತವಾದ ಉಬ್ಬು ಚಪ್ಪರ
ವೆಂಬ ಆಕಾಶದಿಂಜೊಪ್ಪಿ ಮತ್ತಮಲ್ಲಿ ಗ್ರಹವೇವತ್ತೆಗಳಂತೆ ಕಂಬಸಾಲು
ಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿತಿರುವ ಕೆತ್ತನೆಯ ಚಿತ್ತರದ ಬೊಂಬೆಗಳಂ ಸಕಲದೇಶವಲ
ಕ್ಷಿತಿಗಳೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದುನಿಲ್ಲಗೊಂಡು ನಿಂತಿರುವಂತೆ ತೋರಿಸುತ್ತ,
ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಶಾಲು ಸೂರೆಯ ಪುಟಗಳೋಳ್ ಸರಿಗೆಯಿಂದ ಮಣಿ
ಗಳು ಬಿಗಿದಿರುವ ಪಾಸಿಗೆಗಳ ಹಾಸಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಚಿನ್ನದತಟ್ಟೆಗಳ
ಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಕತ್ತೂರಿಯ ಗಂಧ ಕಪ್ಪುರ ತಾಂಬೂಲಂಗಳಂ ತುಂಬಿರುವ ಬ
ಟ್ಟೆಲುಗಳು ಮಡಗಿ, ಕೊನೆಯರಳ ಬರುವ ಮೊಗ್ಗುಗಳ ಹಾರಂಗಳಂ ಬಿ
ಡಿಹುವು, ಗಳಂ ಜಗತಿಗಳಂ ಮಾಡಿ ಅದರ ವಾಸನೆಯಿಂದ ಭೂಮಿಭೂಮಿಸ್ತಿ
ಬಂದವರವರವಶವಂಗೊಳಿಸುತ್ತ, ಮತ್ತು ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯದಿಂದೊಪ್ಪಿ ಸಾವಿರ
ಮುಖಂಗಳುಳ್ಳವನಿಂದಲೂ ಬಂಜೆಸುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯವಲ್ಲದಿರುವ ಅಲಂಕಾ
ರದಿಂದೊಪ್ಪಿ, ಇದು ಅನುರಾವತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸುಧರ್ಮ ಸಭೆಯೋ ಎಂಬಂ
ತೆ ಸುಶಯಂಗೊಳಿಸುತ್ತ ಸ್ವಯಂವರ ಸಭಾಮಂಟಪದ ಮಧ್ಯರಂಗಕ್ಕೆ
ಬಂದು ಗಗನಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನಂತೆ ನೆಲ್ಲುಕಡೆಯಲ್ಲಿ
ಯೂ ನೋಡುವರಿಗೆಲ್ಲ ಸಂತೋಷಮಂ ಸಂಭ್ರಮಂಗೊಳಿಸಿ, ನಿಮಿಷನಿಂ
ತು ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಾ ರೋಳ್ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ವಜ್ರದ ಶಿಲೆಗಳ ನಿಲುಗ
ನ್ನಡಿಯ ಬಿತ್ತಿಗಳಂ ಬಿತ್ತರವಾಗಿ ಬಿಗಿದಿರುವ ಚಿತ್ತರದ ನೂರಾರು ಕಂ
ಭಸಾಲುಗಳಿಂದ ಬಲು ಎತ್ತರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವ ಒರಿಯ ಡಜಾರದೋಳ್
ಹತ್ತತ್ತರದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವ ಕೆತ್ತನೆಯ ಸಿಂಹಾಸನಂಗಳೋಳ್ ಕುಳಿತು ಉ
ತ್ತಮಾಭರಣಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವ ಐವತ್ತಾರುದೇಶದ ಅರಸು
ಗಳೆಲ್ಲ ಸೂರ್ಯನಂಕಂಡ ತಾವರೆಗಳಂತೆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕಂಡು
ಸಂಭ್ರಮಂಗೊಂಡು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪೀಠಂಗಳಿಂದಿಳಿದು ಎದುರಾಗಿ ಬಂದು

ಸಂತೋಷಮಂತಾಳುವರು ಕೆಲವರು, ಭಯಗೊಂಡವರು ಕೆಲವರು, ವಿಸ್ಮಯಂಬಡುವರು ಕೆಲವರು, ಅಸೂಯೆಯಂತಾಳುವರು ಕೆಲವರು, ತಲೆದೋರುವ ಕೋಪದಿಪ್ತಿಯವರು ಕೆಲವರು, ಉತ್ಸಾಹಗೊಂಡು ನೋಡುವರು ಕೆಲವರು, ನಾಚಿಗೊಂಡವರು ಕೆಲವರು, ಇಂತು ಎದುರಾಗಿ ಬಂದರೂಪಗಳನ್ನೋಡಿ ಸುಗಂಧರಾಜೀಂದ್ರನು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿವರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಮಾನವಂ ಮಾತುತ, ಕೆಲವು ಅರಸುಗಳಂ ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಕೆಲವು ರಾಯರುಗಳ ಕೈಗಳಂ ಪಿಡಿಯುತ್ತ, ಮತ್ತೆಲ್ಲಿ ಪ್ರಣಾಮಂ ಮಾಡುವ ಕೆಲವು ಮಹೀಪಾಲರಂ ಹೀಗೆ ಉಂಜೀ ಎಂದು ವಿಸಮದಿಂ ನುಡಿಯುತ್ತ, ಕೆಲವರಂ ವಂದಿಸುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿಯೆ ಎಲ್ಲರು ಕುಳ್ಳಿರಬಹುದೆಂದು ಕೈಯಂ ತೋರಿ ಮೊನ್ನೆ ಬರುತ, ಒಂದುಕಡೆ ಸುಮತಿಯ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂ ಮತ್ತೊಂದುಕಡೆಯೋಳ್ ಕಳಂಗರಾಯನ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಕರವನ್ನಿಟ್ಟು ಹತ್ತಾರುಮೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನೇರಿ ಯತ್ತರದ ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮೇರುವರ್ವತದೋಳ್ ಧ್ರುವಸೀತವನ್ನೈದುವ ಧ್ರುವರಾಯನಂತ ಮರಕತನಿಂತಾಸನವನ್ನೇರುವಸಮಯದೋಳ್ ಗುಭೀರವಾಗಿ ಮೊಳಗುವ ಪಟಹ, ಪಣವ, ಮುರಜ, ಭೇರೀಭಾಂಕಾರಂಗಳಿಂದ ಬಿರುದು ಪದ್ಯಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ಮೃದಂಗ, ವೀಣಾ, ವೇಣು ಮಧುರನಾದಂಗಳಿಂದ ವಾರಕಾಂತಯರ ಕಂಠಸ್ವರಗಳಿಂದ, ಅಷ್ಟಬೀಳುವದಕ್ಕೆ ಬರುವ ಬಾಳೆಯಗಾರರ ವಯುವ ಸುವರ್ಣರತ್ನಕಿರೀಟಂಗಳ ಪಾಣಪಣಶಬ್ದಂಗಳಿಂದ, ವೇತ್ರಧಾರಿಗಳಾದ ಕಂಚುಕಿಗಳ ಕೋಲಾಪಲಂಗಳಿಂದ, ತಿರುಗಾಡುವ ಸಬೀಜನರ ನೂಪುರಧ್ವನಿಗಳಿಂದ, ಸಭಾಮಂಟಪದೋಳಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕರ ಕಲಕಲಧ್ವನಿಗಳಿಂದ, ಆ ಚಂದ್ರಕಾಲೆಯ ಒಳಲೋವೆಗಳ ಗೂಡುಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಾನಾವಕ್ಷಿಗಳ ಕಲರವಂಗಳಿಂದ, ಮೇಲುಕಟ್ಟುಗಳೋಳ್ ಕೈರುವ ಮುತ್ತುವನಳದ ಕುಚ್ಚುಗಳ ಸೆರಂಗಳು ಗವಾಕ್ಷಂಗಳ ಘೋಷಿಯಿಂದಲ್ಲಾಡಿ ವಂದಕ್ಕೆವಂದು ತಗಲಿ ಅದರಿಂಪುಟ್ಟದ ಅದೊಂದುಮರಿಮನೋಹರಮಾದ ಶಬ್ದದಿಂದ, ರಾಜರು ರಾಜಸೇವಾಜನಂಗಳು ಧರಿಸಿರುವ ನಿಚಿತವಸ್ತ್ರಂಗಳ ಮುಮುರ್ಸರಧ್ವನಿಗಳಿಂದಲೂ, ಬಪ್ಪಿ ಆ ಸ್ವಯಂವರ ಸಭಾಮಂಟಪವು ಭೂಮಿಗೆ ಎರಗಿದ

ಗಂಧರೈಕೈಸ್ವರ ರೋಕಂಗಳೋ ಎಂಬಂತೆ ತೋರಿ ಸಕಲಜನಂಗಳಿಗೆ
ಆಸಂದನಂ ಅನ್ವಯವನ್ನಂಟುಮಾಡಲಾಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು
ಸಿಂಹಾಸನವೋಳು ಕುಳಿತು ಕಳಂಗರಾಜನು ದ್ವೇಷದ ರಾಯರುಗಳಿಗೆಲ್ಲ
ಪೂಡುತ್ತಿರುವ ಉಪಚಾರಂಗಳಂ ನೋಡುತ್ತಿರಲು; ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲು
ಅರಸುಗಳಂ ಜೀರ್ಣೀಕರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಿವೆ ಸಭಾಜನಂಗಳೆಲ್ಲರೂ ಯಲ್ಲಿ
ಯೂ ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ವಿಲ್ಲದೆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಮೊಗದ
ನಂದಯವನ್ನೋಡುತ್ತಿರಲು; ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಜರುಗಳೆಲ್ಲ ಈತ
ನನ್ನೋಡಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇವಿಯೊಳದ್ದ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ವಾಗಲೇ ಬಿಡು
ತ ಈ ಮಹೋತ್ಸವನನ್ನೋಡುವುದೇ ಫಲಮಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಲಿರಲಾಗ
ಕಳಂಗರಾಜನು ಅರಟ್ಟವೇಷದ ಅರಸಾದ ಕುಸುಮಧ್ವಜರಾಜನಿಂದೊಡ
ಗೂಡಿ ಬಂದಿರುವ ಅರಸುಗಳು ಪರಿಪರಿ ಉಪಚಾರಂಗಳಂ ಮಾಡಿ ಕುಳ್ಳಿ
ರಿತೆ, ಆ ಬಳಿಕ ಅನರವರ ಮಂತ್ರಿಗಳಂ ಸೇನಾಪತಿಗಳಂ ಮತ್ತು ಪಂಡಿ
ತರುಗಳಂ ಉಚಿತಸ್ಥಳಂಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿತೆ ಉಪಚಾರವಚನಂಗಳಂ ಪೇಳಿ
ಸುಮುಹೂರ್ಮ ಬಲೆಂದು ಬ್ಯಾಗ ತನ್ನ ಮಗಳಿರುವ ಚಿತ್ರಾಕೆಯಿಂದ
ಜಿತ್ತಲೇವಿಯಂ ಕರೆಯಿಸಿ ಕುಸುಮಹೂರ್ಮ ದೋಳು ಕುಮಾರಿಯಂ
ಕರತರುವುವೆಂದು ಪೇಳಿ ಕಳುಹಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇವಿಯು ಬರುವುದಂ ಪ್ರ
ತೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರಲು; ಸಭಾಪಂಟವದೋಳು ಅರಸುಗಳೆಲ್ಲ ಒರಿಸರಿಯ ವಿ
ದ್ಯಾವಿನೋದಂಗಳನ್ನೋಡುತ್ತ ವಿಲಾಸದಿಂದಿಗುತಿರ್ದರೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ * *

ಗದ್ಯ|| ಕುಂಡಲಿತಯಂಕವರಶುಪುಂಡರೀಕಬಹುಪಂಟಲಪ್ರಮು
ಖನಿಬಿಲನುರವರಪರಿಭವಪರಿಣತಪ್ರಚಂಡಮುಂಡಲಂಡನೀಪುಣ್ಯೋದಂ
ಡಕಾದಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರಘಾಡಾಂಡವರಿಮುಂಡಿತಚಾಪುಂಡಿಕಾಕಟಾ
ಕ್ಷವೀಕ್ಷಣಸ್ವರ್ಧಮಾನುಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯಸೇವ್ಯಪ್ರತಾಪಸಕಲಭಾಷಾ
ಸಾಂಪ್ರಾಪ್ಯಸರ್ವಂಕಪಚತುವಿಧಸರಸಕವಿತಾನಿಸ್ಸಹಾಯನಿರ್ಮಾಣಧೌರಿಯ
ಘಟಿಕಾಕತಗ್ರಂಥದಿನದಿನ ಪ್ರಬಂಧನಧುರಂಧರತ್ರಿಭುವನಪವಿತ್ರಾತ್ರೀ
ಯನಗೋತ್ರಾಶ್ವಲಾಯನನೂತ್ರನುಚರಿತ್ರಚಾಮರಾಜಮಂಜೂಜಪುತ್ರ
ನಗಪತಿಬಿರುಪಮೋಶೋರಪುರವರಾಧೀಶಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜವಡೆಯರವರಿದರ

ಸಿಹಜನಾನಂದಕರವಾಗಿ ವಿರಚಿತವಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರೀಕ್ಷೆಯವೆಂಬ ಈ
 ಸವೀನಕೃತಿಯೋಳ್ಳುಗಳಾಗರಿಗೆ ಸಕಲ ರಾಜಾಂಗಮನವಂ, ಸುಗಂಧರಾ
 ಜೇಂದ್ರನ ಚಂದ್ರಿಕಾವಿಹಾರವಂ, ಸ್ವಯಂವರ ಸಭಾಮಂಟಪ ಪ್ರವೇಶ
 ಮೊದಲಾದ್ದಂ ಬಂಟಿರಿರುವ ಹನ್ನೊಂದನೇ ಅಶ್ವಸನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳ
 ಳಮಹಾ * * * * *

ಹನ್ನೊಂದನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಕುಭವಃಸ್ತು.

ಹನ್ನೆರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯ.

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಅಂತಃಪುರದ ಚಿತ್ರಶಾಲೆಯೊಳ್ಳುಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು
 ಪೂವಂಚದಿಂದಿದ್ದು ಪುರಂದರನ ಚಿತ್ರದರ್ಶನವಂಗೈದು, ಸಾಷ್ಟಾಂಗವಾ
 ಗಿ ಎರಗಿ ಪರಿಚಾರಿಕಾಜನಂಗಳು ಬಪ್ಪಿಸುವ ಮುರಿಮುಳೋದಕದಿಂದ ಕ
 ರವಾದಂಗಳಂತೊಳಿದು ಮುಖಮುಜ್ಜನಂಗೈದು ಸಖೀಜನಂಗಳಂ ಬಂ
 ದೊಂಪು ನೆಮದಿಂದಕಳುಹಿ, ದೇವೇಂದ್ರನಂಬರದಿರುವ ಚಿತ್ರದಸವಿವಾಪ
 ದೋಳ್ ಯತ್ತರವಾದ ಚಿತ್ತರದ ಪೀಠದೋಳ್ಳುಳುತು ಇಂದ್ರನ ಅಂದ
 ಚಂದವನ್ನೋಡುತ ಚಿತ್ರಲೇಖಿ ಇಲ್ಲದಿರುವಂತಿಳಿದು ಮಾಲತಿಯಂಕರೆ
 ದು-ಎಲೈಮಾತಿಯೆ ! ಈ ಚಿತ್ರವರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಗಿರುವವಳದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ
 ಯಂ ಕೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ ಎಂದು ಕಳುಹಲು. ಆ ಮಾಲತಿಯು ಆಮಂ
 ದಿರಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಪವಳದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಂ ಕಂಕಳೊಳು ಇಟ್ಟು ಚಿತ್ರಂಗಳ
 ನೋಡುವ ಎದುರುಕನ್ನಡಿಯಬಿಲ್ಲೆಯಂ ಬಿಗಿದಿರುವ ಕುಂದಣದ ಕೀ
 ಲುಕಡ್ಡಿಯಮಣಿಯಂ ಕೈಯೊಳ್ಳುಡಿದು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸವಿವಾಪ
 ಕೈಬಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಂ ಎದುರಾಗಿಟ್ಟು ಬಂದೊಂದು ಭಾವಚಿತ್ರದ ಪಟ
 ವಂತೆಗದಿರಿತಿ ಎಲೈ ಅರಸಿಯೆ ! ನಿನ್ನಮನದೊಳಿರುವಂತೆಕಾಣುವದನ್ನೋ
 ಡೆದು ಭೂತಕನ್ನಡಿಯನ್ನೆತ್ತಿವಂದೊಂದುದೇಶವಂ ಆ ದೇಶದ ಅರಸಿನ

ನೋಗಸುಗಳಂಜೀರ್ವೀರೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿರಲು; ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇನಿಯು ಅದನೋಡುತ್ತ ಹೇವೊಂದನ ಭಾವಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸರಿನೋಡುತ್ತಿರಲು, ಅಷ್ಟು ಬೋಳು ಚತ್ರದೀಪೆಯ ಕಾಲುಸರದ ದ್ವಿನಿಯಂಕೇಳಿ ತ್ವರೆಯಿಂದಿದ್ದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಎದುರಾಗಿಬರಲು, ಆ ರಾಜಪುತ್ರಿಯಂಕಂಡು ಚಿತ್ರದೀಪೆಯು ನ್ನಯಂವರ ಸನುಯವಾಯಿತಂತೆ ಬ್ಯಾಗೆಯೇಳೆಂದು ಕರತಂದು ಸುವಾಸಿನೀಬೃಂದದಿಂದ ಸಕಲಮಂಗಳದ್ರವ್ಯಗಳಂತುಂಬಿರುವ ಮಂದಿರದೊಳೊಂದು ಮಣಿಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿತ ಬಿಳಿದಾವರೆಯಂತಿರುವ ಮೊಗಮೊಳು ಕೇಸರಂಗಳಂತೆ ಶೋಭನಾಕ್ಷತೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ವೀಳ್ಯಂಕೊಟ್ಟು ಮುತ್ತೈದೇರು ಹರತಿಮಂಗಳಂಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಾಗ ಅರತಿಯನ್ನೆತ್ತಿ ವಲ್ಲಿ ಗೊಣ್ಣೆಯನ್ನೊತ್ತಿ ಹಸ್ತವಾದಂಗಳಿಗೆ ಅರಸಿನವಂಜಿ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂ ಮಜ್ಜನಗೃಹಕ್ಕೆ ಕರತಂದು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಾಸನೆಯಂಕಟ್ಟಿ ಬಾಯಿಕಟ್ಟಿ ಮಡಗಿರುವ ಬಿಳಿನೀರ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಗಳಂ ಶೀತೋಪಚಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಏಳುಸಾರಿ ಶೋಧಿಸಿದ ತಿಳಿನೀರುಗಳತುಂಬಿ ಯತ್ತಿಕಟ್ಟಿರುವ ಬಿಡಿದಿಗಳಂ ಮತ್ತೂ ಶೀತೋಪಚಾರವೇ ತಡೆದು ಲಾರದ ಕರಿರಕ್ಕೆ ಬಿಳಿನೀರಿನಿಂ ಎತ್ತು ಮಜ್ಜನಸಂ ಮಾಡಿಸಬಹುದೆಂದು ಉಗರುಬೆಚ್ಚನ ನೀರಂ ಕಾಯಿಸಿ ಮಡಗಿ ಕಾದಿರುವ ಕರಿಚಾರಿಕಾ ಜನಂಗಳನ್ನೋಡುತ್ತ ಕುಂದಣದಮಣಿಯೋಳ್ ಕುಳಿತರೆ ಮೈಯಲ್ಲ ಕುದುವದೆಂದು ಚಂದ್ರಕಾಂತಶಿಲೆಯ ಚೌಕಿಯೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿತ ಸ್ವಟಕಶಿಲೆಗಳ ಕೊಳಗತಪ್ಪಲೆಗಳಿಂದ ನನುಬಿಸಿಯಾದ ವರಿಮಳದ ತಿಳಿನೀರ್ಗಳಂ ಮುತ್ತುಗಳ ಮಳಗರದಂತೆ ಮೊಗ್ಗುಗಳ ಮಳಗರದಂತೆ ಯಿಕ್ಕಲದೋಳೆರೆಯುತೆ ನಡು ನಡುವೆ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಕಲಶದೋಳ್ ತುಂಬಿರುವ ಮಧುರಜಲವು ತಂದು ಬೃಹಸ್ಪತಿ, ದಾಳಂಬ ದ್ರಾಕ್ಷ ಮೊದಲಾದ ವಣ್ಣಳ ರಸಗಳಂ ತೆಗದು ಬೃಹಸ್ಪತಿ, ದವನವರುಗಳ ಬೀಸಣಿಗೆಗಳಿಂದ ಬೀಸುತೆ, ತಡವಾದರೆ ನಡೆಯಲಾರಳು ಯೇಳಿ ಯೇಳಿ ಬ್ಯಾಗೆಂದು ನುಡಿಯುತ ಯಾವರಿಯಿಂದ ಮಜ್ಜನಸಂ ಮಾಡಿಸಿ ತೆಳುವಾದ ವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಬಾಗನೆ ಮೈವರಿತ ಪೊಗೆಯಾಕೆಯಂ ನೈರಿಸಲಾರಳೆಂದು ಸುವಾಸಿನಿಯ ಭೂಪದಿಂದ ವಾಸನೆ

ಮಾತ್ರ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಆ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಪುಷ್ಪಾಗ್ರವನಂ ಹಿತಮಾ
ಮಗ್ನತೆ ಪಡೆದ ಗೃಹಿ ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ಕಲೆತಂದು ನುಗ್ಗುವವಾದ ಹೂ
ವುಗಳ ಡಾಳಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಪಸಳೆದ ಆ ಬಾಲೆಯುಂ ಕೆಲಬಲದಿ ಬೀಸುತ
ಬಂದು ಭಳಿಗೆಯಾದ ಬಳಕ ಜಳಕಮಾಡಿದ ಬಳಲಿಕೆ ಮೆಲ್ಲ ನೆ ಪೋಗಲಾ
ಗ ವಡವೆನಸ್ತುಗಳಂ ನೆರೆಯದಿ ಬುಡಿಗೆಗಳಂ, ಇರಿಶಿರುವ ತಟ್ಟೆಗಳಂ ಕೈ
ಗಳೋಳೆ ಇಟ್ಟು ಕಾಡಿರುವ ಕಾಂತಿಯರನ್ನೋಡಿ ವಾಸಂತಿ ವೊದಲಾ
ದ ಕೆಳದಿಯರು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ತಾವು ನಮ್ಮ ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇವಿಯ ಕೆನ್ನಿಗ
ಳ ಜಳಕಿನೋಳೆ ಕುಂಕುಮ ಕೇಸರದಚ್ಚೀಪುಹಚ್ಚೆ ದರಿದ್ರೋನುಹಚ್ಚು
ಸೂ ನಗುವೆಲ್ಲ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳಂತಿರುವಲ್ಲಿ ಚಂದನಲೇಖದಿಂದೇನುಚಂದವು
ಇವಳ ಉಸುರುಗಳೇ ಘುಸು ಘುಮಿಸುತ ಸುಗಂಧವಂ ಕೊಡುವಾಗ
ಗಂಧವಡಿಯಿಂದೇನು ಕೆಲಸವು, ಪಸಳದಂತಿರುವ ತುಟಿಯ ಕೆಂಪಿನ ಹೊ
ಳವು ಎಷ್ಟೆ ಕಾಣಿಸುವಾಗ ಬೈತಲೆಯೋಳೆ ಅಲಂಕರಿಸಿದ ಸಿಂದೂರವು
ಎಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದು, ಪಲ್ವರೆಯ ಪ್ರಭೆಯುಮುತ್ತುಗಳ ಸರಂಗಳಂತೆ ಚ
ಲಿಸುವಾಗ ಹಾರಂಗಳಂ ಯಾವಪದಾರ್ಥವೆಂದು ಅಲಂಕಾರಂಗಳಂ ಮಾಡ
ಬಹುದು, ಉಗರುಗಳ ಕಾಂತಿಯೇವೊಗ್ಗುಗಳಂತೆ ಕಾಣಿಸುವಾಗ ಪುಷ್ಪಂ
ಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಂ ಕಾಣೆವು, ಚೆಗರಿನೆಂತೆನವಯಳೆಪಾದಗಳ ಕಾಂ
ತಿಯೋಳೆ ಅಳತೆಗೆಯ ರಸವು ಯಾವ ಮಹಾ ವಸ್ತುವೆಂದು ಹಚ್ಚಬೇ
ಕು, ಮಿಂಚಿನಂತಿರುವ ಮೈಬಳ್ಳಿಯ ಹೊಳವು ಕಂಕುಗಳಮುಚ್ಚುತ ಕ
ವಿದು ಬರುವಾಗ ಮೇಲುಮುಸುಕಿನಿಂದ ಕೆಲವೇನಿರುವುದು, ಇದರಮೇ
ಲೆ ಅಲಂಕಾರವಂ ಮಾಡುವದೆಲ್ಲ ಲೋಕಾರ್ಹಾರವಂ ಬಿಡಬಾರದೆ ನಡೆಯಿ
ನಲೋನುಗಮೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ವಾಕ್ಯವಂಕೇಳಿ ಎಲ್ಲ ನೆಖಿಯರಾ;ರೋ
ಕದವರಂತೆ ನೀವು ಏನೇನು ಅಲಂಕಾರಂಗಳಂ ಮಾಡುವಿರೋ ಎಂದು
ಟೋ ನಾಕಾಣೆನು, ಈಗ ವಿರದಭಾರವು ಪ್ರೊರಲಾರದಿರುವ ನಮ್ಮ ಸೌ
ಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಗೆ ಅಳತೆಗೆಯ ಹಚ್ಚಿ ಶಿವರೆ ಅಂಗಾಲಾಗಳಿಗೆ ಅತಿಭಾರವಾ
ಗಿ ತೋರುವುದು, ಪಗಡೆಹೂವುಗಳಿಂದ ಪೋಣಿಶಿದ ವಡ್ಡಾಣವಂ ನಡುವಿ
ನೋಳೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ ನಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ತಡವಾಗಿ ಬಳಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವ

ಳು, ಶೀತೋವರ್ಚಾರವೆಂದು ಕಷ್ಟರದ ಗಂಧವು ಹಬ್ಬಿ ದರೆ ಆಗಲೇ ಉಸು
ರುಗಳಂ ಬಿಚಿಯಾಗಿ ಬಿಡುವಳು, ಬಂದೊಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶೀತಿಯಿಂದ
ಶೀಲಾಶುಕವಂ ಏಡಿವದರೆ ಕರಕಮಲವಾಗಲೇ ಕಂಡಿದಂತೆ ಕಾಣುವದು
ಕೆಳದಿಯರು ಹಸ್ತಲಾಗವು ಕೊಡದಿದರೆ ತಾನಾಗಿ ಏಳುವದಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಸ
ರುಗೊಂಡು ಬಿಸುಸುಯ್ಯುವಳು, ಇಂತಿರುವ ಕಾಂತೆಯು ಒಡವೆಗಳ
ಭಾರವನ್ನೆಂತು ಸೈರಿಸುವಳೋ ಎಂದು ಪೇಳುತ್ತ, ಮತ್ತೊಂಸೌಗಂಧಿಕಾ
ದೇವಿಯನ್ನೋಡಿ ಎಲೈ ಅರಸಿಯೆ! ಇಂದು ನೀನುಕೆಲವು ಭೂಷಣಗಳ
ನೂದರದ ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುನನ್ನ ಮಾಡುವೆಕೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸಲಾಗಿ ಮೂ
ಲತಿಯು ಇನ್ನೇನು ಬ್ಯಾಗ ಸ್ವಯಂವರವಾಗುವದು, ಬ್ಯಾಸರ ಬಳಲಿಕೆ
ವಿರಹತಾವವೆಲ್ಲವೂ ಓಡಿಪೋಗಿ ತನಿಗೆ ತಾನೇ ಬಲವರುವುದೆಂದು ಪೇಳ
ಲಾ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಕೆಳದಿಯರೆಲ್ಲರೂನಗುತ್ತಿರಲಾಗಿ; ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಬಂ
ದು ನಿಮಿಷ ಸುಮ್ಮನಿರಬಾರದೇ ಎಂದು ಕೋವರಂ ಮಾಡಿದಂತೆ ನುಡಿ
ದು ಸೌಗಂಧಿಕಾಜೀವಿಗೆ ಸುರಿಗೆಯು ನೇಗೆಯುಗೈದ ಯುವ್ಯಲತೆಯ ಬಿಳಿ
ಶೀರೆಯನ್ನೂಡಿ, ಮತ್ತೂ ಮುತ್ತುಗಳಿಂದ ತರತರದ ಸುಣ್ಣಹೂವುಗಳಂ
ತೆ ಹೊಲವಿರುವ ಶರಿಯುಕುಷ್ಟಸವಂ ವಪ್ಪುವಂತೆ ತೂಡಿ, ಮುಂಗುರುಳು
ಗಳಲ್ಲಿ ಮುತ್ತುಗಳಂ ಕೆಂಪಿನ ಸಂಣ ವದಕಂಗಳಂ ಪೋಣಿಶಿ ಆದರ ಮೇ
ಲೆ ಕೆಂಪು ವಜ್ರಗಳ ಸೂರ್ಯಾರೇ ಚಂದ್ರಬೋಟ್ಟುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಇರುಳು
ಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪೇವಿಯ ಸುಣ್ಣುರುಳುಗಳಾಗಿ ಸೂರ್ಯಾನಂ
ವೈಯಾರದಿಂದ ಹಿಂಭಾಗದೋಳ್ ನೂಕಿದವೆಂಬಂತೆ ಪದ್ಮರಾಗಮಾಣಿಯ
ರಾಗಟೆಯ ಬಿಲ್ಲೆಯಂ ಬಿಗಿದು, ಈ ಕಾಂತೆಯ ಮೊಗದಕಾಂತಿಗೆ ನೋ
ತು ಬೆದರಿ ಚಂದ್ರನು ತನ್ನ ವದಿನಾರುಕಳೆಗಳಿಂದ ಬೇರೆ ಜೀರಾಗಿ ಕಾಯ
ಬೇಕೆಂದು ಇವಳನ್ನೊ ನೋಳ್ತರೆಬಿದ್ದನೆಂಬಂತೆ ವಜ್ರದ ಬಂದೊಂದು ಷೆ
ಳುಕುಗಳ ಜಜಿಬಿಲ್ಲೆಗಳಂ ಸಾಲಾಗಿ ತಿರುಹಿ, ವಜ್ರಕುರುವಿಂದಗಳ ತರತ
ರದ ಸಂಣ ಸಂಣ ಚಳಿತುಂಬುಗಳ ಸಾಂವಿಂದೊಪ್ಪಿದ ಮುತ್ತಿನವಾಣಿಗಳಂ
ಕಿವಿಗಳೋಳಿಟ್ಟು, ಮನ್ಮಥನಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದು ಕಿವಿಯೋಳ್ತೂತನಾಡುವೆ
ವೆಂಬಂತೆ ನವಿಲು ಗಿಣಿ ಬಾವುಲಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಬಂದಿರುವ ರಾಯರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ

ಗೆಲ್ಲ ಬೇಕೆಂದು ಮಾಡನು ತನ್ನ ಬಿರುದಾದ ಧ್ವಜಪತಾಕೆಗಳ ನೆತ್ತಿದನೆಂಬಂತೆ ವಿಸಾಸಗಳ ಸಾಲಿನಂತಿರುವ ಮುತ್ತಿನ ತಳೆಯ ಸರಪಳಿಗಳಂ ಮುರುಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಿಸಿ, ಶಂಖದೊಡಹುಟ್ಟಿದವು ಮುತ್ತುಗಳೂ ಅಹುದೆಂದು ನೂಚಿಸುವಂತೆ ಕಂಠದೋಳ ಬರಿಯ ಮುತ್ತುಗಳ ಉತ್ತಂಡವಂ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ರೋಮರಾಜಿಯಂಬ ಲತೆಯ ಪುಷ್ಪಿರಿರುವ ಗೊಂಚಲುಗಳೆಂಬಂತೆ ಮುತ್ತಿನ ಯೇಳುಸರಂಗಳೂ ದೊಟ್ಟಿದ ಪಚ್ಚಗಿಣಿಯ ತಾಳಪದಕವಂ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಶಿಂಗರಿಸಿ, ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗಿದ ಮನ್ಮಥನು ಲರಗಿಣಿಯನ್ನೇರಿ ಬೈಲಿಗೆ ತೆರಳ ಬಂದನೆಂಬಂತೆ ತೋರಿಸುವ ಕುಚಭಾರದಿಂ ಬಳಲಿ, ನಿಲ್ಲಲಾರಳೆಂದು ಬಡನಡವಿಗೆ ಬಲವಾಗಬೇಕೆಂದು ಕಟ್ಟಿದಂತೆ ಮಣಿಯ ಕಿರುಘಂಟೆಗಳ ಸಾಲಿನಿಂದೊಟ್ಟಿದ ಪಡ್ಯಾಣವಂ ಬಿಗಿದು, ಎಳೆದಾಪರೆಯ ದಂಟುಗಳಂತೆ ನೂಲುವೇರಿ ಬಿಲ್ಲುವೇರಿ ಕಾಮನಿಗೆ ಹೊಸಬಿರುದಾದ ಪುಷ್ಪಗದೆಗಳಂತಿರುವ ತೋಳುಗಳಿಗೆ ನವರತ್ನದ ಭಾಪುರಿಗಳಂಕಟ್ಟಿ, ಪಂಚಬಾಣನ ಕೈಲಿರುವ ವಜ್ರಮುಷ್ಟಿಗಳಂತೆ ಬಂದೊಂದು ಮಣಿಶಿಲೆಯ ಕಡದು ಮಾಡಿದ ನಂಕಿ ಬಳಗಳಂ ತೊಡಿಸಿ, ಮನ್ಮಥನು ತನ್ನ ಮುದ್ದಾನೆಗೆ ಮುದ್ದಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ತೊಡಿಸಿದ ಬಿರುದು ಗಗ್ಗರಂಗಳಂತೆ ಚಿನ್ನ ರನ್ನಗಳ ಕಾಲು ಸರಪಾಡಗಗಳಂ ಪಾದಂಗಳೋಳಳವಡಿಸಿ, ನಿನ್ನ ಉಗರುಗಳಂ ಪೋಲಲಾರೆವು ನಿಜವೆಂದು ಬಂದು ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಗುಂಪಿನಂತೆ ಮುತ್ತಿನ ಗೆಜ್ಜೆಗಳಂ ಕೂಡಿದ ವೀರಮುದ್ರಿಕೆ ಕಿರುಪಿಲ್ಲಿ ಬೊಬ್ಬ ಲಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಮೈಬಂಣದ ಮಿಂಚಿನೋಳ ಶಣ್ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸುತ್ತಿರುವ ಬಳ್ಳಿಮಿಂಚಿನಂತೆ ತೋರುವ ಚಿನ್ನದ ಕಾಲುಂಗುರಗಳಂ ತೊಡಿಸಿ, ವಿರಹಜನಂಗಳನ್ನಿರಿದು ರಕ್ತದಿಂ ಕೂಡಿದ ಸುನ್ಮಥನ ಕೈಲಿರ್ಪ ಭಲ್ಯದ ಅಲಗಿನಂತೆ ಬಪ್ಪುವ ಕೆಂಪು ಪಳುಕಿನ ತಿಲಕವಂ ಭಣೆಯೊಳಬ್ಬ, ಮೊಗದ ಸೌಂದರ್ಯ ಸಮುದ್ರದೋಳ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಕೌಸ್ತುಭವೋ ಇದೆಂಬಂತೆ ಪಿರಿಯ ಆಣಿಮುತ್ತಿನ ಮೂಗುತಿಯನ್ನಿಟ್ಟು, ಸುಳಿಗುರುಳುಗಳ ಕಪ್ಪೊಲಂಗಳೋಳ್ಕೊರೈಗಳದು ಇರುವದಕ್ಕೆ ಸುರಿಯಾಗಿ ಮಕರಿಕಾ ವತ್ರಂಗಳಂ ಬರೆದು ಹಣವಪ್ಪು ಹಳ್ಳವಾದ ಗದ್ದದೋಳು ನಕ್ಷರೆ ನಸು

ಹಳ್ಳಿಯೋರುವ ಕೆನ್ನಿಯೊಳುಂ ಬಂದೊಂದು ಕಾಡಿಗೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯೊ
 ಟ್ಟನ್ನಿಟ್ಟು, ಮನ್ಮಥನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಮುಜ್ರೆ ಉಂಗುರ ಇದೆಂ
 ಬಂತೆ ಬಂದು ಪಟ್ಟಿಯ ಉಂಗುರವಂ ಅಂಗುಳಯೊಳಿಟ್ಟು ಇವುಗಳಭಾ
 ರವಂ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಶಕೆಗೊಂಡಿರುತ್ತಳೆಂದು ಮಲ್ಲಿಗೆಯಬೀಸಣಿಗೆ ಯಿಂದ
 ಬೀಸುತ್ತಲಿರುವಾಗಲೆಪಚ್ಚೆ ಕಸ್ತೂರದ ಗಂಧವಂ ಕುಚಕಲಶಂಗಳಿಗೆಹಚ್ಚಿ,
 ಕುಸ್ತೂರದ ಕೊನೆಗಳಂ ಗುಟಿಟ್ಟು ವೀಳ್ಯವನ್ನೊಪ್ಪಿತಿ, ಕಿವಿಗಳಂ ಸೋಲಿಸಿ
 ರುವ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಕಪ್ಪಿನ ಕೋರೆಯಂ ದುಲ್ಲಿತಿದ್ದು ವದೆಂದು ನುಡಿ
 ಯಲಾಗ ವಾಲತಿಯು ನಮ್ಮ ಅರಸಿಗೆ ಯಾವ ಅಲಂಕಾರವು ನಾಡೆ
 ಕೂಡದು ಇವೇನು ಹುಬ್ಬುಹುಟ್ಟಿದಳೆಂದು ನೀನಳಿಸಲು ಆ ಮಾ
 ತಂ ಕೇಳಿ, ಕೆಳದಿಯಲ್ಲಿರು ಕೊನೆಹಲ್ಲುಗಳು ಕಾಣುವಂತೆ ನಗುತ್ತಿರಲು,
 ವಾಸಂತಿಯು ಬೃಗಬೃಗನೆ ಅಲಂಕಾರವೆಂದಾಡಿ ಮುತ್ತು ಸರಿಗೆಕರ
 ಗುಗಳಂಜೊಪ್ಪಿ ಸಂಜೆಂಪಿನಂತೆ ರಂಗಾಗಿ ಕೆಲುವಾದ ಚಂದ್ರಗಾಯ
 ಮೇಲುಮುಸುಕಂ ಶಿಂಗರಿತಿ, ನಿನಿಗೆ ನೀನೇ ಸುರಿಯಾಡಕಾಂತೆ ನೋಡೆಂ
 ದು ತೋರಿಸುವಂತೆ ನಿಲಗಟ್ಟಿದೆಯ ತಂದುನಿಲ್ಲಸಲು, ಸೌಗಂಧಿಕಾಬೇ
 ವಿಯು ಅಮರೇಳೆ ತನ್ನ ಅಲಂಕಾರನ್ನೋಡಿ ನನಸುಹಕ್ಕು ನಾಚಿಕೆಗೊಂ
 ಡು ಕನ್ನಡಿಯಂ ಮರಳಿ ನೋಡದೆ ತಲೆವಾಗಿ ಪುಳಕಂಗಳೊಂಡಿರಲಾ ಸೌ
 ಗಂಧಿಕಾಬೇವಿಯಂ ಕಂಡು ನಾರಿಯರೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸುಗಳ
 ಕೋಳೆ ತಾವೆಲ್ಲ ಗಂಡಸರಾಗಿ ಇವಳನ್ನೋಡಿದರೆ ಯಂತಿರುವದೋ
 ಯಂದು ದಿನದಿನವು ನೋಡುತ್ತಿರ್ಪವರಾದರೂ ವಿಸ್ಮಯಂಬಂಟು ಯಾನ
 ಅರಸಿಗೆ ದೇತಿರುಗಿರುವದೋಯೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೆಲ್ಲನೆ ಹಸ
 ಲಾಘವಂಕೂಯ್ದು, ಸುರೋಚನಾವೇವಿಯು ಅನಂಕಲೇಖಿಯು ಕೂಡ
 ಇರುವ ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಕರತಂದು ಅವರಪಾದಂಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವೆಂ ಮಾಡಿ
 ಸಲಾಗ, ಸುರೋಚನಾವೇವಿಯು ಮಗಳಂದಯಿತ್ತಿ, ಮೊಗಮನ್ನೋಡಿ
 ಮನಸ್ಸಿನೋಳೆ ವ್ಯಸನನಂ, ಮ್ಯಾಲೆ ಸಂತೋಷವಂತಾಳಿ, ಅನಂದ
 ಭಾವದೊಳಗಂತೆ ತೋರುವ ಕಂಬಂಗಳಂಜೊಪ್ಪಿ, ಮಾತನಾಡುವದಕ್ಕೆ
 ಕೊರಗಿಲ್ಲದೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ಕಿರುನುಡಿಯಿಂದ ಸುಮಂಗಳಯಾಗಿ ನೂರಾರುಕಾ

ಲ ಸುಖದಿಂದಿರೆಂದು ಹರತಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ನೈರ್ದವಿ ಶುಭಮುಹೂರ್ತ
 ಬರುವ ಗಮಯವಾಯಿತು ಸ್ವಯಂವರಸುಖವಕ್ಕೆ ಬೃಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾ
 ದೇವಿಯುಂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಪೋಗಿಬನ್ನಿರೆಂದು ಚಿತ್ರಲೇಖ ನೊಡಲಾ
 ದನರೊಡನೆ ಪೇಳಲಾಬಳಿಕ, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಅಲ್ಲಿಂದ ಯದು
 ರಾಗಿ ಕೆಂಪುಮುಖಿಯ ರೂಲರಿಯೊಬ್ಬೊಪ್ಪಿದ, ಪಚ್ಚ ಕಲ್ಲುಗಳಬಿಗಿದ ಪ
 ನ್ನಂಗದಿಂ ಮುತ್ತೂ ಮುತ್ತುಗಳ ಸಾಲುಕುಚ್ಚುಗಳಂ, ಪದ್ಮರಾಗದ
 ಸಂಕಲಕಗಳಂ, ಗಿಣಿ ಹಂಸೆ ಸಾಲುಗಳಂತೆ ಕಿತ್ತಿರುವಪಾಚರತ್ನಗಳಂ,
 ಮೃದುವಾದ ಉಲಾರದಿಂಬುಗಳಂಜೊಪ್ಪಿ ಕಂದರ್ಪನೇರುವ ಅಂದಳಯಿ
 ಪೆ ಯುಂಬಂತೆ ಕಾಣಿಸುವ ವನಳದ ವಲ್ಲಕ್ಕಿಯೋಳ್ ಮೆಲ್ಲಿನೆ ಕುಳಿತು
 ಸಹಸ್ರದಳ ಕಮಲದೋಳ್ಕುಳಿತಿರುವ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯೋಯುಂಬಂತೆ,
 ಮತ್ತೂ ಮೇಘವಂಜ್ಞಿಯಂನಾಸರಿಸಿಬರುವ ಚಂದ್ರಕಲಿಯಂತೆ ತೋ
 ರಿ, ಕಪೋತಕಾಲಿಯನಾಗದಿಂದ ಸಭಾಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ, ಹಿಂ
 ದೆ ವೋಡ್ಯೋಡಿಬಂದು ದಣಿದು ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು
 ಕ್ರೋಕಾರಂಗಳಂಮಾಡುವ ಮರಿಹಂಸೆಗಳ ಮಧುರಸ್ವರವಂಕೇಳಿ ಕೆಳ
 ದಿಯರೋಳ್ ವೋರೈಳನ್ನೋಡಿ ಯಬೈ ನೀನು ಆಹಂಸೆಗಳಿಗೆ ನನ್ನ
 ಭಾವಚಿತ್ರವಂ ತೋರಿ ಆಡಿಸುತ್ತಿರುಯಂದುವೇಳಿ, ಅಲ್ಲಿ ಕುಣಿಯು
 ತ ಕೂಗಾಡುವ ನವಿಲುಗಳಂ ಕಂಡು ಕೂಗದಿರು ನಾನು ಬೃಗ ಬರುವ
 ನೆನೆದುಸುರುತ ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಾಲಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಪಂಜರಂಗಳೋಳ್
 ಪಂಚಪರ್ಣದ ಗಿಣಿಗಳಾಡುವ ನುಡಿಗಳಂ ಕೇಳಿ ನಿಂತು ಫಲಗಳಂ ತರಿಸಿ
 ಕೊಟ್ಟು, ಕೆಲವುಗಣಿಗಳಂ ಮುದ್ದಿಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಲೀಲಾತುಕವಿಗುವ
 ಮಂದಿರದಮುಂದೆ ಬಂದು ಅಂದಳದಿಂದಿಳಿದು ಆ ಕುಕಕ್ಕೆ ಅಂಜಲಿಯಂ
 ಮಾಡಿ ಅವರಿಂಜೊಡಗೂಡಿ ಮರಳಿ ಅಂದಳದೋಳ್ಕುಳಿತು ಬರುವಸಮ
 ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಬಾಲೆಯರು ಭಗ್ನಿಯನ್ನವರು, ಕೆಲವರು ಅಂಗನೆಯ
 ರುಲವಧಾನನೆಂದು ನುಡಿಯುವರು, ಕೆಲರು ಜಪ್ಪನದ ಜಗ್ಗುಗಾತಿಯ
 ರುಜತ್ತ ನನೊಂದು ಕೂಗು ವರು, ಕೆಲವರು ಮಾನಿನಿಯರು ಮಾರ್ಗಂಗಳಂ
 ಬಿಡಿಸುವರು, ಕೆಲವರ ತರುಣಿಯರು ತರೆಗಳಂ ಸವರಿಸುವರು ಕೆಲವರು

ಬಿತ್ತರಿಯರು ಬಿತ್ತರಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಪರಾಕೆಂದು ಕೂಗುವರು, ಇವುಮೊ
 ದಲಾದ್ದರಿಂದ ಕಲಕಲಧ್ವನಿವುಂಟಾಗಲು; ಆ ಸಮಯದೊಳ್ ಸಭಾ
 ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಪೀಣೆಯನ್ನು ಡಿಸುವದನ್ನಾಳಿಸುತ, ಶ್ರಿಂಗಾರಕಾರ್ಯಗಳಂ
 ಕೇಳುತ, ಪಗಡೆಯನ್ನಾಡುತ, ಚದರಂಗವನ್ನಾಡುತ, ಪರಿಪಾಸವಂ
 ಕೇಳುತ, ಅಭಿನಯದ ಹಾವಭಾವಗಳನ್ನೀಕ್ಷಿಸುತ ಇಂತು, ವಿನೋದಗ
 ಳ ದರ್ಶನವೊಳಾಪತ್ತರಾಗಿರುವ ರಾಜಕುಮಾರರೆಲ್ಲರು ಆಶಗಳನ್ನೊ
 ಟಗಳಂಬಿಟ್ಟು, ಏಕಕಾಲದೊಳ್ ನಿಮೇಷವಹಿತಂಗಳಾದ ಕಣ್ಣಳಿಂದ
 ಅಮರರಂತೆ ತೋರಿ, ರಾಜಾಂತಃಪುರದ ಬಾಗಿಲ ಮುಂಭಾಗವನ್ನೀ
 ನೊಡುತ, ಅಡ್ಡವಾಗಿತಿರುಗುವರಮೇರಿಲ್ಲ ಅಸೂಯೆಯಂವಾಡುತ,
 ವಾತುಗಳನಾಡುವರಮೇರಿ ಸಾತ್ಪರ್ಯವಾಗೊಳ್ಳುತ, ಬಿರುವ ವಾದ್ಯ
 ಧ್ವನಿಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಸರಾಬಡುತ, ಸಭಾಮಂಟಪದ ವಳಗನ ಲೋವೆಗಳ
 ಳ್ಲಿರುವ ನೆಲ, ಕೋಣಿಲಿಗಳ ತ್ಯಾಗ್ಯಾಚಕ್ಕೆ ಕೋಪವಂವಾಡುತ,
 ಹಂಭಾಗದೊಳ್ಳಂತು ಗುಸಗುಟ್ಟುವ ಸೇವಕಜನಂಗಳಮೇರಿ ಶಿಟ್ಟು
 ಗೊಂಡು ಕಣ್ಣುಗಳಂ ಕೆಂಪುಮಾಡುತ, ಯಿಂತಲ್ಲದೆ ಸದ್ವಿಮಾಡದಿರೆಂ
 ದು ಕೂಗುವ ಕಂಚುಕಿಗಳ ಆರ್ಭಟದಿಂ ಅಸೂಯೆಯಂಗೊಂಡು, ಮು
 ಪಂಗಳೊಳ್ ವಿಕಾರಂಗಳಂತಾಳುತ, ವಂದಿಗಳು ಪರಿದರಿಯಾಗಿ ಪೊಗ
 ಳುವ ಬಿರುದುಪದ್ಯಗಳಂ ಬ್ರಾಡವೆಂಪಿಸಿ, ಮುಖವೀಣಾವೇಣುಮೃದಂ
 ಗನಾದಂಗಳು ಕಂಠಕತೋರಂಗಳಾಗಿ, ಕುಣಿಯುವ ವಾರನಾರಿಯರ
 ಗೆಜ್ಜೆಗಳಸದ್ದುಗಳು ಕೂಡ ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ಶಿಡಿಲುಗಳಂತೆ ತೋರಿ ಯವೆಯಿ
 ಡದೆ, ಯಂತುಮರುವೊಲಿ ಹ್ಯಾಗಿರುವೊಲಿ, ಯಾವಾಗಕಾಂಪುವೊಲಿ
 ಯಂದು ಸುಭ್ರಮಂಗೊಂಡು ನೋಡುತಿರಲೂ, ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯ
 ಈ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಬಂದಬಳಿಕ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಯೇನೆನು ಚಂದ
 ವಾಗುವವೊ, ಈಗಲೇ ಸವರಿತೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರು ರಾಜಕು
 ಮಾರರು ನೆರಿಪಿಡಿದರುಮಾಲುಗಳಂ ಕೈಗಳಿಂ ಸುಮ್ಮನದಿ ಪಿಡಿದು ಸ
 ಮಾನರಲ್ಲಿ ಭಾಸಮಾನರಿರುವರು, ಕೆಲವರು ಚಲುವಾದ ಬಿಳಿಯ ಕ
 ರವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಮೊಗದ ಕೆರಬೆಪುರ್ಗಳಂ, ಜನರ ತಿರುಗಾಟದಿಂ

ದ್ವ ಪಚ್ಚ ಕಪ್ಪುರದ ಧೂಳಿಯಿಂದ ವರಶಿ, ಕಂಠ ಮೂಗಂಗಳಂ ಕಳೆಗೊಳಿಸುವದು, ಕೆಲವರು ಕುಂಪಣದರೇಕಿನಿಂದ ಬೆರದ ಅರದವೀಳ್ಯವಂ ದವಡೆಗಳುಮುಖ ನಂತೆ ಅಳವಡಿಸಿ ತುಟೆಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಗ ಕರೆಯೇರುವಂತೆ ನವಿಯು ತಲಿರುವರು, ಕೆಲವರು ವಾರಶಿಖಿಯೋಳ್ ಶಿಕ್ಕಿಶಿರುವ ಶೇಖರವ ಮುತ್ತುಗಳ ಬಿತ್ತರದ ಕುಚ್ಚುಗಳ ಸರಂಗಲ್ಲೋಳ್ ವಂದುವಾನಿಶಿರುವದಂ ನವರಿಸುತ್ತ, ಹಿಂದೆನಿಂತಿರುವ ಸೇವಕರು ಪಿಡಿದಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗಳಂ ತಿರಿತಿರಿಗಿನೋಡುತ್ತ, ಪುರ್ಬುಗಳನಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತ, ವಲ್ವರಶೆಯ ಅಂದವನ್ನೋಡಿ ಅದುದೆಂದು ತಲೆದೂಗುವರು. ಕೆಲವರು ಸುಕುಮಾರರು ಬ್ಯಾಶಿಗೆಯ ಕೆಳೆಯಂದು ಬಣಬಣವ ನಿಲ್ಪುಂಗಿಗಳ ಕಶೆಗಳಂ ಕಳದು ಚನ್ನದಂತಿರುವ ವೈಬಣಗಳು ಕಾಣಿಸುವಂತೆಮಾಡಿ, ಸಂಜಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಬೀಜಣಿಯ ಯಳಘಾಳಿಗೆ ಕಣ್ಣುಗಳಕೊನೆಮುಚ್ಚಿ ತಂಗೆ ನೋಡುತ್ತ, ಹೆಣ್ಣುಗಳಂ ಮೋಹಮೋಳ್ಕಳಿಸುವ ಬಿಂನಾಣದಿಂದೊಪ್ಪಿ ಮಾರನಂತಿರುವರು, ಕೆಲವರು ಪಿರಿದಾದ ದಿಂಬುಗಳಮೇಲೆ ಬಂಜುಭುಜವನ್ನಿಟ್ಟು ಮುಕ್ಕಾಲು ನೋಗಕಾಣುವಂತೆ ನೋಡುತ್ತ ತನ್ಮುಕರದೋಳ್ ಕಪೋಲಂಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಆ ಕಾಂತೆಯೋಳ್ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕಳವಳಂಗೊಂಡು ಕಂಬಗಳಮುಂದಿರುವ ಬೊಂಬೆಗಳಂತೆ ಚಲಿಸದೆ ಕುಳಿತಿರುವರು; ಕೆಲವರು ಭೂವಲ್ಲಭರು ಕೈಲಿದಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಗೊಂಡೆಯೋಳ್ ಗಲ್ಲವನ್ನಿಟ್ಟು ಬಿಳಿಯ ಕಲ್ಯಾಣದರಿಗೆ ಕರಗುಗಳ ನರಿಗಳುಹಾರುವಂತೆ ಕಾಲುಗುರಿಸಿಂ ನೆಲಮ ಕೆರೆಯುತ್ತ ಯವೆಯಿಡದೆ ಒಂದೇಕಡೆಯೋಳ್ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನಿಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತ ಪಲ್ಲಳಂ ತುಟೆಯಂಸದಿಯುತ ಮೊದಲುಕೊನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತಲಿರುವರು. ಇದುವಲ್ಲದೆ ಕೆಲವರು ಪಲ್ಲವಂಗಳಂತಿರುವ ಕೈಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಸಂಜಯಳೇಮಾಶಯ ನ್ನೆತ್ತಿ ಕೋರೆಯಂತಿದ್ದಿ ಸಾರುತ್ತ, ಉಂಗುರಂಗಳ ಜಳಕಿನಿಂದ ಹೊದಿರುವದುಕೂಲಂಗಳಂ ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ವಂದುರಂಗುಗಳೊಳಿಸುತ್ತ, ಪುರ್ಬುಗಳನೆತ್ತರಿನ ನೋಡುತ್ತ ಕಾಮನಿಗೆ ಸುಖಯಾಗಿರುವರು; ಕೆಲವರು ಲಾಟುಕುರಾಟಾದಿದೇಶಗಳ ನೀಟುಗಾರರು ತಾವರೆಯ ಬಳ್ಳಿಯಿಂದ

ಕೂಡಿ ಪಿಡಿದು ಸರೈಂದು ತಿರಿಗಿಸುತ್ತ ವಂದೊಂದುಸಾರಿ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ
 ವತ್ಸುತ, ವಮ್ಮೆ ಅಭ್ರಾಣಿಸುವಾಗ ಬೊಗಸೆಗಣ್ಣುರೆವ್ವೆಗಳ ವೊನೆಗ
 ಳಂಮುಚ್ಚಿ, ಹಾಯಿಗೊಳುಲನೆವದಿಂದ ಮೊದಲು ಭಾವಚೆತ್ತದೋಳ್ಳಂ
 ಡೆ ಪೌಗಂಧಿಕಾದೇನಿಯ ರೂಡನಂ ಮನದೋಳ್ ಭಾವಿಸುತ್ತಲಿರುವರು,
 ಕೆಲವರು ಮೊಳಕೈಗಳಿಂದ ಮಂಚದ ಹಿಂಭಾಗವಂಊರಿ, ಕೊರಳೊಳ
 ದ್ವ ಹಾರಂಗಳು ಜಡೆಬೀಳುಲಂತೆ ಮಾಡಿ ಮೊಗವಂ ತಿರಿಗಿ ಹಿಂದೆ ನಿಂ
 ತಿರುವ ನರ್ಮ ಸಜಿವರೊಡನೆ ನಸುನಗುತ್ತ ಮೆಲ್ಲನೆಸೂತನಾಡುವರು,
 ಕೆಲವರು ನರನರಾದ ಅರಸುಮಕ್ಕಳು ಆಲಿಂಗನವ ಅಭ್ಯಾಸವಂ ಗೈನರಂ
 ತೆ ಅಡ್ಡದಿಂಬಿನೋಳ್ ಯುವೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅಧರತುಂಬನ
 ನಂ ಸಾಧನಗೈವರಂತೆ, ಕಪ್ಪುರದಗುಳಿಗೆಯಂ ಕೊನೆತುಟಗಳಿಂದ ಸವಿ
 ಯುತ್ತ ಕುಚಕಲಕುಗಳಂಪಿಡಿದು ನುಕ್ಕುಕಂಗಳು ಕಲಿಯುವರಂಥ ನಿಂ
 ಬೆಹಣ್ಣುಗಳಂಪಿಡಿದು ಉಗರುಗಳಿಂದ ಚಿವಟುತ, ಸಂಭೋಗಕೃಂಗಾರ
 ರಸವತೋರಿಸುತ್ತಲಿರುವರು; ಇದುವಲ್ಲದೆ ಕೆಲವರು ವನಿತೆಯರು
 ವಶಮಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವ ಮುಂತ್ರಿಸಿದ ವಿಭೂತಿಯಂ ಕಟ್ಟುಕಾವು
 ಗಳಂ, ಒಂದೊಂದುನವದಿಂದ ಮೊಗಮುಂತಿರಿಗಿರಿ, ಹಣೆಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳು
 ವರು; ಕೆಲವರು ಬಾಹುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಪಂಚರತ್ನಗಳ ಬಂದಿಯೊ
 ಳಿರುವ ಯಂತ್ರದ ತಾಯಿತಿಗಳಂ ಮುಂದುಗಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸುವರು; ಕೆ
 ಲವರು ಮದನಮಂತ್ರನಂ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬಾಯೊಳಗೆ ನೂರೆಂಟುಸಾರಿ ಜಗಿಸು
 ತ್ತಿರುವರು. ಕೆಲವರು ತಾವುತಾವು ಪೂಜೆಯಂವೈಯ್ಯುತ್ತಿರುವ ಯಿ
 ವ್ಯವೇವತೆಗಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ವಿನಾಸಲಂಗಳಂಕಟ್ಟಿ, ಹರಕೆಗಳಮಾ
 ಡಿ ವಳವಳಗೆ ಕೈಮುಗಿದು ಧ್ಯಾನವಂಗೈವರು; ಯಿಂತುವಲ್ಲದೆ ಕೆಲ
 ವರು ನಾಡಿನಾಡಿನ ಅರಸುಗಳು ಪಾದಂಗಳೋಳ್ ಗಂಡವೆಡ್ವೆಯಂಧರಿತಿ
 ಬಾಳಲೋಳ್ ಭೇರಂಂಡಧ್ವಜದಂಡಮಂಸಿಲ್ಲಿತಿ, ಭೂಮಿಗೆ ಅಪಂಡಲನೆಸಿತಿ,
 ಅಪಂಡಪ್ರತಾಪದಿಂದ ನೂತಾಂಡನಂತೆ ಮೆರೆಯುತ್ತ ಮೆಂಜಾದ ಸೌ
 ತರ್ಯವಂಗೊಂಡಿರುವ ಕರ್ನಾಟ ಮಂಡಲೇಶ್ವರನಂ ಕಂಡಾಗಲೆ ನಂಮು
 ನಂಮು ಗಂಡಸುತನಂಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಾವೆ ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುವೆವು; ಈ ರಾ

ಜಮುಂಡಲಿಯೋಳ್ ಈಗ ನಾವುರಾಯರೆಂದು ಘುಳಿರುವೆವು, ನಮಗೆ ಯಾಕೆ ಸ್ವಯಂವರದ ದುರಾಶಯು, ನೋಟವೇಧಲವೆಂದು ನಾನಾವಿ ನೋದಂಗಳನ್ನೋಡುತ್ತ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವರು, ಈಪರಿಯಿಂದ ರಾಜರುಗಳೆಲ್ಲ ತೇಜದಿಂದೊಪ್ಪಿ ಶೃಂಗಾರಚೇಷ್ಟೆಗಳಿಂದ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತ ಈ ಕುಂಗರಾಜಪುತ್ರಿಯು ಸುಭಗೆಜರವ ಸೊಗಸಿನ ಹೋಲ್ಪರಿಯನ್ನೋಡುವ ಸಂಭ್ರಮಂಗೊಂಡು, ನಿಮಿಷವು ಯುಗದಂತೆ ಬ್ಯಾಸರಂಗೊಳುತ್ತ, ಮಮತೆಯಿಂ, ಮರಳಿನಿಂ, ತವಕದಿಂ, ಸೊಗಸಿನಿಂ, ತೃಪ್ತಿಯಿಂ, ಉತ್ಸಾಹದಿಂದೊಡ್ಡಿ ಮನ್ಮಥ ಬಾಣಂಗಳಿಗೆ ತರೆವರೆಯಾಗಿ, ಗುರಿಯಾಗಿ ರಲಾಗ ಯದುರಾಗಿ ರಾಜಾಂತಃಪುರದ ಬಾಗಿಲೋಳ್ ಮೊದಲು ಉಬ್ಬಿ ಬರುವ ಕಡಲಿನ ತೆರಗಣ ಝಳಝಳಧ್ವನಿಗಳಂ ನನುಕಾರಪಂಕ್ತಿವ ನೂರಾರುತರದ ನೂಪುರಧ್ವನಿಗಳಿಂ, ಕೇಳುವರಕಿವಿಗಳಿಗೆ ಯಿಂಪುವೊಂಪು ಗಳುಜೋರಿಬರುವ ಸಖೀಜನಂಗಳೂ ಪೋರೋರವ್ವರೂ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವಾಗ ಯಲ್ಲೊ ವಾಸಂತಿಯೇ ವಾಸಂತಿಯುಳ್ಳಗಂಧದಿಂ, ಹರಿದ್ರಾಕಾಂಕಾಮಗಳಿಂ, ಸುವಾಸಿನಿಯರಿಗೆ ಅಲಂಕಾರವೆನಾಡು; ಯಲ್ಲೊ, ಮಾಲತಿಯೇ, ಮಾಲತಿಪುಷ್ಪಮಾಲೆಯಂ ಮಾನಿನಿಯು ಜಡೆಯೋಳ್ ಸವರಿಸು, ಯಲ್ಲೊ ಚಿತ್ರಲೇಪೆಯೇ ಯಿವಿಚಿತ್ರವುಂನೋಡು; ಯಲ್ಲೊಲ್ಲಿನೋಡಿದರೂ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನೇರಿರುವ ಪಲ್ಲವಾಧರಿಯೆಕಾಣುವಳು, ಯಲ್ಲೊ ಸರಸಿಯೆ ಅರಸಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪೀವಿಗೆ ವ್ಯಾಳೆಯಂತಿಳಿದು ವೀಳ್ಯವಂ ವೆಪ್ಪಿಸು, ಯಲ್ಲೊ ನಾರಿಯೆ ದೂರವಾಗಿಂತು ತಾರಿಗಳಂಬೀಸು, ಯಲ್ಲೊ ಸುಮಿತ್ರೆಯೇ ರಾಜಪುತ್ರಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ತೆಗೆಯುವ ವಸ್ತುಗಳಂ ಪಿಡಿದು ನಡೆ, ಯಲ್ಲೊ ಕಳದಿಯೇ ಪರಮಳಯುಕ್ತವಾದ ವಿಮಲಜಲವಂ ತುಂಬಿರುವ ಚಂದ್ರಕಾಂತತೀಯೆ ಚಂಬುಗಳಬಾಯಿಕಟ್ಟು ಪಿಡಿದು ಸುಗಡಲೇ ಬರುತ್ತಿರೂ, ಯಲ್ಲೊ ಸುಂದರಿಯರಾ? ನೀವು ವಡತಿಯ ಅಂದಳದ ಯಡ ಬಲದೊಳುಂ ಕಾಳಂಜಿಗಳಪಿಡಿದು ನಡೆಯಿರಿ, ಯಲ್ಲೊ ಚಾಲೆಯರ ನೀವು ಯೇಬ್ಬುವಡೆಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಕಸ್ತೂರಿಯ ಧೂಳುಗಳು ಯೇಳದಂತೆ ಬೀಸುತ್ತ ತೆರಳಿ, ಯಲ್ಲೊ ಪಲ್ಲವವಾಣಿಯೆ? ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗವಾಂಕ್ಷಂಗಳ

ಜಾಲಧರದಿಂದಬಂದ ಬಿಸಲು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಕಣ್ಣಳಂಬ ಕನ್ನೈ
 ದಿಲಂ ಸೋಂಕದಂತ ಮರೆಯಾಗಿ ವಲ್ಲಿಗೆಯ ರೂಲರಿಗಳ ಬಿಳಿಯ ಕೊ
 ಡೆಯ ಪಿಡಿದು ಮೆಲ್ಲನೆ ನೋಡಿಕೊಂಡುನಡೆ; ಯಲ್ಲೆ ಕನ್ನೆಯಾರಾ !
 ನೀವು ಚೆನ್ನದ ಚೆತ್ತುಗಳಂಪಿಡಿದು ಹತ್ತುತ್ತರದೋಳ್ ಸಾಲ್ದೀರಿಯತ್ತ
 ತ್ತುಲಂನೋಡುತ್ತ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡ ಬೀಳುತ್ತಿರುವ ಬಿತ್ತರಿಯಾರಂ ವ
 ಡತಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಕೈಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಯಜ್ಞರಪರಾಕೆಂದು ನುಡಿಯುತ
 ನಡೆಯಿರೀ- ಯಲ್ಲೆ; ಮಂದಹಾಸೆಯಾರಾ ನೀವು ತೆರೆಗಳಂ ಸವರಿತೆ, ಅ
 ಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕುಂದಂಜದಪೀಠವನ್ನಿರಿತೆ, ಗಂಧವುಪ್ಪತಾಂಬೂಲಫಲಗ
 ಳಂ ತುಂಬಿದ ತಟ್ಟೆಗಳಂ ಪನ್ನೀರಿನ ಕುಚಾಯಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ತೆರೆಯ
 ಜಾಲಧರದ ಮುಸುಕಿನ ಕಸೆಗಳಂ ಬಿಚ್ಚಿ ಯಜ್ಞರದಲ್ಲಿ ಕಾವಿರಿ, ಮುಂ
 ದವಾಯೆ ನಡೆಯಿರೀ ಯೆಂದು ನುಡಿಯುವ ಜಡಗುಗಾತಿಯರ ಮಾತುಗ
 ಳು ಏಕಮಾಗಿ ಫಲಿತವು ಮಾವಿನಮರಂಗಳ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು
 ತೂಗುವ ಗಿಣಿ, ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಮಧುರಸ್ವರಗಳಂತೆ ಕಿವಿಗಳೋಳ್ ಅ
 ಮೃತರಸವಂ ಹಿಂಡಿದಂತೆ, ಗಂಧರ್ದವೇದದ ಪದಕ್ರಮವನಂಗಳಂತೆ,
 ನಯರಾಗಂಗಳ ಅಕ್ಷರತಾನಂಗಳಂತೆ, ವೀಣೆ, ಸಾರಂಗಿ ಮೊದಲಾದ ವಾ
 ದ್ಯಗಳರಾದನಕ್ಕೆ ಶ್ರುತಿಗೊಡುವಂತೆ, ಕಿನ್ನರರ ಕನ್ನೆಯರಾ ಚನ್ನಾಗಿವಾ
 ಡುವ ಪದಂಗಳಿಗ ವಲ್ಲವಿಗಳಂತೆ, ಮನ್ಮಥನ ಯೋಗಕಾಸ್ತೂರದ ದೇನಾ
 ದಂಗಳು ಯಿವೇಯಂಬಂತೆತೋರಲು, ಆ ಸತಿಯರ ಮಾತುಗಳ ಮಧು
 ರಧ್ವನಿಗಳಂಕೀಳಿ ಮುಸುಕಿನೋಳ್ ಕಳಸಳಿ ಕಾಮನ ಧನುಷ್ಠಂಕಾರ
 ಕಬ್ಬವಂಕೀಳಿ ಬೆದರಿದಂತೆ ರಾಯರುಗಳೆಲ್ಲ ಅಗಲಮಾದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ
 ನೋಡುತ್ತಿರಲಾಗ, ಅಂತಃಪುರದ ನಳಗಣ ಬಾಗಿಲಿಂದ ಬಾಲೆಯರ
 ವಡನೆಗಳ ಯಳಬಿಸಲಿಗೆ ಬೆದರಿಬರುವ ಕಾರಿರುಳಂತೆ, ಪುರುಷರಮೇಲೆ
 ಬೀಸುವ ಅನೇಗನಂಧಕಾರಾಸ್ತ್ರದಂತೆ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನೂ ಬರುವ ಮನ್ಮ
 ಥನ ಮೈಬಂಜದಂತೆ, ಕನ್ನೈದಿಲುಗಳಿಂದ ಯಾರೋ ರತಿಪೀವಿಯಂ
 ಪೂಜಿಸುವಂತೆ, ಕೆಳದಿಯರ ಕಣ್ಣುಗಳ ಕಪ್ಪುಬೆಳಕುಗಳು, ನೀಲಮ
 ಣಿಗಳ ಚಪ್ಪರಗಳನ್ನೆತ್ತಿದಂತೆ ಮುಟ್ಟೆಂದು ಹೊಳೆದುನೋಡುವರ ಕಂ

ಣುಗಳ ಮನನುಗಳಂಕೂಡ ಕವಿದು ಹಳವಳಗೊಳಿಸುವ ಸಮಯದೋಳು, ನುಮಂನೇತ್ರಗಳ ಕಾಂತಿಯು ಕಾಮುಗಿಲೋಳು ಮಿಂಚುಗಳು ಪೊಳೆದಂತ ಪೊಳೆಯಲು;

ಆ ಬಳಿಕ ಬರಿಯ ಪದ್ಮರಾಗದ ಮಣಿಯ ಪದಕಗಳ ಕಾಂತಿಯು ಸಭಾಮಂಟಪದಲ್ವೆಲ್ಲಾ ಸಂಧ್ಯಾರಾಗವೇರಿದಂತೆ ಕೆಂಪೇರಿಬರಲು, ಅಷ್ಟರೋಳು ಪಚ್ಚೆಮಣಿಯ ಬಾವಲಿಗಳ ಜಿಳಕಿನಿಂ ಸ್ವಯಂವರಕ್ಕೆ ನೂರೈನೇ ಬಂದಂತೆತೋರಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ವಜ್ರಹಂಕಾರಗಳ ವಂಕಿಬಳಿಗಳ ಹೊಳೆವು ಬೆಳ್ಳಿಗಳಂತೆ ಬಿಳುಪಾಗಿ, ಅಮೇಲೆ ಮುತ್ತಿನನಾಲ್ಕು ಚಳತುಂಬುಗಳ ಪ್ರಭೆಯು ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಮಳೆಗರದಂತೆ ಕಾಣಿಸಿ ನೋಡುವರಿಗೆ ಯಿದು ವರ್ಣಾಕಾಶವೋ, ಸಂಧ್ಯಾಸಮಯವೋ, ಹಗಲೋ ಯಿರಲೋ ಯಂದು ತಿಳಿಯದಂತೆ ಭ್ರಮೆಗೊಳಿಸುತ್ತ, ಯೇಳುತರವಾದ ರೂಪಗಳೆ ನಿದರ್ಶನಕ್ಕೆ ನಿವಾಸಮಾಗಿ ತೇಜೋಲೋಕದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರುವಾಗ ಬರಿಯ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳಿಂದಲೇ ವಂದುರೋಕ ಮಿರುವದೆಂಬಂತೆ ಮೂರುಲೋಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ರೂಪವತಿಯರಾದ ನಾರಿಯರಲ್ಲ ಯಾಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನ್ಮಥನು ವಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿರುವನೆಂಬಂತೆ, ಸಪ್ತದ್ವೀಪಗಳಂ ಸೃಷ್ಟಿಯಂಗೈದು ಚ್ಯಾಸರಂಗೊಂಬ ಬ್ರಹ್ಮನು ಹೊಸತಾಗಿ ಸುಂದರೀದೀಪಮೆಂದು ವಂದು ನಿರ್ಮಿಸಿದನೋ ಯಂಬಂತೆ ಸರಿಬೆರಿಕೆಯಾಗಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನೋಡಿ ನಕ್ಕು ಮನ್ಮಥನು ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನಾಚಿಕೆಗೊಳಿಸುವಂತೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ನಾರೀವ್ರಪಂಚವೆಂಬಂತೆ, ಗಣಿತಿಯಂಮಾಡಲೋಸಗ ಬಾರಿಯೆರಿಂ ತುಂಬಿರುವ ಪಂಚಬಾಹನ ಭಂಡಾರವೋಯೆಂಬಂತೆ, ಸೌಭರಿಸೃಷ್ಟಿಯುಪರಿಯನ್ನೋಡಿ ರತೀದೇವಿಯೇ ಬಹು ಸತೀರೂಪಂಗಳಂ ತಾಳಿರುವಳೋ ಯೆಂಬಂತೆ, ಪ್ರಕೃತಿಪರಮಾತ್ಮರೊಳ್ಳಾನುಹೆಚ್ಚು ತಾನುಹೆಚ್ಚು ಯಂದು ಕಲಹಬಂದು ಈಗಿನ ಪಂಚಭೂತಂಗಳಲ್ಲದೆ ಮರೋಹರಂಗಳಾಗಿ, ಸುಕುಮಾರಂಗಳಾಗಿ ಸುಗಂಧದಿಂದೊಪ್ಪಿ, ಬಿತ್ತರದ ಜಿಳಕಿನಿಂದ ಕೂಡಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆಲವು ಅವಯವಗಳನುಂಟುಮಾಡಿ, ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗೋಸುಗಂಮಾಡಿರುವ ನಾರಿಯರ

ನವೀನ ನಿರ್ಮಾಣವೆಂಬಂತೆ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಇಂದ್ರನೆಂದುತಿಳಿದು
 ಸ್ವಯಂವರೋತ್ಸವವಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದ ಕಿನ್ನರ, ವಿದ್ಯಾಧರಕ
 ನೈಯಂಬಂತ ಕಳಿಂಗರಾಜಪುತ್ರಿಯ ಕೆಳದಿಯರ ಗುಂಪುಗುಂಪುಗಳು
 ಸೊಂಪುಗೂಡಿ ಬರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಆ ಸತಿಯರ ಸೌಂದರ್ಯಪ್ರಸಾ
 ಹಂಗಳೋಳ್ಳು ಡುಮುಟ್ಟುಪಲ್ಲಿರುವ ಯವಮುಟ್ಟುಪಲ್ಲಿನಿಲ್ಲುವ ಮೊದಲಿಂದ
 ಮುಳುಗಿ ತೇಲುವ ರಾಜಕುಮಾರರ ಲೋಚನಂಗಳೆಲ್ಲ ಹರಿಯುವಹೊ
 ಳೆಯ ಹೊಸನೀರಿಗೆ ಯದುರೇರಿ ಪ್ರೇಗುವ ವಿನೂಗಳುತೆ ನೋಟಗ
 ಳಂ ಹಿಂಮೆಟ್ಟುವೆ ಯದುರಾಗಿ ಬರುತಿರುವ ಸುಂದರಿಯರ ವಾವಪ್ರವೇಶ
 ಗಳೋಳ್ ಬಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೆಲ್ಲನೆ ಜಾನುಗಳ ಜಗತಿಗಳನ್ನೇರಿ ನು
 ಕ್ಕೊಡೆಗಳನ್ನೆ ನ ಮಳಲೊಟ್ಟುಗಳ ಮೇಲಾಗಿತೇರಿ ಅಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ತಿ
 ರುಗಾಡಿ ಆಮಾರದಿಂದಿನ್ನಿಂದ ಸುಳಿಗಳಂತಿರುವ ನಾಭಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಳಿ
 ದಾಡಿ ರೋಮರಾಜಿಯ ಮಾಗವಂ ಪಿಡಿದೇರಿ ತಾನರೆಯ ಮೊಗ್ಗೆಗಳೆಂ
 ತೆ ಕಾಣಿಸುತ ಕುಲಕುವ ಕುಚಂಗಳಂ ನೋಂಕಿ ಇವು ಪಕ್ಷಿಗಳು ನುಂ
 ಗಿಬಿಡುವವುಯಂದು ಪದರಿ,ಯೇರುವದಕ್ಕೆ ದಾರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ತಿರಿ
 ತಿರಿಗಿ ಬಳಸಿ, ಮೆಲ್ಲನೆ ಶಂಖದಂತಿರುವ ಕೊರಳುಗಳಮೇಲೆ ಹಾರಿತಿಲ್ಲಿಂ
 ದ ಗಲ್ಲುಗಳನ್ನೇರಿ ಅಣಿಮುತ್ತುಗಳಂತಿರುವವಲ್ವರನೆಯಂ ಮುಟ್ಟು, ಕಪೋ
 ಲಕುಕ್ಷಿಗಳಂ ದಾಟಿರಾಬಳಕ ಅಲ್ಲಿ ನೀಳಮಾಗ ಹೊಸಪರಿಯ ಹೊಳ
 ಪಿನಿಂದೊಪ್ಪಿರುವ ವಿನೂಗಳಂತಿರುವ ಕಂಠುಗಳಂ ಕಂಡು ಸ್ವಜಾತಿಯೊ
 ಳಂತಿರುವ ಸೌಂದರ್ಯಮುಂಟೇ ಯಂದು ನಿಶ್ಚಯಂಗೊಂಡು ಬಿಟ್ಟು ಬ
 ರಲಾರದೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸುಳಿದಾಡುತ್ತ ಸುಖದಿಂದಿರಲಾಸಮಯದೋಳ್ ಆ
 ನಾರಿಯರ ಲಾವಣ್ಯವೆಂಬ ಅನ್ಯುತರಸವು ಯತ್ತತ್ತಲೂ ಯರಚಿದಂತೆ
 ತೋರಿ ಅವರ ಕಟಾಕ್ಷಗಳ ಪ್ರಭಾವಂಜದಿಂದ, ಸಭಾಮಂಟಪವನ್ನೆಲ್ಲ
 ವಂ ಇಂಪಾದ ತಂಪಿನೋಳ್ಳುಳುಗಿಸಿ ನಗುವ ಮೊಗ್ಗೆಗಳ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳೊ
 ದ ಪುಳಕಗಳನ್ನಂಟುವೂಡಿ ಕರಗುಗಳ ಸವರಿಸುವದಂ, ಬಿಚ್ಚಿರುವ ಪೂ
 ಮಾಲೆಗಳ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವದಂ, ಮೊಗಗಳಂ ಪರಿಸುಪದಂ, ವಡ್ಡಾಣಗಳಂ ಬಿ
 ಗಿಯಾಗಿ ಅನುಕುವುಪಂ, ಪಾರಂಗಳಂ ಸರಿಪೂಡಿಕೊಳ್ಳುವುಪಂ, ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ

ಕಟ್ಟಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗಳನ್ನೊಡುವಂತೆ ಕಪ್ಪೋಲಗಳಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮಂತ
ಮೆ ಏಲಾಸಗಳಂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಂ ನೋಲಿದ ನಡುವುಗಳಿಂದ ತ್ರಿ
ಭಂಗಿಯಾಗಿ ಗಜವೃಷಭ ಹಂಸಗತಿಗಳಿಂದ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆಯುವು
ದಂ ಬಿಟ್ಟುರೊಬ್ಬ ರವೇಲಿ ತೋಳುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಲೀಲೆಯಿಂದ ಮೋಲ್ಯಾ
ಡುತ್ತ ಬರುವುದಂ, ನಡನಡುವೆ ಕೊಂಚಮಾಗಿ ಕೂಸಿಪಲ್ವ ರಸೆಕಾಣುವಂ
ತೆ ನಗುತ್ತಿರುವುದಂ, ಇವು ಮೊದಲಾದ ಪರಿಯುಮನೋಹರಂಗಳಾದ ಅಂ
ಗವಿಶ್ಯಾಸಂಗಳೆಲ್ಲ ಅನಂಗವಿಲಾಸಗಳಾಗಿ ಕಾಲದಕಂಗಳೆರಡೂ ಕೃಂಗಾರ
ರಸಮಯಂಗಳಾದಂತೆ ತೋರಿ, ನೋಡುವ ನಾಡುನಾಡಿನ ಅರಸುಗಳಿಗೆ ತ
ಕಮಂ ಹೆಚ್ಚಿ ಸುತ, ಮಮತೆಯಂಪುಟ್ಟು ಸುತ ಲವಲವಿಕೆಯಂ ಬೆಳೆಯಿಸುತ
ಮಿತಿವಿೂರಿದ ಪ್ರೇಮವಂಉಂಟುಮಾಡಿಸುತ ಮನಸ್ಸುಗಳಂ ಕರಗಿಸುತ
ಆಶ್ಚರ್ಯವಂಅತಿಕಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತ ಮೋಹಮೋಳ್ಳುಳುಗಿಸುತ್ತಿರಲೂ;
ಇತುಬರುವ ತರುಣಿಯರ ಗುಂಪಿನೋಳ್ ಪರಿವೇಷದೊಳಗಿರುವ ಚಂದ್ರ
ರೇಖೆಯಂತೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಚಪ್ಪರದೋಳ್ಳುಳಿತು ಉತ್ಸವವಂತೆರಳದಮ
ನ್ನಥನ ವನದೇವತೆಯಂತೆ, ಪಿರಿಯಅಣಿಮುತ್ತಿನ ಕುಚ್ಚುಗಳಿಂದ ಅಚ್ಚ
ರಂಗೊಡುವ ಅಂದಳದೋಳ್ ಕುಳಿತುಬರುವಕಳಂಗಳಿರಾಜನಂದನೆಯಕಂ
ಡು, ಯಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೋ ನೋಡುತ್ತಿರ್ಪ ರಾಜಕುಮಾರರೆಲ್ಲ ನೂಜಿಗಲ್ಲಿ ನಿಂ
ದ ತಿರಗುವ ಲೋಹದ ಮೊಳಗಳಂತೆ ಒಂದೇಕಡೆಯೋಳ್ ಪ್ರವಾಹರೂ
ಪಮಾಗಿತಿರಿಗಿ ಚಲಿಸದೆ ಸ್ತಂಭೀಭಾವವನ್ನೈದಿ, ಮೂರ್ಛೆಯಲ್ಲ ದೇ, ನಿಬ್ರ
ಗೇಶರದೆ ಕನಸುಮಿಲ್ಲದೆ ಯೇನೋವಂದು ಕೃಂಗಾರಾವಸ್ಥೆಯೋಳ್ ಮು
ಳುಗಿ ಆಬಳಿಕ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ತಮ್ಮೆಳಗಿತಾವೇ ಯಚ್ಚ ತ್ತುಸುತ್ತಲೂ
ಕಟ್ಟಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮಣಿಭಿತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಬೆಳಗುವ ಭೂ
ಪಾಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಪರಿಯಾಗಿಯೇ ಸೌಗಂಧಿ
ಕಾದೇವಿಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳಂ ಸಾವಿರಾರುಕಡೆನೋಡಿ, ಲೋಕೈಕವೀರ
ನಾದ ಮಾರನು ತಮ್ಮಗಳನೆಲ್ಲರಂ ಜಯಿಸಬೇಕೆಂದುಅಸ್ಸೆಯ ತೋಣೀ
ರದಿಂದ, ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇವಿಯಂಬ ಒಂದು ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರವಂ ಪ್ರಯೋ
ಗಿಸಲು, ಆ ಅಸ್ತ್ರವುಬಾವೇ ಹತ್ತಾರುನೂರುಸಾವಿರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂ

ಬಂತೆ ಯಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯನ್ನೇ ಕಂಡು ಇವಳೇ
 ಸು ಮನೋಭ್ರಾಂತಿಯೋ ಎಡು ಚಿಂತಿಸಿ, ಇವಳು ರಾಜಪುತ್ರಿಯು
 ಇವು ಮಾನೋಭ್ರಾಂತಿಯೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಲಾರದೆ ಸಮೀಪದೋಳು ಕಟ್ಟಡಗಳ
 ದೋಳು ಬರುವ ಕಾಂತೆಯುಂಕಂಡು ಇದೇನು ಯಿಷ್ಟು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಈ ಗುಂ
 ಪಿನೋಳು ಬಂದಳೆಂದು ತಾವೇ ನಾಚಿಕೆಗೊಂಡು ಯಿ ದ್ವಿಷ್ಟಿಗಳೂ ವಾಸ
 ರಿಸುವರು ಕೆಲವರು, ಈಕಾಂತೆಯಂತವ್ಯಕ್ಕೆ ಲಜೆಯಂಬಿಟ್ಟು ಮೇಲೆಬಿದ್ದು
 ಬರುವಳೆಂದು ಯೋಚಿಸುವರು ಕೆಲವರು, ಸಖೀಲನಗಳ ಮಾತುಗಳಮ
 ಧುರಸ್ವರಗಳ ಕುರುಹಿನಿಂದ ರಾಜಪುತ್ರಿಯಿರುವ ಸ್ಥಳವಾಗೊತ್ತಾಗಿ ತಿಳಿ
 ದು, ತೆಂತುತಂಪು ಚಿತ್ತಂಗಳೋಳು ಈ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಯಿಂತಿರುವ
 ಕಾಂತೆಯು ಯಂತುಪುಟ್ಟಿಸೋ ಯನ್ನುವರು ಕೆಲವರು ಪುಟ್ಟಿದರೆ ಭಲ
 ವೇನು, ಈ ಸತಿಗೆಸರಿಯಾದ ಪುರುಷನೆಲ್ಲಿರುವನೆನ್ನುವರು ಕೆಲವರು, ಕ
 ಳಂಗರಾಜನಿಗೆ ಮಗಳಲ್ಲಿಯದು; ಸುಳ್ಳು ಯಿಜೇನೋ ಇಂದ್ರಜಾಲವಂ
 ಮಾಡಿ ನಂಪು ಮೋಸಗೊಳಿಸುವೆನ್ನುವರು ಕೆಲವರು, ಈ ನಾರಿಯು
 ಯಾರನ್ನೂ ವರಿಸುವದಾಗಿ ತೋರುವದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವರು ಕೆಲವರು, ಅಮ
 ರಾವತಿಯಿಂದ ಜೀವೇಂದ್ರನೇ ಬಂದರೆ ಇವಳು ವರಿಸುವಳೋ ಯೇನೋ
 ಕಾಣಿಸೆನ್ನುವರು ಕೆಲವರು, ಮನ್ಮಥನು ಪುರುಷನಾಗಿದ್ದು ಪೂರ್ವ
 ದೋಳು ಪುರಹರನಿಂದ ಭಂಗವಂಪಡದು ಈಗ ನಾರಿಯರೂಪವಂತಾಳಿ
 ದನೋಯೇನೋ ಯನ್ನುವರು ಕೆಲವರು, ಮಹಾವಿಷ್ಣು ವುಮಾಡಿದ ಜಗ
 ನ್ನೋಹಿನೀ ರೂಪಕ್ಕೆ ಯಿದುಮೇಲಾಪಜ್ಜಿಯಾಗಿರುವದೆಷ್ಟು ವರು ಕೆಲ
 ವರು, ಈ ಭಾಮೆಯು ಭಾಮಚಿತ್ರವೇ ಭಾರತೀದೇವಿಯನ್ನುವರು ಕೆಲವ
 ರು, ಇವಳ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವೇ ತೋಜೀವಿಯಂದು ಪೇಳುವರು ಕೆಲವರು,
 ಇವಳು ರತೀಜೀವಿಯಂದು ಮನ್ಮಥಾಸ್ತ್ರಗಳಾದ ಪುಷ್ಪಗಳಮುಟ್ಟಿ
 ಪ್ರಮಾಣವಂಮಾತುಮದೆನ್ನುವರು ಕೆಲವರು, ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡದೆ ಆ
 ಕಾಂತೆಯ ಕಪೋಲಂಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಬೀಳುವ ದೃಷ್ಟಿಗಳಂ ಸಾಕ ಸದಿಂದ
 ನಿಲ್ಲಿಸುವರು ಕೆಲವರು; ಆ ಕೋಮಲೆಯ ಸುಳಿ ಸುಳಿಯನ್ನು ಉರುಳೊ
 ಳು ಶಿಕ್ಷಿಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಾರದ ನೋಟಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸುಳಿಪಾಡಿಸು

ವರು ಕೆಲವರು, ಪುರ್ಬುಗಳ ಕೋರೆಯನ್ನೋಡುವರು ಕೆಲವರು, ಕಂಪು
ತುಟೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಡುವರು ಕೆಲವರು, ಬಾಲೆಯಂತೆ ಸರ್ವಾಂಗ
ಗಳಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ದೋರಿ ವಂದನ್ನೂ ಚನ್ನಾಗಿ ನೋಡಬೇ ಬರಿ
ಯಲಾವಣ್ಯದ ಸೊನೆಯನ್ನೋಂಕುಮಾತೆ ವಿಶಿಷ್ಟಂಗಳಂ ಪ್ರಸರಿಸುವ
ರು ಕೆಲವರು, ಯಿಂತುನೋಡುತ್ತ ಯಿಷ್ಟು ಶರೀರವೋಳು ನಮ್ಮ ಕಂಣು
ಗಳು ಯಾವ ಪುಣ್ಯವಂಪೂರುವವೋ ನಮಗೆ ಮೈಯಲ್ಲಾ ಕಂಠುಗ
ಳಾದರೆ ಮಾತ್ರ ನೋಟವದೆಂತಿರುವದೋ ಯೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಈ ತ
ರುಣಿಯಂ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಶಿಲ್ಪಕಾಸ್ತ್ರವಂ ಮದನನು ಮೊದಲುವಾಡಿದ್ದ
ನೇನೋ ಯಂದು ಬಂಜಿಸುತ್ತ, ಬ್ರಹ್ಮನು ಬಲಕಪ್ಪವಟ್ಟು ಅಪ್ಪಿಪುಟ್ಟ
ಯನ್ನದಂತೆ ಯಮೋ ಇಷ್ಟವಸ್ತುಗಳು ಒಟ್ಟುಕೂಡಿಸಿ ಆ ವಸ್ತುಗ
ಳ ಸಾರವಂ ತಗದು ಈ ನಾರಿಯನ್ನಿರ್ಮಿಸಿ, ವಿಕ್ರಾದ ವಸ್ತುಗಳಿಂದಕಾ
ರ್ಯಮೇನೆಂದು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಲು, ಆ ಹಿಪ್ಪೆಗಳೇ ಈಗ ಚಂದ್ರನೆಂದು, ನ
ಕ್ಷತ್ರಗಳೆಂದು, ಕಮಲಮೆಂದು, ಕನ್ನದಿರೆಂದು ಪಾಶ್ಚು ಸುಕುಮಾ
ರಸುಗಂಧವಸ್ತುಗಳು ಲೋಕವೋಳು ನಿಂತವು; ನಿಜಮೆಂದು ಪೊಗಳುತ್ತ
ಆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸೌಂದರ್ಯವಂ ಯಜೆಬಿಡದೆ ನೋಡುತ್ತವೋ
ಹನಮುದ್ರದೊಳು ಬಿದ್ದು ಯೇಳಲಾರದೆ ಬನ್ನ ತಟ್ಟುವ ನಮ್ಮ ಸಜಿವ
ರೊಡನೆ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡದೆ ಯಿರಲಾಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮನ್ಮಥನು ಮಂದ
ಮಾರುತವೆಂಬ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಾಡಿ, ಮಧುರವಾಗಿ ಕೂಗುವ ಕೋರಿ
ಲಿಗಿಣಿಗಳ, ಹಲರವಂಗಳೆಂಬ ಬೀಜಶಕ್ತಿಗಳಂವೇಳ ತುಂಬೆಗಳ ಝೀಂಕಾ
ರವೆಂಬ ಮಂತ್ರಾವರ್ತಿಯಂ ಮೆಲ್ಲನೆವಾಡಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಂ ಸುಂ
ತ್ರದೇವತೆಯೆಂದು ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ವಿನೋದವನ್ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಸ್ತಂಭನ
ವೋಡನಂಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದನೆಂಬಂತೆ, ಆ ರಾಜಕುಮಾರರೆಲ್ಲ ಮೈಗ
ಳುಮರವಾಗಿ ಬೆರಗಾಗಿ ರಾಜಯೋಗಿಗಳಂತೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಅ
ಬಂಡ ಸೌಂದರ್ಯದೊಳು ಸಮರಸಭಾವದಿಂದ ಐಕ್ಯಂಗೊಂಡು ಮನ್ಮ
ಥಾವೈಶ್ಯತ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆಯೊಳು ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪನಿವೈಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಅನಿರ್ವಾ
ಚ್ಯವಾದ ಅನಂದವನ್ನನುಭವಿಸಲಾಸಮಯದೊಳು ಬೆತ್ತಂಗಳಂಪಿಡಿದ

ಬಿತ್ತರಿಯರು ಹತ್ತಿರವಿರುವವರಾದ ಮುಂದುಗಡೆ ಬರುವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಿ,
 ಮತ್ತೆ ಯಿರುವರನ್ನೆಲ್ಲ ಚಿತ್ರದ ತೆರೆಯಹತ್ತರದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಕಟ್ಟಿ
 ಮಾಡಿ, ಯರಡುಕಡೆಯೊಳು ಯತ್ತರವಾದ ಹಾಜಾರದ ಜಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂ
 ಹಾಸನಂಗಳೊಳು ಸಾಲಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವ ರಾಜಕುಮಾರರಿಂದಯಿದುವೆ
 ರಾಜಬೀದಿಯಂಬುದು ನಿಜಮೆಂದು ತೋರುವ ಪವಳದ ಕಂಭಸಾಲಿನ ಕೈ
 ಸಾಲೆಗಳ ಮಧ್ಯರಂಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮಾನಸ ಸರೋವರದಲ್ಲಿರುವ ರಾಜಾಂ
 ಸೆಗಳ ಗುಂಪಿನೊಳೆ ತಲೆಯತ್ತಿದ ತಾವರೆಬಳ್ಳಿಯಂತೆ ಸ್ಪಷ್ಟವೀಧಿ
 ಯೋಳೆ ಬರುವ ರೋಹಿಣಿಯಂತೆ ಮೇಘದಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ವೊಳೆಯುವ
 ಯಳೆಮಿಂಚಿನಂತೆ ಸಮುದ್ರದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಸುರಹೊನ್ನೆ ಸಾಲಾಗಿಡ
 ಗಳ ನಡುವೆ ಚಲಿಸುವ ಹವಳದಬಳ್ಳಿಯಂತೆ, ಆಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಸಕ
 ಲಜನಮನೋಹರವಾಗಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಬರುತ್ತಬರುತ್ತ ಕಟಾಕ್ಷಪ್ರಸರ
 ಣಗಳಿಂದಲೇ ಕೆಲವರಂ ಕೃತಾರ್ಥರಂ ಮಾಡುತ್ತ ನನುನಗ ಮತೆ ಯೇರಿ
 ಬರುವವೊಗದ ಪಳಕಿನಿಂದಲೇ ಕೆಲವರ ಮನೋರಥಗಳಂ ಪೂರೈಸುತ್ತ,
 ನವರತ್ನಾ ಭರಣಿಗಳ ಧ್ವನಿಗಳಂ ಅನ್ವರಂ ಹರ್ಷಗೊಳಿಸುತ್ತ, ಸರ್ವಾ
 ನಂದಮನೋಯಂಬ ಜೀವತೆಯು ಯಿವಳೆಂದು ತೋರುವಂತೆ ಮೆಲ್ಲನೆ
 ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಾಸನಂಗಳೊಳೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕುಳಿತಿ
 ರುವ ವೋರೋರೈ ರಾಜಪುತ್ರಂ ಜೀರೇನೇರ ಯಾರುಯಾರೆಂದು ಕೇ
 ಳುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಂದಳವಂ ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಅವ್ವಣೆಯಂ ಕೊ
 ಡುವ ತಾತ್ಪರ್ಯವಂ ಕಟಾಕ್ಷಪ್ರಸರಣದಿಂದಲೆ ಸೂಚನೆಯಂ ಗೈಯ್ಯ
 ಲಾ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಮನೋಭಾವವಂ ತಿಳಿದು, ಕಳಾಕುಶಲೆಯಾ
 ದ ಚಿತ್ರಲೀಲೆಯಂಬ ನಖಿಯು ಪವಳದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯ ಅಂಚಿನೊಳೆ ನಿಂ
 ತು ನಾಲ್ಕುಕಡೆಯೊಳೆ ಕಾಡಿರುವ ಕಂಚುಕಿಜನಂಗಳ ಮೊಗಂಗಳಂ
 ನೋಡಲು, ಕುಲಕ್ರಮಾಗತರಾದ ಆಯಾಸಮಯಂಗಳಂ ತಿಳಿದ ಬುದ್ಧಿ
 ಶಾಲಿಗಳಾದ ಆ ಕಂಚುಕಿ ಜನರು ಸದ್ವಿಮಾಡದಿರಿ, ಯೆಂದು ಸಭೆಯಂಕು
 ರಿತು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ನುಡಿಯಲು, ಆಗ ಸಭಾಜನಂಗಳೆಲ್ಲ ಈಗಲೆ ನ
 ಮ್ನಿಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ನೋಡತಕ್ಕ ಈ ಸ್ವಯಂವರೋತ್ಸವದ ಸೊಗ

ಸೆಲ್ಲ ಜರುವದು ನೋಡುವಾಯಂದು, ಪೂರ್ವದೋಳ್ ದರ್ವದಿಂ ಗರ್ಭ
ಸುತಲಿರುವ ಮಹೋದಧಿಯು ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತ ಕುರಾಕ್ರಮಕಾಲಿಯಾದ
ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರನ ಭಯದಿಂದ ಸುಮ್ಮನೆಯಾದಂತೆ ಕಾಮನ
ಭಯಕ್ಕೆ ಕಬ್ಬುಬಿದ್ದು, ಮಾನವ್ರತವಂ ಧರಿಸಿರುವ ಸು
ಯದಲ್ಲಿ ಆ ಸೌಗಂಧಿಕಾವಲಿಖ್ಯೆಯ ಮುಖ್ಯ ಸಖಿಯಾದ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು
ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ವೃತ್ತಾಂತಗಳಂ ಪೇಶಪೇಶವ ಅರಸುಗಳ ವಂಶವ
ತರಣಂಗಳಂ, ಬಿರುದಂಗಳಂ, ಕಾಶ್ಯವಂಶಕಂಗಳಂ, ರಾಜಧರ್ಮಗ
ಳಂ, ನಾಶಪೇಶವ ಸ್ವಭಾವಂಗಳಂ, ತಾರಶಮ್ಯವಂ, ವಿದ್ಯಗಳೋಳ್
ನೈಪುಣ್ಯಂ, ಚತುರ್ತ್ತಾರಗಳೋಳ್ ಚತುರತನವಂ, ಮಾತುಗಳ ಜಾ
ಣ್ಣೆಯಂ, ಯುಕ್ತಿಗಳೋಳ್ ತಪ್ಪಿಯಂ, ಶೃಂಗಾರದ ಬಂಡವಾಲವಂ,
ತಿಳುವಳಾವಕಾಣಾ, ಯಮನುಲ್ಲಸಿ ನಾನಾವೇಶಗಳಿಂದ ಭಾವಚಿತ್ರಗ
ಳಂ ತೆರಿಕಿ ಎಷ್ಟೋಬರವಿರುವ ಅನುಭವದಿಂದ ಅರಸುಗಳೆಲ್ಲರಂ ಬಲ್ಲ
ವಳಂತೆ ಒಂದೊಂದುಕಡೆಸಿಂತು ಪೋರೋರ್ವರ ವಂಶವಂ, ಐಶ್ವರ್ಯಾ
ವಂ, ಸೇವೆಯಂ, ಪ್ರತಾಪವಂ, ವಿವೇಚೆಯಂ, ವಿತರಣವಂ, ಕೀರ್ತಿಯಂ,
ಮಿಕ್ಕಾದ ಗುಣಂಗಳೆಲ್ಲ ಸೌಗಂಧಿಕಾವಲಿಖಿಗೆ ಬಿನ್ನ ವಿಸಲೋಸುಗ,
ಪೋರೋರ್ವ ಭೂಪಾಲನಂ ಕೈತೋರಿ, ಅರಸಿಯೇ ಕೇಳು-ಸರಸನಾ
ಗಿರುವ ಈ ಅರಸು ಮಗಧದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳಂ ರಂಜನೆಯಿಂದ ಪಾಲಿಸು
ತ, ಪರರಾಯರಿಗೆ ತಾಪಕಣ್ಣಿಕೊಡುವ ಪರಂತವರಾಯನ ವಂಶದೋಳ್
ಪುಟ್ಟ ಪೆಸರಾ ಯಜ್ಞಧೂಮಂಗಳಿಂದ ಮೇಘಂಗಳಂ ಬೆಳೆಯಿಸಿ,
ಮಹಾಧಾರ್ಮಿಕನಿಸಿದ ಪುಷ್ಪಸೇನನೆಂಬ ರಾಯನು, ಈತನ ಪಾಣಿ
ಯಂ ಪಿಡಿದ ಬಾಣಿಯಂ ಪಾಬಲೀಪುತ್ರನೆಂಬ ಪುರದ ಜನಂಗಳೆಲ್ಲ
ಮಣಿಗವಾಕ್ಷಾಗಳೋಳ್ ನಿಂತುನೋಡುವರೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿದ ಮಾತಿಗೆ
ಸೌಗಂಧಿಕಾವಲಿಖ್ಯೆಯು ಸುಮ್ಮನೆಯಾದರ್ಭಾವವಂತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿಂದ
ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಡೆತುದು ಯಶ್ಯ-ಪಡತಿಯೇ ಕೇಳು, ಈ ರಣರಂಗ ಶೂ
ರನು ಪರರಾಯರ ಹೊಸರುಗಳಿಗೆ ಕುಬ್ಜಿಗಳೆಂದರೇ ಮುಕ್ತಾಹಾ
ರಂಗಳೆಂದಾಡಿ ಮತ್ತೊತ್ತನ್ನ ಶತ್ರುಗಳಂ ದೇವಲೋಕದ ಅಂಗವ

ಯಾರೊಡನೆ ವೈಂಗಾರರಸವಂ ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಖ್ಯಾತಿಯಂ
 ಕಂಡು, ರೂಪದೋಳ್ ಅಲಂಗನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಅಂಗವೇಕೆವ ಮಹೀ
 ವತಿಯಾದ ರತ್ನಾಂಗದರಾಯನು, ಈತನ ಅಂಗಸಂಗವಂ ಬಯಸಿ
 ಕೊನುಲಾಂಗಿಗೆ ಗಂಗಾಸರಯೂ ಸಂಗಮಸ್ಥಳವು ಜಲಕ್ರೀಡೆಗೆ ಸ
 ರೋವರದಂತೆ ಇರ್ಪುದು, ಯಂದು ನುಡಿಯಲಾವನಾತಿಗೆ ಆ ಸೌಗಂಧಿ
 ಕಾದೇವಿಯು ಸಂಭಿಗೆಡುವಿನ ಸೊಗಡಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವ ಹೆಣ್ಣು ಮಂಜೆ
 ಯಂತೆ ನೋಟವಂಜೆಳೆದ ಭಾವವಂ ಕಂಡು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಯೆಳ್ಳಿ
 ಬಾಲೆಯೇ ವೇಳುವೆನು ಲಾಲಿಸು, ಯುಷ್ಧರಂಗವೋಳ್ ಕತ್ರಾರಾಯನು
 ಗಳಿಗೆ ಪರೈತರಾಯನಂತೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಯದುರಾಗಿ ನಿಂತು, ತನ್ನ ಪ
 ರಾಕ್ರಮವ ಕಾಂತಿಯಂ ದಿಕ್ಕಾಂತೆಯರ ಸೀಮಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಧೂರ
 ದಂತೆ ಯಿರಿತಿ ಅವಂತೀಪುರವಂ ಆಳುವ ವೀರಭೋಜನೆಂಬ ರಾಯನು
 ಈತನೊಡನೆ ಲೀಲೆಯಿಂದ ವೋಲಾಡುವ ಬಾಲೆಯು, ಮಹಾ ಕಾಳೀ
 ದರ್ಶನವು ಕಾಲಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡುತ ಸೃಷ್ಟಿಯಂಬನದಿ ಯತೆ
 ದೇಗಳವೇಲೆ ಕೂರಿಬರುವ ಮಲಯವಾರುತದಿಂದ ತಂಪುಜೋರುವ ವು
 ವವನಂಗಳೋಳ್ ಸೊಂಪುಗೊಜ್ಜುವಳೆಂದು ಬಿನ್ನ ವಿಸಲಾಗ, ಕಾಲಮೇ
 ಛವಂಕಂಡ ರಾಜಹಂಸೆಯಂತೆ ಆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಈ ರಾಯ
 ನನ್ನೊಡನೆ, ವಿಮುಖಿಯಾಗುವದಂ ತಿಳಿದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮೂರಡಿಗಳ
 ನಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಯೆಳ್ಳಿ ನಾರಿಯೆ ಕೇಳು? ಈ ವೀರನು ಶೂರಸೇನದರ್ಶನ
 ಶಂಗಳಂ ಪಾಲಿಸುತ ಸಾನಾದಿನೇದಂಗಳಂ ಕಲಿತು, ಜ್ಯೋತಿಷ್ವೋರಿ
 ಮಾದಿ ಯಜ್ಞಗಳೆವಾಡಿ, ಋಷಿಗಳು ಬಂಜಿಸುವಂತೆ ಪರಿಶುದ್ಧ
 ಪಾರದಿಂದೊಪ್ಪಿ ಕತ್ರಾಗಳ ಮಂದಿರಂಗಳಮೇಲೆ ಯಳಿಗರಿಕೆಗಳು
 ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಪಾಣಿವಿಧ್ಯೆಯೋಳ್ ಪ್ರನೀನನಿಸಿತಿ, ರೂಪದೋ
 ಳ್ ಪಂಚಪಾಣಿನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಈ ಸುಖೋರಾಯನು ಉತ್ತರಮಧುರೆ
 ಯನ್ನಾಳುವನು, ಈ ಜಾಣನಿಗೆ ರಾಣಿಯಾದವಳು ಜಲಕ್ರೀಡೆಯೋ
 ಳ್ ಕೂಚಕುಂಭಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಕನ್ನೂರಿ ಗಂಧದಿಂದ ಕಾಳಿಂದೀನದಿ
 ಗೆ ಕಪ್ಪು ಬಣವಂ ದೊಡ್ಡ ಸುತ, ಜಲವ್ರವಾಹಗಳಿಂದ ತುಪೇರಿ ಶಿಲಾರ

ಸಂಗಳಿಂದ ಪರಿಮಳಿಸುವ ಗೋವರ್ಧನವರ್ತಮೋಳ ಸಂತೋಷ
ವರ್ಧನವಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಗರಿಗಳೆಂಬಿಷ್ಟ ಕುಣಿದಾಡುವ ನವಿಲುಗಳಂ
ನೋಡುತ್ತ, ವೃಂದಾವನಮೋಳ ಸದಾವಸಂತವಿಹಾರದಿಂದ ಸುಖವಂ
ಗೊಪ್ಪಿಬಹುದೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಮಾತಂ ಕೇಳಿ, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು
ಸೂರ್ಯನಂನೋಡಿದ ಚಕ್ರೋರಚ್ಚಾಯಿ ಹೆಣ್ಣುಹಕ್ಕಿಯಂತೆ ಮೊಗ
ಬೋಳ ಲವಲನಿಕೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಇರುವದಂ ಕಂಡು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಪುರೋ
ಭಾಗಮೋಳನಿಂತು ಯಲ್ಮಿ ಭಾಮೆಯೇ, ನನ್ನ ಮಾತಂ ಪರಿಭಾವಿಸು
ಶೋಭಾತಿಶಯಮುಳ್ಳ ಈ ಭೂಪಾಲನು ಧನುರ್ಧಾರಿಗಳಾದ ವೀರರುಗ
ಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ರೇಸರನಾಗಿ, ಭಗೀರಥ ರಂತೀದೇವರಂತೆ ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತನಾ
ದ ಹೇಮಾಂಗದ ರಾಯನೆಂಬ ನಿಮ್ಮ ಪಿತಾಮಹನಿಗೆ ದಾಹಿತ್ರನಾಗಿ
ಕೀರ್ತಿಯಂಪಡಿದು ಕನಕಾಂಗದಂಗಳು ಧರಿಸಿರುವ ರತ್ನಾಂಗದನೆಂಬ
ರಾಯನು, ಈತನು ಸುಖನಿದ್ರೆಯಂಗೈಯ್ಯುವಾಗ ಪೂರ್ವಸಮುದ್ರ
ರಾಜನು ತರಂಗಶಬ್ದವೆಂಬ ವೃದಂಗಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ಯಚ್ಚೈರಂಗೋಳ
ಸುವನು, ಈರಾಯನೊಡಗೂಡಿದವಳು ವಿಶಾಖಾನಗರಿಯ ರಾಜವಂದಿ
ರಸ ಚಂದ್ರಶಾಖೆಯೋಳ ವಿಹಾರವಂಗೈಯ್ಯುತ್ತ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿರುವ ಸಮುದ್ರ
ದೊಳಗಣ ದ್ವೀಪಗಳಿಂದ ತೇಲಿಬರುವ ಲನಂಗದ ಹಾವುಗಳಸೊಗ
ಡುಗೂಡಿ ಬರುವ ಯಳೆಫಾಳಯ ಸೋಂಕಿನಿಂದ ಸುರತಕ್ರಮದ ನಗು
ಬೆಮರುಗಳಂ ಪೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತ ಸುಖಮಂಪಡೆಯುವಳೆಂದು ನುಡಿಯ
ಲಾಮಾತಿಗೆ ಹೈಮಂತಕಾಲದ ಪದ್ಮದಂತೆ ಬಣ್ಣಕಡಮೆಯಾದ ಸೌ
ಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಮೊಗಮನ್ನೋಡಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಯಲ್ಮಿ ಕಾಂಚ
ನಾರಿಯೇ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಪೊಳೆಯುವ ನೋಟಗಳಂ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಂಚಮಾ
ಗಿ ಸಂಚರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡು, ಇಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊಗ್ಗುಗಳಂತಿರುವ ಮು
ತ್ತಿನಸರಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ಶರೀರಕ್ಕೆ ಘುಮಘುಮಿಸುವ ಚಂದನಾನುಲೇ
ಪನವಂಗೈದು, ಚಂದ್ರಗಾಂವಿಯ ವಲ್ಲಿಯಂ ಪೊದ್ದ ಸಂಜೆಗೆಂಪಿನಿಕೂ
ಡಿದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಪೊಳೆಯುವ ಈ ರಾಜಕುಮಾರನು ಪಾಂಡುಮಲಯ
ಧ್ವಜರಾಯನ ಕುಸೂರನಾದ ಮಂಡಾರಧ್ವಜರಾಯನು, ಈ ಸುಂಧರ

ಕರಾರವಿಂದನಂ ಪಿಡಿದವಳು, ಯಲಿಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಸುತ್ತುವರಿದ ಅಡಿಕೆಮರಗಳಿಂದ, ಯಾಲಕ್ಕಿಯ ಲತೆಗಳಿಂದ ಅಲಿಂಗಿತಂಗಳಾದ ಚಂದನವೃಕ್ಷಂಗಳಿಂದಲೂ, ಕಸೂರಿಯ ಕೆಪ್ಪು, ಹೊಂಗೇರಮರಗಳ ಚಿಗರುಗಳ ಹಾಸಿಗಳಿಂದಲೂ, ಮಂದಮಾರುತಕ್ಕೆ ತಾರುಮನೆಯಾದ ಮಲಯವರ್ಷತದೋಳ್ ಕ್ರಿಡೆಯಂಗೈಯುತ್ತ, ಮಿನಾಕ್ಷೀಕಟಾಕ್ಷಂಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರಳಾಗಿ, ದಕ್ಷಿಣದೇಶದ ಐಶ್ವರ್ಯವಂ ಪಡೆಯುವಳೆಂದು ನುಡಿದ ನುಡಿಗೆ ಕೊಂಚಮಾಗಿ ಮೊಗಮಂ ಯೆತ್ತಿ ನೋಡಿ ಆ ರಾಜನೋಳ್ ಕಳಂಗರಾಜನಂತೆ ಭಕ್ತಿದೋರಿ, ಮನದೊಳಗೆ ಕೈಮುಗಿದಂತೆ ಭಾವಿಸಿ, ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಡೆಯುವಂತೆ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯಂ ಪುರ್ಬಿನಿಂ ಸನ್ನೆಯಂಗೈಯಲು, ಅಲ್ಲಿಂದ ನಡೆತಂದು ತರುಣಿಯೇ! ನನ್ನ ನುಡಿಯಂ ಕೇಳು, ಸಪ್ತದ್ವೀಪಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸುವರ್ಣಯೂಪಸ್ತಂಭಂಗಳಂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಏಕಕಾಲದೋಳ್ ತಾನು ಒಬ್ಬ ನೇ ಬಹು ರೂಪವಂ ಗೊಂಡು ಯಜ್ಞಂಗಳಂ ಸಾಂಗಮಾಡಿ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಮಹಾಮುನಿಯ ಅನುಗ್ರಹವಂ ಪಡೆದು ತಾನು ಬಲಕ್ರೀಡೆಯನ್ನಾಡುವಾಗ, ರಾವಣಾಸುರನಂ ಗಣಿಯಂತೆ ಹಿಡಿದು ವಂಜರದಲ್ಲಿ ನಾಡಗದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಸುದರ್ಶನಾವತಾರನಾದ, ಕೀರ್ತಿಯಂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಪಡೆದ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯರಾಯನ ಕುಲಪ್ರದೀಪನಾದವೃತ್ತಿಪರಾಯನು, ಈ ಭೂಪತಿಯಂ ಪತಿಯಾಗಿ ಪಡೆದವಳು ಮಾಹಿಷ್ಮತಿ ತೀ ಪುರದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನನುಭವಿಸತ ನರ್ಮದಾ ನದೀ ತೀರಂಗಳೋಳ್ ಜಲವಿಹಾರವಂ ಮಾಡುವಳೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲಾಮಾತಿನೋಳ್, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ನರ್ಮದಾನದಿಯಂಬ ಮಾತನೇ ಮನದೊಳಟ್ಟು, ನರ್ಮದಾನದೀ ತೀರದ್ಲಿ ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನೆಂಬ ಅರಸು ದೇಶದೇಶಂಗಳೆಂ ಜಯಿಸಿ, ಕರ್ನಾಟದೇಶದಿಂದ ಬಂದು ಕಟಕವಂ ಗೈದಿರುವನೆಂದು ಕೇಳಿದನು, ಆತನಂ ನೋಡುವಾ ಎಂದೂ ಬೂಗಿರುವ ತಲೆಯಂ ಕೊಂಚಮಾಗಿಯೆತ್ತಿ ಅರನೋಟದಿಂದ ಹಜಾರದೊಳಿರುವ ರಾಜಕುಮಾರರೆಲ್ಲರಂ ಒಂದೇ ನಿಮಿಷದೋಳ್ ಮಿಂಚುಪೊಳೆದು ದೂರುವಂತೆ ನೋಡಿಯೂ ನೋಡದಿರುವದ್ದೋಳ್, ಬರಿಯ ಪಚ್ಚೆಯ ಮಣಿಗಳಂ

ಕೆತ್ತಿರುವ ಎತ್ತರದ ಸಿಂಹಾಸನದೋಳು ಕುಳಿತು, ಅರಗಿಣಿಯಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಕುಸುಮಶರನುತೆ ಸರಸ್ವಾಂಗಸುಂದರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಚಂದ್ರನಂತಿರುವ ಮೊಗಮಂ, ಕಳಂಕದಂತೆಸೆವ ತಿರುಕಮಂ, ವರಿವೇಷದ ತೆ ಬಪ್ಪುವ ಕುಂಡಲವಭ್ರೆಯಂ, ನಕ್ಷತ್ರಪುಜ್ಜಿಗಳಂತೆ ಮಿಂಚುವ ಹಾರಗಳಂ, ಜ್ವಲಂಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ನಗೆಯನ್ನೋಡಿ, ಆತನ ಮೊಗಸು ನೋಟಗಳು ನೋಲಂಕಿದ್ದರಿಂದ ಮೈಯಲ್ಲ ತಂಗಾಳಿ ನೋಲಂಕಿದಂತೆ ತಂಪೇರಿ ಮೈಯಲ್ಲ ಝುಮ್ಮೆಂದು ಪುಳಕಂಗೊಂಡು, ಚಂದ್ರಕಾಂತಶಿಲೆಯ ಪುತಳಿಯಂಬಂತೆ ಕಳೆಕರಗಿ ನೊಕ್ಕಿ ನೊರಗಿ, ಮೋಹವೆಂಬ ಕಾರ್ಗತ್ತಲೆ ಕವಿದು ನಿಮಿಷ ಮೂರ್ಛೆಯುಂಗಳೊಡನೆ ನಿರ್ವಿಣ್ಣುಳಾಗಿ, ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗಿದ್ದ ಮುನ್ಮಥನ ಅರ್ಭಟವಂ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ರದಳೆಂಬಂತೆ ಬಹು ಪ್ರಾಣಿಯಾವಕಾರಣ ಮೆಲ್ಲನೆ ತಲೈಯಂ ತಂದು ಮರಳಿ ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಲಜ್ಜೆಯೋಳುಮುಳುಗಿ ತಲೆವಾಗಿ ಮರುಳಾಗಿ, ಮನೋರಥವೆಲ್ಲೆಲ್ಲಿಗೋ ಹೋಗಿ ಇದೇನು ವಿಚಿತ್ರ, ಚಿತ್ರದೋಳು ಬರದಿದ್ದ ದೇವೇಂದ್ರನೇ ಶರೀರವಂತಾಳಿ ಬಂದು ಕುಳಿತಿರುವ ನೋ ಎಂದು ಸಂಶಯಂಬಟ್ಟು ಸನ್ನೆಯಿಂದ ಮಾಲತಿಯಂ ಕರೆದು ಎಲೈ ಮಾಲತಿಯೇ! ನೀನು ಚಿತ್ರಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಬರದಿರುವ ದೇವೇಂದ್ರನ ಕೊರಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಧೂಕಮಾಲೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬಂದು ಮಣಿಹಾರವಂ ಕಟ್ಟಿದನು, ಅದಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಾ ಎಂದು ಕಳುಹಿ, ಬಂದು ನಿಮಿಷ ಸುಮ್ಮನೆಇದ್ದು ನನ್ನ ಭ್ರಾಮತಿಯಂ ಏನೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಎಪ್ಪಾದರೂ ಬಾಲ್ಯದೋಳು ಮಂದಬುದ್ಧಿಯೇ ಎಂದು ತನ್ನ ತಾನೇ ನೀವಳಸುತ ಈ ಭೂವಾಲನ ರೂಪವೆಲ್ಲಿ, ಆ ಚಿತ್ರರೂಪವೆಲ್ಲಿ, ಈ ಮೊಗದಮೊಗಸು, ಈ ನಗೆಯ ನೋಟಗು, ಈ ಪಲ್ಪರನೆಯಹಸನು, ಈ ತುಟಗಳ ಅಂದ, ಗಲ್ಲದ ಚಂದ, ಕೆನ್ನೆಗಳ ಮುನುಪು, ನೋಟಗಳ ಪೊಳಪು, ಈ ಪುರ್ಬುಗಳ ತೀರು, ಈ ಬೊಗಸಿಗಂಣುಗಳಿರುವ ಭಾವ, ಈ ಎಳೆ ಮೀಸೆಗಳ ಕೋರೆ, ಈ ವೀಳ್ಯವಂ ಸವಿಯುವಪರಿ, ಈ ಕುಳಿತಿರುವ ಮೈಯ್ಯಾರ, ಕುತಿರುತಿರಿಗಿ ನೋಡುವ ವಿಲಾಸ, ಈ ಲಾವಣ್ಯವೆ

ಲ್ಲ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಯೇನುಯಿರುವರು. ಮೂರು ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಪರಿಭಾಷಿಸುತ್ತ ನೋಡಿಯೂ ನೋಡದಂತ ಇರುವ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಂ ಇಂತು ಕರಗಿಸುವಾಗ, ಈತನೊಡಗೂಡುವಳ ಭೋಗಭಾಗ್ಯವಂ ಪೇಳುವುದೇನು, ಈ ರಾಜಕುಮಾರನು ನಿಜವಾಗಿ ದೇವೇಂದ್ರನ ರೂಪವಂ ತಾಳಿ, ಗಿಣಿಯಂ ಮೊದಲೇ ಕಳುಹಿ, ಈಗ ನನ್ನ ಮನವಂ ಮೋಹಗೊಳಿಸಿದನೋ, ಈವರದು ಪರಿಯಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅಲೋಚಿಸುತ್ತ, ನಿಮಿಷನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮರುಳಯೇರಿ, ಮದನಬಾಣಗಳಿಗೆ ಮೈಗೊಟ್ಟು ತಾಳಲಾರದೆ ಈಗಲೇ ಈ ರಾಜಕುಮಾರನಂ ಅಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಂಭ್ರಮದೊಳ್ಳುಳುಗುತ್ತ, ಲಜ್ಜೆಯಿಂದ ಮನವಂ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟುತ್ತ ಸುತ್ತ ಯೇನೇನೂ ತೋರಪ, ವಿಪ್ರಲಂಭ ಶೃಂಗಾರದ ದಶಾವಸ್ಥಗಳಂ ಬಂದೊಂದು ನಿಮಿಷಲ್ಲಿಯೇ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಲಿರಲಾ ನಮಯದೋಳ್ ಜ್ಞಾತರೇಖೆಯು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ರಾಯರುಗಳ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಪೇಳುತ್ತಿರಲಾಂತುಗಳಂ ಕೇಳಿಯು ಕೇಳದಂತ, ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳಂ ಕನಸಿನೋಳ್ ಕೇಳಿದಂತ, ಕೆಲವರು ಗುಣಕಥನವಂ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಸುಗುಣಂಗಳಂ ಪೇಳುವ ಸುಡಿಗಳೆಂದು ಕೇಳುತ್ತ, ಮೆಲ್ಲ ನ ಅಲ್ಲವೆಂದು ತಲೈಯಿಂದ ತಿಳಿದು ಬ್ಯಾಸರಂ, ಗೊಂಡು ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯಮೇಲೆ ಬಂದ ಕೋಪವನೆಲ್ಲವಂ ಪುರ್ಬುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ತೋರಿಸಲಾಭಾವವಂ ತಿಳಿದು ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ಇದೇನು ನನ್ನ ಪಾತಕ್ಷೀಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯು ಕೇಳಿಯೂ ಕೇಳದಂತೆ ನಟಿಸುವಳು, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಚಿಂತಿಸಿ ಇದರ ಮರ್ಯಾದೆ ಈಗ ತಿಳಿಯಿತು, ಈ ಕಾಂತೆಯಮನಸ್ಸು ಆ ಮಹೀರ ಕಾಂತನೋಳ್ ನಿಂತಿತೋ ಏನೋ, ಇದಕ್ಕಿಂತ ನಮಿಗೆ ಸಂತೋಷವೇನು, ಇವರೀರ್ಪರೂ ಅನುರೂಪರಾಗಿರುವರು, ಇದನ್ನೋಡಿದರೆ ಇವರಿವರಿಗೆ ಶರಗುಗಂಟುಬೀಳುವಂತೆ ತೋರುವದು, ಇವರಲ್ಲೇ ಲೀಲಾಕುಕವು ಯೇನುಮಾಡುವದೋ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತ, ಎಲೈ ಮಾನಿನಿಯೇ! ಮನವಿಟ್ಟು ಲಾಲಿಸು, ಕುಲವರ್ವತಂಗಳೊಳಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿ, ಭೂಮಿದೇವಿಯು ನಿತಂಬ ಭಾಗದಂತೆ ತೋರುವ ಸಹ್ಯಪದ್ಧತ

ದೋಳು ನುಪ್ಪದ್ರಾಯದಿಂದ ಸಕಲ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ನಿವಾಸ ಭೂಮಿ
ಯಾದ ಚಂದ್ರವಂಶದ ಪರಂಪರೆಯೋಳು ನಹುಪರಾಯನಿಗೆ ಯಯಾತಿರಾ
ಯನು ಕುಮಾರನಾಗಿಜಿಸಿ, ದೇವಯಾನೈ ಶರ್ಮಿಷ್ಠೆಯಂಬ ರಮಣಿಯ
ರ ಪಾಣಿಗಳಂ ಪಡಿದು ಸಕಲ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳಂ ಉಂಟೆನಿಸಿ, ಧರ್ಮಸಂ
ಸ್ಥಾಪನೆಂಗೆೈವನೆಂದು ನೀನು ಕೇಳಿಯೇ ಇರುವೆ, ಇಂತು ತ್ರಿಲೋಕ ವಿ
ಖ್ಯಾತನಾದ ಯಯಾತಿರಾಯನ ಪುತ್ರನಾದ ಯದುರಾಯನಿಂದ ಯಾದವ
ವಂಶವೆನಿಸಿದ ಮಹಾರಾಜಕುಲದ ಪರಂಪರೆಯೋಳು ಕೀರ್ತಿಪ್ರತಾಪಂಗಳೆ
ಂಬೊಪ್ಪಿ, ಪವಿತ್ರಚರಿತ್ರನಾದ ಸುಚರಿತ್ರನೆಂಬ ಮಹಾರಾಜನು ಸಹ್ಯ
ವರ್ವತರಾಜ್ಯವಂ ಪಾಲಿಸುವನು; ಆತನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ಗುಣವತೀ
ದೇವಿಯ ಗರ್ಭಾಬ್ದಿಯೋಳು ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನಂತೆ ಉದಯಿಸಿ ಬಾಲ್ಯಕ
ಳಿಯುವದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ನಿನ್ನು ಗುರುವಾದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನಿಂದ ಅರವ
ತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಕಲೆಗಳಂ ಕಲಿತು, ಯುವರಾಜವಟ್ಟದೋಳು ಅಭಿಷಿಕ್ತನಾ
ಗಿಯೇ ಚೈತ್ರಯಾತ್ರೆಯಂತೆತಳಿ, ದೇಶದೇಶದ ಅರಸುಗಳಂ ಜಯಿಸಿ, ವೆ
ರರಾಯರ ನಾರಿಯರ ಕಣ್ಣಿನೀರಿನ ಪ್ರವಾಹಂಗಳೋಳು ತನ್ನ ಕೀರ್ತಿ
ಗಳೆಂಬ ಹೆಣ್ಣು ಹಂಸೆಗಳಂ ಆಡುವಂತೆಮಾಡಿ, ವರಾಕ್ರಮದ ಬೆಳಕಿ
ನೋಳು ಸೂರ್ಯನಂ ಆಕಾಶದೀಪದಂತೆಇರಿಸಿ, ನಂಬಿದವರಂ ನರೇಂದ್ರರಂ
ಮಾಡುತ್ತ, ಮಲತನರಂ ಅನುರಲೋಕಭೋಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ವಿದ್ವಾಂಸ
ರೆ ಮನೆಗಳ ಮುಂದುಗಡೆಯೋಳು ಮದ್ದಾನೆಗಳ ಗಂಡಭಾಗಂಗಳಿಂದ
ಮೆಂಡಾಗಿ ಸುರಿಯುವ ಮದಧಾರೆಗಳಿಂದ ಕೆಸರಾಗುವಂತೆಮಾಡಿ, ವಿತರ
ಣಗುಣದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಮೃತ್ಸವಂ ಮರವೆಂದು, ಕಾಮಧೇನುವಂ ವಶುವೆಂದು,
ಚಿಂತಾಮಣಿಯಂ ಪಾಷಾಣವೆಂದು ತಿರಸ್ಕಾರವಂಗೆೈದು, ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಾ
ನು ಪೇಳುವದೇನು? ಮನ್ಮಥಜಯಂತರಿಗೂ ತಂಜಿಯೇ ಎನ್ನ ಬಹುದು;
ನೀನೇ ನೋಡೆಂದು ನುಡಿದು, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಕ್ಷಮೆಯೋಳು, ವಾತ್ಸಲ್ಯ
ದೋಳು, ಪ್ರೇಮದೋಳು, ಗಾಂಭೀರ್ಯದೋಳು, ಶೌರ್ಯ, ಧೈರ್ಯಂ
ಗಳೋಳು, ಸಕಲ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಂಗಳೋಳು ಕೂಡ ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿ
ಷ್ಣುವಿಗೆ ತಮ್ಮನೋ ಅಣ್ಣನೋ ಎಂದು ಪೇಳುವಂತೆ ಬಪ್ಪಿ, ಸಕಲ

ಸಾಪ್ರಾಜ್ಞದಲ್ಲಿಯೂ ತ್ರಿಲೋಕಾಧಿಪತಿಯಾದ ದೇವೇಂದ್ರನ ಅವತಾರವೇ ಎಂಬಂತೆ ತೋರಿ ಸಕಲಲೋಕಂಗಳಂ ಪಾಲಿಸುವನಹುದು ಎಂದು ಮುಖ್ಯಭಾವದಿಂದಲೇ ಕಾಣಿಸುವ ಈ ಮಹಾರಾಜನು ಕರ್ನಾಟಪೀಠವನ್ನಾಳುವನು, ನೀನು ಕರ್ಣಾಟಲೋಚನೆಯು, ಈ ರಾಜನು ರತ್ನ ಪುರಾಧೀಶನು, ನೀನು ನಾರಿಕೆರೋರತ್ನವು, ಈತನು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು, ನೀನು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು, ಇಂತು ಪೆಸರಿನಲ್ಲಿಯೂ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಗುಣಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಂದ್ವೇಪರಿಯಾಗಿರುವ ನಿಮಗೀರ್ವರಿಗೂ ವಾಣಿಗ್ರಹವು ನೆರವೇರಿದರೆ ಪೂರ್ಣಿಮಾ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನಂತೆ ಕೃಂಗಾರವು ಸಮರಸಭಾವನಂ ಪಡೆಯುತ ಮನ್ಮಥನ ಮನೋರಥವೆಲ್ಲ ಫಲಿಸುವದೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಮಾತುಗಳನೆಲ್ಲ ಕರ್ನಾಮೃತಗಳಾಗಿ ಕೇಳಿ ಮಕರಂದದ ಮಳೆಗರೆವ ಎಳೆಸಾವಿನ ಮರವಂಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಪ್ರೋಗದ ಮರಿದುಂಬೆಗಳೆ ಗೂಪಿನಂತೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಲಜ್ಜೆಯ ಮಿಂಚುಗೂಡಿದ ಹೊಸಹೊಳಪಿನ ನೋಟಗಳನ್ನು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲಂ ಸೋಂಕಿ ಸೋಂಕಿಸದಂತೆ ಸುಳಿದಾಡಿಸುತ ತನ್ನ ಮನದೊಳು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರ್ದ ಪುರುಷನಿಗೋನುಗ ಈ ಸ್ವಯಂವರವಂ ಸಾರಿ ಪಣಂಗಳಂ ತರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂಮಾಡಿಯಿರ್ಪೆನು, ಈಗ ಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭನೇ ಬೊರಕಿದ ಬಳಕ ಪಣಂಗಳಿಂದ ಕೆಲಸವೇನೆಂದು ನಿರೂಪಣಂಗೈದು ಈ ರಾಜಕುಮಾರನೊಡನೆ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡದಿರ್ದರೆ ಇನ್ನು ನಾನು ಒಂದು ನಿಮಿಷವು ನಿಲ್ಲಲಾರೆನೆಂದು ಮನ್ಮಥನ ಬಾಣಂಗಳ ಚಲ್ಯಾಟಕ್ಕೆ ತಲ್ಲಣಂಗೊಂಡು ಮಧೂಕಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಬೆರಡು ಪ್ರೋಣಿಶಿದ ಮುತ್ತಿನ ಸರವಂ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಅಂದಮಾದ ಕಂಠ ಬೊಳು ಅಲಂಕಾರಮಾಡುವೆನೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರಲಾ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಭಾವವಂ ನಿಜಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಪರಿಭಾವಿಸಿ ದೇವಲೋಕದ ಗಣಿಯು ಹಾ? ಕೆಲಸಕೆಡುವುದೆಂದು ತ್ವರೆಯಿಂದ ಎಲೈ ತರುಣಿಯೇ! ಈಗ ಇಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳ ತೆರೆಯಮರೆಗೆ ನಡೆಯಬಹುದು, ಮತ್ತು ಸಿನ್ನೊಡನೆ ಪೇಳುವಕಲವು ನುಡಿಗಳು ಇದವು, ನಿನ್ನ ಮನದೊಳಿರುವಂತೆ ಮನ್ಮಥನು ಹಾರಾಜನು

ನೆರವೇರಿಸುವನು ನಡೆಯೆಂಬ ನುಡಿಯಲಾ ಮಾತುಗಳು ಕೇಳಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾಜೀವಿಯು ಲೀಲಾಶುಕವಂ ಕೂರಗ್ರಹಂತೆ ತಿಳಿದು ಮತ್ತು ಮೊದಲುಭಾದೆಯಂ ಕೊಟ್ಟಿರುವಳಾದಕಾರಣ ಬಾಯಿಯತ್ತ ಬಿ ಅದರ ಮಾತುಗಳು ಮಿರಲಾರದೆ ಮೊಗದಲ್ಲಿ ನಗುದೋರದೆ ಮನಸ್ಸುಯಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ನಿಲ್ಲದೆ ಪತಿಯಂ ಬಿಟ್ಟು ದೂರದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರೇಮವ ಸತಿಯಂತೆ ನಿಟ್ಟುಸುರಂ ಬಿಟ್ಟು ಅಂದಳವಂ ಅಲ್ಲಿನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮೆಲ್ಲನೆಯೊಳಿದು ಮಾಲೆಯ ಕರದೊಳು ತನ್ನ ಕರವಲ್ಲವವನ್ನಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡದೆ ಗಿಣಿಯಪಂಜರವಂ ತರುವಂತೆ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯನ್ನೊಡೆ ಕುರ್ಬಿನಿಸನ್ನಿಗೈದು ಮಲ್ಲಿಗೆಯಜಡೆಕುಚುಗಳು ಅಲ್ಲಾಡುವಂತೆ ಪಾರಂಗಳು ನಲ್ಲಿಗೆಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕೊರಳಿನ ಮೂರು ಗೆಗಳ್ಳು ಘುಪ್ಪೆಂದು ಅಂದಮಾಗಿ ಕಾಣುವಂತೆ ವಾರೆಯಾಗಿ ಮೊಗವಂ ತಿರುಗಿ, ಸಾಣಿಯೋಳ್ ತೀರಿದ ತೀರುಗಳಂತಿರುವ ಕೋರನೋಟಗಳಿಗೆ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನಂ ನಿಮಿಷಗುರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲಸ್ವರೊಳು ಲಜ್ಜೆಯಂಬ ತೆರೆಯು ಮರೆಯಾಗಲು, ಅಲ್ಲಿಂದಮುಂದೆ ನಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಬಳಲಿ ಬಲವಿಲ್ಲದೆ ನಿಲ್ಲುವದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದೆ ಈ ಚಭಾರದಿಂ ಬಳುಕುತ ನಿತಂಬಗೌರವದಿಂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವಾಗ ಕಿವಿಯ ಮುತ್ತಿನ ಚಳತುಂಬು ಸಾಲ ಗಳಂದೊಪ್ಪಿದ ಕೆತ್ತನೆಯ ವಾಲಿ ಬಾವಲಿಗಳು ಅಲ್ಲಾಡಿ ಪೊದ್ದಿರುವ ಚಂದ್ರಗಾವಿಯ ಮುಸುಕಂ ವಾಸರಿಸಿ ಕಾಣುವಂತೆ ವೈಯಾರದಿಂದ ಅಡಿಗಳನ್ನಿಡುವಾಗ ಕಾಲುಸರದ ಗೆಜ್ಜೆಗಳು ಘುಪ್ಪೆಂದು ಧ್ವನಿಬೋರಲು, ಸುಗಂಧರಾಜನಮನಸ್ಸು ಝಲ್ಲೆಂದು ತಲ್ಲಣಗೊಳ್ಳುವದು, ಆಗ ಅವಳ ಮೊಗದ ಪರಿಮಳವ ನೊಳಕೊಂಡಾತಂ ಘೂಳಿಯು ಘುಮ್ಮೆಂದು ಸುಳಿಯಲು ಸುಗಂಧರಾಜನ ಮೈಯಲ್ಲರೈ ಮೈಂದು ಪ್ರಳಕಮಂತಾಳುವದು, ಇಂತು ಸಕಲರಾಜರುಗಳ ಮನಸುಗಳಂ ದೊಡಗೂಡಿದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಜೀವಿಯು ಮನ್ಮಥನ ಪಪ್ಪದಾನೆಯಂತೆ ಮೊಲ್ಲನೆ ನಡೆಯುತ ತೆರೆಯ ಸಮೀಪವನ್ನು ಕುರಿತು ತೆರಳುತ್ತಿರಲು; ರಾಜಕುಮಾರರಲ್ಲಿ ರೂಪೋಹವೆಂಬ ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯಂವಿಮಿಷನೋಟದಿಂದರೆ ಪುಟ್ಟದ ವಿಷದಂತಿರುವ ವಿರಹತಾಪವಂಕೂಡ ಪ್ರೇಂದಿ, ಸೌಗಂಧಿ

ಕಾಪೇವಿಯ ಸಡೆಗೆಯ ಭಾವವಂ ನೋಡಿ ನಿರ್ವಿಣ್ಣರಾಗುತ್ತ, ಕಾಮುಗ
 ಗಿಶ್ಚಿನಿ ಮರೆಯಾದ ಎಳೆ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ತೆರೆಯಂ ಮರೆಯಾದ ಕಳಿಂಗ
 ರಾಜ ಕನ್ಯೆಯಂ ಕಂಡು, ಸವನಿಧಿಗಳಂ ಪ್ರೋಗಲಾಟಿಕೊಂಡವರಂತೆ,
 ಸತ್ಯಲೋಕದಿದ ಪಾತಾಳಲೋಕಕ್ಕೆ ಜಗುಳಿ ಬೀಳುವಂತೆ, ಹೃದಯಂ
 ಗಳಲ್ಲಿ ಯೇನೋ ಬಂದು ಪರಿ ತಲ್ಲಣವಂಗೊಂಡು ಸ್ವಯಂವರವು ನ
 ಮಿಗೆ ಬ್ಯಾಡವೇಬೇಡ, ಇನ್ನೊಂದುಸಾರಿ ಆ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪೇವಿಯಂನೋ
 ಡಿಪರೆ ಸಾಕುಸಾಕೆಂದು ಚಂತಿಸುತ್ತಿರಲು; ಆ ತೆರೆ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಕನಕಪೀ
 ಠದೋಳು ಕುಳಿತು ಜಾಲಂಧರದ ನಿರಾಜಿಯ ಗವಾಕ್ಷದೋಳು ಬಂದೊಂ
 ದು ನೆವದಿಂ ಮೊಗವಂ ತಿರುಗಿಶಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಸೊ
 ಬಗಂ ನೋಡುವದರಲ್ಲಿ ಯೇ ಲವಲವಿಕೆಗೊಂಡಿರುವ ರಾಜಪುತ್ರಿಯಂ ಕಂ
 ಡು ಖಿಲಾಶುಕವು ಎಚ್ಚೆ ಸುುಗ್ಧೆಯೇ! ಕೇಳು, ಲೋಕದೋಳು ಸ್ವಯಂ
 ವರವಂಮಾಡಿದ ತರುಣಿಯಿರಲ್ಲವೆ? ಈಗ ನೀನೇ ಹೊಸದಾಗಿ ಸ್ವಯಂವ
 ರವಂ ಮಾಡುವಳಂತೆ ತಿಳಿದಿರುವೆ? ಈ ಬಾಲಭಾವಂ ಬಿಡು, ಜಗದೊ
 ಳು ಒಬ್ಬ ಪುರುಷನು ನೀನು ಮೋಹಿಸಿರುವ ಚಿತ್ರವೊಳದಂತೆ ಸುಂ
 ದರನಾಗುವವಾತ್ರದಿಂದಲೇನು? ಪುರಂದರನಲ್ಲದ್ವ ಪ್ರಭಾವವಂ, ಪ್ರ
 ತಾಪವಂ, ಕೀರ್ತಿಯಂ, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಂ, ಮತ್ತೂ ಯಾವ ಗುಣವು
 ಈ ರಾಜಕುಮಾರನಲ್ಲಿ ಕಂಡಿರುವೆ? ದೀಪವಂ ಫಲವೆಂದರಿತು ಬೀಳುವ
 ಪತಂಗದಂತೆ ರೂಪವಂ ಮಾತ್ರ ಕಂಡು ಮೋಹಿಸುವದರಿಂದ ಮೋಸ
 ಬರುವದಲ್ಲದೆ ಉಲ್ಲಾಸವಾಗಲಾರದು, ಪ್ರಾರ್ಥದೋಳು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಯೇ
 ಸುಖಾಡುವಂ ಸಂಹರಿಸಿ, ಸಾರೀಚನಂ ಓಡಿಸಿ, ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಬದಲಾದ
 ವಿಶ್ವಮಿತ್ರನ ಯಾಗವಂ ಪಾಲಿಸಿ, ವಿಶ್ವವಿಜ್ಞಾನನಾಗಿ, ಶಿಲೆಯಂ ಅಬಲೆ
 ಯಂಮಾಡಿದ ಪ್ರಭಾವವಂ ಕಂಡಿದರೂ? ದೇವದಾಸನಿಂದ ಎತ್ತಲ
 ಶಕ್ಯವಾದ ಮಹಾದೇವನ ಧನುವನ್ನೆತ್ತುವದಂ ಪಣವಾಗಿ ಕುರಿತು ಮಗ
 ಳನ್ನಿತ್ತ ಜನಕರಾಯನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಸಾಲದೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವೆಯೋ ಏನೋ?
 ಅಂತಿರ್ಪ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನ ಚಂದ್ರಮುಖಿಯಂಪೂರ್ವದೋಳುಬರ್ಪ
 ರಾಕ್ಷಸನು ಅಪಹಾರವಂಗೈದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಬಲ್ಲೆಯೋ

ಇಲ್ಲವೋ? ಆಕಾಲವಲ್ಲೇ ಅಂತಿರುವಾಗ ಇಷ್ಟೊಬ್ಬನ ಎದುರಾಗಿ ಕಂಡು
 ಮೋಹನಂಗಳೊಂಡಿರುವ ರಾಜರಲ್ಲಿ ಯಾರಲ್ಲಿ ಏನು ಕಪಟ ಸಂಧಾನವಿ
 ರುವುದೋ, ಬಲವಂತಿಪುರೋ, ನೀನು ಚಿತ್ರವನ್ನೋಡಿ ಮೋಹಿಸಿ
 ದ ಸಮಾಚಾರವಂ ತಿರಿತ ಅದರಂತೆ ರೂಪವಂತಾಳ ಬರುವ ಮಾಯಾವಿಗ
 ಳಾದ ರಾಜರುಗಳು ಎಷ್ಟೊಬ್ಬನವಿರುವರೋ, ಮತ್ತೂ ಅದೇ ವೇಷನಂಧ
 ರಿತಿ ಮನುಷ್ಯರೂಪವಂತಾಳ, ರಾಕ್ಷಸರು ರಾಜಪುತ್ರಿಯರಂ ಮೋಹನ
 ಗೊಳಿಸುವುದುಂಟು, ಇದನ್ನೆಲ್ಲವಂ ವಿಚಾರಿಸದೆ, ಚಂದವನ್ನೇನೋಡಿ ಬ
 ಒಬ್ಬನಂ ವರಿತಿದರೆ ಕಳಂಗರಾಜನಿಗೆ ಕೀರ್ತಿ ಎಂತುಬರುವುದು, ನಿನಗೆ ಸು
 ಖವಂತು ದೊರೆಯುವದು, ನನ್ನನ್ನೇನನ್ನವರು, ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ಎಂತು
 ಮಾತಿನವಾಶಿಬರುವದು, ಬಹುಚಂದವಾಯಿತು, ಪೂರ್ವದ ಮಾತು ಅದಂ
 ತಿರಲಿ, ಈಗ ನೀನು ಕಂಡಂತೆ, ಅರಟ್ಟದೇಶದ ಅರಸಾದ ನಿಮ್ಮ ಕಾಸು
 ಪುಧ್ಯಜರಾಯನ ಮಗಳು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿರುವಳೆಂದು ನೀನು ತಿಳಿದಿರಾ
 ವೆ, ಮತ್ತೂ ಪ್ರಬಲನಾಗಿರುವನ್ನೇ ಭೂಮಿಯು ತನಿಗೆ ಪತಿಯಾಗಿ ನ
 ರಿಸುವಳೆಂದು ನೀನು ಕೇಳಿರುವೆಯಷ್ಟೆ ? ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ನಾನು ಪೇ
 ಳಿದುದನ್ನೆಲ್ಲವಂ ಮನದಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಿ ವಿಹಿತವಿದ್ದಂತೆಮಾಡು, ಎಲ್ಲವಂ
 ಬಲ್ಲವಳಿಗೆ ನಾನು ಪೇಳುವವೇನೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಗ, ಕೋಪವನ್ನೆಲ್ಲವಂ
 ಮೂಗಿನಮೇಲೆ ಇರಿತಿದಂತೆ ಇಮ್ಮಡಿಯಾದ ಕೆಂಪುಬಣ್ಣದ ಹೆಚ್ಚಿದ ಲೀ
 ಲಾಶುಕದ ಮೊಗಮನ್ನೋಡಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು, ಈ ಶುಕವು ಪೇಳಾ
 ವುದೆಲ್ಲ ತನಿಗೆ ಹಿತವೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೈಗಳಂಮುಗಿದು ಎಲೈ ಸರಜ್ಜನ್ನೇ?
 ಹುಡುಗಿಯಾದ ನಾನು ಏನುಬಲ್ಲೆನು, ನನ್ನ ಅವರಾಧವಂ ಮನ್ನಿತಿ, ನಿನ
 ಮನದೊಳಗಿದಂತೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನೆರವೇರಿಸು, ಮತ್ತೂ ನನ್ನನ್ನೀರಿನೋ
 ಳ್ಳೊಳಗಿಸುವುದಂ ಪಾಲಿನೋಳ್ ತೇಲಿಸುವುದಂ, ನನ್ನನ್ನೇಕೂಡಿರುವು
 ದೆಂದುನುಡಿದು, ನಾನು ಇಂತು ತ್ವರೆಯಂಮಾಡಿ ಲೀಲಾಶುಕದ ಮನಸ್ಸಿ
 ಗೆ ಮುನಿಸುತೋರ್ಪಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆನೆಂದು ತನ್ನ ಮನದೋಳ್ ಸು
 ಮ್ತನೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತ, ಕಣ್ಣುಗಳೋಳ್ ಕಂಬನಿಯು ಮಿಂಚುತ್ತೋರಿಸು
 ತ ತಬೆಬಾಗಿ ಗದ್ದದಸ್ವರದಿಂದಕೂಡಿರಲಾ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಬಾಡಿರುವ

ಮೊಗದ ಸೊಬಗಂ ಕಂಡು ಆ ದೇವಶುಕವು ಎಲೈ ಅರಸರೇ! ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದ್ವ ಪುರುಷನೇ ಈಗ ನಾನು ಪೇಳುವ ಪಂಚಗಂ ತರುವನು, ಸಂಶಯವು ಬಿಡು ನೀನು ಇಷ್ಟರೋಳು ಬ್ಯಾಸರಗೊಳ್ಳು ಬ್ಯಾಡ, ಪಾರಿಧಿಗಳು ಮೇರೆತಪ್ಪಿದರೂ, ಕುಲಗಿರಿಗಳು ನೆಲವಂ ಬಿಟ್ಟರೂ, ಸತ್ಯ ಪಾತಾಳಲೋಕಂಗಳು ಭೂಮಾಕಾಶಂಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಕೆಳಗೆ ಮೇಲಾದರೂ ನಾನು ಪೇಳುವ ಮಾತುಗಳು ಅಸತ್ಯಪಾಗಲಾರವು. ನಮ್ಮ ಮನ್ಮಥ ನುಹಾರಾಜನ ಚೈಯಂ ತಿರಿಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೊಸಲಿನೊಳು ಕಣ್ಣು ಯಿರುವನಿಂದಲೂ ಆಗಲಾರದೆಂದು ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷಪಂಡಿರು, ನಿನಗೆ ಈಗಲೇ ಒಂದು ನಿಪರ್ಕನವಂ ಮಾಡಿಕೊಡುವೆನೆಂದು ಧೈರ್ಯವಂ ವೇಳ, ಬಳಿಕ ಮಾಲತಿಯೇ ಮೊದಲಾದ ಕೆಳದಿಯರೊಳು ಪ್ರಿಯಸಖಿಯಾದ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯಂ ಕರೆದು ಎಲೈ ಸಖೀಶಿರೋಮಣಿಯೇ! ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸ್ವಯಂವರಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ರಾಯರುಗಳಂಕುರಿತು ತೆರೆಯ ಮುಂದುಗಡೆಯೊಳು ನಿಂತು ನಮ್ಮ ಒಡತಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಕೆಲವು ಪಂಚಗಂ ಕುರಿತು ಇರುವಳು, ಆ ಪಂಚಗಂಗಳೊಳು ಚತುರ್ದಂತವಾಗಿ ಶುಭವಾಗಿ ಶುಭ್ರವಾಗಿರುವ ಆನೆಯಂ ಚಂದುಕೊಡುವದೊಂದು ಪಣವು, ಇದಂ ಯಾರು ನೆರವೇರಿಸುವಿರೀ ಎಂದು ನೀನು ಕೇಳು ನಡೆಯೆಂದು ನುಡಿಯಲು; ಆ ದೇವಲೋಕದ ಗಿಣಿಯಮಾತಂಕೇಳು ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂದು ತೆರೆಯ ಮುಂದುಗಡೆಯೊಳು ಬಂದು ನಿಂದು ಸಕಲ ರಾಜಕುಮಾರರು ಕೇಳುವಂತೆ ಒಂದು ಮಾತಂ ಮಧುರವಾಗಿ ಇಂತಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿದಳು;-ಅದೆಂತೆನೆ, ಎಲೈ ರಾಜಾಧಿರಾಜಕುಮಾರರುಗಳರಾ! ನೀವೆಲ್ಲರು ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಲಾಲಿಸಬಹುದು, ಈಗ ತಮ್ಮಗಳ ವಂಶಾವತಾರಂಗಳಂ ಸದ್ಗುಣಂಗಳಂಕೂಡ ಕೇಳಿ ನಮ್ಮ ಅರಸಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಆನಂದ ಸರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಲಾಡುವಳು. ನಿಮ್ಮ ಪರಾಕ್ರಮ ಭಾವಂಗಳಿಗೆ ಅನುರೂಪವಾಗುವಂತೆ ತಾನು ಮಾಡುವ ಒಂದೊಂದು ಪರಿನೋಂಪಿಗೋಸುಗ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳಂ ಪಂಚಗಂಗಳಾಗಿ ಕುರಿತು ಇವೆಲ್ಲವಂ ತಂದಿತ್ತ ರಾಜಕುಮಾರನಂ ತನಿಗೆ ಚಿತ್ತವಲ್ಲ ಭಸನ್ನಾಗಿ

ವರಿಸುವೆನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಮಾಡಿರುವಳು. ಆ ವಣಿಗಳೊಳು ಈಗ ಚತುರ್ದಂತಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಬೆಳ್ಳಿಗಳ ಬಣ್ಣವಾಗಿ ವಿಲಕ್ಷಣಗಳಾದ ರೇಖೆಗಳಿಂದ ಸುಳಿಗಳಿಂದ ಬಿಂದುಗಳಿಂದ ಕೂಡ ಖಿನ್ನವಿರುವುದು ಮದ್ದಾ ನೆಯುಂ ತಂದು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವದು ಬಂದು ವಣವೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು; ಆ ಮಾತುಕೇಳಿದ ನುಹಾರಾಜಕುಮಾರರುಗಳೆಲ್ಲ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರಲು, ಅದ ರೊಳು ಏನಾದರೆ ನನಗೇನೆಂದು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಇರುವರು ಕೆಲವರು, ಬಿಳಿಯ ಆನೆಬಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಜ್ರೆಯ ಆನೆಯು ಪಣವಾಗಿ ಕೇಳಲಿ, ಸೌ ಗಂಧಿಕಾವೇನಿಯು ಇನ್ನೊಂದುಸಾರಿ ನೋಡಿ ನೋಂದಿರುವ ಸಮ್ಮ ಮನ ಸ್ಸುಗಳಂ ಆನಂದಪಡಿಸುವವೆಂದು ತೆರೆಯನ್ನೇ ನೋಡುವರು ಕೆಲವರು, ಇದು ಸುಲ್ಲದೆ ರೂಪ, ಅವಣ್ಣ, ಚಾತುರ್ಯ ಮೊದಲಾದ್ದರಿಂದ ಸೌಗಂ ಧಿಕಾವೇನಿಯೊಡನೆ ಸಮಾನಳಾದ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯ ಮೊಗದ ಬೆಡಗಂಕಂ ಡು ಕಳೆವಳಿಸುವರು ಕೆಲವರು, ಇದೇನು ಅಶಕ್ಯಮಾದ ಪಣನಿರೂಪಣವು, ಇದು ಯಾರಿಂದ ಆಗುವದು ಎಂದು ಭಾರಿಭಾರಿಗು ಪರಸ್ಪರ ಮುಖಗಳ ನೋಡುತಬಹುದೂರ ಚಿಂತೆಯಂಗೈಯ್ಯುವರು ಕೆಲವರು, ಇದೇನೋಲೋ ಕವಿಚಿತ್ರಮಾದ ಸಂಕೇತವೆಂದು ಶಂಕಿಸುವರು ಕೆಲವರು, ಈಪರಿಮಿಂ ದ ರಾಜಕುಮಾರರೆಲ್ಲರು ಯೇನೇನೂ ತೋರದೆ, ಬದಲು ಪೇಳುವದ ಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಮೌನವ್ರತನಂ ಧರಿಸಿರಲು; ಇಂತು ನಿಸ್ತರಂಗ ಸಮುದ್ರದಂ ತೆ ಏಕಾಂತಭಾವವಂಪೊಂದಿರುವ ಸಭಾಮಂಟಪದೊಳು ಶುಭಾಂಗನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜಭೋಕಾಂತನು ಈ ಕಾಂತೆಯು ಪಣವಾಗಿ ಕುರಿತಿರುವ ವೆ ಸ್ತುಗಳು ಲೋಕಾಂತರದಲ್ಲಿಯೆ ಇರುವದು, ಇದನೆಂತು ಸಾಧಿಸಬಹುದು, ಎಲ್ಲರಂತೆ ನಾನು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರೆ ನನ್ನಂ ಸಾಧಾರಣನೆಂದು ತಿಳಿಯುವಳು, ಸಮ್ಮ ನಂಶವೊಳು ಚಂದ್ರ ಬುಧ ಯುಯಾತಿ ನಹುಷಮೊದಲುಗೊಂ ಡು ಇಂದಿನವರಿನಿಗು ಅವಕೀರ್ತಿಯಂಬುವದಿಲ್ಲ. ಈಗ ರಾಜಕುಲಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅವಮಾನ ಬಂದುದೆಂದು ಬಂದು ಮುಹೂರ್ತವಾಲೋಚಿಸುತಿದ್ದು ಸಾ ಕ್ಷಾತ್ಪುರಂಥರನಾದ ಕಾರಣ ಏನೋಬಂದುಧೈರ್ಯದಿಂದ ಉತ್ಸಾಹನಂ ಗೊಂಡು ತ್ರಿ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಯ ದಾದಾರವಿಂದಗಳಂ ಹೃದಯಪುಂಡ

ರೀತಿಯೊಳು ನೆನೆದು ಈ ದುರ್ಭಟನಾದ ಪೂವಸ್ತುವಂ ಘಟರಾಜರೋ
 ಕಮೈವಲುಗೊಂಡು ಪರಮೇಷ್ಟಿಯ ರೋಕದೊಳಗಾಗಿ ಇದ್ದರೂ ತಂ
 ದು ಕೊಡುವೆನೆಂದು ತನ್ನ ಮನೆಯೊಳಗೆ ತೋರಿ, ಮಂತ್ರಿಶ್ರೀರೋಮಣಿ
 ಯಾದ ಸುಮತಿಯನೊಡನೆ ಚಿತ್ರಲೇಖಿ ಪೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ
 ವೂ ಕೊಡೂವೆಂದು ಅಜ್ಞಾ ಪಿಸು; ಭಾವಜ್ಞನಾದ ಸುಮತಿಯು-ಮೂರ
 ಡಿಗಳಂ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದುಕೊಂಡು ರಾಜಕುಮಾರರಲ್ಲರೂ
 ಕೇಳುವಂತೆ ಎಲೈ ಮಹಾರಾಜರುಗಳಿರಾ! ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟುಲಾನ
 ಬಹುದು, ಮಹಾವಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ, ಪ್ರತಾಪಶಾಲಿಗಳೆನಿಸಿ, ವ್ಯಭಾವಂ
 ತರಾಗಿ, ತ್ರಿರೋಕದೊಳು ಗಾನವಂ ಗೈಯುತ್ತಿರುವ ಚರಿತ್ರಗಳಂ ವಡಿ
 ದಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಸಭೆಯೊಳು ಪಣನಾಗಿ ಕೂರಿತಿರುವ ವಸ್ತುವು ದುರ್ಭಟ
 ನೆಂದರೆ ರಾಜಕುಲಕ್ಕೆಲ ಅವಮಾನ ಬರುವುದೆಂದು ನಮ್ಮ ಸುಗಂಧ
 ಮಹಾರಾಯನು ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನೇ ತಾವೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿ
 ಜ್ಞೆಯೆಂದು ಚಿತ್ತರಂಗದೊಳು ತರವೇಕೆಂದು ನುಡಿದು, ಆ ಬಳಿಕಚಿತ್ರ
 ಲೇಖಿಯ ನನುನಗುವ ಮೊಗಮುಗ್ಧೋಡಿ ಎಲೈ ಸಖೀಮಣಿಯೇ, ನಿಮ್ಮ
 ಬಡತಿಯಾದ ಸಂಗಂಧಿಕಾವೇವಿಯು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡಿರುವ ಪಣಂ
 ಗೊಳು ಈಗ ಪೇಳಿದ ಚತುರ್ದಂತನಾದ ಬಿಳಿಯ ಆನೆಯಂ ತ್ರಿಲೋಕ
 ಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ತಂದು ಕೊಡುವೆವೆಂದು ರಾಜಾಧಿರಾಜೇಂದ್ರರಾದ
 ನಮ್ಮ ಸುಗಂಧರಾಜನರವತಿಯವರು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಂ
 ನಿಮ್ಮ ದೇವಿಯರಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾಪನಂಗೆಯಬಹುದೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳುವಂ
 ತೆ ಪೇಳಲು; ಆ ಮಾತುಕೇಳಿ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಮಂತ್ರಿ, ಇಂದ್ರರೆ ಇಂತಿರ
 ಬೇಕೆಂದೆ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಕಾಲಾಸರ ಅಂಜಿಗೆಗಳು ಬಡ್ವಾಣದಕಿ
 ರುಘಂಟೆಗಳು ಕರಕಂಕಣಂಗಳುಕೂಡಾ ಒಂಬೇ ಕಾಲದೊಳು ಘುಲ್ಲಂ
 ದು ಧ್ವನಿಗೊಡುವಂತೆ, ಜಡೆಬಿಲ್ಲೆ ಕುಚ್ಚುಗಳು ಕುಣಿದಾಡಿ, ಕಾಣಿಸುವಂತೆ
 ಮುಡಿವಿರುವ ಮೊಗ್ಗೆಗಳು ಉದುರುವಂತೆ, ಮಿಂಚುಪ್ಪಿಳಿದಂತೆ ವಾಪನೋ
 ಟವಂ ತಿರಿಗಿಸುತೆ ಅಜೊಂದು ಗತ್ತಿನಿಂದ ಘುರೈದು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಅರ
 ನಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ತೆರೆಮರೆಗೆ ಪೋಗುತ್ತಿರಲು; ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿಯೇ

ನೇವಾಳ, ಪಾಂಚಾಲದೇಶದ ಭೂವಾಲರು ಕೋವಗೊಂಡು ಈಪರಿಯಿಂದ ಸ್ವಯಂವರದಲ್ಲಿ ಪಣಗಳಂ ಕೇಳಿದವರಂ, ತಂದವರಂ ಕೂಡ ನಾನೆಲ್ಲಿಯು ಕಾಣೆವು, ಚತುರ್ದಂತವೆಂದರೇನು? ಬಿಳಿಯ ಅನೆಯಂದರೇನು? ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ತರುವ ಸಮಾಚಾರವೆಂತು, ಇಂತು ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದಂ ತಂದಿತ್ತವನಂ ವಲ್ಲಭನನ್ನಾಗಿ ವರಿಸುವೆನೆಂದು ಕುರಿತಿರುವುದಂ, ಇದಂತುದುಕೊಡುವೆನೆಂದು ಸುಮತಿಯ ಮುಖದಿಂದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರರವರು ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಡುವುದಂ ಕೇಳಿದರೆ ನನಿಗೆ ಅಶ್ವರ್ಯವಾಗಿ ತೋರುವುದು, ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವದು ಕ್ಷತ್ರಿಯಧರ್ಮವಲ್ಲವೆಂದು ರಾಜೇಂದ್ರರವರು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತಂತೆಕಾಣುತ್ತೆ, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಈ ಪಣವಂ ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಬಾಲಭಾವವನ್ನೇ ತೋರಿಸುವಂತೆ ಕಾಣಲಾಯಿತು. ಇದಂತಿರಲಿ, ಸ್ವಯಂವರದ ನೆವದಿಂದ ದೇಶದೇಶಂಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ನೆಲ್ಲರಂ ಕರೆಸಿ ತನ್ನ ಕನ್ನಿಯಿಂದ ಕಣಿ ಪಣವಂವೇಳಿಸಿ, ಕೈಲಾಗದವರೆಂದು ನಮ್ಮ ಮಾನವಂ ಕಳೆಯುವದೇ ಕಾರ್ಯವೆಂದಿರುವ ಕಳಂಗೆ ರಾಯನ ಕಪಟವಿದ್ಯವೆಲ್ಲ ಕರತಲಾಮಲಕವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಂತು, ಇದು ಸ್ವಯಂವರವಲ್ಲ, ಸ್ವಯಂಕೃತಾಪರಾಧವೆಂದು ನುಡಿಯುತ ಸಭಾಮಂಟಪದಿಂದ ಏಳುವದಕ್ಕೆ ಉದ್ಯುಕ್ತರಾಗಲು; ಮಿಕ್ಕಾದ ಅರಸುಗಳೊಳು ಕೆಲವರು ನೇವಾಳಭೂವಾಲನು ನಿರೂಪಿಸುವದು ವಿಹಿತವಾದ ಮಾತೆಂದು ತಲೆದೂಗುತ್ತಿರಲು; ಆಸಮಯದೊಳು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಶೀಲಾಶುಕವು ವಜ್ರಾಯುಧವಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಮಯಬದಗಿತೆಂದು ಸಂತೋಷವಂಬಟ್ಟು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ರಾಜಪುತ್ರಿಯೇ! ಈಗ ಈ ರಾಯರುಗಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವಂ ಸಂಧಾನವಂಗೈವೆನು ಅವಧಾನದಿಂದನೋಡೆಂದು ನುಡಿದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಎಷ್ಟು ವಕ್ಷಗಳ ಪಟಪಟಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಸಭಾಮಂಟಪದ ಜನಂಗಳ ಮನಂಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ಮಯವಂ ವಿಲಾಸವಂ ಗೊಡುತ, ವಿಚಿತ್ರಗತಿಯಿಂದ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯ ಭುಜಶಾಖೆಯನೋಲೆ ಕುಳಿತು ತೂಗ್ಯಾಡುತ್ತಿರಲು; ಆಶೀಲಾಶುಕವು ಕಂಡು ಜನಂಗಳೆಲ್ಲರು ಇಜೇನು ಅಪೂರ್ವವಾದ

ಗಿಣಿ ಎಂದು ರೂಪವನ್ನೋಡಿಯೇ ವಿಸ್ತೆಯಂಬಡುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೊಳು ಆ ಶುಕವು, ಎಷ್ಟಿ ರಾಜರುಗಳಿರಾ! ತಾವು ಇಷ್ಟೇತಕೆ ಕೋವಗೊಳ್ಳೆ ಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಅರಸಿಯು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತಂ ಬಿನ್ನವಿಸುವಂತೆ ನನ್ನಂ ಕಳುಹಿಸಿ ಇರುವಳು, ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಆಲೈಸಬಹುದು, ಪರೋಕ್ಷದಲ್ಲಿ ದೃವಸ್ತುವಂ ಪಣವಾಗಿ ಕೇಳದ್ದು ಬಾಲಭಾವವೆಂದು ಬೇಳುವವಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾದುದು, ಅದಂತಿರಲಿ, ಈಗ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೆ ಇದ್ದವಸ್ತುವಂ ಪಣವಾಗಿನಿರೂಪಣಂಗೆಯ್ದಿರುವಳು, ತಾವೆಲ್ಲರು ಪರಾಂಛರಿಸಿ ಅದಂನೇವೇರಿ ಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ನುಡಿಯಲು; ಆಮಾತಿಗೆ ಮಹಿಮಾಶರಣವು ಪಣವಂ ಸಾಧಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆ, ಪರಿಣಯವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದೆ, ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದಪಕ್ಷಿಯ ಪರವಂಚಕಂಗಳಾದ ನವಿನುಡಿಗಳೆಂ ಕೇಳಿ ಈ ಶುಕವು ಲೋಕಸಾಧಾರಣವಲ್ಲ, ಗೌರಿಯಂಪೂಜಿಸುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಆ ಮಹಾವೇವಿಯು ತನ್ನ ಕರದಲ್ಲಿದ್ದ ಶುಕವಂದ ಯಪಾಲಿಸಿ ಇರುವಳೋ? ಅಲ್ಲದಿರೆ, ಈಗ ತಾನೇ ಮನ್ಮಥನ ಸವಾರಿಯು ಬಂದು ಇಳಿದು ತಾನು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವ ತನ್ನ ವಾಹನವಂ ಮುಂದೆ ಕಳುಹಿದನೋ, ಇದುಮಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ವಜೋಳ್ ಪಟ್ಟರಾಯನಿಗೆ ತತ್ಪ್ರೀತದೇಶವಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ನಾರದನಿಂದ ಬಂದ ಲೀಲಾಶುಕವೇ ಮರಳಿ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಬಂದು ಕಳಿಂಗ ರಾಜಪುತ್ರಿಯಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವದೋ? ಯಾವದೂ ತಿಳಿಯಕೂಡದೆಂದು ಸಂಶಯದೋಳ್ ಮುಳುಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕೋಪವಂಬಿಟ್ಟು ಆಶ್ಚರ್ಯರಸವಂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರಲು; ಆಗ ನೇಪಾಳ, ಪಂಚಾಲದೇಶದ ಅರಸುಗಳು ಈ ಶುಕದೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವದೇ ಸಾಕೆಂದು ಎಲೈ ಅಪೂರ್ವ ಶುಕವೇ! ನಿನ್ನ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿಯೇ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಆನಂದದೋಳ್ ಮಗ್ನಂಗಳಾದವು. ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಅರಸಿ ಪೇಳಿದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಾದ ಪಣವದೇನು ನುಡಿಯಬಹುದೆಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೇಳಲು; ಆಮಾತಿಗೆ ಲೀಲಾಶುಕವು ಭೂಪಾಲರಂಕುರಿತು ಎಲ್ಲರೂ ಲಾಲಿಸಬೇಕು:-ಈಗ ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯ ಝರಿಯೋಳ್ ಜೀವತೆಗಳ ಮಹಾಯುಧವು ಬಿದ್ದಿರುವದು,

ಆದಂ ತಾವೆಲ್ಲರು ಪರಾಂಬರಿತಿ ಎತ್ತು ಸಂತ ಚಿತ್ತಂಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದ
ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಗ್ಯೆನಳು. ಈ ಪಣವಂ ಸಾಧಿಸಿ ತಂದಿತ್ತವರಿಗೆ ಮಿಕ್ಕಾ
ದ ಪಣಗಳು ಸುಲಭಂಗಳಾಗುವವೆಂದು ನುಡಿಯಲು; ಆ ಲೀಲಾಶುಕದ
ಮಾತಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಉಲ್ಲಾಸಗೊಂಡು ಬಾಲಕನು ನುಡಿದರೂ, ಶುಕವು
ಪೇಳುವದಾದರೂ ಯುಕ್ತಿಯುಕ್ತವಾದ ನಡೆಸವಂ ಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು
ಲೋಕಮುಖ್ಯಾದೆಯಿರುಸಂತ ಈಗಲೂ ಶುಕವು ಪೇಳುವವರಿಂದ ಸೌ
ಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಮನೋಭಾವವು ಬಹು ತಾತ್ಪರ್ಯಗರ್ಭದಿಂದ
ತಿಳಿದವು, ಇದು ನಮಗೆಲ್ಲ ಸಮ್ಮತವೆಂದು ಕಳಂಗ ರಾಜನನ್ನೋಡಿ ಉ
ಪವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತದ ಸಮೀಪವಂ ಕುರಿತು ಹೋಗಿಬರುವದು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತ್ರಿ
ಯ ತಾತ್ಪರ್ಯವದುವೇ ಎಂದು ಕೇಳಲು; ಆ ಮಾತಿಗೆ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು
ಎಲೈ ಭೂವಾಲ ಶಿರೋಮಣಿಗಳಿರಾ! ಕೇಳಿ-ನಮ್ಮ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು
ಸವಿನಾತುಗಳಿಗೂ, ಗಣಿಯ ನುಡಿಗಳಿಗೂ ಭೇದವುಂಟೇ ಎಂದು ನುಡಿ
ಯಲು; ರಾಜಕುಮಾರರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಶುಕವು ನಿರೂಪಿಸಿದ ಅರ್ಥವು ಮನ್ಮ
ಥನ ಆಜ್ಞೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು, ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರ ಮೊಗಂಗಳನ್ನೋಡುತ
ಎಳಿರೀ ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯನ್ನೋಡಿಬರುವ ಎಂದು ಮಾತನಾಡುತಲಿರಲು;
ಆಸಮಯಪೋಳ್ ಕಳಂಗರಾಜನು, ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಧನಂಜಯನಂ
ಕರೆದು, ಐವತ್ತಾರು ಮತ್ತಗಜಂಗಳಿಗೆ ಅಲಂಕಾರವಂ ಜೇಗಮಾಡಲೀ
ಎಂದು ನೇಮಿಸಲು, ಆ ಕ್ಷಣದೋಳ್ ಕಳಂಗಮಂತ್ರಿಯು ಮಹಾವ್ರಸಾದ
ವೆಂದು, ರಾಜಮಂದಿರದ ಮುಂದುಗಡೆ ಬಂದು, ಬಂಜೇತರವಾದ ಗಜ
ಬೃಂದವನ್ನೋಡಿ, ಶೀಘ್ರಮಾಗಿ ಅಲಂಕಾರವಂ ಗೈಸಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ
ಳಿಗೆ ನಿಯಮಿಸಲು; ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ, ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತರತರದ ಆನೆ
ಕುದುರೆಸಾಲುಗಳನ್ನು ಸರಿಗೆಯ ಪ್ರೊಲಿದಿರುವ ಮುತ್ತುಗಳರೂಪರಿಗಳು
ಳ್ಳ ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಉಲ್ಲಾರಗಳಂ ಪ್ರೊದ್ದಿಸಿ, ಬಟು, ಚತುರಶ್ರ,
ಅಪ್ಪದಳ, ಕತದಳ, ಸದಸ್ರದಳ ಕಮಲಗಳಂತೆ ತೋರುವ, ಬಂಜೊಂ
ದು ತರದ ಕೆತ್ತನೆಯ ಗುರಾಣಿಗಳಂ ಮೊಗಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ, ಕುಂಡಾಲಂ
ಗಳಿಗೆ ಚಂದ್ರದಿಂದ ಚಿತ್ರಗಳಂ ಬರೆದು, ಚಿನ್ನಬೆಳ್ಳಿಯ ಘಂಟೆ ಸರ

ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಲಗಳಂ, ಗಗ್ಗರಿಗಳಂ, ಬಿರುದು ಪೆಂಡೆಗಳಂ ಅಲಂಕರಿಸಿ,
 ಕುಂಭಸೆಳಂಗಳೆ ಕೆಲಬಲಪೋಲ್ ಚೌರಿಗಳಂ ತೂಗುವಂತೆ ಕಟ್ಟಿ, ಪಿರಿ
 ಯು ತಗ್ಗು ಪಾವಲಿಗಳಂ ಕಿರಿಗಳೋಲ್ ಜಟ್ಟು, ಮೇಲೆ ಕೆತ್ತನೆಯ
 ತೊಟ್ಟಲುಗಳನ್ನಿರಿಸಿ, ಅದರೋಳ್ ಚೌಕಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಮೃದುವಾದ
 ಉಲಾಸದಿಂಬುಗಳಂ ಸವರಿಸಿ, ಸುನರ್ಪ ಪಂಡಗಳಿಂದ ಬಟ್ಟಿ ಬಳಕುವಂ
 ತಿರುವ ಬಳಗುವ ತೋಡೆಗಳನ್ನಿರಿಸಿ, ಚೌರಿಗಳಂ ಬೀಸುವದಕ್ಕೆ ನಾರಿಯು
 ರುಣಬ್ಬರಿಬ್ಬರಂ ಹಿಂಭಾಗವೊಳಿರುವಂತೆ ಕಟ್ಟುವಾಡಿ, ಇಂತು ಪರಿ
 ಪರಿಯ ಅಲಂಕಾರವನೊದಿರುವ ಮಹಾಗಜಗಳಂ ನಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ,
 ಮಂತ್ರಿಯೊಡನೆ ಪೇಳಲು; ಮಂತ್ರಿಯು ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ ವಿಜಯವರ್ಮ
 ರಾಯನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅಲಂಕೃತವಾದ ಗಜಂಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ
 ದೇವ ಬಿನ್ನವಿನಲು, ಆಬಳಿಕ ಕಳಿಂಗವತ್ರಿಯು ರಾಜಕುಮಾರರೈಲರಂ
 ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಗೆ ದಯಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಪೇಳಲು; ಆಗ ಎಲ್ಲರೂ
 ಮಂದರಗಿರಿಯ ಗುಹಾಂತರಗಳಿಂದ ಇಳಿದು ಬರುವ ಮಹಾಸಿಂಹಗಳೊಂ
 ಸಿಂಹಾಸನಂಗಳಿಂದ ಎದ್ದು, ನರ್ಮಸಚಿವರ ಹಸ್ತಲಾಘವಗಳಿಂದ ಇಳಿದು,
 ಓರೋರ್ವರು ಕೈಗಳಂಪಿಡಿದು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಸುತ್ತುವರಿ
 ದು ಆತನಂ ಮುಂದುಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಹಿಂಭಾಗದೋಳ್ ಎಲ್ಲರೂ ನ
 ಡೆಯುತ್ತ, ಪರಿಪರಿಯು ವಿಲಾಸಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿ ಹಿಂತಿರಿಗಿತಿರಿಗಿ ತೆರೆಯಂ
 ನೊಡುತ್ತ, ಎದುರುಘಾಳಿಗೆ ಯೇರುವ ನಾವೆಗಳ ಪತಾಕೆಗಳಂತೆ ಮ
 ನಸ್ಸುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೆ ಬಿಟ್ಟು, ಅಭಿ
 ಮಾನವಂ ಬಿಡಲಾರದೆ ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಗೆ ಪ್ರೋದಬಳಕ, ಜಯವೋ, ಪ
 ರಾಜಯವೋ, ಈಗಲೇ ಚಕ್ರೇಶ್ವರಿಯನ್ನಾದರೂ ಇನ್ನೊಂದುಸಾರಿ ನೋ
 ಡುವಾ ಎಂದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಡೆಯದೆ, ಒಂದೊಂದು ನೆವದಿಂದ ಹಿಂದೆ ನಿಂ
 ತು, ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಜಗ್ಗು ತೋರಿಸುತ್ತ, ನರ್ಮ ಸಚಿವರ ಭುಜಗಳೋ
 ಳ್ ಹಸ್ತಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಮನಸ್ಸಿನೋಳ್ ವ್ಯಸನವಿದ್ದರೂ, ಮೇಲೆ ಶೃಂ
 ಗಾರವಿನೋದಂಗಳಂ ತೋರಿಸುತ್ತ ಸಭಾ ಮಂಟಪದಿಂದ ತೆರಳಿ, ತಮ್ಮ
 ತಮ್ಮ ವಾಹನಂಗಳಂ ತರುವಂತೆ ಸೇನಾಪತಿಗಳಿಗೆ ಪೇಳುತ್ತಿರಲಪ್ಪ

ತೋಳಿ ವಿಜಯವರ್ತರಾಯನು ರಾಜಕುಮಾರರಲ್ಲರಂ ಕುರಿತು, ಬಂದೇ ಪರಿಯಾದ ಅಲಂಕಾರದಿಂದೊಪ್ಪಿದ ಗಜಂಗಳು ಸನ್ನಿಧ್ಯಗಳಾಗಿರುವವು, ಇವುಗಳನ್ನೇರಿ ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಗೆಸವಾರಿಯು ತೆರಳಬಹುದು ಎಂದು ವೇಳಲು; ಆಮಾತಂ ಮಾರಲಾರದೆ ರಾಜಕುಮಾರರಲ್ಲರೂ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವ ಮುದ್ದನೆಗಳನ್ನೋಡಿ, ಗಜವತಿಗಳ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಗಜಂಗಳಿಗೆ ಕಡಮೆಯೇನೆಂದು ಸ್ತುತಿಯುಂಗಳೈಯುತ್ತ, ವಿನಯಾದಿ ಗುಣಂಗಳಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಾಡುತ್ತ, ಬಬರಂ ಬಬರು ಮರ್ಯಾದೆಯುಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಪವಳದ ಏಣಿಗಳಿಂದ ಏರಿ ವೈಯ್ಯಾರದಿಂದ ಗಜಾರೋಹಣಂಗಳೈದು, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಬಿರುದುಗಳೊಡಗೂಡಿ, ಭೇರಿ, ಪಟಲ, ನಿಘ್ನಣ, ಕಾಹಳಿ, ಮುರಜ, ಪಣವ ಮೊದಲಾದ ಅಸ್ತ್ರವಶ ವಾದ್ಯಧ್ವನಿಗಳು ಭೂಮ್ಯಾಕಾಶಗಳಂ ತುಂಬಿ ಭೋರೈಂದು ಪೊಳಗುತ್ತಿರಲು, ಸವಾರಿಯು ತೆರಳ ಕಳಿಂಗ ರಾಜಧಾನಿಯ ರಾಜನೀಧಿಯೋಳು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆಯುತ್ತ ಬರುವಾಗ, ಚತುರ್ಮುಖನ ನಾಲ್ಕುದಿನದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ದೇವೇಂದ್ರರಲ್ಲರೂ ಬಂದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಲೋಕವಂ ಕುರಿತು ಬಂದರೆಂಬಂತೆ ತೋರಲು, ಅವರ ಮಧ್ಯದೋಳು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು, ಅತಿ ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯಾದ ವೃತ್ರಾಸುರನಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಖ್ಯಾತಿಯಂ ಪಡೆದ ಮಹೇಂದ್ರನಂತೆ ತೋರಲು, ಮೇರು, ಮಂದರ, ಕರವೀರ, ಗಂಧಮಾದನ, ವಿಂಧ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಗಿರಿಗಳೆಲ್ಲ ಪೂರ್ವದೋಳು ವಕ್ಷ ಪ್ರಹಾರಿಯಾದ ಇಂದ್ರನಿಂ ಭಯಗೊಂಡಿದ್ದು, ಈಗ ನೈಯಂವರ ಮಹೋತ್ಸವ ಸಂತೋಷಸಮಯವಾದ್ದರಿಂದ, ಅವನ ಪ್ರಸಾದನಂ ಪಡೆಯುವೇಕೆಂದು ಆನೆಗಳ ರೂಪವಂ ತಾಳಿ ಸೇವೆಯಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಬಂದವೆಂಬಂತೆ ತೋರುವ ಉದ್ದವಾದ ಮುದ್ದನೆಗಳಂ, ಅದರಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಮಾರು ದೂರವೋಳು ಬರುವ, ಸುಕುಮಾರರಾದ, ರಾಜಕುಮಾರರಂ, ಕಳಿಂಗಪುರ ಕಾಂತೆಯರು ಗವಾಕ್ಷಂಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತ, ಇಂತಿರಬೇಕು ಪುಣ್ಯವೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ತಮ್ಮ ಅಂದ ಚಂದಂಗಳಂ ತೋರಿಸುತ್ತ, ಬಿತ್ತರದ ಸೊಗಸಿನ ವಾರೆನೋಟಗಳಪೊ

ಳಪಿನಿಂ ಆ ಅರಸುಗಳ ಮನಸ್ಸುಗಳಂ ಸೂರೆಗೊಳ್ಳುತ್ತ, ಸ್ವಯಂವರ
 ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದು ಗಗನದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತಿರುವ
 ಗಂಧರ್ವ ಕಾಂತೆಯರಂತೆ ತೋರಲು ಆಗ ಅವರ ಸೌಂದರ್ಯನಮು
 ದ್ರದ ಕರೆಯೋಳ್ ನಡೆಯುವಂತೆ ಆನೆಗಳನ್ನೇರಿ ನಡೆಯುವಾಗ, ರಾಜ
 ಕುಮಾರರೆಲ್ಲರೂ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಸಾವಿರಾರು ಚಂದ್ರಬಿಂಬಗಳ ಸೌಖ್ಯನಂತೆ
 ಆ ಕಳಿಂಗ ಪುರಿಯ ಕಾಂತೆಯರ ಮೊಗಗಳಂ ನೋಡಿ ಮರುಳಾಗಿ,
 ಹಿಂದೆ ಚಾಮರಂಗಳಂ ಬೀಸುವ ನಾರಿಯರಿಂದಲೂ, ಮುಂದೆ ವೀಣಾ,
 ವೇಣು, ಮೃದಂಗ, ವೊದಲಾದ ವಾದ್ಯಧ್ವನಿಗಳಂ ಕೂಡಿ ಕುಣಿಯುತ್ತ
 ನಡೆಯುವ ವಾರನಾರೀ ಜನಗಳಿಂದಲೂ, ಆಗ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀ
 ಮಯವಾದಂತೆ, ಕಾಲವೆಲ್ಲ ಅಲಂಕಾರಸ್ವರೂಪಮಾದಂತೆ, ದೇಶವೆಲ್ಲ
 ಶೃಂಗಾರ ರಸಾತ್ಮಕವಾದಂತೆ ತೋರಿ, ಅತಿಸುಂದರಿಯರಾದ ಆ ತರುಣಿ
 ಯರು ಕರಕಮಲಂಗಳಿಂದ ಎರಚುವ ಸುಗಂಧಪುಷ್ಪಗಳು ತಮ್ಮ
 ಮೈಗಳಿಗೆ ತಗಲಿದಾಗೆಲ್ಲ ಆ ಕಾಂತೆಯರ ತನುಲತೆಗಳಂ ಸೋಂಪಿದಂತೆ
 ಹಾಯಿಕೊಂಡು ಪುಳಕಂಗೊಳ್ಳುತ್ತ ಗಿರಿಗಳಂತಿರುವ ಕರಿಗಳಿಂದಿದ್ದು,
 ಈ ನೀಟುಗಾತಿಯರು ನಿಂತಿರುವ ಲೋಕವೆಳಂ ದಾಟಿ ಮಾರನಾಟವಂ
 ನಾಡುವೆವೆಂದು ಕೆಲವರು ಉದ್ಯೋಗಿಸುತ್ತ, ಕಳಿಂಗಪುರಿಯ ಕೋಟೆ
 ಪೇಟೆಗಳೆಲ್ಲ ಬರಿಯ ಕಾಂತೆಯರಿಂದಲೇ ಕಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಭ್ರಮೆಗೊಳ್ಳು
 ತ, ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯ ವಯಣವಂ ಬಿಟ್ಟು, ಇಲ್ಲಿಯೇ ಆನೆಗಳನ್ನಿಲ್ಲಿ
 ಸಿದರೆ ಸುಖವೆಂದು ಪಣಸಾಧನವಂ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೊಳ್ಳದೆ, ತಮ್ಮ ಸೇನಾ
 ಕಟಕಂಗಳುಕೂಡಾ ಮನಸ್ಸಿಗೆಚಾರದೆ, ಸ್ವಕೀಯವಾದ ದೇಶ, ಕೋ
 ಶಂಗಳಂ ನೊಟ್ಟಮೊದಲೇ ಮರತು, ತಮ್ಮ ಕಾಂತೆಯರಂ ಮನಸ್ಸಿ
 ನೋಳ್ ನೆನೆಯದಂತಾಗಿ, ಈ ಮೋಹನಾಂಗಿಯರಮೇಲಣ ಮಮತೆ
 ಯಿಂದ ಮೈಗಳಂಕೂಡ ಮರತು ಮೋಹ ಸಮುದ್ರದೋಳ್ ಮುಳುಗಿ
 ನಡೆಯುತ ನಡುನಡುವೆ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೊಳ್ಳತ, ಈ ಸುಂದರಿಯರ ಸೌಂದ
 ರ್ಯವನ್ನೋಡಿಯೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಅಡಿಗಳನ್ನಿಡುವವು, ಈ ನಡತೆ
 ಯಿಂದಲೇ ಗಜಂಗಳಿಗೆ ಮಂದಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ವದುನಿಜವೆಂದು ನುಡಿಯು

ತ ಮತ್ತು, ಕಾಮನ ಕಠಾರಿಯಂತಿರುವ ಈ ಕಳಂಗಪುರದ ಕಾಂತೆಯರ ಸೊಗಸೊದ ನಡಗೆಯಿಂದಲೂ, ತೊಡೆ ತೋಳುಗಳಿಂದಲೂ, ಕುಳುಕುವ ಕುಚಕುಂಭಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ ಮೊದಲಿಂದ ಕೊನೆಗೆ ಸೋತುತಲೆಗಳ ಬಗ್ಗಿಸಿ ನಡೆಯುವವೋ ಎಂಬಂತೆ, ತೋರುತ್ತ ಲಿರುವ ಮದ್ದಾನೆಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದಲೇ ರಾಜಬೀದಿಯಂ ದಾಂಟಿ, ಗೋಪುರ ಚತ್ವರದ್ವಾರ ಪ್ರಾಕಾರಂಗಳಂ ನೋಡುತ್ತ, ಪುರದ ಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಡೆತರಲಾಗ ಉದ್ಯಾನಂಗಳಂ ಕೆಲಬಲದೋಳ್ ನೋಡುತ್ತ, ಸಣ್ಣ ಕಾಲುವೆಗಳೋಳ್ ಹರಿಯುವ ತಿಳಿನೀರುಗಳು ಶಿಲೆಗಳಂ ಬಡಿದು ದಡದಡನೆಂದು ಮೇಲು ಧ್ವನಿಗೊಡುವದೇ ಮೃದಂಗನಾದಮಾಗಿ, ಗಿಣಿ, ಗೊರವಂಕ, ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಕೂಗುಗಳು ಮುಖವೀಣೆ, ವೇಣು ಮೊದಲಾದ ಶ್ರುತಿಗಳಂತೆ ಕೂಡಿ, ಮದ್ದಾನೆಗಳ ಮದನಾಸನೆಗೆ ಬಂದು ಎರಗುವ ತುಂಬಗಳ ಗುಂಪುಗಳ ರೋಂಕಾರವೆಂಬ ತಂತೀ ಸ್ವರದ ಸರಸ ಸಂಗೀತವಂ ಕೇಳುತ್ತ, ಪುಟ್ಟಿಸಿರುವ ಮಾವಿನಮರಂಗಳ ಎಳೆ ಚೆಗುರುಗಳ ಗುಬುರುಗಳಂ ನೋಡಿ, ಮದನ ಬಾಣಾಗ್ನಿಜ್ವಲೆಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬರೀ ಪೂವಿನ ಅರವಟ್ಟಿಗೆಗಳಂ ನೋಡಿ ಇದು ಮನ್ಮಥನ ಅಸ್ತ್ರಶಾಲೆಗಳೆಂದು ಮರುಗಿತಲ್ಲಣಂಗಳೊಳುತ, ಅಮರಾವತಿಯಿಂದ ನಂದನನದೆ ಮಾರ್ಗಬೋಳ್ ಗಂಗಾತೀರಕ್ಕೆ ತೆರಳುವ ದೇವೇಂದ್ರನಂತೆ ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಕಲ ರಾಜರಿಂದೊಡಗೂಡಿ, ಗೋದಾವರೀ ನದೀತೀರೆ ಪಮಿಪವಂ ಕುರಿತು ಬರುತ; ಅಲ್ಲಿ ಒಡದು ಎರಡಾಗಿ ಶಿಲೀಕೂಟ ಉಪವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತದ ಭಾಗಂಗಳಂ ಕಂಡು, ಅತಿ ವಿಸ್ಮಯಂಗಳೊಂಡು, ಇಂತಿರ್ಪ್ಪ ಪರ್ವತವಂ ಶಿಲೀಕೂಟವು ವಜ್ರಾಯುಧಮಲ್ಲದೆಮತ್ತೊಂ ಧಲ್ಲನೆಂದು ಮೊದಲಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಶಯಂಗಳೊಳ್ಳುತ, ಪರಸ್ವತದಸುತ್ತಲೂ ಶಿಡಿದು ಬಿದ್ದಿರುವ ಗಂಡಶೈಲಂಗಳಂ, ಮಂಟಪಗಳ ಶಿಲಾಪಂಜಂಗಳಂ, ಮತ್ತೊ ಗರಿಕೆ ಮೊದಲುಗಳೊಂಡು ಯಾವದೂ ಪುಟ್ಟಿದಂತೆ ಸುಟ್ಟಿರುವ ಭೂಮಿಯಂ, ಇರುವೆಗಳುಕೂಡಾ ಸಂಚರಿಸದೆಇರುವದಂ ನೋಡಿ, ಕೆಲವರು ಇದು ಆಯುಧವೆಂದರೇನು, ಗಿರಿಯಂ ಒಡದು ಭೂಮಿಯಂ ಸುಡು

ವುಪಂವರೇನು, ಇದು ಬಡಬಾನಲವೋ, ಅಲ್ಲದೆ ಕಾಲಪ್ಪತ್ಯವೋ, ಕಾಲಾಗ್ನಿ ರುಪ್ರನ ಅಗ್ನಿನೇತ್ರವೋ, ಹೇದ್ಯೈಕಾರ್ಯಕಾರಣಮಾಗಿ ಬಂದು ವಾಸವಂಟಾಡಿರುವುದೆಂದು ಭಯಪಟ್ಟು ವಿಸ್ಮಯಂಗೊಂಡು, ಮುಂದೆ ತೆರಳುವದಕ್ಕೆ ತತ್ತರಂಬಡುತ್ತ, ಆನೆಗಳನಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಲಿರಲಾಗಿ, ವಿಜಯವದ್ವರಾಯನು ರಾಯರುಗಳಲ್ಲರನ್ನೋಡಿ ಬಿಸಿಲಿನೋಳು ಸವಾರಿ ತೆರಳಿದ್ದರಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ತೋರುವದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಗೋದಾವರೀ ತೀರದ ಸಾಲುವುಲ್ಲಿಗೆಯ ಬಳ್ಳಿಗಳ ಚವ್ವರಗಳ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವ ಗುಡಾರಂಗಳ ನೆರಳಿಗೆ ದಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ, ತಮ್ಮ ಆನೆಗಳು ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯಂ ಕಂಡು ಮತ್ತೊಂದು ಆನೆಗಳ ಹಿಂಡಿನ ಗಜವೆಂದು ಸನ್ನಿಬೀಳುವವು ಎಂತ ಓಸರಿಸಿ ನಡೆಯಿಸಿದರೆಂಬಂತೆ, ಆ ಗಿರಿಗೆ ದೂರದಲ್ಲಿಯೇ ಸವಾರಿಯಂ ತೆರಳಿ ಬರುತ್ತ, ಸಪ್ತಮರುತ್ತುಗಳು ಬೀಸಿದ್ದರಿಂದ ಸಪ್ತಭಾಗಂಗಳಾದಳೆಂಬಂತೆ, ಈ ಭೂಮಿ ಮೊದಲಾಗಿ ಮೇಲೆ ಏಳುಲೋಕ, ಕೆಳಗೆ ಏಳುಲೋಕವಿರುವದೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗದಂ ತಿಳಿಯಿಸುವಳೆಂಬಂತೆ, ಮತ್ತೂ ಸಪ್ತ ಋಷಿಗಳು ಗೋದಾವರಿಯಂ ಹಂಚಿಕೊಂಡರೆಂಬಂತೆ, ತನ್ನೋಳು ಸ್ನಾನವಾಗೈದವನ ಸಪ್ತಗೋತ್ರದ ಜನಂಗಳ ಮಾಪಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕವನ್ನೀವೆನೆಂದು ತೋರಿಸುವಂತೆ, ಸಮುದ್ರರಾಜನು ಏಳುವ್ರಾಕಾರಮಾದುದಂ ನೋಡಿ ತಾನೂ ಏಳುರೂಪಮಂ ತಾಳಿ ಸತಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸತಿ ಅಹುದೆಂದೆನಿಸಿಕೊಂಬಳೆಂಬಂತೆ, ಭೂಮಿಜೀವಿಯು ವಕ್ಷಸ್ಥಿಳದೋಳು ಧರಿಸಿದ ಮುತ್ತಿನ ಏಳುಸರಂಗಳ ಕಟ್ಟುಣೆಯಂತೆ, ವಿಂಧ್ಯಗಿರಿ ಮಲಗಿದಾಗ ಶಿಖರಂ ಮುರಿದುಬಿದ್ದ ಪಚ್ಚಕವ್ಪುರದ ಏಳೆಲೆಯ ಬಾಳೆಯ ನೀಳವಾದ ಅರಳದ ಸುಳಿಗಳೆಂಬಂತೆ, ಸೌಗಂಧಿಕಾಜೀವಿಯ ವಿವಾಹದ ಸಪ್ತನದಿಗಳಂ ತೋರಿಸುವಂತೆ, ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ವಜ್ರಮಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನು ಏಳುಪಣಂಗಳು ಇರುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯಿಸುವಂತೆ, ಏಳು ಪ್ರವಾಹಂಗಳಾಗಿ ಪರಿಯುವ ಗೋದಾವರೀ ಎಂಬ ಮಹಾನದಿಯಂ ಕಂಡು ಕೈಗಳೆಂಪುಗಿದು ಎ

ಲ್ಲಲ್ಲಿಯೂ ತಲೆಗಳೆಂಬಾಗಿ ತೂಗಾಡುವ ಶಾಲಿವನಂಗಳಂ, ಎಲ್ಲರಂ
 ಜೀರ್ಜೀರೆ ಬಂದೊಂದು ಬಲ್ಲಿನಿಂದ ಗೆಲ್ಲಲೇಕೆಂದು ಮುನ್ನಡೆನು ಮಡ
 ಗಿದ್ಧ ಧನಸ್ಸುಗಳಂ ತುಂಬಿರುವ ಉಗ್ರಾಂಗಗಳಂತೆ ಕಾಣುವ ಕಬ್ಬಿನ
 ಅಗ್ರಂಗಳಂ, ಕಪಳವನಂಗಳಂ, ಮೆಲ್ಲೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಮೊದಲಾದ ಲತೆ
 ಗಳ ಕೈತೋಟಂಗಳಂ ನೋಡುತ್ತ, ಮತ್ತೆ ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಗೆ ಬಂಧು
 ಬಳಗದಂತಿರುವ, ಒಂಬೇತರದ ಸರಿಗೆಯಕೆಲಸದ ಕೆಂಪುಸಕಲಾತಿ
 ಯ ಗುಡಾರಂಗಳಿಗೆ ಬರುತ, ಅದರ ರಂಗಿನಿಂದ ಆನೆಗಳೆಲ್ಲ ಕೆಂಪುಆನೆಗ
 ಳಾಗಿ, ಬಿಳಿಯ ಉಡಿಗೆಗಳೆಲ್ಲ ಚಂದ್ರಗಾವಿಯ ಬಣ್ಣ ಮಂತಾಳಿ, ಗೋ
 ದಾವರೀ ಪ್ರವಾಹಂಗಳೆಲ್ಲ ಶೋಣನದವೆನಿಸಿ, ಸೂರ್ಯಲೋಕವು
 ಇಳಿದುಬಂದಂತೆ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲ ರಾಗವೆಂಬಂತೆ, ಜಿಗರುವ
 ಉಪನನಂಗಳೊಡನೆ ಭೇದವಂಕಾಣದಿರುವದನ್ನೋಡಿ ಕಳಂಗರಾಜನ
 ಐಶ್ವರ್ಯವಂ, ಬೇಡದ ಸೌಕರ್ಯವಂ, ಸೇವಕರ ಚಾತುರ್ಯವಂ, ಕಾ
 ರ್ಯಂಗಳೋಳಿ ಜಾಗ್ರತೆಯುಸದ ಕಂಡು ಹರ್ಷಮಂಗೆಂಡು, ವಿಮಾ
 ನಂಗಳಿಂದ ಮೇರುಶಿಖರಂಗಳಿಗೆ ಇಳಿಯುವ ದೇವತೆಗಳಂತೆ ಗಜಂಗಳಿಂದ
 ಇಳಿದು ಗುಡಾರಂಗಳಿಗೆ ಬಂದು ನಿಮಿಷ ಕುಳಿತು ವಿಶ್ರಾಂತಿಯೊ
 ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಾಸನೆಯದಲ್ಲಿ ಕಳಂಗ ಮಂತ್ರಿಯಾದಧನಂಜಯನುಗೋಳಿ
 ದಾವರೀ ಸದೀತೀರದಲ್ಲಿ ಪಲಾಹಾರವಂ ಗೈವುವಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಬೇಕೆಂ
 ದು ಬಿನ್ನೈದಿ, ಬೆಳಗೈ ಭೋಜನಂಗಳಾಗಿರುವುದು ಇಷ್ಟರೋಳ್ ಏನೆಂ
 ದು ಸಂಕೋಚವಡುತಲಿರುವ ಅನೇಕೆಲ್ಲರೂ ಸವಾರಿಯಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ
 ರುವುದು ಏಳಲೇಕೆಂದು ವಿನಯ ವಿಶ್ವಾಸಂಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬಲಾತ್ಕಾರಸಿಂ
 ದ ಕರತರಲು, ರಾಜಕುಮಾರರಲ್ಲರೂ, ಗೋದಾವರಿಯ ಬಳಿಗಣ ಮಳ
 ಲೊಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟೆದ್ಡ ಮುಡಿವಾಳದ ತಡಿಕೆಗಳಂ ಬಿಗಿದಿರುವ ಮಲಿ
 ಗೆಯ ಚಪ್ಪರಂಗಳ ಸಾಲಿನೋಳ್ ಹಿಮಗಿರಿಯ ಜರಿಯಿಂದ ತೆರಳುವ
 ಗಂಗಾನದಿಯ ಅಂಚಿನ ಚಂದ್ರಕಾಂತಶಿಲಾತಲಂಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಶೀತಂಗಳಾ
 ದ ನೆಲಂಗಳನ್ನೋಡಿದಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಮಾರ್ಗಶ್ರಮವನ್ನೆಲ್ಲವಂ ಕಳೆ
 ಮು, ಅರಳುವ ಕಮಲಂಗಳಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ತೂಗಾಡುವ ಹೂಸಿ, ಕಾ

ರಂಡನ ನೋದಲಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳಪಕ್ಷ್ಯಧನಿಗಳೊಡಗೂಡಿದ ಕ್ರೇಂಕಾರಂಗಳಂ
 ವಿಚಿತ್ರವಾದ ರಾಗಮಾಲೆಗಳಂತೆ ಕೇಳುತ್ತ, ಪರಿಮಳವಂಕೂಡಿ ಬರುವ
 ತಂಗಾಳಿಗೆ ಸಕಲೇಂದ್ರಿಯಂಗಳಂ ತಂಪಿನಿಂದಿಂಪುಗೊಳಿಸುತ್ತ, ಸ್ಫುಟಕ
 ಶಿಲಾಸೋಪಾನಂಗಳೋಳಿ ನಿಂತು ಪಾದಂಗಳಂ ತೊಳದು, ಚಳ್ಳೆಯ
 ಮಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿಯೇ ಸಾವಿರಾರು ಪಾಚಕಪರಿಣಾರಕ
 ರಿಂದ ಹೊತ್ತು ತರಸಿರುವ ಬುತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ನೂರೊಂದುತರದ ಭಕ್ಷ್ಯಂ
 ಗಳಂ, ಸಂಬಾರಂಗಳಂಕೂಡಿ ವಾಸನೆಯಿಂದ ಕಳಂಗಜೇತವನ್ನೆಲ್ಲವಂ ಭಿ
 ಮಭಿಮಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ದಧ್ಯನ್ನ ವೊದಲಾದ ಚಿತ್ರಾನ್ನಗಳಂ, ಪರಿ
 ಪರಿಯ ವ್ಯಂಜನಂಗಳಂ, ಸಾವಿರಾರು ಜಿನ್ನ ರತ್ನಗಳ ತಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟಲಾಗ
 ಳನ್ನಿರಿಸಿ, ಬಡಿಸಿರುವ ಯಡೆಗಳನ್ನೊಡಿದಮಾತ್ರದಿಂದ ಬಾಯಿಯೋಳಿ
 ನೀರೂರಿ, ವಿನೋದಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತ, ಸವಿನೋಡುತ್ತ, ಉಪವಿಂಧ್ಯ
 ಗಿರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆಯುಧವ ಸನಾಚಾರವಂಕೂಡ ಮರತು, ಮಧುರಭೋ
 ಜನಂಗೈದು, ತಿಳಿನೀರುಗಳಂ, ಪರಿಮಳವಂಕಟ್ಟಿರುವ ಎಳನೀರುಗಳಂ, ಫಲ
 ರಸಂಗಳಂ ಪಾನಕಂಗಳಂ ಪುಷ್ಪಾಸವಂಗಳಂ ಕೂಡ ವಾಸನಂಗೈದು ಕ
 ರಂಗಳಂ ತೊಳದು ಬಳಕ ಕನ್ಪುರ ನೀಳ್ಯವಂ ಸವಿಯುತ್ತ ಮನಸ್ಸು
 ಬಂದ ಬಂದಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ತರದ ಚೌಕಿಗಳೊಳು ಕುಳಿತು ಗೋದಾವರಿ
 ಯ ಜಲದಲ್ಲಿ ಮಿಂಚುಪೊಳೆವಂತೆ ಭಳಭಳಿಸುತ್ತ ಪೊಳೆಯುವ ವಿನಾಸು
 ಗಳಂನೋಡಿ ಮುತ್ತಗಳನ್ನೆ ರಚುತ್ತಚಂದವಾಗಿರುವ ಮತ್ಸ್ಯಂಗಳಂ ಹಿ
 ಡಿಮ ವಜ್ರದ ಬಾವುಲಿಗಳಂ ಚುಚ್ಚಿ ಮರಳಿ ಬಿಡುತ್ತ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇ
 ವಿಯ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನೆನೆಯುತ್ತ ಚಕ್ರವಾಕ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಜೊತೆಗಳನ್ನೋ
 ಡಿ ಅವಳ ಕುಚಗಳಂ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ ಇಂತು ಪರಿಪರಿಯ ವಿಲಾಸಂಗಳಂ
 ದಿರುವ ಸಮಯವೊಳು; ಕಳಂಗರಾಜಧಾನಿಯಿಂದ ರಾಜಾಂತಃ ಪುರದ
 ನಾರೀ ಜನಂಗಳು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಂ ಸುತ್ತುವರಿದು ಸಾವಿರಾರು
 ಅಂದಳಂಗಳೊಳು ಕುಳಿತು ಸಕಲ ಶುಭವಾದ್ಯಧ್ವನಿಗಳಂಜೊಡಗೂಡಿ
 ಬರುವದನ್ನು ನೋಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದವರೂ ತಿರಿತಿರಿಗಿ ತಲೆ
 ಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ನೋಡುತ್ತ ಉತ್ತಮಾಪ್ತಂಗಳನ್ನೀರಿ ಬಿಚ್ಚು ಕತ್ತಿಗಳಂ ಪಿ

ಡಿದು ನೋಡುವ ಪುರುಷರ ಚೆತ್ತಂಗಳಂ ಕತ್ತರಿಸುವ ರೂಪಾಸ್ತ್ರಂಗಳಂ
 ವಹಿಸಿ ರಾಹುತರಂತೆ ಸೇವೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತ ಬರುವ ಬಿತ್ತರಿಸುವ
 ಹತ್ತರುಸಾವಿರ ಸೇನೆಯನ್ನೋಡಿ ಅಂತಃಪುರದ ಕಾವಲುಅಂತರೀಕ್ಷೆಂ
 ದು ಶ್ರೀಮಂತನಾದ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನ ಮನೆತನದ ಮಾರ್ಯಾದೆಗೆ
 ಸಂತೋಷವಂ ಬಟ್ಟು ಇದೀಗ ನಿಜವಾಗಿ ಮನ್ಮಥನ ಸೇನೆಯಂದು ನು
 ಡಿಯುತ್ತ ವಿಭ್ರಮದಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ಮತ್ತೂ ಆ ಕುವಲಯಾಕ್ಷಿಯರು
 ಕುದುರೆಗಳಂ ಕುಣಿಯಿಸುತ್ತ ಬರುವಾಗ ಕುಲಕುವ ಕುಚಂಗಳಂ ಕು
 ಣಿದಾಡುವ ಚಂದ್ರಹಾರಂಗಳಂ ಅಲ್ಲಾಡುವ ಕಾಂಚೇದಾಮ ಕಂಕಣಂಗಳ
 ಳಂ ಚಲಿಸುವ ಮುತ್ತಿನ ವಾಲೆಗಳಂ ಚದರಿಸುವ ಬೊಟ್ಟುಗಳಂ ಮು
 ತ್ತುಗಳೂ ಪೋರಿಸಿದಂತೆ ಕಪೋಲಂಗಳಲ್ಲಿ ತೋರುವಕಿರುಬೆಮ್ಮರುಗಳಂ
 ಬಳುಕುವ ಬಡನಡುವುಗಳಂ ಕೂಡ ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಮರುಳಾಗಿ ಮಿಂ
 ಚುಗಳದಂಡು ಹೊರಟಂತೆ ಕಾಣುತ್ತ ಈ ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಪುಣ್ಯ
 ವ್ರಿಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ ಲಿರಲಪ್ಪರೊಳು ಕಳಿಂಗರಾಜ
 ಮು ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಹುವ್ವುಗಳ ಮುನುಕುಗಳಂ ಪೊದ್ದಿಸಿರುವ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಗಳ
 ಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಬಂದ ಅಂತಃಪುರದ ನಾರಿಯರೆಲ್ಲ ಸದೀಪೀರದಲಾಮಂಜ
 ದ ಗುಡಾರಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯೊಳು ಮರೆಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಮಲ್ಲಿಗೆ
 ಹು ತೆರೆಗಳ ನಡುವೆ ಯಿಳಿದು ಕಮಲಂಗಳಿಗು ತಮ್ಮ ಮುಖಂಗಳಿಗು
 ಭೇದವಂ ಕಾಣಿಸದೆ ಮುಳಲೊಟ್ಟುಗಳಿಂದ ಎದೆಪುಟ್ಟವ ಗೋದಾವರೀ
 ಜಲದಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ಜಲದೇವತೆಗಳಂತೆ ತೋರಿ ನಾಗ ಕನ್ನೆಯರು ಎ
 ದ್ದುಬಂದರೆಂಬ ಸಂಶಯಗೊಳಿಸುತ್ತ ಜಲವಿಹಾರದಿಂದ ಕ್ರಮಪರಿಹಾರವಂ
 ಗೈದು ಬಳಿಕ ಮಧುರಾಹಾರವಂ ಮಾಡಿದ ಸಮಾಚಾರವಂ ತಿಳಿದು
 ಬಳಿಕ ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವ ಸಾಲುಚಪ್ಪ
 ರಂಗಳ ಕೆಳಗಿಲ್ಲ ಹುವ್ವುಗಳಂ ಹಾಸಿರುವ ಪರೀಕ್ಷಾರಂಗಮಂಟಪಂಗಳ
 ಗೆ ಮಹೀಪಾಲರೆಲ್ಲರಂ ಕರತಂದು ಎದುರಾಗಿ ತೆರೆಯಮರೆಗೆ ಸೌಗಂಧಿ
 ಕಾಧೀವಿ ಮೊದಲಾದವರಂ ಬರುವಂತೆ ಪೇಳಿ ರಾಜಕುಮಾರರಂಕುರಿತು
 ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರಕಾಂತಿಯಿಂದ ಮಹಾಪರಿ

ಮಾಣದಿಂದೊಬ್ಬಿ ಕಾಣಿಸುವ ಆಯುಧ ವಿಶೇಷವೇಪೂನಸ್ತುನೆಂದು ಪೇಳಲಾ ಕಳಂಗರಾಯನ ಮಾತಿಗೆ ರಾಜರೆಲ್ಲರು ಯಾರು ಮುಂದೆ ನೋಡಿ ಬರುವರೋ ಎಂದು ನಿಮಿಷನಿಂತು ಚಂತಿಸಲಾಗ ನೇಪಾಳ ಬೇಕದ ಅರ ಸುಲಂಬಿಕಾಗುರುವಿನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ವಡದ ಮಂತ್ರವ್ರಭಾವ ವುಳ್ಳ ವನಾದಕೂರನು ಮಂತ್ರದೇವತೆಯಂ ಮನದೊಳು ಧ್ಯಾನಿಸಿ ನಡೆಯುವದ ಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮಾಡಲಾಗ ನಾಡು ನಾಡಿನ ರಾಯರೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಭಯನಂ ಬಿಡುತ್ತ ಅತ್ಯಂತ ಸಾಹಸಂಗಳನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಬ್ಬ ರನ್ನೋಡಿ ಒಬ್ಬ ರು ತರಳ ನೂರುಮಂದಿ ಕುರುಡರು ಕೂಪನಂ ವ್ರವೇ ಶಿಸುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇ^ಬಪಂತ ಪೋಗುವಾಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ತರೆಯುವರೆ ದುಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಅಡಸುಗಳ ಸಾಹಸವನ್ನೋಡಲಾಸಕ್ತಳಾಗಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಗೋದಾವರೀ ನದಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಗೋದಾವರೀ ದೇವಿಯೇ! ಈಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಈ ಆಯುಧವನ್ನೆತ್ತಿದರೆ ನಿನ್ನ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಏಳುಸಾವಿರ ಸುವಾಸಿನಿಯರಂ ಸಕಲಾಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸುವೆನೆಂದು ಮನದೊಳು ವಿನಾಸಲಂ ಕಟ್ಟಿ ನೋಡುತ್ತಿರಲಾಗ ಮಾರುಮೂರ ನಡದು ಇನ್ನು ಪೂರಿಯೂದೂರಲಾರಳೆಂದು ಹಿಂತಿರುಗುವರು ಕೆಲವರು, ಅವರಂ ಇಬೇನೆಂದು ನೀವಳು ಮುಂದೆ ನಾಲ್ಕು ಅಡಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಕೆಂಡಗಳೆಂತುಳದಂತಾಗಿ ಭೂಮಿಯನೋಡಿ ಹಾರಿ ಬೀಳುವರು ಕೆಲವರು, ಇವರೇನು ಧೀರರು ಯಿದು ರಾಜಧರ್ಮವೇ ಎಂದು ಯಿನ್ನು ಕೆಲವು ದೂರ ನಡದು ಜ್ವಾಲೆಗಳ ಶಕ್ತತಟ್ಟಿ ಫೋರಿ ಬಂದುಆಶ್ಚರ್ಯವಡುವರಂತೆಮೂ ಳ್ಳತರಾದವರು ಕೆಲವರು, ಇವರನ್ನೋಡಿ ನಗುತ ಮಂತ್ರ ಬ್ರವಧಿಗಳ ಬಲದಿಂದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಪೋಗಬೇಕೆಂದು ನಡದು ಮೂಗು ಕಿವಿಗಳೊಳು ರಕ್ತಂಗಳು ಸುರಿದು ಇದು ದೇವತಾ ವ್ರಭಾವಸ್ಥಲವು ಪರೀಕ್ಷಾಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ಕೂಗುತ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ನೇವಕರಗುಂಟನೊಳು ಬಂದು ಬೀಳುವರು ಕೆಲವರು, ಇಂತು ಕೆಲವರು ಭೂಪತಿಗಳುತಾವನಂಗೊಂಡು ರೋಷದಿಂಕಂದಿ ಕೋಪದ ಕೆಲಸವು ನಡೆಯದೆ ಶ್ರೀಪತಿಯೇ ಕಡಿಹಾ ರುಷಬೇಕೆಂದು ವಶ್ಯ ತ್ತವನಂಗೊಂಡು ತೋವುಗಳದ್ದೆಡಿಗೆ ನಡದು

ಶೀತೋಪಚಾರಂಗಳಂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗ ಮಹಾಕಾಳಿಯು ಅನುಗ್ರಹವಂ ಪಡೆದ ಅವೆಂತೀ ವೀರಭೋಜ ರಾಜನು, ಕಾರ್ತವೀರ್ಯವಂಶದಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿಯಂ ಪಡೆದ ವ್ರತೀಪ ಭೂಪಾಲನು, ಮಧುರಾಪುರದ ಆರಣ್ಯನು ಸುಪ್ರೇಣರಾಯನು, ನೇಪಾಳರಾಜನು, ಈನಾಲ್ಕು ಜನಂಗಳೂಜಾತಿಗಳನೆಣಿಸದೆ ಬಳಪೊಕ್ಕು ಉಪಂಧ್ಯಗಿರಿಯ ಮಧ್ಯರಂಗಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ವೇರುಗಿರಿಯ ರತ್ನಶಿಖರದಂತೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಆಕಾರವಂ, ಕಾಂತಿಯಂ, ನೂರು ನೂರು ಅಂಚುಗಳಂ, ಔನ್ನತ್ಯವಂ, ಮೊನೆಯಂಕೂಡಾ ನೋಡಿ ಇದು ಜೀವೇಂದ್ರನ ವಜ್ರಾಯುಧದ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂದೊಪ್ಪಿರುವದು. ಇದು ಯೇನೋನಿಮಿತ್ತವಿಲ್ಲದೆ ಭೂಮಿಗೆ ಬೀಳಲಾರದೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ ನಾಲ್ಕುಮಂದಿಯು ಸಮಾನಬಲವುಳ್ಳವರಾದ ಕಾರಣ ತಾವು ಪರಾಂಬರಿಸಬಹುದು, ತಾವುಪರಾಂಬರಿಸಬಹುದೆಂದು ಓರೋರರು ಮರ್ಯಾದೆಯು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡತ ಹೊತ್ತಾಯಿತೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಯಿ ದಂಯತ್ತುವ ಪರಿಯಂತೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ಸುತ್ತಲೂ ಮುತ್ತಿರುವ ಜನಂಗಳೊಳು ಮಾನವೇನಾಗುವದೆಂದು ಅಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಅಶಯುತ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬತ್ತೊತ್ತಿ ಪೋಗುವಾಗ ಕತ್ತುಪಡಿದು ಯತ್ತಿಬಿಡುಟಂತಾಗಿ ಹೆದರಿ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿದವರೊಳು ವೀರಭೋಜನು ಶಿವನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟುಗೊಂಡು ನೆಟ್ಟನೆದೂರಿ ಕೈಗಳಂ ಮುಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಬಿಟ್ಟಕ್ಕು ಬಿಟ್ಟಂತೆ ನಿಲ್ಲಲೂ ಈ ಪಟ್ಟದ ಮಹಿಮೆಯು ಬಲು ಕೆಟ್ಟದೆಂದು ಪಟ್ಟಗೆ ಜನರುಗಳೆಲ್ಲ ಕೂಗುವಾಗ ದೂವಿನಕೊಟಗೆ ಯೊಳಿರುವ ನಾರದನ ಪಟ್ಟದ ಗಣಿಯು ತನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ ದಾನವರು ಯತ್ತಲಾರದ ವಜ್ರಾಯುಧವಂ ಮಾನವರು ಎತ್ತುವೆವು ಎಂದು ಪೋಗುವರು, ಏನು ಬುದ್ಧಿಹೀನರೋ ಎಂದು ಭೂಲೋಕದವರ ದುರಭಿಮಾನವನ್ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಂ ಬಡುತಲಿರಲಾಗ ನೇಪಾಳದ ಅರಸು ಏನಿದು ಅಚ್ಚರಿಯು ನಾನು ಸಮುದ್ರದೊಳು ನಾವೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುವೆನು ವಾಹನವಿಲ್ಲದೆ ಗಗನದೊಳು ಸಂಚರಿಸುವೆನು ಮತ್ತು ವೆರೈತಂಗಳಾದರೂ ಚಲಿಸುವಂತೆಮಾಳ್ಳೆನೆಂಬ ಅಹಂಕಾರವಿರುವದು ವಶತಪಂಗಳಿಗೆ ವಂಚಾ

ಗ್ನಿ ಜ್ವಾಲೆಗಳಿಗೆಕೂಡಾ ಮೈಗೊಟ್ಟು, ಆಹಾರವಂಜಿಟ್ಟು, ಆರಾರುಮಾಸ
ನಿಂತು ತಪವಂವಾಡುವೆನು. ಇಂಥ ನನ್ನ ಸವಿರಾದೋಳ್ ಸೇರ
ಲೀನದು, ಕಾಳೀ ಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದ ವೀರಭೋಜನು ಎತ್ತಿದ ಕೈ
ಎತ್ತಿದಂತೆ ನಿಂತಿರುವನು, ಇದರ ಮನೆಯುಂ ಯಾವಪರಿಯುಂ ಪರೀಕ್ಷೆ
ಯುಂಗೆಯೆನೆಂದು ಮನದಂದು ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ ಬಂದು, ನಿಜಗುರುವು
ವನದೋಳ್ ನೆನದು, ಇದ್ದೀನು ಕಣ್ಣುಗಳಂ ಮುಚ್ಚಿ ನೋಡುತ್ತಿರ
ಲು, ಆಗ ರಾಜಬ್ಬಂದದೋಳು ಸುಗಂಧರಾಜನು ಸಾವಿರ ಕಣ್ಣುಗಳೊ
ಪ್ಪಿ ನಿಂತಿರುವಂತೆ ಕಾಣಬರಲು, ಬಿಟ್ಟೆಬಿದ್ದಂತೆ ಕಣ್ಣಿರದು, ಬಂದು ನಿ
ಮಿರ ಆಶ್ಚರ್ಯವುಂಗೆಯ್ದು, ಭಯಂಕರವನಾರ್ಥಮಾಗಿ ನುಡೀಂ
ದನು ಅವತಾರವುಂಗೆಯ್ದಿರುವನು, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಬಿಳಿಯುಂನೆಯುಂ ತಂದುಕೊ
ಡುವೆನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯುಂಮಾಡಿದ ಮಾತುಗಳು ಈಗ ಸಲುಬಹುದು,
ಇದು ವಜ್ರಾಯುಧವೇ ನಿಜವೆಂದು ತಾನು ತಿಳಿದು, ಈ ದೇವರಹಸ್ಯ
ವಂ ಪೇಳಿದಡೆ ಜನರು ಹಾಸ್ಯವಂವಾಡುವರು, ಆದ್ದರಿಂ ನಾಳೆತಾನೇ ತಿ
ಳಿಯುವವೆಂದು ವೀರಭೋಜ ಮೊದಲಾದ ರಾಜರುಗಳೊಡನೆ ಎಲೈ ಭೂ
ಪಾಲಮಣಿಗಳರಾ, ಇದು ಮನುಷ್ಯಕಾರ್ಯವಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳ ಚಾತುರ್ಯ
ವು, ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವು ಇದರಮೇಲೆ ಸಚ್ಚಯವದಾಗಿ ಧೈರ್ಯವು ತೋ
ರಲಿಲ್ಲ; ಇದರಿಂದ ನಮಿಗೆ ಅವಮಾನವೇನು, ಬಿಳಿಯುಂನೆಯುಂ ತಂದು
ಕೊಡುವೆನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯುಂಮಾಡಿದ ಮೊನೆಗಾರನು ಆಯುಧವನ್ನೆತ್ತ
ಲಾರನೆ ನಡೆಯಿರೀ ಎಂದು ನುಡಿದು ಅವರೊಡಗೂಡಿ ಆ ಆಯುಧಕ್ಕೆ ಪ್ರ
ದಕ್ಷಿಣವಂಮಾಡಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಲು, ಬಳಿಕ ಭೋಜನಿಗೆ ಬಾಹು ಪೂರ್ವ
ದಂತಾಗಲು, ಇವನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನೊ ರಿಡಿ ಕಳುಗುವುದರ ಜನರು, ಇದು ತ್ರಿಮೂ
ರ್ತಿಗಳ ಕತ್ತಿತ್ರಯದಲ್ಲಿ ಯಾವದೋ ಬಂದು ಮಹಾ ಶಕ್ತಿಯೇ ಹೊ
ರ್ತು ಆಯುಧವಲ್ಲ; ಈ ವಸ್ತುವಂ ಪುನರಾಗಿ ಇಂತು ಯಾಕೆ ಕುರಿತ
ಳೋ ಈ ಕಾಂತೆ, ಎಂದು ಚಿಂತೆಯಂ ಮಾಡಲು ಆಗ ರಾಯರುಗಳಲ್ಲಿ
ಕೆಲವರು ಈ ದುರ್ಭೂಟಮಾದ ಪಂಪಂ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರರವರು ಸಾ
ಧಿಸಿ, ಸುಗಂಧಿಕಾಜೀವಿಯ ಪಾಣಿಯುಂ ಪಿಡಿಯಬಹುದು ಎಂದು ನುಡಿ

ಯುಸರು; ಕೆಲವರು ಬಿಳಿಯ ಅನೆಯಂ ತಂದು ಕೊಡುವರಿಗೆ ಚಿಟ್ಟೆ
 ದೋಳೆ ಬಂದು ಕಲ್ಲನೆತ್ತುವದು ಏನು ಅಶ್ವರ್ಯವೆಂದುನುಸುವರು;
 ಕೆಲವರು ಅವರು ನಮ್ಮಂತೆ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲ ದೇವಾಂತ ಪುರುಷರು ಎ
 ತ್ತಿದರೂ ಎತ್ತಬಲ್ಲರೆನ್ನುವರು; ಕೆಲವರು ಪೂರ್ವದೋಳೆ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ
 ನಾದ ಉಪರಿಚರಿಸುರಾಯನು ಕೋಲಾಹಲ ಪರ್ವತವಂ ಉಗುರಿಸಿದ
 ಬಂದು ಯೋಜನದೂರ ಹಾರಿಸಿಲ್ಲಿವೇ ಅನ್ನುವರು; ಕೆಲವರು ಇದು
 ಮಲ್ಲದೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇನಿಗೆ ಪರಿಣಯವಾಗುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಗೆ
 ತೋರಿಸದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು; ಕೆಲ
 ವರು ಇದು ಕಳಂಗರಾಜನ ಅರಸತ್ವವರೂಪದ ಮೇಲಣ ವಿವೇಕದ ಕಾ
 ರ್ಯವೆಂದು ಗುಸುಗುಸುನೆ ಗೇಲಿಯಂಪಾಡುತ್ತಿರಲಾಗ, ಸೌಗಂಧಿಕಾ
 ದೇವಿಯು ಈ ಲೀಲಾಶುಕವನ್ನಂಬಿ ನಾನಿಂತು ಭೂಮ್ಯಾಕಾಶಂಗಳೋಳೆ
 ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕೇರದೆ ಅಂತರಾಳದೋಳೆ ನಿಂತನೆಂದು ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತಳಾ
 ಗಿರಲು, ಆ ಭಾವನಂ ತಿಳಿದು ಲೀಲಾಶುಕವು ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯಂ ಕರದು,
 ಎಲೈ ಸಖಿಯೇ ಸ್ವಯಂವರ ಸಭಾಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪಣವಂ ಮೂ
 ರು ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ತರುವೆನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡದ
 ರಾಯನಂ ಕುರಿತು, ಈ ಸವಯವೋಳೆ ದೇಳತಕ್ಕ ನುಡಿಗಳಂ ವೇ
 ಳು ನಡೆ ಎಂದು ನುಡಿಯಲು, ಆ ಮಾತಿಗೆ ರಾಜಪುತ್ರಿಯು ಈ ಮೋಹ
 ನಾಂಗನ ಮಾನಸಂ ಕಳೆಯುವತನಕ ಶುಕದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾ
 ಗದೇನೋ ಎಂದು ಆಲೋಚನಾಸಮುದ್ರದೋಳೆ ಮುಳುಗಿರಲು; ಆಗ
 ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ದಾವಿನ ತೆರೆಯ ಮುಂದುಗಡೆಗೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲಲು, ಎಲ್ಲ
 ರೂ ಮಾತನಾಡುವದಂ ಬಿಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಿನೋಡುತ ಪುರ್ಬುಗಳನೆತ್ತಿ ನಿತ್ಯ
 ಬದ್ಧನಾಗಿ ಆಲಿಸುತ್ತಿರಲಾಗ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ಸುಮತಿಯಂ ಕುರಿತು ಎ
 ಲೈ ಕರ್ನಾಟ ರಾಜಮಂತ್ರಿಯೇ ಕೇಳು ನಿಮ್ಮ ಆಳದವರು ನಮ್ಮ ಬ
 ಡತಿಗೆ ಚತುರ್ಪಂಕ್ತಗಳಳ್ಳು ಬಿಳೀದಾದ ಗಜನಂ ತಂದುಕೊಡುವೆನೆಂದು
 ಭಾವೆಯಂ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು, ಆ ಮಾತು ನಿಜವೆಂದು ನಂಬುವದಕ್ಕೆ ಈ
 ಮಾತಂ ನಮ್ಮ ಆರಸಿ ಬಯಸಿರುವಳೆಂಬವಂ ತಾವು ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಚಿತ್ತ

ದೋಳು' ವಿಳಂಬವು ಸಹಿಸಿರುವದು ನೋಡಿದರೆ ವಿಸ್ಮಯವಾಗಿಧೆ ಎಂ
ದು ನುಡಿಯಲು ಆ ಮಾತಿಗೆ ಸುಮತ್ರಿಯು ಎಷ್ಟೆ ಸಖೀಮಣಿಯೇ ಕೇಳು
ನಮ್ಮ ನರಪತ್ರಿಯವರು ಈ ನರನಾಥರ ಬಲವು, ಪ್ರತಾಪವು, ಸಾಹ
ಸವು ಸಂಗವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಸಂವಕಾಶವು ಸಹಿಸಿದರು, ಈಗ
ಮುಯಮಾರುತವು ಮಲ್ಲಿಗೆಯುಲ್ಲಾಸಿಸಿದಂತೆ ಈಚೆಯುಧವಂ ಕೈ
ಯಿಂದ ಎತ್ತುವದನ್ನೋಡಬೇಕೆಂಬವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಬಡತಿಯಾಗಿ ಬಿನ್ನವಿಸಿ
ಬಹುದೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಪುಂತ್ರಿಯ ಮಾತುಗಳು ಕೇಳಿ ನುಹೀವಾಲರೆ
ಲ್ಲರು ಅರಸು ಮಾತಾಡದಿದ್ದರು ಮಂತ್ರಿಯು ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಮನಸುಬಂ
ದಂತೆ ಪೇಳುವನು ಇಂತಿರಬ್ಯಾದವೆ ಧೈರ್ಯವೆಂದು ವಿನೋದವಂ ಮಾಡು
ವ ಸಮಯದೊಳು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸತ್ಯಸಂಧನಾದ್ದರಿಂ ಮನ
ದೊಳು ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಮಂಚದಿಂದಿಳಿದು ರಾಜಕುಲವೆಲ್ಲ ಉಲ್ಲಾಸವಂಗೊ
ಳ್ಳುವುದು; ಇಂತಲ್ಲದೆ ಗೌರೀವಲ್ಲಭನು ಈಗ ನನ್ನಂ ಕರುಣಿಸುವಂತೆ
ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ತಾವೆಲ್ಲರು ನೋಡಬಹುದೆಂದು ವಿನಯದಿನುಡಿದು, ಅಲಿ
ಯೇ ಒಂದು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪಕ್ಷಿ ಬಂದು ಗೋದಾವರೀ ಜಲದಿಂದ ಕೆ
ರವಾದಂಗಳಂ ತೊಳದು ನುಡಿಯನುಟ್ಟು ಶುದ್ಧಾಚಮನವಂ ಮಾಡಿ ಸಿ
ದ್ಧಸನಪೋಳು ಬದ್ಧಂಜಲಿಪುಟವಾಗಿ ವೃದ್ಧಾನುಕ್ರಮದಿಂದ ತನ್ನ ಗು
ರುಸರಂಪರೆಯನ್ನಿನದು ಮತ್ತು ಸಕಲಜಗದ್ವಿನಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಜಾಮುಂ
ಡೀ ದೇವಿಯೂ ಮನದೊಳು ನೆನದು ಸ್ಮರಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಸಮಾಪ
ದೊಳು ಬಂಜುನಿಂದು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದ ಛಾಯಾಗುಣ್ತುಂಬ ಯಕ್ಷ
ನೊಡನೆ ಈ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ಪೇಳಲಾಕ್ಷುಣದೊಳು ಛಾಯಾಗುಣ್ತು
ನು ಈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ ದೇವೇಂದ್ರನೆಂದು ತಿಳಿದವನಾದಕಾರಂ ಎಷ್ಟೆ
ಸಾಮಿಯೇ ಮೂರುಲೋಕಂಗಳೊಳು ನಿಮಗೆ ಅಕರ್ಯವೇನಿರುವದು
ದೇವೀಕುಂಕ್ಷ ಬಲದಿಂದ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷ ನಲ್ಲಿರುವ ಸತ್ಯಸಾಹಸಂಗಳು ನಿ
ಮ್ಮಲ್ಲಿರುವಾಗ ಈ ಬಂದಾಯುಧವನೆತ್ತುವದು ಲಕ್ಷ್ಮೀವೇ ಎಂದು ಬಲ
ಪ್ರಭಾವಂಗಳಂ ನೂಟಿಸಲೂ;

ಆಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಬಲಭುಜವು ಅಲ್ಲಾಡಲು ಅಲ್ಲಿಂದ

ಮೆಲ್ಲನೆ ಎದ್ದು ರಾಜಪ್ರೌಢದ ಮಧ್ಯದೊಳು ಹೊರಟು ಪರಾಶರವ್ಯಾಸರಿ
ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಸಭೆಗೆ ಬಂದು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೈಗಳಂ ಮು
ಗಿದು ಪಾಗೆ ವಿವ್ಯಾಗುರಾವಾದ ವಿದ್ಯಾಕೂಗರನಂಕಂಡು ತಂದೆತಾಯಿಗಳಾ
ದ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯ ಗುಣಕರ್ತೀವೀವಿನೊದಲಾದವರನ್ನೋಡಿದಂತೆ ಡ
ರ್ಬಮಂಗೆೊಂಡು ಅವನು ಕುರಿತು ಅಶಕ್ಯಪಣವಂ ಸಾಧಿಸುವೆನು ಆಶೀ
ರ್ವಾದವಂ ಮಾಡ್ತೆ. ಲಕೆಂದು ನುಡಿದು ಸುಷ್ಮಾಂಗಪ್ರಣಾಮವೆಮಾಡಲು
ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ ಆಚಾರ್ಯನಾದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ಧೀರ್ಘಾ
ಯುಷ್ಮಂತನಾಗಿ ಪರ್ಮತರಾಜನಂತ ಕರಾರಾಯರಿಗೆ ಚಲಿಸದೆ ವೃತ್ರಾಸು
ರನಂ ನಂಜರಿಡಿದ ವೀವೇಂದ್ರನಂತೆ ಇಂತಪ್ಪಧ್ರುವಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೇ
ಸಾಧಿಸುತ್ತ ಕೀರ್ತಿಯಂ ಮಾಡೆಯುವನಾಗೆಂದು ಆಶೀರ್ವಾದವಂ ಮಾಡಲು,
ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಕಳಂಕರಾಜನೊದಲಾದ ಹಿರಿಯ
ರಿಗೆಲ್ಲಾ ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು ಸುಮತಿಯು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪೂಜಾವ್ರವ್ಯಗಳಂ
ತಗುಲಿಕೊಂಡು ಈರ್ಮರೂ ನಡೆದು ಪೋಗುತ್ತ ಹೂವುಗಳು ಬೂಡದೇ
ಅಗ್ನಿಜ್ವಾಲೆಗಳೆಲ್ಲ ಮಂದ ಮಾರುತನಂತ ತಂಪುದೋರುತ್ತ ಬರಲು ಸು
ಖದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಲಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಜ ಸುಮತಿಗಳೇರ್ಮರನ್ನೋಡಿ ಜನ
ರೇಲ್ಲ ಮೊದಲಲ್ಲಿಯೇ ವಿಸ್ಮಯಂಬಟ್ಟು ದೇವತೆಗಳಂತೆ ನಿಮೀಷರಹಿತ
ರಾಗಿ ನೋಡುತ್ತ ಲಿರಲಾಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯಮ
ಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಆಯುಧವನ್ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಂಬಟ್ಟು ಎಲೈ ಸುಮತಿ
ಯೇ ಇದಂಯಾವ ಆಯುಧವೆಂದು ಪೂಜಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲಾಮಾತಿಗೆ
ಸುಮತಿಯು ಪರಿಭಾವಿಸಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ಇದು ಮಹೇಂದ್ರ
ನ ಆಯುಧದ ಚಿಹ್ನೆಗಳೆಂದೊಪ್ಪಿರುವದು ಇಂತಲ್ಲದೇ ಈಗ ನಾನು
ಬಂದುಮಾತು ಬಿನ್ನವಿಸುವೆನು ಇದ್ದನು ತ್ರಿಲೋಕಾಧಿಪತಿಯಾದ ಕಾ
ರಣ ಈ ಮೂರು ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ಆತನದೇ ಇರುವಾ
ಗ ಈ ಆಯುಧವಂ ಇಂದ್ರಾಯುಧವೆಂದು ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ವಿ
ಚಾರವೇನೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಮಾತಂ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮನದಂದು
ಅವನು ಮುತ್ರಿವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಳಿಕ ಮೊದಲು ಪು

పృష్ఠజలయం మూడి, ఆఘృతపాక్ష్యమోదలద టపజారంగళంగ్మదు
 బళక దన్నరడు భారద త్కకదధియిందలూ. గోరిక్కిరదింసలూ,
 ఘృతదిందలూ, ఘరసంగళందలూ, మధుసేందలూ, కఘృరది
 వ్యతందనదిందలూ, ధారావర్షంగళంతే అభిషేకవం మూడి, అగరు
 సాంబ్రాణిగళంద ధూపిస, ధనంగళంద సకలజాతి వృష్టంగళంద
 నవరత్న గళంద కూడ పూజిసి, వజ్ర సూక్తంగళంద స్మృతియంగ్మ
 దు బ్రదక్ష్మిణవాగి బందు నమస్కరిస్తుతలిరలు. అగ రాయరుగ
 లోలు కేలవరు డంభక్తకాలమల్ల దే వరమాధావన్ను యారుకే
 లువరన్నవరు, కేలవరు కొనెగూ నోడ్రువా యిష్టరూలు త్వరే
 ఏనెందు నుడయువరు, కేలవరు ఆభిషేకవ్రజేగళరగళ నోడిద
 రే ఏ నోరి బందు ముహిమే ఇరువంత తోరువదెన్నువరు, కేలవ
 రు వేళంగళం జయితి వ్రతాపవంతసేనిసి బేగరిగి బంద సరవతి
 కుమారను లాభువబరువ కార్యవం మూడునలల్ల తివనేలల్ల నే
 న్నువరు, ఈవరియింద జనంగళల్లరా భిన్నరూతగళంద కారణ మన
 న్నుబందంత మూతుగళనాడువదం మేల్గనే కేళి సౌగంధికాదేవి
 యు మితనఖిజనరోడగూడి బందు మల్లికామంటపక్కి బందు,
 ముడియన్ను ట్టు గొరియం పూజిసి, సుగంధరాజేంద్రనకడేనోడి
 ఈ రాజను ఆ ఆయుధవన్నేత్తు వనోరి ఎత్తులారనోరి ఈ మాన
 వేంద్రనిగి ఏనాడరూ అవమానవాడరే నన్న ప్రాణవం తృణవాగి
 తిళియువేనెందు అభిమానవంగొండు మనస్సు తడయలారబే టప
 శృతిదేవియం ధ్యానిసి, ఎల్ల వేలియే నాను జన్మాంతరదల్లి
 యూ నిన్న పూజిసద్దవ్దేలింటువరే, నాను అన్యపురుషరన్య అజ్ఞా
 తవృందిత తిళిదు సుగంధరాజేంద్రనన్నే పతియూగి మనస్సి
 నోరిళా పరిసిరువేను; ఎన్నం పతివ్రతయం మూడబేకేందు ఏన్న
 జ్యేదయదల్లిదరే వర్వతదంత బిద్దిరువ ఈ ఆయుధవు, యోవినజం
 తివంత సుగంధరాజేంద్రన కరకమలక్కి అలంకారవాగివంతే

ಮಾಡೆಂದು ನುಡಿದು, ಸ್ವಪ್ನಾಂಜಲಿಯಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಗದ್ಗದ ಸ್ವರದಿಂ
 ಜೀವಿಯು ಸ್ತುತಿಯುಂಗಳೈಯುತ್ ಕಂಬನಿಗಳಂ ಶುಂಬಿ ವೈನಡುಗುತ,
 ಸಮಂತ್ಕರವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏಳಲಾಸನುಕಾಲವೋಳು ಸುಗಂಧ
 ರಾಜೇಂದ್ರನು. ಆ ದಿವ್ಯರಾಸನುತೋರೆಯಿಂದ ಭೂಮಿಯು ಎತ್ತಿದಂತೆ,
 ತನ್ನ ಬಲದ ಸಾಮವಿರಿಂದ ಆ ದಿವ್ಯಸುಧದ ಪಿಡಿಯಂ ಪಿಡಿದು ಅಲ್ಲಾ
 ಡಿಸಿ, ಉಪರಿಂಧೈಗಿರಿಯ ಭಾಗಾಗೌರವಂ ಎತ್ತಿ ಕುಕ್ಕುಗಂತೆ ಮಿಟೆ
 ಎತೆ ಬು, ಆ ಸಮಯವೋಳು ಸಾವಿರ ಸಿಡಿಲುಗಳು ಬಾವೇ ಕಾಲ
 ಧಲ್ಲಿ ಬೀಳುವಂತೆ, ಕುಲಪರೈತುಗಳನ್ನಲ್ಲಾಡಿಸಿ, ಭೂಮಂಡಲವಂ
 ಗತಗಡನೆ ನಡುಗಿಸಿ, ಸಮುದ್ರಂಗಳಂ ಭೋರೆಯು ಮೊರೆಯುವಂತೆ
 ಮಾಡಿ, ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನಾದ ನಖದಿಂದೊಡೆಯುವ ಬ್ರಂಹಾಡ ಕಟಾಡದ
 ತಬ್ಬವನ್ನನುಕಾರನಂಗೈವ ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ಧ್ವನಿ ಉಟಾಗಲು, ಆ
 ಮಹಾಧನಿಯು ದ್ವೀಪಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲಿಸಿರುವ ರಾಕ್ಷಸ ಸಂಹಾರ
 ಯಾತ್ರಗೆ ಜಯಭೇರಿ ಧ್ವನಿಯಾಗಿ, ಇಂದ್ರನು ಭೂಲೋಕದೋಳು
 ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಗಿರುವಂ ಚತುರ್ವಕ ಲೋಕಂಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯು
 ವಂತೆ ಮೊಳಗಿಸಿದ ಬಿಳುಧುವಾದ್ಯಧ್ವನಿಯಾಗಿ ಕುರಾಕ್ರಮವೆಂಬ ಬಾಲ
 ಕನ ಪಾತಕರೋತ್ತಮದ ಪುಣ್ಯಾಹದ ಭೋಷಮಾಗಿ, ಕೀರ್ಮಿಯೆಂಬ
 ವರ್ಮಕಿಯ ನಾಟ್ಯಕ್ಕೆ ಮೃದಂಗಧ್ವನಿಯಾಗಿ, ಭೂಲೋಕದೋಳು ಕವಿ
 ಜವಂಗಳಂಬ ಮಯೂರಂಗಳಿಗೆ ಕಾಮುಗಲು ಗುಡುಗಾಗಿ, ಓಡಿಹೋ
 ಗಿರವ ವೇವಣಿಗಳನೆಲ್ಲ ಕೂಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಾವಿರದ ಡಿಂಡಿಮದಂತಿಯಾಗಿ
 ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ವಿವಾಹೋತ್ಸವಾರಂಭದೋಳು ಮೊಳಗಿಸುವ
 ಮಂಗಳ ವಟಹಧ್ವನಿಯಾಗಿ ತೋರಲು, ಆಗೆ ಕಳಂಗಳೀತದ ಜನಂಗಳೆ
 ಲ್ಲರಂ ಬಂದು ಮುಹೂರ್ತಮೂರ್ಛೆಗೊಂಡವರಂತೆ ಸ್ತಬ್ಧರಾಗಿರೂಗ
 ಮೆಲ್ಲನೆ ಯುಕ್ತರಂಗೊಂಡು ಅಚ್ಚರಂಬಡುತ್ತಿರಲು, ಆಕ್ಷಣವೋಳು ವಿ
 ಪ್ಲವರಾಗಿರುವ ರಾಯರುಕೂಡಾ ಆಯುಧದ ಸ್ವಭಾವವಂ, ಸುಗಂಧರಾ
 ಜೇಂದ್ರನ ಪ್ರಭಾವವಂಕೂಡ ಕಂಡು ಅಸೂಯೆಯಂ, ಹಾಸ್ಯವಂ, ಕಾ
 ಪಟ್ಯವಂ, ಅಹಂಕಾರವಂ ಕೂಡ ಬಿಟ್ಟು, ಭಯಭಕ್ತಿಗಳಂತಾಳು, ಲೂ

ಎಗ್ಗೋಳ, ಪರಶುರಾಮ, ಶಿಕ್ಷಿ ರಾವಣಚಂಪುರಂ ಆ ಕಾಲದ ಜನಗಳು
ಮಾಣಸರಬ್ಬಗೆಯೇ ಲೋಕರು: ಅವರಾಶ ನಾವು ಮುಕ್ತರಲ್ಲವೆ
ಯಾವ ರಹಸ್ಯವಂ ಬಲ್ಲವು; ಮತ್ತು, ಇಂದ್ರನೋ, ಉಪೇಂದ್ರನೋ,
ಈ ಕರ್ನಾಟ ವಲ್ಲಭನಾದ ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನಾಗಿ ಅವತಾರವಂ ಮು
ಡಿರುವನು ನುಡಿದೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಈ ಕಾಲೋಳ ನೆಗೆ ಸದ್ವಿ
ಗೂ ಸಾರ್ವಭೌಮನೊಬ್ಬ ನಾದನೆಂದು ಪ್ರೇಗಳುತ್ತಿರಲು, ವಿವ್ಯಾಕಾಸರ,
ಅಗ್ನಿಕರ್ಮ ಪೊದಲಿದ ಭೂಸುರರು ಶ್ರೀವಾಸಗತೀಪತಿಯ. ಕರುಣಾ
ಬಲದಿಂದಲೂ, ಸಸ್ಯಗಳ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದಲೂ, ಈ ದುರ್ಭಗಟನಾದ
ಕಾರ್ಯನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿದನೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ನಾಡು ನಾಟನ ಜನಂ
ಗಳು, ಮಗಳಂ ಶುಡವ ಕಳಂಗರಾಜನು ಜನಕರಾಯನಂತೆ ಕೀರ್ತಿಯು
ನುಪಾದಿಸಿದನೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ಹಿರಿಯ ಸುವಾಸಿನಿಯರು ನೀ
ತಾದೇಂದ್ರಿಯಂಶ ಸಮ್ಮ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೋ, ಗೌರಿಯೋ,
ಭಾರತಿಯೋ, ಶ್ಯಾಮೀದೇವಿಯೋ ಈ ಸಾಲ್ವಕುಂದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯಳು
ಸಂಪ್ರೀತವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಡ್ಡಬೀಳುತ್ತಿರಲು, ಸಬೀಜನಂಗು ನಾವೆಲ್ಲ
ಮಾನಸರಲ್ಲ, ಅಪ್ಪರಸೆಯರ ಅವತಾರವಾಗಿರುವೆವು; ಎಂದು ಸುತೋ
ಷನಮುದ್ರೋಳ ಬಿದ್ದು ಓಲೈಸುತ್ತಿರಲು, ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲ
ರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆನಂದೋಳ ಬಿದ್ದು ಓಲೈಸುತ್ತಿ
ರಲು, ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಆನಂದೋಳ
ಮುಳುಗಿ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಮಹಿಮೆಯೋಳ ಮನಸ್ಸುಗಳು ಏ
ಕಮಾಗುವಂತೆ ಭ್ರಮೆಗೊಂಡು ಇರಲು, ಆ ಸಮಯೋಳ ಕಳಂಗ
ರಾಯನು ಕರ್ನಾಟ ಯುವರಾಜನ ಪಾದತಂಬುಜಗಳಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಕೃ
ತಾರ್ಥನಂದೆನು, ನನ್ನ ಕುಲವೆಲ್ಲ ಪಾವನಮಾಡುದು, ಕಳಂಗದೇಶವು
ಮಹೇಂದ್ರನಿಲಯದಂತಾಯಿತು, ಎಂದು ಆನಂದಭಾಷ್ಪಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ
ಆಶ್ಚರ್ಯನಾಗರದ ವಾರವಂ ಕೊಂಡಿರಲು, ಆ ಕಳಂಗರಾಜನು ಸುಗಂ
ಧರಾಜನು ಕೈಗಳಂಜಿತ್ತಿ, ಇದೆಲ್ಲ ಹಿರಿಯರ ಆಶೀರ್ವಾದ ಬಲವೆಂದು ನು
ಡಿಯುತ್ತ ಬರುತ್ತಿರಲು ಅಷ್ಟ ರೋಳ ರಾಜರುಗಳೆಲ್ಲ ಭಯಭಕ್ತಿ

ಗಳಿಂದ ಯುಗ್ಮನೆ ಎಮ್ಮ ರತ್ನಕಿರೀಟಗಳು ನೆಲವೂ ನೋಡುಕುವಂತ ಸೂ
ಪ್ಪಾಂಗವಾಗಿ ಸಮಸ್ಕರಿಸುವವನೋಡಿ, ಬದೇನು ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿ
ಗಳು, ತಾವೆಲ್ಲ ಹಿರಿಯರೆಂದು ಓರೋರವ್ಯರಂ ಅಲಿಂಗನಂಗೈದು, ನನಿಗೆ
ಬಂದ ಜಯವೂ, ಕೀರ್ತಿಯೂ ತಮ್ಮದಲ್ಲವೇ, ಜ್ಞಾತ್ರಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ
ಭೇದವೆಲ್ಲವುಮೆಂದೂ, ವಿನಯದ ನುಡಿಗಳಿಂದಲೇ ಹರ್ಷಂಗೆಯೊಳ್ಳುತ್ತ
ಅ ಆಯುಧವಂ ನಡೆಸು ಗಜಗಳಂ ಕಟ್ಟಿರೂವ ಶಿಲಾಶಕಟವಮೇಲೆ ಇರಿಸಿ
ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಸ್ವರಸಾಯುರಂ ಆನೆಗಳನ್ನೇರುವಂತೆ ನಿ
ಯಮಿಸಿ, ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇಷಿ ಇರುವ ತೆರೆಯಂ ಬೆಳ್ಳಿಗಳಂತಿರುವ ಕಟಾ
ಕ್ಷಂಗಳಂ ಏರಿಕ್ಕಿಸುತ್ತ, ವಿಲಾಸದಿಂ ಗಜವನ್ನೇರಿ ಅಪ್ಪರನೆಯರಂತೆಯೂ
ಅಗ್ನಿ ಶಮಗ, ವಿದ್ಯಾಪ್ರಾಣರ ಮೊದಲಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಗೋತ್ರ ಸುರೇ ದೇವ
ಪುಷಿಗಳಂತೆಯೂ, ಗೋದಾವರೀ ಸಪ್ತಭಾಗಂಗಳೋಳು ಗಂಗಾವ್ರವಾ
ಹಂಗಳೊಳಿಯೂ, ಉಪದಿಂಧ್ಯಾರಿಯೇ ಮೇರುವರ್ಪತದಂತೆಯೂ, ತೋ
ರುತ್ತಿರಲು;

ಸುಗಂಧರಾಜನು, ಸರಸ್ವರಾಜಬಂಧುವೋಡನೆ ಕಳುಂಗ ಪುರಿಗೆ
ಸವಾರಿಯಂ ತರಳುತ್ತ, ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ವೈ
ಯ್ಯಾರವಂ ದೂರದಿಂ ನೋಡುತ್ತ ನೂರೂಮಡಿಯಾದ ವೈಭವ ವಿಲಾಸಂ
ಗಳಿಂದ ಪುರವಂಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಅರಮನೆಯೋಳು ಸಭಾಮಂಟಪವನ್ನೈದಲು,
ಆಗ ಭೂಪಾಲರೆಲ್ಲರೂ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಪುರಕತ ಸಿಂಹಪೀಠ
ಜೋಳುಳ್ಳುರಿಸಿ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸೇನಾಕಟಕಂಗಳಿಂ ವಿಚಿತ್ರ, ವಸ್ತ್ರಾ
ಧನ ರತ್ನ ಭೂಷಣಂಗಳಂ ತರಿಸಿ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಸಿ, ಓಲಗವಂ
ಜಳೆಯಿಸಲು; ಆಗ ಎವರಾಗಿ ತೆರೆಯ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇ
ವಿಯ ಸಮೀಪದೋಳಿರುವ ಶಿಲಾಶಕಪು, ತಾನು ಸುಧರ್ಮ ಸಭೆಯೋ
ಳು ಕಂಡಿದ್ ಓಲಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅತಿಶಯವಂಗೆಂಡ ನಡ್ಡೋಲಗದ
ವೈಭವವಂಕಂಡು ಶಿಲೆಯಂತಾಳಿ, ಈಗ ನಾನು ಶಿಲಾಶಕನಾದೆನೆಂದೂ
ಅನಂದಭಾಷ್ಯಂಗಳಿಂಮೊಪ್ಪಿ, ರೆಕ್ಕೆಗಳನಲ್ಲಾಡಿಸಿ ತಿರುಗಾಡುತ್ತ ಕು
ಣಿಯುತ್ತಲಿರಲು, ಆ ಶುಕವನ್ನೋಡಿ, ಶುಕವಾಣಿಯಾದ ರಾಜಪುತ್ರಿಯು

ತನ್ನಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೊಂದು? ಈಗಿನೆಯು ಕುಣಿಯುತ್ತ ನಡೆಗಿಂತಲೂ ನು
ತೋರುಪಡುವದು, ಈ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆಲ್ಲೆಯೆಂದು ಯೋ
ಚಿಸಿ ಎದುರಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿರುವ ಮಹಾಯುದ್ಧವೆನೋಡಿ, ಬದುಕು ವಜ್ರ
ಯುದ್ಧವೇ ಎಂದು ತೋರುವದು, ರೂಪದಿಂದಲೂ, ಪ್ರಕಾರದಿಂದಲೂ
ಈ ಭೂಪತಿಯು ದೇವೇಂದ್ರನೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಈ ಮಹಾಮುಖ
ಮನೆಲ್ಲಿ. ನಾಲ್ಕಲ್ಲಿ, ಶಿರಲಾಕುಕವು ಬಂದು ನೆರವೇರಿಸಿದ ಸಂಧ್ಯಾವೇನು,
ಅಕ್ಷಯಾಂಶವೆಂದು ಕ್ಷಣವಾಲೋಚಿಸಿ, ಅಲ್ಲದಿರೆ ನಾನು ಶಚೀಬೇವಿಯ
ಅವತಾರವೋನು ನೀ ಎಂದು ಸಂಕಯಬಡುತ್ತಿರಲಾಗ: ಶಿರಲಾಕುಕವು
ಅ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಪರಿಯುಂ ತಿಳಿದು, ಇಂಗಳಿಗೆ ತಾನು
ಶಚೀಬೇವಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವ ನಮಯವಲ್ಲವೆಂದು ತಾನು ತಿಳಿದು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
ಬಂದು ರಾಜಕುಮಾರಿಯುಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಅರಸಿಯೆ! ಇನ್ನೇನು ಬಂದು
ಪೂವಾದುದು, ಮಿಕ್ಕಾದ ವಂಗಳಂ ಈ ರಾಜೇಂದ್ರನು ತರುವದು
ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ಈ ಸಂತೋಷ ವೃತ್ತಾಂತವುಂ ತಿಳುಹಿ, ಅ
ಲ್ಲಿಂದ ಅನುರಾವತಿಗೆಪೋಗಿ ಶಚೀಬೇವಿಯುಂ ಕಂಡು, ಸತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ
ಪೋಗಿ ಭಾರತೀಬೇವಿಯೊಡನೆ ಮಾತಾಡಿ, ಹಾಗೇ ಕೈಲಾಸವರ್ಷತಕ್ಕೆಬಂ
ದು ಶ್ರೀಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯ ದರ್ಶನವಾಗೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕ್ಷೀರಸಾಗರಕ್ಕೆ
ಪೋಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯ ಯೋಗಕ್ಕೆ ಮನವುಂ ತಿಳಿದು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿ
ಕೊಂಡು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಬರುವೆನು, ಈ ದೇವಿಯರನೆಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಬಹಳ ದಿನಂ
ಗಳಾದವು, ಆದ್ದರಿಂ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದಂತೆಯಿಧೆ ಎಂದು ನುಡಿಯಲಾ
ಗಿನೆಯ ನುಡಿಗಳಂ ಕೇಳಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು, ಇದೇನು? ಈ ಶುಕವು
ಶಚೀಬೇವಿ ಮೊದಲಾದವರಂ ಕಂಡುಬರುವೆನೆನ್ನುವದು, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾ
ನು ಶಚೀಬೇವಿಯೂ ಅಲ್ಲ, ಕಾರದೇವಿಯೂ ಅಲ್ಲ, ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೂ
ಅಲ್ಲ, ಪಾರ್ವತಿಯೂ ಅಲ್ಲ, ನಾನು ಒಬ್ಬ ಅರಸಿನ ಮಗಳು ಈ ವಿಭ
ವವೆಲ್ಲಾ ದೇವೀ ಕಟಾಕ್ಷಬಲವೆಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದು ಶುಕವಂ ಕುರಿತು
ನಿನ್ನಂ ಬನ್ನೆದೈವವೆಂದು, ಗುರುವೆಂದು, ತಂದೆತಾಯಿಗಳೆಂದು, ನಿಜ
ವಾಗಿ ಸಂಬಿರುವೆನು; ನೀನು ಅನುರಾವತಿಗೆ ಪೋದರೆ ನಿಮಿಷನಾನು

ಇಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲಾರೇನೆಂದು ಪೇಳಿ ಕಂಡಿರುವ ಮುಖದಿಂದೊಪ್ಪಿರಲು, ಆರಾಜ
ಪುತ್ರಿಯೊಡನೆ ಲೀಲಾಶುಕವು ಆ ವಜ್ರಾಯುಧದ ಮಹಿಮೆಯಂ ಪೇಳು
ತ್ತಿರಲಪ್ಪ ರೋಳು' ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಭಾಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯ
ಜ್ಞಾನಂಗಳು ಮೊದಲಾದ ಸಕಲರಿಗೂ ಧನಕನಕ ವಸ್ತ್ರವಾದನಂಗಳಂ
ಮುಳೆಗರವಂತೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಡ್ಡೊಲಗದಿಂದ ಎದ್ದು ಸಕಲ ರಾಜರುಗಳಿಂ
ದೊಡಗೂಡಿ ಮಡಿಯನ್ನುಟ್ಟು ಸಂಧ್ಯಾವೇವಿಯನ್ನಭಿನಂದಿಸಿ, ಮಧುರ
ಭೋಜನಂಗೆಯ್ದು, ಬಳಿಕ ಕಳಿಂಗರಾಜನೊಪ್ಪಿಸಿದ ಅಪೂರ್ವ ರತ್ನಾಭರ
ಣಂಗಳಂ, ಚೀನಾಂಬರಂಗಳಂಧರಿಸಿ, ಕರ್ಪುರ ವೀಳ್ಯವಂ ಸಸಿಯುತ್ತ
ತನ್ಮಂ ಮೆಂಡಾಗಿ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಂಡಲೇಶ್ವರರೆಲ್ಲರಂ ಅವರವರ
ಸೇನಾಕಟಕಕ್ಕೆ ಪೋಗುವಂತೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಅರಮನೆಯಿಂದ ತರಳಿ, ಶ್ರೀ
ಗಂಧತ್ಯಲದಿಂದ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಕರದೀಪಿಕಾಹಸ್ತ್ರಗಳ ಸಾಲಂಗಳ
ಂದಲೂ, ಸಕಲ ಬಿರುದುಮಾದ್ಯಧ್ವನಿಗಳಂದಲೂ ಒಪ್ಪಿ, ಗಜಾರೂಢ
ನಾಗಿ ಸಂಗಡ ಬರುತ್ತಿರುವ ಕಳಿಂಗರಾಯನಂ ಕುರಿತು, ಈ ಸ್ವಯಂವ
ರೋತ್ಸವದ ಸನ್ನಾಹವು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವೇ? ತಮಿಗೆ ಬಹಳ
ಶ್ರಮವಾಯಿತು, ಅರಮನೆಗೆ ದಯಮಾಡಬಹುದೆಂದು ವಿನಯದಿಂ ನುಡಿ
ದು ಕಳುಹಿ ಅನಂದಭರಿತನಾಗಿ ಬಿಡದಿಯಂ ಮಾಡಿರುವ ಮಣಿಮಂದಿರಕ್ಕೆ
ಬಂದು, ತನ್ನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಮತಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಸು
ಮತಿಯೇ! ಸೇನಾನಾಯಕನಾದ ವೀರಸೇನನೊಡಗೂಡಿ ನಮ್ಮ ಕಟಕಕ್ಕೆ
ಪೋಗಿ ಜಾಗರೂಕನಾಗಿರೆಂದು ನಿಯಮಿಸಿ ಕಳುಹಿ; ಕಲವಿಂಕನ ಹಸ್ತ
ಲಾಗದಿಂದ ಪವಡಿಸುವ ಚಂದ್ರಶಾಲೆಯನ್ನೊದಿ, ಎದುರಾಗಿರುವ ಚಂದ್ರ
ಬಿಂಬವಂ ನರ್ಮಸಚಿವನಾದ ಕಲವಿಂಕನಿಗೆ ತೋರಿ, ಸೌಗಂಧಿಕಾಜೀ
ವಿಯ ಮೊಗಮಂನನೆದು, ಇನ್ನು ಎಷ್ಟುಪಣಂಗಳಿರುವವೋ ಎಷ್ಟು
ಳಂಬವಂ ಸಹಿಸಲೀ ಎಂದು ನಿಟ್ಟುಸುರುಗಳಂಬಿಟ್ಟು ಮರುಳಾಗಿರಲು,
ಅಮಹೀಪಾಲನಂ ನಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಲವಿಂಕನು ನೀಳವಾಗಿಬಿಡುಸುಯ್ದ
ಕಳೆಸಳಿಸುತ್ತ, ಇದೇನೆಲಾ! ಆಯಾಸವಂಗೆೊಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ ರಾ
ಜೇಂದ್ರಸಂಕುರಿತು ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ಈಗ ಚಂದ್ರಶಾಲೆಯನ್ನೊದಿ ಬರ

ವಾಗ ಬಂದುಕಡೆಯೋಳ್ ಬರದಿದ್ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕವಿಯ ಮೊಗವುಂ
ನೋಡಿ ಊರಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ಪತ್ನಿಯ ಮೊಗವುಂನೆನೆದು, ಈಗ ವಿರಹ
ತಾಪವಂ ಅನುಭವಿಸುವೆನೆಂದು ನಗಜೇ ನುಡಿಯಲಾ ಕಲವಿಂಕನ ಮಾತಿಗೆ
ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ನಕ್ಕು ತುಂಬೆನೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ ಪುಷ್ಪವುಂ
ಚದಮೇಲೆ ವವಳಿ ವಿಚಿತ್ರ ಕಥೆಗಳಂ ಕೇಳುತ್ತ, ಅದರೋಳ್ ಬರುವ
ಸೌಕುಮಾರ್ಯ, ಸೌಂದರ್ಯ, ಸೌಭಾಗ್ಯ, ಸೌಖ್ಯಗಳೆಂಬ ಮಾತು
ಗಳು ಕೇಳಿದಾಗೆಲ್ಲಾ ಸೌರ್ವಪ್ರಕಾಶದಿಂದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯೇ
ಬುದಳೆಂದೆದ್ದು ನೋಡುತ್ತ, ಎದುರಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಂತೆಯು, ಮನದೋಳ್
ಬರದಂತೆಯು, ಮತ್ತು ನೇತ್ರ ಮೊಲದ ಸ್ಪರ್ಶೇಂದ್ರಿಯಂಗಳು, ಜೀ
ವಪು, ದೇಶಕಾಲಂಗಳು, ಸರ್ವಪ್ರಪಂಚವೂ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯೇ
ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತ, ಬಂದೊಂದುಕೂರಿ ತಿಳುಹುಗೊಂಡು ಆ ಸರಾಂಗ
ಸುಂದರಿಯಾದ ಭೂಲೋಕ ಚಂದ್ರಬೇಬಿಯಾದ, ಕಾಮಿತಕಲ್ಪವಲ್ಲಿ
ಯಾದ, ತ್ರಿಭುವನ ಸಂಸ್ಥಾಪಕನಾದ್ಯೆಯಾದ, ಅಲಂಕಾರಾಭಿಮಾನಿಡೇ
ವತೆಯಾದ, ಶೃಂಗಾರ ರಸಮಂಜರಿಯಾದ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರವಕರಣಿ
ಯಾದ, ಮನ್ಮಥ ಮಹಾಮಾಯೆಯಾದ ಆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು, ಪುಷ್ಪ
ಕರ್ಪೂರದಿಂ ಕದಡಿದ ವನ್ನೀರ್ಗಗಳ ಮಳೆಗರದಂತಿರುವ ವಾರೆನ್ನೊಟಗ
ಳಿಂದ ನನ್ನ ಯಾವಾಗನೋಡುವಳೋ ? ಎಂದು ಕೂಡುವೆನೋ ? ಈ
ರಾತ್ರಿಯಂನಾನೆಂತು ಕಳೆಯುವೆನೋ ಎಂದು ವಿರಹಸಂತಾಪದಿಂ ಕಳವ
ಳಿಸುತ, ಬಂದೊಂದು ಘಳಿಗೆಯೋಳ್ ಮಾನಸಿಕ ಸಂಭೋಗಶೃಂಗಾರ
ದೋಳ್ ಸರಸಭಾವದಿಂದ, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯುಂ ಭೋಗಿಸುತ ನಡ
ನೆಡುವೆ ನಿದ್ರಾಂಗನೆಯೊಡಗೂಡಿ ಹಾಯ್ದೊಳುತ್ತ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಲಿದ್ದ
ನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ ;

ಗದ್ಯ|| ಕುಂಡಲಿಕೆಯ ಬುಡಪರಶು ಪುಂಡರೀಕಧವಾಪಂಡಲಪ್ರ
ಮುಖ ನಿಖಿಲ ಸುರವರವರಿಭವ ವರ್ಣಿತ ಪ್ರಚಂಡಬಲಚಂಡಮುಂಡ ಖಂ
ಡನನಿಪುಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡ ಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾದಂಡ ಪರಿಮಂಡಿತ
ಚಾಮುಂಡಿಕಾ ಕಟಾಕ್ಷ ವೀಕ್ಷಣಪ್ರಸನ್ನನಾನ ಭೂವಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ

ಪ್ರತಾಪ ಸಕಲಭೂಪಾಸೂಯಾದ್ಭ್ಯು ಸರ್ವಗಂಧಕ ಚತುರ್ವಿಧ ಸುರಸ್ಯವಿ
ತಾನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಲ ಭೌತೀಯಪುಟಿಕಾಕತಗ್ರಂಥ ದಿನದಿನದ್ರಬಂಧನಿ
ಬಂಧನಧರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತ್ರಾತ್ರೇಯಸಗೋಕ್ತಾಶ್ಚ ಲಯನ
ಸೂತ್ರ ಸುಚರಿತ್ರ ಚಾಪುರಾಜಮಹಾರಾಜ ಪುತ್ರ ಸರಪತಿ ಬಿರುದ ಸು
ಹೀಶೂರ ಪುರವರಂಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜವಸಿಯರವರಿಂದ ರಸಿಕಜ
ನಾನಂದಕರವಾಗಿ ವಿರಚಿತವಾದ. ಸೌಗಂಧಿಕಾವರಣಿಯವೆಂಬ ಈ ಸೆ
ವೀನಕೃತಿಯೋಳ್, ಸ್ವಯಂವರ ಸಭಾಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇವಿ
ಯ ಆಗಮನವಂ, ಪಟನಿರೂಪಣವಂ, ಸುಗಂಧರಾಜೀಂದ್ರನು ವಜ್ರಾ
ಯುಧಪಣೋದ್ಭಾವಂವನಾಡಿ, ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿರುವ ಮಂಡಲೇಶ್ವರರನ್ನಿ
ರಂ ಪರಾಜಿತರಂಗೆದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮೊದಲಾದ್ದಂ ಬಣ್ಣಿಸಿರುವ ಹನ್ನೆರಡ
ನೇ ಅಷ್ಟಾಸನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಮಹಾ.

ಹನ್ನೆರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಹದಿಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ.

—ಶ್ಲೋಕ—

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೀಂದ್ರನು ವಜ್ರಪಣವಂ ಗೆ
ದ್ದು ದೇವಾಧಿಪತಿಗಳಿಂದ ಶ್ಲಾಘಿತನಾಗಿ ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಬಿಡಾರವೆ
ನ್ನೈದುತ್ತಿರಲು; ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವೋಳ್ ಅಮರಾವತೀ
ವಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರನು ಕಚೇರೀವೀಸವೇತನಾಗಿ ಸಂದನವನದ
ರಮಣೀಯತೆಯನ್ನೊಡಿ ಐರಾವತವನ್ನೇರಿ ವೈಭವದಿಂ ಬರುತ್ತಿರಲಾಗ
ದೂರ್ವಾಗಸನಿಂಬ ಸುನಿಯು ಪುಷ್ಪಮಾಲಿಕಾನಿಮಿತ್ತದಿಂ ಶಾಪವಂಕೊ
ಟ್ಟು ತರಳದಂತೆರ ಕಚೇರೀವೇಂದ್ರರು ಅದೃಶ್ಯರಾಗಿ ಭೂಲೋಕವಂ
ನೈದಲು, ಮರಲಿಲ್ಲರೂ ವ್ಯಸನಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿರುವಂ ತಿಳಿದು ಅತೃಪ್ತಿ
ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ದೈತ್ಯರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲರೂ ಸಂಘಿಭವಿಶಿ ಸ್ವರ್ಗವನಾ
ಕ್ರಮಿಸಲೆಣಿಸಿ ಬಂದು ಭೇರಿ ನಿಸ್ಸೃಣ ಮೊದಲಾದ ವಾದ್ಯಧ್ವನಿಗಳಿಂದ

ಏವಮಾಸ್ತಮಂ ತುಲಿಸಿತ, ಸಂಪಾದನಂ ಪೂಜುತ, ಪ್ರಗ್ನೆಯಾ
 ಬಹುಲ, ಏವಮಾದ ದೇವತಗಳಂ ಹಿಡಿದು ಕಷ್ಟಬುದು ಹಿಡಿಸುತ,
 ಸಂಪನ್ನವನವಂ ಸೂರೆಗೊಳ್ಳುತ್ತ, ಅಪ್ಪರಸ್ತ್ರೀರುಗಳಂ ಮಾನಭಂಗವಂ
 ಮಾಡುತ್ತ, ನಿಗದಾನಂಗಳಂ ವಿನಾಶಂಗಳೊಗೈಯ್ಯುತ್ತ, ಸಖೀರುಗಳಂ
 ನಷ್ಟಮಂ ಕಳೆಯುತ್ತ, ಭಾಷೆಯಾರಂ ಬಾರಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಕಣಿಮು
 ಪಿಯಾರಂ ಹೆರಗುಪಡಿದು ಕಳೆಯುತ್ತ, ನಿತಂಬಿನಿಯಾರಂ ನಿಲು ನಿಲ್ಲಿಂದು
 ಗರ್ಜಿಸುತ ಪೂರೀಧಿಯಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಪಶ್ಯಾಂಗನೆಯಾರಂ ಗರ್ಭಿಣಿ
 ದೊಡ್ಡಿ, ಚುಚ್ಚಾಕ್ಷಿಯರ ಕಂಚುಕಗಳಂ ಕೀಳುತ್ತ, ಚಲ್ಲುಗುರುಗ
 ಳಂ ಚುಚ್ಚುಕಗಳಂ ಚುಚ್ಚುತ್ತ, ಸಲ್ಲಾಪಗಳಂ ಗಲ್ಲವಂಪಡಿಯುತ್ತ,
 ಸಿಕ್ಕಳದಿಂ ಸಿಲ್ಲವಂತೆ ಸಿಕ್ಕಿಯಂ ಬಿಟ್ಟು ತ್ತ, ಹುಡುಗಿಯಾರಂ ಹುಡುಕಿ
 ಹಿಡಿಯುತ್ತ, ಯಾವಿದ್ದ ಬಾಲೆಯಾರಂ ಬಾಯಿಗೆಬಿಡಂತೆ ಬೈಯುತ್ತ,
 ಸ್ತನೈರವಳಂ ಪೂವತಿಯಾರಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಕುಲವೇಶಿಯರಲ್ಲಿ ಕುಕ್ಕು
 ಟಾಕೆಂದೆಯೊಗೈಯುತ್ತ. ರಾಜದೀವಿಯೊಳ್ಳ ಬರುತ, ರಮಣೀಯಂಗೆ
 ಳವ ಗೃಹಂಗಳಂ ದುಸುತ, ಅಕ್ಷಗಳಂ ಆಯಾಸಗೊಳಿಸುತ, ಗಜ
 ಕಾಲೆಯೊಳ್ಳು ಕಜಗಳಂ ಪಾಲಗಂಪಡಿದು ಶೇಯುತ್ತ, ಸ್ವಾಧೀನ
 ವಾಗವಿದ್ದರೆ ಕೂಲಗಳಂ ಪ್ರಹರಿಸುತ್ತ, ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ವಾದ್ಯಗಳಂಘೋ
 ಷಿಸುತ ಬರುತ್ತಿಲಾ ಅಸುರವರ್ಗವಂಕಂಡು ಐರಾವತವು ಬೆದರಿ ಇಡೀ
 ನೋ ವಿಸರೀತ ಉಂಟಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದು ಸರಪಳಿಗಳಂಸಡಲಿ, ತನ್ಮಂ
 ಹಿಡಿಯಲೋಸುಗ ಬಂದ ರಾಕ್ಷಸರ ಸಂಘವನ್ನೋಡಿ ಕೋಕುಗೊಂಡು
 ಸರಪಳಿಯಿಂದ ರಾಕ್ಷಸರಂಸೆಹರಿಸುತ, ಕೋಂಬುಗಳಂ ತಿವಿದು ಕಾಲುಗ
 ಳಂವೊಸಕುತ, ಆರಂಭಂ ಕೆಡಹಿ ಓಡುತ ಕಾಪದ್ದೆಲೆಯಿಂ ಮಳಲುದಾಶಿ
 ಯಿಂದ ಜಾರಿದಂತೆ ಅಘೋಮುಖವಾಗಿ ಆನಂದ ಉಂಟಾಗಿ, ಸಮವಾಗಿ
 ಸಡದರೆ ಶ್ರಗುಲೋರುಪದೆಂದು, ಉದ್ವರ್ಗಮುಖವಾದರೆ ಉಬ್ಬು ಸಬರು
 ವದ್ದೆಂದು ತಿಳಿದು, ಸರ್ಗವಂಬಿಟ್ಟು ಇಳಿದುಬರುತ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಯಂತೆ
 ಬಂಧವು ಕೆ ವಾಗಿ, ಸಂಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾದಂತೆ ಬೇಸತೂನ್ಯವಾಗಿ, ಬೌದ್ಧ ಸಿ
 ದ್ಧಾಂತದಂತೆ ಅವಲಂಬರಹಿತವಾಗಿ, ಖಿಷ್ಕಾಪ್ಪದ್ವೈತದಂತೆ ಸದೃತ

ಸ್ತುವಿಲ್ಲದೆ, ಅದ್ವೈತದಂತೆ ಏಕಾಕಿಯಾಗಿ ಭಂದ್ರಾಸ್ತ್ರದಂತೆ ಅಲಂ
ಕಾರರಹಿತವಾಗಿ, ತರುಮೂಲದಂತೆ ಅಧೋಗತಿಯನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ಸ
ನ್ನಿಹಿತಪ್ರಸವಳಾದ ಭಾಗ್ಯಕಾಲಿಯು ಸ್ತನದಂತೆ ವಿಮುಕ್ತಾಹಾರವಾಗಿ,
ಬೋಕಾಯುತಿಕನಂತೆ ಭೂಲೋಕಭೋಗವನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ಸಾಯು
ಜ್ಯದಂತೆ ನಿರ್ಧೂತಾವರಣವಾಗಿ, ದಾನಕೂರನಂತೆ ದಾನೋದಕವಂ ವ
ರ್ಷಿಸುತ್ತ ಬರುತ್ತ ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯಮಂಡಲಗಳು ಮಾರ್ತ್ಸಗಳೋಳು ಘಂ
ಟಾದ್ವಯದಂತೆ ಕಾಣಿಸಲು, ತಾರಾಗಣಂಗಳ ತಾರಕಾಭರಣದಂತಾಗಲು,
ಗ್ರಹಮಂಡಲವು ಗ್ರೈವೇಯಘಂಟಾಸ್ವರದಂತಾಗಲು, ಕಾಲಮೇಘಂ
ಗಳು ನೀಲಾಸ್ತರಣದಂತೆಸೆಯಲು, ಸಂಧ್ಯಾರಾಗವು ಕುಂಭಸ್ಥಲದ ಚಂದಿರ
ವಾಗಲು, ಗ್ರಾಸಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ನೀಲಮೇಧವಂ ಶೇಳೆಯುತ್ತ, ಮೇಘತ
ರಂಗಂಗಳಂ ಸೋವಾಸಬುದ್ಧಿಯಂತಿಯುತ್ತ, ಕುಲಾಚಲಂಗಳಂ ಕಬಳ
ವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತ, ಸಮುದ್ರಪೋಳು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ತನ್ನರೂಪವಂ
ನೋಡಿ ಶತ್ರುಗಜಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಕೊಂಬುಗಳಂ ಸವರಿಸುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿ ಕಾ
ಣಿಸುವ ನಕ್ಷತ್ರಘಾಯಯಂನೋಡಿ ಇದೇ ಸ್ವರ್ಗಮಾರ್ಗವೆಂದೆಣಿಸುತ್ತ,
ಶಿಶುವಂ ಮುದ್ದಿಸುವ ಉಮಾದೇವಿಯ ಹಸ್ತದಿಂ ಚಿಮ್ಮಿಬಂದ ಹೇರಂಬ
ಮೂರ್ತಿಯೋ ಎಂಬಂತೆ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದೊಳಿಳಿದು ಮಹಾಜಂಬೂವೃ
ಕ್ಷವಲ್ಲವಂಗಳಂ ಭಕ್ತಿಸಿ, ಆ ನದೀಜಲವಾನವಂಗೈದು ಕೆಲವುಕಾಲದಲ್ಲಿ
ಯೇ ಇದ್ದು ಅದನ್ನುಪೇಕ್ಷಿಸಿ, ಲವಣಸಮುದ್ರವಂ ದಾಂಟೆವೃಕ್ಷದ್ವೀಪ
ವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ, ಮಹಾವೃಕ್ಷಾಕ್ಷಚಿಗರುಗಳಂ ಚಲ್ಯಾಡುತ್ತ, ಸಮೀಪಗ
ತಮಾದ ಇಕ್ಷುಸಾಗರತೀರದೋಳು ಇಕ್ಷುವನವು ಕಂಡು ಅದರ ಸಮೀ
ಪದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾವನಮಧ್ಯಗತಮಾದ ವೈನತೀಯು ಸರೋವರವಂ
ನೋಡಿ, ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂ ಬೆಳೆದಿರುವ ಇಕ್ಷುವನವಂ ಭಕ್ತಿಸುತ್ತಲಿ
ರುವ ಹೆಣ್ಣಾನೆಗಳ ಹಿಂಡುಗಳನ್ನೋಡಿ ವ್ಯಾಮೋಹಿತವಾಗಿ, ಈ
ಸ್ಥಳವು ತನ್ನಿಗೆ ವಾಸಯೋಗ್ಯವೆಂಟುತಿಳಿದು ಮನುಷ್ಯಲೋಕದ ಸಾಧಾ
ರಣನಾದ ಮಹಾಗಜದಂತಾಗಿ, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕರ್ಣಗಳಂ ಕೊಡಹು
ವದಿಂದೆರಚುವ ಮದೋದಕತೀಕರಂಗಳಿಂದ ವನವೆಲ್ಲವೂ ಮಹಾವರಿ

ಮಳಯುಕ್ತವಾಗಿ ಪ್ರಪ್ತ ಸುಗಂಧವೆಲ್ಲವಿರುವವಾಗಲೂ, ಅವನ ಪರಾಕ ವರ್ಣದಂತೆ ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಅವರಿಂದೆದ್ದ ಭ್ರಮರಮಂಡುಗಳು ದಾವಾಗ್ನಿಯಧೂಮರಾಜಿಯಂತೆ ಸುಖನೋಲಾಗಿ ಗಂಡಸುಲವನ್ವೃತ್ತಿಯುಂಟಾಗಿರಲು, ಮತ್ತೂ ಸನ್ನದಿಮಳೆಯಿಂದ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಹೆಣ್ಣಿನೆಗಳ ಹಿಂಡುಗಳು ಹುಡುಗರೊಡನೆ ಹೊಡೆದ ಹೊಡೆದವುಗಳಿಂದ ಬಂದು ಕುಂಡಾಗ್ರಗಳು ಆ ಗಜಾಧಿಪತಿಯನ್ನೇ ವರಿಸುತ್ತ ಹೊಡೆಯುವಂತೆ ಇರುತ್ತಿರಲು, ಅವುಗಳ ರೂಪುಲಾವಣ್ಯಗಳಿಂದ ಮೋಹಿತ ಅನುನಯಪಡಿಸುತ್ತ, ಅವುಗಳೊಡನೆ ಮನಬಂದಂತೆ ಜಲಕೇಳಿಯನ್ನಾಡುತ್ತ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಇಕ್ಷುಸಲ್ಲಕೀವನಂಗಳಿಂದ ತೋರಿಸುತ್ತ, ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರವಾಗಿ ಭೋಲೋಕ್ತದ ಗಜಸಮೂಹಂಗಳಿಂದ ಬಂಧುಬಳಗಂಗಳಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಮೃದುಮಧುರಂಗಳಾದ ವರ್ಣತೃಣಗಳಿಂದ ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಕರೀಷಿಸಮೇತವಾಗಿ ಇಕ್ಷುಸಾಗರವೋಳಿ ಜಲವಾನವಂಗೈದು ಘಾತಾಕರದಿಂದ ಪ್ರಪ್ತ ರಾಗದಿಂದಿರುವ ಉದುಕಬಿಂದುಗಳಿಂದ, ಅಂತರಿಕ್ಷಮಂ ನಕ್ಷತ್ರತಳದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತ, ವದ್ಯಸರೋವರವಂ ಕಲಕಿಪದ್ಮನಾಳಗಳಿಂದ ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ಉನ್ನತವಾದ ಇಕ್ಷುವನವಂ ಗೋರ್ವಾಡುತ್ತ ಬೃಹದಿ ಕರವದಿಂದಿತ್ತ ಬಂಗಳಿಂದ ಕಂಪಗೊಳಿಸುತ್ತ, ಹೆಚ್ಚು ಬರುವುದಾದ ಪರ್ವತತಟವಂ ವಿಷಾಣಾಗ್ರದಿಂದ ಕೆಡೆದಂತೆ, ಸಾಧಾರಣ ಗಜಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಮತ್ಸರಗೊಂಡು ಬರುವ ಸಿಂಹಗಳಿಂದ ಶೀಳ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ವಿಸೆಯುತ್ತ, ರಭಸದಿಂದ ಸನಿಹಾಪಕ್ಕೆ ಬರುವ ಕರಭಗಳಿಂದ ಸಂಹರಿಸಿ ಹೊಸಕುತ್ತ, ವಕ್ಷಗಳಿಂದ ನಹಿತವಾದ ಪರ್ವತದಂತೆ ಇರುವ ಗಂಡಭೇರುಂಡಗಳ ಶಿರಗಳಿಂದ ತುಂಡುತುಂಡುಮಾಡುತ್ತ, ಉಬ್ಬಿದ ಕೊಬ್ಬಿನಿಂದ ಬರುವ ಹೆಬ್ಬು ಲಿಗಳಿಂದ ತಬಿಬು ಗೊಳಿಸಿ ಅಬರವನ್ನಡಗಿಸುತ್ತ, ಕಲಹಕ್ಕೆ ಕಾಲುಕಿರೆಯುತ್ತ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕರಡಿ, ಪಡ್ಗ ಕಾಡುಕೋಣಗಳ ಕಾಲುಗಳಿಂದ ಪಿಡಿದು ಈಡ್ಯಾಡುತ್ತ, ಸಮರಕ್ಕೆ ಸವರಿಸುವ ಸಾಳ್ಯಗಳಿಂದ ಸಂಹರಿಸಿ ನವರುತ್ತ, ಇಂತೀಪರಿಯಿಂದ ವಿಕಾಂತಸದನವಾದ ಆ ವನವಂ ನಿರಾತಂಕವಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಕಾಂತಾಪರಿವಾರದಿಂದ ಕೂಡಿ ಸಂತತ ಕ್ರೀಡಾಪಿಲಾಸದಿಂದ ಬದುನತ್ಸರಾಂತಂಗಳಿಂದ ಕಳೆಯುತ್ತಿರಲು ;

ಬಂದಾನೆಂದು ಸಮಯದೊಳಗೆ ಪಾತಾಳದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗುವುದು
 ಗ್ರಾಹಮಾನಂಜ ರಾಕ್ಷಸನು ಮೃಗವಾಣಿಭರಾವದೊಂದೆ ಭೂಲೋಕ
 ದೊಳಗೆ ಸ್ಥಳಾನ್ವೇಷಣೆಯನ್ನೈದಿ ಅಲ್ಲಿನು ಬವಿರನಾಗುವ, ಆ ದ್ವೀಪ
 ದೊಳಗುವ ದೇಶಗಳ ರಮಣೀಯತೆಯುಂಕೂಡ ನೋಡುತ್ತ ತನ್ನೊಬ್ಬ
 ಯಿಷ್ಟವಾದ ತನ್ನ ನಿವಾಸವಂ ವಾಸದಲ್ಲಿ ಜರಿಯುತ್ತ ಪದವಲ್ಲಿ ಬರು
 ಸುವ ಮೃಗಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಸುತ, ಬಾಹುಬಲಪೂರ್ವಕಳಯಲೋಕದ
 ವನಗಜಗಳೊಡನೆ ಕೂಡುತ್ತ, ಕೈಗಳಂ ಇರಿಯಂ ಹಿಡಿಯುವಂತೆ ಮಾಡು
 ಗುಡೆಗಳಂ ಪೊಕ್ಕು, ಅಲ್ಲಿರುವ ಸಿಂಹಗಳಂ ಕಿಡಿದು ಕಳೆಯ ವನಗಜನ
 ಸಮೂಹಗಳಮೇಲೆ ಬಗೆದು ಕಿಡಿಸುತ್ತ, ವಿನೋದದಿಂದ ಬರುತೆ ಪರಾಗ
 ಮಧ್ಯದೊಳಗೆ ಇಂದ್ರನ ವಜ್ರವ್ರಹಾರಂ ಕೆಡದಲ್ಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಉರುಳುವ
 ಕಾಲಪರ್ವತದಂತೆ ಪಕ್ಷಗಳಂ ಕೆಡರಿಕೊಂಡು ಗಜವಿದ್ಯಾಭೂತದಿಂದ ಬಡ
 ದಿರುವ ಪಕ್ಷಸ್ಥಳದಿಂದ ವಿಗತಪ್ರಾಣವಾಗಿಬಿದ್ದಿರುವ ಭೇರುಂಡವನ್ನೊಳಿ,
 ಅದರ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ವಿಸ್ತೃತನಾಗಿ ವಸುಕಾರಂ ಈ ಭೇರುಂಡಕ್ಕೆ
 ಈ ದುರ್ದಶೆ ಬದಗಿತ್ತೋ ಇದರ ಪಕ್ಷಪೂರ್ವಕಂ ವನಗಜಗಳಿರುವ
 ಪಕ್ಷಿಗಳೂರುಳಿ ವರ್ವತಂಗಳು ಕಂಪಿಸುತ್ತಿರುವವು, ರಾಕ್ಷಸನು ಪ
 ಲಾಯನಂಗೈನರು, ಉಳಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಪಾಡೇನು? ಇದು ಯಾವ ಪ್ರಾ
 ಣಿಯಿಂದ ನಷ್ಟವಾದುದೋ? ಈ ಬ್ರಹ್ಮಸೃಷ್ಟಿಪ್ರಾಣಿಗಳು ಬಿಡುವಿಕೆ
 ಪವಿರುವದೋ? ಶಿವಶಿವಾ ಯಾ ಪ್ರಾಣಿಗಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲವಿದ್ದು
 ಬೋಚಿಸುತ್ತ, ಆ ಭೇರುಂಡದ ಹೆಕ್ಕತ್ತಿನೊಳಿರುವ ರುಡಿಕರವಾದ
 ಹೊಸವಾಂಸವಂ ಕಂಡು ಬಾಯೋಳೆ ನೀರೊಡೆಯುತ್ತಿರಲು, ರಭಸದಿಂದ
 ಬಂದು ತನ್ನ ಧಂಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ ಅದರ ವಾಂಸವಂ ಕಚ್ಚಿ ಕಿತ್ತು ಬಿಟ್ಟ
 ಸುತ, ಅದರ ರುಚಿಯು ತಲೆಗೆರಿ ಪತ್ತೀಪುತ್ರರಂ ನೆನೆಯುತ್ತ, ಅಮೃ
 ತವಾದ ಈ ವಾಂಸವು ತನ್ನ ರಾಕ್ಷಸರ ಪರಿವಾರಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಸಂವತ್ಸರ
 ಗ್ರಾಸವಾಗುವದು, ಅದರಿಂದ ಇದಂ ಉಪೇಕ್ಷೆ ಬಾರದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ,
 ಈ ಭೇರುಂಡವು ತನ್ನ ಬಾಹುಬಲದಿಂದಲೇ ಸಂಹೃತವಾದುದೆಂದು ಸ್ವಜ
 ನಗಳು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಗುರುತಿಗೋಸುಗ ಕೈಯೊಳಿಗಿರುವ ಪರಶು

ವಿನಿಂದ ಆ ಭೇರುಂಡದ ಪಕ್ಷ ಸಮೂಹದೋಳ್ ಬಂದು ಗರಿಯಂ ಭೇರಿತಿ
 ಅದಂ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತ, ನುತ್ತು ಮಾರ್ಗದೋಳುಕಾಣೆ
 ಶರಭವು ಸಂದೃತಮಾಗಿ ನೆಲದೋಳ್ ಸವಟಿರುವದನ್ನೋಡಿ ಇದೇನಂ
 ಅಚ್ಚರಿಯು? ಈ ಶರಭವು ಭೇರುಂಡದಿಂ ಸಂದೃತವಾಯಿತೆಂದು ಪೇಳು
 ವದಕ್ಕೆ ಶರಭಗಳಂ ಶಲಭಗಳಂತೆ ಭಾವಿಸುವ ಭೇರುಂಡವು ಸಹ ಹತವಾ
 ಗಿರುವದರಿಂದಲೂ, ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಲೋಕಾತಿಶಯವಾದ ವಾಣಿ
 ಯಾನದೋ ಬಂದು ವಾಸನಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ
 ಪೋಗುತ್ತ, ಪದಧಾತದಿಂದಿಳಿದು ಪೋಗಿರುವ ಶಿಲಾತಲವನ್ನೋಡಿ ಇ
 ಪೇನು ಜೋರಿಸ್ಯವೋ? ಈ ದೀಪದೋಳ್ ಯಾನಕಾರಣದಿಂದಲೋ
 ಭೂವಾಹವೇ ವಾಸಗೊಂಡಿರಬಹುದು, ಇದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಶಕ್ಯವೆಂದೂ
 ಯೋಚಿಸಿ ಪೋಗುತ್ತ ಅಲ್ಲಿ ಮಹಾನಿಶಾನವುಂಟೆಂತೆ ಅತಿ ನೀಲವರ್ಣ
 ನಾಗಿ ದೂರದೋಳ್ ಬಂದು ಮಹಾವನವು ಕಾಣಬರುತ್ತಿರಲಿ, ಅದರ
 ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಹುವಿಧವಾದ ಗೆಜ್ಜುಂಹಿತಗಳಂಕೇಳಿ ಮಹ
 ಗಗನೋಡು ಬರುತ್ತ, ಅಡಿಗಡೆಗೂ ಕುಕುಕಿ ಕಾರಿಕಾನಿನಾದಂಗಳಂ ಕೂ
 ಡಿದ ಭ್ರಮರಚ್ಚುಂಕಾರಗಳು ಕಿವಿಗಿಂಪಾಗಿರಲಿ, ಆ ವನದ ಮಧ್ಯಭಾಗ
 ಬೋಳ್ ಭೂಮಿದೇವಿಯ ವಿಲಾಸದಪವಿತ್ರವೋ ಎಂಬಂತೆ, ಸಮುದ್ರ
 ವೆಲ್ಲವೂ ಸಂಘೀರ್ಣವಿನಿ ಸರೋವರೆ ರೂಪವಂತಾಳಿದಂತೆ ಬಂದು ತೀರ
 ದೋಳ್ ನಿಂತು ನೋಡಿದರೆ ಮತ್ತೊಂದುತೀರ ಕಾಣಿಸದೆ ಜಲರಾಶಿಮು
 ಗ್ಗುವಾದ ಭೂಸತಿಯಂ ತರಲೆಣಿಸಿ ತ್ತರೆಯಿಂ ಧುಮುಕಿದ ಆದಿಪರಾಹಮೂ
 ತಿಯು ವಿನಿಗಮಮಾರ್ಗವೋ ಎಂಬಂತೆ, ಜಲಮಧ್ಯದೋಳ್ ಕಾಣಿ
 ಸುವ ಪರ್ಮತ, ವನ, ನದಿ, ಮೇಘ-ತಾರಿಕಾನಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳಂ ಚಂಡ
 ಚರನಂ ಯಿಂಬಿಟ್ಟಿರುವ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಉದರದೇಶವೋ ಎಂ
 ಬಂತೆ ಅತಿ ಗಂಭೀರಮಾಗಿ ಸಕಲ ಜಗವನ್ನಿರ್ದಿಸಲೆಣಿಸಿದ ಹಿರಣ್ಯಗ
 ಭನ ಪ್ರಥಮಸೃಷ್ಟಿಯ ಕಮಂಡುವೋ ಎಂಬಂತೆ, ಕುಂಭಸಂಭವ
 ಸಹಸ್ರಗಳಿಂದ ಪಾನನಂಗೈಯಲಶಕ್ಯವಾದ ಅಪೂರ್ವಾಭೋನಿಧಿಯೋ
 ಎಂಬಂತೆ, ಜಗನಂ ಪ್ರಳಯನಂ ಮಾಡಲೆಣಿಸಿದ ಕಲಾಂತಮೇಳುಂಗಳಂ

ಪಾನಂಗೈಯ್ಯಲ್ಪಟ್ಟು ಎಂದಿಸಂತೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವ ಮಹಾಪಯೋನಿ
 ಧಿಯೋ ಎಂಬಂತೆ ಕುಂಗಳೊಳನುವ, ಬಹುಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ,
 ಸ್ಫುಟಿಕಶಿಲಾಸ್ತೋಪಾನಗಳಿಂ, ಕೆಸುನೀಯ, ಕಶ್ಲೋಲ, ತರಂಗನಾಲೆ
 ಗಳಿಂ, ವಿಕಸಿತಕಲ್ಪಾರಕಮಲಕುಸುಮಲಯರಾಜಿಯೋಳ್ ವಿಹರಿಸುತ್ತಲಿ
 ರುವ ಕಾದಂಬ, ಬಕ, ಚಕ್ರವಾಕ ಮಧುರಧ್ವನಿಗಳಿಂ, ಮಧುವಾನನು
 ತ್ತ, ಭೃಂಗೀಯ್ಯಿಂಕಾರ ವಿಪಂಜಕಾಗೀತದಿಂ ನಿರ್ಭರವಾಗಿ ಉಬ್ಬಿ
 ಬರುವ ತರಂಗಗಳ ಅಬ್ಬರವೆಂಬ ನೃದಂಗಶಬ್ದದಿಂ, ವಾಯುವೇಗದಿಂ
 ಚಲಿಸುವ ಪಲ್ಲವಗಳೆಂಬ ಅಂಗುಳಿಗಳಿಂ ತೋರುವ ನರ್ಮಕಿಯ ಚಂದ
 ನಾಗಿ ಉಲ್ಕಾಪುತಿರ್ಪ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಕುಸುಮಲತೆಗಳಿಂ ಸಂಗೀತಕಾ
 ಲಿಯಂತೆ ರಮಣೀಯವಾಗಿ. ವಿನತಾಚನೆಯನಾದ ಗರುಡನಿಗೆ ವಿಹಾರ
 ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ವಾದೂದಕವೆಂಬ ಮಹಾನರೋವರವನ್ನೋಡಿ, ಇದು
 ದೇವತಾ ವಿಹಾರಯೋಗ್ಯವೆಂದು ನಿಶ್ಚಿಸಿ, ಆ ನರೋವರದ ಪೂರ್ವದಿ
 ಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಂತಪರ್ವತಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಬಂದು ಜಲಕೇಳಿಯನ್ನಾ
 ಹುವ ಹಿಮಾಚಲವೋ ಎಂಬಂತೆ, ಹೆಣ್ಣಾನೆಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸ್ವೇಚ್ಛ
 ಯಿಂದ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯಂಮಾಡುತ್ತಲಿರುವ ಅತಿ ಶುಭ್ರವಾದ ಮಹಾಗಜವ
 ನ್ನು ಕಂಡು, ಇಸರಿಂದಲೇ ಶರಭ ಭೇರಾಂಡಗಳೆರಡೂ ಸಂಹೃತಗಳಾಗಿ
 ರುವುದೆಂದು ವೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಾಧಾರಣಯೂಧಪತಿಯಾಗಿರುವ
 ದರಿಂದ ಇವರಿಂ ಸ್ತುತನಾಗದು, ಇನ್ನೇನು ನಿಮಿತ್ತವಿರುವದೋ ಎಂದು
 ಭಾವಿಸುತ್ತ, ಆದರ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೋಡಿ ವಶವಂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂ
 ಬ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಕಣಕಿನೋಡಬೇಕೆಂದು ದಿಕ್ಪಟಂಗಳು ಮುಚ್ಚುವಂತೆ
 ಕಲ್ಪಾಂತವೇಳುವು ಗುಂಭೀರವಾಗಿ ಗುಡುಗಿದಂತೆಸಿಂಹನಾದವಂ ಮಾಡು
 ತ್ತಿರಲು, ಅದಂಕೇಳಿ ಹೆಣ್ಣಾನೆಗಳು ಬದರಿ ಬರಗಾಗಿ, ಆ ಗಜರಾ
 ಜನ ಹಿಂಭಾಗಯೋಳ್ ನಿಲ್ಲಲು, ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಅದನ್ನೋಡಿಬಂದು
 ಮಹಾ ತಾಳವೃಕ್ಷವಂ ಮುರಿದು ಆ ಗಜಾಧಿಪತಿಯಮೇಲೆ ಎಸೆಯಲು,
 ಆ ಗಜರಾಜನು ಅದಂ ತೃಣವಾಗಿ ತಿಳಿದು ವೇಗದಿಂಪೋಗಿ ತನ್ನ ಕೊಂ
 ಬುಗಳಿಂದ ಪರ್ಮಿತವೋಳ್ ಹಿರಿದಾದ ಒಂದು ಗುಂಡು ಕಲ್ಲಂ ನೀಡು,

ಸ್ತೋತೃನಿಂದು ತೆಗದು ಆ ರಾಕ್ಷಸನಮೇಲೆ ಎಸೆಯಲು, ಆ ಗುಂಪುಕಾರಿ
 ಬರುತ ಮಾರ್ಗಮೋಳೆ ತಡೆಯಾದ ವೃಕ್ಷಗಳಂ ಪುರಿದು ಕಡಹುತ್ತ
 ಬರುತ್ತಿರಬಂದನೋಡಿ ಆ ರಾಕ್ಷಸನು ಕೆಟ್ಟನೆಂದು ಅತಿವೇಗದಿಂದ ಓಡಿ
 ಪೋಗಬಾಚೆಯು ರಾಕ್ಷಸನು ನಿಂತಿರ್ಪಡೆಯೋಳು ಬೀಳಲು, ರಾಕ್ಷಸನು
 ಪತನಾದನೆಂದು ತಿಳಿದು ಗಜವು ಎಂದಿನಂತೆ ಹೆಣ್ಣುನೆಗಳಂ ಸ್ತೋತೃ
 ನಿಂದು ನೇವರಿಸುತ್ತಿರಲು; ಆಗ ಆ ರಾಕ್ಷಸನು ಆ ತೀಯಂನೋಡಿ ಸಹ
 ಸ್ಮರಾಕ್ಷಸರ ಸಂಘದಿಂದಲಾದರೂ ಕವಲಿಸಲಕಕ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಈ
 ಗಜವು ಸಾಧಾರಣವಲ್ಲ, ಯಾವಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಯಾವದೇವತೆ
 ಯೋ ಗಜರೂಪದಂತಾಳರಬಹುದು, ಇದರಿಂದಲೇ ಶರಭಭೇರುಂಡಗ
 ಳು ಸಂದೃತಂಗಳೂರುವವು, ಅದ್ದರಿಂದ ಜೀನದಾಶೆಯಂ ಬಿಟ್ಟವನು ಇ
 ದಂ ಕುರಿಕುವನು, ಈ ಗಜವು ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಹೊಗೆ ವಕವಾಗುವನೋ,
 ಆ ಮಹಾಪುರುಷನು ಈ ದ್ವೀಪಾಧಿಪತಿಯಾಗುವರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯಮಿಲ್ಲ
 ಯಾವ ಉಪಾಯದಿಂದಲಾದರೂ ಇದಂ ವಶವಂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೇಕೆಂಪೆ
 ಣಿಸಿ ಎಂದಿನಂತೆ ಆ ಭೇರುಂಡಪಕ್ಷಿಯ ಗರಿಯಂತೆಗದುಕೊಂಡು ತನಿಗೆ
 ಮುಖ್ಯ ನಿವಾಸಸ್ಥಳವಾದ ಪಾತಾಳಲೋಕವಂ ಕುರಿತು ಬಂದು ತನ್ನ ಆ
 ಸ್ಥಾನದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಗರಿಯನ್ನಿಳುಹಿ, ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯಂಕುರಿತು ಎ
 ಲೈ ಶಂಕು ಕರ್ಣವೆ! ನಾನು ಮೃಗಯಾಭಿನೋದದಿಂಪ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಪ್ಲೀವದವನು
 ದಲ್ಲಿ ಸಂಹರಿಸುವ ಸಮಯವೊಳು ಒಂದು ಶರಭವುನಿದುರಾಗಲು ಅದಂ
 ಸೂಹನದಿಂದಂಹರಿಸಿ ಬರುತ್ತಿರಲಪ್ಪರೊಳು ಭೇರುಂಡನು ಕಾಣಿಕೊ
 ಳೈಲು. ಅದಂಸಂಹರಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಸಂತೋಷಕ್ಕೋಸುಗ ಅದರ ಗರಿಯಂ
 ತರುತ್ತಿರಲಾಗ ಬಂದು ಮಹಾಗಜವು ಕರಿಣೀಸಮೂಹದೊಡನೆ ಜಲ
 ಕೇಳಿಯವೂಡುವದಂ ನೋಡಿ ಅದರೊಡನೆ ನೆಣಸಿ ಸಂಹರಿಸುವದಕ್ಕೆ
 ಕೈಬಾರದೆ ಪಿಡಿದು ತರುವದಕ್ಕೆ ಸಾಮಗ್ರಿಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಸುಮ್ಮನೇ ಒಂ
 ದಿನು, ಯಾವತೆರದಿಂದಲಾದರೂ ಆ ತುಂಬಗಜವಂ ಹಿಡಿದುತರದಿದ್ದರೆ ನನ
 ಗೆ ನಿದ್ರಾಹಾರಗಳು ರುಚಿನದು, ಅದಕ್ಕೆ ಎತ್ತನಂ ಮಾಡೊಂದು ಪೇಳಲಾ
 ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಶಂಕುಕರ್ಣನು ತನ್ನ ಮನದೊಳು

ಶರಭೋಡನಿ ಸೇನಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮಹಾರಾಕ್ಷಸರು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟುವರು, ಮತ್ತು
 ಭೇರುಂಡವು ರಾಕ್ಷಸರಂ ಭಕ್ತಿಸುವದೆಂದು, ಕೀಳಿದುದುಂಟು, ಈಗ ಶರ
 ಭೇರುಂಡಗಳುಂ ಸಂದರಿಸಿ ಬಂದೆಂಬ ಈ ರಾಕ್ಷಸನವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾ
 ಸತೋರುವನಿಲ್ಲ, ಅನ್ಯರಂವಂಚಿಸುವಂತೆ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸನ್ನಲ್ಲಿಯೂ
 ಈ ಕಪಟವಾಕ್ಯವಂ ಪೇಳುವನು, ಈಪರಿಯಾಗಿ ಅನ್ಯತವನ್ನಾಡುವದ
 ರಿಂದ ಬರುವ ಸಂಪತ್ತುಗಳೆಲ್ಲವೂ ವಿಪತ್ತುಗಳಾಗುವವು, ಹೀಗೆ ಹೇಳು
 ತಿದ್ದರೆ ಅದರ ಫಲವು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ನಿದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬರುವುದು, ಮ
 ತ್ತು ಆ ಗಜವಂ ತುಂಬಗಜವೆಂದು ಹೇಳುವದಂ ಕೇಳಿದರೆ, ಅಪರಿಂ ಘಾ
 ಸಿಯಾಗಿ ಬಂದವನಾಗಿರುವುದೆಂದರಿತು, ಅಯ್ಯಾ! ಪ್ರಭುವೆ, ಭೇರುಂ
 ಡನಂ ಜಯಿಸಿದವಗೆ ವಾದಗಜವೆಂಬುದು ಎಷ್ಟೊವಾತ್ಸವು, ಇದುಕೋ
 ಸುವ. ಗ್ರಿಗಳಂ ಬದಗಿಸಿ, ಕೋಟಿ ಬ್ಯಾಟಿಗಾರರನ್ನಾದರೂ ಸನ್ಮಾರಗೊ
 ಳಿಸುವನು, ತೆಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ನುಡಿದು, ಯೋಜನಾಯತನಾದ ಮಹಾ
 ಸರವಣಿಗಳಂ, ಸಂಕೋಲೆಗಳಂ, ಹಗ್ಗದ ಉರುಳುಗಳಂ ದಾಪಿನ ಆನೆ
 ಗಳಂ, ಆಯುಧವಾಣಿಗಳಾದ ಬಹುಮಂದಿ ರಾಕ್ಷಸಭಟರಂಕೂಡ ಸಜ್ಜು
 ಗೊಳಿಸಿ, ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಪೋಗುವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಿ ಕಳುಹಿ, ಉಗ್ರಬಾ
 ಹುವಿನಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಸಕಲವಂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಇದೇನೆಂದು ಬಿನ್ನ
 ವಿಸಲು, ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಶಂಕು ಕರ್ಕಸಮೇತನಾಗಿ ಮತ್ತೂ ಅರ್ಜು
 ನನ ಶರಹತಿಗೆ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿ ಮೃತರಾಗಿ ಪಿಶಾಚರೂಪವಂತಾಳಾದ ನಿವಾತಕ
 ವಚರಸಂಘವೋ ಎಂಬಂತೆ ತೋರುವ ರಾಕ್ಷಸರ ಸಂಘಾದಿಂದೊಡಗೂಡಿ
 ಪಾತಾಳದಿಂ ಪೊರಟು ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪವನ್ನೆದಿ ತರಳುತ ಮಾರ್ಗದೋಳ
 ಬಿದ್ದಿರುವ ಶರಭವಂ ಮಂತ್ರಿಗೆ ತೋರಿಸಲು, ಆಗ ಶಂಕುಕರ್ಕಸಂ ಸ
 ಮೀವದಲ್ಲಿ ಗಜಪಾಡುಗಳಾದದಿಳಿದಿರುಂ ಶಿಶುತಲವಂನೋಡಿ ಈ ಶರಭ
 ನು ಈ ಅರಸೀಂ ಹತವಾದುದು ನಿಜಮಲ್ಲ, ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಭೇರುಂಡನಂ
 ಸಂಹರಿಸಿದನು ಯಾವ ನಿಶ್ಚಯವೆಂದು. ಮನದೋಳ್ ಯೋಚಿಸುತ್ತ,
 ಎಲೈ ಅರಸೀ! ಭೇರುಂಡವು ಯಾವಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವುದು ಎಂದು ಕೇ
 ಳಲಾಗಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಹಾಗೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯೊ ಪರಿ

ವಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡಾ ವೃತ್ತವಾದ ಭೇರುಂವವಂ ತೋರಿ ಇದೇ ಸನ್ನಿ-
 ಸಂಪ್ರತ್ಯಾಪಾದಿಸುವುದು ಬೇಕಾದಾಗ, ಭೇರುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಸೂ-
 ತೋರಾದಿಂ ಪ್ರಭುಂ ರಕ್ಷಾಘೋಷಿತ ಭುಜಗಳಂ ತಟ್ಟಿ ಸಿಂಹನಾದವಂ
 ಮಾಡುತ್ತಿರಲೂ; ಉಗ್ರಯಾವುಪು ಸೂರಾರುಮಂದಿ ಪೂಜಕರಂ ಕರೆದು
 ಎಲ್ಲೆ ಬಾಂಧವಗಳರೂ, ಇದು ಸಮ್ಯಕ್ ಪರಿವಾರಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಪುತಸವಾಗಲಿ,
 ಸಮ್ರಾಜ್ಯ ವತ್ತೀಪ್ರತ್ಯಗ್ಗೆಗೆ ಎಡೆಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಲಿ, ಭೇರುಂಡ ಕರಭಗಳ
 ಪದಾಂಸಗಳಂ ಪಾಕವಂ ಮಾಡಿರಿ, ಮತ್ತೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೇಂಟೆಯಂ
 ಮಾಡಿ ಭಟರುಗಳು ಎಂದು ಬವಗಿಸುವ ಮೃಗಪಕ್ಷಿಗಳಂ ತೆಗೆದುಕೊ-
 ಳ್ಳಿರಿ, ಉಪ್ಪು ನೀಕಾದರೆ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನ ಸಮುದ್ರದಿಂ ಭಟರು ತಂದು
 ಬದಗಿಸುವರು, ಮಧುರ ಬೇಕಾದರೆ ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಇಕ್ಷು ಸಾಗ-
 ರದ ಕರ್ಕರೆಗಳಂ ತಂದುಕೊಡುವರು, ಮೃಗದ ರಕ್ತದಿಂ ಕೂಡಿದ ಇಕ್ಷು
 ರಸದಿಂ ಪಾನಕವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಲಿ, ಉಪ್ಪು ಬಿಡವ ತೆಗೆದು ವಪ್ಪದಿಂ ಹು-
 ರಿದು ತುಪ್ಪದಿಂ ಕಲಶಿ, ನೌಟಿನಿಂ ತಿರುಗಿದರೆ ಕರ್ಪೂರಗಂಧವೆಸಗುವದು,
 ಮತ್ತದನು ಮದ್ಯದಿಂಕಲಶಿ, ಸಕ್ಕರೆಯಿಂ ಬೆರಸಿ, ಹೊಸದಾದವವೆಗೆದು
 ದುಗಿಸಲದು ಯಿತ್ತರದ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳಾಗುವದು; ಹೆನ್ನರಗಳಂ ತೆಗೆದು ಜೇ-
 ನ್ನಾಗಿ ಸೇರಿಸಿ, ಕಣ್ಣುಗುಡ್ಡಗಳಂ ಕಲಶಿ ಸಕ್ಕರೆಯಂ ಬೆರೆಸಿ ಸಣ್ಣತಾ-
 ವಿಗೆಯಾಗುವದು; ಅಸ್ಥಿಯೋಳು ಬರದಿರ್ಪೆ ಅಸ್ಮೃತವಿಶಿತವಂ ಮಸ್ತಿಷ್ಕ
 ಪಂಕದಿಂಕೂಡೆ ಸುಲರುಚಿಯಾದಪೋಗರವಾಗುವದು, ಚಂಪಕಗಂಧದಿಂ
 ತಂಪಾದತನ್ನಿಗರುಳಂ ಇಂಪಿನಿಂ ಸಂಹರಿಸಿ ಹುರಿಯಲದು ಸೌಖ್ಯಾದಿಕಾ-
 ಕವಾಗುವದು; ಹರಿ ಅವರೇಕಾಯು ಹೊಸಪರಿಯಗಂಧದಿಂ ಹಸೆಸಾಗಿ
 ತೋರ್ಪು ನಿಂದುಳಿಯೋಳು ಮಧುವೆರೆಯ ಹಸಿದಿರುವ ರಕ್ತಸರಪಾಯಿಸಿ-
 ವಾಗುವದು, ಬದನೆಸುಕಾಯಿಯೊಡನೆ ಮೃದುವಾಂಸವಂ ಹುರಿದು
 ಮುದದಿ ಸಂಬರವೆರಬಿ ಬಡಿಸಲದು ಮುಚ್ಚರಿಗೆ ಟಿಡರೂರತಾಳದವಾಗು-
 ವದು, ಹಿರುಳವಾಂಸವತೆಗೆದು ತಿರುಹೆ ಪೂರಣಗೊಂಡತ ಮಸ್ತಿಯೋ-
 ಳು ಹದಮಾಕಿಸಿ ಕರಿದರೆ ಕರಿಗಡಲುಗಳಾಗುವದು, ಕಚ ಪೆನಸಂಬರಿಹವ
 ಜೇಡಿಗಳಂ ಮಾಡಿಸುವದು, ಹೆಚ್ಚಾದ ಕಚ್ಚುಗಳಂ ಮಾಡಲೋಸಂಗ

ಸ್ವಚ್ಛನುತ್ಸೃಂಗಳಂತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಮಂಡೂಕಗಳಂತುಪ್ಪದೋಳು
ಹುರಿಸು ಸಂಡಿಗಳೆಂವೂಡುವದು, ತಂಡತಂಡ ಮೃಗದ ಪಲದಿಂ
ಮಿಗಿಲಾದ ಉಡಲಿಗೆಗಳೆಂವೂಡಿ ಬಳಸುವದು, ಬಹುವಿಧಮದ್ಯದಿಂ
ಬಿಸಿಯುಚೋಪ್ಯವನೂಡಿ ಹುರಿಸ ವಗ್ಗ ರಣೆಗನುಕೂಲಮಾಗಿಸ್ ಮ
ರಿಸುತ್ಸೃರಾಶಿಗಳೆಂ ತಂದು ಬದಗಿಸುವರು, ಮರೆನಾಚಿ ಫಲವೇನು, ಮ
ಸವಕಾರ್ಯವು ಲಭಿಸೆ ಸುರೆಯಸಾಗರತಟದಿ ಸುರಿಸುರಿದು ಕೂಡಿವುದಕೆ
ಸರಸಗೃಹವಂ ನಿಮಿಗೆ ಕೊಡಿಸುವೆನು, ಎಂದುವೇಳಿ, ಮತ್ತು ಎಲೈ
ರಾಕ್ಷಸರುಗಳರಾ! ಈದಿನ ಮಾಡಿಸುವ ಭೃತನವಂ ಭುಂಜಿಸಿ ಪಾನವಂ
ಮಾಡಿ ರಾತ್ರಿಯಂ ಕಳೆದು ನಾಳೆಯ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿಯ ಮದಗಜನಂ ಹಿಡಿ
ದು ಕಟ್ಟು ವಶಮಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕಮಾದ ಭೇರುಂಡನಂ
ಸಂಹರಿಸಿ, ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅಧಿಕಮಾದ ಭೃತನವಂಮಾಡಿಸಿ, ಸು
ಶಾಸನುದ್ರವನ್ನೇ ಉಚಿತಮಾಗಿ ಕೊಡಿಸುವೆನು. ಇದಕ್ಕೆ ಕುಲದೇವತ
ಯಾದ ನಿಕುಂಭಿಲಾವೇವಿಯ ಪಾದಪಂಕಜವಂ ಕುರಿತುಶವಧವಂಮಾಡು
ವೆನ್ನಿದು ನುಡಿಯಲು; ಆದಂಕೇಳಿದ ಭಟರು ಸಂತೋಷದಿಂ ಹಿಗ್ಗಿ ಕಾ
ಕುಯಾಕಾತ ಸಿಂಹನಾದವಂಮಾಡುತ್ತಿರಲು; ಶುಕುಕರ್ಣನು ಉಗ್ರಬಾ
ಹು ವೇಳಿದ ಶವಧವಾಕೃತವಂಕೇಳಿ, ಈ ಅರಸು ನಿನ್ನೇದಿವಸ ಭಿಕ್ಷಿಸಿದ
ಭೇರುಂಡವಾಂಸದಿ ಮದಹೆಚ್ಚಿ ತಲೆಗೇರಿ ವಿವೇಕವಿಲ್ಲದೆ ಶವಧವಂ
ಮಾಡುವನು, ಈತನಿಗೆ ಬಾಲಬುದ್ಧಿಯು ಇನ್ನೂ ತೊಲಗಿಲ್ಲ, ಈ
ಭೇರುಂಡವು ಈತನಿಂ ಹತವಾದದ್ದು ಸತ್ಯವಾದರೆ ಮುಂದೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡು
ವನೆಂದು ನಂಬಬಹುದು, ಹೀಗೆ ಅಶಕ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವಂ ಕುರಿತು
ಶವಧವಂ ಮಾಡಿ ತಪ್ಪಿದರೆ ಆ ದೋಷವೇ ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸೂತ್ರತಿಗೆ
ಜಂಶಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತ, ಈಗ ತಿಳಿಯಲಾಯಿ
ತು, ನೆನಸಿದಂತೆ ಹುದಗಜವು ತನ್ನ ವಶವಾದಬಳಿಕ, ಮತ್ತು ಮತ್ತೊಂ
ದು ಭೇರುಂಡನಂ ಸಂಹರಿಸಿ ಭೃತನವಂ ಮಾಡಿಸುವೆನೆಂದು ಭಟರಿಗೆ ಹೇಳಿ
ದೆ ಮಾತಿನಿಂದಈ ಮದಗಜದಿಂದಲೇ ಈಗಿನ ಭೇರುಂಡವು ಮೃತವಾದು
ದೆಂದು ತಿಳಿದು ಮುಂದೆ ವಶವಾಗುವ ಗಜದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಭೇರುಂಡ

ಹವು ಎದುರಾದರೆ ಸಂಹಾರಗೊಳಿಸುವೆನೆಂಬ ಭರವಸೆಯಿಂದ ಈ ವಾಕ್ಯ
ವಂ ಭಟರಿಗೆ ಹೇಳಿದನು, ಅದರಿಂದ ಈಗಿನ ಭೇರುಂಡವು ಇಲ್ಲಿಯ ಗಜ
ದಿಂದಲೇ ಮೃತಮಾಹಿತಲ್ಲದೆ, ಈ ಅರಸಿನಿಂದಸಂಹೃತಮಾದುದು ಅಪ
ಧ್ಯವು, ಗಜಗಣಂ ಮತಕಗಳಂತೆ ಭಾವಿಸುವ ಭೇರುಂಡವು ಇಲ್ಲಿಯ
ಗಜದಿಂದ ಮೃತಮಾದುದುಂಟಾದರೆ ಅದು ಅಮಾನುಷಗಜವೇ ಹೊರತು
ಸಾಧಾರಣ ಗಜಮಲ್ಲ, ತಾಪನಕದಿಂದಲೋ, ಮತ್ಸ್ಯವಹಾರಣದಿಂದಲೋ,
ಯಾರೋ ಗಜರೂಪವಂತಾಳು ಬಂದಿರುವದರಿಂದ ಇದು ತಿಳಿಯಲಶಕ್ಯವು,
ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶೆಯಂ ಮಾಡದೆ ಆ ಗಜವಂ ಹಿಡಿಯಲೆಣಿಸಿದರೆ ಏನು
ಆಪತ್ತು ಸಂಭವಿಸುವದೋ, ತೋರಿದ ಅರ್ಥವಂ ಹೇಳಿದರೆ ಮನು
ಷ್ಯನನ್ನೇ ತಿಳಿದು ಈ ಅರಸು ಲಜ್ಜಿತನಾಗುವನು, ಅಥವಾ ಕೋಪ
ಗೊಳ್ಳುವನೋ, ಎಂದು ಗೊಣಗುಟ್ಟುತ್ತಿರಲಾ ಶಂಕುಕರ್ಣನಂ ನೋಡಿ
ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಎಲೈಮಂತ್ರಿಯೇ! ನಾನು ಭಟರಿಗೆಹೇಳಿದುದು ನಿನಗೆಸ
ಮೃತಮಿಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನೀನೇ ಗುಣಗುಟ್ಟುತ್ತಿರುವೆವೆಂದು ಕೇಳಲು,
ಶಂಕುಕರ್ಣನು ಮಹಾವ್ರಭುವೇ! ದೈವಮೋಗದಿಂದ ಮುಂದಣಮನೋ
ರಥವುಕೂಡ ಘಟಿಸಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡನು ಎನಲಾ ಉಗ್ರಬಾಹು
ವು ದೈವಬಲದಿಂದಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಪೌರುಷದಿಂದ ಘಟಿಸಲಾರವೆಂದು ಹೇಳಿದಂ
ತಾಯಿತು ಎನಲಾ ಮಂತ್ರಿಯು, ಪ್ರಭುವೇ! ಭೇರುಂಡನಂ ದೈವವೇ
ತಂದುಬಿಟ್ಟಿತಲ್ಲದೆ ಅದರ ವಾಸವನ್ನೆದಿ ಹುಡುಕಿದವರಾರೂ, ಎನಲಾಮಾ
ತಿಗೆ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಬಡಂಬಟ್ಟು ಆಪ್ತಜನರಿಂಕೂಡಿ ಭೋಜನವಂ
ಮಾಡಿ, ವಾನನಂಗೈದು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲು, ಅದೇರಿತಿಯಲ್ಲೇ
ಆತನ ಪರಿವಾರವೆಲ್ಲವೂ ಅಶನಪಾನವಂಮಾಡಿ ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಆದಿನವಂ
ಕಳೆದು, ಆ ಮಾರನೇ ದಿನವೇ ಬೇಹುಗಾರರಾದ ರಾಕ್ಷಸರು ಆ ಮಹಾ
ಗಜವಂ ಹುಡುಕಿ ಅದರ ವಾಸವಂ ತಿಳಿದುಬಂದು ಉಗ್ರಬಾಹುವಿಗೆ ಬಿ
ನ್ನಿಸಲು, ಅದಂ ಕೇಳಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವು, ಅವರಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಭ
ಟರುಗಳರಾ! ಆ ಮಹಾಗಜದ ಸಮಾಪದೋಳು' ದಾಖಿನ ಆನೆಗಳಂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ
ಹೊರಗೆಹೋಗದಂತೆ ಆಯತನಾದ ನೆರಪಣಿಗಳಂ ಅದರ ಪರಿವಾರದ

ಸುತ್ತಲೂ ಸಾಲಾಗಿರುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಬಲಿಗವಂತೆ ಬಲವಾಗಿ ಸುತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿ, ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಶೂಲಕುಂತಪಾಣಿಗಳಾದ ರಾಕ್ಷಸರೊಡಗೂಡಿ ಕಾಡಿದರೆ ಎಂದು ನಿಯಮಿಸಿ, ಒಳಕವಂತಿ ಸಮೇತನಾಗಿ ಬಂದು ನೋಡುತ್ತಿರಲಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನು ಉದಯಿಸುತ್ತಿರಲು; ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಗಜವು ಕಾವಿಯು ಬಟ್ಟೆ ಮಗೂ ಒಗ್ಗೂಡಿ ಬಂದಂತೆ ಕೆಂಪಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿರಲು, ದೂಸ ಆಯವರು ಗಜದ ಸವಿವಾದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅನೆಗಳನ್ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಅದರ ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರಲು, ಕೆಲವರು ಸಂಕೋಲೆಗಳಂ ಹವರಿಸುತ ಆ ಆನೆಯು ಕಾಲುಮುರೆಯಾಗಿ ನಿಂದಿರಲು, ಆ ಗೂ ಮಹಾಗಜಕ್ಕೆ ನಿಜ, ತಿಳಿಯದೆ ಸುಬದಿ ಸವಿವಾದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರೆಗೈವ ಕರೀಷ್ಕಂಧಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೊಂಡಿಲನ್ನು ಟ್ಟು ನಿಜೆಯ ಮೊಬ್ಬಿಣಿ ಮಲಗಿರಲು; ಆಗ ಮಾವುತರು ಮಾಡುವ ಸನ್ನೆಯಂತೆ ದಾಪಿನ ಆನೆಗಳು ಸವಿವಾಪವಂ ಪೊದುವದಕ್ಕೆ ಭಯದಿಂ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿ ತಿರಗುತ್ತಿರಲು; ಅದು ನೋಡಿ ಉಗ್ರಾಕಾರವು ಗಜವಂ ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸಿರೆಯು ಭಟರಿಗೆ ನೇಮಿಸಲಾ ಭಟರು, ಉಪಯುಕ್ತಕಾಲದೊಡಗುವಾ ಭೂವಾ ರಾಗದಿ ಭೂಪತಿಗಳಂ ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸುವಂತೆ, ಗಜನೋಹಕಮಾದ ಗಾಸವಂ ಗೈಯುತ್ತ. ವೃದ್ಧಂಗಳಂ ವೃದ್ಧಮಾಗಿ ಧ್ವನಿಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಆ ಅಶ್ವನಶಬ್ದವಂಕೇಳಿ ಮಹಾಗಜವು ಎಚ್ಚರವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಂ ನೋಡುತ್ತ, ದಾಪಿನ ಆನೆಯನ್ನಾಶ್ರಿಸಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರಂ ನೋಡಿ ತ್ವರಿತಿಯಿಂದಿದ್ದು, ಹತ್ತರ ಸುತ್ತಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಮೊತ್ತವಾದ ಮತ್ತು ಕರೀಷಿಗಳ ತತ್ತರಗೊಳ್ಳುತ್ತ, ಸುತ್ತಿರುವ ಸರಪಳಿಯ ಬಲೆಯನ್ನತಿಕ್ರಮಿಸಿ ಲಾರದೆ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುವದನ್ನೋಡಿ ಕೋಪದಿಂ ಭೂಮಿಯು ಕಂಪಿಸುವಂತೆ ಬ್ರಂಹಿತ ಧ್ವನಿಯು ಮಾಡುವಂತೆಕೇಳಿ, ಗಿರಿಗಣ್ಯರಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾಸಿಂಹಗಳು ಕೂಗಿಗಳಾಗಿ ಕೂಗಲು, ಆ ಸಿಂಹನಾದದಿಂದ ಮಹಾಗಜವು ಮತ್ತೂ ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಬಂದು ದಾಪಿನ ಆನೆಗಳಂ ವತ್ತರಿಸಿ, ಆ ಆನೆಗಳಮೇಲೆ ಅಡಗಿದ್ದ ರಾಕ್ಷಸರುಗಳ ಕಾಲಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಗಿರಗರನೆ ತಿರುಗಿಸಿ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನೇ ಬಡಿದು ಕೊಡುತ್ತಿರಲು ; ಅದನ್ನೋಡಿ ಶಂಕು

కాను ఈ సుదామగజక్తే శోభిషబంధుళక, అనునయక్కా, వం
 జసిగ్గా బళగాగలారదేందు వేళి భయవంకల్పితి వణవంనూడి
 శోభ్యువదేందు నియమిసలు; ఆగభటరేల్లరు బళశినితు బంజేవేళ
 సింహనామగళంనూడి అనేకభేరికావళవృద్ధినిగళం నూడుత, ఈ
 గజవు గ్రాసార్థవారి నమ్మమేలీ బారదిరదేందు ఇక్షుదండగ
 లం, కదళి, నల్లకీరణబేగళం ఎసియతనిర్వబ్ధ మారిరలం గజవు,
 అదం బందం లక్ష్మ్యనూడచి త్వరేయింబందు సుత్తులిరువ వృక్షగళం
 కిత్తు, సరపణిగళం తావరేయ నూలుగళంతే దరిదు ఇక్ష్మిబిజ్జిల
 రక్కసరం వక్కలిక్కుత్తిరలారాక్షసరు, పరకు, కుంత, తూల, గవేగ
 లంద ఆ మద్రాస్సేయం వ్రహరిసుత, శప్పుగళమార్గవారి అట్ట
 కేడదర్శిసుగ రాక్షసాధిపన అప్పణేయం కేళలంగ, రాక్షసరా
 యనం యావసూదనదిందలదరూ ఆ మద్రాస్సేయం వణనూడికొల్ప
 రేందు భటరిగి అజ్ఞాపిసుత్తిరలు; ఆ గజవు, రక్కసరు ప్రయో
 గిసువ ఆయుధప్రహారవం లక్ష్మ్యవంనూడచి అల్లి సుత్తులిరువ సగ
 పణిగళం కిత్తుబిసురు, ఘడిఘడిసుత, ఒందొందు పేట్టనింద
 నూరారక్కసరం నందరిసి, కాలగళం దొనకి శిల బిసుడుత
 ఓడిబరువరక్కసరమేలీ కవిదుబరుత్తిరలు; ఆదంనోడిలుగ్రూ
 హువు ఈ గజవం యావ టపాయదిందలదరూ సాధ్యవంగువంత
 వూడిరేందు నుడిదు, బళక ఎల్వే భటరుగళరా! ఇన్న సాహస
 వంనూడి, దూరవారిపొగి నింతుగజవు విశ్రమిసికొండబళక నా
 ను అప్పణేయం శోడువేసేసలు; ఆ సేనీయోళి డాగపూలు న
 వ్యవారి టళద రక్కసభటరేల్లరు ఆ మద్రాస్సేయోడనే దొర్యా
 టవంబిట్టు, బందేయోళి గుంపాగినితు అదన్నే చిరగాగి
 నోడుత్తిరలు; ఆ సమయదొళంగజవు ఈ రక్కసరగుంపంనోడి
 డి, పన్నో కపటదిం బట్టాగి తన్నమేలీ బిళిళువరేందు తిళదు
 శోపెదిం దొరట గిరితిబరనం ముడుకుత పొగిగుత్తిరలు; ఆగ

ಕೋಪಹೆಚ್ಚಿ ಬರುವಂತೆ ಮದ್ದಿನೆಯ ಶರೀರವು ಬೆಳೆಯುವದನ್ನೋಡಿ, ಶಂಕುಕೊನು ಮಹಾಪ್ರಸಾದಬಂತೆಂದು ತಿಳಿದು, ತನಿಗೆ ತೋರಿದವ ರಿಯಂ ತಿಳುಹಿದರೆ ಈ ರಾಕ್ಷಸರಾಯನು ಕೇಳುವನೋ? ಇಲ್ಲದೆ ಮೂರ್ಖತನದೋಳು ನಿಂತು ಪ್ರಾಣವಂ ಕಳದುಕೊಳ್ಳುವನೋ ತಿಳಿಯಕೂಡ ದಾದ್ದರಿಂದ, ವಂಚನೆಯಿಂದಲಾದರೂ ಈ ಸ್ಥಳದಿಂದಿರಾಯನಂ ತೊಲಗಿ ಸದಿದ್ದರೆ ಇವನಿಗೆ ಕ್ಷೇಮವಾಗಲಾರದು; ಉಳಿದ ರಕ್ಷಸರು ದೂರವಾಗಿ ಪೋಗಿರುವದರಿಂದ, ಅವರಂ ಸನ್ನೆಯಂಮಾಡಿ ಕರೆಯುವದಕ್ಕಾದರೂ ಸಂವ ಕಾಶವಾಗುವದೆಂದರಿತು ಅಯ್ಯಾರಾಕ್ಷ ಸಾಧಿಸತಿಯೆ! ಈ ತುಂಟಗಜವಂ ವಶಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಿಕಾ ಸಮುದಾಯವು ಈ ವನದೋಳು ಹೇರಳ ವಾಗಿರುವದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಂ ಸಾಧಿಸಬಹುದು ಆಗ್ರಹವಂಬಿಟ್ಟು ಬಾ ರೆಂದು ಉಗ್ರಬಾಹುವಂ ಹಸ್ತವಂಸಿದಿದು ದೂರದೊಳಿರುವ ಮಾತೊಂ ದು ಗಿರಿಶಿಖರವಂನೈದಿಸಿ ಅಯ್ಯಾರಾಯನೇ ! ಈಗ ಈ ಮದ್ದಿನೆಯಂ ನೋಡುವನಾಗು, ಎನಲೂ ಮಹಾಗಜವು ಹೆಚ್ಚಿ ಬರುವ ವರ್ಷಕಾಲಮೇ ಘದಂತೆ ಬೆಳೆದು ಗಿರಿಶಿಖರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇಮ್ಮಡಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತ, ಕೊಂ ಬುಗಳಂ ಆ ಗಿರಿಶಿಖರವಂ ಮೀಟುತ್ತಿರಲು ; ಆ ಗಜದ ಉತ್ಸಾಹವಂ ನೋಡಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಏನೈ ಮಂತ್ರಿಯೆ! ಇದೂ ಗಜಮಲ್ಲ ರಾಕ್ಷಸ ಕಾಲವಂ ನಾಶಗೊಳಿಸಲೋಸುಗ ಗಜರೂಪವಂತಾಳು ಬಂದ ಮೃತ್ಯು ವೆಂದೂ ಪೇಳಬೇಕು, ಇನ್ನೇನುಗತಿಯು, ಗಿರಿಶಿಖರವಂ ಮೀಟುತ್ತಲಿಧೆ, ಸೇನೆ ಏನಾಗುವದೋ, ನನಿಗ್ಯಾಕೆ ಈ ದುರ್ಬುದ್ಧಿ ಉಂಟಾಯಿತೋ ಎಂದೂ ಪೇಳುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳು ನದೀವನ ಸಮೇತವಾದ ಗಿರಿಶಿ ಖರವಂ ಮೀಟುವ ರಭಸದಿಂದ ಕೋಟಿ ಶಿಡಿಲುಗಳು ಏಕವಾಗಿ ಭೂಮಿ ಯಂ ಇಬ್ಬಿಸುವಂತೆ ಭೂರನಾದ ಶಬ್ದಮುಂಟಾಗಲು, ಅದರಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಸಮೂಹವೆಲ್ಲವು ಭಯದಿಂದ ಮೂರ್ಛಗೊಂಡು ನೆಲವಂ ಕಚ್ಚಿರಲು ; ಆಗಲಾಮದ್ದಿನೆಯು ಕೊಂಬಿನಿಂದ ಮೀಟಿದ ಗಿರಿಶಿಖರವಂ ನೋಡಲಿನಿಂ ತೆಗದುಕೊಂಡು ನೋಡಿ ತೂಗಿ ಗುಂಪುಕೊಂಡಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರಮೇಲೆ ಎಸೆಯಲು, ಗಿರಿಶಿಖರವು ಭೋರಿಡುತ್ತಲೆಂದು ರಕ್ಷಸರ ಗಂಟಿನಮೇಲೆ

ಬೀಳಲು, ಅದರಿಂ ಆ ಪಕ್ಷದ್ವೀಪವೆಲ್ಲ ಶೂನ್ಯಮಯವಾಗಲು, ಮತ್ತೂ ಆ ಭೂಭಾಗವೆಲ್ಲವು ಉದ್ಘಾತಿಯಂತೆ ಎರಡುಮುಹೂರ್ತ ತೂಗುತ್ತಿರಲು, ಕಿಡಿಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಇವಿಗಳಂತೆ ಆ ರಕ್ತಸರೆಲ್ಲರೂ ಭೂತಲದೊಳಗಾಗಿ ಹತರಾಗಲು; ಅದನ್ನೋಡಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಉರಗ್ತಾಡನವಂ ಗೈಯುತ ಮೂರ್ಛಿತನಾಗಲು, ಆಗ ಶಂಕುರ್ಕ್ಕನು ಶೈತ್ಯೋಪಚಾರದಿಂ ಮೂರ್ಛೆಯಂ ತಿಳುಹಿಸಿ, ಐಯ್ಯಾ! ರಾಕ್ಷಸರಾಯನೇ ಆಪತ್ತು ಸಂಭವಿಸಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುವಾದವನು ಧೈರ್ಯವೀಡನಾದರೆ ಉಳಿದವರ ಬಾಳು ಏನಾಗಬೇಕು, ನೀನಾದರೂ ಕ್ಷೇಮವಂತನಾದೆಯಲ್ಲಾ, ಮಾರಿ ಹೋದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮಿಡುಕಿ ಫಲವೇನು ವ್ಯಸನವಂಬಡೆಂದು ಬೀಳಲು;

ಆ ಕಾಲದೊಳಗಿರಿವಿರವಂಮಿಾಟ ಬಿಸುಟದ್ದರಿಂದರಕ್ಕ ಸರೆಲ್ಲರೂ ಮೃತರಾದರೆಂದುತಿಳಿದು ಮದ್ದಾನೆಯು ಎಂದಿನಂತೆ ಹೆಣ್ಣಾನೆಗಳಂ ಸಂತ್ಯೆನುವ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಭೂಮಿಯಂ ಸೋಂಕದೆ ಬರುತ್ತಿರಲದನ್ನೋಡಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಏನೈ ಮಂತ್ರಿಯೆ! ಮಹಾಗಜವು ಭೂಮಿಯಂ ಸೋಂಕದೆ ವೇಗದಿಂಬರುತಲಿಥೆ ಇದೇನು ಜೋದ್ಯವೆಂದು ಕೀಳಲು, ಆಗ ಮಂತ್ರಿಯು ಎಲೈ ರಾಯನೇ! ಇದು ಅವಾನುಷ್ಣಜವಾದದ್ದರಿಂ ಗಿರಿಯಂಮಿಾಟರಕ್ಕ ಸರಂ ಸಂಹರಿಸಿತು, ವಿಷಾರ್ಥಯಂಪ್ರಾಡದೆಕೊಳೆದುದ್ದರಿಂದ ಈ ಆಪತ್ತು ಸಂಭವಿಸಿತು. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಇರಕೂಡದು, ಸ್ವಸ್ಥನವನ್ನೈದುವನಾಗು ಎಂದು ಪೇಳಲು; ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಜಯವಂ ಸಂವಾದಿಸಬೇಕೆಂದುಪೋಗಿ ವರಾಜಯವಂಹೊಂದಿ ಹ್ಯಾಗೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಮುಖವಂ ತೋರಿಸಲಿ, ನಾನೊಂದಿಣಿಸಿದರೆ ತಾನೊಂದಾಯಿತು, ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಅಸಹಾಯಕೂರರಾದ ರಾಕ್ಷಸಭಟೆರೆಲ್ಲರು ಒಂದು ತುಂಬಗಜದಿಂ ಹತರಾಗಿ ಶೋಕಾಪವಾದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದಬಳಿಕ, ನಾನು ಲಜಾ ರಹಿತನಾಗಿ ಸ್ವಸ್ಥನವಂ ಹೊಂದುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮರಳಬಾಡು ಮತ್ತೂ ಈ ಆನೆಯೊಡನೆ ಸೇನಿಸಿ ಪ್ರಾಣವನಾದರೂ ಬಿಡುವನೆಂದು ಪೇಳಲು, ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಶಂಕುರ್ಕ್ಕನು ಐಯ್ಯಾ ರಾಕ್ಷಸರಾಜನ್ನೆಯಾನದೋಬಂದು ಕಾಡಾನೆಯೊಡ ಪ್ರಾಣವಂ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದ್ವಿತಾನೆ ಏನು ಯತ.

ಸ್ಪಂಟಾಯಿತು, ಆದ್ದರಿಂ ಅವಾನುಪ್ಪಗಜವಂ ವಶಗೊಳಿಸುವದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ವೆಂಮಾಡಿ ಸಾಧಿಸಿದರೆ ಲೋಕಾವವಾದವು ತೊಲಗಿಯತಸ್ಸು ಉಂಟಾಗಿ ಈ ದ್ವೀಪಾಧಿಪತ್ಯವಂ ಮಾಡುತ ಯಶೋವಂತನಾಗಿರುವೆ ಎಂದು ಪೇಳಲು; ಉಗ್ರಚಾಹುವು ಏನೈ ! ಮಂತ್ರಿಯೇ ಯಶೋವಂತನಾಗುವೆ ಎಂದು ಆಶೆಯಂತೋರಿಸುವೆ! ಪೂಣವಂ ರಕ್ಷಿಸಿ ಕರತಂದವನಾದುದರಿಂದ ನಿನ್ನಂ ಪ್ರಾಣಾಪ್ತನೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವೆನು, ಸೇನೆಯು ನಷ್ಟವಾದನಂತರ ಏನು ಯತ್ನ ಸಾಗುವದೆಂದು ಪೇಳಲು, ಮಂತ್ರಿಯು, ರಾಯನೇ! ಸೇನೆಯು ಹೊರಟಾಗಲೀ ಅದರ ಆಶಯಂ ಬಿಟ್ಟೆನು, ಭೀರಂ ಡನಂನೋಡಿವಾಗ ನಿಶ್ಚೇಷವಾಗಿ ಆಶಯಂ ಬಿಟ್ಟೆನು, ಹೋದಮಾತಿಗೆ ಹೇಳಿ ಫಲವೇನು, ಸ್ವಸ್ಥಾನವನ್ನೈದುವದಕ್ಕೆ ಲಜ್ಜೆ ಉಂಟಾದರೆ, ರಸಾತಲದೋಳ್ ರಾಕ್ಷಸ ಕುಲಪುರೋಹಿತರಾದ, ಮಾರೀಚ, ವಿದ್ಯಾಜಿಹ್ವ, ಕಾಲನೇಮಿ ಮೊದಲಾದ ಮಾಯಾನಿದ್ಯವಿಶಾರದರಾದ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಗುರುಗಳಾದ, ಶವಭಕ್ಷಕ, ಮೇದೋಹೋತ, ಶೌಷ್ಕಲಕರೆಂಬ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸರಿರುವರು, ಅವರು ಮಹಾಸಿದ್ಧಿಯಂ ಸಂಪಾದಿಸಿ, ರಾವಣಾದಿಗಳು ಮಾಡುವ ನಿಷುಂಭಿಳಾ ಯಾಗಕ್ಕೆ ಆಧ್ಯರ್ಯವೆಂಮಾಡಿದವರು, ಅವರ ಉಪಾಸನೆಯಿಂದ ನೆನೆದ ಕಾರ್ಯವೆಲ್ಲ ಕೈಗೂಡುವದು, ಆದ್ದರಿಂ ಅವರ ಸವಿಾಪವನ್ನೈದುವನಾಗು, ಮತ್ತೂ ನಮಿಗೆ ಪ್ರಿಯಮಿತ್ರರಾದ, ಸರಾಂತಕ, ಹ್ರಸ್ವಕರ್ಣ, ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಿಗಳು ನಷ್ಟರಾದ ಬಳಿಕ ಮಾಯಾನಿದ್ಯವಂ ಶ್ರಮದಿಂ ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕಾಯಿತು, ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರಾದರೋ, ಕಶ್ಯಪಕುಲೋತ್ಪನ್ನರಾದ ದೈತ್ಯಸಂಘಕ್ಕೆ ಗುರುಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಪುಲಸ್ತ್ಯವಂಶಸ್ಥರಾದ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ವಿದ್ಯೆಯಂ ಹೇಳುವರಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂ ಶೌಷ್ಕಲಕನಂತರಣುಹೊಕ್ಕು ಮನೋಭೀಷವಂ ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಲು, ಅದಂಕೇಳಿ ಉಗ್ರಚಾಹುವು ಐಯ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಯೇ, ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರು, ಕತ್ತೂಗಳ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಕುಮಾರಂಗೆ ವಿಜ್ಞೆಯಂ ಹೇಳಿದವರಾದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ದೈತ್ಯರಿಗೆ ಮಿತ್ರರಾಗಿರುವ ನಮ್ಮಂಥಾನರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯಂ ಹೇಳುವ

ದರಲ್ಲಿ ಸಂಕಮ ಉಂಟೇ ಎಸಲು, ಶಂಕುಕರ್ಣನು ಅದುದ್ದೆ ರಾಕ್ಷಸರಾ
ಯನೇ, ಪುತ್ರಿಯಾದ ದೇವಯಾನಿಯು ನಿಬಂಧದಿಂದಲೂ, ಕಚನುವಾ
ಡುವ ಅಕುಟಲಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ, ಅನುರೂ ಆ ಕಚನಲ್ಲಿ ಮತ್ಸರವನ್ನೆ
ಣಿಸಿ, ಅನು ಭಸ್ಮವೆಂಬುದಾ ಆ ಭಸ್ಮವು ಮದ್ಯದೋಳ್ ಕದಡಿ ಬ
ಪ್ಪಿಸಲು, ಅದು ತಿಳಿಯದೇ ಪಾನವಂಗೈದ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರು, ಕಚ
ನಂ ತಮ್ಮ ಉದರದಲ್ಲಿರುವನನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಸತ್ಯವಂತನಾದ ಆ ಕಚನು
ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆಯುಂ ತಮ್ಮ ಉದರವಂ ಭೇದಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಬಳಿಕ ತ
ಮ್ಮಂ ಬದುಕಿಸುವನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಮೃತನಂದೇವನೀ ವಿದ್ಯೆಯಂ ಉ
ಪದೇಶವಂಗೈದು ಅವನು ಬದುಕಿಸಿ ತಾವೂ ಬದುಕಿದರಲ್ಲದೆ ಶಿಷ್ಯಸಾ
ಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಿದವರಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲು ; ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಏನೈ !
ಶಂಕುಕರ್ಣನೇ! ಶಿಷ್ಯರಾದ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರು, ಬ್ರಾಹ್ಮರಿಂ ಸ್ಮರಣಲ
ಯೋಗ್ಯವಾದ ಮದ್ಯನಂ ಎಂದು ಪಾನವಂಗೈದರೆನಲು, ಶಂಕುಕರ್ಣ
ನು ಐಯ್ಯಾ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪನೇ! ದೈತ್ಯಗುರುವಾದ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನು ಅಂ
ದುಮೊದಲುಗೊಂಡು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಮದ್ಯವಾನವಂಗೈದರೆ ಪತಿತನಾಗಲಿ
ಎಂದು ಕಪಿಸಿದನು, ಆ ಮಾತಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮದಿಗಳು ಸನ್ಮತರಾದರು ಎಂದು
ಪೇಳಲು, ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಏನೈ ಮಾತಿಯೇ! ಇಷ್ಟು ವಿವರವೂ ತಿಳ
ದು ಹೇಳಿದಬಳಿಕ ನಿನ್ನ ಮಾತಂವಿೂರಿ ನಡೆಯುವವರಲ್ಲ, ನನ್ನ ಮನೋ
ರಥವೆಲ್ಲವೂ ನಿನ್ನ ಅಧೀನವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಲು ; ಅವಸ್ಥೆರೋಳ್ ಸ್ತ್ರೀ
ಸ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ನೋದಕವಂ ತಂದುಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋಗಿದ್ದ ರಾಕ್ಷಸರು ಗಜ
ದಿಂ ತಮ್ಮ ಸೇನೆಯು ನಷ್ಟವಾದುದಂ ತಿಳಿದು ರಾಕ್ಷಸನಾಯಕನೇನಾದ
ನೋ ಎಂದು ಹುಡುಕುತ್ತ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಅವರೊಡೊ
ಡಗೂಡಿ ಆ ಸ್ಥಳವಂಬಿಟ್ಟು ಶಂಕುಕರ್ಣಸಮೇತನಾಗಿ ರಸಾತಲವನ್ನೈ
ದುತ್ತಿರಲು; ಇತ್ತಲಾ ಆ ದೀಪದ ಅರಸುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಭೂಕಂಪನವಾದು
ದನೋಡಿ ಶಾಂತಿಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು ;

ಅತ್ತಲಾ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ರಸಾತಲವನ್ನೈದಿ ಕಾವ್ಯಾಚಾರಿ
ರುವ ಸಾಧನಂ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರೋಗಿ ಅವರಂಕಂಡು ನಾನಾ

ವಿಧವಾದ ರತ್ನಗಳಂ, ದುರ್ಲಭವಾನ್ ಮಾಂಸಗಳಂ, ವಸ್ತ್ರಮಾ
ಲ್ಯಗಳಂ ಮುಂದಿರಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಮಂತ್ರಿಯೊಡಗೂಡಿ ನಿಂತಿರ
ಲು, ಅವರಂನೋಡಿ ಶೌಷ್ಕಲಕನು ಏನಿರೈ ನೀವ್ಯಾರೆಂದೆನಲು, ಕಂ
ಕುಕರ್ಣನು ಸಾಮಾ ಈ ರಾಯನು, ಪಾತಾಳಲೋಕವಾಸಿಯಾದ
ಭೀಮಬಾಹುವಿಗೆ ಪುತ್ರನಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುವು, ಈತನಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಯಾದ
ನನ್ನನ್ನು ಕಂಕುಕರ್ಣನೆಂದು ಪೇಳುವರು, ತಮ್ಮ ಪಾಪವಂಕಂಡು ಕೃ
ತಾರ್ಥರಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಂದೆವೆನಲು, ಅದಕ್ಕೇಳಿ ಶೌಷ್ಕಲಕನು ಏನುಕಾ
ರ್ಯವಂಕುರಿತು ಬಂದಿರುವಿರಿ ಎನಲಾ ಕಂಕುಕರ್ಣನು ಸಾಮಾ, ಪಾ
ರುಷದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸಾಧನನಿಲ್ಲಬೇಡೆನುವ ಈ ರಾಯನು ನಖದವ್ವು
ಗಳಿಂದ ರಹಿತವಾದ ಮಹಾಸಿಂಹದಂತೆ ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತ, ಕೂರರಾಕ್ಷಸ
ರಿಗೆ ಪರಮಸಾಧನವಾದ ಮಾಯಾವಿದ್ಯವಂ ಸಂಪಾದಿಸೋಸುಗ ಬಂದಿ
ರುವನು ಎಂದು ಬಿನ್ನೈಸಲು; ಅದಂಕೇಳಿದ ಶೌಷ್ಕಲಕರು ಎಲೈ ರಾಯನೆ
ನಿನ್ನ ತಂದೆಮಾದ ಭೀಮಬಾಹುವು ನಮಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸತ್ಕಾರವಂ ಮಾಡಿ
ರುವನು, ಆದ್ದರಿಂ ಆನನ ಪುತ್ರನಾದ ನೀನು ಬಯಸಿದುದಂ ಪೇಳುವೆನು
ಕೇಳು, ಬಂದು ಸಂವತ್ಸರ ವ್ರತಸ್ಥನಾಗಿರೆಂದುವೇಳಿ, ಬಳಿಕ ಮುಂಡನ
ವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಗೋಚರ್ಮವಂ ಪೊದ್ದಿತಿ, ಆಚರಿಸುವ ನಿಯಮವಂ, ಮು
ತ್ತು ಮಾಯಾಸುರನಿಂದಾಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಂಪ್ರದಾಯವಂಕೂಡ ಪೇಳಿ ಮಂ
ತ್ರೀಪದೇಶವಾನಾಡಿ, ಅಕ್ಷರಲಕ್ಷಸಂಖ್ಯೆಯಿಂ ನಿರ್ಜೀವನಾಮುಷ್ಯವಾ
ಹನನಾಗಿ ಜಪವಂಮಾಡುತ್ತ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಮಂತ್ರಸಿದ್ಧಿಗೋಸುಗ
ಉಕ್ತವಾದ ದ್ರವ್ಯಗಳಂ ಹೋಮತರ್ಪಣಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಲಿರು, ಮಂತ್ರ
ಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿ ನಿರರ್ಕನಕ್ಕೆ ಬರುವದು ಎಂದುಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಲು;

ಬಳಿಕ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಶೌಷ್ಕಲಕರಆಜ್ಞಾನುಸಾರಮಾಗಿಲಚಲಚಿತ್ತ
ನಾಗಿಜಪಹೋಮಗಳಂಮಾಡುತ್ತ ಬಂದುಸಂವತ್ಸರವರ್ಯಂತರ ವ್ರತಸ್ಥನಾ
ಗಿದ್ದು ಕಾಲಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೆನೆದ ಕಾರ್ಯ ಲಭಿಸುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ
ದೋಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿರರ್ಕನ ಉಂಟಾದ್ದಂ ಶೌಷ್ಕಲಕರಿಗೆ ತಿಳಿದಿಸಲವರು
ಸಿದ್ಧಿಉಂಟಾಗುವದೆಂದು ಮನದೋಳ್ಳನೆಂದು ಜಪಸಂಕವಾಗೋಸುಗ

ಬಹು ದ್ರವ್ಯ ಪಕುಗಳಂ ಮುಖಾರೂಪ ಮಾಡಿಸಿ, ಕತಫುಂಟುಯುಕ್ತ
 ಮಾಡ, ತೂಸು ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪೂಜಿಸಿ ಕೊಡು ಎಂದು ಮುಖಾಂತರವೂ
 ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಉಗ್ರಪಾಪವಿಗೇಕೊಟ್ಟು, ಇದು ದೇವತೋಪಾಸನೆ
 ಯೆಂಬಬ್ಬವಾದದ್ದು ಇದರಮೇಲೆ ಕಾಲಚಕ್ರ ಬಂದೇಹೊರತು ಇಂವ ಸ
 ವಜ್ರಾಯುಧವುಳ್ಳೂ ಸಾಗಲಾರದು, ಇದವರ ಯತ್ನ ಏನುಸಾಗು
 ವದು, ಕಾಲವೇರಗಳನ್ನರಿತು ಮಾಯಾವಿದ್ಯವನ್ನವಲಂಬಿಸಿ, ಕತ್ತುಗಳ
 ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತ ಜಯವಂದೊಂದಿ ಯಶೋನಂತನಾಗೆಂದು ಆ
 ಶೀರ್ವದಪಂಚಾಡಲು ; ಯಳಿಕ ಉಗ್ರಪಾಪವು ಕಂಕುಕರ್ಣನೊಡ
 ಗೂಡಿ ಶೌಷ್ಕಲರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವೆಂದೂ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗೊಂಡು ಬರುತ್ತಿ
 ರಲು, ಕಂಕುಕರ್ಣನು ಉಗ್ರಪಾಪವಂ ಕುರಿತು ಆಯ್ಯಾರಾಯನ! ಪುಂ
 ತ್ರಿಸಿದ್ಧಿ ಉಂಟಾದದ್ದಕ್ಕೆ ನಿರರ್ತನವೇನೆನ್ನಲು, ಉಗ್ರಪಾಪವು ಐಯ್ಯಾ
 ಕಂಕುಕರ್ಣನೆ ದೇವತಾಪ್ರಸಾದಲಬ್ಧಮಾದ ಈ ಶೂಲಾಯುಧವಂ ಕೊ
 ಟ್ಪಿರುವರು, ಮತ್ತು ನಿರರ್ತನ ಉಂಟಾದ ಮಾಯಾವಿದ್ಯೆಯಂ ನೋಡೊ
 ದುವೇಳೆ ಆಗಲೇ ಕಂಕುಕರ್ಣನಂತೆ ರೂಪವಂ ಧರಿಸಿ ನಿಲ್ಲದಂನೋಡಿ
 ಕಂಕುಕರ್ಣನು ಗಜವಾಗೆಂದುಹೇಳಲು, ಉಗ್ರಪಾಪವು ಗಜರೂಪವಂ
 ತೂಳೆ ಮೆತ್ತು ಕಂಕುಕರ್ಣನು ವೇಳೆದಂತೆ ನಾನಾರೂಪನಾಗಿ, ಅಂತ
 ಧಾರನನಾಗುತ್ತ ಕೌತುಕವಾದ ವಿದ್ಯೆಗಳಂ ತೋರಿಸುತ್ತಿರಲು, ಅದೆಲ್ಲ
 ವೆನೋಡಿ ಕಂಕುಕರ್ಣನು ಈ ಅರಸನಿಗೆ ತನ್ನಂತೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ರಂಮಾ
 ಡುವ ಉಪಾಯವು ತಿಳಿದಿರುವದೋ ಇಲ್ಲವೋಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಐಯ್ಯಾ
 ರಾಯನೇ ನನ್ನಂತುರಗರೂಪನಾಗಿ ಮಾಡೆನಲು, ಉಗ್ರಪಾಪವು ಕಂಕು
 ಕರ್ಣನನ್ನಸಾಗವಂ ಪಿಡಿದುಉದಿ ತುರಗರೂಪವೆಂದೂ ಬಳಿಕ ಮು
 ಹೂರ್ತವಮೇಲೆ ಮೊದಲಿನಂತೆಗೈದು ಅವನಂಕುರಿತು ಮುಂದಣ ಕಾ
 ರ್ಯವೇನೆಂತೆನಲು, ಐಯ್ಯಾ ರಾಯನೇ ಕತ್ಯುಸಂಹಾರೋಪಯುಕ್ತಮಾದ
 ಆಯುಧವಂ ಮಾಯಾವಿದ್ಯೆಯಂಕೂಡ ಸಂಪಾದಿಸಿದವನಾದೆ, ನೀನು ಬ
 ಯಸಿದುಬೇನುಇದ್ದರೂ ಸಫಲವಾಗುವದು ಎಂದೂ ನುಡಿದು, ಮತ್ತೊ
 ತನ್ನಮನದೋಳೆ ಈ ರಾಕ್ಷಸರಾಯನು ಕಾನುಹೇಳದಂತೆ ಗುರುನೀವೆ

ಯಂವಾದಿ ಸುಖಾದಿವಿದ್ಯವಂ ಸುಖಾದಿಸಿದವನಾದರೂ, ಸ್ವಪ್ನಾದಿವಿದ್ಯೆ
ವಾಸ್ತವವಾದ ಆ ಮಹಾಗಜವಂ ವಶವಾದಿಕೊಳ್ಳುವಕ್ಕೆ ಉಪಾಯವೇ
ನೆಯ ಕೇಳುವನು, ಆ ಗಜವಾದರೂ, ಹತ್ತುದಂತಗಳಂಕೂಡಿ ಸ್ವತಃ
ಕಸಿದ್ಯರವಾಗಿ, ಸುಲಕ್ಷಣಬಿಂದುಗಳಂ ಯುಕ್ತವಾಗಿ, ಅಂತರೀಕ್ಷಗೂ
ವಿಯಾಗಿ, ಇರುವುದರಿಂದ, ಯಾವನಿಮಿತ್ತದಿಂದಲೋ ಐರಾವತವು
ಮಿಯಂಕುರಿತು ಬಂದು ಇಕ್ಷ್ವಾಕುಗೃಹದ ತೀರದೊಳಿರುವ ಇಕ್ಷ್ವಾನಸಂ,
ಸುಂದರಗಳಾದ ಹೊಣೆಗಳಂ, ಕ್ರೀಡಾಯೋಗ್ಯವಾದ ಮಹಾಸರೋವ
ರವಂಕೂಡ ನೋಡಿ, ಇದು ವಾಸಯೋಗ್ಯವೆಂದರಿತು, ಸ್ವರ್ಗವಾಸ-
ಖ್ಯವಂ ಮರೆತು ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರುವದು, ಅದು ರಾಕ್ಷಸರ ಬಲಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ
ವಶವಾಗುವದುಂಟೆ, ಅಥವಾ ವಶವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಆ ಗಜಕ್ಕೆ ಬಡೆಯನಾ
ದ ದೇವೇಂದ್ರನ ರೂಪವರ್ತನದಿಂದಲ್ಲದೆ ಮತ್ಯಾವ ಉಪಾಯದಿಂದಲೂ
ವಶವಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಉಗ್ರಬಾಹುವಂ ಕುರಿತು ಐಯ್ಯಾ
ರಾಕ್ಷಸರಾಯನೇ, ಸ್ವಲ್ಪಕಾರ್ಯವಿಶೇಷವಿರುವದು ಹೋಗಿಬರುವೆನೆಂದು
ಪೇಳಿ ಆಲ್ಲಿಂದ ಸ್ತೂರತು ಬಲಿಸದನವನ್ನೈದಿ ಅಲ್ಲಿ ದೇವಾಸುರಯುದ್ಧ
ನಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿನೋಡಿರುವ ಶಿಲ್ಪಿಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಖರದಿ
ರುವ ಸಪರಿವಾರನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನೋಡಿ ಅದಂಬರ
ದುಕೊಂಡುಬಂದು ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನ ಸಮಾಪವನ್ನೈದಿ ಅವನೊಡಗೂಡಿ
ಪಾತಾಳಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲವಿದ್ದು, ತಿರಿಗಿ ರಾಕ್ಷಸ ಸಂ
ಭವಂಕೂಡಿಶಿಕೊಂಡು ಪ್ಲವ್ಯದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಉಗ್ರಬಾಹುವಂ ಕುರಿ
ತು, ಐಯ್ಯಾ! ರಾಯನೇ ಯಾವಸಾಹಸದಿಂದಲಾದರೂ ಇಲ್ಲಿರುವ ಮದ
ಗಜವಂ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿನಗೆ ಮನೋರಥವಿರುವದಷ್ಟೆ, ಈ ಗಜದ
ಲಕ್ಷಣವಂ ವಿಚಾರಿಸಿನೋಡಿದರೆ ಯಾವಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಐರಾವತವು
ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವದು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ, ಇದಂ ವಶವನ್ನಾಡಿಕೊಳ್ಳ
ಬೇಕಾದರೆ ದೇವೇಂದ್ರನ ರೂಪವಂಧಿಸಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲದೆ ವಶವಾ
ಗದು, ಆದ್ದರಿಂ ಆ ದೇವೇಂದ್ರನಂಕಂಡು ಅವನರೂಪದಂತೆ ರೂಪವಂಧ
ರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಆತನು ಎಲ್ಲಿರುವನೋ, ಸಮ್ಮಂಥವರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗವು ದು

ಗಗನಮುಪ್ಪ, ಮತ್ತು ಚಿತ್ರನದರ್ಶನವೂ ಮೂರ್ಧನವಾದುದರಿಂದ ಪರಿವಾರಂ,
ಮೇತನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನನ್ನೋಡಿ, ರಾಕ್ಷಸಶಿಲ್ಪಿಗಳು ಬಲಿಯಾದನದಲ್ಲಿ
ಬರೆದಿರುವ ಆತನ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನೋಡಿ ಅದೇವರಿಯಾಗಿ ಬರಮಕ್ಕೊಂ
ಡು ಬಂದುಇರುವನು, ಇದನ್ನೋಡಿ ಶಾಪ್ಕಲಕರಿದ ಉಪದಿಷ್ಟನಾಗ
ಮಂತ್ರವಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ದೇವೇಂದ್ರನಂತಾಗಿ, ಮತ್ತು ನಿನ್ನ ಪರಿವಾರ
ಕ್ಕೂ ಆತನಪರಿವಾರದಂತೆ ರೂಪವನ್ನಂಟುಗೂಡಿ ಮಂದಿಗಳಂ ಪೋಗ
ಳಶಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಪೋದರೆ ಆ ಐರಾವತವು ತನ್ನ ಬಡೆಯನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನು
ತನ್ಮಂಜಿಟ್ಟು ಇರಲಾರದೆ ಬಂದನೆಂದುತಿಳಿದು ನಿನ್ನ ವರನಾಗುವದು ಎಂದು
ಪೇಳಿ ಪಿತೃಪುತ್ರವಂ ತೋರಿಸಲು, ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಅದಂ ಚೆನ್ನಾಗಿ
ನೋಡಿ, ಮಂತ್ರಿಯಂ ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತ, ಇಂದ್ರನ ಭಾವಚಿ
ತ್ರದೊಳಲಂಕರಿಸಿರುವಂತೆ ವಸ್ತ್ರಭರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತನಾಗಿ, ತನ್ನ
ಪರಿವಾರವಂ ಅವನ ಪರಿವಾರದಂತೆಯು, ಶಂಕುಕರ್ಣನಂ ಬೃಹಸ್ಪತಿ
ಯಂತೆಯೂ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ತನ್ನ ಗುರುವಂ ಮನದೋಳ್ ನೆಂದು ಇಂ
ದ್ರನರೂಪವಂ ಧ್ಯಾನಿಸಲಾ ಮಂತ್ರಪ್ರಭಾವದಿಂದ ತಾನು ಸೂಕ್ಷ್ಮಾದ್ವೀ
ವೇಂದ್ರನಂತೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರಲು; ಪರಿವಾರವೆಲ್ಲವಂ ಸ್ವಲ್ಪಶಿ
ಖಾದಿದಮಾತ್ರದಿಂ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಇಂದ್ರನ ಪರಿವಾರದಂತಾಗಲು; ಆಗ
ವಂದಿಮಾಗಧರು ದೇವೋತ್ತಮನೇ! ಜಯವೆಂದು ಪೋಗಳಲು; ಅವರಿಂ
ದೊಡಗೂಡಿ ಹೊರಟು ಸರೋವರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಕೇವೃಕ್ಷದ ಜಗ
ರುಗಳಂ ಮೆಲ್ಲುತ್ತಿರುವ ಐರಾವತವಂಕಂಡು ಸ್ವಲ್ಪದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂದಿರಲು,
ವಂದಿಮಾಗಧರು, ಜಯನುರಾಧಿವನೇ! ದಾನವದರ್ಪಣ್ಣನೇ! ತ್ರಿಲೋ
ಕಾಧಿಪತಿಯೇ! ಐರಾವತಾರೂಢನೇ! ಜಯವೆಂದು ಪೋಗಳುತ್ತಿರಲು ;
ಅದಂಕೇಳಿ ಐರಾವತವು ಅವನನ್ನೋಡಿ ದೇವೇಂದ್ರನೆಂದು ತಿಳಿದು ಪ
ರಿವಾರವೆಲ್ಲವಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಬಡೆಯನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನು ತನ್ಮಂ ಸಂತ್ಪ್ರ
ಸಲು ಬಂದನೆಂದು ಕಂಬನಿಗಳಂ ತುಂಬುತ್ತ, ಸೊಂಡಲನ್ನಿತ್ತಿ ಕುಂಭಸ್ಥ
ಳದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಬಾಗಿದ ಶಿರಸ್ಸಿನಿಂದಭಿವಂದಿಸುತ್ತಿರಲು; ಅದನ್ನೋಡಿ ಉಗ್ರ
ಬಾಹುವು ತಾನು ಕಪಟದೇವೇಂದ್ರನಾದರೂ ಕಂಬನಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲು,

ಮಾವೃತನು ಅಂಕುಶವೆಂಬಿಡಿದು ಆ ಮಹಾಗಜದ ಸಮಾಪವನ್ನೈದಿ ಮೃದದವು ಸ್ತೋತ್ರವೆಂಬುದು ತಿಳಿದುರಲಾಗುವು ಆ ಮಾವೃತನು ಪನ್ನ ವತ್ತ ನಂತೆತಿಳಿದು ನೋಡುತ್ತಿ ನಿ ಮೈದಡವು ತಿಳಿದು, ಆಗಲಾ ಮಾವೃತನು ಅದರ ಸ್ತಂಧಲಂ ಪಿಡಿದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಸನ್ನೆಯು ಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ನಮ್ರಭಾವದಿಂದ ಕಪಟದೇವೇಂದ್ರನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದುಬಿಟ್ಟನು; ಆಗ ಕಪಟದೇವೇಂದ್ರನಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಗಜವು ವಶವಾಯಿತೆಂದುತಿಳಿದು, ಆ ಗಜಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿನ ಉಲಾರವಂ ಪೊದ್ದಿಸಿ, ಪಚ್ಚಿ ಬಾವುಲಿಗಳಿಂದಲೂ, ರತ್ನದದಂಡೆಗಳಿಂದಲೂ, ಚಿನ್ನದ ಕಾಬ್ಬಡಗಳಿಂದಲೂ, ಸ್ವರ್ಣದ ಸರಪಳಿಗಳಿಂದಲೂ ಘಂಟೆಗಳಿಂದಲೂ, ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಕಿರುಘಂಟೆಗಳಂ ಕಟ್ಟಿರುವ ಗೆಜ್ಜೆ ಸರಗಳಿಂದಲೂ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಕಪೋಲಂಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರವತ್ರಗಳಂ ಬರೆದು, ರತ್ನದ ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯ ಮುತ್ತಿನ ಬಟ್ಟುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಕುಂಭಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ನಿಧಾರವಂ ಲೇಪಿಸಿ, ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಗಳಂಹಾಕಿ, ಇಕ್ಷುಬಂಡ ವೊಡಲಾದ ಭಕ್ಷಣವದಾರ್ಥಗಳು ಮುಂದಿರಿಸಿ ಮಂಗಳಾರತಿಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು; ಬಳಿಕ ಇಂದ್ರವೇಷದ ಉಗ್ರ ಬಾಹುವು ಐರಾವತಕ್ಕೆ ಪ್ರವಕ್ಷಿಣೆಮಾಡಿ ಮಾತಲಿಯುಂತಿರ್ಪ ಮಾವೃತನ ಹಸ್ತಲಾಘದಿಂ, ಬೃಹಸ್ಪತಿಯವೇಷಧರನಾದತಂಕುಕರ್ಣನಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಗಜಾರೂಢನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುತ್ತ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇವೇ ಪರಿಯಾಗಿ ಸರೋವರವು ಪ್ರವಕ್ಷಿಣವಂಗೈಯ್ಯತ ನಲ್ಲಾಕರುದಿವನ ಆಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಿರಲು;

ಆಗ ಕಪಟದೇವತೆಗಳಾವ ರಾಕ್ಷಸರು ಬಬ್ಬೊಬ್ಬ ರಾಗಿ ತನಸ್ತಿಕವೃ ರೂಪಿನಿಂ ಐರಾವತಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಅಹಾರವಂ ಕೊಡುತ್ತ, ಅದಂ ಕಾಲಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೊಗಳುತ್ತ ಮೈದಡವುತ್ತು ಪರಿಪರಿ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳು ಕಬಳವು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತ, ಬೆಗರುಗಳಂ ಹಾನಗೆಯು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತ ವಳಗಸುತ್ತಿರಲು, ಐರಾವತವು ಆ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನೋಡಿ ಯಾವಕಾರ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿಯೋ ಬಡೆಯನುವ ದೇವೇಂದ್ರನು ರಾಕ್ಷಸರ ಪರಿವಾರವು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬರುವನೆಂದು ತಿಳಿದು, ಬಡೆಯವೇಳದಂತೆ ಕೇ

ಳಂವುದು ನಮಗೆ ಪರಮಧರ್ಮವೆಂದು ನಿಲ್ಲುವದಿವರಿ ನಿಲ್ಲುವುದು. ಇವೆ
ಳುವದೆಂದು ನೋಳಿದರೆ ಕೆರಳುತ, ವೈಕ್ಯವು ನುರಿವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಿದರೆ
ದೇರುಸಮೇತವಾಗಿ ಕೀಳುತ, ಕಪಟದೇವೇಂದ್ರನಾಸ ಒಗ್ಗಬಾಹುವಿನ
ಅಪ್ಪಣೆಯಮೇಲಿಗಿ ರಾಕ್ಷಸರು ಬಿಡದು ಪಳಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ತಣಿಗೆ ಪೀತಿ
ಪಾತ್ರಂಗಳಾದ, ಮೋಹರರೂವಂಗಳಾದ ಹೆಣ್ಣುನೆಗಳಂಜೊಡಗೂಡಿ
ಸೂದಿಂ ವಿಹರಿಸುತ ಸಂತುಷ್ಟಚಿತ್ತದಿಂ ರಾಕ್ಷಸರ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಿ
ಪೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುತ್ತಿರಲು. ಅಂತಿಳಿದು ಕುಳುಕರ್ಪಿಸು ಪಯ್ಯಾ ರಾಕ್ಷ
ಸರಾಯುತೆ ಈ ಐರಾವತವು ನಿನ್ನ ಪಡನರ್ಪಿಯಾದವರಿಂದ ನೀನು ನೆನೆವ
ಕಾರ್ಯನೆಲ್ಲಾ ಕೈಗೂಡುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದಳು, ಮತ್ತೂ ನಿನಗೆ ಅ
ಭ್ಯುದಯಸಮಯವು ಬದಗಿತು, ಇಂದ್ರನು ಸ್ವರ್ಗಸಂಪ್ರಾಪ್ತವ ಅನು
ಭವಿಸುತ ಯೋಜಿತನೂಗಿದ್ದರೆ ಈ ಐರಾವತವು ಅನಾಥವಾಗಿ ಭೂ
ಮಿಗೆ ಬರುವವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ, ಎಂದಿನಂತೆ ಆತನು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದರೆ
ರಾಕ್ಷಸರುಗಳಿಗೆ ಭೂರೋಕಾಧಿಪತ್ಯವು ಮೊದಕಲಾರದು, ಆದ್ದರಿಂದ
ನೋಬಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಇಂದ್ರನೂ ದುರವಸೆ ಬದಗಿದಳು,
ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲೇ ದ್ವೀಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲವಂ ಜಯಿಸುವವಕ್ಕೆ ಯತ್ನ ಮಾಡಬೇ
ಕೆಂದುಬಿಳಲು, ಅದೇಕೇಳಿದ ದೇವೇಂದ್ರನೇಷಧರನಾದ ಒಗ್ಗಬಾಹು
ವು ಮನಮೋಲೋಚಿಸಿ, ಬಹುವಿಧವಾಗಿ ರಾಕ್ಷಸಸೂನೆಗಳು ಬೊಡೆ
ಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಐರಾವತಾರೂಢನಾಗಿ ಬೋಲೋಕದೇವೇಂದ್ರನೆಂದು
ಪೊಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ, ವೈಕ್ಯದ್ವೀಪ ಮೊದಲಾದ ಭೂಭಾಗವಂ ಜಯಿಸಲೆ
ಸಿಸಿ ತರಳುತ್ತಿರಲು ;

ಬಳಿಕ ರಾಕ್ಷಸರು ತಮ್ಮಪ್ರಭುವಾದ ಒಗ್ಗಬಾಹುವಿನ ಅವಲಂ
ಬನಿಂದ ವೈಕ್ಯದ್ವೀಪದಲ್ಲೀರವ ಪ್ರಾಸಂಗ್ಯವು ಕೋಟಿಪಡಿಸುತ್ತ
ಮುಂದೆಮುಂದೆ ತರಳುತ ದೂರದೋಳ ಮೇರುಪರ್ವತದಂತೆ ಸಹ
ಸ್ರಯೋಜನೋನ್ನತವಾದ ವೈಕ್ಯವೈಕ್ಯವಂನೋಡಿ ಒಗ್ಗಬಾಹುವಂ
ಕೂರಿತು ಐಯ್ಯಾ ಅರಸನ ಸರೋವರದ ದಕ್ಷಿಣ ತೀರದಿಗ್ಗೂಗದಲ್ಲಿ ಐನೂ
ರು ಯೋಜವದೂರದೋಳ ವ. ಹಾನೀಲಪರ್ವತದಂತೆ ಈ ದ್ವೀಪಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ

ಅಲಂಕಾರವಾದ ತುರುಬಿನಂತೆ ಮಹಾಪಕ್ಷ್ಯವೃಕ್ಷವೃಕ್ಷಾಣಿಸುವದು, ಸಮೀಪಗತರಾಗ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಯಾರುತಾನೇ ಇದರ ಉನ್ನತವಂ ಇವೆಂದು ಭೀಕುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತರಾದಾರು, ಮತ್ತು ಸಹಸ್ಸಸಂಖ್ಯಾಯೋ ಜನೋನ್ನತವಾದ ಪಂಚಸ್ತಂಭ ಪಾಖೋಪಶಾಖೆಗಳಿಂದ ಸ್ವರ್ಗವಂ ತುಡುಕುವಂತೆ, ನಕ್ಷತ್ರಮಂಡಲವಂ ಪುಷ್ಪನಿಕರವಂಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರುವಂತೆ, ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರಗ್ರಹಗಳೇ ಫಲಗಳಾಗಿರುವಂತೆ, ಅಂತರಾಳಲಗ್ನವಾದ ಮೇಘಮಂಡಲವೇ ಪರ್ವನಿಕರಮಾಗಿರುವಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸದರಿಂದ, ಈ ವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಬಂದೊಂದು ಫಲವು ಮನುಷ್ಯರ ಗೃಹಪ್ರಮಾಣವಿರುವದು, ಆ ಫಲವು ಭಕ್ಷಿಸುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಅಸ್ಮೃತಸಮಾನವಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ ಆ ಫಲದ ರಸವೇ ಪ್ಲಕ್ಷವತೀ ಎಂಬ ನಾನುವಂಪಡೆದು ನದೀರೂಪವೆಂ ಇಕ್ವಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಸಂಗತವಾಗುವದು, ಇಂತಿವ್ವು ಈ ಬಸರೀವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ವಾಸನಂಮಾಡಿಕೊಂಡು ಫಲವಂ ಭಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಭೇರುಂಡ, ಶರಭ, ಸಾಳ್ವಮುಖಗಳಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಬಲಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಮತ್ತು ಋಷಿಸಂಘಗಳುಕೂಡ ಆ ವೃಕ್ಷ ಚಾಯೆಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯಿಸಿಕೊಂಡು ಇರುವರು, ಇಂತಿರುವ ವೃಕ್ಷವಂ ಗರುಡಮ ತನಗೆ ವಾಸಯೋಗ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ಈ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಜಲ ಪಾನವಂಗೈದು ಪತ್ನೀರುಗಳೆಂಬೊಡಗೂಡಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತ ಈ ಮಹಾ ವೃಕ್ಷದೊಳಿಕ್ಕುಳಿತು ಫಲವಂಮೆಲ್ಲುತೆ, ತನಗೆ ವಾಸವಾದ ಪಾತಾಳಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಇರುವದರಿಂದ ಇದಂ ವೈನತೇಯಸರೋನರವೆಂದು ಸ್ತೂತವಾದಕವೆಂದುವೇಳುವರು, ಇಂತಲ್ಲದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೇನು ವಿಶೇಷವಿರುವದೋ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಶಕ್ಯವಾದುದರಿಂದ ಈಮಾರ್ಗವಂಬಿಟ್ಟು ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಾರ್ಗದಿಂ ತರಳಬೇಕೆಂದು ವೇಳಲು, ಆ ಮಾತಂಕೇಳಿ ಉಗ್ರಬ್ರಹ್ಮ ಹುವು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿಯೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಪ್ಲಕ್ಷವೃಕ್ಷವಂತೋರಿಸಿತೆ, ಅನುತವ್ತವೆಂಬ ನದಿಯಿಂದಾಂಟಿ ಶಾಂತಭಯವೆಂಬ ನದಿಯಿಂದಾಂಟಿ ಶಾಂತಭಯವೆಂಬ ಬಂಡವಂಕುರಿತು ಬರುತ್ತಿರಲು ; ಅತ್ತಲೂ ಆ ನ್ವೀಪದ ಅರಸುಗಳು ಉಗ್ರಬ್ರಹ್ಮಹುವು ರಾಕ್ಷಸಸಂಘಸಮೇ

ರನಾಗಿ ದ್ವೀಪವಂ ಹಸಿವುಲೆಹಿಸಿ ಬಿರುವ ವರ್ತಮಾನದೊಳೆಳಿ, ಕೆಲವರು ಚಂಡಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿ, ಕೆಲವರು ಹುಸ್ಸು ನಕ್ಷತ್ರರಾಗಿ ಕೋಟಿಕೊತ್ತಲ ಗಲ್ಲದುರ್ಗಗಳಂ ಸುಜ್ವಗೊಳಿಸುತ್ತಿರಲು, ಕೆಲವರು ಬಲಿಷ್ಟಿಬ್ಬರ ಸಪ್ತಾಯವಂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ ಗೂಢಾಂತರಮಂಶುದ್ಧಿ ವರ್ತಮಾನವಂ ತಿಳಿದು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಸಂಧಯಂ ಆಪೇಕ್ಷಿಸುತ, ಈವರಿಯು ನಾನಾವಿಧವೆ ಕಲ್ಪ ವಂಮಾಡುತ್ತಿರಲು ;

ಇತ್ತಲಾ ಉಗ್ರಭಾಷುವು ಕಂಕುಕರ್ತನಂ ಕುರಿತು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಈ ಒಂಹಳಲ್ಲಿ ಮಾವಯಾವ ಅರಸುಗಳು ಇರಲಾರು. ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರು ಹೇತು ಪ್ರಬಲರಾದವರು ಯಾರಾದ್ಯರಿರವರು ಎಂದು ಕೇಳಲಾಮಂತ್ರಿಯು ಬಿಡುಗಡೆಯನೆ ? ಇಷ್ಟುಮಾತಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯರು ಗುನಗೆ ತರದೆ ಅನ್ಯರಂ ಕೇಳುವೆ, ಮತ್ತು ರಾನಾದಿಗಳ ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲವೆ ? ಅವರಿಂ ರಾಕ್ಷಸರು ಏನು ಮಾಡಿದರು, ಕೆಲವುಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರಾಯರುಗಳು ವೇನಣೆಗೆಳಿಗೆ ಸಮಾಯರಾಗಿ ದಾನವರಂ ಸಿಗ್ರಹಿಸಿರುವರು, ಅದರಿಂ ಈ ಭೂಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯವು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲದೆ ವೇನಾರುರಿಗೆ ಸಲ್ಲಲಾರದು, ಅವಂಕನೆ--ಕಲ್ಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮವೇವನಿಗೆ ಮಾನಸಪುತ್ರನಾದ ಸ್ವಯಂಭುವ ಮನುವು ಭೂಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯವಂ ಪಡೆದು, ಉತ್ತರಿಸವರಾಯ, ಪ್ರಿಯವ್ರತರಾಯರುಗಳೆಂಬ ತನ್ನ ಪುತ್ರರಂಕುರಿತು ಎಲೈ ಪುತ್ರರುಗಳರಾ ! ನೀವು ಭೂಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯವಂಮಾಡುತ ಧರ್ಮ ಮಾಡಿಂಗೆದಿನೆಡೆಯುವರಾಗಿ ಎಂದು ನಿಯಮಿಸಿದನು. ಅದರೋಳು ಉತ್ತರಿಸವರಾಯನ ಪುತ್ರನಾದ ಧ್ರುವರಾಯನ ಸಂತತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಅರಸುಗಳಿಗೆ ಭೂಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯ ಉಂಟಾಗಿ, ಬಳಿಕ ಪೃಥುಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಜನಿಸಿ, ಅವನಂ ತನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ವೇನರಾಯನಿಂದ ಧರ್ಮನಷ್ಟು ಮಾಡಿ, ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿನೋಡಿದರೂ ಪರ್ವತಗಳೇಕಾಣಿಸುತ ಭೂಮಿಯು ಕಾಣಿಸದೆಯಿರಲು, ಅವಂನೋಡಿ ಕ್ರಾಢ್ಯನಾದ ಪೃಥುರಾಯನು ತನ್ನ ಚಾಪಾಗ್ರದಿಂದ ಪರ್ವತಗಳನೆಲ್ಲವಂನಿರಾಟ ನಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಡಹಿ ಭೂ

ಮಿಮಂಸಾಂಕಂಜು ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಸಂರಕ್ಷಣೆಯಾಗ್ಬಿಡೆನು. ಆ ವೈಭವರಾ
ಯನು ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲವೇ? ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಾಲದಮೇಲೆ ಮನುವಿನ ಎರ
ಡನೇ ಮಗನಾದ ಪ್ರಿಯವ್ರತರಾಯನು ದೇವತೆಗಳು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು, ಆ
ತನು ದತ್ತಾರಣ್ಯನಾಗಿ ಮೇರುವಂ ಚಲತಬರಲು, ಆ ರಥಚಕ್ರದಿಂದೂ
ಟುವ ಹಳ್ಳಗಳೇ ಸ್ವಸ್ತ ಸಮುದ್ರಂಗಳಾದವು. ಮತ್ತು ಆತನ ಏಳುಮಂ
ದಿ ಪುತ್ರರಲ್ಲಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠನಾದ ಅಗ್ನಿಧರನಾಯನಿಗೆ ಜಂಬೂದ್ವೀಪಾಧಿಪತ್ಯ
ವಂ ನಿಯಮಿಸಿ, ಎರಡನೇ ಮಗನಾದ ಅಗ್ನಿಪಾಜಾರನಾಯನಿಗೆ ಈ ಪ್ಲ
ಕ್ಷದ್ವೀಪಾಧಿಪತ್ಯವಂ ನಿಯಮಿಸಿದನು. ಆತನು ತನಗೆ ಪುತ್ರನಾದ ತಂ
ತಭಯ, ಶಿಶಿರ, ಕುಭೋದಯ, ಆನಂದ, ಸಿತ, ಹ್ವೇಮಕ, ಧ್ರುವ
ರೆಂಬ ಏಳುಮಂದಿ ರಾಯರಿಗೂ ಈ ದ್ವೀಪವು ಏಳುಭಾಗವೆಂಬಾಡಿ
ಕೊಟ್ಟು ಅವರುಗಳಹೆಸರನ್ನೇ ಈ ಒಂಡಗಳಿಗೆ ಉಂಟುಮಾಡಿ, ಈ
ಒಂಡಗಳ ಕೊನೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಮೇಧ, ಚಂಪ್ರ, ನಾರಕ, ದುಂದುಭಿ, ಸೋ
ಮಕ, ಸೇಮನ, ವೈಭ್ರಾಜವೆಂಬ ಏಳು ಮರ್ಯಾದಾವರ್ವತಗಳೆಂ
ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಈ ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ ನದಿಗಳಂ, ಅನುತವ್ತಾ, ಶಿಖಾ,
ವಿಪಾಪಾ, ತ್ರಿಧಿವಾ, ಕ್ರಮಾ, ಅಮೃತಾ, ಸೂಕ್ತಾ ಎಂಬ ನಾಮಾಂ
ಕಿತಗಳನ್ನಾಗಿಮಾಡಿ, ಮತ್ತು ಪುತ್ರರಂಕುರಿತು ಧರ್ಮದಿಂ ಪ್ರಜಾಪಾಲನೆ
ಯಂಮಾಡಿಕೊಂಡುಬರುವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಈ ಭೂಲೋಕಾಧಿ
ಪತ್ಯವು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಸಹಜವು. ಅನ್ಯರಿಗೆ ಆಗಂತುಕವು. ಈ ವ
ರ್ಷಂಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಹೇಳಿದ ರಾಯರುಗಳ ಸಂತತಿವರಂಪರೆಯಿಂದ ಬಂದ
ಅರಸುಗಳಿರುವರು, ಸಮಗಿಂತಲೂ ಒಲಿಪ್ಪರೂ ಉಂಟು, ಸಮಬಲರೂ
ಉಂಟು, ಸ್ವಸಬಲರೂ ಉಂಟು. ಆದ್ದರಿಂ ಜೈವಯೋಗದಿಂದನ್ಯರಿಗೆ
ಇಲ್ಲಿಯ ಆಧಿಪತ್ಯವುಂಟಾದರೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಕಾಮಿಯಾದವನು ಈ ಲೋಕವಿ
ದುದ್ಧವಾದ ನಡೆಯಂ ನಡಿಯಕೂಡದು. ಹುತ್ಕೂ ಇಲ್ಲಿಯ ಕುಲಾಚಲಂ
ಗಳನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲವು ಎಡೆಯೋಳ' ಯಕ್ಷರು, ಕೆಲವುಕಡೆ
ಯೋಳ' ಕೆಂಪುರುಷರು, ಕೆಲವುಕಡೆಯೋಳ' ವಿದ್ಯಾಧರರು, ಸಮುದ್ರ
ವಂ ಮೇರೆತ್ತಪ್ಪಿಸುವ ಕವಿನಾಯಕರು, ಇನ್ನೂ ಪ್ರಬಲಪ್ರಾಣಿಗಳು

ಅಲ್ಲಿಗ್ಲಿರುವವು, ಇದಂತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದೊಳಿಲ್ಲದವರ್ವತನಂಭವು ಕೆಲವು
ಕಾಲದಮೇಲೆ ರಾಮನೇತುವಿನ ನಿಮಿತ್ತಮಾಗಿ ಕಪಿನಾಯಕರುಗಳಿಂದ
ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ತೆಗದುಕೊಂಡುಹೋದ್ದರಿಂದಲ್ಲಿಯ ಹೆಚ್ಚಳು ಸ
ಮುದ್ರದಂತೆ ಜಲಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತಲಿದೆ ನೋಡುವನಾಗು ;
ಮತ್ತು ಸ್ವಬಲ ಪರಬಲ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲದೆ ದೇಶಕಾಲಜ್ಞಾನಕೂನ್ಯರಾಗಿ
ಶತ್ರುಗಳಮೇಲಿಬಿದ್ದು ನಮ್ಮ ರಾಗುವದು ರಾಜ್ಯಸರ ಕುಲಧರ್ಮವು. ಇದ
ಕ್ಕೆ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳೇ ನಿದರ್ಶನವು ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವಕಾರ್ಯವನ್ನಾದರೂ
ಅರಂಭಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶೆಯಿಂದ ಮಾಡುವನಾಗು, ಪ್ರಬಲರಂ ದುರ್ಬಲ
ರು ಅನುವರ್ತಿಸುವರು. ಇಂಥಾ ಪ್ರಬಲರಂ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ಮಿತ್ರರಂ
ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಂಬಲರಂ ಸಾಮಾಜಿಕತಾವ್ಯಯದಿಂದ ವಶ
ವಂಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆಂಬ ಮಾತುತಿರುವ
ಅರಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಧೈರ್ಯವನ್ನೆಣಿಸುವರು ಮತ್ತೆಕೆಲವರು ಪ್ರಸಾ
ದರಂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವರು, ಇದು ತಿಳಿದು ನಡೆದರೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಉಂಟಾಗು
ವದೆಂದು ಪೇಳುತ್ತ ಶಿವಾನಂದ ನದಿಯಿಂದಾಂಟಿ ಶುಭೋದಯವೆಂಬ ಹಂ
ಡವಂಕುರಿತು ಪೋಗುತ್ತಿರಲು; ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ರಾಕ್ಷಸ ಸಂಘವು ಮುಂ
ಜಿನೆದಿದು ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂ ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತಾಪ್ರಾಣಿಕ್ರಮಗಳಿಗೆ
ಆತಂಕವನ್ನಂಟುಮಾಡುತ್ತ ವ್ಯಾಧಿಗಳಂತೆ ಪ್ರಜೆಗಳಂ ವಶುಗಳಂ ಭ
ಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರಲು; ಅದಂತಿಳಿದ ಅಲ್ಲಿಯ ಅರಸುಗಳಿಂದ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸೇ
ನಾಪಡಗಳೂ ಪೋಗಿ ರಾಕ್ಷಸರಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಬಂಧಿಸಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು
ಪೋಗುತ್ತಿರಲು; ಮತ್ತು ಹಿಂದಣಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಬಂದ ರಾಕ್ಷಸರು ಗ್ರಾಮಗ
ಳಂ ದೆಸಿಸುತ್ತ ಪ್ರಜೆಗಳಂ ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ರೂಪವತಿಯರಂ ಪಿಡಿಯಾತೆ,
ಅಗ್ರಹಾರಂಗಳಂ ನೂರೆಗೊಳ್ಳತ ಯಜ್ಞಾದಿಗಳಂ ಕೆಡಿಸುತ್ತಿರಲಾಗಿ,
ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಗಿರಿಗವ್ಯರಗಳಂ ಶೇರುತ್ತಲಿರುವವೆಂದೊಡೆ ರಾಕ್ಷಸ
ರು ಅವರಂ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಇರದಂತೆ ಆತಂಕಪಡಿಸುತ್ತಿರಲು; ಅದಂಕೇಳಿತ
ಚಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನರಾಯನು ಚಂದ್ರಪುರಿ ಎಂಬ ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣವಂ ರಕ್ಷಿಸಿ
ಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಆಪ್ತರಾದ ದುರ್ಗವಾಲಕರಂ ನಿಯಮಿಸಿ ಸೇನಾಸಮೇತ

ನಾಗಿ ಹೊರಟುಬಂದು ವಿವಾಹವೆಂಬ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಉಗ್ರಬಾಹು
ಹುವಿನೊಡನೆ ಯುದ್ಧವೆಂಪಾಡಲೆಣಿಸಿ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಅದಂಕೇಳಿದ ಉ
ಗ್ರಬಾಹುವು ಮಹಾಗಜವನ್ನೇರಿ ರಥಸ್ಥನಾಗಿರುವ ಚಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನರಾಯನ
ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಕೆಕೊಂಡು ತನ್ನ ಬಾಣಪ್ರಹಾರದಿಂದ ಆ ರಾಯನು ಸುತ್ತಿ
ಬರುವ ಸೇನೆಯು ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಡುವದಿನ್ನುತ್ತಿರಲು ; ಆಗ ಕುದ್ರದ ನಾದ ಚಂದ್ರ
ದ್ಯುಮ್ನರಾಹುನು ತನ್ನ ಬಾಣದಿಂದ ರಾಕ್ಷಸರ ಹೃದಯವುಂ ಜೀರ್ಣಿಸುತ್ತ
ಅನ್ನಾಭಿನ್ನವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು ; ಆ ವೆಟ್ಟುಂ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ರಾಕ್ಷಸರು
ಒಡಿದೋಗಿ ಐರಾವತದ ಹಿಂಭಾಗದೋಳುಳ್ಳಲು, ಅದನ್ನೋಡಿ ಕುದ್ರದ
ನಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುವು, ತನ್ನ ಕೈಕೋದಂಡದಿಂದ ಹೊರಡುವ ಬಾಣವೆ
ರಂಪರೆಯಿಂದ ಆ ರಾಯನ ರಥವುಂ ಮುಚ್ಚುತ್ತಿರಲು, ಆ ರಾಯನು ಅವನೆ
ಲ್ಲವುಂ ತನ್ನಬಾಣದಿಂದ ಭೇದಿಸಿ, ನೂರುಬಾಣಗಳಿಂದ ಗಜವುಂ, ಐದುಬಾ
ಣಗಳಿಂದ ಮಾವುತನುಂ, ಮತ್ತೊಂದುಬಾಣಗಳಿಂದ ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನ ಕ
ವಚವುಂಕೂಡಾ ಭೇದಿಸಲು, ಆಗ ಆ ಮಹಾಗಜವು ಕೋಪದಿಂದ ಮುಂ
ಮುಂದೆ ಬರಲು, ಅದನ್ನೋಡಿ ಚಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನರಾಯನು ಒಂದು ಗದೆ
ಯುಂಬೀಸಿ ಆ ಗಜದಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಿ,
ಮತ್ತೊಂದು ಅವೋಘವಾದ ಬಾಣವುಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನ
ಕೈಯೊಳದ ಕೋದಂಡವುಂ ಬೀದಿಸಲು, ಆ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಕಣ್ಣಿನ
ಸಿಂಹದಂತೆ ಭಾರವಾಹಿಯಾದ ಭಲ್ಯವುಂ ಚಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನನಮೇಲೆ ಪ್ರ
ಯೋಗಿಸಲದಂ ಚಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನನು ಮತ್ತೊಂದುಗದೆಯಿಂದ ಬೀದಿಸಿ,
ತನ್ನ ಕೈಭಲ್ಯದಿಂದ ಮಾವುತನನ್ನಿರಿದು ಕೆಡಹಲು, ಈ ವರಿಯುಂ
ದೀರ್ಮಾ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರುಂ ಜಯಿಸಲೆಣಿಸಿ ನಾನಾವಿಧ ತಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ
ಗಳುಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತೀಕಾರವುಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವುಂ
ರೋಷುಂ ರಾಕ್ಷಸಭಟರು ತುಳವುಂಪ್ರಮಾಣವಾದ ಒಂದು ಪರಿಘಾಯು
ಧವುಂ ತಂದು ಗಜಾಧಿಪನಮುಂದೆ ಇರಿಸಲು, ಅದಂ ಆ ಮಹಾಗಜವು
ಸೊಂಡಲಿನಿಂದೆತ್ತಿ ಬೀಸಿ ರಥದಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ರಥವು
ಚೂರ್ಣವಾಗಿ ರಾಯನ ಎದೆವಡೆದು ಅತ್ಯಂತರಥಿಗಳೆಕೂಡಾ ಹತರಾ

ಗಲು; ಆಗ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಜಯಭೇರಿಯಂ ಹೊಡೆಯಿರಿ ಓಡುತ್ತಲಿ
ರುವ ಶತ್ರುಸೈನ್ಯವಂ ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಚಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನ ರಾಯನ ಪುರದಸಮೀಪ
ಕ್ಕೆ ಪೋಗಲು ಅಲ್ಲಿಯ ದುರ್ಗವಾಲನು ಉಗ್ರಬಾಹುವಂ ಎದುರ್ದೊಂ
ಡು ಬರದೆ ನೇನಯಂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಡಿಸುತ್ತ, ವ್ಯಾಕಾರದನೋಲೆ ಸಜ್ಜು
ಗೊಳಿಸಿ ಮಡಗಿರುವ ಭಿರಂಗೀ ಗುಂಡುಗಳಂ ರಾಕ್ಷಸ ಸೈನ್ಯವಂ ನಾಶಗೊ
ಳಿಸುತ್ತಿರಲು, ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಅದಂ ಎಣಿಸದೆ ಗದವಂ ಪ್ರೇರಿಸಲು
ಆ ಮಹಾ ಗಜವು, ಶತ್ರುಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಪರಿಧಿ, ಭಲ್ಯ
ಕೂಲಿಗಳಂ ತ್ಯಜದಂತೆ ಎಣಿಸಿ, ಆ ಪುರದ ಗೋಪುರ ದ್ವಾರದ ಸಮೀಪ
ವನ್ನೈದಿ ಮಸ್ತಕದಿಂದೊತ್ತರಿಸಲು ಆ ಘಾತಕ್ಕೆ ಆ ಬಾಗಿಲು ಮುರಿದು
ಬಿದ್ದುಹೋದ್ದಲ್ಲದೆ ಅದರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಾಕಾರವುಕೂಡಾ ಬೀಳ
ಲು, ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಆ ಮಹಾ ಮಾರ್ಗದಿಂ ಸೈನ್ಯಸಮೇತನಾಗಿ ಪುರ
ವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ರಾಜಬೀದಿಯೋಳೆ ಬರುತ್ತ ಎದುರಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಲಿರುವ
ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಅವರಣದ ಬಾಗಿಲುಗಳಂ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಐರಾವತದಿಂದ
ಕೆಡಹಿಸಿ ಪೋಗಿ ಆ ಸ್ಥಾನದಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲು ಅವ್ವರೋಳೆ ಉಗ್ರಬಾ
ಹುವಿನಕಡೆ ರಾಕ್ಷಸರು ಪುರವಂ ಸೂರೆಗೊಳ್ಳುತ್ತ, ರಾಜಾಂತಃಪುರವಂ
ಪ್ರವೇಶಿಸುವದಂ ಕಂಡು ಶಂಕುಕರ್ಣನು ಉಗ್ರಬಾಹುವಂ ಕುರಿತು
ಅಯ್ಯಾ ರಾಯನೇ ! ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡುವರಿಗೆ ಜಯಾವಜಯವು ಲೋ
ಕಪ್ರಸಿದ್ಧವು. ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ ಅರಸಾದವನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸಪ್ತವಾ
ದಬಳಿಕ, ಅನಾಥರಾದ ಅವನ ಪತ್ನೀಪುತ್ರರಂ ಮಾನದಿಂ ರಕ್ಷಿಸಿದರೆ,
ಆ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗದಿಂ ಸಡದುಕೊಳ್ಳುವರು.
ಈ ವರ್ತಮಾನವಂ ಕೇಳಿ, ಮುಂದೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡಲಿಣ್ಣಿದ ರಾಯ
ರುಗಳೂಕೂಡ ಕರಣಾಗತರಾಗುವರು. ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ ನೀನಾದರೆ ನೀ
ಈ ದ್ವೀಪವನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನೂಳಜೀಕೆಂದು ಬಂದವನಲ್ಲದೆ, ಎದುರಾದ ಶತ್ರುಗಳಂ
ಸಂಹರಿಸಿ ಏಕದೇಶ ರಾಜ್ಯವನ್ನೂಳಜೀಕೆಂದು ಬಂದವನಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ
ನಿನಿಗೆ ಬಿನ್ನಸಿತಕ್ಕೆ ಪರಿಯಂ ಮೊದಲೇ ತಿಳುಹಿಸಿರುವೆನು. ಈಗ
ಈ ಚಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನರಾಯನ ಪುತ್ರನಿಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನುಂಟು

ಮಾಡಿ ಕದ್ದುಗಳೆಂ ಕೊಡುವಂತೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ, ಈ ಅರ್ಥವಂ
 ತಿಳಿದ ದೇಶಾಂತರದ ಅರಸುಗಳುಕೂಡ, ನಿನ್ನ ಕೌರ್ಯವಂ, ವಿತರಣಾ
 ವಂ, ಅದರ್ಥವಂ ಸಡಸುವರಂ ತಿಳಿದು ತಾವಾಗಿ ಬಂದು ಶರಣಾಗತ
 ರಾಜನರು. ಮೂಲತವರಂ ದಂಡಿಸಬಹುದು. ಇಂದಿನಾರಭ್ಯ ರಾಕ್ಷಸ
 ಕುಲ ಸ್ವಭಾವಮಾದ ಸುರ್ವ್ಯವಂ ಬಿಟ್ಟು, ನ್ಯಾಯದಿಂ ಪ್ರಜೆಗಳು
 ಸುರಕ್ಷಿಸುತ್ತಲಿದ್ದರೆ ಬಹುಕಾಲ ಈ ಅಖಂಡಸ್ಥಿರಾಧಿಪತ್ಯವಂ ಹೊಂದಿ
 ದುಶ್ಚೇತನಂತನುಗುವೆಯೆಂದು ಪೇಳಲು, ಅದಂ ಕೇಳಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವು
 ಆ ಚಂಪ್ರಮೃದ್ಧರಾಯನ ಅಂತಃಪುರದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಪುರೋ
 ಹರಂ ನಿಯಮಿಸಿ, ಮೇಲುಮಿಬಾರಣೆಗೆ ವೃದ್ಧನಾದ ತನ್ನಕಡೇ ರಾಕ್ಷಸ
 ನೊಬ್ಬನಂ ಕಟ್ಟುಮಾಡಿ, ಆ ರಾಯನ ಸುಗನಾದ ಸುಮಂತನೆಂಬ ಆರ
 ಸಿಗೆ ಆ ರಾಜ್ಯಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನೊಪ್ಪುವಾಡಿ, ಕಪ್ಪವಂ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ,
 ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಸಡಿಯದಂತೆ ತನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶೋಣಾಕ್ಷನೆಂಬ ರಾಕ್ಷ
 ಸನಿಗೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಅನಂದನುಮಂಡನಂ ಕುರಿತು
 ತೆರಳುತ್ತಿರಲು, ಆ ಖಂಡಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲವರು ಚಂದ್ರಪುರಿಯ ವರ್ಮ
 ಮಾನಫಂ ಕೇಳಿ, ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯೊಡು ಯಾಕೆ ವೈರವಂ ಜಳಿಸಬೇ
 ಕೆಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರವೊಡಗೂಡಿ ಅನರ್ಭ್ಯವಸ್ತುವಾಹನಂ
 ಗಳು, ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ ಮಧ್ಯಮಾಂಸಂಗಳಂ ತಂದು ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯಂ
 ಕಂಡು ತಂದಿರುವಲ್ಲಿವಂ ಬೃಹಿ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಗಳಂ
 ಪೇಳಿಕೊಟ್ಟಲು, ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಉಚಿ
 ತಸ್ರಕಾಶ ಮರ್ಯಾದೆಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಕಪ್ಪಗಳಂ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂ
 ಡು, ತನಿಗೆ ಆದ್ವರಾವ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪರಂ ಅವರಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ನಿಯ
 ಮಿಸಿ-ಅವರಂ ಕಳುಹಿ, ಆ ಬಳಿಕ ತನಿಗೆ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು
 ಸುಪ್ರಭಾಸದಿಯಿಂ ಶೋಭಿತಮಾದ ಧೂಮ್ರವಂತ ಪರ್ವತವಾರ್ತದಲ್ಲಿ
 ಎಡನೇ ಅನುರಾವತಿಯಂತೆ ಸಕಲ ಸಸ್ತು ಸಮೃದ್ಧನಾದ ವಿಮಲಪುರ
 ಮೆಂಬ ಪಟ್ಟಣಂ ರಚಿಸಿ ಕೆಲವುಕಾಲ ಘನವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರ್ಪು,
 ಬಳಿಕ ಆ ಪಟ್ಟಣದ ಸುರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಆವೃತವಾದ ಪ್ರಮುಖರಾದ

ರಾಕ್ಷಸರನ್ನಿ ರಿಶಿ, ಮೊದಲಿನಂತೆ ಜರಾವತಾರೋಘನಾ ವಿಜಯವಾಕ್ಯ
ಯು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರಲಿ, ಕೆಲವೆಡೆಯ ಅರಸುಗಳ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ, ಕೆಲವರ
ದಂಡನೆಯು ಪ್ರಕವಂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಅವರುಗಳು ತನ್ನ ಅಜ್ಞೆಯಂ
ಮೀರಿ ನಡೆಯದಂತೆ ತನ್ನಕಡೆ ರಾಕ್ಷಸರುಗಳಿಗೆ ನಿಯಮಿಸುತ್ತ,
ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳು ಲಬ್ಧವಾದ ಅನೌಲ್ಯವಸ್ತುವಾರಸುಗಳಂ ಮೂಲಸ್ಥಿತಿ
ಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತ, ಶಂಕುಕರ್ಣನೊಡನೆ ಕಾಂಕ್ಷಾಶಾನುಗುಣವಾದ ಮು
ತ್ರಾಲೋಚನೆಯಿಂದ ನಿಶ್ಚೈದಿವಮೇರಿಗೆ ಅಧಿಪತ್ಯವಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಆಯಾ
ಯ ದೇಶ ವಾರ್ಯದಾನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತ ತೆರಳುತ್ತಿರಲೂ, ಬಳಿಕ
ಆ ಮಹಾ ಗಜವು ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯ ಅಭಿವ್ರಾಜನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆ
ಯುತ್ತ, ದುರವಗಾಹವಾದ ಸದಿಗಳಂ ವಾದ ಸೂಂಕದಂತೆ ದಾಟುತ್ತ,
ತಿಟ್ಟುಗಳು ಸಮಮಾಡಿ, ರಾಕ್ಷಸ ಸೇನೆಯು ನಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ
ವಂ ಮಾಡುತ್ತ, ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಅಶಕ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವಂ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊ
ಡುತ್ತ, ಪುಷ್ಪದ್ವೀಪವಂ ಬಳಶಿ ಬರುತ್ತಿರಲೂ, ಆಗ ಉಗ್ರಬಾಹುವು
ಆ ವನಾಂಗಜವು ತನಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಲಿರುವ ಮಹಾ ಕಾರ್ಯಗಳು
ನೋಡಿ ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿ ಬಾರಿಬಾರಿಗೂ ಅದಂ ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತ ತನ್ನವ್ಯಾಕೃಂತ
ಅತಿಶಯನಾಗಿ ಅದಂ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತ; ಅದರಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಪುಷ್ಪದ್ವೀಪವ
ಲ್ಲವಂ ಜಮೀಕೊಂಡು ಬಂದು, ಮೊದಲಿನಂತೆ ತನ್ನ ಅಸಾಧನವಾದ
ವಿಮಲಪುರಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಂ ಮಾಡುತ್ತ, ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿದುಂ ತಂಡತಂಡಂ
ತಸ್ತದೇ ಬರುವ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಂ ಕಷ್ಟಗಂನೊಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ತನ್ನ
ಐಶ್ವರ್ಯಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಪಾರಗಾಂವೆ, ಮಂತ್ರಿಯಂ ಮಹಾ ಸಮಾನ್ಯದಿಂ
ಕಾಂಕ್ಷುತ್ತ, ಮಹಾ ಇಕ್ಷ್ವಾನವಂ ಬಳಸಿ, ಕರಿಣೀನಮೇತವೂ ಈ
ಮಹಾ ಗಜವು ಈ ವನಜೋಳೆ ಯಥೇಷ್ಟವಾಗಿ ಸುಖದಿಂ ವಿಹರಿಸಿ
ಕೊಂಡರಲಿ ಎಂಬ ರಕ್ಷಕರಾದ ರಕ್ಷಸರಿಗೆ ನಿಯಮಿಸಿ, ಆ ಗಜವಂ
ಆ ಇಕ್ಷ್ವಾನಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಬಹುಕಾಲ ಸುಖದಿಂದಿರ್ದು, ಬಳಿಕ ಅಖಂ
ಡದೀಪಾಧಿಪತಿಯಾದನೆಂದು ಮದಿಸಿ, ರಾಕ್ಷಸರಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಭಾರವಂ
ಬಿಟ್ಟು ಸ್ತ್ರೀಲೋಲವನಾಗಳು, ಆಗ ಪುಷ್ಪಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಜೀವನಾರ್ಥ

ವಾಗಿ ರಾಕ್ಷಸರ ಮನೋನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಧರ್ಮವು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಶರತ್ಕಾಲ ಮೇಲೆದ್ದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರಲು ;—

ಅತ್ತಲಾ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಭರತಪಂಡದೋಳ್ ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ಲವಣಸಮುದ್ರದ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಮಹೇಂದ್ರವರ್ಪತದ ಸಮೀಪವೊಳಿರುವ ಕಳಿಂಗರಾಜಧಾನಿಯಾದ ವಿಜಯನಗರದೋಳ್ ಆ ದೇಶಾಧಿಪತಿಯಾದ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನಿಂ ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸ್ವಯಂವರಾರ್ಥವಾಗಿ ಕರೆಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳೆಂಬ ನಕ್ಷತ್ರಮಂಡಲ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಉದಯಿಸಿ ಬಂದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಬಪ್ಪುವ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಯನು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಿಂದ ಉದ್ದೇಶಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಎಂಟು ವಿಧಪುಷ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ವಜ್ರೋದ್ಭವಂ ಬ್ರಹ್ಮವುಪಣವಾಗಿದ್ದು, ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನಿಂ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಉಪಚಾರವಂ ಕೈಗೊಂಡು ಮಂತ್ರಿ ಸುಮತಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ತನ್ನ ಬಿಡಾರವನ್ನೈದಿ ಸುಖದಿಂದಿದ್ದು ಮಾರನೇದಿನ ಸ್ನಾನಾದಿ ನಿತ್ಯ ಕರ್ಮಗಳಂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನೆರವೇರಿತೆ, ಬಳಿಕ ಶೋತ್ರಿಯೋತ್ತಮರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರುಗಳ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ನಿತ್ಯ ದಾನವನ್ನಿತ್ತು, ತನಿಗೆ ಆಪ್ತಮಿತ್ರರಾದ ರಾಜಪುತ್ರ ರೋಷಗೂಡಿ ಮನೋಹರಮಾದ ಭಕ್ಷ್ಯ ಭೋಜ್ಯ, ಲೇಹ್ಯ, ಚೋಜ್ಯ, ಮೊದಲಾದ ಸಕಲವಿಧ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳಂ ಸಹಿತವಾದ ಮೃವ್ಯಾನ್ನ ಭೋಜನವಂ ಮಾಡಿ, ಅಮೂಲ್ಯ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣ ಗಂಧಮಾಲ್ಯಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತನಾಗಿ, ಶೃಂಗರಿಸಿದ ದಿವ್ಯಾಶ್ವವನ್ನೇರಿ ಮಿತ ವರಿವಾರದಿಂ ಸುಮತಿ ಸಮೇತನಾಗಿ ಬಿಡಾರದಿಂ ಹೊರಟು ಆ ಕಳಿಂಗರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನವಂ ಕೂರಿತು ಬರುತ್ತಿರಲೂ, ಅದಂ ತಿಳಿದ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಮಂತ್ರಿ ವರಿವಾರ ಸಮೇತನಾಗಿ ಎದುರಾಗೊಂಡು ಬಂದು ಆಸ್ಥಾನದ ಮುಂಭಾಗದೋಳ್ ನಿಂತು ಎದುರಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಯನಂ ಸಮ್ಮಾನದಿಂ ಕಂಡು ಅಂತಃಪುರದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕರತಂದು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಆಸ್ಥಾನವನ್ನೈದಿಸುತ್ತಿರಲಾಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ತುತಗದಿರಿದಿವು ಅಂತಃಪುರದ ಮುಂಭಾಗದೊಳಿರುವ ರತ್ನಮಂಟಪ

ಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲೂ, ಅದಂ ತಿಳಿದ ರಾಜಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು, ಅತಿ ಶುಭ್ರವಾದ ಸಣ್ಣ ಮುತ್ತುಗಳಿಂದ ಸಿಮಿಸಿದ ತೆರೆಯ ಮರೆಯೋಳ್ ಬಂದು ನಿಲ್ಲಲೂ, ಶರತ್ಕಾಲ ಮೇಘ ಸುಡಲ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಸುಳಿದಾಡುವ ಚಂದ್ರನ ಪ್ರಭೆಯಂತೆ ಆ ದೇವಿಯು ತನುಕಾಂತಿಯು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿ ಸಮಾಪನಲ್ಲಿರುವ ವಜ್ರಸ್ತಂಭಗಳಂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಪುಷ್ಕರಾಂ ಸ್ತಂಭಗಳಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಲೂ, ತನು ಸುಗಂಧವು ಕಮನೀಯಕಹ್ಲಾರ ಪುಷ್ಪ ಪರಿಮಳದಂತೆ, ದುಂಬಗಳ ಹಿಂಡುಗಳಂ ಚ್ರಮೆಗೊಳಿಸುತ್ತಿರಲೂ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಂ ವಾಸರಿತೊಂಡು ಆ ಮಹಾರಾಜ ಪುತ್ರನಂ ಮನದಣಿನಂತೆ ನೋಡಲೋಸುಗ ಬರುತ್ತಿರುವ ಸುಖೀಜನರುಗಳ ಪಾದವಿನ್ಯಾಸದಿಂ ಘುಲೆನ್ನುತ್ತಿರುವ ಮಂಜುಮಂಜೀರವ್ಯನಿಗಳೂ ಅಂತಃಪುರ ಪುರೋಭಾಗವಂ ತುಂಬುತ್ತಿರಲೂ, ನಾರೀಜನರುಗಳ ಮುಖಪ್ರಭೆಯಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶವೆಲ್ಲವು ವಿಕಸಿತ ಕಮಲವನದ ಚಂದಮಾಗಲು, ಪ್ರಜಾಸ್ಮಷ್ಟಿಯಲ್ಲವು ಸ್ವೀಮಯವಾದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರಲೂ, ಮೇಘವು ಲಾವಣ್ಯಮಂ ಪರ್ಷಿಸಿತೋ ಎಂಬಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರಲೂ, ಆ ತವವೆಲ್ಲವು ಆಭರಣ ಪ್ರಭೆಯಿಂದ ಇಂದ್ರಚಾಪ ತೋರಣಮಯವಾಗುತ್ತಿರಲೂ, ಭಿತ್ತಿಭಾಗವೆಲ್ಲವು ಸ್ವೀನಿಲಾಸನಮಯವಾದಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿರಲೂ, ಸುಗಂಧರಾಜನು ಸಮತಿಯ ಹಸ್ತಲಾಗವದಿಂದ ಕಳಿಂಗರಾಜಾಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಸುಮಮಾಶಿಕಾಲಂಕೃತವಾಗಿ, ದಿವ್ಯಾಗರು ಧೂಪಗಳಿಂ ಭೂಷಿತವಾಗಿರುವ ರತ್ನಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಮಣಿ ಪೀಠದೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಲೂ, ಸುಮತಿಯು ವಿನಯದಿಂ ಸಮಾಪವನ್ನೈದಿರಲೂ ಆಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಕಾಂಡವಟದೋಳ್ ರತ್ನ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯಂ ಕರದು ರಾಯನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸುವ ತನ್ನ ಅಭಿವ್ರಾಯವಂ ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಲಾ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ಬರುವದಂ ಕಂಡು ರಾಯನು ಎಶ್ಯ ಸಖೀ ಶಿರೋಮಣಿಯೆ ಬಾರೆಂದು ಕರೆಯಲಾ ಸಖಿಯು ಬಂದು ರಾಯನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಉಚಿತಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಿಂತು ರಾಯನಂ ಕುರಿತು, ತನ್ನ ಬಡತಿಯ ಅಭಿವ್ರಾಯವಂ ಪೇಳಲು

ಅಯ್ಯಾ ರಾಜಶಿರೋಮಣಿಯೇ ! ಸಕಲ ರಾಜಕುಮಾರರ ಅಪಕಾರ
 ಪಂ ಅವಕಾಸಗೊಳಿಸುವ ನಿನ್ನ ಮಧುರ ವಚನವು ಯಾರಿಗೆ ರಮಣೀ
 ಯವಾಗಲಾರದು, ನಿನ್ನ ಸೌಲಭ್ಯವೇ ನಮ್ಮಂಥಾವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನುಂ
 ಟುಸುತ್ತಾ ಕೊಡುವದು. ಮತ್ತು ಲೋಕಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ ಗಾಂಭೀರ್ಯ
 ದಿಂದ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀನು ಯಾವ ಲೋಕಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಸ್ವಾಮಿಯಲ್ಲ ?
 ಪ್ರಕೃತಿ ಮಧುರಂಗಳಾದ ಸಲ್ಲಾಪಗಳು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ತನ್ನವರಂ
 ಪೂಡುವದು, ಸ್ವಭಾವಸಿದ್ಧಂಗಳಾದ ಸದ್ಗುಣಗಳು ಯಾರನ್ನಾದರೂ
 ಸಂತೋಷಿಸುವವು. ನಿನ್ನ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಶನದಿಂದಲೇ ಕೃತಕೃತ್ಯರಾದೆವೆಂಬ
 ಭರವಸೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದರಿಂದ ನಮ್ಮಂತೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮನೋಹರನಾ
 ದ ಸಕಲ ಲೋಕಾತಿಶಾಯಿಯಾದ ಸುಚರಿತ್ರನಾದ ನೀನಿಗೆ ನೂತನವ ಉಪ
 ಚಾರಂಗಳು ಮೇರುಗಿ ಸ್ಪರ್ಶವು ಸ್ವಲ್ಪಗಳ ಚೇದಿಸಿದಂತಾಗುವದು. ಸ್ತು
 ತಿಗಳು ಪ್ರಾಕೃತವಾಕ್ಯಗಳಿಂದ ಸರಸ್ವತಿಯು ಸ್ತೋತ್ರವಂಗೈಯುವಂತೆ
 ತಾಗುವದು. ಪ್ರಿಯವನ್ನಾಚರಿಸಲೆಣಿಸಿದರೆ, ಜನಗಳಿಗೆ ಚಾಪಲ್ಯದಂತೆ
 ತೋರುವದು. ಕೊಡೋಣವೆಂಬುವದು ಚಂದ್ರನಿಗೆ ನೂಲೆಯುಂ
 ದವುಪೇಶದಂತಾಗುವದು. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿಯು ಅಪಹರಿಸಿದ
 ಪಂಗೆ ಕೊಡೋಣವೆಂಬುವದ್ಯಾವುದು, ಪ್ರಾಣೇಶನೆಂಬುವಗೆ ಹೇಳುವ
 ಉಪಚಾರೋಕ್ತಿಗಳುಂಟೇ ಎಂದು ಸ್ತುತಿ, ನಮ್ಮ ಬಡತಿಯು ಸಂಕ
 ಛಿಷ್ಠವಜ್ರಪಣಿ ನಿರ್ವಾಹವೆಂಬ ಉಪಕಾರವಂ ಮಾಡಿದವಂಗೆ ಪ್ರತ್ಯುಪ
 ಕಾರವೆಂಬುವದ್ಯಾವುದು ? ಅಸದೃಶವಾದ ನಿನ್ನ ದರ್ಶನದಿಂದ ಜನ್ಮಸಾಸ
 ಲ್ಯ ಉಂಟಾದ ನಮ್ಮಿಂದ ನೀನಿಗೆ ಸಫಲವಾಗುವ ಕಾರ್ಯವ್ಯವಹರಿಸುವ
 ದು. ಸಾಧನವಾದ ನಿನ್ನನ್ನಾಯಾಸಪಡಿಸಬೋಡುಗ ವೇವೆಂಬ ಚಾಪ
 ಲ್ಯವಂಗೈದು. ಧನೋ ಬಂದು ಸಂಕಲ್ಪವಂ ಮಾಡಿದನೆಂದು ಮಿಡು
 ಕುತ್ತಲಜ್ಜಿತಳಾಗಿ ಹೇಳಲಂಜಿ ಮನದೋಳ್ ಕಳವಳಿಸುತ, ಕೇಳಿದರೆ
 ನಿನಗೇನು ದಾಖಿ ಪ್ರಕಮೆಂದು ತೋರ್ಪುದೋ, ಉಸುರಿದಡೆ ಮನ
 ಪರೀಕ್ಷೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವೆನೋ, ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಲಜ್ಜಾಂಕುಶ
 ಳೆಂದು ಮನಕ್ಕೆ ಬರುವದೋ, ಯಾಚಿಸಿದರೆ ದೈನ್ಯವೆಂದರಿವನೋ,

ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ತೋರಿಸುವದೋ, ತಿಳುವಿದರೆ ಜ್ಞಾನವು
 ಹೊಸದಾಯಿತು ಭಾವಿಸುವದೋ, ಸಂಕಲ್ಪವಿವರವು ಸೂಚಿಸಿದರೆ
 ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಭಾವವಾದ್ದರಿಂದ ಚಿತ್ತವಿವರವೋ, ಮನೋರಥವಿವರ
 ದು ಸೂಚಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪಾರವಿಲ್ಲವೆಂದು ಉಪೇಕ್ಷಿಸುವದೋ, ಅದ
 ಕ್ಕೆ ವಿವರವಿಲ್ಲದರೆ ಇಷ್ಟು ಕ್ರಮದಿಂದ ಭಾವವೇನೆಂದು ಮನಕ್ಕೆ ಬಾರ
 ದೋ, ಕರ್ತವ್ಯವು ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ಇದು ಯಾವದೋ ಕೇಳಿದರು
 ನೋ, ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವದೋ, ಸಮಸ್ತವಾದ್ದರಿಂದ
 ವೇಳೆಗೆ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗದೋ ಎಂದು ನಾನಾವಿಧವಿ
 ಲ್ಪಗೊಳಿಸಿ, ನಿನ್ನ ಮಧುರಾಪಾನವನ್ನು ನಮ ನಿಸ್ವರವೋಡಿ ಎಲೈ ಸಖ
 ಯೇ! ಪ್ರಾಣೇಶನು ಪನುವಂತನಾದೋ, ಅನಮನವೋಳನು ಎಣ
 ಸಿರುವದೋ, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ವೇಳುವದೋಂದು ಕಷ್ಟವೇನೇವೆನಿಸುತ್ತ,
 ನಿನ್ನ ಸದ್ಗುಣ ಕಥನಂಗಳೆಂದಾದ ಸಖೀಜನಂಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದುದು
 ಕೊಡುತ್ತ, ಅಡಗಡಿಗೆ ನಿನ್ನನ್ನೇ ನೆನದು ಪರವಾಳಾಗುತ್ತ, ನೀನು ಕುಳ
 ತಿದ್ ಪೀಠವು ತನ್ನ ಇಷ್ಟವೇನೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತ, ಸುಂದರವಾದ
 ನಿನ್ನ ಪಾದ ಸೂರಿಕದಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಸಂಚರಿಸದಂತೆ ಆಜ್ಞಾ
 ಪಿಸುತ್ತ, ತನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ರಾಯನು ಬಿಡಾರವನ್ನಿಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ಕೈ
 ವನ್ನು ಧರಿಸಬೋಗುವುದು ಆಮಹಾನುಭಾವನಿಗೆವನೇನು ಉಪಚಾರಗ
 ಳೆಂದಾಡಿದರೆಂದು ಬಾರಿಬಾರಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತ, ಎಷ್ಟು ಆಯಾಸದಿಂದ ಬಂದನೋ
 ಎಂದು ವ್ಯಸನವಡುತ್ತ, ವಜ್ರೋದ್ಧಾರದಿಂದ ಕಮಲಕೋಮಲವಾದ ಹ
 ಸ್ತವು ಎಷ್ಟು ಕಂಡಿರುವದೋ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ, ನಿನ್ನ ಶೌರ್ಯ, ಧೈ
 ರ್ಯ, ಗಾಂಭೀರ್ಯ, ಬುದ್ಧಿಯ, ಮಾಧುರ್ಯದಿಗಳೆಂ ಕೇಳಿದುದ
 ರಿಂದ, ಕೆಲಬಲವೋಳ ವೇಳುತ್ತಿರುವ ಸಖೀಜನಂಗಳಲ್ಲಿ ರುಚಿಯಿಲ್ಲದೆ,
 ಪ್ರತ್ಯುಕ್ತರಕೊಡುವದರಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಮುಖವೆಂದಾಡುತ್ತ, ಸಕಲ ಕಾಮಿನೀ
 ಜನಕಾಂಕ್ಷಣೀಯವಾದ ನಿನ್ನ ಕಮನೀಯಸೌಂದರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ
 ಲಗ್ನಚಿತ್ತವಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸುಳಿದಾಡುವ ಸಖೀಜನಂಗಳೆಂದೋಡಿ ನೀನೇನುಂ
 ದನೆಂದು ಬಾರಿಬಾರಿಗೂ ಭಾವಿಸಿ, ಝಗ್ಗನೆ ಎದ್ದು ಲಜ್ಜೆಯಿಂದ ಮುಖವು

ಗುತ, ನಿನ್ನ ವಿರಿಹತಾಪದಿಂ ಚಂದ್ರಕಾನಿಕರವಂದಾನಾನಲಜ್ವಲೆಯಂತೆ
ಭಾವಿಸುತ, ಕರ್ಪೂರರಾಶಿಯಂ ಬೆರಸಿದ ಪಾಟೀರಪಂಕ್ತೋದಕವಂತಳ
ಯುತಲಿದ್ದರೆ, ಉಪ್ಪೋದಕವಂ ಯಾಕೆಯರಚವಿರೇದು ಕಳವಳಗೊ
ಳುತ, ಶೈವಾಲದಿಂ ರಚಿಸಿದ ಪ್ರಾಪ್ತಕಯನವ ಪರಾಗಮತ್ತುಪ್ಪಾಗಿಚ್ಚೂರ್ಣ
ವೆಂದುತಿಳಿದು ಅದಂಬಿಟ್ಟು ತೆರಳುತ, ಧಾರಾಗೃಹಮಧ್ಯದೋಳು ಹಿಮ
ಖಿಂಡುಗಳಂ ಎರಚುತಲಿರುವ ತುಂತುರವನಿಗಳನ್ನೋಡಿ, ಇಬೇನುವಿಚಿ
ತ್ರವು ಮೇಢಿವು ಉಪ್ಪೋದಕವಂ ನರ್ಪಿಸುವುದುಂಟೇ ಎಂದು ಭ್ರಮೆ
ಗೊಳುತ, ತಳರುಗಳಿಂದ ರಚಿಸಿರುವ ಕಮಲದಳತಲ್ಪವನ್ನೋಡಿ, ಈ
ಅಗ್ನಿಶಿಖಿಯಿಂದ ಸಂಪಾತವಂ ಮಾಡಲೆಣಿಸಿದ ಮುಗಸಖೀಜನಗಳಿಗೆ ಇ
ನ್ನೊವೇಕ ಉದಯಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಜರಿಯುತ ಅತ್ತಿತ್ತಯಾಸದಿಂ ರಾತ್ರಿ
ಯಂಕಳಿದು, ರವಿವಿರಹಸಂತಪ್ತಳಾದ ಕಮಲಿನಿಯು, ಇನದರ್ಶನವಂ ಅ
ಪೇಕ್ಷಿಸುವಂತೆ, ಸರ್ವಲೋಕದರ್ಶನೀಯನಾದ ನಿನ್ನ ಆಗಮನವನ್ನೇ
ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ, ನನ್ನೊಡನೆ ತನ್ನ ಮನೋರಥವೆಲ್ಲವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿವೇ
ಳ, ನಿನ್ನ ವಾದಪದ್ಮಂಗಳಿಗೆ ವಿನಯದಿಂ ನಮಿಸಿ, ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದನೆಂದು
ತಿಳುಹುಲೆಂದು ತನ್ನಂ ಕಳುಹಿಸಿದಳೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲಾವಾಕ್ಯವಂ
ಕೇಳಿ ಸೌಗಂಧಮಹಾರಾಯನು ತನ್ನಮನದೋಳು ಸೇವಕಳಾದ ಈ ಸಖಿ
ಯು ವ್ರಕೃತಾನುಸಾರವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ನಿಪುಣವಾಕ್ಯವಂ ಪೇಳಿದುದರಿಂದ
ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಒಡತಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಥೇಯಾಗಿ
ರುವಳೋ ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ, ಎಲೈ ಚತುರಳಾದ ಸಖಿಯೇ! ನಿಮ್ಮ
ಮನೋನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮರೆಮಾಚುವದುಂಟೇ! ವಿ
ನುಮನೋರಥವಿದ್ದರೂ ಪೇಳಬಹುದು, ಯಾರೊಡನೆ ಈ ಸಂದೇಹವು
ಯಾವದಿದ್ದರೂ ಸಾಧಿಸಿಕೊಡುವೆನು, ನಿಮ್ಮ ಅವಶ್ಯಕವು ನಮ್ಮದಲ್ಲವೇ ?
ಬಡಬಾಗಿಲೆಯು ಸಮುದ್ರವಂ ಕೋಟಿಸುವದಲ್ಲದೆ, ಅದಂಥೊಂದುವ ನದಿ
ಗಳಂ ಎಂತು ಉಪೇಕ್ಷಿಸುವದೋ? ಅಬೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮದನಸಂತಾಪವು
ಪುರುಷನಂ ಸಂತಾಪಗೊಳಿಸುವಂತೆ, ಚಾಲೆಯರಂ ಶ್ರಮಪಡಿಸುವದಿಲ್ಲ,
ಹೆಗಲುಕಳದಬಳಕಲ್ಲವೆ ಚಂದ್ರಕಿರಣವು ಕುಮುದಿನಿಯ ಸಂತಾಪಶಮನ

ಮಾಡೋಣವೆಂಬುದು, ಅದಂತಿರಲಿ ; ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರೀಕ್ಷೆಯು ಪೇಳಿದ
ವಾಕ್ಯವಂ ಪೇಳುವಳಾಗೆಂದು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಕೇಳಲಾ ಚಿತ್ರಬೇಟೆಯು,
ಜೀವನೇ ಸಾಧನವೆಂದು ನಿಸ್ಸಲ್ಪಿ ಹೇಳಿದುದರಿಂದಲೇ ಸಫಲವಾಗಲೇಕು,
ವಜ್ರೋದ್ಧಾರವೆಂದೂ ಒಗಂತವಿಶ್ರಾಂತ ಕೀರ್ತಿಯಿಂದ ಮೆರೆಯುವ
ನಿನಗೆ ಅಕೃತ್ಯವಾದುದು ಇನ್ನು ಯಾವನಾದರೂ ಉಂಟೆ ? ಶಾಸ್ತ್ರತ ಸೌ
ಮಂಗಳ್ಯವಂ ವ್ಯಾಘ್ರಿಸುವ ನನ್ನ ದೇವಿಯು ತಾನುಮಾಡುವ ಗಜ
ಗೌರಿಯ ನೋಡಿಗೋಸುಗ ಚತುರ್ದಂತದಿಂದಕ್ಕೂಡಿ ಶುಕ್ಲಸ್ಥಿತಕಸ್ಮೃತ
ಮಾಣಿ ನುಲಕ್ಷಣಗಳು ಯುಕ್ತನೂರುನು ಬಂದು ಗಜಶ್ರೇಷ್ಠವಂ
ತಂದಿತ್ತು ಮನೋರಥ ಸಫಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲೇಕೆಂಬುವದೊಂದು
ಸಂಕಲ್ಪವಿರುವದೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲವಂಕೇಳಿ, ಸುಗಂಧರಾಯನು ಎಲೈ
ಸಖಿಯೇ! ನಿಮ್ಮ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರೀಕ್ಷೆಯು ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪಳಾದರೆ ದೇವತಾ
ಪ್ರಸಾದದಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತೆಂದುಪೇಳುತ್ತಿ ರಲಾಗ ಯಾವನೂಚಕ
ವಾದ ಭೇರಿರೀಕಂಠಕಾಹಳಾದಿ ವಾದ್ಯಧ್ವನಿಗಳು ಘೋರವೆಂದು ಮೊಳಗಲು
ಅದಂನೋಡಿ ಸಖೀಜನಂಗಳೆಲ್ಲರೂ ಶುಭಸೂಚಕವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳು
ತ್ತಿರಲು ; ಸುಗಂಧರಾಜನು ತನ್ನ ಮನಮೋಳ್ ಈ ರಾಜಪುತ್ರಿಯು
ಸಖೀನುಬಂದಿದ ಪೇಳಿಕಳುಹಿಸಿರುವ ವಾಕ್ಯವಂ ಪರಿಭಾವಿಸಿನೋಡಿ
ದರೆ, ನುಲಕ್ಷಣಲಕ್ಷಿತಮಾಗಿ ಚತುರ್ದಂತಗಳಿಂದಕ್ಕೂಡಿ ಶುಭವರ್ಣವುಳ್ಳ
ಗಜವು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೇಳಿದುದೇಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲದವಸ್ತುವಂ ತಂ
ನುಕೊಡುವವೆಂದುಪೇಳಿ ತನ್ನ ಮನೋರಥವನ್ನು, ಇದಕ್ಕೆ ಯತ್ನವು
ಮಾಡುವ ನನ್ನ ಶ್ರಮವನ್ನುಕೂಡಾ ನಿಷ್ಫಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ
ವದಕ್ಕೆ ಇವಳು ಮುಗ್ಧಳಲ್ಲ, ಇನ್ನೇನಾದರೂ ವಿಕಲ್ಪವಂ ಎಣಿಸುವದಕ್ಕೆ
ಈ ಸಖಿಯು ಹೇಳಿದವಾತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವದಕ್ಕೂ ಅಸ್ಪದಿಲ್ಲ. ಇರುವ
ವಸ್ತುವಂ ತಿಳಿದು ಅದಂ ಬಯಸಿದಳೆಂದರೆ, ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಪದಾರ್ಥ
ಜ್ಞಾನವು ನಮಗೆ ಉಂಟಾಗಿರುವಂತೆ ಎಷ್ಟುಪ್ರಾಥಮ್ಯವರೂ ರಾಜಪು
ತ್ರಿಯಾದ ಈ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ತಿಳಿಯಲಾರದು. ಮತ್ತೂ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಲ್ಲಿ,
ಮೃತ್ಯುಯಿಾ, ಗರ್ಭಿಣಿ, ಸುಲಭಾ, ಶಾಕಾರೀಯರುಗಳೆಂಬ ಸ್ತ್ರೀಯರು

ಗಳಿಗೆ ಲೋಕವ್ಯವಹಾರವು ಪರೋಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕರತಲಾಮೂಲಕದಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿತ್ತು ಎಂಬುವದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಈ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳು ಬಹುಕಾಲ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಯೋಗಿನೀರುಗಳಾದ್ದರಿಂದ ತಿಳಿಯುವದು ಯುಕ್ತವೇಸರಿ. ಹಾಗೆ ಈ ರಾಜಪುತ್ರಿಯು ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಅಲ್ಲಿ, ಮತ್ತೆಯಾವ ಭರತನಿಂದ ಈ ಅಶಕ್ಯವಾದ ಪಂಪು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿಡಳೆದರೆ, ಯಾವಮಹಾತ್ಮರೋ ಇವಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ನದ್ಗುಣರೂಪಗಳೆಂದೋ ಇವಳಿಗೆ ಸ್ವಯಂವಾದ ಪತಿಯು ಲಭಿಸುವದಕ್ಕೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ಜನರಿಗೆ ಅಶಕ್ಯವಾದ ವಸ್ತುಗಳು ಇರುವದಂತಿಳಿದು ಅದಂತಂದುಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಶಕ್ತರೋ ಆತನೇ ನಿನ್ನ ಪತಿಯಾಗುವನೆಂದುವೇಳಿ, ಈ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೇ ಪಣವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿದೇಳಿ, ಇದು ಸಹವಾದಬಳಿಕ ವಾಣಿಗ್ರಹಣವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿರಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಖಿಯು ನನ್ನ ಮನಮರುಗುವಂತೆ ರಾಜಪುತ್ರಿಯು ಹೇಳಿದ ವಾಕ್ಯವೆಂಪೇಳಿ ನನ್ನಂ ಬಪ್ಪಿಕೊಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ, ಯಾವವಸ್ತುವು ಲೋಕತ್ರಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಲ್ಲಿದ್ದರೂ ತಂದುಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು ಈ ವಸ್ತುಗಳು ತುರಗಶೃಂಗವೆಂಬಂತೆ ಇರುವದೇ ಅವ್ರಸಿದ್ಧವಾದರೆ ನಾವು ಕೊಟ್ಟ ಭಾವೆಗೆ ತವ್ವದಂತೆ ಚರಾಚರವಂ ಸೃಜಿಸುವ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನ ಪ್ರಸಾದವನ್ನಾದರೂ ಪಡೆದು ತಂದುಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ರಾಜಪುತ್ರಿಯರು ಬಹಳವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಮುನ್ನೂ ಹಾನಿವೃದ್ಧಿಯು ತಿಳಿಯದೆ ಮಹಾಸಾಹಸವೆಂಬೊಡನೆ ಈ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ನಾನು ವಶ್ಯನಾದೆನೆಂಬ ಲೋಕಾಪವಾದ ಉಂಟಾದರೆ ಎಂತು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಯಾವಸಾಹಸದಿಂದಲಾದರೂ ಪಡೆದ ಕಾರ್ಯವಂ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಡಿರುವ ವಸ್ತುಗಳಂ ಈ ರಾಜಪುತ್ರಗೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟು ಕೃತಕೃತ್ಯ ಸಾದಬಳಿಕ ರಾಜಪುತ್ರಿಯಾದ ಲೋಪಾಮುದ್ರಾದೇವಿಯಂ ಅಗಸ್ತ್ಯ ಮಹಾಮುನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತೆ, ಕೋಟಿಧನ ವರದಕ್ಷಿಣಾಸಮೇತವಾಗಿ ಯೋಗ್ಯತಾದ ಋಷಿಕುಮಾರನಿಗೆ ಮಾರ್ಬಳಾದ ಈರಾಜಪುತ್ರಿಯಂ ಕೊಟ್ಟು, ಸ್ತ್ರೀಗೆ ವಶ್ಯನಾಗಲಿಲ್ಲನೆಂದು ಲೋಕದ ಜನರಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಘನೆ

ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಕೊನೆಮಾಸದೊಳೆ
ಹಸ್ತವಂಶದಲ್ಲಿನಿರುವ ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನೋಡಿ ಸುಮತಿಯು, ಜುರಿಗೆ
ಅದಂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ವಿಸಾಯಮೇಲಣ ನುಪ್ಪುಹರಾಗವಂ ಬರಿಸಿಕೊ
ಟ್ಟೋಸುಗವೋ ಎಂಬಂತೆ ಕರವಸ್ತ್ರವಂ ರಾಯನಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು, ಆಗ
ಆ ರಾಯನು ಮತ್ತೂ ಮನದೊಳಗೆ ಅಲೋಚಿಸುತ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯು
ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನಾನು ಪಿಡಿದ ಕಾರ್ಯವು ಸುಲಭವಾದ ಲಭಿಸುವದಲ್ಲವೇ
ದುರ್ಲಭವಾಗಲಾರದು. ನನಗೆ ಅಶಕ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯೋದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ
ಮೊದಲು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸೇ ಬಹುಬಡವಾದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಶ್ರಮವಂ ಸಫಲ
ಗೊಳಿಸುವದಕ್ಕೆ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯೇ ಬೆಂಬಲವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಈ ರಾಜ
ಪುತ್ರಿಯು ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪಳಾಗಿ ಧನ್ಯಳಾಗುವಳೇ ಹೊರ್ತು ಸಾಧಾರಣ
ಸ್ತ್ರೀಯಾಗಳಂತೆ ಇರತಕ್ಕವಳಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸುತ್ತಿರಲು; ಆಗ ರಾಯ
ನ ಬಲಚುಪ್ಪು ಅದರಲ್ಲಿರಲು ಅದನ್ನೋಡಿ ಸುಮತಿಯು ರಾಯನು ಸಂ
ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವು ಕಾರ್ಯಮೂಲಕದಿಂದ ಲಭಿಸುವವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ
ಸುತ್ತಿರಲಾ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಕಳುಹಿದ ದಿವ್ಯಗಂ
ಧವಂ ರಾಯನಿಗೆ ಅನುಲೇಖಿಸುವಂಗೆಯ್ದು, ಮಾಲತೀ ಕುಸುಮಶೇಖರದಿಂದ
ದಲಂಕರಿಸಿ, ಅಮೂಲ್ಯವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಗಳಂ ಮುಂದಿರಿಸಿ, ಸುಷಣದ
ಭರಣಿಯಿಂದ ರತ್ನ ಸರವಂ ತಗದು ಬಡಿದು, ರಾಜಹಿರೋಮಣಿಯೇ! ಈ
ರತ್ನ ಸರವು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಪೃಥುಚಕ್ರವರ್ತಿಯಿಂದಾಪ್ತವೆಂಬ ಭೂ
ದೇವಿಯು ಗೋರೂಪವಂ ಪಡೆದು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಕಲವಸ್ತುಗಳಂ ಸ
ಮೃದ್ಧಿಯಾಗುಂಟುಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಹಿಮಾಚಲವಂ ಕರುವಂಮಾಡಿ ತೀ
ರವಂ ಕರೆಯುವಂತೆ ಅಮೋಘವಾದ ರತ್ನಂಗಳಂ, ಸಂಜೀವನಾಡಿ ದಿ
ವ್ಯೌಷಧಿಗಳು ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರಲು,
ಆಗ ಉಂಟಾದ ಮಣಿಕರವಂ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಕೆಲವುದೇವತೆಗಳಿಗೆ
ಕೊಟ್ಟು, ಆದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ರತ್ನಂಗಳಂ ಕುಬೇರನ ವಶವಂ
ಮಾಡಲು, ಕಾಲಾಂತರದೊಳೆ ವೋಡತಮಹಾರಾಯರಲ್ಲಿ ಪಡಿಸಿದ್ದನಾ
ದ, ದೇವಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಕನಾದ, ಅಂಗರಾಯನಿಂದ, ಅವನ ಅಳಿಯ

ನಾವ ಗಜಪತಿಯಾದ ಕಳಂಗರಾಯನಿಗೆ ಲಬ್ಧವಾಗಿ ಅದೇ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ
 ದ ವಿಜಯವರ್ಷರಾಯನ ವಶವಾದುದರಿಂದ, ಇದಂ ಪುತ್ರಗಿಂತಧಿಕವಾಗಿ
 ಗಿ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುತಲಿದ ಈ ರಾಯನಿಂದ ವರ್ಷವರ್ಷವೂ
 ದೋಷವಿಲ್ಲದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಲಭಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ
 ಯು ಈ ವಸ್ತುವು ತಮಗೆ ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿರುವಳು;
 ಸಮಸ್ತಾಭರಣಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವ ತಮಗೆ ಇತರಾಭರಣಗಳೆಲ್ಲವೂ ಭಾರವಾ
 ಯವಾದರೂ, ಕೌಸ್ತುಭರತ್ನವಂ ಶಿಲಾಶಕಲವೆಂದುವೇಕ್ಷಿಸದೆ, ಲಕ್ಷ್ಮೀ
 ದೇವಿಗೆ ಬಡಹುಟ್ಟಿದುದೆಂಬ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ನಾರಾಯಣನು ವಕ್ಷಸ್ಥದಲ್ಲಿ
 ಧರಿಸಿರುವಂತೆ ಈ ರತ್ನಸರವಂ ನಮ್ಮ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮ
 ವಿಟ್ಟು ಧರಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತು ಈ ವಸ್ತುವು ಇರುವದೇತದಲ್ಲಿ ಅನಾವೃ
 ಷ್ಠಿಯುಭಯವು ಸಂಭವಿಸದು. ಮನ್ಮಥವಿಲಾಸಸಮುದೋಳ್ ಪುರು
 ಷನು ಸ್ತ್ರೀಶತಂಗಳೆಂದರೂ ಸಂಭೋಗಿಸುವನು. ಮತ್ತು ಗೋ
 ದೋಹನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿದರೆ ಅಪರಿಮಿತ ಕ್ಷೀರವು ಲಭಿಸುವದು. ಇ
 ದುಬೋರ್ತು ಈ ದಿವ್ಯರತ್ನಹಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೇನು ಮಹಾತ್ಮ್ಯವಿರುವದೋ
 ಎಂದುವೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಕಂಠದೊಳಲಂಕರಿಸಲು; ಆಗ ಆ
 ರತ್ನಸರವ ಪ್ರಭೆಯು ಚಾಲಸೂರ್ಯನಕಾಂತಿಯಂತೆ ಆ ಮುಂಟಪದ ವಜ್ರ
 ಸ್ಥಂಭಗಳಂ ಪ್ರದ್ವರಾಗಸ್ಥಂಭಗಳಂಶೆ ಮಾಡುತ್ತ, ಮತ್ತು ರಾಯನ ವೇ
 ಹಕಾಂತಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ದೇವಿಗೆ ಮರೆಯಾಗಿರುವ ತೆರೆಯನ್ನತಿಕ್ರ
 ಮಿಸಿ ಮುತ್ತಿನ ಶರಗಿನಿಂದೊಪ್ಪುವ ಬೇಲೆಯ ದುಕೂಲವಂ ಕೌಸುಂಭವ
 ಸ್ತ್ರಂದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತ, ರಾಯನ ಅನುರಾಗವೇ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿ ಬೇವಿಯ
 ಹೃದಯವಂ ವ್ಯಾಪಿಸುವಂತೆ ತೋರಲು ಅದನ್ನೋಡಿ ಸಖೀಜನರು ತ
 ವೋಳ್ ತಾವು ತಿಳಿಯದವರಂತೆಯೇ ಏನಿರೇ! ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೇ
 ವಿಗೆ ಕೌಸುಂಭವಸ್ತ್ರವಂ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು ! ಎಂದು ಒರ್ವಳು, ಕುಂಕುಮ
 ಪರಾಗವಾಗಿರಬೇಕು ಅದರಿಂದ ಕೆಂಪುಕಾಣುವದು ಒದರಿಬಿಡೆಂಬುವಳೋ
 ರ್ವಳು, ಅದು ದಿಟ್ಟವೆಂದು ಕುಂಕುಮವಂ ಬದಲುವದಕ್ಕೆ ಕೈನೀಡುವ
 ಲೋರ್ವ ಮುಗ್ಧಕನ್ಯೆಯು, ಬೇಲೆಯ ಶರೀರದ ಪ್ರಭೆಯಲ್ಲಿ ರಾಯನ

ಕನ್ಯಾಕಾಂತಿಯು ಬರಿದಿರುವುದನ್ನೂ ಕೂಡ, ಸರಸ್ವತೀನದಿಗಳಿಗೆ ಸುಗಮವೆಂಬುದು ಅಪೂರ್ವವೆಂಬುದನ್ನೂ ಪೂರ್ವದವರು, ಈ ಕಾರಣ ಪ್ರಭಾಸಂಗವನ್ನೂ ದೃಷ್ಟಿಗಳು ಸ್ಥಲವಾದವೆಂಬುದು ಕೆಲವರು, ಇವೇ ಇವರಿರ್ದರಿಗೆ ಅಂಗಸಂಗಮಿಲ್ಲದೆ ಆತ್ಮಯುಕ್ತರಾದವ ಪ್ರಭವವಿಲ್ಲದವರಾದವೆಂದು ತಿಳಿಯುವಳು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಇವರು ಸಾಸಿತನು ಎಂದು ಆಶೀರ್ವಚನವನ್ನೂ, ರಾಯನ ದೇಹವು ಸಾಸಿತನಿಂದಲೇ ವಿದ್ಯೆಯಾಗಿ ಮಂಡಿತವಾದವೆಂದು ಎಂದು ಮೊದಲಿನ ಕೆಳದಿಯ ಕುಳುವನ್ನೂ, ಈಪರಿಯು ನಖೀದಿಗಳು ಗುಣಗುಟ್ಟುವುದು ನೋಡಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಮುಗುಳುನಗೆಯಿಂದಿದ್ದು ಹಗೂ ಎಷ್ಟು ತರುಣಿಯರುಗಳಿರಾ! ಏನು ವಿದ್ಯವೆಂಬ ಚಿತ್ತದಿಂದ! ಎಂದು ಕಪಟಕೋಪವನ್ನೂ, ಪುಷ್ಪವಾಣಿಗಳಿಂದ ನರ್ತನದೊಳಗಾಗಿ ಪ್ರಹರಿಸಿತ ಬೇಗನ ಕಪ್ಪರವೀಳುಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಕರಕಮಲದಿಂದಲೇ ಮಡವನಾದ ರನ್ನದ ತಟ್ಟೆಯೊಳಿಟ್ಟು ಮುತ್ತಿನ ಛಂದವಂ ಪೂಜಿಸಿ ರಾಯನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಆತನ ಸರಸೋಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಲಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆದಂ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಕೈಯೊಳೆ ಪಡಿದು ಇದು ನಮ್ಮ ದೇವಿಯು ಕರವಲ್ಲವೆಂದಲೇ ಮಡಪುಗೈದಿರುವ ಕಪ್ಪರವೀಳುಗಳಿಂದ ಜಗರುಗಳೆಂದು ನುಡಿದು ರಾಯನಿಗೊಪ್ಪಿಸಲು, ಆದಂ ರಾಯನು ವಿನಯದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಪುಳುಕಾಂಕಿತನಾಗಿ ಕನ್ಯಾಕಾಂತಪುರದ ಕಂಚುಕಿಯ ಮುಖವನ್ನೋಡಿ ಪೀಡದಿಂದಿದ್ದು ಸುನುತಿಯ ಹಸ್ತಲಾಭವದಿಂಚರಳುತ್ತಿರಲು:

ಆಗ ಅಂಚುಪುರದ ಕುಚುಕಿಯು ರಾಯನು ಪೂಜಾವಧಾನ ಯಜ್ಞಕ್ಕಾಗಿ ಪರಾಕೆಂದು ಪೇಳುತ್ತ ಕನ್ಯಾಕಾಂತಪುರದ ಕುಚುಕಿಯು ಪೂಜಾರಥಕ್ಕೆ ಸಾಲೆಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕರತರತ್ತಿರಲು. ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಕನ್ಯಾಕಾಂತಪುರವಂ ಕಾರಿತು ಶರಳು ಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ಪರಾಕೆಂಬ ಪೇತ್ರಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಶರಣುಗಳಿಂದ ಮುಖರಿತವಾದ ಸಂಜ್ಞೆ ಇಲ್ಲದ ಸ್ತ್ರೀಕರದ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ, ನಾರೀಮಯವಾದ ನಾಲ್ಕನೇ ಲೋಕವೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಪುರುಷವರ್ಜಿತವಾದ ಅಂಗನಾದ್ವೀಪವೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಅಬಲವು

ಯಾವಾದ ಐದನೇಯುಗಾವರ್ತವೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಬ್ರಹ್ಮನಿಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ತ್ರೀರತ್ನಕೋಶವೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮತ್ತು ಶೃಂಗಾರರಸವೇ ಅಂಶವುರ ರಸಿವಗೊಂಡಂತೆಯೂ ಇರುವ ಆ ಕನ್ಯಕಾಂತಿಪುಷ್ಪದಲ್ಲಿ ಕಟಾಕ್ಷವಿತ್ತೇವೆಂದಿಂ ಕುಜೆಯ ಮಾರಿಗಳಿಂ ಶೋಭಿಸುವಂತೆ, ಭೂವಿಲಾಸದಿಂ ಮನ್ಮಥ ಜಾಪಗಳಂ ಉಂಟುಮಾಡುವಂತೆ, ಕೇಶಕಲಶವದಿಂ ಕೃಷ್ಣವಕ್ಷದ ರೂಪ್ರಿಯಂತೆ, ಮುಗುಳುನಗೆಗಳಂ ವಿಕಸಿತ ಕುಸುಮಯುಕ್ತವಾದ ವಸಂತಸಮಯದಂತೆ, ಅಭರಣನಿಕರಗಳಿಂವ ಮಯೂರನಿವಹಸಂರಚಿಸಿರುವಂತೆಯೂ ಕುಗೊಳಿಸುವ ಸಖೀಬೃಂದವಂ ನೋಡುತ್ತ, ಸಂಗೀತಕಾಲೋಳ್ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಹಸ್ತಾವಲಂಬನವೇ ಪಾಣಗ್ರಹಣಮಾಡಿ ವೇಣುಗಾನವೇ ಚುಂಬವಭೇದವಾಗಿ; ವಿಪಂಜಕಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ನಬವ್ಯಾಪಾರ ಉಂಟಾಗಿ, ಮೃದಂಗದಲ್ಲಿ ಆಲಿಂಗನ ಉಂಟಾಗಿ ಆನುಲೇಪನದಿಂದ ಸ್ಪರ್ಶ ಉಂಟಾಗಿ, ವಸ್ತ್ರಾಗ್ರತರಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ನೀನಿಮೋಚನ ಉಂಟಾಗಿ, ಸುರತಾಭ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡುವಂತೆ ಶೋಭಿಸುವ ಶೋಭನಾಂಗಿಯರಂ ನೋಡುತ್ತ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳ್ ನೇತ್ರಗಳೇ ಕರ್ಣಾಲಂಕಾರಮಾದ ನೀಲೋತ್ಪಲಗಳಂತೆ, ಮುಗುಳುನಗೆಗಳೇ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಅಂಗರಾಗದಂತೆ, ಅಧರಕಾಂತಿಯೇ ಕುಂಕುಮಾನುಲೇಪದಂತೆ, ಜಲತೆಯೇ ಚಂಪಕುಸುಮದ ದಂಡೆಯಂತೆಯೂ ತೋರುತಲಿರುವದರಿಂ, ಮತ್ತೊಂದು ಅಭರಣವಂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸದೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಸ್ತ್ರೀಸಮೂಹವಂ ನೋಡುತ್ತ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳ್ ಅಳತಿಗೆಯರಸವೇ ಪಾಪಭಾರಮಾಗಿ, ಅಂಗರಾಗವೇ ಅಂಗಭಾರಮಾಗಿ, ಅಂಕುಕಧಾರಣೆಯೇ ಆಯಾಸವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದಾಗಿ, ಮುಡಿವ ಪುಷ್ಪವೇ ಮುಡಿಗೆ ಭಾರಮಾಗಿರುವ ಸುಕುಮಾರಾಂಗಿಯರಂ ನೋಡುತ್ತ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳ್ ವರಸ್ಪರಮಾಗಿ ಎಲೈ ಶೋಭನಾಂಗಿಯೇ ! ತುಕಪಂಜರಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿನಛಾದರವಂ ಪೊದ್ದಿತಿ, ದಾಡಿಮಂಫಲವಂ ಕೊಡುವಳಾಗು ? ಎಲೈ ಕುಮುದಿನಿಯೇ ! ಮಣಿನುಯ ಪುತ್ಥಳಿಗಳ ಕಾಚಗಳಲ್ಲಿ ಮುಕರಿಕಾಪತ್ರಗಳಂ ಬರಸುವಳಾಗು. ಎಲೈ ಉತ್ಪಲಳೇ ನೀಲೋತ್ಪಲಗಳಂ

ಪುರತಃ ಜಗಲಿಗಳಂ ಗುರುಸುವಳಾಗು. ಎಲೈ ರಮಣಿಯೇ! ಇವನು
 ಸಗಳಿಗೆ ಕಮಲದ ಮುದ್ರನವಂ ಕುಡಿಸುವಳಾಗು. ಎಲೈ ಪದ್ಮಾಭಿ
 ಯೇ! ಮಯೂರಿಂಗಳಂ ಧಾರಾಗೃಹಂಗಳಂ ಸೃದಿಸುವಳಾಗು. ಎಲೈ
 ಚತುರ್ದೇಯೇ! ಚಕ್ರವಾಹಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಕಾಶಕಲಗಳಂ ಕೊಡುವಳಾಗು.
 ಎಲೈ ಕೋಮಲಾಂಗಿಯೇ! ಕೋರಿಗೆಗಳಿಗೆ ಕೋಮಲವಾದ ನಾಣಿ
 ನಕಿಸಲಯಗಳಂ ಕೊಡುವಳಾಗು. ಎಲೈ ಮಾಧುರ್ಯೇ! ಮರಿ ೧೩
 ಗಳಿಗೆ ಪೂತುಗಳಂ ಕಲಿಸುವಳಾಗು ಎಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ಬೇ
 ಟೀಜನಂ ನೋಡುತ್ತ ಬರುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೊಳ್, ಅಂತಃಪುರದ
 ನಾರೀಜನಂಗಳು ಮುತ್ತಿನ ಜಾಲಂದರದ ಗವಾಕ್ಷದೊಳ್ಳುಳ್ಳುತು ಬೊರ
 ಗುಂ ಕೈಸಾಲೆಯ ಮಾರ್ಗದೊಳ್ಳು ಬರುತ್ತಿರುವ ಸುಂದರಾಂಗನಾದ
 ಸುಗಂಧರಾಜಿನು ನೋಡುತ್ತಿರಲಾಗ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಸುಗಂಧ
 ರಾಜೇಂದ್ರನು ಕನ್ಯಾಕಾಂತಃಪುರದಿಂ ತರಳಬರುವದಂ ತಿಳಿದು ಅಷ್ಟು ನೆ
 ದಿಂದೆದ್ದು ಪರಿವಾರಸಮೇತನಾಗಿ ಎದುರಾಗೊಂಡು ಬರಲಾಗ ನುಮುತಿ
 ಯು, ಚಿತ್ರಲೀಲೆಯು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೊಡನೆ ವಿಜ್ಞಾನನೆಯುಂ
 ಗೈದ ವ್ಯತ್ಯಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ತಿಳಿದುನಿಲವನು ಸು
 ಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತಿರಲೂ, ಬಳಿಕ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು
 ಪುರಗಾರೂಢನಾಗಿ ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಬಿಡುತರನಂ ಕೂಡಿತು ಬರುತಿ
 ರುವ, ಭಕ್ತಚಾಮರಗಳಂ ಕೋಭಿತನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೊ
 ಡುವ ಕುತೂಹಲದಿಂ ಬಂದು ಪ್ರಾಣಾದಪದ್ಧಿಗಳ ಗವಾಕ್ಷ
 ನೋಡುತ್ತಿರುವ ತರುಣೀಜನಂಗಳು, ಮಾನಿನೀಮನವನ್ನು ಪಡೆ
 ನುದನೆನ್ನೋ, ಜಯಶೀಲನಾದ ಜಯಂತನೋ, ನಯನಂಗಳಂ ಸಫಲಗೊ
 ಳಿಸುವನಳಕ್ಕೂಬರನೊ, ಚಪಲಾಕ್ಷಿಯರ ಮನನಂ ಚಂಚಲಗೊಳಿಸುವ
 ಚಂದಿರನೋ, ದೈವಯೋಗದಿಂದಿಳೆಗೆಬಂದು ದರ್ಶನವಂ ಕೊಡುವ ದೇ
 ವೇಂದ್ರನೋ ಎನ್ನುತ ರಾಯನ ಸಾಂದರ್ಭಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನ ಮನಸ್ಕ
 ರಾಗಿ ರೆಪ್ಪೆಯಂ ಮುಚ್ಚದೆ ನೋಡುತ್ತ, ತಮಿಗಾಗುವ ಮದನಾವಸ್ಥೆಯ
 ನ್ನರಿಯದೆ ಇರುವರಾಗಿ ಕುರಸ್ಪರವಾಗಿ ಎಲೈ ಚಪಲೆಯೇ! ಈ ಚತುರ

ನನ್ನೊಡುತ್ತ ಚದರಿದ ತರಗನ್ನರಿಯದೆ ಬೆರಗಾಗುವೆನೆ ಎಂದು ಓರ್ವ
 ಸೈಕೆ ಭಯ, ಎಲೈ ತರಳೆಯೇ ! ನಡಲಿದ ನೀವೀಬಿಡುವೆನ್ನ ರಿಯದೆ
 ನಡಗರದಿಂ ಬಾರಿಸನ್ನೊಡುವೆ ? ಸುಖಾರುಗುಳು ನಗುವರು ಎನು ಮು
 ತೊಡ್ವಳು, ಎಲೈ ಸುಕುಮಾರಳೇ ! ಸುಖರಾಗನನ್ನೊಡಿಸಿ ಸುರ
 ತಸುನಂ ಬಯಸಿ ಸ್ವರಗೊಡ್ಡ ಮುಖಾರುಗುಳೇ ಎಂದು ಮುತೊಡ್ವಿ
 ಪಳು, ಎಲೈ ಜುಟ್ಟು ಹೊದಂತ ನೋಡುತ್ತಲಿರುವೆ ಮುಖ್ಯ ನಿನ್ನ ಕು
 ಚಕುಟ್ಟುಗಳಂ, ಎಲೈ ಮುಗ್ಧೆಯೇ ! ಸುಖಾರುಳುಗಳಂ ಚಾರಿ ಮು
 ತ್ತವ ಚಂದ್ರ ಸ್ವರಗುಟ್ಟುಗಳಂ ಸುಜ್ಞ ಮೂಕೋ, ಎಲೈ ಪೇಶಲಾಂ
 ಗಿಯೇ ! ಕೆದರಿದ ಕೇಶವಾಕಂಗಳಂ ಬಂಧನು, ಎಲೈ ಸರಸಳೇ ! ಸಖೀ
 ದುರುಗಳು ಪರಿಪಾಸನಂ ಮಾಡುವರು ಜರುಗಿದ ಕಾಂಚೀದಾಮವುಂ
 ಸರಿಮಾಡಿಕೋ, ಎಲೈ ಖಾಲಿಯೇ ! ಕನ್ಯಾಕಯಂತಿರ್ಪ ಕನ್ಯಾಲಿಂಗಗಳ
 ಲ್ಲಿ ಓಶಾಪ್ತವ ಬಲೆಯಂ ಸರಿಮಾಡಿಕೋ, ಎಲೈ ಲಜ್ಜಾ ರಹಿತಳೇ !
 ನಡಲಿದವಳು ತರಗಂವಾಸಗಿರಿಕೋ, ಎಲೈ ಕಪಟವಿನೀತಳೇ ! ಕಪಟವಂ
 ಬಿಟ್ಟು ಕಟಕರಂ ಕುರಿತು ತೆರಳುವ ಕರ್ನಾಟವತಿಯಂ ಚನ್ನಾಗಿ
 ನೋಡು. ಎಲೈ ಯಾವನೋನ್ಮತ್ತಳೇ ! ಯಾರಂ ಕುಚಕುಟ್ಟುಗಳಂ
 ಒತ್ತುವೇ, ಎಲೈ ಮತ್ಸರಶಾಲಿನಿಯೇ ! ವಾತಾಯನದಿಂದ ಬಬ್ಬರಂ
 ನೊಡಲಿಸಿ, ಎಲೈ ವರವಳೇ ! ನನ್ನತರಗನ್ನಾಕೆ ಒದಿಯುವೇ,
 ಭೈರವನೇ ! ಭೀತಿಯಂ ಗುರುಜನವಂ ಹಾಕಿ ತೇರುವೇ,
 ಭಗ್ನಹೃದಯಳೇ ! ಮದನಜ್ವರದಿಂ ಪ್ರುಟ್ಟದ ಪ್ರಳಕವನ್ನಡಗಿ
 , ಎಲೈ ಪ್ರಾಣಿಯೇ ಯಾಕೆ ಕಳವಳಗೊಳುವೆ, ಎಲೈ ವಿಲಾಸಿನಿ
 ಯೇ ! ಬಹು ತೊಡಗಿಂ ನಿನಿಗೆ ಸರಹ ಉಂಟಾಗಿರುವದು. ಎಲೈ ಶೂ
 ನ್ಯಹೃದಯಳೇ ! ಮನಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದುದಂ ಮರತಯಾ ? ಎಲೈ
 ಚಂಚಲಳೇ ! ರತಿಸುಖವಂ ನೆನೆಯಂತ ಕಣ್ಣುಗಳಂ ಮುಚ್ಚುವೆ ?
 ಸರಸತ್ವದಯನು ಮುಂದೆ ತೆರಳುವನು ನೋಡು. ಎಲೈ ಅನಂಗಪರವ
 ಕಳೇ ! ಬಿಸಿಲಿಗೆ ತರಗಂ ಮರೆಮಾಡಿಕೋ, ಎಲೈ ಭೀತಳೇ ! ಪತಿ
 ನೋಡುವನೆಂದು ಭಯವಂ ಬಿಟ್ಟು ರಾಯನಂ ಮನದಣಿವಂತೆ ನೋಡು

ವಳಾಗು. ಎಚ್ಚಿ ಅಧಸ್ತೋ! ಪರಸ್ತರುಪನ ಅದರ್ಶನವ್ರದಿಂದ
 ನನ್ನ ಲಾಗಿ ಭಿತ್ತಿಯ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನೋಡುವೆ ಯಾಕೆ? ಅದು
 ಕೋ ಕಾಣಿಸುವದು ರಾಯನಿಗೆ ಅಲಂಕಾರಿರುವ ಮಾಲತೀ ಕುಸುಮ
 ಕೇಂದ್ರವು, ನಿರೀಕ್ಷಿಸು. ಆಶನ ಕಂಠದೋಳಳವಡಿರುವ ರತ್ನದಾರ
 ನಂ ಎಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು
 ತ್ವರಿತದಿಂದ ತುರಗಸ್ತಂಧದೋಳೆ ಹಸ್ತವಂ ಮಡಗಿ, ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಸುಮ
 ತಿಯಂಬ ಮಂತ್ರಿಯವಾತಂ ಅಲಿಸುತ್ತ, ಮೇಘಮಂಡಲದಿಂದ ಮರೆಯಾ
 ಗುವ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಬಾಹುರಗಳು ಮರೆಯಾಗುತ್ತ, ಅಂಗವಂವಡದ ಅನಂ
 ಗನಂತೆ, ಯೌವನವೇ ಮೂರ್ತೀಕಾರಿ ಇರುವದೋ ಎಂಬಂತೆ ತೆರಳು
 ತ್ತಿರಲಾಶರುಣಿಯರು ಈತನಂ ಹೃದಯ ತಾಪ್ತಿಯ ಸುಕೃತನಂ ಎಚ್ಚಿ
 ದು ಪೇಳಬಹುದೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಕುವಲಯ ವಾಣಿಗಳಂ ಲಜ್ಜೆಗೊಳಿ
 ಸುವ ತಮ್ಮ ಕಟಾಕ್ಷಧಾರೆಗಳಿಂದವನು ನೋಡುತ್ತಿರಲು, ಮತ್ತೊ
 ತರುಣಿಯರ ಕಟಾಕ್ಷಕಾಂತಿಗಳಿಂದ, ಅವನಿಗೆ ಹಿಡಿದಿರುವ ಕ್ಷೇತಫಲ ತ್ರ
 ವೃ ಮಯೂರಬಂಧಗಳಿಂದ ರಚಿಸಿರುವ ದೋ ಎಂಬಂತೆ ಕೋಭಿಸುತ್ತಿ
 ರಲು, ಆಗ ಆ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು. ವಸಿಷ್ಠಯರ ಹೃದಯಗ
 ಳಂದೊಡಗೂಡಿ ತೆರಳುವನೋ ಎಂಬಂತೆ ಪುಷ್ಪಗಳು ಕೂಡಿದಲಾಜಗ
 ಳಂ ಪೂಜಿತನಾಗಿ, ಅನೇಕ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳ ಪ್ರಣಾಮಗಳನ್ನವಲೋಕಿ
 ಸುತ ತೆರಳುತ್ತ, ಅಪರಿಮಿತ ಛತ್ರಪದ್ವಿಳಾ ಯಾನಿಕರದಿಂದತೀತಳ
 ಮಾದ ಬಿಡಾರದ ಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ತುರಗದಿಂದಿಳಿದು ಸುಮತಿಯು
 ಒಪ್ಪಿಸುವ ಹಸ್ತಲಾಘವದಿಂದಬಿಡಾರವನ್ನೈದಿ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ,

ಗದ್ಯ|| ಕುಂಡಲಿಕೆಯ ಖಂಡವರತು ಪುಂಡರೀಕಭವಾ ಖಂಡಲಪ್ರಮು
 ಖನಿಖಿಲ ಸುರವರ ಪರಿಭವ ಪರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡಬಲಚಂಡ ಮುಂಡವಿಂ
 ಡನ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾದಂಡ ಪರಿಮಂಡಿತ
 ಚಾಮುಂಡಿಕಾ ಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣ ಪ್ರಸರ್ಧಮಾನ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ
 ಸತ್ಯಪ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾವಾ ಸಂಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕಷ ಚತುರ್ವಿಧ
 ಸರಸಕವಿತಾನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಧಾರೇಯ ಭಟಿಕಾ ಕತಗ್ರಂಥ ದಿನದಿನ

ಪ್ರಬಂಧ ನಿಬಂಧನ ಧರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತ್ರಾತ್ರೆಯಸಗೋತ್ರ
 ಆಶ್ವಲಾಯನಸ್ನಾತ್ರ ಸುಚರಿತ್ರ ಚಾಮರಾಜ ಮಾರಾಜ ಪುತ್ರ ನರ
 ಪತಿ ಬಿರುದ ಮಹೀಶೂರ ಪುರಂದರಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಬಹಯರ
 ವರಿಂದ ರಸಕಜನಾನಂದಕರಮಾಗಿ ವಿರಚಿತಮಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾವರಣಿ
 ಯನೆಂಬ ಈ ನವೀನ ಕೃತಿಯೋಳ್ ಗಜಾವತರಂವಂ, ಸುಗಂಧರಾ
 ಜೇಂದ್ರನು ಗಜವಂತಂದೀವೆನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡಿದ್ದು ಮೊದ
 ಲಾದ್ದಂ ಬಣ್ಣಿಸಿರುವ ಹದಿಮೂರನೇ ಅಶ್ವಾಸ ನಿರೂಪಣೆಗೆ ಮಂಗಳ
 ಮಹಾ || ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ *

ಹದಿಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದುದು.

—ಶ್ರೀ—

ಶ್ರೀ.

ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡಿಕಾಂಬಾಯ್ಕನಮಃ.

ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಪ್ರಾರಂಭ.

—ಶ್ರೀ—

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನು ಚತುರ್ವಂತಗಳಿಂಕೂ
 ಡಿ ಅತಿ ಕುಭ್ರನಾದ, ಸುಲಕ್ಷಣ ಲಕ್ಷಿತವಾದ ಮದಗಜವಂ, ಗಜ
 ಗೌರೀವ್ರತಸನ್ಮಾಚರಿಸಲೋಸ್ಕರ ತಂದುಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ
 ದ ಸೌಗಂಧಿಕಾವರಣಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಸಮ್ಮತನಾಗಿ ಹೊರಟು ತನ್ನ
 ಬಿಡಾರವನ್ನೆಬ್ಬಿದ, ಆ ಮಾರಕೇದಿನ ಸ್ನಾನ ಭೋಜನಾದಿಗಳಂ ಮಾಡಿ
 ಸುಮತಿ ಸಮೇತನಾಗಿ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ತನಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಗುರುವಾದ
 ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನಂ ಕರೆಯಿಸಿ, ಉಚಿತದಿಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಕೊಂಡು, ಅವರಂ ಕು
 ರಿತು ಸ್ವಾಮಿ ಆಚಾರ್ಯರೇ! ಕಳಂಗ ರಾಜಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ
 ದೇವಿಯು ಗಜಗೌರೀ ನೋಂಪಿಯಂ ಮಾಡಲಿಣಿ, ಸುಲಕ್ಷಣಲಕ್ಷಿತ
 ವಾಗಿ, ಕುಭ್ರವರ್ವಾಣಿ, ಚತುರ್ವಂತಗಳಿಂ ಬಪ್ಪುವೆಂದು ಮದ

ಗಜವಂ ತಂದು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬೀಡಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ ಇದು ಬಂದು ಪೂವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತನಾಗಿ ಬಂದೆನು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಉತ್ತಮಗಜ ಲಕ್ಷಣಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಯೋಗವೂ ಡಬ್ಬವು ? ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಂಗಳಾವವು ? ಅದರ ಲಕ್ಷಣಗಳಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪೇಳಬೇಕೆನಲು, ಈ ಸೂತಂಕೇಳಿ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ಎಲೈ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನೇ ! ಕಾಸ್ತೂರಿಯನಾದ ಗಜಲಕ್ಷಣವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪೇಳುವೆನು. ಅವಂ ಅಲಿಸುವನಾಗು ;—ಎಲೈ ಪ್ರಭುವೇ ! ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕರ್ಕಶಮುಷಿಗೆ ಕೋರಿದಾಬೇವಿಯೆಂಬ ಬರ್ವಳು ಹದಿಮೂರನೇ ಪತ್ನಿ ಇದ್ದಳು. ಅವಳಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡುಜನ ಪುತ್ರಿಯರು ಉಂಟಾದರು. ಆ ಹನ್ನೆರಡುಜನದಲ್ಲಿ ಭದ್ರನುಂಧ್ರಾ ಎಂಬುವಳು ಐರಾವತವೆಂಬ ಮಹಾ ಗಜವಂ ಪ್ರಸವಿಸಿದಳು. ಕತಾ ಎಂಬುವಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟದಿಗ್ಗಜಗಳು ಜನಿಸಿದವು. ಸೂತಂಗೀ ಎಂಬುವಳಲ್ಲಿ ಮಾತಂಗಗಳೆಂಬ ಗಜಗಳು ಜನಿಸಿದವು. ಇವಲ್ಲವೇ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾತಂಗನೆಂಬ ಮಹಾ ಋಷಿಯು ತನ್ನ ಯೋಗಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವಂ ಇಭ್ರಾಣವಂ ಮಾಡಿ ತಾಳಗಳಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈಶ್ವರನಂ ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಲೋಸುಗ ಸಾಮಾನ್ಯನಂ ಮಾಡುತೆ ತಾಳನೆಂಬ ಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಆ ಸಾಮಾನ್ಯದದ್ದೆನೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಆನೆಗಳು ಪುಟ್ಟ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಗಳಾದವು. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಗಜಗಳೆಲ್ಲವು ಮನ ಬಂದಂತೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ನಂಚರಿಸುತ ಸುಖದಿಂದ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದವು. ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಮುನಿಕಾಪದಿಂದ ಆ ಗಜಗಳು ಭೂಮಿಯೋಳ್ ವನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಲಿದ್ದವು. ಇಂತಲ್ಲದೆ, ಸಮುದ್ರ, ಮೇರುಪರ್ವತ, ಗಂಗಾ, ಪ್ರಯಾಗ, ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವನವು ಪ್ರಾಪ್ಯವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳದ್ದು. ಲೋಹಿತಾನದಿಗೆ ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ತ್ರಿಪುರೀ ಎಂಬ ದೇಶ, ಕೋಸಲದೇಶ, ಚೇದೀಪೇಶ, ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವನವು ಕಾರೂಡವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವದು. ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ, ಗೌಡ, ಬಂಗಾಳದೇಶ, ಮಾಂಸಳದೇಶ ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವನವು ಮಾಂಸಳಯವೇನಿತಿತೊಂಬು

ವದು. ವಿಂಧ್ಯ, ತ್ರಿಕ್ಷೂಲ, ಕಳಿಂಗದೇಶ, ದ್ರವಿಡದೇಶ, ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವನವು ಕಳಿಂಗವನವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಸಮುದ್ರಪರ್ಯಂತವಿರುವದು. ತ್ರಿಕ್ಷೂಲ, ವೇದಾದ್ರಿ, ಸಮಯವರ್ವತ, ದರ್ಶನಾದಿ, ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವನವು ದರ್ಶನೇನಿಸಿಕೊಂಬುವದು. ಸಹ್ಯವರ್ವತ ಮೊದಲುಗಾಂಡು ಭೃಗುಕಚವೆಂಬ ದೇಶಪರ್ಯಂತವೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವನವು ಅಪರಾಂತೇನಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಒಪ್ಪರವತೀ, ಅವಂತೀ, ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವನವು ಸೌರಾಷ್ಟ್ರವೆನಿಸಿಕೊಂಬುವದು. ಕಾಂಭರವರ್ವತ, ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ, ಸಿಂಧುನದಿ, ಸಮುದ್ರಸಾಗರಮಧ್ಯ ನಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಮವತ್ಸರ್ವತ ಪರ್ಯಂತವು ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ವನವು ಪಂಚನದವೆನಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾಪ್ಯವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಕಾಂಭರವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಮಾಂಸಳೇಯವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಕಳಿಂಗವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ದರ್ಶನವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಅಪರಾಂತವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಸೌರಾಷ್ಟ್ರವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಪಂಚನದವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಪ್ರಸಿದ್ಧಗಳಾದ ಈ ಎಂಟು ವನಗಳು ಗಜಗಳಿಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಸ್ಥಾನವೆಂದು ಪೂರ್ವದ ಮುಖಗಳು ಪೇಳುವರು. ಇನ್ನು ಗಜಗಳ ಪ್ರಮಾಣವಂ ಪೇಳುವೆನು. ಮನುಷ್ಯರ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಕಿರುಬೆಟ್ಟಂ ಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕ ನಾಲ್ಕು ಬೆಟ್ಟಗಳಂ ಮುಡಿ ಮುಖಿಯಂ ಮಾಡಿ ಮೊಳಕೈಯಿಂದ ಕಿರುಬೆಟ್ಟನ ಕೊನೆಯವರಿಗೆ ಅಳವ ಪ್ರಮಾಣವು ಒಂದು ಅರತ್ತಿಯನಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಅನೇಕಗಳಿಗೆ ಪಾದದಿಂದ ಕುಂಭಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಿ ಉದ್ದವಾಗಿ ಅಳದ ಅಳತೆಯು ಔನ್ನತ್ಯವೆನಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಹಣೆಯಿಂದ ಬಾಲದವರಿಗೆ ನೀಳವಾಗಿ ಅಳದ ಅಳತೆಯು ದೈರ್ಘ್ಯವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಬನ್ನಿನಿಂದ ಪಾರ್ಶ್ವನಹಿತ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನಳದರೆ ಅದು ವಿಸ್ತಾರವೆನಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಏಳು ಅರತ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣ ದಸ್ತತ್ಯವು ಒಂಭತ್ತು ಅರತ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣ ದೈರ್ಘ್ಯವು ಹತ್ತು ಅರತ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣ ವಿಸ್ತಾರವೂ ಉಳ್ಳ ಗಜಗಳು ಉತ್ತಮಗಜಗಳೆನಿಸಿಕೊಂಬುವವು. ಇವುಗಳು ಶುಭಕರಂಗಳು. ಈ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಅರತ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಔನ್ನತ್ಯವು, ದೈ

ಫೈರ್ವು, ವಿಸ್ತಾರವು, ಉಚ್ಚತನಗಳು ಮಧ್ಯಮಗಳನ್ನಿಕ್ಕೊಂಡು
 ಅಂಗಳಗಳೆಂಬ ಹೆಸರು ಪಡೆಯುವವು. ಈ ಅಂಗಳ ಗಜಗಳಿಗಿಂತಲೂ
 ಬಂದು ಅರತ್ರಿ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾದ ದೃಷ್ಟಿವು, ದೈರ್ಘ್ಯವು, ವಿಸ್ತಾರವು
 ಉಚ್ಚ ಗಜಗಳು ಅತ್ಯರಾಳವೆನ್ನಿಕೊಂಬುವವು. ಅಂಗಳಗಜಗಳು,
 ಅತ್ಯರಾಳಗಜಗಳು ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಯೋಗ್ಯಗಳಲ್ಲ.
 ಏಳು ಅರತ್ರಿ ಪ್ರಮಾಣ ದೃಷ್ಟಿವು, ಬಂಭತ್ತು ಅರತ್ರಿ ಪ್ರಮಾಣ
 ದೈರ್ಘ್ಯವು, ಹತ್ತು ಅರತ್ರಿ ಪ್ರಮಾಣ ವಿಸ್ತಾರವು ಉಚ್ಚ ಉತ್ತಮ
 ಗಜಗಳಿಗಿಂತಲೂ, ಬಂದು ಅರತ್ರಿ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಮೆಯಾದ
 ಉನ್ನತತ್ವವು, ದೈರ್ಘ್ಯವು, ವಿಸ್ತಾರವೂ, ಉಚ್ಚ ಗಜಗಳು ಮಧ್ಯಮ
 ಗಳನ್ನಿಕ್ಕೊಂಬುವವು. ಈ ಮಧ್ಯಮ ಗಜಗಳಿಗಿಂತಲೂ, ಬಂದು ಅರತ್ರಿ
 ಪ್ರಮಾಣ ಉದ್ದವೂ, ದೈರ್ಘ್ಯವು, ವಿಸ್ತಾರವು ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವ
 ಗಜಗಳು ಕನಿಷ್ಠವೆನ್ನಿಕೊಂಬುವವು. ಈ ಕನಿಷ್ಠ ಗಜಗಳಿಗಿಂತಲೂ,
 ಹ್ರಸ್ವವಾದ ಗಜಗಳು ಮಾನುನಗಜಗಳನ್ನಿಕ್ಕೊಂಬುವವು. ಇವು ನಿಜ
 ದ್ವಿಗಜಗಳು, ಗಜಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಭದ್ರವೆಂಬದಾಗಿಯು, ಮಂದ್ರ
 ವೆಂಬದಾಗಿಯು, ಮೃಗವೆಂಬದಾಗಿಯೂ ಮೂರುಜಾತಿಗಳಿರುವವು. ಈ
 ಮುಖ್ಯಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಂಪಡದ, ಭದ್ರಮಂದ್ರ, ಭದ್ರಮೃಗ, ಭ
 ದ್ರಮಂದ್ರಮೃಗ, ಮಂದ್ರಭದ್ರ, ಮಂದ್ರಮೃಗ, ಮಂದ್ರಭದ್ರಮೃಗ,
 ಮೃಗಮಂದ್ರ, ಮೃಗಭದ್ರ, ಮೃಗಭದ್ರಮಂದ್ರಗಳೆಂಬದಾಗಿ ಒಂಭತ್ತು
 ಜಾತಿಗಳಿರುವವು, ಇವುಗಳೆರಗಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾರ್ಧಭೇದಂಗಳಿಂದ
 ಲೂ, ಉತ್ತರಾರ್ಧಭೇದಂಗಳಿಂದಲೂ, ಪೂರ್ವಾರ್ಧಭದ್ರಮಂದ್ರಮೊ
 ದಲಾಗಿ ಒಂಭತ್ತು ಜಾತಿಗಳೂ, ಉತ್ತರಾರ್ಧಭದ್ರಮಂದ್ರ ಮೊದಲಾಗಿ
 ಒಂಭತ್ತು ಜಾತಿಗಳು ಸಹಾ ಹದಿನೆಂಟುವಿಧಂಗಳಾಗುವವು, ಇವು ಸಂಕೀ
 ರ್ಣಜಾತಿಗಳೆನ್ನಿಕೊಂಬುವವು, ಈ ಸಂಕೀರ್ಣಜಾತಿಗಳು ಹದಿನೆಂಟೇ
 ಸರಿಯೆಂದು ಕಾಶ್ಯಪನು ಹೇಳಿರುವನು, ಮತ್ತು ಈ ಆನೆಗಳ ಪ್ರಮಾ
 ನವನ್ನು ಹೇಳುವೆನು. ಐದು ಅರತ್ರಿ ಪ್ರಮಾಣ ಉನ್ನತತ್ವವು, ಏಳು ಅರತ್ರಿ
 ಪ್ರಮಾಣ ದೈರ್ಘ್ಯವು, ಎಂಟು ಅರತ್ರಿ ಪ್ರಮಾಣ ವಿಸ್ತಾರವು, ಉಚ್ಚ

ಗಜಗಳು ಮೃಗಜಾತಿಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು, ಈ ಮೃಗಜಾತಿಗಳಿಗಿಂತ
 ಲೂ ಬಂದು ಅರತ್ನಿ ಪ್ರಮಾಣ ಅಧಿಕವಾದ ಉನ್ನತತ್ವವು, ವೈಭವವು,
 ವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳ ಗಜಗಳು ಮಂದ್ರಜಾತಿಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು, ಈ ಮಂದ್ರ
 ಜಾತಿ ಗಜಗಳಿಗಿಂತಲೂ, ಬಂದು ಅರತ್ನಿ ಪ್ರಮಾಣ ಅಧಿಕವಾದ ಉನ್ನತ
 ತ್ವವು, ವೈಭವವು, ವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳ ಗಜಗಳು ಭದ್ರಜಾತಿಗಳೆನಿಸಿಕೊ
 ಳ್ಳುವವು. ಮತ್ತು ಸಂಕೀರ್ಣ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣವು ನಿಯಮವಿಲ್ಲದೆ
 ನ್ಯೂನಾಧಿಕವಾಗಿರುವವು. ಎಲೈ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜನೆ ! ಈ ಗಜಗಳ
 ಲಕ್ಷಣಗಳಂಪೇಳುವೆನುಕೇಳು:—ಭದ್ರಜಾತಿಗಳ ಲಕ್ಷಣವೆಂತಂದರೆ—
 ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರವಂ ಮಾಡುತ್ತ ಕಂಕಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅಂಡಕೋ
 ಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಸಮಪ್ರಮಾಣ ಉಳ್ಳವಾಗಿ, ದೃಢವಾದ ಶರೀರವು, ಕೂ
 ವರ್ಷದಂತೆ ತುಂಡಾದ ಅಂಗಾಲುಗಳು, ಉಗರುಗಳಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ರೋಮ
 ಗಳೂ, ಅಧಿಕವಾದ ಮಾಂಸವು ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ಪಾದಗಳಿಂದ
 ಲೂ, ನಖಗಳಿಂದಲೂ, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬಿಂದುಗಳಿಂದಲೂ ಮನೋಹರಗ
 ಳಾಗಿ ಕೃತವೂಅಲ್ಲದೆ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಲವೂ ಅಲ್ಲದೆಇರುವದಾಗಿ, ಜೀನು
 ತುಪ್ಪದಂತೆ ವರ್ಣವುಳ್ಳ ನೇತ್ರಗಳೂ, ಎರಡು ಕೊಂಬುಗಳೂ ಉಳ್ಳ
 ದ್ದಾಗಿ, ಧನುಸ್ಸಿನಂತೆ ಬಗ್ಗಿರುವ ಬೆನ್ನುಮೊಳೆಯಿಂಕೊಡಿರುವ ಅಂಗಪ್ರ
 ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶದವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತ, ಶುಭಕರಗಳಾದ ಆನೆಗಳು ಭ
 ದ್ರಜಾತಿಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು, ಈ ಆನೆಗಳ ಆರೋಹಣವು ಯಶಸ್ಸಂ,
 ಬಲವಂ ಒರಾಕ್ರಮವಂಸಹ ಉಂಟುಮಾಡುವದು ಮತ್ತು ವಾಪವಂ
 ಪರಿಹರಿಸುವದು. ಇಂತಲ್ಲದೆ ಮಂದ್ರಜಾತಿಗಳ ಲಕ್ಷಣವೆಂತಂದರೆ:—ನದಿ
 ಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರವು, ಉನ್ನತವಾದ ಪ್ರಮಾಣವು ಶರೀರದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದ
 ಲ್ಲಿ ಬೊಗ್ಗಿರೋಣವು, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸುಕ್ಕಿಲ್ಲದೆ ಇರೋಣವು, ಕ್ಷಮೆಯು.
 ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸೊಂಡಿಲು, ಕಿವಿಗಳು, ಮು
 ಬವು, ದಪ್ಪವಾದ ಹೊಟ್ಟೆಯು, ಪುಟ್ಟ ಸೂಲವು, ಎರಡು ಕೊಂಬು
 ಗಳೂ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ದಾಡ್ಯವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂ, ಸ್ವಲ್ಪ ಜೋಲುವ ಚರ್ಮಮಾ
 ನಗಳುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಶಾಮನರ್ಥವಾದ ನೇತ್ರಗಳುಳ್ಳ ಗಜಗಳು ಮಂದ್ರಜಾತಿ

ಗಳನ್ನೆಸಿಕೊಳ್ಳುವವು, ಇವು ಮಧ್ಯಮಗಜಗಳು. ಮೃಗಜಾತಿ ಗಜಗಳ
 ಲಕ್ಷಣವೆಂದರೆ:—ವನದಲ್ಲಿ ನುಡುಕುವವು. ಕಿಫಿಲನಾದ ಹೊರಗೊಳಿಸು
 ಗಳು, ವೀರ್ಭಾಗಳಾಗಿ, ಕೃತಗಳಾಗಿರುವ ಎರಡು ಕೊಂಬುಗಳು, ಮ
 ನೋಹರವಾದ ವರ್ಣವು, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಧಪ್ಪವಾದ ಸುಕ್ಕುಗಳು ಮನೋ
 ಹರವಾದ ರೆಪ್ಪೆಗಳೊಡಗೂಡಿದ ಸ್ತ್ರೀಗಳೂ, ನಟಗಳೂ, ಮುಖವು
 ಬಾಲವು, ಹಣೆಯೂ ಉಳ್ಳವೃದ್ಧಿ, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ವಕ್ರವುಳ್ಳವೃದ್ಧಿ, ಮೃ
 ದುವಾದ ರೋಮಗಳೂ, ಕೃಶವಾದ ಸ್ತೋಮಿಲ, ಪಾದಗಳು, ಕೂಡವು,
 ದಪ್ಪವಾದ ಬಾಲವು, ಕಿರಿದಾದ ಗುಹ್ಯವು, ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಗಳು ಉಳ್ಳ ಆನೆ
 ಗಳು ಮೃಗಜಾತಿಗಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವವು, ಇವು ಅಧಮಗಜಗಳು. ಇದೆ
 ಲ್ಲದೆ ಸಂಕೀರ್ಣಜಾತಿ ಆನೆಗಳ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ
 ಯಾವ ಯಾವ ಲಕ್ಷಣಗಳಿರುವವೋ ಆಯಾಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಂ ತಿಳಿದು
 ಸಂಕೀರ್ಣಜಾತೀಯಧಗಳಂ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ್ತು ಎಲೈ ಸುಗಂಧ
 ಸುಹಾರಾಯನೇ! ಆನೆಗಳು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿವೇವತೆಗಳಿಂದ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಂ
 ಶಗಳಿಂದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಯಾಯ ದೇವ
 ತಾಂಶಗಳಂ ಪುಟ್ಟಿದ ಗಜಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು ಕೇಳುವನಾಗು-
 ಯಾವ ಗಜಕ್ಕೆ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬಿಂದುಗಳು ಚನ್ನಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ, ಶುಭ್ರ
 ವರ್ಣವುಳ್ಳವಾಗಿ, ಮನೋಹರಗಳಾಗಿರುವವೋ, ಮತ್ತು ಕಡೆಗಂ
 ಣಗಳು ಕೆಂಪಾಗಿಯೂ, ದಪ್ಪವಾಗಿ ಬಲವಾದ ಕೊಂಬುಗಳುಳ್ಳವೃದ್ಧಿ
 ಯೂ ಇರುವವೋ ಆ ಗಜವು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಕವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಈ
 ಗಜವು ಅರಸುಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ, ವಿಜಯವಂ, ಅರೋಗ್ಯವಂಕೂ
 ಡಾ ಕೊಡುವದು ಕಂಕಳಿಲ್ಲ, ಕತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಮವಾದ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳ
 ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಆಸನವು, ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕೆಂದಂವರೆಯಂತೆ ವರ್ಣವು, ರೋ
 ಮಕ್ಕೂವದಲ್ಲಿ ಎರಡೆರಡು ಕೂದಲುಗಳು, ಬಹುಕಾಲ ಮದವಂನುರಿಸೋ
 ಣವು, ಮೇಘಾಧ್ವನಿಯಾಕೇಳ ಸಂತೋಷಪಡೋಣವು, ಇಂತುಉಳ್ಳ
 ಗಜವು ಪ್ರಜಾವತ್ಯಾಂಕವೆಂದು ಪೇಳತಕ್ಕದ್ದು, ಈ ಆನೆಯು ಪೂಜೆಯಂ
 ಪೂಡುವವರಿಗೆ ಪ್ರಜಾವತ್ಯಾದ್ಧಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು, ಯಾವ ಆನೆಗಳಿಗೆ

ಮುಖದಲ್ಲಿ ಬಿಂದುಗಳೂ, ಎಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಶ ಕ; ವರ್ಧಮಾನ, ಸಂವತ್ಸರ
 ವರ್ತಮೊದಲಾದ ರೇಖೆಗಳಂತೆ ಸುಕ್ಕುಗಳು, ಕನ್ನೆವಿಲೆಪುಪ್ಪಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ
 ನೇತ್ರಗಳು ಇರುವವೋ ಆ ಗಜವು ಇಂದ್ರಾಂಶದಿಂಶಿಕೋಂ
 ಬುವದು, ಈ ಆನೆಯು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಸಂಪತ್ತನ್ನು, ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜಯ
 ವನ್ನೂ ಕೊಡುವದು, ಮತ್ತು ಯಾವ ಆನೆಗೆ ಕೆಂಪಾದ ನಾಲಿಗೆಯೂ,
 ತುಟಿಯು, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿಯಂತೆ ಹಸರುವರ್ಣವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಸ್ಫು
 ಟವಾದ ಕೊಂಬುಗಳು ಇರುವವೋ, ಆ ಆನೆಯು ಕುಬೇರಾಂಶದಿಂ ಪು
 ಟ್ಟಿದ್ದು, ಆ ಆನೆಯು ಅರಸುಗಳಂ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ ದ್ರವ್ಯರತ್ನ ಸಂಪ್ಪ
 ದ್ಧಿಯುಂಕೊಡುವದು, ಯಾವ ಆನೆಯು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಘಟ್ಟಿಯೂ ತುಪ್ಪ
 ಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ವರ್ಣವುಳ್ಳ ಕೊಂಬುಗಳಿಲ್ಲದ್ದಾಗಿ, ಶಿರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ
 ಹಳ್ಳವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾಗಿ, ಮೇಘದಂತೆ ಧನಿಯಂ
 ಗೈಯ್ಯಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ಮದೋದಕವಂ ಸುರಿಸುತ್ತಾ ಇರುವದೋ, ಆ
 ಆನೆಯು ವರುಣಾಂಶದಿಂ ಪುಟ್ಟಿದ್ದು, ಈ ಆನೆಯು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತನ್ನ
 ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಜಯವಂ ಕೊಟ್ಟು ಶತ್ರುಗಳಂ ಸಂದರಿಸುವದು. ಮತ್ತು
 ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಮೂರುಸುಕ್ಕು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಜೇನುತುಪ್ಪದಂತೆ ಕಣ್ಣುಗಳು
 ತಾಳೇ ಹುಟ್ಟಿನಂತೆ ಹೊಂಬಣ್ಣವಾದ ಕೊಂಬುಗಳು, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ
 ಕೆಂಪುವರ್ಣ ಉಳ್ಳ ದಪ್ಪವಾದ ಸೊಂಡಿಲು, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬಿಂದುಗಳುಳ್ಳ
 ದ್ದಾಗಿ, ಶುಭ್ರವರ್ಣವಾಗಿರುವ ಗಜವು ಚಂದ್ರಾಂಶದಿಂ ಪುಟ್ಟಿದ್ದು. ಈ
 ಆನೆಯು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಜಯವಂಕೊಡುವದು, ಅಗ್ನಿಜ್ವಾಲೆ
 ಯಂತೆ ಕೆಂಪಾದ ಕೂದಲು, ಪಿಂಗಳವರ್ಣವುಳ್ಳ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಬಾಲದ
 ಕೇತವು, ಸೊಂಡಿಲು ಉಳ್ಳ ಗಜವು ಅಗ್ನಿಯು ಅಂಶದಿಂ ಜನಿಸಿದ್ದು, ಈ
 ಆನೆಯು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ಶತ್ರುಗಳಂ ಭಸ್ಮವನ್ನಾಗಿಮಾಡುವ
 ದು, ಉಕ್ಕಿನಂತೆ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣವು, ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿನೂತ್ರ, ಶುಭ್ರವರ್ಣವು,
 ಹೀವಜ್ವಾಲೆಯಂತೆ ಕೆಂಪಾದನಬಗಳೂ ಉಳ್ಳವಾಗಿ, ಮೈತುಂಬಿಕೊಂಡಿ
 ರುವ ಗಜವು ಅಗ್ನಿ, ವಾಯು ಇವರೀರ್ವರ ಅಂಶದಿಂ ಪುಟ್ಟಿದ್ದು. ಈ
 ಗಜವು ಅತಿಕೋಟಿಪ್ಪವಾಗಿ, ಸರ್ವದಾ ಅಂಕುಶನಂ ಲಕ್ಷ್ಯವೆನ ಮಾಡದೆ

ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕತ್ತುಗಳಿಗೆ ಭಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು, ಯಾವ
 ಗಜವು ದಂತಗಳ ಮಧ್ಯವ್ರದೇಶದಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸ್ನಾನಾದ ಸ್ನಾನದಿ
 ಲು, ಬಳ್ಳೀವಾಸನೆಯುಳ್ಳ ಜಲಬಿಂದುಗಳೊಡಗೂಡಿದ ಘೂರ್ತಾರವು,
 ಮೇಘಾದಂತ ಗಂಭೀರವಾದ ಧ್ವನಿಯೂ, ಸುಕ್ಕಿಲ್ಲದೆ ಧವ್ವನವಾದ ಕುರೀ
 ರವು, ಶಿಲುವಾದ ಚರ್ಮವು, ಅಂಜನದಂತೆ ಕಪ್ಪುವರ್ಣವು, ಸರ್ಪಗಳ
 ಲ್ಲಿಯೂ ರೋಮಗಳಂಜೊಡಗೂಡಿರೋಣವು, ತಾಳೇಹುಟ್ಟಿನಂತೆ
 ಹೊಂಬಣ್ಣವಾದ ಭುಟ್ಟಿಯಾದ ಬಟುವಾದ ಕೊಂಬುಗಳೂ, ಕೂದಲು
 ಗಳಂಜೊಡಗೂಡಿದ ತುಟಿಯು, ಸಮವಾದ ದವಡೆಗಳೂ, ಮನೋಹರ
 ವಾದ ಮುಖವೂ, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿಕೆಂಪಾಗಿ ಅಧಿಕವಾದ ರೆಪ್ಪೆಗಳುಳ್ಳಜೇನು
 ತುಪ್ಪದವರ್ಣವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯು, ಮತ್ತು ಮೃದುವಾಗಿ,
 ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ, ಭುಟ್ಟಿಯಾಗಿ, ಭೇದರಹಿತಗಳಾಗಿ, ತಾಳಪತ್ರದಂತೆ
 ಯೂ ನಗಾರಿಯಂತೆಯೂ ಧ್ವನಿಯುಳ್ಳ ಕರ್ಣಗಳು, ಒತ್ತಡದೇವಿಯ
 ಕುಚಕಲಹದಂತೆ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಸಮವಾಗಿ ಉನ್ನತವಾಗಿ ವರ್ತು
 ಳವಾಗಿರುವ ಕುಂಭಸ್ಥಳಗಳು, ಹ್ರಸ್ವವಾಗಿ ಧವ್ವನವಾದ ಕಂಠವು, ದೀ
 ರ್ಘವಾಗಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಋಜುವಾಗಿ ವಕ್ರವಲ್ಲದೇ ಯಿರುವ ಹೆಗಲು
 ಗಳು, ಸಜ್ಜುವಾದಿದ ಧನುಸ್ಸಿನಂತೆ ಬೊಗ್ಗಿದ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯು,
 ದೀರ್ಘಗಳಾಗಿ ಋಜುಗಳಾಗಿ ಮೇಲಣಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸ್ನಾನಾದ
 ಮುಂಗಾಲುಗಳು, ಆಮೆಯಂತೆ ವರ್ತುಳವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಭಕರಗ
 ಳಾದ ಇವ್ವತ್ತು ನಖಗಳು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಎದೆಯು, ಸ್ನಾನಾದ ಹೊ
 ಟ್ಪಿಯು, ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳಾದ ಕುಚಗಳು, ಕೃಶವಾಗಿ ದೀರ್ಘವಾದ ಬಾಲ
 ವು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಕಂಠ, ಚಕ್ರ, ಗದಾಕಾರಗಳಾದ ಬಿಂದುಗಳಿಂದಲಾ
 ದರೂ, ಸುಕ್ಕುಗಳಿಂದಲಾದರೂ ಕೂಡಿರುವದೋ, ಆ ಗಜವು ವಿಷ್ಣು
 ವಿನ ಅಂಕದಿಂದ ಜನಿಸಿದ್ದು. ಈ ಗಜವು ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ ಹೋಗ್ಯ
 ವಾಗಿ, ಸಕಲಕಾರ್ಯ ಸಿದ್ಧಿಯಂ, ನವರತ್ನಗಳಂ, ರಂಜ್ಯಸಮೃದ್ಧಿಯಂ,
 ಕೂಡಾ ಉಂಟುಮಾಡುವದು. ಇನ್ನೂ ಸತ್ ರಜ ಸ್ತಮೋಗುಣಗ
 ಳಂ ಪಡೆದಿರುವ ಗಜಗಳ ಸ್ವಭಾವವಂ ವೇಳುವೆನು. ರುಚಿಯುಳ್ಳ

ವಾದ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯೂ, ದೇಹದಲ್ಲಿ ಸುಕ್ಕುಗಳಲ್ಲದೇ ಇರೋಣವು, ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವು, ಕೌರವವು, ಉಳ್ಳ ಗಜವು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ವಭಾವ ಉಳ್ಳದ್ದು. ಮೃದುವಾದ ಚರ್ಮವು, ಸ್ಥಿರನ ಭಾವವು, ಬಳೆ ಬುದ್ಧಿಯು, ಸ್ತಬ್ಧವಾದ ಚಂಚಲದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳ ಗಜವು ಗಂಧರ್ವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ವಭಾವ ಉಳ್ಳದ್ದು ಸರ್ವದಾ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತ, ಆಹಾರದಲ್ಲೇ ಇಚ್ಛೆ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಭಯಪಡುವ ಗಜವು ಬ್ರಹ್ಮಜಾತಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ವಭಾವ ಉಳ್ಳದ್ದು ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ವೃಂದೆಯುಧದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಕೌರವದೊಡಗೂಡಿ ಸರ್ವದಾ ಸಂತೋಷ ಉಳ್ಳ ಗಜವು ಕ್ಷತ್ರಜಾತಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ವಭಾವ ಉಳ್ಳದ್ದು, ಈ ನಾಲ್ಕು ಜಾತಿಯ ಗಜಗಳು ಸತತ ಗುಣಯುಕ್ತಗಳಾಗಿ, ಸುಖವಾದಶರೀರ ಕಾಂತಿಯು, ಶ್ಲೇಷ್ಮತ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಉಳ್ಳವಾಗಿರುವವು. ಬಾಯಲ್ಲಾದರೂ, ದಂತಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಾದರೂ ಕಬಳಗಳಂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಪ್ರಜ್ಞೆಯು, ಮತ್ಸರ ಯುಕ್ತವಾದ ಕೋದವು ಉಳ್ಳ ಆನೆಯು ಮೃತ್ವಜಾತಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ವಭಾವ ಉಳ್ಳದ್ದು, ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲೂ ದಂಡಸಾಧ್ಯವಾಗಿ, ಮೂರ್ಖತನವಂ ವಹಿಸುತ್ತ, ನೀಚವಾದ ಮಾದವಾದ ಬುದ್ಧಿ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಪರಾಕ್ರಮ ಉಳ್ಳ ಆನೆಯು ಕೂದ್ರಜಾತಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ವಭಾವ ಉಳ್ಳದ್ದು. ನಂಬಿರಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಮತ್ಸರವಂ ಸಾಧಿಸುತ್ತ, ಕ್ರೂರವಾಗಿ, ಆಹಾರಗಳಿಂದ ಮದಿಸಿ ವಕ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಗಜವು ಸರ್ಪಜಾತಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ವಭಾವ ಉಳ್ಳದ್ದು. ಈ ಮೂರುಜಾತಿ ಗಜಗಳೂ ರಜೋಗುಣಯುಕ್ತವಾಗಿ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕ್ರೂರಸ್ವಭಾವದೊಡಗೂಡಿ ಪಿತೃಪ್ರಕೃತಿಗಳಾಗಿ ಸರ್ವದಾ ಉಪ್ಪಶರೀರ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವವು. ವಿವೇಕವಿಲ್ಲದೇ ಮಾರ್ಗವಂ ಬಿಟ್ಟು ಹಳ್ಳಕೊಳ್ಳಗಳಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚುಹಿಡಿದಂತೆ ಸಂಚರಿಸುವ ಗಜವು ಪಿತಾಜಿಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ವಭಾವ ಉಳ್ಳದ್ದು. ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛೆ ಬಂದಂತೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ, ಮನುಷ್ಯರಂ ಸಂಹರಿಸುತ್ತ, ವೇಗವೂ, ಬಲವೂ, ಉಳ್ಳ ಗಜವು ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ವಭಾವ

ನ ಉಚ್ಛ್ರಾದ್ಧ. ಈ ಪರಮ ಜಾತಿಗೂ ತಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಗಳಿಸಿ, ನಿರ್ದೋಷಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ, ಮುದ್ದಾದಲ್ಲಿ ಕೂಡುವೂ, ಅಪರಾಧವೂ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಿರುವವು. ಅಂತಹದೇ ಅಯ್ಯಯ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ ಅನೇಕ ಲಕ್ಷ್ಯಗಳೂ ವೇಳುವೆನು. ಯಾವ ಗಡಕ್ಕೆ ಶಿರಸ್ಸಿನ ಕೇಶಗಳೂ, ಶರೀರದ ರೋಮಗಳು, ಬಾಲವೂ, ನೇತ್ರದ ಕೊಂಗಳೂ ಶುಭ್ರವೂ ಗಿರುವವೋ ಆ ಗಜವು ಐರಾವತವೆಂಬ ಗಜದ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ್ದು. ಕಮಲಗಳಂ ಕೀಳುವವರಲ್ಲೇ ಇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಧಪ್ಪವಾದ ಶಿರಸ್ಸು, ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಅನಂತಿಯು ಉಳ್ಳ ಗಜವು ಪುಂಡರೀಕ ಗಜದ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದು. ನೀಲರೂಪವು, ಕಪ್ಪಾದ ರೋಮಗಳು, ಧಪ್ಪವಾದ ಬೀದವು, ಕೃತವಾದ ಹೊಟ್ಟೆಯು, ಬಿಂದುಗಳೊಡಗೂಡಿದ ಭಟ್ಟಿಯಾದ ಭುಜ, ಶಿರಸ್ಸು ಉಳ್ಳ ಗಜವು, ಪುಷ್ಪದಂತ ಗಜದ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ್ದು. ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ಕೆಂಪು ನರ್ಣವು, ಹೊಬರಣ ಉಳ್ಳ ನೇತ್ರಗಳು, ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವು, ಜಲದಲ್ಲಿ ನರ್ವದಾ ಇಚ್ಛೆಯು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ದೈರ್ಘ್ಯವು, ವಿಸ್ತಾರವೂ ಉಳ್ಳ ಗಜವು ವಾಮದ ಗಜದ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ್ದು. ಕ್ರೂರಸ್ವಭಾವವು, ಬೆಳಗುವರೆಂದು ಶರೀರದ ವರ್ಣವು, ಪಾರಾವತ ಪಕ್ಷಿಗಳ ನೇತ್ರದಂತೆ ನೇತ್ರನರ್ಣವು, ವಳ್ಳೆ ಬುದ್ಧಿಯು, ಕೃತಗಳಾದ ರೋಮಗಳು ಉಳ್ಳ ಗಜಗಳು ಸುಪ್ರತೀಕ ಗಜದ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ್ದೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು. ಮನೋಹರವಾದ ಬಾಲವು, ದವಡೆಗಳು, ಶುಭ್ರವಾದ ಹೊಟ್ಟೆಯು, ನೋಡಿಲು, ಧಪ್ಪವಾದ ಕೂಡೆಗಳೂ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಉನ್ನತವಾದ ಗಜವು ಅಂಜನ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ್ದೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಶುಭ್ರವಾದ ನೋಡಿಲು, ಕಿರಿದಾದ ಕಿವಿಯು, ಪೃಷ್ಟವೂ, ಉಳ್ಳ ಬೃಹದ್ದಜಗಳು ಸಾರ್ವಭೌಮ ಗಜದ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ್ದು, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಶುಭ್ರವಾದ ಕಾಂಡಿಯು, ಧಪ್ಪವಾದ ಶರೀರವು, ಕೆಂಪಾದ ಕಂಠಗಳು, ಕಪ್ಪಾಗಿ, ಉದ್ದವಾದ ನೋಡಿಲು ಕೊನೆಯು ಉಳ್ಳ ಗಜವು ಕುಮುದ ಗಜದ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ್ದು. ಹತ್ತಿವ ಶುಷ್ಕ ವೊಡಲುಗೊಂಡು ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರಾಹ ವರ್ಯಂತವು ಗಜಗಳಿಗೆ

ಳು, ತಿರಸ್ಸು, ನೇತ್ರಗಳು, ಕಿವಿಗಳು, ಕತ್ತು, ಗಂಡಸಲವು, ಬಿಡೆಯು, ಕರೀರವು, ಗುದ್ದವು, ಅಂಡವ್ಯಯವು, ಈ ಹನ್ನೆರಡೂ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನಿಶಿಕೊಳ್ಳುವವು. ಇವುಗಳಿಗೆ ಬಂದೊಂದಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಮತ್ತು ವರ್ಷದ ಮೇರೆ ನೂರಿಪ್ಪತ್ತು ವರಷಗಳು ಗಜಗಳಿಗೆ ಐರವಾಯಿಸ್ಸೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಹನ್ನೆರಡು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೂ, ಯಾವ ಗಡಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಣಯುಕ್ತವಾಗಿರುವದೋ, ಆ ಗಜವು ಪೂರ್ಣಾಯುಸ್ಸುಂ ಪಡೆಯುವದು. ಎಷ್ಟು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಹೀನನಗಳಾಗಿರುವವೋ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಬಂದಕ್ಕಿ ಹತ್ತುವರುಷದ ಮೇರೆಗೆ ಆಯುಸ್ಸು ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವದು. ಮತ್ತೂ ಭದ್ರಜಾತಿಗಳಿಗೆ ನೂರಿಪ್ಪತ್ತುವರುಷ ಆಯುಸ್ಸೇದೂ, ಪಂದ್ರಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಎಂಭತ್ತುವರುಷ ಆಯುಸ್ಸೆಂದು, ನೃಗಜಾತಿ ಗಜಗಳಿಗೆ ಸಾಲ್ಪತ್ತುವರುಷ ಆಯುಸ್ಸೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ್ತು ಗಜಗಳ ಕಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನೂ, ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯು, ಕುಂಭಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವೀರಭದ್ರನು, ನೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರು, ಸೊಂಡಲಿನ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರನು, ಕಾಸಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕಾಂತರುದ್ರರು, ಮುಖದಲ್ಲಿ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯು, ಕೊಂಬುಗಳಲ್ಲಿ ವೀರಲಕ್ಷ್ಮಿಯು, ಕೊಂಬುಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮನು, ಕಛೇಲಗಳಲ್ಲಿ ನೃಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯು, ಪಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳು, ಸೊಂಡಲಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಹಾವಿಷ್ಣುವು, ನಖಾಗ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅವ್ಯಮಿಚಂದ್ರನು, ವೇಗದಲ್ಲಿ ವಾಯುವು, ನಾಭಿಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಯು, ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ವಿಧಾತೃವು, ಗುದ್ದದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪತಿಯು, ಮೂಲಾದ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ದೀೀಕಭಾರವಂಪಹಿಸುವ ಸರ್ವಾಧಿಪತಿಗಳೂ ಕೂಡಿ ವಾಸವಾಗಿರುವರು. ಇಂತಲ್ಲದೆ ಉತ್ತಮ ಗಜಗಳ ಅವಯವ ಲಕ್ಷಣಗಳಂ ವೇಳುವೆನು ಅದಂತೆನೆ:—ವೃದ್ಧವಾಗಿ, ಬಟುವಾಗಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳಾದ ಬಿಂದುಗಳು, ಸುಕ್ಕುಗಳು, ಮೇಘದಂತ ಧ್ವನಿಯು, ಚಿಗುರಿನಂತೆ ಕಾಂತಿಯು, ರೋಮಕೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡೆರಡು ರೋಮಗಳೇ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಪರಿಮಳಯುಕ್ತವಾದ ನಿತ್ಯಸದಿಂ ಕೂಡಿರುವ

ಕೊಂಬುಗಳಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಂಣನಾಗಿರುವ ಭಟ್ಟಿಯಾದ
 ಕೊನೆಯುಳ್ಳ ಸೊಂಡಲ್ಲದೆ ಆ ಗಜವು ಉತ್ತಮವೆನಿಸಿಕೊಂಬುವುದು.
 ಈ ಗಜವು ಸತ್ವಮಿಗೆ ಧನಸ್ತದ್ಧಿಯಂ, ಪುತ್ರಪ್ರಾಪ್ತಿಯಂ, ಧಾನ್ಯ
 ಕೋಶಗಳವೃದ್ಧಿಯಂ, ಶತ್ರುನಾಶವಂಕೂಡಾ ಉಂಟುಮಾಡುವದು.
 ಕುಂದಾ, ತಾಳೇಹುವು, ತುಪ್ಪ, ಜೇನುತುಪ್ಪ, ಚಂದ್ರ, ಕಾಡುಮು
 ಲಿ ಗೆಹುವು, ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿರುವ ಕಾಂತಿಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ,
 ಸ್ಥಿಲ್ಯವು, ರೇಖೆಗಳಲ್ಲದೇ ಇರೋಣವು, ನೂನುಪು, ಮಂಡಲಾಕಾರ
 ವಾದ ರೇಖೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಮೂಲಪ್ರದೇಶವೊಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಸಮ
 ವಾಗಿ, ದೃಢಗಳಾಗಿ, ದೀರ್ಘಗಳಾಗಿ, ಶತ್ರುಗಳಂ ಸಂಹರಿಸುವದರಲ್ಲಿ
 ಸಮರ್ಥಗಳಾದ ಕೊಂಬುಗಳಂಜ್ಞ ಗಜವು ಉತ್ತಮವು. ಈ ಕೊಂಬು
 ಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದಂತೆಯು, ವರ್ಧಮಾನ, ಭದ್ರ, ಚಾಮು
 ಲ, ಧ್ವಜ, ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಗಳಾದ ರೇಖೆಗಳದ್ದರೆ ಶುಭವು.
 ಮತ್ತು, ದಂಡ, ಹೆಟೇಗೊದ್ದ, ಗೃಧ್ರ, ಗೂಬೆ, ಮೊದಲಾದ್ದಕ್ಕೆ
 ಸಮಾನವಾದ ರೇಖೆಗಳದ್ದರೆ ಶುಭವಲ್ಲ. ಕುಂಭಸ್ಥಳದ ಮೂಲವು,
 ಬಿಂದುಗಳಂ ಸಹಿತವಾಗಿ, ನೂನುಪಾಗಿ, ಕಾಂತಿಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದರೆ ಶುಭ
 ವು. ಮುಖವು ನೀಟವಾಗಿ, ವಾಟಲೀವುಷ್ಪದಂತೆ ಪರಿಮಳಯುಕ್ತ
 ವಾಗಿದ್ದರೆ ಶುಭವು. ನೇತ್ರಗಳು ಕೊನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಂವಾಗಿ, ಸುತ್ತಲೂ
 ಬಿಳುಪಾಗಿ, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀಲವರ್ಣವಾಗಿಯು, ಮತ್ತು ಮಂಡಲಾ
 ಕೃತಿ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಮೃದುವಾದ ರೋಮಗಳುಳ್ಳ ದೆವ್ವಿಗಳಂದೊಡ
 ಗೂಡಿದ್ದರೆ ಶುಭವು, ದುಂದುಭಿಗಳಂತೆ ಧ್ವನಿಯು, ಮೃದುವಾದ
 ಚರ್ಮವು, ಮಚ್ಚೆಗಳೂ, ಛದ್ರವಿಲ್ಲದೇ ಇರೋಣವು, ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಸರಸ್ವ
 ದಾ ಚಶಿಸೂತಲಿರುವ ಕರ್ಣಗಳು ಶುಭಕರಗಳು, ಇವುಗಳು ಸಾಮಿಗೆ
 ಜಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು. ಉಬ್ಬಿಕೊಂಡು, ರೋಮಯುಕ್ತಗಳಾಗಿ,
 ವ್ಯಕ್ತಗಳಾದ ಕುಂಭಸ್ಥಳಗಳು, ಮತ್ತು ಉನ್ನತವಾದ ಇಂಥಾ ಕುಂಭ
 ಸ್ಥಳಗಳುಳ್ಳ ಶಿರಸ್ಸು ಉತ್ತಮವು, ಕೃಶವಾಗಿ, ದೀರ್ಘವಾಗಿ, ವಿಸ್ತಾ
 ರವಾಗಿ, ಜೋಲುಪ ಕತ್ತು, ಬಗ್ಗಿದ ಹೆಗಲು, ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ ಶುಭವು.

ಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾದರೆ ಶುಭವನ್ನೂಂಟುಮಾಡುವದು. ಹಿಂಧಾ
ಗವು ಸಮವಾಗಿ ಭಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಎದೆ ಬದ್ದರೆ ಶುಭವು. ಬಾಳೀ
ಯಲೆಯ ಮೂಲದಿಂದ ನಂತೆ ಮನೋರಹಸ್ಯಾಗಿ ನುಸುನ್ನೆಡೆ ಬಿಡಿ
ಗಿದ್ದ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯು ಶುಭಕರವಾದದ್ದು. ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಋಜುವಾದ
ಹೆಗಲು ಶುಭಕರವು. ಇಂಥಾ ಹೆಗಲು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಖಡುಕಾಲ ಸಿಂಹಾ
ಸನ ಸ್ಥಿತಿಯನುಂಟುಮಾಡುವದು. ಕಠಿಣಕಾಂತಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ
ಕಾಂತಿಯುಳ್ಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ರೋಮಗಳು, ಒಂದೊಂದು ರೋಮಕ್ಕೂ
ವಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡೆರಡಾಗಿದ್ದರೆ ಶುಭಕರವು. ಅಸನದಲ್ಲಿ, ಹೆಗಲಿನಲ್ಲಿ, ಕಂ
ಕುಳಲ್ಲಿ, ರೋಮಗಳಲ್ಲಿ, ಶಿಶ್ನದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಕೆಂಪುವಣ್ಣವುಳ್ಳ ಅನೆಯು,
ರೋಮಕೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡೆರಡು ರೋಮಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿಯಿದ್ದರೆ
ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಕುಲನಾಶವಂ ಮಾಡುವದು ಶುಭವರ್ಣವು, ಹೊಂಬಣ್ಣ
ವು, ಕಮಲದಂತೆ ವರ್ಣವುಳ್ಳ ಮುಚ್ಚುಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಅನೆಯು
ಸ್ವಾಮಿಗೆ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಂ ಕೊಡುವದು. ನವಿಲಿನಂತೆಯು, ಗ್ರಾಸ್ತ
ಭದಂತೆಯು, ಕಪಿಯಂತೆ, ಕಾಗೆಯಂತೆ, ಹದಿನಂತೆ ಬಿಂದು ಉಳ್ಳ ಅನೇ
ಯಂ ದೂರದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು. ಸರ್ವಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದಲೂ ಒಡ
ಗೂಡಿಬಂತೆ ಹೀನವಾದ ಅನೆಯು, ಮೊಕಳೀ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಆ
ಅನೆಯು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮೌಞವಂ ಕೊಲ್ಲುವದು. ಯಾವ ಅನಿಗೆ ನಡೆ
ಯುವಾಗ್ಯೆ ಕಾಲುಗಳು ಕೂಡುವವೋ ಆ ಅನೆಯು ನಪುಂಸಕವೆಂಬ
ಪೆಸರುಳ್ಳದ್ದು ಇದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಎಡದ ಕೊಂಬು ಒಂದೇ ಉಳ್ಳ
ಅನೆಯು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಕುಲನಾಶವಂ ಮಾಡುವದು. ಬಲದಕಡೆ ವಾರೆಯಾ
ಗಿ, ಅಧೋಮುಖಗಳಾದ ಕೊಂಬುಗಳುಳ್ಳ ಅನೆಯು, ಎಡದ ಕೊಂಬು
ಮಾತ್ರ ಅಧೋಮುಖವಾಗಿ ಕುರಿಯ ಕೊಂಬುಗಳಂತೆ ಮೊಟಕಾದ
ಕೊಂಬುಗಳುಳ್ಳ ಅನೆಯು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನೇ ಕೊಲ್ಲುವದು.
ಸೊಂಡಲಿನಲ್ಲಿ ತಿಗಣೆಯಂತೆ ದುರ್ವಾಸನೆಯುಳ್ಳ ಅನೆಯು, ಸ್ವಾಮಿಯಿಂ
ದಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಯಂ ಕೊಲ್ಲುವದು. ಕಣ್ಣು ಮೊದಲಾದ
ಅವಯವಗಳಿಂದ ಹೀನ ಗಳಾದ ಅನೆಗಳು ವ್ಯಾಳದಸ್ತಿಯಿಗನಿಕ್ಕೊಳ್ಳು

ವವು, ಇದು ಸ್ವಾಮಿಯ ನೇತ್ರಂ ಅಪಹರಿಸಿರುವದು. ಒಂದು ಕಿವಿ, ಒಂದು ಕಣ್ಣು, ಒಂದುಪಾರ್ಶ್ವದಿಂದಲೂ ಹೀನವಾಗಿ, ಕರೀಮೇಧಿದಂತೆ ಕರೀರಕಾಂತಿಯು, ಕಾವೀಕಲ್ಲಿನಂತೆ ಕೆಂಪಾದ ಉಗರುಗಳು ಉಳ್ಳ ಆ ನೆಯು ಶೂತನಗಜವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಈ ಆನೆಯು ಸ್ವಾಮಿಯ ಮೂಲನಾಶನವೆನೊಡುವದು, ಇಂಥಾ ಆನೆಯು ಶತ್ರುವಿನ ಪಟ್ಟದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಡಬೇಕು. ಹ್ರಸ್ವವಾಗಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಕಿವಿಯು, ಬಾಲವು, ಶಿಶ್ನವು, ಉದ್ದವಾದ ಸೊಂಡಿಲೂ, ಸ್ಥೂಲವಾದ ಕತ್ತು, ದುಷ್ಪವಾದ ಮನಸ್ಸು, ಕಪ್ಪಾದ ಕರೀರವು, ಕಪ್ಪಾದ ನಾಲಿಗೆಯು ಉಳ್ಳ ಗಜವು ಮಾಯಾಕವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಈ ಗಜವು ಸೇನಾಪತಿಯು, ರಾಜ್ಯವಂಕೂಡನಾಶನಾಡುವದು ; ಎಲೈ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜನೆ! ಇದುವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ, ಮಧ್ಯಮ, ಅಧಮಗಜಗಳ ಲಕ್ಷಣವು ವೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು, ಇನ್ನು ಗಜಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಗಳ ಶುಭ ಅಶುಭಫಲಗಳಂ ವೇಳುವೆನುಕೇಳು :-

ಗಜಗಳಿಗೆ ಚರ್ಮದಲ್ಲಿ, ನುರಿದಂತೆಗಳಕೊನೆಯಲ್ಲಿ, ಮಸ್ತಕದ ಕೂದಲುಗಳಲ್ಲಿ, ಬಿಂದುಗಳಲ್ಲಿ, ರೋಮಗಳಲ್ಲಿ, ಬಾಲದಲ್ಲಿ, ಸಹಾಸುಳಿಗಳು ಕಾಣುವವು, ಇದರಲ್ಲಿ ಮಸ್ತಕದಕೂದಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ದಂತಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ರೋಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಸುಳಿಗಳು ಶುಭಫಲವೆನ್ನೀಯುವವು; ಚರ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ, ಬಿಂದುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಬಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಇರುವ ಸುಳಿಗಳು ಅಶುಭಫಲವೆಂ ಕೊಡುವವು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾದ ಸುಳಿಯು ಶುಭವೆಂಕೊಡುವದು. ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾದಸುಳಿಯು ಅಶುಭವೆಂಕೊಡುವದು. ಪೀತವರ್ಣವಾದ ಕೂದಲುಗಳು, ಮೃದುನಾದ ಸೊಂಡಿಲು ಉಳ್ಳ ಆನೆಯು ಎಡದಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾದ ಸುಳಿಯು, ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾದಸುಳಿಯು ಇದ್ದರೂ ಆ ಸುಳಿಗಳು ಶುಭಫಲಗಳೆಂಕೊಡುವವು, ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಸುಳಿಯು ಶುಭಕರವಾದಾಗ್ಯೂ ಶುಭವೆಂ ಕೊಡಲಾರದು, ವಿಹಿತಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಯು ಅಶುಭವಾದಾಗ್ಯೂ ಶುಭಫಲವೆಂಕೊಡುವದು, ಹಣಿಯಲ್ಲಿ, ಸ್ತನಗಳಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಕಣ್ಣುಗಳಮೇಲೆ, ಕುಂಭಸಂಧಿಗಳ ಮಧ್ಯ

ದಲ್ಲಿ, ಇದರಕೆಳಗೆ, ದುತಗಳಕೊನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕಿವಿಗಳಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾ
ಇರುವ ನುಳುಗಳು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಜಯವಂ ಕೊಡುವವು. ಸ್ತನಗಳ ಮಧ್ಯ
ದಲ್ಲಿ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಕುಂಭಸ್ಥಿಳದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಕಿವಿಗಳ ಕೆಳಗೆ, ಯಾವೆ
ಯಲ್ಲಿ, ಈ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ನುಳುಯುಳ್ಳ ಗಜವು ವಂಚಮಂಗಳವೆನಿಸಿಕೊಂ
ಬುದು. ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ನುಳುಯು ಮೃತ್ಯುಭೀಷಿಕವಂ, ಸ್ತನಗಳ
ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ನುಳುಯು ಜಯವಂ, ಕಿವಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ನುಳು
ಯು ಸುಖವಂ, ಕುಂಭಸ್ಥಿಳದಲ್ಲಿರುವ ನುಳುಯು ಸಂತೋಷವಂ ಸಹಾ
ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೊಡುವದು. ಗಲ್ಲದ ಕೆಳಗೆ, ತುಟಗಳಲ್ಲಿ, ಕೊರಳಿನಲ್ಲಿ,
ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ, ನೇತ್ರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ, ನಾಭಿಯಲ್ಲಿ, ಕಂಕಳಲ್ಲಿ, ಎರಡು
ಪಾಶ್ವರದಲ್ಲಿ, ಭುಜ, ಶಿರಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ, ಬಾಲದಲ್ಲಿ, ವೃಷಣಗಳ ಸಮೀ
ಪದಲ್ಲಿ, ಕೀಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ನುಳುಗಳು ಶ್ರೇಷ್ಠಗಳಾಗಲಾರವು.
ಬಲದಕೊಂಬು ಬಿರಿದುದುದ್ದರೆ ಸ್ವಾಮಿಯ ಸೇನೆಗೆ ಭಯ ಉಂಟಾಗು
ವದು. ಎಡದುಕೊಂಬು ಬಡದಿದ್ದರೆ, ಪುತ್ರನು, ಪುರೋಹಿತನು, ಇವ
ರುಗಳೂ ನೆಹಿತವಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿಯಂ ಕೊಲ್ಲುವದು. ಎರಡು ಕೊಂಬುಗ
ಳೂ ಬಿರಿದುದುದ್ದರೆ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಕುಲನಾಶವಾಗುವದು. ಮತ್ತೂ ಅನೆ
ಗಳಿಗೆ ಮದೋದಕವು ಸ್ರವಿಸುವ ಸ್ಥಳಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು. ಗಂಡಸ
ಳವು, ಕರ್ಣಗಳು, ನೇತ್ರಗಳೂ, ಪಕ್ಷಸ್ಥಳವು, ವೃಷಣಗಳೆ
ಸೊಂಡಿಲು, ಸ್ತನವು, ಪಾದವು, ಸಹಾ ಈ ಎಂಟು ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮದ
ವು ಸ್ರವಿಸುವದು. ವಾಸೆಯು, ನಾಗರವು, ಶೀಘ್ರ, ಘರ್ಮ, ಮದ, ಶೀ
ಕರವು, ಚಿಕ್ಕೆಯು, ಮಬವು, ಎಂಬದಾಗಿ ಗಜಗಳ ಮದಕ್ಕೆ ಎಂಟು
ಹೆಸರುಗಳು. ಮತ್ತೂ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕೊಂಬುಗಳಿಂದ ಪ್ರಹರಿಸುವ
ಕ್ರಮಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು. ಪ್ರಹರಿಸುವದನ್ತರಿಯದೇ ಇರುವ ಗಜವು
ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಶತ್ರುಗಳಂ ತಿವಿಯುವಂತೆ ಗಜ
ಗಳಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಸಂಪಾತವು, ಉಲ್ಲೇಖವು, ಕರ್ತ
ರೀಯು, ತಲಘಾತವು, ಪಾಶ್ವರಘಾತವು, ಆರಾಘಾತವು, ನೂಚೀವಂ
ತವು, ತಾಡಿತವು, ಸಂಧಿತವು, ಎಂಬ ಇವುಗಳ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕೊಂಬು
ಬೆಂ

ಗಳ ಯುದ್ಧ ಭೇದಗಳು.— ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಗಜಗಳು ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ಮುಖಗಳಿಂದ ತಾಳಿದರೆ ಅದು ಸಂವಾತವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಕೊಂಬುಗಳಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿಹಾಕುವದು ಉಲ್ಲೇಖವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಅಡ್ಡಲಾಗಿಯೂ, ಮೇಲಕ್ಕಾಗಿಯೂ ದಂತಗಳಿಂದ ಎತ್ತಿಹಾಕುವದು ಪರಿಲೇಖವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಉಭಯ ಪಾಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಂಬುಗಳಿಂದ ತಿವಿದರೆ ಅಮುಕರ್ತರಿಯುಯನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಕೊಂಬುಗಳ ಮಧ್ಯಸ್ಥದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿಂ ತಿವಿದರೆ ಅದು ತಲಾಘಾತವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ವಾದಮೂಲದಿಂದ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ತಿರಿಗಾಡೋಣವೆ ಪಾಶಘಾತವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಪರಸ್ಪರ ಅಭಿಮುಖಗಳಾಗಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಹರಿಸೋಣವೇ ಆಘಾತವೆನಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಸೊಂಡಿಲ ಮಧ್ಯಸ್ಥದೇಶದಲ್ಲಿ ತಿವಿಯೋಣವೇ ಸೂರ್ಯಘಾತವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು. ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ಕೊಂಬುಗಳಿಂದ ಮುಖೋದರಿಂದ ಪುಟ್ಟಿದ ಪ್ರಹಾರವು ತಾಡಿತವೆನಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಮೇಲೆಮೇಲೆ ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ತಿವಿಯೋಣವೇ ಸಂಧಿತವೆನಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಇಂತೆಲ್ಲದೇ ಹೆಂಣಾನೆಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಪೇಳುವೆನು. ಬಟುವಾದ ಕುಂಭಸ್ಥಳವೂ, ಸ್ತನಗಳೂ, ಮನೋಹರವಾದ ರೋಮಗಳು, ಗುಬ್ಬುಳ್ಳೆಯ ನೇತ್ರದಂತೆ ವರ್ಣವುಳ್ಳ ನೇತ್ರಗಳು, ಕುಭ್ರವಾಗಿ ಮುಣುವಾದ ಮುಖವು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಎದೆಯು, ಮಹತ್ತಾದ ಕಟಪಶ್ಚಾದ್ಭಾಗವು, ಮನೋಹರವಾದ ಗಮನವು, ಸಹಾ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಸೌಂದರ್ಯವು, ಕೆಂದಾವರೆಯಂತೆ ಕೆಂಪು ವರ್ಣವುಳ್ಳ ದಂತಪಚ್ಚಿ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಹೆಂಣಾನೆಯು ಯೂಧಪತಿಯಾದ ಗಜವಂ ಪ್ರಸವಿಸುವದು. ಇಂಥಾ ಹೆಂಣಾನೆಯು, ಯಾವ ಅರಸಿಗೆ ಇರುವದೋ ಆ ಅರಸು ಸ್ತ್ರೀ ಸಂಪತ್ತು ಉಳ್ಳವನಾಗುವನು. ಇಂಥಾ ಆನೆಯು ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಗಂಧ ಪುಷ್ಪಾದಿಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಪುರುಷಗಜಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಪೇಳಲ್ಪಟ್ಟವೋ, ಆ ಲಕ್ಷಣಗಳೇ ಸ್ತ್ರೀ ಗಜಗಳಿಗೂ ಇರಬೇಕೆಂದು ಋಷಿಗಳು ಪೇಳುವರು. ಗಜದ ಶೂರತ್ವವು, ಭಯಶೀಟತ್ವವೂ ಸಹಾ ಮಾವುತನ ಅಧೀನವಾದ್ದರಿಂದ

ತನ್ನ ಸಾಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಕೂರನಾದ ಮಾವುತನನ್ನಿರಿಸಬೇಕು. ಸನ್ನಿಹಿತನಾದವನು, ಶೌರಭವು, ಕೂರನಾದ ಮಾವುತನು, ಪ್ರತಾಪವು, ಉಚ್ಚ ಬಂದು ಗಜವು ಆರುನೂರು ಅಶ್ವಂಗಳಂ ಜಯಿಸುವದು. ಗಜವು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನೂರು ಪ್ರಹಾರಗಳನ್ನಾಡಿದರೂ ಸಹಿಸುವದು. ಗಜಗಳು ಸಂತೋಷಯುಕ್ತಗಳಾದರೆ, ನೃಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವರಂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವದು. ಕೋರಿಯುಕ್ತಗಳಾದರೆ ಶತ್ರುಸೇನೆಯಂ ಚೂರ್ಣವಂ ಮಾಡಿ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಹಿತವನ್ನೇ ಮಾಡುವದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಗಜಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಬಲವು ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಈಪರಿಯಾಗಿ ವೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಲಕ್ಷಣಗಳಂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಪರಿಕ್ಷಿಸಿ ಉತ್ತಮ, ಮಧ್ಯಮಾಧಮ ಗಜಗಳಂ ತಿಳಿಯಬೇಕೂ, ಎಂದು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವೇಳಿದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನ ವಚನವಂ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು, ಎಲೈ ಗುರುವಾದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನೇ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಗಜಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳಂ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಕೇಳಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು ಎಂದು ವೇಳಿ, ಕೃತವಾಗಿ, ದೀರ್ಘವಾಗಿ, ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ, ಜೋಲುವ ಕತ್ತು, ಬಗ್ಗಿದ ಜೊಲು ಉಳ್ಳವಾಗಿ ನಡೆಯುವಾಗ ಕಾಲುಗಳು ಮೇಯುವದಾಗಿ, ಯಡದ ಕೊಂಬು ಬಂದೇ ಉಳ್ಳವಾಗಿ, ಮತ್ತು ಒಂದು ಕಿವಿ, ಒಂದು ಕಣ್ಣು, ಒಂದು ಪಾರ್ಶ್ವದಿಂದಲೂ ಹೀನವಾಗಿ, ಕರೀ ಮೇಘದಂತೆ ಶರೀರಕಾಂತಿಯು, ಕಾವೀ ಬಣದಂತೆ ಕೆಂಪಾದ ಹದಿನಾರು ಉಗರುಗಳು ಉಳ್ಳವಾಗಿಯು, ಹ್ರಸ್ವವಾಗಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಕಿವಿಯು, ಬಾಲವು, ಶಿಶುವು, ಉದ್ದವಾದ ಸೊಂಡಿಲು, ಸ್ನೇಹವಾದ ಕತ್ತು ಕಟ್ಟಾದ ನಾಲಿಗೆಯು ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳುಳ್ಳ ಆನೆಯು ವಪ್ಪಕ್ಕೆ ಅಯೋಗ್ಯವಾದುದು.

—*(ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಆನೆಗಳು.)*

ಜಲಬಿಂದುಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಪೂತ್ಕಾರಿಣಿ, ಮೇಘದಂತೆ ಭರ್ಜಿಸುತ್ತ, ಸುಕ್ಕು ಇಲ್ಲದೆ ದವ್ವವಾದ ಶರೀರವು, ಶಿಲುವಾದ

ಚರ್ಮವು, ಅಂಜನದಂತೆ ಕನ್ಪುವಣವು, ಸ್ವಾಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೋಮ
ಗಳೂ, ತಾಳೇಯವ್ವಿನಂತೆ ಹೊಂಬಂಣವಾದ ಕೊಂಬುಗಳೂ, ಸಮ
ವಾದ ದವಡೆಗಳು, ತೌಳಪತ್ರದಂತೆಯು, ನಗಾರಿಯಂತೆಯು ಧ್ವನಿಯುಳ್ಳ
ಕರ್ಣಗಳು, ಉನ್ನತವಾಗಿ ವರ್ತುಳವಾದ ಕುಂಭಸ್ತಳಗಳು, ಹ್ರಸ್ವ
ವಾಗಿ, ಧವ್ವವಾದ ಕಂಠವು, ಸಜ್ಜುವಾದ ಧನುಸ್ಸಿನಂತೆ ಬಾಗಿ
ರುವ ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯು, ಬರ್ತುಳವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು, ಶುಭಕರಗಳಾದ
ಇಪ್ಪತ್ತು ನಖಗಳು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಎದೆಯು, ಸಂಣನಾದ ಹೊಟ್ಟೆಯು,
ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳಾದ ಕುಚಗಳು, ಶಂಖಚಕ್ರಗದಾಕಾರವಾದ ಬಿಂದುರೂ
ಪವಾದ ಸುಳಿಗಳು, ಇಂತು ಸುಲಕ್ಷಣಗಳುಂ ಕೂಡಿರುವ ಗಜವು
ವಿಸ್ಪಂಶವಿಂ ಜನಿಸಿರುವದರಿಂ ವೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಸಕಲ ಶುಭ
ಕಾರ್ಯಗಳಂ, ತನ್ನ ವಡೆಯನಿಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯವಂ, ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ
ಕೂಡ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು. ಮತ್ತೂ, ಗಜಗೌರಿ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಯೋ
ಗ್ಯವಾಗಿ, ಶುಭವ್ರಣವಾಗಿ, ಚತುರ್ದಂತಗಳಿಂದೊಪ್ಪುತ್ತ, ಮನೋ
ನುಸಾರಿಯಾದ ಗಜವು ನಿಮಿಂ ದೇಳಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ. ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ
ಯು ಅವೇಕ್ಷಿಸುವದು ಈ ಗಜವೇ ಹೊರ್ತು, ನಿಮಿಂ ದೇಳಲ್ಪಟ್ಟ
ಗಜಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ಅಲ್ಲ. ನಾನು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಪೇಳಿದ ಗಜ
ವನ್ನೇ ತಂದುಕೊಡುವೆನೆಂದು ಪಣವಂ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವೆನು.
ಆ ಗಜವು ಯಾವದು, ಎಲ್ಲಿರುವದೆಂದು ಕೇಳಿದ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜನಂ
ಕುರಿತು ವಿದ್ಯಾನಾಗರನು ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ, ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಚತು
ರ್ದಂತಗಳುಳ್ಳ ಗಜವು ಯಾವ ರಾಯರಲ್ಲಾದರೂ ಇರುವದು. ಮತ್ತೂ,
ಶುಭವ್ರಣವಾಗಿ, ಎರಡು ಕೊಂಬುಗಳುಳ್ಳ ಆನೆಯು ಲಭಿಸೀತು. ಸುಲ
ಕ್ಷಣ ಬಿಂದುಗಳುಳ್ಳ ಗಜವು ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವದಲ್ಲವೆ ಚತುರ್ದಂತ
ಗಳುಳ್ಳ ಅತಿ ಶುಭವಾದ, ಸುಲಕ್ಷಣ ಬೀದುಗಳಿಂದಯುಕ್ತವಾದ ಗಜವು
ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿಯೇ ಹೊರ್ತು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಲಿರಿಯದು. ಇಂಥಾ
ಗಜವಂ ಕಾಸ್ತದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದಿರುವೆಮಂಟು ಎಂದು ಪೇಳಲೂ, ಆ ಮಾತಂ
ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜನು ಹಾಗಾದರೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಅವೇ

ಕ್ರಿಶಿವ ಗಜವು ಗುರ್ಲಭವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ನುಡಿದು ಉಪಾಭ್ಯಾಸಿಸು-
 ವೀಳ್ಯವಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿ, ಬಳಿಕ ವಿಕಾಂತ ಸದನವಂ ಬಿಟ್ಟು
 ತನಿಗೆ ಅನುಚರನಾದ ಛಾಯಾಗುವು ನಂ ಸ್ತುರಿಸಲಾಕ್ಷ್ಯವಿಡಲ್ಪಿಯೆ. ಆ
 ಯಕ್ಷನು ಬಂದು ರಾಯನಿಗಭಿಮಂದಿಸಿ, ರಾಜಾಧಿರಾಜನೇ ನನ್ನಂ ಸ್ತುತಿ
 ಶಿದ್ದು ಯಾವಕಾರ್ಯಕ್ಕೋಸುಗ ಅವ್ವಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರಿಸು-
 ಲಾ ಸೌಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು, ಎಲೈ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರ
 ವಾಗಿ, ತ್ರಿಲೋಕ ಸಂಪಾರದಲ್ಲಿ ನನುರ್ಥನಾಗಿ, ಕಾಮರೂಪನಾದ
 ಯಕ್ಷಾಧಿಪನೇ, ಬಂದು ಮಹಾ ಕಾರ್ಯನಂ ಕುರಿತು ನಿನ್ನಂ ಸ್ತುತಿದೆ
 ನು ಅದೆಂತನೆ. ಕಳಿಂಗರಾಜಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ತಾನು
 ಮಾಡುವ ನೋಟಗೆ ಚತುರ್ದಂತಗಳುಳ್ಳ, ಅತಿ ಶುಭ್ರನಾದ, ಸುಲಕ್ಷಣ
 ಬಿಂದುಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಮದ್ದಾನೆಯು ಬೇಕೆಂದು ಪೇಳಿರುವದರಿಂ,
 ಅಂಥಾ ಮಹಾ ಗಜವು ಯಾವ ಲೋಕದಲ್ಲಿ, ಯಾವ ದೀಪ, ಪರ-
 ತಗಳಲ್ಲಿರುವದೋ ಅದಂ ತಿಳಿದುಬಂದು ಪೇಳುವದು ನನಿಗೆ ಅವಶ್ಯವು.
 ಇದು ನಿನಗೆ ಬೀಲಾಪಾತ್ರವೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವೆನು. ಮತ್ತೂ ನಿನಗೆ
 ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಶುಭ ಉಂಟಾಗಲಿ ಪೋಗಿ ಬಾ ಎನಲೂ, ಅದಂ ಕೇಳಿ
 ಆ ಯಕ್ಷನು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂದು ಪೇಳಿ ರಾಯನಿಗೆ
 ಅಭಿವಂದಿಸಿ, ಆಗಲೇ ಅಂತರಿಕ್ಷಮಾರ್ಗವನ್ನೈದಿ ಅತಿನೇಗದಿಂವೋಗುತ,
 ವಿದ್ಯಾರ್ಥರಸ್ಥಾನವಂ ಭುವಲೋಕವಂ ಹೊಂದಿ ಹುಡುಕುತ, ಅಲ್ಲಿಂ-
 ದ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವನ್ನೈದಿ, ಆಲೋಕವು ರಾಕ್ಷಸರಿಂದಾಕಾಂಕ್ಷಂತವಾಗಿ
 ದೇವತಾಪ್ರಚಾರವಿಲ್ಲದೆಕೂನ್ಯವಾಗಿರುವದಂ ಕಂಡು ಗಜಕಾಲೆಯಂ ಹೊಂ-
 ದಿ ರಾಕ್ಷಸರ ಗಜಗಳಿಂಬಿಡಮಾದ ಆಕಾಶೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಹಾಗೇ ನಂದನ
 ವನವಂಪೊಕ್ಕು ಅವನವು ರಾಕ್ಷಸರಿಂದರಕ್ಷಿತವಾಗಿರುವದಂನೋಡಿ ಆ
 ಲೋಕವಂಬಿಟ್ಟು ಸುನೋವೇಗದಿಂ ಬಂದು, ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ವರ್ಷಾ-
 ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹುಡುಕುತ ನಾನಾವರ್ಷತಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳೋಳ್ ಯಥೇಚ್ಛ
 ವಾಗಿ ಕರಿಣೀ ಕದಂಬಗಳೊಡನೆ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಹಾಗಜಗಳ ತಂ-
 ಡಗಳನ್ನೊಡುತ, ಹಾಗೆ ಲವಣಸಮುದ್ರವಂದಾಂಟೆ ವ್ಯಕ್ತವೀಪವಂ

ನೀರಿ ಮಹಾಹ್ನಕೃಷ್ಣವೃಕ್ಷದ ಸುತ್ತಲೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ವೈಸತೇಯ ಸರೋವರದ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿ ಮಹಾಗಜವು ಕಿತ್ತು ಬಿಸುಟಿರುವ ಗಿರಿಶಿಖರವಂ ನೋಡುತ್ತ, ಭೂಮಿಗುಳಿದಿರುವ ಗಜವಾದಗಳ ಘಾತವನ್ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮಹಾಗಜವಿರುವದೆಂದು ತಿಳಿದು, ಅಲ್ಲಿ ಉದರಿರುವ ಸರಪಳಿಗಳಂ ಕಂಡು ಯಾರೋ ಮಹಾಗಜವಂ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿರಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅದು ಎಲ್ಲಿರುವದೋ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಅದರ ಹೆಜ್ಜೆಯ ನಾಗ್ಗವಂ ಪಿಡಿದು ಬರುತ್ತ, ಮಹಾನದಿಗಳಂ ದಾಂಟಿ, ಇಕ್ಕುಸಮುದ್ರದ ತೀರದಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕುವನವು ಗಜವಂ ಸೂರೆಯಾಗಿರುವದೆನ್ನೋಡಿ, ರಾಕ್ಷಸಾಕ್ರಾಂತವಾಗಿರುವ ಆ ದ್ವೀಪವಂ ಕಂಡು ತಾನು ನಿಜರೂಪವೆಂಬಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಂತೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಚಂದ್ರಪುರಿಯಂ ಪೊಕ್ಕು ಆ ಪುರಿಯು ರಾಕ್ಷಸಾಧೀನವಾಗಿ ಧರ್ಮಲೋಪವಾಗಿರುವದೆಂ ತಿಳಿದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮಣಿಕೂಟಪರ್ವತವನ್ನೆತ್ತಿ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ರಾಕ್ಷಸರ ಮಂದಿರಗಳಂ ನೋಡುತ್ತ, ಅರುಣಾನದಿಯಂ ದಾಂಟಿ ಯಶಸ್ವಿಬಂಡವನ್ನೆತ್ತಿ ಯಕ್ಷಸದನವಾ ನೋಡುತ್ತ, ವಿಮಲಾನದಿಯಂ ದಾಂಟಿ ವಜ್ರಕೂಟಪರ್ವತವನ್ನೆತ್ತಿ ಸಮುದ್ರಪಿಂಡದಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸರ ಪುರವನ್ನೋಡಿ, ಹಾಗೇ ಸುಗುಣಾನದಿಯಂ ದಾಂಟಿ ಕಾಂತಿಬಂಡವನ್ನೆತ್ತಿ ಸಾವಿತ್ರೀನದೀತೀರದಲ್ಲಿ ಪುರವಂ ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ವಾಸಗೊಂಡಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರ ಸಂಘವನ್ನೋಡಿ ಧರ್ಮವು ನಷ್ಟವಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತ, ಈ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಯಾವನಧಿಪತಿಯಾಗಿರುವನೋ ಅವನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹಾಗಜವಿರಬಹುದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಬರುತ್ತ ಕೃಷ್ಣಾಪಿಂಡವನ್ನೆತ್ತಿ ಧಾಮ್ರವಂತ ಪರ್ವತಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಭೂನದೀ ತೀರದೋಳ್ ಎರಡನೇ ಅನುರಾವತಿಯೋ ಎಂಬಂತಿರುವ ವಿಮಲಪುರವಂಕಂಡು, ಅಲ್ಲಿಯ ಹರ್ಮ್ಯಪ್ರಾಸಾದಚಿತ್ರಶಾಲೆಗಳನ್ನೋಡಿ ರತ್ನಶೋಭಾ, ಸಹಸ್ರ ಕಲಶಧ್ವಜ ಪತಾಕೆಗಳಂ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಕನಕಮಯವಾದ ರಾಜಭವನವಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ಕುಬೇರನ ಭವನದಂತೆ ನಾನಾರತ್ನ ರಾಶಿಗಳಂ ನಿಬಿಡವಾದ ಕ್ರೋಶಗೃಹಗಳಂ, ಮಹೋರಗನಿ

ಕರದಿಂ ಕೊಡಿದ ಮಂದರಗುಹೆಯಂತೆ ಅತಿ ಭೀಷಣವಾದ ಅದ್ಭುತವಾದ
 ಗಳಂ ಸಹಾ ನೋಡುತ್ತ, ಅಪರಿಮಿತವಾದ ರಾಕ್ಷಸರಿಂ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಬಟ್ಟೆ
 ದಂತೆ ಭೀಷಣವಾಗಿಯೂ, ತೀಕ್ಷ್ಣದಂಪನಯುಂಗಳೈಯ್ಯುವ ರಾಕ್ಷಸರ
 ಸುಪಾದಿಂ ಸಂಯಮಿನೀವಟ್ಟಣದಂತೆ ಭಯಂಕರವಾಗಿಯೂ, ಬಹು
 ರತ್ನಪ್ರಭಾಂಶಿಕರದಿಂ ತೇಜೋಲೋಕದಂತೆ ಭಾಸವಾಸವಾಗಿಯೂ ಇರುವ
 ವಿಮಲಪುರಿಯು ತುರಂಗಶತದೆಯೊಡುತ್ತ, ಹಾಗೆ ಗಜಕಾಲಿಯನ್ನೈದಿ,
 ಅಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಚತುರ್ಧಂತಗಳಿಂ ಕೂಡಿರುವ ಮದಗಜಗಳಂ
 ಕಂಡು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಪುರೋದ್ಯಾನವನ್ನೈದಿ ಅಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿರುವ ಇಕ್ಷ್ವವನ
 ದಲ್ಲಿ ಇಭ್ರಾನುಸಾರವಾಗಿ ಕರಣೀಕದಂಬಗಳಂಕೂಡಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತ, ಸಲ್ಲ
 ಕೀಪಲ್ಲವಗಳಂ ಮೆಲ್ಲುತ್ತ, ಹಿಮಾಚಲವೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ
 ದೋ ಎಂಬಂತೆ ಕಾಣುವ, ಮಹೋನ್ನತವಾಗಿ, ಅತಿ ಕುಬ್ಜವಾಗಿ,
 ಸುಲಕ್ಷಣ ಲಕ್ಷಿತ ಬಿಂದುಗಳಿಂ ಕೂಡಿರುವ ಮಹಾಗಜನಂಕಂಡು ಅ
 ಚ್ಚರಿಗೊಳಿಸಿ ನಮ್ಮರಾಯನ ಸಂಕಲ್ಪವು ಅನ್ಯಥಾ ಆಗುವದಂಟೆಂದು
 ದೆ ರಾಯನಿಗೆ ರಾಣಿಯಾಗುವ ತರುಣಿಯ ಅದೃಷ್ಟಿಫಲಬದಗಿತೆಂದು ತಿಳಿ
 ಯುತ್ತ, ಇದಂ ಈಗಲೇ ಯಾವಸಾಹಸದಿಂದಲಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು
 ಡು ಅಂತರ್ಧಾನವಾಗಿಪೋಗಿ ರಾಯನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಚಾವಲ್ಯಪ
 ಡುತ್ತ, ಮಧ್ಯೆ ರಾಕ್ಷಸರು ಎದುರಾದರೆ ಅವರೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡು
 ವಲ್ಲಿ ಗಜವು ಸಮುದ್ರಗತವಾದಡೆ ಸ್ವಾಮಿಕಾರ್ಯವು ಕೆಟ್ಟು, ನಾನೊ
 ಅಪಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿ, ಸ್ವಾಮಿಗೆ ವೃಂಟಾಗುವ ಯಶಸ್ಸಿಗೂ ವಿ
 ಘ್ನನಾಗಿ. ಧರ್ಮಕಂಟಕರಾದ ರಾಕ್ಷಸರೂ ನಷ್ಟವಾಗದೆ ಕಾರ್ಯವೆಲ್ಲವೂ
 ಕೆಡುವುದೆದಾಲೋಚಿಸಿ, ಸ್ವಾಮಿಯು ಹೇಳಿದರೀತಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲದೆ
 ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ನಡತೆಯಂ ನಡಿಯುವದು ಭೃತ್ಯಧರ್ಮವಲ್ಲಿ
 ನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಅಡಿಗಡೆಗೂ ಆ ಗಜದ ಸೌಂದರ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಂ
 ನೋಡುತ್ತ, ಈ ಗಜವು ಯಾವ ಪುರುಷನಿಗೆ ವಶವಾಗಿ ಆಸನಲ್ಲಿ ಅನು
 ರಾಗದಿಂದಿರುವದೋ, ಆತನಿಗೆ ತ್ರೈಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯವು ದೊರೆಯುವ
 ದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ, ಇದರ ಮಹಾತ್ಮ್ಯದಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲಿಯ ರಾಕ್ಷಸರ

ಧಿಪತಿಯು ಈ ದ್ವೀಪವನ್ಯಾಳುವನು ಈ ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿ ಉಂಟಾದರೆ ಸಕಲ ಅಭ್ಯಾಸಯಗಳಿಗೂ ಪಾತ್ರನಾಗುವೆನೆಂದು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆ ವನದಲ್ಲಿ ಆ ಮಹಾಜನಂ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರ ಸುಖವನ್ನೋಡಿ, ಆ ದ್ವೀಪಾಧಿಪತ್ಯವು ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಂ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಅಮೃತಾಖ್ಯಾ ಖಂಡವನ್ನೋಡುತ್ತ ವೃತುಭವಾನದಿಯಂ ದಾಂಟೆ ಹಿರಣ್ಮಯಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಭ್ರಮಂಡವಂಸೇರಿ, ಸತ್ಯಂಭವಾನದಿಯಂ ದಾಂಟೆ ಲವಣಸಮುದ್ರವನ್ನತಿಕ್ರಮಿಸಿ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದೋರ್ಲೆ ಗಂಧಮಾದನಪರ್ವತವನ್ನೈದಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಭರತಖಂಡದೋರ್ಲೆ ಪೂರ್ವಸಮುದ್ರದ ತೀರದಲ್ಲಿ ಮಹೇಂದ್ರಪರ್ವತ ಪ್ರಾಂತ್ಯದೋರ್ಲೆ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಕಳಂಗದೇಶಕ್ಕೆ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ವಿಜಯನಗರದ ಪುರೋದ್ಯಾನದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಬಿಡಾರವ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೂ ರಾಜಭವನವಂ ಪೊಕ್ಕು ಅಲಿಸ್ತಾನ ಭೋಜನಾದಿಗಳೆಂಮಾಡಿ ರಾಜಕುಮಾರನೊಡನೆ ಸಲ್ಲಾಪವಂಗೈಯುತ್ತಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಜನನ್ನೋಡಿ ತಾನು ತಿಳಿದಿರುವ ಅರ್ಥವಂ ಮೆಲ್ಲನೆ ಸೂಚಿಸಲು, ಅದಂಕೀಳ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಝಗ್ಗನೆ ಎಮ್ಮ ಸುಮತಿಯ ಹಸ್ತಲಾಭಾದಿಂ ಏಕಾಂತನದನಕ್ಕೆ ಬರಲು, ಆಗ ಛಾಯಾಗುತ್ತಾನು ರಾಯನಿಗೆ ಅಭಿವಂದಿಸಿ ಕೈಕಟ್ಟಿನಿಂದಿಗಲಾಗ, ರಾಯನು ಏನೈ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನೆ ಕ್ಷೇಮದಿಂ ಬಂದೆಯಾ ಕುಳಿತು ನೀನು ತಿಳಿದಿರುವ ಅರ್ಥವಂ ಪೇಳುವನಾಗೆನರಾ ಯಕ್ಷನು, ಅಯ್ಯಾ ರಾಜಾಧಿರಾಜನೆ ನಿನ್ನ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನೈದಿ ಆ ಲೋಕವು ದೇವೇಂದ್ರನಿಂದಲೂ, ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ರಹಿತವಾಗಿ, ರಾಕ್ಷಸಾಕ್ರಾಂತವಾಗಿ ಕಾಲಿಡುವವಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಿಲ್ಲವೆ ಅಶುಚಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಗೋಷ್ಠಾದಪ್ರದೇಶಗಳುಳಯದಂತ ಹುಡುಕಿ ಅಲ್ಲಿ ಗಜವಂಕಾಂಕ್ಷೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಜಂಬೂದ್ವೀಪ ವರ್ಷವನಂಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹಾಗೇಲವಾನಮುದ್ರವಂದಾಂಟೆ ಪಕ್ಷದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಎಮ ಪೇಳುತ್ತಿರುವವ ಪುರೋಳ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಸುಮತಿಯ

ಸ್ವೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಅನೆಯು ಇರಬಹುದೆಂದು ಪೇಳಿ, ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಾಧಿ ಪನಂ ಕುರಿತು ಪಕ್ಷದೀಪದೊಳೇನಾಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳಲು, ಆ ಯಕ್ಷನು ಜೇಯ್ಯ ! ಆ ಪಕ್ಷದೀಪದಲ್ಲಿ ಭೂಮ್ಯಂತ ಪರ್ವತದಬಳಿಯೊಳಗೆ ಕ್ಷಮಾಪಂಡದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಭಾನದೀತೀರದೊಳಗೆ ಉಗ್ರಬಾಹು ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯ ಎರಡನೇ ಅನುರಾವತಿಯಂತಿರ್ಪೆ ವಿಮಲ ಪುರವೆಂಬ ಪಟ್ಟಣದ ಬಹಿರುದ್ಯಾನದ ಇಕ್ಕುವನದಲ್ಲಿ ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಟ್ಟಂತಿರ್ಪೆ ಬಂದು ಮಹಾಗಜವು ಚತುರ್ದಂತಗಳಿಂ ಕೂಡಿ, ಶುದ್ಧಸ್ಥಿತಿಕನದ ಕನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನೇ ಗಜರೂಪವಂ ಧರಿಸುವಂತೆ ಅತಿ ಶುಭ್ರಮಾಗಿ, ಮಹಾ ಸುಲಕ್ಷಣಬಿಂದುಗಳಿಂ ಕೂಡಿ, ಇಚ್ಛಾ ನುಸಾರಮಾಗಿ ಕರಿಣೀಕದಂಬದೊಡಗೂಡಿ, ರಾಕ್ಷಸಸಂಘದಿಂ ರಕ್ಷಿತಮಾಗಿ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯು ನಶಮಾಗಿರುವದರಿಂದ ಆ ರಾಕ್ಷಸನು ಆ ದೀಪಾಧಿಪತ್ಯವಂ ಪಡೆದು, ಅನೇಕಕೋಟಿ ರಾಕ್ಷಸರಿಂ ಕೂಡಿ, ಭೂಲೋಕದೇವೇಂದ್ರನೆಂದು ಹೊಗಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಧರ್ಮಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಕಂಟಕನಾಗಿರುವನೆಂದು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯ ರೀತಿಯನ್ನೆಲ್ಲವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು ; ಆ ಪಾಶ್ವನಂ ಕೇಳಿ ಶ್ಲಾಘಿಸುತ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಲೈ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನೆ! ನೀನು ಹೇಳಿದುದೆಲ್ಲವೂ ತಿಳಿಯಲಾಯಿತು, ನಿನಿಗೆ ಬಹಳ ಶ್ರಮವಾಗಿರುವದು ಅದ್ದರಿಂದ ಮನಕೆ ಬಂದ ಆಹಾರವಂಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳತೆನೆನೆದಾಗ ಬರುವದೆಂದು ನುಡಿದು ಅವನಂ ಕಳುಹಿ ಸುಮತಿಗಿಂತೆಂದನು :-

ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೆ ! ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವೂ ರಾಕ್ಷಸಾಕ್ರಾಂತವಾಗಿ, ದಾಸವಾಂತಕನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನ ಪ್ರಯತ್ನವೇನೂ ಸಾಗದೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಮರೆಯಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣತಲಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ನಿಮಿತ್ತವಿರುವದೋ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಪಕ್ಷದೀಪವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿದ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಲವಂಸಮುದ್ರವೆಂಬುದು ಕಾಲುಕಡಲಾಗುವದು, ಹಾಗೇ ಮೇರುವುಂದರಾದ್ರಿಗಳು ಕ್ರಿಡಾಪರ್ವತಗಳಾಗುವವು, ಬಳಿಕ ಭರತಪಂಡವೆಂಬುದು ಎಷ್ಟುಮಾತ್ರವು, ಈ ಪರಿಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಕಂಟಕರಾದ ದುಷ್ಟರಾಕ್ಷಸರು ಲೋಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿ ಬರುತ್ತಲಿ

ದ್ದರೆ ಅದಂ ನೋಡುತ್ತ ಅವಮಾನವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವ ನನ್ವಂಥವರು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ದಕ್ಕು ಫಲವೇನು, ನಾವು ಸಾಧಾರಣರಂತೆ ಆಶನವಸನಕ್ಕೋ ಸುಗಲೇ ಇರುವಂತಾಯಿತೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ರಾಯನ ವಾಕ್ಯವಂ ಕೇಳಿ ಸುಮತಿಯು ಐಯ್ಯಾ ರಾಜಾಧಿರಾಜನೇ ! ಪಾತ್ರಕೃತಜನರಂತೆ ನೀನು ಪೇಳುವದುಂಟೆ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಈಗಿನಂತೆ ಪಂತಾಳವಾಸಿಗಳಾದ ರಾಕ್ಷಸರಿಂದ ಲೋಕಗಳು ಆಕಾಶ್ರಂತವಾಗಿ, ಧರ್ಮವು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವದಂ ತಿಳಿದು, ದೇವತೆಗಳು ಮನುಷ್ಯರೊಪದಿಂದವತರಿಸಿ ದುಷ್ಪರಂ ನಿಗ್ರಹಿತಿ ಧರ್ಮಸಂಸಾರಪನೆಯಂಗೆಯ್ದರೆಂದು ಬಹುವಾಗಿ ಕೇಳಿರುವದಷ್ಟೆ, ಈಗಲೂ ದುಷ್ಪನಿಗ್ರಹಕ್ಕೋಸುಗ ದೇವಾಂಶರಾದ ನಿಮ್ಮಂಥಾ ಮಹಾಪುರುಷರು ಉದಯಿಸಿರುವಲ್ಲಿ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ರಾಕ್ಷಸರು ಆಕ್ರಮಿಸುವರೆಂಬುವದು ಸಂಭವಿಸಲಾರದೆಂದು ಪೇಳಲು, ಅದಕ್ಕೇಳಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಐಯ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಯೆ, ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಲೋಪವು ರಾಕ್ಷಸರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವದೆಂದು ಕೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅನ್ನೋದಕವೆನ್ನಾದರೂ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿ ಶಕ್ತರಾದವರು ತತ್ತ್ವಜ್ಞರಲ್ಲಿಯೆ ದುಷ್ಪನಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಯತ್ನವಂ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಮಾತೃ, ಪಿತೃ, ಗುರು, ದೇವತೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗವಂ ಕೊಡುವ ಧರ್ಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಪೇಕ್ಷಾವಂತರಾದವರು ನರಕಭಾಜನರಾಗುವರೆಂದು ಕೇಳಿರುವೆಯಷ್ಟೆ, ದೇವತಾಕಟಾಕ್ಷದಿಂದೊದಗಿರುವ ಮಹಾ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಲೇ ಒಂದು ಮಹಾಸ್ತ್ರಪ್ರಯೋಗವಂ ಮಾಡಿ ರಾಕ್ಷಸವಂಶವಂ ನಾಶಗೊಳಿಸದಿದ್ದರೆ ಪಾಪಿಷ್ಠರಗತಿಯಂ ಹೊಂದುವೆನೆಂದು ಧನುಸ್ಸಿಗೆ ನಾರಿಯಂ ಕಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ಯತ್ನವೆನ್ನಾಡಲು, ಆ ರಾಯನನ್ನೋಡಿ ಐಯ್ಯಾ ರಾಕ್ಷಸವನದಾವಾನಲನೇ ! ನೀನು ಧರ್ಮಸ್ಥಾಪನವಂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ದಕ್ಷನೆಂದು ತಿಳಿದು, ಅದಕ್ಕೋಸುಗಲೇ ಬಹು ಸಾಧನಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಯಕ್ಷಾಧಿಪತಿಯಂ ನಿಯಮಿಸಿ ಶ್ರೇಯೋವಂತನಾಗಿರೆಂದು ಪೇಳಿದ ದೇವಿಯ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ:—ತಾವು ದಯಪಾಲಿಸಿರುವ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ದುಷ್ಪರಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ, ಭೂಭಾರವನ್ನಿಳಿಸಿ ಯಶೋವಂತನಾಗಿರೆಂದು ಪೇಳಿದಂತಾಯಿತು, ಹೀಗಲ್ಲದೆ ತಾಳ್ಮೆಯಿಲ್ಲದವನ ಜೀವ

ನಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಹಾಸಾಧನಗಳು ದೇವಿಯು ಕೃಪೆಮಾಡಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟು, ಹೀಗೆ ದೇವತಾಸುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿ ಬಹುಸಾಧನಗಳು ಕೊಡಿದ್ದು ಗೊತ್ತು, ಆ ಸಾಧನಗಳು ಕಾಲದೇಶಾನುಗುಣವಾಗಿ ಫಲವಂ ಕೊಡುವವು, ವಿಮರ್ಶೆಯಿಲ್ಲದೆ ದುಡುಕುವನಿಗೆ ಫಲಿಸಲಾರವು, ಪ್ರಭುವಾದವನು ಆಸದ್ಧನವಂ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಸಾಧನಗಳು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬಂದುಬದಗಿದ ಕಾರ್ಯವಂ ಆ ಸಾಧನಮೂಲಕದಿಂ ಗೆಲ್ಲಬೇಕು ; ಆದ್ದರಿಂದ ದೈವಸಹಾಯದಿಂದಂಟಾದ ಯಶಸ್ಸು ಪೌರುಷದಿಂದಂಟಾದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಲಾರದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಲ ದೇಶ ವಸ್ತು ವಿಮರ್ಶಾ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಯತ್ನವಂ ಮಾಡಿದರೆ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಡುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ, ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಲನಿರ್ಣಯವೆಂತೆಂದರೆ,-ನಿನ್ನೇದಿನ ಪ್ರಹರಿತಿ ಹೊರಟು ಹೋದ ಶತು ಕ್ರಮಿನಮೇಲೆ ಈಗ ಖಡ್ಗವಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವದೆಂಬುದು ನಿಷ್ಫಲವಾಗುವದರಿಂದ ದ್ವಂದ್ವಯುದ್ಧವನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸುವದು ಸಮಕಾಲನಿರೀಕ್ಷಣವಂ ಮಾಡುವದೇ ಕಾಲನಿರೀಕ್ಷಣವೆಂದು ಪೇಳಬೇಕಾಯಿತು, ದೇಶವೆಂದರೆ,-ಲಕ್ಷ್ಯವಂ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಾಣವಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅದು ನಿಷ್ಫಲವಾಗುವದರಿಂದ ಅಭಿಮುಖವನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸುವದೆಂಬುದೇ ದೇಶವಿಮರ್ಶೆ ಎಂದು ಪೇಳಬೇಕಾಯಿತು, ವಸ್ತು ವಿಮರ್ಶೆ ವಿಂತೆಂದರೆ :-ಲಕ್ಷ್ಯ, ಸಾಧನ, ಪೌರುಷವೆಂದು ವಸ್ತುವು ತ್ರಿವಿಧವು, ಇದಕ್ಕೆ ಅನುರೂಪವಾಗಿ ಯತ್ನವಂ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕಾರ್ಯ ಸಫಲವಾಗಲಾರದು, ಏಕೆಂದರೆ-ಶತು ಕ್ರಮಿನ ಗಜಸಂಹಾರಕ್ಕೆ ಶುಷ್ಕಪರ್ಣವಂ ಬಹುಬಲದಿಂ ಬೀಳಿ ಬಿಸುಟರೆ ಸಾಧನವು ಅಲ್ಪವಾದುದರಿಂದ ಕಾರ್ಯ ನಿಷ್ಫಲವು, ಮತ್ತೊಂದು ಬಹುಬಲದಿಂದ ಭಲ್ಯವಂತೂಗಿ ಮುಕ್ತಿಕದಮೇಲೆ ಎಸೆದರೆ, ಲಕ್ಷ್ಯವು ಅಲ್ಪವಾದುದರಿಂದ ಅದು ಸಫಲವಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ಬಲಿನಿಂದ ಬಾಲಕನು ಎತ್ತಲಾರದ ಪರಶುವಿನಿಂದ ಮಹಾವೃಕ್ಷವಂ ಭೇದಿಸುವೆನೆಂದು ಪರಶುವನ್ನೆತ್ತಲಾರದೆ ಇರುವಲ್ಲಿ ಪೌರುಷವು ಸ್ವಲ್ಪವಾದುದರಿಂದ ಅದು ನಿಷ್ಫಲವಾಗುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಯ, ಸಾಧನ, ಪೌರುಷಾನುಗುಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಯತ್ನವಂ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹು ಬಲದಿಂದ

ಖರ್ಗವನ್ನೆತ್ತಿ ಕಡಲಿನಿಂದ ಭದ್ರವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಂತೆ ಕಾರ್ಯ ಸಫಲವಾಗುವದು, ಇದೇ ಪೇಶಕಾಲ ವಸ್ತುವಿಮರ್ಶೆ ಎನಿಸುವದು. ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ರಾಮಾದಿಗಳ ಚರಿತ್ರೆಯೇ ನಿವರ್ತನವು, ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ಹೇಳಿದುದಂಕೇಳಿ ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆಯೇ ದ್ವೀಪಾಂತರವಾಸಿಗಳಾದ ರಾಕ್ಷಸರವೇಲಿ ಇವ್ವ ಬಳಿಯ ನುಹಾಸ್ತ್ರನಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲಿಣಿಸಿದರೆ ಅದು ಏಕಾಂತರವಾಗುವದೋ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರಾಧಿಗಳೂ ಉಂಟು, ನಿರವರಾಧಿಗಳೂ ಉಂಟು, ನಿರವರಾಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಹಾರವು ಸಮ್ಮತವಾಗಲಾರದು, ತಿರಿಗೀ ಅದು ಕೈಸೇರದು. ರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲರೂ ಧರ್ಮಕಂಠಕರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಾಪಕರಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾದ ನೈಋತ್ಯನಿಕ್ಷಪಿಯೂ, ವಿಭೀಷಣಾದಿಗಳೂ ಇರುವರು, ಇದರಿಂದ ಪೂರ್ವೀಕರಾದ ಮಹಾರಾಜರು ಅವರಾಧಿಗಳಂ ದಂಡಿಸಿದರಲ್ಲದೆ, ಜಾತಿವೈರವಂ ಮಾಡಿದವರಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ಮಹಾಶೂರನಾದ ನೀನು ವಿಮರ್ಶೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯಾರಂಭವಂ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೇವಕನಾದ ನನಿಗೆ ನೀವು ಸಂರಕ್ಷಕರಾದ ಸ್ವಾಮಿಯು, ಮಂತ್ರೋಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಪೂಜ್ಯನಾದ ಗುರುವು, ಅದಾಗ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿತ್ವವೆಂಬ ಭೃತ್ಯವದದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಅವೈಣೀಯಾಗಿರುವದರಿಂದ ಸಮಯಾನುಗುಣವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದೆನು, ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಬಪ್ಪಿದಂತೆ ನಡಸಬಹುದೆಂಬ ಮಂತ್ರಿಯ ವಾಕ್ಯವಂಕೇಳಿ, ಎಲೈ ಮಿತ್ರನೆ ಕಾಲದೇಶವನ್ನರಿತು ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯವಂ ತಿಳಿಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿನ್ನಂ ಮಂತ್ರಿವದದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಿರುವನು. ಪ್ರಭುಗಳಾದವರು ಎಷ್ಟು ನೀತಿಜ್ಞರಾದಾಗ್ಯೂ, ಸಮಯವಿಶೇಷದಲ್ಲಿ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಉಚಿತವಂ ಪೇಳುವನಾಗಿ, ಅವ್ತನಾಗಿ, ದಕ್ಷನಾಗಿ, ಕುಚಿಯಾದ ಪುರುಷನು ಮಂತ್ರಿವದಸ್ಥನಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಮಹಾತ್ಮರಾದ ಕಾವುಂಡಕಾದಿಗಳವಚನವಿರುವದು. ಮುಂದೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವೇನು ಎನಲು, ಸುವತಿಯು ಐಯ್ಯಾ ರಾಜಶಿರೋಮಣಿಯೇ ! ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ಹೇಳಿದ ವಾಕ್ಯದಿಂದ ಉಗ್ರಬಾಹುವೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ಮಹಾ ಗಜವೂಲ

ಕದಿಂದ ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪವಿಧಿವತ್ಯನಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಧರ್ಮಕಂಠಕನಾಗಿರು
ವದು ಸ್ವಪ್ನವೆಂಬುದರಿಂದವನು ನಿಗ್ರಹವು ನಮಿಗೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವು,
ಅದಕ್ಕೆ ಪಾಣೆಂಬ ನಿಮಿತ್ತ ಉಂಟಾಗಿ ಇದೂ ಅವಶ್ಯಕವಾದ್ದರಿಂದ ಆ
ದಾಪ್ತ್ಯನಿಗ್ರಹ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆ ಮಹಾಗಜವು ನಮಿಗೆ ಲಭಿಸಿತು,
ಇದಕ್ಕೆ ಅನಾಯಾಸದಿಂದ ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪವನ್ನೆದಲೋಸುಗ ಛಾಯಾಗುಪ್ತ
ನು ಸೇವಕನಾಗಿರುವದ್ದರಿಂದ, ಹತ್ತಿಯರಾಶಿಗೆ ಅಗ್ನಿಕಣಿ ಸೋಂಕಿ
ದಂತೆ ನಿನ್ನ ಬಾಣಾಂಗಿಯಿಂದ ರಾಕ್ಷಸಸಂಘವು ನಷ್ಟವಾಗುವದರಲ್ಲಿ
ಸಂಶಯಮಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡುಕಾರ್ಯವನ್ನಿವೃದ್ಧಿಸಿದರೆ ಅಪಾರ್ಥಿತವಾಗಿ
ಯಶಸ್ಸು ಲಭಿಸುವದು. ಆ ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪವಂ ಸಾವು ಹೊಂದಿದ ಬಳಿಕ
ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಕೃತವಿದ್ದಂತೆ ಕಾರ್ಯೋದ್ಯೋಗವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು
ವಿಚಿಕ್ಷಿಸಿಸುತಾ ಮಂತ್ರಿಯ ಬಿನ್ನಸವಂ ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾ
ಯನು ಹಾಗೆ ಆಗಲೀ ಎಂದು ನುಡಿದು ಸುಬದಿಂದಾರಾತ್ರೆಯಂ ಕಳಿದು,
ಮಾರನೇದಿನ ಅರುಣೋದಯಮೊಳೆದ್ದು, ಅಪ್ತರಾದ ಸೇನಾಪತಿ ವೀ
ರಸೇನ ಮೊದಲಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಂ ಕರೆಸಿ ಸೇನಾಕುಟಕದೋಳ್ ಜಾಗ್ರ
ತೆಯಿಂದಿರುವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಿ ಕಳುಹಿ, ಬಳಿಕ ಸ್ನಾನಾಬ್ನೀಕಾದಿಗಳನ್ನೆ
ರವೇರಿಸಿ, ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಂ ಸ್ಮರಿಸಲು ಆ ಹೃದಯಲ್ಲಿಯೇ ಸನ್ನಿಹಿತ
ನಾಗಿ ಅಭಿವಂದಿಸಿ ನಿಂದಿರಲು, ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ
ಗಳಂ, ಮತ್ತು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಕೂಡಾ ಅವನ ಕೈ
ಯೋಳ್ ಕೊಟ್ಟು, ಇವ್ಯವೇವತೆಯನ್ನಭಿವಂದಿಸಿ, ಸುಮತಿಸಮೀತ
ನಾಗಿ ಹೊರಟು ಕೆಲವುದೂರ ಕಾಲಾನಡಿಯಿಂದಲೇ ತೆರಳುತ್ತ, ಸಂಗಡ
ಬಂದವರಂ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿ, ಛಾಯಾಗುಪ್ತನ ಭುಜಪೀಠಗಳಲ್ಲಿ
ಮಂತ್ರಿಯೊಡನೆ ಕುಳಿತು, ಎಲೈ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನೆ! ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪವಂ ಕು
ರಿತು ತೆರಳುವನಾಗು ಎಂದು ನಿಯಮಿಸಲು, ಅವನು ಮಹಾವ್ರಸಾದ
ನೆಂದು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಆಕಾಶವನ್ನವಲಂಬಿತಿ ಕೆಲವುದೂರ ಮಂದಗಮ
ನದಿಂದ ಹೊಸಿಯಂತೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವುದೂರ ಅಲಸದೇ ಚಲಿಸುವ ವಿಮಾ
ನದಂತೆ ತೆರಳುತ್ತ, ಕೆಲವು ಹೊತ್ತು ಎತ್ತಿದ ಸತ್ತಿಗೆಯಂತಿವ್ವ ಮೇ

ಘೃತ ಮೂತ್ರದೋಳ್ ಸುತ್ತುತ ಇತ್ತರಮಾಸ ಮಾರುತದಿಂ ರಾಯನಿಗೆ
 ಶ್ರಾಂತಿಯಿಲ್ಲವಂತೆ ಮಾಡುತ, ಸ್ಕಂಧಪೀರಮೋಳ್ ಕುಳಿತಿರ್ವ ರಾಯ
 ಸುಮತಿಗಳಂ ಮಹಾ ಸತ್ವಶಾಲಿಗಳೆಂದು ಮೆಚ್ಚುತ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇ
 ವೆಗಳಂ ತೋರಿಸಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಸುತ, ಬಳಕ ಗರುಡನಂತೆ ಅತಿವೇಗದಿಂ
 ಹೊರಲು ಪಾರಿಯಾತ್ರ ಹಿಮಾಚಲಗಳಂ ದಾಂಟಿ ಗಂಧಮಾವನವೆಂಬ
 ಮಹಾಪರ್ವತವನ್ನೊಳು, ಅಲ್ಲಿ ರಾಜ ಮಂತ್ರಿಗಳೇರ್ವರೂ ಕೆಲವು
 ಹೊತ್ತು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ ವಿನೋದದಿಂ ದಿರುತ್ತಿರಲು; ಆಗ ಛಾ
 ಯಾಗುಪ್ಪನು ಸುಗಂಧರಾಜನಂಕುರಿತು ಎಲೈ ರಾಜಾಧಿರಾಜನೇ!
 ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವದು ಯಾತ್ರಾಧಿಸತಿಯಾಸ ಕುಬೇರನ ಅಳಕಾಪುರಿಯು
 ಬಹಿರುದ್ರಾವ್ಯನವನದಲ್ಲಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಸರೋವರವೆಂದು ಪೇಳಿ,
 ಇದಕ್ಕೋ ವಿಕಸಿತಕುಮುದಕಲ್ಪರ ಪರಿಮಳಗಳಿಂ ಕೂಡಿ ತರಂಗ
 ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಪಾಹೀರವಂಕದಂತೆ ಅತಿ ಶೀತಳಮಾಗಿ ಮೆಲ್ಲನೆಲ್ಲನೆ
 ಸಂಚರಿಸುವ ಮಂದಮಾರುತಗಳ ಸ್ಪೀಹದಿಂದಾಲಿಂಗಿಸಿಕೊಂಡು ಎಸು
 ಗೋಳಲು ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ, ಕಮಲ ಮಧುಪಾನದಿಂ ಮತ್ತನಾದ
 ಭ್ರಮರವಾರದರವದಿಂ ಋಧಿಕರಂ ಬಾರೆಂದು ಕರೆಯುವಂತೆ, ಮುನಿಜನ
 ಮನಸ್ಸಿನಿಂ ನಿರ್ಮಿಶಿರುವದೋ ಎಂಬಂತೆ, ಮುಕ್ತಾಫಲಪ್ರಭೆಗಳಿಂ
 ರಚಿಸಿರುವದೋ ಎಂಬಂತೆ, ಸಜ್ಜನಗುಣಿಗಳಿಂ ತುಂಬಿರುವಂತೆ, ವರು
 ಣನ ವಿಹಾರಾರ್ಥವಾದ ದರ್ವಣಗೃಹದಂತೆ, ಶರತ್ಕಾಲ ಮೇಘವೇ
 ದ್ರವೀಭೂತಮಾಗಿರುವದೋ ಎಂಬಂತೆ, ವೈಥೂರ್ಯಾಚಲವೇ ಉದ
 ಕರೂಪಮಾಗಿರುವದೋ ಎಂಬಂತೆ, ತ್ರಿಲೋಕ ಪುಣ್ಯರಾಶಿಯೇ ಸರೋ
 ವರಮಾಗಿರುವಂತೆ, ಚಂದ್ರಕಿರಣಗಳೇ ಪಾನೀಯರೂಪವಂ ವಹಿಸಿರು
 ವದೋ ಎಂಬಂತೆ, ಕೈಲಾಸಪರ್ವತವೇ ರಸರೂಪದಿಂ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿರು
 ವದೋ ಎಂಬಂತೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕುಸುಮಗಳ ಪರಿಮಳದಿಂ ಘಮ
 ಭಮಿತಮಾದುದರಿಂ ಕರ್ಪೂರರಾಶಿಯೆ ಜಲರೂಪವಂ ತಾಳಿರುವಂತೆ,
 ಭೂಮಿದೇವಿಯ ಸ್ನಹಿತನಿರ್ಮಿತ ಧಾರಾಗೃಹವೋ ಎಂಬಂತೆ, ಕಂ
 ಗೋಳಿಸುವ ಈ ಸರೋವರವು ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದಿಂ ಜಲಕೇಳಿಯಂ

ಮಾಡುತ್ತ, ಉಪಾಬೇಸಿಯ ಕರಸರೋರುಹಜಲಗಳಂ ತಳಯುತಲಿರುವ
 ಪರವೇಷ್ಟರನ ಶಿರೋಭೂಷಣ ಚಂದ್ರಕಲಕದಿಂಜಾರಿದ ಅವೃತರಸದಿಂ
 ಕೂಡಿದ ಅತ್ಯಂತ ಮಧುರಮಾದ ಜಲದಿಂ ಕೂಡಪುರಿದು; ಮತ್ತು
 ಇವರೋಳ್ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಶಿರುವ ತೀರವನದಿಂದತಿನೀಲಮಾಗಿ, ದಿವದಲ್ಲಿ
 ಯೂ ನಿಶಾನಸುಯದಂತೆ ತೋರುತಲಿರುವದರಿಂ, ನೀಲೋತ್ಪಲದಿಂ
 ಮರೆಯಾಗಿರುವ ವತಿಯು ಕಾಣದೆ ನ್ಯಾಕುಲವಡುತ್ತಲಿರುವ ಚಕ್ರವಾ
 ಕವನಿತಾನಿಕರದಿಂ ನೋಡುವರಿಗೆ ವಿನೋದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತ, ಪ್ರ
 ದೋಷಕಾಲ ತಾಂಡವದರ್ಶನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೈಲಾಸ ವರ್ಗತವಂ
 ಕುರಿತು ಮಾರ್ಗವಿಡಿದು ಬಂದ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಸಂಧ್ಯೋಪಾಸನೆಯಂ
 ಗೈದು ಬಳಿಕ ಕಮಂಡಲದಿಂ ಜಲವಂ ತುಂಬಿಕೊಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರೂ ಎಂದಿ
 ನಂತೆ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವದರಿದ ಅಶ್ರವಾಂಭೋನಿಧಿಯೇ ಎಂಬಂತೆ
 ಅಪರಿಮಿತ ಸಿದ್ಧಾಂಗನಾಕರಗಳಿಂದರ್ಚಿತಮಾದ ಜಲವೇವತಾ ಪೂಜಾ
 ಕುಸುಮಗಳಂ ರಮಣೀಯಮಾಗಿ, ಸೋಮವಾರದರ್ಶನಾಪೇಕ್ಷಿಗಳಾಗಿ
 ಬರುವ ಸಪ್ತ ಋಷಿಗಳಿಂದುಚ್ಚರಿಸುವ ಅಬ್ಲಿಂಗಾಘಮಾರ್ಷಣಸೂಕ್ತ
 ಗಳಿಂದ ವವಿತ್ರತಮಮಾಗಿ, ಬಹು ವಿಲಾಸದಿಂ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯಂಗೈವ
 ಯಕ್ಷೇಷ್ಟರನ ನಿತಂಬಿನೀ ಕುಚಕುಟ್ಟಲಕುಂಕುಮ ವತ್ರಕ್ಷಾಳನದಿಂ
 ಕೆಲವೆಡೆಯೋಳ್ ಪಾಟಲವರ್ಣಮಾಗಿ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳ್ ಹರ
 ವೃಷಭ ವಿಷ್ಣುಗ್ರಾಹಿತದಿಂ ಝರ್ಝರಿತಮಾದ ಶಿಲಾಶಕಲಗಳಂ,
 ಒಂದೆಡೆಯೋಳ್ ವರೂಹಾಹಂಸಗಳಂ ಭಕ್ಷಿಸಿದ ಪೃಷ್ಠಾಳಕೇಸರಶೇಷದಿಂ
 ಒಂದೆಡೆಯೋಳ್ ಯಮಮಹಿಷಮುಬದಿಂ ಜಾರಿದ ಫೇನಪುಂಜದಿಂ
 ದೊಪ್ಪಿ ಸ್ನಾನಾರ್ಥಮಾಗಿ ಬಂದು ತರಳಿದ ಸಪ್ತವಾತ್ಸ್ಯ ಕಾಚರಣಮು
 ದ್ರಾಂಕಿತಮಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆಯೋಳ್ ಪ್ರಮಥಗಣಗಳಂಧೂಳನಂ
 ಗೈದು ಅವಯವಗಳಂ ಮುದುರಿದ ಭಸ್ಕರಾಜಿಗಳಂ ಧೂಸರಮಾದ ಮ
 ಣಿಸೋಮಾನಗಳಂ, ಒಂದೆಡೆಯೋಳ್ ಜಲಾವಗಾಹನಂಗೈದು ಮೇಲೆ
 ಬರುವ ಹೇರಂಬ ಮೂರ್ತಿಯ ಗಂಡಸ್ಥಳದಿಂ ಜಾರಿದ ಮಮೋನಕ
 ಧಾರೆಗಳಂ ಸಿಕ್ತಮಾಗಿ ಅತಿ ವಿಸ್ತಾರಮಾದ ಮುದ್ರೆಗಳಿ, ಇಡೀ

ಕರವ್ಯಾಣಿಯ ಸಿಂಹವತರನವಾಗುವೆಂದು ಬೆಂಬಿಡಿದು ಬರುವ ವಿಜಯಾದಿ ನಖೀರುಗಳ ತುರಬುಗಳಿಂ ಜಗುಳಿದ ಮಂದಾರ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂ, ವಿದ್ಯಾಧರರಿಂದರ್ಚಿತಮಾದ ಶಿವಶೂರ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂ ಶೋಭಿಸುತ, ಅಮೃತದಂತೆ ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯಗಳಂ ಆಹ್ಲಾದಗೊಳಿಸುತ, ಅತಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯದಿಂ ಚಕ್ಷುಸ್ಸಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ ಶೀತಳಮಾದುದರಿಂ ಸ್ಪರ್ಶಸುಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ, ಸೌಗಂಧಿಕಾದಿ ಕುಸುಮಗಳಿಂ ಘ್ರಾಣೇಂದ್ರಿಯಮಾ ತೃಪ್ತಿಗೊಳಿಸುತ, ಹಂಸಾದಿರವದಿಂ ಶ್ರೋತ್ರವಂ ಸುಖಗೊಳಿಸುತ, ಸ್ವಾದುವಾದುದರಿಂದ ರಸನೇಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ ರುಚಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ ಪುರಾಣಪುರುಷನ ಚರಿತ್ರೆಯಂತೆ ಪ್ರಕಟಮಾದ ಮೀನ ಕೂರ್ಮಾಲಕ್ಷಣಯುಕ್ತಮಾಗಿ, ಶ್ರೀನಗರದಂತೆ ಲಲಿತಾಯತನ ಶೋಭಿತಮಾಗಿ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾಲೀಲೆಯಂತೆ ಕ್ರಾಂಚವನಿತಾಪ್ರಳಾಪನೆಯುತಮಾಗಿ, ಭಾರತಸಮರ ಸಮಯದಂತೆ ಧಾರ್ತರಾಷ್ಟ್ರಕುಲಗಳ ಪಕ್ಷಕ್ಷೋಭೆಯಿಂಕೂಡಿ, ಮನ್ಮಥಧ್ವಜದಂತೆ ಮಕರಾಧಿಸ್ಥಿತಮಾಗಿ, ಅರಣ್ಯದಂತೆ ವಿಜೃಂಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಪುಂಡರೀಕ ನಿಕರಗಳಿಂ ಕೂಡಿ, ಕಮೋತ್ತಮದಂತೆ, ನಾಗಸಹಸ್ರಗಳಿಂ ಪಾನನಂಗೈಯ್ಯುವ ಪಯೋಭಾರದಿಂ ಕೂಡಿ ನಯನಗಳಿಗಾಂದಡಾಯಕಮಾಗಿ, ನೋಡತಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಅತ್ಯಂತಿಕೆಯವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಈ ಜಲದಿಂದಲೇ ಬ್ರಹ್ಮನು ಅಮೃತವಂ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದನೋ ಎಂಬಂತೆ ಇರುವ ಈ ಸೌಗಂಧಿಕಾಸರೋವರವು ಅತ್ಯಾಹ್ಲಾದಕರಮಾದುದು ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆ ವಾಕ್ಯವಂ ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಂತ್ರಿಯಂ ಕುರಿತು, ಐಯ್ಯಾ ಸುಮತಿಯೇ ! ಈ ದೇವತಾ ಸರೋವರವಂ ನೋಡಿದ ಬಳಿಕ ಇದಕ್ಕೆ ಸದೃಶವಾದ ವಸ್ತುವು ಯಾವಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವದಾಗಿ ತೋರುವದಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ ವಾಸನಂಗೈವ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಸಾಲೋಕ್ಯಮಾಪ್ತಿ ಎಂಬುದು ಬೇರೆ ಉಂಟೆ, ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳ ಮಜ್ಜನದಿಂದ ತಿವಾವನಮಾದ ಈ ಜಲದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ತಿರಿಗಿ ಕರ್ಮಾಲೇಪನವೆಂಬುದ್ರವ್ಯವದಿರುವದು, ಇದರ ರವಣೀಯತೆಯನ್ನೋಡಿಸಿದಾ

ತೀವ್ರವಾದ ಸಮೀಪಗತವಾದ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತದಲ್ಲಿಯೂ ವಾಸನಾ ಮಾಡುತ್ತ ಈ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಜಲಕೇಳಿಸುತುತ ಲಿರುವುದರಿಂದ ಬದುಕಾಳು ಅನುಭವಿಸುವ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಪದವಿಯು ಇಲ್ಲಿಯ ಕ್ಷಣವಾಸಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಲಾರದು ಇದು ಭೂಲೋಕಾತಿಥಯವಾದ ಸ್ಥಾನವೆಂದು ಪೌಳಲಾಗ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನಾದ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ರಾಜಧಿರಾಜನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜಸಾರ್ವಭೌಮನೆ ! ರಮಣೀಯವಾದ ಈ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಾಂಶುಕಮೊದಲಾದ್ದೂ ನೆರವೇರಿಕೊಂಡು ಬಳಿಕ ಚಿತ್ತ ಬಂದಂತೆಮುಂದೆತೆರಳಬಹುದು. ಲವಣಸಮುದ್ರವು ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಜಿಹ್ವಾ ಪಿಸಲದಂಕುಳಿಸುಗಂಧರಾಜೊಂದನು ಅಲ್ಲಿಯ ರಮಣೀಯತೆಯನ್ನೊಡ್ಡುವಕುತೂಜಲದಿಂದ ಮಂತ್ರಿಯೊಡನೆ ಅಸರೋವರದ ಸನಿಹಿಸುವ ನೈಋದಿಯ ಕ್ಷಾಧಿಪಸಂಭೂದಿದಿಳಿದು ಅಸರೋವರ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿರುವ ನಾನಾವ್ಯಕ್ತ ಕದಂಬಗಳಿಂದ, ಮತ್ತೂ ಶುಕಪಿಕಮಯೂರಾದಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಮನೋಹರವಾದ ಬಹುದಾಸನಸಂಗಳನ್ನೊಡ್ಡುತ್ತ ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯರ ಸಾರ್ವಭೌಮಪದವಿಯು ಈ ಸರೋವರದ ಬದಕ ಲಂಕೆ ಸಮಾನವಾಗಲಾರದೆ ದುಶ್ಶಾಸ್ತ್ರವುತ ಅಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಾಂಶುಕಗಳನ್ನೆರವೇರಿ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ತಂದುಬಿಟ್ಟ ದಿಫಲವುಪ್ಪಗಳನ್ನೊಡ್ಡಿ ಇದು ಬಿಲ್ಲಿಯದೆಂದುಕೊಳ್ಳಲೂ, ಅಯಕ್ಷಾಧಿಪನು ಯಶ್ಯರಾಜಕುಲೋತ್ತರನಾದ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಜೊಂದನು ಇವು ದೇವತಾಯೋಗ್ಯಗಳಾದ ಫಲಗಳಾದುದರಿಂದ ಇವರಲ್ಲಿ ಮಹಾಪರಿಮಳದಿಂದ ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವ ಈಬಂದು ಫಲವು ಬಂದುವಾಸದ ಹಸಿವು ತೃಪ್ತವಾಗುವವನೊಳಿಸುವದು, ಮನೋಹರವಾದ ಈ ಫಲವು ಅರಮನದ ಕ್ಷುತಿಪಾಸಾದಿಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸುವದು, ಮನೋಹರವಾದ ಸರಸವಾದರಸಾಲಫಲದ ಸಾರಭ್ಯವಂ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಪರಿಮಳದಿಂದ ಮನೋಹರವಾದ ಈ ಫಲವು ಮನುಷ್ಯರಿಗಿಬಂದು ಸಂವತ್ಸರದ ಹಸಿವು ಬಾಯಾರಿಕೆಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸುವದು, ಈ ಕುಸುಮವುತನ್ನ ಸಾರಭ್ಯದಿಂದ ಶಾಂತವಾಗಿಬರುವ ಜನರ ಶ್ರಮವಂ ಪರಿಹರಿಸುವದು, ಈ ಕುಸುಮವಂ ಆಘ್ರಾಣಿಸಿದರೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಸ್ತೋಷಾತಗಳಿಂದಂಟಾದ ವೇದನೆಯು ತೋರುಪದಿಲ್ಲ, ಈ ಕುಸುಮವಂ ಮುನಿಜ್ಞಾನಿ ಮುನಿದರೆ ಯು ಕ್ಷುರಾಕ್ಷುರಸುತಾಂತಾದಿಗಳಾದುವು ಸಿದ್ಧಿ ತರ್ಕವಾದು, ಈ ಕುಸುಮವು ಎ

ದಿಗೂ ಕಂದದೇ ಸೌರಭ್ಯಗುಣಗಳಿಂ ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅಳಕಾಪ್ತವಿ
ಯು ಮುಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವದು. ಈ ಕುಸುಮವು ಇಂದ್ರಾದಿ
ಗಳ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದುದೂ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ವಾಕ್ಯಮಂತ್ರಗಳ ಸು
ಗಂಧರಾಜನು ಅವುಗಳಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ವಿಶ್ರಮಶಿಕೊಂಡು ಮನವಣಿಯುಂಟೆ
ಸರೋವರವನ್ನೋಡುತ ಅಲ್ಲಿಯ ವನದಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಸಂಚರಿಸುತ ವೃ
ಗಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನನುಲೋಕಿಸುತ ಮಧುರವಾದ ಶುಕಶಾರಿಕಾದಿಧ್ವನಿಗಳಂ ಕಿವಿಗಿಂ
ಪಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನು ಎಲೈ ! ರಸಿಕಶಿಖಾನು
ಣಿಯಾದ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ ! ಇದು ಕುಬೇರನು ವಿಹರಿಸುವ ರತ್ನಶಾಲೆಯು, ಇದು
ದೇವಿಯರು ಇಳಿಯುವ ಗೃಹವು, ಇದುನಳಕೂಬರನ ಕ್ರೀಡಾಸದನವು, ಇವೆ
ಲ್ಲವೂ ದೇವಿಯರ ಲೀಲಾಹಂಸೆಗಳು, ಇದುಸಖಿಯರುಗಳ ವಿಲಾಸಸ್ಥಾನವು,
ಇವುನಾಣಿಫದ್ರಾದ್ರಿಭೃತ್ಯರುಗಳಿಳಿಯುವ ಕೈಸಾಲೆಗಳು, ಇವು ನರ್ಮನವಂ
ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಬರುವಂಭಾದಿಅಪ್ಸರಸ್ತ್ರೀರುಗಳಿಳಿಯುವ ಬಿಡದಿಗಳು, ಈ
ವೃಕ್ಷಗಳು ಸಂತಾನವೃಕ್ಷದ ಸಂತತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಭೂತವಾದುದರಿಂ ಬೇಡಿದವ
ರಿಗೆ ದಿವ್ಯಾಸುಲೇಸನ ಮಾಂಸಾಂಶೂಲಾದಿಗಳಂ ಕೊಡುವವು, ಇದು ದೇವಿ
ಯರ ಅಲಕ್ಷಕ ರಂಜಿತವಾದ ಚರಣಸ್ಪರ್ಶವನುಮನೆಯಿಂದ ಸರ್ವದಾ ಪುಷ್ಪ
ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಪರಿಮಳದಿಂ ಕೂಡಿರುವದು, ಮತ್ತೂ ಮಂದಾರಶಾಖೆಯಿಂದ
ದಯಿಸಿರುವ ಈ ವೃಕ್ಷಗಳು ಬೃಂದಾರಕನಿತಂಬಿಸಿಬೃಂದದ ಅಲಿಂಗನದಿಂ ಪರ
ವಶಗಳಾಗಿ ಅವರ ಅಂಗರಾಗದಿಂದನಲಿಪ್ತಗಳಾಗಿ ಸಡಿಲುತಲಿರುವ ಪುಷ್ಪಗಳ
ನ್ನರಿಯದೆ ಸ್ತಬ್ಧಗಳಾಗಿರುವವು, ಇತ್ತಲಾ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವುದೇ ಸರನಾ
ರಾಯಣಾಶ್ರಮವು, ಇದುಕೋ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೊಂಬಂಜಿದಿಂ ಥಳಥಳ
ಸುವುದೇ ಅಂಜನೇಯ ನಿವಾಸಯೋಗ್ಯವಾದ ಸುರ್ವಾ ಕದಳಕಾವನವು,
ಇದರ ಮೇಲುಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಿಂತುನೋಡಿದರೆ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ನಿವಾಸಸ್ಥಾನವಾ
ದ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತವು ಕಾಣಿಸುವದು, ಇವೆಲ್ಲವೂಪರಿಸರ್ಪವೆಂಬುವದೂಯಂ
ದು ಹೇಳುವಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಸೂರ್ಯನರಥವು ಅಸ್ತಾಚಲ ಶಿಖರವನ್ನಲಿಂಕ
ರಿಸುತ್ತಿರಲಾ ತರಣಿಯು ಕನುಕಾಂತಿಯೆಂದಲ್ಲಿ ಸ್ವಪ್ರಮಾಣಿನಿಕರಂಗಳು ಮು
-ಕತುರಿಯುಂ ತಾಗಲ., ಮರಕತಂಗಳು ಮಹಾಸಿಂಹಮಣಿಗಳಂತೆಕಾಣಿಸಲು,

ಪುಷ್ಕರಾಗವು ಗೋಮೇಧಿಕವರ್ಣವಾಗಲು, ಗೋಮೇಧಿಕವು ಗಾರುತ್ಮತರತ್ನವಂ ಪೋಲುತ್ತಿರಲು, ಗೈರಿಕಭೂಮಿಯು ಕಾಡ್ವಲಭೂಮಿಯಂತಾಗಲು, ಗಿರಿನ ದೀಪಲಂಗಳು ಎಲೆವಸಾಗಲು, ಆಗ ತರಣಿಯು ಸಂಧ್ಯಾರಾಗಲಕ್ಷ್ಮಿಯೊಡನೆ ಕೇಳಿಯಂನಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಸಂಧ್ಯಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಕುಚಕುಂಭ ಕುಂಕುಮಗಳಿಂ ಪಂಕಿಲವಾದ ತನ್ನ ತನುವಂ ಮಜ್ಜನನಂಗೈಸಲೋಸುಗವೋಯಂಬಂತೆ ಸನು ದ್ರವೋಳ ಮಗ್ನನಾಗಲು, ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಹಾ ಮಾತ್ಸನಾದ ಸುಮತಿಯಿಯೊಡಗೂಡಿ ಸುಗಂಧ ಯುಕ್ತನಾದ ಗಂಧವಹನಿಂದತಿ ಶೀತಳವಾದ ಗಂಧಮಾದನವೆಂಬ ಮಹಾ ಪರ್ವದ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಸಂಧ್ಯಾನಿಮಗಗಳನ್ನೆರವೇರಿಸಿ, ಇಷ್ಟದೊವತೆಯಾದ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯಪಾದಪಂಕಜಗಳಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಭಾಯೂಗುಪ್ತನು ತಂದು ಬಟ್ಟಿಸಿದ್ದ ಅನ್ಯತನದ ಶಮಾದ ದಿವ್ಯಫಲಗಳಂ ಸವಿದು, ಯಕ್ಷಾಧಿಪನಿರಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ತರುಗಳ ತಲದಲ್ಲಿ ಸುಖನಿವ್ರಯಂಗೈಯುತ ಆ ರಾತ್ರಿಯಂಕಳದನು.

೨ * * * *

ಕುಂಡಲಿಕೆಯ ಖಂಡಪರುರು ಪ್ರಾಡೋಕಭವಾಖಂಡಲಪ್ರಮುಖನಿಖಿಲ ಸುರವರಪರಿಭವ ಪರಿಣತಪ್ರಚಂಡಬಲಚಂಡಮುಂಡವಿಖಂಡನಸಿಪುಣಕೋದಂಡಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರಭುಜಾದಂಡ ಪರಿಮಂಡಿತಚಾಮುಂಡಿಕಾ ಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣಪ್ರವರ್ಧಮಾನ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯಸತ್ಯಸತ್ತಾಪ ಸಕಲಭಾಷಾಸಾಂಪ್ರಾಜ್ಯಸರ್ವಂಕಪ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾಸಿಂಹವಾಯನಿವರ್ಣಾಧಾರೆಯ ಘಟಕಾರತಗ್ರಂಥ ದಿವದಿವಪ್ರಬಂಧಸಿಬಂಧನಧುರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತ್ರಾತ್ಮೀಯಸಗೋತ್ರಸುಚರಿತ್ರ ಚಾಮರಾಜ ಮಹರಾಜಪುತ್ರನರಪತಿ ಬಿರುದಮಹೀಶೂರ ಪುರನಾಥೀಶ ತ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜವಡೆಯರವರಿಂದ ರಂಕಜನಾನಂದ ಕರನಾಗಿ ವಿರಚಿತವಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಪರೀಕ್ಷೆಯವೆಂಬ ಈ ಸರ್ವಿಸಕ್ತಿಯೊಳ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಗಜಪಣವಂ ಸಾಧಿಸುವೆನೆಂದು ತೆರಳಿ ಗಂಧಮಾದನ ಪರ್ವತದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾಸರೋವರದ ತೀರವಂಜೀದಿದ ಕಡೆಯಂ ಬಂಟಿರಿರುವದಿನಾಲ್ಕನೇ ಆತ್ಮಾಸನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಮುಹೂ *

ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶ್ರೀರಸ್ತು.
ಹದಿನೈದನೇ ಅಧ್ಯಾಯವೆಂಬುದು.

ಪ್ರಪಂಚೋಪಶಮನಾರ್ಥಕಂ

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಅತ್ತಲಾ ಪಕ್ಷದ್ವಿಪದೋಳು ವಿಮಲಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಅರಿಷ್ಟ ಸೂಚಕವಾದ ಭೂಕಂಪವು ಕಂಡಗಳ ಮಳೆಗಳೂ ಮತ್ತು ಭೂಮಕೇತುಗಳ ಅವಿಭಾವವು ಈಶ್ವರಿಯಾಗಿ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಅವಶಕುನಗಳು ಉಂಟಾದುದಂ ಈ ಪುರದಲ್ಲಿ ವಾಸಗೊಂಡಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರುಗಳೆಲ್ಲ ರೂ ಕಂಡು ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು ಭಯಸಂಭ್ರಾಂತರಾಗುತ್ತಿರಲದನ್ನೋಡಿ ಆದ್ವಿಪವನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ತನ್ನಮಂತ್ರಿಯಾದ ಶಂಕುಕರ್ಣಸಂಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ! ಇಷ್ಟದಿನವೂ ಇಲ್ಲದ ಅವಶಕುನಗಳು ಇಂದುಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು, ಇದರ ಪರಿಯಂ ಆಲೋಚಿಸಿ ಪೇಳುವನಾಗುವನೂ ಅದಂಕೇಳಿ ಶಂಕುಕರ್ಣನು ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸರಾಯೇ! ಅವಶಕುನಗಳ ವಿವರವಂ ಆಲೋಚಿಸೋದಿದರೆ ನಮ್ಮರಾಕ್ಷಸರ ಕುಲಕ್ಕೆ ಮದದ್ವಿಪತ್ಯಾಚಕಮಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದಯಾವಕಾರ್ಯವಂ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಸಾವಧಾನ ಚೆತ್ತನಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲದೆ ದುಡಕಲಾಗದೂ, ಇದರಿಂದ ಆ ಅವಶಕುನಗಳು ಶಾಂತವಾಗುವದೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿ ತನ್ನಮನದಲ್ಲಿ ನಾನಾವಿಧವಾದ ವಿಕಲ್ಪಗಳನ್ನೆನೆಯುತ್ತಿರಲೂ;

ಆಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ ಉಗ್ರಬಾಹು ಇವರಿಂತ್ವರ ಸಮರಸನ್ನಾಹವನ್ನೋಡ ಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲದಿಂದಲೋಯಂಬಂತೆ ಅತಿಶೀಘ್ರದಿಂದುದಯಗಿರಿ ಶಿಖರವನ್ನೇರಿ ಬರುತ್ತಿರಲೂ, ಆಸಮಯದೋಳು ಗಾಢಮಾದನ ಪರ್ಮತದ್ರಾತ್ರದಲ್ಲಿ ರುವ ಸಂಗಂಧಿಕಾ ಸರೋವರದ ಸ್ತಂಭಾಪದಲ್ಲಿ ಇಳಿದಿದ್ವ ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಪ್ರಾತಃಕಾಲದೋಳಿದ್ದು ಸಂಧ್ಯಾದಿನ ತತ್ಕರ್ಮಗಳನ್ನೆರವೇರಿಸಿ ಅಮೃತಸಮಾನವಾದ ದಿವ್ಯಫಲಗಳಂ ಮೆದ್ದು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿಸುತ್ತಾ ಧಿಸನಾದ ಛಾಯಾಗುವತ್ತನ ಭುಜಬೀಜದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತರಳುತ ತೇಜೋಶ್ಲೋಕದಂತೆ ಅಧಿಕಮಾದ ಸ್ರಭೆಯಿಂದ ಅಂತರಿಕ್ಷವಂ ಬೆಳಗುವ ಬಂದುಮುಡುಪರ್ಮತವನ್ನೋಡಿ ಛಾಯಾಗುತ್ತನಂ ಕುರಿತು ಈಪರ್ಮ

ಶವುಯಾನದಂದುಕೇಳಲೂ, ಅವನುಯೋರಾಜಕುಂತಿಲಕನೆ! ಸುರಾಸುರವುಕು
 ಬೆಸುಣಿಸ್ರಭಾಪೂಲದಿಂ ಸಿರಾಜಿತಮಾದ ಚರಣಾಂಬು ಜಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವ ಪರ
 ಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ನಿವಾಸ ಸದನಮಾದ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತವಿದು, ಇದರ ಮೇಲಿಬಾ
 ಗದೋಳು ಅತ್ಯಂತ ಉನ್ನತವಾಗಿ ಮಹಾಸ್ಥಿಲಪರ್ವತದಂತೆ ಕಾಣಿಸುವದೇ
 ದಕ್ಷಿಣಾಮೂರ್ತಿಯು ತಪಸ್ಸಂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಹಾ ವಟುವುಳ್ಳವು, ಈಗ
 ಲೂ ಅವರು ಕುಳತಿರ್ದ ಪೀಠಮಂ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಪೂಜಿಸುವರು ಎಂಥ ಬಿ
 ನ್ನವಿಸಲು, ಅದಂ ಕೇಳಿ ೨ ನೃಪ ಮಂತ್ರಿಗಳೇರ್ಪರೂ ಹರಹರ ಮಹಾದೇವನೇ
 ಎಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಲು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವುದೂರದಮೇಲೆ ರತ್ನಕಲಶ ಸಹಸ್ರಪ್ರ
 ಭೆಯಿಂದಾಕಾಶವಂ ಭಿತ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ಅಪೂರ್ವ ಚಿತ್ರದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪು
 ರವನ್ನೋಡಿ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಇಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇರುವರೆಂದು ಕೇಳಲಾಗ
 ಯಕ್ಷನು ಎಲೈ ರಾಜನಂಶ ಮುಕ್ತಾಫಲನೆ! ಇದು ಕುಬೇರನಿಗೆ ನಿವಾಸಸ್ಥಾ
 ನಮಾದ ಅಳಕಾಪುರಿಯು, ಇದು ಅನೇಕದೋಷನಾಯಕನಾಗಿ ಸ್ವರ್ಣ
 ಗೋಪುರ ಹರ್ಮ್ಯಪ್ರಸ್ಥಾದ ಚಿತ್ರಣಾಲಾ ಗೃಹಪಾಲಕಗಳಿಂದ ಕೋಧಿಸುವದು,
 ಮತ್ತು ಈ ಪಟ್ಟಣವು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ತ್ವಷ್ಟೃಬೃಹದ್ರಸಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ,
 ಯಕ್ಷ ಗಂಧರ್ವ, ಕಿನ್ನರ, ವಿದ್ಯಾಧರಾದಿಗಳಿಗೆ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿರುವದು
 ಇಂತಲ್ಲದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮೇರುಪಿಪರದಂತೆ ಅತ್ಯುನ್ನತವಾಗಿ ಅನೇಕಸಹಸ್ರ
 ರತ್ನಕಲಶ ಧ್ವಜಪತಾಕಾ ನಿಕರದಿಂ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವದೇ. ಕುಬೇರ
 ಭವನವು, ಅದರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಮರಕತರತ್ನಗಳ ಕಾಂತಿ ಸಮೂಹದಿಂ ಕೂ
 ಡಿರುವುದೇ ನಳಕೂಬರನ ಕುವಾರಭವನವು, ಪದ್ಮರಾಗ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ
 ಸಂಧ್ಯಾನಮಯದಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುವದೇ ವೇವಿಯರ ಅಂತಃಪುರವು, ಅದು
 ಕೋ ಸಂದನವನಕ್ಕಿಂತಧಿಕವಾಗಿ ನಿಶಾಸಮಯದಂತೆನಿಲವಾಗಿ ಕಾಣಿ
 ಸುವದೇ ಕುಬೇರನ ಚೈತ್ರಿರಥವೆಂಬ ಉದ್ಯಾನ ವನವು, ಇದು ಕೋ ಕವಿಗ
 ಳಿಗೆ ವರ್ಣಿಸಲಶಕ್ಯವಾಗಿ ನಾನಾ ರತ್ನ ಪ್ರಭೆಯಿಂದ ಚಿತ್ರವರ್ಣವಾಗಿ ಕಾಣು
 ವುದೇ ಪುಷ್ಪಕವೆಂಬ ವಿಮಾನವು ಎಂದು ವೇಳುತ ಮುಂದೆ ತೆರಳುತ್ತಿರಲು,

ಆಗ ಆ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನು ಆ ಅಳಕಾಪುರದ ಹೊರಗಣ ಉದ್ಯಾ
 ನವನಗಳನ್ನೋಡುತ್ತ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ಮಣಿಗ್ರಿವಾದಿಗಳ ವಿಹಾರ ಸದನಗಳ

ನ್ನೀಕ್ಷಿಸುತ, ಇದೇನೈ! ದೃಷ್ಟಿಪಥವೆಂದೊಲಿ ಪಾರವಿಲ್ಲದ ಆಕಾಶದಂದೆ ಕಾಣಿ
ಸುವದು ಆವುದೆನಲು, ಅದಂ ಕೇಳಿ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನು ಇದು ಲಕ್ಷ್ಯೋಜನ ವಿ
ಸ್ಮಾರಮಾಗಿ, ಮಹಾಮಾನ ನಕ್ರಾದಿಗಳಿಗೆ ಆವಾಸಮಾಗಿರುವ ಲವಣ ಸಮು
ದ್ರವು, ಇದು ಕೋ ಮಹಾಶಬ್ದದಿಂ ಗುಡುಗುತಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷಿಸಲೋ
ಸುಗ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಜಲಪಾನವಂಗೈಯ್ಯುತ್ತಲಿರುವ ಮಹಾ ಮೇಘಗಳ ತಂ
ಡೆಗಳು ಅಗಸ್ತ್ಯಮಹಾಮುನಿಯನ್ನನುಕರಿಸುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವವು, ಅದುಕೋ
ತಿಮಿ ತಿಮಿಂಗಿಲವೆಂಬ ಮತ್ಸ್ಯಗಳು ಗ್ರಾಸಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಯಡೆತಿಟ್ಟುಗಳನ್ನಂ
ಗಲೆಣಿಸಿ ಪಾತಾಳ ಕುಹರಗಳಂತೆಸೆವ ತನ್ಮು ಬಾಯಿಗಳಂ ತೆರೆದು ಪಕ್ಷ
ಘಾತದಿಂ ಸಮುದ್ರವಂ ಕಲಕುತ, ಅವರ ರಭಸಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ಬರುವ ತರಂಗ
ಗಳಂ ಯಡೆತಿಟ್ಟುಗಳಂ ಮುಳಗಿಸುತ, ಎದುರಾಗಿ ಬರುವ ಮಹರ ಕರ್ಕ
ಟಗಳಂ ಮೆಲ್ಲುತ, ತನ್ನಂ ಗ್ರಹಿಸಲು ಪಾರ್ವದಲ್ಲಿ ಬಾಯೆರದು ಬರುವ
ಮಹಾ ಸರ್ಪಗಳಂ ಪಂಡಿಸುತ, ಮಹಾತಾಳ ಪ್ರಮಾಣದಿಂ ಕೂಡಿದ ಕೋಂಬಿ
ನಿಂದೊಪ್ಪುವ ಮದ್ದು ವೆಂಬ ಹೆಣ್ಣು ಕಪ್ಪೆಯೊಡನೆ ಕಲಹವಂ ಮಾಡಿ ಅದರ
ಕೊಂಬಂ ಮುರಿದು, ಆ ಬಳಿಕ ಯದುರಾಗಿ ಬಂದ ಮಹಾ ಕೂರ್ಮದೊಡನೆ
ಕಲಹವಂ ಮಾಡುತ್ತಲಿರುವದರಿಂ ಆ ರಭಸಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ಸಮುದ್ರೋದಕವು
ಮೇಘಮಂಡಲವಂ ತುಡುಕುವದು, ಅದು ಕೋ ಮಹಾಮಹರಗಳ ಸ್ತ್ರೀವು
ರುಷ ಯುಗ್ಮವು ಸರಸವಾಡುತ ಸಂಚರಿಸುವ ರಭಸಕ್ಕೆ ಸಮುದ್ರವು ಇಬ್ಬಾ
ಗವಾಗಿ ಬಳಗೆ ಕಾಣಿಸುವ ಪರ್ವತ ಶಿಖರದೊಳಗೆ ರಾಶಿ ರಾಶಿಯಾಗಿರುವ
ಪದ್ಮರಾಗ ಮಣಿಗಳು ಬಡಬುಗ್ಗಿಯಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುವವೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುತ
ತೆರಳುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ, ಆ ಲವಣ ಸಮುದ್ರದ ಪಶ್ಚಿಮ ತೀರವು ಸಮೀಪವಾ
ಗಲು, ಅದನ್ನೋಡಿ ಅದುಕೋ ತೌರುಮನೆಯಿಂದ ಪತಿ ಗೃಹವನ್ನೊಡಲೆ
ಣಿಸಿ ತಲೆವಾಗಿ ಭಯ ವಿನಯದಿಂ ಬರುತ್ತಿರುವ ಕನ್ನೆಯರಂತೆ, ಮಹಾಪ
ರ್ವತದಿಂದುದ್ಭವಿಸಿ ಭೂಭಾಗವಂ ಭೇದಿಸುತ, ಸಮುದ್ರವು ಸಮೀಪವಾಗಲು
ಶಾಂತವಾಗಿ ಮಳಲೊಟ್ಟುಗಳಂ ಕೂಡಿಬರುವ ನದಿಗಳು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂ
ಗಮಂಗೊಂಡು ಅನ್ನೋನ್ಯವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವವೆಂದು ಪೇಳುತ, ಸಮು
ದ್ರದ ಪಶ್ಚಿಮತೀರವನ್ನೋ ಪ್ಲಕ್ಷ್ಯದ್ವೀಪದ ಯಶಸ್ವೀಪಂಡವಂ ಹೊಂದಿ ಮಣಿ

ಕೂಟಪರ್ವತವಂ ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿ, ಅರುಣಾಸದಿಯಂ ದಾಟಿ ತೆರಳುತ ಇದು ಕೋ ಪುಷ್ಪಿರವ ಕಕ್ಕೆ ಮರಗಳಿಂ ನಿಬಿಡವಾದ ವನದಿಂ ಸುತ್ತುವರಿದು ಉನ್ನತವಾದ ಶಿರೋಭಾಗದೋಳೆ ಅತಿ ಸ್ಥಿಲವಾದ ವನದಿಂ ಕೂಡಿ ಕೋಳಿ ಸುವ ಪರ್ವತಯುಗ್ಮವು ಭೂದೇವಿಯು ಹರಿವ್ರಾಚೂರ್ಣದಿಂದ ಅನುಲಿಪ್ತವಾದ ಚೂಚುಕಗಳಿಂ ಕೂಡಿದ ಸ್ತನಯುಗ್ಮದಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುವದು ಎಂದು ಪೇಳುತ, ಸಮುದ್ರಬಂಡವನ್ನೊಡುತ ವಜ್ರಕೂಟ ಪರ್ವತವನ್ನತಿಕ್ರಮಿ, ಕ್ಷಮಾ ಬಂಡವನ್ನೊಡುತ, ಧೂಮ್ರನಂತ ಪರ್ವತಶಿಖರದ ಮೇಲುಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮುಂದೆ ಕಾಣುವ ಪಟ್ಟಣವ್ಯಾವುದು ಎಂದು ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಂ ಕೇಳಲು, ಅವನು ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ಅದೇಯೇ ಅಪರಿಮಿತ ರತ್ನಕಲಶ ಪಂಗ್ತಿಯಿಂದಲೂ, ಕನಕರಚಿತ ಗೋಪುರ ಹರ್ಷ್ಯಗಳಿಂದಲೂ, ಸುರ್ವಣ ಸ್ತಂಭಗಳಿಂ ಕೂಡಿರುವ ಪ್ರಾಸಾದ ಪಂಗ್ತಿಯಿಂದಲೂ, ಸಮುದ್ರದಂತೆ ನಾನಾರತ್ನವಾಸಭೂತಗಳಾದ ಅಂಗಡಿಬೀದಿಗಳಿಂದಲೂ, ಅತ್ಯಂತ ಖಾತಮಾದ ಅಗಳಿನಿಂದಲೂ, ಐದು ಸುತ್ತಿನ ಕೋಟಿ ಕೊತ್ತಲುಗಳಿಂದಲೂ, ತೋರಣ, ಧ್ವಜಪತಾಕಾನಿಕರದಿಂ ಕೂಡಿರುವ ರಾಕ್ಷಸಭವನಗಳಿಂದಲೂ, ಕುಬೇರ ಭವನವಂ ಅಪಹಾಸಗೊಳಿಸುವ ರಾಜಭವನಗಳಿಂದಲೂ, ಮತ್ತು ಕಲಿಪುರುಷನ ಬಂಧುಗಳಂತೆ ನಿತಿಭೀಷಣರಾದ ರಾಕ್ಷಸನಿಕರಗಳಿಂ ಅನೇಕವಿಧಉದ್ಯಾನಪಂಗ್ತಿಯಿಂ ಸುತ್ತುಪರಿದಿರುವ ಶಾಖಾನಗರದಿಂದತಿಭೀಷಣವಾದ ನಯಮಿನೀಪಟ್ಟಣದಂತೆ ತೋರುವ ಈ ವಿಮಲಪುರವು, ಉಗ್ರಬಾಹುವಂಬ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಗೆ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಮಾಗಿರುವದು ಎಂದು ಪೇಳಿ, ಮುಂದೆ ತೆರಳುತ ಸುಪ್ರಭಾ ನದೀತೀರದೊಳೊಳಿದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆ ವಿಮಲಪುರದ ಶಾಖಾನಗರವು ಬಂದು ಯೋಜನದೂರದಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ ರಾಕ್ಷಸರ ಸಂಚಾರವು ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿರುವದು, ಮತ್ತು ಮಹಾಗಜವು ಇರುವ ಪುರದ ಜೊರಣ ಉದ್ಯಾನವನವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮೂರುಯೋಜನದೂರದಲ್ಲಿರುವದಿಂದು ನುಡಿದು ಆ ನದೀತೀರದ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ಸೃಪಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಿಳುಹಿತಿ, ತಳಿರುಗಳಿಂ ಹಾಸಿಗೆಯಂ ಮಾಡಿ ಬಳಕೆ ಅವ್ಯತ ಸದೃಶವಾದ ಫಲಗಳಂ ತಂದುಕೊಡಲು, ಆಗ ರಾಜ ಮಂತ್ರಿಗಳೇರ್ಪರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಯಂಕಾಲವಾಗಲು ಸಂಧ್ಯಾನಿರುಮವಂನೇರ

ವೇರಿಸಿ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ತಂದಿತ್ತು ಫಲಗಳಂ ಭುಂಜಿಸಿ ಸುಖನಿದ್ದೆಯಿಂ ಆ
ರಾತ್ರಿಯುಂಕಳಿದು. ಅರುಣೋದಯ ಸಮಯದೊಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು
ಸುಮತಿಯುಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಿತ್ರನೇ! ನಾವು ರಾಕ್ಷಸನ ಪುರದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ
ಬಂದ ಬಳಿಕ ಇನ್ನಾಕೆ ವಿಳಂಬವು. ಧನುಷ್ಪಂಚಾರವಂ ಮಾಡಿ ರಾಕ್ಷಸರಂ
ಕೊನೆ ಮೇಲುಬಿದ್ದುಬಂದವರೆಲ್ಲರಂ ಸಂಹರಿಸಿ, ಮಹಾಗಜವಂ ವಶವಂ ಮಾಡಿ
ಕೊಡು ತೆರಳೋಣವೋ? ಮತ್ತೇನಾದರೂ ವಿಮರ್ಶೆ ಉಂಟೋ? ಎಂದು
ಕೇಳಲು; ಆ ಮಾತಂಕೊಳಿ ಸುಮತಿಯು ಐಯ್ಯಾ! ರಾಜತಿರೋಮಣಿಯೇ
ಕಪಟಲರಾದ ರಾಕ್ಷಸರ ಕಪಟಮೂಲದಿಂದಲೇ, ಲೋಕ ಮೆಚ್ಚು ವಂತೆ
ಅವರಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ, ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯವಾದ ಬಳಿಕ ಸಂಗಡಲೊ ಮಹಾಗಜವು
ಸ್ವಾಧೀನವಾಗುವದು, ಈಗ ಆಗುವ ಕಾರ್ಯವು ಮತ್ತೆ ರಡು ದಿನದಮೇಲೆ
ಆದರೆ ಭಾದಕವೇನು, ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತ ಉಂಟಾಗುವದಕ್ಕೆ
ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಂ ಹಂಸರೂಪವಂ ತಾಳುವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಿ, ನಾವೀರ್ವರೂ ಆ
ಹಂಸಾರೂಢರಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಲಿದ್ದರೆ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯಾದ ಉ
ಗ್ರಬಾಹುವಿಗೆ ತಿಳಿದು ನಮ್ಮನ್ನಾದರೂ ಕರೆಕಳುಹಿಸುವನು, ಇಲ್ಲದರೆ ನೋ
ಡಲೇನಿಸಿ ತಾನಾಗಿ ನಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಬರುವನು, ಇದೆರಡೂ ಘಟಿಸದಿದ್ದರೆ ಆ ಬ
ಳಿಕ ಯಾವ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದಲಾದರೂ ಯುದ್ಧಯತ್ನವಂ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯವಂ ಸಾ
ಧಿಸಬಹುದೆಂದು ವಿಜ್ಞಾ ಪಿಸಿ, ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಂಕರೆದು ಎಲೈಯಕ್ಷಾಧಿಪನೆ!
ಮುಂದಣಕಾರ್ಯಕ್ಕೊಂದು ಹಂಸರೂಪವಂ ತಾಳುವನಾಗೆಂದು ನಿಯಮಿಸ
ಲೂ, ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನುಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮಲೋ
ಕದಿಂದಿಳಿದುಬಂದಮರಾಳನಂತೆ ದಿವ್ಯಹಂಸ ರೂಪವಂತಾಳಲೂ, ಆಗ ಸುಗಂಧ
ರಾಜೇಂದ್ರನು ಸ್ನಾನಾಭಿಷೇಕಗಳನ್ನೆರವೇರಿಸಿ ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಹಂಸರೂ
ಪನಾದ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನನ್ನೇರಿ ಸುಪ್ರಭಾಸದಿಯ ಉಭಯತೀರದೊಳ್ ಮನ
ಬಂದಂತೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆನದಿಯೊಳ್ ಜಲಕ್ರಿಯೆನ್ನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ರಾ
ಕ್ಷಸರು ಅವರಂನೋಡುತ್ತ ಯುಗಪಟ್ಟು ವೇಗದಿಂದಲೇ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕು
ಳಿರ್ದ ಉಗ್ರಬಾಹುವಿಗೆ ಈ ಅರ್ಥವಂತಿಳಿಸಲೂ, ಅದಂಕೊಳಿ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪ
ನು ಅವ್ಯಾಘ್ರ, ಅವಿಚ್ಛೇದನವಸ್ಥಾನಂತಿಳಿದು ನಾವು ಬರತೊಡೆವೆಂದು

ಕರತರುಮಾಗಿಯೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆನಿಯಮಿಸಲವರು ಮದಾಪ್ರಸಾದವೆಂದು ನದೀತೀರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಪೂಜೆಮಾಡುತ್ತಿರುವವೃತ್ತಿಗಳ ಬಳಿಗೆಬಂದು ಇವತ್ತಾರೊಂದು ಮನುಷ್ಯಾಧಿಸರುಗಳೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಅವರ ನಿಯಮವು ನೆರವೇರಿದ ಬಳಿಕ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಕೈಮುಗಿದು. ಅಯ್ಯಾ ಸರಪತಿಗಳೇ! ತಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ನಮ್ಮ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನು ತಿಳಿದು ನಿಮ್ಮನ್ನೊಡಲೆಣಿಸಿ ಕರತರಲೋಸುಗ ನಮ್ಮ ಕಳುಹಿಸಿರುವನು, ನಿತ್ಯಜ್ಞನಾದ ನಮ್ಮ ಅರಸನ ಬಳಿಗೆ ರಾಕ್ಷಸನೆಂಬ ಶಂಕೆಯು ಬಿಟ್ಟು ಬರಬಹುದು, ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಅರಸನು ಬಹುಮಂದಿ ಸರಪತಿಗಳು ಅನುವ್ರತಸ್ತುಲಿರುವರು ಎಂದು ಪೇಳಲು, ಅವರೊಳಗೆ ಅನುರೋಧರೂ ಆ ರಾಕ್ಷಸರು ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನು ನಮ್ಮನ್ನೊಡಲೆಣಿಸಿದಬಳಿಕ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು ಇದಕ್ಕೂ ಬರುವೆವೆಂದುಪೇಳಿ ಆಗಲೇ ಹಂಸಾರೂಢರಾಗಿಂತರಿಕ್ಷಮಾರ್ಗದಿಂದ ಪೋಗುತ್ತ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯ ಸಮ್ಮುಖಕ್ಕೆ ಪೋಗುತ್ತಲಿರುವ ಸಿಂಹ, ಗಜ, ವರಾಹ, ವಾನರ, ಸರ್ಪ, ಮಾರ್ಜಾಲ, ಹಯ, ಗಾರ್ಧಭಗಳಂತೆ ಮುಖವುಳ್ಳ ಪಟುಭಟರಂ, ಶೂಲ, ಕುಂತ, ಮುಸಲ, ತೋಮರ, ಶಕ್ತಿ, ಖಡ್ಗ, ಪರಶು ಮೊದಲಾದ ಆಯುಧಗಳಂ ಪಿಡಿದು ತೆರಳುತ್ತಿರುವ ಪದಾತಿ ಸಂಘವಂ ಎರಡು, ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು ಮುಖಗಳಿಂದತಿಭೀಷಣರಾಗಿ, ಗಜೋಷ್ಠ, ಗರ್ಧಪಾಶ್ವ, ವೃಷಭಾರೂಢರಾಗಿ ವಿವಿಧಾಯುಧಗಳಂ ಝಳಪಿಸುತ್ತ ಪೋಗುತ್ತಲಿರುವ ಯಾತುಧಾನ ನಿಕರಸಂಕೂಡ ನೋಡಿ ಇವರ ನಿಗ್ರಹವು ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ಆಗಲಾರದೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಲಿರುವ ನೃಪತಿಯನ್ನೊಡಲಿ ಇಂಗಿತಜ್ಞನಾದಸುಮತಿಯು ಐಯ್ಯಾ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ಮನದೊಳಗೇನೋಬಂದು ಅರ್ಥವಂ ಊಹಿಸಿಕೊಂಡು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿಥೆ, ಈ ರಾಕ್ಷಸರು ಮದಾಂಧರು, ಅನಾಚಾರೀಲರು, ಸತ್ಯವೆಂಬುದು ಯಳ್ಳಪ್ಪಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಸವಿಬಲ ಪರಬಲ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲ, ಜ್ಞಾನರೂಢರು, ಧರ್ಮಕಂಟಕರು, ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ದೈವಸಹಾಯ ನಡಿಯಲಾರದು, ನಿನಗಿ ದೈವಬಲದಿಂದ ಬದಗಿರುವ ಸಾಧನಗಳನ್ನೊಡಿದರೆದಾವಾಗ್ನಿಗೆ ನಿಲುಕಿರುವ ತೃಣರಾಶಿಗಳಂತೆಇವರು ನಷ್ಟರಾಗುವರು, ಆದ್ದರಿಂದ ಮನದ ವಿಕಲ್ಪವಂ ಬಿಡೂ ಎಂದು ಪೇಳುತ್ತ ವಿನುಲವು

ರದ ಸಮಾಪನನ್ನೈದಿ ಪ್ರಾಕಾರಗಳಂ ದಾಂಟಿ, ಕಾಲವೃತ್ತ್ಯುನ್ನೇ ರಾಕ್ಷಸರಂ
ಕರೆಯಲುಬಂದಂತೆ ನೃಪಮಂತ್ರಿಗಳೀರ್ವರೂ ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನ ಆಸ್ಥಾನದ
ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಂಪೆಯಿಂದಿಳಿದು ರಾಕ್ಷಸಾಪಧಿನ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಪೋಗಲು, ಇವರ
ನ್ನೋಡಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವುಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಹೀಡದಿಂದೆದ್ದವನಂತೆ ಕುಳಿತು, ಅವರಂ
ಉಚಿತಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಎಲೈ ನೃಪಮಂತ್ರಿಗಳಿರಾ! ಸ್ವಾಗತವೇ? ಎಲ್ಲಿಂ
ದ ಬಂದಿರಿ, ನಿಮ್ಮ ದೇಶವ್ಯಾವುದು, ನೀವು ಯಾರ ಪುತ್ರರನಲು, ಜಯ್ಯಾ ರಾಕ್ಷಸೇ
ಶ್ವರನೇ! ಈ ನೃಪೋತ್ತಮರು ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಭರತಖಂಡವನ್ನಾಳುವ ನು
ಚರಿತ್ರನುಹಾರಾಯರ ಕುಮಾರರು, ಇವರಂ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜರೆಂದು ಪೇ
ಳುವರು, ಇವರಿಗೆ ಭೃತ್ಯಭಾವದಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನಂ ಸುಮತಿಯೆಂದು ಪೇಳುವರು.
ಇವರು ವಿಜಯ ಯಾತ್ರಾರ್ಥವಾಗಿ ಸೇನೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಮಲತನರಂ ದಂ
ಡಿಸುತ್ತ, ಶರಣಾಗತರಂ ಸಲಹುತ್ತ, ತುಂಟರಂ ನಿಗ್ರಹಿಸುತ್ತ, ಲವಣಸಮುದ್ರ
ದ ಪೂರ್ವ ತೀರವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಬರುತ, ಆ ಸಮುದ್ರದ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನೋಡಲೆನಿಸಿ
ಅದನ್ನೋಡುತ್ತ, ಈ ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕುಲಾಚಲ ವನಗಳ
ರಮಣೀಯತೆಗಳನ್ನೋಡುತ್ತ, ಸಮುದ್ರವಂ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿ
ಇಳಿದೆವು ಎನಲು ಅದಂ ಕೇಳಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ತನ್ನ ಮನದೋಳು ಮನು
ಷ್ಯರಿಗೆ ಸಮುದ್ರತರಣಶಕ್ತಿ ಉಂಟಾದ ಬಳಿಕ ಯಾವದು ಏನಾಗಬಾರದು
ಕಾಲಗತಿಯಂಥಾದ್ದು ಹರಹರಾ! ಎಂದು ವಿಸ್ಮಯಪಡುತ್ತ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ದೇವ
ತಾಯೋಗ್ಯವಾದ ಈ ಹಂಪೆಯು ವರವಾದಬಳಿಕ ದೈವಸಂಕಲ್ಪವೆಂತಿರಬಾರದು
ಎಂದು ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತ ಮನುಷ್ಯಮಾತ್ರದವರು ಹೀಗೆ ಬಲಿಪೃಥಾಗಿ ಸಮುದ್ರ
ತೀರವಂ ಬಳಸಿ ಬರುತ ದೇಶಗಳಂ ಬತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದೇ ಜಂಬೂದ್ವೀ
ಪದ ಇಳಾವರ್ದ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ವಜ್ರಪುರವನ್ನಾಳುವ ದೇವತೆಗಳ ಸಂಘವೆಂಬ
ಮೋಘಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಜಂಝೂಮಾರುತನಾದ ನಮ್ಮ ಜಂಝೂಮಾರುತನೆಂಬ
ರಾಕ್ಷಸಾಧಿನತಿಯು ಇಂಥಾವರನ್ನೋಡಿ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವನೆಂಬುವದು ಆಶ್ಚ
ರ್ಯವು, ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಉಪೇಕ್ಷಾ ವಂತನಾಗಿರುವನೋ? ಈಗ ಉಂಟಾಗಿರುವ
ಸಂಸತ್ತಿ ಸಿಂಹಶೇಖರವೃತ್ತಿನಾಗಿರುವನೋ? ಮತ್ತೇನಾದರೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಯು
ಗ್ಧಸಾಧನವನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತ ತಪಸ್ಸನ್ನಾರ್ಜಿಸುವವಕ್ಕೆ ತಪೋವನವಂ ಹೊಂದಿ

ರುವನೋ ಎಂದು ಪರಿಪರಿ ಏಕಲ್ಪವಂ ಮಾಡುತ್ತ ಎಲೈ ನೃಪೋತ್ತಮನೇ! ನ
 ಮ್ನ ಪುರದ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಸುಸುಸಿಮಿತ್ತ ಬಂದವನಾದೆ ಯಂದು ಹೇಳಲೂ, ಎಲೈ
 ರಾಕ್ಷಸನಾಡುನೇ! ನೀನು ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯೆಂದು ಹೇಳಿ ನಿನ್ನನೋಡಿಬಂದೆನು
 ದು ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನು ಪೇಳಲು, ನನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮಸಾಧಿಕ್ಕೆಗೆ ಬಂದವ
 ರಾದರೆ? ಇವರು ನಮಗೆ ಶತ್ರುಭಾವದಿಂದ ಬಂದಿರಬಹುದೂ ಎಂದು ರಾಕ್ಷಸಾ
 ಧಿಪತಿಯು ತಿಳಿದವನಾಗಿ, ಎಲೈ ನೃಪೋತ್ತಮನೇ! ನೀನು ನಮ್ಮಂ ಕುರಿತು ಬಂ
 ದಬಳಕ ನಿನ್ನ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ನಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ ನೋಡಲೇನಿ ಬಂದಂತಾ
 ಯಿತು ಎಂದು ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯು ಹೇಳಲೂ, ಅದಂಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಯನು
 ಈ ರಾಕ್ಷಸನು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ನಮ್ಮಂ ಕಾವಲು ಮಾ
 ಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವಂ ತನ್ನ ವಶವಂಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆಂದು ಹೇಳಿದಂತಾ
 ಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಲು, ಆ ಮಾತಿಗೆ ಸುಮತಿಯು ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪನೇ! ನಮ್ಮ
 ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ನಿಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ ನೋಡಲೇನಿ ಬಂದುದಾಕೆಂದರೆ? ತನಗೆ ಸವ
 ತಿಯಂ ಮಾಡಲೇನಿ ಕನ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದಳೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕೆನಲು, ಉಗ್ರ
 ಬಾಹುವು ಈ ನೃಪತಿಯು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವಂ ತಮ್ಮವ
 ಶವಂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಬಂದೆವೆಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಲು,
 ಆ ಮಾತಿಗೆ ರಾಕ್ಷಸಮಂತ್ರಿಯಾದ ಶಂಕುಕರ್ಣನು ಎಲೈ ನೃಪೋತ್ತಮನೇ!
 ಲಕ್ಷ್ಮೀರುಗಳು ಒಬ್ಬ ರಬಳಗೆ ಒಬ್ಬರು ಹೋಗಿಬರುವದು ಯುಕ್ತವಾದ
 ರೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಗೆ ನಾವು ಮಾಡುವ ಉಪಚಾರಭಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯ
 ವಸಾನ ಉಂಟಾದಬಳಿಕಲ್ಲವೇ ಮರಳಿದೋಗುವದೆಂಬುದೂ ಎಂದು ಹೇಳ
 ಲು, ಸುಗಂಧರಾಜನು ಈ ರಾಕ್ಷಸಮಂತ್ರಿಯು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಿಂದ ನಮ್ಮಂ
 ಇಲ್ಲಿಂದ ಬಿಟ್ಟುಕಳುಹಿಸಿದಾಗಷ್ಟೆ ನಮಗೆ ರಾಜ್ಯದಾಶೆಯು ಎಂದು ಹೇಳಿದಂ
 ತಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಲು, ಸುಮತಿಯು ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸಮಂತ್ರಿಯೇ! ಚಪಲರು
 ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಉಪಚಾರ ಭಕ್ತಿಗಳು ಅವರ ಚಾಪಲ್ಯವಂ ಹೋಗಲಾಡಿಸು
 ವದುಂಟೇ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಲು, ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯು ಈ ನೃಪಮಂತ್ರಿಯು
 ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಿಂದ ನೀವು ತಮ್ಮಂ ನಿರ್ಬಂಧವಂ ಪಡಿಸಿದರೆ ನಾವು ನಿಮಿಗೆ
 ದಕ್ಕುವರಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಲು, ಶಂಕುಕರ್ಣನು ಎಲೈ

ನೃಪಮಂತ್ರಿಯೇ! ಆಶ್ರಯನಿಷ್ಠವಾದ ದೋಷವಂ ಆಶ್ರಿತವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಆರೋಪಣೆಗೈಯುವದಂಚೆ! ಎಂದು ಹೇಳಲು, ಸುಮತಿಯು ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯೇ! ಯುಕ್ತವೆಂಪೇಳದವನಾದೆ ಅಗ್ನಿಯ ಉಷ್ಣವು ಜಲದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಶೈತ್ಯವಂಹೋಗಲಾಡಿಸುವಂತೆ, ಅರಸಿನ ಗುಣಗಳು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯಿಸಿರುವ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಸ್ಥೈರ್ಯ ಗುಣವಂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಚಾಂಚಲ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು ಎಂದುಹೇಳಲು, ಶಂಕುಕರ್ಣನು ಈ ನೃಪಮಂತ್ರಿಯು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಿಂದ ರಾಕ್ಷಸರು ನ್ಯಾಯತಪ್ಪಿ ನಡೆಯುವರಾದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಇರಲರಿಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದು ಉಗ್ರಬಾಹುವಂ ನೋಡಿ ಅಯ್ಯಾರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನೆ! ಈ ನೃಪಮಂತ್ರಿಯು ಹೇಳಿದ ವಾಕ್ಯವು ನಿನ್ನ ಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವವಷ್ಟೆ ಎಂದು ನುಡಿದು ನೃಪಸನ್ನೋಡಿ ಈ ಅರ್ಥವು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವೂ ಯಂದು ಹೇಳಲು, ಆ ಮಾತಿಗೆ ನೃಪತಿಯು ತನ್ನ ಮನದೊಳು ನೀತಿತಪ್ಪಿ ನಡೆಯುವ ಪುರುಷನು ಎಷ್ಟು ಗುಣವಂತನಾದರೂ ಅವರಂ ತ್ಯಜಿಸಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಸ್ಥಾನಾಂತರವನ್ನೈದುವದರಿಂದ ನ್ಯಾಯನೀತಿಯಂ ತಿಳಿದು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವನಾಗೆಂದು ರಾಕ್ಷಸಮಂತ್ರಿಯು ತಮ್ಮ ಅರಸಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಈ ಅರ್ಥವೇ ಆಗುವದೆಂದು ಸನ್ನನ್ನೋಡಿ ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಲು, ಸುಮತಿಯು ಹಾಗೇ ತಮ್ಮ ರಾಯಸನ್ನೋಡಿ ಅವರಿಂದಲೇ ಶ್ರೇಯಸ್ಕಾಮಿಯಾದವರು ವಿಹಿತದಿಂ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲು, ಅದಂಕೇಳಿ ಶಂಕುಕರ್ಣ ಉಗ್ರಬಾಹುಗಳು ತಮ್ಮ ಮನದೊಳೆ ಈ ನೃಪಮಂತ್ರಿಯು ತಮ್ಮರಾಯನಿಗೆ ಹೇಳಿದ ವಾಕ್ಯದಿಂ ನಾವು ಧರ್ಮಮಾರ್ಗವಂ ಮೀರಿ ನಡೆಯುವರಾದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಶ್ರೇಯೋಲಾಭ ಉಂಟಾಗಲಾರದೆಂದು ಒಂದು ಅರ್ಥವು, ಲೋಕಾಭಿರಾಮವಾಗಿ ಹೇಳಿದುದು ಒಂದು. ಆರ್ಥವು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದವರೊಡನೆ ವಾಕ್ಯಲಹವ್ಯಾಕೆ ಉತ್ತರ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಗಳು ಲಲಿತವಾಗಿ ಉಂಟಾದಬಳಿಕ ಹೃದಯಕಾಪಟ್ಟಿವೆಂದಿದ್ದ ರೂ ಇರಲೀಯಂದು ಆಲೋಚಿಸಿದ ಬಳಿಕ ತಮ್ಮೋಗುಣ ಸ್ವಭಾವನಾದ ಉಗ್ರಬಾಹು ಈ ಪೂರ್ವೋಕ್ತವಾಕ್ಯವನೆಲ್ಲವಂ ಮರೆತು ನೃಪಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವಾಹನವಾದ ರಾಜಹಂಸರು ನೋಡ ತ ಈ ವಾಹನಮೂಲಕದಿಂದ ಈ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಬಹು ಸಾಹ

ಸಬುದ್ಧಿ ಉಂಟಾಗಿರುವೆದು, ಯಾವ ವೃಪಾಯದಿಂದಲಾದರೂ ಈ ಹಂಸೆಯಂ
ನಾವು ಸ್ವಾರ್ಥನಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಪಕ್ಷ ಹೀನವಾದ ಗೃಹಗಳಂತೆ ಈ ಸ್ಥಳವಂ
ಬಿಟ್ಟು ಚಲಿಸಲಾರದೆ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವರು, ವಾಹನವಾದ ಹಂಸೆಯು
ನಮಿಗೆ ಬಹು ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾಗುವದು ಎಂದು ಸಿಕ್ಕಿಯಿಸಿ ಯಲ್ಲೆ ನೈ
ವ್ಯಾತ್ತಮನೇ! ನಿರ್ವಿರೋಧರೂ ಬಹುದೂರದಿಂದ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಶಾಂತರಾಗಿರು
ವಿ ಬಿಡಾರವಂ ಬಿಡಿಸಿರುವೆನು. ಮತ್ತು ಸಿಮ್ಮ ವಾಹನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಉಪಚಾ
ರವಂ ಮಾಡಿಸುವೆನು ನೀವು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಈ ಪುರೋದ್ಯಾನದೇಶಗಳ
ನ್ನೋಡುತ್ತ ಸುಖದಿಂದ ನಾಲ್ಕಾರು ದಿನಸವಿದ್ದು ಮರಳತರಳಬಹುದು ಯಂದು
ಹೇಳಲು, ಸುಗಂಧವಾಜೀಂದ್ರನು ಎಲ್ಲೆ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯೇ! ಉಚಿತವಾಗಿ
ಹೇಳಿದ ನಿನ್ನವಾಚ್ಯಾರ್ಥಯ್ಯದಿಂದಲೇ ಅತಿಥಿಸತ್ಕಾರ ಉಂಟಾದಂತಾಯಿತು. ಸು
ಪ್ರಭಾಸದೀ ತೀರವು ರಮಣೀಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಾದಿಗಳನ್ನೆರೆ
ವೇರಿಸುತ್ತಬರುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಲಿಥೇವೆ. ಮತ್ತು ನೀನುಜೇಳಿದಂತೆ ನಾಲ್ಕಾರುದಿನಸ
ವಿರುವೆವು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸುವ.ತಿ ಸಮೇತನಾಗಿ ಹಂಸಾರೂಢನಾಗಿ ಅಂತರಿಕ್ಷ
ಮಾರ್ಗದಿಂದ ತೆರಳುತ್ತಿರಲು; ಅವರನ್ನೋಡಿ ೩ ಪುರದ ರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲರೂ ಆ
ಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತಿರಲೂ; ಆಗ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಶಂಕುಕೂನಂ ಕರೆದು ಯಲ್ಲೆ
ಮಂತ್ರಿಯೇ! ಈಗ ಬಂದಿದ್ದ ನೃಪ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೋಡಿರುವೆಯಷ್ಟೆ? ಅವರು
ಏನುನಿಮಿತ್ತ ಬಂದಿರುವರೋ ? ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಹಂಸೆಯು ಇವ
ರ ವಶವಾಗಿರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಮೇನು? ಮತ್ತು ಇವರಲ್ಲಿ ಏಡ್ಗುಬಂದೇ ಹೊ
ರತು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಯುದ್ಧಸಾಮಗ್ರಿ ಇರುವಂತೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ರಾಕ್ಷಸ
ಶಬ್ದ ಶ್ರವಣಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಪಲಾಯನಂಗೈವ ಮನುಷ್ಯರು ನಾವಿದ್ದಬಳಿಗೆ ಬ
ರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು. ಅವರ ಧೈರ್ಯ ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಚಾತುರ್ಯಗಳ ನೋ
ಡಿದರೆ ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯರಂತೆ ಕಾಣಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಅವರೂ ಜಗನ್ನೋಹಕ
ಮಾದ ಹಂಸೆಯಂ ಕಂಡದ್ದರಿಂದಿವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳಂಕೊಟ್ಟು ಆ ಹಂ
ಸೆಯಂ ವಶವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ನಮಿಗೆ ಯಾವಲೋಕ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಲತಕ್ಕ
ವಾಗಲಾರದು, ಇದರಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ತಿಳಿದುಂಟಾದರೆ ಇವರನ್ನಾಗೆನು; ಶಂ
ಕುಕೂನು ಅಯ್ಯಾ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯೇ! ಈಗ ಬಂದಿದ್ದ ನೃಪ ಮಂತ್ರಿಗಳ

ಳು ನನ್ನಂತೆ ಕಾನುರೂಪಿಗಳಲ್ಲ. ಅವರ ಸ್ವಭಾವವೇ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವದು, ಶೂರರಾಗಿ ಸಾಹಸಿಗಳಾಗಿರುವದರಿಂದಲೇ ಭಯರಹಿತರಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವರು, ಇಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ನಡೆಯುವ ಉತ್ಪಾತಗಳನ್ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರಾಣಿ ಮಾತ್ರನಂ ಕೇಣಕಬಾರದೆಂದು ತೋರುವದು, ಅಪರು ಎಷ್ಟುಶ್ರಮದಿಂದ ಯಾವನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಹಂಸೆಯಂ ಪಡೆದಿರುವರೋ ಅದಂ ನಾವು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಯೇನುಕೇಳುವರೋ? ಅಥವಾ ನಿನ್ನ ಮಹಾಗಜದ ರೀತಿಯಂತಿಳಿದು ಅದನ್ನೇ ಕೇಳುವರೋ? ಆದ್ದರಿಂ ಮೊದಲು ವಿನುರ್ಲೆಯಂ ಮಾಡದೆ ಮಹಾಗಜವಂ ಕೇಣಕಿದಂತೆ ಇವರಂ ಕೇಣಕಿದರೆ ಯೇನು ಅಸಂಗತವಾಗುವದೋ, ಇಲ್ಲದ ಅರ್ಥವಂ ಊಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳುವನೆಂದು ನನ್ನಂ ತಿಳಿಯಬ್ಯಾಡ, ಮತ್ತು ಈಗಸ್ವರ್ಗಲೋಕದಿಂದ ಬಂದ ರಾಕ್ಷಸರು ಹೇಳಿದ ವರ್ತಮಾನವಂ ಕೇಳಿದರೆ ದೇವೇಂದ್ರನು ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ವಾದನವಾದ ಐರಾವತವು ಕೂಡ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ, ದೇವತೆಗಳ ಸಂಚಾರವು ಅಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವದಿಲ್ಲ, ಇದಲ್ಲದೇ ನೀನು ಚಿತ್ರಪಟವನ್ನೋಡಿ ದೇವೇಂದ್ರನ ರೂಪವಂವಹಿಸಿ ಮಹಾಗಜವಂ ವಶಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವದರಿಂದ ಅದರ ಮೂಲಕದಿಂದಲೇ ಈ ದ್ವೀಪವು ನಿನಿಗೆ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಿರುವದು, ನೀನು ಗಜವಂ ಸ್ವಾಧೀನವಂ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಯಾವರೂಪವಂ ವಹಿದ್ದೆಯೋ ಆ ರೂಪವನ್ನು ಈಗ ಬಂದಿರುವ ನೃಪಮಂತ್ರಿಗಳ ರೂಪವಂ ಕೂಡಾ ಪರಿಭಾವಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಯೇನೂ ಭೇದ ತೋರುವದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂ ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ಅವರಂ ಕೇಣಕದೆ, ಅವರ ಹಂಸೆಯು ನೋಡಿ ಮರುಳಾಗದೇ, ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದವರಂ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಯಲ್ಲವೂ ಕ್ಷೇಮವಾಗುವದು ಯಂದು ಪೇಳಲದಂ ಕೇಳಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ದೈವಬಲವು ತಪ್ಪಿದವನಾದುದರಿಂ ಮಂತ್ರಿಯು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವೆಂದಾಡದೆ ಹಂಸೆಯು ಸೌಂದರ್ಯವಂ ಮನದೋಳ್ಳನನೆಂದು ರಾಜಪುತ್ರನಿಗೆ ಕಪಟವನ್ನಾದರೂ ಆಚರಿಸಿ ಹಂಸೆಯಂವಶವಂ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚೈತಿ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ತೆರಳುತ್ತಿರಲೂ ;

ಅತ್ತಲಾಹಂಸಾರೂಢರಾಗಿ ರಾಕ್ಷಸನ ಆಸ್ಥಾನದಿಂ ಹೊರಟು ಬಂದ ನೃಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಸುಪ್ರಭಾ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿಳಿದು ಸ್ನಾನಾಹ್ನಿಕಗಳನ್ನೆರೆ

ವೇರಿಸಿ ಅತಿರಮಣೀಯ್ಯವಾದ ಆ ಸದಿಯುತಿರದ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ವನೋಪ-
ಪರವಾದ ಅಶೋಕವೃಕ್ಷದ ಛಾಯೆಯೋಳು ಕುಳಿತಿರುವಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾ-
ಜೇಂದ್ರನು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಿ ಇದು ಏಕಾಂತಸ್ಥದೇಶ
ವೆಂದು ತಿಳಿದು ಸುಮತಿಯು ಕೂರಿತು ಅಯ್ಯಾ ಮಿತ್ರನೆ! ರಾಜನಭಯಲ್ಲಿ
ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯ ವಾಲ್ಮೀಕಿಸುತಿಯವ ರಾಕ್ಷಸ ಸಂಘವನ್ನೋಡಿದರೆ ಮನು-
ಷ್ಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಡಿಯಾದಂತೆ ತೋರುವದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿ
ಯಾದರು ಹೊರಟರೆ ಮನುಷ್ಯರ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೇ ಅಡಗಿಸುವದು, ಇಷ್ಟು
ಕೋಟಿನಂಭೆಯೆಂಕೂಡಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಯಾವಲೋಕವು ತಾನೇಜಯಿಸ
ಲಶಕ್ಯವು. ಈಸಂಘವು ಪಾತಾಳ ಲೋಕವು ತಾನೆ ಎಂದು ನುಡಿದಿದ್ದು,
ಹೀಗೆ ಈದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪುರವು ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರೋ ? ಈ ಐದು
ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಪುರದ ಐದು ಪ್ರಾಕಾರದ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಶಾಖಾ
ನಗರವಲ್ಲದೆ ನೂತನವಾಗಿರಚಿಸಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರ ಲಕ್ಷ್ಯೋಪಲಕ್ಷ್ಯ ಸದನಗಳಂ
ನೋಡಿದರೆ ಈ ಪುರವು ಪುರಾತನವಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುವದು, ಈ ರಾಕ್ಷಸರು
ಧರ್ಮ ಕಂಟಕರಾದುದರಿಂದಲೇ ಇವರಂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಸಂಹರಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ನ್ಯಾ-
ಯದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇವರ ಐದ್ವರ್ಯವನ್ನೋಡಿ ಗುಣಜ್ಞರಾದವರು ಸಂತೋಷ
ಪಡಬೇಕು, ಇದಂತಿರಲಿ, ಇನರೊಡನೆ ಯುದ್ಧವು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸಮಯ
ವು ನಿಮಿತ್ತವೆಂಕೂಡಾ ಹೇಳುವೆನು ಹೇಳಿದ್ದೆಯಷ್ಟೆ, ಯುದ್ಧವು ಯಾವಾಗ
ಘಟಿಸುವದು ಎಂದು ಹೇಳಲವಂ ಕೇಳಿ ಸುಮತಿಯು ಅಯ್ಯಾ ರಾಜಕಿರೋಮಣಿ
ಯೇ! ಯುದ್ಧವೆಂಬ ಯಾಗವು ಮಾಡಲೇನಿಸಿ ರಾಕ್ಷಸ ಸಂಘಗಳನ್ನೇ ಪಶುಗ
ಳೆಂದು ಉದ್ದೇಶವೆನ್ನಾಡಿ ಧರ್ಮಸ್ಥಾಪನವೆಂಬ ದೀಕ್ಷೆಯಂಗೊಂಡು ಧನುಸ್ಸು
ಪಡ್ಡಗಳೆಂಬ ಸೈನ್ಯವುಗಳಂ ಪಡಿದು ಶೌರ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯೆಂಬ ಪತ್ನಿಯೊಡ
ಗೂಡಿ ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪವೆಂಬ ಮಹಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಮಲಪುರಿಯನ್ನೇ ಕುಂಡವ
ನ್ನಾಗೆಣಿಸಿ ಅಸ್ತ್ರಜ್ಞಾಪೆಯೆಂಬ ಆಗ್ನಿಯಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯು ಮಾಡಿ ರಾಕ್ಷಸರ
ಅವಯವಗಳಂ ಅಂಗವೋಮವಂ ಮಾಡಿ ಯಶಸ್ಸೆಂಬ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಅವಭೃ-
ತಸ್ಥಾನವು ಮಾಡಲೇನಿಸಿ ಬಂದ ಬಳಿಕ ರಾಕ್ಷಸ ಸುಗುಗಳು ಮರಳಿ ಜೀವವಂ
ತರಾಗಿರುವದುಂಟೇ ? ರಾಕ್ಷಸರ ಕಪಟೋಪಾಯವು ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಹೇ

ದ್ಯವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಯುದ್ಧಸಮಯವಂ ಪೇಳುವನೆಂದುನಿಲ್ಲಿಸಿದನು, ಈಗ
 ರಾಕ್ಷಸನು ನಮ್ಮ ಹಂಸನಂ ನೋಡಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಕಪಟ
 ವನ್ನಾಚರಿಸುವನು, ಒದ್ದ ಸಮಿಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವದೂ
 ಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆ ಸಮಯದೋಳ್ ಸೂರ್ಯನು ಅಸ್ತಾಚಲನನ್ನಿಷ್ಟ
 ಅೂ, ಆ ಮಾರ್ಗವಿಸಿ ರಾಜಮಂತ್ರಿಗಳೇರ್ವರೂ ಮಹಾಗಜವಂ ನೋ
 ಡುವ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಹಂಸರೂಢರಾಗಿ ಪುರೋದ್ಯಾನಗಳನ್ನೋಡು
 ವನರಂತೆ ತರಳುತ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿರಿರುವ ಪುಷ್ಪ ಫಲಭರಿತಂಗಳಾದ ವೃ
 ಕ್ಷಪಂಗಿಗಳಂ, ಸ್ಪಟಿಕ ಮಣಿ ಸೋಪಾನಂಗಳಂ ಕೂಡಿದ ಸರೋವರಂಗಳಂ,
 ಯಾತುಧಾನ ನಿತಂಬಿನೀಚರಣಾಲಕ್ಷ ರಂಜಿತವಾಗಿ ಪುಷ್ಪಧೂಳಿಗಳಂ ಧೂ
 ಸರಿತವಾದ ಪಾತಿಗಳಂ ಶೋಭಿಸುವ ಕುಸುಮಲತಾರಾಜಿಗಳಂ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯ
 ಕ್ರೀಡಾಪರ್ಮತದ ಗುಹಾಂತರಗಳೋಳ್ ಮಿಥುನೀಕರಿ ವಿಲಾಸದಿಂದಿರುವ ರಾ
 ಕ್ಷಸೆಯುಗ್ಮಗಳಂ, ಅವನರತ ಮದಿವಾಪಾನ ಮತ್ತರಾಗಿ ಪುಷ್ಪಾಪೇಜಯವಂ
 ಮಾಡುತ ನೋದರ ದಂಪತಿಗಳಂದಾಲಿಂಗಿಸುತ ಪತ್ನಿಯಂದು ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನಂ
 ಚುಂಬಿಸುತ, ನೊಸೆಯರ ಬಳಿಗೆ ಮಿತ್ರರಂ ಕಳುಹಿಸುತ, ಮಿತ್ರಪತ್ನೀರುಗಳ
 ಕುಚಗಳಂ ಪಿಡಿಯುತ, ಹೆಂಗಸರ ವಸ್ತ್ರವಂ ಗಂಡಸರು ಹೊದಿಯುತ, ಗಂಡ
 ಸರ ನೆರಿಗಳಂ ಹೆಂಗಸರು ಹೊದಿಯಲೆಣಿಸಿ ಶೆಳೆಯುತ, ಮಾತೃಪಿತೃ ಗುರುಗಳಂ
 ದುಕಪಥಗಳಂ ಮಾಡುತ, ಸಂಗಡಲೇ ಅವರಂಜೈದು ನಿಂದಿಸುತ, ತೊದಲುನು
 ಡಿಯಿಂದ ಬಂದಂನನಮ ಮತ್ತೊಂದಂ, ನುಡಿಯುತ, ವಾವೆ ವರತನೆಯಿಲ್ಲದೆ ತಾ
 ರುಮಾರಾಗಿ ತೂರಿಬೀಳುತಲಿರುವ ರಾಕ್ಷಸಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರನ್ನೋಡಿ ಇಂಥಾ
 ದುರಾತ್ಮರಿಂದಲೇ ಮಹಾನರಕಸ್ಥಾನವು ತುಂಬಿರುವದು, ಇವರನ್ನೋಡಿದರೆ
 ಮಹಾನದೀಸ್ಥಾನವಂ ಮಾಡಿ ಸೂರ್ಯಾವಲೋನಕವಂ ಮಾಡಿದಲ್ಲದೆ ಸಜ್ಜನ
 ರಿಗೆ ಸತ್ಕರ್ಮಾಧಿಕಾರ ಉಂಟಾಗಲಾರದೆಂದು ಮುಂದೆ ತೆರಳುತ, ಯುದ್ಧದಿಂ
 ನರರನ್ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಅವರ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಂಹಿಡಿದು ತರುವ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನೋಡು
 ತಉಪ್ಪೈಗಜಗಳಮೇಲೆ ಧನವಂ ಹೊರಿಕೊಂಡು ಧರಣೀಪತಿಯಾನ ಉಗ್ರಬಾ
 ಹುವಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಪ್ರಸಾದಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗುವೆವೆಂದು ಬರುತಿರುವ ನರಪತಿಗಳ
 ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ ತೆರಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಮದೋದಕ ಗಂಧಕ್ಕೆ ಪರವರ

ಗಳಾಗಿ ಅಂಧಕಾರ ಸಂಘದಂತೆ ಗುಂಪುಗೂಡಿದೊಗುಂತಿರುವ ಮಂಜುಗಳಂಕುಸು
 ಮಹಾಗಜವು ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲಸಿರಬೇಕೆಂದು ನುಂದಿತೆರಳಿ ಮತ್ತೊಂದು
 ದು ವನಮಧ್ಯದೊಳಗೆ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ನದಿಯ ಉಭಯ ತೀರದಲ್ಲಿಯೂ
 ಅತಿಕೋಮಲವಾಗಿ ಮನ್ಮಥನಚಾಪಕ್ಕೆ ತೌರೂರಂತೆ ಬೆಳೆದಿರುವ ಋಷ್ಣತೆ
 ವಾದ ಇಕ್ಷ್ವು ವನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಾ ಸುಸಾರವಾಗಿ ಕಡೀಗಿಳಿ ಹಿಂಡುಗಳೊಡನೂ
 ಸರಸವಾಡುತ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತವೇ ಗಜರೂಪವಂ ತಾಳಿದಂತೆ ಕಡ್ಡುಧವೆಣ್ಣೆಗಳೊಡನೆ
 ವಹಿಸುವ ಗಂಗಾನದಿಯ ಪ್ರವಾಹದಂತಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಕೊಯಲುಗಳೊಳ್ಳ ಪೂಜಾ
 ಮಣಿಗಳಂ ಅನುಕರಿಸುವ ಸುಲಕ್ಷ್ಮಣಬಿಂದುಗಳಂ ಶೋಭಿಸುವ ಮಹಾಗಜವಂ
 ಕಂಡು ರಾಯನಿಗೆ ಸಂತೋಷವುಂಟಾಗಿ ಹಾಗೆವ್ಯಸನವು ತಲೆದೋರಿ ನೃತ್ಯಗಳ
 ಲ್ಲಿ ಕಂಬನಿಮಂಬುತ್ತಿರಲು, ಅದಂ ನೋಡಿ ಸುಮತಿಯು ಅಯ್ಯಾ ರಾಯನೇ!
 ನಾವು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಬಂದಂತೆ ಸುಲಕ್ಷ್ಮಣ ಲಕ್ಷ್ಮಿತವಾದ ಗಜವು ಲಬ್ಧವಾದ ಬಳಿಕ
 ಹರ್ಷ ಉಂಟಾಗಬೇಕಲ್ಲದೆ ವ್ಯಸನ ಸೂಚಕವಾದ ಛಾವ್ವ ಉಂಟಾಗಿರು
 ವದರಿಂದ ನಿನಗೂ ಈ ಗಜಕ್ಕೂ ಯಾವ ಜನ್ಮದಲ್ಲೋ ಸಖ್ಯವಿರುವದೆಂದು
 ತೋರುತ್ತದೆ, ಇಂಥಾ ಮಹಾಗಜವು ಯಾವ ಪುಣ್ಯ ವಿಶೇಷದಿಂದಲೋ ಈ
 ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯ ವಶದಲ್ಲಿರುವದೆಂದು ಪೇಳಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಪುರವಂ
 ಸುತ್ತಿಬಂದು ಮೊದಲಿನಂತೆ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿಳಿದು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲು;
 ಆಗ ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನಿಂದ ಆಜ್ಞಾಪ್ತರಾದ ರಾಕ್ಷಸರಿಬ್ಬರು ಬಂದು ರಾಯನಿಗೆ
 ಕೈಮುಗಿದು ನಮ್ಮ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಗಳು ನಿಮ್ಮ ನೋಡಬಯಸಿ ನಮ್ಮಂಕಳು
 ಹಿಸಿದರೂ ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲೂ, ಅದಂ ಕೇಳಿ ರಾಜ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ರಾಕ್ಷಸ
 ಭಟರಂ ಕುರಿತು ಇದೋ ಬರುವೆವೆಂದು ಪೇಳಿ ಹಂಸಾರೂಢರಾಗಿ ತೆರಳಿ
 ಆಸ್ಥಾನಮಂಟಪದಲ್ಲಿಳಿದು ಸಭೆಯಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು, ಆಗ ಉಗ್ರಬಾಹುವು
 ನೃಪಮಂತ್ರಿಗಳಂ ಕಂಡುಸ್ವಲ್ಪ ಎದ್ದು ಉಚಿತಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಕೊಂಡು
 ಎಲೈ ನೃಪೋತ್ತಮನೇ ನಾನಾದಿ ಸಿತ್ಯಕರ್ಮಗಳು ನೆರವೇರಿದವೇ? ನಾನು
 ಬಯಸಿದ ಕ್ಷಣವೇ ಬಂದವರಾದಿರಿ, ಭೂತಿಕರ ವಾಹನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪೇಶಕರವಾ
 ಹನಸಂಚಾರದಿಂದ ಬದುಕುಂಟು ಉಂಟಾಗುವದಲ್ಲವೇ? ಎನಲು, ಅದಂ ಕೇಳಿ
 ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯೇ ಭೂತಳದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳ

ತಿಟ್ಟು, ಮುಳ್ಳು ಪಂಕಗಳಿಂದ ಆಯಾಸ ಉಂಟಾಗುವದು, ಆಕಾಶ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಆ ದೋಷ ಲೇಶವಿಲ್ಲವೆನಲು, ಅದಂಕೇಳಿ ಉಗ್ರಬ್ರಾಹ್ಮಣನು, ಎಲೈ ರಾಜಕುಮಾರನೇ! ಈ ಹಂಸೆಯು ನಿಮ್ಮ ಸುಕೃತವಿಶೇಷದಿಂದತಾನೇ! ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ವಶದಲ್ಲಿಧ್ಯೋ? ಇಲ್ಲದಿರೆ ಏನಾದರೂ ವಿಶೇಷ ಉಂಟೋ? ಎಂದು ನುಡಿಯಲು, ಅದಂಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಈ ವಾಹನವು ದೇವತಾಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಲಬ್ಧವಾಯಿತು, ಇದರಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಇಲ್ಲಾ ನುಸಾರವಾಗಿ ಅಂತರೀಕ್ಷದೋಳ್ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಭೂಮಂಡಲವಂ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಪಕ್ಷದ್ವೀಪವು ಕುಲಾಲಚಕ್ರಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ, ಕುಲಪವಗತಗಳು ಪಗಡೇಕಾಯಿಯಂತೆ, ಮಹಾಗಜಾದಿಗಳು ಮಶಕಗಳಂತೆ, ಮಹಾ ರಾಕ್ಷಸರು ಕೀಟಪ್ರಾಯರಾಗಿಯೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತ ಉತ್ಸಾಹವು ಹೆಚ್ಚಿ ಬರುವದೆಂದು ನುಡಿಯಲು, ಅದಂಕೇಳಿ ಉಗ್ರಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತನ್ನ ಮನದೋಳ್ ಈ ನೃಪತಿಯು ಗರ್ವಾಂಧನಾಗಿ ನಮ್ಮಂಥ ರಾಕ್ಷಸಶ್ರೇಷ್ಠರಂ ಕೀಟಗಳಂದು ಕುರುಕವಂ ಮಾಡುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿಧೇ ಎಂದು ಕೋಪದಿಂದ ವಾರೆಗಂಣಿಸಿಂದ ನೋಡಲು, ಅದನ್ನೋಡಿ ಶಂಕುಕರ್ಣನು ರಾಕ್ಷಸರು ಕೀಟಪ್ರಾಯರೆಂದು ನೃಪನು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಧೋರೆಯಾದ ಉಗ್ರಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆಕೋಪಉಂಟಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವದು, ಆದ್ದರಿಂದಇವರೀವರಿಗೂ ಕಲಹವುಪ್ರಾಪ್ತವಾದೀತು, ಅದರಿಂಕಾತನ ಕ್ರೋಧವಂಶಾಂತಿಗೊಳಿಸಜೇಕೆಂದುನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಅಯ್ಯಾಉಗ್ರಬ್ರಾಹ್ಮಣನೇ! ದೂರಗತವಾದ ವಸ್ತುವು ನೋಡುವವರಿಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಕಾಣುವದು ವಿಷತವೇ ಸರಿ, ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ವಿಕಲ್ಪಘಟಿಸಲಾರದೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸಲು, ಉಗ್ರಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಹಾಗೆತಾನೆ ಯಿದ್ದೀತೆಂದು ತಿಳಿದು ಈ ವಾಹನವು ಅವಶ್ಯಕ ಕಾರ್ಯಉಂಟಾದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವುಮೋ? ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ನೃಪತಿಯಂಕೇಳಲೂ, ಅದಂಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಈ ವಾಹನವು ಆದರಿಸುವ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವದೆಂದು ನುಡಿಯಲು, ಅದಂಕೇಳಿ ಉಗ್ರಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಅಪೂರ್ವವಾಗಿರುವ ವಸ್ತುವಂ ಅನ್ಯರು ಅದೇಕ್ಷಿಸುವದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ, ಆದರೂ ನಮ್ಮದಾಗಿ ಒಂದು ವಸ್ತುವಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಈ ವಾಹನವಂ ಸಿಮ್ಮ ಗುರುತಾಗಿ ಕೊಡಬಹುದೋಯಂದು ಕೇಳಲ, ಅದಂಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸನೇ! ನಿಮಗೆ

ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇದ್ದರೆ ಸದ್ವಿವೇಕವು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ನಿನ್ನ ವಶವಾಗುವದು
ಯಂದು ಪೇಳಲದಂಕೇಳಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಅಯ್ಯಾ ನೃಪೇಂದ್ರನನ್ನೇ! ಅಮೂ
ಲ್ಯವಾದ ರತ್ನಗಳು, ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀರತ್ನಗಳು, ದೇಶಕ್ಕೋರ ವಾಪಸು ಹೊದ
ಬಾಹ್ಯ ಇರುವದು, ಇವರೊಳಗೆ ಬರುವುದುಂಟು ಪೇಳಬೇಕೆನಲು, ಸುಗಂಧರಾ
ಜನು ಅಯ್ಯಾ ರಾಕ್ಷಸಾಫೀನಿಯೆ! ನೀನು ದೇವರು ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲವು ನಮ್ಮ
ಲ್ಲಿ ಪೇರಳವಾಗಿರುವವು, ಈ ದಂಸೆಯಂತೆ ಅಕಾಶಸಂಹಾರಕ್ಕೆ ಮುಖವಾದ ವಾ
ಹನಿವಿದ್ದರೆ ಬಂದು ನಿಮ್ಮ ವಶವಾಗುವೆನಲು, ಅದು ಕೇಳಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವು
ಈ ರಾಯನು ನಮ್ಮ ಮಹಾಗಜದ ರೀತಿಯಂತಿಳಿದು ಅದರಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿ
ಟ್ಟು ಪೇಳುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿಥೆಯಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಈ ಅರ್ಥವಂ ಶಂಕುಕ
ರ್ಣನೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅವನು ಸಮ್ಮತನಾಗನು, ಆದ್ದರಿಂದ ಸಿಂಹಾಸ್ಯನೇಂಬ ಮಂ
ತ್ರಿಯೊಡನೆ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ನೃಪತಿಯನ್ನೊಡನೆ ನಿಮಗೆ ನಿ
ತ್ಯಕರ್ತೃಕಾಲವು ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿರುವದು ಮರಳಿ ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು
ಪೇಳಿ ನೃಪಮಂತ್ರಿಗಳಂ ಕಳುಹಿಸಲು, ಅವರು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಹಂಸಾರೂಢ
ರಾಗಿ ಸದೀಪೀರವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಿದ ಬಳಿಕ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಸಿಂಹಾಸ್ಯನೇಂಬ
ಮಂತ್ರಿಯನ್ನೇಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಕರೆದು ಎಚ್ಚ ಮಂತ್ರಿಯೆ! ರಾಜವುತ್ರನಿಗೂ ನ
ಮಿಗೂ ಉಂಟಾದ ಸಂವಾದನಂ ತಿಳಿದಿರುವೆಯಷ್ಟೆ? ಇದರಲ್ಲಿ ನಿನಿಗೆ ತೋರಿ
ದ ಅರ್ಥವಂ ಪೇಳುವನಾಗೆನಲು, ಅವನು ಅಯ್ಯಾ ರಾಕ್ಷಸರಾಯನೆ! ಆ ನೃಪ
ತಿಯು ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾಗಜದಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ತನ್ನ ದಂಸೆಯಂ ಕೊ
ಡುವನೆಂದು ಸಮ್ಮತನಾಗಿ ಹೋಗಿರುವನು, ಮಹಾಗಜಮೂಲದಿಂದ ನಿನಿಗೆ ಸ
ಕಲಸಂಪತ್ತುಗಳೂ ಉಂಟಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅದು ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ರಾಜ್ಯ
ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಅವರಲ್ಲೇ ಕುಳಿತು ತೆರಳುವಳು, ಆದ್ದರಿಂದ ಗಮನಂ ಅನ್ಯರಿಗೆ ಕೊ
ಡಕೂಡದು, ಹಂಸೆಯಾದರೋ ಅಂತರಿಕ್ಷಗವಸಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಬುಪಯೋಗವಾ
ಗಿರುವದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಂ ಮೋಸಗೊಳಿಸಲೆನಿಸಿ ಬರುವುದುಂ ಕೊಡುವೆ
ವೆಂದು ಪೇಳಿ ಹಂಸೆಯಂ ಮೊದಲು ಸ್ವಾಧೀನವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾಲಹರ
ಣವಂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟಾ ನುಸಾರಗಮನತಪ್ಪಿದ ಬಳಿಕ ಮನುಷ್ಯ
ಮಾತ್ರರಾದ ಅವರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕದ್ದೇನೆಂದು ಪೇಳಲದಂಕೇಳಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವು

ದೈವಬಲತಪ್ಪಿದುದರಿಂ ಆ ದುರ್ಮುಂತ್ರಿಯು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವೆನೂಡಿ ಕಾ
ಯಾಂಕರದೊಳಿರುತ್ತಿರಲು: ಆ ಸ್ವಪನಂತ್ರಿಗನಿಧನರೂ ಸಾಯಂಕಾಲದ
ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೊವಲಿನಂತೆ ಹಂಸಂತರದೊಳಾಗಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನ ಆಸೂನರ
ಬೀಳಿಗೆ ಬಂದು ಇಳಿದು ಅವನ ಸದರಿವದಲ್ಲಿ ಉಜತವೆಂ ಕುಳಿತಿರಲವನು
ಎಲೈ ಸ್ವಪತಿಯೇ! ನಿಮ್ಮ ಹಂಸಗಿಂತ ಶತಗುಣಾದಿಕವಾದ ಮಹಾಗೆಜವಂ
ಕೊಡುವೆವು ಹಂಸಯಂ ಕೊಡುವಾಗ್ಗೆ ಅವರ ಸ್ವಭಾವವೆಂತಿರುವದು ಪೇಳ
ಬಹುದೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಮಾತಿಗೆ ಸುಮತಿಯು ಅಯ್ಯಾ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯೇ!
ಈ ಹಂಸ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂಸಾದಿಗಳೂ ಅಸತ್ಯವೂ ನಡೆಯಕೂಡ
ದು, ನೀನು ನಿಯತನಾಗಿರುವನಾದರೂ ನಿನ್ನ ಸ್ವಜನರ ಮನೋಗತವೆಂತಿರುವ
ದೋ? ಈ ಹಂಸಗೆ ಜುಗುಪ್ಸೆತೊಂದಿರ ಬಳಿಕ ನಿಮ್ಮಂ ಮೀರಿ ನಮ್ಮಂ ಉಪೇ
ಕ್ಷಿಸಿ ತನಿಗೆ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನವಾದ ಮಾನಸ ಸರೋವರವನ್ನೆದುವದು, ಹಾಗಾದರೆ
ನಿಮ್ಮ ಮನೋರಥವು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವದು ಯಂದು ಪೇಳಲಾ ಉಗ್ರಬಾಹುವು
ಎಲೈ ಸ್ವಪಮಂತ್ರಿಯೇ! ನೀನು ಪೇಳಿದ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವೆ
ವೂ, ನಾವಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಉಪೇಕ್ಷೆಯಂ ಮಾಡು
ವವಕ್ಕೆ ನಾವು ಮರುಳುಗಳೇ ಎನಲು ಆಗ ಸುಮತಿಯು ಹಾಗಾದರೆಹಂಸೆ
ಯು ನಿಮ್ಮ ವಶವಾದದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗಿ, ನಾವು ಯೇರುವವಕ್ಕೆ ಅ
ನುರೂಪವಾದ ಗಜವಂತೊರಿಸಿ ಎನಲು, ಆ ಮಾತಿಗೆ ಉಗ್ರಬಾಹುವು
ಅದು ನಾಳ ಆಗುವದು ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಸಂಚರಿಸುವವಕ್ಕೆ ರಥವು ಸಿ
ದ್ಧವಾಗಿರುವದು, ಇದರಿಂ ಸಂಚರಿಸುವರಾಗಿಯೆಂದು ಪೇಳಿ ಮನೋಹರವಾ
ದ ರಥವಂ ತರಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಹಂಸೆಯಂ ಕೈಯಿಂದ ಸವರುತ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸುವ
ರ್ಣ ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಮೈದುವಾದ ಮೃಣಾಳಶಕಲಗಳಂ ಕಮಲ ಕೇಸರ
ಗಳಂ ಕೂಡ ಕೊಡುತ ರಾಜಮಂತ್ರಿಗಳಂ ಕುರಿತು ಹೋಗಿಬನ್ನಿರೆಂದು ಪೇಳ
ಅನರುರಥವನ್ನೇರಿ ನದೀತೀರವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಿದರು.

ಇತ್ತಲಾ ಶಂಕುಕರ್ಣನು ಇದೆಲ್ಲವಂ ತಿಳಿದು ಉಗ್ರಬಾಹುವಂಕುರಿ
ತು ಅಯ್ಯಾ ಅರಸೇ! ಇಷ್ಟುದಿವಸ ಪರ್ಯಂತವೂ ರಾಜಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನೊಡನೆ
ಮಂತ್ರಾಶೋಚನೆಯಂ ಮಾಡುತ ಬಹು ಯಶೋವಂತನಾಗಿರುವನಾನ್ಯ.

ಈಗಅನ್ಯರ ಆಲೋಚನೆಯು ನಿನ್ನಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಬಳಿಕ ನಿನ್ನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವು
ಮೊನ್ನೆದ್ದರೂ ಆಪವನ್ನೇ ಹೊಂದಿತು, ನಾನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಫಲವೇನು ವಿದೇಶಾತ
ನಾಗುವೆನು, ಅದರೂ ಬದುಕಾಲ ನಿನ್ನಲ್ಲಿದ್ದುದರಿಂದ ಈಗಲೂ ನಿನ್ನ ಕ್ಷೇಮವು
ನ್ನೇ ಬಯಸಿ ಮೊಬ್ಬರದು ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುವೆನು, ಆ ಹಂಸೆಯು ಎಂದಿನಂತೆ
ಅನರವರವಂಮಾಡಿ ಸಮ್ಮಾನದೊಳಗುಂಟೆ ಕೊಡುವನಾಗು, ಇಲ್ಲದರೆ ಅವ
ರಂ ಕರೆಕಳುಂ ಆನೆಯ ಮೂಲೆ ಆಶೆಯುಂಟಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹೂ, ಈ ಎರ
ಡರ್ಥವನ್ನತಿಕ್ರಮಿಸಿ ನಡವರೆ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಕ್ಷೇಮವುಂಟಾಗಲಾರದು" ಇದು
ನಿಶ್ಚಯವೂ, ಇದರಮೇಲೆ ಅದೃಷ್ಟವಿದ್ದಂತಾಗುವದುಂಬಿನ್ನವಿತಿ ಉಗ್ರಬಾಹು
ವು ಎಷ್ಟು ಬಡಂಬಡಿಸಿದರೂ ಸುನುತನಾಗದೇ ಪತ್ತಿ ಪ್ರತಿಪ್ರಮೇತನಾಗಿ
ಪಾತಾಳಲೋಕವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಲೂ;

ಇತ್ತಲಾ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿಳಿದಿರುವ ರಾಯನು ಮತ್ತೆ ಮೂರು
ನಾಲ್ಕದಿನದಮೇಲೆ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನನ್ನಿನೆಯಲು ಆಗ ಹಂಸರೂಪವಂ
ತಾಳ ಕಾಕ್ಷಸನಬಳಿಯೋಳು ಪಂಜರದಲ್ಲಿದ್ದ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ರಾತ್ರಿ
ಯೋಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪದಿಂದ ಪಂಜರದರಂಧ್ರದಿಂದ ಹೊರಟು ನೃಪತಿಯು
ದೊಡೆಗೆ ಬಂದು ಹಂಸರೂಪವಂಟಿಟ್ಟು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಅಭಿನಂದಿಸಿ ನಿಂ
ದಿರಲು, ಸುಗಂಧರಾಜನು ಎಲೈ ಯಕ್ಷಾಧಿಪತಿಯೇ; ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿ ನಾವು
ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ರಥವಂ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವನಾಗೆಂದು ಸುಖನಿದ್ರೆಯಂಗೈದು
ಅರುಣೋದಯದೊಳೆದ್ದು ನದಿಯೋಳು ಸ್ನಾನಾಹ್ನಿಕಗಳನ್ನೆರವೇರಿಸಿ ಅಸ್ತ್ರ
ಮಂತ್ರಗಳಂ ನ್ಯಾಸಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಜಪಿಸಿ ರಥದಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿಹಿತರಾಗಿರ
ಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಸುಮತಿಯೊಡನೆ ರಥಾರೂಢನಾಗಲೂ, ಅತ್ತಲಾ ಉಗ್ರ
ಬಾಹುವಿನ ಆಸ್ಥಾನದೋಳು ಪಂಜರದಲ್ಲಿದ್ದ ಹಂಸೆಯಂಕಾಣದೆ ಗ್ರಾಸಾರ್ಥ
ವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ತಾವರೇ ದಂಟುಗಳುಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿರುವದನ್ನೋಡಿ ಪಂಜರ
ಕ್ಷಕರು ಉಗ್ರಬಾಹುವಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಅವನು ರಥಸದಿಂದೆದ್ದು ಬಂದು
ನೋಡಿ ಹಾ! ಮೋಸವಾಯಿತು ಎನೋ ಅಚಾತುರ್ಯ ನಡೆದಿರುವದಿಂದ
ಹಂಸವು ಅದೃಶ್ಯವಾಯಿತು ಶಂಕುಕರ್ಣನ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪೇಕ್ಷೆಯಂಮಾಡಿ
ದಕ್ಕಕ್ಕೆ ಏನು ಅನಿಷ್ಟ ಸಂಭವಿಸುವನೋ? ಗಜವಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ

ಅರರಿಗೆ ಏನು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಂ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಜಿಂತಿಸುತ ಭಟರನ್ನೊಡ
ಡಿ ಹಂಸೆಯು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿರುವದು ಹುಡುಕಿತರುಸರಾಗಿಯುಂದು ನಿಮಮಿಸಿ
ಯಾದಮೂ ಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ವ್ಯಸನಪಡುತ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರ್ಪ ಸಮಯ
ದೊಳಗೆ ನೃಪಮಂತ್ರಿಗಳು ರಥಾರೂಢರಾಗಿ ಬಂದು ಆಸ್ಥಾನದಬಳಿಯಲ್ಲಿ
ದು ರಾಜಸಭೆಗೆ ಪ್ರೋಗ ಉಚಿತದಿಂ ಕುಳಿತು ಬಳಿಕ ಸುಮತಿಯು ಉಗ್ರಬಾ
ಹುರೂಡು ಅಯ್ಯಾ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯೇ ! ನಾವು ಈ ಪುರದ ರಮಣೀ
ಯತೆಯಂ ನೋಡಲಣಿಸಿ ಬಂದು ಯಂಟುದಿನಸವಾಯಿತು ಲವಣ ಸಮುದ್ರದ
ಪೂರ್ವತೀರದಲ್ಲಿ ಇದಿರುವ ನಮ್ಮ ಸೇನೆಗಳು ನಾವು ಹೇಳಬಂದಂತೆ ಹೋಗದೇ
ವಿಳಂಬವಂ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ವ್ಯಸನಪಡುವದೋ? ನಮ್ಮ ರಾಜೇಂದ್ರನಿ
ಗೆ ಸೇನೆಯನ್ನೋಡಲೆಣಿಸಿ ಮನತವಕವಿಡುತಲಿಧೆ, ನೀವು ಅಡಿದರೀತಿಗೆ ಮದಗಜ
ವಂ ಕೊಡಿಸಿದೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ತೆರಳುವೆವು ಎಂದು ಪೇಳಲು; ಅದಂಕೇ
ಳ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಅಯ್ಯಾ ನೃಪಮಂತ್ರಿಯೇ! ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಹಂಸೆಯು
ನಿನ್ನೆರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅದೃಶ್ಯವಾಗಿಹೋಯಿತು ಅದರ ಜಿಂತೆಯಲ್ಲೇ ಇ
ರುವೆನೆಂದು ಪೇಳಲು, ಸುಮತಿಯು ಇದೇನಾಶ್ಚರ್ಯವು ಹಂಸೆಯಂ ಯಾರು
ಕೊಂದರೋ ಅಥವಾ ಅಶುಚಿ ಸಂಬಂಧವುಂಟಾಯಿತೋ ನಿನ್ನ ವಶವಾದ ಬಳ
ಕ ಅದರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವು ನಿನಗೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ನಿನ್ನಂ ಮಿಾರಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ
ಹೋಗುವದು ಅದಂ ನಿನ್ನವಶವಂ ಮಾಡಿದಾಗಲೇ ಅದರ ಜಿಂತೆಯಂ ಬಿಟ್ಟವು
ನಾವು ನಮ್ಮ ಸೇನೆಗೆ ತೆರಳುವದಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತಮಾದ ಗಜವಂ ತಂದುಕೊ
ಡುವಂತೆ ನಿನ್ನ ಭಟರಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸೆಂದು ಹೇಳಲಾಮಾತಿಗೆ ಉಗ್ರಬಾಹುವು
ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಂ ಕೊಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರಲು; ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಏನೈ
ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯೇ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಯು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ ಉತ್ತರವಂ ಕೊ
ಡದೆ ನಮಿಗೆ ಅಡಿದರ್ಥವನ್ನಡಸದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವ ಪರಿಯೇನು ಉದಾಸೀ
ನತ್ವವೋ? ಅಲ್ಲದೆ ಅಪಲಾಪಬುದ್ಧಿಯೋ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರಲಾಗ ಉಗ್ರಬಾ
ಹುವು ತಾಳೈ ನೃಪತಿಯೇ; ಎರಡು ಮೂರು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವೆವೂ ಎಂದ
ಪೇಳಲಾಗ. ಸುಮತಿಯು ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನೇ ನಮಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣವು ತ್ವರ್ಯ
ವಾದ್ದರಿಂದ ಬದಬುತ್ತರವಂ ಹೇಳದೆ ಗಜವಂ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಭಟರಿಗೆ

ನೇಮಿಸುವನಾಗು ಎಸಲಾಮಾತಿಗೆ ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನ ಪುತ್ರನಾದ ಬಭ್ರುವೇಂಬ
 ರಾಕ್ಷಸನು ಎದ್ದು ಏನೈ ನೃಪಮಂತ್ರಿಯೇ! ರಾಕ್ಷಸಕುಲ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಾ
 ದ ಪ್ರಭುಗಳಂ ಮನುಷ್ಯರಂ ಕಂಡಂತೆ ಹಲವೃಕರ ಮಾತನಾಡುವೆ, ರಾಜಸಭೆ
 ಯಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯಲ್ಲಾದರೆ ನಿನ್ನ ನಾಲಿಗೆಯಂ ಕುಯಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿರು
 ವೆನೆಂದುವೇಳಲು, ಸುಮತಿಯು ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸಪುತ್ರನೇ ನೀನು ಜೇಳಿದ ಮಾತು
 ಸಾಗದಿದ್ದರೂ ಮನಬಂದಂತೆ ಹರಟಿದರೆ ನಿನ್ನ ಶಿರವು ಉಳಿದುಲಾರದೆಂದು ಸು
 ಡಿದು ಎಲೈ ಉಗ್ರಬಾಹುವೇ ಗಜವಂ ತಂದುಕೊಟ್ಟಲ್ಲದೇ ಇಲ್ಲದ ಏಳುವೆ
 ದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಯನ ಅಪ್ಪಣೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಜೇಳಲು ಆ ಮಾತಿಗೆ ಉಗ್ರಬಾ
 ಹುವಿಗೆ ಕೋಪ ಉಂಟಾಗಿ ಕಂಠಗಳಂ ಕೆಂಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಘುರ್ರನೆ ತಿ
 ರಗಿಸುತ ಸೌಮ್ಯರೂಪಮಂ ಮರೆಮಾಡಿ ತನ್ನ ಸಹಜರೂಪವಂ ತಾಳಿ ತುಟಿ
 ಯಂ ನಾಲಿಗೆಯಿಂ ಸವರುತಲಿರಲು ಅವನನ್ನೋಡಿ ಬಭ್ರುವೇಂಬ ಕುಮಾರನು
 ಎಲೈ ಮನುಷ್ಯಮಂತ್ರಿಯೇ ಸ್ವಬಲ ಪರಬಲವನ್ನರಿಯದೆ ನೋಕ್ಕಿದ ಸ್ವಾನ
 ದಂತೆ ಬೋಗುಳುವೆ, ನಿನ್ನಂ ಶಕಲವಂಗೈದು ಭಕ್ಷಿಸುವೆನೆಂದು ಖಡ್ಗವಂ ಹಿಡಿ
 ದು ಝಳಪಿಸುತಲಿರಲದಂ ಕಂಡು ನೃಪತಿಯು ಈ ಕುಮಾರನಂ ಸಂಹರಿಸಿ ರಾ
 ಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಗೆ ಕೋಪ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಗಜವಂ ಕೊಟ್ಟು ಸಂ
 ಧಿಗಾದರೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಬರುವನು ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಡಂಬಡಬೇಕಾಗುತ್ತಾದ್ದ
 ರಿಂ ರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲರೂ ಹತರಾಗದೆ ಎಂದಿನಂತೆ ಧರ್ಮವು ವೃತ್ತಸ್ತವಾಗುವದು, ಆ
 ದ್ದರಿಂದೀಗಲೇ ಈ ಹುಡುಗನಂ ಸಂಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಕೋಪದಿಂ ಕೋ
 ಶದಿಂ ಕತ್ತಿಯಂ ಕಿತ್ತು ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸಕುಮಾರನೇ ನಮ್ಮಾ ರ್ಥರಂ ಭಕ್ಷಿಸುವ
 ಪರಿ ಎಂತೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದವನು ಎರಡು ತುಂಡಾಗಿ ಸಭೆಯ ಹ
 ವಳದ ಸ್ತಂಭವೂ ಕೂಡ ತುಂಡು ತುಂಡಾಗಲು ಅದನ್ನೋಡಿ ಸುಮತಿಯು ತ
 ನ್ನ ಕೈ ಖಡ್ಗದಿಂದ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯ ಆಯುಧವಂ ಹಿಡಿದಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರ
 ಬಾಹುವಂ ಕತ್ತರಿಸಿ ಬಬ್ಬರಿಗೂ ತಿಳಿದಂತೆ ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಅವರ
 ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬೇಟೆವಂ ತೆಗೆದು ತಮ್ಮ ರಾಯನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿದ್ದ
 ಬಭ್ರುಕುಮಾರನ ಬೇಟೆವಂ ತಾನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಬಳಿಕ ನೃಪಮಂತ್ರಿಗ
 ಳೇರ್ದರೂ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರಂ ಖಡ್ಗದಿಂ ಪ್ರಹರಿಸುತ್ತಿರಲು, ಅ

ದಂ ಕಂಡ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಬಡ್ಗವೆಂ ತೆಗದುಕೊಂಡು ರಭಸದಿಂ ಬರುತ್ತಿರ
ಲಾಗ ರಾಜಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ರೂರರಾದ ರಾಕ್ಷಸಭಟರು ನೃಪನುಂತ್ರಿಗಳಂ ಸು
ತ್ತಿಕೊಂಡು ಮೇಲೆಯಿದ್ದ ಆಯುಧಗಳಂ ಪ್ರಹರಿಸುತ್ತಿರಲು ಆಗ ನೃಪಮಂ
ತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಆಯುಧಗಳಂ ಖೇಡ್ಯಗಳಂ ತಡೆಯುತ, ಬಂದೊಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ
ಎರಡುಮೂರು ರಾಕ್ಷಸರ ಶಿರಗಳನ್ನಿಳುಹುತ, ಹರಿ ಕುಸ್ಪಳಿಸುತ, ನಿಂತಲ್ಲಿ
ನಿಲ್ಲದೇ ಕುಲಾಲಚಕ್ರದಂತೆ ತಿರುಗುತ್ತಲಿರುವವರಿಂ ಆ ಸಭೆಯು ಎಲ್ಲಿ ನೋ
ಡಿದರೂ ನೃಪನುಂತ್ರಿಗಳ ಮಯನಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರಲಾಗ ರಾಕ್ಷಸ
ಭಟರುಗಳು ಅತಿ ಕುಪಿತರಾಗಿ ತಮ್ಮಗಳ ಮೇಲೆ ಭಲ್ಯ, ಪರಶು, ಶೂಲ, ಕುಂ
ತ, ತೋಮರ, ಗದೆಗಳಂ ಎಸೆಯುತ ಮೇಲೆಕವಿದು ಬರುವದಂ ಕಂಡು ಶುಷ್ಕ
ಪರ್ಣರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಸುಂಟ್ರಘುನಾಳಯಂತೆ ರಾಕ್ಷಸಸಂಘದೊಳ್ಳೊ
ಕ್ಕು ಶಿರಗಳನ್ನೀಡಾಡುತ ಖೇಟಗಳಿಂದವರ ಪ್ರಹಾರಗಳಂ ತಡೆಯುತ ಬಡ್ಗ
ಳಂ ಅತಿ ವೇಗದಿಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ರಾಕ್ಷಸರ ಶರೀರಂಗಳಂ ಛಿನ್ನಾಭಿನ್ನವಾಗಿ
ಭೇದಿಸುತ್ತಿರಲು ಆ ಬಡ್ಗ ಪ್ರಭೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಕೋಟೆ ಮಿಂಚುಗಳು
ಏಕವಾಗಿ ಉದಯಿಸಿದಂತೆ ಸಭೆಯಲ್ಲವೂ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರಲು; ಮತ್ತು ಕೆಲವು
ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಮುತ್ತಗದ ಹುಮ್ಮಿನ ಮೊತ್ತಗಳಂತೆ ರಾಕ್ಷಸರ ಅವಯವ
ಗಳಂದುದುರುತಲಿರುವ ಮಾಂಸಖಂಡಗಳಂ ಹರಹಿ ರಾತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ
ಮರಳಿ ನೋಡಿದರೆ ಶತಸಹಸ್ರ ಅಂಚೆಗಳಂದೆರಳುವ ಖೇಕಳಯ ವರ್ಷಗಳಂ
ದಲೋ ಎಂಬಂತೆ ರಕ್ತಧಾರೆಗಳಿಂದ ಸಂಧ್ಯಾಸಮಯದಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವ
ಆ ಸಭೆಗೆ ಹಾರಿ ನೆಗೆಯುತ ಹಲ್ಲು ಮಸದು ಸಿಂಹನಾದವಂ ಮಾಡುತ ರಾಕ್ಷ
ಸ ಸಂಘವು ಬಂದುದಲ್ಲದೆ ಮರಳಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದೆಂಬುದಿಲ್ಲದೆ ನಷ್ಟ
ವಾಗುತ್ತಿರಲು ಮತ್ತು ಆ ಸಭೆಯು ಸ್ತಂಭವೆಂ ಭೇದಿಸಿ ಘುಡಿಘುಡಿಸುತ ರಾ
ಕ್ಷಸರ ತಂಡಗಳಂ ಸಂಹರಿಸುವ ಸರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿಯುಗೃದಿದುಗ್ರಮಾದ
ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವಿನ ಅವೂರ್ವ ಸಭೆಯಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರಲು ಮತ್ತೂ ಇವರೀರ್ವ
ರೂ ಕುಳಿತು ಬಂದ ರಥವಂ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ತೆಗದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ರಾ
ಕ್ಷಸರು ಯತ್ನವಂ ಮಾಡಿ ದವಾಗ್ನಿಜ್ವಾಲೆಗೆ ಎರಗಿದ ಪತಂಗಗಳಂತೆ ರಥವಂ
ರಕ್ಷಿಸುವ ಅಸ್ತ್ರಜ್ವಾಲಾ ಕದಂಬದಿಂ ಸುಡುತ ಶರೀರಗಳು ನೀಡುಹೋಗು

ತ ರಥವ ಸಮಾಪನಂ ರೇರಲಾರದೆ ಪಲಾಯನಂ ಗೈಯುತ್ತಿರಲು; ಮತ್ತೆ ಕೆಲಂ
 ಬರು ಅದೃಶ್ಯವಾಗಿ ಭಾಯಾಗುವಸ್ತು ಪ್ರವರಿಸುವ ರಥಸದಿಂ ಎದೆವಡೆದು
 ರಕ್ತವಂಕಾರುತ ಮೂರ್ಛಿತರಾಗಿ ಬಿದ್ದು ಹೊರಳುತ್ತಿರಲೂ, ಆಗ ಆ ಪುರ
 ವೈವೃಫೋಬರಿಯಾಗಿ ಗುಸುಗುಟ್ಟುತ ಗುಂಪುಗೂಡುತ ಹಾಗೆ ಬೆದರಿ ಓಡುತ
 ಮೂಲಾನುಮೂಲವಂ ಅರಿಯದೆ ಮನಬಂದಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ರಾಕ್ಷ
 ಸರ ತಂಡಗಳಿಂ ಆಧರಣಗಳಂ ಮರೆನಾಡಿ ಚಪ್ಪಾಳೆಗಳಂ ಯುಯುತ ಬಾಳ
 ಕರುಗಳಂ ಬೀದಿಗೆ ಬಿಡದೆ ಬಾಗಿಲುಗಳಂ ಬಂಧಿಸುತ ವೋಡ್ಯಾಡುತ್ತಿರುವ
 ಸ್ತ್ರೀರುಗಳಂ, ಅವರುಗಳಂ ಸಂತೈಸುತ್ತಿರುವ ವೀರಭಟರುಗಳಂ ಕೂಡ
 ವ್ಯಾಕುಲವಾಗುತ್ತಿರಲು, ಅದನ್ನೋಡಿ ಉಗ್ರಬಾಯುವು ಕೆಲವುಕಾಲ ರಾಜ
 ಮಂತ್ರಿಗಳೊಡನೆ ಖಡ್ಗಯುದ್ಧವೆನೂಡಿ, ಬಳಿಕ ಖಡ್ಗಯುದ್ಧದಿಂದಿವರೀರ್ಷ
 ರೂ ಸಾಧ್ಯರಾಗರೆಂದು ಭಲ್ಯವಂ ಪಡೆದು ಮೇಲ್ಬರಿದು ಬರುತ್ತಿ ರಲದಂ ಕಂಡು
 ನೃಪತಿಯು ಹಾರಿ ಖಡ್ಗದಿಂದವನ ಭಲ್ಯವಂ ಇಕ್ಕಡಿಯಾಗಿ ಪಂಡಿತಿ ಹ್ವರಿತದಿಂ
 ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ರಥವನ್ನೇರಲಾಗ ಸುಮತಿಯು ಸಾರಥಿಯಂತೆ ಮುಂದೆ
 ಕುಳಿತು ತುರಗಗಳಂ ಮೈದಡವುತ್ತಿರಲಾಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ರಾಕ್ಷಸರ,
 ರಕ್ತಗಳಿಂ ನೆನದಿರುವ ವಸ್ತ್ರವಂ ಬದಲುನಾಡಿ ದಿವ್ಯ ಕವಚವಂ ತೊಟ್ಟು
 ಭಾಯಾಗುವಸ್ತುನ ವರವಲ್ಲಿ ಧನುವಂ ಬತ್ತಳಿಕೆಗಳಂಕೂಡ ತೆಗದುಕೊಂಡ
 ಧನುಸ್ಸಿಗೆ ಹೆದೆಯಂಕಟ್ಟಿ ಜ್ಯಾಘಾತವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಾಗ ಅದರಿಂದಂಟಾದ
 ಝೇಂಕಾರಧ್ವನಿಯು ದಿಕ್ಪಟಗಳಂ ವ್ಯಾಪಿಸುತ, ರಾಕ್ಷಸರ ಹೃದಯಗಳಂ
 ತಲ್ಲಣಗೊಳಿಸುತ ಭೂಭಾಗವಂ ಗಡಗಡನೆ ನಡಗಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆ ಮದಾ
 ಧ್ವನಿಗೆ ಬೆದರಿದ ತುರಗಗಳು ಕಡಿನಾಣಗಳಂ ಹರಿದುಕೊಂಡು ಮೇಲೆಕುಳಿತಿ
 ರುವ ರಾವೃತರಂ ಕೆಡಹಿ ಕಾಲುಗಳಿಂ ತುಳಿಯುತ ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಓಡುತ್ತಿ
 ರಲು, ಮದ್ದಾನೆಗಳು ಸರಪಾಣಗಳಂ ಹರಿದುಕೊಂಡು ಮಾವೃತರಂ ಕೆಡವಿ
 ನೊಂಡಲಿನಿಂ ತೀಳುತ, ಎದುರಾಗಿ ಬರುವ ಭಟರಂ ಕೊಂಬುಗಳಿಂ ತಿವಿದು
 ಕಾಲುಗಳಿಂ ಮೊಸಕುತ, ಓಡಿಪೋಗಿ ಬಾಲಕರಂ ಬಾಧಿಸುತ ಆ ಪುರವಂ
 ವ್ಯಾಕುಲಪಡಿಸುತ್ತಿರಲಾಗ ಉಗ್ರಬಾಯುವು ರಥವನ್ನೇರಿ ಜೇಛಿಸಲಶಕ್ಯವಾದ
 ಕವಚವಂ ಧರಿಸಿ, ಘರ್ಜಿಸುವ ಮೋಳುವಂತೆ ಧನುವಂ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುತ,

ಯುದ್ಧೋದ್ಧತರಾದ ಪಟುಭಟರಿಂ ಕೂಡಿ ಬರುವದಂ ಕಂಡು ಸುಗಂಧರಾ ಜೇಂದ್ರಂ ಸಾರಥಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಿಗೆ ನಿಯಮಿತಿ, ಒಂಭೂ ಗಮೋಳ್ ಕುಳಿತು ಚಕ್ರವಂ ರಕ್ಷಿಸುತ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡುನಂತೆ ಸುಮತಿ ಗಾಜ್ಜಾಪಿಸಿ, ತಾನು ರಥದೋಳ್ ಕುಳಿತುಜ್ಞಾನಾದವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲದ ನೋಡಿ ರಾಕ್ಷಸಭಟರು ನಾಲ್ಕುಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಮೇಘುಗಳು ಉದಕಧಾರೆ ಗಳಂ ವರ್ಷಿಸುವಂತೆ ಬಾಣಂಗಳಂ ವರ್ಷಿಸುತ ಬರುತ್ತಿರಲಾಗ, ಸೃಪತಿ ಸುಮತಿಗಳೀರ್ವರ ಚಾಪಗಳಂ ಹೊರಡುವ ಬಾಣಪರಂಪರೆಗಳಿಂದ ರಾಕ್ಷಸರ ಬಾಣಂಗಳು ತುಂಡುತುಂಡಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತಿರಲು, ಭುಜಗಳು ಕತ್ತರಿಸಿ ಭೂಮಿ ಯೋಳ್ ಬೀಳಲು, ಹೃದಯಂಗಳು ಬಂದರಿಗಳಂತೆ ಛಿದ್ರಗಳಾಗಲು, ಇದೆ ಲ್ಲವನೋಡಿ ಅತ್ಯಂತಕುಪಿತನಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ನಿಜಧನುವಂ ಝೇಂಕಾರ ಗೊಳಿಸುತ ಅಪರಿಮಿತ ಬಾಣಗಳಂ ಹೂಡಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಿರಲು, ಅವನ ಬಿಂಬಿಡಿದು ಬರುವ ಶೂರರಾದ ರಾಕ್ಷಸರಥಿಕರು ದರ್ಪದಿಂ ಭಬ್ಬುಗಳಂ ಬೀಸುತ, ದೀರ್ಘಂಗಳಾದ ಗದೆಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ, ತೀಕ್ಷ್ಣಂಗಳಾದ ಶೂಲಂಗಳನ್ನೆಸೆಯುತ, ಎಡೆಬಿಡೆ ಬಾಣಂಗಳಂ ಬೀರುತ ಬೊಬ್ಬರಿಮ ಕೂಗುತ್ತಿರಲು ; ಆಗ ರಾಜಮಂತ್ರಿಗಳೀರ್ವರೂ ಆ ರಾಕ್ಷಸರು ಬೀರುವ ಅಯುಧಂಗಳನೆಲ್ಲವಂ ಅತ್ಯಂತ ತೀಕ್ಷ್ಣಂಗಳಾದ ತನ್ಮಾ ಬಾಣಂಗಳಿಂ ತುಂಡುತುಂಡಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸುತ, ಮತ್ತೂ ಬಬ್ಬೊಬ್ಬ ರಥಿಕನ ಮೇಲೆ ನೂರು ನೂರು ಬಾಣಂಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಿರಲಾ ಬಾಣಂಗಳು ರಾಕ್ಷಸರು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಬಾಣಂಗಳಂ ಭೇದಿಸುತ, ಹುತ್ತವಂ ಹೋಗುವ ಮಹಾಕರ್ಪಗಳಂತೆ ಶತ್ರುಗಳ ಹೃದಯಂಗಳಂ ಬೇಧಿಸಿಕ್ಕೊಂಡು ಭೂಮಿಯಂ ಪೋಗುತ್ತಿರಲು ; ಆಗ ರಾಕ್ಷಸರು ಈ ರಾಜ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮರುಪ್ಪನಾತ್ರದ ವರಲ್ಲ, ರಾಕ್ಷಸರಂ ನಷ್ಟಗೊಳಿಸಲಿಣಿ ಕಾಲಮೃತ್ಯುವೇ ಈ ರೂಪದಿಂ ಬಂದಿರುವವೆಂದು ಸಂಘಾಸಂಘವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ ಮರಳಿ ರೋಷ ಹೆಚ್ಚಿ ಬರುವವನೋಡಿ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ರಥಾತ್ಮವಂ ಚಟುಕುಮಾಡಿ ಮಂಡಲಾ ಕಾರವಾಗಿ ತಿರಿಗಿಸುತ ನಿಂತಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೆ ಕುಲಾಲಚಕ್ರದಂತೆ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಭ್ರಮೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿರಲಾಗ ರಾಕ್ಷಸ ಸಂಘುವು ಕಲಕಿ ನೃಪಮಂತ್ರಿಗಳ

ಬಾಣಗಳಿಂದ ಭಯವಡೆದು ರಕ್ತಮಸಗಿ ಪುಷ್ಟಿಸಿದ ಮುಳ್ಳುಮುತ್ತುಗದ ಮರಗಳಂತೆ ತೋರುತ ಮರಳಿ ಮರಳಿ ಸ್ಥಪಮಂತ್ರಿಗಳಮೇಲೆ ಬಾಣಗಳಂ ಕವಿಯುತ್ತಿ ರಲಾಗ ಸುಮತಿಯು ರೋದಾಪಿಷ್ಠನಾಗಿ ತನಿಗೆ ಉಪದಿಷ್ಟಮಾದ ಮಹಾಸ್ತ್ರಮಂತ್ರದಿಂ ಬಾಣವನ್ನಧಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಹೂಡಿ ರಾಕ್ಷಸರ ಸಂಘದಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು, ಆ ಮಹಾಸ್ತ್ರವು ಬಾಂಡವವನವಂ ದು ಸುವ ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ ಚಾಪದಿಂಚೊರಡುತ್ತಿ ರಲು ಅದರಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಬಾಣಪರಂಪರೆಗಳು ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ಚೊರಡುವ ಭಲ್ಯಗಳಿಂ, ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ನಡೆವ ತೋಮರಗಳಿಂ, ಬಟ್ಟಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತಿರುವ ಗದೆಗಳಿಂ, ಪ ಬ್ಬಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಚಕ್ರಗಳಿಂ, ರಾಕ್ಷಸರ ಶರೀರಗಳು ಛನ್ನಾಭಿನ್ನವಾಗುತ, ರಥಸಾರಥಿಗಳ ಶಿರಗಳು ನಡಲಿ ಉದರುತ, ತುರಗರಾಜಗಳು ತುತ್ತು ಮುರಾಗುತ, ಧ್ವಜಪತಾಕೆಗಳು ಧ್ವಂಸವಾಗುತ, ರಥಚಕ್ರಗಳು ಪುಡಿ ಪುಡಿಯಾಗುತ, ಅಚ್ಚುಗಳು ಮುರಿದು ಸುಚ್ಚು ಸುಚ್ಚಾಗುತ, ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲೂ ತುಂಬುತ ಚಿತ್ರವರ್ಣವಾಗುತ್ತಿ ರಲು ; ಆಗ ಉಗ್ರಬಾದುವು ಅತಿತ್ವರೆಯಿಂ ಬಂದು ಮಹಾಗದೆಯಂ ಬೀಸುತ ನಿಲ್ಲು ನಿಲ್ಲೆಂದು ಘುರ್ಜಿಸಿ ಸಿದ್ಧನಾದವಂ ಮಾಡುತ್ತಿ ರಲದನ್ನೊಡಿಸಿ ಸ್ಥಪತಿಯು ಬಂದು ಮಹಾಶಕ್ತಿಯುಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಆ ಗದೆಯಂ ಇಕ್ಕಡಿಯಾಗಿ ಪಂಡಿತಿ ಅವನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸಾಧಮನೇ ! ಸಿನ್ನ ಗರ್ವವು ಇನ್ನೂ ರಮನವಾಗದು, ಯಾವ ಆಯುಧವಿದ್ದರೂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವನಾಗೆಂದು ನುಡಿಯಲದಂಕೇಳಿ ಅತ್ಯುಗ್ರನಾದ ಉಗ್ರಬಾದುವು ಎಲೈ ಮನುಷ್ಯಪರುಷೇ ! ಇರಕಟವಾದ ಈ ಮರವಂಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಾಕಾರದ ಹೊರಗೆ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ರಣಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುನನಾಗು, ನಡೆ ನಡೆ ನಿನ್ನಾಡಂಬರವನ್ನಡಗಿಸುವೆನೆಂದು ಪೇಳಲು ; ಆಗ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು, ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸಕೀಟನೇ ! ಶೂರರಾದವರು ಎಲ್ಲಿ ಸಿಂತರಲ್ಲಿಯೇ ರಣಭೂಮಿಯಾಗುವದು, ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕಾರವೆಲ್ಲಿಯದು. ನೋಡೆಂದು ನುಡಿದು. ಅಮೋಘವಾದ ಬಾಣವಂ ತೆಗೆದು ವಜ್ರಾಸ್ತ್ರವಂತ್ರದಿಂದ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಆ ಪುರದ ಪ್ರಾಕಾರಗಳಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು, ಆಗ ಆ ಬಾಣದಿಂದ ಕೇಳುವ ಶಿಡಿಲುಗಳು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಸೋಂಕಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಗಿರಿ ತೀರದ

ಗಳು ಉರುಳುವಂತೆ ಐದುಸುತ್ತಿನ ಪ್ರಾಕಾರಗಳು ಒಡೆದು ಉರುಳಬೇಕು ;
 ಅಗಲುಗಳು ಮುಚ್ಚಿ ಮೋಗುತ್ತ ನೆಲಸಮವಾಗುತ್ತಿರಲು ; ಆದಂ ನೋಡಿ
 ರಾಕ್ಷಸರು, ಇದೇನೋ ಮಹಾ ಪ್ರಳಯಕಾಲ ಬಂದಿತ್ತೆಂದು ಬಹುಭೀತರಾಗಿ
 ಎಲ್ಲವಂ ಬಿಟ್ಟು ನಮಗೆ ಸಂರಕ್ಷಕವಾದೆಂದು ಹಾಹಾಕಾರಪಡುತ್ತ ದಿಕ್ಕು
 ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಪರಾಯನವಾಗೈಯ್ಯುತ್ತಿರಲು ; ಆಗ ಪುರದ ಮಹಾಪ್ರಾಕಾರ
 ರವು ನಷ್ಟವಾದುವನ್ನೋಡಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಮಹಾಗಜವಂ ತಂದು ಸಿಲ್ಲಿಸು
 ವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಿ ದೂತರಂ ಕಳುಹಲಾಗ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಮಹಾಗಜವಂ
 ಘಾತಗೊಳಿಸಬಾರದೆಂದರಿತು, ಮಹಾಕರವಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿ
 ಯಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನ ಸಾರಥಿಯಂ ಭೇದಿಸಲಾಗ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಅತ್ಯು
 ಗ್ರನಾಗಿ, ನೃಪತಿಗೆ ಸಾರಥಿಯಾಗಿ ಕುಳಿತಿರ್ವ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಮೇಲೆ ಕೆಲವು
 ಬಾಣಂಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಅವನಂ ಆಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಲಾರದಂತೆಮಾಡಿ, ಮತ್ತೆ
 ಮಬಾಣಂಗಳಿಂದ ನೃಪನ ರಥಾಶ್ವಗಳಂ ಪ್ರಹರಿಸಲಾ ಬಾಣಪ್ರಹಾರವಂ ಸಹಿಸ
 ಲಾರದೆ ಆ ರಥಾಶ್ವಗಳು ದಿಕ್ಕುಕಾಣದೆ ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನ ರಥವಂ ಬಳಸಿ
 ಬರುತ್ತಿರಲದನ್ನೋಡಿ ಅತಿ ಕುಪಿತನಾದ ನರಪತಿಯು, ಮಯೂರಪಿಂಚದಿಂ
 ಚಿತ್ರವಾಗಿ ಮಯೂರಗದಂತಿರ್ಪ ಬಾಣದಿಂದುಗ್ರಬಾಹುವಿನ ಧನುವಂ ಭೇದಿ
 ಸಲು ; ಆಗ ಕುದ್ಧನಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ತನಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಗುರುವಾದ ಶೌಷ್ಠ
 ಲಕ ಋಷಿಯಿಂದ ಲಭ್ಯವಾದ ನಿತ್ಯವಲ್ಲಿಯೂ ಪುಣಿತಮಾದ ಘಂಟಾಶತ
 ದಿಂದಲಂಕೃತವಾದ, ಮಹೋರಗದಂತೆ ಅತ್ಯುಗ್ರವಾದ ಒಂದು ಶೂಲ
 ಯುಧವಂ ಪಿಡಿದು ತೂಗುತ್ತಿರುವದನ್ನೋಡಿ ನೃಪತಿಯು ಈ ಶತ್ರುವಿಗೆ
 ಇದು ಪ್ರಬಲ ಸಾಧನವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಅಶನಿ ಎಂಬ ಅಸ್ತ್ರವಂ ಆಕರ್ಣಾಂತ
 ವಾಗಿ ಸೆಳೆದು ಶತ್ರುವಿನ ಶೂಲದಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲಾರಾಕ್ಷಸನ ಹಸ್ತದಿಂ
 ದವಾಗ್ನಿಯಂತೆ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತ ಬರುವ ಮಹಾಶೂಲವು ನೃಪತಿಯ ಅಶನಿ
 ಎಂಬ ಅಸ್ತ್ರವಂ ಅಶನವಂಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೃಪನಮೇಲೆ ಬರುವದನ್ನೋಡಿ
 ಸುಮತಿಯು ಸ್ತಂಭನಾಸ್ತ್ರದಿಂದಾಶೂಲವಂ ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಿರಲಾಗ ನೃಪ
 ತಿಯು, ಕಾಲಚಕ್ರವೆಂಬ ಮಹಾಸ್ತ್ರವಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಶತ್ರುವಿನ ಶೂಲ
 ವಂ ಇಬ್ಬಾಗಿ ಭೇದಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ಬಾಣವಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲುದ್ಯುಕ್ತ

ನಾಗಲು, ಉಗ್ರಬಾಯುವು ತನ್ನ ಶೂಲವು ನಷ್ಟವಾದುದನ್ನೋಡಿ ಬಿನ್ನನಾಗಿ
ಮಾಯಾವಿದ್ಯೆಯ ಸೃಷ್ಟಿಸಂಕ್ರಮಣ ಸಂಪರಿಸಲ್ಪಡಿಸಿ, ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿ ವ್ಯಾಘ್ರ,
ಸಿಹ್ಮ, ಮರಾಢ, ಶರಭ, ಭೇರುಂಡ, ಸರ್ಪಗಳರೂಪಗಳಂ ತೋರಿಸುತ್ತ ನೃಪ
ತಿಯ ರಥದಮೇಲೆ ಕವಿದು ಬರುವುದನ್ನೋಡಿ ಸುಮತಿಯು ಆ ರಾಕ್ಷಸನ
ಮಾಯಾರೂಪಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನಾಚರಿಸುತ್ತಿರಲಾಗ ಉಗ್ರಬಾಯುವು
ತನ್ನ ಯತ್ನ ಸಾಗದೇ ಇರುವದಂ ತಿಳಿದು ನೃಪತಿಯಮೇಲೆ ವೃಕ್ಷಗಳಂ
ಕಿತ್ತು ಎಸೆಯುತ್ತ, ಶಿಲಾವರ್ಷಗಳಂ ವರ್ಷಿಸುತ್ತ, ಕ್ಷುಣ್ಮಾತ್ರ ಕಾಣಿಸಿ
ಕೊಂಡು, ಹಾಗೆ ಅನ್ಯತ್ಯನಾಗುತ್ತಿರುವ ರಾಕ್ಷಸನಮೇಲೆ ಕೋಪ ಉಂಟಾಗಿ
ನೃಪತಿಯು ಈ ದುರಾತ್ಮನೊಡನೆ ಎದ್ದುಹೊತ್ತು ಹೋರಾಡುವದೆಂದು ಜಲ
ಮಂಸ್ಪೃಶಿಸಿ ಶುಜಿಭೂತನಾಗಿ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯನ್ನೆಸದು ಅವರ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ
ಲಬ್ಧಮಾದ ಮಹಾಸ್ತ್ರವಂ ಸ್ವರಿಸಿ, ಅಮೋಘವಾದ ಒಂದು ಮಹಾಕರವಂ
ತೆಗೆದು ಧನುಸ್ಸಿನೋಳ್‌ಹೂಡಿ ಶತ್ರುಗಳಾದ ರಾಕ್ಷಸರಂ ಸಂಹರಿಸಬೇಕೆಂ
ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಬಿಡಲಾ ಮಹಾಸ್ತ್ರವು ತ್ರಿಸುರಾಂತಕನ ಫಾಲಲೋಚನಾಗ್ನಿ
ಯಂತೆ ಮಹಾಜ್ವಾಲಾಮಾಲಾಯುಕ್ತವಾಗಿ, ಕೋಟಿ ಡಿಡಿಲುಗಳೆರಗಿದಂತೆ,
ಧ್ವನಿಗೈಯ್ಯುತ್ತ ಹೊರಡಲದರ ರಭಸದಿಂ, ಕುಲಾಚಲಸಮೇತವಾದ ಭೂಭಾ
ಗವೆಲ್ಲವು ಕಂಪಿಸುತ್ತ, ಸಮುದ್ರಗಳುಅಲ್ಲೊಲ ಕಲ್ಲೊಲಮಾಗುತ್ತ, ತಾರಾ
ಚಕ್ರಗಳು ಮೇರೆಮೀರಿ ತಿರುಗುತ್ತ, ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಘಗಳುರಳ ನೆಲವಂ ಕೆಚ್ಚುತ್ತ
ನದೀ ತಟಾಕ ಜಲಗಳೆಲ್ಲವೂ ಶೋಷಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನೋಡಿ, ಅಂತರಿಕ್ಷಗತ
ರಾದ ಸಿಂಧು ವಿದ್ಯಾಧರರು ಇದೇನೆಂದು ವಿಸ್ಮಯಪಡುತ್ತಿರಲಾಗ ಮಹಾಸ್ತ್ರವು
ನೋಂಕಿದ ಮಾತ್ರದಿಂ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯಾದ ಉಗ್ರಬಾಯುವು ದಗ್ಧನಾಗಿ ರಾ
ಕ್ಷಸಸಂಘ ಸಮೇತವಾದ ಆ ಪುರವೂಕೂಡ ಉರಿದು ಉಡುಗಿಪೋಗಲು ;
ಅದನ್ನೋಡಿ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಇನ್ನು ವಿಳಂಬವೆಂಬೊಡನೆ ಈ ಮಹಾ
ಸ್ತ್ರವು ಪಾತಾಳಲೋಕವಂ ದಹಿಸುವದೆಂದು ತಿಳಿದು ತ್ವರಿತದಿಂದಂ ಉಪ
ಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡಿ ಈಗಿನ ಭೂಭಾರವು ನಿವೃತ್ತವಾಯಿತೆಂದರಿತು ಭಸ್ಮೀ
ಭೂತವಾದ ಆ ಪುರವನ್ನೋಡುತ್ತ, ಸುಮತಿ ಛಾಯಾಗುಪ್ತರಿದೊಡಗೂಡಿ
ಮೊದಲಿನಂತೆ ಸುಪ್ರಭಾ ನದೀತೀರವಂ ಸೇರಿ, ಕವಚವಂ ಪಡೆಲಿಸಿ, ಆ ಸುಪ್ರ

ಭಾಸದೀ ಜಲದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನವೆಂದಾಡಿ ಬಳಿಕ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಛಾಯಾ
 ಗುಪ್ತನಂ ಕರೆದು ಅಯ್ಯಾ ಯಕ್ಷಾಧಿಪತಿಯೆ ! ಮಹಾಗಜದ ಯೋಗಕ್ಷೇ
 .ಮವು ಎಂತಿರುವದು, ಮತ್ತೊ ಈ ಪುರದಲ್ಲಿ ಏನು ಉಳಿದಿರುವದು ಆದ
 ನೆಲ್ಲವೂ ತಿಳಿದು ಬಂದು ಪೇಳುವನಾಗೆನಲಾ ಯಕ್ಷನು ಮಹಾಪ್ರಸವ
 ವೆಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಅಸ್ತ್ರಜ್ಞಾಲೆಯಿಂದ ಪುರದ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ
 ಉದ್ಯಾನವನಗಳು ಕೆಲವೆಡೆಯೋಳ್ ಭಸ್ತ್ರವಾಗಿ, ಕೆಲವೆಡೆಯೋಳ್ ಇದ್ದ
 ಲಾಗಿ, ಕೆಲವೆಡೆಯೋಳ್ ಎಲೆಗಳೆಲ್ಲ ಕಂದಿಪೋಗಿ ವೃಕ್ಷಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿ
 ರುವದಂ ಮತ್ತಮಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಾನಾ ವಿಕಾರರಾದ ರಾಕ್ಷಸರು ಉರುಳಿ ಬಿದ್ದಿರು
 ವದಂ ಕೂಡಾ ನೋಡುತ್ತ, ಹೆಣ್ಣಾನೆ ಹಿಂಡುಗಳು ಮಹಾಸ್ತ್ರಶಬ್ದದಿಂ
 ಗತಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವದನ್ನೋಡಿ ಮಹಾಗಜದ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವೆಂತಿ
 ರುವದೋ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ಮುಂದೆ ತೆರಳಿ ಇಕ್ಷು ವನಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ
 ಏಕಾಕಿಯಾಗಿ ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತ, ಕರಿಣಿಗಳ ವಿಯೋಗದಿಂ ಕಂಬನಿದುಂಬುತ್ತ,
 ತನಗೆ ಪಾಲಕರ್ಯರೆಂದು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೋಡುತ್ತ, ಗ್ರಾಸದಲ್ಲಿ ಉಪೇ
 ಕ್ಷೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಹಾಗಜನನ್ನೋಡಿ ದೈವಯೋಗದಿಂ ಜೀವಿಸಿ
 ಕೊಂಡಿರುವದೆಂದು ತಿಳಿದು ಅಚ್ಚರಿಸುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ವಿಮಲಪುರಿ
 ಯನ್ನೈದಿ ಆಸ್ಥಾನ, ಅರಮನೆ ಮುಂತಾದೆಲ್ಲವೂ ಭಸ್ತ್ರವಾಗಿರುವದನ್ನೋ
 ಡುತ್ತ ಕೋಶಗೃಹದ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಅಸ್ತ್ರಭೂತದಿಂ ಬಿದ್ದಿರುವ ಕೋಶಗೃಹ
 ವನ್ನೋಡಿ, ಇಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವೇನಿರುವದೆಂದು ಕಾಲಿನಿಂ ಕೆದಕಿ ಅಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಿದ
 ರತ್ನಗಳಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಾಯನಿದ್ದೆಡೆಗೆ ಬಂದು ಕೈಮುಗಿದು, ಅಯ್ಯಾ
 ರಾಜತೀರೋಮಣಿಯೇ ! ಮಹಾಗಜವು ಕ್ಷೇಮದಿಂದಿರುವದು, ರಾಕ್ಷಸನ
 ಕೋಶಗೃಹವು ಉರುಳಿ ಬಿದ್ದದರಿಂದ ಅಸ್ತ್ರಜ್ಞಾಲೆಗೆ ತಗಲದೆ ಈ ರತ್ನಗಳು
 ಅಮೂಲ್ಯವಾದುದರಿಂದ ದೇವತಾಪಂಗಗಳು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ನಿನ್ನ ವಶದಲ್ಲಿ
 ರಲೆಂದು ಆ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಮಾರನೇದಿನ ಉಗ್ರಬಾ
 ಹುವು ನಪ್ಯನಾದುದಂ ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿ ಪುರವಂ ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ರಕ್ಷಸರೆ
 ಲ್ಲರೂ ಪಾತಾಳವಂ ಕುರಿತು ಪಲಾಮಸಂಗೈಯ್ಯಲಾ ದ್ವೀಪವೆಲ್ಲವು ಆತಂಕ
 ರಹಿತವಾಗಿ, ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿರಲು, ಇವೆಲ್ಲವಂ ತಿಳಿದ

ಅಲ್ಲಿಯ ಪೂರ್ವೀಕರಾದ ಅರಸುಗಳು ಈ ರಾಯನಂ ಅವತಾರ ಪುರುಷನೆಂದು
 ದರಿತು, ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುಗಳಂತೆಗಮಕೊಂಡುಬಂದು ರಾಯನಂಕಂಡು
 ಅಭಿವಂದಿಸಿ ಕೈಕಾಣಿಕೆಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು, ತನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ಪೇಳಿ
 ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲವರಂ ರಾಯನು ಸಮ್ರಾಟನದಿಂಕಂಡು ಅವರಂ ಕುರಿತು ಮೊದ
 ಲಿಸುತ್ತೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನಾಳುತ್ತ, ನಾವು ಪೇಳಿ ಕಳುಹಿದಾಗ ನಿಮ್ಮ
 ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷವಸ್ತುಗಳಂ ಕಳುಹುವದಾಗೀ ಎಂದು ನಿಯಮಿಸಲ
 ರಸುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅತಿ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ರಾಯನಂಬಿಟ್ಟು ಪೋಗಲಾರದೆ ಆ ಸದೀ
 ತೀರದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲು ;

ಆ ಮಾರನೇ ದಿನ ಸುಗಂಧ ರಾಯನು, ಸುಮತಿ ಛಾಯಾಗು
 ಪ್ತರೊಡಗೂಡಿ ಗಜವಿದ್ದೆಡೆಗೆ ಬಂದು, ಸುಮತಿಯನ್ನೊಡ್ಡಿ ಈ ಗಜ
 ವು ವರವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಉಪಾಯವೇನೆಂದು ಪೇಳಲಾ ಸುಮತಿಯು ತನ್ನ
 ಮನದೋಳ್ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ತನ್ನ ರಾಕ್ಷಸರೂಪವಂ ಮರೆ
 ಮಾಡಿ ಸೌಮ್ಯರೂಪವಂ ಧರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಗಜವು ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಿರ
 ಬಹುದು, ಆ ಸೌಮ್ಯರೂಪದಿಂದಲೇ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಂವಾದವಂ
 ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು, ಆಗ ಅವನ ರೂಪವೂ, ನಮ್ಮ ರಾಯನರೂಪವೂ ಬಿಂಬ
 ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳಂತೆ ಏಕರೂಪವಾಗಿ ಇದ್ದುದಾದ್ದರಿಂದ ಈ ರಾಯನು ಗಜದ
 ಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತರೆ ಗಜವು ತಾನೇ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗುವದೆಂದು ಆಲೋ
 ಚಿಸಿ, ರಾಯನಂಕುರಿತು ಅಯ್ಯಾ ರಾಯನೇ ! ನಿನ್ನ ಗುಣಕ್ಕೆ ಯಾವದುತ್ತಾನೆ
 ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಲಾರದು, ನೀನು ಈ ಐರಾವತದ ಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪೋಗಿ
 ನಿಂತರೆ, ನಾಥರಿಲ್ಲದೇ ಕರೀಣಿ ನಿಕರಗಳ ವಿಯೋಗದಿಂದ ಕ್ಲೇಶಪಡುತ್ತಿರುವ
 ಈ ಗಜವು ಸ್ವಾಧೀನವಾಗುವದೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು, ಅದಂಕೇಳಿ ರಾಯನು
 ಗಜದ ಮುಂದುಗಡೆಯೋಳ್ ನಿಲ್ಲಲು, ಅವನನ್ನೊಡ್ಡಿ ಅ ಮಹಾಗಜವು
 ಮೊದಲಿನಂತೆ ತನ್ನ ಬಡೆಯನು ಬಂದನೆಂದು ತಿಳಿದು ಸೊಂಡಲಂ ಶಿರದೊಳಿಟ್ಟು
 ಅಭಿವಂದಿಸಿ ಕಂಬನಿದುಂಬಲು, ಆಗ ಸುಮತಿಯು ಮಹಾಗಜವಂ ಪ್ರಸಾದ
 ಗೊಳಿಸುವ ಇರಾವತೀ ಸೂಕ್ತವಂ ಪಠಿಸಿ ಮೈದಡವುತ್ತಿರಲು, ಪ್ರಸನ್ನ
 ವಾಗಿ ಆ ಮಹಾಗಜವು ಸೊಂಡಲಿನ ಕೊನೆಯಿಂದ ಸುಮತಿಯಂ ತಡವುತ್ತ,

ಖಾರೊಂದು ಕರೆವರೆ ಸಂಗಡ ಹೋಗುತ್ತೆ, ಗ್ರಾಸವಂಕೊಟ್ಟರೆ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತೆ ಇಲ್ಲಾ ಸುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವದಂ ಕಂಡು, ವಶವಾಯಿತೆಂದರಿತು ರಾಜಮಂತ್ರಿಗಳೇರ್ವರೂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಅವರನ್ನೋಡಿ ಆ ಮಹಾಗಜವು, ಇವರು ಆರೋಹಣವಂಗೈಯ್ಯುವದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲದಂ ಕಂಡು ಸುಪ್ರೀತನಾದ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಸುಮತಿಯ ಹಸ್ತಲಾಘದಿಂದತಿವಿಸ್ತಾರವಾದ, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಸುಖಕರವಾದ ಆ ಮಹಾಗಜದ ಸ್ಕಂದ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಲಾಗ ಸುಮತಿಯು ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಲು, ಬಳಿಕ ಆ ರಾಜಮಂತ್ರಿಗಳೇರ್ವರೂ ಆ ವಸನಂ ಬಳಸಿಬಂದು ಗಜವಿಂದಿಳಿದು ಛಾಯಾಗುತ್ತನು ಬದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಗ್ರಾಸವಂ ಆ ಮಹಾಗಜವು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿರುವದನ್ನೋ ಡಿಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೆ ಬಂದೆರಡುದಿನಸ ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಜಾರೂಢರಾಗಿ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರಲು, ಅವರನ್ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿರವನ್ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಅರಸುಗಳು ಈ ಮಹಾಗಜದ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿಯೇ ಈ ರಾಯನು ಇಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಕ್ಷಸರನೆಲ್ಲರಂ ಸಂಪರಿಸಿರಬೇಕು, ಇದು ದೇವತಾಗಜವಾದ್ದರಿಂದಲೇ ಪರ್ಯವಸಾನದಲ್ಲಿ ಈ ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಮವನ್ನಂಟುಮಾಡಿತೆಂದು ತಿಳಿದು ರಾಯನಂ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ರಾಯನು ಅರಸುಗಳಂ ಕುರಿತು ಐಯ್ಯಾ ಅರಸುಗಳಿರಾ ! ಧರ್ಮದಿ ಪ್ರಜಾಪಾಲನವಂ ಮಾಡುವರಾಗೀ ಎಂದು ಪೇಳಿ, ಆ ಖಂಡಾಧಿಪತಿಯಾದ ಸುದ್ಯುಮ್ನನೆಂಬ ಅರಸನ್ನೋಡಿ ಎಲೈ ಅರಸೇ ! ನಮ್ಮಿಂದ ಈ ಪುರವು ಶೂನ್ಯವಾಯಿತೆಂಬ ಲೋಕಾಪವಾದ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ಮರಳಿ ಇಲ್ಲಿ ಪುರವಂ ರಜೆ ಸಿಕೊಂಡು ಸುಖದಿಂದಿರುವನಾಗೆಂದು ನಿಯಮಿಸಿ, ನಾವು ಜಂಬೂದ್ವೀಪವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳುವೆವು ನಿಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರೇಮವಿರಬೇಕೆಂದು ಪೇಳಲು, ಆಗ ಆ ಅರಸುಗಳು ಸುಗಂಧರಾಜನಂ ಸ್ತುತಿಗೈವ ಕೋಲಾಹಲ ಶಬ್ದದಿಂದ ಪ್ರದೇಶವೆಲ್ಲವು ಮುಖಿತವಾಗುತ್ತಿರಲು ;

ಬಳಿಕ ರಾಯನು ಆ ಅರಸುಗಳಂಕಳುಹಿಸಿ ನದಿಯಂ ದಾಂಟಿ ಮುಂದೆ ತೆರಳುತ್ತೆ ಎದಿಗೊಂಡು ಬರುವ ಅರಸುಗಳ ತಂಡಗಳನ್ನೋಡಿ ಸಮ್ಮಾನಗೊಳಿಸುತ್ತೆ ರಮಣೀಯಂಗಳಾದ ಉದ್ಯಾನ ವನಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪುರಂಗಳಲ್ಲಿ

ಯೂ ಇಳಿದು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿಯ ರಾಜಾಂಗಣದ ಮಹಾವಳಿಬಳಿ
ಚಾರಗಳಂ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತ, ಮುಂದೆ ತೆರಳಿ ಬರುವ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಮುಂದೆ
ಅ ಮರುದಿವಸ ವಾಕ್ಯತಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ನದ್ಯಕ ಯೋಗವೆಂಬುದು ಅ ಸಮುದ್ರ
ದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಾದಿಗಳನ್ನೆರವೇರಿಸಿ ಗಜವಂ ಪೋದಿಸಿ ಭೋಜನವಂ ಮಾಡಿ
ರೋಪಣಂಗಳೈಯ್ಯಲು, ಆಗ ಮಹಾಗಜವು ಸಂಭಾರಣವಾಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ
ನಡೆಯುವಂತೆ ಸಮುದ್ರದ ಜಲವು ಸೋಂಕದಂತೆ ಅಂಶದ್ವಯದಲ್ಲಿಯೇ ರೂ
ಳುತ್ತಿರಲಾಗಿ ಭಾಯಾಗುತ್ತನು ಅತಿ ಜಾಗರೂಕನಾಗಿ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ
ನಡೆಯುತ್ತಿರಲು ; ಸುಗಂಧರಾಜನು ಅ ಮಹಗಜವ ಗಮನವನ್ನಿಟ್ಟು ನಂ
ತೋವನಪಡುತ್ತ ಸುಮತಿಯನ್ನೊದಿ ಬಿಸ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ! ಇದೇನಿಷ್ಟೆ ಲಿಯು,
ಈ ಮಹಗಜವು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಸಿರವಲಂಬನವಾದ ಅಂತರಿ
ಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯುತ್ತಲಿರಬೇಕೆಂದು ಭಯಗೊಂಡು ಅಭಿನವಂ
ಮಾಡಿ ಸಮುದ್ರವಂ ದಾಂಟುಬಿಡೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದನು ನದ್ಯಕ ಸುಕೃತವನ್ನೊ
ದಿವಾಡಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನೂ ಮನಗೊಂಡು ಭಾಯಾಗುತ್ತನು
ಕೂಡ ಆಯಾಸವಾದಂತೆ ನಡೆಯುವುದೆಂದು ಇದು ಭೂಮಿಯ ಗಜವಲ್ಲ
ನಮ್ಮ ಸುಕೃತವೇ ಈ ರೂಪದಂ ಬಂದಿರುವುದೆಂದು ತೋರುತ್ತಲಿರಬೇಕೆಂದು
ಗಜದ ಗುಣ ಶ್ಲಾಘಾನವಂಮಾಡುತ್ತ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಅ ಗಜವು ಸಂಭಾರಣ
ದಳವಂ ದಾಂಟುವಂತೆ ಅತಿ ವೇಗದಿಂದ ಸಮುದ್ರವಂ ದಾಂಟಿ ಆಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ
ಭಾಯಾಗುತ್ತನ ಬೆಂಬಿಡಿದು ತೆರಳುತ್ತ ಅಳಕಾಪುರಿಯನ್ನೆತ್ತಿತ್ತಮಿಸಿ ಕೂಡ
ರನ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಸರೋವರ ತೀರದಲ್ಲಿಳಿಯಲು, ಆಗ ನೃಪತಿ ಮಂತ್ರಿಗೂ
ರೈರೂ ಗಜದಿಂದಿಳಿದು ಭಾಯಾಗುತ್ತನು ಕುರಿತು ಗಜರಾಜನನ್ನೆರವೇರಿಸುವ
ನಾಗೆಂದು ನಿಯಮಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಪುಷ್ಪ ಮಂಟಪಗಳನ್ನೊಡುತ್ತ ಸೌಗಂಧಿಕಾ
ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಸಾಯಂ ಸಂಧ್ಯೆಯನ್ನೆರವೇರಿಸಿ ಶ್ರಮದವನಾಗಿ ಮಧುರ
ಮಾದ ದಿವ್ಯ ಫಲಗಳನ್ನಾಸ್ವಾದಿಸಿ ಭಾಯಾಗುತ್ತನು ತಂದುಬಂದಿರುವ ಕರಣ
ವೃಕ್ಷ, ಇಕ್ಷುಕಾಂಡ, ನಲ್ಲಕೊಂಬು ವೆಗಳಂ ಮುಲ್ಲತ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳು
ತ್ತಿರುವ ಗಜವನ್ನೊಡುತ್ತಿರಲನ್ನೈರೂಳು ನಿಶಾಂಧಕಾರ ಬುಡದಾಗಿ ಆಕಾಶ
ದಲ್ಲಿ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲು ; ಆಗ ಸುಪತ್ತಿಯು ಭಾಯಾಗುತ್ತನು

కరేదు అంధకారవన్నడగిసువ జ్యోతిర్లతే ఇద్దరే తరువనాగిందు
 పేళలనను అంధకార సివారణకే సాధనవిరువల్లి బేరే ప్రయత్న
 వ్యాతకేందు లుగ్రబూయవిన భండాదింతంద రత్నగళం రాయన ముందే
 రాశిగొళసలు, అవుగళ ప్రభయు దీపికా సహస్రదంతే యోళయుత
 అల్లియ అంధకారవేల్లవం తొలగిసి దగలినంతే మోడుత్తిరలు,
 మత్తు ఆ ప్రభయిందలీ ఆ సరోవరదోళ్ళు కుళితంగాద కమలం
 గళల్లవు ఏకసితంగాగి, బిసలేంబ భ్రాంతియింద జక్రవాక మిథు
 నంగళు వియోగ దుఃఖవం బిట్టు సంతోషవంబట్టు సుఖదిందిరలు ;
 పక్షిగళ గుంపుగళు గూడుగళింద మోరడువదక్క కలకలవం మోడు
 త్తిరలు, ఇదేల్లవం నోడి సుగంధాయను ఈ రత్నగళు దేవతా
 యోగ్యవే మోతు మనుష్యయోగ్యంగళల్లవేందు తిళియుత తళరు
 గళ హాశిగేయల్లి సుఖదిందిరలు ; బళిక ఆ లుద్యాన రక్షకరాద య
 క్షరు ఇదేల్లవన్నోడి త్వరేయిం పోగి తమిగే బడేయనాద కుజీరనం
 కండు క్షేమగిదు యారో సృష్టమంత్రిగళార్వరూ గజారూఢరాగి
 అంతరిక్షమోగదిం బంబ సౌగంధికా సరోవరద తీరదోళిళదు
 ఇరువదం, అవరుగళ సమీపదోళ్ళ రాశిగొళిరువ రత్నగళ కాంతి
 యింద వనవేల్లవు బేళగుత్తిరువదం కూడా విజ్ఞాపిసలు, ఆ కాల
 దోళ్ళ రాక్షస సంఘ సమేతనాద లుగ్రబూయవేంబ రాక్షసను సృష్ట
 నంకేణకి భస్మవాగి, అవన బళయల్లిద్ద గజవు ఆ ధోరేయ స్వాధీన
 వాయితేందు యోళిద కిన్నర వాక్యవంకూడా కేళి ఏను విశేషవిరువదు
 ఇదం తిళియబేకేందు నిర్జయిసిరువ కుజీరను ఋషి వేషవం ధరిసి,
 మణిగ్రీవనం శిష్యనం మోడికొండు, స్నానార్థవాగి సౌగంధికా
 సరోవరకే బరువసంతే బరుత్తిరలష్ట్రదోళ్ళ సూర్యోదయవాగలు,
 ఆగ సృష్టమంత్రిగళు ఆ సరోవరదల్లి స్నానవంమోడి కుళితిరువదం
 కండు అవర వదల్లిరువ గజవన్నోడి కుజీరను ఇదు ఇంద్రునా
 స్థానదల్లిద్ద ప్రాజీనవాద ఐరావతవు, పనుకారణ అవరిగే స్వాధీన

ವಾಙ್ಮನವನ್ನೋ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ ರಾಯನಂ ದೂರದಿಂದ ದೃಷ್ಟಿಸಿನೋಡಿ ಇದೇನು ವಿಚಿತ್ರವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ದೇವೇಂದ್ರನು ಬಂದಿರುವನು, ಮಹರ್ಷಿಯ ಶಾಪದಿಂದ ಸ್ವರ್ಗವು ರಾಕ್ಷಸರ ವಶವಾಗಿ ಶರ್ಜೆ ಸಮೇತನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವನು, ಶರ್ಜೆದೇವಿಯು ಎಲ್ಲಿರುವಳೋ? ಮತ್ತು ಆತನ ವಸ್ತುಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿರುವವೋ ಎಂದು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತ, ಈತನು ಇಂದ್ರನಾದುದರಿಂದಲೇ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತನಾದ ಮಹಾರಾಕ್ಷಸನಂ ಸಂಹರಿಸಿ ಈ ಮಹಾಗಜವಂ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವನು, ಮತ್ತು ಭೂಸ್ವರ್ಣದೋ ಪದಿಂದ ತನ್ನ ಸ್ವಭಾವವಂ ಗಜದ ಸ್ವಭಾವವಂಕೂಡ ತಿಳಿದಿರುವನೋ? ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ವಿಕಲ್ಪವಂವಾಡುತ್ತ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಜಯಶೀಲ ನಾಗೆಂದು ಹರಸಲು, ಸುಗಂಧವಾಡ್ವೇಂದ್ರನು ಯಾರೋ ಋಷಿಗಳು ದರ್ಶನವಂ ಕೊಡಲೋಸುಗ ಬಂದಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಉಚಿತಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಅರ್ಘ್ಯಪಾವ್ಯಗಳೆಂದುಪಚರಿಸಿ ನಾನು ಧನ್ಯನಾದೆನು, ತಾವು ಬಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನೆಂದು ಕೇಳಲು, ಕುಬ್ಜರನು ಐಯ್ಯಾ ನೈವೋತ್ತಮನೇ! ಈ ದೇವತಾಭೂಮಿಗೆ ಮನುಷ್ಯರು ಯಾರೂ ಬರುವದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಯಾರಪುತ್ರನು, ಏನುನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಬಂದವನಾದೆ ಎಂದು ಕೇಳಲು, ಆ ಮಾತಿಗೆ ಸುಮತಿಯು ರಾಯನ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ಪೇಳಿ, ಗಜವು ಬಂದ ನಿಮಿತ್ತವಂ ಅದರಿಂದಾಗುವ ಮನೋರಥವಂ ಕೂಡ ತಿಳುಹಿಸಲು, ಇದೆಲ್ಲವಂ ಕೇಳಿದ ಋಷಿ ವೇಷದ ಕುಬ್ಜರನು ಕಳಿಂಗರಾಜನ ಪುತ್ರಿಯೇ ಶರ್ಜೆದೇವಿ ಯಾಗಿರಬಹುದು, ಈ ಗಜದ ಪಣನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಶರ್ಜೆ ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಉಂಟಾಗಿ ಧರ್ಮಕಂಟಕರಾದ ರಾಕ್ಷಸರು ನಷ್ಟವಾಗಿ ದೇವ ಕಾರ್ಯ ನೆರವೇರುವದಕ್ಕೋಸುಗ ಈಶ್ವರನು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿರುವನು, ಆದ್ದರಿಂದ ಮಹರ್ಷಿ ಶಾಪವು ಲೋಕಾನುಗ್ರಹಾರ್ಥವಾಗಿ ಆದುದಲ್ಲದೇ ಇಂದ್ರನಂ ಭಂಗಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಯಿತೆಂದು ಪೇಳಿಕೂಡದೆಂದರಿತು ರಾಯನಂ ಮನುಷ್ಯಯೋಗ್ಯಮಾದ ಸ್ತುತಿಗಳಿಂ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತ, ಐಯ್ಯಾ ರಾಯನೇ! ಸ್ನಾನಾರ್ಥವಾಗಿ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವದುಂಟು, ನಮ್ಮ ವಾಸಗೃಹವು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವದು, ಮರ್ಯಾದಾಪಾಲಕನಾದ ನಿನ್ನಂನೋಡಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯದ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಕ್ಕೆ

ನೀನು ಬಾಧ್ಯವೆಂದಿತ್ತು ನಿನ್ನೊಡನೆ ಸಲ್ಲಾಸವೆನಾಡಿ ಸಂತುಷ್ಟರಾದೆವೆಂದು
 ಮೆಚುತ್ತಿರುವ ಅನಿಷ್ಟವೃತ್ತಿ ಸಂಭವಿಸ್ತೋಡಿ ಐಯ್ಯಾ ಮಹಾನುಭಾವನೆ!
 ಸಿಕ್ಕು ನ್ನುಗಾಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಮಾರ್ಗಸ್ಥನಾಗಿ ಬಂದಿರುವೆನು, ನನಿಗೆ
 ದರ್ಶನವೆಂ ಪಾವಿಸಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ರಿಕ್ತದ್ವಂದಿಂ ತಿರುಗಲಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂ ಈಗ
 ನನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ದಿವ್ಯವತ್ಸಲಕಲಗಳಂ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾನು ಮಾ
 ಹವೆ ನಮಸ್ಕಾರಗಳಿಂ ಸುಖಿತನಾಗಿ ತೆರಳಬಹುದೆಂದುಮೊಳಿ, ಸುಮತಿಯಂ
 ಕವಮು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಮಣಿಗಳಂ ಇವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸುವನಾಗೆನಲು, ಆಗ
 ಸುಮತಿಯು ಬುಗ್ಗಬಾಹುವಿನ ಭಂಡಾರದ ರತ್ನಗಳಂ ತಂದು ಋಷಿಯಮುಂದೆ
 ರಾಶಿಗೊಳಿಸಲು, ಅದನ್ನೊಡಿಸಿ ಸಂತುಷ್ಟನಾದ ಋಷಿಯು ರಾಯನಂ ಕುರಿತು
 ಸತ್ಸಂತಾನುಸಂತಾನಾಗೆಂದು ಆರೀರ್ವಾದವೆನಾಡಿ ಮಣಿಗಣವಂ ಮಣಿಗ್ರೀವನ
 ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಅದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮಣಿಗಳಂ ಹೊರತಾರನೆಂದು ಬಿಸು
 ಟು, ಐದಯ್ಯಾ ದಾಸರೂರಾದ ರಾಯನೇ ! ಜಯಶೀಲನಾಗೆಂದು ಮತ್ತು ದರಶಿ
 ಅಂತರ್ಧಾನನಾಗಲು; ಅದನ್ನೊಡಿಸಿ ಸುಮತಿಯು ಐಯ್ಯಾ ಸ್ತಪೋತ್ತಮನೇ !
 ಇದೇನೋ ವಿಶೇಷವು ಇರುವದು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಬಿಟ್ಟು ಪೋಗಿರುವ ಮಣಿಗಳು
 ನಮಿಗೆ ಯೋಗ್ಯಗಳೇ ಎನಲು, ರಾಯನು ಯೋಗ್ಯವಾದ್ದರಿಂದಲೇ ನಮಿಗೆ
 ಬಂಧುವೆಂದು ಉಚ್ಚೇಕ್ಷಿಸಿದವಂತೆ ಬಿಟ್ಟು ಪೋಗರು ಎನಲು, ಅದಂಕೇಳಿ
 ಸುಮತಿಯು, ಅದೇನು ರಹಸ್ಯವಿರುವದು ಹೇಳೆನಲು, ಆ ಮಾತಿಗೆ ಸುಗಂಧ
 ರಾಯನು ಆ ಬುಟ್ಟಿಗಳು ರತ್ನಪ್ರಾಕದೇ ಕುಳಿತಿರ್ದುದೇ ಅದರ ರಹಸ್ಯವೆನಲು,
 ಆಗ ಸುಮತಿಯು, ಐಯ್ಯಾ ರಾಯನೇ! ಅವರು ಯಾವ ದೇವತೆಗಳು ಎನಲು,
 ಆಗ ರಾಯನು ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನಾರು ಆಳುವರೋ ಅವರೇ ಬಂದಿದ್ದರೆಂದು
 ಹೇಳಲು, ಅದಂಕೇಳಿ ಸುಮತಿಯು ರತ್ನನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಕುಬೇರನು ಬಂದು
 ರಾಯನ ವಿತರಣೆಯಂ ವರಾಕ್ಷಿಸಿ ದೋದನು, ಇದು ಏನು ನಿಮಿತ್ತವೋ
 ಎಂದು ಮನದೋಳ್ಳನದು ಆ ಮೂರು ರತ್ನಗಳಂ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನ ವಶವಂ
 ಮಾಡಿ ಅವನು ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿರುವ ದೇವತಾ ಯೋಗ್ಯಗಳಾದ ಫಲ ಪುಷ್ಪ
 ಗಳಂ ತರುವನಾಗೆಂದು ಆಜ್ಞಾ ಪಿಸಲವನು ತಂದು ಬಿಟ್ಟಿನವ ಫಲಗಳನ್ನಾಸ್ವಾ
 ದಿಸಿ, ಬಳಿಕ ರಾಜ ಮಂತ್ರಿಗಳೇದ್ದರೂ ಗಜಾರೋಹಣವೆನಾಡಿ ಗಜವಂ

ಪ್ರೇರಿಸಲು, ಆಗ ಛಾಯಾಗುತ್ತಾನೆ ಬೆಂಬಿಡಿದು ಅಂತರೀಕ್ಷೆ ದೋಳು ಪೋಗುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಛಾಯಾಗುತ್ತಾನೆ ರಾಯನಂ ಕುರಿತು ಐಯ್ಯಾ ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠನೆ ! ಇದುಕೋ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವದೇಕಿಂಪುರುಷವರ್ಪದ ಹೊಮಕೂಟ ಪರ್ವತವು, ಇದೇ ಜಿತ್ಯರಥನೆಂಬ ಗಂಧರ್ವರಾಜನಿಗೆ ಅನುಚರರಾದ ಗಂಧರ್ವರ ಪುರವು, ಇದಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣದೇಶದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಗಂಧರ್ವರಿರುವರು ಎಂದು ಪೇಳುತ್ತ ಮುಂದೆ ತೆರಳಿ, ಅದುಕೋ ಮಹರ್ಷಿ ಸಿದ್ಧ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸಿವಾಸಸ್ಥಾನವಾದ ಹಿಮಾಚಲವು, ಇದೇ ಗಂಗೋತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಮೂಲವಾದ ಬಿಂದು ಸರೋವರವು, ಮತ್ತು ಮಣಿಮಯಗಳಾದ ಶಿಖರಗಳಿಂ ಶೋಭಿಸುವದೇ ಉಮಾದೇವಿಯ ಶಯನಗೃಹವು, ಇದೇ ವ್ಯಾಸವಸಿಷ್ಠಾದಿ ಋಷಿಗಳ ಆಶ್ರಮವು ಎಂದು ಪೇಳುತ್ತ ಮುಂದೆ ತೆರಳಿ ಇದೇ ಭರತ ಖಂಡವು, ಇದಕ್ಕೆ ಮಯಾದಾ ಪರ್ವತವೇ ಹಿಮಾಚಲವು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಮೈಲಿಂಭರು ಹೊಣಾದಿಗಳ ದೇಶಗಳು, ಇದಕ್ಕೋ ಶುಕ್ತಿಮಂತವೆಂಬ ಕುಲಾಚಲವು, ಅದೇ ಆರ್ಯಾವರವು, ಇದುಕೋ ಗಂಗಾನದಿಯು, ಇದೇ ಯಮುನಾನದೀ ಸಂಗಮವಾದ ಪ್ರಯಾಗಕ್ಷೇತ್ರವು, ಇದಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವದೇ ವಿಂಧ್ಯ ಪರ್ವತವು, ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ದಂಡಕಾರಣ್ಯವು ಎಂದು ತೋರಿಸಲದನ್ನೋಡುತ್ತ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಗೋದಾವರೀ ನದೀ ಮಾರ್ಗಗೊಂಡು ಬರುತ್ತೆ ಕಳಿಂಗದೇಶಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಪೊರಟು ಮಣಿಖಚಿತ ಕನಕ ಕಲಶ ಧ್ವಜ ತೋರಣಾದಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ವಿಜಯನಗರದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆ ಮಹಾಗಜವಂ ಭೂಮಿಗೆ ಇಳುಹಿಸಿ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಆ ಮಹಾಗಜದ ಗಂಡಸ್ಥಲದಿಂದ ಜಾರಿ ಬೀಳುತ್ತಿರುವ ಮದೋದಕಧಾರಾ ಪರಿಮಳವು ವಿಜಯನಗರವೆಂಬ ಪುರವಂ ವ್ಯಾಪಿಸಲದರಿಂ ವಿಹ್ವಲಂಗಳಾದ ಸಕಲ ರಾಜರ ಸೇನಾಗಜಂಗಳು ಮದಹೆಜ್ಜೆ ಸರಪಣಿಗಳಂ ಬದರಿ ಕಿತ್ತು ಕೊಂಡು ಮಾವುತರಿಗೆ ದಕ್ಕದೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದಂತೆ ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಓಡಾಡುತ್ತಿರಲು ; ಮತ್ತು ಛಾಯಾಗುತ್ತಾನೆ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ದೇವ ಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ಪುಷ್ಪಗಳ ಪರಿಮಳವು ಆ ಪುರವಂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಪೌರಜನಂಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ಮಯವನ್ನಂಟುಮಾಡುತ್ತ, ಮತ್ತೊಂದು ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗಂಧವೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತ, ಆಘ್ರಾಣಿಸುವ

ರಿಗೆ ಶಿರೋವೇದನೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತ, ಉಪವನ ಪುಷ್ಪಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಧುಪಾ
ನವಂ ಗೈಯ್ಯುತ್ತಲಿರುವ ಮಧುಕರ ನಿಕರಂಗಳನ್ನಾಕರ್ಷಿಸುತ್ತಲಿರುವ ಸಮ
ಯದೋಳೆ, ಮಹಾಗಜದ ಕೊರಳೋಳೆಗಳವಡಿಸುವ ಮಣಿ ಘಂಟಾಸಿನಾದ
ವು ಆ ಪುರವೆಲ್ಲವಂ ತುಂಬುತ್ತಿರಲದಂ ಕೇಳಿ ಕಳಿಂಗ ರಾಜನ ಅಂತಃಪುರದ
ಸ್ತ್ರೀರುಗಳು ಮಹಾ ಘಂಟಾಸಿನಾದವು ಎಲ್ಲಿಯದೆಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತ,
ಉನ್ನತಂಗಳಾದ ಪ್ರಸಾದ ಶಿಖರಗಳನ್ನೇರಿ ನೋಡುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ನಡೆದು
ಬರುವ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತವೋ? ಎಂಬಂತೆ ಅಮೃತ ಲಾಭಾರ್ಥವಾಗಿ ದೇವಾ
ಸುರರಿಂ ಮುನಿಪುಂಜ್ಯ ಕ್ಷೀರಸಾಗರದ ವಿಮಲತರನಾದ ಫೇನಸಮುದಾಯ
ವೋ? ಎಂಬಂತೆ ಪುಂಜ್ಯಭೂತನಾದ ಚಂದ್ರಿಕಾ ನಿಕರಗಳೋ? ಎಂಬಂತಿ
ರುವ ಚತುರ್ದಂತಂಗಳಿಂ ಅತ್ಯಂತ ಶುಭ್ರವಾದ ಅಮೃತದ ಡಿಂಡೀರಮಂ
ಡಲಗಳೋ? ಎಂಬಂತಿರುವ ಕುಂಭಸ್ಥಲಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತ,
ಮತ್ತು ಶರೀರದಿಂ ಕೂಡಿ ನಡೆದುಬರುವ ಕ್ಷೀರವಾರಾಹಿಯ ಯಶೋರಾಶಿಯೋ
ಎಂಬಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಮಹಾಗಜವಂ ಕಂಡು, ರಾಜಶಿರೋಮಣಿ
ಯಾದ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಯಾವದೇಶವನ್ನೋ ಜೈಸಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಅರಸುಗಳ
ಯಶಸ್ಸನ್ನೇ ಗಜರೂಪವೆನೂಡಿ ತಂದಿರಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸುತ್ತಿರಲು,
ಆಗ ರಾಜಮಂಡಲವೆಲ್ಲವೂ ಎದುರ್ಗೊಂತು ಪೋಗಿ ಸಾಲಾಗಿನಿಂತು ಕರಗಳಂ
ಮುಗಿಯುತ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಿರಲವರಂ ರಾಯನು ಕುಶಲವಂಕೇಳುತ ಬಿಡಾರದ
ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಸುನುತಿಯೊಡನೆ ಗಜದಿಂದಿಳಿದು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ಬಿಡಾರವಂ
ಹೊಂದುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಆ ಗಜದದೇಹಕಾಂತಿ ಸಮೂಹವು ಚಂದಿರನಿಗೆ ಪರಿ
ವೇಷ ಉಂಟಾದಂತೆ ಆ ಪ್ರದೇಶವಂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ, ಮತ್ತು ಗಂಗಾತರಂಗಗಳಿಂ
ವ್ಯಾಪ್ಯಮಾದ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಅದಂ ನೋಡಿದ ಪುರ
ಜನರು ಪರಮಸಂತೋಷರಾಗಿ ರಾಯನಂ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಸುಗಂಧ
ರಾಜನು ಕಳಿಂಗ ರಾಜಾಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಪೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯಂ ಕರತ
ರಿಸಲವಳು ಬಂದು ರಾಯಂಗಳಿನಿಂದಿಸಿ ನಮ್ಮ ದೇವಿಯು ತಮ್ಮ ಪಾದಪಂಕೇ
ಶುಹಂಗಳಿಗೆ ಶಿರವಂ ಬಾಗಿರುವೆನೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿರುವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಿರುವ
ಳೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು, ಅದಂ ಕೇಳಿ ಅವಳಂ ಸನ್ಮಾನದಿಂ ಕಂಡು ಅವಳಂ

ಕುರಿತು, ಎಲೈ ಸಖೀರನ್ನಳ! ನಿಮ್ಮ ದೇವಿಯು ಕ್ಷೇಮದಿಂದಿರುವಳೇ, ಅವಳು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದಂತೆ ಮಹಾಗಜವು ಬಂದಿರುವದು, ಇದು ದೇವತಾಯೋಗ್ಯಮಾ ದುದರಿಂದ ಗೌರೀದೇವಿಯೇ ಈ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿಹಿತಳಾಗಿರುವಳು ಅದಿಂ ದಿದು ಪೂಜಾಯೋಗ್ಯವು, ಈ ಅರ್ಥವಂ ನಿಮ್ಮ ದೇವಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಳಾಗು ಮತ್ತು ನಾವು ಪರಮ ಪ್ರೇಮದಿಂದಾಲಿಂಗಿಸಿ ಕುಶಲವಂ ಕೇಳಿದೆವೆಂದು ತಿಳು ಹಿಸುವಳಾಗು, ರಾಜ ಪಿರೋಮಣಿಯಾದ ಮತ್ತು ಪತ್ನೀಜನ ಸಮೇತನಾಗಿ ರುವ ನಿಮ್ಮ ರಾಯಂಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸಿದನೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸುವಳಾಗು, ಇದುಕೋ ಸೌಗಂಧಿಕಾದಿ ಸರೋವರದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕುಸುಮಗಳು, ಇವು ಸಾಧಾರಣ ಜನಗಳಿಗೆ ಮರ್ದಭಂಗಳು, ಮತ್ತು ಎಂದಿಗೂ ಕಂದದೆ ಮಹಾ ಪರಿಮಳ ಭರಿತಂಗಳಾಗಿ ಮುಡಿದವರೆಗೆ ಹರ್ಷಕರಂಗಳಾಗಿರುವವು, ಈ ಕುಸುಮಂಗಳಂ ನಾನೇಮುಡಿಸಿದೆನೆಂದುಪೇಳಿ ಸರಸನಾದ ಮುಡಿಗೆ ಮುಡಿಸುವಳಾಗು, ಇದಂ ದೇವಿಯು ಮುಡಿದುದರಿಂದಲೇ ಸೌಗಂಧಿಕವೆಂಬ ಈ ಪುಷ್ಪದ ನಾಮವು ಸಫಲ ವಾಗುವದು, ಮತ್ತು ಅಮೋಘಂಗಳಾದ ಈ ಫಲಂಗಳಂ ನಾನು ಪ್ರೇಮದಿಂ ಕಳುಹಿಸಿದೆನೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಬಡತಿಗೆ ಬುಪ್ಪಿಸುವಳಾಗು, ಮತ್ತು ನಿನ್ನ ಬೆಂಬಿ ಡಿದು ಈ ಮಮಹಾಗಜವು ಬರುವದು ನೋಡಿ ಇದಂ ಪೂಜಿಸಲಿ ಎಂದು ಪೇಳಿ ಸಖಿಯಾದ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ವಸ್ತ್ರ ಭೂಷಣಾ ದಿಗಳಂ ಕೊಡಿಸಿ ಪ್ರೇಮದಿಂ ಗಲ್ಲವಂ ನೇವರಿಸಿ ಎಲೈ ಸಖೀಶಿರೋಮಣಿ ಯಾದ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯೇ! ನೀನು ತೆರಳಿಬಾರೆಂದು ಕಳುಹಿಸಲು, ಆಗ ಚಿತ್ರ ಲೇಖೆಯು ಮಹಾಸ್ತಬ್ಧವಾದವೆಂದು ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ರಾಯನು ಕೊ ಟ್ಪ ವಸ್ತ್ರ ಭೂಷಣಾದಿ ಸಮಸ್ತ ವಸ್ತುಗಳಂ ತೆಗದುಕೊಂಡು ಅಂದಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ವೇಗದಿಂದ ದೇವಿಯ ಸಮಾಪನಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಲು ; ಬಳಿಕ ರಾಯ ನು ಆ ಗಜಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಮಾವುತನನ್ನಿಯಮಿಸಿ, ಆ ಗಜವಂ ಶೃಂಗರಿಸಿ ಯೋಗ್ಯರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಂ ಕರೆಸಿ ಅವರಂ ಕುರಿತು ನಿವು ಈ ಮದಗಜವಂ ಕಳಿಂಗಪತಿಯಾದ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನ ಆಸ್ಥಾನದಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ದೇವಿಯು ಮಾಡುವ ಗಜನೋಪಿಗೆ ನಾವು ಇದಂ ಕಳುಹಿಸಿದೆವೆಂದು ಪೇಳಿ ಬಳಿಕ ಅಪ್ಪಣೆಯಂಗೆೊಂಡು ಬರುವವೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆಗ ಮಹಾಗ

ಜವ ಉಭಯಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿಯೂ ರಾಯನ ಚತುರಂಗಬಲವು ಸಾಬ್ಬರಿದು ನಡೆ
ಯುತ್ತಿರಲು, ರತ್ನದ ಕಾಲುಕಡಗಗಳಿಂದಲೂ, ನವರತ್ನಗಳಿಂದ ರಚಿಸಿದ
ಮೇಲುಹೊದ್ದಿಕೆಯಿಂದಲೂ, ನಕ್ಷತ್ರಪಂಜ್ಜಿಗಳಂತೆ ಬಪ್ಪುವ ಮುಕ್ತಾಮಯ
ತಾರಕಾಭರಣಗಳಿಂದಲೂ, ಉಭಯ ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರ
ರಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಮಹಾಘಂಟೆಗಳಿಂದಲೂ ಎದೆಗಡೆಗೆ ಅಲಂಕರಿಸಿದ ಕಿರು
ಘಂಟೆಗಳ ಸರಗಳಿಂದಲೂ, ವಜ್ರದ ಬಾವುಲಿಗಳಿಂದಲೂ, ರತ್ನದ ಮುಖಪ
ಟ್ಟಿಗಳಿಂದಲೂ, ಪದ್ಮರಾಗದಿಂದ ರಚಿಸಿದ ದಂತಕಟ್ಟುಗಳಿಂದಲೂ, ಮುಕ್ತಾಮಯ
ವಾದ ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯ ಭರಣಗಳಿಂದಲೂ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿ, ರತ್ನಸಾನುಗಳಿಂ
ರಂವಿಸುವ ಮಹಾಮೇರುಪರ್ಮತದಂತೆ ಗಾಂಭೀರ್ಯದಿಂದ ಆ ಗಜಾಧಿಪತಿಯು
ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ತೆರಳುತ್ತಿರಲು, ಆಸಕ ಭೇರಿ ನಿಸ್ಸಾಣ ಕಾಹಳಾದಿ ವಾದ್ಯಂ
ಗಳು ಭೋರಂದು ಮೊರೆಯುತ್ತಿರಲು, ವಂದಿಸುಗಾಧರು ಹಸ್ತಗಳನ್ನೀಡಿ
ಬಗೆ ಬಗೆಯಾಗಿ ಹೊಗಳುತ್ತಿರಲು, ಚಾಮರ ಶ್ವೇತಚ್ಚತ್ರ ಮೊದಲಾದರಾಜ
ಖಿರುದುಗಳಂ ಪಿಡಿದವರು ಮುಂದೆ ಸಾಲ ಸಾಲಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲು, ನೂ
ತನವಾಗಿ ಕ್ಷೀರ ಸಾಗರದಿಂದವ್ಯವಿಸಿ, ದೇವಸೇನಾಪರಿವೃತವಾಗಿ ಬರುವ
ಇಂದ್ರನ ಐರಾವತದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವೋ ಎಂಬಂತೆ ಪೌರಜನರೆಲ್ಲರೂ ಸಂಘೀ
ಭವಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಿರಲು; ಆ ಮಹಾ ಗಜವಂ ನೋಡುವ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಪುರ
ಸ್ಥಿಗ್ರೇರಲ್ಲರೂ ಪ್ರಾಸಾದವನ್ನೇರಿ ವಿವಿಧ ಸಲ್ಲಾಪಗಳನ್ನಾಡುತ್ತ ವಿಸ್ತೃತ
ರಾಗಿರಲು, ರಾಯನಿಂದಾಜ್ಞಾಪ್ತರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ಮಹಾಗಜವಂ ಸಂತೈ
ಸುತ ಕರದುಹೊಂಡುವೋಗಿ ಕಳಿಂಗರಾಯನ ಆಸ್ಥಾನದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ
ಆ ರಾಯನಂ ಕಂಡು ಕೈಮುಗಿದು ಸುಗಂಧ ರಾಜೀಂದ್ರನು ಪೇಳಿದ ವಾಕ್ಯವಂ
ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಅದಂಕೇಳಿ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ
ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಂ ಉಚಿತ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳಿಂದುಪಚರಿಸಿ ಬಳಿಕ ಗಜಾಧಿ
ಪತಿಯ ರೀತಿಯನ್ನೋಡಿ ಅವರ ನೆಲೆಯಂ ಹೀಗೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಸುವದಕ್ಕೆ ಅತ
ಕ್ಯಮಾದುವರಿಹ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಸಂತೋಷಗಳಿಂ ಯುಕ್ತನಾಗಿ ಸಮೀಪಲ್ಲಿರುವ
ಅಂತಃಪುರದ ಕಂಚುಕಿಯನ್ನೋಡಿ ಅಂತಃಪುರದ ರಾಣಿಯರು ಗಜರಾಜನಂ
ಮೊಜಿಸಲಿ ಎಂದು ಪೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಲು, ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಜನರೆಲ್ಲರೂ

ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಹೊರಡುತ್ತಿ ರಲು, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಚೆತ್ತಬೇಟೆಯು ಪುಷ್ಟಿ ಫಲಗಳಂ ತಂದು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಸುಗಂಧವಾಡನು ಪೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಂ ಪೇಳಿ ಮಹಾ ಗಜವು ಆಸ್ಥಾನದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವದೆಂದು ಪೇಳಲು ಅದು ಕೇಳಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ದೇವತಾಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ಆ ಫಲ ಪುಷ್ಟಿಗಳನ್ನೋಡಿ ದೇವೋತ್ತಮನೇ ಪತಿಯಾಗಿ ಬಂದನೆಂದು ತಿಳಿದು ದೇವತಾ ಪೂಜಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯದೋಳ್ ತಂದು ಬಪ್ಪಿಸಿರಲಿ, ಸಮರ್ಪಣಗಳಾದ ಕುಸುಮಂಗಳಂ ಮುಡಿವೆವೂ ಎಂದು ಸಖೀ ಜನರಿಗೆ ನಿಯಮಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಕಂಚುಕಿಯು ಬಂದು ತನ್ನ ರಾಯನು ಪೇಳಿದ ಅರ್ಥವು ರಾಣಿಯರಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸಲು, ಆಗ ಎಲ್ಲರೂ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಅಲಂಕೃತರಾಗಿ ಬಂದು ಗಜರಾಜನಂ ಸುತ್ತಿವರಿದು ನಿಂತು ಅದರ ಸೌಂದರ್ಯ ನೋಬಗುಗಳನ್ನೋಡುತ್ತ ವಿಸ್ತೃತರಾಗಿ ರಲು, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಆ ಮಹಾ ಗಜವನ್ನೋಡಿ ವಿಸ್ಮಯಪಡುತ್ತ ಈ ಗಜದ ಸೌಂದರ್ಯ ರೀತಿಗಳು ಮಹಾ ಕವಿಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಬಣ್ಣಿಸಲಶಕ್ಯಂಗಳು, ಉಳಿದವರ ವಾಕ್ಯನಗಳಿಗೆ ಶಕ್ಯವೆಂತಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಆ ಗಜರಾಜನಿಗೆ ಪೋಷಣೋಪಹಾರ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿ ಸೀರಾರಾಜನವಂಗೈದು ಮೂರು ಬಾರಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯಂ ಮಾಡಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇದಂಪುರೋಡುತ್ತ ರು ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರಲಿ ಎಂದು ನಿಯಮಿಸಿ ಎಂದಿನಂತೆ ಅಂತಃಪುರವನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಗಜವಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯಂ ಮಾಡಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಸ್ವಸ್ಥಾನವನ್ನೇದಿದರೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ

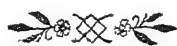
* * * * *

ಗದ್ಯ|| ಕುಂಡಲಿತಯಶಂಡಪರಶುಪುಂಡರೀಕಭವಾಶಂಡಲಪ್ರಮುಖನಿಬಿಲ ಸುರವರಪರಿಭವ ಪರಿಣಿತ ಪ್ರಚಂಡ ಬಲ ಚಂಡ ಮುಂಡ ಶಂಡನ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾಂಡ ಪರಿಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾ ಕಟಾಕ್ಷ ವೀಕ್ಷಣ ಪ್ರನರ್ಧಮಾನ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯಪ್ರತಾಪ ಸಕಲ ಭಾಷಾಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಾಂಕಷ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಧಾರೇಯ ಘಟಿಕಾಶತಗ್ರಂಥ ದಿನದಿನಪ್ರಬಂಧನಿಬಂಧನ ಧುರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತಾತ್ರೇಯಸಗೋತ್ರಾಪ್ತಲಾಯನ ಸೂತ್ರ ಸುಚರಿತ್ರ ಚಾಮರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ಪುತ್ರ ನರಪತಿ ಬಿರುವ ಮಹಿಮಾರ ಪುರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃ

ಪ್ಲ ರಾಜಬಡೆಯರವರಿಂದ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರಮಾಗಿ ವಿರಚಿತಮಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರೀಕ್ಷೆಯವೆಂಬ ಈ ನವೀನಕೃತಿಯೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಗಜಪೂವಂ ಸಾಧಿಸಿದನೆಂಬ ಹದಿನೈದನೇ ಅಶ್ವಾಸನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಮಹಾ. ಶ್ರೀ
ಹದಿನೈದನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣ.

ಶ್ರೀರಸ್ತು

ಹದಿನೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಪೂರಂಭ.

ಪೂರೈದೋಳ್ ದೂರವಸನೆಂಬ ಮಹಾ ಮುನೀಶ್ವರನ ಶಾಸದ್ವೈಸಯಿಂದ ಮಹೇಂದ್ರನು ಭೂಲೋಕದೋಳ್ ಅವತರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಉದ್ಯೋಗಿಸಲು ಅವನ ಆರೋಹಣಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದೋಳ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀಚಂದ್ರ ಸಹೋದರನಾಗಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಉಚ್ಚೈಶ್ರವಸ್ಸೆಂಬ ಅಶ್ವರತ್ನವು ತನ್ನ ಬಡೆಯನಾದ ಪುರಂದರನಿಗೆ ಮಹರ್ಷಿಯ ಶಾಸದ್ವೈಸಯಿಂದ ಭೂಲೋಕದೋಳ್ ಜನಿಸುವದಂ ತಿಳಿದು ತಾನು ಬಡೆಯನಿಲ್ಲದೆ ಅತಿ ದುಃಖದಿಂದ ಪತಿಯಿಲ್ಲದ ಸತಿಯಂತೆ ಸೂರ್ಯನಿಲ್ಲದ ಕಿರಣದಂತೆ ಚಂದ್ರನಿಲ್ಲದ ಕಾಂತಿಯಂತೆ ಬಡೆಯನಿಲ್ಲದ ರಾಜ್ಯದಂತೆ ಮನದೋಳ್ಕರಗುತ ಕಂಬನಿಯುಂ ತುಂಬಿ ಹಂಬಲಿಸುತ ನನಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಮಹೇಂದ್ರನಿಲ್ಲದ ಬಳಿಕ ಆತನ ಆರೋಹಣಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ನಾನು ಈಗ ದುಷ್ಪ್ರ ರಾಕ್ಷಸರ ವಶಮಾಗಿ ಅವರಂ ವಹಿಸುವ ಮಹಾ ಕಷ್ಟವಂ ನಾನೆಂತು ಸಹಿಸುವೆನು, ಮಾನವಂತರಿಗೆ ಅವಮಾನ ಬರುವಲ್ಲಿ ಸಾಧನವಂ ಬಿಟ್ಟು ಪಲಾಯನವಂ ಮಾಡಿ ದೇಶಾಂತರದೋಳ್ ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯುತ್ತಿರುವದು ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವೆಂದು ಊಹಿಸಿ ಭೂಲೋಕದೋಳ್ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಜಾಬಾಲಿಯಂಬ ಋಷಿಯ ಆಶ್ರಮವು ಇರುತ್ತಿಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸರ ಉಪದ್ರವಗಳು, ಮಾಯೋಪಾಯಗಳು ಕೂಡಾ ನಡೆಯಲಾರವು ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮವಂ ಶೇರಿ ಕೆಲವುಕಾಲವಲ್ಲಿದ್ದು ನನ್ನ ಬಡೆಯನಾದ ಪುರಂದರನು ಪೂರೈದಂತೆ ಅಧಿಪತ್ಯವಂ ತಾಳಿದ ಬಳಿಕ ಆತನ ಪಾದಸೇವೆಗೆ

ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಮೆರೆವುನಾ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಅನುರಾವತಿಯಿಂದ ವೇಗದಿಂದ ತೆರಳಬರುವಾಗ ಚಲಿಸುವ ನವರತ್ನದ ಕಲ್ಪೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಸುಮ್ಮಾನ ಗರಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟಿರುವ ನಜ್ರದ ಹಣೆ ಚಂದ್ರಬೋಟ್ಟಿನಿಂದ ಭಗಭಗಿಸಿ ಮೆರೆವ ಪದ್ಮರಾಗದ ಮೋಖವಾಡದಿಂದ, ಬಳ್ಳಿ ಮಿಂಚುಗಳಿಗೆ ಮಿಂಚಾಗಿರುವ ಕುಂದಣದ ಕಡಿವಾಣದಿಂದ ಕದಲುವ ಕುರುಚು ಕಿವಿಗಳ ಪಾರ್ಶ್ವದೋಳ್ ನಲಿವ ಸಣ್ಣ ಕರಣ್ಣ ಮರಂಗಳಿಂದ, ಪಣೆಯೋಳ್ ಮಣಿಗಳಿಂದ ಧರಿಸಿದ ಶೇಷನ ಮರಿಗಳಂತೆ ಹೊಸದಿರುವ ಮಣಿಯ ಕೊಪ್ಪುಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವ ಜಡೆಗಳೊಡನೆ ವಿರಾಜಿಸುವ ನಿರಾಜೆಯ ಕಸೆಗಳಿಂದ, ಕುಲಿಕ್ಕಾಡುವ ಮುತ್ತಿನ ಸರಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ನಾನಾವಿಧ ರತ್ನಗಳಿಂದ, ವಿಜಾತೀಯವಾಗಿ ಕೆತ್ತಿರುವ ಪದಕ ಸಾಲಗಳಿಂದ. ಬಾಲಸೂರ್ಯಮಂಡಲದಂತೆನಿವ ಹಲ್ಲಣದ ಅಂಜನೋಳ್ ಸುತ್ತುವರಿದು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಮುತ್ತಿನ ಬಲೆಗಳಿಂದ, ಇದರ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯೋಳ್ ತೂಗ್ಯಾಡುವ ಚಮರೀ ಮೃಗದ ಝಲ್ಲೆಗಳಿಂದ, ಮುಂಭಾಗದೋಳ್ ಮುತ್ತಿನ ಸರಗಳಿಂದ ಚೌಕಳಿಯಾಗಿ ಪೊಂದು ಕಟ್ಟಿರುವ ದಟ್ಟೆಯಿಂದ, ಬಿಳಿಯ ನವಿಲಿನ ಪಿಂಚದಂತೆ ನಲಿದಾಡುವ ಪುಚ್ಚವೆಂ, ಹಲ್ಲಣವೆಂ ಕೂಡ ಅನುಸರಿಸಿ ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿರುವ ಕಮಲದ ಮೊಗ್ಗುಗಳ ತಂಡದಂತೆ ಸಾಲವೊರಿಸಿರುವ ನವರತ್ನದ ಗುಬ್ಬಿಗಳಿಂದ ಬಪ್ಪಿದ ಪಟ್ಟಿಗಳಿಂದ, ಕರ್ಣದಿಂದ ಪಾದಪರಿಯಂತವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಬಿಡಿಮಣಿಗಳ ಪೊಣಿಸಿದ ಬಿರುದು ಕುಚ್ಚುಗಳಿಂದ, ಕಲಕಲಧ್ವನಿಯಿಂದ ಮಾಡುವ ಕನಕ ಗಗರಿಗಳಿಂದ, ಮುಂಭಾಗದ ಪಾದಗಳೋಳ್ ಧರಿಸಿದ ಪುಕ್ಕಿಯ ಪಾದ ಪೆಂಡ್ಯಗಳಿಂದ, ಪದ್ಮರಾಗವೆಂ ಕಡದು ಮಾಡಿದ ಪಾಕ ಶಾಸನನ ಪಾದಪದ್ಮಗಳಿಂದ ಇರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪವಾಡಗಳಿಂದ ಬಪ್ಪಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಾಯುವೇಗ ಮನೋವೇಗಗಳೆಂಬ ಪಕ್ಷಗಳಂತೆ ತಾಳಿ ಅತಿ ಶುಭ್ರವಾದ ಸರ್ವಲಕ್ಷಣಯುಕ್ತವಾದ ಬಟ್ಟುಗೂಡಿದ ಬೆಳದಿಂಗಳಂತಿರುವ ಸತ್ಯಲೋಕದಿಂದಿಳಿದು ಬರುವ ರಾಜಹಂಸದಂತೆನಿವ ಫಾಳಿಯಿಂದ ಹೊರಳಿ ವೇಗದಿಂದ ಜಗುಳಿ ಬೀಳುವ ದೇವಗಂಗೆಯ ತರಂಗವಂತೆ ವಿರಾಜಿಸುವ ಆ ಸುರತುರಂಗವು ಗಗನದಿಂದ ಬರುತ್ತ ದಿಕ್ಕು ವಿದಿಕ್ಕುಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಬೆಳಗಿಸುತ್ತ ಭೂಲೋಕವನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಡುಬಿಡಿ ಆಶ್ರಮದ ಸಮೀಪದೋಳುವನೀಪನದೋಳಿಳಿದು ಹಸ್ತಭಾವವೆಂ ತಾಳಿ ಭೂಲೋಕದ ಅಶ್ವಗಳೊಳುತ್ತಾನೊಂದು ಉತ್ತ

ಮಾತ್ಸ್ಯದಂತೆ ರೂಪುಗೊಂಡು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ಎಳೆಗರಿಕೆಗಳಂ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ, ಮೇಯುತ ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೊಡುತ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಹೇಪಾರವವಂಗೈಯುತ ಅನುರಾವತಿಯ ಅನಸ್ಥಿ ಏನಾಯಿತೋ ಎಂದು ನೋಡುವಂತೆ ಆಕಾಶವನ್ನೋಡುತ ಮಂಡಲಾಕಾರವಾಗಿ ಸವ್ಯಾಸಸವ್ಯವಾಗಿ ತಿರಗುತ ನದಿಗಳಂ ಹಾರುತ ಬಯಲು ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಘೂಳಿಯಂತೆ ಧಾಳಿಯಂಗೈಯುತ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರಲು, ಜಾಬಾಲಿ ಎಂಬ ಋಷಿಯು ನಿಜಾಶ್ರಮ ಸಮೀಪದೋಳ್ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವಾದ ಆ ಅಶ್ವಪು ಬಂದು ನಿಂದಿರಲದಂಕಂಡು ಇದು ಉಚ್ಚೈಶ್ರವಸ್ಸೆಂದರಿತು ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ಕಾರ್ಯವಿಶೇಷಂಗಳಂ ಅದರ ಪರಿಯಂ ಕೂಡ ತಿಳಿದು ಮತ್ತೂ ಈ ಅಶ್ವಕ್ಕೆ ರಾಕ್ಷಸರ ಬಾಧೆ ತಗಲದಂತೆ ಅದರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಆದರಿಸುತ್ತಿರಲು;

ಇತ್ತಲಾ ಕಳಿಂಗದೇಶದೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಗಜಗೌರೀ ನೋಟಿಗೋಸುಗ ಚತುರ್ದಂತಗಳುಳ್ಳ ಶುಭ್ರಮಾದ ದಿವ್ಯ ಗಜವಂ ತಂದು ಎರಡನೆ ಪಣವಂಗಿದ್ದು ಮಾರನೇ ದಿನ ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಗುತ್ತಲೇ ತನಿಗೆ ಬಿಡಾರವಾದ ಗೃಹದೋಳ್ ಮಣಿಮಂಚದಿಂದಿದ್ದು ಶುಭವಸ್ತುಗಳನ್ನೊಡೀತಿ ಬಳಕೆ ಮಜ್ಜನೆ ಗೃಹವಂ ಪೊಕ್ಕು ಪನ್ನೀರುಗಳಿಂದ ಮಜ್ಜನೆವಂ ಮಾಡಿ ಪೀತಾಂಬರವನ್ನಿಟ್ಟು ನಿತ್ಯಕರ್ಮವಂ ಮಾಡಿ ಪಡ್ಡನೋಪೇತಮಾದ ಅನ್ನವಂ ಭುಂಜಿಸಿ ಕಪ್ಪುರವಿಳ್ಳವಂ ಮೆಲ್ಲುತ ಅಲಂಕರಿಸಿದ ರಥದೋಳ್ ಕುಳಿತು ತನ್ನ ಬಿಡಾರದಿಂದ ಪೊರಮಟ್ಟು ಕಳಿಂಗರಾಯನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲಾ ಕಾಲದೋಳ್ ಕಳಿಂಗಪತಿಯಾದ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಎದುರೊಂಡು ಬಂದು ಸಭಾಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಕರತಂದು ನಿಂದಾಸನದೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಲಾಗ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಮಿತ್ರರಾದ ಸುಮತಿಯ ಮೊಗಮಂ ನೋಡಲು, ಸುಮತಿಯು ಕಳಿಂಗರಾಯನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಭೂಪತಿಯೇ! ನಿಮ್ಮ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಪೇಳಿದ ನಾಲ್ಕುದಂತೆಗಳುಳ್ಳ ಸರ್ವಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವ ಆನೆಯಂ ನಮ್ಮ ಸುಗಂಧಮಂಡಾರಾಯನು ತಂದಿತ್ತು ಪಣವಂಗಿದ್ದನು ಇನ್ನೀನು ಪಣವು ಬೇಕೆಂದು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಚಿತ್ತದೋಳಿರುವದೋ ಅದಂ ತಿಳಿದು ಹೇಳಬೇಕೆನಲು, ಅದಂ ಕೇಳಿ

ಕಳಿಂಗರಾಯನು ಎಲೈ ಸುವತಿಯೇ, ಮಹಾತ್ಮನಾದ ಈ ಚಕ್ರಾಧೀಶ್ವರನಿಗೆ ಯಾವಕಾರ್ಯವು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವದು ಇನ್ನೇನುಕಾರ್ಯವನ್ನಾದರೂ ಲೀಲಾಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ನೆರವೇರಿಸುವನು ಇದರೋಳ್ ಸಂದೇಹಮಿಲ್ಲ ನನ್ನ ಪುತ್ರಿಯು ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆಣೆಯುಂಟೆ, ಎಂದು ನುಡಿದು ಬಳಿಕ ಅಂತಃಪುರದ ಬಾಗಿಲೋಳ್ಳಾದಿರುವ ಕಂಚುಕಿಗಳಂ ಕರೆದು ಎಲೈ ಕಂಚುಕಿಗಳರಾ! ದೀರ್ಘಸುಮಂಗಲಿಯಾದ ನಮ್ಮ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಂ ಈ ಆಸ್ಥಾನದ ಸಭಾಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಕರತರುವದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲು; ಆಗ ಆ ಕಂಚುಕಿಗಳು ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂದು ವೇಗದಿಂ ತೆರಳಿ ಕಳಿಂಗರಾಯನು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಅವನನುಗಳಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಬಿನ್ನವಿಸಲಾಕ್ಷಣವೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ತನ್ನ ಪ್ರೇಮಸಖಿಯಾದ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯಹಸ್ತವಂ ಪಿಡಿದು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳೊಡನೆ ಸಭಾಮಂಟಪದಲುತ್ತರಭಾಗದೋಳ್ ಕಟ್ಟಿರುವಕಾಂಡಪಟವಮರೆಯೋಳ್ ಬಂದುರತ್ನ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಆನೆಯಂತಂದಸುಗಂಧರಾಜನ ಪರಾಕ್ರಮವಂ ನೆನನೆಂದು ಈಮನೋಹರಾಂಗನಂಗರೇಖೆಯಂತೆರೆಯ ಗವಾಕ್ಷದೋಳ್ ಅಡಿಗಡಿನೋಡುತ ಆನಂದಭರಿತಳಾಗಿ ತನ್ನ ಸಖಿಯಂಕುರಿತು ಎಲೈ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯೆ ! ಮಹಾರಾಜನಾದ ತ್ರಿಶಂಕವಲ್ಲಭನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆನಾನು ಅಭಿವಂದಿದೆ ನೆಂದುವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂ ಮಾಡಿಸನ್ನಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಪೂರ್ತಿಯುಂಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ನೀನೇ ಸಮರ್ಥನಲ್ಲದೆ ಈಧರಣಿಯೋಳ್ ಅಸಾರನಾದಮತ್ತೊಬ್ಬ ರಾಜನಿಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂನನ್ನಲ್ಲಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಆನೆಯಂತಂದಿತ್ತಂತೆನಾನುಮಾಡುವ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ವ್ರತಕ್ಕೋಸುಗಲೋಕಾತಿಶಾಯಿಯಾಗಿ ಅತಿಶುಭ್ರವಾಗಿ ಸರ್ವಲಕ್ಷ್ಮಣಯುಕ್ತವಾಗಿ ವರ್ಣಾಂತರದ ಕೂದಲುಬಂದಾದರೂಇಲ್ಲದೆ ವಾಯು ವೇಗಮನೋವೇಗಯುಕ್ತಮಾದರೆಕ್ಕೆಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಮತ್ತೊ ರಾವುತನ ಮನವೇಕಡಿವಾಣವಾಗಿಉಳ್ಳಬಂದು ಅಶ್ವವಂನಾನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿಯಿರುವೆನು, ಈಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಪೂರ್ತಿಯುಕೂಡ ಸಿನ್ನಿಂದಲೇ ನೆರವೇರಬೇಕೆಂದು ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಿತ್ರಜನರೊಡನೆ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರ್ಪ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂಕೇಳ್ಳುವಂತೆ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯೊಡನೆ ಫೇಳಲಾಜಿತ್ರಲೇಖೆಯು ತೆರೆಯಮುಂದುಗಡೆ

ಯೋಳ್‌ಬಂದುನಿಂತು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿರಾಜಪುತ್ರಿ
ಯಾದಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟಪರಿಸುಂಬಿನ್ನವಿಸಲಾಗ
ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಆಮಾತಂ ಪ್ರೇಮದಿಂದಲಾಲಿಶಿ ದೇವಿಯಪ್ರಾಣಸೆ
ಖಿಯಾದಜೆತ್ತಲೇಖೆಯಂ ಕುರಿತುಎಲೈ ಸಖೀಶಿರೋಮಣಿಯೇ ! ನೀನುಪೇಳಿ
ದ ಶುಭ್ರವರ್ಣಮಾದ ಸದ್‌ಲಕ್ಷ್ಮಣಯುಕ್ತವಾದಈಅಶ್ವನಂ ತರುವದೇನಚ್ಚರಿ
ಯು ಈಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪೂರಿಯಂ ನಾನುಕ್ಷೇಮಾತ್ರದಿಂ ನೆರವೇರಿಸುವೆನೆಂದೂ
ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಕಳಿಂಗರಾಜನುಭಕ್ತಿಯಿಂಬಿಸ್ಪಶಿದ ಉಡುಗೆರೆಗಳಂ ಸುತ್ತು
ವೀಳ್ಯವಂಕೂಡಕೈಕೊಂಡು ಆಸ್ಥಾನದಿಂದೆದ್ದುತನ್ನಪರಿವಾರದೊಡಗೂಡಿ ಬಿ
ಡಾರವಂನೈದಿಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡುಬಳಿಕ ಪಿಯಮಿತ್ರನಾದ ಸುಮತಿಯಂ
ಮುಖ್ಯಸೇನಾಪತಿಯಾದ ವೀರಸೇನನಂಗುರುವಾದವಿದ್ಯಾಸಾಗರನಂ ಕೂಡಕರೆ
ಯಿಶಿ ಇವರೊಡಗೂಡಿ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನಾ ಯೋಗ್ಯವಾದರಹಸ್ಯಸ್ಥಲವನ್ನೇ
ದಿ ಅವರೊಡನೆ ಯಥೋಚಿತಮಾಗಿ ಕುಳಿತುಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ
ಯಂಮಾಡಿದ ಅರ್ಥವಂಪೇಳಲು ಅದಂಕೇಳವಿದ್ಯಾ ಸಾಗರನುಎಲೈ ಮಹಾ
ರಾಜವಂಶಾಂಬುಧಿ ರಾಕಾಶಶಾಂಕನೇ!ಕೇಳು, ಭೂಲೋಕದೋಳ್ ಕೆಲವುದೇ
ಶಂಗಳೋಳ್ ಅಶ್ವಂಗಳು ಪುಟ್ಟುವವು ಅದರಲ್ಲಿ ಆರಟ್ಟದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದ
ಅಶ್ವಂಗಳು ಅತಿಪ್ರಸಿದ್ಧಂಗಳಾಗಿರುವವು ಅದರಲಕ್ಷಣವಂ ಮತ್ತುನಾನಾದೇ
ಶಂಗಳೋಳಿರುವ ಅಶ್ವಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ಉತ್ತಮಾಧಮಂಗಳಾದಸುಳಗಳವಿವರ
ವಂ ಜಾತಿಗಳಂ ಗತಿವಿಶೇಷಂಗಳಂ ಕೂಡಬೇಳುವೆನು ಅದಂಲಾಲಿಶಿಸಾವಧಾನ
ಜೆತ್ತನಾಗಿರೆಂದುಪೇಳಿ ಅಶ್ವಶಾಸ್ತ್ರವಂ ವಿವರಿಸಲುದ್ಯೋಗಿಶಿ ಎಲೈಸ್ವಾಮಿ
ಯಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೇ!ಪೂರ್ವದೋಳ್ ಅಮೃತದಿಂದಲೂ ಬಾಷ್ಪೋ
ದಕದಿಂದಲೂ ಅಗ್ನಿಯಿಂದಲೂ ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ಅಂಡದಿಂದಲೂ ಗರ್ಭದಿಂ
ದಲೂ ಸಾಮವೇದದಿಂದಲೂ ಅಶ್ವಗಳಉತ್ಪತ್ತಿಯು ಏಳುಪ್ರಕಾರವಾಗಿ
ಹೇಳಲ್ಪಡುವದು.ಅದೆಂತೆನೆ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದದೆಶೆಯಿಂದ ಉಚ್ಚೈ
ಶ್ರವಸ್ಸೆಂಬಹೆಸರುಳ್ಳ ಅಶ್ವವುಪುಟ್ಟಿತು ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮದೇವನ ಮುಖದಿಂದ
ಲೂ ಅಗ್ನಿಯನಾಲಿಗೆಯಿಂದಲೂ ಇವರುಗಳ ಹಸ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಷ್ಪೋದಕ
ಗಳುಸ್ರವಿಸಿದವು ಆಬಾಷ್ಪೋದಕಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರುಅಶ್ವಗಳು ಆವಿರ್ಭವಿಸಿದ

ವು ಯುಗಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಈಮೂರು ಅಶ್ವಗಳೇ ಬಾಪ್ಪೋದಕಂಗಳಿಂದ ಪುಟ್ಟಿದವು ಮತ್ತೂ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮೋತ್ಪನ್ನನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದಾ ಹೋಮಮಾಡಲ್ಪಡುವಂತಿಗ್ನಿಯದೆಶೆಯಿಂದ ಬಂದು ಅಶ್ವವು ಆವಿರ್ಭವಿಸಿತು. ಈ ಅಶ್ವಬಂದೆ ಅಗ್ನಿಜನ್ಯವಾದದ್ದು ಇದಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ವದೋಳ್ ಇಂದ್ರಾದಿದಿಕ್ಕತಿಗಳು ನವಪ್ರಜೇಶರಂತೆ ಸೃಷ್ಟಿವ್ಯಾಪಾರದೋಳ್ ಪ್ರವೃತ್ತಿಸಿದರು, ಆಕಾಲದೋಳ್ ಆ ಅಶ್ವದಿಕ್ಕತಿಗಳಿಂದ ಎಂಟು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಂಟು ಅಶ್ವಗಳು ಪುಟ್ಟಿದವು ಇವೆ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಎಂಟಾದ ಅಶ್ವೋತ್ಪತ್ತಿ ಕ್ರಮವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವದು, ಮತ್ತೂ ಪೂರ್ವದೋಳ್ ಅಶ್ರುನಾಮಕಳಾದದೇವಸ್ತ್ರಿಯು ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಕೂಡಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯ ತಪೋವಸದ ಸಮೀಪದೋಳ್ ಪರಸ್ಪರಶಾಪಂಗಳಿಂದ ಆ ಅಶ್ರುನಾಮಕಳು ಮೂಸಳೆಯ ರೂಪವಂತಾಳಿದಳು ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಘೂಕರೂಪವಂತಾಳಿದನು ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಇವರೇ ರ್ವರು ಪರಸ್ಪರಶಾಪಯುಕ್ತರಾಗಲು ಅವರಿಂದ ಅಂಡಗಳು ಜನಿಸಿದವು ಅದೇ ಅಂಡಜನ್ಯವಾದ ಅಶ್ವಸೃಷ್ಟಿಯು ಮತ್ತೂ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷಾ ಶ್ವಾಸಂಬಂಧದಿಂದ ಎಂಟಾದ ಅಶ್ವಸೃಷ್ಟಿಯು ಗರ್ಭಸಂಭವವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವವು ಇಂತಲ್ಲದೆ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಸೃಷ್ಟಿಕಾಲದೋಳ್ ಸಾಮವೇದದಿಂದ ಅಶ್ವಗಳಂ ಸೃಜಿಸಿದನು ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಅಶ್ವಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ವಿಳುಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವದೆಂದು ಬುಷಿಗಳು ಹೇಳುವರು, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನ ಬೆನುರಿನಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದ ಭಸ್ತದಿಂಗದರ್ಭಗಳು ಪುಟ್ಟಿದವೆಂದು ಪೂರ್ವೀಕರಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹೇಳುವರು ಆಗದರ್ಭಗಳಿಂದ ಅಶ್ವಯೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಜಾತಿವಿಶೇಷಂಗಳು ಅಶ್ವತರಂಗಳೆನಿಸುವವು, ಆ ಅಶ್ವತರಗಳಿಂದಾ ಹೆಣ್ಣು ಕುದುರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಗೌರೀಖರವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವದು, ಆ ಗೌರೀಖರದಿಂದ ಹೆಣ್ಣು ಕುದುರೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ್ದು ಮುಕುಬವೆನಿಸುವದು, ಆ ಮುಕುಬವೆಂಬ ಸ್ತ್ರೀಗಳ ಭದದಲ್ಲಿ ಮುಕುಬವೆಂಬ ಗದರ್ಭದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಕಿಂಪಶ್ವವೆನಿಸುವದು, ಆ ಕಿಂಪಶ್ವದಿಂದ ಹೆಣ್ಣು ಕುದುರೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದು ಪುನಃಖರವೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅಶ್ವಗಳು ಪಕ್ಷಿಗಳೆಂ ಕೂಡಿ ಆಕಾಶದೋಳ್ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರಲು ಅವುಗಳ ನೋಡಿ ಇಂದ್ರನು ಶಾಲಿಹೋತ ನೆಂಬ ಋಷಿಯಂಕುರಿತು ಎಲೈ ಋಷಿಯೇ ! ಈ ಕುದುರೆಗಳು ನಿನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನಲ್ಲಿದ್ದು ಮಹಾಸತ್ಯವಂಪಡೆಯುವಂತೆ ಇವುಗಳ

ರೆಕ್ಕೆಗಳಂಭೇದಿಸುವನಾಗೆನಲು, ಆಗಮುಷಿಯು ಐಹೀಕಾಸ್ತ್ರದಿಂದಆಕುಮರೆ
 ಗಳ ಪಕ್ಷಗಳಂಇವ್ರನ ಪ್ರೀತಿಗೋಸ್ಕರಭೇದಿಸಲು ಆಕುಮರೆಗಳಿಂದಪಾರ್ಥಿ
 ಸಲ್ಲಟ್ಟನವಾದ ಶಾಲಿಹೋತ್ರಯುಷಿಯುಸಿಮ್ಮಪಕ್ಷವೇಗಕ್ಕೆಸಮಾನವಾದ ವೇ
 ಗವು ಪಾವಗಳಗೆಲುಟಾಗಲೀವಂದು ಆಕುಮರೆಗೆ ಗೆ ವರವನ್ನಿತ್ತು, ಎಲೈ
 ಶ್ವಗಳಿರಾ! ನೀವುಇಂದ್ರಾದಿವೇವತೆಗಳಿಗೂ ಭೂಪತಿಗಳಿಗೂಕೂಡಾ ಪೂಜ್ಯಂ
 ಗಾಗಿ ವಾಹನತ್ವವಂಪಡೆಯುವರಾಗೀವಂದುಪೇಳಿ, ಮತ್ತೂಯಾವಧಾರೆಯು
 ಅನ್ನಪಾನಾದಿಗಳ ದ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ನಿಮಿಗೆ ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನಂಟುಮಾಡುವನೋ
 ಆರಾಜನುಸರ್ವದೇಶಂಗಳಲ್ಲಿಯು ವಿಜಯವಂಪಡೆಯುವನೆಂದು ಪೇಳಲು ಆ
 ಶ್ವಗಳುಭೂಲೋಕಕ್ಕೆಬಂದು ಭೂಪಾಲಕರಿಗೆ ವಾಹನತ್ವವನ್ನೈದಿ ತಮ್ಮಂ
 ಸಂರಕ್ಷಿಸುವಭೂಪಾಲಕರಿಗೆ ಉಪಕಾರಂಗಳಂಮಾಡುತ್ತಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಂಗಳಂ
 ಬ ಪುರುಷಾರ್ಥಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸುವವು, ಎಲೈರಾಜನೇ! ಮತ್ತೂಈಅಶ್ವಗಳ
 ಚಾತುರ್ವರ್ಣ್ಯಾಲಕ್ಷಣವುರಹಸ್ಯವಾಗಿರುವದು ಅದಂಪೇಳುವೆನು, ಬ್ರಹ್ಮಜಾ
 ತಿಯ ಅಶ್ವಲಕ್ಷಣವೆಂತೆನೆ, ಬಳ್ಳೇ ಸ್ವಭಾವದಿಂ ಶುದ್ಧ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂಕಾಂತಿಯಿಂ
 ದೊಡಗೂಡಿಲಕ್ಷ್ಮೀಕರಗಳಾಗಿ ಬಳ್ಳೇಮನಸ್ಸು ಧೈರ್ಯಯುಕ್ತಗಳಾಗಿ ದೇವ
 ಗಂಧರ್ವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬಲವು ವ್ಯಾಪಾರಗಳು ಶುಭ್ರವರ್ಣವು ಕೆಂಪುನ
 ಣವು ಜೇನುತುಪ್ಪದಂತೆ ಹಿಂಗಳವರ್ಣವು ಸಹಾ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ ಸ್ನೇಹಮೂ
 ತ್ರಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಮಂಚ ತುಷ್ಟ ಅರಳು ಇವುಗಳೊಡನೆ ಸಮಾನವಾದ ವಾ
 ಸನೆ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸುಗಂಧದಲ್ಲಿಯೂ ಆಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ
 ಆಸಕ್ತಿ ಉಳ್ಳ ಅಶ್ವಗಳು ಬ್ರಹ್ಮಜಾತ್ಯಶ್ವಗಳು, ಬಹುದೈರ್ಯವು ತೇಜಸ್ಸು ಭಾ
 ರವಂ ಸಹಿಸೋಣವು ಕೋಪವು ಶೌರ್ಯವು ಮಹಾ ಧೈನಿಯು ಕ್ರೂರವಾದ ಸ್ವ
 ಭಾವವು ಸೂಲವಾದ ಶರೀರವು ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬಲವು ವ್ಯಾಪಾ
 ರಗಳು ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕೂಡಾ ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಶುಭ್ರ ನೀಲ ಮೊದಲಾದ ಚಿತ್ರ
 ವರ್ಣದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸ್ನೇಹಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪಗಳೊಡನೆ ಸಮಾನವಾದ ಬಳ್ಳೇ
 ವಾಸನೆ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಮಲ್ಲಿಗೆಹೂವಿನಂತೆಯೂ ವೈಷ್ಣೋರ್ಮದಂತೆಯೂ ನೇತ್ರ
 ವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾದ ಅಂಗಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಕಷ್ಟವಂ ಸಹಿಸುವ ಅಶ್ವಂ
 ಗಳು ಕ್ಷತ್ರಿಯಜಾತ್ಯಶ್ವಂಗಳೆನಿಸುವವು, ಸ್ಥಿರವಾದ ಸ್ವಭಾವವು ಭಾರವಂ

ಸಹಿಸೋಣವು ಘುಳಿ ಬಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಪಡುತ ಸಂತಾಪವಂ ಹೊಂದದೆ ಸೌಖ್ಯವೆಶೆಯಲ್ಲಿ ಹರ್ಷವಂ ಹೊಂದದೆ ಮಧ್ಯಮವೇಗವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಕ್ರಾಂಚ ಪಕ್ಷಿಯ ರೆಕ್ಕೆಯಂತೆ ಶುಭ್ರವರ್ಣದೊಡನೆ ಕೂಡಿರುವ ಕೆಂಪುವರ್ಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ತಳಿರುಗಳಂತಿರುವ ಕಾಂತಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಜಲಪಾನದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಸಕ್ತಿಯು, ಸ್ವೇದಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಡು ಕಪಿಗಳು ಇವುಗಳೊಡನೆ ಸಮಾನವಾದ ವಾಸನೆ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಾಸನೆ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಜಿತ್ಲೆಂದ್ರಿಯಗಳಾದ ಅಶ್ವಗಳು ಮೈಶ್ಯಜಾತ್ಯಶ್ವಗಳು; ಅಶುಗ್ಧ ವ್ಯಾಪಾರವು ದುರಗ್ಧ ಣಗಳು ದುರ್ಗುಣಂಗಳು ಇತರಜಾತ್ಯಶ್ವಂಗಳಿಂದ ಭಕ್ಷಿಸಿ ಮಿಕ್ಕ ಹುರುಳಿ ಹುಲ್ಲು ನೀರುಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ರಕ್ಷಿಸುವರಂ ಕಚ್ಚಿ ಬದೆಯುತ ಮುರಿಯುತಲಿರುವ ಮರದಂತೆ ಧ್ವನಿ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಸ್ವೇದಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಗೆ ಗೂಡಿನಂತೆ ವಾಸನೆ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಪಿಶಾಚಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬಲವುಳ್ಳ ಅಧಮಾಶ್ವಂಗಳು ಶೂದ್ರಜಾತ್ಯಶ್ವಂಗಳು; ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಶ್ವಜಾತಿ ಲಕ್ಷಣಗಳಂ ತಿಳಿದ ಮೈದ್ಯಶ್ರೇಷ್ಠನು ಲಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತಿಗಳಂ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಪ್ರತ್ಯೇಕಮಾಗಿ ಆಯಾಯ ಜಾತಿಗಳ ಅಶ್ವಗಳಂ ಕಷ್ಟಸರ್ಜೀಕು, ಎಲೈ ರಾಯನೆ ! ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಅಶ್ವಗಳ ಪ್ರಕೃತಿಯಂ ಪೇಳುವೆನು-ಗ್ರೀಷ್ಮ ಋತುವಿನ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ, ವರ್ಷಾಋತುವಿನ ಆದಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ನಿಸ್ಸಾರವಾದ ಕಠಿಣವಾದ ತೃಣ, ಬಳ್ಳಿ, ತರಗು ಮೊದಲಾದ ಆಹಾರದಿಂದ ಉದರಭರಣವಂ ಮಾಡುವ ಅಶ್ವಗಳು, ಹೆಣ್ಣು ಕುದುರೆಗಳಿಂ ಪುಟ್ಟಿದ ಕುದುರೆಗಳು ವಾತಪ್ರಕೃತಿಗಳನಿಸಿಕೊಂಬುವವು; ಈ ಕುದುರೆಗಳು ಕಠಿಣವಾದ ರೋಮವು ಯತಾರ್ಥವಾದ ಜ್ಞಾನವು, ವಿಕಾರವು, ಚಾಂಚಲ್ಯವು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಅಶುಚಿಗಳಾಗಿ, ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಜೂಗರಿಸುತ ನಿದ್ರೆಯಂ ಮಾಡುತಲಿರುವವು. ಪಿತ್ತಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ-ವರ್ಷಾಕಾಲದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಹಿಮಕಾಲ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೂ, ಯಾವನವಂ ವಹಿಸುವದಾದಾಗ್ಯೂ ಬಿಸಲಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತಪ್ತಂಗಳಾಗುತ ಅತ್ಯಂತವಾಗಿ ತೃಣಗಳಂ ಭಕ್ಷಿಸುತ ಅತಿ ಪಿತ್ತ ಪ್ರಕೃತಿ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವವು, ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕುದುರೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಕುದುರೆಗಳು ಪಿತ್ತ ಪ್ರಕೃತಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವವು, ಈ ಕುದುರೆಗಳು ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಸ್ವಭಾವವು, ಕಾರ್ಯ

ವು ಜಲದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಯು, ಕಟಿವಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಂಪುನೀವು, ಬಳ್ಳೇ
 ಬುದ್ಧಿಯು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಅಧಿಕವಾಗಿ ಹುಲ್ಲು ಹುರಳಿಗಳಂ ಭಕ್ತಿಸುತ ಅತ್ಯಂತ
 ತ ರೂಪ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವವು. ಶ್ಲೇಷ್ಮಶ್ಚೈತಿಗಳ ಹಾಗೆಂದರೆ ತಿರಿತುತು
 ವಿನಲ್ಲಿ ಬಲವಾದ ಮೂಸದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸಮರ್ಥಂಗಳಾಗಿರುವವು, ಈ ಹು
 ದುರಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಕುದುರೆಗಳು ಧಸ್ಪವಾದ ಶರೀರ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಮಂದಸ್ವ
 ಭಾನವು ಅಧಿಕವಾದ ಬಲವು ಕ್ಷಮೆಯು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ರೋಗದಿಂದ ರಹಿತಂಗಳಾಗಿ
 ಮನೋಹರವಾದ ಗಂಭೀರವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿರುವವು. ಅಶ್ವ
 ಗಳ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ತಿಳಿದವರಿಂದ ಲಕ್ಷಣಸ್ಥಾನವು ಶರೀರವು ಕೂದಲುಗಳ
 ಬಣ್ಣವು ನಡಿಗೆಯು ಮತ್ತೂ ಬೆನುರು ಮೂತ್ರಾದಿಗಳ ವಾಸನೆಯೂ ಸ್ವರ
 ವು ಕಾಂತಿಯು ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಎಂಟು ಲಕ್ಷಣಗಳು ತಿಳಿಯತಕ್ಕವು ಇವು
 ಗಳ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೂ ಆಶ್ರಯವಾದ ಕಾರಣ ಶರೀರಲಕ್ಷ
 ಣವು ದೇಶಬೃಡುವದು ; ಅದಂತೆನೆ-ತುಟೆಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಅತ್ಯಂತ
 ಕೆಂಪಾಗಿದ್ದರೂ, ಚರ್ಮಗಳು ಶ್ಲೇಷ್ಮಗಳಾಗಿ ಮೃದುಗಳಾಗಿ ಸುಕ್ಕುಗಳಲ್ಲರೇ
 ಯಿದ್ದರೂ, ನಾಲಿಗೆಯು ಕೆಂಪಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಕೃಶವಾಗಿದ್ದರೂ, ದವಡೆಗಳು
 ರಕ್ತ ವರ್ಣವಾಗಿ ಬಹಳಉದ್ದವಾಗಿವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದ್ದರು, ದಂತಗಳು ಸಮವಾ
 ಗಿ ಸುಖವಾಗಿ ಮಿಂಚುತ ಘುಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಬೊಡ್ಡೆ ದಾಗಿದ್ದರೂ, ಕಂಠಗಳು ಜೊ
 ಳೆಯುತ್ತ ಮೃದುವಾದರೆಪ್ಪೆಗಳಂಕೂಡಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಜೇನುತುಪ್ಪದಂತೆ ಹಿಂ
 ಗಳವರ್ಣವಾಗಿ, ಪ್ರಸನ್ನವಾಗಿ ಕಪಿಂಜಲವೆಂಬ ಸಕ್ಷಿಯ ಕಂಠಗಳಂತೆಯು
 ಹುಲ್ಲೆಗಳ ಕಂಠಗಳಂತೆಯು ಟಿಟ್ಟೆಭಸಕ್ಷಿಗಳ ಕಂಠಗಳಂತೆಯು ಯಿರುವ
 ದಾದರೂ, ಲಲಾಟವು ವೆಳ್ಳೇಸುಳಿಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ವಿಶಾಲವಾಗಿದ್ದರೂ, ಶಿರಸ್ಸು ಬ
 ಟುವಾಗಿ ಯೆರಡು ಸುಳಿಗಳಿಂದ ಲಂಕೃತವಾಗಿದ್ದರೂ, ಕಿವಿಗಳು ಕಶಗಳಾಗಿ ತೀ
 ಕ್ಷಗಳಾಗಿಗಿಡ್ಡಾಗಿದ್ದರೂ, ಹೆಕ್ಕುತ್ತು ದೃಢವಾಗಿ ಚನ್ನಾಗಿ ಜೊಗ್ಗಿ ನೀಟವಾಗಿದ್ದ
 ರೂ, ಹೆಕ್ಕುತಿ ಸಕೂದಲುಗಳು ಜಡೆಗಳಲ್ಲದೇ ದೀರ್ಘಗಳಾಗಿದ್ದರೂ, ಸ್ಕಂಧ
 ಪ್ರದೇಶವು ಶುಭವಾದ ಸುಳಿಯುಳ್ಳದಾಗಿದ್ದರೂ, ವಕ್ಷಸ್ಥಿ ಲವು ವಿಶಾಲ
 ವಾಗಿನೀಟವಾಗಿದ್ದರೂ, ಕಂಕಳು ನೀಟವಾಗಿ ಉನ್ನತವಾಗಿದ್ದರೂ, ತೊಡೆಗಳು
 ತೋಳುಗಳೂ ಉರುಟಾಗಿ ಸಮವಾಗಿದ್ದರು, ಮೊಳಕಾಲುಗಳು ಚನ್ನಾಗಿವೃಕ್ಷ

ವಾಗಿತೋರದೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಡುವಿನಮಂಭಾಗಗಳುಬಟುವಾಗಿ
 ತಿಲುವಾಗಿ ಮಾಂಸವರ್ಜಿತವಾಗಿದ್ದರೂ, ಮುಖ್ಯಗಳಮಧ್ಯವುಸಮವಾಗಿ ಸು
 ವಾಸನೆಯಾಗಿ ಗಂಟು ಹುಣ್ಣು ಮೊದಲಾದುದ್ದೆಯಿಲ್ಲದುದ್ದರೂ, ಕಾಲುಗಳ
 ಗೋರಸುಗಳುಬಟುವಾಗಿ ದೃಢವಾಗಿ ಮಂಡೂಕಾಕಾರವಾಗಿ ನುಣುಪಾಗಿ
 ಹೊಳೆಯುತ್ತವಿಸ್ತಾರಗಳಾಗಿದ್ದರೂ, ಪೊಕ್ಕಲುಗಳು ತ್ರಿಕೂಟದಂತೆ ಉನ್ನತವಾಗಿ
 ದೃಢವಾಗಿ ಸೇರಿರುವಾಗಿ ಸಮವಾಗಿದ್ದರೂ, ಕಿಬ್ಬು ಹೊಟ್ಟೆಯುಜೋಲುತ ಬಳ್ಳಿ
 ಸುಳಿಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಬಟುವಾಗಿದ್ದರೂ ಬೆನ್ನಬಹಳಸೇರಿವಿಲ್ಲದೇಸಮವಾಗಿ
 ಸ್ವಲ್ಪಬೊಗ್ಗಿದ್ದರೂ, ನಡುವುಬಲಿಕುಂಭಸ್ಥವಾಗಿ ಬಳ್ಳಿಸುಳಿಯುಳ್ಳದಾಗಿದ್ದರೂ,
 ಹಿಂಭಾಗವುಸ್ಥೂಲವಾಗಿದ್ದರೂ, ಲಾಲವು ಮೃದುವಾದ ದೀರ್ಘಗಳಾದಕೂದ
 ಲುಗಳಿಂದಯುಕ್ತವಾಗಿಯಿದ್ದರೂ, ವೃಷಣಗಳು ಸಮವಾಗಿಯೂ ಬಟುವಾಗಿ
 ಯೂ ಬಿಲ್ಲಪತ್ರಮರದಕಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿಯೂ ಕೂದಲುಗಳು
 ಯಿಲ್ಲದೆಯಿದ್ದರೂ, ಗುಹ್ಯವೂ ಮೇಘ್ರವೂ ಕಪ್ಪುವರ್ಣವಿಲ್ಲದೇ ದ್ರವ್ಯವಾ
 ಗಿದ್ದರೂ, ಬಳತೊಡೆಗಳು ಬಟುವಾಗಿ ಸಮವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪಬೊಗ್ಗಿದವಕ್ರವಿಲ್ಲದೇ
 ಯಿದ್ದರೂ, ಶುಭಕರಗಳಿಸುವವು. ಈರೀತಿಗುಣಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತಗಳಾದ ಕರೀ
 ರಗಳುಳ್ಳಕುದುರೆಗಳು ಸಂಪತ್ತರುಗಳಾಗಿ ಬಡೆಯಗೆ ಜಯವಂ ಪೂಜ್ಯತೆಯಂ
 ಉಂಟುಮಾಡುವವು; ಈಲಕ್ಷ್ಯಗಳು ಗುಣಗಳೊಲ್ಲದಕುದುರೆಗಳುಪ್ರಶಸ್ತ
 ಗಳಲ್ಲ, ಈರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಣುಕುದುರೆಗಳೂಲಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನೊಡಿಸುಭಾರು
 ಭಂಗಗಳಂತಿಹಿತಕ್ಕಿದ್ದು; ಯಿಂತಲ್ಲದೆ ಹೆಂಣುಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ತುಟಿಯು ದೋ
 ನಿಯು ಋಜುವಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಚೇಚಲವಾಗದಿದ್ದರೆ ಶುಭಕರಗಳು, ಇ
 ನ್ನುಮೇಲೆ ಕುದುರೆಗಳಪ್ರಮಾಣವಂ ಪೇಳುವೆನು:—ಕೇಳೈಸುಗಂಧಮಹಾರಾ
 ಯನೇ! ಮೂರು ಭತ್ತಗಳಂ ನಿಟುವಾಗಿ ಇರಿದರೆ ಒಂದು ಅಂಗುಲಪ್ರ,
 ಮಾಣ ವಾಗುವದು, ಅಂಥಾ ಅಂಗುಲಗಳು ಇಪ್ಪತ್ತುನಾಲ್ಕಾದರೆ ಒಂದು
 ಹಸ್ತಪ್ರಮಾಣವೆನಿಸುವದು, ಈಪ್ರಮಾಣದಿಂದ ಕುದುರೆಯಮುಖವು ಮು
 ವ್ವತ್ತೆರಡು ಅಂಗುಲಗಳ ಉದ್ದವಿದ್ದರೆ ಇದು ಉತ್ತಮಾಶ್ವವೆನಿಸುವದು, ಇ
 ದಕ್ಕೆ ಯೆರಡು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಮೆಯಾದರೆ ಮಧ್ಯಮಾಶ್ವವೆನಿಸುವದು
 ಯಿಸ್ಪತ್ತೆಂಟು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣ ವಿದ್ದರೆ ಅಧಮಾಶ್ವವೆನಿಸುವದು ;

ಅಶ್ವಗಳ ಕಂಠವು ಐವತ್ತಾರು ಅಂಗುಲನೀಟವಿದ್ದರೆ ಉತ್ತಮವು, ನಾಲ್ಕುತ್ತಾರು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣವಿದ್ದರೆ ಮಧ್ಯಮವು, ಮೂವತ್ತಾರು ಅಂಗುಲನೀಟವಿದ್ದರೆ ಅಧಮಾಶ್ವವೆನಿಸುವದು, ಕುದುರೆಗಳ ವಕ್ಷಸ್ಥಲಗಳು ಬೆನ್ನು ನಡೆವು ಮುಖ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದೆಡೆಗೂಡಿದವರೆ ಶುಭಕರವು, ಏಳು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳ ಕಿವಿಗಳು ಆರು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳ ದವಡೆಯು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಮೊಣಕಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ಶುಭಕರಂಗಳು. ಕೆನ್ನೆಗಳು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣವಿರಲು ಶುಭಪ್ರದವು, ಜಂಘಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಯಿಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣವಿದ್ದರೆ ಉತ್ತಮಾಶ್ವವೆನಿಸುವದೂ, ಹದಿನೆಂಟು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣವಿದ್ದರೆ ಮಧ್ಯಮಾಶ್ವವೆನಿಸುವದು, ಹದಿನಾರು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣವಿರಲು ಅಧಮಾಶ್ವವೆನಿಸುವದು, ಕುದುರೆಗಳ ಕಾಲುಗೊರಸುಗಳು ಏಳು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣವಿದ್ದರೆ ಉತ್ತಮಾಶ್ವವು, ಆರು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣವಿದ್ದರೆ ಮಧ್ಯಮಾಶ್ವವು, ಐದು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣವಿದ್ದರೆ ಅಧಮಾಶ್ವವೆನಿಸಿಕೊಂಬುವದು, ಗೊರಸುಗಳಿಂದ ಹೆಗಲಿನ ಪರ್ಯಂತವಾಗಿ ಉನ್ನತದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಹಸ್ತ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳ ಅಶ್ವವು ಉತ್ತಮಾಶ್ವವು, ಮೂರುವರೆ ಹಸ್ತ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳ ಅಶ್ವವು ಮಧ್ಯಮವು, ಯರಡು ವರೆ ಹಸ್ತ ಪ್ರಮಾಣವು ಅಧಮವೆನಿ ಕೊಂಬುವದು, ಗೊರಸುಗಳ ಕೊನೆಯಿಂದ ಬಲದ ಕೊನೆ ಪರ್ಯಂತವು ನೀಟದಲ್ಲಿ ಐದು ಹಸ್ತ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳ ಅಶ್ವವು ಉತ್ತಮವು, ನಾಲ್ಕು ಮೊಳ ನೀಟವುಳ್ಳ ಅಶ್ವವು ಮಧ್ಯಮವು, ಮೂರುವರೆ ಹಸ್ತ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳ ಅಶ್ವವು ಅಧಮವೆನಿ ಸಿಕೊಂಬುವದು, ಎಲೈ ರಾಯನೆ ! ಮತ್ತು ಈ ಅಶ್ವಜಾತಿಗಳ ವರ್ಣ ಭೇದಂಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು - ಕುದುರೆಗಳಲ್ಲಿ ಶುಭ್ರವರ್ಣವು, ನೀಲವರ್ಣವು, ಕೆಂಪುವರ್ಣವು, ಹೊಂಬಣ್ಣವು ಈ ನಾಲ್ಕು ಬಣ್ಣಗಳು ಶುದ್ಧ ವರ್ಣಗಳೆನಿಸುವವು, ಮಿಶ್ರವರ್ಣಗಳು ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರಂಗಳಾಗಿರುವವು, ಶಂಖಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಕಾಂತಿಯಿಂದಲೂ, ಶುಭ್ರಗಳಾದ ಬಾಲವು, ರೋಮಗಳು, ಚರ್ಮವು, ಗೊರಸುಗಳು ಇವುಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದ ಅಶ್ವವು ಬ್ರಹ್ಮಜಾತಿ ಎನಿಸುವದು, ಈ ಬ್ರಹ್ಮಜಾತಿಯ ಅಶ್ವದಂತೆ ಶುಭ್ರವಾದ ಅಂಗವು, ಚರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣ ಉಳ್ಳ ಕುದುರೆಯು ಕರ್ತಳ ಎನಿಸಿಕೊಂಬುದು; ರೋಮಗಳಲ್ಲಿ,

ಬಾಲಗಳಲ್ಲಿ, ಚರ್ಮದಲ್ಲಿ, ಗೊರಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪುಬಣ್ಣ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಶೌರ್ಯಯುಕ್ತವಾದ ಕುದುರೆಯು ಶೂದ್ರಜಾತಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಳಸಂಬ ವೆಸರಂ ಪಡೆದಿರುವದು ; ಕೂದಲು ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಸಮಸ್ತವಯವಗಳು ರಕ್ತವರ್ಣಂಗಳಾಗಿ ಕೆಂದಾವರೆಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಕಾಂತಿಯುಳ್ಳ ಅಶ್ವಸ್ತ ಕ್ಷತ್ರಜಾತಿ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆದು ಕಂಜಾಭವೆನಿಸಿಕೊಂಬುದು, ಹೆಕ್ಕತ್ತಿನ ಕೇಸರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಶರೀರದ ರೋಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಲದ ಕೂದಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಹೊಂಬಣ್ಣವುಳ್ಳ ಅಶ್ವವು ಮೈತ್ಯಜಾತಿ ಎನಿಸಿ ಶರಭವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆದಿರುವದು ; ಸಮಸ್ತ ಶರೀರ ರೋಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶುಕ್ಲ ರಕ್ತವರ್ಣಂಗಳು ಮಿಶ್ರಂಗಳಾಗಿ, ಮುಖದಲ್ಲಿಯೂ, ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣವುಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ಬೋಧನೆಂದು ಪೇಳಲ್ಪಡುವದು ; ಮೇಡ್ಲ, ಚರಣ, ಮುಖಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪುವರ್ಣ ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಶುಭ್ರ ರಕ್ತಮಿಶ್ರವಾದ ರೋಮದಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಕುದುರೆಗಳು ರುರುಜಾತಿ ಎನಿಸಿ ಸೀಲವೆಂಬ ವೆಸರಂ ಪಡೆದಿರುವವು ; ಕಂಠಪ್ರದೇಶದ ರೋಮಗಳಲ್ಲಿ ಪಾದರಿ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಕಾಂತಿವುಳ್ಳವಾಗಿ ಹಿಪ್ಪೆ ಮರದ ಕೊಕ್ಕಿನ ಛಾಯವುಳ್ಳ ಸೀಲವರ್ಣವಾದ ಕುದುರೆಯು ಮೇಘವೆಂದು ಪೇಳಲ್ಪಡುವದು ; ಬಳ್ಳ ಪಕ್ವವಾದ ನೇರಳೇ ಹಣ್ಣಿನಂತೆ ಕಾಂತಿಯುಳ್ಳ ಕುದುರೆಯು ಜಂಬ್ವಾ ಎನಿಸುವದು, ಕೂದಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣಛಾಯವುಳ್ಳವಾಗಿ ರಕ್ತವರ್ಣವುಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ಹರಿತವೆಂದು ಪೇಳಲ್ಪಡುವವು, ಅತ್ತಿ ಹಣ್ಣಿನ ವರ್ಣವುಳ್ಳ ಕುದುರೆಯು ರೋಮಗಳಲ್ಲಿ, ಕೇಸರಗಳಲ್ಲಿ, ಬಾಲದ ಕೂದಲುಗಳಲ್ಲಿ, ಮೊಣಕಾಲುಗಳ ಕೆಳಗೆಯು ಕಪ್ಪುವರ್ಣ ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಶರೀರ ರೋಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂಬಣ್ಣವುಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ಸುಮನಸೆಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗಿರುವವು ; ಶರೀರವೆಲ್ಲವೂ ಒಂದು ಕಿವಿಯು ಶುದ್ಧ ಶುಭ್ರವರ್ಣವುಳ್ಳವಾಗಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಿವಿಯು ಕಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಕುದುರೆಯು ಅಶ್ವ ಮೇಧಯಾಗಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಶ್ಯಾಮೈಕ ಕರ್ಣವೆಂದು ಪೇಳಲ್ಪಡುವದು ; ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳು ಶುಭ್ರವಾಗಿ ಮುಖಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಶುಭ್ರವಾದ ಕುದುರೆಗಳು ಸರ್ವದಾ ಕಲ್ಯಾಣಪ್ರದವಾಗಿ ಪಂಚ ಕಲ್ಯಾಣವೆನಿಸಿಕೊಂಬುವವು,

ಮುಖದಲ್ಲಿಯೂ, ಬಾಲವಲ್ಲಿಯೂ, ವೆಕ್ಕತ್ತಿನ ಕೇಸರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎದೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ನಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶುಭ್ರವರ್ಣವಾಗಿ, ಮಿಕ್ಕ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ವರ್ಣಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದಾಗ್ಯೂ ಆ ಅಶ್ವವು ಅಷ್ಟಮಂಗಳವೆಂಬ ಪೆಸರಂ ಪಡೆದು ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾಗಿರುವರು ; ನೇರಳೆ ಹಣ್ಣಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ವರ್ಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಾಕೃತಿಯಾದ ಶುಭ್ರವರ್ಣವು, ನಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ಶುಭ್ರವರ್ಣವುಳ್ಳ ಕುದುರೆಯು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನವೆಂಬ ಪೆಸರುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಬಹು ಪೂಜ್ಯವಾಗಿರುವದು ; ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ಎರಡು ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ಶುಭ್ರವರ್ಣವುಳ್ಳವಾಗಿ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಪುಂಡ್ರಾಕಾರವಾದ ಶುಭ್ರವಾದರೇಖೆಯುಳ್ಳ ಅಶ್ವವು ಧಾತಪಾದವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದದ್ದೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು ; ಪ್ರತಿ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶಾಲಗಳಾದ ಶುಭ್ರಗಳಾದ ಪಟ್ಟಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಕುದುರೆಯು ಯಾವವರ್ಣದಿಂದೋಡಗೂಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಆ ಕುದುರೆಯು ಹಲಾಭವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆದಿರುವದು, ಉಭಯಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶುಭ್ರಗಳಾದ ಬಿಂದು ಸಮೂಹಗಳಿಂದ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಕುದುರೆಯು ಯಾವ ವರ್ಣದಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದಾಗ್ಯೂ ಕರಂಜವೆಂದು ಪೇಳಲ್ಪಡುವದು ; ಶುಭ್ರವರ್ಣವುಳ್ಳ ಕುದುರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಸೂಲಗಳಾಗಿಯೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳಾಗಿಯೂ ಕಪ್ಪು ಬಿಂದುಗಳು ಕಾಣುವವೋ ಆ ಕುದುರೆಯು ಬಿಂಬಕವೆಂದು ಪೇಳಲ್ಪಡುವದು ; ಒಂದು ಬಣ್ಣದಿಂದಲಾದರೂ, ಬಹು ವರ್ಣಗಳಿಂದಲಾದರೂ ಕೂಡಿರುವ ಕುದುರೆಗೆ ಕರ್ಣಗಳು ಮನೋಹರಗಳಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವವೋ ಆ ಕುದುರೆಯು ದುಷ್ಟವರ್ಣದಿಂದ ಪುಟ್ಟುವದೋಪಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸುವದು ; ಯಾವ ಕುದುರೆಗೆ ಶರೀರವು ಶುಭ್ರವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳು ಮಾತ್ರ ಕಪ್ಪಾಗಿರುವವೋ ? ಆ ಕುದುರೆಯು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದ ಯಮದೂತನೆಂದು ಪೇಳಲ್ಪಡುವದು ; ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥಾ ಕುದುರೆಯು ಸರ್ವಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ತ್ಯಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು ; ಕುದುರೆಗಳು ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಾದರೂ, ಬಾಲವಲ್ಲಾದರೂ ನಿಂದಿತವಾದ ವರ್ಣವುಳ್ಳದ್ದಾದರೆ ತ್ಯಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು ; ಯಾವ ಕುದುರೆಗೆ ಸರ್ವಾವಯವಗಳು ಒಂದುವರ್ಣವಾಗಿ ಮುಖಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾರೆ ಬಣ್ಣವಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಬಾಲವಲ್ಲಾದರೂ ಬ್ಯಾರೆ ಬಣ್ಣವಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಆ ಕುದುರೆಯಂ

ತ್ಯಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು; ಹೀನದಂತ, ಅಧಿಕದಂತ, ಕರಾಳ, ಕೃಷ್ಣ ತಾಲುಕ, ಉದ್ದಾಬ
ಮುಸಲೀ, ಶೃಂಗೀ ಎಂಬ ಸಂಜ್ಞೆಯುಳ್ಳವಳು ಏಳು ಪ್ರಕಾರವಾದ ಅಶ್ವಗಳು
ರಕ್ಷಿಸುವ ಒಡೆಯನಿಗೆ ಅಪಕಾರವನ್ನಣಿಸತ ಸ್ಯಾಮಿಮೋಹಿಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ
ವಳು ; ಈ ಅಶ್ವಗಳು ತ್ಯಜಿಸತಕ್ಕವಳು ; ಇವುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳಂ ಪೇಳುವೆ
ಮು- ಮತ್ತಂ, ವ್ಯಾಭ್ರಾಭ, ಸ್ತನಿ, ದ್ವಿಖುರಂ ಕಕುದಿ, ಏಕಾಂಡ, ಜಾ
ತಾಂಡವೆಂಬದಾಗಿ ವೆಸರುಳ್ಳ ಈ ಕುದುರೆಗಳು ದುಷ್ಪ್ರಾಪ್ತವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು ;
ಇವುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳಂ ಪೇಳುವೆ- ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಮುಂ
ಭಾಗಮೋಳೆ ತುಟಿಗಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಅರುಹಲ್ಲುಗಳಿರುವವು, ಅರುಹಲ್ಲು
ಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಕಡಿನೆಯಾಗಿ ಐದು ದಂತಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅದು ಹೀನದಂತಗಳೆನಿಸಿ
ಕೊಳ್ಳುವದು ; ಅರುಹಂತಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಏಳು ದಂತಗಳು ಇದ್ದಾ
ಗ್ಯೂ ಆ ಕುದುರೆಯು ಅಧಿಕದಂತವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ; ಯಾವ ಕುದುರೆಯ
ಮೇಲು ಹಲ್ಲುಗಳು ಕೆಳಗಿನ ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಕಡಿಯಲ್ಪಡುವವೋ ಅದು ಕ
ರಾಳೀ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ; ಕುದುರೆಯ ದಂತಗಳು ಕೃಷ್ಣ ವರ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ
ಆ ಕುದುರೆಯು ಕೃಷ್ಣ ತಾಲುಕವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ; ಯಾವ ಕುದುರೆಯ ಮೇ
ಲಣಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಹಲ್ಲುಗಳು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಡುವವೋ? ಅದು ಉದ್ದಾ
ಬವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು ; ಬಂದು ಪಾದಮಾತ್ರವೇ ಶುಭ್ರವಾಗಿ ಪುಷ್ಪಹೀ
ನವಾದ ಅಶ್ವವು ಮುಸಲೀ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ; ಕರ್ಣಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿನ
ಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯುಳ್ಳ ಅಶ್ವವು ಶೃಂಗೀ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಹುಲಿಯ ಬಣ್ಣವುಳ್ಳ
ಅಶ್ವವು ವ್ಯಾಭ್ರಾಭವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ; ಸ್ತನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಅಶ್ವವು
ಸ್ತನೀ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಹಸುಗಳ ಗೊರಸಿನಂತೆ ಎರಡು ಗೊರಸುಗಳುಳ್ಳ
ಅಶ್ವವು ದ್ವಿಖುರವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಕುದುರೆಯ ಹಿರಳು ಬಟುವಾಗಿ ವಪ್ಪ
ವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಕಕುದಿ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಜೋಲುತಲಿರುವ ಬಂದೇ
ಅಂಡವುಳ್ಳ ಅಶ್ವವು ಏಕಾಂಡವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಅಂಡಗಳು ರೋಮಯು
ಕ್ತಂಗಳಾದರೆ ಆ ಅಶ್ವವು ಜಾತಾಂಡವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಭಸ್ಮದಂತೆ ಬಣ್ಣ
ವುಳ್ಳ ಕುದುರೆಯು ವಕ್ರವಾದ ಬಾಲವು ವುಳ್ಳ ಕುದುರೆಯು ಕೃಷ್ಣವರ್ಣ
ವುಳ್ಳ ಕುದುರೆಯು ತ್ಯಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಈ ದುಷ್ಪ್ರಾಪ್ತಗಳಂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ

ಬಡೆಯನಿಗೆ ಓತವಂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವದಲ್ಲಾ, ಅಚ್ಚ ಕಪ್ಪು ಕುದುರೆಯು ದುಷ್ಟಾಶ್ವವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಶುದ್ಧ ಶ್ವೇತವರ್ಣಗುಟ್ಟ ಕುದುರೆಯು ಬಹು ಪೂಜ್ಯವಾದದ್ದು ; ಇನ್ನು ಈ ಅಶ್ವಜಾತಿಗಳ ಭಾಯಾಪ್ರಭೇದಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು- ಬಹು ವರ್ಣಗಳಿಂ ಮನೋಹರವಾದ ಸ್ಥಿರವಾದ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಪೊಳೆಯುತಲಿರುವ ಭಾಯೆಯು ಪೃಥ್ವೀ ಸಂಬಂಧ ಭಾಯೆ ಎನಿಸುವದು, ವರ್ಷಾಕಾಲದ ಮೇಘದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂತಿಯಂತೆಯು ಜಲದಕಾಂತಿಯಂತೆ ಇರುವ ಭಾಯೆಯು ವರ್ಣ ಸಂಬಂಧಿಭಾಯೆ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ; ಸುವಸ್ತ್ರದಕಾಂತಿಯಂತೆಯು ತಳಿರುಗಳಕಾಂತಿಯಂತೆಯು ಯಿರುವಭಾಯೆಗಳು ಅಗ್ನಿಸಂಬಂಧಿಭಾಯೆಯ ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಬಹುವಿಧವಾಗಿ ಭಿನ್ನಭಿನ್ನವಾದಭಾಯೆಯು ಅಂತರಿಕ್ಷಸಂಬಂಧಿಭಾಯೆಯನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಎಲೈರಾಯನೇ ! ಇನ್ನು ಅಶ್ವಗಳಗತಿಭೇದಂಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು-ಸಿಂಹದಂತೆಯು, ಹುಲಿಯಂತೆಯು, ಆನೆಯಂತೆಯು, ಹಂಸೆಯಂತೆಯು, ನವಿಲಿನಂತೆಯು, ಶರಭದಂತೆಯು, ವೃಷಭದಂತೆಯು, ಮುಂಗಿಶಿಯಂತೆಯು, ಬಂಟಿಯಂತೆಯುನಡೆಯುಟ್ಟಕುದುರೆಗಳುಬಡೆಯನಿಗೆಸಂಪದಭಿವೃದ್ಧಿಯಂಕೊಡುವವು; ವಕ್ರವಾಗಿಯು ವಿಷಮವಾಗಿಯು ಯಡವುತಲು ಮುಗ್ಗರಿಸುತಲು ಚಮತ್ಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ಮಿಶ್ರಗತಿಯುಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ಶ್ರೇಷ್ಠಾಶ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಶೇರಿದವು, ಆದಾಗ್ಯೂಗತಿಗಳಿಂದವಕ್ರಗಳಾದರೆ ಪ್ರಶಸ್ತಗಳಲ್ಲವೆಂದುಪೇಳುವರು; ಇನ್ನೂಕುದುರೆಗಳಗಂಧಭೇದಂಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು-ಕಂಠುಗಳಲ್ಲಿ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮೂಗಿನಹೊಳ್ಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಮರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರಪುರೀಷಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅತ್ತಿಹುವ್ವಿನಂತೆ ಕಡಹದಹುವ್ವಿನಂತೆ ಮೊಲ್ಲೆಹುವ್ವಿನಂತೆ ಬಿಬ್ಬಪುಸ್ಪದಂತೆ ತುಸ್ಪದಂತೆ ಹಸುವಿನಶಾಲಿನಂತೆಯು ವಾಸನೆಯುಳ್ಳಕುದುರೆಗಳು ಸುಗಂಧಯುಕ್ತಂಗಳೆನಿಸಿಕೊಂಬುವವು ; ಇವುಗಳಿಗೆಸಮಾನನಲ್ಲದೆ ದುರ್ಗಂಧಗುಟ್ಟ ಕುದುರೆಗಳು ದುರ್ಗಂಧಯುಕ್ತಂಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು, ಇನ್ನು ಕುದುರೆಗಳಸ್ವರಭೇದವಂಪೇಳುವೆನು-ಯಾವಅಶ್ವಗಳು ವೀಣಾವೃದಂಗ ಭೇರಿ ಧ್ವನಿಗಳೊಡನೆ, ಮತ್ತೂ ಗಜಕ್ರೋಚವಕ್ಕೆ, ಶಂಖ, ಸಿಂಹ, ವಾಘ್ರಗಳಧ್ವನಿಗಳೊಡನೆ ಸಮಾನವಾದ ಧ್ವನಿಯುಳ್ಳವೋ ಆ ಅಶ್ವಗಳು ಶುಭಕರಂಗಳಾಗಿರುವವು ಯಾವಅಶ್ವಗಳು ಮೊಟಕುವೊಟಕಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗದ್ದದವಾಗಿ ಕಠಿಣ

ವಾಗಿ ಅಪಸ್ವರವಾಗಿನಾಹೋಷ್ಯಮೊದಲಾದ್ದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿರುವ ಧ್ವನಿ
ಯುಳ್ಳವೊ ಆ ಕುದುರೆಗಳು ಶುಭಕರಂಗಳಲ್ಲಾ, ಮತ್ತು ಆ ಕುದುರೆಗಳು
ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯ ಐಶ್ವರ್ಯವಂ ಅಪಹರಿಸುವವು, ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಮಧ್ಯ
ವು ಪೇಳಲ್ಪಡುವವು, ಬ್ರಹ್ಮ ರುದ್ರ ಇಂದ್ರ ಕುಬೇರ ಯಮ ಗಂಧರ್ವ
ವರೂ ಇವರುಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವಾಗಿ ದೇವಸತ್ತ್ವಗಳೆಂ
ದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಂಗಳಾದ ಅಶ್ವಗಳು ಉತ್ತಮಾಶ್ವಂಗಳು, ರಾಕ್ಷಸಾಸುರ ಪಿತೃಚ
ಪಿತೃದೇವತೆಗಳು ಸರ್ಪಗಳು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಇವುಗಳ ಸ್ವಭಾವ ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಹೀ
ನಸತ್ತ್ವಗಳೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಂಗಳಾದ ಅಶ್ವಗಳು ಮಧ್ಯಮಾಶ್ವಗಳು, ದೇವಸತ್ತ್ವ ಹೀ
ನಸತ್ತ್ವಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಂ ಪೇಳುವೆನು-ಶುಭ್ರಾದಿವರ್ಣಗಳು ಶುಭವಾದ ಸುಳಿ
ಗಳು ಮೃದುವಾದ ಸ್ವರಗಳು ಶುಭವಾದ ಗಮನವು ಇವುಗಳೆಂ ಕೂಡಿ ಬಳ್ಳಿ
ಸ್ವಭಾವ ಉಳ್ಳವಾಗಿ, ಸ್ವೇದಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧ ಉಳ್ಳವಾಗಿ, ಶುಚಿತ್ವ ಸ
ದಾಚಾರ ಸತ್ಕುಲಪ್ರಸೂತಿ ವಿನಯಗಳೆಂ ಕೂಡಿದ ಅಶ್ವಗಳು ದೇವಸತ್ತ್ವಗಳು,
ಗಂಧರ್ವರು, ರಾಕ್ಷಸರು, ಋಷಿಗಳು, ಯತಿಗಳು, ಇವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ
ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವಾಗಿರುವವು ಪ್ರಶಸ್ತಂಗಳು, ಅಮಂಜಯಲ್ಲಿ ಕಲಹಂಗಳಲ್ಲಿ
ಆಸಕ್ತಂಗಳಾದ ಅಶ್ವಗಳು ಹೀನಸತ್ತ್ವಂಗಳು, ಎಲೈ ಸುಗಂಧರಾಯನೇ ! ಈ
ವರಿಗೆ ಅಶ್ವಗಳ ಜಾತಿ ಮೊದಲಾಗಿ ಸ್ವಭಾವದವರಿಗೂ ವಿಶಿಷ್ಟವೂ ವಿತದವಾಗಿ
ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು, ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಈ ಕುದುರೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಗಳ ವಿವರಗಳೆಂ
ಇದರಿಂದಾಗುವ ಶುಭಾಶುಭ ಫಲಂಗಳೆಂ ಕೂಡ ಪೇಳುವೆನು, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ
ಕೇಳುವೆನಾಗು — ಗರ್ಭಸ್ಥವಾಗಿ ಶಿಶುವಾಗಿರುವ ಅಶ್ವಗಳ ರೋಮಗಳೆಂ ಗ
ರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅತಿ ವೇಗದಿಂ ಸಂಚರಿಸುವ ವಾಯುವು ಚಕ್ರಾಕಾರವಾಗಿ ಸುತ್ತಿ
ಸುವದು, ಇವೇ ಅಶ್ವಂಗಳಲ್ಲಿ ಆವರ್ತಂಗಳಾಗುವವು, ಈ ಸುಳಿಗಳಿಗೆ ಆವ
ರ್ತವೆಂದು, ಶತಪದಿ ಎಂದು, ಶುಕ್ತಿ ಎಂದು, ಅವಲೀಡವೆಂದು, ಪಾದುಕವೆಂ
ದು, ಪಾದುಕಾರ್ಥವೆಂದು, ಸಮೂಹವೆಂದು, ಮುಕುಳವೆಂದು ಈ ಎಂಟು
ವಿಧವಾದ ಹೆಸರು ಉಂಟಾಗಿ ಆಯಾ ಆಕಾರ ಜಲದಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಗಳಿಗೆ
ಸಮಾನವಾದ ಆಕಾರವುಳ್ಳವಾದ್ದಾಗಿರುವದೋ ಆ ಸುಳಿಯು ಆವರ್ತವೆನಿಸಿಕೊ
ಳ್ಳುವದು, ಜರಿಗೆ ಸಮಾನವಾದದ್ದು ಶತಪದಿ ಎನಿಸುವದು, ಕಸ್ತೂರಿಗೆ ಸಮಾ
ನ್ಯವದು,

ನವಾದ ಸುಳಿಯು ಶುಕ್ತಿ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಕರುವಿನಿಂದಾ ನೆಕ್ಕಲ್ಪಟ್ಟ ಹಸುವಿನ ಶರೀರದ ರೋಮಗಳಂತಿರುವ ಸುಳಿಯು ಅವಲೀಡವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಪೂವಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಸುಳಿಯು ಪಾದುಕವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಅರ್ಧಪಾದುಕೆಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಸುಳಿಯು ಪಾದುಕಾರ್ಧವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಹುವಿನ ಮೊಗ್ಗುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಸುಳಿಯು ಮುಕುಳವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಈ ಸುಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡಾಗಲೀ ಅನೇಕಗಳಾಗಲೀ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಗುಂಪಾಗಿ ಕೂಡಿದ್ದರೆ ಆ ಸುಳಿಯು ಸಮೂಹವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಈ ಆವರ್ತಾದಿ ಸುಳಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಇತರಗಳಾದ ಸುಳಿಗಳು ಕಾಣಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಆ ಸುಳಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡಾ ಸ್ಥಾನವಿಶೇಷದಿಂದಲೂ, ಆಕಾರಂಗಳಿಂದಲೂ ಶುಭಾಶುಭ ಫಲಂಗಳುಂಟಾಗುವವು, ಇವುಗಳ ಪ್ರಮಾಣಂಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು ;---ಆವರ್ತವೆಂಬ ಸುಳಿಯು ಅಂಗುಳ ತ್ರಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗದ ಪ್ರಮಾಣಉಚ್ಚದ್ದು, ಶತಪಾದಿ ಎಂಬ ಸುಳಿಯು ಒಂದೂವರೆ ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣಉಚ್ಚದ್ದು, ಶಕ್ತಿ ಎಂಬ ಸುಳಿಯು ಮೂರುವರೆ ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣಉಚ್ಚದ್ದು, ಅವಲೀಡವೆಂಬ ಸುಳಿಯು ಅಂಗುಳತ್ರಯ ಪರಿಮಿತವಾಗಿರುವದು, ಮುಕುಳವೆಂಬ ಸುಳಿಯು ಅಂಗುಲದ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳದ್ದು, ಪಾದುಕವೆಂಬ ಸುಳಿಯು ಹನ್ನೆರಡು ಯವೆಗಳಿಗೆ ಸಮಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳದ್ದು, ಪಾದುಕಾರ್ಧವೆಂಬ ಸುಳಿಯು ಆರು ಯವೆಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿರುವದು, ಸಮೂಹವೆಂಬ ಸುಳಿಯು ಅರ್ಧಾಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವದು ; ಈ ರೀತಿ ಅಶ್ವಗಳ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಸುಳಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತಗಳಾಗಿ ಸ್ಫುಟಗಳಾಗಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರಂಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಸುಳಿಗಳು ರಕ್ಷಕರಿಗೆ ಶುಭವೆಂಕೊಡುವವು, ಸ್ಥಾನಚ್ಯುತವೆಂದು ವಿವರ್ಣವೆಂದು ದುಸ್ಥಿತವೆಂದು ತಿರ್ಯಾಗಾಯಕವೆಂದು, ವಿಸೃತವೆಂದು, ವಿನಿಗೂಡವೆಂದು, ಛಿನ್ನಾಕಾರವೆಂದು, ಚಮುವೆಂದು, ಮಹತ್ತೆಂದು, ವಾಮಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾದದ್ದು, ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಪಸವ್ಯವಾದ ಸುಳಿಯು ಕೂಡಾ ನಿಷಿದ್ಧಗಳೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವವು, ಇವು ಅಶುಭವಂ ಕೊಡುವವು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸುಳಿಯು ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನವಂ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಚ್ಚಾಗಿರುವವೋ ಆ ಸುಳಿಯು ಸ್ಥಾನಚ್ಯುತ

ತವೆಸಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಯಾವ ಸುಳಿಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಣುತ್ತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣದೇ ಇರುವದೋ ಅದು ದುಸ್ಥಿ ತವೆಸಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಇವುಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಕನಿಗೆ ವ್ಯಸನವುಂಟಾಗುವದು, ಸುಳಿಯು ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಉದ್ದವಾಗಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯಹಾನಿ, ಭಯ ಉಂಟಾಗುವದು, ವಿವರ್ಣಗಳಾಗಿ, ವಿಶಮಂಗಳಾಗಿ, ಸೂಲಂಗಳಾಗಿ, ಉನ್ನತಂಗಳಾಗಿ, ಸವ್ಯಾಪಸವ್ಯಂಗಳಾಗಿ ಚಿತ್ರವರ್ಣಂಗಳಾದ ಕೂದಲುಗಳಿಂದ ಆತ್ಮಂತ ಗುಂಪಾದಂತಿರುವ ಸುಳಿಯು ವಿನೈಸಿತವೆಸಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಆ ಸುಳಿಯು ರಕ್ಷಣೆಯಂ ಮಾಡುವರ ಆಯುಸ್ಸಂ ಧನವಂ ಅಪಹರಿಸುವದು, ಯಾವ ಸುಳಿಯು ಸ್ಥಿತಿಯು ಕಾಣಲ್ಪಡುವದಿಲ್ಲವೋ ಅದು ವಿನಿಗೂಢವೆಸಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಆ ಸುಳಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಕನು ಮೂಢನಾಗುವರು, ರೋಮಗಳಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬಾಗವಾಗಿರುವ ಸುಳಿಯು ಛಿನ್ನಾಕಾರವೆಸಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಆ ಸುಳಿಯು ಛಿನ್ನವಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಶಿರದ್ಭೇದನವನ್ನಂಟುಮಾಡುವದು, ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳ ಸುಳಿಯು ಚಮುವೆಸಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಅದು ಸ್ವಾಮಿಯ ಬಲವಂ ಅಪಹರಿಸುವದು, ಯಾವ ಸುಳಿಯು ಅಧಿಕಪ್ರಮಾಣವಾಗಿರುವದೋ, ಅದು ಮಹತ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಅದು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ವ್ಯಸನವಂಕೊಡುವದು, ವಾಮಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿರುವ ಸುಳಿಯು ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿರುವ ಸುಳಿಯೂ ಕೂಡ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಸ್ಥಾನಭ್ರಂಶವಂ ಶತ್ರುವೃದ್ಧಿಯಂಕೂಡಾ ಉಂಟುಮಾಡುವದು, ನಿಷಿದ್ಧ ಸ್ಥಾನಂಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂದಿತಂಗಳಾದ ಸುಳಿಗಳು ಅತಿ ಕಷ್ಟವಂಕೊಡುವದು, ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಾನಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಸ್ತಂಗಳಾದ ಸುಳಿಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣಫಲಂಗಳಂ ಕೊಡುವವು, ಪ್ರಶಸ್ತಂಗಳಾದ ಸ್ಥಾನಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಿಂದಿತಂಗಳಾದ ಸುಳಿಗಳು ನಿಂದಿತವಾದ ಸ್ಥಾನಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ಸುಳಿಗಳು ಶುಭಾಶುಭ ಮಿಶ್ರಫಲಗಳಂ ಕೊಡುವವು, ಶುಭಾಶುಭ ಮಿಶ್ರವಾದ ಸುಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಕಾಣುವುದೋ ಅದಂ ಅನುಸರಿಸಿ ಫಲವಂ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಪೂರ್ವವಿದ್ವಾಂಸರು ಪೇಳುವರು ; ಇನ್ನು ದಶಧ್ಯವಗಳ ವಿವರವಂ ಪೇಳುವೆನು — ದಶಧ್ಯವವೆಂಬ ಆವರ್ತ ಹತ್ತು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವದು, ಸ್ವಸ್ಥಾನಂಗಳಲ್ಲಿರುವವು ಸ್ಥಾನವಂ ಬಿಟ್ಟುರುವವು ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರ್ದೆ — ಮುಸುಡಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಳಿಯು ಲಲಾಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಳಿಯು

ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸುಳಿಯು, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡುಸುಳಿಯು ಬಂದೊಂದು ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಬಂದೊಂದು ಸುಳಿಗಳು ಕಿಬ್ಬು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಉಭಯ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸುಳಿಯು ಈ ಸ್ಥಾನಗಳ ಸುಳಿಗಳೇ ದಶಧೃವಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು ; ಮುಖದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗವಂ ಮಧ್ಯಮ ಭಾಗವನ್ನಾದರೂ ಅಶ್ರಯಿಸಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರಗಳಾಗಿ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳಿದ್ದರೆ ಧನ ಸೌಭಾಗ್ಯವುಂಟಾಗುವದು ; ಅಪಾನಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಾಮಭಾಗವನ್ನಾಶ್ರಿಸಿರುವ ಸುಳಿಯು ಧನನಾಶಕವಾಗುವುದು, ಹುಬ್ಬುಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉರ್ಧ್ವಭಾಗದಲ್ಲಾದರೂ ಇರುವ ಸುಳಿಯು ಧನವಂ ಅಪಹರಿಸುವದು ; ಹಣೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾಗಿ ಧೃವವೆಂಬ ಸುಳಿಯು ಯಾವಕುದುರೆಗೆ ಇರುವದೋ ಆ ಕುದುರೆಯು ದೀರ್ಘಾಯುಸ್ಸು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಸುಖಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಂ ಉಂಟುಮಾಡುವದು ; ಯಾವ ಕುದುರೆಯ ಹಣೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಧೃವವೆಂಬ ಸುಳಿ ಇರುವದೋ ಆ ಅಶ್ವವು ಮಧ್ಯಮಾಯುಸ್ಸು ಉಳ್ಳದ್ದು, ಹುಬ್ಬುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಣೆಯಲ್ಲಾದರೂ ವಾಮಭಾಗವನ್ನಾಶ್ರಿಸಿ ಧೃವವೆಂಬ ಸುಳಿಯು ಇದ್ದರೆ ಆ ಕುದುರೆಯು ಅಲ್ಪಾಯುಸ್ಸು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಅನರ್ಥವಂ ಉಂಟುಮಾಡುವದು ; ಯಾವ ಅಶ್ವದ ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುವ ಧೃವಗಳೆಂಬ ಸುಳಿಗಳು ವಿಷಮಗಳಾಗಿರುವವೋ ಆ ಅಶ್ವವು ಎಂಟುವರ್ಷ ಜೀವಿಸುವದು, ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಧನನಾಶವಾಗುವದು ; ಅಶ್ವಗಳ ಮಸ್ತಕಗಳೆಂಬ ಸುಳಿಗಳು ವಿನೈಸ್ತವೆಂಬ ಸುಳಿಯು ಆಕಾರವಂ ವಹಿಸಿ ಕಿವಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವದಾದರೆ ಆ ಕುದುರೆಯು ಅಲ್ಪಾಯುಸ್ಸು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಸೌಖ್ಯವಂ ಧನವಂಕೂಡಾ ಅಪಹರಿಸುವದು ; ಯಾವ ಕುದುರೆಗೆ ಮಸ್ತಕಗಳೆಂಬ ಸುಳಿಗಳು ಶುಕ್ತಿ ಎಂಬ ಸುಳಿಯು ಆಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮಾನಂಗಳಾಗಿ ಸ್ಥಾನವಂ ಬಿಟ್ಟು ಕೇರಗಳ ಅಂತ್ಯಭಾಗವಂ ಆಶ್ರಿಸಿ ಇರುವವೋ ? ಆ ಅಶ್ವವು ಸುಖವಂ ಅವೇಕ್ಷಿಸುವ ಜನರಿಂದ ತ್ಯಜಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದು ; ಯಾವ ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಮಸ್ತಕಗಳೆಂಬ ಸುಳಿಗಳು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರಗಳಾಗಿ ಸಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವವೋ ಆ ಅಶ್ವಗಳು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಧನ ಸಮೃದ್ಧಿಯಂ ವಂಶ ವೃದ್ಧಿಯಂ ಕೂಡಾ ಉಂಟುಮಾಡುವವು ; ಅಶ್ವದ ಎದೆಯೋಳು ದಕ್ಷಿ

ಉಭಯದಲ್ಲಿ ಅವರ್ತವೆಂಬ ಸುಖಯೋಗವೂ ಶುಕ್ತಿ ಎಂಬ ಸುಖಯಾದರೂ
 ಇದ್ದರೆ ಆ ಅಶ್ವವು ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿ ಧನಧಾನ್ಯವಂ ಉಂಟುಮಾಡುವದು ;
 ಅಶ್ವಗಳ ಉಭಯ ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸುಳಿಗಳು ಸ್ವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಆ
 ಸುಳಿಗಳು ಪ್ರಶಸ್ತಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು ; ಅಶ್ವಗಳ ಕಿಬ್ಬು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಉ
 ಭಯಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಧೃವವೆಂಬ ಸುಳಿಗಳು ಎರಡೂ ಬಂದೇ
 ಒಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿರುವದಾದರೆ ಆ ಅಶ್ವವು ಅಶ್ವಾಯುಸ್ಸು ಉಳ್ಳವಾದ್ದಾಗಿ ಶುಭಾ
 ಛಿಗಳೊಡವರಂ ತೃಪ್ತಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದು ; ಯಾವ ಅಶ್ವಕ್ಕೆ ಧೃವಸುಳಿಯು
 ರೋಮಂಜಿತವಾಗಿರುವದೋ ? ಆ ಅಶ್ವವು ಅಶ್ವಾಯುಸ್ಸು ಉಳ್ಳದ್ದಾದ್ದರಿಂ
 ಶುಭಕರವಲ್ಲ ; ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಸ್ವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಥಾನವಂಜಿಟ್ಟು
 ಹೊರಚ್ಚಾಗಿರೂ ಇರುವ ಧೃವಗಳೆಂಬ ಹತ್ತು ಸುಳಿಗಳು ಸಿರೂಪಿಸಲ್ಪ
 ಟ್ಟವು ; ಮತ್ತು ಮುಖಾದಿ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಧೃವ ಸುಳಿಯು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ
 ಫಲವಂ ಪೇಳುವೆನು : ಮೇಲಣ ತುಟಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಸುಳಿ ಇಲ್ಲದ ಅ
 ಶ್ವವು ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯಂ ಕೊಲ್ಲುವದು ; ಲಲಾಟದಲ್ಲಿ ವಿಹಿತವಾದ ಸುಳಿ ಇ
 ಲ್ಲದ ಅಶ್ವವು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಮಹತ್ತಾದ ದೋಷವಂ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ;
 ಮಸ್ತಕ್ಯವೆಂಬ ಸುಳಿಯಿಂದ ರಹಿತವಾದ ಕುದುರೆಯು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಶಿರೋ
 ರೋಗವಂ ಉಂಟುಮಾಡುವದು ; ಈ ಅಶ್ವವು ಮುಂದಕ್ಕೀ ಎಂದು ಪೇಳಲ್ಪ
 ಡುವದು, ಹಿರಳಿನಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯುಳ್ಳ ಕುದುರೆಯೋಳ್ ಯಾವ ದೋಷಗಳುಂ
 ಟೋ ಆ ದೋಷಗಳು ಶೃಂಗವುಳ್ಳ ಕುದುರೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪೇಳಲ್ಪಡುವದು ;
 ಹಿರಳಿನ ಮುಂಭಾಗದೋಳ್ ಸುಳಿಯುಳ್ಳ ಅಶ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೋಷಗಳಿರುವ
 ವೋ ಆ ದೋಷಗಳು ಆಸನಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯುಳ್ಳ ಅಶ್ವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪೇಳ
 ಲ್ಪಡುವವು, ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯುಳ್ಳ ಅಶ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೋಷಗಳುಂ
 ಟೋ ಆ ದೋಷಗಳು ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸುಳಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಅಶ್ವಗಳಲ್ಲಿ
 ಯೂ ಉಂಟಾಗುವವು ; ವಕ್ಷಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಉಜಿತವಾದ ಸುಳಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರು
 ವ ಅಶ್ವವು ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯ ಪುತ್ರರಂ ಕೊಲ್ಲುವದು ; ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಪು
 ಟ್ಟವ ಅವರ್ತಗಳಿಂದ ರಹಿತವಾದ ಅಶ್ವವು ಉದರರೋಗವೃದ್ಧಿಯಂ ಉಂಟು
 ಮಾಡುವುದು ; ಕಿಬ್ಬು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಉಭಯ ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇತರಕ್ಕ

ಧೃವವೆಂಬ ಸುಳಿಗಳಿಂದ ರಹಿತವಾದ ಅಶ್ವವು ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ನಾಶವಂ ಉಂಟುಮಾಡುವದು ; ಈ ರೀತಿ ದಶಧ್ಯವುಗಳಿಂದ ರಹಿತಗಳಾದ ಅಶ್ವಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಫಲವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು ; ಇನ್ನು ಅಶುಭಕರಗಳಾದ ಅಶ್ವಗಳಿಂದಂಟಾಗುವ ಫಲವು ಹೇಳಲ್ಪಡುವುದು :—ಅಶ್ವದ ಮೇಲಣ ತುಟಿಯಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ ಸುಳಿಯು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಾನಿಯಂ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು, ಮುಖಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಯು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಮಿತ್ರನಾಶಕರವಾಗುವುದು ; ಅಶ್ವಗಳ ಅಧರೋಷ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲದಲ್ಲಿ ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಾಸಿಕದಲ್ಲಿ ಕಪೋಲಗಳಲ್ಲಿ ಸುಳಿಗಳಿದ್ದರೆ ಆ ಅಶ್ವವು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ನಾಶಂ ಉಂಟುಮಾಡುವುದು ; ನಾಸಿಕಾಗ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳು ಜೀವನವಂ ಅಪಹರಿಸುವವು ; ಕಣ್ಣೀರು ಬೀಳುವ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳು ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ದುಃಖಾಶ್ರವನಂ ಬೀಳಿಸುವವು ಕಣ್ಣೀರುಬೀಳುವ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ನೇತ್ರರೋಗವಂ ಉಂಟುಮಾಡುವವು, ಭ್ರೂಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಶತ್ರುವೃದ್ಧಿಕರಗಳಾಗುವವು, ಕಪೋಲಮೂಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಕಪೋಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳು ಹೆಕ್ಕತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳೂ ಕೂಡ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ರೋಗಪ್ರದಗಳಾಗುವವು, ಕೇಸರಗಳಲ್ಲಿ ಕಕ್ಷಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಪೋಲಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಗಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಾ ಇರುವ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳು ಮತ್ತೂ ಮೂಗುಗಳ ಪಾರ್ಶ್ವದ ಹಳ್ಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಿವಿಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಅರ್ಥಹಾನಿಕರಗಳಾಗುವವು, ಕಂಠದಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿನಾಶವನ್ನಂಟುಮಾಡುವವು, ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಬಂದೇ ಸುಳಿ ಇದ್ದರೆ ಶಿಡ್ಧಿಸಿಂವ ಭಯ ಉಂಟಾಗುವದು, ಕಂಠಮೂಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಅಲ್ಪಾಯುಸ್ಸಂಕೊಡುವವು, ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳಿದ್ದರೆ ಆ ಕುದುರೆಯು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಸಂಹಾರಕರವಾದುದ್ದು ಹಿರಳಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಸುಳಿಯು ಸರ್ವವನ್ನಾಶಮಾಡುವದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಶ್ವವಂ ತ್ಯಜಿಸಿ ಶಾಂತಿಯಂ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿರಳಿನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯಳ್ಳ ಅಶ್ವಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿಯಾದವನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕಾಗೆಗಳಿಂ

ದ ಭಕ್ತಿಸಬ್ಬವನು. ಆಸನಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯುಳ್ಳ ಕುದುರೆಯು ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯಂ ಶೂಲದಿಂ ಕೊಲ್ಲಿಸುವದು; ಭುಜಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಡದಕಡೆಯೋಳಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯಂ ಕೊಲ್ಲುವವು; ಭುಜಾಗ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಯು ಶತ್ರುಸಂಹಾರಕವಾದುದು; ಪುಚ್ಛದೋಳಿರುವ ಸುಳಿಯು ಪರಾಜಯವಂ ಕೊಡುವದು; ಮಂಡಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಮೇಲಣಭಾಗದೋಳಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಅರ್ಥವಂ ಅಪಹರಿಸುವದು; ಮಂಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ನಾಶವಂ ಕೊಡುವದು, ಜಂಘುಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಬಂಧನವಂ ಕೊಡುವದು, ಕಂಠಗಳ ಕುಣಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಡೆಗಂಠಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಸ್ವಾಮಿಯಂ ಸಂಹರಿಸುವದು, ಹಿಮ್ಮಡಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ನಾಶಕರಗಳಾಗುವವು, ರೋಮಾಂತಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಸ್ವಾಮಿಯಂ ಸಂಹರಿಸುವವು, ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಕ್ಲೇಶವನ್ನಂಟುಮಾಡುವವು, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯುಳ್ಳ ಕುದುರೆಯು ಸ್ವಾಮಿಯಂ ಯಮಪಟ್ಟಣವನ್ನೈದಿಸುವದು, ಗಂಡಸ್ತಳದಲ್ಲಿಯೂ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿಯೂ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳು ಸ್ವಾಮಿಯಂ ನಾಶಗೊಳಿಸುವವು, ಹಿರಳಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳಿದ್ದರೆ ವಂಶಹಿತವಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯ ಸಂಹರಿಸುವವು, ತುಟೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಭಿಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೂತ್ರಕೋಶದಲ್ಲಿ ಗುದಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ದೋಗಪ್ರದಗಳಾಗುವವು, ವೃಷಣದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯ ಪುತ್ರರಿಗೆ ಅಲ್ಪಾಯುಸ್ಸಂ ಕೊಡುವವು, ಗಡ್ಡದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ದೋಷವನ್ನೆಣಿಸುವವು, ಬಾಲದ ಬುಡದಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಮೂಲನಾಶವಂ ಮಾಡುವದು, ರೋಮಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಸುಳಿಗಳು ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಸುಳಿಗಳು ಸ್ಥಾನಭ್ರಂಶವಂ ಮಾಡುವವು, ಪುಚ್ಛದಂಡದಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಯು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಶತ್ರುಗಳಿಂದ ಪರಾಜಯವಂ ಉಂಟುಮಾಡುವದು, ಶಿಶ್ನಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಗುದಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಹಾ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಸುಳಿಗಳು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಉದರರೋಗವನ್ನೀಪುವದು, ಅಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ವೃಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಸ್ವಾಮಿದೋಷ

ಹಕರಂಗಳಾಗುವವು, ಕಪೋಲಮೂಲಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಮರದಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಮುಖಪ್ರದಂಗಳಾಗುವವು;

ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಶುಭಕರಂಗಳಾದ ಆವರತ ಸ್ಥಾನಗಳು ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಡುವವು : — ಕಟವಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಆವರತಗಳೆಂಬ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಜಯವೃದ್ಧಿಯಂ ಮಾಡುವವು, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾಗಿ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಲಲಾಟದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಆವರತಗಳೆರಡು ಶುಭಕರಂಗಳಾಗುವವು, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾಗಿ ಲಲಾಟದಲ್ಲಿ ಮೂರುಸುಳಿಗಳುಳ್ಳ ಅಶ್ವದ ಸ್ವಾಮಿಯು ಆಹಿತಾಗ್ನಿಯಾಗಿ ಶತ್ರುಗಳನ್ನಿಗ್ರಹಿಸುವನು, ಲಲಾಟದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಮೂರುಸುಳಿಗಳುಳ್ಳ ಪಶ್ಚಿಮ ಲೂರ್ಧ್ವಮುಖವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಆ ಪಶ್ಚಿಮ ನಿಶ್ಚೇಷ ಎಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳುದು ಇದರಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಕುದುರೆಯ ಒಡೆಯನು ಶತ್ರುವಂ ಜೈಸುವನು, ಯಾವ ಅಶ್ವಕ್ಕೆ ಲಲಾಟದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರಗಳಾದ ಸುಳಿಗಳಿರುವವೋ? ಆ ಅಶ್ವವು ಚತುರಂತವೆಂಬ ನಾಮ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಶತ್ರುನಾಶವಂ ಮಾಡಿ ಐಶ್ವರ್ಯವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದಿಸುವದು, ಪುಷ್ಪಗಳ ವೊಗ್ಗಿನ ಆಕಾರ ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಕಡೆಗಣ್ಣಿನ ಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ಜಯಪ್ರದಗಳಾಗುವವು, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರಗಳಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣಯುಕ್ತಗಳಾಗಿ ಕಣ್ಣು ಕೂಣಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಸುಳಿಯು ಶುಭಪ್ರದವಾಗುವದು ಕರ್ಮಮೂಲದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಸುಳಿಗಳೆರಡು ವೈಷಫವೆಂಬ ನಾಮಧೇಯ ಉಳ್ಳವೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕವು, ಇವೆರಡು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಜಯವಂ, ಧನವಂ, ಭೂಷಣವಂ, ಕೂಡ ಕೊಡುವವು, ಗೋಮಾಳದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸುಳಿಯು ದೇವಮಣಿಯೆನಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಶುಭವಂ ಕೊಡುವದು, ಆ ದೇವಮಣಿ ಎಂಬ ಸುಳಿಯು ಸ್ವಾಮಿಯ ಕರೀರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದಿಂದಿರುವ ಅಶುಭಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಜಯವಂ ಧನವಂ ಕೂಡ ಕೊಡುವದು, ಯಾವ ಅಶ್ವಗಳಿಗೆ ಚಕ್ರಾಕಾರವಾಗಿ ಸುಳಿಗಳು ಕಂಠನಾಳವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿರುವವೋ ಆ ಅಶ್ವವು ಚಕ್ರಕಿ ಎಂಬ ನಾಮ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಶತ್ರುಕ್ಷಯಕರವಾಗುವದು ಕಂಠದಲ್ಲಿರುವ ರೋಚಮಾನವೆಂಬ ಸುಳಿಯು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಜಯವಂ, ಮಿತ್ರರಂ, ಧನವಂ ಕೊಡುವದು, ಯಾವ ಅಶ್ವ

ಕ್ಕೆ ಶುಕ್ತಿಗಳೆಂಬ ಎರಡುಸುಳಿಗಳು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಕಂಠದಲ್ಲಿರುವವೋ, ಆದ
ರಸ್ವಾಮಿಯು ಶಿಫ್ರವಾಗಿ ಶತ್ರುವಂಜಯಿಸಿ ಭೂಪತಿಯಾಗುವನು. ಕ್ಷೇ
ಶಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗಮೋಳ ಪುಟ್ಟಿರುವಶುಕ್ತಿಯೆಂಬಸುಳಿಯು ಪಾನಸ್ತ್ರ
ದವಾಗುವದು, ವಾಮಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುವ ಶುಕ್ತಿಯೆಂಬ ಸುಳಿಯು
ಶುಭಾರೋಗ್ಯಂಗಳಂ ಕೊಡುವದು, ಅಶ್ವಗಳಿಗೆವಕ್ಷಸ್ಸಿನೋಳ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕು
ಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುಸುಳಿಗಳಿದ್ದರೆ ಆ ಅಶ್ವಗಳು ತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯಶತ್ರುಗಳಂ ಯು
ದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜಯಿಸುವದಾಗಿ ಸಂಪತ್ತರಗಳಾಗುವವು; ಯಾವಅಶ್ವಕ್ಕೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿ
ಣಾಕಾರವಾಗಿ ನಾಲ್ಕುಸುಳಿಗಳುಂಟಾದ್ದರೆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವೋ, ರೋಚನಾಯಂಬ
ಸುಳಿಯುಕಂಠದಲ್ಲಿರುವದೋ, ಆ ಅಶ್ವವುಶ್ರೀವೃಕ್ಷವೆನಿಸಿಕೊಂಬುದು; ಈಕು
ದುರೆಯುತನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಪ್ರದವಾಗುವದು, ಯಾವಅಶ್ವಕ್ಕೆ ಎಕ್ಷ
ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಶುಕ್ತಿಗಳೆಂಬ ಉರ್ಧ್ವಮುಖಗಳಾಗಿರುವ ಸುಳಿಗಳಿರುವವೋ
ಆ ಅಶ್ವದಿಂಅರಸುಗಳು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಗಳಂಜಯಿಸುವರು; ಯಾವಅಶ್ವ
ಕ್ಕೆ ಭುಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎರಡುಸುಳಿಗಳುಪುಟ್ಟಿರುವವೋ ಆ ಅಶ್ವವು ಅಂಗದಿ
ವನಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಭೂಪಣಪ್ರದವಾಗುವದು, ಮತ್ತೆಯಾವಅಶ್ವ
ಕ್ಕೆ ಕಿಬ್ಬ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲುಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳಿರುವವೋ ಆ
ಅಶ್ವವು ಮೇಖಲೀ ಎಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು; ಈ ಅಶ್ವವು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಧನಧಾನ್ಯವೃ
ದ್ಧಿಯಂ ಉಂಟುಮಾಡುವದು. ಅಶ್ವಗಳಿಗೆವಕ್ಷಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಲಲಾಟಸ್ಥಾನ
ದಲ್ಲಿಯೂ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷವು, ಸ್ವಸ್ತಿಕವು, ಕಮಲವು, ಧ್ವಜವು, ಕವಚವು, ಗದೆ
ಯು, ಶಂಖವು, ಚಕ್ರವು, ಶಡ್ಗವು, ಧನುವು, ನಂದ್ಯಾನರ್ಮವು, ಅರ್ಧ ಚಂದ್ರಾ
ಕೃತಿಯು, ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರಾಕೃತಿಯುಳ್ಳಸುಳಿಯು, ಉನ್ನತವಾದಪತಾಕವು, ವೆ
ಜ್ರವು, ಮತ್ಸ್ಯವು, ಅಂಕುಶವು, ವೈಜನವು, ಹೊಜಿಯು, ಇವುಗಳಿಗೆಸಮಾನ
ವಾದ ಸುಳಿಗಳಿದ್ದರೆ ಅವುಶುಭಫಲಪ್ರದಂಗಳಾಗುವವು; ಈರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಶ್ವ
ಗಳ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ಸುಳಿಗಳಲಕ್ಷಣವು, ಫಲಗಳೂಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟವು; ಇನ್ನ
ಅಶ್ವಗಳ ವಯಸ್ಸಂ ತಿಳಿಯುವದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಲಕ್ಷಣವಾದದಂತಗಳ ಉತ್ಪ
ತ್ತಿಕ್ರಮವಂ ಪೇಳುವೆನು, ಕುದುರೆಯಮರಿಗಳು ಶುಭ್ರಗಳಾದ ಆರುಹಲ್ಲು
ಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿಪುಟ್ಟುವವು, ಆ ಅಶ್ವಶಿಶುವಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆ ಆರುಹಲ್ಲು

ಗಳೇಯಣೆಗೆಂಪಾದರೆ ಎರಡುವರುಷವೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದು. ಈ ಆರುಹ
 ಲ್ಲಗಳು ಬೀಳುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೂರುವರುಷವೆಂದು, ಕೆಲವುಹುಟ್ಟಿಕೆಲವು
 ಹುಟ್ಟಿದೆಯಿರುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುವರುಷವೆಂದು, ಆರು ಹಲ್ಲುಗಳೂ ಸಮ
 ಗ್ರವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಐದುವರುಷವೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು; ಈಕ್ರಮವಾಗಿ
 ಮೂರುಮೂರುವರುಷಕ್ಕೆ ಬಂದೊಂದುಚೆಡ್ಡೆಯು ಹುಟ್ಟುವದು; ಕಾಳಿಕಾ,
 ಹರಿಣೀ, ಶುಕ್ಲಾ, ಕಾಫಾ, ಮಾಕ್ಷಿಕೀ, ಶಂಖಾ, ಉಲೂಖಲಾ, ಚಲನ, ಅವಸಾತ
 ಎಂಬ ಈಚೆಡ್ಡೆಗಳು ಆರನೇಯವರುಷದಿಂದ ಮೂವತ್ತೆರಡು ವರುಷಪರ्यಂ
 ತವು ಮೂರುಮೂರುವರುಷಕ್ಕೆ ಬಂದೊಂದಾಗಿದಂತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಲ್ಪಡುವ
 ದು, ಈಚೆಡ್ಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರನೇವರುಷದಿಂದ ಎಂಟುವರುಷದವರೆಗು ಕಾಳಿಕಾ
 ಎಂಬ ಚೆಡ್ಡೆಯುಕಪ್ಪಾಗಿಅಡ್ಡವಾಗಿ, ರೇಖಾಕಾರವಾಗಿರುವದು; ಬಂಭತ್ತನೇವ
 ರುಷದಿಂದ ಹೆನ್ನೊಂದುವರುಷದವರಿಗೂ ಹರಿಣೀಯಂಬ ಚೆಡ್ಡೆಯುಅಡ್ಡವಾ
 ಗಿ ಯವಾಕಾರವಾಗಿ ಹೊಂಬಣ್ಣವಾಗಿರುವದು; ಹೆನ್ನೆರಡುವರುಷದಿಂದ ಹದಿ
 ನಾಲ್ಕುವರುಷದವರಿಗೂ, ಶುಕ್ಲಾಯಂಬ ಚೆಡ್ಡೆಯು ಹಸುವಿನಹಾಲಿನಂತೆವ
 ರ್ಣಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಯವಾರ್ಧಪ್ರಮಾಣ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯಿರುವದು, ಹದಿನೈದನೇ
 ವರುಷದಿಂದ ಹದಿನೇಳನೇವರುಷದವರಿಗೂಕಾಫಾಯಂಬ ಚೆಡ್ಡೆಯುಗಾಜಿ
 ನಂತೆ ನೀಲವರ್ಣಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಹಾರಕದಅಕ್ಕಿಯ ಆಕಾರಉಳ್ಳದಾಗಿ ಇರು
 ವದು, ಹದಿನೆಂಟನೇವರುಷದಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತುವರುಷದವರಿಗೂ ಮಾಕ್ಷಿಕೀಯಂ
 ಬ ಚೆಡ್ಡೆಯುನೋಡಂತೆ ಕಪ್ಪಾಗಿ ಹಾರಕದಅಕ್ಕಿಯ ಆಕಾರವಂಪಡದಿ
 ರುವದು, ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೇವರುಷದಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತುಮೂರನೇ ವರುಷದವರಿ
 ಗೆ ಶಂಖವೆಂಬ ಚೆಡ್ಡೆಯುಶಂಖದಂತೆ ಶುಭ್ರವಾಗಿಹಾರಕದಅಕ್ಕಿಯ ಆಕೃ
 ತಿಯಂ ಪಡೆದಿರುವದು, ಇಪ್ಪತ್ತಾಲ್ಪನೇ ವರುಷದಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತಾರುವ
 ರುಷದವರಿಗೂ ಉಲೂಖಲವೆಂಬ ಚೆಡ್ಡೆಯು ದಂತಗಳು ಬೀಳುವದಕ್ಕೆ
 ಸೂಚಕವಾಗಿ ಹಲ್ಲುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ರಂಧ್ರರೂಪದಿಂದ ಕಾಣುವದು, ಇ
 ಪ್ಪತ್ತೇಳನೇ ವರುಷದಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂಭತ್ತು ವರುಷದವರಿಗೂ ಚಲನ
 ವೆಂಬ ಚೆಡ್ಡೆಉಂಟಾಗಿಹಲ್ಲುಗಳು ಅಲ್ಲಾಡುವವು, ಮೂವ್ವತ್ತನೇವರುಷ
 ದಿಂದ ಮೂವ್ವತ್ತೆರಡುವರುಷದವರಿಗೂ ಅವಸಾತವೆಂಬ ಚೆಡ್ಡೆಉಂಟಾಗಿ

ಹಲ್ಲುಗಳು ಬಿನ್ನಹೋಗುವವು, ಈರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತೆರಡುವರ್ಷಂ
 ಗಳೇ ಅಶ್ವಗಳಿಗೆಪರಮಾಯುಸ್ಸೆಂದುತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು, ಯಾವಅಶ್ವಗಳಿಗೆ ಕಿ
 ವಿಯ ಕೊನೆಯ ಭಾಗವು ಪೀಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಚಂದ್ರದಂತೆ ಕೆಂಪಾದರಕ್ತ
 ವು ಶೀಘ್ರದಿಂಕಾಣುವದೋ ಆಕುದುರೆಗಳು ಬಹುಕಾಲ ಜೀವಿಸುತ್ತ ಜೀರ
 ಜೀವಿಗಳನಿಶಿಕೊಳ್ಳುವವು; ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಕುದುರೆಗಳಆಯುಸ್ಸೆಂಬಿವುದಂಪೇ
 ಳುವೆನು, ಮನುಷ್ಯರ ಹಸ್ತಗಳಲ್ಲಿರುವರೇಖೆಗಳು ಅವರವರಆಯುಸ್ಸನ್ನೆಂ
 ತುಸೂಚಿಸುವವೋ ಆರೀತಿಯಾಗಿ ಕುದುರೆಗಳಮುಖದಲ್ಲಿರುವರೇಖೆಗಳು ಆ
 ಯಾಯಕುದುರೆಗಳಆಯುಸ್ಸನ್ನೂಚಿಸುವವು, ಯಾವಅಶ್ವಕ್ಕೆ ಮುಸುಡಿಯಮ
 ಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಊರ್ಧ್ವಮುಖವಾಗಿರೇಖೆಯುಹುಟ್ಟಿರುವದೋಆಅಶ್ವವುಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ
 ಬಂದುವರುಷದ ಬಳಿಗೆ ಮುಖರೋಗದಿಂಮರಣವಂಪೊಂದುವದು, ಅಂಗುಳ
 ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿಅಂಥಾರೇಖೆಗಳೆರಡುಮುಸುಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಲ್ಪಟ್ಟರೆಅಶ್ವವುಜಿ
 ಹ್ವಾಸ್ತಂಭವೆಂಬರೋಗದಿಂದ ಎರಡನೇವರುಷದಲ್ಲಿ ಮೃತವಾಗುವದು, ಅಂಥಾ
 ರೇಖೆಗಳೆರಡು ಮುಸುಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡವಾಗಿರುವದಾದರೆ ಆಅಶ್ವವುಧನುಗ್ರ
 ಹಣರೋಗದಿಂದ ಪೀಡಿತವಾಗಿ ಮೂರನೇವರುಷದಲ್ಲಿ ಮೃತಿಯನ್ನೈದುವ
 ದು, ಅಂಥಾರೇಖೆಗಳೆರಡು ಅಶ್ವದಮುಸುಡಿಯಲ್ಲಿ ಚನ್ನಾಗಿಬಿಗಿ ಕೊಂಡಿ
 ದ್ದರೆ ಆಅಶ್ವವುಗ್ರಹವೆಂಬ ಭಯಂಕರವಾದ ರೋಗದಿಂದ ನಾಲ್ಕನೇವರುಷದ
 ಲ್ಲಿ ಮೃತವಾಗುವದು, ಯಾವಅಶ್ವಕ್ಕೆ ಊರ್ಧ್ವಮುಖವಾಗಿ ಬೊಗ್ಗಿರುವ
 ಕೊನೆಯುಳ್ಳ ರೇಖೆಯು ಮುಸುಡಿಯೋಳ ವಾಮಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವು
 ದೋ ಆ ಅಶ್ವವು ಮೃಗಜಂಭವೆಂಬರೋಗವು ಐದನೇವರುಷದಲ್ಲಿ ಕೊ
 ಲ್ಲುವದು, ಯಾವಅಶ್ವದ ಮುಸುಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗುಳದ್ವಯಪರಿಮಿತವಾದ
 ಊರ್ಧ್ವಮುಖವಾದ ರೇಖೆಯು ಇರುವದೋ ಆ ಅಶ್ವವು ಆರನೇವರುಷ
 ದಲ್ಲಿ ನಾನಾವಿಧರೋಗದಿಂದನಾಶವನ್ನೈದುವದೂ, ಯಾವ ಅಶ್ವದ ಮುಸುಡಿ
 ಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಾಂಗುಳವಿಸ್ತಾರವಾದ ರೇಖೆಯುನಾಲ್ಕಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತವಾ
 ಗಿರುವದೋ ಆ ಅಶ್ವವನ್ನು ಏಳನೇವರುಷದಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರವಾದ ಘ
 ನೀಯಂಬರೋಗವುಕೊಲ್ಲುವದು, ಯಾವಅಶ್ವದಮುಸುಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗುಳ
 ತ್ರಯಪರಿಮಿತವಾದ ರೇಖೆಯು ಹುಟ್ಟಿರುವದೋ ಆ ಅಶ್ವವು ಎಂಟನೇ

ವರುಷದಲ್ಲಿ, ಜ್ವರದಿಂಪೀಡಿತವಾಗಿ ಮೃತವಾಗುವದು, ಯಾವಅಶ್ವದಮುಸುಡಿಯಲ್ಲಿ, ರೇಖೆಯುಖಮುಜುವಾಗಿ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಬಂದು ಕಾಣುವದೋ, ಆಕುದುರೆಯು ಬಂಭತ್ತನೇವರುಷದಲ್ಲಿಯೂ ಎರಡು ರೇಖೆಯಳ್ಳಕುದುರೆಯು ಹತ್ತನೇವರುಷದಲ್ಲಿಯೂ ಮೃತವಾಗುವದು, ಯಾವಅಶ್ವದ ಮುಸುಡಿಯ ಮಧ್ಯದೋಳು ಎರಡು ಅಂಗುಲ ವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳ ಉರ್ಧ್ವಮುಖವಾದರೇಖೆ ಇರುವದೋ ಆ ಅಶ್ವವು ಹನ್ನೆರಡನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ ರೂಕ್ಷವತ್ತವೆಂಬ ರೋಗದಿಂ ನಾಶನು ನ್ನೈದುವದು, ಯಾವಅಶ್ವದ ಮುಸುಡಿಯಮೇಲುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ದಪ್ಪವಾಗಿ ಉದ್ದವಾದರೇಖೆ ಇರುವದೋ ಆ ಅಶ್ವವು ಹದಿನೂರನೇವರುಷದಲ್ಲಿ ಶ್ವಾಸರೋಗದಿಂಮೃತಿಯನ್ನೈದುವದು, ಯಾವಅಶ್ವದಮುಸುಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡವಾಗಿಯು ಉರ್ಧ್ವವಾಗಿಯು ಕಾಣುವದಂತೆ ಎರಡು ರೇಖೆಗಳಿರುವವೋ ಆ ಅಶ್ವವುರೋಗದಿಂಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಮೃತವಾಗುವದು, ಯಾವಅಶ್ವದ ಮುಸುಡಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ರೇಖೆಗಳಿರುವವೋ ಆಕುದುರೆಯು ಹದಿನೈದನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಭಯಪೀಡಿತವಾಗಿ ಮೃತಿಯನ್ನೈದುವದು, ಶುಭ್ರವರ್ಣವುಳ್ಳ ಅಶ್ವಕ್ಕೆ ಒಂದುರೇಖೆ ಕಾಣಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆ ಅಶ್ವವುಹದಿನೂರನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ ವಾತರೋಗದಿಂ ಮೃತವಾಗುವದು, ಕೃಷ್ಣವರ್ಣವುಳ್ಳ ಅಶ್ವಕ್ಕೆ ಮುಸುಡಿಗಿಂತಲೂಸ್ವಲ್ಪಮೇಲುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ಆಕುದುರೆಯು ಹದಿನೇಳನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಮೃತಿಯನ್ನೈದುವದು, ಅಶ್ವದಮುಸುಡಿಯಲ್ಲಿ ಯೂಪಸ್ತಂಭದಂತೆಯೂ ಪತಾಕಾಶೋಭಿತವಾದ ವೃಕ್ಷದಂತೆಯೂ ಒಂದುರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ಆ ಅಶ್ವವು ಹದಿನೆಂಟನೇವರುಷದಲ್ಲಿ ಜಲದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಮೃತಿಯನ್ನೈದುವದು, ಯಾವಕುದುರೆಗೆ ಮುಸುಡಿಯಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಪಿಲವರ್ಣವುಳ್ಳ, ರೇಖೆಯುಕಾಣಲ್ಪಡುವದೋ ಆ ಅಶ್ವವುಹತ್ತಿಂಭತ್ತನೇವರುಷದಲ್ಲಿ ವಿಪದಿಂಮೃತವಾಗುವದು; ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಆ ಅಶ್ವಗಳಪೂರ್ಣಾಯು ಲಕ್ಷಣಗಳಂಪೇಳುವೆನು, ಯಾವಅಶ್ವದಮುಸುಡಿಯು ಹೋಮಸಾಧನವಾದ ಸ್ತಂಭಕ್ಕಿಂತಿರುವ ರೇಖೆಯಿಂದಲೂ, ಸ್ತಂಭಕ್ಕಿಂತಿರುವದೂ, ನಂದ್ಯಾವರದಿಂದಲೂ, ವರ್ಧಮಾನವೆಂಬ ರೇಖೆಯಿಂದಲೂ, ಬೆಲ್ವವೃಕ್ಷದಂತಿರುವ ರೇಖೆ

ಯಿಂದಲೂ ಈಗಿರುವದೋ ಆ ಅಶ್ವವು ಮುಷ್ಟವು ವರುಷ ಜೀವಿಸುವದಾಗಿ ಕ್ರಿಮಿಕೋಷ್ಟವೆಂಬ ರೋಗದಿಂಮೈತಿಯನ್ನೈದುವದು, ಯಾವಅಶ್ವದ ಮುಸುಡಿಯಲ್ಲಿ ಚಕ್ರಚೆನ್ನೆಯಾದರೂ, ವಕ್ರಚೆನ್ನೆಯಾದರೂ ಕಾಣಲ್ಪಡುವದೋ ಆ ಅಶ್ವವು ಮುಷ್ಟವೊಂದನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಮೈತಿಯನ್ನೈದುವದು, ಯಾವ ಅಶ್ವದ ಮುಸುಡಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಚಿಹ್ನೆಯು, ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಚಿಹ್ನೆಯು ಇರುವದೋ ಆ ಅಶ್ವವು ಮುಷ್ಟತ್ವೆರಡನೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಮೈತಿಯನ್ನೈದುವದು, ಇನ್ನು ಅಶ್ವಗಳ ಚೇಷ್ಟೆಗಳಿಂದ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ರುಭಾಶುಭ ಫಲಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು :- ಅಶ್ವವು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದು ಎದ್ದು ಉರ್ಧ್ವಮುಖವಾಗಿ ನೋಡಿ ಧ್ವನಿಯಂಗೈದು ಗೊರಸುಗಳಿಂದ ಭೂಮಿಯಂ ಬಗೆದರೆ ಆ ಅಶ್ವವು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಜಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವದು. ಯಾವ ಕುದುರೆಯು ಮಲಗಿದ್ದು ಎದ್ದು ಬಂದಾವರ್ತಿ ಮೂತ್ರವನ್ನಾಗಲೀ ಪುರೀಷವನ್ನಾಗಲೀ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಷ್ಪಜಲವನ್ನಾಗಲೀ ಬಿಡುವದೋ ಆ ಅಶ್ವವು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನಂಟುಮಾಡುವದು. ಯಾವ ಕುದುರೆಯು ರಾತ್ರಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅಕಾರಣವಾಗಿ ಧ್ವನಿಯಂ ಮಾಡುವದೋ ಆ ಕುದುರೆಯು ಪರರಾಯರಂಜು ಬರುವದೆಂದು ಸೂಚಿಸುವದು. ಕುದುರೆಯಪ್ರಜ್ಞೆವು ರೋಮಾಂಜಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ಅಶ್ವದ ಬಡೆಯಂಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತ್ರದ ಪ್ರಯಾಣಉಂಟಾಗುವದು, ಯಾವಕುದುರೆಯು ಪ್ರಜ್ಞೆದಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಯ ಕೊನೆಯೋಳ್ ಅಗ್ನಿಕಣಗಳಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವದೋ ಆ ಕುದುರೆಯು ಪ್ರಯಾಣವಂತರಳುವ ಬಡೆಯಂಗೆ ನಾಶವಂಕೊಡುವದು, ಕುದುರೆಯು ಎಡದಪಾದದಿಂದ ಭೂಮಿಯಂ ಒಗೆಯುತ್ತ ದೀನವಾದಮನಸ್ಸುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಧ್ವನಿಮಾಡುವದೋ ಆ ಕುದುರೆಯು ಬಡೆಯಂಗೆ ಪರಾಜಯವನ್ನಂಟುಮಾಡುವದು, ಯಾವಕುದುರೆಯು ಮೂತ್ರಪುರೀಷಗಳನ್ನು ಎಂದಿನಂತೆ ಬಿಡದೆ ತಡೆದು ತಡೆದು ಬಿಡುತ್ತ ದೀನವಾದಮನಸ್ಸುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಜಲಧಾರೆಯಂ ಬಿಡುವದೋ ಅದು ಅರಸಿಗೆ ಅಪಜಯವಂಕೊಡುವದು, ಯಾವಕುದುರೆಯು ಧ್ವನಿಯು ದುಃಖಪಡುವ ಜನರಧ್ವನಿಯಂತೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ದೀನಭಾವದಿಂದೊಡಗೂಡಿರುವದೋ ಆ ಕುದುರೆಯು ಬಡೆ

ಯಂಗೆ ಅಶುಭವಂಕೊಡುವದು, ಯಾವಕುದುರೆಯು ಉಚಿತವಾದ ಗ್ರಾಸವು ಎದುರಿಗೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಆ ಗ್ರಾಸದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮುಖದಿಂದ ಧೂಳಿಗಳನ್ನಾದರೂ, ಅಯೋಗ್ಯವಾದ ಬಾಡಿದ ತೃಣಕಾಷ್ಠಗಳನ್ನಾದರೂ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತ ಧ್ವನಿಯಂಗೈವುದೋ ಆಕುದುರೆಯು ತನ್ನ ಬಡೆಯಂಗೆ ಭಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು; ಎಲೈ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನೇ! ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಈ ಕುದುರೆಗಳು ಯಾವದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿ ಯಾವಲಕ್ಷಣಗಳಂ ಪಡೆದಿರುವೋ ಆಯಾಮದೇಶದ ಭೇದಗಳಂ ಆಯಾಮದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದಕುದುರೆಗಳಲಕ್ಷಣಗಳಂಕೂಡ ಪೇಳುವೆನು. ಸಾವಧಾನದಿಂ ಕೇಳುವನಾಗು, ಕಾಂಭೋಜ ಬಾಹ್ಯಕ ವನಾಯುಜ ಆರವ್ಯ ಗಾಂಧಾರ ಚಾಂಪೇಯ ಸಿಂಧು ತೈತಿಲ ಪಾಟಲೀಪುತ್ರ ಮೇಚಕ ಉಪಮೇಚಕ ಕುಲಜ ಉಪಕುಲಜ ತ್ರಿಗರ್ದ ಅರ್ಜುನ ಸಾವಿತ್ರ ಯೋಧೇಯ ಯಾವಂತಿಯವನ ಹ್ರಸ್ವಯವನ ಭಾವವಿಪನ ಕಂದರ ವಸ್ತ್ರಕ ಅವಂತಿ ಔರಸ ಕಾಶ್ಮೀರ ಸಕಾನಕ ಪರ್ವತ ದಕ್ಷಿಣಮದ್ರ ಉತ್ತರಮದ್ರ ನಾದೇಯ ದ್ವೀಪ್ಯ ಕೇಕಯ ಅಪರಾಂತ ವಸಂತಕ ಸೌರ ಗರದ ಸೈಂಧಿಕ ಕ್ವದ್ರಕ ಆವರ್ದಕ ಕಳಿಂಗ ಮೌಕುಲ ಐರಾವತ ವನವಾಸಿ ತ್ರಿಲಿಂಗ ಕ್ರಂಧನ ಸುರಾಪ್ಯ ಉಪಾವೃತ್ತ ಸಾಲ್ವ ಕುರುಪಾಂಚಾಲ ವಾಙಲ ಅಭೀರ ಈವೆಸರುಗಳುಳ್ಳ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಅಶ್ವಗಳಕುಲಗಳು ಐವತ್ತುನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕಾರಗಳಾಗಿರುವವು:— ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಭೋಜದೇಶದ ಕುದುರೆಗಳು ಮಹಾ ಬಲವು ವೇಗವು ವಿಶಾಲವಾದಹಣೆಯು ಜಘನವು ಕತ್ತು ಎದೆಯು ಉದ್ದವಾದಕಂಠವು ಮುಖವು ಕಿರಿದಾದಅಂಡಗಳು ಮೇಥ್ರವು ಆಸನವು ಚನ್ನಾಗಿರ್ದೀರ್ಘಗಳಾದ ಕಾಲುಗಳು ಘಟ್ಟಿಯಾನಗೊರಸುಗಳು ಮೈಡಾರ್ಯದಂತಿರುವನೇತ್ರಗಳು ಶ್ವೇತವರ್ಣವು ಕೆಂಪುವರ್ಣವು ಕಪ್ಪುವರ್ಣವಿಲ್ಲದೇ ಇರೋಣವು ಮಿಶ್ರವರ್ಣವಿಲ್ಲದೇ ಇರೋಣವು ಹ್ರಸ್ವವಾದಬಾಲವು ಮೃದುಗಳಾದರೋಮಂಗಳು ಕಿರಿದಾದಬೆನ್ನು ಇನ್ನು ಮನೋಹರವಾದ ಸ್ವರಾಂಗಳಗಳುಳ್ಳವಾಗಿ ಸದ್ವಲಕ್ಷಣಗಳಂದೊಡಗೂಡಿ ಸ್ವಾಮಿಯ ಮನೋನುಗುಣ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವರ್ಧಿನದಲ್ಲಿರುವವಾಗಿ ಮತ್ತುವರುಳವಾದ ಮೋಣಕಾಲು ತೊಡೆಗಳುಳ್ಳ

ವಾಗಿ ಕೃತವಾದುದು. ಮೊಳೆಗಳಂತೆ ನಿಂತಿರುವ ಕಿವಿಗಳುಳ್ಳವಾಗಿ ದಪ್ಪವಾದ ಹೊಟ್ಟೆಯು ಬಳ್ಳಿಗುಣವುಳ್ಳವಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕುದುರೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಜೇನು ಕುದುರೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಕಂಡು ಹುಂಕಾರವೆಂಬಾಡುತ್ತ ಸುಖದಿಂದ ಸಂಚಾರವೆಂಬಾಡುತ್ತ, ಸರ್ವದಾರಕ್ಷಕನಿಗೆ ಹಿತವನ್ನೇ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಈ ಕುದುರೆಗಳು ಕಾಂಭೋಜದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದ್ದೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಗಳಾಗಿರುವವು. ಬಾಹ್ಯೀಕದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದ ಕುದುರೆಗಳು ಕಾಂಭೋಜದೇಶದ ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಅಂಗಪ್ರತ್ಯಂಗ ಸೌಪ್ಪನವು ವರ್ಣವು ಆಕೃತಿಯುಳ್ಳವಾಗಿ ದೀರ್ಘಗಳಾದ ಪಾದಗಳು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ದೀರ್ಘವಾದ ಬೆನ್ನು ಶೌರ್ಯವು ಸ್ವಭಾವವು ವಿಶಾಲಗಳಾದ ನೇತ್ರಗಳು ದೀರ್ಘವಾದ ಕಂಠವು ಮುಖವು ಜೇನು ತುಪ್ಪದಂತಿರುವವನೊವು ದೈನ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಸರ್ವದಾ ಕೋಪವುಳ್ಳ ಸ್ವಭಾವವು ದಂತಗಳಿಂದ ಹೊಡೆಯುವು ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಕಾಂಭೋಜದೇಶದ ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಸ್ಥವಾದ ಸ್ಥೂಲವು ನಿಟ್ಟವು ಉಳ್ಳವಾಗಿ, ಮಹಾಸಂಕಟದಲ್ಲಾದರೂ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಬಿಡುನಂಬಿಟ್ಟು ಜೋಗದೆಯಿರುವ ಈ ಕುದುರೆಗಳು ಬಾಹ್ಯೀಕದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದ ಕುದುರೆಗಳೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಗಳಾಗಿರುವವು, ಶರೀರ ಲಾಘವವು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾದವೇಗವು ಚಪಲ ಸ್ವಭಾವವು ದೈನ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇರೋಣವು ದೀರ್ಘವಾದ ದುಂಡಾದ ಸರ್ವಾಸಮಂಗಲು ಏಕರೂಪಗಳಾದ ಶೋಭನಗಳಾದ ನೇತ್ರಗಳು ಹ್ರಸ್ವಗಳಾದ ಅಂಡಮೇಧ್ರಗಳು ಗೂಟೆ ದಂತೆ ನಿಂತಿರುವ ಕಿವಿಗಳುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಕಾಂಭೋಜದೇಶದ ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಶರೀರ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಗಳಾಗಿ ಬೋಗಿ ದಹೆಗಳುಗಳು ಅಧಿಕವಾದ ಕಾಯಬಲವು ದೃಢವಾದ ಗೊರಸುಗಳ ಸಮೀಪದ ಹಿಮ್ಮಡಿಗಳು ಸ್ಥೂಲವಾದ ಪಾದಗಳು ವಯೋನುರೂಪವಾದ ನಾನಾ ವರ್ಣ ವಿಶೇಷಗಳು ಅಂಡದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವು ದೀರ್ಘವಾದ ಶರೀರವು ಮೇಘದಂತೆ ಗಂಭೀರವಾದ ಧ್ವನಿಯುಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ವನಾಯುಜ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದವೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು, ಪ್ರಸ್ಥವಾದ ಬೆನ್ನು ಶೋಭನವಾದ ಮುಖವು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಬಾಲವು ಮಂಗಳಕರವಾದ ನೇತ್ರಗಳು ಉನ್ನತವಾಗಿ ಸ್ಥೂಲವಾದ ಪೂರ್ವ ಕಾಯವು ಮೃದುವಾದ ಸುಣುಪಾದ ರೋಮಗಳು ಶಿಲುವಾದ ಹ್ರಸ್ವವಾದ

ಗೂಟದಂತೆ ನಿಂತಿರುವ ಕಿವಿಗಳು ದೃಢಗಳಾದ ಹರಡುಗಳೊಡಗೂಡಿದ ಪಾದಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೆಂಪುಗೂಡಿದ ನಾನಾವರ್ಣವು ಮತ್ತೊಂದು ಹಸರುಕೂಡಿದ ನಾನಾವರ್ಣವು ಅಧಿಕವಾದ ವೇಗವು ಅತ್ಯಂತ ಪರಾಕ್ರಮ ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಮುಗ್ಧ ಸುವದು ಮೊದಲಾದ ಮುಗುಣಗಳಿಂದ ರಹಿತಗಳಾದ ಅಶ್ವಗಳು ಆರಂಭದೇಶೋತ್ಪನ್ನಗಳೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವದು. ಕರೀಕೋಳಿಗಳಂತೆಯೂ ಕೃಷ್ಣ ಸಾರಂಗಗಳಂತೆಯೂ ಧೂಮ್ರ ಮೊದಲಾದ ಚಿತ್ರವರ್ಣ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಸಮವಾಗಿ ತುಂಬಿದ ಅಂಗಗಳು ದೃಢವಾಗಿ ವಿಷಮವಾದ ಶರೀರದ ಉತ್ತರಾರ್ಧವು ತುಂಡಾಗಿ ಉನ್ನತಗಳಾದ ಅವಯವಗಳುಳ್ಳ ಶರೀರದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧವು ಚಂಡಸ್ವಭಾವವು ಮಂಡಲಾಕಾರವಾದ ದಪ್ಪವಾದ ಹೆಕ್ಕತ್ತಿನ ಕೇಸರಗಳು ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೃಶವಾದ ದೀರ್ಘವಾದ ಮುಖವುಳ್ಳ ಅಶ್ವಗಳು ಗಾಂಧಾರ ದೇಶೋತ್ಪನ್ನಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು, ಮಂಡಲಾಕಾರವಾದ ಹೆಗಲು ಬೆನ್ನು ಸ್ವೇದಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧವು ಹುಲ್ಲೆ ಕರುವಿನಂತೆ ಅತಿ ಚಪಲಕಿಗಳಾದ ಜಂಘೆಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೃಶಗಳಾದ ಅವಯವಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಪರಾಕ್ರಮವು ಕಾಯಬಲವು ವೇಗವು ಮೃದುವಾಗಿ ನುಣುಪಾದ ರೋಮಗಳು ಸ್ಥೂಲಗಳಾದ ನೇತ್ರಗಳು ದೃಢಗಳಾದ ಪಾದಹರಡುಗಳುಳ್ಳವಾಗಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಂಗಗಳುಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ಚಾಂಪೇಯದೇಶೋತ್ಪನ್ನವೆನಿಸಿಕೊಂಬುವವು, ಸ್ಥಿರವಾದ ಪಾದಗಳು ವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳ ನಿತಂಬಗಳು ದೀರ್ಘವಾದ ಕಂಠವು ಮುಖವು ಸ್ಥೂಲಗಳಾದ ನೇತ್ರಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳಾದ ಮೃದುಗಳಾದ ಹೆಕ್ಕತ್ತಿನ ಕೇಸರಗಳು ಗೂಟದಂತೆ ನಿಂತಿರುವ ಕಿವಿಗಳು ಅತಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ದಪ್ಪವಾದ ದೇಹವು ಅಧಿಕವಾದ ಶ್ವಾಸಗಳು ಮೃದುವಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕಟವಾಯಿ ತುಟೆಗಳು ಲಂಬಗಳಾದ ಅಂಡಗಳು ಮೇಢ್ರವುಳ್ಳ ಅಶ್ವವು ಸಿಂಧುದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದ್ದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು, ಸ್ಥೂಲವಾದ ಕಂಠವು, ದವಡೆಯು ಬಾಲವು ಹೆಕ್ಕತ್ತಿನ ಕೇಸರಗಳು ಮೇಢ್ರವು ಅಂಡಗಳು ವಿಸ್ತಾರಗಳಾದ ನೇತ್ರಗಳು ಮೇಲಕ್ಕಾಗಿಬೋಗ್ಗಿದ ಕಂಠವು ಅತ್ಯಂತ ಲಾಘವವು ದೃಢಗಳಾದ ಪಾದಗಳು ಹರಡುಗಳು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ದಣೆಯು ಎದೆಯು ಕಟಪಶ್ಚಾದ್ಯಾಗವು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಾಯಬಲ ವೇಗಯುಕ್ತಗಳಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಭಾ

ರದಿಂದಲು ಬಹುಮೂರ ಮೂರ್ಗ ಸಂಚಾರದಿಂದಲು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ೭, ಮುನಂ
ಹೊಂದವೇ ಕ್ಷುತ್ರಿ ಸಾಸಾರುತಂಗಳಾಗಿರುವ ಕುಮರೇಗಳು ತೈಲವೇ
ಶೋತ್ಸನ್ನಗಳು; ಶೋಧನವಾದ ಅಂಗ ಪ್ರತ್ಯಂಗ ಸೌವ್ಯವು, ದುಪ್ಪವಾ
ದ ವ್ಯಾಪಾರವು, ಶ್ಯಾಮವರ್ಣವು, ವಿಸ್ತಾರವಾದವೆಯು, ಗೂಟದಂತೆ ಬಳಿ
ಸದಿರುವತೆಗಳು, ವ್ಯಕ್ತವಾದವು, ವಿಸ್ತಾರಗಳಾದವು, ದೀರ್ಘ
ವಾದ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕಂಠವು, ಗುಪ್ತಗಳಾದವು, ಸಂಧಿಗಳು, ಉನ್ನತಂ
ಗಳಾದ ಭುಜಶಿರಸ್ಸುಗಳು, ವಿಸ್ತಾರವಾದವೆನ್ನು, ಬಲುವಾದ ವೇಣಿಕಾಲುಗ
ಳು, ಪ್ರಸ್ಥಗಳಾದ ಹರಡುಗಳು, ಬಾಲವು, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಮಧ್ಯರೇಖೆ
ವು, ಅಕಾರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಹೊಟ್ಟೆಯು, ಅಕ್ಷಂತರೋಮಗಳು ತುಂಬಿಕೊಂ
ಡಿರುವ ಅವಯವಗಳು, ಅನೇಕವರ್ಣಗಳಾದ ಸರಗಳು ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಅತಿ
ಸಾಧುಗಳಾಗಿ ಸರ್ವದಾನಂದೇರಿತಿಯುಳ್ಳ ವಿಚಿತ್ರಗಳಾದ ಅತ್ಯಗಳು ಪಾಟಿ
ಲೀ ಪುತ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ್ದೆಂದರಿವುದು; ಮೃದುವಾದವೆನ್ನು, ಚಕುಲವು
ದೃಢವು ಅಲ್ಲದೆ ಮಧ್ಯಮವಾದವು, ಮಧ್ಯಮವಾದವು, ಮಧ್ಯಮವಾದವು
ಮವು, ಬಲವು, ವೇಗವುಳ್ಳ ಕುಮರೇಗಳು ಮೇಕಕದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದೆಂ
ದರಿವುದು; ಧಪ್ಪವಾದವು, ಚಕ್ರತ್ತಿ ಸಂರಂಗಗಳು ಮೃದುವಾದವು
ಗಳು, ದುರ್ಬಲವಾದವು, ಕೃಷ್ಣವಾದವು, ಶೋಧನವಾದವು
ರಡುಗಳು, ಉನ್ನತವಾಗಿರುವವು, ಕಂಠಗಳು, ಕಿರಿದಾದವು, ದೀರ್ಘ
ಪ್ರಸ್ಥಗಳಾಗಿ, ಮುಖದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಣರುತಂಗಳಾಗಿ, ಸ್ವಲ್ಪವು, ಸ್ವಲ್ಪವು
ವಂಪಡೆದಿರುವ ಕುಮರೇಗಳು ಉಪಮೇಕದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದೆಂ
ದರಿವುದು; ದೀರ್ಘವಾದವೆನ್ನು, ಕತ್ತು, ಪ್ರಸ್ಥವಾದ ಮೇಧವು, ಅಂದಗಳು, ವ
ರುಳವಾದ ವಿಸ್ತಾರವಾದವು, ಶೋಧನವಾದ ಹರಡುಗಳು, ದೀರ್ಘ
ವಾದ ಬಾಲವು, ಕೇಸರಗಳು, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದವು, ಚರ್ಮವು, ಕಿರಿದಾದ
ಯವೆಯು ಉಳ್ಳ ಕುಮರೇಗಳು ಕುಲದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದೆಂ
ದರಿವುದು; ಕತ್ತು, ತೊಡೆಗಳು, ಹರಡುಗಳು, ಚಕ್ರತ್ತಿ ಸಂರಂಗ
ಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳವು, ಸ್ವಲ್ಪವು, ಸ್ವಲ್ಪವು, ಸ್ವಲ್ಪವು
ಗಿಡ್ಡಾದವುಳ್ಳವಾಗಿ ಮೊದಲಾದವು, ಕುಲದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದೆಂ

ನಗಳಾದಬೆನ್ನೆ ಗಳುಳ್ಳವಾಗಿ, ಕಲಿಸಸ, ಧಾವಗಳಾದಕುದುರೆಗಳು, ಉಪಕುಲಜದೇಶದಲ್ಲಿ ವೃಷ್ಟಿದೊಂದಿರುವುದು; ಮೃದುವಾದಸ್ವಭಾವವು, ಹ್ರಸ್ವವಾದಕತ್ತು, ವಿಸ್ತಾರವಾದಯದೆಯು, ಹೆಕ್ಕತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಕ್ರಗಳಾದಕೇಸರಗಳು, ಮೊಲದರೋಮಂಗಳಂತಿರುವ ರೋಮಗಳು, ಕೋಧವುಳ್ಳ ಭಾವವು, ಬಲವು ಉಳ್ಳವಾಗಿನೋಲದ ಕೋರೆದಾಡೆಯಂತೆ ಕೋರೆದಂತಗಳುಳ್ಳವಾಗಿ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ದೃಢವಾಗಿಗೊರಸುಗಳನ್ನಿರಿಸುವಕುದುರೆಗಳುಂತ್ರಗರ್ತದೇಶೋತ್ಪನ್ನಗಳೆಂದರಿವುದು; ವಿಸ್ತಾರವಾದಯದೆಯು, ಕತ್ತು, ದೃಢವಾದ ಕೇಸರಗಳು, ನೇತ್ರಗಳು, ಕೋಭನವಾದಮುಖವು, ಹರಡುಗಳು, ಉದ್ದವಾಗಿ ಜೋಲುವಅಂಜಗಳು, ಕೃಷ್ಣವರ್ಣವನ್ನನುಸರಿಸಿದ ನಾನಾವರ್ಣಗಳು, ಕ್ರೂರವಾದಸ್ವಭಾವವು, ಅಧಿಕವಾದಬಲವು ಉಳ್ಳಕುದುರೆಗಳು ಅರ್ಜುನದೇಶೋತ್ಪನ್ನಗಳು; ಹ್ರಸ್ವವಾದಬೆನ್ನು, ವಿಸ್ತಾರವಾದಜಘನವು, ದೃಢವಾದಶರೀರವು, ರೋಷವು, ವಕ್ರವಾದಮುಖ, ದೀರ್ಘವಾದಹೆಗಲಿನಕೇಸರಗಳು, ಮೃದುವಾದಅಂಗವು, ಕೋಭನವಾದ ನೇತ್ರಗಳು, ಧವ್ಪವಾದಪಾದಗಳು, ವಿಸ್ತಾರವಾದಯದೆಯು, ಬಾಲವು, ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಸ್ವೇದಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧಉಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ಸಾವಿತ್ರಿದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದೊಂದಿರುವುದು; ಹ್ರಸ್ವವಾದ ಕರ್ಣಗಳು, ಓಪ್ಪಗಳು ಉಳ್ಳವಾಗಿ, ಪರಾಕ್ರಮವು, ಬಲವು, ವರುಳವಾದ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಉನ್ನತವಾದಕತ್ತು, ಗುಂಡಾಗಿರುವಬೆನ್ನು, ತೊಡೆಗಳು ಗೊರಸುಗಳು ಮುಖವು ಸ್ವಲ್ಪಪಿಂಗಳವರ್ಣವು, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದಚರ್ಮವು, ರೋಮಗಳು ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಅಂಗಪ್ರತ್ಯಂಗಗಳೋಳ್ ವಿತದಮಾಣಿಕಾಣುತ, ಮಾರ್ಗವನ್ನಡೆಯುವದರಲ್ಲಿಯು ಭಾರವಂವಹಿಸುವವಲ್ಲಯೂ ಅತಿವೇಗ ಶಕ್ತಿಯುಕ್ತಗಳಾದ ಅಶ್ವಗಳು ಯೋಧೇಯದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದೊಂದಿರುವುದು; ಯಾವಂತೀದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದ ಕುದುರೆಗಳೂ ಇದೇಲಕ್ಷಣಗಳೆಂಕೂಡಿರುವವು; ಕೋಭನವಾದ ಹಣೆಯು, ನೇತ್ರಗಳು, ಅಂಗಗಳು, ಕೃಶವಾದಬೆನ್ನು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ವರುಳವಾದಮುಖವು, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದಚರ್ಮವು, ರೋಮವು, ಗೂಟದಂತಿರುವ ಕಿವಿಗಳು, ಶೀಘ್ರವಾದನಡೆಗಳು, ಕೋಭನವಾದಜಘನವು, ಯದೆಯು, ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಶರೀರವು, ಬಳ್ಳೆಬುದ್ಧಿಯು, ವಿಜೇತ್ರವಾದವರ್ಣಗಳು, ಮ

ನೋಡರಗಳಾದ ಬಲಯುಕ್ತಗಳಾದ ಗೋರಸುಗಳು ಉಳ್ಳವಾಗಿ, ದೃಢಜಿತ್ತ
 ಉಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ಯವನವಿಶೋತ್ತಮಗಳು; ಬಿಲವು, ಮನೋಜರ
 ವಾದವರ್ಣವು, ಗೋರಸುಗಳು, ಶೋಭನವಾದ ರೋಮಗಳು, ಕೇಸರಗಳು,
 ಸಾಲದ ಕೂದಲುಗಳು, ಬಳ್ಳಿಯುದ್ದಿಯು, ಕ್ರೋಧಾಸಕ್ತಿಯು, ಕರಿಸುವಾದನ
 ಭಾವವು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಮೈತುಂಬಿಕೊಂಡು ಸ್ವಭಾವದಿಂದಲೇ ದೃಢವಾಗಿರು
 ದುರೆಗಳು ಪ್ರಸ್ವಯವನ ದೇಹೋತ್ಪನ್ನಗಳೆಂದರಿವುದು, ಅಧಿಕವಾದಬಲ
 ವು, ದೇಗವು, ಧವ್ವವಾದಾಂಗಗಳು, ಭಾರವೆನಿಸಿಕೊಂಡವು, ಮಾರ್ಗನಡೆ
 ಯುವದರಲ್ಲಿ ಕ್ಲೇಶವೆನಿಸಿಕೊಂಡವು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಯದೆಯು, ಬೊ
 ಟ್ಪೆಯು, ದೃಢವಾದ ಬುದ್ಧಿಯು, ಚೇತ್ರವರ್ಣವು, ಧವ್ವವಾದ ದೃಢವಾದಜಘ
 ನವು, ಪಾದಗಳು, ಗೋರಸುಗಳು. ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಕತ್ತಿಗಳಂತೆ ತೋರು
 ವ ಅತ್ಯುಂಗಗಳು ಭಾರದೊಡ್ಡವುಗಳಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಕೇಶಗಳು, ಕ
 ಶವಾದಬೊಟ್ಟೆಯು, ವರ್ತುಲವಾದ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶವು, ವಿಸ್ತಾರವಾದಯದೆಯು
 ಶೀಘ್ರವಾದನಡೆಯು ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಹೊಂಬಣವಾಗಲೀ ಪೂರ್ಣವಾಗ
 ಲೀ ಉಳ್ಳ ಬಳ್ಳಿರೋಮಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತಗಳಾದ ಅಂಗಗಳು ವಿಷಮದೇ
 ಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವೆಂದರಿವುದು, ಜನನಗಿಮೈತುಂಬಿಕೊಂಡು ದೃಢವಾಗವಾದ
 ಗಳು, ಶೋಭನಗಳಾದಗೋರಸುಗಳು, ಸೂಲವಾದಚರ್ಮವು, ರೋಮಗಳು
 ಕೇಸರಗಳೂಉಳ್ಳ, ಬಳ್ಳಿಸ್ವಭಾವಗಳಿಂದಯುಕ್ತವಾದ ಕುದುರೆಗಳು ಕಂದರ
 ದೇಶದೊಳ್ಳುಟ್ಟಿದ್ವಂದರಿವುದು; ಧನುಸ್ಸಿನಂತೆ ಬಗ್ಗಿರುವಕತ್ತು. ಪ್ರಸ್ಥಂಗಳ
 ಳಾದ ಅಂಗಗಳು, ಗೋರಸುಗಳು, ಶರೀರದಲುತ್ತುರಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ
 ಅಂಗಗಳು, ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಘಟ್ಟಿಯಾದ ಅಂಗಗಳು, ಕೃಶವಾದಬೊಟ್ಟೆಯು
 ಉಳ್ಳವಾಗಿ, ಮಿಗಿಲಾದಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಮೈತುಂಬಿಕೊಂಡು ಬಳ್ಳಿಸ್ವಭಾವ
 ಉಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ವರ್ತುಲದೇಶದೊಳ್ಳುಟ್ಟಿದ್ವಂದರಿವುದು; ಸೂಲವಾದಅ
 ವಯವಗಳು, ಘಟ್ಟಿಯಾದ ಗೋರಸುಗಳು, ಕೆಂಪುವರ್ಣವು, ಬಿಲವು, ವ
 ರ್ತುಲವಾದ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶವು, ವಿಸ್ತಾರವಾದಯದೆಯು ಉಳ್ಳವಾಗಿ, ಮೈ
 ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವಅತ್ಯುಂಗ ಅಂತರದೇಶೋತ್ಪನ್ನಗಳು; ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ
 ರೋಮಗಳು, ಧವ್ವವಾದಜಘನವು, ಎದೆಯು, ಘಟ್ಟಿಯಾದಪಾದಗಳು

ಧಸ್ಪವಾಸವೋಣಕಾಲುಗಳು, ಪರಾಕ್ರಮವು ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಶ್ವೇತವರ್ಣವನ್ನನು
ಸುರಿದ ಚಿತ್ರವರ್ಣವುಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ಔರಸವೇಶದೋಳ್ ಪುಟ್ಟಿದ್ದಿಂದರಿ
ವುದು; ಜನ್ಮಾಗತುಂಬಿದ ಶರೀರವು, ಧಸ್ಪವಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದಹಣೆಯು.
ಅಧಿಕವಾದ ಪರಾಕ್ರಮವು, ನೆಟ್ಟನೆನಿಂತಿರುವ ಕರ್ಣಗಳು, ಶೋಭನವಾದ
ರೋಮವು, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದಹರ್ಮವು, ಉಪ್ಪದಂತವಿಸ್ತಾರವಾದಮುಖವು
ದೃಢವಾದ ಅಂಗಗಳು, ಪಾದಗಳು, ತಾರ್ಪವಾದ ಸ್ವಭಾವವು, ಕೆಂಪುನರ್ಣ
ದಿಂಮಿತ್ರವಾದ ಚಿತ್ರವರ್ಣವುಪ್ಪಟ್ಟವಾಗಿ, ಮನಸ್ಸಿಗಲಾದ ಕುದುರೆಗಳು
ಕಾತ್ಯೇರಿದೇಶಸಂಜಾತಂಗಳು, ಜಲತೃಣಗಳಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಸಕಾ ಎಂ
ಬನುಪಾನದಿಯತೀರಗಳು, ಸಕಾನಕಗಳನಿಕೊಳ್ಳುವವು, ಪೂರ್ವಕಾಯ
ಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುನ್ನತಮಾಗಿ, ಪಶ್ಚಾತ್ಕಾಕಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಉನ್ನತಮಾಗಿ, ಸ್ವಲ್ಪ
ವಿಸ್ತಾರಉಳ್ಳಕತ್ತು, ದೀರ್ಘಗಳಾದ ಕೇಸರಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪವರ್ತುವಾದ
ಮುಖವು, ದೀರ್ಘಗಳಾದಅನಯವಂಗಳು, ಉದ್ದವಾದ ಪಾದಗಳು, ಹೊ
ಟ್ಟೆಯು, ತುಂಬಿದಶರೀರವುಉಳ್ಳವಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದುಕುದುರೆಯನ್ನಾಗಲೀ,
ದೇಣು ಕುದುರೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಕಂಡು ಗಂಭೀರಮಾಗಿ ಧ್ವನಿಗೈವ ಕುದುರೆಗಳು
ಸಕಾನಕ ದೇಶದೋಳ್ ಪುಟ್ಟಿದ್ದು; ಶೋಭನವಾದ ಕಂಠವು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಜ
ಘನವು, ವಕ್ಷಸ್ಥಲವು, ಗಳಿತವಾದ ಬಿನ್ನು, ಶರೀರವು, ದೀರ್ಘವಾದ ಬಾಲವು
ಕೇಸರಗಳು, ಅಧಿಕವಾದ ವೇಗವು, ಬಲವು, ಧೈರ್ಯವು, ದೃಢವಾದಪಾದಗಳು,
ಉಪ್ಪವಾಗಿ ಸಕಲಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರಿದು ಪೋಗುವ ಅಶ್ವಂ
ಗಳು ಪರವತದೇಶದೋಳ್ಪಟ್ಟದವೆಂದರಿವುದು; ದೀರ್ಘವಾದ ಬಾಲಗಳು ಕೇ
ಸರಂಗಳು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕಿವಿಯು, ಅತ್ಯಂತವೇಗವು, ದುಷ್ಟವಾದಸ್ವಭಾವವು,
ವ್ಯಾಪಾರವು, ದೃಢವಾದ ಪಾದಗಳು ಗೊರಸುಗಳು, ಜೇನುತುಪ್ಪದಂತ ವರ್ಣ
ವು ವಸರುನರ್ಣದಿಂ ಕೂಡಿದ ಚಿತ್ರವರ್ಣವಾದರೂ ಉಪ್ಪವಾಗಿ ಸಕಲಕಾ
ರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಮರ್ಥನಾದ ಸಾಲಿಯೆಂಬಲು ಸ್ವಾಭೀನಂಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡ
ಲತಕ್ಕಗಳಾದ ಕುದುರೆಗಳು ದಕ್ಷಿಣಸಮುದೋತ್ತರಸಮುದ್ರಗಳೆಂಬ ದೇ
ಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವೆಂದರಿವುದು; ಚಿತ್ತಸ್ಥಾ ಎಂಬ ನದಿಯು, ಸರಸ್ವತೀ ಎಂ
ಬ ನದಿಯು ಇವುಗಳ ತೀರಂಗಳೊಳಿರುವ ದೇಶಗಳು ನಾದೇಯಂಗಳನಿ

ಕೊಟ್ಟುವವು, ಇರಾವಂತಿ ಎಂಬ ಸದಿಯು, ವಿಸಾಕಾ ಎಂಬ ನದಿಯು, ಶತದ್ರಾ ಎಂಬ ಸದಿಯು ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ದ್ವೀಪಗಳೂ ಕೂಡ ನಾದೇಯಂಗಳನ್ನೆಸೆಕೊಟ್ಟುವವು; ಸದೀಪೀರವಲ್ಲ ಪುಟ್ಟದ ಕುದುರೆಗಳು ನಾದೇಯಂಗಳೆಂಬವಾಗಿಯೂ, ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದ ಕುದುರೆಗಳು ದ್ವೀಪಗಳೆಂಬವಾಗಿಯೂ ದೇಳಿಲ್ಪಡುವವು; ಈಕುದುರೆಗಳು ಕುಳಕರಂಗಳಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂಗಳಿಂದಲೂ, ದೀರ್ಘವಾದ ಕತ್ತಿಸಿದವೂ ಯುಕ್ತವಾದ ಮುಖ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಶೋಭನವಾದ ಬಾಲಗಳು, ಜಘನಪ್ರದೇಶಗಳು, ಮಂಗಳಕರವಾದ ರೆಪ್ಪೆಗಳು ಉಳ್ಳವಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಮುಖವು, ಮೂಗುಗಳು, ದೀರ್ಘವಾದ ಕಂಠವು, ಧವ್ವವಾದ ಶ್ವನವು, ಅತಿದೀರ್ಘಂಗಳಾದ ಬಾಹುಗಳು, ಕೇಸರಗಳು, ದೃಢವಾದ ಮಂಗಳಕರವಾದ ಪಾದಗಳು ವುಳ್ಳವಾಗಿ ಮೈತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಕುದುರೆಗಳು ಕೇಕಯದೇಶದೊಳಿಟ್ಟಿದ್ದೆಂದರಿವುದು; ವಿಶಾಲವಾದ ಭುಜಶಿರಸ್ಸುಗಳು, ಅಧಿಕವಾದ ಬಲವು, ಬಟುವಾದ ಕಂಠವು, ಹುಬ್ಬುಗಳ ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶವು, ತೊಡೆಗಳು, ಹೊಟ್ಟೆಯು, ಸ್ಥೂಲಗಳಾದ ಅಂಟಗಳು, ಜೋಲುನ ಕಿವಿಗಳು, ಅಂಟಗಳ ಸಮಾವದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರ ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಸ್ಥಿರಸ್ವಭಾವದಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಕುದುರೆಗಳು ಅಪರಾಂಶದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದವೆಂದರಿವುದು; ದೀರ್ಘವಾದ ಕತ್ತು, ಮುಖವು, ಹುಲಿಯ ಹೊಟ್ಟೆಯಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದ ಹೊಟ್ಟೆಯು, ಬೆನ್ನು, ಕಿವಿಗಳು, ಮೇಥ್ರವು, ದೃಢವಾದ ಪಾದಗಳು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ವಕ್ಷಸ್ಸು, ಜಘನ ಪ್ರದೇಶವು ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಕ್ರೂರಸ್ವಭಾವಗಳಾದ ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಗಳಾದ ಅಶ್ವಗಳು ವಸಂತಕದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಿತವೆಂದರಿವುದು; ಸ್ವಲ್ಪವಾದ ಬೆನ್ನು, ದೃಢವಾದ ಶರೀರವು, ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾದ ನಡೆಯುಳ್ಳ ನಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳಿಂದ ನರ್ತನವೆಂ ಮಾಡುವಂತಿರುವ, ಸಮವಾಗಿ ತುಂಬಿರುವ ಶರೀರ ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಪ್ರಹಾರದಿಂದತಿ ಶೀಘ್ರಗಮನವಂ ಹೊಂದುತ ಮದಿರಿ ಕ್ಷಮಾಯುಕ್ತಂಗಳಾದ ಅಶ್ವಗಳು ಸೌವೀರದೇಶದೊಳಿಟ್ಟಿದ್ದವೆಂದರಿವುದು; ಹ್ರಸ್ವವಾದ ಪಚ್ಚಡಗಳು, ಹುಬ್ಬುಗಳ ಮಧ್ಯವು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಹೊಟ್ಟೆ, ಶಿರಸ್ಸು, ಕಂಠ ಪ್ರದೇಶವು, ದೃಢವಾದ ಪಾದಗಳು, ಹ್ರಸ್ವವಾದ ನೇತ್ರಗಳು, ಬೆನ್ನು, ಪಾದಗಳು ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಮಂದಬುದ್ಧಿಗಳಾದ ಅಶ್ವಗಳು ದರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಿತವೆಂದರಿವುದು; ಸ್ಥೂಲವಾದ ಪಾದಗ

ಳು, ರೋಮಗಳು, ಚರ್ಮವು. ದೀರ್ಘವಾದ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ದೇಹವು, ಅಧಿಕವಾದ ಬಲವು, ಮೇಗವು, ಸ್ಥೂಲವಾದ ಜೊಟ್ಟೆಯು, ಮೋಣಕಾಲುಗಳು, ಉಚ್ಛವಾಗಿರುವ ಕುದುರೆಗಳು ಸ್ವಂಭವದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ್ದೆಂದರಿವುದು; ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಪಚ್ಚಡಗಳು, ಆಸನವು ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವು, ದೃಷ್ಟಿಪ್ರಿಯವಾದ ದೇಹಕಾಂತಿಯು, ಲಂಬವಾದ ತುಟೆಯು, ಕಿವಿಗಳೂ, ಹ್ರಸ್ವವಾದಕಂಠವು, ಉಚ್ಛವಾಗಿ ಅತಿ ರೋಮದಿಂದ ಕೆಂಪೇರಿದ ಕಂಗಳುಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ಮೂಳವೆಂಬ ಕ್ಷುದ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಕ್ಷುದ್ರಕಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು; ದೀರ್ಘಗಳಾದ ಕರ್ಣಗಳು, ಗಂಭೀರವಾದಧ್ವನಿಯು, ವಿಸ್ತಾರವಾದಶರೀರವು, ಕೋಮಲವಾದಕಂಠಪ್ರದೇಶವು, ವಿಸ್ತಾರವಾದಪಚ್ಚಡಗಳು, ಯದೆಯು, ಸ್ವಲ್ಪಬೋಗ್ಗಿರುವಮುಖವು, ದೃಢವಾದಉಭಯಪಾಶ್ವಗಳು, ದೀರ್ಘಗಳಾದ ಕೇಶಗಳು, ಮಧ್ಯಮಶರೀರಬಲವು ವುಳ್ಳವಾಗಿ ಕಠಿನಪ್ರಕೃತಿ ಯಿಲ್ಲದೇ ಇರುವಕುದುರೆಗಳು ದಕ್ಷಿಣದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿ ಅವರ್ತಗಳೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯುಂ ಪಡೆದಿರುವವು, ಸ್ಥೂಲಗಳಾದಪಾದಗಳು, ದೀರ್ಘಗಳಾದ ಕರ್ಣಗಳು, ದೃಢವಾದಗೊರಸುಗಳು, ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಮಂಡಲಾಕಾರವಾದಕೂರವು, ಸ್ವಲ್ಪಬೋಗ್ಗಿರುವಮುಖವು, ಲಂಬವಾದಅಂಟಗಳು, ಮೇಥ್ರವು, ಸ್ವಲ್ಪಬಲವು, ವುಳ್ಳಕುದುರೆಗಳು, ಕಳಿಂಗದೇಶದೋಳು ಜನಿಸಿದ್ದೆಂದರಿವುದು; ಸ್ಥೂಲವಾದರೋಮಗಳು, ದುರ್ಬುದ್ಧಿಯು, ಕೋಪಸ್ವಭಾವವು, ಹ್ರಸ್ವವಾದಬೇನ್ನು, ಅಂಗಗಳು, ಜಘನಗಳು, ಧಪ್ಪವಾದ ಹರಡುಗಳು, ಮೋಣಕಾಲುಗಳು, ಮಂದವಾದಬುದ್ಧಿಯು, ಸ್ವಲ್ಪವಾದಬಲವು, ವಿಸ್ತಾರವಾದಆಸನವು, ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಅಧೈರ್ಯದಿಂದ ಉತ್ಸಾಹರಹಿತಂಗಳಾದ ಕುದುರೆಗಳು ಮೌಕುಲದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ್ದೆಂದರಿವುದು; ಸ್ಥೂಲವಾದ ರೋಮಗಳು ಅಸ್ಥಿಗಳು ಬಾಲವು, ಸ್ವಲ್ಪಬಲವು, ಶುಭ್ರವರ್ಣವೆನ್ನಿಸುವನಾನಾಬಣ್ಣವು, ವಿಷಮಗಳಾದ ಅಂಗಗಳು, ದೃಢವಾದಗೊರಸುಗಳು, ಸ್ಥೂಲವಾದ ಚರ್ಮವು ವುಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ಐರಾವತದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದಐರಾವತ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದೆಂದರಿವುದು, ಕಿರಿದಾದಬೆಳ್ಳಿತೋಡೆಗಳು, ಕಟಿಪುರೋಬಾಗವು, ಪೂರ್ವಕಾಯಮೋಳು ಘಟ್ಟಿಯಾದ ಅಂಗಂಗಳು, ಮಧ್ಯಮವಾದ ಬಲವು, ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ

ವಿಕಾರವು, ಪುಟ್ಟವಾದ ಕಾಲಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಕ್ಷಮೆಯು ಕ್ಷಂಗಳಾದ ಮಂದಸ್ವಭಾವ ಉಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು, ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ವನವಾಸ ಕಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು, ಕ್ರೋಧ ಸ್ವಭಾವವು ಕಾಡು ಹಂದಿಯಂತೆ ಧ್ವನಿಯು, ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವ ಅಂಗಗಳು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಎವೆಯು ಧವ್ವವಾದ ಹೆಕ್ಕತ್ತು, ದೃಢವಾದ ಹರಡುಗಳುಳ್ಳ, ಕುದುರೆಗಳು ತಿಲಿಂಗದೊಡನೆ ಕುದುರೆಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು; ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಗಳಾದ ಅವಯವಗಳು, ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಕಾರವು, ಉದ್ದವಾದ ಕಿವಿಯು, ತುಟಿಗಳು, ಕಟಪುರೋಘಾ ಗವು, ಹೀನವಾದ ವರ್ಣವು, ಸ್ವಲ್ಪವಾದ ಪರಾಕ್ರಮವು, ದಪ್ಪವಾದ ಹೊಟ್ಟೆಯು, ಹರಡುಗಳು, ಬಾಲಗಳು ಉಳ್ಳವಾಗಿರುವ ಅಶ್ವಗಳು ಕ್ರಥನಮೇಲದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟ ದ್ವಂದಿರಿವುದು; ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಮನೋಹರಗಳಾಗಿ ಸೂಲವಾದ ತೊಡೆಗಳು, ಅವಯವಗಳು, ಪಾದಗಳು, ದೃಢವಾದ ರೋಮಗಳು, ಹರಡು ಗಳು ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಸೂಲವಾದ ಮೋಣಕಾಲುಗಳು, ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಕಾರವು, ಶುಭಗಳಾದ ಪಾದಗಳು ಉಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ಸುರಾಪ್ಪದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ದ್ವಂದಿರಿವುದು; ಮಂದಸ್ವಭಾವಗಳಾಗಿ ಸೂಲವಾದ ಬಾಲವು, ಹೊಟ್ಟೆಯು ಜೋಲುನಕಿವಿಗಳು, ಹೆಕ್ಕತ್ತು, ಕಟವಾಯಿ, ಅಂಡಗಳು, ಮೇಠ್ರವು, ಗಿಡ್ಡಾ ಗಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಬೆನ್ನ. ದೃಢವಾದ ತೊಡೆಗಳು, ಪಿಂಗಲ ವರ್ಣವಾದ ನೇ ತ್ರಗಳು, ಉಳ್ಳ ಅಶ್ವಗಳು ಉಪಾನ್ಯತದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದ್ವಂದಿರಿವುದು, ಸ್ಥಿರಗಳಾದ ಅವಯವಗಳು, ದ್ರವ್ಯವಾದ ಹೊಟ್ಟೆಯು, ಒಟುವಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕಂಠವು, ದೀರ್ಘಗಳಾದ ಕಿವಿಗಳು, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಎವೆಯು, ವಿಕಾರಯು ಕ್ಷವಾದ ಹಿಂಭಾಗವು, ತೀಕ್ಷ್ಣಸ್ವಭಾವವು, ಕೃಶವಾದ ಬಾಲವು, ಕೇಸರಗ ಳು ಸಿಲುಕುವ ಚರ್ಮವು ಮಧ್ಯಮವಾದ ಬುದ್ಧಿಯು ಉಳ್ಳ ಕುದುರೆಗಳು ಸಾಲ್ವವೇಶದೋಳ್ವದವು; ಪೂರ್ವಾರ್ಧದೋಳ್ವ ಬೋಗಿ ರುವ ಅಂಗಗಳು, ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹ್ರಸ್ವವಾದ ಅಂಗಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪವಾದ ಬುದ್ಧಿಯು ವುಳ್ಳವಾಗಿ ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಗ್ಗಿನಲ್ಲಿಯೂ ಭಾರವು ವಹಿಸೋಣದರಿಂ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರ ಮವು ಹೊಂದುವ ಅಶ್ವಗಳು ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದವು, ದೀರ್ಘವಾದ ಮುಖವು, ಧವ್ವವಾದ ಅಂಗಗಳು, ಹೊಟ್ಟೆಯು, ತಗ್ಗಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುವ

ವು, ದವಡೆಯೂ ಕೂಡಾ ನಾಲ್ಕು ತಗ್ಗಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಚರ್ಮವು, ತುಪೆಗಳು, ಕೇಶಗಳು, ಜಂಘೆಗಳೂ ಕೂಡಾ ನಾಲ್ಕು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿರಬೇಕು. ಕರ್ಣಮಧ್ಯವು, ಪುಚ್ಚವು, ಕರ್ಣದ್ವಯವು, ಪೃಷ್ಠಭಾಗವೂ ಕೂಡಾ ಹ್ರಸ್ವವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಮುಂವತ್ತೆರಡು ಅಕ್ಷಣಗಳುಳ್ಳ ಅಕ್ಷಗಳು ಶುಭಪ್ರದಂಗಳು, ಇಂತು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಶುಭಾಶುಭ ಸೂಚಕಂಗಳಾದ ಸುಳಿಗಳಿಂದಲೂ ಆಯಾಯ ದೇಶಂಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ ಕುದುರೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಂಗವಿಭಾಗಂಗಳಿಂದಲೂ, ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದವರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಂ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಉತ್ತಮ ಮಧ್ಯಮ ಅಧಮಾತ್ಮಂಗಳಂ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಉಸಾಧ್ಯಾಯನಾದ ವಿಷ್ಣುಸಾಗರನು ಶಿಷ್ಯನಾದ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯಂಗೆ ಅಶ್ವಗಳ ಅಕ್ಷಣಗಳಂ, ಜಾತಿಭೇದಂಗಳಂ, ದೇಶವಿಭಾಗಂಗಳಂ, ಶುಭಾಶುಭಂಗಳಾದ ಸುಳಿಗಳಂ, ಅವುಗಳ ಫಲಂಗಳಂ, ಗತಿಭೇದಂಗಳಂ, ಕೂಡ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ, * * * *

ಗದ್ಯ || ಕುಂಡಲಿಶಯ ಖಂಡ ಪರಶು ಪುಂಡರೀಕ ಭವಾಖಂಡಲ ಪ್ರಮುಖನಿಖಿಲ ಸುರವರ ಪರಿಭವ ಪರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡ ಬಲ ಚಂಡಮುಂಡ ಖಂಡನ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡ ಕಾಂಡ ಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾದಂಡ ಪರಿಮಂಡಿತ ಚಾನುಂಡಿಕಾ ಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯಪ್ರತಾಪ ಸಕಲ ಭಾಷಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕಪ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸ ಕವಿತಾ ನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಧೌರೇಯ ಘಟಿಕಾ ಶತಗ್ರಂಥ ದಿನದಿನ ಪ್ರಬಂಧ ವಿಬಂಧನ ಭುರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತ್ರಾತ್ರೇಯಸಗೋತ್ರಾಶ್ವಲಾಯನ ಸೂತ್ರ ಸುಚರಿತ್ರ ಚಾಮುರಾಜ ಮಜಾರಾಜ ಪುತ್ರ ನರಪತಿ ಬಿರುದ ಮಹಿಶೂರ ಪುರನರಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜಬಡೆಯರವರಿಂದರಸಿಕಜನಾನಂದಕರಮಾಗಿ ವಿರಚಿತನಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಪರಿಣಯವೆಂಬ ಈ ನವೀನಕೃತಿಯೋಳ್ ಅಶ್ವಲಕ್ಷಣ ವರ್ಣನಾ ಕ್ರಮವೆಂಬ ಹದಿನಾರನೇ ಅಶ್ವಾಸ ನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಮಹಾ. ಶ್ರೀ * * *

ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅಶ್ವವು.

ಶುಭ್ರವರ್ಣವಾಗಿ ಸಿಂಹದಂತೆ ನಡೆ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಮುಖವು, ಮುಂ

ಗಾಲುಗಳು, ಕೇಶಗಳು, ಹೆಕ್ಕತ್ತೂ ಕೂಡಾ ದೀರ್ಘವಾಗಿ, ಮೂಗು, ಶಿರಸ್ಸು, ಲಲಾಟವು, ಗೊರಸುಗಳು ಸಹಾ ಖುನ್ನತಂಗಳಾಗಿ, ತುಟಿಗಳು, ನಾಲಿಗೆಯು, ಗಂಡಸ್ಥಳಗಳು ಮೇಢ್ರವು, ಕೂಡಾ ರಕ್ತವರ್ಣಗಳಾಗಿಯೂ, ಮುಸುಡಿಯು, ಕಂಠವು, ಮಂಡಿಯು, ಪಾಶ್ವಗಳು ಕೂಡಾವಕ್ರಂಗಳಾಗಿಯೂ, ಗುದಸ್ಥಾನವು, ಕಟಪಶ್ಚಾತ್ಯಗಳು, ದಂತಗಳು, ನೇತ್ರಂಗಳೂ ಕೂಡಾ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿಯೂ, ಕಂಕಳು, ಹೊಟ್ಟೆ, ನಡುವು, ದವಡೆಗಳೂ ಕೂಡಾ ತಗ್ಗಾಗಿಯೂ, ಜಠರವು, ತುಟಿಗಳು, ಕೇಶಗಳು, ಜಂಘೆಗಳು ಸಹಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿಯೂ, ಪುಚ್ಛವು, ಕರ್ಣಮಧ್ಯವು, ಕರ್ಣದ್ವಯವು, ಪೃಷ್ಠಭಾಗ ಸಹಾ ಹ್ರಸ್ವವಾಗಿಯೂ ಇರಬೇಕು; ಮತ್ತು ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳು ಸಮವಾಗಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕಾರವಾಗಿಯೂ ಇವು ಮೊದಲಾದ ದಶಧ್ರುವಂಗಳುಳ್ಳ ಲಕ್ಷಣಯುಕ್ತವಾದ ಕುದುರೆಯು ತನ್ನ ಬಡೆಯನಿಗೆ ಅಧಿಕವಾದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಂ ಸಂಪತ್ತಂ ಸುಖವಂ ಸಹಾ ಕೊಟ್ಟು ನಿರಂತರವಲ್ಲಾ ಪೂಜಾರ್ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪಟ್ಟದ ಕುದುರೆ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು.

ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಅಯೋಗ್ಯವಾದ ಅಶ್ವವು.

ಶರೀರವು ಶುಚ್ರವರ್ಣವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳು ಮಾತ್ರ ಕಪ್ಪಾಗಿ ಮತ್ತೂ ಸರ್ವವಯವಂಗಳೂ ಬಂದು ಬಣ್ಣವಾಗಿ ಮುಖದಲ್ಲೂ ದರೂ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಆದರೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವರ್ಣ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ವಾಮಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ರೋಮಗಳಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬಾಗವಾಗಿರುವ ಸುಳಿಯು ಕಂಠಮೂಲಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳಿದ್ದರೂ ಹಿರಳಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಳಿ ಇದ್ದರೂ ಬಾಲಮೂಲದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸುಳಿಗಳಿದ್ದರೂ ಇವು ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ದುರ್ಗುಣಂಗಳಿಂಜ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ದಶಧ್ರುವಂಗಳಿಂ ರಹಿತವಾಗಿ ಇರುವ ಅಶ್ವವು ಪೂಜೆಗೆ ಅಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ತನ್ನ ಬಡೆಯಂಗೆ ದುಃಖವಂ ಬೀರುವ ನೀಚಾತ್ಮವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು.

ಹದಿನಾರನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣ.

ಶ್ರೀರಸ್ತು.

ಹದಿನೇಳನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಪೂರಂಭ.

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ವಿದ್ಯಾಗುರುವಾದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಶ್ವಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಎಲೈ ಗುರುವಾದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನೇ! ಈಗ ನೀನು ಪೇಳಿದ ರೀತಿಯೋಳ್ ಮನುಷ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಕಲದೇಶಂಗಳೊಳಿರುವ ಅಶ್ವಗಳ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ಎಲ್ಲವಂ ಪೇಳಿದಂತಾಯಿತು. ಈ ಶಾಸ್ತ್ರದೋಳ್ ಕಳಂಗೆ ರಾಜವುತ್ರಿಯು ಪಣವಾಗಿ ಪೇಳಿದ ಕುದುರೆಯ ಲಕ್ಷಣವಿರುವಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ, ಅದಂತೆ ದರೆ:—ರೇಕ್ಕೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ರಾವುತನ ಮನಸ್ಸೇ ಕಡಿವಾಣವಾಗಿ ವಾಯುವೇಗ ಮನೋವೇಗವುಳ್ಳ ವಿಜಾತೀಯನಾದ ಕುದುರೆಯಂ ಕೇಳಿರುವಳು. ಅಂತಿರುವ ಅಶ್ವದ ರೀತಿ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಗ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಪ್ರಭುವೇ! ನೀನು ಅಪ್ಪಣೆಯನಿತ್ತ ರೀತಿಯಿಂ ಕೂಡಿರುವ ಅಶ್ವವು ಮನುಷ್ಯಲೋಕದೋಳ್ ಜನಿಸಲರಿಯದು, ದೇವಲೋಕದೋಳ್ ಅಮರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚೈಶ್ರವಸ್ಸೆಂಬ ಅಶ್ವರತ್ನವು ನೀನು ಪೇಳಿದ ಲಕ್ಷಣದಿಂದ ಯುಕ್ತನಾಗಿರುವದೆಂದು ಪುರಾಣಂಗಳಲ್ಲಿ ಪೇಳಿರುವದೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಮಾತಿಗೆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಆಲೋಚನೆಯಂಗೈಯ್ಯುತ್ತಿರಲು; ಆ ಸಮಯದೋಳ್ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಮತಿಯು ಎದ್ದು ಕೈಮುಗಿದು ಎಲೈ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ಯಕ್ಷನಂ ಕರೆದು ವಿಚಾರಿಸಿದಡೆ ಪಕ್ಷಂಗಳುಳ್ಳ ಕುದುರೆಯ ಪರಿಮು ತಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ತಿಳಿಯುವರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸಲು, ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಆನಂದಭರಿತನಾಗಿ ಯಕ್ಷಾಧಿಪತಿಯಾದ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಂ ನೆನೆಯಲು ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ಬಂದು ರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ ಜೀರ್ಯು! ನನ್ನನ್ನೆನದ ಕಾರ್ಯವೇನು ಶೀಘ್ರದಿಂ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಯಕ್ಷನನ್ನೊಡಲಿ ಎಲೈ ಕಾರ್ಯಸಾಧಕನಾದ ಯಕ್ಷನೇ! ಕೇಳು, ಅತಿ ಶುಭವಾಗಿ

ಸರ್ವಲಕ್ಷಣ ಸಂಪನ್ನವಾಗಿ ವಾಯುವೇಗ ಮನೋವೇಗ ಉಳ್ಳ ರಾವುತನ ಏ
 ರಾಟಗಳಿಗೆ ಮುಖಾನುಸಾರವಾಗಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ವಿಜಾತೀಯವಾಗಿ
 ರುವ ಅಪ್ಪಿರನ್ನವು ಯಾವಲೋಕದಲ್ಲಿರುವದೋ? ಅದಂ ತ್ರಿಲೋಕಗಾಮಿ
 ಯಾದ ನಿನಗೆ ತಿಳಿದು ಇದ್ದರೆ ಹೇಳೆನಲು, ಆ ಮಾತಿಗೆ ಯಕ್ಷನು ಬಂದು ನಿ
 ಮಿಷ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಎಲೈ ದೇವೀಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣಪಾತ್ರನಾದ ಭೂಮೀಂದ್ರ
 ನೇ! ಈಗ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತ ಪರಿಯಿಂದೊಪ್ಪಿದ ಅಶ್ವರತ್ನ
 ವು ಪೂರ್ದದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದೊಳಗೆ ಅನುರಾವತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು, ಅದು ಸ್ವ
 ಲ್ಪಕಾಲದಿಂದ ಬಂದಾನೊಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ದ್ವೀಪಾಂತರಗ
 ಳಲ್ಲಿರುವದು, ಈಗ ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಯಕ್ಷರು ಪರಸ್ಪರ ಮಾ
 ತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವದಂ ಕೇಳಿರುವೆನೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು; ಆಗ ಸುಗಂಧರಾ
 ಜೇಂದ್ರನು ಎಲೈ ಯಕ್ಷನೇ! ಈ ದುರ್ಭುಟವಾದ ಕಾರ್ಯವು ಸಿನ್ನಿಂದ ನೆ
 ರವೇರಬೇಕಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂ ನೀನು ಸ
 ಪ್ರದ್ವೀಪಂಗಳಂ ಪೊಕ್ಕು, ಈ ಅಶ್ವರತ್ನವೆಲ್ಲಿರುವದೋ? ಅದಂ ರಕ್ಷಿಸುವ
 ರ್ಯಾರೋ? ಚನ್ನಾಗಿ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ಬರುವನಾಗೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು
 ಕಳುಹಿಸಿ, ತಾನು ಸರಸಕಥಾಶ್ರವಣವಂ ಚತುರಂಗ ಮೊದಲಾದ ಕ್ರೀಡಾವ
 ಲೋಕನ ವಂ ಮಾಡುತ ಸಾಯಂಕಾಲದೊಳಗೆ ಸ್ನಾಪ್ತಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನೆರವೇರಿ
 ಸಿ ಭೋಜನವಂಗೈದು ಸುಖನಿದ್ರೆಯಂಗೈದು ಮರುದಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದೊ
 ಳ್ ಎದ್ದು ಮಜ್ಜನಂಗೈದು ಆಹ್ನಿಕಗಳನ್ನೆರವೇರಿಸಿ ಭೋಜನವಂಗೈದು ತಾಂ
 ಖೂಲವಂ ಸವಿಯುತ ಸುಮತಿಯ ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ಬಿಜಾರದ
 ಹಜಾರದೊಳಗೆ ಶತಪಥವಂಗೈಯುತ್ತಿರಲಾಗ ಯಕ್ಷನು ಬಂದು ಕೈಮು
 ಗಿಯಲು, ಸುಗಂಧರಾಜನು ಎಲೈ ಯಕ್ಷನೇ! ನಿನಗೆ ನಿಯಮಿಸಿದ ಕಾರ್ಯ
 ವಂ ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಳೆನಲು, ಅದಂ ಕೇಳಿ ಯಕ್ಷನು,
 ಎಲೈ ಪ್ರಭುವೇ ಕೇಳು? ಭೂಲೋಕದೊಳಗೆ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ವಿಸ್ತಾರ
 ವಂ ಹೇಳುವೆನು, ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಅರ್ಭಕಮಲದೊಳಗೆ
 ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾದ ಚತುರ್ಮುಖ ಬ್ರಹ್ಮನು ಅವತರಿಸಿದನು, ಇವನಿಗೆ ಸ್ವಾ
 ಯಂಭುವ ಮನುವು ಮಾನಸಪುತ್ರನಾಗಿ ಜನಿಸಿದನು, ಈಸ್ವಾಯಂಭುವಿಗೆ

ಪ್ರಿಯವ್ರತರಾಯ ಉತ್ತಾನವಾದರಾಯರೇಂಬ ಈವರು ಪುತ್ರರು ಪುಟ್ಟಿದರು, ಇವರೋಳ್ ಉತ್ತಾನವಾದರಾಯನಿಗೆ ಧರ್ಮಾಯನೇಂಬ ಪುತ್ರನು ಪುಟ್ಟಿ ಧರ್ಮಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯವಂ ಮಾಡುಲಿರುವನು. ಪ್ರಿಯವ್ರತರಾಯಂಗೆ ಅಗ್ನೀಧ್ರ, ಅಗ್ನಿಬಾಹು, ವಪುಷ್ಠಂತ, ದ್ಯುತಿಮಂತ, ಭವ್ಯ, ಸವನ, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಠಂತ, ಸತ್ಯ, ಕಪಿ, ಮದಾವೀರರೇಂಬ ಹತ್ತುಮಂದಿ ಪುತ್ರರುಂಟಾದರು, ಇವರೋಳ್ ಕವಿ, ಸತ್ಯ, ಮದಾವೀರ ಈ ಮೂವರು ವಿರಕ್ತರಾಗಿ ಶಪಸಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಶ್ರಮವನ್ನೈದಿದರು ಉಳಿದ ಏಳುಮಂದಿ ಪುತ್ರರಿಗೆ ಆ ಪ್ರಿಯವ್ರತರಾಯನು ಸ್ವದ್ವೀಪಂಗಳಂ ಹಂಚಿದ ಪರಿ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ.—ಜ್ಯೋಷ್ಠಪುತ್ರನಾದ ಅಗ್ನೀಧ್ರ ರಾಯಂಗೆಲಕ್ಷಯೋಜನವಿಸ್ತಾರವಾದ ಲವಣಸಮುದ್ರದಿಂ ಪರಿವೃತಮಾದ ಜಂಬೂದ್ವೀಪಾಧಿಪತ್ಯವಂ ಕೊಟ್ಟನು. ಎರಡನೇ ಮಗನಾದ ಅಗ್ನಿಬಾಹುವಿಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಇಕ್ಕುನಮುದ್ರದಿಂ ಪರಿವೃತಮಾದ ಇದೇ ವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳ ಪಕ್ಷದ್ವೀಪವಂ ರಕ್ಷಿಸುವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಿದನು. ಮೂರನೇ ಮಗನಾದ ವಪುಷ್ಠಂತನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾದ ಸುರಾಸಮುದ್ರದಿಂ ವೇಷ್ಟಿತಮಾಗಿದ್ದೇ ವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳ ಶಾಲ್ಮಲೀ ದ್ವೀಪಾಧಿಪತ್ಯವಂ ಕೊಟ್ಟನು. ನಾಲ್ಕನೇ ಮಗನಾದ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಠಂತನಿಗೆ ಎಂಟುಲಕ್ಷ ಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾದ ಫುತಸಾಗರದಿಂ ಸುತ್ತುವರಿದ ಇದೇ ವಿಸ್ತಾರ ಉಳ್ಳ ಕುಶದ್ವೀಪಾಧಿಪತ್ಯವಂ ಕೊಟ್ಟನು. ಐದನೇ ಪುತ್ರನಾದ ದ್ಯುತಿಮಂತನಿಗೆ ಹದಿನಾರು ಲಕ್ಷ ಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾದ ದಧಿಸಮುದ್ರದಿಂದಾವೃತಮಾದ ಇದೇ ವಿಸ್ತಾರ ಉಳ್ಳ ಕ್ರಾಂಚದ್ವೀಪಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನತ್ತನು. ಆರನೇ ಮಗನಾದ ಭವ್ಯರಾಯಂಗೆ ಮುವೃತ್ತರಡುಲಕ್ಷ ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರ ಉಳ್ಳ ಕ್ಷೀರಸಾಗರದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಇದೇ ಪ್ರಮಾಣ ಉಳ್ಳ ಶಾಕದ್ವೀಪಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನತ್ತನು. ಏಳನೇ ಪುತ್ರನಾದ ಸವನರಾಯಂಗೆ ಅರವತ್ತುನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಜಲಾಣವದಿಂ ಬೃಹಿ ಇದೇ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಪುಷ್ಕರದ್ವೀಪಾಧಿಪತ್ಯವಂ ಕೊಟ್ಟನು. ಈ ಪರಿಯಿಂದ ಹಂಚಿರುವ ದ್ವೀಪಂಗಳೋಳ್ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಜಂಬೂದ್ವೀಪವನ್ನಾಳುವ ಅಗ್ನೀಧ್ರರಾಯನಿಗೆ ಬಂಭತ್ತುಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳು ಉದಯಿಸಿದರು. ಇವರಿಗೆ

ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪವನ್ನೇ ಒಂಭತ್ತುಭಾಗವಂ ಮಾಡಿ ಒಂದೊಂದುಭಾಗವಂ
 ಬಬೋ ಬುರಿಗೆ ಆಗುವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಿದನು. ಈ ಒಂಭತ್ತು ವಂದಿಯು ಹೆಸ
 ರುಗಳನ್ನೇ ಪಡೆದ ಭೂಖಂಡಗಳು, ನಾಭೀಪರ್ವ, ಕಿಂಪುರುವಪರ್ವ, ಹರಿವ
 ಪರ್ವ, ಇಳಾವೃತಪರ್ವ, ರಮ್ಯಪರ್ವ, ಹಿರಣ್ಮಯಪರ್ವ, ಕುರುವಪರ್ವ, ಭ
 ದ್ರಾಶ್ವಪರ್ವ, ಕೇತುಮೂಲಪರ್ವವೆಂಬ ಹತ್ತುರುಗಳೆಂಬೊಪ್ಪಿರುವವು, ಇದ
 ರೋಳು ಮೊದಲಖಂಡವನ್ನೊಳಗೊಂಡು ನಾಭೀಪರ್ವದೊಳಗೆ ವೈಷ್ಣವಾಯುಸುರಯಿಸಿ
 ದನು, ಅವನಿಗೆ ಭರತನೆಂಬ ಕುಮಾರನುಂಟಾದನು, ಆ ಭರತನ ಆಧಿಪತ್ಯದ್ದೆಡೆ
 ಯಿಂದ ಈ ನಾಭೀಪರ್ವವೇ ಭರತಖಂಡವೆನಿಸಿತು, ಈಭರತಖಂಡವೇ ಕರ್ನಾ
 ಭೂಮಿಎನಿಸುವದು, ಇದರಲ್ಲಿಯೇ ಬ್ರಹ್ಮ, ಕ್ಷತ್ರಿಯೈಶ್ವರ, ಚಂದ್ರ, ಮೊದಲಾ
 ದವರು ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಕಾಮ ಮೋಕ್ಷಗಳೆಂಬ ಚತುರ್ವಿಧ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳಂ
 ಸಾಧಿಸುವವಾಗಿರುವರು. ಮಿಕ್ಕಾದ ಖಂಡಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಫ
 ಲರೂಪವಾದ ಭೋಗವಂ ಹಿನ್ನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳಗಳು
 ಈ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮಹೇಂದ್ರ, ಮಲಯ, ಶುಕ್ತಿಮಂತ, ಋಷ್ಯ, ನವ್ಯ,
 ವಿಂಧ್ಯ, ಪಾರಿಯಾತ್ರಗಳೆಂಬ ಸಪ್ತಕುಲಾಚಲಂಗಳಿರುವವು, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಗಂ
 ಗಾ, ಯಮುನಾ, ಸರಸ್ವತೀ, ನರ್ಮದಾ, ಸುರಸಾ, ಋಷಿ, ಕುಲ್ಯ, ಗೋದಾವ
 ರೀ, ಕೃಷ್ಣಾ ವೇಣೀ, ತುಂಗಭದ್ರಾ, ಕಾವೇರೀ, ಭೀಮರಘೀ, ಫಲ್ಗುನೀ, ಗಂಡ
 ಕೀ, ಗೋಮತೀ, ಕಪಿಲಾ, ನೇತ್ರಾವತೀ, ಮಲಾಪಹಾರಿಣೀ, ರೇಣುಕಾ, ಕೃತ
 ಮಾಲಾ, ತಾಮ್ರಪರ್ಣೀ, ವಾರುಣೀ, ವ್ಯಾಪಿನೀ, ತಾಪಿನೀ, ಸ್ವರ್ಣವತಿ, ವಕ್ರ
 ಕಾ, ಪೂರ್ಣಿಮಾ, ವೇಗವತೀ, ವಿಶೋಕಾ, ಕಾಶಿಕೀ, ಚಿತ್ರಾವತೀ, ಕಾಶ್ಯಪೀ,
 ಕರತೋಯಾ, ಪುಣ್ಯದಾ, ಕಾಮದಾ, ಸಾಪ್ತಪೀ, ಪಿನಾಕಿನೀಮೊಲಾದ ಐನೂ
 ರು ನದಿಗಳು ಪರಮಪಾವನಂಗಳಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿರುವವು, ಇಂತು ಮಹಾ
 ಪವಿತ್ರವಾದ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ನರನಾರಾಯಣ ದೇವರೀರ್ಪರೂ ಅಭಿಮಾನ
 ದೇವತೆಗಳಾಗಿರುವವು, ಈ ನವಖಂಡಗಳುಳ್ಳ ಜಂಬೂದ್ವೀಪವು ಲಕ್ಷಯೋ
 ಜನ ಪೂರ್ವಪಶ್ಚಿಮ ಲಕ್ಷಯೋಜನ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರವಾಗಿರುವದು, ಇದರೋ
 ಳು ಭರತಖಂಡವು, ಒಂಭತ್ತುಸಾವಿರ ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುವದು, ಇದ
 ರಲ್ಲಿ ಹಿಮವೃತವೆಂಬ ಮರ್ಯಾದಾ ಪರ್ವತವು ಎರಡುಸಾವಿರ ಯೋಜನ ವಿ

ಸ್ತಾರ ಉಪ್ಪದ್ದಾಗಿರುವದು, ಮಿಕ್ಕಾದ ಖಂಡಗಳು ಇದೇ ವಿಸ್ತಾರದಿಂದ ಇರುವದು. ಭರತಖಂಡದೊಳಗೆ ಹಿಮವಂತಪರ್ವತವಿರುವಂತೆ ಪುರುಷಖಂಡದಲ್ಲಿ ಹೇಮಕೂಟಪರ್ವತವು, ಹರಿಖಂಡದಲ್ಲಿ ನಿಷಧಪರ್ವತವು, ರಮಣಖಂಡದಲ್ಲಿ ನೀಲಪರ್ವತವು, ಹಿರಣ್ಮಯಖಂಡದಲ್ಲಿ ಶ್ವೇತಪರ್ವತವು, ಭದ್ರಾಕ್ಷಖಂಡದಲ್ಲಿ ಗಂಧಮಾದನ ಪರ್ವತವು, ಕೇತುಮೂಲಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮಾಲ್ಯಪಂತ ಪರ್ವತವು, ಮರ್ಮದಾಪರ್ವತಂಗಳಾಗಿರುವವು, ಈ ಖಂಡಗಳ ಮಧ್ಯದೊಳಗೆ ಅಪ್ಪದಳಪದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಿಕೆ ವಿರಾಜಿಸಿದಂತೆ ಇಳಾವೃತಖಂಡವು ಮೇರುಪರ್ವತವನ್ನೊಳಕೊಂಡು ಮೂವತ್ತನಾಲ್ಕು ಯೋಜನಗಳಿಂದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಮಾಗಿರುವದು, ಅದರೊಳಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಕಟಾಹವಂ ಭೇದಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವ ದೇವಗಂಗೆಯು ಮೇರುಪರ್ವತದ ಶಿಖರದೊಳಗೆ ಬಿದ್ದು ನಾಲ್ಕು ಭಾಗವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಹೆಸರುಗಳಂ ಧರಿಸಿರುವಳು, ಅದರೊಳಗೆ ನೀತಾ ಎಂಬ ನದಿಯು ಬಂದು ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಕುರಂಗ, ಕುರರ, ವೈಕಂಕ, ಕುಸುಂಭ, ತ್ರಿಕೂಟಗಳೆಂಬ ಕೇಸರಪರ್ಮತಗಳಂ ದಾಂಟಿ ಭದ್ರಾಕ್ಷಖಂಡದಿಂದ ಸಮುದ್ರಗಾಮಿನಿಯಾಗುವದು. ಅಳಕನಂದಾ ಎಂಬ ನದಿಯು ಮತ್ತೊಂದುಕಡೆಯೋಳಿರುವ ಪತಂಗ, ಶಿಖರ, ಉತ್ಪಂಗ, ನಿಷಧ, ಶಿಶಿನಾಸಕವೆಂಬ ಕೇಸರಪರ್ಮತಂಗಳಂ ದಾಂಟಿ ಭರತಖಂಡವನ್ನೈದಿ ಬಂಗಾಳಾದೇಶದೊಳಗೆ ಸಮುದ್ರಗಾಮಿನಿಯಾಗುವದು. ಚಕ್ಷುವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ನದಿಯು ಕಪಿಲ, ಶಂಖ, ವೈಷ್ಣವ್ಯ, ಚಾರುಧೀ, ಹಂಸವೆಂಬ ಕೇಸರಪರ್ಮತಂಗಳಂ ದಾಂಟಿ ಕೇತುಮೂಲಖಂಡದಿಂದ ಸಾಗರವಂ ಹೊಂದುವದು. ಭದ್ರಾ ಎಂಬ ನದಿಯು ವೃಷನಿರ, ನಾಗ, ಕಾಲಂಜರ, ನಾರದವೆಂಬ ಕೇಸರಪರ್ಮತಂಗಳಂ ದಾಂಟಿ ಕುರುವರ್ಪದಿಂದ ಸಮುದ್ರಗಾಮಿನಿಯಾಗುವದು. ಇಂತು ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯೋಳು ಗಂಗಾಪ್ರವಾಹಂಗಳಿಂದ ರಮಣೀಯವಾದ ಇಳಾವೃತಖಂಡದೊಳಿರುವ ಮೇರುವು ಹದಿನಾರುಸಾವಿರ ಯೋಜನ ಭೂಮಿಯು ಒಳಗೂ ಎಂಭತ್ತನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಯೋಜನ ಭೂಮಿಯುಮೇಲೆಯೂ ಕಾಣಿಸುತ ಅಂತೂ ಲಕ್ಷ ಯೋಜನ ಔನ್ನತ್ಯವಂ ತಾಳಿರುವದು. ಈ ಪರತದ ಉಪರಿಭಾಗವು ಮುಷ್ಣತ್ತಿರಡು ಸಾವಿರ ಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀ

ಣಮಾಗಿರುವುದು, ಇಂತಿರುವ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಉಪಪ್ಪಂಭಕ ಪರ್ದತಗಳೂ
 ದ ನಾಲ್ಕು ಪರ್ವತಗಳೂ ಹತ್ತುಸಾವಿರಯೋಜನದ ಬೆನ್ನೆತ್ತಿದಿಂ ಹತ್ತು
 ಸಾವಿರ ಯೋಜನದ ಅಗಲದಿಂ ಬೃಗುವವು, ಆದರೋಳ್ ಮಂದರಪರ್ವ
 ತದ ಮೇಲೆ ರಸಾಲವೃಕ್ಷವು ಪಯೋಹ್ರದವೆಂಬ ಮಡುವು ನಂದನವೆಂಬ
 ವನವೂ ಕೂಡಾ ಇರುವವು ಮೇರುಮಂದರವೆಂಬ ಪರ್ದತದ ಮೇಲೆ ಜಂ
 ಬೂವೃಕ್ಷ, ಮಧುಹ್ರದ, ಚೈತ್ರರಥವೆಂಬ ವನ ಸಹಾ ಇರುವದು. ಈ
 ಜಂಬೂವೃಕ್ಷದ ಫಲಗಳ ರಸವೇ ಪ್ರವಾಹನಾಗಿ ಜಂಬೂ ನದಿ ಎಂಬ ಹೆ
 ಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವದು, ಈ ನದಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ಒಳಗೂ ಇರು
 ವ ಮರಳೆಲ್ಲವೂ ಸಾವಿರ ಬಣ್ಣದ ಸುವರ್ಣ ವಾಗಿರುವವು, ಈ ಜಂಬೂ
 ವೃಕ್ಷದ ದೆಲೆಯಿಂದಲೇ ಈ ದೀಪವು ಜಂಬೂದ್ವೀಪವೆನಿಸಿತು. ಮತ್ತೊಂ
 ದುಕಡೆಯೋಳ್ ಇರುವ ಸುಪಾರ್ಶ್ವವೆಂಬ ಪರ್ದತದ ಮೇಲೆ ಕದಂಬವೆಂಬ ವೃ
 ಕ್ಷವು ಇಕ್ಕುಸರಸ್ಸೆಂಬ ಮಡುವು ವೈಭ್ರಾಜವೆಂಬ ವನವೂ ಇರುವದು,
 ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೋಳಿರುವ ಕುಮುದವೆಂಬ ಪರ್ದತದ ಮೇಲೆ ಅಲದ
 ಮರವು ಅಮೃತದ ಮಡುವು ಸರ್ದತೋಭದ್ರವೆಂಬ ವನವೂ ಸಹಾ ಇ
 ರುವದು, ಇವು ಹೂತು ಮೇರುಪರ್ದತಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸು
 ತ್ತುಪರಿದು ಎರಡೆರಡು ಪರ್ವತಗಳಿರುವವು; ಅವು ಯಾವವೆಂದರೆ—ಒಂದು
 ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಜಠರ ದೇವಕೂಟವೆಂಬ ಪರ್ದತಗಳು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ
 ಯೋಳ್ ಪವನ ಪಾರಿದಾತ್ರವೆಂಬ ಪರ್ದತಗಳು, ಮತ್ತೊಂದು ಪಾರ್ಶ್ವದ
 ಲ್ಲಿ ಕೈಲಾಸ ಕರವೀರವೆಂಬ ಪರ್ದತಗಳು, ಮತ್ತೊಂದುಭಾಗದೋಳ್ ಶೃಂ
 ಗವಂತ ಮಕರವಂತವೆಂಬ ಪರ್ದತಗಳು ಸಹಾ ಇರುವವು, ಇಂತು ಮಣಿ
 ಸುವರ್ಣ ಪರ್ದತಗಳಿಂದಲೂ, ಮಹಾ ನದಿಗಳಿಂದಲೂ, ಮಧುರರಸಗಳು
 ಳ್ಲ ಮಡುವುಗಳಿಂದಲೂ, ಸರ್ದಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಬೇಕಾದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಿಂದಲೂ
 ಫಲಗಳಿಂದಲೂ, ತುಂಬಿದ ಉದ್ಯಾನಗಳಿಂದಲೂ, ಸರ್ದ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ವಿ
 ಹಾರಸ್ಥಾನವಾದ ಇಳಾವೃತಪಂಡದೋಳ್ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಜ್ರಪುರಿ
 ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣವಿರುವದು. ಆ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಜಲದಿಂದಲೂ, ಅಗ್ನಿಯಿಂದಲೂ ಸ
 ರ್ದಗಳಿಂದಲೂ ನಿಹಗಳಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಾದ ಮುಖಗಳುಳ್ಳ

ರಾಕ್ಷಸರುಗಳಿಂದಲೂ, ಐದು ಸುತ್ತಿನ ಆವರಣಗಳಂ ಮಾಡಿ, ಅದರೊಳಗೆ
 ವಜ್ರದ ಜಗತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪದ್ಮರಾಗದ ಕಂಭಗಳನ್ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಪಚ್ಚೆಯ ಬೋ
 ದಿಗೆಗಳಂ ಮಾಡಿ, ವೈಡಾರ್ಯದ ತೊಲೆಗಳನ್ನೆತ್ತಿ, ನೀಲದ ಗವಾಕ್ಷಗಳಂ ಮ
 ಡಗಿ, ಪವಳದ ಲೋವೆಗಳಂ ಬಿಗಿದು, ಮುತ್ತಿನ ಮೇಲುಕಟ್ಟುಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ
 ರುವ ಏಳು ಅಂತಸ್ತಿನ ಉಪ್ಪರಿಗೆಗಳನ್ನಂಟುಮಾಡಿ, ಆ ಮನೆಯೋಳು ಮ
 ಹಾ ಮಾಯಾವಿಯಾದ ಜಂಝಾನಾರುತನೆಂಬೋರ್ವ ರಾಕ್ಷಸನಿರುವನು. ಆ
 ವನು ತನ್ನ ಪರಿವಾರವಾಗಿರುವ ಹತ್ತಾರುಲಕ್ಷ ಘೋರ ರಾಕ್ಷಸರಿಂದಲೂ,
 ಮಂತ್ರಿಯಾದ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನಿಂದಲೂಕೂಡಿ, ಲೋಕದೋಳು ಸಕಲ
 ಜಂತುಗಳಂ ಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಋಷಿಗಳಂ ಮನಬಂದಂತೆ ಕಾಡಿಸುತ
 ಲಿರುವನು, ಅವನಮನೆಯಲ್ಲಿ ಓರ್ವ ರಾಜಪುತ್ರಿಯು ಇರುವಳು, ಅವಳ
 ಸೌಂದರ್ಯವಂ ನಾನು ಎಷ್ಟೆಂದು ಪೇಳಲಿ! ಚಂದ್ರನೋ, ಕಮಲವೋ, ಕ
 ನ್ನಡಿಯೋ, ಎಂಬ ಸಂದೇಹಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದಮಾದ ಮೊಗದಿಂ ಕನ್ನೈದಿಲಿನ ಎಸಳು
 ಗಳೋ, ಎಳೇ ಮೊನುಗಳೋ, ಮನ್ಮಥನ ಬಾಣಗಳೋ, ಎಂಬ ಸಂಶಯವಂ
 ಪುಟ್ಟಿಸುವ ಕಣ್ಣುಗಳಂ ಕನಕ ಕಳಶಂಗಳೋ, ಬಿಲ್ವ ಫಲಂಗಳೋ, ತಾನರೆ
 ಯ ಮೊಗ್ಗುಗಳೋ, ಎಂದು ಭ್ರಮೆಗೊಳಸುವ ಕುಚಂಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿ ಸರ್ವಾಂ
 ಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಲಾವಣ್ಯವಂ ಧರಿಸಿರುವಳಾದರೂ, ಆ ರಾಕ್ಷಸನ ಭಯದಿಂದ
 ಬೆದರಿ ಮಲಿನವಸ್ತ್ರವನ್ನುಟ್ಟು, ಅಭರಣವಂ ಬಿಟ್ಟು, ಕಾಮುಗಿಲೋಳಿರು
 ವ ಎಳೆ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಮಹಾರಣ್ಯದೋಳಿರುವ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಬಳ್ಳಿಯಂತೆ ಬಳ
 ಲಿದ ಶರೀರದಿಂದೊಪ್ಪಿರುವಳು. ಇಂತಿರ್ಪ ಕಾಂತೆಯಂ ಯಾವ ದೇಶದಿಂದ
 ಅಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವನೋ; ತಿಳಿಯದು, ಇನ್ನೂ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವ
 ನ ಸ್ವಜಾತಿ ಕಾಂತೆಯರು ಬಹುಜನಗಳಿರುವರು, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಸ್ವಾಮಿಯವರು
 ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟ ಪರಿಯಿಂದಲೂ, ನಾನು ದೇವಲೋಕದೋಳು ನೋಡಿ
 ರುವ ರೀತಿ ಯಿಂದಲೂ, ಸರ್ವಲಕ್ಷಣ ಸಂಪನ್ನವಾದ ಒಂದು ಅಶ್ವರತ್ನವು ಈ
 ಜಂಝಾ ಮಾರುತನಿಂ ಪಾಲಿತವಾಗಿ, ಅವನ ಮಂದಿರದೋಳಿರುವದು. ಅನ
 ನು ಹತ್ತುದಿನ ಮನೆಯೋಳಿದ್ದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ದಿನ ಆಹಾರಕ್ಕೊಸುಗ ಮಂತ್ರಿ
 ಸಹಿತನಾಗಿ ದೇಶ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವನು. ನಾನು ಈಪರಿ ವೃತ್ತಾಂತಗಳ

ನ್ನೆಲ್ಲವೂ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವೆನೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು; ಸುಗಂಧವಾಜ್ಞೇಂದ್ರನು ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ, ಧನಾಂಜನನಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮೂಲಿಕೆಯಂ ತೆಗೆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಕ್ಕೇವವು ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಪಣಕ್ಕೋಸುಗ ಅಶ್ವರತ್ನವಂ ಹುಡುಕಲು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ತ್ರೀ ರತ್ನವು ಸಿಕ್ಕಿತು. ಇಂತಿರುವ ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಎಣೆಯಾ ವುದೆಂದು ತನ್ನೊಳಗ್ತಾನೇ ಆನಂದಭರಿತನಾಗಿ, ಸುಮತಿಯ ಮುಖವಂ ನೋಡಿ ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ! ನಾನು ದೇವೀಕುಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಪಡೆದಿರುವ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕಾಲ ಬಂದಿಗಿಂತೆಂದು ನುಡಿದು ಆಗಲೇ ವೀರಸೇನನಂ ಕರಿಸಿ ಸೇನೆಯಂ ರಕ್ಷಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಜಾಗರೂಕನಾಗಿರು, ನಾನು ಕಾರ್ಯಗಾರವದಿಂ ಪೋಗಿ ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಬರುವೆನೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು, ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಯಕ್ಷಾಧಿಸನಾದ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನ ಭುಜಸ್ಕಂಧವಂ ಏರಿ ಇಳಾವೃತಖಂಡವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಿ ವಿಲಾಸದಿಂದ ಅಂತರಿಕ್ಷದೊಳಗೆ ಬರುತ್ತ ಮಾರ್ಗದೊಳಗೆ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿರುವ ರಮಣೀಯಂಗಳಾದ ವನಂಗಳಂ ನಾನಾ ಜಾತಿ ಮೃಗಂಗಳಂ ನೋಡುತ್ತ ಆಯಾಯ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಿತ್ರ ವಸ್ತುಗಳಂ ಸುಮತಿಗೆ ತೋರಿ ವರ್ಣಿಸುತ್ತ ಇಳಾವೃತ ಖಂಡದ ಸಮೀಪದ ಪ್ರದೇಶವಂ ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಸುವರ್ಣ ಕದಳೀ ವನಂತರದೊಳಗೆ ಇಳಿದು, ಅಲ್ಲಿ ರಮಣೀಯ ಮಾವ ಚಂದ್ರ ಸರೋವರದೊಳಗೆ ಹಸ್ತ ಪಾದಗಳಂ ತೊಡದು ಮುಖ ಮಜ್ಜನಂಗೈದು ತೃಷ್ಣಾ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಅಮೃತದಂತಿರುವ ಜಲಪಾನವಂ ಗೈದು ಆ ವನದೊಳಗಿರುವ ತರುಗಳ ಸಾಲುಗಳ ಮಧ್ಯದೊಳಗೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಂ ಕರೆದು ಎಲೈ ಯಕ್ಷನೇ! ನೀನು ಬೇಗನೆ ಪ್ರೇರಿಗಿ ಎದುರಾಗಿ ಕಾಣುವವನು ಪ್ರತಿಯೊಳ್ಳುತ್ತಾನಾದ ರಾಕ್ಷಸನು ಇರುವನೋ ಸಂಚಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಪೋಗಿರುವನೋ ನೋಡಿ ಬಾರೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಹಾಗೇ ಮಂತ್ರಿಯಂಕುರಿತು ಎಲೈ ಸುಮತಿಯೇ! ನಾನುಕಳಿಂಗರಾಜಪುತ್ರಿಯ ಮೇಲಣ ಬೇರ್ಮತಿಶಯಕ್ಕೋಸುಗ ಈ ಪಣವಂ ತಂದು ಕೊಡುವೆನೆಂದು ಸಭಾ ಮಧ್ಯದೊಳಗೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡಿ ಬಂದೆವು, ಈಗ ಪರಾಲ್ಪೋಚನೆಯಂ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಅಮಾನುಷಕಾರ್ಯವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ, ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯಜನ್ಮವಂ ತಪ್ಪಿರುವ ನಮ್ಮಿಗೆ ಸಾ

ಧ್ಯವಾಗುವದೆಂದು ನುಡಿದು ಖಿನ್ನನಾಗಿರಲು, ಅದಂ ನೋಡಿ ಸುಮತಿಯು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರ ಆಲೋಚನೆಯುಂಟಾಗುವ ಎಲೈ ಭೂವಿಾಂದಸ್ತೇ! ಸಕಲಭುವನಭಾರವಂ ಪೊತ್ತಿರುವ ಆದಿಪೇಶನು ತನ್ನ ಶಿರೋರತ್ನಭಾರದಿಂದ ಆಯಾಸಗೊಂಡಂತೆ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಅಸ್ಥನೆಯಂ ಕೊಡುವದಾಗಿ ತೋರುತ್ತೆ. ಶ್ರೀ ದೇವೀ ಪ್ರಸಾದ ಪಾತ್ರನಾಗಿ ಸಕಲ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರಗಳಂ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಪ್ರೇಮಾತಿಶಯವಂ ಪಡೆದ ನಿನಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪದಿರುವದು; ಆದರೂ ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ, ಪ್ರಭಾವವೂ, ಕೂಡ ನಿನಿಗೆ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ, ಬೂದಿ ಮುಚ್ಚಿದ ಕೆಂಡದಂತೆ ಗೂಢವಾಗಿದ್ದು, ಕಾರ್ಯಕಾಲದೋಳು ತಾನೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವದು. ನಿನಿಗೆ ಸಕಲ ಇಷ್ಟವೂ ಕರಗತವಾಗಿ ಇಂದ್ರನು ಒಬ್ಬೇ ದೇವಿಯ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವಂ ಮಾಡಿದಂತೆ ನೀನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವಂ ಮಾಡಿ ಭೂವಿಾಂದ್ಯನೆಂದು ಲೋಕದೊಳಗೆ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಂ ಪಡೆಯುವನಾಗುವೆ ಎಂದು ಎನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತೋರುತಲಿದೆ. ಇಂತಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಬಲದ ಭುಜವು ಚಲಿಸುತಲಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣನಯನದ ರೆಪ್ಪೆಯು ಹಾರುತಲಿದೆ. ಇದರ ಫಲಗಳು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಕೈ ಕೂಡುವುದೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಲು, ಸುಗಂಧರಾಜನು ಮಿತ್ರನಾದ ಸುಮತಿಯ ವಾಕ್ಯಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿರಲಾಗ; ಛಾಯಾಗುವತ್ತನು ಬಂದು ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜನೇ! ವಜ್ರಪುರಿಯೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಜಂಝಾಮಾರುತನು ಈ ದಿನ ಆಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಸುಖಾರಕ್ಕೆ ಪೋಗಿರುವನು. ಇನ್ನೂ ಇಪ್ಪತ್ತು ದಿವಸದ ವರಿವಿಗೂ ಬರುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಕಾವಲಾಗಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರ ತಂಡಗಳು ಕಂಡಕಂಡ ಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಪೇಳುತ್ತಲಿರುವರು, ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ನಯಿಕೆ ಸಾಲದೆ ಆ ರಾಕ್ಷಸನ ಮಂದಿರದೊಳಗೆ ಉದ್ಯಾನವನಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಕ್ರೀಡಾ ಸರೋವರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪಾಕಶಾಲೆ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪೋಗಿ ನೋಡಿ ಆ ಕಾವಲುಗಾರರ ಮಾತುಗಳು ನಿಶ್ಚಯವೆಂದೆಣಿಸಿ ಬಿನ್ನವಿಸಲು ಬಂದೆನೆಂದು ನುಡಿಯಲು; ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಯಕ್ಷಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡತಂ ಲಾಲಿಸಿ, ಮಂತ್ರಿಯ ಮೊಗವಂ ನೋಡಲು, ಸುಮತಿಯು ಎಲೈ ರಾಜನಾ

ತಾಂಡನೇ! ಈಗ ಆ ರಾಕ್ಷಸನು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವು, ಯಾಕೆಂದರೆ ರಾಕ್ಷಸರು ಮಹಾ ಕಪಟರು ನಮ್ಮ ಮೆಲನ ದ್ವೇಷಕ್ಕೆ ಆ ತರುಣಿಯಂ ಸಂಹರಿಸುವನೋ ಇಲ್ಲದಿರೆ ಅಶ್ವನಂ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಗುಹಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಇರಿಸುವನೋ ಏನು ಮಾಡುವನೋ ತಿಳಿಯಕೂಡದು, ಆದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಹುಡುಕುವಾ ಎಂದರೆ ಬಹಳ ಸಾವಕಾಶವಾಗುವದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲೇ ಅವನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆ ರಾಜಪುತ್ರಿಯಂ ಕಂಡು ಅವಳ ನೈತ್ಯಾಂತನಂ ಅಶ್ವದ ಪರಿಯಂ ಸಹಾ ತಿಳಿದು ಹಾಗೇ ಆ ರಾಕ್ಷಸನ ಮಾಯೋಪಾಯಂಗಳಂ ಅವನ ಪರಾಕ್ರಮನಂ ಕೂಡಾ ವಿಚಾರಿಸಿ ಅನಂತರ ಅವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉಪಾಯನಂ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಿದ್ದವಿಸಲಾಗ; ರಾಜೇಂದ್ರನು ಸುಮತಿಯಂ ಸಂತವಿಟ್ಟು ಯಕ್ಷನಂ ಕುರಿತು ನೀನು ಜಂಝಾನಾರುತನೇ. ಬು ರಾಕ್ಷಸನು ಬರುವದನ್ನೋಡುತ್ತ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಕಾದಿರು ಎಂದು ನಿಯಮಿಸಿ ಮಂತ್ರಿ ಸಮೇತನಾಗಿ ತೆರಳಿ, ಕಪ್ಪುರವಿಳ್ಳವಂ ಸವಿಯುತ್ತ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಾಲಿಸಾಲಾಗಿದುವೆ. ತೋಪುಗಳ ಉಪರಿ ಭಾಗದೋಳ್ ಕುಳಿತು ಮೃದುವಾಗಿ ನುಡಿದ ಗಿಣಿಗಳ ಧ್ವನಿಗಳಂ ಕಿವಿಗಿಂಪಾಗಿ. ಕೇಳುತ ವನ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಮರಿ ಹುಲ್ಲೆಗಳ ಹಾರ್ಯಾಟವನ್ನೋಡುತ್ತ ಎಳೆ ಬಿಸಲಿನೋಳ್ ರತ್ನಮಯ ಮಾಡ ಹಾವಿಗೆಯಂ ಮೆಟ್ಟಿ ಬರುತ ಕೆಲವು ದೂರದ ಮೇಲೆ ಅಗಾಧನಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವ ವಜ್ರಪುರಿಯ ಜಲಾವರಣವಂ ಕಂಡು ಸುಮತಿಯಂ ಕುರಿತು ಇದೇನೆಂದು ಕೇಳಲು, ಆ ಮಂತ್ರಿಯು ಎಲೈ ದಾನವಾಂತಕನೇ! ಕೇಳು, ಇದು ವಜ್ರಪುರಿಯ ಮೊದಲಾವರಣವು, ಇದು ಜಲಮಯವಾಗಿ ನಾನಾವಿಧಂಗಳಾದ ನಕ್ರಗಳಂ ಅನೇಕಂಗಳಾದ ತಿಮಿತಿಮಿಂಗಿಲಗಳಂ ವಿಜಾತೀಯಂಗಳಾದ ಮತ್ಸ್ಯಂಗಳಂ ಇಂತಲ್ಲದೆ ಶುಷ್ಕಂಗಳಾದ ಮುನಿಗಳ ಶರೀರಂಗಳಂ ಮತ್ತೂ ಜುತುಗಳ ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹದಿಂ ಸಹಾ ಕೂಡಿ ಅತಿ ಘೋರವಾಗಿ ಮೈತರಣಿಯೋ ಎಂಬಂತೆ ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ಯವಾಗಿಇದೆ, ಎಂದು ಯಕ್ಷನು ಬಿನ್ನವಿಸಿದ್ದನಲ್ಲವೇ ಇದೇ ಆವರಣವೆಂದು ಪೇಳಲು; ರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ನುಡಿಯಂ ಲಾಲಿಸುತ ಆ ಆವರಣದ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸುಮತಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ! ಅಗಾಧನಾಗಿರುವ ಈ ಆವರಣವಂ ದಾಟುವದು ಅತಿ

ಲವು ಮೇಳುಗಳು ಉದಯಿಸಿ ಗಜ ಶುಂಡಾವಂಡಗಳಂತೆ ಉದಕಧಾರೆಗಳಂ
 ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಕರೆಯಲಾಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲೇ ಆ ಅಗ್ನಿಜ್ವಾಲೆಗಳೆಲ್ಲ ಸದಿಯೋಳ್
 ಕೊಳ್ಳೆಯನ್ನಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಶಾಂತನಾಗಲು, ಆ ಸಮಯದೋಳ್ ಆ ವಾರುಣಾ
 ಸ್ತ್ರದಿಂದ ಪುಟ್ಟಿದ ಶಿಡಿಲುಗಳ ಘಾತದಿಂದ ಆ ಆವರಣದ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕಾದಿದ
 ರಾಕ್ಷಸಭಟರುಗಳು ಭಸ್ಮೀ ಭೂತರಾಗಲು, ಮತ್ತೂ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲೂಂ
 ಉದಕ ಪ್ರವಾಹಗಳಿಂದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲೂ ಕರಗುವಂತೆಯೂ, ಶಿಡಿಲುಗಳಿಂ
 ದ ಪರ್ವತಗಳೆಲ್ಲವೂ ಬಡದು ಹೋಗುವಂತೆಯೂ ತೋರಲು, ಆ ಅಸ್ತ್ರ
 ವಂ ಉಪಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಬರುತ ಮೂರನೇ ಆವರಣದಲ್ಲಿರುವ
 ಮಹಾ ಸರ್ಪಂಗನ ವಿಷಜ್ವಾಲೆಗಳಿಂದ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲೂ ಬರುವ ಮೃಗಸ
 ಕ್ಷಿಗಳೆಲ್ಲವೂ, ನವ್ಯಂಗಳಾಗಿ ಅವರ ಶರೀರಗಳು ಪರ್ದತಗಳಂತೆ ರಾಶಿರಾಶಿ
 ಯಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವದಂ ನೋಡಿ ಅತಿ ಕಪಿತನಾಗಿ ಗಾರುಡಾಸ್ತ್ರವಂ ಅಭಿ
 ಮಂತ್ರಿಸಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು, ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ಗರುಡರು
 ಅವಿಭವಿಸಿ ಸಕಲ ಸರ್ಪಗಳಂ ಹಿಡಿದು ಶೀಳ ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳೋಳ್ ಬಿ
 ಸುಟು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷ್ಯಘಾತದಿಂದ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಕ್ಷಸಭಟರು ಸಂಹರಿಸಲಾ
 ಕ್ಷ್ಯದೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ಅಸ್ತ್ರವಂ ಉಪಸಂಹಾರವಂ
 ಗೈದು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಬರುತ ಮುಂದುಗಡೆಯೋಳ್ ಸಿಂಹ ವೃಂದಗಳಿಂ
 ದ ಪರಿವೃತನಾದ ನಾಲ್ಕನೇ ಆವರಣವಂ ಕಂಡು ಶರಭಾಸ್ತ್ರವಂ ಪ್ರ
 ಯೋಗಿಸಲು, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಶರಭಗಳು ಬಂದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ
 ದ್ದ ಮಹಾ ಸಿಂಹಗಳೆಲ್ಲವಂ ಶೀಳ ನಿಶ್ಚೇಷವಂ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಕ್ಷಸ
 ರು ಸಂಹರಿಸಿ ಆಹಾರ ಸಾಲದೆ ಅರ್ಭಟಿಸುವದಂ ಕಂಡು ರಾಜೇಂದ್ರನು
 ಆ ಅಸ್ತ್ರವಂ ಉಪಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಅಡಿಯಿಟ್ಟು
 ಬರುತ್ತಿರಲು; ಐದನೇ ಆವರಣವಂ ಕಾದಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರ ಸಮೂಹಗಳು
 ಅಸಾಧ್ಯಂಗಳಾದ ನಾಲ್ಕು ಆವರಣಂಗಳಂ ದಾಂಟಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ರಾಜನು
 ಕಂಡು ಅಚ್ಚರಿಯಿಂದಲೂ, ಕೋಪದಿಂದಲೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಯುಧಂಗಳ
 ಳಂ ಸವರಿಕೊಂಡು ಮೇಲ್ವರಿದು ಬರುತ್ತಿರಲು, ಅದಂ ಕಂಡು ರಾಜೇಂದ್ರ
 ನು ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಧನುವಂ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ ಟೀಂಕಾರ ಶಬ್ದ ಮಾತ್ರ

ದಿಂದಲೇ ಔತ್ತರಗಳ ಎದೆ ಗುಂಡಿಗೆಗಳಂ ತಲ್ಲಣಗೊಳಿಸುತ್ತ ತೀಕ್ಷ್ಣಂಗಳಾದ ಬಾಣಗಳಂ ಎಡಬಿಡದೆ ಬೀರುತ್ತ ಆ ರಾಕ್ಷಸರಸ್ಸುಗಳು ಗಗನವಂ ತುಂಬುತ್ತೆ ಚಂಡಾಡುತ್ತಿರಲಾಗ; ಆ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ಬಂದ ರಾಕ್ಷಸರು ಕಾಮುಗಿಲಂತೆ ಕವಿದಿರುವದಂ ಕಂಡು ಸುಮತಿಯು ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕೂರಿತು, ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸಾಂತಕನೇ! ಈಗ ರಾಕ್ಷಸರ ಗುಂಪುಗಳು ಎಣಿಸಕೂಡದಂತೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಇವರೊಡನೆ ಆಯಾಸಪಡಲ್ಯಾಕೆ ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರವಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ವಿನೋದವನ್ನೋಡಬಹುದೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲಾಗ; ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಮೋಘವಾದ ಬಂದು ಬಾಣವಂ ಬತ್ತಳಕೆಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಗಂಧರಾಸ್ತ್ರವಂ ಮಂತ್ರದಿಂ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ವಿನೋದವಂ ನೋಡುತ್ತಿರಲಾಗ; ಆ ಅಸ್ತ್ರವು ಬಬ್ಬೊಬ್ಬ ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಬಬ್ಬೊಬ್ಬ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತು ಯುದ್ಧವು ಮಾಡುತ್ತೆ ಆ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿ ಅವರಂ ಅಂಧಕಾರದೋಳು ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡುವಂತೆ ಬೆಪ್ಪು ಮಾಡಿಸಲು, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅವರಂ ನೋಡಿ ನಗುತ್ತ ಅಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತ ದಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡ ಮಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ರಾಕ್ಷಸರಂ ಸಂಹರಿಸಿ ಮಾರ್ಗವಂ ಮಾಡಿ, ಮಿಕ್ಕಾದವರಂ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಸಂಹರಿಸುವಾ ಎಂದು ಆ ಗಂಧರಾಸ್ತ್ರವಂ ಉಪಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡದೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಡೆದು ಬಂದು ಆ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪನ ಮನೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಆಕಾಶವಂ ನೋಡುಕುವಂತೆ ಮಾಯಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂ ಮಾಡಿರುವ ಗೋಡೆಯಂ ಕಂಡು ಎತ್ತಲೂ ಬಾಗಿಲಂ ಕಾಣದೆ ತಿರಿತಿರಿಗಿ ನೋಡಿ ಮಂತ್ರಿಯಂ ಕೂರಿತು ಎಲೈ ಸುಮತಿಯೇ! ಇದೇನು ಚೋದ್ಯವು, ಈ ಆವರಣಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಲೇ ಕಾಣಿಸುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ಮಾತಿಗೆ ಸುಮತಿಯು ಎಲೈ ಪ್ರತಾಪಶಾಲಿಯಾದ ಸರೇಂತ್ರನೇ! ಇದು ರಾಕ್ಷಸನ ಕಪಟ ಕೃತ್ಯವಾಗಿ ತೋರುವದು. ಆ ಪರಿ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ:— ಈ ಗೋಡೆಯು ಅಡ್ಡ ಮಾಗಿದ್ದರೂ ಬಳಗಿರುವ ಉದ್ಯಾನವನಂಗಳು ಸರಸ್ಸುಗಳು, ಮಂದಿರಗಳು, ಮೊದಲಾದ್ದೆಲ್ಲವೂ ಕಾಣುತ್ತಿರುವವು. ಬಳಗೆ ಪೋಗುವಾ ಎಂದರೆ ಪೋಗಲಿಸುವೆ ಗೋಡೆಯಂತೆ ಅ

ಡ್ಡೆ ಮೂಗಿತಡೆಯುವುದು ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ರಾಕ್ಷಸನು ಶಾನು ಇಲ್ಲ ದಾಗೆ ಮತ್ಯಾರಾದರು ಬಂದು ಸ್ತ್ರೀರತ್ನವಂ ಅತ್ಯರತ್ನವಂ ಕೂಡಾ ಅಪಹರಿತ್ಯಾರೆಂದು ಈ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಕೋಟಿಯಂ ಮಾಡಿರುವನು. ಇದು ವಜ್ರವು ಮೊದಲಾದ ನಿರ್ಮಲ ಮಣಿಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ, ನಿನ್ನ ಬಾಣಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗುವದಲ್ಲದೆ ನಿಲ್ಲಲಾರದು ಪರಾಂಬರಿಸಬಹುದೆಂದು, ಬಿನ್ನವಿಸಲಾ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ, ಡಾಜೇಂದ್ರನು ಸಾಧಾರಣವಾದ ಬಂದು ಬಾಣವಂ ತೆಗದು ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು, ಆ ಬಾಣವು ಆ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಗೋಡೆಗೆ ತಗಲಿ ಖಣಖಣಾ ಎಂದು ಶಬ್ದವಂ ಮಾಡಲು ಅದಂ ಕೇಳಿ ಇದೇನು ಬಾಣಂಗಳಿಗೆ ಅಶಕ್ಯವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಲಿಧೆ. ಎಂದು ನುಡಿದ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು ಮಂತ್ರಿಯು ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಯಾವ ಕಾರ್ಯವು ನಿನಿಗೆ ಅಶಕ್ಯವಾಗಿರುವದು, ಈಗ ಈ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ನನಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯಾಗುತ್ತಲಿಧೆ. ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂಗೆಯಲು; ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಂತ್ರಿಯು ಪೇಳಿದ ಧೈರ್ಯದ ಮಾತುಗಳ ಜಾತಿಯಂ ತಿಳಿದು ಎಲೈ ಮಿತ್ರನೇ! ನಾನು ಚತುರ್ದಂ ತಯುಕ್ತವಾದ ಆನೆಯಂ ತರುವ ಪಕ್ಷದ್ವೀಪದೋಳ್ ಉಗ್ರಬಾಹುವಂ ಬ ರಾಕ್ಷಸನೊಡನೆ ಕಾಳಗವಂ ಕಾದುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವನು ಮಾಡಿದ ನಾ ಸಾವಿಧಂಗಳಾದ ಮಾಯಾ ವಿದ್ಯಗಳಂ ನೋಡಿರುವೆನು, ಆದಂ ನೀನು ಕಂಡು ಇರುವೆಯಪ್ಪೆ. ಈ ಜಂಝಾಮಾರುತನ ಮಾಯೆಯು ರಾಕ್ಷಸರ ಬಳಗಾಗಿ ಬಲವತ್ತರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಲಿಧೆ, ಆದರೇನಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ಉಪರಿಭಾಗದೋಳ್ ಬಂದು ಈ ಪುರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಂತೆ ನಾವು ಪೋಗಬಹುದು ಅದು ಈಗಿನ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲ, ನಾನು ಬಂದಮೇಲೆ ಶತ್ರುವಂ ಅವನ ಪುರವಂ ಅವನ ಪರಿವಾರವೆಲ್ಲವಂ ನಾಶವಂಗೆಯಿಸಿದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಕೃತಕಾರ್ಯ ಮಾತ್ರವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪೋಗುವದು ರಾಜರುಗಳ ಪರಾಕ್ರಮದ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಈ ಹಿಂದಿನ ಐದು ವಿಧಂಗಳಾದ ಜಲಾನರಣವಂ ಅಗ್ನಿವರಣವಂ ಸರ್ಪವರಣವಂ ಸಿಂಹವರಣವಂ ರಾಕ್ಷಸನವರಣವಂ ಕೂಡಾ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿ ಬಂದಿರುವೆನು. ಅವುಗಳಂತೆ ಈ ದುರ್ಭೇದ ಮೊದ ವೆಜ್ರಾವರಣವಂ ಕೂಡಾ ಜಗನ್ಮಾತೆಯಾದ ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಪರಿಪೂ

ರ್ಣಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಪುಡಿ ಪುಡಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವೆನು ನೋಡುವನಾಗು. ಮತ್ತೂ ನೀನು ಪ್ರಾಕೃತ ಜನರಂತೆ ಭಯಗೊಪ್ಪಬಾಡುವೆಂದು ಧೈರ್ಯವಂ ಪೇಳಿ, ತನ್ನ ಕೈಯೋಳಿದ್ ಬಿಲ್ಲು ಬತ್ತಳಕೆಗಳಂ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಮತಿಯ ಕೈಯೋಳ್ ಕೊಟ್ಟು, ಎಲೈ ಮಿತ್ರನೇ! ನೀನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಈಗ ನಡೆಯುವ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕರಮಾದ ಈ ವಿನೋದವಂ ನೋಡೆಂದು ಪೇಳಿ ಮುಹೂರ್ತ ಮಾತ್ರ ದೇವಿಯ ಧ್ಯಾನವಂಗೈದು ಅಪ್ಪಸಿದ್ಧಿಗಳೋಳ್ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಣಿಮಾ ಎಂಬ ಸಿದ್ಧಿಯಂ ನೆನೆದು ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಅಣುರೂಪನಾಗಿ ಸಕಲ ಸೂಕ್ಷ್ಮಪದಾರ್ಥಂಗಳಂ ಭೇದಿಸಿ ಬಳಪೋಗುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಂ ಧರಿಸಿ ಆ ವಜ್ರಪುರಿಯ ಮಾಯಾನಿರ್ಮಿತವಾದ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಂದ ಭೇದಿಸಲಶಕ್ಯವಾದ ವಜ್ರವರಣದ ರೇಣುಗಳಂ ಭೇದಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಮಹಿಮಾ ಎಂಬ ಸಿದ್ಧಿಯಂ ಸ್ಮರಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಬಳಬಳಗೆ ಬೆಳೆದು ಬರುವ ವಜ್ರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಠಿಣವಾದ ತನ್ನ ವಜ್ರಶರೀರದಿಂದ ವಜ್ರದಾವರಣವೆಲ್ಲವೂ ಬಡೆದು ಪುಡಿಪುಡಿಯಾಗುವ ಕಾಲದೋಳ್ ಕೋಟಿ ಶಿಡಿಲುಗಳು ಬಂದೇಕಾಲದೋಳ್ ಎರಗಿದಂತೆ ಘೋರವಾದ ಶಬ್ದ ಉಂಟಾಗಿ ಅದರಿಂ ಭೂಮಿಯುಲ್ಲವೂ ಅಲ್ಲಾಡಿ ಪರಸ್ಪರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗಿ ಗುಹೆಗಳೋಳ್ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಗಳುಂಟಾಗಲು, ಆಗ ಸುಮತಿಯು ಈ ಧ್ವನಿಯಂ ಕೇಳಿ ಪುಡಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ವಜ್ರದ ಗೋಡೆಯಂ ನೋಡಿ ಭೀತನಾಗಿ, ಇದೇನು ಉತ್ಪಾತವೋ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಿ ತನ್ನ ಮನದೋಳ್ ಮಹಾರಾಜನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ನನಿಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ತಿರಸ್ಕರಣೆ ಎಂಬ ವಿದ್ಯೆಯಂ ಮಾಡಿದನೋ? ಅಥವಾ ನನಿಗೆ ಅದೃಶ್ಯವಾಗಿ ಈ ಪುರದೊಳಗಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರೊಡನೆ ಘೋರ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡುವನೋ? ಜಯಪರಾಜಯಂಗಳು ಎಂತಿರುವದೋ ಇಂದ್ರನು ಹ್ಯಾಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕು, ಇದರ ಪರಿಯಂ ಛಾಯಾಗುವತ್ತನಂ ಕರೆದು ಕೇಳುವಾ ಎಂದರೆ ಅವನು ರಾಜಾಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಜಯವೂಮಾರುತನು ಬರುವ ಮಾರ್ಗದೋಳ್ಕಾಡಿರುವನು. ಇಂತಲ್ಲದೆ ರಾಯನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಂಗಳಂ ತಿಳಿದು ಹಿತವಂ ಬಯಸುತ್ತಿರುವದೇ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಲಕ್ಷಣವು, ಈಗ ನಾನು ಏನು ಹಿತವಂ ಮಾಡುವೆನು, ದೇವಾಂಶ ಪುರುಷನಾದವಂಗೆ ನನ್ನ ಸಹಾಯವೆಷ್ಟೆ

ದು ಧೈರ್ಯವೆಂಬ ಭಯವೆಂಬೊಂದು ದೇವಿಯಂಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರಲು; ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಮೇಘಮಂಡಲದಿಂದ ಬರುವ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನಂತೆ ಎದುರಾಗಿ ಬರಲು; ಸುಮತಿಯು ಆ ರಾಯನಂ ಕಂಡು ಅತಿ ಸಂತೋಷವೆಂಬೊಂದು ಸಾಷ್ಟಾಂಗವೆರಗಿ ಸ್ವಾಮಿಯೇನೀನು ದೇವಾಂಶಪುರುಷನೆಂದಿರುತ್ತಾನೆನು. ಈಗ ನಿನ್ನ ಮುಮೆಯಂ ಕಂಡು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳೋಳ್ ಬಂದು ಮೂರ್ತಿಯೋ? ಅಲ್ಲದೆ ತ್ರಿಲೋಕಾಧಿಪತಿಯಾದದೇವೇಂದ್ರನೋ? ಅವತಾರವೆನೂಡಿಸಿನ್ನರೂಪದಿರುವನೆಂದುತಿಳಿದಿರುವೆನುಎಂದುನುಡಿಯಲು; ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಿತ್ರನಾದ ಸುಮತಿಯಂ ಕರೆದುಕೊಂಡುಬಂದು ಬಿದ್ದಿರುವ ಆವರಣವಂ ತೋರಿ ಜಂಭೂಮಾರುತನ ಮಂದಿರದ ಪುರೋಭಾಗದೋಳ್ ನೂರು ಬಲ್ಲಿದ ಸುವರ್ಣದ ಭೂಮಿಯಂ ಅಲ್ಲಿರುವ ಮೊಲ್ಲೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಸುರಗಿ, ಸುರಕೂಸೈ, ಸಂಪಿಗೆ, ದವನ ಮೊದಲಾದ ಚೆನ್ನದ ಲತೆಗಳಂ ಕಂಡು ಚೌಕವಾದ ವಜ್ರದ ದಿಂಡುಗಳಂ ಪಚ್ಚೆಯ ಹಾಸುಕಲ್ಲುಗಳಂ ಕುರುವಿಂದದ ಜಗತಿಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿ ಚೆನ್ನದ ಗಾರೆಯಂ ಮಾಡಿ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ನಿರ್ಮಲೋದಕದಿಂದ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸುವರ್ಣಪಕ್ಷುಗಳುಳ್ಳ ರಾಜಪಂಸೆಗಳಂ ಸುವರ್ಣ ಕಮಲಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಕರಂದವಂ ಸವಿದು ಸರಸವಾದ ಗಾನವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ತುಂಬೆಗಳಂ ಕೂಡಿ ಭೂಮಿ ಎಂಬ ಕಾಂತೆಯ ಹೃದಯದಲ್ಲಿರುವ ರತ್ನದ ಪದಕವೋ ಎಂಬಂತೆ ಗಗನ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ತನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಮಡಗಿದ ಕನ್ನಡಿಯೋ ಎಂಬಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಅಮೃತಸರಸ್ಸಂ ಕಂಡು, ಆ ಕೊಳದ ನೋಪಾನದೋಳ್ ಕುಳಿತು ಮಂದಮಾರುತದ ನೋಂಕಿನಿಂ ನೋಂಪುಗೊಂಡು ಸುಮತಿಯೊಡನೆ ಆ ಸರಸ್ಸಿನ ಮಧುರವಾದ ಜಲಪಾನವಂಗೈದು ಮಾನಸ ಸರೋವರವೇ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವದೆಂದು ಮನಸಿನೋಳ್ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿರಲಾಸಮಯದೋಳ್ ಈ ಸರಸ್ಸಿನ ಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ನವರತ್ನಕಲಂಗಳಿಂದ ವಿಚಿತ್ರಂಗಳಾದಧ್ವಜಪತಾಕಂಗಳಿಂದ ದೇದೀಪ್ಯಮಾನವಾದ ಮಂದಿರದ ಉಪರಿಭಾಗದೋಳ್ ನಿಂದು ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಕುಸುಮಲತೆಯು ಪಟ್ಟಣದ ಆವರಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಡೆದು ಪ್ರದಿಯಾಗಿರುವ ವಜ್ರದ ಗೋಡೆಯಂ, ಚಿತ್ತರದ ಬೊಂಬೆಗಳಂತೆ ನಿಂತಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರ

ಗುಂಪುಗಳಂ, ಇದುಮಲ್ಲದೇ ಸಿಂಹಗಳ ಆಭರಣಗಳು ನಿಂತಿರುವದಂ, ಮತ್ತೊ
ಸರ್ಪಾವರಣದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದ ವಿಷಜ್ವಾಲೆಗಳು ಕವಿದು ಕತ್ತಲೆಯಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ
ಬೆ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿರುವದಂ, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಅಗ್ನಿನವರಣದೋಳ್ ಗಗನ
ವಂ ಸೋಂಕುವ ಜ್ವಾಲೆಗಳಡಗಿ ಶಾಂತವಾಗಿರುವದಂ, ಮತ್ತೊ ಜಲಾವರಣ
ದೋಳ್ತೆರೆಗಳು ಮೊರೆಯುವ ರಭಸವಂ ಬಿಟ್ಟು ನಿಂದ್ರೆಯಂ ಮಾಡುವುದೋ
ಎಂಬಂತೆ ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿರುವದಂ, ಇದು ಮಲ್ಲದೆ ರಾಕ್ಷಸರಶರೀರದದುರ್ಗಂ
ಧವೆಲ್ಲವೂ ಪೋಗಿ ಸುಗಂಧಯುಕ್ತವಾಗಿ ತಂಘಾಳ ಬೀಸುವುದಂ ಕಂಡು
ತನ್ನ ಮನದೋಳ್ ಇದೇನು ವಿಚಿತ್ರವು? ಈಕಾರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿರುವದು ನನಿ
ಗೆ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವೋ? ಇಲ್ಲದೇ ವಿಸತ್ತಿಗೆ ಸೂಚನೆಯೋ? ಎಂದು
ಆಲೋಚಿಸುತ ಮುತ್ತಿನ ಮಲಕಿನ ಜಾಲಂಧರದ ಗವಾಕ್ಷದೋಳ್ ಮೆಲ್ಲ
ಮೆಲ್ಲನೆ ನೋಡುತ ತನ್ನ ಶಯ್ಯಾಗೃಹದ ಮುಂದೆ ಕ್ರೀಡಾಸರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿ
ತಿರ್ಪ ಈರ್ವ ಪುರುಷಂ ಕಂಡು ದುರ್ಘಟವಾಗಿರುವ ಈ ಕೋಳಕ್ಕೆ
ಮನುಷ್ಯರು ಬರುವದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥರಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ದೇವತೆಗಳೇ ಈ ರೂಪ
ದಿಂದ ಬಂದಿರುವರೋ? ಇಲ್ಲದೆ ರಾಕ್ಷಸರು ಮಾಯೆಯಿಂದಮಾನುಷವೇಷವಂ
ಧರಿಸಿರುವರೋ? ತಿಳಿಯಕೂಡದೆಂದು ತನ್ನ ಕೆಳದಿಯರ ಕೂಡ ಪೇಳುತ,
ಅಲ್ಲಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಉನ್ನತವಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಅಂತಸ್ತಿನ ಬಿಸಲುಮಜ್ಜೆನೋ
ಳ್ಳಂತು ಚನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ ಸಖಿಯಂ ಕುರಿತು, ಎಲೈ ಸಖಿಯೇ! ಕೇಳು ಇವ
ರುಗಳಂ ದೇವತೆಗಳೆಂದು ಪೇಳುವಾ ಎಂದರೆ ಭೂಮಿಯೋಳ್ಳುಳಿತಿರುವದ
ರಿಂದ ದೇವತೆಗಳೆಂದು ಪೇಳಕೂಡದು, ರಾಕ್ಷಸರ ಮಾಯೆ ಎಂದು ಪೇಳುವಾ
ಎಂದರೆ ಈ ಜಂಝಾ ಮಾರುತನ ಮುಂದೆ ಮತ್ತೊರ್ವ ರಾಕ್ಷಸನ ಮಾಯೆ
ಯು ನಡೆಯಲಾರದು. ಈಗ ಈ ಪುರುಷರೋಳ್ಬರಸಂ ನೋಡಿದರೆ ಕರ್ಣ
ಪರ್ಯಂತಗಳಾಗಿ ತಾವರೆಯ ಎಸಳಿನಂತೆ ವಿಸ್ತಾರಗಳಾಗಿರುವ ನೇತ್ರಂಗಳಂ,
ಚಿತ್ರದೋಳ್ ಬರೆದಂತೆನೀಳವಾದ ಪುರ್ಬುಗಳಂ, ಉನ್ನತವಾದ ನಾಸಾ
ಗ್ರವಂ, ಅರಳಿದ ಕಮಲದೋಳ್ ಮರಿದುಂಬೆಗಳ ಗರಿಗಳಂಟದಂತೆಹೊಸ
ದಾಗಿ ಬರುವ ಎಳೆ ವಿಸಾಣೆಗಳಂ, ಪ್ರೋಣಿಸಿದ ಅಣಿಮುತ್ತುಗಳಂತೆ ಬಿತ್ತರದ
ಪಲ್ಲರನೆಗಳಂ, ಜಾನುಪರ್ಯಂತವಾಗಿ ಗಜಸುಂಡ ದಂಡದಂತೆ ಇರುವ ಬಾಹು

ಗಳಂ, ವಿಶಾಲವಾದ ವಕ್ಷಸ್ಥಲವಂ, ಪಲ್ಲವದಂತಿರುವ ಪಾದಂಗಳಂ, ತಾಂಬೂಲವಂ ಧರಿಸಿರುವ ಪರಿಪುಂ ನೋಡುವ ನೇತ್ರಂಗಳಿಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ಬಗೆಯಾದ ಆನಂದವಂ ಪುಟ್ಟಿಸುವ ತೇಜೋವಿಶೇಷವಂ, ಇಂತಲ್ಲದೆ ವೆಗಲೋಳ್ ಧರಿಸಿರುವ ಬಿಲ್ಲು ಬತ್ತಳಿಕೆಗಳಂ, ಹಸ್ತದೊಳ್ಳಡಿದಿರುವ ಚಂದ್ರಹಾಸವಂ ಸಹಾ ನೋಡಿ ಯೋಚಿಸಿದರೆ ದೇವಾಂಶದಿದ ಮನುಷ್ಯಲೋಕದೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿದ ಧೀರನಾದ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಕುಮಾರನಂತೆ ತೋರುತಲಿದೆ, ಅವನ ಸಮೀಪದೊಳ್ ಆತನ ಮನೋನುಸಾರವಾಗಿ ಉಪಚಾರವಂ ಮಾಡುತ್ತ ಭಯದಿಂದಿದ್ದು ಕೈ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಿರುವದಂ ನೋಡಿದರೆ, ಆ ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಯೋ? ಮಿತ್ರನೋ? ಎಂದು ತೋರುತಲಿದೆ, ಈ ಮಹಾ ಪುರುಷನು ಏನು ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಇಂತಿರ್ಪ ಸಾಹಸವಂ ಮಾಡಿ ಈ ಸ್ಥಳವಂ ಕುರಿತು ಬಂದನೋ ತಿಳಿಯಕೂಡದು. ಈ ಪುರದ ಆವರಣಂಗಳಂ ಈತನೇ ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಘೋರನಾದ ಜಂಝಾಮಾರುತನು ಬಂದರೂ ಅವನೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡಿ ಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ತನಿಗೆ ಅನುರೂಪವಾದ ಸೌಂದರ್ಯವಂ ನೋಡಿ ಅಚ್ಚರಿಪಡುತ್ತ, ಮೋಹವಂಗೆೊಂಡು ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯಾಗಿ ಮನೋಹರನಾಗಿರುವ ಈ ಪುರುಷನಿಗೆ ಕಾಂತೆಯಾದರೆ ನನ್ನ ಜಿಂತೆಯಲ್ಲವೂ ಪೋಗುವದು, ಎಂದು ಮನದೊಳ್ ನಿಶ್ಚೈಸಿ, ಮೈಯಲ್ಲ ಪುಳಕಂಗೆೊಂಡು ಸಸುಬೆಮರಿ ಮನ ಕರಗಿ ಬಳಲಿ ಕೆಲವು ಶೃಂಗಾರಭಾವಗಳೆಲ್ಲ ತೋರಿ ಮನ್ಮಥನ ಚಾಣಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಲು; ಈ ಸುಕುಮಾರಾಂಗನಾದ ರಾಜಕುಮಾರನಂ ಪತಿಯಾಗಿ ನಾನು ವರಿಸಿದೆನು, ದೈವವೇನುಮಾಡುವದೋ? ತಿಳಿಯನು ಎಂದು ನಿಟ್ಟುಸುರಂ ಬಿಡುತ್ತ, ಇನ್ನು ಈ ಪುರುಷನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಲು ತಡವಾದರೆ ತಡೆಯಲಾರೆನೆಂದು ಉಕ್ಕಿ ಬರುವ ಮಮತೆಯಿಂದ ಲಜೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೆಳದಿಯರೊಡನೆ ಈ ಪರಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಕಾರ್ಮುಗಿಲಲ್ಲಿ ಪೊಳೆವ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಮೆರೆಯುವ ಕುಸುಮಲತೆಯ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಇದೇನು ಈ ಭೂಮಿಯ ಗಿಣಿಗಳು ಮಾನಿನಿಯರು ಮಾತನಾಡಿದಂತೆ ನುಡಿಯುತ್ತಲಿವೆ ಎಂದು ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಎದುರಾಗಿ ನೋಡಲಾಗ, ಮಣಿಮಂದಿರದ ಮೇಲು

ಮಂಜು ನೋಳ್ ನಿಂತಿರುವ ಕುಸುಮಲತೆಯ ಮೊಗದೋಳಿರುವ ತಿಲಕವೆಂಬ
ಭಲ್ಯವು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಹೃದಯವಂ ಭೇದಿಸಲು, ಆ ಸಮಯದೋಳ್
ಮನ್ಮಥನು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನೋಳ್ ಈ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಶ್ರೀ ದೇವಿಯು
ಪ್ರಸಾದವಂ ಪಡೆದು ತೀಕ್ಷ್ಣಂಗಳಾದ ಸಕಲಾಯುಧಂಗಳಿಂದ ಲೋಕದೋ
ಳ್ ಎಲ್ಲರಂ ಜಯಿಸುವನು, ಇವನಂ ನಾನು ದೇವೀಕಟಾಕ್ಷದಿಂದಲೇ ಮೃ
ದುಗಳಾದ ಪುಷ್ಪ ಬಾಣಗಳಿಂದ ತಲ್ಲಣಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವಾ ಎಂದು ಅಟ್ಟಹಾ
ಸವಂ ಮಾಡಿ, ಅಪ್ಪರೋಳ್ ಯೋಚಿಸಿ ಎದುರಾಗಿ ಪೋಗಿ ಬಾಣಗಳಂ ಪ್ರ
ಯೋಗಿಸಿದರೆ ನನ್ನ ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಗೂ. ವರ್ಣದಿಂದಲೂ, ವಾಸನೆಯಿಂದಲೂ
ಅಧಿಕವಾದ ತನ್ನ ಶರೀರದ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದಲೇ ನನ್ನಂ ಜಯಿಸುವನೋ?
ಎಂದು ತಿಳಿದು ಎದುರಾಗಿ ಪೋಗದೇ ಮನಸ್ಸಿನೋಳಗೆ ಇದು ಕಳವಳಗೊ
ಳಿಸಿದನೋ? ಎಂಬಂತೆ ವಿಸ್ಮಯಂಗೆಂಡು ರಾಜೇಂದ್ರನು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರ
ಮೂರ್ಛಿತನಾಗಲು; ಆ ಕಾಲದೋಳ್ ಸುಮತಿಯು ಇದೇನು ಕಾರಣವಿಲ್ಲ
ದ ಮೂರ್ಛೆ, ಎಂದು ಇದು ರಾಕ್ಷಸರ ಮಾಯೆಯೋ ಇಲ್ಲದೆಕೆ ಸರೋವ
ರದ ಉದಕವು ವಿಪದಿಂ ಕೂಡಿರುವದೋ? ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಭೂಮಿಯು ಮನು
ಷ್ಯ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗದೆ ಶಾಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವದೋ ಎಂದು ಸಂ
ಶಯಂಗೆಂಡುಭ್ರಮಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೋಡಿ, ಬಳಿಕ ಇದು ಈ ಕಾಂ
ತೆಯರಂ ಕಂಡ ಕಾರಣದಿಂ ಬಂದ ವ್ಯಾಮೋಹವೆಂದು ತಿಳಿದು ಕಮಲದಳ
ದಿಂದ ಜಲವಂ ತಂದು ನೇತ್ರಂಗಳಂ ಹೃದಯಪ್ರದೇಶಂಗಳಂ ಕೂಡಾ ನೆನೆಸಿ,
ಬೇಗದಿಂ ಪೋಗಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ತಳಿರುಗಳಂ ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಕೂಡಾ ತಂ
ದು ಹಾಸಿಗೆಯಂ ರಚಿಸಿ, ತಾವರೆಯ ದಂಟುಗಳಿಂದ ತಲೆ ದಿಂಬು ಮಾಡಿ, ಅದ
ರೋಳ್ ಕುಸುಮ ಸುಕುಮಾರಾಂಗನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಮಲಗಿ
ಸಿ, ಕರ್ಪೂರದ ಏಳು ಸುಳಿಯ ಬಾಳೆಯ ದಳಂಗಳೆಂಬ ಬೀಸಣಿಗೆಯಿಂದಲೀ
ಸುತ ಮದನ ತಾಪದಿಂ ಬಾಡಿರುವ ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ತೆಗೆದು ಬದಲು ಮಾಡುತ
ಬಾರಿ ಬಾರಿಗು ಕರ್ಪೂರ ಜಲವಂ ಮೇಲೆ ತಳಿಯುತಲಿರುವ ಸಮಯದೋ
ಳ್, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮೆಲ್ಲನೆ ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡಂತೆ ಕಣ್ಣು
ಗಳಂ ತೆರೆದು ನೋಡಿ ಎದುರಾದ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲವಂ ಕಾಂತೆಯಂತೆ ತಿಳಿದು,

ಎಲೈ ಬಾಲೆಯೇ! ಈಗ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಬರುವ ಮದನಜ್ವರವಂ ಸೈರಿಸಲಾರೆನು. ನಿನ್ನ ಮುಖ ಪೂರ್ಣ ಚಂದ್ರೋದಯದೊಡನೆ ಅಥರ ಸುಧೆಯ ಅನುಮಾನವಂ ಗೈಸಿ ಸೇವೆಯಂ ಮಾಡಿಸಿ ನಿನ್ನ ಕುಚಂಗಳೆಂಬ ಮಾಪಳ ಫಲಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಸಂತಾಪವಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ನನ್ನ ಇಚ್ಛಾ ನುಸಾರವಾಗಿ ಪಥ್ಯವಂ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಮದನಜ್ವರವಂ ಪೋಗಲಾಡಿಸಿ ರಕ್ತಿಸಖೀಕೆಂದು ಮನಬಂದಂತೆ ಮಾತ ನಾಡುತ್ತಿರಲಾಗ; ಸುಮತಿಯು ಆ ವಿರಹಚೇಷ್ಟೆಯಂ ಕಂಡು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಗಳೋಳ ಮಹಿಮೆ ಇಂತಿರುವದೇ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ಇಲ್ಲಿ ಕಾಂತೆ ಎಲ್ಲಿರುವಳು, ಇದು ಇಳಾವೃತಬಂಡೋಳ ವಜ್ರಪುರಿಯು, ಇದು ಅನ್ಯತಸರೋವರವು. ನಾನು ಸುಮತಿಯು ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು; ಸು ಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ಮಾತುಗಳಂ ಸ್ವಪ್ನದೋಳ ಕೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಿ ಎಚ್ಚ ರಂಗೊಂಡು ಬಳಲಿಕೆ ಯೊಡಗೂಡಿದ ನಿಟ್ಟುಸುರಂ ಬಿಟ್ಟು ಸುಮತಿಗೆ ತಿಳಿ ಯದಂತೆ ಲಜ್ಜಾಪರಾಷ್ಟ್ರಖನಾಗಿರಲಾಗ ಸುಮತಿಯು ಆ ಭಾವವಂ ತಿಳಿದು ಎಲೈ ಸುಕುಮಾರಾಂಗನೇ! ಈಗ ಬಿಸಲೇರಿಬರುವದು, ರತ್ನಶಿಲೆಗಳಂನಿರ್ಮಿತವಾದ ಈ ಸರೋವರದೋಳ ತಾಪವು ಅಧಿಕವಾಗಿ ತೋರುವದಾದ್ದರಿಂ ಎದುರಾಗಿ ಚಂದ್ರಕಾಂತ.ಶಿಲೆಗಳಂ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಈ ಮಂದಿರದ ಕೈಸಾಲೆ ಯೋಳ್ವಿಶ್ರಮಂಗೊಟ್ಟವಾ ಎಂದು ಪೇಳಿ ಹಸ್ತಲಾಗವನ್ನಿತ್ತು ಮೆಲ್ಲನೆ ಪಾವಟೆಗಳನ್ನೇರಿಸಿ ಕೈಸಾಲೆಯ ಸಮಾಪವಂ ಕುರಿತು ಬರುತಿರುವಷ್ಟ ರೋಳ, ಮಂದಿರದ ಮೇಲಂತಸ್ತಿನೋಳ ನಿಂತಿದ್ದ ಕುಸುಮಲತೆಯು ಈ ಪುರುಷನೇ ತನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬರುವನು, ಇದೇನು ನನ್ನ ಸುಕೃತವೆಂದು ತನ್ನ ಸಖಿಯರಂ ಕರೆದು ನೀವು ಬೇಗದಿಂ ಪೋಗಿ ಬಾಗಿಲೋಳ ಬರುತಲಿ ರುವ ರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ ಉಪಶಾರಂಗಳಂ ಮಾಡಿ, ಮಧುರಮಾತುಗಳಿಂದ ಕುಶಲವಂ ಕೇಳಿ ಮಂದಿರದ ಬಳಹಜಾರಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಪೇಳಲು; ಆಕಳೆದಿಯರು ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಮಂದಿರದ ಬಾಗಿಲೋಳ ಬಂ ದು ಕಾದಿದು ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಪರಿಚಿತರಾಗಿರುವ ನಾರಿಯರಂತೆ ನಿರ್ಭಯ ರಾಗಿ ತಂಪಾಗಿರುವ ಪನ್ನೀರುಗಳಿಂದ ಪಾದಂಗಳಂ ತೊಳೆದು ವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಒರಸಿ ಆರತಿಯನ್ನೆತ್ತಿ ದೃಷ್ಟಿಯಂತೆಗೆದು ಇಲ್ಲಿ ಬಿಸಲಿನ ಶಕೆ ತೋರುವದು,

ಮಂದಿರದ ಬಳಹಜಾರಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉಪಚಾರೋಕ್ತಿಗಳಂ ಪೇಳಲು, ಆಗ ಸುಗ, ಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಕೇಳದಿಯರೇ ಇಷ್ಟು ಜಾಣೆಯರಾಗಿರು ವಾಗ ಇವರ ಬಡತಿಯು ಎಷ್ಟು ಚತುರೆಯೋ? ಅವಳಂ ಬ್ಯಾಗ ನೋಡಬೇ ಕೆಂದು ಉತ್ಸಾಹವಾಗೊಂಡು ಆ ಮಂದಿರವಂ ಪೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿ ಮಡಗಿದ್ಡ ಮ ಣಿಪೀಠದೋಳು ಕುಳಿತು, ಎಲೈ ನಾರಿಯರಾ! ನೀವುಯಾರು, ಈದಾನವನಮಂ ದಿರವೊಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಕೇಳಲಾ ಕೇಳದಿಯರು ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ನೀವು ಕೇಳುವ ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಂ ಬಿನ್ನವಿಸುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯು ನಮಿಗೆ ಸಾಲದು, ನಮ್ಮ ಅರಸಿ ಬ್ಯಾರೆ ಇರುವಳೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂಗೈ ಯಲು; ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ನಿಮ್ಮ ಅರಸಿಯಂನಾವುನೋಡಬಹುದೇ? ಎಂದು ಕೇಳಲಾಸಖಿಯರು ರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ನಮ್ಮ ರಾಣಿಯು ರಾಕ್ಷಸನಭಯದಿಂದ ಅಡಿಯಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಭಯಪಡುವಳು, ಅದುಕಾರಣ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ಕರುಣೆಯ ನ್ನಿಟ್ಟು ಉಪ್ಪರಿಗೆಯೊಳಿರುವ ಕಾಂತೆಯಂ ಕಟಾಕ್ಷಿಸಬಹುದೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಆನಂದದಿಂ ಹಾವಿಗೆಯಂ ಮೆಟ್ಟಿ ಮೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನೇ ರಿ ಬರುವಾಗ, ಕುನುಮಲತೆಯು ಹಾವಿಗೆಯ ಧ್ವನಿಯಂ ಕೇಳಿ ಮನಸ್ಸಿನೋ ಳು ಸಂತೋಷವು ಹೆಚ್ಚಿ ರಾಜಕುಮಾರನನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಈ ಸಖಿಯರು ಕರೆ ತರುವರು, ಇವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೆಷ್ಟೆಂದು ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು, ಆ ಮಹಾವುರು ಪನೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವಾಗ ನಾನು ಎದುರೊಲ್ಲವದು ಉಚಿತವೆಂದು ಶಯತ್ಯಾ ಗ್ಯಹದಿಂ ತೆರಳಿ ಕೂದರ್ಪ ಸುಂದರನಾದ ರಾಜೇಂದ್ರನಸೌದರ್ಯವಂ ನೋ ಡಿ ಮೂರ್ಛೆಯಂಗೊಂಡು ಬಿದ್ದಳೋ? ಎಂಬಂತೆ ಪಾದಂಗಳೋಳು ಬಿದ್ದು ಕೂಬನಿಗಳಿಂದಲೇ ಪಾದಂಗಳಿಗ ತೊಳೆಯುವಳೋ? ಎಂಬಂತಿರಲು; ರಾಜೇಂ ದ್ರನು ಆ ಕಾಂತೆಯಂ ಕರಗಳಿಂದಿತ್ತಿ ತತ್ತರಂಗೊಲ್ಲಬ್ಯಾಡವೆಂದು ಸಂತೈಸಿ ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ಅವಳೊಡನೆ ಸಯ್ಯಾಗೃಹದ ಮಣಿಮಂಚದೋಳ್ಕುಳಿತು ಪ್ರೇಮಾತಿಶಯದಿಂ ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನವಂ ಮಾಡುತ, ಎಲೈ ಬಾಲೆಯೆ! ಈ ಮಲಿ ನವಸ್ತ್ರವಂ ಧರಿಸಿ ಅಭರಣಂಗಳಂ ಧರಿಸದೆ ಮುಡಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಕೇಶ ಭಾರವಂ ಬಾಚಿ ಬೈತಲೆಯಂ ತಿದ್ದದೆ ಬಳಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು, ನೀ ನು ಮನುಷ್ಯದೇಹದೋಳ್ಪಟ್ಟಿದಂತೆ ಕಾಣಿಸುವೆ, ನೀನ್ಯಾರು? ನಿನ್ನಹೆಸರೇನು?

ನಿನ್ನ ತಾಯಿತಂದೆಗಳ್ಳಾರು? ನೀನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಎಲ್ಲ ವಂವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪೇಳಬೇಕೆನಲು; ಕುಸುಮಲತೆಯು ಆ ರಾಜಕುಮಾರನ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಲಜ್ಜೆಯಿಂದ ತಲೆವಾಗಿ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಆ ಮನೋಹರ ರಾಗನಂ ನೋಡಿ ನೋಡದಂತಿರುವ ಪರಿಯಿಂದ ವಾರೆ ನೋಟದಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ಎನ್ನ ಮನೋಭಿರಾಮನೇ! ಕೇಳು, ನಾನು ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಕಥೆಯಂ ಎಷ್ಟೆಂದು ಪೇಳಲಿ, ಅದರೂ ಕೊಂಚಮಾಗಿ ಬಿನ್ನವಿಸುವೆನು-ಅಲಿಸು,

ಈಜಂಬೂದ್ವೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಏವತ್ತಾರು ದೇಶಂಗಳೋಳ್ ಅತಿರಮಣೀಯ ಮಾ ದಆರಘ್ಯದೇಶವೆಂದಿರುವದು, ಅದೇಶವಂ ಕುಸುಮವ್ಯಜರಾಯನೆಂಬ ಅರಸು ಕುಲಕ್ರಮದಿಂದ ಪಾಲಿಸುವನು. ಆರಾಯಂಗೆ ಅನಂಗಳೇ ಖೇಪಿಂದುರಾಣಿಯು ಇರವೆ ಳು, ಆ ಅರಸಿಯ ಉದರದೋಳ್ ಜನಿಸಿದ ನನ್ನಂ ಜನಗಳು ಕುಸುಮಲತೆ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ನನ್ನ ತಂದೆಯು ಧರ್ಮದಿಂ ಪ್ರಜಾ ರಕ್ಷಣೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು; ಬಂದಾನೊಂದು ದಿನ ನಾನು ಚುತುಸ್ನಾನವಂಗೈದು ಸೆಜ್ಜೆಯ ಮೇಲು ಭಾಗದೋಳ್ ಎಳೆ ಬಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ಕುರುಳುಗಳನ್ನಾರಿಸುತ್ತ ಅನೇಕ ಸಖಿಯ ರೊಡಗೂಡಿ ನಿಂತಿರಲಾಗಿ ಈ ಮಾಯಾವಿಯಾದ ಜಂಝಾಮಾರುತನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ಉಪರಿಭಾಗದೋಳ್ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದು ಕಪೋತವಂ ಕಂಡು ಅಡೆರುವ ಗಿಡಗನೆ ಅಂದದಿಂದ ಆಕಾಶದಿಂ ಧುಮುಕಿ ಎನ್ನನ್ನೂ ಈ ಕೆಳದಿಯರನ್ನೂ ಕೂಡಾ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಈ ಮಂದಿರದೊಳು ಇರಿಸಿದನೆಂದು ಪೇಳಲು; ಅದಂ ಕೇಳಿ ರಾಜಶಿಖಾಮಣಿಯು ತಲೆದಾಗಿ ಕ ಮಲದಂತಿರುವ ಮುಖದೊಳು ಕಾಂತಿಯು ಕಂದಿ ಬಿನ್ನನಾಗಲು, ಕುಸು ಮಲತೆಯು ರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ನಾನು ಪರಿಶುದ್ಧಳಾದುದೋ ಅಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯದಿಂ ಕಮಲದಂತಿರುವ ನಿನ್ನ ಮುಖವು ಬಾಡಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲದೇ, ಇದರ ಪರಿಯಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪೇಳುವೆನು. ಈ ರಾಕ್ಷಸನು ಬಲಾತ್ಕಾರ ದಿಂ ನನ್ನಂ ಸ್ವಾಧೀನಳಂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಉದ್ಯೋಗಿಸಿದನು, ಆಗ ನಾನು ಆ ರಾಕ್ಷಸನೊಡನೆ ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸನೇ! ಕೇಳು ಎನಗೆ ಸಂವತ್ಸರಪ ರ್ಯಂತವು ಬಂದು ವ್ರತವು ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಉಂಟು, ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣ ವಾದ ಬಳಿಕ ನಿನಗೆ ವಶಳಾಗುವೆನು. ಅದನ್ನಡೆಯಿಸದೆ ಬಲಾತ್ಕಾರವಂ ಮಾಡ

ಡಿದೆಯಾವರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನೇ ಕೊಡುವೆನು ಈ ವ್ರತಕ್ಕೆ ಸುಗ ಆರುತಿಂಗಳಂ ವಿಳಂಬಿಸಬೇಕೆಂದು ಪೇಳಲೂ, ಆ ರಾಕ್ಷಸನು ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಮರುಳಾಗಿ, ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ ನನ್ನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ತಂದು ಮಾಡಗಿರುವೆನು. ನೀನು ವ್ರತವಂ ಯಥಾಶಾಸ್ತ್ರವಾಗಿ ಮಾಡೆಂದು ನುಡಿದು, ದೂರದೂರವಾಗಿರುತ ತನ್ನ ಮನದೋಳು ಆರು ಮಾಸಂಗಳು ಎಂದಿಗಾಗುವದೋ? ಎಂದು ಜಿಂತಿಸುತ್ತಲಿರಲು; ಅವನ ಮನೋಗತವಂ ತಿಳಿದು, ಆತನ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ವಜ್ರದಂಪ್ತನು ತನ್ನ ಧೋರೆಯೊಡನೆ ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸರಾಯನೇ! ಕೇಳು, ನಿನ್ನ ಕರಗತಳಾಗಿರುವ ಈ ಬಾಳೆಯು ಎಲ್ಲಿ ಪೋಗುವಳು, ಲೋಕದೋಳು ಕವಿತ್ವವು, ವಸಿತೆಯು, ತಾನಾಗಿ ಬಲಿಗರೆ ಸರಸವಾಗಿರುವದು, ಅದರಿಂದ ಈ ಕನ್ನೆಯ ಮನೋನುಸಾರವಾಗಿ ಆರುತಿಂಗಳು ವ್ರತ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಸುವದು ಉಚಿತವೆಂದು ಪೇಳಲು; ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ, ಆ ರಾಕ್ಷಸನು ನನ್ನ ನಿರ್ಬಂಧಪಡಿಸದೆ ದಿನದಿನದೋಳು ಸಖಿಯರ ಮುಖದಿಂದ ನನ್ನಂ ವಿಚಾರಿಸುತ ವ್ರತದಿನಗಳನ್ನೆಣಿಸುತ್ತಲಿರುವನು. ನಾನು ತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲೂ ಗಾರೀದೇವಿಯ ಆರಾಧನೆಯಂ ಮಾಡುತ ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯುತ ವ್ರತವು ಸಾಂಗವಾದನಂತರ ದೇವಿಯು ಪ್ರಸಾದವಂ ದಯೆಮಾಡದಿದ್ದರೆ ದೇಹವಂ ತ್ಯಜಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೆನು, ಈಗಲೂ ದೇವಿಯು ಪ್ರಸಾದದಿಂದಲೂ, ನನ್ನ ಪೂರ್ವ ಪುಣ್ಯಾತಿಶಯದಿಂದಲೂ, ನನ್ನ ತಾಯಿತಂದೆಗಳ ತಪಃ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಲೂ, ದೈವಗತಿಯಿಂದಲೂ ಬಂದ ನಿನ್ನಂ ಕಂಡು ಮತ್ತೂ ನಿನ್ನ ಸಾಹಸವನ್ನೋಡಿ ಎನ್ನ ಕ್ಲೇಶವಂ ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನೆಂದರಿತು, ನಿನ್ನನ್ನೇ ಪತಿಯಾಗಿ ವರಿಸಿರುವೆನು. ಎಂದು ನುಡಿದು ಮುತ್ತಿ ನಸರಂಗಳಂ ಕಂಬನಿಗಳಂ ಬಿಡುತ ಗದಗದಸ್ವರದಿ ನಿನ್ನ ಮರೆಯಂ ಹೊಕ್ಕಿರುವನನ್ನಂ ಎಂತು ಮಾಡಿದರೂ ಆ ಕೀರ್ತಿ ನಿನ್ನದೇ ಎಂದು ನಿಟ್ಟುಸುರಂ ಬಿಡಲು, ಆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ಬಾಳೆಯನ್ನೋಡಿ, ಶಿವಶಿವಾ ನಿನ್ನೊಳಗೆ ಈ ಸಂಕಯವಂಗೊಂಡು ನನ್ನ ಮುಖಕಾಂತಿಯು ಕಂದಲಿಲ್ಲಾ ಇಂತು ಸುಕುಮಾರಾಂಗಿಯಾದ ನಿನ್ನಂ ಆ ದುಷ್ಟ ರಾಕ್ಷಸನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಪೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದೇ! ದೈವವೆಂದು ನನ್ನ ಮನದೋಳು ಜಿಂತಿಸಿದೆನು. ನಿನ್ನ ಮಲಿನವ

ಸ್ತ್ರೀಯ ಬಳಲಿರುವ ಶರೀರವೂ, ಕಟ್ಟಿರುವ ಕೇಶಭಾರವೂ ಸಹಾ ನೋಡಲು, ನನಿಗೆ ನೀನು ಪುಳುವ ಸುಖವು ಪುಟ್ಟಲಾದದೆಂದು ನುಡಿದು ಅವಳ ಕೈಪಿಡಿಯ ತನ್ನೊಳಗೊಳಗಾಗಿ ಕುಳಿರಿ ಕುರುಳುಗನ್ನೂ ಪರಿಸುತ ಎಲೈ ಪುಣವಲ್ಲ ಭಯೋ! ಕೇಳು, ನನಗೆ ಅನಾರಾಧನೆಯ ಮಾಡಿದ ಈ ರಾಕ್ಷಸನಂ ಭೂತಗಳಿಗೆ ಆಯುತಿಯು ಕೊಡುವೆನೆಂದು ಅಭಯಪನ್ನಿಯಲು, ಕುಸುಮಲತೆಯು ಇಂದಿನವರಿಗೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಪವಿತ್ರವೂ ತೀರಿತೆಂದು ಅತಿ ಸಂತೋಷವಂ ಪಟ್ಟು ನಿನಗೊಡನೆ ಇನ್ನೊಂದು ಬಿನ್ನಪವ ಮಾಡುವೆನು, ಇತ್ತರೋಳು ಬಾಹ್ಯಸರಂಗೊಳ್ಳಲಾಗದು. ಈ ಕೂರನಾದ ಜಂಝುಮಾರುತನ ನಗರಿಯಂ ಕುರಿತು ನೀವು ದಯೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತವೇನೆಂದು ನುಡಿದು ಮತ್ತೆಯಾವ ದೇಶಗಳು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಪಾಶಿತಂಗಳಾಗಿರುವವು ಇದಂ ಪೇಳಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಲು, ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಪೇಳಲುಜ್ಜುಗಿನಲಪ್ಪರೋಳು ಕುಸುಮಲತೆಯ ಸಮೀಪದೋಳು ಇದರ್ ಕುಶಲಿಯಾದ ಓರ್ವ ಸಖಿಯು ಎಲೈ ಅರಸಿಯೇ! ಕೇಳು, ಈ ಮಾತು ರಾಜೇಂದ್ರನು ಈ ನಗರಿಯಂ ಕುರಿತು ಬಂದಿರುವ ಪರಿಯು ವಿಶ್ವಾರವಾಗಿ ಪೇಳುವೆನು. ಭರತಖಂಡದೋಳು ಕುಲಪರ್ವತವಾದ ಸಹ್ಯ ಗಿರಿಗೆ ಕೀರೀಟರೂಪವಾದ ಕರ್ನಾಟದೇಶವನ್ನಾಳುವ ಸುಚರಿತ್ರ ಮಾಹಾರಾಯನಂ ನೀನು ಕೇಳಿರುವೆಮುಪ್ಪೆ? ಆರಾಯನ ಧರ್ಮ ಪತ್ತಿಯಾದ ಗುಣವತೀ ದೇವಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ವರಪ್ರಸಾದದ ಅವತರಿಸಿದ ಈ ಮಾಹಾರಾಯನು ಸಕಲ ವಿದ್ಯಂಗಳಂ ಕಲಿತು ಹತ್ತಾರು ಕ್ಷ ಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಅಕ್ಷೋಹಿಣೀ ಸೇನಾ ನಮೇತನಾಗಿ ಬಂದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾದಿ ದೇಶಗಳಂ ಜೈನಿಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ ಕಳಿಂಗದೇಶದೋಳು ನಮ್ಮ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನ ಕುಮಾರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ವಿವಾಹಾರ್ಥವಾಗಿ ಸ್ವಯಂವರವಂ ಸೇರಿದರಂತೆ, ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಸಕಲ ದೇಶದ ಅರಸುಗಳು ಕೂಡಿರುವಾಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಎಂಟು ಪಣಂಗಳಂ ಕುರಿತು ಆ ಪಣಂಗಳಂ ತಂದಿತ್ತು ರಾಜಕುಮಾರನಂ ವರಿಸುವನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡಿರುವಳಂತೆ, ಇದಂ ಕೇಳಿ ಸಕಲ ಭೂಪಾಲರು ಅಶಕ್ಯವೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಈ ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮನು ನಾನು ಎಂಟು ಪಣಂಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸುವೆನೆಂ

ದು ಈ ರಾಜ ಸಭೆಯೋಳು ಸಂಭವಂಗಳೈದು ವಸ್ತ್ರದಂತಿರುವ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಬಂದು ಆಯುಧ ಏಳೇಪನಂ ಅಲ್ಲೇ ಒಂದು ಪಣವಾಗಿ ಎತ್ತಿ ತನ್ನ ಭುಜಬಲವಂ ತೋರಿ, ಇದಲ್ಲದೆ ಚತುರ್ದಂತಮಾದ ಬಿಳಿಯ ಆನೆಯಂ ತಂದಿತ್ತು, ಮತ್ತು ರೆಕ್ಕೆಗಳ್ಳುಳ್ಳ ಕುದುರೆಯಂ ತರುವೆನೆಂದು ಈ ನಗರವಂ ಕೂರಿತು ಬಂದಿರುವಂತೆ, ಇಂತಹ ಪ್ರಭಾವ ಉಳ್ಳ ಲೋಕೈಕ ವೀರಂಗೆ ಯಾವ ಪಣವು ಅರಕ್ಕ ಮಾಗುವದು. ನಮ್ಮ ಸೌಗಂಧಿಕವ್ಯಾಪಕ ಈತನೇ ಪತಿಯಾಗುವನು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ಅದುಕಾರಣ ನಮಗೆ ಬಹು ಸಮಾಪ ಬಂಧುವಾಗಿರುವಾಗ ವಿಚಾರಮಂಗೈಯುವದೇನು? ಈ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ಈ ಮಹಾರಾಜನ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಮತಿಯಿಂ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರವೆನು. ನಿನ್ನ ಸ್ವಾಣ್ಯವು ಈಗ ಶರಣಿ ನೋಳು ಕಟ್ಟಿದ ಭಂಗಾರದಂತೆ ಫಲಿಸಿತು ಎಂದು ನುಡಿಯಲು, ಸುಗಂಧರಾಜ ಭೂಪಾಲನು ಮಹಾ ಪ್ರಾಥೇಯಾದ ಆ ಕೆಳದಿಯ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ, ಎಲೈ ಸಖಿಯೇ! ಕಳಿಂಗರಾದವುತಿಗೂ ಈ ಕುಸುಮಲತೆಗೂ ಎಂತು ನಂಬುವನೆಂದು ಕೇಳಲು, ಆ ಸಖಿಯು ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ಈ ಈರ್ವ ಅರಸಿಯರ ತಾಯಿಗಳಾದ ಸುಲೋಚನಾದೇವಿಯು ಅನಂಗಲೇಖಿಯು ಅಕ್ಷತೆಯಿರು, ಈ ನೆಂಟತನವು ನಿನ್ನಿಗೋಸುಗವೇ ಮಾಡಿದಂತೆ ಘಟನೆಯಾಗಿರುವದು, ಇನ್ನು ಮೊತುಗಳಂ ಸಂಕುಮಾಡಿ ವೇಗದಿಂ ಮಂಗಳ ನ್ನಾನಕ್ಕೆ ಜಿತ್ತೈಸಬೇಕಂದು ವಿಚ್ಛಾಪನೆಯಂಗಳೈಯಲು, ಜಿಲ್ಲಿರುವ ಸಖಿಯರಲ್ಲೂ ಕೂಡಿ ಕುಸುಮಲತಾದೇವಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರರೀರ್ವರಿಗೂ ಅಕ್ಷತೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಎಣ್ಣೆಯ ನ್ನೂತ್ತಿ ಪನ್ನೀನಿಂ ಜಲಕವಂ ಮಾಡಿಸಿ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳಿಂದ ಈರ್ವರಂ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಆ ಬಳಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಗಂಧರ್ವವಿವಾಹವಂಗಳೈದು ಸತಿ ಪತಿಗಳೀರ್ವರಿಗೂ ಮಧುರಾನ್ನಂಗಳಂ ಬಂದೇ ಎಡೆಯೋಳು ಭೋಜನಂಗಳೈಯಿಸಿ ಪಯ್ಯಾಗೃಹವಂ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಭೋಗಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ಗಂಧ, ಪೆಪ್ಪ, ತಾಂಬೂಲಂಗಳನ್ನಿಂ ರಾಜೇಂದ್ರನೊಡನೆ ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ಇದು ಶುಭ ಸಮಯವೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲಾಗಿ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಭೋಗದೊಳನಕ್ಕನಾಗಿ ಸುಮತಿಯಂ ಕರೆದು ಎಲೈ ಸುಮತಿಯೇ! ಯಕ್ಷನು ಯಾವಾಗ ಬಂದು ಏನುಮೇಳುವನೋ? ಅದಂ ತಿಳಿಯಲೋಸುಗ ಜೀಗರೂಕನಾಗಿರೊವು

ಪೇಳಿ ಕುಳುತಿ; ತುನು ಶಯ್ಯಾಗೃಹವಂ ಕೇರಿ ಮುಣಿವಂಕವೆಂಬಳ ಕುಳಿತು
 ಕುಸುಮಲತೆಯು ಬಿಟ್ಟನವ ಕಿವ್ವರವಿಲ್ಲವೆಂ ಸವಿಯೂ ಆವಂ ಮೂತು
 ಮಾತೆಗೆ ಆನಂದವೆಂತು ಮದನ ಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟವಂ ಕಟ್ಟಿದ ಮೊದ
 ಲು ವಿಚಾರಣೆಯಂತ ದಿನಕ್ರಮವಾಗಿ ವಿಲಾಸನಗಳು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಸುಖದಿಂ
 ದಿದು; ಬಂದಾಣಿಯ ದಿನ ಮಂದಿರವಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಆನಂದದಿಂದ
 ಸತಿಪತಿಗಳೆದ್ದೂ ತೆರಳಿ ಕೆಲವು ಹಜಾರಂಗಳಂ ಕೆಲವು ಚಂದ್ರಕಾಳಿಗಳಂ
 ಕೂಡಾ ನೋಡುತ್ತ, ಹಾಗೇ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬರುತ ಬೀಗಮುದ್ರೆಗಳಂ ಮಾಡಿರು
 ವ ಸಾಲ ಮನೆಗಳಂ ಕಂಡು ಇದೇನೆಂದು ಕೇಳಿದ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು
 ನಾರೀಶಿರೋಮುಣಿಯಾದ ಕುಸುಮಲತೆಯು ಎಲೈ ಪ್ರಾಣನಾಥನೇ! ಕೇಳು,
 ಈ ಗೃಹಗಳೋಳ ನಾನಾದ್ವೀಪಾಂತರಂಗಳ ಪದಾರ್ಥಂಗಳಂ ಸವರತ್ನರಾ
 ಶಿಗಳು ಮೊದಲಾದ್ದಂ ಸಹಾ ಮಾಡಿರುವನು; ಆದಂತಿರಲಿ, ಈಗ ನಿನಗೆ ಬೇ
 ಕಾದ ಅಶ್ವರತ್ನವು ಅಮೋಘ ಮನೆಯೋಳ ಕಟ್ಟಿರುವದು. ಎಂದು ನುಡಿದು
 ಆ ಮನೆಯ ಮುಂಭಾಗದೋಳ ರಾಜೇಂದ್ರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜನೊಡನೆ
 ವಿಲಾಸದಿಂ ಬಂದು ನಿಂತು ನಿಟ್ಟುಸುರಂ ಬಿಡುತ್ತ ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ಈ
 ದುನ್ವ್ಯ ರಾಕ್ಷಸನು ಬಂದೊಂದು ಮಾಡಿದನೇ? ನನ್ನಂ ತಂದಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಿಂ
 ದ ಈ ಅಶ್ವವಂ ಕೂಡ ಉಪಹರಿಸಿ ತಂದನೆಂದು ನುಡಿಯಲು, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂ
 ದ್ರನು ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಇಂತಿರ್ಪ ಅಶ್ವವು ನಿಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪದಿ
 ಯಿಂದ ಬಂತೆಂದು ಕೇಳಲು, ಆ ಚಂದ್ರಮುಖಿಯು ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೇ!
 ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಲಾಲಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ತಂದೆಯಾದ ಕುಸುಮಧ್ವಜಾಯನು ಒಂ
 ದು ದಿನ ವಿನೋದಾರ್ಥವಾಗಿ ಬೇಂಟೆಯನ್ನಾಡುವದಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ
 ಸಿಂಹಶಾರ್ದೂಲಂಗಳಂ ಸಂಹರಿಸಿ, ಬಹು ದೂರ ಸಂಚಾರವಂ ಮಾಡಿ, ಸಾ
 ಯ. ಕಾಲವಾಗಲು, ಒಬ್ಬಾ ನೋಬ್ಬ ಜಂಬಾಳಿ ಋಷಿ ಇರುವ ಆಶ್ರಮವಂ
 ಕಂಡು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗಲು; ಆ ಋಷಿಯು ಆರಸಾದ ನಮ್ಮ ತಂದೆಗೆ ಮಧುಪ
 ಕಾರ್ಥಿಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಸಂತೈಸಿ ಕುಶಲವಂ ಕೇಳುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದೋಳ
 ಆ ಆಶ್ರಮದೋಳ ಸುರೈ ಲಕ್ಷಣ ಸಂಪನ್ನವಾದ ಆನೇಕಾರ್ಥಣಗಳಿಂದ
 ಅಲಂಕೃತವಾದ ವಿಜಾತೀಯವಾಗಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳಂ ಕೂಡಿರುವ ಬಂದು ಕುದುರೆ

ಯ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರಲು, ಸನ್ಮುತಂವೆಯು ಅದಂ ಕಂಡು ಆ ಖುಷಿಯೊಡನೆ ಎಲೈ ಮಹಾತ್ಮನೇ! ಈ ಲೋಕಾತೀತನಾದ ಅಶ್ವರತ್ನವು ಎಲ್ಲಿಯದು? ಏನುಕಾರಣದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವದು? ಇದರಿಂದ ತಮಿಗೇ ಆಗುವ ಕಾರ್ಯವೇನೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲು; ಆ ಜಾಲಾಲಿ ಮುನಿಯು ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ರಾಯನು ಮಹಾ ಧ್ವಂಸನೊಡನೆ, ದಯೆಯಿಂದ ಎಲೈ ಅರಸೇ! ಕೇಳು, ಈ ಅಶ್ವವು ಅಮೂಲವಾದುದು, ಈಗ ಈ ಭೂಲೋಕದೊಳಗೆ ಬಂದು ವಿಹಾರವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಿದೆ ಇದರ ವೃತ್ತಾಂತವು ದೇವರಹಸ್ಯವಾದಕಾರಣ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಬೇಕಾದುದು ಈ ಕುದುರೆಯೋಳು ನಿಮಗೆ ಅನುಕ್ರಮದಿಂದ ಇದಂ ನಿನ್ನ ಮನೆಯೋಳು ಇರಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಕಳೆದ ಬಳಿಕ ಇದರ ದೇವಿಯಿಂದ ನಿಮಗೆ ಕುಣಿ ಉಂಟಾಗುವದೆಂದು ಅಶೀರ್ವಾದವಂ ಮಾಡಿ, ಅಶ್ವರತ್ನವಂ ದಯಪಾಲಿಸಲು; ರಾಯನು ಆ ಖುಷಿಗೆ ದಂಡಪ್ರಣಾಮವೆಂದೂ, ಈ ಉತ್ತಮಾಶ್ವವೇಗೋಡು ತನ್ನ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದು ನಿತ್ಯದಲ್ಲೂ ಪೂಜಿಸುತ ಇದಕ್ಕೆ ವಿಜಯರತ್ನವೆಂದು ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟು ಅತಿ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರಲು; ಈ ಕ್ರೂರ ರಾಕ್ಷಸನು ಈ ಅಶ್ವ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಕೇಳಿ ಅದಂ ಆಪಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಒಬ್ಬ ರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಮಾಯಾ ವಿಧಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದು ಬಂದಾನೊಂದು ಸಮಯವೆನ್ನೊಡಿ, ಆ ಅಶ್ವವಂ ಆಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಉತ್ತಮ ಋದಾರ್ಥವಂ ಯಾತಕ್ಕೆ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಬಿಸಲುಮುಚ್ಚಿ ನೋಳು ವಿಲಾಸದಿಂದ ಕುರುಳುಗಳನ್ನಾರಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದನನ್ನಂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದನು, ಆದರೆ ಬಂದು ಉಪಕಾರವಂ ಮಾಡಿದನು ಎನ್ನಬಹುದು. ನನಿಗೆ ಪರಮಾಪ್ತರಾದ ಕೆಲವು ಕೆಳದಿಯರಂ ನನ್ನ ಸಂಗಡಲೇ ಅಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಇಂದಿನವರಿಗೂ ಜೀವಿಸಿಕೊಂಡು ಇರುವೆನು, ಈಗಮಹಾನುಭಾವನಾದ ಆ ಜಾಲಾಲಿ ಮಹಾ ಮುನಿಯ ವಾಕ್ಯವು ಸಫಲವಾಯಿತೆಂದು ವೇಳಿ, ಈ ಅಶ್ವರತ್ನವು ನಿಮಗೆ ಪಟ್ಟದ ಕುದುರೆಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರಿದೆ ಎಂದು ನುಡಿಯಲು; ಸುಗಂಧಮುಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ಕುಸುಮಲತೆಯ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಹರ್ಷಿತನಾಗಿ ರತಿಯಂ

ತಿರುವ ಸತಿಯಂ ಬಿಗವಪ್ಪಿ ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಮುದ್ದಿಸುತ ಕೆಲವು ಹೊತ್ತು ಶೃಂಗಾ
ರವನಂಗಳೋಳ್, ಕೆಲವು ಹೊತ್ತು ಸರೋವರಂಗಳೋಳ್, ಕೆಲವು ಹೊ
ತ್ತು ಚಂದ್ರಶಾಲಾದಿ ಉತ್ತಮ ಮಂದಿರಂಗಳೋಳ್, ಉಪರತಿಸಮರಲಿಗ
ಳಂದಲೂ, ಚೌಕೇತಿಬಂಧವಿಶೇಷಂಗಳಿಂದಲೂ, ಬೆರದು ಮದನ ವೈಭವದಿಂದ
ಮೈವುರೆತು ಬಂದೊಂದು ದಿನವಂ ಬಂದೊಂದು ಕ್ಷಣದಂತೆ ಕಳೆಯತ ಸು
ಖದಿಂದಿರುತ್ತಿದರ್ಗನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ;

ಕುಂಡಲಿಕೆಯು ಬಂಡಸರರು ಪುಂಡರೀಕ ಭವಾಬಂಡಲ ಪ್ರಮುಖ
ನಿಖಿಸುತನರ ಸರಿಭನ ಸರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡಬಲ ಚಂಡಮುಂಡವಂಡನ
ನಿಖುಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡ ಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾಂಡ ಪರಿಮಂಡಿತ ಚಾ
ಪುಂಡಿಕಾ ಕುಟಾಕ್ಷು ಬಿಕ್ಷುಣ ಶ್ರವಣಮಾನ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯ
ಪ್ರತಾಪ ಸಕಲ ಭುವಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕಪ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸ ಕವಿತಾ
ನಿಸ್ಸಹಾಯ, ಸಿರಾಣಿ ಭಾರೀಯ ಭುಜಿಕಾ ಶತಗ್ರಂಥ ದಿನದಿನ ಪ್ರಬಂಧ
ನಿಬಂಧನ ಧುರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತ್ರಾಶ್ರೇಯಸಗೋತ್ಪಾಲಾಯನಸೂ
ತ್ರ ಸುಚರಿತ್ರ ಬಾಮರಾಜ ಮದಾ ರಾಜ ಪುತ್ರ ಸರಪತಿ ಬಿರುದ ಮಹಿಮಾ
ರ ಪುರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜಬಡೆಯರವರಿಂದ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರವಾ
ಗಿ ವಿರಚಿತನಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಪರಿಣಯನೆಂಬ ಈ ನವೀನಕೃತಿಯೋಳ್
ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಶ್ಯಪಣವಂ ಸಾಧಿಸುವೆನೆಂದು ತರಳಿ ಇಳುವೃತ್ತ
ಭಂಡದೋಳ್ ವಜ್ರಪ್ರಿಯಂ ಪೊಕ್ಕು ಕುಸುಮಲತೆಯಿಂದ ಅಪ್ಪದವೃತ್ತಾಂ
ತವೆಲ್ಲವೂ ತಿಳಿದು ಅವಳೂಡಗೂಡಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸುಖದಿಂದರ್ಗನೆಂಬ ಹದಿನೇ
ಳನ್ನೇ ಆಶ್ವಾಸ ಸಿರಾಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಮುದಾ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ

ಹದಿನೇಳನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣ.

ಶ್ರೀ

ಶುಭಮಸ್ತು.

ಹದಿನೆಂಟನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಪ್ರಾರಂಭ.

ಆನಂತರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನ ಕಳೆದ ಬಳಿಕ ಜಂಝಾಮಾರುತನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ಫೋರಾರಣ್ಯದೋಳ ಅನೇಕಂಗಳಾದಸಿಂಹ, ಶಾರ್ಧೂಲ, ಶರಭ, ಗಜ, ವರಾಹ, ಭಲ್ಲೂಕ, ಶಕ, ಮೊದಲಾದ ಮೃಗಂಗಳಂ ಜಲಜಂತುಗಳಾದ ಕೂರ್ಮ, ಮಕರ, ಮತ್ಸ್ಯ, ತಿಮಿತಿಮಿಂಗಿಲಂಗಳಂ ಅನೇಕ ಮನುಷ್ಯ ಶರೀರಂಗಳಂ ಕೂಡ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಆಲಯವಾದ ವಜ್ರಪುರಿಯಂ ಕುರಿತು ವೇಗದಿಂ ಬರುತ್ತಿರಲು; ಛಾಯಾಗುತ್ತನು ಅವನಂ ಕಂಡು ಬೇಗ ಬಂದು ಸುಮತಿಯ ಮುಖದಿಂದ ಸಖೀ ಜನಕ್ಕೆ ತಿಳುಹಿಸಿ ರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ಬಿನ್ನವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅದಂ ಕೇಳಿ ರಾಕ್ಷಸನು ಬರುವ ಪರಿಯಂ ನೋಡುವಾ ಎಂದು ಮಂದಿರದ ಉಪರಿಭಾಗವನ್ನೇರಿ ಕುಸುಮಲತೆಯೊಡಗೂಡಿ ನೋಡುತೆ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ದೂರದೋಳ ಬರುತ್ತಿರುವ ರಾಕ್ಷಸ ಸೇನೆಯಂ ಕಂಡು ಬಿರುಭೂಳ ತಗಲಿ ಅಲ್ಲಾಡುವ ಲತೆಯಂತೆ ನಡುಗುತಲಿರುವ ಕುಸುಮಲತೆಯಂ ನೋಡಿ ಎಲೈ ಬಾಲೆಯೇ! ಈಗ ಕಕ್ಕಸವಾಗಿ ಬರುವ ಈ ರಕ್ಕಸನಂ ಬಲದಿಂದ ಬೋಗ್ಗಿಸಿ ಎಕ್ಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆನು ನೀನು ತತ್ತರಂಗೊಟ್ಟಬಾಳುವೆಂದು ಚಿತ್ತರದ ಪ್ರತಿಮೆಯಂತಿರುವ ಬಿತ್ತರಿಯಂ ಅಕ್ಕರಿಯಿಂದ ಸಕ್ಕರೆಯಂತೆ ಸವಿಯಾದ ನುಡಿಗಳಂ ಪೇಳಿ ಧೈರ್ಯಗೊಳಿಸುತ ನೋಡುತಲಿರುವ ಸಮಯದೋಳ ಎದುರಾಗಿ ಬರುವ ಜಂಝಾಮಾರುತನು ಸುಂಟರಘಾಳಿಯಿಂದಿದ್ದ ಕೆಂಧೂಳಿನ ಸುಳಿಗಳಂತೆ ಎಸದು ಗುಂಪಾಗಿ ಕೆಂಪುವರ್ಣಗಳಲ್ಲ ಗುಂಗುರುಕೂದಲುಗಳಂ, ಸಂಜಿಕಾಮುಗಿಲಂತೆ ಬಪ್ಪಿ ಇರುವ ಗಂಟು ಪುರ್ಬುಗಳಂ, ಪರ್ವತಂತಿರುವ ಶಿರಸ್ಸಿನಿಂ, ಗುಡಾಂತರಂಗಳಂತೆ ಕಾಣಿಸುವ ಅರಳದ ಮೂಗಿನ ಹೊಳ್ಳೆಗಳಂ, ಗಂಡಭೇರುಂಡ

ಪಕ್ಷಿಗಳಂತಿರುವ ಕಿವಿಗಳಿಂ, ಗುಂಡಾಗಿ ಅಗ್ನಿಕುಂಡದಂತಿರುವ ಕಣ್ಣು ಗುಡ್ಡೆಗಳಿಂ, ಕಾಲ ಸರ್ಪದಂತೆ ಹೊದಿರುವ ಅತಿ ಭಯಂಕರಗಳಾಗಿ ಕುಣಿಯುವ ಮಿಸೆಗಳಿಂ, ಜೋಲುತ ನದಿಯ ದಡಗಳಂತಿರುವ ತುಪೆಗಳಿಂ, ಅಗಾಧವಾದ ಪಾತಾಳಕುಹರದಂತಿರುವ ವನನದಿಂ, ಕೋಡುಗಲ್ಲಿನ ಚಂದದಂತಿರುವ ಕೋರೆ ದಾಡೆಗಳಿಂ, ಗಿರಿ ಪಿಶಿರಗಳಂತಿರುವ ಭಯಸ್ಪಂಧಂಗಳಿಂ, ತಾಳ ವೃಕ್ಷಗಳಂತೆ ನೀಳವಾಗಿರುವ ತೋಳುಗಳಿಂ, ಕೂದಲುಗಳಿಂ ಕೂಡಿ, ಭೋರಾರಾಧ್ಯದಂತೆ ಕಾಣುವ ವಕ್ಷಸ್ಥಲದಿಂ, ಹೆಮ್ಮರುಗಳಂತೆ ತೋರ್ಪ ಕಾಲುಗಳಿಂ ಕೂಡಿ, ಕರ್ಣಗಳೋಳು ಸ್ಪರ್ಶಕುಂಡಲಂಗಳಂತೆ ಧರಿಸಿ, ಧರ್ಮೋಳು ನರಶಿರೋ ಮಾಲೆಗಳಂ ಹಾಕಿ, ಕುಲಾಲಚಕ್ರದಂತೆ ಬವ್ಬುವ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಗಗ್ಗರಂಗಳಂ ಕಾಲುಗಳೋಳವಡಿಸಿ, ಭಂಡಿಗಳಂತೆ ಕಾಣುವ ಕಡೆಗಳಂ ಕೈಗಳೋಳಲಂಕರಿಸಿ, ಬಂದೊಂದು ತುತ್ತಿಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂ ಕೂಸಿ ಅಗಿಯುತ್ತ, ಜಲದ್ರವ್ಯಗಳಂ ಪುಡಿ ಸಕ್ಕರೆಯಂತೆ ಮುಕ್ಕುತ್ತ, ಅನೇಕ ಗಜಗಳಿಂ, ಸಾವಿರ ಸಿಂಹಗಳಿಂ, ಐನೂರು ಶರಭಂಗಳಂ, ಸಾಲಾಗಿ ಪ್ರೋಣಿಸಿರುವ ಮಹಾ ಶೂಲಾಯುಧವಂ ಪಿಡಿದು, ಅನೇಕ ಜಾತೀಯುಗಳಾದ ಕಳ್ಳೆಬರಗಳಂ ವೆಗಲೋಳ್ಪೊತ್ತು, ಉಡಿಧಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸರ್ಪಗಳ, ಕಾದೂರಂಗಳಂ ಸಿಕ್ಕು ಶಿಕ್ಕೊಂಡು, ಶಿಥಿಲಿನಂತೆ ಬೊಬ್ಬಿರಿದು ಕೂಗುವ ಧ್ವನಿಗಳಿಂ ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಂ ತಲ್ಲಣಂಗೊಳಿಸುತ್ತ, ನಾನಾ ಜಾತೀಯಂಗಳಾದ ಮುಖಂಗಳುಳ್ಳ ರಾಕ್ಷಸರ ತಂಡತಂಡಗಳು ಕೂಡಿ, ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಅರ್ಘಪಿಸುತ್ತ ನೇತ್ರಂಗಳಿಂ ಕಿಡಿಗಳಂ ಉದರಿಸುತ್ತ, ಮೂದನೇ ಸಮುದ್ರದ ಸಾಧವಂ ಹೀರಿ ತಾರುವಾರಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತ ಮದಾಂಧನಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರಲು; ಆಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಕುಸುಮಲತೆಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಪ್ರಿಯಳೇ! ಜುಯ್ಯೂವನಾರುತನ ಸೌಂದರ್ಯವಂ ಕಂಡೆಯಾ ಎಂದು ಪೇಳಿ, ನಸುನಗುತ್ತ ಉತ್ಸಾಹದಿಂ ಮೆರೆಯುವ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಕಂಡು, ಕುಸುಮಲತೆಯು ಮೃದುವಾದ ನುಡಿಗಳಿಂದ ಎಲೈ ಸುಕುಮಾರಶರೀರನೇ! ಕೇಳು, ನೀನು ಮಹಾ ಪ್ರತಾಪಶಾಲಿಯೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವೆನು; ಆದರೂ ಬಂದು ಮಾತಂ ಪೇಳುವೆನು; ಎನ್ನೊಡೆಯನೇ! ನೀನು ನನಿಗೋಸುಗ ಆ ದಿಂಡ ರಾಕ್ಷಸ

ನಂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಅವನೊಬ್ಬ ಕೆಳಗನು ಮಾಡಿ ಕಷ್ಟಪಡಲ್ಯಾಕೆ? ಹರಿಸುತಾಯಿಯು, ಇಂತಿರುವದೋ? ನನ್ನಂಥವರು ನಿನ್ನ ಪಾದಪದ್ಮಗಳೋಳೆ ಅಪೂರ್ವವೆಂದಿ ಬಿದ್ದಿರುವರು, ನಿನ್ನ ಸುಂದರವಾದ ಕೀರ್ತನೆಯ ಬಳಲಿನ ಲ್ಯಾಡೆ, ಮತ್ತು ನೀನು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಮರೆಯಾಗಿ ಸುಖದಿಂದಿರುವನಾಗು, ನನ್ನ ಪದ್ಮಪುತ್ರಿ ಬರೆಯುವ ಲಿಯು ಎಂತಿರುವದೋ ಅದರಂತೆ ಆಗುಣ ಬಿಡು ಕಂಬನಿದಂಬಿ ಗದ್ದದಸ್ವರದಂತೆ ಸುಡಿಯುತ್ತ ಬೆದರಿ ಕನಕಪುತ್ರಿ ದಂತೆ ಮೃಗವೆಂದು ಸಂತಿರಲು; ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಲೈ ಪ್ರಾಣಿಪ್ರಾಣಿ! ಕೇಳು ಎಲವುಪರಿಯಿಂದ ಹಂಬಲಿಸಲ್ಯಾಕೆ, ಕಂಬನಿದಂಬದಿರು ಕಮಲನುಳಿ! ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗದಿರು, ತಡಮಾಡದೆ ದೃಢನಾದ ಈ ರಚ್ಚನೆಯ ಕೂಗು ಕೂಗು ಭೂತಂಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯನಿಕ್ಕುವೆನು ನೀನು ಬೆದರಿದಿರು, ನನ್ನಾಣೆ ಮದಿರಾಕ್ಷಿಯೇ! ಎಂದು ನುಡಿದು ಶರಗಿನಿದಾಬಾಲೆಯ ಕಣ್ಣೀರ್ದಳಂ ಬರಸಿ ಮೈವರಿಸಿ ಲಕ್ಷ್ಯಿಸಿ ಭೈರವದಿಂ ನೋಡೆನುತ ನುಡಿದು ತಾನು ಪನ್ನೀರಿನಿಂದ ಹಸ್ತಪಾದಂಗಳಂ ತೋಳದು ಮದ್ದೋದಕದಿಂದ ಆಚ ಮನವಂ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಇಷ್ಟದೇವತೆಯಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಕೈಯೋಳಿರುವ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ನಾರಿಯಂ ಬಿಡು ಅಮೋಘವಾದ ಬಂದು ಬಾಣವಂ ತನ್ನ ಬಲದ ಹಸ್ತ ದೋಳ್ಬಡಿದು ಲೀಲೆಯಿಂ ತಿರಿಗಿಸುತ ಸುಮತಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿ ಯೇ! ಎನ್ನ ಅರಸಿಯ ರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ನೀನು ಕಾದಿರು, ನಾನು ಯಕ್ಷನ ನ್ನೇರಿ ಕಕ್ಷೆಗಳಂ ಮಾರಿಬರುವ ವಿಪಕ್ಷನಾದ ರಾಕ್ಷಸನಂ ತಿಕ್ಕಿಸಿ, ಶೀಘ್ರದಿಂ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಬರುವೆನು, ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ದೂರದೋಳ್ ಬರುತ್ತಿರುವ ರಾಕ್ಷಸ ಸೇನೆಯಂ ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಜಂಝಾಮಾರುತನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ರಾಕ್ಷಸರ ಸೇನೆಗಳಿಂದ ಪರಿವೃತನಾಗಿ ಬರುವಾಗ ಮಾರ್ಗದೋಳ್ ಅತಿ ದೀನಸ್ವರಗಳಿಂದ ವಿಕಾರಮಾಗಿ ಕೂಗುತ ದಾರಿಯನ್ನಡಗಟ್ಟಿ ಎದುರಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ನರಿಗಳ ತಂಡತಂಡಗಳಂ, ಮೇಲೆಬೀಳುವದಕ್ಕೆ, ಬರುವಶಗಳಂ ಸಹ ನೋಡುತ್ತಾ ಮತ್ತು ಗಗನಮಾರ್ಗದೋಳ್ ಸಂಚರಿಸುವ ಹದ್ದುಗಳು ತನ್ನ ಶೂಲಾಗ್ರಕ್ಕೆಬಂದು ಎರಗುವದಂ, ಇವಲ್ಲದೆ ಕಾಗೆಗಳು ತಾನು ಧರಿಸಿರು

ವ ಕಿರೀಟದೋಳ್ ಅಳವಡಿಸಿದ ಮಣಿಗಳಮೇಲೆಬಿದ್ದು ಬಡಿಯುವದಂ ಕೂಡು, ಇದೇನು ವಿಪರೀತವೋ? ಎಂದೆದಿಗೂ ಇಲ್ಲದ ಅವಶಕುನಗಳು ಇಂದೇನುಕಾರಣ ಸಂಭವಿಸಿತು, ವಿಪತ್ತುಗಳಿಗೆ ಸೂಚಕವಾಗಿ ಕಾಣುವದು, ಎಂದು ನುಡಿದು ಈ ಅವಶಕುನಗಳ ಫಲವು ನನ್ನಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಅದರೆ ಕುಲದೇವತೆಯಾದ ನಿಕುಂಬಿಳಾದೇವಿಗೆ ಅನೇಕ ನರಬಲಿಗಳಂಕೊಟ್ಟು ಅನೇಕಸುರಾಭಾಂಡಂಗಳಂ ಸಮರ್ಪಿಸುವೆನೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯ ಮನೋಭಾವಂಗಳಂತಿಳಿದು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನು ಎಲೈ ಭೂಪತಿಯೇ! ಕೇಳು, ನಾನು ಸೇನಾಮುಖವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳುವಾಗ ಮುಂಭಾಗದೋಳ್ ನಡೆಯುತ್ತಲಿರುವ ಬಿರುದುಗಳಾದ ಧ್ವಜಪತಾಕಂಗಳು ಮುರಿದು ಅದರಮೇಲಣ ಕಲಶಂಗಳು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಉರಳಿದವು. ಇಂತುಮೆಲ್ಲದೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಗಳಾದ ಚಾರರು ಓಡಿಬಂದು ಜಲಾವರಣವಹೋಪವು ಅಗ್ನಿಯವರಣದ ಕಾಂತಿಯು ಅಡಗಿರುವದೂ, ಎಂದು ಪೇಳಿದ ನುಡಿಗಳಂ ನಾನು ನಿನ್ನಡಿಗಳಿಗೆ ಬಿನ್ನವಿಸಬೇಕೆಂದು ಬರುವಷ್ಟರೋಳ್ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅವಶಕುನಂಗಳನ್ನೋಡಲು, ಈಗ ನಮಗೆ ಏನೋ ಬಂದು ಮಹಾ ವಿಪತ್ತುಬರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕೋಸುಗ ಬೇಗನೆ ಚಾರರಂಕಳುಹಿ ವಜ್ರಪುರಿಯಾ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ತಿಳಿದು ಬಳಿಕ ತೆರಳುವದು ನನ್ನಬುದ್ಧಿಗೆ ಉತ್ತಮವೆಂದೂ ತೋರುತ್ತಿರುವುದೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸಲು ಆ ಮಾತಂಕೇಳಿ, ಜಂಝಾನಾರುತನು ಎಲೈ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನೇ! ಕೇಳು ನಮ್ಮರಾಕ್ಷಸಕುಲಕ್ಕೆ ಅವಶಕುನವೇ ಶಕುನವು ಎನ್ನಭುಜಬಲ ಪರಾಕ್ರಮಂಗಳಿಗೆ ಈ ಅವಶಕುನಗಳಿಂದ ಯೇನಾಗುವದು. ಇಂದ್ರಾದಿ ದಿಕ್ಪಾಲಕರು ನಮಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣ ನನ್ನಲ್ಲಾ ಡಿಸುವೆನು, ಈಶ್ವರನ್ನೋಸಾರಿ ತೀರಿಸುವೆನು. ಬ್ರಹ್ಮನಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಿಂದಾಚೆಗೆ ಓಡಿಸುವೆನು, ಸುರರ ಪ್ರಾಣಂಗಳಂ ಸೂರೆಗೊಳಿಸುವೆನು ಎಂದು ನುಡಿಯುತೆ ತನ್ನ ಹಸ್ತದಿಂದ ಬಾರಿಬಾರಿಗೂ ಸುರಾಭಾಂಡಂಗಳಂ ಎತ್ತಿಕುಡಿಯುತೆ ಭುಜಗಳಂ ತಟ್ಟುತ್ತ ಮತ್ತೂ ಮಂತ್ರಿಯಂಕುರಿತು ಎಲೈ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನೇ! ಕೇಳು, ಈ ಸರಿಸು ನಾವುತರುವ ಮಾಂಸಗಳ ವಾಸನೆಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಬರುವನು. ಹೆದ್ದುಗಳು ಮುಂದಲ್ಲಿ ಚುಚ್ಚಿರುವ ಹೆಣಗಳಂಕಿತ್ತು ತಿನ್ನು

ವುದಕ್ಕೆ ಎರಗುವವು. ಕಾಗೆಗಳು ನನ್ನ ಕಿಂಟದಲ್ಲಿರುವ ರತ್ನಗಳಂ ಮೂ
ಸೆಬಂಡೆಗಳೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿ ಕೀಳುವದಕ್ಕೆ ಬರುವದಲ್ಲದೆ ಅವಶಕುಸವಲ್ಲವೆಂ
ದು ನುಡಿಯಲು; ಅಕಾಲದೋಳ್ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನು ಮನ
ದೋಳ್ ಯೋಜಿಸಿದನು ಈ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯು ಅವಶಕುಸಂಗಳಂ ಲೆಕ್ಕ
ಸದೆ ಮತ್ತೂ ಹಿತಮಾದ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳಂಕೇಳದೆ ದೇವತೆಗಳಂ ಪರಿಪರ
ಯಾಗಿ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಬೋಗುತ ಅಪಂಕಾರದಿಂದಿರುವನು. ಆದ್ದರಿಂ
ದಇವನಿಗೆ ಮೃತಿಕಾಲವು ಸಮೀಪಿಸಿರುವುದಾಗಿ ತೋರುತ್ತಲಿಥೆ, ಇಂತಪ್ಪ ಸಾ
ಮರ್ಥ್ಯ ಉಳ್ಳವಂಗೆ ಎಂದು ವಿಪತ್ತು ಸಂಬವಿಸುವುದೆಂದು ಯೋಜಿಸಿದರೆ ಈತ್ತ
ನು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದಿರುವ ಕುಸುಮುತೆಯಮೂಲಕವಾಗಿಯೇ ವಿಪತ್ತು
ಉಂಟಾಗುವದು. ಆದ್ದರಿಂ ಈಗ ನಮ್ಮ ಕುಲದೇವತೆಯಾದ ನಿಕುಂಬೀಪೇ
ವಿಯ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದಲೇ ಕ್ಷೇಮವಾಗಬೇಕಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾಧನವಿಲ್ಲ
ವೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ ಸಂಗಡಬರುತ್ತಿರಲು, ಜಂಝೂನಾರುತನು ತನ್ನ ಬಲಸೆ
ಮೇತನಾಗಿ ಸುರೆಯು ತಲೆಗೇರಿ ಮನಬಂದಂತೆ ಕೂಗುತ ಬಂದು ಜಲಾವರ
ಣದ ಸಮೀಪದೋಳ್ ನಿಂತು ಅಲ್ಲಿ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರ ಸಮೂಹವಂ
ಅ ಅವರೂದೋಳ್ ಬಿಂದುಮಾತ್ರ ಜಲವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದಂಕೂಡ ನೋಡಿ
ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನಂಕುರಿತು, ಎಲೈ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯಾದ ಮಂತ್ರಿಯೇ! ನೀನು ಪೇ
ಳಿದಂತೆ ಅನರ್ಥವಾಗಿಯೇ ಇರುವದು. ಆದ್ದರಿಂ ಈವರ್ಚಾರಂಕಳುಹಿ ಪ
ಟ್ಟಣದೋಳ್ ಏನಾಗಿರುವುದೋ ಅ ಸಮೂಹಾರಂ ತರಿಸುವದೆಂದು ನುಡಿ
ಯಲು, ಆ ಮಂತ್ರಿಯು ಉಲೂಕ ಕಂಕರಂಬ ಈವರ್ಚಾರಂ ಕರೆದು ನೀವು
ಪಟ್ಟಣವಂಪೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿಯ ಸಮೂಹಾರವೆಲ್ಲವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಿಡ
ದು ಪೇಳುವದೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಲು, ಅವರು ತಮ್ಮ ಗಳ ಹೆಸರುಗ
ಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳ ರೂಪವಂತಾಳೆ ಪಟ್ಟಣವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೋ
ಡುತ್ತಿರಲು; ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ಅದಂತಿಳಿದು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ಬಿನ್ನವಿ
ಸಲು, ಅದಂಕೇಳಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅವರಂ ನೀನೇಪಿಡಿದು ತರುವುದೆಂದಾಜ್ಞಾ
ಪಿಸಲು ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ಅವರ ನೆರಳಲ್ಲಿಯೇಪೋಗಿ ಈದ್ವರಂ ಎರಡುಕ್ಕ
ಗಳೆಂದ ಪಿಡಿದುಕೊಂಡುಬರಲು, ಪಕ್ಷಿ ರೂಪದಿರುವ ಆ ದೂತರು ಯಕ್ಕುಣ

ಹಿಂತಿರುಗುವಂ ಸ್ಮರಿಸಲಾರದೆ ಎಂದಿನಂತೆ ರಾಕ್ಷಸರಾಗಲು, ಯಕ್ಷನು ಆ ಪೊರೆಯ
 ಕ್ಷಸಚಾರರಂ ರಾಜೀಂದ್ರನುಬಳಿಗೆ ಕಂಡರಲು, ರಾಜೀಂದ್ರನು ಅವರುಗಳ
 ಮೊದಲಿ ಎಲೈ ದುಷ್ಟರಾದ ದಾಸವರುಗಳಿರಾ! ಈಳಿ ನಿಮಿಗೆ ಅರಸಾದ ಜಂ
 ರುನಾಮಾರುತನೊಡನೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶಾಧಿಪತಿಯಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೀಂದ್ರ
 ನೆಂಬ ಅರಸು ಯುದ್ಧಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದಿರುವನು, ನಿನ್ನಂಸಂಹರಿಸುವನೆಂದು
 ಪೇಳುವುದು ಅಲ್ಲದೆ ದೂತಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದವರಂ ಸಂಹರಿಸಲು ಯುಕ್ತವೆ
 ಲ್ಲವೆಂದು, ಶಾಸ್ತ್ರವಿರುವದರಿಂದ ನಿನ್ನಂ ಸಂಹರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸುಡಿದು
 ಎಲೈ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನೇ! ಇವರುಗಳ ಮೂಗುಗಳಂ ಕುಯಿದು ಕಳುಹುವೆ
 ನಾಗೆಂದು, ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ಅದೇಮೇರೆಗೆ ಅವಮೂಗುಗ
 ಳಂ ಕುಯಿದು ಮರಳಿ, ಕಳುಹಿಸಲು ಅವರೀವ್ಯರೂ ಪ್ರಾಣವಾತ್ಸ್ರವ್ಯಯಿ
 ತೇ ಎಂದು ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗುತ ಓಡಿಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲುಬಾಹು ಹಿಂತಿರು
 ಗಿ ಭಯದಿಂದನೋಡುತ್ತಾ ತಪ್ಪುನೀನಯಿರುವ ಬಳಿಗಿಬಂದು ಎಲ್ಲದನ್ನೋಡಿ
 ಅಳುತ್ತಾ, ಅರಸಾನ ಜಂಝಾಮಾರಾತನ ಬದಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಸಂಪನ್ನನಾಗಿ ನು
 ಸ್ಕಾರವನ ಮಾಡಿ ಎದ್ದುನಿಂತು ಗದ್ದದಸ್ವರದಿಂ ಸುಗಂಧರಾಜೀಂದ್ರನು ಪೇಳಿದ
 ಮಾತುಗಳಂ ಪೇಳಿದಡೆ ಇವನೇನುಮಾರುತನೋ ಎಂದು ಭಯದಿಂ ಕುಂ
 ಚಕೋಂಚಮಾಗಿ ಪೇಳಲು ಆಗ ಜಂಝಾಮಾರಾತನು ಈ ದೂತರುಗಳ
 ಮೂಗು ಕುಯಿದು ಇರುವದನೋಡಿ ಅವರುಜೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನೇಳಿ
 ಕೋಪೋದ್ವಿಗಿತನಾಗಿ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕಿವಿಗಳಂ ಉದ್ವಿಸುತ್ತ ಕಟಕಟನೆ
 ದಲ್ಲುಗಳಂ ಕಡಿಯುತ್ತ ಕೆಂಪಿಶಗಳಂ ಕುಣಿಸುತ್ತ ಕಾಣನ್ನಿದುಂಟು ಉ
 ಯುತ್ತ ಕ್ರೋಧವೇ ಮೂರ್ಛಿಭವಿಬಂದಂತೆ ಮೂರುತ್ತ ಎಲೈ ಉಲೂಕ
 ಕಂಕರುಗಳಿರಾ! ಆ ನರಾಧಮನು ನಿಮಿಗೆ ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಮೂಗುಗಳಂಕು
 ಯಿದು ಅವನಾನನಂ ಮಾಡಿದನೋ? ಅವನ ತಲೆಯನ್ನೇಕುಯಿದು ನಿಮಿಗೆ ತ
 ಹಾರವಾಗಿ ಕೊಡುವೆನೆಂದುವೇಳಿ ಆಭರಣಗಳಿಂದಲೂ ಕಲವು ಪ್ರತಾಪದ
 ಮಾತುಗಳಿಂದಲೂ ಅವರಂ ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನೋಡಿ ಮನು
 ಪ್ಯರಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಸಾಹಸವಂತರುಂಟೇ? ಎಂದುನುಡಿಯುತ್ತ ರುಚಿರವಾದ
 ಳಂ, ಛಾಯಾವಲದಿಂದಹೀಗೆಮಾಡಿರುವನೋ ಎಂದುನುಡಿಯಲು, ಆ ಮಾತಿಗೆ

ದುರಾಗಿಬರುವ ಈ ಬಾಣಗಳಂಪಿಡಿದು ಮುರಿಯುವರು. ಕೆಲವರು ತಪ್ಪಿತ ಕೊಳ್ಳುವರು ಕೆಲವರು ಅವಗಳಿಂದಲೇ ಬದಲಾಗಿ ಯಕ್ಷನನ್ನೊಲಿಯುವರು ಕೆಲವರು. ಆ ಬಾಣಗಳಂ ನುಂಗುವರು ಕೆಲವರು, ಇಂತು ಎದುರು ಬೀಳಲು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಹಾಕೋಪಗೊಂಡು ಈ ಬಾಣಗಳಿಂದ ಇವರು ತಗ್ಗುವರಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಅಕ್ಷಯಬತ್ತಳಿಕೆಯಿಂದ ಅನೇಕಬಾಣಗಳಂತೆಗೈದು ಮರಳು ಚಲ್ಲಿದಂತೆ ಮಳೆಗರೆದಂತೆ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಭೋರೊಂದು ಬಾಣಗಳಂ ಬೀರಲಾಬಾಣಂಗಳು ಬಂದಕ್ಕೆ ನೂರಾಗಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಸಾವಿರವಾಗಿ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷವಾಗಿ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೋಟಿಯಾಗಿ ಕೋಟಿಗೆ ಅರ್ಬುದವಾಗಿ ಅರ್ಬುದಕ್ಕೆ ಅನಂತಾನಂತಗಳಾಗಿ ಆ ರಾಕ್ಷಸರ ಸೇನೆಗಳೆಲ್ಲವಂ ನಿಮಿಷದೋಳು ರೂಪುರಹಿತಮಾಗಿಮಾಡಿ ಬಳಕ ಸಕಲ ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವರಜನಗಳಿಂದಲೂ ಸಮಸ್ತಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ಲಾಘನೀಯಮಾಡ ತನ್ನವರಾಕ್ರಮವಿಹೇದದಿಂದ ತಾನೇ ವಿಸ್ತೃತವಿಶಿಷ್ಟನಾಗಿ ಮಾತ್ರ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಎದುರಾಗಿ ಬಂದುನಿಂತು ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡುವರಲ್ಲದಿದ್ದರಿಂದ ಘನುವಂ ಮೂರಿ ಅದರಕೊನೆಯೋಳು ಗಲ್ಲವನ್ನಿಟ್ಟು ಇನ್ನೂ ಬಂದವರೆಲ್ಲರುಬರಲೇ ನೋಡುವಾಯೆಂದು ಕಾಳಗಕ್ಕೆ ಕಾಲ್ತೆರೆಯುತ ನಿಂತಿರಲು, ಆಗಜಂ ರೂವಾರುತನು ತನ್ನಮಂತ್ರಿಯಾದ ವಜ್ರಸಂಪ್ಯಗ್ರನನ್ನೊಡಿ ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ! ಮನುಷ್ಯರೆಂದರೇನು? ಬಲಿಷ್ಠರಾದ ರಾಕ್ಷಸರಂ ಕ್ಷಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಹರಿಸಿ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತಿರುವದೆಂದರೇನು? ಈ ಅಜ್ಞರಿಯನ್ನೊಡವೆಯಾ? ಬ್ರಹ್ಮನು ಮನುಷ್ಯರಂ ನಮಿಗೆ ಆ ಹಾರವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವಾಗ ಈಗ ಈ ಮಾನವನು ರಾಕ್ಷಸರನ್ನೇ ಸಂಹರಿಸುವನು. ಇದೇನು ದುಷ್ಟಾಲವೆಂದು ಪೇಳಲಾಗ ವಜ್ರದಂಪ್ಯನು ತಮ್ಮ ಆರಸಿನ ಮಾತಂಕೇಳಿ, ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಯೇ! ಕೇಳು, ಮನುಷ್ಯರು ಈ ಅಶಕ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳಂಗಳಿಗೆ ಬರುವದೆಂದರೇನು ರಾಕ್ಷಸರಂ ಸಂಹರಿಸುವುದೆಂದರೇನು? ಈತನು ಕೇವಲ ಮನುಷ್ಯಮಾತ್ರನಾಗಿ ತೋರ್ಪುದಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ವದೋಳ್ವಾನೊಂದುಮಾತಂ ಕೇಳಿದ್ದೆನು, ಅದೇನೆಂದರೆ, ದೂರವಾಸಮುನಿಯ ಶಾಸದಿಂದ ಇಂದ್ರನೇ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವನಂತೆ, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪಾಧಿಪತಿಯಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುವಂ ಬುಧ್ಧಿಮಾ

ನುಷ್ಯನು ಬಂದು ಯುದ್ಧದೋಳ ಸಂಹರಿಸಿದನಂತೆ ಈ ವರ್ಮಮಾನವೆಲ್ಲ
 ಪಂ ನೀನು ಕೇಳಿಯೇ ಇರುವೆ, ಈಗಲೂ ಈ ಮನುಷ್ಯನು ಆತನೇ ಆಗಿರಬ
 ಹುದೆಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೋರುತಲಿದೆ, ಆ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಯುದ್ಧ ಮಾ
 ಡುವಕಾಲದೋಳ ನೋಡಿಬಂದ ಬಬ್ಬ ಚಾರನು ನಮ್ಮ ಸೇನೆಯೋಳಿರುವ
 ನು ಅವನಂಕರೆಯಿಸಿವಿಚಾರಿವಬೇಕೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂಗೈಯಲು, ಆ ಕ್ಷಣ
 ದಲ್ಲಿಯೇ ಜಂಝಾಮಾರುತನು ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನ ಯುದ್ಧ ವೆಂಕಂಡು ಬಂದುತ
 ಮ್ತ ಸೇನೆಯೋಳ ಶೇರಿದ್ದ ಶಾರ್ದೂಲಮುಖನೆಂಬ ಚಾರನಂ ಕರೆದುಕೇಳಲು
 ಆ ಚಾರನು ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸರಾಯನೇ! ಈ ರಾಜಪುತ್ರನೇ ಪ್ಲಕ್ಷ್ಯದ್ವೀಪಕ್ಕೆ
 ಬಂದು ಉಗ್ರಬಾಹುವನ್ನಿಗ್ರಹಿಸಿದನು ನಾನು ಕಂಡು ಇರುವೆನೂ ಎಂದುನು
 ಡಿಯಲು ಅ ಮಾತಂಕೇಳಿ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನು ಎಲೈ ಪ್ರಭುವೇ! ಈಗ ಈ ರಾ
 ಜಕುಮಾರನೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡುವದು ಯುಕ್ತಮಾಗಿ ತೋರುವದಿ
 ಲ್ಲಾ, ಆ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ನಮ್ಮ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ನೂರುಮಡಿಯಾದ ಸೇನೆಯಿಂದೊ
 ಡಗೂಡಿ ನಿಗಿಂತಲೂ ಸಾವಿರಮಡಿ ಹೆಚ್ಚಾದ ಬಾಹುಲಪುಲೈವನು. ಐರಾ
 ವತನನ್ನೇ ಸ್ವಾಧೀನವಂಮಾಡಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಮನೆಯೋಳಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು
 ಅಂಥಾವನನ್ನೇ ಸಂಹರಿಸಿರುವಲ್ಲಿ ನಿನ್ನಂ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತರುವನಾಗಿ ತೋರಲಿಲ್ಲ
 ಇಂತಲ್ಲದೆ ಯಾರಿಗೂ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ಯವಾದ ವಜ್ರಪುರಿಯಂ ಇದರ ಅವರ
 ಣಂಗಳಂಸಹಾಸಾಧಿಸಿದವನಿಗೆ ಇನ್ಯಾವದು ಅಶಕ್ಯವಾಗಿರುವದು ಆದ್ದರಿಂದ ಈ
 ರಾಜಕುಮಾರನು ಬಂದಿರುವ ಕಾರ್ಯವಂ ವಿಚಾರಿಸಿ ಅವನ ಮನವಿದ್ದಂತೆ
 ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮಿಗೆ ಕ್ಷೇಮವಾಗುವದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುವದೋ
 ನಾನು ಅರಿಯನೆಂದು ನುಡಿದು, ಸಮೀಪಕ್ಕೆಬಂದು ನನ್ನಂ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅವ
 ನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿ ಸಂಧಿಯಂಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವೆನೂ ಎಂದು ಪೇಳ
 ಲಾಮಾತಂಕೇಳಿ ಜಂಝಾಮಾರುತನು ಧೈರಿಯುಂ ಬೆಂಕಿಗೆ ತುಪ್ಪವಂ ಸುರಿ
 ದಂತೆ ಆನೆಯಂ ಪಿಡಿದಿರುವ ಸಿಂಹದಂತೆ ಹಸಿದು ಮಲಗಿರುವ ಜುಲಿಯಂ ತಲೆ
 ದೆಶಿಯೋಳನಿಂತು ಬದ್ಧಂತೆ ಹರಿಯುವ ಹಾವಂ ಕೋಲಿನಿಂಬಡಿದು ಬಾಲವಂ
 ಕೈಯಿಂದ ಪಿಡಿದಂತೆ ಕೋಪವಂತಾಳಿ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಉದುರುವ ಕಿಡಿಗಳಂ
 ದ ಲೋಕವನ್ನೇ ಸುಡುವನೋ ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ ಮತ್ತೂ ಎಲೈ ರಾಕ್ಷ

ಕ್ಷುಣ್ಣ ಈಗ ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪನೆಯಾದರೆ ಸಕಲ ಸಾಹಸವೂ ಮಾಡಿ ಆ ಸರಾಫೆ
ಮನಂ ಸಂಹರಿಸುವೆನೆಂದು ಪೇಳಲು; ಜಂಝೂನಾರುತನು ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ
ಸಕಲ ಸೇನೆಯು ಸಂಗಡ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದು ಸುಡಿದು ಬಹುಮಾ
ನವು ಮಾಡಿ, ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನೇ! ಕೇಳು ನಾನು
ಸುಡಿದ ಬಿಡುನುಡಿಗಳಿಗೆ ನೀನು ಮನದೋಳ್ ಸಂತಾಪವಂಗೊಳ್ಳಬಾಡೆ,
ನಿನಿಗೆ ಯುದ್ಧದೋಳ್ ಅಸಕ್ತಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಆಗ್ರಹವು ಮಾಡಿದೆನಲ್ಲದೆ
ನಿಜವಾಗಿ ಕೋಪವು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಪೇಳಿ ತನ್ನ ಕೈಗಳೊಳಗಡೆ ಕಡೆ
ಗಗ್ಗಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಲು; ಆಗ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನು ಆ
ಬಡವೆಗಳಂ, ಸಂಕೋಲೆಗಳನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಆ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನು ಪೇಳಿದ
ಮಾತುಗಳಂ ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ಶೂಲಗಳಂತೆ ಎಣಿಸಿ ಮನಸ್ಸಿನೋಳ್ ಪ್ರಾಣಸಂಶ
ಯವು. ಮುಖದೋಳ್ ಸಂತೋಷವು ನಡೆತಾ ; ಇಂತಲ್ಲದೆ ಕೈಯೋ
ಳ್ ಧನುವಂ, ಪೆಗಲೋಳ್ ಬತ್ತಳಿಕೆಯಂ ಶರೀರದೋಳ್ ವಜ್ರ ಕವಚ
ವಂ ಕೂಡ ಧರಿಸಿ ಸಾವಿರ ಕರಡಿಗಳೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ರಥವೆಷ್ಟೆ ರಾಕ್ಷಸ
ಸೇನೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಉಪದ್ರವತುಗಳಂ ಕೂಡಿದ ಮಂದರಪರ್ವತವೇ ಆ
ಕಾಶದೋಳ್ ಹಾರಿಬರುವಂತೆ ತೋರುತ ತೆರಳಬರುತ್ತಿರಲು, ಅತ್ತಲಾಸ್ತು
ಗುಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೋಸುಗ ಬರುವದಂ ಧನು
ವನ್ನೆತ್ತಿ ಪರರಿಂದ ಭೇದಿಸಲಶಕ್ಯವಾದ ವಜ್ರಕವಚವಂತೊಟ್ಟು ಯಕ್ಷ
ನುಕುರಿತು ಸಮಯವರಿತು ನಡೆದುಬೇಕೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿ ವಿಲಾಸದಿಂ ಅವೆ
ನವೆಗಲೋಳ್ ಕುಳಿತು ಬರುವದ್ದರೋಳ್ ಮಳೆಗರದಂತೆ ಬಾಣಂಗಳಂ ಬೀ
ರುತ; ಗುಡುಗಿನಂತೆ ಧ್ವನಿಗೈಯುತ, ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಆಯುಧವಂ ಝಳಪಿಸುತ
ಕಾಲಮೇಘವೋ? ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ ಬರುವ ರಾಕ್ಷಸ ಸೇನೆಯಂಕಂಡು
ಕರಲಾಘವದಿಂದ ಕಾಲಾಗ್ನಿಯ ಕಿಡಿಗಳೋ ಎಂಬಂತೆ ಬಾಣಂಗಳಂಬೀರುತ
ಅದೃಶ್ಯರಾಗಿಬಂದು ಶಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ರಾಕ್ಷಸರಂಹುಡುಕೆ
ಅನರೆಲ್ಲಂ ಕ್ಷಣದೋಳ್ ಸುಡರಿಸಿ ರಣಮಧ್ಯದೋಳ್ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಮೈ
ರೆಯುತ್ತಿ ರಲಾಗ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನು ಅನುಗುಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂಕಂಡು, ಕೋಪ
ಗೊಂಡು ಅಟ್ಟಹಾಸದಿಂದ ಬಂದು ಪಟ್ಟಸಾಯುಧವಂಬೀಸಲು, ಆ ಪಟ್ಟಸವು

ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಒಂದು ಬಾಣಪ್ರಯೋಗದಿಂದಲೇ ಕಟ್ಟಿಗೆಯಂತೆ ನಟ್ಟಿ
ನಡುವೆ ಪ್ರಟ್ಟೆಂದು ಮುರಿದ ಬೀಜಗಳು, ಆ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನು ಅದನ್ನೋಡಿ
ಮತ್ತೊಂದು ಗತ್ತು ತೋರಿಸುವಾ ಎ-ದೂ ಗಡಾಮುಧವಂತೆಗದು ಜೋಬಿಡಿ
ದು ಈ ಸುಗಂಧರಾಜನ ಕೊಬ್ಬನ್ನೀಗಲೇ ಮುರಿಯುವನಂದು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ
ಲಾಗದೆಯು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಸೋಂಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಸಾಲದೆ
ಛಾಯಾಗುತ್ತಾನೆ ಕಿರವನ್ನಪ್ಪಳಿಸಲು, ಆಗ ರಾಕ್ಷಸನು ಆ ಪೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಗಗನ
ದೋಳು ಘುರಿಸುತ್ತಿರಿಗಿ ತಿಳುಹುತ್ತಪ್ಪಿ ಬೀಳುವನಾಗಿ ದೇವಜಾತಿಯವನಾದ
ಕಾರಣ ಮತ್ತೂ ಜ್ಞಾನವಾಗೊಂಡು ಗಗನದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತಿರಲು, ಆ ಸುಗಂ
ಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅತಿಕೋಪಗೊಂಡು ಈ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನು ಬಹುಬಲಶಾಲಿ
ಯಾಗಿ ತೋರುವನು. ಸಾಧಾರಣ ಬಾಣಗಳಿಂದ ಬೀಳುವವನಲ್ಲವೆಂದರಿತು
ಅಪ್ಪಳುಂಟು ಎಂಬ ಒಂದು ಶಕ್ತಿಯಂತೆಗದು ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನಮೇಲೆ ಪ್ರ
ಯೋಗಿಸಲು, ತನ್ನೋಳುವಾದ ಆ ಶಕ್ತಿಯು ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನ ಎದೆಯೋಳುತ್ತ
ಡಿ ಬೆನ್ನಿನೋಳು ಹೊರಟು ಮತ್ತು ನೊದಲಿನಂತೆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಕ
ರಕಮಲವನ್ನೆದಲು, ಆಗ ಆ ರಾಕ್ಷಸಮಂತ್ರಿಯು “ಹೋ” ಎಂದು ಕೂಗು
ತ ರಥದಿಂದಿದ್ದ ಧೂಮಿಯಂ ಕಚ್ಚಲು, ಆ ಧ್ವನಿಯು ಈ ಜಂಝಾರಾ
ತನ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯನಾನುಪೋಗುವೆನೆಂದು ಕೂಗಿದಂತಾಗಲು, ಜಂಝಾರವಾ
ರುತನು ಆ ಧ್ವನಿಯಂಕಳಿ ಪ್ರಲಾಪಿಸುತ ಎಲೈ ಪರಮಮಿತ್ರನೇ! ಬಹು
ಕಾಲದಿಂ ನಿನ್ನ ಮಾತುಗಳಂಕೇಳಿ, ಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತ ಸುಖದಿಂದಿ
ರುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಈಗ ನೀನುಪೇಳಿದ ಹಿತವಾದ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳದೆ ನನಗಿಂತ
ಬಲಿಷ್ಠನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ರಣಭೂಮಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿಕೊಟ್ಟೆನು. ಇನ್ನು ನಾನು ಕೆ
ಟ್ಟೆನೆಂದು ದಂಟಿಸಿ ಈ ರಾಜಪುತ್ರನು ಎಷ್ಟು ಬಲಶಾಲಿಯೋ? ರಾಕ್ಷಸ ಕು
ಲಪೆಲ್ಲನಂ ನಿರೂಪಲವಂಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯರವ ಮಾಡಾ ಎಷ್ಟು ಪ್ರೋ
ತಿಬ್ಬದೆ ಪಟ್ಟುಕೊನೋ? ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನು ಪೇಳಿದಂತೆ ದೇವೇಂದ್ರನೋ? ಎಂ
ದು ಪೇಳುತ ಅವನನ್ನೇ ನೆನದು ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಬಾರೈ ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನೇ
ಎಂದು ಕರೆಯುತ ಮನೂತಮಾತ್ರ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಚಿಂತಿಸುತ ಬಳಿಕ
ಇನ್ನು ಈ ಪೆಟ್ಟಿನಿಂದೇನು? ಮತ್ತೂ ಮಂತ್ರಿಯಾದತನಾಗಿ ಒಲವೆಲ್ಲವೂ

ನಿರ್ಮೂಲವಾಗಿ ಕುಸುಮಲತೆಯೂ ಅಶ್ವರತ್ನವೂಕೂಡ ಆ ರಾಜಪುತ್ರನ ವಶಂ
 ಗಳಾದ ಬಳಿಕ ನಾನು ಬದುಕಿ ಫಲವೇನು? ಈ ರಾಜಕುಮಾರನೊಡನೆ ಯು
 ದ್ಧವೆನ್ನಾಡಿ ಇಯಿಸುವದು ಬಂದು, ಅಥವಾ ಅತನಿಂದ ಹತನಾಗಿ ವೀರಸ್ವರ್ಗ
 ವು ಪಡೆಸುವದು ಬಂದು ಇದಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಿ ಗಾದರುಪೋಗಿ ಜೀವಿಸುವಾ ಎಂ
 ದರೆ ರಾಕ್ಷಸಕುಲಕ್ಕೆಲ ನಾನೇ ಅಪಕೀರ್ತಿಯನ್ನಂಟು ಮಾಡಿದಂತಾಗುವದು.
 ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಯುದ್ಧವೂಮಾಡುವದೇ ಯುಕ್ತವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಸೆ
 ಕಲಾಯುಧಂಗಳಂ ಪಡೆದು ವೃತ್ರಾಸುರನಂತೆ ಭೂಮಿಯಿಂದಾಕಾಶಕ್ಕೆ ಏಕ
 ವಾದ ಶರೀರವೃಷ್ಟವನಾಗಿ ಲೋಕಂಗಳೆಲ್ಲವಂ ಸುಂಗುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವನಂತೆ
 ಭಯಂಕರನಾಗಿ ಉಳಿದ ಬಲದಿಂಕೂಡಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೇ ಬಡೆಯುವಂತೆ ಅರ್ಭ
 ಟಿಸುತ ಬರುತ್ತಿ ರಲು, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ನಮನಗುತ ಈ ರಕ್ತಸನು ಮ
 ಹಾ ಬಲವಂತನಾಗಿ ತೋರುವನು. ಇವನೊಡನೆ ಶಣಕುವದು ಸಾಧಾರಣವಲ್ಲ
 ವೆಂದರಿತು ಎದುರಾಗಿ ಒರುವ ಆ ರಾಕ್ಷಸನಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಅರ್ಧ
 ಚಂದ್ರಬಾಣಂಗಳಿಂದವನ ಕಿರೀಟವಂ ಕೃಯೋಳರ್ಧಶೂಲವಂ ಮೈಯೋಳಿ
 ರ್ಧ ಕವಚವಂಕೂಡ ಕತ್ತರಿಸಿ ಕೆಡಹಲು, ಆ ಕುಸುಮಲತೆಯು ಚಂದ್ರಶಾಲೆ
 ಯನ್ನೇರಿ ಏನಾಗುವದೋ? ಎಂದು ಸಂದೇಹಪಡುತ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ
 ಕರಲಾಘವವನ್ನೋಡಿದರೆ ಈ ರಾಕ್ಷಸನು ಈಗಲೇ ಮರಣನ್ನೈದುವಂತೆ
 ಕಾಣುತ್ತಲಿಧೆ. ಎಂದು ಮನದೋಳ್ ಸಂತೋಷಪಡುತ ಸಿಂಹಿರಲಾಗಿ ಜಂಝಾ
 ಮಾರುತನು ಬಹು ಕ್ರೋಧವಂತಾಳಿ ಅತಿತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಬಂದು ಶೂಲವಂ
 ರಾಜಕುಮಾರನಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅದಂ ಐದು
 ಬಾಣಂಗಳಿಂದ ಕಡಿದು ಎರಡು ಅರ್ಧಚಂದ್ರಬಾಣದಿಂದವನ ಬಾಹುಗಳಂ ಭೇ
 ದಿಸಲು, ಬಳಿಕ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಬಾಹುಗಳಂಟುಗಳು ಅದನ್ನೋಡಿ ರಾಜೇಂ
 ದ್ರನು ಅಚ್ಚರಿಯಿಂ ನಿಂತಿರಲು, ಆಗ ಜಂಝಾಮಾರುತನು ಎಲೈ ನರಾಧ
 ಮನೇ! ನೀನು ಉಗ್ರಬಾಹುವಂ ಹೊಡೆದು ವಜ್ರದಂಷ್ಟ್ರನಂ ವಕ್ರಲಿಕ್ಕಿದೆ
 ನೆಂದು ಅಹಂಕಾರಗೊಂಡಿರುವೆ, ನಾನು ಸಾಧಾರಣವಲ್ಲ, ಜಂಝಾಮಾರುತ
 ನೆಂದು ತಿಳಿದು ಎಚ್ಚರವಂದಿರು ಎಂದುನುಡಿಯುತ ನಾನಾಏಧಂಗಳಾದ ಆಯು
 ಧಂಗಳಂ ಪ್ರಯುಕ್ತಾಲವೇ. ಫುವಂತೆ ವರ್ಷಿಸುತ್ತಿರಲು, ಅದನ್ನೋಡಿ ಶೂರಾ

ಗ್ರಗಣ್ಯನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಪರಿಭಾಷೆಗಳಂವುರಿಡು ಪಟ್ಟಸವಂಕುಟ್ಟು ಬಿ
 ಸುಟ್ಟು ಶೂಲಗಳಂಶೀಳಿ ತೋಮರಂಗಳಂ ತುತ್ತು ಮುರಿಮಾಡಿ ಕತ್ತಿಗಂಕ
 ತ್ತುರಿಸಿ ತಾನು ಘಾಯವ ಪಡೆಯದೆ ಎಂದಿನಂತೆ ಸಂದಿರಲು, ಆಗ ರಾಕ್ಷಸನು ರಾ
 ಜಕುಮಾರನು ಎಂದಿನಂತೆನೋಡಿ ಈತನಂಶುಚುವಾದ ಯುದ್ಧದಿಂ ಜೈಸ
 ಕೂಡದು, ಮಾಯಾಯುದ್ಧದೋಳ್ ಮೋಸಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ
 ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆದೃಶ್ಯನಾಗಿ ಅಂತರಿಕ್ಷದೋಳ್ಳುತು ಮೇಘದ ರೂಪವಂ
 ತಾಳಿ, ಶಿಡಿಲು ಮಳೆಯಂಕರೆಯಲಾಗಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ರಾಕ್ಷಸನಂ ಎದುರಿಗೆ
 ಕಾಣದೆ ವರ್ಷಿಸುವ ಬೆಂಕಿಯಂಮಾತ್ರ ಕಂಡು ಇದೇನುಮಾಯೆ ಎಂದರಿತು
 ಬಳಿಕ ಅವನಂತೆ ತಾನೂ ಬಂದು ಮಾಯೆಯ ತಾಳಪ್ರಳಯಕಾಲದ ಘಾಳಿ
 ಯಂತಾಗಿ ಮಾಯೆಯಿಂಮಾಡಿರುವ ಮೇಘಗಳೆಲ್ಲ ವಂ ನಾಶಗೊಳಿಸಲು ಆ ಕ್ಷ
 ಣದಲ್ಲಿಯೇ ರಾಕ್ಷಸನು ಸಿಂಹಾಕೃತಿಯಂತಾಳಿ ಮಂದರಪರ್ವತವಂತೆ ಬೆ
 ಳೆದು ಘಡಿಘಡಿಸುತೊಂದು ನಟಾಗ್ರಗಳಿಂದ ಛಾಯಾಗುವನೆಂ ಪ್ರಹರಿಸಲು
 ದ್ಯುಕ್ತನಾಗಲಾಗಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅದಂಕಂಡು ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಶರಭ
 ರೂಪವಂತಾಳಿ ಆ ಸಿಂಹದ ಶರೀರವೆಲ್ಲವಂ ಖಂಡಖಂಡವಾಗಿ ಲೀಳಲು ಅವ್ಯ
 ರೋಳ್ ರಾಕ್ಷಸನು ಸಮವಾಗಿ ಕಾಳಗವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಾನು ಶರಭ
 ರೂಪನಾಗಿ ಕಣಿಸಿ ಕಾಳಗವಂಮಾಡುತ್ತಿರಲಾಗಿ ಪರ್ಮದೋಡನೆ ಪರ್ಮತವು
 ತಾಟಾಡಿದಂತೆಯೂ, ದಾವಾಗ್ನಿಯೋಡನೆ ಬಡಬಾಗ್ನಿಯು ಕೂಡಿದಂತೆಯೂ,
 ಅತಿ ಘೋರವಾದ ಯುದ್ಧವು ದೇವದಾಸನರಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯನ್ನಂಟುಮಾಡಲಾ
 ಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಭೇರುಂಡಪಕ್ಷಿಯ ರೂಪವಂತಾಳಿ ಈ ಶರಭನಂ
 ಸುಂಗುವಂತೆ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಅದನ್ನೋಡಿ ಜಂಝಾನಾರುತನು ಭಯಪಟ್ಟು
 ಇನ್ನು ಮಾಯಾಯುದ್ಧವಂ ಇವನ್ನೊದಿಗೆ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ಮೊದಲಿನಂತೆ
 ನಿಜರೂಪವಾಗೊಂಡು ಅನೇಕಾಯುಧಂಗಳಂಬೀರಲು, ರಾಜೇಂದ್ರನು ತನ್ನ
 ಮನದೋಳ್ ನಾನು ಯಾವ ಅಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರೂ ಅದಕ್ಕೆ
 ಪ್ರತೀಕಾರವಾದ ಅಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಈ ರಾಕ್ಷಸನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವನು. ಆದ್ದರಿಂ
 ಎಪ್ಪುದಿಸಿಕೆ ಈ ರಾಕ್ಷಸನು ಸಂಹೃತನಾಗುವನೋ? ತಿಳಿಯದೆಂದು ಚಿಂತಿ
 ಸುತ್ತಿರಲಾಗಿ ಕುಸುಮತೆಯು ಉತ್ಪರಿಯಮೇಲುಮಾಜ್ಜೆ ನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಇದೆ.

ಲ್ಲವಂ ನೋಡೆ ತ್ತಿರಲು, ಆಕಾಶದೊಳು ಚಂದ್ರಹಾಸವೆಂಬ ಶಬ್ದವೆನು
 ರಸಾರಿ ನುಡಿದಂತೆ ಕೇಳಿ, ಬಳಿಕ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂತಿಳಿದು ಶುಚಿಭೂತ
 ನಾಗಿ ತನ್ನ ಕುಲದೇವತೆಯಾದ ಶ್ರೀ ದೇವಿಯಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಬಳಿಕ ಹಸ್ತದೊಳೆ
 ಚಂದ್ರಹಾಸವೆಂಬುದು ಆ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನೆಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರಲು, ಆಗ ಆ
 ರಾಕ್ಷಸನು ಬಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಐಡ್ಗವೊಡೆದು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಎ
 ದರಾಗಲು, ಇವರೀದ್ವರೂ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಬಿತ್ತರವಾಗಿ ಕತ್ತಿಗಳಂಜಿಸು
 ತ ಮೊನೆಗಳಂತೊರಿಸುತ ಏಟುಗಳಂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಕಾಳಗವೆಂಕಾದುವ
 ವೃತ್ತಾಸುರ ದೇವೇಂದ್ರರಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ ಪರಸ್ಪರ ಐಡ್ಗವಿನ್ಯಾಸಗಳಲ ವಿಜೆ
 ತ್ರವಾಗಿತೊರಿಸುತ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟದೆ ಹೆಜ್ಜೆಗಳಿಂ ಸರಿಸರಿದುಬರುತ ಸವ್ಯಾಸ ಸ
 ವ್ಯಾದಿಗತಿಭೇದಗಳಂ ತೋರುತ ಅಹಂಕಾರದಿಂ ಪರಿವರಿಯಾದ ವೀರವಾದ
 ಮೂರುಗಳಂನಾಡುತ ಇಂತು ಕೆಲವುಹೊತ್ತು ಕಾಳಗವೆಂಕಾದುತ್ತಿರಲು; ಬ
 ಳಿಕ ಅವರೊಳು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಭೂಲೋಕದೊಳು ಧರ್ಮಸಂ
 ಸ್ಥಾಪನಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣಾದಿಗಳಂತೆ ಅವತಾರವಂ
 ಗೊಂಡಿರುವನಾದ್ದರಿಂ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದೊಳು ಸಕಲ ಲೋಕಕಂಟಕನಾದ
 ಜಂಝಾನಾರಾತನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನಂ ಕಲ್ಪಾಂತಮುಂಜಿಸಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರು
 ವ ಚಂದ್ರಹಾಸದಿಂದ ಸಂಹರಿಸಲು, ಆ ಸಮಯದೊಳು ಈ ಯುದ್ಧವೆ
 ನೋಡಲೋಸುಗ ಮೇರುಪರ್ವತದ ಬದಿಯನ್ನೈದಿರುವ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ
 ರೂ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಮೇಲೆ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಯಂಕರೆದು ದುಂಡುಭಿ ಮೊವ
 ಲಾದ ತಮ್ಮವಾದ್ಯಂಗಳಂ ವಿಲಾಸದಿ ಮೊದಿಸಲು, ಆಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂ
 ದ್ರನು ಕಳಂಕವಿಲ್ಲದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ ಮತ್ತೂ ಹತೋವರಾದ ರಾ
 ಕ್ಷಸರೊಳು ಎದುರುಬಿದ್ದವರೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಯೇಕೊಂದು ಮರೆಹೊಕ್ಕವರೂ
 ಉಳಿಸಿ ತಾನು ಕೃತಕೃತ್ಯನಾಗಿ ಛಾಯಾಗುವ ಸಸಮೇತ ವಿಲಾಸದಿಂಸಂತಿರ
 ಲು, ಬಳಿಕ ಜಂಝಾಮಾರುತನು ಘೋರವಾದ ರಾಕ್ಷಸಶರೀರವೆಂಬಿಟ್ಟು ಅ
 ತ್ಯಂತ ಕಾಂತಿಯುಕ್ತವಾದ ದಿವ್ಯವಿಮಾನವನ್ನೇರಿಬಂದು ಎಲೈ ವೀರಾಧಿವೀ
 ರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ಕೇಳು ನಿನ್ನ ಹಸ್ತದೊಳಿರುವ ಚಂದ ಹಾ
 ಸದಮಹಿಮೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಶಾಪವು ಪರಿಹಾರವನ್ನೈದಿತು. ನಾನು ಸುಕೃತವೊ

ತನಾದೆನು, ಎಂದು ಆಕಾಶದೊಳ್ಳೂತು ನಮಸ್ಕರಿಸಲು. ಮುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು, ಇಂತು ನುಡಿಯುವ ವಿದ್ಯಾಧರನನ್ನೊಳಿಡಿ ವಿಸ್ಮಯಗೊಂಡು ಅವನಂಕುರಿತು ಎಲೈ ವಿದ್ಯಾಧರನೇ! ಈ ಪರಿ ಮನೋಹರನಾದ ಸಿನಗೆ ಅತಿಘೋರವಾದ ಈ ರಾಕ್ಷಸ ರೂಪವು ಯಾವಕಾರಣದಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದುದೆಂದು ಕೇಳಲು, ಆಗ ಆ ವಿದ್ಯಾಧರನು ಎಲೈ ಮಹಾಮಹಿಮನೇ! ಕೇಳು, ಹಿಮವಂತಪರ್ವತದ ಉಪರಿಭೂಗದೊಳ್ಳು ಬಂದಾನೊಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಚಿತ್ರವನವಿರುವುದು. ಆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮನೋಹರನಾದ ದಿವ್ಯೋದಕದಿಂದ ಪುರಿತವಾಗಿರುವ ಬಂದು ಸ ರೋವರರೋಳ್ ಹೈಮವತಿ ಮೊದಲಾದ ವಿದ್ಯಾಧರ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳಿಂದಯು ಕ್ಷುಣ್ಣಾಗಿ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯನ್ನಾಡುವಾಗ ಕೃತಾಂಗನಾದ ಜಲಾಧಾರಿಯಾದ ಬಬ್ಬ ತರಸಿಯು ಬರಲು, ಅವನಂಕಂಡು ನಾನು ಆತನ ಮಹಿಮೆಯಂ ತಿಳಿಸುವೆ ನೆನಾವಿಧವಾಗಿ ಹಾಸ್ಯವೆನ ಮಾಡುತ್ತ ಕ್ರೀಡೆಯಂಬಿಡದೆ ಅಪಂಕಾರದಿಂದಿರಲು, ಆ ತಪಸ್ವಿಯು ಬಹುಕೋಪದಿಂದ ಸಿನಗೆ ಘೋರವಾದ ರಾಕ್ಷಸರೂಪವು ಸಂಭವಿಸಲೆಂದು ನನಗೆ ಶಾಪವೆಂಕೊಡಲಾಗುವದಿ ನಾನು ಈಗಿಂದಿ ಮ ನೆನೊಂದು ಕಿ ರ್ತಿಯಂಬಿಟ್ಟು ಆ ಬುಷಿಯಪಾದಂಗಳಂ ಭುಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಪಿಡಿಸು ಬೇಡಿಕೊಟ್ಟಲು, ಆ ಬುಷಿಯು ಈ ಬುದ್ಧಿಯು ಮೊದಲ್ಯಾಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂ ದು ನುಡಿದು ಬಳಿಕ ನನ್ನ ಪರಿತಾಪವನ್ನೊಳಿಡಿ ಕರುಣದಿಂದ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟದೊಡೊಳ್ ಸುಗಂಧವಾಜೇಂದ್ರನೆಂಬ ಅರಸು ಉದಯಿಸಿ ದೇವಿ ಯು ಪ್ರಸಾದಲಬ್ಧವಾದ ಚಂದ್ರಹಾಸದಿಂದ ನಿನ್ನಂ ಸಂಹರಿಸಲಾಗ ನೀನು ಈ ಶಾಪದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿ ಎಂದಿನಂತೆ ವಿದ್ಯಾಧರನಾಗುವೆ ಎಂದು ವಿಶಾಪವೆಂಕೊ ಟ್ವು ತರಳಿದನು. ನನಗೆ ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಘೋರವಾದ ರಾಕ್ಷಸರೂಪು ಉಂಟಾಗಲು, ಆಗ ನನ್ನ ಹೆಂಡರು ನನ್ನನ್ನೊಳಿಡಿ ಓಡಿಪೋದರು. ನಾನು ಈ ಇಳಾವೃತವೆಂಡವೆಂಚೆರಿ ಈ ಪುರವನ್ನಿರ್ದಿತಿಕ್ಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಈಗ ನಿನ್ನಿಂದ ಕೃತಾರ್ಥನಾದೆನೆಂದು ನುಡಿದು ಕ್ಷುಣ್ಣತ್ವಜ್ಞಗಳಂ ಪರಿಹ ರಿಸುವೆ. ತನಗೆ ಪ್ರಾಣಪದಕವಾಗಿದ್ಧ ತೃಪ್ತಿ ಕರಣೀಯೆಂಬ ಮೂಲಿಕಾವಿಶೇಷವಂ ಇಂತಲ್ಲದೆ ಬೇಕಾದ ಕಾಲದೊಳ್ ಮನೋನುಗುಣ್ಯವಾಗಿ ಇವ್ವಂ ಗಳಾದ ರಾಣಂಗಳಂಪಾಡುವ ಮಣಿಮಯವಾದ ಬಂದು ಮೀನೆಯಂಸಮರ್ಪಿ

ಶಿವನು ನಾನು ನಾನು ಕೊಡುವುದು ನಾನು ಲಿಪ್ತಹಸ್ತದಿಂದ ರಾಜರುಗಳ
ಕಾಣಬಾರದೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರವಿರುವದರಿಂದ ಅದಂತೆಂದು ಒಪ್ಪಿಸಿದೆನು. ಇದಲ್ಲ
ದೆ ಈ ವಜ್ರಪುರಿದೋಳ ಕುಸುಮಲತೆಯೆಂಬ ರಾಜಪುತ್ರಿಯ ವಿಜೃಂಭನ
ದ ಅಶ್ವರತ್ನವೆಂಕೂಡಾ ನಿನಗೋಸುಗ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡಿದೆನು. ಈಗಲಾ
ಸ್ತಿರತ್ನವೆಂ ಅಶ್ವರತ್ನವೆಂ ಮತ್ತು ನವರತ್ನ ವೊದಲಾದ ರಾಜಿಗಳೆಲ್ಲವೂ
ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿ ಅವನ ಅನುಜ್ಞೆಯಂತೆಂದು ಅಲ್ಲಿಂದತನ್ನ
ವಿಷ್ಣುಧರಪುರವೆಂಕುರಿತು ತೆರಳಲು; ಆ ಸಮಯದೋಳ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಜಂ
ಯಾಮಾರುತನ ಕಳೆಬರವು ವಜ್ರಪಾತವೆಂದುರುದ ಗಿರಿ ಚಿಂತಿರಂತೆ ಆ
ತಿ ನೀಳವಾಗಿಯು ಅಶ್ವಸ್ಥತನಾಗಿಯು ಬಿದ್ದಿರಲು, ಆ ಕಾಲದೋಳ ಆ
ರಕ್ಕಸನ ಪತ್ನಿಯರಾದ ವಜ್ರಲತಾ, ಕಂಕಾಳಿ, ಸುಮಾಲಿ, ದುರ್ಮಖಿ,
ವೊದಲಾದ ನೂರುಮಂದಿ ಕಾಂತೆಯರು ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಅಂತಃಪುರವೆಂ
ಟ್ಟು ಕುಸುಮಲತೆಯೆಂಬ ಮೈತ್ಯವೇ ಈ ಪುರವೆಂಪೊಕ್ಕು ನಮ್ಮ ರಾ
ಕ್ಷಸಕುಲ ಸಂಹಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದಳೆಂದು "ನುಡಿಯುತ ಕುಸುಮಲತೆಯ
ಮಂದಿರದ ಮುಂದುಗಡೆಯೋಳ ಬರುತ ನಾನಾಪರಿದುಃಖಪಡುತ ನಿರ್ಜೀವ
ವೊದ ತಮ್ಮಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭನಾದ ಜಂಯಾಮಾರುತನ ಕಳೆಬರವೆಂಕಂಡು
ಹಾ ಪ್ರಿಯನೇ! ಹಾ ನನ್ನ ಬಡೆಯನೇ! ಹಾ ಕುಸುಮ ಸುಕುಮಾರಾಂ
ಗನೇ! ಹಾ ಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭನೇ! ನಮ್ಮಂತೊಲಗಿ ಎಲ್ಲಿ ಪೋಗಿರುವೆ? ಎ
ಲೈ ಪ್ರಾಣಕಾಂತನೇ! ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಸಖಿಯರಾದ ನಮ್ಮನ್ನೋಡದೆ ಏನು
ಕಾರಣ ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಪವಳಿಶಿರುವೆ ಎಲೈ ನವಮನ್ಮಥನೇ! ನಿನಗೆ ನಿ
ದ್ರೆಯೋ ನಮ್ಮಮೇಲೆ ಕೋಪವೋ ಯಾವದೂತಿಳಿದಿರುಗ ಅಬಲಿ
ಯರಾದ ನಮ್ಮಂ ಏನುಕಾರಣ ಘಾತಿಸುತಲಿದ್ದೀಯೆ. ಹಾ ಕಾಂತನೇ! ಹಾ
ಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭನೇ! ಅಯ್ಯೋ ಶಿವನೇ ನಮಗೆ ಈ ಪರಿವ್ರಂಟಾಗಬಹುದೆ? ನಿ
ನಗೆ ನಾವು ಏನು ಅಪಕಾರವೆಂಮಾಡಿದೆವು, ಎಂದು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಹಂಬಲಿ
ಸುತ್ತಿರಲು, ಮತ್ತಂ ಅವರೋಳ್ವಜ್ರಲತೆಯು ಆ ಜಂಯಾಮಾರುತನ ಕ
ಳೆಬರವೆಂಪಿಡಿದು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಅವನಮುಖವಂ ತನ್ನಮುಖದೋಳುಟ್ಟು

జూచివున్నావని అట్టి ప్రాణదండనో! నన్ను తోడుగా నీవులే బరగుననుకున్నారనా నన్నునుండేయు ఈగ ఈ కఠిణవాద కల్లు గుండు తలదీయునూడి బరగబడుదో? అత్యంతమృదువాద మంతలలికాతల్ప వమోలే పవళసువ శరీరపు ఈ కఠిణవాద భూమియోళ్ ములగ జుదో? యా ప్రాణదోడునీ దివ్యవాద సౌగంధసంతండు నన్ను మనదణిన తే తోడేయుతిదా ఈ దోహక్కే ఈ భూమియ భూలుగలు లోపనాగబడుదో? యా ప్రాణపీయనో నీను నృక్కుండనాదిగళందో డగూడి ఎన్నోడనే అనేకవిధ టుసరతి సమరతిగళంబోరేదు ఆయాసే దిందుంటావ బీనురుగళంకూడిన ఈ దోహవు ఈ శత్రువిన బాణపు తరూదిన రక్తమృతముదంకండు నానోతున్నోరినో? ఎట్టి ప్రాణ వల్లభనో! తోగుమంచదోళ్ళుళతు నానుబంపిసున కప్పురవోళ్ళు వం సవియువ పల్లుగళంద ఈగ కల్లు ముళ్ళుగళం కూడిరువ నేల వం నీను శక్తి బడుదో? ఎట్టి సుందరాంగనో! యా మనోభిరామ నో! నీను ములగిరువ సమయదోళ్ నాను బరువాగ సూక్ష్మరాభ రణంకళ తబ్బదించలే నీను నిద్రయంతిళదేద్దు నన్నోడనే క్రిడిసు వ ప్రేమకాంతనావ నీను ఏకాంతమబిట్టు తోకాంతరవం పొందబడుదో? ఎట్టి ప్రాణదోడునో! ఏకకారణ కన్పేరేదునోడదే మౌనవంతాళయిద్దోయో? నిన్నన్నో ప్రాణవల్లభనోందు నేలిరువ నన్నుల్లి ఇష్టు శోకపవనమోడబడుదో? నాను నీనగే వంచనోయం స్వల్పవాదరూ మోడినవళల్లి ఇదక్కే సోక్కిగళం ఆకాశవాణి, భూదో వి, దిశ్చుతిగళం, జంద్రసూర్యురు మోదలాదసరిరువరు. మత్తు న! శ్మమనద నిర్మయవం నిన్నుదృఢయవోబల్లుదు, ఎట్టి మోహనాంగనో తిళదూ తిళయదవనంతే నన్నం ఈ పరియోళ్ళ యంబిసునాతే మోడు వదు నీనగే ధర్మవో? ఎట్టి జన్మిగనో! ననగే నీను రతికాలదల్లి నిన్నం క్షణమాత్రవూ బిట్టరువచ్చి వందు నన్నతలేమంబుట్ట కిట్ట భావోయమరతయో? నీను మరేయవళల్లి, నన్నవిధియో నీనగే వ

ರವೆಯುಂಕೊಟ್ಟಿತೋ? ನಾನು ಜನ್ಮಾಂತರದೋಳು ಹಾಗೆ ಸತ್ತರತಿಗಳಂ ಅ
 ಗಲಿಸಿದ್ದೆನೋ? ಆ ಪಾಪವೇ ಈ ರೂಪವಾಗಿ ಘಟಿಸಿತೋ? ಹಾ ದೈವವೇ
 ಎನಗೆ ಈ ಗತಿಯು ಮಾಡಬಹುದೇ? ಹಾ ಪ್ರಾಣಮುಣಿಸೆ! ನೀನು ಮರಣ
 ವಂಸ್ಥೆದಿನವನಂತೆ ಕರುಣವಿಲ್ಲವೆ ಧರೆಯೋಳು ನಿನ್ನಿಲ್ಲವು ಸತಿಯೋಡ
 ಗೂಡಿ ರವಿಸಿ ಪರವರನಾಗಿ ಎನ್ನೋಳು ಮನಿಸಂತಾಳಬಹುದೇ? ಎಲೈ
 ಸರಸನೇ! ಎನ್ನೊಡನೆ ವಿಲಾಸನಾರೂಡತ ಕುಚಗಳಂಪಿಡಿಮೆ ಆಲಿ ಗವನಂ
 ಮಾಡುವ ಕಾಲದೋಳು ಇನ್ನೊಂದು ರತಿಯ ಕುಚವಂ ಪಿವಿಯುವದಿಲ್ಲಮೆ
 ದು ಭಾರೆಯುಂಕೊಟ್ಟಿರುವೆ ಮರಳು ಸುರೋಡುವಂತೆ ಭೂಮಿ ಎಂಬ
 ಕಾಂತೆಯಂತಲಿ ಅಲಂಕರಿಸುವುದು ಬಹುದೇ? ನೀನು ಕೊಟ್ಟಭಾಷೆ
 ಏನಾಯಿತು. ನನ್ನ ಮರೆನಾಜಿ ಮಾಡುವನೆಂದಿರುವೆನೋ? ಏನೋ
 ನೋಡು, ನಾನಿಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವೆನು, ದೇವತೋಕದ ಕುದುರೆಯಂ ತರುವಾ
 ಗ ಈ ಕುಸುಮಬತ ಎಂಬವಾಯಿಯಂತೆಂದು ಇವೆನೋಡು ಮಾಡುವೆನು ಬರಿ
 ಭ್ರಮೆಗೊಂಡು ಆಶೆಯನ್ನಾತಗ್ಯಕೊಂಡು ಅವಳಬೆಯಿಂದ ಯನುಸರಿಸಿ
 ವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದೇ? ಹಾ ಕಾಂತೆ, ಹಾ ರಮಣ, ಹಾ ಮಹಾಬಲ
 ಹಾ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನೇ! ಎಂದು ಚತುರಿದೋಳು ಬಿದ್ದು ಮರಳಿ ಮೂರ್ಛ
 ಯಂಗೊಂಡು ಸುಡುತಬರುವ ಕಾಡ್ಗಿನ್ನೋಳು ಬಳಲಿ ಬುಡಿದ ಎಳೆ
 ಬಳ್ಳಿಯಂತೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ವಜ್ರಬತೆಯಂತೆ ಕೂಳಿಸಿ ಎಂಬೋರ್ವನು
 ಯು ಎಲೈ ವಜ್ರಬತೆಯೇ! ನಿನ್ನ ಸನೆಯೋಳು ಬ್ರಹ್ಮರು ಹೀಗೆಬರುವ
 ಬಹುದೇ? ನಿನ್ನ ತುರುಬಿಕೋಳುವ ವುಪ್ಪನಾಳೆಗಳು ಹವರಿ ಧೂಳಿಗಳ
 ಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ರುಳುವ ತೆ ಮಾಡಿತೇ ದೈವ? ನಿನ್ನೇದಿನವನ ನೀನು ಅಲಂಕಾರ
 ವಾಗ್ಯೆಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಆಗಬಾರತ ಅವತಕುಸಗಳಂ ಕಂಡನು, ಅದು ಈಗ
 ಲೇ ಘಟಿಸಬಹುದೇ? ಆ ರತ್ನವ ನಿಲುಗನ್ನಡಿಗಳನ್ನಿನ್ನಾರು ನೋಡುವರು,
 ನಿನ್ನ ವೋಹದ ಗಿಣಿಗಳನ್ನಿನ್ನಾರು ಸುಕುವರು, ನಿನ್ನ ಕೈಯ್ಯಾರ ಬೆಳಸಿದ
 ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಳ್ಳಿಯ ವೊಗ್ಗಗಳನ್ನಿನ್ನಾರು ಕುಯ್ದು ಮುಡಿಯುವರು, ವಜ್ರ
 ಲತೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಇನ್ನಾರಂಕರೆಯಲೇ? ಅಲಂಕಾರವಂ ಮಾಡುವ
 ಜಾಣ್ಣೆಯನ್ನಿನ್ನಾರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಿ, ಇನ್ನಾರನಂ ಹಿಕ್ಕಿದು ಕೊರಲಿ, ಇಂತಾ

ದ ಬಳಿಕ ಎಂತು ಕಾಲವಂಕಳೆಯಲಿ, ಈಗ ಈ ಪರಿಯಾದ ಸಿನ್ನನೋಡು
 ವಂತೆ ನನ್ನಭಣೆಯೋಳ ಬರೆಗುದೇ ದೈವವೆಂದು ಹಲಪ್ರಪರಿಯಿಂ ಪಂಬಲಿಸು
 ತ ವಜ್ರಲತೆಯಂ ಪಿಡಿದಿತ್ತಿ ಎದೆ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ನೀರುತಟ್ಟಲು, ಆಗ ವಜ್ರಲ
 ತೆಯು ಕಣ್ಣೆರೆದು ಕಂಪುಕಂಡಂತೆ ತೋರಿ ಉಸ್ತಾದವನೊಬ್ಬ ಇದ್ದೇನು
 ಭಯವು ನಾಶ ಇಲ್ಲಾಕೆ, ಬಂದೆವು ವಜ್ರಪುರಿಗೆ ಪತಿಯಾದ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರ
 ನು ಮೃತನಾದಂತೆ ಕಂಡೆನು, ಇದ್ದೇನು ಸ್ವಸ್ವಸ್ತಾ? ಚಿತ್ತಬ್ರಮೆಯೋ?
 ಅಲ್ಲದರೆ ಯಥಾಸ್ಥಾನೋ? ಮಮಕಂ ಹೆಸರುಸಂತೆ ಮಾಡುವನು ಯಮ
 ನ ಪಟ್ಟಣವಂ ಕೇರುವಮಂಜೀ? ಎಂದು ಬಂದುಭುಳಿಗೆ ಮಂಕುಮರುಳಾಗಿ
 ಅಷ್ಟರೋಳ ಎಚ್ಚಿತ್ತು ಎದುರಾಗಿ ಬಿಪ್ಪಿರುವ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನನ್ನೂಡಿ
 ಬಿಟ್ಟವನೊಲಿಸಿ ಚರಿಗೆಬೀಳುವಂತೆ ಎವೆಗೂದಿ ಹಾ ಕಾಂತ! ನಿನ್ನ ಪೊಣಗ
 ಹೊವಂ ಮಾಡುವಾಗ ಗಣಿತಜ್ಞರು ಭುತಿತಾಳಂಗಳಲ್ಲವೂ ಚನ್ನಾಗಿರುವು
 ದೆಂದು ಪೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು ಏನಾದವು, ನಿನಿಗೆ ಸ್ಥಿರಸಾಮಂಗಳ್ಯವೆಂದು ಆಶೀ
 ವಾದವಂ ಮಾಡಿದ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸರುಗಳ ಮಾತುಗಳೇನುಪಾಡುವವು,
 ನನ್ನ ಮುಖ ರೂಪರೇಖೆಗಳನ್ನೂಡಿ ಚಿತ್ರಾಗಿ ಮೇಳಸೇ ಎಂದು ನುಡಿದು
 ಸಾಸುದ್ರಿಕನಂ ಪೇಳಿದ ಶಂಖಲಕನ ಬಾಯಿ ಬೆಂದುಹೋಗಲೀ, ಎಂದು
 ನಿಂದಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ದುರ್ನುಗುಡಿ, ಮುಖ ರಾಕ್ಷಸಿಯು ವಜ್ರಲತೆಯ ಮಗ
 ಳಾದ ತುದೋವರಿಯುಂ ಕರೆತಂದು ಎದುರಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲಾಗ ವಜ್ರಲತೆಯು
 ಆ ಮಗಳನ್ನೂಡಿ ಈ ಸುವರಾಂಗಿಯು ಮದುಸಮಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು
 ಸಕಲ ಸಂಭಾರಗಳಂ ಸನ್ನಹಿಸುರ್ ಅದ್ವಿಪತ್ತೆವಂ ಅಳಿಯನಿಗೆ ಕೊಡುವೆ
 ನೆಂದು ವೇಳಿ, ಬಂದನ್ನೂ ಕೋಡದೆ ನನ್ನೊಲ್ಲರಂ ಅನಾಥರನ್ನಾಡಿ ಏನು
 ವ್ಯನಾತ್ರದವನಿಂದಿಂದು ಮಡಿದು ಪೊಂದುವಕ್ಕೆ ಎವೈಂದು ಅಲೀ, ಎಂದು
 ಪಂಬಲಿಸುತ ಆ ಮಗಳಂಕುರಿತು ನಿನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನೂಡೆಂದು ಪೇಳಿ ಮತ್ತೂ
 ಎಲ್ಲರೂ ಬಿಟ್ಟಾಗಿ ಧೋರಿದು ಕಾಶಿಗಳಂತೆ ಕಣ್ಣೀರುಗಳಂ ಸುರಿಸುತ
 ಆಧರಣಗಳನ್ನೂಡತ ಪ್ರಲಾಸನಂ ಗೈಯುತ್ತಿರಲಾ ಮಹಾ ಭೋಷ
 ವಂಕೇಳಿ, ಕುಲವೃದ್ಧಳಾದ ಅಜಾಂಜೀ ಎಂಬವಳು ಬಂದು ಎಲ್ಲರಂ
 ಶುರೇವಂ ರನ್ನಾಗಿ ನಮಾಧಾರಗೊಳಿಸುತ ವಜ್ರಲತೆಯಂಕುರಿತು ಎತ್ತಿನೀನೀ

ಸಮಸುಬೇದೀಳಂಶು ಗದ್ದಲವಂ ಮಾಡಬಮವೇ? ಅನಾಥರಾನ ನಮ್ಮಂ
 ದುವೈರಾಕ್ಷಸ ಸ್ತ್ರೀಯರೆಂದಾಶಾಟಿಕಿಯಂತೆ ಈ ಇತು ರಾಯನುನುವೇಡು
 ವನೋ? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಶೂರ್ಪ ಣಿಯಂತೆ ಅಂಗವಿಕಾರನಂ ಮಾಡುವನೋ?
 ಈ ದೇವತಾ ಸ್ತ್ರೀಯಂತಿರುವ ತುಂದೋದರಿ ಎಂಬ ಕನ್ನೆಯನ್ನೆಹರಿಸು
 ವನೋ? ಬೋಗ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನೇ ಈ ಕನ್ನಿಕೆಯೆಂದು ದುಃಖವನ್ನಮರೆತು
 ನಿನ್ನ ಪತಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಂದಂತೆ ದುರ್ಧರ್ಮನಿಗೆ ಈ ಕನ್ನಿಕೆಯಂಕೊಟ್ಟು
 ಜಯಮಾಸಾರತನ ದ್ವಾತ್ರನಾರವನ್ನಾದರೂ ವೃದ್ಧಿಮಾಡುವಾ ಎಂದು
 ನುಡಿದು ಪತ್ತೂ ಕಳೆದುಹೋದ ಮಗನಿಗೆ ಕಳವಳಕಟ್ಟು ಭಲವೇನು?
 ಬೇಳೆಗಳೆಂದು ಕೈಗಿಡಿದು ಎಸೆತ್ತೊಡ್ಡಪ್ರೋಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಮಾತಾಡಿ
 ಬೇಗ ಪಾತಾಳವೆಂಬೆರೆ ದುರ್ಧರ್ಮ ನನ್ನಾದರೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅವ
 ನು ಬಂದು ರಣದೇಗಿಳಿ ಗತ್ತ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ತನಿಗೆ ಮಾನನಾದ ಜಯಮಾಸಾ
 ರತನನ್ನೋಡಿ ಕೋಪಗೊಂಡು ಈ ಶತ್ರುರಾಯನೊಡನೆ ರಣಿಸಿ ಜಯಿಸ
 ಬಲ್ಲನು, ಅವನಬಲವಂ ನಾನು ಬಲ್ಲೆನೆಂದು ಪೇಳಿ ನಜ್ರತೆ ವೊಡಲಾದ
 ರಾಕ್ಷಸಕತ್ತಿಯಿರಲ್ಲೆಂದ ಮತ್ತೂ ಆ ಜಂಠಾಳಾಳಾರು ನ ಪತ್ತಿಯಾದ
 ತುಂದೋದರಿ ಎಂಬ ಕನ್ಯಾರತ್ನವಂ ಸಮಾ ಕರದುಕೊಂಡು ಪಾತಾಳ
 ಲೋಕವಂಕುರಿತು ತೆರಳಲು, ಇತ್ತಲಾ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಶ್ರೀ ದೇವಿ
 ಯ ಕಟಾಕ್ಷದ ಮಹಿಮೆಯಂ ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತ ಕುಸುಮಲತೆ ಇರುವ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ
 ಬರುತ್ತಿರಲು; ಆ ಚಂದ್ರಮುಖಿಯು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಣಿದ
 ಸಾರಸವನ್ನೋಡತಲಿದು ಈ ರಾಜಪುತ್ರನು ಮನುಷ್ಯರಾತ್ರದವನಲ್ಲ,
 ದಿಕ್ಪಾಲಕರಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಬಬ್ಬನೆಂದು ಅರ್ಚಿಯವಂ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತ
 ಆ ರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಬಂದು ವೇದವು ಎಷ್ಟುಬಳಿತೋ? ಎಂದು
 ನುಡಿಯುತ ಪನ್ನೀರಿಸಿ ಪಾದಂಗಳಂ ತೊಳದು ಕೆಂಪು ರತ್ನಗಳಿಂದ ನಿವಾಳ
 ಯಂತೆಗೆದು ಹಿಡೆಹಿಡಿಯಾಗಿ ನಾಲ್ಕುಕಡೆಯೋಳ ಚಲ್ಲುತ್ತ ಅ ಬಳಕ ರತ್ನ
 ದತಟ್ಟಿದೋಳ ಮುತ್ತಿನ ಶರತಿಮನ್ನತ್ತಿ ಹಾಗೇ ಅಲಿಗನನಂಗೈದು ಪಸ್ತ
 ಲಾಗದು ಕರೆತಂದು ಸರ್ವಾಂಕದೋಳ ಕುಳ್ಳರಿಸಿ ಪರಿಸರಿಯ ಶೂರಾರವಂ
 ಗೈಯುಕಿರುತ್ತಿರಲು, ಸುಮತಿಯು ಬಂದು ಸಾಷ್ಟಾಂಗಪ್ರಣಾಮನಮಾ

ಡಿ, ಕೈಮುಗಿದು ನಿಂತು ಎಲೈ ಭೂಲೋಕ ದೇವೇಂದ್ರನೇ! ಈ ಒಂಡ
 ದೋಳರ್ಧ ಬ್ರಹ್ಮ ಋಷಿಗಳಲ್ಲರೂ ಇನ್ನುಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಶ್ರ
 ಮಂಗಳಿಗೆ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಬಂದು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಯಜ್ಞಾದಿ ಸತ್ಕರ್ಮಂ
 ಗಳನ್ನಾಡಿ ವೇದವೇಳಂ ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸುವರು. ಇಂತ, ಧರ್ಮಸ್ಥಾಪ
 ನೆಯಂಗೈಯುಪ ನಿನ್ನಂ ನಾರಾಯಣನೋ, ಶಂಕರನೋ, ದೇವೇಂದ್ರನೋ
 ಅವತಾರವಂ ಗೈದಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವೆನು. ಮತ್ತೂ ನಿನಗಿ ಯಾವಕಾ
 ಯವು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಪೇಳಲಿ. ಇನ್ನು ತಡಮಾಡಲ್ಯಾಕೆ? ಬೇಕಾದವ
 ಸ್ತುಗಳಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತೆರಳಬಹುದೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲಾವಾತಂ ಕೇಳಿ,
 ಸುಗುಣಾಪ್ತಿಯೆಂದು ನಾಳೆ ಉದಯದೋಳೆ ಪಯಣವಂ ಮಾಡುವಾ ಎಂ
 ದು ಅಪ್ಪಣೆಮುನ್ನಿತ್ತು ಬಳಿಕ ಸ್ನಾನಭೋಜನಾದಿಗಂ ನೆರವೇರಿಸಿ ಕುಸು
 ಮಲತಯೊಡಗೂಡಿ ಸರಸ ಸಲ್ಲಾಪಮೊಡನೆ ಮನ್ಮಥವಿಹಾರವಂಗೈಯು
 ತ್ತು ಸುಮದಿದಾರಾತ್ರಿಯಂಕಳೆದುಸೂರೈದವಯ ವಾದನಂತರ ಸ್ನಾನಾಹ್ನಿಕಗ
 ಳನ್ನೆರವೇರಿಸಿ ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಸುಭೋಜನವಂಗೈದು, ಆ ಇಳಾವೃತ
 ಖಂಡದ ಆಗ್ನಿಧರಾಯನ ವಂ ಸ್ಥರಾದ ಅರಸುಗಳು ಬಪ್ಪಿಸುವ ಕೈಗಾ
 ಣಿಕೆಯಂ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತ ಅವರಂಕುರಿತು ಎಲೈ ರಾಯರುಗಳಿರಾ! ಮೊದಲಿ
 ನಂತೆ ನೀವುಗಳು ಈ ಇಳಾವೃತವಖಂಡದ ಅಧಿಪತ್ಯವಂಮಾಡುತ ಸುಖ
 ದಿಂದಿರುವರಾಗ್ಗೀ ಎಂಬ ನಿಯಮಿಸಿ ಬಳಿಕ ಸುಮತಿಯಂಕುರಿತು ಈ ಮಂ
 ದಿರದೋಳೆ ಇರುವ ಅನುಗ್ರಹರತ್ನರಾಶಿಗಳಂ ವಿಷ್ಣುತ್ವಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಸಹಾ
 ತೆಗದುಕೊಂಡು ಮತ್ತೂ ಕುಸುಮಲತೆಯ ಕಳೆದಿಮರೊಡಗೂಡಿ ಕಾಮ
 ರೂಪನಾದ ಯಕ್ಷನಮೇಲೆ ಕುಳಿತು, ರೇಳುವನಾಗೆಂದು ನುಡಿದು ಕುಸು
 ಮಲತೆಯೊಡಗೂಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಅವ್ವದ ಸವಿಾಪಕ್ಕೆಬಂದು ಅದಂ
 ನೊಡಿ ಕಳುಗರಾಜಪುತ್ರಿಯು ಪೇಳಿದ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಲ್ಲವು ಇದರೋಳೆ
 ಇರುವುದೆಂದು, ಮತ್ತೂ ನಾನು ಈಗ ಕೃತಕೃತ್ಯನಾದೆನೆಂದು ನುಡಿಯುತ
 ಆ ಅಪ್ಪಕ್ಕೆ ಪ್ರಣಾಮವಂಗೈದು ಅಪ್ಪನೀಡಲತಾಕಮಾದ ಸೂಕ್ತಂಗಳಿಂದ
 ಸ್ತುತಿಸುತ್ತ, ತನ್ನ ಹಸ್ತದಿಂದಾಶ್ವರತ್ನವಂ ತಟ್ಟಲು, ಆಗ ರಾಯನ ಹಸ್ತ
 ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದಾಶ್ವವು ದೇವೇಂದ್ರನೇ ಇವನೆಂದುತಿಳಿದು ಅನಂದದಿಂದ ಹೇಷ್ಠ

ರವನೂಡುತ್ತ ರಾಜೇಂದ್ರನ ವಶವಾಗಲು, ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಕುಸುಮಲ ತೆಯೊಡಗೂಡಿ ಆ ಅಶ್ವದಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ವಸುಕೇತುರನ ಆಕಾಶದೋಳು ಬರುತ್ತ ಅನೇಕ ಪರ್ವತಗಳಂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ದೇವಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರಂ ಮತ್ತೂ ವಿಚಿತ್ರವಸ್ತುಗಳಂ ಕುಸುಮಲತೆಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತ ನಾನಾದೇಶಂಗಳಿಂದಾಂಟ ವೇಗವಿಂ ಕಳಿಂಗಸಂಪ್ರದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಕಟಕವಂಶೇರಿ ತನಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪಶ್ಚಿಮ ಗುಡಾರಂ ಬಳಪಾರ್ಶ್ವದೋಳು ಇಳಿದು ಕುಸುಮಲತೆಯಂ ಅವಳ ಕೆಳದಿಯರಂಕೂಡ ಬಳಗುಡಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿ ತಾನು ಉಬಗದ ಪಟಮಂದಿರಕ್ಕೆಬಂದು ರತ್ನಪೀಠದೋಳು ಕುಳಿತು ಅಲ್ಲಿ ಕಾದಿರ್ವ ವಿರಸೇನ ವೇದಲಾದ ಸೇನಾಪತಿಗಳಂ ಕುರಿತು ಕುಶಲವಂಕೇಳಿ, ಬಳಿಕ ಸಾಭಿಪ್ರಾಯನಾಗಿ ಸುನುತಿಯನ್ನೋಡಲು, ಆಗಲಾಮಂತ್ರಿಯು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಪ್ರಭಾವನಂ ಸೂಚನಂ ಮತ್ತೂ ಧೈರ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಂಗಳೆಲ್ಲವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿಹೇಳುತ್ತ ಅಶ್ವರತ್ನ ಮೊದಲಾದ್ದರ ಸಮಾಚಾರಂಗಳೆಲ್ಲವಂ ತಿಳುಹಿಸಲು, ಅವಂಕೇಳಿ ಅಧಿಕಾರಿಜನಂಗಳೆಲ್ಲ ರೂಸಂತೋಷಪಡುತ್ತ ಕೈಗಾಣಿಕೆಗಳಂ ಬಿಟ್ಟುಸುತಲಿರುಂ ಸಮಯದೋಳು ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಿಂದ ಕೆಲವರು ಭಟರು ಸಾವಿರಾರು ಭಿರಂಗಿಗಳಂ ಹಾರಿಸಲು, ಆ ಶಬ್ದವಂ ಕೇಳಿದ ಕಳಿಂಗಪುರದ ಜನಂಗಳೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಶ್ವಪಣವಂ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವನೆಂದು ನಿಶ್ಚಿಸಲಾಗಿ ಆರಬ್ಬದೇಶಾಧಿಪತಿ ಕುಸುಮಧ್ವಜರಾಯ ವೇದಲಾದ ಅರಸುಗಳು ಕಳಿಂಗ ದೇಶಾಧಿಪತಿಯಾದ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನಂ ಮುಂದುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಶ್ವರತ್ನವನ್ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ದರ್ಶನವಂಗೈದು ತಾವು ಅವನಿಂ ಸನ್ಮಾನವಂಪಡೆದು ಲೋಕಾಭಿರಾಮವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತ ಎಶೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ' ತಾವು ತಂದಿರುವ ದಿವ್ಯಾಶ್ವವಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿರುವೆವೆಂದು ನುಡಿಸುಲಾಗಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳ ಎದುರಾಗಿ ಅಶ್ವರತ್ನವಂತರಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲು, ಅದನ್ನೋಡಿ ಆ ಅರಸುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅಚ್ಚಗೊಂಡಿರಲು ಆ ಸಮಯದೋಳು ಆರಬ್ಬದೇಶಾಧಿಪತಿಯಾದ ಕುಸುಮಧ್ವಜರಾಯನು ಅಶ್ವರತ್ನವನ್ನೋಡಿ ಈ ಅಶ್ವವು ತನ್ನ ಸಮೀಪದೋಳಿದ್ದದೆಂದರಿ

ಈ ಬಳಿಕ ತನ್ನ ಮಗಳ ನೆನಪು ಕಂಒನಿಯುಂ ತುಂಬಲು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂ
 ನ್ನನು ಅದಂಕಡು ಸುಮತಿಯ ಮುಖವನ್ನೋಡಿ ಸಂಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡಲು,
 ಆಗಲಸುಮತಿಯು ಎಷ್ಟೆ ಕುಸುಮಧ್ವಜರಾಯನೇ! ಈಗ ಎಲ್ಲರೂ ಸಂ
 ತೋಷದಿಂದ ನೆನರು. ನೀನು ಮಾತ್ರ ಚೇತೆಯಂ ಗೋಡಿರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ
 ವೇನೆಂದು ಕೇಳಿದರಾಯನು ಎಷ್ಟೆ ಸುಮತಿಯೇ! ಒಬ್ಬ ರಾಕ್ಷಸನು ಈ
 ಅತ್ಯದಿದೊಡಗೂಡಿ ನನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಕುಸುಮಲತೆಯಂ ಹಿಡಿದಿಡೆಕೊಂಡು
 ಪೋದನು. ಅದೇ ಅಷ್ಟು ಈ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರಗೆ ವಶವಾಗಿರುವದರಿಂದ
 ಸಂತೋಷಪಡುವೆನು ನನ್ನ ಮಗಳಾದ ಕುಸುಮಲತೆಯು ಮಾತ್ರ ಏನಾದಳೋ?
 ಎಂಬ ಜಂತಿಸುವೆನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನು ನಿವಿತ್ತವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲು,
 ಸುಮತಿಯು ಅಂಕೇಳಿ, ನಿಮ್ಮ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಕುಸುಮಲತಾವೇವಿಯು
 ನಮ್ಮ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರಗೆ ಅರ್ಧಾಂಗಿಯಾಗಿರುವಳೆಂದು ನುಡಿದು ಸನಾ
 ಧಾನಗೊಳಿಸಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಂಜ್ಞಾರೂಪವಾದ ಅಜ್ಜಿಯಿಂದ ಆರಟ್ಟಪತಿ
 ಯಂ ಅಂತಃಪುರದವಳ ಗುಡಾರಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಳೊಂಡು ಪೂರ್ವಲೂಗ ಕುಸುಮ
 ಧ್ವಜರಾಯನು ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನೋಡಿ ಆಗಲೇ ಪುಟ್ಟಬಂದಳೋ ಎಂಬಂತ
 ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬಿಡಬಿಡುತಲಿರುವ ತನ್ನ ಮಗಳಂಕುರಿತು ಎಲ್ಲೆ
 ಮಗಳೇ! ನೀನು ದೀರ್ಘಸುಮಂಗಲಿಯಾಗಿ ಸುಪುತ್ರನತಿಯಾಗೆಂದು ಹರಸಿ
 ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನ ಸ್ತಭಾವನಂ ತನ್ನ ಪುಣ್ಯವೆಂಕೂಡ ಬಾರಿಬಾರಿಗು
 ಇವು ಇಂದಿನಿಂದ ಈ ಚೇತೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರಬೇಕೆಂದು
 ಹೇಳುತ ರಾಜೇಂದ್ರನೊಡನೆ ಭೋಜನವಂಗೈದು ಆ ದಿನದಲ್ಲೆಯೇ ಸುಖ
 ದಿಂದಿರಲು, ಆ ವಾರಸೇದಿನ ಕರ್ನಾಟಕಮಂಡಲೇಶ್ವರನು ಸಕಲ ವಿಭವದಿಂ
 ದೊಡಗೂಡಿ ಅಲಂಕರಿಸಿರುವ ಅಶ್ವರತ್ನವನ್ನೇರಿ ಕಳಿಂಗಪುರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ
 ಶಾಖೋದಿದೋಳ ಕುದುರೆಯಂ ಕುಣಿಸುತ ನೋಡುವರ ಕಣ್ಣುಗಳು
 ಮನಂಗಳು ಕೂಡಾ ಎಣೆವಂತೆ ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸುತ ಬರತ್ತಿರಲು, ಕಳಿಂ
 ಗರಾಯನು ಆ ಸಮಾಚಾರವಂತಿಳಿದು ಎನುರೊಂಡು ಬಂದು ಮುಖಾಂತಿ
 ಯಿಂದ ಕರೆತಂದು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಇರುವ ಸಭಾಮಂಟಪದ ಮುಂಭಾಗ
 ದೋಳ ಕಾಳುರಿಸಿ ಪರಿಸರಿ ಉಪಚಾರಂಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು; ಆಗ ರಾಜಾ

ಜೈಯಿಂದ ಸುನುತಿಯು ಜಿತ್ರಲೇಖಿಯುಂಕರೆದು ನಿನ್ನ ದೇವಿಯು ಪೇಳಿದಂ
 ತನ್ನವನು ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಶ್ವರತ್ನವು ತಂದಿರು ನು. ಇದು ನೀವುಮಾಡುವ
 ನೋಟಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದುದೇ? ಅಲ್ಲವೋ? ಸರಾಂಬರಿಸಕೇಕೆಂದು ಸೌಗಂಧಿ
 ಕಾ ದೇವಿಗ ಬಿನ್ನವಿಸೆಂದು ವೇಳಲಾಜಿತ್ರಲೇಖಿಯು. ಅಶ್ವರತ್ನವನ್ನೋಡಿ
 ಅತ್ಯಾನಂದಭರಿತವಾಗಿ ರಾಜಪುತ್ರಿಯ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು
 ಸುನುತಿಯು ಮುಖದಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಮೂತುಗಳಂ ಬಿನ್ನವಿಸಲು, ಸೌ
 ಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯು ಮೂತುಗಂಕಳೆಳ, ತಲಮುಗಿಕೊಂಡು ಪೂವಂಕೇ
 ಳವನಕ್ಕೆ ನಾನು ಯೋಗ್ಯಳೇ ಹೊರ್ತು ಪರೀಕ್ಷೆಯುಂಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸಮ
 ಭಗಳಲ್ಲವೆಂದು ವಿನಯೋಕ್ತಿಗಳಂ ಪೇಳುತ್ತ ಅಶ್ವರತ್ನವನ್ನೋಡಿ ಅನಂದಪ
 ಡುತ್ತ ಅನೇಕಾಭರಣಂಗಳಂ ವಿಜಿತ್ರ ಸ್ತ್ರಂಗಂ ತಾನಾಗಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ವಿಜಿ
 ತ್ರಪುಷ್ಪಮಾಲಿಕೆಗಳಂ ಕಪ್ಪುರವೀಳ್ಯ ಮೂತಾದ ಶುಭಸಸ್ತುಗಳಂ ಜಿತ್ರಲೇ
 ಖಿಯು ಹಸ್ತದಿಂದ ಕೈಗಾಣಿಕೆಯಂತೆ ಸಮರ್ಪಿ ಪೂಜಾಮಂಗಳೈದಿಸು
 ನನ್ನಿಂದ ಬಹು ಶ್ರಮವಾಯಿತು ಈ ಅಪರಾಧನಂ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೆಂದು ರಾಜೇ
 ದ್ರನು ಕೇಳುವಂತೆ ತನ್ನ ಸಖಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಕಳುಹಿಸಲಾಜಿತ್ರಲೇಖಿ
 ಯು ದೇವಿಯು ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಕೈಗಾಣಿಕೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು
 ಸಿ ದೇವಿಯು ಪೇಳಿದ ಮೂತುಗಳಂ ವಿನಯದಿಂದ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬಿನ್ನವಿಸಲಾ
 ಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಶ್ವರತ್ನ ಬಳಿಕ ಜಿತ್ರಲೇಖಿಯು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಆಜ್ಞಾ
 ನುಸಾರವಾಗಿ ವಿಜಿತ್ರಮಾದ ಆ ಅಶ್ವರತ್ನವಂ ತನ್ನ ಬಡತಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿ
 ಕಾದೇವಿಯು ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿಸಲಾಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ತಾನುಮಾ
 ಡುವ ನೋಟಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅಶ್ವರತ್ನವನ್ನೋಡಿ ಸುಗಂಧನುಹಾರಾಜೇಂ
 ದ್ರನ ಪರಾಕ್ರಮವಂ ಬಾಳಿಬಾರಿಗು ಬಣ್ಣಿಸುತನಿಮ್ಮ ದೇವಿಯು ಸಮೀಪ
 ಕ್ಕೆ ತೆಗಮಕೊಂಡು ಪೋಗೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿ ಕಳುಹಲು, ಜಿತ್ರಲೇಖಾವಾ
 ಲತೀ ಮೊದಲಾದ ಸಖಿಯರಿದೊಡಗೂಡಿ ಅಶ್ವರತ್ನವಂ ತನ್ನ ಅಂತಃಪುರದ
 ಉಪವನದೊಳ್ಳಟ್ಟಿಸಿ ಅತ್ಯಂತ ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತಳಾಗಿ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರಲು; ಇತ್ತ
 ಲಾ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ ಕಳಿಂಗಪತಿಯು ಅರಮನೆ
 ಯಿಂದ ಹೊರಟುಬರುತ ಕುಸುಮಧ್ವಜರಾಮನ ಬಿಡಿದಿರುನ್ನೈದಿ ತನ್ನ ಕಟ

ಕದಿಂ ಕಸುಮುಲತೆಯಂಕರೆಸಿ ಅವಳೊಡನೆ ಲೀಲಾವಿಲಾಸದಿಂ ಸುಖದಿಂದಿರುತಿ
ರ್ದ ನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ * * *

ಗದ್ಯಃ ಕುಂಡಲಿಶಯಲೆಂಡೆಪರಶುಪುಂಡರೀಕಭವಾಖಂಡಲಪ್ರಮುಖನಿ
ಖಿಲಸುರವರಪರಿಭವ ಪರಿಣತಪ್ರಚಂಡಬಚಂಡಮುಂಡಮಂಡನಿಪುಣಕೋ
ದಂಡಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾದಂಡಪರಿವಾ ರಣಿ ಕಾಃಮುಂಡಿ ಕಟಾಕ್ಷ
ವೀಕ್ಷಣಪ್ರವರ್ಧನಾನ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯಪ್ರತಾಪಸಕಲಭೂಪಾಸಾ
ಮಾಜ್ಯಸರ್ವಂಕಪ ಚತುರ್ವಿಧವರಸ ಕವಿತಾನಿಸ್ಸಹಾಯವಿನಾಃಘೋರೋಯ
ಘಟಿಕಾಶತಗ್ರಂಥದಿನದಿನಪ್ರಬಂಧನಿಬಂಧನಧುರಂಧನಃ ಸಮಾಪಿತಾತ್ಮೀ
ಯಸಗೋತ್ರಾಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರಸುಚರಿತ್ರ ಚಾಮರ ಸಮಯಾರಾ ಪುತ್ರನರ
ಪತಿಬಿರುದಮುಹೂರಪುರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜಬಡೆಯರವರಿಂಪರಸಿಕ
ಜನಾನಂದಕರಮಾಗಿ ವಿರಚಿತವಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯವೆಂಬ ನವೀನಕ
ತ್ರಿಯೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜೀಂದ್ರನು ಅಶಪಣವಂ ಸಾಧಿಸಿದ ನೆಂಬ ಹದಿನೆಂಟನೇ
ಅಶ್ವಾಸ ನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಮಹಾ ಶ್ರೀ * *

ಹದಿನೆಂಟನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣ.

ಹೆತ್ತೊಂ ಭತ್ತ ನೇ ಆ ಕೃಷ್ಣನ.

ಯೆಂಪಾಮಾಣಿ ಪಣಪ್ರರಂಭ.

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ವಿಜಾತೀಯನಾದ ಅಶ್ವರತ್ನ
 ವೆಂಸಾಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯುನಾಡುವನುಯಲಕ್ಷ್ಮೀನ ತಕ್ಕೋಸುಗಪಣವಾಗಿ
 ತಂದಿತ್ತು ಲೋಕವೋಳ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ ಯುಸಡೆದು ಆರಟ್ಟದೇಶಾಧಿಪತಿಯಾನ
 ಕುಸುಮಧ್ವಜರಾಯನಬಿಡದಿಯೋಳ್ ಕುಸುಮಬತೆಯೊಡನ ಸುಖನಿನ್ನೆಯು
 ಗೈದು ಆನಾರನೇದಿನ ಉದಯದೊಳೆದ್ದು ದರ್ಶನವೊದಲಾದ ಚುಭವಸ್ತುಗಳ
 ದರ್ಶನವೆಗೈದು ಬಳಿಕ ಮುಖಮಂಜುನವಂಗೈಯುತ ಸುಖಮತಿ ವೀರಸೇನ
 ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಾಜಿಕರಿಂಮೊಡಗೂಡಿ ಪಾರವರ್ಷಾನು ಲಿನ್ನವಿಸುನ ದೇಶ
 ದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಂಗಳೆಲ್ಲನು ಲಾಲಿಸುತ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯ ಅರಸುಗಳು ಬಿನ್ನವಿ
 ಸುವ ಲೇಖನಗಳಂ ರಾಯಸವನರಿಂ ಓದಿತಿ ಕೇಳುತ ಪ್ರತ್ಯುತ್ಪರಗಳಂ
 ಅವುಗಳಿಗೆ ನಿರೂಪಿಸುತ ಅಲ್ಲಿಂದ ಚಿತ್ತೈಸಿ ಮುಜ್ಜನಮಂದಿರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ
 ಪನ್ನೀನಿಂದ ಜಳಕನುಮಾಡಿ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಆಹ್ನಿಕಮಂ ನೆರನೇರಿನಿ ಛಣಿ
 ಯೋಳ್ ಕತ್ತರಿ ತಿಲಕವನ್ನೆಟ್ಟು ಆರಟ್ಟದೇಶಾಧಿಪತಿ ಮೊದಲಾದ ರಾಯರು
 ಗಳೊಡಗೂಡಿ ಭೋಜನವೆಗೈದು ವಿಜೇತ್ರ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳೆದ ಅಲಂ
 ಕೃತನಾಗಿ ಕರ್ಪುರವೀಳ್ಯಂ ಸವಿಯುತ ಬಾಗಿಲ್ಲ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿರುಸೆ ಗಜ
 ರಥಮಂ ಕುಸುಮಧ್ವಜರಾಯನೊಡಗೂಡಿ ಪರಿ ರಾಜಬೀದಿಯೋಳ್ ಎಂದಿ
 ನಂತೆ ಬರುವಾಗ ಇಂದ್ರನೂ ಉಪೊಂದ್ರನೂಕೂಡಿ ಕುಳಿತಿರುವ ರಥದಕೆಲಬ
 ಲೋರ್ಚೆ ಅಷ್ಟಿನಿವೇನತೆಗಸು ಬರಮಂತೆ ಸುಖಮತಿ ವೀರಸೇನರೇವರು
 ಉತ್ತಮಾತ್ಮಗಳನ್ನೇರಿ ರಾಜೇಂದ್ರನ ರಥದ ಎಡಬಲದೋಳ್ ಬರುತ್ತಿರಲು;

ಈಸಮಾಚಾರವಂಕೇಳಿ ಕಳಿಂಗಭೂವತಿಯು ತ್ವರೆಯಿಂದ ಎದಿಗೊಂಡು
 ಬಂದು ನಿಜಮಂದಿರದ ಸಮೀಪದೋಳ್ ಗಜರಥದಿಂದಿಳಿದ ಕರ್ನಾಟನರಸತಿ

ಯಂ ಕೈಪಿಡಿದು ಸ್ವಯಂವರಸಭಾನುಂಟವಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದು ಸುಧರ್ಮಸಭೆ
ಯೋಳ್ ಇಂದ್ರನಂತೆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಸ್ವಯಂವರಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ
ಸುರ್ವಣ ಸಿಂಹಾಸನದೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ತಾನು ಕುಸುಮಧ್ವಜರಾಯನೊಡ
ಗೂಡಿ ಬಂದೇಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕುಶಲಗಳಂಕೇಳುತ್ತ ಎಲೈಮಿತ್ರನೇ!
ನಿನ್ನಕುಮಾರಿಯಾದ ಕುಸುಮತೆಯಂ ಈ ಸುಕುಮಾರನಾದ ಸುಗಂಧರಾ
ಜೇಂದ್ರನು ಸೆರೆಯಂಬಿಡಿಸಿ ತಂದನೆಂದು ಕೇಳಿ ಎನ್ನಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆನಂದಮಾ
ಯಿತು, ಈರ್ವಪುತ್ರಿಯರಂ ಬಂದೇಕಾಲದೋಳ್ ಈ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರಂ
ಗೆ ವಿವಾಹವಂಗೈಸಿ ನಾವೀರ್ವರೂ ನೇತ್ರಾನಂದವಂಪಡೆಯುವಾ ಎಂದು ಪೇ
ಳಲಾಪಾತಂಕೇಳಿ ಆರಟ್ಟಭೂಪತಿಯಾದ ಕುಸುಮಧ್ವಜನು ಎಲೈ ವಿಜಯ
ವರ್ಮನೇ! ಕೇಳು, ನಿನ್ನಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಪುಣ್ಯಪ್ರಭಾವ
ದಿಂದಲೂ ಆ ಪುತ್ರಿಯು ಅವೇಕ್ಷಿಸಿದ ಪಣದ ದೆಶೆಯಿಂದಲೂ ಈ ಮಹಾನು
ಭಾವನ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದಲೂ ನನ್ನ ಮಗಳಂ ನಾನು ಕಾಣುವಂತಾಯಿತು.
ನನ್ನ ಪುತ್ರಿಯು ನಿನಗೆ ಪುತ್ರಿಯೇಸರಿ, ಮತ್ತು ದೇಹಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ
ನನ್ನ ಪತ್ನಿಗೆ ನಿನ್ನ ಧರ್ಮ ಪತ್ನಿಯಾದ ಸುಲೋಚನಾದೇವಿಯು
ಬಡಹುಟ್ಟಿದವಳಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಕನ್ಯಾರತ್ನಂಗಳಂ ನೀನೇ ಧಾರೆಯನ್ನೆರೆ
ಯಬಹುದೆಂದುಮಾತನಾಡುತ್ತ ತಮ್ಮೊಳ್ಳಾವೇ ಸಂತೋಷವಂಪಡುತ್ತಿರಲು;

ಆಸಮಯದೋಳ್ ಉತ್ತರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಕಾಂಡಪಟದಮರೆಯೋ
ಳ್ ವಿಜಿತವಾದ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಪಣತ್ರಯ
ವಂಸಾಧಿಸಿದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಸಖಿಯ ಮುಖದಿಂದ ನಾನಾವಿಧಲುಪ
ಚಾರಂಗಳಿಂದ ಪೂಜಿತಿ ಮತ್ತೂ ಆತನ ಶಾರ್ಙ್ಗದಾರ್ಯಪರಾಕ್ರಮಸಾ
ಹಸಸತ್ಯಂಗಳಂ ಮನದಂದು ಹರ್ಷಪರವಶಳಾಗಿ ಲಜ್ಜಾಭಯಭರಿತಳಾಗಿ ಸರ್ವಾ
ವಯವೆ ಸುಂದರನನ್ನೋಡುವೆನೆಂಬ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕಾಂಡಪಟದ ಜಾಲಂಧ
ರದಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗಿ ಮುಕುಂದನಂತೆ ಮೆರೆವಸುಂದರಾಂಗನಾದ ಸುಗಂಧರಾ
ಜೇಂದ್ರನಂ ತನ್ನಮನದಣಿವಂತೆ ನೋಡಿ ಮೈಮರೆದು ಮನಕರಗಿ ಕಂಗೆಟ್ಟು
ಮತ್ತೂ ಮಿಕ್ಕಾದಪಣಂಗಳೂ ಈತನಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯಂಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ಇ
ಷ್ಟಜೀವತಾ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂಮಾಡುತ್ತ ನಿಂತುಕೊಂಡಿರುವತನ್ನಂ ಪಾಶ್ವರ್ಯ

ದೋಷಕ್ಕೆ ಟ್ಟಿರುವ ಕನ್ನಡಿಯೋಳ್ಕಂಡು ವಿಸ್ತೃತನಾಗಿ ಯವೆ ಯಿಕ್ಕದೆನೋಡುತ್ತಿರುವ ಸುಕುಮಾರನ ಮನೋಭಾವವಂತಿಳಿದು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಸಖಿಯ ಮುಖವನ್ನೋಡಿ ಕನ್ನಡಿಯಮುಸುಕು ಮರೆಮಾಡುವಂತೆಸನ್ನೆಯುಮಾಡಿ ದಿವ್ಯ ಸುಗಂಧಸ್ತಪ್ಪಮಾಲಿಕೆಗಳಂ ಕಪ್ಪುರವೀಳ್ಕಮಂಸಹಾ ಬಿಟ್ಟು ನಿವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ನಿಮಿತ್ತಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸಖಿಯಂಕುರಿತು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಈ ಅಶ್ವರಕ್ಷೆವಂಸಾಧಿಸಿ ತಂದು ದಯಪಾಲಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ನನ್ನತಂಗಿಯಾದ ಕಾಸುಲತೆಯ ಶರೆಯುಂಬಿಡಿಶಿ ಕರೆತಂದದ್ದು ಕೋಟಿಪಣಂಗಳಂಸಾಧಿಸಿ ದಯಮಾಡಿದಂತಾಯಿತು. ಆದರೂ ನಾನು ಬಾಲ್ಯಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ವಿನುರ್ತೆಯಂವನಾಡದೆ ಕೆಲವು ಪಣಂಗಳಂಕುರಿತು ಅವೆಲ್ಲವಂ ತಂದವ ನನ್ನೇವರಿಸುವೆನೆಂದು ಮೊದಲು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂಮಾಡಿರುವೆನಾದಕಾರಣ ಈಗ ನಿತ್ಯಗೌರಿಯ ವ್ರತದೋಳ್ ಚೆನ್ನದ ಬಾಗಿಲನಗಳಂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವದರಿಂದ ದಿನದಿನದೋಳ್ ಹನ್ನೆರಡು ಭಾರ ಭಂಗಾರವಂ ಮತ್ತು ಬೇಡಿದ ಭೂಷಣಂಗಳಂ ಕೂಡ ಕೊಡುವೆ ಬಂದು ರತ್ನವಂ ತಂದು ದಯಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನುಡಿದು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ತಂದೆಯಾದ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಈ ವ್ರತಕ್ಕೋಸುಗ ಬೇಕಾದವ್ಯು ದ್ರವ್ಯವಂ ಕೊಡುವನು, ಆದರೂ ಪತಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ದ್ರವ್ಯದಿಂದಲೇ ಈ ವ್ರತವಂಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿರುವದರಿಂದ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕರುಣೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಈ ಪಣವಂ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಮೃದುಮಧುರವಾಗಿ ನುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಮಧುರವಾದ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮನದೋಳ್ ಶೋತ್ರೇಂದ್ರಿಯಂಗಳು ಸಾರ್ಥಕಗಳಾದವು ಮಿಗಿಲಾದ ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳು ಸಫಲಗಳಾಗುವದಕ್ಕೆ ಜಗನ್ಮಾತೆಯಾದ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮಾಮುಂಡಿಕಾದೇವಿಯ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾಧನಾಂತರವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಿಸಿ ಬಳಿಕ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸಖಿಯಂ ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮ ಅರಸಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿತವಾದ ರತ್ನವು ಸ್ವರ್ಗ ಮರ್ತ್ಯ ಪಾತಾಳಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸಾಧಿಸಿ ತಂದು ಕೊಡುವೆನು ಸಂಶಯಂಗಳೊಳ್ಳಬ್ಯಾಡವೆಂದುಪೇಳಿ ಪೊರಮು

ಡಲುಬ್ಬು ಕ್ಷುಣ್ಣಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕನ್ನೆಯರೂಪಿಸಂತೆ ಪರಿಣ
 ಮಿಸಿರುವ ಅಂಕುರರಣಕ್ಕೆ ಬೂದೂ ತೋರವೆದಲು. ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯಾದ
 ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ವಿಸೇಷವೆಂಬ ಸಾಧನದಿಂದ ಮನೋವಿಕಾ
 ರವಂ ತೋಳೆದು ಮುಂದೆ ಬದು ಕಾರ್ಯವಿರುವವೆಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ
 ಪೂರಮುಟ್ಟು ತಾಸಿರುವ ಬಿಡಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮಣಿಮಂಚದೊಳಿಕ್ಕುಳಿತ್ತು
 ಬೂದಿಮಣಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇವಿಯು ಬೇಡಿದಮಣಿಯು ಮೊದಲು
 ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡುಬಂದ ಪೂವಂತ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದು ಅಶಕ್ಯವೆಂದು ಚಿಂತಿ
 ಸುತ್ತವಾರಗಾಣೆ ಚಿತ್ರಾಸಿತನುತೆ ಮೌನದಿಂದಿರುವರಾಜೇಂದ್ರನನ್ನೋಡಿ
 ಸುಮತಿಯು ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ತನ್ನೊಳ್ ತಾವು ಮಾತನಾಡುತೆ ರಾಜೇಂ
 ದ್ರನ ಮನಸ್ಸು ಎಂದಿಂತೆ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ ಇಂದು ಜಗನ್ನೋರಿನಿರುವ
 ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇವಿಯು ದುರ್ಲಭವಾದ ಏನೋ ಬಂದು ಪೂವಂಕೇಳಿರು
 ವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಲಿದೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯುಮಾಡಿ ತಿಳಿಯುವಾ ಎಂದು ಈವರೂ
 ರಾಜೇಂದ್ರನಿದ್ದೆಡೆಗೆ ಬಂದು ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ! ನೀನು ಚಿಂತಿಸುವದಕ್ಕೆ
 ಕಾರಣವೇನು ನಿನಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವು ಮೂರುಲೋಕದಲ್ಲಿಯು
 ಇಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅದಂ ಸಾಧಿಸಿ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯು
 ಬದ್ಧಕಂಕಣಳಾಗಿರುವಳು, ಅದಂ ನೀನು ಮರತೆಯಾ ಇದುಮಲ್ಲದೆ ಲೋಕ
 ಪಾಲಕರೆಲ್ಲರೂ ನಿನಗೆ ಅಂಜಿ ನಡೆಯುವರು, ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ನಿನ್ನ
 ಪೆಡ್ಡಾಗ್ರದಲ್ಲಿ ನಿರವಾಗಿ ನೆಲಸಿಹಳು ಇಷ್ಟು ಸಾಧನವಿರುವಲ್ಲಿ ವೃಥಾ
 ಚಿಂತಿಸುವದ್ಯಾಕೆ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿರುವ ಅರ್ಥವಂ ಎಷ್ಟೊಡನೆ ಹೇಳಬೇಕೆ
 ನಲು, ಈ ವಾಕ್ಯವಂಕೇಳಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಂಭ್ರಮಯುಕ್ತನಾಗಿ ಗುರು
 ವಾದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನಿಗಭಿನಂದಿಸಿ ಕುಳ್ಳಿರವೇಕೆಂದು ನುಡಿದು ಪೀಠವನ್ನಿತ್ತು
 ಸುಮತಿಯಂ ಕರವಿಡಿದು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ತಾನು ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇವಿಯ ಮನೆಗೆ
 ಹೋಗಿದ್ದ ಪರಿಯಂ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದವೃತ್ತಾಂತವಂ ಮತ್ತು ಅವಳು ಕೇಳಿದ
 ಮಣಿತ್ರಭಾವವಂ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪೇಳಿ ಮೊದಲು ತಂದಿತ್ತು ಪೂಂಗಳು
 ಚೈತನ್ಯ ರೂಪದಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವದಾದಕಾರಣ ನೆಲೆಯತಿಳಿದು ಸಾಹಸ
 ಮಮಾಡಿಸಾಧಿಸಿ ತಂದಿತ್ತನು, ಈಗಲಾದರೂ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ ಗುಣಂಗೆ

ಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದ ಮನೆಯು ದುರ್ಲಭವು ಅಥವಾ ಅಂತಸ್ಕವೆನೆಯಿತು. ಇನ್ನೆರಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ದೂರಕುಸುರು ದುರ್ಲಭವು. ಅಥವಾ ದೊರೆಕಿ ದರೂ ಪ್ರಕರನವನಾಡುವದು ಮತ್ತೊಂದು ದುರ್ಲಭವು ಇಂತಿಹಲ್ಲಿ ರಾಜಕನ್ಯೆಯು ಆಪ್ತಿಯಾದ ಮನೆಯು ಗೂಢಾಂಗವೆಂತೂ, ದೂರಕುವ ದೊರೆ, ಎಂದು ಹಿಂತಿರುಗಿಸಲ್ಪಡುವ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪೇಳಲಾವನಾತಂ ಕೇಳಿ ಸುಮತಿಯು ಬಂದೂ ತೋರದ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ರಾಜಕುಮಾರನು ಕುರಿತು ಎಚ್ಚ ತೈ ಶೋಕಕ್ಕಾರಿಸೆ! ಕೇಳು ಇಷ್ಟು ಚಿಂತಿಸುವವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರಸಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಸವರತ್ನಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ಅವ ರಲ್ಲಿರುವಭೇದಗಳಂ ತನ್ನಿಷ್ಟ ಗಣಂಗಳೆಲ್ಲವು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿವೆಳುವೆನು, ಅದಂ ಸೌವಧಾನವಾಗಿ ಕೇಳು ನಾನು ನಿರೂಪಿಸುವ ರತ್ನಂಗಳೋಳ್ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಕೇಳಿದ ರತ್ನವು ಯಾವದೋ ಅದಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಎಲ್ಲಿರುವುದೋ ತಿಳಿದು ಸರ್ವ ಸೌಹಸನವನಾಡಿ ತಂದೀಯ ಬಹುವಿನಲಾವನಾತಿಗೆ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಬಡಂಬಟ್ಟು ಗುರುವಂ ಕುರಿತು ರತ್ನೋತ್ಪತ್ತಿಯಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಂಮಾಡಲು;

ಆಗ ಗುರುವಾದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಅರಿಕುಲಾರಾಜನಾ ನನೀ! ಕೇಳು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮಮಾಬಲಶಾಲಿ ಯಾದ ವಟಾಸುರನೆಂಬ ಉಪ್ಪು ದಾನವೇಂದ್ರನು ಸ್ವರ್ಗ ಮರ್ತ್ಯ ಪಾತಾಳ ಗಳೆಂಬ ಮೂರುಲೋಕಂಗಳಂ ಜಯಿಸಿ ಇಂದ್ರಾಪ್ರಸ್ಥಕ್ಕೆ ದಿಕ್ಪಾಲಕರನ್ನಪ ರಾಜಯುಸನ್ನೈದಿಸಿ ಅಮರಾವತಿಯಂಸೌಧಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯೆ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಾಧಿ ಪತ್ಯನಂ ಮಾಡುತ ಸುವದಿಂದಿರತ್ತಿರಲು, ಆಗಲಾ ದಾನವೇಂದ್ರನಿಂದ ಪರಾ ಜಿತರಾಗಿ ಮಂದರಪರ್ವತವಂ ಸೇರಿರುವ ಇಂದ್ರಾದಿಲೋಕಪಾಲಕರೆಲ್ಲರು ದಾನವೇಂದ್ರನು ತನ್ನಕುಲವೃದ್ಧಿಯಂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಉಪ್ಪುಕ್ತನಾಗಿರುವ ಸಮಾಚಾರನಂ ಚಾರನುಖ್ಯವಾ ತಿಳಿದು ಚೇತಾಯುಕ್ತರಾಗಿ ತಮ್ಮಕುಲ ಗುರುಗಳಾದ ಬೃಹಸ್ಪತ್ಯಾಚಾರ್ಯರಂ ಭಕ್ತಿಯಿಂಸ್ತರಿಸಿ ಬಳಿಕ ಆ ಕ್ಷಣದ ಲ್ಲಿಯೆ ತೇಜಸ್ಸನು ಒಡವೆಲ್ಲ ಬಂದಾಗಿ ಮೂರ್ತಿಭಸನಿ ಬಂದಂತೆ ಎಂದು ರಾಗಿ ಬಂದುನಿಂತಿರುವ ತಮ್ಮ ಕುಲಗುರುಗಳಾದ ಬೃಹಸ್ಪತ್ಯಾಚಾರ್ಯರಂ

ಕಂಡು ಪರಮಹರ್ಷ- ಪರಮಕಾಗಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಸ್ತೋಮನಂ
ಮಾಡಿ ನಾನಾಂಸ ಸ್ತೋತ್ರಂಗಳಂ ಗೈಯುತ್ತ ಕೈಗಳಂ ಕಷ್ಟಕ್ಕೊಂಡು ಎದು
ರಾಗಿ ವಿನಯದಿಂದ ನಿಂತಿರಲಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮವೃತ್ತಾರ್ಥನು ಪರಿವಾರಸಮ್ಮೇಶ
ನಾದ ಶರೀಪತಿಯು, ಮತ್ತು ಮಿಕ್ಕ ಶೂಲಕವಾಲಕರಲ್ಲಿ ರನ್ನೋಡಿ ಅತ್ಯಂ
ತ ಕಠಿಣಂಗಳಾದ ವಿಸತ್ತರಾಸರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ಬ್ಯಾಸರದಿ ನಿರ್ದುಹಸಲಾ
ರದೆ ನನ್ನಂ ಸ್ತರಿಸಿರುವರೆಂದು ಮನದೋಳ್ ನಿಶ್ಚಿಸಿ, ವೃತ್ತಾರಿಯಾದ
ದೇವೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಅವನಮುಖದಿಂದ
ವಶಾಸುರನ ವೃತ್ತಾಂತಗಳೆಲ್ಲನು ತಿಳಿದು ಮನದೋಳ್ ಆಶೋಷ
ನೆಯಂಗೆಯ್ದು ತಾನು ನಿಶ್ಚಿಸಿರುವ ಪಯಾಂ ಪ್ರಮುಖಿಸ್ಯನಾದ ಪಾಕ
ಶಾಸನನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಸಕಲ ದೇವತಾಸೈನ್ಯಸಮ್ಮೇತನಾಗಿ ದಾಸವಾಧಿ
ಪತಿಯಾದ ವಶಾಸುರನಂ ಜಯಿಸಬೇಡುಗ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗದಿಂದ ಪೊರ
ಮಡುವುದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲಾಗಿ ಜಂಭಾರಿಯು ಹರ್ಷಪರವಶ
ನಾಗಿ ಕೃತಕೃತ್ಯನಾದೆಂದು ಉಬ್ಬಿ ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ ಯುದ್ಧಸನ್ನದ್ಧನಾಗಿ
ಸಕಲ ಪರಿವಾರದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ತನ್ನದಿವ್ಯರಥದೋಳ್ ಉನ್ನತಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ
ಆಚಾರ್ಯನಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಅನುರಾವತಿಗೆ ಅಭಿಮುಖನಾಗಿ ಬರುತ
ಸಮೀಪ ವನ್ನೈದಿ ಕೋಲಾಹಲ ಧ್ವನಿಯಂ ಮಾಡಲು;

ಆಗಲಾವಲಾಸುರನು ಆಧ್ವನಿಯಂ ಕೇಳಿ ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ
ಯಂಮಾಡಿ ತಿಳಿದು ಫಲಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಪತಂಗವು ದಾವಾಗ್ನಿಯೋಳ್
ಬೀಳುವಂತೆ ಶರೀಪತಿಯು ಎಂದಿನಂತೆ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯಸಿರಿಯಂ ಪಡೆ
ಯುವನೆಂದು ದುರಾಶೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಸನ್ಮುಖಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವನಂತೆ ಕಾಣು
ತೆಲಿದ್ದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನ ಅಹಂಕಾರನಂ ನೆಗೊತ್ತಿ ಮುಂದೆ ಎಂದಿಗೂ ಈ
ಅನುರಾವತಿಯುಂ ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ನೆನೆಯತಂತೆ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಕನಲಿ
ಕಾತರಿಸಿ ಕೈದುಗಳಂ ಹಿಡಿದು ಕರಿದಥವನ್ನೇರಿ ಕಾಳರಾತ್ರಿಯಂತೆ ತೋರುತ
ನಿಜ ಪರಿವಾರದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಪುರದಿಂದ ಪೊರಮಟ್ಟು ಪುರಂದರಸಸೈನ್ಯವಂ
ಕಾಡ ಕದಳೀವನವಂ ಕಂಡ ಮದ್ದಾನೆಯಂತೆ ಘುಡಿಘುಡಿಸುತ ಕಾರ್ತು
ವನಂ ನೆಳದು ಬಾಣಂಗಳಂಬೀರುತ ಕಾಲವೃತ್ಯವಿನಂತೆ ಬರುತ್ತಿರಲೂ,

ಇಂದ್ರನು ಶತುಗ್ರವಂಕಂಡು ತ್ರಸ್ತದೈದಯನಾಗಿ ಅಚ್ಚಾಪ್ಯನ ಆಜ್ಞೆಯು
ವಿರಾಲಾರದೆ ಸ್ವಲ್ಪಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡುತ ಪೂರ್ವದೋಳ್ ಈ ವೆಣು
ಸುರನ ಬಾಣಪ್ರಹಾರದಿಂಮುಟ್ಟು ಘಾಯವನ್ನೇ ಅರಸುತ ಬರುವ
ಬಾಣ ಪರಂಪರೆಯುಬರವಣಿಯು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಇನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಅನು
ರಾವತಿಯ ಅಭಿಮುಖರಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೂಗುತ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟು ತಲೆರುವ
ತನ್ನ ಸೈನ್ಯವಂ ಕಂಡು ತಾನೂ ಅನರೋಡನೆ ಓಡಿ ಪೋಗಬೇಕೆಂದು
ಜೆಂತಿಸುತ್ತಿರಲೂ;

ಆಗ ಸುರಾಚಾರ್ಯನು ಶರ್ಜೀಪತಿಯಂ ಕೂರಿತು ಈ ವಲಾಸುರನು
ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಉಮಾರನುಣನಂ ಕೂರಿತು ಘೋರತಪವಂ ಮಾಡಿ ಅಭಿಮು
ಖನಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಮಸ್ತ ಭೇದಿಗ ಭಾಗ್ಯವಂ ಬಹುಕಾಲ ಅನು
ಭವಿಸಿ ಯಶಸ್ಸಂ ಪಡೆಯಲೋಸುಗ ಚರಾಚರಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಸಂಹಾರ
ವಿಲ್ಲದಂತೆ ಬಂದುವರವಂ, ಮತ್ತೊಮ್ಮನದೋಳ್ ದಧೀಚಿ, ಸೂರ್ಯ,
ಇಂದ್ರ ಮೊವಲಾದನರಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ರತ್ನಂಗಳು ವಿರಳವಾಗಿರು
ವುದಂ ತಿಳಿದು ಅದಂ ಸಮೃದ್ಧಿಯುಮಾಡಿ ಲೋಕೋಪಕಾರವಂ ಮಾಡ
ಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಧರ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ
ಧಾತುಗಳೇ ನವರತ್ನಗಳಾಗುವಂತೆ ಮತ್ತೊಂದುವರವಂ ಪಡೆದಿರುವನಾದ
ಕಾರಣ ಯುದ್ಧದೋಳ್ ಈತನು ಜಯಿಸಲಶಕ್ಯನು ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದ
ಲು ನಾನು ಹೇಳಿದ ಉಪಾಯವೇಸರಿಯೆಂದು ಎನ್ನಲಾಗ ಸಂಕ್ರಂದನನು
ಮಹಾ ಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಗುರುವಾಕ್ಯವುಂ ಮನದಂದು ವ್ಯಾಜಾರ್ಥವಾಗಿ
ಚಾಪವಂ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರವಂ ಹೂಡಿ ಆದೈತ್ಯನಿಗಭಿಮುಖ
ವಾಗಿ ಎಲೈ ದುರಾತ್ಮನೆ ! ಬಂದುಕ್ಷಣವೆನ್ನೊಡನೆ ಶಣಿಸಿ ಕೈಗುಣವ
ನ್ನೋಡೆನುತ ನುಡಿದು ಶೆಳದುಬಿಡಲು, ಆಗ ವಲಾಸುರನು ನಸುನಗುತ
ಪ್ರತ್ಯಸ್ತ್ರದಿಂದದಂ ಪಂಡಿಸಿ, ಮತ್ತು ಎಲೋ ಸುರಾಧಮನೆ ! ನೀನು
ಗೌತಮಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸಾಹಸವಂ ಕೋಳಿ ಬಲ್ಲಿನು, ಸಮರಾಂಗ
ಣದ ಗೊಡವೆ ನಿನಿಗ್ಯಾಕೆ ಋಷ್ಯಾಶ್ರಮಂಗಳು ಇನ್ನೂ ಬಹಳವಾಗಿರು
ವವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗುಪೋಗೊಂದು ನುಡಿದು ಬಳಿಕ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರದಿಂದೀರ್ವರು

ಸಮಾನಾಗಿ ಮೂರು ರೂಪ ಆದ್ಯುತನಾದ ಯುದ್ಧವನೊಡುತ
 ಅಸ್ತೇ ಕ್ಷೇಪಂ ಕ್ಷೇಪಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ್ವರಿ ಬತ್ತಲಿಕೆ ಬರಿದಾಗಲು, ಆಗ
 ಸುರಸಂಕುರಿತು ನಾಡು ಸುರಸಂಕುರಿತು ಅಸುರಾತಕನಾದ ಇಂದ್ರನಂ
 ಕುರಿತು ಸಂಜ್ಞೆಯು ನಾಡು ಸುರಸಂಕುರಿತು ಧನುಸ್ಸುಳ್ಳವನು ನಲಾ
 ಸುರಸಂಕುರಿತು ನಾಡು ಸುರಸಂಕುರಿತು ! ಕೇಳು, ಸಿನ್ಧು ಸೂರಸಕ್ಕೆ
 ಮೊಬ್ಬ ದೆನು ಸಿನ್ಧಿಗೆ ಬೇಕಾದವರವನೊಡು ಕೊಡುವೆನೂ ಎನಲಾವಂತಂ
 ಕೇಳಿ ಗರ್ವಿತನಾದ ವಲಾಸುರನು ನಸುಸಗುತ ಎಲೈ ಇಂದ್ರನೆ ! ತಿರುಕ
 ದಾರುವರು ಕೊಡುವ ಹಳಸಿದ ಹವಿಸ್ಸಿನಿಂ ಜೀವಿಸುತ ಶುಷ್ಕವೈವಿಕಮು
 ಖನಿಗತ ನಿಗಮಾಗಮಸ್ತುತಿಗೆ ಉಬುಪ ದುರ್ಭಾಗ್ಯನಾನ ನಿನು
 ಕೊಡುವ ವರವ್ಯಾವುದು, ನಾನು ಜೇದನದೇನು, ಅದಂತಿರಲಿ ಸೇನು ಬೇಕಾ
 ದ ವರವಂ ಬೇಡು ನಾನು ಕೊಡುವೆನು ಎಂದು ಪೇಳಲಾಗ ಪುಂಡ
 ರನು ಎಲೈ ದೈತ್ಯಶ್ರೇಷ್ಠನ ! ಕೇಳು, ಸಿನ್ಧುಕುಲದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದ ದೈತ್ಯ
 ರು ಇದುವರಿಗೂ ಬುರಿಗೂ ವರವಾನನು ಮಾಡಿರುವನು ಅನ್ರಸಿದ್ಧವು,
 ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ ಈಗ ನಿನು ಒರಿದೇ ದುರಭಿಮಾನದಿಂದ ವರವಂಕೊ
 ಡುವೆನೆಂದು ಪೇಳ ಕಡೆಗೆ ವರವಂಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ತನಾಗಿ ಲೋಕ
 ದೋಳು ಅಪಕೀರ್ತಿಯು ಪಡೆಯುವೆ, ಈ ದುರಹಂಕಾರವು ನಿನಿಗ್ಯಾಕೆ?
 ಕ್ಷುದ್ರನದಿಯು ಸಮುದ್ರವಂ ಪೂರ್ಣವಂ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಓಡಿಬಂದಂತೆ
 ಬರಿದೇ ಸಾಹಸವಂ ಪೇಳ ಅಪವಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಡವೆಂದು ಪೇಳುವ
 ಕುಹಕದ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ವಲಾಸುರನು ತನ್ನ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸ್ವಭಾವಸಿದ್ಧ
 ವಾದ ದುರಹಂಕಾರದಿಂ ಮಂವಸುತಿಯಾಗಿ ತನಗೆ ಮುಂದೆ ಬರುವ
 ಹಾನಿವೃದ್ಧಿಗಳನ್ನರಿಯದೆ, ಮದಂಭನಾಗಿ ದಾಯಾದಿಗಳಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ
 ದೈತ್ಯಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ನಾನು ಕೇಳುವವರವನ್ನಿತ್ತು ಲೋಕದೋಳು ಬ್ಬಾತಿ
 ಯು ಪಡೆಯುವನು ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವೆಂದು ಮನದೋಳು ನಿಶ್ಚೈಸಿ
 ಸುರಸತಿಯಾದ ದೇವೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು, ಎಲೈ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷನೆ ! ನಾನು
 ಬೇಡಿದ ವರವಂ ತ್ರಿಕರಣಕ ತ್ರಿವಾಚಕನಾಗಿ ತ್ರಿಣೇತ್ರನ ಅಡಿವಾಸ
 ರಿಯಾಣೆಗೂ ತೀರ್ಥವಂ ಕೊಡುವೆನು ಎನಲಾಗ, ಅನುರೇಕನು ನಿಜಾ

ಸಾನವಾದ ಅನುರಾವತಿಯ ಭಾಗ್ಯವಂಪಡೆನೆಂದು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ತನ್ನ ರಥದಿಂದಿಳಿದು ದೈತ್ಯೇಂದ್ರನ ಅಭಿಮುಖನಾಗಿ ಬಂದು ಅವನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ತ್ರಿಲೋಕವೀರನೇ! ಕೇಳು, ನಾನು ಬಂದು ಮಹಾಕ್ರತುವಂ ಮಾಡಲು ಉದ್ಯೋಗಿಸಿರುವೆನು ಅದಕ್ಕೆ ನೀನು ಪಶುವಾಗುವದೇ ನನಗೆ ನೀನು ಕೊಡುವ ವರವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ವರವು ಪ್ರಕೃತಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಲಿಯದು, ನೀನು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಸಿಜವಾದಡೆ ಪಶುವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಉದ್ಯುಕ್ತನಾಗು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪೂರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅಸಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗುವೆ ಎಂದು ಪೇಳಿದ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಸತ್ಯಸಂಧನಾದ ವಲಾಸುರನು ಎಲೈ ಶಂಕೇಪತಿಯೆ! ಕೇಳು, ದೈತ್ಯರೇ ಸ್ವನಾದ ವಲಾಸುರನು ಕೊಟ್ಟ ವರವು ಎಂದಿಗೂ ತಪ್ಪಲಾರದು, ಬಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ತಾಂಡನು ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಾದರೂ ಉದಯಿಸುವನು, ಮತ್ತು ಮಹಾಮೇರುವಾದರೂ ಅಲ್ಲಾಡುವದು. ಯಜ್ಞೇಶ್ವರನು ಶೈತ್ಯವಂ ತಾಳುವನು. ತಿಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಮಲಗಳು ಉದ್ಭವಿಸ್ಯವು, ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ವರವು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಚಲಿಸದೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವದರಲ್ಲಿ ಸಂವೇದ್ಯವಾದುದು ನುಡಿನು ಅಕ್ಷಣದ ಲ್ಲಿಯೇ ರಥದಿಂದ ಧುಮುಕಿ ತನ್ನ ಪುತ್ರ ಮಿತ್ರ, ಕಳತ್ರ ಬಂಧುಗಳಂ ತ್ಯಜಿಸಿ ಅನುರಾವತಿಯ ಭೋಗ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಾ ಸಕ್ತಿಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಪಶುವಾದೆನು ತಿಳಿದು ಕ್ರತುವಂ ನೆರವೇರಿಸುವನಾಗು, ನನ್ನ ಯಶಸ್ಸು ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರಿರುವವರಿಗೂ ಲೋಕಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗಿರಲಿ ಎಂದು ಪೇಳಿ ಇಂದ್ರನ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಲೂ; ಅಗದೇವೇಂದ್ರನು ವಲಾಸುರನ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಕಟಕಟಾ; ಇಂಥಾ ದುಃಖವಾದ ವರವಂ ನಾನು ಕೇಳಲು ಅದಂ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದನಲ್ಲ ಎಂದು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತ ಅವನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ದಾನವೇಂದ್ರನೇ! ಕೇಳು ಜಗದೇಶ್ವರ ನಿನ್ನಂಥಾ ಸತ್ಯಸಂಧನಾದ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನನ್ನೆ ಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ನಿನಿಗೆ ಯಶೋವೃದ್ಧಿಯೂ ಶ್ರೇಯಸ್ಸೂ ಉಂಟಾಯಿತು ಎಂದು ಪೇಳಿ ನಸುನಗುತ್ತ ಅವನಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕೊಂಡು ಮಂದರಾದ್ರಿಯಂ ಕುರಿತು ಬಂದು ಈ ಅಸುರನು ಅನ್ಯೋಪಾ

ಯಂಗಳಿಂದ ಸಂಹರಿಸಲಶಕ್ಯನಾಗಿರುವನೆಂದು ಗುರುವಾದ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯೊಡನೆ ಆಲೋಚಿಸಿ ಬಂದುಮಹಾಕ್ರತುವಂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ತದಂಗವಾಗಿ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನಾದ ವಲಸುರನೊಬ್ಬ ಪಶುವಂ ವಿಶಸನದಂ ಮಾಡಲು, ಆಕ್ಷುಣದಲ್ಲಿಯೇ ಪಾಪಾದೇವನಾದ ಪಶುಪತೀಶ್ವರನ ವರಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಆ ಅಸುರನ ಶರೀರದೊಳಿರುವ ಸ್ವಧಾತುಗಳು ಅಮಯದಂಗಳೂ ಕೂಡ ರತ್ನಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಬೀಜವಾಗುವುದು, ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ಆ ವಲಸುಗನ ದೇಹದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಾದ ನವರತ್ನಗಳು ಆ ಅಸುರನಶರೀರವು ಕೂಡ ಯಜ್ಞಾರ್ಥವಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾದಕಾರಣ ಲೋಕತ್ರಯದಲ್ಲೂ ಪವಿತ್ರ ಕರವಾಗಿ ಮತ್ತೂ ಕ್ಷತ್ರಿಯೋತ್ತಮನಾದ ಸಿಂಹ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೂ ದೇವದಾನವರುಗಳಿಗೂ ಪುಣ್ಯದಾತರಾದ ಪುರುಷರುಗಳಿಗೂ ಕೂಡಾ ಧಾರಣಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆದವು, ಎಲೈ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ಮತ್ತೂ ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು, ಪೂರ್ವದೋಳ್ ದಧೀಚಿ ಮಹಾಮುನಿಯು ಅಸ್ಥಿಯು ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿತವಾಗಿ ಮಹಾ ವಜ್ರಾಯುಧೋತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವೆಂತಾಯಿತೋ? ಅದೇರೀತಿಯೋಳ್ ಈ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನಾದ ವಲಸುರನ ಅಸ್ಥಿಗಳು ವಜ್ರವೆಂಬರತ್ನಕ್ಕೆ ಆಕರವಾಯಿತು, ಆ ಅಸುರನದಂತ ಪಜ್ಜೆಗಳೇ ಮುತ್ತುಗಳೆಂಬ ರತ್ನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಂಪಡೆಯಿತು, ಆತನಶರೀರದೊಳಿರುವ ರಕ್ತದ್ವೇಷಿಯಿಂದ ಮಾಣಿಕ್ಯವೆಂಬ ಕೆಂಪುರತ್ನವುಪುಟ್ಟಿತು, ಆದಾನವನ ರೋಮಂಗಳೇ ವೈಷ್ಣವವೆಂಬರತ್ನಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತವಾಯಿತು, ಆ ದೈತ್ಯನ ನೇತ್ರಂಗಳೇ ನೀಲವೆಂಬ ರತ್ನಕ್ಕೆ ನಿದಾನವಾದುದು, ಆ ರಕ್ತಸನಶರೀರದೊಳ್ಳುಟ್ಟಿದ ಕೊಬ್ಬು ಪಾಚೆ ಎಂಬ ರತ್ನಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಯಿತು, ಆ ಅಸುರನಮೂಸವೇ ಹವಳವೆಂಬ ರತ್ನಕ್ಕೆ ಆದಿಕಾರಣವಾದುದು, ಆತನ ಶ್ಲೇಷ್ಠವೇ ಪುಷ್ಯರಾಗವೆಂಬರತ್ನಕ್ಕೆ ಆಕರವಾಯಿತು, ಆತನ ಮೇದಸ್ಸೇ ಗೋಮೇಧಿಕವೆಂಬರತ್ನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು, ಇಂತಿವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನವಾದರತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತಿಭೇದಂಗಳಂ ವಿವರಿಸುವೆನುಕೇಳು, ಈ ನವರತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ವಸ್ತುವೌಕ್ತಿಕ ಇವು ಎರಡು ರತ್ನವೂ ಬ್ರಹ್ಮಜಾತಿ ಎಂದರಿವುದು, ಕೆಂಪು ಹವಳ ಪುಷ್ಯರಾಗ ಈ ಮೂರು ರತ್ನಗಳು ಕ್ಷತ್ರಿ

ಯಜಾತಿಯಂದರಿವುದು, ಗೋಮೇಧಿಕ ವೈಡೂರ್ಯ ಈ ಎರಡು ವೈಶ್ಯಜಾತಿಯಂದರಿವುದು, ಸಚ್ಚೇ ನೀಲ ಈ ಎರಡು ರತ್ನಂಗಳೂ ಶೂದ್ರಜಾತಿಯಂದರಿವುದು, ಇಂತಿರ್ಗ ರತ್ನಗಳಂ ಪರೀಕ್ಷೆಯಂ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪುಗುಪನು ಮಾಣಿಕ್ಯ ಮೊದಲಾದ ರತ್ನಂಗಳಂವಾರಕ್ರಮದಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಂ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದೊ ತೇ-ಭೂಮಾವಾದಲ್ಲಿ ಗೋಮೇಧಿಕನಂ ಮಾಣಿಕ್ಯನಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು, ಚಂದ್ರವಾರದಲ್ಲಿ ಮುತ್ತುಗಳಂ ವೈಡೂರ್ಯಂಗಳಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು, ಮಂಗಳವಾರದಲ್ಲಿ ಪವಳನಂ ಬುಧವಾರದಲ್ಲಿ ಸಚ್ಚೇಯಂ ಗುರುವಾರದಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪರಾಗನಂ ಶುಕ್ರವಾರದಲ್ಲಿ ವಜ್ರನಂ ಶನಿವಾರದಲ್ಲಿ ನೀಲನಂ ಸಹಾ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷೆಯಂ ಮಾಡುವ ಪುರುಷನು ದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲದವನಾಗಿ ಪಾಸದಲ್ಲಿ ಭೂತಿ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ ಮಾಣಿಕ್ಯ ಮೊದಲಾದ ರತ್ನಕ್ರಮದಿಂದ ಯಾವಯಾವ ರತ್ನಗಳಿಗೆ ಯಾವಯಾವ ವುಷ್ಪುಗಳೂ ಪೇಳಿರುವನೋ ಅವುಷ್ಪುನಾಚೆಯಂ ಕೇಶವೋಳ್ ಧರಿಸಿ ಆಯಾಯ ರತ್ನಂಗಳಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು, ಯಾವರತ್ನಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪುಷ್ಪವೆಂದೆ-ಮಾಣಿಕ್ಯ ರತ್ನಕ್ಕೆ ಕಮಲಪೂ, ಮುತ್ತುಗಳಿಗೆ ಜಾಡೆ ಹುವುಪ್ಪ, ಹನಳಕ್ಕೆ ನೈದಿಲು ಹುವುಪ್ಪ, ಸಚ್ಚೇಗೆ ರಸಬಾಳೆಹುವುಪ್ಪ, ಪುಷ್ಕರಾಗಕ್ಕೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹುವುಪ್ಪ, ವಜ್ರಕ್ಕೆ ನೂರುದಳದ ಪದ್ಮವು, ನೀಲಕ್ಕೆ ರಂಜದಂಟಿನ ತೇನೆ, ಗೋಮೇಧಿಕಕ್ಕೆ ಕೆಂಪುಪೈದಿಲು ಹುವುಪ್ಪ, ವೈಡೂರ್ಯ ರತ್ನಕ್ಕೆ ಬಿಳೀ ಕುಚುವಾಳದಹುವುಪ್ಪ, ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ಕೀಳು, ಶುದ್ಧವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಯ ಪಸ್ತನಂ ಹಾಸಿಮಾಣಿಕ್ಯ ಮೊದಲಾದ ರತ್ನಂಗಳಂ ಮಂಡಲಾಕಾರವಾಗಿ ಮಾಡಗಿ ಮಧ್ಯಮೋಳ್ ಮಾಣಿಕ್ಯನಂ ಇರಿಸಿ ಮುತ್ತು ಮೊದಲಾದುದಂ ಕ್ರಮದಿಂದ ಪೂರ್ವಾದಿಯಾಗಿ ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿಯೇ ಆಯಾಯಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದ ಆದಿತ್ಯ ಮೊದಲಾದ ನವಗ್ರಹಂಗಳಂ ಪೂಜಿಸಬೇಕು, ಆದಂತೆನೇ-ಮಾಣಿಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನಂ, ಮುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನಂ, ಪವಳದಲ್ಲಿ ಅಂಗಾರಕನಂ, ಪಚ್ಚೇಯಲ್ಲಿ ಬುಧನ, ಪುಷ್ಕರಾಗದಲ್ಲಿ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯಂ, ವಜ್ರದಲ್ಲಿ ಶುಕ್ರನಂ, ನೀಲದಲ್ಲಿ ಶನಿಯಂ, ಗೋಮೇಧಿಕದಲ್ಲಿ ರಾಹುವಂ, ವೈಡೂರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇತುವಂ, ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ರತ್ನಂಗಳಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನ

ವಂ ಮಾಡಿ ಆಯಾಯಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ರತ್ನಗಳಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು, ದುಷ್ಟ ಅನಲಾಸುರನ ಸ್ವಗುಣವು ಮತ್ತು ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಪರ್ಶಕಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯೂ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಇರುವದು. ಕ್ಲಿಪ್ತ ಹವಳ ಗೋಮೇಧಿಕ ಈಮೂರರಲ್ಲಿ ಆನಲಾಸುರನ ರಜೋಗುಣವು ಅಧಿಕವಾಗಿರುವುದು, ಶುದ್ಧಕಪ್ಪಾಗಿಯೂ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ನೀಲದ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಆನಲಾಸುರನ ತಪೋಗುಣವು ಅಧಿಕವಾಗಿರುವುದು, ದ್ರವ್ಯ ವೈಷ್ಣವ್ಯ ಪುಷ್ಪರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅನನ ರಜೋಗುಣವೇ ಇರುವುದು. ಪಚ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಆತನ ಸತ್ವರಜಸ್ತಪೋಗುಣಗಳು ಮೂರು ಇರುವುವು. ಇಂತಲ್ಲದೆ ದ್ರವ್ಯ ವೈಷಯದ ರತ್ನಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಳಗಳು ಆರತ್ನಗಳಲ್ಲಿರುವ ಗುಣದೋಷಗಳು ಅದರಿಂದಾಗುವ ಫಲಾಫಲಗಳು ಎತ್ತಿರುವುದೆಂದರೆ- ಲೋಕದೋಷ ವಜ್ರವು ಸಮಸ್ತ ರತ್ನಗಳಂ ಭೇದಿಸುವುದು, ಮಿಶ್ರಾದರತ್ನಂಗಳು ವಜ್ರವಂ ಭೇದಿಸಲಾರವು, ವಜ್ರವಂ ವಜ್ರವೇ ಭೇದಿಸುವುದು. ಆದ್ದರಿಂ ಸಮಸ್ತ ರತ್ನಂಗಳಿಗೂ ವಜ್ರವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದುಯಬೇಕು. ದುಷ್ಟ ರತ್ನದಿ ಬಾಹ್ಯ ಅಸ್ಥಿಯೂ ಅನಲಾಸುರನ ಅಸ್ಥಿಯು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವದೋ ಆಯಾಯಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಜ್ರವು ಹುಟ್ಟುವುದು, ಅದು ಯಾನಯಾನಶೀತದಲ್ಲಿ ಯಾನಯಾನವರ್ಣಂಗಳಿಂ ಪುಟ್ಟುವುದೆಂದರೆ- ಕೋಸುಬದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟುವವಜ್ರವು ಬಾಗೇಹುವಿನವರ್ಣದಿಂದಿರುವುದು, ಕಳಿಂಗದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ವಜ್ರವು ಹಳದಿ ವರ್ಣದಿಂದಿರುವುದು, ಮತಂಗದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ವಜ್ರವು ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ವರ್ಣದಿಂದಿರುವುದು, ಹಿಮವತ್ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ವಜ್ರವು ಶುದ್ಧಬಿಳುಪಾಗಿರುವುದು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ವಜ್ರವು ಕೆಂಪು ವರ್ಣವಾಗಿರುವುದು, ಸಾವೀರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ವಜ್ರವು ಕಪ್ಪಾಗಿರುವುದು, ಪುಂಡ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ವಜ್ರವು ಕನ್ನಡಿಯ ಹುವಿನ ವರ್ಣದಿಂದಿರುವುದು, ಹಿಮವತ್ಪರ್ವತ ಸಮೀಪ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ವಜ್ರವು ಕಪಿಲವರ್ಣದಿಂದಿರುವುದು, ಮತ್ತೂ ದೇವತಾಭೇದಂಗಳಿಂದ ವಜ್ರಂಗಳಿಗೆ ಭೇದವುಂಟಾದುದು, ಅದಂತೆನೇ ಬಾಗೇಹುವಿನ ವರ್ಣದ ಒಳ್ಳಳಕಂಠದರ್ವದಂ ಕೂಡಬಿಟ್ಟಿರುವ ವಜ್ರಂಗಳಿಗೆ ವಿಷ್ಣುವು ದೇವತೆಯೂ, ಆರುಮೂಲೆಯಾಗಿ ಬಿಳುಪಾಗಿ

ರುನ ವಜ್ರಗಳಿಗೆ ಇಂದ್ರನು ದೇವತೆಯೂ, ಕೊಂಬಿನ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ
 ನೈದಿಲು ಹುಟ್ಟಿಸ ವರ್ಣವಾಗಿರುವ ವಜ್ರಗಳಿಗೆ ಮುನುನು ದೇವತೆಯೂ, ಮಲ
 ಗದಹುಟ್ಟಿಸವರ್ಣದಿಂ ಮುತ್ತು ಗದ ಹುಟ್ಟಿಸವರ್ಣದಿಂ ಬಟ್ಟಿರುವ ವಜ್ರಗ
 ಳಿಗೆ ವಾಯುವು ದೇವತೆಯು, ಕೆಂಪುಗದ ಹುಟ್ಟಿಸ ವರ್ಣವಾಗಿರುವ ವಜ್ರಗ
 ಳಿಗೆ ವರುಣನು ದೇವತೆಯು, ಜಲವರ್ಣವಾಗಿರುವ ವಜ್ರಗಳಿಗೆ ಚಂದ್ರನು
 ದೇವತೆಯು, ಸೂರ್ಯಪುಟದ ಹುಳುವಿನ ವರ್ಣವಾಗಿರುವ ವಜ್ರಗಳಿಗೆ
 ಸೂರ್ಯನು ದೇವತೆಯೂ, ಬೆಂಕಿಯ ಕಿಂಡಿನ ವರ್ಣವಾಗಿರುವ ವಜ್ರಗಳಿಗೆ
 ಅಗ್ನಿಯು ದೇವತೆಯು, ಮತ್ತೂ ಬಿಳುಪಾಗಿರುವ ವಜ್ರಗಳು ಬ್ರಹ್ಮಜಾ
 ತಿಯು. ಮೊಲದ ಕಣ್ಣಿನ ವರ್ಣದಂತಿರುವ ವಜ್ರಗಳು ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಜಾತಿಯು,
 ಬಾಳೇ ಎಲೆ ವರ್ಣದಂತಿರುವ ವಜ್ರಗಳು ವೈಶ್ಯಜಾತಿಯು, ಕತ್ತಿಯವರ್ಣ
 ವಾಗಿರುವ ವಜ್ರಗಳು ಶೂದ್ರ ಜಾತಿಯು, ಮತ್ತೂ ಬ್ರಹ್ಮಜಾತಿಯ ವಜ್ರ
 ಗಳನ್ನೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಧರಿಸಬೇಕು, ಕ್ಷತ್ರಿಯಜಾತಿಯವಜ್ರಗಳಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯ
 ನೇ ಧರಿಸಬೇಕು, ವೈಶ್ಯಜಾತಿಯ ವಜ್ರಗಳಂ ವೈಶ್ಯನೇ ಧರಿಸಬೇಕು, ಶೂದ್ರ
 ಜಾತಿಯ ವಜ್ರಗಳಂ ಶೂದ್ರನೇ ಧರಿಸಬೇಕು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಈನಾಲ್ಕು
 ಜಾತಿಯ ವಜ್ರಗಳಂ ಧರಿಸ ಬಹುದೂ, ಮತ್ತೂ ಸೂರ್ಯಪುಟದ ಹುಳುವಿನ
 ವರ್ಣ ಉಳ್ಳ ಸೂರ್ಯದೇವತಾಕವಾದ ವಜ್ರಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲ, ಅಂಥಾವಜ್ರವಂ
 ಧರಿಸಿದ ಅರಸಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಐಶ್ವರ್ಯವು ಆರೋಗ್ಯವು ವಿಜಯವೂ ಉಂಟು
 ಗುವದು, ಇಂಥಾ ವಜ್ರಗಳಂ ಕೆತ್ತಿದ ಅಭರಣವಂ ಧರಿಸಿ ರಣಾಂಗಣಕ್ಕೆ ತೆರ
 ಳುವ ಅರಸಿಗೆ ಆಯುಧಂಗಳಿಂದ ಘಾಯವಾಗಿಸಲಾರದು, ಶತ್ರುಗಳಂಜಯಿ
 ಸುವನು, ಸ್ವಲ್ಪ ದೊಕವಂ ಆಳುವ ಅರಸು ಈ ಸೂರ್ಯಪುಟದ ಹುಳುವಿನವ
 ಣದಿಂದಿರುವ ವಜ್ರವಂಧರಿಸಿದರೆ ಮಂಡಲಾಧಿಪತಿಯಾಗುವನು, ಈ ರತ್ನವಂ
 ಧರಿಸಿದ ಪುರುಷನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ಸರ್ಪವು ಅಗ್ನಿಯು ಪಿಶಾಚವು
 ರಾಕ್ಷಸರು ಮೃತ್ಯುವು ಸಹಾ ಶೇರಲಾರದು, ಮತ್ತೂ ವಜ್ರಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ
 ಯುಗಭೇದದಿಂದ ಸ್ಥಳಗಳು ಭೇದಿಸಿರುವವು, ಕೃತಯುಗದಲ್ಲಿ ಯೂ ಕಲಿಯು
 ಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕೋಟಲದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟುವವು, ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಹಿಮಜ
 ತ್ಪರ ತದಲ್ಲಿಯೂ ಮಂಕುಗ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿಯೂ ಪುಟ್ಟುವವು, ಬೃಹದಯುಗ

ಪಲ್ಲವು, ತ್ರೇತದಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಪುಟ್ಟುವದು, ಎಲೈ
 ರಾಜೇಂದ್ರನೇ ! ಕೇಳು, ವಜ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಐದು ಗುಣಂಗಳು ಐದು ದೋಷ-
 ಗಳೂ ಇರುವವೂ, ಇದಲ್ಲದೇ ಹೊಳಪುನಾಲ್ಕು ಪರಿಯಾಗಿರುವದು,
 ಗುಣಂಗಳು ಯಾವಯಾವವೆಂದರೆ- ಆರು ಮೂಲೆಯಾಗಿಯೂ ಲಘುವಾ-
 ಗಿಯೂ, ಮೂಲೆಗಳುಯಸಳಾಗಿಯೂ, ಕೊನೆಗಳು ಮೊದಲಿಯಾಗಿಯೂ
 ನಿರ್ಮಲವಾಗಿಯೂ ಸಹಾ ಇರುವದೇ ಐದು ಗುಣಂಗಳೆನಿಸುವವೂ. ಐದು
 ದೋಷಂಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ-ಮಲವು ಬಿಂದುವು ರೇಖೆಯೂ ಯವೆ ಕಾಕ-
 ಪಾದವು ಇವು ಐದು ದೋಷಂಗಳು. ಹೊಳಪು ನಾಲ್ಕು ಯಾವವೆಂದರೆ-ಬಿಳಿಪು
 ಕೆಂಪು, ಹಳದಿ, ಕಪ್ಪು, ಇವು ನಾಲ್ಕು ಹೊಳಪುಗಳೂ. ಮತ್ತು ಮಲವೂ
 ಯಾವದೆಂದರೆ- ವಜ್ರದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳ ಬೀಳುವದೇ ಮಲವೆನಿಸಿ ಕೊಂಬುವದು,
 ವಜ್ರಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಬಿದ್ದಿರಲು ಅದರಿಂದ ಅಗ್ನಿ ಭಯ ಉಂಟಾಗುವದು'
 ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಬಿದ್ದಿರಲು ವ್ಯಾಧಿ ಭಯ ಉಂಟಾಗುವದು, ಬಿಂದು
 ದೋಷ ವ್ಯಾವದೆಂದರೆ, ವಜ್ರದಲ್ಲಿ ಬಟುವಾಗಿ ಕೆಂಪಾಗಿ ಮೊಳೆಯಂತಿರುವ
 ದೇ ಬಿಂದುವೂ, ಅಬಿಂದುವೂ ಸುಳಿಯಂತಿದ್ದರೆ ಅವರ್ತ ವೆನಿಸಿಕೊಂಬುವದು,
 ಬಿಂದುವಿನಿಂದ ಪುಟ್ಟಿದ ಕೆಂಪುರೇಖೆಯು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಪರಿವರ್ತವೆನಿಸಿ
 ಕೊಂಬುವದು, ಬಿಂದುವು ಆಯುಸ್ಸಂ, ಧನವಂ ಕೂಡನಾಶಮಾಡುವದು, ಅವ-
 ರ್ತವು ಭಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವದು, ಪರಿವರ್ತವು ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನುಂಟು
 ಮಾಡುವದು, ಎವೆಗೆ ಲಕ್ಷಣ ವೇನೆಂದರೆ, ರಕ್ತವರ್ಣವಾಗಿಯು ಶ್ವೇತವರ್ಣ-
 ವಾಗಿಯೂ ಪೀತವರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಇರುವದೇ ಯವೆಯೂ. ಇದರಲ್ಲಿ
 ರಕ್ತವರ್ಣವಾಗಿರುವ ಯವೆಯು ಕುದುರೆಗಳಂ ನಾಶ ಗೊಳಿಸುವದು, ಶ್ವೇತ-
 ವರ್ಣವಾಗಿರುವ ಯವೆಯು ಆಯುಸ್ಸಂ ಧನವಂ ಕೂಡ ಕೆಡಿಸುವದು, ಪೀತ-
 ವರ್ಣವಾಗಿರುವ ಯವೆಯು ವ-ಶವಂ ವ್ಯತ್ಯಾಸಮಾಡುವದು, ರೇಖಾದೋಷ-
 ವೆಂತಿರುವದೆಂದರೆ-ಯಾವವಜ್ರಕ್ಕೆ ರೇಖೆಯು ಬಲಮುಖವಾಗಿರುವದೋಅ-
 ವಜ್ರವು ಶುತ್ತುವವು, ರೇಖೆಯು ಎಡಮುಖವಾಗಿದ್ದರೆ ಭಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ
 ದು, ಮತ್ತು ವಜ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿರುದಂತಿರುವರೇಖೆಯು ಭೇದವೆಂಬಪೆಸರ, ಪಡೆದು
 ಬಂಧುಹಾರಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವದು, ಯಾವವಜ್ರಕ್ಕೆ ಕಾಗೆಯಹೆಜ್ಜೆಯಂತೆ

ರೇಖೆಇರುವದೋ ಆರೇಖೆಯು ಕಾಕಭಾದ ವೆನಿಸಿಕೊಂಬುವುದು, ಅದರಿಂ
 ಧನಧಾನ್ಯ ನಾಶವಾಗುವದು, ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಉಂಟಾಗುವದು, ಇವಲ್ಲದೆ
 ವಜ್ರಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣ ಲಕ್ಷಣವೆಂತಿರುವದೆಂದರೆ-ಮೊನೆಮುಂದಿರುವದು, ಅದ
 ಗುಸಮವಾಗಿರುವದು, ಮೂಲೆಗಳು ಕಿರಿವಾಗಿರುವದು, ನಾಲ್ಕು ಮೂಲೆಯಾಗಿ
 ರುವದು, ಹೊಳಪು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವದು, ಇಂತಿರ್ಪವಜ್ರದಿಂದ ಗುಣವೂ
 ಇಲ್ಲದೋಪವೂ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತೊ ವಜ್ರದಲ್ಲಿ ಬಡೆದಂತೆ ಕಾಣಿಸುವದುತ್ರಾಸ
 ವು ಇಂತಿರ್ಪ ವಜ್ರವಂ ಧರಿಸುವವಂಗೆ ಮಹಾಭಯಉಂಟಾಗುವದು, ಮತ್ತೊ
 ವಜ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಜಾತಿ ಪುರುಷಜಾತಿ ನಪುಂಸಕಜಾತಿಗಳೆಂದು ಮೂರು
 ಜಾತಿಗಳಿರುವವು, ಅದಂತೆನೆ-ವಜ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದುಂಡಾಗಿಯೂ, ಶಿಲುವಾಗಿಯೂ
 ಜನ್ಮಾಗಿ ಹೊಳಪಾಗಿಯೂ, ದೊಡ್ಡದಾಗಿಯೂ, ಬಿಂದು ರೇಖೆ ಮೊದಲಾದ
 ದೋಷಗಳಲ್ಲದೇಇರುವದೇ ಪುರುಷಜಾತಿಯು, ದುಂಡಾಗಿ, ಶಿಲುವಾಗಿ,
 ಹೊಳಪಾಗಿಯೂ, ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬಿಂದುರೇಖೆ ಈ ಎರಡೂ ಇರುವ
 ವಜ್ರವು ಸ್ತ್ರೀಜಾತಿಯು, ನೀಟವಾಗಿ ಮೂರು ಮೂಲೆಯಾಗಿರುವ
 ವಜ್ರವು ನಪುಂಸಕಜಾತಿಯು, ಈ ಮೂರುಜಾತಿಯ ವಜ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪುರು
 ಷಜಾತಿವಜ್ರವು ಪುರುಷರಿಗೆಯೋಗ್ಯ, ಸ್ತ್ರೀಜಾತಿಯ ವಜ್ರವು ಸ್ತ್ರೀರು
 ಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವು, ನಪುಂಸಕ ಜಾತಿಯವಜ್ರವು, ನಪುಂಸಕರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವು
 ಪುರುಷಜಾತಿಯ ವಜ್ರವು ಈಮೂವರು ಧರಿಸಬಹುದು, ಸ್ತ್ರೀಜಾತಿವಜ್ರ
 ವಂ ನಪುಂಸಕವಜ್ರವಂ ಸ್ತ್ರೀನಪುಂಸಕರೇ ಧರಿಸಬೇಕು, ಮಿಕ್ಕಾದವರು
 ಧರಿಸಕೂಡದು,

ಇನ್ನು ಮುತ್ತುಗಳು ಪುಟ್ಟುವಸಳಂಗಳಂ ಅದರಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ
 ವಿಸ್ತರಿಸುವನು, ಅದಂತೆನೆ- ಮುತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಜಲಜವೆಂದು ಸ್ಥಿಲಜವೆಂದು
 ಎರಡುಪರಿಯು, ಅದರೋಳ್ ಸ್ಥಿಲಜವ್ಯಾವದೆಂದರೆ-ಶಂಖದಲ್ಲಿಯೂ, ಮೀನಿನ
 ತಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮೆಳುದಲ್ಲಿಯೂ, ಉತ್ತಮಸ್ತ್ರೀರುಗಳಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ
 ಬಿದರಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಕಾಡುಹಂದಿಯ ಕೋರೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಾವಿನತಲೆಯ
 ಲ್ಲಿಯೂ, ಆನೆಯಕೊಂಬಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಕ್ಕರೆಯಕಿವಿಯಲ್ಲಿಯೂ,
 ಕಬ್ಬಿನ ಗಿಣ್ಣಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಭತ್ತದದೇಟಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಕಪ್ಪೆಯಚೆಪ್ಪಿನ

ಲ್ಲಿಯೂ, ಸಿಂಹದಭುಜದಲ್ಲಿಯೂ, ಇಂತು ಹದಿಮೂರು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಮುತ್ತುಗಳು ಸ್ಥಲಜವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು, ಈ ಮುತ್ತುಗಳ ವರ್ಣಂಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು, ಅವೆಂತೆನೆ, ಶಂಖದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮುತ್ತುಗಳು ಬಿಳುಪಾಗಿ ಕಪೋತಸಕ್ಕಿಯ ನೊಬ್ಬೆಯಂತೆ ಇರುವದು, ಇದು ಉತ್ತಮಂ. ವಿನಾಸಿತ ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಮುತ್ತುಗಳು ಪಾದರೀಹುವಿನ ವರ್ಣಂ ದಂತಿರುವದು, ನೀರ್ಘದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಮುತ್ತುಗಳು ಸೂರ್ಯನ ಪ್ರಭೆಯಿಂದ ಒಪ್ಪಿರುವದು, ಉತ್ತಮಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಕೊಕ್ಕರೆಯ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಂಹದಭುಜದಲ್ಲಿಯೂ ಹುಟ್ಟುವ ಮುತ್ತುಗಳು ದುರ್ದಭಂಗಳು, ಬಿದಿರಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮುತ್ತು ಆಕೇಕಲಿನ ವರ್ಣಂ ದಿದಿರುವದು, ಇದು ಶ್ರೇಷ್ಠ, ಹಂದಿಯು, ಕೋರೇದಾಡಿಯೋಳ್ ಹುಟ್ಟಿದ ಮುತ್ತು ಕೆಂಪಾಗಿರುವದು, ಹಾವಿನ ತಲೆಯೋಳ್ ಹುಟ್ಟಿದ ಮುತ್ತು ನೀಲವರ್ಣವಾಗಿರುವದು ಆನೆಯ ಕೊಂಬಿನೋಳ್ ಹುಟ್ಟುವ ಮುತ್ತು ಹಳದೀ ವರ್ಣಗಿರುವದು. ಕಬಿನ ಗಣಿನಲ್ಲಿಯೂ ಭತ್ತದ ಮೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಮುತ್ತುಗಳು ಅರಿಸಿನ ವರ್ಣವಾಗಿರುವದು ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಮುತ್ತು ಚಂದ್ರನ ಕಾಂತಿಯಂತಿರುವದು ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪಿನಲ್ಲಿಯೂ ಶಂಖದಲ್ಲಿಯೂ ಹುಟ್ಟಿದ ಮುತ್ತುಗಳು ಬಹಳವಾದ್ದರಿಂದಲೂ ಗುಣಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವದರಿಂದಲೂ ಉತ್ತಮಂಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು, ಇಂತು ಮಲ್ಲದೆ ಈ ಮುತ್ತುಗಳಿಗೆ ದೇವತೆಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು. ನೀಲವರ್ಣವಾಗಿರುವ ಮುತ್ತುಗಳಿಗೆ ವಿಷ್ಣುವು ಅಧಿದೇವತೆಯು, ಹಳದಿಯ ವರ್ಣವಾಗಿರುವ ಮುತ್ತುಗಳಿಗೆ ಇಂದ್ರನು ಅಧಿದೇವತೆಯು, ಮೇಘವರ್ಣವಾಗಿರುವ ಮುತ್ತುಗಳಿಗೆ ಯಮನು ಅಧಿದೇವತೆಯು, ಕೆಪ್ಪುವರ್ಣವಾಗಿರುವ ಮುತ್ತುಗಳಿಗೆ ವಾಯುವು ಅಧಿದೇವತೆಯು, ಬಿಳುಪಾಗಿರುವ ಮುತ್ತುಗಳಿಗೆ ವರುಣನು ಅಧಿದೇವತೆಯೂ ಪಾದರೀಹುವಿನ ವರ್ಣದಿಂದಿರುವ ಮುತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅಗ್ನಿಯು ಅಧಿದೇವತೆಯೂ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಣಭೇದಂಗಳ ದೇವತೆಗಳು ಭಿನ್ನಂಗಳಾಗಿರುವರೂ, ಆರುಲಕ್ಷಣಂಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಮುತ್ತುಗಳು ಉತ್ತಮಂಗಳು, ಆರುಲಕ್ಷಣಂಗಳಾವೆಂದರೆ ಶುಭ್ರವರ್ಣವು ಬಟುವು ನಿರಾಳವು ಭಾರವು ನುಣುಪು ಹೊಳಪು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವದು ಈ

ಆರು ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂ ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವ ಮುತ್ತುಗಳಂ ಯಾರು ಧರಿ
ಸುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಆಯಸ್ಸು ಐಶ್ವರ್ಯವು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವದು
ದಾರಿದ್ರ್ಯವು ತೊಲಗುವದು, ಮೇಘದೋಳು ಪ್ರಟ್ಟಿದಮುತ್ತುಗಳು ಸರ್ಪೋ
ತ್ತಮವು, ಇದು ವೇನತೆ-೨ಗೂ ಕೂಡ ದೊರಕಲಸಾಧ್ಯವು, ಆನೆಯ
ಕೊಂಬಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿಯೂ ಉಂಟಾಗುವ ಮುತ್ತು ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ
ಲ್ಲದೇ ದೊರಕದು. ಕಳಿಯುಗದೋಳು ಕವ್ವೆಚಿಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಮು
ತ್ತುಗಳು ಬಹಳವಾಗಿದೊರಿಯುವದು, ಮೇಘದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಮುತ್ತು
ಗಳು ಕೋಳಿಯ ಮೊಟ್ಟೆಯಮ್ಬು ಧಪ್ಪವಾಗಿ ಅವರಂತೆ ಆಕೃತಿವಳ್ಳದ್ದಾ
ಗಿ ಭಾರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆಇಲ್ಲದೇ ಸೂರ್ಯಪ್ರಭೆಯಂತೆ ಹೊಳೆ
ಯುತ್ತಿರುವದು, ಇದು ದೇವತಾಯೋಗ್ಯವು, ಮನುಷ್ಯರು ಧರಿಸಕೂಡದು.
ಹಾವಿನತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವಮುತ್ತುಗಳು ಬಟುವಾಗಿರುವವು ಪುಣ್ಯಜೀನ
ರಿಗೆ ದೊರೆಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಕಾಡುಹಂದಿಯುಕೋರೆದಾಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಟ್ಟುವ
ಮುತ್ತುಗಳುಅಂಕೋಲೇಯಿತ್ತದಷ್ಟು ಧಪ್ಪವಾಗಿರುವದು, ತಪಸ್ಸಿನಿಂದಲ್ಲದೇ
ಸುಮ್ಮನೆ ದೊರೆಯದು. ಎಾನಿನಲ್ಲಿಹುಟ್ಟುವಮುತ್ತುಗಳು ಗುಲಗಂಜಿಯಷ್ಟು
ಧಪ್ಪವಾಗಿಯು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲದೇ ಲಘುವಾಗಿ ಪಾದರೀಹುವಿನರ್ಣ
ವಾಗಿ ಬಟುವಾಗಿರುವದು. ಬಿದರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಟ್ಟುವಮುತ್ತುಗಳ ಮುತ್ತಿನಚೆ
ಪ್ಪಿನರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಮಂಜಾಡೆಮಣಿಯಷ್ಟು ಧಪ್ಪವಾಗಿಯೂ ಇರುವ
ದು, ಆಮುತ್ತುಗಳು ಅನೇಕ ಪುಣ್ಯವಂತರಿಗಲ್ಲದೇ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ದೊರೆ
ಯದು. ಅಥವಾ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದೊರತರೂ ದಕ್ಕುವದಿಲ್ಲ, ದಕ್ಕಬೇಕಾದರೆವೇದ
ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಶಂಖದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದಮುತ್ತುಗಳು ವಿಷ್ಣುವಿನ
ರ್ಣವಾಗಿರುವದು. ಪಾರಿವಾಳದ ಹಕ್ಕಿಯ ಮೊಟ್ಟೆಯಮ್ಬು ಧಪ್ಪವಾಗಿರು
ವದು, ಇದು ಸಮಸ್ತ ದೋಷವಂಪರಿಹರಿಸಿ ಕ್ಷೇಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದು-
ಇನ್ನು ಜಲಜವಾದ ಮುತ್ತುಗಳ ಲಕ್ಷಣವಂ ಪೊಳುವೆನು ಅದೆಂತನೆ-ಸಮಾ
ದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುತ್ತುಗಳು ಎಂಟು ಕಡೆಯೋಳು ಹುಟ್ಟುವವು, ಆಸ್ಥೆಗಳು ಯಾ
ವ್ಯಾವವೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದೆಂದರೆ-ಸಿಂಹಳ ಸಾರಶೀಕ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ತಾಮ್ರ ಪರ್ಣೀ
ಪಾರಶೀಕ ಕಾಬೀರ ಪಾಂಡ್ಯ ವಾಟಕವೆಂಬ ಈಎಂಟು ದೇಶಗಳಿಗೆ ಶೇರಿರುವೆ

ನಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವವು, ಅವು ಮತ್ತುಗಳು ಹುಟ್ಟುವವು ಎಷ್ಟೆಂದರೆ ನೂ
ಯಾನುಸ್ವಾತೀನಕ್ಷತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇರುತ್ತಿರಲಾಗಿ ಮುನ್ನಾಗಳು ಕರಣವ
ಮಳೆಯಹಸಿಗಳು ಮುತ್ತಿ ನಚೆಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಬೀಳಲು ಅದೇ ನಿರ್ಮಲವಾದಮುತ್ತು
ಗಳಾಗುವವು, ಬಪ್ಪವಿದ್ದಂತೆ ಮುತ್ತುಗಳಿಗೆ ಕ್ರಯಹಚ್ಚು ವದು, ರುಕ್ತಾಣೀದೇ
ವಿಯುಮುಖದಿಂದಮುಕ್ತಂಗಳಾದಕಾರಣ ಮುತ್ತುಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಪುಣಿಗೆ
ಳಂಬವೆಸರುಂಟಾಯಿತು, ಇಂಥಾ ಮುತ್ತುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಬಲವಾದದೋಷಂಗಳು
ನಾಲ್ಕು ಮಧ್ಯಮವಾದ ದೋಷಂಗಳು ಐದು ಅವು ಯಾವ್ಯಾವೆಂದರೆ ಚೆಪ್ಪಿ
ನಮೂರಪಾಗಿಯೂ ಕರಡು ಆಗಿಯು ಮೀನಿನ ಹೊಟ್ಟೆಯ ವರ್ಣವಾಗಿಯು
ಬಹು ಕೆಂಪಾಗಿಯು ಇರುವದು ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಬಲದೋಷಂಗಳು, ಮೂರು
ಅಂತರವಾಗಿಯು ಚಪ್ಪೆಟೆಯಾಗಿಯು ಬಾಯಿನೀಳವಾಗಿಯು ಅಳ್ಳಹತ್ತ
ನಾಗಿಯು ನೀಟವಾಗಿಯು ಇರುವ ಐದು ದೋಷಂಗಳು ಮಧ್ಯಮವು, ಈ
ಮುತ್ತು ದೋಷಂಗಳೂ ಬಿಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇದಲ್ಲದೇ ಮುತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಬಂ
ಭತ್ತು ಗುಣಂಗಳಿರುವವೂ ಅವು ಯಾವವೆಂದರೆ-ಮಧುವರ್ಣ ಹಳದಿ
ವರ್ಣ ಬಿಳಿಪ್ರವರ್ಣ ಈಮೂರುವನ್ನೆದಮುತ್ತುಗಳು ಮತ್ತೆ ಮ
ನೋಷನವಾಗಿ ಬಿಳಿಪಾಗಿ ಭಾರವಾಗಿ ನುಣುಪಾಗಿ ಕಳೆರಾಗಿ ನಿರಾಳ
ವಾಗಿ ಘಾತವಾಗಿ ಜಲವರ್ಣವಾಗಿ ಬಟುವಾಗಿರುವಈ ಬಂಭತ್ತು ಗುಣಂ
ಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದ ಮುತ್ತುಗಳು ಉತ್ತಮಂಗಳು. ಇಂತು ಮುತ್ತು ಬಿಳು
ಪಾಗಿ ನಿರಾಳವಾಗಿ ಬೆನರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವದಾಗಿ ಶೀತಳವಾಗಿ ಇರುವಮು
ತ್ತುಗಳಂ ಧರಿಸಿದವರಿಗೆ ಸಂತೋಷ ಉಂಟಾಗುವದು. ನೀರಸವಾಗಿ ಕಾಡಿಗೆ
ಯಂತೆ ಕಪ್ಪಾಗಿ ತಾಮ್ರವರ್ಣವಾಗಿ ಕಲ್ಲುಪ್ಪಿನವರ್ಣವಾಗಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿ
ವಿಕಾರರಾಗಿ ಗಂಟು ಗಂಟಾಗಿರುವ ಮುತ್ತುಗಳಂ ಸರ್ವದಾಮುಟ್ಟಕೂಡದು,
ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬಿದರಿನಲ್ಲಿ ಆನೆಯಲ್ಲಿ ಹಂದಿಯಲ್ಲಿ ಹಾವಿನಲ್ಲಿ
ಮೇಧದಲ್ಲಿ ಸಹಾ ಹುಟ್ಟಿದ ಮುತ್ತುಗಳಿಗೆ ವೆಜ್ಜಗಳಂ ಹಾಕಬಾರದು.
ಇಂತು ಪೇಳಿದ ಮುತ್ತುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಗುಣದೋಷಂಗಳಂ ತಿಳಿದು ದೋಷ
ವುಳ್ಳಮುತ್ತುಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಗುಣವುಳ್ಳಮುತ್ತುಗಳಂ ಧರಿಸಿದವರಿಗೆ ಪುತ್ರ
ಪಾತ್ರ ಸಂಪತ್ತು ವಿದ್ಯಾ ಆಯಸ್ಸು ಕೀರ್ತಿ ಐಶ್ವರ್ಯ ವೊದಲಾದ್ದು ಉಂ

ಟಾಗುವದು. ಮತ್ತು ಶುದ್ಧವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಬಟ್ಟೆಲಿನ್ನೋಳ್‌ಮುತ್ತುಗಳಂ ಇರಿಸಿ ಮೊಳಗೇ ಮೇಲೆ ಮಡಗಲು ಆಗಲೆ ಮೊಳಬಂದರೆ ಆಮುತ್ತುಗಳನ್ನು ನಾಗರತ್ನವೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು.

ಇನ್ನು ರತ್ನದ ಉತ್ಪತ್ತಿಸ್ಥಳವಂ ಅದರಗುಣಂಗಳಂ ದೋಷಂಗಳಂ ಸಹಾ ಪೇಳುವೆನು - ಕೆಂಪುರತ್ನಂಗಳು ನಾಲ್ಕು ಸ್ಥಳಂಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟುವದು, ಅದು ಯಾವವೆಂದರೆ - ಸಿಂಹಳದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಅರ್ಕಪುರದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಲಪುರದಲ್ಲಿಯೂ, ತುಂಬುರಪುರದಲ್ಲಿಯೂ, ಕಿಹ್ವಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪುಟ್ಟುವದು, ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟುವುದೆಂದರೆ - ಕೃತಯುಗದಲ್ಲಿ ಅರ್ಕಪುರದಲ್ಲಿಯೂ, ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಕಾಲಪುರದಲ್ಲಿಯೂ ದ್ವಾಪರದಲ್ಲಿ ತುಂಬುರಪುರದಲ್ಲಿಯೂ, ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಕಿಹ್ವಲದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಾ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಪುಟ್ಟುವದು, ಇವುಗಳವರ್ಣವೆಂತಿರುವದೆಂದರೆ - ಕೃತಯುಗದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದರತ್ನವು ಪದ್ಮವರ್ಣವಾಗಿರುವದು, ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದರತ್ನವು ಅಬಲದಹುವಿನವರ್ಣವಾಗಿರುವದು, ದ್ವಾಪರ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದರತ್ನವು ಮಿಂಚಿನ ಹುಳುವಿನ ಕಾಂತಿಯಂತಿರುವದು, ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದರತ್ನವು ನಕ್ಷತ್ರದಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವದು, ಇವುಗಳೋಳ್ ಉತ್ತಮವ್ಯಾವವೆಂದರೆ - ಉರಿಯುವದೀಪದಂತೆಯು, ದಾಳಿಂಬದ ಬೀಜದಂತೆಯು, ಸೂರ್ಯನಂತೆಯೂ, ದಾಳಿಂಬದಹುವಿನಂತೆಯೂ, ಸೂರೀಪುಟದ ಹುಳುವಿನಂತೆಯೂ, ಇಂತೂ ಕಾಂತಿಯಾಗಿರುವ ರತ್ನವು ಉತ್ತಮವು. ಮತ್ತೂ ರತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುಜಾತಿಇರುವದು, ಅದೆಂತೆನೆ - ಜಾತರಂಗವೆಂಬ ರತ್ನವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜಾತಿಯು, ಕುರುವಿಂದವೆಂಬ ರತ್ನವು ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಜಾತಿಯು, ಸೌಗಂಧಿಕವೆಂಬ ರತ್ನವು ವೈಶ್ಯ ಜಾತಿಯು, ಗವಾಂಗವೆಂಬರತ್ನವು ಅನಿಲಗಂಧೀ ಎಂಬ ರತ್ನವು ಶೂದ್ರಜಾತಿಯು, ಇದರಲ್ಲಿ ಜಾತರಂಗವೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಜಾತಿಯ ರತ್ನಕ್ಕೆ ಹೊಳಪು ಹತ್ತುಪರಿಯಾಗಿರುವದು. ಕುರುವಿಂದವೆಂಬ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಜಾತಿರತ್ನಕ್ಕೆ ಹೊಳಪು ಎಂಟು ಪರಿಯಾಗಿರುವದು. ಸೌಗಂಧಿಕವೆಂಬ ವೈಶ್ಯಜಾತಿರತ್ನಕ್ಕೆ ಹೊಳಪು ಆರು ಪರಿಯಾಗಿರುವದು, ಗವಾಂಗವೆಂಬ ಅನಿಲಗಂಧೀ ಎಂಬ

ಶೂದ್ರಜಾತಿಯ ರತ್ನಗಳಿಗೆ ಹೊಳಪು ನಾಲ್ಕು ಪರಿಯಾಗಿರುವುದು, ಜಾತ ರಂಗವೆಂಬ ಬ್ರಹ್ಮಜಾತಿಯ ರತ್ನಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಪರಿಯಾದ ಹೊಳಪು, ಯಾವ್ಯಾ ವೆಂದರೆ—ಪದ್ಮದಂತೆ ಕೆಂಪಿನ ಆಬಲದ ಹುವ್ವಿನಂತೆ ಮಿಂಚಿನ ಹುಳುವಿನಂತೆ ಅಗ್ನಿಯಂತೆ ಕೋಗಿಲೆಯ ಕಣ್ಣುಗುಡ್ಡೆಗಳಂತೆ ಉರಿಯುವ ದೀಪದಂತೆ ಛಾಳಂಬದ ಬೀಜದಂತೆ ಈ ಹುವ್ವಿನಂತೆ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಸೂರೀಪ್ರತಿಮೆಗಳು ವಿಸಂತೆ ಇಂತ, ಹತ್ತು ಪರಿಯಾಗಿರುವ ರತ್ನವು ಜಾತ ರಂಗವೆಂದಿರುವುದು. ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಜಾತಿಯ ಕುರುವಿಂದವೆಂಬ ರತ್ನಕ್ಕೆ ಎಂಟು ಪರಿಯಾದ ಹೊಳಪು ಯಾವವೆಂದರೆ—ಲೋಧ್ರದ ಹುವ್ವಿನಂತೆ ಮುತ್ತಗದ ಹುವ್ವಿನಂತೆ ಕೆಂಪುದಾಸ ವಾಣದ ಹುವ್ವಿನಂತೆ ಗುಲಗಂಜಿಯಂತೆ ಮೊಲದ ರಕ್ತದಂತೆ ಕುಂಕುಮದಂತೆ ನೋರುಗಾದ ಕಬ್ಬಿಣದಂತೆ ಮಂಜಾಡಿಯ ಮಣಿಯಂತೆ ಇಂತು ಇರುವ ರತ್ನವು ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಜಾತಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಆಶೋಕದ ಚಿಗುರಿನಂತೆ ಅರಗಿನ ರಸ ದಂತೆ ಕೋಗಿಲೆಯ ಕಣ್ಣಿನಂತೆ ಮುಳ್ಳುಯಲಗದ ಹುವ್ವಿನಂತೆ ಹೆಮ್ಮರದ ಹುವ್ವಿನಂತೆ ಕಾದಕಬ್ಬಿಣದಂತೆ ಈ ಆರು ಪರಿಯಾದ ಹೊಳಪುಳ್ಳ ರತ್ನವು ಸೌಗಂಧಿಕವೆಂಬ ವೈಶ್ಯಜಾತಿಯ ರತ್ನವು, ಕುಸುಂಬೆ ಹುವ್ವಿನಂತೆ ತೊಂಡೀ ಹಣ್ಣಿನಂತೆ ಹೊಳಪುಳ್ಳ ರತ್ನವು ಕೆಂಪಿನ ತ್ಯಾರಣದ ಹುವ್ವಿನಂತೆ ಶುದ್ಧ ರಕ್ತದಂತೆ ಹೊಳಪುಳ್ಳ ರತ್ನವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಗವಾಂಗವೆಂಬ ಅನಿಲಗಂಧಿ ಎಂಬ ಶೂದ್ರಜಾತಿಯ ರತ್ನಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಈ ನಾಲ್ಕು ಜಾತಿಯ ರತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಮಧ್ಯಮ ಅಧಮವೆಂದು ಮೂರು ಪರಿಯುಂಟು, ಅವು ಯಾವವೆಂದರೆ—ಊರ್ಧ್ವ ಕಾಂತಿಯಾಗಿರುವುದು ಉತ್ತಮವು, ಪಾರ್ಶ್ವ ಕಾಂತಿಯಾಗಿರುವುದು ಮಧ್ಯಮವು, ಅಧೋಮುಖ ಕಾಂತಿಯಾಗಿರುವುದು ಅಧಮವು, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಎಂಟು ಪರಿಯಾದ ದೋಷಗಳಿರುವವು, ಅದೇನೆಂಬುದು ರತ್ನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪರಿಯಾದ ಕಾಂತಿಯಿದ್ದರೆ ದ್ವಿಚ್ಛಾಯವೆಂಬ ದೋಷವು ಇದರಿಂ ಅಪಜಯ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಎರಡು ಪಾಲಿನಂತೆ ಕಾಣುವ ಕೆಂಪು ಭಿನ್ನವೆಂಬ ದೋಷ ಉಳ್ಳದ್ದು ಇದರಿಂ ಶಸ್ತ್ರಭಯವು, ಕೆಂಪಿನ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಳಲಿನಂತೆ ಕಾಣುವುದು ಕರ್ಕರವೆಂಬ ದೋಷವು ಇದರಿಂ ಪಶುಗಳಿಗೂ ಬಂಧುಗಳಿಗೂ ಹಾನಿ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಕೆಂಪಿನಲ್ಲಿ ಹಾಲುಕನೆಯಂತೆ

ಕಾಣುವದು ಲಲಿತವಟಿಲಗಂಜ ಬೇರೆಯಾದರೂ ಅಶುಭ ಉಂಟಾಗುವದು. ಕೇವಲ ಗಂಧಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಸ್ವರೂ ಬಿಂದಾನಿನಂತ ಕಾಣುವದು ಕೋಮಲ ವೆಂಬ ಮೂಲಪವು ಅನುಮತಿಸ್ವರೂ ಅಕ್ಷಿಪ್ತಿಯಂ ಜಯವಂ ಈ ಮೂರಂ ಕಡಿ ಸಸಸು, ಕೆಂಪಿನಲ್ಲಿ ಕೊಳವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆದೇ ಜಡವೆಂಬ ದೋಷವು ಆದರಿಂದ ಧರಿಸುವದು ಅಪವಾದವು ಉಂಟಾಗುವದು. ಕೆಂಪಿನಲ್ಲಿ ಮೂಗೆ ಯಂತೆ ಕಾಣುವದೇ ಭೂಮಿವೆಂಬ ದೋಷವು, ಇದರಿಂ ಭಯ ಉಂಟಾಗುವದು. ಇಂತು ಎಂಟು ದೋಷಗಳುಳ್ಳ ರತ್ನಗಳಂ ಜಲಗೆ ತೆಗೆಯಬಾರದು ಅಥವಾ ಸುಮ್ಮನೆ ದೂರವರೂ ಮುಟ್ಟ ಬಾರದು. ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಂಪು ಎಂತಿರುವದೆಂದರೆ-ನುಣುಪಾಗಿ ಕಾಂತಿಯುಕ್ತವಾಗಿ ಭಾರವಾಗಿ ನಿಷ್ಕಳಂಕವಾಗಿ ಅತಿ ಕೆಂಪಾಗಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬಟುವಾಗಿ ಸಮನಾಗಿ ಇಂತು ಲಕ್ಷಣ ಯುಕ್ತವಾದ ರತ್ನವು ಸರೋತ್ಪತ್ತಿವು, ಇಂತಿರುವ ರತ್ನವಂ ವರ್ಣಕ್ರಮದಿಂದ ಧರಿಸಲು ಅಸರಿಮಿತವಾದ ಗೋದಾನ ಹಿರಣ್ಯದಾನ ಭೂದಾನ ವಿದ್ಯಾದಾನ ಅನ್ನದಾನಕನ್ಯಾದಾನ ಮತ್ತು ನೂರು ಅಶ್ವಮೇಧಧಿದುಂಟಾದ ಫಲವು ಬರುವದು, ನೂದಲು ಹೇಳಿದ ಜಾತರಂಗವೆಂಬ ಬ್ರಹ್ಮಜಾತಿಯ ರತ್ನವಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಧರಿಸಿದರೆ ಬ್ರಹ್ಮ ತೇಜಸ್ಸು ಹೆಚ್ಚುವದು, ಕುರುವಿದವೆಂಬ ಕ್ಷತ್ರಿಯಜಾತಿ ರತ್ನವಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯೋತ್ತಮನು ಧರಿಸಲು ಸಾರ್ವಭೌಮನಾಗುವನು, ಸೌಗಂಧಿಕವೆಂಬ ವೈಶ್ಯಜಾತಿಯ ರತ್ನವಂ ವೈಶ್ಯನು ಧರಿಸಲು ಧನಾಢ್ಯನಾಗುವನು, ಗವಾಂಗವೆಂಬ ಅನಿಲ ಗಂಧೀ ಎಂಬ ಶೂದ್ರಜಾತಿಯ ರತ್ನಗಳಂ ಶೂದ್ರನು ಧರಿಸಿದರೆ ಗೋವು ಧಾನ್ಯಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗುವದು. ಉತ್ತಮವಾದ ರತ್ನಗಳಿಗೆ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾರಣ ದಿಂದ ಮಾಲಿನ್ಯ ಉಂಟಾದರೆ ಆಮಾಲಿನ್ಯವಂ ಪರಿಹರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕಂಚಿನಶಾ ತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ದಾಳಿಂಜೇ ಹಣ್ಣಿನ ರಸವಂ ಹಿಂಡಿ ಏಳುದಿನ ಆರತ್ನವಂ ನೆನೆಯಹಾಕಲು ಮಾಲಿನ್ಯವು ಪ್ರೇರಿ ಕಾಂತಿಹೆಚ್ಚುವದು. ಮತ್ತು ಹಾವಿನತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ರತ್ನವು ತುಂಬೆಯವರ್ಣವಾಗಿಯು ನವಿಲಿನ ಕೊರಳಿನ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ ದೀವದಂತೆಯು ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವದೂ, ಆರತ್ನವಂ ನಿತ್ಯ ದಲ್ಲೂ ಧರಿಸುವ ಅರಸಿಗೆ ವಿಪದಭಯವು ಶತ್ರುಗಳ ಭಯವೂ ಉಂಟಾಗೆ

ಲರಿಯಾಗೂ, ಈ ರತ್ನ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಲೇ ದಿನದಿನದಲ್ಲೂ ರಾಜ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಸಂತೋಷವು ಮಳೆಯಾಗುತ್ತ ದೇಶಂಗಳಲ್ಲಿ ಫಲಗಳು ಪ್ರೈರುಗಳು ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವದು.

ಇನ್ನು ಪಚ್ಚೆಯ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸುಂ ಲಕ್ಷಣವೆಂ ಪೇಳುವೆನು ಅದೊತೆನೆ, ವಲಾಸು ರಸಶೂರದ ಪಿತ್ತವು ಎಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುದೋ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಪಚ್ಚೆಯ ಗಣಿ ಹುಟ್ಟುವದು, ಇಂತೆಲ್ಲ ದೇವರಮೇಶ್ವರನು ಮೋಹಿನಿಯುಂ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಪೋಗುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಬಿದ್ದ ಶುಕ್ಲವುಂ ಗರುಡನು ಭಕ್ಷಿಸಿದನು, ಅನಂತರ ಆಗರುಡನು ಆ ಶುಕ್ಲವುಂ ಸಹಸ್ರಪಾರದೇ ಮ್ಲೇಛದೇಶದಲ್ಲಿ ವಮನವುಂ ಮಾಡಿದನು ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಸ್ಥಳವು ಪಚ್ಚೆಯುಂ ಹುಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು, ಅಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಪಚ್ಚೆಗೆ ಗಾರುಡ್ತಂತವೆಂದು ಹಸರುಂಟಾಯಿತು. ಇಂತೆಲ್ಲದೇ ಆರಾಣನು ಇದ್ದ ಮೊಟ್ಟೆಯುಂ ವಿನತೆಯುಂ ಗರುಡನಿಗೆ ಉಡಿಗೆಜ್ಜೆಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಲು ಆ ಮಗನು ಬಾಲಕ್ರೀಡೆಯನ್ನಾಡುವಲ್ಲಿ ಆ ಮೊಟ್ಟೆಯ ತುಂಡುಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುದೋ ಆ ಸ್ಥಳಗಳೆಲ್ಲಾ ಪಚ್ಚೆ ದೇಶಗಳಾದವು, ಆ ಗಣಿಗಳು ಸಮುದ್ರದ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ದುರ್ಗಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವದೂ ಆ ಗಣಿಗಳೋಳ್ ಉಂಟಾದ ಪಚ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಹ್ಯವೆಂದು ಅಗ್ರಾಹ್ಯವೆಂದು ಎರಡು ಬಗೆಯಾಗಿರುವದು ಅದರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಹ್ಯವೆಂತಿರುವದೆಂದರೆ-ಗಾಢವೆಂದು ಉಲ್ಲಸಿತವೆಂದು ಪೇಶಲವೆಂದು ಪಿತ್ತಕವೆಂದು ಮುಗ್ಧವೆಂದು ಸ್ವರ್ಥಕವೆಂದು ಆರು ಬಗೆಯಾಗಿರುವದು ಅದರೋಳ್ ಗಾಢವೆಂಬುದು ದೂರವಾದ ವರ್ಣವಾಗಿಯು, ಉಲ್ಲಸಿತವೆಂಬುದು ಮಿಂಚುಹುಳುವಿನ ಕಾಂತಿಯಾಗಿಯೂ ನಿಜವಾಗಿಯು, ಪೇಶಲವೆಂಬುದು ಭತ್ತದ ಗರಿಯ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಪಿತ್ತಕವೆಂಬುದು ಗಿಣಿಯ ರಕ್ತೆಯಂತೆಯೂ, ಮುಗ್ಧವೆಂಬುದು ತುಳಸಿ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಇರುವದೂ, ಈ ಆರೂ ಉತ್ತಮವು. ದೋಷವೆಂತಿರುವುದೆಂದರೆ- ದೋಷಲೇಶಾಂಜಿತವೆಂದು ದುಷ್ಟವೆಂದು ದೋಷಮೂರ್ಛಿತವೆಂದು ದೋಷಲೇಶವೆಂದು ಮಂದದೋಷವೆಂದು ಐದು ಬಗೆಯಾಗಿರುವದು, ಅದರೋಳ್ ದೋಷಲೇಶಾಂಜಿತವೆಂಬುದು ನಿಂಬೆ ಎಲೆಯ ವರ್ಣವಾಗಿಯು ದುಷ್ಟವೆಂಬುದು

ಣಿಗಿಲೆ ಎಲೆಯ ವರ್ಣವಾಗಿರುತ್ತಾ ದೋಷರೂಪವೆಂಬುದು ಸುಖಿಯ
ರಿಯ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ ದೋಷಶೇಷವೆಂಬುದು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಕೆಲವು
ವು ತಾನೇವೆಯ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಮಂದದೋಷವೆಂಬುದು, ಹತ್ತಿ
ದರ್ಭವರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಇರುವುದು, ಈ ದೋಷಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದ ಪಚ್ಚ
ಗಳ, ಧರಿಸುಬಾರದು, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಗುಣಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದ ಪಚ್ಚಗಳ
ಳಂ ಧರಿಸಿದರೆ ಸವಸ್ತು ಶತ್ರುಗಳೂ ಪಾದಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿರುವರು, ಮತ್ತೂ
ರಥಗಜತುರುಗ ಮೊದಲಾದವಾಹನಗಳನಿತ್ತು ಸುಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವು.

ಇನ್ನು ನೀಲರತ್ನದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಂ ಲಕ್ಷಣವಂ ಸಹ ಪೇಳು
ವೆನು, ಅದೇಂತೆನೆ- ನೀಲರತ್ನವು ಹುಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಕಾರಣಗಳುಂಟು
ಅದು ಯಾವದೆಂದರೆ- ವಲಾಸುರನ ಕಂಠಗುಡ್ಡೆಯೂ, ಪರಮೇಶ್ವರನ
ಕಂಠದಲ್ಲಿರುವ ವಿಷವು, ಸೂರ್ಯನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿಯು ಬಂ
ದಾನೊಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಅಶ್ವರೂಪದಿಂದಿರಲು ಸೂರ್ಯನು ಕಾಮೋ
ದ್ರೇಕದಿಂದ ಪತ್ನಿಯಾದ ಆಸಂಜ್ಞಾದೇವಿಯಂ ಅರಸಿಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ತಾನೂ
ಅಶ್ವರೂಪವಂ ಧರಿಸಿ ಅವಳಂ ಜಿನ್ನಟ್ಟಿ ಪ್ರೇಮವಲ್ಲಿ ಸ್ರವಿಸಿದ ಶುಕ್ಲವು,
ಇಂದ್ರನು ತೃಪ್ತುಬ್ರಹ್ಮನ ಮಗನಾದ ವಿಶ್ವರೂಪನ ವಧೆಯಂ ಮಾಡು
ತ್ತಲು ಅದರಿಂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ದೋಷದ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೋಸುಗ ಅಶ್ವಮೇಧ
ಮಾಡಲು ಆ ಅಶ್ವದ ಕಣ್ಣುಗಳ ಮಲವು ಈ ನಾಲ್ಕು ನೀಲರತ್ನಗಳುಪುಟ್ಟು
ವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತೂ, ಈ ನಾಲ್ಕು ಕಾರಣದಿಂ ಪುಟ್ಟಿದ ರತ್ನಗಳಂ
ಬ್ರಹ್ಮ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವೈಶ್ಯ ಶೂದ್ರರೆಂಬ ನಾಲ್ಕುಜಾತಿ ಕ್ರಮದಿಂ ನಾಲ್ಕು
ವಿಧವಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿತು, ಅದೆಂತಿರುವದೆಂದರೆ- ಬ್ರಹ್ಮಜಾತಿಯ ನೀಲವು ಸ್ವಲ್ಪಬಿ
ಳುವು ವರ್ಣವಾಗಿರುವುದು ಕ್ಷತ್ರಿಯಜಾತಿಯ ನೀಲವು ಸ್ವಲ್ಪ ರಕ್ತವ
ರ್ಣವಾಗಿರುವುದು ವೈಶ್ಯಜಾತಿಯ ನೀಲವು ಬಿಳವು ಕಪ್ಪುಕೂಡಿರುವುದು,
ಶೂದ್ರಜಾತಿಯ ನೀಲವು ಬಹು ಕಪ್ಪುವರ್ಣದಿಂ ಕೂಡಿರುವುದು, ಮತ್ತೂ
ನೀಲದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪರಿಯು ಅದೆಂತೆಂದರೆ-ಲಭ್ಯವಾಗಿ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಿಳ
ವು ಕಾಣುವದೇ ಜಲನೀಲವೆಂಬುದು, ನೀಲಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪು ವರ್ಣಕಾಣು

ತತ್ಸಂಸ್ಥಾನಾಗಿರುವವರೇ ಇವರು, ನಿಲವು ಸುಹೃದ್ವಿಪದಲ್ಲಿ ಸಿಂಧೂನದಿ
 ವರುಣಾನದೀ ಗುಗುನದಿಯೂ, ಈಶ್ವರನದಿಯ ತಡಿಮಲ್ಲಿಯೂ, ಪದ್ಮ
 ಕನಕವಲ್ಲಿಯೂ, ಉಂಟಾಗುವ ನೀಲಗಳಿಗೆ ಆರು ಪರಿಯಾವ ದೋಷಂ
 ಳುಂಟು, ಯಾವನೊಂದರೇ ನೀಲದಲ್ಲಿ ಮೇಘಾನಂತೆ ಪಟಲವಿರಲು ಆ ನೀಲಕ್ಕೆ
 ಅಭ್ರಕ ಹೆಸರು ಹೆಸರು, ಅದಂಧರಿಸಲು ಆಯಸ್ಸು ಸಂಪತ್ತು ಈ ಎರಡೂ
 ಧಾತವಾಗುವವೂ. ನೀಲದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವಳಲಂತೆ ಕಾಣಲು ಅದಕ್ಕೆ ಸಶಕ
 ರವೆಂಬ ಹೆಸರು, ಅದಂಧರಿಸಲು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಆಯಾಸವನ್ನಂಟು ಮಾಡು
 ವದು ಇಂತಲ್ಲದೇ ದೇಶತ್ಯಾಗವಂ ಮಾಡುವುದು. ನೀಲದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ
 ಬಿರಿಮಂತೆ ಕಾಣಲು ಅದಕ್ಕೆ ಬಿದುರಂ ಎಂಬ ಹೆಸರು, ಅದಂಧರಿಸಲು
 ಸರ್ಪಭಯ ಉಂಟಾಗುವದು, ಭಿಕ್ಷುವಾಗಿರುವ ನೀಲಕ್ಕೆ ಭಿಕ್ಷುವೆಂದು
 ಹೆಸರು, ಅದಂಧರಿಸಲು ಸತ್ತಿಗೆವೃತ್ತಾಸ. ಬರುವದು. ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು
 ಇರುವಂತೆ ಕಾಣುವನೀಲಕ್ಕೆ ಅಶ್ವಗರ್ಭವೆಂದು ಹೆಸರು, ಅದಂಧರಿಸುವನಿಗೆ
 ಅವನುನ ಉಂಟಾಗುವದು, ಚಿತ್ರವರ್ಣವಾಗಿರುವ ನೀಲಕ್ಕೆ ಚಿತ್ರ
 ವೆಂದು ಹೆಸರು, ಅದಂಧರಿಸಲು ಸರ್ವದಾಮುಖವೇ ಉಂಟಾಗುವದು, ಈ
 ಆರು ವಿಧದೋಷಗಳು ಪ್ರಬಲವೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು, ಮತ್ತು
 ಗುಣಗಳೂವೆಂದರೆ, - ಭಾರವಾಗಿರುವ ನೀಲವು ಕಾಂತಿಯಾಗಿಯೂ
 ಪಾಶ್ವಾಸಲ್ಲಿ ಪ್ರಭೆ ಉಂಟಾಗಿಯೂ ತೃಣವಂ ಗ್ರಹಿಸುವದಾಗಿಯೂ
 ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇರುವುದೇ ಐದು ಗುಣಗಳು. ನೀಲಕ್ಕೆ ಛಾಯೆಯು
 ಎಂಟು ಪರಿಯಾಗಿರುವದು, ಯಾವನೊಂದರೆ - ನೀಲೀರಸನಂತೆವರ್ಣವಾ
 ಗಿಯೂ, ವಿಷ್ಣುಕ್ರಾಂತಿಯ ಹುಮ್ಮಿನ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಗಿರಿಕರ್ನಿಕಾ
 ಹುಮ್ಮಿನ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ನೈದಿಯ ಹುಮ್ಮಿನವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಅಗಸೇ
 ಹುಮ್ಮಿನವರ್ಣ ವಾಗಿಯೂ ಕರೀತ್ಯಾರಣದ ಹುಮ್ಮಿನ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ,
 ನೀರಂಜೀ ಹುಮ್ಮಿನ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಸಪ್ತಲಿಂಗ ಕೊರಗಿನವರ್ಣವಾ
 ಗಿಯೂ ಇರುವವೇ ಎಂಟುವಿಧ ಛಾಯೆಗಳೂ. ಮತ್ತು ನೀಲದಮಧ್ಯ
 ದಲ್ಲಿ ಕಾಮನಬಿಲ್ಲಿನಂತೆ ಛಾಯೆ ಕಾಣಲು ಅದು ಮೇಲಿಂದ ನೀಲವೆನಿ
 ಸುವದು, ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕಾರಣ ಲೋಕದೊಳಗೆ ದುರ್ಲಭವು

ಉತ್ತಮವಾದ ನೀಲರತ್ನಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ—ನೀಲರತ್ನವು ಹಾಲಿನ ಬಿಟ್ಟ ಲಿಪ್ಪಲ್ಲಿ ಹಾಕಲು, ಹಾಲುಸಹಿತವಾಗಿ ನೀಲವರ್ಣವಾಗಿ ಕಾಣಲು ಅದ್ಭುತವು ಹೌತನೀಲವೆನಿಸುವದು. ನೀಲಕ್ಕೆ ವರ್ಣ ಜ್ಞಾಪಕವೇಕಾದರೆ ನೀಲೀಶುವ್ಯನ ರಸವು ದಾಳಿಂಚಿ ಹಣ್ಣಿನ ರಸವು ಸಹ ಸಮನಾಗಿ ಬಿರ ಸಿ ಕಂಚಿನ ಬಿಟ್ಟ ಲಿಪ್ಪಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಅದರಲ್ಲಿ ನೀಲವು ಹಾಕಲು ವರ್ಣಜ್ಞಾಪಕವಾಗುವದು. ದೋಷಯುಕ್ತವಾದ ನೀಲವು ಬಿಟ್ಟು ಗುಣಯುಕ್ತವಾದ ನೀಲವು ಧರಿಸಲು, ಸರ್ವಸೌಭಾಗ್ಯವುಂಟುಮಾಡಿ ಸುರಕ್ಷಿಸುವದು.* ಇನ್ನು ಗೋಮೇಧಿಕ ರತ್ನದ ಪರಿಕ್ಷೆಯುಂ ಲಕ್ಷಣಗಳಂ ಕೂಡೆ ಪೇಳುವೆನು, ಅದೆಂತನೆ—ಗೋಮೇಧಿಕರತ್ನವು ಗೋಮೂತ್ರದ ವರ್ಣಯುಕ್ತವಾಗಿ ಇರುವದರಿಂದ ಗೋಮೇಧಿಕವೆಂಬ ಜನರುಂಟಾಯಿತು. ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಲ್ಲಿ ಪರಾಕರನ ಮೇಧಸ್ಯ ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುದೋ ಆಯಾಯ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಮೇಧಿಕವು ಪ್ರತಿಪದವಕ್ಕೆ ಗಣಿಯಾಗಿರುವದು. ಆ ಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪದ ಗೋಮೇಧಿಕವು ಜೇಸುತುಪ್ಪದ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಗೋಮೂತ್ರದ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಜನನಿತುಪ್ಪದ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ಉತ್ತಮವಾದದ್ದು, ಮತ್ತೂ ನಿರ್ವಲವಾಗಿಯೂ, ಸುಣುಕಾಗಿರಿಯೂ, ಸಮನಾಗಿರಿಯೂ, ಭಾರವಾಗಿರಿಯೂ, ಹುರಪ್ರಯಿಲ್ಲದೆಯೂ, ತಿಳುವಾಗಿರಿಯೂ, ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿರಿಯೂ, ಮನೋಹರವಾಗಿರಿಯೂ ಇಂತು ಎಂಟು ಗುಣಂಗಳಂ ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವ ಗೋಮೇಧಿಕವು ಉತ್ತಮವೆಂದರಿವುದು. ಕಾಂತಿಯಿಲ್ಲದೆಯೂ, ಲಘುವಾಗಿ ನೀರನವಾಗಿ ಅಳ್ಳೆಹತ್ತಿನಾಗಿ ಜೊರೆಪುಳ್ಳವಾಗಿ ನಿಷ್ಪ್ರಭೆಯಾಗಿ ಉಪರಭಾಮಿಯು ವರ್ಣವುಳ್ಳವಾಗಿ ಇರುವ ಗೋಮೇಧಿಕವು ಕನಿಷ್ಠವೆಂದರಿವುದು, ಅಶುಭವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು. ದೋಷರಹಿತವಾಗಿ ಶುಭಲಕ್ಷಣಂ ಕೂಡಿರ್ಪ ಗೋಮೇಧಿಕವಂ ಧರಿಸಲು ಶರೀರವಂ ಪರಿಶುದ್ಧವಂ ಮಾಡಿ ಪಾಪವಂ ಪರಿಹರಿಸುವದು. ಇಂತಿರ್ಪ ಗೋಮೇಧಿಕ ರತ್ನವಂ ವೇದಲು ಜೇಳಿದ ಕ್ರಮದಿಂದ ನವರತ್ನದ ಲಕ್ಷಣಾನಿಯೋಳ್ ಪೇಳಿದಂತೆ ದರ್ಶನುಕ್ತವಾಗಿ ಆಯಾಯ ವರ್ಣದವರೇ ಧರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.* ಇನ್ನು ಪುಷ್ಕರಾಗದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಂ ಲಕ್ಷಣವಂ ಸಹ ನಿವರಿಸುವೆನು, ಅದೆಂತನೆ—ಶ್ರೀಮತಿ

ನನ್ನ ರಾಯಣನು ಆದಿವರಾಹಾವತಾರವು ತಾಳಿ ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷನಂಬ ದೈತ್ಯ
 ನಂ ಸಂಹರಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೋಪದಿಂದ ಹುಂಕಾರವಂ ಮಾಡಲು, ಆಗ
 ನಾಸಿಕದಿಂದ ಕಣ್ಣಗಳು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದವೋ, ಮತ್ತು ವಲಾಸಾರನ ಕಣ್ಣು
 ಗಳು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದವೋ, ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪರಾಗವ ಗಣಿಗಳಿಂಟಾದವು. *
 ರತ್ನವು ಎಂತಿರುವುದೆಂದರೆ—ಸುವರ್ಣಭ್ರಾಂತಿಯಮಾಗಿ ತಿರುಗುವಾಗದಲ್ಲಿ
 ಬಟುವಾಗಿ ಬೆಂಕಿಯು ಕೆಂಡದಂತೆ ಕಾಂತಿಯುಕ್ತವಾಗಿ ಮನೋಹರ
 ವಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಯಂತೆ ನಿರೂಪವಾಗಿ ಅತಿ ಸುಣವಾಗಿ ಇಂತು ಲಕ್ಷಣ
 ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವ ಪುಷ್ಪರಾಗವು ಉತ್ತಮವೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು.
 ಪ್ರಭಾಕುತವಾಗಿಯೂ, ತಿರಿಯಾಗಿಯೂ, ನೀರಸವಾಗಿಯೂ, ಅರಿತನದ
 ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಶ್ಯಾಮವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಕಪಿಲವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಅರಿದ
 ಳದ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಬಿಳಿಪ್ರವರ್ಣವಾಗಿಯೂ ನಾನಾವರ್ಣವಾಗಿಯೂ,
 ಇಂತಿವು ಪುಷ್ಪರಾಗವು ದೋಷಯುಕ್ತವೆಂದರಿತು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಾರ
 ದು. ಪೂರ್ವೋಕ್ತವಾದ ಶುಭಲಕ್ಷಣದಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಪುಷ್ಪರಾಗವತ್ನ
 ವಂ ಧರಿಸಿದವರು ಬೃಹಸ್ಪತಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳಾಗುವರು.
 ಮತ್ತು ಈ ಪುಷ್ಪರಾಗ ರತ್ನವು ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾರಣ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು
 ಷಾಂತಿಯುತ್ಪತ್ತಿ ಪರ್ವತದ ಶೃಂಗಂಗಳಂ, ಮಂದರ ಪರ್ವತದ ಶೃಂಗಂಗಳಂ,
 ಇದೇ ಪರ್ವತದ ತಪ್ಪಲಂ, ಅಮರಾವತಿಯ ಮಟ್ಟಣವಂ, ಸುಧರ್ಮ ಸಭೆ
 ಯಂ ಈ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಥಳಂಗಳಂ ಪುಷ್ಪರಾಗದಿಂದಲೇ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವನು.
 ಅಮಕಾರಣ ಜಯವಂ ಅವೇಕ್ಷಿಸುವ ಭೂಪತಿಗಳು ದೋಷರಹಿತವಾದ
 ಪುಷ್ಪರಾಗ ರತ್ನವಂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಧರಿಸಬೇಕು. ಅವರೆ ದೇಹಿಯಿಂದ
 ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯು, ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸದಾ ಭೂಪತಿಗಳ
 ಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರುವಳು.* ಇನ್ನು ವೈಷ್ಣವ ರತ್ನದ ಉತ್ಪ
 ತ್ತಿಯಂ ಆದರ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ವಿವರಿಸುವೆನು, ಆದಿಂತೆನಲು—ಯಜ್ಞ
 ಕ್ಷಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ವಲಾಸಾರನ ಶರೀರದ ರೋಮಗಳು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿ
 ರುವುದೋ ಆ ಸ್ಥಳಗಳೆಲ್ಲವೂ ವೈಷ್ಣವ ರತ್ನದ ಗಣಿಗಳಾದವು. ಆಸ್ಥಳಗಳ
 ಛಾಯಾದಿಂದಲೇ—ಇಳುವೃತ್ತವೆಂದೆಲ್ಲಿಯೂ, ಮೇರುವರ್ವತದ ಪಶ್ಚಿಮಭಾ
 ಗದಲ್ಲಿಯೂ, ಅನೇಕ ಗಣಿಗಳಿರುವವು. ಮತ್ತು ಗೋರಕ್ಷದೇಶ, ಮಗಧ,

ಪಾರಶೀಕ, ಸಿಂಹಳ, ಮಲಯಾಚಲ, ತ್ರಿಕೂಟಪರ್ವತ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು
 ದ್ವೀಪಾಂತರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವೈಡೂರ್ಯದ ಗಣಿಗಳಾಗುವವು. ಇಂತಲ್ಲ
 ದೇ ಅತಿ ಕಠಿಣವಾದ ಮೇಘಗರ್ಜನೆಯಿಂದ ಭೂಮಿಯು ಬಿರಿದು ವೈಡೂ
 ರ್ಯದ ಗಣಿಯು ಕಾಣಿಸುವದು. ಎಲೈ ರಾಜಾಚಾರ್ಯರೇ ! ವೈ
 ಡೂರ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವೆಂತಿರುವದೆಂದರೆ—ಬಿಡಿರು ಎಲೆಯ ವರ್ಣಮಾಗಿ
 ಬಿಕ್ಕಿನ ಕುಣಿಸ ವರ್ಣಮಾಗಿ ಸವಿನ ಕೂರಳನವರ್ಣಮಾಗಿ ನುಣು
 ಕುಗಿ ಫೂತ್ರೆಮಾಗಿ, ನಿರ್ವಲಮಾಗಿ, ಭಾರಮಾಗಿ ಇಂತು ಲಕ್ಷಣವಿಂ
 ವೈಡೂರ್ಯವು ಉತ್ತಮವೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು. ಬ್ರಹ್ಮಜಾತಿ ವೈಡೂ
 ರ್ಯಕ್ಕೆ ಬಲದ ಪಾಶ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾಂತಿ ವಿಕಾಶಮಾಗಿರುವುದು. ಕ್ಷತ್ರಿಯ
 ಜಾತಿಯ ವೈಡೂರ್ಯಕ್ಕೆ ಎಡದ ಪಾಶ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾಂತಿ ವಿಕಾಶಮಾಗಿರು
 ವುದು. ವೈಶ್ಯಜಾತಿಯ ವೈಡೂರ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಂತಿ ವಿಕಾಶ
 ಮಾಗಿರುವುದು. ಶೂದ್ರಜಾತಿಯ ವೈಡೂರ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ
 ಕಾಂತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು. ಮತ್ತು ವೈಡೂರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯಗು
 ಣಗಳೆಂತಿರುವದೆಂದರೆ—ಶ್ಯಾಮವರ್ಣವಾಗಿ, ಶುಭ್ರವಾಗಿ, ಸಮವಾಗಿ,
 ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ, ಭಾರಮಾಗಿ, ಪ್ರಕಾಶಮಾಗಿ, ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ವೋಡ್ಯಾಡು
 ವಂತೆ ಕಾಣುವ ಬಿಳುಪಾದ ಸೂತ್ರಗುಳ್ಳವಾಗಿ ಈ ಲಕ್ಷಣಯುಕ್ತಮಾಗಿ
 ರುವ ವೈಡೂರ್ಯವು ಉತ್ತಮವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಮತ್ತು ಹಸರಾ
 ಗಿಯೂ, ಜಲವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಲಘುವಾಗಿಯೂ, ತರಿಯಾಗಿಯೂ,
 ಗರ್ಭದೊಳಿರುವ ಸೂತ್ರವು ಅಡದೇಯಿರುವದಾಗಿಯೂ, ಅವುಳ್ಳ
 ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಈ ಆರು ಅವಗುಣಗಳು ಯುಕ್ತವಾದ ವೈಡೂ
 ರ್ಯವು ದೋಷಯುಕ್ತವು. ಮತ್ತು ವೈಡೂರ್ಯದೋಳ್ ಜೀವರತ್ನ
 ವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳದ್ದು ಎಂತಿರುವದೆಂದರೆ—ಮುಂಗಾರು ಮುಗಿಲು
 ಪ್ರಭು ವಕಾಲದೋಳ್ ವಿಡೂರ ಭೂಮಿ ಬಿರಿದು ಅವರೋಳ್ ಮಿಂಚಿನ
 ಹುಳುವಿನಂತೆ ಕಾಂತಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಹುಟ್ಟುವ ವೈಡೂರ್ಯವೇ ಜೀ
 ವರತ್ನವೆಂದರಿವುದು. ಮತ್ತು ಮುಂಗಾರಿನ ಮೇಘೋದಯವಾದ
 ಕಾಲದೋಳ್ ಸ್ಥಳಾಂತರದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ
 ವೈಡೂರ್ಯವು ಸೀತವರ್ಣದ ವೈಡೂರ್ಯವೆಂದರಿವುದು. ಮತ್ತು ವಿಶಿ

ಪ್ಪ ವೈಡೂರ್ಯಕ್ಕೂ ಹನ್ನೊಂದುಬಗೆ ದೋಷವು, ಹದಿಮೂರು ಬಗೆ ಸೂತ್ರವೂ, ಐದುಬಗೆ ವರ್ಣವು, ಅರುವಿಧ ಗುಣಂಗಳು ಉಂಟು. ಅದೆಂ ಡೆನೆ—ಪಿತವರ್ಣವಾಗಿ, ರಕ್ತವರ್ಣವಾಗಿ, ಶ್ವೇತವರ್ಣವಾಗಿ, ಶಾಮನ ವರ್ಣವಾಗಿ, ಜೇನುತುವ್ವದ ಬಿಂದುವಿನ ವರ್ಣವಾಗಿ, ಇಂತು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣ ದಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾದಿ ನಾಲ್ಕು ಜಾತಿಯುಂವರಿವುದು. ಮತ್ತು ಮಧುವ ರ್ಣವು ಸಂಕರಜಾತಿಯು ಹಳದಿವರ್ಣವಾಗಿರುವದು ಉತ್ತಮವು, ಗೋಮೇಧವರ್ಣವಾಗಿರುವದು ಮಧ್ಯಮವು. ಶ್ವೇತವರ್ಣವಾಗಿರುವದು ಅಧಮಾಧಮುನೆಂದರಿವುದು. ಇಂತಲ್ಲದೇ ಸೂತ್ರಪರಿಚ್ಛೇಯಂ ಮಾಡುವ ಪರಿಹಾಸ್ಯೆಂಪರೆ—ವೈಡೂರ್ಯಪಂ ಕಸಡಿಮೇಲೆ ಇರಿಸಿದಮಾತ್ರದಿಂದ ಲೇ ತನಿಗೆ ತಾಳಿ ತಿರಿಗಿ ಸೂತ್ರವು ತನಿಗೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗುವದೇ ಬ್ರಾಹ್ಮ ಸೂತ್ರವೆಂಬುವುದು ವೈಡೂರ್ಯವು ಒಂದು, ಎರಡು, ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು, ಐದು, ಬಹುಸೂತ್ರಗಳೆಂಬಲೂ ಕೂಡಿರುವದು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರ ಡು, ಮೂರು, ಸೂತ್ರವಿದ್ದು ಉತ್ತಮಂಗಳು. ನಾಲ್ಕು, ಐದು, ಬಹುಸೂ ತ್ರಗಳಿರುವ ವೈಡೂರ್ಯಗಳು ಮಧ್ಯಮಂಗಳು ಅರ್ಘಸೂತ್ರವಾ ಗಿಯೂ, ಪಾರ್ವಸೂತ್ರವಾಗಿಯೂ, ತುಂಡುತುಂಡಾದ ಸೂತ್ರವುಳ್ಳವ್ದಾ ಗಿಯೂ, ಗರ್ಭಸೂತ್ರವಾಗಿಯೂ, ಹೊಗೆಬಣ್ಣದ ಸೂತ್ರವಾಗಿಯೂ, ಪೃಷ್ಠಸೂತ್ರವಾಗಿಯೂ, ಈ ಆರುಬರೆ ಸೂತ್ರವುಳ್ಳ ವೈಡೂರ್ಯಂಗಳು ಅಧಮಂಗಳು ಮಲಿನವಾಗಿಯೂ, ಪ್ರಭೆಮಿಲ್ಲದೆಯೂ, ಲಘುವಾಗಿಯೂ ಅವಲಕ್ಷಿ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಚುಕ್ಕಿಚುಕ್ಕಿಯಾಗಿಯೂ, ಇಬ್ಬುನಿಮೆಂತೆ ಯೂ, ಗರ್ಭದೋಳೆ ಮರಳುಯಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದಾಗಿಯೂ ನಾನಾವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಅಲ್ಲಾಡದೆಯಿರುವ ಸೂತ್ರವುಳ್ಳವ್ದಾಗಿಯೂ, ನೀರಸವಾಗಿಯೂ, ತುರಿತುರಿಯಾಗಿಯೂ, ಈ ಹನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯಾಗಿರು ವ ವೈಡೂರ್ಯಗಳು ಡೊಷಯುಕ್ತಂಗಳು, ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ ಯೂ, ಭಾರವಾಗಿಯೂ, ಹಳದಿವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ನಯವಾಗಿಯೂ, ಅಡ್ಡಲಾಗಿಯೂ, ಆಡುವ ಮೂರು ಸೂತ್ರಂಗಳುಳ್ಳವ್ದಾಗಿಯೂ, ಗರ್ಭ ದೋಳೆ ಪ್ರಕಾಶಿತತಲಿರುವ ಸೂತ್ರವುಳ್ಳವ್ದಾಗಿಯೂ, ಸಣ್ಣದಾಗಿಯೂ, ಇಂತು ಗುಣಯುಕ್ತವಾಗಿರುವ ವೈಡೂರ್ಯವು ಉತ್ತಮವು ಇದಂ

ಯಾರು ಧರಿಸುವರೋ ಅವರು ಸರ್ವತ್ರಪೂಜ್ಯರಾಗಿ ಭೂತವೈತೆ
 ಪಿತೃಗಳ ಭಯವಿಲ್ಲದೇ ಸುಖದಿಂದಿರುವರು * ಇನ್ನು ಹವಳದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು
 ಅದರ ಲಕ್ಷಣವು ಕೂಡ ವಿಸ್ತರಿಸುವೆನು ಅದೆಂತೆನೆ—ಪೂರ್ವ
 ದೇಶದ ವಲಾಸುರನ ಮಾನವನು ಎಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದದೋ ಅದರ ಸ್ಥಳ
 ಗಳಲ್ಲಿ ಹವಳ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಗಣಿಯಾದುದು. ಮತ್ತೂ ಮೊದಲು
 ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ರಷೋಗುಣವೃಧಾಸನಾದ ಶರೀರದಿಂದ ಪಿತೃದೇವತೆ
 ಗಳಿಗೆ ಸ್ತುತಿ, ಬಂದಾಸೂಂಕಾರಕಾರಣದಿಂದ ಆ ಶರೀರವು ಬಿಡಲು, ಆ
 ಶರೀರದ ಸಂಬಂಧವಾದ ಮೂಲಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದದೋ ಅಲ್ಲಿ ಹವಳಗಳು
 ಹುಟ್ಟುವವಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಂಗಳಾದವು. ಇಂತಲ್ಲದೇ ದೇವೇಂದ್ರನು ಲೋಕೋ
 ವಕಾರ್ಥವಾಗಿ ಪಲ್ಲತಗಳ ರೆಕ್ಕೆಗಳಿಗೆ ಭೇದಿಸಿದ ಕಾಲದೊಳಗೆ ಆ
 ರೆಕ್ಕೆಗಳ ರಕ್ತವು ಎಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದದೋ ಅಲ್ಲಿ ಹವಳ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ
 ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಮತ್ತೂ ಅರುಣ ಹುಟ್ಟಿದ ಮೊಟ್ಟೆಯ ಜ್ವರಗಳು
 ಎಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದದೋ ಅಲ್ಲಿ ಹವಳ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು
 ಮತ್ತೂ ಮೂವಿಷು ನಿಸಿದ ಸಂಹೃತರಾದ ಮಧುಕೈಟಭರೆಂಬ ದೈತ್ಯ
 ರ ಮಾನವನು ಎಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದದೋ ಅಲ್ಲಿ ಹವಳ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಗಣಿ
 ಗಳಾದವು ಇಂತೂ ಈ ಸ್ಥಳಂಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಹವಳಗಳು ಮತ್ತೂ
 ಗದ ಹೂವಿನ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಕಳತ ತೊಂಡೇ ಹಣ್ಣಿನ ವರ್ಣವಾ
 ಗಿಯೂ, ಕೆಂಪುವಾರಿವಾಣದ ಹೂವಿನ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಗಿಣಿಯ ಕೊಕ್ಕಿ
 ನವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಈ ನಾಲ್ಕು ಬಗೆ ವರ್ಣವುಳ್ಳ ಹವಳವು ಉತ್ತಮವು.
 ಮತ್ತೂ ಮಣ್ಣು ತಿಂದಿರುವುದು, ಬಾಯಿಮುಕ್ಕಾಗಿರುವುದು, ಹುಳಿತಿ
 ರುವುದು, ಈ ಮೂರು ಬಗೆಯಾಗಿರುವ ಹವಳವು ಉತ್ತಮವಲ್ಲ; ಧರಿಸಲು
 ಯೋಗ್ಯವೂ ಅಲ್ಲ. ಮತ್ತೂ ಸೇತುವಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ, ಸಮುದ್ರದ ಮಧ್ಯ
 ದಲ್ಲಿಯೂ, ತೀರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಕೂಡ ಹವಳದ ಬಳ್ಳಿಗಳುಂಟಾಗುವುವು
 ಆ ಬಳ್ಳಿಗಳು ಸಮುದ್ರದ ನೀರಿನ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದಲೂ, ತೆರೆಗಳು ಬಡಿಯು
 ವದರಿಂದಲೂ, ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕಲ್ಲಿನಂತಾಗುವುದು. ಅಂತವು ಬಳ್ಳಿಗಳು
 ರಕ್ತವರ್ಣವಾಗಿರಲು ಅದೇ ಹವಳವೂ, ಅಂಥ ಹವಳಗಳು ಕಳತ ತೊಂ
 ಡೆಹಣ್ಣಿನ ವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಬಿಟ್ಟವಾಗಿಯೂ, ನೀಳವಾಗಿಯೂ, ವಾರೆ

ಕೋರೆ ಇಲ್ಲದೇ ವೆಚ್ಚ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ, ನಯವಾಗಿಯೂ, ಹುಳುಕು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವದಾಗಿಯೂ, ದಪ್ಪವಾಗಿಯೂ, ಈ ವಿಳುವರಿಮಾವ ಗುಣಂಗಳಂ ಯುಕ್ತವಾದ ಹವಳವು ಉತ್ತಮವು, ಶುದ್ಧ ಬಿಳಿಪಾಗಿ, ಗುಂಡಿ ರೇವಣವಾಗಿ, ಬೆಂಡಾಗಿ, ಬಟು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವಾಗಿ, ಹುಳುಕಾಗಿ, ಲಘುವಾಗಿ, ನೀರುಗಾಢಯವಣವಾಗಿ, ಇಂತು ವಿಳುವರಿಯ ವರ್ಣವುಳ್ಳ ಹವಳವು ಅಧಮವೆಂದರಿವುದು. ಹವಳವು ಸ್ಥಿರತ್ವವಾದ ಕಾರಣ ಉತ್ತಮ ಹವಳವಂ ಯಾವ ಸ್ಥಿರ ಧರಿಸುವಳೋ, ಅವಳು ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವುಳ್ಳ ಪ್ರತ್ಯಸಂ ಪಡೆದು ಅರೋಗ ದೈರ್ಯಗಾತ್ರವಾಗಿ ಸುಖವಿಂದಿರುವಳು. ಇಂತಲ್ಲದೇ ವಂಚಕರಾಗಿರುವರು ರತ್ನಗಳಂತೆ ಕೃತ್ರಿಮ ರತ್ನಂಗಳಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಮೋಸವಂ ಮಾಡುವರು. ಅದೆಂತೆನೆ—ವಜ್ರವಿಂದ ವಜ್ರವು ಕುಯ್ಯಲು ಕೃತ್ರಿಮ ವಜ್ರವಾಗಿದ್ದಡೆ ಪುಡಿಯಾಗಿ ಜೋಗುವುದೂ, ಕೃತ್ರಿಮ ಮುತ್ತುಗಳಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕಲ್ಲುಪ್ಪಿಸಲ್ಲಿ ಲೋಕೆಯೆಂಬ ಅಪರ ಕೃತ್ರಿಮವು ತಿಳಿಯುವುದು. ಕೆಂಪು ರತ್ನ ಮೊದಲಾದವುಗಳಂ ಪರೀಕ್ಷೆಯಂ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಾಣೆಯಂ ಹಿಡಿದರೆ ತಿಳಿಯುವುದು. ಅದೆಂತೆನೆ ಉತ್ತಮವಾದ ರತ್ನವಾದರೆ ಸಾಣೆಯಂ ಹಿಡಿದುಲು ಕಾಂತಿ ಹೆಚ್ಚುವುದೂ. ಕೃತ್ರಿಮವಾದರೆ ಕಾಂತಿನಷ್ಟ ವಾಗುವುದೂ, ಸಾಣೆಗೆ ಮೃದುವಾಗಿದ್ದರೆ ಕೃತ್ರಿಮವೆಂದರಿವುದು. ಇಂತಲ್ಲದೇ ರತ್ನಂಗಳಂ ಕೂಡಿಸಿ ಅಭರಣಂಗಳಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವು ಯಾವುದೆಂದರೆ—ವಜ್ರವು, ಮುತ್ತು, ಕೆಂಪು, ನೀಲ, ಮಚ್ಚೆ ಈ ಐದು ಉತ್ತಮ ರತ್ನಂಗಳು. ಈ ರತ್ನಂಗಳಂ ಸೇರಿಸಿ ಅಭರಣಂಗಳಂ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಪುಷ್ಕರಾಗವಂ, ಗೋಮೇಧಿಕವಂ, ಮೈಡೂರ್ಯವಂ, ಹವಳವಂ, ಇವುಗಳೊಡನೆ ಸ್ಫಟಿಕವಂ ಕೂಡೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ರತ್ನಂಗಳಿಂದ ಅಭರಣವಂ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಉಪರತ್ನಂಗಳೋಳು ಸೇರಿದ ಸ್ಫಟಿಕವ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ಎಂತೆಂದರೆ—ಹಿಮವತ್ಪರ್ವತದಲ್ಲಿಯೂ, ಸಿಂಹಳದ್ವೀಪದಲ್ಲಿಯೂ, ವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತದಲ್ಲಿಯೂ, ಕಪಿನೀನದೀತೀರದಲ್ಲಿಯೂ, ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನಾನಾವರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ಫಟಿಕವೆಂಬ ಉಪರತ್ನವು ಪುಟ್ಟುವುದು, ಹಿಮವತ್ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟುವ ಸ್ಫಟಿಕವು ಇಬ್ಬುನೀರಿನ ವರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛವಾ

ಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಕಾಂತವೆಂದು, ಸೂರ್ಯಕಾಂತವೆಂದು, ತಾರಾ
 ಕಾಂತವೆಂದು, ಮೂರು ಸರಿಯುಂಟು, ಅದಂತೆನೆ—ಸೂರ್ಯಕಿರಣಂ
 ೧೪ ಸಂವಿಂಧದಿಂದ ಅಗ್ನಿ ಹುಟ್ಟುವುದೇ ಸೂರ್ಯಕಾಂತವು. ಪೂರ್ಣ
 ಚಂದ್ರನಕಿರಣಗಳ ಸಂವಿಂಧದಿಂದ ನೀರು ಹುಟ್ಟುವುದೇ ಚಂದ್ರ
 ಕಾಂತವು, ಇಂತಿಹ ಸ್ಥಳಿಕವು ಕಶಿಯುಗದೋಳ್ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ
 ದೊರಕಲಿರಬಹುದು, ಸ್ವಪ್ನವಾಗಿಯೂ, ನಂಬುವಾಗಿಯೂ, ಭಾರವಾ
 ಗಿಯೂ, ತ್ರಾಸವಿಲ್ಲದಾಗಿಯೂ, ಅತಿ ನೀತವಾಗಿಯೂ, ಒಂದುವೇ ತಾರಾ
 ಕಾಂತವು, ಮತ್ತೂ ನವರತ್ನಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಯುಂಟು ವುದಕ್ಕೆ ಸಂಕೇತ
 ವೇನೆಂದರೆ—ಮದ್ರಕ್ಕೆ ಮಂಜಾಡಿಯು, ಮಚ್ಚೆಗೆ ರತ್ನವೂ, ಹವಳಕ್ಕೆ
 ಕಣದವು, ಮುತ್ತಿಗೆ ಕಾಂತಿಯು, ಪೈಡೋರ್ಯಕ್ಕೆ ಗೂತ್ರವು, ನೀಲ
 ಕ್ಕೆ ಮಣವು, ಕೆಂಪಿಗೆ ಧನುವು, ಪುಷ್ಪರಾಗಕ್ಕೆ ಸಿಂಹವೃತ್ತವು,
 ಗೋಮೇಧಕಕ್ಕೆ ಮಂಜುಮೆಯು, ಇಂತು ನವರತ್ನಗಳಿಗೆ ಈ ಕ್ರಮ
 ಬಂದ ಕ್ರಮವುಂ ಕಟೆ ಬೇಕು, ಕ್ರಮವುಂ ಕಟು ವಲ್ಲ ಮುಸುಕಿಸಿಲ್ಲ
 ಲಕ್ಷಗಳ ಕರವ ಲಕ್ಷವ ಸಂಕೇತವೆಂತೆಂದರೆ—ದಳಾಳೆಯು ಕಿರಿಬೆರಳು
 ಮುಟ್ಟಲು ಏಂದು, ಅನಾಮಿಕದ ಬೆರಳು ಮುಟ್ಟಲು ಎರಡು, ಮಧ್ಯದ
 ಬೆರಳು ಮುಟ್ಟಲು ಮೂರು, ತರ್ಜನಿಯುಂ ಮುಟ್ಟಲು ನಾಲ್ಕು, ಹೆಬ್ಬೆ
 ಟ್ತುಂ ಮುಟ್ಟಲು ಐದು, ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು ಮುಟ್ಟು ಕಿರಿಚೆಟ್ಟು ಮುಟ್ಟಿದರೆ
 ಆರು, ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು ಮುಟ್ಟು ಅನಾಮಿಕವುಂ ಮುಟ್ಟಲು ಏಳು, ಇದೇ ಮೇರೆ
 ಗೆ ಮಧ್ಯದ ಬೆರಳು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಎಂಟು, ಈ ಮೇರೆಗೆ ತರ್ಜನಿಯುಂ
 ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಒಂಭತ್ತು, ಅಂಗೈ ಜಿಗಟೆವರೆ ಹತ್ತು, ಅಂಗೈ ಜಿಗಟೆ ಕಿರಿಬೆರ
 ಳು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಹನ್ನೊಂದು, ಅಂಗೈ ಜಿಗಟೆ ಅನಾಮಿಕವುಂ ಮುಟ್ಟಿದರೆ
 ಹನ್ನೆರಡು, ಈ ಮೇರೆ ಮಧ್ಯದ ಬೆರಳು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಹದಿನಾರು, ಈ
 ಮೇರೆ ತರ್ಜನಿಯುಂ ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು, ಇದೇ ಮೇರೆ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು
 ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಹದಿನೈದು, ಅಂಗೈ ಜಿಗಟೆ ಕಿರಿಚೆಟ್ಟು ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು ಜೋಡಿಸಿ
 ಹಿಡಿದರೆ ಹದಿನಾರು, ಅಂಗೈ ಜಿಗಟೆ ಅನಾಮಿಕ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟುಗಳಂ ಜೋಡಿಸಿ
 ಹಿಡಿದರೆ ಹದಿನೇಳು, ಅಂಗೈ ಜಿಗಟೆ ಮಧ್ಯದ ಬೆರಳು ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟುಗಳಂ
 ಜೋಡಿಸಿ ಹಿಡಿದರೆ ಹದಿನೆಂಟು, ಅಂಗೈ ಜಿಗಟೆ ತರ್ಜನೀ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟು

ಗಳಂ ಜೋಡಿಸಿ ಹಿಡಿದರೆ ಹತ್ತೊಂಭತ್ತು, ಅಂಗೈ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಜಗ
ತದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತು, ಮೂರಾವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ನಾಲ್ಕತ್ತು. ನಾಲ್ಕಾ
ವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ಐವತ್ತು, ಐದಾವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ಐಪತ್ತು, ಲರ
ವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ಅರವತ್ತು, ಏಳಾವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ಎಪ್ಪತ್ತು, ಎಂಟಾ
ವೃತ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ಎಂಭತ್ತು, ಒಂಭತ್ತಾವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ತೊಂಭತ್ತು,
ಮುಂಗೈ ಜಗಟದರೆ ನೂರು, ಮುಂಗೈ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ಇನ್ನೂ
ರು, ಮುಂಗೈ ಮೂರಾವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ಮುನ್ನೂರು, ನಾಲ್ಕಾವರ್ತಿ
ಜಗಟದರೆ ನಾಲ್ಕೂರು, ಐದಾವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ಐನೂರು, ಆರಾವರ್ತಿ
ಜಗಟದರೆ ಆರನೂರು, ಏಳಾವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ಏಳುನೂರು, ಎಂಟಾವರ್ತಿ
ಜಗಟದರೆ ಎಂಟುನೂರು, ಒಂಭತ್ತಾವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ಒಂಭತ್ತನೂರು,
ಕಣಕೈವಳಭಾಗ ಜಗಟದರೆ ಸಾವಿರ, ಇದೇಮೇರೆ ಅದೇಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ
ಒಂಭತ್ತಾವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ಒಂಭತ್ತು ಸಾವಿರ ಕಣಕೈಮೇಲುಭಾಗ
ಜಗಟದರೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ, ಇದೇ ಮೇರೆಗೆ ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂಭ
ತ್ತಾವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ತೊಂಭತ್ತು ಸಾವಿರ, ಹೆಚ್ಚಿಟ್ಟು, ಸಂದಿನಲ್ಲಿ
ಜಗಟದರೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ, ಇದೇಮೇರೆಗೆ ಒಂಭತ್ತಾವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ
ಒಂಭತ್ತು ಲಕ್ಷ, ತರ್ಜನೀ ಬಿಟ್ಟು ಸಂದಿನಲ್ಲಿ ಜಗಟದರೆ ಹತ್ತುಲಕ್ಷ,
ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒಂಭತ್ತಾವರ್ತಿ ಜಗಟದರೆ ತೊಂಭತ್ತು ಲಕ್ಷ, ಮಧ್ಯದ ಚಿರ
ಳಸಂದಿನಲ್ಲಿ ಜಗಟದರೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ, ಇದೇ ಮೇರೆಗೆ ಸಂಕೇತ
ವಿಂದ ಲೆಕ್ಕವು ಎನ್ನುವುದೇಕಾದರೂ ಆಗುವದು. ಕೇಳಿ ಮಹಾರಾಜೇಂ
ದ್ರನೇ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಸೆವರತ್ನಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ, ಅದರ ಉತ್ಪತ್ತಿ
ಕ್ರಮ, ಅದರ ಲಕ್ಷಣ, ಅವರಿಂದಾಗುವ ಫಲಾಫಲಗಳು, ಅದರಕ್ರಮ,
ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲಾದ್ದೆಲ್ಲವೂ ನೀನಿಗೆ ವೇಳಿದನು, ಇದರೋಳ್ ಕಳಿಂಗ
ರಾಜಪುತ್ರಿಯು ಪಣವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ ರತ್ನವು ಯಾವದೋ ಅವಂ
ಹುಡುಕಿತುಮು ಕೊಟ್ಟು ಪಣವಂ ನೆರವೇರಿಸುವುದೆಂದು ನುಡಿಯಲು
ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅದಂ ಕೇಳಿ, ಎಲೈ ಗುರುವರ್ಯನೇ ನೀನು ಹೇಳಿದ
ರತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಪಣವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂಗೈದ
ರತ್ನವು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವೆನಲೂ, ನಿಷ್ಕಾಸಾಗರನು ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ!

ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಕಾನ್ನೆರಡು ಭಾರ ಭಂಗಾರವಂ ಕೊಡುವ ರತ್ನವು ದೇವ
ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯೂ ಇರಲಾರದೆಂದು ನುಡಿಯಲೂ;

ವಿನೋದಸಂಚಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರೇರಿಸಿದ್ದ ಯಕ್ಷನಾಸಮಯದೋಳು
ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬಂದು, ಅಂಜಲಿಯು ಮಾಡಿ
ನಿಲ್ಲಲೂ, ರಾಜೇಂದ್ರನು ಸುಮತಿನೊಡನೆ ಇಂತಿವ ರತ್ನವು ನಮಿಗೆ
ಎಂತು ದೊರಕುವುದೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಿರಲು, ಯಕ್ಷನು ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ,
ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ನೀನು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಗುಣದಿಂದೊಡಗೊಡಿರುವ
ರತ್ನವು ಚಿಂತಾಮಣಿ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ ತ್ರಿಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯವಂ
ಮಾಡುತ್ತಿವೆ- ಇಂದ್ರನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದು. ಅವನನಾನು ನೋಡಿ
ದ್ದೆನು. ಈಗ ಇಂದ್ರನು ಅಮರಾವತೀಯಂಬಿಟ್ಟು ಅಮೃತ್ಯನಾಗಿರುವ
ನಾದಕಾರಣ ಅವನ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಭೂಮಿಯಂ ಹೊದಿರುವದೊಂದು
ವರ್ಮವಾನದು ಕೇಳಿರುವೆನು. ಅದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿ ಒಂದೆಡೆ
ವಸ್ತುಗಳು ನಮಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಕೇಳಿದ ಸಮಾಚಾರವು
ಸಿಟ್ಟು ಯವಾಗಿ-ತೋರಾತುಂಟೆ. ಈಗ ಈ ರತ್ನವು ಎಲ್ಲಿರುವದೋ ಪೂಡೆ
ಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನಸಿರಲಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಅದಂ ಕೇಳಿ, ಎಲೈ ಯಕ್ಷನೇ!
ಆ ರತ್ನವು ಪಂಚಾತಶೋಖಿಯೋಜನ ವಿಪ್ರೀಣವಾವ ಭೂಮಂಡಲ
ದೊಳು ಭನ್ನಾಗಿ ಹುಡುಕಿ ನೋಡಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದೆ
ಲ್ಲದೇ ಆ ರತ್ನವ ಲಕ್ಷಣವಂ ನೀನೇ ಬಲ್ಲಿಯಾದಕಾರಣ ಅದು ಗೊತ್ತು
ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀನೇ ಯೋಗ್ಯನು ವೇಗದಿಂ ಪ್ರೇರಿಸಿದು ಇರುವುದೆ
ಲದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನೀಯಲು;

ಯಕ್ಷನು ಅಕ್ಷಣದಲ್ಲಿನೋ ಹೊರಟು ಭೂಮಂಡಲಪಲ್ಲವಂ ಹು
ಡುಕಿ ನೋಡಿ ನು ತಿಳಿಯಂ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೇ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಬಂದು, ರಾಜೇಂ
ದ್ರನಿಗೆ ವಂದನಮಂ ಮಾಡಿ ಮಾತಾರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪಣೆಯಾ
ದಂತೆ ಭೂಮಂಡಲವೆಲ್ಲವಂ ಹುಡುಕಿಸೋಡಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಪುಣಿಯಂ
ಕಾಣದೆ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಬಂದೆನು ಮತ್ತು ಆ ಪುಣಿಯು ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದ
ಲ್ಲಿಯೂ, ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡಾ ಇರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.
ಪಂಚಾತಶೋಕದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂ ನೀನಿಗೆ

ಅಸಂಖ್ಯವಾದಾಶಾಂಕುಗಳು ಲೋಕತ್ರಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ತಡೆ
ಮಾಡದೆ ತೆರಳಬಹುದೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯು ಮಾಡಲಾಮಾತಿಗೆ ರಾಜೇಂ
ದ್ರನು ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ, ಯಜ್ಞನಂ ಕುರಿತು ನಾಳೆ ಉದಯದೊಳ
ರತ್ನವಂ ಸಾಧಿಸಲೋಸುಗ ತೆರಳುವೆನೆಂದು ಅವ್ವಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಸುಮತಿ
ಯಂ ನೋಡಿ, ಎತ್ತಿ ಮಿತ್ರನೇ, ನೀನು ನನ್ನೊಡನೆ ಎರಡು ಪಟ್ಟಣಗಳ
ಲ್ಲಿಯೂ, ಅಧಿಕವಾಗಿ ಆಯಾಸಪಟ್ಟಿರುವೆಯಾದರಿಂ ಎಲ್ಲಿಯೇ ಕಟಕ
ವಂ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಇರುವನಾಗು. ನಾನು ಪಾತಾಳವಂ ಪೊಕ್ಕು ರತ್ನ
ವಂ ಹುಡುಕಿ ನೋಡಿ ಇದ್ದರೆ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವೆನೆಂದು, ನುಡಿ
ಯಲಾಮಾತಂ ಕೇಳಿ, ಎತ್ತಿ ಮಹೀವಲ್ಲಭನೆ! ಬಾಲ್ಯ ಮೊದಲುಗೊಂಡು
ಒಂದು ನಿಮಿಷವಾದರೂ ನಿನ್ನ ಸನ್ನಿಧಿಯಂಬಿಟ್ಟು ಇದ್ದವನಲ್ಲ ಮತ್ತೂ
ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಪರಮಸೌಖ್ಯದಿಂದಿರುವುದು ನಿನ್ನೊಡನೆ ಶ್ರಮವಡುತ್ತಿರು
ವುದಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂ ನಿನ್ನ ಚರಣಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲೇ
ಇರುವಂತೆ ಅವ್ವಣೆಯಂ ದಯಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ಮಂತ್ರಿ
ಯಮಾತಂಕೇಳಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನು ಎತ್ತಿ ಸುಮತಿಯೇ! ನಾನು ನಿನ್ನಂ
ಬಿಟ್ಟು ತೆರಳುವುದು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂ ನಾವೀ
ರ್ವರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಯಾಣವಂ ಮಾಡುವಾ, ಎಂದು ನಿಶ್ಚೈಸಿ ಆ ರಾತ್ರಿ
ಯೋಳಮೃಷಾನ್ ಭೋಜನಂಗೈದು, ಸಂತೋಷದಿಂ ಸುಖನಿದ್ರೆ
ಯಂ ಮಾಡಿ ಮಾರನೇ ದಿನ ಸ್ವರೋದಯವಾಗಲು, ರಾಜೇಂದ್ರನು
ಮಂತ್ರಿಯೊಡಗೂಡಿ ಸ್ನಾನ ಭೋಜನಾದಿಗಳನ್ನೆರವೇರಿಸಿ, ಅಪಘ್ನ
ರತ್ನಾಭರಣಮುಕೂಲಂಗಳಿಂದಲಂಕೃತನಾಗಿ ಧನುರ್ಬಾಣಂಗಳಂಗೊಂಡು
ತೂರವದ್ಮಾದಿಗಳಂ ಸಂಹರಿಸಲೋಸುಗ ಪಣ್ಣುಖನು ತೆರಳದಂತೆ
ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಹೊರಟು ಯಜ್ಞನಂನೇರಲಾ ಛಾಯಾಗುವುದು ಪಕ್ಷಿ
ರಾಜನಂತೆ ಗಗನದೊಳನಡೆಯುತ ನದೀನದಂಗಳಂ ವನವರ್ಷತಂ
ಗಳಂ ತೋರಿಸುತ್ತ, ಮತ್ತೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಪಟ್ಟಣಗಳ ವಿವರ
ಗಳಂ ರಾಜಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೇ ತಿಳುಹಿಸುತ್ತ, ಒಹುದೂರಬಂದು
ಗಂಗಾನದಿಯಂ ಕಂಡು, ಇದೇ ಭಾಗೀರಥಿನದಿ ಎಂದು ಬಿನ್ನೈಸಲು;
ಅದಂ ಕೇಳಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನು ಜಗತ್ಪವನೆಯಾದ ಭಾಗೀರಥಿಯಲ್ಲಿ

ಸತ್ತಾ ನವಂಮಾಡದೆ ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿ ಪೋಗುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂದು ಸುಮ
ತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಆ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞಸಂದಿಕಳು ಸ್ನಾನಾಭಿಷೇಕಗಳಂ ನೆರ
ವೇರಿಕೊಂಡೊಡನೆಂತೆ ಈರ್ವರೂ ಯಜ್ಞಸನ್ನೇರಿ ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖವಾಗಿ,
ಹೊರಟು ಹಿಮವಂತನಂ ದಾಂಟಿ ಪೋಗುತ್ತ ಸ್ವಲ್ಪದೂರದೊಳ
ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೇ ಒಡೆದು ಪೋಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ರಾಕ್ಷಸನೇನೆ
ಯ ಕೊಲಾಹಲ ಧ್ವನಿಯಂ ಕೇಳಿ, ಇಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಿ
ರುವುದು, ವಿಚಾರಿಸಿಲ್ಲದೇ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಪೋಗಬಾರದೆಂದು ಮನದೊಳ
ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಯಜ್ಞಸಂ ಕುರಿತು ಗಗನದೊಳ ಅಡರೂ ಎಸಲಾ ಯಜ್ಞನು
ರಾಜೇಂದ್ರನ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಗಗನವಂಸ್ತೆವಲೂ, ಆಗ ರಾಜೇಂ
ದ್ರನು ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಂ ನೋಡುತ್ತ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಹಸ್ರ
ರಾಕ್ಷಸರು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಂಧರಿಸಿ, ಅಟ್ಟಾಹಾರವಂ ಮಾಡುತ್ತ ಕೋಟಿ
ಯಂತೆ ಸುತ್ತವರಿದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬತ್ತೊತ್ತಿಪೋಗಿ, ಅಗ್ನಿಹವಲಿಯಂ
ಕಂಡು, ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿ ಬರುವ ಆನೆಗಳಂತೆ ವಿಮುಖರಾಗಿ ನೋಡು ನಿಂತ
ಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ಎಂದಿನಂತೆ ಕೂಗುತ್ತಿರುವುದು, ಮತ್ತೊ ರಾಕ್ಷಸರ
ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಜಸ್ಸುಗಳೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟು ಗೂಡಿ ಮೂರ್ತಿಭವಿಸಿ ಮೆರೆಯು
ತ್ತಿರುವುದಂ, ಸಹ ಕಂಡು, ಅವರ ನಿಧಾನವಂ ತಿಳಿಯದೆ ಒಂದು ಹೊತ್ತ
ಆ ಲೋಹನೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಮಹಾಪುರುಷನು ಇಲ್ಲಿ ತಪ
ವಂ ಗೈಯುತ್ತಿರುವನು, ಅವಕ್ಕೆ ವಿಘ್ನವಂ ಮಾಡುವುದು ರಾಕ್ಷಸರ
ಸ್ವಭಾವವಾದುದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿರಲಿಕ್ಕೆ ದುಷ್ಟರಂ
ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಶಿಷ್ಟರಾವವರಂ ರಕ್ಷಿಸಿ ಧರ್ಮವಂ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಹತ್ತಿ
ಬರಿಗೆ ಧರ್ಮವಾದ ಕಾರಣ, ಈಗ ಈ ರಾಕ್ಷಸರಂ ನಿಗ್ರಹಿಸುವದೇ
ಯುಕ್ತವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಮಂತ್ರಿಯೊಡನೆತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂ ವೇಳ
ಲಾಮಂತ್ರಿಯು ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ದುಷ್ಟರಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ, ಶಿಷ್ಟರಿ
ಪಾಲನೆಯಂ ನೀನು ಮಾಡಿದರೆ, ಈಗನಾವು ಪ್ರವರ್ತಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯವು
ಆನಾಯಾಸದಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹಮಿಲ್ಲ. ಅದುಕಾರಣ
ಈ ದುರಾತ್ಮರಂ ಶಿಕ್ಷಿಸಿದಂ ಸಂಹರಿಸುವುದೇ ಯುಕ್ತವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ
ನೆಯಂ ಮಾಡಲು; ಅದಂ ಕೇಳಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನು ಯಜ್ಞಸಂ ಕುರಿತು,

ಎತ್ತೈ ಭೂಮಿಯಾಗುವನೇ! ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಈ ದೈತ್ಯರು ಇರುವ ಬಳಿ
ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದೋಳ್ ಉನ್ನತರಾಗಿರುವ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಈ
ದೈತ್ಯರಿಗೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ಇಳಿಯುವದೆಂದೆನಲು, ಅದೇಪರಿಯಾಗಿ
ಯಕ್ಷನು ಆಹ್ವಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಭೂಮಿಗೆ ಇಳಿದು, ರಾಜಮಂತ್ರಿಗಳಂ ಉನ್ನ
ತವಾದ ಪ್ರದೇಶದೋಳ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಅವರ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ತಾನು ಅವರ
ಹಿಂಭಾಗದೋಳ್ ನಿಲ್ಲಲು.

ಆಗ ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಧನುವಂ ಪಿಡಿದು, ಟಿಂಕಾರವಂ
ಮಾಡುತ್ತ ಗಿರಿಗಳೆವರುವಂತೆ ಸಿಂಹನಾದವಂ ಮಾಡಲು, ಆ ಧ್ವನಿಯಂ
ಕೇಳಿ, ಎದೆ ಒಡೆದು ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗಿ ಕಂಗೆಟ್ಟು, ಆಯುಧಗಳು ಬಿಡು
ಟು ದಿಕ್ಕುದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೋಡಿ, ಸಮೀಪದೋಳ್ ಸಂತಿರ್ದವ ಸುಂದರಾ
ಕಾರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ನೋಡಿ, ದೈತ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಒಂವಾಗಿ ಇ
ದೇನು ಆಚ್ಚರಿಯು, ನರಿಯು ಬಂದು ಭೇರುಂಡಗಳ ತಂಡಗಳು ಬೆವರಿ
ಸುವಂತೆ ಈ ವ್ಯಸಂಪ್ಯಮಾತ್ರದವನು ನಮಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಸಿಂಹನಾದವಂ
ಮಾಡುವುದು ವಿಪರೀತಕಾಲವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು. ಅವರೂ ಸಮ್ಮತಿಸಿ ಇ
ತಬಾರದೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಆಲೋಚಿಸಿ, ನಾಲ್ಕು ಜನ ರಾಕ್ಷಸರಂ ವರೀಕ್ಷೆ
ಗೋಸುಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿದ್ದೆಡೆಗೆ ಕಳುಹಲು, ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು
ಆಯುಧಗಳಂ ಪಿಡಿದು, ಎದುರಾಗಿ ಬರುವ ರಾಕ್ಷಸರಂ ಕಂಡು ನಾಲ್ಕು
ಬಾಣಂಗಳಿಂದ ಅವರಂ ಸಂಹರಿಸಲು, ಅದು ಕಂಡು ಮಿಕ್ಕಾದ ರಾಕ್ಷ
ಸರು ಈ ಮಾನವನಂ ಸಂಭಾಷಿಸಿದೊಳಿಸಕೂಡದು, ಯಾತಕ್ಕೆ ಬಂದಿ
ರುವನೋ, ಅವರೇನಾಯಿತು ನೋಡುವಾ, ಎಂದು, ಇವನಂ ಸಂಹರಿಸುವೆ
ವೆನುತ ಬಾಣವರ್ಷಂಗಳಂ ಕರೆಮುತ್ತ, ಸುತ್ತಲೂ ಒತ್ತೊತ್ತಿ ಬರು
ತ್ತಿರಲು, ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅವರಂ ಬಾಣಂಗಳಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಬಿಡಲು,
ಅದು ಕಂಡು ದೈತ್ಯ ಸೇನಾಧಿಪರಾದ ಮಹಾರಥಿಕರೆಲ್ಲರೂ ಕೋಪ
ಗೊಂಡು ಬಿಲ್ಲುಗಳಂ ಪಿಡಿದು, ಬಾಣಂಗಳಂ ಮಳೆಗರೆವಂತೆ ಕರೆಮುತ್ತ
ಮಿತಿಮೀರಿ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಮಹಾಶೂರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂ
ದ್ರನು ಅವರ ಸಾರಥಿಗಳಂ ಸಂಹರಿಸಿ ನಿರಾಯುಧರಂ ಮಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲು
ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಚಿಂಕೆಯಂತಾಗಿ ಉರವಣಿಸಿ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಿರಲು;

ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಶರಗಳಿಂದವರ ಶರಗಳಂ ತೆರಿದು, ಸರಿ ನಾಯಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು, ಆಗ ಮರದೊಳ್ ತನ್ನ ಸೇನೆಯಿಂದ ದೊಡ್ಡಗೂಡಿ ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತಿವೆ- ಕವಾಲಕೇತುವೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸ ಸೇನಾಧಿಪನು ಇವರೆಲ್ಲರ ನುಡಿದು ಬಿದ್ದುಡುಂಕಂಡು, ಕೋವಗೆ ಒಂದು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಎದುರಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂದು, ಎಲೋ ಸರಾಧಮನೇ! ಈ ಹುಡುಗರು ಹೊಡೆದು ಗೆದ್ದೆನೆಂದು ಗರ್ವವಂ ಮಾಡಬೇಡ, ನಮ್ಮೊಡನೆ ಕಾಳಗವಂ ಕಾದಿ ಬದುಕುವರು ಮೂರು ಶೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಸಸ್ತು ಆಹಾರವೆ ನೋಡಿದರೆ ಹೊಡೆಯುವವಕ್ಕೆ ಕೈಯಾರದು, ಈವರಿಗೆ ನೀನು ಮಾಡಿದ ದುರ್ನಡತೆಗಳಂ ನುಡಿಸಿ ನನ್ನಂ ಪ್ರಾಣವೆ ರಕ್ಷೆಬಿಡುವೆನು, ಬ್ಯಾಗ್ರಾಣೀ ಎಲ್ಲವರೂ ಬಸಕು ಎಂಬ, ನುಡಿದುಬಾವನತಂಕೇಳಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನು ಕೋಪನಂಕಾಳಿ, ಎಲೋ ಬಾಳ ರಾಕ್ಷಸನೇ, ಬಾಯಿಗೆ ಬಿಂಬಂತೆ ಬೊಗಳದಿರು, ಎಸುತ ಮೂರು ಬಾಣಗಳಿಂದವನ ಸಾರಥಿಯ ಶಿರವಂ ಕತ್ತರಿಸಿ, ಮುರ್ದು ರಡು ಬಾಣಗಳಿಂದ ರಡವಂ ರೇಣುಗಳಂತೆ ಮಾಡಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಬಾಣವಂ ಬಿರುಕಾಗಿ ಬೀರಲು, ಆ ಬಾಣಂ ಆಕವಾಲಕೇತುವಿನ ತಲೆಯಂ ಉರಳಿಸಿ ಸುಲಕ್ಕೆ ಕೆಡೆದಲ, ಆಕ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅವನ ಸೇನೆಯನ್ನೆಲ್ಲವಂ ಬಾಣಂಗಳಿಂದ ಕಾಣವಂತೆ ಮಾಡಿ, ನಗುತೆ ನಿಂತಿರಲು, ಅದುಂಕಂಡೆ; ಕರುಳನ, ರಾಮಾಸ್ತ್ರನ, ರಕ್ತಮುಖನೂ, ದುಸ್ಸಹನೂ, ಈ ನಾಲ್ಕು ನಂನಿ ಮಹಾರಾಕ್ಷಸರ ಸಕಲಾಯುಧಂಗಳಂಧರಿಸಿ, ಅಭೀದ್ಯಕವಚಂಗಳು ಲೊಟ್ಟು, ಇವನ ಕಂಠ ಗೆಡಿಸುವೆವೆನುತ ಮುಗಿಲು ಮುಟ್ಟು ವ ರಥಗಳನ್ನೇರಿ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸೇನೆಯಿಂದ ದೊಡ್ಡಗೂಡಿ ಬಂದು ಬಂದೇ ಕಾಲದೊಳ್ ಸಕಲಾಯುಧಂಗಳಂ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು, ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಘಾಯವಡೆದು, ಕಣ್ಣುಕಿಂಪೇರಿ, ಕೋವಂ ಇಮ್ಮಡಿ ಯಾಗಿ ಇವರು ಸಾಧಾರಣರಲ್ಲವೆಂದರಿತು, ಸುಮತಿಯು ಕೈಯೊಳದೊ ಚಂದ್ರಹಾಸವಂಗೆೊಂಡು ಬಾಳಯವನಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿದ ಆನೆಯಂತೆ ನಿಮಿ ಸಾರ್ಧದೊಳ್ ಅವರೆಲ್ಲರಂ ತುಂಡುತುಂಡಾಗಿ ತೆರಿದು ಕೆಡೆಂ ಹೊಸತಾಗಿ ಬಂದು ರಕ್ತದ ಸಮುದ್ರವಂ ನಿರ್ಮಿಸಿದನೋ ಎಂಬಂತೆ ಆಗಲು, ಆಗ

ಹತಶೇಷರಾದ ರಾಕ್ಷಸರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಯುಧಗಳಂ ಬಿಡುತು ದಿಕ್ಕು
 ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಓಡುತ, ಎತ್ತಿಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ,
 ನಂತಕಂಡು ಭಯಂಗೆೊಂಡು ಓಡಿವೇಗುತ್ತಿರಲು, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ
 ಸಂತಿರ್ದ ಸುಮತಿಯೊ, ಮುಕ್ತನೊ, ಈರ್ವರೂ ರಾಜಕಂಠೀರವನ ವರಾ
 ಕ್ರಮವು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷದ ಪಾರವಂ ಕಾಣದೇ, ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಭೂ
 ವಲ್ಲಭನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿರಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರ,
 ನು ಸುಮತಿಯ ವಸ್ತ್ರಲಾಗದಿಂದ ರಣಭೂಮಿಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಬರುತ, ಅದ್ವಿ
 ತಂತಮುಖನಾಗಿ ತಪವಂ ಗೈಯುತ್ತಲಿರುವ ಮಹಾವಿರನನಂ ಕಂಡು,
 ಪತನಗೋಳುಗವಲ್ಲವೇ, ನಾವು ಈ ದುಷ್ಟ ದಾನವರಂ ಸಂಹರಿಸಿದಮ
 ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಹಾವಿರನನು ಬಹಿರ್ಮುಖನಾಗುವ ಪರಿಗೂ ಇಲ್ಲಿಯ
 ಕಾದಿದರ್ಶ ಈತನ ಅನುಗ್ರಹವಂ ವಡೆದು ಚಿಂತಾಮಣಿಯ ವೃತ್ತಾಂತ
 ವಂ ತಿಳಿದು, ಮತ್ತು ಈತನು ಇಲ್ಲಿ ಇರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಂ, ಈತನು
 ಧ್ಯಾನವಂ ಮಾಡುವ ಪರಿಯಂ, ರಾಕ್ಷಸರು ಬಂದು ಬಾಧಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಿ
 ಮಿತ್ತವಂ ನಹ ತಿಳಿದು ಈ ಮಹಾವಿರನನು ಆಜ್ಞೆಯಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲಿಂದ
 ತೆರಳುವದಯುಕ್ತವೆಂದು ಸುಮತಿಯಂ ಕುರಿತು, ಪೇಳಲಾವಂತ್ರಿ
 ಯು ಎತ್ತಿ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ತಾವು ಆಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ಕೇಳಿ ಪರ
 ಮಸಂತೋಷವಾಯಿತು, ಮತ್ತು ತಾವು ಪೇಳಿದ ಪರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವು
 ದೇ ಸರ್ವೋತ್ತಮವೆಂದು ಬಿನ್ನೈಸಲು, ಅದಂ ಕೇಳಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅವ
 ನೊಡಗೂಡಿ ಆ ವನದೋಳ್ ಸಂಚರಿಸುತ ಯಕ್ಷನು ತಂದಿತ್ತ ಮಧುರ
 ಪಾದ ಫಲಂಗಳಂ ಸವಿಯುತ, ಆ ಮಹಾವಿರನನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿನೀ
 ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ * * * *

ಕುಂಡಲಿಕೆಯುಂಡವರಂ ಪುಂಡರೀಕಭವಾಖಂಡಲಪ್ರಮುಖನಿ
 ಬಿಲ ಸುರವರವರಿಭವ ಪರಿಣತಪ್ರಚಂಡಬಲಪಂಡಮುಂಡಖಂಡನಿವುಣ
 ಕೋವಂಡ ಕುಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರಭೂಪಾಂಡವರಿಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡ
 ದಿಕಾಕುಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣಪ್ರವರ್ಧಮಾನಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ನತ್ಯಪ್ರತಾ
 ಪ ಸಕಲಭಾಸಾನಾಮ್ರಾಜ್ಯಸರ್ವಂಕಪಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾನಿಸ್ಸ
 ಹಾಯನಿರ್ಮಾಣಧಾರೇಯಘಟಕಾಶತಗ್ರಂಥನಿನಿನ ಪ್ರಬಂಧನಿಬಂಧ

ನಮೂನೆಯಾಗಿ ತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತ್ರಾತ್ಮೆಯಾಗೋತ, ಅಷ್ಟಲಾಯನಸೂತ್ರ,
 ಚಾಪದಿಕ್ರ, ಚಾಪದಾಚಾರ್ಯರಾಚಾರ್ಯಪುತ್ರ, ಸರಪತಿವಿರುದಮಾಚಾರ್ಯರವು
 ರವರಾಚಾರ್ಯರ ಕೃಷ್ಣರಾಜವಡೆಯರವರಿಂದ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರ
 ನಾಗರಿ ವಿರಚಿತವಾದ ಸತಿಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯವೆಂಬ ಈ ಸವೀಸಕೃತಿ
 ಸೋಳು ಸುಗಂಧರಾಜೆಯವರು ದಿನನಿತ್ಯದೊಳಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ಭಾ
 ರ ಭಾಗಾರಸಂ ಕೊಡುವ ಪಿಂದು ರತ್ನವು ತರುನೆಂದು ಪೂಜಾಂ ಬಪ್ಪಿ
 ವಿಪಾರವಂಸ್ಕರಿ ವಿವ್ಯಾಸಾಗರನ ಮುಖದಿಂದ ಸವರತ್ನ ಪರಿಕ್ಷಾಲಕ್ಷಣ
 ಗು ಕೇಳುವುದು, ಕಪಾಲಕೇತು ನೊಡಬಾದರಾಕ್ಷಸರು ಸಂಹರಿಸಿದ್ದು,
 ನೊಡಬಾದರಾದಂ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆ, ಅಶ್ವಾಸ ನಿರೂಪಣ
 ಸು ಮಂಗಳವಹಾ

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆ ಅಶ್ವಾಸ ನಿರೂಪಣ.

ಇವು ತನ್ನ ನೇಯ ಅಶ್ವಾಸ ವಾಕ್ಯಂ ಭೇದ.

ಮಿತಾಪೂರ್ವವೂ.

ಶ್ರೀ ಚಾಪದಾಚಾರ್ಯರಾಚಾರ್ಯನಮಃ.

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನದ ಮೇಲೆ ವಸಿಸ್ತವುತ್ರನಾದ ಪುರುಷ
 ವ್ಯಾಗನು ಸುಗಂಧರಾಜೆಯವರು ಮಾದಿವ ಸಾಹಸವಂ, ರಾಕ್ಷಸರು
 ಕೂಡುತಿರ್ತ ದುಸ್ತಾಯಿಯವ ಸಹ ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ ತಿಳಿದು, ಈ
 ಮಹಾವಿರುದ್ಧವಂ ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ತಾನು ಮಾಡುತಿ
 ರ್ದ ಶಿವಾರಾಧನೆಯಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಯಂ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಸಾದವಂ ಕೈಕೊಂಡು
 ಬಹಿಮುಖನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರ್ತ ರಾಜಕುಮಾರನು ಕಂಡು,
 ಈತನು ಮಾಡಿದ ಸಾಹಸವಂ ನೋಡಿದರೆ, ಮನುಷ್ಯಮಾತ್ರನಿಂದ ಮಾಡ
 ಲುಶಕ್ಯವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಧಾರಣನೆಂದೇನಿಸಿಕೂಡದು, ಈತನು ಕುಮಾರ
 ರಾಷ್ಟ್ರಮಿಯೋ, ಪುರಂದರನೋ, ಮಹಾವಿಷ್ಣುವೋ, ಪರಶಿವನೋ,
 ಮತ್ತು ಆರು ಮುಖವಿಲ್ಲದಿರುವದರಿಂದ ವಜ್ರಮುಖನಲ್ಲ; ಸಾವಿರ ಕಣ್ಣು

ಯಲ್ಲದ್ದರಿಂ ಇಂದ್ರನೆಂದೆನ್ನಕೂಡದು, ನಾಲ್ಕು ಭುಜಂಗಳಲ್ಲದ್ದರಿಂ
 ವಿಷ್ಣುವೆಂದೆಣಿಸಕೂಡದು, ಮೂರು ಕಣ್ಣುಗಳು ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂ ಈಶ್ವರ
 ನೆಂದರಿಸಲಾಗದು, ಈ ಪರಿ ಸಾರಸವಂ ಮಾಡುವವಕ್ಕೆ ದಿಕ್ಪತಿಗಳು
 ಕೂಡ ಶಕ್ತರಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದಿಂತನು ಪರಮೇಶ್ವರನ ಸಂಪೂರ್ಣವ್ಯಸಾದ
 ದಿಂ ಮಹಾವಂಶೋತ್ಪನ್ನನಾದ ಜ್ಞತ್ರಿಯನಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿಬಿ ನಂದ
 ಸಂತೋಷದಿಂ ನೋಡುತ್ತಿರಲಾಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಪುರುಷ
 ಮೃಗನು ಬಹಿರ್ಮುಖನಾದನೆಂದರಿತು ಸರ್ವಜಪಂನೈವಿ ಮಂದನಿಯಂ
 ಮಾಡಿ ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು ಕುಳ್ಳಿರಲು, ಆಗ ಮಹಾತೇಜಸ್ವಿಯಾದ
 ಪುರುಷಮೃಗನು ಭಕ್ತಿ, ವಿನಯ, ಗಾಂಭೀರ್ಯ, ಸ್ಥೈರ್ಯ, ಕೌ
 ರ್ಯಮೊದಲಾದ ಗುಣಂಗಳಿಂದಲಂಕೃತನಾದ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು
 ಅವನ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ಕೇಳಲುಪಕ್ರಮಿಸಿ, ಎಲೈ ರಾಜಕುಲತಿಲ
 ಕನೇ! ನೀನು ಯಾರು? ನಿನ್ನ ದೇಶವ್ಯಾವು? ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಕು
 ರಣವೇನು? ಮತ್ತು ದಿಕ್ಪತಿಗಳಂ ಧಿಕ್ಕರಿಸುವ ಈ ದೈತ್ಯರೊಡನೆ
 ಯುದ್ಧವೆಂದಾಡಿ ಎಲ್ಲರಂ ಸಂಹರಿಸಿ ಶ್ರಮವಡುವವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?
 ಇದನ್ನಲ್ಲವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬೇಳೆಂದು ಅವ್ವಣೆಯಂ ಕೊಡಲಾ ರಾ
 ಜೇಂದ್ರನು ಆ ಮಹಾಪುರುಷನಂ ಕುರಿತು, ಎಲೈ ಮಹಾನುಭಾವ
 ನೇ! ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರತ್ನಪುರವೆಂಬ ವಟ್ಟಣವಿರುವುದು, ಆ
 ಪುರವನ್ನಾಳುವ ಸೂತರಿತ್ರ ಪುಷ್ಕರಾಯನ ಕುಮಾರನಾದ ನನ್ನಂ
 ಸುಗಂಧರಾಜನೆನ್ನುವರು, ಮತ್ತು ಕಳಿಂಗಾಧಿಪತಿಯು ತನ್ನ ಮಗಳ
 ಸ್ವಯಂವರ ಮುಷೋತ್ಪವಕ್ಕೊಸುಗ ಸಕಲ ಭೂವಾಲಕರಂಕರಿಸಿ
 ಇದ್ದನು, ಅವರಂತೆ ನಾನೂ ಪ್ರೇಮಿರನು, ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರಾಜಕು
 ಮಾರರುಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ಸ್ವಯಂವರ ಸಭಾಮಂಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಸಕಲ
 ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳ ಸೌಂದರ್ಯವೆಲ್ಲವಂ ಬಟ್ಟುಗೂ
 ಡಿಸಿ ಬಂದೇ ಸ್ತ್ರೀಯಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದಂತೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತ, ಸಕಲ ರಾಜಕ್ಕು
 ಮಾರರುಗಳೆಂಬ ಮಿಾನುಗಳಂ ತನ್ನ ಕಡೆಗಣ್ಣುನೋಟಗಳೆಂಬ ಬಲಿಗ
 ಳಂ ಬೀರಿ ಸೆಳೆಯುತ್ತ, ರತಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಆ ಕಳಿಂಗರಾಜಪು
 ತ್ರಿಯು ಬಂದು ನಿಂದು, ತನ್ನ ಸಖೀಮುಖದಿಂ ಮಜ್ರನೇಮೊದಲಾದ

ಎಂಟು ಪಣಂಗಳಂ ಪೇಳಿಸಿ, ಅದು ತಂದಿತ್ತು ಭೂಪತಿಯೊ ತನ್ನಗೆಪತಿಯು
 ಮಿಗಿಲಾದವರೆಲ್ಲರೂ ತಂದೆಗೆನಡುವನರಿದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡಲಾಗಿ
 ಎಲ್ಲರೂ ಸಂಪ್ರಸಾದಮಾಡಿದಂ ಕಂಡು, ನಾನು ಹೃತ್ತಿಯ ಕುಲಕ್ಕೆ ಅವ
 ಕೀರ್ತಿಬರಬಾರದೆಂದು ಪಣಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ ತಂದಿವೆನೆಂದು ಶಪಥವಂ ಮಾಡಿ
 ದ್ವಿಇದುವರಿಗೆ ದವ್ರಪಣ, ಗಜಪಣ, ಅಭ್ಯಪಣವೆಂಬ ಮೂರು ಪಣವಂ
 ಸಾಧಿಸಿತಂ ದಿತ್ತು, ನಾಲ್ಕನೇ ಪಣವಾದ ದಿನದಿನದೋಳೆ ಹನ್ನೆರಡುಭಾ
 ರಂಗಳಾರವನ್ನೀವ ರತ್ನವಂ ನಕಲ ಭೂಮಂಡಲವಂ ಹುಡುಕಿ, ಎಲ್ಲಿ
 ಯೂಕಾಣದೆ ಪಾತಾಳವಂ ಪೋಕ್ಕು ನೋಡುವಾಯಿದು ಮಂತ್ರಿಮಾಡ
 ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಯಕ್ಷಸನ್ನೇರಿಬರುವಾಗ ಈ ದುಷ್ಟನಾಸವರೆಲ್ಲ ಬ
 ಟ್ತುಗೂಡಿ ಸಿಮ್ಮ ತಲೇವಿಘ್ನವಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಸುತ್ತಲೂ ಮುತ್ತಿ
 ಪರಿವರಿಸಾಗಿ ಮಾರ್ಗಪಿಗವನ್ನಾಡಿತ ಅಭಿಮಾನವಂ ಕಂಡು, ನಿಮ್ಮ
 ತಲೇವಿಘ್ನವಾಗಬಾರದೆಂದು ಇವರೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡಿ, ಅವರೆ
 ಲ್ಲರಂ ಸಂಹರಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಸಿಮ್ಮ ಪಾಪದರ್ಶನವಂ ಗೈದು, ಮುಂದಕ್ಕೆ
 ತೆರಳುವಾ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಹರಿಸತಾರ್ಥ ನೀವು ಬಹಿರ್ಮುಖ
 ರಾದುದಂ ತಿಳಿದು ಬಂದೆನೆಂದು ವಿಶ್ವಾಸವೆನುಂಗೈದು, ಮತ್ತೊಂದು
 ರಂ ಕುರಿತು, ತಾನು ಯಾರು, ತಮ್ಮ ಆಕೃತಿಯು ಎರಡು ಬಗೆಯಾಗಿ
 ರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಏನು ನಿಮಿತ್ತ ಇಲ್ಲಿ ವಾಸವಂ ಮಾಡುವಿರಿ?
 ಈ ದೈತ್ಯರು ಸಿಮ್ಮ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ವಿಘ್ನವಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಇಷ್ಟು
 ಯತ್ನವಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಇವೆಲ್ಲವಂ ವಿಶ್ವಾರವಾಗಿ
 ವಿವರಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಶ್ವಾಸಿಸಲಾಗಿ ಪುರುಷವ್ಯುಗನು, ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರ
 ನೇ! ಕೇಳು ನಾನು ಬಂದಾನೆಂದು ಕಾರಣವಿದ ಎರಡು ಪರಿಯಾಗಿ
 ಪುಟ್ಟಿದನು, ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರವಲ್ಲಿರುವ ಹಿಮವತ್ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ
 ಪರಶಿವನು ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರದೋಷಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ತನವಂ ಮಾಡುವನು,
 ಅವಂ ನೋಡಲೋಸುಗ ಇಲ್ಲಿರುವನು, ಇಲ್ಲಿಗೆ ದೈತ್ಯರು ಬಂದು ಬಾಧಿ
 ಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, - ರತ್ನಗಳಿಗೆ ಮೂಲಕಾರಣನಾದ ವಶಾಸ್ತ
 ರನು ಪರಶಿವನ ಪ್ರಸಾದವಿದ ಕೊಬ್ಬಿ, ಮೂರುಲೋಕಂಗಳಂ ಜೈಸಿ,
 ಅಮರಾವತಿಯಂ ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಆಳುತ್ತಿರಲು, ಪುರಂದರನು ಗುರುವಾದ

ಬೃಹಸ್ಪತ್ಯಾಚಾರ್ಯರ ಉಪದೇಶ ಬಲದಿಂದಾ ವಲಾಸುರನಂ ಉಪಾ
ಯದಿಂದಿ ಸಂಹರಿಸಲು, ಅವನ್ನೋಡಿ ಅವನ ಪುತ್ರನಾದ ದುರ್ಧರ್ಷನು
ಚತುರ್ಮುಖನಂ ಕುರಿತು ತಪವಂ ಮಾಡಿ, ವನುಷ್ಯರಂ ಲಿಕ್ಕಿಸದೇ
ನೇವದಾನವರಿಂದ ಅವಶ್ಯನಾಗಬೇಕೆಂದು ವರವಂ ಪಡೆದು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಡೆ
ಗಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರಂ ಜೊತೆಗೊಳಿಸಿ, ಸಿಮ್ಮಂ ರಕ್ಷಿವೆನೆಂದು ಅಭಯವ
ನ್ನಿತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ಒಂವಾಗಿ ಸಮಯವಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಲಿರ್ದು ಪುರಂದರ
ನಿಗೆ ದುರ್ಧರ್ಷನಿಂದ ಬಂದ ಶಾಪವಂ ತಿಳಿದು, ಬಲಿ ಬಾಣ ಮೊದಲಾದ
ವರಂ ಸುರಾಚಾರ್ಯಂ ಆಕ್ರಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಿಸುವ ಸಮಯದೋಳ್
ತನ್ನ ಸಮಂ ಬಡೆಗೊಂಡು ಮುತ್ತಿಗೆಯಂ ಹಾಕಲು, ಇವರೊಡನೆ
ಪುರಂದರನು ಬಹುದಿನ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡಿ, ಪಾರಗಾಣದೆ ಮಹರ್ಷಿಯ
ಶಾಪವಂ ನೆನೆದು, ಶಚಿಯೊಡಗೂಡಿ ಅಂತರ್ಧಾನನಾಗಲೂ, ಆಕ್ಷಣವೇ
ಅವನ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ಅವೃತ್ಯಂಗಳಾಗಲೂ, ಆಗ ದುರ್ಧರ್ಷನು ಇಂದ್ರ
ನಂ ಅವನ ವಸ್ತುಗಳಂ ಕಾಣದೇ ಅಲ್ಲಿರ್ಲ ದೇವತೆಗಳಂ ಪಿಡಿದು, ಇಂ
ದ್ರನ ವಸ್ತುಗಳಂ ತೋರಿಸಿ ಎಂಮು ನಿರ್ಬಂಧವಂ ಮಾಡಲು, ಆಗ ದೇವ
ತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆ ದಾನವನ ಉಪದ್ರವವಂ ಸಹಿಸಲಾರದೇ ಚಿಂತಾವಣಿ
ರತ್ನವು ಸುರಾಚಾರ್ಯನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವುದು ಒಂದು ಬಲ್ಲಿವು, ನಿತ್ಯಾ
ವ ವಸ್ತುಗಳು ಏನಾದವೋ ನಮಿಗೆ ತಿಳಿಯದು ಎಂದು ನುಡಿಯಲು,
ಅದು ಕೇಳಿ, ದುರ್ಧರ್ಷನು ವೊಡಲು ಗೊತ್ತಾದ ಮಹಿಯಂ ಸೌಧಿಸಿ
ಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಸೌಧನವನ್ನೊದಿ, ಬಳಿಕ ನಿಗಿಲಾದ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ
ಎಲ್ಲಿರುವವೋ ಅರಸು ಸೌಧಿಸಿ, ಶತ್ರುನಾದ ಪುರಂದರನಂ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ
ಸೆರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎಂದು ನುಡಿಸಿ, ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಇರುವ ಬಳಿಗೆ ದಂಡಿತ್ತಿ
ಬರುತ್ತಿರಲೂ.

ಆ ವಾರ್ತೆಯಂ ಕೇಳಿದ ಸುರಾಚಾರ್ಯನು ದುರಾತ್ಮನಾದ ದುರ್ಧರ್
ಷನು ಮಣಿನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಬರುವಂತೆ ತೋರುವುದು ಬರಿದೇ ಅವನೊ
ಡನೆ ವೇಚಾಡಿ ಫಲವೇನು, ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರೇರಿಸುವನಲ್ಲ. ಅದು
ಕಾರಣ ಈ ಮಹಿಯಂ ರಕ್ಷಿಸಲೋಸುಗ ವರಾಣಸಿದ್ದೆಗೆ ಪ್ರೇರಿ ಮಣಿ
ಯಂ ಅವನ ವಶವಂ ಮಾಡಿ, ತಾನು ಸತ್ಯ ಲೋಕವಂ ಕುರಿತು

ತೆರಳಲೂ, ಆ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಕೇಳಿ, ದುರ್ಧರ್ಷ ಮೊದಲಾದವರು
 ಸುರಾಚಾರ್ಯನು ಮಣಿಯಂ ಮರೆವಾಚ್ಛೇಕೆಂದು ಪೋಗಿರುವಂತೆ
 ತೋರುತ್ತಲಿಥೆ ಎಂದು ನಿಶ್ಚೈಸಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ವರುಣನಿರುವ
 ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಮುತ್ತಿಗೆಯಂ ಹಾಕಿ, ಚಾರರಂ ಕಳುಹಿ ಕಾಳಗವಂ
 ಕಾಡುವೆಯೋ, ಸುವ್ರತನೆ ಮಣಿಯಂ ಕೊಡುವೆಯೋ ಎಂದು ಕೇಳಿಸಲಾ
 ಗ ವರುಣನು ಕೋಪಗೊಂಡು, ಹಾಗೆ ಇವರೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡು
 ವುಮಯುಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು, ವಾಮುವಿನ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿಮಣಿಯಂ ಕೊ
 ಟ್ವು ಮಣಿಯು ಸನ್ನೆಲ್ಲಿಲ್ಲ ವಾಯುವಿನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವವೆಂದು ಪೇಳಲೂ,
 ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಆ ಮಣಿಯು ದಿಕ್ಪಾಲಕರೆಲ್ಲರಂ ಹೊಂದಿ ಕಡೆಗೆ ನೈಋ
 ತ್ಯನ ವಶದಲ್ಲಿರಲೂ, ದುರ್ಧರ್ಷನು ಈ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ಚಾರಮುಖ
 ದಿಂತಿಳಿದು ಕ್ರಮವಾಗಿ ದಿಕ್ಪಾಲಕರೆಲ್ಲರಂ ಜಮುಸಿ, ನೈಋತ್ಯನ ಪಟ್ಟಣ
 ಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮುತ್ತಿಗೆಯಂಹಾಕಿ, ಮಣಿಯಂಕೊಟ್ಟರೆ ಉತ್ತಮವು ಇಲ್ಲ
 ದಿದ್ದರೆ ಸ್ವಸಾತೀಯವನಾದರೆ ಬಿಡುವುಇಲ್ಲ ರಣದೋಳ ಮಣ್ಣು
 ಕಾಲು ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಆರ್ಥವಲಾಗ ನೈಋತ್ಯನು ವರುಣ ಮೊದ
 ಲಾದ ದಿಕ್ಪಾಲಕಳಂ ಖೇಲಿಯಿಂ ಜೈಸಿ ಬಂದಿರುವ ದುರ್ಧರ್ಷ ಮೊದಲಾ
 ದವರೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡಿ ನಾನೆಂತು ಜೈಸುವೆನು, ಯುದ್ಧವಂ
 ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮಣಿಯಂ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲದೆ ತೀರದು, ಅನುಕಾರಣ ಮುಂದೇನು
 ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ, ಅವರಂ ಕರತಂದು ಸಂತೋಷ ಪಡೆಸಿ
 ಕಳುಹಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಶ್ಚೈಸಿ, ಸಕಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಂ ಸನ್ನಹಿಸಿಕೊಂಡು
 ಪರಿವಾರದೊಡನೆ ಎದುರ್ಗೊಂಡು, ಶೋಗಿ, ಪರಿವರಿ ವಸ್ತುಗಳಂ ಕಾಣಿಕೆ
 ಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು, ಸ್ವಜನಮಿಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಕೋಪವಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ
 ಕಾರಣವೆನು ನಿಮ್ಮ ಮನದಿವ್ವಂತೆ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇನೆಂದು
 ದುರ್ಧರ್ಷನು ಒಡಂಬಡಿಸಿ, ತನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕರತಂದು ಬೆತನವಂ
 ಮಾಡಿ, ಉತ್ತೇಗಿಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು, ಬಳಿಕ ಆ ದುರ್ಧರ್ಷನಂ ಕುರಿತು
 ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಪೇಳಲು, ಆಗ ದುರ್ಧರ್ಷನು ಚಿಂತಾಮಣಿ
 ಯು ವೃತ್ತಾಂತವಂ ತಿಳಿಸಲು, ಅವಂಕೇಳಿ ನಿಖರಮುತಿಯು ಆಹವಾ
 ಪ್ತಮಾದವಾಯಿತೂ, ಒಂದನಿನ ತಾವು ಮುಂದಾಗಿಬಂದಿದ್ದರೆ ಮಣಿಯು

ಸಿದ್ಧು ಸ್ವಾಧೀನವಾಗುವವರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿರಬಲ್ಲ, ಈಗಲಾವರೋ ನನ್ನಿಗೆ
ವಾರುಣೀ ಎಂಬ ಓರ್ವವಾಗಳು ಉಂಟು, ಆ ತರುಣಿಯು ಈ ಚಿಂತಾ
ಮುಣಿಯುಂ ಕಂಡು ತನ್ನಿಗೆ ಬೇಕೆಂದು ಆದಂಗೆಯಿತು ತನ್ನ ಮುಡಿ
ಯೋಳ್ ಅಲುಕರಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಕಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ನುಲಿಯುತೊಡಗೂಡಿ
ಪಾತಾಳವಂ ನೈದಲೂ, ಅಲ್ಲಿ ಮಹಾಶೇಷನ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮಹಾನಾ
ಗಸೆಂಬ ನಾಗೋತ್ತಮನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಮರ್ಯವೆಂಬ ಸಮು
ದ್ರದಮೋಳ್ ಚತುರ್ಮುಖನು ಒಂದು ಭಾಗವಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಸಕಲ
ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳಂ ನಿರ್ಮಾಣವಂಗೈದನು. ಉಳಿದ ಮೂ
ರು ಭಾಗವು ಒಂದಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀರೂಪವಂ ತಾಳಿ ಬಂದಿರುವಂತೆ ತೋರುತ
ಲಿರುವ ಮಾಲಿನೀಯೆಂಬೋರ್ವ ಕನ್ಯೆಯು ಇರುವಳು, ಅವಳಿಗೂ, ನನ್ನ
ಪುತ್ರಿಯಾದ ವಾರುಣೀಗೂ ಪರಮ ಸ್ನೇಹವಿರುವ ಕಾರಣ ಈರ್ವರೂ
ಒಂದಾಗಿ ಆಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಆ ಮಾಲಿನಿಯು, ಮುಣಿಯುಂ ಕಂಡು, ನನ್ನ
ಮಗಳಂ, ಈ ಮುಣಿಯುಂ ತನ್ನಿಗೆ ಕೊಡು ಎಂದು ಕೇಳಿ, ಹಾಗೆ ಅವಳು
ಕೊಡುವಳೆಲ್ಲನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ವಂಚಿಸಿ ಅವಹರಿಸಲೂ, ಆಗ ನನ್ನ
ಮಗಳಾದ ವಾರುಣಿಯು ಅದು ಆರಿಯದೇ ಎಂದಿನಂತೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದು
ಹಿರದಲ್ಲಿದ್ ಮುಣಿಯುಂ ನೋಡಿ ಕಾಣದೆ, ಎನ್ನ ಸಂಗಡ ಬೇಳುವುದಕ್ಕೆ
ಭಯಂಗೊಂಡು ಮಾರನೇ ದಿನ ಆ ಮಾಲಿನಿಯ ಪುಂದಿರಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ
ಮುಣಿಯ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ತಿಳುಹಲೂ, ಮಾಲಿನಿಯು ಅವಂಕೇಳಿ, ತಾನು
ಮುಣಿಯುಂ ಕಾಣೆನೆಂದು ಸುಡಿದು ನಿಷ್ಕರವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ಕಳು
ಹಲಾ ವಾರುಣಿಯು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದು ಪ್ರಾಯೋಪನೇಶವಂ ಮಾಡುವೆ
ನೆಂದು ರಾಕ್ಷಸ ಕುಲಕ್ಕೆಲ್ಲ ಮುಖ್ಯೋಪಾಸ್ಯ ನೇವತಿಯಾದ ಮಹಾ
ಶಾಳಯೆ ದೇವಾಲಯದೋಳ್ ಮಲಗಿರುವಳು, ಇದಕ್ಕೆ ನಾನೇನುಮಾಡು
ವೆನು, ನಾಗಲೋಕವಂ ಪೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾ ಸರ್ಪಂಗಳಂನಿಗ್ರ
ಹಿಸಿ ಮುಣಿಯುಂ ತಂದು ಕೊಡುವ ಸೌಮರ್ಯ ಕಾರ್ಯವು ನನ್ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯ
ವಾಗುವದಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಎಲೈ ಮರ್ಘವನೇ ! ಲೋಕೈಕವೀರನಾದ ನಿನ
ಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಬರುವರು ಮೂರು ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ,
ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುಕಾರಣ ನೀನು ಪಾತಾಳ ಲೋಕವಂ ಪೊಕ್ಕು

ಅಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾಸರ್ವಗಳಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ, ಆ ಮಣಿಯಂ ಎನಗೆ ತಂದಿ
ತ್ತರೆ ಸನ್ನೆ ಮಗಳು ಬದುಕುವಳು, ಅವಳಂ ಆ ರತ್ನವಂಕೂಡೆ ನಿನಗಿ
ಕೊಡುವೆನೆಂದು ವೇಳೆ ಮನ ಬಪ್ಪುವಂತೆ ಉಪಚಾರವಂ ಮಾಡಲ್ಪ
ಳ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ದುರ್ಧರ್ಷನು ನಿಬಿಞ್ಞತಿಯು ವೇಳೆದ್ದೆಲ್ಲವೂ ನಿಜ
ಮೆಂದು ತಿಳಿದು, ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಒಡಂಬಟ್ಟು, ಪಾತಾಳಲೋಕ
ಕ್ಕೆ ಪ್ರೋಗುವೆನೆಂದು ವೇಳೆಲು, ಬಳಿಕ ಸ್ಥಿಮಿತ್ಯನು ತನ್ನ ಮಾತು ಸಟ
ಮಾಗಬಾರದೆಂದು ಚಿಂತಾಮಣಿಯಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮತ್ತೊಂದ-
ಮಾರ್ಗದಿಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೆ ಪಾತಾಳಲೋಕವಂ ಪೊಕ್ಕು ಮಹಾಶೇಷನಂ
ಕಂಡು ಸ್ವರ್ಗಾರ್ಥವತಿಯಾದ ಪುರಂದರನಿಗೆ ದೂರವನು ಮುನಿಯಿಂದ
ಬಂದ ಶಾಪವಂ, ದೈತ್ಯದಾನವರೆಲ್ಲರೂ ಅಮರಾವತೀಪಟ್ಟಣವನ್ನಾಕೆ,
ಮಿಸಿರುವ ವೃತ್ತಾಂತವಂ, ಮತ್ತೂ ಇಂದ್ರನು ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿರುವಂ
ಕೂಡೆ ತಿಳುಹಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಪುರಂದರನು ಒರುವವರಿಗೂ ದೇವಯೋಗ್ಯ
ಮಾದ ಈ ಚಿಂತಾಮಣಿಯಂ ನೀನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಮಹಾ
ಶೇಷನಮುದೆ ಇಡಲು, ಆಗಲಾ ಮಹಾಶೇಷನು ಅಪನ್ನೋಡಿ, ಈ ಸ್ಥಿ
ಮಿತ್ಯನು ಏನೋ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಮಣಿಯಂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಂದಿರು
ವನೆಂದರಿತು ದೇವತೆಗಳ ಒಡವೆ ಸಮಿಗ್ಯಾಕೆ ಇದಂ ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ
ನೀನೇ ಬಾಧ್ಯನೆಂದು ವೇಳೆ ಅವನಿಗೆ ಸನ್ಮಾನವಂ ಮಾಡಿ, ಆ ಮಣಿಯಂ
ಕೂಡಾಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಲು, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಮಹಾಶೇಷನ ಮುಂ
ತ್ರಿಯಾದ ಮಹಾ ನಾಗನೆಂಬುವನು ಆ ಚಿಂತಾಮಣಿಯಂ ಕಂಡು ತನ್ನ
ಮಗಳಾದ ಮಾಲಿನಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವದೆಂದು ಮನದೋಳ್‌ಯೋಚಿಸಿ,
ಅಲ್ಲಿಂದ ಎದ್ದು ಸ್ಥಿಮಿತ್ಯನ ಸಂಗಡಲೇ ಬಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಣಿಯ
ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಕೇಳಿ, ಈ ಮಣಿಯು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಇರಲಿ, ನಾನು ಇಂದ್ರನು
ಬರುವವರಿಗೂ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡಿರುವೆನೆಂದು ಒಡಂಬಡಿಸಲಾಗ ಸ್ಥಿಮಿ
ತ್ಯನು ಹ್ಯಾಗಾದರೂ ಆಗಲೇ ಎಂದು ಆ ಚಿಂತಾಮಣಿಯಂ ಆ ಮಹಾ
ನಾಗನೆ ಕರದೊಳಟ್ಟು ಎಂದಿನಂತೆ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ತೆರಳಲು, ಆ ಬಳಿಕ ಆ
ಮಹಾನಾಗನು ಆ ಚಿಂತಾಮಣಿಯಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅತಿ ಸಂಭ್ರಮ
ದಿಂ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಮಗಳಾದ ಮಾಲಿನಿಯಂ ಕರೆದು ಎಲ್ಲಿ, ಮಾಲಿ

ನಿಮ್ಮೇ! ಇದು ಕೋರಿ, ಚಿಂತಾಮಣಿಯು ತಂದಿರುವೆನೆಂದು ಬೇಳ, ಅವಳ ಕರದೊಳಡಲಾಮಾಲಿನಿಯು ಅತಿ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದಾಮಣಿಯು ಕೊಂಡು ಪ್ರಾಜಿಸುತ್ತಿರಲು, ಇತ್ತಲಾ ದುರ್ಧರ್ಷನು ನಮಸ್ಕ ಸೇನಾ ಸಮೀಪ ನಾಗಿ ನಾಗಲೋಕವು ಪೊಕ್ಕು ಅಚ್ಚ ಹಾಸವು ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲಿವ್ವ ನಾ ಗರೆಲ್ಲರೂ ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗಿ, ಏನೋ ಮಹತ್ವಾದ ವಿವತ್ತು ಬಂದಿರುವ ವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಟ್ಟು ಗೂಡಿ ಮಹಾಶೇಷನ ಬಳಿಗೆ ಪೋಗಿ ದೈತ್ಯರು ಬಂದಿರುವ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ವೇಳಲು, ಅವಂ ಕೇಳಿ, ಆ ಮಹಾಶೇಷನು ಕಾಕೋಟಕನೆಂಬ ನಾಗಸಂ ಕರದು ದೈತ್ಯರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣನೇನು, ಅವು ತಿಳಿದು ಬಾರದೆ ಕಳುಹಲು, ಆ ಕಾಕೋಟ ಕನು ಬಂದು ದುರ್ಧರ್ಷನಂ ಕಂಡು ಅವನು ಬಂದಿರುವ ವೃತ್ತಾಂತ ವೆಲ್ಲವು ವಿಶದವಾಗಿ ತಿಳಿದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಮಹಾಶೇಷನ ಸಮೀಪ ವನ್ನೆದಿ ಕೈಮುಗಿದು ಎತ್ತಿ ಮಹಾರಾಜನೇ! ಮೊಮ್ಮ ನೈಖತ್ಯನು ತಂದಿದ್ದ ಮಣಿಯು ಮಹಾನಾಗನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆಯಂತೆ, ಅವಂ ಕೊ ಟ ರೆ ನುಮ್ಮನೇ ಹೋಗುವೆನು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈಗ ಈ ನಾಗಲೋಕವು ನುಟ್ಟ ಭಸ್ಮವಂ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ದುರ್ಧರ್ಷನು ನುಡಿದನೆಂದು ವಿ ಜ್ಞಾಪನೆಯಂ ಮಾಡಲು, ಅವಂ ಕೇಳಿ ಆದಿಶೇಷನು ಅತ್ಯಂತ ಆಗ್ರಹ ನಿಂದ ತನ್ನ ಮೂತ್ರಿಯಾದ ಮಹಾನಾಗನಂ ಕರದು ಎಲಾ ಮಂದಮ ತಿಯೇ ನೀನಿಂತು ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತವೆ, ನಾನು ನಿರಾಕರಣೆಯಂ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯವಂ ನೀನಿಂತು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದೆ ಎಲಲಾ ಮಹಾನಾಗನು ಎಮ್ಮ ನಿಂತು ಕೈಮುಗಿದು ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗುತ್ತ ಮಗಳ ಮೇಲಣ ಮ ಮತೆಯಿಂದ ಆ ಕಾರ್ಯವಂ ಮಾಡಿದನು, ನನ್ನ ಅಪರಾಧವಂ ಕ್ಷಮಿಸಿ, ಮುಂದೆ ನೀನಿಂತು ಅವ್ಯಾಜಿಯಂ ಕೊಡುವೆವೋ ಅದೇ ಮೇರೆಗೆ ನಡೆ ಯುವೆನೆಂದು ಕಂಬನಿಗಳಂ ತುಂಬುತ್ತ ನಿಂತಿರಲು, ಆಗ ನಾಗಶ್ರೀವ್ವರೆ ಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ಅಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಈಗ ಆಡಿ ಫಲವೇನು, ಈ ಗ ಬಂದಿರುವ ವಿವತ್ತುಗಳಂ ಕಳೆದುಳಿಯಬೇಕು, ತಡಮಾಡಕೂಡದೆಂ ದು ನುಡಿಯುವ ತನ್ನ ಪರಿವಾರವನ್ನೋಡಿ ಮಹಾಶೇಷನು ತನ್ನ ಮೂತ್ರಿ ಗಳಂ ಕುರಿತು ನಮ್ಮ ಮಹಾನಾಗನು ಯಾರೂ ಅರಿಯದಂತೆ ಮಾಡಿದ

ಕಾರ್ಯವು ಅನರ್ವಕ್ಕೆ ಆಕರಮಾಯಿತು, ಅವೆಂತೆನೆ—ಈಗ ದಂಡೆತ್ತಿ ಬಂದಿರುವ ದುರ್ಧರ್ಷನಿಗೆ ಮುನಿಯುತ್ತರೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಾವಾಗಿ ದೇವ ತೊಳೊಡನೆ ಧೈರ್ಯವಂ ನಂಬುವವಂತಾಗುವುದು, ಮುನಿಯಂ ಕೊಡ ಬಾರದೆ ಆ ಪಾನವನು ನಾಗಲೋಕದಂ ಹೋಗಿ ಪಡಿಸಿ ಮುನಿಯಂ ಕೊಂಡು ಪೋಗುವನು, ಅದುಕಾರಣ ಇದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಉಪಾಯ ಬಂ ಬು, ಅವೆಂತೆನೆ—ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಚರಾಚರವಾಕ್ಯಗಳೇ ವೊದಲಾಗಿ ಪುರು ಷೋತ್ತಮನವರಿಗೂ ಯಾವ ದೇವನ ಆಜ್ಞೆಯಂ ಬಲ್ಲಂಫಲು ನಡೆಯುವವಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥರಲ್ಲನೋ; ಅಂಥಾ ಪರಾತ್ಪರನಾದ ಪಶುವತಿಯು ತಾನಾದರೂ ಬಂದುವೆಳೆ ಭಕ್ತರವಶವಾದಾನು, ತನ್ನ ಉಪಾಸನೆಯಂ ಮಾಡುವರಂ ಪರಾರ್ಥಿಸರಂ ಮಾಡಲು, ಅವೆಂತೆನೆ—ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹಿನ್ನೋ ಕಾಸಕಲೇ ಸಮುದ್ರವಂ ಪಾನವಂ ಗೈದು ಭೂಮ್ಯಾಕಾಶಗಳಂ ತಲೆಕೆ ಂಗಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಮರ್ಥರಾದರೂ, ಅವ್ದರಿಂದಲವರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಭಕ್ತನಾದ ಪುರುಷವ್ಯೂಗನು ಹಿಮವತ್ಸರ್ವತದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಆಸ್ರಮವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವನು, ಅವರಂ ಹಿಡಿದು ತಂದುಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಮಹಾ ರಾಗನ ಕನ್ಯೆಯಾದ ಮಾಲಿನಿ ಎಂಬ ಸ್ತ್ರೀಯಂ ಚಿಂತಾಮಣಿರತ್ನನಹಿ ತಮಾಗಿ ಕೊಡುವೆವು ಎಂದು ಆ ನೈತ್ಯನಂ ಒಡಂಬಡಿಸಿದರೆ ದುರಸಂ ಕಾರಿಯಾದ ದುರ್ಧರ್ಷನು ತನ್ನ ಕೊಬ್ಬಿನಿಂದ ಇದು ಅಲ್ಪಕಾರ್ಯ ನೆಂದು ಒಡಂಬಟು ಪುರುಷವ್ಯೂಗನಂ ವಶವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವಾಣಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಹಿಡಿಯುವವಕ್ಕೆ ಯತ್ನವಂ ಮಾಡಿ ಅವನ ತಪೋಹವ್ಯ ಲೆಯಿಂದಹಿ ಪೋಗುವನು, ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪರಾಯನು ಗೈವನು, ಅದು ಕಾರಣ ಈ ದುರ್ಧರ್ಷನಂ ಈಗ ನಾವು ಯೋಚಿಸಿರುವ ಮೇರೆಗೆ ಒಡಂ ಬಡಿಸಿ ಕಳುಹುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ಅವ್ವಣೆಯನ್ನೀಡಲು, ಆ ಮಾ ತಂ ಕೇಳಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಂಥೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದಾಗಿ ಈ ಘಾಹಾನಾಗನಂ ಮುಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅನನ್ಯಗಳಾದ ವಸ್ತ್ರಾ ಭರಣಗಳಂ ತೆಗೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ದುರ್ಧರ್ಷನಿರುವ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ತಂದ ಸದ್ಗುಗಳಂ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಮಹಾರಾಜನು ದೇವದ ಮಾತು ಗಳಂ ವಿತ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳುಹಿಸಲು, ಅವಂ ಕೇಳಿ ಆ ದುರ್ಧರ್ಷನು ನಂ

ತೋಷಚಿತ್ತನಾಗಿ ನೀವು ಹೇಳಿದಂತಾಗಲೀ, ಪುರಾಣಮೃಗನಂ ಮೂ
ರಾದಿನಲ್ಲಿ ತಂದೀನೆನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಬಂದಿರುವ ನಾಗ
ಶ್ರೇಷ್ಠರಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಭೋಲೋಕವನ್ನೆತ್ತಿದಿ, ನಾಸಿ
ರುವ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಸರ್ವಸಾಹಸವಂ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ ಒಂದು ಯೆಡ್ಡು
ವು ಸಾಗದೆ ನನ್ನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಪಾತಾ
ಳವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೋಗಮಿಲ್ಲದೇ, ಸಮಯವನ್ನೋಡಿ ಕಾರ್ಯ
ವಂ ಮಾಡುವಾ ಎಂದು ನಿಶ್ಚೈಸಿ, ಎನಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗವು ಸ್ವಾರ್ಥಿನವಾಗಿರು
ವುಮೆ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಯೂ ತಾನಿರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳ
ವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಕಲ ಭೂವಾಂಡಲದಲ್ಲಿಯೂ ಹುಡುಕಿ ನೋಡಿ
ಜಹ್ನು ಸುರಾ ಸಮುದ್ರಗಳ ವಾಙ್ಮವಲ್ಲಿರುವ, ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷಯೋಜನ
ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾದ ಶಾಲ್ಮಲಿ ದ್ವೀಪವಂ ಕುಡು ಅನರ ಮಧ್ಯವಿಲ್ಲ ದ್ವೀಪಸ್ತಂ
ಭದಂತೆ ಕಾಣುವ ಸಾವಿರದ ನೂರು ಯೋಜನ ಉದ್ದವಾಗಿರುವ, ಅನೇಕ
ಮಾದ ಕೋನೆಗಳು ಕೂಡಿ ಎರಡು ಸಾವಿರದ ಎನ್ನೂರು ಯೋಜನ ಸ
ಸ್ಮಾರವಾಗಿಯೂ, ಗರುತ್ಮಂತನಿಗೆ ವಾಸಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ಯಲಗದ
ಮಾರವಂ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ನಿಜಾರಿಸಲು, ಆ ದ್ವೀಪಾಧಿಪತಿಯಾದ ವಪುಸ್ತಂ
ತಕಾಯನೆಂದು, ಮತ್ತೂ ಆತನಿಗೆ, ಶ್ವೇತ, ಹರಿತ, ಜೀಮೂತ, ರೋ
ಹಿತ, ವೈದ್ಯುತ, ಮಾನಸ, ಸುವ್ರಭಾ ಎಂಬ ಏಳು ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳು
ವುದಂ, ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆ ದ್ವೀಪವಂ ಏಳು ಖಂಡವಂ ಮಾಡಿ, ಬಬ್ಬೊ
ಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಖಂಡದ ಅಧಿಪತ್ಯವನ್ನಿತ್ತ, ಆ ಖಂಡಗಳಿಗೆ ಅನ
ರವರ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟು ಇರುವುದಂ ತಿಳಿದು, ಕುಮುದ, ಉತ್ತರ, ಬಲಾ
ಹಕ, ದೋಣ, ಕಂಕ, ಮಹಿಮ, ಕಕುದಂತವೆಂಬ ಏಳು ಪರ್ವತಂ
ಗಳು ಏಳು ಖಂಡಗಳಿಗೆ ಮರಾಢಾಪರ್ವತಗಳೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಸಿ, ಆ
ಏಳು ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವತ್ಸೇಕವಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸುವ, ಸುರ
ಸಾ, ಅಮೃತಾ, ಚಂದ್ರಾ, ತೃಷಾ, ಶುಕ್ರ, ವಿಲೋಚನೀ, ಸಿಂಧು
ತ್ತಾ ಎಂಬ ಏಳು ನದಿಗಳನ್ನೋಡಿ, ಮತ್ತೂ ಆ ಖಂಡದಲ್ಲಿರುವ ಪು
ಫರ, ವೀರೈಧರ, ವಸುಂಧರ, ಇಭೈಧರರೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಪರ್ವತವರು
ಯಥಾಬೋಗ್ಯವಾಗಿ ಚಂದ್ರನ ಉಪಾಸನೆಯಂ ಮಾಡುವುದಂ ತಿಳಿದು,

ಮತ್ತೂ ಈ ದ್ವೀಪವು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷಯೋಜನ ನಿಶ್ಚಿರ್ಣವಾದ ಸುರಾಸಮುಪ್ರಸುತು ಮತ್ತು ವರದಿರುವದಂನೋಡಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೂಡಿ ಪರಪರನಾಗಿ, ತಮ್ಮ ರಾಕ್ಷಸಜನರು ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಕೂಡಿದರೂ ವಾಸವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ದ್ವೀಪವು ನಿರಾಲವಾಗಿರುವುದೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಸಿ, ಮುರಾಸುರನು ಕರೆಯಿಸಿ ಸಾವಿರಯೋಜನ ಅಗಲವಾದ ಪಟ್ಟಣವು ಆ ಸುರಾಸಮುದ್ರದ ತೀರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಂಗೈಸಿ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಪಾತಾಳಲೋಕಕ್ಕೆ ಪೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವು ನಿರ್ಮಾಣವುಮಾಡಿಸಿ, ಆ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಉಗ್ರಪುರವೆಂದು ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟು, ಆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸವಿವರನಾಗಿರುತ್ತಾ, ಮತ್ತೂ ಆ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಸಕಲರಾಜರುಗಳಿಗೆ ಜಯಿಸಿ ಸ್ವಾಧೀನವಂಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಬುಡುಗಳು, ದೇವತೆಗಳು, ಗಂಧರ್ವರು, ವೆಂಶಲಾದವರು ಪೀಡಿಸುತ್ತ, ಮಹಾನಾಗನೆ ಮಗಳಾದ ಮಾಲಿನಿಯು, ಚಿಂತಾಮಣಿಯುಕೂಡ ಚಿಂತಿಸುತ್ತ, ಕಾರ್ಯಾಂತರವು ತೋರದೇ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ, ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ತನ್ನ ಉಗ್ರಪುರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ವಾಸವುಮಾಡುತ್ತ ಸಂತಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೇ ಹುಚ್ಚನಂತೆ ತಿರುಗುತ್ತ ದಿನ ದಿನದಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ತಪ್ಪಿಗೆ ವಿಘ್ನವುಮಾಡುತ್ತ, ಮತ್ತೂ ಪ್ರತಿದಿನವು ತಮ್ಮ ರಾಕ್ಷಸಸೈನ್ಯವು ನಮ್ಮ ತಪ್ಪಿಗೂ, ಶಿವಾರಾಧನೆಗೂ ಕೂಡ ವಿಘ್ನವುಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದರೆ, ಒಂದುಕಾಲದಲ್ಲಾದರೂ ಬಾಳುಸರಂಗೊಂಡು ತಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ತನ್ನ ಸಂಗತೆ ಬರುವೆನು, ಆಗ ಚಿಂತಾಮಣಿಯು, ಮಾಲಿನಿಯೂ ನಹಾ ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗುವುದೆಂದು ಮರಾಲೋಚನೆಯುಮಾಡಿ, ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ವಿಘ್ನವುಮಾಡಿಸುತ್ತಲಿರುವನೂ. ಅವರ ನೆಲ್ಲರೂ ಮಹಾಸಮರ್ಥನಾದ ನೀನು ಸಂಹಾರವುಮಾಡಲು, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ನಾಶವುಸೈದಿವರು, ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರುವ ದುಷ್ಟರಾದ ವಾಸವರು ಪರಶಿವನು ನಿನ್ನೆ ಮುಖದಿಂದಲೇ ಸಂಹಾರವು ಮಾಡಿಖ್ಯಾನು ಸಂಸಯಿಲ್ಲ, ಎಲೈ ರಾಜಕುಮಾರನೇ! ನೀನು ಮಾಡಿದ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ವಿರಕ್ತನಾದ ನಾನು ಏನು ಉಪಕಾರವುಮಾಡುವೆನು, ನಿರಂತರವೂ ನೀನು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕೈಗೂಡಿಬರುತ ಸುಖಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ಆಶೀರ್ವಾದವುಮಾಡುವೆನು ಇದೇ ನಮ್ಮ ವೃತ್ತಾಂತವೆಂದು ವೇಳಿ, ಮೌನ

ದಿಂದಿರಲೂ. ಆಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸುಮತಿಯ ವೇಗವಂ
ನೋಡಿ, ವೇದಲು ನಾವು ಯೋಚಿಸುವಂತೆ ಈ ದುಷ್ಟ ರಾಕ್ಷಸರಂ ನಿಗ್ರ
ಹಿಸಿ ಈ ಮಹಾಪುರುಷನ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ನಿಷ್ಕುವು ಚಾರವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದ
ರಿಂದ ನಮಗೆ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವಾದ ಚಿಂತಾಮಣಿಯು ಇರುವುದು
ಗೊತ್ತಾಯಿತು, ಆ ರತ್ನವಂ ಈ ಮಹಾ ಪುರುಷನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದಲೇ
ಗೆದ್ದು ತರುವೆನು ಎಂದು ನುಡಿದು, ತನ್ನ ಮನದೋಳ್ ಈ ಪುರುಷ
ವ್ಯುಗನು ಫಲಪ್ರಪ್ತಗಳಿಂದ ಮನೋಹರವಾದ ಮಾವು ಮೊದಲಾದ
ವೃಕ್ಷಗಳೆಂಬಿವು ಈ ಬಿಬ್ಬವೃಕ್ಷದ ನೆರಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು
ಕಾರಣನೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಇದು ಆ ಮಹಾಪುರುಷನಿಂದಲೇ ತಿಳಿಯಬೇ
ಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಮತ್ತೂ ಆ ಮುಖಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮಾನುಮಾಡಿ ಆತನು
ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ಮಹಾನುಭಾವನೇ! ಈ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ, ಚಿಗ್ಗಿರುವಲೂ,
ಫಲಪ್ರಪ್ತಗಳಿಂದಲೂ, ಕೂಗುವ ಕೋಗಿಲೆಗಳಿಂದಲೂ, ಮಾತನಾಡುವ
ಗಿಣಿಗಳಿಂದಲೂ, ಕೂಡಿರುವ ರಮಣೀಯವಾದ ಮಾವು ಮೊದಲಾದ
ವೃಕ್ಷಗಳೆಂಬಿವು ಈ ಬಿಬ್ಬವೃಕ್ಷವಂ ಆಶ್ರಯಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ
ವೇನು, ಅವಂ ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂಮಾಡಲಾ
ಪುರುಷಮೃಗನು ನಮನಗುತ ಈತನು ಪಾಪ-ತೀವ್ರತೆಗೆ ಪರಮಭಕ್ತ
ನಾದ ಕಾರಣ ಶಿವರಹಸ್ಯಂಗಳಂ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು
ಯೋಚಿಸಿ ಎತ್ತಿ ರಾಜಕುಮಾರನೇ! ಕೇಳು, ಶ್ರವಣಮಾತ್ರದಿಂದ ತಾವ
ತ್ರಯಗಳಂ ನುಹರಿಸಿ, ಸ್ಥಿಲ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಕಾರಣಗಳೆಂಬ ಮೂರು
ಶರೀರಗಳಂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದರೂಪವಾದ ಬಿಬ್ಬವೃಕ್ಷದ
ಉತ್ಪತ್ತಿಯಂ ಇದರ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವಂ, ಪಣ್ಣುಖನ ಮುಖದಿಂದ
ನಾನು ಕೇಳಿದಂತೆ ನಿನಗೆ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡುವೆನು ಸುವರ್ಣಾನಮನದಿಂ
ಕೇಳುವನಾಗೂ. ಅದೆಂತೆನೇ—

ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಪದವಾಚ್ಯನಾದ ಪರಶಿವನಿಗೆ ಆದಿಕ
ಲ್ಪಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮೊದಲುಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಯಂಮಾಡಿ ಕ್ರಿ
ಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಉಂಟಾಗಿ, ಲೋಕಸೃಷ್ಟಿಯು ಅಪೂರ್ಣವಾದ
ಕಾರಣ, ವಿಕಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಲೋಕಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಯಂ ಎಂತು

ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರಲಾಗ, ಆ ಇಚ್ಛಾಮಾತ್ರದಿಂದ ತನ್ನಲ್ಲಿ
ಪ್ರಜ್ಞೆ ದೃಷ್ಟಾಂತವು ಪ್ರೋಗತವಿರುವುದು, ಇವರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾ
ಶವಿರುವುದು ಸಹಾ ಕಂಡು, ಕೃಷಿಕಾರ್ಯವು ಮೂರು ಬಗೆಯಾದ್ದು
ಒಕ್ಕಲಸಿ, ತ್ರಿವಿಧವಾಗಿರುವ ಶ್ವಾನಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಭೇದವಿಂದ ಲೇಚಕ,
ಪೂರಕ, ಕುಂಭಕನೆಂದು, ಮೂರು ಪರಿಯಾದ ಹೆಸರುಗಳುಂಟಾದುದಂ
ದೊಳಕ್ಕೆ ತಂದು ವಿನುರ್ಣಯಂಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಲೇಚಕ, ಪೂರಕ, ಕುಂಭ
ಕಗಳೇ ಕ್ರಮವಾಗಿ, ಋಗ್ಯಜುಸ್ಸಾಮಗಳಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುವುದಂ
ತಳಿಮ, ಆದರ ಅರ್ಥವಿಚಾರಮಮಾಡಿ ಈ ಮೂರು ವೇದಗಳೂ, ವಸ್ತು
ವ್ಯವಹಾರವು, ಸ್ವರೂಪವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಾಧನಂಗಳಂ, ಅದರ ಪ್ರಕಾಶಂ
ಗಳಂ, ಜೇಳುತ್ತಿರುವವಾದಕಾರಣ ವೇದವೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟು, ಪೂರ್ವಾ
ಪರವಿನುರ್ಣಯಂಮಾಡಿ, ಮೊದಲು ನಾನು ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಯಂ ಗೌಡು
ಕ್ರೀಡಿಸುವೆನೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಈಗ ಮೂರು ವೇದಂಗಳೇ ವಿರು
ದ್ಧವಾದವು, ಅವೆಂತೆಂದರೆ,—ನಿಹಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವಂತೆ ಜಗ
ತ್ಸೃಷ್ಟಿಯಂಮಾಡಿ, ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣನಾದ ನನ್ನಂ ಈ ಜಗತ್ತು ಅರಿ
ಯದಂತೆಯು, ಜಗತ್ತಿಗೆ ನಾನು ಭಿನ್ನನೆಂಬುದಂ ಜಗತ್ತು ಅರಿಯದಂ
ತೆಯು, ಪ್ರಪಂಚಸೃಷ್ಟಿಯಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದ ಇಚ್ಛೆಗೆ ಈ
ವೇದಂಗಳು ವಿರುದ್ಧವಾದ ವಸ್ತುಜ್ಞಾನವು, ತತ್ಸಾಧನಂಗಳಂ ಪ್ರಕಾ
ಶವಂಮಾಡಿ, ಜೇಳುವವರಿಂದ ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಈ
ವೇದಂಗಳೇ ವಿರುದ್ಧಗಳಾದವು, ಆದರೂ ಅಗಲಿ, ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಯಂ
ಮಾಡಿ, ಆ ಬಳಿಕ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉಪಾಯವೆಂಬುದಾಡಬಹುದು, ಈ ಜಗ
ತ್ಸೃಷ್ಟಿಯಂಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಾಧನಂಗಳಂ ಕ್ವಾಸಕ್ರಮ
ವಂತೆ ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಆ ಬಳಿಕ ಆ ಸಾಧನಂಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾದ ಸಾಧ
ನಂಗಳಂ ಉಂಟುಮಾಡುವಲ್ಲಿ ತನಿಗೆ ತಾನೇ ಪೂರ್ವ ವಿರೋಧವಂ ಪರಿ
ಹರಿಸುವುದು, ಅದುಕಾರಣ ಇನ್ನು ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಯಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ
ಬಾಧಕವಿಲ್ಲ, ಆದರೂ ಸೃಷ್ಟಿ ಕ್ರಮವಂ ಪ್ರಕೃತಿಯು ತಿಳಿಯದಂತೆ
ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಪ್ರಕೃತಿಯಂಬಿಟ್ಟು ಭಿನ್ನನಾಗಿ ಮೊದಲು
ಯೋಚಿಸಿದಂತೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಂ ಮಾಡಲುಯೋಗಿಸಲಾಗ ಆ ಬ್ರಹ್ಮವು

ಬುಡದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಐದು ಕೊನೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತೇ ಹೊತ್ತು, ಅಧಿಕವಾಗಿ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗವೇ ಇರಲು, ಅವನೋಡಿ ಪೃಥ್ವಿತಿಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವ ಕೂಡದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಪ್ರಕೃತಿಯು ಸಹಾಯವು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದಣಕಾರ್ಯವು ಸತ್ಸಂಭವಕೊಂಡಿರುವಂತೆ, ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿಯು ಪುರುಷನಿಗೋಗದಿಂದ ಕಂಗೈಟ್ಟು ಕಾತರಿಸಿ, ತನ್ನ ಎದುರಿಗೆ ವೃಕ್ಷರೂಪವಿಂದಿರುವ ತೇಜಸ್ಸುಂಕಂಪು ಇದೇನು ತೇಜೋವಿಶೇಷ ಬಂದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೇನು ವಿಶೇಷವು ಕಾಣದೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡು ಯಿಂತಿರುತ್ತಿರುವ ನಮಯದಲ್ಲಿ ಅಂತರಿಪ್ರೇರಕವಾದ ಪರಮಾತ್ಮವು ತಾನು ದೋಚಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಆ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯುಂವಾಡಲು, ಆಗ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿರುವ ತೇಜಸ್ಸು ನಿರೂಪಣೆಯುಂವಾಡಿ, ಆ ವೃಕ್ಷದ ಬೀಜವು ಪರಬ್ರಹ್ಮವೆಂದು, ಕೊನೆಗಳೆದು ಪಂಚಾಕ್ಷರಗಳೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಎಂದಿಂತೆ ಪುರುಷನು ನೇರುವವಕ್ಕೆ ಉಪಾಯವು ದೊಡ್ಡದು, ಅದರೂ ಅವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸೂತ್ರವು ನನ್ನಲ್ಲೇನಿರುವೆಂದು ದೋಚಿ, ತಾನೇ ಇಚ್ಛಾಜ್ಞಾನಕ್ಕಿರಾಜನಾಗಿ ರೂಪವೆಂದರಿತು, ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಈ ಮೂರು ಸೌಧನದಿಂದಲೇ ಬ್ರಹ್ಮನಂವರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ತನ್ನ ಮೂರು ನಿಧಿಪಕ್ಷಿಯೇ ಪ್ರಕೃತಿ, ಪಂಚದಾಕ್ಷಿಣಿ, ಪುಂಡ್ರಯವೆಂಬ ತೊಟ್ಟುಗಳಂ ಕೂಡಿ, ತೇಜೋಮಯವಾದ ವೃಕ್ಷವು ಅನೇಕ ದಳಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಲು, ಅವನೋಡಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮವು ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು ಸೃಷ್ಟಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷೆಗಿಂತಲೂ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಕಾರ್ಯವು ಅಧಿಕವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಮುಂದೆ ಸೃಷ್ಟಿಯು ನಾನೀವೆಂದೂ ಬಂದಾಡುದಲ್ಲದೇ ಲಗಲಾರದೆಂದು ಪ್ರಕೃತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಮತ್ತೂ ಆ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಕುರಿತು ಎನ್ನ ಹೃದಯವು ತಿಳಿದು ಮೂರು ಪರಿಮಾಪ ನಿನು-ಮೂರು ದಳರೂಪವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನಲಂಕರಿಸಿದೆಯಾವಕಾರಣ ನಾನು ಸಂತುಷ್ಟ ನಾದೆನು, ಅದರಿಂದ ಮೊದಲು ನಾನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದಂತೆ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಸೌಧನಂಗಳಂ ನೀನೇ ಪ್ರಟ್ಟಿದೆ, ಅದೆಂತೆಂದರೆ —ನಿನ್ನ ಪರಿಣಾಮವು

ಮೂರು ದಳದ ಆಕಾರವಾಗಿಯೇ ಇರುವದರಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಾಧನಂ
 ಗಳೆಂಮೂರುಮೂರಾಗಿಯೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದಂತಾಯಿತು, ಅಥವಾವವೆಂದರೆ
 ಮೃಗ್ಯಜುಸ್ಸೊಮಗಳೆಂಬ ಮೂರು ವೇದಗಳು, ಸತ್ಯ, ರಜ, ಸ್ತಮಗ
 ಳೆಂಬ ಮೂರು ಗುಣಗಳು. ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ರುದ್ರರೆಂಬ ಮೂರು
 ಮೂರ್ತಿಗಳು. ಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಪಾರ್ವತೀ, ಸರಸ್ವತೀಯೆಂಬ ಮೂರು
 ಪ್ರಕೃತಿಗಳು. ಸತ್ಯಲೋಕ, ಮೈಕುಂಠ, ಕೈಲಾಸಗಳೆಂಬ ಮೂರು
 ಸ್ಥಾನಗಳು ಜೋಲೋಕ, ಭೌವಲೋಕ, ಸುವಲೋಕವೆಂಬ
 ಮೂರು ಲೋಕಗಳು. ಸೃಷ್ಟಿ, ಸ್ಥಿತಿ, ಸಂಹಾರಗಳೆಂಬ ಮೂರು
 ಕಾರ್ಯಗಳು. ಸ್ತ್ರೀ, ಪುರುಷ, ನಪುಂಸಕರೆಂಬ ಮೂರು ಜಾತಿ
 ಗಳು. ಸ್ಥೂಲ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಕಾರಣಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಶರೀರಗಳು.
 ಜಾಗ್ರತ್ಸ್ವಪ್ನ, ಸುಷುಪ್ತಿಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಅವಸ್ಥೆಗಳು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ,
 ಆದಿಭೌತಿಕ, ಆದಿವೈವಿಕವೆಂಬ ಮೂರುತಾಪಗಳು. ದೇವ, ಮನು, ಪಿತ್ರ,
 ಋಣಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಋಣಗಳು. ಉಪಾಪಾಸ, ನಿಮಿತ್ತ, ಸಹಕಾರಿ
 ಯೆಂಬ ಮೂರು ಕಾರಣಗಳು. ಭೂತಭವಿಷ್ಯದ್ವಾರ್ತಮಾನವೆಂಬ ಮೂ
 ರು ಕಾಲಗಳು. ಪುತ್ರೇಷಣ, ವಿತ್ತೇಷಣ, ದಾರೇಷಣಗಳೆಂಬ
 ಮೂರು ಈಷಣಗಳು, ಆಣವಕ, ಕಾರ್ಮಿಕ, ಮಾಯಿಕವೆಂಬ ಮೂರು
 ಮಲಗಳು. ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ನಿ, ಗಾರ್ಹಪತ್ಯ, ಆಹವನೀಯಗಳೆಂಬ ಮೂರು
 ಅಗ್ನಿಗಳು. ಇಡಾ, ಪಿಂಗಲಾ, ಸುಮಮ್ನಾಯೆಂಬ ಮೂರು ನಾಡಿ
 ಗಳು. ಉಚ್ಚ, ನೀಚ, ಮಧ್ಯಮಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಸ್ವರಗಳು.
 ಊರ್ಧ್ವಗಮನ, ಅಧೋಗಮನ, ತಿರ್ಮಗ್ಗಮನವೆಂಬ ಮೂರು ಗಮ
 ನಗಳು. ಸೂರ್ಯಮಂಡಲ, ಚಂದ್ರಮಂಡಲ, ಅಗ್ನಿಮಂಡಲಗಳೆಂಬ
 ಮೂರು ಮಂಡಲಗಳು. ಅಕಾರ, ಉಕಾರ, ಮಕಾರಗಳೆಂಬ ಮೂರು
 ಅಕ್ಷರಗಳು. ಮನಸ್ಸು, ಬುದ್ಧಿ, ಚಿತ್ತವೆಂಬ ಮೂರು ಪುರುಗಳು.
 ಧೂಮ, ಅರ್ಚಿ, ಸ್ವರ್ಗಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಮಾರ್ಗಗಳು. ನಿರ್ದ್ರ
 ಆಹಾರ, ಮೈಥುನಗಳೆಂಬ ಮೂರು ವ್ಯಾಪಾರಗಳು. ವಾತ, ಪಿತ್ತ
 ಶ್ಲೇಷ್ಮಗಳೆಂಬ ಮೂರು ದೋಷಗಳು. ಪ್ರಾತಃ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನಃ,
 ಸಾಯಾನ್ಯಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಸಮನಗಳು. ನ್ಯೂನ, ಅಧಿಕ, ಸಮವೆಂಬ

ಮೂರು ಮರ್ಯಾದೆಗಳು. ಇವುಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಪಂಚ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಾಧನವು; ನೀನೇ ಆದಬಳಿಕ ಈ ಸಾಧನೋಪಾಯಂಗಳಿಗೆ ಅಂಗೋಪಾಂಗಗಳೂ ನೀನೇ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಯಾದನಂತರ, ಜಗತ್ತಿಗೆ ವೇದಗಳು ಇನ್ನಿಷ್ಟು ಹಿತೋಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿದರೂ ನಮಗೆ ಸ್ವರೂಪವಿಲ್ಲದ ಉಂಟಾಗಲಾರದು, ಅದು ಕಾರಣ ಜಗತ್ತು ನಮಗ ವಿಪರಾಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗುವವರಲ್ಲಿ ನಂಜಯ ವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಮತ್ತೂ ಪ್ರಕೃತಿಯಂ ಕುರಿತ, ಪರಶಿವನು ಎಲೈ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ! ನಾವೀರ್ವರೂ ವೃಕ್ಷರೂಪವಂ ಧರಿಸಿದುದು ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು, ಅವರಿಂದ ಈ ವೃಕ್ಷರೂಪವು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರವಾಗಿ ಹೀಗೇಯಿರಲಿ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಡಲೂ. ಆಗ ಪ್ರಕೃತಿಯು ನನ್ನಿಂದ ಅವೃತವಾದ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸ್ವರೂಪವಿಲ್ಲದ ಉಂಟಾಗುವ ಉಪಾಯವು ಯಾವುದೆಂದು ವಿಷ್ಣುವನೆಯಂ ಮಾಡಲಾಗ ವರಾತ್ಪರನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಪ್ರಕೃತಿಯಂ ಕುರಿತು ನಾವೀರ್ವರೂ ಈ ವೃಕ್ಷರೂಪವಿಂದಿದುರ್ಗ ಪ್ರಪಂಚ ಸೃಷ್ಟಿಯಂ ಮಾಡಿದವು, ಅದುಕಾರಣ ಈ ವೃಕ್ಷವು ಉಭಯಾತ್ಮಕವೆಂದಿತ್ತು ಯಾರು ಧ್ಯಾನಿಸುವರೋ, ನೈರಿಸುವರೋ, ದರ್ಶನವಂ ಮಾಡುವರೋ, ಸ್ಪರ್ಶವಂ ಗೈವರೋ, ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡುವರೋ, ಅವರಿಗೆ ನಿನ್ನ ಸಂಬಂಧವಾದ ಹೃದಯ ಗ್ರಂಥಿಯು ಭೇದಿಸು ಸ್ವರೂಪವಿಲ್ಲದ ಉಂಟಾಗಲಿ, ಹೃದಯ ಗ್ರಂಥಿಯು ಭೇದಿಸುವವರಿಂದ ಈ ವೃಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಿಲ್ವವೆಂದು ಹೆಸರು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಲಿ, ಇವರ ನಾಮಸ್ತುರಣೆಯಿಂದಲೇ, ಪಾಪತ್ರಯ, ತಪತ್ರಯ, ಶರೀರತ್ರಯಗಳೂ ನಿವೃತ್ತವಾಗಿ ಮೋಕ್ಷವುಂಟಾಗಲಿ, ನನ್ನ ಸಂಬಂಧವಾದ ಈ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷವಂ, ತನ್ನ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಗಿಡವಂ ಬೆಳೆಯಿಸಿ, ನಿನ್ನ ಸಂಬಂಧವಾದ ಪತ್ರದಿಂದ, ಲಿಂಗಸ್ವರೂಪವಾದ ನನ್ನಂ ಒಂದು ದಳದಿಂದ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿದಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಸಂಪದವನ್ನಿತ್ತು ಕೊನೆಗೆ ನನ್ನ ಸಾಯುಜ್ಯವಂ ಕೊಡುವೆನು, ಇಂತಪ್ಪ ಬಿಲ್ವದಚಕ್ಕೆ ಯಲ್ಲಿ ಗಂಧವಂ ತೆಗೆದು ಯಾರು ಸಮರ್ಪಣೆಯಂ ಮಾಡು

ವರೋ ಮತ್ತೂ ಈ ಗಂಧದಿಂದಲೇ ಯಾರು ಅಭಿಷೇಕವಂ ಮಾಡು
 ವರೋ ಅವರಿಗೆ ಸಕಲ ಪ್ರವಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯವೆಲ್ಲವಂ
 ಸಮರ್ಪಿಸಿದರೆ ಯಾವ ಫಲ ಉಂಟಾಗುವದೋ, ಮತ್ತು ಗೋಕ್ಷೀರ
 ಮೊದಲಾದ ಪಂಚಾಮೃತದಿಂದ ಅಭಿಷೇಕವಂ ಗೈದವಂಗೆ ಯಾವ ಫಲ
 ಉಂಟಾಗುವದೋ ತತ್ಪ್ರಶ್ನವಾದ ಫಲವು ಸಕೃನ್ಮಾತ್ರ ಬಿಲ್ವಗಂಧಾಭಿಷೇ
 ಕದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವದು, ಮತ್ತು ಎಳದಾಗಿರುವ ಬಿಲ್ವಫಲಂಗಳಂ
 ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಒಣಗಿಸಿ ಜಪಮಾಲೆಯಂ ಮಾಡಿ ಪಂಚಾಕ್ಷರ ಮೊದಲಾದ
 ಮಹಾಮಂತ್ರಂಗಳಂ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಜಪವಂ ಮಾಡಲು ಸಮರ್ಪಮಾಲಿ
 ಕಗಳಿಂದ ಕೋಟಿಭಾರಿ ಜಪವಂ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ಫಲ ಉಂಟಾಗು
 ವದೋ ಆ ಫಲ ಉಂಟಾಗಲೇ, ಮತ್ತು ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಅಡಿಭಾಗದಲ್ಲಿ
 ಗಂಗಾದಿ ಸಮಸ್ತ ಪಾವನಮಾದ ತೀರ್ಥಂಗಳು ನಿರಂತರವೂ ವಾಸವಂ
 ಮಾಡುವವರಿಂದ, ಈ ವೃಕ್ಷದ ಮೂಲವೃತ್ತಿಕೆಯಂ ಯಾರು ಅಂಗ
 ಳಲ್ಲಿಯೂ, ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ, ವಶೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಧರಿಸುವರೋ ಆಮಹಾ
 ತ್ಮರಿಗೆ ಅನೇಕಕಾಲ ಗಂಗಾದಿ ತೀರ್ಥಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿದ ಫಲ ಉಂಟಾ
 ಗುವದು, ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣು, ಚತುರ್ಮುಖಾದಿ ಸಮಸ್ತ ದೇವ
 ತೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಧ್ಯಾತಾಂಡವಮೂರ್ತಿಯಾದ ಎನ್ನಂ ಸೇವೆಯಂ
 ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಯಾವ ಫಲವೋ, ಅಂತವ್ವ ಫಲವು ಈ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ
 ದರ್ಶನಮಾತ್ರದಿಂದ ಉಂಟಾಗಲೇ, ಮತ್ತು ಪಂಚಾಕ್ಷರೀ ಮಹಾಮಂ
 ತ್ರವಂ ಹತ್ತುಸಾವಿರೆ ಭಾರಿ ಜಪವಂ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಯಾವ ಫಲವೋ
 ಅಂತವ್ವ ಫಲವು ಈ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಸ್ಮರಣಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಉಂಟಾ
 ಗಲೇ, ಇಂತವ್ವ ಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳ ಮಹಾಪಾವನಮಾದ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷವಂ
 ಲೋಕಾನುಗ್ರಹಾರ್ಥಮಾಗಿ ಪತಿತರಾದ ಜನರಂ ಪಾವನವಂ ಮಾಡೆ
 ಲೋಸುಗ ಪ್ರವಂಚದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ವೃಕ್ಷರೂಪಮಾಗಿರಲಿ
 ಎಂದು ವರವಂ ಕೊಟ್ಟ ರುವೆನಾದಕರಣ ಈ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷವಂ ಪಂಚಾ
 ತ್ಯೋಟಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಮಾದ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಜ್ವಾಲಿಸಿಗಳು, ಅಜ್ವಾ
 ಸಿಗಳು, ಆಚಾರವಂತರು, ಅನಾಚಾರವಂತರು, ಮತ್ಸ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯರು
 ಪೊದಲಿವೆದ ಜನಂಗಳು ಈ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷವಂ, ಗಂಧ, ಪುಷ್ಪ, ಧೂಪ

ದೀಪ, ನೈವೇದ್ಯ, ತಾಂಬೂಲಗಳಿಂದ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ತಪ್ಪದೇ ಒಂದು ವರ್ಷ ಭಕ್ತಿ ಪುರಸ್ಕರಮಾಗಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಸಲು, ಆ ಪೃಥ್ವಿ ಅಪರ ಪುನಃ ದಲ್ಲಿ ನೆನಪು ಫಲಂಗಳೆಲ್ಲವಂ ಕೊಟ್ಟು, ಮತ್ತೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಂತಾನಂ ಕೊಡುವದು, ಮತ್ತು ಈ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಭೂಮಿಯೋ ತನ್ನ ಶಕ್ತ್ಯನುಸಾರವಾಗಿ ದೀಪಾರಾಧನೆಯಂ ಗೊಳಿಸಿ ತುಪ್ಪದಿಂದ ಪ್ರತಿ ಸಂದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡುವವಂಗೆ ತತ್ಪ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ಉಂಟಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಈ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ನಾನಾದಿ ಕರ್ಮಗಳಿಂದ ವರಿಶುದ್ಧರಾಗಿ, ಸಾವಿರಭಾರಿಯಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ನೂರಂಭಾವರ್ತಿಯಾದರೂ, ಇಲ್ಲದಿರೆ ಮೂವತ್ತರಜಾಗಲೀ, ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟಾಗಲೀ, ಹನ್ನೆರಡಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಮೂರು ಭಾರಿಯಾದರೂ ನಿರ್ಮಲಚಿತ್ತನಾಗಿ, ಭಕ್ತಿಪುರಸ್ಕರಮಾಗಿ ಪ್ರವಕ್ಷಣ ನಮಸ್ಕಾರವಂ ಮಾಡಲು ಮೂರು ವಿಧವಾದ ಪಾಪವು ತೊಲಗುವದು, ಇನ್ನು ಈ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಕೊನೆಯಂ ಬೊಗ್ಗಿಸಿ ನೋಯದಂತೆ ದಳವನ್ನೆತ್ತಿ ಈ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಈ ದಳದಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಂ ಮಾಡಲು ಕೋಟಿಲಿಂಗಾರ್ಚನಾಫಲವು ಉಂಟಾಗುವದು. ಮತ್ತು, ಈ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಸನ್ನಿಹಿತಿಯುಳ್ಳ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಮೃತ್ಯು ನೈವೇದ್ಯವಂ ಮಾಡಿಸಿದವಂಗೆ, ಲೋಕ ಕೋಟಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಮೃತ್ಯು ನೈವೇದ್ಯವಂ ಮಾಡಿಸಿದ ಫಲ ಉಂಟಾಗಿ, ಅಸಂತೋಷ ಜನ್ಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಹಾರಿಮೃತ್ಯುವು ಸಂಭವಿಸಲಾರದು, ಮತ್ತು ಲಿಂಗರೂಪವಂ ತಾಳಿರುವ ಸನ್ನಂ ಕೋಮಲವಾದ ಒಂದು ಬಿಲ್ವದಳದಿಂದ, ಅಥವಾ ಎರಡು ದಳಗಳಿಂದಲಾದರೂ ಯಾರು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಂ ಮಾಡುವರೋ, ಅವರಿಗೆ ಸಕಲ ಮನಸಾಭೀಷ್ಟ ಉಂಟಾಗುವದು, ಇನ್ನು ಲಿಂಗರೂಪವಾದ ಸನ್ನಂ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ನೇಮವನ್ನಾಚರಿಸಿ ಬಿಲ್ವದಳದಿಂದ ಯಾರು ಪ್ರಾಪ್ತಪರೋ ಅವರಿಗೆ ಸನ್ನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಉಂಟಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ, ಯಾವನೊಬ್ಬನು ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮೃತ್ಯುಂಜಯಮಂತ್ರ ಜಪವಂ ಮಾಡುವನೋ, ಆತನಿಗೆ ಮೃತ್ಯು ಭಯಉಂಟಾಗಲಿರುವದು, ಈ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಅಖಂಡವಾದ

ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವಷ್ಟು, ಗೋಕ್ಷೀರದಲ್ಲಿ ನೆನಸಿ ಪಂಚಾಕ್ಷರದಿಂದ ಹೋಮವಂ ಮಾಡುವನೋ, ಅವನು ಬ್ರಹ್ಮಗೋವಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿ ಪುಟುವನು. ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಹಸುವಿನತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ನೆನಸಿ ಹೋಮವಂ ಮಾಡಲು, ಅವನಿಗೆ ಅವೇಕ್ಷಿಸಿದ ಸಂಪತ್ತುಗಳು ಉಂಟಾಗುವುದು, ಮತ್ತು ಪ್ರಾತಃ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶುಚಿಭೂತನಾಗಿ ಕೋಮಲವಾದ ಬಿಲ್ವದಳದಿಂದ, ಸುಪರ್ಣ, ಲಜತ್, ಸ್ನೇಹಿಕ, ಪಾರ್ಥಿವವೋದಲಾವ ಅನೇಕ ರೂಪವಾದ ಲಿಂಗಗಳ ಪೂಜೆಯಂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಿಯಮವಾಗಿ ಯಾರು ಮಾಡುವರೋ, ಅವರು ಸನ್ನಂತೆ ರುದ್ರರೂಪವಂತಾಳುವರು, ಇಂತೂ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ಅವಸ್ಥಿತೆ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಇಂತೂ ಪ್ರದೋಷದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡುವರೋ, ಅವರಿಗೆ ಅಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಹೃದಯಗ್ರಂಥಿಯು ಭೇದಿಸಿ, ಎನ್ನೆ ಸಾಯುಜ್ಯವದವಿ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಸನಿಗೆ ಮೂರು ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪುಸ್ಪಂಗಳಂ ತಂದು ಪೂಜಿಸಿದರೂ ಆ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಯಿಂದ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿದವು ಸಂತೋಷ ಪುಟಲಾರದು, ಮತ್ತು ಬಿಲ್ವಪತ್ರವಂ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಎಸುವವನು ಇರಿಸಿದ್ದರೂ ಆ ಪಾವನವಾದ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಶದೋಷಗಳು, ಮಡಿ ಮೈಲಿಗೆಗಳು, ಹಳೆದು ಹೊಸದೆಂಬ ತಾರತಮ್ಯವು ಇರಲರಿಯದು. ಇದು ಯಾತಕ್ಕಿಂತರೆ, ನಿತ್ಯನೇಮವಾಗಿ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಸನ್ನಂ ಪೂಜೆಪರ್ಗ್ ಒಂದಾನೊಂದು ಸಮಯ ವಿಶೇಷದೋಳ್ ದೊರೆಯದಿರೆ ಮೊದಲು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಇರಿಸಿದ್ದ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಒಳದಂತೆ ದೋಷವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಆ ದಳಗಳಿಂದಲೇ ಸನ್ನ ಪೂಜೆಯಂ ನೆರವೇರಿಸಿದವರಿಗೆ ಸಕಲ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳೂ ಸಿದ್ಧಿಸಿ, ಸನ್ನ ಸಾಯುಜ್ಯ ಉಂಟಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹಮಿಲ್ಲ, ಇಂತಲ್ಲದೇ ಬಿಲ್ವದಳಗಳು ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ ಬಿಲ್ವಪತ್ರದ ಚೂರ್ಣವನ್ನಾದರೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮಾಡಗಿರ್ದು ಎನ್ನ ಪೂಜೆಯಂ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕು. ಚಿನ್ನ ಭೆಳ್ಳಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯುಷಿತದೋಷ ಹ್ಯಾಗಿಲ್ಲವೋ, ಈ ಬಿಲ್ವದಳಂಗಳಗೂ, ಹಳದೆಂಬ ದೋಷವಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಬಿಲ್ವಪತ್ರವನ್ನು ಒಣಗಿಸಿ ಮಾಡಗಿರ್ದರೂ ಸರಿ. ಈ ವೃಕ್ಷ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಒಣಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವದಾದರೂ ಸರಿ, ನನಿಗೆ ಧರಿಸಿದ

ಪಿರಾಲ್ಯವ್ಯವಾಹಾರಗ್ರಾಸ್ತೌ ಶುದ್ಧೋದಕದಿಂದ ತೊಳೆದು ದಳಗಳು ಚೂರ್ಣ
ಮಾಗುವವರಿನಿಗೂ ಎನ್ನು ಪ್ರಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿಯೂ ಮಾಡಬಹುದು.
ಇನ್ನು ಶಿವಪ್ರಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ನಿಯಮದಿಂದ ಮಾಡುವಂಥಾ ಜನರು ಬಿಲ್ವ
ವಳದಿಂದಲೂಗಲೀ ಅಥವಾ ಒಣಗಿದ ದಳದಿಂದಲೂಗಲೀ, ಒಣಗಿದ
ಪತ್ರದ ಚೂರ್ಣದಿಂದಲೂಗಲೀ, ಅಮುಖಿಲ್ಲದಿರೆ ಬಿಲ್ವಕೋರಡಿನ ಗಂಧದಿಂ
ದಲೂವರೂ ಎಷ್ಟುಂ ಪ್ರಾಜ್ಞನಿರ್ದೇಶದಲ್ಲದೆ ಬಿಲ್ವಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದೇ ಪ್ರಾಜ್ಞನ
ಉಪದೇಶ. ಇದಂ ತಿಳಿದು ಬಿಲ್ವದಲ್ಲಿ ಅನಾದರಣೆಯುಂ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಜ್ಞನ
ದರೆ ಪಂಚ ಮಹಾಪಾತಕಂಗಳು ಸಂಭವಿಸುವುವು, ಇದಂ ತಿಳಿದು
ಪ್ರಾಜ್ಞನ, ಆ ಬಳಿಕ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಮಾರ್ಗದೆಯುಂ ತಿಳಿದು ಪ್ರಾಶ್ಚತ್ಯ
ವನಂಪಟ್ಟು, ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಸನಿಾಪದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಒಂದು ಲಕ್ಷವತ್ತಿ
ನನ್ನ ನಾಮವು ಜಪಿಸಲು ಅವನಿಗೆ ಸರ್ವಪಾಪವು ತೊಲಗಿಪೋಗಿ ನನ್ನ
ಸಾಯುವದ್ಯ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಮತ್ತೂ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಸನಿಾಪದಲ್ಲಿ
ಯಾನಾತನು ಶರೀರವಂ ಬಿಡುವನೋ, ಅವನಿಗೆ ಸರಂತರವುತಿ ನನ್ನ
ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಾಸವುಂಟಾಗುವುದು. ಕೃಷ್ಣಾಪ್ಸುನಿಾ, ಸೋಮವಾರ,
ಮಹಾಪ್ರದೋಷ, ಈ ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬಿಲ್ವವತ್ರಗಳಿಂದ
ನನ್ನಂ ಪ್ರಾಜ್ಞನುದರೋ, ಅವನಿಗೆ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕಂಗಳು ಉಂಟಾ
ಗಲಿಯದು, ಮತ್ತೂ ಬಿಲ್ವವತ್ರಗಳು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಆ ಮುಳ್ಳುಗ
ಳಿಂದ ಶರೀರವು ಫಾಯವಾದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸಮಸ್ತ ಪಾಪವು ತೊಲಗಿ
ಉತ್ತಮವಾದ ಗತಿಯಂ ಪಡೆಯುವನು, ಇನ್ನೂ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಸನಿಾಪ
ದಲ್ಲಿ ಪಿತೃಗಳಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ಅನ್ನದಾನವಂ ಮಾಡಲು, ಅನನ ಪಿತೃಗಳು
ನೂರು ವರ್ಷ ತೃಪ್ತರಾಗಿ ಅನ್ನಾಬೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇರುವರು, ಮತ್ತೂ
ಕಾಶೀ, ರಾಮೇಶ್ವರ, ಶ್ರೀಶೈಲ, ಚಿದಂಬರ, ಈ ಜ್ಞೇತೃಗಳಲ್ಲಿಯೂ
ಪುರಾಣಪ್ರಸಿದ್ಧಂಗಳಾದ ಸ್ಥಳಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಬಿಲ್ವವತ್ರದಿಂದ ನನ್ನಂ
ಪ್ರಾಜ್ಞನಿದರಿಗೆ ಸಮಸ್ತ ಪಾಪಗಳು ತೊಲಗಿ ಅನೇಕಕಲ್ಪ ಶಿವಲೋಕ
ಉಂಟಾಗುವುದು, ಮತ್ತೂ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಸನಿಾಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ
ವರವಂ ನೋಡಿ, ಕನ್ಯಾದಾಸನಂ ಮಾಡಿದವನಿಗೆ ಕೋಟಿ ಕನ್ಯಾದಾಸ
ಫಲ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಸನಿಾಪದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾ

ಶ್ರದ್ಧೆ, ಗೋಪಾಸ, ಭೂಪಾಸ, ಹಿರಣ್ಯಪಾಸ ಮೊದಲಾದ ದಾಸಂಗಳಂ
 ಗ್ರಾಹಲು ಕೋಟಿಗುಣ ಅಧಿಕಮಾಗಿ ಫಲ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಮತ್ತು
 ಮೂರು ಗುಣವಾಗಿಯೂ, ಮೂರು ನೇತ್ರವಾಗಿಯೂ, ಮೂರು ಆಯು
 ದವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುವ ಮೂರು ದಳಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬಿಲ್ವಪತ್ರವಂ
 ಪರಾತ್ಪರನಾದ ನನ್ನಿಗೆ ಯಾರು ಸಮರ್ಪಿಸುವರೋ, ಅವರಿಗೆ ಮೂರು
 ಜನ್ಮದ ಪಾಪವು ನಾಶವಾಗುವುದು, ಇಂತವು ಬಿಲ್ವಪತ್ರವಂ ಕೂಳುಕು
 ಇಲ್ಲದೇ ಕೋಮಲವಾಗಿರುವದಂ ನೋಡಿ ನಂಗ್ರಹಿಸಿ ನನ್ನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿ
 ಸಲು ಕೋಟಿಯಷ್ಟುವಂ ಮಾಡಿದಫಲವು ಲಭಿಸುವುದು, ಮತ್ತು
 ಇಂಥಾ ಬಿಲ್ವಪತ್ರವಂ ಶಿಂಗರೂಪವಾದ ನನ್ನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಲು ಕೋಟಿಗಜ
 ದಾಸವಂ, ನೂರು ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗವಂ, ಕೋಟಿಕರ್ಯಾಪಾಸವಂ
 ಕೂಡಮಾಡಿದ ಫಲ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಮತ್ತು ಒಂದು ಬಿಲ್ವಪತ್ರ,
 ಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನಾ ರಾಧನೆಯಂ ಮಾಡಿದರೆ ಸಹಸ್ರಕವಿಶತ ಗೋದಾಸನಂ
 ಮಾಡಿದ ಫಲವು ಉಂಟಾಗುವುದು, ಅರ್ಚಕ ಅಶ್ವತ್ಥವೃಕ್ಷಸ್ಥಾಪನೆಯಂ
 ಮಾಡಿದವುಣ್ಯವು, ಸಹಸ್ರಉಪವನನಂ ಮಾಡಿದಫಲವು ಸಹಸ್ರ ಬರ,
 ವುದು, ಮತ್ತು ಬಿಲ್ವಪತ್ರವಂ ಸದಾಶಿವನಾದ ನನ್ನಿಗೆ ಅರ್ಚನೆಯಂ
 ಮಾಡಲು ಸಹಸ್ರಾವರ್ತಿ ವೇದಪಾಠಯುಕ್ತವಂ ಮಾಡಿದಫಲವು, ಸಹಸ್ರ
 ಶಾಸ್ತ್ರಾಣರಿಗೆ ಭೋಜನವಂ ಮಾಡಿಸಿದ ಫಲವು ಲಭಿಸುವುದು, ಮತ್ತು
 ಬಿಲ್ವಪತ್ರವಂ ಪರಮಪತಿಯಾದ ನನ್ನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲು ಸಹಸ್ರ ಸಾಖ
 ಗ್ರಾಮಪಾಸವಂ ಮಾಡಿದ ವುಣ್ಯವು, ಕೋಟಿತುಲಾಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಂ
 ಮಾಡಿದ ಫಲವು, ಕೋಟಿಯಷ್ಟುವಂ ಮಾಡಿಸಿದ ಧರ್ಮವು ಲಭಿಸು
 ವುದು. ಮತ್ತು ಮುಖೇಶ್ವರನಾದ ನನ್ನಿಗೆ ಕೋಮಲವಾದ ಬಿಲ್ವದಳಗ
 ಳಿಂದ ಯಾರು ಅರ್ಚನೆಯಂ ಮಾಡುವರೋ ಅವರು ಸಮಸ್ತ ಪಾಪಗ
 ಳಿಂದ ಬಿಡಲ್ಪಡುವರು, ಮತ್ತು ಕೂಲಪಾಶಿನಾಗಿ ವರ್ಷತೀವತಿಯಾದ
 ಎನ್ನಂ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಯಾರು ಅರ್ಚಿಸುವರೋ ಅವರ ಸಮಸ್ತ
 ದೋಷವಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ನದ್ಗತಿಯಂ ಕೊಡುವೆನು. ಚಂದ್ರಶೇಖರನಾದ
 ನನ್ನಂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶುಚಿಭೂತರಾಗಿ ಬಿಲ್ವದಳಗಳಿಂದ ಯಾರು ಪ್ರಾಣಿ
 ಣಂ ಮಾಡುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಸುವುತ್ರವಂ ಕೊಟ್ಟು ಮಹದೈಶ್ವರ್ಯ

ವನ್ನಂಟುಮಾಡಿ ಇಹದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಸೌಖ್ಯಂಗಳಂ ಪಡೆದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಾಯು
ಜ್ಯವಂ ಕೊಡುವೆನು. ಇನ್ನೂ ನಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೇಳುವೆನು, ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷ
ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಮಂಗಳಂ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಅಸಂತುಷ್ಟವಾಗುವು
ವರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹಮಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪರಶಿವನು ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿಯಾದ
ಪಾರ್ವತೀನಿಗೆ ನಿರೂಪಿಸಿದರ್ಥವಂ ಪರಶಿವನ ಪುತ್ರನಾದ ವಾಲ್ಮೀಕಿ
ನನಿಗೆ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿದವರಿಯಂ ನಿನ್ನಿಗೋಸುಗ ನಾನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂ
ಈ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದ ಮಹಾತ್ಮ್ಯವಂ ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಾರ್ಥವು ತಿಳಿ
ಯುವಂತೆ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿದೆನು. ಈ ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷಮಹಾತ್ಮ್ಯ
ವಂ ಯಾರು ಕೇಳುವರೋ, ಯಾರು ಬರದು ಓದುವರೋ, ಅವರಿಗೆ
ಕಷ್ಟವು ಎಂದಿಗೂಮಿಲ್ಲದೆ ಸದ್ಗತಿ ಉಂಟಾಗುವುದು ಎಲೈ ರಾಜಶಿ
ಖಾಮಣಿಯೇ! ನೀನು ಮಾಡಿದ ನಿರ್ವಾಹ್ಯಜೀವಕಾರವಂ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತಿ
ಯುಂ ಕೂಡ ನೋಡಿ ನೆನಿಗೆ ಬಹು ಸಂತೋಷವಾಯಿತು, ನನ್ನಿಂದ
ಆಗತಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯವು ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳುವನಾಗೆಂದು ಅಪ್ಪ
ಣೆಯುಂ ಕೊಡೆಲ್ಲ. ಆ ಭಳಕ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಪುರುಷಮೃ
ಗನಂ ಕುರಿತು ಪರಶಿವನಿಗೆ ಪರಮಭಕ್ತನಾದ ಮಹಾನುಭಾವನೇ!
ನೋಡುವ ಜನರಿಗೆ ಸವಸ್ತುಪಾಪವಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಶುಭವಂ ಉಂಟುಮಾ
ಡುತ್ತ, ನಿನ್ನ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವ ಭಕ್ತದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಂ,
ಅವರ ಧಾರಣಕ್ರಮವಂ, ಕೂಡ ಕೇಳಬೇಕೆಂಬ ಅನೇಕ ಬಯಲವಾಗಿ
ರುವುದು ಅದಂ ಅಪ್ಪಣೆಯುಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದನೆಯೆಂದಾಡಲು,
ಈಗ ಶಿವತತ್ವವಂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವ ಪುರುಷಮೃಗನು ಸುಗಂಧಮಾ
ಹಾರಾಜನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ರಾಜಕುಲೋತ್ತಮನೇ! ನೀನು ಮಾಡಿದ
ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಅತ್ಯಂತ ರೂಢ್ಯವಾದದ್ದು, ಸಾಧಾರಣ ಜನರಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸ
ತಾಗದು, ಮತ್ತೂ ನೀನು ಸರ್ವೋತ್ತಮನಾದಕಾರಣ ನಿನ್ನಿಗೆ ಉಪದೇ
ಶವಂ ಮಾಡುವೆನು, ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಕೇಳುವನಾಗು, ಕಲ್ಪ ಮುಗಿ
ಯುವ ಸಮಯದೊಳ್ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚಸಂಹಾರ
ದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯುಕ್ತನಾದ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಚರಾಚರ ಪ್ರಪಂಚಗಳು
ಪೊದಲು ಹ್ಯಾಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೋ ಅವೇಕ್ರಮದಿಂದ ಪಂಚಮಹಾ

ಭೂತಂಗಳಲ್ಲಿ ಲೀನಂಗಳಾಗುವುದು, ಆ ಪಂಚಮಹಾಭೂತಂಗಳು ಜಗತ್ಕಾರಣವಾದ ಮಾಯೆಯಂಬ ಚೆತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲು ಅದಂ. ಸದಾಶಿವನು ತನ್ನ ಪಣೆಯೊಳಿರುವ ನೇತ್ರಾಗ್ನಿಯಿಂದ ಭಸ್ಮವಂ ಮಾಡಿ ಬಳಕೆ ಆ ಮಹಾಶ್ವತಾನದೋಳ್ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸ್ವರೂಪನಾಗಿ ಅನಂದ ತಾಂಡೆವನಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಪಿಪೀಲಿಕಾದಿ ಬ್ರಹ್ಮಪರಿಸುಂತನಾದ ಚರಾಚರಾತ್ಮಕ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲವೂ ಭಸ್ಮವಾಗಲೂ, ಆ ಭಸ್ಮವು ಪರಮೋತ್ಕೃಷ್ಟರಸ ಪಾದಗಳ ತುಳಿತದಿಂದ ಮೇಲೆ ಎದ್ದು ಆಶ್ರಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನಾದ ಮತ್ತೊಂದು ವಸ್ತುವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವದ್ದರಿಂದ, ಮತ್ತೊಂದು ಆವರಣವನ ಶರೀರವಂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಲೀನವಾಗಲೂ, ಇದ್ದೂ ಅರಿಯದೇ ಇರುವ ಪಾಮರ ಜನಂಗಳು ಪರಮಪಾವನನಾದ ಪರಮೋತ್ಕೃಷ್ಟರಸಂ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಶ್ವತಾನನಾಸೀ ಎಂಬ, ಕೇವಲ ಚತುರ್ಭುಕ್ತಧಾರೀ ಎಂಬ ನುಡಿಯುವರು. ಅದಂತಿರಲಿ, ಪ್ರಾರೋಕ್ಷ್ಯಕ್ತಮಾದ ಆ ಮಹಾಶ್ವತಾನದೋಳ್ ಸರ್ತನವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರ್ಪ ಚಪಾನಂದ ಸ್ವರೂಪನಾದ ಪರಮಶಿವನಿಗೆ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ದಯೆವುಂಟಾಗಿ ಯಥಾಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿಯಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಉಂಟಾಗಲಾವುದು ಶರೀರದೋಳ್ ಲೀನವಾಗಿದಂ ಭಸ್ಮವೇ ಮೊದಲು. ಶರೀರದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಉದ್ಯೋಗಿಸಿದ ಅರ್ಥವಂ ಪರಮೋತ್ಕೃಷ್ಟರಸಂ ತಿಳಿದು ಪಂಚಮಹಾ ಭೂತಂಗಳಿಗೆ ಭಸ್ಮವೇ ಕಾರಣವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಭಸ್ಮಾಂಶವಾದ ಪೃಥ್ವಿ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾಭೂತಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನೇ ಆಲಯವಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಬಳಕೆ ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚವಂ ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕರ್ಮಬದ್ಧರಾಗಿರುವ ಜೀವರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸಮರ್ಥರಾಗಿರುವರೆಂದು ಅರಸಿ ನೋಡಿ ಬಳಕೆ, ಗೋವೃಷಭ, ಇವು ಎರಡೇ ಎಂದು ಮನದೋಳ್ ತಿಳಿದು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಂ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಉದ್ಯೋಗಿಸಲಪ್ಪ ರೋಳ್ ಪರಮಶಿವನ ಮನೋನುಗುಣವಾಗಿ ಸದ್ಯೋಜಾತನ ಮುಖದೋಳ್ ಭಸ್ಮಸಂ ಬಂಧಿಯಾದ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂಶದಿಂದ ಅಧಿಕವಾದ ಕಪಿಲಪೂರ್ಣವಾದ ನಂದಾಪುರಬಿಡೇನುವು. ಅಮೋಘವಿಷಿತು. ವಾಮದೇವಮುಖದಲ್ಲಿ ಚಕ್ಷುಸ್ತ್ರಂತ

ವಾದ ಜಲಾಂಶವ್ರಧಾನವಾದ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಭವ್ರಾಯಂಬಧೇನುರೂಪದಿಂದ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣವಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನಿಸಿತು. ಹಾಗೇ ಅಷ್ಟೋರಮುಖದಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ತೇಜೋಂಶ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸುಶಭೀಯಂಬಧೇನುರೂಪದಿಂದ ಶುಭ್ರವರ್ಣವಾಗಿ ಜನಿಸಿತು. ತತ್ಪರಾಪಮುಖದಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮರೂಪವಾದ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ವಾಯ್ವಂಶಗಳೊಡಧಿಕವಾಗಿ ಸುಶೀಲಾಯಂಬಧೇನು ರೂಪದಿಂದ ಧೂಮ್ರವರ್ಣದಿಂ ಪ್ರತ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ. ಈಶಾನಮುಖದಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮಸಂಬಂಧಿಯಾದ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಆಕಾಶಾಂಶಗಳಿಂದ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಸುಮನಾ ಯಂಬಧೇನು ರೂಪದಿಂದ ರಕ್ತವರ್ಣವಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನಿಸಿತು, ಇಂತೂ ಪಂಚಮಹಾಭೂತಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ ಗೋವಿನರೂಪದಿಂದ ಸವಾಶಿವನಂ ನೇವಿಸುತ್ತಿರುವುವು, ಗೋವುಗಳು ಭಸ್ಮಾಂಶಗಳಾದಕಾರಣ ಗೋವಿನ ಶರೀರದೊಳಿರುವ ರೋಮಗಳೆಲ್ಲವು ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಆವಾಸೇನೋಗ್ಯಂಗಳಾಗಿ ಆ ರೋಮಕೂಪಂಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಗಾದಿ ಸಮಸ್ತ ತೀರ್ಥಂಗಳು ನಿರಂತರವೂ ವಾಸವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುವು, ಅಮಕಾರಣ, ಗೋಮೂತ್ರ, ಗೋಮಯವೊದಲಾದವುಗಳೆಲ್ಲವೂ, ಪರಮಾವನಿತ್ರವಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಪಂಚದ ಪಾಪಗಳೆಲ್ಲವಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಪರಿಶುದ್ಧವಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದವು. ಗೋವುಗಳೆಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮವು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿಕೊಂಡಿರುವದರಿಂದ ಭಸ್ಮಕ್ಕೆ ಗೋಮಸುವೇ ಕಾರಣವಾಯಿತು, ಈ ಗೋಮಯಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನವಾದ ಗೋವುಗಳು ಅದಿಯಲ್ಲಿ ಪರಮೋತ್ಪರನ ಐದು ಮುಖಂಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವಾದಕಾರಣ ಆ ಭಸ್ಮವು ಗೋವುಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಕ್ರಮದಿಂದ ಐದುಬಗೆಯಾಯಿತು, ಅವೆಂತೆನೆ—ವಿಭೂತಿಯೆಂದು, ಭಸ್ಮವೆಂದು, ಹ್ವಾರವೆಂದು, ರಕ್ಷೆಯೆಂದು, ಭಸಿತವೆಂದು ಐದು ಪರಿಮಾದ ಹೆಸರುಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುವುದು, ಆ ಭಸ್ಮಗಳ ಹೆಸರುಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಕಾಮುಂಗಳೇನೆಂದರೆ—ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನಂಟುಮಾಡುವವಾದ ಕಾರಣ ವಿಭೂತಿಯೆಂದು, ತೇಜಸ್ಸನ್ನಂಟುಮಾಡುವವಾದಕಾರಣ ಭಸಿತವೆಂದು, ಸಮಸ್ತ ಪಾಪಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸುವುದರಿಂದ ಭಸ್ಮವೆಂಬ, ಸುರವಿಪತ್ತುಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸುವುದರಿಂದ ಹ್ವಾರವೆಂದು, ಭೂತಪ್ರೇತ

ಪಿತೃಪಾದಿಗ್ರಹಗಳಿಂದಲೂ, ಬೋಧವ್ಯಾಭ್ಯಾಸಾರ್ಥಗಳ ಮೊದಲಾದವು
ಗಳಿಂದಲೂ, ಉಂಟಾಗುವ ಭಯವಂ ತೊಲಗಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸುವವರಿಂ ರಕ್ಷೆ
ಯಾಂಜು ಹೇರುವಂತಾಯಿತು. ಈ ಅರ್ಥವು, ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ಸಮಸ್ತ
ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯಲೋಸುಗ, ಜಗದ್ರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ದೀಕ್ಷೆಯಂ
ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ವರದೇವನು, ಸದ್ವೈರಾತವೆಂಬ ಪೂರ್ವಮುಖ
ದೋಳ ಸಂದಾಯಂಬ ಗೋಸಂಬಂಧವಾದ ವಿಭೂತಿಯಂ, ನಾಮದೇವ
ಯಂಬ ದಕ್ಷಿಣಮುಖದಲ್ಲಿ ಭದ್ರಾಯಂಬ ಗೋಸಂಬಂಧವಾದ ಭಸಿತ
ವಂ, ಅಭೇರವೆಂಬ ಪಶ್ಚಿಮ ಮುಖದೋಳ್ ಸುರಭೀಯಂಬ ಗೋ
ಸಂಬಂಧವಾದ ಭಸ್ಮವಂ, ತತ್ಪರವೆಂಬ ಉತ್ತರಮುಖದೋಳ್
ಸುಖಲಯಂಬ ಗೋಸಂಬಂಧವಾದ ಹೊರವಂ, ಈಶಾನವೆಂಬ ಉ
ರ್ಧ್ವಮುಖದೋಳ್ ಸುಪುನಯಂಬ ಗೋಸಂಬಂಧವಾದ ರಕ್ಷೆಯಂ
ಈ ಪರಿವಾಗಿ ಐದು ಬಗೆಯಾದ ಭಸ್ಮವಂ ನಿರಂತರವಲ್ಲೂ ಧರಿಸಿ ಜಗದ್ರ
ಕ್ಷಣೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವಾದಕಾರಣ, ಬ್ರಹ್ಮಾದಿದೇವತೆಗಳೂ ಪರ
ಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ಭಸ್ಮವಸ್ಥಿರುವ ಅಭಿಮಾನವಂ ತಿಳಿದು ತಾವೂ ಭಸ್ಮವಂ
ಧರಿಸಿ ಶುದ್ಧರಾಗಿ, ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿ ನಿಜವವಿ
ಯಂ ಪಡೆದು, ಭಸ್ಮಧಾರಣೆಯೋಳ್ ಆನಂದ ಉಭವರಾಗಿ ಇರುವರು.
ಅದುಕಾರಣ ಭಸ್ಮವಂ ಸದಾಧರಿಸೇ, ಅತನೇ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ರುದ್ರಸಂತೆ ಭೂ
ಮಿಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕುಂಟಕನಾಗಿ ಹರಿಸುತ್ತ ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ಜಮೀನುಶಕ್ತ್ಯ
ನಾಗುವನು, ಮತ್ತೂ ವಿಭೂತಿಯಂ ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲನಿಯಮವಂ
ವಿವರಿಸುವನು, ಸಾವಧಾನದಿಂ ಅಲಿಸುವನಾಗು, ಭಸ್ಮವಂ ಧರಿಸುವು
ದಕ್ಕೆ ಕಾಲನಿಯಮಗಳು ಯಾವನೊದರೆ—ನಿತ್ಯಕರ್ಮವಂ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ
ವಿಭೂತಿಯಂ ಧರಿಸುವೇಕು, ನೈಮಿತ್ತಿಕ ಸಮಯದೋಳ್ ಭಸ್ಮವಾಗಲಿ
ಅಥವಾ ರಕ್ಷೆಯಾಗಲಿ ಧರಿಸಬಹುದು, ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ
ಭಸ್ಮವಂ ಧರಿಸಬೇಕು, ವೇದೋಪಾಸನಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮನಿಚಾರವಂ ಮಾಡು
ವಲ್ಲಿ ಹೊರವಂ ಧರಿಸಬೇಕು, ಇಂತಿಹ ವಿಭೂತಾಭ್ಯಾಸಗಳಂ ಮಾಡಲೋ
ಸುಗ. ಪೂರೋಕ್ತ ಕ್ರಮವಾಗಿರುವ ಗೋವಿನ ಗೋಮಯವಂ ಸಂಗ್ರ
ಹಿಸಿ ಆಯಾಸು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಯಾಸು ಭಸ್ಮವಂ ಮಾಡಬೇಕು, ಭಸ್ಮ

ವಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದೇಶಕಾಲವಂ ವಿವರಿಸುವೆನು, ಅದೆಂತೆನೆ—ಪರ್ಮ
ತಾಗ್ರ, ನದೀತೀರ, ಬಿಲ್ವಪೃಕ್ಷವೆಂಬವು, ಶಿವಾಲಯವೂ ಪ್ರಶಸ್ತ
ವು; ಅಥವಾ ಸ್ವಗೃಹವು, ದೇವತಾನನ್ನಿಧಿಯು, ಈ ಸ್ಥಳಗಳು ದೇಶವೆ
ನಿಸುವುವು. ಕಾಲವ್ಯಾವಧಿವರೆ—ಆಶ್ವೀಜ, ಕಾರ್ತಿಕ, ಮೈಷಾಖ,
ಶ್ರಾವಣ, ಈ ಮಾಸಗಳು ಪ್ರಶಸ್ತವು. ಅವು ನಿಗಾ, ಏಕಾದಶೀ ಚತು
ರ್ದಶೀ, ತೃತೀಯಾ, ಪೂರ್ಣಿಮಾ, ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ, ಮತ್ತೂ ಶ್ರವಣನ
ಕ್ಷತ್ರದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭಾನುವಾರ, ರೋಹಿಣಿನಕ್ಷತ್ರಯುಕ್ತವಾದ ಸ್ಥಿರ
ವಾರ, ಈ ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭೂತಿಯುಂ ಮಾಡಬಹುದು, ಇಂತಿಹ ಮಾಸ
ದಿನವುಗಳು ಕಾಲವೆನಿಸುವುದು. ಇಂತೂ ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ದೇಶಕಾಲಗ
ಳಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮವಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕುವರಿ ಕಲ್ಪ ಉಂಟು, ಅದು
ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಕಲ್ಪವೆಂದು, ಅನುಕಲ್ಪವೆಂದು, ಉಪಕಲ್ಪವೆಂದು,
ಅಕಲ್ಪವೆಂದು ಇಂತು ನಾಲ್ಕುನಿಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಕಲ್ಪದಿಂದ ಉಂಟಾದ
ಭಸ್ಮವು ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವು, ಅದಿಲ್ಲದರೆ ಎರಡನೆಯ ಅನುಕಲ್ಪದಿಂದ
ಪುಟ್ಟಿದ ಭಸ್ಮವು ಉತ್ತಮವೆಂದೆನಿಸುವುದು. ಮೂರನೇ ಉಪಕಲ್ಪದಿಂದ
ಹುಂಟಾದ ಭಸ್ಮವು ಮಧ್ಯಮವು. ನಾಲ್ಕನೇ ಅಕಲ್ಪದಿಂದ ಹುಂಟಾದ
ಭಸ್ಮವು ಅಧಮವೆಂದೆನಿಸುವುದು. ಇಂತೂ ಕೆರಿಯೋಕ್ತ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ
ಭಸ್ಮವಂ ಮಾಡುವ ಪುರುಷನು, ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಮುಖ್ಯ ದಿನಕ್ಕೆ
ಪೂರ್ವರಾತ್ರಿಯೇ ತನ್ನ ಇಚ್ಛಾನುಗುಣವಾದ ಧೇನುವಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ
ಕುಚಿನಿವಾಸಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ವಿಧಾನೋಕ್ತವಾಗಿ ಪ್ರಾಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡಿ,
ನಮಸ್ಕಾರವಂಗೈದು ನೋತ್ತಮಂ ಮಾಡಿ ಪಾರ್ಥನೆಯಂ ಮಾಡಿ
ಪರಿಹಾರ್ಯಗಂಧರೆ—ಜಗತ್ತಿಗೆ ಧೇನುವೇ ತಾಯಿಗಳು, ವೃಷಭಂಗಳೇ
ತಂದೆಗಳು. ಮತ್ತೂ ನಾನು ಕೊಡುವ ಮುಖ್ಯ ಗ್ರಾಸವಂ ನೀನು
ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ತಾಯಿಯೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕು: ಶ್ಲೋಕ. ಗಾವೋ
ಮೇವಾತರನ್ನವಾಃ | ಪಿತರನ್ಯಾ ಪಿಗೋವೃಷಾಃ || ಗ್ರಾಸಮುಖ್ಯಂ
ಮಯಾವತಾಂ | ಪ್ರಕಿಗೃಹ್ಣೀತಮಾತರಃ || ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂದ
ಪಾರ್ಥನೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಗ್ರಾಸಗಳಂ ಕೊಡುತ್ತ, ಬಳಿಕ
ಭೂವ ದೀಪಾದಿಗಳಿಂದ ಮೃಜೆಯಂ ಗೈದು ಅಡಲೆ ಸವಿ ಪದಲ್ಲಿಯೇ

ಜಾಗರಣೆಯುಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಶುಷ್ಕಭೂತನಾಗಿ, ಅವರ ಗೋಮಯಂ
ವಂ ಭೂಮಿಗೆ ಬೀಳಲೀಸದೆ ಸಮೋಪಾತಮಂತ್ರದಿಂದ ಎರಡು ಹೆಸು
ಮೋಳ್ ಆ ಗೋಮಯದಂ ತೆಗದುಕೊಂಡು, ವಾಮದೇವ ಮಂತ್ರದಿಂ
ಶೋಮನೆಯಂ ಗೈದು, ಆರ್ಘ್ಯಮಂತ್ರದಿಸ್ತುಲನಾದ ಶುದ್ಧೋದಕಪಂ
ಚೆರಸಿ, ತತ್ಪುರುಷಮಂತ್ರದಿಂ ಕಲಸಿ, ಈಶಾನಮಂತ್ರದಿಂ ಉಂಡೆಗಳಂ
ಮಾಡಿ, ಶುಚಿಯಾಗಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಿ, ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿರುವ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ
ಭೂಮಿಯಂ ಗೋಮಯದಿಂ ಸಾರಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯಂ
ಮಾಡಿ, ಮುಖಾಂತ ಅಗ್ನಿನಂಧಾನವಂ ಮಾಡಿ, ಮುಚ್ಚುಹೂಮಂತ್ರ
ದಿಂದ ಪಂಚಮಿಶ್ರತಿ ಆಜ್ಯಾಹುತಿಗಳಂ ಮಾಡಿ ಆ ಬಳಿಕ ಆ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ
ಒಣಗಿಸಿ ಮಡಗಿರುವ ಮಂತ್ರಪಾತಮಾದ ಗ್ರಾಹದಿಂ ಪುಟ್ಟಿದ ಗೋ
ಮಯದ ಉಂಡೆಗಳಂ ಕ್ರಮದಿಂದಿರಿಸಿ, ಪರಶಿವನಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ರುದ್ರ,
ಸೂಕ್ತದಿಂದ ಆಜ್ಯಾಹುತಿಯಂ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಾದಿರ್ದ ಜಸ್ತವಾನ
ಬಳಿಕ, ಆ ಭಸ್ತವಂ ಶಿಸ್ತಾರಣೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತ ತೆಗದು ವಿಸ್ತಾರ
ಮಾಗಿ ಪಂಚಗವ್ಯವಂಚೆರಸಿ ಆ ಭಸ್ತವಂ ಒಂದು ಕಲಶದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಆ
ಕಲಶದಲ್ಲಿ ಪರಮೇಶ್ವರನಂ ಆನಾಹನೆಯಂ ಗೈದು ಮೋಡಶೋವಚಾರಂ
ಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಚೆಯಂಮಾಡಿ, ಸ್ತೋತ್ರಾದಿಗಳೂ, ರುದ್ರಸೂಕ್ತದಿಗಳೂ,
ಕಲಶವಂ ಮುಟ್ಟಿ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ, ಸೂರ್ಯಸೂಕ್ತವಂಜಪಿಸುತ್ತ ಕಲ
ಶದಿಂ ಆ ಭಸ್ತವಂ ಎತ್ತಿ ಉಂಡೆಗಳಂ ಮಾಡಿ ಆ ಉಂಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯಂ
ಪಂಚಾಕ್ಷರದಿಂದ ಆನಾಹನೆಯಂ ಗೈದು, ದುರ್ಗಾಸೂಕ್ತದಿಂದ ಮೊ
ದಲಿನಂತೆ ಮೋಡಶೋವಚಾರಪ್ರಾಚೆಯಂ ಗೈದು ಉತ್ತಮವಾದ ಪರಿಶು
ದ್ಧಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಧಾರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ನದಾಭಸ್ತಧಾರಣೆಯಂ
ಮಾಡುವುದು, ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಸ್ತಧಾರಣೆ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ
ಪಾತಕವೆಲ್ಲವೂ ತೊಲಗಿ ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗಿ ಇಹದಲ್ಲಿ ನಮಸ್ತು ಭೋಗಂ
ಗಳಂ ಅನುಭವಿಸಿ ಕಡೆಗೆ ಶಿವಕುಯುಜ್ಯವಸ್ತೈದುವನು. ಈಗ ಹೇಳಿದ
ಪರಿಯು ಮೊದಲಿನ ಕಲ್ಪನೆಂದರಿವುದು, ಎರಡನೆಯ ಅನುಕಲ್ಪವಂ
ಪ್ರಾಡುವ ಪರಿಯಂತೆಂದರೆ- ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಶುಷ್ಕವಾಗಿರುವ ಕಾಡುಚರಣಿ
ಯಂ ತಾನೇ ತಂದು ಮೊದಲನೇ ಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ

ಭಸ್ಮವಂಮಾಡಲು ಅದೇ ಅನುಕಲ್ಪವೆನಿಸುವುದು. ಮೂರನೆಯವಾಡ ಉಪಕಲ್ಪದಕ್ರಮವೆಂತೆಂದರೆ—ಶುಚಿಯಾದ ಟಾವಾಗ್ನಿ, ಪಾಕಾಗ್ನಿಮೊದಲಾದ ಅಗ್ನಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಭಸ್ಮವಂ ತಾನೇತೆಂದು ವಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಶೋಧನೆ ಯೆಂಮಾಡಿ, ಗೋಮೂತ್ರದಲ್ಲಿಕಲಸಿ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಉಂಡೆಗಳೆಂಮಾಡಿ, ಪೂರೈಪ್ಪುಕ್ತಪ್ರಕಾರ ಭಸ್ಮವಂ ಮಾಡಲು, ಉಪಕಲ್ಪವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಈ ಮೂರುನಿಧ ಭಸ್ಮದಲ್ಲಿ ಯಾವವಾದರೂ ಪರರುಮಾಡಿ ತಂದಿತ್ತರೆ ಅದು ಅಕಲ್ಪವೆನಿಸಿಕೊಂಬುದು, ಈ ನಾಲ್ಕುವಿಧ ಭಸ್ಮದಲ್ಲಿ ಯಾವವಾದರೂ ಬಂದುಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕಾಲದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಾಗಲಿ ಭಸ್ಮಸ್ಥಾನವಂ ಮಾಡಲು, ಅದು ಆಗ್ನೇಯ ಸ್ಥಾನವೆನಿಸಿ ಕೊಂಬುದು. ಇದರಿಂದ ಭುಕ್ತಿಮುಕ್ತಿಗಳೆರಡೂ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಆಸ್ಥಾನವಂ ಮಾಡುವವರಿ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಶುದ್ಧವಾದಿಂದ ಹಸ್ತಪಾದಂಗಳಂ ತೊಳೆದು ಮುಖಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಆಚಮನಮಾಗೈದು ಭಸ್ಮವಂ ಕರವಲ್ಲಿರಿ ಕೊಂಡು ಮಂಚಾಕ್ಷರೀ ಮಂತ್ರವಂ ಎಂಬುಮಾರಿ ಮನದಲ್ಲಿ ಜಪಿಸಿ, ಶಿರಸ್ಸಿನೋಳ್ ಈಶಾನಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ, ಮುಖದಲ್ಲಿ ತತ್ಪುರುಷ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ, ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅಘೋರಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ, ಗುಹ್ಯದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಮದೇವ ಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ, ಪಾದಂಗಳಲ್ಲಿ ಸದ್ಗೋಪಾತಮಂತ್ರದಿಂದಲೂ, ಸುರಪ್ಪಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪ್ರಣವಮಂತ್ರದಿಂದ ಮೊದಲು ಮಂತ್ರಿಸಿರುವ ಭಸ್ಮದಿಂದ ಲೇವನವಂ ಮಾಡುವುದು, ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದೇ ಉತ್ತಮವಾದ ಆಗ್ನೇಯ ಸ್ಥಾನವೆಂಬುವುದು. ಜಲ ಸ್ಥಾನವು ಬಾಹ್ಯವಾಡ ಮಾಲಿನ್ಯವಂ ಮಾತ್ರ ಪರಿಹರಿಸಿ ಶುದ್ಧಿಯಂ ಮಾಡುವುದು, ಈ ಆಗ್ನೇಯಸ್ಥಾನವು ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ವೆರಡನ್ನೂ ಶುದ್ಧಿಯಂ ಮಾಡಿ ಪರದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿಯಂ ಕೊಡುವುದು. ಈ ಸ್ಥಾನವು ಮೋಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳ ಯತಿಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವು, ಈ ಸ್ಥಾನವಂ ಯಾರೂ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಆಚರಿಸುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಸಮಸ್ತ ಸುಖವುಂಟಾಗಿ ಪರದಲ್ಲಿ ಸದ್ಗತಿಯೂ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಈ ಸ್ಥಾನವು ಸಮಾಧಿವಿಶೇಷದಲ್ಲಿ ಲಭಿಸಲು ಗುಗಾಸ್ಥಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅತಿಶಯವು,

ಅವಕಾರಣ ಪಾಪಾಪಿನ್ಯುಮೊದಲಾದ ಬೇವತೆಗಳು ಸಾರದ ಮೊದಲಾದ
ಪದವ್ಯುಪಗಗಳು ವಸಿಷ್ಠ ಮೊದಲಾದ ಬ್ರಹ್ಮಮುನಿಗಳು ಸಸಕಾದಿ
ಮುನಿಗಳು ಬಾಣ ಮೊದಲಾದ ವಾಸವರು, ರಾವಣ ಮೊದಲಾದರಾಕ್ಷ
ಸರು, ಕುಷೇರ ಮೊದಲಾದ ಯಕ್ಷರು, ಮಾತ್ಸ್ಯ ಗರುಡ, ಸುಧರ್ಮರು
ಕಿನ್ನರರು, ಕಿಂಪುರುಷರು, ಮುರುತ್ತುಗಳು, ವಿತ್ಯುಗಣಂಗಳು, ಸರ್ಪ
ಭೂತಗಳು, ಸಹಾ ಸಿತ್ಯದಲ್ಲೂ ಸರ್ಪವ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಹೃಸ್ವಾನವಂ
ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಇಂತವು ಆಗ್ನೇಯಸಾನ್ನಿವಶ್ಚಿ, ಲಕಾರ್ಯ ಸಹ
ಸ್ರಮಂ ಮಾಡಿದವರಾದವೂ ಸಂಕಲ್ಪವಂ ಮಾಡಿದಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ, ಅಗ್ನಿ
ಯು ಒಂದು ಕಿಡಿಬಿಂದು ಪವ್ವತದಂತಿರ್ಪ ಹತ್ತಿಮುರಾಶಿಯು ಎಂತು ಸಿಕ್ಕಿ
ಸುವಸಾಗಿ ದಹಿಸಿವೋಗುವದೋ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೂರುಬಗೆಯಾವಸಾವಪು
ತೊಲಗಿಪರಿಣುದ್ದರಾಗುವರು, ಇಂತವು ಆಗ್ನೇಯಸಾನ್ನಿವಶ್ಚಿ ಯಾರು ಭ
ಕ್ತಿಪೀಠರಾಗಿ ಸಾನ್ನಿವಂಗೆಯ್ದಿಲ್ಲವೋ ಅವರು ಜನ್ಮಶತಮಾದವೂ ಸದ್ಗತಿ
ಮುಂಪಡೆಯುವಿರಿಯರು. ಶಿವಪಕ್ತನಾಗಿ ಭಕ್ತವಂ ಧರಿಸದಿರಲು ಅವನೇ
ಮಹಾಪಾಪಿಯೆಂದರಿವುದು. ಭಕ್ತವಂ ಧರಿಸುವ ಸ್ಥಾನಭೇದವಂ,
ಅದರ ಪ್ರಕಾರವಂ ಕೂಡ ವಿವರಿಸಿ ವೀಳುವೆನು ಆದಂತೆನೆ—ಮೊದಲು
ಬರೀಪ್ರಸಕ್ತನಾಗಿ ಬರೀರಕ್ಕೆ ಲೇವನವಂಮಾಡಿ ಅನಂತರ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವಂ
ಧರಿಸುವುದು. ಪ್ರಮಾತ್ರ, ಅಧವಾ ಬರೀಭಕ್ತವಂ ಲೇವನವಂ ಮಾಡದಿ
ದ್ದರೂ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವಂ ಧರಿಸಬಹುದು, ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವಂಧರಿಸುವದಕ್ಕೆ
ಭಕ್ತದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಜಲವಂ ಮಿಶ್ರವಂ ಮಾಡಿ ಸುಖ್ಯತ್ತಿರಡು
ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಬೇಕು. ಆ ಸ್ಥಾನಗಳು ದಾವಮಾವವೆಂದರೆ—ಶಿವ
ಸ್ತು, ಹಣ್ಣ, ಎರಡು ಕಿವಿಗಳು, ಎರಡು ಸೇತ್ರಗಳು, ಮೂಗು, ತುಟ್ಟ
ಕತ್ತು, ಭುಜಗಳು, ತೋಳುಗಳು, ಮೊಣಕೈಗಳು, ಮುಂಗೈಗಳು,
ಹೃದಯ, ನಾಭಿ, ಗುಹ್ಯ, ತೊಡೆಗಳು, ಮೊಣಕಾಲುಗಳು, ಮುಂಗಾಲು
ಗಳು, ಕಣ್ಣಾಲುಗಳು, ಮೇಗಾಲುಗಳು, ಚೆನ್ನುಕಿಬ್ಬಿಗಳು, ಈ ಸ್ಥಾ
ನಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ವಿರಿಸುವದು ಶೈವದೀಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರಿಗೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವು,
ಮಾತ್ಸ್ಯ ಸ್ತೋತ್ರಾರಣ್ಯವಾದದ್ದು ಹದಿನೈದು ಸ್ಥಾನವುಂಟು, ಆದಂ
ತೆಂದರೆ—ಶಿವಸ್ತು, ಕಣ್ಣ, ಎರಡುಕಿವಿಗಳು, ಕೊರಳು, ಭುಜಗಳೆರಡು

ನಾಭಿಃ ಹೃದಯ, ಚಿಕ್ಷು, ಎರಡುತೋಳುಗಳು, ಹೆಕ್ಕತ್ತು ಎರಡುಮುಂ
 ಗೈಗಳು ಈ ಸ್ನಾಸಗಳಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವಂ ಧರಿಸಬೇಕು.
 ಈ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವಂ ಧರಿಸುವಾಗ ಭಸ್ಮವಂ ಎಡದ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿರಿಸಿ ಬಲ
 ಹೆಕ್ಕೆಯೊಂದ ಮುಚ್ಚಿ ಎಂಟುವರ್ತಿ ಮಂಚಾಕ್ಷರಿಯಂ ಜಪಿಸಿ, ಮಂಚಾ
 ಕ್ಷರಿಯಿಂದಲೇ ಶುದ್ಧೋದಕವಂ ಚೆರಸಿ ಕಲಸಿ, ಹೆಚ್ಚಿಟ್ಟು, ಕಿರಿಚೆಟ್ಟು ಬ
 ಟ್ವು ಉಳಿದಮೂರು ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಆಭೆವೃತ್ತವಂ ತೆಗದುಕೊಂಡು ಮೂ
 ಲಮಂತ್ರವಂ ಜಪಿಸುತ್ತ ನೊದಲು ಹೇಳಿದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಧರಿಸುವುದು,
 ಮತ್ತೊಂದು ವಕ್ಷಾಂತರವಿರವದು ಅದೆಂತೆನೆ—ಮಧ್ಯಮ, ಅನಾಮಿಕ,
 ತರ್ಜನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಲೋಮ ವಿಲೋಮವಾಗಿ ಧರಿಸುವುದು ಉಂಟು,
 ಎಂತಾದರೂ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವಂ ಧರಿಸುವನೇ ರುದ್ರಸ್ವರೂಪನಾಗುವನು
 ಮತ್ತೂ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವಂ ಧರಿಸುವ ಪ್ರಮಾಣನೆಂತೆಂದರೆ—ಆರುಬೆರಳು
 ಉದ್ದ ಧರಿಸಬೇಕು, ಅಥವಾ ಹಣವಿದ್ದವ್ಯಾದರೂ ಧರಿಸಬೇಕು, ನೇತ್ರಂ
 ಗಳ ಸಮನಾದರೂ ಧರಿಸಬಹುದು, ಈ ರೀತಿಯಂ ತಿಳಿದು ಧರಿಸಿದವನು
 ರುದ್ರನಿಗೆ ಸಮಾನನಾಗುವನು. ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವಂ ಗ್ರಹಸ್ತನು ಮೂರು
 ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಧರಿಸಬಹುದು. ಸ್ತ್ರೀಯರು, ಹುಡುಗರು ಮೂರು
 ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಜಲಮಿಶ್ರವಿಲ್ಲದೇ ಧರಿಸಬಹುದು; ವಾಸಪ್ರಸ್ಥನು,
 ಕನ್ಯೆಯು, ವೀಕ್ಷಾಹೀನನು ಈ ಮೂವರೂ ಮಧ್ಯಾಸ್ಥದವರಿಗೂ ಜಲ
 ಮಿಶ್ರವಾದ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವಂ ಧರಿಸಬಹುದು, ಬಳಿಕ ಜಲವಿಲ್ಲದೇ ಧರಿಸ
 ಬೇಕು, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಆರು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣ ತ್ರಿಪುಂ
 ದ್ರವಂ ಧರಿಸಬೇಕು. ಕ್ಷತ್ರಿಯನು ನಾಲ್ಕು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣತ್ರಿ
 ಪುಂಡ್ರವಂ ಧರಿಸಬೇಕು. ವೈಶ್ಯನು ಎರಡು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣ ತ್ರಿ
 ಪುಂಡ್ರವಂ ಧರಿಸಬೇಕು, ಕೂದ್ರ ಮೊದಲಾದವರು ಒಂದು ಅಂಗುಲಪ್ರ
 ಮಾಣ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವಂ ಧರಿಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ
 ಮರ್ಯಾದೆಯಂ ಮೀರದೆ ಧರಿಸಲು ಪ್ರಚಂಡ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಮಹತ್ಪ್ರಾ
 ಅಂಧಕಾರವೆಂತು ತೊಲಗುವದೋ, ಅದೇ ಪರಿಮಾಗಿ ಮಹಾ ಪಾತಕ
 ಸಮೂಹವೆಲ್ಲವೂ ತೊಲಗಿಸಿ ಶಿವಲೋಕವನ್ನೈದಿಸುವದು. ಮತ್ತೂ
 ತ್ರಿಪುಂಡ್ರಲಕ್ಷಣವೆಂತಿರಬೇಕೆಂದರೆ ರೇಖೆ ವಕ್ರವಿಲ್ಲದೆ ನ್ಯಾರವಾಗಿಯೂ,

ನಿಳುಕಾಗಿರಲು, ಬಂದೇ ನಮವಾಗಿರಲು, ನುಣುಪಾಗಿರಲು, ದಟ್ಟವಾಗಿರಲು, ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿರಲು, ಇಂತು ಆರು ಲಕ್ಷಣಯುಕ್ತವಾಗಿ ಧರಿಸಲು, ಸಮಸ್ತ ಶುಭವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದುವೇಳೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಧರಿಸಿದವನು ಶುದ್ಧವಂ ಮಾಡುವವಾದಕಾರಣ ವಸಿಸ್ತಾ ವಿಮುಹರ್ಷಿಗಳು, ಮಹಾನಿಷ್ಕಾ ಮೋವಲಾವ ದೇವತೆಗಳೂ ಸಹಾರಸಿರಂತರದಲ್ಲಿಯೂ ತ್ರಿಪ್ರಾಂತ್ಯವಂ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ಲಿಂಗರೂಪನಾದ ಪರಶಿವನಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಈ ಅರ್ಥವು ವೇದಂಗಳಲ್ಲಿ, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ, ಸ್ಮೃತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಇತಿಹಾಸಂಗಳಲ್ಲಿ, ಪುರಾಣಂಗಳಲ್ಲಿ, ಸಮಸ್ತ ಶೈವಾಗಮಕಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಂಡಾಭಸ್ಮರುದ್ರಾಕ್ಷಂಗಳಂಧರಿಸಿ ಶಿವಾರಾಧನೆಯಂಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಘೋಷಿಸುತ್ತಿರುವುದು, ಆದಕಾರಣ ಚಾರ್ವಾಕನಾಗಲೀ, ಜುರಾಚಾರಪರನಾಗಲೀ, ಮರ್ಯಾದೆಮುನ್ನತಿಕ್ರಮಿಸಿದವನಾಗಲೀ, ಸಿಂಹತರ ರುದ್ರಾಕ್ಷ ತ್ರಿಪ್ರಾಂತ್ಯಂಧರಿಸಲು, ಅವನೇ ಕೂಡಾ ಸದ್ಗತಿಯಂಪಡೆಯುವನು. ಇಂತಪ್ಪ ರುದ್ರಾಕ್ಷಭಸ್ಮಂಗಳಂ ಧಾರಣೆಯಂಮಾಡದೇ ಭಕ್ತಿಹೀನನಾಗಿರುವಾತನು ಎಷ್ಟು ಯಜ್ಞಗಳಂಮಾಡಿದರೂ, ಎಷ್ಟು ತಪಾಕ, ಸರೋವರಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಸಿದರೂ ನೆಚ್ಚುವಾಗಿ ಪ್ರೋಗುವುದು. ಸಮಸ್ತ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನಿತ್ತು ಪುಣ್ಯನಂಮಾಡಿ, ಜಘನಮರಣವೆಂಬ ಕಷ್ಟವಂ ಬಿಡಿಸುವ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಭಸ್ಮಗಳ ವಿಸರವಂ ವೇಳ್ವನು, ಅದಂತೆನೆ—ಶಿವತಾತ್ರಿಮೈದಲಾದ ಮಹಾಪುಣ್ಯವಿಸರಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಣಗಿದ ಗೋಮಯದಲ್ಲಿ ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿದಭಸ್ಮವು ಸರೋತ್ತಮವು. ಕ್ರಾಂತಾಗ್ನಿಭಸ್ಮವು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವು, ಇಂತಲ್ಲದೇ ಸ್ಮಾರ್ತಾಗ್ನಿಭಸ್ಮವು ಉತ್ತಮವು, ಅದೂಬಿಲ್ಲದರೆ ಯಜ್ಞವಂ ಮಾಡಿದಭಸ್ಮವು ಉತ್ತಮವು, ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಂತ್ರದಿಂದಮಾಡಿದ ಶಿವಾಲಯದಕ್ಷಿರುಷಭಸ್ಮವು ಉತ್ತಮವು, ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಉಪಾಕರ್ಮದ ಹೋಮದ ಭಸ್ಮವು ಉತ್ತಮವು, ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಿರಜಾಹೋಮಾದಿಂದುಂಟಾದ ಭಸ್ಮವು ಉತ್ತಮವು, ಅದಲ್ಲದೇಯಿದ್ದರೆ ಕಾಡುಕಿಚ್ಚಿನಿಂದುಂಟಾದ ಭಸ್ಮವು ಅಗಮಕೂಡು. ಇಂತು ಈ ಭಸ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದು ದೊರೆಯುವದೋ ಅವಂ

ಮೊದಲು ವೇಳದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅದೇ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಧರಿಸಲು, ಪ್ರೂಪ್ಪಾಪದಲ್ಲಿ ವೇಳವಫಲವೇ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಗದೇಶ್ವರಿಯ ಕುಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದ ನಿನಗೆ ನಾನು ಈಗ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿರುವ ಕ್ರಮದಿಂದ ಭಸ್ಮರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳಂ ಧರಿಸಲು ನಿನ್ನ ಮನೋಭೀಷ್ಟ ವೆಲ್ಲವೂ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಕೈಕೇರುವುದು, ಮತ್ತು ನೀನು ಉದ್ಯೋಗಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯವು ಸಿಕ್ಕಿಫಲದಲ್ಲಿ ಆಗುವದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಲು. ಆಗ ಆ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಪುಣ್ಯಕರವಾದ ವಿಭೂತಿಯ ಮಹಾತ್ಮ್ಯವಂ ಕೇಳಿ ತನ್ನೊಳಿಟ್ಟನು. ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಶಿವಭಕ್ತಿ ಉಂಟಾಗಿ ಈ ಮಹಾಪುರುಷನು ಎನಗೆ ಭಸ್ಮರುದ್ರಾಕ್ಷೆಯ ಧಾರಣೆಯಂ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿರುವನು, ಅದರೋಳು ಭಸ್ಮದ ಮಹಾತ್ಮ್ಯವು ತಿಳಿದುತಾಯಿತು, ಇನ್ನು ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಹಾತ್ಮ್ಯವಂ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಮನದೊಳ್ಳುಕೊಟ್ಟು, ಪುರುಷಮೃಗನಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಾಂಗ ಸಮಸತ್ಕಾರವಂ ಗೈದು ಅವನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ, ಮಹಾನುಭಾವನೇ! ನಿನ್ನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಭಸ್ಮಮಹಾತ್ಮ್ಯವಂ ತಿಳಿದೆನು, ರುದ್ರಾಕ್ಷೆಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಂ, ಅವರ ಧಾರಣಾಕ್ರಮವಂ, ಅವರ ಮಹಿಮೆಯಂ, ಅವರ ವಿನಯೋಗವಂ, ಅವರಿಂದಾಗುವ ಫಲಾಫಲಂಗಳೆಲ್ಲವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಸ್ತಾರವನೆಯಂ ಮಾಡಲು, ಆಗ ಕರುಣಾಶಾಲಿಯಾದ ಪುರುಷಮೃಗನು ರಾಜಕುಮಾರನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ, ರಾಜಕುಲತಿಲಕನೇ! ಕೇಳು ನೀನು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಬಹುರಹಸ್ಯವಾದುದು, ಅದರೂ ನೀನು ಪರಶಿವನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತನಾದಕಾರಣ ನಿನಗೆ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡುವೆನು; ಅದೆಂತೆನೆ—ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಪುರರೆಂಬ ಮಹಾದೈತ್ಯರು ಚತುರ್ಮುಖನ ವರದಿಂದ ಕೊಬ್ಬಿ ಮೂರುಲೋಕಂಗಳಂ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿರಲು, ಅವರ ಉರಪಣಿಯಂ ಸಹಿಸಲಾರದೇ ವೈರಂದರ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ಲೋಕಗಳಿಗೂ ಪಿತಾಮಹನಾದ ಚತುರ್ಮುಖನಿರುವ ಸುತೃಲೋಕವಂ ಕುರಿತು.ನೋಡಿ ಆ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಹುಡು ಸಾಕ್ಷಾಂಗವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶವಂ ಮಾಡಿ ಅವನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಭಾರತೀ ಪತಿಯೇ! ತ್ರಿಪುರರೆಂಬ ದೈತ್ಯರ ಉಪದ್ರವವಂ ಸಹಿಸಲಾರದ್ದು ಎಂದು

ಮೊರೆಯಿಡಲಾಗ ಕರಣಾಶಾಲಿಯಾದ ಚತುರ್ಮುಖನು ದೇವತೆಗಳ
ಕಾರ್ಪಣ್ಯವಂ ಕಂಡು ಮನನೊಂದು ದಯಾದ್ರ್ವ ಹೃದಯನಾಗಿ ವಿಮ
ಳಯಂ ಮಾಡಿ ಮುಂದೂಗುವ ಕಾರ್ಯಸಂಗತಿಯಂ ತಿಳಿದು ದೇವತೆಗಳ
ಳಂಕುರಿತು ಚವರಜೇಡಿರಿ ಎಂದು ಅಭಯವನ್ನಿತ್ತು ಅವರನ್ನೊಡಗೊಂಡು
ಮೈಕಂಠವನ್ನೊದಿವರಮಾತ್ರವಾದ ವಸ್ತ್ರನಾಭಸಂಕಂಡು ಪ್ರಣಾ
ಮವಂ ಗೈದು ಕಂಗೆಟ್ಟು ಕೈಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕಣ್ಣೀರುಗಳಂ
ಕರೆಯುತ್ತ ನಿಂತಿರಲು, ಆಗ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಬ್ರಹ್ಮನೊಂದಲಾದ ದೇವ
ತೆಗಳಂ ಕಂಡು ಆದರದಿಂದ ಅವರಂಕರದು ಸಂತೈಸಿ ನೀವು ಬಂದಿರುವ
ಪರಿಯೇನೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಂ ಮಾಡಲು ಆಗ ಚತುರ್ಮುಖನು ಮೈಕುಂ
ಠಲನಂ ಕುರಿತು ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳ ಕವ ಮಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ
ತಿಳುಹಿ ಸರ್ವಪ್ರಕಾರದಿಂದಲೂ ತ್ರಿಪುರರಂಬಿ ದಾನವರಂ ಸಂಹರಿಸಿ,
ಪುರಂದರಾದಿಗಳಂ ರಕ್ಷಿಸಿಬೇಕೆಂದು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಂ ಮಾಡಲು,
ಆದಂ ಕೇಳಿ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು, ನಾನು ಮಹಾದೇವಭಕ್ತರಾದ ಆ ತ್ರಿಪು
ರರಂಬಿ ರಾಕ್ಷಸರಂ ನಿಗ್ರಹಿಸುವೆನೆಂದು ಮನದೊಳೆ ಅಶೋಚನೆಯಂ
ಮಾಡಿವ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಅವರಿಗೆ ಮಹತ್ತಾದ ಆವತ್ತು ಬರುವದರಲ್ಲಿ
ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಿಸಿ, ಚತುರ್ಮುಖ ಮೊಲವ ದೇವತೆಗಳಂ
ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ದೇವತೆಗಳರಾ! ಮೊವಲು ಶಿವನಿಗೆ ಅವರಾಧವಂ ಮಾಡಿದ
ದಕ್ಷಬ್ರಹ್ಮನ ಯಜ್ಞಾಶಾಲೆಯ ಪ್ರವೇಶಮಾತ್ರದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಶಿವನ
ಕೋಪದಿಂದ ಜಡೆಯಿಂದ ಪ್ರುಟ್ಟದ ವೀರಭದ್ರನ ಕೈಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಆತನು
ಮಾಡಿದ ಘೋರಶೀಕ್ಷೆಯಂ ಅನುಭವಿಸಿ, ಅದೂ ಸಾಲದೇ ಅನುರಂ ವಶ
ವಾಗಿ ಬಹುಕಾಲ ಸಂಕಟಗಳಂ ಅನುಭವಿಸಿ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ವ್ಯಸನವ
ಡುವ ದೇವತೆಗಳಂ ನೋಡಿ ಪರಮಾಕರುಣಾಸಿದ್ಧಿಯಾದ ಪರಶಿವನು ಕೊ
ನೆಗೆ ತಾನೇ ದಯವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಮೃಣ್ಮುಖನ ಮುಖದಿಂದ ದೈತ್ಯರೆಲ್ಲರಂ
ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರೂ ರಕ್ಷಿಸಿದ ಅರ್ಥವಂ ನೀವು ಮಾರತು ಇರುವಿರಿ,
ಮತ್ತೊಂದು ವಿಮಾಸರಾಧವಂ ಮಾಡಿದವರು ಬದುಕುವುದುಂಟೇ ಎಂದಿಗೆ
ನಡಾಶಿವನ ಕರುಣಬರುವದೋ ಅಂದಿಗಲ್ಲದೇ ಈ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರವಾ
ಗಲಾರದು, ಅವರಿಗೂ ಆದ ಕಷ್ಟವಂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತ ನುಮ್ಮನೆ

ಇರುವದೇ ಲೇಸೆಂದು ಅವ್ಯಯವೆಂದು ಕೊಡಲೂ, ಅದು ಕೇಳಿ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ
 ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಗತಗಡನೆ ನಡುಗಿ ಶೋಕಪರವಶರಾಗಿ ಬಂದುಹ್ವ
 ನವು ಸಂಸಾರದಕ್ಕೆ ಅರಕ್ಯವಾದ ಈ ದೈತ್ಯರ ಉರುವಣೆಯುಂ ಅನೇಕ
 ಕಾಲ ಅನುಭವಿಸಿ ಈಗ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾರದೆ ತಾಯಿಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳು
 ಬಂದು ತಂದು ಮುಖವು ಪರಿಣಾಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಸಮೀಪವೆ
 ದಿರುವೆವು, ನೀವು ಉಪದೇಶವುಂ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಗತಗಡನ
 ಲ್ಲದೇ ಪ್ರಾಣೋಪನೇಶವುಂ ಮಾಡುವೆವಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮಂ ಮೊರತು ಮ
 ಣ್ಣೊಂದು ಗತಿಯುಂ ಕಾಣುವೆವು ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ನಾನಾವಿಧವಾದ ರೈ
 ಸ್ಯೋಕ್ತಿಗಳೆಂಬ ಮನುಷ್ಯರಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅನೇಕಂಗಳಾದ ಉಪನಿಷ
 ದ್ವಾಕ್ಯಗಳೆಂಬ ಸ್ತೋತ್ರವುಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲೂಗ ನಾರಾಯಣನು ತನ್ನ
 ಪಾದಾರವಿಂದಗಳೋಳ್ ದೃಢವಾಗಿ ಶರಣಾಗತರಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆ
 ಗಳೆಲ್ಲರು ಕಂಡು ಅನಾಥರಂ ರಕ್ಷಿಸುವೆನೆಂಬ ಬಿರುದುಂ ನಿರ್ವಹಿಸಲೋ
 ಸುಗ ತನ್ನಪಾದ ಕಮಲಂಗಳೋಳ್ ಬಿದ್ದು ಶರಣಾಗತರಾಗಿರುವ ಬ್ರ
 ಹ್ಮಾದಿದೇವತೆಗಳು ಎತ್ತಿ ಅಭಯವನ್ನಿತ್ತು, ಈ ತ್ರಿಪುರರಂ ಸಂಹರ
 ಸುವುದು ಎಸಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಕಾರ್ಯವು, ಆವರೊಂದುಂಟು ಪೇಳುವೆನು ಕೇಳಿ,
 ಪರಾತ್ಪರನಾದವರನ್ನೋತ್ಸರನಿಗೆ ಮಹಾವರಾಧವುಂ ಮಾಡಿ ಅವನ ಭಕ್ತ
 ರಮರೆಯುಂ ಬೀಳಲೂ, ಅವರು ಅದು ನಿರ್ವಹಿಸುವರು, ಅವಕ್ಕೆ ಶಿವನು
 ಒಪ್ಪುವನು, ಇದರೋಳ್ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಶಿವದತ್ತರಿಗೆ ದೋಹ
 ವಂಮಾಡಿ ದಕ್ಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್‌ಶಿವನ ಮರೆಯುಂ ಹೋಗು
 ವೆನೆಂದು ಹೋಗಲೂ, ಆಗಲೂ ಆ ಶಿವನು ಅದು ಒಡಂಬಡುವನಲ್ಲ,
 ಅಥವಾ ಒಪ್ಪಿದರೂ ಅದು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾರನು, ಅದೆಂತೆನೆ—ಕಾಶೀಕ್ಷೇ
 ತ್ರದೋಳ್ ಪರಮಾರ್ಥಕ್ಕೆನಾದ ದೂರವ್ಯಸಮೀಪಿಯು ಕೊಟ್ಟ ಶಾಪವುಂ
 ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನೆಲ್ಲದೇ ಮರಳಿ ಆ ಮೀಪಿಯುಂ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವಾದಕಾ
 ರಣ ತಪ್ಪು ಭಕ್ತರು ಏನುಮಾಡಿದರೂ ಅದುಂಸಂಸುವನು, ಅವರಿಂದ ಪರಮ
 ದಯಾನಿಧಿಯಾದ ಬಕ್ತ ವತ್ಸಲನಾದ ಪಾರ್ವತೀಪತಿಯಾದ ಪರಮೋತ್ಸರನ
 ಅಭಿಮತವಿಲ್ಲದೇ ಎಲ್ಲ ಕಾಲಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅನನ್ಯತನಸ್ಕರಾಗಿ, ಪಾಶು
 ಪತವ್ರತದಲ್ಲಿಯೂ ಪರಾಯಣರಾದ, ಮತ್ತೂ ಬಹುವರಾಕ್ರಮಶಾಲಿ

ಗಳಂತೆ ಈ ತ್ರಿಪುರರೆಂಬ ಮಹಾದೈತ್ಯರಂ ನಾನು ಸಂಹರಿಸುವೆನೆಂದು
 ಯಾರೂ ಮನದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಯೋಚಿಸಬಾರದೆಂದು ಬೇಳೆ ಸಂತ್ಯಾಸಿ
 ೨ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳೊಡಗೂಡಿ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಪೇಟೆಗೆ, ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ
 ಸಂದಿರುವ ಸಂದೀಪ್ತರಸಂ ಕುರಿತು ತಾವು ಬಂದಿರುವ ಪರಿಯಂ
 ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಡಿದೆಯು ಶಿವನಿದ್ದ
 ಡೆಗೆ ಸೇರಿ ಮದನೆಯಂ ಮಾಡಿ ವಿಷ್ಣು ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳು ಬಂದಿರು
 ವರೆಂದು ಬಿನ್ನವಿರಲು, ಅವಂ ಕೇಳಿ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತರು
 ವುದೆಂದು ಅವುಗಳೆಂಬ ಕೂಡಲಾಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆನಂದಿಯು ಎಲ್ಲರಂ
 ಕರೆತಂದು ಪರಶವನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಲು, ಆಗ ವಿಷ್ಣು ಮೊದಲಾದ
 ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಶತರುದ್ರನು ಸೂಕ್ತದಿಂ ಸ್ತುತಿಸುಂಗೆಯುತ್ತ
 ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವವಂ ಕಂಡು ಕರುಣಾಶಾಲಿ
 ಯಾದ ಪರಶವನು ಕೂತಕ್ಷಮದಿ ಹೈಹಿ, ವಿಷ್ಣು ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆ
 ಗಳಂ ಕುರಿತು ನಿಜೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು
 ಕೇಳಲಾಗ ವುರುಪೋತ್ತಮನಾದ ನಾರಾಯಣನು ಮತ್ತೊ ಪರಮೇಶ್ವ
 ರನಿಗೆ ಅಭಿಪಾದಿಸಿ ಎಲೈ ಮಹಾದೇವನೇ! ತ್ರಿಪುರರೆಂಬ ಸುಖಭರಾಳ
 ಯಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳೆಂಬ ತೃಣಗಳು ಸಿಕ್ಕಿ ಬಳಲಿ ಬೆಂಡಾಗಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾ
 ಯವಂ ವಿಷ್ಣುರವಾಗಿ ತಿಳುಹಿ, ಮತ್ತೊ ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಸು ತಿಯಂ ಮಾಡುವ
 ಮಕ್ಕಳಾದ ನಮ್ಮ ಅವರಾಧಗಳು ಏನಿದ್ದರೂ ಮನಕ್ಕೆ ತಾರದೆ ಉದ್ವಾ
 ರವಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ತ್ರಿಪುರರೆಂಬ ದೈತ್ಯರಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ನಮ್ಮ ಪದ
 ವಿಯು ನಾವೇ ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಕರುಣಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಷ್ಣುವನೆಯಂ
 ಮಾಡಲು, ಅವಂ ಕೇಳಿ ಭಕ್ತವರಾಧಿನನಾದ ಪೃತ್ಯುಂದಯನು
 ಬಿನ್ನಮನನ ನಾಗಿ ಮೊರೆಯಿಡುವ ವಿಷ್ಣು ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳಂ
 ಕುರಿತು ಕೇಳಿ ದೇವತೆಗಳರಾ! ಭಕ್ತರು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವು
 ಎನ್ನಮೇಲೆ ಕಾಗುವದಲ್ಲದೆ ನಾನು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವು ಅವರ ಮೇಲೆ
 ಎಷ್ಟಿತ್ತು ಸಾಗಲಾರದು, ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ ಮಿಗಿಲಾದವರಪಾಡೇನು ದೈತ್ಯ
 ವಾಗಿ ಯಾಕೆ ಮೊರೆಯಿಡುವಿರಿ, ಮತ್ತೊ ಅವರಿಗೆ ಜೀಕಾದ ಪರಪನ್ನಿ
 ತ್ತು ಎನ್ನಲ್ಲಿ ಚಕ್ತಮೆನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ ಈ ಚತುರ್ಮುಖನಂ ಕೇಳಿರಿ,

ಉ ಆಗ ಅಸುರಾಂತಕನಾದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಜೀವಜನವೆಂತೆನೆ—ಎಲ್ಲರಿ
 ನಿರ್ದೋಷರಾದ ಕೇಳು, ಭೂಮಿನೇ ರಥವಾಗಿಯೂ, ಸೂರ್ಯನೇ ರಥ
 ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಗಾಳಿಗಳಾಗಿವೆಯೂ, ಮತ್ತು ಬ್ರೂಹ್ಮನು ಸಾಧರಣ್ಯರಾಗ
 ಳೆಂಬ ಸಾಲ್ಕು ಪದಗಳೇ ಸಾಲ್ಕು ಕುದುರೆಗಳಾಗಿವೆಯೂ, ಮನುಕುಳೇ
 ಕುದುರೆಗಳೆಂಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹಗ್ಗಗಳಾಗಿವೆಯೂ, ಆಕಾಶವೇ ಭೃಗುನಾಗ
 ಯೂ, ಮೇರುಪರ್ವತವೇ ಧನುಸ್ಸಾಗಿವೆಯೂ, ಆದಿಗಳೇ ಆ ಸುಸ್ಥಿ
 ಕಟ್ಟುವ ಪದವಾಗಿವೆಯೂ, ಬ್ರಹ್ಮನೇ ಸಾರಥಿಯಾಗಿವೆಯೂ
 ಇನ್ನೇನೇ ಬಾಣವಾಗಿವೆಯೂ, ನಾನೇ ಆಬಾಣಕ್ಕೆ ಅಲಗಾಗಿವೆಯೂ ಈ
 ಸ್ವಕಾರವಾಗಿ ಸಾಧಕಂಗಳಂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವೆನು, ಅದ್ದರಿಂ ನಿಮಿತ್ತ
 ನಾತ್ರ, ತಾವು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಇಂದ್ರಾದಿವರತಗಳೆಂ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂಪು
 ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಪಾರ್ಥವೇಯಂ ಮಾಡಲಾಗ, ಪಶುಪತಿಯು ತನ್ನಭಕ್ತರ
 ಪ್ರಭಾವಂ ಪ್ರಕಾಶಂ ಮಾಡಿ ಜೀವತೆಗಳೆಂ ರಕ್ಷಿಸುವೆಂಪು ಮನುಷ್ಯ
 ಳ್ ನಿಶ್ಚೈತಿ ಹಾಗೆ ಆಗಲೀ ಎಂಬ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲು, ಅಕ್ಷಯ
 ಶ್ಲೋಕ ಮೊದಲಂ ಜೊಳದ ಪರಿಯಾಗಿ ಸಕಲಸನ್ಮಾನಪ್ರತಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಎಮ
 ದಿಗೆ ಬಂದಿರಲು, ಆಗ ಸವಾಣವನು ಆ ಮಹಾರಥನನ್ನೇರಿ ಇಂದ್ರಾ
 ದಿವರತಗಳೊಡಗೂಡಿ ತ್ರಿಪುರಮಂ ಕೂರಿತು ಬಂದು, ಮೇರುಧನುಸಂ
 ಖಡ್ಗಮ, ಆ ಮೂರು ಪುರವು ಕೂಡಿದ ಸಮಾನವನ್ನೋಡಿ, ಮಹಾ
 ವಿಷ್ಣು ಮನುಷಾದಬಾಣಮಂ ಹೂಡಿ ಬಿಡುವದ್ದೋಳ್ ಆ ತ್ರಿಪು
 ರರ ಶಿವಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಅಪರ ಪತ್ನಿಯರ ಪಾತಿಪ್ರತ್ಯಪ್ರಭಾವಂ
 ದಲೂ ಉಂಟಾದ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಸ್ತೋಹಸ್ತವಾಗಿರುವ ಬಾಣವನ್ನೋ
 ಡಿ, ಇಲ್ಲಿಮೇ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಬಾಣವು ಆ ತ್ರಿಪುರಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ನಿಮ
 ಮಾಡುವುದೂ, ಅದ್ದರಿಂ ವೈದ್ಯವಾಲಿಕೆಂದು ಸ್ಥಿಯಿಸಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ
 ಅಭಯಂ ಕೊಟ್ಟು ತಪ್ಪಲಾಗದು, ಇಂತುಮಲ್ಲದೇ ಈ ತ್ರಿಪುರರೆಂಬ
 ಪ್ರತ್ಯಾಗಿ ಕಾಲವು ಸಮೀಪಿಸಿ ಇರುವುದು, ಅಮಕಾರಣ ಅಪರಂ ಸ್ವಗ
 ಕುಸಲಹುದು, ಆದರೆ ಆ ತ್ರಿಪುರರೆಂಬ ದೈತ್ಯರಿಗೆ ಸನ್ನಿಹಿತವು ಭಕ್ತಿ
 ಯೂ ಮಿಷ್ಣುನಪ್ರತಿ ತೊಲಗಿದಲ್ಲದೆಯೂ ಅಪರ ಪತ್ನಿಯರ ಪಾತಿಪ್ರ
 ತ್ಯವು ನಾಶವಾಗಬೇಯೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವು ಎಳ್ಳೆಮ್ಮ ಸಾಗಲಾ

ಏವಂ, ಈ ಅಭಿವ್ರಾಸುಮಂ ವಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮ ವೊವಲಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ
 ಹಿಳುಹಿಸಿ, ಅಭಿಷೇಕ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉಪಾಯವಂ ಮಾಡುವೆನೆಂದು
 ಮನದೋಳ್ ನಿಶ್ಚೈಸಿ ಆ ಮೂರು ಪುರಮಂ ಸೇತ್ರದಿಂದ ನೋಡುವು
 ದಕ್ಕೆ ಉಪಕ್ರಮಿಸಿ, ಕೆಲವು ಕಾಲನೋಡಿವರ ಜಗತ್ಸಂಹಾರಕಾಲದಲ್ಲಿ
 ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವಂ ಭಸ್ಮವಂ ಮಾಡುವ ಸೇತ್ರದ ನೋಟವು ಆ ಮೂರು
 ಪುರದ ಪ್ರಾಕಾರದ ಹೊರಬಾಗಿಲಲ್ಲಿರುವ ತೃಣಗಳನ್ನೊ ಕೂಡಾ ದಹಿ
 ಸದೇ ಇರಲೂ, ಆಗ ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖಂ ಪರ
 ಮೋತ್ಸವನ ಭಕ್ತಿಪ್ರಭಾವವಂ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತ, ಮುಂದೇನು ಗತಿಯುಂ
 ದು ಬಾಯಿಬಾಯಿ ಬಿಡುತ್ತ ಇದುವನಂ ಕಂಡು ಕರುಣಾಶಾಲಿಯಾದ
 ಪರಮೇಶ್ವರನು ಸರ್ವವ್ರಹಾರದಿಂದಲೂ, ಆತ್ಮರೂಪ ಈ ಇಂದ್ರಾದಿ
 ದೇವತೆಗಳಂ ರಕ್ಷಿಸುವೆನೆಂದು ಮನದೋಳ್ ನಿಶ್ಚೈಸಿ, ಆತ್ಮಪುರರೆಂಬ
 ದೈತ್ಯರಂ ಸಂಹರಿಸುವೆನೆಂಬ ಕೋಪವುಂಟಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯಾದ ಶ್ರೀ
 ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಂ ಕುರಿತು, ಕೇಳೈ ಪುರುಷೋತ್ತಮನೇ! ಈ ತ್ರಿಪುರ
 ರೆಂಬ ದೈತ್ಯರಂ ಸಂಹರಿಸಬೇಕುಗ ನಾವು ಮಾಡಿದ ಸಾಧನಗಳೇನಾ
 ದವು, ಮತ್ತು ನಾನು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನವೇನಾಯಿತು, ನೋಡಿರೆಯಾ,
 ಮುಂದೆ ಏನುಮಾಡಬೇಕೆನಲೂ, ಆಗ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಹಿಂದೆಮುಂದೆ
 ತೋರದೇ ಸುಮ್ಮನೇ ಇರಲೂ, ಆಗ ಪರಶಿವನು ತನ್ನ ಮನದೋಳ್ ದೇವ
 ತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಯತ್ನವಂ ಮಾಡಿ ಏನೂ ಸಾಗದೇ ಮುಖದೊ
 ಳ್ ಕೆಳಗುಂಡಿ ನಿವಿ-ಣ್ಣ ರಾಗಿ ಇರುವುದುಂಕಂಡು ಕೃಪೆಯಿಂದ ಮುಂದ
 ಣಸಂಗತಿಯಂ ನಿಶ್ಚೈಸಿ ಬಾಣರೂಪನಾಗಿರುವ ನಾರಾಯಣಸಂಕುರಿತು
 ನೀನು ಪುಣೆಗೆ ತ್ರಿಪುರವಂ ಪೊಕ್ಕು ನನ್ನ ಸಕಲ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಆ
 ದೈತ್ಯರಿಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಭಕ್ತಿಯು ಅನದ ಪತ್ತಿಯರ ಪಾತಿಪ್ರತ್ಯವಂ
 ಕೂಡಾ ಕೆಡಿಸಿದಲ್ಲದೇ ಸೇತ್ರದಿಂದಂಟಾದ ಅಗ್ನಿಯು ಅವರಂ ಏನೂ
 ಮಾಡಲಾರದು, ಅದುಕಾರಣ ಈಗಲೇ ನೀನು ತೆರಳುವನಾಗು, ನಾನು
 ಅನುವರಿಗೂ ಈ ಮೂರು ಪುರವಂ ಮೂರು ಸೇತ್ರಂಗಳಂ ನೋಡುತ್ತಿ
 ಗುವೆನೆಂದು ವೇಳೆ ಕಳುಹಲೂ, ಆಗ ವಿಷ್ಣುವು ಯೋಗಿನೀ ವೇಷವಂ
 ಧರಿಸಿ ತನ್ನ ಮಾಯೆಯಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈಶ್ವರನೂ ಆತ್ಮಪುರವಂ

ಜೊಕ್ಕು ನಾನಾವಿಧ ಉಪಾಯದಿಂದ ಆ ದೈತ್ಯರ ಸನ್ಮಾರ್ಗವಂ ಕೆಡಿಸು
 ವುದಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತೃತವರ್ಷ ಅವಕಾಶವಾಗಲೂ, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವ
 ದೇವೋತ್ತಮನಾದ ವರಮೇಶ್ವರನು ತ್ರಿಲೋಕ ಕಂಟಕರಾದ ಆ ತ್ರಿಪು
 ರದೈತ್ಯರಂ ಸಂಹರಿಸಿ ದೇವತೆಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂ ರಕ್ಷಿಸುವೆ
 ನೆಂದು ಮೂರು ಪುರಗಳಂ ರೆವೆಗಳ ಮುಚ್ಚಿದೇ ಮೂರು ಕಣ್ಣುಗಳ
 ಒಂದಲೂ ವಿಸ್ತೃತವರ್ಷ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆ ವೀಕ್ಷಣದಿಂದಂ
 ಟಾದ ಕಣ್ಣಿರುಗಳು ಬಿಂದುಬಿಂದುಗಳಾಗಿ ಬೀಳಲು, ಆ ಬಿಂದುಗಳಲ್ಲಿ
 ಕೆಲವು ಆ ಮೂರು ಪುರಗಳಂ ಭಸ್ಮವಂ ಮಾಡುವೆನೆಂಬ ರಾವ್ದರನ
 ವಿಂಕೂಡಿ ಬೀಳಲು, ಆಗ ದೇವತೆಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಚರಾಚರಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ
 ಸೌಖ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೂರು ಪುರಗಳಂ
 ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಬಿಂದುಗಳು ಮೂರು
 ಲೋಕಗಳಂ ರಕ್ಷಿಸುವೆನೆಂಬ ಕರುಣಾರಸದಿಂದ ಕೂಡಿ ಭೂಮಿ
 ಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮರ್ಲಕ್ಷಣ, ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ, ದುಷ್ಟ
 ಮರ್ಮ, ದುಃಖಾಚಾರಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಸದ್ಗತಿಯುಂ ಕೊಡುವೆನೆಂದು
 ಮೂವ್ವತ್ತೆಂಟು ಬಗೆಯಾಗಿ, ಮೂವ್ವತ್ತೆಂಟು ಮಹಾರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯ
 ವೃಕ್ಷಗಳಾಗಿ ಪುಟ್ಟದವು, ಆ ವೃಕ್ಷಗಳು ಶಿವನೆಂತೆ ಸರ್ವದೇವತೆಗಳ
 ಒಂದ ಮದನೀಯವಾಗಿ ಇರುವುವು. ಇಂತವು ರುದ್ರಾಕ್ಷ ವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ
 ಉಂಟಾದ ಫಲವಂ ಯಾರು ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಧರಿಸುವರೋ ಅವರು ಸರ್ವ
 ಭೂತಂಗಳಿಂದಲೂ ಜೈನುವುದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ಯರಾಗಿ, ಸಮಸ್ಮಾರಯೋಗ್ಯ
 ಥಾಗಿ ಭೋಮಿಯಲ್ಲಿ ರುದ್ರನೆಂತೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವರು; ಮತ್ತೂ ಆ
 ರುದ್ರಾಕ್ಷ ವೃಕ್ಷಗಳು ಮೂವ್ವತ್ತೆಂಟು ಬಗೆಯಂತಾದುದೆಂದರೆ:—
 ಸೂರ್ಯನೇತ್ರದಿಂದ ಪುಟ್ಟದ ಬಿಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ಬಿಂದುಗಳು
 ಹನ್ನೆರಡು ಜಾತಿಯಾಗಿ ರಜೋಗುಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಫಿಲವರ್ಣವಾಗಿ
 ಪುಟ್ಟದವು, ಚಂದ್ರನೇತ್ರದಿಂದ ಪುಟ್ಟದ ಹದಿನಾರು ಬಿಂದುಗಳು ಹದಿ
 ನಾರು ಜಾತಿಯಾಗಿ ಸತ್ಯಗುಣದಿಂದ ಕೂಡಿ ಶ್ವೇತವರ್ಣವಾಗಿ ಪುಟ್ಟ
 ದವು, ಅಗ್ನಿನೇತ್ರದಿಂದ ಪುಟ್ಟದ ಹತ್ತು ಬಿಂದುಗಳು ಹತ್ತಿರ ಜಾತಿಯಾಗಿ
 ತಮೋಗುಣಯುಕ್ತವಾಗಿ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣವಾಗಿ ಪುಟ್ಟದವು, ಈ ವೃಕ್ಷಂ

ಗಳಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟ ಬೆ. ಸ್ಥೂಲವಾಗಿರುವ ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳ ಧಾರಣೆಯಿಂದ ಮಹತ್ವ
 ತ್ವಲ ಉಂಟಾಗುವುದು, ನೆಲ್ಲಿಯ ಫಲದ ಘಾತ್ರವಾಗಿರುವ
 ರುದ್ರಾಕ್ಷವು ಉತ್ತಮವು, ಯಾಲಚಿಯಹಣ್ಣಿನಂತೆ ಧವ್ಯವಾಗಿರುವವು,
 ಮಧ್ಯಮವು, ಕಡಲೇ ದಪ್ಪವಿರುವವು ಅಧಮವು, ಇಂತೂ ಸುಲ್ಲದೇ
 ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳು ಈಶ್ವರಾಜ್ಞೆಯಿಂದ ಪರ್ಣಕ್ರಮದಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ
 ಬ್ರಹ್ಮಾಕ್ಷತಿಯ, ವೈಶ್ಯ, ಶೂದ್ರರೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಜಾತಿಗಳಾದವು.
 ಆಯಾಯ ಜಾತಿಗಳು ಆಯಾಯ ಜಾತಿಯ ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳಂ ಧರಿಸಲು
 ಶುಭವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವವು, ಅದೆಂತೆಂದರೆ-ಶ್ವೇತಪರ್ಣವಾದ ರುದ್ರಾ
 ಕ್ಷವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ, ರಕ್ತಪರ್ಣವಾದ ರುದ್ರಾಕ್ಷವು ಕ್ಷತ್ರಿಯರಿಗೆ,
 ಪೀತಪರ್ಣವಾದ ರುದ್ರಾಕ್ಷವು ಪೈಶ್ಯರಿಗೆ, ಕೃಷ್ಣಪರ್ಣವಾದ ರುದ್ರಾ
 ಕ್ಷವು ಶೂದ್ರನಿಗೆ, ಈ ವರಿಯಿಂದ ಧರಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವು. ರುದ್ರಾಕ್ಷಗ
 ಳಲ್ಲಿ ತಾಮ್ರಪರ್ಣವಾಗಿ ರಸವತ್ತಾಗಿ-ನೂ. ವ್ಯಥವಾಗಿಯೂ, ದಪ್ಪ
 ವಾಗಿಯೂ, ಬಹಳ ಮುಳ್ಳುಗಳು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ, ಮಾತೃಬ್ರೂ
 ಧಾರಣೆಯಿಂದ ಮಾಡದೆ ಹೊಸವಾಗಿರುವ ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳು ಕೂಳೆಪನ್ನುಂಟು
 ಮಾಡುವವು, ಹುಳುಕಾಗಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಸಣ್ಣನಾಗಿ, ಮುಳ್ಳುಗಳು ಇಲ್ಲ
 ದೇ ಜಳ್ಳಾಗಿ, ಎರಡು ನಾಭಿ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಉದ್ದವಾಗಿರುವ ರುದ್ರಾಕ್ಷಂ
 ಗಳ. ಧರಿಸ್ತುಗಳಲ್ಲ. ಒಂದು ನಾಭಿ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಪುಟ್ಟದ ರುದ್ರಾ
 ಕ್ಷವು ಸಮೋತ್ತಮವು. ಮನುಷ್ಯರು ಮಾಡಿದ ನಾಭಿ ಉಳ್ಳ ರುದ್ರಾ
 ಕ್ಷವು ಮಧ್ಯವು, ರಸವತ್ತಾಗಿ ವ್ಯಥವಾಗಿ ಪಕ್ವವಾಗಿ ಆಪರಂಜಿಯ
 ಬರೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿರುವ ಜರೆ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಸಮವಾಗಿರುವ ರುದ್ರಾಕ್ಷಂಗಳ
 ಳಂ ಬಿಳಿದ. ಪಶ್ಚಿಮಧಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಷಿಸಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಂಟುಗಳಂ ಹಾಕಿ
 ಯಾರಾಧರಿಸುವರೋ ಅವರು ಶಿವಸ್ವರೂಪರಾಗುವರು ರುದ್ರನೆ ನೇತ್ರ,
 ದಿಂ ಪುಟ್ಟ ದವಾದಕಾರಣ ರುದ್ರಾಕ್ಷವೆಂಬ ವೆಸವುಂಟಾಯಿತು ಈ
 ರುದ್ರಾಕ್ಷವ ಕೆಳಗಿನಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನ, ನಾಳದಲ್ಲಿ ಸೂರಾಯಾಣಸ್ತು,
 ಆಗ್ರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶಿವನು. ಕೇಸರಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳು ಕೂಡ ಪಾಸ
 ವಂ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರುದ್ರಾಕ್ಷವು. ಮೋಕ್ಷಪ್ರದವಾಯಿತು. ಇಂತವು
 ರುದ್ರಾಕ್ಷವಂ ನಿರಂತರವು ಧರಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಪೂಜ್ಯವೆರಡು

ಎರಡುಮೂಲೆ ಕಟ್ಟಿ ನೆಲ್ಲಿಯೂ ಹನ್ನೆರಡು ಹನ್ನೆರಡು. ಎರಡು ತೋಳುಗಳೆ
 ಇಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರು ಹದಿನಾರು, ಎರಡು ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಆರು ಆರು, ಬಿಡುಸಾಸು
 ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂತೂ ನೂರೊಂದು ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳಂ ಸುರಪದಾರ್ಥವೇಕು.
 ಪೊಪಾವಿಣೀಪಕಾಂಗಳೆಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ ಮೊದಲಾಗೊಂಡು ಹದಿನಾ
 ಲ್ಕು ಮುಖವ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯವರಿಗೆ ಧರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪಗಳ್ಯಾವ್ಯಾಂ
 ದರೆ—ಚಿಬೆಯಲ್ಲಿ ಏಕಮುಖವ ಒಂದು ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಂ ಹಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎರ
 ಡು ಮುಖ, ಮೂರು ಮುಖ, ಕ್ಷುರಪು ಮುಖಗಳೆಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರು
 ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳಂ ಧರಿಸಬೇಕು. ನಡುತಲೆಯಲ್ಲಿ ಬನ್ನೊಂದು ಮುಖ
 ವುಳ್ಳ ಮುಪ್ಪತ್ತಾರು ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳಂ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಮುಖ, ಏಳು
 ಮುಖ, ಐದುಮುಖಗಳೆಲ್ಲಿ ಆರಾರುರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳಂ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಒತ್ತು
 ಮುಖ, ಆರು ಮುಖವುಳ್ಳ ಮುಪ್ಪತ್ತೆರಡು ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳಂ, ವಕ್ಷಸ್ಥ
 ಲದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮುಖವುಳ್ಳ ಐವತ್ತು ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳಂ, ಗರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ
 ಹದಿನಾರು ಮುಖವುಳ್ಳ ಹದಿನಾರು ಹದಿನಾರು ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳಂ, ಪಾಣಿ
 ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತು ಮುಖವುಳ್ಳ ಹನ್ನೆರಡು ಹನ್ನೆರಡು ರುದ್ರಾಕ್ಷ
 ಗಳಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಸ್ಯಾಸಕ್ತೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಮುಖವುಳ್ಳ ನೂರು
 ಮುಖರು ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳಂ, ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಧರಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಮುಖ
 ಮೊದಲಾಗಿ ಹಿರಿಸು ಮುಖವವರಿಗೆ ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳಂ ಮೊರಕವೊಂದ
 ಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮುಖವ ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳಂ ಮೊರಕುವವೋ ಆ ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳಂ
 ಮೊರೆ ಹೇಳಿರುವ ಸ್ತಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಯಾತು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಧರಿಸಬೇಕು.
 ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮೊರಕುವದೇ ಇದ್ದರೆ ಮೊರಕಿವಿವ್ಯಾ
 ದರೂ ಮೇಳವದ ಸ್ತಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಧರಿಸಬೇಕು, ಇಂತುಮುಖವೇ ಏಕಮು
 ಖವ ರುದ್ರಾಕ್ಷವು ಪರಕತ್ವ ಸ್ವರೂಪವು ಇದ್ದರಿಂದ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನಾಗಿ
 ಈ ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಂ ಧರಿಸಿದವನು ಪರಕತ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಲೀನನಾಗುವನು,
 ಎರಡು ಮುಖವ ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಂ ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರ ಸ್ವರೂಪವು, ಇದಂ
 ಧಾರಣೆಯಂ ಮಾಡಿದರೆ ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗುವನು, ಮೂ
 ರು ಮುಖವ ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಂ ತುಣ್ಣೀಶ್ವರ ಸ್ವರೂಪವು ಇದಂ ಧರಿಸಿದರೆ
 ಸ್ತ್ರೀಕರ್ತೃ ಪೂಜನಂ ಪರಿಹರಿಸುವುದು, ನಾಲ್ಕುಮುಖವ ರುದ್ರಾ

ಕ್ಷಿಯು ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವಾದಕಾರಣ ಮನುಷ್ಯ ಹತ್ಯಾದೋಷವಂ ಪರಿ
ಹರಿಸುವುದು, ಐದು ಮುಖದ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯು ಕಾಲಾಗ್ನಿ ರುದ್ರಾತ್ಮಕ
ಸ್ವರೂಪವಾದಕಾರಣ ಅಗವ್ಯಾಗಮನ ಅಭಿಷ್ಠ್ಯಭಕ್ಷಣಮೊದಲಾದ ಪಾಪ
ನಾಶವಂ ಮಾಡುವುದು, ಆರು ಮುಖದ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯು ಮೂಢಾಸ್ವ
ರೂಪವಾದಕಾರಣ ಅದರ ಧಾರಣಾ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಬ್ರಹ್ಮ ಹತ್ಯಾ
ಸಕಲ ಮಹಾಪಾತಕಂಗಳು ಪರಿಹರವಾಗುವುದು, ಏಳು ಮುಖದ ರು
ದ್ರಾಕ್ಷವು ಏಳು ಹೆಡೆಯ ಸರ್ಪಾತ್ಮಕವಾದಕಾರಣ ಸ್ವರ್ಣಸ್ತ್ರೀಯ
ಪಾತಕವಂ ಪರಿಹರಿಸುವುದು, ಎಂಟು ಮುಖದ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯು ವಿಘ್ನ
ಶೈರಸ್ವರೂಪವಾದಕಾರಣ ಅದರ ಧಾರಣದಿಂದ ಸರ್ವವಿನ್ನವುತಿ ನಾಶವಾ
ಗುವುದು, ಒಂಭತ್ತು ಮುಖದ ರುದ್ರಾಕ್ಷವು ಚೈರವಸ್ವರೂಪವಾದಕಾ
ರಣ ಇದಂ ಧರಿಸಲು ಭೋಜನಹತ್ಯಾದೋಷವು ಪರಿಹರವಾಗುವುದು,
ಹತ್ತುಮುಖದ ರುದ್ರಾಕ್ಷವು ಸಂಪ್ರಾಪ್ತನಾದಗನಸ್ವರೂಪವು, ಇದಂ
ಧರಿಸಲು ಸಮಸ್ತ ಪಾಪವು ಪರಿಹರವಾಗುವುದು, ಹನ್ನೊಂದು ಮುಖದ
ರುದ್ರಾಕ್ಷವು ಏಕಾಪರರುದ್ರಾತ್ಮಕವಾದ್ದರಿಂದ ಇದಂ ಧರಿಸಲು
ಕರುವಿನಂ ಕೂಡಿದ ಕೋಟಿ ಗೋವುಗಳ ವಾಸವಿದುಂಟಾದ ಫಲವರು
ವುದು, ಹನ್ನೆರಡು ಮುಖದ ರುದ್ರಾಕ್ಷವು ವ್ಯಾಧವಾದಿತ್ಯಾತ್ಮಕವಾದ್ದ
ರಿಂದ ಇದಂ ಧರಿಸಲು ಸಮಸ್ತವ್ಯಾಧ್ಯಾಪ್ತವಾಗುತ್ತಿ ಪೂರ್ವಕ ಶಿವಸ್ವ
ರೂಪವನ್ನಂಟು ಮಾಡುವುದು, ಹದಿನಾರು ಮುಖದ ರುದ್ರಾಕ್ಷವು
ಶಿವಾತ್ಮಕವಾದದ್ದು ಇದಂ ಧರಿಸಲು ಪಿತೃ, ಭ್ರಾತೃ, ಸುಹೃತ್ಪುತ್ರ
ಬಂಧುಗಳೊಡಗೂಡಿ ತನ್ನ ಅನೇಕ ಪಾಪಂಗಳು ಮತ್ತೂ ಪಾರಿವ್ರ್ಯವಂ
ಕೂಡೆ ಪೋಗಲಾಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವರು. ಹದಿನಾಲ್ಕು ಮುಖದರುದ್ರಾಕ್ಷವು
ಸದಾಶಿವಾತ್ಮಕವಾದಕಾರಣ ಇದು ಬೊರುಕುವುದು ಮರ್ಲಭವು
ಅಥವಾ ಮೊರತರೆ ಅದರ ಧಾರಣಾ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಮಹಾಪಾತಕಂಗಳು
ಮುಟ್ಟಿ ಲಂಜೆ ದೂರಂಗಳಾಗಿ ಪೋಗುವುವು, ಮತ್ತೂ ಇದಂ ಧರಿಸಲು
ಸಮಸ್ತ ದೇವತೆಗಳು ವಂದ್ಯನಾಗಿ ಇಹದಲ್ಲಿ, ಸಕಲ ಭೋಗಂಗಳು
ಅನುಭವಿಸಿ ಪರದಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷವಂ ಪಡೆಯುವನು, ಮತ್ತೂ ಸರ್ವಕಾಲದ
ಲ್ಲಿಯೂ ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಧಾರಣಾ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮ ಹತ್ಯೆಯು, ಮಧ್ಯ

ಪಾಸವು, ಸ್ವರ್ಣಸ್ತೋತ್ರವು, ಗುರುತಬ್ಬಗವನ, ಮಾತಾಪಿತೃವಧೆ, ಭಾಷ್ಯಕೃತ್ಯ, ಭೋಜನಕೃತ್ಯ ಮೊದಲಾದ ದೋಷಗಳು ಭಕ್ತನಾಗಿ ಪೋಗುವವು, ಮತ್ತೂ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯ ದರ್ಶನ, ಸ್ಪರ್ಶನ, ಸ್ಮರಣ ಪ್ರಾಪ್ತನ ಧಾರಣಾದಿಗಳು ಯಥಾಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ನಮಸ್ತ ಪಾಪಗಳು ಮೋಗಿ ಮುಕ್ತನಾಗುವನು, ಮತ್ತೂ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಧಾರಣನಂತೆ ಮಾಡಿದ ಕೋಟಿ ಗೋಪಾನವು, ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಅಭ್ಯಾಸ, ಲಕ್ಷ ಕರ್ತವ್ಯವನು, ಅನೇಕ ಭೋಜನ, ಕೊದಲಾದ್ದು ಮಾಡಿದ ಫಲವು ಎನ್ನು ಉಂಟೋ ಆ ಫಲವು ಅನಾಯಾಸದಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಮತ್ತೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮೊದಲಾಗಿ ಚಂಡಾಲನವರಿಗೂ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಸರಣಿ ವಂ ಮಾಡಬಹುದು, ಎಂಥಾವರಿಗೂ ಕೂಡ ಸದ್ಗತಿಯುಂ ಉಂಟು ವಾ ಡುವುದು, ಅಥವಾ ಮರಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವವನಾದರೂ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯಂ ದರಿಬಿದ್ದರೂ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿವಂ ತೊಳೆದ ಉದಕವಂ ರುದ್ರನ ಸ್ಮರಣೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತ ಪಾಸವಂ ಗೈವನೋ ಅವನು ಸಕಲ ಪಾಪಗಳಂ ಪೋಗಲಾ ಡಿಸಿಕೊಂಡು ರುದ್ರರೋಕವನ್ನೈವದವನು, ಮತ್ತೂ ಬೆಸ್ಮದಿಂ ಲಿಪ್ತ ವಾದ ಶರೀರ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ ಫಣಯೋಳ್ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರವಂ ಧರಿಸಿ ಕಂಠ ದೋಳ್ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಮಾಲೆಯುಂ ಅಳವಡಿಸಿ ಭೂಮಿಪೋಳ್ ಸಂಚರಿಸು ವನೇ ರುದ್ರಸ್ವರೂಪನಾಗಿ ಶೋಭಿಸುವನು, ಶುಭಾ ಶುಭ ಮೊದಲಾದ ನಿತ್ಯ ಸೈಮಿತ್ತಿಕ ಕರ್ಮಗಳಂ ಮಾಡುವ ಕಾಲದೋಳ್ ಭಕ್ತ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಗಳಂ ಧರಿಸಿದರೆ ಆ ಕರ್ಮಗಳು ಒಂದೊಂದೇ ಅಸಂತಗಳಾಗುವುವು, ಭಕ್ತ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳ ಧಾರಣೆಯಂ ಮಾಡದೆ ಕರ್ಮಚರಣೆಯಂ ಮಾಡಿ ಟರೆ ಅದು ನಿಷ್ಫಲವಾಗುವುದು, ಇಂಥಾ ಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳಂ ಜಪಮಾಲೆಯಂ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮವೆಂತೆಂದರೆ—ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ಐವತ್ತು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ಇಪ್ಪತ್ತೈವ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ಇಪ್ಪತ್ತು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ಹದಿನಾರು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ಚನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ತಾಮ್ರಸಲಿಗೆಯಿಂದಲಾದರೂ, ಅಥವಾ ಬಿಳಿಯ ಮಣಿ ಯ ಧಾರದಿಂದಲಾದರೂ ಪೋಷಿಸಿ ಪೋರವಿಸಂತೆ ಒಂದು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯಂ ಜೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಆ ಮಾಳಿಯಿಂದ ಮರಗೆ ತಿಳಿ

ಯಾದಂತೆ ಜಪವಂ ಮಾಡಬೇಕು, ಆ ಮಾಲೆಯು ನಡುಬೆರಳಿನ ಮೇಲೆ ಇರಿಸಿ ತರ್ಜಿನೇ ಹೆಚ್ಚಿಟ್ಟು ಗಳಿಂದ ಆ ಮೇರು ಸ್ಥಾನವಾದ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯಂ ಹಾಟದೆ ಮೇರು ರಜವನಾದ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಂ ಮಾಡು ತ ಜಪಸಂಖ್ಯೆಯಂ ಮಾಡಬೇಕು, ಅನಾಮಿಕದ ಬೆರಳ ಮೇಲೆ ಮಾಲೆಯನ್ನಿರಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿಟ್ಟು ವಾಧ್ಯಮ ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಮಾನಸಿಕ ಜಪಸಂಖ್ಯೆಯಂ ಮಾಡಬೇಕು, ಮಾಲೆಯಂ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆರಳಿನ ಮೇಲೆ ಇರಿಸಿ, ಅಂಗುಷ್ಠಾನಾಮಿಕಗಳಿಂದ ಮಾಡುವ ಜಪದ ಸಂಖ್ಯೆಯಂ ಸ್ಫುಟವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಕಾವ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಜಪದಲ್ಲಿ ಮೇರುವಂ ಅಧೋಮುಖವಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಮೋಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಜಪದಲ್ಲಿ ಮೇರುವಂ ಊರ್ಧ್ವಮುಖವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮಾಲೆಯಂ ಯಳೆಯಬೇಕು, ಇಂತೀ ಕ್ರಮದಿಂದ ಭಕ್ತರು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯಂ ಜಪಿಸುವ ಪುರುಷನೇ ಸದಾಶಿವನು, ಆ ಮಹಾನುಭಾವನ ದರ್ಶನ, ಸ್ಪರ್ಶನ, ಸಂಭಾಷಣ ಪ್ರಾಪ್ತನಂಗಳಂ ಯಾರು ಮಾಡುವದೋ ಅವರಿಗೆ ಇಹದೋಳ್ ಸೌಖ್ಯವು, ಪರದೋಳ್ ಶಿವಸಾಯುಜ್ಯವು ಕೂಡ ಉಂಟಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಕೇಳೈ ಮಹಾನುಭಾವನೇ! ಈ ಪರಮರಹಸ್ಯಂಗಳಂ, ಪರದೇವತೆಗೆ ಪರಮಭಕ್ತನಾದ ನಿನಗೆ ನಾನು ನಿಶ್ವಾಸದಿಂ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿದೆನು. ಇನ್ನೇನು ರಹಸ್ಯವಂ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ನಿನಗೆ ಅವೇಕ್ಷೆಯಿದ್ದರೆ ಅದಂ ಕೇಳುವದೆಂದೆನಲು, ಆಗ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಹರ್ಷಪರವಶನಾಗಿ ಋಷಿವರಾದ ಪುರುಷಮೃಗನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಹಾನುಭಾವನೇ! ಬಿಲ್ಲು, ಭಸ್ಮ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಗಳ ಮಹಿಮೆಯಂ ಕೇಳಿದುದರಿಂದ ಮನದ ಸಂಶಯಗಳೆಲ್ಲ ನಿಶ್ಯೇಷವಾಗಿ ಪೋದವು, ಅಪ್ರೂರ್ವವಾದ ಒಂದುಪ್ಪಾಸನ ಉದಯಿಸಿದಂತಾಯಿತು, ಆ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಪರಾತ್ಪರನಾದ ಪರಶಿವನ ಪಾದಪಲ್ಲವದೋಳ್ ಲೋಕಾತಿಶಯಿಯಾದ ಭಕ್ತಿಯು ದೃಢವಾಯಿತು, ಅದುಕಾರಣ ಮೊದಲು ಭಕ್ತರು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯಂ ಜಪಿಸುವ ಪುರುಷನು ಸಾಕ್ಷಾಚ್ಛವನೇ ಆಗುವನೆಂದು ಎನ್ನ ಮೇಲಣ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಆದ್ದರಿಂ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀ ಮಂತ್ರದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಂ, ಅದರ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವಂ, ಅದು ಜಪ

ನುವ ಕ್ರಮವು, ಜಪಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವ ರೀತಿಯು, ಆ ಮಂತ್ರದಿಂದ
 ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ದೇವತೆಯು, ಆ ದೇವತಾಮಹಿಮೆಯು, ಇವೆಲ್ಲವು
 ಎನ್ನಲ್ಪಡುವವು. ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಭಯಭಕ್ತಿಗ
 ಳುವ ಕೇಳಲು, ಪುರುಷನುಗಳು ರಾಜಕುಮಾರನ ಚಿತ್ತಪರಿವಾಕನ
 ನೋಡಿ ಸಂತೋಷವುಂಟಾಗಿ ರಾಜಕುಮಾರನು ಉಪನಿಷದಂ
 ಸಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ ಮಂತ್ರೋತ್ತಮ ಮೊದ
 ಲಾದ್ದಲ್ಲವು ಉಪದೇಶವು. ವಕ್ರಮುಖ ಕೇಳಿ ರಾಜಕುಲಶಿರೋಮಣಿ
 ಯೇ! ಕಲ್ಪಾಂತದೋಳ್ ಜಗದ್ವಾಹರನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಪ್ರಪಂಚ
 ಸೃಷ್ಟಿಯು ಮಾಡಲೋಸುಗ ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ, ವಿಸ್ತೃತ ಮೊದ
 ಲಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಪಂಚವು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಕೆಲವು ಕಾಲ ನಂತರದೋಳ್
 ಅವರವರ ಯೋಗ್ಯತಾನುಗುಣವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನಿತ್ತು ಸಿಮ್ತು ನಿಮ್ತು
 ಅಧಿಕಾರವು ಪೃಥ್ವೀ ಭಾರವಂತೆ ನೀವು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಒರುವ
 ದೇವಾಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ತಾನುಯಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕೈಲಾಸವೆಂಬ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ
 ವು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಸ್ವರೂಪಳಾದ ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯೊಡಗೂಡಿ
 ವಿಹಾರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸುಸಾಯದೋಳ್, ಜಗದ್ವ್ಯಾಪಾರಪ್ರವರ್ತಕರಾದ
 ವಿಸ್ತೃತ ಬ್ರಹ್ಮ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಮೆಯು, ಬ್ರಾಹ್ಮರಲ್ಲಿ
 ಬ್ರಹ್ಮತೇಜಸ್ಸು, ಕ್ಷತ್ರಿಯರಲ್ಲಿ ವರಾಕ್ರಮವು ಇವೇ ಮೊದಲಾದ
 ಸಾಧನಗಳು ಆಯಾಯ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಯುಳ್ಳದ್ದೇ ಇರುವವು
 ನೋಡಿ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ಒಂದಾಗಿ ಮಾಹಾವಿಷ್ಣುವಿರುವ ಒಳಗೆ
 ಬಂದು ಆಶೋಚನೆಯು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಪದವಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣ
 ವಾದ ಪ್ರಭಾವವು ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೋ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸಾಧನವಿ
 ರುವುದು, ಅದು ನಮಗೆ ಅಗೋಚರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಇಷ್ಟು
 ಅಯೋಗ್ಯರಾಗಿರುವೆವು, ಅದಂ ನಾವು ಅರಿತು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯ
 ತಾನುಗುಣವಾಗಿ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಕೈಲಾಸವಾಸಿ
 ಯಾದ ಮಹಾವತಿಗೆ ಶರಣಾಗತರಾಗದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳು
 ಸಿದ್ಧಿಸಲಿರುವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಶಿರಮುಟ್ಟು ಕೈಲಾಸದ ಸನಿವಾಸನ್ನೆತ್ತಿ
 ದಲು, ಆಗ ಮಾಹಾಕಾಳರು ಬಾಗಿಲೋಳ್ವಾದಿರುವ ವಿಸ್ತೃತ ಮೊದಲಾದ

ದೇವತೆಗಳಂ, ವಸುಷಾ ದಿ ಬುಷಿಗಳಂ, ಸಸಕಾವಿ ಯೋಗಿಗಳಂ, ನಾರ
 ದಾದಿದೇವಬುಷಿಗಳಂ^೮ ಕೂಡ ಕಂಡು ಅವರಂ ಕುರಿತು ಕೌಶಲಪ್ರಶ್ನೆಯಂ
 ಮಾಡಿ ಬಂದಿರುವ ಕಾರ್ಯವಂ ತಿಳಿದು ದೇವದೇವನಾದ ಉಪಾಪ
 ತಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸುವೆನೆಂದು ಬಳಪೊಕ್ಕು ಪರಮೇಶ್ವರನ ಸನ್ನಿಧಿಯೋಳ್
 ವಿಸ್ತಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲದೇ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮೌನದಿಂ ನಿಂದಿರಲು
 ವಿಸ್ತಾರವಾದ ದೇವತೆಗಳು ಬಹಿರ್ದ್ವಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಬಹುಕಾಲ ನಿಂ
 ತಿರ್ದು ಮಹಾಕಾಳರು ಬಾರದೇ ಇರುವದನ್ನೋಡಿ ಇದು ಏಕೋ ಒಂದು
 ವಿಶೇಷವಿರುವದೆಂದರಿತು ಬಳಿಕ ಪರಮಾದರಗಳಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನಂ
 ಪೂಜಿಸಿರಲುಗಳಿಂದ ಸ್ತುತಿಯುಂಗೆಯ್ದು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಕರು
 ಣಾನಿಧಿಯಾದ ಗಂಗಾಧರನು ಆ ದೇವತೆಗಳ ಸ್ತುತಿಗಳಂ ಕೇಳಿ ಉಪಾಪ
 ಸಮೇತನಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸ್ತೀರಿ ಬಂದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಲು, ಆಗ ದೇವತೆ
 ಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕೈಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ದಂಡಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ ಬದ್ಧಾಂಜಲಿಪುಟ
 ರಾಗಿ ನಿಂದಿರಲು, ಆಗ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಆ ದೇವತೆಗಳನ್ನೋಡಿ ಅವರ ಅಭಿ
 ಪ್ರಾಯವಂ ತಿಳಿದು ಕೌಶಲ ಪ್ರಶ್ನೆಯಂ ಮಾಡಲು, ಬಳಿಕ ವಿಸ್ತಾರವಾದ
 ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಬಹು ಗಂಡಿ ಸಮ್ಮತಿಯುಂಗೆಯ್ದು ಅಧಿಕಾರಂಗಳಂ
 ನಾವುಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತರಲ್ಲ ಆದೇನು ಕಾರಣವೋ
 ನಾವು ಅರಿಯುವು ಜಗತ್ತಾರಣನಾದ ನೀನೇ ಬಲ್ಲವನು ಆದ್ದರಿಂ ನಾವೆಲ್ಲ
 ನಿನ್ನ ಚರಣವನ್ನಿಡಿಗೆ ಬಂದಿರುವೆವು ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರ
 ವಾಗಿ ನಡೆವೆವು ಎಂದು ವಿಸ್ತಾರಿಸಿ ನಿರ್ವಿಣ್ಣರಾಗಿ ನಿಂದಿರುವದನ್ನೋಡಿ
 ಪಾರ್ವತೀಪತಿಯು ದೇವತೆಗಳಂ ಕುರಿತು ಕೇಳಿ ದೇವತೆಗಳೆರಾ!
 ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ನಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತಾನು
 ಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವವಂ ಪಡೆದು ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾಗಿ ಸ್ವಕಾರ್ಯಂಗಳಂ
 ಸಾಧಿಸಿ ಎಳೆಗೆ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರರಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿದಕಾರ್ಯ ಸಂಪಾದವಂ ಮಾಡಿ
 ಕೊಂಡು ಕಡೆಗೆ ಎನ್ನ ಸಾಯುವುದು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸುಲ
 ಭವಾದ ಸಾಧನವಿರುವುದು ಅದಂ ಲೋಕೋಪಕಾರಾರ್ಥವಾಗಿಯು,
 ನಿಮ್ಮ ಮೇಲಣ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಉದದೇಶವಂ ಮಾಡುವೆನು ಸಾಧ
 ಧಾನವಾಗಿ ಕೇಳಿದೆನು ದೇವ ಪೇದ ಪುರುಷನಿಗೆ ಪಂಚಮಾಣಂಗಳಂತೆ

ವೇದಮಧ್ಯದೋಳ್ ಪಂಚಾಕ್ಷರವೆಂಬ ಒಂದು ಮಹಾಮಂತ್ರವಿರುವುದು, ಅದು ತಿಳಿದು ಯಾರು ಉಪಾಸನೆಯಂ ಮಾಡುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಾರ್ಥಾನನಾಗುವೆನು, ಮತ್ತೊಂದು ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯಕಾರ್ಯವಿಲ್ಲ, ಮತ್ತೊಂದು ಸಪ್ತ ಕೋಟಿ ಮಹಾ ಮಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಶಿರಸ್ಥಾನವಾದ ಈ ಪಂಚಾಕ್ಷರವಂ ತಿಳಿದು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಆ ಮಹಾಮಂತ್ರದ ಜಪಶೀಲರಾಗಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಪವನಿಯಂ ಪರಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೇ ನೀವೇ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಿರಿ, ಆಗ ನಿಮ್ಮಂ ಯಾರು ಭಜಿಸುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವಂ ಕೊಡುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ನಿಮಗೆ ಉಂಟಾಗುವುದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿ ಅಂತರ್ರ್ಥಾನನಾಗಲು, ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳು ಪ್ರಸನ್ನನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಅಂತರ್ಧಾನವು ಸೈದುವನ್ನೋಡಿ ಶೋಕಪರಪಶರಾಗಿ ಕೈಲಾಸಗಿರಿಗೆ ವಂದನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಪೂರಮಟ್ಟು ಮೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆಲೋಚನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಪರಾತ್ಪರನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಮೂರು ವೇದಗಳ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಪಂಚಾಕ್ಷರವೆಂಬ ಮಹಾಮಂತ್ರವಿರುವುದು, ಅದು ತಿಳಿದು ನೀವು ಪುರಸ್ಕರಣೆಯಂ ಮಾಡಿದರೆ ಕೃತಕೃತ್ಯರಾಗುವಿರಿ ಎಂದು ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿದನಲ್ಲದೇ ಈ ಅಪಾರವಾಗಿರುವ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಕ್ಷರವೆಂಬ ಮಹಾ ಮಂತ್ರವು ನಮಿಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ ತಿಳಿಯುವುದೆಂದು ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರಲಾಗ ಜಗದ್ರಕ್ಷಕನಾದ ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳಂ ಕುರಿತು ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಂದು ಉಪಾಯವಂ ಮಾಡುವೆನು ಅದರಿಂ ತಿಳಿಯಬಹುದೆಂದು ಒಡಂಬಡಿಸಲಾಗ ಅವರೆಲ್ಲರು ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಸತ್ಯವೆಂಬ ಮೊಳೆಯಂ, ಧರ್ಮವೆಂಬ ದಂಡವಂ, ಭಕ್ತಿಶ್ರದ್ಧೆಗಳೆಂಬ ತಕ್ಕಡಿಯಂ ಮಾಡಿ, ಋಗ್ವೇದ ವೊಡಲಾದ ಮೂರು ವೇದಗಳಂ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ತೋಗುವಾಣ ಯಜುರ್ವೇದವು ತೋಕದೋಳ್ ಅಧಿಕವಾಗಲದಂ ಕೊಡು ಮತ್ತೊಂದು ಋಕ್ಸಾಮಗಳೆಂಬ ಎರಡು ವೇದಗಳಂ ಒಂದು ಕಡೆ ಬೊಳಿಟ್ಟು, ಯಜುರ್ವೇದವಂ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೊಳಿರಿಸಿ ತೊಗಲಾಗಲೂ ಯಜುರ್ವೇದವೇ ತೋಕದೋಳ್ ಅಧಿಕವಾಗಲು. ಆದನ್ನೋಡಿ ಶಿವನಿಂದುಪದಿಸ್ತು ಮಾಡ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯು ಯಜುರ್ವೇದದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಜೇ

ಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಆ ಯಜುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಕಾಂಡಗಳಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತೂಗುವಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುಸೇಕಾಂಡದ ತೂಕವು ಅಧಿಕವಾಗಲು, ಆ ನಾಲ್ಕು ಸೇ ಕಾಂಡ ಮಾತ್ರವಂ ಒಂದು ಕಡೆಯೊಳಿರಿಸಿ ಮಿಗಿಲಾದ ಸಮಗ್ರ ಯಜುರ್ವೇದವಂ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೊಳಿರಿಸಿ ತೂಗಲು ಆಗಲೂ ನಾಲ್ಕು ಸೇ ಕಾಂಡವೇ ಅಧಿಕವಾಗಲು, ಆ ಕಾಂಡದೊಳಿರುವ ವಸ್ತುಗಳಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತೂಗುವಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಸೂಕ್ತವೆಂಬ ವಸ್ತುವು ತೂಕದೊಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಲು ಬಳಿಕ ಆ ವಸ್ತುದೊಳೆ ಆರುವ ಹಸಸುಗಳಂ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ತೂಗಲು ಆದರೋಳೆ ಹವಿಸೇಳನೇ ಹನಸಿನ ತೂಕವು ಹೆಚ್ಚಾಗಲು, ಆ ಹನಸಿನೊಳಿರುವ ಅಕ್ಷರಂಗಳಂ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ತೂಗಿ ನೋಡಲು, ಆ ಹನಸಿನೋಳೆ ಕೊನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಅಕ್ಷರಂಗಳೆ ತೂಕವು ಅಧಿಕವಾಗಿರಲು, ಆ ಹತ್ತು ಅಕ್ಷರಂಗಳಂ ಎರಡು ಪಾಲು ಮಾಡಿ, ಐದು ಐದು ಅಕ್ಷರವಾಗಿ ತೂಗಲು ಆಗ ಮೊದಲು ಭಾಗದ ಐದು ಅಕ್ಷರಂಗಳೆ ತೂಕವು ಹೆಚ್ಚಾಗುವದನ್ನೋಡಿ ಕೊನೆಗೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿಕೆಂದು, ಈ ಐದು ಅಕ್ಷರಂಗಳಂ ಹೊತ್ತು ಉಳಿದ ಸಮಸ್ತ ಯಜುರ್ವೇದವಂ, ಋಕ್ಕಾಮ ವೇದಂಗಳಂ ಒಂದು ಕಡೆಯೊಳಿರಿಸಿ, ಐದು ಅಕ್ಷರಂಗಳಂ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೊಳಿರಿಸಿ ತೂಕವಂ ಮಾಡಲು, ಆಗಲೂ ಈ ಪಂಚಾಕ್ಷರದ ತೂಕವೇ ಅತ್ಯಂತ ಅಧಿಕವಾಗಲು, ಆಗ ನಿಷ್ಣ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನೋಡಿ-ಅಶ್ವರ್ಯಭರಿತರಾಗಿ ಈ ಪಂಚಾಕ್ಷರವೇ ಎರಬ್ರಹ್ಮವದವಾಚ್ಯನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಂದ ಉಪದಿಸ್ಸ ವಾದ ಪಂಚಾಕ್ಷರವೆಂಬ ಮಹಾ ಮಂತ್ರವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಈ ಮಹಾಮಂತ್ರವು ಆತನಿಂದಲೇ ಪ್ರಕಾಶಿತವಾದಕಾರಣ ಈ ಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಆತನೇ ಋಷಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಬಳಿಕ ತಾರತಮ್ಯಾನುಗುಣವಾಗಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡುತ್ತ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವರೂ ಈ ಮಹಾ ಮಂತ್ರವಂ ಪಡೆದು ಇವೇಲರಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪದವಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಪ್ರಭಾವವಂ ಪಡೆದರು, ಅದ್ದರಿಂದ ಅಂದು ಮೊದಲು ಗೊಂಡು ನಿಷ್ಣಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳು, ವಸಿಷ್ಠಾದಿ ಬ್ರಹ್ಮಋಷಿ

ಗಳು, ನಾರವಾದಿದೇವತಾಭಿಷೇಕಗಳು, ಸನಕಾದಿಮೋಗಿಗಳು, ಬಲಿಮೊದಲಾದವರೊಳಗಿನವರು, ರಾವಣಮೊದಲಾದ ರಾಕ್ಷಸರು, ಚಿತ್ರರಥಮೊದಲಾದ ಗಂಧರ್ವರು, ಕಿನ್ನರರು, ಕಿಂಪುರಾಸರು, ವಿಷ್ವಾಧರರು, ಗರುಡರು, ವೃಕ್ಷಗರು ಸಿದ್ಧರು, ಸೌಧ್ಯರು, ಉತ್ತಮರಾದ ಮನುಷ್ಯರು ಮೊದಲಾದವರು ಸಿದ್ಧದಲ್ಲಿಯೂ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯ ಜಪವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು ಇಂಪು ಪಂಚಾಕ್ಷರವೆಂಬ ಮಹಾ ಮಂತ್ರವಂ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡುವ ಗುರುವು ಎಂತಿರಬೇಕೆಂದರೆ, ಒಳ್ಳೆಯವಂಶದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದವನಾಗಿ, ಶಿವಭಕ್ತಿ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ, ತ್ರಿಕರಣಶುದ್ಧಿ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ, ಪಂಚಾಕ್ಷರಜಪಶೀಲನಾಗಿ, ಶೈವಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧನಾಗಿ, ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ, ಡಂಭವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವನಾಗಿ, ಪಾಪಭೀತನಾಗಿ ಅಂಗವೇನಲ್ಲದವನಾಗಿ, ಜಪಸಿದ್ಧಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿ, ಗೃಹ ಸ್ಥಾಪನಾದಲ್ಲಿರುವನಾಗಿ, ಅರೋಗಿಯಾಗಿ, ಅತ್ಯಾಶೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವನಾಗಿ, ಅಲ್ಪಸಂತೋಷಿಯಾಗಿ, ಸುಮುಖನಾಗಿ, ಸ್ಥಿರಚಿತ್ತನಾಗಿ, ಇಂತು ಇರುವ ಗುರುವಿನಲ್ಲಿ ಇವು ದೇವತಾಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀ ಉಪದೇಶವಂ ಪಡೆನುಲಾ, ಇದರಲ್ಲಿ ನಮಸ್ತುಭೇ ನಮಃ ಉಂಟಾಗಿ ಪರದಲ್ಲಿ ಶಿವನಾಯುದ್ಯಮಂ ಪಡೆನುಲವನು, ಮಿಗಿಲಾದ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲ ತನ್ನಿಗೆ ತಾನೆ ಆಗುವುದು. ಇಂತಪ್ಪ ಪಂಚಾಕ್ಷರವು ಹೈವ್ರದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಗುರುಭಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ, ಜಪದಕ್ರಮದಿಂದಲೂ, ಆಗಬೇಕು ಗುರುಭಕ್ತಿಯಿಂದರೆ, ತನ್ನ ಇಷ್ಟದೇವತೆಯಲ್ಲಿ ಎಂತು ಭಕ್ತಿಯಿರುವುದೋ, ಅಂತು ಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಡುವುದೇ ಗುರುಭಕ್ತಿಯು ಜಪದ, ಕ್ರಮಮೆಂತೆಂದರೆ, ಅಕ್ಷರಪಕ್ಷ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಜಪವಂ ಮಾಡಿ, ಅದರ ದಶಾಂಶವೋಮವಂ, ಅದರ ದಶಾಂಶ ತರ್ಪಣವಂ, ಅದರ ದಶಾಂಶ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭೋಜನವಂ, ಇಂತೂ ಏಕಾಗ್ರಚಿತ್ತನಾಗಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡುವುದೇ ಜಪದಕ್ರಮವು, ಮತ್ತೂ ಜಪವಂ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಕ್ಷರ ಮಹಾ ಮಂತ್ರವಾಚ್ಯನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಪಾದಾರವಿಂದದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ತವನ್ನಿರಿಸಿ ಚಂಚಲಚಿತ್ತನಾಗದೇ ಜಪವಂ ಮಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತೂ ಪಂಚಾಕ್ಷರಗಳಿಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸಬಾರದಂತೆ ಜಪಿಸಬೇಕು, ಮಂತ್ರಾಭಿಮಾನಿ ದೇವತೆಯು, ವಿಹಾರಾಸಕ್ತನಾಗಿಯೂ

ಸನ್ನಾಸ ಭೋಜನ ನಿದ್ರಾ ಸಕ್ತವಾಗಿಯೂ ಉಪೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಸಿ ಇರುವಲ್ಲಿಯೂ. ಈ ಮೂರು ಕಾಲಗಳಂ ತಿಳಿದು ಆ ಕಾಲವಂ ಬಿಟ್ಟು, ಸ್ವಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತವಾಗಿಯೂ, ಪ್ರಸನ್ನವಾಗಿಯೂ, ಜಾಗರೂಕನಾಗಿಯೂ, ಸ್ವಕೀಯವಾದ ಮಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭಿಮಾನ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ, ಹುತ್ಕೂ ವರದಾನವಂ ಮಾಡುವೆನೆಂದಿರುವ ಕಾಲವಂ ತಿಳಿದು ಪುರಶ್ಚರಣೆಯಂ ಮಾಡಲು, ಉಕ್ತಸಂಖ್ಯೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಾಭಿಮಾನದೇವತೆಯು ವ್ರಸನ್ನವಾಗುವುದು, ಮತ್ತು ಪಂಚಾಕ್ಷರವಂ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆವುಂಟಾದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ದುರವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ದೂರವಾಗುವುವು, ಸಮಗ್ರವಂ ಅರಸಿ ಕಂಡು ವಂದನೆಯಂ ಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಮಹಾಫಲಂಗಳಿಗೆ ನೂತನ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಆ ಗುರುವು ಉಪೇಕ್ಷೆಯಂ ಮಾಡದೇ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ದಕ್ಷಿಣವೇ ಅನುಭವಗಳೆಲ್ಲವೂ ತೊಲಗಿ ತೇಜೋವಿಶೇಷ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಅಂತಸ್ವಗುರು ಶುಶ್ರೂಷೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದ ಪಾಪಂಗಳೆಲ್ಲ ನಿಶ್ಚೇದವಾಗುವುವು, ಶುಶ್ರೂಷಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಗುರುವಿಗೆ ಶಿಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಕರೂಣ ಉಂಟಾದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಪಾಪಂಗಳೆಲ್ಲ ಅದೃಶ್ಯವಾಗುವುವು, ಮತ್ತು ಪಂಚಾಕ್ಷರವೆಂಬ ಮಹಾಮಂತ್ರದ ಉಪದೇಶ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ, ಮುಕ್ತಿ ಎಂಬ ಸ್ತ್ರೀಯ ಘಣಿಗ್ರಹಣವು ಸಂಭವಿಸುವುದು, ಗುರುವಿನಿಂದ ಉಪದಿಸ್ತವಾದ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಪಂಚಾಕ್ಷರವೆಂಬ ಮಹಾಮಂತ್ರ ಜಪ ಪರಾಯಣನಾಗಿರಲೂ ಮುಕ್ತಿ ಎಂಬ ಸ್ತ್ರೀಯು ಅಂಗಸಂಗದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಆನಂದಾನುಭವವಂ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತ ಸ್ಥಿರವಾಗುವುದು, ಶ್ವೇತಾಶ್ವತರ, ಕೈವಲ್ಯ, ಅಧರ್ವಾಶಿರಸ್ಸು ಅಧರ್ವಾಶಿಖೆಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ವೇದಶಿರಸ್ಸುಗಳು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ಮಾರುತ್ತಿರುವುದು, ಮತ್ತು ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರ ಒಂದು ಹೊರತು ಮಿಗಿಲಾದ ಸಪ್ತಕೋಟಿ ಸುಹಾ ಮಂತ್ರಂಗಳಂ ಜಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲದೇಶ, ಪಾತ್ರ, ಅವಸ್ಥೆ, ಕ್ರಮ, ಸೇವ, ಶುಚಿಗಳೆಂಬ ಮಾರ್ಗಾದೆಗಳು ಉಂಟು, ಈ ಮಾರ್ಗಾದೆಯಂ ವೀರಿ ಮಾಡಿದ ಜವರು ನಿಷ್ಕಲ

ವಾಗುವುದು, ಶಿವಪಂಚಾಕ್ಷರಮಂತ್ರವು ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಮನಬಂ
ದಂತೆ ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೂ ಉತ್ತಮವಾದ
ಫಲವುಂಟಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ, ಅದುಕಾರಣ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ
ಎಮ್ಮ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಯಂ ಸ್ಮರಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಸಮಸ್ತ ದೇವತಾದರ್ಶ
ನವಂ ಮಾಡಿದಫಲ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಹಾಗೆ ಸ್ನಾನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಲು
ಗಂಗಾದಿತಿರ್ಥಂಗಳಲ್ಲಿ ಸೌ ಸಮಮಾಡಿದ ಫಲಉಂಟಾಗುವುದು, ವಿಭೂ
ತಿಧಾರಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಲು ಸಮಸ್ತಪಾಪಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಸಮಸ್ತ
ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಂ ಮಾಡುವುದು, ಹಾಗೆ ರುದ್ರಾಕ್ಷಧಾರಣಕಾ
ಲದಲ್ಲಿ ಜಪಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಕುಭಗಳನ್ನಿತ್ತು ರುದ್ರಸೂರೂ
ಪ್ರವನ್ನಂಟುಮಾಡುವುದು, ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಯಂ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿ
ಸಲು ಕಾಲಾತೀತವಾದ ದೋಷವಂ ಪರಿಹರಿಸಿ, ಅನೇಕ ಜನ್ಮಕಾಲ
ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಫಲವನ್ನಂಟುಮಾಡುವುದು, ಗಾಯತ್ರೀ ಮೊದ
ಲಾದ ಮಹಾಮಂತ್ರಂಗಳಂ ಜಪಿಸುವಾಗ ಸ್ಮರಿಸಲು, ಆ ಮಂತ್ರಗಳಿಗೆ
ಶಾಪಮೊದಲಾದ ದೋಷಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಯಥೋಕ್ತವಾದ ಮಂತ್ರಾ
ನುಷ್ಠಾನವಂ ಮಾಡಿದವನಿಗೆ ಯಾವ ಫಲ ಉಂಟಾಗುವುದೋ ಆ ಫಲವ
ನ್ನಂಟುಮಾಡುವುದು, ದೇವತಾರಾಧನವಂ ಮಾಡುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಪಿ
ಸಲು ತಾನು ಪ್ರಾಪ್ತವ ಬಿಂಬದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಇಷ್ಟದೇವತೆಯು ನೆಲಸಿ
ಬೇಕಾದ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವಂ ಬೇಡಿದಂತೆ ಕೊಡುವುದು, ಭೋಜನವಂ
ಮಾಡುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಪಿಸಲು ಭೋಜನವಂ ಮಾಡುವ ಕವಳಗಳಂ
ದಲೇ ದೇವತೆಗಳಿಗ್ಲ ಹವಿರ್ಭಾಗವನ್ನಿತ್ತು ಫಲ ಉಂಟಾಗುವುದು. ವೋ
ರೈರೈಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಭೋಜನವಂ ಮಾಡಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಕ್ಷರ
ವಂ ಸ್ಮರಿಸಲು ಕೋಟಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಭೋಜನವಂ ಮಾಡಿಸಿದ ಫಲವು
ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು. ಪಿತೃದಿವಸಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಲು, ಪಿತೃಗಳು ಅಮೃ
ತಪ್ರಾಶನವಂ ಮಾಡಿದವರಂತೆ ತೃಪ್ತರಾಗುವರು. ಸಂಚಾರವಂ ಮಾಡು
ವಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಲು ಸಮಸ್ತ ಭೋಮಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯಂ ಮಾಡಿದಫಲ ಉಂ
ಟಾಗುವುದು. ಶಯನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಲು, ಸಮಸ್ತ ವಿಪತ್ತುಗಳಂ
ಪರಿಹರಿಸಿ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ನಿದ್ರೆಯಂ ಮಾಡುವನೋ, ಅಷ್ಟು ಹೊ

ತ್ತು ಈಶ್ವರಾರಾಧನೆಯಂ ಮಾಡಿದ ಫಲ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಆದುಕಾ
ರಣ ಈ ರಹಸ್ಯವಂ ತಿಳಿದು ನಿರಂತರದಲ್ಲಿಯೂ, ಯಾರು ಜಪಿಸು
ವರೋ ಅವರು ಕೃತಕೃತ್ಯರೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ಹತ್ತೂ ಮಂತ್ರ
ಗಳು ವೈದಿಕಂಗಳೆಂದು, ಅಮೈದಿಕಂಗಳೆಂದು ಎರಡು ಪರಿಯಾಗಿರು
ವುವು ಅದೆಂತೆನೆ—ವೇದೋಕ್ತಂಗಳೆಲ್ಲ ವೈದಿಕಮಂತ್ರಂಗಳೆನಿಸಿ
ಕೊಂಬುವುವು. ಸ್ಮೃತಿ, ಆಗಮ, ಇತಿಹಾಸ, ಪುರಾಣ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ
ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಮಂತ್ರಂಗಳೆಲ್ಲ ಅಮೈದಿಕಗಳೆನಿಸಿಕೊಂಬುವುವು. ಇಂತೆ
ಲ್ಲದೆ ಈ ಎರಡು ವಿಧಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅನುದ್ಧೃತಮೆಂದು, ಉದ್ಧೃತ
ವೆಂದು ಎರಡು ಪರಿ ಉಂಟು, ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಗ್ರಂಥಮಧ್ಯದೋಳ್
ಮಂತ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲುಗೊಂಡು ಕೊನೆವರಿಗೂ ಪಡ್ತಿಯಾಗಿ ವೇಳು
ವದೇ ಅನುದ್ಧೃತಮಂತ್ರವು, ಅಕ್ಷರ ಅಕ್ಷರವಾಗಿ ಬ್ಯಾರೆ ಬ್ಯಾರೆ ವೇಳು
ವುದೇ ಉದ್ಧೃತಮಂತ್ರವೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು. ಅನುದ್ಧೃತಮಂತ್ರಗ
ಳಿಗೆ ಸೂತಕದೋಷವಿಲ್ಲ. ಉದ್ಧೃತಮಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಸೂತಕಗಳ
ದೋಷಂಗಳು ಉಂಟೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು, ಉದ್ಧೃತಮಂತ್ರವಂ ಜಪಿ
ಸುವಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಪಾಣಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಂ ಮಾಡಿ ಜಪಿಸಬೇಕು,
ಮತ್ತೂ ಮಂತ್ರಂಗಳನೆಲ್ಲವಂ ಪುರಶ್ಚರಣೆಯಂಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸ್ಥಲಂ
ಗಳು ಯಾವ್ಯಾವೆಂದರೆ—ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳು, ವರದ್ವತಾಗ್ರಂಗಳು, ಪು
ಣ್ಯಾರಣ್ಯಂಗಳು, ಬಿಬ್ಬವೃಕ್ಷದ ಸಮೀಪಪ್ರದೇಶಂಗಳು, ಶಿವಾಲಯಂ
ಗಳು, ಈ ಸ್ಥಳಂಗಳೆಲ್ಲ ವಶಸ್ಥಂಗಳು. ಮತ್ತೂ ಅಗ್ನಿ ಹೋತ್ರಗೃ
ಹಂಗಳಲ್ಲಿ, ಗೋವುಗಳಂ ಕಟ್ಟುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ, ಮನೆಯೋಳ್ ದೇವ
ತಾರ್ಚನೆಮಾಡುವಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಇಂತೀ ಸ್ಥಳಂಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಶ್ಚರಣೆಯಂ
ಮಾಡಬಹುದು, ಪುರಶ್ಚರಣೆಯಂ ಪ್ರಾರ್ಥನಾಭಿ ಮುಖವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ
ವಶ್ಯವಾದವು, ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಮಾರಣ ಯೋಗ್ಯಮಾಗು
ವುದು, ಪಶ್ಚಿಮಮುಖವಾಗಿಮಾಡೆ ಧನಪ್ರಾಪ್ತಿ ಆಗುವುದು, ಉತ್ತರಾ
ಭಿಮುಖವಾಗಿ ಮಾಡೆ ಶಾಂತಿಕರವಾಗುವುದು, ಸ್ವುಟನಾಗಿ ಜಪಿಸುವು
ದಕ್ಕಿಂತಲು ಮೆಲ್ಲನೆ ಜಪವಂ ಮಾಡುವುದು ಶತಗುಣಾಧಿಕವು, ಆದಕ್ಕಿಂ
ತಲೂ ಷೂನದಲ್ಲಿಯೇ ಜಪವಂ ಮಾಡೆ ಸಹಸ್ರಗುಣಾಧಿಕವು, ಮತ್ತೂ

ಎಂಭತ್ತು ಆನನಂಗಳೋಳ್ ಸೌಧಾರಣವಾದ ವಸ್ತ್ರಾನನದೊಳಾಗಲಿ,
 ಸಸ್ತಿಕಾಸನದೊಳಾಗಲಿ, ಅರ್ಧಾಸನದೊಳಾಗಲಿ, ಸುಖಾಸನದಲ್ಲಾ
 ಗಲಿ ಕುಳಿತು ಪುರಶ್ಚ ರಣೆಯಂ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೂ ಆಸ್ತರಣಾಸ
 ನಂಗಳ ವಿವರಗಳಂ ವೇಳ್ವನು—ಧರ್ಭಾಸನದೋಳ್ ಕುಳಿತು ಜಪನಂ
 ಮಾಡಲು ಶರೀರಕ್ಕುಂಟು ಉಂಟಾಗುವುದು, ವಸ್ತ್ರಾನನದೋಳ್ ಎಷ್ಟೆ
 ಯ್ ಪಾಪ್ಪಿಯಾಗುವುದು. ಕಂಬಳಾಸನವು ಇಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಯನ್ನಂ
 ಟುಮಾಡುವುದು. ರತ್ನಕಂಬಳಯು ಸಮಸ್ತೇಷ್ವಾರ್ಯಗಳಂ ಕೊಡು
 ವುದು, ಕೃಷ್ಣಾಜನದಿಂದ ಜ್ಞಾನ ಉಂಟಾಗುವುದು, ವ್ಯಾಸಾಜನ
 ದಿಂದ ವೋಕ್ಷು ಉಂಟಾಗುವುದು, ವತ್ಸಾಸನದಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ ಉಂಟಾಗು
 ವುದು, ಇಂತೀ ಆನನಂಗಳಲ್ಲಿಯಾವುದು ಅವಶ್ಯಕವೋ ಅದಂ ಸಂಪಾ
 ದಿಸಿ ಜಪವಂ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮವು, ವಶ್ಯಮಂತ್ರವಂ ಜಪಿಸಬೇ
 ಕಾದರೆ ರಕ್ತವಸ್ತ್ರವು ಉತ್ತಮವು, ವೋಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಜಪಿಸಬೇಕಾ
 ದರೆ ಶ್ವೇತವಸ್ತ್ರವು ಉತ್ತಮವು, ಮಾರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಜಪಿಸಬೇಕಾದರೆ
 ನೀಲವಸ್ತ್ರವು ಉತ್ತಮವು, ಕಾಪ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಜಪಿಸಲು
 ನಾನಾನಿಧರೋಗಂಗಳುಂಟಾಗುವುವು, ಪಾಪಾಣದಮೇಲೆ ಕುಳಿತು
 ಜಪಿಸಲು ನಾನಾನಿಧ ದುರಿತ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಕುಳಿ
 ತು ಜಪಿಸಲು, ಸರ್ವಧಾ ಮಂತ್ರಸಿದ್ಧಿ ಆಗಲಾರದು. ಮತ್ತೂ ಜಪವಂ
 ಮಾಡುವ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಎಂತೆಂದಡೆ—ಜಪವಂ ಮಾಡುವಾಗ ಬೆರಳುಗ
 ಳಿಂದ ಎಣಿಸಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಫಲ ಉಂಟು, ಬೆರಳುಗಳ
 ರೇಖೆಗಳಿಂದ ಎಣಿಸಲು ಎಂಟು ಗುಣಾಧಿಕವು, ಪುತ್ರಜೀವಮಣಿಗಳಿಂದ
 ಜಪಮಾಲೆಯಂ ಮಾಡಿ ಎಣಿಸಿ ಹತ್ತು ಗುಣಾಧಿಕವು, ಇದೇ ಮೇರೆಗೆ
 ಶಂಖಮಣಿಗಳಿಂದ ಜಪಮಾಲೆಯಂ ಮಾಡಿ ಎಣಿಸಿ ಶತಗುಣಾಧಿಕವು,
 ಹವಳಗಳಿಂದ ಜಪಮಾಲೆಯಂ ಮಾಡಿ ಎಣಿಸಿ ಸಹಸ್ರ ಗುಣಾಧಿಕವು,
 ಸ್ನೇಹಕಮಣಿಗಳಿಂದ ಜಪಮಾಲೆಯಂ ಮಾಡಿ ಎಣಿಸಲು ವಶಸಹಸ್ರ ಗು
 ಣಾಧಿಕವು, ಮುತ್ತುಗಳಿಂದ ಎಣಿಸಿ ಲಕ್ಷಗುಣಾಧಿಕವು, ನೆಲ್ಲಿಬೀಜದಿಂದ
 ಜಪಮಾಲೆಯಂ ಮಾಡಿ ಎಣಿಸಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷಗುಣಾಧಿಕವು, ತಾವರೆಮ
 ಣಿಗಳಿಂದ ಜಪಮಾಲೆಯಂ ಮಾಡಿ ಎಣಿಸಿ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷಗುಣಾಧಿಕವು, ಸು

ವರ್ಣದಗುಂಡುಗಳಿಂದ ಜಪಮಾಲೆಯಂ ಮಾಡಿ ಎಣಿಸಿ ಕೋಟಿಗುಣಾಧಿಕವು, ದರ್ಭೆಯಿಂದ ಉಕ್ಕವ್ರಕಾರ ಗಂಟುಗಳಂಹಾಕಿ ಜಪಮಾಲೆಯಂ ಮಾಡಿ ಎಣಿಸಿ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ಗುಣಾಧಿಕವು, ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳಿಂದ ಜಪಮಾಲೆಯಂ ಮಾಡಿ ಎಣಿಸಲು ಇಪ್ಪತ್ತು ಫಲವೆಂದು ತಿಳಿಯ ಕೂಡದು, ಪದಕ್ಷಿಣಿ ಸಮಸ್ಕಾರಂಗಳಂ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಣಿಸುತ್ತಲೇ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಲ್ಲದಿರೆ ರಾಕ್ಷಸರ ಪಾಲಾಗುವುದು, ಆದ್ದರಿಂ ತಿಳಿದಂಥಾವರು ಸಂಖ್ಯಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೇ ಮಾಡುವರು, ಮತ್ತು ಈ ರುದ್ರಾಕ್ಷ ಮಾಲೆಯಿಂದ ಜಪವಂ ಮಾಡುವಾಗ ಮೋಕ್ಷಾರ್ಥಿಯಾದವನು ಹೆಚ್ಚಿರಳಿನಿಂದ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಸೆಳೆಯಬೇಕು, ಶತ್ರುನಾಶಾರ್ಥವಾಗಿ ಜಪವಂ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ತರ್ಜನೀಚಿರಳಿನಿಂದ ಸೆಳೆಯಬೇಕು, ಧನಾರ್ಥವಾಗಿ ಜಪವಂ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮಧ್ಯಮ ಜರಳಿನಿಂದ ಸೆಳೆಯಬೇಕು, ರೋಗಾದ್ಯವದ್ರವಶಂತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ದವಿತ್ರದಚಿರಳಿನಿಂದ ಸೆಳೆಯಬೇಕು, ರಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಜಪವಂ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಿರುಬರಳಿನಿಂದ ಸೆಳೆಯಬೇಕು, ಸಂಧಾರಣವಾಗಿ ಜಪವಂ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ-ಹೆಚ್ಚಿರಳಿನಿಂದಲೂ, ಮಧ್ಯಮಚಿರಳಿನಿಂದಲೂ, ಸೆಳೆಯಬೇಕು, ಮತ್ತು ಜಪಮಾಲೆಯ ಸಂಖ್ಯೆಯಂ ಮೇಳುವೆನು ಅವೆಂತೆನೆ-ಮೋಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ತನ್ನಗೆ ಬೇಕಾದಮಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೈದುಮಣಿಗಳಿಂದ ಜಪಮಾಲೆಯಂ ಮಾಡಿ ಜಪಿಸಬೇಕು, ಶುಭಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಾಡುವನು ಇಪ್ಪತ್ತೇಳು ಮಣಿಯುಳ್ಳ ಜಪಸರದಿಂದ ಜಪವಂ ಮಾಡಬೇಕು, ಧನಾರ್ಥಿಯು ಮುಪ್ಪತ್ತು ಮಣಿಗಳಿಂದ ಜಪವಂ ಮಾಡಬೇಕು, ನಾರಣಕರ್ಮವಂ ಮಾಡುವನು ಹದಿನೈದು ಮಣಿಗಳಿಂದ ಜಪವಂ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಂತು ಜಪಮಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದು ಮಣಿಯಂ ಮೇರುಸ್ವಾನದಲ್ಲಿ ರಿಸಿ ಜಪವಂ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಆ ಮೇರುವಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಂತವು ಜಪಮಾಲೆಯಂ ಎಡಗೈಯಿಂದ ಮುಟ್ಟಲಾಗದು, ಮತ್ತು ಜಪಮಾಲೆಯಂ ತೋಳುಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ, ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಾಗಲೀ, ಕಂಠದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಧರಿಸಲಾಗದು, ಜಪಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಪವಂ ಮಾಡಿ ಶುದ್ಧವಾದ ಯಜ್ಞೋಪವೀತದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬಹುದು, ಮತ್ತು ಜಪಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಪಮಾಲೆಯು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳ

ಅಂ ಜಪವು ನಿವ್ವಲವು, ಮೇರುವುದಕ್ಷಿಣವಂ ಮಾಡುತ ಆ ಮೇರುವಂ
 ಉಲ್ಲಂಘಿಸದೆ ಜಪವಂ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಜಪಮಾಲೆಗಳ ಫಲ
 ಗಳಂ ವೇಳುವೆನು ಅದೆಂತೆನೆ—ಸ್ನಹಿತಮಣಿಯಿಂ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಜಪ
 ಮಾಲೆಯಿಂ ಜಪಿಸಲು ರಾಜ್ಯಾಧಿಪತ್ಯ ಉಂಟಾಗುವುದು, ವೃತ್ರಜೀವೀ
 ಮಣಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಉಂಟಾಗುವುದು, ದರ್ಭಿಗಳ ಗಂಟಿನಿಂ
 ದ ಪುತ್ರಸಂಪತ್ತು ಉಂಟಾಗುವುದು, ರುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲೆಯು ಸಮಸ್ತ
 ಇಷ್ಟಾರ್ಥವಂ ಈವುದು, ಹವಳದ ಮಾಲೆಯಿಂದ ನರವೃತ್ತಿ ಪಶ್ಯವಾಗು
 ವುದು, ಕೆಂಪುರತ್ನದ ಜಪಮಾಲೆಯು ಸ್ತಿಪತ್ಯವಂ ಮಾಡುವುದು,
 ಮುತ್ತಿನ ಜಪಮಾಲೆಯು ವಿದ್ಯೆಯಂ ಕೊಡುವುದು, ಪಚ್ಚೈ, ನೀಲದ
 ಮಣಿಗಳಿಂದ ಶತ್ರುದಾಶ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಸುವರ್ಣ ಜಪಮಾಲೆಯು
 ಸಮಸ್ತ ಸಂಪತ್ತಂಕೊಡುವುದು, ರಜತಮಣಿಯು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದಸ್ತ್ರೀ
 ಯಂ ಘಟನೆಯಂ ಮಾಡುವುದು, ಪಾದರಸದ ಜಪಮಾಲೆಯು ಸಮಸ್ತ
 ಇಷ್ಟಾರ್ಥಂಗಳಂ ಕೊಡುವುದು, ಇಂತು ರಹಸ್ಯ ವಾಗಿರುವ ಶಿವತ್ಯ
 ವಂ ತಿಳಿದು ನಿರಂತರದಲ್ಲಿಯೂ ಲಿಂಗರೂಪನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನಂ ನಾವು
 ಪ್ರಾರ್ಥೆಯಂ ಮಾಡುತಲಿರುವೆವು, ಆದ್ದರಿಂ ಈ ದುಷ್ಟರಾದ ರಾಕ್ಷಸರ
 ಪ್ರಯತ್ನವು ಲೇಶವಾದರೂ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ನಡಿಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿ
 ಮತ್ತು ಸುಗಂಧರಾಜನೆಂಕುರಿತು ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ಈಗ ಸಂಧ್ಯಾ
 ಕಾಲಪ್ರಾಪ್ತವಾದುದರಿಂ ನದಾಶಿವನು ಸಂಧ್ಯಾನಾಟ್ಯವಂಮಾಡುವ ಸಮ
 ಯವಾದುದರಿಂ ಅವನ ದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ನಾನು ಸ್ತೋಗಿ ಶೀಘ್ರದಿಂ ಬರು
 ವೆನು, ನೀನು ಪುಂತ್ರಿ ಸಮೇತನಾಗಿ ಸೌಯಂ ಸಂಧ್ಯೆಯನ್ನೆರವೇರಿಸಿ
 ಕೊಂಡು ಈ ನನ್ನ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿಯೇ ಸುಖದಿಂದಿರೆಂದು ಅವ್ವಣೆಯನ್ನಿ
 ತ್ತು ತಾನು ಪರಮೇಶ್ವರನ ದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಹಿಪುವತ್ಪರ್ಯತದ ಪ್ರಾಂ
 ತ್ಯಕ್ಕೆ ತೆರಳಲೂ. ಆಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಂತ್ರಿ ಸಮೇತನಾಗಿ
 ಸಂಧ್ಯಾದಿ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೆರವೇರಿಸಿ, ಪುರುಷಮೃಗನ ಆಗಮನವಂ ನಿರೀಕ್ಷಿ
 ಸುತ ಇರುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ

* * * *

ಗ ದ್ಯು—ಕುಂ ಡಲಿ ಶಯ ಖಂಡವರಶು ವುಂಡ ರೀಕ ಭ
 ವಾಖಂಡಲಪ್ರಮುಖವಿಲಸುರಪರಪರಿಭವವರಿಣ ತವ್ರ ಚಂಡ ಬುಲ

ಚಂಡಮುಂಡಖಂಡನಸಿಪುಣಕೋಡಂಡಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರಭೇಷಾ
 ದಂಡಪರಿಮಂಡಿತಚಾಮುಂಡಿಕಾಕಟಾಕ್ಷನೀಕ್ಷಣಪ್ರವರ್ಧಮಾನಭೂ
 ಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯಸತ್ಯವ್ರತಾಪಸಕಲಭಾಷಾಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಸಂಸ್ವಂಕಪಚಿ
 ತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಣಧಾರೇಯಘಟಕಾಶತಗ್ರಂ
 ಧನಿನಿನ ಪ್ರಬಂಧನಿಬಂಧನಧುರಂಧರತ್ರಿಭುವನಪವಿತಾತ್ರೇಯಸಗೋ
 ತ್ರಾಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರಸುಚರಿತ್ರಚಾಮರಾಜಮಹಾರಾಜ ಪುತ್ರಸರವ
 ತಿಬಿರುದಮಹಿಶೂರಪುರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರವರಿದರಸಿ
 ಕಜನಾನಂದಕರಮಾಗಿನಿರಚಿತಮಾದಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯವೆಂಬ ಈನ
 ವೀನಕೃತಿಯೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರಗೆ ಪುರುಷವ್ಯಗನು ಬಿಟ್ಟು
 ನಿಭೂತಿ, ರುದ್ರಾಕ್ಷ, ಪಂಚಾಕ್ಷರೀ ಮಾಹಾಮಂತ್ರ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಗಳು
 ನೊದಲಾದ್ದಂ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿದ್ದಂ ಬಣ್ಣಿಸಿರುವ ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ಅಶ್ವಾ
 ಸನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಮಹಾ

*

*

*

ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಅಶ್ವಾಸ ಸಂಪೂರ್ಣವು

ಈ ಪುತ್ತ್ರಿಂದನೇಯ ಅಶ್ವಾಸಮಾರಂಭ

ಶ್ರೀರಸ್ತು.

ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡಿಕಾಂಬಾಸಿಂಹನು.

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ—ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು
 ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಗಲು ಗಂಗಾನದಿಯೋಳ್ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ
 ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ ಮೊದಲಾದ ಆಹ್ನಿಕಗಳಂ ನೆರೆವೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಎಂದಿ
 ನಂತೆ ಪುರುಷವ್ಯಗನ ಆಶ್ರಮವಂ ಕುರಿತು ಬರುತ ಬಿಟ್ಟವೃಕ್ಷದ ಬಳಿ
 ಯಲ್ಲಿ ಎಂದಿನಂತೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಪುರುಷವ್ಯಗನಂ ಕಂಡು ಸಾಮಾನ್ಯ
 ಸಮಸ್ಮಾರವಂ ಮಾಡಿ ಪುರೋಭಾಗದೋಳ್ ಕುಳಿತಿರಲು, ಪುರುಷ

ವ್ಯಾಗಸು ಆ ರಾಜೇಂದ್ರನಂಕಂಡು ಎಲೈ ರಾಜಕುಲತಿಲಕನೇ! ಇನ್ನೇ
 ಸು ಕೇಳಲವೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಲಿದ್ದೀಯೆ ಎನಲು, ಅದಂ ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು
 ಪುರುಷವ್ಯಾಗಸಂ ಉಪದೇಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಹಾಹೃದಿ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ
 ಬೊದಲಾವದಂ ಕೇಳಿ ಆತ್ಮಧೃಢರಿತನಾಗಿ, ಲೋಕದೋಳ್ ವರಾತ್ಪರ
 ನವದ ವರಸೇತ್ಸವಗಿಂತಲು, ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ದೇವತೆಯಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೂ
 ಶಿವಸ್ಥಿ ಭಕ್ತಿ ಉಳ್ಳವರಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾದ ಜನರೂ ಇಲ್ಲ ಅದುಕಾರಣ
 ಇಹಪರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅವೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಶಿವಭಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಮಾಡ
 ಬೇಕು. ಈ ಮಹಾತ್ಮನ ದೇವಿಯಿಂದ ಶಿವಾರಾಧಕರ ಪ್ರಭಾವವಂ,
 ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಗಳಾದ ಸಾಧನಂಗಳಂ, ಅದರ ಮಹಿಮೆಯಂ
 ಕೂಡ ಸಾಂಗವಾಗಿ ತಿಳಿದಂತಾಯಿತು, ಈಗ ಈಶ್ವರಾರಾಧನಕ್ರಮವಂ,
 ಮತ್ತೂ ಈಶ್ವರಾರಾಧಕರ ಕ್ರಮವಂಕೂಡ ಈತನ ಮುಖದಿಂದಲೇ ತಿಳಿ
 ಯಬೇಕೆಂದು ಮನದೋಳ್‌ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ವಂದನೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಶಿವಾರಾಧ
 ನೆಯು ಮಾಡುವ ಮಹಾವುರುಷರು ಯಾವ ರೂಪವಿಂದಿರುವರೋ, ಅವೆ
 ರುಗಳ ವಿವರವಂ, ಮತ್ತೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶಿವಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡುವ
 ದರಿಯಂ ಕೂಡ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಉಪದೇಶಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಜಾಪ್ನಾಪನೆಯಂ
 ಗೈವ್ಯಲು, ಆಗ ಪುರುಷವ್ಯಾಗಸು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು
 ಎಲೈ ಭೂವಲ್ಲಭನೇ! ಮೊದಲು ಲಿಂಗಕ್ರಮವಂ ಪೇಳುವೆನು ಕೇಳು
 ಮಹಾ ವಿಸ್ತಾರು ನಿರುತ್ತರದಲ್ಲಿಯೂ ಇಂದ್ರನೀಲ ರತ್ನದಿಂ ನಿರ್ಮಿತ
 ವಾದ ಲಿಂಗವಂ, ಇಂದ್ರನು ಮೋಹಕೈದಿಂ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಲಿಂಗವಂ,
 ಅಗ್ನಿಯು ಕಾಲ್ಪನ್ನದಿಂನಿರ್ಮಿತವಾದ ಲಿಂಗವಂ, ಯಮನು ಸರ್ಮದಾ
 ಲಿಂಗವಂ, ಸಿಖುತಿಯು ನೈಕತಲಿಂಗವಂ, ವರುಣನು ಸ್ನಹಿಕಲಿಂಗವಂ,
 ವಾಯುವು ಹಿತಾಳೇಲಿಂಗವಂ, ಕುಬೇರನು ಸುವರ್ಣಲಿಂಗವಂ, ಸೂ
 ರ್ಯನು ತಾಮ್ರದಲಿಂಗವಂ, ಚಂದ್ರನು ಮುತ್ತಿನಲಿಂಗವಂ, ವಿಶ್ವದೇ
 ವರುಗಳು ರಜತಲಿಂಗವಂ, ಅಪ್ಸರಸುಗಳು ಕಂಚಿನಲಿಂಗವಂ, ಅಪ್ಪಿನೀ
 ದೇವತೆಗಳು ಪಾರ್ಥಿವಲಿಂಗವಂ, ಸಪ್ತಮಾತೃಕೆಗಳು ಪಂಚಲೋಹದ
 ಲಿಂಗವಂ, ದೈತ್ಯರು ಉಕ್ಕಿನಲಿಂಗವಂ, ರಾಕ್ಷಸರು ಕಬ್ಬಿಣದ ಲಿಂಗವಂ
 ನಿತ್ಯ ಪಿಶಾಚಂಗಳು ಸೀನದಲಿಂಗವಂ, ಗುಹ್ಯಕರು ಮೊದಲಾದವರು

ಮೂರು ಲೋಹದ ಲಿಂಗವಂ, ಸುವರ್ಣ ಮೊದಲಾದ ಗರುಡರು ವಚ್ಛೆಯಲಿಂಗವಂ, ಅದಿಶೇಷ ಮೊದಲಾದ ನಾಗಶ್ರೇಷ್ಠರು ಹವಳದಲಿಂಗವಂ ಪ್ರಾಜಿಸುವರು, ಇಂತೀಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನಾ ರಾಧಿಸುತ್ತ ತಮತಮಿಗೆ ಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ಪದವಿಗಳಂ ಪಡೆದು ಸಮಸ್ತ ಭೋಗಂಗಳನ್ನನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಖದಿಂದಿರುವರು. ಮತ್ತೊಂದಿವಭಕ್ತಿ ಉಂಟಾದವರು ಪ್ರಾಜೆಯಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಲಿಂಗಗಳ ವಿಶೇಷವಂ ಪೇಳುವೆನು—ಸುವರ್ಣಲಿಂಗವಂ ಪ್ರಾಜಿಸಿದರೆ ಸೌಭಾಗ್ಯವಂನಿತ್ತು ಫರದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಲೋಕವ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನಂಟು ಮಾಡುವುದು, ಯಶಸ್ಕರವಾದ ರಜತ ಲಿಂಗವು ಪಿತೃಲೋಕ ವ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನಂಟು ಮಾಡುವುದು ತಾದ್ರದಲಿಂಗವು ಪುಷ್ಕಕರವು, ಹಿತ್ತಾಳೆಲಿಂಗವು ತುಷ್ಪಿಯಂ ಮಾಡುವುದು, ಕಂಚಿನಲಿಂಗವು ಕೀರ್ತಿಯಂ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಕಬ್ಬಿಣದಲಿಂಗವು ಶತ್ರುಕ್ಷಯ ಕರವು, ಸೀಸದಲಿಂಗವು ಆಯುರಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಪಾದಕವು, ಸೈಕತಲಿಂಗವು ಪ್ರಭಾವವನ್ನೆಂಟು ಮಾಡುವುದು, ಪಾಷಾಣಲಿಂಗವು ಪುಣ್ಯಪ್ರದವು, ಕಾಶ್ಮೀರ ಶಿಲಾಲಿಂಗವು ಐಶ್ವರ್ಯಪ್ರದವು, ಮರಕತಲಿಂಗವು, ದುಃಖಶಾಂತಿಕರವು, ಸ್ನೇಹಲಿಂಗವು ಅಖಂಡ ಭೋವಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ವನ್ನೆಂಟು ಮಾಡುವುದು, ಇಂದ್ರನೀಲಲಿಂಗವು ಸೌಖ್ಯಪ್ರದವು, ಮುತ್ತಿನಲಿಂಗವು ಶ್ರೇಯಃಪ್ರದವು, ಪಾಪರಹಲಿಂಗವು ಸಕಲೀಶಾರ್ಥಂಗಳಂನೀವುದು, ಕಸ್ಮೂರಿ ನಿರ್ಮಿತಲಿಂಗವು ಸಕಲ ಸುಗಂಧವಂ ಕೊಡುವುದು, ಶ್ರೀಗಂಧಲಿಂಗವು ಜ್ವರನಾಶವಂ ಮಾಡುವುದು, ಕಪ್ಪುರದ ಲಿಂಗವು ಸರ್ವರೋಗಶಾಂತಿಕರವು, ಗೋರೋಚನದ ಲಿಂಗವು ದಿಸ್ಯರೂಪವಂ ಕೊಡುವುದು, ಕುಂಕುಮದ ಹುನ್ನಿಸಲಿಂಗವು ಕಾಂತಿಯನ್ನಂಟು ಮಾಡುವುದು, ಶ್ವೇತಾಗರುಗಂಧಲಿಂಗವು ವಿಶೇಷಬುದ್ಧಿಪ್ರದವು, ಕೃಷ್ಣಾಗರುಗಂಧಲಿಂಗವು ಧಾರಣಾಶಕ್ತಿಯನ್ನಂಟು ಮಾಡುವುದು, ಫಲಲಿಂಗವು ಸತ್ಸರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನಂಟು ಮಾಡುವುದು, ಪುಷ್ಪಲಿಂಗವು ಪುಷ್ಪಪ್ರದ್ಧಿಯಂ ಪಡುವುದು, ಕಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಲಿಂಗವು ಶತ್ರುಗಳಂ ಒಡಿಸುವುದು, ಮೂಢಾಂಕುರದ ಲಿಂಗವು ಅಪ

ಮೃತ್ಯುಪಂ ಪರಿಹರಿಸುವುದು, ಬಿದರುಕಳಲಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದಲಿಂಗವು
 ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು, ಗೋಮಯ ಲಿಂಗವು
 ಸರ್ವರೋಗಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸುವುದು, ಭಸ್ಮದಲಿಂಗವು ಮೋಕ್ಷವ್ರದವು,
 ಅರಿಶಿನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಲಿಂಗವು ಸರ್ವರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನುಂ
 ಟುಮಾಡುವುದು, ನವನೀತಲಿಂಗವು ಕೀರ್ತಿವ್ರದವು, ಮೊಸರಿನಲ್ಲಿಮಾ
 ಡಿದಲಿಂಗವು ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನಿತ್ತು ಸುಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು, ಸಕ್ಕರೆ
 ಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಲಿಂಗವು ವುತ್ರವ್ರದವು, ಉಪ್ಪಿನಲಿಂಗವು ಸಕಲಲೋಕ
 ವಶ್ಯಕವವು, ಅರಿಶಿನದವುಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಲಿಂಗವು ಸ್ತಂಭಸಕರವು,
 ನೆಲ್ಲುಹೊಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಲಿಂಗವು ದಾರಣಕರವು, ಅಕ್ಕಿಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ
 ಮಾಡಿದ ಲಿಂಗವು ವಿಷ್ಣುವ್ರದವು, ಯವೆನುಹಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಲಿಂ
 ಗವು ವಂಶವೃದ್ಧಿಯಂ ಮಾಡುವುದು, ಗೋಧೀಹಿಟ್ಟಿನಲಿಂಗವು ಗೋವು
 ಗಳಂ ಪೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಹೆಸರುಹಿಟ್ಟಿನಲಿಂಗವು ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟು
 ಮಾಡುವುದು, ಉದ್ದಿನಹಿಟ್ಟಿನಲಿಂಗವು ಇಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಯಂ ಕೊಡುವುದು,
 ಕಡಲೆಹಿಟ್ಟಿನಲಿಂಗವು ಶರೀರ ಶುದ್ಧಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು, ಎಳ್ಳು
 ವುಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಲಿಂಗವು ಗ್ರಾಮಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು,
 ನೀವಾರದಹಿಟ್ಟಿನಲಿಂಗವು, ಸರ್ವಾರಿಷ್ಟಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸುವುದು, ಶಾಲ್ಯ
 ನ್ನದಲಿಂಗವು ಅನ್ನವೃದ್ಧಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು, ಮತ್ತೂ ವಸಂತ
 ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಪ್ಪೇಹೂವಿನ ಲಿಂಗವಂ ಮಾಡಿ ಪೂಜಿಸಲು, ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ
 ಪರಸ್ಪರ ಅನುಕೂಲವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದು, ಗ್ರೀಷ್ಮಋತುವಿನಲ್ಲಿ
 ಮುಳಿಗೆ ಹೂವಿನಲಿಂಗವಂ ಮಾಡಿ ಪೂಜಿಸಲು ಕೃಷಿಯು ವೃದ್ಧಿಯಾ
 ಗುವುದು, ವರ್ಷಾಋತುವಿನಲ್ಲಿ ನಾನಾಜಾತಿ ವೃಕ್ಷಂಗಳಿಂದ ಲಿಂಗವಂ
 ಮಾಡಿ ಪೂಜಿಸಲು ಸುಖಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದು, ಶರದೃತುವಿನಲ್ಲಿ
 ಕನ್ನೀವಲೇವುಷ್ಪದಲಿಂಗವಂ ಪೂಜಿಸಲು ಸದ್ವಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದು, ಹೇ
 ಮಂತ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಜಾಜೇವುಷ್ಪದಲಿಂಗವಂ ಪೂಜಿಸಲು ಶಿವಲೋಕ
 ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು, ಶಿಶಿರಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಸಂಪಿಗೇಹುವಿನ ಲಿಂಗವಂ
 ಪೂಜಿಸಲು ಸಮಸ್ತ ಪಾಪಪರಿಹರವಾಗುವುದು, ಮತ್ತೂ ಲಿಂಗನಿರ್ಣ
 ಯವಂ ಪೆಳುವೆನ್ನು—ಫಾಷಾಣಲಿಂಗಕ್ಕಿಂತಲು ಸ್ಪಷ್ಟಿಕಲಿಂಗವು ಉತ್ತಮ

ಮೆನ್ನು, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಾಣಿಕ್ಯಲಿಂಗವು, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಾಶ್ಮೀರ
 ಶಿಲಾಲಿಂಗವು, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ವ್ಯುಷ್ಯರಾಗಲಿಂಗವು, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇಂ
 ದ್ರನೀಲಲಿಂಗವು, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಗೋಮೇಧಿಕಲಿಂಗವು, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ
 ಮೈಡೋರ್ಯಲಿಂಗವು, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪಚ್ಚೇಲಿಂಗವು, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ
 ಮುತ್ತಿನಲಿಂಗವು, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ರಜತಲಿಂಗವು, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸುವ
 ಣಲಿಂಗವು, ಅದಕ್ಕಿಂತ ವಜ್ರದಲಿಂಗವು, ಅದಕ್ಕಿಂತ ರಸಲಿಂಗವು,
 ಅದಕ್ಕಿಂತ ಶಿವನಾಭವು, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಪಾರ್ಥಿವಲಿಂಗವು, ಈ ಪರಿಮೇಳ
 ಒಂದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಒಂದು ಉತ್ತಮವು, ಅದುಕಾರಣ ಪ್ರೂವೋಕ್ತಂಗಳ
 ಘಾವ ಲಿಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದಾನೊಂದು ಲಿಂಗವಂ ಪಾರ್ಥಿವಲಿಂಗವನ್ನಾಗಿ
 ಭಾವಿಸಿ ಪ್ರೂಜೆಯಂ ಮಾಡಲು ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದು, ಪ್ರೂ
 ವೀಕರು ಬಹುದುಂದಿ ಪಾರ್ಥಿವ ಪ್ರೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆದಿ
 ರುವರು, ಅದೆಂತೆನೆ—ಕೃತಯುಗದವರು ಮಾಣಿಕ್ಯಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಥಿವ
 ಪ್ರೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಿರುವರು. ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಸುವ
 ಣಲಿಂಗವಂ ಪ್ರೂಜಿಸಿ ಸಿದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆದಿರುವರು. ದ್ವಾಪರಯುಗ
 ದೋಳ ರಸದಲಿಂಗವಂ ಪ್ರೂಜಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಿರುವರು. ಕಲಿಯು
 ಗದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಥಿವಲಿಂಗವಂ ಪ್ರೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿ ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿಯಂ
 ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅದೇನುಕಾರಣವೆಂದರೆ—ಅವ್ಯಮೂರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೊ
 ಡುಮೂರ್ತಿಯು ಪಾರ್ಥಿವಮೂರ್ತಿಯಾದಕಾರಣ ಪಾರ್ಥಿವಲಿಂಗವು
 ಉತ್ತಮೋತ್ತಮವು. ಮತ್ತು ವೇದವ್ರತಿಪಾಢ್ಯವಾದ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ
 ಪೂಜಾರ್ಹರನು ಎಂತು ಶ್ರೇಷ್ಠನೋ! ಅಂತು ಪ್ರೂವೋಕ್ತ ಲಿಂಗಗ
 ಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಥಿವಲಿಂಗವು ಶ್ರೇಷ್ಠವು. ಇಂತವು ಪಾರ್ಥಿವ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ
 ಪೂಜನೋತ್ತಮವಿರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿಲ್ಲ, ಪಾರ್ಥಿವಲಿಂಗವಂ ರತ್ನಗಳಂ
 ದಲು, ಸುಪ್ಪಣದಿಂದಲು, ರಸದಿಂದಲು, ಸ್ಫಟಿಕದಿಂದಲು. ಮತ್ತು
 ಪ್ರೂವೋಕ್ತವಾದ ಧ್ರವ್ಯಗಳಿಂದಲು, ಮಾಡಿ ಅರ್ಚಿಸಬಹುದು, ಪಾ
 ರ್ಥಿವಲಿಂಗವಂ ಪೂಜಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಖಂಡವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲದೇ ಎರಡು
 ತುಂಡುಗಳಿಂದ ಮಾಡಬಹುದು, ಇದೇ ಪಾರ್ಥಿವ ಲಿಂಗನಿರ್ಣಯವು
 ಪ್ರೂಜಾಕ್ರಮವೆಂತೆಂದರೆ—ಮೊದಲು ಸುನ್ನನವಂ ಮಾಡಿ ತುಳಿಯಾಗಿ

ಸತ್ಯಕರ್ಮಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿ ಪೂಜಾಧ್ಯವ್ಯವಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು
 ಶುಚಿಯಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಗೋಮಯದಿಂದ ಶುದ್ಧಿಯಂ ಮಾಡಿ ಪೂಜಾರಂ
 ಭವಂ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದಂತೆಂದರೆ—ಪಂಚೋಪಚಾರ ಪೂಜೆ ಎಂದು
 ಪೂಜಾಧೋಪಚಾರಪೂಜೆ ಎಂದು, ಅಷ್ಟೋಪಚಾರ ಪೂಜೆ ಎಂದು,
 ದ್ವಿತ್ರಿಂಶದುಪಚಾರ ಪೂಜೆ ಎಂದು, ಇಂತು ನಾಲ್ಕು ಪರಿಯಾಗಿ
 ಪೂಜೆ ಉಂಟು, ಅವಂತೆಂದರೆ-ಗಂಧ, ಪುಷ್ಪ, ಧೂಪ, ದೀಪ, ಸೈವೇದ್ಯ,
 ಇವು ಐದು ಪಂಚೋಪಚಾರ ಪೂಜೆ ಎನಿಸಿಕೊಂಬುದು, ತಾಂಬೂಲ,
 ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ, ನಮಸ್ಕಾರ ಇವು ಮೂರು ಕೂಡಿದರೆ ಅಷ್ಟೋಪಚಾರ
 ಪೂಜೆ ಎನಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಆವಾಹನ, ಆನನ, ಪಾಡ್ಯ, ಅರ್ಘ್ಯ, ಆಚ
 ಮನ, ಸ್ನಾನ, ವಸ್ತ್ರ, ಉಪವೀತ, ಗಂಧ, ಪುಷ್ಪ, ಧೂಪ, ದೀಪ,
 ಸೈವೇದ್ಯ, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ, ನಮಸ್ಕಾರ, ವಿಸರ್ಜನ, ಈ ಹದಿನಾರು ಕೋಡೆ
 ಲೋಪಚಾರ ಪೂಜೆ ಎನಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಆವಾಹನ, ಆನನ, ಪಾಡ್ಯ,
 ಅರ್ಘ್ಯ, ಆಚಮನ, ಸ್ನಾನ, ವಸ್ತ್ರ, ಉಪವೀತ, ಭೂಷಣ, ಗಂಧ,
 ತಿಲಾಕ್ಷತೆ, ಪುಷ್ಪ, ಧೂಪ, ದೀಪ, ಸೈವೇದ್ಯ, ಮುಖವಸ್ತ್ರ, ತಾಂ
 ಬೂಲ, ನೀರಾಜನ, ದಪಣ, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ, ನಮಸ್ಕಾರ, ಸ್ತೋತ್ರ,
 ಪುರಾಣಶ್ರವಣ, ಛತ್ರ, ಚಾಮರ, ವ್ಯಾಜನ, ಶಯ್ಯಾಸನ, ಸಂಗೀತ,
 ಸೌತ್ಯ, ವಾಹನ, ವಾಹನ, ಆತ್ಮಾರೋಪಣ, ಇವು ದ್ವಾತ್ರಿಂಶದುಪಚಾರಂ
 ಗಳೆನಿಸಿಕೊಂಬುವುವು. ಈ ಉಪಚಾರಂಗಳಿಗೆ ಫಲವಂ ಪೇಳ್ವೆನು-
 ಪರಮೇಶ್ವರನ ಶಿಂಗದೊಳಾವಾಹನೆಯಂ ಮಾಡಿದ ಪಾತ್ರದಿಂದಲೇ
 ಯಜ್ಞವಂ ಮಾಡಿದ ಫಲ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಉತ್ತಮವಾದ ಪೀಠವಂ
 ಸಮರ್ಪಿಸಲು ಇಂದ್ರವದಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು, ವಾದ್ಯವಂ ಕೊಡಲು
 ಮೂರು ವಿಧವಾದ ಪಾಪಂಗಳು ಪರಿಹರವಾಗುವುದು, ಅರ್ಘ್ಯದಿಂದ
 ಧನಾಧ್ಯನಾಗುವನು, ಆಚಮನದಿಂದ ಸೌಖ್ಯೋದ್ಯಮಂ ಪಡೆಯುವನು,
 ಸ್ನಾನದಿಂದ ರೋಗಗಳು ಪರಿಹರವಾಗಿ ವೃಥಾಂಗನಾಗುವನು, ವಸ್ತ್ರದಿಂದ
 ಆಯುರಾಭಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದು, ಉಪವೀತದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನ ವುಂಟು
 ಗುವುದು, ಆಭರಣದಿಂದ ಗಣಾಧಿಪತಿಯಾಗುವನು, ಗಂಧದಿಂದ ಅಪ್ಸರಸ್ತ್ರೀ
 ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು, ಅಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕುಜೀರನಾಗುವನು, ನಾನಾವಿಧವು

ವೃಂಗಳಿಂದಸ್ವರ್ಗಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದು, ಧೂಪದಿಂದ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವಿಲ್ಲ
 ತ್ತಿಯಾಗುವದು, ದೀಪದಿಂದ ಮೃತ್ಯುನಾಶವಾಗುವದು, ಸೈವೇದ್ಯದಿಂದ
 ಸಕಲಾಭೀಷ್ಟಂಗಳುಂಟಾಗುವುವು, ಮುಖವರ್ತನದಿಂದ ಕೀರ್ತಿವಂತ
 ನಾಗುವನು, ತಾಂಬೂಲದಿಂದ ಪುತ್ರವಂತನಾಗುವನು, ಉತ್ತರ ಸೀರಾ
 ಜನಿಂದ ಶುದ್ಧಾಂತರಿಕರಣನಾಗುವನು, ದರ್ಪಣದಿಂದ ತೇಜಸ್ವಿಯಾ
 ಗುವನು, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣದಿಂದ ಜೆಜ್ಜೆ ಜೆಜ್ಜೆಗೆ ಅಶ್ವಮೇಧ ಫಲ ಉಂಟಾಗು
 ವದು, ನಮಸ್ಕಾರದಿಂದ ಶರೀರಧೋಳಿರುವ ಕೋಶಂಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟಿ
 ರುವದೋ ಅಷ್ಟು ಕಲ್ಪ ಶಿವಲೋಕದೋಳ್ ವಾಸ ಉಂಟಾಗುವದು,
 ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಶಿವಕಾರೂಪ್ಯ ಉಂಟಾಗುವದು, ಗಾನದಿಂದ ವಿವ್ಯಾಸಿಧಿ
 ಯಾಗುವನು, ಪುರಾಣ ಶ್ರವಣದಿಂದ ಲೋಕದೋಳ್ ಗುರುತ್ವ ಪ್ರಾಪ್ತಿ
 ಯಾಗುವದು, ಛತ್ರದಿಂದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಸಂದೀಪ್ತರ ಸಮಾನನಾಗುವನು, ಚಾಮು
 ರದಿಂದ ಪಣ್ಮುಖಸಮಾನನಾಗುವನು, ವ್ಯಜನದಿಂದ ವಾಯುವಿಗೆ ಸಮಾನ
 ನಾಗುವನು, ಶಯ್ಯೆಯಿಂದ ಪುಷ್ಕರಾವೃತ್ತಿ ರಹಿತವಾದ ಪದವಿಯುಂ ಪಡೆ
 ಯುವನು, ನರ್ಮದದಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಯಜ್ಞವಂ ಪೂಡಿದ ಫಲ ಉಂಟಾಗು
 ವದು, ವಾದ್ಯದಿಂದ ಶಿವಸಾತ್ವಾರವಾಗುವದು, ಆತ್ಮಾರೋಪಣದಿಂದ ಶಿವಸಾ
 ಯುಜ್ಯ ಉಂಟಾಗುವದು, ಈ ಫಲವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಗಳು ಉಪಚಾರಂಗಳಿಂದ
 ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪಾರ್ಥಿವೇಶ್ವರನಂ ಯಾರು ಪೂಜಿಸುವರೋ ಅವರು
 ಇಹದೋಳ್ ಸಮಸ್ತ ಛೋಗಂಗಳಂ ಅನುಭವಿಸಿ ಪರದೋಳ್ ಶಿವಸಾ
 ಯುಜ್ಯವಂ ಪಡೆಯುವರು, ಮತ್ತೂ ವಿಶೇಷೋಪಚಾರಂಗಳಂ ಮಾಡೆ
 ಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಉಂಟಾದರೆ ಆ ಉಪಚಾರಂಗಳೆಲ್ಲವಂ ಪೂಜ ಮಂತ್ರ
 ದಿಂದಲೇ ಸಮರ್ಪಣೆಯಂ ಮಾಡಬಹುದು, ಪರಮೇಶ್ವರನ ಪ್ರತಿಮೆಗ
 ಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೋಟಿಕಾಳ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ಫಲ ಉಂಟಾ
 ಯಾವದೋ ಆ ಫಲ ಬಂದುಪಾರ್ಥಿವೇಶ್ವರನ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಲಭಿಸುವದು.
 ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಥಿವೇಶ್ವರನಿಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾದ ಲಿಂಗವು ಸರ್ವಧಾ
 ಇಲ್ಲವು, ಮತ್ತೂ ಸಮಾನ ಭೇದದಿಂದ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ
 ಮಾನಸಪೂಜಾ ಕ್ರಮವಂ ಫೇಳ್ವನು ಅದೆಂತೆನೆ—ಅಂತರ್ಯಾಮಿ
 ಯಾದ ಪರಶಿವನಂ ಪೂಜಿಸಲಿಂಗವನ್ನಾಗಿಸುವಂತೆಯು, ಹೃದಯಕಮಲ

ವಂ ಪೀಠವಾಗಿయు, ಮನೋಭಾವವೆಂಬ ಪುಷ್ಪದಿಂದ ಅಲಂಕೃತನ
 ನ್ನಾಗಿయు, ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಹಸ್ರದಳಕಮಲದ ಮಕರಂದದಿಂದ ಅಭಿ
 ಷ್ಕೃತನಾಗಿయు, ಅಂತರಾಕಾಶವೆಂಬ ವಸ್ತ್ರದಿಂದಲಂಕರಿತಲ್ಪಟ್ಟವ
 ನನ್ನಾಗಿయు, ಇಂತಪ್ಪ ಜ್ಞಾನಲಿಂಗವಂ ಹೃದಯ ಕಮಲದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಿಸಿ,
 ಬಳಿಕ ಸುಜ್ಞಾನವೆಂಬ ದೀಪವಂ ಹಚ್ಚಿಸಿ, ಹ್ವಯ ಎಂಬ ಜಲದಿಂದ
 ಅಭಿಷೇಕವಂ ಮಾಡಿ, ವಿವೇಕವೆಂಬ ವಸ್ತ್ರದಿಂದವಡಿಸಿ, ಸತ್ಯವೆಂಬ
 ಅಭರಣವಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಮೈರಾಗ್ಯವೆಂಬ ಹೂಮಾಲೆಯಂ ಪೂಜಿಸಿ,
 ಶಮದಮಗಳೆಂಬ ಗಂಧ ಧಾರಣೆಯಂ ಮಾಡಿ, ನಿರಹಂಕಾರವೆಂಬ ಅಕ್ಷ
 ತೆಯಂ ತಳವು, ಭಕ್ತಿ ಎಂಬ ಧೂಪವನ್ನಿತ್ತು, ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ವೀಪವ
 ನ್ನೆತ್ತಿ, ಆಸಂದಾಮೃತವೆಂಬ ನೈವೇದ್ಯವಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಮಾನವೆಂಬ
 ಶುದ್ಧೋದಕವನ್ನಿತ್ತು, ವಿಷಯಗಳೆಂಬ ತಾಂಬೂಲವಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ,
 ಬುದ್ಧಿವ್ರಕಾಶವೆಂಬ ನೀರಾಜನವನ್ನೆತ್ತಿ, ವೇದೈಕವೇದ್ಯನೆಂಬ ಮಂ
 ತ್ರಪುಷ್ಪವಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ವಿಷಯಭ್ರಾಂತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವೆಂಬುದಂ
 ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಮತ್ತೂ ನೋಹವೆಂಬ ಭಾವ ಬುದ್ಧಿಯಂ
 ನಮಸ್ಕಾರವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸುವದೇ ಮಾನಸ ಪೂಜೆಯು. ಇಂತಪ್ಪ
 ಮಾನಸ ಪೂಜೆಯಂ ಭಾವಶುದ್ಧಿಯಂ ಮಾಡಿದವಗೆ ಅನೇಕ ಕಾಲ
 ಬಾಹ್ಯ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿದ ಫಲವು ಹ್ವನಾರ್ಥದೋಳ್ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗು
 ವದು. ಮತ್ತೂ ಮೂರ್ತಿ ಪೂಜೆಗಿಂತಲೂ ಸ್ತೋತ್ರವು ಕೋಟಿಗುಣ
 ಅಧಿಕವು, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಜಪವು ಕೋಟಿಗುಣ ಅಧಿಕವು, ಅದಕ್ಕಿಂ
 ತಲೂ ಧ್ಯಾನವು ಕೋಟಿಗುಣ ಅಧಿಕವು, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮನೋಲ
 ಯವು ಕೋಟಿಗುಣ ಅಧಿಕವು, ಈ ಅರ್ಥವಂ ತಿಳಿದು ಯಾರು ಆಚರ
 ಣೆಯಂ ಮಾಡುವರೋ ಅವರೇ ಕೃತಕೃತ್ಯರೆಂದು ತಿಳಿದದು. ನಮಸ್ಕಾರ
 ಲಕ್ಷಣವೆಂತೆಂದರೆ—ನಮಸ್ಕಾರವು ನಾಲ್ಕು ಪದಿಯಾಗಿರುವದು. ಶಿರ
 ಸ್ಸು. ಹಸ್ತಗಳೆರಡು, ಕರ್ಣಗಳೆರಡು, ಚುಂಬುಕ ಒಂದು, ಬಾಹುಗ
 ಳೆರಡು, ಈ ಎಂಟನ್ನು ಭೂಮಿಯಂ ಮುಟ್ಟಿಸಿ ಸಮಸ್ಕಾರವಂ ಮಾಡುವ
 ದೇ ಸಾಮಾನ್ಯವೆನಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಶಿರಸ್ಸು, ಹಸ್ತಗಳೆರಡು, ಮೋಣ
 ಕಾಲುಗಳೆರಡು, ಈ ಐದಂ ಭೂಮಿಯಂ ಮುಟ್ಟಿಸಿ ನಮಸ್ಕಾರವಂ

ಮಾಡುವದೇ ಸ್ತ್ರೀರು ಮಾಳ್ವ ನಮಸ್ಕಾರವು, ಕೈಗಳೆರಡಂ ಕೂಡಿಸಿ
 ತಿವಸ್ವಿಸಮೇಲಿಟ್ಟು ಎರಗುವದೇ ಅಂಗದ್ವಯ ನಮಸ್ಕಾರವು, ಕೇವಲ
 ಶಿರಸ್ಸು ಮಾತ್ರ ಬಾಗಲು ಏಕಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರವೆಂದರವು. ಇಂತ
 ಒಂದೇ ಶೈವಮತಗಳ್ಳವವೆಂದರೆ—ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರವ್ರತವು, ಸಂವಿ
 ವ್ರತವು, ಭೀಮೇಶ್ವರವ್ರತವು, ಶೂಲವ್ರತವು, ಸ್ನಂದವ್ರತವು, ಕೇ
 ವಾಲೇಶ್ವರವ್ರತವು, ಮಹಾಪಾತಾಳವ್ರತವು, ಇವುಗಳೇ ಮೊದಲಾದ
 ಶೈವವ್ರತಂಗಳೆಲ್ಲಿ ವ್ರತಾಂಗವಾಗಿ ಈಶ್ವರಾರಾಧನೆಯಂ ಮಾಡಲು ಅದು
 ಅಕ್ಷಗುಣಾಧಿಕವಾಗುವದು. ಮತ್ತೂ ಶೈವ ಮಹಾವ್ರತಗಳ್ಳಾವ್ಯವೆ
 ದರೆ—ಶ್ರಾವಣನೋಮವಾರ, ಕಾರ್ತಿಕನೋಮವಾರ, ಅಮಾನೋಮ
 ವಾರ, ನಿತ್ಯನೋಮವಾರ, ಪಕ್ಷವ್ರದೋಪ, ಶನಿವಾರಕೂಡಿದವ್ರದೋಪ,
 ಆದ್ರಾಸಕ್ಷತ್ರ, ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟಮಿ, ಮಾಸಶಿವರಾತ್ರಿ, ಮಹಾಶಿವರಾತ್ರಿ,
 ಈ ಹತ್ತು ಶೈವಮಹಾವ್ರತಂಗಳು, ಇವುಗಳೋಳ್ ಒಂದು ಮಹಾ
 ವ್ರತಂಗಳನ್ನೆತ್ತದಕೂ ಯಾರು ಮಾಡುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಫುನರ್ಜನ್ಮನಿ
 ಳ್ಲವು. ಈ ಹತ್ತು ವ್ರತಂಗಳಂ ಬಿಡದೇ ಆಚರಣೆಯಂ ಮಾಡಿದವರ್ಗೆ
 ಫಲವಂ ಪೇಳುವದಕ್ಕೆ ಪರಮೇಶ್ವರನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಂದ ಅಶಕ್ಯವು,
 ಮತ್ತೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಹತ್ತು ಶೈವ ವ್ರತಂಗಳು ಬರುವ
 ದುಂಟು. ಯಾವವೆಂದರೆ—ನೋಮವಾರ ಸೌಲ್ಕು, ವ್ರದೋಪವೆರಡು,
 ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟಮಿ ಒಂದು, ಕೃಷ್ಣೇಕಾದಶೀ ಒಂದು, ಆದ್ರಾಸಕ್ಷತ್ರ
 ಒಂದು, ಮಾಸಶಿವರಾತ್ರಿ ಒಂದು, ಈ ಹತ್ತು ವ್ರತಗಳೂ ತಿಂಗಳು
 ತಿಂಗಳಿಗೂ ಬರುವದು, ಈ ವ್ರತಂಗಳಂ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಅಮಾನೋಮ
 ವಾರವು, ಮಾಸಶಿವರಾತ್ರಿಯು, ಈ ಎರಡು ದಿನಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿರಾ
 ಹಾರವಂ ಮಾಡಬೇಕು, ಮಿಕ್ಕ ಶೈವವ್ರತಂಗಳಲ್ಲಿ ನಕ್ತ ಭೋಜನವಂ
 ಮಾಡಬೇಕು, ನಕ್ತಭೋಜನವಂತೆಂದರೆ—ವ್ರದೋಪ ಕಾಲದೋಳ್
 ಈಶ್ವರಾರಾಧನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಪೂರ್ವರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಭೋಜನವಂ ಮಾಡ
 ುವುದೇ ನಕ್ತಭೋಜನವು, ಅದೇನುಕಾರಣ ನಕ್ತಭೋಜನವಂ ಮಾಡ
 ಬೇಕೆಂದರೆ—ಉದಯವಾದ ಹನ್ನೆರಡು ಘಟಿಕೆಯೊಳಗೆ ಮಾಡುವ
 ಭೋಜನವಿಂದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವುದು, ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ

ಮಾಡುವ ಭೋಜನವಿಂದ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಉಂಟಾಗುವುದು; ಅಪ
 ಶೌಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಭೋಜನವಿಂದ ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವುದು.
 ಸಾಯಂಕಾಲದೋಳೆ ಮಾಡುವ ಭೋಜನವಿಂದ ಗುಹ್ಯಕರು ಮೊಜ
 ಲಾದ ದೇವಗಣಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯಾಗುವುದು, ಅದುಕಾರಣ ಈ ಸಮಯ
 ಗಳೆಲ್ಲವಂ ವರ್ಜಿಸಿ, ಶಿವಪ್ರೀತಿಕರಮಾದ ಪೂರ್ವರಾತ್ರಿಯೋಳೆ ಭೋ
 ಜನವಂ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದಂ ತಿಳಿದು ಸತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಯಾರು ಆಚರಣ
 ಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೋ ಅವರು ಪಾಶುಪತ ವ್ರತ ಪರಮಾಣರಾಗಿ
 ಶಿವನಿಗೆ ಪರಮ ಪ್ರೀತಿವಿಷಯರಾದ ಭಕ್ತರು. ಅವರು ಯಾರ್ಯರೆಂ
 ದರೆ—ಮೂರ್ಖನ, ಮೃಗಾಂತರ, ಪಾರ್ಶ್ವಂಜೀಯ, ದಧೀಚಿ, ವಿಸ್ಕುಣ್ಣ,
 ಶ್ರೀರಾಮ, ವೀರಭದ್ರ, ದೇವೀಜ, ಮಣ್ಣುಪ್ಪ, ಮಹಾಕಾಳ, ನಂದೀ
 ಶ್ವರ, ಬೈಂಗಿರಿಚಿ, ಇಂದ್ರ, ಬ್ರಹ್ಮ, ದೇವಶಕ್ತಿ, ಪಾಮದೇವ, ಕಪಿಲ,
 ಅಗಸ್ತ್ಯ, ಗೌತಮ, ಅತ್ರಿ, ಪಾಣನಿ, ಕಣಾದ, ವಸಿಷ್ಠ, ರುರು,
 ವಾಲ್ಮೀಕಿ, ಭರವ್ಯಜ, ಬಾಣ, ರಾಪಣ ಮೊದಲಾದವರಲ್ಲರೂ ಪಾಶು
 ಪತವ್ರತಾಪ್ತರಾಗಿ, ಪಾಶುಪತ ವ್ರತಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಷವೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಯಾರ
 ದಂತೆ ಆಚರಣೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಎಲೈ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾ
 ಜನೇ! ಇನ್ನು ಏನು ರಹಸ್ಯಂಗಳಂ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಅವೇಚ್ಛೆ ಇಥೆಯೋ
 ಅನೆಲ್ಲವಂ ಕೇಳಬಹುದೆಂದು ಪುರುಷಮೃಗನು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲು,
 ಇದಂ ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಲೈ ಮಹಾಸಂಭಾವನೇ!
 ಸನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿಯ ಸಂಶಯವೆಂಬ ಅಂಧಕಾರವೆಲ್ಲವೂ ನಿನ್ನ ಶುಭವೇತ
 ವೆಂಬ ಸೂರ್ಯೋದಯದಿಂದ ನಿಶ್ಚೇದವಾಗಿ ಪೋದುದು, ಮತ್ತೊ
 ಶ್ರೀಮಹಾದೇವನು, ದೇವತೆಗಳಿಗೂ, ಋಷಿಗಳಿಗೂ, ವನುಷ್ಯರಿಗೂ,
 ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೆಲಸಿ ಸ್ವಯಂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಅವಿಭವಿಸಿರುವ ಸ್ವಲವಿಕೇ
 ಸಂಗಳಂ ತಿಳಿದುಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆ ಇರುವದ್ದರಿಂದ ಆಸ್ಥಲಂಗಳಂ
 ವಿತ್ತಾರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಷ್ಣುವನವರಿ ಗೈದ್ಯಲಾಗ
 ಪುರುಷಮೃಗನು ಆರಾಜೆಂದ್ರನ ಭಕ್ತಿಯನ್ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ
 ಎಲೈ ಭೂವಲ್ಲಭನೇ! ಕೇಳು, ಅಪ್ರಾಕೃತ ಲೋಕದೊಳಿರುವ ಶಿವಜ್ಞೇ
 ತ್ರಂಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು,

ಕೈಲಾಸದಲ್ಲಿ ಪರಶಿವನೆಂದು, ಸೂರ್ಯಬಿಂಬದಲ್ಲಿ ನದಾಶಿವನೆಂದು, ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣೇಶ್ವರನೆಂದು, ಪಾತಾಳದಲ್ಲಿ ಪಾಪಕೇಶ್ವರನು ಸೂರ್ಯಜೋತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧೀಶನೆಂದು. ಇದುಮಲ್ಲದೆ ಭೂಲೋಕದೋಳು ಸೂರೆಂಟು ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳಿರುವವು, ಕೈವಲ್ಯಪರವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕಂಠನೆಂದು, ಹಿಮವತ್ಪರವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಕೇದಾರೇಶ್ವರನೆಂದು, ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುನಾಥನೆಂದು, ಶ್ರೀ ಶೈಲದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೆಂದು, ಪ್ರಯಾಗದಲ್ಲಿ ನೀಲಕಂಠನೆಂದು, ಗಮೆಯಲ್ಲಿ ರುದ್ರಮೂರ್ತಿ ಎಂದು, ಕಾಲಂಜರಪರವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ನೀಲಕಂಠೇಶ್ವರನೆಂದು, ದ್ರಾಕ್ಷಾರಾಮದಲ್ಲಿ ಭೀಮೇಶ್ವರನೆಂದು, ಗೌರೀವಾಯೂರದಲ್ಲಿ ಅಂಬಿಕೇಶ್ವರನೆಂದು, ಬ್ರಹ್ಮಾವರ್ತದಲ್ಲಿ ದೇವಲಿಂಗನೆಂದು, ಪ್ರಭಾಸಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಶಿಯಾಸನನೆಂದು, ಶ್ವೇತಹಸ್ತಪುರದಲ್ಲಿ ವೈಷ್ಣವಜನೆಂದು, ಸೋಮನಾಥ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೋಮೇಶ್ವರನೆಂದು, ಗೋಕರ್ಣದಲ್ಲಿ ಗೋಕರ್ಣೇಶ್ವರನೆಂದು, ಶ್ರೀರೂಪಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗರಾಜನೆಂದು, ವೇದಪುರದಲ್ಲಿ ವೇದೇಶ್ವರನೆಂದು, ಭೀಮರಾಮಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಭೀಮೇಶ್ವರನೆಂದು, ಮಂಥನದಲ್ಲಿ ಕಾಳಕೇಶ್ವರನೆಂದು, ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ಚೋಕ್ಕನಾಥನೆಂದು, ಮಾನಸಾಖ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಧವೇಶ್ವರನೆಂದು, ಶ್ರೀವಾಂಛಕಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಚಂಪಕೇಶ್ವರನೆಂದು, ಪಂಚವಟಿಯಲ್ಲಿ ವಚೇಶ್ವರನೆಂದು, ಗಜಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯನಾಥನೆಂದು, ತೀರ್ಥಾದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಕೇಶ್ವರನೆಂದು, ಲೀಲಾಕ್ಷಿಯಲ್ಲಿ ಪಾವನಾಶನನೆಂದು, ಕಣ್ವಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಣ್ವೇಶ್ವರನೆಂದು, ಮಧ್ಯಾಡ್ವಾನದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಡ್ವಾನೇಶ್ವರನೆಂದು, ಹರಿಹರದಲ್ಲಿ ಶಂಕರ ನಾರಾಯಣನೆಂದು, ವಿರಿಂಚಿಪುರದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗೇಶ್ವರನೆಂದು, ವಂಚನದಲ್ಲಿ ಗಿರೀಶ್ವರನೆಂದು, ಹಂಪಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೂಪಾಕ್ಷನೆಂದು, ತ್ರಿಮುಕುಟದಲ್ಲಿ ಅಗಸ್ತ್ಯೇಶ್ವರನೆಂದು, ಸೋಮಾದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನೆಂದು, ಮಹಾಭಲಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರನೆಂದು, ಅರ್ಕಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಕೇಶ್ವರನೆಂದು, ವೇದಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವೇದಾರಣ್ಯೇಶ್ವರನೆಂದು, ಸೋಮಪುರಿಯಲ್ಲಿ ತ್ರಿಮೂರ್ತ್ಯಾತ್ಮಕಸೋಮನೆಂದು, ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂವೇಶ್ವರನೆಂದು, ಅವಂತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಮಲಿಂಗೇಶನೆಂದು, ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ವಿಜಯೇ

ತ್ವರನೆಂದು, ಮಹಾನಂದೇವುರದಲ್ಲಿ ಮಹಾನಂದೇಶ್ವರನೆಂದು, ಕಪು
ದ್ಗಿರೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗಂಗಾಧರೇಶ್ವರನೆಂದು, ದಕ್ಷಿಣ ವೃಷಾಭಲದಲ್ಲಿ
ಚಾಮರಾಜೇಶ್ವರನೆಂದು, ನಂದಿಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ನಂದೇಶ್ವರನೆಂದು, ಗರಳ
ವುರಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನಂಜುಂಡೇಶ್ವರನೆಂದು, ಬಧಿರಾಚಲದಲ್ಲಿ ಚೂಡೇಶ್ವ
ರನೆಂದು ನಿಡಾಸಾಧವುರದಲ್ಲಿ ನೀಡಾವಾಘೇಶ್ವರನೆಂದು, ಏಕಾಂತರಾಮ
ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಮಲಿಂಗೇಶನೆಂದು, ಶತತ್ಯಂಗಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿವೇಶ್ವರನೆಂದು
ಪುನಾನುಪಾಚಲದಲ್ಲಿ ನೋಮೇಶ್ವರನೆಂದು, ನಲ್ಲೂರು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣು
ಲೇಶ್ವರನೆಂದು, ಕನ್ಯಾಕುಮಾರದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಭಂಗೇಶ್ವರನೆಂದು, ಶ್ರೀನಾಗಕ್ಷೇತ್ರ
ದಲ್ಲಿ ಕುಂಠಲೇಶ್ವರನೆಂದು, ಮತ್ಸ್ಯತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥೇಶ್ವರನೆಂದು, ಉತ್ಕಂ
ಗವುರದಲ್ಲಿ ರಾಘವೇಶ್ವರನೆಂದು, ಬ್ರಹ್ಮವುರದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗಸಹಾಯೇಶ್ವರ
ನೆಂದು, ತ್ರಿಕೂಟಾದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ತಾಂಡವೇಶ್ವರನೆಂದು, ಗಂಡಕಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಮ
ನಾಭನೆಂದು, ಧರ್ಮವುರಿಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಲಿಂಗೇಶ್ವರನೆಂದು, ಶ್ರೀಪತಿಕ್ಷೇತ್ರ
ದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಪತೀಶ್ವರನೆಂದು, ವಾಣಿಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವಿರಿಂಚೇಶ್ವರನೆಂದು, ಕನ್ಯಾ
ಕುಬ್ಜದಲ್ಲಿ ಕಳಾನಾಥನೆಂದು ಜಗನ್ನಾಥದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕಂಡೇಶ್ವರನೆಂ
ದು, ನೇನಾಳದಲ್ಲಿ ಕುಲೇಶ್ವರನೆಂದು, ತ್ರಿರಾವಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕೇ
ಶ್ವರನೆಂದು, ನರ್ಮದೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಭುಲಿಂಗನೆಂದು, ಸ್ವರ್ಣಾವಳಿ
ಯಲ್ಲಿ ಕಳಿಂಗೇಶ್ವರನೆಂದು ಧರ್ಮಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವ
ರನೆಂದು, ಪುಂಡರೀಕವುರದಲ್ಲಿ ಜೈಮೀಶ್ವರನೆಂದು, ಅಮೋಘ್ಯಯಲ್ಲಿ
ಮಧುರಾಧೀಶನೆಂದು ನಿರ್ಮಲಾಖ್ಯವುರಿಯಲ್ಲಿ ವನ್ಮಗೇಶ್ವರನೆಂದು ಸಿಂಧವ
ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರನೆಂದು, ಶ್ರೀಕೂರ್ಮದಲ್ಲಿ ತ್ರಿವುರಾಂತಕನೆಂದು
ಮಣಿಕುಂಡಲತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಣಿ ಮುಕ್ತಾನಂದೇಶನೆಂದು, ವಟುವಿಯ
ಲ್ಲಿ ಕೃತ್ತಿವಾಸೇಶ್ವರನೆಂದು, ತ್ರಿವೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗಮೇಶ್ವರನೆಂದು,
ನಿತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಘಲ್ಲೇಶ್ವರನೆಂದು, ಇಂದ್ರಕೀಲದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನೇಶ್ವರನೆಂ
ದು, ಶೇಷಾಚಲದಲ್ಲಿ ಕಪಿಲೇಶನೆಂದು, ಪ್ರಸ್ಥಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ಥಗಿರೀಶ
ನೆಂದು, ಚಿತ್ರಕೂಟದಲ್ಲಿ ಭುವನಾಧೀಶನೆಂದು, ಉಪ್ಪಯಿಯಲ್ಲಿ
ಮಹಾಕಾಳೇಶ್ವರನೆಂದು, ಮಂಗಳ ಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗಮಾಧೀಶನೆಂದು
ಜವ್ವಲಾಮುಖಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಲಟಂಕೇಶ್ವರನೆಂದು, ಮಹ್ಮ ಪುಸ್ಕರಣಿಯಲ್ಲಿ

ಕಾಮೋತ್ಪನ್ನನೆಂದು, ತಂಜಾಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ಪ್ರೀತ್ಯರನೆಂದು, ಲಂಕಾ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ಸ್ಯೇಶ್ವರನೆಂದು, ಗಂಧಮಾವನದಲ್ಲಿ ಕೂರ್ಮೇಶ್ವರನೆಂದು, ವಿಂಧ್ಯಾಚಲದಲ್ಲಿ ವರಾಹೇಶನೆಂದು, ಅಹೋಬಲದಲ್ಲಿ ನೃಸಿಂಹೇಶನೆಂದು, ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಾಮನೇಶ್ವರನೆಂದು, ಕಪಿಲತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಭೃಗುರಾಮೇಶನೆಂದು, ರಾಮಸೇತುವಿನಲ್ಲಿ ರಾಮೇಶ್ವರನೆಂದು, ಸಾಕೇತಪುರದಲ್ಲಿ ಬಲರಾಮೇಶನೆಂದು, ವಾರಣಾಸತಿಯಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧೇಶನೆಂದು, ತತ್ತ್ವಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಕೀಶನೆಂದು, ಮಹೇಂದ್ರಾಚಲದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣೇಶನೆಂದು, ಕಾಂಜೀಪುರದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಲಿಂಗಾತ್ಮಕವಾದ ಏಕಾಂಬರೇಶ್ವರನೆಂದು, ಜಂಬುಕೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಅಬ್ಲಿಂಗಾತ್ಮಕವಾದ ಜಂಬುಕೇಶ್ವರನೆಂದು, ಅರುಣಾಚಲದಲ್ಲಿ ತೇಜೋಲಿಂಗಾತ್ಮಕವಾದ ಅರುಣಾಚಲೇಶ್ವರನೆಂದು, ಕಾಳಹಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಯುಲಿಂಗಾತ್ಮಕವಾದ ಕಾಳಹಸ್ತೇಶ್ವರನೆಂದು, ಚಿಕಂಬರದಲ್ಲಿ ಆಕಾಶಲಿಂಗಾತ್ಮಕವಾದ ಚಿಕಂಬರೇಶ್ವರನೆಂದು, ಭಾಮಾವನದಲ್ಲಿ ಭಾಮಾವನೇಶ್ವರನೆಂದು, ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಾದೇವೇಶ್ವರನೆಂದು, ಆಮ್ರಾತಕಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮೇಶ್ವರನೆಂದು, ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಈ ನೂರೊಂಟು, ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿರುವುವು, ಆ ವರಮವಾವನನಾದ ಪರಶಿವನ ಅಪಾರ ಮಹಿಮೆಯು ಸಹಸ್ರ ಘಟಾ ಯುಕ್ತನಾದ ಆದಿಹಿವನ ಕೂಡ ಬಂಜಿನಲತಾರನು, ಆ ಮಹಾ ಪುರುಷನಿಂದಲು ಬಂಜಿನಲಶಕ್ತವಾದ ಮಹಿಮೆಯು ನಾನು ಬಂಜಿಸಲು ಶಕ್ತನಲ್ಲವೆಂದು ಪೇಳಲದು ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ವರಮ ಸಂತೋಷನಾಗಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮವಂಗೈದು ಈ ಮಹಾಪುರುಷನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಅತಿ ರಹಸ್ಯವಾದ ಶಿವತತ್ತ್ವರಹಸ್ಯವಂ ತಿಳಿದು ಕೃತಾರ್ಥನಾದೆನೆಂದು ಈ ಸತ್ಯಭಾಷ್ಯವಾದಿಂದ ಲೋಕಾತಿಶಯವಾದ ಭಕ್ತಿಯು ವರಶಿವನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದುದು, ಮತ್ತು ಈ ಮಹರ್ಷಿಯ ಉಪದೇಶಕಮಾದಿಂದ ಸತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪಾರ್ಥಿವೇಶ್ವರಾರಾಧನೆಯಂ ಬಿಡದೆ ಮಾಡುವದೇ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ತಾನು ಬಂದಿರುವ ಕಾರ್ಯವು ಈ ಮಹಾತ್ಮನಿಂದಲೇ ಆಗಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂ ಇವನಿಗೆ ಏಜ್ಞಾಪಿಸಿದರೆ ಈ ಮಹಾಪುರುಷನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಒಯವಿಟ್ಟು ಸರವೆ

ರಿತಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಲಿಕ್ಕೆ, ಒಂದುವ್ಯಾಳೆ ತಾನು ಪಾತಾಳೆ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ನಾನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೇನೆಂದು ಆಲೋಚನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಒಂದು ತೋರದೇ ವರದೇವತೆಯ ಕೃಪೆ ಇದ್ದಂತೆ ಆಗಲೇ ವಿಜ್ಞಾನವನೆಯಂ ಮಾಡಿನೋಡುವನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿಬದ್ದಾಂಜಲಿ ಪುಟನಾಗಿ ಏನೋ ಒಂದು ಸಂಶಯದಿರ ಕೂಗುವನಂತೆ ನಿಂದಿರಲೂ, ಆಗ ಪುರುಷಮೃಗನು ರಾಜಕುಮಾರನ ಮೊಗವನ್ನೋಡಿ ಈತನ ಮನಸ್ಸಂಶಯಗಳೆಲ್ಲಾ ತೋಲಗುವಂತೆ ವರಮರಹಸ್ಯಂಗಳನೆಲ್ಲ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿದರೂ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಲ್ಪವನಿರುವಂತೆ ತೋರುತಲಿಕ್ಕೆ ಅದಂ ತಿಳಿದು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನದೊಳಾಲೋಚಿಸಿ ರಾಜಕುಮಾರನ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ವ್ರತಿಬಿಂಬದಂತೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಮುಂದಾಗತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವಂ ಮನದೊಳಾಲೋಚಿಸಿ ಪ್ರಕೃತಾನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ರಾಜಕುಮಾರನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ನಿನ್ನ ಮುಖ ಕಮಲವನ್ನೋಡಿದರೆ ಬಾಡಿರುವಂತೆ ತೋರುತಲಿಕ್ಕೆ ಅದೇನು ಕಾರಣ ಸಂಶಯವಂ ಬಿಟ್ಟು ವೇಳುವನಾಗೆಂದು ಅವೃಣೆಯಂ ಕೊಡಲಾಗ ರಾಜಕುಮಾರನು ಲಜ್ವಲಭಯಗಳಂ ಯುಕ್ತನಾಗಿ ಎಲೈ ಮಹಾನುಭಾವನೆ! ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯದಿರುವ ವೃತ್ತಾಂತವ್ಯಾವುದು, ಸಮಸ್ತ ಪುಣಿ ವಿವಿಧವಾಗಿಯೇ ಇರುವುದು, ಮತ್ತೂ ನಾನು ಬಂದಿರುವ ಕಾರ್ಯವಂ ಮೊದಲೇ ತಿಳುಹಿಸಿರುವೆನು, ಈಗ ಪಾತಾಳದಲ್ಲಿ ಮಹಾಶೇಷನ ಮಂತ್ರಿ ಸ್ವರೂಪ ಮಹಾನಾಗನಮಗಳಾದ ಮಾಲಿನಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಚಿಂತಾ ಮಣಿ ಇರುವದೆಂದು ಮೊದಲುತಾವು ದುರ್ಧರ್ಷನ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಪೇಳುವಾಗ ಅವೃಣೆಯನ್ನಿತು ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಚಿಂತಾಮಣಿಯು ನನಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲಾರದೇ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ವೃಥಾವಾಗಿ ಆಯಾಸ ಪಟ್ಟು ದರಿಂ ಫಲವೇನೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಉಪದೇಶದಿಂದಲೇ ಸಮಸ್ತ ಸಂಶಯಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡು ತಂವು ಆಪ್ತಾನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುವನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಕುರಿತು ಒಂದ ಕಾರ್ಯವಂ ತಿಳಿಸಿ ತಮ್ಮ ಅನುಗ್ರಹವನ್ನೇ ಅವೇಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡಿರುವೆನು. ವಿಜ್ಞಾನವನೆಯಂ ಮಾಡಿ

ಡಿ ಮೌನದಿಂದಿರಲು ಆ ಪುರುಷಾಮೃಗನು ರಾಜಕುಮಾರನು ಪೇಳಿದ
 ನುಡಿಗಳೆಂ ಕೇಳಿ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ಕಾರ್ಯವಂ ತಿಳಿದವನಾದ ಕಾರಣ
 ರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ ಸಹಾಯವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಎಲೈ
 ಸುಗಂಧರಾಯನೇ! ನಿನಿಗೆ ಷರದೇವತಾನುಗ್ರಹವು ಪರಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿರು
 ವದರಿಂದ ನೀನು ಯತ್ನವಂ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಂಗಳಿಗೆ ವಿಫ್ಲವು ಎಂದಿ
 ಗೂ ಬರಲಾರದು, ಆದರೂ ನೀನೇ ಪತಾಳವಂ ಪೊಕ್ಕು ಚಿಂತಾಮಣಿ
 ಯಂ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತನೇ ಸರಿ, ಆದರೂ ಅದು ಉಚಿ
 ತವಲ್ಲ ಏನು ಕಾಣುವೆಂದರೆ, ಮೊದಲು ಪುರ್ವಾರ್ಥವನು ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಸೋಗಿ
 ರ್ದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವನ ಮೋಸಗೊಳಿಸಲೋಸುಗ ಮಹಾ ನಾಗರೇಂದ್ರನ
 ಒಂದಾಗಿ ಪುರುಷಾಮೃಗನಂ ಯಾರು ಕರತರುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಮಾಲಿನಿ
 ಎಂಬ ಕನ್ಯಾರತ್ನವನ್ನು, ಸಮಸ್ಥ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಪ್ರದಮಾದ ಚಿಂತಾಮ
 ಣಿಯಂ ಸಹಾ ಕೊಡುವೆವು ಎಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡಿರುವೆವು
 ಎಂದು ಆ ದುರ್ಧರ್ಷನಂ ಒಡಂಬಡಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಈಗ ನಾನು
 ಬಾರದೆ ನೀನು ಮಾತ್ರ ಸೋದಲಿ ಆ ನಾಗಶ್ರೇಷ್ಠರು ಚಿಂತಾಮಣಿರತ್ನವಂ
 ಕೊಡುವರಲ್ಲ ಬಲಾತ್ಕಾರವಂ ಮಾಡುವುದು ನಿನಿಗೆ ಧರ್ಮವಲ್ಲ
 ನಾನು ಬರುವೆನೆಂಧರೆ ಸತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರದೋಷಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಮೋತ್ಕ
 ರನರ್ಥನಿಲ್ಲದೇ ಜೀವಿಸುವನೆಲ್ಲ ಇಷ್ಟು ಅಸಂಗತವಿರುವಲ್ಲಿ ಆ ಮಣಿ
 ಯು ನಿನಿಗೆ ಎಂತು ವಶವಾಗುವದ್ದು, ಎಂದು ನುಡಿಯಲು ಆ ಮಾತಂ
 ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಾಯಿ ಮರತರೆ ಕಾರ್ಯ
 ಕೆಡುವದೆಂದು ಮನದಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಪುರುಷಮಾದ ಮಾತುಗಳಿಂದ
 ಪುರುಷಾಮೃಗನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಹಾ ಮಹಿಮನೇ ಶಿಷ್ಯನಾದ
 ನನ್ನಲ್ಲಿ ಪರಮ ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಒಂದು ದಿನ ಪಾತ್ರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊರ
 ಟುತಂಜತೆ ಷರತದ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಪಾತಾಳ ಮಾರ್ಗವಂ
 ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ನಾಗಶ್ರೇಷ್ಠರ ಸಭೆಯಂ ಪೊಕ್ಕು ನನ್ನಂ ಸಂತೋಷವಡಿಸಿ
 ತಾವು ಎಂದಿನಂತೆ ಪ್ರದೋಷಕಾಲಕ್ಕೆ ಯಿಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬಹುದೆಂದು ನನ್ನ
 ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೋರುಪಡಿಸಿ ತಮ್ಮ ಅಂತಃಕರಣಕ್ಕೆ ಅಂತೋರುವದೋ
 ಅಂತು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನನೆಯಂ ಗೈಯ್ದು, ಅದಂ ಕೇಳಿ

ಪುರುಷಮೃಗನು ನಸುನೆಗುತ ಹಾಗೇ ಆಗಲೀಯೆಂದು ಒಡಂಬಡು
 ಆದಿನ ಅಲ್ಲಿಯೇಯಿದ್ದು ಮಾರನೇದಿನ ಉದಯಕಾಲದೊಳ್ ಸ್ನಾನವೆ
 ದಲಾಗಿ ಈಶ್ವರಾರಾಧನೆಯು ಸೆರವೇರಿತು ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನು
 ಕರದು ಪಾತಾಳವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವೆಲ್ಲಿರುವುದೆಂದು ನಗು
 ತ ಕೇಳಲು, ಅದಂಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮೊದಲಿನಂತೆ ವಿಜ್ಞಾ
 ಪನೆಯಂ ಮಾಡಲು, ಆಗ ಪುರುಷಮೃಗನು ಮುಂಜಹಾನದಿಂ ಕೂಡಿ
 ಕೈಯೋಳರ್ಧ ದರ್ಭವನಿತ್ರವಂ ತೆಗದು ತನ್ನ ಮುಂದುಗಡೆಯೊಳ್
 ಭೂಮಿಯು ಮುಟ್ಟಲು ಅಕ್ಷಣವೇ ಆದಿಶೇಷನಿರುವ ಸ್ಥಳಿಗೆ ನಿಷ್ಕ್ರಾಂತ
 ಕಮಾಗಿ ವಿಶಾಲವಾದ ಮಾರ್ಗವಾಗಲು ಅದಂಕಂಡು ಸುಗಂಧರಾಜನು
 ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು ವರಮೇಶ್ವರನ ಪ್ರಶ್ನಾವಸನ್ನಾದರೂ ಒಂದುವೇಳೆ ಒಂ
 ನಿಸುಬಹುದು ತಪೋನಿಧಿಗಳಾದ ಶಿವಾರಾಧಕರ ಮಹಿಮೆಯಂ ಎಣಿಸುವ
 ದಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮಮೊದಲಾದವರಿಂದಲೂ ಅಕಸ್ಯವೆಂದು ಮನಮೊಳಲೋಪಿ
 ಸುತ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರದ ಪ್ರತಿಮೆಯಂತೆ ಸ್ತುಬ್ಧನಾಗಿರಲೂ, ಆಗ ಪುರುಷ
 ಮೃಗನು ಕಾಲವು ಸುಮ್ಮನೇ ಕಳೆಯುವದೆಂದು ತ್ಯರೆಯಿಂ ರಾಜಕುಮಾ
 ರನಂ ಸಂಗಡಲೇ ಬರುವಂತೆ ವೇಳಪಾತಾಳವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಮುಹೂ
 ರ್ತಮಾತ್ರದೊಳ್ ಆದಿಶೇಷನ ಸ್ಥಳಿಗೆ ಬಂದುನಿಲ್ಲಲೂ, ಅಲ್ಲಿದ್ದ ನಾಗಶ್ರೇ
 ಷ್ಮರಾದ ಆದಿಶೇಷಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಆಪುರುಷಮೃಗನಂಕಂಡು ಭೆ
 ಯಭಕ್ತಿಯುಕ್ತರಾಗಿ ಎದ್ದು ವಂದನೆಯಂಮಾಡಿ ಉಚಿತವಾದಪೀಠವನ್ನಿ
 ತ್ತು ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೂ ಪುರುಷಮೃಗನಂ ಕುರಿತು
 ಸಂಗಡ ಬಂದಿರುವ ರಾಜಕುಮಾರರಾರ್ಯರೆಂದು ಕೇಳಲಾಗ ಪುರುಷಮೃ
 ಗನು ಈ ಮಹಾಪುರುಷರ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಸಾವಧಾನದಿಂ ವೇಳುವೆನು
 ಶೀಘ್ರದಿಂ ರಾಜೋಪಚಾರವಂ ಮಾಡುವದೆಂದು ಅವ್ಯಹೇಯಂ ಕೊಡ
 ಲಾಕ್ಷಣದೊಳ್ ನಾಗಶ್ರೇಷ್ಠರು ಉತ್ತಮವಾದ ಪೀಠಗಳನ್ನಿತ್ತು ಪ
 ರಿವರಿ ಉಪಚಾರಂಗಳಂ ಮಾಡಲಾಗ ಸುಮತಿಯು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ
 ನ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ಕುಳಿತು ಅಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಿತ್ರಂಗಳಂನೋಡಿ ಸಂತೋಷವ
 ಡುತ್ತಿರಲೂ, ಆಕಾಲದೊಳ್ಳನ್ನಾಗಶ್ರೇಷ್ಠರೆಲ್ಲರೂ ಮೂರುತೋಕದ ಸಾ
 ವಾರ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ಮೂರ್ತೀಭವಿಸಿ ಬಂದು ಮಣಿಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ

ದೋ ಎಂಬಂತೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಜಕುಮಾರನು ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಮನವಣಿವಂತೆ ನೋಡುತ್ತಿರಲಾಗ ಮಹಾಶೇಷನಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮಹಾ ನಾಗಸಂಬುವನು ಪ್ರರುಷಮೃಗನೊಡನೆ ಬಂದಿರುವ ರಾಜಕುಮಾರನು ನೋಡಿ ಈತನೇ ರತ್ನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದಿರುವನೊವರೆ ದುರಾತ್ಮನಾದ ದೈತ್ಯನ ಸಂಗತಿಯು ತಪ್ಪಿ ಈ ಮಹಾ ಪ್ರರುಷನೇ ಬಾಣಿಗ್ರಹಣವು ನನ್ನ ಮಗಳಾದ ಮಾಲಿನಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವುದು ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಪುಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಎಣೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುವುದು, ಇದು ಈಶ್ವರಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ಸಂಘಟನವಾಗಬೇಕೆಂದು ಮನದೋಳ್ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾಶೇಷನು ಪ್ರರುಷಮೃಗನು ಕುರಿತು ಎಲೈ ತಪೋನಿಧಿಯೇ! ನೀನು ಶಿವನನ್ನಿಧಿಯುಂ ಬಿಟ್ಟು ಹ್ವಣಮಾತ್ರ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದು ಇಲ್ಲಿತನಕ ದಯಮಾಡಿದ್ದು ಏನು ಕಾರಣವೋ ಆ ಪರಿಯುಂ ಅವನೆಯುಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪೇಳಲಾಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಪ್ರರುಷಮೃಗನು ರಾಜಕುಮಾರನು ತೋರಿ ಸಂಕ್ಷೇಪದಿಂದ ರಾಜಕುಮಾರನ ವೃತ್ತಾಂತವಲ್ಲವಂ ತಿಳುಹಿ ಈತನು ಸಾಮಾನ್ಯನೆಂದು ತಿಳಿಯದಿರು, ನಿನ್ನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಪೂರಣಾರ್ಥವಾಗಿ, ನನ್ನಂ ದಿವಾ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹ್ವಣ ಬಿಡದೆ ಪೀಡಿಸುತ್ತಲಿರ್ದ ಆ ದುಷ್ಟನಾದ ಮರ್ಧರ್ಷನ ಪರಿವಾರ ಪೆಲ್ಲವು ಮಾರ್ಗದೋಳ್ ಕಂಡು ಯುದ್ಧದೋಳ್ ಹ್ವಣಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಯೇಷವಂ ಮಾಡಿ ಏನೂ ಅರಿಯದವನೆಂತೆ ನಾಳು ಇರುವ ಬಿಬ್ಬವ್ಯಕ್ತದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರಲು, ಅವನ್ನೋಡಿ ಸಾಧುಗಳಿಗೆ ಬಂದವಿ ಪತ್ತಂ ಪರಿಣತಿಸುವ ಮಹಾಪ್ರರುಷನು ಇವನಾಸ್ಥಿಲೋ ನೋಟುವೆನೆಂದು ನಾನು ಮಾಡುವ ಶಿವಾರಾಧನೆಯುಂ ನೆರವೇರಿಸಿ ಬಹಿರ್ಮುಖನಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜಕುಮಾರನು ನನ್ನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ವಂದನೆಯುಂ ಮಾಡಿ ನಿಂದಿರಲೂ, ಆಗ ಈ ಮಹಾನುಭಾವನೇ ತ್ರದಸ್ಸುಂನೋಡಿ ನೆಡದ ಕಾರ್ಯಂಗಳೆಲ್ಲವೂ ಈತನಿಂದಲೇ ಆದುದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಬಳಿಕ ಕುಶಲ ಪ್ರಶ್ನೆಯುಂ ಮಾಡಿ ಈತನಿಂದಲೇ ಸಕಲ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಕೇಳಿ ಮತ್ತೂ ಈ ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠನಿಗೆ ಚಿಂತಾಮಣಿ ರತ್ನವು ಬೇಕಾಗಿರುವದಂ ತಿಳಿದು, ನೀವು ದುರ್ಧರ್ಷನಿಗೆ ಧೀನುಗ

ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ನಿಮರ್ಶೆಯು ಮಾಡಿ ಈ ಮಣಿಗೋಸುಗ
ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜನೊಡನೆ ನಾನು ಬಂದಿರುವೆನು, ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ
ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಸಫಲವಾಗಲೋಸುಗ ತಡಮಾಡದೆ ಈತನಿಗೆ ಚಿಂತಾಮಣಿ
ರತ್ನವು ಕೊಡುವುದುಚಿತವು, ಏನುಕಾರಣವೆಂದರೆ—ನನ್ನನ್ನು ಯಾರು
ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಕರೆತರುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಮಣಿಯು ಮಾಲಿನಿಯು ಕೂಡ
ಕೊಡುವೆವೆಂದು ನೀವು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ನಿರಾ
ಲಾಗದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿದ ನುಡಿಯು ಕೇಳಿ ನಾಗೋತ್ತಮರೆಲ್ಲರೂ ಸಂಶ
ಯಪಡುತ್ತ ಮೊದಲು ಪುರುಷಮೃಗನು ಕರೆತರುವುದೆಂದು ನಾವು ಮಾಡಿ
ದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಅನರ್ಥಕ್ಕೆ ಕಾರಣಮಾಯಿತು, ಅದೆಂತೆನೆ—ಈಗ
ಬಂದಿರುವ ರಾಜಕುಮಾರನು ನಾವು ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂತೆ ಪುರು
ಷಮೃಗನು ಕರೆತಂದಿರುವನು, ಆದ್ದರಿಂದ ಮಣಿಯು ಕೊಡಬೇಕಾ
ಯಿತು, ಅಥವಾ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ದುಷ್ಟನಾದ ದುರ್ಧರ್ಷನು ಈ ವಾರ್ತೆ
ಯು ಕೇಳಿ ಆ ಹ್ವಣವೇ ಬಂದು ನಾಗಲೋಕವು ಭಸ್ಮವು ಮಾಡುವನು,
ಇಂತು ಅನರ್ಥಗಳು ಈ ಮಹಾನಾಗನ ದೇವಿಯಿಂದಂಟಾದುದೆಂದು
ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲು, ಅದು ಕೇಳಿ ಮಹಾಶೇ
ಷನೂ ಕೂಡ ಸಂದೇಹಪಡುತ್ತಿರಲಾಗಿ ಪುರುಷಮೃಗನು ಇವರು ಅಶ
ಕ್ತಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಯಾಕಾರ್ಯಗಳೆಂಬ ತಿಳಿಯದೆ ಪೇಚಾಡು
ವರು ಎಂದು ಮನದೋಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು ಇವರಿಗೆ ಯಥಾರ್ಥವು ತಿಳುಹಿಸಿದ
ಲ್ಲದೆ ಭೈರವ ಉಂಟಾಗಲಿವೆಂದು ಮರಳಿ ಮಹಾಶೇಷನು ಕುರಿತು
ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವು ತಿಳುಹಿ, ಈತನಿಂದಲೇ ಆ
ದುರ್ಧರ್ಷನು ಲೋಕಾಂತರವನ್ನೆದುವವರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ, ಇನ್ನು
ಸಾವಕಾಶವು ಮಾಡದೆ ಚಿಂತಾಮಣಿಯು ರಾಜಕುಮಾರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು
ಸಂತವಿಟ್ಟು ಕಳುಹುವುದೆಂದು ಪೇಳಿ ಬಳಿಕ ರಾಜಕುಮಾರನು ಕುರಿ
ತು ಪೇಳತಕ್ಕ ಹಿತೋಕ್ತಿಗಳೆಲ್ಲವುಪೇಳಿ ಆ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನು
ಮಹಾಶೇಷನು ಕೂಡ ಒಡಂಬಡಿಸಿ, ತಾನು ಪ್ರದೋಷ ಸಮಯವಾ
ಯಿತುಪ್ರೋಗಿಬರುವೆನೆಂದು ಈರ್ವರ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಎಂದಿನಂತೆ ತಾನಿ
ರುವ ಬಳಿಗೆ ತೆರಳಿ ಬರಲೂ,

ಆ ಬಳಿಕ ಆದಿಶೇಷನು ಋಷಿಯ ವಾಕ್ಯವು ಎಂದಿಗೂ ಅಸ್ಯಥಾ ಆಗಲಾರದು ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಧೈರ್ಯ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಅಭಯವನ್ನಿತ್ತು ಎಲ್ಲರ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಕರ್ನಾಟ ಭೂಪತಿಯೇ! ನಿನ್ನ ಪ್ರಭಾವವಂ ಪುರುಷವೃಗನ ಮುಖದಿಂದ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾದೆನು, ಈಗ ನಿನಿಗೆ ಚಿಂತಾಮಣಿರತ್ನಮಾತ್ರ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇರುವದೋ ಅಥವಾ ಮಹಾನಾಗನ ಮಗಳಾದ ಮಾಲಿನಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇರುವದೋ ಎಂದು ನುಡಿಯಲಾಗಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಹಾಶೇಷನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಹಾಶೇಷನೇ! ನಾನು ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಬಂದವನಲ್ಲ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಪೂರಣವಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಚಿಂತಾಮಣಿಯಂ ತಂದಿವೆನೆಂದು ಬಂದಿರುವೆನಾದಕಾರಣ ರತ್ನವಂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿರುವೆನೆಂದು ವೇಳಲಾಗಿ ಮಹಾಶೇಷನು ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನ ಗಂಭೀರವಾದ ನುಡಿಗಳಂ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ, ಮಹಾನಾಗನಂ ಕರೆದು ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ! ಚಿಂತಾಮಣಿರತ್ನವಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾರೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಲಾ ಮಹಾನಾಗನು ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಎಮ್ಮ ಸಭಾಧ್ಯಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರಲು, ಇತ್ತಲಾ ಪಾತಾಳದಲ್ಲಿರುವ ನಾಗಕನ್ಯೆಯರು ಕೆಲಂಬರು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಬಂದಿರುವದಂ ಕಂಡು, ಕೆಲಂಬರು ಅವರ ಮುಖದಿಂದ ಕೇಳಿ ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡು ಆತನಂ ನೋಡುವೆನೆಂದು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಬಂದು ಆಸ್ಥಾನದ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ನಿಂತು ರಾಜಕುಮಾರನ ರೂಪುಲಾವಣ್ಯ ಸೌಕುಮಾರ್ಯ ಸ್ತೋತ್ರ, ಧೈರ್ಯ, ಪರಾಕ್ರಮ, ಗಾಂಭೀರ್ಯ, ಮೊದಲಾದ ಗುಣಗಳಂ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನಂಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತ, ಮೇಘೋದಯವಂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಕಾದಿರುವ ಚಾತಕಪಕ್ಷಿಗಳಂತೆ ಕಾದಿರಲು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಮಾಲಿನಿಯ ಸಖಿಯರು ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ತಿಳಿದು ತಮ್ಮ ವಡತಿಯ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತವಂ, ಮತ್ತೂ ರಾಜಕುಮಾರನ ಸೌಂದರ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಗಳಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವೇಳುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ. ಮಹಾನಾಗನು ಮಹಾಶೇಷನ ಅಪ್ಪಣೇ

ಮೇಲೆಗೆ ತನ್ನ ಮಗಳಾದ ಮಾಲಿನಿಯ ಬಿಸಿಗೆ ಬಂದು, ರಾಜಕುಮಾರನು ಬಂದಿರುವ ವೃತ್ತಾಂತವು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂತಾದುದು ಕೊಡುವುದೆಂದು ಕೇಳಲಾದಮಾಲಿನಿಯು ಮೊದಲು ತನ್ನ ಸಖಿಯರು ಹೇಳಿದ ಸಮಾಚಾರಗಳೆಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಯುವೆಂದು ಹರ್ಷವರವಳಾಗಿ ಇಂತವು ಮಹಾಪುರುಷನು ಎಂದು ಮೊದಕುವನು, ಚಿಂತಾಮಣಿಯು ನನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದದ್ದರಿಂದಲು ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಪ್ರಾಪ್ತ ಪುಣ್ಯವೃತ್ತಿ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಮೊದಲಾದ ದಿಕ್ಪಾಲಕರಿಗಿಂತಲು ಸಮರ್ಥನಾದ ಈ ಮಹಾ ರಾಜಕುಮಾರನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವನು, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬರತಕ್ಕವನಲ್ಲ, ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರತ್ನವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕಾಣ್ಯ ಮಿಂಚಿಪೋಗುವುದು, ಮುಂದೆ ಈ ರಾಜಕುಮಾರನು ನಾನು ಅವೇಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಸ್ವಾರ್ಥಿನನಾಗುವ ರೀತಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ, ಈಗಲೇ ಈ ರಾಜಕುಮಾರನು ಉಪಾಯವಿಂ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವು ಮಾಡುವುದು ಚಿತನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಮಹಾನಾಗನು ಕುರಿತು ಎಲೈ ತಂದೆಯೇ! ಕೇಳು ನೀವು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಮೊದಲು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಮಾಡಿದ ಪರಿ ಏನು, ಈಗ ರತ್ನಮಾತ್ರವು ಕೇಳುವದೇನು, ಲೋಕದೋಳು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಮಾಡಲೇಬಾರದು, ಅಥವಾ ಮಾಡಿದರೂ ಮೀರಿ ಸಡೆಯಲಾಗದು, ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ನಾನು ರತ್ನ ಮಾತ್ರವು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿಮಿ ಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕೀರ್ತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎನಲು, ಅದು ಕೇಳಿ ಮಹಾನಾಗನು ಎಲೈ ಮಾಲಿನಿಯೇ! ಆ ರಾಜಕುಮಾರನು ರತ್ನವು ಬಂದೇ ಅವೇಕ್ಷಿಸಿರುವನಲ್ಲದೇ ನಾವು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಮಾಡಿದಂತೆ ಸಡೆಯುವ ನಾಗಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ, ಇವಲ್ಲದೇ ಈ ದೇವತಾರತ್ನವು ಆ ಮುಖ ನಾದ ದುರ್ಧರ್ವನ ಸ್ವಾರ್ಥಿನನಾಗಬಾರದೆಂದು ಅವನಿಗೆ ಮೋಸವು ಮಾಡಲೋನುಗ ಪುರುಷಮೃಗನು ಕರತರುವದೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಮಾಡಿದ ವಲ್ಲದೇ ನಿಗೋನುಗ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ರತ್ನವು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಹಾಶೇಷ ಮೊದಲಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ನಾನು ಬಂದಿರುವೆನೆಂದು ನುಡಿಯಲು, ಆಗ ಮಾಲಿನಿಯು ಕಂಬನಿಗಳೆಂ ತುಂ ಬುತ ಎಲೈ ತಂದೆಯೇ! ನಿಮ್ಮ ಸತ್ಯಸಂಧರನ್ನೆಬಿಡುವುದು, ಎಂದು

ವ್ಯಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ವೃಷಭವೃಕ್ಷಗಣನೊಡಗೂಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೆ ರತ್ನದಂತೆ ಸನ್ನಂ ಕೂಡ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದೆಂದು ಮೇಲಿನ ಮಿತ್ರನ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಸರ್ವವ್ಯಯವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾನಿರುವ ಬಳಿಗೆ ರಾಜಕುಮಾರನು ಬರುವಂತೆ ಯತ್ನವಂಗೈಯಲ್ಲಿ ಈ ರತ್ನವು ಕೊಟ್ಟು ರಾಜಕುಮಾರನು ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುವೆನೆಂದು ಮೇಲಿನ ಮಹಾರಾಜನು ತನ್ನ ಮಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ತಿಳಿದು ಮನಮರಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ, ಮಹಾರಾಜನಿರುವ ಸಭೆಯನ್ನವಿ ಎದ್ದೀವೆನೆಗೆ ತನ್ನ ಮಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ತಿಳಿದು ಸರ್ವವ್ಯಯವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಪ್ರಸಾದ ಬರುವುದೆಂದು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸುವೆನೆಂದು ಮಾಡಲಾಗಿ ಮಹಾರಾಜನು ಮೊದಲಾದವರು ಮಹಾನಾಗನ ದೈವ್ಯಸ್ಥಳಗಳ ಕೀಳಿ ಮಾರಲಾರದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದಾಗಿ ಸುಗಂಧಮಾರಾಜನು ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ನಿರನೆ! ನೀನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿರುವ ಚಿಂತಾಮಣಿಯು ಈ ಮಹಾನಾಗನೆಂಬ ನನ್ನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯ ಮಗಳಾದ ಮಾಲಿನಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವುದು, ಆ ತರಣಿಯು ತಾನೇ ನಿನಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವೆನೆಂದು ಸುಕಲ್ಪವಂ ಮಾಡಿರುವಳಂತೆ ಅದುಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಮೇಲಣ ದಯದಿಂದ ಆ ಮಾಲಿನಿಯ ಮಂದಿರವು ನಿನ್ನ ಪಾದವಿನ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ಪಾವನವಂ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಜ್ಞೆಯು ಕೈಕೊಂಡು ಚಿಂತಾಮಣಿಯು ಸ್ವಾರ್ಥಿನ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಎಂದಿನಂತೆ ಈ ಸಭೆಯನ್ನವಿ ಸರ್ವರಂ ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿ ನಿಜಸ್ಥಾನವು ಕುರಿತು ತೆರಳುವುದು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಎಂತು ಸಮರ್ಪಕವೋ ಅದರಿಂದಾಗಿ ನಡೆಸಬಹುದು, ಎಂದು ಮೇಲಿನ ಮಾಲಿಗೆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸುಮತಿಯಂ ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಯೇ! ಈಗ ನಾಗರೇಂದ್ರನು ಬಂದಾಗಿ ಮಹಾನಾಗನ ಮಗಳಾದ ಮಾಲಿನಿಯ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ನೋಗಬೇಕೆಂದು ಮೇಲಿನವನು ನೋಡಿದರೆ ಮೊದಲು ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಅವಲಾಪಿಸುವಂತೆ ಮೋಸವು ಮಾಡಲೋಸುಗವೋ, ಅದರ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಪಂಚನೆಯಿಂದ ಪಂಚಿಸಲೋಸುಗವೋ, ಇಲ್ಲ

ನ. ಮಾಲಿನಿ ಎಂಬ ತರುಣಿಯು ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದ್ದಳು. ಒಂದು ತುಣುಕು ಪಾಠಭಿನ್ನವಾಗಿ ಮೂಡಲು ಹೊಡೆದು ತಾಮರದಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಇರುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದು. ಒಂದು ದಿನ ಒಂದು ದಿನ ನುಡಿಯಾಗಿ ನುಡಿಯುಂಟು. ಹೇಳುತ್ತ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವು ಇವಳಿಗೆ ತಿಳಿಯಲೇ ಇದ್ದರೂ ನನ್ನ ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಶುಭವು ಮೃಗವು ಪ್ರಭಾವವು ಚನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲವು, ಅದುಕಾರಣ ಈ ಮಹಾಪುರುಷನ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ಮಾರಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇವರು ಶಕ್ತರಲ್ಲವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಮಾತು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ನುಡಿಯುಂಟು. ಎಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿ ಮಂ-ನು ನುಡಿಯು! ಎಂತಾದರಾಗಿ, ಈ ಮಹಾಶೇಷ ಮೊದಲಾದ ನಾಗ್ರಕ್ರಮವು ವೇಳೆದ ಪರಿಯಾಗಿ ಮಹಾನಾಗನ ಮಗಳಾದ ಮಾಲಿನಿ, ಇರುವ ಬಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಿತ ನೋಡುವಾ ಎಂದು ನಡೆದು, ಮರಳಿ ಮಹಾಶೇಷನು ಕುರಿತು ಎಷ್ಟು ನಾಗಾಪತಿಯೇ! ನೀನು, ವೇಳೆದ ಪರಿ ಜಾಗರ ಮಹಾನಾಗನ ಮಗಳಾದ ಮಾಲಿನಿಯ ಮಂದರಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಿತ ಬರುವೆಂದು ನುಡಿಯುವಂ ಕೇಳಿ ಮಹಾಶೇಷನು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕರವು ನುಡಿಯುವೆಂದು ಈ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರನು ಮಹಾಶೇಷನ ಮಗಳಾದ ಮಾಲಿನಿಯ ಮಂದರಕ್ಕೆ ಕರವುಕೊಂಡು ಪ್ರೇರಿತ ರಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯು ಕೊಡಲೂ, ಆ ಹುಡುಗಿಯೇ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮಹಾರಾಜ ಪುತ್ರವೆಂದ ನುಗಂಧ ರಾಜನನ್ನೊಡಗೊಂಡು ರಾಜವಿಧಿಯೊಳಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲೂ, ಆ ಕಾಲದೊಳಗೆ ಈ ರಾಜಕುಮಾರನು ನೋಡ ಬೀಕೆಂದು ಕಾದಿದ್ ನಾಗ ಕನ್ನೆ ಸುರೆಲ್ಲರೂ ಕಂಡು ಅತನ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಮೋಹಿತರಾಗಿ ಒಂದು ತುಣುಕು ಬಿತ್ತರದಲ್ಲಿ ಬರವ ಪ್ರತಿಯೊಳಂತೆ ಬಿತ್ತರವೇ ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ಎರಡು ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ನಿಂದಿರಲಾಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಸೌಂದರ್ಯವೆಂಬ ಪ್ರವಾಹವು ಉಬ್ಬಿ ಮಾರಿ ಬರವಂತೆ ನಾಗಕನ್ಯೆಯರ ಸಾಲುಗಳೆರಡೂ ತೀರಗಳಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರಲೂ, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಜಕುಮಾರನು ತನ್ನ ಮಂದಿರವು ಕುರಿತು ಬರುವ ವಾತವೆಯು ಕೇಳಿ ಮಾಲಿನಿಯು ಕೂಡಲೆ ಬಂದಿರಲೂ ನಡೆಯುಂಟು. ನೆಚ್ಚಿಯು ನೇರಿ ನೋಡು

ತ್ವಿರವ ಸಮಾನುದೋಳ್ ಸಕ್ಷತ್ರಮಂಡಲ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ
 ಚಂದ್ರನಂತೆ ರಾಜಕುಮಾರನು ಬರುತ್ತಿರಲೂ, ಅದಂ ಕಂಡು ಮಾಲಿ
 ಬಯ್ಯ ದರಿವ್ರನೆಗೆ ನಿಧಿಗನು ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಹರ್ಷವಂ ತಾಳಿ ರಾಜಕು
 ಮಾರನ ಸೌಂದರ್ಯವೆಂಬ ಬಾಣಂಗಳಿಂದ ಫಾಯ ಪಡೆದು ಮೈಮ
 ರದು ಎಚ್ಚತ್ತು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೋಡುವನೆಂಬ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಪುಕ್ಕರೆ
 ಎಚ್ಚತ್ತು ನೋಡಿ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬರುವನೆಂದು ತಿಳಿದು ಸಡಗರದಿಂದನುಳ
 ಸೊಕ್ಕು. ರಾಜಕುಮಾರನ ನಂಗಡ ಬರುವ ನಾಗಶ್ರೇಷ್ಠರಿಗೆ ಉಪಚಾರ
 ವಂ ಮಾಡುವಂತೆ ಸಖಿದನಿಗೆ ನಿಯಮಿಸಿ ತಾನಿರುವ ಅಂತಃಪುರ
 ದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ರಾಜಕುಮಾರಂಗೆ ಉಪಚಾರವಂ ಮಾಡಲೋ
 ಸುತ ಯೋಗ್ಯಮಾದ ಪದಾರ್ಥಂಗಳಂ ಸನ್ನಿಹಿಸುತ್ತಿರಲು;

ಅಪ್ಪರೋಳ್ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಪರಿವಾರ
 ಸಮೀಪನಾಗಿ ಮಹಾನಾಗಸ ಅಂತಃಪುರವಂ ಕುರಿತು ಬರುತ್ತಿರಲು.
 ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಜಾರದಬಾಗಿಲೋಳ್ ನಾಗಕನ್ನೆಯರು ರಾಜ
 ಕುಮಾರನೊಡನೆ ಒಂದ ಜನಂಗಳಿಗೆ ಪರಿವರಿ ಉಪಚಾರಂಗಳಂ
 ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಮಾಲಿನಿಯ ಪಾತ್ರಸಖಿಯರು
 ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ಹಸ್ತಲಾಗವಂವಿತ್ತು. ವಿವಿಧೋಪಚಾರಂಗಳ
 ಂದ ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸುತ್ತ. ಅಂತಃಪುರವಂ ಸೈದಿಸಿ ರತ್ನವೀಶ
 ದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಲಾಗ ಮಾಲಿನಿಯು ತನ್ನೆಗೆ ಸಮಾನ ರೂಪವತಿಯು
 ರಾದ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ಸಖೀಜನಂಗಳಂಮೊಡಗೂಡಿ ಲಾಪಣ್ಯ
 ಸಮುದ್ರವೇ ಸ್ತ್ರೀರೂಪುಗೊಂಡು ಬಂದಿರುವಂತೆ ತೋರುತ ಮೆಲ್ಲ
 ಮೆಲ್ಲನೆ ಅಡಿಗಳನ್ನಿಡುತ್ತ ಭೇನುಭಕ್ತಿಯಿಂ ಬಂದು ಸುಗಂಧಮಹಾ
 ರಾಯಂಗೆ ಮದನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಆ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಪತಿಯನ್ನಾಗಿ
 ಭಾಷಿಸಿ ವಿವಿಧೋಪಚಾರಂಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಜೆಯಂ ಮಾಡಿ ಮನದಣಿವಂತೆ
 ನೋಡಲಾಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಮಾಲಿನಿಯ ಮನಗರಗಿ ಮದನತಾವದಿಂ
 ತರೀರಪು ಬೆಂಕಿಯಂತಾಗಿ ಚಮರೇಶಿ ವಿಾರಿ ಬರುವ ಮೂರ್ಛೆಯಂ
 ಲಡ್ಡೆ ಎಂಬ ಶೈತ್ಯೋಪಚಾರದಿಂದ ಉಪಶಾಂತಿಯಂನೈದಿಸಿ ಮುಗ್ಧ
 ಣಂತೆ ಮುಂದೊರದೆ ಬಳಕ ತನ್ನೋಳ್ ತಾನೆ ಎಚ್ಚತ್ತು ತೆರೆಯಡ

ಗಿದ ನಮುದ್ರವಂತೆ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಂ ತೋರಿಸಿದನೆ ಗಂಭೀರ
 ಪಾಗಿ ನುಸ್ಮುನ ನಿಂತು ಕಾಲು ಬೆರಳಿನಿಂದ ನೆಲವು ಬರೆಯುತ್ತ ತಲೆ
 ವಾಗಿ ಸೆರಗನ್ನಿಸು ನೋಡೆಗೊಟ್ಟು ನಿರ್ವಿಣ್ಣುಳಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರುತ
 ದೈವ್ಯವು ರಾಸೇಂದ್ರನ ಎದುರಿಗೆ ನಿಂದಿರಲು, ಇಂತು ನಿಂತಿರುವ
 ಮಾಲಿನಿಯುಂನೋಡಿ ಮಹಾರಾಜನು ಮಮತೆಯಿಂದ ಮನದೋಳ್
 ವೊಡಲು ಬೋಚಿಸಿದ ಮಾತುಗಳನೆಲ್ಲ ವರತ, ಮಾಲಿನಿಯ ಸೌಂದರ್ಯ
 ಪೆಂಬ ಮಾಮಾಪಾತಕ್ಕೆ ನಿಲುಕಿ ವೋಡವು ಜೆಟ್ಟಿ ಮುಂದೋರದೆ
 ಅನ್ನರೋಳ್ ಎತ್ತರಿತು ಈ ಮಾಲಿನಿ ಎಂಬ ಮಾಲಿನಿಯ ವೋಗದ
 ನೋಡಿಗಂನೋಡಿದರೆ ಮಹಾ ದೇವರಾದರೂ ವೋಸು ಹೋಗುವನು
 ನನ್ನ ಪಾಡೇನೆಂದು ಮನದೊಳು ತೋಚಿಸಿ ಎಂತಾದರಾಗಲಿ ಇವಳ
 ದುಃಖನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆಯುವೆನೆಂದರೆ ವೊಡಲು ನಾನು ಮಾಡಿರುವ
 ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗೆ ಭಂಗ ಉಂಟಾಗಿ ಅವಕೀರ್ತಿಯು ಎನ್ನಂ ಸುತ್ತದೇ ಬಿಡದು
 ಎಂಬ ಚಿಂತಿಸುತ ಮತ್ತೆ ಮಾನವೆಂದ್ರರ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ
 ವಾದ ಕೀರ್ತಿಯು ಸಂಪಾದಿಸುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲವೆ ಈಗ ಮನ ನೋಲು
 ವುದು ಸರ್ವಥಾ ಅನುಚಿತವೆಂದು ಮನೋನಿಗ್ರಹವು ಮಾಡಿ ಮಾಲಿ
 ನಿಯ ಸೌಂದರ್ಯವೆಂಬ ನಮುದ್ರದೋಳೋಲವ್ಯಾಡುತ್ತಿರುವ ದೃಷ್ಟಿಗಳಂ
 ಒಲುತ್ತಾರುವ ಹಿಂತಿರಿಗಿಸಿ ಮಾಲಿನಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂದಿರುವ
 ಓರ್ವನಖಿಯು ಕರಮ ಎತ್ತಿ ತರುಣಿಯೇ! ನಾವು ಬಂದು ಬಹಳ
 ಹೊತ್ತಾದುದು ಮುಂದೆ ಕಾರ್ಯಗೌರವವು ಅಧಿಕವಾಗಿರುವುದು ಅದು
 ಕಾರಣ ಮಾಲಿನಿಯು ಕೇಳಿ ಮುಣಿಯುಂ ಜೇಗದಿಂ ತಂದು ಕೊಡೆನಲ್ಲ,
 ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿದಮಾಲಿನಿಯ ಹೃದಯದೋಳ್ ಭೆಲ್ಲ ಮೂಡಿದಂತಾಗಿ
 ಅದುವರಿಗೆ ಈ ರಾಜಕುಮಾರನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತನಾಗಿರುವನು
 ಎಂಬ ಭ್ರಾಂತಿಗೊಂಡಿದ್ದು ಈಗ ಅವನ ಹೃದಯವು ತಿಳಿದು ಮೈದು
 ರದು ಮೂಢೆಯುಂ ತಾಳ ಬಿರೂಫಾಳಿಗೆ ಮುರಿದು ಬೀಳುವ ಬಾಳೆಯ
 ಮರವಂತೆ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬೀಳಲು, ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಚಕ್ಷಣೆಯರಾದ ಕನು
 ಲಾಕ್ಷ್ಮಿಯರು ಮಾಲಿನಿಯುಂ ಸುತ್ತವರಿದು ಕೈಪಿಡಿವೆತ್ತಿ ಸೌಗಂಧಮಹಾ
 ರಾಯನ ಚರಣಕಮಲಗಳಮೇಲೆ ನಮಸ್ಕಾರವೆಂ ಮಾಡಿಸುವ ನೆವ

ಇರುವೆವಲ್ಲದೇ ಚಿಂತಾಮಣಿಯು ನಾವು ಕಂಡು ಕೇಳಿದವರಲ್ಲ, ಮಹಾ ನಾಗನಮಗಳಾದ ಈ ಮಾಲಿನಿಯು ನಿನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನಳಾದಡೆ ಚಿಂತಾಮಣಿ ರತ್ನವು ಎಲ್ಲಿ ಪೋಗುವುದು, ನೀನು ಪರಿವರಿಯಾಗಿ ಯೋಚನೆಯುಂ ಮಾಡದೇ ಮಾಲಿತಿಕ್ಕುನುವದಂತೆ ನುಕುಮಾರಾಂಗಿಯಾದ ಈ ಮಾಲಿನಿಯುಂಘಾಶಪಡಿನದೆ ಈ ತರುಣಿಯ 'ಯೌವನವಂ ನಫಲವಂ ಮಾಡಿ ಸ್ತ್ರೀರತ್ನ ಸಹಿತಮಾಗಿ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಎಂಬ ರತ್ನವಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಉಚಿತವಾಗಿ ತೋರುವುದು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ಮನ ಬಂದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ವಿಷ್ಣುವನೆಯಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಶಕ್ತಳಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ವಪ್ರಕಾರದಲ್ಲೂ ನಿನ್ನ ಕಾನ್ಯವಂ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಿತ್ತಮವೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲೂ.

ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ನುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಾಲಿನಿಯ ರೋಕಾ ತಿಶಯವಾದ ಸೌಂದರ್ಯವಂ ನೋಡಿ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಮಾರಸತರಂಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾದ ಅಂತರಂಗ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ ಮುಂದೇನು ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿ ಮೊದಲು ನಾನು ಮಾಡಿದ ಆಲೋಚನೆಯು ಇವರಿಂದ ನೆಡೆ ಮಲಾರದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಆ ಬಳಿಕ ಬಾಗೀಕುನುಮಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಮೃದುವಾಗಿರುವ ಮಾಲಿನಿಯ ಅಂಗಸಂಗವು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತನ್ನ ಚಿತ್ತವು ಸಹಿಸಲಾರದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಬಳಿಕ ತನ್ನ ಪಾದಪದ್ಮಗಳ ಮೇಲೆ ಮಿಂಚುಗಳೇ ಗುಂಪಾಗಿ ಕನ್ಯಾರೂಪವಂ ತಾಳದಂತೆ ಮಲಗಿರುವ ಮಾಲಿನಿಯುಂ ತನ್ನ ಕರಕಮಲಗಳಿಂದೆತ್ತಿ ಅಂಕದೋಳ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಮೃದವವಿ ಕುರುಳುಗಳಂ ನೇವರಿಸಿ ಮುಪ್ಪಾಡಿ ಗಲ್ಲವಂ ಚುಂಬಿಸಿ ಎಲೈ ಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯಳೇ! ನಿನ್ನ ಮನೋಹಾರ್ಯವಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಪರಿಯಲ್ಲಿ ಘಾಶಿಗೊಳಿಸಿದೆನಲ್ಲದೇ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇಂತು ಮಾಡಿದವಲ್ಲ, ಹರಹರಾ ಶಿವನಾಣೆ ಎಲೈ ಚಿತ್ತವಲ್ಲಭೆಯೆ ! ಧೈರ್ಯವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ ಅರಳಿದ ಕಮಲದಂತಿರುವ ಸೇತ್ರಂಗಳಂ ತೆರದು ನೋಡಿ ಎನ್ನ ದೇಹದೊಳ್ಳುಟ್ಟಿದ ಮದನವ್ವರದ ತಾವಕ್ಕೆ ಅನುರೂಪವಾದ ಶಾಂತಿಕರವಾದ ಅಧರಾಮೃತವೆಂಬ ಔಷಧಿಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಸಂತೈಸಬೇಕಲ್ಲದೇ ಇಂತು ಮುನಿಸಂತಾಳುವುದು ಉಚಿತ

ಮುಲ್ಲನೆಯದು ಸೂರ್ಯಮುಕ್ತಿಯಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ನೋಡಿ ಚಂಗಾ
 ದತ್ತಿ ಮಿತ್ರನಿಂದ ವೇದವರದ ಸಖ್ಯ ಜನಂಗಳು ತನ್ನೊಳ್ಳಾಪು
 ನದ್ವಿತಂಗಳಾಗತಾ ನಮ್ಮ ಅರಸಿಯು ಈಗ ಕೃತ ಕೃತ್ಯಳಾವಳೆಂದು
 ಬಹು-ಮಾ-ಕತಾ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಂಕದೊಳ್ಳಾ ಪೂರ್ಣ-ಹಂಪ್ರಸಂತೆ
 ಭಂಧಳನುಗ ರೂಪಿಯು ನುಡಿ ಅಕ್ಷಂವಲ್ಲಿನೋ ಸುಖಾ ವಸವಲ್ಲತ
 ಕೂಡಿ ಕನ್ನ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಧಾರಣವ ಒರವುದುಮ ತೀಮ
 ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಶಿಶಿಗಂ ಎವ ಕಡೆನು ಮಾಡಿದ ಕುಚಾಯಿಗಳೊಳ್ಳಾ ಪುಟ್ಟ
 ಕಪ್ಪುರವಿಶ್ವವಾಪ ಪುಷ್ಪರಂಗನಂ ತಂಬಿರನದು ಶೀಘ್ರವಿಂ ತಂದು ಅ
 ಚೇಕು ರಾಕ್ಷಸ ಸೇತುಂಗಂಗಳ್ಳಾ ಮಾತನು ಶಿವಮಾದ ವಿಶುಪಾದ ಕರನ
 ಸ್ತಂಭಗಳಿಗೆ ಮುನಿದುಗಳಂ ಬಿಟ್ಟ ಶೈಶೋದವಚಾರನು ಮಾಡಿ ಶ್ರೀ
 ಗಂಧಮಾಳ ಪುಟ್ಟ ಕಪ್ಪುರನು ನೆರನು ಪುಷ್ಪರಿನು ಕಲಸಿ ಕನಕ ಕು
 ಶಂಗಳಂ ಪರಿಹಾಸನು ಗೈಯುತ್ತಿರುವ ಕುಚಯುಗ್ಮಗಳಿಗೆ ಅನುಸೇ
 ವನದು ಮಾಡಿ ಎಳೆಯ ಪಪ್ಪ ಪತ್ರಂಗಳಂ ತಂದು ಕುಚಾಗದೊಳ್ಳಾ
 ಮಾಡಗಿ, ಲಾವಂಚದ ಬೀಸಣಿಗೆಗಳಂ ತಂದು ಪುಷ್ಪರಿನು ನೆಳು ತಂದಾ
 ಗುನಂತೆ ಹಾದುಗಾಗಿ ಬೀಸುತ್ತಿರಲು, ಅನುಮದೊಳ್ಳಾ ಮಾಲಿನಿ ಎಂಬ
 ನಾಗಕನ್ಯೆಯು ವೈದ್ಯ ಪಾಲಿನು ಎಪ್ಪಳೋ ಎಂಬಂತೆ ವಿಕುಂಭಮ ಪರಿ
 ಬಿಡಗಿ ನಿಂದೆದ್ದು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ನೋಡಿ ಆತನ ಅಂಕದೊಳ್ಳಾ
 ತಾನು ಕೂತಿರುವಂ ತಿಳಿದು ಈ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಎನ್ನ ವರನಾದೆಂದು
 ಉತ್ಸುಹದಿದ ಕೂಡಿ ಮೈಯುಬ್ಬಿ ವೆಟ್ಟ ಬರುವ ಪ್ರೇಮಾಶಿಸನುಂ
 ತಾಳಲಾರದೆ ಲಜ್ಜೆ ಎಂಬ ತೆರೆಯಂ ತೆಗದು ಬಾಹ್ಯಲತೆಗಳಂವ ಸುಗಂ
 ಧರಾಜಕುಂಬ ಕಬ್ಬತರನಂ ತಬ್ಬಿ ತನ್ನ ಕುಚಕಟ್ಟಲದಿಂ ಕಂಪಮಾಳ
 ಕದನಕ್ಕೆ ಇದೇ ಸಮಯವೆಂದು ನೋಡಿಸುವಂತೆ ನೋಂಕಿಸುತ್ತ ಎಳ್ಳಿ
 ಭೂಕಾಂತನ! ನೀನು ಎಳಗೆ ಪಾಣಕಾಂತನಾಗಜೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೈಸಿ
 ರುವ ಎನ್ನಂ ಅಭಯವುತ್ತು ಸಲಹಜೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನವಿನು, ಆಗ ರಾ
 ಜೇಂದ್ರನು ಅನುಡಿಗಳಂ ಕೇಳಿ ನಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಅಭಯವುತ್ತು
 ಮಾಲಿನಿಯಂ ವಸ್ತ್ರನಲಾಗ ಮಾಲಿನಿಯು ಶುಭವಾದ ಕಾರ್ಯಂಗಳಿಗೆ
 ಸ್ವತಃಕಾಶನಂ ಮಾತೆರಾರದೆಂದು ನೀತಿ ಇರವದರಿಂದ ಬೇಗನೆ ಇವನೊ

ಡಗೂಡಿ ವಿಹಾರವಂ ಮಾಡುಕೇಂಬ ಕುತೂಹಲವಿಂದಲೂ, ಸಖಿಯರ ಮುಖದಿಂ ಸುಕಲಾಭರಣಂಗಳಂ ವಿಷ್ಣುವಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಸಹಾ ತರಿಸಿ ರಾಜೇಂದ್ರಸೊಡಗೂಡಿ ಪರಿಮಳಭರಿತವಾದ ನುಬೋಷ್ಣವಾದ ಪನ್ನೀ ರಿಸಿಂ ಮಂಗಳಸ್ನಾನವಂಗೈದು ದಿವ್ಯಮಕೂಲಂಗಳನ್ನುಟ್ಟು ಅಮೋಘಗಳಾದ ರತ್ನಾಭರಣಂಗಳಂ ತೊಟ್ಟು, ಮೃಗಮಾದತಿಲಕವಂ ವನ ಯೋಳುಟ್ಟು, ರತಿಮಸ್ತಧರಂತೆ ಪೊಳೆಯುತ ರತ್ನಂಗಳಂ ಸಿಮಿತವಾದ ಹಜಾರವನ್ಮದಿ ಅದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದೇ ವದ್ರದ ಹಲಗೆಯಿಂ ಸಿಮಿತ ಸಿರುವ ಪೀಠದೋಳ್ಕುಳಿತು ರೋಹಿಣೀ ಚಂದ್ರರಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿ ರಲು, ಆಗ ಮಾಲಿನಿಯು ತನ್ನ ಪೂಣ ಸಖಿಯಾದ ಮಿತ್ರನಿಂದೆಯಂ ಕರದು ಎತ್ತಿ ಸಖಿಯೆ! ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳಿಗೆ ಈ ವೃತ್ತಾಂತ ವೆಲ್ಲವಂ ಉಪಾಯಾಂತರದಿಂದ ತಿಳುಹಿ ಅವರ ಅನುಮತಿಯಿಂದಲೇ ಪುರೋಹಿತನಂ ಜೇಗದಿಂ ಕರತರುವಳಾಗೆಂದು ಪೇಳಿಕಳುಹಲೂ, ಆಗ ಮಿತ್ರನಿಂದೆಯು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಬರುತ್ತಿರಲು,

ಇತ್ತಲಾ ಮಹಾನಾಗನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ನಾಗೋತ್ತರಿಯಿ ಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಮಾರ್ಯಾದೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲಿ ಸತದ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ಮಹಾಶೇಷಂಗೆ ತಿಳುಹುವದೆಂದು ಅವುಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಕಳುಹಿ ಬಳಿಕ ಮನದೋಳ್ ಈ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಾಲಿನಿಯಲ್ಲಿ ಪುಮತೆಯಂ ಮಾಡುವನೋ? ಇಲ್ಲದರೆ ಉಪೇಕ್ಷಿಸುವನೋ? ಅದವಾ ಮರಳಿ ಬರುವನೆಂದು ಮೋಸವಂ ಮಾಡಿ ಮಣಿಯಂಕೊಂಡು ಸ್ನೇಹು ಪನೋ? ಮತ್ತೂ ನಾಗಶ್ರೇಷ್ಠರೆಲ್ಲರೂ ಹಾಸ್ಯವಂ ಮಾಡುವಂತೆ ಆಗು ವುದೋ? ದ್ವೈವನಂಕಲ್ಪವೆಂತಿರುವುದೋ ನಾನು ಕಾಣೆನೆಂದು ಚಿಂತಿಸು ತ್ತಿರಲಾಗ ಮಿತ್ರನಿಂದೆಯು ಪುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂದು ಮಂದನೆಯಂಮಾಡಿ ಮಾಲಿನಿಯ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ನಿವ್ವಾರವಾಗಿ ತಿಳುಹಿ ಬಳಿಕ ಕುಲವು ರೋಹಿತನಂ ಕಳುಹಜೇಕೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ಮಹಾನಾಗನು ಇದೆಲ್ಲವಂ ಕೇಳಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂ ಕೃತಕೃತ್ಯನಾದೆನೆಂದು ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಪೇಳುತ ಮಿತ್ರನಿಂದೆಗೆ ಕುರವಿಂದರತ್ನಮಯವಾದ ಒಂದು ಷೋಡಿಗೆ ಒಡವೆಗಳೊ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು, ಕುಲವು ರೋಹಿತನಂ ಕರಸಿ ತಾನು

ಧರಿಸಿರುವ ಜೇವರತ್ನದ ಕಂಕಣಂಗಳಂ ಅವನೆ ಕೈಗಳೋಳ್ ಅಳಪಡಿಸಿ
ಮಿತ್ರವಿಂದೆಯೊಡನೆ ಪೋಗಿ ಬರುವದೆಂದು ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಲೂ, ಆಗಲಾ
ಪುರೋಹಿತನು ವರಸ್ಪರವಾಗಿ ವೇಳಿದ ಮಾತುಗಳೇ ಸಜಮಾಯಿತೆಂದು
ಕಂಕಣಗಳಂ ನೋಡುತ್ತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮಾಲಿನಿಯು ಸುಗಂಧರಾ
ಜೇಂದ್ರನು ಈರ್ವರೂ ಇರುವ ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಮಿತ್ರವಿಂದೆಯೊಡಗೂಡಿ
ಬರುತಿ ರಲ್ಲ, ಆಗ ಮಾಲಿನಿಯು ದೂರದೋಳ್ ಬರುವ ಪುರೋಹಿ
ತನು ಕಾಡು ಸುಗಂಧರಾಜನೊಡಗೂಡಿ ಪೀಠದಿಳಿದು ಬಂದು ಪ್ರಣಾ
ಮವಂಗೈದು ಹಾಗೇ ಮಿತ್ರವಿಂದೆಯು ಮೊಗಮ ನೋಡಲೂ, ಆಗ
ಮಿತ್ರವಿಂದೆಯು ಮಾಲಿನಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂ ತಿಳಿದು ಉಚಿತಮಾದ
ಮಾಣೀಪೀಠದಲ್ಲಿ ಪುರೋಹಿತನಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಮಾಲಿನಿ ಸುಗಂಧರಾಯರ
ಅನುರಾಗವಂ, ಆದರಿದುಂಟಾದ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ
ತಿಳುಹಲೂ, ಆಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ಪುರೋಹಿತನ ಸಮ್ಮತಿ
ಯಿಂದ ವಿರಹವೆಂಬ ಆಗ್ನಿಯ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ, ಪಂಚಭೂತಂಗಳೆಂಬ
ನಭಿಯ ಜನರ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ, ಯಾವಾಗಲೂ ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ
ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಾಳುವೆವೆಂಬ ಮಂತ್ರವಂ ವೇಳುತ್ತ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವಂ ಮಾಡಿ,
ವರಸ್ಪರ ಒಬ್ಬರ ಮನೋರಥವಂ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರಾರಣೆಯಂ ಮಾಡು
ವರೆಂಬ ಕಂಕಣಂಗಳಂ ಈವರೂ ಕಟ್ಟಿ ಸಂತೋಷಗೂಡಿ ಅನರ್ಘ್ಯ
ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳಿಂದ ಪುರೋಹಿತನಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿ ಸತಿ
ಪತಿಗಳೇವರೂ ಮೈಯ್ಯುಬ್ಬಿ ಆನಂದಭರಿತರಾಗಿ, ಬಳಿಕ ಸುವರ್ಣ
ಲಿಂಗೇಶ್ವರನ ಆಲಯವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿ ಪ್ರದನಾದ
ಸ್ವರ್ಣಲಿಂಗೇಶ್ವರನ ದರ್ಶನವಂಗೈದು ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದವಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ
ದೇವತಾಭಿವಂದನವಂ ಮಾಡಿ ಬರುವ ಕಾಲದೋಳ್ ಮಾಲಿನಿಯು
ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಪೋಡಕಳಾ ಪೂರ್ಣನಾದ
ಚಂದ್ರನೇ! ಈ ಸಮ್ಮ ಪಾತಾಳಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ವವಾಗಿ ಸುಗಂ
ಧಿಸಿ ಮಡಗಿರುವ ಅಮೃತಕಳಶಂಗಳಿರುವವು ಅದಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಎನ್ನ
ಮನೋಭೀಷ್ಟ ವನರವೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ವೇಳಲೂ, ಆಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂ
ದ್ರನು ಮಾಲಿನಿಯ ಸಂತೋಷಾರ್ಥವಾಗಿ ಅಮೃತ ಪಾನವಂಗೈದು

ಎಲೈ ಪೂಜಾಪ್ರಿಯಳೆ! ನೀನು ತೃಷ್ಣಾವರಿಹಾರವಾಗಿ ಅಮೃತವಂ ಪಾನವಂ ಮಾಡೆಂದು ಹೇಳಲಾದಂತಿಗೇ ಮಾಲಿನಿಯು ಮಹಾವ್ರಸಾದ ದನೆಂದು ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಮೃತಪಾನವಂ ಮಾಡಿ ಮಿಕ್ಕಿರುವ ಶೇಷಾ ಮೃತವನ್ನ ಪಾನವಂಗೈದ ಬಳಿಕ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಉಷಾದೇವಿಯ ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ಬರುವ ಅನಿರುದ್ಧನೋ ಎಂಬಂತೆ ಮಾಲಿನಿಯ ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ಭೋಜನಶಾಲೆಯಂ ಪೊಕ್ಕು ಕುಡ್ರನೋಪೇತವಾದ ಅಣಿಮು ತ್ತಿನ ರಾಶಿಯಂತೆ ಎಡೆಮೋಳ ಬಡಿಸಿರುವ ಅನ್ನವಂ ಭುಂಜಿಸಿ ಪರಿಪರಿ ಭಕ್ಷ್ಯಂಗಳಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ದಾಹೋವಶಮನಾರ್ಥವಾಗಿ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದಲು ಫಲಗಳಿಂದಲೂ, ತೆಗದ ರಸಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೀರ, ಸಕ್ಕರೆ ಯಾಲಕ್ಕಿ ಮೊದಲಾದ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಗಳಂ ಚರಿಸಿ ಪಾನಕಮಂಗೈದಿದ ನರನಾದ ರಸಗಳಂ ಆಕಂಠಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಪಾನವಂಗೈದು ಬಳಿಕ ಸತಿವತಿಗಳೇ ರ್ವರೂ ಕವ್ವುರವೀಳ್ವವಂ ಸನಿಯುತ್ತ ರತ್ಯಾಸಕ್ತರಾಗಿ ಕ್ರೀಡಾಮಂ ವಿರವನ್ನೈದಿ, ಅನೇಕ ಜೀವರತ್ನಗಳಂ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಮಂಚವನ್ನೇರಿ ನರನ ಸಲ್ಯವಂಗಳಂ ಗೈಯ್ಯುತ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲವಂ ಕಳದು ಬಳಿಕ ಮದನ ಬಾಣದಿಂ ಪೀಡಿತರಾಗಿ ಬಾಹುಗಳಿಂದ ಪರಸ್ಪರ ಗಾಢಾಲಿಂಗನವಂಗೈದು ಅಮೃತದಂತಿವ ಅಧರಪಾನವಂ ಮಾಡಿ ಉಕ್ಕಿಬರುವ ಅನುರಾಗದಿಂ ನೊಕ್ಕಿ ಸುರತಕ್ರೀಡಾಸಕ್ತರಾಗಿ, ಪರಿಪರಿ ಬಂಧಂಗಳಂ, ನೆಪಿಕ್ಷಿತದಂ ತಕ್ಷತಗಳಂ ಸೀತ್ಪಾರಂಗಳಂ ಮಾಡುತ ಆನಂದ ಪರವಶರಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ಯೆಂ ನಿಮಿಷದಂತೆ ಕಳೆಯುತ ವಿಸದಿನದೋಳ ರಾತ್ರಿ ಹಗಲುಗಳು ವಿಭಾಗವಂ, ಮತ್ತೂ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೆಂಬ ಭೇದವಂ ಕೂಡ ತಿಳಿಯದೆ, ಆನಂದಮಯ ಸಮುದ್ರದೋಳ ಪಾರವಂ ಕಾಣದೆ ಬಹುಕಾಲ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲು,

ಬಳಿಕ ಒಂದಾನೊಂದು ದಿನದೋಳ ಯಕ್ಷನು ರಾಜೇಂದ್ರ ನಂ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಕಾಣದೆ ಪುರುಷಪ್ರಾಣ ಸೌಮೀಷ್ಯವಂ ಕುರಿತು ಬಂದು ಎಲೈ ಮಹಾನುಭಾವನೆ! ನಮ್ಮ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಪಾತಾಳ ಲೋಕವಂಕುರಿತು ತೆರಳಿ ಬಹುದಿನಂಗಳಾದವು, ಇದುವರಿವಿಗು ಅವನ ಆಗಮನವಂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲಾಗ ಮಹಾತ್ಮನಾದ

ಪುರುಷಮೃಗನು ಜ್ಞಾನವೃಷ್ಟಿಯಿಂದಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಭಾವಿಸಿ ನಾಗಲೋಕದೋಳ್ ಸಡೆಯುವ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಚರ್ಮಗಳಂ ತಿಳಿದು ಮುಗುಳುನಗೆಯಿಂದ ಒಂದಾನೊಂದು ಮಾತನಾಡಲುಪಕ್ರಮಿಸಿ ಎಲೈ ಯಕ್ಷನೆ! ನಿಮ್ಮ ರಾಜೇಂದ್ರನು ನಾಗಲೋಕದೋಳ್ ಇರುವ ಮಾತನಾಗನ ನುಗಳುವ ಮಾಲಿನಿಯ ಮೋಹಪಾಶಂಗಳಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಭೂಲೋಕದೋಳ್ ಮುಂದೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳಂ ಮರತಿರುವನು, ಆದ್ದರಿಂ ನೀನು ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಮುಂದಾಗತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ಎಂತು ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದೋ ಅದಂ ರಾಜೇಂದ್ರಗೆ ತಿಳುವೆಂದು ಅವ್ವಣೆಯನ್ನೀಯಲಾ ಯಕ್ಷನು ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಅಂಜಲಿಯಂ ಮಾಡಿ, ಪಾತಾಳ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಆದಿಶೇವನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸುಮತಿಯಂ ಕಂಡು ಪುರುಷಮೃಗನು ಅವ್ವಣೆಯನಿತ್ತ ಮಾತುಗಳಂ ಪೇಳಿ ಬಳಿಕ ಈರ್ಧರೂ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರಲೂ,

ಅತ್ತಲಾ ಪುರುಷಮೃಗನ ಆಶ್ರಮದೋಳ್ ಪುರುಷಮೃಗನೆಂದಶ್ಯನಂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿರ್ಪ ದುರ್ಧರ್ಷನ ಸೇನೆಯೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಂ ಹತರಾದಪರಲ್ಲದೆ ಉಳಿದು ಓಡಿಪೋಗಿರ್ಪ ರಾಕ್ಷಸದೂತರು ತಮ್ಮ ಬಡೆಯನಾದ ದುರ್ಧರ್ಷನಿಗೆ ವಾನಯೋಗ್ಯವಾದ ಶಾಲ್ಮಲಿ ದ್ವೀಪವನ್ನೈದಿ ಅಲ್ಲಿ ಅಂತಃಪುರದೋಳ್ಳುಹರಿಸುತ್ತಿರುವ ದುರ್ಧರ್ಷನಿಗೆ ತಾವು ಬಂದಿರುವ ರಹಸ್ಯವಾದ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಸ್ವಲ್ಪಮಾಗಿ ಪೇಳಿಕಳುಹಲು, ಆಗ ದುರ್ಧರ್ಷನು ಆ ನಮಾಚಾರವಂಕೇಳಿ, ಆಚಾರಂ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಕರಿಸಿ ನೀವು ಬಂದವರಿಯಂ ವಿವರವಾಗಿ ಪೇಳಿರೆಂದು ನುಡಿಯಲು, ಆಗಲಾಚಾರರು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು ಎಲೈ ದಾಸನೇಂದ್ರನೆ! ಹಿಮವತ್ಪರ್ವತದ ಪೂಂತ್ಯದೋಳ್ ತವವಂಗೈಯ್ಯುತಲಿರ್ಪ ಪುರುಷಮೃಗನಂ ದಶವಂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೋಸುಗ ನೀನು ಮೊದಲು ಕಳುಹಿಸಿರ್ಪ ದಾಸವರ ಸೈನ್ಯವು ಆ ಪುರುಷಮೃಗನ ತಪೋವಿಘ್ನವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲದಂ ಕಂಡು ಓರ್ವ ನೃಪೋತ್ತಮನು ಕೋಪಗೊಂಡು ನಿಮಿಷದೋಳ್ ನಮ್ಮ ದಾಸವರ ತಂಡಗಳಂ ತುಂಡು ತುಂಡಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿ ಲೋಕದೋಳ್ ಧಾಸವರೆಂಬ ಘನವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿ ಆ ಪುರುಷಮೃಗನಿಗೆ

ಸಂತೋಷವನ್ನಂಭುವಾಡಿ ಅವನೊಡಗೂಡಿ ಆ ಹೃದಯಲ್ಲಿಯೇ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಸ್ವರ್ಗಗ್ರಾಸ್ತವಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಂ ಗೈದು ಮುಕ್ತೋರ್ವ ಸಖನೊಡಗೂಡಿ ಮೂರು ಮಂದಿಯೂ ಪಾತಾಳಲೋಕವಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಿದರು, ಇದನೆಲ್ಲವಂ ಕಂತು ಭಯಗೇಂಟು ನಿನ್ನೊಡನೆ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂ ಗೈಯೊನೆಂದು ಪ್ರಾಣವೆಂದಾಳಿದ ನಾವು ನಿನ್ನ ಸಮೀಪವಂ ಕುರಿತು ಬಂದೆನೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ದುರ್ಧರ್ಷನು ಕರ್ಣಕರ್ತೋರವಾದ ಆ ದೂತರ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ರೋಷವಂತಾಳಿ ಕಣ್ಣುಗಳಂ ಕೆಂಪೇರಿ ಕಿಡಿಗಳಂ ನುಡಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆ ಕಾಲದೋಳ್ ಅತ್ಯಂತ ಮುದುಕಿಯಾದ ಅಜಾ ಮುಖಿಯಂಚೊರ್ವ ತಾಹ್ಲೆನೆಯ ದುರ್ಧರ್ಷನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ಅಲ್ಲಿ ಆ ದಾನವದೂತರು ಪೇಳಿದ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಕೇಳಿ ಬಳಿಕ ದುರ್ಧರ್ಷನಂಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ಮಗುವೇ ಕೇಳು ಈ ವಾಸವಲ್ಲರಂ ಸಂಹರಿಸಿದ ರಾಜಕುಮಾರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೆ ಪ್ರಾರ್ಥದೋಳ್ ನಿನ್ನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ತುಂದೋದರಿಸು ತಂದಮಾಡ ಜುರಿಯ ಮಾರುತನು, ಅವನೆ ಸೈನ್ಯವೆಲ್ಲವಂ ಸಹಾ ಸಂಹರಿಸಿದನಾದ್ದರಿಂ ಇವನು ಸಮ್ಮ ವಾಸನ ಮಂಶಕ್ಕೆ ದಾಮನಲನಾಗಿರುವಳು, ಇವನಂ ಪ್ರಾಣದೊರನೆ ಬಿಡುವಮು ಅತ್ಯಂತ ಶೂರನಾದ ನಿನ್ನಿಗೆ ಎಮ್ಮ ಮಾತ್ರವು ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂದು, ಮತ್ತೂ ಸರ್ವ ಸಾಹಸವಂ ಮಾಡಿ ಅವನ ಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನುಡಿಯಲದಂಕೇಳಿ ದುರ್ಧರ್ಷನು ಇದ್ದುಡಿದಾಗ ಕೋವಗೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಆಸ್ಥಾನ ಮಂಟಪವನ್ನೈದಿ ಮಂತ್ರಿ ನೇನಾವತಿಗಳಂ ಕರೆಸಿ ಸಮಸ್ತ ಸೈನ್ಯವೂ ಸನ್ನದ್ಧವಾಗಿರಲೇ ಎಮ್ಮ ಅವೃಣೆಯನಿತ್ತು ಆ ರಾತ್ರಿಯಂ ಕಳೆದು ಉದಯದೊಳೆದ್ದು ಮಂತ್ರಿ ನೇನಾವತಿಗಳಂ ಕುರಿತು ಆಲೋಚನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳಾದ ಈರ್ವ ದಾನವದೂತರಂ ಕರದು ಎತ್ತಿ ಜಾರರುಗಳರಾ! ಪಾತಾಳಲೋಕವಂ ಪೊಕ್ಕು ಮಹಾಶೇಷನಿರುವ ಬಳಿಗೆ ಪೋಗಿ ಅವನಂ ಕುರಿತು, ಮೊದಲು ಪುರುಷಮೃಗನಂ ಕರತಂದರೆ ಮಾಲಿನಿಯಂ ಮಣಿಯಂ ಕೂಡ ಕೊಡುವೆನೆಂದು ನಮಿಗೆ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟದ್ದು ಈಗ ನೀವು ಆ ಧಾತಿಗೆ ತಪ್ಪಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ತೋರುತಲಿಥೆ ಆದ್ದರಿಂ ಮೊದಲು ನೀವು

ವೇಳೆದ ಪರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಲ್ಲಿ ನಿಮಿಗೆ ಕ್ಷೇಮವಾಗುವದು, ಇಲ್ಲದರೆ ಸೇನಾ ಸಮೇತರಾಗಿ ಯುದ್ಧಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿರುವದು ಎಂದು ವೇಳೆ ಬೇಗಬರುವು ಬೆಂದು ಅವ್ವಣೆಯೆಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿ. ತಾಸು ಸಕಲ ಸೇನಾಪರಿಪ್ರ ತನಾಗಿ ನಾಗಲೋಕವಂ ಸುಟ್ಟು ಬಿಡುವೆನೆಂದು ಶಾಲ್ಮಲಿ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ರುವ ಪಾತಾಳ ಮಾರ್ಗದಿಂ ತೆರಳಿ ಬರುತ್ತಿರಲೂ. ಇತ್ತಲಾ ದೂತರು ಅತಿವೇಗದಿಂ ಪಾತಾಳಲೋಕವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಮಹಾಶೇಷನಿರುವ ಸಭೆಯಂ ಪೊಕ್ಕು ತಮ್ಮ ಒಡೆಯನಾದ ದುರ್ಧರ್ಷನ ಅವ್ವಣೆಯಾದಂತೆ ಮಹಾಶೇ ಪನೊಡನೆ ವೇಳೆ ಮತ್ತೂ ನಮ್ಮ ದಾನವೇಂದ್ರನು ಯುದ್ಧಾರ್ಥವಾಗಿ ಶೀಘ್ರದಿಂ ಬರುವನು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿರುವದೆಂದು ನುಡಿದು ತಾವು ಬಂದಂತೆ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಪೋಗುತ್ತಿರಲೂ, ಅದಂ ಕೇಳಿ ಮಹಾ ಶೇಷನು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮಹಾನಾಗನಂ ಕರದು ಎಲೈ ನಾಗಾಧ ಮನೆ! ನೀನು ಒಬ್ಬ ಮಾಡಿದ ಅಕಾರ್ಯದಿಂದ ನಾಗಲೋಕವೆಲ್ಲವೂ ದಾನವರ ಬಾಣಾಗ್ನಿಯಿಂದ ದಹಿಸಿ ಪೋಗುವಂತಾಯಿತು ನೀನು ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ನನ್ನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಅಮಾತ್ಯವದವಿಯೆಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮನವಿದ್ದಂತೆ ನಡೆಯತೆ ಒಂದು ಅವರಾಧವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡದೆ ಈವರಿಗೆ ಇರುತಲಿದ್ದು ಈಗ ಇಂಥಾ ದುಸ್ಕಾರ್ಯವಂ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಈ ಅವರಾಧವಂ ಸಹಿಸಿ ನಿನ್ನಂ ಪ್ರಾಣದೊರೆನೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವೆನು, ಇನ್ನು ನನಗೆ ಮೊಗವಂತೋರದೆ ಮನಬಂದಂತೆ ಪೋಗೆಂದು ಕೋಪಗೊಳ್ಳಲಾ ಮಹಾನಾಗನು ಆದಿಶೇಷನಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವಂಗೈದು ಇದೇನು ಮಹಾಕಾರ್ಯ ವೆಂದು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಇಂತು ಕೋಪಗೊಳ್ಳುವೆ, ಮಹಾನುಭಾವನಾದ ಪುರುಷಮೃಗನು ನುಡಿದನುಡಿಗಳಂ ಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು, ಇಂತಲ್ಲದೇ ಈಗಲೇ ನಾನು ಪೋಗಿ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಯನೊಡನೆ ಈ ವೃತ್ತಾಂ ತವೆಲ್ಲವಂ ವೇಳೆದೊಡೆ ಆ ರಾಜೇಂದ್ರನು ನಿಮಿಸದೋಳ್ ಸಕಲ ಸೇನಾ ಪರಿಪ್ರತನಾದ ದುಸ್ತನಾದ ಆ ದುರ್ಧರ್ಷನಂ ಯುದ್ಧದೋಳ್ ಸಂಹಾ ರವಂಗೈಯ್ಯುವವರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು, ಮತ್ತೂ ಅನುಜ್ಞೆಯಾ ದೊಡೆ ಈ ಕ್ಷಣವೇ ತೆರಳಪೋಗುವೆನೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ಮಹಾಶೇಷನು ಆ ನುಡಿಗಳಂ ಕೇಳಿ ಹಾಗೆ ಆಗಲೀ ಏನು ನುಡಿಯಲಾಗ ಮಹಾನಾ

ಗನು ಆ ಹೊದಲಿಯೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ. ತನ್ನ ಮಂದಿರವನ್ನೆದಿ ತನ್ನ ವತ್ತಿಯೊಡನೆ ಈ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ತಿಳುಹಿ ಮಿತ್ರನಿಂದೆಯಂ ಕರತ ರುವದೆಂದು ನುಡಿಯಲಾವತ್ತಿಯು ಮೆಗಳಾದ ಮಾಲಿನಿಯ ಮಂದಿರವಂ ನೈದಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಮಿತ್ರನಿಂದೆಯಂ ಕರತರಲು, ಆಗ ಮಹಾನಾಗನು ಆ ಮಿತ್ರನಿಂದೆಯಂ ನುಮಿವಕ್ಕಿ ಕರದು ಮಹಾಶೇಷನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ವೇಳಿ ಮತ್ತೂ ಈ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಸುಗಂಧರಾ ಜಕ್ಕುಮಾರಂಗೆ ಸಮಯವರಿತು ತಿಳುಹಿ ಸರ್ವವ್ಯಕಾರದಿಂದಲೂ ಆ ರಾಜ ಕುಮಾರನು ಅಂತರಿಪುರದಿಂದ ತೆರಳಿ ಹಜಾರವನ್ನೈದುವಂತೆ ಮಾಡು ವಳಾಗೆಂದು ಇರೂಪಿಸಿ ಕಳುಹಿ, ತಾನು ಮುತ್ತಿನ ಹಜಾರದೋಳ್ ಶತ ಪದವಂ ನಡೆಯುವನೆವದಿಂದ ಓರ್ವನೇ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರಲೂ, ಇತ್ತಲಾ ಮಿತ್ರನಿಂದೆಯು ರತ್ನವರ್ಯಂಕದೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜನೊಡನೆ ವಿಹರಿ ನುತಲಿರುವ ಮಾಲಿನಿಯಂ ತನ್ನ ಚಮತ್ತಾರ ಸಂಜ್ಞೆಗಳಿಂದ ಮಂತ್ರಿ ದಿಂದಿಳಿದು ಬರುವಂತೆಪಾಡಿ ತಾನು ಆ ಕ್ರಿಡಾಮಂದಿರದ ಬಾಗಿಲೋಳ್ ನಿಂತು ಮಾಲಿನಿಯೊಡನೆ ಮಹಾಶೇಷನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಮೆಲ್ಲನೆ ವೇಳುವ ನಮಯದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಧ್ಯರ್ಷನೆಂಬ ಶಬ್ದವಂ ಕೇಳಿ ಅದೇನವೇನೆಂದು ವೇಗದಿಂದ ಮುಂಚದಿಂದಿಳಿದು ಬಂದು ಮೂಲಿನಿಯೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುತಲಿರುವ ಮಿತ್ರನಿಂದೆಯ ಮುಖದಿಂದ ಸಕಲ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ತಿಳಿದು, ಮಹಾನಾಗನು ತನ್ನ ಮೆಗಳಾದ ಮಾಲಿನಿಯಂ ನನ್ನ ವಶವಂ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಮಹಾಶೇಷನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆತಂಗೆ ಇಂತು ಅಪಮಾನ ಉಂಟಾಯಿತೆಂದು ವ್ಯಸನವಡುತ ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಹಜಾರವಂ ಪೊಕ್ಕು ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಸಮಸ್ತಾಯುಧಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಬರು ತ್ತಿರಲಾಗ ಏನೋ ಒಂದು ಪರಿಯಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಗೂಡಿ ಮಾರನೋಟದಿಂ ನೋಡುತ ರತ್ನದ ಪ್ರತಿಮೆಯಂತೆ ನಿಂದಿರುವ ಮಾಲಿನಿಯಂನೋಡಿ ವಿನ ಯೋಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಒಡಂಬಡಿಸುತ ಈಗ ಕೂರಿತು ಪೋಗುವ ಕಾರ್ಯವಂ ಶೀಘ್ರದಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಬರುವನೆಂದು ಸಮಾಧಾನವಂ ಗೈದು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ ಬಾಗಿಲೋಳ್ ನನುಸಗುತ ನಿಂದಿರುವ ಸುಮತಿ ಯೊಳೊಂದು ಕರವಂಪಿಡಿದು ಕೈಯೊಡನೆ ತೆರಳಿ ಬರುತ ಮುತ್ತಿನ ಹಜಾರ

ದೋಳು ನಿಂದಿರುವ ಮಹಾನಾಗನಂ ಕಂಡು ಸೌಖ್ಯಾಂಗ ನಮಸ್ಕರವಂ ಮಾಡಲು, ಅಷ್ಟಲೋಳು ಮಹಾನಾಗನು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಕರ್ಮಗಳೆ ಪಿಡಿದತ್ತಿ ಆಶೀರ್ವಾದವಂ ಮಾಡಿ, ಸಕಲ ವೃತ್ತಾಂತವೂ ನಮಸ್ಕರವಾದ ನಿನಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇರುವಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿಶೇಷ ವೇಳುವವನೇನು. ನು. ದು ಆ ರಾಜಮಂತ್ರಿಗಳೊಡಗೂಡಿ ಸಭೆಯುಳ್ಳವಲಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಮಹಾಶೇಷನು ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಪ್ರಕಾಶವುತ ಬರುವ ರಾಜಕುಮಾರನಂ ಕಂಡು ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಆ ರಾಜಮಂತ್ರಿಗಳಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಬಳಿಕ ಮಹಾನಾಗನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಶ್ರೇಷ್ಠನೆ! ಮೊದಲು ನಾನು ಕೋಪವಂ ಮಾಡಿದೆನಂದು ಮಾನದೋಳು ಮರುಗಲಾಗದು, ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಈ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ತಿಳುಹಿ ಕರತರಲೋಸುಗ ನುಡಿದೆನಲ್ಲದೆ ಕೋಪವಿ ನುಡಿವವನಲ್ಲವೆಂದು ನಮಾಧಾನವಂಗೈದು ಬಳಿಕ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಉಪಚಾರವಂ ವೇಳುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳು ಘೋರವಾದ ಬಂದಾನೊಂದು ಶಬ್ದ 'ಉಂಖಲ' ಅ ದ್ವನಿಯಂ ಕೇಳಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವರೆಲ್ಲರೂ ಭಯಗೊಂಡು ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗಿ ಯಾವದೂ ತೋರದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂದಿರಲೂ, ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಲ್ಲಿರುವವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೆಲ್ಲವಂ ತಿಳಿದು ಅವರೆಲ್ಲರಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ನಾಗಶ್ರೇಷ್ಠರುಗಳಿರಾ! ದುಷ್ಕರವಾದ ದುರ್ಧರ್ಷನೆಂಬ ಈ ದಾಸವಾಧಮನಿಗೆ ನೀವು ಇಂತು ಭಯಪಡಲ್ಯಾಕೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದಿರುವರಾಗಿ ಮತ್ತೂ ನಾನು ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ದುರ್ಧರ್ಷನೆಂಬ ದುಷ್ಕರವಾಧವನಂ ಚತುರಂಗಬಲವಿಂ ಕೂಡಿರುವ ಅವನ ಪರಿವಾರವೆಲ್ಲವಂ ಕೂಡ ಯುದ್ಧದೋಳು ಸಂಹರಿಸಿ ನಿನಗೆ ಕ್ಷೇಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವೆನು ಎಂದು ಮಾತೃವ್ರತಿ ಸಂದೇಹಗೊಳಬ್ಯಾಡಿರೀ ಎಂದು ನುಡಿದು ಮಂತ್ರಿಯೊಡಗೂಡಿ ಮಹಾಶೇಷನಿಗೆ ಸೌಖ್ಯಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮವಂಗೈದು, ಸಭೆಯಿಂದ ಹೊರಟು ಭಾಯಾಗುವೃತ್ತಾಂತಂ ನೆನೆಯಲು ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದ ಭಾಯಾಗುವೃತ್ತಾಂತಂ ಗನಂ ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಏರಿ ಅಂತರೀಕ್ಷದೋಳು ಬರುತ್ತ, ಘರ್ಗದೋಳು ಉರವಣಿಸುತ ಬರುವ ರಾಕ್ಷಸ ನೇನೆಯಂ ಕಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಬಹು ಚಮತ್ಕಾರವಾದ ಅಮಾನುವಕಾರ್ಯವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ

ಯಜ್ಞನಿಂವಿಳಿದು ಸುಮತಿಯೊಡನೆ ಆಲೋಚನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಅವನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೆ! ಕೆಲರು ರಾಕ್ಷಸರು ವಂಚನೆಯಿಂದ ನಾಗಲೋಕವಂ ಪೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿರುವ ನಾಗೋತ್ತಮರನೆಲ್ಲ ಬಾಧಿಸುವರಾದ್ದರಿಂ ನೀನು ನಾಗಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಾಧೆ ಬಾರದಂತೆ ಜಾಗರೂಕನಾಗಿ ನಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಲಿರೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಯಜ್ಞಸಂ ಕರದು ಎಲೈ ಭಾಯಾಗುಪ್ತನೆ! ಸುಮತಿಯಂ ನಾಗಲೋಕನಂರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಹಾಶೇಷನ ಸಮೀಪವನ್ನೈವಿ ಶೀಘ್ರದಿಂ ಬರುವುದೆಂದು ಅವ್ಯಯೇಂದ್ರನಿತ್ತು ಕಳುಹಿಸಿ, ತಾನು ಎದುರಾಗಿ ಬರುವ ರಾಕ್ಷಸರ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಕರಲಾಘವದಿಂದ ಬಾಣದಮಳೆಗೆಯುತ್ತ ರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲರಂ ಹೊಡೆದೋಳು ತುಂಡುತುಂಡಾಗಿ ಒಂಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಸುಂಕಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ನೋಡಿದುರ್ಧವನು ಗಗನವಂ ತುಡುಕುತ್ತಲಿರುವ ಉಕ್ಕಿನ ರಥದೋಳು ಅಂಜನವಸ್ಥದಂತೆ ಕುಳಿತು ಪರಮಾಗ್ರಹದಿಂದ ಪರಿಫುಲಂ ಪಿಡಿದು ವಕ್ಷಿರಾಜಸಂತೆ ಗಗನದೋಳು ಹಾರಿಬರುತ್ತಿರಲು, ಅದಂ ಕಂಡು ರಾಜೇಂದ್ರನು ಒಂದು ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರವಂ ತೆಗೆದು ಎದುರಾಗಿ ಬರುವ ದಾನವನ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಫುಲಯುಧವಂ ಕತ್ತರಿಸಿ ಕೆಡಹಿ ಪರಿವರಿಯಾದ ಶರಗಳಿಂದ ಅವನ ಶರೀರವೆಲ್ಲವಂ ಜಾಲಂಧರದಂತೆ ಮಾಡಿ ನಗುತೆ ನಿಂದಿರಲೂ, ಆಗ ದುರ್ಧವನು ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ನೋಡಿ ಒಂದು ಮುಹೂರ್ತದೋಳು ಒರವನೇ ದಾನವ ಸೈನ್ಯವೆಲ್ಲವಂ ನಂಹರಿಸಿ ತಾನು ಲೇಶವೂ ಫುಲಯವಿಲ್ಲದೇ ನಗುತೆ ನಿಂದಿರುವದರಿಂ ಕೋಪವು, ಭಯವು, ಸಂದೇಹವೂ ಕೂಡ ಉಂಟಾಗಿ ಯೋಚನೆಯಂಗೈಯುತ್ತ ಇವನಂ ಈಗಲೇ ನಂಹರಿಸಿದಲ್ಲದೇ ಹೋಮವಾಗಲಿಯದೆಂದು ಕಠೋರವಾದ ಧನುವಂ ಗೊಂಡು ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಿರಲೂ, ಅದಂ ನೋಡಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಪ್ರತ್ಯಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಆ ಅಸ್ತ್ರಗಳೆಲ್ಲವಂ ಛೇದಿಸಿ ಎಂದಿ ಸಂತೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂದಿರಲೂ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ದುರ್ಧವನು ಮತ್ತೂ ನೋಡಿ ಇವನ್ನಾರೋ ಮಹಾಸಾಹಸವುಳ್ಳ ಶೂರನು, ಇವನಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಪರಾಜಯವಂ ಮಾಡಲಾಗದು ಮಾಯೆಯಿಂ ಮೋಸಗೊಳಿಸಿ ಕೊಲ್ಲಬೇಕಲ್ಲದೇ ಸಮವಾಗಿ ಬುಜುವಾದ ಯುದ್ಧವಂ

ಮಾಡಬಾರದೂ ಎಂದು ಮನದೋಳ್ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಯುದ್ಧರಂಗವಂ ಬಿಟ್ಟು ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮರೆಯಾಗಲೂ, ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಎದುರಾಗಿ ನಿಂತಿರ್ಪ ದುರ್ಧರ್ಷನಂ ಕಾಣದೆ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡುತ್ತಿರಲಾಗ ದುರ್ಧರ್ಷನು ತನ್ನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮಹಾಂಧಕಾರವಂ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅದಂ ನೋಡಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಇದೇನು ಅದ್ಭುತವೆಂದು ಮನದೋಳ್ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಷ್ಟು ರೋಳ್ ಮಾಯಾಸಂಬಂಧವಾದ ಬೆಳದಿಂಗಳಂ ತಿರ್ಪ ಅದೊಂದು ಪರಿಯಾದ ಬೆಳಕುತೋರಲು, ಅದಂ ನೋಡಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡು ಸ್ತಬ್ಧನಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ತೋರದೆ ಮೂಢನಂತೆ ಸುಮ್ಮನೇ ನಿಂತಿರಲಾಗ ಆ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಮತಿಯು ಅತ್ಯಂತ ರೋದನವಂ ಗೈಯ್ಯುವಂತೆಯೂ, ಮತ್ತೂ ಎಲೈ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜನೆ! ನಿನ್ನ ಪರಮಮಿತ್ರನಾದ ನನ್ನಂ ಶತ್ರುಗಳು ಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದರೂ ನೀನು ನೋಡುತ್ತ ಸುಮ್ಮನೇ ನಿಂತಿರುವುದುಚಿತವೇ? ಹಾ ಎಂದು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತ ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಈಗು ತ್ತಿರುವದಂ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಕೇಳಿಸುತ್ತಲೂ ನೋಡುತ್ತ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೇ ಕಣ್ಗತ್ತಲೆಯಾದಂತೆ ತೋರಿ ಪುಂದೋರದೆ ಮಾಯೆಗೊಳಗಾಗಿ ಸುಮತಿ ಯನ್ನೆನ ನೆನಮ ಹಾ ಮಿತ್ರನೆ! ಎಂದು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಆ ಸುಮತಿಯು ಶರೀರವು ಎರಡು ತುಂಡಾಗಿ ಆ ಸುಗಂಧರಾಜಭೂವಲ್ಲಭನ ಎದುರಿಗೆ ಬೀಳಲು, ಅದಂ ಕಂಡು ಆ ರಾಜಶಿರೋಮಣಿಯು ಕಳವಳಗೊಂಡು ಕಡುನೊಂದು ಖಡ್ಗವಂ ಬಿಸುಟು ಕಂಬನಿಗಳಂ ಕರೆಯುತ್ತ ಕಾಡುಕಲ್ಲುಗಳಾವರೂ ಕರಗಿ ಪೋಗುವಂತೆ ಕಠೋರವಾದ ಧ್ವನಿಯಿಂಕೊಗುತ್ತ ಆ ಸುಮತಿಯು ಮಾಯಾಶಿರವಂ ಕರಗಳಂದೆತ್ತಿ ಪಿಡಿದು ಕಫೋಲದೋಳ್ ಕೈಮಡಗಿ ರೋದನವಂ ಮಾಡುತ್ತ ಮತ್ತೂ ಆ ಸುಮತಿಯು ಕುರಿತು ಎಲೈ ಪರಮಮಿತ್ರನೆ! ನಾವೀರ್ವರೂ ಬಾಲ್ಯದಿಂದ ಒಂದೇ ಕಡೆಯೋಳ್ ಇದ್ದದ್ದಲ್ಲದೇ ನೀನುಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ನಿನ್ನ ಗುಣಗಳಂ ನಾನೆಂತು ಬಂಣಿಸಲಿ ಎಂದು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಲಿರುವ ನಮಟುದೋಳ್ ಮನ ನಾದ ದುರ್ಧರ್ಷನು ಆಕಾಶದೋಳ್ಳಂತು ಇಡೆಲ್ಲವಂ ನೋಡಿ ಈಗ ಈ ರಾಯನು ನಿರಾಯುಧನಾಗಿ ನನ್ನ ಮಾಯೆ

ಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಈ ಮಾಯಾಶಿರವಂ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯ ಶಿರವೆಂದರಿತು ಅವಂ ಪಿಡಿದು ಮೂಢನಂತೆ ಮೋಹವಶನಾಗಿರುವನು, ಈಗ ಇವನಂ ಸಂಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಆ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಹಿಂಭಾಗದೋಳ್ ಬರುವ ತ್ರಿರಲಸ್ವರಲ್ಲಿ ಅತ್ತಲಾ ಭಾಯಾಗುವವನು ಸುಮತಿಯಂ ಮಹಾಶೇಷನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಬರುತ್ತ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಹಾಭಯಂಕರವಾದ ರಣಭೋಮಿಯೋಳ್ ಅನೇಕ ರಾಕ್ಷಸರು ಸಂಹೃತರಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವದಂ, ದೂರದೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ರೋದನ ಧ್ವನಿಯಂ ಕೇಳಿ ಭಯಗೊಂಡು ಬಹುವೇಗದಿಂ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದುತ್ತಿರುವ ನಮಯದೋಳ್ ಖಡ್ಗಖೆಟಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಹೊಂಚಿಬರುವ ಹುಲಿಯಂತೆ ಸದ್ದುಮಾಡದೆ ಮೋಸದಿಂ ಬರುವ ಮರ್ಧರ್ಷನಂ ಕಂಡು ಹಾ ಮೋಸಬರುವದೆಂದು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ಸುಮತಿಯ ಮಾಯಾಶಿರವಂ ನೋಡಿ ಇದೆಲ್ಲವೂ ರಾಕ್ಷಸನ ಮಾಯೆ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಹಾನುಭಾವನ! ಈ ಮರಾತ್ಮನಾದ ಮರ್ಧರ್ಷನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಈ ಸುಮತಿಯ ಶಿರವಂ ಕೈಗಳಿಂದೆತ್ತಿ ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿ ಶೋಕವಡುವುದುಚಿತವಲ್ಲ. ಖಡ್ಗಖೆಟಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಮರ್ಧರ್ಷನು ನಿನ್ನಂ ಸಂಹರಿಸಲೋನುಗ ಬರುತ್ತಿರುವನು, ಆದ್ದರಿಂ ಈ ಮಾಯಾಶಿರವಂ ಬಿಸುಟು ಜೀಗನೆ ಆಯುಧಗಳಂಗೆೊಂಡು ಈ ಮರಾತ್ಮನಾದ ಮರ್ಧರ್ಷನಂ ಸಂಹರಿಸೆಂದು ನುಡಿಯಲು, ಅವಂ ಕೇಳಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮೊಗವೆತ್ತಿ ನೋಡಿ ಯಕ್ಷನಂ ಕಂಡು ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ಎಚ್ಚರಿತು ಕೈಯ್ಯೊಳ್ಳಿರುವ ಶಿರವಂ ಬಿಸುಟು ಧನುರ್ಬಾಣ ಮೊದಲಾದ ಆಯುಧಂಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಮೀರಿ ಬರುವ ದಾನವನಂ ನೋಡಿ ಬಾಣಗಳಂ ಬೀರುತ್ತ ಬರುತ್ತಿರಲಾ ಮರ್ಧರ್ಷನು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಶರಗಳಂ ಪಿಡಿತನಾಗಿ ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಲೀ ಎಂದು ಉಪಾಯವಂ ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂದಿರಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಸರೋವರವನ್ನೈದಿ ಶುಚಿರ್ಭೂತನಾಗಿ ಮಾಯಾಪರಿಹಾರಕವಾದ ಮಂತ್ರವಂ ಜಪಿಸಿ ಮರ್ಧರ್ಷನ ಮಾಯವಂ ಪರಿಹರಿಸಿ, ದಳುಯಿಸುವ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ದೊಳೆಯುತ್ತ, ಈ ದಾನವನು ಮಾಡಿದ

ಮಾಯೆಗೆ ನೂರು ಮಡಿ ಜೇಷ್ಠಾ ಗಿ ಮೋಸವು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಯುಕ್ತನಂ ಕರದು ಎಲೈ ಭಾಯಾಗುವವನೆ! ನೀನು ದುರ್ಧರ್ಷನ ವೇಷವಂ ತಾಳಿ ಅವನ ಪುರುಷಂ ಪೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿರುವರೆಲ್ಲರಂ ಮನಬಂಧಂತೆ ಮಾಡುವನಾಗು, ನಾನು ಮಾಯೆಯಿಂದ ಆ ದುರ್ಧರ್ಷನಂ ವಂಜಿಸಿ ಅಂತರ್ಧಾಸನನ್ನೆವಿ ನೀನು ಮಾಡುವ ಚತುರತ್ಕಾರಗಳಂ ನೋಡುತಲಿರುವೆನೆಂದು ನುಡಿದು ಅಂತರ್ಧಾಸನನಾಗಲು, ಆಗ ಯುಕ್ತನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪದಿಂ ದುರ್ಧರ್ಷನ ಪುರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅವನಂತೆ ರೂಪಗೊಂಡು ಕೈಯ್ಯೋಳ್ ಶೂಲವಂ ಹಿಡಿದು ಅವನ ಅರಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕಾದಿರುವ ಮಂತ್ರಿ ಮೊದಲಾದವರಂ ಕುರಿತು ನಾನು ಸುಗಂಧರಾಜನೊಡನೆ ಬಹಳ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡಿ ಅವನಂ ಪಲಾಯನವನ್ನೆವಿಸಿ ಅತ್ಯಂತ ಶಾಂತನಾಗಿರುವೆನು ಆದ್ದರಿಂ ಅಂತಃಪುರದೋಳ್ ಶ್ರಮಪರಿಹಾರವಾಗೈಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರುವೆನು, ನೀವು ಜಾಗರೂಕರಾಗಿ ಪಟ್ಟಣವಂ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರಾಗೀ ಎಂದು ಕಟು ಮಾಡಿ ಬಳಿಕ ದುರ್ಧರ್ಷನ ಅಂತಃಪುರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅವನ ಪತ್ನಿಯೊಡಗೂಡಿ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲೂ,

ಇತ್ತಲಾ ದುರ್ಧರ್ಷನು ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ರಣಾಂಗಣದೋಳ್ ಕಾಣದೆ ಅಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿ ನೋಡಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಲೂ, ದುರ್ಧರ್ಷನು ತನ್ನ ಮನದೋಳ್ ಸನ್ನ ಮಾಯಾವಿದ್ಯೆಯಿಂ ಭಯಗೊಂಡು ಆ ನೆರಾಧಮನು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಓಡಿಪೋದನೆಂದು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಸಂತೋಷದಿಂ ತನ್ನ ಪುರವಂ ಪೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿ ಕಾದಿರುವರಂ ಕರೆಯಲು, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು ವಾಸವೇಂದ್ರನಾದ ದುರ್ಧರ್ಷನು ಅಂತಃಪುರಲ್ಲಿರುವನು, ಅವನಂತೆ ರೂಪಗೊಂಡು ಬಂದಿರ್ಪ ಈ ದುಷ್ಪದಾಸನ ನ್ಯಾರೆಂದು ಸಂದೇಹ ಪಡತೆ ಕರದರೂ ಬಾರದೆ ಉಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದಿರಲು, ಆಗ ದುರ್ಧರ್ಷನು ತನ್ನ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿರುವ ಗವಾಯುಧದಿಂದವರೆಲ್ಲರಂ ಸಂಹರಿಸುವೆನೆಂದು ಕೋಪಗೊಂಡು ಕೆಲವರಂ ಸಂಹರಿಸಲೂ, ಹತಶೇಷರಾದವರು ಓಡಿಬಂದು ಈ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವೇಳಲೂ, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸೇನೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಯುದ್ಧಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿ

ಇದೇನಚ್ಚು ರಿಯು, ದುರ್ಧರ್ಷನ ಭಯದಿಂದೋಡಿಪೋದ ರಾಜಕುಮಾರನೇ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಆತನ ವೇಷವಂ ಧರಿಸಿ ಬಂದಿರುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಬಂದು ಆ ದುರ್ಧರ್ಷನ ಮೇಲೆ ಆಯುಧಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಿರಲೂ, ಆಗ ದುರ್ಧರ್ಷನು ಇದೇನು ಕಾಲವಿವರೀತವು ನನ್ನ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುವದುಂಟೆ? ಮತ್ತೂ ನಾನು ಮೊದಲು ಈ ಪುರವಂಕಾದಿರುವ ದಾಸವರಂ ಸಂಹರಿಸಬಹುದೇ? ಸ್ವಯೂಧ ಕಲಹವು ನಾಶವಂ ಮಾಡದೇ ಬಿಡದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಬಾಣ ಬಿಲ್ಲುಗಳಂ ಬಿಸುಟು ಸುಮ್ಮನೇ ನಿಂದಿರಲೂ, ಇದಂ ಕಂಡು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಂದೇಹಪಡುತೆ ಶೀಘ್ರದಿಂ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿರುವ ದುರ್ಧರ್ಷನಿಗೆ ಈ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ತಿಳುಹಲೂ, ಅದಂ ಕೇಳಿ ದುರ್ಧರ್ಷರೂಪದ ಯಕ್ಷನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ತನ್ನ ಮನದೋಳ್ ಹಾಸ್ಯವಂ ಮಾಡುತೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬದಿಯನ್ನೈದಿ ನಿರಾಯುಧನಾಗಿ ನಿಂದಿರುವ ದುರ್ಧರ್ಷನಂನೋಡಿ ನೆಗುತ ಮಂತ್ರಿಗಳಂಕುರಿತು ಇದೇನಾಶ್ಚರ್ಯವು, ಕಪಟದಿಂ ನನ್ನ ರೂಪವಂ ಧರಿಸಿ ಬಂದಿರುವ ಈ ದುರಾತ್ಮನಂ ಹಿಡಿದು ಮಹಾಪಾಶಗಳಿಂದ ಬಿಗಿದು ಕಾರಾಗೃಹದೋಳ್ ಇರಿಸುವದೆಂದು ಸುಡಿಯಲಾ ಯಥಾರ್ಥ ದುರ್ಧರ್ಷನು ತನ್ನಂತೆ ನಿಂದಿರುವ ರಾಕ್ಷಸನಂ ನೋಡಿ ನಮ್ಮ ದಾಸವ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಯಾವವನೋ ಒಬ್ಬ ಬಲಶಾಲಿಯಾಗಿ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯಾದವನು ನಾನಿಲ್ಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಹು ರೂಪವತಿಯರಾದ ನನ್ನ ಸತಿಯರಂ ನೋಡಿ ಬಹು ದಿವಸದಿಂದ ಸಮಯವಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಈಗ ಆ ನೆರಾಧಮನಾದ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಂದ ನಾನುವರಾಜಿತನಾಗಿ ಪ್ರೋದನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ನನ್ನ ರೂಪದಿಂದ ಅಂತಃಪುರವಂ ಪೊಕ್ಕು ಸತಿಯರ ವ್ರತಭಂಗವಂ ಮಾಡಿ, ನನ್ನ ಮಂತ್ರಿಗಳನೆಲ್ಲ ತನ್ನ ವಶವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ತೋರುತಲಿಥೆ, ಇವರೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡುವೆನೆಂದರೆ ಇವರು ನೋಲುವರಲ್ಲ, ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವೆನೆಂದರೆ ಮಾನವಲ್ಲ, ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಉಪಾಯದಿಂದ ಇದರ ವಿವರವಂ ತಿಳಿಯಬೇಕು, ಇಂತುಮಲ್ಲದೇ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನು ನಾನು ಮಾಡಿದ ಮಾಯವಂ ತಿಳಿದು ಪ್ರತಿಮಾಯಾದಿಂದ ನಾನು ಅರಿಯದಂತೆ ಪುರವಂ ಪೊಕ್ಕು ನನ್ನ ರೂಪದಿಂ ಬಂದಿರು

ವನೋ? ಅಂತಿರ್ದಡೆ ಇವನೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡಿ ಜೈಸಕೂಡದು, ಏನು. ಉಪಾಯವಂ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಒಂದೂ ತೋರದೆ ವರ್ಯತದಂತೆ ಚಾಲಿಸದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂದಿರಲು, ಇವನಮಂತ್ರಿ ಮೊದಲಾದವರು ಇವನೇ ನಮ್ಮ ಪಾನವನೋ ಅಥವಾ ಅವನೇ ನಮ್ಮ ದುರ್ಧರ್ಷನೋ, ಹೀಗೋ? ಹಾಗೋ? ಎಂದು ನಂದೇಹ ಪಡುತ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ನೋಡುತ ಭಯಗೊಂಡು ನಿಂದಿರಲದರೊಳೋರ್ವ ಮಂತ್ರಿಯು ಧೈರ್ಯವಂ ಮಾಡಿ ಶೀಘ್ರದಿಂ ಪುರವಂ ಪೊಕ್ಕು ದುರ್ಧರ್ಷನ ಸತಿಯರಂ ಕರತಂದು ಆ ಈರ್ವ ದುರ್ಧರ್ಷರಂ ತೋರಿನೂ, ಆಗ ಆ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳು ಇವರಿಗಿಂತಲೂ ಇಮ್ಮಡಿಯಾಗಿ ನಂದೇಹ ಪಡುತ ನೋಡುತ್ತ ಒಂದೂ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತಿಳಿಯದೇ ಮನದೋಳು ಕಳವಳಪಡುತಲಿರುವ ಸಮಯದೋಳು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅದೃಶ್ಯವಾಗಿ ಗಗನದೋಳ್ಳಂತು ಈ ಚಮತ್ಕಾರಗಳನೆಲ್ಲವಂ ನೋಡುತ ಸಂತೋಷದಿಂ ನಗುತಲಿರಲಾಗ ಮಂತ್ರಿ ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಮೊದಲು ಬಂದು ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿದ್ದವನೇ ಪಾನವೇಂದ್ರನಾದ ದುರ್ಧರ್ಷನಹುದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತಿಳಿದು ತಮ್ಮ ಸೈನ್ಯವೆಲ್ಲವಂ ಕರದು ಈ ಮಹಾ ಕವಟಿಯಾದ ದುಷ್ಕನಂ ಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡಿರೆಂದು ಪೇಳಿ ಅವರೊಡಗೂಡಿ ತಾವು ಸಮಸ್ತ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಿರಲಾಗ ಯಥಾರ್ಥ ದುರ್ಧರ್ಷನು ತಾನು ಸುಮ್ಮನಿರ್ದಡೆ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡದೇ ಬಿಡರೂ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಅತ್ಯಂತ ಕೋಪಗೊಂಡು ಕುಲಾಲಚಕ್ರದಂತೆ ಕಣ್ಣುಗಳಂ ಘೂರನೆ ತಿರಿಗಿಸುತ್ತ ಗಡಾಯುಧವಂ ಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿ ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲರಂ ನಿಮಿಷದೋಳು ಯಮಪುರಿಮುನ್ನೈದಿಸಿ, ತನ್ನ ವೇಷವಂ ತಾಳರ್ವ ಯಕ್ಷನೆಂ ಗದೆಯಿಂದ ಬಡಿಯುವೆನೆಂದು ಆರ್ಭಟಿಸಿ ಬಿಳಕ ತನ್ನ ಸತಿಯರಂ ನೋಡಿ ಇಮ್ಮಡಿಕೋಪದಿಂದೊಡಗೂಡಿ, ಈಗಲೇ ಈ ಕವಟವೇಷವಂ ತಾಳಿರುವ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಸಂಹರಿಸುವೆನು, ಇಲ್ಲದರೆ ಇವನ ಬಾಣಂಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಣಂಗಳನ್ನಾದರೂ ಬಿಡುವೆನೆಂದು ಉರವಣಿಸಿ ಬರುತಿರಲಾಗ ಕವಟವೇಷದ ಯಕ್ಷನು ಭಯಗೊಂಡು ಅವನ ಎದುರಿಗೆ ನಿಲ್ಲಲಾರದೆ ತಲ್ಲಣಿಸಿ

ವೇಗದಿಂದ ಅದೃಶ್ಯನಾಗಲು, ಆಗ ಮರ್ಧರ್ಷನು ಸಂಹೃತರಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊದಲಾದವರಂ ನೋಡಿ ಸಂಕಟಪಡುತ್ತ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೆಂಬ ನರಾಧಮನು ಇಂತು ಮೋಸವಂ ಮಾಡಿದನು, ಇನ್ನು ನಾನೋರ್ವನೇ ಬದುಕಿ ಫಲವೇನು? ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಆ ನರಾಧಮನಂ ಸಂಹರಿಸಿದಲ್ಲದೆ ನಾನು ನನ್ನ ಪುರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞಿಸುಂ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಅತ್ಯಂತ ಭೋರಮಾದ ರಣಭೂಮಿಯಂ ಕುರಿತು ಬಂದು ಆರ್ಭಟಿಸಲು, ಆ ಕಾಲದೊಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ಮರ್ಧರ್ಷನ ದೃಷ್ಟಿಗೋಚರನಾಗಿ ಯಕ್ಷನನ್ನೇರಿ ಕಾಲಮೇಘವು ಮಳೆಗರದಂತೆ ಶರಪರಂಪರೆಗಳಂ ವರ್ಷಿಸುತ್ತ ಅವನಂ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿರಲಾಗ ಆ ದಾನವನು ಸಮಸ್ತ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಅವೆಲ್ಲವು ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿ ಪೋಗಲದಂ ನೋಡಿ ತನ್ನ ಪೂಜದಂತೆ ಮಡೆಗಿಡ್ಡ ಒಂದು ಮಹಾಶಕ್ತ್ಯಾಯುಧವಂ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲಾಶಕ್ತಿಯು ಪ್ರಳಯಕಾಲಾಗ್ನಿಯಂತೆ ಕಿಡಿಗಳಂ ಉಗುಳುತ್ತ ಒರುತಿರುವಂನೋಡಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಪ್ರಮಾದ ಬರುವುದೆಂದು ಸಿಕ್ಕಿಸಿ ಸಂವಿರಾರು ಅರ್ಧಚಂದ್ರ ಬಾಣಂಗಳಿಂದ ದಂ ಘೇದಿಸಿ ಇವನಲ್ಲಿ ಇಂತಿರ್ಪ ಆಯುಧಂಗಳೆಷ್ಟು ರುವವೋ ತಿಳಿಯಕೂಡದಾದ್ದರಿಂ ಇವನಂ ಈಗಲೇ ಸಂಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಿಕ್ಕಿಸಿ, ದಿವ್ಯವಾದ ಚಂದ್ರಾಯುಧವಂ ಒರೆಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಯಕ್ಷನಿಂದಿಳಿದು ಲಾಘವವಿಂಡೆ ಲಂಘಿಸಿ ಮರಾತ್ಮನಾದ ಮರ್ಧರ್ಷನ ಶಿರವಂ ಕತ್ತರಿಸಿ ಕೆಡಹಲಾಗ ತುಂದೋದರಿ ಮೊದಲಾದ ಮರ್ಧರ್ಷನ ಪತ್ನಿ ಸಮೂಹಂಗಳು ವೋಡೋಡಿ ಬಂದು ಬಿದ್ದಿರುವ ತಮ್ಮ ಪತಿಯ ಶರೀರವಂ ನೋಡಿ ಹಾ ಎಂದು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿರಲು, ಅದಂನೋಡಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ನಗುತ್ತ ಯಕ್ಷನನ್ನೇರಿ ಶಾಲ್ಮಲಿ ದ್ವೀಪವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ವಸ್ತುಗಳೋಳ್ ತನ್ನ ಮನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಅನರ್ಘ್ಯಂಗಳಾದ ರತ್ನ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಯಕ್ಷನಿಂದ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯೂರ್ವೀಕರಾದ ರಾಜರುಗಳಂ ಕರಸಿ ಎಲೈ ರಾಯರುಗಳರಾ! ನಿಮಿಗೆ ಕಂಟಕನಾದ ಮರ್ಧರ್ಷನು ನನ್ನ ಶಸ್ತ್ರದಿಂ ಹತನಾದನು, ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ

ದೇಶಂಗಳೆಂ ನೀವು ಸುಖದಿಂದಾಳುತ ಧರ್ಮದಿಂದಿರುವುದೆಂದು ಕಟ್ಟು
ಮಾಡಿ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಕೃಕಾಣಿಕೆಗಳೆಂ ಕೈಕೊಂಡು, ವಪ್ರಸ್ತಂ
ತನೆಂಬ ಮಹಾರಾಯನ ವಂಶಸ್ಥನಾದ ರತ್ನಮಕುಟನೆಂಬ ರಾಯಂಗೆ
ಉಗ್ರಪ್ರರದ ಆಧಿಪತ್ಯವನಿತ್ತು ಮಿಕ್ಕಾದವರನೆಲ್ಲವರಂ ಮನ್ನಿಸಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ
ತೆರಳ ಬರುತ್ತಿರಲಾಗತುಂದೋದರಿ ಮೊದಲಾದ ದುರ್ಧರ್ಷನ ವತ್ಸೀರು
ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ನೋಡಿ ಇವನು ನಮ್ಮನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಂಹರಿಸುವನೂ
ಎಂದು ಸಂದೇಹಪಡುತ ರಣಾಂಗಣವಂ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಗೂಡಿ ಓಡ್ಯೋಡಿ
ಪೋಗುತಅಂಜನವರ್ಷತದ ಗುಹಾಂತರ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ದಾಸವಿರುವ ಬಳ
ಯುನೈವಲೂ,

ಇತ್ತಲಾ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನು ಯಕ್ಷನನ್ನೇರಿ ಬರುತ ಶಾಲ್ಮ
ಲಿ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಿತ್ರವಂ ನೋಡಿ ಅಚ್ಚರಿಗೊಳುತ ನಾಗಲೋಕವಂ
ಕುರಿತು ಬರುತ್ತಿರಲೂ, ಇತ್ತಲಾ ಪಾತಾಳ ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾ
ಶೇಷ ಮೊದಲಾದ ನಾಗಶ್ರೇಷ್ಠರೆಲ್ಲರೂ ದುರ್ಧರ್ಷನೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ
ಮಾಡಲೋಸುಗ ಓರ್ವನೇ ಪೋಗಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೆಂತಿರುವ
ನೋ? ಜಯವಾಗುವದೋ? ಅಥವಾ ಮಾಯಾವಿಯಾದ ಆ ದುರ್ಧರ್ಷ
ನ ಮೋಸಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಪರಾಜಿತನಾಗುವನೋ? ಎಂದು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ
ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಸುಮತಿಯು ನನುನಗುತ ಮಹಾ
ಶೇಷನ ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತು ಎಲೈ ನಾಗೋತ್ತಮನೆ! ನಮ್ಮ ಸುಗಂಧಮಹಾ
ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ದೇವದಾಸನ ಮನುಷ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿ
ಗಳಿಂದಲೂ ಪರಾಜಯವೆಂದಿಗೂ ಆಗಲಾರದೆಂದು, ಮತ್ತೂ ನೀವು
ನೋಡುತಲಿರುವಷ್ಟ ರಲ್ಲಿಯೇ ದುಷ್ಟನಾದ ದುರ್ಧರ್ಷನಂ ಸಂಹರಿಸಿ ಜ
ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಯಕ್ಷನನ್ನೇರಿ ಸಂತೋಷದಿಂ ಬರುವನೂ
ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲಾನಮಯದೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಯ
ಕ್ಷನೊಡಗೂಡಿ ಬರುವವಂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾದಿರುವ ನಾಗೋತ್ತಮರು ನೋಡಿ
ಜೀಗದಿಂ ಮಹಾ ಶೇಷನ ಬದಿಯನ್ನೈದಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಬಂದ
ನೆಂದು ಸುದ್ದಿಯೆಂ ವೇಳಲು, ಅದಂ-ಕೇಳಿ ಮಹಾನಾಗನು ನಾಗೋತ್ತ
ಮರು ಕುರಿತು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನೊ

ಕರತರವುದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಲಾ ನಾಗುಣತ್ವಮರೆಲ್ಲರೂ, ಅದೇ ಪರಿಯಾಗಿ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಮಹಾಶೇಷನ ಸಭೆಯುಳ್ಳವನಲಾ ಮಹಾಶೇಷನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂ ಉಚಿತವಾದ ಪೀಠವನ್ನಿತ್ತು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಪರಿಪರಿ ಉಪಚಾರವಗೈಸುತ ದುರ್ಧರ್ಷನ ವೃತ್ತಾಂತವೇನಾ ಯಿತೆನಲು, ಅದಂ ಕೇಳಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಯಕ್ಷನಂ ನೋಡಲಾ ಛಾಯಾ ಗುವ್ವನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವರೆಲ್ಲರೂ ಕೇಳುವಂತೆ ದುರ್ಧರ್ಷನ ವೃತ್ತಾಂತ ವೆಲ್ಲವಂ ಆದಿಶೇಷನೊಡನೆ ಪೇಳಲೂ, ಅದಂಕೇಳಿ ಮಹಾಶೇಷನೊದಲಾದ ವರು ಹರ್ಷವಂಪೊಂದಿ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮಹಾನಾಗನಂ ಕುರಿತು ನಿನ್ನ ಪೂರ್ವಪುಣ್ಯವೆಂತುಟಾ? ಎಂದು ಶ್ಲಾಘನೆಯಂ ಗೈದು ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಅನೇಕ ರತ್ನಾಭರಣಂಗಳಿಂದಲಂಕರಿಶಿ ಪರಿಪರಿ ರಾಜೋಪಚಾರಂಗಳಂ ಗೈದು ಮತ್ತೂ ಮಹಾನಾಗನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ ಈ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಮಣಿಸಹಿತವಾಗಿ ಮಾಲಿನಿಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಮನ್ನಿಸಿ ಕಳು ಹುವದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲೂ, ಅದಂಕೇಳಿ ಮಂತ್ರಿ ಮಹಾನಾಗ ನೊದಲಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಆದಿಶೇಷನ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಸುಗಂಧಮಹಾ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಮಹಾರಾಜವೈಭವದಿಂದ ಮಾಲಿನಿ ಇರುವ ಮಂದಿರ ವನ್ನೈದಿಸಲೂ ಮಾಲಿನಿಯು ಈ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ತಿಳಿದು ರಾಜೋಪಚಾರಂಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಸನ್ನಹಿಸುವಂತೆ ದೂತಿಯರಿಗೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ತಾನು ರತ್ನಮಯವಾದ ಕುಚಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಪನ್ನೀರುಗಳಂ ತುಂಬಿಸಿ ನವರತ್ನದಾರತಿಗಳಂ ಮಿತ್ರವಿಂದೆ ಎಂಬ ಸಖೆಯ ಕರದೋಳ್ ತೆಗಿಸಿ ಕೊಂಡು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಎದುರಾಗಿ ಬಂದು ಪ್ರಣಾಮವಗೈದು ಪನ್ನೀರುಗಳಿಂದ ಪಾದಂಗಳಂ ತೊಳೆದು ಆರತಿಯನ್ನೆತ್ತಿ ಹಸ್ತಲಾಗವನ್ನಿತ್ತು ತನ್ನ ಮಂದಿರವನ್ನೈದಿಸಿ ಪರಿಪರಿ ಉಪಚಾರವಗೈದು ಸುಭ್ರಮದಿಂ ಕೂಡಿ ಅದೊಂದು ಬಗೆಯಾದ ನೋಟದಿಂ ನೋಡುತ್ತಿರಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ ಮಾಲಿನಿಯ ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ಅವಳೊಡಗೂಡಿ ಭೋಗೋಪಯುಕ್ತಗಳಾದ ವದಾರ್ಥಂಗಳಂಭುಂಜಿಸಿ ಕವ್ವುರವೀಳ್ಯವಂನವಿದು ಮದನವಿಕಾರಂಗಳಗೈಯ್ಯುತ ಸುಖದಿಂದಾರಾತ್ರಿಯಂ ಕಳೆದಾ, ಮರುದಿನ ಮಹಾನಾಗನಿಂದ ಆಜ್ಞೆಯಗೊಂಡು ಮಾಲಿನಿಯಂ

ಚಿಂತಾಮಣಿಯುಂ ಕೊಡೆ ಸ್ವಾಧೀನವಗೈಕೊಂಡು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಸುಮತಿ ಛಾಯಾಗುಪ್ತರಿದ್ದೆಡೆಗೆ ಬಂದು ಅವರಿಂದಲೂ ಮಾಲಿನಿಯಿಂದಲೂ ಒಡಗೂಡಿ ಪಾತಾಳ ಲೋಕದಿಂದ ತೆರಳಿ ಬರುತ್ತ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಿತ್ರಗಳ ನೋಡುತ್ತ ಪುರುಷಮೃಗನ ತಪೋವನವನ್ನೆದಿ ಮಾಲಿನಿಯೊಡಗೂಡಿ ಆ ಋಷಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರವಂ ಮಾಡಿ ಅವನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಹಾನುಭಾವನೆ! ನಿನ್ನ ದರ್ಶನದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಸಕಲಮನೋಭೀಷ್ಠ್ಯಗಳೂ ಕೈಕೊಡಿ ಕೃತಾರ್ಥನಾದೆನು, ಮತ್ತೂ ನಾನು ಕಟಕವಂ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದು ಬಹು ದಿನಮಾಯಿತು, ನಿನ್ನ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಚಿಂತಾಮಣಿಯಂ, ಮಾಲಿನಿಯಂ ಕೂಡ ಪಡೆದು, ಆದಿಶೇಷನಿಂ ಬಹು ಮತಿಯಂ ಹೊಂದಿ ನಿನ್ನ ಚರಣ ದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದೆನು, ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತರೆ ಕಟಕವಂ ಕುರಿತು ಸೋಗಿ ಬರುವೆನು ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲಾ ಪುರುಷಮೃಗನು ಎಲೈ ರಾಜಕುಲತಿಲಕನೆ! ನೀನು ಚುರ್ಧರ್ಷ ಮೊದಲಾದ ದುವ್ಯವಾಸವರಂ ಸಂಹರಿಸಿ ಲೋಕಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಜೈವಮನ್ಮಂಟುಮಾಡಿ ಚಿಂತಾಮಣಿಯಂ ಸ್ವಾಧೀನವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದುದಂ ನೋಡಿ ಎನಿಗೆ ಆನಂದಮಾಯಿತು, ಮತ್ತೂ ನೀನು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಕಟಕವನ್ನೆದಿ ಚಿಂತಾಮಣಿರತ್ನವಂ ಕಳಿಂಗರಾಜನಂದನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಮತ್ತೂ ಆ ರಾಜಪುತ್ರಿಯು ಸ್ವಯಂವರದೋಳ್ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ ಮಿಕ್ಕಾದ ಪಣಂಗಳಂ ಕೂಡ ಪರಶಿವನ ಪಾದಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಸುಲಭದಿಂದ ಸಾಧಿಸಿ ತಂದಿತ್ತು, ಇಂದ್ರನು ಶಚೀದೇವಿಯ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವಂ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವಂ ಮಾಡಿ ಅವಳೊಡಗೂಡಿ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯವಂ ಪಡೆದು ಸುಖ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಂ ಮೆರೆಯುವನಾಗೆಂದು ಹರಸಿ ಪೋಗಿ ಬಾರಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲಾ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ಋಷಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕಾರವಂ ಮಾಡಿ ಸುಮತಿ ಮಾಲಿನಿಯೊಡಗೂಡಿ ಯೆಷ್ಟೆ ನನ್ನೆರಿ ಅಂತಿರಿಷ್ಟ ಮಾರ್ಗದೋಳ್ ಬರುತ್ತ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಿತ್ರಗಳಂ ನಾಗಕನ್ನೆಯಾದ ಮಾಲಿನಿಗೆ ತೋರುತ್ತ ಕಳಿಂಗ ನಗರದ ಸುವಿಾಪದೊಳಿರುವ ನಿಜಕಟಕವಂ ನೇರಿ ಯೆಷ್ಟೆಂದಿಳಿದು ಮಾಲಿನಿಯಂ ಒಳಗಣ

ಪಟಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಸಖೀಜನೆ ಸಹಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿ ತಾನು ವಾಲಗದ ಗುಡಾರವಂ ಸಾರಿ ಮಣಿಮಯಮಾಡ ತೂಗುಮಂಚದೋಳ್ ಕುಳಿತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವೀರಸೇನನು, ಶತ್ರುಜಯ, ರೌದ್ರಾಶ್ವ ಮೊದಲಾದ ಸೇನಾಪತಿಗಳೊಡಗೂಡಿ ಬಂದು ರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ಸಾಮ್ರಾಂಗಳ ವ್ರಣಾಮ ವಗೈದು ಕೈಕಾಣಿಕೆಗಳಂ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಸುಮತಿಯು ಸಂಜ್ಞೆಯಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಫಿರಂಗಿಗಳಂ ಹಾರಿಸಲಾಗ ಸಕಲ ಜನಂಗಳೂ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನುವಣವಂ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದನೆಂದು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲೂ,

ಬಳಿಕ ರಾಜೇಂದ್ರನು ವೀರಸೇನ ಮೊದಲಾದವರ ಯೋಧ್ಯೇಮಂಗಳಂ ವಿಚಾರಿಸಿ ಸಮೀಪದೋಳ್ ಕುಳ್ಮಿರಿ ಸುಮತಿಯಂ ಕರದು ಚಿಂತಾಮಣಿ ರತ್ನವನಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಒಡವೆಗಳಂ ಕಳಂಗ ರಾಜನಿಗೆ ವಿಚಿತ್ರ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳಂ ಕೂಡೆ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು, ಮತ್ತು ಅವನಂಕುರಿತು ಕಳಂಗರಾಜನೆಂದನೆಗೆ ತನ್ನ ಕುಶಲವಂ ತಿಳುಹಿ ಈ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲವನಿತ್ತು ನಾಳೆ ಉದಯದೋಳ್ ನಾನು ಬರುವೆನೆಂದು ವೀರಸೇನನೊಡಗೂಡಿ ಪ್ರೋಗಿ ಬರುವನಾಗೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಲೂ, ಅವರೀರ್ವರೂ ಪವಳದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯೋಳ್ ಚಿಂತಾಮಣಿ ರತ್ನವಂ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಹಾರಾಜ ವೈಭವದಿಂದ ಕಳಂಗರಾಜಮಂದಿರವನ್ನೈದಿ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನಂ ಕಂಡು ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳನ್ನಿತ್ತು, ಅವನೊಡಗೂಡಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಅಪ್ಪಣೆಯಾದಂತೆ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳಂ ಚಿಂತಾಮಣಿ ರತ್ನವಂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಸಿ, ಈ ಚಿಂತಾಮಣಿ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಾಡಿದ ಸಾಹಸವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳುಹಿ, ಇದೇ ಹನ್ನೆರಡು ಭಾರ ಭಂಗಾರವಂಕೊಡುವಜೀವರತ್ನವೆಂದುವೇಳೆ ನಾಳೆ ಉದಯದೋಳ್ ನಮ್ಮ ಒಡೆಯನಾದ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಜಯಂಗೈವನೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲೂ,

ಬಳಿಕ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಚಿಂತಾಮಣಿರತ್ನವಂ ಕೈಕೊಂಡು ಶಿರದೊಳುಟ್ಟು ಕಣ್ಣುಗಳಗೊತ್ತಿ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ ಸುಮತಿ

ವೀರನೇನರಿಗೆ ಉಪಚಾರೋಕ್ತಿಗಳಂ ವೇಳೆ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಯಂ
ಗೆ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳಂ ಧರಿಸುವದೆಂದು ನುಡಿದು ಪರಿಪರಿ ಅಮೂಲ್ಯ
ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳನ್ನಿತ್ತು. ಸುಮತಿ ವೀರನೇನರಿಗೂ ಉಡುಗೆರೆಗಳಂ
ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹುವುದೆಂದು ಚಿತ್ರಲೇಖಿಗೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಲು ಅವಳು
ಅವೇ ಪರಿಮಾಗಿ ಉಡುಗೆರೆಗಳನ್ನಿತ್ತು ಕಳುಹಲಾ ಸುಮತಿ ವೀರನೇನರು
ಈದ್ವರೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾ
ದೇವಿಯು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ರತ್ನಾಭರಣಗಳೆಂದು ಮುಂದಿರಿಸಿ ಪ್ರಣಾಮವಾಗೈದು
ಉತನ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಬಿಡಾರಂಗಳನ್ನೆವಲೂ, ಇತ್ತಲಾ
ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸ್ನಾನಾಭ್ಯಾಸಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿ ಮಾಲಿನಿಯೊಡ
ಗೂಡಿ ಮೃದ್ವಾಸ್ತು ಭೋಜನಂಗೆಯ್ದು ಕಪ್ಪುರವೀಳ್ಯವಂ ಮೆಲ್ಲತ ಮದ
ನ ವಿಹಾರಂಗಳಂಗೈಯ್ಯುತ್ತ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ. * *

ಗವ್ಯ—ಕುಂಡಲಿತಯು ಖಂಡವರಣ ಪ್ರಂಡರೀಕ ಭವಾ ಖಂಡಲ
ಪ್ರಮುಖನಿಬಿಲಸುರವರಪರಿಭವಪರಿಣತಪ್ರಚಂಡಬಲಚಂಡ ಮುಂಡನಿ
ಖಂಡನ ಸಿಪ್ಪಣ ಕೋದಂಡ ಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರ ಧರ ಭುಜಾದಂಡವ
ರಿಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾ ಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣಪ್ರವರ್ಧಮಾನ ಭೂಮಂಡ
ಲಾಧಿವತ್ಯ ಸತ್ಯವ್ರತಾವಸಕಲಭಾಷಾಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಸರ್ವಂಕಷ ಚತುರ್ವಿ
ಧನರಸಕವಿತಾಸಿನ್ಧುಹಾಯನಿರ್ಮಾಣಧಾರೇಯಘಟಿಕಾಶತಗ್ರಂಥ ದಿನದಿನ
ಪ್ರಬಂಧನಿಬಂಧನ ಧುರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತಾತ್ರೇಯಗೋತ್ರಅಕ್ಷ
ಲಾಯಸಸ್ತೋತುಸುಚರಿತ್ರಚಾಮರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ವೃತ್ತನರಪತಿಬಿರು
ದಮಹೀಶ್ವರವೃರವರಾಧೀಶಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರಾಜಮಹಾರಾಜಕಂಠೀರವರಿಂ
ದರಸಿಕಜನಾನಂದ ಕರಮಾಗಿ ವಿರಚಿತವಾದ, ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯ
ವೆಂಬ ಈ ನವೀನ ಕೃತಿಯೇಳೆ ಪಾರ್ಥಿವಾದಿ ಲಿಂಗಪೂಜಾಕ್ರಮವಂ
ಬಿಲ್ವರುಡಾಕ್ಷಮಹಿಮೆಯಂ, ವಿಭೂತಿ ವಾಹಾತ್ಮ್ಯವಂ ಪಂಚಾಕ್ಷರೀ
ಪರಿಯಂ ಕೂಡ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಪುರುಷಮೃಗನಿಂ ಕೇಳಿ ಅವ
ನೊಡಗೂಡಿ ಪಾತಾಳವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಆದಿಶೇಷನಂ ಕಂಡು ಮಾಲಿನಿಯಂ
ಪಡೆದು, ಷುರ್ಧರ್ಷನಂ ಸಂದರಿಸಿ, ಹನ್ನೆರಡು ಭಾರಭಗಾರವನೀವ
ಚಿಂತ್ರಮಣಿ ಎಂಬ ರತ್ನವತಂದು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ನೋ

ದಲಾದುದಂ ಒಣ್ಣಿಸಿರುವ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೇ ಆಶ್ವಾಸ ನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ
ಮಂಗಳಮಹಾ ||*|| ಚಿಂತಾಮಣಿ ಪಣಸ್ಸಮಾವೃತಿ.

ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆಯ ಆಶ್ವಾಸ ಸುಪೂರ್ಣವು.

ಇ ಪ್ಪ ತ್ತ ರ ಡ ನೆ ಯ ಆ ಶ್ವಾ ಸ ಪಾ ರಂ ಭ ೮.

ಶ್ರೀರಸ್ತು.

ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡಿಕಾಚಾರ್ಯನವಂ.

ಪೂರ್ವದೋಳ್ ಅಮರಾವತಿ ಪ್ರರದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರನ ಆಪ್ಪಣೆಯಾದಂ
ತೆ ಅವನ ವಾಹನ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಬಂದೊಂ
ದು ದ್ವೀಪಂಗಳನ್ನೈದುತ್ತಿರಲು, ಅವರೋಳ್ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವು ಅಲ್ಪ ಬುಧ್ಧಿ
ಯಿಂದ ಬಹುಕಾಲದಿಂದಿರ್ಪ ನಂದನವನವಂ ಬಿಟ್ಟು ಪೋಗುವುದಕ್ಕೆ
ಪ ನಬಾರದೆ ಮುಂದೆ ಏನೂ ತೋರದೆ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಮರದಂತೆ ಸು
ವ್ಯಾಸೇ ನಿಂದಿರಲೂ, ಅಷ್ಟ ರೋಳ್ ಬಾಣ ವೊಪಲಾದ ವಾಸನರು ಪ್ರರಂ
ದರನಂ ಕಾಣದೆ ಅಮರಾವತಿಯೋಳ್ ಬೀದಿಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮನೆಗಳಂ
ಸೊಕ್ಕು ನೂರೆಗೊಳ್ಳುವದೆಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಭಟರಿಗೆ ಆಪ್ಪಣೆಯನ್ನೇ
ಯಲು, ಆಗ ನೇನಾವತಿಗಳೆಲ್ಲ ಬಟ್ಟುಗೂಡಿ ಇಂದ್ರನು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಓಡಿ
ಪೋದನು ಅವನ ವಾಹನ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ತೋರಿ ಎಂದು ದೇವ
ತೆಗಳಂ ವಿಷಮ ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಬಾಘೆಗೊಳಿಸುತ ಪ್ರರಂದರ ಮೊದಲಾದ
ವರ ಮಂದಿರಗಳಂ ನುಗ್ಗಿ ಹುಡುಕುತ್ತ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ ನಂದನ ವನ
ವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಂ ಕಂಡು ಕೆಲವರು ಅಲ್ಲಿ
ಯೇ ಕಾವಲು ನಿಂತು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಒಡೆಯರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು
ಎತ್ತಿ ದಾಸವೇಂದ್ರರಾ! ಕೇಳ ನಂದನ ವನದೋಳ್ ಪಾರಿಜಾತ ಬಂದೇ
ಇರುವದಲ್ಲದೇ ಎಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೂ ಇನ್ನೊಂದು ವಸ್ತುವೂ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ
ವೆಂದು ನುಡಿಯಲದಂಕೇಳ ಎಲಾ! ಇಂದ್ರನು ಮೋಸವಂ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಿ
ಗೋ ಓಡಿಪೋದನು, ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯದಿಂದಲೇ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ಒಂದು ಮಾತ್ರ
ಸಿಕ್ಕಿರುವುದು, ಅದು ಕೂಡ ದಕ್ಕುವದು ಪ್ರಯಾಸವೇ ಸರಿ, ಆದರೂ ನ
ರ್ಮಸಾಹಸದಿಂದ ಈ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷವು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾರ್ಥವಾಗಿ

ಪೋಗದಂತೆ ಕಾದಿರುವಂತೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಇಂತುವಲ್ಲದೆ ಆ ವೃಕ್ಷವು ಏನು ಬೇಡಿದರವಂ ಕೊಡುವುದು ಅವರ ನೆನಿಸಾಪದೋಳಾದಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರು ನುಮ್ಮನೆ ಇರುವರಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಮದಕರಂಗಳಾದ ಮಧ್ಯಗಳಂ ಸೇವಿಸದೇ ಬಹು ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಒಬ್ಬ ಒಬ್ಬ ಸೇನಾವತಿಯು ಒಂದೊಂದು ಝಾವ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಾದಿರುತ್ತಿರಲು, ಆ ಪ್ರರದೋಳ ಕೆಲರು ತುಂಟ ರಾಕ್ಷಸರು ನಂದನ ವನವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಎತ್ತಿ ಪಾರಿಜಾತ ತರುಣ! ನೀನು ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಕೊಡುವೆಯವ್ವೆ, ಆದ್ದರಿಂದಿಗ ನಮಿಗೆ ಪರಿವರಿಯಾದ ಭಕ್ಷ್ಯಗಳಂ, ಮಧ್ಯಮಾಂಸಗಳಂ ರೂಪವತಿಯರಾದ ತರುಣಿಯರಂ ಕೂಡ ಕೊಡೂ ಎಂತ ಕಾಲುಗಳಂ ದೊಡೆಯುತ್ತ, ತಂಬುಲಗಳಂ ಉಗಿದು ಕೊಂಬೆಗಳಂ ಏರಿ ಇಂಬಾವ ಬಳಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಅಲ್ಲಿರುವ ಹಂಸೆಗಳಂ ಹಾರಿಸುತ್ತ, ಕೋಗಿಲೆಗಳಂ ತೂಗಿಸಿ, ಗಿಣಿಗಳಂ ಪಿಡಿಯುತ್ತ, ಕೊನೆಗಳಂ ಮುರಿದು ಎಲೆಗಳಂ ಕಿತ್ತು, ಹುಮ್ಮಗಳಂ ಪರಚಿ, ಕಾಯಿಗಳಂಕಚ್ಚಿ, ಚಿಗುರುಗಳಂ ಚಿವುಟಿ, ಮೊಗರುಗಳಂ ಮುರಿದು, ಕಪಿಗಳ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮಾಣಿಕ್ಯದಂತೆ ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಭಂಗ ಪಡಿಸುತ್ತಿರಲು, ಕೆಲರು ದುಷ್ಟದಾಸವರು ದೇವತಾ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳಂ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಮುಂದಲೆಯಂ ಪಿಡಿದು ಎಳೆತಂದು ಮುಡಿಯಂ ನಡಲಿಸಿ ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ, ಚಿಗುರುಗಳಂ ಕುಯಿದು ಹಾಸಿಗೆಯಂ ಮಾಡಿ ಈ ಮರದ ಸೆರಳೋಳ್ ಕೇಳಿಯಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಸಮಯವೆ ಚನ್ನಾಗಿರುವದೆಂದು ಬಗುಳುವ ನಾಯಿಗಳಂತೆ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದುತೆ ದೇವತೆಗಳಂ ಬಯ್ಯುತ್ತಿರಲೂ, ಕೆಲವರು ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಸ್ತುಗಳಂ ಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಓಡಿ ಪೋಗಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿರುವರು, ಈ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವು, ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಏನೋ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವದು ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂ ದ್ರ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಬಾಧೆಗಳಂ ಈ ವೃಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಮನವಂ ದಣಿಸಬೇಕೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲದಂ ಕೇಳಿ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಂಬರು ರಾಕ್ಷಸರು ಈ ವೃಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಾಧೆಯಂ ಮಾಡಿ ದರೆ ಫಲವೇನು, ಅವರವರ ತರುಣಿಯರಂ ಪಿಡಿದು ಪ್ರತೆಗೆಡಿಸಿದರೆ ಒಂದು

ಭಾರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆನ್ನುತ್ತಿರಲು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲಂಬರು ಈ ನೂಡಿಗೆ
 ಳಂ ಕೇಳಿ ಜೀಗದಿಂ ಬಂದು ಮುಂದಿರಂಗಳಂ ನುಗ್ಗಿ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗೆ
 ಳೋಳ್ ಸಾಲು ಸಾಲಾಗಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿರುವ ತರುಣಿಯರಂ ಹಿಡಿತಂದು
 ಗುಂಪು ಕೂಡಿಸಿ, ಅವರವರ ಸ್ನೇಹಗಳಂ ನೂಲೆಗೊಂಡು ನೋಡುವರು
 ನಗುವಂತೆ ಮಾನಸು ಕಿಡಿಸಿ ಕಾಡು ವಡಿಸುತ್ತಿರಲೂ, ಆ ಸಮಯ
 ದೋಳ್ ಕಲ್ಪ ವೃಕ್ಷತ್ರ ಇವನ್ನೆಲ್ಲವಂ ಕಂಡು ಪುರಂದರನು ಪೋಗು
 ವಾಗ ಪೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಂ ನೆನಪು, ನಾನು ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಂ ನಿಗಾರಿ ಇ
 ಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಂತುದಾದಿಂದ ಅವಕ್ಕೆ ಇದೇ ಫಲವಾಯಿತೆಂದು ಈಗಲಾದರೂ
 ಪೋಗುವೆನೆಂದರೆ, ಸುತ್ತಲೂ ಸುಳ್ಳು ಮತ್ತು ಗದ ಮರದಂತೆ ಮುತ್ತಿ
 ಕಾಡಿರುವ ಮಾತುರಾದ ವಾಸವರು ನನ್ನಂ ಸುಮ್ಮನೇ ಬಿಡುವರೇ, ಸಾ
 ರಸವಂ ಮಾತುವೆನೆಂದರೆ ಇಂವಾದ್ರಿಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯವೇ ಇವರ ಮೇ
 ಲೆ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲಾ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವೆನೆಂದರೆ, ಇವರು ಮಾತುವ
 ದುರಾಚಾರಂಗಳಂ, ನುಡಿಯುವ ದುರ್ಭಾಷೆಗಳಂ ಎಂತು ಸ್ಮರಿಸಲೇ
 ಹೋಗದೇ ಇರುವೆನೇ, ಪ್ರಾರ್ಥನೋಳ್ ಇಂವನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ನಿಗಾರಿ
 ದುದಕ್ಕೆ ಫಲವಂ ಅನುಭವಿಸುವದೆ ಸಂಕ್ಷಿಯು, ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಇರಬಾರ
 ದೆಂದು ಸಿದ್ಧಿಸಿ, ಅನುರಾವತಿಯು ಈ ಪರಿ ಆಗಬಹುದೇ ಎಂದು ತಿಳಿ
 ದು ಪುರಂದರನು ಮೊದಲೇ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಹಿಡಿತೋದನು, ಅನುರಾಧಿಪ್ತದೃಶ್ಯ
 ಈ ಪಾಡಾಗುವದಂ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಗುರಿಯಾಗಬಹುದೇ ಏನು
 ಪಾಪವಂ ಮಾಡಿರುವೆನೋ ಯಾವ ಋಷಿಯ ದೂಷಣಗೈದೆನೋ? ಯಾ
 ವ ಮಹಾ ಪುರುಷನ ಮನವಂ ನೋಯಿಸಿದೆನೋ, ಕಿವಿವ! ಎಂತು ಇ
 ದೊಂದನೂ ಮಾಡಿದಂತೆ ಮನಕೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ ಪುರಂದರನ ಮಾತು
 ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ ಪಾಪವಿದಲೇ ಗದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕಬ್ಬಿನಂತೆ ಸೀಗೇಡೇಲಿ
 ಯೋಳ್ ಸಿಕ್ಕಿದ ಬಾಳೆಯಂತೆ, ನನ್ನ ಬಾಳು ಇಂತಾಯಿತೆಂದು ಬಂತೆ
 ವಡುತ, ಮತ್ತೂ ನೆನ್ನೊಡನೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಎರಾವತ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತು
 ಗಳು ಮೊದಲೇ ಪೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಪುಣ್ಯವಂ ಮಾಡಿದ್ದವೋ, ಎಂದಿ
 ಗೂ ದೈತ್ಯರ ಗಂಧವಂ ಅರಿಯದ ಅನುರಾವತಿಯೂ, ಇಂವನ ಐಶ್ವರ್ಯ
 ವೂ ಕೂಡ ದುಷ್ಟ ದಾಸವರ ಷಾಂತಾಗಬಹುದೇ? ದೇವತೆಗಳ ತರಣಿವರು

ರಕ್ತನರ ದಾಸ್ಯವಾಗುವನು ಉಚಿತವೇ, ನಂದನವನವು ನಾಮಿನಿ
 ಗಳಿಗೆ ಅಲಯವಾಗಿ ನಾಶವಾಗಬಹುದೇ, ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ದಿವ್ಯವಪಾರ್ಥಂ
 ಗಳಂ ಕೊಡುವ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವೆಂದು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆನಿ
 ರುವ ನಾನು ಈ ದುಸ್ತ ದಾಸನರ ಆನೆ ಕುದುರೆಗಳಂ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ
 ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾಡುಮರವಾಗಬಹುದೇ ಇನ್ನು ಎಂತು ಸ್ತೋಗಲೀ,
 ಏನು ಮಾಡಲೀ, ಎಷ್ಟೆಂದು ನೈರಿಕಲೀ, ಯಾರಿಗೆ ವೇಳಲೀ, ಎಂದು
 ತನ್ನೊಳ್ತಾನೇ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಲಿರಲಾಗ ಒಂದು ಯೋಚನೆ ತೋರಿ ಮನ
 ದೋಳ್ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರದ್ದು, ಅದೆಂತೆನೆ—ಈ ದುಸ್ತದಾಸನರು ತಮಿ
 ಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯಂಗಳಾದ, ಮದನಕರಂಗಳಾದ, ಪರಿಪರಿಗಳಾದ
 ಮದ್ಯಂಗಳಂ ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಕೊಡೂ ಎಂವು ಕೇಳುತ್ತಿರುವರು, ಮ
 ತ್ತೆ ಕೆಲಂಬರು ಅದಂ ಕೊಡಲೀನರು ಆದ್ದರಿಂ ಅವರು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ
 ಸಮಯವಂ ನೋಡಿ ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಮದಕರಂಗಳಾಗಿರುವ
 ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಮದ್ಯಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ದಾಸನರನೆಲ್ಲ ಮೋಹಗೊಳಿಸಿ
 ಬಳಿಕ ಈ ಸ್ತಂಭವಂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕಲ್ಲದೇ ಮತ್ತೊಂದು ಯೋಚ
 ನೆಯು ಈ ದಾಸನರ ಮುಂದೆ ಸಾಗಲಾರದೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮ
 ಯದೋಳ್ ಆ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವಂ ಕಾದಿದ್ವ ತುಂಟ ರಾಕ್ಷಸರು ತಮಿಗೆ
 ಅಧಿಪತಿಗಳಾದ ಬಲಿ ಬಾಣ ಮೊದಲಾದವರ ಮಾತುಗಳಂ ವಿಾರಿ ಪಾರಿ
 ಜಾತ ವೃಕ್ಷವಂ ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ವೃಕ್ಷವೇ! ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ವುಷ್ಪಂಗಳಿ
 ಳಿಂದ ಕೆಲಂಬರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೋಭೀಷಂಗಳಂ ಪಡೆದರೆಂದು
 ಕೇಳುತ್ತಿರುವೆವು, ಮತ್ತೂ ನೀನು ಜೀವಿಸವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ
 ಕೊಡುವೆ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆದಿರುವೆ, ಆದ್ದರಿಂ ನಾವು ನಮಿಗೆ
 ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುವಂ ಕೇಳುವೆವು ಅದಂ ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮಂ ಮನ್ನಿಸಿದೆ
 ಯಾದರೆ ನಿನ್ನ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುವೆವು, ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಕೊಡಲಿಗಳಿಂದ ಕಡಿ
 ದು ಕೊಂಬೆಗಳಂ ನವರಿ ನಿನ್ನ ಹೆಸರಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವೆವು, ಮತ್ತೂ
 ನೀನಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ದೇವೇಂದ್ರನು ನಮ್ಮ ಭಯದಿಂದ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಓಡಿ
 ಸೋಗಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿರುವನು, ಇಂತಲ್ಲದೇ ದಿಕ್ಕಾಲಕರೆಲ್ಲರೂ ದಿಕ್ಕೆಟ್ಟು
 ಸೋಗಿರುವರು, ಮತ್ತೂ ನಾವು ಸಾಧ್ಯರ ಸದ್ಗುಗಳನ್ನಡಗಿಸಿ

ದೇವತೆಗಳೆಂ ಪಾಡುವಡಿಸಿ, ಗಂಧರ್ವರ ಗರ್ವವಂ ಮುರಿದು, ಯಕ್ಷರಂ
 ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಾರದೆ ಶಿಕ್ಷಿಸಿ, ಕಿನ್ನರರು ಕಿವಿ ಮೂಗುಗಳಂ ಕುಯಿದು,
 ಚಾರಣರಂ ಚಚ್ಚಿ, ಕಿಂವುರುಷರಂ ಕಂಪಗೊಳಿಸಿರುವೆವು ಇಂತಿರುವ
 ನಮಗೆ ನರರೇನು ಲಕ್ಷ್ಯವು? ಇವನೆಲ್ಲವು ತಿಳಿದು ನಾವು ಕೇಳಿದುದಂ
 ಕೊಡುವದೆನಲು, ಇವಂಕೇಳಿ ಪಾರಿಸಾತವು ತನ್ನ ಮನಮೋಳ್ ತಾನು
 ಯೋಚಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವು ಕೈಗೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಸಮಯವೆಂದು ತಿಳಿದು
 ಆ ದಾಸವರು ಕೇಳಿದಂತೆ ಜೀಕಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಬಿಡಲವಾಗಿ ಕೊಡಲು
 ಅವಂ ನೋಡಿ ಆ ವಾಸನರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ವ್ಯವಾಸವಾಗೈದು ನಿಮಿಸ
 ವಾತದೋಳ್ ವಿನವೇರಿದಂತೆ ಮದವು ತೆಗೆಗೇರಿ ಮುತಿಗೈಟ್ಟು ಕಣ್ಣು
 ಗಳು ಕಾಣದಂತೆ, ಕಿವಿಗಳು ಕೇಳದಂತೆ, ಮೂಕರಂತಾಗಲೂ, ಅವ
 ರೋಳ್ ಕೆಲವರು ಧಟು ಧಟು ಗಿ ಬೀಳುವರು, ಕೆಲವರು ಕೂಗಲು
 ಮಾತನಾಡುತ ಕಣ್ಣುಗಳಂ ಮುಚ್ಚಿ ಕೈಸನ್ನೆಗಳಂ ಮಾಡುವರು, ಕೆಲ
 ವರು ಆ ಕಲ್ಪತರುವಿನ ಕೊಂಬೆಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಜೋಲುತ ಬಾಯಿಗೆ
 ಬಂದಂತೆ ಬೊಗುಳುತ್ತಿರುವರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಮರವತುನಿಗೇರಿ ತಲೆ
 ತಿರಿಗಿ, ತಲೆ ಕೆಳಗಾಗಿ ಬೀಳುವರು. ಇಂತು ಅಲ್ಲಿರುವ ದಾನವರೆಲ್ಲ ಒಂ
 ದೊಂದು ಪರಿಯಿಂದ ಹಿಂದು ಮುಂದರಿಯದೆ ಪ್ರಜ್ಞೇತಪ್ಪಿ ಇರುತ್ತಿ
 ರಲು, ಆಗಲಾ ಕಲ್ಪತರುವು ಇದನೆಲ್ಲವಂ ನೋಡಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಪೋಗುವುದಕ್ಕೆ
 ಇದೇ ಸಮಯವೆಂದು ತೆರಳಿ ಮೇಲಿರುವರು ತಿಳಿದುದಂತೆ ಜೋಲಾಡು
 ವರು ನೋಡದಂತೆ ಬಿದ್ದವರು ಸದ್ದು ಕೇಳದಂತೆ, ನಡೆಯುವರು ತಡೆ
 ಯದಂತೆ, ಪುರದೊಳಿರುವರು ಅರಿಯದಂತೆ ಬರುತ, ಹಾ! ನಂದನವನದ
 ಪಾಡು ಇಂತಾದುದೇ ಎಂದು ತನ್ನೊಳ್ತಾನೆ ಚಿಂತಿಸುತ, ದೈವಗತಿಯಿಂ
 ದ ಈ ದ್ರವ್ಯ ದಾನವರ ಕೈಗಳಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದುದೇ ಸಾಕು.
 ಇಲ್ಲಿಂದ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗಲಿ? ಇಂದ್ರನು ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಿ? ಎನುತ
 ತನ್ನೊಳ್ತಾನೆ ಯೋಚಿಸಿ, ಮೊದಲು ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರುವುದೆಂದು
 ಇಂದ್ರನು ಆಜ್ಞಾ ಪಿಸಿದ ಪರಿಣುಂ ನೋಡಿದರೆ ತಾನು ಭೂಲೋಕದೊ
 ಳೆವತರಿಸುವುದಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿರುವಂತೆ ತೋರುತಲಿಧ. ಭೂಲೋಕದೊ
 ಳಿತನು ಯಾವ ದ್ವೀಪದೋಳ್ ಮುಟ್ಟಿರುವನೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ, ಶಾಕವ್ಯೇ

ಪವೋಳಿರುವದೆಂದು ನನಗೆ ನಿಯಮಿಸಿರುವವರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಾನುಂಟಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಒಂದೆರಡು ಕಾಲವಲ್ಲವೂ ಇಂದ್ರನವರ್ತನವಾಗುವವರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಯಾವಾಗಲಿಗೂ ಭೋಲೋಕವಂ ಕುರಿತು ಬರಲು ದೈವ್ಯೋಗಿ, ಆ ದಾನವರು ಬೆಂಬಿಡಿದು ಬರುವರೋ ಎಂದು ಭಯದಿಂದ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡುತ್ತ ಅವರವರ ಪರಾಕ್ರಮವು ಪರಿಭಾವಿಸಿ, ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದ ಸಾಹಸವು ಇವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು? ಅಥವಾ ಇವರಿಂದೇನು? ಆ ದುಹಾವುರುವುದಾದ ದೂರವ್ಯಸನ ಶಾಪವೇ ಇವರೊಳ್ಳೊಕ್ಕು ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಬಂಧಿಸುವದೆನುತ ಬರುವ ಮಾರ್ಗದೋಳ್ಳೊಕ್ಕನವರ ದುರ್ದೈವಿಗಳು ಸುಖನಲಾರದೆ, ತನಗೆ ಪತಿಯಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನಂ ಕುರಿತು ಮೊರೆ ಇಡುವಳೋ ಎಂಬಂತೆ ಭೋಲೆಂದು ಹರಿಯುವ ದೇವಗಂಗೆಯ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ತೇಲಿಬರುವ ತಲೆ ಬುರುಡೆಗಳಂ, ಮಾಂಸ ಖಂಡಂಗಳಂ, ಋತುಗಳುಂ ಮಾತೃ ಆನೆ ಕುದುರೆಗಳ ತೊಳದ ಕಂಪುಗಳಂ, ಇನ್ನೂ ಬಗೆಬಗೆಗಳಾದ ದುರ್ಗಂಧಗಳಂ ಕೂಡಿರುವ ಉದಕವಂ ಕಂಡು ಅದಂ ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ತಾಯೆ! ಪರಮೇಶ್ವರನ ಜಟಿಗಳಂ ಮನೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಇಂದ್ರ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳೂ, ನಾರದ ಮೊದಲಾದ ದೇವಗುರುಗಳೂ, ಕೂಡ ಸ್ನಾನ ಪಾನ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಉದಕ ಉಳ್ಳವಳಾಗಿ, ಸ್ವರ್ಗ ಸರ್ವ್ಯ, ಪಾತಾಳಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಲೋಕಂಗಳ ಪಾವನಂ ಪರಿಹರಿಸುವ ಪ್ರವಾಹರೂಪವಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಕರುಣಾರಸವೋ ಎಂಬಂತಿರುವ ನಿನಗೂ ಕೂಡ ಇಂತಿರುವ ಭಂಗಬರಬಹುದೇ ಎಂದು ಕಂಬನಿಯಂ ತುಂಬಿ ವಂದನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಮೊಗದಿಂ ಬರುತ್ತಿರಲಾಗ ಆ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವು ಎತ್ತಿರ್ದೆಂದೊಡೆ, ಆ ದಾವ ದನುಜರ ಭಯದಿಂದ ಆ ಸ್ಥಳವಂ ಬಿಟ್ಟು ಪೋಗುವ ಅನುರಾವತಿ ಪಟ್ಟಣವೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಇಂದ್ರನು ಈ ಪರಿಯಾದುದಂ ನೋಡಿ ತಾಳಲಾರದೆ ಅವನಂ ಲೋಕ ಲೋಕದೊಳ್ಳೊಕ್ಕು ಹುಡುಕಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ ಭೋ ಲೋಕದೊಳ್ಳೊಡುವೆನೆಂದು ಇಳಿದು ಬರುತ್ತಿರುವ ಮೈಜಯಂತವೆಂಬ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮಾತೃ ದಾನವರ ವರ್ಷವಂ ತಾಳಲಾರದೆ, ತನಗೆ ಸಖಿಯಾದ 'ಇಂದ್ರನ' ಐಶ್ವರ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಮೊದಲೇ

ಎತ್ತಿಯೇ ತೆರಳಿ ಪ್ರೋಗಿರುವಳು. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಇರಬಾರದು. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ದರೂ ನಂದನ ವನವಂತಿರುವ ಒಂದು ವನವಂ ಪೂಕ್ಕು ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯುವಾ ಎಂದು ಪೋಗುವ ವನದೇವತೆಯೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮತ್ತೂ ಆ ದುಷ್ಟ ದಾಸವರ ಸಮೂಹವು ದೇವತೆಗಳ ತರುಣಿಯರಂ ಪರಿವರಿಯಾಗಿ ಭಂಗ ಪಡಿಸುವದರಿಂದ ಆ ತರುಣಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಆ ಬಾಧೆಯಂ ತಾಳಲಾರದೆ ಒಂದೇ ಕಾಲದೋಳ್ ಭೋರೊಂದು ಮೊರೆ ಇಡುವದಿಂಬೂ, ಇಂತಲ್ಲದೆ ದಾಸರೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟು ಕೂಡಿ ಕೋಪದಿಂದ ಆ ಭವಿಷ್ಯವೈಯ್ಯುವದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕುಲ ಹವು ಶಬ್ದಮಯವಾಗಿ ಫಣಿ ಎಂದು ಒಡೆಯಲಾಗಿ ಬಹಿರಾವರಣವಾದ ಆಗ್ನಿಯು ಭೂಲೋಕದೋಳ್ ಕಾಣುವ ಮಹಾ ಶೂರನಾದ ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಪ್ರತಾಪಾಗ್ನಿಯಂ ನೋಡಿ ಇದೇನಚ್ಚರಿಯು ? ನನಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿರುವುದು. ಅದಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಬರುವ ಆ ಆಗ್ನಿಯೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಚತುರ್ಮುಖನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಸುರಸ್ವತಿಯು ಸತ್ಯಲೋಕದಿಂ ಹೊರಟು ಭೂಲೋಕವಂ ಕುರಿತು ಬಂದು ಸಂಚರಿಸತ, ಅಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಮನೋಹರಮಾದ ಮುಖಕಮಲವಂ ನೋಡಿ, ತನ್ನ ಪತಿಯಾದ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಕಮಲವು ಪೀಠವಾಗಿರುವುದು. ಆ ಪತಿಯಾಗಿ ನಾನೂ ಒಂದು ಕಮಲಪೀಠವಂ ಆಶ್ರಯಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲದಿಂದಲೋ ಎಂಬಂತೆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಮುಖಕಮಲವನ್ನೈದಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಗೊಂಡಿರಲಾಗಿ, ಚತುರ್ಮುಖನು ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಸುರಸ್ವತಿಯಂ ಕಾಣದೆ, ತನ್ನ ವಾಹನಂಗಳಾದ ರಾಜ ಹಂಸಂಗಳಂ ಕರದು ಸುರಸ್ವತಿಯು ಎಲ್ಲಿರುವಳೋ ಅದಂ ನೋಡಿ ಬರುವುದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲಾಗಿ, ಆ ಚತುರ್ಮುಖನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಸುರಸ್ವತಿಯಂ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿಯೂ ಹುಡುಕಿ ಭೂಲೋಕದೋಳ್ ಹುಡುಕಲೋಸುಗ ಒಟ್ಟು ಗೂಡಿ ಬರುತ್ತಲಿರುವ ರಾಜಹಂಸಗಳ ತಂಡವೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ ಇಂದ್ರನ ಐಶ್ವರ್ಯವು ಇಂತಾದುದು, ಕ್ಷೀರಸಾಗರ ದೇವೋ ಸುಖಸದ್ರಿಯಾಗೈವ, ಕರುಣಾಶಾಲಿಯಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣಂಗೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಸಿ ಆ ದುಷ್ಟ ದಾಸವರ ಬಾಧೆಯಂ ಬಿಡಿಸೆಂದು ಅವನ

ಪುಂಡ್ರಂಗಳಂ ಪೂಜಿಸಲೋಸುಗ. ನಾನಾ ಬಣ್ಣದ ಸೌವಿರಾರು ಸುಸಂ
 ರ್ಣ ಕಮಲಂಗಳಂ ಕೊಂಡು ಬರುವ ದೇವಗಂಗೆಯೋ? ಎಂಬಂತೆ
 ಯೋ, ಮತ್ತೂ ತನ್ನಂ ನಾಣಗೊಳಿಸುವ ಪಾಸವರ ಚಾಪೆಯಂ ಸಂಸ
 ಲಾರನೆ ಸ್ವರ್ಗ ವೊದಲಾದ ಲೋಕಂಗಳೋಳ್ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ
 ವಿಲ್ಲದೆ ಭೂಮಿ-ಲೋಳ್ ಸೌಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಕೀರ್ತಿಯು ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಪ್ರ
 ಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನೋಡಿ ಇದರೊಡನೆ ಸಖ್ಯವು ಮಾಡಿ ಸೌಖ್ಯವಿಂಪಿ
 ರವೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ಬಹು ಗೂಡಿ ಬರುವ ದಿಕ್ಪಾಲಕರ ಕೀರ್ತಿ
 ಮಂಡಲವೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಏಕಕಾಲದೊಳುವಯಿಸಿರುವ ಸೌವಿರಾ
 ರು ಸೂರ್ಯಪಂವ್ರಮಂಡಲಗಳ ತಂಡವೋ ಎಂಬಂತೆಯೂ ಪ್ರಕಾಶಿಸು
 ತಲಿರುವ, ವಿಷ್ಣುತೃಪ್ತ ಸೃಷ್ಟಿಂಗಳಿಂದ ಪರಿಸೃತವಾದ ಆ ಪಾರಿವಾತ
 ತರುವು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಶಾಕದ್ವೀಪವು ಕುರಿತು ಬರುತ್ತಿರಲು ಆ
 ದ್ವೀಪಂಗಳೋಳ್ ಇರುವ ಜನಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮೂರು ವೇದಂಗಳೇ
 ಮೂರು ಕೊಂಬೆಗಳಾಗಿ, ಉಪಮತುಗಳೇ ಬಹಳವಾದ ಕಮಲಕೊನೆ
 ಗಳಾಗಿ, ಬಂದೊಂದು ಕೊನೆಗೆ ಬಂದೊಂದು ಬಗೆಯಾದ ಮತಗಳೇ ಅನೇ
 ಕ ವಿಧವಾದ ವ್ರಷ್ಟಂಗಳಾಗಿ, ವ್ರರುಷಾರ್ಥಂಗಳೇ ಫಲರೂಪಗಳಾಗಿ, ವ್ಯ
 ಹ್ತಾಕಾರವು ತಾಳಿದ ವೇದಪುರಾಣವೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲಂ
 ಬರು ಈ ವೃಕ್ಷದಿಂದವರಿದ ಚಂಪುವುಷ್ಟವುಷಕಾಶದಲ್ಲಿನಿಂತುಚಂದ್ರನೆನಿಸಿ
 ಕೊಂಬುದೋ? ಎಂದು ವೇಳುವರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಈ ತರುವಿನಿಂ
 ದುದರಿಂದ ಮೊಗ್ಗುಗಳೇ ಗಗನವೋಳ್ಳಂತು ಸಕ್ಷತ್ರಗಳೆನಿಸಿಕೊಂಡವೋ?
 ಮತ್ತೂ ಇವರ ವ್ರಷ್ಟಂಗಳಿಂದ ಮಹರಂಪಗಳು ಸುರಿದು ಮಡುಹು
 ಗಟ್ಟಿ ಅದೇ ಪಾಲುಗಡೆನಿಸಿಕೊಂಡುದೋ? ಇವರ ಹುನ್ನುಗಳೆ ಧೂಳು
 ಗಳೇ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಬಿದ್ದು ರಾಶಿಯಾಗಿ ಕೈಲಾಸವರ್ಷತನೆನಿಸಿಕೊಂ
 ಡು ಪರಶಿವನಿಗೆ ವಾಸವೋಗ್ಯವಾದುದೋ ಎನ್ನುವರು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲಂ
 ಬರು ಪರಬ್ರಹ್ಮವೇ ಬುಡವಾಗಿ, ಮೂಲವ್ರಹ್ಮತಿಯೇ ಮೂಲಶಾಖ
 ವಾಗಿ, ಮೂರು ಮೂರ್ತಿಗಳೇ ಮೂರು ಕೊಂಬೆಗಳಾಗಿ, ದಿಕ್ಪಾಲಕರೇ
 ಸಣ್ಣ ಕೊನೆಗಳಾಗಿ, ದೇವತೆಗಳೇ ಎಲೆಗಳಾಗಿ, ಮನುಗಳೇ ಚಿಗರುಗಳಾಗಿ,
 ಋಷಿಗಳೇ ಪುಷ್ಪಗಳಾಗಿ, ಮೋಕ್ಷವೇ ಫಲರೂಪವಾಗಿ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ

ಡವೇ ವೃಕ್ಷರೂಪವಾಗಿ ಬರುವದೋ ಎನ್ನುವರು. ಇಂತು ಪಾರಿಜಾತವು ಬರುತ್ತಿರಲೂ,

ಅತ್ತಲಾ ಸಂದಸವನದೋಳ್ ಕೆಲಂಬರು ದಾನವರು ಎಚ್ಚರಗೊಂಡು ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಂ ಕಾಣದೆ ಭಯಗೊಂಡು ಇನ್ನೇನು ಗತಿ ಎಸುತ, ಅಧಿಪತಿಯಾದವರ ಮಾತು ನಿಾರಿ ಪುಷ್ಪವಂ ಹೀರಿ ತಾರುಮಾರಾಗಿ ಬೀಳಲು. ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವು ಮೋಸವಂ ಮಾಡಿ ಓಡಿ ಪೋದುದು. ಮತ್ತೂ ಬಲಿ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕು, ಹುಡುಗರೊಡಗೂಡಿ ಈ ಕೇಡಾಯಿತೆನುತ ತಮಿಗೆ ತಾವೆ ಬೈದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗುತ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುತ ಬರುತ್ತಿರಲೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಅಮರಾವತಿಯನ್ನೈದಿ ಬಲಿಬಾಣ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಹೇಳಲೂ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕೋಪಗೊಂಡು ಭಟರಂ ಕುರಿತು ಪಾರಿಜಾತವಂ ಪಿಡಿದು ತರುವುದೆಂದು ಕಟು ಮಾಡಲಾ ಬಲಶಾಲಿಗಳಾದ ಭಟರು ಓಡ್ಯೋಡಿ ಬರುತ ದೂರದೋಳ್ ಬರುತ್ತಿರುವ ಪಾರಿಜಾತವಂ ಕಂಡು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹಡುಕುವರಂ ತೂಗಿ ಕರೆಯುತ ದೇಗದಿಂ ಬಂದು ಸುತ್ತುವರಿದರೆಂತೆನೆ-ವೀವನು ಸುಡುವುದಂ ತಿಳಿಯದೆ ಅದರೋಳ್ ಬೀಳುವ ಹುಳುಗಳಂತೆಯು, ಸಿಂಹವಂ ಕಂಡು ಸುತ್ತಲೂ ನಿಂತು ಬೊಗುಳುವ ನಾಯಿಗಳಂತೆಯು, ಕೈಲಾಸ ಪರ್ವತವನ್ನೆತ್ತಲೋಸುಗ ಬರುವ ರಾವಣಾಸುರನ ತೋಳುಗಳಂತೆಯೂ, ಅಂಧಕಾರನು ಬ್ರಹ್ಮನಂ ಕುರಿತು ತವನುಗೈದು ಅನೇಕ ಶರೀರಂಗಳೆಂ ತಾಳಿ ಪಾರಿಜಾತವೆನುವ ಸೂರ್ಯನಂ ಮುಸುಗಲೋಸುಗ ಬರುವದೋ ಎಂಬಂತೆಯು, ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪಂಗಳೆಂಬ ಚಂದ್ರಮಂಡಲಂಗಳೆಂ ಗ್ರಾಸಗೊಳಲೋಸುಗ ಬರುವ ರಾಹುಗಳೆಂಬಂತೆಯು ತುಡುಕಿ ಬಂದು ಆ ಪಾರಿಜಾತವಂ ರೋಷದಿಂ ಬಳಸಿ ಕೊಂಬೆಗಳೆಂ ಪಿಡಿದು ಸಳೆಯಲಾ ಪಾರಿಜಾತವು ಇನ್ನೂ ಸುಮ್ಮನಿರಬಾರದೆಂದು ವಾಯು ಮೈಸತೀಯರ ವೇಗವಂ ವಹಿಸಿ ಪಿಡಿದವರಂ ಕೊಂದು, ದಾನವರಿಗೆ ಡಕ್ಕದೆ, ಉಕ್ಕುವ ಕೋಪದಿಂ ರಕ್ಕಸರಂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಕ್ಕಿಸುತ ಬಂದು, ಮುಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಲಕ್ಷೋಜನ ನಿಷ್ಕಾರವಾದ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದಿಂ ಸುತ್ತುವರಿದು, ಇದೇ ನಿಷ್ಕಾರ

ರವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಭವ್ಯರಾಯನುಂ ಪಾಲಿತವಾಗಿ, ಈತನ ತನೆಯರಾದ ಜ
 ಠರ ಕುಮಾರ, ಸುಕುಮಾರ, ಮಣಿಚಕ, ಕುಸುಮೋದಕ, ಸುಮೋ
 ದಕ, ಮಹಾದ್ರುಮರೆಂಬ ರಾಯರುಗಳ ಜೇಸರುಗಳುಳ್ಳ ಏಳು ಖಂಡಗ
 ಳಂ, ಛಿದ್ರಯಗಿರಿ, ರೈವತಕ, ಶ್ಯಾಮ, ಅಸ್ತಗಿರಿ, ಅಂಬಿಕ, ರಮ್ಯ,
 ಕೇರರಿಗಳೆಂಬ ಸಪ್ತಕುಲಾಚಲಂಗಳಂ, ಸುಕುಮಾರೀ, ನಳಿನೀ, ರೇ
 ಣುಕಾ, ಇಕ್ಷ್ವಾ, ಧೇನುಕಾ, ಗಭಸ್ತಿನೀ ಎಂಬ ಸಪ್ತಮಹಾನದಿಗಳಂ
 ಪರಿವೃತವಾಗಿ, ಪರಮಪಾವನಮಾದ ಶಾಕದ್ವೀಪವಂ ನೋಡಿ ಸಂತೋ
 ವಗೂಡಿ. ಅಲ್ಲಿ ಮೊಲ್ಲಿ, ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಜಾಜಿ ಮೊದಲಾದ ಬಳ್ಳಿಗಳಂ, ನುರಗಿ,
 ನುರಜೊನ್ನೆ, ಸಂಪಿಗೆ, ಮಾವು, ಮಾದಳ, ಮೊದಲಾದ ಮರಗಳಂ,
 ಪರಿಪರಿ ಹೂವಿನ ಗಿಡಗಳಂ, ಅನೇಕ ನರೋವರಗಳಂ, ಸಿಂಹ, ಶರಭ,
 ಸಾಳ್ವ ಮೊದಲಾದ ಮೃಗಗಳಂ, ಶುಕ, ಪಿಕ್ಕ, ಮಯೂರ ಮೊದಲಾದ
 ಪಕ್ಷಿಗಳಂ ಪರಿವೃತಮಾದ ಮನೋಹರವಾದ ವನದೊಳೊಂದು ಸ್ಥಳವಂ
 ನೋಡಿ, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮೈಕೊಡಹಿದಾನವರಂ ಕೆಡಹಲು, ಆ
 ದಾನವರು, ಘಾಳಿಯಿಂ ಉದುರಿದ ತರಗಿಲೆಗಳಂತೆ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಬಿ
 ದ್ದು ಮೂರ್ಛಗೊಳಲು, ಅವಂ ನೋಡಿ ಪಾರಿಜಾತವು ಇದೇ ಸಮ
 ಯನೆಂದು ಮಂದರ ಪರ್ವತದಂತೆ ಭಾರವಂ ಪಹಿಸಿ, ಪಾತಾಳದಲ್ಲಿರುವ
 ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಈ ವರ್ಮವಾನವಂ ವೇಳಲೋಸುಗ ಕಳುಹಿಸಿತೋ? ಎಂ
 ಬಂತೆ ಪರ್ವತಾಕಾರವಾದ ದಾನವರ ರಾಸಿಯಂ ತುಳಿದು, ತಿರುಗಿ ಏಳ
 ದಂತೆ ಬೇರುಗಳೆಂಬ ಪಾಶಗಳಂ ಬಿಗಿಮ ರಸಾತಲವಂ ನೇರಿಸಿ ಸಂತೋ
 ಷದಿಂ ನಿಂದಿರಲೂ. ಈ ದಾನವರ ರಕ್ತವಾಂಸ ಮೊದಲಾದ ಸಪ್ತಧಾತು
 ಗಳಿಂದ ದೋಹವವಂ ಮಾಡಿದಂತಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಮರಂಗಳೆಲ್ಲ ಆ ಪಾರಿ
 ಜಾತದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಫಲಂಗಳಂ, ವಿಚಿತ್ರಂಗಳಾದ ವೃ
 ಷ್ಪಂಗಳಂ ಕೂಡಿ ಭೂಮಿದೇವಿಯು ಸಂತೋಷದಿಂ ನಗುವಳೋ? ಎಂ
 ಬಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರಲೂ. ಆಗ ಪಾರಿಜಾತವು ಯಾರಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲಾಡಿ
 ಸುಶಕ್ಯವಾಗಿ ಪಾತಾಳ ಪರ್ಯಂತ ಬೇರುಗಳಂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ, ಶಾಕದ್ವೀಪದ
 ಪುಣ್ಯನೇ ಈ ರೂಪದಿಂ ಬಂದಿರುವದೋ? ಎಂಬಂತೆಯು, ನೆಕಲ ಲೋ
 ಕಗಳ ತೇಜಸ್ಸುಗಳೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಪೃಷ್ಠಾಕಾರವಂ ತಾಳಿ ಬಂದು

ನಿಂದಾದೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಲೋಕಂಗಳೆಂ ಬೆಳಗುತ್ತ, ವಾಸನೆಯಿಂದ ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲವಂ ಪರಿಮಳಗೊಳಿಸುತ್ತ, ಸುತ್ತೋಪದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲೂ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಪುರಂದರ ಪೊದಲೂವ ಸುರರ ಸಮೂಹದಿಂದ ಪರಾಜಿತ ನಾಗಿ ಓಡಿಬಂದ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೆಂಬೋರ್ವನು ದನುಜನು ಹೇಮಕೂಟ ವೆಂಬ ಕುಲವೃತ್ತದ ಗುಹಾಂತರಾಳದೋಳ್ ಗೂಢನಾಗಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ದವ ತಪನಂ ಮಾಡಿ ಕಮಲ ಸಂಭವನಂ ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿ, ದೇವ ದಾನವ ಮನುಷ್ಯರಿಂದ ಪರಾಜಯವಿಲ್ಲದಂತೆ ಪರಪಂ ಪಡೆದ್ದು, ಸೊರೆ ಯುರಬದ ಸರ್ವದಂತೆ ದರ್ಪದಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತ, ಸ್ವಗಾಮ ಸೋಗೊಳು ಪೆರೆಂದು ಶಾಕವ್ಯೋಪದೋಳ್ ಬರುತ್ತಲಿರುವಾಗ, ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪಾರಿಸಾತ ವೃಕ್ಷಗಳ ಪರಿಮಳದಿಂದ ಕೂಡಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬೀಸುವ ಘಾಳಿಯಿಂದ ವಾಸನೆ ಯೊಂ ತಿಳಿದು ಇದೇನಚ್ಚು ರಿಯು? ಭೋಲೋಕದೋಳ್ ಏನೋ ವಿಚಿತ್ರ ವಿರುವದೆಂದು ಗಗನದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತಿರಲಾಗ ದೂರದೋಳ್ ಪಾರಿಸಾತವೃಕ್ಷವು ಕಾಣಬರಲು, ಅದಂ ನೋಡಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಓಡೋಡಿ ಬರುತಲಿ ಪಾರಿಸಾತವೃಕ್ಷದ ಸುನಿವಾಸವನ್ನೊಪ್ಪಲು, ಅಲ್ಲಿ ಆ ವೃಕ್ಷದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಹತಶೇಷರಾದ ಕೆಲರು ದಾನವರು ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನಂ ಕಂಡು ಭಯಗೊಂಡು ಬೇಗದಿಂದ ಬಂದು ಅವನ ಅಡಿಗಳಿಗೆರಗಿ ಆ ವೃಕ್ಷದ ಪು ತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬೇಳಲಾಗ ಆ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೆಂಬ ದನು ಜನು ಆ ರಾಕ್ಷಸರ ಪಡನವಂ ಕೇಳಿ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಈ ಕ್ಷಣದೋಳ್ ಈ ವೃಕ್ಷವಂ ಕೇಳುವೆನೆಂದು, ಮಂದರ ಪರ್ವತವಂ ಪಿಡಿದು ಪಾಲ್ಲಡ ಲಂ ಕಡೆಯುವ ವಾಲಿಯಂತೆ ಆ ಪಾರಿಸಾತ ವೃಕ್ಷವಂ ಪಿಡಿದು ಬಗೆಬಗೆ ಯಾಗಿ ಬಾಧಿಸುತ್ತ ನೆಳೆದು ತಿರಿಸಿದರೂ ಅಲ್ಲಾಡದೇ ವಜ್ರಸ್ತಂಭದಂ ತೆ ನಿಂತಿರುರದಂ ಕಂಡು, ತನ್ನ ಸಾಹಸವು, ಉಪಾಯವೂ, ಮಾಯೆ ಯೂ ಕೂಡ ನಡೆವದೆ ಕೈನೊಂದು ಬಳಲಿ ಬಾಯಾರಿ ಬಿಸರೇರಿ ಕಂ ಗೆಟ್ಟು ಕಳೆಗುಂದಿ ಏನು ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ, ಮುಂದೋರದೆ ಈ ತುಂಟರಾದ ದಾನವ ಭಂಟರು ಸಂಟರೆಂದಿವರ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಮೋ ಸವಾಯಿತೆನುತ್ತ, ಈ ಪಾರಿಸಾತವೃಕ್ಷವು ನನಗೆ ಅಧೀನನಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ವಿನಯದಿಂದಿರಬೇಕಲ್ಲದೆ ಇದರೊಡನೆ ಹಾರ್ಯಾಡುವುದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ.

ಮತ್ತೂ ಮಹಾಮಹಿಮೆ ಉಳ್ಳವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಲಿಕ್ಕೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಈ ಸ್ಥಳವು ಆಕ್ರಮಿಸಿ ಪಟ್ಟಣವು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಉಪಾಯದಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತ ಇದ್ದರಿದ ಜೀವಾತ್ಮಕ ವಸ್ತುಗಳೆಂದು ಪಡೆದು ಸುಖದಿಂದಿರುವುದು ಯುಕ್ತವೆಂದು ಪರ್ಯಾಯೋಚನೆಯು ಮಾಡಿ ಆ ರಾಕ್ಷಸ ದೂತರು ಕುರಿತಂತೆಂದನು—ಎಲೈ ನೀಚರಾದ ಚರರುಗಳರಾ! ನೀವು ಮರೆಮಾಚಿ ನೂಲಿಸಿದ ಸಮಾಚಾರದಿಂದಿಂತಾದುದೇ ಸಾಕು, ನೀವು ಆಜಿಗೇ ಪೋಗಿ, ಇನ್ನು ನನ್ನ ಲೋಚನಂಗಳಿಗೆ ಗೋಚರರಾದರೆ ನೀವು ವಿಶಾಚರರಾದರೂ ಬಿಡುವವನಲ್ಲ, ಭೂಚರರಿಗಿಂತ ಕಡೆಮಾಡುವೆನೆಂಬ ಮಾನವ ಧಿಟರು ಇವನ ಸಹವಾಸ ಸಾಕೆಂದು ಸಂದಿಗ್ಧವಾದಿಯು ಸೇರಿ ಕಾಲವು ಕಳೆಯುತ್ತಿರಲಾಗ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಬೇಗದಿಂದ ಪೋಗಿ ತನಗೆ ನೋವರವಾದವನಾದ ಮನುಷ್ಯನು ಕರೆತಂದು, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಚಿತ್ರವತೀ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣವಂರಚಿಸಿ, ಪಾದಿಪಾತ ತರುವಿರುವ ವನವು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಉಪವಸವಂಮಾಡಿ, ಆತರು ವಿರುವ ಬಳಿಗೆ ಭಾಳಯೂ ಸುಳಿಯುವಂತೆ ಕಾದುಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲೂ.

ಒಂದಾನೊಂದು ದಿನ ಗಂಧರ್ವಧಿಪನಾದ ಚಿತ್ರವರ್ಮನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಮಂದಾರವಾಲೆಯು ಬೆಳದಿಂಗಳಂ ನೋಡಿ ಈಗ ವನವಿಹಾರವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಕಾಣದಂತೆ ತನ್ನ ಸಖಿಯಾದ ಕಲಹಂಸೆಯೊಡಗೂಡಿ ವಿನೋದವಿಂ ನಂಚರಿಸುತ್ತ, ಪಾರಿಪಾತ ಪುಷ್ಪದ ಪಾಸನೆಯು ತಿಳಿದು ಪರಮಸಂತೋಷದಿಂದ ಬಂದು ಆ ನುರದ ಮೇಲೆ ಈರ್ವರೂ ಕೂಳುತು ಪರಿಮಳದಿಂದ ಪರಪಶರಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ನಮನದೋಳ್ ಸಂಯೋಜಯವಾಗಲು. ಆಗ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಉಪವಸವಂ ನೋಡಲೋನುಗ ಬರುತ್ತಿರುವದಂ ಮಂದಾರವಾಲೆಯು, ಕಲಹಂಸೆಯೂ ಕಂಡು ಈ ಮುಷ್ಠದಾನವನು ಇಲ್ಲಿರುವದಂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲಿ ಪೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಷ್ಟರೋಳ್ ಕಲಹಂಸೆಯು ಮಂದಾರವಾಲೆಯಂ ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉಪಾಯವಂ ವೇಳುವೆನು,

ಅದೆಂತೆಂದರೆ.—ನಾವೀರ್ವರೂ ಎರಡು ಪುಕುಗಳಾಗಿ ಗಿಣಿಯ ಗುಂಪಿ ನೋಳ್ ನೇರಿ ಇರುವುದುಚಿತವಲ್ಲದೆ ಸಾವಕಾಶವಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯಲು. ಅಶುದ್ಧವೆಂದು ಮಂಧಾರಮಾಲೆಯೂ, ಕಲಶಂನೆಯೂ ಈರ್ವರೂ ಶೀಘ್ರದಿಂ ಶುಕಾಕಾರವಂ ತಾಳಿ ಅವುಗಳ ಗುಂಪಿನೋಳ್ ನೇರಿ ಆ ಪಾರಿಜಾತ ಮರದೋಳ್ ಸಂಚರಿ ಸುತ ಫಲಂಗಳಂ ಸವಿಯುತ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲೂ.

ಅತ್ತಲಾ ಕಳಂಗದೇಶೋಳ್ ಸುಗಂಧಗಾಜೇಂದ್ರನು ನಾಲ್ಕನೇ ಪಣವಾದ ಚಿಂತಾಮಣಿರತ್ನವಂ ಗೆದ್ದು ತಂದಿತ್ತು. ತನ್ನ ಬಿಡಾರವಂ ಪೊಕ್ಕು ಆ ರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಸುಖನಿದ್ರೆಯಾಗೈಯ್ಯುತ್ತಿರಲೂ,

ಆ ಕಾಲದೋಳ್ ರಾತ್ರಿ ಎಂಬ ಜಾರಿಣಿಯು, ಚಿಟ್ಟಿಂಗಳೆನ್ನುವ ಬಿಳಿ ಸೀರೆಯನ್ನುಟ್ಟು, ಸಹ್ಯತ್ರಂಗಳೆಂಬ ದುಂಡು ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಹೂವುಗಳಂ ಮುಡಿಯೋಳ್ ಮುಡಿಮ, ಪಣೆಯೋಳ್ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರಸನ್ನಿವ ಬೊಟ್ಟನ್ನಿಟ್ಟು, ಆ ಕಾಶವೆನುವ ವಿಟವುರುವನೊಡಗೂಡಿ ಮನೆ ಬಂದಂ ತೆ ವಿಹಾರವಂ ಮಾಡುತ್ತಲಿರ್ಪು, ಸೂರ್ಯೋದಯಕಾಲವೆನುವ ರಾಜಂಗೆ ಮಂದಮಾರುತನೆಂಬ ತಳವಾರನು, ನಾನು ಈ ಪರಿ ವಿಹಾರವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂ ಬಿನ್ನೈಸುವನೆನುವ ಭಯದಿಂದ ಆ ಜಾರೆಮು ಚಂದ್ರಗಾವಿಯ ಮೇಲು ಮುಸುಕಂ ಹೊದ್ದು ಮೊಗವಂ ತೋರದೆ ಮೆಲ್ಲನೆ ಹೆಜ್ಜೆಗಳಂ ಇಡುತ ಪ್ರೇಗುವಳೊ? ಎಂಬಂತೆ ರಾತ್ರಿಯು ಕಳೆದು ಕೆಂಪೇರಿ ಮೂಡಲು ಬಿಳುಪಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರಲೂ, ಆ ಕಾಲದೋಳ್ ವಿರಹಿಗಳ ಸ್ತ್ರೀ ಜನಂಗಳಂ ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಬಾಧಿಸಿ ತಾವವಂ ಬಡಿಸಿ ಪಾತಕದಿಂದಲೇ ಚಂದ್ರನು ಕಳೆಗುಂದಿ ಬಿಳಿಬೇರಿ ತನ್ನ ಮನದೋಳ್ ಒಂದು ವಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಹೊಯಿಸಿ ಪ್ರೇಗುವನೆಂದರಿತು ಇನ್ನು ಸುಮ್ಮನಿರ ಬಾರದು, ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಪ್ಪಿಯು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮೂಲಿಕೆಗಳಂ ಹುಡುಕಲೋಸುಗ ಅಸ್ತಗಿರಿಯನ್ನೆದಿದನೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಚಂದ್ರಶಾಲೆಯೋಳ್ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಲಿರ್ಪ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ನಿಷ್ಕಳಂಕವಾದ ಮುಖಚಂದ್ರನಂ ನೋಡಿ, ಇದ್ದರೆ ಹೀಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ವ್ಯಸನಗೊಂಡು ತಾನು ಚಕ್ರವಾಕಗಳ ಬಾಳು ಕೆಡಿ

ಸಿ, ಕಮಲಗಳೆಂಬ ಮನೆಗಳೋಳ್ ತುಂಬಿಗಲಂ ನೆರೆಮುಟ್ಟು, ತಾನು
 ರೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಭಂಗವು ಮಾಡಿದ ಪಾಪವೇ ಕಳಂಕ ರೂಪವಾಗಿರು
 ವುದು, ಸಾಧುಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಅವಕಾರಂಗಳು ನುಮ್ಮಸೇ ಬಿಡುವವೇ
 ಎಂದರಿತು, ಇದಕ್ಕೆ ಬೊಪ್ಪದಕ್ಷಿಣೆಯು ಮಾಡಿ, ಸಮುದ್ರದೋಳ್
 ಸ್ನಾನವಾಗೈದು ಈ ಪಾಪವು ಕಳವು ಕಳಂಕಿಲ್ಲದೇ ಬರುವೆನೆಂದು
 ಯೋಚಿಸಿ ಸಾಗರದೋಳ್ ಮುಳುಗಿದನೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ ಅಸ್ಮನಾ
 ಗಲೂ. ಆ ಕಾಲದೋಳ್ ಪೂರ್ವದಿಗ್ಭಾಗವೆನುವ ಪರಶಿವನ ಮೂರನೇ
 ನೇತ್ರವೋ? ಎಂಬಂತೆ ಉದಯವರ್ವತವೆನುವ ಅನೆಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ
 ರುವ ರತ್ನದ ಗುರಾಣಿಯೋ? ಎಂಬಂತೆ, ದಾಸ್ಯರಾವ ದಾನವರ ಬಾಧೆ
 ಯುಂ ಪರಿಹರಿಸೋಸುಗ ವಿಸ್ತಾರವೇ ಕಳುಹಿಸಿದ ಚಕ್ರವೂ? ಎಂಬಂತೆ
 ಯೂ, ಕಾಲವೆಂಬ ಕಾಲಭೈರವನ ಕೈಯೊಳಿರುವ ತಾಂಬ್ರದ ಬೀಟ್ಟು
 ರೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಸಮುದ್ರನು ಬಡಬಾಸಲನ ಜ್ವಾಲೆಯುಂ ತಾಳ
 ಲಾರದೆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಪ್ರತಾಪವೆಂಬ ಅಗ್ನಿಗೆ ದೂರು ಪೇಳಿಕೊ
 ಳ್ಳಲೂ, ಆ ಪ್ರತಾಪಾಗ್ನಿಯು ಬಡಬಾಸಲನಂ ಪಿಡಿದು ಉಂಡೆಯುಂ ಮಾಡಿ
 ಉದಯವರ್ವತವ ಶಿಖರದೋಳ್ ನೆರೆಯುಂ ಇರಿಸಿಕೊ? ಎಂಬಂತೆಯೂ,
 ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿಂಬ ತರುಣಿಯು ಮುಂದೆನೋಳಿಟ್ಟು ಚಂದ್ರದ ಬೊಟ್ಟು
 ನಂತೆಯೂ ತೋರುತ, ನೂರು=ನು ಕತ್ತಲೆಯುಂತೆ ನಿನುಟು ಕಮಲಂ
 ಗಳಂ ಅರಳಿಸಿ, ತುಂಬಿಗಲಂ ನೆರೆಗಳಂ ಬಿಡಿಸಿ, ಚಕ್ರವಾಕಗಳಂ ಜೊತೆ
 ಗೊಳಿಸಿ ಉದಯಿಸಿ ಬರುತ್ತಿರಲೂ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಯಜಯ! ದನುಜ
 ಮಾತ್ಸ ಮಾತಂಗ ಕಂಠೀರವ! ಜಯಜಯ ಸುಂದರ ತರಪಲ್ಲವಾಫರಿ ನಿಕ
 ರ ಮಂಚುರಾಣ! ಜಯಜಯ ಅಘಟಿತ ಘಟನಾಚಟುಲ ಚಾತುರ್ಯ ವ
 ಟಲ! ಜಯಜಯ ಸವ್ವಸಾಗರಾಂತ ವಸುಂಧರಾವಲಯ ದಿನಕರಮುಂ
 ಡಲಾಯಿತ ನಿಜಭುಜ ಪ್ರತಾಪ! ಜಯಜಯ ಸುಗಂಧರಾಜ ಮಹೀಮ
 ಹೇಂದ್ರನೊಡು ಉಘ್ಘಳಿಸುವ ವಂದಿ ಮಾಗಧರವಾಕ್ಯವಂಕೇಳಿ, ಸುಗಂ
 ಧರಾಜೇಂದ್ರನು ನಿಂದ್ರೆಯಂತಿಳಿದು ರತ್ನಮಂಚದಿಂದಿದ್ದು ಕರಗಳಂ
 ನೋಡಿ, ದವಣದಲ್ಲಿ ದೇವಿಯು ವಿಸ್ಮಯವವುಂ ಕಂಡು ಪ್ರಣಾಮವುಂ
 ಮಾಡಿ, ಫಲಗಳನ್ನೀಕ್ಷಿಸಿ, ಜೊತೆಯಾಗಿ ನಿಂದಿರುವ ದ್ವಿಜನರೈರ ಅಶೀರ್ವ

ಚೆನ್ನವ ಕೈಕೊಂಡು, ಕಾಲೋಚಿತವಾದ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲಾದ ಸ್ವೀಕರಣವು ನೆರವೇರಿನು, ನುಮಾತಿ ಮಾಡಲಾದ ಹಿತಮಿತ್ರರೊಡಗೂಡಿ ಭೋಜನವೈದು ಅವಲೋಕನ ನೆರವು ಸುಲಲವವಂ ಮಾಡುತ್ತ ಸರ್ವಾಭರಣ ಭೂಷಿತನಾಗಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕುಳಿತಿರಲೂ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಳಿಂಗವಾತಿಯಾದ ವಿಜಯವರ್ಮನ ಪುತ್ರಿಯು ರಾಜ ಚೂಡಾಮಣಿಯಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ನುಲಿಸುವ ಪಣವಾಗಿ ತಂದ ತನ್ನ ಬಿಂತ್ರಿವಣಿ ಎಂಬ ರತ್ನವಂ ನೋಡುತ್ತ, ಪಾತ್ರೋ ತನ್ನ ಮನದೋಳು ಈ ರತ್ನವಂ ಎತ್ತು ಸೂಚಿಸಿದನೋ? ಎಂದು ಭಾರಿಭಾರಿಗ, ಅಶ್ಚರ್ಯ ಪಡುತ್ತ ಕೈ ಎಂಬ ಕಮಲದೋಳು ಮುಖವೆಂಬ ಚಂದ್ರನ ಸ್ಥಿತಿ, ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರಲೂ. ಆ ಕಾಲದೋಳು ಚಂದ್ರ ಕಮಲಗಳೆರಡೂ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಶರೀರವು ನೇರಿ ವೈರವು ಬಿಟ್ಟ ನೋ? ಎಂಬಂತೆ ನೋಡುವವರಿಗೆ ತೋರುತ್ತಿರಲೂ ಆ ಕಾಲ, ಲಲಿತಲಿಲಾ ಶುಕವು ಇಂತಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ನೋಡಿ ನಗುತ್ತ ಅವಳಂ ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ಪೋಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು! ಮೊದಲು ನಾನು ಈ ಪೂರ್ವ ವಿಚಾರವು ಪೇಳಲಾಗಿ ನೋಡು ಯಾರಿಂದಲೂ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಆಗಲಾರವು, ಪಾತ್ರೋ ಆ ಚಿತ್ರದೋಳು ಬರದಿರುವ ಪುರುಷನಂತೆ ಇರುವ ಪುರುಷನು ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವನಾಗಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಮದುವೆ ಎಂತಾಗುವುದು ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದೆಯಲ್ಲ, ಈಗಲಾ ದರೂ ನಿನ್ನ ಮನೋರಥವು ಕೈ ಗೂಡಿ ಬರುತ್ತಿರಬೇಕು ಎಂದು ನುಡಿಯಲಾನುಡಿಯಂ ಕೇಳಿ ಆ ಕಳಿಂಗರಾಜಪುತ್ರಿಯು ನೆನಸುಗುತ್ತ ನಾಚಿಗೆ ಗೊಂಡು ನಮಸ್ಕಾರವು ಮಾಡಿ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂದಿರಲಾಗಿ ಲಿಲಾಶುಕವು ಮೈಯೈಂಬ ಭುಗಾರದ ಬಳ್ಳಿಯೋಳು ಬಾಹುಗಳೆಂಬ ಚಿನ್ನದ ಕವಲು ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದಲೂ, ಕುಚಗಳೆಂಬ ಕುಂದಣದ ದುಂಡಾದ ಫಲಂಗಳಿಂದಲೂ, ಮೊಗವೆಂಬ ಅರಳಿದ ಸುವರ್ಣ ಕಮಲದಿಂದಲೂ, ವಿಕಾಸವು ಪಡೆದಿರುವ ಕಣ್ಣುಗಳೆಂಬ ಎರಡು ಕನ್ನಡಿಮಿಲು ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದಲೂ, ಬಹಳವಾದ ಮುಗುಳುನೆಗಳೆಂಬ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಹುಪ್ಪುಗಳಿಂದಲೂ, ಪಲ್ಲಗಳೆಂಬ ಮೊಲ್ಲಿಯ ಮೊಗ್ಗುಗಳಿಂದಲೂ, ಅಧರ ರಸನೆಂಬ ಮಕರಂ

ದ ವಾಸನೆಗೆ ಬರುತ್ತ, ನಾಸಿಕವೆಂಬ ಅರಳಿರುವ ಸಂಪಿಗೆಯ ಮೊಗ್ಗಂ
 ನೋಡಿ ದೂರದೊಳ್ಳುಂತಿರುವವೋ? ಎಂಬಂತೆ ತೋರುವ ನೋಟಗಳೆಂಬ
 ದುಂಬಿಗಳಿಂದಲೂ ಯುಕ್ತವಾದ, ಮತ್ತೆ ಮನ್ಮಥನು ಮೂರು ಲೋ
 ಕದೋಳ್ ಶೂರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಜೈನಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯ
 ಸಿ, ಅವೋಘಂಗಳಾದ, ರಾಜೇಂದ್ರನು ತಲ್ಲಣಗೊಳಿಸುವ ಬಾಣಂಗಳಾದ
 ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಎತ್ತಿ ಲಿಯೂ ಹುಡುಕುತ ಬಂದು ಸೌಗಂಧಿಕಾ
 ದೇವಿಯು ಶರೀರವೆಂಬ ಸುವರ್ಣಲತೆಯೋಳ್ ಅರಳಿರುವ ಮೊಗವೆಂಬ
 ಕಮಲವು, ಕಣ್ಣುಗಳೆಂಬ ಕಸ್ತೂರಿಗಳಂ ನೋಡಿ ಇವುಗಳಿಂದಲೇ
 ಈ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಜೈನವೆನೆಂದು ಬಂದು ಸಮಯವಂ ನೋಡಿ ಹೊ
 ಡೆಯುನೆನೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಾದಿರುತ್ತ, ಒಂದಲ್ಲದೆ ಎರಡು ಬಿಲ್ಲುಗಳರಬೇ
 ಕೆಂದು ಇರಿಸಿರುವ ಬಿಲ್ಲುಗಳೋ? ಎಂಬಂತಿರುವ ಪುರುಷಗಳಿಂದಲೂ
 ಕೂಡ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನನು ಪಾರಿಜಾತತರುವಂ ಸುತ್ತ ಪರಿಚು
 ಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ನಿರಾಧಾರವಾಗಿ ಒಳುಕುತ ನಿಂದಿರುವ ವಿಚಿ
 ತ್ರ ಲತೆಯೋ? ಎಂಬಂತೆ ತೋರುವ ಆತರುಣಿಯಂ ನೋಡಿ, ಎತ್ತಿ
 ಲತಾಂಗಿಯೆ! ನಾನು ಪೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ ಉತ್ತರವಂ ಕೊಡದೆ ಮಂದಹಾ
 ಸದಿಂ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂದಿರುವ ಪರಿಯು ಇದೇನು ವಿಚಿತ್ರವೆಂದು ಚಿಂತಗೊ
 ಳಲಾಗ, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಮತ್ತೂ ಕೈಮುಗಿದು ಎತ್ತಿ ಭಾವಜ್ಞಾ
 ನಾದ ಲೀಲಾಶುಕನೆ! ನನ್ನ ಮನಮೊಳಿರುವ ಭಾವವಂ ತಿಳಿದು ಒಂದನೂ
 ಕಾಣದಂತೆ ನೀನು ಕೇಳುವುದು ವಿಚಿತ್ರವಲ್ಲದೆ ನಾನು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರು
 ವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲವೆನಲು. ಆಗ ಲೀಲಾಶುಕವು ಸಲಿಮಿತ ಸೌಗಂಧಿಕಾ
 ದೇವಿಯ ಮನದಲ್ಲಿರುವ ಭಾವವಂ ತಿಳಿದು ಹಾಗೇ ಆಗಲೀ ಎಂದು ಪೇಳಿ,
 ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯಂ ಕರದು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿರುವ ಬಿಡಾರಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ
 ಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಗಂಧ, ಪುಷ್ಪ, ಫಲ, ತಾಂಬೂಲ, ದುಕೂಲಂ
 ಗಳಂ, ರತ್ನಾಭರಣಂಗಳಂ, ಕೂಡ ಕುಂದಣದ ತಟ್ಟೆ ಯೊಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು
 ನೀನು ಬೇಗ ಬಂದೆಯಾದರೆ ನಾವೀಗ್ವರೂ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ
 ಪೋಗಿ ದೇವಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂ ತಿಳುಹಿ ಬರಬಹುದೆಂದು ಸುಡಿಯ
 ಲಾಗಿ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಲೀಲಾಶುಕವು ಪೇಳಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಂಗಳಂ

ನನ್ನ ಹಿರಿಕೊಂಡು ಬಂದು ನಿಂದು ಈಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ
 ಪೇಸೆಂದು ಕೇಳಲಾ ಲೀಲಾಶುಕವು ಎತ್ತಿ ಚಾತುರಿಯೆ! ಕೇಳು, ನಮ್ಮ
 ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಪುಣ್ಯಕ ಪ್ರತವಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜಶಿರೋ
 ವಾಣಿಯಾದ ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಂ
 ತರಬೇಕೆಂದು ಐದನೇ ವಣವಂ ತಾನೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಪೇಳುವುದಕ್ಕೆ
 ಸಂಕೋಚಗೊಂಡು ಮಹಾರಾಜನಂ ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ
 ಬರುವುದೆಂದು ಪೇಳಿದರೆ ಆ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಬ್ಯಾನರಗೊಳ್ಳುವನೋ?
 ಏನೋ? ಎಂದು ಸಂದೇಹಗೊಳುತ್ತ, ಇಂತಲ್ಲದೇ ದ್ವೀಪಾಂತರಂಗಳಂ
 ಪೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಕಾವಲಾದ ರಾಕ್ಷಸರಂ ಶಿಕ್ಷೆಯುಗೈದು
 ಕಾರ್ಯವಂ ಕೈಕೊಂಡು ಬಂದ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಎಷ್ಟೆಂದು ಆಯಾಸ
 ವಡಿಸಲೀ, ವಣವಂ ಪೇಳದೆ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವಂ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ
 ಭಂಗವಾಗುವುದು. ಪೇಳಿದರೆ ಪರಿಕ್ಷೆಯಾಗಿ ತೋರುವುದು. ಸುಮ್ಮನೆ
 ದೌರ ಮನೋರಥ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸವ, ಏನು ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ
 ಲಿರಲಾಗ ನಾನು ಆ ದೇವಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂ ತಿಳಿದು ಕಾರ್ಯವಂ ಕೈ
 ಕೊಡುವೆನೆಂದು ಪೇಳಿದನಾದ್ದರಿಂದ ನಿನಗಿಡನೆ ರಾಜೇಂದ್ರನಿರುವ
 ಮಂದಿರವಂ ಪೊಕ್ಕು ಐದನೇ ವಣದ ಪೃತ್ವಾಂತವಂ ತಿಳುಹಿಸಬೇಕೆಂ
 ದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ನಿನಗಿಡನೆ ಪೇಳಿದನೆಂದು ಸುಡಿಯಲಾ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು
 ಆ ಶುಕವಂ ಕೊಂಡಾಡಿ ನೀನು ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ದೇವಿಯೋಳ್ ಪ್ರೀತಿ
 ಯಂ ಮಾಡುವ ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ನಿನಗೆ ನಾನು ಪೇಳುವುದೇನು? ಈಗಲೀ
 ತೆರಳಬಹುದೆಂದು ಸುಡಿದು. ಲೀಲಾಶುಕವಿರುವ ರತ್ನವಂಜರವಂ ಅಂದಳ
 ದೊಳರಿಸಿ ತಾನು ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತು ಶುಕದೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುತ,
 ನಕಲಸನ್ನಾಹಮಿದೊಡಗೂಡಿ ಸುಗಂಧರಾಜನಿರುವ ಬಿಹಾರದ ಬಳಿಗೆ
 ಬಂದು ತಾನು ಬಂದಿರುವವಂ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವದೆಂದು ದೂತರಂ
 ಕಳುಹಲವರು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ಬಿನ್ನವಿಸಲಾಗ ಸುಮತಿ
 ವೊದಲಾದವರು ಆಸ್ಥಳವಂ ಬಿಟ್ಟು ತೆರಳುತ್ತಿರಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು
 ಸುಮತಿಯಂ ಕರದು ಕೈ ಪಿಡಿದು ಕುಳ್ಯರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲವ್ವ ರೋಳ್
 ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಬಂದು ಆಭರಣವೊದಗಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ತುಂಬಿರುವ

ತಟ್ಟಿಗಳಂ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಪ್ರಣಾಮವಗೈದು ಲೀಲಾಶುಕನಿರುವ ರತ್ನಪಂ
ಜರವಂ ಎದುರಿಗೆ ಮಡಗಲ್ಲು ಆಗ ಲೀಲಾಶುಕನು ಮಹಾರಾಜನಂ
ನೋಡಿ ಜಯಜಯವೆಂದು ನುಡಿದು ಒಂದು ಪದ್ಯವಂವೇಳಿದುದಂತೆನೆ-

ಮುಖಮಿವ ಸತತಂ ಸೃಪತೇ ಹಿತಸುಮತೆ ಮಮಾಪಿ ಭವತು
ವಿತರಮತೆ || ಹೃದಯಂ ತಸ್ಯಾಸ್ತನ್ವ್ಯಾಸ್ತವ ಕರಯುಗಳಂ ಸುರಾಗ
ಶೋಭಾಧ್ಯಂ || ಎಂದು ವೇಳಿ ಸುಮ್ಮನಿರಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು, ತನ್ನ
ಮನವೋಳ್ ಆಪ್ತ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಮತಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿರುವ ಬಹು
ಕುಶಲನಾದ ಸಾರ್ವಭೌಮನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೆ ಕೆಂಪಾದ ಕಾಂತಿ
ಯಿಂ ಶೋಭಿತಮಾದ ತನ್ನ ಮುಖದಂತೆ, ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗವಿಂಕೂಡಿರು
ವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಹೃದಯದಂತೆ, ನಿನ್ನ ಕರಕಮಲಗಳು ಪಾರಿ
ಜಾತ ವೃಕ್ಷದ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೋಭಿತಮಾಗಲೀ ಎಂದು ಅರ್ಥಾಂತರ
ಮುಳ್ಳೆ ಆರ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂ ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ತಲೆ
ದೂಗಿ ನೆನುನಗುತ ಸುಮತಿಯು ಮೊಗಮ ನೋಡಲಾ ಮಂತ್ರಿಯು
ಶೀಘ್ರದಿಂದಿದ್ದು ಪಾಳಂಬದ ಬಿತ್ತದಂತೆ ಬಿತ್ತರವಾದ ವದ್ವರಾಗ ರತ್ನಂ
ಗಳಂ ಬೊಗಶೆಗಳಲ್ಲಿ ತಂದು ಲೀಲಾಶುಕದ ವಂಜರದೋಳ್ ಸುರಿಯಲಾ
ಲೀಲಾಶುಕನು ಆ ರತ್ನಂಗಳಂ ನೋಡಿ ಇದುವಾಳಂಬದ ಬಿತ್ತಂಗಳೆಂದು
ಭ್ರಮೆಗೊಳದೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗೋಸುಗ ವದ್ಯವಂ ವೇಳಿದುದಕೆ ಸಂತೋಷ
ದಿಂ ರಾಜೇಂದ್ರನು ತನಗೆ ರತ್ನಾಭಿಷೇಕವಗೈಸಿದನೆಂದು ತಿಳಿದು, ಸುಮ
ತಿಯು ಕುರಿತು ಎಲೈ ಚತುರನೆ! ಕೇಳು ಇವು ಜಾತರಂಗವೆಂಬ ರತ್ನ
ಗಳು, ಸಮ್ಮ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಧರಿಸಲು ಯೋಗ್ಯಮಾಗಿರವು, ನಾನು
ಪಣ್ಣಂ ಸವಿದು ವಂಜರದೋಳ್ ಕಾಲವಂ ಕಳೆವೆನೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ
ನುಡಿಗಳಂ ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಪರಮ ಸಂತೋಷ ಭರಿತ
ನಾಗಿ, ಲೀಲಾಶುಕವಂ ಪಿಡಿದು ಮುಂಗೈಯೊಳಟ್ಟು ಮುದ್ದಾಡಿ ನಿಮ್ಮ
ರಸಿಯ ಪುಣ್ಯವೇ ಪುಣ್ಯವೆನಲು, ಆ ಲೀಲಾ ಶುಕನು ರಾಜೇಂದ್ರನಂ
ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಹಾರಾಜಕುಲತಿಲಕನೆ! ನೀನು ವೇಳಿದುದು ಸತ್ಯವೇ
ಸರಿ, ಅದೆಂತೆಂದರೆ—ದೇವತೆಗಳಗೂ ಅಸಾಧ್ಯಂಗಳಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ
ತಂದುಕೊಡುವ ಮಹಾಸಾಹಸವಂತನಾಗಿಯು, ಕೋಟಿ ಮನ್ಮಥರಂತೆ

ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಜಗವು ಮೋಹಗೊಳಿಸುವನಾದ, ಚಕ್ರಪತಿಯಾದ
ನಿನಗೆ ನಮ್ಮ ಒಡತಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಪಟ ದರಾಣಿಯಾಗು
ವುದರಿಂದ ಈಕೆಯು ಪುಣ್ಯವೇ ಪುಣ್ಯವೆಂದು ನುಡಿದ ನುಡಿಗಳಂ ಕೇಳಿ,
ಬಳಕ ರಾಜೇಂದ್ರನು ನಿಂದಿರುವ ಚಿತ್ರಲೇಖನುಂ ನೋಡಿ ಕುಳ್ಳಿರೆಂದು
ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಆ ಲೀಲಾಶುಕವಂ ಕುರಿತಂತೆಂದನು— ಎಲೈ ಲೀಲಾಶು
ಕವೆ! ನಿನ್ನ ಮತಿಯುಂ ನೋಡಿದರೆ, ದಮಯಂತೀದೇವಿಯ ಸ್ವಯಂವ
ರಕ್ಕೆ ಸಂಧಾನವಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಸತ್ಯಲೋಕದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ರಾಜ
ಹಂಸೆಯೇ ನೀನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಬಹುದೆನಲೂ, ಅದಂ ಕೇಳಿ ಲೀಲಾಶು
ಕವು ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನು! ನಮ್ಮ ದೇವಿಯೇ ದಮಯಂತಿಯಾಗಿಯೂ,
ನೀನೇ ಸಳಚಕ್ರಪತಿಯಾಗಿಯೂ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಬಿ
ಹುದೆನಲಾ ವಾಕ್ಯವಂ ಲಾಲಿಸಿ ರಾಜೇಂದ್ರನಂತೆಂದನು, ಎಲೈ ಲೀಲಾ
ಶುಕವೆ! ನೀನು ಹಂಸೆಯಾಗಿದ್ದಿಡೆ ಮನ್ಮಥಸಮಾಹನವಾದ ಶುಕವೆಂಬು
ವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ಲೀಲಾಶುಕವು ಎಲೈ ಮಹಾ
ರಾಜನೆ! ನಾನಂತಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇವಿಯೇ ರತಿಯಾಗಿ, ನೀನೇ
ಮನ್ಮಥನಾಗಿಅವತಾರವಂ ಮಾಡಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಯುವೆನೆನಲಾ ಸುಗಂಧ
ರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಲೈ ಶುಕವೆ! ನಿಮ್ಮ ರಸಿಯು ದೇವಿಯುಂ ಕುರಿತು ತಪ
ವಂ ಮಾಡಿ ಸಂತೋಷವಡಿಸಿ ಆಕೆಯು ಕೈಯೊಳದ್ದ ನನ್ನಂ ವಶವಾ
ಗಿರುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಆ ದೇವಿಯು ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಲಬ್ಧ
ವಾದ ಲೀಲಾಶುಕವೆಂದು ನಿನ್ನ ನರಿಯಬಹುದೆನಲೂ, ಅದಂ ಕೇಳಿ ಲೀಲಾ
ಶುಕವು ಇಂತಾದಿಡೆ ವನದಲ್ಲಿರುವ ಫಲಂಗಳಂ ನವಿದು ಸಂಚರಿಸುವ
ಒಂದು ಗಿಣಿಗೋಸುಗ ನಮ್ಮರಸಿಯು ಇಷ್ಟು ತಪವಂ ಮಾಡಿರುವಲ್ಲಿ
ಮೂರು ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶೂರನೆನಿಸಿಕೊಂಡು ಅಸಾಧ್ಯಂಗಳಾದ
ಗಜಾಶ್ವರತ್ನ ಪಾರಿಜಾತ ಮೊದಲಾದ ವಣಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸಿ ತಂದಿತು
ಸಂತೋಷವಡಿಸುವ ನನ್ನಂ ಪತಿಯಾಗಿ ಪರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟುಯ್ಯ
ಗಂಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಒಡತಿಯು ದೇವಿಯುಂ ಕುರಿತು ತಪವಂ ಮಾಡಿರು
ವಳೊ? ಎನಲೂ. ಇಂತು ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿ ನುಡಿದ ಲೀಲಾಶುಕದ ಪಾ
ತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಂತೋಷವಡುತ, ಕಳಿಂಗರಾ

ಜನ ಪುಣ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯೇ ರೂಪುಗೊಂಡು ಬಂದಂತಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಗೆ ಈ ಲೀಲಾಶುಕವು ಎಂತು ದೊರಕಿದುದೋ? ಮತ್ತೂ ಈ ಶುಕನೇ ಈಸ್ವಯಂವರ ರಚನೆಯಂ, ಪಣಗಳ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಂ ಕೂಡ ಪೇಳಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿಕ್ಕೆ, ಮತ್ತೂ ಇದರ ಚಾತುರ್ಯವು, ವಿದ್ಯಯೂ, ಜ್ಞಾನವೂ, ಮಾತಿನೋಳ್ ಗಾಂಭೀರ್ಯವು ಯಾರಲ್ಲಿಯೂ ಇರಲಾರದೆಂದು ತಪಿದೂಗುತ, ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಕ್ಲಾಘನೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಆ ಲೀಲಾಶುಕದ ಚಮತ್ಕಾರದ ಮಾತುಗಳಿಂದಲೇ ಅದು ಒಂದಿರುವ ಪರಿಯಂ ತಿಳಿದು, ಎಲೈ ಲೀಲಾಶುಕವೆ! ನೀನು ಬಂದ ಕಾರ್ಯವು ಮಾತಿನ ಚಮತ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ತಿಳುಹಿಸಿದೆ, ಮತ್ತೂ ನಿಮ್ಮ ಅರಸಿಯ ಮನವಿದ್ದಂ ತಿಳಿ ಪಾರಿಜಾತವು ಹಸ್ತಗತವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ನಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು ಪೇಳಲಾ ಲೀಲಾಶುಕವು ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ಲೋಕದೋಳ್ ಒುದ್ಧಿವಾತರಾದವರು ಬಂದವನ ಮುಖವು ನೋಡಿ ಮನೋಭಾವವು ಉಂಟುವರು, ಮತ್ತೂ ನಡತೆಗಳಿಂದ ನೋಡಿ ತಿಳಿಯುವರು, ಚಮತ್ಕಾರದ ಸುಡುಗಳಿಂದ ನಿಶ್ಚಯಿಸುವರು, ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ನಿನಗೆ ನಿಷ್ಣಾಪನೆಯಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಶಕ್ತನಲ್ಲ, ಅದೆಂತೆನೆ—ನಮ್ಮದೇವಿಯು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನುಡಿದ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಕಲಿತು ನುಡಿವೆನಲ್ಲದೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ವೇಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿದು ಪಣುಗಳಾಗಿ ಬಂದ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ನಿನಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದಲ್ಲ, ಅವರಲ್ಲಿ ಈ ಐದನೇ ಪಣವಾದ ಪಾರಿಜಾತವು ನಿಶೇಷವಾಗಿರುವುದು, ಅದೆಂತೆಂದರೆ—ನಿನಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ತವಾದ ಐಶ್ವರ್ಯವು, ಆಯುಷ್ಯವು, ಬಲವು, ಕಾಂತಿಯು ಇವು ಮೊದಲಾದ ಗುಣಂಗಳಂ ಉಂಟಾಗುವಂತೆಯು, ತನಗೆ ಮಾಂಗಳ್ಯು ಉಂಟಾಗುವಂತೆಯು, ಪುಣ್ಯಕೆ ದ್ರವ್ಯವಂ ಮಾಡರೋಸುಗೆ ಈ ಪರಿ ಜಾತವಂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿರುವವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ವಾಕ್ಯವಂ ಕೇಳಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಂತೋಷವೆಂಬ ನಮ್ರದ್ರೋಳ್ ಈಜಾಡುತ ಪಾರವಂ ಕಾಣದೆ ಶುಕವಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಹಾಮತಿವಂತನೆ! ಕೇಳು, ಕಳಂಗಳಾದ ಪುತ್ರಿಯ ವ್ಯೂರ್ವ ಸುಕೃತನೇ ನಿನಗೆ ಶರೀರವಾಗಿಯು, ಆ ತರುಣಿಯು ಷೋಗಕ್ಷೇಮಗಳೇ ಎರಡು ರೆಕ್ಕೆಗಳಾಗಿಯು, ಅವಳ

ಅನುರಾಗವೇ ನಿನಗೆ ಮೊಗಮಾಗಿಯೂ, ಆ ರಮಣಿಯ ಚಿತ್ತವೇ ನಿನಗೆ ನಾಲಿಗೆಯಾಗಿಯೂ, ಆ ಸುಕುಮಾರಾಂಗಿಯ ಸುಖವೇ ಪ್ರಾಣವಾಗಿಯೂ, ಆ ಕಮಲ ಲೋಚನೆಯ ನೋಟವೇ ಮೈ ಬಣ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಆ ಹಂಸಗಮನೆಯ ಮನೋರಥವೇ ಪಾದಂಗಳಾಗಿಯೂ, ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಶುಕಾಕಾರವು ತಾಳುವ ನೀನು ಆ ಮೋಹನಾಂಗಿಯ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಸ್ತುವೂ ದುರ್ಲಭವಾಗಲಾರದು, ಪಾರಿಜಾತ ತರುವು ಕ್ಷೀಘ್ರದಿಂದ ನಿನ್ನ ಕೈ ನೇರುವುದೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಅರಸಿಗೆ ತಿಳುಹಿ ಕುಶಲವಂ ಕೇಳಿದೆವೆಂದು ವೇಳುವಂತೆ ನುಡಿದು, ಅನೇಕ ರತ್ನಾಭರಣಂಗಳಂ, ದಿವ್ಯದುಕೂಲಂಗಳಂ ಕಳಿಂಗರಾಜಪುತ್ರಿಗೆ ಕೊಡುವುದೆಂದು ಕೊಟ್ಟು, ಚಿತ್ರಲೇಖಿಗೆ ವಿಚಿತ್ರವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು, ದ್ವೀಪಾಂತರದಿಂದ ತಂದಿರುವ ಮಧುರಮಾದ ಫಲಗಳಂ ಶುಕಂಗೆತ್ತು ಮೈದಡವಿ ಮುದ್ದಿಟ್ಟು ಮನ್ನಿಸಿ, ರತ್ನಮಯವಾದ ಬಂದು ವಂಜರವಂ ತರಿಸಿ, ಈ ವಂಜರವು ಏನು ಪುಣ್ಯವೆಗೈದಿದುದೋ? ಎನುತೆ ಅದಂ ಶ್ಲಾಘಿಸುತೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಆ ಲೀಲಾಶುಕವಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಕಳುಹಲೂ. ಬಳಿಕ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಶುಕದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಇರುವ ಅಂತಃಪುರವನ್ನೆದಿ ಆ ದೇವಿಯಂ ಕುರಿತು ಲೀಲಾಶುಕದ ಚಮತ್ಕಾರಂಗಳಂವೇಳಿ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಕೊಟ್ಟ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳಂ ಒಪ್ಪಿಸಲಾ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಲೀಲಾಶುಕದ ಸಲ್ಲಾಪದ ವಿಚಾರವಂ ಕೇಳಿ ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಕೊಂಡಾಡುತೆ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲೂ.

ಇತ್ತಲಾ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಶುಖಮುಖದಿಂದ ತಿಳುಹಿದ ಐದನೇಫಣವಾದ ಪಾರಿಜಾತವಂತಂದು ಕೊಡುವನೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ತನ್ನಿಗೆ ಗುರುವಾದ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನಂ ಕರದು ನಮಿಸಿ, ಎಲೈ ಗುರುವರ್ಯನೇ! ವೃಕ್ಷಂಗಳೋಳ್ ಉತ್ತಮವಾದ ಪಾರಿಜಾತವೆಂತಿರುವದು. ಮಿಕ್ಕಾದ ವೃಕ್ಷಂಗಳಿಗೆ ಮಾಡುವ ದೋಹದ ವೆಂತು, ಇದನ್ನೆಲ್ಲವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸುಡಿಯಲಾ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನಂತೆಂದನು—ಎಲೈ! ಸುಗಂಧರಾಜ ಕುಮಾರನೆ! ಕೇಳು, ವೃಕ್ಷಂಗಳ ದೋಹದ ಕ್ರಮವಂ, ಆ ವೃ

ಕ್ಷೃಂಗಳಂ ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದಿಸುವ ಕ್ರಮವು, ಆ ವೃಕ್ಷಗಳಂ ಸಂ
ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾದ ವಾಪೀ ಕೂವ ತುಲಕ ನಿರ್ಮಾಣ ಕ್ರಮ
ವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬೇಳುವೆನು ಸಾವಧಾನದಿಂ ಲಾಲಿಸುವನಾಗು, ಅದೆಂ
ತೆನೆ—ಇಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದೆ ಹಗ್ಗವಂ ಕಟ್ಟಿ ನೀರು ಸೇಡುವ
ಭಾವಿಯುಕೂವವೆನಿಸಿಕೊಂಬುದು, ಒಂದು ಕಡೆಯೊಳಳಮು ನೀರು ತುಂ
ಬುವಂತೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ವಾಪೀ ಎನಿಸಿಕೊಂಬುದು, ಹತ್ತು ಕೂವಗಳ
ನಿರ್ಮಾಣದಿಂದಂಟಾಗುವ ಪುಣ್ಯವು ಒಂದು ವಾಪೀ ನಿರ್ಮಾಣದಿಂದಂ
ಟಾಗುವುದು, ಹತ್ತು ವಾಪೀ ನಿರ್ಮಾಣದಿಂ ಲಭಿಸುವ ಪುಣ್ಯವು ಒಂದು
ಅಶೋಷ್ಯವಾದ ನಿರ್ಮಾಣ ಹ್ರದವಂ ತೋಡಿಸಲು ಲಭ್ಯವಾಗುವುದು,
ಹತ್ತು ಹ್ರದಗಳಿಂದ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಪುಣ್ಯವು ಒಂದು ಪುತ್ರೋತ್ಪತ್ತಿ
ಯಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು, ಹತ್ತು ಜನ ಪುತ್ರರಿಂ ಪಡೆಯುವ ಪು
ಣ್ಯವಂ ಒಂದು ಮರವಂ ಹಾಕಿ ಸಲಹಲು ಪಡೆಯುವನು. ಇಂತು
ಒಂದು ಮರದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಿಂ ಅತಿಶಯವಾದ ಪುಣ್ಯವಂ ಪಡೆಯು
ವಲ್ಲಿ, ಅನೇಕ ವೃಕ್ಷಗಳಿಂದ ಮನೋಹರವಾದ ಕ್ರೀಡಾವಸವಂ ರಚಿಸಿ
ಆ ವೃಕ್ಷಗಳಂ ವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಪುಣ್ಯವಂ ವೇ
ಳಲು ಯಾರು ತಾನೆ ಸಮರ್ಥರಾಗುವರು, ಮತ್ತು, ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಪೂ
ರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಆಲದ ಮರವಂ ಹಾಕಿ ಸಲಹಲು ಸಕಲ ಕಾಮ್ಯಫಲಂ
ಗಳಂ ಕೊಡುವುದು, ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದೋಳ್ ಅತ್ತಿಮರವು ಶುಭವಂ ಕೊ
ಡುವುದು. ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಅರಳಿ ಮರವು ಸೌಖ್ಯವ್ರದವಾಗುವುದು,
ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನೋಳ್ ಬಸರೀಮರವು ಅತಿ ಶುಭಕರವಾಗುವುದು. ಪೂ
ರ್ವದಿಕ್ಕಿನೋಳ್ ಅರಳಿ ಮರವಂ, ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬಸರೀಯಮರ
ವಂ, ಪಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಆಲದಮರವಂ, ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ತಿಮ
ರವಂ ನಹಾ ಹಾಕಬಾರದು, ಶುಭವ್ರದವಲ್ಲ, ದೇವ, ದಾನವ, ಗಂಧರ್ವ,
ಕಿನ್ನರ, ಉರಗ, ರಾಕ್ಷಸ, ಮನುಷ್ಯ, ಪಶು, ಪಕ್ಷಿಗಳು, ಮೊದಲಾದ
ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯಂಗಳಾಗಿರುವ ಇಂಥಾ ವೃಕ್ಷಗಳಂ ಮನೋಹರ
ವಾದ ಕ್ರೀಡಾವಸವಂ ಯಾವ ಪುರುಷನು ಹಾಕಿ ಸಲಹಿ ಫಲಿಸುವಂತೆ
ಮಾಡುವನೋ? ಆ ಪುರುಷನಿಗೆ ಗೌರೀ ಸಮೇತನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನು

ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಸುಕಲ ಇವ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷಂಗಳಂ ಈವನು. ಬಿಲ್ವ ಪೃಕ್ಷಂಗಳಂ ಹಾಕಿ ಸಲಹುವನ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯು ನೆಲಸಿ ಪುತ್ರಪೌತ್ರ ಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನಿತ್ತು ಸಲಹುವಳು, ಒಂದು ಅರಳು ಮರವಂ, ಒಂದು ಜೇನಿನಮರವಂ ಒಂದು ಆಲದ ಮರವಂ, ಹತ್ತು ಹುಣಸೇಮರಗಳಂ, ಮೂರು ಬ್ಯಾಲದ ಮರಗಳಂ, ಮೂರು ಬಿಲ್ವದಮರಗಳಂ, ಮೂರು ನೆಲ್ಲಿ ಮರಗಳಂ, ಒಂಭತ್ತು ಮಾವಿನ ಮರಗಳಂ, ಹಾಕಿ ಯಾವ ಪ್ರರುಷನು ಸಲಹುವನೋ? ಆ ಪ್ರರುಷನು ಅವನಾನದಲ್ಲಿ ನಮಸ್ತ ಪಾಪಂಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನೈದುವನು. ನಂಸಾರಿಗಳ ಮನೆಯಮೇಲೆ ಪೃಕ್ಷಂಗಳ ನೆರಳು ಬೀಳಬಾರದು, ಮತ್ತು ಚಿನ್ನದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಪೃಕ್ಷವನ್ನಾದರೂ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಹಾಕಬಾರದು, ಯಲಜೀಮರ, ಬಾಳೇಗಿಡ, ಪಾಳಂಬದಗಿಡ, ಮಾದಳದಗಿಡ ಸಹಾ ಯಾವ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವುದೋ? ಆ ಮನೆಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದಲಾರದು, ಗೃಹಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಾನವನವಂ ಮಾಡಿದರೆ ಕಲಹ, ದುಃಖವಯ ಸಹಾ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಪಶ್ಚಿಮ ಪೂರ್ವ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾ ಉದ್ಯಾನವಂ ಮಾಡಿದರೆ ಶುಭ ಉಂಟಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿ ಪೌತ್ರಾಭಿ ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವರು. ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ! ಉಪವನ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ಭೂಮಿಗಳಂ ವೇಳುವೆನು— ನಿಪಕಲ್ಲು, ಹೊತ್ತ, ಬಿಲಂಗಳಂದಲೂ, ಜಿಣಚುಕಲ್ಲುಗಳಿಂದಲೂ ಯುಕ್ತವಾದ ಭೂಮಿಯು, ಆಳವಾಗಿ ತೋಡಿದರೆ ನೀರು ಬರುವ ಭೂಮಿಯು, ವೃಕ್ಷಗಳಿಗೆ ವೃದ್ಧಿಯಂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದ್ರನಿಲಪುಣಿಯಂತೆ ಕಪ್ಪಾದ ಭೂಮಿಯು, ಗಿಣಿಗಳ ರೆಕ್ಕಗಳಂತೆ ಹಸರಾದ ತೃಣಂಗಳೆಲ್ಲ ಭೂಮಿಯು, ಶಂಖದಂತೆ, ಮಲ್ಲಿಕಾ ಪ್ರವೃದ್ಧಂತೆ, ಪೂರ್ಣ ಚಂದ್ರಮಂಡಲವಂತೆ ಈ ಶುಭ್ರವಾದ ಭೂಮಿಯು, ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವಂ ಹಾಕಿದ ಚಿನ್ನದಂತೆ ಹೊಂಬಣ್ಣವಾದ ಭೂಮಿಯು, ಕೆಂಡನಂಪಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿನ ವರ್ಣದ ಭೂಮಿಯು ಸುಕಲ ವೃಕ್ಷ ಜಾತಿಗಳಿಗೂ ವೃದ್ಧಿಯಂ ಕೊಡುವುದು, ಹೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ತೋಡಿದರೆ ನೀರು ಬರುವದಾಗಿ ಹಸುರಾದ ಗರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲ

ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಕಲಜಾತಿ ವೃಕ್ಷಗಳೂ ಚನ್ನಾಗಿ ಹೊರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವವು, ಜಲವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಭೂಮಿಯು, ಜೆಜ್ಜಾದ ನೀರುಳ್ಳ ಭೂಮಿಯು, ಸಮವಿಲ್ಲದ ಭೂಮಿಯು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ವೃಕ್ಷಗಳು ಚನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಲಸಿನಮರ, ಕಿತ್ತಳೆಮರ, ಕಿರಿಬಿವರು, ನಿಂಬೆ, ಹೆರಳೆ, ತಿಲಕವೃಕ್ಷ, ಆಲ, ಅತ್ತಿ, ಕಡಹ, ಖಜೂರ, ಅಡಿಕೆ, ಬಾಳೆ, ದ್ರಾಕ್ಷೆ, ಪನೇಮರ, ತೆಂಗಿನಮರ, ಮೊದಲಾದ ವೃಕ್ಷಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪ ತೋಡಿದರೆ ನೀರುಬರುವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವವು, ನುಗ್ಗಿಮರ, ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷ, ಎಳೆಲಿಬಾಳೆ, ಕರೀಲಕ್ಕೀ, ಅಖೋಕ, ಬನ್ನೀಮರ, ದೊಡ್ಡ ಬಿವರು, ಯಲಚಿ, ನಾಗಸಂಪಿಗೆ, ಚೀವು ಮೊದಲಾದ ವೃಕ್ಷಗಳು, ನೀರಿಲ್ಲದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವವು. ಚಿಲ್ಲದಮರ, ಮಾವಿನಮರ, ಪ್ರಿಯಂಗು, ದಾಳಿಂಬ ಮೊದಲಾದ ವೃಕ್ಷಗಳು ಸಾಧಾರಣ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವವು. ಕೇವಲ ದೂಷಿತವಾದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವೃಕ್ಷಗಳು ಹುಟ್ಟಿ ದಾಗ್ಯೂ, ಆ ವೃಕ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ನಿಧಿ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಭೂಪಾಲಕರ ಸತ್ಯದಿಂದಲೂ, ದೇವತಾವ್ರಭಾವದಿಂದಲೂ, ಮನುಷ್ಯರು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ಮಾಡುವ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ವೃದ್ಧಿಯೆಂದು ಹೊಂದುವವು, ವನಸ್ಪತಿ, ದ್ರುಮ, ಲತಾ, ಗುಲ್ಮಗಳೆಂದು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಭೇದಗಳಿರುವವು. ಪುಷ್ಪಗಳಲ್ಲದೇ ಫಲಗಳಾಗುವ ಮರಗಳು ವನಸ್ಪತಿಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು, ಪುಷ್ಪಗಳಾಗಿ ಫಲಗಳಾಗುವ ವೇ ದ್ರುಮಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು, ಅನೇಕ ಬೇರುಗಳುಳ್ಳವಾಗಿ, ಕಾಫೋ ವಶಾಖಿಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆದರೆ ಗುಲ್ಮಗಳೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು ಎಡೆಬಿಡದೆ ಗುಂಪಾಗಿ ಕವಲೊಡೆದು ಭೂಮಿಯೋಳು ಹಬ್ಬಿದರೆ ಲತೆಯೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು, ಈ ನಾಲ್ಕು ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬೀಜಗಳಿಂದಲೂ, ಕೆಲವು ಕೊಂಬೆಗಳಿಂದಲೂ, ಕೆಲವು ಗೆಡ್ಡೆಗಳಿಂದಲೂ, ಮೂರು ಪರಿಯಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವವು. ನೇರಳೆ, ಹಲಸು, ಸುರಹೊನ್ನೆ, ನಾಗಸಂಪಿಗೆ, ಹುಣಸೆ, ಬ್ಯಾಲ, ಬಿಲ್ವ, ಯಲಚಿ, ಕುಂಭಕಾರಿ, ಪ್ರಿಯಂಗು, ಸಂಪಿಗೆ, ಹಿನ್ನೆ, ಮಾವು ಮೊದಲಾದ ವೃಕ್ಷ ಜಾತಿಗಳು ಬೀಜಗಳಿಂದಂಟಾಗುವವು, ವೀಳೈದೆರೆ, ಬಿಳ್ಳಿ, ಸಿಂಧುವಾರ, ತಗರ ಮೊದ

ಲತಾ ಲತಾ ವಿಶೇಷಂಗಳು ಕೊನೆಗಳಂ ನೆಡಲುಪ್ಪಟ್ಟು ವವ್ವು, ಪಾದರಿ
 ದಾಳಂಬ, ಬಸರಿ, ಕಣಿಗಿರೆ, ಆಲ, ಮರಮಲ್ಲಿಗೆ, ಅತ್ತಿ, ಸಣ್ಣಮು
 ಲ್ಲಿಗೆ ಮೊದಲಾದವು, ಬೀಜಂಗಳಂ ಬಿತ್ತಿದಾಗ್ಯೂ ಕೊಂಬೆಗಳಂ ನೆಟ್ಟಾ
 ಗ್ಯೂ ಪುಟ್ಟುವವು, ಯಾಲಕ್ಕಿ, ತಾವರೆ, ನೈದಿರೆ, ಮೊದಲಾದವು, ಬೀ
 ಜಂಗಳಂದಲು, ಗೆಡ್ಡೆಗಳಂದಲು, ಹುಟ್ಟುವವು, ಸಮವಾದ ಸೆಲವಂ
 ಚನ್ನಾಗಿ ಅಗಿದು ಅವರಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಾಗಲೀ, ಉದ್ದಾಗಲೀ, ಬಿತ್ತ ಫಲವಾದ
 ಬಳಕ ಬೇರು ಸಹಿತವಾಗಿ ಆ ಗಿಡಗಳಂ ಕಿತ್ತು ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ
 ಬೀಜಗಳಂ ಬಿತ್ತಿದಾಗ್ಯೂ ಅವು ಚನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದು ವೃಕ್ಷಂಗಳಾಗಿ ಫಲ
 ಯುಕ್ತಂಗಳಾಗುವವು, ಬಿತ್ತುವ ಬೀಜಂಗಳು ಯಾವರೀತಿಯಿಂದ
 ಇರತಕ್ಕದ್ದೆಂದರೆ—ಆಯಾಯ ಫಲಂಗಳಾಗುವ ಋತುಗಳಲ್ಲಿ, ಮರಂಗಳ
 ಲ್ಲಿ ವಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ ಉದ್ಭವದ ಒಣಗಿದ ಫಲಂಗಳಂ ತೆಗೆದು ಬೀಜಂಗಳಂ ಸ್ವೀ
 ಕರಿಸಿ ಐದು ದಿವಸ ವರ್ಯಂತವು ಆ ಬೀಜಂಗಳಂ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿ, ಪಾ
 ಯುವಿಳಂಗೆ ಸಹಿತವಾದ ತುಪ್ಪದಿಂದ ಧೂವವಂ ಹಾಕಿ, ಎಳ್ಳು ಭಸ್ಮದಂ
 ಮಾಡಿ ತುಪ್ಪದಿಂ ಕಲಸಿ ಲೇವವಂ ಮಾಡಿ ಆ ಬೀಜಂಗಳಂ ಹಸುವಿನ
 ಸಗಣೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಬಿತ್ತಲು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟುವವು. ಮೊದಲು ಹೇ
 ಳದಂತೆ ಬೀಜಗಳಂ ತೆಗೆದು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿ, ಕೆಲವು ದಿನ ಹಸುವಿನ
 ಸಗಣೆಯಲ್ಲಿರಿಸಿದ್ದು, ಅವಂ ತೆಗೆದು ಒಣಗಿಸಿ, ಜೇನು ತುಪ್ಪದಿಂದ ನಾಯು
 ವಿಳಂಗಳಂ ಅರದು ಲೇವವಂ ಮಾಡಿ ಬಿತ್ತಿದರೆ ಚನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದು,
 ನೇರಳೆ, ಹಲಸು, ಮಾವು, ಕಿತ್ತಳೆ, ಈ ಜಾತೀ ಬೀಜಗಳಂ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ
 ಕಲಸಿ, ತುಪ್ಪದಿಂದ ನಾಯುವಿಳಂಗಳಂ ಅರದು ಲೇವವಂ ಮಾಡಿ ಹಸುವಿನ
 ಸಗಣೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಬಿತ್ತಬೇಕು, ಬಿತ್ತವಂ ಬಿತ್ತುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ
 ವಂ ಮಾಡಿ ಮಡಿಯನ್ನುಟ್ಟು, ತನ್ನ ಇಷ್ಟದೇವತಾ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿ,
 ಗುರುವಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವಂ ಮಾಡಿ, ವೇದಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಪನ್ನರಾದ ಬ್ರಾ
 ಹ್ಮರಿಗೆ ಶಕ್ತ್ಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ದ್ರವ್ಯವಂ ಕೊಟ್ಟು, ತಾನು ಮೊದಲು
 ಕೆಲವು ಬಿತ್ತಗಳಂ ಬಿತ್ತಿ ಅನಂತರ ಮಿಗಿಲಾದವರಿಂದ ಬಿತ್ತಿಸಬೇಕು,
 ಧಾನ್ಯಬಿತ್ತಗಳಂ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡೆಯಂ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಲು, ನೀರು ಬೆರೆ
 ಸಿ ನೆನಸಲು, ಮೊಳಕೆಗಳಾಗುವವು, ಆ ಮೇಲೆ ಆ ಬಿತ್ತಗಳಂ ಬಿತ್ತಿದರೆ

ಆ ಧಾನ್ಯಗಳು ಚನ್ನಾಗಿ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ ಫಲಿಸುವವು, ವೃಕ್ಷಗಳಂ ನೆಡುವಲ್ಲಿ, ಬಳ್ಳಿ, ಲಗ್ನದಲ್ಲಿ, ಮೂಲ, ವಿಶಾಖ, ಶ್ರವಣ, ಅಶ್ವಿನಿ ಹಸ್ತ, ಈ ಐದು ಸಂಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೊಳ ಉದ್ಭವವ ಸೋಸಿಗಳಂ ಬೇರು ಸಹಿತವಾಗಿ ತೆಗದು ಆ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ವಾಯುವಿಳಂಗೆ, ಲಾಘಂಚಗಳಂ ತುಪ್ಪ, ಜೇನುತುಪ್ಪಗಳಿಂದ ಅರಮ ಲೇವವಂ ಮಾಡಿ, ಅರ್ಧ ಧನುಸ್ಸಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಹಳ್ಳವು ತೆಗದು ಅದರಲ್ಲಿ, ಹಸುವಿನ ನಗಣಿ ಮರಳುಗಳಂ ತುಂಬಿ ಸೋಸಿಗಳಂ ನೆಡಲು ಚನ್ನಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದಿ ಫಲಿಸುವವು, ಬಾಳೇಗಡ್ಡೆಯಂ, ಹಾಲೇಮರದ ಸೋಸಿಯಂ ಕೂಡ ಹಸುವಿನ ನಗಣಿಯಂ ತುಂಬಿದ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿಯೇ ನೆಡಬೇಕು, ಫಲವೃಕ್ಷಗಳ ಬಿತ್ತಂಗಳಂ ಚನ್ನಾಗಿ ಕಳತ ಬಾಳೇ ಹಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಬಾಳೇ ನಾರಿಗೆ ಲೇವವಂ ಮಾಡಿ ಆ ಪಚ್ಚಿಗಳಲ್ಲಿರಿಸಿ ಮೇಲು ಕಡೆಯೋಳ್ ಬಾಳೇ ಪಚ್ಚಿಗಳನ್ನೇ ಮುಚ್ಚಿ ನಗಣಿಯಂ ತುಂಬಿರುವ ಹಳ್ಳಗಳೊಳಿರಿಸಿ ಮೇಲೆ ಮಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಕೆಲವು ದಿನ ನೀರು ಬಿಡುತ್ತಿರಲು, ಕೆಂಪಾದ ಚಿಗರುಗಳಂ ಕೂಡಿದ ಮೊಳಕೆಗಳು ಹುಟ್ಟುವದು, ಈ ಮೊಳಕೆಗಳು ಕಪ್ಪಾದ ಎಲೆಗಳಿಂದಲೂ, ತಾಳುಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿದ ಕೂಡ್ಲೆ ಅದು ಬೇರು ಸಹಿತವಾಗಿ ಕಿತ್ತು ಹಳ್ಳಗಳೋಳ್ ನೆಟ್ಟರೆ ಶುಕ್ಲ ವಕ್ಷದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಪ್ರತಿ ದಿನದಲ್ಲಿಯೂ ವೃದ್ಧಿಯುನೈದಿ ಚನ್ನಾಗಿ ಫಲಿಸುವವು, ಬಿತ್ತಗಳಂ ಬಿತ್ತಬೇಕಾದರೆ—ಆಮಾಡ ಶ್ರಾವಣಂಗಳೋಳ್ ಬಿತ್ತಬೇಕು, ಗ್ರೀಷ್ಮಕಾಲವಂ ಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕ ಕಾಲಂಗಳೋಳ್ ಬಳ್ಳಿಗಳಂ ನೆಡಬೇಕು, ಮಂಟಿ ಪಾಕಾರವಾಗಿಯೂ, ನಂದ್ಯಾವರ್ತಾಕಾರವಾಗಿಯೂ, ಸ್ವಸ್ತಿಪಾಕಾರವಾಗಿಯೂ, ಚತುರಶ್ರವಾಗಿಯೂ, ಸುರೈತೋಭದ್ರಾಕಾರವಾಗಿಯೂ, ವನಂಗಳೋಳ್ ವೃಕ್ಷಂಗಳಂ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು, ವೃಕ್ಷಂಗಳ ಶಾಖೆಗಳು ವಿಕ್ಸಾರವಾಗುವದರಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಸಮಾಪವಾಗಿಯೂ, ಅತಿ ದೂರವಾಗಿಯೂ ವೃಕ್ಷಂಗಳಂ ನೆಡಬಾರದು, ಮುಳ್ಳು ಮುತ್ತುಗದ ಮರ, ಗಿರಿಕರ್ಣಿಕ, ತಿತ್ತಿರಿ ಎಂಬ ವೃಕ್ಷ, ಫಲವಾಗದಿರುವ ವೃಕ್ಷಂಗಳು, ಮತ್ತೂ ತಾರೆ, ನಿಲೀ, ಕಂಚುವಾಳ ಮರಗಳು ಭಯಂಕರಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಅವಂ ಉಡ್ಡಾನಂಗಳೋಳ್ ನೆಡಬಾರದು. ಫಲ ವೃಕ್ಷಂಗಳು, ಅಕೋಕೆ

ನುರಚೋನ್ನಿ, ಬಾಣಿ, ಜೇವು, ಸುಪಿಣಿ, ಈ ವೃಕ್ಷಗಳಂ ಉದ್ಯಾನಂಗಳೊಳ್ ಪಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ನೆಡಬೇಕು. ಗೇರು ಗಿಡಂಗಳಂ ನೆಡಲು ಉದ್ಯಾನವಂ ಮಾಡುವ ಪುರುಷರಿಗೆ ದೇಹದೊಳಿರುವ ರೋಗಂಗಳು ಹೋಗುವವು, ಉದ್ಯಾನದೊಳ್ ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕರವಾರ್ಧವೆಂಬ ಮರವಂ, ದಕ್ಷಿಣದೊಳ್ ಪಾರಿಪಾತ ವೃಕ್ಷವಂ, ಪಶ್ಚಿಮದೊಳ್ ಸೆಲ್ಲಿಮರವಂ, ಉತ್ತರದೊಳ್ ಯೆಲವ ಬ್ಯಾಲವ ಮರಂಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಮಧ್ಯದೊಳ್ ಮಿಗಿಲಾದ ಮರಂಗಳಂ ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಜಾತಿಯಂ ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಒಂದು ಮರದ ಎಲೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮರದ ಎಲೆಯು ನೋಂಕದಂತೆ ನೆಡಬೇಕು, ಹೊಸವಾಗಿ ನೆಟ್ಟ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾತಃ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಕೂಡ ಜಲನಂ ಬಿಡುತ ಬಿಸಲು ಘಾಸ ಮಂಜುಗಳು ತಗಲದಂತೆ ಮರೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಜೇಮಂತ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ದಿನ ನೀರು ಹಾಕುತ್ತ ಬರಬೇಕು, ವಸಂತಗ್ರಿಸ್ತ ಕಾಲಂಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ನೀರು ಹಾಕುತ್ತ ಬರಬೇಕು, ವಸಂತಕಾಲಕರತ್ಕಾಲಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬಾಡುವ ಕಾಲದೊಳ್ ಗಿಡಗಳ ಗುಳಿಮಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ ಜಲವು ಇಂಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವವರಿಗೂ ನೀರು ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಅತ್ಯಂತವಾಗಿ ಇಂಗಿದ ನೀರು ಮುಹೂರ್ತ ಮಾತ್ರ ನಿಂತರೆ ಆ ಗಿಡಕ್ಕೆ ನೀರು ಹೆಚ್ಚು ಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದು ಸ್ವಲ್ಪ ಜಲವಂ ಬಿಡಬೇಕು, ಮರಗಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ವುಟದ ಗಿಡಗಳಂ ತೃಣನಂ ಸಹಾ ಕಿತ್ತು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಪಾತಿಸು ಕೋಧನೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆ ಮರಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವುಮ, ಮಂಜು, ಬಿರುಘಾಸ, ಹೋಗಿ, ಬೆಂಕಿ, ಉರಿ, ಬಿಸಲು ಇವುಗಳ ಸಂಬಂಧವಿಂದ ಮರಗಳು ಕೆಡುವುದರಿಂದ ಈ ಉಪದ್ರವಗಳು ಇಲ್ಲದಂತೆ ವೃಕ್ಷಗಳಂ ನಲಹಬೇಕು, ವೃಕ್ಷಗಳ ಮಧ್ಯದೊಳ್ ಪುಷ್ಪಯುಕ್ತಂಗಳಾಗಿ ಫಲಿಸುವ ವೃಕ್ಷಂಗಳು ಹಾಕಿ ಅಶ್ವಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಹಳ್ಳಗಳಂ ತೆಗೆಯಬೇಕು, ಶಿಡಿಲಿನಿಂದ ಸುಟ್ಟ ಮರಗಳ ಭಸ್ಮಮ ವೃಕ್ಷಂಗಳ ಮೇಲೆ ಚಲ್ಲಿದರೆ ಮಂಜಿನ ಬಾಧೆ ಉಂಟಾಗದು, ಅಗ್ನಿ ಸಂಬಂಧವ ದಹಿಸುವ ಮರಕ್ಕೆ ಶಿಡಿಲಿನಿಂದ ಸುಟ್ಟ ಮರದ ಭಸ್ಮಮ ಚೆಲ್ಲಲು,

ಆ ಮರವು ಅಗ್ನಿಬಾಧೆಯಿಲ್ಲದೆ ಎಂದಿನಂತೆ ಚಿಗುರಿ ಫಲಯುಕ್ತವಾಗುವುದು, ಬಿಳಿಯ ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನವಂ ಮಾಡಿಸಿ ಮೊಸರಿನಿಂದ ಕಲಸಿ ವಸದ ಸುತ್ತಲೂ ಚಲ್ಲಿವರೆ ದೃಷ್ಟಿದೋಷ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮಿಡತೆ, ಇಲಿ, ಪಕ್ಷಿಗಳು, ಕಂಬಳ ಹುಳಗಳು ಮೊದಲಾದ ಜಂತುಗಳಿಂದ ವೃಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಉಪದ್ರವ ತಟ್ಟಿದರೆ “ ಓಂಸ್ವಸ್ತಿ, ಕಿಷ್ಕಿಂಧಾ ವೃದ್ಧತ ವ್ರಕ ಟವರಾಕ್ರಮಾಂತತಿ ತಾಕ್ರ ಮಂಡಲೋವಜೀವಿತ ಶ್ರೀ ಹನುಮಾನಾ ಜ್ಞಾಪಯತಿ, ಕ್ರಮಮಾಣ ಶರೀರ ನಿವಹಸ್ವವಾವರ್ತ ಯತಿ. ತಸ್ಯವಾನರ ಸಿಂಹಸ್ಯ ಕ್ರಮಮಾಣಸ್ಯ ಸಾಗರಂ ಕಕ್ಷಾಂತರಗ ತೋವಾಯುಚೀಮೂತ ಇವಗರ್ಜತಿ. ಓಂಘ್ವನಮಃ” ಎಂಬ ಈ ಮಂತ್ರವು ನೂರೆಂಟು ಭಾರಿ ವಿಘ್ನುಕ್ತವಾಗಿ ಜಪಿಸಿ ಚೀಟಿಯಲ್ಲಿ ಬರವು ವಸಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೂಳಲು ನಮಸ್ತು ದುಸ್ಸು ಜಂತುಗಳೆಲ್ಲ ನಾಶವನ್ನೈದುವವು, ಇಂತು ರಮಣೀಯವಾದ ಉಪ್ಯಾಸ ವಸದಲ್ಲಿ ಒಂದೆಡೆಯೋಳು ಹವಸದಂತೆ ಕಿಂಪಾದ ಎಳೆತಳಿರ್ದಳು ಎತ್ತೆಬಿಡದೆ ಸುತ್ತುವರಿದು ಅಂತರ್ಗೃಹಗಳಿಂದ ರಮಣೀಯಂಗಳಾಗಿ ಅರಳಿದ ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದ ಪೊರಮಾಡುವ ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಮಂದ ಮಾರುತ ಸುಚಾರದಿಂದ ದುದರಿದ ಕುಸುಮಗಳಿಂದ ಮನೋಹರವಾಗಿ, ಮತ್ತೂ ಪುಷ್ಪಂಗಳ ಮನೋಹರ ಮಕರಂದರಸಾ ಸ್ವಾದನೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಮದಿಸಿ ಸಂತೋಷದಿಂ ರ್ಪುಂಕರಿಸುವ ತುಂಬೆಗಳ ತಂಡಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ, ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಲತಾಗೃಹಂಗಳಂ ರಚಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳು ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೀರ್ವರೂ ಕೂಳತು ಉಪ್ಯಾಲೇಖನ್ನಾಡತ ಸುಖದಿಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಉಪ್ಯಾಲೇಖಂ ಎರಡು ಮರಕ್ಕೆ ಕೂಡಿಸಿ ಲತಾವಿಶೇಷಂಗಳಿಂದ ರಚಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳು ಚಿಗುರಿರುವ ಮರಂಗಳಿಂದಲೂ, ಫಲ ಭಾರವು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಬೀಗ್ಗಿರುವ ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದಲೂ, ಪುಷ್ಪಗಳಂ ಪೊರಮಾಡುವ ಮಕರಂದ ಪ್ರವಾಹಂಗಳಂ ಸೇವಿಸಲು ಬರುವ ತುಂಬೆಗಳಂ ರಮಣೀಯವಾದ ಲತಾಗೃಹ ವಿಶೇಷಂಗಳಿಂದಲೂ, ಅರೆದೊಪ್ಪಲುಗಳಿಂದಲೂ, ರಮಣೀಯವಾಗಿ ಸುಖದಿಂದ ಕುಳಿತು ವಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಗುಂಡು ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದಲೂ, ನಾನಾರತ್ನ

ಖಚಿತ ಸೋಪಾನ ಪದ್ಧಿಗಳಿಂದಲೂ, ವಿಚಿತ್ರಪರ್ಣ ನಾನಾ ಧಾತುಗಳಿಂದ
ಲೂ, ಭೂಷಿತಮಾದ, ಮತ್ತೂ ಈವನದ ರಮಣೀಯತೆಯುಂ ನೋಡಲೋ
ನುಗ ಭಮಿಯುಂ ಸೀಳಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಪೊರಮಟ್ಟಿರುವ ಅದಿಶೇಷನ ಫಣ
ವೋ? ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿರುವ ರಮಣೀಯತರಮಾದ ಕ್ರಿಡಾಪರ್ದ
ತವಂ ರಚಿಸಿ, ಅದರೋಳು ತಮ್ಮ ಕೇಕಾಧ್ಯನಿಗಳಿಂದ ಸರ್ವಂಗಳಂ ಬೆದರಿ
ಸುತ್ತ, ನಾಟ್ಯದೋಳು ಆತ್ಯಂತ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ದೀರ್ಘ ಮಾದ
ಗರಿಗಳೆಲ್ಲ ನವಿಲುಗಳಂ ಸುಲಹಜೇಕು. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳು ಲತೆಗ
ಳೆಂಬ ನಾರಿಯರು ಎಳೆತಳುರುಗಳೆಂಬ ಕೌಸುಂಭ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನುಟ್ಟು
ಪುಷ್ಪಗಳ ಮಕರಂದ ರಸಗಳಿಂದ ಕಲಸಿದ ಪರಾಗವೆಂಬ ದಿವ್ಯ ಗಂಧ
ಲೇವನವಂ ಮಾಡಿ, ತುಂಬೆಗಳೆಂಬ ಕನ್ನೂರಿ ತಿಲಕಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಬದಿ
ಯಲ್ಲಿರುವ ತರುಗಳೆಂಬ ಪುರುಷರಂ ಆಲಿಂಗಿಸಲೆಸಿಸಿ, ಪುಷ್ಪಂಗಳೆಂಬ
ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಸೌಂದರ್ಯವಂ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ
ಪುಣಿದರ್ಪಣಪೂ? ಎಂಬಂತೆ ಅತಿ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ ಹಂಸಪಕ್ಷಿಗಳಿಂದೂಡೆ
ಗೂಡಿ, ದುಷ್ಪಜಲಜಂತುಗಳಿಂದ ರಹಿತವಾಗಿ, ಈ ಸರೋವರವೇ ನಮ
ಸ್ತ ಜನರ ತಾಪಂಗಳಂ ಶಾಂತಿ ಹೊಂದಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥವೆಂದು
ಹೊಗಳುವವೋ? ಎಂಬಂತೆ, ತೀರಂಗಳಲ್ಲಿರ್ಪ ಪೃಕ್ಷಂಗಳೋಳು ಗುಂಪು
ಗುಂಪಾಗಿ ಕೂಗುವ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಂದ ರಮಣೀಯಮಾದ ಒಂದು ಸರೋವರ
ವಂ ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಅದರೋಳು ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ತರುಣಿಯರ ಮೊಗವಾವರೆ
ಗಳಂ ನಗೆಗೊಳಿಸುವ ಮೊಗಂಗಳಂ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳು ಯೌವ
ನವಂ ಪಡೆದು ಕಾಮಕಲಾಕಲಾಪಕುಶಲರಾದ ಕಾಮಿನಿಯರ ಕಣ್ಣ
ಳ ಕಾಂತಿಯುಂ ಕಳೆಗುಂದುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಕನ್ನೈದಿಲು
ಗಳಂ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತೂ ಉದ್ಯಾನವನವೇ ಕೊಳದೋಳುರವದೋ?
ಎಂಬಂತೆ ಈ ವನದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಂ ಧರಿಸಿ, ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಚಂದ್ರಕಿರ
ಣಂಗಳಿಂದಲೇ ತುಂಬಿರುವುದೋ? ಎಂಬಂತೆ, ಅತಿಶೀತಳವಾದ ಜಲದಿಂ
ಡಲೂ, ಕ್ರಿಡಾರ್ಥವಾದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ನಾವೆಯಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ, ಅತಿ
ಗಂಭೀರವಾದ ಆ ಸರೋವರವು ಉದ್ಯಾನವಂ ರಚಿಸುವ ಪುಣ್ಯಪುರುಷ
ರಿಗೆ ಸುಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು. ಇಂಥಾ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ, ಬೆಳ್ಳಿ

ಯಂತೆಯೂ, ಸ್ಪಟಿಕದಂತೆಯೂ, ಅತಿ ಶುಭ್ರವಾಗಿ, ಅಥವಾ ಕನ್ನೆತ್ತ
 ದಿಲು ವುಷ್ಟದಂತೆ ನೀಲವರ್ಣ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಮತ್ತೂ ಕೆಂಪು ವರ್ಣವಾ
 ದರೂ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ, ಸಾಸುವೆಗಳಂತೆ ಸಣ್ಣ ಮಚ್ಚೆಗಳಂ ಕೂಡಿ ಸಮ
 ವಾದ ದೇಹ ಉಳ್ಳ ಕೂರ್ಮವಂ ಬಿಟ್ಟು ಸಲಹಿದಡೆ, ಆ ವನದ ಸತ್ವಾಮಿ
 ಯು ಸಮಸ್ತ ರಾಜರುಗಳಿಗೂ ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿ ಸಾರ್ವ ಭೌಮನೆನಿಸಿ
 ಕೊಳ್ಳುವನು. ಕಪ್ಪು ವರ್ಣವು, ಸ್ಫುಟವಾದ ಮಚ್ಚೆಗಳು. ಹಾವಿನ
 ತೆಲೆಯಂತೆ ತಲೆಯು, ಧವ್ವವಾದ ಕೊರಳು ಉಳ್ಳ ಆಮೆಯು ರಾಜ್ಯ
 ವೃದ್ಧಿಯಂ ಮಾಡುವುದು, ವೈಡೂರ್ಯದಂತೆ ಕಾಂತಿಯು, ಧವ್ವವಾದ
 ಕೊರಳು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇರುವ ಆಮೆಯನ್ನು ಶುಭಾರ್ಥವಾಗಿ ಉದ್ಯಾನದ
 ಲ್ಲಿರುವ ಕೊಳದಲ್ಲೊದರೂ, ನೀರು ತುಂಬಿದ ಗಡಿಗೆಗಳಲ್ಲೊದರೂ ಅವಶ್ಯ
 ವಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಂ ಮಾಡಬೇಕು, ಬಿಳೀಭದ್ರಮುಸ್ತಿ
 ಗೆಡ್ಡೆಗಳಂ, ಲಾಮಂಚವಂ, ಶುಂಠಿಯಂ ಹೀರೇ ಬೀಜಂಗಳಂ, ಒಣಗಿದ
 ತಾಳೇ ಹೂವಿನ ಕಾಯಿಗಳಂ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿಗಳಂ ಸಹಾ ಚೂರ್ಣವಂ
 ಮಾಡಿ ಕೊಳಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಲು ನೀರು ಕೆಚ್ಚು ಹೋಗಿ ಉಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೂ,
 ಖಾರವಾಗಿದ್ದರೂ, ದುರ್ಗಂಧವಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ದುರ್ಗುಣಂಗಳೆಲ್ಲ ಹೋಗಿ
 ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ, ಮಧುರವಾಗಿ, ಸಮಿಯಲು ಯೋಗ್ಯ ಮಾಗುವುದು.
 ಮತ್ತೂ ಉದ್ಯಾನ ವನದಲ್ಲಿರುವ ವೃಕ್ಷಂಗಳಂ ಪೋಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮು
 ಖ್ಯ ಸಾಧನಗಳಾದ ವಾಪಿ ಕೂಪಾದಿಗಳಂ ರಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಂಗಳ
 ಇಾದ ಭೂಮಿಗಳ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು—

ಕೇಳೈರಾಜೇಂದ್ರನೆ! ಯಾವ ಭೂಮಿಯಂತೋಡಲು ಎಂಟುದಿಕ್ಕಿ
 ನಲ್ಲಿಯೂ ನೀರುಬರುವಂತೆಗಳು ಕಾಣುವವೋ? ಆ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಮೂ
 ರು ಅರೆ ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು ಇರುವುದು, ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ
 ಪುರುಷ ಪ್ರಮಾಣವಂ ತೋಡಿದರೆ ಬಿಳೀ ಕವ್ವೆಯು, ಹೊಂಬಣ್ಣವಾದ
 ಮಣ್ಣು ಇರುವುದು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಘಟ್ಟ ಯಾದ ಕಲ್ಲುಕಾಣುವುದು, ಅದಂ
 ಉಳಿಗಳಂ ಭೇದಿಸಿ ತೆಗೆಯಲು ನೀರು ಕಾಣುವುದು, ನೇರಳೆ ಮರದ
 ಪ್ರವೃದ್ಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುತ್ತವಿದ್ದರೆ ಆ ಹುತ್ತಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದೋಳ್
 ಎರಡು ಪುರುಷ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೆಳಗೆ ನೀರು ಇರುವುದು, ಈ ಜಲವು

ಸ್ವಾಮಿವಾಗಿರುವುದು, ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಪುರುಷ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೆಳಗೆ ನೀರುಗಳಿರುವವು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಪಾರಾವತ ಪಕ್ಷಿಯ ವರ್ಣದಿಂದಿರುವ ಕಲ್ಲುಗಳಿರುವವು, ಆ ಬಳಿಕ ಕಪ್ಪಾದ ವರ್ಣವುಳ್ಳ ನೀರು ಕಾಣುವುದು, ಹುತ್ತದ ಮೇಲೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಗಿಡ ಬೆಳೆದಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣ ದೋಳೆ ಮೂರು ಮೊಳೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಕಾಲು ಪುರುಷ ಪ್ರಮಾಣದೋಳೆ ಅಶೋವ್ಯನಾದ ಜಲವು ಇರುವುದು, ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದ ಕೆಳಗೆ ಕೆಮ್ಮಿನುಗಳು ಇರುವವು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಕಪಿಲ ವರ್ಣವಾದ ಮಣ್ಣು ಕಾಣುವುದು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಮರಳು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಬೆಣಚೆಕಲ್ಲುಗಳು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ನೀರು ಇರುವುದು. ಯಲಚೀ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹುತ್ತವಿದ್ದರೆ ಆ ಹುತ್ತಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣವು ತೋಡಲು ಜಲವಿರುವುದು, ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದೋಳೆ ಬಿಳಿ ಹಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಮತ್ತು ಯಲಚೀಮರವು ಫಲಿಸಿದ್ದರೆ ಅದರ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗದೋಳೆ ಮೂರು ಕಾಲು ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜಲವಿರುವುದು. ಈ ಭೂಮಿಯು ಒಂದು ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣ ತೋಡಿದರೆ ನೀರುಹಾವು ಇರುವುದು. ಕಲ್ಲತ್ತಿ ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಹುತ್ತವಿದ್ದರೆ ಆ ಭೂಮಿಯೋಳೆ ಮೂರು ಕಾಲು ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು ಇರುವುದು, ಈ ಭೂಮಿಯೋಳೆ ಅರ್ಧ ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದ ಕೆಳಗೆ ಬಿಳುಪಾಗಿ ಹೊಂಬಣ್ಣವಾಗಿರುವ ಮಣ್ಣು ಇರುವುದು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಅಜಗರದ ಬಣ್ಣವುಳ್ಳ ಕಲ್ಲು ಕಾಣುವುದು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಬಿಳಿಬಣ್ಣದ ಇಲಿಯು ಇರುವುದು. ವಿಭೀತಕನೆಂಬ ಪೃಕ್ಷದ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಹುತ್ತವಿದ್ದರೆ ಅದರ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೂರುವರೆ ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದೋಳೆ ಜಲವಿರುವುದು, ಈ ಭೂಮಿಯೋಳೆ ಒಂದು ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಿಳುಪಾದ ಮಣ್ಣು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಕೆಂಪು ಕಲ್ಲುಗಳು ಇರುವುದು, ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ನೀರು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮೂರು ಪುರುಷ ಮೇಲೆ ಆ ನೀರು ಬತ್ತಿ ಹೋಗುವುದು, ಕಂಚುವಾಳದ ಮರಕ್ಕೆ ಈಶಾವ್ಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ದರ್ಭೆಗಳಿಂದ ಸುಹಿತವಾದ ಹುತ್ತವಿದ್ದರೆ ಆ ಹುತ್ತಕ್ಕು

ಮರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಭೋಮಿಯೋಳ್ ಐದನವರೆ ಪುರುಷಪ್ರಮಾ
ಣದಲ್ಲಿ ಜಲವಿರುವುದು, ಈ ಭೋಮಿಯೋಳ್ ಒಂದು ಪುರುಷಪ್ರಮಾ
ಣದ ಕೆಳಗೆ ಸರ್ವವಿರುವುದು, ಆ ಬಳಿಕ ಕೆಂಪಾದ ಮಣ್ಣು, ಆ ಬಳಿಕ
ಕೆಂಪು ನುರಜು ಕಲ್ಲುಗಳು ಇರುವವು ಸಕಲ ಜಾತಿ ವೃಕ್ಷಗಳ
ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೂ ತೋಡಿಡರೆ ಕೆಳಗೆ ಕವ್ವೆಗಳಿದ್ದರೆ ನಾಲ್ಕನವರೆ ಪುರು
ಷಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜಲವಿರುವುದು, ಹಿಮ್ಮೇವುರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಭಾಗದಲ್ಲಿ
ಹುತ್ತವಿದ್ದರೆ ಆ ಹುತ್ತಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಲೂ ಐದು ಮೊಳವಂ ಬಿಟ್ಟು ತೋ
ಡೆಲು ನಾಲ್ಕು ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜಲವಿರುವುದು, ಆ ಭೋಮಿಯಲ್ಲಿ
ಒಂದು ಪುರುಷ ಪ್ರಮಾಣದೋಳ್ ಸರ್ವವಿರುವುದು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ
ಧೂಮ್ರಪರ್ಣವಾದ ಮಣ್ಣಿರುವುದು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಬ್ಯಾಲವ ಹಣ್ಣಿ
ನವರ್ಣವಾದ ಮಣ್ಣಿರುವುದು, ಅನಂತರ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ
ಸುತನೊರೆಗಳೊಡಗೂಡಿದ ಜಲವು ಬರುವುದು, ಕಡಹದ ಮರದ ಪಶ್ಚಿ
ಮ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹುತ್ತವಿದ್ದರೆ ಆ ಹುತ್ತದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದೋಳ್ ಮೂರು
ಮೊಳದ ಭೋಮಿಯು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಐದು ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು
ಇರುವುದು, ಪಶ್ಚಿಮರ, ತೆಂಗಿನಮರಗಳ ಬುಡದ ಹತ್ತರ ಹುತ್ತವಿದ್ದರೆ
ಆ ಹುತ್ತಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಲೂ ಆರು ಮೊಳದೊಳಗೆ ನಾಲ್ಕುಳು ಉದ್ಧದಲ್ಲಿ
ನೀರು ಇರುವುದು, ಅಶ್ವಾತಕವೆಂಬ ವೃಕ್ಷದ ಎಡದ ಭಾಗದೋಳ್
ಯಲಜೀವರವಾದರೂ, ಹುತ್ತವಾದರೂ ಇರಲು, ಆ ಹುತ್ತಮರಗಳ
ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಆರು ಮೊಳದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದೋಳ್
ನೀರು ಇರುವುದು, ಈ ಭೋಮಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾಳುದ್ದದೋಳ್ ಆಸೆಯು
ಇರುವುದು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಹೊಗೆಬಣ್ಣದ ಕಲ್ಲುಗಳು, ಅದರ ಕೆಳಗೆ
ಪುರಗಳು ಇರುವುದು, ಆ ಭೋಮಿಯೋಳ್ ಅದಿಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿನಿಂದ
ಶತೆ ಒಡೆದು ನೀರು ಬರುವುದು, ಅನಂತರ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ನೀರು
ಬರುವುದು. ಪಾವು, ತಿಲಕವೃಕ್ಷ, ಅಂಕೋಲೆ, ಗೇರು, ಬಾಗೆ, ಸಂ
ಪಿಗೆ, ಲಕ್ಕಿ, ಹಿಪ್ಪೆ, ಈ ಮರಗಳ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಹುತ್ತವಿದ್ದರೆ ಅದರ
ಉತ್ತರ ಭಾಗದೋಳ್ ನಾಲ್ಕುನವರೆ ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು
ಇರುವುದು, ಹುಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಭೋಮಿಯಲ್ಲಿ ತೋಡಿಡರೆ ಬಳಗೆ ಹುಲ್ಲುಗಳಿಂ

ಮೊಡಗೂಡಿದ ನೀರು ಬರುವ ಶಲೆಯು ಕಂಡರೆ, ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಧನ ವಿರುವದೆಂದರಿಯಬೇಕು, ಮುಳ್ಳುಗಳಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಗಿಡಗಳು ಮುಳ್ಳುಗಳೊಡಗೂಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಮುಳ್ಳುಗಳೊಡಗೂಡಿರತಕ್ಕ ಗಿಡಗಳು ಮುಳ್ಳುಗಳಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಆಗಿಡಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಾವಿಧದಲ್ಲಿ ಮೂರುವೊಳದೊಳಗೆ ಮೂರಾಳುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನೀರಿರುವುದು, ನೀರು ಬೀಳದೇ ಇದ್ದರೆ ಒಂಭತ್ತಾಳುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನಿಧಿ ಇರುವುದು, ಚನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದವುರದಲ್ಲಿ ಒಂದುಕೊಂಬೆಯು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಗ್ಗಿದರೂ, ಬಿಳುಪಾಗಿದ್ದರೂ, ಆ ಕೊಂಬೆಯು ಕೊನೆಯ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರಾಳುದ್ಧದೊಳಗೆ ನೀರು ಇರುವುದು, ನೀರಿಲ್ಲದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಜೂರದ ಗಿಡವು ಎರಡು ಕೊಂಬೆಗಳುಳ್ಳದ್ದಾದರೆ ಅದರ ವ್ಯವಸ್ಥಾವಿಧದೊಳಗೆ ಮೂರಾಳುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜಲವಿರುವುದು, ಕರ್ಣಿಕಾರ ವೃಕ್ಷವು, ಬಿಳೀವುಷ್ಪಂಗಳುಳ್ಳ ಮುತ್ತಗದ ಮರವು ಇರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿನೋಳು ಮೂರು ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು ಇರುವುದು, ಷಾವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಶಖೆ ಹೊಗೆಗಳಿರುವುವೋ? ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡಾಳುದ್ಧದ ಕೆಳಗೆ ನೀರಿರುವುದು, ಯಾವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹುಪ್ಪಿದ ಹೈರಾಗಳು ಬಿಳುಪಾಗುವುದೋ? ಅಥವಾ ಒಣಗಿ ಸಪ್ಪವಾಗುವುದೋ? ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡಾಳುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನೀರಿರುವುದು, ಯಲಬೇಮರ, ಲೋಹಿತವೆಂಬ ಮರವು ಎರಡೊಂದಾಗಿ ಕೂಡಿದರೆ ಆ ನೆಲದೋಳು ಹದಿನಾರು ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರಿರುವುದು. ಮತ್ತೂ ಆ ಭೂಮಿಯೋಳು ಅರ್ಧ ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೇಳಿರುವುದು. ಬಿಳುಪು ಹಿಟ್ಟು ಅಥವಾ ಬಿಳುವು ಮಣ್ಣಾದರೂ ಇರುವುದು, ಯಾವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಟುಗಳಿಳ್ಳ ಬನ್ನೀಮರವು ಹುಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹುತ್ತವೂ ಇದ್ದರೆ ಆ ಹುತ್ತಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥಾವಿಧದೊಳಗೆ ಐದು ಮೊಳೆ ಮೊದಲಾಗಿ ಐವತ್ತಾಳುದ್ಧದೊಳಗೆ ನೀರಿರುವುದು, ಯಾವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತಾವರೆ, ಕಬ್ಬು, ಲಾಮಂಚ, ದರ್ಭೆ, ಖರ್ಜೂರ, ನೇರಳೆ, ಮತ್ತಿ, ಸುರಹೆನ್ನೆ ಮೊದಲಾದ ವೃಕ್ಷಗಳು ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದಲೂ, ಗರಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವವೋ? ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣದೊಳಗೆ ನೀರಿರುವುದು, ಕಾಶಂಗಳೆಂಬ ತೃಣವಿಶೇಷಗಳಿಂದಲೂ, ದರ್ಭೆಗಳಿಂದಲೂ

ನೀಲವರ್ಣವಾದ ಮುಣ್ಣಿನಿಂದಲೂ, ಮರಗಳಿಗಿಂತ ಕೂಡಿದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸೀ ನೀರು ಇರುವುದು, ಮರಳು ಸಹಿತವಾದ ಕೆಂಪು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ, ವಗರಿಸಿ ಕೂಡಿ ಕಪ್ಪಾದ ಮುಣ್ಣಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಸಾಯದಂತಿರುವ ಜಲವಿರುವುದು, ಕಪಿಲ ವರ್ಣದ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಚಿಕ್ಕ ನೀರು ಬೀಳುವುದು, ಬಿಳುಪಾದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ನೀರು ಬೀಳುವುದು, ಛಿದ್ರವಾದ ಎಲೆಗಳುಳ್ಳ, ಮತ್ತೀ, ಗೋಣೀ, ಬಿಬ್ಬ, ಚೇಪ್ಪ, ಅಗರು, ವೈದಲಾದ ಮರಗಳುಳ್ಳ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ನೀರು ದೂರದೊಳಿರುವುದು, ಭಸ್ಮ, ಕತ್ತೆ, ಮಂಟಿ ಇವುಗಳ ವರ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ನೀರಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಇಂದ್ರ ನೀಲಮುಣಿಯಂತೆಯೂ, ಇಂಗಲೀಕದಂತೆಯೂ, ಕಾಡಿಗೆಯಂತೆಯೂ, ಅರಿವಳಿದಂತೆಯೂ, ಪಾರಿವಾಳದ ವಕ್ಷಿಯಂತೆಯೂ, ಜೇನುತುಪ್ಪದಂತೆಯೂ ಇರುವ ಶಿಲೆಗಳು ಭೂಮಿಯೊಳಿದ್ದರೆ ಆ ಶಿಲೆಗಳ ಕೆಳಗೆ ನೀರಿರುವುದು, ಈ ಶಿಲೆಗಳೆಂ ಒಡೆಯುವವಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಮುತ್ತುಗದ ಸೌದೆಗಳಿಂದಲೂ, ತಿಂದು ಕ ಕಾಪ್ಪಂಗಳಿಂದಲೂ, ಆ ಶಿಲೆಯು ಸುಟ್ಟು ಸುಣ್ಣದ ನೀರು ಬಿಡಲು ಆ ಶಿಲೆಯು ಪೊರೆಗಳೆಂ ಕೂಡಿ ಉಳಿಗಳೆಂ ಭೇದಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗುವುದು, ಮತ್ತೂ ಆ ಶಿಲೆಯು ಮೊದಲು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸುಟ್ಟು ತಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ಯಲಗದ ಭಸ್ಮವಂ ಕಲಸಿ ಹಾಲು ಮೊನರುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಸಿ ಏಳು ಭಾರಿ ಚುಮುಕಿಸಲು ಆ ಶಿಲೆಯು ಪೊರೆ ಬಿಟ್ಟು ಒಡೆಯುವುದು. ಮತ್ತೂ ಬಿಸಿಯಾದ ಗಂಜೆ, ಮದ್ಯ, ಬಿಳೀ ಹುರಳಿ ಕಟ್ಟು, ಯಲಚೀ ಹಣ್ಣುಗಳ ಸಹಾ ಕೂಡಿಸಿ ಏಳು ರಾತ್ರಿ ನೆನೆಸಿದರೆ ಆಶೆಯು ಒಡೆದು ಪೋಗುವುದು. ಎಲೈ ಸುಗಂಧದಾಜ ಕುಷಾರನೆ! ಕೇಳು, ಕೊಳ, ಭಾವಿ, ಮೊದಲಾದುದಂ ತೋಡಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಶಸ್ತ್ರ, ಮಘಾ, ಧನಿಷ್ಠಾ, ಅನೂರಾಧಾ, ಪುಷ್ಯ, ಉತ್ತರಾ, ಅಶ್ವಿನಿ, ರೋಹಿಣಿ, ಕೃತ್ತಿಕಾ, ಈ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಂ ಮಾಡಿಸಬೇಕು, ಗಾಮ್ರಕ್ಕೆ ಆಗ್ನೇಯ, ಈಶಾನ, ವಾಯವ್ಯ, ನೈಋತ್ಯ, ಈ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾವಿಗಳೆಂ ತೋಡಿಸಬಾರದು, ಕಡಮೆ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ತೋಡಿಸಬಹುದು. ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ! ಇನ್ನು ವೃಕ್ಷಗಳೆಂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಕ್ರಮವಂ ವೇಳುವೆನು ಕೇಳು-ಖರ್ಜೂರು, ಬಿಬ್ಬ,

ಕಿತ್ತಳೆ. ಈ ವೃಕ್ಷಗಳ ಬೇರಿಗೆ ಬಿಳಿ ಸಾಸುವೆಯಂ ಚೂರ್ಣವಂ ಮಾಡಿ ಹಾಕಿದರೆ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವವು, ನಾನಾ ವಿಧಂಗಳಾದ ಹಿಂಡಿಗಳಿಂದಲೂ, ಹಿಟ್ಟಿನಿಂದಲೂ ಮಾಡಿನ ಮರಂಗಳು ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವವು, ಎರಾವತವೆಂಬ ಮರವು ದೇವಗಣಿಗಿಲು ಮರವು ನೆಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಮಾಂಸವಂ ಚೆರಿಸಿ ಬೇರಿಗೆ ಹಾಕಲು ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವವು, ಹಳೇ ನೆಲ್ಲಿಗೆ ಗಿಡಗಳ ಬೇರಿಗೆ ಉದ್ದಿನ ಹಿಟ್ಟು ಹಾಕಲು ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವವು, ಬಿಂಪುಕವೃಕ್ಷವು ಹಾಲು ನೀರು ಚೆರಿಸಿ ಹಾಕಿದರೆ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವವು, ತೆಂಗಿನಮರವು ಅಕ್ಕಿಯ ತೌಡುಗಳಿಂದ ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವವು, ಮಾವಿನಮರವು ಹುಲ್ಲೆ, ಹಂದಿ, ನೆರಿ, ನಾಯ್ಕ, ಆನೆ ಮೊದಲಾದವು ಮಾಂಸವಂ ಹಾಳಿಸಲ್ಲಿ ಜೇಯಿಸಿ, ನೀರಿಸಿ ಚೆರಿಸಿ ಬೇರಿಗೆ ಹಾಕಲು ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವವಲ್ಲದೆ ಚನ್ನಾಗಿ ಫಲಿಸುವವು, ತುಪ್ಪ, ಶವಮಾಂಸ, ಹಂದಿ:ಲದ್ದಿಗಳಿಂದ ದಾಳಂಬದಗಿಡವು ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವವು, ಹುರಳ ಕಟ್ಟಿಗೆ ನೀರು ಚೆರಿಸಿ ಹಾಕಲು ಶರೀರ ವೃಕ್ಷವು ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವವು, ನೆಲ್ಲಿ, ತಾರೆ, ಅಳೆ ಕಾಯಿಗಳಂ ಚೂರ್ಣವಂ ಮಾಡಿ ತುಪ್ಪದಿಂ ಕಲಸಿ ದಾಳಂಬದ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಲೇಪವಾಗೈದು, ಆ ಚೂರ್ಣದಿಂದಲೇ ಧೂಪವಂ ಮಾಡಿದರೆ ಚನ್ನಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವವಲ್ಲದೆ ಈ ವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತಾಳ ಫಲದಂತೆ ಧವ್ವವಾದ ಫಲ ಉಂಟುಗುವವು, ನೊಸರಿನ ಕೆನೆ, ಮಧ್ಯ, ಯಲಚೆ ಹಣ್ಣು, ಎಳ್ಳು, ಗೋಧಿ, ಶವ, ಉಗಳು ನೀರುಗಳಿಂದ, ತಾರೆ, ಕಡಹ, ನಾಗಸಂಪಿಗೆ ಮರಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವವು. ಮತ್ತೂ ವರಿಸುಳ್ಳ ಯುಕ್ತಂಗಳಾದ ವೃಕ್ಷಂಗಳಂ ಧರಿಸುವವು. ನವಣೆ, ಗುಲಗಂಜೆ, ಜೇವಿಸಬೀದ, ಹಿಪ್ಪಲಿ, ಬಜೆ, ಅರಣಿನ, ಎಳ್ಳು, ಸಾಸುವೆಗಳಂ ಸಮಾನಾಗಿ ಚೂರ್ಣವಂ ಮಾಡಿ ಕಲ್ಲತ್ತೀಮರದ ಹಾಲಿನಿಂದಲೂ, ತುಪ್ಪದಿಂದಲೂ ಕಲಸಿ, ವೃಕ್ಷಂಗಳ ಬೇರಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಜೊತೆಯೊಳ್ ಹಾಕಲು ಐದು ದಿನದೊಳಗೆ ಆ ವೃಕ್ಷಂಗಳು ಬಿಗತು ವೃಕ್ಷಂಗಳಂ ಧರಿಸುವವು. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೌಡು, ಹೊಟ್ಟು, ಕೋಳಿ ಹಿಕ್ಕಿಗಳಂ ಕೂಡ ಕವರಿ ಆ ನೀರಂ ದ್ರಾಕ್ಷೀಗಿಡದ ಬೇರಿಗೆ ಹಾಕಲು ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವವು. ಬಜೆಯಂ ಹುಡಿ ಮಾಡಿ

ನೀರಿನೊಡನೆ ಬೆರಸಿ ಹಲಸಿನ ಮರಕ್ಕೆ ಹಾಕಲು ಆ ಮರವು ಬುಡದಿಂದ ಕೊನೆವರಿವಿಗೂ ಫಲಿಸುವದು. ತುಪ್ಪ, ಬೆಲ್ಲ, ಜೇನು, ಹಾಲುಗಳಂ ಬೆರಸಿ ಬಿಲ್ವ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮರಗಳ ಬೇರಿಗೆ ಹಾಕಿ ನೀರು ಬಿಡುತಿರಲು ಆ ಮರಗಳು ಅಮೃತಗಂತ ಸವಿತಾದ ಫಲಗಳಂ ಧರಿಸುವವು. ಹೀರೇ ಕಾಯಿನ ತಿರುಳುಗಳಂ ಷಕ್ಯ ಮಾಂಸಂಗಳಂ ಕೂಡ ನೀರೊಡನೆ ಬೆರಸಿ ಹಿಪ್ಪೇಮರದ ಬೇರಿಗೆ ಸುರಿಯ ಬಿಗತು ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಧರಿಸುವದು. ಯಾಲಚೀಮರದ ಬುಡದೋಳ್ ಕವುಚಂ ಹೂಳ, ಎಳ್ಳು, ಅತಿಪುಷ್ಕರ, ಜೇನು ತುಪ್ಪಗಳಂ ಬೆರಸಿ ನೀರೊಡಗೂಡಿ ಬೇರಿನೋಳ್ ಬಿಡೆ ಸಕ್ಕರೆಯಂತೆ ಸವಿತಾದ ಫಲ ಉಂಟಾಗುವದು. ಆಡು, ಕುರಿ, ಹಂದಿ, ಇವುಗಳ, ಹಿಕ್ಕಿಗಳಂವಾಯುವಿಳಂಗಳಂ ಕೂಡ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬೇರಿಗೆ ಹಾಕುತಿದ್ದರೆ ಮಾದಕದಮರವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಯುಂಹೊಂದಿ ಫಲಪಂಹೊಂದುವದು. ಸವು ನ್ನುಲತೆ ಗಳಂ ಬಳ್ಳುಗಳಂ ಎಲೆಗಳಂ ಬೇಳಸ ಕೊಂಡಿಯಿಂ ಚುಚ್ಚಿ ತುಪ್ಪದ ಧೂಪಂ ಕೊಟ್ಟು, ಇಲಿ, ಹಂಗಳ ವ್ರಾಂಸಗಳಂ ಬುಡಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ನೀರು ಬಿಟ್ಟು ಬೆಳಸಲು ಧವ್ವನಾದ ಫಲಂಗಳಂ ಧರಿಸುವವು. ಪರಿಮಳೋದಕದಿಂದಲೂ ಶ್ರವದ ಜಲದಿಂದಲೂ, ನೆನಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬೇರುಳ್ಳ ತಾಳೇಗಿಡವು ವರ್ಷಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿಗತು ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಧರಿಸುವದು. ಯಾವದಾದರೂ ಒಂದು ಪುಷ್ಪವಾಸನೆಯಿಂದ ಮಣ್ಣಿಗೆ ವಾಸನೆಯಂ ಕಟ್ಟಿ ಆ ಮಣ್ಣಿಂ ವೃಕ್ಷಗಳ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ ಆ ವೃಕ್ಷಂಗಳ ಪುಷ್ಪ ಗಳು ಅತ್ಯಂತ ವಾಸನೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗುವವು. ಕೋವ್ವದ ಎಲೆಗಳಂ, ತುಂಗೆ ಗಿಡಗಳಂ, ಅಮಂಚವಂ, ತಗರವಂ, ಸುಹಾ ಚೂರ್ಣವಂ ಮಾಡಿ ನೀರೊಡನೆ ಬೆರಸಿ ಆ ನೀರಿನಿಂ ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ನೆನಸಲು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ವರಿವಿಗೂ ವಾಸನೆ ಇರುವದು. ತಾರೇ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಗಜದಂತವಂ, ಹುರಳಿಯಂ ಸಹ ಚೂರ್ಣವಂ ಮಾಡಿ ಬೇರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಪ್ರತಿ ದಿವಸವು ಪುಷ್ಪಯುಕ್ತವಾಗಿ ವೃಕ್ಷಾಶಿಸುವದು. ಬಾಳೆ, ಕಫರಿ, ಮೊದಲಾದ ಗಿಡಗಳು, ಹಂದಿ, ಬೆಕ್ಕುಗಳ ಲದ್ದಿಯಂ ಸಮವಾಗಿ ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಕಲಸಿ ಲೇಪವಂ ಮಾಡಿ, ಬೇರಿನಲ್ಲೂ ಹಾಕಿ ನೀರಂ ಬಿಟ್ಟರೆ ರೋಗಶೂನ್ಯಂಗಳಾಗಿ, ಮನ್ಮಥ ಭೂಪಾಲನ ವಾಸನದಂ ದೈನಿದ್ಯಕ್ಕೆ ಕೋಗಿಲೆಗಳಂ ಭಕ್ಷಿಸು

ಲ್ಪಡುವ ಚಿಗರುಗಳ್ಳುಳ್ಳವವಾಗುವವು. ನೋಡುವುದಾದ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ತುಪ್ಪದ ಧೂಪವಂ ಹಾಕಿ, ಯಾವೆ ಎಂಬ ಧಾನ್ಯದ ಚೂರ್ಣವಂ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಜೆರಿಸಿ ಬೇರೋಳ್‌ಸುರಿಯಲು, ಹಾಲು ನಿರುಪೆರಿಸಿ ಸುರಿಯಲು, ಶಪ್ತೋದಕವಂ ಸುರಿಯಲು, ವಾಯುವಿಳಂಗೆ ಎಳ್ಳುಗಳಂ ಅರದು ಕಲ್ಪವಂ ಮಾಡಿ ಲೇಪವಂ ಮಾಡಲು ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವವು, ಅಂಕೋಲೆ ಬೀಜದ ಚೂರ್ಣವಂ ನೀರೊಡನೆ ಜೆರಿಸಿ ಕಾಯಿಸಿ ಜೇನುತುಪ್ಪವಂ ಬೆರಸಿ ವೃಕ್ಷಂಗಳೆ ಜೇರಿಗೆ ಬಿಡುತ, ಕಾಡುಹಂದಿ, ಹುಲ್ಲೆಗಳೆ ಮಾಂಸಗಳಂ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಹಾಕಲು ವೃಕ್ಷಂಗಳು ರೋಗರಹಿತಂಗಳಾಗಿ, ಚಿಗರುಗಳಿಂದಲು, ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದಲು ಯುಕ್ತಂಗಳಾಗುವವು. ಮನುಷ್ಯರೂತೆ ವೃಕ್ಷಂಗಳಿಗೂ ವಾತ ಪಿತ್ತ ಶ್ಲೇಷ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಂ ತಿಳಿದು ರೋಗಚಿಕಿತ್ಸೆಯಂ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಂಞನಾಗಿ, ಉದ್ಧವಾಗಿ, ಭಾರವಿಲ್ಲದ್ದಾಗಿ, ನಿದ್ರೆಯಿಲ್ಲದೇ ಸ್ವಲ್ಪಚೈತನ್ಯವುಳ್ಳವ್ದಾಗಿ, ಪುಷ್ಪಫಲಂಗಳಂ ಧರಿಸದೇ ಮಿರುವ ವೃಕ್ಷಂಗಳು ವಾತಪ್ರಕೃತಿಗಳೆನಿಸುವವು. ಬಿಸಲು ಸಂಸಾರಾರದೆ ಬಿಳುಪಾಗಿ, ಸಣ್ಣಕೊಂದೆಗಳುಳ್ಳವಾಗಿ, ಮೃದುವಾಗಿ, ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪಫಲಂಗಳಂ ಧರಿಸುವ ವೃಕ್ಷಂಗಳು ಪಿತ್ತಪ್ರಕೃತಿಗಳೆನಿಸುವವು. ಮನೋಹರವಾದ ಕೊಂಬೆಗಳಿಂದಲೂ, ಎಲೆಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ, ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಧರಿಸುತ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಬಳ್ಳುಗಳಿಂದ ಸುತ್ತಲ್ಪಟ್ಟ ವೃಕ್ಷಂಗಳು ಶ್ಲೇಷ್ಮಪ್ರಕೃತಿಗಳೆನಿಸುವವು. ಪಾರ, ಒಗರು, ಕೈಮಿ, ಈರನಗಳುಳ್ಳ ಉದಕಗಳಿಂದ ವಾತಜಾಡ್ಯ ಹೋಗುವದು. ಮಾಧುರ್ಯವಿಲ್ಲದ ನೀರಿನಿಂದ ಪಿತ್ತಜಾಡ್ಯ ಹೋಗುವದು. ಪಾರ, ಹುಳಿ, ಬಿಸಿನೀರುಗಳಿಂದ ಶ್ಲೇಷ್ಮಜಾಡ್ಯಹೋಗುವದು. ಬಿಸಲು, ಅಗ್ನಿ, ಮೊದಲಾದ ಉಪದ್ರವಂಗಳಲ್ಲದೆ ಎಲೆ ಪುಷ್ಪಗಳಂಕೂಡಿ ಒಣಗುವ ವೃಕ್ಷಂಗಳ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿಗಳಿರುವವು. ಆ ಹುಳುಗಳಂ ಶೋಧಿಸಿ ತೆಗೆದುಬಿರುಟು, ಗೋಮೂತ್ರದಿಂದ ತುಪ್ಪ ವಾಯುವಿಳಂಗೆ ಸಂಸುವೆ ಎಳ್ಳು ಮಾಂಸಂಗಳಂ ನೀರಿನಲ್ಲಿಅರದು ಲೇಪನವು ಗೈದು, ಅವರಿಂದಲೇ ಧೂಪವಂಹಾಕಿ ನೀರುಬಿಡುತಿದರೆ ಆ ವೃಕ್ಷಂಗಳು ಚನ್ನಾಗಿ ಚಿಗತು ಪುಷ್ಪಯುಕ್ತಂಗಳಾಗಿ ಫಲಿಸುವವು. ಶವಜಲದಿಂದಲೂ, ನೀರಿನಿಂದಲೂ ಜೀರುಗಳಂ ನೆನೆಸಿ ತಾವರೇಗಡ್ಡೆಯಂ ಅರದು ಲೇಪನಂ

ಮಾಡಿದರೆ ಬೆಂಕಿಯಿಂದ ಸುಟ್ಟ ಗಿಡವೂ ಕೂಡ ಬೆಗರುವದು. ಘಾಳಿಯಿಂದ ಮುರಿಮು ಬಿದ್ದ ಮರವಂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಬನರೀ ಮರದ ಬೇರಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಣ್ಣಂತಂಮ ಪಾತಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ, ಅತ್ತೀಮರದ ಪಟ್ಟೆಯಂ, ಬನರೀ ಮರದ ಪಟ್ಟೆಯಂ, ತುಪ್ಪ, ಜೇನುತುಪ್ಪ, ಹಾಲು, ಗೆಣಿಗಳು, ಬೆರಸಿ ಲೇವನಗೈದು ಹುಲ್ಲಿನಂ ಸುತ್ತಿ ಬೇರಿಗೆ ಹಾಕಿ ನೀರಂ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆ ವೃಕ್ಷವು ಬೆಗತು ಪುಷ್ಟಿ ಫಲಂಗಳಂ ಧರಿಸುವದು. ಒಂದು ಭಾರಿ ಫಲವಂ ವಹಿಸಿ, ಅನಂತರ ಫಲವಾಗದೇ ಗೊಡ್ಡಾದ ಮರಕ್ಕೆ ಹಾಲಿನಿಂದ ಕೂಡ ತಿಲಗಳಂ ಹಾಕಲು ಮರಳಿ ಫಲವಾಗುವದು.

ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ಈ ವೃಕ್ಷಂಗಳಿಗೆ ವಿಚಿತ್ರವಂ ಮಾಡುವ ಪರಿಯಂ ಹೇಳುವೆನು. ಅದೆಂತೆನೆ-ಯವೆ ಎಂಬ ಧಾನ್ಯ, ಅರಿಸಿನ, ಎಳ್ಳು, ಮುತ್ತುಗದ ಬೀಜಂಗಳಂವು ಡಿಮಾಡಿ ಪಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಅವಂ ಸೇರೆ ಹತ್ತಿ ಗಿಡವಂ ಹಾಕಿ ಈ ಚೂರ್ಣದಿಂ ಬೆರಸಿದ ನೀರಂ ಪ್ರತಿ ದಿನವಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹತ್ತಿಗಿಡದ ಹತ್ತಿಯು ಕೆಂಪಾಗುವದು. ಬೂರಗದಮರ ಹುರುವಂ, ಅರಶಿನ, ನೀಲೀಬೀಜ, ತ್ರಿಫಲಂಗಳಂ ಚೂರ್ಣವಂ ಮಾಡಿ ಮಧ್ಯವೆರಸಿ ಹತ್ತಿಗಿಡಕ್ಕೆ ಲೇವನಗೈದು ಬೇರಿಗೂ ಬಿಡುತ್ತಿರಲೂ, ಆ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಗಿಣಿಯ ರೆಕ್ಕೆಯಂತೆ ಹಸುರಾದ ಹತ್ತಿಯು ಬಿಡುವದು. ಮಂಜಿಷ್ಠಿ, ಎಳ್ಳು, ಅಮೃತವಳ್ಳು ಎಲೆಗಳು, ಮಣಿಶಿಲೆ ಇವುಗಳಂಅರದು, ಆಡು ಹಸುಗಳ ನಗಣಿಯಂ ಕೂಡ ಹಾಲೋಳ್ ಬೆರಸಿ ಕಲ್ಪವಂ ಮಾಡಿ ಹತ್ತಿಗಿಡಕ್ಕೆ ಲೇವನಂ ಮಾಡಲು ಕಲ್ಪಾದ ಹತ್ತಿಯು ಬಿಡುವದು. ಕಬ್ಬಿನ ಹಾಲಂ ಕುದಿಸಿ ಅದರೋಳ್ ವಿಪಾರಿ ಎಂಬ ಗೆಡ್ಡೆಯಂ ಅರದು ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಲೇವನಗೈದು ಬೇರಿಗೆ ಕಬ್ಬಿನ ಹಾಲಂ ಹಾಕಲು ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಟವಾಗುವದು. ಯಕ್ಷಿಮಧುಕ, ಬಿಳೀಕೋಪ್ಪ, ಮಧುಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಅರದು, ಕಡುಬುಗಳಂತೆ ಮಾಡಿ ವೃಕ್ಷಂಗಳ ಬೇರಿಗೆ ಹಾಕಲು ಆ ವೃಕ್ಷಂಗಳು ವಾತವಿಲ್ಲದೆ ತಿರಳುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಫಲಂಗಳಂ ಧರಿಸುವವು. ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೃತವಾದ ಆಡಿನ ಹಸಿ ಚರ್ಮವಂ ವೃಕ್ಷಂಗಳ ಕೊಂಬೆಗಳಿಗೆ ಸುತ್ತಿ ಕಟ್ಟಲು, ಆ ಮರದಲ್ಲಿ ಫಲಗಳು ಉದರುವದಿಲ್ಲ, ಆನೆಗಳ ಮದೋದಕದಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿದ ಕೋಡಗದ ಮೂಳೆ

ಯಂ ವೃಕ್ಷಂಗಳ ಬೇರಿಸಲ್ಲಿ ಗೂಟದಂತೆ ಬಿಡಿದರೆ ಆ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕಾಯಿಗಳು ಬಂದು ಮರವು ಪರ್ಯಂತವೂ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಮರಗಳಂ ಉಳಿಗಳಿಂದ ಫಾಯವಂ ಮಾಡಿ, ವಾಪುನಿಳಂಗ, ಜೇನುತುಪ್ಪಗಳಂ ಹಾಲಿಸಲ್ಲಿ ಅರವು ಆ ಫಾಯಕ್ಕೆ ಲೇಪನಗೈದು ಹಾಲು ನೀರು ಮರನು ಬೇರ-ಗಳಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತ, ಕೊಂಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಹಸಿ ಸವಾಸವಂ ಸುತ್ತಿ ಕಟ್ಟಲು ಆ ಕಾಯಿಗಳು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ವಾಗುವವು ಮೀನು, ಹಂದಿಗಳ ಮಾಂಸ, ವವೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಿತ್ತಗಲು ನೆನಸು ಆ ಮಾಂಸ ವವೆಗಳಿಂದಲೂ, ಕೋಸ್ತದಿಂದಲೂ ಧೂಪನು ಹ ಕಿ ಬಿತ್ತಿದರೆ ತತ್ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಗಿಡಗಳಾಗಿ ಫಲಿಸಿ ನರ್ದರಿಗೂ ಅಚ್ಚ ಶಿಸುನ್ನುಂಟು ವಾಗುವವು, ಅಂಕೋಲೆ ತೈಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಹಂದಿಮಾಂಸ ವವೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೀಜಂಗಳಂ ನೆನಸಿ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಬಿತ್ತಿ ಆನೆ ಕಲ್ಲು ನೀರಂ ಹಾಕಲು ಆಗಲೇ ಹುಟ್ಟುವವು. ಮಾವು ಮೊದಲಾದ ಬೀಜಂಗಳಂ ಮೀನುಗಳ ಮಾಂಸವಂ ಜೇಮಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ನೆನಸು, ಬಳಕ ನೀರಿಸಲ್ಲಿ ಅನಂತರ ಅಂಕೋಲೆ ತೈಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಆ ಬಳಕ ಹಾಲಿಸ್ತಿಯೂ, ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೆನಸು ಆ ಬೀಜಂಗಳಂ ಬಿತ್ತಲು ಗುಳ್ಳೆದ ಗಿಡವಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವವು. ಅಂಕೋಲೆತೈಲದಲ್ಲಿ ಬೂದಿಯಂ ಕಲಸಿ ಒಣಗಿಸಿ ತೆಂಗು ಮೊದಲಾದ ಫಲಂಗಳಿಗೆ ತೊಡೆಮಲು ಆ ಫಲಂಗಳು ಆರಂ ಏಳು ಭಾಗವಾಗಿ ಒಡೆಯುವದು, ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದುಭಾರಿ ಕೋಳಿ ರಕ್ತದಿಂದ ದಾಳಂಜೀ ಬಿತ್ತಗಳಂ ನೆನೆಸಿಬಿತ್ತಲು ತತ್ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಮರಗಳಾಗಿ ಫಲಂಗಳಂ ಧರಿಸುವವು. ಯಾವ ವೃಕ್ಷಂಗಳ ಬೀಜಂಗಳನ್ನಾದರೂ ಅಂಕೋಲೆ ತೈಲದಿಂದಲೂ, ಮತ್ಸ್ಯ ಹಂದಿಗಳ ಮಾಂಸದಿಂದಲೂ, ಅದರ ವವೆಗಳಿಂದಲೂ, ಕಡ್ಲೆ ಹುಳಿಗಳಿಂದಲೂ, ನೆನಸು ಬಿತ್ತಲೂ ತತ್ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ವೃಕ್ಷ ಪಲಂಗಳಂ ಧರಿಸುವವು. ಹಂದಿಯ ಮೂಳೆಯಂ ಮರದ ಕೊಂಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೂಟದಂತೆ ಬಿಡಿಯಲು, ಆ ಮರವು ನಾಶವಂ ಹೊಂದುವದು. ಹುರಳಿ ಕಟ್ಟಂ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರೆ ಆ ಗಿಡಗಳು ವುಷ್ಟಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮುತ್ತುಗದ ಬೀಜವಂ, ಮತ್ತೀ ಬೀಜವಂ ತಕ್ಕಾರಿ ಎಂಬ ಬೀಜವಂ ಚೂರ್ಣವಂ ಮಾಡಿ ನೀರಿಸಲ್ಲಿ ಕೆದರಿ

ಮರಗಳ ಜೀರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೂ, ನೋಸಿಗಳಿಗೆ ಉಪ್ಪುನೀರು ಹಾಕಿದರೂ, ಆ ಗಿಡಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವದಿಲ್ಲ. ಪುಷ್ಪಂಗಳೂ ಗುವ ಗೆಡ್ಡೆಗಳಂ ಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ನೆನಸಿ, ತುಪ್ಪವು, ಜೇನು ತುಪ್ಪವಂ ಲೇ ಪನಗೈದ್ದು, ಮತ್ತೂ ಯಾವ ಯಾವ ಬಣ್ಣವಂ ಹಾಕಿ ಬಿತ್ತುವನೋ? ಆಯಾಸು ವರ್ಣಗಳಲ್ಲ ಪುಷ್ಪಂಗಳು ಆ ಗೆಡ್ಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವವು. ಸೈನಿಲು ಬೀಜವಂ, ಎಮ್ಮೆ ಸಗಣೆ ಮೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಏಳು ದಿನ ವರ್ಯಂತ ನೆನಸಿ ಒಣಗಿಸಿ ಬಿತ್ತಲು ಕಣಿಗೆಲೇ ಗಿಡವಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವದು. ಮಂಧಾರಸೆಂಬ ವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ರಂಧ್ರವಂ ಮಾಡಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಕುಂಬಳದ ಬಳ್ಳಿಯಂ ನುಗ್ಗಿಸಿ ಸಗಣೆಯುಂ ಮಾಡುಂ ಕೂಡ ಕಲಸಿ ಮೆತ್ತಲು ಆ ಕುಂಬಳದ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಮಂಧಾರ ಪುಷ್ಪಂಗಳು ಹುಟ್ಟುವವು. ಕುಂಬಳ, ಬದನೆ ವಡವಲ, ನೋವಲವ ಬೀಜಂಗಳಂ ಪವೆಗಳಲ್ಲಿ ನೆನಸಿ ಒಳ್ಳೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಲು ದೊಡ್ಡ ಕಾಯಿಗಳಾಗುವವು. ಹರಳುಗಳಂ ಹಂದಿಗಳ ರಕ್ತ ಪವೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅಂಕೋಲೆ ತ್ರೈಲದಲ್ಲಿಯೂ ನೆನಸಿ ಬಿತ್ತಲು ಅವರಲ್ಲಿ ಹಾಗಲತಾಳು ಹುಟ್ಟುವದು. ಗುಳ್ಳೆದ ಬಿತ್ತದೂ ಟುವ್ಪದಲ್ಲಿಯೂ, ಜೇನು ತುಪ್ಪದಲ್ಲಿಯೂ ನೆನಸಿ ಒಣಗಿಸಿ, ಕುಂಬಳ ಕಾಯಿಲ್ಲಿ ರಂಧ್ರವಂ ಮಾಡಿ ಆ ರಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಆ ಗುಳ್ಳೆದ ಬೀಜವಂ ಹಾಕಿ ಸಗಣೆಯಂ ಮೆತ್ತಿ ಆ ಕುಂಬಳಕಾಯಿ ಮಾಗಲು ಬಳಿಕ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಗುಳ್ಳೆದ ಬೀಜವಂ ತೆಗೆದು ಬಿತ್ತಲು ಕಾಯಿಗಳು ಧವ್ಯವಾಗುವವು. ಭಾಳೇ ಗಿಡದ ಜೀರಿವಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಲತಕಿಯಂ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿ ಕ್ಷುದುರೆ ಕತ್ತೆಗಳ ಲದ್ಧಿಯಂ ಜೀರಿಗೆ ಹಾಕಲು, ಆ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಆನೆಯ ನೊಂಡಿ ಲಿನೆ ಧವ್ಯ ಫಲಗಳು ಬಿಡುವದು. ಹಂದಿಯ ವವೆ, ರಕ್ತಗಳಿಂದಲೂ, ಅಂಕೋಲೆ ಬೀಜದ ಚೂರ್ಣದಿಂದಲೂ ಬೆರೆಸಿದ ನೀರಂ ಕಾಯಿಸಿ ಕುದಿಸಿ ಆ ನೀರಂ ಬಾಳೇ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ದಾಳಂಬೆ ಪಣ್ಣುಗಳು ಬಿಡುವವು. ಮನುಷ್ಯರ ಮಾಂಸ ವವೆಗಳಿಂದಲೂ, ಆನೆ ದಂತದ ಚೂರ್ಣದಿಂದಲೂ ಬೆರೆಸಿದ ನೀರಿನಿಂದ ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದಿದ ಭಾಳೇ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಮಾಂಸ ಕಾಯಿಗಳು ಹುಟ್ಟುವವು. ಎಳ್ಳು ಹಿಂಡಿಯೂ ಆಡಿನ ಹಾಲಂ ಅಂಕೋಲೆ ಬೀಜವಂ ಸಹಿತ ಆರದು ಸಕ್ಕಾ ಮಾರದೊಡನೆ

ಬೆರಸಿ ಪೂವಿನ ಗಿಡದ ಜೀರಿಗೆ ಹಾಕಲು ಆ ಮರವು ದ್ರಾಕ್ಷಿಬಳ್ಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸರೈದಾ ಫಲಂಗಳಂಧರಿಸಿ ಸರೈರಿಗೂ ಅಚ್ಚುರಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವದು. ಆಮೆ, ಮೊಲಗಳ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ನೆನಸಿದ ಮಾವಿನ ಬೀಜವಂ ಬಿತ್ತಿ ಹಾಳಿಸಿಂ ನುಲಲು ಆ ಮಾವಿನ ಮರವು ಸರೈದಾ ಫಲಿಸುವದು. ಪಾಯುವಿಳಂಗ, ಯವೆ, ಯಷ್ಟಿಮಾಧುಕ, ಜಿಲ್ಲೆ, ಹಾಲು, ನಹಾ ಅರದು ಕಲ್ಕುವಂ ಮಾಡಿ ವೈಕ್ಷವಂ ಕೆತ್ತಿ ಫಾಯವಂ ಮಾಡಿ ಆ ಫಾಯಕ್ಕೆ ಈ ಕಲ್ಕುವಂ ಲೇಪಿಸಿ, ಮತ್ತೂ ಜೀರಿಗೆ ಹಾಲು ನೀರುಗಳಂ ಬೆರಸಿ ಸುರಿದರೆ ಆ ವೈಕ್ಷವು ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಖೈಯಾದ ಹಣ್ಣು ಉಳ್ಳದ್ದಾದರೂ ಮಧುರವಾದ ಫಲಂಗಳಂ ಧರಿಸುವದು. ಅಂಕೋಲೆ ತೈಲದಲ್ಲಿಯೂ, ನರವಾಂಸದಲ್ಲಿಯೂ ಕಲಸಿದ ಬೀಜವಂ, ಅಂಗೈಯೋಳ್ ಮೃತ್ತಿಗೆಯನ್ನಿಟ್ಟು, ಅದರಲ್ಲಿ ಆ ಬಿತ್ತವಂಬಿತ್ತಿ ನೀರಂಬಿಡಲು ಆಗಲೇ ಹುಟ್ಟುವದು. ಅಂಕೋಲೆ ತೈಲದಲ್ಲಿ ನೆನಸಿದ ನೈದಿಲುಗೆಡ್ಡೆಯಂಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಅನೇಕಲು ನೀರಂ, ಕೋಳೀಮೊಟ್ಟೆ ರಸವಂನಹಾ ಚುಮಕಿಸಲು ಆಗಲೇ ಪುಟ್ಟಿ ಪುಷ್ಟಿಗಳಾಗುವದು. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳವಂ ತೋಡಿ ಕೋಧಿಸಿ, ಹಂಪಿ ಹಸುಗಳ ನಗಣಿಯಂ ಮೂಳೆಗಳಂ ನಹಾ ತುಂಬಿ ಮರಳು ಸುರಿದು ಆ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಗೆಡ್ಡೆಗಳಂ ಹಾಕಿದರೂ, ಆ ಗೆಡ್ಡೆಗಳು ರಕ್ತದಂತೆ ಕೆಂಪಾಗುವವು. ಶವವಂ ಹೂಳದ ಹಳ್ಳದ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟ ಗೆಮಿಂದ ಜಗರಿಯಂ ಕಟ್ಟಿ ಮರವಂ ಹಾಕಲು ಆ ಮರವು ಗಿಡ್ಡಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸರೈದಾ ಪುಷ್ಟಿ ಫಲಂಗಳಂ ಧರಿಸುವದು. ಎಶೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ! ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ವನಸ್ಪತಿಗಳೆಂಬ ವೈಕ್ಷಗಳ ಫಲ ಪತ್ರ ಪುಷ್ಪಂಗಳ ವೈದ್ಧಿಕಮವಂ, ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕ್ರಮವಂ ಕೂಡ ವೇಳ್ವನು—ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಲವ ಮರಗಳು ಹ್ಯಾರಳವಾಗಿರುವವೋ? ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವೆಂಬ ಧಾನ್ಯವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವದು. ಯಾವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅರಳು ಮರಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವವೋ? ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಕಲ, ಧಾನ್ಯಗಳೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವವು. ನೇರಳೆ ಮರಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಎಳ್ಳು, ಉದ್ದುಗಳು ವೈದ್ಧಿಯಂ ಜೊಂಡುವವು. ಬಾಗೆ ಮರಗಳಿಂದ ಪಶುಗಳ ಹಾಲುಗಳು ಅಧಿಕವಾಗುವವು. ಹಿಪ್ಪೆ ಮರಗಳಿದ್ದರೆ ಗೋಧಿಯು

ಚನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವದು. ಏಳೆಲೆ ಬಾಳೇ ಮರಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಧಾನ್ಯಂಗಳೂ ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವವು. ಹಸ್ತಿ ಕರ್ಣಂಗಳೆಂಬ ವೃಕ್ಷಂಗಳಿದ್ದರೆ ಆನೆಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವವು. ಕಲ್ಲತ್ತೀ ಮರಗಳಿದ್ದರೆ ಕುದುರೆಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವವು. ಬಾಳೇ ಮರದಿಂದ ಆಡುಗಳು ಮೊದಲಾದ ವಶುಜಾತಿಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಂ ಹೊಂದುವವು. ಮಾವಿನ ಮರಗಳಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಹ್ವೇಮ ಉಂಟಾಗುವದು. ಗೇರು ಗಿಡಗಳಿಂದ ಭಸು ಉಂಟಾಗುವದು. ಗೋಣೀ ಮರಗಳಿಂದ ಆರೋಗ್ಯವು. ಕಗ್ಗಲಿ ಮರದಿಂದಲೂ, ಬನ್ನೇ ಮರದಿಂದಲೂ ದುರ್ಭಕ್ಷ ಉಂಟಾಗುವದು. ಮತ್ತೀ ಮರದಿಂದ ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಂಟಾವದು. ಬೇವಿನ ಮರದಿಂದಲೂ, ಭೂಮಿಯು ಸುಗಂಧ ಉಂಟಾಗುವದು. ಬ್ಯಾಲದ ಮರದಿಂದ ವಾಯುವು ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು. ದೇವಗಣಿಗಿಲು ಗಿಡಗಳಿಂದ ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಉಂಟಾಗುವದು. ಇನ್ನು ಉಪವನಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ವೃಕ್ಷವಿಶೇಷಂಗಳಿಗೆ, ಪುಷ್ಪಂಗಳು ಇಚ್ಛೆ ಬಂದಾಗ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ದೋಹದವಿಶೇಷಂಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು—

ಎಲೈ ರಾಜೋತ್ತಮನೆ! ಫಲಭಾರದಿಂದ ಮೊಗ್ಗಿದ ಲತೆಯಂತೆ ವಕ್ಷೋಜಭಾರದಿಂದ ಬಳಕುವ ಶರೀರ ಉಳ್ಳ ವದ್ವಿನೀ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳಿಂದ ಪಾದತಾಡನವು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರೆ? ಅಶೋಕ ವೃಕ್ಷಂಗಳು ಪುಷ್ಪಯುಕ್ತಂಗಳಾಗುವವು. ಅವರೇ ತಾಂಬೂಲ ಚರ್ವಣವಂ ಮಾಡಿ ಉಗುಳದರೆ ವೃಕ್ಷಂಗಳು ಪುಷ್ಪಯುಕ್ತಂಗಳಾಗುವವು. ಗೋರಂಟೀ ವೃಕ್ಷವು ಸ್ತ್ರೀರುಗಳು ಆಲಿಂಗನವಗೈದರೆ? ಚಿಗರುಗಳಾಗಿ ಪುಷ್ಪಂಗಳಾಗುವವು. ತಿಲಕ ವೃಕ್ಷವಂ ಕನ್ಯೆದಿಲುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳಿಂದ ಚನ್ನಾಗಿ ನೋಡಲ್ಪಟ್ಟರೆ? ಪುಷ್ಪಯುಕ್ತಂಗಳಾಗುವದು. ಮಾವಿನ ಮರವು ಸ್ತ್ರೀರ ಹಸ್ತ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಧರಿಸುವದು. ಸ್ತ್ರೀರುಗಳ ದರ್ಶನದಿಂದ ಸಂಪಿಗೆಮರವು ಪುಷ್ಪಿತವಾಗುವದು. ಸ್ತ್ರೀರುಗಳ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿದರೆ? ಕರ್ಣಿಕಾರ ವೃಕ್ಷವು ಪುಷ್ಪಿತವಾಗುವದು. ಕಾಮಿನಿಯರ ಮುಖ ನಿಶ್ವಸದಿಂದ ಸಿಂಧುವಾರ

ವೃಕ್ಷವು ಪುಷ್ಪವೆಂ ಧರಿಸುವದು. ಸ್ತ್ರೀರುಗಳು ಸಂಗೀತವೆಂ ಪಾಡಿ
 ದರೆ ಶೀಬೀವೃಕ್ಷವು ಪುಷ್ಪವೆಂ ಧರಿಸುವದು. ಸ್ತ್ರೀರುಗಳ ನಗೆಮಿಂದ
 ನಮೇರು ಎಂಬ ವೃಕ್ಷವು ಪುಷ್ಪವೆಂ ಧರಿಸುವದು. ಪುರುಸರಿಗೂ
 ಸುಖಸಾಧನಂಗಳಾಗಿ ಯೌವನದಿಂದ ಗರ್ವಿತರಾದ ಸ್ತ್ರೀ ಜನಂಗಳಿಗೆ
 ವಿಲಾಸ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ರೈಂಕಾರವಂ ಮಾಡುವ ತುಂಬೆಗಳೆಂತು
 ಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಕಮಲಂಗಳುಳ್ಳ ಮನೋಹರವಾದ ಕ್ರೀಡಾಯೋ
 ಗ್ಯವಾದ ಕೊಳ ಉಳ್ಳ ಕ್ರೀಡಾವನಂಗಳು ಯಾವ ಪುರುಷನ ಮಂದಿರದ
 ಲ್ಲಿರುವವು? ಆ ಪುರುಷನೇ ಭೂವತೆ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಯಾವ ಪು
 ರುಷನಿಗೆ ಇಂಥಾ ಕ್ರೀಡಾ ವನವಿರುವುದಿಲ್ಲವು? ಆ ಪುರುಷನಿಗೆ ಯೌವನ
 ವಿವಾಧ್ಯೂ, ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸೌಂದರ್ಯವಿವಾಧ್ಯೂ, ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಪೂಳೆ
 ಳೆಯುವ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸಕಲ ಕಲಾಕುಶಲರಾದ ಸ್ನೇಹಿತರಿವ್ವಾ
 ಗ್ಯೂ, ಮನೋಹರವಾದ ವೀಣಾಧ್ವನಿ ಇವ್ವಾಗ್ಯೂ, ಅತ್ಯಂತ ಧನವಿವಾ
 ಗ್ಯೂ, ವೃರ್ಧವೆಂದು ತಿಳಿದುಬೀಕು. ಇದು ಹೊರ್ತು ದೋಹದವಿಲ್ಲದೇ
 ಸಮಸ್ತ ಇವ್ವಾರ್ಥಂಗಳಂ ಕೊಡುವ ವೃಕ್ಷವು ಉಂಟು, ಅದ್ಯಾವ
 ದೆಂದರೆ—ಅಮರೆ ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ನಂದನ ವನದಲ್ಲಿ (ಪಾರಿಜಾತ)ವೆಂಬ
 ವೃಕ್ಷವಿರುವದು. ಆ ಕಲ್ಪ ವೃಕ್ಷವು ಬಿಳುಪಾಗಿ ಮೂರು ಶಾಖೆಗಳಿಂ
 ಯುಕ್ತವಾಗಿ, ಬಹಳವಾದ ಕೊಂಬೆಗಳಿಂ ಪರಿವೃತವಾಗಿ, ಒಂ
 ದೊಂದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಗರಿಯಾದ ಪುಷ್ಪಂಗಳು. ಕಮಲಂ
 ಗಳು, ಕೂಡ ಉಂಟಾಗಿ ಸಕಲ ಲೋಕಂಗಳಿಗೂ ಮನೋಹರವಾಗಿರು
 ವದು. ಆ ಪುಷ್ಪವೆಂ ವೃದ್ಧರಾದವರು ಧರಿಸಿದರೆ ಹದಿನಾರು ವರ್ಷದ
 ಪ್ರಾಯದವರಾಗುವರು. ಮತ್ತು ಆ ಪುಷ್ಪಂಗಳು ಎಂದಿಗೂ ಬಾಡು
 ವಲ್ಲ. ಅದಂ ಧರಿಸಿ ಯಾವ ಪುಷ್ಪಂಗಳ ವಾಸನೆಯಂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದರೂ
 ಆಯಾ ಪುಷ್ಪಂಗಳ ವಾಸನೆ ಬರುವದು. ಇನ್ನೂ ಈ ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ
 ಧರಿಸಿ ಹಿತವಾದ ಶೀತೋಷ್ಣಂಗಳಂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಉಂಟಾಗುವದು.
 ಅಮೃತವಂ ಬೇಡಿದರೂ ಕೊಡುವದು. ಇಂತಪ್ಪ ಪುಷ್ಪವಂ ಧರಿಸಿದ
 ವರಿಗೆ ಸಕಲ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಉಂಟಾಗುವದು, ಸತ್ಸಂತಾನವು ಉಂಟಾ
 ಗುವದು. ಈ ಪುಷ್ಪವಂ ಮುಡಿದು ಶರೀರವು ಯಾವ ಬಣ್ಣವಾಗಬೇ

ಕೆಂದು ಅವೇಕ್ಷಿಸಿದರೂ ಆ ಬಣ್ಣವಾಗುವದಲ್ಲದೆ, ಶರೀರವು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗ
ಜೀಕೆಂದರೂ, ದೊಡ್ಡದಾಗಜೀಕೆಂದರೂ, ಆ ಹ್ವಣದಲ್ಲಿಯೇ ಅವೇಕ್ಷಿಸಿ
ದಂತಾಗುವದು. ಮತ್ತು ಈ ಪುಷ್ಪವು ರಾತ್ರಿಯೇಳೆ ಸುಮಾರು
ಸಂತೆ ಅಂಧಕಾರವಂ ಪರಿವರಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಚೀಡಿದವರಿಗೆ ಚೇಕಾಪುದೆಲ್ಲವಂ
ಕೊಟ್ಟು ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸುವದು. ಮತ್ತು ಇದು ಧರಿಸಿದವರಗೆ ಹ್ವ
ತ್ವಿಪಾಸೂ, ಶ್ರಮ, ಪಾರ್ಥಿಕ್ಯಗಳೂ ಕೂಡಾ ಅವರವರ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರ
ರವಾಗಿ ಸಡೆಯುವದು. ಇಂತಲ್ಲದೆ ಪರಿವರಿಯಾದ ಗಂಧವು ಗಾಸವಂ
ಕೇಳಲವೇಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಆ ಹ್ವಣದಲ್ಲಿಯೇ ಅಂಥಾ ಗಾಸವು ಕಿವಿಗಿಂಪಾಗುವಂತೆ
ಕೇಳುವದು. ಇಂತಲ್ಲದೆ ಈ ಪುಷ್ಪವು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೇಳೆ ಒಂ
ದು ವರ್ಷ ಮಾತ್ರವಿರುವದು. ಬೃಹಕ ಎಂದಿನಂತೆ ಪಾರಿಜಾತವೃಕ್ಷವನ್ನೇ
ನೇರುವದು. ಇಂತವು ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪದಲ್ಲಿಯೇ ಇಂತು ಮಹಿಮೆ
ಇರುವಾಗ ಆ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷದ ಮಹಿಮೆಯು ಮನುಷ್ಯರು ಬಣ್ಣ
ಸಲು ನನುರ್ದರಲ್ಲ. ಆದರೂ ನೀನು ಶ್ರೀದೇವಿಗೆ ವರಮ ಭಕ್ತನಾದಕಾ
ರಣ ಇಂಥಾ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷವು ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದಲೇ ಲಭ್ಯ
ವಾಗಜೀಕೇ ಹೊತ್ತು. ಮನುಷ್ಯ ಯತ್ನವು ಸಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಿ
ರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ. * * * *

ಗವ್ಯ—ಕುಂಡಲಿತಯು ಖಂಡ ಪರಶುಪ್ಪೂಡೇಕಭವಾಖಂಡಲವು
ಮುಖನಿಖಿಲ ಸುರವರಭವಪರಿಣತವ್ರಚಂಡಬಲಕುಂಡಮುಂಡಖಂಡನನಿ
ವೃಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡ ಪುಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾಂಡ ಪರಿಮಂಡಿತಚಾ
ಮುಂಡಿಕಾ ಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣವ್ರವರ್ದಮಾನ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯ
ಪ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾವಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಸರ್ವಂಕಪ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸ ಕವಿ
ತಾನಿಸ್ಸೇಹಾಯ ನಿರ್ವಾಣ ಧಾರೇಯ ಘಟಿಕಾಶತಗ್ರಂಥ ವಿನದಿನ ವ್ರ
ಬಂಧ ನಿಬಂಧನ ಧುರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತಾ ಶ್ರೀಯುಗೇಶೋತ್ಪ
ಲಾಯನಸೂತ್ರ ಸುಚರಿತ್ರ ಚಾಮರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ಪುತ್ರನೇರಪತಿಬಿ
ರುದ ಮಹಿಷೂರವ್ರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜವಡೆಯರವರಿಂದರಸಿ
ಕಜನಾನಂದಕರವಾಗಿ ವಿರಚಿತನಾದ ಸ್ತೌಗಂಧಿಕಾವರಣಿಯನೆಂಬ ಈ

ನವೀನಕೃತಿಯೋರ್ ಪಾರಿಜಾತವತರಣಿ, ಸಕಲ ವೃಕ್ಷದೋಹಳನಿರೂಪಣ ಮೋವಲಾದ್ಯಂ ಬಣ್ಣಿಸಿರುವ ಇಷ್ಟತ್ತರಡಸೇತಶ್ವಾನಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಂ ||

ಇಷ್ಟತ್ತರಡಸೇತಶ್ವಾನ ಸುಪೂರ್ಣವು.

ಇಷ್ಟತ್ತ ಮೂರನೇಯ ಆಶ್ವಾನ ಪ್ರಾರಂಭಃ.

ಶ್ರೀರಸ್ತು.

ಶ್ರೀಹಿಮವಂಡಿಕಾಬಲಯೈನಮಃ

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ತನ್ನ ಗುರುವಾದ ವಿಷ್ಣುಸಂಗರನಿಂದ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷದ ಲಕ್ಷಣವಂ ತಿಳಿದು, ಆ ಲಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಯೇ ಕಾರ್ಯವಿಚಕ್ಷಣನಾದ ಯಕ್ಷಸಂ ಕರದು ಎಲೈ ಯಕ್ಷನೇ! ಈ ಗುರುವರ್ಯನು ಪೇಳಿದಂತಿರುವ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವು ಎಲ್ಲಿರುವದೋ? ಅ ಸ್ಥಳವಂ ತಿಳಿದು ತ್ವರೆಯಿಂದ ದಿನ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಹಂತಿರಿಗಿ ತೆರಳಿ ಬರುವದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಲೂ.

ಆ ಲಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನು ರಾಜೇಂದ್ರನು ನಿರೂಪಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವಂ ನಿರ್ವಹಿಸುವೆನೆಂದು ಅವನ ಆಜ್ಞೆಯಂ ಶಿರದೋಳೆ ಧರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಬರುತೆ ಜಂಬುವಿದ್ವೇಪದೋಳೆ ಅಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿ ಆ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷವಂ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ, ಹಾಗೇ ಪಕ್ಷದ್ವೀಪವಂ ಪೊಕ್ಕು ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ, ಬಳಿಕ ಶಾಶ್ವತ ದ್ವೀಪವಂ ಪೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ ಅನಂತರ ಬಹು ದೂರ ನಂಜಾರದಿಂ ಬ್ಯಾಸರಗೊಂಡು, ಸ್ವಲ್ಪ ಜೊತ್ತು ಪರ್ಗಾದೋಳೆ ಶ್ರಮವಂ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಕುಳಕೊಂಬಗಳೆಂಬ ಎರಡೆ.

ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮತ್ತೂ ಉಪದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಹುಡುಕಿ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ ಬಳಿಕ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಲಕ್ಷ ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರ ಉಳ್ಳ, ಮಣಿಸುಯಂಗಳಾದ ಅನೇಕ ಪರ್ವತಂಗಳಿಂದಲೂ, ಪರಿಪರಿಯಾದ ನದೀನದಂಗಳಿಂದಲೂ, ಭೂಮಿದೇವಿಗೆ ರತ್ನ ತಾಟಂಕಗಳಂತೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯುವ ಪಟ್ಟಣಂಗಳಿಂದಲೂ, ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಫಲ ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಭರಿತಮಾದ ಅನೇಕ ವನವಬ್ಧಿಗಳಿಂದಲೂ, ವಿರಾಜಿತಮಾದ ಶಾಕ ದ್ವೀಪವಂ ನೋಡಿ ಹರ್ಷದಿಂದ ಕೂಡಿ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷಂ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವ ದಾಗಿ ತೋರುತಲಿದೆ ಏನು ಕಾರಣವೆಂದರೆ—ಆಯಾಯ ಋತುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಪುಷ್ಪಫಲಂಗಳೆಲ್ಲ ಈ ಅರಣ್ಯದೊಳಿರುವ ವೃಕ್ಷಂಗಳಲ್ಲಿದ್ದೋ ಹಳ ವೊಡಲಾದ ಕಾರಣಂಗಳು ಏನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಉಂಟಾಗಿರುವದರಿಂದಲೂ, ಏನೋ ಒಂದು ವಿಜಾತೀಯವಾದ ಸುಗಂಧದೊಡನೆ ಕೂಡಿದ ಮಂದಮಾ ರುತವು ಸಂಚರಿಸುವದರಿಂದಲೂ, ಆ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇ ರಬಹುದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಹುಡುಕುತ್ತಿರಲೂ,

ಅತ್ತಲಾ ಶಾಕದ್ವೀಪದೋಳ್ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ತನ್ನ ಬಾಹುಬಲದಿಂದ ಆ ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಖಂಡಗಳೋಳ್ ಸುಖದಿಂದಿರುವ ಜನರೆಲ್ಲರಂ ಜೈಸಿ ದಿಗ್ವಿಜಯವಕ್ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರಲಾ ಕಾಲ ದೋಳ್ ಗಂಧರ್ವರ ಗಂಧವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿ, ಯಕ್ಷರು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಅಡ ಗಿ ಪೋಗಿ, ಕಿನ್ನರರು ಮೊಗವಂ ತೋರದೆ ಖಿನ್ನರಾಗಿ, ಕಿಂಪುರಾಸರೆಂಬ ಹೆಸರಿಲ್ಲದೇ ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿಯೋ ಓಡಿ ಪೋಗಿ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಂಗಳಂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯುತ್ತಿರಲಾಗ, ಮಹಾ ಶೂರರಾದ ಕೆಲರು ಮಹೀ ಪಾಲಕರು ಇವನೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ವಂ ಮಾಡಿ ಮಡಿದು ಪೋಗಲು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲರು ಪಾಪಾಕ್ರಾಂತರಾ ಗಲು, ಆ ದೈತ್ಯನು ಇಂತು ಆ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿರುವನೆಲ್ಲರಂ ಜೈಸಿ, ತಾನು ಅಲ್ಲಿರುವದಂ ನರ್ವರಿಗೂ ತಿಳುಹಿಸಲೋಸುಗ ಒಂದು ಭಾರಿ ಆ ದ್ವೀಪವೆ ಲ್ಲವಂ ಸಂಚರಿಸಿ, ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಎಂದಿನಂತೆ ಚಿತ್ರವತೀ ಎಂಬ ತನ್ನ ಪುರವ ನೈದಿ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷವಂ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ಪರಶಿವನ ವರದಿಂದ ಲಬ್ಧವಾದ ಮು ಹಾ ಕೂಲಾಯುಧವಂ ತನ್ನ ಮಂದಿರದೋಳ್ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಯಾರೂ

ಅರಿಯುವಂತೆ ಬಂದು ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಗೆ ಸೇರಿಕದಂತೆ ಮಹಾ ಪಾಶಂಗಳಂ ಬಿಗಿದು ಇರಿಸಿ ಪೋಷೆಯಾಗ್ಯಯ್ಯತ, ಮನಬಂದಂತೆ ಕಲ್ಪಪೃಕ್ಷವಿಂ ಬೇಕಾದ ನಮಸ್ತ ಮುಸ್ತೈದಗಳಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪಡೆಯುತ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರುವವಂ ಭಾಯಾಗುವನು ಕಂಡು ಆಶ್ಚರ್ಯವಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲೂ,

ಇತ್ತಲಾ ಚಿತ್ರವರ್ಮನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಮಂದಾರ ಮಾಲೆಯು ಕುಹಂಸೆ ಎಂಬ ನಖಯೋಡಗೂಡಿ ಲೋಕಂತಾಕ್ಷನ ಮಂದಿರದ ಉಪನದೋಳಿರುವ ಪಾರಿಪಾತ ತರುವಿನಲ್ಲಿ ಅರಳಿರುವ ಪುಷ್ಪಗಳ ಪರಿಮಳಗಳಂ ಲೋಕಾಂತಿಯಾದ ವಿಚಿತ್ರ ಫಲಂಗಳ ವಿಸ್ತರವಾದ ರಸಂಗಳಂ ಕೋಡಿ ಬಿಟ್ಟು ಪೋಗಲಾರದೆ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಈವರೂ ಶುಕರೂಪಮ ತಾಳಗಿಣಿಗಳ ಗುಂಪಿನೋಳ್ಳೂಡಿ ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಆಟಗಳಂ ಆಡುತ, ಸಾಧಾರಣ ಶುಕಗಳಂತೆ ಇರುತ, ಮನಬಂದಂತೆ ವಿಹಾರಂಗಳಂ ಮಾಡುತ, ಪೂರ್ವ ಪೃತ್ತಾಂತಗಳೆಲ್ಲಮ ಮರಮ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲೂ, ಅದ್ವೀಪದೋಳ್ ಭೂಮಿದೇವಿಯ ಕುಚಕುಶಂಗಳೆಂಬಂತೆ ತೋರುವ ಎರಡು ಶಿಖರಂಗಳಂ ರಮ್ಯವಾದ ರಮ್ಯಕವೆಂಬ ವರ್ಷತದ ಉಪರಿ ಭಾಗದೋಳ್ ಇರುವ ಮಣಿಗಳ ಕಾಂತಿಗಳೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ಗೂಡಿ ಕೋಟಿಯ ಆಕಾರವಂ ತಾಳಿರುವವೋ? ಎಂಬಂತಿರುವ ಕಾಂತಿಮತೀ ಎಂಬ ನೆಗರದಲ್ಲಿ ಈ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯ ಮಾತೆಯಾದ ಮಂಜೂಷೆಯು, ಉಪನದೋಳ್ ಮಗಳಂ ಕಾಣದೆ ಮನದೋಳ್ ಸಂದೇಹ ಪಡುತ ಮಂದಿರಗಳೆಲ್ಲ ಹುಡುಕಿ ನೋಡಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ ತನ್ನ ಪತಿಯಾದ ಚಿತ್ರವರ್ಮನಿರುವ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಎಮ್ಮೆ ಪ್ರಾಣವಲ್ಲವೇನಿ! ನನ್ನಿಮ್ಮರ ಪೂರ್ವಪುಣ್ಯವೇ ರೂಪುಗೊಂಡು ಬಂದಂತೆಯು, ಮಾಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮನ್ಮಥನ ಸಮ್ಮೋಹವಾಸ್ತ್ರವೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಚತುರ್ಮುಖಸಂಕೈಗಳ ಚತುರ್ವಾರಂಗಳೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ಗೂಡಿ ಮೂರ್ತಿಭವಿಸಿದಂತೆಯೂ, ಕಾಂತಿಮತೀ ಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಗಂಧರ್ವ ಕುಲದ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತೆಯೂ, ಮಾತೂ ನನ್ನಿಮ್ಮರ ಸಂತೋಷಕಲ್ಪಲತೆಯಂತೆಯೂ, ಹರ್ಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಸುಕುಮಾರಾಂಗಿಯಾದ ಕುಮಾರಿಯು ಈ

ಉಪದಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದಳೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ, ಒಂದು ದಿನನಾದರೂ ಮುಂದಿನಂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋರಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಚರಣವಿನ್ಯಾಸವಾಗೈದವಳಲ್ಲ, ಸಡೆ ಸುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಅಡಿಗಳಂ ಇಡುತ್ತ, ಮತ್ತೂ ಸಮ್ಮಗಳ ವಸನವಿಟ್ಟಂತೆ ಸಂತೋಷವಡಿಸುತ್ತ, ಬಾಲ್ಯವಾದರೂ ಬಿಡುಗಿಸಿ ಬಾಳ ಬಿಡುಗಿಸಿ ಘೃತದಂತೆ ಎಲ್ಲವಂ ತಿಳಿದು ಸಜೆಮಾಡತೀರುವ, ಇದಲ್ಲದೆ ಹೀಗಿಗ ಯಾವವಳು ಅಂಕುರಿಸಿ ಸುಮ್ಮನಾದರೂತಲಿರುವ ಕಷ್ಟವುಂ ಕಾಣನೆ, ಇನ್ನೇನು ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಕೈಗಳಂ ಹಿಡಿದುಡುತ್ತ ತಮಗಳಂ ನೆನೆಸುವು ಸಿಡಿಲು ಬಡಿದಂತಾಗಿ, ಗಡಗಡನೆ ರಾಲು ನಡಗಿ, ವಿಷವೇರಿಪಂತೆ ಎಚ್ಚರವೈ, ಮೂರ್ಛೆಯಾಗೊಂಡು, ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ಬಿದ್ದು, ಮತ್ಸ್ಯದಂತೆ ಹೊರಗುತ್ತ, ಚಿತ್ರದೋಳೆ ಬಿರವ ಪುತ್ಥಳಿಯಂತೆ ಸ್ಥೈರ್ಯವಾಗಿರುವ ಸತಿಯಂ ನೋಡಿ ಚಿತ್ರವನುಗನು ಚಿತ್ರವನುಳಿಕ್ಕಂತ ಬಿಂತೆಗೊಂಡು ವಸನಮಾಡಿ, ಕೊರೆಳು ಬಿಗಿದು ನುಡಿಸುವ ಕೈ ಬಾಳು, ಬಾರದೆ, ಮುತ್ತಿನ ವಣಿಗಳಂತೆ ಉದ್ವರವ ಕಣ್ಣಿರುಗಳಂ ಕೈಗಳಂ ಪರಸುತ್ತ, ತನ್ನ ಸುಂದರಿಯಾದ ಪಂಜರವೇ ಕುಂ ಸೂಡಿ, ಮಗಳ ಮೇಲಣ ಮನಗವಿಯಿಂದ ವಾಪಿ ಯಾದ ಮಂಜೂಷೆಯು ನುಡಿದು, ಮಾಮೆಮಾಗುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿದೆ, ಇನ್ನೇನು ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಕರಕಮಲವೊಳಗೆ ಗಲ್ಲವನ್ನಿಟ್ಟು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ, ಅನ್ನರೆನ್ನಿ ತನ್ನೆ ತಾನೆ ಪೈರೈನಾಗೊಂಡು, ಸತಿಯಾದ ಮಂಜೂಷೆಗೆ ಸಂತೋಷಚಾರವಾಗೈದು ಎಚ್ಚರವಂಗುಂಟು ಮಾಡಿ, ಅವಳಂ ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ನೆರವರಾಗಿನಾದ ಮಂಜೂಷೆಯೆ! ನೀನು ಚಿಂತೆಗೆ ಒಳಗಾದರೆ ನಾನೆಂತು ನೈರಿಸಿ ಚೀವಿಸಲಿ, ಇದು ನಿನಗೆ ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಮಗಳಾದ ಮಂಜೂಷೆ ಪಾಶಿನು ಮೂರು ಲೋಕದೋಳೆ ಎಲ್ಲಿದ್ದೆಯೊಂ ಹಡುಕಿ ನೋಡಿ ಕರತರವೆನೆಂದು ನುಡಿದು, ಮತ್ತೂ ಸಮ್ಮ ವೇದತೆ ಗಳು ಇಂಥು ಅತಾಯೋಗವಂ ಮಾಡುವರಲ್ಲ. ಗಂಧರ್ವರಾದರೋ? ಮಂದಾರವಾಲಿನು ಧಾಳ ಬೀಸುವರೆ ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗುವರು. ಇದಲ್ಲದೆ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ವಾಸವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವವಕ್ಕೆ ಭಯಗೊಳ್ಳುವರು. ಆದ್ದರಿಂ ಈಗ ಪ್ರಬಲಿಸಿರುವ ಮದ್ವರಾದ ಧಾಸವರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವು ನಡೆದಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿದೆ ಆದರೂ ನಾನು ಸಾಮಾನ್ಯನೆಂದೇನಿ

ನದಿರು, ಪ್ರವಂಚವೆಲ್ಲವಂ ಅರಸಿ ನೋಡಿ ನೆನ್ನೆ ಕನ್ನೆಯಂ ಅವಹರಿಸಿ
ಕೊಂಡು ಪೋಗಿರುವನ ಪಟ್ಟಣವಂ ಸುಟ್ಟು ಅವನಂ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ
ಪ್ರಟ್ಟಿ ಲಿಲ್ಲವೆಂದೆನಿಸಿ ದಿನ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಮಗಳಾದ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯಂ
ಕರತರವೆನೆಂದು ನುಡಿದು, ಮತ್ತೂ ಆ ಮಂಜೂಷೆಯಂ ಕುರಿತು ನೀ
ನು ಚಿಂತೆಯಂ ಬಿಡುವಳಾಗೆಂದು ನುಡಿದು ಅವಳ ಗಲ್ಲವಂ ವಿಡಿದು
ಪರಿವರಿ ಉಪಚಾರೋಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಿ, ಬಳಿಕ ತಾನು
ತಡವಂ ಮಾಡದೆ ಖಡ್ಗ ವೊಡಲಾದ ಅನೇಕ ಆಯುಧಗಳಂ ವಿಡಿದು ತೆರಳಿ
ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುತ್ತ, ಬರುತ್ತಿರಲು;

ಇತ್ತಲಾ ಮಂಜೂಷೆಯು ಮಗಳಾದ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯಂ
ಬಾರಿ ಬಾರಿಗು ನೆನೆದು ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿ ನೋಡುತ್ತ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿಯೂ
ಕಾಣದೆ ಆಹಾರವಂ ಬಿಟ್ಟು ಆಭರಣಂಗಳಂ ತೊಡದೆ, ಉಪಚಾರವೈ
ಯಲೋಸುಗ ರತ್ನಮಯ ಪಾತ್ರೆಗಳೋಳ್ ಬೇಕಾದ ವಡಾರ್ಥಂಗಳ
ಳನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಹಿಡಿದು ನಿಂದಿರುವ ದೂತಿಯರಂ ಮೊಗವೆತ್ತಿ ನೋಡ
ದೆ, ನಿಂತಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೆ ತಲ್ಲಣಿಸುತ್ತ, ಭುಜದಿಂ ಜಾರುತ್ತಿರುವ ಸರಿಗೆಯ
ಕರಗಂ ನಾಸರಿನದೆ, ಮುಖಕಮಲವು ಕಂದಿ ಕಾಂತಿಗುಂದಿ ಕಂವವೆತ್ತಿ
ಕಾಲು ನಡುಗುತ್ತ, ಕೆಲಬಲದೊಳ್ಳುಂತಿರುವ ಸಖಿಯರ ಕರವಂ ವಿಡಿದು
ಮೆಲ್ಲನೆ ಬಂಧು ಮಂದಿರದ ಮುಂಭಾಗದೊಳ್ಳುಂದು ದಾರಿಯೋಳ್ ಬ
ರುವವರಂ ನೋಡಿ ಮಗಳಾದ ಮಂದಾರ ಮಾಲೆಯಂ ಕಂಡಿರಾ ಎಂದು
ಬಾರಿಬಾರಿಗೂ ದೀನಳಂತೆ ಕೇಳುತ್ತ, ತನ್ನ ನೋಡಿದವರಂ ತನ್ನಂತೆಯೇ
ಮಾಡುತ್ತ, ಮಂದಾರ ಮಾಲೆಗೆ ಪ್ರಾಣ ಸಖಿಯಾದ ಕಲ್ಪಹಂಸೆಯ ಮೂ
ದಿರವನ್ನೈದಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಹಂಸೆಯಂ ಕಾಣದೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ತರುಣಿಯರಂ ಕೇಳಿ
ಲು, ಅವರು ಮಂಜೂಷೆಯಂ ಕುರಿತು ಎಲ್ಲಿ ಒಡತಿಯೇ! ನಮ್ಮ ಕಲ್ಪ
ಹಂಸೆಯು ನಿನ್ನೇ ಸಾಯಂಕಾಲದೋಳ್ ನಿನ್ನ ಮಗಳಾದ ಮಂದಾರ
ಮಾಲೆಯು ಮಂದಿರವಂ ಕುರಿತು ಪೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವಳಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ
ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯಲದಂ ಕೇಳಿ ಮಂಜೂಷೆಯು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮರಳಿ
ಬರುತ್ತ ಈ ಕಲ್ಪಹಂಸೆಯು ಏನೋ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಂ ಮಾಡಿ ಮಗಳಂ
ಎಲ್ಲಿಗೋ ಕರದೊಬ್ಬಿರುವಳಾಗಿ ತೋರುತ್ತಲಿದೆ, ಅಂತಿರುವದೋ! ಇರಲಾ

ದೊಡ್ಡವನು ಸಂದೇಹ ಪಡುತ್ತ ಸವಿವಾದದಲ್ಲಿರುವ ಉಪಪನ್ನವಂ ಪ್ರಸೇ-
 ಶಿಸಿ, ಬಳ್ಳಿಗಳಂತೆ ಬಳುಕುತ್ತ ಅಡಗಡಿಗೆ ಎಡವುತ್ತ, ನಡೆಯುವವಕ್ಕೆ
 ಪಾದಂಗಳೋಳ್ ಬಲಸಾಲದೆಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೊಳುತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಲತಾ
 ಮಂದಿರದ ಬದಿಯನ್ನೆದಿ, ಅಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ತುದಿ ಮೊದಲಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿಸಿರು
 ವಹರನ್ನೋಡಿ, ಅಗೋ! ಮುಂದಾರಮಾಲೆಯು ಅಲ್ಲಿರುವಳೆಂದೂ ಜೇಗಡೆಂ ಬ-
 ದುಅತಳಿರುವ ಕುಸುಮಗಳಂ ನೋಡಿ ಉನ್ನೆಂದು ನಿಟು ಸುರಂ ಬಾರಿಬಾ-
 ರಿಗೂ ಜಿಡುತ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ನಡೆದು ಮುಣಿಯುವಾದ ಶೃಂಗಾರ
 ಮಂಟವಪಂ ಪೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿರುವ ಕಿರು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಅರಸಿ ಮೋಡಿ ಅ-
 ಲ್ಲಿರೈತ ಕಣ್ಣದೆ, ಅಲ್ಲಿಂದಾತೆರಳಿ ಬರುತ ಸವಿವಾದದಲ್ಲಿ ಮುಂದಾರ ಮಾ-
 ಲೆಯು ತಾನೇವಚ್ಚ ವವಳದ ಗುಣಿಕಟ್ಟುಗಳಂ ಮಾಡಿ ವಚ್ಚ ಕವ್ವುರದ
 ಪುಡಿಗಳಂ ಸುರಿದು ಆದವೋಳ್ ಪುಟ್ಟ ಗಿಡಗಳಂ ನೆಟ್ಟು, ವನ್ನೀರುಗ-
 ಳೊ ಬಿಡುತ್ತ, ಮಲ್ಲಿಗೆ ಜಾಜಿ ಮೊದಲಾದ ಬಳ್ಳಿಗಳಂ ಹಬ್ಬಿಸಿ ಸಾಕುತ
 ಲಿವಳು ಈಗ ಈ ಗಿಡಗಳೆಲ್ಲ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಮಾಧ್ಯಸ್ಥದ ಬಿಸಿಗೆ ಬಾಡಿ
 ಬಸವಳಿದು ತಲೆ ಬಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೇ ಎಲೆಗಳು ಮುದುರಿಕೊಂಡಿರುವದಂ
 ತರಗಿನಂತೆ ಶುಷ್ಕಂಗಳಾದ ಎಲೆಗಳು ಕೂಡಿರುವದಂ ಸಹಾ ನೋಡಿ
 ಇನ್ನೊಂದಿರಾದ ಚಿಂತೆಯಿಂ ಕೂಡಿ ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲಾರದೇ ಜಿಜ್ಞೆಗಳನಿಡುತ್ತ
 ಮುಂಚೆ ಕಾಣುವ ಅಶೋಕ ವೃಕ್ಷವಂ ಕಂಡು ಅದರ ಕುರಿತು ಎಲೈ
 ವೃಕ್ಷೇನ! ನಿನ್ನಂತೆ ನಾನೆಂದಿಗಾಗುವೆನೆಂದು ಪೇಳುತ್ತ, ಮರಿಗಳೊಡ-
 ಗೊಡೆ ಮುನ್ನಬಂದಂತೆ ಹಾರುತ್ತಿರುವ ಹರಿಣಿಗಳಂ ನೋಡಿ ಹಾ! ಎಂದು
 ಹಂಬಲಿಸಿ ಈ ಮೃಗಂಗಳು ಏನು ಪುಣ್ಯವಂ ಮಾಡಿ ಮರಿಗಳೊಡ-
 ಗೊಡಿ ಸಂಚರಿಸುವನೋ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಮತ್ತೂ ಮಗಳಾದ
 ಮುಂದಾರ ಮಾಲೆಯಿಂದಲೂ, ಸಖಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಈ
 ವೃಕ್ಷಂಗಳೆ ಸಾಲಿನೋಳ್ ಕೊಳುತು ಎಂದಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳೊಟವಂ ಮಾಡು
 ವೆನೆಮತ ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ, ಸ್ನೇಹಕೆ ಶಿಶಿಗಳ ನೋಪಾನದಿಂದೊಪ್ಪುವ
 ತಿಳಿಗಿಳಿದ ಬದಿಯನ್ನೆದಿ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಕಮಲ ಮೊದಲಾದುದಂ ಕಂಡು
 ವೈಷನ್ಯೋಡು, ಸನ್ನೆ ಮನಳಾದ ಮುಂದಾರ ಮಾಲೆಯು ನೀಳವಾದ
 ತನ್ನ ತೋಳುಗಳಿಂದ ನಮ್ಮಂ ಧಿಕ್ಕರಿಸಿರುವಳೆಂದು ತಾವರೆಯೊಡಗಿ

ಗಳು, ಮೊಗದ ನೋಬಿಗಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಾಂತಿಗಳೆಂ ಕಳೆಗುಂದಿಸಿದಳೆಂ
 ದು ಸುರೋರುಹಂಗಳು ಕನಕ ಕಲಶಂಗಳೆಂತಿರುವ ಕುಚಂಗಳೆಂದ
 ನಮ್ಮ ಹಾಸ್ಯವಗೈವಳೆಂದು ಚಕ್ರವಾಕಂಗಳು ಮನೋಹರವಾದ
 ಸತೆಗಳೆಂದ ನಮ್ಮಂ ಧಿಕ್ಕರಿಶಿರುವಳೆಂದು ರಾಜಹಂಸೆಗಳು ನೇತ್ರಂ
 ಗಳೆಂದ ನಮ್ಮಂ ಅವಹಾಸಗೊಳಿಸಿದಳೆಂದು ಮೃತ್ಸರಗೊಂಡಿರುವ ಮ
 ತ್ಸ್ಯಂಗಳು ಮುಂಗುರುಳುಗಳೆಂದ ಮುಖಭಂಗವೂ ಮಾಡಿರುವಳೆಂ
 ದು ಮರಿಮಂಚೆಗಳು ಇನ್ನೆಲ್ಲ ಬಟ್ಟುಗೂಡಿ ಈ ತಿಳಿಗೊಳವಂಪೊಕ್ಕು ಅ
 ದು ಕುರಿತು ನಾಭಿಯಿಂದ ಸಿನ್ನಂ ನಿರಾಕರಿಸಿರುವಳೆಂದು ಬಹುದಿಸದಿಂದ
 ಚಾಡಿಯುಂ ಬೇಳುತೆ ಅದರ ಸರಸಹೃದಯಂ ಮಂದಾರಮಾಲೆ
 ಯು ಸ್ತೋರ್ಮಳೇ ಬಂದಾಗ ನಮಯವಂ ನೋಡಿ ಮೋಸವಂ ಮಾಡುವೆ
 ವೆಂದು ಕಾಲವಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಲಿರ್ದು ನಮಯವಂ ತಿಳುಹಿ ತಿಳಿಗೊಳವು
 ಒಳಗೊಳುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವವೆಂದು ಅಳಲುತಲಿರುವವು ರೋಷ್ ಯ
 ಚ್ಚರಗೊಂಡು ಈ ವಸ್ತುಗಳು ಮಿಂತುಮಾಡಿರುವಾಗಿ ತೋರಲಿಲ್ಲ ಯಾ
 ಕಂದರೆ ಕಮಲಂಗಳೇ ಅವಳ ಕರಂಗಳಲ್ಲವೇ, ನೈದಿಲುಗಳೇ ನೇತ್ರಂ
 ಗಳಲ್ಲವೇ, ಭ್ರಮರಂಗಳೇ ಕಬಾಹ್ನ ವೀಕ್ಷಣಂಗಳಲ್ಲವೇ ಸುಖವಂ
 ರೋಜುಲತೆಯೇ ಶರೀರವಲ್ಲವೇ, ಕಲಹಂಸಗಳೇ ಪ್ರಾಣನಖಿಯರಲ್ಲವೇ
 ಎಂದು ಬೇಳುತೆ, ಬಳಿಕ ಮತ್ತೊಂದು ಮರಿಯಾಗಿ ಭ್ರಾತೆಗೊಂಡು
 ಮೃತ್ಯುಧನು ನಕಲಜಗದೊಳಿರುವ ಪುರುಷರು ಜೈನಲಿಣಿಸಿ ಈ ಮಂ
 ದಾರಮಾಲೆಯು ಶರೀರವು ಅವಹರಿಸಿರುವನೋ? ಇಲ್ಲವೆರೆ ಇವಳ ಮೃದು
 ಮಧುರವಾದ ಸುಡಿಗಳಂ ಕೇಳಿ ಕೋಗಿಲೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡು
 ಗುಂವು ಕೂಡಿ ಬಂದು ಮಂದಾರಮಾಲೆಯುಂ ಪಿಡಿದು ತಮ್ಮ ಬಡೆಯ
 ನಾದ ವಸಂತನೆಂಬ ವನಪಾಲಕನಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವನೋ? ಅಲ್ಲದಡೆ ಆಕಾಶ
 ವೆನುವ ಮಾಯಗಾರನು ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು ನಡುವು ತನ್ನಂತೆ ಇರು
 ಷವಂ ತಿಳಿದು ಕೋಪದಿಂದ ಬೆರದು ಇವಳ ಶರೀರವನ್ನೆಲ್ಲವಂ ತನ್ನಂತೆ ಮಾಡು
 ವೆನೆಂದು ಈ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು ಮಾಯವೆಂದಾಡಿ, ಮತ್ತೆ ಅವಳ
 ಮುಖವು ಚಂದ್ರನಂತೆಯು, ಘನೆಯೊಳಿಟ್ಟಿರುವ ಕನ್ನಡಿವು ತಿಳಕ
 ವು ಕಳಂಕದಂತೆಯು ಮುಗುಳು ನಗೆಗಳೇ ಚಿಹ್ನೆಗಳಂತೆಯು ಇರುವ

ದಂ ನೋಡಿ ಅವಹರಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಬೆರಳುಗಳ ಚಲುವಿಕೆಯುಂ ಚಿಗರುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಮೈ ಬಣ್ಣವಂ ಕುಂದಣದಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಕಂಠದಂದವಂ ಶಂಖವಲ್ಲಳವಡಿಸಿ, ಮಾತುಗಳ ಮಾಧುರ್ಯವಂ ಅಮೃತ ಕಲಶದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಮುಂಗುರುಳುಗಳ ಕಾಟಿಲ್ಯವಂ ದುರ್ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನೋಳಿಟ್ಟು ಕುಚಂಗಳ ಕಾಶಿನ್ಯವಂ ದೈವದಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರಿಸಿ, ನಾಭಿಯು ಗಾಂಭೀರ್ಯವಂ ಸರೋವರಂಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಹುಬ್ಬುಗಳಂ ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ಬಿಲ್ಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಕಣಕಾಲುಗಳಂ ಕಾಮನಿಗೆ ಬತ್ತಳಿಕೆಗಳಂ ಮಾಡಿ, ತೊಡೆಗಳ ಸಾಂದರ್ಭವಂ ಈ ಬುಳೆಗಳ ಪಾಲು ಮಾಡಿದಂತೆ ತೋರುತಲಿದೆ, ಎಂದು ನುಡಿಯುತ ಅಪ್ಪರೋಳ ಚಿತ್ತವೈಕಲ್ಯವಿಂತಾಗುವಮಂಟಿ? ಈ ಪರಿಮಾಗಲಾರದೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಸಿ, ಮತ್ತೂ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು ಈ ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಯೊಡಗೂಡಿ ನಂದನವನವಿಹಾರವಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಪೋಗಿರುವಳೋ? ಇಲ್ಲದರೆ ಮಂದರವರ್ವತದಲ್ಲಿ ಪಾರಿಜಾತವನಮೋಳ ವಿಹಾರವಂ ಮಾಡುತಲಿರುವ ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯು ಪಾದಪದ್ಮಂಗಳಂ ಪ್ರಾಜಿಸಿ, ಪರಮಪೂವನಳಾದ ದೇವಿಯುಂ ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿ ಬೇಕಾದ ವರಗಳಂ ಪಡೆಯುವನೆಂದು ಕಲಹಂಸೆಯೊಡಗೂಡಿ ಪೋಗಿರುವಳೋ? ಅಥವಾ ಕಲಹಂಸೆಯೊಡಗೂಡಿಬೆಳ್ಳಂಗಳಂ ನೋಡುತ ರಂಗಮಂಟಪದಲ್ಲಿರುವ ತೂಗು ಮಂಚದೋಳ್ಳುಳತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ದುಷ್ಟರಾದ ದಾನವರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ ಬಂದು ಈರ್ವರಂ ಅವಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಪೋಗಿರುವರೋ? ಎನುತ ಹಂಬಲಿಸುತ ಕಂಭನಿ ತುಂಬುತ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಲತಾಗೃಹಂಗಳೋಳ ಅರಸಿನೋಡುತ, ಜಾತಿ ಷೋಧಲಾದ ಲತೆಗಳಂ ಕಂಡು ಅವಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಜಾತಿಯೆ! ನಿನ್ನಂ ಪ್ರಾಜಿಸುವೆನು, ಮರೆಮಾಜಣೆ ಮಗಳಿರುವ ಬಳಿಯುಂ ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳೆಂದು ನುಡಿಯುತ, ಹಾಗೆ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಬಳ್ಳಿಯುಂ ಕುರಿತು ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಪೋದಳೆಂದು ಕೇಳುತ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಪಾದರಿಯುಂ ನೋಡಿ ನೀಸಾದರೂ ಹೇಳೆಂದು, ಬಳಿಕ ಸಂಪಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ವೃಕ್ಷಂಗಳಂ ಕಂಡು ಎಲೈ ವೃಕ್ಷಗಳರಾ! ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಕುಸುಮಂಗಳ ಗುಣಗಳಂ ತೆಗೆದು ಚತುರ್ಮುಖನು ತನ್ನ ಚಾತುರ್ಯವೆಲ್ಲವಂ ಚತುರ್ದಶಭುವನವೂ ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯುಂ ನಿರ್ಮಿ

ಸಿರುವಸ್ಥೆಯೇ? ಅವಳಿರುವ ಬಳಿಯು ನೀವು ತಿಳಿಯರಾ ಎಂದು ಕಳವಳ
ಗೊಂಡು ಕೇಳುತ್ತಲಿರಲಾಗ, ಪುಷ್ಪಗಳ ಗೊಂಚಲುಗಳೆಂಬ ಕಣ್ಣುಗಳ
ಳಿಂದ ಮೌಕರಂದನೆಂಬ ಕಂಬನಿಗಳಂಪುರಿಯಿಸುತ್ತ, ಗೂಡುಗಳಂ ಮಾಡಿ
ಕೊಂಡು ಆಡುತ್ತಲಿರುವ ಶೃಂಗಾರಿ ಮಯೂರಗಳ ನಾವನೆಂಬ ನವದಿಂದ
ತನ್ನಂತೆ ಮಣಿಬಿಡುವನೋ? ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರಲದಂ ನೋಡಿ ಪುಂ
ಜನನೆಯು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳ ಬಂದು ಮಂವಾರಮಾಲೆಯ ಮಣಿಮಂದಿರ
ವು ಸ್ವಲ್ಪ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ವಸ್ತ್ರವಸ್ತ್ರಗಳಂತೆ, ಗಿಣಿಗಳ ಕುಲುಗಳಂತೆ, ರಾಜ
ಹಂಸಗಳ ಗುಂಪಿನಂತೆ, ಬಳ್ಳಿಗಳ ಭಾಸವಂತೆ, ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟ
ರುವ ಮುತ್ತಿನ ರಂಗದಲ್ಲಿಗಳಂ ನೋಡಿ ಮುತ್ತಿನ ಮಣಿಗಳು ಉದುರು
ವಂತೆ ಕಣ್ಣೀರುಗಳು ಬಿಡುತ್ತ ಮಂವಾರಮಾಲೆಯ ಎಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾ
ದಳೋ? ಎಂದು ಚಿಂತೆವಡುತ್ತ, ಕಕುಂತಾಲೆಯವೈವಿ ನೋಡುವೆನೆಂದು
ಬರುತ್ತಲಿರುವಾಗ ನವರತ್ನಮಾಯವಾನ ವಂಜರಂಗದಲ್ಲಿ ಮಂವಾರಮಾ
ಲೆಯು ಸಾಕುತಲಿರುವ ವಕ್ಷಿಗಳಂ ನೋಡುತ್ತಲಿರಲಾಗ ಆ ವಕ್ಷಿಗಳು ಈ
ಮಂಜೂಷೆಯಂ ಮಂವಾರಮಾಲೆ ಎಂದರಿತು ಎಂದಿಗಿಂತಲೂ ಇಂದು
ಜೊತ್ತಾದುದು, ದಾಳಂಬದ ಬಿತ್ತಂಗಳನ್ನಿತ್ತು ಪರಿಪರಿಯಾದ ಮಾತು
ಗಳಂ ಕಲಿಸೆನ್ನುವ ಅರಗಣಿಗಳ ಮರಿಗಳಂ, ವತ್ಸೂ ಎಲೈ ಮಂವರಾಂ
ಗಿನೇ! ಬದು ಕಾಲದಿಂದ ಹಬ್ಬಿರುವ ನಮಗೆ ಎಳೆವಾಪರೆಗಳ ಬಳ್ಳಿಗಳಂ
ಆಹಾರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ವೈಯಾರದ ನಡೆಗಳಂ ಕಲಿಸೆಂದು ಕೂಗುವ
ರಾಜಹಂಸಗಳ ಶಿರುಗಳಂ, ಮತ್ತೂ ಪುಟ್ಟ ಮೂರು ದಿನಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ
ಕಂದಿತಾಯಿಗಳಂ ಬಿಡಿಬಿಡುತಂದು ಈ ರತ್ನಮಯವಾದ ವಂಜರಂಗದಲ್ಲಿ
ಟು ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ನಕ್ಕರೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು, ಮಕ್ಕಳಗಿಂತ ಜಿಜ್ಞಾಸಿ
ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲದೆ ಭಾರಿ ಭಾರಿಗೂ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತ ಸು
ಹೃದಯದ ಈಗ ನಮ್ಮಂ ಸಾಕುವದು ನಿನಗೆ ಸಾಕಾಯಿತೆ? ಪಾಪವು
ಸಳಾದ ವಕ್ಷಿಗಳ ಮರಿಗಳಂ ಉಪೇಕ್ಷೆಯಂ ಮಾಡಬಹುದೆ? ಎಲೈ ಮಂ
ವಾರಮಾಲಿನೇ! ಬಾಳ ಬಾ ಎಂದು ಭಾರಿ ಭಾರಿಗೂ ಬಾಯಿ ಬಿಚ್ಚು
ಕರೆಯುತ್ತಲಿರುವ ಶಾರಿಕೆಗಳಂ, ಹುಲ್ಲುಗಳ ಮರಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮಂವಾರ
ಮಾಲಿನೇ ಬಂದೆನೆಂದು ಓಡೋಡಿ ಬಂದು ಮಂಜೂಷೆಯಂ ಮೂಸಿ

ನೋಡಿ ಮಂದಾರ ಮಾಲೆ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಮನದೋಳ್ ತಿಳಿದು ತಲೆವಾಗಿ
 ಕೆವಿಗಳಂ ಜೋಲಿಸುತ್ತ, ಹಿಂತಿರಿಗಿ ನೋಡುತ್ತ ಮನ ಬಂದಂತೆ ಓಡೋಡಿ
 ಪೊಗುತ್ತಲಿರಲು, ಇದನ್ನೆಲ್ಲವಂ ನೋಡಿ ಹೃದಯದೋಳ್ ಶೂಲ ಮೂಡಿ
 ದಂತಾಗಿ ಮೂರ್ಛಗೊಂಡಿರುವ ಮಂಜೂಷೆಯಂ ಸಖಿಯರೆಲ್ಲರೂ ನೋ
 ಡಿ ಕಡುನೊಂದು ಇನ್ನೇನು ಗತಿ ಎಸುತ್ತ, ಪನ್ನೀರು ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ
 ದ ಶೀತೋಪಚಾರವಾಗೈದು, ಪುಷ್ಪಮಯವಾದ ಬೀಜಗಳೆಂಬಿಂ ಬೀ
 ಸುತ್ತಿ ರಲು, ಆಗ ಮಂಜೂಷೆಯು ಸುಳಿಯುವ ಎಳೆಫಾಳವಿಂದ ಎಚ್ಚ
 ರಗೊಂಡು ಎದ್ದು ನೋಡಿ ಹುಚ್ಚುಗೊಂಡವಳಂತೆ ಮಗಳೂ ಬಂದಳೆ
 ಎಂದು ಭಾರಿ ಭಾರಿಗೂ ಕೇಳಿದ ಮರಂ ಕೇಳುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ನಿಜಮಂ
 ದಿವಂ ಕೂರಿತು ಬಂದು ಸೊತಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೇ ತಿರುಗುತ್ತಲಿರುವಾಗ ಗೂಡೊಗ
 ಳಲ್ಲಿ ಮಡಗಿರುವ ನವರತ್ನ ವವಡೆಗಳಂ, ಸರಿಗಳೂ ಪಿಡಿದು ನ್ಯಾಲೆಗಳೊ
 ಳಿರಿಸಿರುವ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಬಣ್ಣದಿಂದೊಪ್ಪಿ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಜೊಳೆಯುತ್ತ
 ಲಿರುವ ಮುತ್ತಿನ ಸೀರೆಗಳಂ ಕಂಡು ಇನ್ನಾರು ಉಡುವರು, ಈ ಆಭರ
 ಣಂಗಳಂ ಯಾರು ತೊಡುವರು ಎಂದು ಅಂಗಳದಲ್ಲೀಡಾಡುತ್ತ, ಬಹು
 ಪರಿಯಾಗಿ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಹಂಬಲಿಸಿ ನಿಟ್ಟುಸುರುಗಳಂ ಬಿಡುತ್ತ, ಎಲೈ ಮಂ
 ದಾರಮಾಲೆಯೆ! ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಪ್ರೇಮವಿರುವದೋ? ಇಲ್ಲವೋ? ಪರೀಕ್ಷೆ
 ಯೊ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಾಣದಂತೆ ಅಡಗಿಕೊಂಡಿರು
 ವೆಯೋ? ನನಗೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಮಾತೆಯು ಇಷ್ಟವೈದೊ? ಗುರಿ
 ಯು ಕಾಣುವವಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂ ನಿನ್ನಂ ಕಾಣದೆ ಭಾರಿ ಭಾರಿಗೂ ಹಂಬಲಿಸು
 ತಲಿರುವ ನನ್ನಂ ನೋಡಿದರೆ ನಿನಗೆ ತೋರುವದು, ನಿನಗೆ ಯಾವನವು
 ಆ ವಿಭವವಿಸಿದ ವಿಪರವಂ ತಿಳಿದು ಮದುವೆಯಂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ
 ಮೇಲೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಕೋಪ ಉಂಟಾಗಿ ಮರೆಯಾಗಿರುವೆಯೋ? ಇನ್ನು
 ಮೇಲೆ ಇಂತಾಗಲಾರದು, ನಿನ್ನ ಮನವಿದ್ದಂತೆ ನಡೆಯುವೆವು, ನಿನಗೆ
 ಅನುಗುಣವಾದ ವರನಂ ನೋಡಿ ಮದುವೆಯಂ ಮಾಡುವೆವು. ಮುಂದೆ
 ಬಂದು ನಿಲ್ಲಿಂದು ವೇಳುತ್ತ, ಕಣ್ಣುಗಳೋಳ್ ನೀರು ತುಂಬಿ ಕಾಣ
 ದಂತಾಗಿ, ಮನದೋಳ್ ಮಗಳಾದ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯ ರೂಪವಂ
 ಭಾರಿ ಭಾರಿಗೂ ಭಾವಿಸುತ್ತ ನೇತ್ರಂಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಲು. ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ

ಯೂ ಮುಂಸಾರಮಾಲೆಯೇ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸಂತಂತೆ ತೋರಿ, ಮಗಳು ಬಂದಳೆಂದು ಭ್ರಾಂತಿಗೊಂಡು ಮಮತೆಯಿಂದ ಬಿಗಿದವ್ವುನೆಂದು ಕೈಗಳಂ ನೀಡಿ ಎಲೈ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯೆ! ಸದ್ವಿಮಾಡದೆ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸಂದೆಯಾ ಎಂದು ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು, ತೋಳುಗಳಿಗೆ ಏನೂ ಸಿಕ್ಕದೆ ಒಟ್ಟು ಬಯಲಾಗಿ ತೋರಲು, ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಕಂಡಂತೆ ತೋರಿ, ಬರಿದೇ ತಿರುಗುತ್ತ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕೈಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ಭ್ರಮೆಗೊಂಡು ಆಕಾಶವಂ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ ಎಲೈ ಬಾಲೆಯೆ! ಎಲ್ಲಿ ಕಂಡರೂ ಮುನುಗೊಂಡು ಎನ್ನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡದೆ, ಬಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಿಲ್ಲದೇ ವೇದಲಿನಂತೆ ನನ್ನಂ ತಾಯೆ! ಬಾರೆಂದು ಕರೆಯದೆ, ಇಂತು ಸಂಕಟವಂ ಪಡಿಸುತ್ತ ನಗುತ್ತ ನೋಡುತ್ತಲಿರುವದು ನನಗೆ ಧರ್ಮವೇ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಲಿರುವ ಮಂಜೂಷೆಯಂ ನೋಡಿ, ಸಖಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಇಂತು ಮೊರೆ ಇಡುವ ಮಂಜೂಷೆಯಂ ನೋಡಿದರೆ ಕಲ್ಲುಗಳಾದರೂ ಕರಗಿ ಪೋಗುವವು. ವಜ್ರಗಳಾದರೂ ಒಡೆದು ಪೋಗುವವು ಚಿಟ್ಟೆಗಳಾದರೂ ಬಿರಿಮೆ ಸಿಲ್ಲುವವು. ಎಂದು ಅವಳಿಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿ ವ್ಯಸನಗೊಳ್ಳುತ್ತ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ಸುತ್ತುವರಿದು ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಈ ತರುಣಿಯು ದುಃಖಪಡುತ್ತಲಿದ್ದರೆ ಇವಳು ಉಳಿಯುವ ಸಂಗತಿಯು ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ರವರ್ಮನು ಬರುವವರಿನಿಗೆ ಇವಳು ಏನಾಗಿ ಪೋಗುವಳೋ? ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ನಾನಿಷ್ಟು ಜನವೂ ಇಡ್ಡು ವೃಥಾವಾಗುವದು. ಏನು ಮಾಡುವೆವೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವ ರೋಳ್ ಕೆಲಂ ಬರು ಧೈರ್ಯವತಿಗಳಾದ ಸಖಿಯರು ಮಂಜೂಷೆಯಂ ಪಿಡಿದು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ನೀನು ಇಂತು ಶೋಕಿಸುವದುಚಿತವಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸದಲ್ಲಿಯೇ ನಿನ್ನ ವತಿಯಾದ ಚಿತ್ರವರ್ಮನು ಮಂದಾರಮಾಲೆಯಂ ಕರತರು ವನು ಸಂದೇಹಗೊಳ್ಳಬಾರದವೆಂದು ಪರಿ ಪರಿಯಾಗಿ ಸಮಾಧಾನವಂ ಮಾಡಿ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಅಡಿಗಡೆಗೂ ಮಂಜೂಷೆಯಂ ಒಡಂಬಡಿಸುತ್ತ ಕೀರ್ತಿಸಬಾರವಗೈಯುತ್ತಿರಲೂ.

ಆತ್ತಲಾ ಚಿತ್ರವರ್ಮನು ಮಗಳಾದ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯಂ ಶಾಕ ದ್ವೀಪದೇಶ್ ಹುಡುಕುತ್ತ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ ಕಡುನೊಂದು ಬರಬರು

ತ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನಿರುವ ಚಿತ್ರನುತೀ ಎಂಬ ನಗರವುಪೊಕ್ಕು ಮಣಿಮಯ
ವಾದ ಮಂದಿರಂಗಳಂ ನೋಡಿ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅರನುತ ಜನರಂ ಕಾಣನ
ತೆರಳ ಬರತ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನಿರುವ ಮಂದಿರವಸ್ಥೆವಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ಥ
ಯುಕರವಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ನೋಡಿ ವಿಸ್ಮಯಪಡುತ್ತ, ತಬ್ಬಿಬಿಟ್ಟುಗೊಂ
ಡು ಚೆಪ್ಪು ಬೆರಗಾಗಿ ಸಂತಿರುವ ಚಿತ್ರವರ್ಮನೆಂ ನೋಡಿ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷ
ನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ಇವನೇನು ಮುತುಸುತೋ? ನೋಡುವಾ ಎಂಬ ತಾ
ನು ಗೂಢರಾಗಿ ನೋಡುತ್ತ, ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ನುಪ್ಪರೆ ಇವ್ವ ಬಳಕ
ಇವನೆ ಬೆಪ್ಪುತಪವಂ ನೋಡಿ ಯಾರೋ ದಿಕ್ಕಾಬಕರು ಈ ಪುರವಂ
ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿರುವ ಸೃತ್ತಾಂತವಂ ತಿಳಿದು ಬರುವನೆಂದು ಕಳು
ಹಿಸಿದ ಗೂಢಚಾರನಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಮನದೊಳ್ ಸಿಕ್ಕೊತ್ತಿ, ಈ ದೇವ
ಡೂತನು ಬಿಡುಸಮಾಚಿತವಲ್ಲವೆಂದು, ಮಾತು ಪೂಣಿ ಮಾತ್ರಗಳು
ಪ್ರವೇಶವಂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ಯವಾದ ಈ ಚಿತ್ರನುತೀಪುರವಂ ಇವ
ನೆಂತು ಭಯವಿಲ್ಲದೇ ವಸೋಹಿಸುವನೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗೊಂಡು, ಚಿತ್ರವರ್ಮ
ನೆಂ ವಿಡಿದು ನಾಗವಾತದಿಂ ಬಿಗಿದು ಎತ್ತೋ ಮುಠಾತ್ಮನುಧ ಮೂತನ! ನ
ನ್ಯಾರೆಂದು ಕೇಳಲಾಚಿತ್ರವರ್ಮನು ಇದೇನಾಸ್ವಯಂನಾಮು ನುಪ್ಪಲೂ
ನೋಡಿ ಹಿಂಭಾಗಮೋಳ್ ಪವ್ವತವಂತೆ ಸಂತಿರುವ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೊ
ಕಂಡು ಇವನೇ ಬಿಗಿದನೆಂದು ತಿಳಿದು ತನ್ನ ಸಾಹಸವೆಲ್ಲವಂ ಪೆಚ್ಚಿ
ವಂ ಮಾಡಿ ಆಯಾಸವಂ ಪೊಂದಿ ಬಲತಪ್ಪಿ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಸಾ
ಮರ್ಥ್ಯ ಸಾಲದೆ ಭಯಗೊಂಡು ಗಡಗಡೆ ನೆತ್ತರುಗತ ಸಂತಿತಲಾರಾಕ್ಷ
ಸನು ಈ ಚಿತ್ರವರ್ಮನೆಂ ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ದೇವದೂತನೆ! ಸುನ್ಯಾರು ಏಳು
ಕಾರಣ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವೆ, ಜಾರಂ ಹುಡುಕುವೆ. ಅದನೆಲ್ಲದೂ ಈಗ
ಲಾದರೂ ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ವೇಳದೆಯಾದರೆ ಸಿಕ್ಕುಂ ಪೂಣದಿಂ ಬಿಡು
ವೆನು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೊಂದು ಟಿಸುವುವನೆಂದು ನುಡಿಯಲೂ, ಚಿತ್ರವ
ರ್ಮನು ತನ್ನ ಮನದೊಳ್ ಇಂತೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದನು ಈ ಮಟ್ಟನಾ
ದವಾನವನಿಗೆ ನಾನು ಬಂದಿರುವ ಕಾರ್ಯವಂಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ವೇಳದಡೆ,
ಮಂದಾರಮಾಲೆಯಂ ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಬಿಡದೆ ಹುಡುಕಿ ಹಿಡಿತಂದು ತನ್ನ
ಅಘಿನವಂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಇವನೇ ಅವ

ಹರಿಸಿರುವನೋ? ಈಗ ನಾನಾಗಿ ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಮಗಳ ವೃತ್ತಾಂತವಂ
ವೇಳಿದಡೆ ಅವಳಂ ನಾನೇ ಬಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಕಳದಂತಾಗುವದು, ವೇಳೆ
ದಿದ್ದರಡೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುವನಾಗಿ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಏನು ಮಾಡಲಿ ಎಂದು
ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತಿರಲೂ,

ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ತನ್ನ ಮನದೋಳು ಈದೇವದೂತನು ತಾನುಬಂದಿ
ರುವ ಪರಿಯಂ ವೇಳುವನಾಗಿ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡು
ವೆನೆಂದರೆ ಇವನ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ತಿಳಿಯದೇ ದೂತ ಮಾತ್ರನಂ ಸಂಹರಿ
ಸುವದುಚಿತವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಕಾರಾಗೃಹದೊಳಿಟ್ಟು ಬಗೆ
ಬಗೆಯಾಗಿ ಬಾಧಿಸಿದರೆ ಬಳಿಕ ತಾನು ಬಂದ ಸಮಾಚಾರವೆಲ್ಲವಂ ಸಾ
ಂಗವಾಗಿ ವೇಳುವನೆಂದು ತಿಳಿದು ಘಾಳಿಯೂ ಕೂಡ ಹೋಗುವದ
ಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಒಂದು ಮಂದಿರದೋಳು ಆ ಗಂಧರವಾಧಿ
ಪನಾದ ಚಿತ್ರವರ್ತನಂ ಪಾಶ ನಹಿತಮಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಇವನಂ ಅರಸಿಕೊಂ
ಡು ಯಾರು ಬರವರೋ? ಎಂದು ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಪಾರಿಯಂ ನೋಡುತ್ತಿ
ರಲೂ,

ಅತ್ತಲಾ ಛಾಯಾಗುವ್ತನು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಅಪ್ಪಣೆಯಾ
ದಂತೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಂ ಅರಸುತ್ತ ಒಂದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ
ಮುವ್ಯತ್ತಿರಡು ಲಕ್ಷ ಯೋಜನ ನಿಸ್ತೀರ್ಣವಾದ ಶಾಕದ್ವೀಪದೊಳಿರುವ
ರಮ್ಯಕವೆಂಬ ಪರ್ವತದ ಉಪರಿ ಭಾಗದೋಳು ಕಾಣುವ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ
ವಾದ ಒಂದು ನಗರಿಯಂ ಕಂಡು ಇದೇನೋ? ಬಹು ವಿಚಿತ್ರಮಾಗಿರು
ವದು. ಇಲ್ಲಿ ದೇವತಿಗಳೋ? ಗಂಧರ್ವರೋ? ಯಕ್ಷರೋ? ರಾಕ್ಷಸರೋ?
ಯಾರೊ ಮಹಾ ಬಲಿಷ್ಠರಾದವರು ಇರುವದಾಗಿ ತೋರುತಲಿಧೆ. ಆದರೂ
ಹೋಗಿ ನೋಡುವಾ ಎಂದು ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿ ಆ ಕಾಂತಿಮತೀವರವಂ ಪ್ರ
ವೇಶಿಸಿ, ಅವರಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರೋಜೋತ್ತಮವಾದ ಮಣಿಮಯವಾದ ಒಂದು
ರಾಜ ಭವನವಂ ಕಂಡು, ಆ ಮಂದಿರವಂ ಪೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿ ರತಿದೇವಿಗಳಂ
ತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳಂ, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಆಭರಣಗಳಲ್ಲದೇ
ಮುನಿಂಗಳಾದವನ್ತ್ರಂಗಳಂ ಉಟ್ಟು ಯಮುನಾ ನದಿಯ ಕಿರುಕಾ
ಲುಗಳಂತೆ ಕಣ್ಣೀರುಗಳಂ ಬಿಡುತ್ತ ಮಾತನಾಡದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ

ಮೇರೆಗೆ ಚಿತ್ರವ್ರತಿಮಗಳಂತೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತಿರುವದಂ ಕಂಡು, ಇದೇನು ಒಂದು ಅದ್ಭುತವಾದ ಕಾರ್ಯವು ಸಡದಿರುವದಾಗಿ ತೋರುತ್ತಲಿಥೆ, ಅದಂ ಚನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಗೂಢನಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಲಿರಲು, ಮತ್ತೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಚಿತ್ತಜನ ಮತ್ತಾಗದಂತಿರುವ ಉತ್ತಮರಾದ ಬಿತ್ತರಿಯಲೆಲ್ಲ ಸುತ್ತುವರಿದು, ಇವರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿನ ಬಳ್ಳಿಯಂತೆ ಧಳಧಳನೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತ, ಬಳ್ಳಿಗಳಂತೆ ಬಳಕುತ್ತ, ಕಳವಳಿಸಿ ಮಗಳಾದ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು ಎಂದಿಗೆ ಕಾಣುವೆನೆಂದು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತ, ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ತೆರಳ ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಮೂರು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿ ಆ ತರುಣಿಯು ಕರತರುವೆನೆಂದು ಪತಿಯಾದ ಚಿತ್ರವರ್ಮನು ತೆರಳ ಪೋಗಿ ಐದು ದಿನವಾಯಿತು, ಈವರಿವಿಗೂ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಬಾರದೆ ಪತಿಯ ಸಮಾಚಾರವೇ ತಿಳಿಯದೇ ಇರುವದರಿಂದ ಏನಾಯಿತೋ? ತಿಳಿಯುಲಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭನಾದರೂ ಶತ್ರುಗಳ ಬಾಧೆ ಇಲ್ಲದೇ ಫೇಮದಿಂ ಬರುವನೋ? ಬಾರನೋ? ಎಂದು ಚಿಂತೆ ಪಡುತ್ತಲಿರುವ ಮಂಜುಷೆಯು ನೋಡಿ ಮನನೊಂದು ಈ ಸ್ತ್ರೀಯೆ ಇಂತಪ್ಪ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದಿರುವಾಗ ಇವಳ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು ನಿಂತಿರುವಳೋ? ನಾನು ಸಂಚಾರವಂ ಮಾಡಿದ ಈ ಸಕಲ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಈ ಮಂಜುಷೆಗೆ ಸಮಾನವಾದ ರೂಪವತಿಯಾದ ಸತಿಯುಂ ಕಾಣೆನೆಂದು ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿ, ಆ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು ಯಾವವನು ಅವಹರಿಸಿರುವನೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕೆನ್ನೆ ಇರುವ ಬಿಳಿಯಾದರೂ ಗೊತ್ತಾದರೇ ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಯಂತರವೂ ಸಂಚಾರವಗೈದುದೆಲ್ಲ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವದು. ಬಂದಿರುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನಾದರೂ ಸಾವಕಾಶದಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮೊದಲು ಆ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು ಎಲ್ಲಿರುವಳೋ? ನೋಡಿ ರಾಜಾಧಿರಾಜಂಗೆ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಗೈದು, ಅವಳಂ ಅವಹರಿಸಿದ ದುರಾತ್ಮನಂ ಸಂಹಾರವಗೈಸಿ, ಆ ಸುಕುಮಾರಾಂಗಿಯು ಸುಗಂಧರಾಜಂಗೆ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವಗೈಸಿ, ಅವರಿವರೂ ಸುಖದಿಂದಿರುವದಂ ಯಾವಾಗ ನೋಡಿ ಸಂತೋಷ ಪಡುವೆನೆಂದು ಯೋಚನೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ತೆರಳ, ಶಾಕದ್ವೀ

ಪದಲ್ಲಿರುವ ಸಪ್ತಖಂಡಗಳಂ ಅರಸಿ ನೋಡುತ್ತ, ಆ ಸರಸಿಯಂ ಕಾಣದೆ
 ಬ್ಯಾಸರಗೊಂಡು ಬರುಬರುತ ಮೂರದೋಳ್ ನಿಲಕ್ಷ್ಯವಾಪ ಬಂದು
 ಬೆಳಕಂ ಕಂಡು. ಇದೇನು ಅಚ್ಚರಿ ಎನುತ ಬಹು ವೇಗವಿ ಬಂದರೂ
 ಅರ್ಧರಾತ್ರಿಯ ಸಮಯವಾಗುತ್ತಿರಲೂ, ಆ ಯಕ್ಷನು ಚಿತ್ರವರ್ತಿ
 ಎಂಬ ನಗರಿಯಂ ಕುರಿತು ಬಂದು ನೋಡುತ್ತಿರಲೂ, ಅಲ್ಲಿ ಎತ್ತೆಲ್ಲಿ
 ಯೂ ಸೂರ್ಯೋದಯವಾದಂತೆ ಬೆಳಕು ತುಂಬಿರುವದಂ ಕಂಡು, ಅಲ್ಲಿ
 ಲ್ಲಿ ಅರನುತ ನಿಜಿತ್ರಮಾವ ಪರಿಮಳದೊಡಗೂಡಿ ಸುಚರಿಸುತ ಮಂದ
 ಮಾರುತನು ಅಕಾಶವನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಮಳ ಭರಿತಮಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವದಂ
 ತಿಳಿದು, ಇದೇನೋ? ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದ ವಸ್ತುವಿರುವದಾಗಿ ತೋರುತಲಿಛ
 ಎಂಬ ಸದ್ವು ಮಾಡದೆ ಎದ್ದು ಬಂದು ಪಾರಿಜಾತಪೃಕ್ಷನಿರುವ ಉಪವನ
 ವಂ ನೋಕ್ಕು, ಅಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ನುಚರಿಸುತ, ಆ ಪಾರಿಜಾತ ಪೃಕ್ಷದ
 ಮನೋಹರವಾದ ಪರಿಮಳದಿಂ ಪೆರದು ಬೀಸುವ ಫಾಳನು ಮೃ
 ಸೋಂಕಲು, ಅದೇನೋ? ಬಂದು ಪರಿಯಾಗಿ ಪೇಳುವದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ಯವಾದ
 ಆನಂದಮುಂಟಾಗಿ ಹಾಯಿಗೊಂಡು, ಸ್ವರ್ಗ ಮೊದಲಾದ ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿ
 ಅನೇವರತ ವಾಸವಂ ಮಾಡುವ ದಿಕ್ಪಾಲಕರು ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆ
 ಗಳಿಗೂ ದುರ್ದೈವವಾದ ಈ ಪರಿಯಾದ ಸುಖವು ದೊರಕುವದಿಲ್ಲವೆಂದು
 ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತ, ಈ ಪಾರಿಜಾತ ಪೃಕ್ಷದ ಮಣಿಮಯವಾದ ಜಗತಿ
 ಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ತನ್ನ ಪುಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಎಣೆಯು ಕಾಣೆನೆಂದು ಇದು ಪಾರಿ
 ಜಾತ ತರುವೇ ಸರಿ ಎನುತ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತಿಳಿದು, ಈ ಪುರದಲ್ಲಿ ಯಾವ
 ವನೋ? ಒಬ್ಬ ಜಯಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ಯನಾದ ರಾಕ್ಷಸನು ಇರುವದಾಗಿ
 ತೋರುತಲಿಛ, ಅಲ್ಲದಿರೆ ಈ ಪೃಕ್ಷದ ಬದಿಯೋಳ್ ಆನೇಕ ದೇವಸಮೂ
 ಹಂಗಳು, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನಂಗಳು, ಆನೇಕ ಸಾತ್ವಿಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಅನ
 ವರತ ವಾಸವಂ ಮಾಡುತ ಸುಖದಿರುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಈ
 ಪುರವು ಯಾರಿಗೂ ಪ್ರವೇಶವಂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದಂತೆ
 ಬಹು ಬಲವಂತನಾದ, ಪರಮದಾರುಣನಾದ ದಾಸವನಿರುವದು ನಿಶ್ಚಯ
 ವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಅವ್ಯರೋಳ್ ನಾನು ರಾಯನ ಆಜ್ಞೆಯಾದಂತೆ ಮೊ
 ಡಲು ಕುರಿತು ಬಂದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವು ಕೈ ಕೂಡಿದಂತೆ ಕಾಣುವದು.

ನಾನು ಬರುವ ಮಾರ್ಗದೋಳ್ ರಮ್ಯಕವರ್ವತದ ಉಪರಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದ
ಕಾಂತಿಮುತೀ ಪುರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ತಿಳಿದು, ಮಂಡಾರಮಾಲೆ
ಯಂ ಹುಡುಕಿ ನೋಡುವೆನೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಬಂದ ಕಾರ್ಯ ಮಾತ್ರ ಇ
ನ್ನೊ ಕೈ ಗೂಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತ, ಇಲ್ಲಿರುವ ರಾಕ್ಷಸನೆಂತಿರು
ವನೋ? ಇವನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವದೋ? ಇವನಿರುವ ಬಳಿಯ
ಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಂ ಕಾಣೆ, ಇವನ ಭಯದಿಂದಲೇ ಯಾರು ಬರಲಾರ
ರೆಂಬದಾಗಿ ತೋರುತ್ತಲಿದೆ, ಯಾಕೆಂದರೆ—ಮೂವತ್ತೆರಡು ಲಕ್ಷವೋಡನ
ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾದ ಈ ಶಾಕದ್ವೀಪದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಕಲ ಲೋಕಾತಿಕಯ
ಮಾದ ವಸುಗಳಂ, ಜೀಕು ಜೀಕಾದಂತೆ ಕೊಡುವ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷ
ವಂ ನಿರ್ಭಯದಿಂದ ತನ್ನ ಕ್ರೀಡಾರ್ಥವಾದ ಉಪವನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೇ
ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಮಿಗಿಲಾದನರು ಸುಮ್ಮನೇ ಇರುವರೇ, ಅಪರಿಂದ
ಇವನಿಗಿಂತಲೂ ಸಮರ್ಥನು ಈ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇರುವನಾಗಿ ತೋ
ರುವದಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ರವರ್ಮನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಮಂಡಾರಮಾಲೆಯಂ ಈ
ದುರಾತ್ಮನೇ ಅಪಹರಿಸಿರುವನಾಗಿಯು ಕಾಣುತ್ತಲಿದೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸು
ತಲಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೂನುನು ಉದಯವರ್ವತಾರೋಹಣವಗೈ
ಯುತ್ತಿರಲೂ, ಯಕ್ಷನು ಸುಮ್ಮನೆ ಮೈ ಮರನಿರಬಾರವೆಂದು ಅಲ್ಲಿಂ
ಡ ತೆರಳಿ, ಪರಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಷರಗೆ ಅಗೋಚರಮಾದ ರೂಪವಂ
ಧರಿಸಿ, ಆ ಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಅತಿ ರಹಸ್ಯಮಾದ ಸ್ಥಳಂಗಳಂ ಹುಡುಕಿ
ನೋಡಿ, ಒಂದೆಡೆಯೊಳುಂ ಮಂಡಾರಮಾಲೆಯಂ ಕಾಣದೆ ಬರುವವನು
ರೋಳ್ ಒಂದು ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಅತಿ ದೀನವಾದ ಧ್ವನಿಯಂ ಕೇಳಿ, ಆ ಮಂ
ದಿರಮ ಪೊಕ್ಕು ನೋಡಲು, ಅಲ್ಲಿ ನಾಗಪಾಶದಿಂ ಬಿಗಿವಿರುವ ಗಂಧರಾ
ಧಿವತಿಯಾದ ಚಿತ್ರವರ್ಮನಂ ಕಂಡು, ಇವನಿಗೂ ಈ ಪಾಡಾಯಿತೆ? ಎಂದೆ
ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ಪಾಶವಂ ಪರಿಹರಿಸುವೆನೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನವಂ ಮಾಡಿ, ಕೈಲಾ
ಗದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಮಾನವನ್ನುಳುಹಿಕೊಂಡು ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಪೋಗುವದು ನ
ಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲದೆ ಇಂಥಾ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸು
ವದು ನಮಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನದಲಿ
ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಇವನ ನೆರೆಯಂ ಬಿಡಿಸಿ, ಈ ರಾಕ್ಷಸನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಗೈದ್ದು,

ಮಂಧಾರಮಾಲೆಯುಂ ಆರಸು ಕರತಂದು ಕೈಪಿಡಿದು ಈ ಪಾರಿಸಾತ
 ತರುವಂಕೊಂಡು ಹಿಂತಿರುಗಿ ತೆರಳುವೆನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರ
 ಟು ಬರುತ ಪುರವನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದು ಭಾರಿ ಸಂಚರಿಸಿ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಿತ್ರಗ
 ಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಾಣತೆ ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿ, ಆ ಪುರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಮಣಮಯಮಾ
 ದ ಭೂಮಿ ದೇವಿಯು ಕಿರೀಟವೂ? ಎಂಬಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಸೌ
 ಭವಸೈದಿ ನೋಡುತ್ತರಲು; ಅಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿ ನೂರ್ಯನೆ
 ಭವದಿಂದ ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿರುವದೋ? ಎಂಬಂತೆ
 ಯೂ, ಅಂಜನವರ್ಷತವೇ ಬಂದು ಈ ಆಕಾರದಿಂದಿರುವದೋ? ಎಂಬಂತೆ
 ಯೂ, ವ್ಯೂಹದೋಳ್ ವ್ಯಾತರಾದ ಧಾನವರ ನಮುದಾಯದ ಮೈ
 ಬಣ್ಣವೆಲ್ಲವೂ ರೂಪುಗೊಂಡಂತೆಯೂ, ಧಾನವರಿಂದ ಬಾಧೆ ಪಡುತ್ತಲಿ
 ರುವ ದೇವತಾ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳ ಹೃದಯದೋಳ್ ಪುಟ್ಟಿದ ಶೋಕಾಗ್ನಿ
 ಯಿಂದಂಟಾದ ಧೂಮವೇ ಆಕಾರವಾಗೊಂಡು ಇರುವದೋ? ಎಂಬಂತೆ
 ಯೂ, ಮತ್ತೂ ಈ ಶಾಕದ್ವೀಪದ ತಮೋ ಗುಣವೆಲ್ಲವೂ ಈ ಕಲ್ಪಪೃ
 ಕ್ಷದ ಕಾಂತಿ ಎಂಬ ನೂರ್ಯನಿಗೆ ಭಯಗೊಂಡು ಎಲ್ಲಿಗೂ ಪೋಗುವ
 ದಕ್ಕಿ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದೇ ಈ ಮಂದಿರವಂ ಪೊಕ್ಕು ಇರುವದೋ? ಎಂಬಂ
 ತೆಯೂ, ಇಂತುಮಲ್ಲದೆ ಭೂಸುಂಡಲದ ಪಾಪವೆಲ್ಲ ರೂಪುಗೊಂಡು
 ಇರುವದೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಅಂಜನ ವರ್ಷತದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿರುವ ಕಾಡು
 ಕಿಚ್ಚಿನಂತೆ ತೋರುವ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನೋಡುವರನಾಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ
 ಸುಡುವ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೆಂಬ ಶಾಕ್ಷನನಂ ಕಂಡು, ಈ ದುರಾತ್ಮನು ಈ
 ಸುಕುಮಾರಾಂಗನಾದ ಸಮ್ಮ ಶಾಬೇಂದ್ರನಿಂದ ಸಂಹೃತನಾಗುವನಾಗಿ
 ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಬಹು ಬಲಶಾಠಿಯಾಗಿರುವನು, ಇವನಂ ಜೈಸುವ
 ವರಿ ಎಂತೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆದರಾಗಲೀ ಮುಂದೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಾ,
 ಎಂತಾದರೂ ನಮ್ಮ ಶಾಕಕುಮಾರನು ಇಂತು ಹುಷ್ಕರಾದ ಧಾನವರಂ
 ದಂಡಿಸುವ ವರಿಯಂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವನು, ಇಲ್ಲದರೆ ಮುಂಭಾದ
 ರೂ ಉಪಾಯಂಗಳಂ ನೂತನವಾಗಿ ಪಂಥನಂಗಳನ್ನಾದರೂ ಸಂಪಾದ
 ನೆಯುಗೈದು ಸಂಹರಿಸುವನಲ್ಲದೇ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುವನಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ,
 ಮಂಧಾರಮಾಲೆ ಇರುವ ಬಳಿಯೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ನೆಲಮಾಳಿಗೆ

ಗಳಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿರುವನೋ? ನಮ್ಮ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಬಂಜಲ್ಲವೆ ಇದರ ವೃತ್ತಾಂತವು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲಾರದೆಯೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಜೊರಟು ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಬರುತ್ತ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಏನೇನಾಶ್ಚರ್ಯವಿರುವದೋ? ಇದನೆಲ್ಲವಂ ಬರುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತ, ವೇಗದಿಂ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ, ತಾನು ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ಸವಿಸತ್ತಿರವಾಗಿ ತಿಳುಹಿ, ಆ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ಸುಮಾಸ್ಯನಾಗಿ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕವಾದ ಸಾಧನಂಗಳಿಂದ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿ ತೆರಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಯದಿಂ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಾಗ್ಯಯಲೂ;

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ನಮನಗುತ ಮಂದಾರವಾಲೆಯಂ ಮನದೋಳ್ಳಿನೆಯುತ, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವು ಕೈ ನೇರಿದಂತೆ ತಿಳಿಯುತ, ಸುತೋಷಗೂಡಿ ಸುಮತಿಯೊಡನೆ ಭಾಯಾಗುವುನೆಂಬ ತೇಜಿಯನ್ನೇರಿ ಜಂಬೂದ್ವೀಪ ವೊಪಲಾದ ಸಪ್ತಸ್ವೀಪ ಸಮುದ್ರಗಳಂ ಮೊದಲಿನಂತೆ ದಾಂಟಿ ಬರುತ, ಶಾಕದ್ವೀಪದ ಸಮೀಪದೋಳ್ ನಿಂತು ಯಕ್ಷನಂ ಕುರಿತು ಎಳ್ಳಿ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನೆ! ನೀನು ಮೊದಲು ವೇಳದ ರಮ್ಯಕ ಪರ್ಮತವು ಎಲ್ಲಿರುವದೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತೆರಳೆಂದು ಸುಡಿಯಲಾ ಯಕ್ಷನು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಅಪ್ಪಣೆಯಾದಂತೆ ಬರಬರುತ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದೋಳ್ ಕಾಣುವ ರಮ್ಯಕ ಪರ್ಮತವಂ ರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ತೋರುತ್ತ ವೇಗದಿಂ ಕಾಂತಿ ಮಾತೀ ಎಂಬ ನಗರವನ್ನೈದಿ, ಅಲ್ಲಿ ಮಂದಾರವಾಲೆಯ ಉಪವನದಲ್ಲಿರುವ ಕೃಂಗಾರ ಮಂಟಪದ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜ ಸುಮತಿಗಳೀರ್ವರಂ ಇಳಿಯಿಸಿ ನಿಲ್ಲಲೂ, ರಾಜಕುಮಾರನು ಸುಮತಿಯ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂದ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ, ಮಂದಿರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಮಣಿನಯುವಾದ ತೂಗುಮಂಚವಂ ಕಂಡು ಮಚ್ಚೆ ಕವ್ವುರದ ರಾಸಿಯಂತೆ ಪರಿಮಳವಾಗಿ ಶುಭ್ರವಾದ ಪಾಲ್ಗೊರೆಯಂತೆ ಮೃದುವಾದ ಹಂಸತೂಲಿಕಾ ತೃಪ್ತವಂ ನೋಡಿ ಮಂದಾರವಾಲೆಯು ಎಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಗಿರುವಳೋ ಎಂಜು ಚಿಂತಿಸುತ, ಇಲ್ಲಿದ್ದು ಇದನೆಲ್ಲವಂ ನೋಡಿ ಸಹಿಸುಕೂಡದು, ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ ಮಂದಾರವಾಲೆಯು ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದಲೋ? ಎಂಟಂತೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಿಂತಿರಿಗಿ, ಆ ಉಪವನವಂ ಬಿಟ್ಟು

ಬರುವದಕ್ಕೆ ಪುನಃಪುನಃ ಮುಂದೇನು ತೋರದೆ ಸುಮತಿಯ ಕರವಂ
 ಪಿಡಿದು ನಡೆಪುದು, ಯುಕ್ತವೆಂದು ಕರವು ಚಿತ್ರವತೀ ಎಂಬ ಸುಗರವಂ ಈಗ
 ಲೇ ಬೈದವೇಕೆಂದು ನುಡಿದು, ಬಳಿಕ ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಯುಕ್ತ
 ನನ್ನೇರಿ ಬಹುವೇಗದಿಂದ ಬರುತ ದೊರದೋಳ್ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಿನ
 ಲೋಕಾತಿಶಯವಾದ ಸುಮತಿಸೇಯಿಂದ ಪ್ರಸಾದವಾದ ಮಂದಮಾರುತ
 ಸೆಂಬ ಮುದ್ದಿಸೆಯ ಪಾರಿಜಾತವುಪ್ಪದ ಮಾನನೆ ಎಂಬ ಮದವೇರಿ
 ಮೈ ಮರದು ಪಾರಿಯೋಳ್ ಬರುವರೆಂ ಕಾಣದೆ ಮನ ಬಂದಂತೆ ಓ
 ಲೈದಿ ಬರುತ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಬದಿಯನ್ನೈದಿ ಈ ಮಹಿಮಾಲಕನ
 ಲೀಲೆ ಸುಗಂಧದಿಂದ ಪಾರಿಜಾತವುಪ್ಪದ ಮಾನನೆಯಿಂದಂಟಾದ ಮದ
 ವಿದು ಬುದ್ಧಿ ತೋರಿ, ಈ ರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ಮುನ್ನ ನಾದ ಈ ದಾನವನ
 ಸಮಾಚಾರವಂ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಿರುವದಂ ವೇಳಲೋ
 ಸುಗ ಬರುವನೋ ಎಂಬಂತೆ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ತಂಪಾಗಿ ನೊಂಪು ಮಾರಿ
 ಭನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿ ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಶೀತಲವಚಾರವಾಗುವ ಚಾರ
 ಸಂತೆ ದಣ್ಣನೆ ಬೀಸುತ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಶರೀರದ ಗಂಧವಂ ಅವಹರಿಸಿ
 ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ತೆರಳಿ ಸಂಚರಿಸುತ ನಿರಹಿ ಜನುಗಳೆಂಬ ಬಾಳೆಯ
 ಮರಂಗಳಂ ತಲೆವಾಗಿಸಿ ಕಳವಳಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ ಸಂಚರಿಸುತ
 ಲಿರಲು; ಆ ಮಾನನೆಯಿಂದ ಆ ಮಹಾರಾಜನು ಆ ಮಹಾರವಾಳೆಯಂ
 ಮಾನವೋಳ್ಳೆನೆನೆನದು ಅವಳುಎಂದಿಗೆ ಕಾಣುವೆನೋ? ಅವಳೊಡನೆ ಮಾತ
 ನಾಡುವ ಸುಕೃತವಂ ಎಂದಿಗೆ ಪಡೆಯುವೆನೋ? ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಮುಂ
 ದೆ ತೆರಳಿ ಬರುತ ಚಿತ್ರವತೀ ಸುಗರದ ಮರೋ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ನಿಹಾರ
 ವನವು ಸೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿ ರಹಸ್ಯವಾದ ಒಂದು ಲತಾಗೃಹವಂ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ
 ಇಳಿದು ನೋಡುವೆಯೆಂದೂ ಹಿಂದೆ ಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡಿದ ಮರ್ಧವ
 ವೊಡಲಾದ ದಾನವರಂತೆ ಈ ದಾನವನು ಸುಲಭವಿಂ ಸಂಹಾರವಂ
 ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನಾಗಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂ ಇವನ ಸಾ
 ಮರ್ಥ್ಯವೆಂತಿರುವದೋ? ಇವನು ವರವಂ ಎಂತು ಪಡೆದಿರುವನೋ? ಅದೆ
 ಲ್ಲವಂ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವ ವರಿಯು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂ ಸ್ವಬಲ
 ವರಬಲವಂ ತಿಳಿದು ಮುಂದಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸಬೇಕೇ ಹೊತ್ತು

ಒಂದೂ ತಿಳಿಯದೆ ಮೂಢನಂತೆ ಕಾರ್ಯವಂ ಕೈಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂದು ಅ
 ಹಂಕಾರದಿಂದ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದರೆ ಫಲ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ದೀಪದೋಳ್ ಬೀಳುವ
 ವತ್ತೂಗವಂತಾಗುವವಲ್ಲದೇ ಕಾರ್ಯವು ಕೈ ಕೂಡಲಾರದು ಅದರಿಂ
 ಈ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವೆಲ್ಲವಂ ಯಕ್ಷನ ಮು
 ಖದಿಂದ ತಿಳಿದಲ್ಲದೆ ಉಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಇವನ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಲಾರದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯ
 ಸಿ, ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಂ ಕರದು ನೀನು ಆಯಾಸ ಪಟ್ಟವಲ್ಲದೆ ಈ ಕಾರ್ಯ
 ಕ್ಕೆ ಛುಪಾಯಾಂತರವಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂ ನೀನು ಮಾಯೆಯಿಂ ರಾಕ್ಷಸರೂ
 ಪವಂ ತಾಳಿ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನ ಸವಿಾಪವನ್ನೈದಿ ಅವನ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ
 ತಿಳಿದು ಭಾರಿಂದು ನಿರೂಪಿಸಿ ಕಳುಹಲು, ಬಳಿಕ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು
 ರಾಜೇಂದ್ರನ ಅಪ್ಪಣೆ ಯಾದಂತೆ ಮಾಯೆಯಿಂ ರಾಕ್ಷಸರೂಪವಂ ತಾಳಿ
 ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನ ಸವಿಾಪವನ್ನೈದುವೆನೆಂದು ಬರುತ್ತಿರಲೂ, ಬಳಿಕ ಲೋ
 ಹಿತಾಕ್ಷನು ಧೂರದೋಳ್ ಪೇಗದಿಂ ಬರುವ ರಾಕ್ಷಸನಂ ಕಂಡು ಭಯ
 ವಿಲ್ಲದೆ ಸನ್ನ ಎದುರಾಗಿ ಶೂರಭಂತೆ ಬರುವನಿವನ್ಯರಾ? ಇವನ ಸಾಹಸ
 ವಂ ನೋಡುವಾ ಎಂದು ಸವಿಾಪದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾಗದಾಯುಧವಂ ಕಠ
 ದೋಳ್ ಪಿಡಿದು ಕೆಂಡಗಳಂತಿರುವ ಕಣ್ಣುಗಳಂ ತಿರಿಗಿಸುತ್ತ, ಕೋಪ
 ಗೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲು ನಿಲ್ಲಿಂಥು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಮಿಾರಿ ಬರುವ ಈ ದು
 ರಾತ್ಮನಾದ ಧಾನಪನಂ ನೋಡಿ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗುತ್ತ
 ಭಯಗೊಂಡು ಏನು ಮಾಡುವನೋ? ಎಂದು ಸಂದೇಹಪಡುತ್ತ ಏನಾದರಾ
 ಗಲಿ ನುಡಿದು ನೋಡುವೆನೆಂದು ದೈರ್ಯದಿಂ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂದು
 ಎಲೈ ಧಾನವೇಂದ್ರನೆ! ನಿನೊಡನೆ ಕದನವಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಬಂದ
 ವನಲ್ಲ, ನಿನಗೆ ಹಿತವಾದ ಮಾತುಗಳಂ ಪೇಳಲೋಸುಗ ಬಂದಿರುವೆನ
 ಲ್ದೆ ಅಪಕಾರವಂ ಎಣಿಸುವವಕ್ಕೆ ಬಂಧವನಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯಲದಂ
 ಕೇಳಿ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಈಗ ನನಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವದೇನು? ನಿನ್ನ
 ಹಿತೋಪದೇಶದಿಂದಾಗತಕ್ಕ ಫಲವೇನೆನಲು, ಅದು ಕೇಳಿ ಛಾಯಾಗು
 ಪ್ತನು ಎಲೈ ಧಾನವೇಂದ್ರನೆ! ನನ್ನ ಮಾತುಗಳಿಂದ ನಿನಗೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ
 ಅಧಿಕವಾದ ಐಶ್ವರ್ಯ ಉಂಟಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಅದಂತೆನೆ —
 ದ್ರಿಶ್ಯ, ದಶುಜ, ಧಾನವ, ರಾಕ್ಷಸರೆಂಬ ಈ ನಾಲ್ಕು ಕುಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ

ಈಗ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದ ಬಲಿ ಬಾಣ ಮೊದಲಾದ ದೈತ್ಯಾಧಿಪರೆಲ್ಲರೂ ನೀನು ಈ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ಇರುವುದಂ ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷವಾಗೊಂಡು ಸ್ವರ್ಗಾಧಿಪತ್ಯವಂ ತಾವು ಮಾಡುವೆವು, ಭೂ ಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯವಂ ನೀನು ಮಾಡುವೆ, ಎಂದು ತಿಳಿದು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ವರಮ ಕರುಣೆ ಉಂಟಾಗಿ, ಕೆಲವು ಗ್ರಹಸ್ಯಂಗಳೆಂ ಪೇಳಿ ತಿಳುಹಿ ಬರುವೆಂದು ನನ್ನಂ ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವರು ಎಂದು ವೇಳಲಾ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಇದನ್ನೆಲ್ಲವಂ ಕೇಳಿ ರಾಕ್ಷಸರೂಪನಾದ ಯಕ್ಷ ಸಲ್ಲಿ ಸ್ವಪಕ್ಷನೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ಉಂಟಾಗಿ ಹೈವಿದಿದು ಕರತಂದು ತನ್ನ ಮಂ ದಿರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಸಸ್ಥ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಎಲೈ ದಾಸನೇಂದ್ರ ದೂತನೆ! ನಾನು ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮರೋಕ್ತಿಗಳೆಂ ಪೇಳಿಸೆನೆಂದು ಕೋಪಗೊಳಪೇಡೆ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ದಯದಿಂದ ದಾಸವಶ್ಯವಾದ ಬಲಿ ಬಾಣ ಮೊದಲಾದವರು ಅ ನುಗ್ರಹಿಸಿರುವ ಮಹಾಮಂತ್ರ ಸಮಾನವಾದ ಮಾತುಗಳೆಂ ಉಪದೇಶ ವಂ ಮಾಡಿದಂತೆ ಪೇಳಬೇಕೆಂದು, ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಉಪಚಾರೋಕ್ತಿಗಳೆಂ ದ ಭಾರಿ ಭಾರಿಗೂ ಮನ್ನಿಸುತ್ತಿರಲೂ; ಆಗ ಈ ಕವಟದೂತನಾದ ಯ ಕ್ಷನು ಆ ದಾಸವಸಂ ಕುಗ್ರಹಿಸಿ ಎಲೈ ಕೂರಾಗ್ರೇಸರನೆ! ಕೇಳು ನಮ್ಮ ಬಲಿ ಬಾಣ ಮೊದಲಾದ ದಾಸವರು ಅಮರಾವತಿಯಂ ಆಕ್ರಮಿಸಿದ ಕಾಲ ದೋಳ್ ಇಂದ್ರನು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಲಡಗಿ ಪೊದುದರಿಂದ ಅವನ ಪಸ್ತುಗಳೆ ಲ್ಲವೂ ಕಂಡೆ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಸೇರಿ ಪೋದವು. ಅದೋಳ್ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಕುಲಶಿಖಾಮಣಿಯಾದ ನಿನಗೆ ಸೇರಿರುವುದಂ ತಿಳಿದು ವರ ಮ ಸಂತೋಷಭರಿತರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದ್ವರಲ್ಲಿಯೇ ದಾಸವ ಸಮೂ ಹಕ್ಕೆ ಬಹು ಭಯಂಕರವಾದ ಸಿಂಹ ಅಪ್ರೂರ್ಷವಾದ ಸಮಾಚಾರವಂ ಕೇಳಿ ಕಳವಳಗೊಂಡು ನಿನ್ನ ವವಿವಾದವು ಕುರಿತು ನನ್ನಂ ಕಳುಹಿಸಿ ದರು. ಅಂತಿರ್ವ ಸಮಾಚಾರವೇನೆಂದರೆ—ಜಂಬೂದ್ವೀಪದೋಳ್ ಯಾ ವನೋ ಒಬ್ಬ ರಾಜಕುಮಾರನು ದಾಸವ ಕುಲಕ್ಕೆ ದಾಮಾನಲನೆಂತೆ ವುಟ್ಟಿರುವನಂತೆ, ಅವನ ಕಾರ್ಯವಂ ಅಷ್ಟನ್ನೆಂದು ವೇಳುವದಕ್ಕೆ ಸ ಹಸ್ರ ಘಟಾಮಂಡಲ ಮಂಡಿತನಾದ ಮಹಾಶೇಷನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಶಕ್ಯವ ಲ್ಲವಂತೆ, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಉಗ್ರಬಾಹು, ಮರ್ಧವ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾ ಶೂ

ರರಾದ ಬೈತ್ಯಾಧಿಪತಿಗಳಂ ಅವರುಗಳ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ಸಂಹಾರವಗೈದು
ಮತ್ತೂ ಅವರುಗಳು ಬಹು ಸಾಹಸದಿಂ ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ಅಪೂರ್ವ
ವಾದ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲವಂ ಅವಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರೇಗಿರುವನಂತೆ, ಆದ್ದರಿಂ
ರಹಸ್ಯವಾಗಿರುವ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲವು ದಾನವರ ಕೈ ತಪ್ಪಿ ಪೋಗಿ ಆ ಸರಾಫ
ಮನೆ ವಶವಾಗಬಹುದೇ? ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವಷ್ಟರೋಳ್ ಈ ಕಲ್ಪ
ವೃಕ್ಷವೂ ಕೂಡ ದುರಾತ್ಮನಾದ ಆ ಸರಾಫಮನ ಸ್ವಾಧೀನವೆಲ್ಲಾಗುವ
ದೋ? ಎಂದು ಸಂದೇಹಗೊಂಡು ಅವನಂ ಜೈಸುವದು ನಿನ್ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯ
ವಾಗುವದೋ? ಆಗಲಾರದೋ? ಅದಂ ತಿಳಿದು ಬಂದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ
ವೆಂತಾಗಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವೆವೂ ಎಂದು
ವೇಳಿ ಇದನೆಲ್ಲವಂ ತಿಳಿದು ಬರುವದೆಂದು ನೆನ್ನಂ ಕಳುಹಿಸಿರುವರೆಂದು
ನುಡಿಯಲಾಮಾತುಗಳೆಲ್ಲವಂ ಕೇಳಿ, ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಒಲಿ ಬಾಣ ಮೊದ
ಲಾದವರಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವಗೈದು ಈ ಕವಟರಾಕ್ಷಸನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಪರಮ
ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಎಲೈ ಷಾನವದೂತನೆ! ನಮ್ಮ ಕುಲ ಶಿಖಾಮಣಿಗಳಾದ ದೈ
ತ್ಯೇಂದ್ರರು ಕ್ಷೇಮದಿಂದಿರುವರೆ? ಸ್ವರ್ಗಾಧಿಪತ್ಯವು ನಿರುಪಾಧಿಕವಾಗಿ
ನಡೆಯುವದೆ? ಎಂದು ಅವರ ಲೋಗಕ್ಷೇಮಗಳಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಕೇಳಿ
ಭೂಲೋಕದೊಳೆಯೋ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಅರಿಯದಂತೆ
ಓರ್ವನೇ ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಬಾಲಕನಾದ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟ
ದಯೆಯು, ಆ ಮಹಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಾನುಭವಂ ಮಾಡುವ ಸಮಯ
ದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾದುದು ನನ್ನ ಪೂರ್ವ ಸುಕೃತವೇ
ಸರಿ, ಇದು ಪರಮಾತ್ಮ ಯಾವು, ಇನ್ನು ಮೇಲೆಮೊದಲು ನೀನು ವೇಳಿ
ದಂತೆ ನನಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಬಿಚ್ಚುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿದು,
ಮತ್ತೂ ಹಿರಿಯರಾದವರು ಬಾಲಕರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಯಂ ಪೇಳುವದು ಯು
ಕ್ತವೇ ಸರಿ ಎಂದು ಬಹಳವಾಗಿ ಸಂತೋಷಗೊಂಡು, ನನ್ನ ಸಾಹಸವಂ
ಕೇಳೆಂದು ನುಡಿದು, ಎಲೈ ದಾನವದೂತನೆ! ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಂದ್ರ
ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಷರಾಜಯವಂ ಪೊಂದಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದು ಮಂ
ದರವರ್ಯತವಂತಿರುವ ಹೇಮಕೂಟಾಚಲದ ಗುಹಾಂತರವಂ ಪೊಕ್ಕು ಯಾ
ರೂ ಕಾಣದಂತೆ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ದಿವ್ಯವರ್ಷ ಪರ್ಯಂತವೂ

ಆಹಾರವಂ ಬಿಟ್ಟು ಚತುರ್ಮುಖನಂ ಕುರಿತು ಉಗ್ರತವಂ ಮಾಡಿ
 ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿ, ದೇವದಾನವ ಮಾನವರಿಂದ ಎಂದಿಗೂ ಪರಾಜಯ
 ವಾಗದಂತೆ ವರವಂ ಪಡೆದು, ಇಂದ್ರನೆಂ ಜೈಸಜೀಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ
 ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಬರುತ ಮಾರ್ಗದೋಳ್ ನಮ್ಮ ಕುಲ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ
 ಈ ಬಲಿ ಬಾಣ ವೊಡಲಾದವರು ಮೊದಲು ಸ್ವರ್ಗಾಧಿಪತ್ಯವಂ ಮಾಡುತ
 ಲಿರ್ದ ದೇವೇಂದ್ರನೆಂ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಪರಾಜಯಗೊಳಿಸಿ, ಅಮರಾವತಿ
 ಯಂ ಆಕ್ರಮಿಸಿ, ತ್ರಿಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವದಂ ತಿಳಿದು,
 ನಾನು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನೇ ನನ್ನ ಕುಲಶ್ರೇಷ್ಠರಾದವರು ಮಾಡಿ
 ದರು. ಆದ್ದರಿಂ ನಾನು ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಬರುತ ದಾರಿದೋಳ್ ದೂರದಲ್ಲಿ
 ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಂ ಕಂಡು, ಅದರ ಸಮೀಪವನ್ನೈದುವ
 ಕಾಲದೋಳ್ ಕೆಲರು ದಾನವದೊತರು ಬಂದು ನೆನ್ನ ಬಾಹು ಬಲವಂ
 ನೋಡಿ, ಈ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವು ಸ್ವರ್ಗದಿಂದಿಳಿದು ಬರುತ ಬಹು ದಾನವ
 ಸಮೂಹವಂ ಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡಿ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಕೆಡಹಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿ
 ರುವದೆಂದು ವೇಳೆ ನನಗೆ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಲಾಗ ನನಗೆ ಆಗ್ರಹ
 ಉಂಟಾಗಿ ವೇಗದಿಂ ಬಂದು ಈ ವೃಕ್ಷವಂ ಈಗಲೇ ಕಿತ್ತು ಬಿಸುಡುವೆ
 ನೆಂದು ನನ್ನ ಸಾಹಸವೆಲ್ಲವಂ ವೆಚ್ಚಗೊಳಿಸಿದರೂ ಈ ಮರವು ನೆಲವಂ
 ಕಟ್ಟಿ ಕಿತ್ತರೂಬಾರದೆ, ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಚಲಿಸದೆ, ವಜ್ರಪರ್ಯಂತದಂತೆ ಗಂ
 ಭೀರವಾಗಿ ನಿಂದಿರಲು, ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾ ಮಹಿಮೆಗಳೆಲ್ಲವಂ ನೋಡಿ
 ಈ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷವಂ ಪಾತಾಳ ಲೋಕವಂ ಯೈದಿಸುವೆನೆಂದರೆ
 ಸೌಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಬಿಟ್ಟು ಸ್ತೋಗುವೆನೆಂದರೆ ಮನ ಬಾರದೆ
 ಇದರ ಪರಿಮಳವೆಂಬ ಸೌಗರದೋಳ್ ಮುಳಗಿ ತೇಲಾಡುತ, ಇಂಥಾ
 ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷವು ಸ್ವರ್ಗವಂ ಬಿಟ್ಟು ಎಂದಿಗೂ ಬರುವದಿಲ್ಲ, ಈಗ
 ಏನೋ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನೈದಿರುವದು, ಮತ್ತೂ ದೇವತೆ
 ಗಳಿಗೆ ವಶವಾದರೆ ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದಾನವ ಕುಲಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಬರುವದೆಂ
 ದು ತಿಳಿದು, ಈ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಂ ಉಪಾಯದಿಂದ ಸ್ವಾರ್ಥನವಂಮಾಡಿ
 ಕೊಂಡು, ಇದರಿಂದಲೇ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಪಡೆಯುತ ಸುಖದಿಂದಿರ
 ಬೇಕಲ್ಲದೆ ಇದರೊಡನೆ ಕೆಣಸಿದರೆ ನಮಗೆ ಜಯ ಉಂಟಾಗಲಾರದೆಂದೆ

ಣಿಸಿ, ಆ ಧಾಸವರೆಲ್ಲರಂ ಬಂದಂತೆ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಓಡಿಸುತ್ತ ಇಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು
 ಇರುತ್ತಲಿದ್ದು ಇದರ ಸುನಿವಾಸದೋಳ್ ಮತ್ತೊರ್ವನು ಬಂದು ಸೇರ
 ದಂತೆ ಕಾಡಿರುತ್ತ, ಸಮ್ಮು ಮಾವನಾದ ಮಯಾಸುರನಂ ನೆನಪು, ಆ ಮಾಹಾ
 ಪುರುಷನಿಂದ ಈ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ವಟ್ಟಣವಂ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗ್ತೆ, ಈ ಪಾರಿ
 ಜಾತ ವೃಕ್ಷವಿರುವ ವನವಂ ಸನ್ನ ಉದ್ಯಾನವನವಂ ವಾಡಿಕೊಂಡು,
 ಸುಖನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಲಿರುವಾಗ ಈ ಶಾಕದ್ವೀಪದೊಳಿರುವ ಕೆಲ
 ರು ಮಾಹಾ ಶೂರರಾದವರು ನನ್ನೊಡನೆ ಶೆಣಸಿ ಹೆಸರಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾದರು.
 ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಈ ದ್ವೀಪವೆಲ್ಲವಂ ಒಂದೇ ಸಂವತ್ಸರದೋಳ್ ಜೈಸಿ ಹಿಂತಿ
 ರಿಗಿ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸುಖವಿಂವಿರುತ್ತಿರುವೆನು. ಅನಂತರ ಒಂದಾ
 ನೊಂದು ವಿನದೋಳ್ ದಿಕ್ಪಾಲಕರ ಕಡೆಯ ಒಬ್ಬ ಗೂಢಚಾರನು ಬಂದು
 ಇದನೆಲ್ಲವಂ ನೋಡುತ್ತಿರಲು, ಅವಂ ಕೊಡು ನಾನು ಅವನು ಹಿಂತಿರಿಗಿ
 ಪ್ರೋಗದಂತೆ ಪಿಡಿದು ನಾಗಪಾಶದಿಂ ಬಿಗಿದು ನೆರೆಯ ಮನೆಮೋಳ್ ಇರಿಸಿ
 ಇರುವೆನು. ಇಂತಲ್ಲದೆ ಈ ದ್ವೀಪದೋಳ್ ಸನ್ನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದರೆ ಘಾ
 ಳಯೂ ಕೂಡ ಸಂಚರಿಸಲಿರುತ್ತಾ. ಮತ್ತೂ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರು
 ಭಯದಿಂದ ನನಗೆ ಎಂತು ಸಂತೋಷವಾಗುವದೋ? ಆ ಪರಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ
 ಕಿರಣಂಗಳೆ ಪ್ರಚುತವೆ ಮಾಡುವರೂ. ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ, ಮಿಕ್ಕಾದವರ
 ಪಾಡೇನು? ಆದ್ದರಿಂ ಚಂಬುಧ್ವೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಓರ್ವ ಪರಾಧಮನ ಭಯ
 ವು ನನಗೆ ಎಂತು ಉಂಟಾಗುವದು, ನೀನೇ ತಿಳಿದು ನೋಡು, ಮೊಲದಿಂದ
 ಮೃಗರಾಜನಾದ ಸಿಂಹನಿಗೆ ಎಂದಿಗಾದರೂ ಪರಾಜಯ ಉಂಟೆ ಎಂದು
 ನುಡಿಯಲಾಗ ಕಪಟವಾನವನಾದ ಯಕ್ಷನು ಈ ಪರಿಯಾದ ಲೋಹಿತಾ
 ಕ್ಷನಮಾತುಗಳೆ ನೆಲ್ಲವಂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಕೇಳಿ, ತನ್ನ ಮನೆಮೋಳ್ ಸಾ
 ಙ್ಗಾತ್ಮಾಲಯವುನೆ ಸಮಾಸನಾದ ಬಹು ಶೌರ್ಯಶಾಲಿಯಾದ ಈ ಧಾಸ
 ವಾಫಿವನು, ಶಿರೀಷಕುಸುಮದಂತೆ ಸುಕುಮಾರಾಂಗನಾದ ನಮ್ಮ ರಾಜೇಂ
 ದ್ರನಿಂದ ಎಂತು ಸಂಹೃತನಾಗುವನೋ? ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ದರದೇವತಾನುಗ್ರಹ
 ದಿಂದ ಪರಾಜಿತನಾಗಬೇಕಾದ್ದೆಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮಾರ್ಗಾಂತರವು ತೋ
 ರುವವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಸಿ, ಬಳಿಕ ಆ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನಂ ಕುರಿತು ಎರೈ
 ರಾಕ್ಷಸರಾಯನೆ! ಸಕಲ ಶೂರಜನ ಸಮೂಹಂಗಳಿಂದ ನಿರಂತರದಲ್ಲಿ

ಯೂ ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ ನಿನ್ನ ಸಾಹಸವು ಕೇಳಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ನನಗೆ
 ಇಂತು ಸಂತೋಷವಾಗುವದು. ನಿನ್ನ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳು ಏನು ಸುಖ್ಯ
 ತವಂ ಮಾಡಿರುವರೋ ನಿನ್ನಂ ಜೈನಲೋಕುಗ ಇಂಪಾದಿ ಅಪ್ಪದಿಕ್ಕಾ
 ಲಕರು ಮೊದಲಾದ ಮುಪ್ಪತ್ತು ಮೂರು ಕೋಟಿ ದೇವತೆಗಳೊಡಗೂಡಿ
 ದ ಸಾಕ್ಷಾನ್ನಾರಾಯಣನೇ ಬಂದರೂ ಅವನೂ ಕೂಡ ನಿನ್ನಂ ಜೈನಲಾರ
 ಸೆಂದು ಸ್ವಯವಾಗಿ ನಾನು ತಿಳಿದಿರುವೆನು. ಈ ಪರಿಯಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಜಂ
 ಬುದ್ವೀಪದೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಒಬ್ಬ ನರಾವಮನ ಲಕ್ಷ್ಯವೇನು
 ಮತ್ತೂ ನೀನು ಬಹು ಪುಣ್ಯಶಾಲಿಯಾಗಿ ಚಿರಕಾಲ ಸುಖನಿಂದ ಇರುವ
 ದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನೆಂದು ಕಾಶೋಚಿತವಾಗಿ ಆನಾ ಮಾತುಗಳನ್ನಾದಿ ತಾ
 ನೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಗೊಂಡಂತೆ ನೆಟು. ಅಮರಲೋಕವಂ
 ಕುರಿತು ತೆರಳಿ ನೋಗಿ ಬರುವೆನೆಂದು ಜೇಳಲಾಗ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಅಲ್ಲಿಂ
 ದ ವೇಗವಿಡೆದ್ದು ತನ್ನ ಉಪ್ಯಾಸವನವಂ ಕುರಿತು ನೋಗಿ ಪಾರಿಜಾತ ಪ್ಪ
 ಹ್ವದೊಳಿರುವ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರಂಗಳಾದ ಕೆಲವು ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ತಂದು ರಾಕ್ಷ
 ಸರೂಢನಾದ ಯಕ್ಷನ ಹಸ್ತದೊಳಿಟ್ಟು ಅವನಂ ಕುರಿತು ಈ ಪುಷ್ಪಂ
 ಗಳಂ, ಬಲಿ ಬಾಣ ಮೊದಲಾದ ದಾಸವಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ಪ್ರಣಾಮವ
 ಗೈದು ಕೈಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವೆನೆಂದು ಮೇಳ ಪರಿದರಿ ಉಪಚಾರ
 ರೊಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಮನ್ನಿಸಿ ಕಳುಹಲಾ ಯಕ್ಷನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಲೋ
 ಹಿತಾಕ್ಷನು ನೋಡುವಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ನೋಗಿ, ಬಳಿಕ ರಾಕ್ಷಸ ರೂಪ
 ಪಂ ಬಿಟ್ಟು ಎದಿನಂತೆ ಯಕ್ಷರೂಢನಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಕಾರದಿಂ ಸುಗಂಧ
 ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ, ಎತ್ತಿ ಮಹಾರಾಜಕುಲದೊಳಿಡುಣಿಯೆ!
 ಈ ರಾಕ್ಷಸನು ಮನುಷ್ಯರಿಂದ ಜಯಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿ
 ದು, ಮತ್ತೂ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಮಾಚಾರವೆಲ್ಲವಂ ತಿಳುಹಿ, ಏನಾದರೂ ನೂ
 ತನವಾಗಿ ಬಂದು ತಂತ್ರವಂ ಮಾಡಿ ಇವನಂ ಕೊಲ್ಲಜೀಕಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ
 ಸಾಯುವವೆಲ್ಲವೆಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನುಚಿನುಬಾ, ಅದಂ ಕೇಳಿ ರಾಜೇಂ
 ದ್ರನು ಸುಮತಿಯಂ ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ಪುಂತ್ರಿಯೆ! ಮೊದಲು ಸಾವೀರ್ಮರೂ
 ಆಲೋಚಿಸಿದ ಪರಿಯಾಗಿಯೇ ಧಾನವಾಧಿಪನಾದ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಅ
 ತ್ಯಂತ ದುರ್ಜಯನಾಗಿರುವನು. ಏನು ಉಪಾಯವಂ ಮಾಡಿದರೆ ಈ

ಹಾನವನ್ನೇ ಅಪಾಯ ಬರುವದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಲಾ ಮಂತ್ರಿಯು ಒಂದು ನಿಮಿಷವಾರೋಚನೆಯಾಗೈದು, ಬಳಿಕ ರಾಜೇಂದ್ರಸಂ ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ರಾಜಕುಲತೀರ್ಥಕನೇ! ಕೇಳು ಈ ಕಾಲದೋಳ್ ಈ ರಾಕ್ಷಸನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಭೇದೋಪಾಯವು ಮಾಡಿಬಲ್ಲದೆ ಪರಾಕ್ರಮವಿಲ್ಲವೂ, ಮಾಯೆಯಿಂದಲೂ, ಕೂಡ ಷ್ಟಿಮವೆನೆಂದರೆ ಈ ಮರಾತ್ಯನಾದ ಹಾನವನು ದಕ್ಕುವ ನಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನಾದ ಈ ಬಾಯಾಗುವ್ವನಿಗೆ ನೀಳು ಪ್ರಾಪ್ತದಲ್ಲಿ ಶಾಲ್ಯಲಿ ದ್ವೀಪದೋಳ್ ಸಂಶಯದ ಮರ್ಘರ್ಷನ ನಡೋದರಿಯಾದ ಮೈರೋಚನೀ ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸಿಯ ರೂಪವು ಕೈಗೊಳಿಸಿ ಕಳುಹಿ, ದುರ್ಜಯನಾದ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೆಂಬ ಈ ದುಷ್ಟ ರಾಕ್ಷಸನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನೇರುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಬಳಿಕ ಅವನಿಂದ ಆ ರಾಕ್ಷಸನ ರಹಸ್ಯ ವೃತ್ತಾಂತಗಳೆಲ್ಲವು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಸಮೃದ್ಧಗಳ ಕಾರ್ಯವು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಲ್ಲದ ಕೇವಲ ಯುದ್ಧವು ಮಾಡಲಾಗದೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಮತ್ತೂ ಕೆಲವು ರಹಸ್ಯಗಳು ಕೂಡ ಬೇಳಲೂ, ಅದು ಕೇಳಿ ರಾಜಕುಮಾರನು ಅಹುದಹುದುಂದು ಆ ಮಾತುಗಳು ಮನದಂದು ಸುಮತಿಯ ಮಾತಿಗೆ ಬಹು ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ಇಂತಿರ್ಪ ನಮಯದಲ್ಲಿ ನೆನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯ ತೆಲುಮೆಯು, ಅವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಆಲೋಚನೆಯು, ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಆಲೋಚನೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ದೇವಮಂತ್ರಿಯಾದ ಬೃಹಸ್ಪತಿಗೂ ಕೂಡ ಇರಲಿರದೆಂದು ಸಂತೋಷಗೊಂಡು, ತನ್ನ ಕುರದೋಳ್ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ರತ್ನ ಹಾರದಿಂದ ನುಮತಿಯು ಕಂಠವು ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಅತ್ಯಂತ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಪ್ರೇಮಾಲಿಂಗ ನವಾಗೈಕೊಂಡು, ಬಳಿಕ ಯಕ್ಷನು ಕರದು ಅವನಂ ಕುರಿತು ಮುಂದೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲವು ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿ ಕಳುಹಲಾಗ, ಛಾಯಾಗುವ್ವನು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಬರುತ ಜಿತ್ವದಶೀ ಪುರದ ಪುರೋಭಾಗದೋಳ್ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿರುವ ರತ್ನಮಯವಾದ ಜಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಮೈರೋಚನಿಯ ಆಕಾರವು ತಾಳಿ ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ರೋದನವಾಗೈಯುತ, ದುರ್ಘರ್ಷನ ಗುಣಾನುವಾದವು ಮಾಡುತ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿರಲೂ, ಆಗ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಇದನೆಲ್ಲವು ಆಲಿಸಿ ಕೇಳಿ, ಘಾಳಯೂಕೂಡ ನನ್ನ

ಪುರುಷಂ ಪ್ರಪೇಶಿಸುವದಕ್ಕೆ ಭಯಗೊಂಡಿರುವದರಲ್ಲಿ ಇಂತು ಕೇವಲ
 ದೀಪಸುವ ಧ್ವನಿ ಉಂಟಾಗುವದಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತವೇನೆಂದು ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು
 ಹಿಂದೂ ತಿಳಿಯದೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಪ್ರವಾಹರವನ್ನೊದ್ದಿ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು
 ರೋದಿಸುವನೈವ ನೆತಿಯುಂ ನೋಡಿ, ಇವಳು ದೇವಕನ್ನೆಯೋ? ಗಂಧರ್ವ
 ತರಣಿಯೋ? ದಾನವಕಾಂತೆಯೋ? ಎಂದು ಬೋಧಿಸುತ್ತ, ಅವಳ ರೂಪ
 ವಂ ನೋಡಿ ಮೋಹಗೊಂಡು ಬದಿಯನ್ನೊದ್ದಿ ಅವಳಂ ಕುರಿತು ಎಳ್ಳಿ
 ಮೋಹನಾಂಗಿಯೆ! ನೀನ್ಯಾರು? ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವದಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತವೇನು?
 ಅಥವಾ ಬಂದದೂ ಪಟ್ಟಣವ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮೊರೆಯಿಡುವ ಪರಿ
 ಯೋನು? ಇದೆಲ್ಲವು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವೇಳನಲು, ಅದು ಕೇಳಿ ವೈರೋಚ
 ನ್ನ ರೂಪನಾದ ಯಕ್ಷನು ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನ ಮಕ್ಕಳಂ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಾ
 ರದೆ, ಮತ್ತೂ ಸಂತಿರವ ಅವನು ನೋಡದೆ ಕಾಲುಸೆಗಳಂತೆ ಕಣ್ಣೀರು
 ಗಳಂ ಬಿಡುತ್ತ ಸುದ್ದಾನೆ ಇರಲಾಗ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಇಂತಿರ್ವ ಕಮ
 ಲಾಕ್ಷಿಯುಂ ನೋಡಿ ಎಳ್ಳಿ ವಿಪಕ್ಷಣಳೆ! ನೀನಿಂತು ಕೋಪಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕಾ
 ರಣವೇನು? ವೇಳಂದರೂ ವೇಳದೆ ನುಮ್ಮನೇ ಇರುವ ಪರಿಯೋನು? ಅದೆ
 ಳ್ಲವು ತಿಳುಹಿದರೆ ನಿನ್ನ ಕಪ್ಪುವಂ ಬಿಡಿಸುವೆನೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಗ ಕವ
 ಟ ಪೈರೋಚನೆಯು ಆ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೋಪಗೂಡಿ, ತಿರಿಗಿ
 ನೋಡಿ ನೀನ್ಯಾರು? ನಿನ್ನಿಂದಲೇನಹುದು, ನೀನು ಬಂದಂತೆ ಪೋಗಬೇಕ
 ಳ್ದಿದೆ ನನ್ನ ಕಪ್ಪೇಷ್ಟುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಫಲವೇನೆಂದು ನುಡಿದು, ಅಥವಾ ವೇ
 ಳುವನು ಕೇಳು ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನುಂ ಬ ರಾಕ್ಷನ ಕ್ರೋಧನಾದರೂ ಇರುವ
 ಬಳಿಯಂ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ನಿನಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಉಂಟು
 ಎನಲೂ, ಅದು ಕೇಳಿ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಇದೇನೋ? ಬಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ
 ವಾದ ಕಾರ್ಯವಿರುವದು. ಅದು ತಿಳಿದು ನೋಡುವೆನೆಂದು ತನ್ನ ಮನೆ
 ದೋಳ್ ಬೋಚಿಸಿ ಎಳ್ಳಿ ರಮಣಿಯೆ! ನೀನು ವೇಳದಂತೆ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷ
 ನಿರುವ ಬಳಿಯಂ ತೋರಿ ಕೊಡುವೆನು ವೇಳೆನಲೂ, ಆಗ ವೈರೋಚನ
 ರೂಪನಾದ ಯಕ್ಷನು ಶಾಲ್ಮಲಿವ್ವೀವದೋಳ್ ಮರ್ಧರ್ಪನೆಂಬೋರ್ವ ದಾ
 ನವಶ್ರೇಷ್ಠನಿರವನು, ಅವನಿಗೆ ನೋದರಿಯಾದ ವೈರೋಚನೇ ಎಂಬ ಕ
 ನ್ನೆಯೆ ನಾನೆಂದು ತಿಳಿಯುವನಾಗು. ಮತ್ತೂ ಆ ಶಾಲ್ಮಲಿವ್ವೀವಾಧಿಪ

ತಿಯಾದ ಸಮ್ಮಾ ಅಣ್ಣನಾದ ದುರ್ಧರವನು ಓರ್ವ ಮನುಷ್ಯನಿಂದ ಸೇನಾ ಸಮೇತನಾಗಿ ಸಂಹೃತನಾಗಲೂ, ಅದು ಕಂಡು ಭಯಗೊಂಡು ರಾಕ್ಷಸ ಕುಲದೊಳಗೆ ಸರೋತ್ಪತ್ತಿಪ್ಪನಾಗಿ ಶೂರನಾದ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನ ಸವಿಾ ಪದನೈವಿ ಕೆಲವು ರಹಸ್ಯಂಗಳಂ ಪೇಳಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿರುವನೆನಲಾಗ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ ಈ ತರುಣಿಯು ಏನುಕಾರಣದಿಂದ ಬಂದಿರುವಳೋ! ಇವಳಿಂದ ಹೇಳುವಾಗುವನೋ? ಅಥವಾ ಕಷ್ಟವೇ ವಾ, ಪ್ತವಾಗುವದೋ? ಎಂದು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಪೋಚಿಸಿ, ಅದರೊ ಸಮ್ಮಾ ದಾ ಸನಕುಲದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಇವಳ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಂಗಳಂತಿಯಾದೆ ಕೇವಲ ತಿರಸ್ಕಾರವಂ ಮಾಡಲಾಗದೆಂದು ತಿಳಿದು, ಮತ್ತೂ ಅವಳಂ ಕುರಿ ತು ಎಲೈ ತರುಣಿಯೆ! ನಾನೇ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು, ನೀನು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಯೋಚನೆಯಂ ಮಾಡಬ್ಯಾಡವೆಂದು ನುಡಿಯಲು, ಅದು ಕೇಳಿ ಕಪಟ ವೈರೋಚನಿಯು ಗಳಗಳನೆ ಅಳುತ ಜೀಗದಿಂದಿದ್ದು ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನ ಪಾ ದಂಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಇಂತು ಸಸಗೆ ಮೋಸವಂ ಮಾಡುವುದುಜಿತವೇ ಎಂದು ನುಡಿದು, ಬಳಿಕ ನನ್ನ ಕಷ್ಟಂಗಳೆಲ್ಲವೂ ಈಗಲೇ ಸಮ್ಪುಂಗಳಾದವು. ಪ ಟ್ಪಣವಂ ಕುರಿತು ನೆಟ್ಟಗೆ ಈಗಲೇ ತೆರಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವೃ ತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನೋಡಿಸುವೆನೆಂದು ವೇಳಲು, ಆಗ ಲೋಹಿ ತಾಕ್ಷನು ಆ ಸತಿಯೊಡಗೂಡಿ ತನ್ನ ಮಂದಿರವನ್ನೆವಿ, ಅವಳಂ ಕುರಿತು ಇನ್ನು ನಿನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ವೇಳೆನಲೂ, ಅದು ಕೇಳಿ ಕಪಟವೈ ರೋಚನಿಯು ಮೊದಲು ತಾನು ವೇಳಿದಂತೆ ತಮ್ಮ ಅಣ್ಣನಾದ ದುರ್ಧರ ವನು ಶಾಲ್ಮಲಿ ದ್ವೀಪವೆಲ್ಲವಂ ಜೈಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ದುಷ್ಟ್ರವೇಶವಾದ ಒಂದುವಟ ಣವಂ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗೈಸಿ, ಸಖ್ಯಸ್ತ ದಾಸ ವರೊಡಗೂಡಿ ನುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರುವ ಸಮುದಯದೊಳಗೆ ಓರ್ವ ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನೆಂಬ ಧೂವಾಲಕನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲರಂ ಸಂ ಹರಿಸಿ, ಬಳಿಕ ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣನಾದ ದುರ್ಧರವನು ಕೂಡ ಒಂದು ಭಾರಿ ಪುರಾಜಿತನು ಮಾಡಲಾಗ ರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲರೂ ರಾತರಾಗಿ, ನಾವೀರ್ಪರೇಖುಳಿದ ನಂತರ, ಇವನೊಡನೆ ಶಿಣುವದದು ಸಾಧಾರಣವಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಅಲ್ಲಿಂ ದ ತೆರಳಿ, ನಾವೀರ್ಪರೂ ಬಿಟ್ಟವು ಮಾರ್ಗದೊಳ್ ದುರ್ಧರವನು ನನ್ನೊ

ಡನೆ ಶಾಕದ್ವೀಪದೋಳ್ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೆಂಬ ಮಹಾ ಬಲಶಾಲಿಯಾದ
 ಓರ್ವ ದಾನವೇಂದ್ರನಿರುವನು. ಅವನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ಈ ದುಷ್ಟನಾದ
 ನರಾಧಮನ ಸಂಹಾರವಂ ಆತನಿಂದ ಗೈಸಿ, ಅನಂತರ ಸೋದರಿಯಾದ
 ನನ್ನಂ ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹವಂ ಮಾಡಿ, ಈರ್ವರೂ ಕೂಡ ಸಕಲ
 ಲೋಕಂಗಳಂ ಜೈಸಿ ಸುಖದಿಂದಿರುವೆವೆಂದು ವೇಳುತ್ತ, ಬರುತ್ತಿರಲಾಗ
 ದಾರಿಯೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜನೆಂಬ ಆ ಭೂಪಾಲಕನು ಧನುವಂ ಪಿಡಿದು
 ನಮ್ಮ ಎದುರಾಗಿ ಬಂದು ಯುದ್ಧ ದುರ್ಮದನಾದ ದುರ್ಧರ್ಷನು ಬಗೆ
 ಬಗೆಯಾದ ಬಾಣಂಗಳಂ ತಡೆದು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರಲೂ, ಆ ಸಮಯ
 ದೋಳ್ ಮೃಣ್ಮನಾದ ದುರ್ಧರ್ಷನು ಆ ರಾಜಕುಮಾರನೊಡನೆ ಬಹಳ
 ದಿವಸ ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾರದೆ ಮೃತಿಯಂ
 ಪೊಂದಿವನು. ಇದ್ದೆಲ್ಲವಂ ಕಂಡ ನಾನು ಶೋಕಾತುರಳಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತರೆ
 ನನ್ನ ಸೌಂದರ್ಯವಂ ನೋಡಿ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನು ನನ್ನಂ ಪಿಡಿಯ
 ಲೋಸುಗ ಬರುವನೆಂದರಿತು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಅವನು ಕಾಣದಂತೆ
 ನಿನ್ನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದುವೆನೆಂದು, ಬಹು ವೇಗದಿಂ ಬರುತ ಬಿಸಿಲು ತಾವ
 ವಂ ಸಹಿಸಲಾರದೆ, ಬಹು ದೂರ ನಡೆದ ಮಾರ್ಗಾಯಾನದಿಂದ, ವಾಮ
 ದೇವನೆಂಬೋರ್ವ ಋಷಿಯ ಆಶ್ರಮವನ್ನೈದಿ ಬಳಲಿ ಬ್ಯಾಸರಗೊಂಡು,
 ಒಂದು ರಸಾಲ ವೃಕ್ಷದೋಳ್ ಯಾರೂ ಅರಿಯದಂತೆ ಕುಳಿತು ಶ್ರಮ
 ವಂ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಆ ಋಷಿಯ ಶಿಷ್ಯರೀ
 ರ್ವರೂ ಅಲ್ಲಿ ನಾನಿರುವದಂ ತಿಳಿಯದೆ ಓಡಿ ಬಂದು ವಾಮದೇವನಂ ಕು
 ರಿತು, ಎಲೈ ಮಹಾನುಭಾವನೆ! ಸುಗಂಧರಾಜನೆಂಬೋರ್ವ ಸರವತಿಯು
 ಶಾಲ್ಮಲಿ ದ್ವೀಪವಂ ಪೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿ ಸಪರಿವಾರನಾದ ದುರ್ಧರ್ಷನೆಂಬ
 ದುಷ್ಟ ದಾನವನಂ ಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳಂ ಬಿಡಿಸಿದನೆಂ
 ದು ವೇಳಲೂ ಮಹಾಮುನಿಯು ಎಲೈ ಮತೀನರಾದ ಶಿಷ್ಯರುಗಳರಾ!
 ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರನಿಂ ನಿಮಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯದಿರಿ,
 ಮುಂದಾಗುವ ಕಾರ್ಯವಂ ತಿಳಿಯದೆ ಇಂತು ಸುಮ್ಮನೆ ಸಂತೋಷ
 ವಡುವದುಂಟೆ? ಮತ್ತೂ ಈ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಇಂತಾದುದಕ್ಕೆ ಸಂ
 ತೋಷಗೊಂಡು ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಪೋಗಿ, ಎಂದಿನಂತೆ ತನ್ನ ಮಂದಿರವನ್ನೈದಿ ಸೌ

ಖವಲ್ಲಿರದೆ, ಶಾಕದ್ವೀಪವಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ ದುರಹಂಕಾರದಿಂದ ಅಲ್ಲಿರುವ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೊಡನೆ ಕದನವಂ ಮಾಡಿ, ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಂ ತರುವೆನೆಂದು ಪ್ರೋಗಿ, ಕಾಳಗಕ್ಕೆ ಕರೆಯಲೂ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಕಾಲವಂ ಕಂಡನನಾದುದರಿಂದ ಅವನೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡದೆ ಕಪಟದಿಂದ ಈ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಂ ಕರಗಳಿಂದ ಕೀಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಿನಗೆ ಇದ್ದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರೋಗಿಸುವನು, ಬಳಿಕ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನ ಮೋಹವಂ ತಿಳಿಯದೆ ತನ್ನ ಕರಗಳಿಂದ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಂ ಕೀಳುವೆನೆಂದು ಉದ್ರೋಗಿಸಿ, ಆ ಪೃಕ್ಷವಂ ಕೈಗಳಂ ಪಡಿಯಲಪ್ಪ ರೋಳ್ ಆ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವು ದೇವತಾ ಪೃಕ್ಷವಾದ್ದರಿಂ ಪಾತಾಳವಂ ಬಿಟ್ಟು ಕೈಗೆ ಬಂದುತ್ತೆ ತೋರಿ, ಈ ರಾಜಕುಮಾರನಂ ರಸಾತಳಕ್ಕೆ ಕೆಡವಿ, ಅವನ ಮೇಲೆ ಕೂಲವರ್ಯತದಂತೆ ಭಾರವಂ ವಹಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವನು. ಬಳಿಕ ರಾಜಕುಮಾರನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏಳಲಾರದೆ ಭೂಮಿಯ ಕೂಲಾಗಿ ಪ್ರೋಗುವನು. ಈ ಪರಿಣಂ ತಿಳಿಯದೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಈ ಮಾತುಗಳಂ ನುಡಿಯದಿರಿ ಎಂದು ವೇಳ, ಕಡುಸೊಂದು ಮರುಗುತ್ತ ನುಡಿಯುವ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ನಾನು ವೊಡಲು ಮುಘವನು ವೇಳದಂತೆ ನಿನ್ನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ, ಆ ಮರಾತ್ಮನಾದ ಸರಾಘಮನಂ ನಿನ್ನಿಂದ ಸಂಹಾರವ ಗೈಸಿ, ಬಳಿಕ ನಿನಗೊಡಗೂಡಿ ವಿಹಾರವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಅವನು ಬರುವಷ್ಟರೋಳ್ ಈ ಸಕಲ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ನಿನಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಕುಶಲವಂ ಉಂಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಹು ಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ಬಂದೆನೆ ನಲೂ; ಅದು ಕೇಳಿ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಕಾಲವನಾಗಿ ಈ ವೋಸದ ಮಾತಿಗೆ ಮನಸೋತು, ಎಲೈ ರಮಣಿಯೆ! ನೀನು ವೇಳದ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲ ನಿಜವೇ ಸರಿ. ನೀನು ಭಯಗೊಳ್ಳದೆ ನನ್ನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಸುಖದಿಂದಿರು ವಳಾಗು. ಆ ರಾಜಕುಮಾರನು ಎಲ್ಲಿರುವನು. ಅವನಂ ತೋರಿದರೆ ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ನೀನು ವೇಳದ ಉಪಾಯದಿಂದಲಾದರೂ, ನನ್ನಲ್ಲಿರುವರ ಲಬ್ಧವಾದ ಮಹಾಯುಧದಿಂದಲಾದರೂ ಸಂಹರಿಸಿ, ನಿನ್ನಂ ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸುವೆನಲೂ; ಅದಂ ಕೇಳಿ ಕಪಟವೈರೋಚನಿಯು ಇವನಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಸಾಧನವಿರುವದೆಂದು ಮನದೋಳ್ ಯೋಚಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಮ

ತೋಂದು ಪರಿಯಾದ ಪಾತುಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಕಾಲವು ಈ
ಯಾಕ, ಅಲ್ಲಿ ಅವನೊಡಗೂಡಿ ಸಂಚರಿಸು, ಅವನ ಮನವಿನ್ದಂತೆ ಮಾ
ತುಗಳನಾಡತಲಿವು, ಬಳಿಕ ಎತ್ತಿ ಹಾಸನೆಯವನೇ! ಪಾರಿಹಾತ ಪೃಷ್ಠ
ವು ಸೋಪೆಯೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಯು ನನ್ನಂ ಬಹಳವಾಗಿ ಬಾಧಿಸುವದ
ರಿಂದ ಅನು ತೋರಿಸಬೇಕೆನಲು, ಆಗ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಕವಚವೈರೋ
ಚನಿಳು ಕರವು ವಿಡಿದು ಉದ್ಯಾನ ವನವು ಕುರಿತು ಪೋಗುತ್ತಿರಲಾಗ
ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸೂರ್ಯೋದಯವಾದಂತೆ ಬೆಳಕು
ಕಾಣಬರಲಾಗ ಕವಚವೈರೋಚನು ಇದೇನು ವಿಚಿತ್ರವೆಂದು ಲೋ
ಹಿತಾಕ್ಷನು ಕೇಳಲಾ ಹಾನವನು ಇವು ಪೋಸದ ಮಾತುಗಳೆಂದಿರುವದೆ,
ಅವಳ ಮುಖ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಮೋಹಿತನಾಗಿ, ಮುಂದೆ ಬರುವ ವ್ಯು
ತ್ಪನ್ನವು ರಿಯದೆ, ಆ ಮಂದಿರದ ಬಾಗಿಲು ತೆಗದು, ಅಲ್ಲಿ ನೆಲ ಸೋಕದಂತೆ
ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ನಾಗಪಾಶದಿಂದ ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿರುವ, ಮಹಾದೇವನ
ವರಬಿಡುವುದ ಮಹಾ ಶೂಲಾಯುಧವು ಸೋಡೆಂದು ನೆಡಿದು, ಬಳಿಕ
ಎತ್ತಿರಮಾಣಿ! ಇದುವ್ರಭಾವವು ಪಲ್ಲವು ಕೇಳು—ಈ ಶೂಲಾಯು
ಧವು ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು, ಚಂದ್ರನಾಗಲೀ, ಚತುರ್ಮುಖನಾಗಲೀ, ದಿಕ್ಪ
ತಿಗಳು ದೇವಾನುರಕ್ತಿ ಬೆಟ್ಟ ಗೂಡಿ ಬರಲೀ, ತವುದೆ ಅವಶಿಷ್ಟರಂ ನಿಮಿ
ಷ ವಾತ್ರವೇಳ್ ದಹಿಸಿ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವು ಕುರಿತು ಬೈದುವದೆಂದು
ನಡಿಯಲು ಕವಚವೈರೋಚನು ರೂಪವಾದ ಯಕ್ಷನು ಭಯಗೊಂಡು
ಗಡಗಡನೆ ನಡೆಗಿ, ಇಂತಪ್ಪ ಸಾಹಸ ಉಳ್ಳ ಈ ಮಹಾರಾಕ್ಷಸನು ನು
ಗಂಧ ಮಹಿಮಾಲಕನು ಎತ್ತು ನಂಹಾರವಗೈವನು. ಇವನು ಪರಾ
ಜಿತನುಗುವಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮನದೋಳ್ ಸುಕಟಗೊಳುತ,
ಹಾಗೆ ಒಂದು ಉಪಾಯವು ಬಿಂತಿಸಿ, ಮತ್ತೂ ಆ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು
ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ಹಾಸನೆಯವನೇ! ಈ ಮೂರು ಲೋಕದೋಳ್ ನಿನೊಡ
ನೆ ಕಾಳಗದು ಕಾಯುವದಕ್ಕೆ ಕಾಲ ಯಮನೂ ಶಕ್ತನಾಗಿ ಕಾಣುವ
ದಿಲ್ಲ. ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ ನೆರರ ಪಾಡೇನೆಂದು ಬಹಳವಾಗಿ ಕೊಂಡಾಡಿ, ಆ
ಸುನುಂಧರಾಜನಿಂಬ ನೆರಾಧಮನು ಎತ್ತಿರುವನೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ
ಗೂ ಬರುವನಾಗಿ ತೋರುವದಿಲ್ಲ, ಎಂತಾದರೂ ಆ ಮಾನವಾಧಮನು

ಸಂಹಾರವಾಗೈದಲ್ಲದೆ ದಾಸವ ಕುಲಕ್ಕೆ ಕುಲವಾಗಲರಿಯದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನಿರುವ ಪುರವಸ್ಥೆಯೆ ಅವನ ಸಂಹಾರವಾಗೈದು ಬರುವದೇ ಸಿನಗೆ ಪ್ರಕೃತಕಾರ್ಯಮಲ್ಲದೇ, ಅವನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಮಾಡುವದು ಸರ್ವಧಾ ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂದು ವೇಳಲೂ, ಅದಂ ಕೇಳಿ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ವೈರೋಚನನಿ ರೂಪನಾದ ಯಕ್ಷನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ರಮಣಿಯೆ! ಈ ಕಲ್ಪ ತರುವು ವರಿಪಾಲನೆಯಾಗೈಯುತ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಬಾರದಂತೆ ಕಾಮಕೊಂಡು ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವದೇ ಹೊರ್ತು, ಆ ಪುರುಷನನ್ನು ರಸುತ ಪೋಗುವದು ನನಗೆ ಉಚಿತಮಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಆ ನರಾಧ ವಾಸಿರುವ ಬಳಿಗೆ ಪೋಗಿ ಉಪಾಯಗಾಂತರದಿಂದ ಅವನಂ ನಾನಿರುವ ಬಳಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಕರತರುವವೆಲಲಾಗ, ಕವಟವೈರೋಚನಿಯು ಎಲೈ ದಾನ ಪೇಶ್ವರನೆ! ನಿನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯಾವಂತೆ ಸರ್ವಸಾಹಸವಂ ಮಾಡಿ ರಾಜಕು ಮಾರಸಂ ಕರತರುವೆನು, ನೀನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಜಾಗರೂಕನಾಗಿ ಈ ಮಹಾ ಶೂಲಾಯುಧವಂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುತಲಿರಬೇಕು. ಅವನು ಮಾನವನಾದರೂ ಬಹು ಮಾಯಾವಿಯಾದವನು ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರ್ಯವಂ ನೆನೆಯದೆ, ಆ ಮಹಾ ಶೂಲವಿರುವ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ, ಮತ್ತೂ ಮಹಾಸ್ತ್ರಗಳಂ, ಪರಿವರಿಯಾದ ಆಯುಧಗಳಂ ಕೂಡ ಸನ್ನಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು. ನಾನು ವೇಗದಿಂದ ಪೋಗಿ ನೀನು ವೇಳದಂತೆ ಕಾರ್ಯವಂ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜನು ಮೋಹಗೊಳಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವೆನೆಂದು ಸುಡಿದು, ಆ ದಾನವನಂ ಮೋಹಗೊಳಿಸಿ, ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪವಂ ಮರೆಮಾಚಿಕೊಂಡಿರುತಲಿದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿಕೆಲವು ದೂರ ಪೋಗಿ, ಒಳಕೆ ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿ, ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಆ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಕಾಣದಂತೆ ಅವನ ಮಂದಿರವಂ ಪೋಕ್ಕು, ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಸೋಡುತಲಿರಲಾಗ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಪರಿಭರಿಯಾದ ಮಧ್ಯಮಾಂಸಾಹಾರಂಗಳಾಗೈದು ಘದವು ತಬೇಗಿರಿ, ಮಹಾ ಶೂಲವಿರುವ ಮಂದಿರವಂ ಪೋಕ್ಕು, ಆ ಶೂಲಧ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಾಗಿ ಮಲಗಿರಲಾಗ, ಗುಪ್ತನಾಗಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲವಂ ನೋಡುತಲಿದು, ಮರಗುಟ್ಟುನು ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜಂಗೆ ಭರಮು ಆಪ್ತನಾದುದರಿಂದ ಸುಖಾಪ್ತಿ ಆಗುವವಕ್ಕೆ ಇದೇ ಸಮಯ.

[illegible]

ರಿಸಿದ ಘೋಷಗಳೇ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಇಂತಲ್ಲದೇ ಆಕಾಶವೆಂಬ ತಳವಾ
ರನು ರಾಕ್ಷಸರ ಹೆಸರಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರೂ ಸುರಿಕ್ಷಿತವಾಗಿರೀ ಎಂದು ಮೇರು
ಮಂದರಂಗಳೆಂಬ ಮಾಹಾಭೇರಿಗಳಂ ರಭಸದಿಂ ಬಡಿಯುತ್ತ ಸಾರುವ ಧ್ವ
ನಿಯೇ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಶಾಕಿನೀ, ಡಾಕಿನೀ ಕಟ ಪ್ರಾತನಾದಿಗಳೆಲ್ಲ
ಕೂಡಿ, ಅಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ದಾನವರನ್ನೋಡಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ
ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಭೂತಗಳಂಗಳಂ ಬೆತನಕ್ಕೆ ಬೇಗ ಬನ್ನಿರೆಂದು
ದೂರದಿಂ ಕೂಗಿ ಕರೆಯುವವೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಅದೊಂದು ಪರಿ ಅ
ದ್ಭುತವಾದ ಶಬ್ದ ಉಂಟಾಗಲಾಗ ಶಾಕದ್ವೀಪದೊಳಿರುವ ಜನಗಳೆಲ್ಲ
ತಲ್ಲಣಗೊಂಡು, ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಆರ್ಭಟಿಸಿ ಬರುವನೆಂದು ಗಡಗಡನೆ
ನಡುಗುತ್ತ, ಏನೂ ತೋರದೆ ಗುಂಡು ಕಲ್ಲುಗಳಂತೆ ಉರುಳುವರು ಕೆಲಂ
ಬರು, ಮರಗಳಂತೆ ನಿಂತವರು ಕೆಲಂಬರು, ಸಿಡಲು ಎರಗಿದಂತಾಗಿ
ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪಿ ಮೂರ್ಛಗೊಂಡು ಮುಗ್ಧರಿಸಿಬಿದ್ದವರು ಕೆಲಂಬರು, ತತ್ತ
ದಗೊಳುತ ಇನ್ನೇನು ಗತಿ ಎಂದು ಮಕ್ಕಳುಗಳಂ ಚಿಕ್ಕ ಮನೆಗಳೋಳ್
ಬಚ್ಚಿಟ್ಟು ಬಾಯಿಬಿಡುತ್ತ ನಿಂತಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೇ ಇರುವರು ಕೆಲಂಬರು, ಸು
ತ್ತಲೂ ನೋಡುತ್ತ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೇ ಬಂದಂತೆ ತೋರಿ ಬಳಲಿ ಬಲತಪ್ಪಿ
ತಬ್ಬಿಬ್ಬಗೊಂಡು ಘಾಬರಿ ಬಡುತ್ತ ತಲೆ ತಿರಿಗಿ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವರು ಕೆ
ಲಂಬರು, ಕತ್ತಲೆಯೋಳ್ ಕಾಣುವ ಮನೆಗಳೇ ಪರ್ವತಂಗಳಂತೆ ತೋ
ರಿ ಅಗೋ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನು ಅಲ್ಲಿ ಬರುವನು ನೋಡಿರೀ, ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ
ಓಡಿ ಪೋಗಿ ಅಡಗಿಕೊಂಡು ಈ ಭಾರಿಗೆ ಬದುಕಿದರೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಈ ಸ್ಥಿ
ಳವಂ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟವಂ ನೇರುವಾ ಎಂದು ಓಡೋಡಿ ಬರುತ್ತ, ಕಲ್ಲುಗಳ
ಎಡವಿ ಬೀಳುವರು ಕೆಲಂಬರು, ಮಡದಿಯರೊಡಗೂಡಿ ಮನಬಂದಂತೆ
ಮಾಧನಾಟವನಾಡಿ ಶ್ರಾಂತರಾಗಿ, ಮೈ ಮರದು ಮಣಿಮಯ ಪಂಚಗ
ಳೋಳ್ ಮಲಗಿ, ಮರಳ ಮಮತೆಯಿಂದ ಉಬ್ಬಿ ಬರುವ ಮೋಹದಿಂ
ತಬ್ಬಿರು, ಅಪ್ಪರೋಳ್ ಈ ಅಬ್ಬರವಂ ಕೇಳಿದರೂ ರತಿಕೇಳಗಳಂ ಬಿ
ಡದೆ ಮಂಚದಿಂದಿಳಿಯದೆ, ತಮ್ಮಂಚುಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಂಚುಗಳಂತೆ ಹೊಳೆ
ಯಂತೆ, ಪಂಚ ಬಾಣನ ಪಟ್ಟ ದಾನೆಯಂತಿರುವ ತರುಣಿಯರು ಈ ಧ್ವನಿ
ಯ ಭಯದಿಂದ ತಾವಾಗಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಸುಖವನನುಭವಿಸುತ್ತ, ಬಂದ

ದ್ದು ಬರಲೀ ಆ ಮೇಲೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಎಂದು ಬಿಟ್ಟು ಬಾರದೆ ಘಟ್ಟ
ಯಾಗಿ ಧೈರ್ಯವಂ ತಾಳಿ ಏಳದೇ ಇರುವ ಯೌವನಸ್ಥರು ಕೆಲಂಬರು,
ಇಂತೂ ಆ ಶಾಕಸ್ವೀಪದಲ್ಲಿರುವ ನಮಸ್ತು ಜನರೂ ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಭಯ
ಗೊಂಡು, ಒಂದೂ ತಿಳಿಯದೆ ಕಳವಳಗೊಳ್ಳುತ್ತಲಿರುವ ನಮಯದೋಳ
ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಹಾದೇವನ ವರಪ್ರಸಾದದಿಂದ ರಾಕ್ಷ
ಸನಿಗೆ ಲಬ್ಧಮಾದ ಮಹಾಶೂಲವಿಂದಲೇ ಆ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನ ಸಂಹಾರ
ವಾದುದಂ ನೋಡಿ ಅಚ್ಚು ರಿಗೊಂಡು, ಸುಮತಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಂ
ತ್ರಿಮೇ! ಇಂತಿರುವ ಶೂಲವಂ ಪಿಡಿದು ಯುದ್ಧಾಭಿಮುಖನಾಗಿ ಈ ದಾನ
ವನು ಬಂದರೆ ನೋಡಿ ಜೀವಿಸುವರ್ಯಾರು? ಮತ್ತೂ ದೈವಬಲದಿಂದಲೂ,
ನಿನ್ನ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆಯಿಂದಲೂ, ಯಕ್ಷನ ಸಹಾಯದಿಂದಲೂ, ಈ
ದುಷ್ಕರದಾನವನ ಸಂಹಾರವಾದದ್ದೆಲ್ಲದೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಸಾಧನಗಳಿಂದ
ಸಂಹರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯನಲ್ಲ ಎಂದು ಯಕ್ಷ ಮಂತ್ರಿಗಳಂ ಬಹಳವಾ
ಗಿ ಶ್ಲಾಘನೆಯಗೈದು, ಇನ್ನು ನಮಗೆ ಅಶಕ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾವದೂ
ಇಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಪರ್ವತವಂತೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ದಾನವನಂ ನೋಡಿ
ನೇನು ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದ ಸಾಧನದಿಂದಲೇ ನಿನ್ನ ಸಂಹಾ
ರವಾಯಿತು ಎಂದು ಸಂತೋಷದಿಂ ನುಡಿಯುತ್ತ, ಅವನ ಮಂದಿರವೆ
ಲ್ಲವಂ ಯಕ್ಷ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಡಗೂಡಿ ನೋಡುತ್ತ ಬಂದು, ಒಂದು ಕಡೆ
ಯೋಳ ನಾಗಪಾಶದಿಂ ಬಿಗಿವಡೆದು ನರಳುತ್ತ ಬಿದ್ದಿರುವ ಚಿತ್ರವರ್ಮನು
ಕಂಡುಪಾಶವಂ ತರಿದು ನೆರೆಯಂ ಬಿಡಿಸಿ, ಶೀತೋಪಚಾರವಗೈಸಲಾ
ಚಿತ್ರವರ್ಮನು ಎಚ್ಚರಗೊಂಡು, ಕಣ್ಣೆರಡು ಏಕ ಕಾಲದೋಳ ಖುಡ
ಯಿಸಿ ಬಂದ ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯರಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಜ ಸು
ಮತಿಗಳಂ ನೋಡಿ, ಜೀಗದಿಂದಿದ್ದು ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡುವೆನೆಂಬಅ
ವ್ಯರೋಳ ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಿಂದ ಸುಮತಿಯು ಚಿತ್ರವರ್ಮನಂ ಕೈವಿಡಿದು
ಕರತಂದು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಬದಿಯೋಳ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ನಿನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತ
ವೆಲ್ಲವಂ ತಿಳುಹುವದೆನಲಾಗ ಆ ಚಿತ್ರವರ್ಮನು ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನ ಭಯ
ದಿಂದ ಒಂದೂ ತೋರದೆ ಸ್ತಬ್ಧನಾಗಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತು, ಸುತ್ತಲೂ ನೋ
ಡಿ ಘಾಬರಿ ಬಿಡುವವಂ ಕಂಡು, ರಾಜೇಂದ್ರನು ನಸುನಗುತ್ತ ಸುಮತಿ

ಯು ನೋಡಿ ಸಂಜ್ಞಿಸುಂ ಮಾಡಲಾ ಸುಮತಿಯು ಎತ್ತಿ ಚಿತ್ರವರ್ಣ
 ನೆ! ಇನ್ನು ನೀನು ಭಯಗೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಮೈರಿನಾಸ
 ಲೋಹಿತಾಕ್ಷಸೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನಿಂದ ಸುತ್ತು
 ತರುವನು. ನೀನು ಭಯವು ಬಿಟ್ಟು, ಬುದ್ಧಿಯು ಸ್ವಾನೀನವಾಗೈತೊ
 ಡು, ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜೇಂದ್ರನೊಡನೆ ನಿನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತವು ಬಿ
 ನ್ನವಿಸುವುದೆನಲಾಗ ಚಿತ್ರವರ್ಣನು ಪಂಚ ಪಾಣಂಗಳು ಹೊಸದಾಗಿ
 ಬಂದಂತೆಯು, ದರಿವ್ರಸಿಗೆ ನೆಮಗಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆಯು, ಕುರುಡನಿಗೆ
 ಕಣ್ಣು ಬಂದಂತೆಯು ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷವೆಂಬ ಸಮುದ್ರದ ಪಾರವು
 ಕಾಣದೆ ಎದ್ದು ನಿಂತು, ಕೈಗಳು ಮುಗಿದು ಎತ್ತಿ ಮಹಾ ಮಹಿಮನಾದ
 ಮಹೇಶ್ವರನೇ! ನಿನ್ನ ಸಾಹಸವು, ಸೌಂದರ್ಯವು, ಕೌಶಲ್ಯವು,
 ಸೌಖ್ಯವು, ಮಹಿಮೆಯು ಕಾರುಣ್ಯವು, ಸೌರಭ್ಯವು, ಗಾಂಭೀ
 ರ್ಯವು, ಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತೆ ಬಲ, ಉಚಿತಸ್ಥತ್ವವು, ಉದಾರತ್ವವು, ಸಹಾ
 ವರ್ತಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಾನಿರ ಭಣಂಗಳುಳ್ಳ ಮಹಾರಾಜನೊ ಕೂಡ ಸಮ
 ರ್ಥನಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಗುಣಂಗಳೆಲ್ಲವು ಎಣಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಕಲ ವ್ಯಾಕರಣ
 ಮಂಡಿತನಾದ ಸೂರ್ಯನೂ ಕೂಡ ಶಕ್ತನಲ್ಲ, ನಿನ್ನ ಅವಯವ ಸೌಂದ
 ರ್ಯವು ನೋಡಲೋನುಗ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷನಾದ ಇಂದ್ರನು ಮತ್ತೂ ಸಾವಿ
 ರ ನೇತ್ರಂಗಳೂ ಅವೇಕ್ಷಿಸುವನು. ಇಂತಿರುವಲ್ಲಿ ನಾನೆಷ್ಟು ಬಣ್ಣಿಸುವೆ
 ನು, ನೀನು ಮಾಡಿದ ನಿರ್ವ್ಯಾಜೋಪಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯುಪಕಾರವು ಮಾಡ
 ಲೋಸುಗ ಎದ್ದು ಸಹಸ್ರ ಜಸ್ತುಗಳಂ ಎತ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯುಪಕಾರವು ಮಾಡಿದ
 ರೂ ತೀರಲಾರದು, ಈ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷಸೆಂಬ ದಾಸವನು ಇಂದ್ರ ಮೊದ
 ಅದೆ ಅವ ದಿಕ್ಕಾಲಕರಿಂದಲೂ, ಮತ್ತೂ ಬಲಶಾಲಿಗಳಾದ ಡೇವಾಸುರ
 ರಿಂದಲೂ ಜೈಸುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತನಲ್ಲ, ಆದರೂ ವಿಲಾಸದಿಂದಲೇ ಇವನ
 ಸಂಹಾರವು ಮಾಡಿ ಭೂ ಭಾರವರ ಪರಿಹರಿಸಿದ ಮಹಾನುಭಾವನನು
 ನೀನಿಗೆ ಲೋಕಂಗಳೊಳಗೆ ಅಶಕ್ಯಗಳಾದ ಕಾರ್ಯಂಗಳೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಸು
 ಡಿದು, ಮತ್ತೂ ತನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವು ತಿಳುಹಿಕೊಂಬಿದುಂ ಬಿ, ಮಗ
 ಳಂ ನೆನೆಪುತಲಿರಲಾಗ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಬಂದನೂ ತಿಳಿಯುವ
 ನಂತೆ ಅವನಂ ಕುರಿತು ಇಂತು ವ್ಯಸನ ಪಡುವದಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತವೇನೆಂದು,

ಪ್ರಶ್ನೆಯುಂ ಮಾಡಲು, ಆಗ ಚಿತ್ರವರ್ಮನು ರಾಜೇಂದ್ರನು ಕುರಿತು ಎಲೈ ಕರುಣಾಶಾಲಿಯಾದ ನಾವ ಧರಣೀ ವಲ್ಲಭನೆ! ಈ ದ್ವೀಪದೊಳಗೆ ರವ್ಯಕನೆಂಬ ಒಂದ, ಕಾಲಾಚಲವಿರುವದು, ಅದರ ಉಪರಿಭಾಗದೊಳಗೆ ಕಾಂತಿಮತಿ ಎಂಬ ನಗರವಿರುವದು, ಅದರೊಳಗೆ ಗಂಧರವ್ಯಧಿಪತ್ಯವ ಗೈಯುತ ಸಮಸ್ತ ಬಂಧುಗಳೊಡಗೂಡಿ ನಾನು ಸುಖದಿಂದಿರುವ ಕಾಲ ದೊಳಗೆ ನನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಮಂದಾರವಾಲೆಯು ಒಬ್ಬರೂ ಆರಿನು ದಂತೆ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಮಾಯವಾಗಿ ಪೋದುದರಿಂದ, ಅತ್ಯಂತ ದುರಂತರವಾದ ಚಿಂತೆಯು ಪಡುತ್ತಿರುವ ನನ್ನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಮಂಜೂಷೆಯು ಕುರಿತು ಎಲೈ ಪಾಣಿಸ್ತ್ರೀಯೆ! ನೀನು ಇಂತು ವ್ಯಸನಪಡಲ್ವಾಕೆ? ಪ್ರೇಮ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಮಂದಾರವಾಲೆಯು ಎಲ್ಲಿ ಪೋಗಿದ್ದರೂ ಅವಳು ದಿನ ಮೂರ ರಲ್ಲಿ ಕರತರವೆನೆಯ ಮೇಳ, ನನಗಾಧಾನಗೊಳಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅರಳಿ ನೋಡುತ್ತ, ಲೋಹಿತಾಕ್ಷರೆಂಬ ಈ ವಾನನನ ಪುರವಂ ಕುರಿತು ಬರಲಾಗ, ಈ ದುರಾತ್ಮನಾದ ರಾಕ್ಷಸನು ನನ್ನ ಮಹಾ ಪಾಶಂಗಳಿಂ ಬಿಗಿದು ನೆರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟನು ಅತ್ತಲಾ ನನ್ನ ಪುರದೊಳಗೆ ಪ್ರಿಯಳಾದ ಮಂಜೂಷೆ ಮೊದಲಾದವರ ಪಾಡೇನಾಯಿತೋ? ಎಂದು ಒಂದು ಕಡೆಯೊ ಳಾಚಿಂತೆಯು ಶರೀರವಂ ಡಹಿಸುತ್ತಿರುವದು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಯೊಳಗೆ ಮಂದಾರವಾಲೆಯು ಯಾರ ಪಶವವಳೋ? ಎಂಬ ಅಲೋ ಚನೆಯು ನನ್ನ ಕಾಯನು ಕಂದಿಸುವದು, ಇದನೆಲ್ಲದಂ ಪರಿಹರಿಸಿ, ನಿ ವಾರ್ವಾಹ ಕರುಣಾಶಾಲಿಯಾದ ನೀನು ನನ್ನ ಸಲಹೆಯೇಕೆಂದು ಸಂಪ್ರಾಪ್ತನಿ ಗ ಪ್ರಣಾಮವಾಗೈಯಲಾಗ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ಚಿತ್ರವರ್ಮನೆ ವಾಗತಂ ಕೇಳಿ ದಯೆಯಿಂದ ಅವನಂ ಕುರಿತು ನಿನ್ನ ಮಗಳಾದ ಮಂದಾ ರವಾಲೆಯು ಮೂಢರ ಲೋಕದೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ತಂದು ಕೊಡುವೆನು. ಅವಳ ಯೋಚನೆಯು ಮಾಥೆಬಾಬ್ಬಡವೆಂದು ನುಡಿದು, ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೇ ಸಾದರೂ ಅವಹರಿಳಿ ರಸಸ್ಯವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವನೋ? ನೋಡಿರೆಂದು ಯಕ್ಷ ಸುಷುತಿ, ಚಿತ್ರವರ್ಮನಿಗೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಲೂ, ಬಳಿಕ ಯಕ್ಷ ಸುಮತಿ ಚಿತ್ರವರ್ಮರು ರಾಯನ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಮಂದಾರವಾಲೆಯಂ ಹುಡುಕಲೋಸುಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ರಹಸ್ಯವಾಗಿರುವ ಮಂದಿರಂಗಳೆಲ್ಲವಂ ಹುಡಿ

ಕೆ ಅವಳಂ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೇ, ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಬಂದು ರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ವಿ
ಜ್ಞಾನವನುಗೈಯಲೂ; ಅದಂ ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು
ಯಕ್ಷ ಚಿತ್ರವರ್ಮಾರೀವರಂ ಕರವು ನೀವು ಮೊವಲು ಕಾಂತಿಮತೀ
ಪುರವನ್ನೈದಿ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಮಂಜೂಷಿ ವೆದಲಾದವರಂ ಸಂತೈಸಿ, ಮಂದಾನ
ವಾಲಿನುಂ ಎಲ್ಲಿರುವಳೋ ಅರಸಿ ನೋಡಿ ಬಾಳಗ ಬರುವದೆಂದು ಆಜ್ಞೆ
ಯನ್ನಿತ್ತು ಕಳುಹಿ, ಬಳಿಕ ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಿ
ರುವ ಉಪವಸವಂ ಪೊಕ್ಕು, ಗಗನ ವಾಘ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೊಳೆಯುವ ಪೂರ್ಣ
ಚಂದ್ರಸಂತೆಯು, ದೇವನಮೂಹದೋಳ್ ಶೋಭಿಸುವ ಪರಶಿವನೆಂತೆ
ಯು, ಪರಿವಾರದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಬರುವ ಸರಸ್ವತಿಯಂತೆಯು, ಉಪ ಪ
ರವತಗಳಿಂದ ಬವ್ವಿದ ಹಿಮವಂತನೆಂತೆಯೂ, ಶೋಭಿಸುವ ಪಾರಿಜಾತ
ತರುವಂ ನೋಡಿ, ಸಂತೋಷದಿಂ ಸುಮತಿಯುಂ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತ,
ಮೆಲ್ಲನೆ ಲರುತ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ವಾಣಿಮಯಮಾದ
ಜಗತಿಯುಂ ಕಂಡು, ಬಳಿಕ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷವಂ ನೋಡಿ ಸಂತೋಷ
ಸಮುದ್ರದ ಪಾರವಂ ಕಾಣದೆ, ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ನಮಸ್ಕಾರವಾಗೈದು ಈ
ರವರೂ ಆ ಮಣಿಮಯ ಜಗತಿಯೋಳ್ ಸುಖದಿಂ ಕುಳಿತಿರ್ಪ ರಂಬಲ್ಲಿಗೆ,

ಗದ್ಯ—ಕುಂಡಲಿತಯ ಖಂಡವರಶು ಪುಂಡರೀಕ ಭವಾಖಂಡಲ
ಪ್ರಮುಖನಿಖಿಲ ಸುರವರ ಪರಿಭವ ಪರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡ ಬಲಚಂಡಮುಂ
ಡ ಖಂಡನೆ ನಿವುಣ ಕೋದಂಡ ಕಾಂಡ ಮುಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾದಂಡ
ಪರಿಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾ ಕಟಾಕ್ಷ ನೀಕ್ಷಣ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನ ಭೂ
ಮುಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯಪ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾಷಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕವ
ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಧೌರೇಯಘಟಿಕಾ
ಶತಗ್ರಂಥ ದಿನದಿನ ಪ್ರಬಂಧ ನಿಬಂಧನೆ ಧಾರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನವನಿತಾ
ತ್ರೇಯಸಗೋತ್ರಾಕ್ಷಲಾಯನ ಸೂತ್ರ ಚಾಮುರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ಪು
ತ್ರ ನರಪತಿ ಬಿರುದ ಮಹಶೂರ ಪುರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜವಡ
ಯರವರಿಂದ ರಸಿಕಜನಾನಂದ ಕರಮಾಗಿ ವಿರಚಿತಮಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ
ಪರಿಣಯವೆಂಬ ಈ ನವೀನ ಕೃತಿಯೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಶಾಕದ್ವೀ
ಪವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನಂ ಸುಂದರಿಸಿ, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವಂ ಕಂಡ

ನೆಂಬ ವೃತ್ತಾಂತ ಮೊದಲಾದ್ದಂ ಬಣ್ಣಿಸಿರುವ ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರನೆಯ
ಆಶ್ವಾಸನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮುಂಗಳಮಹಾ

ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರನೆಯ ಅಧ್ಯಾಸ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶ್ರೀರಸ್ತು.

ಇ ಪ್ಪ ತ್ತ ನಾ ಲ್ಪ ನೇ ಯ ಆ ಶ್ವಾ ಸ ಪ್ರಾ ರಂ ಭಿತಿ .

ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡಿಕಾಂಬಾಯಿನವಃ.

ಅನೆಂತರದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ
ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ, ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಿನ ಕೆಳಗಣ ಮಣಿಮಯ ಜಗತಿ
ಯೋಳ್ ಕುಳಿತು, ಆ ಮಂದಾರವೃಕ್ಷದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಅದೊಂದು ಪರಿ
ಯಾದ ಹರ್ಷ ಉಂಟಾಗಿ, ಆ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷದ ಪುಷ್ಪಗಳ ಪರಿಮ
ಳಂಗಳಂ ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಆಘ್ರಾಣವಾಗ್ಗೈಯುತ್ತ, ಪರಿಪರಿಮಾಗಿ ಅದರ
ಪ್ರಭಾವವಂ ಪ್ರೊಗಳುತ್ತ, ಈಗ ಭೂಮಿಗೆ ಗಂಧವತೀ ಎಂಬ ಹೆಸರುಂ
ಟಾದುದು ಸಾರ್ಥಕಮಾಯಿತೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಕೂಡಿ
ರಲು; ಆ ಸಮಯದೋಳ್ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷವು ದೇವತಾತ್ಮಕವಾದುದ
ರಿಂದ ತನ್ನ ನೆಲಖೋಳ್ ಕುಳಿತಿರ್ಪ ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕಂಡು
ದೇವೇಂದ್ರನಂ ನೋಡಿದಂತೆ ಹರ್ಷಯುಕ್ತಮಾಗಿ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಪುಷ್ಪ
ಗಳಿಗಿಂತಲೂ, ಅಧಿಕವಾದ ಸುಗಂಧದಿಂದ ಬೆರದಿರುವ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾ
ಜೇಂದ್ರನ ಶರೀರವಂ ನೋಡಿ, ಇವನು ಮಾನವನಲ್ಲವೆಂದರಿತು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ
ಆಲೋಚನೆಯಾಗ್ಗೈದು, ಬಳಿಕ ಅಲ್ಲಿ ನೆಡದ ವೃತ್ತಾಂತವಂ, ಮಹಾರಾ
ಜನ ಪೂರ್ವ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಕೂಡೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳಿದು, ಈ ಮಹಾ

ಸುಖವಾಸೆ ನಿನಗೆ ಅಭಿಪ್ರಿಯಾದ ಪುರುಷರಂದು ತನ್ನ ಮನಮೋಹ
 ನಿಶ್ಚಯ, ಪೂರ್ವದೋಳ ಮುಸಂದ್ರಮ ಭೂಮಾಸನ ಮುಖಮುಖ
 ಮುಖವಿರುವ ಅನುರಾಸತಿಯು ಬಿಟ್ಟು ಪೋಗುವ ಕಾಲದೇ ಇಳಿ ನ
 ಮೃತ್ತರಿಗೂ ಭೂಶೋಕವಂ ಕುರಿತು ಪೋಗುವುದು ಅಚ್ಚೇನು
 ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿ, ಈ ಮನ್ವಜಾನನ ಸಮಾಪನಂ ಸಂತರವಿಟ್ಟು
 ಲೋನುಗ ತಾನು ಮಾನವನಾಗಿ ಪುಟ್ಟ ಎರಿಸಂತೆ ನಮ್ಮೆತ್ತರು ಸತ್ವನೀ
 ನರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತರಲನ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿಯೆ ಒಂದಿರುವರಲ್ಲಿ
 ಸಂವೇಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಇಂತಲ್ಲದೆ ಮಾನವನಿಗೆ ಇಂತು ಸಾಕನ
 ಮೆಲ್ಲಿ ಎಂತ, ಆ ವಶೆಯು ತಾಳುವದ್ರೆಂಬ ಪೂರ್ವ ಸ್ತೂತಿಯು ಈ
 ಮುಖಕಾಶಕಮಾರಗಳಿಗೆ ಅರಳುವುದು. ಇದು ದೇವತಾ ರಸ್ಯವಾ
 ವಂದಿಸಿದ ಮನುಷ್ಯ ಭಾವವಿರುವಿದು ಈ ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ತಾನು ತಿಳಿ
 ಷುಕೆ ಲೋಕಾಡಿದೆ ಇರಬೇಕಲ್ಲದೆ ಪ್ರಕಟವಂ ಮಾಡಕೂಡದು.
 ಪೂಜ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ಭಾವವಿರುವವನಾದರೂ ನಮ್ಮೊಡೆಯನಾದವರಿಂದ
 ಯ ಛೇದಿತವಾಗಿ ಮುಖಾರವಸ್ಥೆನೆಂದು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಪರಿಮಳಗ
 ಳಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಲಿರುವ ಪ್ರಪ್ಪಂಗಳಿಂದ, ಭಾಷೆಯಿರುವುದರಿವ
 ವೋ? ಎಂಬ ಪುರ್ವೇಕವು ಷುಕಾರಾದಂಗೆ ತೋರುವಂತೆ ಎಳೆ ಭಾಷ
 ಯು ಸಂಪಾದಿಸುವ ಮುಖವಂ ನೋಡಿ ಪೂಜೆಯಾಗೈಯಲಾ ಕಾಳ
 ದೋಳ ನುಮತಿಯು ಮುಖಾತ್ಮರಾದ ಮಾನವರೆಂಬ ತೃಣ ಸಮೂಹವೆಲ್ಲ
 ಸುಗಂಧಕಾಜೇಂದ್ರನ ಪ್ರತಾಪವೆಷ್ಟು ವಾಮಾನವನಿಂದ ದಹಿಸಿ ಪೋಗಿ
 ಲು, ಅದಂ ನೋಡಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಂತೋಷವಿಂದ ಪೂಜೆಯುಂಗರವ
 ರೋ? ಎಂತು ಪರಮಾತ್ಮನಾಗೊಂಡು, ರಾಯನಂ ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ಭೂವಲ್ಲ
 ಭನೆ! ಮಾನವರ ಸಮುದಾನುರೇಖ ನಿನ್ನ ಪುಣ್ಯಪ್ರಭಾವವಿಂದ ಪರಾಭ
 ವನಂ ಹೊಂದಿ, ಅವರವರ ಸವಿಗವದಲ್ಲಿಯೆ ಈ ಪಾರಿಜಾತ ತರು ವೊವ
 ಲದ ತೋಕಾತಿತನುತದ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲವೋ ನಿನ್ನ ಕೈ ಸೇರಿದವಲ್ಲದೆ,
 ಮತ್ತೂ ವಿಕಾಲ್ಪಕರಾಗಲೀ, ದೇವತೆಗಳಾಗಲೀ, ಇಂತಿವ್ವ ವಸ್ತುಗಳು
 ಇರುವ ಸ್ವಲ್ಪವನ್ನಾದರೂ ನೋಡುವವಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥರಲ್ಲವೆಂದು ಪರಿವರಿ
 ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿರುವ ನೋಡುವವನು ಹಿನ್ನೆಲೆ ರಾಜೇಂದ್ರನು

ಮತ್ತೂ ಪೌಠಿಜಾತ ತರುವಂ ನೋಡಿ ನಲಿಯುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೊಳ್
 ವಸಂತೋದಯವಾದುದು, ಅದೆಂತೆಂದರೆ—ಮನ್ಮಥನು ತನ್ನ ಯುವರಾಜ
 ನಾದ ವಸಂತನಂ ಕರದು ಮಂದಾರಮಾಲೆ ಎನುವ ಗಂಧರ್ವ ಸುಂದರಿ
 ಯೊಡಗೂಡಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ವನವಿಹಾರವಂ ಮಾಡುವನಾದ ಕಾ
 ರಣ ಅವನ ಮನೋನುಗುಣ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಫಲಪ್ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ
 ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸುತ್ತ, ಹತ್ತು, ಇಪ್ಪತ್ತು, ಮುಪ್ಪತ್ತು ದಿನದವರಿಗೂ,
 ಆ ಮಹಾರಾಜನ ಸನಿವಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾದಿದುರ್ಗ, ಬಳಿಕ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಬರು
 ವದೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ತನ್ನ ಪರಿವಾರವನ್ನೆಲ್ಲವಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಲಾ
 ವಸಂತನು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೆಲ್ಲಿರುವನೆಂದು ಅರಸಿ, ನೋಡಿಕಾಣದೆ ಕಳ
 ವಳಗೊಂಡಿರಲಾಗಿ, ಮನ್ಮಥನು ತನ್ನ ಯುವರಾಜನಾದ ವಸಂತನಿಗೆ ಸು
 ಗಂಧರಾಜನಿಂದಂಟಾದ ಅವಮಾನವಂ ನೋಡಿ, ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಶರೀರ
 ವಂ ತೊರದು, ಸ್ವಾಕ್ಷೇಪರೂಪನಾಗಿ ಯಾರೂ ಅರಿಯದಂತೆ, ಯಾವನವನು
 ವ ಸಹನವಂ ಪ್ರೊಕ್ಕು, ತಾನಿರುವದಕ್ಕೆ ರಹಸ್ಯವಾಗಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಂ
 ಹುಡುಕುತ್ತ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತ, ಬಂದು ತನಗೆ
 ಶತ್ರುವಾದ ಸುಗಂಧರಾಜನಂ ನೋಡಿ, ಇವನ ಮನವಂ ಮನೆಯಂ ಮಾಡಿ
 ಕಾದಿರುತ್ತ, ಸಮಯವಂ ನೋಡಿ ಮೋಸವಂ ಮಾಡುವನೆಂದು ಅಡಕಿ
 ಕೊಂಡಿರುತ್ತಿರಲು, ಇವನ ಸತಿಯಾದ ರತಿಯು ತನ್ನ ಪತಿಯಂ ಕಾಣದೆ
 ಕಳವಳಗೊಂಡು, ಪರವಶಳಾಗಿ ಚಿಂತಿಸುತ್ತ, ಬಳಿಕ ತನ್ನ ಪತಿಯ
 ಮಂತ್ರಿಯಾದ ವಸಂತನಂ ಕರದು ನಿಮ್ಮರನು ಎಲ್ಲಿರುವನೋ? ಅರಸಿ
 ನೋಡಿ ಕರತರುವದೆಂದು ದೈನ್ಯದಿಂ ವೇಳಲಾ ವಸಂತನು ಅಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿ
 ನೋಡಿ, ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ ಭೋಲೋಕವನ್ನೈದಿ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ವನಗಳಂ
 ಪ್ರೊಕ್ಕು ಹುಡುಕುತ್ತ ಬರುವನೋ? ಎಂಬಂತೆಯು, ಹೇಮಂತ, ಶಿಶಿರ,
 ರೇಬ ದುಪ್ಪರಾದ ವಸಂತಾಲಕರ ಉರವಣಿಗೆ ಬ್ಯಾಸರಗೊಂಡಿರುವ ವಸ
 ದೇವತೆಗಳಂ ಸಂತೈಸಲೋಸುಗ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡು
 ಬರುವನೋ? ಎಂಬಂತೆಯು, ಶಿಶಿರ ಮೊದಲಾದ ಋತುಗಳೆಂಬ ಕಿರಾತರಿಂ
 ದ ಭಯಗೊಂಡು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದಂತೆ ಅಡಕಿಕೊಂಡು ಕಾಲವಂ
 ಕಳೆಯುತ್ತ, ಶಿಶಿರ ಋತುವು ಪ್ರೋಗಲೆಂದು ಮೌನವ್ರತವಂ ತಾಳ ತವವಂ

ಗೈವ ಕೋಕಿಲ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳ ಮೌನಕ್ರೋಧವಾಪನೆಯು ಮಾಡಿಸಲೋಸುಗ ಬರುವ ಪ್ರರೋಹಿತನೋ? ಎಂಬಂತೆಯು, ಹೌವನನೆಂಬ ವನದೋಳ್ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿರಹಿಗಳೆಂಬ ಪ್ಯುಗ ಸಮೂಹಗಳಂ ಬ್ಯಾಟಿಯಾಡಲೋಸುಗ ವನಸು ಮಾಡಿದ ಕಾಮಸು ಆ ಪ್ಯುಗನಮೂಹಂಗಳು ಚಲಿಸಿ ಪ್ರೋಗದಂತೆ ಕಾದಿರುವದೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿದ ಮಂತ್ರಿನೋ? ಎಂಬಂತೆಯು, ಮಂದ ಮಾರುತನೆಂಬ ವಿತ್ರನೊಡಗೂಡಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ನಮಯದೋಳ್, ಬ್ಯಾಲ, ರಸಾಲ, ವಕುಳ, ತಿಲಕ, ಕುರವಕ, ಚಂಪಕ ಮೊದಲಾದ ಪೃಕ್ಷುಗಳು ಮಾಧವೀ, ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ಬಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಸಂತನು ಬರುವನೆಂದು ಪ್ರಟ್ಟಿದ ಅನುರಾಗ ಜೆಚ್ಚಿ ಮೇಲುಕ್ಕಿ ಬರುವವೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮಾರುತನೆಂಬ ವಿಟಪ್ರರುಷನ ಶರೀರ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ವನವಜ್ಜಿ ಎಂಬ ಜಾರತರಣಿಯು ಶರೀರದೋಳಂಕುರಿಸಿದ ರೋಮಾಂಚಗಳೊಳಿ ಎಂಬಂತೆಯು, ವಿರಹಿಗಳಾದ ಸ್ತ್ರೀ ಪ್ರರುಷರ ಮೇಲೆ ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಾರನ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಉದುರಿದ ಕಿಡಿಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆಯು, ಮತ್ತು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಪ್ರತಾಪದಿಂದ ಪರಾಜಿತರಾಗಿ ವನವಂ ಪ್ರೊಕ್ಕಿರುವ ಪತಿಗಳಂ ಅರಸುತ್ತಿರುವ ಸಾಮಂತರಾಜರ ರಾಣಿಯರಂ ನೋಡಲೋಸುಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಪ್ರತಾಪಾಗ್ನಿಯು ಬಹುರೂಪುಗೊಂಡು ಪೃಕ್ಷುಗಳನ್ನೇರಿ ನೋಡುವದೋ? ಎಂಬಂತೆಯು, ವನಪ್ರವೇಶವಗೈವ ವಸಂತನೆಂಬ ಮಹಾರಾಜನಂ ಕಂಡು ವನದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಕುರವಿಂದ ರತ್ನಂಗಳಿಂದ ನಿವಾಳಿಯಂ ತೆಗದು ಎರಚಿದರೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮನ್ಮಥನ ಬಾಣಾಗ್ನಿ ಜ್ವಾಲೆಗಳ ಕೊನೆಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ ಬರಮಾಣಿಯು ಪನ್ಮರಾಗ ರತ್ನಮಯವಾದ ಆಭರಣಂಗಳಿಂದ ಅಲಂಕಾರವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಳೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ವನಂಗಳೋಳ್ ಬಣಗಿ ಉದುರುತ್ತಿರುವ ಎಲೆಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿರುವ ಮರಂಗಳಂ ನೋಡಿ ದಯೆಗೂಡಿದ ವಸಂತನೆಂಬ ಮಹಾ ಪುರುಷನು ನೀವು ಬೆಳೆದು ಬಾಳಿರೆಂದು ಅಶೀರ್ವಾದವಗೈದು ತಳೆದಿರುವ ಕುಂಕುಮಾಕ್ಷತೆಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ತೋರುತ್ತಿರುವ ಚಿಗರುಗಳ ಸಾಲುಗಳು ಪೃಕ್ಷುಲತೆಗಳಲ್ಲಿ ನೂಜಿಯಂ

ಕೂಡೆ ಊರುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಅಂಕುರಿಸಿ ಶೋಭಿಸುತ ಕವಲೋಡಮು ಕಿರಿವಸಳುಗಳಾಗಿ ವನದೇವತೆಗಳ ಪಣೆಯೊಳಿರುವ ಕೆಂಪುರತ್ನಗಳ ತಿಲಕಗಳೊ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮಾರನಶರಣ ಅಲಗುಗಳೋ? ಎಂಬತೆಯೂ, ಲತೆಗಳೆಂಬ ನಾರಿಯರ ಪಣೆಯೊಳಿರುವ ಮುತ್ತಿನ ಬಟ್ಟಿನ ಕೆಂಪುರತ್ನದ ಲೋಲಕಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ತೋರುತ ಇಮ್ಮಡಿವಾಗಿ ಕೆಂಪೇರಿ ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ವೃಕ್ಷಗಳೇ ಕಾಣದಂತೆ ವನೆಗಳೆಲ್ಲ ಚಿಗುರುಗಳ ಮಯವಾಗಿರಲು, ವಾರನು ದಿಗ್ವಿಜಯಾರ್ಥವಾಗಿತ್ತೆರಳ ಬರುವನೆಂದರಿತು ವನದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಬಟ್ಟುಗೂಡಿ ಮಾಡಿಸಿರುವ ವದ್ವರಾಗರತ್ನಮಯಂಗಳಾದ ಪಟುಮಂದಿರುಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ವಸಂತನೆಂಬ ಮಹಾರಾಜನು ವಿಚಾರಣೆಯೆಗೈವ ಚಿತ್ರದ ಚಾವಡಿಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಚಿಗುರುಗಳ ಕೆಂಪಾದ ಕಾಂತಿಯುಂಟಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳನೆಲ್ಲವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತಿರಲೂ; ವಸಂತ ಮಹೀಷಾಲಕನು ದಿಗುಂಗಳೆವರಿಗೆ ಉತುಗೇರಿಗಳಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಕೆಂಪು ಚಂದ್ರಕಳೆಯದುಕೂಲಂಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಯಾವಾಗಲೂ ಅರುಣೋದಯವಾಗಿರುವಂತೆಯೂ ಕೆಂಪಾದಕಾಂತಿಯುಂ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅರುಣೋದಯ ಸಮಯದೋಳ್ ಇದೇನದ್ಭುತವೆಂದು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕ್ಷಿಪ್ರಗಳಂ ಕೇಳಲೋಸುಗವೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ವಸಂತನೆಂಬ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಶಿಶಿರ ಋತುವೆಂಬುವನ ದುರಾಚಾರಂಗಳಂ ವೇಳಲೋಸುಗವೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮೃದು ಮಧುರವಾದ ಆಹಾರಂಗಳಂ ಕಂಡು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗುಂಪುಗಳಂ ಕರೆಯಲೋಸುಗವೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮತ್ತೂ ವಸಂತೋದಯವಾದುದು ವನವಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಬರುವದೆಂದು ತರುಣ ತರುಣಿಯರಂ ಕರೆಯಲೋಸುಗವೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಓರೋರ್ವರೇ ಸಂಚರಿಸಬಾಡಿರೆಂದು, ವಿರಹಜನಂಗಳಿಗೆ ಹಿತೋಪದೇಶವು ಮಾಡಲೋಸುಗವೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮನ್ಮಥನ ಭುಜಪ್ರತಾಪ ಬಿರುದುಗಳಂ ಹೊಗಳಲೋಸುಗವೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಕೋಗಿಲೆಗಳೆಲ್ಲ ಮೌನವಂ ಬಿಟ್ಟು ಮಧುರವಾಗಿ ಕೇಳುವರ ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ಇಂಪಾಗುವಂತೆ ಕೂಗುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ವಸಂತೋದಯವಾಯಿತೆಂದು ವೃಕ್ಷಲತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವು ಅಂಕುರಿಸಿ ಬರುವದೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೇ

ಕೀರ್ತಿ ಎಂಬ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳಿಂದ ಭೂಲೋಕವೆಲ್ಲ ಬಿಳುಪಾಗಿರಲಾಗ ಚಂದ್ರ
 ನೇ ಭೂಲೋಕವನ್ನೆದಿರುವನೆಂಬ ಸಂವೇದದಿಂದ ನೋಡಲೋಸುಗ
 ಬಂದಿರುವ ಸಕ್ಷತ್ರಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆಯು, ಸಮುದ್ರರಾಜನು ತನ್ನಲ್ಲಿ
 ಪುಟ್ಟಿದ ಐರಾವತ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳು ದಾನವರ ಅಧೀನವಾಗುತ್ತಿ
 ರಲು, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ದಾನವರನ್ನೆಲ್ಲ ಸೆಹರಿಸಿ ಆ ವಸ್ತು
 ಗಳೆಲ್ಲವಂ ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನವಂ ಕೈ ಕೊಂಡನೆಂಬ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಭೂ
 ಮಂಡಲವನ್ನೆಲ್ಲ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಮುತ್ತುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುವನೋ?
 ಎಂಬಂತೆಯು, ಮನ್ಮಥನು ತನಗೆ ಜಯಸಮಯ ಬದಗಿತೆಂದು ತಿಳಿದು
 ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ತನ್ನ ಬಾಣ ವರಂಪರೆಗಳಂ ವಿರಹಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿ
 ಸಲೋಸುಗ ಮೊದಲು ಮಾಡಿದನೋ? ಎಂಬಂತೆಯು, ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಯು
 ದುಂಡಾದ ವಪ್ರಂಗಳಂ ಕೆತ್ತಿದ ಆಭರಣಂಗಳಂ ಧರಿಸಿರುವಳೋ? ಎಂ
 ಬಂತೆಯು ವನದೇವತೆಯು ತನ್ನ ಪ್ರಿಯನಾದ ವಸಂತನೊಡನೆ ವಿಹಾ
 ರವಂ ಮಾಡುವಾಗ ಶ್ರಮದಿಂದ ಪುಟ್ಟಿದ ಕಿರಿ ಬೆಮರುಗಳ ಬಿಂದುಗಳೋ?
 ಎಂಬಂತೆಯು, ಕಿರಿ ಮೊಗ್ಗುಗಳು ಅಂಕುರಿಸಿ ಚಳಿದು ಬರುವ ಸಮಯ
 ದೋಳ್ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ಬಳ್ಳಿಗಳು ವಸಂತನಿಂದ ಮುಖ ಭಂಗವ
 ನ್ನೈದಿರುವ ಜಾಜಿಯ ಬಳ್ಳಿಯಂ ನೋಡಿ ನಗುತ ಹಾಸ್ಯವಗೈದವ್ರೋ?
 ಎಂಬಂತೆಯು, ವಸಂತನೆಂಬ ಕಾಂತನು ಬಿಂದುದರಿಂದ ಹೃದಯ
 ದೋಳ್ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಿ ಬಳಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಹೊರಭಾಗದೋಳ್
 ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಸಂತೋಷವ್ರೋ? ಎಂಬಂತೆಯು, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ
 ನೆ ಮುಖಕಾಂತಿಯಿಂದ ಪರಾಜಿತನಾದ ಚಂದ್ರನು ಬಹು ರೂಪ
 ಗೊಂಡು ವನವಂ ಪೊಕ್ಕು ವೃಕ್ಷ ಲತೆಗಳೋಳ್ ವಾಸವಂ ಮಾಡಿಕೊಂ
 ಡಿರುವನೋ? ಎಂಬಂತೆಯು, ವಸಂತನೆಂಬ ಹೂವಾಡಿಗನು ಪರಿಪರಿ
 ಯಾದ ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ತಂದು ಸುಲು ಸಾಲಾಗಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿರು
 ವನೋ? ಯಂಬಂತೆಯು, ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಮನ್ಮಥನ ಯುವರಾಜನಾದ
 ವಸಂತನಂ ಪರಿಸಲೋಸುಗ ಲತೆಗಳೆಂಬ ಬಾಹುಗಳಿಂದ ಪಿಡಿದಿರುವ
 ಪ್ರಮಾಲೆಯೋ? ಎಂತೆಯು, ಪನವೆಲ್ಲ ಪ್ರಮಯಮಾಗಲಾಗ ಲತೆಗಳೆಂ
 ಬಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಗಳು ಬಿಳುಪಾದದುಕ್ಕಾಲಂಗಳಂ, ವಿಚಿತ್ರವಸ್ತ್ರಂಗಳಂ

ಕೂಡ ಉಟ್ಟಿರುವರೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ತೋರುತಲಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಎಳೆ ಗಿಳಿಗಳ ಬಳಗದ ಪೂರ್ವಸುಕೃತಂಗಳೆಲ್ಲ ಫಲಿಸಿದವೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಯೌವನೋದಯ ಸಮಯದೋಳ್ ಅಂಕುರಿಸುವ ಕುಚಾಗ್ರಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ವನವೆಂಬ ಮಹಾಯೋಗಿಯು ಕಂಠದೋಳ್ಧರಿಸಿರುವ ರುದ್ರಾಕ್ಷಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮನ್ಮಥಮಹಾರಾಜನು ಬರುವನೆಂದು ವಸಂತನು ವನವೆಂಬಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಫಲವಸ್ತುಗಳಂ ಕಟ್ಟಿರುವನೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಮಂದಮಾರುತನೆಂಬ ಕುಮಾರರು ಆಡುವ ಗೋಲಿಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆಯೂ, ತೋರುತಲಿರುವ ಫಲಗಂಳದ ವೃಕ್ಷಗಳು ತುಂಬುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಶಿಶಿರ ಋತುವೆಂಬ ತರುವು ಕಳೆದು, ಕೆಂಪಾದ ಚಿಗರುಗಳ ಕಾಂತಿ ಎಂಬ ಅರುಣೋದಯವಾಗಿ ಮಂದಮಾರುತವು ಕೂಡ ಸಂಚರಿಸಿ ವಸಂತೋದಯವೆಂಬ ನೂರ್ಯೋದಯವಾಗಿ ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಹೃದಯಗಳೆಂಬ ತಾವರೆಗಳು ಅರಳುತ್ತಿರಲಿ ಸಮಯದೋಳ್ ಕಾಮಿಗಳೆಂಬ ಯೋಗಿಗಳು ಮನ್ಮಥಾಗಮಂಗಳಂ ಸೌಂಗಮಾಗಿ ತಿಳಿದು, ಬಾಲ್ಯವೆಂಬ ಮನೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಯೌವನವೆಂಬ ಮಹಾವನವಂ ಪೊಕ್ಕು, ಕಾಮಿನೀ ಸಾಯುಜ್ಯವಂ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯು ಬಲವಾಗಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರ್ಯವೆಂಬ ವಿಷಯಂಗಳಲ್ಲಿ ವೈರಾಗ್ಯ ಉಂಟಾಗಿ, ತಮ್ಮಂತೆ ಮನ್ಮಥಶಾಸ್ತ್ರ ಶ್ರವಣ, ಮನನ, ಅನುಭವ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ವರಮ ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತರಾದ, ಅನವರತ ರತಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಅವೇಕ್ಷೆಯಿಂದಲೇ ರತೀದೇವಿಯ ಸ್ವರೂಪವಂ ತಾಳಿರುವ ತರುಣಿಯರೆಂಬ ಮಹಾಕಾಮಿನಿಯರೊಡಗೂಡಿ ಈರ್ವರು ಸುರತ ರೂಪಮಾದ ತಪವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂಜು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಮಹಾಮೋಹವೆಂಬ ಸರೋವರದೋಳ್ ಸ್ನಾನವಾಗೈದುದೇ ಕಾಂತಿ ಎಂಬ ದಿವ್ಯ ವಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ದಿವ್ಯ ಚಂದನವೆಂಬ ಭಸ್ಮಲೇವಗೈದು, ಮಧುರ ಸಲ್ಲಾಪಂಗಳೆಂಬ ಸ್ತೋತ್ರಂಗಳಂ ಪಠಿಸುತ್ತ, ಚುಂಬನೆಂಬ ಆಚಮನವಾಗೈದು, ಚತುರಶೀತಿ ಬಂಧಂಗಳೆಂಬ ಪೀಠಂಗಳೊಳ್ಳುತ್ತ ಚಾಪ್ಪುಸುರತವೆಂಬ ನ್ಯಾಸವಾಗೈದು, ಭುಜಾಲಿಂಗನವೆಂಬ ಯೋಗವಟ್ಟವಂ ಕಟ್ಟಿ ಕಾಮನೇ ಸರೋತ್ತಮನೆಂಬ ಜ್ಞಾನ ಉಂಟಾಗಿ, ಧ್ಯಾನ

ವಾಗ್ವಿಯುತ; ಏಕಾಗ್ರಚಿತ್ತರಾಗಿ ಮಣಿತವೆಂಬ ಮಹಾವ್ರಾತೃವಂ ಜಪಿಸುತ್ತ, ಸುರತವೆಂಬ ತವವಂ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಗೈಯ್ಯುತ್ತ, ಅಸುರ ರಸವೆಂಬ ಅಮೃತವಂ ಸವಿಸು, ಪರಮಾನಂದದಿಂದಿರುತ್ತಿಲ್ಲಾ ಸಮಯದೋಳ್ ಎಳೆ ಗಿಳಿಗಳ ಬಳಗವೆಲ್ಲ ಅನವರತ ವೃಕ್ಷಂಗಳೋಳವ್ವಾಸವೈವುದರಿಂದ ಇವು ಪರರಿಗೆ ತಿಳಿಯಬಾರದೆಂದು ಆ ವೃಕ್ಷಂಗಳೆಲ್ಲ ಬಟ್ಟು ಗೂಡಿ ಯೋಚಿಸಿ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿರುವ ಎಲೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಗಿಣಿಗಳಂತೆ ಹಸುರಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನೋ? ಎಂಬಂತೆ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಎಲೆಗಳೆಲ್ಲ ಎಳೆ ಹಸುರೇರಿ ಬರತಲಿರಲಾಗ; ಒಂದು ಕಡೆಯೋಳ್ ಪಚ್ಚೆ ಪದ್ಮರಾಗಮಣಿಗಳಿಂದ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯೋಳ್ ಮುತ್ತಾ ಪದ್ಮಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿದಂತೆ ವೃಕ್ಷಂಗಳು, ಲತೆಗಳು ಕೂಡ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿರಲೂ; ಇಂತುಮೆಲ್ಲವೆ ಧಳಧಳವ ಎಳೆ ಚಿಗರುಗಳಂ ಸವಿಸು ಕಲರವಂಗಳೆಗೈಯ್ಯತಲಿರುವ ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಮಧುಹಸ್ವರವೆಂಬ ನೆವದಿಂದ ವನದೇವತೆಗಳು ಚಿಗರುಗಳೆಂಬ ಜಿರಳಗಳಿಂದ ಲತೆಗಳೆಂಬ ವೀಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಮಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿ ವಾದನೆಯೆಗೈಯ್ಯತಲಿರುವರೋ? ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರಲು, ಗಿಳಿಗಳ ಬಳಗದ ಕೂಗಾಟದಿಂದ ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಕಲರವಂಗಳಿಂದ, ವನನಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಸುಂದರಿಯರ ಮಧುರವಾದ ಗಾನಂಗಳಿಂದ ಪರಿವೃತವಾಗಿ, ನಿರಹಿಜನಂಗಳ ಹೃದಯಂಗಳು ತಲ್ಲಣಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕಳಕಳಿಸುತ್ತಲಿರುವ ವನದ ದೇವತೆಗಳ ಅರಳದ ಮೊನ್ನೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊವಲಾದ ಹುವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೃತ ಧಾರೆಯಂತೆ ಸುರಿದ ಮಕರಂದ ರಸಂಗಳಂ ಮಾನ ಬಂದಂತೆ ಮಾನವ ಗೈದು ಮದಿರು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಪೋಗಲಾರದೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮೈ ಮಾರದು ಮಧುಕರನಿಕರಂಗಳು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳುತಿರಲೂ; ಮಾನೈಥನು ತನ್ನ ಬಾಣಗಳಾದ ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಮತ್ತೊಂದೆವರು ಮುಟ್ಟಿದಂತೆ ಅರಗಿನಿಂದ ಮುದ್ರಿಯಂ ಮಾಡಿರುವರೋ? ಎಂಬಂತೆ ತುಂಜೆಗಳೆನುವ ಚೋರರುಗಳು ಮಕರಂದವೆನುವ ರಸದ್ರವ್ಯವಂ ಚೌರ್ಯವೆಗೈದುಹಿಂದ ಸೆರೆಯನ್ನಿಟ್ಟಿರುವನೋ? ಎಂಬಂತೆ, ಪುಷ್ಪಂಗಳೆನುವ ಚಂದ್ರಮಂಡಲಂಗಳೊಳಿರುವ ಕಳಂಕಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆ, ಬಿಳ್ಳಿಗಳೆನುವ ಭಾಮೆಯರು ಪಣೆಯೊಳಿಟ್ಟಿರುವ ಕತ್ತುರಿಯ ಬಟ್ಟುಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆ, ಕಾವಿಗಳಾದ ಜ

ನರುಗಳೆಂ ಮೋಹಗೊಳಿಸಲೋಸುಗ ಮನ್ಮಥನು ಮಾಡಿರುವ ಮದ್ದಿಸು
ಗುಳಿಗೆಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರುವ ತುಂಬೆಗಳು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರ
ಲೂ; ಇಂತು ಮಲ್ಲದೆ ವಸಲಕ್ಷ್ಮಿ ಎನುವ ತರೂಣಿಯು ಪುಷ್ಪವತಿಯಾಗಿ
ಮನ್ಮಥನೇ ಕೀರ್ತಿ ಎನುವ ಗಂಗಾ ಪ್ರವಾಹದೋಳು ಸ್ನಾನವಾಗೈದು
ಪೂಜೆಯಾಗಿ ವಸಂತನನುವ ಪ್ರರುಷನೊಡಗೂಡಿ ವಿಹಾರವಾಗೈದು ಗರ್ಭ
ವಂ ಧರಿಸಿ ಮಂದ ಮಾರುತನನುವ ಕುಮಾರನು ಪಡೆದು, ಪುಷ್ಪಗಳ
ಗೊಂಚಲುಗಳೆಂಬ ತೊಟ್ಟಿನೋಳು ಹೂವುಗಳ ಫಲಗಳೆನುವ ಧ್ಯಾ
ಧುವಾದ ಹಾಸಿಗೆಯು ಮಾಡಿ ಮಲಗಿಸಿ, ಮಕರಂದವನುವ ಹಾಲಿರದು
ಹಾಯ್ಗೊಳುಪಂತೆ ದೆಣ್ಣು ಕೋಗಿಲೆಗಳ ನಾವವೆಂಬ ಹಾಡುಗಳ್ಳೊಪಾ
ಡುತ್ತ, ಜಿಗರುಗಳೆಂಬ ಕೈಗಳಿಂದ ತೂಗುವಳೋ? ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತಿ
ರುವ ಸಮುದೋಳು ಮಂದಮಾರುತನು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಅಡಿಗಳನ್ನಿ
ಟ್ಟು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರಲಾಗ ಮನ್ಮಥನು ಭೂಮಂಡಲವಂ ಜೈಸ
ಲೋಸುಗ ಜನಪ್ರಿಯಾಣವಂ ತೆರಳುವನೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ತನ್ನಗೆ ಅನು
ರೂಪವಾದ ರಥಗಳೆಂ ತರಿಸುವದೆಂದು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ವಸಂತನು
ನಿರೂಪಿಸಲಾ ವಸಂತನು ಪುಷ್ಪಗಳ ಗೊಂಚಲುಗಳೆಂಬ ಪತಾಕೆಗ
ಳಿಂದಲು, ಜಿಗರುಗಳ ಗುಪ್ತಗಳೆಂಬ ಪದ್ಮರಾಗರತ್ನಂಗಳಿಂದಲು, ಎಲೆ
ಗಳೆಂಬ ಪಚ್ಚೆಗಳಿಂದಲು, ಕೆತ್ತಿ ಮಾಡಿರುವನೋ? ಎಂಬಂತೆ ತೋರು
ತ್ತಿರುವ ಪೃಥ್ವಿಗಳೆಂಬ ಮಣಿಮಯವಾದ ರಥಂಗಳಂ ಸಿದ್ಧನಿಟ್ಟು,
ತುಂಬೆಗಳೆ ರ್ಭುಂಕಾರದಿಂ ಕೂಡಿರುವ ಅರೆಯರಳದ ಮೊಗ್ಗಗಳೆಂಬ
ಕಿರು ಪಂಚಗಳನ್ನೆಳವಡಿಸಿ, ಮಂದಮಾರುತನನುವ ಸಾರಥಿಯಂ ಕುಳ್ಳಿ
ರಿಸಿ, ಗಿಳಿಗಳೆನುವ ಕುದುರೆಗಳೆಂ ಕಟ್ಟಿ, ರಘವಂ ಸಿಂಗರಿಸಿ, ಕೋಗಿಲೆ
ಗಳ ಕೂಗುಗಳೆಂಬ ಕಾಹಳೆಗಳಂ ಉದಿಸುತ್ತ ವಸಂತನೇ ಕಾದಿರುವನೋ?
ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರಲೂ; ಇಂತು ಮಲ್ಲದೆ ಮಂದಮಾರುತನ ಸಂಚಾ
ರದಿಂದ ಚಲಿಸುವ ಜಿಗರುಗಳೆಂಬ ಬೆರಳುಗಳಂ ಸಂಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡಿ
ವಸಂತನೆಂಬ ವಿಟಪ್ರರುಷನು ಕರೆಯುತ್ತಿರುವ ಬಾಬಲತೆಗಳೆಂಬ
ವಾರತರುಣಿಯರ ಮೇಲೆ ಪುಷ್ಪಗಳ ಪರಾಗಗಳೆನುವ ಪರಿಪರಿಯಾದ
ಪರಿಮಳದಿಂ ಭರಿತವಾದ ಗಂಧದ ಹುಡಿಯಂ ಚೆಲ್ಲತ ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗ

ಳೆಲ್ಲ ವಾಸನೆಯಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಪುಷ್ಪಗಳ ಸಮು
 ವಾಯುವೆಂಬ ನೆವದಿಂದ ವಸಂತನು ನಗುತ ಬರುವನೋ? ಎಂಬಂತೆ, ಮ
 ನ್ಸೃಥನೆಂಬ ಮಹಾರಾಜನು ರಸಾಲವೃಕ್ಷವೆಂಬ ರತ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಸಿಂಹಾ
 ಸನವನ್ನೇರಿ, ಪರಿವಾರದೊಡಗೂಡಿ ಒಡೊಡ್ದಿಲಗಕೊಂಡು, ವನವೆನುವ ವಿ
 ಚಾರದ ಹಜಾರದೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಲು, ಲತೆಗಳೆನುವ ವಾರನಾರಿಯರು,
 ಹೆಣ್ಣು ದುಂಬಿಗಳ ರೈಂಕಾರವೆಂಬ ಶ್ರುತಿಗೂಡಿರುವ ಶುಕಪಿಕಗಳ
 ಸಮೂಹದ ಮಧುರವಾದ ಗಾನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಚಿಗರುಗಳೆಂಬ ಕರಗ
 ಳಿಂದ ಮನ್ಸೃಥನ ಭುಜಪ್ರತಾವದ ಜಯವದಾಭಿನಯಂಗಳಿಗೈಯುತ್ತ,
 ಮಂದಮಾರುತನೆಂಬ ನಾಟ್ಯಾಚಾರ್ಯನ ಸಂಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ನಾಟ್ಯ
 ವಗೈಯುವನೋ? ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತಲಿರಲೂ; ಅದರು ಗಂಚಿಯ ಬಳ್ಳಿಗ
 ಳಲ್ಲಿ ಆರಳಿರುವ ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದಗರೆವ ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಮಕರಂದ ರಸ
 ಗಳ ಸುಗಂಧದಿಂದ ಪರಾಜಿತಮಾಗಿರುವದೋ? ಎಂಬಂತೆ, ಜಾಜಿಯ ಎಳೆ
 ಬಳ್ಳಿಗಳು ತಲೆವಾಗಿ ಮನಸೋತು ಕಳೆಗುಂದಿ ಬಳುಕುತ ಚಿಂತೆಗೊಂ
 ಡಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರಲು; ವಿರಹಿಜನಂಗಳ ಮೇಲೆ ಕೋಪಗೊಂಡಿರುವ
 ಕ್ರೂರನಾದ ಮಾರನೆಂಬ ವೀರನು ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಗವಗೈವಿರು
 ವ ಆಗ್ನೇಯಾಸ್ತ್ರಂಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆ ತೋರುವ ಕಿಂಶುಕ ವೃಕ್ಷಂಗಳ
 ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಆರಳಿರುವ ಕೆಂಪಾದ ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ದೂರದೋಳ್ನೋಡಿ
 ಬಹು ಮಧುರಂಗಳಾದ ಫಲಗಳೆಂದರಿತು ಗುಂಪು ಕೂಡಿ ಓಡೋಡಿ ಬಂ
 ದು ನೋಡಿ ಫಲವಲ್ಲದೇ ಇರಲು ನಾಚಿಕೊಂಡು ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಪೋಗುವ
 ಗಿಣಿಗಳ ಬಳಗವೆಲ್ಲ ಸರಸಗಳಾದ ಫಲಗಳಂ ಕೂಡಿರುವ, ಬಾಲ ರಸಾಲ
 ವೃಕ್ಷಂಗಳಂ ಯೈದುತ್ತಿರಲು, ಲತೆಗಳೆಂಬ ಮುಗ್ಧೆಯರಾದ ತರುಣಿ
 ಯರು ಆರಳಿರುವ ಪುಷ್ಪಗಳ ನೆವದಿಂದ, ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಮಂದಹಾಸಗೊ
 ಳ್ಳುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರಲದಂ ಕಂಡು, ಕೋಪಗೊಂಡು ತಮ್ಮ ಮುಖಂ
 ಗಳಂ ಕೆಂಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೋಡುವನೋ? ಎಂಬಂತೆ ಸಾಲ್ವೀರಿ
 ಗಗನದೋಳ್ ನೇರಿ, ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಹಾರಾಡ್ದಿ ಬರುವ ಗಿಣಿಗಳು,
 ಮಂದಮಾರುತನೆಂಬ ವನಪಾಲಕನು ಮನ್ಸೃಥಮಹಾರಾಜನು ಬರುವ
 ನೆಂದರಿತು, ವನವೆನುವ ಮಹಾ ನಗರದ ವೃಕ್ಷಗಳ ಸಾಲಗಳೆಂಬ ರಾಜ

ಬಿಡಿಗಳೋಳ್ ನಿಜ್ಜಳವಾದ ಪಚ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ವವಳಗಳಂ ಕೆತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿ ರುವ ಸಾವಿರಾರು ತೋರಣಂಗಳಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರಲು, ಇಂತು ಮಲ್ಲದೆ ಮಂದಮಾರುತನು ಮನ್ಮಥನು ಬರುವನೆಂದು ವಸಂತನಿಂ ತಿಳಿದು, ಅರಳದ ಹುಪ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಿವ ಮಕರಂದದಿಂದ ವನಪ್ರದೇಶವೆನುವ ರಾಜಬೀದಿಯೋಳ್ ಭಳಯವಂ ಕೊಟ್ಟು, ಪುಷ್ಪಗಳ ಧೂಳಿಗಳೆಂಬ ಗಂಧದ ಪುಡಿಗಳಂ ಸುತ್ತಲೂ ಚೆಲ್ಲುತ್ತ, ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದಲಂಕೃತವಾದ ಲತೆಗಳಿಂ ಕೂಡಿರುವ ವೃಕ್ಷಗಳ ಪಚ್ಚೆಗಳೆನುವ ಅಂಗಡಿಬೀದಿಗಳಂ ಸಿಂಗರಿಸಿ, ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆದು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಮನ್ಮಥನ ಮಹೋತ್ಸವವಂ ಜಿಳಿಯಿಸುವದೆಂದು, ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಕೋಮಲವಾದ ಕಂಠರವದಿಂ ಕೊಗುತ ಬರುವನೊಕ್ಕು ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರಲು, ಅಂತಪ್ಪ ವನಮಧ್ಯದೋಳ್ ವನಲಕ್ಷ್ಮಿ ಎಂಬ ತರುಣಿಯು ತನ್ನ ಮುಖ ಸೌಂದರ್ಯವಂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲೋಸುಗ ಮಡಗಿರುವ ಆಳವಾದ ತಿಳಿಕೊಳವೆಂಬ ಕನ್ನಡಿಯ ಮಾಲಿನ್ಯವಂ ತೊಳೆದು, ಪೊಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನಸು ಮಾಡಿ, ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಲತೆಗಳೋಳರಳುವ ಪುಷ್ಪಗಳ ಹೊಸ ಧೂಳಿಗಳಂ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ರಾಶಿಗಳಂ ಸುರದಿರುವಳೋ? ಎಂಬಂತೆ, ಮನ್ಮಥನ ಕೀರ್ತಿಗಳೆನುವ ರಾಜಹಂಸೆಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆ, ವಿರಹಾನಲಜ್ವಾಲೆಗಳ ತಾವವಂ ತಾಳಲಾರದೆ, ಮೈಯಲ್ಲ ಬಿಳಿವೇರಿ ತಲ್ಲಣಗೊಂಡು ಕಳವಳಿಸುತ್ತ ತರಹರಿಸಲಾರದೆ ತಂಪಾಗಿರುವ ಧಳಧಳನೆ ಪೊಳೆಯುವ ತಿಳಿಗೊಳವಂ ಪೊಕ್ಕಿರುವ ತರುಣಿಯರ ತಂಡತಂಡಗಳ ವಿರಹದಿಂದ ಬಿಳ್ವೇರಿದ ಮುಖ ಮಂಡಲಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆ, ವನವಾರ್ಗದೋಳ್ ಅನವರತ ಸಂಚಾರವ ಗೈಯುವ ತುಂಬೆಗಳೆನುವ ಅಭ್ಯಾಗತರ ಸಮುದಾಯವಂ ಸಂತೈಸಲೋಸುಗ ಮನ್ಮಥನೆನುವ ಮಹಾ ಧಾರ್ಮಿಕನು ಮಕರಂದಗಳೆನುವ ಪಾನಕಂಗಳಂ ತುಂಬಿ, ವರಾಗಗಳೆನುವ ಪಚ್ಚೆ ಕರ್ಪುರದ ಪುಡಿಗಳಂ ತುಂಬಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಬಟ್ಟೆ ಲುಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆ, ಚತುರ್ಮುಖನು ತನ್ನ ವಾಹನವಾದ ರಾಜಹಂಸೆಗಳ ನಡೆಗಳಂ ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಗೊಂಡು, ವರವಂ ಕೇಳುವದೆನಲೂ ಹಂಸೆಗಳು ತಮ್ಮ ವಂಶಂಗಳಲ್ಲಿ

ಪ್ರಪಂಚ ಕಲಹಂಸೆಗಳು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರವಾಗುವುದರಿಂದ ಬಿಸಿ
 ಲಿನಿಂದ ಬಸವಳಯದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ವರವಂ ಕೇಳಲಾ ಚತುರ್ಮು
 ಖನು ಕರುಣದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬಿಳಿಯ ಕೊಡೆಗಳೋ? ಎಂಬಂತೆ ತೋ
 ರುತಲಿರುವ ಬಿಳಿವರ್ಧೆಯ ಹೂವುಗಳಿಂದ ಸುಧಾರಸಗಳಂತೆ ಸುರಿಯು
 ತಲಿರುವ ಮಕರಂದ ಧಾರೆಗಳೆ ಸವಿಡು ಹರ್ಷವೆಂದು ಮಾರನ ಭುಜ
 ಪ್ರತಾಪಂಗಳೆ ಪೊಗಳುವವೋ? ಎಂಬಂತೆ ಗಾನವಾಗುವ ಭೃಂಗಾಂಗ
 ನೆಯರ ಮಧುರವಾದ ಸಂಗೀತವಂ ಕೇಳುತ್ತ, ತಾವರೆಯ ಹೂವುಗಳ ನೆ
 ಳರೋಳು ತೆರೆಗಳೆಂಬ ಉಪಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಎಳ್ಳಾದೆಯ ಕಿರಿ
 ಬಳ್ಳಿಗಳೆ ಮೆಲ್ಲತ ಸುಖದಿಂದಿರುವ ರಾಜ ಹಂಸೆಗಳೆಂಬ ತಮ್ಮ ಜನ
 ರುಗಳೆ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತ, ವಸಂತನ ಯಶೋರಾಶಿಗಳಂತೆ ಶೋ
 ಭಿಸುತ್ತಿರಲಾ; ಇಂತು ಮಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೋಳು ತಿಳಿಗೊ
 ಳವೆಂಬ ತರುಣಿಯ ಮೊಗದಂತೆ ತೋರುವ ಕೆಂಡಾವರೆಯ ಹೂವಿನಿಂದ
 ಗರೆವ ತಾಂಬೂಲ ರಸದಂತೆಸೆವ ಮಕರಂದ ರಸಪಾನದಿಂದ ಮದಿಸಿ ಮೈ
 ಮರದು, ಮಂದಮಾರುತನ ಸಹಾಯದಿಂದ ತಾರು ಮಾರಾಗಿ ತೂರಾ
 ಡುತ್ತ, ಬರುವ ಮರಿದುಂಬೆಗಳ ಬಳಗವಂ ನೋಡಿ, ಸಂಪಿಗೆಯ ವನಲಕ್ಷ್ಮಿ
 ಯು ಕೋವಗೊಂಡು ಮೈಯಲ್ಲ ಕೆಂಪೇರಿ ಮಧುಪಾನವಾಗುವ ತುಂ
 ಬೆಗಳ ತಂಡ ತಂಡಗಳ ಸಮಾಗಮವು ತನಗೆ ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು
 ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಯೋಚನೆಯಾಗೈದು, ಮಾರನೆಂಬ ಮಹಾ ದೇವತೆಯಂ
 ಕುರಿತು ಬಿಸಿಲಿನೋಳು ನಿಂತು ತವವಂ ಮಾಡಿ, ತುಂಬೆಗಳು ತನ್ನ ಸ
 ಮೀವವಂ ನೇರದಂತೆ ವರವಂ ಪಡೆದಿರುವವೋ? ಎಂಬಂತಿರುವ ಸಂಪಿ
 ಗೆಯ ವನವಪ್ಪಿಯಂ ನೋಡಿ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಓಡೋಡಿ ಪೋಗುತ್ತಲಿರುವ ಮ
 ರಿದುಂಬೆಗಳೆ ನೋಡಿ, ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ಲತೆಗಳು ಮನ ಮಾರಾಗಿ ಈ
 ಸಂಪಿಗೆಯ ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ಸುವರ್ಣ ಹೆಜ್ಜೆ ಗರ್ವದಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತ, ಮಧು
 ಕರಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಗುಣಂಗಳೆ ತಿಳಿಯದೆ ಕೆಂಡಗಳಂತೆ ಕೆಂಪಾಗಿ ತನ್ನ
 ಕಟುವಾದ ವಾಸನೆಯಿಂದ ಸಮೀಪವಂ ನೇರಲೀನದೆ ಮಧುಕರಂಗಳ
 ಮುಖ ಭಂಗವಂ ಮಾಡಬಹುದೇ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ, ಎಳೆ ಫರಾಳಿ ಎನು
 ವ ಬಾಲಕನಾದ ವನಪಾ ಸನಂ ಕಳುಹಿ, ಮರಿದುಂಬೆಗಳ ಬಳಗವಂ

ಕರತರಿಸಿ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ವುಪ್ಪರಸಂಗಳಂಕೊಟ್ಟು ಉಪಚಾರಂಗಳೆಗೈವವೋ? ಎಂಬಂತೆ ಬಳ್ಳಿಗಳ ತುಂಬು ತುಂಬೆಗಳ್ಳು ತುಂಬಿರಲು; ಮತ್ತೂ ಪಸಂತ ಸಮಯವಾದುದರಿಂದ ತರುಣಿಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೊಡಗೂಡಿ ನೋಡಲು ನಾವು ಓರೋರ್ದರಿರುವಾಗ ಈ ಮಾರನು ಶರಂಗಳಿಂದ, ತರುಣಿಯರೆಂದು ಇನಿತಾದರೂ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಕರುಣವಂ ಬಿಟ್ಟು, ಕ್ರೂರನಾಗಿ ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಬಾಧೆ ಪಡಿಸುತ್ತಿರಲು, ರೂಪದಿಂದ ಮಾರನಿಗಿಂತ ಅಧಿಕರಾದ ಕಾಂತರು ಹತ್ತರಲಿರುವಾಗ, ತನ್ನ ಯುವರಾಜನಾದ ವಸಂತನೊಡಗೂಡಿ ಸೈನ್ಯ ಸಹಿತನಾಗಿ ಸನ್ನಾಹದಿಂದ ಬಂದಿರುವನವನೇನು ಮಾಡುವನು ನೋಡುವಾ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಮಾಡಲೋಸುವವೋ? ಎಂಬಂತೆ, ತಮ್ಮ ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಚಿಗರುಗಳಂ, ಮುಗುಳುನೆಗೆಯಿಂದ ವುಪ್ಪಂಗಳಂ, ಮುಖದಿಂದ ಕಮಲಂಗಳಂ, ದಂತ ಪದ್ಧಿಗಳಿಂದ ದಾಳಿಂಒದ ಬಿತ್ತಂಗಳಂ, ನಾಸಿಕದಿಂದ ಸಂಪಿಗೆಯ ಹುವ್ವುಗಳಂ, ಮುಂಗುರುಳುಗಳಿಂದ ತುಂಬೆಗಳ ಬಳಗವಂ, ಮಧುರಮಾದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಮರಿ ಗಿಳಿಗಳಂ, ಕಂಠನಾದದಿಂದ ಕೋಗಿಲೆಗಳಂ, ಮಾತುಗಳ ಮಾಧುರ್ಯದಿಂದ ಮಕರಂದ ರಸವಂ, ಕುಚಂಗಳಿಂದ ಚಕ್ರವಾಕ ಪಕ್ಷಿಗಳಂ, ನಡುವಿನಿಂದ ಸಿಂಹಂಗಳಂ, ನಡೆಗಳಿಂದ ರಾಜ ಹಂಸಂಗಳಂ, ಬಾಹುಗಳಿಂದ ತಾವರೆಯ ಬಳ್ಳಿಗಳಂ, ನೇತ್ರಂಗಳಿಂದ ಕನ್ನೆದಿಲುಗಳಂ ಕೂಡ ಜೈಸಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸಿ, ವನವಂ ಕುರಿತು ಬರುವರೋ? ಎಂಬಂತೆ ಉಪವನವಂ ಪೊಕ್ಕು ಕಾಮನಿಗೆ ದಕ್ಕದೆ, ಸಿಕ್ಕಿ ಸಿಕ್ಕದಂತೆ ತಿರುಗುತ್ತಲಿರಲು. ಆಗ ಕಂದರ್ಪನು ಉಕ್ಕುವ ಕೋಪದಿಂದ ಇವರನೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕುವೆನೆಂದು ವಸಂತನೊಡಗೂಡಿ ಮಂದಮಾರುತನೆಂಬ ವುಪ್ಪರಥವನ್ನೇರಿ, ಪರಿವಾರ ಸಹಿತನಾಗಿ ಬರುತ್ತ, ನೋಡಲು ತಾನು ಚಿಗರುಗಳೆನುವ ಭಲ್ಯಗಳ ಅಲಗುಗಳಂ, ಭುಜ ಪ್ರತಾಪವೆಂಬ ಅಗ್ನಿಜ್ವಾಲೆಯೋಳ್ ಕೆಂಪಾಗುವಂತೆ ಕಾಯಿಸಿ, ನಿರಹಿಗಳ ಹೃದಯವೆಂಬ ಮಡುವಿನಲ್ಲಿರ್ಪ ಕೆಂಪಾದ ನೀರಿನಿಂದ ಹದಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು, ಬಳಿಕ ವಸಂತನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಓರ್ದರೂ ಕಾಣದಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಮಹಾಯುದ್ಧವಂ ಅವನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಮಯವಂ

ನೋಡಿ ಹೊಡೆಯುವಾ ಎಂದು ನಾರಿಯರ ಸಂಗಡಲೇ ಅಸಂಗನಾಗಿ ಕಾಣದಂತೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಲಿರುವಾಗ ಕಾಂತೆಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಕಾಂತರುಗಳ ಕರಂಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತ ವುಷ್ಪಂಗಳಂ ತೆಗಡಾ ಮುಡಿಯೊಳ್ಳುಡಿಯುತ್ತ, ಮನ ಬಂದಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸಂಚಾರವಾಗುವ ಸಮಯದೊಳ್ ಮಾರನ ಪರಿವಾರವಂ ಕಂಡು ಅವರವರ ಕಾಂತರುಗಳು ಈ ತರುಣಿಯರ ಅವಯವಂಗಳಂ ನೋಡಿ ಕೋಗಿಲೆಗಳು ಮೊದಲಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳ ತಂಡಗಳು ಚಿಗರು ಮೊಗರುಗಳೆಂದು ಬಂದು ತುಡುಕಿದರೇನು ಮಾಡುವದೆಂದು ಭಯಗೊಂಡು ತಾವು ಪೊದ್ದಿರುವ ಚಂದ್ರಗಾವಿಯ ದುಕೂಲಂಗಳಂ ತೆಗದು ಕಾಮಿನಿಯರಿಗೆ ಹೊದಿಸುವಷ್ಟರೊಳ್ ಈ ರಮಣಿಯರ ಮುಖವಾಸನೆಯಿಂದ ತಾವರೆಯ ಹುವ್ವುಗಳೆಂದರಿತು ಮಕರಂದ ರಸಗಳಂ ಸವಿಯಲೋಸುಗ ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಬಂದು ಕಾಂತೆಯರ ಮುಖದ ಸುತ್ತಲು ಮುತ್ತಿ ಬತ್ತಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ; ಅವರ ಪುರುಷರು ತಮ್ಮ ಅಬಲೆಯರ ಕಪ್ಪಾದ ಕಡೆ ಕಣ್ಣು ನೋಟಂಗಳೆಂದು ಭ್ರಾಂತಿಗೊಂಡು, ತುಂಬೆಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತಿರುವ ಸಮಯದೊಳ್ ಮಧುಕರಂಗಳು ಕಾಮಿಯರ ಮುಖಗಳ ನೆಮಿಾವವನ್ನೈದಿ ಬರುತ್ತ, ಆ ತರುಣಿಯರ ನಾಸಿಕಗಳಂ ನೋಡಿ ಸಂಪಿಗೆಯ ವುಷ್ಪಂಗಳೆಂದು ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಭಯಗೊಂಡು, ಓಡೋಡಿ ಪೋಗುತ್ತಿರಲು. ಇಂತು ಮಲ್ಲದೆ ಬರುವ ನಾರಿಯರ ಅಧರಂಗಳಂ ಕಂಡು ತೊಂಡೆ ಹಣ್ಣುಗಳೆಂದು ತಿಳಿದು, ಎಳೆ ಗಿಳಿಗಳೆಲ್ಲ ಬಟ್ಟುಗೂಡಿ ಬರುತ್ತ ಕಾಂತೆಯರ ಕರಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮೈಡೂರ್ಯ ರತ್ನಗಳಿಂದ ಕೆತ್ತಿದ ಉಂಗುರುಗಳಂ ನೋಡಿ ಭಯಗೊಂಡು ಪೋಗುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೊಳ್ ಮುಂದೆ ಪೋಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರರುಷರಿಗೆ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಬಳ್ಳಿಗಳು ಮರೆಯಾಗಿ ಕಾಂತೆಯರಿಗೆ ಕಾಣಿಸದಿರಲಷ್ಟರೊಳ್ ಕಾಮನು ಸಂಗಡ ಬರುತ್ತ, ತನ್ನ ಕೈಯೋಳ್ ಪಿಡಿವಿರುವ ಚಿಗರುಗಳೆಂಬ ಭಲ್ಲಿಗಳಂ ಅಬಲೆಯರ ಹೃದಯದೊಳ್ಳೊಡ್ಡಿ, ಮೂಡುವಂತೆ ಗುರಿನೋಡಿ ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಿತೆಂದು ಹೊಡೆಯಲಾ ಭಲ್ಲಿಗಳು ಆ ಬಾಲೆಯರ ಹೃದಯದೊಳ್ ಮೂಡಿ ಕಳವಳಗೊಳಿಸಿ, ದಿಕ್ಕುಗಳು ತೋರದಂತೆ ಉನ್ನತವಾಗಿ

ಉಂಟು ಮಾಡಿ, ನಿರಹಾಗ್ನಿಗಳಂ ಉಬ್ಬಿಸುತ ಬಳಲಿಸಿ ಬೆಂಡಿನಂತೆ ಮಾಡುತಲಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಕಾಮಿನಿಯರು ಮನ್ಮಥನೆಂಬ ಮಹಾ ಭೂತವಾವರಿಸಿ ಕಳವಳಗೊಳುತ್ತ, ಹುಚ್ಚು ಹುಚ್ಚಾಗಿ, ತಾವ ಹೆಚ್ಚು, ಕಣ್ಣುಗಳ ಮುಚ್ಚಿ, ಎಚ್ಚರವಿಲ್ಲದೆ ಭಾರಿ ಭಾರಿಗೂ ಬೆಚ್ಚಿ ಬೆಚ್ಚಿ ಬೀಳುತ್ತ, ತುದಿ ಮೊದಲಿಲ್ಲದೆ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಮಾತುಗಳ ತೊದಲುತಲಿರುವ ವ್ಯರೋಳ್ ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಗುತ್ತ, ಮತ್ತೊಂದು ನಿಮಿಷದೋಳ್ ಕಂಬ ನಿಗಳಂತುಂಬಿ ಗಳಗಳನೆ ಅಳುತ್ತ ನಿಟು ಸುರುಗಳಂಬಿಟ್ಟು ತಟು ತಟ್ಟು ಗಿಮಟು ಮಿಾರಿ ಮೈ ಮರದು ಚೆಮರೇರಿ ಬಾಯಾರಿ ಬಸವಳಿದು, ವೃಕ್ಷವಂ ಬಿಟ್ಟು ಉರುಳಿ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಬಿದ್ದು ಹೊರಳುವ ಲತೆಗಳಂತೆ ಹೊರಳುತಲಿರುವ ತರುಣಿಯರಂ ಅವರವರ ಪ್ರಾಣಕಾಂತರುಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ನೋಡಿ ಇದೇನು ಮಾಯವಾದುದೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ ಒಂದು ನಿಮಿಷವಾಲೋಚಿಸಿ, ಲತಾಗೃಹಂಗಳಂ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಯೈದಿಸಿ, ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಶೀತೋವಚಾರಂಗಳಂ ಗೈಯಲಾಗ ಅದರಿಂದ ಮತ್ತೂ ಹೊತ್ತು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಮದನಾನೇಶವಂ ನೋಡಿ, ಇವರಿಗೆ ಮಾರನವಿಕಾರವಲ್ಲದೆ ಬೇರೇ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಘಾಬರಿ ಪಡದೆ ಈ ಮದನಾನೇಶವಂ ಬಿಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಗಳಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಸನ್ನಹಿಸಿ ಬೇಕೆಂದು ಆಯಾಯ ವಸ್ತುಗಳಂ ಬೇಗದಿಂ ಸನ್ನಾಹವಕ್ಕೈಕೊಂಡು ಕಾಂತೆಯಿರಿರುವ ಲತಾ ಗೃಹಂಗಳನ್ನೈದಿ, ಚಿಗರುಗಳೆಂಬ ಚಿತ್ರಾಸನವಂ ಹಾಸಿ, ಪಚ್ಚೆ ಕಪ್ಪುರದ ಪುಡಿಗಳೆಂಬ ರಂಗವಲ್ಲಿಗಳಿಂದ ಮುಗ್ಗುಗಳಂ ಬರದು ಲತಾಗೃಹದ ಬಾಗಿಲಂ ಮುಚ್ಚುವದೆಂಬ ದಿಗ್ಬಂಧನವಂ ಮಾಡಿ ಭುಜಂಗಳೆಂಬ ಪಾಶಂಗಳಂ ಬಿಗಿದು, ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಹೂವುಗಳ ಪರಾಗಗಳೆಂಬ ಕಾಮನ ಮೋಹನ ಚೂರ್ಣದಂತಿರುವ ಭಸ್ಮಂಗಳಂ ಕಾಮಿನಿಯರ ಮೇಲೆ ಚೆಲ್ಲುತ್ತ, ಕಿರಿ ಚಿಮರುಗಳೆಂಬ ಶುದ್ಧೋದಕದಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಕುಚಂಗಳೆಂಬ ಕನಕ ಕಲಶಂಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕರಂಗಳ ಚಿರಳುಗಳೆಂಬ ಮಾವಿನ ಚಿಗರುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಸತ್ಕಾರವೆಂಬ ಭೂತೋಚ್ಚಾಟನ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಮಂತ್ರಿಸಿ, ಸಂಭೋಗ ಸುಖವೆಂಬ ಶಾಂತಿಯುಗೈದು, ಬಳಿಕ ಮದನಾನೇಶವಂಗಳಂ ಬಿಡಿಸುತಲಿರುವ ಕಾಮಿ ಜನಂ

ಗಳೆಂಬ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಜನಂಗಳ ಸಮೂಹವು ಕಂಡು, ಕಾಂತೆಯರ
 ಸಮುದಾಯವು ಮದನಾ ವೇಶದಿಂದ ಅವಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಬಿಡಗಡೆಯನ್ನೈದಿ, ಆ
 ಮಾಂತ್ರಿಕರಿಗೆ ಅಧರ ಪಾಸವೆಂಬ ಅಮೃತ ರಸವು ಕೊಟ್ಟು ಭು
 ಜಾಲಿಂಗನವೆಂಬ ಉಡುಗೆರೆಗಳಂ ಹೊದಿಸಿ, ಕಿರು ಬೆಮರುಗಳೆನುವ
 ಮುಕ್ತಾ ಹಾರಂಗಳಿಂದ ಅಳವಡಿಸಿ, ಸುತೋವವಗೈಯುತ್ತ ಸಂತೈಸುತ್ತಲಿ
 ರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಚಿಗರುಗಳೆಂಬ ಪವಳಗಳಿಂದಲೂ, ಎಲೆಗಳೆಂಬ
 ಪಚ್ಚೆಗಳಿಂದಲೂ, ದುಂಡು ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಕಿರಿ ಮೊಗ್ಗುಗಳೆಂಬ ಮುತ್ತು
 ಗಳಿಂದಲೂ, ಇರುವಂತಿಗೆಯ ಹೂವುಗಳೆಂಬ ವಜ್ರದ ರಾಶಿಗಳಿಂದಲೂ,
 ಕನ್ನೈದಿಲುಗಳೆಂಬ ನೀಲರತ್ನಂಗಳಿಂದಲೂ, ಪಾದರಿಯ ಪುಷ್ಪಂಗಳೆಂ
 ಬ ಗೋಪೋಧಿಕ ರತ್ನ ರಾಶಿಗಳಿಂದಲೂ ಶಾವಂತಿಗೆಯ ಹೂವುಗಳೆಂಬ
 ಪುಷ್ಪರಾಗ ರತ್ನ ಸಮುದಾಯಂಗಳಿಂದಲೂ, ಬಾಗೆಯ ಹೂವುಗಳೆಂಬ
 ಮೈಡೂರ್ಯ ರತ್ನಂಗಳಿಂದಲೂ, ಚಂಪಕ ಕುಸುಮಗಳೆಂಬ ಚಿನ್ನದ ಗಟ್ಟಿ
 ಗಳಿಂದಲೂ, ತುಂಬೆ ತುಳುಕುತಲಿರುವ ವೃಕ್ಷಂಗಳೆಂಬ ಘನವರ್ತಕರು
 ನವರತ್ನಗಳಂ ವಸವಜ್ಜಿಗಳೆಂಬ ಅಂಗಡಿಯ ಬೀದಿಗಳೋಳ್ ಕುಳಿತು, ಮ
 ಕರಂದವೆಂಬ ರಸದ್ರವ್ಯವಂ, ಪುಷ್ಪಧೂಳಿಗಳ ರಾಶಿಗಳೆಂಬ ಧಾನ್ಯಂಗಳಂ
 ಕಾನಿಗಳೆಂಬ ಕೊಳ್ಳುವ ಜನಂಗಳಿಗೆ ಉಪಭೋಗವೆಂಬ ಮೌಲ್ಯವಂ
 ತೆಗದುಕೊಂಡು ಮಾರುವದೆಂದು ಕೊಗಿಲೆಗಳ ಕೂಗುಗಳೆಂಬ ನವದಿಂದನಾ
 ವನೋ? ಎಂಬಂತೆ ವಿರಹಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೋಪಗೊಂಡು, ಮೊಗ್ಗು ಗಳೆಂಬ ಹಲ್ಲ
 ಗಳಂ ಕಡಿಯುತ್ತ ನಂಚರಿಸುವನೋ? ಎಂಬಂತೆ, ಕಾಂತನೊಡಗೂಡಿರುವ
 ಕಾಂತೆಯನ್ನೋಡಿ, ಹಂಸುಗಳೆಂಬ ನವದಿಂದ ನಗುವನೋ? ಎಂಬಂತೆ ವಸಂ
 ತನೆಂಬ ಮಹಾರಾಜನು ವಸರಾಜ್ಯವಂ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಸಮಯದೋಳ್
 ಮಂದಮಾರುತನು ಮಲಯ ವರ್ಷತದೋಳ್ ಪುಟ್ಟ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಮರಂ
 ಗಳೆತ್ತೋಪಿನೋಳ್ ಚೆಳೆದು ಮದಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಂಚರಿಸುತ್ತಲಿರುವ
 ಮಹಾ ವನಗಜಂಗಳ ಕಪೋಲಂಗಳಂ ಸುರಿವ ಮದೋದಕ ಧಾರೆಗಳ
 ಪರಿಮಳದಿಂದ ಪುಷ್ಪ ನೂಗಿ ಮದವೇರಿ ತೆರಳಿ ಬರುತ್ತ, ಮಾರ್ಗದೋಳ್ ಕ
 ಪುರ ಬಾಳೆಯ ವಸವಂ ಪೊಕ್ಕು, ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂದು, ಅಲ್ಲಿರುವ
 ಪಚ್ಚ ಕಪ್ಪುರದ ಪುಡಿಯ ರಾಶಿಗಳೋಳ್ ಪವಳಿಸಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮರಳಿ

ತೆರಳ, ತಿಳಿಗೊಳಂಗಳೋಳ್ ಅರಳಿರುವ ತಾವರೆಯ ಹುವುಗಳೋಳ್ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಮಕರಂಜ ರಸದಲ್ಲಿ ಮುಳಗಿ, ಅದರ ಧೂಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಳುತ್ತಿದ್ದು, ಎದ್ದು ಬರುತ್ತ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಹೂವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಮಳಂಗಳೆಲ್ಲವಂ ಅವಹರಿಸಿ, ಹಾಗೆ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಜಹಂಸೆಗಳಂ ನೋಡಿ, ಇವರ ನಡೆಯಂತೆ ನಡೆಯಂ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ವೇಗವಂ ಬಿಟ್ಟು, ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಅಡಿಗಳನ್ನಿಡುತ್ತ ಅಲ್ಲಿರುವ ಮಟ್ಟಣಂಗಳ ಮಂದಿರಂಗಳೋಳ್ ಚಂದ್ರ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪತಿಗಳಿಂದ ಸಹಿತರಾಗಿ ಸುರತ ಸುಖವಂ ಅನುಭವಿಸಿ, ಸೊಂಪಿನಂ ನಿದ್ರೆಯಗೈವ ಪದ್ಮಿನೀ ಜಾತಿ ಯುವತಿಯರ ಕುಚತಟಂಗಳಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿ, ಕಪ್ಪುರ ಕೇಸರ, ಗೋರೋಚನಂಗಳಂ ಬೆರೆಸಿ ಗಂಧವಂ ಮಾಡಿ ಬರೆದಿರುವ, ಮತ್ತೂ ಸುರತ ಸಮಯದೋಳ್ ಮುತ್ತಿಗಳಂತೆ ಹೊಳೆಯುವ ಕಿರಿಚೆಮರುಗಳುಂ ನೆನದಿರುವ ಮಕರಿ ಕಾವತ್ರಂಗಳ ಸುಗಂಧವಂ ಚಾರ್ಯವಗೈದು, ಕೆಂಡಾವೆಯ ಹೂವುಗಳ ವಾಸನೆಯಂತೆ ಪುಮಿಪುಮಿನುವ ಕಾಮಿನಿಯರ ಮುಖ ವಾಸನೆಯಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಮತ್ತೂ ಆ ಚಂದ್ರಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂ ಕಟ್ಟಿರುವ ಚಪ್ಪರದ ಲಾಮಂಚ ಮುಡಿಮಾಳಗಳ ತೆರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರವಗೈದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಬರುತ್ತ ಹೂವಾಡಿಗರ ಬೀದಿಯೋಳ್ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಪುಷ್ಪತೈಲಂಗಳಂ ತನ್ನ ತನುವಿನಲ್ಲಿ ತೀಡಿ, ಪನ್ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮಜ್ಜನೆಗೈದು, ಪರಿಮಳದ ಪುಡಿಗಳೋಳ್ ಹೊರಳುತ್ತಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ, ತಾಳೆಯ ಹುವು ಗಳೆನುವ ಹದವಾದ ಕತ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಮುಗಳ ಮಾಡಿ, ಹಾಗೆ ಸಂಪಿಗೆಯ ಪುಷ್ಪಗಳ ಸಾಲಿನೋಳ್ನೆಂಚರಿಸಿ, ಬಾಯಾರಿ ಪಾದರಿಯ ಪುಷ್ಪಂಗಳ ವಾಸನೆ ಎನುವ ಪಾನಕವಂ ಪಾನವಗೈದು, ಬರುತ್ತ ದೂರದೋಳ್ ಪಾರಿಜಾತ ತರುವಂ ನೋಡಿ, ಇದರ ವಾಸನೆಯಂ ಅವಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ತವಕದಿಂ ಬರುವನೆಂತ ಯತ್ನವಂ ಮಾಡಿ, ಪರಿ ಪರಿಯಾದ ಪರಿಮಳಂಗಳಂ ಕೂಡಿರುವ ಮೈ ಭಾರದಿಂ ನಡೆಯಲಾರದೆ ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತ, ಪಾರಿಜಾತ ಪೃಕ್ಷದ ನೆಲೆಲಿನೋಳ್ ಕುಳಿತಿರ್ಪ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕಂಡು, ತನಗೆ ಪರಮ ಮಿತ್ರನಾದ ಮನ್ಮಥನೆಂದರಿತು ಹ್ರೇವಾಲಿಂಗನವಗೈವೆನೆಂದು ಬಂದು,

ತನಗೆ ಗಂಧವಹನೆಂದು ಹೆಸರು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವದು, ಮತ್ತು ಈ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಶರೀರವು ತನ್ನಂತೆ ಸುಗಂಧವಾಗಿರುವದು ನೋಡಿ, ಮತ್ಸರಗೊಂಡು ಮದಿಸಿ ಮಿತಿಮಾರಿ ಮೈ ನೋಂಕಿ, ಈ ರಾಜೇಂದ್ರನೊಡನೆ ಕಾಳಗವಂ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಬರುವನೋ? ಎಂಬಂತೆ, ಮತ್ತು ಲೋಕಾತಿಶಯಮಾವ ರಾಜೇಂದ್ರನ ದೇಹ ಸೌಂದರ್ಯವಂ ಕಂಡು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಲೋಸುಗವೋ? ಎಂಬಂತೆ ಮೈ ನೋಂಕಿ, ಹಾಯಿ ಗೋಸುತಲಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಮಂದಾರ ವೃಕ್ಷದ ಉಪರಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶುಕರೂಪವಿಂದಿರುವ ಮಂದಾರಮಾಲೆ ಎಂಬ ಗಂಧರ್ವ ತರುಣಿಯು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಸೌಂದರ್ಯವಂ ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂಬ ಸಮುದ್ರದೋಳೋಲ್ಬಾಡುತ್ತ, ಒಂದು ಮುಹೂರ್ತ ಪರಿಯಂತ ನೋಡುತ್ತ ರೆವ್ವೆಗಳ ಮುಚ್ಚದೆ ಇರುವಂತೆ ಚತುರ್ಮುಖನು ನೇತ್ರಂಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯ ಗೈದುದು ಸಾರ್ಥಕಮಾದುದೆಂದು ಸಂತೋಷವಡುತ್ತ, ತನ್ನ ಸಮೀಪದೋಳ್ತನ್ನಂತೆ ಶುಕರೂಪವಿಂದಿರುವ ಕಲಹಂಸೆಯಂ ಕರದು, ಎಲೈ ಸಖಿಯೆ! ಕಂದರ್ಪ ಕೋಟಿ ಲಾವಣ್ಯದಿಂ ಮೆರೆವ ಈ ಮಹಾ ಮಹಿಮನಾದ ಪ್ರರುಷನಂ ನೋಡಿ ನೇತ್ರಂಗಳ ಪಾಪಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿಕೋ ಎಂದು ನುಡಿದು, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಈ ಮಹಾ ಪ್ರರುಷನು ಬರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿರುವ ದುಷ್ಕನಾದ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನ ಭಯಮಿಲ್ಲದೆ, ತನ್ನೊಡನೆ ಮತ್ತೋರ್ವ ಮಿತ್ರನೊಡಗೊಂಡು ಸಂತೋಷದಿಂ ಸಲಿಯುತ ಮಾತನಾಡುತ್ತಲಿರುವ ಪರಿಯಂ ನೋಡಿದರೆ ಮಾಯೆಯಿಂದ ರಾಕ್ಷಸನೇ ಈ ಪರಿಮಾದ ರೂಪವಂ ಧರಿಸಿ ನಾವಿಲ್ಲಿರುವದಂ ತಿಳಿದು ನನ್ನೆಂ ಮೋಹಗೋಳಸಲೋಸುಗ ಬಂದಿರುವನೋ? ಅಲ್ಲದಡೆ ಆ ದುಷ್ಕದಾನವನಂ ಸುಕುಮಾರಾಂಗನಾದ ಈಮಹಾ ಪ್ರರುಷನು ಸಂಹಾರವಗೈದು ನಿರಾತಂಕನಾಗಿ ಸುಖದಿಂದ ಕುಳಿತಿರ್ಪನೋ? ಏನೋ ಒಂದೂ ನಿಜವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ದಾನವನ ಮಂದಿರವನ್ನೆದಿ ನೋಡಿ ಬಾ, ಎಂಥ ನುಡಿಯಲಾಗ ಕಲಹಂಸೆಯು ಮೃದುವಾದ ಆ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಬಳಿಕ ಆ ದಾನವನು ಮಂದಿರವನ್ನೆದಿ ಘೋರಭಾಗದೋಳ್ ಬಿದ್ದಿರುವ ಘೋರವಾದ ರಾಕ್ಷಸನ ಕಳೆಬರ

ವಂನೋಡಿ ಸಂತೋಷಗೊಂಡು, ಓಡೋಡಿ ಬಂದು ಸಖಿಯಾದ ಮಂದಾ
ರವಾಲೆಯೊಡನೆ ಈ ಸಮಾಚಾರವು ವೇಳಲಾಗ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು
ಹುಡಿ ಮೊದಲಿಲ್ಲವ ಸಂತೋಷವಿಂ ಭರಿತಳಾಗಿ, ಈ ಮಹಾ ಪ್ರರುಷನೇ
ಆ ಧಾಸವನಂ ಸುಹರಿಸಿರುವನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ನಿನ್ನೇ ದಿನ ಅದ್ಭುತವಾದ
ಬಂದು ಶಬ್ದವೊಂದು ಈ ಮಧ್ಯದಾಸವನ ಸಂಹಾರ ಕಾಲದೋಳ್ ವೃ
ಷ್ಟಿ ಪಶ್ಯವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗ್ಯದು, ದೇವದಾಸವ ಗಂಧರ್ವ ಮೊದಲಾದ
ಪರಿಧವೂ ಸೋತಲಶಕ್ಯನಾದ ಈ ರಾಕ್ಷಸನ ಶಿಕ್ಷಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು
ಅತಿ ಸುಕುಮಾರಾಂಗನಾದ ಈ ಮಹಾ ಪ್ರರುಷನಿಗೆ ಎಂತು ಬಂದಿರು
ವದೋ? ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಈತನು ರಮಾವತಿಯೋ? ಇಲ್ಲದರೆ ಉಮಾಕಾಂ
ತನೋ? ಅಥವಾ ಭಾರತೀ ಧತಿಯಾದ ಬ್ರಹ್ಮನೋ? ಶರ್ಚಿಪತಿಯೋ? ಈ
ನಾಲ್ವರೋಳ್ ಯಾರೋ ಓರ್ವನು, ಈ ರೂಪವಿಂ ಅವತರಿಸಿ ಇರುವನಲ್ಲದೆ
ಸಾಧಾರಣನಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಪಾರಿಜಾತವೃಕ್ಷದ ಉಪರಿ ಭಾಗ
ಮೋಳ್ ಕುಳಿತಿರುವ ರಾಜಕುಮಾರನು ಕೇಳುವಂತೆ ಮಧುರವಾಗಿ
ಮಾತುಗಳನಾಡುತ್ತ, ಮತ್ತೂ ಮಹಾರಾಜನ ಅವಯವಗಳ ಸೌಂದ
ರ್ಯಾತಿಶಯವಂ ನೋಡಿ, ಈ ಮೋಹನಾಂಗನೊಡನೆ ಮಾತುಗಳನಾದರೂ
ಆಡುವರ ಪ್ರಣ್ಯವೆಂತುಬೋ? ಎಂದು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತ, ತಾನು ಶುಕರೂಪ
ದಿಂದಿರುವಳಾದರೂ ಈ ಮಹಾರಾಜನ ಸೌಂದರ್ಯವೆಂಬ ಉರುಳಿನೋ
ಳ್ಳಕ್ಕಿ, ವಿರಹವೆನುವ ಕಾಡುಕಿಚ್ಚಿನ ಶಕೆ ತಟ್ಟಿ ಕಂದಿರುವ ಎಳೆಬೆಗರುಗ
ಳಂತೆ ತೋರುತ್ತಿಲಾಗ ಕಲಹಂನೆಯು ಅಪಳ ಭಾವವಂ ತಿಳಿದು, ಭೀಕ
ತಾಸೂ ಕೂಡ ಸುಮತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯವೆನುವ ಸರೋವರದೋಳ್
ಮುಳುಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎಳಲಾರದೆ ಇರುವಳಾದರೂ ಅದಂ ತೋರ್ಪಡಿನ
ದೆ ಸಹನೆಯಾಗ್ಯದು, ಮಂದಾರಮಾಲೆಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ತರುಣೀ ಶಿ
ರೋಷುಣಿಮೆ! ನೀನಿರುವ ಫರಿಯಂ ನೋಡಿದರೆ ಮೂರು ಲೋಕಂಗಳ
ಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದ ಸೌಕುಮಾರ್ಯದಿಂ ಒಪ್ಪಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಲಿರುವ ಈ ಪು
ಹಾರಾಜನ ರೂಪವಂ ನೋಡಿ, ಮರುಳಾಗಿ ಮಾರನ ಶರಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾ
ದಂತೆ ತೋರುತಲಿದೆ, ಈಗ ಶುಷ್ಕ ರೂಪದಿಂದಿರುವ ನಿನಗೆ ಈ ಪರಿಯಾ
ಗುವದರಲ್ಲಿ ಎಂದಿನಂತೆ ನೀನು ಗಂಧರ್ವ ಕಾಮಿನಿಯ ರೂಪವಂ ಪಡಿಸಿ

ಹವೆ ಮತ್ತೇನು ಭವಿಷ್ಯವಾಗುವವೋ? ತಿಳಿಸುಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಮುಖ
ವಲ್ಲದನು ನೀನು ಅನ್ನಿಸುತ್ತೀಯೆ? ನಿನ್ನೊಡನೆ ಬೆರೆಯುವವೋ? ಅಥವಾ
ಉಪೇಕ್ಷೆಯು ಮಾಡುವವೋ? ತಿಳಿಸುಕೂಡದು. ಇಂತಲ್ಲದೆ ನೂಟುವಾಗ
ರು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ವೇಳದೆ, ಚಂದ್ರಿಕಾ ವಿಹಾರವು ಮಹಾತುಡುವೆನೆಂ
ದು ಬಂದು ಈ ಪಾರಿವಾತ ತರುವು ನೋರಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತ, ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮ
ರತು ಬಹುಸಮಾಪದರಿಂದ ಅಪರೇಲ್ವರೂ ಎಂತು ಸುಖವರವರೋ? ತಿಳಿ
ಯಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬೇಗ ಕಾಂತಿಮಾತೀ ಪ್ರವಸ್ಯೆಯಾದವು ನಮಗೆ ಉಚಿತ
ಮಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ, ಮಂದಾರ
ಮಾಲೆಯು ನಖಿಯ ವಾಕ್ಯವು ಕೇಳಿ ಎತ್ತಿ ಕಲಹಂಸೆನು! ಈ ಪಾರಿ
ವಾತವೃಕ್ಷದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಜನರುಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇದ್ದಂತೆ ಆಯಾ
ಯ ಫಲಗಳಂ ಈ ವೃಕ್ಷವು ಉಂಟು ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ನಾನು
ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವು ಕೈ ಗೂಡಿ ಬರುವವರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೂ
ನಾವೀರ್ವರೂ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ತೆರಳಿ ಬಂದು ಪಾರಿವಾತ
ತರುವಂ ಕುಡು ಇದರಲ್ಲಿ ಮೇ ವಾಸವಾಗೈಯ್ಯುತ್ತಿರ್ದು, ಫಲವಿಲ್ಲದೆ ನಿ
ರರ್ಥಕವಾಗಿ ಪ್ರವಸಂ ಕುರಿತು ಪೋಗುವದು ನಿನಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ತೋ
ರುವದೇ? ತಿಳಿದು ನೋಡುವಳಾಗು. ಇಂತಲ್ಲದೆ ಈ ಪಾರಿವಾತವೃಕ್ಷದ
ಫಲರೂಪವಾದ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಅಧರ ಸುಧಾ ರಸವಂ ಸವಿವಲ್ಲದೆ ವಿರಹ
ಫೆನ್ನುವ ಬಿರುಸಾದ ಬಿಸ್ತಿನ ತಾವವಡಗಲಾರದೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಲಿರುವ
ಗಿಳಿಗಳ ಮಧುರಮಾದ ಮಾತುಗಳು ಕೇಳಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಂದಾರ
ಪಾಲೆಯ ವೃತ್ತಾಂತವು ಕೆಲವು ತಿಳಿದಂತಾಯಿತೆಂದು ಸಂತೋಷ
ಗೊಂಡು, ಮತ್ತೂ ಆ ರಮಣಿಯು ಪುನರೋತ್ಥಾನವು ಮಾಡಿ ನೋಡುವೆಂಬ
ಸಮುದ್ರದ ಪಾರವಂ ಕಾಣದೆ, ಕನಸು ಕಂಡಂತೆ ಕಳವಳಿಸಿ, ಸಮೀಪವ
ಲಿ ರುಷ ಸುಮತಿಯು ನೋಡಲಾಗ, ಅವನು ಈ ರಾಯನ ವಿರಹ ಭಾರ
ವಂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಿಂ ತಿಳಿದು ನೋಡಿ, ಪಾರಿವಾತ ತರುವಿನ ಮೇಲು ಭಾಗ
ದೋಳ್ ಪರಿವರಿಯಾಗಿ ವೇಳುವ ಗಿಳಿಗಳ ಮೃದು ಮಧುರಮಾದ ಮಾ
ತುಗಳು ಕೇಳಿ ಇವು ಶುಕಂಗಳಲ್ಲ. ಮತ್ತೂ ಕಲಹಂಸೆ ಎಂಬ ನಖಿ
ಯೊಡಗೂಡಿ ಬಂದಿರುವ ಮಂದಾರ ಮಾಲೆಯೇ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ,

ಈ ಕಠಿಣಿಗಾಗಿ ಗಂಧಿರ್ದರೂವವು ಪೇಗಿ ಈ ಶುಕರೂವಬರುವವಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣವೋ? ಯಾವ ಋಷಿಯ ಶಾಪವೋ? ಇಲ್ಲವೆರೆ ಜನ್ಮಾಂತರದ ಪಾಪವೋ? ಅಥವಾ ಕಪಟವೋ? ಎಂದು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಬೋಧಿಸುತ್ತ, ಇದಂ ತಿಳಿಸಿ, ಪಶ್ಚಿಮ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಈ ಶುಕಂಗಳ ಸುಡಿಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಮಂದಾ ರವಾಲೆಯು ಮನದೋಳ್ಳುಸು ಮಸ್ಕಂಧನ ವೇಶನಾಗಿರುವನು. ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೇನು ಉಪಾಯವೆನುತ ಆ ತರಣಿಯು ನೇತ್ರಂಗಳಿಂದ ನೋಡದೆ ಮನದೋಳ್ ನನದ ಸಾತ್ವದಿಂದಲೇ ಈ ಪರಿವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಿದ ಬಳಿಕ ಏನಾಗುವದೋ? ತಿಳಿಯುಲ್ಲ. ಈ ಶುಕಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥ ರೂವವು ಒರವನಾಗಿ ತೋರುವಿಲ್ಲ. ಮಂದಾರವಾಲೆಯಂ ನೋಡದೆ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಇಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳುವನಾಗಿ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೇ ನಾಗುವದೋ? ಎಂದು ಮನದೋಳ್ ಬಿಡಿಸುತ್ತ ಏನಾದರಾಗಲಿ, ಈ ಶು ಕಂಗಳಂ ಪ್ರೋಗವಂತೆ ವಿಡಿಯುವೇಕೆಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾ ದ ಉಂಟಾಗುವದೋಳ್ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತಿಳಿದು, ಆ ಗಿಳಿಗಳಂ ವಿಡಿಯಲೋಸುಗ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಖಾರಿಜಾತ ಪೃಥ್ವದಂ ಏರುವೆನೆಂದು ಬರುವವರೋಳ್ ಮಂದಾರ ವಾಲೆಯು ಕಲಹಂಸೆ ಯು ಕುರಿತು ಎಲೈ ಸಖಿಯೆ! ನೀನು ಪ್ರಾರ್ಥವಂತೆ ಗಂಧರ್ದನಾರಿಯ ರೂಪವಂ ಧರಿಸಿ, ಕೇಳಭಾಗದೋಳ್ ಪೂಜೆಯುವಾದ ಜಗತ್ತೋಳ್ ಕಾಳತಿರುವ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಬದಿಯನ್ನೆದಿ. ಎಂತಾದರೂ ಅವಂಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಆಸರಾಗ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ, ಹ್ಯಾನರಗೊಳ್ಳದೆನನ್ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಿರುವ ಗುಣಂಗಳನ್ನಾದರೂ ವೇಳಿ, ಮಮತೆಯುಂ ಬಿಳಿಸುವ ಭಾರ ಸನ್ನದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊರ್ದರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ನೀನು ಬಾಲ್ಯದಿಂ ನನಗೆ ಸಖಿಯಾಗಿಯು, ಇಂತಿ ಮ್ ಮಹಾ ವಸದೋಳ್ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳಿಗಿಂತ ಅತಿಶಯವಾಗಿಯು ಇರುತ್ತೆ. ತನ್ನಂ ಸಲಹೆವೆಯಾದ್ದರಿಂ ಈಗ ಅದೊವು ಈ ಕಾರ್ಯ ಕೈ ಕೂಡಿದರೆ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವದು, ಇಲ್ಲವಡೆ ಸೀನೋರ್ವಳೇ ಇಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಕಾಂತಿಮತೀ ಪ್ರರವನ್ನೆದಿ ನನ್ನ ತಾಯಿಯಾದ ಮಂಜೂಷೆಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ಸಮಾಚಾರವಂ ವೇಳುವಂತಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸುಡಿಯಲಾಗ, ಕಲಹಂಸೆಯು ಆ ಸಖಿಯ ಮಾತುಗಳಂ

ಕೇಳಿ ಮನದೋಳ್ ಭಯಗೊಂಡು, ಎಂತಾದರೂ ಇವರಿವರಿಗೂ ಸಂಘಟನೆಯಾಗುವೆನೆಂದು ಆ ಮಂದಾರ ವೃಕ್ಷದಿಂದಿಳಿದು, ಎಂದಿನಂತೆ ಗಂಧವು ತರುಣಿಯಾಗಿ, ಘಾಳಿಯಿಂದ ಬಳುಕುತ್ತಿರುವ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಬಳ್ಳಿಯಂತೆ ಕಳಕಳಿಸುತ್ತ ಬಂದು, ಇಳೆಯ ಪಾಲಕನಾದ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಪಾದ ಪದ್ಮಗಳಿಗೆರಿಗಿ, ಮುಖವೆಂಬ ಚಂದ್ರನ, ಮುಗುಳು ನಗೆ ಎಂಬ ಬೆಳದಿಂಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಿರುವ ತಾವರೆಯ ಮೊಗ್ಗೆಯೇ? ಎಂಬಂತೆ ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು, ಮುಂದೆ ನಿಂದಿರಲಾಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ಕಲಹಂಸೆಯಂ ನೋಡಿ, ಎಲೈ ಬಾಲೆಯೆ! ನೀನ್ಯಾರು? ಈ ವನ ಸಂರಕ್ಷಕಳಾದ ದೇವತೆಯೇ? ಇಲ್ಲದಡೆ ಈ ಚಿತ್ರವತೀ ಪ್ರರಥ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೇ? ವೇಳೆಂದು ಚೆನ್ನಗೊಳಲಾ ಕಲಹಂಸೆಯು ಎಲೈ ಮಹಿಷವಲ್ಲಭನೆ! ನಾನು ವನದೇವತೆಯಲ್ಲ, ಚಿತ್ರವತೀಪ್ರರಥ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಅಲ್ಲ, ಈ ಷಾರಿಜಾತವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ನಿನ್ನ ಚರಣ ಸೇವಕಳಾದ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು ಸಖಿ ಎಂದು ನುಡಿಯಲಾ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅದಂ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ಎಲೈ ಬಾಲೆಯೆ! ನೀನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಮಂದಾರ ಮಾಲೆ ಎಂಬುವಳ್ಯಾರು? ಯಾವ ಠಾವದಿಂದಿರುವಳು, ನೀನು ಬಂದ ಕಾರ್ಯವೇನೆಂದು ಮುಗುಳು ನಗೆಯಿಂದ ನುಡಿಯಲಾ ರಾಯನ ವಾಕ್ಯವಂ ಕೇಳಿ, ಕಲಹಂಸೆಯು ಎಲೈ ಭೂವಲ್ಲಭನೆ! ನನ್ನೊಡತಿಯಾದ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು ಈ ಮಂದಾರ ವೃಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಶುಕರೂಪದಿಂ ವಾಸವಾಗಿಯುತ ನಿನ್ನ ಚರಣ ದರ್ಶನವನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವಳು, ಇದೇ ನಮ್ಮ ವೃತಾಂತವೆಂದು ಪೇಳಿದ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು ಸೌಂದರ್ಯಾರ್ತಿಶಯವಂ ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಲಿರಲಾ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ಕಲಹಂಸೆಯಂ ಕುಣಿತು ನಿಮ್ಮ ಬಡತಿಯಾದ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯಂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತರುವದೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ, ಮಹಿ ಪ್ರರಂಧರನ ಸರಸ ವಚನವಂ ಕೇಳಿದ ಮಂದಾರ ಮಾಲೆಯು ಮುದವಂ ತಾಳಿ, ಬೇಗದಿಂದಿದ್ದು ಎಂದಿನಂತೆ ಗಂಧವು ಸುಂದರಿಯ ರೂಪವಂಧರಿಸಿ, ವೃಕ್ಷದಿಂದಿಳಿಯುತ ದಾನವರ ಬಾಧೆಯಂ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಮಾನವ ರೂಪದಿಂದಿರುವ ಪ್ರರಂಧರನ ಸನಿಖವನ್ನೈದಿ, ದೂರು ಪೇಳಲೋಸುಗ ಅವುರಾವತೀಪ್ರರಥಲಕ್ಷ್ಮಿಯೇ ಬಂದಿರುವಳೇ?

ಎಂಬಂತೆ ಪಾರಿಜಾತನೃಹೃವು ತನ್ನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿರುವ ಮಹೇಂದ್ರಾ
ಪತಾರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಉಪಭೋಗಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ತನ್ನಲ್ಲಿ
ಪುಟ್ಟಿರುವ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದಲೇ ಓರ್ವ ತರುಣಿಯಂ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದ್ದು ಕೆ
ಪ್ಪವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಕಾಮಿನಿಯೋ? ಎಂಬಂತೆ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು
ಲೋಕಕಂಟಕರಾದ ದಾನವರಂ ಸಂಹರಿಸಿ, ದೇವಗಂಧರ್ವ ಮಾನವರು
ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಸೌಖ್ಯವಂ ಉಂಟುಮಾಡಿಮದರಿಂದ ಸಂತೋಷಗೊಂ
ಡ ಚತುರ್ಮುಖನು ಸಕಲ ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸತಿಯರೆಲ್ಲರ ಸೌಂದ
ರ್ಯವೆಲ್ಲವಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಒಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಗುರುತಾಗಿ ಓರ್ವ ತರುಣಿಯಂ
ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದ್ದು, ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ವರಿಸಿ ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಸುಖವಡಿಸು
ವದೆಂದು ಕಳುಹಲಾ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನನ್ನರಸುತ ಬರುವ ತರುಣಿ
ಯೋ? ಎಂಬಂತೆ, ಮೇಘಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ಮಿಂಚುಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗಿ ವ
ಸಂತಸಮಯದಲ್ಲಿ ವನವಿಹಾರವಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಭೋಮಿಯನ್ನೈದುವ
ದೋ? ಎಂಬಂತೆ, ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಮಹಾರಾಜನ ಸೌಂದರ್ಯವಂ ನೋ
ಡಿ ಮೋಹಗೊಂಡು ರೂಪವಂ ತಾಳಿ ಅವನೊಡನೆ ವಿಹಾರವಂ ಮಾಡ
ಲೋಸುಗ ಬರುವಳೋ? ಎಂಬಂತೆ, ಭಂಗಾರದ ಬಳ್ಳಿಯಂತೆ ಥಳಥಳನೆ
ಹೊಳೆಯುತ, ಮೈಬಣ್ಣದಿಂದ ವನವಜ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಪಿಗೆಯ ಹೂವುಗ
ಳಂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದಂತೆ ಮಾಡುತ, ಕಡೆ ಕಣ್ಣುಗಳ ನೋಟಗಳೆಂಬ
ಕನ್ನೈದಿಲೆಯ ಹೂವುಗಳಂ ಸಾಲು ಸಾಲಾಗಿ ತೋರಣಂಗಳಂ ಕಟ್ಟಿದಂ
ತೆ ಮಾಡುತ, ಮೊಗದ ಸೊಬಗಿನಿಂ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಗೂ ಬೆಳ್ಳಿಂ
ಗಳನ್ನೆಂಟು ಮಾಡುತ, ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರಿಯಾದ ಮಂದಾರ ಮಾಲೆ
ಯು ಬೃಂದಾರಕ ಯೋಗ್ಯಮಾದ ಮಂದಾರ ಪುಷ್ಪದ ಮಾಲೆಯಂತೆ
ಸುವಾಸನೆಯಂ ತುಂಬುತ ಬಂದು, ರಾಜೇಂದ್ರನ ಚರಣ ಸರಸಿಜ ಧ್ವಂ
ಧ್ವಗಳಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವಾಗಿದ್ದು, ಮಹಾರಾಜನ ಮುಖಚಂದ್ರನಂನೋಡಿಚ
ಕೋರವಕ್ಷಿಯಂತೆ ನಂದಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಮಂದ
ಮಾಡುತನು ಮನಬಂದಂತೆ ಮಂದಾರ ಕುಸುಮಗಳ ಕಿರಿ ಎಸಳಿನವ ಮ
ಸ್ಮೃಥಾಗ್ನಿಯ ಕಿಡಿಗಳಂ ಮಹಿವಲ್ಲಭನೆ ಮೇಲೆ ಚಲ್ಲಿ ಹಿಗ್ಗುತ, ಸುಗ್ಗಿ
ಬಂದು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಮೈ ನೋಂಕಿ, ಝಲ್ಲೆನಿಸುತ ಮನವಂ ಪೊಕ್ಕು

ಗತಗಡನೆ ನಡೆಗಿಷ್ಟುತಲಿರುವದಂ ಕಂಡು, ಕುರಿತು ಬಂದಕಾರ್ಯವಂ ವು
 ರತು, ಮುಲಗಿದ್ದ ಪೂರನು ಎಚ್ಚರಗೊಂಡು ಎಮ್ಮ ಸದ್ದು ಮಾಡದೆ ನಮ
 ಯಿಸಿಕ್ಕಿತೆಂಬ ತಿಳಿದು, ಮುಂದೆ ನಿಂತಿರುವ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು ಪು
 ಬ್ಬಗಳೆನುವ ಧನುವಂ ಪಿಡಿದು, ರೆವ್ವೆಗಳೆನುವ ಹೆದೆಯಂ ಬಿಗಿದು,
 ಕಿರಿವಾರ ನೋಟಂಗಳೆಂಬ ಬಾಣಂಗಳಂ ಸಂಧಾನವಗೈದು, ತಾಜೇಂದ್ರ,
 ನ ಎದೆಗೆ ಸರಿಪೂಗಿ ಗುರಿ ನೋಡಿ ಹೊಡೆಯಲಾ ಮಹೀವತಿಯು ಪಾರಿ
 ಜಾತ ಮಹೀರುಹವಂ ಅವಲಂಬನವಂ ಮಾಡಿ, ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು
 ಬರುವವಕ್ಕೆ ತಡವಂ ಮಾಡುವಳೆಂಬ ಕೋಪವಿಂದಲೇ? ಎಂಬಂತೆ ಕಣ್ಣು
 ಗಳು ಕೆಂವೇರಿ, ಮೊಗದೋಳು ನಣ್ಣು ಮುತ್ತುಗಳಂತೆ ಕಿರಿ ಚೆನುರಾಗಿ,
 ಭಾರಿಭಾರಿಸೂ ಪರಿಪರಿಮಾಗಿ ವಿರಹವೇರೇರಿ, ಬಂದು ರೆವ್ವೆಗಳಂ ಮು
 ಚ್ಚದೆ ನಾಚೆಗೈಯು ಬಿಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂದಿರುವ ಸುಂದರಿಯಾದ
 ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು ನೋಡುತ, ಪುನವಂ ಸೇತ್ರಗಳೊಡನೆ ಆ ನೆತಿಯು
 ಮುಖಚಂದ್ರನಲ್ಲಿಟ್ಟ ರಳು; ಮನವು ಎಂದಿನಂತೆ ಹಿಂದಿರಗವೇ ಇರಲಾಗ
 ನುಮತಿಯು ಮಾತನಾಡದೆ ಮೈ ಮರಮ ಕುಳಿತಿರ್ಪ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ
 ನೋಡಿ ಈಗ ಸಾವಕಾಶವಂ ಮಾಡುವ ಸಮಯವಲ್ಲವೆಂದರಿತು ಮಂದಾ
 ರ ಮಾಲೆಯು ನೋಡಲವಳೂ ಕೂಡ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗಿಂತ ನಹನ, ಮ
 ಡಿಪೂಗಿ ವಿರಹವೇದನೆಯನನುಭವಿಸುತ ರತ್ನ ಪುತ್ಥಳಿಯಂತೆ ಚಲಿಸದೆ
 ಇರುವವಂ ನೋಡಿ, ಕಲಹಂಸೆಯಂ ಕರಮ ಈರ್ವರಿಗೂ ಶೀತೋವಚಾ
 ರವಾಗೈವುದೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ಬಂದು ಉಪವನದ
 ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿಳು, ಅತ್ತಲಾ ಕಲಹಂಸೆಯು ಮಂದಾರಮಾಲೆ ಸು
 ಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರರೀರ್ವರಿಗೂ ಶೀತೋವಚಾರವಂ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಬೇ
 ಕಾಡ ವಸ್ತುಗಳಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವೆನೆಂಬ ನೆವದಿಂದ ಆ ಉಪವನದಿಂ ತೆರ
 ಳಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲಳು; ಬಳಿಕ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ, ಮಂದಾರಮಾಲೆಯ
 ರೀರ್ವರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪುಷ್ಪ ಮೂರ್ತಿಗಳಂ ತಾವು ತಾವೆ ತಿಳಿದು
 ಎಚ್ಚರಗೊಂಡು, ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಮಾತನಾಡುತ ಸುರತಾನುರಾಗವು ಹೆ
 ಚ್ಚಿ ಹಿಂಧು ಪೂತಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪರಿಪೂಗಿ ಪಂದರ್ಭವಿಲ್ಲದೆ ಪುನ
 ಬಂದಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ. ರಾಜೇಂದ್ರನು ತನ್ನ ಕಂಠದಲ್ಲಿದ್ದ

ರತ್ನ ಹಾರವಂ ತೆಗದು ಕೈಯೋಳ್ ಪಿಡಿದು ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬರುತೆರಿರು
 ವಂನೋಡಿ, ಮಂಡಾರಮಾಲೆಯು ತನ್ನ ಕೊರಳೋಳಳವಡಿಸಿದ್ದ ಮು
 ಕ್ತಾಹಾರವಂ ತೆಗದು ಕರದೋಳ್ ಪಿಡಿದು ಈರ್ವರೂ ನಾನು ಮುಂದು
 ತಾನು ಮುಂದೆನುತ ವತಸ್ಪರ ಕುತಗಳಲ್ಲಿ ಹಾರಂಗಳಂ ಅಳವಡಿಸಿ, ಸಂ
 ತೋವವೆಂಬ ನಮುದ್ರದೋಳ್ ಘಂಗಳ ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿ, ಭಂಗಾರ
 ದಂತೆನೆವ ಮೈ ಬಣ್ಣವೆನುವ ಅರಿಸಿನವ ವಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ಪರಸ್ಪರ
 ಮನೋರಥಂಗಳಂ ಪೂರೈಸುವೆಂಬ ಕಂಕಣಂಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ, ಲಜ್ಜೆಗ
 ಳೆನುವ ತೆರೆಯಂ ತೆಗದು, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ತೇಜಸ್ಸಿನುವ ಅಗ್ನಿಯಂ ಸಾಕ್ಷಿ
 ಯಂ ಮಾಡಿ ಘಣಿಗ್ರಹಣವಾಗೈದು, ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪಂಗಳ ಪತಾಕೆ
 ಗಳೆನುವ ರಂಗವಲ್ಲಿಯಿಂದಲಂಕರಿಸಿರುವ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ಕೆಳಗಣ ಜಗ
 ತಿ ಎನುವ ಮಣಿಮಯವಾದ ಹನೆಯ ಜಗಲಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಮುಗುಳು
 ನಗೆ ಎನುವ ಲಹಜಗಳಿಂದ, ಜಗತಿಯ ಮಣಿಯ ಕಾಂತಿ ಎಂಬ ಅಗ್ನಿ
 ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಹೋಮವಾಗೈದು, ಗಂಧರ್ವ ವಿವಾಹವಂ ಬೆಳೆಯಿಸಿ, ಸುರ
 ತ ಸುಖವಂ ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆಂದು ಕುತೂಹಲದಿಂದಿರುವ ನಮಯ
 ದೋಳ್ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದಿವರೀರ್ವರೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ
 ಪದಾರ್ಥಂಗಳನೆಲ್ಲ ತತ್ ಕ್ಷಣದೋಳ್ ರತ್ನ ಮಯಪಾತ್ರಂಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗದು
 ಕೊಂಡು ಕಾದಿರುವ ದಿವ್ಯ ತರುಣಿಯರಂ ನೋಡಿ, ಮಂಡಾರಮಾಲೆಯು
 ಇಡೀನೆಂದು ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡಿರಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ವೃಕ್ಷದ ಪ್ರಭಾ
 ವವೆಂದು ನುಡಿಯಲು; ಅವರೋಳ್ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೋಳ್ ಆ
 ದಿವ್ಯ ತರುಣಿಯರು ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪಗಳಂ ಚಪ್ಪರವಂ ರಚಿಸಿ, ಆ ಪು
 ಸ್ಪ ಧಳಂಗಳೊಡಲೇ ತೆರೆಗಳಂ ಮಾಡಿ, ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಮಣಿಮಂಚವ
 ನಿರಿಸಿ, ಆ ಪುಷ್ಪಗಳ ಕಿರಿ ಎಸಳುಗಳಂವಲೇ ಹಾಸಿಗೆಯಾಗೈದು, ಪರಿಪರಿ
 ಯವಾದ ಭಕ್ಷ್ಯ ಭೋಜ್ಯಂಗಳಂ, ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪಂಗಳ ಮಕರಂದ
 ರಸಂಗಳಂ, ಮಧುರವಾದ ಫಲಂಗಳಂ ರತ್ನದ ಬಟ್ಟೆಲುಗಳೋಳ್ ತಾಂ
 ಚಿ, ಸಾಲ ಸಾಲಾಗಿರಿಸಿ, ಮಂಡಾರ ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಗಳಂ, ದಿವ್ಯಚಂದ
 ನಂಗಳಂ, ಕಪ್ಪುರವೀಳ್ಯವಂ ತುಂಬಿರುವ ತಟ್ಟೆಗಳಂ, ಆ ಮಣಿಮಂಚ
 ದೋಳಿಟ್ಟು, ತಾವು ಬಂದಂತೆ ನಿಮಿಷದೋಳ್ತೆರೆಯಲು. ಬಳಿಕ ಮಂ

ಮಾರಮಾಲೆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರರೀರ್ವರೂ ಕೇಳೇಗೃಹವನ್ನೆದಿ, ವನ್ನೀರು
 ಕಳೆದು ಪಾದಂಗಳಂ ತೊಳೆದು, ದಿವ್ಯಾನ್ನ ಭೋಜನಗೈದು ವಶಸ್ಪರಾನು
 ರಾಗ ಹೆಚ್ಚಿ ಬರುವಂತೆ ಸುರತಾವೇಕ್ಷೆಯು ಇಮ್ಮಡಿಯಾಗಿ ಗಂಧಮೊ
 ದವಾದ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ಸೌಂದರ್ಯವೆನುವ ದಿವ್ಯಾಭರ
 ನಂಗಳಿಂದ ಒಪ್ಪಿ, ಪರಸ್ಪರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ವ್ಯತ್ಯಾಂತಂಗಳಂವೇಳುತ್ತ,
 ಪ್ರವರವಿಳೈವಂ ಸವಿದು, ನಗುತ ನಲಿಯುತ್ತಲಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್
 ಮಹಾರಾಜನ ಅನುಜ್ಞೆಯಿಂದ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು ಗಂಧರ್ವಗಾನವ
 ಗೈಯುತ್ತಲಿರುವ ಕಾಲದೋಳ್ ಅಲ್ಲಿರುವ ರತ್ನಮಯ ಪಾತ್ರೆಗಳೆಲ್ಲ
 ಮಂದಾರಮಾಲೆಯ ಗಾನದಿಂ ಕರಗಿ ನೀರಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಲಿರುವದಂ
 ರಾಜೇಂದ್ರನು ಕಂಡು ಮನದೋಳ್ ಈ ಮೋಹನಾಂಗಿಯ ಗಾನದಿಂದ
 ರತ್ನಂಗಳೆಲ್ಲ ನೀರಾಗುವಾಗ ಈ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವು ಕರಗಿ ನೀರಿನಂತಾದರೇ
 ನು ಮಾಡುವದೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತ, ಗಾನವಂ ಕೇಳುವದರಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಭಾ
 ರಿಗೂ ಕುತೂಹಲವಧಿಕವಾಗುತ್ತಲಿರಲದಂ ಕಂಡು, ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು
 ವನುನಗುತ್ತಲಿರಲು; ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಸಮೀಪವನ್ನೆದಿ,
 ಆ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯು ಕುರಿತು ಎಲೈ ರಮಣಿಯೆ! ನಿನ್ನ ಕುಚಂಗಳೆ
 ನು ನ ಚಕ್ರವಾಕವಕ್ಷಿಗಳೂ, ಮುಖವೆನುವ ಚಂದ್ರನಂ ನೋಡಿ ಭಯ
 ಗೊಂಡು ಓಡಿ ಪೋದರೇನು ಮಾಡುವದೆಂತ, ನನ್ನ ಕರಂಗಳೆನುವ
 ಪಂಜರಂಗಳೋಳ್ ಇರಲೆಂದು ಕುಚಂಗಳಂ ಪಿಡಿದು, ರೋಮಾವಳಿ
 ಪ್ಪನುವ ಕೃಷ್ಣಸರ್ಪವು ನಿನ್ನ ಅಧರವೆನುವ ನಾಗರತ್ನವಂ ಕಂಡು
 ಕ್ಷಣಂ ಪೋಗುವೆನೆಂದು ಬಂದರೇನು ಮಾಡುವದೆಂತ ಅವಳ ಬಿಂಬಾ
 ಧರದ ಸುಧಾರಸವನಾಸ್ವಾದಿಸುತ್ತ, ಮೊಗವೆನುವ ತಾವರೆಯ ಪುಷ್ಪ
 ಪಂ ಕಂಡು ಮುಂಗುರುಳುಗಳೆನುವ ಮರಿಮಂಚೆಗಳೆರಗಿವರೆ ಎಂತಾಗು
 ವದೋ? ಎಂತ ಮೊಗದೋಳ್ ಮೊಗವಂ ಇಟ್ಟು, ಮತ್ತೂ ನಿನ್ನ ನಾ
 ಸಾಭಿರಣವೆನುವ ರಾಜಹಂಸೆಯು ನೀಳಮಾದ ತೋಳುಗಳೆರ ತಾವರೆಯ
 ಕಿರಿ ಬಳ್ಳಿಗಳೆಂದು ಕಚ್ಚಿವರೆ ಎಂತು ಸೈರಿಸುವೆ ಎಂತು ಭುಜಂಗಳಂ
 ಖಿಗನೆವಗೈಯುತ್ತಲಿರಲಾ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ನೋಡಿ ಮಂದಾರಮಾಲೆ
 ಯು ನನುನಗುತ್ತ, ಅವುರೋಳ್ ತಿರಿಗಿ ನಾಚಿಗೆಗೊಳುತ್ತ, ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ

ರಾಜೇಂದ್ರನ ಮನಸ್ಸಿನಂತೆ ಅವಯವಂಗಳೆಂ ಸರ್ವಧೀನವಾಗೈದು, ಮತ್ತೊಬ್ಬರದೊಡನೆ ಮೈಯೊಡನೆ ಮದನ ಮಹೋತ್ಸವಾರಂಭವಂ ಮಾಡಿ, ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ, ಕಿರಿಚಿಮರೆನುವ ಮುಕ್ತಾಹಾರಂಗಳಂ ಚವರಿಸುತ, ಸಂತೋಷ ಸಮುದ್ರದೊಳಿರ್ವರೂ ಓಲಾಡುತ್ತಲಿರಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಕಲ ಕಲಾಕುತಲನಾದುದರಿಂದ ಪರಿಪರಿಯ ಚಮತ್ಕಾರಂಗಳಾಗೈಯುತ, ಆ ತರುಣಿಯ ಮನವಂ ಹಾಯಿ ಗೊಳಿಸುತ, ಮಣಿತ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ಕನೋತವಕ್ಷಿಗಳನಾದವಂ ನಾಚಿಸುತ, ಚತುರಶೀತಿ ಬಂಧಂಗಳಿಂದ ಬೆರದು ನುರತ ಸುಖವಂ ಸೂರೆಗೊಂಡು, ಬಳಿಕ ಈರ್ವರೂ ರತಿ ಶ್ರಾಂತರಾಗಿ, ಸುಖಿಸಿದೈಯಿಂಪ ಆ ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲವಂ ಕಳೆಯುತ್ತಿರಲೂ; ಆ ನಮಯದೋಳ್ ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಗಲು, ಎಂದಿನಂತೆ ಈರ್ವರೂ ಮಜ್ಜನ ಭೋಜನಾದಿಗಳಾಗೈದು, ಸರಸ್ವಭರಣ ಭೂಷಿತರಾಗಿ ವಸವಿಹಾರವಂ ಮಾಡಲಿಚ್ಛಿಸಿ ಅನ್ಯೋನ್ಯಕರಂಗಳಂ ಪಡಿದು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ವಿಹಾರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಮಂದಾರ ಮಾಲೆಯು ಪುಷ್ಪಾವಚಯವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ನುಡಿಯಲಾ ಮಹೀವಲ್ಲಭನು ಎಲೈ ಕೋಮಲಾಂಗಿಯೆ! ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಹೂವುಗಳೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಮಂದಹಾಸವಂ ನೋಡಿ ಮನನೋತು ಮಕರಂದವೆಂಬ ನೆವದಿಂದ ಕಂಬನಿ ತುಂಬುತ್ತಲಿರುವದು, ಸಂಪಿಗೆಯ ಹೂವುಗಳು ನಿನ್ನ ಮೈ ಬಣ್ಣವಂ ನೋಡಿ ಕಳೆವಳೆಗೊಂಡು ಭಯದಿಂದ ತಲ್ಲಣಿಸಿ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಬೀಳುವನೋ? ಎಂಬಂತೆ ವೃಕ್ಷದಿಂದ ಎದುರುತಲಿರುವವು, ಕನ್ನೈದಿಲು ಹೂವುಗಳು ನಿನ್ನ ನೇತ್ರಂಗಳ ಚಲುವಿಕೆಯಂ ನೋಡಿ ಮುಖಭಂಗವಂ ಪೊಂದಿ ಕರಂಗಳೆಂ ಮುಗಿವಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿರುವವು, ಬಾಗೆಯ ಹೂವುಗಳು ನಿನ್ನ ಅವಯವಂಗಳ ಮಾರ್ಪವಂ ಕಂಡು ಲಜ್ಜಿತಂಗಳಾಗಿ ತಲೆ ಬಾಗಿರುವವು, ಕದ್ಯಂಗಳು ನಿನ್ನ ಮುಖಕಾಂತಿಯಿಂದ ಸರಾಜವಂ ಪಂ ಪಡೆದು ಸರೋವರಂಗಳೆಂ ಪೊಕ್ಕು ಸೂರ್ಯಸಂ ಕುರಿತು ಬಿಸಲೋಳ್ ತವವಂ ಮಾಡುತ್ತಲಿರುವವು, ಕಾಡರಿಯ ಹೂವುಗಳು ನಿನ್ನ ಬಿಂಬಾಧರದ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಭಂಗವಂ ಪೊಂದಿ ತುಂಬಿಗಳೆಂಬ ನೆವದಿಂದ ಪೊಗಂಗಳು ಕಪ್ಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವವು, ಮೊಲ್ಲಿಯ ಮೊಗ್ಗುಗಳು

ನಿನ್ನ ದಂತವಂಜ್ಞಿಗಳ ಕಾಂತಿಗಳಿಂದ ಭಯಗೊಂಡು ಬಾಯಿಬಿಡುತಲಿ
ರುವವು, ನೋಡೆಂದು ನುಡಿದು, ಬಳಿಕ ಇಂತುಮಲ್ಲದೇ ನೀನೇ ಮಂದಾ
ರಮಾಲೆಯಲ್ಲವೇ? ಎಂದು ಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ಮಾತುಗಳನಾಡುತ್ತ ಕೈ ಪಿ
ಡಿದು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಉಪವನದ ಬಾಗಿಲೋಳ್
ಕುಳಿತಿರುವ ಕಲಹಂಸೆ ಸುಮತಿಗಳೇರ್ವರಂ ನೋಡುವೆನೆಂದು ಬರುತ್ತಿ
ರಲಾ;

ಅತ್ತಲಾ ಚಿತ್ರವರ್ಮರೀರ್ವರೂ ಮಂದಾರ ಮಾಲೆಯಂ ಹುಡುಕು
ತ ಪ್ರಪಂಚವನೆಲ್ಲವಂ ತಿರಿಗಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಬಂದಬಳಿಕ
ಚಿತ್ರವರ್ಮನು ಉಪವನದ ಬಾಗಿಲೋಳ್ ಕುಳಿತಿರುವ ಸುಮತಿ ಕಲಹಂ
ಸೆಯರಂ ಕಂಡು, ಇವರಿಂದ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ
ವಿಸ್ತಾರಮಾಗಿ ತಿಳಿದು, ಪರಮ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ, ವೇಗದಿಂ ಕಾಂ
ತಿಮತೀವುರವನ್ನೈದಿ, ಅಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಮಂಜುಷೆ ಮೊದಲಾ
ದವರಿಗೆ ಈ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ತಿಳುಹಿ, ಅವರೆಲ್ಲರಂ ಒಡಗೊಂಡು ಪರಿ
ವರಿ ದಿವ್ಯಾಭರಣ ಮೊದಲಾದ ಅಪೂರ್ವ ವಸ್ತುಗಳಂ ಗಂಧರ್ವರಿಂದ ತೆಗೆ
ಸಿಕೊಂಡು, ಚಿತ್ರವತಿಯನ್ನೈದಿರಲಾಗ ಮಂದಾರಮಾಲೆ ಸುಗಂಧಮಹೀ
ವಲ್ಲಭರೀರ್ವರೂ ಸುಮತಿ ಕಲಹಂಸೆಯರೀರ್ವರಂ ನೋಡಿ, ಪರಸ್ಪರಾನು
ರೂಪವಂ ನೋಡಿ ಗಂಧರ್ವ ವಿವಾಹವಗೈದು, ವನವಿಹಾರವಗೈವಂತೆ ಕ
ಟು ಮಾಡಿ, ಪರಮಾನಂದ ಭರಿತರಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ-ಬಂದು ಮಂದಾ
ರ ಮಾಲೆಯ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳಾದ ಮಂಜುಷೆಯು ಮಗಳಾದ ಮಂದಾ
ರ ಮಾಲೆಯಂ ತಬ್ಬಿ ಮುದ್ದಾಡಿ, ಸಂತೋಷ ಉಬ್ಬಿ ದರಿದ್ರನಿಗೆ ನವನಿಧಿ
ಗಳು ಕೈ ವಶಮಾದಂತೆ ಆನಂದವಡುತಲಿರಲಾಗ, ಚಿತ್ರರ್ಮನು ವಿಚಿತ್ರ
ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳಂ, ಅಪೂರ್ವ ರತ್ನಂಗಳಂ ಕೂಡ ತಂದು ರಾಜೇಂ
ದ್ರಂಗೆ ಕೈಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಸಲಾ, ಸುಗಂಧಮಹೀಪಾಲಕನು ಚಿ
ತ್ರವರ್ಮನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಗಂಧರ್ವಾಧಿಪನೇ! ನೀನು ಇಂದು ಮೊದಲು
ಗೊಂಡು ಚಿತ್ರವತೀ ಪುರವನ್ನಾಳಿಕೊಂಡಿರುವದೆಂದು ವೇಳೆ ಪಟ್ಟವಂ
ಕಟ್ಟಿ ಬಳಿಕ ಶಾಕದ್ವೀಪದಲ್ಲಿರುವ ರಾಜಾಧಿರಾಜರು ಒಪ್ಪಿಸುವ ಕಪ್ಪಂ
ಗಳಂ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಳುತ್ತಿರುವದೆಂದು ಅವರಂ

ಕುರಿತು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ಉಪಚಾರಂಗಳಗೈಸಿ ಕಳುಹಿ,
 ಪಾರಿಜಾತ ತರುನಿರುವ ಉಪವನವು ಪೊಕ್ಕು ಮಂದಾರಮಾಲೆಯೊಡ
 ಗೂಡಿ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಮದನ ಕದನವು ಮಾಡುತ್ತಿರಲಾಗ ಮಂತ್ರಿಯಾದ
 ಸುಮತಿಯು ರಾಜೇಂದ್ರನು ಕುರಿತು ಎಳ್ಳಿ ರಾಜಕುಲತಲಕನೆ! ಬಂದು
 ಬರಳ ವಿವರಗಳಾಯಿತೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನವನೆಯಗೈಯಲೂ, ಬಳಿಕ ಸು
 ಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಶುಚಿಯಾಗಿ ಬಂದು ಪಾರಿ
 ಜಾತ ವೃಕ್ಷವು ವರಿವರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾಜೆಯಗೈದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಆ ವೃಕ್ಷ
 ವು ಕರುಗಳಿಂದ ಪಿಡಿಯಲಾ ತರವು ಪ್ರಾಮಾಲೆಯುಂ ಪಿಡಿದೆತ್ತಿದಂತೆ
 ರಾಜೇಂದ್ರನ ಹಸ್ತ ಸ್ಪರ್ಶವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೈ ಸೇರಲು, ರಾಜೇಂ
 ದ್ರನು ಕರಗತವಾದ ಕಲ್ಪ ವೃಕ್ಷವು ಸುಮತಿಯ ಹಸ್ತದೊಳಿತ್ತು ಮಂ
 ದಾರಮಾಲೆ, ಕಲಹಂಸೆ, ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ವಿಚಿತ್ರ ವಸ್ತ್ರಾಭರ
 ಣಂಗಳಗೊಂಡು ಮಂಜೂಷೆ ಚಿತ್ರವರ್ಮರಿಗೆ ಮದನೆಯು ಮಾಡಿ, ಅವ
 ರುಗಳ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ಯಕ್ಷನನ್ನೇರಿ ಅಂತರಿಕ್ಷದೊಳಗೆ ತೆರಳಿ ಬ
 ರುತ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಿತ್ರಂಗಳು ಮಂದಾರಮಾಲೆಗೆ ತೋರುತ, ಕ್ಷಣ
 ದೊಳಗೂ ರಾರು ಯೋಜನಗಳಂ ಡಾಂಟುತ, ಆಯಾಯ ದ್ವೀಪಂಗಳೊಳಿ
 ರುವ ಜನಂಗಳಂ ಅಚ್ಚರಿಗೊಳಿಸುತ, ಜಂಬೂದ್ವೀಪದೊಳಿರುವ ಕಳಿಂಗ
 ನಗರದ ಸಮೀಪವು ವೇಗದಿಂ ಯೈದುತ್ತಿರಲಾಗ ಯಕ್ಷನೆಂಬ ಪ್ರಪ್ತಕ
 ದೊಳ್ಳುಳುತಿರ್ಪ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ಸುಮತಿಯು ಪಿಡಿದಿ
 ರುವ ಶ್ವೇತಚ್ಚತ್ರನೋ? ಎಂಬಂತೆ ವಿರಾಜಿಸುತಲಿರುವ ಪಾರಿಜಾತ ವೃ
 ಕ್ಷವು ಪ್ರಪ್ತಗಳ ವಾಸನೆಯಿಂದ ಕಳಿಂಗದೇಶವನ್ನೆಲ್ಲ ಸುಗಂಧದೇಶವನ್ನಾ
 ಗಿ ಮಾಡುತ, ಎಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಮಳಂಗಳು ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವಂತೆ ಮಾಡು
 ತ, ಸುಗಂಧರಾಜನೆಸುವ ನಾಮವು ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿ ಮಾಡುತ, ಕಳಿಂ
 ಗ ಪ್ರರವು ಕುರಿತು ಬರುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನಂಗಳೆಲ್ಲರೂ
 ಅನೊಂದು ಬಗೆಯಾದ ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಹರ್ಷ ಉಂಟಾಗಿ ಗುಂಪು
 ಗುಂಪಾಗಿ ಇದೇನಚ್ಚರಿ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತಿರಲಾಗ ಕಳಿಂಗಪ್ರರದ ಕಾ
 ಮಿನಿಯರೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮಂದಿರಂಗಳ ಚಂದ್ರಶಾಲೆಗಳನ್ನೇರಿ, ಏರೇ
 ರಿ ಮೀರಿ ಬರುವ ಪರಿಮಳ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಏಳುವೆವೆಂದು

ಮುಖಗಳೆಂ ಎತ್ತುವರೊ? ಎಂಬಂತೆ ಪಾರಿಜಾತ ಪೃಕ್ಷಮೊತ್ತಗೂಡಿ
ಮೊಲೆ ಬರುತಲಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ನೋಡುತಲಿರುವ ಸಮಯ
ದೋಳ್, ತರುಣಿಯರ ಮುಖವೆಂದ್ರನು ನೋಡಿ ಇದೇನಸ್ಯುತವೆಂದು
ನೋಡಲೋಸುಗ ಕ್ಷೀರಸಾಗರವೇ ಗಗನಮಾರ್ಗದೋಳ್ ಬರುವದೋ
ಎಂಬಂತೆ ಪಾರಿಜಾತಪ್ರಪ್ಪ ಕಾಂತಿಯು ಬೆಳಗುತ್ತಿರಲು, ಆ ಕಾಲ
ದೋಳ್ ಸಹಸ್ರ ವಸಂತೋದಯವು ಒಂದೇ ಸಮಯದೊಳಾದಂತೆ ಅಲ್ಲಿ
ರುವ ಉಪವನಪೃಕ್ಷಂಗಳೆಲ್ಲ ಪಲ್ಲವ ಪ್ರಪ್ಪಳುಗಳಿಂದ ಭರಿತವಾಗಿ
ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಮಂದಿರದ ಚಂದ್ರಶಾ
ಲೆಯ ಮೇಲು ಭಾಗದೋಳ್ ಬರುತ್ತಿರಲಾ ಕಳಂಗರಾಜಪುತ್ರಿಯು
ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯ ಹಸ್ತದಿಂದ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಉಪಚಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯಂಗಳಾ
ದ ವಸ್ತುಗಳೆಂ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡು ವೇಗದಿಂದ ಬಂದು ಕಾದಿರಲಾಗ, ರಾಜೇಂ
ದ್ರನು ಆ ಕಳಂಗರಾಜಪುತ್ರಿಯು ನೋಡಿ ಚಂದ್ರಶಾಲೆಯೋಳ್ ಎಚ್ಚ
ರದಿಂದಿಳಿಯಲು, ರಾಜಪುತ್ರಿಯು ರಾಜಪುತ್ರಂಗೆ ಹಸ್ತಲಾಗವಂ ಇ
ತ್ತು ರತ್ನಪೀಠದೋಳ್ಳುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಚಿತ್ರಲೇಖೆ ಒಪ್ಪಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳೆಗೊಂ
ಡು ಪರಿವರಿಯಾಗಿ ಉಪಚಾರಂಗಳೆಗೈದು, ಕಲ್ಪಪೃಕ್ಷವಂ ನೋಡಿ ಸಲಿ
ಯುತ, ಮಂವಾರವಾಲೆ ಕಲಹಂಸೆಯರಂ ಕಂಡು ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು ಆ
ವರ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಕೇಳಿ, ಪರಿವರಿ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳೆಂ ಕೊಟ್ಟು
ಮನ್ನಿಸಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ನೋಡುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ರಾ
ಜೇಂದ್ರನು ಕಲ್ಪವಂ ಕೊಡುವದೆಂದು ಸುಮತಿಗೆ ಸನ್ನೆಯಂ ಮಾಡ
ಲು, ಸುಮತಿಯು ಕಳಂಗರಾಜಪುತ್ರಿಗೆ ಕಲ್ಪಪೃಕ್ಷವಂ ಒಪ್ಪಿಸಿ, ಇನ್ನು
ಮೊಲೆ ಪುಣ್ಯಕವ್ರತವಂ ಬೆಳೆಯಿಸಬಹುದೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ರಾಜಪು
ತ್ರಿಯು ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನಾಭರಣಂಗಳೆಂ, ದಿವ್ಯದುಕ್ಕಲಂಗಳೆಂ, ತಾಂ
ಬೂಲ ಮೊದಲಾದ ಉಪಹಾರಂಗಳೆಂ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಎದುರಾಗಿ ಕೈ ಕಾ
ಣಿಕೆಗಳೆಂ ತಂದಿಟ್ಟು ಪ್ರಣಾಮವೆಗೈದ್ದು, ಬಳಿಕ ಬಗೆ ಬಗೆಯಾದ ಉಪ
ಚಾರಂಗಳೆಂವಲು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿ, ಕಾಂಡವಟದಮರೆಯೊಳ್ಳುಂವಿರಲು,

ಆಗ ಕಳಂಗರಾಜನು ಇದನೆಲ್ಲವಂ ಕೇಳಿ ಹರ್ಷದಿಂದ ಓಡಿ ಬಂಧು
ರಾಜೇಂದ್ರನು ನೋಡಿ ಪರಿವರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾಣಮೆಗೈದು ಕೊತ್ತಲಂಗೆ

ಲೋಳು ಪಿರಂಗಿಗಳಂ ಹಾರಿಸಲು, ಆಗ ರಾಜೆಂದ್ರನು ಕಳಿಂಗರಾಜ ಪ್ರತಿಯು, ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಕೂಡ ಮಾಡುವ ಉಪಚಾರಂಗಳಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಅವರ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ತನ್ನ ಕಟಕವಸ್ತ್ರಮುತ್ತಿರಲಾಗ ವೀರನೇನ ಮೊದಲಾದವರು ಎದುರ್ಗೊಂಡು ಬಂದು ಫಿರಂಗಿಗಳಂ ಹಾರಿಸಿ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ ಸಂಗಡ ಬರುತ ಆ ಸ್ಥಾನಮುಂಟವವನೈದಲು, ಬಳಿಕ ರಾಜೇಂದ್ರನು ವೀರನೇನ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಅವ್ವಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಪಟಮಂದಿರವನೈದಿ ಕುಸುಮಲತೆ, ಮಂದಾರಮಾಲೆ, ಸುಮತಿ, ಕಲಹಂಸೆ ಮೊದಲಾದವರಿದೊಡಗೂಡಿ ಭೋಜನೆಗೈದು, ಕಲಹಂಸೆ ಸುಮತಿಗಳೇರ್ವರಿಗೂ ನಿಮ್ಮ ಪಟಮಂದಿರವನೈದುವದೆಂದು ಅವ್ವಣೆಯನ್ನಿತ್ತು, ಕುಸುಮಲತೆ, ಮಂದಾರಮಾಲೆ ಮೊದಲಾದವರಿದೊಡಗೂಡಿ ವಿನೋದಮ ಮಾಡುತ, ಮನ್ಮಥಮಾಜೋತ್ಸವವಾಗೈಯುತ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ. * * * *

ಗದ್ಯ—ಕುಂಡಲಿತಯ ಖಂಡವರಣ ಪುಂಡರೀಕ ಭವಾಖಂಡಲ ಪ್ರಮುಖನಿಖಿಲ ಸುರವರ ಪರಿಭವ ಪರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡ ಬಲಚಂಡಮುಂಡ ವಿಖಂಡನ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡ ಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾದಂಡ ಛರಿಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾ ಕಟಾಕ್ಷ ವೀಕ್ಷಣ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯವ್ರತಾವ ಸಕಲಭಾಷಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕವ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಧಾರೇಯಘಟಕಾ ಶತಗ್ರಂಥ ದಿನದಿನ ಪ್ರಬಂಧ ನಿಬಂಧನ ಧುರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನವನಿತ್ರಾ ತ್ರೇಯಸಗೋತ್ರಾಶ್ವಲಾಯನ ಸೂತ್ರ ಚಾಮರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ಪುತ್ರ ನರಪತಿ ಬಿರುದ ಮಹಿಮಾರ ಪುರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜವಡ ಯೆರವರಿಂದ ರಸಿಕಜನಾನಂದ ಕರಮಾಗಿ ವಿರಚಿತಮಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಪರಿಣಯವೆಂಬ ಈ ನವೀನ ಕೃತಿಯೋಳು ವಸಂತಖುತುವರ್ಣನ, ಮಂದಾರಪಾಲಾ ನಂಭೋಗ, ಕಲ್ಪಪೃಷ್ಠಪಣಪಂ ಗೆದ್ದು ತಂದದ್ದು ಮೊದಲಾದ್ದಂ ಬಣ್ಣಿಸಿರುವ ಇವೃತ್ತ ನಾಲ್ಕನೇ ಆಶ್ವಾಸ ನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳ ಮಾಡಾ. * * * *

ಇಷ್ಟೆನ್ನಾಲ್ಕನೆಯ ಆಶ್ವಾಸ ಸುಪೂರ್ಣವು.

ಶ್ರೀರಸು.

ಇ ಪ್ಪ ತ್ತಂ ಐ ದ ನೇ ರೀ ಯ ಆ ಶ್ವಾ ನ ಪಾ ರಂ ಭ ರಿ .

ಶ್ರೀಜಾಮುಂಡಿಕಾಂಬೆಯೆನವತಿ.

ಅನುತರದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಪರಿಪರಿಯಾದ ಅಕೌಲ ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂ, ಫಲಂಗಳಿಂ ತುಂಬಿರುವ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಪಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೇಳಿರುವ ವೃಕ್ಷವಂ ತಂದು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಮನೋರಥವಂ ನೆರವೇರಿಸಿ, ಆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿವಿಲಾಸವೆಂಬ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಹಂಸತೂಲಿಕಾ ತಲ್ಲದೋಳ್ ನಿದ್ರಾಮುದ್ರಾವಶಂಗತನಾಗಿರುತ್ತಿರಲೂ, ಬಿಳುವೇರಿ ಬರುವ ಬೆಳಗಿನ ರಘುಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಪರಾಕೆಂದು ನುಡಿಯುವ ಗಿಣಿ ಮುಂತಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಶಬ್ದಂಗಳಿಂದಲೂ, ಉದಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾಲೆಮರು ಮೊಳಗಿಸುವ ವಿಣಾವೇಣು ಮೃದಂಗ ಮೊದಲಾದ ವಾದ್ಯ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದಲೂ, ಮುಖಮಜ್ಜನದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಂ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ ನರದಿಗಾಯುವ ಸೇವಕ ಜನರ ಪರಸ್ಪರನಲ್ಲಾವಗಳಿಂದಲೂ, ಎಚ್ಚರವಸ್ತ್ರದಿ, ಶ್ರೀದೇವಿಯ ಪಾದಪಂಕಜವಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ, ಪವಳದ ಪಟದಲ್ಲಿರುವ ಪಾರ್ವತೀದೇವಿಯ ಪಾದಪಂಕಜವಂ ನೋಡಿ ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿಯುತ್ತ, ನಿಜಕರಕಮಲಂಗಳಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಪರ್ಯಂಕದಿಂದೆದ್ದು ಬರುತ ಮುಂಭಾಗದೋಳ್ ಇರುವ ಮುತ್ತಿನ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ನಿಂದಿರ್ಪ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾರ್ಷಿರ್ವಚನಂಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಬಿಳಕ ಪರಮಾರ್ಪದಿಂ ಬಂದು ಕಂಡು ದಂಡೆ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡುವ ವೀರನೇ ನ ಸುಮತಿ ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಾಜಿಕರಂ ದಯೆಯಿಂದವಲೋಕಿಸುತ್ತ ಅಂದ್ರನೀಲಮಣಿ ವೀರದೋಳ್ ಕುಳಿತು ಮುಖಮಜ್ಜನವಗೈವ ನಮಯದೋಳ್ ಬೇಡುಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವ ಚಾರದರ್ಪಣನು ಪೇಳುವ ಆಯಾಯ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳ ವೃತ್ತಾಂತಂಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಮಂತ್ರಿಯ ಮುಖವಂ ನೋಡಿ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಂಗಳಂ ವೇಳುತ್ತ ಮುಖಮಜ್ಜನವಂ ಮಾಡಿ ಕಪ್ಪುರವೀಳ್ಳವಂ ಧರಿಸಿ, ಮಜ್ಜನ ಮಂದಿರವಂ ಕುರಿತು ಪೋಗಿ ಪರಿಮಳ ಭರಿತವಾದ ಪನ್ನೀರಿನಿಂ ಮಜ್ಜನಗೈದು, ಚಂದ್ರಕಿರಣ ಸಮೂಹಂಗಳಂ

ಸುಖಸಿದಂತೆನಿಸ ಧೌತವಸ್ತ್ರವಂ ಧರಿಸಿ, ವಣೆಯೋಳ್ ಪಂಚಬ್ರಹ್ಮ ಮಂತ್ರಂಗಳಿಂದ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿದ ಭಕ್ತೃ ಧಾರಣವಂ ಮಾಡಿ, ಸಂಧ್ಯಾಸಂದನೆ ಮಾಡಲಾದ ಆಹ್ನಿಕಗಳಂ ಸೌಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಿ, ಮರಕತಾಂಗಿಯಾದ ಮಹಾದೇವಿಯಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಸಕಲ ಸಾಮಂತರಾಜ ಸಮೂಹಂಗಳಂದೊಡಗೂಡಿ ವಡ್ರನೋಪೇತವಾದ ಭಕ್ತ್ಯುಭೋದ್ಯಂಗಳಂ ನವಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಕಪ್ಪುರವಿಳ್ಳವನೊಡ್ಡಿ, ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿವಿಲಾಸವೆಂಬ ಹೆಸರಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಕುರುವಿಂದ ಮಣಿಯ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಚಕಿಚಕಿಸುವ ಕಿರೀಟವಂ ಧರಿಸಿ, ಮರಕತ ಕವಚವಂ ಲೊಟ್ಟು, ವಜ್ರಕುಂಡಲವಿಂದ ಅಲುಕೃತನಾಗಿ, ವಿವ್ಯಾಂಬರಂಗಳಂಧರಿಸಿ, ಬಾಗಿಲೋಳ್ ನಿಂತಿರ್ಪ ಗಜರಥದ ನಮಿವಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಮತಿಯ ಹಸ್ತಲಾಗವಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಬಂದು, ಭಕ್ತ್ಯು! ಪರಾಕು! ಸತ್ಯವಿ! ಎಚ್ಚರಿಕೆ! ಎಂದು ವೇಳುವ ಪರಿಚಾರಕ ಜನರ ಪರಿ ಪರಿ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಮುಂದೆನೋಡುತ್ತ, ಕೈಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಸೌಲಾಗಿ ನಿಂತಿರ್ದು ಇವರು ಸಾಮಂತರಾಯರು, ಇವರು ನೇನಾವತಿಗಳು, ಇವರು ರಾಹುತರೆಂದು ವೇಳುವ ಗುರಿಕಾರರ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಕಡೆಗಣ್ಣುಗಳಂ ನೋಡುತ್ತ, ಎಡಬಲದೋಳ್ ಭಟ್ಟರು ಬಹುಾಗಿ ಕೂಡಿ ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಜಗನೊಬ್ಬರ ಗಂಡ ಬಿರುದ, ರಾಜವೇಶ್ಯಾ ಭುಜಂಗ, ಇಂತೆಂದು ಒಕ್ಕಣಿಸುವ ಬಿರುದ ಪದ್ಯಂಗಳಂ ಕೇಳಿ ಇಮ್ಮಡಿಯಾದ ಭುಜವರಾಕ್ರಮ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ, ಉದಯ ಶಿಖರದಂತೆ ಉದ್ಭವಾಗಿದ್ದ ಗಜರಥವನ್ನೇರಲಾಗ, ಸುಮತೀ ನೀರನೇ ನರೀರ್ವರೂ ರಾಜಹಂಪದಂತಿರುವ, ರನ್ನದ ಪಿಡಿಗಳಂ ನಿರಾಜಿಸುತಿರ್ಪ ಚಾಮರಗಳಂಕರದೋಳ್ಪಡಿದು ಬೀಸುತ್ತಿರಲೂ, ಪಟಹ ನಿಸ್ಸಾಣ ಭೇರೀ ಭಾಂಕಾರ ಶಬ್ದಂಗಳು ದಿಕ್ಕುಗಳಂ ತುಂಬಿ ಭೋರೆಂದು ಮೊರೆಯುತ್ತಿರಲೂ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಿತನೇನಾವರಿವೃತನಾಗಿ ವಿಜಯನಗರದ ರಾಜಬೀದಿನೋಳ್ ಬರುತ್ತಿರುವ ಸುಗಂಧಮಾಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಸುಮಾನಗಾತಿಯರಾದ ಸುಂದರಿಯರಂ ನೋಡುತ್ತ, ಅವರ ಮನದೋಳ್ ಈ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಜಯಂತನೋ? ವಸಂತನೋ? ಶ್ರೀಮಂತನೋ ಎಂದು ಸಂದೇಹಗೊಳಿಸುತ್ತ ಬರುತ್ತಿರಲೂ;

ಅತ್ತಲಾ ಕಳಿಂಗಮಂತ್ರಿಯು ತನ್ನೊಡೆಯನಾದ ವಿಜಯವರ್ಮ ರಾಯನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ಎತ್ತಿ ಸ್ವಾಮಿಯೆ! ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರ ನು ಮಿತ ನೇನೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಆರನೇ ವಣವಂ ಪರಾಂಬರಿಸಬೇಕೆಂ ಬ ನಿಮಿತ್ತದಿಂ ಚಿತ್ತೈಸುತ್ತಲಿರುವನೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ಮಾತಂ ಲಾಲಿಸಿ ಕಳಿಂಗಪತಿಯು ತನ್ನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿವನು ಅಂತಃಪುರದ ಗುರಿಕಾ ರನುನೋಡಿ ಎತ್ತಿ ಗುರಿಕಾರನೆ! ನೀನು ತ್ವರೆಯಿಂದ ತೆರಳಿ ಅಂತಃಪುರ ದ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಮುತ್ತಿನ ಹಜಾರದೋಳ್ ರತ್ನಪೀಠವಂ ನ ಬಿಟ್ಟುಗೊಳಿಸಿ, ಮುತ್ತಿನ ಆರತಿಯಂಪಿಡಿದ ಮುತ್ತೈದೇರು ಎಮರಾಗಿ ಬರುವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಿ, ಬಳ್ಳಿ ಮಿಂಚುಗಳಂ ಕೂಡಿರುವ ಕಾಲಮೇಘು ದಂತಿವ- ಸುರಿಗೆಗಳಿಂ ಬೆರವಿರುವ ಕಪ್ಪಾದ ಕಾಂಡವಟವಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಎ ನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಬಂದ ವರ ಮಾನವಂತಿಳುಹಿಸೆಂದು ಚಿತ್ರಲೇಖಿಕೆಗಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ದಿವ್ಯಾಂ ಬರಾಭರಣಂಗಳಂ ರತ್ನದ ತಟ್ಟಿಗಳೊಳುಂಬಿಸಿ, ಕತ್ತೂರಿ ಮೊದಲಾದ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ, ಷಚ್ಛೆಯ ಡಬ್ಬಿಗಳೊಳುಟ್ಟು, ನೀರಾಜೆಯು ಮುಸುಕುಗಳಂ ಹೊದಿಸಿದ ಹತ್ತಾರು ಸುತ್ತು ವೀಳ್ಯದ ತಟ್ಟಿಗಳಂ ವಿ ಟ್ಪವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿ ಬಾಗಿಲೋಳ್ ಕಾದಿರೆಂದು ಕಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ, ತಾನು ಒಡ್ಡೋಲಗದಿಂದೆದ್ದು ಅರಮನೆಯ ಚಾಗಿಲ ಬಳಿಯೋಳ್ ಬರುತಿರ್ಪ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಎಮಗೊಂಡು ಕರತರುತಿರಲಾಗ ಮುತ್ತೈದೇರು ಆ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ಮುತ್ತಿನ ಆರತಿಯನ್ನೆತ್ತಿ ಮಾಣಿಕದ ಶಾನೆಯಂ ತಳಿಯಲೂ; ಬಳಿಕ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಕಳಿಂಗರಾಯನ ಅರಮನೆಯೋಳ್ ರನ್ನದ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಸುಮತಿಯು ಮೊಗವಂ ನೋಡಲಾಗ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಮತಿಯು ಕಳಿಂಗಪತಿಯಂ ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನೆ! ನಿಮ್ಮ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಯು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂ ತಿಳಿದು ಆರನೇ ವಣವಂ ಅವ್ಯಣೆಯಂ ಕೊಡುವ ನಾಗೆಂದು ಪೇಳಲಾ ರಾಯನು ಸುಷುತಿಯ ವಾಕ್ಯವಂ ಮನದೊಳುಟ್ಟು ಮರಳಿ ಅವನಂ ಕುರಿತು ಎತ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಯೆ! ಅಖಂಡ ಭೂಷಾಂಡಲವ ನ್ನಾಳುವ ನಿಮ್ಮ ರಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವ ಕಾರ್ಯಂಗಳ್ಳು

ಮೂರು ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪರಿ ಇರುವಲ್ಲಿಯೂ ಪಣಂಗಳು ತೃಣದಂತೆ ತೋರುವವು ಯಥಾರ್ಥವೇ ಸರಿ, ಆದರೆ ನಮ್ಮಂ ಹಾಸ್ಯವಂ ಮಾಡುವ ನೆವದಿಂದ ನೀನೇ ವೇಳುತ್ತಿದ್ದೀ ಎಂದು ನನುನಗುತ ಅವನ ಕರವಂ ವಿಷಮ ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತಿರಲೂ;

ಅತ್ತಲಾ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ತನ್ನ ಸಖಿಯಾದ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯ ಭುಜದಲ್ಲಿ ಕರವನ್ನಿಟ್ಟು, ಘುಲ್ಲು ಘುಲ್ಲೆಂದು ಮೊರೆಯುವ ಕಾಲದಿಗೇ ಗಳ ಶಬ್ದಂಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಾಳಗಳಂ ಬಡಿಯುವಂತೆ ಖಣಿಖಣೀರಂ ಬರತ್ತದ ಕಾಲುಂಗರಗಳೆ ರವದಿಂದ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ, ರತಿವತಿಯಾದ ಸುಮಶರನ ಬಾಣಂಗಳಿಗೆ ನೂಟಮಾಡುತ್ತ, ಕಾಂಡವಟದ ಜಾಲಂಧರಗಳಿಂದ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಅಂಗ ಸೌಂದರ್ಯವಂ ಸೌಕುಮಾರ್ಯವಂ ಕೂಡ ನೋಡಿ, ಕಿರಿ ಚಿಮರೇರಿ ಮೈ ಎಲ್ಲಾ ವುಳಕಗೊಂಡು, ನೊಕ್ಕಿ ಮನೋಜವಾರವಶ್ಯವನ್ನೈದಿ ಸ್ತಂಭೀ ಭಾವವಂ ಹೊಂದಿರುತ್ತಿರಲೂ ಆ ಸಮಯದೋಳ್ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ಕಾಂಡವಟದ ಮುಂದಗಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮಂತ್ರಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಸುಮತಿಯೆ! ನಮ್ಮ ಒಡತಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಪದ್ಮಿನೀ ಮೊದಲಾದ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳೆ ಸೇವಾರ್ಥವಾಗಿ ತರಬೇಕೆಂದು ವ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡಿರುವ ಆರನೇ ಪಣವು ಇದೆ ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲಾ ಸುಮತಿಯು ಆ ಮಾತುಗಳಂ ಕಿರಿಸಾವಹಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಆಧೀತೆಂದು ಮಡಿಯಲಾ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಆ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಸುಮತಿಯ ಮೊಗವಂ ನೋಡಿ ನೆನುನಗುತ ವಜ್ರದ ಹಾವಿಗೆಯೋಳ್ ಪಾದವಿನ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ದಿವ್ಯಾಂಬರಾಭರಣಂಗಳಂ, ಪ್ರವೃಮಾಲಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ, ವಿಳೈದ ತಟ್ಟೆಗಳಂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಸಿ, ಬಳಕ ವಿಲಾಸದಿಂ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತ, ಬರುತಲಿರುವ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಗಜರಥವನ್ನೇರಿಸಿ, ಅಂಜಲಿಯಂ ಮಾಡಿ, ಅಪ್ಪಣೆಯುಗೊಂಡು ನಿಜಾಂತಃಪುರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು,

ಅತ್ತಲಾ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ತನ್ನ ಕಟಕವಂ ನೇರಿ ರಥದಿಂದಿಳಿದು ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸವೆಂಬ ಮುತ್ತಿನ ಹಜಾರವಂ ಪೊಕ್ಕು

ಹಂಸತೂಲಿಕಾ ತ್ವಷ್ಟುಪೋಲ್ಕುಳಿತು, ಆರನೇ ವಣವಂ ಸಾಧಿಸುವ ಸಾಧನೆಗಳಂ ಯೋಚಿಸುತ, ದಿಕ್ಕುಗಳಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ, ಅಂತರಿಕ್ಷವನ್ನವಲೋಕಿಸುತ, ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ತುಟಿಯಂ ನವರುತ, ಸಮೀಪದೋಲ್ಕುಳಿತಿದ್ವಿವಿಧ್ಯಾಸಾಗರನೆಂಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಂ ನೋಡಿ, ಎಲೈ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನೇ! ಪದ್ಮಿನೀ, ಚಿತ್ರಣೀ, ಶಂಖಿನೀ, ಹಸ್ತಿನೀರೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಂಕೀರ್ಣವಿಲ್ಲದಿರುವ ಜಾತಿಸ್ತ್ರೀಗಳಂ ತರಬೇತೆಂದು ಕಳಂಗರಾಜ ಪ್ರತ್ಯಿಯು ಪೇಳಿದ ವಣವಂ ಕೇಳಿ ಎನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಸಂಕರವಿಲ್ಲದಿರುವ ಆ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಗಳು ಪ್ರಭು ವದೇ ದುರ್ಬಭವೆಂದು ತೋರುತಲಿಭೆ, ಆದರೂ ಆ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಗಳ ಅವಯವ ಸೌಂದರ್ಯವಂ, ಅವರುಗಳ ಆಹಾರಂಗಳಂ, ಬೇಷ್ಮೆಗಳಂ, ಆ ಮುಂದಯಾನೆಯರ ಕ್ರೀಡಾಸ್ಥಾನಂಗಳಂ, ಕಲಾಸ್ಥಾನಂಗಳಂ, ಚುಂಬನ ಭೇದಂಗಳಂ, ನಖದಂತ್ಯತ ಭೇದಂಗಳಂ, ವಿಜಾತೀಯ ಬಂಧಂಗಳಂ, ಮೇಕರಣ ಸಾಧನಂಗಳಾದ ಮಣಿಮಂತ್ರ ಮೂಲಿಕೆಗಳಂ, ಮತ್ತೂ ಆಯಾಯ ದೇಹಂಗೋಳ್ ಜನಿಸಿದ ಸ್ತ್ರೀಗಳ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ, ಆ ಭಾಮಿನಿಯರ ಭಾವಂಗಳಂ ಆರಿತು ನೆವರನ ಭರಿತಮಾದ ಮಾತುಗಳಿಂ ಅವರ ಮನವಂ ವಾರಸು ವಶಮವಮಾಡುತ, ಕಲಾಸ್ಥಾನಂಗಳನ್ನರಿತು, ಕರಂಗಳಂ ಪೋಂಕಿಸಿ, ಕಲಾ ಪತನವಂ ತಿಳಿದಿರುವ ಪ್ರಾರುಷ ಭೇದಂಗಳಂ ಕೂಡ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಪೇಳಲಾ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿದವಿಧ್ಯಾಸಾಗರನು ಸಂವಸಾನ ಚಿತ್ತದಿಂ ಪರಾಂಬರಿಸುಬೇಕೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನವನೆಯಗೈದು, ಎಲೈ ರಾಜಾಧಿರಾಜನೇ! ವಾತ್ಸ್ಯಾಯನ ಮಹರ್ಷಿಯಿಂದ ಪೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಶಾಸ್ತ್ರದೋಳ್ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುವ ಪದ್ಮಿನೀ, ಚಿತ್ರಣೀ, ಶಂಖಿನೀ, ಹಸ್ತಿನೀರೆಂಬ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಣಾಲ್ಪರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಪೇಳಿದ ಪದ್ಮಿನೀ ಜಾತಿ ಕಾಮಿನಿಯು ಉತ್ತಮೋತ್ತಮಳೆಂದೆನಿಸುವಳು. ಚಿತ್ರಮಾದ ಚಿತ್ತಜನೆ ಕಠಾರಿಯಂತೆ ಚಕಿಚಕಿಸುವ ಮೈ ಬಣ್ಣದಿಂ ದಿಕ್ಕುಗಳಂ ಬಿಳಗಿಸುವಳೇ? ಎಂತಿರ್ಪ ಚಿತ್ರಣೀ ಜಾತಿ ಮಿಥಾರಿಯು ಕೂಡ ಉತ್ತಮಳೆನಿಸುವಳು. ಮುಂತಿ ನ ಶರಗಿನೋಳ್ ಸಿಕ್ಕಿ ಮೊಗೆವಂ ತೋರಿ ತೋರದಿರುವ, ಚಕ್ರವಾಕ ದಂವತಿಗಳಂತೆ ಪೊಳೆವ ಪೇರ್ವೊಲೆಗಳೆ ನೊಗಸಿಂಪಿ ನೊಕ್ಕಿ ನೋಲು

ವ-ವೈಯಾಸದಿ ಮೆರೆದ ಶಂಖನೀ ಜಾತಿ ವೈಯಾರಿಯು ಮಧ್ಯಮಾಳಿನ ಸುವಳು, ಮತ್ತರಾದ ವಿಟರ ಚಿತ್ತ ಕಮಲಂಗಳಂ ಕತ್ತರಿಸ ಕಾಮಸು ಕರದಿದತ್ತರು ಕತ್ತರಿಸೋ? ಎಂಬ ಭ್ರಮೆಯಂ ಪ್ರತಿ ಸುವ ಹಸ್ತಿನೀ ಜಾತಿ ಹನಿಸಾಕ್ಷಿಯು ಅಪಮಾಳಂದೆನಿಸುವಳು. ಈ ನಾಲ್ಕು ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಪದ್ಮಿನೀ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಲಕ್ಷಣ ವಂ ಮೊದಲು. ಈಳಲ್ಪಟ್ಟ ವಾತ್ಸರ್ಯನ ಮಹರ್ಷಿಯಮತಾನುಸಾರ ವಾಗಿನೀ ಪೇಳುವೆನುಕೇಳು—ಯಾವಳು ಬೃಳ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಗಂಧ ವಾಸನೆಯು, ಚಂದ್ರಬಿಂಬವಂ ಸೋಲ್ವ ಪೊಗವು, ಮರಿಹರಿಣ ನೇತ್ರ ದಂತೆ ಚಲಿಸುತ ಕುಚಾಕ್ಷುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ರಕ್ತವರ್ಣವಾಗಿರುವ ನೇತ್ರಂ ಗಳು, ಬಿಲ್ವ ಫಲಂಗಳಂ ಪೋಲ್ವ ಪಿರಿಹಾದ ಮೊಲೆಗಳು ಶಿಲಕುಸುಮ ದಂತೆನಿವ ನಾಸಿಕವು, ಕನ್ನೆ ದಿವಿಗೆ ನಮಾನವಾದ ಶರೀರ ಕಾಂತಿಯು. ಮತ್ತೂ ನಂದಿಕೇಶ್ವರ ಮತದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಮಿನಿಯು ಶರೀರವು ಸಂಪಿಗೆ ಹೂವಿನ ಬಣ್ಣದಂತೆ ಕಾಂತಿಯು, ದೇವಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಪ್ರಾಜ್ಞಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾ ನವು, ರಾಜ ಹಂಸದಂತೆ ನಡೆಯು, ತ್ರಿವಳಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಬಡವಾಗಿ ಬಗ್ಗಿರುವ ಮಧ್ಯಭಾಗವು, ಹಂಸಗಳ ಧ್ವನಿಗೆ ನಮಾವಾದ ಧ್ವನಿಯು, ಅರಳದ ಕಮಲದಂತೆನಿವ ಕಾಮಸಂಭತ್ರವು, ತಾವರೆಯ ಮೊಗ್ಗೆಯಂ ತೆ ಕೋಮಲವಾದ ಉದರವು ಕಾಮಜಲದಲ್ಲಿ ಮುಕರಂದ ಭರಿತಮಾದ ಕಮಲದ ವಾಸನೆಯು, ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು, ಬಿಳುಪಾದ ಪುಷ್ಪಂಗಳಲ್ಲಿಯು, ವಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರೀತಿಯು, ಕುಚಿಯಾಗಿ, ಮೃದುವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಾಗಿ ಅನ್ನವನ್ನಾಂಬುವದು, ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಪದ್ಮಿನೀ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಎಂದರಿನುಜೀಕು. ಉತ್ತಮವಾದ ನಡೆಯು, ಅತಿ ಶುಭವು, ಅತಿ ಕು ಬ್ಬವು ಅಲ್ಲದೆ ಮುಟ್ಟಿ ವಾಗಿರುವದು, ಪಿರಿಹಾದ ಕುಚಗಳು, ಕಾಗೆಯ ಕೆಲಸಂತೆ ಕಣಕಾಲುಗಳು, ಶುಭ್ಬಿದ ತುಟಿಯು, ಮುನ್ನದ ಜಲದೊಳಿ ಜೀನು ತುಪ್ಪದಂತೆ ವಾಸನೆಯು, ಶಂಖವಂಪೋಲ್ವ ಕೊರಳು, ಚಕೋರ ಧ್ವನಿಯಂತೆ ಧ್ವನಿಯು ಸೃಷ್ಟಿ, ನೀತ, ವಿಷಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿ-ವಳಕೆಯು, ಬಟುವಾದ, ಉನ್ನತವಾದ, ಬಳಗೆ ಮೃದುವಾದ, ಮಹನ ಜಲಾದ್ರವಾದ, ಸ್ವಲ್ಪ ರೋಮಾಸ್ಪೃತವಾದ ಕಾಮ ಗೃಹವು ಸ್ವಭಾವದಿ ಚವಲಮಾದ

ಪೃಷ್ಠಿಯು, ಚುಂಬನಾದಿ ಬಾಹ್ಯ ಸುರತದೋಳ್ ಪ್ರೀತಿಯು, ಕಿರಿ
 ದಾಗಿ ಸವಿಯೊವ್ವ ಆಹಾರದೊಳ್ವಾಸ್ವನವು. ಚಿತ್ರಂಗಳಾದ ಭೂವಣಂಗಳೋಳ್
 ಇಚ್ಛೆಯು, ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಕಾಮಿನಿಯಂ ಚಿತ್ರ
 ಣೀ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಎಂದರಿಯಬೇಕು. ಧವ್ವನಾದ ಶರೀರವು, ಕೊಂಚ
 ಕುಬ್ಜತೆಯು ಕೋಪವು, ದೇಹದಲ್ಲಿಯು, ಅವಯವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ
 ಶಖೆಯು, ನೀಳವಾದ, ದಟ್ಟವಾದ ರೋಮಂಗಳು, ಸುಣ್ಣದಂತೆ ನಾ
 ರುವ ಕಾಮು ಜಲವುಳ್ಳ ಮದನ ಮಂದಿರವು, ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಹಲವು ನಖಪ್ಪ
 ತಂಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪವಾದ ಕಾಮುಜಲ ಬಿಂದುಗಳು, ಶರೀರದೋಳ್ ಸ್ವಲ್ಪ
 ಪಾಡ ಬಿಸಿಯು, ಮಿತವಾದ ಆಹಾರವು, ಕೊಂಡೆಳುಡಿಂದ ಕೂಡಿದ ಚಿತ್ತ
 ವು, ಗರ್ವಭೆ ಧ್ವನಿಯು, ಪಿರಿಪಾದ ಕೆಂಪಾದ ಮೊಲೆಗಳು, ಈ ಲಕ್ಷಣ
 ಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಭಾಮಿನಿಯಂ ಶಂಖಿನೀ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಎಂದರಿ
 ವುದು. ಬಳ್ಳಿತಲ್ಲದ ನಡತೆಯು, ಪಕ್ರವಾಗಿ, ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುವ ಚಿ
 ರಳುಗಳುಳ್ಳ ಕಾಲುಗಳು, ಗುಡ್ಡವಾಗಿ, ಬಲಿತಾದ ಕೊರಳು, ಕೆಂಪಾದ
 ಕೂದಲು, ಧೂರ್ಮ ಬೇಸ್ಮೆಯು, ದೊಡ್ಡ ದೇಹವು, ಗಜಮದ ವಾಸ
 ನೆಯುಳ್ಳ ಶರೀರವು, ಕಾಮು ಜಲವು, ಇಮ್ಮಡಿಕಾರ, ಕಹಿಗಳುಳ್ಳ ಆ
 ಹಾರವು, ದೊಡ್ಡದಾದ ತುಟಿಯು, ಬೇಗದಿಂ ಒಡಂಬಡದೆ ದುಃಖದಿಂ
 ಒಡಂಬಡುವದು, ಹೊರಗೆ ಕರಿಕೂದಲಾಗಿ ಒಳಗೆ ನಿಶಾಲವಾದ ಮದನನ
 ದನವು, ಸದ್ಗದಧ್ವನಿಯು, ಈ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಅಬಲೆಯಂ ಹ
 ಸ್ತಿನೀ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಯೆಂದರಿವುದು. ಎಲೈ ಮಹಾರಾಯನೇ! ಇನ್ನು ಈ
 ಸ್ತ್ರೀರುಗಳಿಗೆ ರತಿದಿವಸಂಗಳಂವೇಳ್ವೆನು—ಪದ್ಮಿನೀಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಯು ಅ
 ತಿಸುಲಭೆಯಾದ್ದರಿಂ ಇವಳಿಗೆ ದಿನಂಗಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಿದಿಗೆ, ಚಾತಿ,
 ಪಂಚಮಾ, ಪಷ್ಕಿ, ಅಪ್ಪಮಾ, ದಶಮಾ, ದಾವದತಿ, ಈ ದಿನಂಗಳು ಚಿತ್ರೀ
 ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಪ್ರಿಯಂಗಳು. ಸಪ್ತಮಿ, ನವಮಿ, ಚತುರ್ದಶಿ, ಪೂರ್ಣಿ
 ಮಾ, ಈ ನಾಲ್ಕು ದಿನಂಗಳು ಹಸ್ತಿನೀ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಪ್ರಿಯಂಗಳು. ಪಾ
 ಡ್ಯ, ತದಿಗೆ, ಏಕಾದಶಿ, ತ್ರಯೋದಶಿ, ಈ ನಾಲ್ಕು ದಿನಂಗಳು ಶಂಖಿನೀ
 ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಪ್ರಿಯಂಗಳು. ಪದ್ಮಿನೀ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಯಾವ ವ್ಯವ
 ಸ್ಥೆಯೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ದಿನ ಹಗಲಾಗಲಿ, ಇರಳಾಗಲಿ,

ಮೊದಲನೇ ಎರಡನೇ ಮೂರನೇ ಝಾಂವಂಗಳೋಳ್ ಕ್ರಮದಿಂದ ಚಿತ್ರಣೀ, ಹಸ್ತಿನೀ, ಶಂಖನೀರೆಂಬ ಸ್ತ್ರೀಗಲು ಕೂಡುವರು. ಈ ಕಾಮಿನಿಯರಂ ವ್ಯಸಂ ಮಾಡುವ ಔಷಧಂಗಳಂ ವೇಳ್ವೆನು ಅದೆಂತೆನೆ— ಬಾಳೇಗಡ್ಡೇರನದಿಂ ಜಾಯಿಕಾಯಿ ನೆನಸಿ, “ಓಂಪಚವಚವಿಹಂಗಮ ಕಾಮದೇವಾಯಸ್ವಹಾ” ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಚಿತ್ರಣೀಗೆ ವೀಳ್ಯದೋಳ್ ಬೆರಸಿ ಕೊಡಲು ವಶಳಾಗುವಳು. ಪಾರಿವಾಳದ ತುಂಬೆಯ ಗರಿಗಳು ಜೇನುತುಪ್ಪದಿಂ ಅರದು “ಓಂಪಚ ವಶಂಕರೀಸ್ವಾಹಾ” ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ವೀಳ್ಯದೋಳ್ ಬೆರಸಿ ಹಸ್ತಿನಿಗೆ ಕೊಡಲು ವಶಳಾಗುವಳು. ಗಂಧಕ ತಗರದ ಬೇರಂ. ಬೆಲ್ಲವತ್ತದ ಹಣ್ಣಂ ಕೂಡ ಅರದು “ಓಂಹರಹರ ವಚಕಾಮದೇವಾಯಸ್ವಹಾ” ಎಂಬ ಮಂತ್ರದಿಂ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ವೀಳ್ಯದೋಳ್ಬೆರಸಿ ಶಂಖನಿಗೆ ಕೊಡಲು ವಶಳಾಗುವಳು. ಹಿಂದೆ ವೇಳದ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕಾಂತರದಿಂದಚಂದ್ರ ಕಲಿಗಳ ವೇಳ್ವೆನು ಅದೆಂತೆನೆ—ಅಂಗುಷ್ಟ, ಅಂಗಾಲು, ಹರಡು, ಮೊಣಕಾಲು, ಒಳದೊಡೆ, ಹೊಕ್ಕಳು, ಎದೆ, ಕುಚ, ಕಂಕಳು, ಕೊರಳು, ಗಲ್ಲ, ತುಟಿ, ಕಣ್ಣು, ಹಣೆ, ನೆತ್ತಿ, ಈ ಹದಿನೈದು ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಶುಕ್ಲವಕ್ಷಪಾಡ್ಯ ಮೊದಲಾಗಿ ಪೂರ್ಣಮಾ ವರ್ಯಂತ ದಿನದಿನದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಸ್ಥಳದೋಳ್ ಎಡಭಾಗದೋಳ್ ಕಲೆಯೇರಿ ಬರುವದು. ಕೃಷ್ಣವಕ್ಷಪಾಡ್ಯ ಮೊದಲಾಗಿ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೆತ್ತಿ, ಹಣೆ, ಕಣ್ಣು, ತುಟಿ, ಗಲ್ಲ, ಕೊರಳು, ಕಂಕಳು, ಕುಚ, ಎದೆ, ಹೊಕ್ಕಳು, ಒಳದೊಡೆ, ಮೊಣಕಾಲು, ಹರಡು, ಅಂಗಾಲು, ಅಂಗುಷ್ಟ, ಈ ಸ್ಥಾನಗಳೋಳ್ ಕಳೆ ಇರುವದು. ಇಂತು ಎರಡು ವಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ಕಳಾ ಸ್ಥಾನಗಳ ಗುರುತಂ ತಿಳಿಯುವದು. ಇನ್ನೆ ಶುಕ್ಲವಕ್ಷ ಪಾಡ್ಯ ಮೊದಲಾಗಿ ಪೂರ್ಣಮಾ ವರ್ಯಂತರದಿನದಿನದಲ್ಲಿಯೂ ಚಂದ್ರಕಳೆಗೆ ಮಾಡುವ ಉಪಚಾರವಂ ವೇಳ್ವೆನು ಅದೆಂತೆನೆ—ಪಾಡ್ಯದೋಳ್ ಮುಂಗುರುಳುಗಳಂ ಪಿಡಿಯುವದು. ಬಿದಿಗೆಯೋಳ್ ಹಣೆಯಂ ಚುಂಬಿಸುವದು, ತದಿಗೆಯೋಳ್ ನೇತ್ರಂಗಳಂ ಚುಂಬಿಸುವದು, ಚೌತಿಯೋಳ್ ತುಟಿಯೋಳ್ ತುಟಿಯಂ ಪಿಡಿಯುವದು, ಪಂಚಮಿಯೋಳ್ ಗಲ್ಲವಂ ಚುಂ

ಬಿಸುವದು, ಪಷ್ಠಿಯೋಳ್ ಕೆಂಠವಂ ನೆಖದಿಂ ಗೀರುವದು, ಸಪ್ತಮಿ ಯೋಳ್ ಕಂಕುಳಲ್ಲಿ ಉಗುರೊತ್ತಂ ಮಾಡುವದು, ಅಪ್ಪಮಿಯೋಳ್ ಮೊಲೆಗಳಂ ಬಿರುಸಾಗಿ ಹಲವು ಭಾರಿ ಪಿಡಿಯುವದು, ನೆಪ್ಪಮಿಯೋಳ್ ಎದೆಯಂ ಮುಖ್ಯಿಯಿಂದ ಮೆಲ್ಲನೆ ಪೊಡೆವುದು, ದಶಮಿಯೋಳ್ ನಾಭಿಯಂ ಪೇಟೆನವಂ ಮಾಡುವದು, ಏಕಾದಶಿಯೋಳ್ ಮದನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬೆರಳಂ ಆನೆಯ ನೊಂಡಿಲಂತೆ ಬಾಗಿಸಿ ಅಲ್ಲಾಡಿಸುವದು, ದ್ವಾದಶಿ, ತ್ರಯೋದಶಿ, ಚತುರ್ದಶಿ, ಪೂರ್ಣಿಮಾ, ಈ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ವೇಣಿಕಾಲು, ಹರಡು, ಅಂಗುಪ್ಪ, ಅಂಗಾಲುಗಳಂ, ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಬೇರ್ಬೇರೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನೊಡೆವುದು, ಈ ಪರಿಯಿಂ ರಮಿಸುವಾಗ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಾಗ ಆ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳು ಚಂದ್ರಕಿರಣಂಗಳು ನೋಂಕಿದ ಚಂದ್ರಕಾಂತಮಯವಾದ ವುತ್ಥಳಿಯು ಜೆಮರುವಂತೆ ಕಾಮಕಳೆಯಂ ದ್ರವಿಸುವರು. ಈ ಜಾತಿಸ್ತ್ರೀಯರಂ ರಮಿಸುವ ಕಾಲದೋಳ್ ವಿಸ್ತು ಬೀಜವಾದ ಅಕಾರವಂ, ಕಾಮಬೀಜವಾದ ಇಕಾರವಂ, ರುದ್ರ ಬೀಜವಾದ ಉಕಾರವಂ, ಶಕ್ತಿಬೀಜಂಗಳಾದ ಏಕಾರ, ಐಕಾರಂಗಳಂ, ಮನ್ಮಥನ ಪಂಚಬಾಣಂಗಳಂ ಕೂಡ ಸ್ಮರಿಸುವದು. ವಿಸ್ತುಬೀಜಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನವು ಯದೆಯು, ಕಾಮಬೀಜಕ್ಕೆ ಮೊಲೆಯು, ರುದ್ರಬೀಜಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣು, ಒಂದುಶಕ್ತಿಬೀಜಕ್ಕೆ ನೆತ್ತಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಶಕ್ತಿಬೀಜಕ್ಕೆ ಮದನಮಂದಿರವು, ಇವು ಸ್ಥಾನಂಗಳು. ರತಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಐದುಬೀಜಾಕ್ಷರಂಗಳಂ ಸ್ಮರಿಸಲು, ಕಾಮದೇವನು ಎದೆಮೊದಲಾದ ಐದು ಸ್ಥಾನಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನ ಐದು ಬಾಣಂಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕಾಮಜಲ ಮೊಸರ್ದು, ಉರಿವ ಕೆಂಡೆವಂ ನೊಲ್ವಂತೆ ಒಂದೊಂದು ಹಸಗಲಾಗಿ ನ್ರವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವನು. ಈ ಕಲಾ ಸ್ಥಾನಂಗಳು ನಂದಿಕೇಶ್ವರ ಮತಾನುಸಾರವಾಗಿ ವೇಳೆಲ್ಪಟ್ಟವು, ಈ ಕಲಾಸ್ಥಾನಂಗಳನ್ನೇ ಘೋಷೀ ವುತ್ರ, ಮೊದಲಾದ ಋಷಿಗಳು ಪ್ರಕಾರಾಂತರವಾಗಿ ವೇಳುವರು.

ಇನ್ನೂ ಮೊಲೆ ಪುರುಷಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ವೇಳ್ವೆನು ಅದೆಂತೆನೆ—
ಶಶ, ವೃಷ, ಅಶ್ವರೆಂದು ಮೂರು ಪರಿ ಪುರುಷ ಜಾತಿ ಇರುವದು. ಈ ಪುರುಷರ ಗುಹ್ಯವು, ಆರು, ಒಂಭತ್ತು, ಹನ್ನೆರಡು ಬೆರಳು ಉದ್ದ

ಪ್ರವೇಶಿಸುವವರು, ಸ್ತ್ರೀ ಜಾತಿಯು ಕೂಡ ಹರಿಣೀ, ಬಡಬಾ, ಕರಿಣೀ, ಎಂಬ ಮೂರು ಪರಿಚಯವಾಗಿರುವವರು, ಈ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಮದನ ಸಂವಿ ರ ಪ್ರಮಾಣವು, ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಪುರುಷರ ಗುಣ್ಯ ಪ್ರಮಾಣವಂತಿರು ವವರು. ಇವು ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ಪ್ರಮಾಣ ಭೇದಗಳು. ಇನ್ನು ಶಾಖಾ ಪುರುಷ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಂ ಪೇಳುವೆನೆಂದೆಂತೆನೆ—ಕೆಂಪಾದ ಅಗಲವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಸಣ್ಣನಾದ ನುನುನಾದ ಹಲ್ಲುಗಳು, ಬಟುವಾದ ಮೊಗವು, ಒಳ್ಳೆತಾದ ಪೇಷವು, ಮೃದುವಾಗಿ, ಕೆಂಪಾಗಿ, ಕೋಮಲವಾಗಿ, ಹೊಂ ದಿರುವ ಚರಕುಗಳುಳ್ಳ ಕೈಗಳು, ಒಳ್ಳೆತನ ನುಡಿಯು, ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಚಂಚಲವಾಗಿ, ಕಪ್ಪಾಗಿ, ಮೃದುವಾಗಿ, ಅತಿ ನೀಳವಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಮುಂ ಡೆಯ ಕೂದಲು, ಬಡವಾದ ಕೊರಳು, ತೊಡೆ, ಕಿರಿದೊಡೆ, ಅಂಡು ಗಳು, ಕೈ ಕಾಲುಗಳು, ಕಿರಿದಾದ ಊಟ ನಿವ್ರೆಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಮ ಸುಖವು, ಧನವತ್ಯವು, ಶುಚಿತ್ವವು, ಬಿಳಿದಾಗಿ ಪರಿಮಳ ಉಳ್ಳ ವೀರ್ಯ ವು, ಆರು ಅಂಗುಳ ಪ್ರಮಾಣ ಗುಹ್ಯವು, ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ದವರು, ಶಶ ಜಾತಿ ಪುರುಷರು. ಅಗಲವಾದ ಉನ್ನತವಾದ ತಲೆಯು, ದೊಡ್ಡದಾದ ಮೊಗ, ಹಣೆಯು, ಬಲಮುಳ್ಳ ಕೊರಳು ಕಿವಿಗಳು, ಆ ಮೆಯ ಬೆನ್ನಿನಂತೆ ಉಬ್ಬಿದ ಹೊಟ್ಟೆಯು, ಧವ್ಪವಾದ ಶರೀರವು, ಜೋ ಲುವ ತೋಳಗಳು, ಕೆಂಪಾದ ಅಂಗೈಗಳು, ಉದ್ದವಾದ ತುಟಿಗಳು, ಕುಳಿಯಾದ ಕಿವಿಗಳು, ತಾವರೆಯ ಹೂವಿನ ಎನಕಂ ಪೋಲ್ವಕಂಗಳು, ಸಾ ತ್ರಿಕಗುಣವು, ವಿನೋದವಿಂ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ನಡೆಯುವ ಮೃ ದುವಾದ ನುಡಿಯು, ಕೋಪವಂ ಸೈರಿಪುದು, ತ್ಯಾಗ ಗುಣವು, ಪ್ರಿಯವಾದ ನಿದ್ರೆಯು, ಲಜ್ಜೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವವು, ದೀಪನವು, ಕ್ಲೇಷ್ಣ ಪ್ರಕೃತಿಯು. ಕೋಮಲವಾದ ನಡುವು, ಒಡಲೋಳ್ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ನೆಣ ವು, ಸುಣ್ಣದಂತೆ ನಾರುವ ವೀರ್ಯವು, ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀರಿಗೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಬೇಕಾಗಿರುವವು, ಒಂಭತ್ತು ಅಂಗುಳ ಪ್ರಮಾಣ ಗುಹ್ಯವು, ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದವರು ವ್ಯವಭ ಜಾತಿ ಪುರುಷರು. ಅಸಿದಾಗಿ, ನೀಡವಾಗಿರುವ ಮೊಗ, ಕಿವಿ, ಕೊರಳು, ತುಟಿ, ಹಲ್ಲುಗಳು, ಉಬ್ಬಿದ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಮಾಂಸದಂ ಬಲಿತ ತೋಳುಗಳು, ದೊಡ್ಡದಾದ,

ನೀಳವಾದ, ಬತ್ತಾದ ಕೂದಲು, ಜಾಣತನಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆರವು, ಬಂಕುಳ ಕಾಲುಜಂಘೆಗಳು, ಸುಂದರವಾದ ನುಂಗಗಳು, ವಿಘ್ನವಾದ ಬೆರಳುಗಳು, ನೀಳವಾದ ಅಗಲವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳು, ವಿವೇಕವು, ಮೃದುವಾದ ನುಡಿಯು, ಹೆಚ್ಚಾದ ಸಿದ್ಧಿಯು, ಶೀಘ್ರವಾದ ನಡೆಯು, ದೊಡ್ಡದಾದ ತೊಡೆಯು, ಡೀವನವು, ಸ್ತ್ರೀ ಪ್ರಿಯಾತ್ಮವು, ಸತ್ಯವಾದ ವಚನವು, ಅಧಿಕವಾದ ವೀರ್ಯವು, ನಯಮುಳ್ಳ ಎಲುವುಧಾತುಗಳು, ನೀರಡಿಕೆ ಮೊಪ್ಪದು, ಬೆಣ್ಣೆಯಂತೆ ಮೃದುವಾದ, ಹೊಂಬಣ್ಣವಾದ, ಅತಿಕಾರವಾದ ಕಾಮದಲವು, ಹಸ್ತರಡಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣ ಗುಹ್ಯವು, ಸಮವಾದ ಎದೆಯು, ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳುಳ್ಳವನು ಅಶ್ವಜಾತಿ ಪುರುಷನು. ಇಂತು ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಜಾತಿ ಭೇದಂಗಳಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸುವದು. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳ ಪ್ರಾಯವಂ ವೇಳೆಗೆ ಅದೆಂತೆನೆ—ಹದಿನಾರು ವರುಷ ವರ್ಯಂತರವು, ಬಾಲೆ ಎನಿಸಿಕೊಂಬಳು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಐವತ್ತೈದು ವರುಷ ವರ್ಯಂತ ಪೌಂಡೆ ಎನಿಸಿಕೊಂಬಳು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲೆ ವೃದ್ಧ ಎನಿಸಿಕೊಂಬಳು. ಇನ್ನು ರೂಪಭೇದಂಗಳಂ ವೇಳೆಗೆ ಅದೆಂತೆನೆ—ಉದ್ದ ಉಳ್ಳವಳು, ಕವ್ವಾದವಳು, ಅಸಿಯಳು, ಹಲವು ಕಾಮ ಕಳಗಳಂ ಬಯಸವಾಗಿ ಯೈದಿಸುವಳು ಇವಳು ಶ್ಲಥಾ ಎನಿಸಿಕೊಂಬುವಳು, ದೊಡ್ಡದಾದ ದೇಹಮುಳ್ಳವಳು, ಅರಿತಿನದ ಬಣ್ಣದವಳು, ಗುಡ್ಡನಾದವಳು, ಯಾವಾಗಲೂ ರತಿಪ್ರಿಯಳು, ಉಬ್ಬಿದ ಕಂಕುಳುಳ್ಳವಳು, ಇವಳು ಘನ ಎನಿಸಿಕೊಂಬಳು. ಇಂತು ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ತಿಳಿದು ಕಮಿಸುವರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗಾದಿ ಸುಖಂಗಳು ಸುಖಬವಾಗಿ ಲಭ್ಯಂಗಳಾಗುವವು ಇನ್ನು ಆಯಾಮ ದೇಶಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಗಳ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ವೇಳೆಗೆ ಅದೆಂತೆನೆ—ಉತ್ತಮವಾದ ನಡೆಯು, ನಖ ದಂತಕ್ಷತ ಚೂಂಬನಂಗಳ ಒಲ್ಲದೆ ಇರುವದು, ಈ ಗುಣಂಗಳಲ್ಲದವರು ಮಧ್ಯದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳು, ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಬಂಧಂಗಳಿಯೂ, ರತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವರು ಅವಂತಿ ದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳು, ಇವರೇ ಬಾಹ್ಯಕ ದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳು. ಆಲಿಂಗನದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವರು, ನಖದಂತಕ್ಷತಂಗಳೊಲ್ಲದೆ ಇರುವರು, ಹೈಲುಗಳನೇ ಬಯಸುವದರಿಂದ ಹರ್ಷಿಸುವರು ಅಭೀರ

ದೇಶದ ನಾರಿಯರು. ಮಾಳವ ದೇಶದ ಮಾನಿನಿಯರೂ ಕೂಡ ಇದೇ ಪರಿ
ಯಾಗಿರುವರು. ಇರಾವತೀ, ಸಿಂಧುಗಳೆಂಬ ನದೀತೀರಗಳಲ್ಲಿರುವ
ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ವಿಪಾಕಾ, ವಿತಸ್ತುಗಳೆಂಬ ನದಿಗಳ ಮಧ್ಯದೇಶಗಳಲ್ಲಿ
ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳು, ಮದನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಚುಂಬನ,
ಕರಿಕರ ಕ್ರೀಡೆ ಮೊದಲಾದ ಉಪಚಾರಂಗಳಿಂದಲೇ ಸೌಧ್ಯರಾಗುವರು.
ಮಲ್ಲನೆ ಹೈಲುಗಳಿಂದಲೂ, ನಖ ದಂತಕ್ಷತಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರವಿಸುವರು,
ಆಲಿಂಗನದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವರು, ರತಿ ಎಂಬ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಕುಣಿಯುವರು
ಲಾಟ ದೇಶದ ಲಲಿತೆಯರು. ತೆಲಗು ದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀರು ತಮ್ಮ ನೃಪಸಾದ
ನೆಡವಳಿಯಂ ನಿಗಾರಿ ನಡೆವರು, ಅನಾಚಾರವ ಗೈವರು, ರತಿಯೋಳ್
ಬಳಲುವರು, ಶುಚಿಯಾದ ಕೆಲಸಂಗಳಂ ವಿಲಾಸದಿಂ ಮಾಡುವರು. ಕಳಂ
ಗ ದೇಶದ ಕಾಮಿನಿಯರು. ನಖ ಕ್ಷತಪ್ರಿಯರು, ಕೈಗಳೋಳ್ ಶಂಖವ
ಬಳಿಗಳಂ ಧರಿಸಿರ್ಪರು, ಯಾವಾಗಲೂ ಮದ್ಯಪಾನ ಪ್ರಿಯರು, ರತಿ
ಯೋಳ್ ಬಳಲುವರು, ಎದೆ ಎಲ್ಲಾ ತುಂಬಿದ ಮೊಲೆಯುಳ್ಳವರು. ಅತಿ
ಶಯಮಾದ ರತಿ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವರು. ತುರುಷ್ಕ ದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳು ಹೆ
ಚ್ಚಾದ ಮದ್ಯಪಾನಾಸಕ್ತರು, ನಖ ದಂತಕ್ಷತ ಚುಂಬನಂಗಳೋಳ್
ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವರು, ಕೆಂಪಾದ ಶರೀರಮುಳ್ಳವರು, ದೊಡ್ಡದಾದ ಮದನ
ಧ್ವಜವಂ ಬಯಸುವರು. ಕರ್ನಾಟ ದೇಶದ ಕಾಂತೆಯರು, ಒಳ್ಳೆ ವ
ಸ್ತ್ರ ಭೂಷಣಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವರು, ಉದ್ದವಾದ ಮುಡಿ ಕೂಡಲು
ಗಳ ತುದಿ ಗಂಟುಗಳುಳ್ಳವರು, ನಾಚಿಗೆಯಿಂ ಕೂಡಿರುವರು, ವಿಕಾರವಾ
ಗಿ ನುಡಿಯುವರು, ಗಂಡನಲ್ಲಿ ನಡತೆಯುಳ್ಳವರು, ಮೈಯಾರದವರು.
ಸ್ತ್ರೀ ಮಳಯಾಳ ದೇಶದ ನಾರಿಯರು, ಕೋಸಲ ದೇಶದ ನಾರಿಯರು
ಕೂಡ ಸ್ತೂಲವಾದ ಮದನ ಧ್ವಜವನ್ನೇ ಬಯಸುವರು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ
ದೇಶದ ಮಾನಿನಿಯರು, ಘಟಲೀ ಪುತ್ರದೇಶದ ಪ್ರಮದೆಯರು ಕೂಡಾ
ವುಂಡು ಮಾತುಗಳಂ, ಉಪೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಕೂಡಿದ ಮಾತುಗಳಂ ಆಡುವರು
ರತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಚಿಕೆ ಪಡರು, ಅರುವತ್ತುನಾಲ್ಕು ಕಲಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರೀತಿ
ಯುಳ್ಳವರು. ತಿಗಳತ್ತಿಯರು ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರಗಳೆಂಬ ರತಿದ್ವಯಂ
ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವರು ಅಧಿಕವಾದ ಮದನ ಜಲಪ್ರವೃತ್ತಿಯರು.

ಅತಿ ಕಾಮಿಗಳಾದುದರಿಂದ ಮೊದಲು ಕೂಟದಲ್ಲಿಯೇ ತೃಪ್ತಿಯುಂ ಹೊಂದುವರು. ವನಾಯುಜ ದೇಶದ ವಾಮಲೋಚನೆಯರು ತಮ್ಮ ಶರೀರಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ದೋಷಂಗಳಂ ಮುಚ್ಚಿ, ಪರರ ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ದೋಷಂಗಳಂ ಕಂಡು ಪಿರಿದಾಗಿ ನಗುವರಾಗಿಯು, ತಾಡನ ನಖ ದಂತಕ್ಷತಾದಿಗಳಂ ನೈರಸುವರಾಗಿಯು, ಮೊದಲಲ್ಲಿಯು, ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಳೆಯಂ ಬಿಡುವರಾಗಿಯು, ರತಿ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ವೆಗ್ಗಳವಾಗಿ ಕಳೆಯಿಂ ಬಿಡುವರಾಗಿಯೂ ಇರುವರು. ಮಧುರಾದೇಶದ ಮಾನಸಿಯರು, ಗೌಡ ದೇಶದ ಕಾಮಿನಿಯರೂ ಕೂಡ ಮೃದುವಾದ ಶರೀರ ಉಳ್ಳವರಾಗಿಯು, ಆಲಿಂಗನ ಚುಂಬನಂಗಳಂ ವ್ಯಗ್ಗಳವಾಗಿ ಮಾಡುವರಾಗಿಯು, ಸ್ವಲ್ಪ ವಾದಕಾಮಜಲವುಳ್ಳವರಾಗಿಯು, ಬಿರಿಸಾದಚ್ಚೈವುಳ್ಳವರಾಗಿಯು, ಸ್ಮರಯುದ್ಧದಲ್ಲಿನಿರಕ್ತಿಯಂನೈದವರು. ಕುಂತಲದೇಶದ ಕಮಲಯಾಕ್ಷಿಯರು ಸುರತವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚಾತುರ್ಯ ಉಂಟಾಗಿ, ಎಲ್ಲಾ ದೇಶದ ಸೊಗಸುಗಳನ್ನರಿತವರಾಗಿಯು, ಬಿರಿಸಾದ ಜಾಣ್ಮೆಯ ನುಡಿದ ಚಿತ್ತ ಉಳ್ಳವರಾಗಿಯು ಸುರತದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಪರಿಯಾಗಿ ನುಡಿದವರಾಗಿಯು, ಯಾವಾಗಲೂ ಘನೆಯ ರಾಮದರಿಂದ, ಔಪಧ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂ, ಬಿರಿಸಾದ ಕಠಿನ ಧ್ವಜದ ಕೂಟದಿಂದಲ್ಲದೆ ಸಂತೋಷಿಸದವರಾಗಿಯೂ, ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯಂಗಳಿಂ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ರಮಿಸಿ ಸುಖಿಸುವರಾಗಿಯೂ, ಎದೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಹೈಲು, ಉಗರೊತ್ತು ಮೊದಲಾದವ ಗೈಯುವರಾಗಿಯೂ, ಶೃಂಗಾರಮುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ ಇರುವರು. ಮತ್ತೂ ಅವರು ಚಿತ್ತದೋಳ್ ವೆಗ್ಗಳವಾದ ತವಕ ಮುಳ್ಳವರಾದುದರಿಂದ ಸುರತದಲ್ಲಿ ಸೊಗಸನ್ನರಿಯದವರಿಂದ ಪಿರಿದಾಗಿ ವ್ಯಸನ ಪಡುವರು, ಇವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಸುರತದಿಂದ ದಣಿಯರು. ಕಾಮ ರೂಪದೇಶದ ಕಾಮಿನಿಯರು ಬಾಗೆಯ ಹುಮ್ಮಿನಂತೆ ಮೃದುವಾದ ಅಂಗ ಉಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ, ಹಲವು ಭಾರಿ ಪ್ರವಿಸುವರಾಗಿಯು, ಕೈ ಪಿಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ರತಿಯಂ ಹೊಂದುವರಾಗಿಯು, ಅವಯವದೋಳ್ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಕಾಮ ರಸಮುಳ್ಳವರಾಗಿಯು, ಪ್ರಿಯವಂ ನುಡಿಯುವರಾಗಿಯೂ ಇರುವರು. ಉತ್ಕಲ ದೇಶದ ಉತ್ಪಲಾಕ್ಷಿಯರು ಹಲವು ಪರಿ ನಖ ವಿಕಾರಂಗಳಿಂ, ಪ್ರಾಥವಾದ ಹಸ್ತದ ಹೈಲುಗಳಿಂ, ಈ ಪರಿವಕ್ಷ್ಯವೆಂಬ ಮೇ

ಲುಪಚಾರಂಗಳಂ ಕೂಡೆ ಸಂತೋಷವಂ ಹೊಂದುವರಾಗಿಯೂ, ಯಾವಾ
 ಗಲೂ ಸ್ತುರ ಸಮರವಂ ಬಯಸುವರಾಗಿಯೂ, ಲಜ್ಜಾರಹಿತರಾಗಿಯೂ
 ಭಾಗ್ಯ ಉಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ, ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ ಇರುವರು. ಇಂ
 ತು ಸಕಲ ದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ, ಅವರವರ ಚೇಷ್ಟೆಗಳಂ
 ದೇಶ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳ ಜಾತಿ ಭೇದಂಗಳ
 ನ್ನರಿತು, ಆಲಿಂಗನ, ಚುಂಬನ, ನೆಖಿಕ್ಷತ, ದಂತಕ್ಷತ, ತಾಡನ, ಚಪೆ
 ಟನ, ಆಕರ್ಷಣ, ಮರ್ದನ ಮೊದಲಾದ ಕೃತ್ಯಂಗಳೆಂಬಾಹ್ವಯಸು ರತ
 ವಂ ತಿಳಿದು ಸುರತವಂ ಮಾಡುವರು. ಈ ಸುರತವು ಬಾಹ್ಯವೆಂದು
 ಅಭ್ಯಂತರವೆಂದು ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿರುವದು. ಅದರೋಳ್ ಬಾಹ್ಯಸು ರತ
 ವಂ ಮೊದಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಾಹ್ಯ ರತದೋಳ್ ಮೊದಲಿಲ್ಲಿ ಆ
 ಲಿಂಗನವಂ ಮಾಡಲು ಯೋಗ್ಯವಾದುದು, ಈ ಆ ಲಿಂಗನವು, ಜಾತ
 ಕೇಳಿ ಗಳೆಂದು ಎರಡು ಪರಿಯಾಗಿರುವದು ಅದರೋಳ್ ಜಾತ ಕೇಳಿ
 ಎಂಬ ಆಲಿಂಗನವು ನಾಲ್ಕು ಬಗೆಯಾಗಿಯೂ, ಅಜಾತ ಕೇಳಿ ಎಂಬ ಆ
 ಲಿಂಗನವು, ಎಂಟು ವಿಧವಾಗಿಯೂ, ಅಂತು ಹನ್ನೆರಡು ಪರಿ ಎಂದು
 ಕಾಮ ಶಾಸ್ತ್ರವಂ ಬಿಲ್ಲವರು ವೇಳುವರು. ಅದೆಂತೆನೆ— ಎದುರಾಗಿ
 ಬರುವ ಓರ್ವ ಕಾಮಿನಿಯ ಶರೀರದೊಡನೆ ಅನ್ಯಾವದೇಶದಿಂದ ಪುರುಷನ
 ಶರೀರವು ತಾಗಿದೊಡೆ ಅದು ಸ್ಪೃಷ್ಟಕವೆಂದು ವೇಳ್ವರು. ಮತ್ತೂ ಜಾ
 ತ್ರಗಳಂ ಪೊರಮಾಡುವಲ್ಲಿಯೂ, ದೇವರ ನೋಂಪಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಹಬ್ಬ
 ಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಕಾರ್ಗತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ಪೋಗುತಲಿರುವಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪು
 ರುಷರೀರ್ವರೂ ಪರಸ್ಪರ ಶರೀರಂಗಳಂ ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರಲದು ಫೃಷ್ಟಕ
 ವೆನಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರೀರ್ವರೂ ಓರೋರ್ವರನೊತ್ತಿ
 ಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ಗೋಡೆಯ ಆಧಾರದಿಂದ ಗೈವ ಆಲಿಂಗನವಂ ಪೀಡನೆ
 ವೆಂದು ವೇಳ್ವರು. ಇವು ಮೊದಲಾದ ಆಲಿಂಗನಗಳೇ ಜಾತಕೇಳಿ ಎಂಬ,
 ಪಸಿಧ್ಧಂ ಗಳಾಗಿರುವವು. ಇದಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಭೇದಂಗಳ್ಳುಳ್ಳ ಇನ್ನು
 ಕೆಲವು ಆಲಿಂಗನಂಗಳು ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರಿಗೆ ಪರಸ್ಪರಾನು ರಾಗವಂ
 ಪ್ರಪ್ತಿ ಸುವವೆಂದು ವಿರಿಯರು ವೇಳ್ವರು. ಅದೆಂತೆನೆ—ನಿಂದಿರ್ದ ಪು
 ರುಷನ ಶರೀರವಂ ತನ್ನ ಶರೀರದಿಂದ ಬಿಳ್ಳಿಯಂತೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಎಡ

ದ ಕಾಲಿನಿಂದ ಕಟಿವ್ರದೇಶವಂ ಸುತ್ತಿ, ಎಡದ ಕೈಯಿಂದ ಮಧ್ಯವಂ ತ
ಕ್ಕೈತ್ತಿಸಿ, ಬಲದ ಕೈಯಿಂದ ಶಿಖಿಯಂ ಪಿಡಿದು, ಅವನ ವೊಗವಂ ತನ್ನ
ವೊಗಕ್ಕೆ ಸರಿ ಮಾಡಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಸೀತ್ತಾರವಗೈಯುತ್ತ, ಅವನ ವೊಗವ
ನ್ನೆತ್ತಿ ಚುಂಬನವಂ, ಮಧುರಮಾದ ಕಂಠಧ್ವನಿಯಂ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತ
ಅಧಿಕವಾದ ಲೀಲೆಯಿಂದ ಪುರುಷನಂ ಬಾಗಿ ನಲು ಇದು ಕಾಲವೇಷ್ಟನ
ವೆಂಬ ಆಲಿಂಗನ ಭೇದವೆನಿಸಿಕೊಂಬುದು. ಸ್ತ್ರೀಯು ನಿಂದಿವ ಪುರು
ಷನನ್ನಾಲಿಂಗಿಸಿ ಅವನ ಗುಹ್ಯವಂ ಮದನ ಮಂದಿರವೋಳ್ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ
ಚವೇಟಿಯಂ ಮಾಡಲದು ಲತಾವೇಷ್ಟನವೆಂಬ ಆಲಿಂಗನ ಭೇದವು.
ಇಂತಿವ ಆಲಿಂಗ ಭೇದಂಗಳು ಅನೇಕಂಗಳಾಗಿರುವವು.

ಇನ್ನು ಚುಂಬನ ಸ್ಥಾನಂಗಳಂ ಪೇಳ್ದೆನು, ಆ ಸ್ಥಾನಂಗಳು ಯಾವ
ದಂದೋಡೆ—ಕಣ್ಣು, ಕೊರಳು, ಗಲ್ಲ, ತುಟಿ, ಕೆನ್ನೆ, ನಾಲಿಗೆ, ವೊಳೆ
ಗಳು, ಮದನ ಮಂದಿರವು, ಹಣೆ, ಯೊಕ್ಕಳು, ಇವುಗಳು ಚುಂಬನ
ಸ್ಥಾನಂಗಳು. ಪುರುಷನು ಬಾಲೆಯ ಮನೋಹರಮಾದ ಮೊಗಮಂ
ವೋಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ತನಗೆ ಎದುರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಸ್ತ್ರೀಯು ಇದೇ ಪರಿ
ಯಾಗಿ ಎದುರಾಗಿ ನಿಂತು ಪುರುಷನ ಮುಖವಂ ಎದುರು ಮಾಡಿಕೊಂ
ಡು ಬಳಿಕ ಈರ್ವರೂ ತಮ್ಮತಮ್ಮ ತುಟಿಗಳಂ ನೀಡಿ ಕ್ರಮದಿಂದೋರೋ
ರ್ವರು ಚುಂಬನವಂ ಮಾಡಲದು ನಿಚಿತಕವೆಂಬ ಚುಂಬನ ಭೇದವು.
ಮತ್ತೂ ಪುರುಷನು ತನ್ನ ಬಾಯ್ತೆರವು ಬಾಲೆಯ ಎರಡು ತುಟಿಗಳಂ
ಚುಂಬಿಸಲದು ಸ್ಫುರಿತಕವೆಂಬ ಚುಂಬನ ಭೇದವು. ಪುರುಷನು ಮಾ
ನಿನಿಯ ಕೊದಲಂ ಚುಂಬುಕವಂ ಕೂಡ ಕೈಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಅವಳ ಹಿಂದೆ
ನಿಂತು ಮುಖವಂ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿರುಹಿ ಅವಳ ಕೆಳಗಿನ ತುಟಿಯಂ ತಾ ಪಿಡಿದು
ಅವಳ ಕೈಯಿಂದ ತನ್ನ ಕೆಳಗಣ ತುಟಿಯಂ ಅಂಗುಷ್ಠ ತರ್ಜನಿಗಳಿಂದ
ಪಿಡಿಯಿಸಿ ಚುಂಬಿಸಲದು ಭ್ರಾಂತವೆಂಬ ಚುಂಬನ ಭೇದವು, ಈ ಪರಿ
ಯಲ್ಲೇ ಪುರುಷನು ಸ್ತ್ರೀಯ ವೊಗವಂ ಕೆಳಕ್ಕೆ ತಿರುಹಿ ತನಗೆ ಅಭಿ
ಮುಖವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಡದ ಕೈಯಿಂದ ಅವಳ ಕೈಗಳಂ ಪಿಡಿದು,
ಬಲದ ಕೈಯಿಂದ ಗಲ್ಲವಂ ಎತ್ತಿ ತುಟಿಯಂ ಚುಂಬಿಸಲದು ತೀರ್ಯಕ್ಕುಂ
ಭವವೆಂಬ ಭೇದವು. ಮತ್ತೂ ಅಬಲೆಯರ ಎರಡು ತುಟಿಯಂ ತನ್ನ

ಎರಡು ತುಟಿಗಳಿಂದೊತ್ತಿ ಚುಂಬಿಸುವದೇ ಪೀಡಿತವೆಂಬ ಚುಂಬನ ಭೇದವು. ಇಂತು ಚುಂಬನ ಭೇದಗಳು ಅನೇಕ ಪರಿಯಾಗಿರುವವು.

ಇನ್ನು ನೆಖಕ್ಷತ ಸ್ಥಾನಗಳಂ, ಅವರ ಪ್ರಭೇದಗಳಂ ಕೂಡ ಪೇಳೈನು—ಲಾಲಿನ್ಯ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ! ಕಣ್ಣಳು, ಕೈಗಳು, ತೊಡೆಗಳು, ರತಿಮಂದಿರವು, ಮೊಲೆಗಳು, ಬೆನ್ನು, ಎದೆ, ಕೊರಳು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಡುವ ನೆಖಕ್ಷತಂಗಳು ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಕೂಟದಲ್ಲಿಯೂ, ಲಜ್ಜೆಗೆ ಡುವಲ್ಲಿಯೂ, ಮುಟ್ಟುಗಿ ಮಿರುವಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮದ್ಯ ಪಾನದಿಂದ ಸೊಕ್ಕಿ ದವಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಯೋಜನಂಗಳು. ಇವೇ ಪರಿಯಾಗಿ ದಂತಕ್ಷತ ಸ್ಥಾನಂಗಳು ಉಪಿನವೇಕು. ಇನ್ನು ಆಭ್ಯಂತರ ರತಿಯಂ, ಆ ರತಿ ಕ್ರೀಡಾ ಯೋಗ್ಯಮಾದ ಕೇಳೇಗೃಹ ಲಕ್ಷಣವಂ ಕೂಡ ಪೇಳೈನು ಅದೆಂತೆನೆ—ಕಪ್ಪುರ ದೀವಗಳಿಂದಲೂ, ಪರಿವರಿ ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದಲೂ, ಹಂಸ-ತೂಲಿಕಾ ತಬ್ಬದಿಂದಲೂ, ಪರಿಮಳಿಸುವ ಅಗರು ಸಾಮ್ರಾಣಿ ಧೂಪಂಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ, ಸಳಕೂಬರನ ನವನೂಟಕಾಲೆಯಂತಿರ್ವ ಕೇಳೇಗೃಹದಲ್ಲಿ ಕಾಮುಕನಾದ ಪ್ರರುಷನು ಪರಿಮಳ ಭರಿತಮಾದ ಪನ್ನೀರಿನಿಂದ ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿ, ದಿವ್ಯಾಂಬರಾಭರಣಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ವಡ್ರನೋಪೇತಮಾದ ಅನ್ನವಂಭುಂಜಿಸಿ, ಕಪ್ಪುರ ನೀಳ್ಕವಂ ಧರಿಸಿ, ಪೀತಮರ್ಧ, ನಿಟ, ಚೇಟ, ವಿದೂಷಕರೆಂಬ ಸಂಗಡಿಗಾರರಿಂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು, ಘನ, ಸಯ, ಪೇಶೀಯಗಳೆಂಬ ಗಾನಪ್ರಭೇದಂಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ತಾನ ಮೂರ್ಛನಂಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಕ್ಕಿ ನೋಲುತ್ತ, ಸರಸ್ವಂಗ ಸೌಂದರ್ಯ ಉಳ್ಳ ಸ್ತ್ರೀಯಂ ಕುರಿತು, ಮೃದು ಪುಷ್ಪರಮಾದ ಹಾಸ್ಯ ಕಥಾ ಲಾಪಂಗಳಂ ಪೂಡುತ್ತಲಿರುವ ಪ್ರರುಷನು ತನ್ನ ಬಾಹುಗಳಂ ಕಾಮಿನಿಯನ್ನು ಭಾರಿ ಭಾರಿಗೂ ಆಲಿಂಗನವಂ ಮಾಡುವ ನೆವದಿಂದ ಕುಪ್ಪಸದ ಮುಡಿಯಂ ಸಡಲಿಸಿ, ನೆರಿಯಂ ಕೈಯಿಂದ ಕಡೆಯೋಳ್ ನೂಕಿ, ಕೂದಲುಗಳನ್ನೇವರಿಸುತ್ತ, ಸಿಕ್ಕುಂ ಬಿಡಿಸುತ್ತ, ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಯಿಂದ ಮೊಲೆಯ ತೊಟ್ಟುಗಳಂ ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿ ಸವರುತ್ತಲಿರಲಾ ಸಮಯದೋಳ್ ಸರಸ ಸಲ್ಲಾಖಾದಿಗಳಿಂದ ಕಾಮಿನಿಗೆ ಗಾಮವು ಬೆಚ್ಚಿ ಬರುವ ಹದವನ್ನರಿತು ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ನಿಟ, ಚೇಟ, ವಿದೂಷಕರೆಂ ಪುರೆಯಾಗಿ ಕಳುಹಿ,

ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಮನೋಹರಮಾದ ಧ್ವನಿಯುಗೈಯುತ, ಆ ಕಾಮಿನಿಯ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಆನಂದವಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಭೈರವದಿಂ ಆ ಕಾಂತೆಯು ಹಣೆಯಂ, ಗಲ್ಲವಂ, ಚುಂಬುಕವಂ, ನಾಸಾಗ್ರವಂ ಕೂಡ ಚುಂಬಿಸುತ, ಭಾರಿ ಭಾರಿಗೂ ಕಾಲುಗಳಂ ಮುಟ್ಟುತ, ಸೀತ್ತಾರವಗೈಯುತ, ನಾಲಿಗೆಯಿಂದ ಗದ್ದವಂ, ನಾಲಿಗೆಯಂ ಕೂಡ ಚುಂಬಿಸುತ, ನಖಕ್ಷತಂಗಳಿಂದ ಮನೋಹರಮಾದ ಮದನ ಪೂಂವಿರದಲ್ಲಿಯೂ, ತೊಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬಡಿಯುತ, ಉಟ್ಟಿರುವ ಸೀರೆಯು ತೊಲಗಿಸಿ, ಆ ಕಾಂತೆಯು ಶ್ರಾಂತೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಬಳಿಕ ಅಭ್ಯಂತರ ರತಿಯೋಳ್ ಕ್ರೀಡಿಸುವಮು ಮಹಾಘನೈ ಕಾರ್ಯವೆಂದು ಪಾತ್ರಾಸ್ತ್ರಿಯನ ಮುನಿಯು ಪೇಳಲ್ಪಟ್ಟು ಕಾಮಾಗಮ ತಂತ್ರ ರಹಸ್ಯದೋಳ್ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಈ ಅಭ್ಯಂತರ ರತಿ ಪ್ರಭೇದಂಗಳು ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರ್ಪವು, ಈ ಅಭ್ಯಂತರ ರತಿ ಪ್ರಭೇದಂಗಳಿಗೆ ಸಾಧನವಾಗಿರ್ಪ ಎಂಭತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಬಂಧಂಗಳಂ ಪೇಳುವನು ಅದೆಂತೆನೆ—ಚಕ್ರ, ಉಪರತಿ, ಭ್ರಮಣ, ಏಕಪಾದ, ಘಟಿತ, ಮಕರ, ಮರ್ಕಟ, ಶುಕ, ಮಾರ್ಜಾಲ, ಧೇನುಕ. ವ್ಯಸ್ತ, ಗರ್ವಭ, ಹಸ್ತಿಕ, ಶುನಕ, ಮೃಗ, ಸ್ವಸ್ತಿಕ, ಪದ್ಮ, ಕುಕ್ಕುಟ, ಹಂಸ, ಕ್ರೌಂಚ. ಸರ್ಪ, ಮತ್ಸ್ಯ, ಕಚಗ್ರಹ, ಜಾಲ, ದೇವ, ವಿಜಯ, ಭಯಾನಕ, ಮನ್ಮಥಪ್ರಿಯ, ಮುನಲ, ಶಂಖ. ಡೋಲಕ, ನಂಯುತ, ಪಲ್ಲವ, ನಾಗ, ಕೇಸರ, ಕುಮುದ, ಘೋಕ, ವೃಶ್ಚಿಕ, ಮಯೂರ, ಅಯುತ, ಕರ್ಕಟ, ಗರುಡ, ವಿಪ್ಲವ, ವೇಣು, ಪಾರಾವತ, ರಂಭಾಪ್ರಿಯ. ಕರ, ತಿರ್ಯಕ್, ಕೆಂತುಕ, ಧ್ವಜ, ಗೌರೀಪ್ರಿಯ. ಚಂದ್ರಾಭರಣ, ವಿಕ್ರಮ, ಏಕರೂಪ, ಲಲಿತ, ಶಂಕರಪ್ರಿಯ, ಕಲಾವತರಣ, ತುರಗಾಶೋಹಣ, ಕುಂಡಲಿ, ಮಂಡೂಕ, ಮುರಜ. ಸರ್ವತೋಮುಖ, ಅಧೋಮುಖ, ಚಿತ್ರ, ಕಂದರ್ಪ, ವೃಷಭ, ಆದ್ಭುತ, ವಿಚಿತ್ರ, ಹಾಸ್ಯ, ಮಿಠಾಧಿಪತಿ, ಸರ್ವಾಂಗಮರ್ದಕ. ವೀರದರ್ಪ ವಿನಾಶನ, ನೀವೀ ವಿನಾರಣ, ಶಾರ್ದೂಲ, ವಲಿತ, ಅಂಗುಳೀಪೀಡನ, ವಲ್ಲಿ, ಜಯ, ಋಕ್ಷ, ಕೂರ್ಮ, ಬಂಧರಾಜ. ಕರ್ಣಾಭರಣ, ತ್ರಿವಳೀ, ನೀರ, ಅಂಬಕಗಳೆಂಬ ಈ ಎಂಭತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಬಂಧಗಳು, ಮೊದಲಾದ ವಿಚಿತ್ರಂಗಳಾದ

ಇನ್ನು ಅನೇಕಮಾದ ಬಂಧಂಗಳಿರುವವೆಂದು ನುಡಿದು, ಬಳಿಕ ಎಲೈ
 ಮಾಹಾರಾಯನೇ! ನೀನ್ನು ಅವುಗಳೆಂಬುದರಿಂದ ನಾನು ವೃದ್ಧನಾದರೂ
 ನಿನ್ನ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಎಲ್ಲವಂ ನಿರೂಪಿಸಿರುವೆನು. ಮತ್ತೂ ಕಾ
 ಮಶಾಸ್ತ್ರ ಲಕ್ಷಣ ಸಮನ್ವಯವಂ ಮಾಡಿದಡೆ ಪ್ರತ್ಯನಾಯ ಉಂಟಾ
 ಗುವದು, ಅಲ್ಲದೇ ಪತಿವ್ರತಾ ಸ್ತ್ರೀರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ತಾಯಿ ನೊಡಲಾದ
 ಗುರುಜನಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರಲ್ಲಿಯೂ; ಕೂಡ ಈ ಲಕ್ಷಣಂ
 ಗಳಂ ಉಪಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಪಾತಕ ಉಂಟಾಗುವದೆಂದು ನುಡಿದು,
 ಸಮಸ್ತ ಪಾಪ ಹಾರಕವಾದ ವರಮೇಶ್ವರನ ನಾಮವನ್ನೇ ನೆನೆಯುತ
 ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು ಕುಳಿತಿರುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಂ ನೋಡಿ, ಸುಗಂಧ
 ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಯ್ಯಾ ಗುರುವರ್ಯನೇ! ನಾನೂ ಕೂಡ ಈ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀ
 ಭೇದಂಗಳಂ ನಿಮ್ಮಿಂದ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದೆನಲ್ಲದೇ ಇದಂ ಪರೀ
 ಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದವನೆಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂ ಹೃದಿ-ಸುವನಾಗೆಂದು ನುಡಿಯುತ
 ಪದ್ಮಿನ್ಯಾದಿ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ, ಮತ್ತೂ ಆಯಾಯ ದೇಶಂಗಳೋಳ್
 ಜನಿಸಿದ ಸಂಕರ ಸ್ತ್ರೀ ಜಾತಿ ಭೇದಂಗಳಂ, ಅ ಸ್ತ್ರೀರಂ ಕೂ
 ಡಿ-ರಮಿಸುವ ಪ್ರರುಷರ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ, ಅವರಂ ವಶ್ಯರಂ ಮಾಡುವ
 ಮಣಿಮಂತ್ರ ಮೂಲಿಕಾದಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಂಗಳಂ ಕೂಡ ಕೇಳಿ ಅಚ್ಚರಿ
 ಗೊಂಡು, ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪರಸ್ವತೀದೇವಿಯೇ ಈ ಪರಿಯಾದ ವರುಷಾಕಾ
 ರವಂ ತಾಳ್ದು ಬಂದಿರುವಳೋ? ಎಂದು ನಿಜ ಗುರುವಾದ ವಿಷ್ಣು ಸಾಗರ
 ನಂ ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸಿ, ಅಮೂಲ್ಯ ದಿವ್ಯಾಭರಣಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು
 ಕಳುಹಿ. ಆ ಬಳಿಕ ಸುಗಂಧಮಾಹಾರಾಯನು ಮತಿವಂತನಾದ ಸುಮ
 ತಿಯಂ ನೋಡಿ, ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನೇ! ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಜಾತಿ ಸಾಂ
 ಕರ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಕಾಂತೆಯರು ಭೂಲೋಕದೋಳ್ ಇರುವಂತೆ
 ತೋರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಪಣವು ಮಾಹಾ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ತೋರುತಲಿದೆ
 ಎಂದು ನುಡಿದು, ಚಿಂತಾಗ್ರಸ್ತನಾಗಲಾಗ ಸುಮತಿಯು ಇಂತು ಚಿಂತಾ
 ಸ್ತಸ್ತನಾಗಿರುವ ಮಾಹಾರಾಯನಂ-ಕುರಿತು ಎಲೈ ಸರ್ವಜ್ಞಾಕ್ಷಿಮಾಣಿ
 ಯಾದ ಸ್ವಾಮಿಯೇ! ನೀನು ಚಿಂತಿಸುವ ಕಾರ್ಯವು, ನಮ್ಮ ವಶವರ್ತಿ
 ಯಾಗಿರುವ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನಾದ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಿಂ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ನಿ

ಜ್ಞಾಪನೆಯಂ ಮಾಡಲಾ ಮಹಾರಾಯನು ಅಡುದೆಂದು ಛಾಯಾಗು
ಪ್ತನಂ ಸ್ಮರಿಸಲು; ಆ ಹ್ವಣದೋಳು ಆ ಯಕ್ಷನು ಕೈಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ
ಕೊಂಡು ಪುರೋ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತನಾಗಿ ವಕ್ಷಗಳಂ ಕೂಡಿದ
ಮೈನಾಕ ವರ್ಣತದಂತೆ ಬಂದು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ರಾಯನಂ ಕುರಿತು
ಇಂತೆಂದನು, ಎಲೈ ರಾಜಕುಲತಿಲಕನೆ! ಶ್ರೀ ದೇವಿಯ ಕುಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾ
ತ್ರನಾದ ನಿನಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮೂರು ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿ
ಯೂ ಕಾಣಿಲ್ಲವಾದರೂ ನನ್ನಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ನಿರೂಪಿಸ
ಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನೈವಿಸಲಾಗ ರಾಜಾಧಿರಾಜನಾಡೆ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಯ
ನು ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ನುಡಿದ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಯಕ್ಷಾಧಿ
ಪನೆ! ಕೇಳು, ಸ್ವರ್ಗ ಮರ್ತ್ಯ ಪಾತಳಾದಿ ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಕರ್ಯ
ವಿಲ್ಲದಿರುವ ವದ್ವಿನಯದಿ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀ ರತ್ನಂಗಳಂ ಕಂಡು ಕೇಳಿ, ದಿಕ್ಪಾ
ಗಳಂ ದೀರ್ಘ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ಬಂದೂ ಪುಹೂರ್ತ ಪಾತ್ರ ಧ್ಯಾನ
ನಿಸಿ ತಲೆಯಂ ತೂಗಿಸುತ್ತ ಎಲೈ ಸುಗಂಧರಾಜ ಸಾರ್ವಭೌಮನೆ! ಕೇಳು
ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದೋಳು ಸುಧರ್ಮಾ ಎಂಬ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾಟ್ಯವನ್ನಾಡುತ್ತ,
ರಂಭಾ, ಮೇನಕಾ, ಊರ್ವಸಿ, ತಿಷ್ಠೋತ್ತಮಾ, ಎಂಬ ಪೆಸರುಗಳಿಂದ
ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆದಿರುವ ದೇವವೇಶಿಯರು ವದ್ವಿನೀ, ಚಿತ್ರಣೀ, ಶಂಖಿನೀ,
ಈ ಪರಿ ಜಾತಿ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವರು ಈಗ ಮುಖೇಂದ್ರನು
ದೂರವಾಸ ಶಾಪದಿಂದ ತೇಜೋ ಹೀನನಾಗಲಾಕಾಲ್ದೋಳು ಆ ನುಡೆ
ಸುಂದರಿಯರು ಅನುರರಿಂಪಾಕ್ರಮಿಸಿದ ಅಮರಾವತಿಮಂ ಬಿಟ್ಟು ಎ
ಲ್ಲಿ ಪ್ರೋದರೋ? ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಮ
ಹಾರಾಯನು ಮನಮೋಳಾಲೋಚಿಸಿ, ಎಲೈ ಕಾರ್ಯ ದಕ್ಷನಾದ ಯಕ್ಷನೆ!
ಗಡನದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ನೀನು ಜಂಬೂ ದ್ವೀಪ ಮೊದಲಾದ
ಸಪ್ತ ದ್ವೀಪಗಳಂ, ಚತುರ್ಧ ಶಭುವನಂಗಳಂ, ಮಾತೂ ಮನುವ್ಯರಿಂ
ಪ್ರವೇಶಿಸಲಕ್ಕನಾದ ಪ್ರದೇಶಂಗಳಂ ಕೂಡ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಆ ಕಳಾವತಿ
ಯ ರಿರುವ ಸ್ಥಳವಂ ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ನೀನೇ ಸಮರ್ಥನೆ
ದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲಾ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ಪರಮ ಹರ್ಷದಿಂದ ಪರರಾಯ
ಯಂಕರನಾದ ಮಹಾರಾಯನಾಜೆ ಯಂ ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ಸಾಪಾಂಗ

ಹಂಪ್ರಣಾಮವಾಗೈಯಲು ಆಗ ಸಮಯದೊಳಾ ಸಾರ್ವಭೌಮನು ಸಾ
ಯಂಧಪರಿವಾರ ನಮೇತಳಾದ ಸರ್ವಪುಂಗವೆಯಾದ ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡಿ
ಕಾಂಬಾ ದೇವಿಯ ಚರಣಪರೋಷಂಗಳಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಪುರಳ ಭಾಯಾಗು
ಗುಪ್ತನಂ ಕುರಿತು ನಿನಗೆ ಪುಂಗವಾಗಲೆಂದು ಮರಳ ಮರಳ ಹರಸಿ
ಕಳುಹಲು, ಬಳಿಕ ಆ ಯಕ್ಷನು ಭಾಳಯಂತೆ ಗಗನದೊಳ್ ಗಮ
ನುತ, ಮನುಷ್ಯ ತೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಲಂಟವರಾಟ ಮರಾಟ ಮುಂತಾದ
ದೇವಂಗಳೆಲ್ಲನುತ, ಬಲ ಭಾಗದೊಳ್ ಬಲಾರಿಯ ಭವನದಂತಿರುವ
ಬಂಗಾಳ ಮಂಪನ್ನ ಪತೋಕಿನುತ, ವಾರ್ಯತೀದೇವಿಯ ಪಾದಾರವಿಂದವಿ
ನ್ಯಾಸವಂ ಪರಿಕುಡ್ಡನಾದ, ಪರಮ ಪಾವನನಾದ ಹಿಮವಂತನ ಪಾದಂ
ಗಳಂಕಿಸೆಯುತ, ತನ್ನ ಮನದೊಳ್ ಪ್ರಕೃತಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹ ಪ್ರಕಾ
ರವಂ ಯೋಚಿಸುತ, ಭರತ, ಕಿಂಪುರುಷ ಮುಂತಾದ ಖಂಡಂಗಳಂ ಕೆ
ಳೆಯುತ, ಮುಂಭಾಗದೊಳ್ ಮನನ ನಿಧಿ ಧ್ಯಾನಾನನಂಗಳಂ ಮನವಂ
ಐಕ್ಯವಂ ಮಾಡಿ ಮಹೇಶ್ವರವದವನೈವಿ, ಮಹಾನುಭಾವರಾದ ಮುಷ್ಣಿ
ಗಳಂ ಸೇವಿತಮಾಗಿ, ಬ್ರಹ್ಮಾ ವಿ ದೇವತಾ ಸಮೂಹಂಗಳಿಗೆ ಅಧಾರಮಾ
ಗಿ, ಗ್ರಹ ಸಂಕ್ಷತ್ರ ತಾರಕಾ ನಿಕರದಿಂ ಪರಿವೇಷ್ಟಿತಮಾಗಿ, ರತ್ನಶಿಖರ
ನಹಸ್ರಗಳಿಂದ ರಾಜಿಸುವ ಮಹಾಮೇರುವಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವಾಗೈಯುತ,
ಅ ಕಾಲದೊಳ್ ಕಲಧೌತಮಯವಾದ ಪ್ರಾಕಾರದಿಂ ಪರಿವೃತಮಾಗಿ, ಅ
ಕ್ಷಯಮಾದ ನಿಧಿಗಳಂ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಯಕ್ಷರುಗಳಂ ಪರಿ ರಕ್ಷಿತಮಾದ
ಅಳಕಾವುರಿಯ ಗೋಪುರ ಪುರೋಭಾಗದೊಳ್ ಯಕ್ಷಾಧಿಪ ಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ
ಆವಾಸಸ್ಥಾನದಂತಿರ್ಪ ಚೈತ್ರ ರಥವೆಂಬ ವಿಸರಿಸಿಂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಮಾದ
ಉವ್ಯಾಸವನದಲ್ಲಿರುವ ಮಣಿಮಂತನಂ ನೋಡಿ, ಪ್ರಕೃತಕಾರ್ಯ ಸಾಧನ
ವಂ ಕೇಳುವೆನೆಂದು ಆಲೋಚನೆಯಾಗೈದು, ಅಂತರಿಕ್ಷಮಾರ್ಗದಿಂ ಪಕ್ಷ
ಗಳಂ ಬಗ್ಗಿಸಿ ಬೀಳುವ ಪಕ್ಷಿಯಂತೆ ಇಳಿದು ಬಂದು ನಿಂದಿರಲಾ; ಬಳಿಕ
ಮಣಿಮಂತನು ಭಾಯಾಗುಪ್ತನಂ ನೋಡಿ ಎಲೈ ಮಿತ್ರನೆ! ನಿನ್ನ ೧ ನೋ
ಡಿ ಬಹು ಕಾಲವಾಯಿತು, ನಿನ್ನ ಪತ್ನೀ ಪುತ್ರಾದಿಗಳು ಕುಶಲವೆ? ಎಂದು
ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗೈದು, ಮಧುರಮಾದ ಫಲಗಳಂ, ಪರಿಮಳಭರಿತಮಾದ ಪುಷ್ಪ
ಮಾಲಿಕೆಗಳಂ ಸತ್ಕಾರವಂ ಮಾಡಿ, ಸಮಯೋಚಿತಮಾದ ಮಾತುಗಳಂ

ವೇಳುತಲಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಛಾಯಾಗುವೃತ್ತನು ಮಣಿಮಂತನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಿತ್ರನೇ! ಅಮರಾವತೀ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ಅಮರವೇಣೀಯರಾದ ರಂಭಾದಿಗಳಲ್ಲಿರುವರು ತಿಳಿದಿರುವೆಯಾ? ಮತ್ತು ಈಗ ಅವರಿಂದ ಅವಶ್ಯ ಕಮಾದ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾರ್ಯವಿರುವದರಿಂದ ನೆಲೆಯಂ ತಿಳಿದು ವೇಳ ಜೀಕೆಂದು ನುಡಿಯಲಾ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ, ಮಣಿಮಂತನು ನಸುನಗುತ ಪರಿ ಹಾನೋಕ್ತಿಗಳಂತಲೆದೂಗಿ, ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ತಾಳಗಳಂ ಹಾಕುತ್ತ, ಎಲೈ ಮಿತ್ರನಾದ ಛಾಯಾಗುವೃತ್ತನೇ! ನಮ್ಮ ಅಲಕಾಪುರಿಯೋಳ್ಳಾವವನಾದ ರೂ ಆ ಕಳಾವತಿಯರಂ ಕಾಮಿಸಜೀಕೆಂದು ಬಂದಿರುವ ವೃತ್ತಮಾನವಂ ಯಕ್ಷೇಶ್ವರನಾದ ನಳಕೂಬರನಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸಿದ ಹ್ವಣವಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮಿಾರ್ವ ರಿಗೂ ಚಂಡಶಾಸನವಂ ಮಾಡಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಅಂತರವಿಲ್ಲ, ಆದರೂ ನೀನು ನನಗೆ ಪರಮ ಸಖನಾದುದರಿಂದ ಮರೆಮಾಚುವದು ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂದು ವೇಳ, ಕೈಗಳಂಪಿಡಿದು ರಹಸ್ಯವಾದ, ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ವಾನಯೋಗ್ಯವಾದ, ಮೆಲ್ಲನೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಂಚೆಗಾಲಿನಿಂ ದಾಟುತ ಬರುವ ಮಂದಮಾರುತ ಮರಿ ಗಳಿಗೆ ಆಧಾರವಾದ, ಮೊಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೆಮುಂತಾದ ಬಳ್ಳಿಗಳಂದುದುರುತ ಲಿರುವ ಪುಷ್ಪಪರಾಗ ವರ್ಷದಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಲತಾ ಮಂಟಪದೋಳ್ ಕುಳಿತು, ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ವೇಳಲುಜ್ಜುಗಿಸಿ, ಆಯ್ಯಾ ಮಿತ್ರನೇ! ಈ ಗದುರ್ಗಮವಾದ ಸ್ವರ್ಗವು ಧಾನವರಿಂ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತಲಿದೆ, ದೇವ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು, ಕಶ್ಯಪ, ಅತ್ರಿ, ಭರದ್ವಾಜ, ಮೊದಲಾ ದ ಬ್ರಹ್ಮ ಋಷಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪತ್ನೀ ಪುತ್ರಾದಿಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅರಣಿ ಮೊದಲಾದ ಯಜ್ಞಪಾತ್ರಗಳು ಕುಶಾನನಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಯೊತ್ತು ನಿಜ ನಿವಾಸಂಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ರೂಪಂ ಗಳಂ ಮರೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಹಾ ಮೇರು ಪರ್ವತದ ಗುಹಾಂತರಾಳಂ ಗಳಂ ಪೊಕ್ಕು ಈ ಕಠಿಣಮಾದ ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯಲಾರವೆಂದು ಪರಸ್ಪರ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ, ವಿವಿಧವಾದ ವಿಷತ್ತುಗಳಂ ಅನುಭವಿಸುತಲಿರುವರು. ನೀನು ವೇಳದ ರಂಭಾದಿ ವೇಷಿಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಪೋಗದೆ, ಇಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯಬೇಕಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಗೆ ಪೊರಮಟ್ಟು ಪೋಗಲಾರವೆಂದು ವೇಳುತಲಿರಲಾ ಕಾಲದೋಳ್ ಸ್ವರ್ಗ

ಧಿಪತಿಯಾದ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನು ದೈತ್ಯವಾನವ ಸಮೇತನಾಗಿ ಒಡ್ಡೊಲಗ
ಗೊಂಡು ಕುಳಿತು, ರಂಭಾದಿವೇಶಿಯರ ನರ್ಮನವಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ನಿ
ಶ್ಚೈಸಿ, ಅವರಂ ಕರತೆರುವದೆಂದು ಮೂತರಿಗೆ ನಿಯಮಿಸಲಾಗ ದೂತರು
ಆ ಹೃದಯಲ್ಲಿಯೆ ಅವರಂ ಕರತೆಂದು ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನಿಗೆ
ವಿಜ್ಞಾನವನೆಯಂ ಮಾಡಲಾ ರಾಕ್ಷಸನು ನರ್ತನವಂ ಮಾಡಲೀ ಎಂದು
ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲು ಆಗ ರಂಭಾದಿ ವೇಶಿಯರು ಕಾಲುಗೆಜ್ಜೆಗಳಿಗೆ ಕೈ
ಗಳಂ ಜೋಡಿಸಿ ರಂಗ ಭೂಮಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವಂ ಮಾಡಿ, ಬಳಿಕ ನಾ
ಟ್ಯಾಂಗಂಗಳಾದ ವೀಣಾ ವೇಣು ಮೃದಂಗಾದಿ ವಿವಿಧ ವಾದ್ಯಂಗಳಿಗೆ
ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಂದನೆಯಗೈದು, ಪ್ರಾಕ್ರೂಪಾಕದಿ ದೊಡಗೂ
ಡಿದ ವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಪ್ರರಾಣ ಪ್ರರುಪನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಪಾದಪದ್ಮಂಗಳ
ಗೆ ಪ್ರಪ್ಪಾಂಜಲಿಗಳಂ ಎರಚಿ, ಸಮವಾಗಿ ಪಾದಂಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಸಮ ಪ
ತಾಕ ಬಸ್ತಂಗಳಿಂದ ಸಿಂತು, ಹಸ್ತಂಗಳಂ ಕಡೆಗಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಈಡ್ಡಿಸು
ತ, ಶರತ್ಕಾಲ ಮೇಘ ಮಂಡಲದಿಂ ತೆರಳಿ ಒರುವ ಚಂದ್ರ, ಬಿಂಬದಂತೆ
ಮನೋಹರನಾದ ತೆರೆಯೋಳ್ ಮುಖವಂ ತೋರುತ, ನಾಟ್ಯರಂಗ
ದೋಳ್ ಮನೋಹರಮಾಗಿ ಮೇಳವಿಸಿರುವ ಗದ್ಯ ಪದ್ಯಂಗಳನ್ನಾಲಾಪಿ
ಸುತಲಿರಲಾ ಸಮಯದೋಳ್, ಸಭಾ ರಂಜನವಂ ಮಾಡುವ ಸೂತ್ರಧಾ
ರನು ತೆರೆಯ ಮುಂದುಗಡೆಯೋಳ್ ಬಿಂದು ಎಲೈ ಸರ್ತಕಿಯೇ!
ಇಂದ, ಪರಾಜಯವೆಂಬ ನಾಟಕವಂ ಅಭಿನಯಿಸುವದೆಂದಾಜ್ಞಾಪಿ
ಸಲಾ; ಆಗ ರಂಭಾದಿ ವೇಶಿಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನದೋಳ್
ನೆಂದರೇನು? ಪರಾಜಯವೆಲ್ಲಿಹುದು, ಹುಚ್ಚು ಬಲಿತು ಹೇಳಿದ ಪೆ
ಚ್ಚು ಮಾತುಗಳೆಂದೇನಿಸಿ, ನಿಜಾಸಕನಾದ ಕಳಾ ಧರನಂ ನೋಡಿಸಗುತ,
ಈ ನಾಟಕದ ಅಭಿನಯವಂ ನಾವು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಸಿ, ಬಳಿಕ
ಈ ದುಪ್ಪ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಮೋಹವಂ ಪ್ರುಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದೇನಿಸಿ, ಘನವಾದ
ನಾಟರಾಗದಿಂ ಮಾಟವಂ ಮಾಡಿ, ಅಹರೀರಾಗದಿಂ ಅಹರಿಯಂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ,
ಶೋಕವರಾಳಿಯಿಂದ ಶೋಕವಂ ಪ್ರುಟ್ಟಿಸಿ, ಹಿಂದೋಳ ರಾಗದಿಂದ ಹಿಂ
ದು ಮುಂದು ತೋರದಂತೆ ಮಾಡಿ, ಮೋಹನಾಲಾಪದಿಂ ಮೋಹಗೊ
ಳಿಸಿ, ದೇವಗಾಂಧಾರರಾಗದಿಂ ದೇವತಾ ಸಾರ್ವಭೌಮನಾಡ ಇಂದ್ರನೊ

ಸ್ತುತಿಸಿ, ಈ ಪರಿ ರಾಗಾಲಾಪನದಿಂದಲೇ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯು ಮಾಡುತ
ಮತ್ತೂ ವಿಮೂಢಕನ ಮುಖವು ನೋಡಲು ಆಗ ವಿದೂಷಕನು ಪಂಚ
ನದಿಂದ ಪಂಚತ್ವವಸ್ತುಪಿರುವಂತೆ ತೋರುವ ರಾಕ್ಷಸರಂ ನೋಡಿ, ಈ
ಕಾಲದೋಳ್ ಕೊಂಚಮಾಗಿ ಪಂಚಮ ರಸವು ತೋರಿಸಿ ಕಳಾವತಿ
ಯರ ಮುಖಂಗಳಿಗೆ ಕಲೆಗಳಂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದೆಣಿಸಿ, ರಾಕ್ಷಸ ನಭಿಯಂ
ಪೊಕ್ಕು, ಸಾಲಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ತಾಳೇ ಮಾರಗಳಂತಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರ ತಲೆ
ಗಳಲ್ಲಿ ತಾಳಂಗಳಂ ಹಾಕುತ, ಮುಟ್ಟು ತಾಳ ಮುಟ್ಟುಗಳಿಂದ ರಜ್ಜಿಗಳ
ಳಿಗೆ ಹಿಂಗುಟ್ಟುಗಳಂ ಕಚ್ಚುತ, ಅಟ್ಟುತಾಳ ಗತಿಯಿಂದ ಅಂಜುಗಳ
ಮೇಲೆ ಗುಟ್ಟುಗಳಂ ಒದಿಯುತ, ನೊಂಪಾದ ಜಂವೆತಾಳದಿಂದ ಪತಿಗಳಂ
ಆಟವು ಆಡಿಸುತ್ತಿರಲಾ; ಆಗ ಆ ಕಳಾವತಿಯರು ವಿಮೂಢಕನ ಹಾಸ್ಯ
ರಸದಿಂದ ಆನಂದ ಭೈರವಿಯನ್ನಾಲಾಪಿಸುತ ನಿಂತಿರಲು, ಬಳಿಕ ರಾಕ್ಷ
ಸರೆಲ್ಲ ಬೆಟ್ಟಗಳಿಂದ ಉರುಳಿ ಬರುವ ಕೋಡು ಕಲ್ಲುಗಳಂತೆ ಯೋವಳುತ
ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಿಕಾರಂಗಳಂ ನೋಡಿ, ಇದು ಮಯಾಸುರನಿಂದ ಮಾಡೆ
ಲ್ಪಟ್ಟ ಸಭಾ ಮಹಿಮೆಯೋ? ಇಲ್ಲದಿರೆ ಮದ್ಯವಾನದ ಮದವೇರಿ ಮತ್ತಿ
ನಿಂದ ಮನ ಬಂದಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಮ್ಮ ಚೇಷ್ಟೆಗಳೋ ಇಂತು
ಮಲ್ಲದೆ, ಮುಂದೆದ್ರನು ಮಾಡಿದ ಮಾಟದ ಮಹಿಮೆಯೋ? ಎಂದು ಪರಿ
ಪರಿಯಾಗಿ ಅಚ್ಚರಿಗೊಳುತ, ವಿಸ್ವಾಂಬರಾಭರಣಂಗಳಿಂದ ಬಹುಮಾ
ನವು ಮಾಡಲಾ ದೇವ ವೇಶಿಯರು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು, ಇತರ ರಾಕ್ಷಸ
ರಿಂದ ಬಾಧೆ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ಅವ್ವಣೆಯಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಿ
ಲಾಗ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನು ಅಮರಾವತಿ ಬೀದಿಯೋಳ್ ಈ ವೇಶಿಯರಿಗೆ
ಮತ್ತೋರ್ವರಿಂದ ಬಾಧೆ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ಸಾರಿಸಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತು ಗಾರ
ರಿಗೆ ಅವ್ವಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಕಳುಹಲಾ; ಬಳಿಕ ಆ ಕಳಾವತಿಯರು ತಮ್ಮ
ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳೋಳ್ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲು,

ಕೆಲವುಕಾಲ ಕಳಿದನಂತರ ಕೆಲರು ತುಂಟರಾದ ರಾಕ್ಷಸರ ಹುಡು
ಗರು ಯೋಚನೆಯು ಮಾಡಿ, ಈ ದೇವ ವೇಶಿಯರಂ ಮೋಸವು ಮಾಡಲಿ
ಚಿಸಿಬಿಡುವುದು ದೇವಮಂತ್ರಿಯಾದ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯಂತೆಯೂ, ಮತ್ತೋರ್ವ
ನು ದೇವತಾಸಾರ್ವಭೌಮನಾದ ಮಹೇಂದ್ರನಂತೆಯೂ, ಓರ್ವನು ಜಯಂ

ತನಂತೆಯು, ವೇಷಗಳಂತಾಳಿ ರಂಭಾದಿ ವೇಶಿಯರಮನೆಗಳೆಂಕುರಿತು
 ಪೋಗಲಾ ಚಂದ್ರವದನೆಯರು, ಅವರುಗಳಮೋನವನ್ನರಿಯದೆ ಕವಟವೇ
 ವದ ಇಂದ್ರಜಯಂತರಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವಾಗಿಎರಗಿ, ಬಳಕೆ ಅದೇಪರಿಯಾದ
 ಗುರುವಿಗೆ ಮರಾಧೆಯಿಂದ ಅಂಜಲಿಯುಂ ಮಾಡಿ, ರತ್ನಪೀಠಂಗಳೋಳ್
 ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ರಾಜೀವಚಾರಂಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಎಲೈ ದೇವದೇವನೆ! ನಮ್ಮ
 ಸಾಲ್ವರ ನಾಟ್ಯವಂ ಅವಲೋಕಿಸಿ ಬಹು ಕಾಲವಾಯಿತೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿ,
 ನನ್ನ ಸವ ಗೈಯುತ್ತಿರಲೂ; ಬಳಕೆ ಆ ರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಮಿಗಿಲಾದ ರಾ
 ಹ್ತನರು ಈ ವೇಶಿಯರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ಎಲೈ ರಂಭಾದಿಗಳರಾ!
 ನಿಮ್ಮ ನಾಟ್ಯವಂ ನಾವು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ವೇಳುತ್ತ, ಮನೆಯೋಳ್ ಪ್ರ
 ವೇಶವಂ ಮಾಡಿ, ಮುಸುಕುಗಳಿಂದ ಮೊಗಂಗಳಂ ಮರೆ ಮಾಡುತ್ತ, ಸಾ
 ಲಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವರಂ ನೋಡಿ ಇವರ್ಯಾರೊಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಅವರು
 ಗಳ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಮುಸುಕುಗಳಂ ತೆಗೆದು ಚನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ, ಎ
 ಲೈ ಅಣ್ಣಂದಿರುಗಳರಾ! ಇಂದ್ರನಂ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡದೆ ಹಿಂಗೆ
 ಟ್ಟುಗಳಂ ಕಟ್ಟಿರಿ, ಜಯಂತನೆ ದಡೆಯಂ ಪಿಡಿಮೆ ಜಾಡಿಸಿ, ಆ ಗುರು
 ವಿಗೆ ಗುರುತು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿರೀ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಹಾಗೇ ರಂಭಾ
 ದಿ ವೇಶಿಯರಂ ನೋಡಿ ಎಲೈ ತುಂಟುಗಾತಿಯರಾ! ನೀವು ಮಾಡಿರುವ
 ಕೃತ್ಯಂಗಳಂ ನಮ್ಮ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನು ಅರಿಯನು, ಆದ್ದರಿಂ ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ
 ಯೆ ತಿಳುಹಿಸಿ, ವೇಶಿಯರಾದ ನಿಮಗೆ ದಾಸೀಜನಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಮುಂಡೆ
 ನವಂಮಾಡಿಸಿ, ಮಂಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಕರಿಗಳನ್ನಿರಿಸಿ ಮಣ್ಣು ಹೊರುವಂ
 ತೆ ಮಾಡಿಸುವವರಲ್ಲಿ ಅಂತರವಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಯಂಕರಮಾದ ಮಾತುಗಳ
 ನ್ನಾಡುತ್ತ ನಿಂತಿರುವ ರಾಕ್ಷಸರಂನೋಡಿ, ಹುಲಿಯು ಹಿಂಡುಗಳಿಂದ ನು
 ತ್ತು ಪರಿದಿರುವ ಹೆಣ್ಣು ಹುಲ್ಲಿಗಳಂತೆ, ಸುಂಟರ ಘಾಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಬಾ
 ಳೆಯ ಸುಳಗಳಂತೆ, ಬಲೆಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಬಾಲ ಮೀನುಗಳಂತೆ, ತೆರೆಗಳ
 ಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುವ ಚಂದ್ರ ಬಿಂಬದಂತೆ ಗಡೆಗಡೆನೆ ನಡುಗುತ್ತ, ಆ ರಾಕ್ಷ
 ಸರ ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡೆ ಬೀಳುತ್ತ, ನಾವು ಅಬಲೆಯರು, ಏನೂ ಅರಿಯುವು
 ರಕ್ಷಣವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತತ್ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಪುಹಾ ವಧವಂ ತೋ
 ರಿ ಕಳುಹಿಸಿ, ಆ ಬಳಕೆ ಆ ವೇಶಿಯರಲ್ಲ ಬಹು, ಇವರು ಯಥಾರ್ಥ

ವಾದ ಇಂದ್ರಾದಿಗಳೂ? ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ವೇಷಗಳಂ ತಾಳಿ ಬಂದ ರಾಕ್ಷಸರೋ? ತಿಳಿದುಮಾ, ಇದರ ಪರಿಕ್ಷೆಯಂ ಮಾಡಿದರೆ ವಿಷಮ ಬರುವಂ ದರಿತು, ಕಾಸ್ಯಕಳಾ ಭಿಕ್ಷುನಾದ ಕಳಾಸರನೆಂಬ ವಿಷವಕನ ಕರಲಾ ಘವದಿಂ ಕನಕ ಗಿರಿಯ ಕಾಂತಾರವಂ ತರಳ ಬರುತ್ತ, ಮಾರ್ಗಾಯಾಸ ದಿಂ ಓರೋರ್ವರು ಎಲೆ ತಂಗಿಯರಾ! ನಮ್ಮ ಅಂಗಗಳೆ ನಮಗೆ ಭಾರವಾ ಗಿ ಬಳಲಿ ನಡೆಯಲಾರವೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಪಾಳು ತಿಟ್ಟು ಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾ ರು ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಹಾ ಎಂದು ಓಟು ನುರುಗಂ ಬಿಡುತ್ತ, ಕಟ ಕಟಾ ಕಡೆಯಂ ಕಾಣುವಿರುವ ಕಾಡಿನೋಳು ಕಾರುಣ್ಯಮಿಲ್ಲದ ಕಠಿಣ ಚಿತ್ತನಾದ ಕಮಲ ಸಂಭವನು ಈ ಪರಿ ನಮ್ಮ ನಾಲ್ವರಂ ಪಾಡು ಪಡಿಸ ಬಹುದೆ ಎಂದು ಕೈಗಳೋಳು ನೆಟ್ಟ ಗೆಗಳಂ ತೆಗೆಯುತ್ತ, ಸಹಿಸಲತಕ್ಕ ವಾದ ಕಪ್ಪ ವಂ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಟು ಮಾಡಿರುವ ನಿನಗೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾನರಾದ ತಾಯಿ ತಂಗಿಯರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆ, ಎಂದು ಚರ್ಮ ಮುಖನಂ ಕುರಿತು ಬಗೆ ಬಗೆಯಾಗಿ ಜೈಯಂತಿರಲಾಗ ರಂಭಿಯು ಊರ್ವಶಿಯ ಕೈಯ್ಯಂ ಪಿಡಿದು ಎಲೈ ಸಖಿಯೆ! ಈ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ, ದಾಯಾದಿ ಮತ್ಸರವಂ ಮನದೋಳು ಮಾಡಿರುವ ದೇವದಾಸವರು ಓರಿ ದೋರ್ವರು ಮಡಿಮುಖೋಗದೆ ಮಂದರ ಪರ್ವತವಂಮುಂತುಮಾಡಿ ಕಾಲ್ಕ ಡಲಮಥನವಂ ಯೆಂತುಮಾಡಿದರೋ? ಯಿಷ್ಟು ಮಾತ್ರಗ್ರಿಂದಲೇ ರಮಾ ದೇವಿಯನಮಾನಕಾಲದೋಳು ನಮ್ಮೊಲ್ಲರಂ ನೆಪು ಇಲ್ಲದೆ ದೈವವು ಯಾಕೆ ಪುಟ್ಟಿಸಿದನು? ಪುಟ್ಟಿದವರು ಕರಾಳವಾದ ಕಂಠಕೂಟ ಸ್ವಾಳಿ ಗಳಿಂ ಕಂದಿ ಹೋಗದೆ ಈ ಕರ್ಮವಂ ಅನುಭವಿಸಲೇ ಎಂದು ಪದ್ಮ ಸಂ ಭವನು ಪಣೆಯೋಳು ಬರವಿರುವನೋ? ಎಂದು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಹಂಬಲಿ ಸುತ್ತ, ಕಾಲುಮೆಯಂತೆ ಹರಿಯುವ ಕಣ್ಣೀರಿನಿಂ ಕುಚ್ ಕುಂಭಗಳಂ ತುಂಬುತ್ತ, ಚೆಟ್ಟಿ ದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಹುಲ್ಲುಗಳಂನುಡುತಲಿರುವ ಕಾಡ್ಗಿಚ್ಚಿನ ರಘುಳಂಗಳಂ ನೋಡಿ ಇವು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕೂಹವಂ ದಹಿಸುವ ಬಡ ಬಾಸ ಲಜ್ವಾಲಾ ನಮೂಹಂಗಳೋ? ಅಲ್ಲದೆ ಕಲ್ಪಾಂತದೋಳು ಉದಯಿಸಿದ ಚಂಡ ಕಿರಣನ ತಂಡಂಗಳೋ? ಇಂತು ಮಲ್ಲದೆ ಶಂಕರನ ಮೂರನೆ ಕಣ್ಣಿನೋಳು ಉದ್ಭವಿಸಿದ ವಕ್ಷಿ ಜ್ವಾಲಾ ಕಲಾವಂಗಳೋ? ಅಲ್ಲದೆ ಆದಿ

ಶೇಷನ ಉಸುರುಗಳಿಂ ಜನಿಸಿದ ಕಿಡಿಗಳ ನಮೂಹಂಗಳೊ? ಶೀಗಲ್ಲದೆ
ಕಾಲಗತಿಯಿಂದ ಕೆಂಡೆಗಳಂ ವರ್ಷಿಸುವ ಪುಷ್ಪಲಾವರ್ತ ಮೋಘಂಗಳೊ?
ಎಂದು ಪರಿ ಪರಿಯಾಗಿ ಊಹಿಸುತ್ತ, ನೂಜಿ ಮೊನೆಗಳಂತೆ ಚು
ಚ್ಚುವ ಸೂರ್ಯ ಕಿರಣಂಗಳಿಂ ಬೆಂದು ಕಂದಿರುವ ಸೀರೆಗಳಿಂದ ಪುಟಪಾ
ಕದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರತ್ಯಳಗಳಂತೆ ತೋರುತ್ತ, ನಡೆಯುತ್ತಲಿರುವ ಸಮ
ಯದೋಳ್ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಅಬ್ಬಾಡುವ ಕಾಡ್ಲೋಣಂಗಳಂ
ಕೂಡ ನೋಡಿ ಹದರುತ್ತ, ಚಮರೀಮೃಗ ಸಮೂಹಂಗಳಂ ಚನ್ನಾಗಿ ಕಾ
ಣುತ್ತ, ಕನ್ನೂರಿ ಮೃಗಗಳ ನಾಭಿಗಳಿಂ ಸುರಿವಿರುವ ನಾಭೀ ರಕ್ತಂಗಳಂ
ಕ್ರೈಗಳಂ ತೆಗೆಯುತ್ತ, ಮದ್ದಾನೆಗಳ ಫೀಂಕಾರ ಶಬ್ದಗಳಂ, ಕಾಡು ಹಂ
ವಿಗಳ ಪುಫುಗರ ಧ್ವನಿಗಳಂ, ಚಂಡನಾಯುವಿನ ಹಿಂಡುಗಳಿಂದ ಸುತ್ತ
ಲ್ಪಟ್ಟು, ಭೋರೆಯ ಮೊರೆಯುವ ಮರಗಳ ರವಂಗಳಂ, ಘೊ ಎಂದು
ಕೂಗುವ ಕಾಡು ಹಕ್ಕಿಗಳ ಭಯಂಕರ ಶಬ್ದಂಗಳಂ ವಿಭ್ರಾಂತ ಚಿತ್ತ
ರಾದ ಕೆಲವರು ಹಿಂದು ಬೀಳಲು, ಕೆಲವರು ಮುಂದು ಮುಂದೆ ಓಡಿ
ನೋಗಿರುವ ಕಾಂತೆಯರಂ ಕಾಣದೆ ಕಳವಳಗೊಂಡು ನಿಂತು ಕಳಾಫ
ರನಂ ಕುರಿತು ಜೊ! ಎಂದು ಕೂಗಲಾಗ ಕಳಾಫರನು ಆ ಶಬ್ದದಿಂ ಬ
ಟುಗಿ ಕೂಡಿರ್ಪ ರಾಘವಿ ನಾಲ್ವರೆನೋಡಿ, ಎಲೈ ತಂಗಿಯರಾದ ತರು
ಣಿಯರಾ! ಈ ದುರ್ಗಮವಾದ ಮಾರ್ಗವಂ ಕಳದು ಬಂದವು, ನನ್ನಾಣೆ
ನಂಬಜೀಕೆಂದು ವಿನಯೋಕ್ತಿಗಳಂ ಲಾಲಿಸಿ ನಗಿಸುತ್ತ, ಕಮರಿಗಳಿಂದ
ಹರಿಯುವ ನೀರಿನೋಳ್ ಕೈ ಕಾಲುಗಳಂ ತೊಳೆಯುತ್ತ, ಎದುರಾಗಿ ಬ
ರುವ ಮೆಹ್ಲೆ ಸ್ತ್ರೀಗಳಂ ಕಂಡು ಅಳಕಾಪುರಿಯು ಎಷ್ಟು ದೂರ
ವಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತ, ಬಳಿಕ ಎಲೈ ಕಳಾವತಿಯರಾ! ಇವು ಕೈಲಾನ
ವರ್ಷತದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಮಾಕಂದ ಮಂದಾರ ವೃಕ್ಷಂಗಳ ಸಾಲು
ತೋಪುಗಳು, ಇವು ದೋಹದ ವಿಶೇಷಂಗಳಿಂದ ಆಕಾಲದೋಳ್ ಪುಷ್ಪ
ಫಲ ಭರಿತಂಗಳಾದ ಅಳಕಾಪುರೋಪವನಂಗಳು, ಇವು ಜಾರಿಣಿಯ
ರ ಸುರತಕ್ರೀಡೋಚಿತ ಮಂದಿರಂಗಳು, ಇವು ಲವಂಗ, ಮಾತುಲಂಗ,
ಪುನ್ನಾಗ, ವೃಕ್ಷಂಗಳಿಂ ಸುತ್ತಿ ಚೆರದಿರುವ ಯಾಲಕ್ಕಿ ಬಳ್ಳಿಯ ಮಂ
ಟವಂಗಳು, ಇವು ಸ್ನೇಹಕ ಸರೋವರಂಗಳು, ಇವು ಮಾಹಾ ಹೃದಂಗಳಂ

ಳೆಂದು ತೋರಿಸುತ್ತ, ಎದುರಾಗಿ ಕಾಣಬರುವದೇ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಂ ರತಿಕಾಂ
ತನೆ ನಾಟ್ಯವನ್ನಾಡಿಸಿದ ನಳಕೂಬರನ ನಾಟ್ಯಶಾಲೆ ಎಂದು ಕಿವಿಗಿಂಪಾಗಿ,
ಮನೋಹರವಾಗಿ ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲೂ; ಆಗಲಾ ದೇವವೇಶಿಯರು ಆ
ಹಾಸ್ಯದ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ನಸುನೆಗುತ, ಪುರೋಭಾಗದೋಳ್
ಅಷ್ಟುಲಕ್ಷ್ಮಿಯರಿಗೆ ಆ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿರುವ ಅಳಕಾವಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಅಗಳ
ನೆಂತೆ ನುತ್ರಿ ಬುದಿರುವ ಅಲಕಸಂವಾ ಎಂಬ ನೈವೇದ್ಯದಿ ಅನಂದದಿಂ
ಮದ್ದನವಂ ಮಾಡಿ, ಪಚ್ಚೆ ಕಲ್ಲುಗಳಂ ಕಟ್ಟಿದ ಸೋಪಾನ ಪಟ್ಟಿ
ಗಳಿಂದಲೂ, ತಟ ತಟಾ ಎಂಬ ಶಬ್ದಂಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ತೆರೆಗಳ ತುಂತು
ರುಗಳಿಂದಲೂ, ತಂಪಾಗಿರ್ಪ ತಾವಿಸಲ್ಲಿ ಬಾಡಿರುವ ಬಳ್ಳಿಗಳಂತೆ ನಿಲ್ಲ
ಲಾರದೆ, ಮಾರ್ಗಾಯಾಸದಿಂ ಬ್ಯಾಸರಗೊಂಡು ಮಲಗಿದ ಮಾತ್ರದಿಂ
ದೇ ಮೂರ್ಛೆಯೆನ್ನಿದಲಾಗ, ಕಲಾಧರನು ಹತ್ತಾರು ಕಮಲಂಗಳಂ ಒ
ಟಾಗಿ ಕೂಡಿಸಿ ತಲೆದಿಂಬುಗಳಂತೆ ಇಟ್ಟು, ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಕಮಲ ದಳಂ
ಗಳಂ ಬತ್ತಿ, ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಚ್ಚೆ ಕಪ್ಪುರದ ಬತ್ತಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂ
ವುಗಳಂ ಪೋಣಿಸಿದ ಬೀಸಣಿಗೆಯಂ ಬೀಸುತ್ತ, ಮುಖ ಕಮಲಂಗಳಿಗೆ
ಝುಮ್ಮನೆ ಮುತ್ರಿರುವ ಮರಿದುಂಬೆಗಳ ತಂಡಗಳಂ ತಡೆಯುತ್ತ, ಇದೇ
ನಚ್ಚು ರಿಯು, ಕಣ್ಣುಗಳಂ ಬಿಡದೆ ಮಧುರವಾಗಿ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡದೆ,
ಮಲಗಿದವರು ಮಲಗಿದ್ದಂತೆಯೇ ಇರುಪರು. ಇವರು ಎಲ್ಲರಂತೆ ಎಷ್ಟೊ
ರವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ, ತಾಯಿಯಾದ ಅಳಕನಂಪಾದೇವಿಯೇ ನಿನ್ನಂ ಪ್ರಾಪ್ತಿಸಿ
ತೆರಳಿ ಪ್ರೇಮವೆನೆಂದು ಮುಡುವುಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ ನಿಂದಿರಲಾ ಸಮಯ
ದೋಳ್ ದೈವವಶದಿಂದ ಬಂದ, ಶೈತ್ಯ, ಸೌರಭ್ಯ, ಮಾಂದ್ಯಗಳಂ ಕೂ
ಡಿರುವ ಮಂದಮಾರುತದ ಗದ್ದಲದಿಂದೆದ್ದು ನಿಟ್ಟುಸುರುಗಳಂ ಬಿಡುತ್ತ,
ಕೈಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಮೈಗಳಂ ಮುರಿಯುತ್ತ, ಮಾರ್ಗಾಯಾಸದಿಂ ಮೈ ಮ
ರತು ಮಲಗಿದವೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಕಲ್ಲೊತ್ತುಗಳಿಂದ ಕಂದಿರುವ ಕಾಲ್ಕ
ಳಂ ಕೈಗಳಂ ಪಿಡಿಯುತ್ತ, ನಾಟದ ಮುಳ್ಳುಗಳಂ ಉಗುರುಗಳಂ ಕೀಳುತ್ತ
ಲಿರುವ ಆ ದೇವವೇಶಿಯರು ಕಳಾಧರನಂ ಮರೆಯಾಗಿ ಕಳುಹಿ, ಸರಿಗ
ಳಂ ಸಡುಲಿಸಿ ನೀರೆಗಳಂ ಬಿಚ್ಚಿ, ತಾಪವಂ ತಾಳಲಾರದೆ, ತಮ್ಮ ಅವ
ಯವ ಸೌಂದರ್ಯವಂ ನೋಡಿ ತಾವೇ ನಗುತ ನೀರಿನಲ್ಲಿಳಿದು, ಇಲ್ಲಿ ಕಣ

ಕಾಲುಪ್ರಮಾಣ, ಇಲ್ಲಿ ಕಟಪ್ರಮಾಣ, ಇಲ್ಲಿ ಕಂಠಪ್ರಮಾಣವೆಂದು
 ನುಡಿಯುತ್ತ, ಹಾಗೇ ಮುಂದುಗಡೆಯೋಳ್ ಮುತ್ತಿನ ಸಮೂಹಂಗಳಂ
 ಕೂಡಿ, ಶ್ವೇತದ್ವೀಪದಂತಿರ್ವ ಮರಳು ದಿನ್ನೈಯನ್ನೇರಿ ಮನೋಹರವಾದ
 ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತ, ಮುಷ್ಟಿಗಳು ಮುತ್ತುಗಳನ್ನೆರಚುತ್ತ, ನೀರಂಜೇ
 ಮರಗಳನ್ನೇರಿ ಧುಮುಕಲುಚ್ಛೋಗಿಸಲಾ ರಂಭೆಯು ಕಮಲದ ಮೊಗ್ಗು
 ಗಳಂ ಜಿಗಟಿ ಕುಚ ಕಲಶಂಗಳೋಳ್ ಮೆಲ್ಲನೆ ಒತ್ತುತ್ತಿರಲು, ತಿಲೋತ್ತ
 ಮೆಯು ಅರಳದ ಕನ್ನೈವಿಲುಗಳಂ ಕಣ್ಣುಗಳೋಳಿರಿಸಿ ಎನ್ನ ನೇತ್ರಂಗಳಿಗೆ
 ಸರಿಬರಲಾರವೆಂದು ನಿವಾಳಿಯಂ ತೆಗದು ಬಿಡುಡಲು, ಊರ್ದ್ವಸಿ
 ಯು ಕದಳೀ ಕಂಭಂಗಳಂ ತನ್ನ ಊರು ಕಾಂಡಂಗಳೊಡನೆ ಸರಿ ಬರು
 ವನೋ? ಎಂದುನೋಡುತ್ತಿರಲು, ಮೇನಕೆಯು ಪಾನಕವಂವಾಡಿ ಪಾನವ
 ಗ್ರೆಯ್ಯುತ್ತ, ಕಮಲ, ಕನ್ನೈವಿಲುಗಳಂ ಕತ್ತರಿಸಿ, ಕುಪ್ಪಸ, ನೀರೆಗ
 ಳಂತೆ ಮಾಡಿ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿಕೊಂಡು, ಬಳಕೆ ಅರ್ಧ ನಿಕಸಿತವಾದ
 ಕುಮುದಕುಟ್ಟುಲಂಗಳಂ ಕುಚ ಕುಂಭಂಗಳೋಳ್ ಇಡುತ್ತಿರಲು, ಆಗ
 ಆ ಕಾಂತೆಯರೆಲ್ಲರೂ ಪರಸ್ಪರ ಹಸ್ತಂಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಮಂಡಲಾಕಾರ
 ವಾಗಿ ತಿರಗುತ್ತ, ಸದಿಯೋಳ್ ಇಳಿಯುವ ಸಮಯದೋಳ್ ತಾವರೆ
 ದಂಟುಗಳಿಂದ ಬಿಗಿದ-ತಾಳೆಯ ಹೂಪುಗಳ ತೆಪ್ಪರಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನದಿ
 ಯಲ್ಲಿ ಹರಿಸುತ್ತಲಿರಲಾಗ, ಯಕ್ಷವೇಶಿಯರು ಜಲಕ್ರೀಡೆಯಂ ಮಾಡುವ
 ಈ ವೇಶಿಯರಂ ನೋಡಿ, ಇವಳು ರಂಭೆಯು, ಇವಳು ಊರ್ವಸಿಯು,
 ಈ ಈರ್ವರ ಮೈಗಳಂ ನವರುತಲಿರುವ ಇವರೀರ್ವರುಗಳು ಮೇನಕಾ,
 ತಿಲೋತ್ತಮೆಯರೆಂದು ಕೂಗುತ್ತ, ನದಿಯಲ್ಲಿ ಧುಮುಕಿ ಅಪರ ನನಿಾಪ
 ವನ್ನೈದಿ, ಕುಶಲವಂ ಕೇಳಿ ಕುಚಂಗಳಿಂದ ಕುಚಂಗಳಂ ಒತ್ತಿ ಆಲಿಂಗ
 ನಗೈದು, ಮುದ್ದಿಸುತ್ತ ಸಮ್ಮ ನವನೂಟಕಶಾಲೆಯೇ ನಿಮ್ಮ ನಾಲ್ವರಿಗೆ
 ಬಿಡದಿ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತ, ಸೌಲಾಗಿ ನಿಂತು ತಾವರೆ ದಂಟುಗಳಂಜೀರ್ಣ
 ಳನಿಗಳಂತೆ ಮಾಡಿ ಉದುಕವಂ ಚಿಮ್ಮುತ್ತ, ತಣ್ಣಗಿರುವ ತಾವರೆಯ ದಂ
 ಟುಗಳಿಂದ ಓರ್ವರಂ ಓರ್ವರು ಹೊಡೆಯುತ್ತ, ಅಂಡೆಗಳಂತಿರುವ ಅರ
 ಳದ ಕಮಲಂಗಳಲ್ಲಿ ನೀರುಗಳಂ ತುಂಬಿ ಎರಚುತ್ತ, ಪುಷ್ಪ ಪರಾಗಂಗಳಂ
 ಚಲ್ಲುತ್ತ, ಮಂದಮಾರುತದ ಮರಿಗಳಂ ತಬ್ಬಿ ತೆರಳಿ ಬರುವ ತರಂಗ

ತತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಣುಗಿ ತೇಲಿಬರುವ ಹೆಂಸಶಿಶುಗಳಂ ಮುದ್ದಿಡುತ್ತ, ಮುಳುಗಿರ್ಪ ತೊಟ್ಟುಗಳುಳ್ಳ ಮೊಲೆಗಳಂ ನೋಡಿ, ಇವು ನಮ್ಮ ಸಚಾತೀಯಂಗಳೆಂಬ ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಓಡಿಬರ್ಪ ಚಕ್ರವಾಕ ಪಕ್ಷಿಗಳಂ ಪಿಡಿಯುತ್ತಲಿರಲು. ಆ ಕಾಲದೋಳ್ ಕೆಲರು ನಾರಿಯರು ವಿಲಾಸದಿಂ ನೀರಿನೋಳ್ ಮುಳುಗಿ ತಮ್ಮ ವ್ರೇಮ ಸಖಿಯರ ಮುಂಗಾಲುಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಸೆಳೆಯುತ್ತಿರಲೂ; ಮತ್ತೆ ಕೆಲಂಬರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಖೀಜನಂಗಳ ಚೆನ್ನುಮೊಲೆ ಹತ್ತಿ ನೋಡುವರಿಗೆ, ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ, ಚಕ್ರಾಕಾರವಾಗಿ, ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ, ನೀರಿನೋಳ್ ಧುಮುಕುತ್ತಿರಲು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲಂಬರು ನಾರಿಯರು ಪಚ್ಚಕವ್ವುರದ ಬದಿಯಂ ಕೈಗಳಿಂದತ್ತಿ ಪರಿಪರಿಯಾದ ಪರಿಹಾಸಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತ ಎರಚುತ್ತಿರಲೂ; ಇನ್ನು ಕೆಲಂಬರು ಮೈಯ್ಯಾರಿಯರು ಕೋಮಲಂಗಳಾದ ಕುಮುದ ಕುಟ್ಟಲಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಮನೀಯಮಾದ ಕುಂಕುಮವಂ ತುಂಬಿ ಚಂದವಾದ ಚಂಡುಗಳಂತೆ ಹೊಡಿಯುತ್ತಿರಲು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲಂಬರು ಕಮನೀಯಮಾದ ಕಾಲವನ್ನರಿತು ಕಾಂಭೋಜ ರಾಗವನ್ನಾಲಾಪಿಸುತ್ತಿರಲೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಅಬಲೆಯರು ಆ ಕಾಂಭೋಜರಾಗದ ಆಲಾಪನೆಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಗಂಭೀರವಾದ ನದೀತೀರಂಗಳತತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕರಂಗಳಿಂದ ಮನೋಜ್ಞವಾದ ಮೃದಂಗವಾದ್ಯವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಮಾನಸಿಯರು ಆ ಮೃದಂಗವಾದ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತಾಳಗಳಂ ತಟ್ಟುತ್ತಿರಲು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಮಂದಗಮನೆಯರು ಆ ತಾಳಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಜ್ಜುವಾಡಿ ಕೊಂಡು ತಾನಗಾನವಗೈಯ್ಯುತ್ತಿರಲು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಕಲಾವತಿಯರು ಆ ತಾಳವಂ ಮೇಳವಿಸಿ ವಿಣಾಧ್ಯನಿಗಳಂತಿರುವ ತಮ್ಮಗಳ ಕಂಠಗಾನದಿಂ ಮೋಹಿಸಿ, ಕಣ್ಣಳಂಮುಚ್ಚಿ ಕಮಲವನುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಲಹಂಸೆಗಳಂ ಬೆದರಿಸುತ್ತ, ಚಕೋರಂಗಳಂ ಚದರಿಸುತ್ತ, ಚಾತಕಂಗಳಿಗೆ ಮ್ಯಾತೆಯಂ ತೋರಿಸುತ್ತ, ಹೆಣ್ಣು ಹಂಸೆಗಳೊಡನೆ ನೇರಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಲಿರುವ ಪುರುಷ ಹಂಸೆಗಳಂ ನೋಡಿ ಇದು ಹಂಸ ಬಂಧವೆಂದು ಅಳವಡಿಸುತ್ತ, ಜನರಂಜಕವಾದ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯೊಳಾಸಕ್ತರಾಗಿರಲೂ;

ಅತ್ಯಲ್ಪಾ ಅಳಕಾವುರಿಯೋಳ್ ನಮ್ಮೊಡೆಯನೊಡ ನಳಕೂಬರನು
 ಜಯಂತನೆ ಕರವಂ ಪಿಡಿಪು ಎತ್ತರವಾದ ಚಿತ್ತರವ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ಉಪರಿ
 ಭಾಗದೋಳ್ ಕೂಳತು ದೂರದರ್ಶನವೆಂಬ ಕನ್ನಡಿಯೋಳ್ ಪ್ರತಿಫಲಿ
 ಸಿದ ದಿಕ್ಪಾಲಕರ ಗೋಪುರಂಗಳಂ ಈಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಅಮರಾವತಿಯಿಂಬೋಡಿ
 ಬಂದ ಕಂಬನಿದುಂಬಿದ ಜಯಂತನೆ ನಿಶ್ವಾಸದಿವಾಶ್ವಾಸ ಪಡಿಸುತ್ತ,
 ಅಲಕನೆಂದಾ ನದಿಯೋಳ್ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯನ್ನಾಡುವ ರಂಭಾವ್ಯವ್ವರ ಸ್ತ್ರೀ
 ರುಗಳಂ ಸಮೀಪವಲ್ಲಿದ್ದಂತೆಕಂಡು ಉಪ್ಪರಿಗೆಯಿಂದಿಳಿದು ಬಾಗಿಲೋಳ್
 ಕಾವಿವ ಸನ್ನಂ ಕುರಿತು ಅಯ್ಯಾ ಮಣಿಮಂತನೆ! ಅಳಕನೆಂದಾ ನದಿ
 ಯೋಳ್ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯನ್ನಾಡುವ ರಂಭಾವಿವೇಶಿಸುರಂ ಕರದುಕೊಂಡು
 ಬಾ ಎಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲೂ, ಆಗ ನಾನು ಅತಿ ತ್ವರೆಯಿಂದ ಅಳಕನೆಂದಾ
 ನದಿಯನ್ನೈದಿ ಆ ರಂಭಾದಿಕಾಂತಾರತ್ನಂಗಳಿಗೆ ಅಳಕೇಶ್ವರನಾದ ನಳ
 ಕೂಬರನು ಚೈತ್ರ ರಥವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಆರಾಮದೋಳ್ ವಿರಾಮ
 ವಾಗಿ ವಿಹಾರವಗೈಯ್ಯುತ್ತ ನಿಮ್ಮ ನಾಲ್ಕರಂ ಕರದುಕೊಂಡು ಬಾ ಎಂ
 ದು ನಿರೂಪಿಸಿರುವನೆಂದು ವೇಳದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಆ ದೇವವೇಶಿಯರು
 ಕಂವರ್ಪನ ದರ್ಪಣದಂತಿರ್ಪ ತಮ್ಮ ಮುಖಂಗಳಲ್ಲಿ ವದ್ಧರಾಗ ಮಣಿಬ
 ಟ್ವುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಚಕಚಕಿಸುವ ನಖಕಾಂತಿಗಳಂ ನಿಜಕಾಂತಿಯಿಂದ
 ಪರೀಕ್ಷೆಯಗೈಯ್ಯಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿರುವ ಭಾರ್ಗವನಂತಿರುವ ವಜ್ರದುಂ
 ಗುರವಂನಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ, ನೀಲಮಣಿ ನಿವಹಂಗಳಂನಿಂದಿಸುವ ತುರುಬು
 ಗಳಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವುಗಳಂ ತುಂಬಿ, ನೊಗನು ಮೀರಿದ ನೋಗೇ
 ಗಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಕವ್ವುಗಳಂ ತಿದ್ದಿ, ಬಟುವಾದ ಕುಚಂಗಳಂ ಕೂಡಿ, ಅಂ
 ಗ ರಾಗದ ಐಕ್ಯವಂ ಹೊಂದಿದ ಕುಪ್ಪುಸಗಳಲ್ಲಿ ಮಡಗಿದ ವೀಳ್ಯದ
 ಮಡುವುಗಳಂ ಮೆಲ್ಲತಲಿರುಲಪ್ಪರೋಳ್ ಜಂಭಾರಿಯು ಸಂಭಾವಿಸಿ
 ಕೊಟ್ಟ ಅಂಚು ಸೀರೆಯ ನೆರಿಗಳಂ ಸರಿ ಮಾಡುತ್ತಲಿರುವ ರಂಭೆಯು,
 ಪ್ರಾರ್ವದೋಳ್ ಪ್ರರೂರವಸ್ಥಿನಿಂದ ಆರ್ಜಿಸಿದ ಮಣಿಹಾರಂಗಳಂ ಸರಿ
 ಮಾಡುತ್ತಲಿರುವ ಊರ್ವಸಿಯು, ವಜ್ರದ ವಂಕಿಗಳಂ ತಿರಿಗಿಸುತ್ತಲಿರುವ,
 ತಪವಂ ಮಾಡುತ್ತಲಿರ್ದ ಗಾಧಿಪುತ್ರನ ಮಾನವನ್ನವಹರಿಸಿದ ಮೇನಕಿ
 ಯು, ನೆನ್ನ ಅವಯವ ಸೌಂದರ್ಯವೇ ಅಭರಣಂಗಳಿಗೆ ಅಲಂಕಾರ

ವೆಂದು ಭೂಪಣಂಗಳಂ ದೂಷಣವಂ ಮಾಡಿ ಎದಾಭಿನಯಂಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿ
ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಂದೆನಿಸಿದ ತಿಳೋತ್ತಮೆಯು, ಈ ನಾಲ್ವರೂ ಅತಿ
ಜಿಘ್ರಿಸಿದದ್ದು ಹೋಗುತ್ತಲಿರುವ ಕಾಂತೆಯರಂ ನೋಡಿ ಹಿಂದಸಿಂದೋ
ಡಿ ಬರುವ ಕಳಾಧರನು ರಂಭಿಸುಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ರಂಭಿಸು! ತಲೆ,
ಯು ಮುಟ್ಟಿ ಭಾಷೆಯಂ ಮಾಡಿದರೂ ಒಮ್ಮೆ ವೇಶಿ ಜಾತಿಯರಂ ನಂಬ
ಬಾರದೆಂದು ನುಡಿದು ಬಿಡುರಿನುರ ಮಾತುಗಳಂ ಮಾತಾ ಪಾಕ್ಯದಂತೆ
ತಿಳಿಯುವೆಕಲ್ಲದೆ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಕೊಂಚಗಾತಿಯರೇ ಕಾಲವಂ ಕಂಡು
ಬಂದವರು, ಅದೆಂತೆನೆ—ತಪೋನಿಧಿಯಾದ ವಿಷ್ಣುಮಿತ್ರನಂ ನಾನಾ ಪ್ರ
ಕಾರಮಾಗಿ ನಾಟ್ಯವನ್ನಾಡಿಸಿ, ಕಾಲ್ಗಿಜ್ಜಿಗಳ ಗಂಟಂ ತಲೆಯೋಳು
ಹೊರಿಸಿ, ಇಂದ್ರನ ಸಭೆಯಂ ಹೊಂದಿಸಿದ ಹೊಂತಗಾತಿಯೊಬ್ಬಳು,
ಮತ್ತೋರ್ವಳು ಪ್ರಾರೂಪಿಸ್ಸಿನ ಮನೆಯಂ ಮಾರಿಸಿ ಮಾಹಾ ಪಞ್ಚಮ
ತೋರಿಸಿ ಬಂದ ಭಾಗ್ಯವಂತಳು, ಒಬ್ಬಳು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದವರು ಸಾಲದೆ
ಮನುಷ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಯಜ್ಞಾಂಗಲಂ ಮಾಡಿ ಅಭಿಷಿಕ್ತರಾ
ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದಲೇತಿನಸಂ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡ ನೇಮವಂತಳು, ನೀನಾದ
ರೇ? ನಾವೇವರ್ತನೆಗಳು ಬಿಟ್ಟು ವ್ಯಕ್ತರಮಾದ ಮದ್ದುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವ
ಶ್ಯರಂ ಮಾಡಿ ತಗಲಿಸಿಕೊಂಬ ತೊಟಲಮಾರಿಯರು, ಈ ಪರಿಯೋಳು
ಅಮರಾವತಿಯುಂ ಹಾಳುಮಾಡಿ, ಈ ಹುಡುಗವಾಳ್ಯದಂ ನೇರಿಸುವ ಕಾರ
ಣ, ಎನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ನೀವು ನಾಲ್ವರೂ ಜಂಭಾರಿ ತನುಜನಾದ ಜಯಂತ
ಕುಂಜೀರ ಪುತ್ರನಾದ ಸಳಕೂಬರ ವೇದಲಾದ ಹುಡುಗರಂ ಉಳಿಯಗೊ
ಡಿಸುವರಾಗಿ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ನುಡಿದು, ಇಂತೆಲ್ಲದೆ ಈಗ ಅಳಿಕಾ
ಪ್ರಿಯಂ ಸುತ್ತು ಪರಿಧಿರುವ ಅಳಕನುವಾ ಸದೀತೀರದಲ್ಲಿ ಉಟ್ಟಿದ್ದ ನೀ
ರೆಗಳಂಚಿಟ್ಟು ಬಿಸುಟು, ಹೊತ್ತನ್ನರಿಯದ ಹತ್ತಾರು ಘಳಿಗೆ ನೀರಿನೋಳು
ಬಿದ್ದು ಬಹಾಡಿದ ಸುಮಾಸಗಾತಿಯರಾದ ನಿಮ್ಮ ಸುಮಾಸ ವನ್ನಾನೆಂತು
ವೇಳಲಿ. ಇಂತು ಮಲ್ಲದೆ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ದೇವವೇಶಿಯರೋಳು ಮುಖ್ಯ
ರಾದ ನಿಮ್ಮ ನಾಲ್ವರಂನಂಬಿ ಮುದಿಯಾದ ನನ್ನಂ ಮನ್ನಿಸಬೇಕೆಂಬ
ಬುದ್ಧಿಯಂ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣೆನು, ಅದೆಂತೆನೆ—ಯಕ್ಷನು ವೇಳದ ಮಾ
ತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಬಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ನನ್ನಂ ಮರತ್ತು ಎಮ್ಮೆಗಳಂತೆ

ಓಡಿವೋಗುವದಂ ನೋಡಿದರೆ ಅಚ್ಚರಿಮಾಗತ ಲಿಥೆ ಎದು ನುಡಿಯು
 ನುಡಿಯಲಾ, ವಿದೂಷಕನಾದ ಕಳಾಧರನ ಹಾಸ್ಯ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿದ
 ರಂಭಾದಿ ವೇಶಿಯರು ನಗುತ ನಲಿಯುತ ಮಾರ್ಗವಸಡೆಯುತ ಬರುತ್ತ
 ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಜ್ರದ ಕಂಭಗಳಂ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಚಂದ್ರಕಾಂತ
 ಶಿಲೆಗಳಿಂದ ಸೇರುವೆಯಂ ಮಾಡಿರ್ಪ ಸೇತುವೆಯಂ ದಾಂಟು, ಖಡ್ಗ ಶೂಲ
 ಮುಂತಾದ ಆಯುಧಗಳಂ ವಿಡಿದಿರುವ ಯಕ್ಷರುಗಳಂ ರಕ್ಷಿತಮಾರಿರ್ಪ
 ಅಳಕಾಪುರಿಯ ಕೋಟಿಯ ಬಾಗಿಲಂವೊಕ್ಕು, ರಾಜಬೀದಿಯೋಳ್ ಬ
 ರುತ್ತ, ಪವಳದ ಕಂಭಸಾಲುಗಳಂ, ಪಚ್ಚೆಯ ಲೋವೆಗಳಂ, ಕವಾ
 ಟಂಗಳಂ, ಕುರವಿಂದ ಮಣಿಶಿಖರಂಗಳಂ ಒಪ್ಪಿದ ಉಪ್ಪರಿಗೆಗಳಿಂದಲು,
 ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಜಗಲಿಗಳಂ ಝಗ ಝಗನುವ ಅಂಗಡಿಗಳಿಂದಲೂ, ಕುಣಿ
 ವ ಕದುರೆಗಳಿಂದಲು, ಮದಿಸಿದ ಮದ್ದಾನೆಗಳಿಂದಲು, ಭರಾಳಯಂತೆ ಗಗ
 ನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ರಥಂಗಳಿಂದಲೂ, ಕುರವಿಂದ ರತ್ನಗಳ ರಾಸಿಗಳಿಂದಲೂ
 ರಾಜನುವ ರಾಜಬೀದಿಯಂ ನೋಡಿ ಇದು ತೇಜೋವತಿಯೋ? ಅಲ್ಲದೆ
 ಭೋಗವತಿಯೋ? ಎಂದು ಸಂದೇಹ ಪಡುತ ಬರುತ್ತಿರಲಾ ಸುರಸುಂದರಿ
 ಯರಂ ನೋಡಿ ನಿಂತಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ಮೋಹಿತರಾದವರು ಕೆಲಂಬರು,
 ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರಂಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಸೊಗಡೆಲೇ ಬರುವರು ಕೆಲಂಬ
 ರು. ಕಟಾಕ್ಷದಿಂ ಕಾಮನಕಾಟವಂ ಕಳಯಬೇಕೆಂದು ಕಾಲುಗಳಂ ವಿ
 ಡಿಯುವರು ಕೆಲಂಬರು, ಇಂತು ಮೋಹಿತರಾದವರಂ ಕಟಾಕ್ಷಿಸುತ್ತ,
 ಮತ್ತು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿರುವ ಒಲವುಗಾರ
 ರಂ ನೋಲಿಸುತ್ತ ರಂಭಾದಿಗಳು ಬರುತ್ತಿರಲೂ, ಬಳಕ ನಾನು ಮುಂಬೆ
 ಮುಂದೆ ಓಡೋಡಿ ಬಂದು ನಮ್ಮೊಡೆಯನಾದ ನಳಕೂಬರನ ಸಮೀಪವ
 ನೈದಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವಾಗಿ ನಮಸ್ಕಾರವಗೈದು ಎಲೈ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನಿ! ಸುರ
 ಸುಂದರಿಯರಾದ ರಂಭಾದಿಗಳು ಬಂದಿರುವರೂ ಎಂದು ಬಿನ್ನೈಸಲಾ
 ಮಾತಂ ಕೇಳಿದ ಯಕ್ಷೇಶ್ವರನಾದ ನಳಕೂಬರನು ಸಂತೋಷ ಸಮುದ್ರ
 ದೋಳ್ ಓಲಿಕ್ಕಿಡುತ, ಜಂಭಾರಿಜನಾದ ಜಯಂತನ ಕರವಂ ವಿಡಿದು
 ಕಾಕು ಹಾಕುತ್ತ, ಮುಗುಳು ನಗೆಯಿಂದ ಮುಖವನ್ನಲಂಕರಿಸುತ್ತ,
 ಬಿಡುಮಾನದಿಂ ಸನ್ನಂ ಸನ್ಮಾನಿಸುತ್ತ ಇರುತ್ತಿರಲಾ ಸಮಯದೋಳ್

ಆ ರಂಭಾವಿವೇಶಿಯರು, ಚಲಿಸಿದ ತುರುಬುಗಳೂ, ಶಿಕ್ಷಿಸಿದ ಕುಚಂಗಳೂ, ಖಣಿಖಣೀರೆಂದು ಧ್ವನಿಗೈಯ್ಯುವ ಕಾಲುಂಗುರುಗಳೂ, ಗೆಜ್ಜೆ ಕಿರು ಫುಂಟಿಗಳಿಂದಲಂಕರಿಸಿದ ಒಡ್ಡಾಣಂಗಳೂ, ಜಿಳುಕುತಲಿವು ಮಧ್ಯವ್ರದೇಶಂಗಳೂ, ಜಾರುವ ನೆರಗುಗಳೂ ನಾಗರಾಜನಂ ನಾಚಿಸುವ ನಡೆಗೆಗಳೂ, ಕಾಮುಕರ ಮನವಂ ಕರಗಿಸುವ ಕಾಲಸದ ಧ್ವನಿಗಳೂ, ವಿಟರಮನಗಳೂ ನೋಲಿಸುವ ಮೈಯಾರದಿಂ ಕೂಡಿ, ನಾಲ್ಕು ಪರಿ ರೂಪುಗಳಂ ತಾಳ್ವು ಬಂದಿರುವ ರತೀದೇವಿಯಂತೆ ತೋರುತ ಬಂದು, ನಳ ಕೂಬರ, ಜಯಂತರ ಚರಣಸರೋಜಂಗಳಿಗೆರೆಗಿ ಬಳ್ಳಿ, ಮಿಂಚುಗಳಂತೆ ಥಳಥಳಿಸುತ್ತ ನಿಂದಿರಲಾಗ ಯಶ್ವೇಶ್ವರನಾದ ನಳಕೂಬರನು ಆ ನಾರ್ತಿ ರತ್ನಂಗಳಂ ನೋಡಿ ನನುನಗುತ್ತ ಕಾಶಲವಂ ಕೇಳಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂದಿದ ನನ್ನಂ ನೋಡಿ ಎಶ್ವಿ ಮಣಿಮಂತನೆ! ನಮ್ಮ ನವನಾಟಕಶಾಲೆಯ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಿಡದಿಯಂಬಿಡಿಸಿ, ಈ ಸುರಸುಂದರಿಯರನ್ನೆಲ್ಲಳೂ, ಪರಿ ಪರಿಯಾದ ದಿವ್ಯಾಂಬರಾಭರಣಂಗಳಂ, ಕನ್ಸೂರಿ ಮೊದಲಾದ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ ಕಾಲ ಕಾಲಂಗಳೋಳ್ ಕಳುಹಿಸುತ್ತ, ಪ್ರತಿ ದಿನದಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತಂಗಳಂ ನನಗೆ ತಿಳುಹಿಸುತ್ತ ಇರುವದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು, ಬಳಿಕ ತನ್ನ ಅರಮನೆಯ ಒಳಮಾರ್ಗದಿಂ ಹೊರಟು ನವನಾಟಕಶಾಲೆಯ ನೈದುತ್ತಿರಲಾ;

ಇಂತ ಲಾ ನಾನು ಒಡೆಯನಾದ ನಳಕೂಬರನು ನಿಯಮಿಸಿದ ಪರಿಯಾಗಿ ಆ ಸುರಸುಂದರಿಯರಂ ನವನಾಟಕಶಾಲೆಯ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ಬಿಡದಿಯೋಳ್ ಇಳಿಸಿ, ಕಾಲಕಾಲೋಳ್ ಬೇಕಾದವಸ್ತುಗಳಂ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತ, ಪರಿಪರಿ ಉಪಚಾರಂಗಳಂ ಮಾಡುವಂತೆ ಪರಿಚಾರಕ ಜನರಿಗೆ ನಿಯಮಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಚೈತ್ರ ರಥವೆಂಬ ಉದ್ಯಾನ ವನಕ್ಕೆ ಪೋಗುತ್ತಿರಲಾ ಮಾರ್ಗದೋಳ್ ಕಳ್ಳರಿಗೆ ಗೊತ್ತುಗಾರನಾದ ಓರೈಯಕ್ಷನು ನನ್ನಂ ಕಂಡು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು ಅಯ್ಯಾ ಮಣಿಮಂತನೆ! ಅಳಕಾಪುರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಕ್ಷವೇಶಿಯರ ಬೀದಿಯೋಳ್ ಮಧ್ಯಪಾನವಂ ಮಾಡಿ ತಾರುಮಾರಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಯಕ್ಷರಂ ಹಿಡಿದು, ಕಂದಿರುವೆನೆಂದು ನುಡಿಯಲಾಮಾತಂ ಕೇಳಿದ ನಾನು ಆ ಕಳ್ಳರಂ ಸಂಗಡಲೇ ಹಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು, ನವ

ನಾಟಕಕಾಲೆಯ ಬಾಗಿಲೋಳೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ನಳಕೂಬರನಂಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಮಾತಂ ವಿಜೃಂಭಿಸಲಾ ಹ್ರಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಯಕ್ಷರಾಯನು ಆ ಸ್ಥಾನ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಿ, ಆ ಕಳ್ಳರಂನೋಡಿ ನೀವ್ಯಾರು? ಯಾರ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಲಾ ದೂತರು ಎಲೈ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನೆ! ನಾವು ಜೇಹುಗಾರರ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರೆಂದು ಬಿನ್ನಿಸಲಾ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ, ನಳಕೂಬರನು ಜೇಹುಗಾರರ ಗೊತ್ತುಗಾರನು ಕರಸಿ ನಿಚಾರಿಸಿ, ಆ ಕಳ್ಳ ಭಂಟರಿಗೆ ಹಿಂಗೆಯು ಗಳಗ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕಣಿಗಳಿಂದ ಹೊಡೆದರೂ ನಾವು ಯಕ್ಷರೇ ಹೊರ್ತು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಲ್ಲಾ ಎಂದು ನುಡಿಯಲಾ ದೂತರ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ, ನಳಕೂಬರನು ಜಯಂತನಂಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಿತ್ರನೆ! ಈ ದೂತರು ಯಕ್ಷನೇಷಧಾರಿಗಳಾದ ರಾಕ್ಷಸರೇ ಹೊರ್ತು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಲ್ಲಾ ಅದೆಂತನೆ—ಆವರು ನುಡಿದ ನುಡಿಗಳಿಂದಲೇ ನಾನು ತಿಳಿದೆನು. ಆವರೂ ಚನ್ನಾಗಿ ಪರಿಚ್ಛೇಯಂ ಮಾಡಿವಲ್ಲದೇ ಶೀಘ್ರಯಂ ಮಾಡುವದು ಉಚಿತವಲ್ಲಾ ಎಂದು ನುಡಿಯಲಾಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಜಯಂತನು ಅಯ್ಯಾ ಮಿತ್ರಶಿರೋಮಣಿಯಾದ ನಳಕೂಬರನೆ! ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬೃಂದಾರಿ ಕಾಂಬುಬ ಯೋಗಿನಿಯು ತಿರಸ್ಕರಣೀ ಎಂಬ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿರುವಳು. ಆ ಮಂತ್ರ ಮಹಿಮೆಯಿಂ ನಾನು ಶತ್ರುಗಳ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಗೋಚರನಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಎನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಆ ಶತ್ರುಗಳೂ ಕಾಣಬರುವದಿಲ್ಲ. ಅಮಕಾರಣ ಈ ದೂತರೀರ್ವರೂ ರಾಕ್ಷಸರೇ ಹೊರ್ತು ಯಕ್ಷರಲ್ಲಾ ಎಂದು ಪೇಳಲಾ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ನಳಕೂಬರನು ಆ ದೂತರಂ ಅಂಗಹೀನರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಸಲೂ, ಆ ಹ್ರಣವೆ ಆ ದೂತರು ರಾಕ್ಷಸರೂಪವಂ ತಾಳಲಾ ನಳಕೂಬರನು ಮತ್ತೂ ಆ ದೂತರಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ರಾಕ್ಷಸರುಗಳರಾ! ನೀವು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಣವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಯಕ್ಷವೇಶಿಸುರ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳಂ ಪ್ರೋಗುಪದಕ್ಕೆ ನಿಖಿತ್ತವೇನೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಂ ಮಾಡಲಾಗ ಆ ದೂತರು ಕುಬೇರನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನೆ! ನಾವು ಸ್ವರ್ಗಾಧಿಪನಾದ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನೆ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ರಂಭಾದಿವೇಶಿಸುರ ನೆಲೆಯಂ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರೋಗಲೋಸುಗ ಬಂದೆವೆಂದು ಬಿನ್ನಿಸಲಾಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಕುಬೇರನು ಅಚ್ಚರಿಗೊ

ಡು. ಆ ದೂತರಂ ಖರಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಅಳಕಾಪುರಿಯ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಮಾಡಿಸಿ, ಅಲಕನಂದಾ ನದಿಯು ದಾಂಟಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಲಾಡೂತರು ಅಮರಾವತಿಯನ್ನೈದಿ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನು ಮಾಡಿಸಿದ ವಿರೂಪವಂ ತೋರಿಸಿ ರೋದನವಾಗೈಯುತ್ತ, ನಿಂದಿರಲಾಗ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನು ಆ ದೂತರಂನೋಡಿ ಅತ್ಯಂತಕೋಪದಿಂದ ಈಗಲೇ ಆ ಅಲಕಾಪಟ್ಟಣವಂ ನೂರೆ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ದೈತ್ಯದಾನವ ಸೇನಾ ಸಮೇತನಾಗಿ ತೆರಳಲಾ ವರ್ಮಮಾನವಂ ಯಕ್ಷಾಧಿಪನು ಗೂಢಚಾರರ ಮುಖದಿ ತಿಳಿದು, ಈ ರಂಭಾದಿ ವೇಶಿಯರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಅನರ್ಥಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಜಯಂತನಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸಲೂ, ಅದಂ ಕೇಳಿ ಜಯಂತನು ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಸನದಿಂದ ಈ ಸುರನುಂದರಿಯರಂ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಕ್ರೌಂಚದ್ವೀಪದೊಳಗೆ ಆನಂದ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರುವ ತನಗೆ ಗುರುಸ್ವರೂಪಿಯಾದ ಬೃಂದಾರಿಕಾ ಎಂಬ ಯೋಗಿನಿಯ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ರಂಭೆ ಮೊದಲಾದ ಸುರನುಂದರಿಯರಂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಂದನು. ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ನಾನು ಅರಿಯೆನೆಂದು ನುಡಿದು, ಮತ್ತೂ ಛಾಯಾಗುಪ್ತಂ ಕುರಿತು ಈ ರಹಸ್ಯಮಾತುಗಳಂ ನಿನ್ನ ಪುನರ್ದಲ್ಲಿಯೇ ಇಡುವದೆಂದು ನುಡಿದು ಇನ್ನು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರವೂ ಇಲ್ಲಿ ನೀನು ನಿಲ್ಲದೆ ತೆರಳುವನಾಗೆಂದು ಬೇಳಿ ಫಲ ಪ್ರವ್ವಾದಿಗಳಿಂದ ಸತ್ಕಾರವಂ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಲೂ; ಬಳಿಕ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅವ್ಯಾತಪಹರಣವಂ ಮಾಡಿ ಬರುವ ಗರುತ್ಮಂತನಂತೆ ಅಕಾಶಮಾರ್ಗದಿಂದ ಬಂದು, ಸೇನಾಕಟಕದೊಳಗೆ ಮಣಿಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಸುಮತಿ ವೀರಸೇನ ಮೊದಲಾದ ಆಪ್ತಜನರಿಂ ಕೂಡಿ ಆಲೋಚನೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತ ಚಿಂತಾ ಗ್ರಸ್ತನಾಗಿರುವ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನ ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಅಂಜಲಿಯುಂದಾಡಿ, ನಿಂದಿರಲಾ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಯಕ್ಷನು ಕುರಿತು ಎಲೈ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನೇ! ನೀನು ಹೋಗಿ ಬಂದ ಕಾರ್ಯವೇನಾಯಿತು, ಅದಂವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವನಾಗೆಂದಾಜ್ಞಾಪಿಸಲಾಗ ಯಕ್ಷನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಂದಿರ್ಪ ಸೇವಕ ಜನರಂ ನೋಡುತ್ತ,

ಸುಮತಿಯ ಮೊಗವಂ ನೋಡಲಾ ಮಂತ್ರಿಯು ಏನೋ ವಿಶೇಷವಿರುವದೆಂದರಿತ, ಸೇವಕಜನರಂ ಹೊರಡಿಸಿ ಬಾಗಿಲು ಗೊತ್ತು ಗಾರನಿಗೆ ಯಾರಂ ಬಿಡವಂತೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ರಾಯನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ನಿಂದಿರಲು, ಬಳಿಕ ಯಕ್ಷನು ರಾಯನಂ ಕುರಿತು ಅಯ್ಯಾ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ! ನಾನು ನಿಮ್ಮಡಿಗಳ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಗಗನಮಾರ್ಗದಿಂದ ಹೊರಟು ಸ್ವರ್ಗ, ಮರ್ತ್ಯ, ಪಾತಾಳ ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಚಾರ ಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ಮೇರುಮಂದರ ಮೊದಲಾದ ಪರ್ವತಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಕಿಂಪುರುವ ಮೊದಲಾದ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಜಂಬೂದ್ವೀಪ ಮೊದಲಾದ ದ್ವೀಪಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಹದಿನಾರು ಲಕ್ಷಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರಮಾದ ದಧಿಸಮುದ್ರದ ಸುತ್ತುವರಿದಿರುವ ಕ್ರೌಂಚದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಅಧಿಭುತಿಯಾದ ಭೃತಿಮಂತ್ರರಾಯನು ತನ್ನ ಪುತ್ರರಾದ ಕುಶಗ, ವನಗ, ತೃಷ್ಣ, ವೀವರ ಅಂಧಕಾರಕ, ದೈವತ್ಯಪ್ತ, ಪುಂಡರೀಕರುಬ ಏಳು ಮಂದಿಗೂ ಆದ್ವೀಪವಂ, ಕುಶಕುಖಂಡ, ವೀವರಖಂಡ, ಅಂಧಕಾರಖಂಡ, ದೈವತ್ಯಪ್ತಖಂಡ, ಪುಂಡರೀಕ ಖಂಡಗಳೆಂಬ ಈ ಪರಿಯಾಗಿ ಏಳು ಖಂಡಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಭಾಗವಂ ಮಾಡಿದ ಆ ಖಂಡಗಳಿಗೆ, ಶುಕ್ಲವರ್ಣತ, ವರ್ಧಮಾನವರ್ಣತ, ಉಪವರ್ಣವರ್ಣತ, ಉಪಖೋಜನವರ್ಣತ, ನಂದವರ್ಣತ, ಅನಂಧ ವರ್ಣತ, ಪುಂಡರೀಕ ವರ್ಣತಗಳೆಂಬ ಏಳು ವರ್ಣದಾಪರ್ಣತಂಗಳಿರುವವು. ಆ ವರ್ಣತಂಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಅಬಯಾ, ಅಮೃತೋದಾ, ಅರ್ಚಿಕಾ, ತೀರ್ಥಾಪತಿ, ರೂಪವತಿ, ವನಿತಾ, ಶುಕ್ಲವತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಮಹಾನದಿಗಳಿರುವವು. ಇಂತಿವ ಮಹಾನದಿಗಳಂ ಸುತ್ತುವರಿದು, ಮೇರುವರ್ಣತದಂತೆ ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ಯೋಗಿನಗಳಿಂದಲೂ, ಯೋಗಿನೀರುಗಳಿಂದಲೂ, ಸೇವಿತವಾಗಿರ್ಪ ಕ್ರೌಂಚವರ್ಣತದಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ಕ್ರೌಂಚದ್ವೀಪದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಹುಡುಕಿ ನೋಡಿ, ಮತ್ತೂ ಆ ಕ್ರೌಂಚದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಲೂ ಬೃಹತ್ಪಾಂಡ ಕುಟಾಹವಂತಿರುವ ಕೋಟಿಯಂ ನೋಡಿ ಅವಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಗಿಲುಗಳಂ ಕಾಣದೆ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರ ಆಲೋಚಿಸಿ, ಏನಾದರಾಗಲೀ ಈ ಕೋಟಿಯಿಂದಾಂಟುವಾ ಎಂದು ಆಕಾಶಮಾರ್ಗದಿಂದ ಹಾರಿ ಹೋಗಲು. ಆ ಕೋಟಿಯು ನಾನು ನಿಮ್ಮ

ದೂರ ಹೊದರೂ ಅಷ್ಟು ಪರ್ಯಂತವೂ ಚಿಳಿದು ಬರುವದಂ ನೋಡಿ
 ಇದೇನು ಅಶ್ವ ಯೌವನ, ಈ ಕೋಟಿಯು ದೇವವಾನವರಿಗೂ ಕೂಡ ಷು
 ಘೋಷವೆಂದು ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ತೋರಿ ವ್ಯಸನವಿಂ ಬಂದೆನೆಂದು ವೇಳಲಾ
 ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಸನವಿಂ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು
 ಹೊರಳುತ್ತ ಅಯ್ಯಾ ಸುಮತಿಯೇ! ಇದು ಸಾಧ್ಯವು. ಇದು ಅಸಾಧ್ಯವು,
 ಎಂದು ಯೋಚಿಸದೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡುವದು ಎನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯ
 ಪಾಂಡ್ಯವೇ ಸರಿ. ದಿಗ್ವಿಜಯ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ರತ್ನಪುರವ್ಯವೇಶಂ
 ಮಾಡದೆ ಈ ಸ್ವಯಂವರಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದೇ? ಎಂದು ಅನೇಕ ಪರಿಯಾಗಿ
 ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲಾ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಸುಮತಿಯು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ
 ಬಂದು ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ಸಾಮಾನ್ಯವಾಯ ಚತುಷ್ಟಯವಿಂದ
 ಲೂ, ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಈ ಕಾರ್ಯವು ದೈವವರಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇ
 ಕಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪರಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿರುದ್ದೆಂದು ವೇಳಿ, ಮ
 ತ್ತೂ ಶ್ರೀಮಹಾದೇವನು ಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದ ಸಿನ್ನಿಂದ ಸಾಧಿನಲ
 ಕ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವು ಲೋಕತ್ರಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ವಿಸ್ತಾರವನೆ
 ಯೆಂದಾಡಲಾ, ರಾಜೇಂದ್ರನು ತೂಗುಮಂಚದಿಂದಿದ್ದು ಯೋಚನೆಯಂ
 ಮಾಡತ ಬರುತ್ತಿರಲಾಗ, ಕಾರ್ಯದಕ್ಷನಾದ ಯಕ್ಷನು ಸಮೀಪವೆಟ್ಟಿ
 ಸ್ವಾಮಿ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ಕ್ರೋಚ ದ್ವೀಪವಾಸಿಯಾದ ಬೃಂಹರಿಕಾ
 ಎಂಬ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನಿಯು, ಈಗ ಕೈರಾಸ ಪರ್ವತಪ್ರಾಂತ್ಯದೊಳಿರುವ
 ದಾರುಕಾವನದಲ್ಲಿ ವಾಸನಂ ಮಾಡಿರುವಳು, ಆ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನಿಯ
 ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಿದರೆ ಕ್ರೋಚದ್ವೀಪ ಸಾಧನಕ್ರಮವು ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ
 ವೇದ್ಯವಾಗುವದೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಲಾ, ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಮೈಯುಬಿಬ್ಬಿ
 ಯಕ್ಷನಂ ತಬ್ಬಿ ಸಂತೋಷದಿಂ ಮಂತ್ರಿ ಸೇನಾಪತಿಗಳು ಕುರಿತು ಎಲೈ
 ಸುಮತೆ ಖೇರಸೇನರಾಗಲಾ, ನಾನು ದಾರುಕಾವನದಲ್ಲಿರುವ ಬೃಂಹಾ
 ರಿಕಾ ಎಂಬ ಮಹಾ ಯೋಗಿನಿಯ ಸಮೀಪವಂ ಕುರಿತು ಈಗಲೇ ತೆರಳಿ
 ರುವೆನಾದ್ದರಿಂ ಪ್ರಯಾಣಸೂಚಕವಾದ ಭೇರಿಯಂ ಧ್ವನಿಗೊಳಿಸುವದೆಂ
 ದಾಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಖೇರಸೇನನಂ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕರದು ಎಲೈ ಸೇನಾಪತಿಯೇ!
 ನಮ್ಮ ಸೇನೆಯೊಳಿಕ್ಕಲಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀನು ಕೆಂಟಕೋಪನೆಯುಗೈಯುತ,

ಸೇನಾನಾಯಕರಂ ವಿಶ್ವಾನಂದಿಂ ದಾಶಾಸ್ವನಗೋಳನುತ, ಮೈಯಲಾ ಕಣ್ಣಿ
 ಗಿ ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದಿರುವದೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಬಾಗಿಲೋಳ ಕಾ
 ದಿರ್ವ ಪದ್ಮಿನೀ ಎಂಬ ಉತ್ತಮಾಶ್ವವನ್ನೇರಿ, ಮತ್ತೂ ಸೇನಾಪತಿಯಾದ
 ನೀಲಸೇನಪುತ್ರರಿತು ಸೇನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆರಳಿವೋಗೊಂಡು ಪೇಳಿ ಕಳು
 ಹಿಸಿ, ಕಟಕವಂ ಬಿಟ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಬಂದು ಕುದುರೆಯನ್ನಿಳಿದು, ಚಂ
 ದ್ರಹಾಸ, ಬಿಲ್ಲು ನಿತ್ಯಕೆ ನೋಡಲಾವ ಆಯುಧಗಳಂ ಮಂತ್ರಿಯ ಕೈ
 ಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವನೊಡಗೂಡಿ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನನ್ನೇರಲೂ, ಆಗ ಭಾ
 ರಾಗುಪ್ತನು ಗಗನಸಾರ್ಗದೋಳ ನಡೆಯುತ, ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ
 ಮುಂದೆ ಕಾಣುವವೇ ನವಪ್ರವೇಶ್ವರರ ದಾಶಾಸ್ವವೇಧಂಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ
 ಯಾಗಿರ್ಪ ವ್ರಯಾಗಕ್ಷೇತ್ರವು, ಇದು ಸೈನಿಕಾರಣ್ಯವು, ಇದು ಚೌಪ
 ಕಾರಣ್ಯವು, ಇದು ಆನಂದವನವು, ಇದು ಪಂಚಬ್ರಹ್ಮನ್ವರೂಪನಾದ
 ಕುಬಜತಿಯಸ್ಮಾನವು, ಇದು ಹಿಮಾಚಲವು, ಇದೇ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಅವ
 ಧಿ ಪರ್ವತವೆಂದು ಬಿನ್ನೈನುತ ಕಿಂಪುರುಷ, ಹರಿವರ್ಷಾದಿ ಖಂಡಂಗಳ
 ಳಂ ದಾಂಟಿ, ಇಳಾದೈತ ಖಂಡ ಮಧ್ಯದೋಳ ಮಹಾ ಮೋರುನಿಗೆ ಈ
 ಹಾಸ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತದ ಸಮೀಪದೋಳಿರುವ ದಿರುಕಾ
 ವನವು ಇದೇ ಎಂದು ಪೇಳುತ್ತ, ಅವರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಚಂದ್ರನರೋ
 ವರದ ಬಳಿಯೋಳಲೂಗ. ರಾಜಮಂತ್ರಿಗಳೀರ್ವರೂ ಪಾದಚಾರಿಗಳಾಗಿ
 ಆ ನರೋವರದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿ ಅಹ್ನಿಕಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿದ
 ಬಳಿಕ ರಾಯನು ಯಕ್ಷನಂ ಮುಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸುಮತಿಯ
 ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂ ನಡೆಯುತ, ದಾರುಕಾವನವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು
 ಕಡೆಯೋಳ ಬದ್ಧ ಪದ್ಮಾನನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪರಮೇಶ್ವರಿಯ ಪಾಪವಂ
 ಕಡಗಳೋಳ ಚಿತ್ತೈಕ್ಯವಂ ಮಾಡಿರುವ ಮಹಾಮೋಗಿಗಳಂ, ಒಂದು
 ಕಡೆಯೋಳ ಕಪಲಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮಹಾ ಕಾರಣನಾದ ಕೈಲಾಸ
 ಪತಿಯಂ ಧ್ಯಾನವಗೈಯ್ಯುತ್ತಿರುವ ಧ್ಯಾನಮೋಗಿಗಳಂ, ಒಂದು ಕಡೆ
 ಯೋಳ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಗಳಿಂದ ಮಾಯು ಜಯವಂ ಮಾಡಿ ಕೇವಲ
 ಕುಂಭಕದಲ್ಲಿಯೆ ನಾಡಾಮ ಸಂಧಾನವಂ ಮಾಡುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಯೋಗಿ
 ಗಳಂ ಕೂಡ ನೋಡುತ್ತ, ಮತ್ತೂ ಅನೇಕ ಸಹಸ್ರ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಗಳ

ಳಿಂಪ ನೇವಿತಮಾಗಿ ಸತ್ಯಲೋಕದಂತಿರುವ ಆ ದಾರುಕಾ ವನದಲ್ಲಿ ಸಂ
ಪರಿಸುತ್ತು; ಒಂದು ಕಡೆಯೋಳ್ ಪದ್ಮಾಸನಾರೂಢಳಾಗಿ ಜನ್ಮುದ್ರೆಯಂ
ಧರಿಸಿ ಲಂಬಿಕಾಯೋಗವಂ ಅವಲಂಬಿಸಿ, ಶಿವ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನೈವ
ಪರ್ಣಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯಂ ಕಂಡು, ಪ್ರವ
ಕ್ಷಣಪೂರ್ವಕ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ದಂಡಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ, ಸುಮತಿಯಂ
ಕುರಿತು ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ! ಈ ಮಹಾ ಯೋಗಿನಿಯು ತವನಂಮಾಡುವ
ಸಾಕ್ಷಾತ್‌ಅವರ್ಣಾದೇವಿಯೋ? ಅಥವಾ ಸತ್ಯಲೋಕದಿಂದಿಳಿದುಬಂದ ಭಾ
ರತಿ ದೇವಿಯೋ? ಇಂತಲ್ಲದೇ ಯೋಗಿನೀ ವೇಷವಂತಾಳಿರುವ ಸುನೇವತಿ
ಯೋ? ಎಂದು ಪರಿವರಿಯಾಗಿ ಬೇಳುತ್ತ, ಪರ್ಣಶಾಲೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ
ಕುಳಿತು, ಅಮಹಾಯೋಗಿನಿಯು ಮರಾದಿಯಿಂದ ಬಹುಮುಖಳಾಗಬೇ
ಕೆಂದು ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡಿಕಾದೇವಿಯ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ತವಂ ಇ
ಟ್ಟು, ನಮಾಕ್ಷರೀ ಮಹಾಮಂತ್ರವು ಕಲೋಕ್ತ ವ್ರತಾರವಾಗಿ ಜಪಿ
ಸುತ್ತ, ಈ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯ ಅನುಗ್ರಹವುಂಟಾಗುವವರಿವಿಗೂ ಈಗ
ಕುಳಿತಿರ್ಪ ಅನನವಂ ಬಿಟ್ಟು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏಳುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮನದೋ
ಳ್ವನ್ನೈಸಿ, ಮತ್ತೂ ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಆ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯ ಚರಣ
ಸರೋಜಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಜೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತ ಕೆಲವು ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರು
ತಿರ್ಪನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ. * * * * *

ಗವ್ಯ—ಕುಂಡಲಿಶಯ ಖಂಡಪರಶು ಪುಂಡರೀಕ ಭವಾಖಂಡ
ಪ್ರಮುಖನಿಖಿಲ ಸುರವರ ಪರಿಭವ ಪರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡ ಬಲಚಂಡಮುಂ
ಡ ವಿಖಂಡನೆ ನಿವುಣ ಕೋದಂಪ ಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾಂಡ
ಪರಿಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾ ಕುಟಾಕ್ಷ ನೀಕ್ಷಣ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನ ಭೂ
ಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯವ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾಷಾ ಸೂತ್ರಾಜ್ಯ ಸರಸ್ವಂಕಪ
ಚತುರ್ವಿಧ ನರನಕವಿತಾನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಧಾರೇಯಘಟಿಕಾ
ಶತಗ್ರಂಥ ದಿನ ದಿನ ಪ್ರಬಂಧ ನಿಬಂಧನೆ ಧುರಂಧರ ತ್ರಿಭುಷನಪವಿತ್ರಾ
ತ್ತೇಯಸಗೋತ್ರಾಕ್ಷಲಾಯನ ಸೂತ್ರ ಚಾಮರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ಪು
ತ್ರ ನರಪತಿ ಬಿರುದ ಮಹಿಮಾರ ಪುರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜವಡ
ಯಾರವರಿಂದ ರಸಿಕ್ಷಜನಾನಂದ ಕರಮಾಗಿ ವಿರಚಿತಪೂದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ

ಪರಿಯುವೆಂಬ ಇಷ್ಟತ್ರ ಐದನೇ ಅಶ್ವಾಸ ನಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳ
ಸುಹಾ.   *   *   *   *   *

ಇಷ್ಟತ್ರಐದನೆಯ ಅಶ್ವಾಸ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶ್ರೀರಸ್ತು

ಇಷ್ಟತ್ರ ಆರನೇಯ ಅಶ್ವಾಸ ಪ್ರಾರಂಭ

ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡಿಕಾಂಬೆಯನವತಿ.

ಆ ಬಳಿಕ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನು ಮಂತ್ರಿಯು ಕುರಿತು ಎಲೈ
ಸುಮತಿಯೇ! ಈ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯು ಯಾವ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಯೋಗವಟ್ಟು
ದಂ ಧರಿಸಿ ಲಂಬಿಕಾಯೋಗವನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯಲ
ಶಕ್ಯವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದ ಸುಖವನ್ನೈದಿರುವಳೋ? ಇವಳನ್ನು ಶೀತೋಪ
ಚಾರಂಗಳಿಂದ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಎಚ್ಚರವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಾ,
ರಾಜೇಂದ್ರನು ತನ್ನ ಹಸ್ತಗಳಿಂದ ಕಮಲಪತ್ರಂಗಳಂ ಕಣ್ಣುರೆವ್ವೆಗ
ಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಾ, ವಣಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಮಳವಾದ ಪಚ್ಚಕರ್ಪೂರ ಪಟ್ಟಿಯ
ನ್ನಿಟ್ಟು, ಬ್ರಹ್ಮಾರಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ತಂಪಾದ ತಾಪರೆದಂಟುಗಳಂತೆಲೆಯೊಳಟ್ಟು,
ತಳರುಗಳಿಂದ ಘಾಸಯಂಬಿಸುತ್ತಾ, ಕರಘಾಡಗಳಿಗೆ ಕನ್ನೈದಿಲಿ ಪುಷ್ಪ
ಗಳಿಂದ ಶೀತಳವಾದ ಉದಕಗಳಿಂದಲು ಸೆಚನೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಪರ
ಪೋಷ್ವರಿಯ ಘೃದಪಂಕಜಗಳಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ, ಶೀತೋಪಚಾರಂಗಳಂ
ಮಾಡುವ ಈರ್ವರಂ ವಾಸಪ್ರಸ್ಥಾಶ್ರಮವಂ ವಹಿಸಿರುವ ವರುಣದತ್ತ
ನೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ನೋಡಿ ಎಲೈ ಸತ್ಪುರುಷರುಗಳರಾ! ನೀವಿ
ಬ್ಬರು ಮಾಡುವ ಶೀತೋಪಚಾರಂಗಳು ಶಿವಪದವನ್ನೈದಿರುವ ಈ ಮಹಾ

ಯೋಗಿನಿಯ ಚಿತ್ತವಂ ಬಹಿರ್ಮುಖವಂ ಮಾಡಲಾರವು, ಸೀವಿಬ್ಬರು ಮಾಡುವ ಶೈತ್ಯೋಪಚಾರಂಗಳು ಬಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಹೋಮದಂತೆ ವ್ಯರ್ಥವೆಂದು ಎನ್ನ ಮುದ್ದಿಗೆ ತೋರಿತು ಅದೇನೆಂದು ಕೇಳುವಿರಾ ಈ ದಾರುಕಾವನದಲ್ಲಿ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯು ಲಂಬಿಕಾ ಯೋಗವನ್ನು ವಲಂಬಿಸಿ ಬಹುಕಾಲವಾಯಿತು, ಅದರಿಂದನ್ನು ಸಮಾಧಿಸ್ಥಿರವಾಯಿತು ಬಹಿರ್ಮುಖವಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪೇಳಿದ ವರುಣದತ್ತನೆ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ದುನದೋಳುಂತಿಸುತ್ತಾ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಂತ್ರಿಯ ಮುಖವಂ ನೋಡಿ ಎತ್ತಿ ಸುಮತಿಯೆ! ಈ ಶೈತ್ಯೋಪ ಚಾರಗಳು ಬಹಿರ್ಮುಖವಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಈಗ ಒಂದುಪಾನವಂ ಪೇಳುವೆನು ಕೇಳು, ನಾನು ಪರಕಾಯವ್ಯವೇಶವಂ ಮಾಡಿ ಈ ಯೋಗಿನಿಯ ಚಿತ್ತವಂ ತತ್ತರಂ ತಡೆವಡಿಸಿ ಪ್ರಕೃತಿಮಾರ್ಗವನ್ನೆದಿಸುವನು ಎಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞಿಸುವನಾಡಿ, ಮಂತ್ರಿಯ ಹಸ್ತವಂ ಪಿಡಿದು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಪರ್ಣಶಾಲೆಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಕೈಲಾಸ ಪರ್ವತದ ಗುಹಾಂತರಾಳವಂ ಪೊಕ್ಕು, ಸುಮತಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಷ್ಟು ಮಂತ್ರಿಯೆ! ತಂಪಾದ ತಳರುಗಳಂ ಜಗತಿಯಂ ಸಿರಿಸು ಎಂದು ಪೇಳುತ್ತಾ, ಮತ್ತು ಈ ಜಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ನನ್ನ ಶರೀರವನ್ನು ಪ್ರತಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಿಂದ ಪಾಣಿಪಾದಂಗಳಿಗೆ ಪರಿಮಳ ಗೋಳಿಸುತ್ತಾ ಪ್ರವೃದ್ಧಾಪಗಳಿಂದ ಶರೀರವಂ ಪ್ರೊಸುತ್ತಾ ನಾನಾವಿಧ ಧೂಪಗಳಿಂದ ಧೂಪಿಸುತ್ತಾ, ಛಾಯಾಗುವನನ್ನು ಗುಹಾದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಅತಿಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಸೀನು ಕಾದಿರು ಎಂದು ಕಟ್ಟುವನಾಡಿ, ಆ ಜಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬದ್ಧ ಪದ್ಮಾನನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪಾಶ್ರ್ವಾಯಾಮಗಳಿಂದ ವಾಯುವಂ ವಶವಂ ಮಾಡಿ ತಮಕುಂಭಕದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಪ್ರಾಣವಾಯುವಿನಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದಸುಷುಮ್ನಾ ನಾಡಿಯ ಬಾಗಿಲೊಳೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಹೆಡೆಯನ್ನೆತ್ತಿರುವ ಮೂಲಾಧಾರ ಕುಂಡಲಿಯಂದಂಡಿಸಿ, ಪಂಚಪ್ರಾಣಗಳೆಂಬ ಪಂಚ ಬಣ್ಣದ ಗಿಣಿಗಳನ್ನು ಅವವರ್ಗ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕಾದು ಇರುವ ಗಣಪತಿ ರುದ್ರ ವಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮ ಮೊದಲಾದ ಗೊತ್ತುಗಾರರಿಗೆ ಎಚ್ಚರವಂ ಮಾಡುವಂತೆ ಮುಂದೆಕಳುಹಿಸಿ, ಕಾರಣಶರೀರದ ಕೈಲಾಳು ವದಿ ಸುಪ್ತದಶಾಂಗಗಳಂ ಕೂಡಿದ ಮಹಾಲಿಂಗವಂ ತೆರಳಿದ ಹರಾಕಾಶ

ಪೂರ್ಣವಂ ನೈದಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಆ ಮಹಾಲಿಂಗದೇವನು
 ವಿಷಾಖಾ ಪೇಣ ತಾಳ ಮೃದಂಗ ಭೇರಿ ಮೊದಲಾದ ದಶವಿಧನಾದಗಳಿಂದ ಕೂ
 ಡಿಕುಣಿಯುವ ಕುಂಡಲಿಯಂ ನೋಡಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬರುತ ಬರುತ
 ಆಜ್ಞಾಚಕ್ರವೆಂಬ ತೂಗುವಾಂಚದೋಳ್ ತೂಗುವ ಮುಕ್ತಿಕಾಂತೆಯ
 ಮುಖವಂ ಮುದ್ದುಗೊಳುತ್ತ, ಸಹಸ್ರಾರ ಕಮಲಕರ್ಣಿಕಾ ಮಧ್ಯ
 ದೋಳ್ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವ ಅಮೃತವಂ ಸವಿದು ಆ ಮಹಾಲಿಂಗವು
 ಸ್ಥೂಲ ಶರೀರವಂ ಬಿಟ್ಟು, ಪರ್ಣಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾಗವಂ ತಾಳುವ
 ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯ ಇಡಾ ಪಿಂಗಲಾ ಎಂಬ ನಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶವಗೈ
 ದು ಆ ಶರೀರದ ಆಯಾಯ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ವಂಚಪ್ರಾಣಗಳು ನಿಲ್ಲಲು,
 ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಸ್ಸು ಪ್ರಾಣವಾಯುವಿನಿಂದ ಕೂಡಿ ಸಂಕಲ್ಪ ವಿಕ
 ಲ್ಪಗಳಂ ಪುಟ್ಟ ಸುತ್ತಾ ಇಡಾ ಪಿಂಗಲಾ ನಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಯುಸಂಚಾರ
 ವಂ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದೋಳ್ ಆ ಬೃಂದಾರಕಾಯಂಬ ಯೋಗಿ
 ನಿಯು ಚಂದ್ರದ್ರಿಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಸೇತ್ರಗಳಂ ತೆಗೆದು ನೋಡುತ್ತಾ ತನ್ನವು
 ನದಲ್ಲಿ ಆಚಂಚಲವಾದ ಸಮಾಧಿಯನ್ನೈದಿರುವ ಎನ್ನ ಚಿತ್ತವು ಬಹಿ
 ಮುಖವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಮಿತ್ತವೇನೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದರೂ ಯೋಚನೆ ಹರಿ
 ಯದೆ ಅಂತರಿಕ್ಷವಂನೋಡುತ್ತಾ ಇದಂತಿಳಿಯೋಬಗೆ ಬೇರೆ ನಾನುಯಾವ
 ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಬಹುಕಾಲವಾದದ್ದರಿಂದ ಆಗಾಮಿ ಸಂಚಿತ ಪ್ರಾರ
 ಬ್ಧರೂಪವಾದ ಕರ್ಮತ್ರಯಂಗಳನನುಭವಿಸುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಅವಸ್ಥಾ
 ವಿಶೇಷಂಗಳಂತಿಳಿಯದೆ ಈ ಸಂಶಯಸಿವೃತ್ತಿ ಆಗೋದಿಲ್ಲಾ, ಆ ಅವಸ್ಥಾ
 ವಿಶೇಷಂಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಅಧೀನಮೂಲಕ ಪ್ರಕೃತಿಸ್ವರೂ
 ಪವೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಸ್ವರೂಪವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಜ್ಞಾನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ
 ಈಕ್ಷಿಸಲು, ಆಗ ಹಿಂದಿರುವರ ಸಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಕನ್ನಡಿ
 ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಶರೀರಂಗಳು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿದಂತೆ ಹಿಂದಿನಲ್ಲಿರುವ ಚೈ
 ತನ್ಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿ ನಿಶ್ಚಿಯಾತ್ಮಿಕವಾದ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ
 ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕುಟಾಹಾತ್ಮಕವಾದ ಮೂಲವ್ರಕೃತಿಯ
 ಅಪ್ರಾಕೃತ ಶರೀರವಂ ನೋಡಿ, ಆ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿತವಾದ ಅತಲ ವಿತಲ
 ಸುತಲ ತಲಾತಲ ರಸಾತಲ ಪಾತಾಳ ಲೋಕಂಗಳನ್ನು ಸತ್ಯಲೋಕ ತ

ಪೋಲೋಕ ಮೊವಲಾದ ಉದ್ಯುತ ಲೋಕಂಗಳನ್ನು, ಈಡ್ಲಿಸಿ, ಅಪ್ಪದಿ
 ಕ್ವಾಲಕರಿಂದ ಆವೃತಮಾದ ಮಹಾಮೇರು ಪರ್ವತವಂ ನೋಡುತ್ತಾ
 ರಾಕ್ಷಸರಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ನೈರ್ದಯವನ್ನಲೋಕಿಸಿ, ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗ
 ಳಿಗೆ ಬಂದ ವಿಪತ್ತುಗಳು ಏನೋ? ಎಂದು ವಿಸ್ಮಯಪಟ್ಟುಯಿದೀಡ್ಲಿಸಿ, ಮ
 ಹಾ ಋಷಿಯಾದ ದೂರವಾಸರಾಪದಿಂದ ಸಾಯುಧ ಸವರಿವಾರ ಸಮೇತ
 ನಾಗಿ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟ ಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ್ವರನಾಗಿ ರತ್ನಪುರಷ
 ನ್ನಾಳಿಂದ ಸುಚರಿತ್ರದುಹಾರಾಯನಿಗೆ ಎನ್ನ ಉಪಾಸನಾ ದೇವತೆಯಾದ
 ರಾಜ ರಾಜೇಶ್ವರಿಯ ವಶದಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನೇ!
 ಇಂದ್ರನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಉಪಕ್ರಮಿಸಿ ದೇವಿಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕಳಿಂಗ
 ರಾಯನಿಗೆ ಪ್ರತಿಮೆಯಾಗಿ ಜನಿಸಿ ಇರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯೇ ತನಿ
 ದೇವಿ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಸುಗಂಧರಾಯನ ನೋಡುತ್ತ ಶರೀರವನ್ನು ತನ್ನ
 ಶರೀರದಲ್ಲಿಯೇ ನೋಡಿ, ಈ ಸರಾಧಮನೆ ಎನ್ನ ಅಖಂಡ ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲ
 ಆಸಂಧಾನುಭವದಿಂದ ಇರುವ ಎನ್ನ ಚಿತ್ತವಂಕತ್ತರಿಸಿದ ಕಲಿಪುರುಷನು,
 ಇದಲ್ಲದೆ ಮನುಷ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಮತ್ತೆ ನಾಗಿ ಮೈ ಮರತು ಇದು
 ಅಕಾರ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ಮರಾಠಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸೃತಿಸಿದ ಈ ರಾಯ
 ನಂ.ನನ್ನ ತಪೋಗ್ನಿಯಿಂದ ದಹಿಸುವೆನು ಎಂದುಅಲೋಕಿಸಿ, ತತ್ಪ್ರಣದಲ್ಲಿ ಉಪ
 ಶಾಂತಿಯನ್ನೈದಿ, ಯೋಗಿನಿಯು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಮಾ
 ಡಿರುವ ತಪಸ್ಸು ದಗ್ಧವಾಗಿ ಸೋಗುವದಲ್ಲಾ ಅವಕಾರಣ ತಪನು ಮಾ
 ಡುವ ಗುಹಾನುಭಾವರು ಉಪಶಾಂತಿ ಎಂಬ ಉಪಕಾರದಿಂದಲೇ ತಪೋ
 ವೃದ್ಧಿಯನ್ನೈದಿಸುವದರಿಂದ ಅಂತಮಿಲ್ಲದೆ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಂಗಳು ರಾಕ್ಷಸರಿಂದ
 ವ್ಯರ್ಥಮಾಗಿರುವದನ್ನು ಕಂಡು, ದೂರವಾಸರು ಮುಪ್ಪರಾಗಿ ಮಹಾಬಲಿ
 ಪ್ತರಾದ ರಾಕ್ಷಸರಂ ಸಂಹಾರವಂ ಮಾಡಿಸುವ ನಿಮಿತ್ತಮಾಗಿ ಮಹೇಂ
 ದ್ರನಿಗೆ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜನಿಸು ಎಂದುಶಾಪವನ್ನಿತ್ತರು, ಮಹಾನುಭಾವ
 ರಾದವರಿಗೆ ಕೋಪಬಂದರೂ ಅದು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರವೆ ಹೊರತು
 ಅವಕಾರವಾಗೋದಿಲ್ಲ. ಈ ಭರಿ ಇರುತ್ತಿರಲು ಈ ರಾಯನು ಎನ್ನ ತಪ
 ಸ್ಸಿಗೆ ವಿಘ್ನವನ್ನಾಚರಿಸಿದಕಾರಣ ಈತನ ಲಿಂಗ ಶರೀರವನ್ನು ನನ್ನ ದೇಹ
 ನಲ್ಲಿಯೇ ಲೀನವಂ ಮಾಡುವದೆ ಈತನಿಗೆ ಶೀಘ್ರ ಎಂದು ಉಪೇಕ್ಷೆಯಂ

ಮಾಡಿ ಯೋಗಪೀಠದಿಂದಿದ್ದು ಪರ್ವಶಾಲೆಯಿಂದ ಪೂರಮಟ್ಟು ಬರುತ್ತ
ಪಸದಲ್ಲಿ ಇರುವ ವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು. ಸೆವಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ
ದಟ್ಟಿ ಮಾಗಿರ್ಬ ಪ್ರಾಕ್ಷಂಗಳ. ಈರು ಮಾರು ದೂರಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಕಾ
ನಿಸುತ್ತಿವೆ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಚಂದಕಗಳಿಂದ ತರಿಯುತ್ತಿರುವ ಸೆವಿಗಳು ಬ
ದುಕಾಲವಾದುದರಿಂದ ಈಗ ಮರಳು ವಿಶ್ವೇಗಳೂ ಇರುವವರೂ ನೋಡಿ,
ಅಶ್ವತ್ಥವಡುತ್ತಾ ಹೆಂವನನೋವರೆ ಸಸಿವನನೈದಿ ಪಾದಸ್ರಷ್ಟಾಳನ
ಮಂ ಮಾಡಿ, ಶುದ್ಧಾಹಾರವು ಪೂರ್ವಕಮಾಗಿ ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿ, ಪಲ್ಕ
ಲಂಬರವಂ ಬಿಸಿ, ಪಿಡುತಿ ದುದ್ರಾಕ್ಷಮಾಲಿಕೆಗಳಿಂದ ಸ್ನಾನ ಶರೀರ
ವನ್ನು ದವಿತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಬರುತ್ತ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಾಷ್ಠಾಂಗ ವ್ರಣಾ
ಮನನಂ ಮಾಡಿ ಅವನು ಅತನ ಸೇವಕನು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಮೌನದಿಂ
ವರ್ಣಶಾಲೆಯಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಸಿದ್ಧಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಆ ಯೋಗಿನಿಯು
ಜಟಾಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಆರುವ ಜವಮಾಲೆಯು ತೆಗದು ಪರಪೋಷ್ಣರಿಯ
ಪೊದಂಗಳಂ ನೆನೆಪುತ್ತು ಪರಮಪಾಪನವಾದ ಪಂಚದಾಕ್ಷರೀ ಮಂ
ತ್ರವನ್ನೆ ಜಪಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಿರಲು;

ಅತ್ತ ಲಾ ಸುಮತಿಯು ಗುಡಾ ದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಾದಿರು
ವ ಯಕ್ಷನೆ ನೋಡಿ ಎಲೈ ಭಾಯಾಗುಪ್ತನೆ! ಸಮ್ಮ ಬಡೆಯನಾದ ರಾ
ಜೇಂದ್ರನು ಎತ್ತರವಾದೂ ಮಿಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಗುಡಾಂತ
ರಾಳವಂವೊಕ್ಕು, ಮಲ್ಲಿಗೆ ಗದ್ದಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿದ ಶರೀರವಂ ನೋಡಿ
ವ್ಯಸನದಿಂದ ಅಯ್ಯಾ ಯಕ್ಷನೆ! ಪರಕಾಯ ಪ್ರವೇಶನಂ ಮಾಡಿ ಇರುವ
ರಾಯನು ತನ್ನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶವಂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲಾ ಎನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ
ಈ ಯೋಗಿನಿಯು ಕೃತ್ರಿಮವಂ ಮಾಡಿದಳೋ? ಅಲ್ಲದೆಮಹಾನು ಭಾವ
ನಾದ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮತ್ತೊಂದು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ನಿಜಶರೀರ
ವನ್ನು ಮರತು ಹೋದನೋ ಎಂದು ಸಂಶಯಮ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹಾ ದೈವ
ವೆ! ಯಾವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನೇನುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೇಣಿ ಈ ಪಣಗಳ ಸವ
ದಿಂದೀಪರಿಕಪ್ಪ ಮಂಪಡಲಿ ಎಂದುಪಣೆಯೊಳ್ ಬರವೆಯಾ? ಬರದಿರುವ
ನೀನು ನನ್ನನ್ನೀವರಿ ಮಾಡದೆ ಬದುಕಿಸಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಫಲವೇನು ಪಡೆಯೋ
ಎಂದು ವಿಧಿಯನಿಂದಿಸುತ್ತಾ ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ಸರಸ್ವತಿ ವಿಲಾಸದಲ್ಲಿ

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡುವ ಕಾಲದೋಳ್ ನೆನ್ನ ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ಎಲೈ ಸಖನೆ! ನಿನ್ನಂ ಬಿಟ್ಟು ನಾನು ಹೊಣಮಾತ್ರವು ಇರಲಾರೆನೆಂದು ಎನಗೆ ಭಾಷೆಯಂ ಮಾಡಿ ಈಗ ತಟವಟ ಮಾಡುವದು ನಿನಗೆ ಉಚಿತವಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿಯೆ ಐಕ್ಯವನ್ನೈದಿಸುವದು ಉಚಿತ ಇದಲ್ಲದೆ ನಿನ್ನ ಅಡಿಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ನಾನೆಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗಲೀ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಾ, ಪದ್ಮಾಸನದಲ್ಲಿಯೆ ಇರುವ ರಾಯನ ಶರೀರವಂ ಸವರುತ್ತಾ ಆತನ ಪಾದಂಗಳಂ ನೇತೋದ್ರಕದಿಂದ ನೆನಸುತ್ತಾ ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೆ! ಕಣ್ಣುಗಳಂ ತೆರದು ಮಧುರಮಾದ ಮಾತುಗಳನೆಂತು ವೇಳುವದಿಲ್ಲ, ನಾನು ಏನವರಾಧವಂ ಮಾಡಿದೆ? ನಿನ್ನ ವಿಯೋಗವನ್ನು ನಾನು ಸಹಿಸಲಾರೆನೆಂದು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಚಂದ್ರಹಾಸವನ್ನೆತ್ತಿ ತನ್ನ ಕಂಠಭೇದವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಬುವ ಮಂತ್ರಿಯಂ ನೋಡಿ ಹಾಹಾಕಾರವಂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಭಾಯಾಗುವ್ತನು ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ಚಂದ್ರಹಾಸವಂ ಕಿತ್ತು ಎಲೈ ಮತಿಮಂತನಾದ ಸುಮತಿಯೆ! ನೀನು ಈವರಿ ಅಧೈರ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಲಾಪನವಗೈವದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲಾ. ರಾಯನು ಎಚ್ಚರವಾಗುವ ಉಪಾಯಗಳಂ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ವಲಂಬಿಸಿ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯ ಪಾದವನ್ನೆ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯನ್ನೆ ಮರಳಿ ಮರಳಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವೇಳುತ್ತಾ. ಸುಮತಿಯು ಕೈ ಪಿಡಿದು ಗುಹಾಂತರಾಳದಿಂ ಪ್ರೊರಟು ಬಾಗಿಲ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕರತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಲು, ಆಗ ಮಂಕಾಗಿ ಮರದಂತೆ ನಿಂತಿರುವ ಮಂತ್ರಿಯು ಚಿತ್ತವು ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನ ಆಕಾರವಂ ತಾಳಿ ವಿಕ್ಕು ಛಿದ್ರಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ರಾಯನಂ ನೋಡಿ ಓಡುತ್ತಾ ಆಲಿಂಗನವಂ ಮಾಡುತ್ತಾ ತನ್ನ ಮೊಗ್ಗಲಲ್ಲಿ ಇದ್ದವನಂತೆ ಕಂಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಾಣರೂಪನಾದ ಮಂದಮಾರುತವೇ ಮಹಾರಾಯನಂ ಕಂಡು ಮಾತಾಡಿ ಬಂದೆಯಾ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಾ ಕುಂದ ಮಂದಾರ ವೃಕ್ಷಂಗಳಂ ಕುರಿತು ಕೇಳುತ್ತಾ ಮೈ ಮರತು ಬಂದಂತೆ ಓಡುವ ಮಂತ್ರಿಯಂ ನೋಡಿದ ವಯಾ ಶಾಲಿನಿಯಾದ ಬೃಂದಾರಕಾಯೋಗಿನಿಯು ಮಹಾ ದೇವಿಯ ಉಪಾಸಕನಾದ ರಾಯನನ್ನು ತನ್ನ ಕರುಣಾ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದೀಕ್ಷಿಸಿ ಆತನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶರೀರವಂ ತನ್ನ ಶರೀರದಿಂದ ಬಿಡಲು, ಆ ಲಿಂಗಶರೀರವು

ಗುಹಾಂತರಾಳವಂ ಪ್ರೊಕ್ಕು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಶರೀರವಂ ಪ್ರವೇ
ಶಿಸಲು, ಆಗ ಆ ರಾಯನು ಎಚ್ಚರವಾಗಿ ಸರ್ವಮಂಗಳೆಯ ಚರಣಗಳಂ
ನೆನದು, ಬದ್ಧ ಪದ್ಮಾಸನದಿಂದೆದ್ದು ಗುಹಾಧ್ಯಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ದೂರದಲ್ಲಿ
ಪಲಾಯನವಂಮಾಡುವ ಸುಮತಿಯಂ ಭಾಯಾಗುವ್ವನನ್ನು ನೋಡಿ ಆ
ಮಹಾರಾಯನು ಅವರ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ನಿಲ್ಲಲು, ಆ ಈರ್ವರುಹಸಿವಿನಿಂದ
ಆಯಾಸಪಡುವವರಿಗೆ ಅಮೃತಕಲಶ ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಅತಿ ಸಂತೋಷದಿಂ
ದೆದ್ದು ಸಾಷ್ಟಾಂಗದಂಡ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ ಕೈಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂ
ಡು ನಿಂತಿರುವರಂಕಂಡು ಅಯ್ಯಾ ಸುಮತಿಯೇ! ನೀನು ಎನ್ನ ಸಾಮ
ರ್ಥ್ಯವಂ ತಿಳಿದು ಈ ಪರಿ ವ್ಯಸನಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತ ಅರಣ್ಯ
ದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುವ ನಿನ್ನಂ ನೋಡಿ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು, ನೀ
ನು ಮಹಾಧೈರ್ಯವಂತನಾದವನು ಈ ಪರಿ ದುಃಖ ಪಡಬಹುದೇ? ಎಂದು
ಪ್ರಿಯೋಕ್ತಿಗಳಂ ಪೇಳುತ್ತಾ ಚಂದ್ರ ಸರೋವರವನ್ನೈದಿ ವಿಧ್ಯುಕ್ತ
ವಾಗಿ ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿ, ಶುಭ್ರಮಾದ ಪಸ್ತ್ರವಂ ಧರಿಸಿ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆ
ಯಂ ಮಾಡಿ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ ಮೊದಲಾದ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿ,
ವರ್ಣಶಾಲೆಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ರಾಯನು ಮಂತ್ರಿ
ಯಂ ಕುರಿತು ಆ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯು ಸಮಾಧಿಯಿಂದ ಬಹಿರ್ಮುಖ
ಳಾದಳೋ? ಇಲ್ಲವೋ? ಎಂದು ಅವ್ವಣೆಯಂ ಕೊಡಲು, ಆ ಮಂತ್ರಿಯು
ಎಲೈ ಮಹಾಸುಭಾವನೇ! ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆ ನಾನು ಪೇಳುವದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥ
ನಲ್ಲ, ಪರಕಾಯ ಪ್ರವೇಶವಂ ಮಾಡಿದ ಒಂದುಮುಹೂರ್ತಕ್ಕೆ ಬಹಿರ್ಮುಖ
ಳಾಗಿ ನಿತ್ಯ ಕರ್ಮವನ್ನೆರವೇರಿಸಿ ವರ್ಣ ಶಾಲೆಯೋಳ್ ಯೋಗಪೀಠ
ದೋಳ್ ಕುಳಿತು ಜಪವಂ ಮಾಡುವಳಂ ಕಂಡು ಗುಹಾಂತರಾಳವಂ
ಪ್ರೊಕ್ಕು ಬದ್ಧ ಪದ್ಮಾಸನದಲ್ಲಿರ್ದ ಶರೀರವಂ ನೋಡಿ ಶೀತೋಪಚಾರ
ಗಳಂ ಮಾಡಿದರೂ ಬಹಿರ್ಮುಖವಾಗದೆ ಹತ್ತಾರು ದಿನಂಗಳು ಕಳೆಯುತ್ತ
ಬರಲು ಆಗ ಎನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಿಣಿಯಾದ ಚಿನ್ಮಯಳಾದ
ಪರಾಶಕ್ತಿಯವಾದ ಕಮಲವನ್ನೆ ಧ್ಯಾನವಗೈಯ್ಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಮಹಾ
ಯೋಗಿನಿಯು ಮಾಡಿದ ಕಪಟಕೃತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ತಪೋವಿಘ್ನವಾಯಿ
ತೆಂದು ಇನ್ನು ಏನೇನು ಕೃತ್ಯಗಳಂ ಮಾಡುವಳೋ? ಎಂದು ಸಂದೇಹ

ಒಂದು ಕಡೆ, ಇದ್ದಲ್ಲದೆ ನಾವು ಮಹತ್ವಾದ ಕಾರ್ಯಮಂ ಯಾತರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಡಬೇಕೋ? ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಮಹದ್ವಿಪತ್ತು ಬಂದ ಬಳಿಕ ಆದು ಇಷ್ಟವಿದ್ದಿಗೆ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಮಹತ್ವಾದ ವಿಪತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾದುದರಿಂದ ಇಷ್ಟ ಕಾರ್ಯವಿದ್ದಿ ಇಲ್ಲದೆ ಅನಿಷ್ಟವು ಸಿದ್ಧಿ ಆಗುವದು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವ ವಿಜಮಾಲಂಕಾರಾರ್ಥ ಸಮಗ್ರ ಸರಿಯಂತು ಎಂದು ಅತಿ ದೂರಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದೆನೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನವೆಂದು ಮಾದುತ್ತಿರುವ ಸುಮಾರಿಯಂ ನೋಡಿ ಅಯ್ಯಾ ನೀನು ಹೇಳ್ತು ಮಾತು ಯಥಾರ್ಥವೇ ಸರಿ, ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯು ಮಾತಾಡದೆ ಮರತು ಇದ್ದದ್ದೆ ಖುಂಟಾದರೆ ಎನ್ನಗೆ ಏನು ಬಿಡು ಬಿಡು, ಈ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಾ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯ ಸಮೀಪವನ್ನೈವಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಮಾಡಿ ದೂರದಲ್ಲಿಯೆ ಸಾಕ್ಷಾಂಗ ದಂಡ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ ಸಂತಿರಾ ಯನನ್ನೊಪ್ಪಿಸಿ ನಮನಗುತ ಸುಗಂಧರಾಯನಂ ಹನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ ಅಯ್ಯಾ ಸುಗಂಧರಾಯನೇ! ನೀನು ಕ್ಷೇಮ ಪಗಿ ಇದ್ದೀಯಾ ನೀನು ತಂದೆಯಾದ ಸುಹರಿತ್ರರಾಯನು ಗುಣವತಿ ದೀವಿ ಮುಂತಾದ ರಾವಿಯರು ಕುಳಲವೆ? ಎಂದು ಕೇಳಿ ಮರಳಿ ಮರಳಿ ನಗುತ ಸಮೀಪವನ್ನಿ ಕೂತಿರು ಎಂದು ಆಜ್ಞೆಯುಂಕೊಡಲು, ಆ ರಾಯನು ಪ್ರಸನ್ನ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಈ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯು ಎನ್ನಗೆ ವಿನ್ನರೂಪ ದೇವತೆಯು ಮಾಡಿ ಸಿದ ಮಹೇಶ್ವರಿಯೇ ಹೊರ್ತು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬಿಡು ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಆಗ ಆ ಸ್ವರೂಪವಂ ತಾಳಿ ಬಂದ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯೇ ಈ ಯೋಗಿನೀ ಸ್ವರೂಪವಂ ಧರಿಸಿ ಎನ್ನಗೆ ಅನುಗ್ರಹವಂ ಮಾಡಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಚಿತ್ತೈಸಿದಳೆಂದು ಮನಮೋಳೆ ನೆನೆಯುತ್ತಾ ಭಕ್ತಿಪಾರವಸ್ಥದಿಂದ ಮೈ ಮರತು, ಯಾವ ದೇವಿಯು ಸ್ತೂವರದಂಗಮ ಸ್ವರೂಪಂಗಳಂ ತಾಳಿ ಆಯಾ ಸ್ವರೂಪಂಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕರ್ಮಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕ್ರೀಡೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯ ಪಾದಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಪುನಃ ಪುನಃ ಪ್ರಣಾಮಂಗಳಂ ಮಾಡಿ ಕೂತಿರಲು. ಆ ಬಳಿಕ ಆ ಯೋಗಿನಿಯು ಅಯ್ಯಾ ರಾಯನೇ! ಅಖಂಡ ಭೂಮಂಡಲವನ್ನಾಳುವ ನೀನು ಮನುಷ್ಯರುಗಳಿಂದ ಪ್ರವೇಶವಂ ಮಾಡುದದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ಯವಾದ

ಈ ಇಳಾವ್ಯತಖಂಡಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದೇ? ಬಂದರು ಈ ದಾರುಕಾವನದಲ್ಲಿ ತಪವಂ ಮಾಡುವ ಸನ್ನಂ ಬಹಿರ್ಮುಖವಂ ಮಾಡಬಹುದೇ? ಈ ಪರಿ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಸಂಚಾರವಂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಇದೇನು ವಸಂತವನವೆಂದು ತಿಳಿದೆಯೋ? ಅದಲ್ಲ ಇದು ಅಘೋರತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವ ತಾಪನರ ತಪೋ ವನಂಗಳು, ಇಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರವಂ ಮಾಡುವ ಯೋಗಿ, ಯೋಗಿನೀ ಜನಂಗಳು ಸ್ವರ್ಗಮರ್ತ್ಯವೌತಾಳಾದಿ ಲೋಕಂಗಳಂ ಹ್ವಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಲಯಂಗಳಂ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳವರೆಹೊರತು ನಿನ್ನಾಶ್ರಯದಿಂದ ಜೀವಿಸಿ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಬಂದಂತೆ ನಡೆಯುವಜನಲ್ಲ, ಪರದೇವತಾಪಾದ ಕಮಲಂಗಳಂ ಸಂಬಿವನಾದುದರಿಂ ನೀನು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪುಗಳು ಒಪ್ಪ ಬೇಕಾಯಿತು, ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯ ಮಾ ತುಗಳಂ ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ಪರಮಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಅಂಜಲಿಬಿಡ್ಡ ನಾಗಿ ತಾಯೆ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯೆ! ಸರ್ವಜ್ಞಳಾದ ನಿಮ್ಮಡಿಗಳೆನಾನು ವಿಜ್ಞಾ ಪನೆಯಂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತನಲ್ಲ, ಆದರು ನಿಮ್ಮ ಸನ್ನಿ ಧಾನ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಏನೊ ಬಂದು ಮಾತು ಬಿನ್ನೈಸಬೇಕೆಂದು ಎನ್ನ ಮನವು ಬಯಸುತ್ತಲಿದೆ, ಅಭಯವನ್ನಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತರೆ ಬಿನ್ನೈಸುವೆನೆಂ ದು ಪೇಳಿದ ರಾಯನ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಮುಗುಳುಸಗೆಯಿಂದ ಕೂಡಿ ಮೃ ದುವಾಗಿ ಅಯ್ಯಾ ರಾಯನೆ! ನಿನ್ನ ಮನೋಧರ್ಮವು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂಬ ಇ ಚ್ಛೆ ಎನಗೆ ಉಂಟೋ? ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತ ಯೋಗಿನಿಯಮಾತಂ ಕೇಳಿ ರಾಯನು ಚರಾಚರಾತ್ಮಕವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಕ್ಕೆ ಚೈತನ್ಯವು ರೂಪಿಣಿಯಾದ ಪರದೇವತೆಯೆ! ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಪ್ರಾರಬ್ಧ ಕರ್ಮಾನುಸಾರ ಮಾಗಿ ಮಾಡಿಸುವಳು ಮಾಡುವಳು ಆ ಜಗನ್ಮಾತೆಯೆ ಹೊರತು ನಿ ಗುಣನಾದ ಆ ಪರಬ್ರಹ್ಮನಿಗು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸಾಲದು ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾಪ ನೆಯಂ ಮಾಡಲು, ಆಗ ಯೋಗಿನಿಯು ಯೋಗಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮನೋ ಹರಮಾರ್ಗವ ಮಾಡು ಮನವಿಟ್ಟು ಲಾಲಿಸಿ, ಅಯ್ಯಾ ಕಂದನೆ! ಎಂದು ಕರುಣದಿಂ ಕರದು ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ತನ್ನ ಅಂಕದೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಶಿರವನ್ನಾಘ್ರಾಣಿಸಿ, ನೀನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪುರುಷನು ಅಲ್ಲ, ಆದಕಾರಣ ಪುರುಷನೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಾ ಮಗನೆ! ಪರಕಾಯವ್ರವೇಶ ವಿದ್ಯ

ಎನಗೆ ತಿಳಿಯಿತು, ಇನ್ನು ಏನು ವಿದ್ಯಗಳು ಗುರು ಮುಖವಾಗಿ ಇದ್ದೆ ಎಂ
ದು ಕೇಳಲು, ಆಗರಾಯನು ತಾಯಿ ಯೋಗಿನಿವೇ! ಅದೃಶ್ಯ ಖಡ್ಗಸಂಭವ
ವಿದ್ಯಾ ಮೊದಲಾದ ವಿದ್ಯಗಳು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಅದ್ವೈತ ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾ
ಪನೆಯೂ ಮಾಡಲು. ಎಲೈ ಮಗುವೇ! ಎನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಾಣದಂತೆ ಅದೃ
ಶ್ಯವಾಗೂ ಎಂದು ಆಜ್ಞೆಯು ಕೊಡಲು, ಆಗರಾಯನು ಗಂಧಮಾಧನ
ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ದೇವಖಾತವೆಂಬ ನರೋಪರದಲ್ಲಿರುವ ತಾವರೆ ದಂಟುನಲ್ಲಿ
ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಹುಳುವಾಗಿ ಇರುವದಕ್ಕಿಂತಲು ಪ್ರೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೆ ಆ ಯೋ
ಗಿನಿಯು ಸೂಕ್ಷ್ಮಶರೀರಳಾಗಿ ಪ್ರವೇಶವಾಗ್ಯೆಂದು ಇಲ್ಲಿಯ ಏನಯ್ಯಾ
ನುಗಂಧರಾಯನೇ! ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ, ನೀನು ವೃಶ್ಯವಾದೆಯಲ್ಲಾ ಎಂದು
ಪೇಳಲು, ಆ ರಾಯನು ನಾಚಿಗೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಪರ್ಣಶಾಲೆಯೋಳ್
ಯಥಾಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕುಳಿತು ತಾಯಿ! ನನ್ನ ಗುರುವೇ ನಾಚಂತು ಪೇಳಿ
ಲಿ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಾ ಅಡಿಗಳಿಗೆ ನಮಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಯನು ನೋಡಿ
ಎಲೈ ಪುತ್ರನೇ! ಇನ್ನು ಖಡ್ಗಸಂಭವ ವಿದ್ಯವು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಪೇಳಿ
ಲು, ಆ ರಾಯನು ಸುಮತಿಯ ಮುಖವು ನೋಡಿ ಅಯ್ಯಾ ನೀನು ಚಂ
ದ್ರಹಾಸದಿಂದ ಎನ್ನ ಶರೀರವು ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕಡಿಯಬೇಕೆಂದು
ಪೇಳಲು, ತತ್ತ್ವಜ್ಞದಲ್ಲಿಯೆ ಮಂತ್ರಿಯು ಚಂದ್ರಹಾಸದಿಂದಕಡಿದರು ಗುಂ
ಡುಕಲ್ಲನ್ನು ಕಡಿದಂತೆ ಖಣಿರನ್ನುವ ಶಬ್ದವುಂಟಾಗಿ ಶರೀರ ಯಥಾಪ್ರಕಾ
ರವಾಗಿ ಇರುವದು ನೋಡಿ ಎಲೈ ಪುತ್ರನೇ! ಈ ವಿದ್ಯೋಪದೇಶವು ಮಾಡಿ
ದವರು ನಿಮ್ಮಂಸಂತೋಷವು ಪಡಿಸಿ ದ್ರವ್ಯವು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡು
ವ ನಿಮಿತ್ತವಿಂದ ಪೇಳಿದರು, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಗುರುವು ಚಾರ್ಯಗುರುವೆಂ
ದು ವಿರಿಯುರು ಪೇಳುವರು ಎಂದು ನುಡಿಯಿತು ಇನ್ನು ನಾನು ಅದೃಶ್ಯ
ವಾಗುವೆನು, ನನ್ನಂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾಸಾಮರ್ಥ್ಯವೆ ಸರಿ
ಎಂದು ನುಡಿಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೆ ಅದೃಶ್ಯವಾಗಲು, ಆಗ ರಾಯನು
ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕಡಾಹದಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ಥಾವರ ಜಂಗಮಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಾಣಿ
ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಎಲ್ಲಿಯು ಕಾಣದೆ ಚಿಪ್ಪಾರ್ಪ ವರ್ಣಶಾಲೆ
ಯೋಳ್ ಖಿನ್ನನಾಗಿ ನಿಂತಿರ್ದ ಈ ಹ್ವತ್ರಿಯ ಮುಖವು ಮುಂದುಗಡೆಯ
ಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಯೋಗಪೀಠದೋಳ್ ಕುಳಿತು, ಯೋಗಿನಿಯು ಏನಯ್ಯಾ

ರಾಯನೇ! ಎಂದು ಪೇಳಲು, ಆಗ ರಾಯನು ಮಹದಾಶ್ಚರ್ಯವನ್ನೈದಿ
 ಸ್ತಂಭದಂತೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಹೃತ್ತಿಯನ ಮುಖವಂ ನೋಡಿ ಎಲೈ ಬಾಲಕನೇ!
 ನಿನ್ನ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಚಂದ್ರಹಾಸವೆಂಬ ಖಡ್ಗದಿಂದ ನನ್ನ ಶರೀರವಂ ಭೇದಿಸು
 ಎಂದು ಪೇಳಲು, ಆಗ ರಾಯನು ಚಂದ್ರಹಾಸವಂಕರದಲ್ಲಿ ಪಿಡಿದು
 ಯೋಗಿಸಿಯ ಶರೀರವಂ ಖಂಡಿಸಿದರು ತಡೆದಿಲ್ಲದೆ ಆ ಕಾಶದಲ್ಲಿ ತಿರಿಗಿ
 ಸಿದಂತೆ ಇರಲು, ಆ ಮಹಾರಾಯನು ಒಡ್ಗಂಜಿಸುತ್ತು, ತಾಯೀ! ನಿನ್ನ
 ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಬಾಲಕನಾದ ನಾನು ವಿನೆಂದು ಸ್ತುತಿಸಲಿ ಎಂದು ಪೇಳಿ,
 ವಿಸ್ತಯನಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಹೃತ್ತಿಯ ಹುಡುಗನಂ ನೋಡಿ ಎಲೈ ಪುತ್ರನೇ!
 ಬಾ ಎಂದು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಸಮಯೋಚಿತವಾದ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಸನ್ಮಾನಿಸಿ
 ನಮಿಸುವಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಸುಮತಿ ಭಾಯಾಗುಪ್ತರನ್ನು ಅತ್ತಲೆ ಕುಳ್ಳಿ
 ರಿಸಿ ಎಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಎಲೈ ಪುತ್ರನೇ! ನೀನು ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಎಂ
 ದು ತಿಳಿದು ನಿನಗ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರವಂ ನಮರ್ಪಕವಾಗಿ ವೇಳುತ್ತಲಿದ್ದೆನೆ
 ಸೌವಧಾನಚಿತ್ತನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳು ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು
 ವರಮೇಶ್ವರಿಯ ಪಾದಂಗಳಂ ಸ್ತುರಿಸಿ ಎಲೈ ಪುತ್ರನೇ! ಯೋಗಂಗಳು
 ನಾಲ್ಕು ವಿಧವಾಗಿ ಇರುವವು, ಮಂತ್ರಯೋಗ ಹಠಯೋಗ ಲಯ ಯೋ
 ಗ ರಾಜಯೋಗವೆಂದು. ಆ ನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಯೋಗವು, ಏಕಾಕ್ಷರ,
 ದ್ವ್ಯಕ್ಷರ, ತ್ರ್ಯಕ್ಷರ, ಪಂಚಾಕ್ಷರ, ಷಡಕ್ಷರ, ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರ, ನವಾಕ್ಷರ,
 ದ್ವಾದಶಾಕ್ಷರ, ಪಂಚ ದಶಾಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದ ಮಹಾ ಮಂತ್ರಂ
 ಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿರ್ವವು, ಆ ಅನೇಕ ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಏಕಾ
 ಹ್ಷರಿಯು ಪ್ರಣವ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿರ್ವುದು, ಆ ಪ್ರಣವವು ಮೂರು ಅಕ್ಷ
 ರಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದರೂ ಆ ಅಕ್ಷರಂಗಳೆ ಸೂರ್ಯಮಂಡಲ, ಚಂ
 ದ್ರಮಂಡಲ, ವಸ್ತುಮಂಡಲವೆಂಬ ಮಂಡಲತ್ರಯಂಗಳು, ನಾಡಬಿಂದು
 ಕಳಾಸ್ವರೂಪಂಗಳು ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪವೆಂದು ವೇಳುವರು. ಬ್ರಹ್ಮ
 ವಾದಿಗಳು ಎಲೈ ಮಗನೇ! ಈ ಏಕಾಕ್ಷರವನ್ನೆ ಯತೀಶ್ವರರು ಫಲವ
 ನ್ನು ವೇಕ್ಷಿಸದೆ ಹನ್ನೆರಡು ಸಹಸ್ರ ಜಪವಂ ಮಾಡಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯ
 ಮಂಪೊಂದುವರು ಈ ವರಿಯಾದ ಅನೇಕ ಮಂತ್ರಂಗಳನ್ನು ಸಂಸಾರಿ
 ಕ ಜ್ಞನರು ಫಲವನ್ನೇಕ್ಷಿಸಿ ಉಪಾಸನೆಯಂ ಮಾಡುವುದೆ ಮಂತ್ರ

ಯೋಗವೆಂದು ವೇದಶಿರಸ್ಸುಗಳು ವೇಳುವವು, ಎಲೈ ಪುತ್ರನೇ ಹಠಯೋಗವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಿರೋದೇ ಕೇಳು—ಹಠವೆಂದರೆ ವಾಯುವನ್ನು ವಶವಂ ಮಾಡುವದು, ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಯಮನಿಯದು, ಆಸನ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರ, ಧ್ಯಾನ ಧಾರಣ, ಸಮಾಧಿಗಳೆಂದು ಎಂಟು ಅಂಗಗಳು, ಆ ಎಂಟರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವೆಂದರೆ—ಬಾಹ್ಯೇಂದ್ರಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಂಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಪರಾರ್ಥರೂಪಂಗಳಾದ ನಿವಯಂಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಕ್ತಿಯ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಸಂಸಾರವಂ ಬಿಟ್ಟು ಏಕಾಂತಮಾದ ಗುಹಾಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ವಾಸವಂ ಮಾಡಿ ಸಂಸಾರೀಕ ಜನಗಳ ಸುಗಮ ಮಾಡದೆ ಶರೀರ ಸೌಖ್ಯವಂ ವರ್ಜಿಸಿ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಆನಕ್ತಿಯಾದವೋ? ಆದೇ ನಿಯಮವೆಂದು ಸಿದ್ಧಾರಣೆಯಂ ಮಾಡು ಕೃಷ್ಣಾಜಿನ, ವ್ಯಾಘ್ರಾಜಿನ, ಕುಸಾನನ ಮೊದಲಾದ ಆಸ್ತರಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಅರುವತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಆಸನಂಗಳಂ ಅಭ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಿದ್ಧಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅಭ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡುವದೆ ಆಸನವೆಂದು ವೇಳುವರು, ಎಡದಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿರುವ ನಾಸಾರಂದ್ರವು ಚಂದ್ರನಾಡಿ ಎಂದು ಇಳಾ ಎಂದು ಜೇಷ್ಠರು, ಆ ನಾಡಿಯಿಂದ ವಾಯುವಂ ನೇಮುವದ ಪ್ರೂರಕವು, ಆ ವಾಯುವನ್ನು ಶರೀರದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವದೆ ಕುಂಭಕವು, ಬಲದ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿರ್ಧ ಪಿಂಗಳಾ ಎಂದು ಹೆಸರುಳ್ಳ ಸೂರ್ಯನಾಡಿಯಿಂದ ಕುಂಭಕದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ವಾಯುವನ್ನು ಹೊರಕೆ ಬಿಡುವದೆ ರೇಚಕವು, ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯನಾಡಿಯಿಂದ ಪ್ರೂರಕವಂ ಮಾಡಿ ಕುಂಭಕದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಚಂದ್ರನಾಡಿಯಿಂದ ವಾಯುವನ್ನು ಸವ್ಯ ಅವಸವ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಣವಸ್ಥಾರಣ ಪ್ರೂರ್ವಕವಾಗಿ ರೇಚಕವಂ ಮಾಡುತ ಪ್ರಣವವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸರ್ತಿ ಎಣಿಸುತ್ತಾ ಪ್ರೂರಕವಂ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಎರಡರಷ್ಟು ಕುಂಭಕದಲ್ಲಿ ವಾಯುವಂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗೈವದೆ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವೆನಿಸುವದು. ಉಪ್ಪು, ಹುಳಿ, ಖಾರ, ಖೈಯ್ಯ ಮುಂತಾದ ಸಂಗಗಳಂ ವರ್ಜಿಸಿ. ಅನ್ನವು ಅರ್ಧಗ್ರಾಸ, ಹಾಲು ತುಪ್ಪ ಮಿಶ್ರವಂ ಮಾಡಿ ಕಾಲುಗ್ರಾಸ ಉದಕಪಾನ ಕಾಲುಗ್ರಾಸ, ಈ ಪರಿ ಆಹಾರ ನಿಯಮವಂ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವಂ ಮಾಡುವದೆ ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರವೆನಿಸುವದು. ಮುಳಸಾಕ್ಷಿ

ನವೆ ಮೂಲಾಧಾರಚಕ್ರ, ಅದರ ಮೇಲ್ಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಇರ್ದು ಸ್ವಾಧಿಷ್ಠಾನ ಚಕ್ರ, ನಾಭಿಸ್ಥಾನವೆ ಮಣಿಪೂರಕಚಕ್ರ, ಹೃದಯವೆ ಅನಾಹತಚಕ್ರ, ಕಂಠಸ್ಥಾನವೆ ವಿಶುದ್ಧ ಚಕ್ರ, ಪ್ರಾಬುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ತೋರುವದೆ ಆಜ್ಞಾಚಕ್ರವಾಯುವಿಗೆ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ಈ ಷಡಾಧಾರ ಚಕ್ರಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಗಣೇಶ, ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ರುದ್ರ, ಮಹೇಶ್ವರ, ಸದಾಶಿವರು ಅಧಿದೇವತೆಗಳು; ಪೃಥಿವಿ, ಉದಕ, ತೇಜಸ್ಸು, ವಾಯುವು, ಆಕಾಶ, ಮನಸ್ಸು ಈ ಆರು ತತ್ವಗಳು; ಆರು ಚಕ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ ಈಗ ವೇಳ್ವ ಚಕ್ರಗಳ ಮಧ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮಣಿಪೂರಕ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಮಂಡಲವನ್ನು ಹೃದಯಸ್ಥಾನವಾದ ಅನಾಹತಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಮಂಡಲವನ್ನು ಭ್ರೂಮಧ್ಯಸ್ಥಾನವಾದ ಆಜ್ಞಾಚಕ್ರದೋಳ್ ಚಂದ್ರಮಂಡಲವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡುವದೆ ಧ್ಯಾನವೆಂದು ನುಡಿಯುವರು. ಈಗ ವೇಳ್ವ ಆರು ಅಂಗಗಳಿಂದ ವಾಯುವಂ ವರಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಮೂಲಾಧಾರದಲ್ಲಿ ವಾಸವಂ ಮಾಡಿದ್ ಅಪಾನವಾಯುವಿನಿಂದ ಕುಂಡಲಿಂ ಬ ಸರ್ಪವಂ ದಂಡಿಸಿ ಹೆಡೆಯನ್ನೆತ್ತಿ ಇಡಾ ಪಿಂಗಲಾ ಎಂಬ ನಾಡಿಗಳಂ ಸೊಂಕದ ವಾಯುವನನ್ನು ಈವರಡರ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಇರ್ದನುಮಮ್ಮಾ ನಾಡಿಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಾರ್ಗದೊಲಿಪೊಗಿಸಿ, ಆ ಮೇಲೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಮೂಲಾಧಾರ ಚಕ್ರವಂ ದಾಟಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಸ್ವಾಧಿಷ್ಠಾನ ಚಕ್ರವನ್ನೇರಿಸಿ, ಅನಂತರ ಮಣಿಪೂರಕ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಸಮಾನವಾಯುವಿನ ನಹವಾನವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಆ ಬಳಿಕ ಅನಾಹತಚಕ್ರವಂ ನೇರಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ವಾಸವಂ ಮಾಡಿದ್ ಪ್ರಾಣವಾಯುವಿನಿಂದ ಸ್ನೇಹವಂ ಚೆಳಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ವಿಶುದ್ಧಚಕ್ರವಂ ನೇರಿಸಿ, ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವ ಉದಾನವಾಯುವಿನಿಂದೊಡಗೂಡಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಪೊರಡಿಸಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ವ್ಯಾನವಾಯುವಿನ ಅಲಿಂಗನವಗೈಸಿ, ಈ ಪರಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ವಂಚಪ್ರಾಣಂಗಳಂ ಬೆರಸಿ ಆಜ್ಞಾಚಕ್ರವನ್ನೆರಿಸಿ, ಅಂತಿಮು ರದಲ್ಲಿರುವ ದೀವವಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಚಲನವಂ ಮಾಡದೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಅಖಂಡತೇಜೋಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಗೊಳಿಸುವದೆ ಧಾರಣೆ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯ

ಯವಂ ಮಾಡಿ ಇರುವದು. ಎಲೈ ಕಂದನೆ! ಈಗ ವೇಳೆದ ಮೇರೆಗೆ ಆ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಯೆ ಆ ಸಂದವನನುಭವಿಸುವದೆ ಸಮಾಧಿ, ಈ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಬಲದಿಂದ ದೃಢವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದವನೆ ಸಿದ್ಧಪುರುಷನು, ಆತನಿಗೆ ಅಣಿಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧಿಗಳು ಅನಾಯಾಸವಿಂದಲೆ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವವು, ನಿಗ್ರಹವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡುವವಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನು. ಭೂತಭವಿ ವ್ಯದ್ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲಂಗಳಂ ತಿಳಿಯುವನು. ಆ ಮಹಾನುಭಾವನೆ ಸ್ಥಾವರ ಜಂಗಮಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಂಗಳಂ ಕರತಲದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಕಾಣುವನು. ಇಂತೆಂದು ವೇಳೆ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಕಾರಂಗಳಂ ಕೇಳಿ ವಿಸ್ಮಯಾಚ್ಛತನಾಗಿ ಮರಳಿ ಮರಳಿ ಪ್ರಣಾಮಂಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಎಲೈ ತಾಯೆ! ನೀವು ಅವ್ವಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟ ಹಟೆಯೋಗವು ಬಹುಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದು ಮಹಾ ದುರ್ಭಟವಾಗಿ ತೋರ್ಪುದು. ಇವಲ್ಲದೆ ಈ ಹಟೆಯೋಗದಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಫಲಗಳು ಅಣಿಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧಿಗಳೆ ಹೊರತು ಮುಕ್ತಿ ಬರಲಾರದು. ಇಂತುಮಲ್ಲದೆ ಮೊದಲು ಅವ್ವಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟ ಮಂತ್ರಯೋಗ, ಹಠಯೋಗ, ಲಯಯೋಗಂಗಳ ಸ್ವರೂಪಂಗಳು ಅದರಿಂದಾಗುವ ಫಲಂಗಳು, ಎನ್ನ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯಬಂತು, ತಾಯೆ! ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯೆ ಶಿಷ್ಯನಾದ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕರುಣವಿಟ್ಟು ರಾಜನೋಗವಂ ಎನಗೆ ಉಪದೇಶವಂಮಾಡಿ ಕೃತಾರ್ಥನಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಾಧ್ಯಂ ಗವಂಡೆ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ ಸಂತಿರ್ಪ ಸುಗಂಧ ರಾಯನಂ ನೋಡಿ ಆಸಂದಭವಿತಳಾಗಿ ಇರುತ್ತಿರಲು, ಆಸಮುದದಲ್ಲಿ ರಾಯನು ವರ್ಣಶಾಲೆಯ ಬಾಗಲೋಳುಕಂಡೂ ಕಾಣದೇ ಇರುವಂತೆ ಕಾವಿರುವ ಸುಮತಿಯ ಹಸ ದಲ್ಲಿರುವ ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮುಂತಾದ ಫಲಂಗಳಂ ಮತ್ತು ಅಪ್ರೂರ್ವವಾದಮಂದಾರ ಕುಂದಮಲ್ಲಿಕಾ ಪ್ರಪ್ಪಂಗಳಂ ನೋಡಿ ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದೆದ್ದು ಆಫಲಪ್ರಪ್ಪಂಗಳಂ ಯೋಗಿನಿಯ ಚರಣಂಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಣೆಯಂಮಾಡಿ ನಾನುಧನ್ಯನಾದೆನೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಾ ದಂಡೆ ಪ್ರಣಾಮವಂಮಾಡಿ ಸಂತಿರ್ಪರಾಯನಂನೋಡಿಆಸಂದವರವಳಾಗಿ ಎಲೈ ಪುತ್ರನೆ! ವದ್ಮಿನೀವಲ್ಲಭನಾದ ಸೂರ್ಯನುವದ್ಮಿನೀವಲ್ಲಭನಾಗಬೇಕೆಂದುಎಣಿಸಿದನಿನ್ನೆಂ ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಬಂದವನನ್ನು ವೇಕ್ಷಿಸಬಾರದು. ಆ ಮಹಾನು

ಭಾವನಾದ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಕರಮಾದ ರಕ್ತೋತ್ಪಲಗಳಿಂದ ಅಭ್ಯರ್ಥನ
ವಂ ಕೊಟ್ಟು ಸೌರಮಂತ್ರವಿಂ ಸ್ತುತಿಸಿ ಕಳುಹಿಸು, ಎಂದು ಅವ್ವಣೆ
ಯಂ ಕೊಟ್ಟ ಯೋಗಿನಿಯ ಮಾತುಗಳು ಲಾಲಿಸಿ, ರಾಯಸು ತಾಯೆ
ಯೋಗಿನಿಯ! ನೀವು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಮಯೋಚಿತಮಾದ ಕರ್ಮಗಳಂ ನೆರ
ವೇರಿಸಿ ಬರಬಹುದೆಂದು ನಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂ ಮಾಡಲಾಗ ರಾಯಸ ಹಸ್ತ
ಲಾಘವವಿಂದಿದ್ದು ಚಂದ್ರನರೋಪರ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಯೋ
ಗಿನಿಯಂ ನೋಡಿ ಅತ್ತಲಿತ್ತಲಿರುವ ಯೋಗಿಗಳ್. ಯೋಗಿನೀ ಜನರು ಷ
ಣ್ಣುಖನಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಬರುವ ಸರ್ವಮಂಗಳೆಯೋ? ಅಲ್ಲದೆ ಜಮಂತನ
ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ಬರುವ ಶವೇದೇವಿಯೋ? ಇದಲ್ಲದೆ ಮನ್ಮಥನ ಹಸ್ತಲಾ
ಘವದಿಂದ ಬಿಜಯಗೈಯ್ಯುವ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯೋ? ಎಂಬಂತೆ ಈರ್ವರು
ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದರು ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನೆವಿರುವರಂ ಆನಂದವಿಂ ನೋಡು
ತ್ತಾ ಇವ್ವತ್ತೈದು ತತ್ವಂಗಳಂ ವಿಭಾಗಮ ಮಾಡಲಾಗಿ ಮಿಕ್ಕಿದ್ದೆ ಆತ್ಮ
ತತ್ವವೆಂದು ಆಡುವ ಮಾತುಗಳಂ ಲಾಲಿಸುತ್ತಾ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡುವರಂ
ನಾನಾಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಆಶೀರ್ವಚನಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಚಂದ್ರನರೋಪರದ
ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಂದು ಕಡೆಯೋಳ್ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಮಹನ್ಯಾಸ
ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಹಾದೇವನಿಗೆ ಅಭಿಷೇಚನವಂ ಮಾಡುವರು, ಒಂದು
ಕಡೆಯೋಳ್ ಸಾಮಗ್ರಾಸವಿಂದ ಸಾಂಬಳಿಸವಂ ಸ್ತುತಿಯುಗೈಯ್ಯುವರು.
ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರನಾಮಗಳಿಂದ ನಾರಾಯಣರ ಸ್ಮರಿ
ಸುವರು, ವೇದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ವಿಶದವಾಗಿ ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಂ ಮಾಡು
ವರು. ಸೌರಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಸೂರ್ಯಸಂ ಸ್ತುತಿಸುವರು ಕೆಲವರು, ಮ
ತ್ತಾ ಕೆಲವರು ಪ್ರಕೃತಿ ಪುರುಷನಿಗೆಭೇದ ಅಭೇದ ವಿಚಾರಗಳಂ ಮಾಡು
ತ್ತಾ ತೆರಳಿ ಬರುವ ಯೋಗಿನಿಯಂ ನೋಡಿ ತಾಯೆ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯ!
ದಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವೇಳ್ವ ಮಾತುಗಳಂ ಮನಮಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ ಬಹು
ಮಾನಸ ಸರೋವರದ ತೀರವನ್ನೆದಿ ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿ ಕಾಸಾಯವಸ್ತ್ರ
ವಂ ಧರಿಸಿ ಪಂಚಬ್ರಹ್ಮ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಭಸ್ಮಧಾರಣೆಯಂ ಮಾಡಿ
ಜಟಾಮಂಡಲವಲ್ಲಿದ್ದ ಜವಮಾಲೆಯಂ ಹಸ್ತದಿಂದ ಪಿಡಿದು ಪಂಚದಶಾ
ಕ್ಷರೀ ಮಂತ್ರವಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ ವರವಶಳಾಗಿ, ಆ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯಂ

ರಾಯನೆನೋಡಿ ಜಯಂತನೆಂಬ ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಜಯ ಎಂದೂಬೇಳೆ, ಜಾ
ಗ್ರತಳಾಗಿ ಮನದೋಳು ಇಂದ್ರನುಮನುವ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಪಡೆನಾ
ವಾಗ್ಯುಂಗಳಾಗ ಸೌಂದರ್ಯವು ಇಂಗಿತ ವ್ಯಾಪಾರವು ಸಹ ಪ್ರಸಾದ
ಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಭ್ರಮೆಯು ನೈವಿದನೆಂದು ನನಸುಗೂತ ಅಯ್ಯಾ
ನುಗನೆ! ಸಿನ್ನ ಸಿತ್ಯಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನಗಳು ತೀರಿತೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಕಾಲಾ
ತೀತವಾಯಿತು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದಿದ್ದು ಬಾವುಡು ವೇಳೆಲು, ಆಗ ರಾಯನು
ಕಿರಿಟಕುಂಡಲಂಗಳು ನುಮತಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು
ತಾಯೆ! ನಾನು ಸುಗಂಧವಸ್ತ್ರವೆಂದು ಗೋತ್ರಾಭಿವಂದನೆಯು ಮಾಡಿ
ಹಸ್ತಲಾಘವಂ ಕೊಟ್ಟು ವರ್ಣಶಾಲೆಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕರದುಕೊಂಡು
ಬಂದು ಪೂವಪ್ರಜ್ಞಾಳನವಂ ಮಾಡಿ ಶೇಷತೀರ್ಥವಂ ಶಿರನಾಡಿಸಿ, ರಾ
ಯನು ತನ್ನ ಉತ್ತರಿಯ ವಸ್ತ್ರವಿಂದ ಪೊದುವಳಂ ಬರೆಸಿ, ಯೋಗಪೀ
ಠದೋಳು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರಲು, ಆಗ ಆ ಬೃಂದಾರಕಾ
ಯೋಗಿನಿಯು ರಾಯನ ಭಕ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸಂಗಳಿಗೆ ಅನಂದವನ್ನೈದಿ ಅರೆ ಕ
ಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಅರ್ಧಕ್ಷಣ ಧ್ಯಾನವಂ ಮಾಡಿ, ಆಯ್ಯಾ ಸುಗಂಧವುತ್ರನೆ!
ರಾ ಎಂದು ಪ್ರೀತಿಪುರಸ್ಸರಮಾಗಿ ಕರವಂ ವಿಡಿದು ಕುಶಲನವಲ್ಲಿ
ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಅಯ್ಯಾ ನಿನ್ನ ವೈರಾಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯ ನಾನೆಂತು ವೇಳಲಿ ಮಹಾ
ನುಭಾವರಾಧವರು ಸಹ ಈ ಹಠಯೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಮೋಹಿಸಿ, ಅಣಿಮಾದಿ ಸಿ
ದ್ಧಿಗಳಂ ಬಯಸುವರು, ನೀನು ಈ ಸಿದ್ಧಿಗಳಂ ತುಚ್ಛೀಕರಿಸಿ ಪರಬ್ರ
ಹ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಂ ಮಾಡಿಸುವ ರಾಜಯೋಗವನ್ನೇ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಲಿ
ದ್ದೆಯೆ, ನಿನ್ನ ವೈರಾಗ್ಯವು ಯೋಗಿಗಳಿಗೂಬರಲಾರದು, ಇಂತೆಂದು ಬೇ
ಳುತ್ತಾ ಸಂವಧಾನಚಿತ್ತದಿಂ ಕೇಳು, ಈ ಯೋಗಮಾರ್ಗ ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ
ವಾದದ್ದು ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಾ ಎಲೈ ವುತ್ರನೆ! ಹಠಯೋಗದ ಎಂಟನೆ
ಅಂಗವಾದ ಸಮಾಧಿಯೆ ರಾಜಯೋಗವೆಂದು ವೇಳುವರು. ಆ ರಾಜ
ಯೋಗವು ಸಂತಂಖ್ಯ, ತಾರಕ, ಅಮನಸ್ಕವೆಂದು ಮೂರು ವಿಧವಾಗಿ
ಅರುವದು, ಆ ಮೂರರೊಳಗೆ ಸಂತಂಖ್ಯ ತಾರಕಗಳು ಎರಡು ಹಠ
ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾಗಿರುವವು. ಅಯ್ಯಾ ಮಗನೆ! ಯೋಗಂಗಳು
ಮುಷ್ಠದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದರಿಂದ ರಾಜಯೋಗವೆಂದು ಪ್ರಶಿದ್ಧವಾಯಿತು

ಮೊದಲು ಸಾಂಖ್ಯಮೋಗವಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗುವ ಪರಿಯೆ
 ವೇಳುವೆನು, ಅತಿಸೂಕ್ಷ್ಮಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ತಿಳಿಯುವೇಕೆಂದು ನುಡಿಯು
 ತ್ತಾ ಮೂರ್ತಾರ್ಥನಾತ್ರನಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಅನ್ಯಾ ಈ ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಾಧನ
 ವಾಗಿರಪುದೇ ಶಾಂಭವೀಮುದ್ರೆ, ಅಮುದ್ರಾಪಕ್ಷಣವೇಸಂದುಕೇಳಿಯಾ?
 ವೇಳುವೆನು ಕೇಳೆಂದಹರಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿ ಇಟ್ಟು ಹೊರಗಣಕಣ್ಣು
 ಗಳಿಂದ ರದ್ಧಿಯಂಮುಚ್ಚದೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಇರುವುದೇ ಶಾಂಭವೀಮುದ್ರಾ||
 ಈ ಮುದ್ರೆಯಿಂದ ನೋಡುವಲಕ್ಷ್ಯಂಗಳು, ಆಂತರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಬಹಿರ್ಲ
 ಕ್ಷ್ಯ ಮದ್ಯಲಕ್ಷ್ಯಗಳೆಂದು ಮೂರುವುಕಾರ, ಎತ್ತಿರಾಯನೆ ! ಈಮೂ
 ರುಲಕ್ಷ್ಯಂಗಳನ್ನಧ್ಯಾನಿಸುವ ಮಹಾಪುರುಷರುಜನಸಂಗವಿಲ್ಲದ ಏಕಾಂ
 ತಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಸನದೋಳುಕುಳಿತು ಎಡದಕಾಲು ಹಿಮ್ಮಡಿಯಿಂದ
 ಮೂಲಾಧಾರಚಕ್ರನುಂ ಬಂಧಿಸಿ ಬಡ್ವಾಣಬಂದನನ್ನ ಘಟಿ ಯಾಗಿಬಿ
 ಗಿದು ಜಾಲಂಫರಬಂದನಂ ಸಜ್ಜುವಾಡಿ ಈ ಬಂಧತ್ರಯಂಗಳಿಂದ ಈ
 ಪಿಂಡಾಂಡನಂ ಸಮವಾಗಿಸಿತ್ತಿ, ಮನಸ್ಸುಸಿಂದ ಆಪಾನವಾಯುವಂ
 ಚನ್ನಾಗಿ ಈಕ್ಷಿಸಿ ಊರ್ಧ್ವ ದೇಶನಂ ಹೊಂದಿಸಿ ಬಡ್ವಾಣ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ
 ರುವ ಪಾಣವಾಯುವಿಸಿಂದ ಏಕ್ಯನಂನಾಡಿ ಈ ಪರಿಪೂರ್ಣದಲ್ಲಿಡೇಳಿ
 ದ ಮಂತ್ರಯೋಗನಂ ಧ್ಯಾನಿಸತ ಈರೀತಿ ಪ್ರತಿ ದಿನದಲ್ಲಿಯು ಬಂದು
 ರ್ಘಾವ ಅಭ್ಯಾಸನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಿರಲು ಮೂರುತಂಗಳಲ್ಲಿ ಘಳಿ
 ಗೆಪ್ರಾಧ್ಯಂತ ವಾಯುವು ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿ ಪಿಂಡಾಂಡದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವದು ಈ
 ಪ್ರಕಾರ ಅಭ್ಯಾಸಬಲದಿಂದ ವಾಯುವು ಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ
 ಸುಷುಮ್ನಾನಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪೊಕ್ಕು ರೇಚಕಪೂರಕಗಳಂಬಿಟ್ಟು ಕೇವಲ
 ಕುಂಭಕದಲ್ಲಿನಂತಬಳಕೆ ಅಯ್ಯಾಕುವೆನು ! ಆಗಅಂತರ್ಲಕ್ಷ್ಯನಂಧ್ಯಾನಿ
 ಸವೇಕು, ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂಜಯಾ ವೇಳ್ವೆನು ಕೇಳು, ಮೂಲಾಧಾರವೆ ಆದಿ,
 ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರವೆ ಅಂಕವಾಗಿರುವ ಸುಷುಮ್ನಾಮಧ್ಯದೋಳು ಅನೇಕ ಬ
 ಳ್ಳು ಮಿಂಚುಗಳಂತಿರುವ ತೇಜೋಮಂಡಲವನ್ನು ಭಾವಿಸುವ ಚಿತ್ತವು ಆ
 ತೇಜೋಮಂಡಲದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಏಕ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕವಾದ ತೇಜೋಮ
 ಯಾಕಾಶವಾಗಿರುತ ಆ ಮೇಲೆ ಆ ತೇಜೋಮಯಾಕಾಶವೂ ತೋರದೆ ಅ
 ಖಂಡ, ಅದ್ವಯ, ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿರ್ಪುದೇ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೆಂದು

ನಿಶ್ಚಯವೆಂದು, ಎತ್ತಿ ನೋಡುವುದುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿನೊಡಲ, ಆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನೊಡಲ, ಆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನೊಡಲ, ಆ ಮಧ್ಯದೊಳಗೆ ತೇಜೋಮಯಾಕಾಶವನ್ನು ಭಾವಿಸುತ್ತಾ ಚಿತ್ತವು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಐಕ್ಯವಾಗುವ ಸೂತೋರದೆ ಅಖಂಡಸ್ವರೂಪವಾಗಿರ್ಪುದು, ಇದು ಎರಡನೇ ಅಂತರಾಕ್ಷ್ಯವೆಂದು ವೇಳಲು ; ಆಗ ರಾಯನು ಆಲಕ್ಷ್ಯಗಳು ಚನ್ನಾಗಿವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಆನಂದ ಭರಿತನಾಗಿ ತಾಯೆವರದೇವತೆಯೆ ! ಇನ್ನು ಬಹಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಅನುಸಂಧಾನವೆಂಬ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮವು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಸನ್ನಂಕೃತಾರ್ಥವೆಂಬ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯು ಮಾಡುವರಾಯನು ನೋಡಿ, ಆ ಮಹಾಯೋಗಿಯು ಅಯ್ಯಾ ಸುಗಂಧಕುಮಾರ ! ಬಹಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯವು ಬೇರನು ಕೇಳು, ನಾಸಾಗ್ರದೋಳು ಮರಡು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೀಲವರ್ಣವಾದ ಆಕಾಶತತ್ವವನ್ನು, ಆಮೇಲೆ ಮರಡು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣದೋಳು ಧೂನುವರ್ಣವಾದ ವಾಯುತತ್ವವನ್ನು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮರಡು ಅಂಗುಲ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರಕ್ತವರ್ಣವಾದ ತೇಜಸ್ತತ್ವವನ್ನು, ಅನಂತರ ಅಂಗುಲದ್ವಯ ಪ್ರಮಾಣದೋಳು ತೇಜಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಜಲತತ್ವವನ್ನು, ಅಬಳಕೆ ಇದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೀತವರ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ ವೃಕ್ಷೀತತ್ವವನ್ನು, ಈವರಿ ನಾಸಾಗ್ರ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ದ್ವಾದಶಾಂಗುಳ ಪರ್ಯಂತವಾಗಿ ಈವಂಚತತ್ವ ಸ್ವರೂಪಗಳೆಂಬ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಆಮೇಲೆ ಚಿದಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಆನೇಕಸಹಸ್ರಬಳ್ಳಿಮಿಂಚುಗಳು ಫೊಳೆಯುವಂತೆ ತೇಜೋಮೊಡಲವು ಹೊರಗೆ ಬಳಗವ್ಯಾಪಿಸಿ ತನ್ಮಯನಾಗಿ ಅನಂತರ ವಿಸೂತೋರದೆ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವಾಗಿರ್ಪುದು, ಇದು ಬಹಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿ ; ಎನ್ನೊಗನೆ ! ಸ್ಮರಣರೂಪವಾದ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಯಾತ್ರಾಕವಾದ ಬುದ್ಧಿಯೊಡನೆ ಕೂಡಿಸಿ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಹೊರಗಣವ್ಯಾಪಾರಂಗಳೆಂಬ ನುರಿತು ಆ ಸರ್ವಲಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯಾಕಾಶವನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಯುಂಟಿರುವ ಅಲ್ಲಿ ಅಖಂಡವಾದ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದಸ್ವರೂಪವೆಂಬ ಸುಖದಿಂದಿರುವದೇ ಮಧ್ಯಲಕ್ಷ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು ; ಈಗವೇಳೆ ಮೂರಲಕ್ಷ್ಯಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದ ರೂಪಯೋಗವು ವರಮೋಕ್ಷರನು ತನಗೆ ಅರ್ಥಾಂಗಿಯಾದ ಅವರ್ಣಾದೇವಿ

ಯರಿಗೆ ಉಪದೇಶವೆನಿಸಿರಬಹುದು. ಈ ದರನುರಜಸ್ಕಂಧವೋಗವು ಅಸಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಉಪದೇಶವೆನಿಸಿರಬಹುದು. ಮಹಾವಿಷಯಕ ಉಂಟಾಗುವದು, ನೀನು ಪರಮೋನ್ನತಿಯ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದುದರಿಂದ ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿಯೂ ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯು ನಾನು ತಿಳಿದು ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ಅತಿರಹಸ್ಯವಾದದೋಗವೆನಿಸಿರಬಹುದು. ಅಪ್ಪಣೆಯು ಕೊಟ್ಟ ಮಹಾಯೋಗಿಯು ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕವಾದ ಮಾತುಗಳಂಕೇಳಿ ರಾಜನು ಅನಂದಸಮುದ್ರದೋಳ್ಳುಳಗಿ ತಾಯಿ ಯೋಗಿನಿಯೆ ! ತಾರಕರಾಜಯೋಗಕ್ಕೆ ಮುದ್ರೆ ಶಾಂಭವೀ, ಇಂತೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಿತ್ತು, ಇದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮುದ್ರೆ ಉಂಟೋ ಎಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದೇಹವೆಂದು ಪರಿಣತಿಸಹಿಸೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನವನೆಯೆನಿಸಿತು, ಆಗ ಆ ಯೋಗಿನಿಯು ಅಪ್ಪಣೆಯನು ! ಕೇಳು, ಈಗ ಪೇಳುವದಾರಕರಾಜಯೋಗಕ್ಕೆ ಖೇಚರೀ, ಭೂಚರೀ, ಮಧ್ಯ, ವಣ್ಣುಖೀ ಶಾಂಭವೀ ಇಂತಿವೆ ಮುದ್ರೆಗಳೆಂದೂ, ಈ ಐದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಸುಲಭವಾದಕಾರಣ ಶಾಂಭವೀ ಮುದ್ರೆಯು, ಆ ಮುದ್ರೆಯಿಂದ ನೋಡುವಲಕ್ಷ್ಯಂಗಳೆಂಪೇಳ್ವ. ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಿಕ್ಕಾದನೂ ಮುದ್ರೆಗಳಿಂದ ಧ್ಯಾನವೆನಿಸುವದಿರಿಸಿ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟು ಉಂಟಾದರೆ, ಆ ಲಕ್ಷ್ಯಂಗಳೆಂಪೇಳುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ ಕೇಳುರಾಯನ ! ಅಂಗುಷ್ಠಾದ್ಯಂಗಳಿಗಲಂ ಶ್ರೋತ್ರಾದಿಗಳೆಂ ಮುಟ್ಟಿ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ವೇಶ್ವಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಮೂಲಬಂಧ ಒಡ್ಡಣಬಂಧ ಜಾಲಂಧರಬಂಧಂಗಳೆಂ ಬಿಗಿಯಾಗಿರಬಹುದು ಪುರುಷಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯವೆಂಪಟ್ಟು ಧ್ಯಾನವೆನಿಸುವದೆ ವಣ್ಣುಖೀ ಎಂದುಪೇಳುವರು, ಬದ್ಧಪದ್ಮಾಸನದಲ್ಲಿಕುಳಿತು ಎರಡುದೃಷ್ಟಿಗಳೆಂಭ್ರಾ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಧ್ಯಾನವೆನಿಸುವದೆ ಖೇಚರೀ ಮುದ್ರೆಯೆಂದು ನುಡಿಯುವರು, ನಾಸಿಕಾಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಪುರುಷಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಿಸುವದೆ ಭೂಚರೀ ಎಂದುತಿಳಿ, ಮಧ್ಯಲಕ್ಷ್ಯವು ನಿನ್ನಗೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೆಪೇಳ್ವವು, ಇಂತೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಅಯ್ಯಾ ಕುಮಾರನ ! ಇನ್ನಸಾಂಖ್ಯರಾಜಯೋಗವೆಂಕೇಳು, ಪ್ರಕೃತಿಸ್ವರೂಪ, ಸ್ವರೂಪಸ್ವರೂಪ, ಕಾಶ್ಮೀರ ಸ್ವರೂಪ, ಜೀವಸ್ವರೂಪಂಗಳೆಂ, ಅನ್ನಮಯ, ಪ್ರಾಣಮಯಮನೋಮಯ ವಿಷ್ಣು

ಪೃಥ್ವಿ, ಅಪ್ಪು, ತೇಜಸ್ಸು, ವಾಯು, ಆಕಾಶ, ಈ ಪಂಚಭೂತಂಗಳ ಪಂಚೀಕರಣವೆಂ ಗುರುಮುಖವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಧ್ಯಾನಿಸುವೆವೇ ಸಾಂಖ್ಯವೆಂ ದು ವೇಳುತ್ತಾ ಎಲೈ ಬಾಲಕನ ! ಪರಮೇಶ್ವರನಾದ ಅನುಸಸ್ತು ರಾಜ ಯೋಗವನ್ನು ಸಾವಧಾನಚಿತ್ತದಿಂ ಪಠಾನುರಿಸು ಎಂದುವೇಳಿ, ಅನ್ಯತದಂ ತೆ ಅತಿಮಧುರಮಾದ ನಾನಾವಿಧಫಲಂಗಳಂ ರಾಯನಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು, ಫಲಾಹಾರವೆಂಮಾಡು ಎಂದು ವೇಳುತ್ತಾ ಕಾಲಾಸಮೀಪದೋಳ ಕಾದಿ ರುವ ಹುಡುಗನ್ಯಾರೇ? ಎಂದುಕೂಗಲು, ಆಗ ಸುಮತಿ ತಾಯಿ ! ನಾನು ಸೇನಕನೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯೆಂಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಸುಮತಿಗೆ ಫಲಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಎಲೈರಾಯನ ! ನೀನು ನಿರಂತರದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಸಮಾಧಿಯ ಬಯ ಸುತಲಿದ್ದೀಯೆ, ಅನುಸಸ್ತು ರಾಜಯೋಗವನಾಧಿ ಆತ್ಮನಾತ್ಮವಿವೇಕವಿ ಲ್ಲದೆ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಅತಿಮರ್ಗಮವಾಗಿ ತೋರುವದು, ಇನ್ನು ಸದ್ವ್ರತನು ದ್ರಗಳನಾದರು ಸರಾಗವಾಗಿ ದಾಟಬಹುದು, ಜಿಜ್ಞಾಸೆಗಳಂ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಇ ಟ್ಟು ಹಣ್ಣೀಕಲ್ಲಗಳಂತೆ ಆಡಬಹುದು, ಮರಳನ್ನು ಮೃಣ್ಮದಂತೆನು ಡಬಹುದು, ಭಸ್ಮವಲ್ಲಾದರು ತ್ರೈಲಂಕೆಗೆಯಬಹುದು, ಬಯಾರಿಕೆ ಯಿಂದ ಬಿಸುಲತೋರೆಯಲ್ಲಾದರು ಉದಕಪಾನವೆಂಗೆಯ್ಯಬಹುದು, ಆ ದರು ಈ ಅನುಸಸ್ತು ರಾಜಯೋಗವನ್ನು ಮನದಿಂ ಗ್ರಹಿಸದು ಮಹದಶ ಕೈವೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಾ ಎಲೈಪುತ್ರನೆಕೇಳು ! ಗೋವಿನಕೆಚ್ಚಲುನ ಲ್ಲಿ ಎಡಬಿಡದೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ರಕ್ತವನ್ನೇ ಪಾಪವೆಂಮಾಡುವ ಉಣ್ಣೆಗಳ ಳ್ಳು ಹಾಲರುಚಿಯೆಯೇನುಬಲ್ಲವು, ಮತ್ತೂ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯೆಲ್ಲರೂನು ದಕಗಳನಾಧುರೈವೆಂ ಕಪಿ ಯೇನುಬಲ್ಲದು, ರಮಿಸರ್ಜಿಕೆಂದು ಬಂದಿರು ವೆ ರಂಭಿಯರತಿಸೌಖ್ಯವೆಂ ನವುಂಸಕನು ಏನುಬಲ್ಲನು, ನಿರ್ಮಲವಾದ ಕನಡಿಯು ಕೈಯಲ್ಲಿಇದ್ದರೂ ಹುಟ್ಟುಕುರುಡನು ಏನುಕಾಣಬಲ್ಲ, ಆ ಫ ರಿಯು ಸಾಂಖ್ಯಯೋಗ ತಾರಕಯೋಗಂಗಳು ತಿಳಿದವರಿಗುಸಹ ನಿತ್ಯವಾ ದ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದಸೌಖ್ಯವು ದೊರಕಲಾರದು, ಆಸೌಖ್ಯಾ ನುಭವ ಅನುಸಸ್ತು ರಾಜಯೋಗಗಳಿಗೆ ಸರಿ, ಮತ್ತೆಬೃಹಿಗೇ ಆಗಲಾ ರದೂಯೆಂದು ವೆಳ್ಳದಯೋಗಿನಿಯ ಮಾತುಗಳಂಕೇಳಿ, ರಾಯನುಸಿಕ್ಕಿ ತನಾಗಿ ತಾಯಿ ! ಈಗ ನೀವು ಅವೃಣೆಯೆಂ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತುಗಳಿಂದ

ಎನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ತಾರಕ ಸಾಂಖ್ಯಗಳು, ಎರಡೂ ವೈರ್ಯವೆಂದು ತೋರುತ್ತಲಿಥೆ ಎನ್ನಲು, ಅಯ್ಯಾನುಗ ! ನಿನಗೆ ತೋರಿದ್ದು ಸತ್ಯ, ಅದೇ ಸಂಜೆಯಾ ಕೇಳು, ಬೀದಿಬೀದಿತಿರಿಗಿ ಕೆ.ಗುತ್ತಾ ಕಚ್ಚುತ್ತಾ ಇದ್ದ ನಾಯನ್ನು ಹೇರಿಗಾರನು ಹೇರಿನಾಯಿ ಇದು ಎಂದಿತಿಳಿದು ಅನ್ನೋದಕಂಗಳನ್ನಿತ್ತು ಕಂಭಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದಡೆ ಆ ಕಂಭಕ್ಕೆ ಸುತ್ತುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿಯೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ನಾಯಂತೆ ಸಂಕಲ್ಪವಿಕಲ್ಪಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಒಳಗೆ ಹೊರಗೆ ಓಡಾಡುವ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರಣವನಾದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಆನಾದವನ್ನೇ ಕೇಳುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಐಕ್ಯವಾಗುವ ಮಿತ್ರವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಸಾಧನಂಗಳೆ ಹೊರತು ಈ ಸಾಂಖ್ಯ ತಾರಕಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೇನು ಇದರಿಂದಲಿ ಗತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಕೇಳಿಯಾ? ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣಂಗಳೂ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ರಾಯನು ತಾಯೆ ! ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪಿಣಿಯಾದ ಯೋಗಿನಿಯೆ ? ಇನ್ನೂ ಏನು ಅನುಗ್ರಹವೆನೋಡಿ ನನ್ನಂ ಕೃತಾರ್ಥನಂ ಮಾಡಬೇಕೋ ನಾನರಿಯೆ ? ತದನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ನನ್ನಂ ಕೃತಾರ್ಥನಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಪ್ರಣಾಮವೆನೋಡಿದರಾಯನನ್ನು ನೋಡಿ ಈತನಿಗೆ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಇರ್ದ ಮಾಹಾತ್ಮವೆಂದ್ಯಾನಿಸಿ ಆತನೇ ಈತನೆಂಬ ಅಭೇದಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಎಲೈನುಗನೆ ! ಬಾಯೊಂದು ಅಂಕದೋಳು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಮುಖವೆಂ ಮುದ್ದುಗೊಳಂತ ಈ ವಿದ್ಯವನ್ನು ಉಪದೇಶಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಈತನೇ ಯೋಗ್ಯನೆಂದು ನೆನೆಯುತ್ತಾ ಎಲೈದೇವನೆ ! ನಿನಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವದೇನು ಇಥೆ, ಆಪ್ತಾ ತಿಳಿದೇ ಇದ್ದೀಯೆ ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಾ ಆದರೂ ಈ ಕತಾಲಪಾತ್ರಂಗಳೂ ಭೇದವಾಗಿ ಇರುವದರಿಂದ ಹೇಳ್ದನು ಕೇಳು, ಅತಿಸೂಕ್ಷ್ಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗ್ರಹಿಸು, ಎಲೈನುಗನೆ ! ಈ ಮನಸ್ಸು ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದವಂ ಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಸಂಸಾರವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಬಂಧನವೆನೋಡೋದು ಈ ಸಂಕಲ್ಪವಿಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸು ಮೋಕ್ಷಸ್ವರೂಪವಾಗಿರೋದು, ಅವರಿವನೆಂದು ಹೇಳಿಯಾ ಕೇಳು, ಸಮಸ್ತ ಸಂಸಾರವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟೋದು, ಈ ಸಂಸಾರಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೆ ಅಣಗಿಹೋಗೋದು, ಆದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಂ ಸಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು, ಅದು ಏನೆಂಬೆಯಾ ಕೇಳು, ಆಮನಸ್ಸು ಗಾಢವಾದ ಸುಷುಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಣುಗಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏನೋತೋರದೆ ಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿರೋದು

ತಾಯಿ! ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಳ್ಳುವೆನು ಮನೋವಿಕಾರಂಗಳು ನಾನಾಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನವಿಸುತ್ತಲಿವೆ, ಆ ವಿಕಾರಂಗಳು ನಾನವನೊಡುವವರಿ ಹ್ಯಾಗೆಂದು ರುನುರು ಮಾಡಿದಪ್ರಶ್ನೆಯಂಕೇಳಿ ಅಯ್ಯಾಪುತ್ರನೆಕೇಳು! ಕಣ್ಣಳಂಮುಚ್ಚಿ ತರಯುತ ಆ ಸಜ್ಜಿದಾಸಂದಸ್ವರೂಪನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಕಾಣುತ್ತ ಇರಬೇಕು, ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಣದೆದ್ದಡೆ ಕಣ್ಣಳಂ ಮುಚ್ಚಿ ತಿರೆಯುನಪ್ಪರಲ್ಲಿಯೆ ಅನಂತಾನಂತ ಮನೋವಿಕಾರಂಗಳುಪು ಯೆ ತಲಿವೆ, ಅದುಕಾರಣ ಸರ್ವದಾಪರಮೇಶ್ವರನಲ್ಲಿಯೇ ಮನವನ್ನೆತ್ತಿ ವ್ಯವಂಮಾಡಬೇಕು, ಮಾಡಿದಬಳಿಕ ಸೂರ್ಯನು ಅಸ್ತಂಗತನಾಗುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಿರಣಗಳೆಂಬಿವು ಜೊನೆಪರಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಂಗತನಾಗುವದಿಲ್ಲವೋ? ಆ ಪರಿ ಮನಸ್ಸು ವಿಕಾರಂಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತನಾಗಿಗೊ ಲೀಸವಾಗುವದು, ಅದುಕಾರಣ ಅನುಸ್ಮರನಾದ ಸಿಗಗೆ ವಿಕಾರಂಗಳು ತೋರೋಬಗೆ ಹೀಗೆ, ನೀನು ಪರಿಶುದ್ಧನಾದ ಕೇವಲಚೈತನ್ಯಪ್ರಕಾಶನು ಆದುದರಿಂದಿರಂಗಳು, ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳು, ಮನಸ್ಸು, ಬುದ್ಧಿ, ಚಿತ್ತ, ಅಹಂಕಾರಂಗಳು, ಇದುಬಂದೂನಾಪ್ತ, ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಕಾಶಮಾನನಾದ ಸಜ್ಜಿದಾಸಂದಸ್ವರೂಪನು ನಾನೆಂದು ನಿನ್ನಂನೀನೋಡುವ ಸಮಾಧಿಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿಕಾರ ವಿಲ್ಲದವನಾಗಿ ಏಕರೂಪನಾಗಿ ಇರೋಣದರಿಂದೇ ಇದು ಸರ್ವವಿಕಾರರೂಪವಾದ ಸಹಜವಾದ ಅನುಸ್ಮರಾಜಯೋಗಸಮಾಧಿಯೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಾ, ಆ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯು ಅಂಕದೋಳು ಕುಳ್ಳಿರಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ದಕ್ಷಿಣ ಹಸ್ತವು ರಾಯನ ಕಿರಗಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಸತ್ಯನುಭವರಸಾವೇಶವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಎಲೈ ಗುರುಪುತ್ರನೆ ! ಈಗನೀನು ಪೂರ್ಣಾಧಿಕಾರನಾದೆ ಎಂದು ಕಿರಸ್ಸುನಾಘೋಷಿ ಮುಖವೆಂದುದ್ದುಗೊಳುತ ಅನಂದಪರವಶಳಾದ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಾಮಾಂಗದಂಡಪ್ರಣಾಮಗಳಂ ಮಾಡಿ ಆ ಚಾಮುಂಡಿಕಾದೇವಿಯೆ ! ಈ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯೆಂದು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ ಇರುವನಮಯದಲ್ಲಿ ಬೃಂದಾರಕಾ ಯೋಗಿನಿಯು ಬಂದುಮುಹೂರ್ತಕಾಲಸುಮ್ಮನೆಇದ್ದು, ಅನಂತರ ಎಲೈ ರಾಯನೆ ! ಸೀತನನ್ನಸಮೀಪವೆಂಕು ರಿತುಬರುವದಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತವೇನು, ಅನ್ನುನೆನ್ನಿಂದ ಆಗತಕ್ಕಕಾರ್ಯಂಗಳು ಏನುಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೆಂದಾಡ

ಉ, ಅಗರಾಯನು ತಾಯಿ ! ಈ ಚತುರ್ವಶಭುವನಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳವ್ಯಾಪಾರಗಳೆಂ ತಿಳಿದಂಥಾ ಮಹಾನುಭಾವಳಾದ ನೀಗೆ ನಾನು ಅರಿಕೇಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಏನು ಇದೆ, ಇಂತು ವಿಷ್ಣುವಸೆಯಮಾಡಲಾಗ ಆ ಮಹಾಯೋಗಿಯು ನನುನಗುತಾ ಅಯ್ಯಾ, ನಿನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ, ಹೃದಯನೋಸುಸಾರವಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅಗುವದರಲ್ಲಿ ಅಂತರವಿಲ್ಲ, ಕ್ರೌಂಚದ್ವೀಪದೊಳಗೆ ಆನಂದಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಅನಂದನಲ್ಲಿ ಮಹಾದೇವಿಯು ಚರಣಕಮಲಗಳಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿವಾಸನೆಂ ಮಾಡಿದ ಸನ್ನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದಬಳಿಕ ನಿನ್ನ ಮನೋರಥವು ಸಫಲವಾಘೀತು ಎಂದು ಪೇಳಲು, ಆಗ ರಾಯನು ತಾಯಿ ಯೋಗಿನಿಯ ! ಆ ದ್ವೀಪವು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವೆನ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ಯವೆಂದು ಜನರು ಪೇಳುವರು, ಅನುಸಾರಣ ತನ್ನ ಸಂಗಡಲಿ ನನ್ನಂ ಕರದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಎನಗೆ ಆ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಸುಲಭವಾಗಿ ಆಧೀತು, ಎಂದು ನಿನ್ನ ವಿಸಲು, ಆಗ ಆ ಯೋಗಿನಿಯು ಅಯ್ಯಾ ನೀನು ಕರ್ಮಭೂಮಿಯೋಳು ಜುಲಿಯ ಜಾಣ್ಮೆ ಕೆಲವು ಗಮನ ಮಾಡಿ ಪುತ್ರಸಂತಾನವೆಂಪಡದು ಪುತ್ರಾದಿಗಳ ಸೌಖ್ಯವು ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆಂಬ ಜನ್ಮಾಂತರವಾಸವೆಂದ ಪುಟ್ಟಿದಮಹಾಪುರುಷರು ಅಧ್ಯಾತ್ಮನಂ ಭೋಗವೆಂಸನುಭವಿಸುವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯನಾಗದ ಭೋಗಿಗಳು ನಾನು ಕರದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಳಲ್ಲ, ನೀನುಮಾಡು ಪ್ರಾರಬ್ಧಕರ್ಮಾನುಸಾರವೆಂದ ಆಯಾಕರ್ಮಗಳಂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ನೀನೇ ಬರುತ್ತಲಿದ್ದೀಯೆ, ಇನ್ನು ಕರ್ಮಾನುಸಾರವಾಗಿ ಬರುವ ವಿವತ್ತುಗಳಂ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರದಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಿಳುಹಿಸಿ ಎಶ್ವರಾಯನೆಕೇಳು ! ಆ ವಿವತ್ತುಗಳಂ ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿಯಾದ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯು ಸಹಾ ಪರಿಹಾರಮಾಡಕೂಡದು, ಅದು ಏನೆಂದೆಯಾ ಕರ್ಮವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಎಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿಕಟ್ಟಿಸಿದ ಕಾಣೋತ್ಪರೀ ನೀನು ಅನುಭವಿಸತಕ್ಕ ಕರ್ಮಂಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧ ಚರಣೆಯಂ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವಕ್ಕೆ ಹಾನಿಬರೋದಲ್ಲದೆ ಇದಲ್ಲದೆ ಮಹಾದೇವಿಯು ಸಮಸ್ತ ಕ್ರಿಯಾಸ್ತ್ರಗಳೂ ಅಣಿಮಾಡಿಸಿದ್ದಿಗಳು ಸಹ ಅನುಗ್ರಹವೆನ ಮಾಡಿದರು ಅದರಿಂದ ಎನಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವಿ

ಲಾಂಛನವು ಎಣಿಸಬೇಡ ಆ ಅಣಿನಾದಿಸಿದ್ಧಿಗಳು ಚಿತ್ಸವರೂಪಿಣಿಯಾದ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯ ವಿಭೂತಿಗಳು ನಿನ್ನ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಭಾಗ್ಯಭಂಡಾರಗಳು ಅಲ್ಲ, ನೀನು ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ನಾನುನುಹಾಸುಭಾವನೆಯೆಂದು ಅದುಕಾರಣ ಎನಗೆ ಪರಮಭಕ್ತನು ಈತನೆಂದು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವದಕ್ಕೆ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರಿ ತನ್ನ ಅಣಿನಾದಿ ವಿಭೂತಿಗಳನ್ನು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಮಡಗಿದಳೆ ಹೊರತು ಅದಂ ಪ್ರಯನವೆನಾಡು ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯುಂಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಈ ರಹಸ್ಯವೆಂ ನೀನರಿಯದೆ ಪ್ರಯನವೆನಾಡಿದ ಬೆಂಡಾರವೋ ದ್ರಾವಣವೆನಾಡಿದ ಪಾತಕ ಉಂಟಾದೀತು, ಅಥವಾ ಪ್ರಯನವೆನಾಡಿದರೂ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಪ್ತಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾದ ಫಲವೇಬಂದೀತು, ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ಬಬ್ಬರೂ ಆಸಿದ್ಧಿಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಾಧಿಸಲಿಲ್ಲ, ಅದುಕಾರಣ ಈಶ್ವರಿಯ ಇಚ್ಛೆಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ಯ, ನೀನು ಕಾಲಕರ್ಮಸಂಯೋಗಬಂದಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಚದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೀಯೆ ಎಂದು ಪೇಳುತ್ತಾ ಅರ್ಗಲಯಂತ್ರವೆಂ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಯಂತ್ರವು ನಿನ್ನನ್ನು ಕ್ರೋಚದ್ವೀಪದ ಕೋಟೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶವೆನಾಡಿಸುವದು, ಅದು ಹ್ಯಾಗೆ ಎಂದು ಪೇಳಿಯಾ ಈ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಏಳು ಅಯೋರಾತದಲ್ಲು ಅರ್ಗಲಯಂತ್ರಜಪವೆಂ ನಾಡಿದರೆ ಕೋಟೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಬಿಡೋದು, ಈ ಯಂತ್ರನಾಮಧ್ಯ, ಇದು ಅತಿಗೋಪ್ಯವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು, ಈ ದೇವರಹಸ್ಯ ನೀನು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳುಹಿಸಬೇಡ ಅನ್ಯರಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸಿದ್ದೇ ಉಂಟಾದರೆ ಈ ಯಂತ್ರವನಿಗೆ ಫಲಕೊಡೋದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಂತರ್ಧಾಸವನ್ನೈದುತ್ತಿರಲು, ಆ ಬಳಿಕ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಂತ್ರಿಯಂಕುರಿತು ಅವ್ಯಾಸಮುತಿಯೆ ! ಈ ಯೋಗಿನೀಕೊಟ್ಟ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಯಥಾಶಾಸ್ತ್ರಿಯೆನಾಗಿ ಪೂಜೆಯೆನಾಡಿ ಪುನಶ್ಚರಣೆಯೆಂ ನಾಡಿದರೆ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿ ಆದೀತೋ ಆಗಲಾರದೋ ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ತೋರುವದೆಂದಪ್ಪಣೆಯುಂಕೊಡಲು, ಆಗ ಸುಮುತಿಯು ಎಳ್ಳಿರಾಜೇಂದ್ರನೆ ! ಈ ಯೋಗಿ ಜನಗಳು ಮಹಾನುಭಾವರು ಮಹಾವಿರಕ್ತರು ಸ್ವತಂತ್ರರು, ಅದುಕಾರಣ ಇವರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಮಹಾಯಂತ್ರಗಳು ಇರಬಹುದು, ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ, ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ನನಿಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಕೊಟ್ಟರು ಯಂತೆಂದರೆ ವಿರಕ್ತರಾದ ಕಾರಣ ಕೊಡಬಹುದು, ಅವರು ಸ್ವತಂತ್ರರಾದ

ಕಾರಣ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಬಂದು ತೆ ಹೋಗುವರು, ಇದುವು ಸತ್ಯ ರಣೆಯುಂ ಮಾಡಿ
ವರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು, ಎಂದು ವೇಳೆ ದ ಮಂತ್ರಿಯು ಮಾತು ಕೇಳಿ ಗುಹಾಂತ
ರಾಳದಲ್ಲಿ ಸಂಧ್ಯಾನಂದನೆ ಮೊದಲಾದ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಗಳ ನೆರವೇರಿಕೆ ನಾ
ನಾವಿಧವು ಸ್ವಂಗಳಿಂದ ಗದ್ದಿಗೆಯುಂರಚಿಸಿ ಆ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಗದ್ದಿಗೆಯ
ಲ್ಲಿ ಮಡಗಿ ಧ್ಯಾನಾದಿಕಲ್ಪೋಕ್ತ ಪೂಜೆಯುಂ ಮಾಡಿ ಮಂತ್ರಯೋಗದಿಂದ
ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಿರಲು.

ಅತ್ತಲಾ ಪಾತಾಳ ಲೋಕದೋಳ್ ಭೋಗವತೀ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ
ಧೊರೆಯಾದ ಸಿಂಹವಕ್ತ್ರನೆ ಪುತ್ರನಾದ ಕರಾಳವಕ್ತ್ರನೆಂಬ ದೈತ್ಯೇಶ್ವ
ರನು ಒಡ್ಡೋಲಗದೋಳ್ ಕುಳಿತು ಲೀಲಾವಿನೋದದಿಂದ ಇರುತ್ತಿರುವ
ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶಂಕುಕರ್ಣನೆಂಬ ದೈತ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯು ದುಃಖಾಕ್ರಾಂತ
ನಾಗಿ ರೋದನವು ಗೈಯುತ್ತ ಒಡ್ಡೋಲಗ ದಲ್ಲಿರುವ ಕರಾಳವಕ್ತ್ರ
ನನ್ನೋಡಿ ಸಾಪಾಂಗ ದಂಡವ್ರಣಾಮವು ಮಾಡಿ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾ
ಕುಕರ್ಣನೆನ್ನೋಡಿ ಅಯ್ಯಾ ಶಂಕುಕರ್ಣನೆ ! ನಾನು ಸುಖದಿಂದಿರುವ
ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀನು ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖವುಂ ಪಡುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು, ನನ್ನ
ಅಳಿಯನಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಉಚಿತಾನುಚಿತವಿಚಾರವುಂ ಮಾಡದೆ ಉಗ್ರ
ಶಿಕ್ಷೆಯುಂ ಮಾಡಿದನೋ? ಇಂತು ಮಲ್ಲದೆ ಮಹೇಂದ್ರನು ಮನಸ್ಸು ಬಂದಂತೆ
ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದನೋ? ಅದಲ್ಲದೆ ಅಸುರರಿಗು ನಿಮಿಗು ಅನ್ಯೋನ್ಯಯು
ದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪವನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿದರೋ? ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಕಾಲಗತಿಯಿಂದ ಉ
ಗ್ರಬಾಹುವು ಕಾಲಯಮನ ವಶವನ್ನೈದಿದನೋ? ಇದೇನುವಿವತ್ತು ನಿನಗೆ
ಬಂತು ಎಂದು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಸಾಂತ್ವನಚನಗಳಿಂದ ಸನ್ಮಾನವುಂ
ಮಾಡಿ ಉಚಿತಾಸನದೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಕೆ ಅಯ್ಯಾ ಶಂಕುಕರ್ಣನೆ ! ನೀನು
ವೈಸನವಡುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ವೇಳಲು, ಆಗ ಶಂಕುಕರ್ಣನು
ಸ್ವಾಮಿ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನೆ! ಕೇಳು, ನಮ್ಮ ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತ
ದಂತಿರ್ವ ಅಪೂರ್ವಮಾದೆ ಒಂದು ಆನೆ ದ್ವೀಪದ ನಾಡಾನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಶೇರಿಇ
ಕ್ಷುನನುಂಗಳಂ ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಿರಲು, ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದೋಳ್
ನನ್ನೊಡೆಯನಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುವು ಮೃಗಯಾರ್ಥಮಾಗಿ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ
ಹೋಗಿ ಆ ಆನೆಯುಂ ನೋಡಿ ಈ ಗಜವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ನಾಡಾ

ಡುಗಜವೆಲ್ಲ, ಇಂದ್ರನಪರಾವತವೋ ಅಲ್ಲದೆ ದಿಗ್ಗಜಗಳಿಂದ ಪುಟ್ಟಿದಮಹಾ
 ಗಜವೊಂದು ಅತ್ಯಂತಆಸಕ್ತಿಯಿನ್ನುಡಿತಿ ಅನೇಕದೈತ್ಯಭಟರಿಂದೊಡಗೂ
 ಡಿ ಆಗಜವಂಹಿಡಿಮ ತರಜೀಕೆಂದು ಹೋಗಲು, ಆ ಆನೆಯು ಅನೇಕದೈ
 ತ್ಯನೇನೆಯು ಸಂಹಾರವೆನೊಡಿ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗದೆ ಮನಸ್ಸುಬಂದಂತೆ
 ಮರಗಳಂಕೀಳುತ್ತಾ ಕಾಡಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಡುತ್ತಿರಲು, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಗ್ರ
 ಬಾಹುವುಶೌಚ್ಚಲಕನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಮಾಯಾವಿದ್ಯೆಗಳಂಕಲಿ
 ತು ಬಂದೊಂದುದಿನಸ ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ದಿಕ್ಪಾಲಕರಂತೆ ವೇಷವೆಂತಾಳ ಸ
 ಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಬಂದುಕಾಲದೋಳ್ ಇಂದ್ರನಂತೆ ವೇಷವೆಂತಾಳ
 ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಾ ಆನೆಯು ನೋಡಿಲನ್ನು ಕುಂಭಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು
 ಘರ್ಜನವೆನೊಡಿ ಬೆಟ್ಟ ದಂತೆ ಚಲನವಿಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಲ್ಲಲು, ಆಗ ಉ
 ಗ್ರಬಾಹುವು ಸಂತೋಷವಡುತ್ತಾ ಹಿಡಿತಂದು ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಆಹಾರ
 ಗಳ ಕೊಡಿಸುತ್ತಾ ಆ ಆನೆಯನ್ನೇರಿ ವಿಮಲಪುರೀಬೀದಿಯೋಳ್ ವಿಹಾರ
 ವೆನೊಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಿರಲು, ಬಂದುಕಾಲದೋಳ್ ಚಿತ್ತರದಲ್ಲಿಯು ಬ
 ರೆಯುವದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತುತೋರದಿರುವ ಮಾರಸರೂಪದಂತೆ ಮನದಲ್ಲಿಯೆನೆ
 ನೆಯತಕ್ಕ ರೂಪವುಳ್ಳವನು ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುವಂತೆ, ಬಲದಲ್ಲಿ ಬಲಾರಿಯುಂ
 ಕಡಮೆಯಾಗಿನೊಡುತ್ತಾ ಮೆಯ, ಕಂಬರ, ಮಾರೀಚ, ಮೊದಲಾದ
 ಮಾಯಾವಿಗಳಿಗೆ ಮಾತುಗಳಂ ಕಲಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಂದನೋವಂಬಂತೆ ತೊ
 ರುತ್ತಾ ಭರತಖಂಡವನಾಳುವ ಯಾವೆನೋ ಬಬ್ಬರಾಯನು ಪ್ಲಕ್ಷ್ಯದ್ವೀಪ
 ವನ್ನೈದಿ ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನತನುವನ್ನು ಉಗುರುನಿಂದಲೇಶೀಳಕಳೆದುಕಸ್ತ್ರಾ
 ಗ್ನಿಯಿಂದ ವಿಮಲಪುರೀಯನ್ನು ವಿಮಲಪುರೀಯಂತೆನೊಡಿ ಪ್ಲಕ್ಷ್ಯದ್ವೀಪ
 ದ ಇಕ್ಷ್ವನವದಲ್ಲಿ ಆಡುತ್ತಿರುವ ಆಗಜದಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು, ಆ ಗಜವು
 ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಆಳದಅರಸನೆಂತೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಮೈಮರತು ಮಂಡೆಯ
 ಲ್ಲಿ ನೋಡಿಲವೆನಿತ್ತು ದಂಡವ್ರಣಾಮವೆನೊಡಲು, ಆಗ ಆ ರಾಯನು
 ಗಜವನ್ನೇರಿ ಹೊರಟುಹೋದನು, ಸ್ವಾಮಿದೈತ್ಯೇಶ್ವರನೆ ! ಇನ್ನು ಆರಾ
 ಯನು ಮೊದಲಕಾರ್ಯಂಗಳು ನಾನೆಂತುವೇಳಲಿ, ವಜ್ರಪುರವನ್ನಾಳುವ
 ಜಂಝಾಮಾರುತನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ತಂದು ಅಪೂರ್ವಮಾದ ಅಶ್ವ ನಿ
 ಮಿತ್ತಮಾಗಿ ಯಮನವಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಶೇರಿಸಿದನು, ಆತನಬಲವರಾಕ್ರಮಂಗಳಂ

ನಾನೆಂತುಬಣ್ಣಿಸಲಿ, ಈ ಪರಿ ಮಾನನರಿಂದ ದಾಸನರಿಗೆ ಭಯಬಂದಬಳಿಕ
 ನೀನು ಬಾಳದರೆವನು? ಬಾಳದೆಇದ್ದರೇನು? ಇಂತುವೇಳಿದ ಶಂಕುಕರ್ಣ
 ನದೈನ್ಯವಾದ ಮಾತುಗಳಂಕೇಳಿ ಕರಾಳವಕ್ತ್ರನು ಕಂಬನಿಗಳಂತುಂಬಿ
 ಹುಡುಗನಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುವನಂ ನೆನಪು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಈ ಪರಿಮಾ
 ಡಿದನುನುಪ್ಪನಂ ಖಂಡಿಸಿ ನಿಕುಂಭಿಳಾದೇವಿಗೆ ನಿವೇದನೆಯೆನಾಡಬೇ
 ಕೆಂದು ಪ್ರತಿವೈಯಂನಾಡಿ ಅನೇಕಅರ್ಬುದ ದೈತ್ಯದಾಸನನೇನೆಯಿಂ
 ದೊಡಗೂಡಿ ಪಾತಾಳದಿಂಪೊರಮುಟ್ಟು ಹಾಳಾಗಿರ್ಪ ಅನುರಾವತಿಯಂ
 ನೋಡಿ ಇಲ್ಲಿದ್ದು ನಾವೇನುನಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನು
 ಎತ್ತೈಕಂಕುಕರ್ಣನೆ ! ಈಗನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ಏನೆಂದುವೇಳ
 ಲು, ಆಗಶಂಕುಕರ್ಣನು ಸ್ವಾಮಿದೈತ್ಯೇಶ್ವರನೆ ! ಇಂದ್ರನು ಓಡಿಹೋ
 ದಬಳಿಕ ಐರಾವತಮುದಲಾದ ಆತನವಾಹನವಸ್ತುಗಳು ಗೊತ್ತುನಾಡಿ ನ
 ಮ್ನು ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಪ್ತದ್ವೀಪಗಳು ನಮ್ಮದೈತ್ಯರಿಗೆ
 ನೇಮಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅನುರಾವತಿಪಟ್ಟಣವೆನಾಳುತಸುಖದಿಂದಿರುವದೆ ನಮ್ಮ
 ಕಾರ್ಯವೆಂದು ವೇಳುವ ಶಂಕುಕರ್ಣನ ಮಾತುಗಳಂಕೇಳಿ ಅಗ್ನಿ, ಯಮ
 ಮೊದಲಾದ ದಿಕ್ಪಾಲಕರಂ ಕರೆಕಳುಹಿಸಿ ಆ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನು ಇಂದ್ರನು
 ಎಲ್ಲಿಹೋದನು, ಆತನವಾಹನವಸ್ತುಗಳು ಎಲ್ಲಿಇವೆ, ಇವೆಷ್ಟು ಗೊತ್ತು
 ನಾಡಿ ತಂದುಕೊಡಬೇಕು, ಹೀಗೆನಾಡದೆಇದ್ದಡೆ ನಮ್ಮ ಸಮ್ಮತಿ ಅಧಿಕಾ
 ರಗಳು ನಿಮಗೆ ನಿಲ್ಲಲಾರವು, ನಿಮಗೆ ಚಂಡಕಾಸನನಂ ಮಾಡುವದರ
 ಲಿ ಅಂತರವಿಲ್ಲ, ಎಂದು ವೇಳದದೈತ್ಯೇಶ್ವರನ ಮಾತುಗಳಂಕೇಳಿ ಭಯ
 ಭ್ರಾಂತರಾಗಿ ದಿಕ್ಪಾಲಕರು ಸ್ವಾಮಿದೈತ್ಯೇಶ್ವರನೆ ! ಇಂದ್ರನು ಕಾವದಿಂ
 ದ ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿಯೋದನು, ಆತನವಸ್ತುವಾಹನಂಗಳು ಸಪ್ತದ್ವೀಪಗಳೋ
 ಳ್ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಬಿದ್ದುಹೋದವು, ಇನ್ನು ನಾವೇನೂಅರಿಯುವು, ಎಂದು ವೇಳು
 ತ್ತಿರುವನಮಯದಲ್ಲಿ ದೂತರುಬಂದು ಸಾಮಾನ್ಯಗವ್ಯಣಾಮನಂನಾಡಿ ಎ
 ಲೈ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನೆ ! ಕುಬೇರನುಗನಾದ ನಳಕೂಬರನು, ಜಯಂತನು
 ಇವರೀರ್ವರೂ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಕೈಲಾಸಪರ್ವತದಸಮೀಪದ
 ಲ್ಲಿರುವ ದಾರುವನದೋಳ್ ತವನಂನಾಡುವ ಬೃಂದಾರಕಾಸನೀಪವನ್ನೈ
 ದಿ ಆ ಯೋಗಿನಿಯಂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಕ್ರೌಂಚದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಹೊರಟು

ಹೋದರೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನವನೆಯೆನಾಡಲು, ಆಗ ಆ ದೈತ್ಯನು ಕುಚೇರನಂ
 ನೋಡಿ ಎಲೈ ಕುರುಡನಾದಕುಚೇರನೆ ! ನೀನು ಕವಟಕೃತ್ಯಂಗಳಂಕಲಿ
 ತುಡಿದಿದೆಯೆ ? ನಿನ್ನಮನಸ್ಸಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ತೋ
 ರಲಿಲ್ಲವೋ ? ಏನೋ ನಾಕಾಣೆಯೆಂದು ವೇಳದ ಆ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನ ಮಾತುಗ
 ಳಂಕೇಳಿ ಗಡಗಡನೆನಡುಗುತ್ತ ಎಲೈಸ್ವಾಮಿಯೆ ! ಪುಂಡುಗಾರನಾದ ಜ
 ಯಂತನಂಕೂಡಿ ನಳಕೂಬರನು ದೇವವೇಶಿಯರೊಡನೆ ಮನಸ್ಸುಬಂದಂ
 ತೆ ಎಲ್ಲಿಗೋ ಹೊರಟುಹೋದರು, ವಿಶೇಷವರ್ತಮಾನಂಗಳೆಂ ಈ ಜಿಗಿ
 ನಾಸರಿಸುನೆಂದುವೇಳಿ ಅಂಜಲಿಬದ್ದನಾಗಿ ನಿಂತಿರಲು, ಆಗ ಉಗ್ರಬಾ
 ಹುವಿಗೆ “ಜ್ಞಾನಾದ ಮಹಾಬಾಹುವಿಸಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಕಂಕುಕರ್ನನುಗೊ
 ಣಗುಟ್ಟುವ ಮಾತುಗಳಂಕೇಳಿ ಕರಾಳವಕ್ತ್ರನೆಂಬದೈತ್ಯೇಶ್ವರನು ಆ
 ಮಂತ್ರಿಗಳ ಈರ್ವರಂಕುರಿತು ನೀವು ಎಲ್ಲಿಬುದರೂ ಗುಪ್ತಗುಂಪುಮಾ
 ತುಗಳು ಬಿಡೋದು ಈ ಇದ್ದ ಅರ್ಥವೆಂ ಸ್ಫುಟವಾಗಿ ವೇಳೋದು ಯಂದಿ
 ಗೂಇಲ್ಲ, ಎಲೈಕಂಕುಕರ್ನನೆ ! ಈ ಮೊರೆಗೆ ಕಾರ್ಯಕಾರ್ಯವಿಚಾರಂಗಳ
 ಳಂ ವೇಳದೆ ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನನ್ನು ಉಳಿಸಲಿಲ್ಲ, ನಿನ್ನ ಸ್ವರೂಪವೇ ಇ
 ವೈಂದುವೇಳ್ವ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನಂ ಕುರಿತು ಮಂತ್ರಿಗಳೇರ್ವರು ಎಲೈಸ್ವಾಮಿ
 ಯೆ ! ಈಗದೂತರು ವಿಜ್ಞಾನವನೆಯಂ ಮಾಡಿದಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಉಪಾಯವೆಂ
 ಯೋಚಿಸಿದ್ಧೇವೆ, ಅಪ್ಪಣೆಯಾದರೆ ವಿಜ್ಞಾನವನೆಯಂ ಮಾಡುವೆವೆಂದು
 ಸನ್ನಿವಹಕ್ಕೆಬಂದು ಎಲೈಸ್ವಾಮಿಯೆ ! ದಿಕ್ಪಾಲಕರು ವಿಜ್ಞಾನವನೆಯಂ
 ಮಾಡಿದಅರ್ಥವು ದೂತರುಬಂದು ಹೇಳಿದಅರ್ಥವೂ ಈ ಎರಡು ಒಂದೇ
 ಪ್ರಕಾರವಾದುದರಿಂದದ್ವೀಪಾಂತರಂಗಳಿಗೆ ವಿಜಯಂಗೈಯಬೇಕು,ನಾನು
 ವೇಳ್ವರಾಯನು ದ್ವೀಪಾಂತರಂಗಳಲ್ಲಿಯೆ ಸಂಚಾರವೆನಾಡುತ್ತಾ ಇ
 ದ್ದಾನು, ಇಂದ್ರನವಸ್ತುಗಳು ಕೆಲವುವಾಹನಂಗಳು ಜಯಂತಮೊದಲಾ
 ದ ಸಾಮಾಜಿಕರು ರಂಭಾದಿವೇಶಿಯರು ಸಹ ದೇವದಾಸನರಿಗೂ ಅಸಾ
 ಧ್ಯವಾದ ಕೌಂಚದ್ವೀಪದಲ್ಲಿಯೆ ವಾಸವೆನಾಡಿರಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮಬು
 ದ್ಧಿಗೆತೋರುತ್ತಲಿಥೆ ಎಂದುವೇಳಲು, ಆಗ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನು ಕುಚೇರನಂ
 ಕುರಿತು ಎಲೈ ಕುಚೇರನೆ ! ನನನಿಧಿಗಳೆಂ ಸವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹಿಂದುಕಡೆ
 ಯಲ್ಲಿಬಾಯೆಂದು ಕಟ್ಟುಮಾಡಿ, ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಅಡಿಗಮನೆಗೆಗೊತ್ತಮಾ

ಡಿಯನುನಿಗೆ ಮೃತ್ಯುವಿನಂ ಮುಂಜವಾಗಿ, ಏನಾ ಮುಂದುಕಡೆಯಲ್ಲಿ
 ಬರುವಂತೆ ಅವುಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ನಿಖುಖುತಿಯು ಕನಂಪಿಡಿದು ತನ್ನ ಸಮಿ
 ಪದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಕಟ್ಟುವನಾಡಿ, ಚರಣಸೇವಕನಾದ ನರಾಣನಿಗೆ ಬಿರಿದು ಬಾ
 ನಲೆಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಬಲದಲ್ಲಿಯಾಯಂದುನೇಮಿಸಿ ಒಲವುಗಾರನಾದವಾಯುವಿ
 ಗೆ ವೇಶವಾಗಿ ನೂತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾ ಕಶೆಯಂ ಪಿಡಿದಿರುವೆ ಈಶಾನನು
 ಕೋಶಾಲಯವೇ ಗೊತ್ತೆಂದುವೇಳುತ್ತಾ ಅನೇಕಕೋಟ್ಯರ್ಪದ ಸೇನೆ
 ಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಕ್ರೋಚದ್ವಿಪಮಂಕುತಿತು ಬರುಬರುತ ವಾಗ್ಗದಲ್ಲಿ
 ಸಾಯುವಂ ನೋಡಿ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನು ಪೂಣಸಂನಾದ ಜಗತ್ತಾಶ್ರನೇ ನಿ
 ನ್ನೊಡನೆ ಬಂದುಕೈಕಾಳಗನಂ ಕಾಯವೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯುಂಟೆಂದುವೇಳ
 ಲು, ಆಗವಾಯುವು ಸತ್ಯನಿವೈಶ್ವೇಶ್ವರನೆ ! ಮುಂದುಕನಾದನಾಸು ನಿನ್ನೊ
 ಡನೆ ಕಾಳಗನಂ ಕಾಯಲಾರನುಂದು ವೇಳಿದವಾಯುವಿನ ಮಾತುಕೇಳಿ ಕ
 ರಾಳನೆಕ್ಮನು ನಿನ್ನಬಲನಂ ಪರೀಕ್ಷೆಯಂಮಾಡವೇಕು, ನಿನ್ನಮನಸ್ಸು
 ಬಂದಂತೆ ಘಾಳಿಯುಂಟೆನಿ ಪರ್ವತಗಳೆನ್ನಲಾಡಿಸಾ ಎಂದು ಅವುಣೆಯ
 ನಿತ್ತು ಬಳಿಕ ನೂರ್ಗದೋಳು ಬರುತ ಬಂದುಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಾಯುದೇವ
 ನು ಚಂಡಮಾರುತ ತಂಡಂಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಬೀಸುವನ
 ನುಯದಲ್ಲಿ ಎದ್ದೆಂಧೂಳಿಗಳು ಭೂನ್ಯಂತರಿಕ್ಷಂಗಳಂ ಕಪ್ಪಿ ಗಾಢವಾ
 ದ ಅಂಧಕಾರಬುಂಟಾಗಲು, ಆಗ ಸೂರ್ಯನು ಪೂರ್ವಯಂತೆ ಘಾಳಿಯೋಳು
 ಬಿದ್ದು ಗಗನಕ್ಕೆ ಹಾರಿಪೋದನು, ಚಕ್ರವಾಳವರ್ವತವು ಚಕ್ರದಂತೆ
 ತಿರುಗುವನುಯದಲ್ಲಿದಿಗ್ಗಜಂಗಳು ದಿಗಲುಬಿದ್ದು ಒಪ್ಪಾಡಿದವು, ಶೇವನು
 ಶಯನನಂಮಾಡಿದನು, ಸಮುದ್ರೋದಕಂಗಳು ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಹಾರಿಪೋ
 ದವು, ಭೂತಲವು ತಾಳೆವಾಡಿಯಂತೆ ತಟತಟತ್ಕಾರಕಬದ್ಧವಿದ ತಲ್ಲಣವಟ್ಟ
 ತು, ಪರ್ವತಂಗಳು ರಕ್ಕಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಪಕ್ಷಿಗಳಾಗಿ ಹಾರಿಪೋ
 ದವು, ದಿಕ್ಪಾಲಕರವಟ್ಟಣಂಗಳು ದಿಕ್ಪುಲಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿವರೀತನಾಗಿಬಿದ್ದವು
 ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಕಟಾಕವು ಚಂಡಿನಂತೆ ಪುಟಪಾರುತ್ತಾಹೀಗೆ ಬಂದುನು
 ಹೂರ್ತುಇರುತ್ತಿರಲು, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಯನು, ಸುಮತಿ, ಘಾಯಾ
 ಗುವು, ಇವನೀರ್ವರಕ್ಕಿಗಳಂಪಿಡಿದುಕಣ್ಣುಗಳಂಮುಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಘಾ
 ಳಿಯೋಳು ಬಿದ್ದು ಘಾಬರಿಯಿಂದ ಗಂಗಾತೀರದಲ್ಲಿದ್ದ ವಾನುದೇವತೆ

ನುಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶದಿಂದ ಬಂದುಬಿದ್ದ ಎಲೈಸುಮತಿಯೇ ! ಇದೇಸುವಿವರೀ ತನೂ ಕಾಣುವನಾವು, ಎಲ್ಲಿತದ್ದವರು ಎಲ್ಲಿಗೋಬಂದುಬಿದ್ದವು, ಎನ್ನಬುದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರಳಯಕಾಲವೇ ಬಂದುಬದಗಿತೋ ಏನೋ ತಿಳಿಯಲಕಕ್ಕವು, ದೈವಕೃತ್ಯಂಗಳು ಹ್ಯಾಗೆಇಹವೂ? ನ-ಸುಪ್ಯಮಾತ್ರರಾದ ಸೆಮ್ಮಿಂದ ಆಗತಕ್ಕದ್ದುನನು, ಆ ಮಹಾವೋಗಿಸಿಯುಅಪ್ಪಣೆಯ ಕೊಟ್ಟಮಾತುಗಳು ಸೆಟಿಗುವೆದು ಸರ್ವಧಾಜಿಲ್ಲ, ಮಹಾತ್ಮರಾದವರ ಮಾತುಗಳು ಮಂತ್ರಗಳಂತೆ ಮನದಿಂದ ನೆನೆಯಬೇಕೆಂದು ವೇಳುತ್ತಾ ಎಲೈಮಂತ್ರಿಯೇ ! ಈರಣವು ಸಾಧಿಸುವೆದು ಮಹಾಪ್ರಯಾಸವೇಸರಿ, ನಾವು ಈ ವಿಷತ್ತುಗಳಂಕಳದು ಪ್ರಾಣವಂತರಾಗಿಇದ್ದರೆ ಪಣವುಸಾಧನವೆಂ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಎನ್ನಬುದ್ಧಿಗೆ ಈ ಅವಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಉಳಿದೋಮೆಟ್ಟು ಕಾಣಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ, ಅಯ್ಯಾಮಂತ್ರಿಯೇ ! ಸಮ್ಮಪಾಡು ಈ ಪಾತಾಯಿತ್ವಲ್ಲ, ಸೇನಾಕಟಕದಲ್ಲಿ ಏನೇನುಅವಾಂತರಂಗಳು ಆಗಿರುವವೋ ? ರತ್ನಪುರವು ಏನೇನುಗತಿಯಿತೋ ? ಒಡೆಯನಾದ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯ ಹೇಮದಿಂದ ಬಿದ್ದಾನೋ ? ತಾಯಿಗುಣವೆತಿಹ್ಯಾಗೆಇರುವಳೋ ನಾನರಿಯೆ ? ವರಮೇಷ್ಟ್ರರಿಯ ಪಾದವೇಗತಿ, ನೀರಿನಲ್ಲಿನುಳುಗಿಸಿದರೂ ಮುಳಗಿಸಲಿ, ಹಾಲಿನಲ್ಲಾಡರೂ ತೇಲಿಸಲಿ, ಆ ಮೂರ ಅದೇನಿಗೇಜೋರತು ಸಮೀಗೇನೆಂದುಸುಡಿಯುತ್ತಾ ಯಕ್ಷನಂಕರದು ಅಮ್ಯಾ ಯಕ್ಷೇ ! ನೀನು ಕಟಕಕ್ಕೆಹೋಗಿ ನೀರನೇನಮೊದಲಾದ ಸೇನಾಪತಿಗಳು, ಸೇನೆಯು, ಸೇವಕಜನರು, ಈಗ ಬಂದ ಪ್ರಳಯಕಾಲ ವಾಯುವಿನವೇಗಕ್ಕೆ ತಡೆಯಲಾರದೆ ಯಾರೂ ಏನೇಸುವಿಷತ್ತುಗಳಂ ಪಟ್ಟರೋ ಅದಲ್ಲವೆಂನಿಚಾರಿಸಿ ರತ್ನಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾರಾಯನ ಹೇಮಸಮಾಚಾರವೆಂ ಮತ್ತಂ ಗುಣವೇತೀದೇವಿ ಮೊದಲಾದ ತಾಯಿಗಳ ಕುಶಲವೆಂ ತಿಳಿದುಬರುವೆಂದು ಅವ್ವಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಕಳುಹಿಸಿದಬಳಿಕ ರಾಯನು ಗಂಗಾಸದಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮತಿಸಮೇತನಾಗಿ ಸ್ನಾನವೆಂಮಾಡಿ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಕರ್ಮಂಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಆ ಸರ್ವತೀರಕ್ಕೆ ವಾಮದೇವನೆಂಬ ಮಹರ್ಷಿಯುಬಂದು ದೂರದಿಂದಲೇನೋಡಿ ತೇಜೋವಂತನಾದ ಈರಾಯನು ಸುಚರಿತ್ರಮಹಾರಾಯನಿಗೆ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶವೆಂಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಅಮಹಾದೇವಿಯ ವರಪ್ರಸಾದದಿಂದುದ್ಭವಿಸಿದ ಮಹಾನುಭಾವನು

ಈತನೂ ಎಂದು ಅನಂದಪಡುತ್ತಾ ಸವಿವಾಪನೆನ್ನೈದುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ರಾಮನು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣನೆಂದನಾಡಿ ನಾನು ಆತ್ಮೀಯಸ ಗೋಷ್ಠೋದ್ಭವನಾದ ಸುಗಂಧವರ್ಮನೆಂದು ವೇಳುತ್ತಾ ಗೋತಾಭಿನಂದನೆಯಂ ನೂಡಲು, ಅಮಹರ್ಷಿಯುಕರನು ಪಿಡಿದು ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಲೀಯಂದು ಆರ್ಜೀವಚನನೆಂದನಾಡಿ ವರಮೋಕ್ಷರಿಯ ಪಾಪಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದ ವರನುಪಾಪನನೆಂದು ನೆನಯುತ್ತಾ ಎಲೈ ರಾಯನೆ ನಮ್ಮ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಾ ಎಂದು ಕರಮಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ವರ್ಣಶಾಲೆಯೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿ ಕಂದ ಮೂಲಫಲಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಸತ್ಕಾರನಂ ನೂಡಿದ ಬಳಿಕ ಆ ಸುಗಂಧ ರಾಯನು ಮಹರ್ಷಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೆ ! ಈಗ ಎರಡುಘಳಿಗೆ ಒಳಗೆ ಪ್ರಳಯಕಾಲವಾಯುವುಬೀಸಿ ಎಲ್ಲೋ ಇವ್ವವರು ಇಲ್ಲಿಬಂ ದು ಬಿದ್ದವು, ಇದೇನು ಆಶ್ಚರ್ಯವೋ ತಾವುಸರ್ವಜ್ಞರಾದ ಕಾರಣ ಅ ಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು, ನಿಜಶ್ಲಾವನೆಯಂ ಮಾಡಲಾ ಮಹರ್ಷಿಯು ಹ್ವಣಕಾಲವು ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಅಯ್ಯಾ ! ರಾಯನೆ ಇದು ಪ್ರಳಯವೋ ಅಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ವಿವತ್ತು ಅಲ್ಲ, ಕ್ರೌಂಚವ್ಯೀಪನಂ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದುಬಂದಿರು ನೆ ಕರಾಳವಕ್ತ್ರನೆಂಬ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನ ಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದ ವಾಯು ವಿನ ವಿನೋದ ವಿಹಾರವೆಂದು ವೇಳ ನೆಸುನಗುತ ಎಲೈ ರಾಯನೆ ! ನೀ ನು ದುಷ್ಟರಾಕ್ಷಸರಂ ಸಂಹರಿಸಿ ಭೂಭಾರನಂ ತಗ್ಗಿಸಿ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾ ಪನನಂ ನೂಡಬೇಕೆಂದು ಪುಟ್ಟಿದ ಪುರಾಣವುರುಪಿಸೀನೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಮಹರ್ಷಿಯು ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ರಾಯನು ಎಲೈ ಮಹಾನುಭಾವನೆ ! ನಾನು ಕ್ರೌಂಚವ್ಯೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುವೆ ಉಪಾಯವ ನ್ನು ಎನಗೆ ಅನುಗ್ರಹನಂ ನೂಡಬೇಕೆಂದು ನುಡಿಯಲು, ಆಗ ವಾಮದೇವ ನು ಜ್ಞಾನವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭೂತಭವಿಷ್ಯ ದ್ವರ್ತಮಾನಂಗಳಂ ತಿಳಿದರೂ ದೇವರಹಸ್ಯಂಗಳಂ ಪ್ರಕಾಶನಂ ನೂಡಬಾರದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಅ ಯ್ಯಾ ರಾಯನೇ ! ಆವ್ಯೀಪನು ಪ್ರವೇಶನಂ ನೂಡುವವಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮಾ ದಿಗಳಿಗೂ ಅಸಾಧ್ಯ ಆನಂದವಿಗತದಲ್ಲಿ ಆನಿರ್ಭವಿಸಿದ ಅನಂದವಲ್ಲಿ ಮಹಾದೇವಿಯು ದರ್ಶನಾರ್ಥಕವಾಗಿ ಮೋಗಿ ನನ್ನಂಥವನು ಹಿಂತಿರಿಗಿ ಬಂದೆನು ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂದ್ದರಿಸದಿಲ್ಲ. ಆ ಆಶಯಂಬಿಡೀ ಎಂದು ವೇಳು

ತ್ತಾ ಆವರಣ ಬಂದು ಉಪಾಯವುಂಟು, ಅದೇನೆಂದಡೆ ಕೌಂಚದ್ವೀಪವಾ
ಸಿನಿಮಾದ ಬೃಂದಾರಿಕಾ ಎಂಬಯೋಗಿನಿಯ ಕಟಾಕ್ಷ ನಡಗಿದ್ದೇವುಂಟಾ
ದರೆ ಅದೇನು ಮಹಾತ್ಮ್ಯಾರ್ಯವಲ್ಲ, ಆ ಯೋಗಿನಿಯು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ
ದೂರಕಾನನದೋಳ್ ಅಖಂಡಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಳು, ನಾವು ಎಷ್ಟು
ಸಾರಿಯೋ ಅವಳಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಹುಕಾಲ ಅಲ್ಲಿ ಕಾದಿದುರ್ಬ ಬಹಿ
ಮುಖಳಾಗೋದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಹಿಂತಿರಿಗಿಬಂದೆವು, ನಿನ್ನ ಪುಣ್ಯಪ್ರ
ಭಾವದಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವೇ ಹೊರತು ಉಪಾಯದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೆಂ
ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲ, ಇಂತೆಂದು ಪೇಳ್ದ ವಾನುದೇವ ಬುಷಿಯನಾ
ತುಗಳಂ ನುನವಿಟ್ಟು ಲಾಲಿಸಿ ಮುಗುಳುನಗೆಯಿಂದ ನುನುತಿಯಮುಖ
ವನ್ನಿತ್ತಿಸಿ ಮನದೋಳ್ ಮಹೇಶ್ವರಿಯೇ ಎನಗೆ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯ
ಸ್ವರೂಪವಂತಾಳಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಳಾದಳು ಎಂದು ಸಂತೋಷಸಮುದ್ರದೋ
ಳ್ ಮುಳಗಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭಾಯಾಗುವವನು ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿಬಂ
ದುದಿಂತು ಪ್ರಣಾಮವೆನೂಡಿ ವಾರಗಣ್ಣಿನನೋಟದಿಂದಲೇ ವಾರೆಯಾಗಿ
ಕರಮಕೊಂಡುಹೋಗಿ ರಾಯನಂಕುರಿತು ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ! ಅವ್ವ
ಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟ ರೀತಿಗೆ ಕಟಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ವಿರಸೇನನಂಕಂಡು ಸ್ವಾಮಿ
ಯ ಜ್ಞೇಮವೆಂದೇಳಲು, ಆಗ ವಿರಸೇನನು ಅಯ್ಯಾ ಯಜ್ಞನೆ ! ನೀನು
ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೆ ಜ್ಞೇಮವಂ ಪೇಳುವವರ್ಯಂತವು ಪ್ರಾಣಂಗಳಂ
ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಪಿಡಿದುಇದ್ದೆವು, ಇನ್ನು ಯಾರುವಿನಾದರೇನುಚಿಂತೆ ನಮ್ಮೊಡೆ
ಯನಾದ ರಾಜಾಧಿರಾಜನ ಕುಕುಲವೆ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕುಕುಲವು, ಇದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ
ಸೇನಾಕಟಕದೋಳ್ ನಿನ್ನ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಸ್ತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಬಂದು
ಉತ್ಪಾತಹುಟ್ಟಿ ಬಂತೋ ಎಂಬಂತೆ ಬಂದು ಭಯಬೀಸಲು ಆಗ ನಮ್ಮ
ಸೇನೆಯೋಳ್ ಹಾರಾಡುವಳನೆ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಹಗ್ಗ ಸರಪಳಿಗಳಿಂದ ಕೆ
ಟ್ಟಿ ಸುತ್ತಾ ಬಿಡಾರಗಳಾದ ಗುಡಾರಗಳ ಗೂಟಿಗಳು ಬಲವಾಗಿ ಬಡಿಸು
ತ್ತಾ ರತ್ನಪುರದಿಂದಬಂದ ಸುಚರಿತ್ರಮಹಾರಾಯನ ಜ್ಞೇಮಸಮಾಚಾರಂ
ಗಳಂ ಪತ್ರಿಕಾಮುಖದಿಂದಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಾ ಪಣಾರ್ಥಮಾ
ಗಿ ಪೋಗಿರುವ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಜ್ಞೇಮವಾಗಲೀ ಎಂದು ಚಾ
ಮುಂಡಿದೇವಿಯ ಚರಣಗಳನ್ನೇಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ ಇರುವಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ

ನೀನು ಬಂದುಕ್ಷೇಮವುಂಟು ಎಂದು ಹೇಳಿದವರಿಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಅನುಭವವಿರಬೇಕೆಂದು
ಎಂದು ಹೇಳಿ ವೀರನೇನನು ಸಿಮ್ಮದಿಗಳಿಗೆ ಒಂದುತಾಸಂತ ಪ್ರಣಾಮಂಗಳ
ಳು ಹೇಳಿದನು ಎಂದು ಛಾಂದಾಗ್ರಹವು ಎಷ್ಟೊಪಸಿಸುಂಗೆಯ್ಯುವೆನಾ
ತುಗಳಂಕೇಳಿ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಸುಮತಿಯ
ಮುಖವೆಂದೋಡಿ, ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೆ ! ಎನ್ನಬುದ್ಧಿಸ್ಥಿರವಾಯಿತು, ಇನ್ನು
ಯೋಗಿನಿಯು ವೇಳದರೀತಿಗೆ ಇಲ್ಲವೋ ಪುನಶ್ಚರಣೆಯು ಪ್ರತಿಪಾದಿ
ಕ್ರೋಧದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಮೊರಟುಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಾನೆಂ
ದು ಏಕಾಂತ ಪ್ರದೇಶದೊಳಗೆ ಮೌನಸಂತಾಪ ಮಂತ್ರ ಸ್ವರದಲ್ಲೇ
ಳಿದಿರತಿಯೆಂದ ತ ಆಗಗಳಮಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಮಂತ್ರಜೋಗದ್ರವ್ಯ
ರವಿಂದ ಏಕಾಗ್ರಬತ್ತನಾಗಿ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಿರಲು, ಅತ್ತಲಾ ಕ
ರಾಳನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವು ಅನೇಕ ದೈತ್ಯದಾಸನ ಸೇನೆಯೊಡಗೂ
ಡಿ ಬಳಾವೃತವೆಂದದಂ ಇತ್ತಲೊ ಅತ್ತಲೋ ಎಂಬಂತೆ ನಡೆದಂತಾ . ಏನ
ಣಸಮುದ್ರವೆಂದ ನೋಡಿ ದಾನವರು ಈ ಹುಡುಗ ಹೊಳೆಯನ್ನು ಗೌರವ
ಕರ್ತನಾದ ಒಕ್ಕೂಡವನು ಒದೇನೋ ದೆಚ್ಚು ಎಂದುನೋಡಿದನು. ಆ
ವನು ಹುಡುಗನೇ ಸರಿಎಂದು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾ, ಬವಣಸಮು
ದ್ರವಂ ಲಾಭವದಿಂದ ದಾಂಟಿ ವ್ಯಕ್ತದ್ವೀಪವನ್ನೆದುರಿಸಿ ಕಾಲದೋ
ಳೆದೈತ್ಯೋತ್ಪರನಾದ ಕರಾಳವಕ್ತ್ರನು ಶಂಕುಕರ್ಣಸುಂದೋಡಿ ಆಯಾ
ಳೆಂಕುಕರ್ಣನೆ ! ಈ ವ್ಯಕ್ತದ್ವೀಪದಲ್ಲಿಯೆ ಉಗ್ರಬಾಹುಸಹಸ್ರಾಬ್ಜ
ಇಲ್ಲದಂತೆನಾಡಿ ಬಂದ ಮಹಾಸುಭಾವನೇನಲ್ಲವೇ? ಎಂದುಹೇಳುತ್ತಾ ಮ
ಹಾಬಾಹುವೆಂದ ಮಹಾರಾಜಯಿಂದಕಾಣುತ್ತಾ ಬರುಬರುತ ವ್ಯಕ್ತದ್ವೀಪ
ನೆಂದಾಟಿ ಇಹ್ರಸಮುದ್ರವನ್ನೇಕ್ಷಿಸದೆ ಮಾರ್ಗವಿಚಾರ ಶಂಕುಕರ್ಣ
ನನ್ನವನೊಕಿಸಿ ಎಲೈ ಶಂಕುಕರ್ಣನೆ ! ನೀನು ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನನ್ನು ಉ
ಗುರುಗಳಂದಲೇ ಹೀಗೆ ಕಳೆದು ಬಿಡಬೇಡೆಂದು ಹೇಳಿದೆಯಲ್ಲ, ಅವನಬಲಪ
ರಾಕ್ರಮಂಗಳಂ ಸಿರಿಸುಸೂಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಟ್ಟ ದೈತ್ಯೋತ್ಪರನ
ಮಾತುಗಳಂಕೇಳಿ ಮಹಾಬಾಹುವಿನ ಮೊಗವೆಂದೋಡುತ್ತಾ ಗಾಳಿ !
ಅವನಬಲಪರಾಕ್ರಮಗಳಂ ನಾನೆಂತುಹೇಳಲಿ, ಆತನು ದೈತ್ಯವನಕ್ಕೆ ದು
ವಾನನು, ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು, ಪರಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪರಶುರಾಮ

ನೇಸರಿ, ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರವಿದ್ಯಗಳೋಳ್ ವಣ್ಮುಖನೇಸರಿ ಮಾಯಾವಿದ್ಯ
 ದೋಳ್ ಮೆಯ, ಮಾರಿಚ, ಶಂಬರರಂ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಮನ್ನಿಸುವನು,
 ಮನುಷ್ಯನಾದರು ಮನ್ಮಥನಂತೆ ತೋರುವನು, ಇದಲ್ಲದೆ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಾ
 ನು ಇಂದ್ರಸಂಸ್ತೋಡಿ ಇರುವದರಿಂದ ಎನ್ನಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅವನೇ ಇವನೊ ಇ
 ದನೇ ಅವನೊ ಎಂಬ ಸಂಕಯವಂಕುರಿತೆ ಇದೆ, ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಮನು
 ಷ್ಯನೇಶ್ವರಿ? ದ್ವೀಪಾಂತರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶನು ಮಾಡಿದೆಂದರೆ ಏನು? ಅದರಿಂ
 ಛೋಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರನೇಬುದ್ಧನಿಶಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ತೋರುತ್ತಲಿದೆ, ಅಂ
 ತುಮಲ್ಲದೆ ಆ ಮಹಾಗಜವು ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಿದ್ರಸಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ
 ಲಿರುವ ಉಗ್ರಬಾಹುಪಿಸಂ ಅಗ್ರಭಾಗದೋಳ್ ಆಳದವನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾ
 ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಬೀಳುತ್ತನಂತೆಯಲ್ಲಿನೋ ನಿಂತಿದ್ದನ್ನೋಡಿ ಇದು ಏರಾ
 ವತವೇ ಆದೀತೆಂದು ದೋಚಿಸಿ ಬಡೆಯನಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುವಿಗೆ ಇದೇ
 ನೋ ಕುಟಗಜವೇಸರಿಯೆಂದು ವೇಳದರೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ, ಈರಾಯನಮಾ
 ತುಗಳು ಮರ್ಮವಂಭೇದಿಸುಮಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿವೆ, ಕೃತ್ರಿಮಶತ್ರುವಾದ
 ಈತನು ಈಶ್ವರಕಾರುಣ್ಯದಿಂದ ಜಯಿಸುವನಲ್ಲದೆ ಬಲವರಾಕ್ರಮದಿಂದ
 ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸರ್ವಥಾ ಅಶಕ್ಯನೇಸರಿ ಎಂದು ವಿಶ್ವಾಸನೆ
 ಯುಂಮಾಡಿದರೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆತರಲಿಲ್ಲ, ಇದಲ್ಲದೆ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆಪ್ರೇರಿಗಿ ನಿಮ್ಮ
 ದಿಗಳಿಗೆ ಅರಿಕೇನಾಡಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಾದಮೇರಿಗೆನಡೆಯುವದು ಉಚಿತವೆಂದು
 ವೇಳದರೂ ಕೇಳದೆ ಕಾಳಗವಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾಲುಗಳಂ ಸವರುತ್ತಾ
 ನನ್ನಂ ಕಂಡಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ ಕಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಕತ್ತಿಯನೆತ್ತಿ ಬರುವನು
 ಮೆಯದಲ್ಲಿ ಕಾಲ್ಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಬಳಿಕ ನನ್ನಂಬಿಟ್ಟನು, ಇಂಥಾ
 ಮೂರ್ಖನಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುವಿನ ಹುಟ್ಟಿಣಿಸಿದ ಮಹಾವೀರನು ಆತನು
 ಮಾಡಿದ ಸಾಹಸಕೃತ್ಯಂಗಳಂ ನಾನುಮೇಳುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತನೆಲ್ಲವೆಂದು ವಿ
 ಜ್ಞಾಪನೆಯುಮಾಡಲು, ಆಗ ಶಂಕುಕರ್ಣ ಸಮಾಪ್ತಗಳಂಕೇಳಿ ಕರಾಳ
 ವಕ್ತ್ರಸೆಂಬ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನು ಮನದೋಳ್ ಮಹತ್ತಾದ ಚಿಂತಾಸಮು
 ದ್ರದಲ್ಲಿ ಮೂಳಗಿದನು ಇನ್ನೂಕೆಲಂಬರು ದೈತ್ಯವಾನವೀರರು ಶಂಕು
 ಕರ್ಣನು ವೇಳದಮಾತುಗಳಂ ನೆಸದು ನಿದ್ರಾಹಾರಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಯಾವದಿ
 ಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿನೋಡಿದರೂ ಸುಗಂಧರಾಯನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ಕೆಳವೇಳದ

ತ್ತಿ ಮಾರ್ಗದೋಳ್ ಬರುತ ಬೆಟ್ಟ ಗಳಂತೆ ಬಿದ್ದಿರುನಬೂದಿಗುಡ್ಡೆಗಳನ್ನು,
 ನೀರುಹೀರಿಹೋಗಿದ-ವೆ ನದೀನವಂಗಳನ್ನು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪಾಳಾಗಿಹರುವ ಪಟ್ಟ
 ಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಆರಾಯನ ಅಸ್ತಾ ಗ್ನಿಯಿಂದಲೆ ಈ ವ್ಯಕ್ತವ್ಯವವು
 ಈವರಿ ಆಯಿತೆಂದು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾ ಶಾಲ್ಮಲದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಿ
 ಬಂದಿರುವ ಸುರಾಸಮುದ್ರವನ್ನೋಡಿ ಕರಾಳವಕ್ತ್ರನೆಂಬ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರ
 ನು, ಮಹಾಬಾಹುವು, ಶಂಕುಕರ್ಣ, ಮುಂತಾದಮಂತ್ರಿಗಳಂ ಕೂರಿ
 ತು ಎಲೈಮಂತ್ರಿಗಳರಾ ! ನಾವು ಪಾತಾಳಲೋಕದಿಂದ ಬಂದಬಳಿಕ ಮೂ
 ಗಾರ್ಯಾಸದಿಂದಲು ಮನೋವ್ಯಸನದಿಂದಲುಂ ಮಹಾವಿವತ್ತು ಬರು
 ವ ರೀತಿಯೋರುತಲಿಧೆ, ಈ ವಿವತ್ತುಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಜಯವ್ರದವಂ ಕೊ
 ಡುವರೀತಿಗೆ ಸುರಾಸಮುದ್ರತೀರದೋಳ್ ನಮ್ಮ ಕುಲದೇವತೆಯಾದ ನಿ
 ಕುಂಭಿಳಾ ಮೂರ್ತಿಯು ನಿರ್ಮಾಣವಂ ಮಾಡಿ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಬೇ
 ಕೆಂದು ಎನ್ನಬುದ್ಧಿ ಬಯಸುವವರಿಂ ಈ ತೀರದಲ್ಲಿಯೇ ಧ್ವಜವತಾಕೆ
 ಗಳಂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನಿರಾಜೆ ಗುಡಾರಗಳಂ ಬಿಡಾರಂಗಳಂತೆ ರಚಿಸುವದಕ್ಕೆ
 ಶಂಕುಕರ್ಣನಿಗೆ ನೇಮಿಸಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ ಸಿಂಹು-ಖುತಿಯಕಂ
 ಡು ಅಯ್ಯಾ ! ನೀನು ದಿಕ್ಪತಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ನೇನಾನಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಸುತ್ತ
 ಲು ಅತಿಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕಾದಿರುವಂತೆಕಟ್ಟುಮಾಡಿಬಾ ಯಂದು ಪೇಳಿ,
 ಕುಲಗುರುವಾದ ಶೌವ್ಯಲಕನಂಕಂಡು ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿಯೆ! ನೀವು ನಿಕುಂ
 ಭಿಲಾದೇವಿಗೆ ದಿವ್ಯಾಂಬರಾಭರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕಾರವಂಮಾಡಿ ಧ್ಯಾನಾ
 ನಾಹನಾದಿಗಳಿಂದ ಸೌಹೃದಾತ್ಮಕ ವಾಗುವಂತೆ ದೀಕ್ಷೆಯಂಮಾಡಿ ಪೂಜೆ
 ಗೈಯ್ಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂಮಾಡಿದೊಡಲಲ್ಲಿ ಯೆನಂತಿದರ್ಶನಮಹಾ
 ಬಾಹುವಿನಂನೋಡಿ, ಅಯ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಯೆ! ನೀನು ಅಡಿಗೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾ
 ದಿದುರ್ ಬೇಕಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬದಗಿಸುತ ಈ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿರುವ
 ಮೀನುಗಳು ಮೊಸಳೆಗಳು ಮುಂತಾದ ಜಲಜಂತುಗಳ ಮಾಂಸಗಳನ್ನೊ
 ಗಂಡೆಭೇರುಂಡೆ, ಕರಭ ಮುಂತಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಮಾಂಸಗಳಂ ಪರಿಮಳದ್ರ
 ವ್ಯಗಳಿಂದಸಂಬರಕಿ ಪಕ್ವವಂಮಾಡಿಸು ಇನ್ನು ಮುಖ್ಯರಾದ ನಮ್ಮನೇ
 ನಾನಾಯಕರಂ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಊಟಕ್ಕೆ ಬಿಡದಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಕ
 ಟ್ತಿ ಮಾಡುವೆಂದು ಪೇಳಿ ತನ್ನ ಗುಡಾರಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಮಜಿನುಂಚದೋ

ತೌರುಮನೆಯಂತೆ ತೋರುವ ಸುರಾಸಮುದ್ರವೆನ್ನೋಡಿ ಸ್ವಾಮಿ ಸ
ಮುದ್ರರಾಜನೆ! ಅಸುರರೆಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಂಶಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಸುರರಿಗಿಂತಲು
ಅಧಿಕವಾಗಿ ಸುರಾದಾನವೆನಾಡಿ ಸುರಕ್ಷಣೆಯಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು
ಪಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ನೋಡಗಳಂದೊಡಗೂಡಿ ತೆರಳೋಳು ಮುಳುಗಿ ಮದ
ವೇರಿ ಮತ್ತಣಗಿ ಮೈಮರೆತು ಒರುವ ಮಂದನಾರುತನ ಮದಗಂಧಕ್ಕೆ
ಮನಸೋತು ವರುಣಸನ್ನೋಡಿ ಎಲೈವಿಕ್ರತಿಯೆ! ನಿನ್ನ ಆಲಯಕ್ಕೆ ಅತಿಥಿ
ಗಳಾಗಿಬಂದ ಅಸುರರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೆ ಪಿತನಗಳೆನಾಡಿಸು,
ಹತ್ತಾರುಸಾವಿರಗುಡಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಸುರೆಯಂತುಂಬಿ ನಿಕುಂಭಿಳಾನಿವೇದನ
ಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸು, ಅಡಿಗೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅರನತ್ತು ಸಾವಿರ ಹದಳಕಲಶಂಗಳಲ್ಲಿ
ಮದ್ಯವೆಂತುಂಬಿ ಮಡಿಯಿಂದಮಡಿಸು, ಭಂಗಿತೊಳೆಯಿಮೊದಲಾದ ಮ
ತ್ತು ದ್ರವ್ಯಗಳಂ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಕಳುಹಿ ಪಾನಕಗಳೆನಾಡಿಸು ಎಂದುವರು
ಣಸಿಗೆಕಟ್ಟುನಾಡಿ ಮಣಿಮಂಚದಿಂದೆದ್ದು ಆಭರಣಗಳಂ ಅಲ್ಲಿಯೆಬಿಸಟು
ಗುಡಾರದಿಂಪೊರಮಟ್ಟು ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನು ಸ್ನಾನಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಮುದ್ರತೀ
ರನ ನೈದುತ್ತಿರಲು, ಅಗ ಸೂರ್ಯನು ಮಿತಿನಿಾರಿ ಮದ್ಯಂಗಳಕುಡಿದು ಮ
ತ್ತುಗೊಂಡನಂತೆ ಮೈಮರೆತು ಅಸ್ತಾಚಲವಂಹತ್ತಿ ಹೆಜ್ಜೆನಿಲ್ಲದೆ ಬೀ
ಳುತ ಆಕಾಶವನ್ನೇಹಸ್ತಗಳಿಂದ ಆಧಾರವಾಗಿಪಿಡಿದು ಬಿದ್ದನೋ ಎಂಬಂ
ತೆ ಅಸ್ತಂಗತನಾಗಲು, ಆಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ದೈತ್ಯವಾಸವೆಲ್ಲರು ಸ್ನಾನಗಳಂ
ಮಾಡಿ ಆಚಮನವೆಮಾಡುವ ಸೆವದಿಂದಕುಡಿಯುವರು, ಕೆಲಂಬರುಮತ್ತ
ಕೆಲಂಬರು ಇದು ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ಪುಣ್ಯಕಾಲ, ಶಿರಸ್ಸಾಸನಂ ಮಾಡುವದು
ಮಹಾ ಉತ್ತಮವೆಂದುಪೇಳುತ್ತಾ ಮುಳುಗಿ ಒಳಗೆ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಹೊಟ್ಟೆ
ತುಂಬಾಕುಡಿದು ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿಯೆ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿ ಹರನಸ್ತುರಣವೆನುರೆತು
ಸುರಾ ಎಂದು ವೇಳುತ್ತಾ ಮಂಕಾಗಿಸಿಂತಿರುವರು, ಬೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿಬರು
ವೆನೆಂದು ತಂಬಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ತೆರಳ ಪೋಗಿ ಅತ್ತಲಿತ್ತಲು ನೋಡಿ ಕು
ಳಿತು ಕುಡಿಯುವರು ಕೆಲವೆಂಬರು. ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಧಾಕ್ಷಸಭಟರು
ಸಂಧ್ಯಾದೇವಿಯೆ ನಿನಗೆ ಸಾವ್ಯಾಂಗವು ಸಾಗಿಪೋಗಿ ಸ್ನಾನರು, ಕೆಲಂಬ
ರು ವಾನವರು ಮತ್ತೇರಿ ಯಜ್ಞೋಪವೀತವೆ! ನೀನು ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ
ಯೆ ಬರಬೇಕಲ್ಲದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕತ್ತಿನಲ್ಲಿಬಿದ್ದು ಒದ್ದಾಡದೆ ಹೊರಟು

ಹೋಗುವೆಂದು ವೇಳುತ್ತಾ ಕೆತು ಬಿಸು... ಕೆಲಂಬರು ಮು
 ತ್ತುಗೊಂಡು ನನುಗೆ ಪಾತಾಳಲೋಕವು ಬ... ಕವು ಬ್ಯಾಡೆ
 ಮುಳಗಿದರೆ ಮೋಕ್ಷವು ಕೊಡುವ ಸುರಾಸನು... ಸವಿನೋಡುವ
 ಎಂದು ವೇಳುತ್ತಾ ಸಾಲಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವರು, ಈ ಪು... ನಾನವರು ಮಾನವಂ
 ಬಿಟ್ಟು ಏನೇನೂ ಬೇಡವೆಂದು ಮೂಡುತ್ತಿರುವರು. ನೋಡಿ ಶೌಷ್ಠ್ಯಲಕ
 ಸಂದೊಡಗೂಡಿಕುಕರ್ಣ ಮಹಾಬಾಹುನವರೇವರು ಸ್ವಾ ನಾರ್ಥಮಾ
 ಗಿ ಪೋಗಿರುವ ದೈತ್ಯೇಶ್ವರನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಾರುನಾರಾಗಿ ಕೂಡಿ
 ದು ತುಂಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಕರಾಳವಕ್ತ್ರ ನನ್ನೋಡಿ ಸ್ವಾಮಿ! ರಾತ್ರಿ ಪತ್ತಾ
 ರುಘಳಿಗೆ ಆಯಿತು ನಿಕುಂಭಿಳಾ ಪೂಜಾರ್ಥವಾಗಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂ
 ದು ಶೌಷ್ಠ್ಯಲಕಾಚಾರ್ಯರು ಕಾದು ಇದ್ದಾರೆ, ಬೆತ್ತೆ ನಜೀಕೆಂದು ಶಂಕುಕ
 ಣನು ನಿಜ್ಞಾಪನೆಯು ಮಾಡಿದರೂ ಎಚ್ಚರವಾಗದೆ ಬಿದ್ದು ಮತ್ತು ಮಾ
 ತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾ ನಿಕುಂಭಿಳಾದೇವಿಗೆ ಇದೇ ನಿವೇದನವೆಂದು ಮುಖ್ಯ
 ಯಂಪಿಡಿದು ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾ, ತಬ್ಬಿಬ್ಬಿ ಮಾತುಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಸೇ
 ವಕರಂಕೂಗಿ ಶಂಕುಕರ್ಣ ಶೌಷ್ಠ್ಯಲಕರೀರ್ವರ ಕೊರಳಿಗೆ ಕೊಕ್ಕೆಗಳಂ
 ಸಿಕ್ಕಿಸಿ ಸೇತಾಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸೇವಕವು ಮಾಡಲಾಗ ಶಂಕುಕರ್ಣ ಶೌಷ್ಠ್ಯ
 ಲಕರೀರ್ವರು ಸೇನಾಸೇವನವಂ ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿಹೋಗಿ ಸ್ವಾಮಿ ಶೌಷ್ಠ್ಯಲಕರೆ!
 ಈವರಿ ಮತ್ತರಾದವರಂ ಮಾತಾಡಿದರೆ ಫಲವೇನು, ದೇವತಾಪ್ರಾರ್ಥನೆ
 ಯಂಮಾಡಿ ಪೂಜಾರ್ಥವಾಗಿ ಮುಸ್ತಿದೆಗಳಂ ಸಜ್ಜು ಮಾಡಿ ಕಡೆಗೆ
 ಕರ್ನುಭ್ರಷ್ಟರಾದ ದೋಷವೆಂದು, ಇದಲ್ಲದೆ ಕುಲದೇವತೆಯಾದ ನಿಕುಂ
 ಭಿಳಾದೇವಿಗೆ ಕರವನ್ನೀಡಿ ತೋರಿತಿದ್ದು ಕಂಡೇ ಇದ್ದೀರಿ ಅದರಿಂದ ದೈವ
 ದೋಷವು ಎರಡೆನಿದೋಷ, ಮತ್ತಂ ಮಹಾನುಭಾವರಾದ ನಮ್ಮ ಕುಲ
 ಕ್ಕೆ ಗುರುಗಳಾದ ಸ್ಮರಣೀವರಿ ಸಂದೆಯಂ ಮಾಡಿದ್ದು ಮೂರನೇ ದೋಷ
 ಈ ಮೂರುವಂಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕವಾದ ಪಾತಕಂಗಳು ಇಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ
 ಈ ದುಷ್ಟನಾದ ಕರಾಳವಕ್ತ್ರನಿಗೆ ಕಾಲ ಅತಿಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವಂತೆ
 ಎನ್ನಬುದ್ದಿಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ ಎಂದು ವೇಳುತ್ತಾ ಶಂಕುಕರ್ಣನು ಶೌಷ್ಠ್ಯ
 ಲಕಸಂದೊಡಗೂಡಿ ಪಾತಾಳಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲು, ಅಷ್ಟರೋಳು
 ದುಷ್ಟಮಾರ್ಗದಿಂ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ದಾನವರು ಏನು ಮಾಡುವರೋ?

ಎಂಬಭವದಿಂದ ಸದ್ವಿಮಾನಾದೆ ಮುಪ್ಪುಗಾರನಾದ ಮಂದನಾರುತನ
ಮುಂದುಮಾಡಿ ಕತ್ತಲೆಯೆಂಬ ಕಂಬಳಿಯುಂಪೊದ್ದು ಅಂದಗಾರನಾದಚಂ
ದ್ರನು ಯಾಮಿನಿಯೆಂಬ ಕಾಂತೆಯಂಕಾಣದೆ ವಿರಹವೆಂಬ ಪಾಂಡುನಿ
ಸಿಂದ ಮೈಯುಬಿಟ್ಟು ಬಿಳುಪೇರಿ ಬಿರಿದುಬೀಳುವ ಶರೀರಕಾಂತಿಗಳೆಂನೋಡಿ
ನಿಟ್ಟುರುಗಳಂ ಬಿಡುತ ಬಲಹೀನನಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಹೆಜ್ಜೆ
ಗಳಂನಿಡುತ ಉದಯಶಿಖರವನ್ನೇರಿ ಎಂಟುವಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಏಕವಾಗಿ ಈ
ಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಯಾಮಿನಿಯೆಂಬ ಕಾಂತೆಯಂ ಕಾಣದೆ ಅಸ್ತಾಚ್
ಲವಲ್ಲಾ ದರು ಇರುವಳೊ ಏನೋ? ಎಂಬಸಂಶಯದಿಂದ ಹುಡುಕುವದಕ್ಕೆ
ಹೊರಟನೋ ಎಂಬಂತೆ ಚಂದ್ರನು ಗಗನಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲು,
ಆಗ ದೈತ್ಯದಾಸನವೆಲ್ಲರೂ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಲಾರದೆ ಬೀಳುತ ಮರಳಮರಳ ಮ
ಧ್ಯಪಾಸನವೆನಾಡಿ ಮೈಗಳಂಮರೆತು ಕಾಕುಗಳಂ ಹಾಕುತ್ತಾ ಹಾಹಾ
ಕಾರವೆನಾಡುತ್ತಾ ಉಟ್ಟಿರುವವಸ್ತ್ರಗಳಂ ಬಿಚ್ಚಿ ಹಸ್ತಂಗಳಿಗೆ ಸು
ತ್ತಿಕೊಂಡು ಕತ್ತಿ ಗುರಾಣಿ ಭಾಲೆ ಭರ್ಜಿ ಬಾಕು ಕುಂತ ಮುಂತಾದ ಆ
ಯುಧಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಸಾಧನೆಗಳಂ ಮಾಡುವರಾರೋ ಇಲ್ಲಿಗೆಬಾರೋ ಎಂ
ದು ತಬ್ಬಿಬ್ಯಾಗಿಕೂಗುತ್ತಾ ಅಸ್ತ ರೋಳ್ ತನ್ಮುಂಧಾನೆರೆ ಮರೆತುಮಹಾ
ಮೋಹದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶೈತ್ಯ ಸೌರಭ್ಯ ಮಾಂದ್ಯಂಗಳಿಂದ
ಕೂಡಿಬಂದ ವಾಯುವಿನ ಹೊಳಪಿನಿಂದ ಬಂದುಕಡೆನೋಳ್ ಮತ್ತನಾಗಿ
ಬಿದ್ದಿರುವ ಮಹಾಬಾಹುವು ವಾಯುವಿನಂ ಹಾ ಸುಗಂಧವೆ ಎಂದುವೇಳ್ವ
ಮಾತುಗಳಂ ದೈತ್ಯಭಟರುಕೇಳಿ, ಅಲ್ಲವೊ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಬಂದನಂ
ತೆ ಏಳಿರೋಯುದ್ದನಂ ಮಾಡಿರೋ ಎಂಬಮಹತ್ವಾದ ಗದ್ದಲವಂಕೇಳಿ ಕ
ರಾಳನಕ್ಕೆ ಸು ಖಡ್ಗವಂಪಿಡಿದು ತಾರುನಾರಾಗಿಬೀಳುತ್ತಾ ಇದೋಸು
ಗಂಧರಾಯನು, ಆದೋಸುಮತಿ, ಹಿಡೀರೋ, ಕಡೀರೋ, ಕತ್ತರಿಸಿರೋ,
ಎಂದು ಕೂಗುವ ಕರಾಳನಕ್ಕೆ ಸದ್ವಿನಿಯಂಕೇಳಿ, ಆ ಸಮಯದೋಳ್
ಎಲ್ಲಿನೋಡಿದರೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೆ ಸುಗಂಧರಾಯನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ದೈತ್ಯದಾ
ಸವನೇನೆಯಿಂ ಬಟಗಿಕ್ಕೂಡಿ ಓರ್ವರೋರ್ವರಂ ಕಡಿಯುತ್ತಾ ಭೆಲ್ಲೆ ಭೆ
ರ್ಜಿಗಳಿಂದ ಇರಿಯುತ್ತಾ ಮುದ್ರಗಗಳಿಂದ ಮರ್ದಿಸುತ್ತಾ ಅನ್ಯೋನ್ಯ
ಯುದ್ಧವೆನಾಡಿ ಮಡಿದುಹೋದವರಿಯಂ ದಿಕ್ಕಾಲಕರುಕಂಡು ಕಾಣದೆ

ಇದ್ದಂತೆ ಸದ್ವಿನಯದ ದೂರಕ್ಕೆ ಜೋಗಿ ಸಂತೋಷವಡುತ್ತಾ ತನ್ನ
ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಪೋಗಲು, ಆಸನಯದೋಳ್ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಹಾ
ಧ್ವನಿಯು ಭೂವ್ಯಂತರಿಕ್ಷಗಳೆಂಬ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಕುಲದವು ಭೋ
ರೆಂದು ಮೊರೆಯುತ್ತಿರಲು, ಅತ್ತಲಾ ಹಿನಾಚಲದೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾ
ಜೇಂದ್ರನು ಬೃಂದಾರಕಾಯೋಗಿನಿಂದು ಮನಮಾಡಿದ ಯಂತ್ರದೋಳ್
ಕುಳಿತು ಆರು ಮತ್ತೊಂದುದಿನಸ ಹಗಲಿರಲು ಮೌನಮುದ್ರೆಯನ್ನೆ
ಲಂಬಿಸಿ ಪುನಶ್ಚರಣ ಸೂರ್ತಿಯುಂನಾಡಿ ಎಂಟದಿನಸ ಪಾತ್ರಕಾಲದ
ಲ್ಲಿ ಸುಮತಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಗಂಗಾನದೀತೀರಕ್ಕೆ ಬರುತ ಮಾರ್ಗದ
ಲ್ಲಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಯ್ಯಾನುಂತ್ರಿಯೆ ! ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರನಾದ ನಿದ
ರ್ಶನವಾಯಿತು, ಸನ್ನೇರಾತ್ರಿ ಸಮಾಧಿಯಿಂದ ಬಹಿರ್ಮುಖವಾಗುವ ಮ
ಧ್ಯಕಾಲದೋಳ್ ಕನ್ನಡಿಯೋಳ್ ಕಾಣಿಸಿದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಂತೆ ಆಕಾಶಂ
ಚದ್ವೀಪವು ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳತೋರಿತು, ಅರ್ಗಳವೆಂಬಕೋಟಿಯು ಆನಂದ
ವರ್ಷತದಲ್ಲಿಯೆ ಅಣಗಿಪೋದಂತೆ ದರ್ಶನವಾಯಿತು, ಆ ಬೃಂದಾರಕಾನು
ಹಾಯೋಗಿನಿಂದು ಆನಂದವಲ್ಲದೇವಿಯ ಗೋಪುರದ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ
ಮುತ್ತಿನಗದ್ದಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವಳು, ಅವಳೋಳ್ ನನ್ನಂಕೆಂದು ನ
ಸುನಗುತ ಅಯ್ಯಾಕೆಂದನೆ ! ಬಾಎಂದು ಮಧುರನಾದ ಮಾತಂಪೇಳುತ್ತ
ಕರನಂಪಿಡಿದು ಅಂಕದೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಶಿರವನ್ನಾಘ್ರಾಣಿಸುತ್ತ ಮುಖ
ವೆನ್ನುದ್ದುಗೊಳುತ ಇರುವಂತೆ ದರ್ಶನವಾಯಿತು, ಇದುಸ್ವಪ್ನವಲ್ಲ, ಸ
ಮಾಧಿಯಿಂದ ಬಹಿರ್ಮುಖವಾಗುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಪರಿದರ್ಶನವಾಗೋದು
ಉಂಟು, ಇದನ್ನೆ ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿ ಎಂತಲು ದೂರದರ್ಶನ ಎಂತಲು ಪಿರಿಯ
ರು ಪೇಳುವರು, ಅದುಕಾರಣ ನಮ್ಮಕಾರ್ಯಕ್ಕಿಗೂಡಿಬಂತು, ಇನ್ನು ಸಂ
ದೇಹವಿಲ್ಲ, ಎದುಪೇಳುತ್ತಾ ಭಾಗೀರಥೀನಿವಾಸವನ್ನೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ
ದಂಡಪ್ರಣಾಮವು ಮಾಡಿ ಸಂಕಲ್ಪಸೂರ್ವಕನಾಗಿ ಉದಕದಲ್ಲಿ ಇಳಿದು
ಸ್ನಾನವುಮಾಡುತ್ತಾ ತೀರದಲ್ಲಿನಿಂತಿರ್ದ ಸುಮತಿಯುಂನೋಡಿ ಎಲೈಮಿ
ತ್ರನೆ ! ಈ ಮಹಾಮಹಿಮಳಾದ ಭಾಗೀರಥೀ ಉದಕವು ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಿಂ
ದುಮಾತ್ರ ಬಿದ್ದರೆ ಶಿವವದನ್ನೆಂದುವರು, ಇಂತೆಂದು ಚತುರ್ವೇದಗಳು
ಪುತಭೇದವೆಂಬಿಟ್ಟು ಮಹಿಮೆಯಂಪೊಗಳುವವು, ಈಪರಿ ಇರುತಿರಲು ;

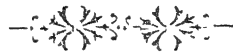
ಎಲೈಸುನುತಿಯೆ ! ನೀನು ಸ್ವಾನವನಮಾಡದೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಬಿಟ್ಟು ಗಳೆನಾಡಿಕೊಂಡು ದೂರದಿಂದಲೇ ಪರಮರಸವೋದ್ರಾ ಇರುವದು ನಿನಗೆ ಯುಕ್ತವಲ್ಲವೋ? ಎಂದು ಪ್ರೇಮಾತ್ಮಕರಗಳಿಂದ ಬುದಕವಂ ಎರಚಲು, ಆಗ ಸುನುತಿಯು ನಾವು ನನ್ನೊಡೆಯನೆ ! ನನ್ನಿಂದ ಆಗೋದಿಲ್ಲ, ಶಿವನು ಬಾಳದ ಶಿವಪದವ್ರಿಬಾಳದ ಸನ್ನಿಡೆಯನಿರುವನೇ ಎನಗೆ ಶಿವನಿರುವವೆಂದು ಪ್ರೋಡಿಸೋಗುವೆನಂ ಕಂಡು, ಅಯ್ಯಾ ಭಾಯಾಗುವುನೆ! ಅನನಂ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡುಬಾ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯುಂಕೊಡಲು, ಭಾಯಾಗುವುನು ಬಾಳುವುದು ನೀರನೋಳು ತಲೆಕೆಳಕಾಗಿ ತಳ್ಳಲು, ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಸುನುತಿಯಂ ಹೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ತರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಈಡುತ್ಪಾ ಹ್ವಣಮಾತ್ರವಿಸೋದವಿದಿದ್ದು ಅಬಳಕ ಗಂಗಾಸ್ತವನಂ ವೇಳುತ್ತಾ ತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕುಭ್ರವಸ್ತ್ರಂಗಕಂಧರಿಸಿ ವಿಭೂತಿಯಂ ಘಟೆಯೊಳಿಟ್ಟು ಸಂಧ್ಯಾನಂದನಾದಿ ವಿತ್ಯಕ್ರಮಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿ ಕಿರೀಟಕುಂಡಲಗಳಿಂದ ಶಂಕೃತನಾಗಿ ವಾನುದೇವಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆ ಮಹರ್ಷಿಗೆ ಗೋತ್ರಾಭಿನಂದನೆಯಂ ಮಾಡಲು, ಆಗ ಮುನಿಯು ಎೃ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೆ ! ನೀನು ಆಯುಷ್ಯಂತನಾಗೂ ಎಂದು ಅಪೇಕ್ಷಾಚನವಂ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮನೋಭೀಷ ಪ್ರೀತಿಪೂರಿತವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಿಪುಲೀ ಎಂದು ಶರಣಿಕಳುಹಿದ ನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ * * *

೫೨|| ಕುಂಡಲಿಕೆಯ ಖಂಡವರತು ಪುಂಡರೀಕಭವಾ ಖಂಡಲಪ್ರ
ಮುಖ ಸಿಖಲ ಸುರನರ ಪರಿಭವವರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡ ಬಲಚಂಡ ನುಂಡ
ವಿಖಂಡನ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡ ಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾಂಡ ಪ
ರಿಮುಂಡಿತ ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂಡಿಕಾ ಕುಖಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣ ಪ್ರವರ್ಧನಾನ ಭೂ
ಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯವ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾವಾ ನಾನ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕಷ
ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾನಿಸ್ಸಹಾಯನಿರ್ಮಾಣಧೌರೇಯ ಘಟಿಕಾಶತಗ್ರಂ
ಥ ದಿನ ದಿನಪ್ರಬಂಧ ನಿಬಂಧನ ಧುರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಪರತಾತ್ಪ್ರೇಯ
ಸಗೋತ್ರ ಸುಚರಿತ, ಶ್ರೀಚಾಮರಾಜಮಹಾರಾಜಪುತ್ರ, ನರಪತಿಬಿರುದ
ಮಹೀಶೂರ ಪುರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯನರಿಂದ ರಸಿಕ
ಜನಾನಂದಕರನಾಗಿ ವಿರಚಿತಮಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯವೆಂಬ ಈ ನ
ವೀನಶೈಲಿಮೋಳು ಬೃಂದಾರಕಾ ಯೋಗಿನಿಯು ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೀಂ

ದ್ರವಿಗೆ ಯೋಗೇಶಾಸ್ತ್ರ, ಉದಾಹರಣೆ ಪ್ರತಿಪಾದಕನಾದ ಇಷ್ಟತ್ತಾರನೇ
ಆಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಮಹಾ. * * * * *

ಇಷ್ಟತ್ತಾರನೇ ಅಶ್ವಾಸ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶ್ರೀರಸ್ತು.

ಇಷ್ಟತ್ತಾರನೇ ಅಶ್ವಾಸ ಪೂರಕಂ ಭವಿ.

ಶ್ರೀ ಪಾಪಮಂಡಿಕಾಂಬಾಪುನಮಃ.

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಹಾರ್ಜಿಯಾದ
ವಾನುದೇವನತಪೋವನನಂದಾಂಜ ಬಂದುಭಾಯಾಗುವವನ ಹೆಗಲೋಳ್
ಸುಮತಿಯ ಸಮೇತನಾಗಿ ಕುಳಿತಿರಲು; ಭಾಯಾಗುವವನು ಗರುತ್ತಂತ
ನಂತೆ ಗಗನಕ್ಕಿಹಾರಿ, ಅಂತರಿಕ್ಷ ಮಾರ್ಗದೋಳ್ ಬರುತ ನೇವಾಳನಾಥ
ನಾದ ವಶುವತಿಯ ಪಾದಂಗಳಂ ನೆನಯುತ್ತಾ. ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ !
ವಾಯುವೈ ಕೋಣದಲ್ಲಿ ಕಾಣಲ್ಪಡುವದೆ ಗಾಗಾಂತರಣವು, ಇದು ಕೇತು
ರಕ್ಷೇತ, ಆಚೆಗೆ ಕಾಣುವದೇ ಸರನಾರಾಯಣರಿಗೆ ಆಪಾಸ ಸ್ಥಾನಮಾಗಿ
ರ್ವ ಬದರಿಕಾಶ್ರಮವೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಹಿಮಾಲಯ
ನಂ ದಾಂಟಿ, ದೇವತಾಸಂಚಾರ ಯೋಗ್ಯಮಾಗಿರ್ಪ ಕಿಂಪುರಾಷ ಒಂಡ
ನಂಕಳದು, ಹರಿವರ್ಷನಂ ನಾಶ್ಯುತಿ, ಚಿನ್ನದ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಧಗಧಗಿಸುವ
ರನ್ನದ ಉಪ ಪದ್ಧತಂಗಳಿಂದಕೂಡಿ ಸಹಸ್ರ ಶಿಖರಗಳ ಕಾಂತಿಗಳಿಂದ ವಿ
ಕ್ರಮಗಳಂ ದೆಳಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಮೇರುಪದ್ಧತವ ನೀಕ್ಷಿಸಿ, ನಮಿಸುತ್ತಾ, ರಾ
ಯನು ಭಾಯಾಗುವವನಂ ಕುರಿತು ಅಯ್ಯಾ ಯಕ್ಷನೆ! ನಮ್ಮ ರತ್ನಪುರ
ದಂತೆ ರನ್ನದ ಕೋಟಿ ಕೋತ್ತಳಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಪಟ್ಟಣವ್ಯಾಪಾರದೋ
ಒಂದು ಕಾಣುತ್ತಲಿಥೆ, ನೀನು ಕಂಡೆಯಾ ಯಂದು ನುಡಿಯಲು, ಆ ಭಾ
ಯಾಗುವವನು ಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾನ-ಭಾವನೆ ! ಅದನ್ನು ಅಲಕಾಪುರಿಯಂದು

ವೇಳುವರು, ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವದೇ ಕೈಲಾಸವು, ಇದೆ
 ವಾರುಕಾನಸವೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯು ಮಾಡಲಾಗ, ರಾಯನು ಯೋಗಿನಿ
 ಯ ಪರ್ಣಶಾಲೆಯುಂ ಕಂಡು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ, ಪಾಯುವಥದಲ್ಲಿ
 ಪೋಗುವ ಭಾಯಾಗುಪ್ತನಂ ಶಾಯನವೆಂದು ಮುಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ರಾಯನಂ
 ಕುರಿತು ಸ್ವಾಮಿ ! ನಾವು ಬಹಳದೂರ ಹೊರಟುಬಂದೆವು, ಒಂದಾದರು
 ದ್ವೀಪವುಕಾಣುವದಿಲ್ಲ, ಎಕ್ಕುಗಳನ್ನರಿಯದೆ ಮಾರ್ಗ ತಪ್ಪಿ ಎಲ್ಲಿಗೋ ಪೋ
 ಗುನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯು ಮಾಡುತ್ತಾ, ಭೂಮಿ
 ದೇಶವೆನ್ನೋಡಿ, ಏಳುಭಾಗಂಗಳಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸುವ ಗೋದಾ ನದೀನದಿ
 ಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಕಳಿಂಗ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರಡುಕೊಂಡುಬಂದೆ, ಈಅಪ
 ರಾಧವಂ ಹ್ರುವಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೈಗಳಂಮುಗಿಯುತ್ತಿರುವ ಯಕ್ಷ
 ನಂನೋಡಿ ನಸುನಗುತ್ತ ಅಮೃತಯಕ್ಷನೆ ! ಇದುಕಳಿಂಗವಟ್ಟಣವೊಲ್ಲ,
 ಇದುಸಪ್ತಗೋದಾವರಿಯೊಲ್ಲ, ಇವೆಸಪ್ತದ್ವೀಪಂಗಳು, ಸಣ್ಣಗೆ ಕಾಲು
 ವೆಗಳಂತೆ ಕಾಣುವವೆ ಸಪ್ತಸಮುದ್ರಂಗಳು, ಎಂದುವೇಳಲು, ಆಗಯ
 ಕ್ಷನು ಸ್ವಾಮಿ ! ನನ್ನೊಡೆಯನೇ ಕ್ರೋಧದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಅರ್ಗವೆಂಬಕೋ
 ಟಿಸುತ್ತಿರುವದು, ಅವರಿನಮಿಗೆ ಆರದ್ವೀಪಂಗಳು ಕಾಣಬೇಕು, ಕ್ರೋ
 ಢದ್ವೀಪ ಕಾಣುವಬಗೆ ಹ್ಯಾಗೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಂಗೈಯ್ಯಲು, ಆಗರಾಯ
 ನು ಅಮೃತಯಕ್ಷನೆ ! ಆ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯವ ಭಾವ ಹ್ಯಾಗೆಇರುವ
 ದೂ ? ಅವಳಮಹತ್ವಯಾರುಬಲ್ಲರೂ ಎಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಾ, ವ್ಯಕ್ತ
 ಶಾಸ್ತ್ರ ಕುಶದ್ವೀಪಂಗಳಂ ದಾಂಡಿಪೋಗುತ್ತಾ, ಭೂಭಾಗವೆನ್ನೋಡಿ
 ಸುಮತಿಯುಂಕುರಿತು ಅಮೃತಮಂತ್ರಿಯೆ ! ಸುರಾಸಮುದ್ರವು ಕೆಂಪಾ
 ದನದ್ಯುಳಿವೆಂದೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲವೇಳಲಿಲ್ಲ, ಈ ಅರ್ಧವು ನೀನೂಬಲ್ಲಿ
 ಯಲ್ಲಾ, ಈ ಅರ್ಧವೇನೋ ? ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದುಸ್ಮರಿಸಿದ ರಾಯನಂ
 ಕುರಿತು ಸುಮತಿಯು ಸ್ವಾಮಿ ರಾಜಾಧಿರಾಜನೆ ! ಸುರೆಯು ಎಲ್ಲಾದರು
 ಕೆಂಪಾಗಿಇರೋದುಂಟು ? ಈ ಸುರಾಸಮುದ್ರವು ಸೂರ್ಯಕಿರಣಂಗಳಂ
 ದ ಕಳೆಕಳವೆಂದು ಕುದಿಯುತ್ತಾ ಕೆಂಪುವರ್ಣವಾಗಿ ನಮಗೆಕಾಣೋ
 ದೆಹೊರು ಕೆಂಪುವರ್ಣವಲ್ಲಾ ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯುಮಾಡಲು, ಆಗ
 ಗಗನಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅತಿಚಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಪೋಗುತ್ತಾ, ಭಾಯಾಗುಪ್ತನು

ಮಂತ್ರಿಯಮಾತುಗಳಂಕೇಳಿ ಅಯ್ಯಾವೋನ್ನೇರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಕಟಾಹ ಇಷ್ಟಗಿಸುವಂತೆ ವಿನೋದವನು ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಪೇಳಿದನಲ್ಲ, ಆ ಕೆಲವು ಇದರಿಂದಕೇಡುಂಟು, ಅದೇನೆಂದರೆ—ಕೆರಳೆ ವಕ್ರಸಂಬ ಪೃತ್ವೇಣೈರನು ಕ್ರೋಧವೈರವನು ಸೂರಗೈರವನೆಂದು ಪೋಗುತ್ತಾ, ಸುರಾಸಮುದ್ರವನ್ನೋಡಿ, ಪೃಥ್ವಿಯೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಸುರಾಪಾಸನವೆನಾಡಿ, ರೇರವರವನಾಗಿ, ತನ್ನಂಥಾ ಕಡಿದುಳ್ಳಾಂಡು ಮಡಿದುಬೋದರು, ಆ ರಕ್ತವು ಸದಗಳೆಂದೆ ಹರಿಯುತ್ತಾ, ಸುರಾಸಮುದ್ರದೊಳಗೆ ಸಂಗಮವಾಗಲು ಸಮುದ್ರಮು ಕೆಂಪಾಯಿತು, ಎಂದೂಪೇಳಲು ; ಆಗ ಅನುಹಾರಿಯನು ಪ್ರಾಕ್ಷೇದವನು ಅಷ್ಟೇ ಪಡುತ್ತಾ ಸುರಾಸಮುದ್ರವೆಂದಾಡುತ್ತಾ ರಾಕ್ಷಸರುಗಳೆ ನಂದೆಗಳೆಂದೊಡಿದು ಗಾಂಧಕ್ಯೆ ಬಾಯಿಗಳೆಂದುಂಟು ಕೊಂಡು, ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ! ಇನ್ನು ಸಾವಕಾಶವೆಂದಾಡುವೆ, ಈ ದುರ್ಗಾಂಧಕ್ಯೆ ತಾಲಾರವೆಂದು ಬೇರೆತ್ತಿರುವವರು ರೋಳು, ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣವಾಗಿ, ಮಿಗೆ ಆವಾಸನಾಗಿ ಅನೇಕಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಗಳಿಂದ ಸೇವಿತನಾಗಿ, ರತ್ನ ಸುರಾಪಾಸನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮಮಾಸನೆ ಸರೋವರಗಳೆಂದರ್ಥ ಶತ ಸುರಾಸ ಸರೋವರಗಳೆಂದಲೂ, ಕುಂದ ಮಂದಾರಮಾಕೇಡ ಚಾವಕ ಚಾವನು ಮೊದಲಾದವೃಕ್ಷಗಳಿಂದ ಶೋಭಿತನಾದಕ್ರೋಧವರ್ತನವೆಂದೊಡಿದು ತೋಷವಡುತ್ತಾ, ಪಾರ್ವತದಲ್ಲಿ ಆನಂದವೇ ವರ್ತರೂಪನು ತಾಳಬಂತೋ ? ಎಂಬಂತೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿರ್ವ ಆನಂದವರ್ತನವೆಂದೊಡಿದು ಆನಂದಭರಿತನಾಗಿ, ಛಾಯಾಗುವು ಸಂಕುರಿತು ಅಯ್ಯಾವೋನ್ನೇ ! ಇನ್ನು ಗಗನದಲ್ಲಿ ಪೋಗೋದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ, ಭೂಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಇಳುಕಿಸು ಎನ್ನಲಾಗ ಯಕ್ಷನು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೆ ಭೂಮಿಗೆಬಂದು ಇಳುಕಲು, ರಾಯನು ಬಿಲ್ಲುಬತ್ತಳಿಕೆಗಳೆಂಥಿರಿ, ಯಕ್ಷನೆಂದುಂಟು ಕೊಂಡು ಚಂದ್ರಾಯುಧವೆಂದಿದು ಸುಮತಿಯನ್ನು ಹಿಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಯೆಂದುಸೇವಿಸಿ, ರನ್ನದ ಹಾವಿಗಳೆಂ ಮೆಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ರಾಜೇಂದ್ರನಂಥಾ, ರೋಷೋ ಎದುರಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಆ ರೋಷವನರು ವಿಚಾರವಾಗಿ, ರೋಷವನು ಜಯಿಸಿ

ಬರುವ ಜಯಂತನೋ ? ಎಂದು ಸಂದೇಹದಿಂದ ನಿಂತಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಆಚೆಗೆ ಇಡದೆ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ನೋಡುವರು ಕೆಲಂಬರು, ಕೆಲಂಬರು ಬೃಂದಾರಿಕಾ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೆ ಜಯಂತನು ಕಂಡು ಬಂದೆವು, ಜಯಂತನಲ್ಲಾ, ಈತನು ದ್ವೀಪಾಂತರವು ನಾಳುವ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಮಹಾರಾಯನಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ವೇಳುವರು, ಕೆಲಂಬರು ಬೃಂದಾರಿಕಾ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಜಯಂತನು ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಬರುತ್ತಿರುವ ವಸಂತನೋಯೆಂದು ವೇಳುವರು ಕೆಲಂಬರು, ಈವರಿ ಸಂದೇಹವು ಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರಲು;

ಅತ್ತಲಾ ಬೃಂದಾರಿಕಾ ಯೋಗಿನಿಯು ಮುತ್ತಿನ ಗದ್ದಿಗೆಯೋಳು ಕುಳಿತು ಧ್ಯಾನಾರಾಧನೆಯ ಮನಸ್ಸೆಂಬ ಮೊಗುವಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಕಟಾಹವೆಂಬ ಚಿತ್ರವರ್ತಮಾನ ಇರುವ ಚತುರ್ಧಕ ಭುವನಗಳಂತೋರಿಸುತ್ತಾ, ಆ ಭುವನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರವುಮಾಡುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವಿಹಾರ ಆಹಾರಗಳಂತೋರಿಸಿ ನಗುಗೊಳಿಸುತ್ತಾ, ಇಳಾವೃತ ಮುಂತಾದ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲಾಸವು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ, ಭರತಖಂಡಾಧಿಪತಿಯಾದ ಸುಗಂಧರಾಯನನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡದೆ ಬಂದೆಯಲ್ಲಾ ಎಲೈ ನೀನು ಎಷ್ಟು ಚಪಲನೋ! ನಾಕಾಣಿಯೆಂದು ಮನಸ್ಸೆಂಬ ಮಗನು ಮಾತಾಡಿಸದೆ ಸಿದ್ಧಿಯು ಪಡೆದಿರುವ ಬುದ್ಧಿಯೆಂಬವುಗಳೆ ! ಸುಗಂಧರಾಯನು ನೋಡೋಣ ಬಾ ಯಂದು ಕರದಳೋ ? ಯೆಂಬಂತೆ ಅರ್ಧೋನ್ಮುಲಿತ ಸೇತ್ರಳಾಗಿ ನೋಡಲು, ಆಗ ರಾಯನು ಆನಂದ ಪರವತ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೆ ಕಂಡು, ಆನಂದ ಪರವತಳಾಗಿ ಝಗ್ಗನೆ ಗದ್ದಿಗೆಯಿಂದಿದ್ದ ಜಯಂತ ನಳಕೊಬರರಿಗೆ ಎನ್ನ ಸಂಗಡಲೇ ಬರಬೇಕೆಂದು ವೇಳುತ್ತಾ, ಆನಂದವಲ್ಲೇ ಮಹಾದೇವಿಗೆ ಧರಿಸಿರುವ ಮಂದಾರವುಷ್ಟು ಮಾಲಿಕೆಗಳಂ ಮಾಣಿಕ್ಯದ ತಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿ, ಜಯಂತನ ನಳವುಮಾಡಿ, ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ಹಸ್ತಲಾಘವದಿಂದ ದೇವಾಲಯದಿಂದ ಪೊರಟು ಬರುವ ಯೋಗಿನಿಯು ನೋಡಿ, ಜಯಂತ ಮೊದಲಾದವರು ಈ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯು ಏನೋ ಒಂದು ಮಹದಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆ ಮಾಡುವಳೋ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಸಂಗಡಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಬೃಂದಾರಿಕಾ

ಯೋಗಿನಿಯು ಬೃಹಸ್ಪತಿಯಂಕುರಿತು ಅಯ್ಯಾ ಸುರಾಚಾರ್ಯನೇ ! ಆ ಮೂಲವ್ರಹ್ಮತಿಯಾದ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯ ಶೀಲಾವಿನೋದಗಳಂ ನಾನೆಂತು ಬಣ್ಣಿಸಲಿ, ಎಲ್ಲಿಯಿದ್ದ ಪಾಂಡುಗಳನ್ನು ಯಾವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿಯೋ ತಂದುಬಿಟ್ಟು ತಾನು ತಟಸ್ಥಳಾಗಿರುವಳು. ಆ ಮಹಾದೇವಿಯ ಚರ್ಯವಂ ಮಹಾದೇವನೇ ಬಲ್ಲನೆಂದು ನಸುನಗುತ್ತ, ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ರಾಯನಂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ, ಅನಂತಾವಿಭಾವದಿಂದ ಆ ಮಹೇಂದ್ರನೆ ಈತನೆಂದು ನೆನೆಯುತ್ತಾ, ಈ ಹುಡುಗನಾದ ಜಯಂತನೂ ಇಲ್ಲಿಬರುವ ಮಹಾನುಭಾವನು ಸನ್ನತಂದೆಯೆಂದು ಅರಿತವನಲ್ಲ, ಎಲೈ ಜಗಜ್ಜ್ವಲನೇ ! ನಿನ್ನ ಮಾಯೆಯಂ ಇನ್ನಾರು ಬಲ್ಲರೆಂದು ಮನದೋಳ್ ನೆನೆಯುತ್ತಾ, ಎದುರಾಗಿಬರುವ ರಾಯನಂನೋಡಿ, ಅಯ್ಯಾ ಸುಗಂಧರಾಯನೆ ! ಬಾ ಯಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾ ಸಮೀಪನಂ ನೈದುತ್ತಿರಲು, ಆರಾಯನು ಗೋತ್ರವನ್ನುಚ್ಚರಿಸಿ ಸುಗಂಧವರ್ಮ ನಾನೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಾ ಗೋತ್ರಾಭಿವಂದನೆಯಂ ಮಾಡಲು, ಆಗ ಆ ಯೋಗಿನಿಯು ರಾಯನಕರನಂ ಪಿಡಿದು ಎಲೈ ಪುತ್ರನೆ ! ನೀನು ಮಿತ್ರರಿದಕೂಡಿ ಕುಳಲವೇಯಂದು ಕುಳಲವ್ರಶ್ಮೆಯಂ ಗೈಯಲು, ಆಗ ರಾಯನು ತಾಯೆ ನಿನ್ನಡಿವಾನರೆಗಳಂ ನಂಬಿರುವ ಎನ್ನಕುಲಕ್ಕೆ ಕುಳಲವೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂ ಮಾಡಲಾ, ಯೋಗಿನಿಯು ಬೆನ್ನುಸವರಿ, ಶಿರವನಾಘ್ರಾಣಿಸಿ, ಬರುತೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬದ್ಧಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಸಿದ್ಧಪುರುಷರಿಗೆ ಕುಮಾರನ ಕರನಂ ಪಿಡಿದು ಕೈಲಾಸದಿಂದ ಬರುವ ಕಾಮೇಶ್ವರಿಯಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾ, ಅನೆಂದವಲ್ಲೀ ದೇವಾಲಯದ ಪುರೋಭಾಗದೋಳ್ ಗಗನನಂ ಮುಟ್ಟಿರುವ ಘಾಳ ಗೋಷ್ಠರನಂ ದಾಟಿ, ಅಯ್ಯಾ ರಾಯನೆ ! ಈ ಮಹಾದೇವಿಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿ ಬಂದು, ಆ ದೇವಿಯ ಪ್ರಸಾದನಂ ಶಿರಸಾನಹಿಸಿ, ಮುಳಕ್ಕೆ ಪೋಗುವಾ ಎಂದು ಅಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಾ, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಗಳಂಮಾಡಿ, ಪ್ರಸಾದನಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ತನ್ನಮುಳಕ್ಕೆ ಕರತಂದು ಉನ್ನತಮಾದ ರನ್ನದಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನೇಮಿಸಿ, ಜಯಂತ ನಳಕೂಬರ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಉಚಿತಮಾದ ಪೀಠಗಳಲ್ಲಿ ಕೂತಿರುವಂತೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ತಾನು ತಾಯೆ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯೆ ! ನಿನ್ನ ಪಾದಗಳೆ ಗತಿಯೆಂದು ಪವಳದಗದ್ದಿಗೆ

ಯೋಳ್ ವಿಶ್ರಾಂತವಾಗಿ ಕುಳಿತು. ಬಂದು ಮುಹೂರ್ತಮಾತ್ರ ಧ್ಯಾನಿ
 ಶಿ, ನಸುನಗುತ ಜಯಂತನಂನೋಡಿ ಅಯ್ಯಾ ಜಯಂತನೆ ! ಈರಾಜೇಂ
 ದ್ರನಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯಪಾದ್ಯಾದಿಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು, ಮಧುವರ್ಕವೆನೊಡಿ, ಆ
 ಬಳಿಕ ಪಾದಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಡಲು, ಆಗ ಬೃ
 ಹಸ್ಪತಿಯು ಮನದೋಳ್ ಸಂದೇಹವೆಂಪಡುತ್ತಿರಲು, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ
 ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯು ಅಯ್ಯಾಸುರಾಚಾರ್ಯನೆ! ಬಂದುಸೂಕ್ಷ್ಮಧರ್ಮಲುಂ
 ಟು, ಅದೇನೆಂಬಿಯಾ ಈ ಜಯಂತನು ಆ ರಾಯನು ಇನರೀರ್ವರೂ ಎ
 ನ್ನಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೆ ಸಾಂಖ್ಯಯೋಗ, ತಾರಕಯೋಗ, ಅಮನಸ್ತಯೋ
 ಗಂಗಳನ್ನು ಶಿಷ್ಯಭಾವದಿಂದ ಅಭ್ಯಾಸವೆಂಮಾಡಿದರು, ಅದುಕಾರಣ ಎನಗೆ
 ಇವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯವು ಎಸೂತೋರಲಿಲ್ಲ, ಇದಲ್ಲದೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ
 ಈತನಲ್ಲಿ ಆತನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಒಂದೇಮೇರೆಗೆ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಇರೂ
 ವಾಗ ನಿಮಗೆ ಸಂದೇಹಬರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು, ಅಯ್ಯಾಸುರಾಚಾ
 ರ್ಯನೆ! ಇದಲ್ಲದೆ ಜಯಂತನಿಗೂ ಸುಗಂಧರಾಯನಿಗೂ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ
 ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಚೇಷ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಲೇಶಮಾತ್ರವೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡೆ
 ಮು ಎನೂತೋರದೆ ಈತನೇ ಆತನು, ಆತನೇ ಈತನು, ಇನರೀರ್ವರೋಳ್
 ಭೇದಕಾಣೋದೆಲ್ಲ, ಆ ಭೇದವು ಇವರಿಬ್ಬರಂವುಟ್ಟಿದ ಬ್ರಹ್ಮನೇಬಲ್ಲ
 ನು, ನಾವೇನುಬಲ್ಲೆವು, ಈ ಸಂದೇಹ ನಿಮಿಗ್ಯಾಕೆಂಬಂತೆಂದು ಬೃಹ
 ಸ್ಪತಿಯುಂಕುರಿತು ವೇಳುತ್ತಾ ಪುರ್ಬುಗಳಂ ಸಂಜ್ಞೆಯೆಂಮಾಡಲು,
 ಆಗಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ಬೃಂದಾರಕಾ ಯೋಗಿನಿಯುವೇಳ್ವ ಸಂಕೇತಮಾತು
 ಗಳಂಕೇಳಿ, ಇದೇನೊ ದೇವರಹಸ್ಯನಾಗರಬೇಕು, ಈ ರಹಸ್ಯವಂ ವಿಂ
 ಗಡವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ, ಶೀಘ್ರದಿಂದೆದ್ದು ಅಯ್ಯಾ
 ಜಯಂತನೆ! ಆ ಮಹಾನುಭಾವನಪಾದಂಗಳಿಗೆ ಪೂಜೆಯಂಮಾಡಬೇಕೆಂ
 ದು ನುಡಿಯುತ್ತಾ, ಹತ್ತಾರುರತ್ನದತಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜಾದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ,
 ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಗಳಂ, ಗಂಧಕಸ್ತೂರಿಮೊದಲಾದ ಪರಿಮಳದ್ರವ್ಯಗಳಂ, ಸ
 ವರತ್ನಗಳಂ, ದಿವ್ಯವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳಂ, ಸಜ್ಜುಮಾಶಿಕೊಂಡು, ಬೃಹ
 ಸ್ಪತಿಕರವಂಪಿಡಿದು ಜಯಂತನು ಸುಗಂಧಮಹರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪ
 ಕ್ಕೆ ಬಂದು ದಂಡವ್ರಣಾ ಮಂವಂಮಾಡಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನಪಾದಂಗಳಂ ಹಸ್ತ

ದಿಂದಪಿಡಿದು, ರತ್ನದ ತಟ್ಟೆಯೊಳಿಟ್ಟು ದಿವ್ಯೋದಕಗಳಿಂದ ಪಾದಂಗಳಂ ತೊಳದು ಪಾದೋದಕವಂ ತನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ನೆರಸಿ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಧರಿಸು ತ್ತಿರುವ ಜಯಂತನಭಂಜನಂ ತನ್ನ ಹಸ್ತದಿಂದಪಿಡಿದು, ಎಷ್ಟುಯಶಸ್ಸು ಪ್ರ ತಾವಗಳು ಯಥಾಪೂರ್ವಮಾಗಿ ಇರಲೀ ಎಂಬ ಶುಕ್ರಾರ್ಥಮಂ ಸ್ಮರಿಸಿ ಶೋತ್ರಾಚಮನವೆನೊಡುವಾಗ ಮನವು ಕರಗಿ ಮೈಯು ಬಿಟ್ಟು ಝುಮ್ಮು ನೆ ರೋಮಾಂಛಮಾಗಿ ಮಾತುಗಳನಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಮೈಮರತು ಆನಂ ದವರವಳನಾಗಿ ಬಾಪ್ಪೋದಕಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಜಯಂ ತನಂಕಾಣುತ್ತಾ, ವೇಳುವದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ಯನಾದ ಬ್ರೇಮುಂಟಾಗಿ ಸುಗಂ ಧರಾಜೀಂದ್ರನು ದಿವ್ಯಶರೀರವೆಂದರಿಶಿರುವ ಮಹಾವುರುಷನ ಶರೀರಸ್ಪ ರ್ಶದಿಂದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಆನಂದವೂ ಪ್ರೇಮವೂ ತೋರುವದುಂಟಾ? ಯೇನೋಎಂದು ಮನದೋಳ್ ದೋಜಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ರಾಜೇಂ ದ್ರನಹಿಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಗಾನಲಾಗಿ ಚಂದ್ರಹಾಸವೆಂಪಿಡಿದು ನಿಂತಿರು ವೆ ಸುಮತಿಯು ಆ ಯೋಗಿವೇಳ್ವ ಮಾತುಗಳಂ ನುನ್ನಿಸಿ, ರಾಯನ ಪಾದಂ ಗಳಿಗೆ ಪೂಜೆಯುಂ ಮಾಡುವ ಜಯಂತನ ಭಕ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸಂಗಳಿಗೂ ರಾಯ ನ ಪ್ರೇಮಾತಿಶಯಕ್ಕೂ ಚಿರಗಾಗಿ, ಹಿಂದುಮುಂದುತೋರದೆ ಅಶ್ಚರ್ಯ ವೆನ್ನೈದುತ್ತಿರಲು, ಆಬಳಿಕ ಜಯಂತನು ರತ್ನ ಪೀಠದೋಳ್ ರಾಯನ ಪಾದಂಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ನನರತ್ನಗಳಿಂದ ಲುಂಕುಂದನೊಂದಾರ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಲುಂ ಪೂಜೆಯುಂ ಮಾಡಿ, ದಿವ್ಯಚಂದನ, ಕಸ್ಮೂರಿ, ಕರ್ಪೂರ ಮೊದಲಾದ ಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಗಳಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಮುತ್ತಿನ ಆರತಿಯನ್ನೆತ್ತಿ, ದ್ರಾಕ್ಷೆ ಇಕ್ಷು ಜಂಬು ಜಂಬೀರಮೊದಲಾದ ದಿವ್ಯಫಲಂಗಳಂ ಸವೇದನವೆಂ ಮಾಡಿ ರಾಯನ ಪಾದಂಗಳಲ್ಲಿ ಪಣೆಯುಂ ನಿಟ್ಟು, ಪಾನನನಾದೆನೆಂದು ನುಡಿಯು ತ್ತೂ, ದಿವ್ಯಾಂಬರಾ ಭರಣಿಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು, ಬೃಹಸ್ಪತಿಯ ಕೆರವಂ ಪಿಡಿ ದುಬಂದು ಜಯಂತನು ತನ್ನ ಪೀಠದೋಳ್ ಕುಳಿತಿರಲು, ಆಬಳಿಕ ರಾಯ ನು ಛಾಯಾಗುವತ್ತನ ಮುಖವಂ ನೋಡಲು, ಆಗಯಕ್ಷನು ತಟ್ಟೆಗಳಂ ಆಚೆಗೆ ತೆಗೆಯುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೃಂದಾರಿಕಾ ಯೋಗಿನಿಯು ಅಯ್ಯಾ ರಾ ಜೀಂದ್ರನೆ ! ಈ ನೂತನವಾದ ದಿವ್ಯಾಂಬರಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ದಿವ್ಯ ರತ್ನಕುಂ ಡಲ ಕಿರೀಟ ಕವಚವೆಂಧರಿಸಿ ಎನ್ನ ನೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಉತ್ಪನ್ನವುಂಟು ಮಾಡ

ಬೇಕೆಂದು ಅವ್ವಣೆಯುಂಕೊಡಲು, ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ತಾಯೆ! ನಿಮ್ಮ ಸಂತೋಷವಿಂದಂತೆ ಆಗಲೀ ಎಂದು ಮರೆಯಾಗಿ ಕಾಂಡವಟವಂ ಕಟ್ಟಿ, ಸಿ, ಸೂತನಾಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ನವಮನ್ಮಥನಂತೆ ಕಾಂಡವಟದಿಂದ ಪೊರೆ ಟು ಬರುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಜಯಂತ, ನಳಕೂಬರ, ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಮುಂತಾದವರು ಸಾಲಾಗಿಬಲ್ಲು, ಆ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಬೃಂದಾರಿಕಾ ಮಹಾಯೋಗಿ ನಿಯ ಅಡಿಪಾವತಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಬೀಳಲು, ಆಯೋಗಿನಿಯು ಅಯ್ಯಾವುತ್ರನೆ! ನಿನಗೆ ಅಭೀಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕೈಗೂಡಿಬರಲೀ ಎಂದುಹರಡಿ, ಜಯಂತನಂನೋಡಿ ಅಯ್ಯಾವುತ್ರನೆ ! ನಿನ್ನ ಅರಮನೆಯೋಳ್ ಅಂಬಿಕಾಭವನವೆಂಬ ಹಜಾರದೋಳ್ ಬಿಡವಿಯುಂಮಾಡಿ, ದೇವೋಪಚಾರಗಳಿಂದ ದೇವದೇವನಂತೆ ಸನ್ಮಾನವೆಂಮಾಡೆಂದು ಜೇಳಿಕಳುಹಲು, ಆಗ ಜಯಂತನು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಕರನಂಪಿಡಿದು ಬಾಗಿಲೋಳ್ ಕಾವಿದವಿನೂನದಲ್ಲಿ ಜಯಂತಮೊದಲಾದವರು ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಹಸ್ತಲಾಘವಂಕೊಟ್ಟು ಕುಳ್ಳಿರಿ ಕೊಂಡು ಆ ಬಳಿಕ ಅಂತರಿಕ್ಷಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪೊರಮುಟ್ಟು ಆ ವಿನೂನವು ಶುಕ್ಲಾನದೀತೀರದಲ್ಲಿರ್ದು ಜಯಂತನ ಅರಮನೆಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲು, ಆಗ ಜಯಂತನು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಹಸ್ತವಂಪಿಡಿದು ಅಂಬಿಕಾಭವನವೆಂಬ ಹಜಾರದೋಳ್ ಇಳುಹಿಸಿ, ನಾನಾಉಪಚಾರಗಳೆಂ ಮಾಡುವಂತೆ ಜ್ಯೋತಿಗೆನೇವಿಸಿ, ಅನಂತರ ಭೋಜನಶಾಲೆಯೋಳ್ ಜಯಂತ, ನಳಕೂಬರ, ಬೃಹಸ್ಪತಿ, ಛಾಯಾಗುಪ್ತ ಮೊದಲಾದವರಿದೊಡಗೂಡಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ದಿವ್ಯವಾದ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಗಳೆಂ ಭುಂಜಿಸಿ, ದಿವ್ಯ ಗಂಧಾನುಲೇಪನವೆಂಮಾಡಿ, ಕಪ್ಪುರದವೀಳ್ಯಗಳೆಂ ಧರಿಸಿ, ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲು,

ಆ ಬಳಿಕ ಒಂದುಕಾಲದೋಳ್ ಜಯಂತ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಈರ್ವರೂ ಸುಗಂಧರಾಯನ ವಿನೋದವಿಹಾರಂಗಳೆಂ, ಚಮತ್ಕಾರ ಮಾತುಗಳೆಂ, ಮತ್ತೂರಾಯನ ಭಕ್ತಿವಿಶ್ವಾಸಂಗಳಿಂದ ಬೆರೆದಿರುವ ವಿನಯವಿವೇಕಸಂವತ್ತುಗಳೆಂನೋಡಿ, ಈ ಮಹಾವುರುಷನಾಗಿ ಮಹೇಂದ್ರನೆ! ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನೋ ? ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಡೆ ಆ ಇಂದ್ರನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಗುಣಂಗಳು ರೂಪವು ವಿನೋದವಿಹಾರಂಗಳೆಲ್ಲವು ಈ ರಾಯನಲ್ಲಿಯೇ ತೋರುವದದಕಾ

ರಣ ಈ ದೇವರಹಸ್ಯವು ರಮಾವತಿಯೇಬಲ್ಲನೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ, ಎ
 ಲೈದೇವನುಂತ್ರಿಯೇ! ಈ ರಾಯನ ಚಾರ್ಯಂಗಳಂ ಬೃಂದಾರಿಕಾಯೋಗಿ
 ಯು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು, ಆ ಯೋಗಿಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆಬೋಗಿ ಈ ರಹಸ್ಯತಿಳಿ
 ಯತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಾ, ಜಯಂತನು ಬೃಹಸ್ಪತಿಸಮೇತನಾಗಿ ವಿ
 ಮಾನವನೇರಿ ಬೃಂದಾರಿಕಾಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ, ದ್ರಾಣಮವಂಗೈದು ಬು
 ಜಿತವಾದ ಪೀಠದಲ್ಲಿಕುಳಿತು, ಆ ಬಳಿಕ ಮುರುಗತಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆ ಮ
 ಹಾಯೋಗಿನಿಯು ಕಣ್ಣುಗಳಂತೆರದು ಯಾವಾಗಬಂದಿರೈಯ್ಯ ಜಯಂ
 ತನೆ ! ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯುಂಟೆಯಲು, ಆಗ ತಾಯಿ ! ನಾವುಮಂದು ಮು
 ರ್ಹಾರ್ತಕಾಲವಾಯಿತೆಂದು ವಿಚಾರವನೆಯಂಮಾಡುತ್ತಾ, ತಾಯಿ ! ಇ
 ನ್ನೊಂದು ರಹಸ್ಯಬುಂಟು, ಎನಗೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ ಆಗುವರೀತಿಗೆ ಅಪ್ಪ
 ಣೆಯಂಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸುದಿದ ಜಯಂತನಮಾತಂಕೇಳಿ, ಅಯ್ಯಾ ಸೀ
 ವು ಸಿಮ್ಮಗುರುಗಳಸಹಿತವಾಗಿ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗಲೇ ನಾನುತಿಳಿದಿ
 ನು, ಎನ್ನಲಾಗ ಜಯಂತನು ತಾಯಿ ! ಮಹಾಸುಭಾಸಳಾದ ನಿಮಗೆತಿಳಿ
 ಯದೆ ಇರುವಕಾರ್ಯಂಗಳು ಲೋಕತ್ರಯಂಗಳಲ್ಲಿಯು ಇಲ್ಲ, ಅದುಕಾರ
 ಣ ಈ ರಾಯನುಯಾರು, ಯಾವೆಂಬಡವನ್ನಾಳುವರಾಯನು, ಈ ಸ
 ನುದ್ರಂಗಳನ್ನು ದ್ವೀಪಂಗಳನ್ನು ಹಂಟಿ ಕ್ರೋಚದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಬರನ
 ಕಾರಣವೇನು, ಈ ರಾಯನಿಗೂ ತಾಯಿ ! ಸಿಮ್ಮಗೂ ಎಲ್ಲಿವರಿಹೆಯ, ಇ
 ದಲ್ಲವೆ ಎನಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು, ಮನಸ್ಸಂತೋಷವೆಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು
 ವಿಚಾರವನೆಯಂಮಾಡಿ ಜಯಂತನಂನೋಡಿ, ನನುಸಗಂತ ಅಯ್ಯಾಬೃ
 ಹಸ್ಪತಿಯೇ ! ಬಾಲಕನಾದ ಜಯಂತನಿಗೆ ಸಂದೇಹಬರಬಹುದು, ಸರ್ವ
 ಜ್ಞಾನಾದ ನಿನಗೂ ಸಂದೇಹತೋರೀತೆ ಎಂಬುದು ಎನ್ನಬುದ್ಧಿಗೆಅಶ್ವ
 ರ್ಯವಾಯಿತು, ಈ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆತ್ತಿ ಸಿಮ್ಮ ಈರ್ವರಿಗೂ ಆಗಬೇಕೆಂದು
 ಪಾದಪ್ರಜಾಪಮಯದಲ್ಲಿಯೆ ಕೆಲವುಮಾತುಗಳಿಂದ ಸಿಮ್ಮ ಈರ್ವರಿಗೂ
 ಹೇಳುವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತಿಲ್ಲವೇನೋ ? ಈಗ ಸ್ವಪ್ನವಾಗಿವೇಳುವನುಕೇಳಿ,
 ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ದೂರ್ವಾಸರಾವಹಿಂದ ಮುಚ್ಚಿದ್ರನು ಭರತಖಂಡವನ್ನಾಳು
 ವ ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಸುಚರಿತ್ರನುರಾರಾಯನಿಗೆ ಪುತ್ರನಾಗಿಸುಗಂಧ
 ಮಹಾರಾಯನೆಂಬ ವಸರಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿಜನಿವನು ಆ ನಿನ್ನತಾಯಿ

ಯಾದ ಶಚಿದೇವಿಯು ಕಳಿಂಗದೇಶಾಧಿಪತಿಯಾದ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನಿಗೆ ಪ್ರಿಯಪುತ್ರಿಯಾಗಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯೆಂಬ ವೆಸರಿನಿಂದ ಜನಿಸಿದಳು, ಆದೇವಿಯು ಸ್ವಯಂವರದಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಪಣಂಗಳು ತಂದವರನ್ನು ಪರಿಣಯವಾ ಗುವದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದಳು, ಆ ಪಣಂಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ—ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯಾದ ಮೆಹೇಂದ್ರನವಜಾಯಧವು, ಚತುರ್ದಶತಯುಕ್ತ ಮಾದಗಜವು, ಪಕ್ಷಗಳಿಂಕೂಡಿರುವ ಅಶ್ವವು, ಚಿಂತಾಮಣಿಯು, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವು, ಕಾನು ಧೇನುವು, ವೈದ್ಯನು ಯಾಸವು, ಪದ್ಮಿ ಸೇಮೊದಲಾದ ಜಾತಿಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳು, ಇವೆಂ ತಂದವರನ್ನೇ ನಾನುವರಿಸುವಳೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯೆನೂಡಿದಳು, ಈ ಪಣಂಗಳನ್ನೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಕೋರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದೆಡೆ, ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿಯಾದ ಶಚಿದೇವಿಯು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಲೀಲಾಕುಕವು ಸೌಗಂ ಧಿಕಾದೇವಿಯು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕೇರಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಎಂಟು ವಸ್ತುಗಳನ್ನೇ ಕೇಳು ಎಂಟು ಜೋಡಿಸಿತು. ಆ ಪಣವಂ ಸಾಧಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಈ ಮಹಾರಾಯನಿಗೆ ಹೊರ್ತು ಮತ್ತೊರ್ವರಿಂದಾಗದು, ಈಗ ನಜ್ರ, ಗಜ, ಅಶ್ವ, ಚಿಂತಾಮಣಿ, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ, ಈ ಐದು ವಸ್ತುಗಳಂ ಆ ಸೌಗಂ ಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ತಂದು ಕೊಟ್ಟನು. ಈ ವಸ್ತುಗಳ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಂ ತರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ ಆರನೇ ಪಣವಂ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ದಾ ರುಕಾನನದಲ್ಲಿ ತಪನಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸನ್ನಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರಲು ಆಗ ನಾ ನು ಜ್ಞಾನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ವವಂತಿಳಿದು ನಿನ್ನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ರಂ ಭಾವಿವೇಶ್ಯರನ್ನು ಈತನ ಸ್ವಾಧೀನವಂ ಮಾಡಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಈ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಯನನ್ನು ಈದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ನೇಮಿಸಿ, ದಾ ರುಕಾನನವಂ ಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟುಬಂದನು, ಅದುಕಾರಣ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಈದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇದಾನೆ. ಆಯ್ಯಾ ಜಯಂ ತನೆ! ಈವೇವರಹಸ್ಯ ಆರಾಯನಿಗೆ ತೋರಿಸದೆ, ಆತನಿಗೆ ಇವು ಪೂದ ಪದಾರ್ಥಗಳಂ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುವುದು ಪೇಳಲಾ ಗ, ಜಯಂತ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಇನರೀವರು ಮಹದಾಶ್ಚರ್ಯವನ್ನೈದಿ, ತಾಯಿ ಮಹಾನು ಭಾವಳಾದ ಯೋಗಿನಿಯೆ! ಈವೇನ ರಹಸ್ಯಂಗಳು ನಿಮ್ಮ ದಿವ್ಯ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ವೇದ್ಯವೇಹೇರ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯಲಕಕ್ಕುವೆಂದು ಪೇ

ಳುತ್ತಾ ಈರ್ವರೂ ಯೋಗಿನಿಯ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಸಮಸ್ಕಾರವೆಂ ಮಾಡಿ
 ಆಪ್ಪಣೆಯಂ ತೆಗದುಕೊಂಡು, ವಿನೋದನಂನಿಂ ಅಂಬಿಕಾ ಭವನವೆಂ
 ಬ ಹಜಾರವಂ ಸೇರುತ್ತಿರಲಾಗ, ಸುಗಂಧ ಮಂಜಾರಾಯನು ನಳಕೂಬ
 ರ ಸುಮತಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಆ ಹಜಾರದ ಉಪರಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿರ್ದ ಪಚ್ಚೆಯ
 ಉಪ್ಪರಿಗೆಯೋಳ್ ಕುಳಿತು, ನಳಕೂಬರನ ಕರದಲ್ಲಿರ್ ದೂರದರ್ಶಕ
 ವೆಂಬಕನ್ನಡಿಯಂ ಪಿಡಿದು, ಆಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿದ ಐವತ್ತು ಕೋ
 ಟಿ ಯೋಜನ ಅಗಲವಾದ ಭೂಮಂಡಲವಂ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ನೋಡಿ ಆ
 ಕೃಷ್ಣಪಡುತ್ತಾ, ಅಯ್ಯಾ ಸುಮತಿಯೇ! ಇಂಥಾಕನ್ನಡಿಯಂ ಈವರಿನಿಗೆ
 ಎಲ್ಲಿಯೂಕಾಣೆ, ಇದು ಅಪೂರ್ವವಾದದ್ದು ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯುಕೊಡು
 ತ್ತಾ, ಛಾಯಾಗುವ್ತನಂ ಕರೆದು, ಅಯ್ಯಾ ನಿನ್ನಜೆಗಲಿನೋಳ್ ಕುಳಿತು
 ಈ ಕನ್ನಡಿಯೋಳ್ ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿದ ಭೂಮಂಡಲವೆಲ್ಲವಂ ನೋಡಬೇಕೆಂಬ
 ಇಚ್ಛೆ ಉದಯಿಸಿದೆ ಎನಲಾಗ, ಸ್ವಾಮಿ ಎನ್ನೊಡಯಾ ! ಚಿತ್ತೈಸಬೇಕೆಂ
 ದು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಭರಲಾ ರಾಯನು ಯೆಹ್ವನ ಜೆಗಲಿನೋಳ್ ಕುಳಿತು,
 ಅಯ್ಯಾ ನಳಕೂಬರನೆ ! ಬಾಯೆಂದು ಕರವೆಂಪಿಡಿದು, ಎದುರಾಗಿ ಜೆಗ
 ಲಿನೋಳ್ ಕುಳೈರಿಸಿ, ಪ್ರೇಮಪುರಸ್ಸರನಾದ ಮಾತುಗಳೆಂ ನಾಡುತ್ತಿ
 ರುವ ಕಾಲದೋಳ್, ಆ ಯೆಹ್ವನು ಘೋಷವಟವಂತೆ ಗಗನಕ್ಕೆಹಾರಿ ಮಂ
 ಡಲಾಕಾರನಾಗಿ ಸಂಚಾರವಂ ಮಾಡಲಾಗ, ರಾಯನಿಗೆ ನಳಕೂಬರನು
 ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ ! ವರಾಂಬರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕನ್ನಡಿಯಂ ಹಸ್ತಕ್ಕೆ
 ಬಿಟ್ಟುಸಲು, ಆ ರಾಯನು ಮಾನಸೋತ್ತರ ಪರ್ವತದ ಮೇಲ್ಗಡೆಯಲ್ಲಿ
 ಅತಿವೇಗದಿಂತಿರಗುತ್ತಿರುವ ಸೂರ್ಯನ ರಥಚಕ್ರವೆಂನೋಡಿ ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿ,
 ಅರುಣನ ಹಸ್ತದಿಂದ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಪಿಡಿವಿರುವ ಹಗ್ಗಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತ
 ಮಾಡ ಅಶ್ವಗಳ ಹಾರಾಟದಿಂದಲ್ಲಾಡುವ ರಥದಲ್ಲಿ ಅಖಂಡಮಂಡಲಾಕಾ
 ರನಾಗಿರ್ದ ತೇಜೋಮಂಡಲವಂ ನೀಕ್ಷಿಸಿ, ಸೌರಮಂತ್ರದಿಂದ ಸ್ತೋ
 ತ್ರವೆಂಮಾಡುತ್ತ, ಎಲೈ ನಳಕೂಬರನೆ ! ನಾಲ್ಕುವೇದಗಳಿಂದ ಸ್ತುತಿ
 ಸಲ್ಲಡುವ ನಾರಾಯಣನೇ ಈ ಸೂರ್ಯನು, ಈತನೆ ನಮ್ಮಹೃತ್ತಿಯಕುಲ
 ಕ್ಕೆ ನಾಯಕನಾದನೆಂದುವೇಳಿ, ನಮಿಸುತ್ತಾ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳಿಂದ
 ಸುತ್ತಿ ಸುವರ್ಣ ಕಂಕಣದಂತಿರುವ ಚಕ್ರವಾಳವರ್ವತವಂ ಚನ್ನಾಗಿ

ಕಾಣುತ್ತಾ, ಸವ್ಯಸಮ್ರಾಜ್ಯಂ ಅದರನುಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ದ್ವೀಪಂಗಳಂ ಸೋಡುತ್ತಾ, ದ್ವೀಪಂಗಳನ್ನಳತೆಸುಂನಾಡಿ ನುಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೆಟ್ಟು ಮಾನ ದಂಡಂ ತಿರ್ಪು ಸುಮಾರು ನುಸಾರವಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಾ ಭರತಖಂಡವಂ ನೀಕ್ಷಿಸಿ ಅಯ್ಯಾ ನಳಕುಂಬರನೆ! ಭರತರಾಯ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ಬಾಳಿದ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಐದತ್ತಾರು ದೇಶಂಗಳಂ ನಾಳುವ ಅರಸುಗಳೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮರಮನೆಗೆ ಕಪ್ಪಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಾದಿರುವರು ಆದೇಶಂಗಳು ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿದಂತೆ ಕನ್ನಡಿಯೋಳು ಕಾಣುತ್ತಲಿವೆ ಸೋಡುವನಾಗೆಂದು ನಗುತ್ತ, ಇದು ಸೇವಾಳ, ಅದು ಭೋವಾಳ, ಅದು ನರಾಟ; ಇದು ಮರಾಟ, ಮಗಧ, ಮಾಳವ, ಚೋಳ, ದೇಶಂಗಳಂ ತೋರಿಸುತ್ತಾ, ಕೇರಳ ಸುನಿವದಲ್ಲಿ ಕಾಣಲ್ಪಡುವದೆ ಕಶಿಕಾಲಕಲ್ಪನೈಕ್ಷದಂತಿರ್ಪು ಕರ್ನಾಟದೇಶವು, ಅದರ ನುಡ್ಯದಲ್ಲಿ ರತ್ನಶಿಖರಸಹಸ್ರಂಗಳಿಂದ ರಾಜಿಸುವದೇ ನಮ್ಮರತ್ನಪುರ ರಾಜಧಾನಿ ಎಂದು ಕುಬ್ಜಗಳಂತುಂಬಿ, ಕಳಿಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕಾದಿರುವ ಸೇನಾಕಟಕಂ ಕಂಡು, ಕೈಗಳಿಂದ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ವಿಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಆಗಜಯಂತ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಇವರೀವರೂ ವಿನಾಸವೆಂದು ದಿಳಿದು ಅಂಬಿಕಾ ಭವನನಂ ಪೊಕ್ಕು ಹಜಾರದೋಳು ಆ ಮಹಾರಾಯನು ಕಾಣದೆ ಕಳವಳವೆಂಬಡುತ್ತಾ, ಜಯಂತನು ಗುರುವುಕುರಿತು ಅಯ್ಯಾ ಆಚಾರ್ಯನೇ! ಅಖಿಲವಾದ ಲೋಕಗಳಂ ನಾಳುವ ಆ ಖಂಡಲನು ಆಮರಾವತಿಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಬೆರಸಪುತ್ರನಾದ ನನ್ನ ಆನೆ ಲೋಕಿಸದೆ ದೂರವನಶಾವ ಸವೆದಿಂಪಮನುಷ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟ, ಮಾನ ರಂತೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಂ ಮರತುಮನಸ್ಸು ಬಂದಂತೆ ವಿಹಾರಗಳಂ ಮಾಡುವ ಪರಿ ನೋಡಿದಡೆ ಎನ್ನಬುದ್ದಿಗೆ ಈ ಮಹಾನುಭಾವನು ಅನುರಾವತೀಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬರುವಬಗೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ, ಎಲೈ ಆಚಾರ್ಯನೇ! ನಿಮ್ಮಡಿಗಳಾಣೆ ನಾನೆಲ್ಲಿಲ್ಲಿಯು ಸಿಲ್ಲಲಾರೆ, ಈತನ ಸಂಗಡಲಿ ನಾನು ಪೊರಟು ಹೋಗುವೆನು, ಇಷ್ಟಾದಿವೆಸವು ನಾನು ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳಂ ಕಾಣಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇಂದಲೇ ಸಮಸ್ತ ದ್ವೀಪಂಗಳಂ, ಬದರೀಕೇತಾರ ಮೊದಲಾದ ಶಿವನಿಷ್ಣು ಹೇತ್ರಂಗಳಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಹಾರ್ಥವಾಗಿ ಆವಿರ್ಭವಿಸಿವೆ ಅಸ್ಮಾದಶ ಪೀಠಂಗಳಲ್ಲಿಯು ಸುಚಾರವೆಂಬಾಡುತ್ತಾ ಎಲ್ಲಿ

ಯೂ ಕಾಣದೆ ಬೇಸರಗೊಂಡುಬಂದು, ಈ ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯಾದ ಬೃಂ
 ದಾರಕಾಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಶರೀರವನು ನೀವೆಲ್ಲರು ಕಂಡೇಇದ್ದೀರಿ, ಈಗೋ
 ಗಿಬಿರು ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದಬಳಿಕ ಇತನಬಿಟ್ಟು ನಾ ಸಿಲ್ಲ
 ಲಾರೆ, ಇನ್ನು ನಾನೆಷ್ಟು ಕಾಲ ತಾಯಾದಶೇಷದೇವಿಯಂಕಾಣದೆ ಇರಬೇ
 ಕು, ನಾನರಿಯೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ತಾಯಾದ ಶೇಷದೇವಿಯ ಸ್ವರೂಪವೇ
 ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಲಿದೆ, ನಾನುಯಾವರೀತಿ ಪ್ರಾಣಗಳಂ
 ಧರಿಸಿರಲೀ, ಅಕಟಕಟಾ ನಾನೆಂತುಪಾಪಿವ್ವನೊ ? ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯಾ
 ವವುರುವನಿಗೆ ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿಂದ ಭೇದವೆಂಪುಟ್ಟಿಸಿ ಇದ್ದೆನೊ ? ಆ ಪಾ
 ಪವೇ ಈಗ ನಾ ಸಮಾಧಿಸರ್ವಕಾಯಿತ್ವದ ಮುಕ್ತಾಯ ಕಾರಣವಿಲ್ಲಾ,
 ಎಲೈದೇವನುಂತ್ರಿಯೆ ! ಈಗ ಮಹಾಪುರುಷನಾದ ರಾಯನು ಈಗಲೇ ಎಲ್ಲಿ
 ಪೋದನೊ ? ಆದಲ್ಲದೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾದರೂ ಏನುನನಿಸಿ ? ಏನೊ
 ಎಂದು ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಡೋಲಾಯಮಾಸವಾಗಿ ಇದೆಯಲ್ಲಾ, ಈವರಿ
 ಇರಲು, ಆ ಮಹಾಸುಭಾವನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ, ನಾನು ಯಾವರೀತಿಯಿಂದ
 ಪ್ರಾಣಗಳಂಧರಿಸಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕಂಬನಿಗಳಂತುಂಬಿ ಪ್ರಲಾಪನಂವಾ
 ಡುವ ಜಯಂತನುನೋಡಿ, ಅಯ್ಯಾ ಮಹೇಂದ್ರಕುಮಾರನೇ ! ದೇವರಹ
 ಸ್ಯಂಗಳು ತಿಳಿದು, ಬಾಲಕನಂತೆ ಪ್ರಲಾಪನಂವಾಡುವದು ಬಿಡತನ್ನಿಲ್ಲ,
 ನೀನು ಅಭಿಜ್ಞಾನಾದಕಾರಣ, ಅಧಿಕವಾಗಿ ನಿನಗೆ ಬೇಳುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತ
 ನಲ್ಲಾ. ಆ ಮಹಾಪುರುಷನಾದ ರಾಯನಿಗೆ ಅಭೀಷ್ಟಮಾಡುವವಸ್ತುಗಳ
 ನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿ, ರಂಭಾವಿವೇಶ್ಯಾಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೋಳವೆಂಕಟ್ಟಿಸಿ ಮನಸ್ಸಂ
 ತೋಷನಂವೊಡಿ, ಭವಾಭಕ್ತಿವಿಶ್ವಾಸಂಗಳಿಂದ ನಾನಾಬುವಚಾರಂಗಳಂ
 ವಾಡುತ್ತಾ, ಆತನನನಸ್ಸುಬಂದಂತೆ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸುವೆಂಕಲ್ಲದೆ ಮೂ
 ಖತನನಂವಾಡೋದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲಾ ಎಂದುಬೇಳಿ, ಸುರಾಚಾರ್ಯನು
 ತನ್ನಮನಗೆಪೋಗುತ್ತಿರಲು ; ಆಗ ಸುಗಂಧಮಂಜಾರಾಯನು ಅರಮನೆ
 ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಇಳಿಯುತ್ತಿರಲು ; ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಳಕೊಬರನು, ರಾಯ
 ನಿಗೆ ಹಸ್ತಲಾಗನಂಕೊಟ್ಟು ಮಣಿನಂತನಿಗೆ ಸಂಜ್ಞೆಯಂವಾಡಲಾಗ
 ಯಕ್ಷನು ಪವಳದಕಾವಿಗೆಗಳಂ ಪಾದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿ ಕೈಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ
 ಮುಂದಗಡೆಯಲ್ಲಿ ನಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ರಾಯನು ಅಂಬಿಕಾಭವನವೆಂಬ ದ

ಪಾರಕ್ಕಿ ಚಿತ್ತೈಸಿ ರತ್ನ ಪರ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರಲು; ಅಗ ಸುಮಾತಿಯು
ನನಲು ಪಿಂಛದಿಂಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿರುವ ಬೀಣಿಗೆಯಿಂದ ಮೆಲ್ಲನೆ ಘಾಳಿ
ಯೆಂ ಬೀಸುತ್ತಾ, ಅಯ್ಯಾಗುವವನು ಪಾದಂಗಳಂ ತಟ್ಟುತ್ತಾ ಇರುವ
ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಜಯಂತನು ನಲಕೂಬರನನ್ನು ಹಸ್ತಸಂಜ್ಞೆಯಿಂದ ಅಚ್ಚಿಗೆ
ಕರದು ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಅಯ್ಯಾವಿತ್ತನೆ! ಈದಿನಸರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ರಾ
ಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಚಂದ್ರಿಕಾವಿಹಾರವೆಂ ಮಾಡಿಸಿದಲ್ಲದೆ ಮಾರ್ಗಾಯಾಸ ಮ
ಟ್ಟಾಗೋದಿಲ್ಲ, ನೀನು ಹೋಗಿ ನವರಂಗ ನಾಟಕ ಶಾಲೆಯನ್ನಲಂಕರಿ
ಸುವಂತೆ ನೇಮಿಸಿ, ಪಾಕ ಶಾಲೆಗೆ ಗೊತ್ತುಗಾರವಾದ ಮಣಿಮಂತನಂಕು
ರಿತು ಅಯ್ಯಾ ಯಕ್ಷನೆ! ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಭಕ್ಷಣ ಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದ ಮಧು
ರಾನ್ನವಂ, ನಾನಾ ವಿಧಭಕ್ಷ್ಯಂಗಳಂ, ಇದಲ್ಲದೆ ದಿವ್ಯ ಮೂಲಿಕಾ ರಸಂ
ಗಳಂ ತೆಗದು ಪಾರಿಪಾತ ವುಸ್ಪಾಸವವಂ ಬೆರಸಿದಅಮೃತವಂ ಮಜೇಂ
ದ್ರನಿಗೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಡ ಕುಜಾಯಿಕಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿ, ನಿಂಬ
ದಾಡಿಂಬ ಮೊದಲಾದ ಫಲಾಸನಗಳಿಗೆ ಪರಿಮಳಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ ಪಚ್ಚೆಯ
ಕುಪ್ಪಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಡಗಿಸಿ, ಕುಂಕುಮ ಕೇಸರಿಯ ರಸದಲ್ಲಿ
ದೇವಕುಸುಮಾಸವವಂ ಕೂಡಿಸಿದ ಕುರವಿಂದ ಕುಜಾಯಿಗಳ ಸಜ್ಜು
ಮಾಡಿ, ದೀಪ್ತಾಬದ್ಧರಾದ ನಮ್ಮ ಸುರಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು ಉ
ಪೇಕ್ಷೆಯಂಮಾಡದೆ ಆಪೇಕ್ಷಾಪೂರ್ತಿ ಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಸಿಯೆಂದು
ನೇಮಿಸಿ, ಜಯಂತನು ಅಂಬಿಕಾಭವನಕ್ಕೆ ಪೋಗಲು; ಅಗ ಸಳಕೂಬರು
ನವರಂಗ ನಾಟಕ ಶಾಲೆಯ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಜೊನ್ನಿಗೆ ಸುರಾ
ಯಿ ಕಂಭಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊಂದಿ ಅಂದವಾಗಿರುವ ಮಂದಾರದ ಹುವ್ವಿನ
ಬೋದಿಗೆಗಳೋಳ್ ಜೊಲಾಡುವ ದುಂಡುಮಲ್ಲಿಗೆ ಗೊಂಡೆಗಳಂ ಬೆರೆದಿ
ರುವ ನೊಂಪಾದ ಸಂಪಿಗೆ ಹುವ್ವಿನ ಗೊಂಡೆಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಪಚ್ಚೆಯ
ನೆಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಸಂಚಬಣ್ಣದ ಗಿಣಿಗಳನಾಲಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮೊಲ್ಲಿ
ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊಗ್ಗಗಳಮೇಲ್ಮುಸುಗಂ ಪೊದ್ದಿರುವ ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ತಂಪಾಗಿರು
ವ ತಳಿರುಗಳೆ ಹಾಸಿಗೆಗಳಂಮಾಡಿಸಿ, ಅದರ ಮೇಲ್ಮಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಮಲದಳಗ
ಳಂ ಕತ್ತರಿಸಿ ತಲೆದಿಂಬುಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಹದವಾದ ಪಚ್ಚೆ ಕರ್ಪೂರದ
ಹಂತಗಳ ಸಾಲಿಗೆ ಸಂಬ್ರಾಣಿಕೆಡ್ಡಿಗಳಂ ಹತ್ತಿಸಿ, ವುಸ್ಕರಾಗದ ಪುತ್ಥ

೪೫ ಕರಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಪೂರದ ದೀಪಗಳಂ ಮುಟ್ಟಿಸುವಂತೆ ನೇಮಿಸಿ,
 ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕಲಾಧರನು ಕಂಡು, ಎತ್ತಿ ವಿಮೂಢನು ! ಈ ದಿನ
 ರಾತ್ರಿಯೋಳು ರಂಭೆಯು ನವರಂಗ ನಾಟಕಕಾಲಿಗೆ ಕರಮಕ್ಕೊಂಡು
 ಬಾಯಂದು ವೇಳೆ, ನಳಕೂಬರನು ನಾಟಕಕಾಲೆಯಿಂದ ಪೊರೆಮುಟ್ಟು,
 ಅಂಬಿಕಾ ಭವನವೆಂಬ ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಜಯಂತನು ನಳಕೂ
 ಬರನಂ ಕರೆದು ಆಯಾ ವಿತ್ರನೆ ! ನಾನು ವೇಳ್ದಿರಿತಿಗೆ ಹುವಿನ ಚ
 ವ್ವರನಂ ಅಚ್ಚು ಗುಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿಬಂದೆಯಾ ಎಂದುಕೇಳುತ್ತಾ, ಆಯಾ
 ನಿನಗೆ ಇನ್ನೊಂದುಮಾತಂ ವೇಳುವದಕ್ಕೆಮರತೆ, ರಂಭೆಗೆ ರತ್ನಾಂಕಾ
 ರಂಗಳನ್ನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಕಳಾಧರನಿಗೆ ಕಟ್ಟುನಾಡಜೀ
 ಕಾಗಿತ್ತು, ಈರಂಭೆಯು ರತಿಕ್ರೀಡೆಗೆ ರಾಜಧಾನಿವಾಗುವಳು ಎಂದು
 ಎನ್ನತಂದೆಯಾದ ಮಜೇಂದ್ರನು ಈವರಿ ಮಾತುಗಳಂನಾಡುವನು, ಆದು
 ಕಾರಣ ಆತನಿಗೆ ಅಹ್ಲಾದವಾಗುವಂತೆ ನಾವು ನಡೆಯುಪ್ಪಿತ್ತೆಲಾಗ,
 ನಳಕೂಬರನು ನಾಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಆಯಾ ವಿತ್ರನೆ ! ಈರಹಸ್ಯ ತಿಳಿದುಗೆ
 ಹ್ಯಾಗೆ, ಬೃಂದಾರಿಕಾ ಯೋಗಿಸಿಯು ವೇಳಿದಳೋ ಯೇನೆಂದುಕೇಳಲು
 ಹೌದುಕಾಣಯ್ಯಾ ವಿತ್ರನೆ ! ಅದು ವೇಳುವದಕ್ಕೆ ಆನಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು
 ವೇಳುತ್ತಾ, ಅಂಬಿಕಾಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವ ಮಹಾಪುರುಷನಸಮಾ
 ಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಂತಿರ್ದ ಸುಮತಿಯಂನೋಡಿ ಸುಜ್ಞೆಯೆನಾಡಲಾ
 ಸುಮತಿಯು ಸಮೀಪಕ್ಕೆಬಂದುನಿಲ್ಲಲಾಗ,ಮಂತ್ರಿಯಂಕುರಿತು ಆಯಾ
 ಸಾಯಂಕಾಲವಾಗುವ ಸಮಯ ಇನ್ನೂ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಚ್ಚರ
 ವಾಗಲಿಲ್ಲವೆನುನಾಡಜೀಕೆಂದುಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಕ್ರಿಡಾಮಂದಿರದೋಳು
 ಮಣಿ ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುತೆ ಲಿರುವ ಕ್ರಿಡಾ ಶುಕದ ಸಮೀಪನಂ
 ನೈದಿ, ಆಯಾ ಶುಕವೆ ! ನೀನು ಇಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ
 ಎಚ್ಚರನೆನಾಡಜೀಕೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ ಜಯಂತನಮಾತಂಕೇಳಿ, ಆ
 ಕ್ರಿಡಾಶುಕವು ಅಂಬಿಕಾಭವನವಂಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಗಿಣಿಗ
 ಳಂನೋಡಿ ಸಂತೋಷದಿಂ ಮಾತುಗಳಂನಾಡುತ್ತಾ, ಒಂದುಪಂಜರದಲ್ಲಿ
 ವಿರಹತಾಪದಿಂದ ಹೊರಳುತ್ತಿರುವ ಹೆಣ್ಣು ಶುಕವಂನೋಡಿ ಪಂಜರವಂ
 ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಚುಂಬನವಂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಎಲೆ ಹೆಣ್ಣುಗಿಣಿಯೆ! ನಿನ್ನ ಕ್ರಿಡಾ

ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಮೊದಮೂರುತನಿಂದ ಕ್ರೀಡಿಸುವ ಸೌಗಂಧಿಕೆಯನ್ನ
 ಇಂದ್ರನು ಯಾವವರಿನಲ್ಲಿ ಅರಹರಿಸಿದನೋ? ಅವರಿ ನಿನ್ನನ್ನವಹರಿಸಿ
 ಕೊಂಡು ಕ್ರೀಡಾರ್ಥವನಕ್ಕೆ ಪೋಗುವೆನೆಂದು ವಿನೋದಮಾತುಗಳಂ
 ನಾಡುತ್ತಾ, ಮೆಟ್ಟಾಡುವ ಶುಕದಂಪತಿಗಳಂ ನೋಡಿ ಆ ಮಾತುಗಳಂ
 ಚನ್ನಾಗಿ ಲಾಲಿಸಿ, ಸುಮತಿಯು ತನ್ನಮನದೋಳ್ ಈಶುಕವು ಅಮರಾ
 ನೆತೀವಟ್ಟಣದಿಂದಬಂದ ಶುಕವು, ತನ್ನವತ್ತಿಯಾದ ಹೆಣ್ಣು ಶುಕನಂ ಕು
 ರಿತು ಇಂದ್ರನು ಸೌಗಂಧಿಕಾಹರಣವಂ ಮಾಡಿದ ಮಾತುಗಳು ದೃಷ್ಟಾಂ
 ತ ಪೂರ್ವಕನಾಗಿ ಪೇಳಿತು, ಇದರಿಂದ ಇಂದ್ರನು ಅಮರಾನೆತಿಯಿಂದ
 ಬಂದು ಸೌಗಂಧಿಕಾವಹಾರವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದನು, ಈಮಾತು
 ಸುತಿಯಲ್ಲಾ, ಇದು ನಿಶ್ಚಯವೇಸರಿ, ಆ ದೇವಿಯುಕಾಂದರ್ಯವು ದೇವ
 ತಾಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂಬರಲಾರದು, ಅಮಕಾರಣ ಇಂದ್ರನು ಅಪಹಾರವಂಮಾ
 ಡಿರುವನೂ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಬಿಂಗಿಸುತ್ತಾ, ಈಮಾತು ರಾಯನಿಗೆಹೇಳಿ
 ದ್ದೇ ಉಂಟಾದರೆ ಪಾಣವಿಯೋಗವಂ ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲಾ,
 ಎಂದು ನೆನೆಯುತ್ತಾ ವ್ಯಸನಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ, ನಿಂತಿಹ ವೊಂದುಕ್ಷಣಕ್ಕೆ
 ರಾಯನುಕಳವಳಿ ಬಿಚ್ಚುಬಿದ್ದು ಝಗ್ಗನೆ ಪರ್ಯಂಕವಿದೆದ್ದು ಎಲಾ
 ಸುಮತಿಯೆ! ಬಿಲ್ಲು ಬತ್ತಳಕೆಗಳಂ ಕೊಂಡು ತಬ್ಬಿಬಿಟ್ಟ ಮಾ
 ತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾ, ಹತ್ತಾರು ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ನಿಟ್ಟುಸುರಂಬಿಡು
 ತ್ತ ದಿಕ್ಕುನಿಕ್ಕುಗಳನ್ನಿಡುತ್ತಾ, ಹಿಂದಕ್ಕೆಬಂದು ಪರ್ಯಂಕದೋ
 ಳ್ ಕುಳಿತು, ಶಿಖಾಬಂಧನವಂಮಾಡಿ, ಚಿಂತಾಸಮುದ್ರದೋಳ್ ಮುಳು
 ಗಿ ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ತುಟಿಯು ಸವರುತ್ತಾ, ಹೆಜ್ಜೆಬಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಭೋಮಿಯಂ
 ಕೆರೆಯುತ್ತಾ, ಮಾತನಾಡದೆ ಮೌನದಿಂದ ಕುಳಿತಿಹ ರಾಯನ ಮುಖ
 ಕಮಲವಂನೋಡಿ, ಸುಮತಿಯು ಮನದೋಳ್ ಈ ಶುಕಗಳ ಮಾತುಗ
 ಳಂಕೇಳಿ ಕೋಪದಿಂದ ಎದ್ದನೋ? ಅಲ್ಲದೆ ಇಂದ್ರನು ಸೌಗಂಧಿಕಾವಹಾ
 ರವಂ ಮಾಡಿದಂತೆ ಸ್ಪಷ್ಟವನ್ನೇನಾದರು ಕಂಡನೋ? ಈ ಎರಡರೋಳ್
 ಒಂದೇನೋ ಆಗಿರೋದು ನಿಶ್ಚಯ, ಈಗೀಗಿಳು ಕೂಗಿದಮಾತುಗಳಂ
 ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದಡೆ ಪ್ರಮಾದ ಬರೋದೆಂದು ಯೋಚನೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿರ
 ಲು, ರಾಜೇಂದ್ರನು ಪರ್ಯಂಕವಿದೆದ್ದು ಪವಳದ ಹಾವಿಗೆಗಳಂ ಮೆಟ್ಟಿ

ಕೊಂಡು ಹಸ್ತರಾಸನಂ ಕೊಂಡು ಸುಮತಿಯಂ ನೋಡದೆ ಹಜಾರದಂ
 ಸೊರಮುಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಬಿರುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಜಯಂತ ಸಳಕೂಬರರೀರ್ವ
 ರು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು ಸಂಗಡಲೆ ಪೋಗುತ್ತಿರಲು, ರಾಮನು ಸುಮತಿ
 ಯಂಕರೆದು ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೆ ! ದೇವೇಂದ್ರನು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯನ್ನು
 ಪಹಾರ ನೋಡಿದಂತೆ ವಿಕಾರಮಾಡ ಸ್ವಪ್ನವಂ ಕಂಡೆ, ಆ ಸ್ವಪ್ನ ಫಲವು
 ಹ್ಯಾಗೆ ಇರುವದೋ ತಿಳಿಯ ಕೂಡದಲ್ಲಾ, ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಏನುತೋ
 ರತಲಿಕ್ಕೆ ಎಂದಾವಲ್ಲಾಪಿಸಲು, ಆಗಮಂತ್ರಿಯು ಪಾಸುಪಟ್ಟಿಯೊಡನೆ ಕೈ
 ಸರಿಯಾಗಿ ತಾಕಗಲ್ಲು ಪಾಲುತೆಂದು ತಿಳಿದು, ಗಿಣಿಗಳ ಮಾತುಗಳಂ ಮು
 ಕಮಾಡಿ, ಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾನುಭಾವನೆ ! ರಾಗವು ಕೂಡಸಪ್ನಕ್ಕೆ ಫಲವು
 ಬಾಹ್ಯವಲ್ಲ ಪೇಳಲೇ ಇಲ್ಲಾ, ಈ ಅರ್ಥ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆಪ್ರವೃದ್ಧವಾಗಿ ಇದೆಯಂ
 ದು ನಿಜವಾಗುವೆಂದು ನೋಡುತ್ತಿರಲು, ರಾಮನು ಜಯಂತನಂನೋಡಿ,
 ಆಹ್ವಾನಿಸುವೆಂದ್ರನುತರನೆ ! ಅನುರಾವತೀ ಪುಟ್ಟಣಿಯಂ ಜೈಮಿ ನನಗಾ
 ಚಾರಂಗಳು ಬರುವದಂದೂ ಏನಂದು ಕೇಳಲು, ಆಜಯಂತನು ಎಲೈ
 ಮಹಾನು ಭಾವನೆ ! ಪ್ರತಿಕ್ಷೇಪದಲ್ಲಿಯು ಸಹಸ್ರವೇದಮಾಸಂಗಳು ಎನಗೆ
 ತಿಳಿಯುವದು. ಈಗ ಎರಡು ಘಳಿಗೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ವತ-ಮಾನ ಬಂತೆಂದು
 ನಿಜವಾಗುವೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಶುಕ್ಲಾಸದೀತಿ-ರವಕ್ಷಿರ್ದ ಸಹಸ್ರ ಸ್ತಂಭ
 ಮೊಳವಹಕ್ಕೆಚಿತ್ಕೃತ್ಸಿಜಯಂತನಳಕೂಬರ ರಿಂದೂಡೆಗೂಡಿ, ಸದಿಯೋಳ್
 ಜಳಕನೆ ಕೂಡಿ, ದಿವ್ಯಾಂಬರಗಳು ಧರಿಸಿ, ಭಸ್ಮಧಾರಣೆಯಂಮಾಡಿ,
 ಸಂಧ್ಯಾವಂದನಮಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇವಮಂತ್ರಿಯಾದ
 ಬೃಹಸ್ಪತಿಯಂಕಂಡು, ಜಯಂತನು ಸಳಕೂಬರನು ಸಾಪ್ತಾಂಗ
 ಪ್ರಣಾಮಮಾಡನೋಡಿ, ರತ್ನವೀತನಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿ, ಮಾತುಗನ್ನಾಡುತ್ತಿರುವ
 ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಧ್ಯಾ ಸ್ವರೂಪಿನಿಯಾದ ಪರಮೇಶ್ವರಿಗೆ ವಂದನೆಯಂ
 ನೋಡಿ, ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ಸವಿತಾಪಕ್ಕೆಬಂದು, ರಾಮನು ಅಂಜಲಿಬದ್ಧ
 ನಾಗಿ, ಸ್ವಾಮಿ ! ನಾನು ಜಪನಂಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆನು, ಪ್ರತ್ಯುತ್ಥಾನವಂ
 ಮಾಡದೆ ಕುಳಿತಿದ್ ಅಪರಾಧವಂ ಹೈಮಿಸುಟೆಕೆಂದು ಪಾಪಾಸೆಯಂ
 ಮಾಡುತ್ತಾ ವಂದನೆಯಂಮಾಡಿ, ರತ್ನವೀತದೋಳ್ ಕುಳಿತು, ಕಿರುಟಕುಂ
 ಡಲಗಳಂಧರಿಸಿ, ಪಾದುಕೆಗಳಂ ಮೆಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಜಯಂತ

ಸಳಕೂಬರ ಸಮೇತನಾಗಿ ಆ ರಾಜೇಂದ್ರನು ವಿನಯಾನನ್ನೇರಿ ಕರದೀ
 ಪಿಕಾ ಸಹಸ್ರಂಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಅಪ್ಪರಸ್ತ್ರೀಯರು ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ
 ನಡೆಯುತ್ತಿರಲು ಮೆಲ್ಲನೆ ಅಂಬಿಕಾಭವನದ ಬಾಗಿಲೋಳ್ ವಿನಯಾನನ್ನಿ
 ಳದು, ಜಯಂತನ ಕರನಂಪಿಡಿದು ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ,
 ಸಳಕೂಬರನು ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ! ಭೋಜನಶಾಲೆಗೆ ಚಿತ್ತೈಶಿ ಆರೋ
 ಗಣೆಯಂಮಾಡಿ ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಬಿಡುಮಂ ಗೈಯ್ಯಬಹುದೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆ
 ಯಂ ಮಾಡಲಾಗ, ರಾಯನು ಬೃಹಸ್ಪತಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿ
 ಯೇ ! ತಾವು ಊಟಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊ
 ಡುತ್ತಾ, ಬೃಹಸ್ಪತಿಯ ಹಸ್ತನಂ ಪಿಡಿದು ಭೋಜನಶಾಲೆಗೆ ಚಿತ್ತೈಸಿ
 ಲು, ಮಣಿಮಂತನು ರತ್ನದಕಲಶಂಗಳಿಂದ ಸುಗಂಧಯುತವಾದ ಗಂ
 ಗೋದಕಗಳಿಂದ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಪಾದಂಗಳ ತೊಳೆದು, ಬಿಳುಪಾದ ಕರ
 ನೆಸ್ತದಿಂದ ಪಾದನಂಜರಿಸಿ, ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬೃಹಸ್ಪತಿ, ಜಯಂತ, ಸಳ
 ಕೂಬರರಿಗೆ ಪಾದಪ್ರಕ್ಷಾದಿಗಳಂ ಮಾಡಿ, ಸುಮತಿ ಭಾಯಾಗುಪ್ತ ರೀದ್ವ
 ರಿಗು ಉದಕನಂ ಕೊಟ್ಟುಬಳಕ ಜಯಂತನು ರಾಯನ ಕರನಂಪಿಡಿದು,
 ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರ್ಡ ಮಣಿಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ರಾಯನ ಎದುರಾಗಿ ಬೃಹ
 ಸ್ಪತಿಯಂ ರತ್ನಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕೂಡುಂತೆ ನೇಮಿಸಿ, ರಾಯನ ಉಭಯಪಾ
 ರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಸಳಕೂಬರ ಜಯಂತರು ಕುಳಿತು, ಆಯ್ಯಾ ಸುಮತಿಯೆ !
 ಭಾಯಾಗುಪ್ತನೆ ! ಊಟಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕರದು ಉಚಿತ
 ಮಾಡ ಪೀಠಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡುಂತೆ ಕಟ್ಟುಮಾಡಿ, ಮತ್ತು ಕೆಲವು ದೇನ
 ತಾ ನಮೂಹಂಗಳಗೂ ಎಕ್ಷರಿಗೂ ಸಹ ಎಡೆಗಳಂ ಮಾಡುಂತೆ ನೇಮಿ
 ಸಿ, ಮಣಿಮಂತನ ಮೊಗನಂ ನೋಡಲು, ಆಗ ಮಣಿಮಂತನು ಬಗೆಬಗೆ
 ಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ ದಿನ್ಯಮಾದ ಮಧುರಾನ್ನಗಳಿಂದಲೂ, ನಾನಾವಿಧವಾದ
 ಧಹ್ಯಂಗಳಿಂದಲೂ ಸಜ್ಜುಮಾಡಿರುವ ಹತ್ತಾರು ರನ್ನದ ತಟ್ಟೆಗಳಂ
 ತಂದು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿರಿಸಿ, ಪುಷ್ಪಾಸನ ಫಲಾಸನ
 ಮೊದಲಾದ ಆಸನಂಗಳಂ ತುಂಬಿರುವ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಕುಜಾಯಿಗಳಂ
 ವಜ್ರ ವೈಘಾರ್ಯ ಗೋಮೇಧಿಕ ಪುಷ್ಪರಾಗಂ ಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಬ
 ಟ್ಬೆಲುಗಳನ್ನು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಪವಳದಪೀಠದೋಳ್ ನುಡ

ಗಿ, ಲಾಮಂಚ ಮುಡಿನಾಳ ಪುಟ್ಟೆಯ ತೆನೆಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಪನ್ನೀರು
 ನಿಂದಚಿಮಿಸಿದ ಬೀಸಣಿಗೆಯಂ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪಿಡಿದು, ಕಮಲದಾನುಸಂಬ
 ಪರಿಚಾರಕನು ಬೀಸುತ್ತಿರಲು, ಸುಗಂಧಮಾಹಾರಾಯನು ಆಗ ಬೃಹಸ್ಪತಿ
 ಯಂ ನೀಕ್ಷಿಸಿ ಸ್ವಾಮಿ ಗುರುಗಳರಾ! ಪರಿಷೇಚನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಪರಿಗ್ರ
 ಹಿಸ ಬಹುದೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸುತ್ತಾ ಜಯಂತ ನಳಕೂಬರರಂ ಅವಲೋಕಿ
 ಸಲಾಗ ಜಯಂತನು ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಆಪ್ತೇಶನವಂ
 ಇತ್ತು ರಾಯನ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರಮಾಗಿ ಜಯಂತನು ಉಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿ
 ತಿರಲು, ಆಗ ನಳಕೂಬರನು ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರಸೇ! ದಿವ್ಯಾಸ್ತಮಿಗಳಿಂದ
 ಮಾಡಿದ ಅಮೃತಾ ಸವನಿದು, ಆ ಸ್ವಾದನೆಯಂ ಮಾಡಿದಡೆ ಅನಂದವಾಗು
 ವದು ಅನುಗ್ರಹಿಸ ದೇಕೆಂದು ವೇಳಲು, ಆಗ ರಾಯನು ಅಮೃತಾಸವ
 ನಂ ಪಾನವೆಂದಾಡಿ, ಪುಟ್ಟೆಯ ಬಟ್ಟೆಗಳೊಳಗೆ ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪಾಸ
 ವನಂ ತುಂಬಿ ಜಯಂತ ನಳಕೂಬರರಗೆ ದಯಪಾಲಿಸಿ, ಎಲೈ ಗುರುಪ!
 ದೀಕ್ಷಾಬದ್ಧರಾದ ನಿಮಿಗೆ ದ್ರಾಕ್ಷಾಸವವು ಉಚಿತವೆಂದು ನುಡಿದು ಚೋಷ್ಯ
 ನಂ ನೊರೆಯುತ್ತಾ ಮಧುರಮಾದ ಭಕ್ಷ್ಯಂಗಳು ಮೆಲ್ಲುತ್ತಾ ದಿವ್ಯಾ
 ನ್ನವಂ ಭುಂಜಿಸಿ ದಾಹಶಾಂತಿ ಕರಮಾದ ದಾಳಂಬ ಫಲಾಸವನಂ ಪಾನ
 ನಂ ಮಾಡಿ ತೇಗುತ್ತಾ, ರಾಯನು ಜಯಂತನಂ ಕುರಿತು, ಆಯ್ಯಾ ಮ
 ಹೇಂದ್ರ ಪುತ್ರನೆ ! ದೇವತಾ ಯೋಗ್ಯನಾದ ದಿವ್ಯಾನ್ನವು ಎನ್ನ ಸ್ವರೂ
 ಪುಣ್ಯದಿಂದ ಲಭ್ಯವಾಯಿತೆಂದು ಉಪಚಾರಿಸಿಕ್ಕಿಗಳು ನಾಡುತ್ತಾ ಕರಗ
 ಳಂ ತೊಳೆದು ಕಾಮೋತ್ಸರಿಯು ಪಾದಾರ ವಿಂದನಂ ಸನಯುತ್ತಾ ನಳಕೂ
 ಬರನ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂ ಬಡಿದು ಬರುತ ಕಪ್ಪುರವೀಳ್ಯವಂ ಧರಿಸುತ್ತಿರುವ
 ಕಾಲದೊಳಗೆ ಕಿವಿಗೆ ಸವಿಯಾಗಿ ಇರುವ ಅಮೃತವನೋನೆಯೊ? ಪಡ್ಲಾ
 ದಿಷ್ಟರಂಗಳೆ ಸರಸವಾಗಿ ಪಾಡುವವೊ? ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಕೋಲಾಹಲಧ್ವ
 ನಿಯೊ? ಗಂಧರ್ವಕಾಂತಿಯೆರುಗಾನವಂ ಮಾಡುವನೊ, ಎಂದಿ(ಪರಿ ಸಂ
 ದೇಹವಂಗೊಳಿಸುವ ಮಧುರಮಾದ ಗಾನವು ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದಕರವಾಗ
 ಲಾಗಿ ರಾಯನು ಅಲ್ಲಿಸಿಂತು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿಯೆ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಕಿವಿಗಳ
 ಜೋಲಿ ಗಗನವೆ ಗಾನಸ್ವರೂಪವಾಯಿತೊ? ಅಲ್ಲದೆ ಅನಂದವೆ ನಾಡಾ
 ಕಾರವನಾಯಿತೊ ಎನೊಂದು ಸಂದೇಹಗೊಳತ, ತಿಳಿಯಲಕರ್ಯವಾಗಿ

ಮನವು ಗಾನವಲ್ಲೆಯೇ ಲೀನವಾಗಲು, ಆಗ ರಾಯನು ಅಯ್ಯಾನಳಕೂ
ಬರನೆ ! ಈ ಗಾನವನೊಡುವವರು ಯಾವನೋಕೆದವರೋ? ಎಲ್ಲಿರುವರೋ
ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮಲ್ಲನೆಪೋಗಿ ಚಂದ್ರಿಕಾವಿಹಾರವನೊಡುತ ಚನ್ನಾಗಿ ಕೇಳಜೇ
ಕಲ್ಲಾ, ಎಂದು ಅವುಣಯಂಕೊಡಲು, ಆಗ ಸಳಕೂಬರನು ಸ್ವಾಮಿ ! ದ
ಯನೊಡಜೇಕೆಂದು ಬಳಬಾಗಿಲಿಂದ ಪೊರಟು ಸವರಂಗನಾಟಕಶಾಲೆ
ಯ ಮೇಲ್ಮಜ್ಜೆಗೆ ಶೋಗಲು, ಆ ಹೊದದಲ್ಲಿಯೆ ಝಗ್ಗನೆ ಗದ್ದಿಗೆಯಿಂದಿದ್ದ
ಬಿಸಿವಾದ ಪೇರ್ವೊಲೆಗಳಭಾರದಿಂದ ಬಡವಾಗಿ ಬಗ್ಗಿರುವನಡುವು ನಡುಗು
ತ್ತಿರಲು, ಚಂದ್ರಿಗಾವಿಶೀರೆಯನರಿಗೆಗಳಸಾಲುಗಳಂ ಪಾದದಿಂದೆಲ್ಲಾತ್ತಾ
ಕಾಲಂದಿಗೆಗಳು ಫುಲ್ಲಫುಲ್ಲೆಂದು ಪೊರೆಯುತ್ತಿರಲು, ಮುಗಳುನಗೆಯಿಂ
ದಮೊಗವನ್ನಲಂಕರಿಸುತ್ತಾ ಮದನನಸಮ್ಮೋಹನಶಕ್ತಿಯ ರೂಪುಗೊಂ
ಡುಬಂದಂತೆ ಅಂದಗಾತಿಯಾದ ಮಂದಯಾನೆಯರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮೂರು
ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ನೋಕ್ಕಿನೋಲುವ ನೊಗಸಿನಿಂದಕ್ಕು ಬಂದು ರಾಯನ
ಪಾದಂಗಳಂ ತನ್ನ ಪಣೆಯಿಂದೊತ್ತಿ ಬಳ್ಳಿಮಿಂಚಿನಂತೆ ಧಳಕ್ಕನೆಎದ್ದು ಎ
ದುಗಾಗಿ ನಿಂತಿರ್ವ ನೊಗಸುಗಾತಿಯಂನೋಡಿ ದುನನೋತು ತಬ್ಬಿಬಾಬಾಗಿ
ವೈಯುಬ್ಬಿ ಜುಮ್ಮನೆ ರೋಮಾಂಕುರಂಗಳುದಯಿತಿ ಮನೊಜಪಾರವ
ಶೈವಸ್ತ್ರವಿರುವ ಮಹಾರಾಯನ ಮನೋಭಾವವನ್ನರಿತು, ಸಳಕೂಬರ
ನು ತುಪಾಗಿರುವ ತಳರುಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸಿ ತಳರುದಿಂಬುಗಳಮೇ
ಲೆ ತಲೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಹಿಂದಕ್ಕೆತೆರಳ ಬಂದು ರಂಭೆಯ ಕಿವಿಯೋಳ್ ರಾ
ಯನ ಮನ ಬಂದಂತೆ ರಮಿನು ಎಂದು ಪೇಳಿ, ನಾಟಕಶಾಲೆಯ ಬಾಗಿ
ಲೋಳ್ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕಾದಿರುವಂತೆ ಕಾವಲುಗಾರರಿಗೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ
ಸಳಕೂಬರನು ತನ್ನ ಹಜಾರನಂ ಕುರಿತು ಪೋಗಲು,

ಇತ್ತಲಾ ರಂಭೆಯು ರಾಯನಿಗೆ ಎಚ್ಚರವಾಗುವಂತೆ ರಾಗಾಧಿ
ದೇವತೆಯಾದ ರಾಜಮಾತಂಗಿಯಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ರನ್ನದ ವೀಣೆಯಂ ಶ್ರುತಿ
ಮಾಡಿ ಕಾಲನರಿತು ಕಾಂಭೋಜರಾಗವಂ ಮೇಳವಿಸಿ, ಪಡ್ಡ ಮಧ್ಯಮ
ಪಂಚಮ ಋಷಭ ಗಾಂಧಾರ ಸ್ವರಗಳ ವರ್ಜಾ ವರ್ಜಂಗಳ ತಿಳಿದು
ಘನ ನಯ ದೇಶಿಯ್ಯ ರಾಗಗಳಂ ಮೇಳವಿಸಿ, ತಾನ ಗಾನಮೂರ್ಛ
ನಗಳಿಂದ ವೀಣೆಯಂ ನುಡಿಸುತ್ತಾ, ನೊಗಸುವಿಾರಿ ನೊಂವೇರಿ ಸಂಚಾ

ಗಿ ಪಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಗಾದಿವತ್ತೆಯೇ ರಂಭಿಸುವಳೋ? ಎಂಬಂತೆ ರಾಗಾಲಾಪನೆಯು ಮಾಡಲಾಗ, ರಾಯನು ಹಾಯಗಿ ಕೇಳುತ್ತಾ ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದೆದ್ದು ಸನಿಪವನ್ನೈದಿ ತಾನಗಾಸದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಿರುವ ಈ ಕಳಾನತಿಯನ್ನು ಕಂದರ್ಪಕೇಳಿಯೋಳ್ ಕಲೆಯದೆ ಕಾಮನಕಾಟವಂತೆ ಡೆಯಲಾರೆನೆಂದು ಕರವಂಪಿಡಿಸುಲು, ಆ ಕಾಮಿಸ್ಸೆಯು ವೀಣೆಯಂತಿಹೆಗೆ ಇಟ್ಟು ನಾಚೆಗೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ರಂಭಿಸುವವಂ ಸಮುತ್ತಾ ಜಡೆಯಂಪಿಡಿದು ಕನ್ನಡಿಗಳಂತೆ ದಳಧಳಿಸುವ ಕೆನ್ನೆಗಳಂಚುಂಬಿಸಿ ಕಣ್ಣುಗಳಂಮುತ್ತಿಟ್ಟು ಕಂಠವಲ್ಲಿಕ ರವನ್ನಿಟ್ಟು ಕಳಾಸ್ಥಾನಗಳಂ ಉಹಿಸುತ್ತಾ ಆಲಿಂಗಿಸಿ ಎದೆಗೆ ಎದೆಯಂಕೊಟ್ಟು ಕುಚಗವನ್ನೊತ್ತುತ್ತಾ ಅಂಕದೋಳು ಕುಳ್ಳಿರಿತೆ ಮೆಳಗಿರುವ ಮೊಲೆಯೆತ್ತೊಟ್ಟು ಗಳಂ ಹಸ್ತದಿಂದಳವಡಿಸಿ, ಹಾಯಗೊಂಡು ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾಗಿ ಆಲಿಂಗನವನಾಡುತ್ತಾ ಚುಂಬನ ಸಖಕ್ಷತಗಳಿಂದೀವರಿ ಬಾಹ್ಯರತಿಯೋಳ್ ಮನವುಕರಗಿ ಮದನಮಾಯೋಳ್ ಮುಳಗಿರುವ ಈರ್ವರಂನೋಡಿ ಮನ್ಮದನು ಈತನಸಂಗಡ ಗಾರರಾದ ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಚನ್ನಾಗಿ ಕಾಯುವಂತೆ ಕಟ್ಟುವಾಡಿ, ಮಂದನೂ ರುತಮರಿಗಳನ್ನು ಮೈಗಾನಲಾಗಿ ಮಡಗಿ, ತಾನು ಈರ್ವರಮನದಲ್ಲಿ ಗುಟ್ಟಾಗಿಹುಟ್ಟು ಕಮಲಕಾಂಡವೆಂಬ ಕೊಳವಿನೋಳ್ ಪುಸ್ಪಪರಾಗವೆಂಬ ಮದ್ದುತುಂಬಿ ದುಂಡುಮಲ್ಲಿಗೆ ಗುಂಡುಮಡಗಿ ತಳರೆಂಬ ಜಂಕಿಯೊತ್ತು ಎದೆಗೇಗುರಿನಾಡಿ ಧನೀರೆಂದು ಗುಂಡುತಗಲಿಜಂಡಾಗಿ ಚಂದ್ರಕಿರಣದಬಿಸಲು ತಂಡಂಗಳಿಗೆಜೇಸರಗೊಂಡು ಕಿಚ್ಚುನಂತೆ ಶೆಚ್ಚುರುನವಿ ರಹತಾವಕ್ಕೆ ತಾಳಲಾರದೆ ಮೈಗಳಂನುರೆತು ಪುನ್ನಾಗನ್ಯಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಿ ಜರಮ ಭೇಷವಾಗಿತ್ತೋರದೆಹರುವ ಮಲ್ಲಿಗೆಬಳ್ಳಿಯಂತೆ ಬಣಗಿರುವ ರಂಭಿಯ ಸೀಲಮಣಿಗಳಿಂದ ಸಿಮಿಟದ ಜಿನ್ನದೊಟ್ಟು ಲಂತೆ ಬಿಟುವಾದ ಮದನಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಕರಿಕರಕ್ರೀಡೆಯಂಮಾಡಿ, ರತಿಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ಲಸಕ್ಕಿಯನ್ನಂಟುವಾಡಿ ಮಣಿತಮಂತ್ರಂಗಳಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರುವ ಈರ್ವರಮನಸ್ಸುಗಳು ಕಂಠದಲ್ಲಿಉಕ್ಕಿಬರುವ ಕನ್ನೋತಧ್ವನಿಯಂಬನಾದದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಿ ಯದುಲೊತ್ತುಗಳಂ ಕೊಡುತ ದಂತಕ್ಷತಮನಾಡಿ ಅಧರಾಪ್ಯುತವೆನ್ನಾಸ್ವದನಂಗೈದು, ಸೀತ್ಪಾರದಿಂದ ಪುರ್ಬುಗಳಂಗಂಟಿಕ್ಕಿ ಪಾರೆಯಾಗಿ

ಮೊಗವಂತಿರಿಗಿಸಿ ಎಳೆ ನಗುಗಳಿಂದ ಹಾಸ್ಯವೆಂದಾಡುತ್ತ ಕೆನ್ನೆಗಳನ್ನು
 ಅಂಗೈಯಿಂದ ಅವ್ವಳಿಸುತ್ತಾ ರತಿಲಾಹರಿಜೆಟ್ಟಿ, ಹಾ ಇರೆ! ಶಾಬಾಸೆಂ
 ದು ಮೆಚ್ಚಿ ಹಸ್ತದೋಳು ಹಸ್ತವೆಂ ಹಾಕ್ತುರನ ಮಂದಗಾತಿಯೆಂ
 ಸೋಡಿ ರಾಯನು ಮನಸೋತು ಮತ್ತನಾಗಿ ಮೊತ್ತೊತ್ತಿ ರತಿಕ್ರೀಡೆ
 ಯಂ ಮಾಡತ ಮರಳ ಮರಳ ಮಾತುಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು ರೋಳು ಚಿತ್ತ
 ವು ವರಾಯತ್ತಮಾಗಿ ಅರೆಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವರಾಯನ ಸಮರತಿ ಸಾಧ
 ನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾರನಸಾಧನವೆಂದಾಡುತ್ತಾ, ಆ ಸಾಧನಗಾತಿಯು
 ಕಾಮನ ಗರಡಿದೋಳು ಫುಮುಫುಮಿಸುವ ಕಮಲಗಂಧಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣುಗ
 ಳೆಂದುಚ್ಚಿ, ಹೆಚ್ಚಿಬರುವ ರಾಯನ ಪ್ರೇಮಾತಿಕಯವಂತಿದು, ಮದ
 ಸನಮದ್ವಾಸೆಯಂ ಸೇರಿದಿರುವನಾಹುತನಂತೆ ಮಂದೆಯಾನೆ ಮೇಲ್ಗಡೆ
 ಜುಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಮೆತ್ತಮೆತ್ತನೆ ವತ್ತುತ ಅತ್ತಲಿತ್ತಲು ವರಿಸುತ್ತಾ ಮದನ
 ಮಂದಿರದ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳಗಿರುವ ರತ್ತುನದ ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನೆ
 ತ್ತಿಗುರಿಯಾಗಿವಿಾಟುತ್ತಾ, ಸ್ನೇಹಾರಗಳಂನೆಯುತ್ತಾ, ಅಂಡುಗಳಲ್ಲಿ
 ಅಂಗೈಗಳನ್ನಿತ್ತು ಅಮಿಕಿ ದುರುಸಾಗಿ ಧುಮಿಕಿ ತಳ್ಳುತ್ತ, ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ
 ಮೇಲ್ಗುತ್ತುಗಳಂ ಗುದ್ದಿಗುಮಿಸುತ್ತಾ, ಮದನ ಕಳೆಗಳನರಿತು ಹಾಯಿ
 ಜೆಟ್ಟಿ ಅರೆಗಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಸುರತಸುಯಾನುಭವವೆಂಬ ಆನಂದದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನ
 ಳಾಗಿರ್ಪು ಮರಳ ಮಸ್ತುಕಾವೇಶದಿಂದ ಮೈನುರತು ಮನಸ್ಸುಬಿಂದಂ
 ತೆ ಗಾಸನಂಗೆಯ್ಯುತ್ತ, ಚಕ್ರದಂತೆ ಚಲಿಸುತ್ತ, ರನ್ನದಕೀಲು ಪುತ್ಥಳಿ
 ಯಂತೆ ನಾಚ್ಯವನ್ನಾಡುತ್ತಾ, ಮಧುರಮಾದ ಅಧರಾಮೃತವಂ ಸವಿ
 ಸೋಡುತ್ತಾ, ವೀರನಾದ ಮಾರನ ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಜಘನಫುಟ್ಟನೆಗಳಿಂದ
 ಚಟಚಟುತ್ತಾ ಶಬ್ದಂಗಳಂಮಾಡುತ್ತಾ, ಕಂಕಣ ರುಣರುಣತ್ಕಾರ
 ಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಫುಲ್ಲುಫುಲ್ಲಿಂದು ಮೊರೆಯುವ ಕಾಲಂದಿಗೆ ಶಬ್ದಂ
 ಗಳು ಕಾಮನ ಕಾಳಗದಲ್ಲಿ ಕೈಗಳಂ ಮಾಡುವೆನೆಗೆ ಕವಳವಂ ಪೇಳುವಂ
 ತಿರುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಗುಳುನಗೆಯಿಂದ ಮೊಗವನ್ನಲಂಕಾರವೆಂದಾಡಿ,
 ಉಪರಿ ಸುರತಕ್ರೀಡಾವಿಹಾರವೆಂದಾಡಿ, ಕಳಾವತಿಯ ಅಧರವಂಚುಂ
 ಬಿಸಿ, ಕುಚಗಳಂಪಿಡಿದು ಕಳಾವತನವಾಗುಂತೆ ಕಂಠದಲ್ಲಿನಿಖ್ವತವಂ
 ಮಾಡಲು, ಆ ಕಾಮಿನಿಯು ಕಡೆಗಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕಾಮನಂಧ್ಯಾನಿತಿ ಮೈ

ಬಳಕೆ ಮನವುಕರಗಿ ಮಗ್ನಳಾಗಿ ಚಂದ್ರಕಿರಣಂಗಳುನೋಂಕಿದ ಚಂದ್ರ
ಕಾಂತಪುತ್ರ್ವಳಯ ಕಿರಜೆನರು ಸಾಲಾಗವಾಮಿತಿ ರಲು, ಮುಂಗುರುಳು
ಮುಖವಂ ಮುಚ್ಚಲು, ಕೆತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಾರಂಗಳೊಕ್ಕಿತ್ತುಪ್ಪೋಗಿ ಮು
ತ್ತುಗಳು ಝಲ್ಲನೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿರಲು, ಕೇಳವಾಳವು ಸಡಲಿ ಕಂದರ್ಪನ
ಕರಿಯಗುಡಾರದಂತೆ ಗುಪ್ಪನೆಮ್ಮೆಯಲ್ಲಗಪ್ಪಿ, ಕುಂಭಾರದಿಂದ ನಡುವು
ಅಳಕೆ, ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗಿ ಉಪಸಂಹೃತನಾಗಿ ಬೀಳುವ ಮೆದನನ ಸ
ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರದಂತೆ ರಾಯನವೆದೋಳುನುಲಗಿ ರತಿಸುಖಾನುವದಲ್ಲೀ
ರ್ದುರು ಮಗ್ನಳಾಗಿ ಇರುತ್ತಿರಲು ; ಆಗ ಶೈತ್ಯ ಸೌರಭ್ಯ ಮಾಂಧ್ಯಂಗಳ
ಇಂದಕೂಡಿ ಮಂದಮಾರುತನು ಸದ್ದುನೂಡದೆಬಂದು ಮೃಗಳುಸನರು
ತ್ತಿರುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಟ್ಟುಸುರುಗಳಂಜಿತುತ ರಂಭಿಯು ನಾಜಿಕೆಯಿಂದ
ಜಗಪೋಗಜೀಕೆ ಮ ಸರಗಂಕರೀರಕ್ಕೆ ಮೆರೆಮಾಡುತ್ತಾ ಶೀರಯಂ ಸೆಳ
ಯುತ್ತಾ ತೆರೆಗೆಮೆರೆಯಾಗಿ ಪೂಗಲು, ಆಗರಾಯನು ಎದ್ದು ಮುಕೂಲನ
ಸ್ತ್ರಮಧರಿಕೆ ಸರಿಗೆಯಿಂಜಿರದಿರುವ ನಣ್ಣುದುಪಜಯ ಎಲ್ಲೆವಾಟು ಸರಿ
ಯಾಗಿನೂಡುತ್ತಾ ತೆರೆನೋಳು ಮೆರೆಯಾಗಿರುವ ಮದನತೆಯನ್ನು ಮರ
ಳನುರಳ ಕೆರೆಯುತ್ತಾ, ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ಎಲ್ಲೆಯಲೆಯ ! ಎನ್ನದಂಕ
ಕ್ಕೆ ಮನ್ನೆ ಧೂರೆಯಾದ ಚಂದ್ರನ ಚಂದ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಾರವೆನೂಡುತ
ಚಕೋರ ದಂಪತಿಗಳ ಚಲ್ಲಾಟವಂ ನೋಡುವಾ ಬಾಯಂದು ಕರೆಯು
ತ್ತಾ, ಓರ್ವರೋರ್ವರಂತಬ್ಬಿ ತೆರಳಬರುತ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಜಗತಿಯೋಳು
ಕುಳಿತು ಉಗುರೊತ್ತುಗಳಿಂದ ಕಂದು ಕೆಂಪಾಗಿರುವ ಕೆನ್ನೆಗಳಿಗೆ
ಪಚ್ಚೆಕಪ್ಪುರವೆನೂತ್ತಿ ಮುತ್ತುಗೊಡುವ ರಾಯನಿಗೆ ರಂಭಿಯು ರತ
ಶ್ರಮವರಿಹಾರವೆನೂಡುವ ನೆವದಿಂದ ಸರಗಂಸೆಳದು ಶರೀರವೆನರಸಿ,
ಮೆಲಯಜಾಲೆಸವನೆನೂಡುತ್ತಾ, ಹಸ್ತವೆನಿಡದು ಕುಚಗಳಂನೋಂ
ಕುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಪರಿಮಳನಾದ ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪಮಾಲಿಕೆಗಳಂ
ಕಂಠಕ್ಕೆ ಧರಿಸುತ್ತಾ. ಮಧುರನಾದ ಮಾದಲ ಮಾವು ಮೊದಲಾದ ಹ
ಣ್ಣುಗಳಂ ಮೆಲ್ಲುತ್ತಾ ಸಂಭೋಗ ಶೃಂಗಾರ ರಸಭರಿತನಾದ ಗಚ್ಛದ
ಧ್ಯಂಗಳಂ ಆಲಾಪಿಸುತ್ತಿರುವ ರಂಭಿಯು ರತಿಯನ್ನೆ ನೆನಿಯುತ್ತಾ ರಾ
ಯನು ಎಲ್ಲೆ ಮೋಹನಾಂಗಿಯೇ ! ನಿನ್ನಂಬಿಟ್ಟು ನಿಲ್ಲಲಾರೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ

ನನ್ನಂನನ್ನಿಸಿ ಮನುಷ್ಯನ ಮಾನವಭಂಗವು ಸಹಜವಾಗಿ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮುಖವು ಬೆರೆಸಿ ಬಿಡುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದೊಳ್, ಕೂಡಕವು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಿತಿಗ್ರಹಣವು ಸುಖಭಂಗ ಕೈಗೊಂಡು ನೋಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೂ ಪಾಪವೆಂದು ಮನಗಾಣಿಸುವ ಮಾತಿನೊಳಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು ನೋಡುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ತೆರಳಿದನೋ ಎಂಬಂತೆ ಚಂದ್ರನು ಅಸ್ತಾಂತವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ದಶವಿಧೋಗವೆಂದು ಸ್ಮರಿಸಲಾರದ ಪತ್ರವ್ರತಾಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ತಾರಕಾ ಸಮೂಹಗಳೂ ತಮ್ಮಲ್ಲದೆ ತಾವು ಕೆರಳಿಪೋಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಕೆನಲ ಗಂಧಗಳೆಂದಿತಿ ಚಿಲ್ಲುತ್ತು ತಂಪಾಗಿ ತಂಗಳ ತಂಪಾಗಿ ಬೀಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದೊಳ್ ಬಿಳುಪಾಗಿ ಬರುವ ವಿಗಂಧವು ಮುಖಗಳ ಸೀಕ್ರೆತುತ್ತು, ಕೋಯಂದು ಕೂಗುವ ಕುಕ್ಕುಳಾರವಂಗಳಂ, ಗಿಣಿಗೊರುವಂಕ ಮುಂತಾದ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಧ್ವನಿಗಳಂ, ಜಿಳಿಗಾಲುತೆಂದು ಜಿಗಿ ಎದ್ದು ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು, ಪಾರಿಪೋಗಿರುವ ಕರಗಂ ಕುಚಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಶೇಖರವಾಗಿ, ಮುಂಗುರುಳುಗಳಂ ಕಿವಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿರಿಗಿತ್ತಿದ್ದು ಪಾರಸೂಟವಿಂದ ಒಲವುಗಾರವೆಂದೋಡಿ ತೆರಿತಾಗಿತ್ತೆರಳು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಜೆಜ್ಜಿಗಳು ತಪ್ಪಿಡತ ಬಿಡುತ ಪೋಗುವ ತೆರಿತಾಕ್ಷಿಯೆಂದೋಡಿ ಸುತ್ತು ಸುರುಗಳಂ ಬಿಡುತ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಲಾರದ ಹಿಂದೆ ಬಂದು ರಾಯನು ರುಘು ಕರವೆಂ ಪಿಡಿದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಮೇಲುತ್ತಿದ್ದು ಸಿಂಹಿಸಲು, ಆಗ ರುಘು ರಾಯನ ರತಿಕ್ರೀಡಾ ವಿಹಾರವನ್ನೆ ನನಯುತ್ತಾ ಮೈಮರತು ಮನಗೆ ಬಂದೆನೋ ಬಲ್ಲವನೇ ಯಂದು ಭ್ರಾಂತಿಯು ಸೈದಿ ಮರಳಿ ಮಂದಿರವೆಂ ಶೇರುತ್ತಿರಲು, ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಅಬಿಕಾ ಭವನವೆಂಪೊಕ್ಕು ಹಜಾರದೊಳ್ ಹಂಸತೂಲಿಕಾ ತಬ್ಬದಲ್ಲಿ ನುಲಗಿ, ಮನದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಸೀಮಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಈಕುವಲಾಕ್ಷಿಯು ಎನಗೆ ವಶ್ಯವಾಗುವ ಪರಿಯಾತಿರುವದೋ ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಉಪಾಯವೆಂ ನೋಡಬೇಕೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ಮೋಹಮತ್ತಾದಿಗಳಿಂದ ವಶ್ಯವೆಂ ನೋಡೆಂದೆಡೆ ದ್ವೀಪಾಂತರದಲ್ಲಿರುವ ಈದಿವ್ಯಸ್ತ್ರೀಯೆಂ ಮೋಹಮತ್ತಾದಿಗಳು ನೋಡಲಾರವು, ಮನುಷ್ಯಮಾತ್ರನಾದ ನನ್ನಿಂದೂ ಆಗ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲ, ದರಮೇಶ್ವರಿಯೆಂಪಾದವೇ ಎನಗೆ ಗತಿಯೇಡೊರತು ನು

ತೊಂದುಸಾಧನವಿಲ್ಲ, ಎದ ನೇಕವ್ಯಕ್ತಾರವಾಗಿ ಬಿಂತಿಹತ್ತಿರಲು, ಅ
ಬಳಕದಿಗಂಗನೆಯು ಪಣಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟ ಪದ್ಮರಾಗಬಿಟ್ಟ ಸಂಕೆ ಉದಯಗಿರಿಚಿ
ರದೋಳ್ ಮಡಗಿರುವಮಣಿಕಿರೀಟದಂತೆ, ಗಗನಸರೋವರದಲ್ಲಿಹುಟ್ಟಿದ
ಸಹಸ್ರದಳಕೆನುಲದಂತೆ, ಸೂರ್ಯನು ಉದಯಗಿರಿಯೆಕೆಟಕವೆಂಜೇರಿ ಪತಿ
ಯಂಬಡಿಸುಬೇಕೆಂದು ಕಮಲಾಕರಂಗಳಲ್ಲಿ ತಪವೆನಾದುವೆ ಕೆನುಲಿನ
ಯರಂ ಕರಂಗಳೆಂನೊಂಕೆಸಿ ನಗೆಗೋಳಸುತ್ತಾ, ಚಕ್ರವಾಕಂಗಳನೇಡಿ
ಯಂಬಡಿಸುತ್ತಾ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವು ಪ್ರಸರ್ಧವಾಗನನಾಗಿ ಬಿರುಸಕರ್ಮಸಾ
ಹ್ರಿಯನ್ನೋಡಿ ಪರ್ಮಂಕದಿಂದಿದ್ದ ಪವನವಹಾವಿಗೆಗಳೆಂಪಟ್ಟೆಕ್ಕೊಂದು
ಸೂರ್ಯನನ್ನೆವಲೋಕಿಸಿ, ಸೂರ್ಯಪುಟವಸುರಚನಳಲಸಲ್ಲಿ ಬಿರುಸಸುಗಂಧ
ಮಹಾರಾಯನುನೋಡಿ, ಸುನುತಿಯು ದಂಡವ್ರ ಮನವೆನಾದಿ ಕೈಕೆ
ಟೆ ಕೊಕ್ಕುಂದುನಿಂತಿರ್ಗ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ, ಮೋಹಿತದಿಕ್ಕುಳ
ತೆ ಮುಖಮಜ್ಜನವೆನಾದಿ ಕಪ್ಪುರನೀಳ್ವವೆಂಧರಿಸಿ, ಅದ್ಭಾಸಮುಪಿ
ಯು ! ಎನಗೆ ಅಪೇಕ್ಷಿತವಾದ ಬಂದುಕಾರ್ಯವು ಬದಗಲಿಲ್ಲಾ, ಇದಕ್ಕೆನು
ಪಾಯವೆಂಬೋಚಿಸಿ ಜಾತಿಸ್ತಿಗ್ರಂಗಳು ಎಲ್ಲಿಬರುವರೋ ಅ ನೆಲೆಯಂ
ತಿಳಿದುಕೊಂಡುಬಂದೆಯಾ ಎಂದು, ವೇಳ್ವ ರಾಜಸವಾತಂಗಳಂಕೇಳ
ಎಬ್ಬಿಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ಈಕಾರ್ಯಅತಿಸುಲಭವಾಗಿ ನಾಲ್ವರಾಗುವದು, ಈ
ಕಾರ್ಯವು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಸಾಧ್ಯವೋ ಎಂಬಜಿಂತೆಯೆಂಬಿಟ್ಟು ಚಿತ್ತಕ್ಕೆಬಿ
ರುಮತೆ ವಿಹಾರವೆಂನಾಡಬೇಕೆಲ್ಲದೆ ಇದೇನೋಮಹತ್ಕಾರ್ಯವೆಂದುಯೊ
ಚನೆಯೆಂನಾಡುವೆಡೆತನಲ್ಲಾ, ಎಂದುವೇಳ್ವ ಮಂತ್ರಿಯವಚನವಂ
ಕೇಳ ರಾತ್ರಿಯೋಳಸೆಡೆದ ಸಂಭೋಗಕೈಂಗಾರ ರಸಾನುಭವವಂ ಮನನ
ವಂ ನಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಮುದೋಳ್, ಜಯಂತನಳಕೂಬರರುಬಂದು
ಸಮಸ್ಕಾರಗಳೆಂನಾಡುತ್ತಿರಲು ; ಅಗರಾಯನು ನೀತದಿಂದಿದ್ದ ಈರ್ವ
ರಕ್ಕೈಗಳಂಪಿಡಿದು ಅಲಿಂಗನವೆಂದಾಡಿ ಎಶ್ಯವೇವತೆಗಳರಾ ನಿಮ್ಮಮ್ಮಿ
ಉಂಟಾದುದರಿಂ ಎನಗೆ ಏನೋಬಂದವೂವನಾದ ಫಲವುಬದಗುಂತೆ
ತೋರುತಲಿಧೆಎಂದುವೇಳುತ್ತಾ, ಮಜ್ಜನಗೃಹವೆಂಜೈದಿ ಸ್ನಾನವೆಂಮಾ
ಡಿ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನಮೊದಲಾದ ನಿತ್ಯಕರ್ಮಂಗಳೆಂನೆರವೇರಿಸಿ ಪರಮೇಶ್ವರಿ
ಯವಾದಂಗಳೆಂ ನೆನಯುತ್ತಾ, ಜಯಂತನಳಕೂಬರರೀರ್ವರಿಂದೊಡಗೂ

ಡಿ ಭೋಜನಸಾಲಗೆ ಚೆತ್ತೈಸಿ ಮೃದುವಾದವರಗಳಂ ಸವಿದು ಪುಷ್ಪಾಸ
 ನೆ ಫಲಾಸನ ಪೊದಲಾದ ಆಸನಗಳಂ ಪಾನೆನೆಂದಾಡಿ ಆಸಂದವರವಸರಾ
 ಗಿ, ರಾಯನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರವೆ ಕೃಪಾಪ್ರಾಯವೆನಿಸಿತು ಬೃಂದಾರಿಕಾ
 ಯೋಗಿನಿಯು ದೇಶದ ದೇವರವಸ್ಥೆಯಂ ನೆನದು ಜಯಂತನು ಕಂಬನಿಗ
 ಳಂ ತುಂಬಿ ಎಳ್ಳು ಮೆಣಸುಭಾಸನೆ ! ನಿನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಗುಣಾತಿಶಯಂಗಳ
 ಳು ಎನಗೆ ಆಸಂದವನ್ನಂಟುಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲದೆ, ಅದುಕಾರಣ ನೀನೆಸಖನು,
 ನೀನೆ ಮಿತ್ರನು, ನೀನೆ ತಂದೆ, ನೀನೆ ದೈವವೆಂದು ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯೆ ಸಮ್ಮಾರ್ಥ
 ರ ಮನಸ್ಸು ಶಿವನಾಗಿರುವೆಂದರಿಂದ ಶರೀರಂಗಳು ಭೇದವಾಗಿ ತೋರು
 ವವು, ಅಂತರಿಕರಂ ಧರ್ಮಂಗಳಿಗೆ ಲೇಸನಾತ್ರವು ಭೇದಕಾಣಲ್ಪಡುವದಿಲ್ಲ,
 ನಿಮ್ಮ ಮನೋರಥಂಗಳೆಲ್ಲವು ಫಲಿಸುವಂತೆನಾಡಿ, ಸುಮತಿ ಫಾಯಾಗು
 ಪ್ಪ ರೀದ್ಯರಂ ನೀವು ಆಳಿದ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ನೀವಿಲ್ಲಿಯೆ ಸುಖ
 ದಿಂದಿರಬಹುದೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂ ಮಾಡಿದ ಜಯಂತನಿಗೆ ಆಲಿಂಗನ
 ವೆಂಕೊಟ್ಟು, ಅಯ್ಯಾ ಮುಚ್ಚೇಂದ್ರನುತರಸೆ ! ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸ್ವ
 ಯಂವರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಿಸ್ತ್ಯಾದಿ ಜಾತಿಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಂ ತಂದು ವಣವಾ
 ಗಿಬಿಟ್ಟಿಸಿ ಪರಿಣಯಂ ಮಾಡುವನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂಮಾಡಿದುದರಿಂ
 ದ ಆ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪೂರಣವೆಂದಾಡಿ ಆ ದೇವಿಯೊಡನೆಕೂಡಿ ಇಲ್ಲಿಗೆಬರುವೆ
 ನೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಡುತ್ತ, ಆಲಿಂಗನವೆಂದಾಡಿ ಜಯಂತ ಸಲಕೊ
 ಬರರ ಕೈಗಳಂಹಿಡಿದು ವನಲಕ್ಷ್ಮೆಯ ವಾಸಭವನದಂತಿರ್ಪ ಗೃಹೋಪ
 ಪನವೆಂಪೊಕ್ಕು ಪುಷ್ಪಾವಚಯವಂ ಮಾಡುವ ಊರ್ದ್ವತಿ ತಿಲೋತ್ತಮ
 ಯರೀದ್ಯರಂ ನೋಡಿ ವಿಭ್ರಾಂತಿಚಿತ್ತನಾಗಿ, ರಾಯನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇರುವ
 ಲತಾಮಂಟಪಗಳಂನೋಡುವ ಆ ಕಾರ್ಯರ ಅಂಗಾಂಗ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ
 ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂಬಡೆಯುತ್ತಾ ಜಯಂತ ಸಲಕೊಬರರ ಕೈಗಳಂಬಿಟ್ಟು ಕಾ
 ಮನ ಶರಣೋಳು ಶಿಕ್ಷೆ ಶರೀರವೆನುರದು ಮಾತಾಡದೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಲತಾ
 ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ವರದಾಗಿ ಪೋಗುವ ರಾಯನನೋಡಿ ಜಯಂತನು ಸಲ
 ಕೊಬರನು ಕಂಡು ಸಸುನಗುತ ಎಳ್ಳಿಮಿತ್ರನೆ ! ಈಗ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಇರು
 ವದು ಯುಕ್ತಸಿಲ್ಪಾಯಂದು ವೇಳುತ್ತಾ ಉಪನವ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕಾದಿ
 ರುವಂತೆ ಮಣಿನಂತನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿ ವೇಳ ಅಂಬಿಕಾಭವನವಂ ಕುರಿತು

ಪೋಗುತ್ತಿರಲು,

ಇತ್ತ ಲಾ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಮಾಕಂದ ಮರಗಳಿಗೆ ಜರವಿರುವ ಮೊಲ್ಲಿಮುಳ್ಳಿಗೆ ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದುದುರುವ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಗಮ್ಮನೆ ಪರಿಮಳಿಸುವ ಲತಾಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಪೋಗುತ್ತಿರಲು, ಲಗ ಊರ್ವಶಿಯುತಿಲೋತ್ತಮೆಯುಂ ಕುರಿತು, ಎಲೈ ಸಖಿಯೆ ! ಈ ಮೋಹನಾಂಗನ ಅಂಗಸಂಗವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ನಾನಿನಿನ್ನಯು ಮರವೇಸರಿ, ಸನ್ನೆರಾತ್ರ ರಂಭೆಯು ಈ ರಾಜಶೇಖರನ ರತಿಕ್ರೀಡೆಗೆ ಮೋಹಿತ ಏನೂತೋರದೆ ನನ್ನಯಲ್ಲಿಯೆ ಮೈಮರೆತು ನುಲಗಿರುವಳಂ ನೋಡಿದೆಯಲ್ಲಾ ಯಂದು ಪೇಳುತ್ತಾ, ಚಿಗುರುಗಳಂ ಚಿವುಟುತ್ತಾ, ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತಾ, ಮನೋಜವರವರಾಗಿ ಪೈಗಳ್ಳುಮರವಾಗಿ ಹಂದ್ರಕಾಂತ ಜಗತಿಗಳನ್ನುಹತ್ತಿ ರಾಯನಂಕಾಣದೆ ಮಂದಾರವೃಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮರೆಯಾಗಿ ಬಂದು ಬಗ್ಗಿನೋಡುವ ಬಾಳೆಯಂಕಂಡು ಕಳವಳಪಡೆತ ಹಕ್ಕಿಗಳಪಾರಿಸುವ ನೆನದಿಂದ ರಾಯನು ಪುಷ್ಪಗುಟ್ಟವಂಕಾಕಲು, ಆ ಪುಷ್ಪಗುಟ್ಟವು ಊರ್ವಶಿಯವೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ತಗಲಿದ ವರಿಯಂನೋಡಿ, ತಿಲೋತ್ತಮೆಯು ಊರ್ವಶಿ ಕರನಂಪಿಡಿದು ಲತಾಮಂಟವಕ್ಕೆ ಬರತಿದುನದಂನೋಡಿ ರಾಯನು ಮೇಗದಿಂದೆದ್ದು ಎದುರಾಗಿಬಂದು ಆ ಕಳಾವತಿಯಂ ತಕ್ಕೈಸಿ ಬಾಹುಗಳೆಂಬ ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಬಿಗಿದು ಲತಾಮಂಟದಮೋಳೆ ಪಕ್ಕೈಕಪ್ಪುರದ ವಿಣ್ಣೆಗಳೆನುಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಪಲ್ಲವ ಪರ್ವಂಕದೋಳೆ ಕುಳಿತು ತಿಲೋತ್ತಮೆಯಂಕಣ್ಣಳಂ ಮುದ್ದುಗೊಳುತ ಊರ್ವಶಿಯ ಕುಚಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಈವರಿಯಾದ ತಾಳಫಲಂಗಳು ಮಂದಾರಮಂಟವದಲ್ಲಿ ಮಡಗಿ ಮರೆತು ಬಂದೆನೆಂದು ಪೂರ್ವಶಿಯಂ ಕಳುಹಿಸಿ, ತಿಲೋತ್ತಮೆಯು ಅಧರನಂ ಚುಂಬಿಸಿ ಆಲಿಂಗನನಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆನು ರೋಳಾ, ಮನಸಿಜ ಮಾಹಾರಾಯನು ಆಸ್ಥಾನಮಂಟವಕ್ಕೆ ಬಂದನೆಂದು ಸೇವಕಜನರು ಸೇದುವ ಕಾಂಡ ಪಟದಂತೆ, ಆಶ್ರಯವಿಲ್ಲದೆ ಬೀಳುತಲಿರುವ ಬಲಹೀನನಂತೆ, ಅಂಗರಾಗ ಧೈರ್ಯಕ್ಕನಂ ಪಡೆಯಿತೋ ಎಂಬಂತೆ, ಮದನಮಾಹಾರಾಯನ ಮಂತ್ರಮಹಿಮೆಯಿಂದ ನಾಯವಾಯಿತೋ ಎಂಬಂತೆ, ವಿಷ್ಣುಪದದಲ್ಲಿಯೆ ಸೌಯಜ್ಞ ಮುಕ್ತಿಯಂ ಸೈದಿತೋ ಎಂಬಂತೆ, ಕನಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞಿರುವ

ಶೀರೆಯಂತೆ ದುಕ್ಕೊಲವಸ್ತ್ರವು ಕಂಡೂಕಾಣದೆ ಕಟವ್ರದೇಶದಿಂದ ಬೀಳಿ
 ಪೋಗುತ್ತಿರಲು, ಈ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಬಾಹ್ಯ ರತಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರನ
 ಕರವರಂಪರಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಜೀಂದ್ರನು ಕರದಿಂದ ಕೆರೆ
 ಕೆರೆ ಕ್ರೀಡೆಯು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ರಾಯನು ಅರೆನೋಟದಿಂದ ನೋಡಿ ನೆ
 ಲವುಬಿಟ್ಟು ಪಂಚಕರ ಬಾಧೆಗೆ ತಾಳಲಾರದೆ, ಯಮನಂಶ ತಿಲಕನಾದ
 ರಾಯನು ಎದುರಾಗಿ ಕುಳಿತು ಎಡಬಿಡದೆ ತಳ್ಳುತ್ತಾ ರಾಯನ ಎದೆಗೆಮೊ
 ಲೆಗಳನ್ನೂತ್ತಿ, ಮುದ್ದುಗೊಳುತ್ತಿರುವ ಮುದ್ದುಗಾತಿಯು ನೋಡಿ ಮೋ
 ಹಸಾಗರವೋಳು ಮುಳಗಿ ಕಾಮನುಯ ಕಳಾಸ್ಥಾನವು ನೋಂಕಿನಲು,
 ತಕಾಲದಲ್ಲಿರುವ ರತಿಸುಖಾನುಭವಕ್ಕೆ ಸೊಕ್ಕಿ ಕಪ್ಪುರದ ವಿಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ
 ಕೈಗಳಂಟು ಮುಗಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಊರ್ವಶಿ ಫಲಗಳಂತೆಗದು ಕೊಂ
 ದು ಪುಟ್ಟ ಕಪ್ಪುರದ ತಿಪ್ಪೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾದಗಳಂ ನಿಕ್ಕಿ ಧುಮುಕುತ್ತಾ,
 ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಮರೆಯಾಗಿರುವ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಳ್ಳಿಗಳಂ ತರುತ್ತಾ, ಜಾರಿ ಬೀ
 ಳುವ ಜವ್ವಾದಿ ತಾವುಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಶೀತಳವಾದ ಶಿಲಾತಲಂಗಳಲ್ಲಿ ಪೋ
 ಡಿಬರುವ ಊರ್ವಶಿಯ ಕಾಲಂದಿಗೆಗಳ ಸದ್ದಿಂಗಳಂ ಕೇಳತೀತೋತ್ತಮ
 ಯು ರುಗ್ಗಸೆಯಿದ್ದು ಶೀರೆಯ ಸರಿಗಳಂ ಸರಿಮಾಡುತ್ತಾ ಮುಂಗುರು
 ಳುಗಳಂ ತಿದ್ದುತ್ತ ಮುಗಿರುವ ಮಹಾರಾಯನ ಹಸ್ತವು ಪಿಡಿದು ಎಬ್ಬಿ,
 ದಾಸ್ಯವು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಊರ್ವಶಿ ಮಾರನ ವಳಳಾ
 ಗಿ ಮೈಮರತು ನಿರದ ತಾವಕ್ಕೆ ತಾಳಲಾರದೆ ಕಳವಳ ಪಡೆತ, ಲತಾ
 ಮುಂಟವನು ನೇರಲು, ಆಗ ರಾಯನು ಊರ್ವಶಿಯ ಭುಜದಲ್ಲಿ ಹಸ್ತವು
 ಟುಟ್ಟಿ ತಿಲೋತ್ತಮೆಯು ಬಿಟ್ಟುನು ಕಿರು ಕಿತ್ತರೆ ಮಾವು ಮುಂತಾದ
 ಫಲಗಳಂ ಮೆಲ್ಲುತ್ತಾ, ಕ್ರೀಡಾ ಸರೋವರಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಿ ಎಲೈ ಊರ್ವಶಿ
 ಯೆ! ಜಲಕ್ರಿಡೆಯು ಮಾಡದಿದ್ದೆ ಈಕರೀರತಾವು ಪರಿಹಾರ ದಾಗ
 ಲಾರದೆಂದು, ಪೇಳುತ್ತಾ ತಿಲೋತ್ತಮೆಯು ಕುರಿತು ಎಲೈ ಕಳಾವತಿಯೆ!
 ನವರಂಗ ನಾಟಕ ಕಾಲಿಗೆ ಪೋಗಿ ವಿವ್ರಾಂಬರಗಳಂ ತೆಗದುಕೊಂಡು ಬಾ
 ಯಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯು ನಿತ್ತ ಕಳುಹಿಸಿ, ಊರ್ವಶಿಯ ಕರವು ಪಿಡಿದು
 ಎಲೈ ಕಾಂತೆಯೆ! ಕಮಲ ವನದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಹಂಸೆಯ ಮೇಲ್ಗ
 ಡೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಮೆಲ್ಲುತ್ತಾನೆ ರಾಜಹಂಸೆಯ ರತಿಕ್ರೀಡೆಯು ನೋಡೆಂದು

ತೋರಿ,ನೋಗವಂ ಮುದ್ದಿಟ್ಟು,ಕುಚ್ಚಕುಂಭಗಳಂಪಿಡಿದ ತುದಿಗಳಂನುಲಿ
ಯುತ್ತಾ ; ಎತ್ತಿಕೊಂಡು, ಪೊಕ್ಕಿಲಿಯಂಮುದ್ದಿಟ್ಟು, ಒಂದು ಪೊಕ್ಕು
ಕಮಲದ ಮೊಗ್ಗಗಳಂ ಬಿವುಟುತ್ತಾ,ಕುಚ್ಚ ಕುಟ್ಟಲಂಗಳಿಗೆ ಸರಿಬರಲಾ
ರವೆಂದು ಬಿಸುಟು, ಸರೋವರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವನಳದ ದೋಣಿಯೋಳ್
ಕುಳಿತು ವಿಹಾರವಂಮಾಡುತ, ಕಮಲ ಛತ್ರಿಯ ನೆರಳೋಳ್ ಕ್ರೀ
ಡಿಸುವ ಹಂಸಮಿಥುನವಂ ನೋಡಿ, ಎಲೈಪ್ರಿಯಳೇ ! ನಾನೀರ್ವರು ಹಂ
ಸ ಬಂಧದಿಂದ ರಮಿಸುವಾ ಎಂದುವೇಳಿ, ರಾಯನು ಕಾಮ ಮಂತ್ರವಂ
ಜಪಿಸಿ, ಕಾಮ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಲು, ಊರ್ವಶಿಯು ರತಿರೇವಿಯಂಧ್ಯಾ
ನಿಸಲು, ಆಗ ರತಿ ಮನ್ಮಥರು ಈರ್ವರು ದೃಢ ಭಕ್ತಿಗೆ ಬದ್ಧ, ಅವರ
ಮನದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಲು, ಆಗರಾಯನು ಹಂಸೆಯಂತೆ ಕೂಗುತ್ತಾ,ತಾ
ವರೆದೆಂಬುಗಳಂಜಪುತ್ತಾ,ರತಿಕ್ರೀಡಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳಜೆಣ್ಣುಹಂಸೆಯಂತೆ
ಕ್ರೀಂಕಾರ ಧ್ವನಿಯಂ ಮಾಡುವ ಊರ್ವಶಿಯು ತುಟಿಯಂ ಕಚ್ಚುತ್ತಾ,
ತಾವರೆ ದುಟುಗಳಂ ಕೊಕ್ಕುಗಳಿಂದ ಕುಟುಕುವಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾ,
ಚುಂಬನವಂ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಮದನ ಮಹಾರಾಯನ ಮನವು ಸಂತೋ
ಷ ಗೊಳಿಸುತ್ತಾ,ರಕ್ತಗಳಂತೆ ತೋರುವ ಕರಗಳಿಂದ ಕುಚಂಗಳಂ ಪಿ
ಡಿದು ಮುಖವು ಮುದ್ದುಗೊಳುತ, ಮಾರನ ಮಹಾಮಂತ್ರ ಸಾಮಾ
ನ್ಯದಿಂದ ಹಂಸೆಗಳಂತೆ ರಮಿಸುವ ರಾಜದಂಪತಿಗಳಂ ಕಂಡು ಹತ್ತಾ
ರುಸಾವಿರ ಕಲಹಂಸ ಮಿಥುನಂಗಳು ಕಲಕಲ ಧ್ವನಿಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಾ,
ಮಾರನ ವಶವನ್ನಿವಿ ಮದನಕ್ರೀಡೆಯಂ ಮಾಡುವಹಂಸೆಗಳಂ ಹಾಸ್ಯಗ
ಳಂ ಮಾಡುವಂತೆ ಧ್ವನಿಯು ಮಾಡುತ್ತಾ ಈರ್ವರು ರತಿಕ್ರೀಡಾ ಸಕ್ತರಾ
ಗಿ ಇರುತಿರಲು,ಆಗನಾಟಿಕೆ ಕಾಲೆಯಿಂಫೊರಟು,ಮೇನಕೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ
ಸರೋವರವಂ ನೈದಿ, ತಿಲೋತ್ತಮೆಯು, ಎಲೈಸಖಿಯೆ ! ರಾಯನು ಎನ
ಗೆ ಮರೆಮಾಚಿ, ಯಾವ ಲತಾನುಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಊರ್ವಶಿಯು ಊರುಪ್ಪ
ದೇಶವು ನೋಡಿ, ಮಾರನಿಗೆ ಮನವು ನೊಪ್ಪಿಸಿ, ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂ
ದ ಜಿವದಿರುವ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿಯೆ ನೊಕ್ಕಿ ಮಲಗಿದನೋ ? ಏನೋಕಾಣೆ,
ಎನಗೆ ಮೋಸವಂ ಮಾಡಿ ಪೋದನಲ್ಲಾ, ಎಲೈ ತಂಗಿಯೆ ! ಈ ಕಿರೀಟ
ಕುಂಡಲಗಳಂ ನೋಡುತ್ತಾ, ಇಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತಿರು, ನಾನು ಬಂದು

ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಬಿರುವೆನೆಂದು ವೇಳೆ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ಲತಾನುಂಟ
ವಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಸ ಚಕ್ರವಾಕ ಮೊದಲಾದವೃಕ್ಷಗಳ ಕ್ರೋಧಧ್ವನಿಗಳಿಂದ
ಕ್ರೋಡಾಸರೋವರಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾ, ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ, ರಾ
ಯನ ರತಿಕ್ರೀಡೆಯುಂಟೆಂದು, ಹುಚ್ಚುಗೊಂಡಂತೆ ಮಂದಾರ ಮಾಕಂ
ದಮೊದಲಾದ ಮರಗಳೆಂಬ ಮಾತಾಡಿಸುತ್ತಾ, ವಿಭ್ರಾಂತಚಿತ್ತಳಾಗಿ, ಉಪವನ
ದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುತ್ತಿರಲು; ಮೀನಕಿಯು ಸರೋವರದಲ್ಲಿನಿಂತು ಒಂದೇ
ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರುಹಂಸ ಸಹಸ್ರದಂಪತಿಗಳು ಕ್ರೀಡಿಸುವದಂನೋಡಿ,
ಇದೇನೋಬಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಲಿಥೆ ಎಂದು ಮೂಗಿನಮೇಲೆ ಬಿ
ಟ್ಟುಂಟಿಟ್ಟುಯೋಚಿಸುತ್ತಾ, ಈರಾಯನು ಊರ್ವಶಿಯುಂಕೂಡಿ ಹಂಸಬಂ
ಧದಿಂದ ರಮಿಸುವಂತೆ, ತೋರುತ್ತಲಿಥೆ. ಎಂದು ನಿಶ್ಚಿಂತಿ, ಮೀನಕಿಯು ಹಂ
ಸರೂಪವಂತಾಳು, ಗಗನದಿಂದಿಳಿದುಬಂದು, ಹಂಸಬಂಧದಿಂದ ರಮಿಸೂ
ವ ರಾಯನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆಬಂದು, ರಕ್ತಿಗಳಂ ಜೊಲುಮಾಡಿಕೊಂಡು
ಬಗ್ಗಿ ಮೊಗವೆನೋಡುವ ಜಿಣ್ಣುಹಂಸೆಯನ್ನೋಡಿ, ಹಾರಿ ಮೆಲ್ಲದೆ
ಯಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲಾಡುತ್ತ, ಮುಖವೆಂಬಿಂಬಿಸುತ್ತಾ, ರಾಯನು ಹಂಸೆಯಂ
ತೆ, ಕ್ರೋಧಧ್ವನಿಯುಂಟಾಡುತ್ತಾ, ಕಂಠದಿಂದ ಕಂಠವೆನ್ನೊತ್ತಿ ಕ
ಳಾಪತನವಾಗುವನುಯದಲ್ಲಿ, ಮನುಷ್ಯರೂಪವಂತಾಳು, ಉದುಕದಲ್ಲಿಧಾ
ಮುಕುವ ಈರ್ವರಂಕಂಡು ಊರ್ವಶಿಯು ರಾಯನಮೇಲೆಬಿದ್ದುದಂ
ಮೀನಕಿಯುಂಕಂಡು, ಎಲೈವತಿಯೆ ! ನಿನ್ನ ಸಾಹಸವು ಇನ್ನಾರಿಗೂಬರ
ಲಾರದೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರವೆನ್ನಾಡುತ್ತ, ರಾಯನಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯಂ
ಮಾಡಿ, ತೀರವೆಂಶೇರಿ, ದಿವ್ಯಾಂಬರಗಳನ್ನೆಟ್ಟು, ರಾಯನಿಗೆ ವಸ್ತ್ರವ
ನ್ನಿತ್ತು, ಕಿರೀಟಕುಂಡಲಗಳಂ ಕೊಡುತ್ತಾ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ವಿಭ್ರಾಂತಚಿತ್ತಳಾಗಿ
ತಿರುಗುವ ತಿಲೋತ್ತಮೆಯಂ ಕರೆಯುತ್ತಾ, ರಾಯನು ದಿವ್ಯಗಂಧಂಗಳಂ
ಹಚ್ಚಿ, ಹಣ್ಣುಗಳಂ ಮೆಲ್ಲುತ್ತಿರುವ ಕಾಂತೆಯರಂ ಕುರಿತು, ರಾ
ಯನು, ಎಲೈ ಕಳಾವತಿಯೆ, ಅಂಬಿಕಾಭವನಕ್ಕೆ ಪೋಗುವಾ ಎಂದು
ಪೇಳುತ್ತಾ, ಹಾವಿಗಳೆಂ ಮೆಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಕಾಂತೆಯರ ಕರಲಾಘ
ದಿಂ ನವರಂಗ ನಾಟಕಶಾಲೆಯಂ ಪ್ರೊಕ್ಕು, ನಾರಿಯರ ನಲ್ಲಿಯೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ,
ಅಂಬಿಕಾಭವನವಂ ಪ್ರೊಕ್ಕು, ಹಂಸತೂಲಿಕಾತಲ್ಪದೋರ್ ಕುಳಿತಿರಲು ;

ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಬೃಂಹಾರಿಕಾಯೋಗಿನಿಯು ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ಹಸ್ತಲಾಘವದಿಂದ ಅಂಬಿಕಾಭವನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲು ರಾಯನು ಜಯಂತ ಸಳಕೂಬರವಂದಕೂಡಿ ಎದುರಾಗೆಂದು ಮಹಾಯೋಗಿನಿಯು ಚರಣಂಗಳಿಗೆ ಕರಣವಂ ಮಾಡಲು ಆಗ ಯೋಗಿನಿಯು ರಾಯನ ಹಸ್ತವಂಪಿಡಿದು ಅಯ್ಯಾ ಸುಗಂಧರಾಯನೆ ! ನೀನು ಕುಶಲವಾಗಿ ಇದ್ದೀಯಾ ಎಂದು ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನೆಯೆಂದಾಡಲಾ ರಾಯನು, ತಾಯೆ ದುಹಾಯೋಗಿನಿಯೆ! ನಿಮ್ಮ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದ ನನ್ನೆಕುಶಲವರಂವರೆಗಳೇ ಉಂಟಾಗುವವೆಂದು, ವಿಜ್ಞಾನವನೆಯೆಂದಾಡಿ, ಅಂಜಲಿಬದ್ಧನಾಗಿಸಿತು ತಾಯೆ! ಎನಗೆ ಅವ್ವಣೆಯಾದರೆ ಪೋಗುವೆವೆಂದು, ಹೇಳಿದರಾಯನು ಕುರಿತು, ಅಯ್ಯಾ ನನ್ನೆ ಅವ್ವಣೆಯೆಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇಂದಲೇ ನಾನು ಬಂದೆನೆಂದು ಅವ್ವಣೆಯಿತ್ತು, ಮುಹೂರ್ತಮಾತ್ರ ಧ್ಯಾನವಂ ಮಾಡಿ, ನುನೋಯಾನವೆಂಬ ವಿನೋದವಂ ಮನವಿಂದಲೆ ಕೆಲ್ಲಿನಿ, ಬಾಗಿಲೋಳು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಜಯಂತನಂಕರೆದು ಕಿವಿಯೋಳು ಜಾತಿಸ್ತ್ರೀಯರನಾಲ್ವರಂ ರಾಯನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವಂತೆ ಬೇಳಿ, ಆನಂದವೆಲ್ಲೀಮಾಹಾದೇವಿಗೆ ಧರಿಸುವನಂ ಪಾರಮಾಶೆಯುಂ ರಾಯನಕಂಠದಲ್ಲಿಮಾಡಿ, ಜಯಂತನಮೊಗವಂನೋಡಲಾಗ, ಜಯಂತನು ದಿವ್ಯಾಂಬರಾ ಭರಣಂಗಳಂ ರಾಯನಿಗೆಸಮರ್ಪಿಸಿ ಪದ್ಮಿನೀ ; ಚಿತ್ತ್ರಿಣೀ ; ಹಸ್ತಿಣೀ ; ಶಂಖಿನೀ ; ಪಾತಿಲಕ್ಷ್ಮಣಂಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ನಾಲ್ವರು ಅಪ್ಪರಸ್ತ್ರೀಯರಂಕರದು, ರಾಯನಪಾದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ, ಎಲೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ! ನನ್ನ ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿಗೆ ದುರ್ದೈವವಂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಾದವರು, ಈ ನಾಲ್ವರಂಕರದುಕೊಂಡು, ಚಿತ್ತ್ರಿ ಸುಬಹುವೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನವನೆಯೆಂದಾಡುತ್ತಾ ನಾಲ್ವರಂಗದಂದವಗ್ರಾ ಮವಂ ಮಾಡಲಾಗ, ರಾಯನು ಜಯಂತನಕರವಂಪಿಡಿದು, ಎಚ್ಚಿನಲಿಂಗನವೆಂದಾಡಿ, ಸಳಕೂಬರನಂ ತಕ್ಕೊಳ್ಳಿಸಿ, ಬೃಂಹಾರಿಕಾಯೋಗಿನಿಗೆ ಸೌಖ್ಯಾಂಗ ದಂಡವ್ರಣಾಮವೆಂದಾಡಿ, ಬೃಹಸ್ಪತಿಗೆ ಕರಂಗಳಂ ಮುಗಿದು, ಬಿಲ್ಲುಬಿತ್ತಲಿಕೆಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ಅಂಬಿಕಾಭವನನಂ ಪೋರಲು, ಮನೋಯಾನವೆಂಬ ವಿನೋದಸುನಿಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಿಲ್ಲಲಾಗ ಬೃಹದಾರಿ ಸಾರ್ವೇನಿಯು, ಅಯ್ಯಾವುತ್ರನೇ ! ಇದು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೆಲ್ಲಿನಿಂದಂಥ

ವಿನಾಸ, ನೀನು ಸೇನಾಕಟಕವಂಶೇರಿ, ಇಳವಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ, ಅದೃಶ್ಯವಾಗಿ ಪೋಗುವದೆಂದುವೇಳೆ, ರಾಯಸಕರವಂಪಿಡಿದು, ವಿನಾಸಕ್ಕೈದ್ದಕ್ಷಿಣಮಾಗಿಬಂದು ಯೋಗಿನಿಯಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ, ವಿನಾನಾರೂಢನಾಗಿ, ಅಪ್ಪರಸ್ತ್ರೀರುಗಳಂ ವಿನಾಸದಲ್ಲಿ ಕೂಡುವಂತೆ ಕಟ್ಟುವಾಡಿ, ಸುಮತಿಗೆ ಚಂದ್ರಹಾಸವಂಪಿಡಿದು, ಹಿಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವಂತೆನೇಮಿಸಿ, ಛಾಯಾಗುಪ್ತನುನೋಡಿ, ಅಯ್ಯಾಯಕ್ಷನೇ ನೀನುನಿಮಿಷಮಾತ್ರಕ್ಕೆನೇ ನಾಕಟಕವಂಶೇರಿ, ವೀರಸೇನಮೊದಲಾದ ಸೇನಾಪತಿಗಳಿಗೆ, ನಾವುಬರುವ ವರ್ತಮಾನವಂತಿಳುಹಿಸೂ ಎಂದುಕಳುಹಿಸಿ, ಪರಮೇಶ್ವರಿಯಪಾಪಾರವಿಂದಂಗಳನನಮ, ಧ್ಯಾನವಂಮಾಡಲಾಗ, ವಿನಾಸವು ಗಗನವನ್ನೇರಿ, ವಾಯುವಧವಂಶೇರಿ ಮುಹೂರ್ತ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆಬಂದು, ಸೇನಾಕಟಕಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುವಸಮಯದಲ್ಲಿ, ದಿಕ್ಕುಗಳುಪ್ರಸನ್ನವಾಗಲು, ದಿವ್ಯಗಂಧಂಗಳಿಂದಕೂಡಿ ಮಂದಮಾರುತವು ಬೀಸುತ್ತಿರಲು, ವೀರಸೇನಮೊದಲಾದ ಸೇನಾಪತಿಗಳು ಸಾಲಾಗಿ ಕೈಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡುನಂತಿರಲು ; ಘನೀರೆಂದುಘರಂಗಿಗಳಂ ಹಾರಿಸುತ್ತಿರಲು, ಭೇರೀ ಪಟಹ ನಿಸ್ಸಾಣ ಶಬ್ದಂಗಳು ಭೋರೆಂದುಮೊರೆಯುತ್ತಿರಲು ; ಆಗ ವಿನಾಸವು ಸೇನಾಕಟಕದೋಳ್ ನಿಲ್ಲಲಾಗ ಸುಮತಿಯು ಹಸ್ತಲಾಗದಿದ್ದು ರನ್ನದಹಾವಿಗೆಗಳಂ ಮುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಕಾಲದೋಳ್ ಸೇನಾಪತಿಯಾದ ವೀರಸೇನನು ಒಡೆಯನಾದಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದ ವೀರಸೇನನಂನೋಡಿ ಅಯ್ಯಾ ಸೇನಾಪತಿಯೆ ! ನೀನು ಕ್ಷೇಮವಾಗಿದ್ದೀಯೆ, ಎನ್ನ ಸೇನಾನಾಯಕರೆಲ್ಲರೂ ರೋಗ ರುಜನೆಗಳಲ್ಲದೆ ಕುಳಲವಾಗಿ ಇರುವರೇ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಡಲಾಗ ವೀರಸೇನನು ಸ್ವಾಮಿಒಡೆಯನೆ ! ನಿಮ್ಮ ಚರಣಕುಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಸೇನಾನಾಯಕರುಮೊದಲಾದ ಸೇನಾಂಗವೆಲ್ಲವು ಅತ್ಯಂತಸುಖದಿಂದಿದ್ದ ಸ್ವಾಮಿಯ ಚರಣದರ್ಶನವನ್ನೇ ಅವೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಇರುವರೆಂದು ಪೇಳಲಾಗ, ಮಹಾರಾಯನು ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ ವೀರಸೇನನಹಸ್ತಲಾಗದಿ ಬರುತಿರುವ ರಾಯನಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ವದ್ವಿನ್ಯಾದಿ ಜಾತಿಸ್ತ್ರೀಗಳು ಕಳಾಧರನಿಂದೊಡಗೂಡಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲು ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶ್ರೀವಿಲಾಸದಲ್ಲಿರುವ ಮುತ್ತಿನಹಜಾರಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಿ ಹಂಸತೂ

ಲಿಕಾತಲ್ಪದೋಳ್ ಕುಳಿತಿರಲು, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಳಾವತಿಯೆರುನಾಲ್ವರು
 ಕಳಾಧರನೊಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತಿರ್ದವರು ರಾಯನೊಡನೆ
 ಸುನುತಿಯುಂಕರೆದು ಅಯ್ಯಾನಂತ್ರಿಯೆ! ಈ ಮಾಸವರದೃಷ್ಟಿಯು ಅತಿ
 ದುಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು, ಅದುಕಾರಣ ಈ ದಿವ್ಯಸ್ತ್ರೀರುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣ
 ಪು ಪರಮೋಚ್ಛರೀ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದಲೇ ಆಗಬೇಕೆಂದು ರಹಸ್ಯವಾಗಿವೇಳುತ್ತಾ
 ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನರು ಬಿಡಬಿಡುವೆಂದು ಬಾಗಿಲ ಗೊತ್ತುಗಾರಿಗೆ ಲ
 ಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಾ, ಮುತ್ತಿನಹಜಾರಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗಿರ್ದ ಚಿತ್ತರಹಜಾರ
 ಕ್ಕೆ ನಾಲ್ವರುಂಕರೆದು, ರಾಜನು ಎಲೈಕಳಾವತಿಯೇ! ಈ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ
 ಸುಖವಾಗಿಇರಬಹುದೆಂದು ನನುಸಗುತ್ತ ನಾಲ್ವರುಂಮುದ್ದಗೊಳುತ್ತ ಆದ
 ರಣವರ್ಣಕಮಾಗಿ ಆಲಿಂಗನವೆಂದಾಡಿ ಎನಗೆ ಮಾಡುವಬಾಹಾರಂಗ
 ಳಂತೆ ಈ ನಾಲ್ವರಿಗೂ ಅದೇವ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಾನೋಪಚಾರಂಗಳಂ ಮಾಡ
 ಬೇಕೆಂದು ಕೆಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಕಳಾಧರನುಂಕರಿತು ಎಲಾವಿದೂಪಕನೆ! ಇಲ್ಲಿ
 ರುವ ಕೆಲವಿಂಕನಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಕಟಕವೆಯಿಟ್ಟು ಕಳಂಕದಟ್ಟಣವು
 ತ್ತೂ ಇಳಿದಿರುವ ಕಾಂಛೋಜದೇಶಾಧಿಪತಿ ಮೊದಲಾದವರ ಕಟಕಗಳಲ್ಲಿ
 ಕಂಡವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಟಗಳೆಂದಾಡದೆ ಇಲ್ಲಿಯೆ ಕಾದಿರೂವೆಂದು ಅಪ್ಪಣ
 ಯನ್ನಿತ್ತು ಮುತ್ತಿನಹಜಾರಕ್ಕೆಬಿರುತ್ತಿರಲು, ಸುನುತಿಯು ಸ್ವಾಮಿ
 ನನ್ನೊಡೆಯನೆ! ನಾಯಂಕಾಲವಾಯಿತು ನಾನು ಸಂಧ್ಯಾನಂದನೆಯೆಂದಾ
 ಡಿ ಸುಖನಿವ್ರಯಂಗೈಯ್ಯಬಹುದೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನವನೆಯೆಂದಾಡಲಾಗ, ಸು
 ನುತಿಗೆ ಬಿಡಾರಕ್ಕೆಜೋಗುವಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಟ್ಟು, ಮಜ್ಜನಮಂ
 ದಿರಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಿ ವಸ್ತ್ರೇರಿಸಿದ ಜಳಕವೆಂದಾಡಿ, ವಿಜ್ಞಾನವರವನ್ನಟ್ಟು
 ಸಂಧ್ಯಾನಂದನೆಯಂ ನೆರವೇರಿಸಿ, ಚಾಮುಂಡಿಕಾರ್ಪೇನಿಯ ಚರಣಂಗಳಂ
 ನೆನೆಯುತ್ತಾ ಭೋಜನವುಂದಿರಕ್ಕೆ ಬಿಜಯಂಗೈದು ಇಷ್ಟವಾದಮಧು
 ರಾಷ್ಟ್ರವಂ ಭುಂಜಿಸಿ, ಕಪ್ಪುರವೇಳುವಂಸನಿಮಿ ಕಳಾವತಿಯುಂಕರೂಡಿ
 ಕಾಮನಕಾಳಗಗಳಲ್ಲಿಕೂಡಿ ಸುಂದರಾಂಗನು ರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಸುಖವಿವ್ರ
 ಯಂಗೈಯ್ಯುತ್ತಿರಲು,

ಆ ಬಳಿಕ ಸೂರ್ಯನು ಉದಯವರ್ಣತವನ್ನೇರಿ ಬರುವುದೆಂದೊಡನೆ
 ಸುನುತಿ ವೀರನೇಸರೀರ್ವರು ರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಚ್ಚರವಾಗಲಿಲ್ಲಾ ಎಂದು

ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ, ಹಹಾರದ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರಲು, ರಾಜೇಂದ್ರ
ನು ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಎಚ್ಚೆತ್ತು ಪರಮೇಶ್ವರಿಯ ಪಟವೆನ್ನೋಡಿ ನಮ
ಸ್ಕರಿಸಿ, ಪರ್ಯಂಕದಿಂದೆದ್ದು ಪಾಡುಕೆಗಳೆಂಬೆತ್ತು ಕೊಂಡು ಬರುತ ಪಾ
ಶ್ವದೋಳು ಕೈಗಳೆಂಬುಗಿದು ನಿಂತಿದನು ಸುಮತಿ ವೀರನೇಸರೀರ್ವರಂ
ನೋಡುತ್ತಾ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿರ್ದ ಮುತ್ತಿ ಸುಪೀಶದಲ್ಲಿಕುಳಿತುಮುಖನು
ಜ್ವನವೆನ್ನೊಡುತ್ತಾ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕೈಗಳೆಂಕಟ್ಟು ಕೊಂಡುನಿಂತಿದನು ಚಾ
ರವರ್ಧನನು ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳು ಸ್ವಯಂವರಸಮಿಷ್ಟವಾಗಿ ಆಡುವ ಸಮಾ
ಚಾರಂಗಳೆಲ್ಲವು ವಿಜ್ಞಾನವನೆಯೆನ್ನೊಡಲಾ ಸಮಾಚಾರಂಗಳೆಲ್ಲವಂಕೇ
ಳು, ರಾಯನು ವೀರನೇಸನಮುಖವೆನ್ನೋಡಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ವೀರವೆಂದೆದ್ದು
ಮಜ್ಜಸಗೃಹವನ್ನೆತ್ತಿದ ಮಜ್ಜನವೆನ್ನೊಡಿ ವಿಜ್ಞಾನವರವೆನ್ನೊಡಲಾ ಸಂ
ಧ್ಯಾವಂದನವೊಡಲಾ ಸಿಕ್ಕಕರ್ಮಗಳಂನಿರವೇರಿಸಿ, ಭೋಜನಕಾಲಿಗೆ
ಬರುತ ನೇನಾವತಿಯನ್ನೊಡಿ ಅದ್ಯಾವೀರನೇಸನೆ! ಗಜರಥವನ್ನಲಂಕರಿ
ಸಿ ಮಿತನೇನೆಯಿಂದಕೂಡಿ ಬಾಗಿಲೋಳು ಕಾದಿರೂವುದು ಕಟ್ಟುನೊಡಿ
ಕಳುಹಿಸಿ, ರಾಯನು ಪತ್ರನೋಪೇತವಾದ ಅನ್ನವೆಂಬುದೆಂಬ ಕಪ್ಪುರ
ವೀಳ್ಯವೆಂಬೆಲ್ಲತ ಹಹಾರಕ್ಕೆಬಂದು ಕೀರೀಟಕುಂಡಲಗಳಿಂದ ಲಂಕೃತ
ನಾಗಿ ಪದ್ಮಿನ್ಯಾದಿ ಜಾತಿತ್ತು ಗ್ರೀರುಗಳಿಂದ ಪರಿವೃತನಾಗಿ ಸುಮತಿಯುಕ್ತ
ಲಾಗದಿಂದ ಹಹಾರದಬಾಗಿಲೋಳು ಕಾದಿದನು ಗಜರಥವನ್ನೇರಿ ವೀರನೇಸ
ನುಮತಿ ಈರ್ವರು ಹಿಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಚಾಮರವೆಂಬಿಸುತ್ತಿರಲು, ಭೇ
ರೀಪಟಕಶಬ್ದಂಗಳು ಭೋರಂದು ಮೊರೆಮುತ್ತಿರಲು, ಪದ್ಮಿನ್ಯಾದಿಜಾತಿ
ಸ್ತಿ ಗ್ರೀರು ವಿಜ್ಞಾನವರಾ ಭರಣಂಗಳಿಂದಲಂಕೃತರಾಗಿ ದೇವಗಾಸಸಂಗೈ
ಯುತ್ತಿರಲು ; ರಾಜೇಂದ್ರನು ವಿಜಯನಗರದ ರಾಜಬಿಡಿಯೋಳು ಸೇ
ನಾವರಿವೃತನಾಗಿಪೊರಡುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುರಜನರ-ಪದ್ಮಿನ್ಯಾದಿಜಾತಿತ್ತಿಯ
ರ ದಿವ್ಯಸೌಂದರ್ಯಗಳನ್ನವಲೋಕಿಸಿ ಹಿಂದುಮುಂದುತೋರದೆ ಎತ್ತಿಲ್ಲಿ
ನಿಂತಿದನು ಸ್ತಿ ಗ್ರೀರುಪರು ಅಲ್ಲಿಮೇನಿಂತು ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನೆತ್ತಿ, ರತಿದೇ
ವಿಯ ಮನೋಬುದ್ಧಿ ಚಿತ್ತ ಅಪಂಕಾರಂಗಳೆ ನಾರಿಯರೂಪವಂತಾಳ್ವ
ಬಂದರೋ ಎಂದಾಭ್ರಾಂತಿಚಿತ್ತರಾಗಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರಲು, ಸುಗಂಧರಾ
ಜೇಂದ್ರನು ಅರಮನೆಯು ಕುರಿತು ಬರುವ ಪರ್ವಮಾಸವಂ ವಿಜಯನ

ರ್ಮರಾಯನು ಕೇಳಿ ಬಾಗಿಲ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಎದುರಾಗೆಂಡು ದಂಡ
 ಪ್ರಣಾಮವೆಂದೂ ನಿಂತಿರಲು, ಆಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಗಜರಥದಿಂ
 ದಿಳಿದು ಕಳಿಂಗರಾಯನ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂ ಬರುತ್ತ ರಾಯನು ಸುನುತಿಯು
 ಮುಖವಂ ನೋಡಲಾ ಸುನುತಿಯು ಪದ್ಮಿನ್ಯಾದಿ ಜಾತಿಸ್ತು ಗ್ರೀರುಗಳಂಕ
 ರೆದುಕೊಂಡು ರಾಯನ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿಯೆ ಸುನುತಿಯುನಡೆದುಬಿರ
 ಲು, ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಲ್ಲಮಲ್ಲನೆ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಪರಾನುರಿಸುತ್ತಾ ಮದಿನಾ
 ಗಧರುಷೇಳುವ ಬಿರದುಪವ್ಯಂಗಳಂ ಕೇಳುತ್ತಾ ಅಂತಃಪುರದ ಮುಂದು
 ಗಡೆಯಲ್ಲಿರ್ದ ಮುತ್ತಿನಹವಾರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಕಾಂಡವಟದಸಮೀಪದ
 ಲ್ಲಿರ್ದ ಮಂಜುಷೀರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರಲು, ವಿಜಯನರ್ಮರಾಯನು ಪ್ರಣಾ
 ಮವಂದೂದಿ ಪಾರ್ವದಲ್ಲಿನಂತಿರಲು, ಸುನುತಿಯು ವಿಸ್ಮಯಿಸಿ ಗ್ರೀರುಗಳ
 ನ್ನು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ತಾನು ಕಳಿಂಗರಾಯನ ಸಮೀಪ
 ದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಲು, ಆಗ ಕಳಿಂಗರಾಯನು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಪೌರೈ ದೈ
 ಯರ್ ಬೊದಾರೈ ಸೌಂದರ್ಯಾದಿ ಗುಣಂಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯರ್ಥನಂಬಟ್ಟು ವಿಸ್ಮಿ
 ತನಾಗಿ ನಿಂತಿರುವಭಾವವನ್ನರಿತು, ಸುನುತಿಯು ಎರೈಕಳಿಂಗರಾಯನ ಪತಿ
 ಯು ! ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ವರ್ತನಾಸನಂತಿಳುಹಿಸಿ ಈ ಪದ್ಮಿನ್ಯಾದಿ
 ಸಾಲ್ಕುಜಾತಿಸ್ತು ಗ್ರೀರುಗಳಂ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡುಜೇಗುನಂ
 ತೆ ಸುಗಂಧಮದರಾಜೇಂದ್ರನ ಅವನು ಆಗಿಇದೆ ಎದುರೇಳುತ್ತಿರಲು,
 ಅಷ್ಟರೋಳು ಚಿತ್ರಲೇಖಯು ಕಾಂಡವಟದ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿನಿಂತು
 ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ವಿಸ್ಮಯಿಸಿ ಗ್ರೀರುಗಳಂ ನೋಡಿದವರಾ
 ತ್ರದಿಂದಲೆ ವಿಸ್ಮಿತಳಾಗಿ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಭಾದಚಿತ್ರದ ಜೊಂಪಮೊ
 ಎಂಬಂತೆ ಸುಮ್ಮನೆನಿಂತಿರ್ದ ಚಿತ್ರಲೇಖಯಂನೋಡಿ ಕಾಂಡವಟದಹಿಂ
 ದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜುಷೀರದೋಳು ಕುಳಿತು ಈ ವಿಸ್ಮಯಿಸಿ ಗ್ರೀರುಗಳುಲಾ
 ವಣ್ಣಕ್ಕೆ ಮೋಹಿತಳಾಗಿ ಏನೂತೋರದೆ ಇರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಂ
 ಗೀಡಿಸಿ ಲೀಲಾಕುಕವು ತನ್ನ ಮನದೋಳು ಈ ವಿಸ್ಮಯಿಸಿ ಗ್ರೀರುಗಳಂನೋಡಿ
 ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಮೊದಲಾದ ಅಂತಃಪುರದಸ್ತು ಗ್ರೀರುಲೂ ವಿಸ್ಮಿತರಾದ
 ರೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಲೀಲಾಕುಕವು ಕಾಂಡವಟದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರ್ದ
 ಚಿತ್ರಲೇಖಯು ಭುಜದನ್ನಾಳಿ ಹಾರಿದು ಕುಳಿತು ತುಟಿಯು ಕೊಕ್ಕಿ

ಒಂದ ಕಟ್ಟಿ ಮುಚ್ಚಿ ರನೂತಲಾಗ ಸುಗಂಧನುಹಾರಾಯನು ಸುಮ
ತಿ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಬೋವಲಾದವರ ಮುಖವನೋಡಿ ಹಾಸ್ಯ
ಮಾತುಗಳಂಪೇಳಿ ಸುಗುತ್ತಾಯಿರಲು, ಆಗ ಚಿತ್ರಲೇಖಿ ನಾಚಿಗೆಗೊಂಡು
ಉಗ್ರನಿಂದ ಮುಖವನುಮುಚ್ಚುತ್ತ ನಸುನಗುತ ತೆರೆಯ ನಳಯಿಂಕೆ ಪೋ
ಗಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇನಿಯ ಹಸ್ತದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಮಿಳ್ಳದ ಮಡಪುಗಳಂ
ರನ್ನದ ತನ್ನ ಮೊಳಬ್ಬ ಮಣಿಹಾರಂಗಳಂ ಸುತ್ತೊಂದು ತಬ್ಬಿ ಮೋಳ
ಮಡಗಿ ಮುಟ್ಟಿ ಸುಗುತ್ತುಗಳಂಪೊದ್ದಿಶಿಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಕಾಂಡಮುದಿಂ ಪೊ
ರನುಟ್ಟು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಬಂದುನಿಂತು ಮಣಿಹಾರಂಗಳಂ
ನೊಪ್ಪಿರಿ ನಸುನಗುತ ಮಿಳ್ಳದ ಮಡಪುಗಳಂ ಆ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಹಸ್ತವು
ನೋಂಕುಮಂತೆ ಮುಟ್ಟಿ ಪಾರೆ ನೋಟದಿಂದ ರಾಯನು ನೋಡುತ್ತಾ
ಗಾಂವಿ! ಈ ಮಿಳ್ಳದಮಡಪುಗಳಂ ತಾವೆ ಮುಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ
ದೇವಿಯು ಪಾದಕ್ಕೆ ವಿಷ್ಣುಪಾದೆಯಂ ಮಾಡಿದಳೆಂದು ಬೇಳ್ವ ಚಿತ್ರಲೇಖಿ
ಯ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ಅನಂದ ಪರನಶನಾಗಿ ಮಿಳ್ಳನಂ ಮುಲ್ಲುತ್ತಾ
ರಾಯನು ದಿವ್ಯಸ್ತ್ರೀರ ಕಂಠಗಳಗೆ ಮಣಿಹಾರಂಗಳಂ ಹಾಕಿ ಚಿತ್ರಲೇ
ಖಿಯು ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಗಳ ಕರುಗಳಂ ನಿತ್ತು ದೀನರು ಧ್ವೀಪಾಂತರ
ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸುಕುನಾರಾಂಗಿಯರು ಅತ್ಯಂತ ನಿತ್ಯನ ಪೂರ್ವಕಮಾಗಿ
ನುರಕ್ಷಣೆಯಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲು, ಆಗ ಚಿತ್ರಲೇ
ಖಿಯು ದಿವ್ಯಸ್ತ್ರೀರಗಳಂಕರದುಕೊಂಡು ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಮುಗುತ್ತಿರಲು,
ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸೀತದಿಂದೆದ್ದು ಅನಂದಭರಿತನಾಗಿ ಹಾವಿಗೆಗಳಂ
ಮೆಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂ ಬರುತ ಬಾಗಿಲ
ಲ್ಲಿರ್ದ ಗಜರಥದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ರಥಾರೂಢರಾದ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ
ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ತನ್ನ ಸಹಾಂತಃಪುರಕ್ಕೆಪೇರಿ
ಗುತ್ತಿರಲು, ಅತ್ತಲಾಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಗಜರಥವಂನೇರಿನಿಜನೇನಾ
ಕಟಕನುಸೇರಿ ಗಜರಥದಿಂ ದಿವ್ಯ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ವಿಶಾಸವಂನೈವಿ ಶೀ
ಲಾವಿನೋದದಿಂ ದಿರುತ್ತಿರ್ದ ನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ * * * *

ಪದ್ಯ—ಕುಂಡಲಿಣು ಖಂಡವರಳು ಪೂಡರಿಕಭವಾ ಖಂಡಲ
ಪ್ರನುಖ ನಿಖಲನುರವರ ಪರಿಭನೆ ಭರಿಣತ ಪ್ರಕಂಡ ಬಲ ಚಂಡ

ಮುಂಡೆ ವಿಖಂಡನೆ ನಿಪುಣ ಕೋವಂಡಕಾಂಡೆ ಮಂಡಲಾಗಧರ ಭು
ಜಾದಂಡ ದರಿಮಂಡಿತ ಚಾನುಂಡಿಕಾ ಕುಖಾಹ್ನ ನಿಕ್ಷೇಣ ಪ್ರವರ್ದನಾನ
ಭೂಮುಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯಪ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾಷಾ ಸಾನಾ, ಜ್ಯ ಸರ್ವಂ
ಕಪ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾ ಸಿಸ್ಸಹಾಯ ಸಿರ್ಮಾಣಧಾರೀಯ ಘಟಕಾ
ಕತಗ್ರಂಥ ದಿನವಿನ ಪ್ರಭಂಧ ನಿಬಂಧನೆ ದುರುಂಧರ ತ್ರಿಭುವನ ವನಿತಾ,
ಈಗ್ರಮಸ ಗೋತ್ರ ಸುಚರಿತ್ರ ಚಾನುರಾಜ ಮಹಾರಾಜಪುತ್ರ ಸರವತಿ
ಮುಖೇಶೋರ ಪುರನಾರಾಧಿತ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರಾಜವಡೆಯ ರವರಿಂದ ರಸಿಕಜ
ನಾಸಂದಕರವಾಗಿ ನಿರಚಿತನಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯ ವೆಂಬ ಈ ಸ
ವಿಸ ಕೃತಿಯೋಳ್ ಜಾತಿಸ್ತ್ರೀ ಪೂವಂ ಸಾಧಿಸಿದನೆಂಬ ಅಪ್ಪತ್ತೇಳನೇ
ಅಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಮುಂಗಳಂ ಮಹಾ.

ಅಪ್ಪತ್ತೇಳನೇ ಅಶ್ವಾಸ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶೀರಸ್ತು.

ಅಪ್ಪತ್ತೇಳನೇನೇಯ ಅಶ್ವಾಸ ಕಾರ್ಯ ರಂಭಂ.

ಶಿವಾಮಂಡಿಕಾಂಬಾ ಯೋಗಿನಿ.

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ದೂರವ್ಯವಹಾರವಿಂದ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವು, ಅನುರಾವತಿ
ಪಟ್ಟಣವು, ಅಧಿಪತಿಯಾದ ದೇವೇಂದ್ರನು, ಅವನಪತ್ನಿಯಾದ ಕವಿ, ದೇವಿ
ಯು, ಇಂದ್ರೇಂದ್ರಾಣಿಗಳ ಭೋಗೋಪಕರಣಗಳು, ಅವುಮೂವು
ಅಪ್ರತ್ಯಯಗಳಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಗೋ ಪೋಗಿ ಹೋಗಿರುವಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದ
ಲ್ಲಿ ಬಹು ಸುತೋದಿಂದ ಇರುವ ಕಾಮಧೇಯವು ಸ್ವರ್ಗವೆಲ್ಲಾ ಅಸ್ತ
ಗ್ರಾಮವಾಗಿ ಅನುರಾವತಿ ಪಟ್ಟಣವು ರಾಕ್ಷಸಾ ಕ್ರಾಂತವಾಗಿಯೂ,
ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರು ಜಾರು ಜನು ಪೂಡಿದರೂ ಕೇಳಿಬಿಡಾರಿಸುವಲ್ಲಿ
ದ್ದಾಗಿ ತಿಳಿದು, ತಾನು ಬ್ರಹ್ಮ ದೇವರಿಂದ ಜಗದ್ರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಸ್ಯ
ಸುರಭಿ ರೂಪದಿಂದ ಸೃಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಂ ತನ್ನಿಂದಾ ಬುತ್ಪನ್ನಂಗಳಾದ ಲೋ
ಕೋಪಕಾರಂಗಳಾದ ಧೇನುಗಳಂ ಅನೇಕ ಕೃಷ್ಣಾದಿ ಕಾರ್ಯೋಪಯು
ಕ್ತಂಗಳಾದ ವೃಷಭಂಗಳಂ, ಬಾಹ್ಯಾಣರುಗಳಂ ಋಷಿಗಳಂ ದೇವತೆಗಳ

ಮೊದಲಾದ ತನ್ನ ಸಂತಿತಿಯಂ ನೆನೆ ನೆನಮು, ಪೂರ್ದದಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರನು ಆ ಮರತ್ನವು, ಬಹು ವರಾಕ್ರಮವು, ಸಕಲರಾಕ್ಷಸರಂಜಯಿಸಿ ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಶಕ್ತಿಯು ಬರಬೇಕೆಂದು, ಸುರಭಿಮಾದ ತನಗೆ ಕರುವಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ತನ್ನ ಸ್ತಂಭಬಲದಿಂದ ಅವಸ್ಥೆನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ, ದೇವೇಂದ್ರನಾಗಿ ಇರುತ್ತ ತನ್ನ ಕಂಡರೆ ಮಾತೃ ಭಾವದಿಂದ ಇರುವನು, ಆದ್ದರಿಂದ ತನಗೆ ದೇವೇಂದ್ರನು ಪುತ್ರನಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೂ ಸ್ವರ್ಗಾಧಿಪತ್ಯದಿಂದ ತನಗೆ ಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವನು, ಇಂಥಾ ಪುತ್ರರೂಪನಾದ ಇಂದ್ರನಂ ಬಿಟ್ಟು ಇರುವೆನು ನನ್ನಿಂದ ಶಕ್ಯವಲ್ಲ, ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪಿರಿಯವರು ಮಾತೃ ಪಿತೃ ದುಃಖಗಳಂ ಭಾರ್ಯಾ ಭರ್ತೃ ದುಃಖಗಳಂ ಪುತ್ರೀ ಪುತ್ರ ದುಃಖಗಳಂ ದುಸ್ಸಹಂಗಳಾಗಿ ಪೇಳುವರು, ಅದರೊಳಗೂ ಆ ಮಾತೃ ಪಿತೃ ದುಃಖಗಳು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಬಾರದು, ಭರ್ತೃ ಭಾರ್ಯಾ ದುಃಖಗಳಂ ಬರುವೆನು ಯವ್ಯಸದಲ್ಲಿ ಬರಬಾರದು, ಪುತ್ರೀಪುತ್ರಶೋಕಂಗಳು ಮೃದ್ಧಾ ವ್ಯಸ್ಥದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸ ಬಾರದು, ಹೀಗೆ ಇರುವಲ್ಲಿ ಬಹು ವಯಸ್ಸಾದ ನನಗೆ ಅಂಥಾದೇವೇಂದ್ರನಂ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಳದೆ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಗೋಚರವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ದುಃಖವೆಂಬುವೆನು ಜರೆಯಿಲ್ಲ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ವಸ್ತುಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಅಗಲಿದ್ದರಿಂದ ದುಃಖಗಳುಬಂದು ಇರುವದೋ? ಪುನಃ ಅವರಿಗೆ ಅಂಥಾ ವಸ್ತುವಿನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಿಂದ ದುಃಖ ಶಾಂತಿ ಆಗುವೆಂದು ಪೇಳುವರು, ಅಥವಾ ವಿವೇಕ ಜ್ಞಾನದಿಂದಲೂ ನಿರಕ್ತ ಭಾವದಿಂದಲೂ ಪುಣ್ಯ ಅರ್ಥಸಾನ್ನ ಪುಣ್ಯದೇಶ ಸಂಚಾರಗಳಿಂದಲೂ ಆಶ್ರಮಾಂತರ ಸ್ವೀಕಾರದಿಂದಲೂ ಶೋಕ ನಾಶನವೆಂ ಪೇಳುವರು, ಅಂಥಾ ಇಂದ್ರನಂ ತಿರಗಿ ಯಾವಾಗ ಎಲ್ಲಿ ಕಾಣುವೆನೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ, ವಿವೇಕಜ್ಞಾನವು ನಿರಕ್ತಿಯು ವಶುತ್ವ ಉಳ್ಳವರಿಗೆ ಬರಲಿರುವದು, ಆಶ್ರಮಾಂತರ ಸ್ವೀಕಾರವು ಬ್ರಾಹ್ಮರಿಗೂ ಕ್ಷತ್ರಿಯರಿಗೂ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದೆ ಮತೋಬ್ಬರಿಗೂ ಸಲ್ಲದು, ಪುಣ್ಯತಿರ್ಥ ಸ್ನಾನ ಪುಣ್ಯ ದೇಶ ಸಂಚಾರಗಳಾದರೇ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ನಿಶ್ಚೈಶಿಕೊಂಡು, ತನ್ನವತ್ಸ ಸಹಿತವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದಾ ಹೊರಟು ತಾಯಿ ಮನೆಯಿಂದಾ ಅತ್ತೆಯ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣಿನಂತೇ;

ಉಪಾಧ್ಯಾನ ಮನೆಯಂ ಕೂರಿತು ಜೋಗುವ ಹೂಡುಗಸಂತೆಯೂ, ತುಂಬಿದ ಮನೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಜೋಗುವ ಸುಸಾರಿಯಂತೆಯೂ, ತನ್ನ ಕೃಷಿಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಜೋಗುವ ಆರಂಬಗಾರನಂತೆಯೂ, ಪ್ರಿಯಂ ಕಾಂಕ್ಷೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಅಗಲುವ ನಾಯಕ ಸೂತೆಯೂ, ದುಹನಂ ಬಿಟ್ಟು ಪೂಗುವ ಜೀವಸಂತೆಯೂ, ಸುಗಟಬಟ್ಟು ಬಿಸು ಸುಖದು ಚದ್ವಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕಣ್ಣಿಂದ ನೀರು ಸುರಿಯುತ್ತಾ ಭರಿ ಭಾರಿಗೂ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾ, ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹಂತಿರುಗಿ ನೋಡುತ್ತಾ, ತಾನು ಮೊಯುವ ಮನುಷ್ಯರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಹುಂಕಾರದಿಂದ ಕೂಡಿ ಭೂಲೋಕದೊಳಗಿರುವ ಜಲಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಂ ಕಂಡು ತಲ್ಲಿ ತನ್ನ ದುಹನಂ ನೆನಸುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿರುವ ತೃಣವಾಗಲಿ ಗ್ರಾಸಿಸುತ್ತಾ ಸಂಹರಿಸಿ, ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತ ಬರುತ್ತ ದಾರಿವೋಳು ಹಳ್ಳದಿಂದ ಮೊಲಕ್ಕೆ ಬರಲಾರವೆ ಸಿಂತು ಮರೆಯಾದ ಕಾರನಂ ನೋಡದೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕೆಲವುದೂರ ಬಂದು ಹಂತಿರುಗಿಸೋಡಿ ಕರುನಂ ಕಾಣದ ಆ ಸುರಭಿಯು ಹಕ್ಕಿಬೋಳಾದುದಿಲ್ಲ, ಬಾಯಂ ಬಿಡುತ್ತಾ ಬಿಡದಂತೆ ದೀಪಸ್ವರದಿಂದ ಕೂಗುತ್ತಾ ಭ್ರಾಂತನಂತೆ ತಿರುತ್ತಿಗಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಮೃದಾಕರನೆಯಂತೆ ಸುಳ್ಳುಲವಾದ ಮುಂಬವಿದಾಕಾಳವಂ ಆರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಭಾರವಾಗಿ ಬಿಗಿಯುವ ಕೆಚ್ಚಿಲಿನಿಂದ ಬಗ್ಗುತ್ತಾ, ತನ್ನ ಸಂದನೀಯಂಬ ಯೋ ಕಂದನಂ ಕಾಣದ ಎದಿಗಿಂತೆಂದು ಬಿಡುಮೊಂದನೆಂದು ಮೊಂದಗತಿಸಿಗಾಗಿ ಮನಗೂದಿ ಹೂಲಿ ಹಂದಿಗಳು ಬಂದು ಎನ್ನ ಕಂದನಂ ಕೊಂಡುತೆಂದವೋ ಎಂದು ಎಂದೂಂದಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾ, ಹಂತಿರಿಗಿ ಬಂದು ಹಿಂದಣ ಹಕ್ಕುವ ಮಧ್ಯದಿಂದ ಬರಲಾರದೆ ಸಂತಿರುವ ಕರುನಂ ಕಂಡು, ಬೆಳಕು ಕಂಡ ಅಂಧಕನಂತೆ, ನಿಭಿಯಂ ಕಂಡೆದರಿ ದ್ರಸಂತೆ, ವ್ಯಸನನಂ ಬಿಟ್ಟು ಕಾರ್ಯದೋಳು ವ್ಯಸನ ಪಡಲಾಗದು, ಧ್ಯಾನ ಸದಿಂದ ಕಾರ್ಯವು ಕೆಡುವದೂ ಎಂದು ತನ್ನೊಳಗೆ ತಾನೇ ಧೈರ್ಯವಂ ಪಿಡಿದು ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯವಂ ಸಾಧಿಸ ಜೀಕೆಂದು ನೀತಿ ಇರುವದು.

ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹುಣಸೆ ಮರದಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ವಾಸವಾಗಿ ಮರಿಗಳಂ ನೂಡಿಕೊಂಡು ಇರುವ ಕಾಗೆಯು ಆ ಮರದ ಪೊಟ್ಟರೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕೃಷ್ಣ ಸರ್ಪದಿಂದ ಭಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ತನ್ನ ನೂಡಾರು ಮರಿಗಳಿಗೂ

ತಿಳಿದು ಸರ್ವನು ಕೊಲ್ಲಲು ತನ್ನಿಂದ, ಶಕ್ಯವಲ್ಲಾ ಅಶಕ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವೂ ಕೂಡಾ ಉಪಾಯದಿಂದ ಶಕ್ಯವಾಗುವದು ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಆಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪಟ್ಟಣದ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಬಾಲ ಕುಮಾರನ ಕೈಯೊಳಿರುವ ಮು ತ್ತಿನ ಸವನು ಎಲ್ಲರು ಕಾಣುವಂತೆ ಕೊಕ್ಕಿನೋಳ್ಕುಚ್ಚ ಕೊಂಡು ಬರು ತ್ತಾ, ಆರಾಜಭಟರು ಮುಂದೆ ಸರ್ವಮಿರುವ ಅನುರದ ಪೊಟ್ಟರೆಯೋಳ್ ಹಾಕಿ ಬಿಡಲು, ಅದು ಕಂಡು ಆರಾಜಭಟರು ಮರದ ಪೊಟ್ಟರೆಯುಂ ಬಿ ಣಿಸಿ ಆಭರಣವುಂ ತೆಗಿಯುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಆಭರಣವು ಸರ್ವನುಂ ಕಂಡು ಕೊಂಡು ಆಭರಣವುಂ ತೆಗದುಕೊಂಡು ಹೋದ ತರುವಾಯ ಕಾಗೆಯು ಮರಿಗಳಿಂ ದೊಡಗೂಡಿ ಬಹುಸಂತೋಷದಿಂದ ಸುಖವಾಗಿ ಇತ್ತು.

ಎಂದು ಸುರುಭಿಯುತಾನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ತನ್ನ ಕೊಂಬುಗಳಿಂದ ಎ ರಡು ದಡಂಗಳಂ ತಿವಿದು ಕಾಲುಗಳಿಂ ಕೆರದು ಮೈಸರನುಂ ಮಾಡಿ ಹಳ್ಳ ದ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಬಾಯಿಂದ ಹುಲ್ಲು ನೊವ್ವುಗಳಂ ಕಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ತಂದು ಹಾಕಿ ಕರುವುಂ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಕೆರದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಭೂಲೋಕವುಂ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾ, ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕ್ಷೇತ್ರ ತೀರ್ಥಗಳ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಶಕ್ತಿ ಉಂಟಾಗಿ ಮನೋಗತಿ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ನೆನದ ತಾವು ಗಳಿಗೆ ಕರುಸಹಿತವಾಗಿ ಬರುತ್ತಾ, ಒಬ್ಬರಿಂದಲು ತನ್ನ ಪಿಡಿಯಲಕ ಕ್ಯವಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯ ದಿಂದ ಸಕಲ ಸಂಪತ್ತನ್ನುದ್ದಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಾ, ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರ ದೇಶಗಳಂ ಪರಿಶುದ್ಧಂಗಳಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಜಂಬೂದ್ವೀಪದೋಳರು ನೆ ಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಂಚರಿಸಿದ್ವಾಯಿತೆಂದು ಪ್ಲಕ್ಷದ್ವೀಪವುಂ ಕುರಿ ತು ಪೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿರುವ ನದಿಗಳಂ ವದ್ವತಗಳಂ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಂನೋಡಿ ಅ ದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಕುಶದ್ವೀಪವುಂ ಕುರಿತು ಬಂದು, ಇದೆ ದೇ ವೇಂದ್ರನಿಂದ ನನಗೆ ವಾಸಾರ್ಥವಾಗಿ ಪೇಳಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು ಎಂದು ನೆನೆದು ಅಲ್ಲಿರುವ ಪುಣ್ಯದೇಶಂಗಳೆಲ್ಲವುಂ ತಿರುಗಿತಿರುಗಿ ಸಂಚರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಾ ದರೈಗಳಿಂದಲೂ ತೃಣಗಳಿಂದಲೂ ನಿಬಿಡಮಾಗಿ ಎಂಟುಲಕ್ಷಯೋಜನ ಉಳ್ಳ ಫುತ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಸುತ್ತವರಿದು ಉದ್ಭಿದ, ವೇಣುಮಂತ್ರ, ಸ್ವೈರಥ, ಲಂಬನ, ಧೃತಿ, ಪ್ರಭಾಕರ, ಕಪಿಲ ಇಂತೆಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾ

ಗಿ ಇರುವ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಮಂತ ಮಹಾರಾಯನ ಮಕ್ಕಳಾದ ಏಳು-ಮಂದಿ ಇಂದಲು ಏಳುಖಂಡ ರೂಪದಿಂ ಪರಿಪಾಲಿತನಾಗಿ ಇವರ ನಾಮಂಗಳ್ಳೆ ಏಳು ವರ್ಷಂಗಳಿಂದಲೂ ಶೋಭಿತನಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸುರಾಸುರ ಗಂಧರ್ವ ಕಿನ್ನರ ಕಿಂಪುರುಷರಗಳಿಂದಲೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವೈಶ್ಯ ಶೂದ್ರ ಮೊದಲಾದ ವರ್ಣಾ ಶ್ರಮ ಧರ್ಮಗಳಿಂದಲೂ, ಮಂದೇಹರಿಂದ ಲೂ ಯುಕ್ತನಾಗಿ ವಿಧೂನು, ಹೆನು, ದ್ಯುತಿಮಂತ್ರ, ಪುಷ್ಪನಂತ, ಕುಣೇ ಶಯ, ಹರಿ, ಮಂದರಗಳೆಂಬ ಈ ಏಳು ಪದ್ಧತಂಗಳಿಂದಲೂ, ಇನ್ನೂ ಉ ವ ಪದ್ಧತಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿ ಧೃತವಾವ, ಶಿವಾ, ಪವಿತ್ರಾ, ಸಮಾ ತಾ, ವಿಮೃದಂಭಾ, ಮಹಿ, ಸರ್ವವಾಪಹರಾ ಇಂತೆಂಬ ಏಳುಮಹಾ ಸದಿ ಗಳಿಂದಲೂ ಉಪಸದಿಗಳಿಂದಲೂ ಸಹಿತನಾಗಿ ಎಂಟುಲಕ್ಷ ಮೋದನಬುಳ್ಳ ಕುಶದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಸುಂಚರಿಸುತ್ತಾ, ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪುಣ್ಯ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಹರಿ ಸುತ್ತಾ ಇರಲು, ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ವಿಧೂನುವೆಂಬ ಮಹಾಪದ್ಧತದ ಮೂಲಗು ಹೆಯಲ್ಲಿ ಐವತ್ತು ಮೋದನದಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಬರುವಿಸುತ್ತಾರವಾಗಿ ಅನೇಕವಾದ ಉಕ್ತಿನ ಪ್ರಾಕಾರಗಳಿಂದಲೂ, ಪಶದಿಕ್ತುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ರಿಮಿಗಳೂ ಕೂಡ ಸುಂಚರಿಸುವಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ಯವಾದ ಕುಲಾಲ ಚಕ್ರದಂತೆ ತಿರುಗುವ ಉಕ್ತಿನ ಚಕ್ರಗಳೂ ಸುರ್ಮಿತದ ದ್ವಾರಗಳಿಂದಲೂ, ಬಬ್ಬರಿಂದಲೂ ಕಾಣಲಶಕ್ಯ ನಾಗಿ ಪಿತಾಚಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಮುಘುಟನಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾ ಯಾ, ಪುರಿಯೆಂಬ ಹೆಸರು ಬುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ವಿಸ್ತಗಳ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವ ಅಗಳಗಳಿಂದ ವಿಸುನುಸುವಾದ ಮುಳ್ಳು ಮರಗಳ ಬೆಲೆಯಿಂದ ವೆ.ಪ್ಪಿ ತನಾಗಿ ಎಂಟು ದಿಕ್ಪನೋಳ್ ಒರುವ ಪರ್ವತಾದಿಗಳು ಕತ್ತರಿಸುವ ಮ ಹಾಕೀಲು ಕತ್ತರಿಗಳಿಂದ ಕೀಲಿತನಾಗಿ ಸೂರ್ಯನುಗದಂತೆ ಅತಿವೇಗದಿಂ ದ ತಿರುಗುವ ಪಚ್ಚಣದಲ್ಲಿ ಬಿಸುನಾಡುವನಿಗಳಾಗಿ ಭಯಂಕರವಾದ ಅ ನೇಕ ಬಲವ ದ್ರಾಕ್ಷಸದಿಂದ ನೇವಿತನಾಗಿ ಮೂರ್ತಿಗೀಕರಿತಿ ಬಂದಿರುವ ಕ ತ್ತಚಿಮೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅನಮನದ ಬೇದ ತಿಳಿಯದೆ ಕರೀ ಮೇಘದ ಸ ಮೂಹದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾ, ಅನೇಕ ಗುಹಗಳೇ ಬಾಯಿಗಳಾಗಿ ಆ ರಾರಂ ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಅನೇಕ ರಂಧ್ರಂಗಳೆ ಕಣ್ಣಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾ, ಅನೇ ಕ ಹಳ್ಳಂಗಳೆ ಕಿವಿಗಳಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಾ, ಅನೇಕ ಗುಡ್ಡಂಗಳೆ ಕಾಲುಗಳಾಗಿ

ನಡೆಯುತ್ತಾ, ಅನೇಕ ವೈಷ್ಣವಗಳ ತೋಳ್ಗಳಾಗಿ ಬೀಸುತ್ತಾ, ವಾಸವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಕಾಪದಿಂದ ರಾಕ್ಷಸನಾಗಿ ಇರುವ ಅಫಾಸುರನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪನು ತನ್ನ ಚಾರರ ಮುಖದಿಂದ ಆದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ನಡಿಯುವ ಸಮಾಚಾರವೆಂಬ ತಿಳಿಪಿನೊಳ್ಳುತ್ತಾ ವಿನಯದೊಳ್ ಇರುವಲ್ಲಿ ಒಂದುದಿನ ಈ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಒಬ್ಬರಿಂದಲೂ ಪಿಡಿಯಲಶ್ಯಕ್ತವಾದ ನಡೆಯುವ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷೀರವೆಂಬ ಸುರಿಸುತ್ತ, ನಡೆವ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಒಣಗಿ ಇರುವ ಸಸ್ಯಾದಿಗಳು ಫಲವೆತ್ತಾಗಿ ನಾಡುತ್ತಾ, ಕರುವಿನಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸಕಲವಾದ ಸುಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಆ ಮನುಷ್ಯನು ಕಂಡು ಅಫಾಸುರನ ದೂತರು ಆ ರಾಕ್ಷಸನಿಂದ್ರನಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು, ಆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ ಅಫಾಸುರನು ಕಳ್ಳ ನಾಗಾದಿಂದ ಬಂದು ಆಫೇನುವೆಂಬ ಕಂಡು ಬಹು ಸಾಹಸಗಳಿಂದ ನಾಡಿ ಬಹುಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದವಿಡಿದು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಶೆಳೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಕ್ಷೀರದ ರುಚಿಯುಂಟೋಡಿ ಬಹು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಉಪಚಾರಗಳಿಂದ ನಾಡಿಸುತ್ತಾ ಕಟಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇರಲು;

ಇತ್ತಲಾ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಮನು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಯಾವ ಸುಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯು ಸಖೀಮುಖದಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನವನು ಗೈದ ಅಪ್ಪರೊ ಜಾತಿತ್ತಿ ಚತುಸ್ವಯಾಸಮಾನವೆಂಬ ಪಣವೆಂಬ ತಂದುಕೊಟ್ಟು ಆ ರಾಜಕುಮಾರಿಯಿಂದ ಬಹು ಮಾನವನಾಗಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ತನ್ನ ಬಿಡಾರವೆಂಬ ಪೊಕ್ಕು, ರಾತ್ರಿಮೋಳೆ ತನ್ನ ಸಂಗೀತವಿಲಾಸವೆಂಬ ಹೆಸರು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಅಸ್ಥಾನದ ಉಪರಿ ಭಾಗದೊಳಿರುವ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಸಂವತ್ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಕುಚೇರಸಂತೆ ಕುಳಿತು ಇರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನೋಳೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯು ಸುರಾಗವಂತೆ ಚಂದ್ರೋದಯದ ರಕ್ತಿಮುಖವೆಯು ಅಧಿಕವಾಗಲು, ಅಂತಃ ಪಟವ ಮೇಲುಭಾಗದೋಳೆ ಕಂಡು ಕಾಣವಂತೆ ತೋರುವ ಬಾಲೆಯ ಮುಖವೆಂಬ ದಣಿಸುವ ಚಂದ್ರ ರೇಖೆಯು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಕಾಣಲ್ಪಡಲು, ಅವಳ ಎಳೆ ಸಗೈಯಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಬೆಳದಿಂಗಳುಂಟಾಗಲು, ತಾನೇ ಮಾಡಲು ಬಂದಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯು ಮುಖವೇ ಸರೀ ಎಂಬ ಚಂದ್ರಮಂಡಲವೆಂತಿ ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿ ಕಾಣಲು, ಅಸುಧತಿಯು ಕಟಾಕ್ಷದಂತೆ ಶೀತಳವಾಗಿ ಇರುವ ಚಂ

ದ್ರಕಿರಣಂಗಳು ವ್ಯಾಪಿಸಲು, ಆ ಕಾಂತೆಯ ಕೆಂಪದೋಳು ಭಣಭಣಿಸು
 ವ ಮುತ್ತಿ ಸಸರಗಳಿಗೆ ನಮಾನವಾದ ಸಕ್ಷತ್ರಂಗಳು ವಯ್ಯಿಯಾಗಿ ಕಣ್ಣು
 ದೊರಲು, ಆಗ ಬಹು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಆ ರಾಜ ಪುತ್ರಿಯ ಸಾಷ್ಟವ್ಯ
 ಕ್ಷಿಂತಾ ಅಧಿಕವಿಕಾಸಗುಳ್ಳ ಮನಸ್ಸು ಉಂಟಾದವನಾಗಿ ಚಂದ್ರನಂ ಕು
 ರಿತು ಇದು ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಾಮಿಸೆಯ ಮುಖದೋಳು ಹಳದಳಿಸುವ ವಜ್ರದ
 ಜೊಟ್ಟೋ? ಉದಯಾದ್ರಿಯ ತಟದೊಳ್ಳು ಹಾರಂ ಗೈಯ್ಯುವ ಕಾಂತೆ
 ಯರ ಮುತ್ತಿಸ ಕಂಠಕವೋ? ಮನ್ಮಥನ ಬಾಣಂಗಳು ಮೊನೆಮಾ
 ಡುವ ಸಾಣೆ ಚಕ್ರವೋ? ಚಾರ ಚೋರಾದಿಗಳಿಗವಕಂನವಾಗಿ ಕೋ
 ರುವ ಪ್ರತಿ ನೂಯೋ? ಪುರುಷರಂ ಬಿಟ್ಟು ಆಗಲಾಗವೆಂದು ಸಾರಿ
 ಬದಿಯಲು ತಂದು ಇರುವ ಮನ್ಮಥನ ಜಾಗಜೆಯೋ? ಒಡನೆಯ ದಾರಿ
 ಜ್ವನಂ ಬಿಡಿಸಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ದಾತ್ರಗಳಾದ ಸೃಪತಿಗಳ ಮೂರ್ತಿ ಕರಿ
 ಕಿವ ಕೀರ್ತಿಯೋ? ಮದಸ ಮಹಾರಾಜಂಗೆ ವಿಡಿದಿರುವ ಶ್ವೇತ ಛತ್ರವೋ?
 ಗಗನ ಸರೋವರದ ಮಧ್ಯದೋಳು ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಬಿಳಿವಾಣೆಯೋ? ರಾತ್ರಿ
 ಎಂಬಕಾಮಿಸೆಯಿಂದ ಕಳೆಂಕವೆಂಬ ಧಾನ್ಯ ಸಹಿತ ಮಾಗಿ ನೀಸಬ್ಬಟ್ಟ
 ಫುರಟ್ಟವೋ? ಕ್ಷೀರ ಸಮುದ್ರದ ಮಧ್ಯದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಸವನೀತದ
 ಉಂಡೆಯೋ? ಇದು ಚಂದ್ರನೋ ಎಂದು ಸರಸರಸಿಕ ಜನರಿದೊಡಗೂಡಿ
 ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಆ ಮಹಾಸ್ವಾಸ
 ದಲ್ಲಿ ಒಂದಾನೊಂದು ಗವುಳನುಡಿಯಲು, ಅದರನುಡಿಯ ಕೇಳದ ನುಗಂ
 ಧರಾಯನ ಮುಖನಂ ನೋಡಿ ನಿಮಿತ್ತಜ್ಞನಾದ ಬಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು
 ಎದ್ದು ಕೈ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಭಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಎಬ್ಬಿ ರಾಜೊಂದ್ರನೆ!
 ಕೇಳು, ಈಗ ಒಂದುಚಮತ್ಕಾರ ಉಂಟಾಗುವದು, ಅದೇನೆಂದರೆ—ಈಕ್ಷ
 ಣದಲ್ಲಿಯೆ ಫಲಪುಷ್ಪ ಸಹಿತವಾಗಿ ಮಿತ್ರಲಾಭದಿ ದೊಡಗೂಡಿಸಿ ಸ್ತ್ರೀ
 ಯ ಮುಖನಾಗಿ ಪ್ರೀಯಜನರಿಂದಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವತ್ರಿಕಾವ್ಯಾಗಮನ
 ಉಂಟಾಗುವದು ಇದು ಸತ್ಯವೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಿಯನಾದ ಭವಿಸ್ಯತ್ಯಚಕಾ
 ಥಮಂ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆ ಮಗತಂಕೇಳಿದ ರಾಜೊಂದ್ರನು ಇದಂ ಪರಿ
 ಕ್ಷಿಸ ಜೀಕೆಂದು ಆಸಕ್ತನಾಗಿ ಇರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ವೇವಿ
 ಣಿಯಿಂದ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸವನುಲ್ಲಿಕಾಲತೆಯಂಬ ಪ್ರೀಯ ಸಖಿಯು

ಸುನರ್ವದ ತಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೃತವೇ ಘನೀಭೂತವಾಗಿ ಇರುವಂತೆ ತೋರುವೆ ನಾನಾವರ್ಣ್ಯಗಳಾಗಿ ದಿವ್ಯ ಗಂಧ ಯುತನಾದ ಫಲಗಳಂ ದಿಕ್ಕುವಿ ದಿಕ್ಕುಗಳೋಳು ಫುಮುಫುಮಿಸುವ ವಿಚಿತ್ರ ಪುಷ್ಪಹಾರಂಗಳಂ, ಕೆತ್ತನೆಯ ಬಟ್ಟಲಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಮಿರುವ ಪರಿಮಳ ಗಂಧಂಗಳಂ, ರಾಜಯೋಗ್ಯ ನಾದ ವಿಞ್ಞಂಗಳಂ, ನಾನಾವಿಧ ಪರಿಮಳ ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದ ವಿಚಿತ್ರನಾಗಿ ರಚಿತಿ ದಳಗಳನುಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಸ್ಮೂರಿಯಿಂದ ಬರದು ಇರುವ ತುರಾಯಿಯಂಬ ಪುಷ್ಪಗುಚ್ಛನುಂ ಮಣಿದುಯ ತಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ, ನೀರಾಜಿ ಗೌನುಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಮುಂದಿರಿತಿ ಭಯಭಕ್ತಿ ವಿಶಾಸಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತಳಾಗಿ ಕೈಮೊಗಿದು ಗಿಣಿಯಂತೆ ಮುದ್ದುಮುನ್ನಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಪಾಣಕಾಂತೆಯಾದ ಎನ್ನೊಡತಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಚರಣ ಕಮಲಂಗಳಿಗೆ ಎರುಗಿ ಕೂಸಲ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಫಲ ಪುಷ್ಪವೀಳ್ಯಂಗಳಂ ಒಪ್ಪಿತಿ ಅವ್ವಣೆಯುಂ ತೆಗದುಕೊಂಡು ಬಾಯುಂದು ಬೇಳ ಕಳುಹಿಸಲು ಬಂದೆನೆಂದು ಬಿಡರುವ ಹುಲ್ಲೆಯ ಮರಿಯಂತೆ ಕಣ್ಣಳಂ ಬಳಬಳತಿ ಚಲಿಸುತ್ತಾ, ಎಳೆಬಾಳೆಯಸುಳಿಯುಂತೆ ಬಳಬಳಕುತ್ತಾ ವಿಜ್ಞಾಪನುಂ ಗೈದ ಬಾಲಸಖಿಯುಂ ನೋಡಿ, ಸಂತೋಷದಿಂ ನಗುತ ಕೈಯೊಳ್ಳುಡಿವಿರುವ ಥಳಥಳವ ನನ್ನನುಂ ಗಲ್ಲದ ಮೇಲಿಟ್ಟು ವಾಸಿಸೋಟದಿಂ ನೋಡುವ ರಾಜಕುಮಾರನು ಗಂಧ ಪುಷ್ಪಾವಿಗಳಂ ಕಟಾಕ್ಷಿಸುತ ಎತ್ತಿ ಸವನುಲ್ಲಿಕಾಲತೆಯೆ! ಪುಷ್ಪಂಗಳು ಇನ್ನೂ ಮೊಗ್ಗಾಗಿ ಇರುವವಲ್ಲದೆ ತುಂಬಿಗಳ ನೋಂಕಿದ್ದಲ್ಲಾ, ಫಲಂಗಳು ಸಣ್ಣನಾಗಿ ದೋರಕಾಯಾಗಿ ಇರುವವು ಇನ್ನೂ ಪಕ್ವಿಗಳು ಮುಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲಾ, ಗಂಧವಂ ನೋಡಲು ಬಂದೆ ಬಗೆಯಾಗಿ ಇರುವದು ನಸ್ತುಗಳಿಂದ ಬೇರೆ ಬೆರದ್ದಲ್ಲಾ, ಎತಿಗಳು ನೆರೆಳೊಳಗೆ ಇದ್ದದ್ದಲ್ಲದೆ ಬಿಸಲಂ ಕಂಡದಲ್ಲಾ, ಎಂದು ನಮ್ಮಿಂದ ವೇಳದ್ದಾಗಿ ನಿನ್ನೊಡತಿಯುಂ ಕುರಿತು ತಿಳಿಯ ವೇಳಬಲ್ಲವಾ ಎನುತ ಹಾಸ್ಯ ರಸದಿಂದ ಒಡಗೂಡಿ ಸಖ್ಯಭಿಪ್ರಾಯ ಗರ್ಭಿತನಾಗಿ ಮೃದುವಾದ ಮಾತನಾಡುತ ಸವಿಸಾದೋಳ್ಳುಡಿವಿರುವ ತಟ್ಟೆಯನುಧ್ಯದೊಳಲಂಕಾರವಾಗಿ ಇರತಿರುವ ಪುಷ್ಪದ ತುರಾಯುಂ ತೆಗದುಕೊಂಡು ಕೈಯೊಳ್ಳುಡಿವಿರುತ ಹಾಗೆ ಅಪರದಳಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಸ್ಮೂರಿಯುಂ ಭರಿ

ದಿರುವ ಅಕ್ಷರವೆಂಬ ಮನದೊಳಗೆ ಓದಿ ನೋಡಲು,

ಕುಬ್ಜ ಗುಣದೊಳ್ ಶ್ರೀಕಾಂತ, ರೂಪಿನಲ್ಲಿ ರತಿಕಾಂತ, ಸ್ವಪತಿ
ಯೊಳು ಬಲವಂತ, ಕಲಿಕೋಳು ಉತುಕಾಂತ, ಸಕಲರೋಳ್ ಶ್ರೀಮಂ
ತ, ಬಲದೊಳಗೆ ದೇವೇಂದ್ರ, ಗವನದೊಳು ನಾಗೇಂದ್ರ, ಸಹತೆಯಲಿ
ಶ್ರೀರಾಮ, ವಿನಯದಲಿ ಸೌಧಾಮ. ಸಕಲಗುಣ ಸಂಪನ್ನ, ಸುದತ್ತಿಯರ
ಮೋಹನ್ನ, ಮಾದವಾದಿ ಕತವಣಗಳಸುಳ್ಳು ಜನ್ನದಾನದಲಿ ರಾಧೆಯ,
ರಿಪುಕುಲಕೆ ಪ್ರತಿಸೂರ್ಯ, ಬಾಲಿಯರ ಬಲಸುಣ್ಯ, ಫಲರೂಪಲಾವಣ್ಯ
ಇಂತೆಂದು ಜಗದೊಳಗೆ ಪೂಜಿಸಿ ಕೊಳುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭನಾದ
ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಸುಗಂಧರಾಜ ನುತಾರಾಜೇಂದ್ರ, ಹೃದ್ರಸ ನಿಮಲಕೋ
ನುಲ ಚರಣ ಕರುಣಾರುಣ ಪದ್ಮಂಗಳಗೆ

ತನ್ಮುಕ್ತೇಶದಿ ಯಾಗಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಿಯು ತನುಮನೋವಾಣಿಗ
ಳೆಂಬಕರಣತ್ರಯ ಸಹಿತಳಾಗಿ ಭಯ ಭಕ್ತಿವಿನಯವಿಶ್ವಾಸಾಂತಃ ಕರಣ
ಗಳಿಂದ ಸಮೀ ಬಿನ್ನವಿಸುವ ಪರಿಮಂ ಲಾಲಿಸಜೇಕು:—

ದಾಲಿಸಂದೊಡಗೂಡಿ ನೀರುಜೆಲೆಯುವುದು, ಧಾನ್ಯದೊಳು ಜೆರದ
ಧೂಳುಗಳೂ ಕ್ರಮವಡೆವುದು, ಹೂವಿಸಿದೊಡಗೂಡಿ ನಾರು ರಂಜಿಸು
ವುದು, ಪರಿವೇಶಿಸಿದ ಕೇತಕಿಯ ದುರ್ಗಂಗಳೂ ಮೆರೆವಾಗಿ ಇರುವುದು,
ಸುಜ್ಞಾನದಿಂದ ದೇವತಾರೀರವು ಸೆವ್ಯವಾಗಿ ಇರುವುದು, ಎಂದು ಚಿತ್ತ,
ದೊಳರರೆ ನಿನ್ನಂಗಸಂಗದೊಡೆನ್ನ ಸೃಪಾಂಗನೆಯನಿರೆ ಕರೂಣಿಸಜೇಕು,
ವೇದತೊಂದಾಸೊಂದು ದಿನಸದೋಳ್ ಸಮಾಸರಾಗಿರುವ ಸಖೀಜನ
ರನುಂದೆ ನಾನೊನೊನೊ ಒಂದು ನಾತು ನಾತಿಸಿಂದ ಸಕಲಜಮಾಥಂ
ಗಳಂ ಭಕ್ತಭೋಜ್ಯಂಗಳಂ ಕೊಡುವ ಸುವರ್ಣ ಸಮಾಸನರ್ಣಂಗಳಾದ
ರಕ್ಷಿಗಳಂದಲೂ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಕರವಾಗಿ ಕಾಣುವ ದಿವ್ಯಮುಖದಲೂ,
ಪ್ರಿಯೂತಿಗಳಂತಿರುವ ಕೃಂಗಳಂದಲೂ, ಭೂವಿಯು ಸ್ಪರ್ಶಿ ಕು
ದ್ವಿನುಂ ನಾತುವ ವುಚ್ಚಂಗಳಂದಲೂ, ಜ್ಞಾನಸಹಿತನಾಗಿ ಚತುರ್ವಿ
ಧಪುರುಷಾರ್ಪಂಗಳಂ ಐದು ಬಗೆಯಾಗಿ ಕರೆಯುವ ಐದು ಮೊಲೆಗಳಂ
ದಲೂ ಸಹಿತನಾಗಿರುವ ಒಂದುಧೇಸುವಂ ಗೋವದ್ಮ ವ್ರತಾಂಗಮಾಗಿ
ಪೂಜಿಸದೆ ವಿವಾಹನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೆನೆಂದು ಕವಧವಂ ಮಾಡಿರುವ ಎನ್ನ

ಯ ನೂತನ ಸುವಾಸನೆಯೊಡನೆ ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಈಗಕರುಣಿಸಿದ ಪಣಂ
 ಗಳೋಳು ಒಂದೊಂದು ಪಣಕ್ಕೆ ಸ್ವ ದೇಹವನು ನಿಮ್ಮಡಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಿದರೂ
 ತೀರದು, ಬೇಡುವವರೊಡನೆಗೆ ಅಪ್ಪಣ್ಣವನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಕೊಡುವ
 ನುಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ಏನಾದರೂಬೇಕೆನಿಸಿದರೆ ಉಂಟು, ಜಗವಂಧರಿಸುವ ಭುಜಗೀಂ
 ದ್ರಂಗೆ ದ್ವಿಜಗಳ ಗರಿಯೋಳು ಒಂದೇನು ಭಾರವೆ, ಅಗಾಧಜಲ ಉಳ್ಳ
 ಸಮುದ್ರನ ಜಲವನು ಕಲಶದಿಂ ತುಂಬಿಯಣಿಸಲು ತರವೆ, ಮೇಘವನು
 ಬೀಡಿ ನೀರಂಸುರಿಸಲು ಯಾರಿಂದಲಾದರೂ ಶಕ್ಯವೆ, ಸೂರ್ಯನು ಕೇಳಿ
 ಪ್ರಭೆಯು ತರಲುಬಹುದೆ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತ್ಯಂತರಿ ಕರಣ ದಯೆಗಳಿಂದ ಎನ್ನ
 ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಪೂರ್ಣವಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಅಡಿಗಡಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು ಶಕ್ಯವೆ,
 ಬಾಲಕುಕ ವಿಕಾದಿಗಳ ಉಕ್ತಿಗಳೋಳು ಸ್ಥೂಲಸೂಕ್ಷ್ಮಂಗಳೆಂಬ ದೋ
 ಷವನು ತರುಲತಾದಿಗಳೊಳಿರುವ ಉಪಕೃತಿನಚನವನು ಬಂದುವೇಳೆದ ನಿವೇ
 ಕಮಂಸ್ತುರಿಸದಂತೆ ಎನ್ನಿಂದೇನಾದರೂ ದೋಷಾಪರಾಧಂಗಳಿದ್ದರೂಕ್ಷಮಿ
 ಶಿ ಸುಖಹವದು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಸಲ್ಲುವದು; ಎಂದು ಬರೆದಿರುವುದು ನೋಡಿ
 ಪ್ರೇಮಾತಿಶಯ ಉಳ್ಳ ರಾಜೇಂದ್ರನು ನಸುನಗುತ್ತ ಮನವೆರಗಿ ರಾಣಿಯ
 ವಿಜ್ಞಾಪನಂಗಳಂ ಮನಗೊಂಡುತಟ್ಟಿ ಯೋಳು ತಂದಿರುವ ಫಲಪುಷ್ಪಗ
 ಳಂ ತಿರುತಿರೊಂಡು ಬದಲಾಗಿ ತನ್ನ ಬಳಿಯೊಳಿರುವ ಅಪೂರ್ವ ವಸ್ತುಗ
 ಳಂ ತುಂಬಿ ಚಿನ್ನದವಾಲೆಯೋಳು ತರುಣಿಯರ ಶಿಖಾಮಣಿ, ಸರಸ
 ವಚನಾಲಾವರಸಿಕಾಗ್ರಣಿ, ಸಗಮೋದ ಕಡುಜಾಣಿ, ಸಕಲಗುಣಸಂ
 ಪನ್ನೆ, ರೂಪಿಸಲ್ಲಿ ರತಿಯೆಂದು ಜಗದೊಳಗೆ ಪ್ರಖ್ಯಾತೆಯಾಗಿ ಇರುವ
 ಸೌಗಂಧಿನಿಯುಮನದೊಳಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವದು, ನನಮಲ್ಲಿಕಾಲತೆಯಿಂ
 ಬ ಸಖಿಯೆ ಎಳೆನುಡಿಯಿಂದಲೂ, ಕುಸುಮಗಳ ತುರಾಯಿ ಮಧ್ಯದಿಂ
 ದಲೂ ತಿಳಿಯ ಬಂದದ್ದಾಯಿತು, ಕರುವಿನೊಡಗೂಡಿ ಸುರಭಿಬಂತೆಂದು
 ತಿಳಿದು ಹರ್ಷದಿಂದಿರುವದು, ಲೀಲೆಯಿಂ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತಳಕಳಕಾಗಿ
 ಮಾಡುವೆನು, ಸಾಗರವನು ಶೋಷಿಸುವೆನು, ಮೇರುವನು ಮುರಿದಿಡುವೆನು
 ಪ್ರೀತಿಯ ವಿಷಯಳಾದ ನಿನ್ನ ಸಂತೋಷಾರ್ಥಮಾಗಿ ಒಂದುಧೇನುವನು
 ತಂದುಕೊಡುವೆನು ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿಯೆ ಇರುವದೆಂದು ಬರೆದು ನನಮಲ್ಲಿ
 ಕಾಲತೆಯಂ ಕರೆದು ಪ್ರೇಮ ಸನ್ಮಾನದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ವಾಲೆಯಂ ಕೊ

ಯಾಗಿ ಬರುವದು, ಅದೆಂತು ನೋಡುವೆನೆಂದರೆ:- ಸೂರ್ಯಗೌಳಮೊದಲಾಗಿ
 ಶನಿಗೌಳವೆನಿಸಿಗೂ ಏಳು ಗೌಳವೇಳುವದು, ಸೂರ್ಯಗೌಳವೆ ಅರಸು
 ಎನಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವದು, ಆ ಅರಸು ಶನಿವಾರ ಹಗಲು ಮೂವತ್ತು ಘಳಿಗೆಯು
 ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವನು, ಶನಿವಾರ ರಾತ್ರಿ ಘಳಿಗೆಮೂವತ್ತು ಆದಿತ್ಯ
 ವಾರ ಹಗಲು ಘಳಿಗೆ ಮೂವತ್ತು ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವನು, ಆದಿತ್ಯ
 ವಾರ ರಾತ್ರಿ ಮೂವತ್ತು ಸುಖಿತವಾಗಿ ನೋವುವಾರ ಅರವತ್ತು ಘಳಿಗೆ
 ಯು ನೈರುತ್ಯದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವನು, ಮಂಗಳವಾರ ಐವತ್ತು ಘಳಿಗೆ ಪ
 ಶ್ಚಿಮದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವನು, ಮಂಗಳವಾರವೇಷ ಹತ್ತುಘಳಿಗೆ ಬುಧ
 ವಾರ ಹಗಲು ಮೂವತ್ತು ಘಳಿಗೆವೆನಿಸಿಗೂ ವಾಯುವ್ಯದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ
 ನು, ಬುಧವಾರ ರಾತ್ರಿ ಮೂವತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಿವಾರ ಐವತ್ತು ಘಳಿಗೆ
 ಪಶ್ಚಿಮ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವನು, ಬೃಹಸ್ಥಿವಾರವೇಷ ಹತ್ತು
 ಘಳಿಗೆ ಶುಕ್ರವಾರ ಅರವತ್ತು ಘಳಿಗೆಯು ಈಶಾನ್ಯದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇರು
 ವನು, ಆಗ್ನೇಯವು ಹಾಳು ಮೂಲೆ ಯುನಿಸಿಕೊಂಬದು, ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ
 ಆದಿತ್ಯನಿದ್ದರೆ ದಕ್ಷಿಣದಿಂದ ಚಂದ್ರಾದಿಯಾಗಿ ಹೇಳು ಗೌಳಗು ಫಲವು
 ಹೇಳುವದು, ಸೂರ್ಯನಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರ್ಯ ಘನವುಳಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸಾಹ
 ಸಂಗಳ ಹೇಳುವದು, ಚಂದ್ರನಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಜನನ ಸ್ತ್ರೀಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮನ
 ಸ್ಸಂತೋಷ ಹೆಚ್ಚು ಧಾರಣೆಗಳ ಹೇಳುವದು, ಕುಂದನಲ್ಲಿ ರೋಗ ಮೃ
 ತ್ಯು ಜ್ವಾಂತಿಬಯ ಕಾರ್ಯನಾಶಗಳು ಹೇಳುವದು, ಮುಧನಲ್ಲಿ ಸಮಧಾರಣೆ
 ವ್ಯಾಪಾರಲಾಭ ಪಾಹನ ದ್ರವಾಹಗಳಿಂದ ಸಮಂಗಳಂ ಪೇಳುವದು,
 ಗುರು ಗೌಳಯಿಂದ ಮದುವೆ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶ ಗುರುಸಮಾಗಮ ಸ
 ನ್ಯಾಸ ವಾರ್ತೆಗಳಂ ಪೇಳುವದು, ಶುಕ್ರ ಗೌಳಯಿಂದ ಧಾರಣೇತಗ್ಗು
 ಸ್ತ್ರೀ ಸೌಖ್ಯ ವಾಹನ ಬೋಧಣ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಂದು ಹೇಳುವದು, ಶನಿ
 ಗೌಳಯು ಬಯ ಹಾನಿ ಕೂಡ್ಡಸಲ್ಲಾವ ಹೀನ ಕಾರ್ಯಗಳು ಹೇಳುವದು,
 ನದಾ ಶೂನ್ಯವೆಂಬ ಆಗ್ನೇಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವದಾ ನೆನನ ಕಾರ್ಯವಾಗುವದೆಂದು
 ಹೇಳುವದು, ಈಶವಿಯೇಳು ತಿಳಿದು ಪೇಳುವದು. ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು
 ಪರಿವೇಳು ನೋಡಬಹುದು, ಅಮಹ್ಯಾಗಂಧರೆ ಗೌಳನುಡದ ಇಂದ್ರಾದಿ
 ದಿಕ್ಕಿನೋಳು ಎಂಟುರೊಳಗೆ ಯಾವವೂ ಅವರಲೆಖ್ವನಂ ಮಡಗಿಕೊಂ

ಈ ಆಗಿನ ಸಕ್ಷತ್ರ ಲಿಖ್ಯವಂಕೂಡ ಅಂದಿನವರ ಸಂಖ್ಯೆಯುಂಜೊತೆನೂ
 ಡಿ ಆಗಿನತಿಥಿ ಸಂಖ್ಯೆಯುಂಕೂಡಿ, ಆಗಿನಯುವನಂಶೇರಿತೆ ಹತ್ತರಿಂಗು
 ಣಶಿ, ಹದಿನಾರರಿಂಭಾಗಿಸಲು, ಬಂದ ಲಬ್ಧಗಳಿಗೆ ಒಂದರಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ
 ಈಫಲಗಳು ಬೇಳುವದು, ಭೀತಿಯು, ಮರಣವಾತೆ, ತತ್ಯಗಳ ಆಗಮಸು,
 ಸ್ತ್ರೀಪ್ರಾಪ್ತಿ, ಕಲಹ, ಬಿವಾಹಾದಿಂದ ಮಾತತಕ್ಕದ್ದು. ಕಳ್ಳರೃತ್ತಾಂ
 ತ, ಪುಷ್ಪವಲಪ್ರಾಪ್ತಿ, ತಾಂಬೂಲಭೋಗ, ದ್ರವ್ಯಲಾಭ, ಬುದ್ಧಿ ಪ್ರಮಣ
 ವಾತೆ, ಕಾಗದವತ್ರಬರೊಣ, ಒಳ್ಳೆಸ್ತ್ರೀಸಲ್ಲಾಪ, ಮೈಷ್ಠಾನ್ನ ಭೋ
 ಜನ, ಬಂಧುಗಳಮಾತೆ, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಾರವಿ ಧರ್ಮಸಮಾಚಾರವು, ಆಸಂ
 ದ ಸಂತೋಷ ಸಮಾಚಾರ ಕ್ರಮಣ. ಈ ಹದಿನಾರು ಫಲಗಳು ನೋಡಿ
 ಹೇಳುವದು. ಗೌಳಿಯು ಒಂದುನೂಲಾಗಲಿ ಮೂರುನೂಲಾಗಲಿ ನುಡಿ
 ದರೆ ಪುರಣವಯವೇಳುವದು. ಎರಡು ಐದು ಆರು ನೂಲು ನುಡಿದರೆ ಕು
 ರಂಗಳವೇಳುವದು. ನಾಲ್ಕು ಏಳು ಎಂಟು ನುಡಿದರೆ ಕಲಹ ವೈರಗಳಂ
 ಬೇಳುವದು. ಇವಲ್ಲದೆ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಫಲಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇಂದ್ರದಿಕ್ಪಸಲ್ಲಿ
 ಒಳ್ಳೆದು, ಆಗ್ನೇಯದಿಕ್ಪಸಲ್ಲಿ ಕಲಹ, ಯಮದಿಕ್ಪಸಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಲಾಭ,
 ನೈರುತ್ಯದಿಕ್ಪಸಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ, ವರುಣದಿಕ್ಪಸಲ್ಲಿ ಪತ್ರಕಾಗಮನ, ವಾಯು
 ವ್ಯದಿಕ್ಪಸಲ್ಲಿ ದೇಶಗಮನ, ಕುಜೇರದಿಕ್ಪಸಲ್ಲಿ ಜಯ, ರಾಶ್ವನೈದಿಕ್ಪಸಲ್ಲಿ
 ರಾಣಿ, ಈಮೇರೆ ಬೇಳುವದು. - ಸ್ಥಿರವಾರ ಜಯ. ಕನ್ಯಾಪ್ರಾಪ್ತಿ,
 ಪುತ್ರೋತ್ಪನ್ನ, ಪುರುಷಪ್ರಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ಪಕ್ಷಿಣ ಗೌಳಿಯು ಶೀನುನ
 ಳ್ಳೆದು, ಸಸ್ಯವಾದ ಮಳವೈರು, ಪ್ರಮಾಣ ಪ್ರವೇಶ, ರೋಗವಾರ್ಷ
 ಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಮೆಂಬ ಎಡೆಗಡೆಯ ಗೌಳಿಶೀನುಗಳು ಒಳ್ಳೆದು, ಅರ್ಧ
 ಕಾರ್ಯ ಗರ್ಭಸಮಾಚಾರ, ಕೊಡುವಳ ತರುವಳ ನೂತನ ಸಾಧ್ಯಕಾಲ
 ವಲ್ಲಿ ಭೈರವದಲ್ಲಿ ಎದುರು ಗೌಳಿಶೀನು ಸುಖಬಳ್ಳೆದು, ಕಾರಾಗೃಹಮೋ
 ಚನ, ವಕ್ಯವದಾರ್ಥ ಲಾಭ, ಭೀತಿ ಕುಕಿ, ಕೃತ್ರಿನು ಕಾರ್ಯಭಯದಲ್ಲಿ
 ಜನ್ನು ಹಿಂದೆಗ ಗೌಳಿ ಶೀನುವಳ್ಳೆದು, ಇವಿವ್ಯವ್ಯಾಪಾರ ದೇನಕಾರ್ಯ
 ವನಸ್ಥಾದನೆ ಕೃಷಿವ್ಯಾಪಾರಗಳಲ್ಲಿ ನೆತ್ತಿಮೇರೆ ಉದ್ಯುಗದಿಕ್ಪನ ಗವುಳ
 ಶೀನು ಒಳ್ಳೆದು, ಮಿತ್ರಕಾರ್ಯ ಕೋಪಾಧಿಭಸನಗಳಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞಕಾರ್ಯ
 ಗಳಲ್ಲಿ ಗೋವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಳಕ್ಕಾಗಿ ನುಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆದು, ಕುದುಕ್ಕುಗ

ಗ ವಿವಿಕ್ತಗುಳಲ್ಲಿ ನುಡಿಸರೆ ಉಭಯವಿವಿಕ್ತಗುಳೆ ಫಲಂಗಳಂ ನೋಡಿ ಮಿ
 ಳ್ಳು ಫಲವಂ ಹೇಳುವದು ಎಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಂದ ತಾಸ್ತೀಯನಾಗಿ
 ದೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಪಲ್ಲಿ ಕಕುಸವ ಮರಾದ್ಯದೊಂ ಕೇಳಿದ ಸುಗಂಧಮಹಾ
 ರಾಯನು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ದೇಕಾದ ಉಡುಗೆಯೊಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳ್ಳು
 ಹಿಂ ಆ ಸಭೆಯಿಂದಿದ್ದು, ಸುಧ್ಯಾವಿ ಕರ್ಮಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿ ಪ್ರೀಯ ಮಿತ್ರ
 ರಾದ ಸ್ವಜನರಿಂದ ಸಹಿತನಾಗಿ ರಾಜಭೋಗ ಯೋಗ್ಯನಾದ ಆ ರೋ
 ಗಣೆಯಂ ಪೋಡಿ ಕರ್ಯಾಗೃಹದೋಳ್ ರತ್ನಪರಿಯಂಕದಲ್ಲಿ ನಿದ್ರಾಸು
 ಖದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲು; ಉಪಕಾಲದೋಳ್ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಂ ಕೈವಾರಿ
 ನುವ ಸಕಲವಾದ್ಯಂಗಳಂ ಗಾಯಕರು ಪಾಡುವ ಉದಯರಾಗಾಲಾವಗ
 ಳಂದ ಎಚ್ಚರಂಗೆೊಂಡು ದೇವರುಗಳಂ ವಿಪ್ರಸುಗ್ಮಂಗಳಂ ಕಪಿಲದೇ
 ಸು ಫಲಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ನೋಡಿ ನಿಜದೇವತಾಸ್ತುತಿಯಂ ವೇಳುತ್ತಾ ಕತವ
 ಧದಿಂ ಚಲಿಸುತ್ತಾ ಇಂದ್ರ ದಿಕ್ಕಿನೋಳ್ ಸೂರ್ಯನ ಕುದುರೆಗಳಿಂದ ತುಳ
 ಯಲ್ಪಟ್ಟು ಉಪನುಗಿರಿ ಪ್ರದೇಶದಿಂದಿದ್ದು ಇರುವ ಗೈರಿಕಾಧಿ ಧಾತು
 ಧಾತುಗಳೋ? ನೂರ್ಯಾಯುವದಿಂ ಭೇದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಂದೇಹರ ದೇಹ
 ಭಾಯದಿಂದ ಹೊರಟು ಹಲ್ಲಿ ಇರುವ ರಕ್ತಂಗಳೋ? ಉದಯಗಿರಿಯೊ
 ಳುವ ಸಸ್ಯಸಿಗಳು ಹರಡಿರುವ ಕಾವಾಯ ವಸ್ತ್ರಂಗಳೋ? ಮಿತ್ರನಂ
 ಕೂರಿತು ಸ್ನಿಗ್ಧಯರಿಂದೆರಚಲ್ಪಟ್ಟಿರೋ? ರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಸರಸ
 ಕ್ರಿಡಾಡಿಗಳು ಮುಗಿಸುವೆ ಬಿಡುವಿದ್ದು ಬಿರುವ ಜಾರಜಾರಿಯರ ಹೃದ
 ಯ ಕೋಪಾಗಿ ಪ್ರಭೆವೋ? ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಾಮಿನಿಯು ಪೊದ್ದಿರುವ ಚಂ
 ದ್ರಗಾವಿಯ ಮೇಲು ಮುಸುಗಿನ ವಸ್ತ್ರವೋ ಎಂದು ತೋರುವ ಪ್ರಭೆ
 ಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಉದಯಿಸುವ ಸೂರ್ಯರಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ ಸ್ನಾನಸಂಧ್ಯಾ
 ದಿ ಸತ್ಯಕರ್ಮಂಗಳಂ ಮಾಡಿ ತತ್ಕಾಲೋಚಿತಂಗಳಾದ ಮಹಾವಾನಂಗಳಂ
 ಕೊಟ್ಟು ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಭೋಜನೋಪಚಾರ
 ರಂಗಳಂ ವರಿಗುಹಿಸಿ, ನಿತಜನವುಳ್ಳ ಬಂದುರಂಗ ಮಾಳಿಗೆಯ ಹ
 ಜಾರ ದೋಳ್ಪಟ್ಟಿತು ವಿವ್ಯಾಸಾಗವರೆಂಬ ಉಪಾಧ್ಯರಂ ಕರಕಿ ಪ್ರತ್ಯ
 ತ್ವಾನಾದಿಗಳಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಕ್ಕೊಂಡು ಅವರ ಸಂಗತ ಪ್ರ
 ಪಂ ಚದಲ್ಲಿಗೊವುಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರಂಗಳಾಗಿ ಇರುವವು

ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜಗದ್ರಾಸಿ ತೋರುವವು, ಅವರೊಳ ಸುವರ್ಣ ಸಮಾನ
 ಬುಲೆದ್ದಾಗಿ ನೂರು ಕೈಂಗಳಿಂದಕೂಡಿ ಸ್ತ್ರೀಮುಖ ಬುಲೆದ್ದಾಗಿ ನಮ
 ಮೊಲೆಗಳಿಂದ ಸಕಲ ಇವ್ವಾ ದಂಗಳೊಳಕೆವೆ ವೇಸುಗಳು ಎಂತಿರುವರು
 ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಲಕ್ಷಣ ಸ್ವರೂಪ ಮಾತೃತ್ವ ದಾನದಿಂದಂಟಗುವೆ
 ಪುಣ್ಯಫಲ ನಿಶೇಷಂಗಳಂ ಸವಿಗೆ ಬೋಧಿಸು ಬೇಕೆಂದ ಸುಡಿಯುವ ಆರಾ
 ಜಕುಮಾರನ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ, ವಿದ್ಯಾಸಾಗರನು ಅದ್ವೈತಂ ವಿನೋದನಗ
 ಗಿ ಸರೂಪಿಸಿದನೆಂದೆಂತನೆ:-ಎಲೈ ವೀರ್ಭಾರ್ಯಾಸ್ತುತನಾದರಾಜ ಕುಮಾರ
 ರನೆ ! ಸಾಂಧ್ಯಾಸದಿಂದ ಕೇಳು, ಇದು ಭಾರತದೊಳದುವೆನು ವಸಿಷ್ಠನು
 ಸಿಯು ಕಲ್ಯಾಣವಾದರಾಯನಿಗೆ ಸರೂಪಿಸಿದನು, ಅದುಹೃದಯದರೆ :-

ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಗೋವುಗಳುಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಂದ ಸೃಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು
 ಆಬ್ರಹ್ಮಸಂಕುರಿತು ಲಕ್ಷವರ್ಷ ತಪನಂನಾಡಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಂದ ತಮಿಗೆ
 ಅಲಂಕಾರಾರ್ಥವಾಗಿಯು ಸಾಧನಾರ್ಥವಾಗಿಯು ಬೇಕಾಗಿರುವಕ್ಕೂ
 ಬುಗಳಿಂ ತಮ್ಮಿಂದಲೋಕಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಆಗುವ ಉಪಕಾರವಂ ತಮ್ಮಗೋಮ
 ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ವಕುದ್ಧಿ ಕರತೃವಂ, ನೂತನಸಕಲಯಜ್ಞಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ತ
 ಮ್ಮನ್ನೇ ದಕ್ಷಿಣೆಯಾಗಿ ಕೊಡುವಂತೆಯು, ತಮ್ಮ ದಾನದಿಂದ ಕೊಡುವವನ
 ಗೆ ಸಕಲಪುಣ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯುಂ ತಮ್ಮ ನಿಂದಿತಿಬಾಧಿಸುವರಿಗೆ ಅನೇಕವಾಪ
 ಪ್ರಾಪ್ತಿಯುಂ, ಇವು ಎಲ್ಲವೆಂಬರವಾಗಿ ಕೇಳಿ ಪಡದುಕೊಂಡು ತಾವುಲೋ
 ಕೋಪಕಾರ ಮಾಡ ರಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಂಗಳೆಂ ನೆಹಿತಿ ಅವತರಿಸಿ ಇರುವವು
 ರಿಂದ ಗೋವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಪುಣ್ಯ ಪೆಸ್ತುಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಕ್ಷೀರವ
 ಧ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಸಕಲ ಯಜ್ಞಾದಿ ಪೂರ್ತಿಯು, ಸಮಸ್ತ ದೇವತಾತು
 ಪ್ತಿಯು, ಸರ್ವ ಪಾತ್ರಿಗಳ ಪೂಜನೆಯು, ಗೋವುಗಳಿಂದಲೇ ಉಂ
 ಟಗುವೆದು, ಎರಡರಿಂದ ಆರರವರಿಗೂ ಸ್ತನಿಗಳಂಯು ಬಿಳಿದು ಕಪ್ಪು
 ಕೆಂಪು ಹಳದಿ ವರ್ಣಗಳಿಂದಲೂ ಮಿಶ್ರವರ್ಣಂಗಳಿಂದಲೂ ಬಹುವಿಧಂ
 ಗಳಾಗಿರುವವು, ಎಳೆಯ ಕರುಗಳೊಳ್ಳಿ ಸೆನ್ನೈದಿಬಾಗಿ ಕ್ಷೀರವಂ ಕರೆಡಿ
 ಕನಿಬಿಡೇನುವೆನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ ಸತ್ಪಾತ್ರನಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಭೂಮಾ
 ದಿಗಳಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಕರೆಯುವ ಕಂಚು ಸುತಿಯು ಫೋಕ್ತ ದಕ್ಷಿಣಾಪುರ
 ಸ್ಕರವಾಗಿ ದಾಸನಂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇಂದ್ರ ಪದವಿಸುವೆನು ಬೈದಿಜಂದ್ರಲೋ

ಕದೊಳು ಹಸುವಿನ ಬಂದೊಂದು ರೋಮಕ್ಕೊಂದೊಂದು ವರ್ಷದಮೇ
ಲೆಗೆ ಇಂದ್ರಭೋಗವನ್ನನುಭವಿಸುವನು, ಕರೀ ಹಸುವನ್ನು ಈಹೇಳಿದ
ಪ್ರಕಾರ ಸತ್ಕುರಿಶಿ ಶೋತ್ರಿಯನಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಕೊಡಲು ವಸ್ತು
ಲೋಕಪ್ರಾಪ್ತಿ ಉಂಟಾಗುವದು, ಇದೇ ಮೇರಿಗೆ ಎಳೆಕೆರುವಿನಿಂದೊಡ
ಗೂಡಿದ ಬಿಳಿಹಸುವನ್ನು ದರಿದ್ರನಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ವರಾಣ
ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಾಸಉಂಟಾಗುವದು, ಕುಟುಂಬಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೊ
ಸ್ಕುರ ಹೊಂಬಂಣವಾದ ಗೋವಂ ದಾನವಂ ಕೊಡಲು ಕುಬೇರಲೋಕ
ದಲ್ಲಿ ಸೌಖ್ಯ ಉಂಟಾಗುವದು, ಧೂಮ್ರವರ್ಣವಾದ ಗೋವಂ ದಾನವ
ನ್ನು ಆಶ್ರಿತನಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಕೊಡಲು ಪಿತೃ ಋಣಮುಕ್ತನಾಗಿ ಎ
ತ್ಯಲೋಕ ಭೋಗವಂ ಪಡೆನನು, ಹಳದಿವರ್ಣವಾದ ಹಸುವಂ ದಾನ
ವಂ ಕೊಡಲು ವಿಶ್ವೇದೇವಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಾಸವಂ ಗೈವನು, ಅಮಲವರ್ಣ
ವಾದ ಗೋವಂ ದಾನವಂ ಶಿವಪ್ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ಶಿವಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿ
ಉಂಟು, ಚಿತ್ರವರ್ಣವಾದ ಗೋವಿನ ದಾನವಂ ಕಾಂಸ್ಯ ದೋಹನ ಸಹಿತ
ವಾಗಿ ಸತ್ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲು ನಿಚಿತ್ರ ಭೋಗಂಗಳನ್ನನುಭವಿಸುವನು,
ಇದಲ್ಲದೆ ಯಜ್ಞಾದಿ ಉಪಕರಣಂಗಳಂ ವಹಿಸುವ ಸಾಧುವಾಗಿ ಎಳೆದಾಗಿ
ಚೆನ್ನಾಗಿರುವವೃಷಭವಂ ರತ್ನಶೃಂಗ ಗಳಿಂದಲುಂಕರಿಶಿ ಆಹಿತಾಗ್ನಿಗಳಾದ
ವರಿಗೆ ದಾನವಂ ಮಾಡಲು ಮೂರುಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿರುವಮಂಗಳ
ಳಾದ ಸುಖಂಗಳನ್ನು ಐದುವನು ಸಂಕಯವಿಲ್ಲ, ಕಷ್ಟಾಗಿರುವ ಕಂಠಮೊ
ಳಗೂಡಿ ಎಳೆದಾಗಿ ಸಾಧುವಾದ ಸುಲಕ್ಷಣವುಳ್ಳ ವೃಷಭಗಳಂ ಅಲಂಕಾರ
ಸಹಿತವಾಗಿ ದಾನವಂ ಕೊಡಲು ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿರುವನು,
ಕೆಂಪುವರ್ಣವಾಗಿ ಮುಖದಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಂಬು ಕಾಲು
ಗೊರಸುಗಳು ಸಹ ಬಿಳಿವಾಗಿರುವ ವೃಷಭವು ನೀಲವೃಷಭವೆನಿಸಿ ಕೊಂ
ಬುವದು, ಇಂಥಾನೀಲವೃಷಭವನ್ನು ಹೋಮಪೂಜ್ಞಿಕವಾಗಿಪೂಜಿಸಿ ಸತ್ಪಾ
ತ್ರವೊಳು ದಾನವಂ ಕೊಡಲು ಕುಲಕೋಟಿ ಸಮೇತವಾಗಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ
ಪುಣ್ಯಲೋಕವನ್ನು ಐದುವನು, ಮತ್ತು ಅಸ್ತೃತರೂಪವಾದ ಹಾಲು
ಮೊಸರು ತ್ಯವ್ಯಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಗೋವುಗಳು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ
ಕುಣಿನಲ್ಲಿ, ಶೋತ್ರದಲ್ಲಿ, ಕರಿರದಲ್ಲಿ, ಧಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ

ಹಿಂದೂಗಡೆಯಲ್ಲಿ, ಪಾರ್ಶ್ವನಗಳಲ್ಲಿ, ನದಿಯಲ್ಲಿ, ಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ, ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವದಾ ಸರ್ವತ್ರ ಇರುತ್ತ ರಕ್ಷಿಸಲಿಯಂಬ ಅಪೃತಾಪ್ಯ ಗೋಮುತ್ರವೆಂ ತ್ರಿಸಂಧ್ಯಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪಡೆದರೆ ಸಕಲ ವಾಮಗಳೂ ಹೋಗಿ ಯಜ್ಞಾಫಲ ಉಂಟಾಗುವದು, ಒಂದು ಗೋದಾನಕ್ಕೆ ಫಲ ಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ಹೇಳಿತೋ ಆ ಮೇರೆಗೆಯಜ್ಞಕ್ಕೆ ಗೋದಾನವೆಂ ಮಾಡಿದರೂ ಫಲವು ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುವದು, ಗೋದಾನವನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವಿಸರ್ಜಿ ಯಲ್ಲೂ ಮಾಡಲು ಹಿಂದೆಹೇಳಿದ ಫಲಗಳುಂಟು, ಇದಲ್ಲದೆ ಅನಾಮಾಸ್ಯ ಪೂರ್ಣವೂ ಸಂಕ್ರಮಣ ವೈಶೇಷಾತ ನುಪಾಲಿಸು ಗ್ರಹಣ ಶುದ್ಧ ತೀರ್ಥಾರ್ಪಣೆ ಪ್ರತಾಂಗ ಸಾಧ್ಯಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲಂಕೃತವಾಗಿ ಕರಸುತ ಕರೆಯುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಗೋವಿನವಾನವೆಂ ಪರಿದ್ರವಾಗಿ ಶೋತ್ರಿಯ ನಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಯಥೋಕ್ತಾಲಂಕಾರವೆಂನೂಡಿ ದಕ್ಷಿಣಸಹವಾಗಿ ಪುಷ್ಪವೆಂಪಿಡಿದು ಉದಕಧಾರಾ ಸುರಸ್ಸರವಾಗಿ ಮಂತ್ರದಿಂದಕೊಡಲು ದೇವವೈಲಕ್ಷಣ್ಯ ಕಾಲವೈಲಕ್ಷಣ್ಯ ವಾತ್ರವೈಲಕ್ಷಣ್ಯ ವಸ್ತುವೈಲಕ್ಷಣ್ಯ ಸುಸಾರವಾಗಿ ಅನೇಕವಾದ ಅಗ್ನಿಪೂಜೆನು ಅತಿರಾತ್ರ ವಾದವೇವೂಪ್ಪ ಮೇಧಾದಿ ಫಲಂಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡುವದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಉಭಯತೋಮುಖ ಗೋದಾನವೆಂ ಫುಟಪಾತ್ರ ತಿಲದರ್ಪ ಮಾಡಲಾಡ ಉಕ್ತವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿ ತನ್ಮಂತ್ರದಿಂದ ಜಪಿಸಿ ಸತ್ಪಾತ್ರವೊಳು ವಿಕೇಷ ದಕ್ಷಿಣಾ ಸಂತಮಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಮೇರೆಗೆ ಸಕಲ ಸುವತ್ಸುನ್ಮುದ್ದಿ ಯುತನಾಗಿ ವಾಸನೆಂಕೊಡಲು ಇಂದ್ರಾದಿ ಲೋಕಂಗಳೆಂ ಪಡೆದು ಅಲ್ಲಿಯ ಘೋಗಂಗಳೆಂನನುಭವಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕನೆಂ ಐರುವನು, ಇಂಥಾ ಉಭಯತೋಮುಖಿ ಗೋವಿನ ವಾನವೆಂ ಗ್ರಹಣಾದಿ ಪುಣ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಬ್ಬ ವಸ್ತು ವಸತ್ವದಿ ಪುಣ್ಯಲೋಕಂಗಳೆಂ ಚರಕಾಲನನುಭವಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಪದವಿಯೆಂ ನೈವವನು, ಇಂಥಾ ಉಭಯತೋಮುಖಿ ಗೋದಾನವನ್ನು ಅನೇಕವಾಗಿ ಪುಣ್ಯ ಕಾಲಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ಪೂಜ್ಯನಾಗಿ ನಾಯುಧ್ಯನು ನೈವವನು, ಈಮೇರೆ ತಿಲಗೋದಾನ ರಜತಗೋದಾನ ಸ್ವರ್ಣಗೋದಾನಂಗಳು ಮಾಡಲು ಸಕಲ ಪಾಪದಿಂದ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟು ಸಕಲ ಸುವತ್ಸುನ್ಮುದ್ದನಾಗಿ ಆದಿತ್ಯ ಲೋಕನೆಂ ಪಡೆವನು, ಈ ಗೋದಾ

ಹಗಳೆ ಪೋಡಕ ಮಹಾದಾಸದಲ್ಲಿ ದಶಮಹಾದಾಸದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ದಶದಾಸ
 ದಲ್ಲಿಯೂ ಆದಿ ಮಧ್ಯಂತಗಳೋಳು ಪ್ರತಿಪಾದಿತಂಗಳಾಗಿ ಇರುವವು,
 ತಪೋಡಕ ಮಹಾದಾಸಂಗಳೂ ಯಾವವೆಂದರೆ.—ತುಲಾ ಪುರುಷದಾಸ,
 ಪಂಚ ಲಾಂಗಲ ದಾಸ, ಮಹಾಯೂದಾಸ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಾಸ; ಹಿರಣ್ಯ
 ಗರ್ಭದಾಸ, ಕಲ್ಪಪಾದದಾಸ, ಗೋಸುತಸುಧಾಸ, ಹಿರಣ್ಯ ಕಾಮಧೇ
 ನು ದಾಸ, ಸಾಲಂಕೃತಾಹೂಯ ಕನ್ಯಾದಾಸ, ಹಿರಣಾಶ್ವರಥದಾಸ, ಹಿ
 ರಣ್ಯ ಹಸ್ತಿರಥದಾಸ, ವಿಶ್ವಚಕ್ರದಾಸ, ಕಲ್ಪಲತಾದಾಸ, ಸದ್ವಸಾಗರ
 ದಾಸ, ರತ್ನದೇನುದಾಸ, ಮಹಾ ಬೂತಘಟದಾಸ, ಇಂತೆಂದು ಹದಿನಾರು
 ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವವು, ಈ ಪೋಡಕ ಮಹಾದಾಸಕ್ಕೆ ತು
 ಲಾ ಪುರುಷದಾಸವೆ ಆದಿವಾಗಿ ಕಲ್ಪ ಪ್ರತಿಪಾದಕ ನಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಎ
 ನಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಚಾರ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮನದಸ್ಯ ಹೊತ್ಸ ಜಾಪಕ ಪಾಪಕರೆಯ
 ಸದ್ವಿಶಂತಿ ಪುರುಷ ಪರಾಣಾತ್ಮಿಕವಾಗಿ, ಆಗ್ನಿಕುಂಡ ಚತುಷ್ಪದಾ
 ಬ್ಬಿತನಾಗಿ, ಗೋವಿಂದೋನಾಪತಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಮೊದಲಾದ ತುಲಾಂಡ
 ಪ್ರತಿಮೆಗಳು, ಇನ್ನು ಸಮಗ್ರಹ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು, ಕರತಳ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು
 ಮುಂತಾದ ಕಲ್ಪೋಕ್ತ ದೇವತಾ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಸಹಿತನಾಗಿ, ಬುಗ್ಬಜು
 ಸ್ನಾನಾಭರಣ ಮುತ್ರಂಗಳಿಂದ ಯಥಾವಿಧಿಯಾಗಿ, ಸಮಿದಾಪ್ಯ ಚ
 ರಂಗಳನ್ನು ಸುಕ್ರಾನಗಳಿಂದ ಯಜಮಾನನ ಕರ್ಮ ಕೊದ್ದೇತತ್ಯಾಗ
 ಯುತವಾಗಿ ಹವನನ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಸುರ್ವಣ ತುಲಾ, ರಜತ ತುಲಾ
 ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಇರುವದು, ಕಡಿಮೆ ಹದಿನೈದು ದಾಸಂಗಳು ತು
 ಲಾ ಪುರುಷ ದಾಸನನ್ನೆ ಅನುಕಲ್ಪವಾಗಿ ತಾಳ್ದು ವಿಕೃತಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಡು
 ಇರುವವು, ಈ ಪೋಡಕ ಮಹಾದಾಸಂಗಳು ಪ್ರಭುತ್ವ ಉಳ್ಳವರಿಂದ
 ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ವೇದಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಪನ್ನರಾದ ಯೋಗ್ಯರಿಂದಲೆ ಪ್ರತಿಗ್ರ
 ಹಿಸುವಂಥಾವು ಸರ್ವ ಸಾಧಾರಣವಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಮಹಾ ದಶದಾಸಂ
 ಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ ಕನಕದಾಸ, ಅಶ್ವದಾಸ, ತಿಲವತ್ಸತದಾಸ, ಗಜದಾ
 ಸ, ಭೂದಾಸ, ಸೊಪ್ಪುರೋಪಕರಣ ಸಹಿತ ಗೃಹದಾಸ, ಕನ್ಯಾದಾಸ
 ಕುಬಿಳೀನು ದಾಸ, ದಾಸೀದಾಸ, ರಥದಾಸ, ಇಂತೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತಿ
 ರುವವು, ಇದು ಸಂಪನ್ನರಿಂದ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು, ಇದಲ್ಲದೆ ಕೇವಲದಶದಾ

ಸಗಮ ಯಾನೆನೆಂದರೆ—ಗೋದಾನ, ಭೂದಾನ, ತಿಲದಾನ, ಹಿರಣ್ಯದಾನ, ವಿಸ್ತಾರದಾನ, ವಸ್ತ್ರದಾನ, ಧಾನ್ಯದಾನ, ಗೃಹದಾನ, ರಾಶ್ಯದಾನ, ಲಗನದಾನ ಎಂದು ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇರುವುದು. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ವಿಧದ ಗೃಹದಾನಗಳುಂಟು. ಈವೇಳೆ ದಾನಗಳಿಗೆ ವೇಕಾಲ ವಸ್ತುವಾತ್ಮಕವಾದವಾದವುಗಳೆಂದು ಸಾರವಾಗಿ ಫಲಗಳುಂಟಾಗುವವು. ಈ ದಾನಗಳೆಂ ಕೊಡುವಾಗ ಅನೇಕಗಳಿಗೆ ದಂತನುಪಿಡಿದು ಕೊಡಬೇಕು. ಅಥವಾ ಕೆಲವುಂ ಭೋಗಗಳಿಗೆ ಪುಷ್ಕವಂ, ಮೃಗಾದಿಗಳಿಗೆ ಕೊಂಬುಗಳಂ, ಅಥವಾ ಸ್ತನನಾಭೀಮುಷ್ಯವಂ, ರಥಕ್ಕೆ ಸೇವಿದ್ಯವಂ, ಗೃಹಕ್ಕೆ ಮುದ್ರಾಸ್ತಂಭಮಂ, ಕನ್ಯೆಗೆ ಕರನ, ಮೂವುಗೆ ಸಂಗಲಂ, ವಾಸಿಗೆ ಮುಂದಲೆಯಂ, ಕದಿಮೆ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಅವವಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದು ಕೊಡಬೇಕು. ಲೋಕದೋಳನವೇರಿಗೂ ಸಮಸ್ತದಾನಗಳಂ ಪರಿವರಿಗೆ ಇವ್ಯಾಥಾ ಪ್ರವಸಾದವಾಗನ ತ್ಪ್ರೀತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ವಸ್ತುಗಳಂ ಕರವಾದ ಸತ್ಯಗುಣವು ವಾಸವೇಸರಿ, ದಾನದಿಂದ ಮುಪ್ಪಾದ ಸತ್ಯರೂಪಗಳೊಳ್ಳುವ ವಸ್ತುಗಳಂ ತ್ರಾದಿಸ್ತಾನಾತಿರಿಕ್ತ ದೋಷಂಗಳು ಹೋಗುವವು, ದಾನವೇ ದಕ್ಷಿಣೆಯನುಕೊಂಬುದು, ದಾನದಿಂದ ಕರುಗಳು ಮಿತ್ರರಾಗುವರು, ದಾನದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಕಾರ್ಯಂಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವವು, ದಾನದಿಂದ ಮುರಾರೋಗ್ಯಾಪ್ಯಭಿಸ್ತದ್ವಿ ಆಗುವುದು, ಪ್ರತಿದೋಷಗಾಗಿ ದಾನವೇಕ್ರಮವು, ದಾನವೇ ಪುಣ್ಯವು, ದಾನದಿಂದ ದಾತೃವೇನುಕೊಂಡು ಜಗತ್ಸಾಕ್ಷರಾಗಿ ಮುಪ್ಪಾರುವರೆಂದು ಪಾಶ್ವತವಾದ ಸ್ವರ್ಗಾದಿ ಪುಣ್ಯಲೋಕ ಭೋಗಂಗಳ ಸಮವಾಗಿ ಅನುತರಸೂರ್ಯಮಂಡಲವಂ ಭೇದಿಸ್ತವಾದ ಸಾಯುಜ್ಯ ಪದವಿಯನ್ನೈದುನವರುಂಟು ಸಕಲಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಾದವ್ಯಾಗಂಗಳೋಳಂ ಜೇಳುವದು, ಸಕಲವಸ್ತುಗಳು ದಾನ ದಿಂದರಲ್ಲೇ ಸೃಷ್ಟಿಗಳಾಗಿರು ನವು, ಕೌಠೇಯಗಳೊ ಂದರೆ ದಾನವಲ್ಲಿ, ಸ್ವಜಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರವಕ್ಷಿಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಶದಲ್ಲಿ, ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ, ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ, ಭೋಗದಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಮೊಸರು ತುಪ್ಪ ಗೋಮಯ ಗೋಮೂತ್ರಗಳೆಂಬ ದಂಚಗನ್ಯೆ ಸಿದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ, ಕುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ, ಐಶ್ವರ್ಯದಲ್ಲಿ, ಕಾಯಕುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ, ಭೂತವೇರಿತ ಪಿತಾಪಾ ದ್ಯುಚ್ಚಾಟನದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವದೇಶಂಗಳೋಳಂ ಸರ್ವಕಾಲದೋಳಂ ಪೂಜ್ಯ

ಗಳಾಗಿ ಇರುವವು; ಸಮಸ್ತ ಲೋಕಂಗಳಿಗೂ ತಾಯಿಯಾದ ಗೋವು
ಗಳಂ ಕಂಡು ಸತೆಯುವಲ್ಲಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆವಾಗಿ ಪೋಗುತ್ತಾ ಕೈಯಿಂದ ಸ
ವರಿದರೆ ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿದಫಲ ಉಂಟು, ಚರ್ಮವು, ರೋಮಂಗಳು,
ಶೃಂಗಗಳು, ಪಾದಂಗಳು, ಕ್ಷೀರಗಳು, ಮಾಂಸಗಳು ಮುಂತಾದ ಸಕಲವು
ಯಜ್ಞಾದಿಸಾಧನಂಗಳಾಗಿಯೂ ಸರ್ವೋಪಯುಕ್ತಂಗಳಾಗಿಯೂ ಇರು
ವಂತೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿರುವ ದೇವುಗಳಿಗಿಂತಾ ಪವಿತ್ರವಾಗಿ ಪಾವ
ಪರಿಹಾರಕವಾಗಿ ಇರುವನನ್ನು ದೊರೆಯಲಾರೆದು, ಸಕಲಕ್ಕೂ ತಾಯಿಯೊ
ಗಿ ಅನ್ಯತನಂ ಕೊಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸುವ ಗೋವಿಗೆ ನಿತ್ಯವು ನಮಸ್ಕಾರನಂ
ಮಾಡುವೆಕು, ಮಾಂಧಾತ, ನಹುಪ, ಯಯಾತಿ, ಮೊವಲಾದ ಚಕ್ರವ
ರ್ತಿಗಳು ಗೋಪೂಜೆಯಿಂದ ಗೋದಾನದಿಂದಲೂ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಅಧಿಕವಾದ
ಪದವಿಯಂ ಪಡೆದರು, ಗೋಸಂಬಂಧವಾದ ವಂಚಗವ್ಯದಿಂದ ಸಕಲದೇ
ಹಂಗಳು ಸಕಲ ಪದಾರ್ಥಂಗಳು ಶುದ್ಧಿಯಾಗುವವು, ಗೋಪ್ರದಕ್ಷಿಣ
ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣ, ಗೋನಮಸ್ಕಾರವೆ ಸಕಲದೇವತಾ ನಮಸ್ಕಾರ, ಒಂದು
ಗೋಮಾತ್ರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಸಕಲ ಧರ್ಮವು ಬರುವದು, ಹಸುಗಳೆ
ಬ್ರಹ್ಮನೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಮಹೇಶ್ವರನೆಂದು ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳೆಂ
ದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಮಂತ್ರನಂ ಜಪಿಸಿದರೆ ಸಕಲ ಪಾಪಂಗಳಂ ಪರಿಹ
ರಿಸಿ ಸಕಲೇವಾರ್ಥಂ ಕೊಡುವದು, ಗೋವಿಗೆ ಆಹಾರವಾದ ಧಾನ್ಯಂ
ಗಳಂ ತೊಳೆದು ಪಾಕನಂ ಮಾಡಿ ಭುಜಿಸಿದರೆ ಸಕಲ ಕೃಷ್ಣ ಫಲಗ
ಳಂ ಕೊಡುವದು. ಗೋವುಗಳ ಕೊಂಬುಗಳಲ್ಲಿ ಸಕಲ ತೀರ್ಥಂಗಳು
ಇರುವವು. ಶೃಂಗಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಜ್ಞೇತ್ರಂಗಳು ಇರುವವು. ಮುಖ
ದಲ್ಲಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ ದೇವಿಯು, ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರು, ಕಿವಿಗ
ಳೊಳು ಶ್ರುತಿಗಳು, ಬಾಯೊಳಗೆ ವಸಿಷ್ಠಾದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಿಗಳು, ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ
ರುದ್ರದೇವರು, ದಂತಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣಾಭಿನಾಸಿ ದೇವತೆಗಳು, ಕಂಠದಲ್ಲಿ
ಗೌರಿದೇವಿಯು, ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳು, ಕೆಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
ದೇವಿಯು, ಸ್ತನಗಳಲ್ಲಿ ಚತುರ್ವಾರುಣರು, ಕ್ಷೀರದಲ್ಲಿ ಅಶ್ವಿನೀದೇವತೆ
ಗಳು, ದಧಿಯಲ್ಲಿ ಧನ್ವಂತರಿಯು, ಬೆಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೋಮದೇವತೆಯು, ಆ
ಜ್ಜದಲ್ಲಿ ತೇಜೋಮೂರ್ತಿಗಳು, ಪೃಷ್ಠದೊಳದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನು, ಕುಕ್ಷಿಯ

ಲ್ಲಿ ಮದಾಸಿಗ್ಗುವು. ಪಾದಪುರಂಗಳೊಳು ದಿಕ್ಪಾಲಕರು. ಗೋಮೂತ್ರ
 ಪಲ್ಲಿ ಗಂಗೆಯು, ಗೋಮಯವಲ್ಲಿ ಸುರಸ್ವತಿ, ಪಾಲರೋಮದ್ದಿಪಿತ್ಯದೇ
 ವತೆಗಳು, ರೋಮಕೂಪದಲ್ಲಿ ನೂವ್ವತ್ತು ಮೂರು ಕೋಟಿವತೆಗಳು,
 ಗೋಧೂಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಯುದೇವನು, ಉದರದಲ್ಲಿ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕಂಗಳ
 ಉರವವು: ಇಂಥಾಗೋವಿನ ಆಕಾರವೆ ವಿಜ್ಞರೂಪಾಕಾರವಾಗಿ ಇರು
 ವದರಿಂದಾ ಗೋವಿಗೆ ಸಮಾನವಾದವೆವಿತ ವಸ್ತುಗಳು ಎಲ್ಲೆಯು ಇಲ್ಲವೆಂದು
 ತಾಸ್ತ್ರಂಗಳು ಒಹು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕೂಗುವರು. ಇದರಕ್ಷೀರವೆ ಅನ್ಯು
 ತ ಕ್ಷೀರವೆ, ಪರನು ಶುದ್ಧವಸ್ತು, ಕ್ಷೀರವೆ ಆಯುರ್ಬಲವ್ಯದ. ಕ್ಷೀರವೆವ
 ವ್ಯ ಕವ್ಯೆ ಯುಜ್ಜಾ ದಾನಾದಿಗಳೊಳು ಮುಖ್ಯ ಜೋಗ್ಯವಾಗಿ ಇರುವರು.
 ಈಗೋವುಗಳ ಅದ್ಭವೆ ಕುದ್ಧಿಕರವಾಗಿಯು, ಕ್ರಾಂತಿತ್ವ ರೂಪವಾಗಿ
 ಯು, ಆಯುಸ್ಕರವಾಗಿಯು ಅಗ್ನಿತೇವ ಸ್ವರೂಪ ವಾಗಿಯು. ಇರು
 ವದರಿಂದಾ ಇದೇಸಕಲ ಉದ್ಭವಿಸಿಕೊಂಡು. ಗೋವುಗಳನಾಗಲಿ ವೈ
 ಕ್ಷಭಂಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಇದ್ಭವದೇವತಾ ಮುದ್ರಾಂಕಿತಂಗಳಾಗಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಿಡಲು
 ಅನೇಕ ಅನ್ನಮೇಧಫಲಂಗಳು ಉಂಟು. ಪಿತ್ಯಗಳು ಮುಕ್ತಿಯು ಸ್ವೇದವ
 ರು. ಮುದ್ರಾಂಕಿತಗಳಾದ ವೈಕೃಷಭಂಗಳು ಭೂರಕವಗೋದಿಗಳಿಂದ ಬಹು
 ವಿಸಲು ಸಕಲದೇವತೆಗಳು ಕೋಪಿಪಿಕೊಂಡು ಕುಪಿಸುವರು, ಗೋಬ್ರಾ
 ಹ್ಮಣಿಗೆ ಹಿತಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯವೆ ಬಗವತ್ಪ್ರೀತಿ ಕರವಾಗು
 ವದು. ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಆವಕಾರದಿಂದ ಸಕಲಸುಖವಾಗುಂ ಪುನೈಧಾ
 ಘಾದನನ್ನು ಹೊಂದುವರು. ಗೋವುಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಂದುವಂತವರು ಪ್ರ
 ಾಪಿಸುವರು. ಉಪವಾಸವಾಗಿ ಮದಗವಾರರು ಉಚ್ಚಿಷ್ಟಾದಿಗಳಂ
 ಕೊಡದೆ ಬೈಯದೆ ಇರಬೇಕು. ಅಂಗಹೀನಂಗಳಾಗಿ ಇರುವ ಗೋವುಗಳು
 ಪ್ರಾಪ್ತವೆ ದಿಗ್ಯಂಗಳಲ್ಲೂ, ಕರುವಿಲ್ಲದಗೋಡ್ಡು ಹನು ಶುದ್ಧವಲ್ಲಾ, ಈ
 ಯದ ಇರುವ ಕಡೆಸುಗಳ ಗೋಮಯ ಗೋಮೂತ್ರಾದಿಗಳು ಕೊ
 ಬ್ಬಿಗೆ ಇರುವರು. ಮಾಡಿದ ಪಾಪಂಗಳು ದರ್ಶನವಿತ್ತ ದುಸ್ವಪ್ನದೋಷಂ
 ಗಳು, ಗೋವಿನ ಕಿವಿಯೊಳು ವೇಳೆಲು ಪರಿಶರವಾಗುವದು. ಗೋವೈ
 ದ್ವಲ್ಲಿ ಜವತವ ಹೋಮ ಸಂತರ್ಪಣಗಳು ಮಾಡಲುಬೋಗ್ಯಂಗಳು, ನಾ
 ಲ್ಕು ಸ್ತನಗಳಿದ್ದರೆ ಘನು ಎಣಿಕೊಂಬಿನದು, ಇದು ಸ್ತನವಿದ್ದರೆ

ಸುರಭಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಬುವದು, ಕೊಪರಡು ಬಗೆಯೂಶ್ರೇಷ್ಠಂಗಳು, ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಥೂನಾಫಿಕ ಸ್ತುನಂಗಳಲ್ಲವು ಮಧ್ಯಮಂಗಳಾಗಿ ಇರುವವು, ಇದು ಇರುವ ಹಸುಗಳ ಕ್ಷೀರಂಗಳು ಹತ್ತದಿವೆಸದವರಿಗೆ ಹವಿರ್ಯೋಗ್ಯಂಗಳಲ್ಲಾ; ಕೊಪರಡೋಳಂ ಧೇನೂದನಿಷತ್ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಪೇಳಿದ್ದರೊಳಗೆ ನೀವು ಅದ್ವಿನೇಯಂ ಕೊಟ್ಟುಮೇಲೆಗೆ ಇರುವದು, ಕಾಮಧೇನು ಬಂದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾಣಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲ. ಆಧೇನುವು ದೇವಲೋಕದಲ್ಲಾಗಲಿ ಬೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವಸಿಸ್ತಾದಿಮಹಾರುಖಿಗಳ ಆಶ್ರಮ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಕುಶರ್ವ್ಯವದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಮಲ್ಯಾವರೂ ಎಂದು ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವದು, ಎಂದು ತನಗೆ ತಿಳಿದವ್ಯಂವೇಳೆ ಸುಸ್ತುನೆ ಇರುವ ವಿವ್ಯಾಸಾಗರನಂನೋಡಿ ರಾಹೇಂದ್ರನು ಇದು ಬಹು ಚನ್ನಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಎಂದು ಉಪಾಧ್ಯಾಯನು ಸನ್ಮಾಸಿ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಅವನು ಕಳುಹಿ, ಛಾಯಾಗುವನು ಕರದು ಎಲೈ ಭೃತ್ಯವರನೇ! ಜಗತ್ತಿನೋಳಂ ನಿನ್ನಂಥಾ ದೂತರು ಒಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲಾ, ನೀನು ಸಕಲ ಕಾರ್ಯನು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಸರಸೇರಿಸುತ್ತ, ಒಂದು ಸಮರ್ಥನಾಗಿ ಇರುವದರಿಂದ ಸಕಲಹಿತ ರಹಸ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಂಗಳನು ನಿನಗೆ ವೇಳುವೆನು, ಈಗ ಪ್ರಕೃತದೋಳಂ ಐದುಮೊಲೆಯುಳ್ಳ ಮೂರು ಕೃಂಗವುಳ್ಳ ಎರಡು ಪುಷ್ಕ, ಸಂತಮಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಮುಖದಿಂದ ಸುನರ್ಣ ಸಮಾಸನರ್ಣವುಳ್ಳ ಒಂದು ಧೇನುನನ್ನ ದೇವಲೋಕ ವಸಿಸ್ತಾದಿ ಮಹಾ ಮುಷ್ಯಾಶ್ರಮ ಕುಶರ್ವ್ಯವ ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರು ವಿಚಾರಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡುಬಂದು ವೇಳುವೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ ಛಾಯಾಗುವನು ವಾನಂಬುಗದೋಳಂ, ಗರುತ್ತಂತನು ಚರಿಸಲು, ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಮಸಂಗಳೂ ಹಾರಲು, ಆತನ ಅಭಿಮುಖದಲ್ಲಿ ಕರು ಸಹಿತವಾದ ಗೋವು ಎದುರಾಗಿ ಬರಲು, ಹಿಂದೂಗಡೆಮುಖ್ಯ ಘಂಟಾನಾದವಾಗಲು, ಉಪರಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಂದ ಮಾರುತನು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ಬೀಸಲು, ಇದು ಕಂಡು, ರಾಯನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಒಬ್ಬಕುಕುನಿಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಆಗ ಆದ ಕಹಾನುಗಳಂ ಕ್ಲಾಪಿಸುತ್ತ, ಬಾಯಿಂದ ಲೋಚ್ಚುಗರೆಯುತ್ತ, ಶಿರಿಕಂಪನಂ ಮಾಡಲು, ರಾಯನು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಂ ಕುರಿತು ಬಿದೇನು ನಿಶೇಷವೆಸಲು, ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ

ನು ರಾಯನಂ ಕುರಿತು, ಈಗಿನ ಪ್ರಯಾಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆದ ವಾಮಾ ಗರುಡ, ವಾಯುನ ಬಲ, ಗೋದರ್ಶನ; ಘಂಟಾರವಗಳಿಂದಾ ಯಾಯಿ ಯಾದ ನಿನ್ನ ಪೂಜನು ಕೃತಕಾರ್ಯನಾಗಿ ಬರುವನು. ಮುಂದೆ ಆಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ, ಬಹು ಬಲವಂತನಾದ ಶತ್ರುವು ಭೃತ್ಯನಾಗುವನು. ಆಕಾರ್ಯ ಪು ಯಸ್ಕರವಾಗಿ ಬರುವದು. ಅನ್ಯ ಕಾರ್ಯವಾದರು ಸ್ವಕಾರ್ಯಕ್ಕಿಂತಾ ಅಧಿಕವಾಗಿ ತೋರಿಸಿದರು ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು. ಆಬ್ರಾಹ್ಮಣನಮಾ ತಂ ಕೇಳಿದ ರಾಯನು, ಅದರ ವಿವರದಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲನಾಗಿ ಈಶಕುನ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮುರ್ದಾದೆಯನಿವರಿಸಿದು ಅವ್ವಡಯಂಕೊಡಲು, ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿದ ಆ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು, ಆ ಶಕುನ ಮುರ್ದಾದೆಯಂ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಮೃದ್ಧಿಂ ಪೇಳಿದ ಸಂದಂತನೇ:—

ಕೇಳು ಮ. ರಾಯೇಂದ್ರರೆ ! ಪರೋಕ್ಷ ಕಾರ್ಯಗಳ ನಿಧ್ಯ ಸಿದ್ಧಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚಕವಾದ ಶಕುನ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಮಿತ್ತವು, ಶುಭಾ ಶುಭ ಭೇದದಿಂದೆರಡು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಇರುವದು. ಅವರೊಳು ಶುಭನಿಮಿತ್ತವೆಂ ತಿರುವದೆಂದರೆ:— ಪೂರ್ಣಕುಂಭಗಳು, ಧ್ವಜ, ಭತ್ತ, ಚಾಮರಗಳು, ವೀವನಾಲೆಗಳು, ಧವಿಘಾಂಡಗಳು, ಅಂಕುಶಗಳು ಇಂಥಾವುಗಳು ಯಾವುದಾದರು ಎದುರಾಗಿ ಬಂದರೆ, ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವದು. ಕಸ್ಯಯರು, ವೈಷಭಂಗಳು, ಹಸ್ತಿತುರಂಗಗಳು, ವಿಪ್ರಯುಗ್ಮವು ಜ್ವಲಿಸುವ ಅಗ್ನಿಯು, ಫಲ, ಪುಷ್ಪ, ಮಾಲಿಕೆ, ಪಪ್ಪ, ಚಂದನ, ಧಾನ್ಯ, ಲಾಜ, ಕನ್ನ, ಶನ, ಇವರೊಳಗೆ ಯಾವದು ಕಂಡರು ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿ ಆಗುವದು. ವೇಷಾಸ್ತ್ರೀರು, ಆಯುಧಂಗಳು, ಅಕ್ಷತೆ, ತಿಲ, ಪಾಜಿರವ, ಬೆಳೆಯುವಡಿ, ಸುನುಂಗಲೀರು, ಪುತ್ರನತೀರು, ಕರುಸಹಿತವಾದ ಹಸುಗಳು, ಇವುಗಳೊಳಗಾಗಿ ಯಾವದಾದರೂ, ಅದೂ ಅದರೂ ಎದುರಾಗಿಬಂದರೆ ಶುಭ ಪರಂಪರೆ ಉಂಟಾಗುವದು. ಭೇರಿ, ಮೃದಂಗ, ಕುಖ, ವೀಣಾ, ಮೇಣು, ಧ್ವನಿಗಳು, ಘಂಟೆ, ಹೂಗಟೆ, ವೇದಘೋಷ ಶತಘ್ನಿ ಶಬ್ದಂಗಳು ಕೇಳಲ್ಪಟ್ಟರೆ, ಜಯವಾಗುವದು. ವೇಳುತಿರುವ ಮಾತಿಗೆ ಸದುತ್ತರವಾದ ಉವಶ್ರುತಿ ನಡೆ, ಬದಕು, ಜಯಿಸು, ಬಿಡು, ಬಿಡಿಸು ಹೊಂದು, ಹೊಂದಿಸು ಹೊರಡು, ಈಶಬ್ದ ಶ್ರವಣಗಳಿಂದಾ ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿ ಉಂಟಾಗುವ

ದು ಘೃತ, ಕ್ಷೀರ, ಗಿಂಡಿ, ಸಾಸುವೆ, ಮಾಂಸ, ಗೋರೂಚನ, ರತ್ನಗಳು, ಶ್ವೇತವಸ್ತ್ರಗಳು ಮೃತಿ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡರೆ ಲಾಭವುಂಟು. ಕೈ ತಪ್ಪಾಳೆ ಯಿಡುವದು, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ವೈದ್ಯಗಳು ಸಂಚರಿಸುವದು, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ವಾದ ವಾಯುಗತಿ ಯು, ಹಂಸ, ಗೆರೂಡೆ, ಮಯೂರ ಇವುಗಳವರ್ಗವನ್ನು ಬಳೈದು ಈ ವಕ್ಷಿಗಳ ಕಂಡು ಯೆಡನಾದರೆ ಸಕಲಶುಭಕಾರ್ಯಗಳು ಕೈ ಕೂಡುವದು ಭಾರದ್ವಾಜ ವಕ್ಷಿಯು ಯಡಗಡೆಯ ಹೊರ ಮೈಹಂಗಳ ನಾಗಲೀ ಪೃಥನಾಗಲಿ ಸೇರಿದರೆ ಐಶ್ವರ್ಯಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗುವದು. ಹಾಲಿ ರಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಂದುಗಡೆ ಬಿಡುಕಂಡರೆ ಬಹು ಪುತ್ರಪ್ರಾಪ್ತಿ ಆಗುವದು ಸರಿಗಳು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಗತಿಯಿಂದಾ ನಡೆಯಲಿ ಅಥವಾ ಯಡಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಗಲಿ ಬಳೈದು ಆಗುವದು. ಕೆಂಪುನಾಯಿ ಯಡಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೀರ್ಘಂ ದಿಂದ ಕಾಡ್ಯಸಿದ್ಧಿ. ಬಿಳಿನಾಯಿ ಯಡಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಶಿಫುರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ವಾಗುವದು, ಕರೀ ನಾಯಿ ಯಡಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಆ ಹೊಣವೇ ಕಾರ್ಯವಾ ಗುವದು. ಬೂದನಾಯಿ ಯಡಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ನಿಮಿಷದಿಂದಾ ಕಾರ್ಯ ವಾಗುವದು ಸುರಾದರ್ಶನ ಬಳೈದು, ಕೆಂಬೂತ ಬಿಳುಪು ಬಂದರೆ ಹಂಸ ಯಡಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ನೆನಪಕಾರ್ಯ ಕೈಗೂಡುವದು. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕುಯುಸಿ ಶ್ಲೋಕಗಳಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಫಲಂಗಳಂ ಕೇಳುವದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಅಶು ಭ ನಿಮಿತ್ತ ಎಂತಿರುವದು ಎಂದರೆ—ಮಜ್ಜೆಗೆ, ಯಣ್ಣೆಗಡಿಗೆ, ಯಣ್ಣೆ ಪ್ರೊತ್ತಿ ಕೊಂಡನ ಯದುರಿಗೆ ಬರುವದು, ಹೂವು, ವಾನರ, ಸವದೆ, ಜರಣಿ, ಹತ್ತಿ, ತುಂಬು, ಮೂಗುಹರಕೆ, ಜೋಗಿ, ಜೋಳಿ, ಸನ್ಯಾಸಿ, ತರೆ ಕೆದರಿದವರು, ಬದ್ಧೆ ಬಟ್ಟೆ, ಪುಟ್ಟವರು, ಖುತುಸ್ತಿಯರು, ನೀರುಯಿಲ್ಲದಗಡಿಗೆ, ಪ್ರಾಣಾಸ್ತಿಯಿಧವೆ, ಪೊಂಟುಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ, ಕುಂಬಾರ, ರೆಕ್ಕವುನ್ನು, ಹಂದಿ, ಲನಣ ಇವುಗಳು ಯದುರಾಗಿ ಬಂದರೆ ಕಾರ್ಯವಾ ನಿ ಆಗುವದು, ಯೆಡನಣಧೋತ್ರದರ್ಶನಗು ಹಿಡಿಯೋಣ, ಬೀಳೋಣ, ಅಳೋಣ, ತಡಿಯೋಣ, ಇಂಥಾವು ಆದರೆ ಕಾರ್ಯವಿಫ್ಲವಾಗುವದು, ಬೆಕ್ಕು ಅಡ್ಡಲಾದರೆ, ವಾಯುಸಕಟ್ಟಿದರೆ, ಮೊಲಕಂಡರೆ ಕಾರ್ಯಕೆಡುವದು, ಬಾಣರು, ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೀಯೆ, ನಾನು ಬರಲಿ ಯಂಬುವ ಮಾತುಗಳು ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಯಾಗಿನೂಡುವದು. ಜಗಳ, ನೆಲ್ಲುಪೂಟು

ಚರ್ಮ, ತೃಣ, ಬೇವಳ, ಗುಡೆ, ಕೆಸರು, ರೋಗಿಪ್ಪ, ಮೋಳೆತಲೆಯುನು, ಹಸಿದನು, ಹುಚ್ಚು, ದಿಗಂಬರ, ಶ್ಯಾಮಭಾಗ, ಚರ್ಮಕುಂಟೆ, ಕುಳ್ಳು, ಕುಂಟೆ, ಇವರುಗಳಂಕಂಡರೆ ಕಾಶ್ವನಾಶ, ತೃಣವಶ್ಯ, ಕಾಶ್ವದಕ್ಷಿಣ ಮು ಮೂತ್ರಶುದ್ಧಿ ಕಂಡರೆ ಬೆವರುವು, ಹಾಸ್ಯಮು ವ್ರಂಟಾಗುವದು. ಶಗ್ಗ, ಚರ್ಮ, ತೃಣ ಇವುಗಳಂ ಕಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ನಾಳು ಬುಗವೆ ಪೋಷಣ್ಣ ಕೋರಿದ ಪ್ರಹಾರ ವ್ರಂಟಾಗುವದು. ನಾಳು ಬಗ್ಗಿ ಕಾಶ್ವನಾಶ ನೆಲಾ ಕೊಂದು ಕಿವಿಯಂಕೊಡೆಂದರೆ ಕಾಶ್ವನಾಶ, ಕಾಗೆ, ಕೀರ, ನಾಳು, ಸಜ್ಜ, ಪ್ಲವಾಕರುಳುಗಳು, ಇಲೀ ಇವುಗಳಂ ಪಡ್ಡಲಾಪ ಬೆವರುನಿಟ್ಟು ಗುಂಟೆ, ಮುಸುಪ್ಪುಕೀತರೆ ಪೆಟ್ಟು ತಗಲುವದು, ಹಸುಕೀತರೆ ರಕ್ತ ಕಾಣುವದು. ಯಮ್ಲೆ ಕೀತರೆ ಪಾತ್ರಾಭಯ, ಹಾವು ಬೆಕ್ಕುಗಳಂವಾಸಮಾ ನಾಳುಗಳಂ ಬೆವರು, ಪಕ್ಷಿ ಕೀಟಾದಿಗಳಂವಾದ ಮೂವ ಮೂರು ದಿನವೆವದು. ಶಿಶು ಸೊಂಡಾದದೋವ ವ್ರಂಟಾದಿನವೆವದು, ಮೂಲ ಅಡ್ಡವಾದರೆ ರೋಗವ ಮು ರಿಂದಿಗೂ ಬೆವರು. ಎರಡು ಮೂರು ದಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಇನ್ನು ಕೆಲವಾಗಿ ಬಂದರುಳುಭ. ಇಂಥಾಅಶುಭಕಾರವ ದೋಷಂಗಳಂ ಸ್ವಲ್ಪಲಿ ಅದುದಭ ಲಂಗಳಂ ಪೇಳುವದು.

ಈ ಮೇಲೆ ಕುಭಾಳುಭ ಸಮೀಪ್ತಂಗಳಂ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಸಿ ಭಲಾಭಲಂಗಳ ಚರ್ಮಾಗಿ ಕೋಳಿ ಸೋಡಿಸೇಳುವದು. ಕುಭಾಳುಸಮೀಪ್ತಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಶುಭಾಳು ಮೀಪ್ತವಶ್ಯಮಾ ಪೇಳಿದ ಇರುವದು ಕಂಡರೆ ಅನಕ್ಕು ಕುಬಳಲವಾಗಲಿ ಅ ಕುಭೆ ಭಲವಾಗಲಿ ಪ್ರಾಂಧಾಇಲ್ಲಾ. ಈದರಿಯಿಂದ ಕಾಶ್ವನಾಶಗಳಂ ಕುನುಭಲಂಗಳಂ ಸ್ವಲ್ಪಾಶರಿ ಪೇಳುವದು ಎಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸು ವಿನರಿಸಿ ಪೇಳಲು, ಅವಶಾತಂಕೇಳಿದ ಸುಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯ. ಕಾಶ್ವದೋಷ ಸಕಲ ಪ್ರವೇಯಂಗಳೂ ಇರುವದು ಕಾಶ್ವವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವು, ಕಾಶ್ವ ವೇ ಭಗವದಾಶ್ವಸ್ವರೂಪವು. ಅದುಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದಲೇ ತಿಳಿದುತಕ್ಕದ್ದು. ಪುಷ್ಪಿಗಳೂಳಗಾಗಿ ಕಾಶ್ವಪುಷ್ಪಿವೇ ಪ್ರಬಲವು, ಕಾಶ್ವಾಶಿ ಕ್ರಮ ಬಂದ ಪ್ರವೇಶವಿರುವದು. ಎಂದು ಕಾಶ್ವವೇಶ್ವೇ ಶಾಸ್ತ್ರಾಪನವಂ ಗ್ರೇವು ಕಾ ಕುನುಕಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಸಕಲಮುಖಾ ದಿಯಂ ವರಾಡಿತಿ ಭಸ್ಯ. ಕಸಕ್ಯನಾ ರನಾಂಬರಾದಿಗಳಂಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿ ತಾನು ಹಿತವಾದ ಸದ್ವೈಕ ಮುಂದೆ

ಹೆಗೂಡಿ ಭೃತ್ಯಾ ನೌತ್ಯಸಹಿತನಾಗಿ ಸರಸ ಇಷ್ಟಾ ಲಾಪದಿಂದಿರುತ್ತಿರಲು;

ಆಗ ಛಾಯಾಗುವು ಸು ಕುಭಸೂಚಕಂಗಳಾದ ಶಕುನಗಳಂಕಂಡು
 ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ವಾಯುನಾಗಾನುಸಾರವಾಗಿ ಮನೋವೇಗದಿಂದ
 ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವಂಪೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಜೆಗಳ ಕಾರ್ಯದೊಳಿರುವ ಅನು
 ರರು ಹರಿಯುವ ದೇವಗಂಗೆಯಂ, ವಸ ಉಪವಸಂಗಳಂ, ವಿವಿಧ ಪಕ್ಷ್ಯ
 ಣಂಗಳಂ, ನಾನಾವಿಧವಾದ ಗ್ರಾನಂಗಳಂ, ನೀರಿಲ್ಲದ ಕೆರೆಯಂತೆ ಜ್ಞಾನ
 ನಲ್ಲದ ವೀರ್ಯಂತೆ, ಅಪ್ರಕಾಶಂಗಳಾಗಿರುವದಂ ಕಂಡು ಹರ್ಷವಿಸ್ತೃ
 ತನಾಗಿ ನೋಡುನೋಡುತ್ತ ಅನುರಾವತೀನಗರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಶ್ವಕೆಲವು
 ಮುರಿದುಬಿದ್ದು ಕೆಲವು ಮುರಿಯದೆ ಇರುವ ಗೋಪುರಪ್ರಾಕಾರಂಗಳಂ
 ಛನ್ನಾ ಭಿನ್ನಂಗಳಾದ ಗೃಹ ಉಪ್ಯಾಸಂಗಳಂ, ಹುಲ್ಲುಗಳು ಹುಟ್ಟಿರುವ
 ಅನೇಕ ಅಂತಸ್ತುಗಳಂ ಉಪ್ಪರಿಗೆ ಸಾಲುಗಳಂ, ಮಲಿನವಾದ ದೇವಾಲ
 ಯ, ಸರೋವರ ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೀಕ್ಷಿಸಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಅನುರಂ
 ಅಪ್ರತ್ಯಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತ ಸುಭಯದಿಂದ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಕೊಬ್ಬಿರುವ
 ರಾಕ್ಷಸಂಕಂಡು ಕಾಲಗತಿಗೆ ಶರಣವನಂ ಮಾಡುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿರುವವರ
 ನತ್ತು ಪ್ರದೇಶವಂ ಯಲ್ಲ ನೋಡುಮುಟ್ಟು ಬಿಡದೆ ತಿರುತಿ, ಉಕ್ತಲಕ್ಷಣ ಉ
 ಳ್ಲ ಅಂಥಾಧೇನುವಂ ಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದೆ, ಅಲ್ಲಿಂದಾತಿರಗಿ ನಾನಾಸಿದ್ಧ
 ವಾದ ಯಾಜ್ಞಕಪ್ಪಹ್ನ ಪಶ್ಚಿಗಳಂ ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲೂ ಫಲ ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ
 ದ ಸಿಬಿಡವಾದ ವನೋದನಸಂಗಳುವಲುಂ, ಮೈರವಂಬಿಚ್ಚು ಅನ್ಯೋನ್ಯಗ
 ಳಾಗಿರುವ ಗೋಪ್ಯಾಘ್ರ ಗಜಸಿಂಹಮುಂತಾದ ವೈಗ ವಕ್ಷಿಗಳಾಗಿ ತಂ
 ಡತುಂಡಂಗಳಂ, ಮಧುರ ಸುಗಂಧೋದಕ ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಆಕ್ರಮದ ಬಾಗಿ
 ಲೊಳಿರುವ ಪುಣ್ಯಕರವಾದ ಪುಷ್ಕರ ನದೀ ಸರಸ್ಸುಗಳಂವಲೂ, ಅನೇಕ
 ಗುಹಾಗೃಹ ಲತಾಗೃಹ ನಾನಾಧಾತು ಮೂಲಿಕಾ ಮಹಾಶಿಲಾತಲ ವಿಕಿ
 ಪ್ಪವಾದ ಷರ್ಪತಗಳಂವಲೂಂ, ವ್ಯಾಘ್ರಚರ್ಮ ಕೃಷ್ಣಾಜನ ಧೌತ
 ವಲ್ಕಲ ಕಾಮಾಯ ಸುಕ್ರಸ್ಪರ್ಶಮಿಸ್ತು, ಕಾಶ ಚಮಸ, ಉಲೂಖಲ,
 ಮುಸಲ, ಕೂರ್ಪ, ಯೂಪ, ಚರು, ಕಮಂಡಲು, ದಂಡ ಣಾಮಕಾ,
 ಗೋವಾಳ, ಛತ್ರ, ಪುಸ್ತಕ, ದೇವತಾರ್ಚನೆ, ಹಿಂಸ್ರ, ಪಕ್ಷಿ, ಪುತ್ರ,
 ಆಜ್ಞ, ಮೌಂಜಿ, ಕೌಪೀನ, ಕಾದ್ಯಂಗಳಂವಲೂಂ ವಕ್ಷಿಣಾಹವನೇಯ

ಗಾಹವತ್ಯಗಳೆಂಬ ತ್ರತಾಗ್ನಿ ಕುಂಡಂಗಳಂ ಪಂಚಾಗ್ನಿ ವಿದ್ಯೆಗಳಂಳ್ಳ
ತವಸ್ವಿಗಳಂ, ಅಗ್ನಿಚೈದ್ಯನು, ಅಶ್ವೇರಾಧನು, ಅಶಿರಾತ, ಉಕ್ಥ, ಪಾ
ಜವೇರು, ಪಾಂಡರಿಕ, ಅಪ್ಪರೇಧ, ವಿಪ್ಪಜಿತು ಮೊದಲಾದ ಕ್ರತು
ವೇದ ಘೋಷಂಗಳಿಂದಲೂ ವ್ಯಾಪ್ತನಾದ ಪರ್ಣಪಾಲಾ ಸಹಸ್ರ ಸಮೀ
ತವಾಗಿರುವ ನೆನಪ್ಪ, ವಾನೇದೇವ, ವಿರಾಜಮಿತ್ರ, ಅಶ್ವಿ, ಭರವಾಹ, ಕ
ಶ್ಯಪಾಪ್ಪಾಶ್ರಮಂಗಳಂ ಭಕ್ತಿಲಿಂಗೋಡುತ ಅಂಥಾದೇನುನ ನೆಲ್ಲಿ
ಯು ಕಾಣದೆಯೋಗುತ ತೃಣೋದಕಗಳಿಂದ ಭರಿತನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಕು
ಶವ್ಯೇವನುಂ ಕಂಡು ಆಪ್ಪೇವದೊಳಿರುವ ಬುಡಂಗಳಂ ನದಿಗಳೆಂ ದಸ್ತ
ತಂಗಳಂ ಪಸಗಳೆಂ ನೋಡಿ ಅರಸಿ, ಅಲ್ಲಿಯಿರುವ ನಿಧಾನುಸಂಧಿ ಮಿ
ದಾನೊಂದು ಪರತದ ಮೂಲಗುಡೆಯೋಳ್ ಬಹುದೂರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕವಾ
ದ ಉಕ್ತಿಸಂಕೇತಗಳಿಂ ತಿರುಗುವ ಹಕ್ರಗಳಿಂ ಬಹು ಮಗನ ನಾದ
ರಾಹ್ನನ ನಾಡ್ವಣನಂ ಮಾರಾಯನಿಟ್ಟೆದಿಂದ ಅಜೂರಾವನಾಗಿ ಪೋಕ್ಕು,
ಅಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಲಿರುವಲ್ಲಿ ಬಂದು ಗಾಢ ಪ್ರನೇಹದೋಳ್ ಬಹು ಬಲ
ವಂತರಾದ ರಾಕ್ಷಸನಿಂದ ಸುತ್ತ ಗಾಣತಿಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತ ಕಟಿಯಿದ್ದರೂ
ನಿವತ್ತೇದಸ್ವಿಯಿಂದ ದಿವ್ಯಗಂಧದಿಂದ ದೊಡಗೂಡಿ ಸುವರ್ಣಪರಾಕ್ರಮೋಪಾಧಿ
ಯಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರಸಂಗಗಳು ಉಳ್ಳವಾದಿಹರಿಹರರೆಂತೆ ಪಂಚಾಸೃತ ಧಾರೆ
ಯಿಂದ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತ ದಾನವ ವಿಚಾರದೋಳ್ ಸುಪ್ರವಾಗಿ ಸುರತ್ಸಸಮ
ಪುಷ್ಪವಾಗಿ ಸುರಭೇನು ವಾದರೂ ಆ ಸಂಗತಿಯಿಂದ ಆಸುರಭೇನುವಾಗಿ
ಆಸಫುಲೀತಿ ಉಳ್ಳವಾದರು ಆಫುಲೀತಿಗೆ ಏಕ್ವಿರಾಕ್ಷಸರ ಫೀತಿಗೆ ನೇಕ್ಕಿಬಿ
ಟರಗಳ ಧಾಳಿಗೆ ದಕ್ಕಿ ಕಪ್ಪಿನೋಳ್ಬಿದ್ದಿರುವ ಗಜದಂತೆ, ಕರ್ಮದಿಂದ ಭ್ರ
ಷ್ಟನಾದ ಬ್ವಜಸಂತೆ, ಕಟುಕರ ಮನೆಯೋಳೆರಿ ಯಿರುವ ಅಜದಂತೆ
ನುರನಂ ನೇರಿ ಕೈಬಿಕ್ಕಿನವಂತೆ, ಮಂಕಾಗಿ ಮನಗೂದಿ ಮುಖದಿ
ಸುವಸಿಯಂ ದೊಡಗೂಡಿ ಸುಂದಿರುವ ಸುರಭೇನುವಂ ಕಂಡು, ನನ್ನೊ
ಡತಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯು ಪುಷ್ಪ ಪತ್ರದೋಳ್ ವಕ್ಕಣಿವಿಡ ಅಕ್ಷಣವಿ
ಲ್ಲಿನೊ ಯಿರುವಲ್ಲದೆ ಮೂರೂಲೋಕದೊಳ್ಳತ್ತೆಲ್ಲಿಯು ಕಾಣವದು ಇ
ಲ್ಲಾನೋರೂಪಾರಿಗೂ ಇದೇ ಸರಿಸುಂದು ನಿಶ್ಚೈಶಿ, ಸುತ್ತಲೂ ಬಳಬಳಿ
ಬರುತ್ತಾ ಕೈ ಮುಗಿದು ಕಂದರಮುಖಾಗೈಯ್ಯ ದಯನ ನೆಲ್ಲಿಯು ಕೆಂ

ಹದ್ದಿಲ್ಲ, ಇಂದಿಗೆ ಎನ್ನು ವಾವಂಗಳು ಸೇರಿದರು, ನಾನುಧನ್ಯನು, ೨ಕು
ನುಗಳಿಗೆ ಇದೆ ಫಲವು, ಇಂತಿವ್ ಸುರಭಿಯು ಪೂಜಿಸಬೇಕೆಂದು ಜು
ಜಾಗಿ ನುಡಿದ ಎನ್ನೊಡತಿಯೆ ದನ್ಯಳೆಂದು ಮನದೋಳು ನುಡಿಯಿತ
ಅಲ್ಲಿ ಮುಗಿಲು ಮುಟ್ಟು ತಿರುವ ಕಬ್ಬಿಣದ ಮನೆಯ ಮದ್ಯ ಹಜಾರ
ದೋಳ್ ಚಿಟ್ಟದ ಗುಡ್ಡವಂತೆ ಕುಳಿತುಬಿರುವ ಘೋರರೂಪು ಉಳ್ಳ ಆ
ಘರಸುರನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರನು ಕಂಡು ಅವನ ವರಿವಾರಂಗಳಂ, ಅನ
ನ ಅವನುನಾನೆಯವಂಗಳಂ, ಅವನ ಆಹಾರ ವಿಕಾರಂಗಳಂ, ಶೌರ್ಯವರಣ
ಕ್ರಮಂಗಳಂ ನೋಡಿ ವರ್ವತನೆ ರಾಕ್ಷಸನಾಗಿ ಇರುವನೆಂದು ತಿಳಿದು ಹಾ
ಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಬಳೈದಾಯಿತು, ಇನ ಇನ್ನಿಬ್ಬರಲಿ? ನಮ್ಮರಾಯನಿಗೆ
ಅನೇನು ಅಸಾಧ್ಯನೇ, ರಾಯನೊಳಿರುವ ಜಗಜ್ಜ್ವಲನಿಯು ಅನುಗ್ರಹವೇ
ನು ಸದರನೇ? ಇದರಯೋಚನೆ ಯಾಕೆ, ತ್ವರೆಯಿಂದ ರಾಯನು ಕಂಡು,
ಇದಂವೇಳುವದೆ ಅವಶ್ಯಕಾರ್ಯವೆಂದು ಹೊರಟು, ಮುಹೂರ್ತ ನುಕ,
ದೋಳ್ ರಾಯನಬಳಿಗೆಬಂದು ಸಾವಾಂಗವ್ರಣಾಮಂ ಗೈದುಕೈಮುಗಿದು
ತಾನು ಸ್ತೋದರ್ಗ ನೂರ್ಗಂಗಳಂ ಲೋಕಂಗಳಂ ದೇಶಂಗಳಂ ದ್ವೀಪಂಗಳ
ಳಂಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಕ್ರಮದಿಂವೇಳ, ಸುರಭಿಯು ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಚನ್ನಾಗಿ
ವಿವರಿಸುವನಂ ಗೈಯಲು, ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಛಾಯಾ
ಗುವ್ವನಪನ್ನಂತಪ್ಪ ಭಲಾ ಎಂದು ಅಛಾಯಾ ಗುವ್ವನಂ ಕಳುಹಿ, ತಾ
ನು ಸುಬುದ್ಧಿ ವೇದವಲವ ತನ್ನ ವಿತ್ರಾನಾತ್ಮರೀಂದೊಡಗೂಡಿ ಮಾತಾ
ಡುತ ಆ ರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಸಿದ್ಧಾಸುಖದಿಂದ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ.

ಗದ್ಯ — ಕುಂಡಲಿಕೆಯ ಪುಂಡವರಣು ಪುಂಡರೀಕ ಭವಾಖಂಡಲ
ಪ್ರಮುಖ ನಿಖಿಲಸುರನರ ವರಿಭನೆ ವರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡ ಬಲಚಂಡ
ಮುಂಡ ವಿಖಂಡನ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡಕುಂಡ ಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭು
ಜಾಂಡ ಪರಿಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾ ಕಟಾಕ್ಷ ವೀಕ್ಷಣ ಪ್ರಸನ್ನನಾಸ
ಚೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯಪ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾವಾ ಸಾನಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂ
ಕವ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾ ನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಣಧಾರೀಯ ಘಟಕಾ
ಕತಗ್ರಂಥ ದಿನವಿನ ಪ್ರಬಂಧ ನಿಬಂಧನ ದುರಂಧರ ತ್ರಿಧುವನ ಪವಿತಾ
ತ್ರೀಯವ ಗೋತ, ಸುಚರಿತ, ಚಾಮುರಾಜ ಮಹಾರಾಜಪುತ್ರ, ನರಸತಿ

ನುಹೀತರ ಪುರವರಾಧಿಕಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜವಡೆಯ ರವರಿಂದ ಮಹಾ
ಸಾಸುವಕರವಾಗಿ ವಿರಚಿತನಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯವೆಂಬ ಈ ಗ್ರಂ
ಥವು ಸೃಷ್ಟಿಯೋಗ್ಯ ಸುಗಂಧಮಾಹಾರಾ ಮನು ಭೇದವು ವಣಮು ಸುತ್ತಿಕಾ
ಮುಖದಿಂದ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಸಂಕ್ಷೇಪ, ಇವು ತ್ವಂಟನೆ, ಆತ್ಮಾಸಕ್ತಿ ಮುಂಗ
ದ ಸುವಾಸನ.

ಸೃಷ್ಟಿಯೆಂಬನೆ ಆತ್ಮಾಸ ಸುಗಂಧವು.

ಶೀರಸ್ತು.

ಸೃಷ್ಟಿ ಕ್ಷೇಪಂ ಭತ್ತ ನೇಯ ಆತ್ಮಾ ಸ ವಾಸನಂ ಬಲಿ .

ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡಕಾಂಡಾ ದ್ವಿತೀಯಃ

ಸಂತರದಿ ಸ್ವನೆಯುವರ ತೋಟ ವೋಳು ಸಖಿಜನಸುಖತ
ಮಾಗಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ವೇವಿಯು ಮುಖ್ಯವೆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾ
ಯನು, ನವೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲತೆಯೆಂಬ ಸಖಿಜನಸುಖವಾಗಿ ಬಿರದು ಕಳುಹಿ
ಸುಗಂಧದ ಪ್ರವೇಶವಾಗಿ ಲೇಖನವು ಅದಿಗಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿಗಳಿಗೆ ಸೂ
ಪ್ತವೆಂಬ ತೋಟ ತೋಟವು ಕೈ ವೋಳುಗಳಿಗಿರುವ ತನ್ನ ಸುಗಂಧವಾಗಿ
ರುವ ತನ್ನದ ಮುಖದಮೇಲೆ ಹಾಕಿದಲ್ಲಿ ಪನಳು ಸುಗಂಧವಾದ
ಶೀರಸ್ತು, ಅರಾತ್ರಿಯ ಕೊನೆಯೋಳು ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವು ಹಿತದಂಥ
ವಾಳ ದಿನೈಶ್ವೇತ ಗದದಿಂದ ತಾರೇ ಸೂಂಡಲಿಸಿದ ಸುಗಂಧದ ತಟ್ಟ
ವೋಳು ತುಂಬಿ ನಿಶಿತವಾಗಿರುವ ಬಿಳಿವಾವೆಯ ಪುಷ್ಪಗಳಂ, ಕಲ್ಪ
ಸೃಷ್ಟಿವ ಪುಷ್ಪ ವೇವಿಯು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದಂ, ಮತ್ತು ಸುಗಂಧ
ರಾಯನಿಂದ ಮಡಲತುಂಬಲ ಬಟ್ಟ ದಿನೈಶ್ವಲ ಪುಷ್ಪನಹಿತವಾದ ಆಣಿ
ಮುಖಗಳಂ, ಇನ್ನು ಬಿಳಿಯ ವಸ್ತ್ರಗಳಂ ಧರಿಸಿ ವೋಳು ಮಲ್ಲಿಗೆ
ಯು ಮೂಡಿದು ಇರುವ ಮುತ್ತೈದೆಯರು ಹರಕಿ ಸೇನಿಯ ತಳಿಯು
ವಂ ಮರಗೆ ಕ್ಷೀರ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಬರುವ ಸೂರ್ಯ ಹಿಂದ್ರಂ, ಸು
ತಲೂ ಫಲಪುಷ್ಪಗಳಂ ಭರಿತನಾದ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ಸಮೂಹವಂ, ಕನ
ನಿನೋಳು ನಿಜವಾಗಿಕಂಡು, ಹಾಗೆ ಎದ್ದು ಬೆಳಗಿನ ಸಮಯವೆಂದು ತಿಳಿ

ಆಗ ದರಿಜನರು ಕುರಿತು ಈಗ ಆನೆಯು ಕೊಟ್ಟ ರಾನವು ಸ್ವಹಾಗೆ
 ಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಇರಲಿ, ಸುಗಂಧರಾಯನು ಮಡಲು ತುಂಬಿದ ಕುಸು
 ಮಫಲ ಮೂಡುಗಳು ಜತನವಿರಲಿ, ಮುತ್ತೈದೆಯರು ಹರಸಿ ಕೊ
 ಳ್ಳಿರುವ ಸೇನೆಯು ಚಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಿ ಎಂದು ವೇಳುವ ರಾಜಕು
 ಮಾರತಿಯು ವಚನನಂ ಕೇಳಿ ಹಿತವರಿ ಜನರಾದ ಸಖಿಗಳು ವಿಸ್ಮಿತರಾಗಿ
 ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಯದೆ ಇದೇನು ಸಿದ್ಧವೇ? ಕಂಡ ಕನಸೋ? ಧಿಟವೋ?
 ಎನೋದವೋ? ಎನಲು, ಆಗ ಸಾಹಿತ್ಯಗ್ರಂಥಿಕಾ ದೇವಿಯು ಪರಿಭಾವಿಸಿ ಕನ
 ಸೆಂದು ತಿಳಿದು ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಿಂದ ನುಮ್ಮನೆ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಎದ್ದುಬಂದು ಲೀಲಾ
 ಪುಕದ ಬಳಿಗೆ ಪ್ರೋಗಿ ಆಕುಕಮೊಡನೆ ಸ್ವಪ್ನವಂ ಬೇಳಲು, ಆಕುಕವು
 ರಾಜಕುಮಾರತಿಯುಂ ಕುರಿತು ನಿನಗೆ ಯೋಚನೆಜೇಡ, ನೀನುಕಂಡ
 ಸ್ವಪ್ನಕ್ಕೆ ಬಹು ಗುಬೆ ಫಲಂಗಳೇ ಉಂಟು, ಅದೇನೆಂದರೆ— ನೀನು ಕೀ
 ಘ್ರದಿಂದ ರಾಜಕುಮಾರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಯನಿಗೆ ಪಟ್ಟ ಮಹಿಷಿಯಾ
 ಗಿ ಸುಪುತ್ರನು ಪಡೆದು ಬಂಧುಗಳ ಭಾಗ್ಯದಿಂದ ಕುಲಹಿತಮಾಣಿಯಾಗಿ
 ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯದಿಂದ ಇಂದ್ರಚಿರುರ ಭೋಗನು ಪಡೆಯುವೆಯೆಂದು
 ಬೇಳಲು, ಆಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಸಾಹಿತ್ಯಗ್ರಂಥಿಕಾದೇವಿಯು ನಿನ್ನವಾಕ್ಯ್ಯ ಅನ್ಯು
 ಕವಾಗಿ ಇರಲಿಯೆಂದು ವೇಳಿ, ಪುನಃ ಆಕುಕನಂ ಕುರಿತು ಈ ಸ್ವಪ್ನಗ
 ಳು ನಿಜವಂತೆ ತೋರುವದು, ಇದರವರಿ ಎಂತಿರುವದೋ? ಅದರ ವಿವರನಂ
 ಬೇಳಬಿ-ಕುಂದು ನುಡಿದ ರಾಜಕುಮಾರಿಯು ಮಾತಂಕೇಳಿ, ಅಲೀಲಾಪುಕ
 ವು ಸ್ವಪ್ನದ ಫಲಾಫಲಂಗಳಂ ತಾಸ್ತ್ರಿಯೆನಾಗಿ ವೇಳಿದುದೆಂತನೆ;

ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಜಾಗ್ರತೆ, ಸ್ವಪ್ನ, ಸುಷುಪ್ತಿ ಎಂದು ಮೂರುತಿ
 ವಸ್ಥೆಗಳುಂಟು; ಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಸಕಲವಿಷಯಂಗಳು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ
 ಬಹುಕಾಲಾನು ಭವಯೋಗ್ಯಂಗಳಾಗಿ ಇರುವವು, ಸ್ವಪ್ನವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ
 ಸಕಲವಿಷಯಂಗಳು ಅದೇವೇರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಂಗಳಾಗಿ ಇದ್ದರೂ ಹ್ರೇಕಗ
 ಳಾಗಿ ಇರುವವು. ಸುಷುಪ್ತವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ
 ವಿಲ್ಲದೆ, ಸ್ವಪ್ನವಾಗಿರುವದು, ಈ ಅವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಪ್ನವೆಂಬುವದು ದೃಷ್ಟ
 ಕೃತ, ಅನುಭೂತ, ಪ್ರಾರ್ಥಿತ, ಕಲ್ಪಿತ ಭಾವಿ ದೋಷಜಗಳೆಂಬದಾಗಿ ಯೇ
 ಗು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಇರುವದು, ಇದರೊಳಗೆ ದೋಷಜವೆಂಬ ಎಳನೇದು ಎ

ತಿಕ್ಕ, ವೈತ್ರಿಕ್ಕ, ಕ್ಲೇಷ್ವಜ, ಚಂತಿತನೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಒಗೆಯಾಗಿ ಇರುವ
ದು, ಅತ್ಯಂತ ಮಿತ್ರವಾಗಿರುವುದುಮಲ್ಲಿ ವಾತವ್ರ, ಕೋವದಲ್ಲಿ ಕ್ಲೇಷ್ವ
ತೋವದಲ್ಲಿ ಹಗಲು ಕಂಡದ್ದನ್ನೇ ಬಹುತರವಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸಿ ತೋಳಲಾ
ವೆನ್ನೋಳು ಕಾಣುವ ಸ್ವಪ್ನಗಳು ಫಲವಲಂಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಲ್ಲ.
ದ್ಯವ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಕದನು ಆರು ಪ್ರಕಾರದ ಸ್ವಪ್ನಗಳು ಫಲವಲಂಗಳಿ
ಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವವು, ರಾತ್ರಿಮೊದಲು ಝಾನದೋಳು ಕಂಡದ್ದವು
ವು ಎಂದು ನಮನಕ್ಕೆ ಫಲಿಸುವದು, ಎರಡನೇ ಝಾನದಲ್ಲಿ ಕಂಡದ್ದವು
ಮುಂತಿಗಳಲ್ಲಿ ಫಲಿಸುವದು, ಮೂರನೇಝಾನದಲ್ಲಿ ಕಂಡದ್ದವು ಮು
ಂತಿಗಳಿಗೆ ಫಲವೆಂ ಕೊಡುವದು, ನಾಲ್ಕನೇಯಾಮದ ಸ್ವಪ್ನವು ಮು
ಂತಿಗಳಿಗೆ ಫಲಿಸುವದು, ಅರುಣೋದಯಕಾಲದೋಳು ಕಂಡ ಸ್ವಪ್ನ
ವು ಹನ್ನೆರಡು ದಿನಕ್ಕೆ ಫಲಿಸುವದು, ಸೂರ್ಯೋದಯವ್ಯಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡ
ಸ್ವಪ್ನವು ಸುಷ್ಕ ಫಲವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವದು, ಎರಡುಸ್ವಪ್ನ ಕಂಡರೆ
ಸುಸ್ವಪ್ನವಾಗಲೀ ದುಸ್ವಪ್ನವಾಗಲೀ ಕಡಲಿಕಂಡದ್ದೇ ಫಲಿಸುವದು, ಮ
ಸ್ವಪ್ನವಂ ಕಂಡರೆ ಜೀವನಮುಂದೆ ಆಗಲಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಗ
ಲಿ, ಗೋವುಗಳ ಕಿವಿಗಲ್ಲಿ ಆಗಲೀ ಹೇಳಲು ಮೋವ ಪರಿಹರ ಮಾಡು
ವದು; ಸುಸ್ವಪ್ನವಂಕಂಡರೆ ನೊಬ್ಬರಸಂಗಡಲೂ ಹೇಳಬಾರದು; ಸ್ವಪ್ನ
ದಲ್ಲಿ ಯಾವನು ದೇಹವು ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ಬೆಂದು ಬೋಗುವನೋ? ಅವನು
ಇರಲಾಗುವನು, ತಾನು ಉಕ್ಕಿರಿಗೆಣ್ಣಿನ ಕಾಗೆ ಸಮುದ್ರವಂ ದಾಟು
ವನಾಗೆ ಕಂದರೆ ಅವನು ಹೀನಸಂಕಟವಾದರೂ ಪ್ರಭು ಆಗುವನು, ಸ
ರೋಳಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ತಾನೆರೆನುತಿಯೊಳಗೆ ವರಮಾನ್ವವಂ ಭಕ್ತಿ
ದರೆ ಭೂವತಿಯಾಗುವನು, ಸೂರ್ಯನುಂಟಲನಂ ಭಕ್ತಿಯರೆ ರಾಜ್ಯಪಾ
ಶ್ವಿಯಾಗುವನು, ಚಂದ್ರನುಂಟಲಂ ಕಂಡರೆ ಧನಿಕನಾಗುವನು, ಆನೆ
ಹುನುರೆ, ಗೋವು, ಬಿಡ, ಮಕ್ಕಳು, ಪೇನು, ಆಯುಧ, ಹಣ್ಣುಹಂ
ದಿ ಹೊಣು ಜುಲಿ, ಕಂದರೆ ಕುಟುಂಬ ವೃದ್ಧಿಆಗುವದು, ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಜಾಣಿ,
ವಕ್ಕಳ, ನಂದ್ಯಾನತ, ಶುತ್ಪಲ ಕನುಲ ಈವುಸ್ವನಾಲಿಕೆಗಳಂ ಕಂಡೆ
ರೆ ಧನವಾಪ್ತಿ, ತಾಂಬೂಲ ದವಳಣ ಎಂಬ, ಚಂಪನ, ಮುತ್ತು, ಧೋರೆ,
ಅಮೃತಕಲಕ, ತಿಲ ಇವುಗಳಂ ಕಂಡರೆ ಕುಭವರಂವರೆ ಉಂಟಾಗುವದು

ಕುಂಭ, ಜೋಯಿಸ, ಕನ್ಯೆ, ಶ್ವೇತವಸ್ತುಗಳು ಸರ್ಪ, ಆಭರಣ, ಕ್ರೀರ
ಮೊಸರು, ಬೆಣ್ಣೆ, ಇವುಗಳ ಕಂಡರೆ ಧನಧಾನ್ಯಪಾಪವಿ ವೈದ್ಯಿಗಳುಂಟು,
ತುಪ್ಪ, ಹಿಂಡಿ, ಕಲ್ಪು, ಅರಸಿನ, ಹುಣ್ಣಿಹಣ್ಣಿನಬಿಲ್ಲೆ, ಬಾಳೆಯಲೆ ಇವು
ಗಳ ಕಂಡರೆ ಬಂಧು ಸಮಾವೃದ್ಧಿಯುಂಟಾಗುವದು, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ,
ಹಣ್ಣುಹಂಪಲಗಿಡ, ದಾಳಂಬ, ಮಾತುಲಾಂಗ ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯ
ರು ಕಂಡರೆ ಪುತ್ರಸಂ ಪಡೆಯುವರು, ಪುರುಷನು ಕಂಡರೆ ಸಂಪನ್ನನಾ
ಗುವನು, ಸ್ತ್ರೀಸಂಗ, ಲವಣ ಇವುಗಳಂ ಕಂಡರೆ ನೆನಪಕಾರ್ಯವಾಗುವ
ದು, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಫಲಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಇದ್ದಹಾಗೆ ಎಚ್ಚರವಾದರೆ ಇಷ್ಟಾರ್ಥ
ಪು ಕೈಶೇರುವದು, ಜಿಗಣೆ, ಹಾವು, ಬೇಳು ಕಚ್ಚಿದರೆ ಪುತ್ರಲಾಭ,
ಯಂಜಲು ಬೆರದುದಿದ್ದರೆ ಸಂಪತ್ತು, ಕೊಕ್ಕರೆ, ಕೋಳಿ, ಕ್ರಾಂಚವ
ಕ್ಷಿಗಳ ಕಂಡರೆ ಶುಭ, ಸಂಕೋಲೆ ಹೆಡಕಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದಾಗಿ ಕಂಡರೆ ಆ
ರೋಗ್ಯ, ಹೂಜಿ, ಭಂಡಾರ, ಎಲೆಯವ್ವಗಳ ಕಂಡರೆ ಸಂಪತ್ತು, ಪೃಷ್ಠ
ಮನೆ, ಚಿನ್ನದಬಟ್ಟು, ಚಂಬುಇವುಗಳ ಕಂಡರೆ ಭೂಲಾಭ, ಬಲಿತಪ್ಪೆ
ಉಣ್ಣೆ ಭೂಮಿಯಂ ಕಂಡರೆ ಐಶ್ವರ್ಯ ಉಂಟು. ಬಿಳಿಹಸುನೆಂಕ
ರು ಸಹಿತವಾಗಿ ಕಂಡರೆ ಆಯುರ್ವೈದ್ಯಿ, ವೈಯಲಾ ಇರುವೆ ಮುತ್ತಿದ್ದಾ
ಗಿ ಕಂಡರೆ ಸುಖ ಉಂಟಾಗುವದು. ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು, ದೇವತೆಗಳು, ದಿ
ಕ್ಪಾಲಕರು, ಅಸ್ವರರುಗಳು ಇವುಗಳಕಂಡರೆ ಯಶಸ್ವಿ ಆಗುವನು. ವ್ಯಾ
ಧಿನಾಶನಾಗುವದು, ತುಪ್ಪ ಲಭಿಸಿದರೆ ಆಯುರ್ವೈದ್ಯಿ, ದಧಿಲಾಭದಿಂದ ರಾ
ಜ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿ. ಮಾಂಸಲಭಿಸಿದರೆ ಧನಲಾಭ, ಉಗುರು, ಉಡಿಧಾರ, ಹಾ
ರಂಗಳಂ ಕಂಡರೆ ಬಂಧವಿಮೋಚನ ಉಂಟು. ರಕ್ತ ಸುರೆ ಇವುಗಳಂ
ಕಂಡಿದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾದರೆ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಾಪ್ತಿ, ಇತರನಾದರೆ ಧನಪ್ರಾಪ್ತಿ,
ಪಾಮಕ, ಪಾದರಕ್ಷೆ, ಛತ್ರಗಳಕಂಡರೆ ಲಾಭ ಮೂಲ್ಕದಿಂದ ಪ್ರಮಾ
ಣ ಉಂಟು. ಯಾವನನ್ನು ಆಗಲಿ ಬಿಳುಪಾಗಿದ್ದದ್ದಂ ಕಂಡರೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ
ವೆಳ್ಳೆದು. ಬಿಳವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ, ಮಜ್ಜೆಗೆ, ಭೆಸ್ಮ, ಅಸ್ಥಿ, ತಾ
ವರೆ, ಗೆಣಸು ಇವುಗಳು ಮಾತ್ರ ಕಾಣಬಾರದು, ಕಂಡರೆ ಅಗುಫ, ಕೈ
ವ್ಯವರ್ಣಗಳೆಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಗಳಕಂಡರೆ ಬಳ್ಳೆಸುದಲ್ಲ, ಅದರೊಳಗೆ, ದೇ
ವರುಗಳು, ಬ್ರಾಹ್ಮರು, ಧೂರೆ, ಗೋವು, ಆನೆ, ಕುದುರೆ, ಈ ವ

ಸುಗ್ಗಲು ಮಾತ್ರವೆಳೈಯದು ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದ ನೂಯ್ದು ಚಂದ್ರ
 ರಂ ಪಿಡಿದುಯ್ದರೆ ಎರಡು ಕಡೆಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿ. ಫಲವಾದ
 ವೃಕ್ಷವಾಗಲೀ ಈ ವೃಕ್ಷಗಳುಳ್ಳ ಪರ್ವತಾರೋಹಣವಾಗಲೀ ಕಂಡರೆ
 ರಾಜಸನ್ಮಾನ, ಆನೆ, ಕುದುರೆಗಳಮೇಲೆ ಏರುವದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಅಡಿ
 ಕೆ, ತೆಂಗು, ಮಾವು ಮುಂತಾದ ಫಲವೃಕ್ಷಾರೋಹಣವು ಮಾಡಿ ಆದರೆ
 ಫಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕುಭಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿ ಉಂಟು. ಯೋಜಿಸ್ತಂಭ
 ಹುತ್ತ, ಅಚ್ಚು ಬಿಳಿಗಿಡವೆಂ ಬಿಟ್ಟು ಪಾವನವಾಗಲಿ ನೋರುವದೆ ಕುಭ
 ವು, ಸರಿಗಳಂ ಕಂಡು ಬಾಜಾರಿ ವೃದ್ಧರೆ ರಾಜ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿ. ಸಮುದ್ರಗಳ
 ಸದಿಗಳ, ಕೆರೆಗಳೆನಾದರು ಹಾಳಿದರೆ ಭಯ ನಿವೃತ್ತಿ ಆಗುವದು. ಕಲಕಿ
 ದ ಸಮುದ್ರ ಸದಿಗಳಂಕಂಡರೆ ಭೂಲಾಭ. ಮಾತೃ, ಪಿತೃ, ಪುತ್ರ, ಬಾಹ್ಯ
 ಣ ಬಂಧು ಮಿತ್ರರಂ ಕಂಡರೆ ಸಂಪತ್ತು ಉಂಟು. ಅಗಮ್ಯಾಗಮನಂ
 ಕಂಡರೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಉಂಟು. ಬಿಳಿಯನಸ್ತನಂ ಧರಿಸಿದ ಪುರುಷರನ್ನಾ
 ಗಲೀ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನಾಗಲೀ ಕಂಡರೆ ಧನಪ್ರಾಪ್ತಿ. ವಿದ್ಯಾಪ್ರಾಪ್ತಿ ಉಂ
 ಟು. ಮನುಷ್ಯ, ಕಾಗೆ, ಮತ್ಸ್ಯ, ಇವರಮಾಂಸಗಳಂ ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಆರೋ
 ಗ್ಯದಿಂದೇಹ ಪುಷ್ಟಿ, ಸೂಳೆಯರಮುಟ್ಟಿದರೆ ಧನಿಕನಾಗುವನು. ಬಿಳಿಪಾ
 ಸ್ಮ, ಬುಳ್ಳೆ ಸ್ತ್ರೀಯು ಹಾಣಿಗೆ ಬಂದರೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಟಾಕ್ಷ ಉಂಟು.
 ಕಸ್ಯಕೆ ಅಗಲಿ ಪಡೆ ಹುಡಗಿ ಆಗಲಿ ಕೈಬಿಡಿದುಕೊಂಡವನಿಗೆ ಕಂಡರೆ
 ಐಶ್ವರ್ಯ ಬರುವದು. ಸುಪರ್ಣ ಗರುಡಂಗಳ ಕಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಬುಪ್ಪರಿಗೆ,
 ಸಜ್ಜೆ, ಪುಪ್ಪಕೆ ಮಾತಾಡುವ ಧೋರೆಯಂಕಂಡರೆ ಬಡು ಸಂಪತ್ತು
 ಉಂಟು. ಮನೆ ಮುಂತಾದ್ದು ಕಟ್ಟುವದು ಕುಲಗೋತ್ರಗಳ ಮಾತು
 ಕೇಳುವದು ಗಿಡಗಳ ಹುಟ್ಟುಪಾಕಿ ವಸವೆನಾಡುವದು ಇವುಗಳಂಕಂಡರೆ
 ಪ್ರಾಜ್ಞನಾಗುವನು, ಅಗಿಲು ಆಭರಣಗಳಂ ಕಂಡರೆ ಲಾಭಉಂಟು. ಮಾ
 ವಿನಕಂಠು ಕಂಡು ಲಭಿಸಿದರೆ ಪುತ್ರನಾಗುವನು ನೋಮವಾನ ಸುರಾಪಾ
 ನನಂ ಮಾವಲು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಪುಲಿವನಂ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಪುತ್ರಲಾಭ, ಭಕ್ಷಿಸಿದ
 ರಾಗೆ ಕಂಡರೆ ಕೋಪಾಂತರಲಾಭ ಉಂಟು. ಪೃಷ್ಠವಾಗಲಿ ಕುದುರೆ
 ಯಾಗಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ರಥವನೊಬ್ಬನೆ ಏರಿಸರೆ ಧನಿಕನಾಗುವನು. ನೀಲದಲ್ಲಿ
 ಹಾಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಅಗಲಿ ಕುಳಿತು ತಾನೆ ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ಪಡೆ

ಮಾನನಾಗಿ ಕಂಡರೆ ನುಹಿವತಿ ಆಗುವನು. ದೀಪ ಗಣಿಸು ಗೆಡ್ಡೆಗಳಕು
ದೆರೆ ಕೂಢೆ. ಹಸಿವವಾಢ್ನ ಹಸಿವನಾಂಸಗಳಂ ತಿಂದಿವ್ವಾಗಿ ಕಂಡರೆ ಬ
ಳ್ಳೆದು ಮನುಷ್ಯರ ಕಾಲುತಿಂದರೆ ಬಹುಲಾಢ್ನ. ಬಾಹುಗಳ ತಿಂದರೆ ಸ
ಹಸ್ರಲಾಢ್ನ. ಶಿರಸ್ಸಂತಿಂದರೆ ರಾಜ್ಯಲಾಢ್ನ ಬಿಳಿಯ ಸಪಗವು, ಬಲಗಡೆ
ಯ ತೋಳಿನಲ್ಲಿ ಕಡಿವರೆ ಸ್ವಲ್ಪದವನಲ್ಲಿ ಧನ ಪುತ್ರಲಾಢ್ನ, ಹಾಲನ್ನು
ಬಹಳಕೂಡಿವರೆ ಬಹುಸಂಪನ್ನನಾಗುವನು. ನಾಲಿಕಡೆಮ ರಕ್ತಕಾಣದೆ
ನಿದ್ದರೆ ಬಳ್ಳೆದು ತನ್ನ ತೆರಿಕತ್ತರಿಗೆ ಬಿದ್ದು ರಕ್ತಜ್ವಲತ ಇದ್ದರೆ ಆರೋಗ್ಯ
ಸಂಪತ್ತು. ತನ್ನನ್ನೆ ಪಾಯದವನಾಗಿಯೂ ವೈದ್ಯನಾಗಿಯೂ ಕಂಡರೆ ಆ
ಯುರಭಿವೃದ್ಧಿ. ತನ್ನನುಸೆಯು ಧ್ವಜಾದಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾ
ಗಿ ಕಂಡರೆ ಜಯ, ಬಿನ್ನದ ಕೊಡೆ. ಬೆಳ್ಳಿ ತಳಕಿನಿಂದ ಅಲಂಕೃತನಾಗಿ
ಆಕಾಶದಿಂದ ವತ್ಸರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ರಾಜ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿ. ದೇವತಾ ಪ್ರತಿಮೆಗಳ
ಮಾತುಗಳು ಕೇಳಿದರೆ ಕುಪ. ಬೆಳ್ಳಿಮನೆ ತುಂಬಾ ಧಾನ್ಯಕಂಡರೆ ಪುತ್ರ,
ನಾಗುವನು. ಮನೆ ಅಗ್ನಿ ಧಗ್ಧನಾದರೆ ಕೊಳಸಂಪತ್ತು. ಸುವರ್ಣದಕ್ಕೆ
ಮಿಗಳಿಂದಾ ಮೈಕಟ್ಟು ಲಾವಟ್ಟರೆ ಧನಾರೋಗ್ಯವುಂಟು. ತಾನೆಬಿನ್ನವಾ
ದರೆ ಆಯುರಭಿವೃದ್ಧಿ. ಸುಖ, ಚಕ್ರ, ಬಿಸುಗ, ಚಾನೆರೆ ಕುಂಭಗಳ
ಕಂಡರೆ ಧನಲಾಢ್ನ, ಹಣಿಂಟು ಕಂಡರೆ ಸಕ್ಕರೆ ತಿಂದರೆ ಆರೋಗ್ಯ. ಪೆದ
ರಾಸ್ತ, ಪುರಾಣ ಪ್ರವೇಶದಿಂದ ವಿವಾಹಲಾಢ್ನ. ದೇವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು
ವಿವಾಹಿಸರು ಸಜ್ಜನ ಸಂಗತಿ ಸಲ್ಲಾಪಂಗಳು ಮನುಷ್ಯಕವಾಗಿ ಇ
ರುವವು. ಶಕ್ಯಪುರಿವಲಿವನ, ವೆ ಶ್ಯಾಗನನ, ವೈಶ್ವಕದಂಶನ, ಸ್ತ್ರೀ
ಸುಭಾವಣ, ತಾಂಬೂಲ ಭೋಗ, ಕುಂಕುಮ ಲಾಢ್ನ, ಹಿರಾನ್ಯ ಅಡಾ
ರ. ಹಿರಾಭಿಷೇಕಂಗಳಂ ಕಂಡರೆ ಸ್ತ್ರೀಭೋಗವುಂಟು. ಪುಕ್ಕಿಯೇ
ರೋಣ ವಿರವಲ್ಲಿ ಕೂಡೋಣ ತನ್ನೆಂದೆತಿಯಂ ಕಂಡರೆ ಆರೋಗ್ಯ, ಇ
ವೆಲ್ಲಾ ಶುಭಫಲಸೂಚಕಗಳಾದ ಸ್ವಪ್ನಗಳು ತಿಳಿಯುವದು. ಇನ್ನು
ಶುಭಫಲ ಸೂಚಕಗಳಾದ ಸ್ವಪ್ನಗಳು ಹಾಗೆ ಇರುವವೆಂದರೆ,

ಕರಿ ನಾಯಿ, ಸರಿ, ಹದ್ದು, ಹೂಗಳೂ, ಕಾಗೆ, ಗಿಡುಗ, ರಾಕ್ಷಸರಂಕಂ
ದೆರೆ ಹಾಸ, ಬಿದ್ದನನ ಬೀಳುವನ ಉದ್ಯುಗದಗಾಢ್ನ ಕರಿಯುಮೈ ಕರೀಣೀರೆ
ಯಂನುಟ್ಟು ಸ್ತ್ರೀಯಂಕಂಡರೆವೈಸನ ತೋರುವದು. ದೇವತಾಪ್ರತಿಮೆಗ

ಳೆದುರಿಗೆ ಕುಣಿದಾಡಿದರೂ ನೆಗದಾಡಿದರೂ ಕೈ ತಟ್ಟಿದರೂ ಪೋಡ್ಯಾದಿ
ರೂ ಲೋದನವೆಂ ಮಾಡಿದರೂ ನರಿ ಈ ಸ್ವಪ್ನವನ್ನು ಯಾವಬಳಿಯಲ್ಲಿ
ಕಂಡರು ಅವರದೇಕೆಕ್ಕೆಹಾಸಿ. ಕೆಂಪಿನವಸ್ತ್ರ, ಗಂಧ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದಾ
ಯುಕ್ತ ನೋಡಿಸ್ತ್ರಿಯು ಬಂದು ಶರಣು ಹಿಡಿದರೆ ಅನಿಷ್ಟ, ರಕ್ತನಾ
ಲ್ಯಾಂಬರಧರನಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಮುಖವಾಗಿ ಹೋದರೆ ಹೀಗೆ ಹೋದಳೆಂದಿಗೆ
ಮೃತ್ಯುಭಯ. ಇದೆ ಮೇರಿಗೆ ಕೆಂಪುವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದಾ ಅಲಂಕೃತನಾಗಿ
ಹೀಗೆ ಅಲಂಕೃತವಾದ ಸ್ತ್ರೀಯುಂ ಕೈಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವರ
ನ್ನಾಗಿ ಕಂಡರೆ ಹೀಗೆ ಹೋದವನಿಗೆ ಅನಿಷ್ಟ, ಕವ್ವಾಗಿತಲೆ ಕದರಿ ಇರುವ
ಳಂ ಕಂಡರೆ ಗ್ರಹಭೀತಿ ಉಂಟಾಗುವದು, ಚಂಡಾಲ, ದತಿತ, ಮೈಲಿಛ್ಛ
ಭ್ರಷ್ಟ, ವಾಯನ, ತೋಳ, ಕೃಷ್ಣಸರ್ಪಗಳಂ, ಕಂಡರೆ ಭಯ ಉಂ
ಟಾಗುವದು. ಮಧುವಿನಿಂದಾ ತುಪ್ಪಾ ತೈಲದಿಂದ ಅಭ್ಯಂಜನವೆಂ ಮಾಡಿ
ಕೊಂಡನೆಮೃತ್ಯು ಭಯ. ಇಂಥವನುಂಕಂಡನೆಗು ಅನಿಷ್ಟ, ದುಷ್ಟ
ಮೃಗಗಳು ವಾನರ ವರಕಾ ಅಪ್ಪ ಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಅನಿಷ್ಟ. ಪ್ರಾಣಿ
ಕುಂಭಾದಿಗಳು ಒಡೆದು ಹೋದಕೂಗು ಕೆರೆಗಳು, ನದಿಗಳು, ನಮುದ್ರಗ
ಳುಕೊಳಗಳು ನಣಗಿ ಹೋದಹಾಗೆಕಂಡರು ದರಿದ್ರಉಂಟಾಗುವದು. ಎ
ಣ್ಣೆ ಅರಣಿನ ಹಜ್ಜಿ ಕೊಂಡರೆ ರೋಗಉಂಟು, ಹಲ್ಲುಗಳು ಕೀಳಿದಾಗ್ಯ
ವಿಪದಾಗ್ತು ವಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ, ನಿರ್ಜೀವಶರೀರವನ್ನು ರೋಗಿತವನೆ ಅಲಿಂಗಿ
ದರೆ ಆರೋಗ್ಯ ಉಂಟಾಗುವದು. ಸ್ವಸ್ತವಾದನೆ ಅಲಿಂಗನವೆಂಮಾಡಲು
ರೋಗಬರುವದು, ಮೂತ್ರವಿಸರ್ಜನವೆಂ ಮಾಡಲು ಪುರುಷನಾದರೆ ಧಾ
ಸ್ಯನಾಳ ಸ್ತ್ರೀಯಾದರೆ ಅವವಾದ ಬರುವದು. ಹತ್ತಿ ಮೂಳೆ ಸರಪಳಿ
ಗಳಕಂಡರೆ ತೊನ್ನುಹತ್ತುವದು. ಭಸ್ಮವುಂಕಂಡರು ತನ್ನ ಅನೆಯುವವು ಕೀ
ಳಿದಹಾಗೆ ಕಂಡರು ಬಿಂಧುನಾಳ ಉಂಟಾಗುವದು, ನೋರೆ ಕುಂಬಳ
ಮುಳ್ಳೆಯಿರುವ ಕಾಯಿಗಳು ಒಡದ್ದು ಕಂಡರೆ ಅನಿಷ್ಟ, ಮುಳ್ಳೆಯುಂ
ವುಂ ಒಬ್ಬನೆ ಹತ್ತಿ ಬಿದ್ದರೆ, ರಾಜಭಟರಿಂದಾ ಮುಷ್ಟಿಪ್ರಹಾರಾದಿಗಳು
ಆದರೆ ಅನಿಷ್ಟ, ಪ್ರವಾಣಾ, ಹೊರಡೋಣ, ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಸರಲ್ಲಿ ಬೀ
ಳೋಣ. ಹೀಗೆ ಕಂಡರೆ ವ್ಯಾಧಿ ಉಂಟಾಗುವದು. ಮುಕ್ತಿಕಗಳು ನೋಳ್ಳೆ
ಗಳು ಕಡಿದರೆ ಸ್ತ್ರೀಯಿಂದ ಹಾನಿಯಾಗುವದು. ಕೆದುಸ್ವಪ್ನದೋಷಂ

ಗಳು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಹೋನು ಶಾಂತಿ ಹಾನೆ ಸುರಾರ್ಚನದಿಂದ ಪರಿಹರವಾಗಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಪ್ನಗಳು ಕುಭಾಕುಭ ಫಲಸೂಚಕಂಗಳಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರನುರೂಪೆಯಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಡುವವು ಎಂದುನುಡಿದ ಲೀಲಾಕುಕನಂಕುರಿತು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಎತ್ತಿಸರ್ವಜ್ಞಾಶಿವಾನುಣಿಯಾದಕುಕನರೈಸೆ! ನಿನ್ನೆಸಮಾನವಾದವರುಬಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲ, ನಿನ್ನೆಸಪ್ತಾಂಗನಂಕೋಬ್ಬರೂ ಸಲ್ಲದವುಎಂದು ಸಂತೋಷವಡಿಸಿ ಅಶುಕದಸಂಗಡ ಇವಾಲ್ವ ಪವಾಗಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಿರಲು ;

ಅತ್ತಲಾ ಸೌಗಂಧರಾಯನು ಉದನುಕಾಲದೊಳದ್ದು ದೇಶದೇಶಾಂತರಂಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಚಾರರಿಂದಲೂ ವಿಜ್ಞಾನಪನಶೇಖನಗಳಿಂದಲೂ ಸಕಲದೇಶ ವೈತ್ತಾಂತಗಳಂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಆಯಾಯ ಕಾರ್ಯಂಗಳಿಗೆ ಅನುರೂಪನಾದ ಮತ್ತು ದೇಶಕಾಲಗಳಿಗೆ ವಿಹಿತನಾದ ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಧರ್ಮಂಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣನಾದ ವ್ರಜಾಪಾಲನ ರೂಪನಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೂಕೂಡ ಉವಾಸಿನವನೊಡಲಶಕ್ಯನಾಗಿ ಭಯವಂ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಧನಧಾನ್ಯ ದುಂತಾದ ರಾಜಭಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನವಾಗಿರುವ ಆಪ್ತ್ಯಾಪರೂಪಣವೆಂಬ ನಿಬಂಧ ಲೇಖನಂಗಳೆಂಮು ದ್ರಾಘಾಕ್ಷಾದಿ ರಾಜಕೀಯ ಕುರುಹುಗಳು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿ ನಾನಾ ಮುಖವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾ ಒಂದು ಕಡೆಮೋಳ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಿರುವ ರಹಸ್ಯವಾದ ರಾಜಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಾ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಮೋಳ ಸರಸನಾಗಿ ಪ್ರಭುತ್ವ ಭೀಕರದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಮಿತ್ರ ಹ್ವರವಾಗಿ ಗೂಢವಾದ ಬಹು ಅರ್ಥಂಗಳುಳ್ಳ ನಜ್ರ ಲಿಖಿತದಂತೆ ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೂ ಅಪೋಹಬರದಹಾಗೆ ರಾಮಚೂಡಂತೆ ಬಹುಚೂರುಕಾ ಗಿಡದೆ ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರಕೃತ ಕಾಶೀಪಯುಕ್ತನಾದ ಮಿತವಾಗಿ ಇರುವ ವಾಗ್ವಲಿಯಂಬೀನುತ್ಪ್ರಾಂತೊಂದು ಅನಧಾನದೋಳ ಕೈಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡುಹಿಡಿದು ಚಿತ್ರದರ್ಶಿಂಚೆಯಂತೆ ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿ ನಿಂತು ಭಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನ್ಯೂನಾಧಿಕಂಗಳಲ್ಲದೆ ದೇಶೀಯಭಾಷಾ ಸಂಪ್ರದಾಯದಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೆಲವರು ಲೆಖ್ಯಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಕೆಲಂಬರು ಸುಮ್ಮನೆ ತಮ್ಮ ಮುಖ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೂ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುವ ಬಿನ್ನಹಂಗಳನ್ನಾಶ್ರಿಸತ

ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೊಳ ನಾನಾ ದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಕಪ್ಪು ಕೈ
 ಗಾಣಿಕೆ ವಸ್ತು, ಮುಮ್ಮೈದೆಗಳಂ ಕಟಾಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ಬುಧವಸರಿಂದ ನಿರೂ
 ವಿಸಲ್ಪಡುವ ತತ್ಪಾರ್ಥವುಳ್ಳ ಧನುಸಸಹಿತನಾಗಿ ನೀತಿರೂಪನಾದ ವಾ
 ಕ್ಕುಗಳಂಸಮೃತ್ತಿಸುತ್ತಾ, ದೈವಜ್ಞರಿಂದಸೂಚಿಸಲ್ಪಡುವ ಭವಿಷ್ಯತ್ಪ್ರಾ
 ಲಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ಸಕಲಸಮೃತ್ತವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತ, ನಾತಾಡುವ ಝರೆ
 ಲಿಂದ ಅವನವರ ಇರುಸರಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ ಮುಖವಕಳೆಯಿಂದಲೂ ತ
 ನ್ನೊಳಿರುವ ಇಂಗಿತಜ್ಞತೆಯುಂ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಮನುಷ್ಯರನ್ನರೂಪನೆಂ
 ತಿಳಿದು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ, ಕಪರಿವೊಳ ಅಖ ಹರ್ಷಾನಂದಲವ್ಯಾಪಾರವೆಂ
 ಕೈಬಿಡಕವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುವ ರಾಜತಃತ್ರಮಂ ಲೀಲಾನಾತ್ರವಾಗಿ ಸಡ
 ಸುತ್ತ. ಭಾರ್ಯಾಗುಪ್ತನಿಂದವಿನ್ಯಾಸಿತನಾಗಿ ಇರುವ ಸ ರ್ಥಮಂತರುವ
 ದಕ್ಷಿಣಾಕ್ಷರ ಮುನಿವೊಡನೆ ಬಲಿವಾಚಿಸುತ್ತಾ, ಅತನ ಶಸ್ತ್ರಲಾಗದಿಂ
 ಮಜ್ಜನೆ ಗೃಹವೆಂ ಸ್ವೇಕ್ಷಿಸ್ತಾನನಂನಾಡಿ ದಿವ್ಯದುಕ್ಕಾಲವಂಧರಿ
 ಸುಧ್ಯಾದಿವಿಶ್ವ ಕರ್ಮಂಗಳಂಜೇಡಿ ಸ್ವಜಸರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಮಹಾ ರಾಜಾ
 ಭರಾಜಿಗೆ ಬೋಧ್ಯಂಗಳಾದ ರಾನಾವಿಧಸರಸವಸ್ತುಗಳಂ ಭುಂಜತಿ, ಗಂ
 ಧಾಪ್ತವ್ವ ರಾಜಾಜಿಗಳಂ ಪರಿಗ್ರಹಿತಿ, ಪ್ರಕೃತಕಾರ್ಯೋ ವಮುಕ್ತವಾ
 ದ ಸಜ್ಜಮೆಯಾದ ಕಿರೀಟ ಕನಕಗಳಂಧರಿ, ಅಪ್ಪಹೀಟ, ಕುಂತ, ಪರ
 ಕು, ಮೊನಿರಬಿಂಬವಾಲ, ಧನುರ್ಬಾಣಚಕಾಂಕುಶ, ಪಾಶನೇತ್ರಮು
 ಸು ಸಳಕ ಮುಂತಾದತಿಹ್ನಾಮುಧಗಳಂಕೇಗಿಂಕೇಷ್ಟಂಡು ಇನ್ನೊಬ್ಬಕಾ
 ದ ವಸ್ತುಗಳಂ ರಾಜಮುಕ್ತಾವಾನುಸಾರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುನಿ
 ಸಹಿತನಾಗಿ ಭಾರ್ಯಾಗುಪ್ತನ ಬೆಗವೊಳ ಕುಳಿತುಅಭಿಷಿತ್ತಂವಿ ಮಧ್ಯಾ
 ನ್ಯಸಮುದಯೊಳ ಕೆರಳಿ ಅಂತರಿಕ್ಷಮಾರ್ಗವಿಂ ಪೊರಮುಟ್ಟಿ ವಿಪ್ರವೆ
 ರ್ಗೊಲಿಂದ ಯಾ ಭವನಾದ ಸು ಸೇಕುಸಗಳಂಕಂಡು ಹರ್ಷಾದಿಂದ ಫಲಗಳ
 ನೂಪಿಸುತ್ತ, ಸುಖೋನ್ನದನೊದಲಾದ ದ್ವೀಪಂಗಳೆಂ ದಾಟುತ್ತ, ಪುಣ್ಯ
 ಪುರಂದರಿಗೆ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾದ ಪುಣ್ಯಕರವಾದ ಕುಶದ್ವೀಪವೆಂ ಕಂಡು,
 ಅಲ್ಲಿರುವ ಸತ್ಪುರುಷರಂ ನೋಡಿ ಮನಬೊಳಗೆ ನನುಸ್ಕರಿಸುತ್ತ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ
 ರುವ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ, ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥ, ಪುಣ್ಯ ಶ್ರಮಗಳಂ ಭಾರ್ಯಾಗುಪ್ತನ
 ಮುಖ ವಚನದಿಂ ಕೇಳುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿ ನಿಧನಮವೆಂಬಪದ್ಧತದ ಮೂಲಕ್ಷುಣ್ಣೆ

ಯೋಚರನವನೊಗಗವಾಗಿ ಸ್ತೋಗಲು ಅಲ್ಲಿ ಐವತ್ತು ಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ
ವಾದ ಉಕ್ಕಿನ ಕೋಟಿಗಳಿಂದಲೂ ಉಕ್ಕಿನ ಚಕ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ
ಕೂಡಾ ಕತ್ತರಿಸುವ ಕತ್ತರಿಗಳಿಂದಲೂ ವಿಷವೇ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವ ಅಗ
ಲಗಳಿಂದಾ ವಿಷಮಯವಾದ ಮುಳ್ಳುಗಿಡಗಳ ಜೀರಿಗಳಿಂದಕೂಡಿ ಫೂ
ಳಯು ಕೂಡಸುಂಚಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ಯವಾಗಿರುವ ಮಯನಾಜಾವುರಿ
ಯಂಬ ವಟ್ಟಣನು ಛಾನೂಗುಪ್ಪ ಸಂಪಾದನಾಕೆಂದು ಈ ವಟ್ಟಣನು ನಿ
ಮೋಣನು ಮಾಡಿದವನು ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗಿಂತ ಸಮರ್ಥನಿ ಆಗಿರುವನು,
ಇಂಥಾ ವಿಚಿತ ನೂದನಗತನು ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯುಂಟು ಕೇಳಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲಾ,
ಎಂದು ಶ್ಲೋಕಿಸುತ, ನಗರವು ಪೊಕ್ಕು ಧೇನುನು ತರುವವರಿಯಂತು
ಎಂದು ಶ್ಲೋಕಿಸುತ ಗರುಡಮಂತ್ರ ಪೊದಲಾದ ಅನೇಕವಿಷದರಮಂತ್ರ
ಮಂತ್ರಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಗದಿನೋಮೂಲಿಕಾಕೆತ್ತಿಗಳಿಂದಲೂ ವಿಷಮಯವಾದ
ಜೀರಿ ಅಗಲಗಳಿಂದ ಹಾಚಿ ಬಾಳಿಕಾಂಧಗಳಿಂದ ಸೋದುತ್ತ ಬಕ್ರ ಹೈನುಣ
ಗತಿಗಳಿಂದ ಸಿಕ್ಕಿತಿ ವೆತ್ತಾಯುಧದಿಂದ ಕೋಟಿಯಂಪೇಧಿಸಲು, ಅಗ ಸುಗಂಧ
ರಾಯನಿಂದ ಭೇದಿವಲ್ಲಟ್ಟಿ ಜೀರಿ ಅಗಲ ಕೋಟಿಗಳ ನೈತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲ
ವು ಕೇಳಿ ಅವಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಅಧಿದತಿಸಾದ ಅಘೋಸುರನೆಂಬ ಮಹಾರಾಕ್ಷ
ಸೆಂದ್ರನು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯುಂ ಕುರಿತು, ಎಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ! ಸೃಷ್ಟಿ
ಜೀವಗಳೆಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಪೃಷ್ಟಿಸೋದಲು ಬಹು ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಇರುವ
ಈ ಪುರವೆಲ್ಲವು ಒಗೆಯಾಗಿಮಾಡಿ ಬಹು ಗುಟ್ಟಿನಿಂದ ಬರುವ ದುಷ್ಟ
ನಾಗಿರುವ ಭ್ರಷ್ಟ ಪುರುಷನು ಇಷ್ಟು ದೂರವೆಂಬ ಎಂದು ತೃಪ್ತಿ ಪಡೆ
ಯುವ ದೇನು? ಅವನ ಇಷ್ಟು ಕಾರ್ಯವು ತಿಳಿದು ಧಟ್ಟನೆ ಬರುವದೆಂದು
ಇಷ್ಟು ಜನಮೊಳಗಾಗಿ ಜಗ ಜಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವ ಒಂದು ಘಟ್ಟಗನ ಸೋಡಿ
ಅತಿಗುಟ್ಟಿಂದ ಕೆಳುಹಿತಿ ಅಷ್ಟು ಕೋಟಿಯು ಸಿಕ್ಕಿದು ಅಗಲಜೀರಿಗಳಿಂದ
ಸೆಲನುಟ್ಟಿ ವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಬರತ ಯುದ್ಧ ನೈಸ್ಯಗಳ ಕಟ್ಟಿ ಬರುವನು, ಅ
ವನ ಅಷ್ಟು ಮುರ್ದಂಗಳಿಂದ ಸೋಡಿ ಸ್ವಪ್ಪವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂದು ಉಸರೆ
ನುತ ಕಟ್ಟುವಾಡುವದೆಂದು ನುಡಿದ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರನಾದ ಅಘೋಸುರನ
ಮಾತೆ ಕೇಳಿ ಅವನ ಮಂತ್ರಿಯು ಜೀಗದಿಂದ ಸಮರ್ಥನಾದ ಒಬ್ಬ ರಾ
ಕ್ಷಸನಂ ಕಳುಹಿತಿ ಆರಾಕ್ಷಸನು ಹೋಗಿ ಸುಗಂಧರಾಯನ ರೂಪಲಾವ

ಣ್ಯ ಸೌಕುಮಾರ್ಯ ಶೌರ್ಯ ಪರಾಕ್ರಮಂಗಳಂ ನೋಡಿಬಂದು, ತನ್ನ ಸಂಗಡ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲವಂ ತನಗೆಧೋರೆಯಾದ ಅಭರಾಸುರನ ಮುಂದೆ ಪೇಳಲು, ಆ ಮಾತು ಕೇಳಿದ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರನು ಮದ್ದಿನ ಮ ನೆಯೊಂದಿಗೆ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರನೆ ನೆಂಟತನವು ಮಾಡಿದಂತೆ ಅಗಿನನ್ನು ಪಟ್ಟಣವು ಕುರಿತು ಮಾನುಷನೆಂಬ ಕ್ರಿಮಿಯು ಒರುವದೆಂದರನು? ಯಾರುತಾನೆ ಅಗಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಆನನು ಕಡು ಬಿನಂತೆ ಮುರಿದು ತಿನ್ನುವನು, ಅವೆ ವಾಕಶಾಸನನಾಗಲೀ ಶೋಕಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸುವೆ, ಅವೆ ವಕ್ಷಿಯಾದರೂ ಮೃಗೀಯೆವೆನು, ಯಮನೇ ಬಂದರೂ ಶನುಸಂಗೊಳಿಸುವೆ, ಸಿಖುಖುತಿ ಆದರೂ ಗುರುಗತಿಯು ಶೇರಿ ಸುವೆ, ನರನುನೆಂದರು ಕರುಣವಿಲ್ಲದೆ ಕೊಲ್ಲುವೆ, ಮಾಯವನ್ನಾದರೂ ಕಾ ಯವಂ ತಿನ್ನುವೆ, ಯಜ್ಞೇಶನಾದರೂ ಕಿತ್ತೆಸೆಯೆವೆವೆವೆ, ಕೇಶನೆ ಅಗಲಿಪಾ ಕದಿಂದ ಬಿಗಿಯುವೆ, ಬ್ರಹ್ಮತಾನಾದರೂ ಸುನ್ನಿಸೆ ಬಿಡುವೆವೆ, ದೃತ್ಯಾರಿಯೆ ಬರಲು ದೃತ್ಯವಂ ಬಿಡುವೆ, ಮೃತ್ಯುವಂ ತಿನ್ನುವೆನು ಮೃತ್ಯುಗನಂ ಬಿಡುವೆ, ಹಾಹಾಯೆಂದು ಮದದ ಕೊಬ್ಬಿನಿಂದ ತಪ್ಪುಬಾಗಿ ನುಡಿದು ತನ್ನ ಹತ್ತರದೊಳಿರುವ ಅತಿಶಯರಾಗಿ ಭಯಂಕರವಾದ ಹಿಂದೊಂದು ಅಕ್ಷಸ್ಥಿಂಗಳಿಗೆ ಅಭವತ್ಯ ಉಳ್ಳ ಶನಭಕ್ತ, ಶೋಕತಪಾಸ, ಮಾಂಶಾಸನ ಪಿಶಾಚ, ಬಹುಭೋಗ, ವ್ಯಾಘ್ರಮುಖ, ದುರ್ಗಂಧ, ವಿಸುಲೀಪ, ಮೃತ್ಯುಕರ, ರಣದೊಂದುಭಿ, ಅಪ್ತನರ್ಹ, ವಜ್ರವಂವೃ, ಅಪಘರತ್ಯ, ಸರ್ಪಜಿಹ್ವ, ಲೋಕಶತ್ರು ಮೊದಲಾದ ಪಟುಭಟಾಘವರಂಕರೆದು ನೀವೆಲ್ಲರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಯಸಮರ್ಥರಾಗಿ ಸಿಮ್ಮ ಸಿಮ್ಮಿಂದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಗದಾ, ಮುಸಲ, ಪರಿಘ, ಪಟ್ಟಿ, ಭಂಡಿ ವಾಲ, ಕುಂತ, ಕುತಾರ, ಕೂಲ, ಖಡ್ಗ, ಚೀಟಕ, ಮುಂತಾದ ಸರ್ವಾಯುಧಂಗಳಂ ಪಿಡಿದು, ನಮ್ಮಪಟ್ಟಣದ ಕೋಟೆಯುಂದಾಟಬರುವ ನರ ಸಂಜೀವನಹಿತನಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಪಿಡಿದುತಂದು ಕೊಡುವದೆಂದು ಹಿತಲಯರಗಿದಂತೆ ಅರ್ಚಿತರಾದ ಮಾತಾಡಿ ವೇಳಿದರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರನ ಅಜ್ಞಾರೀತಿಯಂ ಮೀರದೆ, ಬಹುವರಾಕ್ರಮಿಗಳಾದ ಆ ಭಟಾಧಿಪರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸೈನ್ಯಂಗಳಂದೊಡಗೂಡಿ ಹೊರಡುತ್ತಾ, ನಾನುಂದೆ ತಾಮುಂದೆ ನನಗೆ

ರಲಿ ತನಗಿರಲಿ ಕೊಲ್ಲದಿರಿ ಕೊಲ್ಲದಿರಿ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಇಂತೆಂದು ನುಡಿ
ಯುತಲೆ ಕೋಟಿಗಳ ಒಡತೆಯು ಈ ರ್ವರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಧಾಟಿಯಿಂದ
ನಿಂತಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಜೀಂದ್ರಸಂಕಂಡು ಏನೊ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನೊ
ತ್ರದವ ಬಂದುಯಿರುವನೆಂದು ಅಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿದು, ಅ ರಾಕ್ಷಸ ಭಟ
ಧಿವರೆಲ್ಲರು ಸುತ್ತಲೂ ಮೊತ್ತರಾಗಿ ಪಿಡಿಯುವವರಲ್ಲಿ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿ ಬ
ಹುದುದ್ದವಂ ಕೈದೋರಲು; ಆಗ ರಾಜಕುಮಾರನಾದ ಸುಗಂಧರಾ
ಯನು ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಗಳಗ್ರಹಿಸುವ ವಿವ್ಯಾಧಿಯಂತೆ, ಪುಣ್ಯವೆಂಪಡೆಯುವ
ಕರ್ಮ ನಿಷ್ಠನಂತೆ, ಆರಾಕ್ಷಸರ ಹಾವಳಿಯ ಒಂದುಕ್ಷಣ ಪರಿಯಂತವು
ಸಹಿಸಿ ಎದುರಾಗಿ ನಿಂತು ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನಾನಾವಿಧವಾದ ಆ
ಯುಧಪಾಣಿಗಳಾದ ರಾಕ್ಷಸರಂ ಕುರಿತು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಂದೆರಡು ನಾ
ಲ್ಕಿಂಟು ಹದಿನಾರೆಂಬ ಷ್ವಗುಣ ಸಂಖ್ಯೆಗಳುಳ್ಳ ಬಾಣಂಗಳಂ ಪ್ರಯೋ
ಗಿಸಿಬಿಡಲು, ಆಬಾಣಗಳ ಘಾತಕ್ಕು ಧನುಸ್ಸಿನಟೀಂಕಾರಧ್ವನಿಗು ಭ
ಯಪಡದೆ ಆರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲರೂ ಒಟು ಗಿ ಬಂದು ಸುಗಂಧರಾಯನ ಮೈ
ಮುತ್ತಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಯುಧಗಳಿಂದ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡುತ ಕತ್ತಿವರಾ
ಕ್ರಮ ಸಾಹಸ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಂ ತೋರುತ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಪಿಡಿಯುವೆ
ವು ಎನುತ ಯತ್ನವಂ ಮಾಡಲು, ಆಗಕೂರಾಗ್ರೇಸರನಾದ ಸುಗಂಧರಾ
ಯನು ಅವರನೆಲ್ಲರಂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಹಬ್ಬದಕುರಿಯಂತೆ ಮಾಡಿ ಸಿಂ
ಹನಾದವಂ ಮಾಡಲು, ಆಗಹತಶೇಷರಾದ ಒಂದೆರಡು ರಾಕ್ಷಸರು ಬಿದ್ದು
ಓಡಿಯೋಗಿ ಬಾಯೊಳಗೆ ಕೈಸನ್ನೆಯಿಂದ ತಮ್ಮೊಡೆಯನಾದ ಅಘಾಸುರ
ನೊಡನೆ ಭಟರೆಲ್ಲಾ ಮಡಿದುದಂ ಆಸುಗಂಧರಾಯನು ರಾಕ್ಷಸರೆನೆಲ್ಲರಂ
ಕುರಿತು ಮಾಡಲಿಶಿ ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಜೇಳದ ಅವನಾಸ ವಾಕ್ಯಂಗಳಂ
ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆಗ ಅಘಾಸುರನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪನು ಕೆತ್ತನಿನ ಮಾ
ತಂಕೇಳಿ, ಬಹುಕೋಪದಿಂದ ಕಾಲಾಗ್ನಿಯಂತೆ ಕೆರಳಿ ಪ್ರಳಯಕಾಲದ
ಟುನುನಂತೆ ಘೂಡಿಘೂಡಿಸುತಯದ್ದು, ತೇರಿನ ಭಂಡಿಗಳಂತೆ ಇರುವ ಕ
ಣಾ ಗಳಂ ತಿರಗಿಸುತ, ಈಚಲಮೊಡೆಗಳಂತೆ ಇರುವ ವೀಶಿಗಳಂ ಕು
ಣಿಸುತಾ, ಗುಣಿಗಳಿಗೆ ನಿರಿದಾಗಿ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಇರುವಬಾಯಿಗ
ಳಂತೆಗೆಯುತ, ಮೈಯೊಳಗೆ ಇರುವ ರೋಮಗಳನ್ನೊಡೆಯೊಳ ಮರಿಮಾ

ಡಿ ಇರುವ ಹುಲಿ, ಕರಡಿ, ಹಾವುಗಳ ಸಂಚಾರವಿರುವರು, ಹಲ್ಲುಸಂವಿ
ಯೊಳ್ಳಕ್ಕೆ ಕೂಗಿ ಕೊರಗುವ ಆನೆ ವಸಕುಹಿಮಂಗಳಿಂದಲೂ, ತಲೆ
ಯೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟಿ ಇರುವ ವೈಷ್ಣವಕುಂಜಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಗುತ್ತಿರುವ ಹೆಮ್ಮ, ಗೂ
ಜಿ, ವಾಯುಸ ಮೊದಲಾದ ದುಷ್ಟ ಪಕ್ಷಿಗಳ ತಂತತಂತಗಳಿಂದ, ಅಶಿವಯು
ಕರವಾಗಿ ನಡೆದುಬರುವ ಬೆಟ್ಟದಂತೆ ಎದುರಾಗಿ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಕ್ರಾಂತಿ,
ಸ್ತಂಭ ಸಹಿತನಾಗಿ ಕೂಗುತ್ತಾ ಬರುವ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರನು ಅವನ ಮುಂ
ಭಾಗದೊಳಗೆ ಸಮುದ್ರದ ತೆರೆಗಳಂತೆ ವಿಚಾರಿಬರುವ ಅವನ ಮೈಗಾನಲ
ರಾಕ್ಷಸರುಗಳಂತೆ, ಸುಗಂಧರಾಯನು ಇದೇನು? ತಾನೇನು? ಬ
ರುವ ಕುಲಗಿರಿಯೋ? ಪ್ರಳಯಕಾಲವನು? ಭೂತವೋ? ಇನರಾಕ್ಷಸನೋ?
ಇವನ ಪೆತ್ತವಳು ಎಂಥಾಜನವಿಯೋ? ಇನಮೂವರು ಯುದ್ಧವೆಂ ಮಾಡಿ
ದರೆ, ಯಾರಿಂದಲಾದರು ಎದುರಿಗೆ ನಿಲ್ಲಲು ಶಕ್ಯನೇ? ಬಗವಂತನ ಲೀಲೆಗಳ
ಇಷ್ಟೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸುವರಾರ್ಯರೆನು ತಮಂತ್ರಿಯಾದನೆ ಮಾಡತಾಡತ, ಸುಗಂ
ಧರಾಯನು ತನ್ನಯದುರಿಗೆ ಬರುವ ಅಘಾಸುರನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ತನ್ನ
ಬಾಣಂಗಳಿಂದ ತಡೆಯಲು, ಕೊಳ್ಳಗಳಿಂದ ಚಿದರಿತ ಮದ್ದಾನೆಯಂತೆ,
ಬಾಣಂಗಳಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಯಗೊಳ್ಳದೆ ಕೊಡರಿ ಹಿಡಲುಗಳು ಎರಗಿದಂತೆ, ಸಿಂಹನಾದ
ವೆಂ ಮಾಡತ ಬರುವ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರನು ರಾಯನಂ ಕುರಿತು. ಎಲೈ ನರ
ಕೇಟನೆ? ನನ್ನಂ ಕೆಣಕಿ ಬದುಕಿ ಇರುವರಾರ್ಯರು, ನಿನ್ನ ಪೆನರೇನು, ಎನ್ನಂ
ನೀನ್ಯಾರೇಂದು ತಿಳಿದುಯಿರುವೆ, ನರರೋಳಗೆ ಆಡುವ ತು ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ
ದಿಲ್ಲ, ಲೋಹಕಾರಬೀದಿಯೊಳಗೆ ಸೂಚಿಯಂ ಮಾಡುವವಕ್ಕೆ ಬಂದವ
ನಂತೆ, ಚಿರುಬಲ್ಲವಗೆ ಎಲೆಯಂತೋದಿದಂತೆ, ಎನ್ನೊಡನೆ ಯುದ್ಧವೆಂ
ಮಾಡಿ ತೋರುವವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಲುಗಳಿಂದಾ ತುಳಿದು
ಜೊಸಕಿ ಬಿಡುವೆನೆಂದು ಮೊಲೆಬಿಟ್ಟು ಬರುವ ಅಘಾಸುರನೆಂ ನೋಡಿ,
ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಲವೋ! ಖೂಳರಕ್ತಸನೇ! ಕೇಳು, ಬಗವಂತ
ಶ್ವಾಸಂಗಳು ಹುಲಿಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳಲಿರಿಯದು, ಕಾರ್ಯವೆಂಬಾಡುವ ನು
ಹಾಪುರಾದನು ಅದಂ ಬಾಯಿಂದ ವೇಳುವದಿಲ್ಲ, ಸಿಂಹವನು ಕೆಂಡು ಕೈ
ತವ್ವಳೆಯಿಂದ ಓಡಿಸಬಹುದೆ? ಬರಿಯಬಾಯಿನಾತುಗಳಿಂದ ಫಲವೇನು,
ಯುದ್ಧದೊಳಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೆಂ ಕೈದೋರಿ ನರಿ ಎನ್ನಿತಿ ಕೊಂಡವನೆ

ಕೂರನೆಂದು ಮೂದಲಿಸಿ ಒಗೆಬಗೆಯಾದ ಬಾಣಂಗಳಿಂದ ಬುಡದಿಂದಕೂ
ನೆನಿಗೊಪ್ಪುಗಳಿಂದ ನಿಬಿಡವಾದ ಮುಳ್ಳು ಮುತ್ತಕದ ಮರದಂತೆ
ರಾಕ್ಷಸನ ದೇಹವು ಕೆಂಪಾಗಿಮಾಡಲು, ಆಗರಾಕ್ಷಸನು ಬಹುಕೋಪ
ದಿಂದ ಸುಗಂಧರಾಯನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತು ತನ್ನ ಭೋರವಾದ
ಬಾಣಂಗಳಿಂದಲೂ, ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದಲೂ. ಮರಗಳಿಂದಲೂ, ಇನ್ನೂ ಅನೇ
ಕವಿಧಗಳಾದ ಕಲ್ಲು, ಸ್ತಂಭಗಳಿಂದಲೂ, ರಾಜಕುಮಾರನಂ ಪ್ರಹರಿ
ಸಲು; ಆಗ ಸುಗಂಧರಾಯನು ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರನ ಭಾತಕ್ಕೆ ಮಂಕಾಗಿ
ವೈಮರೆತು ನಿಮಿಷದೋಳು ತಿಳಿದು ಎಚ್ಚೆತ್ತವನಾಗಿ ಪುನಃ ರಾಕ್ಷಸನಂ
ಕೂರಿತು ಬಹು ಭೋರಯ್ಯವನು ಮಾಡಲು, ಆಗ ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಪ್ರ
ಹಾರಂಗಳು ಚವರುಮದು, ಚಿಗಿಯುವದು, ಹಾರುವದು, ಕೆಡಹುವದು
ಜರೆಯುವದು, ಅಸ್ತ ಪ್ರತ್ಯಸ್ತಗಳ ಸಂಧಾನ ವಿವೋಚನ ಮಾಡಲಾದ
ಯುದ್ಧ ಕುಶಲತೆ ಚಮತ್ಕಾರಗಳು ಸಮ ಸಮವಾಗಿ ಬರುತ್ತಾಯು
ದ್ಧವಂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಲು; ಆಗಸುಗಂಧರಾಯನು ನಮ್ಮೊಳನಾಸ್ತ್ರ
ವಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ನಿಮಿಷದೋಳು ಕೋಟಿ ಸುಗಂಧರಾಯನ ರೂಪ
ವಂ ಸುತ್ತಮುತ್ತಂ ಕಂಡು, ಆರಾಕ್ಷಸನು ಅಷ್ಟು ರೂಪಗಳಿಂದ ಸುಗಂ
ರಾಯನೊಡನೆ ಭೋರಯ್ಯವನ್ನೂ, ಅವರೊಳಗುವ ಪ್ರಹಾರಂಗಳಂ
ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಭಯಪಟ್ಟು ಕಂಗೆಟ್ಟು ನಡುಸಡಗುತ ಸುಗಂಧರಾಯ
ನಂ ಕೂರಿತು, ಎಲೈ ದೇವಾಂತಕವುರುವನೆ! ನಿನಗೆ ಧರೆಯೋಳಗೆ ಎಣೆಯಾ
ರು? ನಿನೊಡನೆ ಯುದ್ಧವೆನಾಡಿ ಬದುಕುವರು ಯಾರು, ನಾನು ನಿನೊಡ
ನೆ ಮಿತ್ರತ್ವವಂ ಬಳಸುವನಲ್ಲದೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡುವವನಲ್ಲ, ಈ ರಾಜ್ಯ
ವಂ ನಿನ್ನವಶವೆನಾಡಿ, ನಿನ್ನವನಾಗಿ ಇರುವೆನೆಂದು ನಯದಿಂದ ನುಡಿದ
ರಾಕ್ಷಸನ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ, ದಯಾನಿಧಿಯಾದ ಸುಗಂಧರಾಯನು, ಆರಾಕ್ಷ
ಸೇಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಮಹಾ ಅಸ್ತ್ರಂಗಳಿಗೆ ಉಪಸಂಹಾರ
ವೆನಾಡಿ ಆತನಂಕರೆದು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕೈಹಿಡಿದು ಮಾತಾಡುತ್ತ, ಆತನೊ
ಡನೆ ಪುರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಬಹುನ್ನೇಹ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಅವನ ಭವನ
ದೋಳು ಕುಳಿತು ಅವನಿಂದ ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೈಗಾಣಿಕೆಗಳಂ ಅಂಗೀಕರಿ
ಸುತ್ತ, ಆದೇಶದ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಅಫಾಸುರನಿಗೆ ಅಭೇದ ಮಾಡಿದಿತ್ತು

ಅಲ್ಲಿಯ ಹಜಾರದೋಳ್ ಬಡ್ಡೋಲಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಇರುವ ಸಮಯ
 ದೋಳ್, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿ
 ಲಿಖ್ವೆಯುಳ್ಳ ಅಫ಼ಾಸುರನು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಮನೋಭಿಪ್ರಾಯವಂತಿಳಿದು
 ತನ್ನ ಬಳಿಯೊಳಿರುವ ಅನೋಪವಾದ ದಿವ್ಯಸುರಭಿಯನ್ನು ಕರುವಿನಿಂದೊ
 ಡಗೂಡಿ ಬಹುಬಗೆಯಾದ ದ್ವೀಪದ್ವೀಪಾಂತರದ ವಸ್ತು ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳಿಂ
 ದ ಸಹಿತವಾಗಿ, ಕೈಗಾಣಿಕೆ ತಂದು ಬಪ್ಪಿಸಲು, ಆಗ ಸುಗಂಧರಾಯ
 ನು ಬಹು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸುರಭಿಯನ್ನೋಡಿ ಕೈಮುಗಿದು ಸುದಿನ
 ಮೆಂದು ನೆನೆದು, ಈಮಹಾಬಲಶಾಲಿಯಾದ ರಾಕ್ಷಸನು ಕರಣಾಗತನಾಗಿ
 ಬಹು ಸ್ನೇಹವಂ ಬಳಸುವುದು ಆವಿಪ್ರೋತ್ತಮನಿಂದ ಪೋಲ್ಪಟ್ಟು ಶುಭ
 ಶಕುನಂಗಳ ಫಲವೇ ಸರಿಯೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಶಿ, ಅಫ಼ಾಸುರ ಸಹಿತನಾದ
 ಛಾಯಾಗುವತ್ತನಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಧೇನುವಂ ಪಿಡಿದು ತರುವಂತೆ ಕಟ್ಟು
 ಮಾಡಿ, ವಾಯುವೇಗವುಳ್ಳ ರಾಕ್ಷಸರಿಂದ ವಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅಫ಼ಾಸುರ
 ನಿಂದ ಸಮರ್ಪಿತನಾದ ಆಂದೊಳಕನನ್ನು ಏರಿ ವಾಹನಾರೂಢನಾದ ಮಂ
 ತ್ರಿಯೊಡಗೂಡಿ, ಬರುತ್ತಿರುವ ರಾಯನನ್ನೋಡಿ ಇವೆ ಇಂದ್ರನೋ! ಉ
 ವೇಂದ್ರನೋ? ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನೋ? ಎದು ನುಡಿಯುತಿಹ ಜನರು
 ಗಳ ವರಸ್ಪರಾಲಾಪಗಳಂ ಲಾಲಿಸುತ ಬಹುವೇಗದಿಂದ ಬಂದು ತನ್ನ ಬಿ
 ಡಾರವಂ ಪೊಕ್ಕು ಆಧೇನುವಂ ಅಫ಼ಾಸುರನಿಂದ ಸಹಿತವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿ
 ಛಾಯಾಗುವತ್ತ ರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಅರಮನೆಗೆ ಕಳುಹ
 ಲು. ಆಗಕಳಿಂಗರಾಜನ ಪಟ್ಟಣವಾದ ವಿಜಯನಗರದ ಬೀದಿಯೊಳ್ಳರು
 ವ ಬಹುವಿಚಿತ್ರನಾದ ಸುರಭಿಯು ಅದಂ ಕೈಯಿಂದ ಪಿಡಿದು ನಡೆದು
 ಮಾತಾಡುತಬರುತ್ತಿರುವ ಚಿಟ್ಟೆ ದಂತೆಯಿರುವ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನೋಡಲೋಸು
 ಗ ಆವಿಜಯನಗರವಾಸಿನಿಯರಾದ ಕಾಮನಿಯರು ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ತುರಿ
 ಬಿನೋಳ್ ಗೆಜ್ಜೆಯಂ ಶಿಕ್ಷಿಸಿ, ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಹೂವಿನ ಸರನೆಂಕಟ್ಟಿ ಬ
 ರುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ಶೀರೆಯಂ ತಳಕೆಳಕಾಗಿ ಉಟ್ಟು ಬಂದು ಇರುವೆ
 ರು. ಕೆಲಂಬರು ಮೂಗಿನೋಳ್ ವಾಲಿಯುಂಟು, ಕಿವಿಗಳೋಳ್ ಮೂ
 ಗತಿಯಂ ಶಿಕ್ಷಿಸಿ ಅವಸರದಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವರು. ಕೆಲವರು ಶೀರೆಯಂ ಬಿ
 ಟ್ವು ಬಂದು ನೋಟದ ಬಳಿಯೋಳ್ ತಿಳಿದು ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಹೀಗೆಬಂದೆನೆ?

ಎಂದುವೇಳೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸುವರು. ಮತ್ತಂಕೆಲಂಬರು ಇದೇಸಮಯವೆಂದು
ಅಲಂಕೃತರಾಗಿ ಸಂದಣಿಯ ನೆನಪಿಂದ ಬೇಕಾದ ಪುರುಷರಂ ಕಂಡು
ಮೋಬ್ಬರಿಗೆ ಬರುವರು. ಮತ್ತಂಕೆಲವರು ಮಕ್ಕಳನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಬರು
ತ ದಾರಿನೋಳ್ ಹೊರಲಾರದೆ ಮಕ್ಕಳಂ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಬಿರುವರು.
ಒಬ್ಬಳು ಅವರಗರಿಯು ನಾನೇಕಂಡೆ ಅದು ಸವಿಲೆಂದು ಪೇಳುವಳು. ಮ
ತ್ತೊಬ್ಬಳು ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನ ನಾನುಮಾತ್ರಕಂಡೆ ಕರೀಪಟ್ಟಿಯೇ ಸಿದ್ಧವೆನು
ಳು ಮತ್ತೊಬ್ಬಳು ಸದ್ಗೃಹವರ ಮನೆಗೆ ಕಂಡೆ ಆಳುಬಂದನಂತೆ ಅದು
ನರಳೆಮ್ಮೆ ಎಂಬವಳು, ಇಂತುವಿಚಿತ್ರನಾಗಿ ನೋಡುವ ಜನರಿಂದ ಸವಿ
ಡನಾದ ಬೀದಿನೋಳ್ ವನ್ನೀರಂತಳದು ರಂಗೋಲಿಮೊದಲಾದ ವಸ್ತು
ಗಳಿಂದಲುಕರಿತಿ ಆರತಿಯುಂ ಸುಡಿದು ನಿಂದಿರುವ ಸುಂದರಾಂಗಿಯರ
ಸಂದಣಿಯಿಂದ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಸಡೆದುಬರುವ ಸುರಭೇನುವು ರಾಜಕುಮಾರ
ರತಿಯು ಸ್ವಯಂವರದ ತೊಟ್ಟಿಯಬಾಗಿಲ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಸಮಯದೋಳ್
ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ತನ್ನ ಪ್ರಿಯಸಖೀಜನರಿಂದ ಪ್ರಾಣಗೂಡಿ ವನ್ನೀ
ರು, ವಸ್ತ್ರ, ಕಲಶ, ಕನ್ನಡಿ, ಧೂಪ, ದೀಪ, ನೈವೇದ್ಯಂಗಳಂ ಧಾಟುವನುಕೆ
ಗಳಂ ಆರತಿಗಳಂ ತರಶಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಧೇನುವಂ ಪ್ರಾಣಿಶಿ ನೋಡುವದ
ಕ್ಕೆ ಕಂಠುಗಳು ಯರಡುಸಾಲದೆಂದು ಪೇಳಲು ಯೋಗ್ಯನಾದ ಧೇನು
ವಂ ಕಂಡು ಅವನೊಡನೆ ಬಂದು ಮಹಾಭೂತದಂತೆ ಇರುವ ಅಘಾಸುರ
ನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನಂ ನೋಡಿ ಚೋದ್ಯಂಗಳೊಳುತ ಇಂಥಾವಸ್ತುಗಳಂ ಸಾ
ಧ್ಯನಾಗಿ ಮಾಡಿತಂದು ಇರುವ ರಾಜಕುಮಾರನ ಶೌರ್ಯ, ಧೈರ್ಯ, ಪರಾ
ಕ್ರಮಂಗಳಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ಆಗದೆ ಇರಲೀ, ಎಂದು ತನ್ನ ದೇವರಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸು
ತ, ತಾನು ಮೆಲುಗುವ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಮುಂದೆ ಧೇನುವಂ ಕಟ್ಟಿ ಅಡಿ
ಗಡಿಗೆ ಬಹು ಉಪಚಾರಂಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸುತ ಅತ್ಯಂತಸಂತೋಷವಿಂದ
ಇರುತ್ತಿದ್ದರುಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಗದ್ಯ—ಕುಂಡಲಿಕೆಯು ಖಂಡವರಳು ಪುಂಡರೀಕ ಭವಾಖಂಡಲ
ಪ್ರಮುಖ ನಿಖಿಲಸುರನರ ಪರಿಭವೆ ಪರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡಬಲ ಚಂಡ
ಮುಂಡ ವಿಖಂಡನ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡ ಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಜು
ಜಾದಾಡ ಪರಿಮಂಡಿತ ಚಾನುಂಡಿಕಾಕುಟಾಕ್ಷ ನಿಕ್ಷೇಪ ಪ್ರವರ್ಧನಾನ

ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯೈ ನತ್ಯೈವ್ರತಾವ ಸಕಲಭಾವಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂ
ಕವ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾ ನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಣಧಾರೇಯ ಘಟಕಾ
ಕತಗ್ರಂಥ ವಿನವಿನ ಪ್ರಬಂಧ ನಿಬಂಧನ ದುರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತಾ,
ತ್ರೇಯಸ ಗೋತ್ರ ಸುಚರಿತ್ರ ಚಾಮರಾಜ ಮಹಾರಾಜಪುತ್ರ ಸರಪ
ತಿವಿರುದನುಹೀಶ್ವರ ಪುರನರಾಧೀಶ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರಾಜನಡೆಯಲನದಿಂದ
ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರನಾಗಿ ವಿರಚಿತನಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾವರಣಯ ವೆಂಬ
ಈ ಸವಿನ ಕೃತಿಯೋಳ್ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಧೇನು ವಣವಂ
ಗೆದ್ದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ, ಇಪ್ಪತ್ತೊಂಭತ್ತನೆ, ಆಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಂ ಮಹಾ.

ಇಷ್ಟತೊಂಬತ್ತನೆ ಆಶ್ವಾಸ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶೀರಸ್ತು.

ಮು ವ ತ್ತ ನೇ ಯ ಆ ಶ್ವಾ ಸ ಪಾ ರಂ ಭಿ .

ಶ್ರೀಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರನು

ಅತ್ತಲಾ ಮುನಿಶಾವದಿಂದ ಇಂದ್ರಂಗೆ ಬಂದಿರುವ ಅಜ್ಞಾತಜನ್ಮ
ಮಂ, ಅವನ ಸ್ತ್ರೀಪುತ್ರ ಬಾಂಧವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಬಂದಿರುವ ದೇಶಭ್ರಷ್ಟತ್ವ
ಮಂ, ಅನುಜೇಂದ್ರಂಗೆ ಅತಿಮುಖ್ಯವಾದ ಆಯುಧವಾಹನಂಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ,
ಪ್ರಾಪ್ತನಾದ ಚಾಯಮಾಯಂಗಳಂ ತಿಳಿದು ಆಸ್ವರ್ಗಲೋಕದೊಳಗೆ
ಗಿರುವ ಆನರ್ತ, ಸಂವರ್ತ, ಪುಷ್ಕಳ, ದ್ರೋಣ, ಕಾಳಕ, ನೀಲ, ವರು
ಣ, ವಾಯು, ತಮೋ ಮೇಘಗಳೆಂಬ ನವಮೇಘಂಗಳು ಆದೇವೇಂದ್ರ
ನ ಸಂಚಾರ ವಿಹಾರಂಗಳಿಗೆ ಸದಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಇರುವ ವೋನೆಯಾ
ನ ಯಾವಾಗಲೂ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಕೂಡಿಬಹುನಡತಿಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇರ-ನದರಿಂ
ದ ಆವಿನಾನನಂ ಬಿಟ್ಟು ಇರಲಾರೆವು, ಇಲ್ಲಿ ಇರುವಾ ಎಂದರೆ ಅರಾಜ
ಕವಾಗಿ ರಾಕ್ಷಸಾಕಾಂತ ಮಾಡಿಯು ಇರುವದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿವಾಸವಾಗಿ
ರುವ ಸಜ್ಜನರಿಗೆ ಬಹು ಉಪದ್ರವಂಗಳು ಬಂದೇ ಬರುವದು, ಅಥವಾ
ಉಪದ್ರವಗಳು ಬರದಂತೆ ಅನುರಾನತಿಯ ಮೇಲು ಭಾಗದೊಳಂತರಿಕ್ಷದ
ಲ್ಲಿವಿನಾಸಸಹಿತವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿರುವೆವು ಎಂದರೆಮುಂದೆ ಏನಾದರೂ

ಅನುರರು ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಒಂದು ವ್ಯಾಳೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿಯಿರುವ ನೆ
ಮ್ತುಂ ಕಂಡರೆ ಒಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲದ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಇವರ ರಾಕ್ಷಸ ಸಹಾಯ
ರಾಗಿ ಸೂರೆಗೊಂಡವರು ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನೆ ಬಾಧಿಸುವರು, ಆದ್ದರಿಂದ
ಲೋಕದೊಳಗೆ ಜನವಾಕ್ಯವೇ, ಆಜನವಾಕ್ಯಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿರುವದು ಜ
ನವಾಕ್ಯವು ವಿಾರಲಾಗದು, ಆಗಲೀ ನಾವು ಮತ್ತೆಯಲ್ಲಿಯಾದರು ಸು
ಖದಿಂದ ಇರುವವೆಂದರೆ ಸಕಲ ಭೋಮಂಡಲಕ್ಕೂ ನಾವೇ ಜೀವನ ವ್ರದ
ರಾಗಿ ಇದ್ದವರು ಈಗವಿಲ್ಲಗೆ ಪೋಗಿ ಜೀವಿಸುವೆವು, ಕಟಕಟಾ ಸ್ವದೇಶ
ವಂ ಬಿಟ್ಟು ವರದೇಶವಂ ಕುರಿತು ಪೋಗುವರು ಎಷ್ಟು ಪಾಪಿಗಳೋ?
ಈಕವು ವೆಂದು ಪೋಗುವದೋ ನಮ್ಮೊಡೆಯನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನಂ ಎಂದಿ
ನಂತೆ ಯಾವಾಗ ಕಾಣುವೆನೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ, ಗ್ರಹಗತಿಗಳು ಯಾರ್ಯಾ
ರಿಗೂ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ, ಅಂಥಾ ದಶರಥಮಹಾರಾಯನು ಜನ್ಮಶನಿಯಿಂದ
ಬಾಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಆತನನ್ನೋತ್ರವಂ ಗೈಯಲಿಲ್ಲವೆ? ಏಕಾದಶಿ ಸ್ಥಿತಿ ಶುಕ್ರ
ನಿಂದ ರಾವಣನು ಮಡಿದು ಪೋಗಲಿಲ್ಲವೆ? ಕೂರನಾದ ಕೌರವನು ತೃತಿ
ಯ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯಿಂದ ಆದ ಬಗೆಯು ಮಾರತಿರುವದೆ? ಚತುರ್ಥಸಾಧನಗ
ತನಾದ ಬುಧನು ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಂ ಕೋಟಲೆಗೊಳಿಸದೆ ಬಿಟ್ಟನೆ? ಹರಿಶ್ಚಂ
ದ್ರನು ಸಪ್ತಮಾಂಗಾರಕನಿಂದ ಏನೇನು ಭಂಗಪಡಲಿಲ್ಲ? ಅವು
ಸಾಧನಗತನಾದ ಚಂದ್ರನಿಂದ ಕಂಸನು ಧ್ವಂಸವೆಯ್ಯದಿದನು, ನಳಚಕ್ರ
ವರ್ತಿಯು ದೇಶಭ್ರಮಣನಂ ಮಚನುಸ್ಥಸೂರ್ಯನಿಂದಾ ಯ್ಯದಲಿಲ್ಲ
ವೇ? ಹೀಗೆ ಇರುವಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರಂಗೆತಾನೇ ಎಂದು ತಪ್ಪುನಡೆಯಂದು
ತೊಳಲಿತೊಳಲಿ ಈಲರಾಜಕವಾದ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವಂ ಬಿಟ್ಟು ಭೂಲೋ
ಕದೆಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಯಾದರುವೊಂದು ಶುದ್ಧದೇಶದಲ್ಲಿ ಜೀವನಸಮೃದ್ಧಿ ಉಳ್ಳ ಬ
ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಹರಣವೇ ಈಗಿನವ್ರಕ್ಯತಕಾರ್ಯವಾಗಿ ತೊರುವದೇ ಹೊ
ರ್ದು ಬ್ಯಾರೆಇಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ವ್ಯೋಮಯಾನೆ ಸಹಿತವಾಗಿ ಪೂರಮು
ಟ್ಟು ಅಂತರಿಕ್ಷದೊಳ್ಳುರುತ ಬರುತ ಸಕಲ ದ್ವೀಪಗಳಕಡೆಯಭಾಗದಲ್ಲಿ
ರುವ ಪುಷ್ಕರದ್ವೀಪದಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದುಅಲ್ಲಿರುವ ಪುಣ್ಯಕರವಾದ ಶ್ವೇ
ತದ್ವೀಪವೆಂಬ ಉಪದ್ವೀಪಮಂ ಕಲಿದೋಪವಿಲ್ಲದ ಪುಷ್ಕರವರ್ಪತನಂ
ಕಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಋಷಿವೇಷದಿಂದ ಭಟರು ಸಹಿತವಾಗಿ ತಪಸ್ಸನ್ನಾಡುವ

ರಾಕ್ಷಸನಂ ಖುಷಿಯಂದು ತಿಳಿದು, ಅಲ್ಲಿಇರುವ ಸ್ವಾದೋದಕ ಸಮುದ್ರದ ತೀರದೋಳು ಮೆಲ್ಲನೆ ಇಳಿಯುವ ನೆನಮೇಘ ಯುಕ್ತನಾದ ದಿವ್ಯ ವೈಷ್ಣುನುಯಾನನಂ ಕಂಡು ಖುಷಿವೇಷದಿಂದ ಪರಿವಾರದೊಡನೆ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಹಾಗೆ ಕರಾಳನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ಮೆಲ್ಲನೆ ಧ್ವನಿಇಲ್ಲದೆ ಇಳಿಯುವಮೇಘಗಳಂ ಅದರಮೇಲೆನಿಪ್ಪಿ ಇರುವ ವೈಷ್ಣುನುಯಾನನಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಮನದೋಳು ಶಂಕೆತೋರಿ ಹಾಗೆ ಇಂದ್ರಂಗೆ ಬಂದುಇರುವ ದುರ್ದಶೆಯಂ ತಿಳಿದು ಈವಿನಾಸವು ಇಂದ್ರನವಿನಾಸವಾಗಿ ಇವ್ವರು ಇರಬಹುದು ಯಂದುತಿಳಿದು ಆಇಂದ್ರವದನಿಗೆ ತಪಸ್ಸುಮಾಡುವ ನಾನು ಈವಿನಾಸನಂ ಬಿಡಬಾರದುಯಂದು ಅಲೋಚಿಸಿ ಇದನವಶ್ಯವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಇರಬೇಕೆಂದು ತನ್ನ ಪರಿವಾರಸಮೇತನಾಗಿ ಬಂದು ಮೇರುವಿನಂತೆ ಅಳುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಇರುವ ವಿನಾಸನಂ ಬಹು ಬಲಾತ್ಕಾರ ಸನ್ನಾಹದಿಂದ ಪಿಡಿದು ಹೊರಜಿಗಳಂತೆ ತೋರುವ ತನ್ನ ತೋಳುಗಳಿಂದ ಸೆಳೆತಂದು ಪುಷ್ಕರ ಪರ್ವತದ ಶಿಖರಂಗಳಿಗೆ ಮೇಘ ಸಹಿತವಾಗಿ ಆವಿನಾಸಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ವಜ್ರಸುರಪಣಿಗಳಿಂದಲೇ ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿ ಕೃತಕೃತ್ಯನಾದೆನುಯಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ವಿನಾಸನಂ ಬಳಬಳಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಾಬಂದು ಪುನಃಇಂದ್ರವದನಿಯಂ ಜಾಗ್ರತೆಇಂದ ಯೈದವಿಕೇಂದು ತಪಸ್ಸುಮಾಡುತ್ತಿರಲು

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಇತ್ತಲಾ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಸಂವ್ರದಾಯಾನು ಸಾರವಾಗಿ ಅತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯು ಕಂಡು ಕಾಣದಹಾಗೆ ಯು, ಭ್ರೂಸಂಜ್ಞಾದಿ ಸನ್ನೆಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಯು, ಪರಸ್ಪರನು ನೋಭಿವ್ರಾಸಂಗಳಂ ತಿಳಿಸುವ ನೋಟಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿ ಇರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಚನಂತೆರೆಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿ,ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ರಾಜಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳು ಸೂರ್ಯನಂಕೂಡ ದೃಷ್ಟಿಸಿ ನೋಡಬಾರದೆಂಬ ಮಾರ್ಯಾದೆ ಇರುವದರಿಂದ ತಂದೆಮೇಲಿಗಲಿ, ಮಗನೆಲಿಗಲಿ, ಭ್ರಾತೃವೇಲಿಗಲಿ, ಯಾರಾದರೂಸರಿ ಪುರುಷರ ಸಂಗಡ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಯದುರಾಗಿ ಸಮುಹನುದೋಳು ನಿಂತು ಕುಳಿತು ನಿಮ್ಮಳಂಕದಿಂದಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಮೂತಾಡಲಾಗದುಯಂದು ತಿಳಿದು, ಸವಿಾಪದೋಳು ಸಕಲ ಇಂಗಿತಂಗಳಂ

ತಿಳಿವು ಸೌಕ್ಷ್ಮೀಯೋತವಾಗಿ ರತ್ನ ಮಂಜರದಲ್ಲಿ ಇರುವಲೀಲಾಕುಕ್ ಮುಖದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದ ಹವಾರದೋಳ್ ಗಟ್ಟಿಮೆತ್ತದಲ್ಲಿ ಬಾಲಸೂರ್ಯನಂತೆ ಕುಳಿತುಇರುವ ಸುಗಂಧ ರಾಯನಿಗೆ ತ್ವರಿಸುಸ್ಸಂಕಯವಾಗಿ ಸ್ವಾಭೀನವಾಗಿ ಇರುತ್ತಿರುವಂತೆ, ಇನ್ನು ತಾನು ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಕೊನೆಸಾಗುವದಂ, ಆಗತಕ್ಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆಂ ತಿಳಿದು ನುವೆನೆಂದು ಕುಕವಂಕುರಿತು ತನ್ನ ಮನೋಗತವೆಲ್ಲವಂ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಹೇಳುವತೆರದಿಂದ ಹೇಳಲು, ಆ ರಾಜಕುಮಾರತಿಯಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಮಾತಂಕೇಳಿದ ಲೀಲಾಕುಕವು ಕುಕಡೆಬಾಗಿ ತಿರುಗಿ ಸುಗಂಧರಾಯನಂ ಕುರಿತು ತಿಳಿಯುವಡಿಹಿದ ಪರಿಸೇಸಂದರೆ,—ಎದ್ದಿ ರಾಜಕುಮಾರನೆ ! ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನ ಕುಮಾರತಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ನಿನಗೆ ಸ್ವಾಭೀನ ವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಪೂಂಗಳಂ ನೆರವೇರಿಹಿದ್ದು ಸಾಧಕವೇಸರಿ? ಆದರೂ ಅಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಎಂಟನೆಪಣವಂ ಲೀಲಾನಾತ್ರದಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಿ ರಾಜಕುಮಾರತಿಯು ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸುಖವಾಗಿ ಇರುವಂತೆ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಪ್ರಕೃತ ಕಾರ್ಯಮೊಳು ಉದ್ದೇಗಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಕೂರಾಗ್ರೇಸರನಾದ ನಿನಗೆ ಅಸಾಧ್ಯಕಾರ್ಯ ಬಂದೂಇಲ್ಲ, ಈಗ ಸದ್ಯದಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಎಂಟನೇ ಪಣವ ವಿವರವೇನೆಂದರೆ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುವಲಿಥೇನೆ

ಸಕಲನುವತ್ತಿನಿಂದಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಅನೇಕರತ್ನ ಸ್ತಂಭಗಳಿಂದಲೂ, ಬೆನ್ನದಕಲಶಂಗಳಿಂದಲೂ, ಧಾತುಮಯವಾದ ಉಪಕರಣಂಗಳಿಂದಲೂ ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಅತಿಪ್ರಕಾಶವಾಗಿ ನೆನಸಿದಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಮನೋವೇಗದಿಂದಆಯಾ ಯಸಾಧನಗಳಿಗೆ ಬಂದುಕೇರುವದಾಗಿಯು, ಮತ್ತೂ ಆವರ್ತಮೊದಲಾದ ಸವಮೋಘಂಗಳಿಂದವಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಇರುವವೋನೆಯಾನವನ್ನಂತದುರಾಜಪುತ್ರಗೆಕರುಣಿಕೊಟ್ಟು ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪೂರ್ತಿಯ ಮಾಡಿಸಿ, ಅಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯನ್ನು ಪರಿಗ್ರಹಿಸುವದು ಮಹಾಕೂರಾಗ್ರೇಸರನಾದನಿನಗೆ ಬಬ್ಬನಿಗೆ ಸಲ್ಲುವದೆಂದು ಮಹಾಚತುರಿಯಾದ ರಾಜಕುಮಾರತಿಯ ಸರಸವಚನಾನುಸಾರವಾಗಿ ನುಡಿದ ಲೀಲಾಕುಕದ ಮೃದುಮಾತುಗಳಂ ಶರ್ಕರೆಯ ಪಾತ್ರದೋಳ್ ಶ್ರವಿದಮುಕರಂದದಂತೆ ಕಿನಿಗಿಂಪಾಗಿ ಬಹುನೋವಿಸಂ

ಕೇಳಿ ಅಘಟಿತಘಟನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಹಾಗೆ ಅಧೀ-
ತೆಂದು ನುಡಿದು ಆರಾಜಕುವಾರಪ್ರತಿಯಿಂದ ಸಮರ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಘುಮಿಘು-
ಮಿದ ಮಡುವುನೀಳ್ಳವಂಗಳಿಗಿ, ಲಾಂಛನದೇಖಿಯಂತೆ ತೋರುವನು
ಳವಿಾಶೆಗಳಿಂದ ಸ್ತುತಾಶಿಸುವ ಮುಖದೋಳ್ ಬೆಳದಿಂಗಳಂ ಜರೆವ ನಗೆ
ಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ನಲಿನಳಿದು ನಡಿಸುವ ನೆದ್ದಾನೆಯನುರಿಯಂತೆ ರಾ-
ಜಪುತ್ರಿಯ ಸಮೀಪದಿಂದ ಹೊರಟು ತನ್ನ ಬಿಡಾರನುಂ ಪೊಕ್ಕು ತನ್ನ
ಮಂತ್ರಿಸಾದ ಸುದ್ರಾತಿಯುಂ ಕರೆದು ಕೈಯುಂ ಪಿಡಿದು ಆರಾಜಪುತ್ರಿಯು
ಲೀಲಾಕುವುಖದಿಂದ ತಿಳುವಿದ ಪಣವೈತ್ತಾಂತಮೆಲ್ಲವಂ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತ
ಮಂತ್ರಿ ಸಹಿತನಾಗಿ ಆಲೋಚನೆಯಂಮಾಡಿ ತನ್ನ ಭೃತ್ಯನಾದ ಭಾಯಾ
ಗುಪ್ತನು ಕರೆದು, ಎಲೈ ಭಾಯಾಗುಪ್ತನೇ! ನೀನು ಮನೋವೇಗ ಬುಳ್ಳ
ವನು, ಬಹು ಸಮರ್ಥನು, ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಸಕಲ ಸಂಪತ್ತವೈದ್ಧಿ-
ಯುಳ್ಳ ರತ್ನಸಂಭಗಳಿಂದ ಕೂಡಿಸುವರ್ಣಕಲಶಯುಕ್ತ ಮಾಗಿ ನವಮೋ-
ಘಗಳಿಂದ ವಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿನದ ಬಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು
ಹೋಗಿ ಬಿಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಒಂದು ದಿನ್ಯ ವಿಮಾನವನ್ನು ಯಾವ
ಲೋಕದೋಳ್, ಯಾವದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ, ಯಾವಖಂಡದಲ್ಲಿ, ಯಾವದೇಶದ
ಲ್ಲಿ, ಯಾವವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಯಾರಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದು, ಅದ-
ನ್ನಂ ಸಾಧಿಸಿ ತರುವ ಪರಿಯನ್ನಾಲೋಚನೆ ಗೈದು ವಿಚಾರಿಸಿ ತಿಳಿದು
ಕೊಂಡು, ಅತಿಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಬರುವ ದವೈಕಾರ್ಯವೆಂದು ವೇಳೆ ಕ-
ಳುಹಿಸಿ, ತಾನು ಮನಸ್ಸಿನೋಳ್ ಬಾಯಾಗುಪ್ತನುಬರುವದನ್ನೇ ನಿರೀಕ್ಷಿ-
ಸುತ್ತಾ, ಪ್ರಿಯವಿತ್ರರೊಡನೆ ಚಕ್ರಶಾಲೆಯೋಳ್ ಚದುರಂಗ, ಪಗಡೆ
ಚಿತ್ರಫಲಕೆ ಮೊದಲಾದ ವಿಲಾಸಗಳಿಂದ ವಿನೋದವಾಗಿ ಇರುತ್ತಿರಲು;

ಅಭಾಯಾಗುಪ್ತನು ವಾಯುವೇಗದಿಂದ ಹೊರಟು ಐವತ್ತಾರು
ದೇಶಂಗಳಿಂದಲೂ, ನನಖಂಡಂಗಳಿಂದಲೂ, ದೇಶಾರಣ್ಯಂಗಳಿಂದಲೂ, ಐ-
ನೂರು ನದಿಗಳಿಂದಲೂ, ಸಪ್ತಮಹಾನಗರಗಳಿಂದಲೂ, ಕುಲಾಚಲಗ-
ಳಿಂದಲೂ, ಲಕ್ಷಯೋಜನ ಪರಿಮಿತವಾಗಿ ಸುತ್ತಲು ಲಕ್ಷಯೋಜನ
ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಲನಣ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಸುತ್ತೂ ವರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ
ಲಕ್ಷಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಮಾಡ ಜಂಬೂ ದ್ವೀಪಮೆಲ್ಲಮಂಸಮು

ಗ್ರವಾಗಿ ನೋಡಿ ಅದರಬಾಹ್ಯದೋಳ್ ಇಹ್ಹುಸಮುದ್ರಸಹಿತ ಯ
ರಡು ಲಕ್ಷಯೋಜನ ಪರಿಮಿತವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಪಟ್ಟಣಗಳಂ, ಸದೀ ಸ
ದಂಗಳಂ, ದೇವರ್ಷಿಗಳ ಆಶ್ರಮಗಳಂ, ದೇಶವಿಶೇಷಗಳಂ ಯುಕ್ತ
ವಾದ ಪಕ್ಷದ್ವೀಪವಂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ, ಅದರ ಹೊರಗಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ
ಸುರಾಸಮುದ್ರದಿಂ ಪರಿವೇಷ್ಟಿತವಾದ ಆಯಾಯ ಪ್ರದೇಶದೊಳಿರುವ
ಅತಿಶಯವಾದ ರತ್ನದ ಗಣಿ, ಕಲ್ಪನೈಹ್ಹ, ಮೂಲಿಕಾವಿಶೇಷ, ಮನುಷ್ಯಾ
ದಿ ವಿಶೇಷ, ವಸ್ತುವಿಶೇಷಗಳಿಂದ ಸಹಿತ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷಯೋಜನವಾದ
ಕಾಶ್ಯಪದೊಳ್ಳೇತ್ರ ವಿನ್ಯಾಸವಂ ನಿಬಿಡವಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಅದರ ಹೊರ
ಭಾಗದೋಳ್ ಘೃತ ಸಮುದ್ರದೊಡಗೂಡಿ ಅಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಾಸಗರಂಗಳಂ
ದ ಅಪ್ಸರ ಸ್ತ್ರೀಸಮೂಹದಿಂದ, ಅನಿ, ಕುದುರೆ, ಮೊಳುಗಳುಳ್ಳ ಕಿನ್ನ
ರಾದಿಗಳಿಂದಲು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಇರುವ ಎಂಟು ಲಕ್ಷಯೋಜನ ಉಳ್ಳ
ಕ್ರೌಂಚದ್ವೀಪವಂ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ, ಅದರ ಒತ್ತಿನೋಳ್ ದಧಿಸಮುದ್ರ ವಿ
ಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಆ ಪ್ರದೇಶದೊಳಿರುವ ಕಸ್ತೂರಿಮೃಗ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ
ಮೃಗಂಗಳಂ, ಮಹಾರುಷಿಗಳಂ, ಶೋಭಿತವಾಗಿ ಹದಿನಾರು ಲಕ್ಷಯೋ
ಜನ ವಿಸ್ತಾರ ಉಳ್ಳ ಶಾಕದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ನಂಚಾರವಂ ಮಾಡಿ, ತದ್ಬಾಹ್ಯ
ದೋಳ್ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರಮಂ ಕಂಡು, ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಷೀರಾಬ್ದಿನಾಥನೆಂದು ಜೆಸ
ರುಳ್ಳ ಮಹಾ ವಿಷ್ಣುವು ಪೂಜ್ಯ ರೂಪದಿಂದ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದೋಳ್
ನಾಗವರ್ಧಂಕದಲ್ಲಿ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಮೇತನಾಗಿ ನಿಖಿಲ ಜಗದ್ರಕ್ಷಣಾಧನ
ವಾದ ಯೋಗನಿದ್ರೆಯೊಳಿರುತಿರಲು, ಆಸ್ವಾಮಿಯಂ ಕಂಡು ಪ್ರಣಾ
ಮ ಸ್ತುತಿಗಳಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆರಾಧಿಸಿ ಪಾರ್ಥಸೆಯಂಮಾಡಿ ಭಗವ
ದನುಗ್ರಹವಂ ಸಂಪಾದಿಸಿ, ಈ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದಿಂದಾಕಾಶತವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿರು
ವ ನಾನಾದೇಶ, ನಾನಾನದಿ, ನಾನಾವರ್ಷತ, ನಾನಾವಿಧದಿವ್ಯ ವಸ್ತುವಿಶೇಷ
ಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಮೊನತ್ತೆರಡು ಲಕ್ಷ ಪರಿಮಿತ ಯೋಜನ ಉಳ್ಳ ಶಾಲ್ಮಲ
ದ್ವೀಪದ ಯಾವೆತ್ತು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನೋಡುತೆರಳಿ, ಅದರಿಂದ ಆಚೆಗೆ
ಶುದ್ಧೋದಕ ಸಮುದ್ರದಿಂ ಸುತ್ತವರಿದು ಅಲ್ಲಿರುವ ಗರುಡ, ಗಂಧರ್ವ
ಕಿನ್ನರ, ಕೆಂಪುರುಷರು, ನಗರವಿಶೇಷಗಳಂ, ವಿಶಾತೀಯವಾದ ವಸ್ತು
ವಾಣನ ವೈಗ, ವಕ್ಷಿ, ರತ್ನಗಳಂ, ಅಲಂಕೃತವಾಗಿ ಅರವತ್ತು ನಾಲ್ಕು

ಲಕ್ಷ್ಯವೋಜನೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾದ ಪುಷ್ಕರ ದ್ವೀಪವುಂ ಕ್ರಮದಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಭಗವದನುಗ್ರಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ದೃಷ್ಟಿಗೋಚರನಾದ ಅದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ನೇತ್ರಸ್ಥಾನನಾದ ಶ್ವೇತವೀಪವೆಂಬ ಕಮಲಕ್ಕೆ ಕರ್ಣಿಕಾಯನೂ ನಮಾಗಿ ಅದರನಡುವೆ ಸಹಸ್ರ ರತ್ನಶಿಖರೋಪೇತವಾಗಿ ಕೋಟಿಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶನಾದ ಮಾನನೋತ್ತರ ವರ್ಷತನಂ ಮಹಾಪೀತರೆಂಬದಾಗಿಯು ಧಾತಕೀ, ಚಂಡಕೀ, ಎಂಬದಾಗಿಯು, ಹೆಸರುಳ್ಳ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಲುಂ, ಹತ್ತುಸಾವಿರ ವರ್ಷಜೀವಿಸುತ ರೋಗಾದ್ಯವದ್ರವಂಗಳು ಈ ವ್ಯಾಧಿದುರ್ಗುಣಗಳೂ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಜನರಂಕಂಡು, ಆವರ್ಷತವೆಂಬಿ ಯೋಳ್ ಸರ್ವಸಿದ್ಧ ಜ್ಞೇತ್ರವೆಂಬ ಸ್ಥಾನದೋಳ್ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮತ್ವಭ್ರಾಂತಿಯ ಸಹಿತನಾದ ಅನೃತ ಸರೋವರ ತೀರದಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರನೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡಿ, ಇಂದ್ರವದವಿಯು ಸಿದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ತವಸ್ಸುನೂಡುತ್ತಿರುವ ಗಂಧರ್ವನ ದೆಶೆಯಿಂದ ರಾಕ್ಷಸ ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಅದ್ವೀಪವಂ ಬಾಧಿಸುತ ಲೋಕಕಂಟಕನಾಗಿ ಬಹುಶೂರನಾಗಿ ಸಕಲ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ತಿಳಿದೆ ನೆಂದು ಬಹುಗರ್ವಿತನಾಗಿ ಇರುವ ಕರಾಳನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನಂ ಕಂಡು, ಅವನ ಸವಿಾವದೋಳ್ ಮೂರ್ತಿಭಾವಿಸಿ ಬಂದಿರುವ ಅಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರಗಳೆಂಬವೋಳ್ ಕಳೆದೋರುವ ಅವನಭೃತ್ಯಾಪಾತ್ಯರಂ ತಿಳಿದು, ಆಸವಿಾವದೋಳ್ ಅತಿವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ನೆನೆಯೊಳುಯತವಾಗಿ ಮನೋಗಾಮಿಯಾದ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನ ಹಸ್ತಚಮತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಿವಯವನಾದ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನೋಳ್ ವದ್ರದ ನರವಣಿಗಳಿಂದ ವರ್ಷತಶಿಖರಕ್ಕೆ ಶೇರಿಸಿಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ, ಬಬ್ಬರಿಗು ಸಾಧ್ಯವುಲ್ಲದೆ ಇರುವ ದಿವ್ಯವಿವಾಸವಂ ಕಂಡು ಇದರಾಜಕುಮಾರ ಪೇಳಿದ್ದಾಗಿ ಇರುವದೆಂದು ಚೆನ್ನೆಗಳಿಂದ ತನ್ನೊಳಗೆ ತಾನೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಆ ಛಾಯಾಗುವುನು ಸಂತೋಷ ಯೋಚನೆಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತನಾಗಿ ಈ ಪರಿಯೊಳಿರುವಂ ಜೈಸಿ ಈವಿನಾಸವಂ ತರುವದು ಯಾರಿಂದಕಲ್ಯವೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಇವಂ ಬೂತ ಭವಿಷ್ಯದ್ವರ್ತಮಾಸಂಗಳಂ ತಿಳಿದ ಕಾಲಪೂರ್ವದಿಂದ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇರುವ ತಪೋನಿಷ್ಠರ ಮುಖವಚನದಿಂದ ದೈವಜ್ಞನಾದ ತಪೋನಿಷ್ಠನಾದ ಬಹುಕೃತನಾದ ಸೂರ್ಯ ಶರ್ಮನೆಂಬ ಜೋತಿಸ್ತನುಹಾ ಪುರುಷನು ನೆಲಗೊಂ

ಡು ಆತನಿಗೆ ಸಮಸ್ಕಾರವೆಂ ಮಾಡಿಪತನಂಕುರಿತು ಯಲ್ಲೇಕಾಲಜ್ಜ್ವಲಿಸಿರೋ
ಮಣಿಯೆ! ನಾನು ಯೋಚಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯದ ಕೊನೆ ಸಾಗುವವರಿಯುಂಜೇ
ಳಬೇಕೆಂದುನುಡಿದ ಭಾಯಾಗುವು ನ ಮಾತಂಕೇಳಿ ತಪಸ್ವಿನೂದ ಸೂರ್ಯ
ಶರ್ಮನುಹಾಗೆ ಆಕಾಶವೆಂನೋಡಿ ಚಿರುಗಳನ್ನೆಣಿಸುತೆ ಪುಸ್ತಕಂಗಳಂ
ಪೂಜಿತಿ ಕವಡೆ ಛಾಳಂಗಳಂ ಬಿಡಿಸಿ ನೂತ್ರನಂ ಹಾಕಿ ವೋದಿನೋಡಿ ನಿಮಿ
ತ್ತವೆಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಭಾಯಾಗುವು ನಮುಖಪನು ಏಕಳಂದ ದೂತಲಕ್ಷಣನಂ
ತಿಳಿದು ಆಗ ಭಾಯಾಗುವು ನಂ ಕುರಿತು ಯಲ್ಲೆ ಪುಟ್ಟಕನೆ! ನೀನು ಕೇಳಿ
ದವ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸದುತ್ತರವೆಂ ವೇಳುವೆನು ಕೇಳು, ಆದೇನಂದರೆ-ದೇವಯೋಗ್ಯ
ಮಾದವಸ್ತುವು ಮಾನುಷೋಪಭೋಗ ಯೋಗ್ಯಮಾಗಬೇಕೆಂದು ಸಂಶ
ಯದಿಂದ ಕೇಳುತೆಬಿದ್ದೀಯೆ, ಆ ಮನುಷ್ಯನೆ ದೇವಾಂ ಪುರುಷನಾದಕಾರ
ಣ ಆತನಿಗೆ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯಬೇಡ, ಅದರೂಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ
ಒಂದು ಪಾಲು, ದೈವಕೃತಅರವಾಲು, ಮನುಷ್ಯವ್ರತಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು
ಶಾಸ್ತ್ರನಿಯೋದೆ ಇರುವದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವ್ರತಕ್ಕೆ ಮುಖದಿಂದ ಸಾಧಿ
ಸಬೇಕು, ಈಗಿನವ್ರಕೃತಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಸಾಧನವೆಂ ವೇಳುವೆನು,
ರಹಸ್ಯದಿಂದ ಕೇಳು, ಇದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೆಲ್ಲವೆಂದು ಚೆನ್ನಾ
ಗಿ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು, ಆ ರಹಸ್ಯವೇನಂದರೆ-ನೀನು ವ್ರಶ್ನೆಯೆಂಮಾಡಿದ ನ
ಮಯವು ವಿಷ್ಣು ಕಲಾಂಕವಾದ್ದರಿಂದ ಆ ವಿಷ್ಣೋ ಪಾಸನೆಯಿಂದಲೆ
ಕಾರ್ಯಕೂಡಿಬರತಕ್ಕದ್ದು, ಈಜಗತ್ತೆಲ್ಲವು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಅಧೀನವಾಗಿ ಅ
ದರೊಳಗು ಶ್ವೇತದ್ವೀಪವು ಆ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಪ್ರೇಮಾಸ್ಪದವಾಗಿ ಇರುವ
ದ್ದರಿಂದಲು. ಅಲ್ಲಿಇರುವವರು ಕೇವಲ ವಿಷ್ಣೋಪಾಸಕರಾಗಿ ಇಂದ್ರವದನ
ಗೆ ಶೇರಿದವಸ್ತುಗಳು ವಿಷ್ಣು ಕಲೆಯುಳ್ಳದ್ದಾದ್ದರಿಂದಲು, ಆ ವಿಷ್ಣುವಿನ ನಿ
ತ್ಯನಿಭೂತಿ, ಅದರೋಳು ವರವೃತ್ತಿಹವಿಭವಾಂತರವ್ಯವ್ಯರ್ಥಾನತಾರಂಗಳಂ
ಅದರಭೇದಂಗಳಂ, ಮಂಚಸಂಸ್ಕಾರವೆಂಬ ತಪ್ತಮುದ್ರಾಕನ ಉದ್ವರ್ಗ
ಪುಂಡ್ರ, ಭಗವದ್ವಾಸ್ಯ ನಾನು ಮಂತ್ರರತ್ನ ಸ್ವೀಕರಣ, ಭಗವದೂಪಾಧನ
ಪ್ರಭಾವಂಗಳಂ, ಅರ್ಚಾರಾದಿಗತಿ ಏಕಾದಶೀ ನೂಹಾತ್ಮೈ, ತುಳಸೀಮಾ
ಹಾತ್ಮೈ, ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾ ವಿಶೇಷಂಗಳಂ, ಇನ್ನು ಅನಂತಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣ
ಪ್ರತಿಪಾದಕಮಾದ ಸಕಲವೇದಾಂತಾದ್ಯನುಸುಧಾನ ಮುಂತಾದ ಇಂತೀ

ಭಗವನ್ನಾಪುತ್ಯೈವ ಪ್ರಭಾವಂಗಳಂ ಹಿರಿಯರಮುಖದಿಂದ ಭಕ್ತಿ ಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಜಗವಂತನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗುವನು, ಈ ಮೇರಿಗೆ ಭಗವತ್ಪ್ರಸಾದ ಉಳ್ಳವರಿಗೆ ಸರ್ವವು ಲಭ್ಯವಾಗುವದೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರವಿರುವದರಿಂದ ಇದ್ದುದೆ ಬೇರೆಬಿಡುವಂತರವಿಲ್ಲವೆಂದು ಜೇಷ್ಠ ಸೂರ್ಯ ಶರ್ಮನ ಮಾತೆಂ ಕೇಳಿ, ಭಾಯರಾಗುವುದು ಇದೆ ಸರಿಯೆಂದು ತಿಳಿದು, ಮೇಘದಿಂದ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ ಸುತೋಷದಿಂದ ಯೋಗಿಯಾದ ಸೂರ್ಯಶರ್ಮನಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮನಂಗೈವ, ವಾಯುವೇಗದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಸುಗಂಧರಾಯನ ಬಳಿಗೆ ಕೃತಕೃತ್ಯವಾಗಿ ಸುಖದಿಂದ ಬಂದು ಕೈಮುಗಿದು ನಿಂತು ತಾನು ಹೋಗಿದ್ದ ಕಾರ್ಯ ವೈತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ನವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿ, ದೈವಜ್ಞಾನದ ಬೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ವಿನಾಸಕಾಠನೋಪಾಯ ರಹಸ್ಯ ವಿಶೇಷವಂ ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಸುಗಂಧರಾಯನು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಮತಿಯೊಡಗೂಡಿ ವಿನಾಸನಂ ತಂದದ್ದಕ್ಕಿಂತಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಿಳಿದು, ಭಾಯರಾಗುವುದು ಕ್ಷೇಮಾಲಿಂಗನವಂ ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ನೇನಗಳೆಲ್ಲವಂ ಬಿಡಾರದ ಸಮಾವದಲ್ಲಿ ಇಳಿದ ಬಳಿಯೋಳ್ ಇರತಿ, ನೇನಾರಕ್ಷಣಾರ್ಧವಾಗಿ ನೇನಾವತಿಗೆ ನೇಮಿತಿ, ಮಂತ್ರಿ ವಾತ್ರಗುಹಿತನಾಗಿ ತಾನು ಸನ್ನಿಧನಾಗಿ ಸಕಲಾಸ್ತ್ರಪ್ರಸ್ತಂಗಗಳಂ, ಚೀಕಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ತೆಗದುಕೊಂಡು ಖೇಚರವಿಷ್ಯವೆಂಬ ಮಹಾ ವಿದ್ಯೋಪಾಸನವಂ ಮಾಡಿ, ಭಾಯರಾಗುವುದೊಡಗೂಡಿ ಗಗನವನ್ನಡರ್ಪು ಜಂಬೂದ್ವೀಪಮೊದಲಾದ ಆರು ದ್ವೀಪಂಗಳಂ, ಲವಣ ಸಮುದ್ರ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಮುದ್ರಗಳಂ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ನೋಡುತ ಭಗವತ್ಸೃಷ್ಟಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅತಿ ಚೋದ್ಯಂಗಳೊಳುತ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧಿಯೋಳ್ ಶೇಷತಲ್ಪದಲ್ಲಿ ವನಳಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ದಿವ್ಯದೇಹ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲವಂ ಮಾಡುತ, ನೀಲಮೇಘ ಶ್ಯಾಮನಾಗಿ ವೇದಸ್ವರೂಪನಾಗಿ ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಂದ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುವ ಜಗದ್ವ್ಯಾಪಾರಂಗಳಂ ಲಾಲಿಸುತ, ಅವರವರಿಗೆ ಅನುರೂಪವಾದ ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಾರ್ಯಂಗಳಂ ವೇದರೂಪವಾದ ತನ್ನ ಮುಖವಚನದಿಂದ ಅಭಯಂಗಳಾಗಿ ಕರುಣಿಸುತ, ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರ ತೆರೆಗಳೆಂಟುಂಟಾದ ಕ್ಷೀರಬಿಂದುಗಳ

ಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಹಾರದಂತೆ ನುಡಿಸುತ್ತೆ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾಖುಷಿಗಳಿಂದ
 ಸ್ತೋತ್ರಗೊಳುತ್ತೆ ಬಹುತವಸ್ಥಿನಿಂದ ಲಬ್ಧನಾಗಿ ದೇವದೇವೋತ್ತಮ
 ನಾಗಿ, ದೇವತಾ ಸಾರ್ವಭೌಮನಾಗಿ, ಅಖಿಲಾಂಡ ಕೋಟಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ
 ನಾಯಕನಾಗಿ, ಭಕ್ತಜನ ರಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬದ್ಧದೀಕ್ಷನಾಗಿ, ಸರ್ವಶೇಷಿಯಾ
 ಗಿ ಇರುವ ಸ್ವಾಮಿಯಂ ಕಂಡು ಧ್ಯಾನ, ಸ್ತೋತ್ರ, ಪ್ರಣಾಮಗಳಿಂದ
 ಪೂಜಿಸಿ, ಇನ್ನು ಸನ್ನ ಕಾರ್ಯವೆಲ್ಲವು ಭಗವದನುಗ್ರಹದಿಂದ ಕೈಗೂಡು
 ವದು ಎಂದು ಚಿತ್ತವಂದ್ಯಧೀಕರಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಶುದ್ಧೋದಕ ಸ
 ಮುದ್ರವೇಷ್ಣಿತವಾದ ಪುಷ್ಕರ ದ್ವೀಪವೆಂಬ ಏಳನೇ ದ್ವೀಪವಂ ಕಂಡು
 ಅದರ ಮಧ್ಯದೊಳಿರುವ ಅತಿವ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಮಾನಸೋತ್ತರ ಪರ್ವ
 ತವಂ, ಅದರ ಪಾರ್ಶ್ವದೋಳ್ ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿರುವ ವಿಮಾನವಂ, ಅದ
 ರ ಸಮೀಪದೊಳಿರುವ ವಿಜಾತೀಯರಾದ ರಾಕ್ಷಸರಂ, ಅವರ ಮಧ್ಯ
 ದೋಳ್ ಅತಿಭಯಂಕರನಾಗಿ ಜನಕಂಟಕನಾಗಿ ಇಂದ್ರನಂ ಜಯಿಸಿ
 ಇಂದ್ರಪದವಿಯಂ ಸಂಪಾದಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಪಸ್ಸಂಮಾಡುತ್ತಿರು
 ವ ಕರಾಲನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರನಂ ಅವನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅತಿಕ್ರೂರ
 ಪಾದ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳಂಕಂಡು ದುರ್ಘಟನಾದ ದೇವವಿಮಾನವಂ
 ಸುಲಭದಿಂದ ಸಾಧಿಸಲೋನುಗ ಸಾಧನೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಸರ್ವರಿಂದ
 ಲುಂ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದಾಗಿ ಇರುವ ವಿಷ್ಣು ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಗಳೆ
 ಳ್ಲವಂ ಕೇಳಲಾಸಕ್ತಿ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ ಆಪರ್ವತದ ಪುರೋಭಾಗದೋಳ್ ವಿ
 ಮ್ನು ಸಮಾನ ರೂಪರಾದ ಪರಮ ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತರಾದ ಸರ್ವಜ್ಞರಾ
 ದ ಸರ್ವದಾ ತುಳಸೀಮಾಲೆಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಶಂಖ ಚಕ್ರ ಮೊದಲಾದ
 ಭಗವನ್ಮುದ್ರೆಗಳಿಂದಲು, ಉರ್ಧ್ವ ಪುಂಡ್ರಂಗಳಿಂದಲು ಮಹಾವಿ
 ಮ್ನುವಿನ ಉಪಾಸನೆಯಿಂದಲು, ಕೂಡಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮ ಋಷಿಗಳಂ ಕಂಡು
 ಅವರಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮವಂ ಮಾಡಿ ಅಭಿವಾದನಂ ಗೈದು ಭಯ
 ಭಕ್ತಿಗಳಿಂ ಪ ಕೂಡಿ ಆ ಮಹಾಪುರುಷರಂ ಕುರಿತು ಸುಗಂಧರಾಯನು
 ವಿಜ್ಞಾಪನಂ ಗೈದಪರಿ ಏನೆಂದರೆ? ಎಲೈ ಪೂಜ್ಯರಾದ ಮಹಾ ವಿಷ್ಣು ಭ
 ಕ್ತರಾದ ಬ್ರಹ್ಮಋಷಿಗಳರಾ ! ನಾನು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಜಂಬೂ
 ದ್ವೀಪದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದು ಇದೇನೆ, ನನಗೆ ತನ್ನ ಅ

ನುಗ್ರಹದಿಂದ ಚತುಃಷಷ್ಟಿಕಲೆಗಳು ತಿಳಿದು ಇರುವುದು, ಅವರೋಳ್ ಮುಖ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರವೆಂಬ ವೇದಾಂತ ಪ್ರತಿಪಾದಿತ ಮಾದ ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ನಿತ್ಯ ವಿಭೂತಿ ರೂಪವಾಗಿ ವರಸಿಸಿಕೊಂಡ ಮೈಕುಂಠದ ನಿಗೃಹಿತನು, ಲೀಲಾ ವಿಯೂತಿರೂಪವಾದ ಸ್ಪರ್ಧಿಪು, ಅಂತರ್ಯಾಮಿ, ಅರ್ಚಾವ ತಾರಕ್ಕೆ ಶೇರಿದ್ದ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಮೆಂಬದಾಗಿಯು, ಆರ್ಪವೆಂಬದಾಗಿಯು, ಸೌರಾಣಿಕವೆಂಬದಾಗಿಯು, ಮಾನುಷವೆಂಬದಾಗಿಯು, ನಾಲ್ಕು ಬಗೆ ಉಂಟು. ಅದರೆ ವಿಭಾಗವಂ, ತುಳಸೀಮಹಾತ್ಮ್ಯ, ವಿಕಾದಪ್ರಭಾವ, ಪೈಷ್ಣವಲಕ್ಷಣ ರೂಪವಾದ ವಂಚಸಂಸ್ಕಾರ ಮುಂತಾದ ಮಹಾತ್ಮ್ಯಗಳಂ ಯೆನ್ನಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮುಖದಿಂದ ಕೇಳಲಿಚ್ಛೆಯುಳ್ಳ ನನಗೆ ಅಮೃತಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಇರುವ ಶ್ರೀಹರಿಯ ದಿವ್ಯಮಹಾತ್ಮ್ಯಗಳನ್ನು ಕೃಪೆಯಿಂದ ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಭಯಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿ ವಿನಯೋಕ್ತಿಗಳಿಂದ ವಿಪ್ಲವಸು ಗೈವ ರಾಜಕುಮಾರನು ಕಂಡು ಅವನ ಯೋಗ್ಯತೆಯಂ ತಿಳಿದು, ಈತನ ಮನೋಗತವಾಗಿ ಇರುವ ಕಾರ್ಯವಿಶೇಷವಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ ಆ ಬ್ರಹ್ಮಮುಷಿಗಳು ಈತನು ದೇವಾಂಶ ಪುರುಷನಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಪುಣ್ಯಕರವಾದ ಭಗವಂತನ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಗಳನ್ನು ವೇಳುವುದು ಅವ್ಯಕಾರ್ಯವೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಸಮ್ಮತಿಸಿ, ನಿಷ್ಕರ್ಮಿಯಂ ಮಾಡಿ, ಆ ಸಭೆಯೋಳ್ ಮಹಾಶ್ರವ್ಯರಾದ ಸರ್ವಜ್ಞರಾದ ಪ್ರವಸ್ನರಲ್ಲಿ ಶಿರೋಮುಣಿಯಾದ ವಿಷ್ಣು ಚಿತ್ತ ನಾಮಾಂಕಿತರಾದ ವರನಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಕುರಿತು ತಾವು ಸಕಲ ತತ್ವಾರ್ಥಂಗಳಂ ತಿಳಿದವರಾದ ಕಾರಣ ತಾವೇ ಅನುಗ್ರಹಿಸ ಬೇಕೆಂದು ನುಡಿಯಲು, ಆಗ ವಿಷ್ಣು ಚಿತ್ತರು ಸುಗಂಧರಾಯನಂ ಕುರಿತು ನಿರೂಪಿಸಿದರದೆಂತೆನೆ, ಎಲೈ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಮಂತನಾದ ರಾಜಕುಮಾರನೆ ! ನಿನಗೆ ಲೇಸಾಗಲಿ, ನಿನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಯಾವತ್ತೂ ತಿಳಿಯ ಬಂತು, ನೀನು ಕೃತಕೃತ್ಯನಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಸಂಕಯನಿಲ್ಲ, ನೀನು ಪ್ರಶ್ನೆಯಂಮಾಡಿದ ಅರ್ಥಂಗಳು ಬಹುರಹಸ್ಯಂಗಳಾಗಿ ಇರುವವು, ಸಾಧಾರಣರಿಗೆ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಹೇಳುವೆನೆಗೆ ಅನಾದಿ ಸಂಪ್ರವಾಯಾರ್ಥಂಗಳು ತಿಳಿದು ಇರಬೇಕು, ಕೇಳುವೆನೆಗೆ ಆಸ್ತಿಯು ವರಮು ಭಕ್ತಿಯು ಇರಬೇಕು; ಆದರೂ ವಿರಿಯವರ ಮುಖದಿಂದ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಪ್ಪನ್ನೆ ವೇಳುವೆನು, ಆಗಭಗವಂತನ ಗುಣಸೌ

ಗರದೋಳ್ ಬಂದ, ಲೇಸನಾತ್ರನನ್ನ ವೇಸುವೆವೆಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮವಿಗಲ
 ದಲೂ, ವೇದಗಳಿಂದಲ ; ಕಕ್ಕವೆಲ್ಲ, ಅಂಥಾಕಲ್ಯಾಣ ಗೂಢವೆಲ್ಲ ಭಗವಂತ
 ಸಮಾಕಾತ್ಮ್ಯನನ್ನ ನಾನು ವೇದಿಸಲು ಬೇಡಲು, ಕನ್ನಡವರೂ ನನ್ನ
 ಬುದ್ಧಿಗೆ ತೋರಿದವು ಬೇಡುತ್ತಲಿರ್ದೇನೆ, ಸಾಧನಧಾಸಚಿತ್ತನಾಗಿ ಕೇಳು.
 ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪನಾದ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಪರಾಪ ಜ್ಞಾನಾಸುಬೈಕ ಸ್ವರೂ
 ಪರಾದ, ಸ್ವರೂಪನಾದ ಸರ್ವೋತ್ಕರನಾದ ಬ್ರಹ್ಮ ಮಹಾನಾಡವನು
 ನಿತ್ಯವಿಭಕ್ತಿ, ಲೀಲಾಪದಾತಿ, ಮುಖವಾಗಿ ಎರಡು ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಆಂ
 ಗೀಕರಿತ ಇರುವನು ; ಆ ಸ್ವರೂಪವಿಧಿಯೇ ಪರಮಂ ಪನರಳ್ಳ ಬ್ರಹ್ಮ
 ರ ಬಿಂಬಿಕೊಂಡು ಇರುವನು, ಆ ಬ್ರಹ್ಮಕುಂಠಯೋಕವು ಅಪ್ರಾಕೃತವಾಗಿ
 ಕೋಟಿಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿ ತ್ರಿಪದವ್ಯಭಕ್ತಿಯೊಡನೆಗೂಡು ಇರುವನು,
 ಆ ತ್ರಿಪದವ್ಯಭಕ್ತಿ ಮುಖ ಪ್ರಕುಂಠಯೋಕವೋ ಅನೇಕ ಲೋಕಗಳ
 ಳು, ಅನೇಕ ದೇವತೆಗಳು, ಅನಂತ ವಿವಾರಗಳಾಗಿ ಕೂಡ ಸತ್ಯಸುಖ
 ಗಳಾಗಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮಾನಂದ ಸುಖಕ್ಕೆ ಸ್ವಾನಂದಗಳಾಗಿ, ಸ್ವಪ್ರವಾಗಿ, ನಿರ್ವಿ
 ಕಾರವಾಗಿ ಅಜ್ಞಾನಾಂಧಿತನಾಗಿರುವವು, ಆ ಬ್ರಹ್ಮಕುಂಠವು ಅನೇಕ ರತ್ನಮ
 ಯವಾದ ಸುಖೋಪಾಕಾರ ಸಹಸ್ರಂಗಳಿಂದಲೂ ರತ್ನಗೃಹಗಳಿಂದಲೂ,
 ವೇದಮುಯಂಗಳಾದ ಸದಿಗಳಿಂದಲೂ, ಸ್ತುತಿ ಅತಿಹಾಸ ಪುರಾಣಗಳೆಂಬ
 ನಾನ್ವರ ಜಂಗಮಗಳಿಂದಲೂ, ಕೂಡುವವನು. ವಿರಜಾ ಸದಿಗು ಬ್ರಹ್ಮಕುಂಠ
 ಕೂಡು ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶವೆ ಕೈರಬ್ಬವೆನಿಸಿಗರಂಗಳಿಗೆವೊಂದುಪದೇಶವೋ
 ಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವನು; ಕೈರಬ್ಬನಿಧಿರು ಆತ್ಮಾನು ಭವನೂ ಮಾಡತ
 ಕುದ್ಧೆ ಜ್ಞಾನವ್ಯರೂಪರಾಗಿ ಸ್ವರೂಪಾನಂದನವನು ಪಡೆದು ಇರುವರು,
 ಕುದ್ಧೆ ಮುಕ್ತರಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪತಿತ್ವವು, ಸೃಷ್ಟಾಪ್ರದಿಕತ್ರ ಲಕ್ಷ್ಮವು, ಮು
 ತಾದ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿನೇ ಬೋಗ್ಯವಾದ ಕೆಲವುಗುಣಂಗಳು ಹೊರತು ಮಿ
 ಕ್ಕಾದ ಸಮಸ್ತ ಸದ್ಗುಣಂಗಳು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಇರುವವು. ಸಿ
 ವ್ಯಾನಿಗಳಾದ ಪ್ರವನ್ನರಾದ ಮಧುವಿದ್ಯಾ, ಅಕ್ಷವಿದ್ಯಾ, ದಹರವಿದ್ಯಾ, ಆ
 ದಿತ್ಯವಿದ್ಯಾವೊದಲಾದ ಮೂವತ್ತೆರಡು ವಿದ್ಯೋಪಾಸನಂಗಳು ಮಾಡಿ ಪರ
 ನ್ನ ಭಾಗವತರಾಗಿ ಇರುವನು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಆ ಮುಕ್ತಿಯೋಕ ಉಪಾಂಗ
 ನಡು ವದ್ವನಯನಾದ ವಿನಾಸ ಕೋಟಿಗಳಿಂದ ಅನೇಕಸಹಸ್ರ ಉಪ್ಪರಿ

ಗಳಿಂದ ವಿವ್ಯಮಯಂಗಳಾದ ತೋರಣಗಳಿಂದಲೂ, ಚಂಡ, ಪ್ರಚಂಡ,
 ದ್ರ ಸುಭದ್ರ, ಜಯ, ವಿಜಯ, ಧಾತು ವಿಧಾತರಂಬದ್ವಾರಪಾಲಕರಿಂದ
 ಸಹಿತನಾದಪೂರ್ವ ದಕ್ಷಿಣ ಪಶ್ಚಿಮ ಉತ್ತರಂಗಳಾದ ಗೋಪುರದ್ವಾರ ಚ
 ತುಪ್ಪಯಂಗಳಿಂದಲೂ ಕುಂನುಡ, ಕುನುಡಾಕ್ಷ, ಪುಂಡರೀಕ, ವಾಮನ,
 ಕಂಕುಕರ್ಣ, ಸರ್ವಸೇತ್ರ, ಸುನುಖ, ಸುಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರೆಂಬದಾಗಿ ಎಂ
 ಟುಹಿಕ್ಕಿನೋಳ್ ತನ್ನ ಪರಿರಾಚನಮೇತವಾಗಿ ಕಾದಿರುವ ಗಣಾಧಿಪರಿಂದ
 ಲೂ. ನೋಮ ಸೂರ್ಯ-ಅಗ್ನಿ ಪ್ರಕಾಶವಾದ ಮನೆಗಳಸಾಲುಗಳಿಂದಲೂ
 ಸತ್ಯಸೌಂದರ್ಯ ಯೌವ್ವನುಗಳುಳ್ಳ ದಿವ್ಯಪುತ್ರ ಸಮೂಹದಿಂದಲೂ,
 ಶೋಭಿತನಾದ ಶ್ರೀಮೈಕುಂಠ ನಗರಮಧ್ಯದೋಳ್ ಮನೋಹರವಾದ
 ನಾನಾವಿಧ ರತ್ನಮಯವಾದ ಪ್ರಾಕಾರಂಗಳಿಂದಲೂ, ತೋರಣಗಳಿಂದಲೂ
 ವಿನಾಗಂಗಳಿಂದಲೂ, ಅಂತರಾಂತರವಾದ ಚಂದ್ರಶಾಲಾದಿಗಳಿಂದಲೂ, ಪ್ರ
 ಕಾಶವಾನವಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಸತ್ಯವಾಸ ಯೋಗ್ಯವಾದ
 ದಿವ್ಯವಾದ ಶ್ರೀವತ್ಸಂದಿರ ಇರುವವ; ಆ ಮಂದಿರದ ಮಧ್ಯದೋಳ್
 ಹೂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯ ಒಪ್ಪರೋಗಣವ ಸರ್ತನಗಳಿಂದಲೂ, ಮತ್ತೊಂ
 ದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಧರ್ವಗಾನದಿಂದಲೂ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೋಳ್ ಸಾ
 ಮಂಭೋಷದಿಂದಲೂ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯೋಳ್ ಸತ್ಯಮುಕ್ತರ ಜಯ
 ಧ್ಯನುಗಳಿಂದಲೂ, ಪೂರ್ಣವಾದ ಅನೇಕರತ್ನ ಮಯವಾದ ಸಹಸ್ರಸ್ತಂಭ
 ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಸತ್ಯಮುಕ್ತರಿಂದ ಸವಾಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇರುವಅಸಾಧನಮಂ
 ಟದ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಧರ್ಮ, ಜ್ಞಾನ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ವೈರಾಗ್ಯಗಳೆಂಬ
 ನಾಲ್ಕು ಪೂರ್ವಭಾಗ ಪಾದಂಗಳಂ, ಬುಗ್ಗಜುಸಾಮಾಧರ್ವಣಗಳೆಂಬ
 ನಾಲ್ಕು ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗಪಾದಂಗಳಂ ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಆಧಾರ ಶಿಕ್ಷಾಭಿ
 ಸೇನಿತಾರೂಪನಾದ ಯೋಗಪೀಠಮೆಂಬ ದಿವ್ಯಸಿಂಹಾಸನದೋಳ್ ಅಸ್ವಾ
 ಸ್ತವೆ ಅಸ್ವದಳವಾಗಿ ಉಳ್ಳ ಸಾರಸ್ವತ ವದ್ಯಪೀಠದೋಳ್, ಚಂದ್ರಿಗ
 ಲೋಳ್ ಸೌಖ್ಯವೆಂಬ ಇಂದ್ರಜಾಲರತ್ನ ಸಮಾನವಾಗಿ, ಸತ್ಯಸೌಂದ
 ರ್ಯ ಸೌಕುಮಾರ್ಯ, ಯೌವನ, ಲಾವಣ್ಯ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕಕ
 ರ್ಪಣಗುಣ ನಂದನ್ನನಾಗಿ, ಕೋಟಿಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶವಾದ ಅಪ್ರಾಕೃ
 ತವಾದ ದಿವ್ಯ ಜೀವರತ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಕಿರೀಟ ಕುಂಡಲ ಹಾರ ಭೂಷಣೀ

ಬಾಹುಭುರಿ ಕಂಕಣ ಸೂವುರೆ ಮೊದಲಾದ ಭೂಷಣಗಳಿಂದಲೂ, ಪೀತಾಂಬರಾದಿ ದಿವ್ಯವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದಲೂ, ಭೂಷಿತನಾಗಿ ಅತಿಕೋಮಲವಾಗಿ ಪಂಚಗೋವ ನಿವಸ್ತಯವಾನ ದಕ್ಷಿಣಪಾದವೆಂ. ಪೀಠದೊಳಲ್ಪು ಶ್ರೀಮುಖಾಂತರಕ್ಕೆಗೆ ಆಧಾರವಾದ ವಾಮಪಾದವೆಂ ನೀಡಿಕೊಂಡು ಸರ್ವಭರಣ ಭೂಷಿತೆಯಾದ ಸೌಂದರ್ಯ ದೊವನಾದಿ ಗುಣಮೂರ್ತಿಯಾದ ಮುಕುಲಕ್ಷ್ಮಿಯಿಂ ವಿಶಿಷ್ಟನಾಗಿ ಕಂಠ ಚಕ್ರ ವರವಾಭಯಹಸ್ತ ಶ್ರೀವತ್ಸ ಕೌಸ್ತುಭ ವನಮಾಲೆಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ ಉಭಯವಾರ್ಣದೋಳ ಬೂದೇವಿ ನೀಲಾದೇವಿನುರಿಂದ ಬಸ್ಸಿಸುವ ತಾಂಬೂಲವೆಂ ಗ್ರಹಿಸುತ ವಿನೂಲಾ, ಉತ್ಕರ್ಷಣೀ, ಜ್ವಾಳಾ, ಕ್ರಿಯಾ, ಪ್ರಹ್ಲಾ, ಇಚ್ಛಾ ಸತ್ಯ, ಕರಾಣಿ ಪಂತೆಂಬ ಅಷ್ಟಮುಖವೀಯುರಿಂದ ಚಾಮರವ್ಯಯ ವೈಂಜನ, ದರ್ಪಣ, ಭತ್ತ, ಸೂರ್ಯಪಾಸ, ಕರಗ, ಕಾಳಂಜಿಮೊದಲಾದ ಭೋಗೋಪಚಾರಗಳನ್ನಂಗೀಕರಿಸುತ ನಿತ್ಯಜ್ವಾಳಾನಂದಾಮಲಸ್ವರೂಪನಾದ ಶ್ರೀಯೋಗವತಿಯಾದ, ನಿತ್ಯಪೂರ್ಣಕಾಮನಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನೋರಾಜನು ಕುಳಿತು ವಿಸ್ವಕ್ಷೇನಾಸುತ, ಪ್ರವತೇಯ, ಸುಂದರ್ಶನ, ಪಾಂಚಜನ್ಯ, ಮೊದಲಾದ ನಿತ್ಯ ಸೂರಿಗಳ ಸಮೂಹದಿಂದಲೂ, ಇನ್ನು ಭೂತಮುನಿಯೆಂಬ ಪೊಯಿಹಿ ಆಳವಾರಿಂದಲೂ, ಸರೋಜೋಗಿಯೆಂಬ ಪೂದತ್ತಾಳ್ವಾರ್ಗ್ರಾದಲೂ, ಮಹದ್ವ್ಯಾಹರೇಂಬ ಮೇಮಾಳ್ವಾರ್ಗ್ರಾದಲೂ, ಭಟ್ಟನಾಥರೆಂಬ ತಿರಮುಳಿಯಾಳ್ವಾರ್ಗ್ರಾದಲೂ, ಶ್ರೀದೇವಿಯೆಂಬ ಆಂಡಾಳದೇವಿಯಿಂದಲೂ, ಭಕ್ತಿ ಸಾರರೆಂಬ ವೆರಿಯಾಳ್ವಾರ್ಗ್ರಾದಲೂ, ಕುಲಶೇಖರಾಳ್ವಾರ್ಗ್ರಾದಲೂ, ಬೋಗಿವಾಹರೆಂಬ ತಿರುಪ್ಪಾಯಾಳ್ವಾರಿಂದಲೂ, ಭಕ್ತಾಂಬುಲೇಣುಗಳೆಂಬ ತೊಂಡರಡಿಪುಡಿಯಾಳ್ವಾರಿಂದಲೂ, ವರಕಾಲರೆಂಬ ತಿರುಮಂಗಿಳಾಳ್ವಾರ್ಗ್ರಾದಲೂ, ಯತೀಂದ್ರರೆಂಬ ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯಕಾರದಿಂದಲೂ, ವರಾಹಕುಶರೆಂಬ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ನೆವಗಾಳ್ವಾರ್ಗ್ರಾದಲೂ, ಇನ್ನು ದೇಶಿಕ ಮೇವಾಂತಾಚಾರ್ಯ ಜೇಯರ್ ಪ್ರಮುಖ ಸಕಲ ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರಿಂದಲೂ, ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಮುಕ್ತರುಗಳಿಂದಲೂ, ಸೇಸೈಮಾನನನಾಗಿ ಪ್ರಣವಾರ್ಧ ಸ್ವರೂಪನಾಗಿ ಆವ್ರಾಹ್ಮತನಾದ ನಿತ್ಯನಾದ ದಿವ್ಯಮಹಾವೈಭವದಿಂದ ಯುಕ್ತನಾಗಿ ಇರುತ, ತಾನೇ ಅವ್ರಾಹ್ಮತ ಕುಲಾಕ್ಷದಿಂದ ಚೇತನನಿಗೆ ತಿಳಿಯ

ಲ ಕರ್ಯವಾದ ತನ್ನ ಪರಾತ್ಪರತ್ವವೆಂಬ ವಿಭಾವಿಸಿ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನಂಗೀಕರಿಸಿ, ಪ್ರೀತಾಬ್ಧಿಮೋಹ ಶೇಷತಲ್ಪದಲ್ಲಿರುತ್ತ ಪ್ರಹ್ಲಾದ, ನಾರದ, ಪರಾಶರ, ಪುಂಡರೀಕ, ವ್ಯಾಸ, ಅಂಬರೀಷ, ಕೃಷ್ಣ, ಶೌನಕ, ಭೀಷ್ಮ, ದಾಲ್ಮಭ್ಯರುಕ್ಮಾಂಗದ, ಅರ್ಜುನ, ಒಲಿ, ವಿಬೀಷಣ, ವಸಿಷ್ಠ, ಭೀಮ, ಅರಜನೇಯ, ಬ್ರಹ್ಮ, ವಾಯು, ಇಂದ್ರ, ಮೊದಲಾದ ಪರಮಭೂತವೆತರಿಂದ ಸುಸೇವ್ಯವಾಸನಾಗಿ ಇದ್ದರೂ ಆ ತನ ಮಹಾವಿಭೂತಿಯು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರಕ್ಕಿರುವುದು ಯೋಗವಾದುದೇ ಮೊದಲು ಸರ್ವ ಸಾಧಾರಣವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಆದಿಸುಕಲ್ಪ ರೂಪವಾದ, ದುಷ್ಪ್ರಸಿಕ್ತ ಶಿಷ್ಯ ಪರಿವಾಲನ ರೂಪವಾದ, ಜಗತ್ಸುರಕ್ಷಣೆಯು ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಟಾಕ್ಷವಿಂದ ವಿಭವನೆಂಬ ಮತ್ಸ್ಯಾದ್ಯನೇಕಾ ವತಾರಂಗಳು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದನು, ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಯಾದರೆ- ಮತ್ಸ್ಯವತಾರದಲ್ಲಿ, ಎಕದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೆಂಪುಪು, ಬಲದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಗದೆಯಂಥದಿ ದ್ವಿಬದನಾಗಿ ಕಟಿತವ ಕೆಳಗೆ ಮತ್ಸ್ಯರೂಪನಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ನಿಜರೂಪವಿಂದ ಪುಬ್ಬ ವರ್ಣನಾಗಿ ಇರುವನು. ಕೂನಾರ-ವತಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಕಟಿಯಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಮತ್ಸ್ಯವತಾರದಂತೆ ನಿಜರೂಪವಿಂದ ಕೆಂಪು ಗದೆಯಂಥದಿ ಮೊಂಬಣದವನಾಗಿ ಮೊಂಟದಿ ಕೆಳಗೆ ಕೂನಾರ ಕೃತಿಯಾಗಿ ಇರುವನು. ಪರಾಶರವತಾರದಲ್ಲಿ ಜೇನುತುಕ್ಕುವ ಬಣ್ಣುಗಳುವಾಗಿ ಚತುರ್ಭುಜದೋಳು ನಾಲ್ಕು ಚದುರಂಥಂಗಳು ಧರಿಸಿ ಪರಾಶರ ಮುಖವನಾಗಿ ಮನುಷ್ಯದೇಹನಾಗಿ ಇರುವನು. ನಾರದರೂಪ, ಕುಪ್ಪವರ್ಣನಾಗಿ, ಸಿಂಹದಂತೆ ಮುಖಪ್ರಜ್ಞವನಾಗಿ, ಮನುಷ್ಯಾಕೃತಿಯೇವದೇಹದವನಾಗಿ, ಯರಡು ಭುಜಗಳಿಂದ ಗವಾಚೆಕ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಇನ್ನೆರಡು ಹಸೆಗಳಿಂದ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವನ್ನು ಹಿಡುತ್ತಿರುವನು. ವಾನನನು ಪೊಂದುಕ್ಕೈಯಲ್ಲಿ ಛತ್ರವನ್ನು ಪೊಂದುಕ್ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕರಗವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಶ್ಯಾಮಲ ವರ್ಣವನಾಗಿ ಇರುವನು. ಪರಶುರಾಮನು ಸು-ವರ್ಣವನಾಗಿ, ದ್ವಿಭುಜನಾಗಿ, ಪೊಂದುಕ್ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪರಶುನು ಧರಿಸಿ ಇರುವನು. ಶ್ರೀರಾಮನು ದ್ವಿಭುಜನಾಗಿ ಶ್ಯಾಮವರ್ಣನಾಗಿ ಧನುರ್ಬಾಣವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಇರುವನು. ಬಲರಾಜನು ವಿಘ್ನವಾಗಿ ವಿಷ್ಣು, ಪೊಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಪಾತ್ರೆ ಬಿಟ್ಟು

ಕೈಯಲ್ಲಿ ನೇಗಲು ಮತ್ತೆ ರಡುಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಗದಾ ಮುಸಲಂಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಇ
 ರುವನು. ಬೌದ್ಧವತಾರದಲ್ಲಿ ದ್ವಿಭುಜನಾಗಿ ನಿರಾಯುಧನಾಗಿ ಕಾಖಿ
 ವನು. ನನ್ನ ಉಟ್ಟು ಹೆಗಲೊಳುವೆನು ಖಂಡವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಪದ್ಮಾಸನದಲ್ಲಿ
 ಕುಳಿತು ಇರುವನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ನೀಲಮೇಘ ಶ್ಯಾಮನಾಗಿ ಯ-ರಡು
 ಹಸ್ತಗಳಿಂದ ಶಂಖ ಚಕ್ರಗಳಂ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಇರುವನು. ಕಲ್ಯಾಣ
 ವತಾರದಲ್ಲಿ ಅಶ್ವರೂಢನಾಗಿ ದ್ವಿಭುಜನಾಗಿ ಖಡ್ಗವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು
 ಇರುವನು. ಈ ಮೇರಿಗೆ ವಶವತಾರಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ದುಷ್ಕೃತ್ಯ ಶಿವ ಪ
 ರಿವಾಲನ ರೂಪನಾದ ಸ್ವನುಹಿಮೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದನು; ರೂಪಭೇದಂ
 ಗಳಿಂದ ಭಿನ್ನೋಪಾಸನವಂ ಮಾಡಿ ಪರತ್ವವಂ ಕಡೆಗಾಣದೆ ಇರುವ ಪ್ರಾ
 ಣಿಗಳ ಉದ್ಧಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಅಂತರ್ಯಾಮಿರೂಪದಿಂದ ಸಕಲರಕ್ತದ
 ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜರೂಪದಿಂ ತೋರಿದಭಗವಂತನು ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಅ
 ಲ್ಲದೆ ಸಾಧಾರಣ ಜನರಿಂದ ಅಂತರ್ಯಾಮಿ ರೂಪದಿಂ ತಿಳಿಯಲಕಕ್ಕ
 ವೆಂದು ತನ್ನೊಳಗೆ ತಾನೆ ತಿಳಿದು ಕೃಪೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠನಾಗಿ
 ನುಲುಭವಾಗಿಯು, ಇರುವ ಅರಣ್ಯವತಾರರೂಪವನ್ನಂಗೀಕರಿಸಿ ಆದರೊ
 ಳು ಸ್ವಯಂವೈಕ್ಯ, ಆರ್ಷ, ಪೌರಾಣ, ಮಾನುಷಗಳೆಂಬ ನಾಲ್ಕುಪ್ರ
 ಕಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಂಗ, ವೆಂಕಟಾದ್ರಿ, ಹಸ್ತಿಶೈಲ, ಯಾದವಗಿರಿ, ಶ್ರೀಮಂಜು
 ಬದರಿಕಾಶ್ರಮ, ಸಾಳಗ್ರಾಮ, ನೈಮಿಶಾರಣ್ಯ, ಪುಷ್ಕರ, ತೋತಾದ್ರಿಗಳೆಂ
 ಬ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ದಿವ್ಯರೂಪದಿಂದಲೂ, ಸಮಸ್ತವಾದ ಸಾಳಗ್ರಾಮ
 ಮೂರ್ತಿ ರೂಪಗಳಿಂದಲೂ, ಸ್ವಯಂವೈಕ್ಯನಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಶ್ರೀಪೈಕುಂಠನೆಂ
 ಬ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಾಸುದೇವನೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಅಮೋದವೆಂಬ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಸಂ
 ಕರ್ಷಣನೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಪ್ರಮೋದವೆಂಬ ಜ್ಞೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸುಪ್ತನುನೆಂ
 ದೂ ಸಮೋದವೆಂಬ ಬಳಯಲ್ಲಿ ಅನಿರುದ್ಧನೆಂತಲೂ, ಸತ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿ
 ವ್ವಾಸವೆಂದು, ಸೂರ್ಯಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಾಕ್ಷನೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಕ್ಷೀರಾ
 ಬ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಷಕಯನನೆಂತಲೂ, ಶ್ವೇತದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ತಾರಕನೆಂದೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ
 ಯಂ ಪಡೆದಿರುವನು, ಇದುಮಲ್ಲದೆ ಭೂಲೋಕದೊಳಗೆ ನೂರೆಂಟು ತಿರು
 ಪತಿ ಎಂಬ ಜ್ಞೇತ್ರಂಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ದೇವರುಗಳ ನಾಮಂಗಳಂ ಪೇಳುವೆ
 ನು, ಕೇಳೈ ರೂಪವಲ್ಲಭನೆ ! ಬದರಿಕಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನೆಂದು,

ಸೈವೀಕಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವುದಾಗಿರಬಹುದು, ಹರಿಜ್ಞೇಹೃದಲ್ಲಿ ಸಾಕಗತ್ರಮು
 ದೇವನೆಂದೂ, ಅಮೋಘೈಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷಾತ್ಮನೆಂದೂ ಮುಕ್ತರಾಪುರಿಯಲ್ಲಿ
 ಬಾಲಕೃಷ್ಣನೆಂದೂ, ನೂಯಾಭಿಷ್ಠ ಜ್ಞೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಧುಸೂದನನೆಂದೂ,
 ಕಾಶೀಯಲ್ಲಿ ಭೋಗಿಶಯನನೆಂದೂ, ವಾರಣಾಸಿಯಲ್ಲಿ ವರದರಾಜನೆಂದೂ
 ಕಾಂಚಿಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಮೋವ ಕಮಲಾಕ್ಷನೆಂದೂ, ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ಪರಮೇ
 ಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಪರಮೇಶ್ವರಾಕ್ಷಯನೆಂದೂ, ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ಶ್ರೀಗ್ರಾಮಗೃ
 ಹದಲ್ಲಿ ಯಥೇಚ್ಛ ಕಾಶೀಯನೆಂದೂ, ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ಶಾಶ್ವತಕಪುರದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವ
 ನೂತನರೂ, ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ಗ್ರಾಮಸ್ಥದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತತ್ರಿವಿಕ್ರಮನೆಂದೂ,
 ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ಹಸ್ತಿಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಯೋಗೇಶ್ವರನೆಂದೂ, ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ಅಪ್ಪ
 ಯಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಗಜೇಂದ್ರನರದನೆಂದೂ, ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ಬೋಧಾಲಯಸಾ
 ನದಲ್ಲಿ ಪೇಠಾಕಾರನೆಂದೂ, ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ನೀರಾಲಯಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದೇ
 ನಾಕಾರನೆಂದೂ, ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ತಿಮ್ಮಪುರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾರ ದೇವನೆಂದೂ, ಕಾಂ
 ಚೀಸ್ಥ ಶೇಷಾಭಿಷ್ಠಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶೇಷಾಕಾರನೆಂದೂ, ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ಕಾಮ
 ಕೋಟೀಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸುಸಿಂಹನೆಂದೂ, ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ಪ್ರವಾಳನ
 ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಳನಿರ್ಜನನೆಂದೂ, ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ದೀಪಪ್ರಕಾಶಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ
 ದೀಪಾಕಾರನೆಂದೂ, ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ಕನಕಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ವಿಷ್ಣುನೆಂದೂ,
 ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ಬಹ್ವಾಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಕುಂತನೆಂದೂ, ಕಾಂಚೀಸ್ಥ ನಂದ
 ವ್ರಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವರದಪ್ರಭುನೆಂದೂ, ಅನಂತಿಯಲ್ಲಿ ಅನಂತವತಿಯಂ
 ದೂ, ದಾಸರಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾದವೇಂದ್ರನೆಂದೂ, ವ್ರಜದಲ್ಲಿ ಗೋಪೀಜನಪ್ರ
 ಯನೆಂದೂ; ಬೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ನಂದನುನೆಂದೂ, ಕಾಳೀಯಹೃದಲ್ಲಿ
 ಗೋವಿಂದನೆಂದೂ, ಗೋವರ್ಧನಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗೋವರ್ಧನನೆಂದೂ ಭವಭು
 ಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಪವ್ವಲೋಚನನೆಂದು, ಗೋಮಂತ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಶೌರಿಯಂ
 ದೂ, ಹರಿವಾಸದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ಪತಿಯೆಂದೂ, ಪ್ರಯಾಗದಲ್ಲಿ ಮೂಢನನೆಂ
 ದೂ, ಗಮಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಧಾರನೆಂದೂ, ಗಂಗಾಸಾಗರದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುನೆಂದೂ, ಚಿ
 ತ್ರಕೂಟದಲ್ಲಿ ರಾಘವನೆಂದು, ನಂದಿಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸಭುನೆಂದೂ, ಪು
 ಛಾಸಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವರೂಪಿಯೆಂದೂ, ಶ್ರೀಕೂರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕೂರ್ಮನೆಂದೂ,
 ನೀಲಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮನೆಂದೂ, ಸಿಂಹಾಚಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾಸಿಂಹ

ನೆಂದೂ, ತುಲಸೀವನದಲ್ಲಿ ಜಗದೀಶನೆಂದೂ, ಕೃತಕೋಶಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಾಪ
ಹರನೆಂದೂ, ಶ್ವೇತಾದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸುಹರೂಪಿಯಂದೂ, ಧರ್ಮಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಯೋ
ಗಾನಂದನೆಂದೂ, ಶ್ರೀಕಾಕೇಳದಲ್ಲಿ ಅಂಧ್ರನಾಯಕನೆಂದೂ, ಅಹೋಬಲ
ದಲ್ಲಿ ಹಿರಣ್ಯಾಸುರನುರ್ದನನೆಂದೂ, ಪಂಡ್ರಾಪುರದಲ್ಲಿ ವಿಟ್ಟಲನೆಂದು, ದೇಂ
ಕಟಾದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ರಮಾನುಜನೆಂದೂ, ಯಾದವಾದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನೆಂ
ದೂ, ಘಟಿಕಾಚಲದಲ್ಲಿ ನೃಸಿಂಹನೆಂದೂ, ಗೃಧ್ರಸರಸ್ವೀರದಲ್ಲಿ ವಿಜಯರಾ
ಘವನೆಂದೂ, ತೋತಾದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ತಂಗಶಯನನೆಂದೂ, ಗಜಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಗಜಾರ್ತಿ
ಘ್ನನೆಂದೂ, ವೀಕ್ಷಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೀರಣಾಘವನೆಂದೂ, ಬಲಿಪುರದಲ್ಲಿ ಮಹಾಬಲ
ನೆಂದೂ, ಭಕ್ತಿಸುರಪುರದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ಪತಿಯೆಂದೂ, ಅಹೀಂದ್ರಪುರಿಯಲ್ಲಿ ದೇ
ವದೇವೇಶನೆಂದೂ, ಗೋವಪುರೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗೋವರತಿಯೆಂದೂ, ಶ್ರೀಮಂಪ್ಪಣ
ದಲ್ಲಿ ಮಹಾವರಾಹನೆಂದೂ, ಮಹಿಮವತ್ತನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಪ್ರಸನ್ನಕೃಷ್ಣನೆಂ
ದೂ, ಶ್ರೀರಂಗದಲ್ಲಿ ರಂಗನಾಥನೆಂದೂ, ಶ್ರೀರಾಮಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜಾನಕೀಪ್ರ
ಿಯನೆಂದೂ, ದಕ್ಷಿಣವ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಗೋವಾಲನೆಂದೂ, ಶ್ರೀನಿವಾಸಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ
ಸೂರ್ಯನೆಂದೂ, ಸ್ವರ್ಣಮಂದಿರಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣದೇವನೆಂದೂ, ವ್ಯಾ
ಘ್ರಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಬಾಹುನೆಂದೂ, ಅಕಾಶನಗರದಲ್ಲಿ ಹರಿಯೆಂದೂ, ಉ
ತ್ಪಲಾನರ್ತದಲ್ಲಿ ಶೌರಿಯೆಂದೂ, ಮಣಿಕೊಟಪುರದಲ್ಲಿ ಮಹಾವ್ರಜನೆಂ
ದೂ, ಕೃಷ್ಣಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾವಿಷ್ಣುನೆಂದೂ, ಭಕ್ತಿಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿದ
ನೆಂದೂ, ಶ್ವೇತಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಾಂತನೂರ್ತಿಯೆಂದೂ, ಮಣಿಪುರದಲ್ಲಿ
ಸುರಪಿಯನೆಂದೂ, ಭಾರ್ಗವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಭರ್ಗನೆಂದೂ, ಮೈಕುಂಠ ಕ್ಷೇ
ತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಧವನೆಂದೂ, ಪುರುಷೋತ್ತಮಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಜಗನ್ನಾಥನೆಂ
ದೂ, ಚಕ್ರತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ 'ಸುಮಾರ್ಗನನೆಂದೂ, ಕುಂಭಕೋಣದಲ್ಲಿ ಶಾರ್ಙ್ಗಪಾ
ಣಿಯೆಂದೂ, ಭೂತಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶಾಬ್ದೋಯೆಂದೂ, ಕಪಿಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಗಜಾ
ರ್ತಿಘ್ನನೆಂದೂ, ತ್ರಿಕೂಟದಲ್ಲಿ ಗೋವಿಂದನೆಂದೂ, ಖಂಡನಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಹರ
ಶಾಪಘ್ನನೆಂದೂ, ಉತ್ತಮಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನುತ್ತಮನೆಂದೂ, ಶ್ವೇತಗಿರಿಯಲ್ಲಿ
ಶಾಂತನೆಂದೂ, ಪಾರ್ಥಸ್ಯಲದಲ್ಲಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮನೆಂದೂ, ಕೃಷ್ಣಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ
ಮಧುದ್ವಿಜೆಯೆಂದೂ, ಸಂವ ಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾನಂದನೆಂದೂ, ಸೃದ್ಧಪುರಿ
ಯಲ್ಲಿ ವಿವಾಹಪುರಿಯೆಂದೂ, ಸಂಗಮ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅನಂಗನೆಂದೂ, ಕವ

ಶ್ಯು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕರಣ್ಯವೆಂದೂ, ಸಾರಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾರನಾಥವೆಂದೂ, ಮಣಿ
ಮಂಟಪದಲ್ಲಿಮಲ್ಲಾರಿಯೆಂದೂ, ನಿಬಿಡಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಬಿಡಾಕಾರವೆಂದೂ, ಧ
ನುಷ್ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಜಗದೀಶ್ವರನೆಂದೂ, ಮೋಹಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಳೀಮೇಘ
ನೆಂದೂ, ನುಧುರೆಯಲ್ಲಿ ಸುಂಧರನೆಂದೂ, ಕುರುಕಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ರಮಾಸಖ
ನೆಂದೂ, ಗೋಷಿ ಪುರದಲ್ಲಿ ಗೋವ್ಯವತಿಯೆಂದೂ, ದರ್ಭಕಯನದಲ್ಲಿ ದ
ರ್ಭಕಾಯಿಯೆಂದೂ, ಧನ್ವಿಮಂಗಳದಲ್ಲಿ ಶಾರಿಯೆಂದೂ, ಭ್ರಮರಸ್ಥಳದ
ಲ್ಲಿ ಬಲಾಢ್ಯನೆಂದೂ, ಕುರಂಗಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಾವರ್ಣನೆಂದೂ, ನಟ
ಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುಮಂದೂ, ಕೃಷ್ಣಾ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿ ಅಹ್ಯತನೆಂದೂ, ಅನು
ತಕಯನದಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಪದ್ಮನಾಭನೆಂದೂ, ಇಂತೆಂಬಕೆಲವು ಸ್ವಯಂವ್ಯ
ಕ್ತಂಗಳು, ಕೆಲವು ಸಿದ್ಧಂಗಳು, ಕೆಲವು ಪುರಾಣೋಕ್ತಂಗಳಾಗಿ ಇರುವ
ಅಷ್ಟೋತ್ತರಕತಸ್ಥಾನಗಳೆಂಬ ನೂರೆಂಟು ತಿರುತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾಯಸ್ಥ
ಲಪುರಾಣ ರೀತಿಯಿಂದ ಆಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳ ಭಾವ ದೇವಿಯ ವರರೂಪ
ಅಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥ ಇಂಥಾನರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವೆಂಬದಾಗಿ ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ
ಆರ್ಪವೆಂದು ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿಯು, ಮತ್ತು ಪೌರಾಣವೆಂದು
ಮತ್ಸ್ಯ, ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ, ಭಾಗವತ, ಭವಿಷ್ಯೋತ್ತರ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ,
ಬ್ರಹ್ಮಕೈವರ್ತ, ಬ್ರಾಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ವರಾಹ, ವಾಮನ, ವಾಯು, ಆ
ನ್ನೇಯ, ಲಿಂಗ, ಪಾದ್ಮ, ನಾರದೀಯ, ಕೂರ್ಮ, ಸ್ಕಾಂದ, ಗಾರುಡ
ಪುರಾಣಗಳೆಂಬ ಈ ಹದಿನೆಂಟು ಪುರಾಣಗಳೋಳ್ ಸ್ತುತಿಪಾದಿತನಾದ
ಸ್ಥಲಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೂಪವೇದಿಂದ ಸೇವಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವನಾಗಿಯೂತಿರಿಗೂ
ಮನುಷ್ಯನೊಂದು ಸುವರ್ಣಾದಿಲೋಹಂಗಳಿಂದಲೂ ಶಿಲಾ ದಾರು ಸುಧಾದಿಗ
ಳಿಂದಲೂ ಮೃತ್ತಿಕಾದಿ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮೂರ್ತಿ ಉಳ್ಳ
ವನಾಗಿಯೂ ಇರುವನು; ಮೂರ್ತಿಗಳು ಯಾವದೊಂದರೆ ವೇಳುವೆನುಕೇಳು,
ಕೇಶವ ಮೂರ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ಮೂರ್ತಿಗಳು ಬಲಭಾಗದ
ಕೆಳಗಣ ಹಸ್ತ ಅದರಮೇಲಣ ಹಸ್ತ ಯಡಭಾಗದ ಮೇಲಣಹಸ್ತ ಅದರ
ನಾಲ್ಕು ಆ ಕೆಳಗಣಹಸ್ತ ಈ ನಾಲ್ಕುಹಸ್ತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರವಕ್ಷಣ ಕ್ರ
ಮವಾಗಿ ಆಯುಧಗಳಂ ಧರಿಸಿಇರುವರು ಅಕ್ರಮ ವೆಂತೆಂದರೆ:—ಕೇಶವ
ಮೂರ್ತಿಯು ಪದ್ಮ, ಕಂಠ, ಚಕ್ರ, ಗದೆಗಳಂಧರಿಸಿ ಸುವರ್ಣ ವರ್ಣ

ನಾಗಿ ಶ್ವೇತವಸ್ತ್ರ ನಾಗಿ ಮುಕ್ತಾಬರಣಗಳಧರಿತಿ ಇರುವನು, ನಾರಾಯಣ
ನು ಕಂಠ. ಪದ್ಮ, ಗದಾ, ಚಕ್ರಗಳಂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಧರಿತಿ ನೀಲಮೇಘಾಂಶು
ಮನಾಗಿ ಪೀತಾಂಬರವಂ ಧರಿತಿ, ಮಣಿ ಭೂಷಣಾಲಂಕೃತನಾಗಿ ಅರವ
ನು. ಮೌಢನನು ಗದಾ, ಚಕ್ರ, ಕಂಠ, ಪದ್ಮಗಳಂ, ಧರಿತಿ, ನೀಲೋತ್ಪ್ಲ
ಲ ವರ್ಣನಾಗಿ ಚೇತ್ರನಾಲಯಾಂಬರಂಗಳಂ ಧರಿತಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವನು. ಗೋ
ಪಿವನೂರ್ತಿಯು, ಚಕ್ರ, ಗದಾ, ಪದ್ಮ, ಕಂಠಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಚಂ
ದ್ರನಂತೆ ಬಿಸುವಾಗಿ ಸುವರ್ಣಾಭರಣ ಭೂಷಿತನಾಗಿ ಇರುವನು, ವಿಷ್ಣು
ವು, ಗದಾ, ಪದ್ಮ, ಕಂಠ, ಚಕ್ರಗಳಂ ಧರಿತಿ ಬಿಳುವಾಗಿ ಪೀತಾಂಬರವಂ
ಸ್ನುಚ್ಚ, ಭಕ್ತರು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಮಧುಸೂದನನೂರ್ತಿಯು
ಚಕ್ರ, ಕಂಠ, ಪದ್ಮ, ಗದೆಗಳಂ ಧರಿತಿ ಪದ್ಮವರ್ಣನಾಗಿ ಜಗದ್ರಾಣಿ
ಯಂ ಮಾಡುವನು. ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನು ಪದ್ಮ, ಗದಾ, ಚಕ್ರ, ಕಂಠಗಳಂ,
ಪಿಡಿದು, ರಕ್ತವರ್ಣನಾಗಿ ಪರಿಪಾಲಿಸುವನು ಮಾಮನನೂರ್ತಿಯು,
ಕಂಠ, ಚಕ್ರ, ಗದಾ, ಪದ್ಮಗಳಂ, ಧರಿತಿ ಮಲ್ಲೇಹೂವಿನಂತೆ ಬಿಳು
ವಾಗಿ ಇರುವನು. ಶ್ರೀಧರನೂರ್ತಿಯು ಪದ್ಮ, ಚಕ್ರ, ಗದಾ, ಕಂಠ
ಗಳಂ ಪಿಡಿದು, ಬಿಳಿವಾಸರೇ ವರ್ಣದಂತೆ ಬಿಳುವಾಗಿ ಮುಕ್ತಾಭರಣ
ಭೂಷಿತನಾಗಿ ಭಕ್ತರಿಂದ ನೇವಿಸಲ್ಪಡುವನು, ಹೃಷೀಕೇಶನು ಗದಾ,
ಚಕ್ರ, ಪದ್ಮ, ಕಂಠಗಳೆಂಬ ಆಯುಧಗಳಂ ಪಿಡಿದು, ಕೆಂಪಾದ ವಸ್ತ್ರ
ಭರಣ ಪುಷ್ಪಗಳಂ ಧರಿತಿ, ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಹೊಂಬಂಜವಾಗಿ ಇರುವನು,
ಪದ್ಮನಾಭನೂರ್ತಿಯು ಕಂಠ, ಪದ್ಮ, ಚಕ್ರ, ಗದೆಗಳಂ ಪಿಡಿದು, ಅಂ
ದ್ರನೀಲವರ್ಣನಾಗಿ ಚೇತ್ರನಾಲಯಾಸುಪೇದನನಾಗಿ ಪೀತಾಂಬರದಿಂದ ಬಳ್ಳು
ತಲಿರುವನು, ದಾಮೋದರನೂರ್ತಿಯು ಪದ್ಮ, ಕಂಠ, ಗದಾ, ಚಕ್ರ
ಗಳಂ ಧರಿತಿ ಹಸುರುವರ್ಣ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ ಪೀತಾಂಬರದಿಂದಲೂ ನಾನಾರತ್ನ
ಗಳಿಂದಲೂ, ಅಲಂಕೃತನಾಗಿ ಇರುವನು. ಸಂಕರ್ಷಣ ನೂರ್ತಿಯು
ಗದಾ, ಕಂಠ, ಪದ್ಮ, ಚಕ್ರಗಳಂ ಶೋಭಿಸುತ್ತ ಶುಭ್ರವರ್ಣನಾಗಿರುವ
ನು. ವಾಸುಧೇವನೂರ್ತಿಯು ಗದಾ, ಕಂಠ, ಚಕ್ರ ಪದ್ಮಗಳಂ ಪಿಡಿ
ದು ಶ್ವೇತವರ್ಣನಾಗಿ ಸರ್ವಾಭರಣ ಭೂಷಿತನಾಗಿರುವನು. ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ
ನು ಚಕ್ರ, ಕಂಠ, ಗದಾ, ಪದ್ಮಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಾಶವಾದ ಹಸ್ತವುಳ್ಳವ

ನಾಗಿ ಸುಸಂಸ್ಕೃತವಾಗಿ ಪೋಷೆಯುಳ್ಳಿರುವನು. ಅದುವುಡುನೂ ಚಕ್ರ
 ಗದೆ, ಕಂಟ, ಪದ್ಮಗಳೂ ಪಿಡಿದು, ಜೀಲನರ್ಣಾನಾಗಿ ಇರುವನು, ಪುರು
 ಸೋತ್ತಮನೂರ್ತಿಯೂ ಚಕ್ರ, ಪದ್ಮ, ಕಂಟ, ಗದೆಗಳೂ ಧರಿಸಿ ಶ್ವೇ
 ತವರ್ಣದವನಾಗಿ ಇರುವನು, ಅಭೋಕ್ಷ್ಯವನೂರ್ತಿಯೂ ಪದ್ಮ, ಗದೆ,
 ಕಂಟ, ಚಕ್ರಗಳೂ ಪಿಡಿದು, ಜೀಲನರ್ಣಾನಾಗಿ ಒಪ್ಪುವನು, ನಾರಾಯಣ
 ನೂ, ಚಕ್ರ, ಪದ್ಮ, ಗದಾ, ಶಂಖವಿಂ ಮೊಪ್ಪಿ ಶ್ವೇತವರ್ಣಾನಾಗಿ ಇರುವ
 ನು, ಅಹ್ಯಂತನೂರ್ತಿಯೂ, ಗದಾ, ಪದ್ಮ, ಚಕ್ರ, ಶಂಖವಂ ಧರಿಸಿ,
 ಯಾಂಬಣ್ಣಪ್ರಾಣನಾಗಿ ಇರುವನು, ಜನಾರ್ದನನೂ, ಪದ್ಮ, ಚಕ್ರ,
 ಕಂಟ, ಗದೆಗಳೂ ಪಿಡಿದು, ರಕ್ತವರ್ಣನಾಗಿ ಇರುವನು, ಉಪೇಂದ್ರನೂ
 ರ್ತಿಯೂ, ಕಂಟ, ಗದಾ, ಚಕ್ರ, ಪದ್ಮಗಳಂ ಪಿಡಿದು, ಜೀಲನರ್ಣನಾ
 ಗಿ ಇರುವನು. ಶಾರಿರನೂರ್ತಿಯೂ, ಕಂಟ, ಚಕ್ರ, ಪದ್ಮ, ಗದೆಗಳಂ ಪಿ
 ಡಿದು, ಕನಕವರ್ಣದಿಂದ ಮೊಪ್ಪುತ್ತಿರುವನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೂರ್ತಿಯೂ,
 ಕಂಟ, ಗದೆ, ಪದ್ಮ, ಚಕ್ರಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣದವನಾಗಿ ಮಹಾಪಿ
 ರೂತಿ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ ಇರುವನು. ಇವಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ರಂಗನಾಥನೂರ್ತಿಯೂ
 ಕಲಾಪದ ದ್ವಿಭುಜ ಅಸ್ತ್ರ ಭುಜ ಅನೇಕ ಭುಜಗಳುಳ್ಳ ಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿ
 ರೂಪ ತೋರುತ್ತಿರುವನು. ಇನ್ನೂ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ
 ಯೂ, ನಾರದಾದಿ ಸಕಲ ಋಷಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ದೇವತಿಯುಳ್ಳವನೂ ಸ್ವಾ
 ಮರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ತನ್ನ ಕಲಾಧಿಕ್ಯದಿಂದ ಪೂಜೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ
 ಇರುವನು, ಈ ಯಾವನೀತಿಯಿಂದಲಾಗಲೀ ಉಪಾಸನಂ ಗೃಹ ತನ್ನಂ
 ಶೇರಶೀಯಂಢು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಚೇತನರಲ್ಲಿ ಅವತರ ದಯೆಗಳುಳ್ಳ ಭಗವಂತನ
 ಮಹಾತ್ಮನನ್ನು ವೇಳಲು ಉಪಸಮತ್ತುಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿ
 ಳ್ಲ, ಸಹಸ್ರಮುಖ ಉಳ್ಳ ಆದಿಶೇಷನಿಂದಲಾದರೂ ಆ ಮಹಾಮಹಿಮೆಯೂ
 ಮರ್ಣಿಸಲು ಶಕ್ಯವಲ್ಲ, ಆದರೂ ಪ್ರಪತ್ತಿಮಾರ್ಗದಿಂದಲೂ ಮಹಾವಿಷ್ಣು ವನ್ನೆಲೆ
 ದುವೆ ಸುಖಭೋಗವಾಯೆ ಉಂಟು, ಅದುಕೇಗೆಂದರೆ, ಪಾದ್ಮೋತ್ತರಖಂ
 ಡದೊಳಗೆ ಉಪಾಮಾಹೇಶ್ವರ ಸುವಾಪರೀತ್ಯಾ ಕರ್ಮದೇಹ ಸಂಬಂಧ
 ಲಬ್ಧನಾದ ಅಜ್ಞಾನ ತಮಸ್ಸುರ್ಯಾತ್ಮಕವಾದ ಸುಷರ್ಣಾದಿ ಭಗ
 ವತ್ಪದ್ಮ ಲಾಂಛನಂಗಳಂ ಭುಜದೊಳಗೆ ಧರಿಸಿ ಮತ್ತಂ ಪ್ರೇರಸಮುದ್ರ

ನೀತಿಗಿರುವ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪದಿಂದ ಮೈಸೂರುನಾಡು ಗರುಡನು ತಂದು ಶ್ರೀ
ರಂಗ ಬಗದವಾದ್ವಿ ನೋವಲಾದ ಪುಣ್ಯ ಪೇತ್ರಗಳೊಳಗಿರಿಸಿ ದಿವ್ಯಗಂಧ
ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಶಂಖ, ಪಕ್ಕ, ಸದ್ಮಾದಿ ಚಿಹ್ನೆಗಳಾಗಿ ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯ
ಪ್ರಗಟಾಗಿ ಇರುತ್ತಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಕುದ್ಡ ನಕ್ಷತ್ರನಾದ ಮುಕ್ತಿಸಾ
ವಕವಾಗದ ಶ್ವೇತಮೃತ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಸರಾಸೀವನವತ್ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಸ್ಥಿ
ರವಾಗಿರುವ ವಿದ್ಯಾಗಾಯತ್ರಿಯಿಂದ ತ್ರಿರಾಲೋದನವೆಂಬ ನಾಡಿ ಅ
ಮೃತವಾದಿಂದ ಅಭಿನವೋತ್ತರ ಗುರುಪರಾಪರಾನುಸಂಧಾನ ಸಹಿತ
ಲಲಿತ, ಕುಕ್ಷಿ, ವಕ್ಷಸ್ಪರ್ಶಕಂಠ, ದಕ್ಷಿಣಕುಕ್ಷಿ, ಈ ಭುಜಮೂಲ,
ಪ್ಲಾಧ, ವಾನುಕುಕ್ಷಿ, ವಾನುಬುಜ, ವಾನುಸ್ಕಂಧ, ಬೆನ್ನು, ಹೆಕ್ಕ
ತ್ವ, ಶಿರಸ್ಸು ಈ ಸ್ಥಾನಗಳೊಳಗೆ ಕೇಶವಾದಿ ವಾನುದೇವ ವ
ಯೋಗತೆ ನಾನುಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಭವವ್ಯವಾಕೃತಿಯಾಗಿ ಧಾರಣೆಯ
ಮೈದು ಶ್ರೀನಂದಾವಿದ್ಯಮೂರ್ತಿಗೆ ಅಭಿಷಿಕ್ತವಾದ ಶ್ರೀರಂಗವಾದ ಶ್ರೀ
ಚೂರ್ಣವೆಂಬ ಹರಿದ್ರಾಚೂರ್ಣವನ್ನು ತ್ರಿಬಿಜದಿಂದ ಆರೋಡನ
ಮೈದು ಲಕ್ಷ್ಮೀಗಾಯತ್ರಿಯಿಂದ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ಸ್ಥಾನಗಳ
ಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀತ್ಯಾದಿ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಶ್ವೇತವೃತ್ತಿಕಾ ವೇದ್ಯದೊಳಗೆ ಮು
ದ್ರವಾಗಿ ಧರಿಸಿದ ವಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಸರ್ವರು ಸುಸ್ತ ಪಾಪಗಳಿಂದಲೂ
ಸುಸ್ತ ದುಃಖಗಳಿಂದಲೂ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟು ಸರ್ವಾಶ್ರಮ ದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ
ಸರಾಗಿ ಸಕಲದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ತಿಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಸರಾಗಿ ಸಕಲತೀರ್ಥಗಳಿಂದ
ವ ಸ್ನಾತರಾಗಿ ಆ ಶೋತ್ತಿಯರಾದರೂ ಶೋತ್ತಿಯರಾಗಿ ಅನುಪನೀತ
ರಾದರೂ ಉಪನೀತರಾಗಿ ದುಸ್ಸಂಗ ದುಸ್ಪ್ರತಿಪ್ರಪಾದಿಗಳಿಂದಲೂ ಕುದ್ಡ
ರಾಗಿ ಎಬ್ಬಿ ಪಾನನರಾಗುವರು, ಇವರೇ ಪರಮೈಶ್ವರಾಂತಿಗಳೆನಿಸಿಕೊಂಡು
ವರು, ಇವರ ದರ್ಶನವೇ ಭಗವದ್ದರ್ಶನವು, ಇವರ ಪಾದತೀರ್ಥಗಳೇ
ಸಕಲ ಪಾಪ ವಿವೇಚಕವು, ಇವರದರ್ಶನವೇ ಸತ್ಸರ್ವಾನುಷ್ಠಾನವು,
ಇವರ ಸಲ್ಲಾಪವೇ ಪರಮ ತಪಸ್ಸು, ಇವರ ಅಂಗಸುಗಂಧವೇ ಮೋಕ್ಷ, ಇವೆ
ರಪೂಜೆಯೇ ಭಗವತ್ಸಾಜೆಗಳಿಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಇರುವುದು, ಇಂಥಾ ಭಕ್ತ
ರೇ ವರಮ ಪಾನನರಾಯಯಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೂ ಬಹು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಜೇ
ಳುವವು. ಮತ್ತೊಂದಾವರಿಯೋಳೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪ್ರಸಾದ ಲಬ್ಧವಾದ

ಕೆಂಬ ಚಕ್ರಾದ್ಯನೇಕ ಮುದ್ರೆಗಳಳ್ಳಿ ಐಕ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರವಸಾದ ದರ್ಶನ
ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಸಕಲವ್ಯಸಂಗಳಂ ಮಹರೀ ವೀಕ್ಷಣವ್ಯಯಂ ಕೇ
ಡುವ ಗೋವಿಕಂದನ ಧರಣನಿ ವಾಸುದೇವನ ಪದಪ್ರಾಪ್ತಿಯವನಾಗಿ
ಆತ್ಮನೈಂತ್ರಗಳಿಂದ ಅಭಿರುಂತ್ರಿಬಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರೇಮವ್ಯಾಪ್ತಿ ಲಲಿತವಾದ
ಸ್ವಾಸಗಲೋಳು ಆಯಾಸದ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಧರಣಿ ಕೆಂಬ, ಚಕ್ರ, ಗದಾ
ಪಸ್ತ, ನಾರಾಯಣ ಮುಂತಾದ ಮುದ್ರೆಯಂ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯವನಾಗಿ
ಮುದ್ರೆಗಳಿಂದಲೇ ಮುದ್ರಾಧಿಪತಿಗಾರ ಶರಣವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದಲೇ
ಜಿತಂಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ವೈಷ್ಣವರೆನಿಸಿಕೊಂಡು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸು
ತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀಮಾಧಿಪತ್ಯಾದ್ಯಾದಿ ಕನಂಕಂಡು ಮನುಷ್ಯತನು ಮೊದ
ಲಾದವರು ರಕ್ಷಿಸಿದ ಮುಕ್ತರಾದವರೂ ಇವರು ಇವೆಲ್ಲ ಭಗವಂತ
ನೇ ಸಿದ್ಧವಾಸವಾಗಿರುವನು, ತನಗೆ ದ್ರವ್ಯವಿರುವ ಸಕಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬೋ
ಗುವರು, ಇವರ ಸ್ಪಷ್ಟವಿರುವ ಗಂಗೆಯ ಸಕಲ ತೀರ್ಥಸ್ನಾನದ ಫಲಂಗಳು
ಲಭಿಸುವರು. ಇಂಥಾ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಾರವಾದ ವೈಷ್ಣವ ಲಕ್ಷಣ ಲ
ಕ್ಷಿತವಾದ ವರರು ಭಾಗವತರು, ಮತ್ತಂ ಬಗವದ್ವಾಕ್ಯವಾನು ಬುಳ್ಳವ
ರಾಗಿ ಶೇಷತ್ವ ಪಾರತತ್ಯಗಳಂ ಪಡಿಸುತ ವಸ್ತ್ರ ತನ್ಮು ಪಕಪುತ್ರ
ಗೃಹೋಪಕರಣಾದಿಗಳನ್ನ ಕೂಡಕುಂಬುಚಕ್ರಾದಿ ಲಾಂಛನ ವ್ಯಾಪ್ತವಾನು
ಪುಂಡ್ರನಾರಣಗಳಳ್ಳಿದ್ವಾಗಿ ಮಾಡಿ ವೈವಹರಿಸುತ್ತಾ, ಇನ್ನು ಮೂರು
ಸದ ಬುಳ್ಳೆ ಮುಖಾಂತರ ಬುಳ್ಳೆ ಮಂತ್ರರತ್ನವೆಂಬ ನಾರಾಯಣಾಕ್ಷಾ
ಕ್ಷರ ಮಂತ್ರರತ್ನ ಗುರುಮುಖದಿಂದ ಬುವವೇಕವೆಂಕೊಂಡು ಸರ್ವದಾ
ದ್ವಯಾನು ಸಂಧಾನ, ಪ್ರವತ್ತಿ, ಕರಣಾಗತಿ, ಚರವಶೋಕ್ತ, ಗುರುಪರಂ
ಪರಾ ವ್ಯಾಭಯವೇವಾರ್ಥ ರಸವ್ಯ ಗ್ರಂಥಾನು ಸಂಧಾನಗಳೇ ಮಾಡು
ತ ಸಾಕ್ಷಾದ್ಭಗವದಭಿಮುಖ ಬುಳ್ಳೆಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಸರ್ವಕಾಲಜ್ಞ ಭ
ರಿನು ಬೋಗ್ಯವಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ಸಂಚಿತ ಪಾಪಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಆಗಾಮಿ
ಯಾದ ಅಜ್ಞಾನ ಮೋಹಲತದ ದೋಷಂಗಳಿಗೆ ಆಸ್ವದಂಗಳಾಗದೆ ಸರಕಾ
ದಿಭಯ ಭೇದಕಂಗಳಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಮನಗೇ ದೇವನ ಜನನವ್ಯಾಪ್ತಿ
ಹ್ಯಾದಿಲೋಕಪ್ರಾಪ್ತಿಯಂ ಕೊಡುವ ಅಷ್ಟೋತ್ತರನವಸ್ತ್ರ ಅಷ್ಟೋತ್ತ
ರಕತ ದ್ವಾತ್ರಿಕತ್ನಂಖ್ಯೆಯಿಂದಲಾದರೂ ಕೂಡಿ ವರ್ತುಳವಾಗಿ ಗುರು

ಪ್ರಸಾದ ಲಬ್ಧವಾದ ತುಲಸೀಮಣಿ ವದ್ಯಾಕ್ಷುಗಳೆ ಮಾಲಿಕೆಗಳಂ ನು
 ತ್ತು ದೇವತಾಪ್ರಸಾದ ವಾದ ಶ್ರೀವಿವಿಕ್ರಂಗಳು ಧರಿತಿ ಸ್ವಯಂವ್ಯಕ್ತಂ ಗ
 ಳಾಗಿ ಇರುವ ಸಾಳಗ್ರಾಮಲಕ್ಷಣ ತುಲಸೀಮಾಹಾತ್ಮ್ಯವಂ ತಿಳಿದು ಆಭಿ
 ಮನ ಉಪಾದಾನ ಇಜ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ ಯೋಗಗಳೆಂಬ ಪಂಚಕಾಲ ಪರಾ
 ಗಮಣನಾಗಿ ತತ್ತ್ವರ್ಮಗಳನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ತತ್ತ್ವತ್ಯಾ ಲದೋಳ್
 ನೆರವೇರಿತಿ ಇದ್ಯಯೆಂಬ ಪೂಜಾಕಾಲದೋಳ್ ಮಂತ್ರಾಸನ ಸ್ನಾನಾಸನ
 ಅಲಂಕಾರಾಸನ, ಭೂಮಾಸನ, ಪರೈಂಕಾನನ, ಪುನರ್ನುಂತ್ರಾಸನ, ಯಾನಾ
 ಸನಗಳೆಂಬ ಸಮಾಸನಗಳಿಂದೂ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶದುಪಚಾರ ಪೋಡೆಣೋ
 ವಚಾರಾತ್ಮಕವಾಗಲೀವುದು ರೀತಿಯಿಂದ ಶೋಷಣ ದಾಹನ ಪ್ಲಾವನಾದಿ
 ಗಳಂ ಕುಂಖ, ಚಕ್ರ, ಸುರಭಿ ವರಾಹ ಜ್ಞಾನ ತತ್ತ್ವ ಗದಾ ವದ್ಯ ಮೊದ
 ಲಾದ ಮುದ್ರೆಗಳಿಂದಲೂ ವ್ಯಾಪಕ ನ್ಯಾಸಾದಿ ಮೂಲಮಂತ್ರಗಳಂ ತತ್ತ
 ನ್ಯೂರ್ತಿ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದಲೂ, ಪಂಚೋಪ ನಿಷಸ್ತ್ರಯವಾದ ಭಗವದ್ವಿ
 ಗ್ರಹನ್ಯಾಸಾದಿ ದ್ವಾನಾವಾಹನ, ಆಸನ, ಅರ್ಘ್ಯ, ಪಾದ್ಯ, ಆಚಮನೀಯ, ಮ
 ಧುಪರ್ಕ್, ನೂನ, ಕುದೋದಕಸವ-ವರ್ಣ, ಡಂತಧಾವನ, ಜಿಹ್ವಾಸ್ಪರ್ಶ
 ನ, ಗುಡೂಪ, ಮುಖಮುಚ್ಚನ, ಸ್ನಾನಾಚಮನ, ವೆನ್ನೋಸ್ತಚಾರ, ದಿವ್ಯವೆ
 ಸ್ತ್ರಧಾರಣ, ಯಜ್ಞೋಪವೀತ, ಆಭರಣ, ಗಂಧ, ಪುಷ್ಪ, ಧೂಪ, ದೀಪ,
 ನೈವೇದ್ಯ, ತಾಂಬೂಲ, ಉತ್ತರಸೀರಾಜನ, ಚತುರ್ವೇದ, ಇತಿಹಾ
 ಸ, ಪುರಾಣ, ಭಾಗವತ, ಭಾವ್ಯ, ಭಗವದ್ಗೀತಾದಿ ವಚನ, ಮಂತ್ರಪು
 ಷ್ಪ, ಪರ್ಯಂಕ, ಛತ್ರ, ಚಾನುರ, ವೈಜನ, ದರ್ಪಣ, ನೃತ್ಯ, ಗೀತೆ
 ವಾದ್ಯ, ನಮಸ್ಕಾರ ಸೋತ್ರ ಮಂತ್ರ, ಉದ್ಯಾವನ, ಅಪಚಾರಹೋಮ, ತೀ
 ಛ್ವ ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವೀಕಾರ ಕ್ರಮದಿಂದ ಭಾವ್ಯಕಾರಾದಿ ಕ್ರಮೋಕ್ತ ನಿ
 ಬಂಧನಾನುಸಾರವಾಗಿ ನಿಷ್ಕಾಸನವಾಗಿ ಕುದ್ಧ ಮುಮುಕ್ಷುವಾಗಿ ಆರ್ಥ
 ಪಂಚಕೇಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿ ಭಗವದಾರಾಧನಂ ಗೈಯುತ ಬ್ರಹ್ಮ ನಿಷ್ಠನಾಗಿ
 ಇರುವದು ಸುಲಭೋಪಾಯವಾಗಿರುವದು, ಈಭಗವದಾರಾಧನವೆ ವ್ರತಂ
 ಗಳಿಗಿಲ್ಲ, ಉತ್ತಮವ್ರತವು, ಸತ್ಯರ್ಮಗಳೋಳ್ ಶ್ರೇಷ್ಠಕರ್ಮವು,
 ತಪಸ್ಸಿನವಳಿಗಾಗಿ ಮಹಾತಪಸ್ಸು, ಸೇವೆಯೋಳ್ ಇದುಅಂತರಂಗ ಸೇವೆ
 ಯು, ಸಾಧನ ಬುದ್ಧಿಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಸಾಧನದೊಳಿಗಾಗಿ ಮುಖ್ಯಸಾಧ

ನವು, ಯಜ್ಞಾದಿ ಸಕಲ ಧರ್ಮಗಳೋಳುತ್ತಮೋತ್ತಮಧರ್ಮವಾಗಿಕ್ಕೈಂ
ಕರ್ಯ ಪುರುಷಾರ್ಥ ವ್ರದವಾಗಿಯೂ ಇರುವದು. ಮತ್ತು ದೇಶಕಾಲ
ಕ್ರಮ ಭೇದದಿಂದ ಉತ್ತರೋತ್ತರೋತ್ಕರ್ಷಾತಿಶಯ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ
ಇರುವದು, ಎಂದು ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತರಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಇರುವ ಧರ್ಮ
ವಚನವಂ ಕೇಳಿದ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಹರ್ಷಿತನಾಗಿ ಆ ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತರಂ
ಕುರಿತು ಕೈ ಮುಗಿದು ಏಲೈ ಮಹಾವುರುಷನೇ! ನಿನ್ನಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪ
ಟ್ಟ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಧರ್ಮವುಳ್ಳ ಸುಲಭೋಪಾಯಂಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯಲ್ಪ
ಟ್ಟವು. ಇನ್ನು ಸ್ವಯಂವ್ಯಕ್ತಕ್ಕೆ ಶೇರಿದ ಸಾಳಗ್ರಾಮ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು
ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಮಸ್ಕಾರ ಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾಪನಂಗೆಯ್ದ
ಸುಗಂಧರಾಯನ ವಚನವಂಕೇಳಿ ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತರು ನಿರೂಪಿಸಿದಂತೆನೆ

ಕೇಳೈ ವರ್ಧಿಷ್ಟಾ ವಾದ ಸುಗಂಧರಾಯನೇ! ಪೂರೈದೋಳೊಂಡಾ
ನೊಂದುಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಮುಕ್ತಿನಾಥನಿಗೆ ಆಶ್ರಯವಾದ
ಒಂದು ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಷ್ಠದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಗಂಡೂವಾರ್ಥ
ಮಾಗಿ ಪಾತಾಳಗಂಗೆಯಂತನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವದನ
ದೋಳ್ತುಂಬಿ ಉಗಿಯಲು, ಆ ಜಲನೇ ಗಂಡಕೇನದಿಯಾಗಿಹರಿಯು
ಲು, ವದನದೋಳುವ ಆ ಜಲಕಣಂಗಳೇ ವಜ್ರಕೀಟಂಗಳಾಗಿ ಪೊ
ರಮಡಲು, ಆ ಪರ್ವತದ ಶಿಖಗಳು ಜಲಜವಾಗಿಯೂ ಸ್ಥಲಜಂಗಳಾಗಿಯೂ
ವಜ್ರಕೀಟಂಗಳಿಂದ ಚಕ್ರಾದಿಯುತಮಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಇರುವ ಸಾಳ
ಗ್ರಾಮಗಳಾಗಿ ಮಾನಭೇದ, ವದನಭೇದ, ಕ್ಷೇತ್ರಭೇದ, ಮೂರ್ತಿಭೇದ, ಅ
ವಾಂತರ ಭೇದಂಗಳಲ್ಲದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವವು, ಅದರಲ್ಲಿ ಜಲಜಗಳು ಯಂ
ಬವವು ಕೋಮಲಂಗಳಾಗಿ ನಯವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಶೀತಲವಾಗಿ ಇರುವವು,
ಸ್ಥಲಜಂಗಳೆಂಬವು ಕಠಿಣವಾಗಿ ತರಿಯಾಗಿ ಶೀತರಹಿತವಾಗಿ ಇರುವವು, ಸಾ
ಳಗ್ರಾಮಗಳು ಶ್ವೇತ, ಶ್ಯಾಮ, ಕೃಷ್ಣ, ನೀಲ, ಎಳ್ಳಗನೇಹೂವಿನ ವ
ರ್ಣ, ಹೊಂಬಣ್ಣ, ಪೀತವರ್ಣ, ಅರಿಸಿನದಬಣ್ಣ, ಗೌರ, ಕಂಬಿನಬಣ್ಣ,
ರಕ್ತವರ್ಣ, ಅತಿರಕ್ತವರ್ಣ, ಕಪಿಲವರ್ಣ, ಲೋಹಿತವರ್ಣ, ಜೇನುತು
ವ್ವದವರ್ಣ, ಕರ್ಪೂರವರ್ಣ, ಬಹುವರ್ಣ, ಕಳಂಕ ಧೂಮ್ರವರ್ಣಂಗಳೆಂ
ಬ ಈ ವರ್ಣಂಗಳಲ್ಲದ್ದಾಗಿ ಇರುವದು. ವಜ್ರ ದುಂಬೆಗಳ ಅಧಿಕವ್ಯಾಸಾ

ರವಾಗಿ ವದನಾಧಿಕ್ಯ ಚಕ್ರಾಧಿಕ್ಯಗಳು ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇರ-ವದು, ಅದ ರೂಳು ವಾಸುದೇವ ಜ್ಞೇತ್ರವು ಬಿಳುವಾಗಿರುವದು. ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ ಜ್ಞೇತ್ರವು ಹಳದಿಯೆಡನೆ ಕೂಡಿದ ಗೌರವರ್ಣವಾಗಿರುವದು. ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭ ಜ್ಞೇತ್ರವು ಸುನರ್ಣಮಯವಾಗಿರುವದು. ಶ್ರೀಧರಜ್ಞೇತ್ರವು ಹಳದಿ ವರ್ಣವಾಗಿರುವದು, ನಾರಾಯಣಜ್ಞೇತ್ರವು ನೀಲವೇಷ್ಣುನು ವಾಗಿರುವದು. ವಿಷ್ಣುಜ್ಞೇತ್ರವು ಕೃಷ್ಣವರ್ಣ ವಾಗಿರುವದು. ದಾಮೋದರಜ್ಞೇತ್ರವು ಶುದ್ಧನೀಲವರ್ಣವಾಗಿರುವದು. ಅನಿರುದ್ಧ ಜ್ಞೇತ್ರವು ಸ್ವಲ್ಪ ನೀಲವಾಗಿರುವದು. ಮಾಧವ ಜ್ಞೇತ್ರವು ಮಧುವರ್ಣ ವಾಗಿರುವದು. ಸಂಕರ್ಷಣಜ್ಞೇತ್ರವು ಕೆಂಪು ವರ್ಣವಾಗಿರುವದು. ಸೃಸಿಂಹಜ್ಞೇತ್ರವು ಕಪಿಲವರ್ಣವಾಗಿರುವದು. ಅನಂತಜ್ಞೇತ್ರವು ಬಹುವರ್ಣವಾಗಿರುವದು. ವಾಮನಜ್ಞೇತ್ರವು ಹೊಂಬಣ್ಣವಿಶ್ರವಾಗಿರುವದು. ಈ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಜ್ಞೇತ್ರಂಗಳನ್ನು ಈವರ್ಣಭೇದಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು; ವರ್ಣಂಗಳಿಗೆ ಫಲವೇನಂದರೆ-ಶ್ವೇತವರ್ಣ ಮೋಕ್ಷಪ್ರದ, ನೀಲಲಕ್ಷ್ಮಿಪ್ರದ, ಶ್ಯಾಮವರ್ಣ ಪುಷ್ಕಿಪ್ರದ, ಕೃಷ್ಣವರ್ಣ ಕೀರ್ತಿಪ್ರದ, ಹಳದೀವರ್ಣಧನಪ್ರದ, ಹೇಮವರ್ಣರತ್ನಪ್ರದ, ಪಾಂಡರ ಕೀರ್ತಿಪ್ರದ, ರಕ್ತವರ್ಣರಾಜ್ಯಪ್ರದ, ಮಿಶ್ರವರ್ಣಂಗಳೋಳು ಮಿಶ್ರಫಲಂಗಳಾಗುವವು. ಇನ್ನು ಮೂರ್ತಿಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಸೂಚಕಂಗಳೇನಂದರೆ; ಚಕ್ರ, ಶಂಖ ಗದಾ, ಪದ್ಮ, ವನಮಾಲೆ, ಚಾಪ, ತೂಣೀರ, ಶ್ರೀವತ್ಸ, ಕೌಸ್ತುಭ, ಹಿರಣ್ಯರೇಖೆ, ರಜತರೇಖೆ, ಸುವರ್ಣಬಿಂದು, ರಜತಬಿಂದುಗಳು, ಸ್ಥಿರಾಸನ, ಚಲನಸನ, ತ್ರಿಕೋಣ, ವರ್ತುಲ, ದೀರ್ಘ, ಹ್ರಸ್ವ, ಉನ್ನತ, ವದನಸಂಖ್ಯೆ, ಲಘುತ್ವ, ಭಾರ, ಶೈತ್ಯ, ಉಷ್ಣತ್ವ, ಮೊದಲಾದ ಚಿಹ್ನೆಗಳ ಭೇದಂಗಳಿಂದ ಮುಂದೆ ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಮೂರ್ತಿಗಳಂ ತಿಳಿಯಬೇಕು, ಈ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಲಕ್ಷಣ ಚಿಹ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ: ಕರಾಳ, ವಿಕರಾಳ, ತೀರ್ಯಕ್ಚಕ್ರ, ಅಧೋಮುಖ ಪೃಥುಚಕ್ರ, ಉರ್ದ್ವಚಕ್ರ, ಕೋಣವಕ್ತ್ರ, ಬದ್ಧಚಕ್ರ, ಅಚಕ್ರ, ವಕ್ರಚಕ್ರ, ಭಿನ್ನಚಕ್ರ, ಭುಗ್ನಚಕ್ರ, ವಿವಮಚಕ್ರ, ದಗ್ಧವರ್ಣ, ಸ್ಪುಟಿತ, ಭಗ್ನೋವೃತ್ತ, ಅಂತಸ್ಪುಟಿತ, ಭುಗ್ನ, ದರ್ಮರ, ನಿಮ್ಮಮಸ್ತಕ, ಅತಿಸ್ಥೂಲ, ಅತಿಹ್ರಸ್ವ, ಅಂತಸ್ಥಲಿಲ, ವಿಕೋಣ, ಬಹುರೇಖಾಢ್ಯ, ಚಲಾಸನ, ಉನ್ನತ, ಉಷ್ಣಸ್ಪರ್ಶ, ದಗ್ಧವೃತ್ತ, ರೂಕ್ಷ, ಛ

ದ್ರಾಸನ, ಬಹುಭವ, ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಲಾಂಛನಗಳೆಂಬ ಇಂಥಾದೋಷಂಗಳೆಲ್ಲ ಮೂರ್ತಿಗಳು ವಜ್ರ್ಯಂಗಳಾಗಿರುವವು; ಇನ್ನು ಮತ್ತಾವುದಿ ದಶಮೂರ್ತಿಗಳು, ಕೇಶವಾದಿ ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ಮೂರ್ತಿಗಳು, ಹಯಗ್ರೀವ, ಕಪಿಲ, ಯಜ್ಞದತ್ತ, ಹಿಂಕುಮಾರ, ಮುಕುಂದ, ಹಂಸ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ, ದೇವದೇವ, ವಟವತ್ಸರಾಯಿ, ವಿಶ್ವಂಭವ, ವಿಶ್ವರೂಪ, ಗರುಡಧ್ವಜ, ಪೀತಾಂಬರಧರ, ಸತ್ಯವರಶ್ರವ, ಅಮೃತಾಂಕು, ಚಕ್ರಪಾಣಿ, ಮಾಯಾನಾರಾಯಣ, ಬಹುರೂಪಿ, ಪುಂಡರೀಕ, ಮಾಯಾನಾರಾಯಣಿ, ಪಾರಿಜಾತ, ಸುವರ್ಣನ, ಜಗದ್ವೀನಿ, ಅನಂತ, ಹರಿಹರ, ಹರಿಬ್ರಹ್ಮ, ಶಂಕರನಾರಾಯಣ, ಶಂಕರಬ್ರಹ್ಮ, ಸ್ವಯಂಭು, ಪರಮೇಶ್ವರಿ, ಪಿತಾಮಹ, ಚತುರ್ಮುಖ, ಭೂಗಭ, ಗರುಡ, ಶೇಷ, ಬಲರಾಮ, ನೀರಪಾಣಿ, ಪ್ರಲಂಬಘ್ನ, ಶಿವನಾಭ, ಅಭೀರ, ಸದ್ಯೋಜಾತ, ವಾಮದೇವತತ್ಪರುಷ, ಈಶಾನ, ಸೂರ್ಯ, ಹೈಹಯ, ದತ್ತಾತ್ರೇಯ, ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧಿಶಯನ, ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ, ಎಂಬ ಅಶೀತಿ ಮೂರ್ತಿಭೇದಂಗಳಿರುಂಟು. ಈಗ ಪೇಳಿದ ಮೂರ್ತಿಗಳೋಳ್ ಒಂದೊಂದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕಭೇದಂಗಳಿರುಂಟು, ಆಯಾಯನೂರ್ದಿಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯಗಳಾಗಿರುವ ಲಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅಧಿಕವಾದರೇಖಾದಿಗಳಂ ತಿಳಿದು ಆ ಮೂರ್ತಿಗಳೊಳಗೆ ಅವಾಂತರ ಭೇದವುಳ್ಳ ಮೂರ್ತಿಗಳಂ ಊಹಿಸುವದು, ದೀರ್ಘವಾಗಿ ನಯವಾಗಿ ದ್ವಾರನುಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಚಕ್ರಗಳು ಪುಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮೊಂದು ಚಕ್ರವು ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾವ್ಯಕ್ತಾರವಾಗಿ ಕುಂಚಿನವರ್ಣವಾಗಿ ಇರುವದು ಮತ್ಸ್ಯಮೂರ್ತಿಯೆನಿಸಿಕೊಂಡು ಸಕಲ ಭಾಗ್ಯಪ್ರಸವಾಗಿ ಇರುವದು, ಬೆನ್ನು ಉಬ್ಬಾಗಿ ಶ್ವೇತಖುರವು ಮುಖದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಚಕ್ರವು ಬೆನ್ನು ಮೇಲೆ ಮೂರುವಿಂದುವು ಕೂರ್ಮಾಕಾರನಾಗಿಯು ಇರುವದು. ಕೂರ್ಮಮೂರ್ತಿಯನ್ನುವರು. ಮತ್ತೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶಂಖರೇಖೆ ವಾಮಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರರೇಖೆ ಕುಂಡಲ ರೇಖಾತ್ರಯಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಾಗಿ ದುಂಡಾಗಿ ಸ್ವರ್ಣಪ್ರಭ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇರುವದು. ಇದೂ ಕೂರ್ಮಮೂರ್ತಿಯು ಚಕ್ರದ ಉಭಯ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿಯೂ ಗೂಢ್ಮಾಕಾರವಾಗಿ ದೀರ್ಘದ್ವಾರ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ನಾಭಿ ಚಕ್ರಾಯುತವಾಗಿ ಇರುವದು, ಇದೂವೆಂದು ಕೂರ್ಮಮೂರ್ತಿಯೆನಿಸಿಕೊಂ

ಬುವನು. ಪೂಜಿಸಿದವರಿಗೆ ಸುತತಿನೈದಿಯಾಗುವನು- ಯೆಲ್ಲಗನೇಹೂವಿ
 ಸಂತೆಯೂ, ಕನ್ನೈ ದಿಶೆಯಂತೆಯೂ, ವರ್ಣ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ದೀರ್ಘಕಾ
 ರ ದೀರ್ಘದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಯೆರಡು ಚಕ್ರಸಹಿತವಾಗಿ ಚನ್ನ ಉಬ್ಬಾಗಿ ಸ್ವ
 ರ್ಣರೇಖೆ ಉಳ್ಳದ್ದು ವರಾಹ ಮೂರ್ತಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಡು ಭಕ್ತರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ
 ಪ್ರದವಾಗಿರುವನು, ಈ ಮೂರ್ತಿಯೇ ವಸಮಾಲಯತವಾದರೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
 ವರಾಹವೆನಿಸಿ ಕೊಳುತ ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯ ಪ್ರದವಾಗುವನು. ಇದೇ ಅಂಕುಶಾ
 ಕಾರವಾದ ವಸನ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಭೂಮಿಯಂ ನೋಡುತ್ತಿರಲು ಜೂವರಾ
 ಹವೆನಿಸಿ ಭೂಪ್ರದವಾಗಿ ಇರುವನು, ಬೃಹತ್ತಾದ ಎರಡು ಚಕ್ರ ಉಳ್ಳ
 ದ್ದಾಗಿ ವಾನುಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ಬಿಂದುಸಹಿತ ವದನನಿಶ್ಚಾರವಾಗಿ ಸ್ಥಿರಾ
 ಸನವಾಗಿ ಇರುವನು ಸೈಂಹ ಮೂರ್ತಿಯೆನಿಸಿಕೊಂಬುವನು. ಇದರ
 ಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷೀಸೃಸಿಂಹ, ಕಾಪಿಸೃಸಿಂಹ, ವಿದಾರಣಸೃಸಿಂಹ, ಪಾತಾಳಸೃ
 ಸಿಂಹ, ಕುಕ್ಷಿಸೃಸಿಂಹ, ಅದ್ರಸೃಸಿಂಹ, ವಿದ್ಯುಜ್ವೇತ್ಯ ಸೃಸಿಂಹ,
 ಮೊದಲಾದ ನಾನಾಭೇದಗಳುಂಟು; ಅಭೀಷ್ಟವನ್ನು ಕೊಡುವವು, ಅತಿ
 ಹ್ರಸ್ವವಾಗಿ ವರ್ತುಲಾಕಾರದಿಂದ ಅತಿಸೀಪುಷ್ಪ ಸಮಾನವಾಗಿ ಮುಖ
 ದೊಳೆರಡು ಸಮಚಕ್ರ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇರುವನು. ವಾನುನ ಮೂರ್ತಿಯು
 ಇದು ಸಕಲ ಭಾಗ್ಯಪ್ರದವಾಗುವನು. ಈ ಮೂರ್ತಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು
 ಬಿಂದು ಮುಖದ ಬಳೇಲಿ ಇದ್ದರೆ ದಧಿವಾಮನಮೂರ್ತಿ ಆಗುವನು ; ಇ
 ನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಹಾವಾಮನಮೂರ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಭೇದಗಳು
 ಉಂಟು, ಸ್ವಲ್ಪಬಿಳುವಾಗಿ ಕಪ್ಪಾದ ಕೊಡಲಿನಹಿತವಾಗಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿ
 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಿತ್ತಿ ಚಕ್ರ ಸಹಿತವಾಗಿ ರೇಖಾ ದಂಷ್ಟ್ರಾಯುತವಾಗಿ
 ಯಿದ್ದರೆ ಜಾನುದಗ್ನ್ಯಮೂರ್ತಿಯೆನಿಸಿಕೊಂಬುವನು. ಧನುರ್ಭಾಣ ಬ
 ತ್ತಲಿಕೆಗಳಿಂದಲು ಕುಂಡಲ ಮಾಲಿಕೆ ಕೇಸರ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಸಮಚಕ್ರವಿ
 ದ್ದರೆ ವೀರರಾಮಮೂರ್ತಿ, ಇದೆಮೂರ್ತಿಗೆ ಮೂರುಚಕ್ರವಿದ್ದರೆ ಶೀತಾ
 ರಾಮವೆನಿಸಿ ಕೊಂಬುವನು, ಇದೇಮೂರ್ತಿಗೆ ಎರಡುನದನ ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರ
 ಗಳಿದ್ದು ದೀರ್ಘಕಾರ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಚತುಶ್ಚಕ್ರ ಶೀತಾ
 ರಾಮನೆನಿಸಿಕೊಂಡು ಬಹು ಧನಪ್ರದವಾಗಿ ಇರುವನು. ಮೂರುವದನೆ
 ಆರುಚಕ್ರ ಧನುರ್ಭಾಣ ತೋರಿಯುತವಾದರೆ ಪಟ್ಟಕ್ಕ ಸೀತಾರಾಮ

ಮೂರ್ತಿ ಆಗುವದು. ಇನ್ನು ನಿಜವುರಾಸು, ಬೈಪ್ಪರಾಸು, ಬಾಲರಾಸು, ಕೋದೂಡರಾಸು, ದಕರಾಸು, ಏಕಚಕ್ರರಾಸು. ಪಟಾಭಿರಾಸು ಮೊದಲಾದ ಭೇದಗಳಿಂಟು. ಸ್ಪಟಿಕವರ್ಣವಾಗಿ ಪಲ ಮುಸುಲ ಲೇಖಿಸಹಿತ ಮಧುಬಿಂದು ಯುತನಾಗಿ ಬಂದು ಕಡೆನುಲ್ಲಿ ಎರಡು ಚಕ್ರ ನಿವ್ವ ನುತೊಂದು ಕಡೆ ರುಶ್ಚಿ ಪುಷ್ಪವಿವ್ವರೆ ಒಲರಾನುಮೂರ್ತಿಯನ್ನಿತಿ ಕೊಂಬುವದು. ತೂಣೀರಸಹಿತ ಮತ್ಸ್ಯಾಕಾರವಾಗಿ ಯೆರಡು ಚಾಪ ನಾನಾಯುಧವುಜೋವೇತನಾಗಿ ಇವರೆ ಶ್ರೀರಾಮ ಸಂಹರವೆನಿಸಿಕೊಂಬುವದು. ಕೂರರಾದಕ್ಷತ್ರಯಿಗೆ ಬೇಗ್ಯವಾಗುವದು, ಸ್ವತಃ ಜಯ ಪ್ರಸಾದಿಗಿರುವದು, ಕೃಷ್ಣವರ್ಣವಾಗಿ ವೆರುಲವಾಗಿ ಚಕ್ರಪಟವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವದವಾಗಿ ಇರುವದು ಶ್ರೀರಾಮ ಬಾಣವೆನಿಸಿಕೊಂಬುವದು. ಶತ್ರುಹರ, ನರ್ತಕ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣ ಸ್ವಲ್ಪಧ್ವನಿ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಬತ್ತೆಳಕೆ ಲಕಾರವಾಗಿ ಇರುವದು ರಾಮತೂಣೀರವೆನಿಸಿ ಕೊಂಬುವದು. ಸಕಲಯಮ ಹರ, ಕುಬಾಣತೂಣೀರಗಳೆರಡು ಮೂರ್ತಿಯು ಬಹುಕೂರಲೇ ಪೂಜಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಸ್ವಸ್ತಾಧಾರಣಿಗೆ ಸ್ಥಳದು, ಪೀತವರ್ಣವಾಗಿ ಕೃತಮವಾಗಿ ಭಿತ್ತಿಪಾರ್ಶ್ವದೊಳೆರಡುಚಕ್ರ, ವ್ಯಾಸಮಾಸನಾಭಿಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಗರ್ಭಾಕಾರ ವಾಗಿ ಸುಚಮಾದ ಸೇನಾದಂಡೋಪಶೋಭಿತವಾಗಿರುವದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಮನಿಸುವದು; ಇದರಲ್ಲಿ ಮದಸಗೋಪಾಲ, ಸಂತಾಸಗೋಪಾಲ, ಗೋವದನ, ಕಾಳಿಂಗರೂಪನ, ಸ್ವಯಂತಕಹರ, ಕಂಸನಂದಿ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಗೋಪಾಲರಾಗಿ ಬಹುಭೇದಗಳಿಂಟು, ಸ್ತೀಪುತ್ರಸೌಭಾಗ್ಯಪ್ರದ ಇಂದ್ರನಾಲರಣವಾಗಿ, ನೀಟವಾಗಿ, ವನನಾಲಾ ನವೇತವಾಗಿ, ಅಂಕುಶಾಕಾರ ವವಸವ ಪ್ರಕೃತ್ವದಾಗಿ, ಅತಿರಕ್ತಸೂಕ್ಷ್ಮರೇಖಾಧ್ಯವಾಗಿ, ದೃಷ್ಟ ಚಕ್ರ, ಸ್ತೀರಾಸನ, ಉದ್ಗಲೇಖಾ, ಸಮೇತವಾಗಿ ಇರುವದು ಕಂಠಮೂರ್ತಿ, ಇದು ಸರ್ವಕಾರ್ಯವಾಗಿರುವದು. ಸುರ್ವರ್ಣ ರಜತಬಿಂದು ಯುತವಾಗಿ ಸುಷ್ಕೈವ್ಯಚಕ್ರವಸರಾಲಾವದ್ಯಯ ಯುತವಾಗಿ ಚತುಷ್ಕೋಣ ಶ್ಯಾನುವಣ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇರುವದು ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ ಸೌಭಾಗ್ಯಪ್ರದ. ಶ್ಯಾಮ ವಸನವಾಗಿ ನುಭಿಯಲ್ಲಿ ಚಕ್ರ, ದೀರ್ಘಲೇಖಾತ್ರಯ, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ರಂಧ್ರ, ಉನ್ನತಾಕಾರ, ಅಂಕುಶಲೇಖಾಸಹಿತವಾದ ಒಂಪು ಚಕ್ರಸಹಿತವಾಗಿ ಇ

ರೂಪನು ನಾರಾಯಣಮೂರ್ತಿ ಇವ್ಯಾಹವಪ್ರದ. ಇದೇಮೂರ್ತಿ ಬಂದರೆ
 ಈ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರಭೇದವಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಮೊದಲಾದ
 ಭೇದವಾಗಿರುವುದು ಇದು ಬಹು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದು. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ
 ಮೂರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದುಭೇದವುಂಟು, ಅದನ್ನು ಒಗೆಯುವಳ್ಳೋದು. ಈ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
 ನಾರಾಯಣ ಮೂರ್ತಿ ಇರುವ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವಾಗಲೀ ಅಧಿಕಾರವಾಗಲೀ
 ಸುವತ್ತಾಗಲೀ ಇರುವುದು. ಮಧ್ಯವರ್ತದಿಂದ ಕೂಡಿದ ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರ ಸಹ
 ತವಾಗಿ ನಯವಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದನು ಉಳ್ಳದ್ದು ಮಧ್ಯವರ್ತದ ಮೋಕ್ಷ
 ಪ್ರದ ಅತಿಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಕೃಷ್ಣವರ್ತದಿಂದ ಕೂಡಿದವನದೋಳು 'ಯು
 ತ್ತಚಕ್ರ' ಉಳ್ಳದ್ದು ಗೋವಿಂದಮೂರ್ತಿ ಸರ್ವಭೂಷಣವಾದ. ವಾದಚಕ್ರ
 ಕ್ರಮವಾದದ್ದು ಒಂದುವಾದದ ಉನ್ನತಾಕಾರವಾಗಿ ಮುಕ್ತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವಾಗಿ
 ಕಪಿಲ ಕೃಷ್ಣವರ್ತ ಉಳ್ಳದ್ದು ವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿ ವಿಷಯಭೋಗವಾದುದು.
 ಇದೇ ಮೂರ್ತಿ ವಿಷ್ಣುಕ್ರಾಂತಿವಾದವಾಗಿ ವನಮಾಲೆ ಪಂಚಾಯುಧ ವಿದ್ವ
 ರೆ ಮಹಾವಿಷ್ಣು ಸ್ವರೂಪ ಶುಭವಾದುದು. ಏಕಚಕ್ರಮಹಾಕಾಂತಿ ಸ್ವರ್ಣ
 ವರ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಧ್ಯ-ಸೂದನಮೂರ್ತಿ ಭಾಗ್ಯವಾದುದು. ತ್ರಿಕೋಣಾಕೃತಿ
 ಯಾಗಿ ಮೂರು ಚಕ್ರಯುತವಾಗಿ ಶ್ರೀವರ್ಣ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಕುಕ್ಕು
 ಟಾಂಡದಂತೆ ಇರುವ ಶಿರಸ್ಸಿನೋಳೋದು ಚಕ್ರವಿದ್ವರ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಮೂ
 ರ್ತಿ ಧಾನ್ಯವಾದುದು. ಅತಿಪ್ರಸನ್ನವಾಗಿ ವರ್ಮಲಾಕಾರದಿಂದ ಅತಿಸೀ ಪುಷ್ಪವ
 ರ್ಣದಿಂದ ಯೆರಡು ಚಕ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಬಿಂದುವಿನಿಂದಲೂ ಸಹಿತವಾಗಿ
 ರೂಪದ ಮಹಾನಮೂರ್ತಿಭಾಗ್ಯವಾದುದು. ಕದಂಬ ಕುಸುಮವರ್ಣವಾಗಿ ವ
 ನಮಾಲಾಭ್ಯವಾಗಿ ಮಹಾರೇಖೆಯಿಂದ ಚಕ್ರದ್ವಯದಿಂದ ಯುತವಾಗಿ ಮ
 ಧ್ಯ ಕಮಲರೇಖೆ ಉಳ್ಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದನವಾದುದು ಶ್ರೀಧರಮೂರ್ತಿ, ಇದೇ
 ಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯೆರಡು ಚಕ್ರ ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಯೆರಡು ಚಕ್ರ
 ವದನತ್ರಯಯುತವಾಗಿ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಶ್ರೀಧರಮೂರ್ತಿ ಅಗುವುದು, ಸಕಲಭಾ
 ಗ್ಯ ಪ್ರದ. ಇದೆ ಮೂರ್ತಿ ಅರ್ಧಚಂದ್ರಾಕಾರವಾಗಿ ಪಂಚ ಚಕ್ರಯುತ
 ವಾಗಿ ಇದ್ದರೂ ಶ್ರೀಧರ, ಐಶ್ವರ್ಯವಾದುದು. ಈ ಮೂರ್ತಿಯೇ ಪಂಚವದನ
 ದಶಚಕ್ರ ಯುತವಾಗಿ ಶಾಂತಲವರ್ಣ ಕೋಮಲಾಕಾರವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ದ
 ಶಚಕ್ರ ಶ್ರೀಧರಮೂರ್ತಿ ಒಂದುಪುಟ್ಟವಾದುದು. ಉದ್ಭವಚಕ್ರ ನಿಷ್ಕೇ

ಸರ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಕ್ರ ಸಕೇಸರವಾಗಿ ಇದ್ದನಾತ್ರದಿಂದಲೆ ಪದ್ಮನಾಭನೂರ್ತಿ ಎನಿಸಿ ಕೊಂಬುದು. ಈಲಕ್ಷಣ ವಿವರೀತವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಹಲಾಯುಧ ವೆನಿಸಿಕೊಂಬುವುದು ಬಲಪ್ರದ. ನಾಭೀಲಿ ಚಕ್ರವ್ರಕಾಶವಾದ ಶಿರಸ್ಸು ಸೇರಲೇಹಣ್ಣಿನಂತೆ ಆಕಾರ ವರ್ಣ ಉಳ್ಳದ್ದು ದಾಮೋದರದರಮೂರ್ತಿ ಭುಕ್ತಿಮುಕ್ತಿ ಫಲಪ್ರದ. ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಮಧ್ಯ ಚಕ್ರ, ಗರಿಕೆ ಹುಲ್ಲಿಸವರ್ಣ ಕೂಡಿದ ವದನ ದಿಫರ್ಭಾಕೃತಿ ವನನಾಲಾಧ್ಯಕಂಠ ವೃಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವುದು ದಾಮೋದರನೂರ್ತಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಬುವುದು. ಒಂದುಭಾಗದೋಳು ಒಂದು ಚಕ್ರ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗದೋಳು ಯರಡು ಚಕ್ರ ಮೇಲೊಂದು ಕಮಲ ಕೆಂಪುನರ್ಣವಾಗಿರುವುದು ಸಂಕರ್ಮಣನೂರ್ತಿ ಶುಭಪ್ರದವಾಗಿರುವುದು. ಸಮೇತವನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಚಕ್ರಯಿದ್ದು ಅಂತಶ್ಚಕ್ರನಿಲ್ಲದೆ ಬಿಳುಪಾಗಿ ಇರುವುದು. ವಾಸುದೇವನೂರ್ತಿ ಶುಭಪ್ರದ, ಮತ್ತೊಂದು ಪಂಚಾಯುಧ ರೇಖೆ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ನಾಭಿ ಸುಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರವ್ರಭಿ ವೃಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಶಂಖ, ಚಕ್ರ ವೃಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವುದು ಇದ್ದರೆ ಅದು ವಾಸುದೇವ ನೂರ್ತಿ ಇಷ್ಟಸಿದ್ಧಿ ಆಗುವುದು. ಆಕಾರ ಹೇಳಿ ಅಡಿಕೆ ಮೇರಿಗೆ ಇರುತ್ತ ಹ್ರಸ್ವವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವರ್ತುಲವಾಗಿ ವದನವ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಚಕ್ರವೃಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಅಂತಶ್ಚಕ್ರನಿಲ್ಲದೆ ಲಲಾಟದಲ್ಲಿ ಶ್ವೇತರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ಇದು ಶ್ರೀವಾಸುದೇವನೂರ್ತಿ ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿವುಂಟು, ಹೊಂಬಣ್ಣವಾಗಿ ಪಾರ್ಶ್ವದ್ವಯದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಚಕ್ರಜೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಮಕರರೇಖೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮಕೇಸರವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇರುವುದು ವ್ರದ್ಯುನ್ನಮೂರ್ತಿ ಪುಷ್ಪವ್ರದ. ಮತ್ತೊಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮಚಕ್ರ ಶ್ವೇತವರ್ಣ ವದನಬಾಹುಳ್ಳ ದೀರ್ಘಾಕಾರವಾಗಿ ಇರುವುದು ಪ್ರದ್ಯುನ್ನಮೂರ್ತಿ ಪುಷ್ಪವ್ರದ. ನೀಲವರ್ಣ ದುಂಡುವದನ ಸಮೀಪದ ಭಿತ್ತಿಯೋಳು ಸಮಚಕ್ರ ಪದ್ಮಲಾಂಛಿತವಾಗಿ. ಇರುವುದು ಅನಿರುದ್ಧ ನೂರ್ತಿ ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟವ್ರದ. ಮಧ್ಯಚಕ್ರ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಸುವರ್ಣರೇಖೆ ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ವೃಧುಚಕ್ರ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇರುವುದು ಪುರುಷೋತ್ತಮನೂರ್ತಿ ಭಾಗ್ಯವ್ರದ. ಮತ್ತೊಂದು ಕೃಷ್ಣವರ್ಣ ಧೂಸುರಚಕ್ರದ್ವಯಾನ್ವಿತವಾಗಿ ಶಿರಸ್ಸಿನೋಳು ಬೃಹಚ್ಚಕ್ರನಿದ್ದರೇ ಇದು ಒಂದು ಪುರುಷೋತ್ತಮನೂರ್ತಿ ಭಾಗ್ಯವ್ರದ. ಅತಿ ರಕ್ತವರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಬಾಗಿ ಒಳಗೆ ಯರಡು ಚಕ್ರ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ರಕ್ತರೇ

ಖೆ ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಇರುವದು ಅಧೋಕ್ಷಜಮೂರ್ತಿ, ಇದೇಮೂರ್ತಿ ಕಪಿಲನ
 ರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ಥೂಲಾಕಾರವಾಗಿ ಇರುವದೂ ಇದು ಅಧೋಕ್ಷಜಮೂರ್ತಿ
 ಶುಭವದ. ಕೃಷ್ಣವರ್ಣವಾಗಿ ವಾಮಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಯೆರಡು ಚಕ್ರ
 ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಬಿಂದು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಇರುವದು ನಾರಸಿಂಹ ಮೂರ್ತಿ ಭು
 ಕ್ತಿ ಮುಕ್ತಿ ಫಲದ್ರವ. ನಾಮದಕ್ಷಿಣಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರವಾಗಲಿ
 ಯೆಂಟುಚಕ್ರವಾಗಲಿಯಿದ್ದು ವದನಮುಖದೋಳೊಂದುಚಕ್ರವಿದ್ದು ಕುಂ
 ಡಲದ್ವಯ ಶೋಭಿತವಾಗಿ ಇದ್ದರೇ ಶಂಖ, ಚಕ್ರ, ಗದಾ, ಶಾರ್ಙ್ಗ ಯು
 ತವಾಗಿ ಕಪಿಲವರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೇ ಅಚ್ಯುತಮೂರ್ತಿ ಭಾಗ್ಯವದ.
 ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿವೊಂದುವದನ, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ವೊಂದು ವದನ ನಾಲ್ಕು
 ಚಕ್ರ ಇದ್ದರೇ ಜನಾರ್ದನಮೂರ್ತಿ ಶತ್ರುನಾಶನ. ಮತ್ತೊಂದು ಒಳಗೆನಾ
 ಲ್ಕು ಚಕ್ರವಿದ್ದು ವರ್ತುಲಾಕಾರವಾಗಿ ನೀಲೋತ್ಪಲವರ್ಣವಾಗಿ ಇರುವ
 ದು ಜನಾರ್ದನ ಮೂರ್ತಿಯೆಂಬುವದು. ಇಂದ್ರನೀಲವರ್ಣವಾಗಿ ಹೃ
 ಸ್ಯಚಕ್ರವುಳ್ಳವಾಗಿ ಕೋನೇಲವೃತ್ತವಾಗಿ ಪಾರ್ಶ್ವದೋಳೆರಡು ಚಕ್ರವಿ
 ಳುವದು ಉಪೇಂದ್ರಮೂರ್ತಿ ಶುಭವದ. ಸಮವದನವಾಗಿ ಯೆರಡುಚಕ್ರ
 ಸಹಿತ ವೆರ್ದುಲವಾಗಿ ನಯವಾಗಿ ಇರುವದು ಹರಿಮೂರ್ತಿ ಸೌಖ್ಯವದ.
 ರಕ್ತ ಪೀತವರ್ಣಮಿಶ್ರವಾಗಿ ಅಂಕುರಾಕಾರವಾಗಿ ಚಕ್ರದ್ವಯ ಸಮಸ್ಥಿ
 ತವಾಗಿ ಯೆರಡು ಪಾರ್ಶ್ವದೋಳೆ ಪದ್ಮರೇಖೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಕುಂ
 ಢಲರೇಖಾಯುತವಾಗಿ ಇರುವದು ಹಯಗ್ರೀವಮೂರ್ತಿ ವಿದ್ಯಾವದ. ಮ
 ತ್ತೊಂದುಖದಲ್ಲಿ ಅಶ್ವಾಕೃತಿಯಾಗಿ ಮುದ್ರಾಕ್ಷವನಾಲಾ ಮನ್ತರೇಖೆ ಉ
 ಳ್ಳವಾಗಿ ಪಂಚಬಿಂದು ಯುತವಾಗಿ ಕಪಿಲ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣ ಮಿಶ್ರವಾಗಿ ಇರು
 ವದು ಇದುಹಯಗ್ರೀವಮೂರ್ತಿ ಜ್ಞಾನಸವದವು. ರಕ್ತಪೀತಮಿಶ್ರವರ್ಣ
 ವಾಗಿ ವದನವಾಮಭಾಗದೋಳೆ ವೊಂದುಚಕ್ರ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದೋಳೆ
 ಸುಕ್ರಸ್ನರೇಖೆಉಳ್ಳವಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಮೇಲೆ ಯೆರಡು ಚಕ್ರಉಳ್ಳವಾಗಿ ಇ
 ರುವದು ಯಜ್ಞಮೂರ್ತಿ ಸಕಲಸತ್ಯಮವದ. ನಿತಾಸಿತಾರುಣವರ್ಣ
 ವಾಗಿ ಯುಡೆವಕಡೆ ಬೆನ್ನು ಉನ್ನತವಾಗಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷನಾಲರೇಖೆ ಉಳ್ಳ
 ವಾಗಿ ಇರುವದು ದತ್ತಾತ್ರೇಯಮೂರ್ತಿ ಸರ್ವಕಾಮಫಲವದ. ದೀ
 ಘರ್ವಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅನೇಕರೇಖೆ ಉಳ್ಳವಾಗಿ ಉನ್ನ

ತವಾದ ಪುಟ್ಟಾಗ್ರದೋಳೇಚಕ್ರಗುಳ್ಳವಾಗಿ ವೈಶ್ಣವಕಾರವಾಗಿ ಇರು
ವದು ಸರ್ವಾಧಾರವಾದ ಶಿಂಕುನಾರಮೂರ್ತಿ ಸಿದ್ಧಿಪ್ರಸ. ಆರುವದನ ಹೆ
ನ್ನೆರಡುಚಕ್ರ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಮುಕುಂದಮೂರ್ತಿ ಭಾಗ್ಯಪ್ರ
ದವು. ಇದೇ ಶೈತನವರ್ಣವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಮೋಕ್ಷಪ್ರಸ. ಧನುರಾಕಾರವಾಗಿ
ಚಕ್ರದ್ವಯಸಹಿತ ನೀಲರೂಪವಾಗಿ ಇರುವದು ಹಂಸಮೂರ್ತಿ ಕೃಷ್ಣ
ಮೋಕ್ಷಪ್ರದ. ನವಿಲಿನ ಕಂಠದಂತೆ ಕಾಂತಿಗುಳ್ಳವಾಗಿ ದೀರ್ಘಾಕಾರವಾಗಿ
ವರ್ತುಲದಿಂದ ನಯವಾಗಿ ಬಟುವಾದ ವದನಯುಕ್ತವಾಗಿ ವದನದಲ್ಲಿ ಯು
ರಡುಚಕ್ರಗುಳ್ಳವಾಗಿ ಮೊಂದು ಪಾಶ್ವದಲ್ಲಿ ವದ್ಯಾಕೃತಿಯಾಗಿ ಇರು
ವದು ವರನುಹಂಸಮೂರ್ತಿ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಲ್ಲ. ವದನದಲ್ಲಿ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಮು
ಯೂರಕಂಠನ ಮನೋಗುಳ್ಳವಾಗಿ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣಸಹಿತವಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ
ಚಕ್ರವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಪೃಥುವದನ ಗುಳ್ಳವಾಗಿ ವಾಮಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸುರ್ವಣ
ರೇಖೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ವಸಮಾಲಾಲಂಕೃತವಾಗಿ ಇರುವದು ಲಕ್ಷ್ಮೀವತೀಮೂ
ರ್ತಿ ಸಕಲ ಸುವತ್ಸನ್ನೃಪಿಪ್ರಸ. ದೂರಾನ್ವರ್ಣವಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಚಕ್ರ
ಯುತವಾಗಿ ಸುರ್ವಣರೇಖೆ ಗುಳ್ಳವಾಗಿ ಇರುವದು ದೇವದೇವಮೂರ್ತಿ
ಇಷ್ಟಾರ್ಥಪ್ರದ. ವರ್ತುಲವಾಗಿ ಯರಡುಚಕ್ರಸಹಿತವಾಗಿ ಹಾಲಿನಗು
ಳ್ಳಮಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀಲಕೂಡಿದ ಶೈತನವರ್ಣವಾಗಿ ಇರುವದು ವಟುವತ್ತಣಾ
ಯಿಮೂರ್ತಿ ಇಷ್ಟಪ್ರಸ. ಕಪೋತವಕ್ಷಿಯ ಹೆಣ್ಣುಹುಕ್ಕಿಯ ಆಕಾರವಾಗಿ
ಬಹುಚಕ್ರಾಂಕಿತವಾಗಿ ಅನೇಕರೂಪವಾಗಿ ಅನೇಕರೇಖೆ ಗುಳ್ಳವಾಗಿ ಇ
ರುವದು ವಿಶ್ವರೂಪಮೂರ್ತಿ ತವಸ್ಸಿದ್ಧಿಪ್ರದ, ವಾಮಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸುರ್ವಣ
ಕೃಂಗ ಸಹಿತವಾಗಿ ಮಂಡಾಗಿ ನಯವಾಗಿ ವದ್ರಕೇಸರ ವುಳ್ಳವಾಗಿ ಚ
ಕ್ರನುದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಂದುಭೂಷಿತವಾಗಿ ಧ್ವಜರೇಖಾಯುತವಾಗಿ ಯಿರುವದು
ಗರುಡಧ್ವಜಮೂರ್ತಿ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಕರ. ಗೊರೋಚನ ವರ್ಣವಾಗಿ ನಯ
ದಿಂದ ವರ್ತುಲವಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಚಕ್ರವುಳ್ಳವಾಗಿ ಪೀತಾಂಬರವುಳ್ಳವು
ಪೀತಾಂಬರಮೂರ್ತಿ ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಪ್ರಸ.ಮತ್ತಂ ಇದೇ ಮೂರ್ತಿಯು
ವದನಸರೇಖದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರವುಳ್ಳವಾಗಿ ಒಹುವರ್ಣಸಮನ್ವಿತವಾಗಿ ಇರುವ
ದು ಅವೂ ಪೀತಾಂಬರಮೂರ್ತಿ ಯೇಕಿಕೊಂಬುವದು. ಅತಿವರ್ತುಲ
ವಾಗಿ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಚಕ್ರಗುಳ್ಳವಾಗಿ ಸರ್ವಾಂಗದಲ್ಲೂ ಸುರ್ವಣ

ಬಿಂದುಹಿತವಾಗಿ ಇರುವುದು ಸತ್ಯವರಮೂರ್ತಿ ಶೌರ್ಯವ್ರತ. ಸೀಲೋತ್ಪಲ
ವರ್ಣ, ನರ್ತುಳತಾರ ಸಣ್ಣವದನ ಕೋಮಲವಾದ ಮಧ್ಯಚಕ್ರವುಳ್ಳದ್ದು
ಅಮೃತಾಹರಣ ಮೂರ್ತಿ ಅಯುಷ್ಯವ್ರತ. ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೂರುವ
ದನ ಚಿನ್ನಮೇಲೆ ವೊಂದವನ ಯಂತ್ರಚಕ್ರವುಳ್ಳದ್ದು ಚಕ್ರವಾಣಿ
ಮೂರ್ತಿ ಜಯವ್ರತ. ಏಕ ಚಕ್ರವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ವಂದೇವದನಮಿದಕೂಡಿ
ಶುಕ್ಲವರ್ಣದಂತವಾದದ್ದು ಪುಂಡರೀಕಮೂರ್ತಿ ಸತ್ಯವ್ರತ. ಯೆರಡು
ಕೊನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಯೆರಡುಚಕ್ರವುಳ್ಳದ್ದು ಪಾರಿಜಾತಮೂರ್ತಿ ಶುಭ್ರ
ಕಪ್ಪುವರ್ಣವಾಗಿ ಶಿರಸ್ಸಿನೊಳೊಂದು ಚಕ್ರವಿದ್ದರೆ ಸುದರ್ಶನಮೂರ್ತಿ
ಮತ್ತಂ ಬೃಹತ್ಚಕ್ರವುಳ್ಳದಾಗಿ ನಿಮ್ಮನಾಭಿ ಚಕ್ರವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯು
ಸ್ವಲ್ಪರಕ್ತವರ್ಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇರುವುದು ಮಹಾಸೂರ್ಯನಮೂರ್ತಿ ವಿರ
ಕ್ತರು ಪೂಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತಂ ಶತರೇಖೆವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ವ್ರದಕ್ಷಿಣಾ
ರ್ತದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಇರುವುದು ಉತ್ತಮ ಸುದರ್ಶನಮೂರ್ತಿ ಶತ್ರುನಾ
ಶನಕರವು. ವದನದಲ್ಲಿ ಒಂದುಚಕ್ರ ಕೆಂಪುವರ್ಣವಾಗಿ ಇರುವುದು ಜಗ
ದ್ಯೋನಿಮೂರ್ತಿ ಅಭಿನೈದಿಸಿದ. ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಐದುವದನವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ
ಒಂದುಚಕ್ರವುಳ್ಳದ್ದು ಅನಂತಮೂರ್ತಿ, ಮತ್ತಂ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರಮೊ
ದಲಾಗಿ ಇವ್ವತ್ತು ಚಕ್ರವನರಿಗೂ ಇರುವುದು ನಾನಾರ್ಣವಾಗಿ ನಾ
ಭೋಗ ಬಿಂಬಿತವಾಗಿ ಇರುವುದು ಅನಂತಮೂರ್ತಿ ಧನಧಾನ್ಯವ್ರತ. ನಯ
ವಾಗಿ ವರ್ತುಳವಾಗಿ ಬಹುವರ್ಣಯುತವಾಗಿ ವದನದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರಸಹಿತವಾದ
ದ್ದು ಅನ್ಯಯಮೂರ್ತಿ ಲಾಭವ್ರತ. ವಂದುವದನದಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದುವ
ದನ ಈಮೇರಿಗೆ ಮೂರುವದನಗಳಲ್ಲಿ ಆರುಚಕ್ರ ಶ್ಯಾಮಲವರ್ಣದೀರ್ಘಾ
ಕಾರವಾಗಿ ಇರುವುದು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಯನಿಶಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಕಲಭಾಗ್ಯವ್ರ
ತ. ಮೂರು ವದನದೊಳ್ ಮೂರುಚಕ್ರ, ವಿದ್ವರೂ ಇದೇ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿ
ಆಗುವುದು. ವೊಂದು ವದನ ಮೇಲೆ ವೊಂದು ವದನ ಹೀಗೆ ಯೆರ
ಡು ವದನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರವುಳ್ಳದ್ದು ಹರಿಹರಮೂರ್ತಿ ಸಂಸಾರಿ
ಗಳಿಗೆ ಆಗದು. ಮತ್ತಂ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಬಿನ್ನಿನಲ್ಲಿಆಗಲಿ ಶಿವನಾಭಿ
ಯು ಪೂರ್ವೋಕ್ತಲಕ್ಷಣವು ಇದ್ದರೆ ಇದೂ ಹರಿಹರಮೂರ್ತಿ ಐಕ್ಯಯು
ವ್ರತ. ಇದೇ ಮೂರ್ತಿಗೆ ಎಡಗಡೆಯಾಗಲಿ ಬಲಗಡೆಯಾಗಲಿ ಶಿವನಾಭಿ

ವಿದ್ವರೆ ಕಂಕರನಾರಾಯಣಮೂರ್ತಿ ಭುಕ್ತಿ ಮುಕ್ತಿಪ್ರದ. ದೀರ್ಘವದನ
ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಚಕ್ರ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವರ್ತುಲವಾದ ಕೆಂಪುರೇಖೆ ಪುಷ್ಪ
ದ್ವಾಗಿ ನೀಲವರ್ಣವಾಗಿರುವದು ಸ್ವಮಂಭುಮೂರ್ತಿ ಜ್ಞಾನಪದ ಬಿಳು
ಪಾಗಿ ವೊಂದುಚಕ್ರವಿದ್ದು ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಇಭ್ಯಾಗವಾಗಿ ಬಟುವಾದ ವದನಪು
ಷ್ಪದ್ವಾಗಿ ಹೊಂಬಣ್ಣವಾಗಿ ಇರುವದು. ಪರಮೇಶ್ವರಮೂರ್ತಿ ಭುಕ್ತಿ
ಮುಕ್ತಿ ಪ್ರದ. ನಾಲ್ಕುದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲೂ ನಾಲ್ಕು ಸ್ವರ್ಣರೇಖೆ ಮೆಚ್ಚೆಯರಡು
ಚಕ್ರವಿದ್ದರೆ ಚತುರ್ಮುಖ ಮೂರ್ತಿಯುಸಿಕ್ಕೊಳ್ಳುವದು ನಾಲ್ಕುವದನ
ವುಷ್ಪದ್ವಾಗಿ ಎಂಟು ಚಕ್ರ ಸಹಿತವಾಗಿ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣವಾಗಿ ಬಟುವಾಗಿ
ಇರುವದು ಪಿತಾಮಹ ಮೂರ್ತಿಯುಸಿಕ್ಕೊಳ್ಳುವದು ಬಂಧು ಸಂವತ್ಸರದ
ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣಬಿಂದು ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣಪೊಳಗೆ ಧ್ವನಿ ಪುರುಟು
ಆಗಿ ಇರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮವದನ ಮಧ್ಯಚಕ್ರನಯ ಶ್ರೀವತ್ಸಲಾಂಛನ ಪಾಶ್ವರ್ಥ
ಚಕ್ರಪುಷ್ಪದ್ವಿ ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಮೂರ್ತಿ ದುರ್ದಭ, ನಿಧಿವ್ರದ. ಎರಡು ರೇಖೆ
ಗಳು ವಿಸಮೋಚನವಾದ ಒಂದು ವದನ ಪುಷ್ಪದ್ವಿ ಗಂಡನೂರ್ದಿ ದುರ್ದ
ಭ. ವಿಸಾದಿ ಹರವಾಗಿ ಇರುವದು, ಪುಟ್ಟದಿಂದಾ ಮುಖವರ್ಧಂತಪು ರೇ
ಖೆಪುಷ್ಪದ್ವಾಗಿಯೂ ಕುಂಡಲಾಕಾರವಾದ ಸುವರ್ಣರೇಖೆ ಪುಷ್ಪದ್ವಾಗಿ
ಸರ್ವಾಕೃತಿಯಾಗಿ ಚಕ್ರಯುತವಾಗಿ ಇರುವದು ಸೀರಪಾಣಿನೂರ್ದಿ, ನು
ತೊನ್ನೀಲ ಶ್ವೇತವರ್ಣ ಸಹಿತವಾಗಿ ಸುಚಕ್ರವಾಗಲೀ ವಿಚಕ್ರವಾಗಲೀ
ಬಂದುಚಕ್ರವಿದ್ದರೇ ಸೀರಪಾಣಿನೂರ್ದಿ ನೆಳ್ಳೇದಲ್ಲ. ರಕ್ತವೆರ್ದವಾಗಿ ವದ
ನವೋಳೊಂದು ಚಕ್ರವಿರುವದು ನ್ರಲಂಬಘ್ನಮೂರ್ದಿ ನೆಳ್ಳೇದಲ್ಲ. ಯೆಳ್ಳೆ
ಗನೇಹೂವಿನವರ್ಣವಾಗಿ ಬಂದುನಾಭಿಪುಂಟಾಗಿ ಪಾಶ್ವರ್ಥದಲ್ಲಿ ಜವನಾಣಿ
ಇದ್ದರೇ ನರಮೂರ್ತಿ ಶುಭಪ್ರಾಪಕ. ಅಧೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೂರ್ಮಾಕೃತಿ
ಪೃಷ್ಠಭಾಗದಲ್ಲಿ ಖರಪುಷ್ಪದ್ವಾಗಿ ವರ್ಮವಾಗಿ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣವಾಗಿ ಚಕ್ರ
ವಿಲ್ಲದೆ ಮೇಲುಗಡೆ ಶಿನರೂಪ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಮ್ಬರೂಪವಾಗಿ ಇರುವದು ಸ
ರ್ದಿಪಿದ್ದಿ ವ್ರದವಾದ ಶಿನನಾಭ ಮೂರ್ದಿ ಮತ್ತಂ ಈಶಿನನಾಭಮೂರ್ತಿಯೇ
ಶಿರಸ್ಸಿನೋಳು ಬಟುವಾಗಿ ಹಳ್ಳವಿದ್ದರೆ ಗೌರೀನಾಭವೆನ್ನಿತಿ ಕೊಂಬು
ವುದು ಕೆಂಪಾಗಿ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಂಜಡೆ ಚಂದ್ರರೇಖೆಪುಷ್ಪದ್ವಿ ಅಘೋರ
ಮೂರ್ತಿ ವ್ರತ್ತಮನಲ್ಲ. ಹೇಮವರ್ಣ ಜಟಾಯುಕ್ತವಾಗಿ ಹೇಮಬಿಂದು

ಮೆಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಖುರ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ
 ಚಂದ್ರರೇಖೆ ನವೀರೇಖೆ ಇರುವದು ಸದ್ಯೋಜಾತಮೂರ್ದಿಯಾಸಿಕೊಂಬುವ
 ದುಮ್ನತ್ರಸಾತ್ರಾಸಿ ನೈದ್ಧಿಪ್ರಸ ಸಿತಾಂಗವಾಗಿ ಶ್ವೇತಜಟಿಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇ
 ರುವದು ಪಾನುದೇವಮೂರ್ದಿ ಗ್ರಹಸ್ವನಿಂದ ಪೂಜಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವು. ಸ್ವ
 ಲ್ಪ ಕಪಿಲವರ್ಣಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣವು ಜಟಿಯುಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಚಂ
 ದ್ರರೇಖೆ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಪಾರ್ವ್ಯರೇಖೆಪುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇರುವದು ಈಶಾಸಮೂ
 ರ್ದಿ ಶುಭಪ್ರದ. ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿನರೇಖೆ ಇರುವದು ಮೇಲೆಜಟಿ
 ಚಂದ್ರಿಕೆಗಳು ಇರುವದು ತತ್ಪುರುಷ ಮೂರ್ದಿ ದುರ್ಲಭ ಸರ್ವ ಕಾಮ ಫ
 ಲಪ್ರದ. ಒಳಗೆ ಹೊರಗೆ ಸೂ ಹನ್ನೆರಡು ಚಕ್ರವಿದ್ದು ಸೂರ್ಯಾ ಕೃತಿ
 ಯಾಗಿ ಕೆಂಪಾಗಿ ಇರುವದು ಆರೋಗ್ಯಪ್ರದವಾದ ಸೂರ್ಯಮೂರ್ತಿ, ಒ
 ಳಗೆನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರದಳ ಪದ್ಮಾಕೃತಿಯಾಗಿ ಇರು
 ವದು ಹೈಹಯವೆಂಬ ಕಾರ್ತನೀರ್ಯಮೂರ್ತಿ ಸುಕಲಸಿದ್ಧಿಪ್ರದ. ಕೃಷ್ಣಪ
 ಣ್ಣವಾಗಿ ವದನದಮುಂದುಗಡೆ ಯರಡು ಚಕ್ರಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ರೇಖಾಕ್ಷಮಾ
 ಲಾಯುತನಾಗಿ ಇರುವದು ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಮೂರ್ತಿ ಅಭಯಪ್ರದ. ಮು
 ಖದೇಳೇಕಚಕ್ರ ಸಹಿತವಾಗಿ ನಾನಾವರ್ಣಯುತವಾಗಿ ಚಕ್ರೋಭಯಪಾ
 ರ್ವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಯುತವಾಗಿ ನಯವಾಗಿ ಬಟುವಾಗಿಇರುವದು ವಿಷ್ಣುಕೈ
 ನಮೂರ್ತಿ ಭಾಗ್ಯವ್ರದ. ಈವ್ರಕಾರ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ತಿಳಿದು ಮೂರ್ತಿಗ
 ಳಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಕೇಳೈಸಂಗಧರಾಯನೆ ! ಈಗ ವೇಳದ ಸಾ
 ಲಿಗ್ರಾಮ ಮೂರ್ತಿಗಳಲ್ಲದೆ ದ್ವಾರಕಾ ಚಕ್ರಂಗಳೆಂಬ ಮೂರ್ತಿಗಳುಂ
 ಟು ಅದೆಂತೆಂದರೆ-ವೊಂದು ಚಕ್ರಮೊದಲಾಗಿ ಚಕ್ರನೈದ್ಧಿಕ್ರಮದಿಂದ ಸು
 ದರ್ಶನ, ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ, ಅಚ್ಯುತ, ಜನಾರ್ದನ, ಪಾನುದೇವ, ಪ್ರದ್ಯು
 ಮ್ನ, ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮ, ಪುರುಷೋತ್ತಮ, ಶ್ರೀಧರ, ದಶಜನ್ಮಮೂರ್ತಿ, ಅನಿ
 ರುದ್ಧಮೂರ್ತಿ, ದ್ವಾದಶಾತ್ಮಕಮೂರ್ತಿ, ಅನಂತಮೂರ್ತಿಗಳೆಂಬದಾಗಿ ಹೆ
 ಸರುಉಳ್ಳಂಥಾ ದ್ವಾರಕಾಮೂರ್ತಿ ಭೇದಂಗಳಂ ತಿಳಿಯುವದು. ಈಶೇ
 ಳದ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಮೂರ್ತಿಗಳೊಳಗೆ ಯಾವಮೂರ್ತಿಯು ಪೂಜಕರಿಗೆ
 ಇಪ್ಪ ದೇವ ದೇವತಾಮೂರ್ತಿಯೊ ಅದೇಮೂರ್ದಿಯೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪೂ
 ಜಿಸುವದ್ದರಿಂದ ಇಹಪರಭೋಗಂಗಳುಂಟು, ಸಾಲಿಗ್ರಾಮವೂಜೆ ತೀರ್ಥ

ಗಳ್ಳದೇ ಭೋಜನಂಗಳಂ ಮಾಡಕೂಡದು, ಸಾಲಿಗ್ರಾಮತೀರ್ಥಸ್ವೀಕಾರ
 ದಿಂದ ಸಕಲವಾಪಂಗಳು ಜೋಗಿ ದೇಹ ಪವಿತ್ರವಾಗುವದು. ಭೋಜನ
 ಸಂತರ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ತೀರ್ಥವಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಉಪವಾಸಸಪ್ತಕ ಯೋಗ್ಯ
 ತೆವುಂಟಾಗುವದು, ಸುಕ್ಷಣವಾದ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಮೂರ್ತಿಗಳು ಯಾವಾಗ್ಯ
 ಹವಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡತಲಿವೆನೋ? ಅಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಸಂಪತ್ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಲ
 ಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿರುವದು. ಸಾಳಿಗ್ರಾಮದಾಸನಾತ್ಮದಿಂದಲೇ ಚ
 ತುರ್ಧನ ಬುದನನನ್ನು ದಾಸವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಫಲಬರುವದು, ಸಾಳಿಗ್ರಾ
 ಮ ಪೂಜೆಮಾತ್ರದಿಂದ ತ್ರಿನೂರ್ತಿಗಳು ಸಕಲದೇವತೆಗಳು ಪೂಜಿತರಾ
 ಗುವರು, ಸಕಲದೇವತಾ ಪೂಜಾಫಲಂಗಳು ಲಭಿಸುವವು, ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ
 ಸಾಳಿಗ್ರಾಮ ಪೂಜೆಯಿಂದ ಸಕಲ ಯಜ್ಞಂಗಳು, ಸಕಲವ್ರತಂಗಳು,
 ಸಕಲವಾನಂಗಳು, ಸಕಲತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗಳು, ಸಕಲತಪಸ್ಸುಗಳು, ಸ
 ಕಲ ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಫಲಂಗಳೂ ಕೂಡಾ ಲಭಿಸುವವು, ಸಾಳಿಗ್ರಾಮ
 ಪೂಜೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ನಮವಾಗಿಯೇ ಪೂಜೆಮಾಡಬೇಕು, ವಿಷಮವಾ
 ಗದು, ವಿಷಮದೋಷ ಮೂರೂ ಆಗದು, ಒಂದೇ ಇದ್ದರೆ ಯೋಗ್ಯವು, ಸ
 ಮದೋಳರದು ಆಗದು, ಸಾಳಿಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷಣ
 ಪೂಜಾವೈಕಲ್ಯಾದಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಿಲ್ಲ, ಸುನರ್ತಾದಿ ದೇವತಾಪ್ರತಿಮೆಗ
 ಳು ಎಷ್ಟು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಆಲಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಲೀ ಗೃಹಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಸಾ
 ಳಿಗ್ರಾಮವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಪೂಜೆ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಇರದು, ಸಾಳಿಗ್ರಾಮ ಪೂಜೆ
 ಗೆ ಸಪ್ತಕವಾದ್ದು ಯಾವದು ಇಲ್ಲ, ಸಾಳಿಗ್ರಾಮಶಿಲೆಯ ವಡದು ಇದ್ದಾ
 ಗ್ಯಸುಲಕ್ಷಣವಾದ ಚಕ್ರನುಳ್ಳ ಸಾಳಿಗ್ರಾಮವು ಪೂಜಾವೋಗ್ಯವು.
 ಯಾವನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಳಿಗ್ರಾಮವ್ಯಾಪಕಾಚಕ್ರ ತುಲನಾಂಖಚಕ್ರಭಗ
 ವತ್ಸಕ್ತರಾದ ವರನು ಭಾಗವತರು ಪ್ಮಾವನ ವೇದಪಾರಾಯಣ ಮೂ
 ಧಾಭಿಷಿಕ್ತರಾದ ಧೋರೆಗಳು ಇರುವರೇ? ಅವರೇಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಹರಿಯು
 ಲಕ್ಷ್ಮೀಸವೇತನಾಗಿ ನಿತ್ಯವಾಸವಾಗಿರುವನು. ವಿಷ್ಣುಪಾದೋದಕವಂ ಪ
 ತಿವಾನನ ಕರವಾದ ಪ್ರಸಾದವಂ ನಿತ್ಯಪಲ್ಲಾಸಿಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಇಹದೋಷ
 ಸಕಲವಾಪಂಗಳಿಂದ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟು ಅಮೃತ್ಸ್ಮರಣಂಗಳಂ ಪಡದು ಅನಂತರ
 ದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವೈಕುಂಠಲೋಕವನ್ನೈದುವರು ಎಂದು ಪೇಳಿದ ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತರ

ಮಾತಂಕೇಳಿದ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗಿ ದಿವ್ಯಪರಿ
ಮಳಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಅತಿನುಧುರವಾಗಿ ಇರುವ ಶರ್ಕರೋದಕವನ್ನು
ಗ್ರೀಷ್ಮ ಕಾಲದೋಳ್ ಪಾನನಂಗೈದ ಅತಿತ್ಯುಷಿತನಂತೆ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ
ವರನಾಚಾರ್ಯರಾದ ವಿಷ್ಣು ಚಿತ್ತರಂ ಕುರಿತು ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ಮಹಾಗು
ರುವೆ ! ನಿಮ್ಮಿಂದ ಈಗ ಅನುಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಭಗವನ್ಮಾಹಾತ್ಮೆಯಂ ಕೇ
ಳಿ ಧನ್ಯರಾದೆನು, ಗುನರ್ಪ ವಾಚಕನಾದ ಅಜ್ಞಾನಾಂಧಕಾರಕ್ಕೆ ನಿವ
ರ್ತಕನಾದ ರುನರ್ಪದಿಂದೊಡಗೂಡಿಗುರುವೆನಿತಿ ಸಕಲವಿಧದಿಂದಲೂ ಉ
ದ್ಧರಿಸುವಗುರುವೆ ಬ್ರಹ್ಮನು, ಗುರುವೇ ಮಹಾವಿಷ್ಣು, ಗುರುವೇ ಮ
ಹೇಶ್ವರನು, ಗುರುವೇ ವರಬ್ರಹ್ಮ, ಗುರುವೇ ಪರಾಗತಿಯು, ಗುರುವೇ
ಇವ್ಯದೈವವು, ಗುರುವಿಲ್ಲದವರ್ಗೆ ಸ್ವಗತಿಯಿಲ್ಲ, ಹೃತ್, ಶಯನ, ಸಂ
ಕಟ, ಸ್ನಾನ, ಜಪ, ತಪೋಹೋಮ, ಆರಾಧನಾದಿಗಳಲ್ಲಿಯು ಅವಶ್ಯವಾ
ಗಿ ಗುರುನಾಮವೇ ವೇಳತಕ್ಕದ್ದು, ಹರಿಹರಾದಿನಾಮಾಸ್ತರಣೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ
ಅಧಿಕವಾಗಿ ಪಾಪಗಳಂ ಪರಿಹರಿಶಿ ತತ್ಪಜ್ಞಾನನನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಗು
ರುಕಬ್ಬಕ್ಕೆ ನೀವೆ ವಿಷಯರೆಂದು ಬಹು ಒಗೆಯಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರವನುಮಾಡು
ತ ಮರಾಧೋಕ್ತಿಗಳಿಂದ ವಿಷ್ಣು ಚಿತ್ತರಂ ಸಂತೋಷ ಗೊಳಿಸುತ್ತಿರು
ತಿರ್ಪನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ.

ಗಪ್ಯ—ಕುಂಡಲಿಕೆಯ ಖಂಡವರಳು ಪುಂಡರೀಕ ಭವಾಖಂಡಲ
ಪ್ರಮುಖ ನಿಖಿಲಸುರವರ ಪರಿಭವ ಪರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡಬಲ ಚಂಡ
ಮುಂಡ ವಿಖಂಡನ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡ ಮುಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭು
ಜಾದಂಡ ಪರಿಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾ ಕುಖಾಹ್ನ ವೀಕ್ಷಣ ಪ್ರವರ್ದನಾನ
ಭೂಮುಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯಪ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾವೂ ಸಾನಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂ
ಕವ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾ ನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಣಧಾರೇಷು ಘಟಕಾ
ಕತಗ್ರಂಥ ದಿನದಿನ ಪ್ರಬಂಧ ನಿಬಂಧನ ಧುರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತಾ,
ತ್ರೇಯಸ ಗೋತ್ರ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರ ಸುಚರಿತ್ರಚಾಮುರಾಜ ಮಹಾ
ರಾಜಪುತ್ರ ಸರಪತಿ ಬಿರುದಮುಖೇಶೂರ ಪುರನರಾಧೀಶ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ
ತಾಜನಡೆಸುರನರಿಂದ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರನಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾವರಿಣಯ
ವೆಂಬ ನನೀನ ಕೃತಿಯೋಳ್ ವೈದ್ಯನುಯೂ ನವಣದಲ್ಲಿ ವೈಕುಂಠವರ್ಣನಾ

ದಿ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಸ್ವಯಂವ್ಯಕ್ತ ಮಹಾತ್ಮೆಯು ಕಡೆಸವೆಂಬ ಮುನ್ನು
ತ್ತನೇ ಅಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಂ ಮಹಾ * * * * *

ಮುವತ್ತನೆ: ಅಶ್ವಾಸ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶ್ರೀರಸು.

ಮುನ್ನು ಲೋಕದ ನೇಯ ಅಶ್ವಾಸ ಪ್ರಾರಂಭ.

ಶ್ರೀಜಾಮಂಡಿಕಾಂಬಾ ದೈವನು:

ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಅತಿ ವೃದ್ಧಾದ್ಯದಿಂದ ಅತಿಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಶಿಖಿ ಇಂದ್ರಬಂ
ಗುಳಿತವಾಗಿ ಜೋಲುತಿರುವಂತೆ ಕರ ಚರಣಾದಿಗಳಿಂದ ಬಂದ ನಿವ್ರಿಯಿಂದ
ಕಡಮೆಯಾಗಿ ವರಾಹಕಾಲದ ಕಮಲದಂತೆ ಸಡಿಲಿರುವ ನೇತ್ರಂಗಳಿಂದ
ಲೂ ಮಂದವಾಗಿ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕೇಳುವ ಶೋತ್ರಂಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ
ಯೆಕ್ಕಿದ ಅರಳೆಯಿಂದ ಮೃದು ಬಿಳುವಾಗಿ ಕುಗ್ಗಿ ಹ್ರಸ್ವಕಾದಿವಿರುವ
ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತರನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಮೂರ್ತಿಯ ವಿಕ್ರಮಂಗಳಗಳಿಂದ ಬಳಕ
ಸುಗಂಧರಾಯನು ಅನೃತವ್ಯಕ್ತನಾದ ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ದಿವ್ಯಚಾರಿ
ತ್ರನು ಕೇಳಲಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿ ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತರು ಕುರಿತು ಯಲ್ಲ ಮ
ಹಾ ಪುರುಷನೆ! ಭಗವದಾಧರಾದ್ರ್ಯಂಗಳೋಳು ಮುಖ್ಯತರವಾದ ಶ್ರೀ
ತುಲಸೀ ಮಹಾತ್ಮೆಯವಂ ನನಗೆ ಸರೂಪಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಲು, ಅ
ಮಾತಂಕೇಳಿ ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತರು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು ಸರೂಪಿ
ದವರಿ ಯಂತೆಂದರೆ: ಕೆಳಗೆ, ಮಂಗಳಕರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಯನೆ ! ಪೂ
ರ್ವದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯರು ಪರವೃತ್ತಿಹಾದಿಸ್ಥಾನಂಗಳಲ್ಲಿ ವೊಂದೊಂದು
ರೂಪಗಳಿಂದ ನೇವೆಯುಂಮಾಡುತ ಸರ್ವದಾ ನೇವಾರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂ
ದು ಇಚ್ಛೆಯಿಂ ತಾವೆಲಿಲಾರ್ಥವಾಗಿ ತುಲಸೀರೂಪವನ್ನಂಗೀಕರಿಸಲು,
ಶ್ರೀರಸಮುದ್ರಮುಧನದೋಳು ತುಲಸೀರೂಪದಿಂದವತರಿಸಿ ಜಗದ್ರಕ್ಷಣ
ರ್ಥವಾಗಿ ಸಕಲಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಸಕಲಾರಣ್ಯಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಸಕ
ಲ ದೇವಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪೂಜಾರ್ಥಮಾಗಿ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವಂಕೊಂಡು ಇರುವ
ದು, ಈ ತುಲಸೀದಳಗಳ ಪೂಜೆಇಂದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗುವ

ಸು.ಸುನೇರ್ಪರಜತ ಸವರತ್ನಮಯಂಗಳಾದ ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದಲೂ, ಸುಗಂಧ ಉಳ್ಳ ಕಮಲವೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದಲೂ, ಬಿಲ್ವವತ್ರವೊ ದಲಾದ ಸಕಲ ವತ್ರಂಗಳಿಂದಲೂ, ದಿವ್ಯಫಲಂಗಳಿಂದಲೂ, ಅನೇಕ ಉಪ ಚಾರಗಳಿಂದಲೂ, ನೈವೇದ್ಯಂಗಳಿಂದಲೂ, ಪ್ರವಕ್ಷಣಿ ಸಮಸ್ತಾ ರಸ್ತೋ ತ್ರ ಜಪ, ತಪಸ್ಸುಗಳಿಂದಲೂ, ನೀರಾಜನಂಗಳಿಂದಲೂ, ತುಲಸೀ ಇಲ್ಲ ದೆ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಆತ್ಯಂತಪ್ರೀತನಾಗುವದು ಇಲ್ಲ, ಸಮಸ್ತ ಉಪಚಾ ರಂಗಳನ್ನು ತುಲಸೀಯಿಂದಲೇ ಮಾಡಬೇಕು, ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ತುಲಸಿಯೇ ಆತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಕರವಾಗಿ ಇರುವದು, ಯಾರು ಇಂಥಾ ತುಲಸಿಯನ್ನು ಗೃಹಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ, ಆರಾಮಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಲೀ, ಸದೀಪೀರ ಮುಂತಾದವರಿ ಶುದ್ಧಸ್ಥಲಂಗಳಲ್ಲಿ ತಂದುಹಾಕಿ ತೀರ್ಥಸೇವನನಂ ಮಾಡಿ ವೃದ್ಧಿಪಾಡಿ ತುಲಸೀ ಗಿಡನಂ ಪೂಜಿಸುವರೋ? ಅವರಿಗೆ ಪಾವಲೇಶವಿಲ್ಲದೆ ಯದುವರ್ತನ ಪೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವದು, ತುಲಸೀ ಗಿಡಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಯಾರು ತಂದು ಹಾ ಕುವರೋ? ಅವರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಜಲ ಬಿಂದುವಿಗೆ ಕೋಟಿರುಜ್ಜ್ವಲ ಲರುವದು, ಉದಯ ಕಾಲದೊಳು ತುಲಸಿಯ ಮೂಲದಮೃತ್ತನ್ನು ಲಲಿತ ಬೆದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಲು ಆಯಸ್ಸು, ವರ್ಚಸ್ಸು, ತೇಜಸ್ಸು, ಮತ್ತು ಸಕಲ ಪುಣ್ಯಂಗಳು ಉಂಟಾಗಿ ಭಗವತ್ತ್ಪ್ರೀತಿಯೂ ಉಂಟಾಗುವದು, ಮತ್ತಂ ಸ್ನಾನಕಾಲದಲ್ಲಿ ತುಲಸೀ ಮೃತ್ತಿನ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ದುಸ್ಪರ್ಶ ದುಸ್ಸಂಗತಿ ಮೊದಲಾದ ಅಶುದ್ಧಿಗಳು ಪೋಗಿ ಸಕಲಸತ್ಯರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನಂಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗುವಂತೆ ವೇಷನಂ ಪರಿಶುದ್ಧನಂ ಮಾಡುವದು. ಆಲಯಂಗಳೋಳ್ ಮಹಾನದೀತೀರಂಗಳೋಳ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮನೆಗಳೋಳ್ ಪು ಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳೋಳ್ ಬೃಂದಾವನನಂ ನಿರ್ಮಿತರೋಳ್ ತುಲಸೀಪ್ರ ತಿಷ್ಠಾವನನಂ ಗೈದು ತೀರ್ಥಸೇವನನಂ ಮಾಡಿ ಸಾಯಂಪ್ರಾತಃ ಪೂಜೆ ಸುವರಿಗೆ ಸಕಲಪಾಪಂಗಳು ಪೋಗಿ ನಿತ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಸಿಧ್ಯ ಉಂಟಾಗುವ ದು ಆಬೃಂಹಾನನದಲ್ಲಿ ಇರುವ ತೀರ್ಥ ಪ್ರೋಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಗಂಗಾಸಂಸ್ಕರ ಫಲ ಉಂಟಾಗುವದು, ಪ್ರವಕ್ಷಣಿಯಿಂದ ಭೂವ್ರವಕ್ಷಣಿಫಲ ಉಂಟಾಗು ವದು, ತುಲಸೀ ಬೃಂದಾವನಗಳಂ ಎಷ್ಟು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡುವರೋ? ಅವರು ದೇವಾಲಯಂಗಳ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಫಲ ಉಂಟಾಗುವದು, ತುಲಸಿಯೇ ಸಕಲ

ಇಸ್ರಾಫೆಲ್ ವ್ರಾವು, ತುಲಸೀ ಸಂಬಂಧವಿಂದ ಸಕಲ ಪಾಪಂಗಳು ನಿ
 ಶ್ವೇದವಾಗಿ ಪೋಗುವವು, ತುಲಸೀ ಇದ್ದ ಬಳಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಹಾ ವಿಷ್ಣು
 ವು ನಿತ್ಯದಲ್ಲೂ ಆವಾಸವಾಗಿರುವನು, ಯಾವಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ತುಲಸೀ ಆರೋ
 ಪಿತವಾಗಿ ಇರುವದೋ? ಆಪ್ರದೇಶದೋಳ್ ಯೆನುಬಟರ ಸಂಚಾರವಿಲ್ಲ,
 ತುಲಸೀಗಿಡಂಗಳು ಇರುವ ಗೃಹದೋಳ್ ಯೆನು ತುಲಸೀ ಬೀಜಂಗಳು
 ಇರುವವೋ ಅವು ಸಹಸ್ರನರ್ವ ಗಿಡಹಾಕಿದವರು ವಿಷ್ಣು ಲೋಕದಲ್ಲಿ
 ವಾಸವೆಂ ಗೈವರು, ತುಲಸೀಗಂಧ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಪಿತೃಗಳು ಸಮಸ್ತರು
 ಮುಕ್ತಿ ಲೋಕವನ್ನೈದುವರು, ಕಾವೇರೀದರ್ಶನ, ಗಂಗಾಸ್ನಾನ, ತುಲ
 ಸೀಸ್ಪರ್ಶನ ಇವು ಮೂರೂ ಸಮಾನ ಪುಣ್ಯಂಗಳೆಂ ಕೊಡುವವು, ಇವು
 ಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಪುಣ್ಯಯುಳ್ಳಂ ಇಲ್ಲ, ತುಲಸೀ ನೆಡುವದರಿಂದಲೂ ಸೇ
 ರ್ವನದಿಂದಲೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಿಂದಲೂ ಅರ್ಚನೆಯಿಂದಲೂ ಪಂಚಭೂತಂ
 ಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದ ದೋಷ ಪಂಚ ಮಹಾಪಾತಕಂಗಳೂ ಸಹ ಪರಿಹರವಾ
 ಗಿ ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯಗಳೆಂಬ ಕರಣತ್ರಯಂಗಳು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿ ಸಕಲ
 ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಿ ವಿಷ್ಣುಸಾಯುಧ್ಯ ಉಂಟಾಗುವದು
 ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳೂ ತುಲಸೀ ಬೃಂದಾವನಾರ್ಚನೆಯೆಂ ಮಾಡಿ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ಪ
 ದವಿಗಳೆಂ ಪಡೆದು ಇರುವದರಿಂದ ಈಗಲೂ ಪ್ರತಿವ್ಯಾಧಿಯಲ್ಲಿ ತುಲಸೀ
 ಬೃಂದಾವನಾರ್ಚನೆಯನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಯಥಾ ವಿಧವಾಗಿ ಮಾಡಿ
 ಧೂಪ ದೀಪ ಸೈವೇದ್ಯೋಪಚಾರಂಗಳೆಂಗೈದು ಸಮಸ್ತಾರವೆಂ ಮಾಡ
 ಲು ಆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೆ ವಾಸವಾಗಿರು
 ತ್ತಾ ಅವನಿಗೆ ಸಕಲಾ ಭೀಷ್ವ ನನ್ನು ಕೊಡುವನು, ಮತ್ತು ಮೂರುಸಾವಿ
 ರ ನಾವಿನ ಮರ ಮುಂತಾದ ಮಹಾವೃಕ್ಷಗಳ ಆರೋಪಣೆಯಿಂದಲೂ
 ಸಹಸ್ರ ಅಶ್ವತ್ಥಾದಿ ಪುಣ್ಯ ವೃಕ್ಷಾರೋಪಣೆಗಿಂತಲೂ ಬಂದು ತುಲಸೀಗಿ
 ಡದ ಆರೋಪಣೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಫಲ ಉಳ್ಳವಾದ್ದಾಗಿರುವದು, ಯಾರು ವಿಷ್ಣು
 ಪೂಜಾರ್ಥವಾಗಿ ಮೊಂದು ತುಲಸೀ ಗಿಡವನ್ನು ಹಾಕುವರೋ ಅವು ಮೂ
 ತ್ರದಿಂದಲೇ ಅವರು ಸಕಲ ಐಹಿಕಸೌಖ್ಯವನ್ನನುಭವಿಸಿ ವಿಷ್ಣು ಲೋಕದಲ್ಲಿ
 ನಿತ್ಯವಾಸವಾಗಿರುವರು, ತುಲಸೀ ಹೊಡೆಗಳಿಂದ ವಿಷ್ಣುವನ್ನ ಯಾರು
 ಪೂಜಿಸುವರೋ ಅವರು ಪುನಃ ಮಾತೃಸ್ತನ್ಯ ಪಾನವನ್ನು ಮಾಡ ವೆವಿಲ್ಲ,

ತುಲಸೀಗಿಡೆಪಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ರಾವಿ ಸಕಲ ತೀರ್ಥಗಳು, ಗಂಗಾವಿ ಸಕಲ ಸ್ಥಳಿಗಳು, ಮಾನು ದೇವಾವಿ ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳು, ವಸಿಷ್ಠಾವಿ ಸಕಲ ಋಷಿಗಳು ಅಗ್ನಿವ್ಯಾತ್ಮಾವಿ ಸಕಲ ಪಿತೃಗಳು, ಪ್ರಾಣವಾವಿ ಸಕಲ ಮಂತ್ರಗಳು, ಸರ್ವದಾ ಸರ್ವತ್ರ ಪ್ರೋದೋಂದು ಅವಯವ ರೂಪಂಗಳಾಗಿ ವಾಸನಂ ಮಾಡುವವು; ಒಂದು ತುಲಸೀದಳಾರ್ಚನೆ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಪೂಜಾದ್ರವ್ಯಂಗಳೆಲೋಪವಂದುಂಟಾದ ಪಾವವು ಪರಿಹರವಾಗುವದು, ತುಲಸಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ವಸ್ತು ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ, ತುಲಸೀ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಗ್ರಹಣಾದಿ ದೋಷಂಗಳು ದುಸ್ಸಂಗ ದೋಷಂಗಳು ದುಸ್ಪರ್ಶ ದೋಷಂಗಳು ಪೋಗುವವು, ಕನ್ಯಾದಾಸ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲ ದಾಸಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಕಲವ್ರತಂಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರಾದ್ಧಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತುಲಸೀಯೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವದು, ತುಲಸಿ ಇಲ್ಲದೆ ಪೂಜೆ ಪ್ರತಾಪ್ಯಸುಮಾ ನಂಗಳು ನಿಷ್ಫಲಂಗಳು, ತುಲಸೀ ಮಾಲೆಯ ಸಮರ್ಪಣ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಅತಿಸಂತುಷ್ಟ ನಾಗಿ ಮೋಕ್ಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನ ಈವನು, ಭಗವದರ್ಪಿತನಾಗಿ ಪ್ರಸಾದ ರೂಪನಾಗಿ ಬಂದ ತುಲಸೀ ಮಾಲಾರ್ಥಾರಣದಿಂದ ಪರಿಶುದ್ಧ ದೇಹವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಮೋಕ್ಷನಂ ಪಡೆವನು, ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಪೂಜೆಗೆ ಮುಖ್ಯಸಾಧನವಾದ ಶ್ರೀ ತುಲಸಿಯು ಆರಣ್ಯಕವಾಗಿ ತಾನೆತಂದದ್ದು ಸರ್ವೋತ್ತಮವು, ತಾನು ಹಾಕಿದ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ತಾನುತಂದದ್ದು ಉತ್ತಮವು, ಪರರಿಂದ ಆರೋಪಿತನಾದ ತಡದಲ್ಲಿ ತಂದದ್ದು, ಕ್ರಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ ತೆರಿಶಿದ್ದು ಮಧ್ಯವೆ-ವು, ಜಗನಂ ತನ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ತುಲಸೀದಳವಾಗಲೀ ಉದರಿಂದ ಎಲೆವರಾಗಲೀ ತದಭಾವದಲ್ಲಿ ಕಾಷ್ಠವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಮೂಲವಾಗಲೀಮೃತ್ತಾಗಲೀ ಸಮರ್ಪಣವಂ ಮಾಡಿದಲ್ಲದೆ ಪೂಜೆ ಸಾಂಗವಾಗದು, ತುಲಸೀದಳವಂ ಕರ್ಣದೋಳರಿಸಲು ದುಶ್ಯಬ್ದ ಶ್ರವಣ ದೋಷಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಭಗವನ್ನಾಮ ಶ್ರವಣ ಫಲ ವನ್ನಂಟು ಮಾಡುವದು, ತುಲಸೀದಳವಂ ಭಕ್ಷಿಸಲು ಕಾಯಶುದ್ಧಿ ಮೊದಲಾಗಿ ಸರ್ವದಾತುಗಳು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿ ಭಗವದುಪಾಸನಂಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗುವವು, ಪ್ರಸಾದಶೇಷವಾದ ತುಲಸೀ ದಳವನ್ನು ಆಘ್ರಾಣಿಸಲು ದಿವ್ಯಜಾಹ್ನಿನ ಉಂಟಾಗುವದು, ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಒತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿ ಸ್ತಿಯುಂಟಾಗುವದು, ನೂತನ ತುಲಸೀ ದೋರೆಯು ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದುವ

ಪದ ಪರ್ಯಂತವು ಬಣಗಿದ ತುಲಸಿ ಯಿಂದಲಾದರೂ ಇದರ ಚೋ
 ರ್ಣ ದಿಂದಲಾದರೂ ಇದರ ಕಾಷ್ಟ ಗಂದದಿಂದಲಾದರೂ ತುಲಸೀನಾ
 ಮ ಸ್ಮರಣ ದಿಂದಲಾಗಲೀ ಯಾವದಾದರೂ ಒಂದುತುಲಸೀ ಸಂಬಂಧ ಎ
 ಳ್ಲದೆ ಪೂಜೆಯುಭಗವತ್ಪ್ರೀತಿಕರವಾಗದು, ತುಲಸೀ ಸಂಗ್ರಹಣದೋಳ್
 ಯಥಾಕಾಸ್ತ್ರ ನುರ್ಯಾದೆಯಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು,
 ಈ ತುಲಸೀ ಸಂಗ್ರಹಣಕ್ಕೆ ಚತುರ್ದಶೀ, ಅವ್ಯಯಾ, ಸಂದತಿಥಿ, ದ್ವಾದ
 ಶೀ, ಸುಕ್ರಮಣ, ವ್ಯತೀಪಾತ, ಮನ್ವಾದಿ ಯುಗಾದಿ, ಜನ್ಮಸಕ್ಷತ್ರ,
 ಶ್ರವಣಸಕ್ಷತ್ರ, ಮುಖ್ಯಾಕ್ಷಾ ಸಂತರ, ಭೋಜನಾತ್ಪರದಲ್ಲಿಯು, ಸ್ನಾನಾತ್ಪ್ರ
 ವಸದಲ್ಲಿಯು, ಭೃಗು, ಭಾನು, ಭೌಮವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡದು, ತು
 ಲಸಿ ಇಲ್ಲದೆ ಪೂಜೆಯು ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಾದರೂ ಗ್ರಹ
 ಶಿ ಪೂಜೆಯು ಮಾಡಬಹುದು, ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯ ಮೊದಲಾದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ
 ಯು, ಧನುರ್ಮಾಸದಲ್ಲಿಯು, ಶ್ರವಣಸಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ, ದ್ವಾದಶೀಯಲ್ಲಿ, ತು
 ಸೀ ಸಮರ್ಪಣದಿಂದ ವಿಶೇಷ ಫಲವುಂಟು, ಇನ್ನೂ ದಶಮಾದಿನನ ಏಕ
 ಭುಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಭಗವದಾರಾಧನವು ಮಾಡಿ
 ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯದಿಂದ ಮಾಡಬಹುದು ಕುಡ್ಧವಾದ ಏಕಾದಶಿಯಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸ ದಿಂದ
 ತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತುಲಸಿಯಿಂದ ಭಗವಂತನಂಪೂಜಿಸಿ ಆರಾತ್ರಿ
 ಯೋಳ್ ಭಗವತ್ಪೂಜೆ ಪುಣ್ಯಕಥಾಶ್ರವಣಗಳಿಂದ ಜಾಗರಣವು ಮಾಡಿ
 ಪ್ವಾದಶೀದಿನನ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತುಲಸೀ ದಳಗಳಿಂದ ಭಗವತ್ಪೂಜೆಯು ಮಾಡಿ
 ದಿನದಿಗೇ ಚತುರ್ವಿಧ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಲಭಿಸುವವು,
 ಎಂದು ನಿರೂಪಿಸಿದ ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತರ ಮಾತುಕೇಳಿ ಇಂಥಾ ಮಹಾತ್ಮ್ಯವು
 ಳ್ಲ ಏಕಾದಶೀ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಸಾಂಧಾನ ಚಿತ್ತನಾಗಿ ಕೇಳುವ ನನಗೇನಿರೂ
 ವಿಸ ಮೇಕೆಂದು ನುಡಿದ ಮಾತುಕೇಳಿ ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತರು ಆ ಮೂಹಾತ್ಮ್ಯವು
 ನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದವರಿ ಎತ್ತಿದರೆ— ಕೇಳೈ ಗುಣವಂತನಾದ ಸುಗಂಧರಾ
 ಯನೇ ! ದಿನಸಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಹರಿವಾಸರ ವೆನಿಸಿಕೊಂಡು ಬಹುಪುಣ್ಯಕ
 ರವಾದ ಏಕಾದಶಿಯ ಪ್ರಭಾವವುಂಟಾದುದು ನಿರೂಪಿಸಲಕಕ್ಕವು, ಏಕಾ
 ದಶಿಯು ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿ ಸರ್ವ ಪಾಪವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಂಥಾದ್ದು,
 ಪೂರೈದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಂದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆ

ಗಳಿಂದ ಉಪವಾಸಾರ್ಥವಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು, ತಡಾದಿಯಾಗಿ ಏಕಾ
 ದಶಃ ಉಪವಾಸನೆಂಗೈದು ಭಗವಂತನು ಪೂಜಿತಿ ದ್ವಾದಶೀದಿನನ ಉಪಯ
 ಯೋಳ್ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪೂಜೆಯೆಂಬೊಡಿ ಪಾರಣೆಯುಂ ಮಾಡುನರು, ಆದ್ದ
 ರಿಂದ ದ್ವಾದಶಿಯು ಮಹಾಪುಣ್ಯಕರವಾಗಿ ಹರಿದಿನವೆನಿಸಿ ಕೊಂಬುವದು,
 ಯಾರಾದರೂ ಸರಿ ಈ ರೀತಿಯೋಳ್ ಏಕಾದಶೀ ಪ್ರಯುಕ್ತವಾದ ದಶಿಮಾ
 ಏಕಭುಕ್ತಿ, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ, ಏಕಾದಶೀ ಶುದ್ಧೋಪವಾಸ, ಜಾಗರಣೆ, ದ್ವಾದ
 ಶೀ ದಿನನ ಪಾರಣೆಯುಂ ಮಾಡುವರೋ? ಅವರು ಗರ್ವಪಾಪ ವಿನಿರ್ಮುಕ್ತ
 ರಾಗಿ ಇಹಲೋಕದೊಳ್ ಸಕಲವ ಶರ್ಯವೆಂದಡೆಮ ಮೋಕ್ಷಸಾನ್ನಿ
 ಜ್ಞಾನನ್ನು ಐದುವರು, ಯಾರು ಈ ಹರಿದಿನವೆಂಬ ಏಕಾದಶಿಯೋಳ್ ಅ
 ಚ್ಛೇದನ ಉಪವಾಸ ಜಾಗರಣೆ ಮಾಡದೆ ಭೋಜನ ನಿದ್ರಾದಿಗಳಂ ಮಾಡು
 ವರೋ? ಅವರುಮೊಂದೊಂದು ಅಗಳಿಗೆ ಮೊಂದೊಂದು ಕೋಟಿ ಕ್ರಿಮಿಗ
 ಳಂ ಭಕ್ಷಿಸುವರಾಗಿಯು, ನಿದ್ರೆಯ ಮುಹೂರ್ತಕ್ಕೊಂದು ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾ
 ದೋಷಗಳನ್ನು ನುಡವಿಸುವರಾಗುವರು ; ಸಹಸ್ರಗ್ರಾಣ, ಹತ್ತುಸಾವಿರ
 ನೈತೀಪಾತ, ಲಕ್ಷ ಅನಾವಾಸ್ಯವ್ರತವೂ ಕೂಡ ಏಕಾದಶೀವ್ರತೋತ್ತರ
 ದ್ವಾದಶೀಪಾರಣೆಯ ವ್ರತದ ಹದಿನಾರರಲ್ಲಿ ಮೊಂದುಪಾಲನ್ನು ಐದಲಾರವು;
 ಒಂದು ಯೇಕಾದಶಿ ವ್ರತಾಚರಣೆಯಿಂದ ಸಪ್ತದಂತದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಾಜ್ಞಾನ
 ವಿನಮಾಡಿದ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದಿಪಾಪಗಳು ಹೋಗುವವು, ಯೇಕಾದಶಿಸ್ಮ
 ರಣನಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗುವನು. ಅಶ್ವ
 ಮೇಧ ಸಹಸ್ರ, ವಾಜವೇಯಹತ್ತು ಸಹಸ್ರ ಕೊಟಗೋದಾನ, ಕನ್ಯಾ
 ದಾನ, ಸಕಲಭೂವ್ರಕ್ಷಿಣಂಗಳು ಕೂಡಾ ಏಕಾದಶಿ ಉಪವಾಸದ ಕಲಾಂ
 ಕವನ್ನಾದರು ಪಡೆಯಲಾರದು ; ಏಕಾದಶಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ವ್ರತಯಾವ
 ದುಯಿಲ್ಲ, ಯಿದೆ ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಕಾಮ ಮೋಕ್ಷವ್ರದ, ಏಕಾದಶಿ ಉಪವಾಸ
 ದಿಂದ ಏಕಾದಶೀಂದ್ರಿಯ ಪಾಪಗಳು ಹೋಗಿ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದಕರೀರಲು
 ಳ್ಳವನಾಗುವನು. ಯೇಕಾದಶಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವಪ್ರಕಾರವಿಂದಲೂ ಸಕಲ ಪಾ
 ಣಿಗಳು ಭೋಜನನಂ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಸಕಲಶ್ರುತಿ ಇತಿಹಾಸ ಸ್ತೋತಿ
 ಪುರಾಣ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಸಹಸ್ರ ಮುಖವಾಗಿ ಹೇಳುವದು, ಇಂಥಾಪ್ರ
 ತನಂ ಖಿಟ್ಟು ಉಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಭೋಜನನಂಮಾಡಿದರೆ ಆದೋಷವೆಂಬರಿ

ಪಲಂವೇಳಲಕಕ್ಕುವು ; ಈ ಹರಿದಿನಸವ ಏಕಾದಶಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಧ್ಯಾಜದಿಂದ
 ಭೋಜನವಂ ಮಾಡುವನು, ಮಾಡಾಯಂದು ಹೇಳುವನು, ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ
 ದ್ದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿದಟ್ಟ ವನು, ಕೂಡನರಕವ ನೈದುವನು ; ದಶವಿಂಶದ
 ಣವಿದ್ಧವಾದ ಏಕಾದಶಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಉಪವಾಸವು ಸಿಂಧ್ಯಾಲವಾಗಿರುವದು
 ಹರಿವಾಸರವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ದ್ವಾದಶಿಯ ಅವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ
 ಪೌರಣೆಯು ಸಿಂಧ್ಯಾಲವೆಂಬುವರು, ಅಶಕ್ತಿಯಿರುವಲ್ಲಿ ಬಾಲ ವೃದ್ಧಾತುರ
 ರಿಗೆ ವ್ರತವು ದಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಫಲ ಮೂಲಾದಿಗಳನ್ನು ಜೀವನಾರ್ಥವಾಗಿ
 ಸ್ವಲ್ಪ ಗ್ರಹಿಸಬಹುದೆಂದು ವೇಳುವರು, ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇವತ್ತನಾಲ್ಕು
 ಏಕಾದಶಿಯು ನಿಷ್ಕುವಿನ ಉಪದೇಶ ಉಳ್ಳ ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ಪಕ್ಷಪ್ರಾಯ
 ಶ್ಚಿತ್ತ ರೂಪವಾಗಿಯು ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವಿಗಳಿಗೆ ಕೈಂಕರ್ಯರೂಪವಾಗಿಯೂ ಸಕ
 ಲೇಂದ್ರಿಯದೋಷಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿದ್ಧ ಸತ್ಸವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ, ಭಗವ
 ತ್ಪ್ರೀತಿಕರವಾಗಿ ಸೇವಾರೂಪದಿಂದ ಸದ್ಗತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಲೀ ಯಂ
 ದು ಸಕಲ ಚೇತನೋದ್ಧಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಕ್ಲಿಪ್ತವಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು ; ಇ
 ದರೋಳ್ ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯದೊಳೆಂಟು ಏಕಾದಶಿಗಳು ಮತ್ತೂ ಶ್ರೇಷ್ಠಂಗಳು
 ಅದರೊಳಗಾಗಿ ಅನಾಥ ಕಾರ್ತಿಕಶುದ್ಧ ಏಕಾದಶಿಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ತ
 ಮಂಗಳು, ಆಯಾಯ ದ್ವಾದಶಿಗಳೂ ಕೂಡ ಅದೇಮೇರಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠತರಂ
 ಗಾಗಿ ಇರುವವು, ಮತ್ತಂದ್ವಾದಶಿಯು ಶ್ರವಣೋಪೇತನಾದರೆ ಅದರಮಾ
 ಹಾತ್ಮೆಯುಳ್ಳೆಂದು ವೇಳಬಹುದು, ಈ ನೇಮಂಗಳು ಸರ್ವವರ್ನಾ ಶ್ರ
 ಮಂಗಳಿಗೂ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿರುವದು, ಪಶುವಕ್ಷಿ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಣಿಮಾ
 ತ್ರಗಳಿಗೂ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವು, ಈ ಮೇರಿಗೆ ಏಕಾದಶಿವ್ರತ
 ವನ್ನು ಮಾಡುವವರಿಗೂ ವ್ರತಕಥಾಶ್ರವಣವನ್ನು ಮಾಡುವವರಿಗೂ ಸಂತೋ
 ವಪಟ್ಟವರಿಗೂ ಸಹಿತವಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿದ ಮಾರ್ಗವಿಂದ ಮೈಕುಂತಲೋಕ
 ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಆಗುವದು. ಎಂದು ನುಡಿದ ನಿಷ್ಕು ಚಿತ್ತರಮಾತು ಕೇಳಿದ ಸುಗಂ
 ಧನುಹಾರಾಯನು ಅರ್ಚಿಸಿದಿಯಂಬ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಿರೂಪಿ
 ಸಭೇಕೆನಲು ಆ ನಿಷ್ಕು ಚಿತ್ತರಾ ಪೇಳಿದ ಪರಿಯಂತೆಂದರೆ, ಕೇಳೈ ಮ
 ಹಾರಾಜಕುಮಾರನೆ ! ಮೋಕ್ಷೋಚ್ಚೆಯುಳ್ಳ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮೋಕ್ಷಮಾ
 ರ್ಗವಾದ ಅರ್ಚಿಸಿದಿಗತಿಯಂ ವೇಳುತ್ತಲಿಧೇನೆ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದ

ಮಗತ್ರದಿಂದಲೆ ವೈಕುಂತದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವಾಸ ಉಂಟಾಗುವುದು, ಆದಂತೆಂದರೆ, ಸತ್ಯಜ್ಞಾನಾನಂದ ಸ್ವರೂಪನಾಗಿ ಪರಬ್ರಹ್ಮರೂಪನಿಂದ ನಕಲ ಚರಾಚರಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿತಿ ಇರುವ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ನಕಲ ಚೇತನಾಚೇತನ ಪ್ರಪಂಚವು ತನ್ನಿಂದಲೆ ಸೃಷ್ಟಿವಾಗಿ ತನ್ನಿಂದಲೆ ಪರಿಪಾಲಿತವಾಗಿ ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಲೀನವಾದ ತರುವಾಯ ತಾನು ವೈಷ್ಣವಸುರಾಗಿ ಆನಂದದಿಂದ ಬಹುಕಾಲ ನಿರಂತರತೆವೋರೂಪವಾದ ಮಾಯೆಯು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಇಚ್ಛೆ ಉಂಟಾಗಲು, ಆ ಬಗವಂತನೇ ನಕಲ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಿಮೂ ಕಾರಣಗಳಾಗಿಯೂ ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಕ್ರಮವಾದ ತಪಸ್ಸು, ಆ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಅಹ್ವರ, ಅಹ್ವರದಿಂದ ಅನ್ಯಕ್ತ, ಅನ್ಯಕ್ತದಿಂದ ಸಾತ್ವಿಕ ರಾಜನ ತಾನೆನ ಅಹಂಕಾರಗಳ್ಳು, ಅದರಿಂದ ಏಕಾದಶೇಂದ್ರಿಯಗಳು, ಅದರಿಂದ ಕಬ್ಬ, ಸ್ಪರ್ಶ, ರೂಪ, ರಸ, ಗಂಧ, ತನ್ಮಾತ್ರಂಗಳು ಉಂಟಾಗುವವು, ಅದರಿಂದ ಆಕಾಶ, ಆಕಾಶದಿಂದ ವಾಯು, ವಾಯುವಿನಿಂದ ಅಗ್ನಿಯು, ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ಅಪ್ಪು, ಅಪ್ಪಿನಿಂದ ಪೃಥಿವೀ, ಈ ಮೇಲೆಗೆ ಆಗಿ ತಿರ್ಪುಬ್ಬಿನುಪ್ಯುಕ್ತವರಾದಿಗಳಂ ಸೃಜಿಸಲು, ಈ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಶಿರುವ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅನಾದಿಪ್ರವಾಹ ರೂಪವಾದ ಕರ್ಮ ಸುಬಂಧದಿಂದ ನಕಲ ಚೇತನಂಗಳ್ಳು ಜನನ, ಮರಣ, ಅಧಿಪ್ಯಾಧಿ, ಸುಖ, ದುಃಖಮಯವಾಗಿ ಮರಳ ಮರಳಅನೇಕ ಜನ್ಮಂಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಬಂದು ಮೊಂದುಬಗೆಯಿಂದಲೂ ಕಡೆಗಾಣದೆ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ನೆನುದ್ರದೋಳುಳ್ಳೇವ್ವ ಕೂಪದೋಳುಬಿದ್ದು, ಹೊರಳನರಳುವನುಕ್ತಿಕಾದಿಗಳಂತೆ ಮುಳುಗಿಕೋಟಲೆ ಗೊಳುತ್ತಿರುವವಂಕಂಡು ಕೃಪಾಸಾಗರವಾದ ನಾರಾಯಣನುಪಮ ಕುಟಾಕ್ಷಬುಳ್ಳವನಾಗಿತಾನೆ ಶಿಷ್ಯಾಚಾರ್ಯ ರೂಪಮಂ, ಮಂತ್ರ, ಮಂತ್ರಾರ್ಥ ರೂಪಮಂ, ಸಾಧನ, ಸಾಧನರೂಪಮಂ, ಧರಿಸಿ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನವಾದ ತತ್ವ ಜ್ಞಾನೋಪಯುಕ್ತಂಗಳಾದ ನರ್ಣಾಶನು, ಸತ್ಕರ್ಮಚರಣೆ, ಯಜ್ಞಾದಾನ, ತಪೋಜೋಮ, ಧ್ಯಾನ, ಸಂಧ್ಯಾನಂದನ, ಪಂಚಮಹಾಯಜ್ಞ, ಆಗ್ನಿ ಹೋತ್ರ, ತೀರ್ಥಯಾತ್ರ, ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾಸ, ಕೃತ್ಯ, ಚಾಂದ್ರಾಯಣವ್ರತ, ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯ, ಫಲಮೂಲಾಶನ, ಶಾಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸ, ಜಪ, ಸತಕರ್ಮಣ, ನಾನುಸಂಕೀ

ತಾನೆ, ಸುರಾರ್ಚನೆಯು ಕುಲವಾಸ, ವೇದ ವೇದಾಂತಾದಿಶ್ರವಣ, ವರಣ, ಪ್ರವತ್ತಿ, ಕರಣಾಂಗತಿ, ಸ್ವಸ್ವರೂಪ, ವರಸ್ವರೂಪ, ಪುರಸ್ಕಾರಾರ್ಥಸ್ವರೂಪ, ಉಪಾಯಸ್ವರೂಪ, ವಿರೋಧಿ ಸ್ವರೂಪಗಳಂ ಶಾಸ್ತ್ರರೂಪವಾದ ಉಪವೇಶ ದಂವರಾಡಿ, ಕರ್ಮ ಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಿ ಪ್ರೇರಾಗ್ಯಗಳಂ ತಿಳಿಸಲು, ಆ ಭಗವ ದನುಗ್ರಹ ಬಲದಿಂದ ವರಬ್ರಹ್ಮರೂಪವಾಗಿ ಅಜ್ಞಾನಾಂಧಕಾರವಂ ಪರಿ ಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಇರುವವುಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಸಂಸಾರದಿಂದ ಬಿ ಡಲ್ಪಟ್ಟು ಮೋಕ್ಷವನ್ನೈವನ ಅರ್ಚರಾದಿನಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಸಂ ಗತಿ ಉಂಟಾಗಿ ಸಂಸಾರ ಸುಬಂಧ ಜೇಯವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಜಿಗುಪ್ಸೆಹುಟ್ಟಿ ಸದ್ಗುರುಗಳ ಉಪದೇಶಮುಖದಿಂದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೋಳ್ ಪ್ರಪ ತ್ತಿಯುಂವರಾಡಿ ಸುಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾರಬ್ಧ ರೂಪವಾದ ಕರ್ಮವಾಸ ನಾ ಸಂಬಂಧವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅನುಭವಿಶಿ ಸಂಚಿತ ಕರ್ಮ ಶೇಷವಿಲ್ಲದೆ ಆ ಗಾಮಿಯಾದ ಕರ್ಮಗಳಂ ತನ್ನಂಹತ್ತದಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನ್ಯಾಸ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೋಗಶಕ್ತಿಯಿಂದ ತದೇಕಾಯತ್ತ ಚಿತ್ತ ನಾಗಿಸರ್ವದಾ ಭಗವ ದ್ಗುಣಾನುಭವ ನಾನುಸ್ಮರಣಾದಿಗಳಿಂದ ಭಗವಂತನ ದಿವ್ಯಕಟಾಕ್ಷಬರಲು ಈ ಪ್ರಾಕೃತದೇಹದಿಂದ ಲಿಂಗಕರೀರವೆಂಬ ಸೂಕ್ಷ್ಮಕರೀರದಿಂದ ಮಧ್ಯಧ ಮನೀಯಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೊರಟು ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರವಂ ಭೇದಿಶಿ ಅನ್ಯದೇಹ ವಂ ತಾಳ್ದು ಬಹಿರ್ಗತನಾಗಿ ಅವಾಂತರಲೋಕಪ್ರಾವಕವಾದ ಧೂಮಾವಿ ಮಾರ್ಗವೆಂಬಿಟ್ಟು ಅಪ್ರಾಕೃತ ಲೋಕಪ್ರಾವಕವಾದ ಅರ್ಚರಾದಿನಾ ರ್ಗದೋಳ್ ಪೊಕ್ಕು, ಅಗ್ನಿಲೋಕವಂ ಪ್ರವೇಶಿ ದಿನಪೂರ್ಣವಹ್ನ ಉ ತ್ತರಾಯಣ ಅಬ್ಬಂಗಳಂಕಳವು ವಾಯುಲೋಕವಂ ಶೇರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಸೂರ್ಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸೂರ್ಯ ಕಿರಣಗಳ ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಅಲ್ಲಿರುವ ದೇತೆಗಳ ಸ ನ್ಮಾನಂದಚಂದ್ರಲೋಕಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಿಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವವರಿಂದ ಯದುರುಗೊಂಡು ಮುರ್ಯಾದಿನೋಳುಸುತವಿದ್ಯುಲ್ಲೋಕ ವರುಣಲೋಕ ಇಂದ್ರಲೋಕಗಳಂ ದಾಂಟಿ ಅಲ್ಲಿ ಉಪಚಾರವಂ ಪಡೆದು ಬಹ್ಮಲೋಕವೆಂ ಪೊಕ್ಕು, ಬಹು ಮಾನಿತನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಸೀಮಾಂತಸಿಂಧುಷೆಂಬ ವಿರಜಾನದಿಯೋಳ್ ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಕೃತವಾದ ಪಂಚ ಭೂತ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಇರುವ ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯಂಗಳಂ ಆತೀರದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಭತ್ತೆ ದ್ರವ್ಯಗಳಣ ಅಕ್ಕಿ

ಗೆ ಮೇಲೆ ಮುಚ್ಚಿ ಉಪ್ಪತ್ತಿಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಹೊಟ್ಟೆನೋವಾದಿಯಲ್ಲಿ
 ಪುನರ್ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಲಿಂಗದೇಹವು ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಲು, ಅವರ
 ಜಾತ್ಯಾ ನಬಲದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅಮೂನವನೆಂದು ವಂದುರೂಪದಿಂದ ಇರುತ್ತಿರುವ
 ಪುರುಷೋತ್ತಮನ ದಿವ್ಯಕರಸ್ಪರ್ಶ ಮಾತ್ರ ನುಹಿಮೆಗೊಂದಲು, ಅಪ್ರಾಕೃ
 ತನಾದ ಜ್ಞಾನಾನಂದ ರೂಪನಾದ ದಿವ್ಯದೇಹದಿಂದ ಸಹಿತನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವ
 ವರಿಂದ ಜಮುಧ್ವನಿಯೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಸಕಲ ಮೈಭವದಿಂದ ಮೈಕುಂಠ ಸಗರ
 ನು ಪೊಕ್ಕು ಚತುರ್ಭುಜನಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀವತಿತ್ವಮೊದಲಾದ ಮೂರುಗುಣ
 ಹೊರೆತು ಕಡಮೆಗುಣಂಗಳಲ್ಲಿ ಭಗವತ್ಸನುನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಾ
 ನಂದ ಸ್ವರೂಪವಾದ ಸಾರೂಪ್ಯಸಾಯುಜ್ಯಮಂ ಪಡೆಯುವನು, ಎಂ
 ದು ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಿದ್ಧನಾದ ಅರ್ಚರಾದಿನೂರ್ಗವಂ ವೇಳಿ, ಮತ್ತಂ ಮೈಕುಂ
 ಠಲೋಕ ಮೊದಲಾದ ಭಗವದಾಭಿಮುಖ್ಯ ದಿವ್ಯಸ್ಥಾನಂಗಳ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ
 ಗಳಂ ಸಕಲ ಮೂರ್ತಿ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ಸೌಳಗ್ರಾಮ ಸ್ವರೂಪಂಗಳಂ ತು
 ಲಸೀಪ್ರಭಾವನಂ ಏಕಾವಶಿ ಮಹಿಮೆಯಂ ಅರ್ಚರಾದಿ ನೂರ್ಗವ್ರಕಂಸೆ
 ಗಳೆಂಬ ಇಂತೀಭಗವನ್ನಾಹಾತ್ಮ್ಯ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣಂಗಳಂ ಪರಿಸುವವರಿಗೆ
 ಕೇಳುವವರಿಗೆ, ಹೇಳಿ ಕೇಳುವದಂಕಂಡು ಸಂತೋಷವಡುವವರಿಗೆ, ಸಹಿತ
 ವಾಗಿ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಅವರ ಸಕಲ ಪಾಪಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿ, ನೂ
 ಕಂಡೇಯಾದಿಗಳಂತೆ ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವಂಕೊಟ್ಟು, ಸೌಭರಿಯಂತೆ
 ವುತ್ರ ಪೌತ್ರಾದಿ ಸಂತತಿ ಸಂವತ್ಸುಗಳಂ, ಸಕಲಾರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯಂಗಳಂ,
 ಸಕಲ ಸಿದ್ಧಿಗಳಂ, ಸರ್ವೈಶ್ವರ್ಯವಂ, ಸಕಲ ಜಯಂಗಳಂ, ದಿವ್ಯ ಜ್ಞಾ
 ನವಂ, ಇನ್ನೂ ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟಗಳನ್ನು ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ವಿಧ ಪು
 ರುಷಾರ್ಥಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು, ಮೋಕ್ಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವನು;
 ಎಂದು ಫಲಶ್ರುತಿಯೆಂ ವೇಳಿದ ವಿಷ್ಣು ಚಿತ್ತರ ಮಧುರವಾದ ಪುಣ್ಯಕರ
 ವಾದ ವಚನನಂ ಕೇಳಿ, ಸುಂಗಧಮಹಾರಾಮನು ಚಂದ್ರನಂ ಕಂಡ ಸ
 ಮುದ್ರನಂತೆ ಆನಂದವೋಳ್ ಮೈಯುಬ್ಬಿ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ದುದ್ದು ಆ
 ಬಿಷಗನುಗಹಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕಾರವಂ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಸಂದರ್ಶನದಿಂದ ಕೈ
 ತಾರ್ಥನಾದೆನು, ನಿಮ್ಮ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಸಕಲವಂ ತಿಳಿದೆನು, ಯಂದು
 ನುಡಿದು ಮತ್ತಂ ವಿಷ್ಣು ಚಿತ್ತರಂ ಕುರಿತು, ಮಹಾನುಭಾವರಾದ ತಮ್ಮ

ವಚನಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಭಗವದ್ವರ್ತನ ಆದಂತೆ ಆಯಿತು, ನಾನು ಧ
 ನೈನಾದೆನೆಂದು ಪೇಳಿ, ಅವರಿಗೆ ಗುರು ದಕ್ಷಿಣೆಯಾಗಿ ರತ್ನಾದಿಗಳನ್ನಿತ್ತು
 ಪಾದಂಗಳಂ ಮುಟ್ಟಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಮಿಕ್ಕಾದ ಮು
 ಷಿಗಳನ್ನು ಭೂಷಣಾದಿಗಳಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಚಿತ್ರ
 ಕಥಾಲಾಪಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಲ್ಲಿ, ಸೂರ್ಯನು ಸುಂಧರಾಯನ
 ತೇಜೋಧಿಕ್ಯವನ್ನೋಡಿ ಲಜ್ಜಿತನಾದನಂತೆ ಪಶ್ಚಿಮಾಂಬುಧಿಯೋಳ್
 ಪ್ರವೇಶಿಸಲು, ರಾಜಶಿರೋಮುಖಿಯಾದ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಸಂಧ್ಯಾದಿ
 ಸತ್ಕರ್ಮಗಳನ್ನಾಚರಿಸಿ ಅನುಹರ್ಷಿಗಳ ಪ್ರಸಾದ ಫಲ ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಪ
 ರಿಗ್ರಹಿಸಿ ಸುಮತಿಯೆಂಬ ಮಂತ್ರಿಯಿಂದಲೂ ಛಾಯಾಗುವೃಂದಲೂ ಒ
 ಡಗೂಡಿ ಆವಿಷ್ಟು ಚಿತ್ತರ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅವರಕಡೆಯಿಂದ ಉಪಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ
 ವನಾಗಿ ವಿಷ್ಟುಚಿತ್ತರ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಿದ್ರಾಸ್ತುಖದೋಳರುತ ಉಪರಿಕಾಲ
 ದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಟುಚಿತ್ತರಿಂದಲೂ ಅವರಪರಿವಾರದಿಂದಲೂ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ದೇವ
 ತಾಸ್ತುತಿಗಳಂ ಸುವ್ರಭಾತಾದಿ ಭಗವದ್ವಿಚಾರಗಳಾದ ಗ್ರಂಥಾನುಸಂಧಾ
 ನುಗಳಂ ಕರ್ಣಶ್ರಾವ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳಿ ಯಚ್ಚ ತ್ತು ಶೋತಾಚಮನಾದಿಗ
 ಳಿಂದ ಶುದ್ಧಮನಸ್ಕನಾಗಿ ತಾನು ಇಷ್ಟದೇವತಾ ಸ್ತೋತ್ರವೆಂ ಉಚ್ಚರಿ
 ಸುತ ವಿಹಿತಕಾಲದೋಳ್ ಆತವಸ್ತಿಗಳಂ ಸಹಿತವಾಗಿ ಪ್ರಾತಸ್ನಾನವೆಂ
 ಮಾಡಿ ಸಂಧ್ಯಾದಿಸತ್ಕರ್ಮಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿ, ಅಬಳಕ ವೇದಾಂತಶ್ರವಣಕಾ
 ಲದೋಳ್ ಅಮುಷಿಗಳಿಂದ ಈವಿನೆ ಇಲ್ಲಿ ಭಗವದರ್ಪಿತಮಾದ ಮುಷಿಗಳನೆ
 ವಿಹಿತವಾದ ಫಲಾದಿಗಳನ್ನು ಆತಿಥ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾ
 ರ್ಥಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಆ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಅವರಂಕುರಿತು ಭಕ್ತರಿಗೆ ಭಗ
 ವತ್ಪ್ರಸಾದವೆ ಅವಶ್ಯ ಗ್ರಾಹ್ಯವಾಗಿ ಇರುವದು, ಅಪರೋಳಗೂ ಆ ಭಗವ
 ತ್ಪ್ರಸಾದವೇ ವರಮ ಭಾಗವತೆ ಮುಖದಿಂದ ಲಭಿಸುವದಕ್ಕಿಂತ ಪಾನನ
 ವಾದ ವಸ್ತು ಉಂಟೆ? ತಮ್ಮಿಂದ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಆಗ
 ತ್ತು ಕದ್ದೆಂದು ಅಂಗೀಕಾರವೆಚನವಂ ಕೇಳಿದ ಮುಷಿಗಳು ವಿಷ್ಟುಚಿತ್ತರಿಗೆ
 ವಿಜ್ಞಾಪನವಂ ಗೈದು, ಅವರ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ದಿನೈವಾದ ಕಂದಮೂಲಂಗಳ
 ಳಂ ಆರಣ್ಯಕಥಾನ್ಯಗಳಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಹವಿಸ್ಸುಗಳಂ, ಯಾಗಶೇಷವನಾ
 ದಘೃತಕ್ಷೀರಂಗಳಂ, ಸೌತ್ವಿಕಶಾಕಾದಿಗಳಂ ತಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಿ

ಸುಗಂಧರಾಯನಂಕರೆದು ತೀರ್ಥಗಂಧಪುಷ್ಪಾದಿಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಮಂತ್ರಿ
ಸಮೇತವಾಗಿ ಆತಿಥ್ಯವೆಂ ಕೊಟ್ಟು ರಾಜೋಪಚಾರಗಳಿಂದ ಉಪಚರಿಸಿ
ಮರಣವೆಯಿಂದ ವಿಸ್ತೃತ ಚಿತ್ತರ ಬಳಿಗೆ ಕರತರಲು, ಆ ಸುಗಂಧರಾಯ
ನು ವಿಸ್ತೃತಚಿತ್ತರಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಶಾಂತವಂ ಗೈದು ಕಾರ್ಯಾ
ರ್ದವಾಗಿ ಹೊರಡಲಿಕ್ಕೆಯುಳ್ಳ ನನಗೆ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು
ನುಡಿದನಾತಂ ಕೇಳಿ ಪರಮ ಭಾಗವತೋತ್ತಮರಾದ ವಿಸ್ತೃತಚಿತ್ತರು
ಸುಗಂಧರಾಯನಂನೋಡಿ, ಎಲೈ ಜಮಶೀಲನಾದ ಮಹಾ ರಾಯನೆ !
ನಿನಗೆ ಉಭಯಾಗಲೀ, ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ತೆರಳತಕ್ಕದ್ದು, ನಿನಗೆ ಸಕಲ ವಸ್ತುಗ
ಳು ಲಭಿಸಲೀ, ಸಕಲಕ್ಷೇಮವೂ ಆಗಲೀ, ನೀನು ಕೃತಕೃತ್ಯನಾಗುವದರ
ಲ್ಲಿ ನಾಶಮವಿಲ್ಲ, ನೀನು ದೇವಾಂಶ ಪುರುಷನಾದ್ದರಿಂದ ಸಕಲದಲ್ಲೂ ದೇವ
ತಾ ಸಹಾಯ ಉಂಟು ಎಂದುನುಡಿದು ಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತ ಫಲಗಳಂಕೊಟ್ಟು ಆ
ನುಗ್ರಹಿಸಲು ; ಆ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಯನು ಬಾಲ ಸೂರ್ಯನೆಂತೆ
ಹೊತ್ತೇಜಿಸ್ಸಿ ಸಿಂದ ಅತಿಪ್ರಕಾಶ ನಾನನಾಗಿ ವಿಸ್ತೃತಚಿತ್ತರ ಅವ್ಯವ
ಸ್ಥೆಯಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಬರುತ ಮಾರ್ಗ ದೋಳಿರುವ
ವನಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಾನಾವಿಧ ಫಲಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ನಿಬಿಡವಾಗಿರುವ ಲವಂಗ
ಜಾತಿ ಕೇನರ ದಾಡಿನು ಖರ್ಜೂರ ಚಂಪಕ ಮೊದಲಾದ ವೃಕ್ಷವಜ್ಞಾ
ಗಳಂ ಅವೃಕ್ಷಂಗಳೋಳಿರುವ ಯಳೇತಳಿರು ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಧ್ಯಾನಿ
ಗೈವ ಕೋಕಿಲ ಮಯೂರ ಕುಕ ಶಾರಿಕಾದಿ ಪಕ್ಷಿಗಳಂ ನೋಡುತ, ಅವು
ಗಳ ಕಲಮಧುರ ಧ್ವನಿಯಂ ಕೇಳುತ, ಮಲ್ಲಿಗೆ ಜಾಜಿ ಇರುವಂತಿಗೆ ಮೊ
ಲೆ ಮೊದಲಾದ ಲತೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕಸಿತವಾಗಿರುವ ಪುಷ್ಪಗಳ ಗಂಧವನ್ನಾ
ಭ್ರಾಣಿಸುತ, ಸುಮತಿಯೊಡನೆ ವೃಕ್ಷಂಗಳ ಇರಸರಿಕೆಗಳಂ ಬಗೆಬಗೆ
ಯಿಂದ ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷಿಸುತ, ದೂರದಲ್ಲಿ ಆತಿ ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿ ಆ
ಕಾಶವಂ ತುಡುಕುವ ಅನೇಕ ಶಿಖರೋಪೇತವಾದ ಧತ್ವಾದಿಭೂತುಗಳಿಂದ
ಭೃಗುಭವ ಪುಷ್ಕರವರ್ಷತವೆಂಬ ಗಿರಿಯಂಕಂಡು ಅದಂಬಳಿ ನೋಡುತ
ಅದರತಪ್ಪಲೋಳ್ ಬುಗುವೇವದಿಂದ ತವಸ್ಸುನಾಡುವ ಸವರಿವಾರನಾದ
ಕರಾಳನೆಂಬ ದುಷ್ಟರಾಕ್ಷಸನಂ ಕಂಡು, ನೀಚನ-ಸುನಿವದೊಳಿರುವ ಸ
ದ್ವಿಧ್ಯವಂತೆ ತೋರುವ ವಿನಯವೂ ರಾಕ್ಷಸನವಶದಲ್ಲಿರುವದಂ ಕಂಡು ಈ

ರಾಕ್ಷಸರಿಂದ ಆಕ್ರಮಿಸಿರುವ ವಿನಾಸನಂ ಗ್ರಹಿಸಲೋಸುಗ ಆಪ್ತಜೇಷ್ಠ
 ದೋಳೊಂದುಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಮಂತ್ರಮೊಡನೆ ಮಾತಾಡುತ್ತ, ತನ್ನ
 ದೂತನಾದ ಭಾಯಾಗುಪ್ತನ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಕರಾಳನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನ ಬಳಿ
 ಗೆ ವಿನಾಸನಂ ನನಿಗೆ ಸ್ನೇಹಭಾವದಿಂದಲಾದರೂ ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದಲಾದ
 ರೂ ಭಯದಿಂದಲಾದರೂ ಕೊಟು ಕಳುಹಿಸುವೆಂದು ವೇಳಿಕಳುಹಿಸ
 ಲು, ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ರಾಕ್ಷಸನೊಂದ್ರನು ಕೂರರಾದ ತನ್ನ ಬೆಟವ ಮುಂ
 ದೆ ಅತಿವೃದ್ಧನಾದ ಆಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಉದಕಬಿಂದು ಬಿದ್ದಂತೆ ಬಹುಕೋಪಾಕ್ರಾಂ
 ತನಾಗಿ ಆರ್ಭಟಿಸಿ ಕೂಗಾಡುತ್ತ, ಹಳ್ಳುಗಳಂ ಕಡಿದು ಭುಜವನ್ನಪ್ಪಳಿಸು
 ತ, ಯದುರಾಗಿರುವ ಭಾಯಾಗುಪ್ತನಂ ನೋಡಿ ಎಲೈ ದೂತನೆ ! ನೀ
 ನು ಯಾರು, ಯಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿರುವೆ, ನಿನ್ನ ವೇಸರೇನು, ನಿನಗೊಡೆಯನ್ಯಾ
 ರು, ನಿನ್ನಂಕಳುಹಿದವನ್ಯಾವನು, ಮೊಬ್ಬರಿಂದಲೂ ಬರುವವಕ್ಕೆ ಅಕರ್ಣ್ಯ
 ವಾದನಾವಿರುವೆ ಈ ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ನೀನುಬರುವವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು, ನೀನುನು
 ಡಿದವೊಪಕ್ಷರಕ್ಕೆ ನಿನ್ನಂಸಂಹರಿಸುವೆನು, ಆದರೂ ನಾವು ತಪೋನಿಷ್ಠ
 ರಾದ್ದರಿಂದಲೂ ದೂತನೆದೆ ನಿಷಿದ್ಧವಾದ್ದರಿಂದಲೂ ನೀನುಪರಾವೀನನಾಗಿ
 ಅನರಮಾತಂ ಹೇಳುವವಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದರಿಂದಲೂ ಈಸಾರಿಗೆ ಮನ್ನಿಸಿರುವದಾ
 ಗಿ ತಿಳಿದು ನೀಬಂಧವರಿಯಂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಸುರುವೆಂದುಬರಶಿಡಲುಹೊಡೆ
 ದಂತೆಘೊಡುಘೊಡಿ ಶಿರುಡಿಯುನಮಹಾರಾಕ್ಷಸಾದಿಪತಿಯೆಮಾತಂಕೇಳಿ, ನ
 ಯ ವಿನಮನೀತಿಚಾತುರ್ಯಚಮತ್ಕಾರದಿಂಭಾಯಾಗುಪ್ತನುಬದಲಾಗಿವೇಳಿ
 ದಪರಿಮೇನಂದರೆ, ಯೆಲೈರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನೆ ! ಭೂಲೋಕದೋಳುಜಂಬೂದ್ವಿ
 ಪದಲ್ಲಿ ರತ್ನ ಪುರಿಯುಂಬ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಆಳುತ್ತಲಿರುವಸುಚರಿತ್ರರಾಯನೆ
 ಪಟ್ಟ ಮಹಿಷಿಯಾದ ಗುಣವತೀ ದೇವಿಯ ಗರ್ಭಾಬ್ಧಿಯೋಳು ರಾಕಾ
 ಚಂ ದ್ರನಂತೆ ಉದಿಸಿದ ಸುಗಂಧರಾಯನೆಂಬ ವೆಸರುಳ್ಳ ಕರ್ಣಾಟಭೂಪಾ
 ಲ ರಾಜಶಿರೋಮಣಿಯನ್ನಧಾನದಿಂದ ವಿನಾನಾರ್ಥಮಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪ
 ಟ ಭಾಯಾಗುಪ್ತನೆಂಬದೂತನನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು, ತಮ್ಮೊಡೆಯನಾ
 ದ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಅಪ್ಪಣೆಯಕೊಟ ಮಾತಂವೇಳಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾ
 ಗಿ ನೀನು ವೇಳಿದ ಮಾತಂ ರಾಯಂಗೆ ವೇಳುವದು ಯನಗೆ ಧರ್ಮವಲ್ಲದೆ
 ಕಡಮೇಮಾತುಗಳಿಂದ ನನಿಗೆ ಕಾರ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದುವೇಳಿದ ಭಾಯಾಗುಪ್ತನ

ಮಾತಂ ಕೇಳಿದ ಕರಾಳನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪನು, ಯಲ್ಲೆ ದೂತನೆ ! ನಿನ್ನ ಒಡೆಯನು ನೋಡಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಂತೆ ತೋರುತಲಿದೆ, ಹೃತ್ರಿಯನಾಗಿ ತೋರುವದಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಹೃತ್ರಿಯನಾದರೆ ಯುದ್ಧವೆಂ ಮಾಡಿ ವಿನಾಸವೆಂ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಲಿ? ಅಲ್ಲದೆ ಯಾಚನಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದರೆ ದಾಸನಾಗಿ ಕೊಡುವೆನು, ಪ್ರಭುತ್ವಮಾಡುವವರಂ ಕುರಿತು ಯಾಚನವೆಂ ಮಾಡುವುದು ವಿಹಿತವೇ ಸರಿ, ಯಾಚನವೆಂ ಮಾಡುವರು ಯೇನು ಕೇಳಿದರೂ ಕೊಡುವರು ಪ್ರಭುಗಳಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಲ್ಲ, ಯಾಚನೆ ಮಾತ್ರವೇ ಯಾಚಕಾಧೀನ ವಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ ದಾಸದಾತ್ಯ ವಶವೇಸರಿಯೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಸಿದ್ಧವು ಈ ಅರ್ಥವೆಂನಿನ್ನ ಒಡೆಯನಂ ಕುರಿತು ವೇಳುವದೆಂದು ನುಡಿದ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪನ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಭಾಯಾಗುವವನು ಬಂದು ವಿಶ್ವಾಪಿಡಿದ ಮಾತಂ ಕೇಳಿದ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಒಳ್ಳೆದೆಂದು ಧನುವಂಕಾರವೆಂ ಮಾಡೆ. ಸಕಲ ದಿಕ್ಕು ಸಮುದ್ರ ಪರ್ವತಂಗಳು ಕೂಡ ಗದಗದಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆ ಧ್ವನಿಯಂ ಕೇಳಿದ ಕರಾಳನು ತನ್ನ ಧನುಸ್ಸಂ ತೆಗದುಕೊಂಡು ಧ್ವನಿ ಯಾವೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಬರುತಲಿದಿದೋ ಯೆಂದು ಊಹಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತು ಆ ಧ್ವನಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕಧ್ವನಿಯಾಗುವಂತೆ ತನ್ನ ಹೆಬ್ಬಿಲ್ಲಂ ಮಿಡಿಯಲು, ಆ ಧ್ವನಿಯಂ ಕೇಳಿದ ಬಹು ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾದ ಸುಗಂಧರಾಯನು ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರದೋಳೆ ಅವನ ಎದುರಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂತು ಕರಾಳನೆಂಕುರಿತು, ಎಲೈ ಕರಾಳನೆ ! ಯುದ್ಧ ಯಾಚನವೆಂ ಮಾಡುವೆನನಗೆ ಸಮಯುದ್ಧವೆಂ ಕೊಡುವಶಕ್ತಿ ಉಂಟಾದರೆ ನಾನು ಪ್ರತಿಗ್ರಹವೆಂ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ನುಡಿದು ಮೊಂದು ಬಾಣವಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು, ಆ ಬಾಣವನ್ನು ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನು ಯರಡು ಬಾಣಗಳಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಲು, ಸುಗಂಧರಾಯನು ಆರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರನಂ ಕುರಿತು ಮತ್ತೂ ನಾಲ್ಕು ಬಾಣಂಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು, ಆರಾಕ್ಷಸವತಿಯು ಎಂಟು ಬಾಣಂಗಳಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿ ಮತ್ತೆಂಟು ಬಾಣಂಗಳಿಂದ ರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಪ್ರಾರಿಸಲು, ಅವನೋಡಿ ಕೂರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಯನು ನಗುತ ಅನೇಕ ಮಾತುಗಳಿಂದ ರಾಕ್ಷಸನ ಮೈಯ್ಯಂ ಮುಳ್ಳುಗಳಿಂದ ಕೊಡಿರುವ ಶಲಲೀ ಮೃಗದಂತೆ ಮಾಡಲು, ಆಗ ರಾಕ್ಷಸನು ಸುಗಂಧರಾಯನೆಂಕುರಿತು ಕೋಪವನ್ನ ಹಾಸ್ಯವಾಗಿ ತೋರ್ದು

ಡಿಸುತ್ತ. ಯಲ್ಪೆ ರಾಜಕುಮಾರನೆ ! ಶಾಬಾಸ್ ! ನಿನಗೆ ಬಿಲ್ಲುವಿದ್ದೆ
 ಕೆನ್ನಾಗಿ ಬರುವದು ಅದರೋಳ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊರತೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಉಪದೇಶಿಸು
 ವೆನುಯೆಂದು ಜರಿಯುತ್ತ ಅನೇಕ ಬಾಣಂಗಳಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ಕೂಲಂಗಳಿಂದಲೂ
 ಪರ್ವತದ ಶಿಖರಗಳಿಂದಲೂ ಬೇರೂಸುತವಾದ ನೈಹೃದ್ಯಗಳಿಂದಲೂ
 ಸುಗಂಧರಾಯಸಮೇಶಿ ಮುಳುಕು ಕರೆಸಲು, ಆಗ ರಾಜಕುಮಾರನು
 ಆಶೂಲಾದಿಗಳಂ ಕರವಿಂದ ಪಿಡಿದು ಮುರಿದು ಶಿಖರಗಳಂ ಗವಿಯಿಂದ
 ಚೂರ್ಣೀಕರಿಸಿ ಬಾಣಂಗಳಂ ಅರ್ಧ ಚಂದ್ರದಿಂದಕತ್ತರಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ತನ್ನ
 ಬಳವೋಳ್ ಇರುವ ಭಾರತರನಾದ ಕೂಲಂ ಸರ್ವಮುಖಂಗಳಾಗಿ
 ಕಡಿದ ಬಾಣಂಗಳಂ ಹುಲಿ ಮೊದಲಾದ ನಾನಾ ಪ್ರಾಣಿಮೃಗಂಗಳಾಗಿ
 ಮಾರುಸುಗಳಂ ಕಚ್ಚಿ ನರಗಳಂ ಕಿತ್ತಾಡುವ ಭಾರತಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಇನ್ನೂ
 ಅನೇಕ ಅಯುಧಂಗಳಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತ ರಾಕ್ಷಸನಂ ಕುರಿತು, ಯಲ್ಪೆ
 ರಾಕ್ಷಸನೆ ! ನನಗೆ ಕಡೆಗು ಸಾಂಗವಾಗಿ ಬಾರದೆ ಆಸ್ತ್ರಸ್ತ್ರವಿದ್ದೈ
 ಯಂ ಬಂದದ್ದುನಿನಗೆ ತಿಳಿಸುವೆನೆಂದುಮೇಳಿದ ಮಾತ್ರವೇ ಹೊರತು ತಿಳಿ
 ಸಲಿಲ್ಲ, ಮೊದಲಾದ ನಿನಗೆ ಮರತು ಇದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳು
 ವನಾಗು ಎಂದು ನೂಚಿಸಿ ಇದೇನೆಯೆಂದು ಕುಹಕನಾತನಾಡುವ ರಾ
 ಯನಂ ನೋಡಿ, ರಾಕ್ಷಸನು ಯಲ್ಪೆ ನರಕೀಟನೆ ! ಯದ್ವು ಕೊಬ್ಬಿ
 ದ್ದರೂ ಹನುವು ಹುಲಿಯುಂ ಪಿಡಿಯುವವೆ? ಚಿಕ್ಕು ಆನೆಯಾಗುವವೆ?
 ಸಾಸುವೆ ಮೇರುಪರ್ವತ ವಾಗುವವೆ ? ಪರ್ವತ ಸಮೃದ್ಧ ದೇಹವುಳ್ಳ
 ಯನ್ನಂ ಕೋಮಲಾಂಗನಾಗಿ ಚಿಕ್ಕನನಾಗಿರುವ ನೀನು ಜಯಿಸುವದು
 ಮಕ್ಕಳಾಟವಾಗಿ ತೋರುವದು, ಈಗಲೇ ನೀನು ತಾಯಿ ತಂದೆ ಬಂಧು
 ಬಳಗಂಗಳು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಬಳಿಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಫೋಗು, ಬಿಟ್ಟು
 ಕೊಡುವೆನು, ಯಂದು ನುಡಿದ ಅನಿವೇಕದ ಮಾತಂಕೇಳಿ ಸುಗಂಧ
 ರಾಯನು ರಾಕ್ಷಸನಂ ಕುರಿತು, ಯಲ್ಪೆ ರಾಕ್ಷಸಾಧಮನೆ ! ಭಿನ್ನ ಜಾತೀ
 ಯಂಗಳಾದ ಬಿಜಜ್ಜೇತ್ರಗಳಂ ಜನಿಸುವನಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿದೆ, ಕೂರಧ
 ರ್ಮನಂ ಯುದ್ಧಮಾರ್ಗದೆಯಂ ಕಂಡವೇ ಅಲ್ಲ, ಬೆಟ್ಟಂಗಳಂ ಶೀಳು
 ನ ವಜ್ರಮೆಷ್ಟು ಧವ್ವನಾಗಿರುವದು, ಮರಂಗಳಂ ಶೀಳುನ ಪರಶು
 ಹ್ಯಾಗೆ ಇರುವದು, ಗಜಸಿಂಹಗಳಿಗೆ ಯೆಷ್ಟು ತಾರಮ್ಯ ಇರುವದು, ಇದು

ವೊಂದನ್ನೂ ತಿಳಿಯದೆ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಬೋಗಲುವ ನನಗೆ ನನ್ನ ಸಂಗಡ
ಯುದ್ಧವೂ ಮಾಡುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ, ಸುಮ್ಮನೆ ಈ ಪ್ರದೇಶವೆಂಬ
ಟು ಯಲ್ಲಾಹರೂ ಹೋಗಿ ಘಟವನ್ನುಳಿಸಿಕೊಂಡವನೆಯೆಂಬ ಕೊಡುವೆ
ನೆಂದು ಪೇಳಿ ಪಾಶವಿಂದ ಅರಾಕ್ಷಸನು ಸುರಪಾಣಿಗಳಿಂದ ಆನೆಯೆಂಬ ಬಿಗಿದು
ತೆ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡಲು ; ಅಲ್ಲಿರುವ ಕೂರರಾದ ಆತನ ಭಟರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ
ತಮ್ಮ ಆಯುಧಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ವೊಟ್ಟಾಗಿ ಬಂದು ಸುಗಂಧರಾಯನ
ಸಂಗಡ ಕಾಡಗಿಟ್ಟಿ ನಲ್ಲ ಪತಂಗವಹಾಳು ವೊಟ್ಟಾಗಿ ಹೋಗಿಬಿದ್ದಂತೆ
ಮೇಲೆಬಿದ್ದು ಯುದ್ಧವೆಂಬ ಮಾಡಲು ಅವರವರು ಯಾವನು ಯಾವನು
ದ್ಧವೆಂಬ ಕಲಿತು ಕೊಂಡು ದೋರುವರೋ? ಆಯಾಯ ಯುದ್ಧ ಆಯಾಯ ಅ
ಸ್ತ್ರ ಶಸ್ತ್ರ ಮಾಯೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಂದ ಅವರವರ ಸ್ವಲ್ಪರೂ ಕಾರ್ಪಾ
ಸ ಕೂಟವೆಂಬ ಅಗ್ನಿಯು ದಹಿಸುವಂತೆ ಸಂಭವಿಸಲು, ಅದಂಕಂಡು ಕಾ
ಶವೆಂಬ ಕಟ್ಟಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಕರಾಳನೆಂಬ ಅಮಹಾ ರಾಕ್ಷಸರಾಯನು ಮೆಲ್ಲನೆ
ಕಾಶವೆಂಬ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಯಮರಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ತನ್ನಿಂದ ಅ
ಭ್ಯಾಸವೆಂಬ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಇರುವ ಪಾಪಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ವೊಂದೊಂದಾಗಿ
ಬಹು ಕೋಪದಿಂದ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲು, ಸುಗಂಧರಾಯನು ನಗುತೆ ಆ
ಮಹಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ತನಗೆ ಉಪಹತಿ ಬರದಂತೆ ಪ್ರತ್ಯಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಪ್ರ
ಯೋಗಿಸಿ, ಅರಾಕ್ಷಸನ ಅಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಶಾಂತಿಗೊಳಿಸುವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರ
ಯೆಂಬ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಅರಾಕ್ಷಸನು ಕುರಿತು, ಮತ್ತೆ ತಾನು ತನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರು
ವ ಗದಾ, ಮುಸಲ, ಭಂಡಿವಾಳ, ತೋಮರ, ವಜ್ರ, ಖಡ್ಗ ಮೊದ
ಲಾದ ಆಯುಧಗಳಿಂದ ಅವನು ಶಿಥಿಲವಾಗುವೆಂಬ ಮಾಡಿ, ಈ ಮಹಾ
ಯುದ್ಧಗಳಿಂದ ಚೋರೋಕರಿತವಾಗ್ಯೂ ಮಣಿಯಬಲವೆಂಬಲೂ ಮಾ
ಯಾಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೂ ಮರಳ ಮರಳ ಧೃಢಕಾಯನಾಗಿ ಬಲ ಪುಷ್ಪಾಪ್ಪದಿ
ಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಬರುತೆ ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಯುದ್ಧವೆಂಬ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ
ಬರುವ ರಾಕ್ಷಸನು ಕಂಡು ಆಶ್ಚರ್ಯವಡುತ್ತ, ಇದನ್ನು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿ
ಯೊಡನೆ ಹೇಳುತ್ತ ಈ ರಾಕ್ಷಸನಲ್ಲಿರುವ ಈ ವಿಚಿತ್ರ ಶಕ್ತಿಯು ತಪೋವಿ
ಶ್ವವೆನ್ನು ಕೂಡದು, ಇವನು ಬಹುವೆಂದಿ ಗತಪ್ಪುರುವರಂ ಬಾಧಿಸಿ ಪುಣ್ಯ
ಕರವಾದ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪವುಂ ಅಶುದ್ಧವೆಂಬ ಮಾಡಿ ಅಸತ್ಯವೆಂದೊಡಗೂಡಿ

ಇರುವನಲ್ಲದೆ ತಪಸ್ಸುಂ ಸಾಂಗವಾಗಿನೋಡಲಿಲ್ಲವಾದಕಾರಣ ಇಂಥಾ ಶಕ್ತಿಯು ಇವನಲ್ಲಿ ಇರಲಾರದು, ಅಥವಾ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಸ್ವಭಾವವೋದ ಮಾಯಾ ವಿದ್ಯಂಗಳಿಂದ ಇಂಥಾ ಶಕ್ತಿ ಯೋನಾದರೂ ಉಂಟಾಗುವದೊಯೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸ ಕೂಡದು, ಈರೀತಿ ಶಕ್ತಿಯು ನಾವುನೋಡಿದ ಮಾಯಾಶಾಸ್ತ್ರವಿದ್ಯಂಗಳೋಳ್ ಯಲ್ಲಿಯೂ ವೇಳಿದ್ದಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಭಗವದನುಗ್ರಹ ಇವನೋಳೇನಾದರೂ ಉಂಟೋಯನಲು ಭಗವದ್ಭಕ್ತರ ಬಾಧಿತಿ ಭಗವಂತನಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಾನವಾದ ಈ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದೋಳ್ ಮಧ್ಯ ಮಾಂಸಾವಿಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತನಾಗಿ ರಾಕ್ಷಸಜನ್ಮದಿಂದ ದಯಾ ಸತ್ಯ ಶೌಚಂಗಳಲ್ಲದೆ ಇರುವನಿಗೆ ಭಗವದಪಚಾರದಿಂದ ನಿಗ್ರಹಬರುವದೆ ಹೊರತು ಅನುಗ್ರಹ ಮೆದಿಗೂ ಬರಬರಿಯದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಊಹಿತಿ ನೋಡಲು ಇವನದೇಹದೋಳ್ ವೊಂದುಮುಣಿಯಾಗಲೀಪ್ರವಧವಾಗಲೀ ಇರುವದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಉದ್ವಿಗನಾಗಿ ಮೇಲೆಬಿದ್ದುಬರುವ ದುಷ್ಟ ಶತ್ರುನಂ ದೇಹದೋಳ್ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಬಲಿತುಬರುವ ರೋಗಂಗಳೆಂ, ಸದ್ವ್ಯಾಪಾರವೆಂಬಿಟ್ಟು ದುರ್ವಿಷಯಂಗಳಿಗೆ ಶಲೆಯುನ ದುಷ್ಟಸಂಗವೆಂ, ಶುದ್ಧ ತತ್ವವಾದ ಬ್ರಹ್ಮನಂ ಬಿಟ್ಟು ಮಿಥ್ಯಾಭೂತವಾದ ಅವಿದ್ಯೆಯನ್ನೆ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಕನುಸನಂಗಳೊಳಸದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬಾರದೆಂದಿರುವ ನೀತಿಯಂ ತಿಳಿದು, ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಆ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿನತಿಯಂ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಿ, ಪಾಶಗಳಿಂದ ಅವನಬಾಹುಗಳಂ ಪರೈತದಕೊಂಡುಗಲ್ಲಿಗೆ ಶೇರಿಸಿ ಬಿಗಿದು ಚಕ್ರಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಅವನ ಶಿರಸ್ಸಂಛೇದಿಸಿ ಅವನ ಹೆಕ್ಕತ್ತಿನಮೂಲದೋಳಿರುವ ಸರ್ವದೃಢೀಕರಣಿಯಂಬ ಸಂಣನೀಲಮುಣಿಯಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನಂ ಸುಹರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಗಳು, ದೇವರ್ಷಿಗಳು, ರಾವರ್ಷಿಗಳು, ಗರುಡ, ಗಂಧರ್ವಮೊದಲಾದ ನಮಸ್ತರಿಗೂ ಸಂತೋಷವೆಂಮಾಡಿ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ವರ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದಲೂ, ಜಯಧ್ವನಿಗಳಿಂದಲೂ, ಸಂತೆತನಾಗಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಛಾಯಾಗುವೃತ್ತನಂ ಕರೆದು ಎಲೈ ಛಾಯಾಗುವೃತ್ತನೆ! ನೀನು ಪೋಗಿ ಆರಾಕ್ಷಸನಿಂದ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ವಿಮಾಸನವನ್ನು ಬಂಧಗಳಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಾ ಯೆಂದು ವೇಳಲು, ಆ ಮಾತಂ ಕೇಳಿದ ಛಾಯಾಗುವೃತ್ತನು ವಜ್ರದ ಸರಪಳಿಗಳಿಂದಲೂ ಅನೇಕ

ಹೆಗ್ಗಗಳಿಂದಲೂ ಪರ್ಮತದಕ್ಕೋಡಗಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿರುವ ವಿಮಾನವನ್ನು
 ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿತಲೂ, ವಿಮಾನವನ್ನೋಡಿದ ಸುಗಂಧರಾಯನು
 ರಾಕ್ಷಸರಿದಾಕಾಂಕ್ಷಾಂತವಾಗಿದ್ದದ್ದರಿಂದ ಮೇಘುಗಳೂ ಸಹಿತವಾಗಿ ವಿಮಾ
 ನವನ್ನು ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದೋಳು ನೆನಸಿ ಕುದ್ಡೊಡಕ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ತೋಳಿ
 ದು ಯರಡನೆ ದೇವಲೋಕವೆಂಬಂತೆ ಸಕಲವಾದ ವಸ್ತುಗಳು ಭೂಮಣ
 ಆಯುಧಗಳಿಂದ ಸಹಿತವಾದ ಮಧ್ಯದೋಳಿರುವ ಅನೇಕ ರತ್ನ ಸೌಧಗ
 ಳಿಂದಲೂ ಸರ್ವ ಫಲಪುಷ್ಪಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿರುವ ಕೈತೋಟದಿಂದಲೂ,
 ಅಮೃತ ಸರೋವರಗಳಿಂದಲೂ, ಹಂಸ ಕಾರುಡನ, ಶುಕ, ಪಿಕ್, ಮ
 ಯೂರಗಳನಿಚಿತ್ರವಾದ ಗತಿ, ಧ್ವನಿ, ಕ್ರೀಡೆ, ವಿಲಾಸ, ವಿನೋದಗಳಿಂ
 ಲೂ ಕನಕಮಯವಾದ ಹುಲ್ಲಿ ಮರಿಗಳಿಂದಲೂ, ರಮಣೀಯವಾಗಿ ಮತ್ತಂ
 ವಲಯ, ಚತುರಕ್ರ, ಅವಸ್ಥಾಕೋಣ, ವದ್ಯಾಕೃತಿ ಮೊದಲಾದ ಜಗತ್ತೀ
 ಭೇದಗಳೆಲ್ಲ ಮೇಲೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಅಂತರಾಂತರಗಳಾಗಿರುವ ಸ್ಥಾನದ ಮ
 ಧ್ಯದೋಳು ಸರ್ವೋನ್ನತವಾದ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ದಂತ ಗುನ
 ಣ ರತ್ನ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಒಂದುನಿಚಿತ್ರವಾದ ನಾನಾವಿಧ ಲತೆಗಳೆಂಬಿಡಿಸಿ ಇ
 ರುವ ಮಧ್ಯನಾಯಕ ಪೀಠದೋಳು ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನು ಉದಯಗಿ
 ರಿ ಶಿಖರದೋಳು ಪೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ನೂರ್ಯನಂತೆ ಕುಳಿತು ಪ್ರಕಾಶಿ
 ಸುತ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯಿಂದ ಸಹಿತನಾಗಿ ತನ್ನ ಭೃತ್ಯನಾದ ಛಾಯಾಗುವ್ದನೆಂ
 ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅವುಣೆಯಂಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯೊಡನೆ ಆನು
 ಹಾವಿಷ್ಟವಿನ ಮಹಾತ್ಮ್ಯಶ್ರವಣಫಲವನ್ನೆನುಡಿಸುಡಿದು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತ
 ಅಂತರಿಕ್ಷನಾಗರದಲ್ಲಿ ಬರುವಾಗ ಭೂಮಂಡಲವೆಲ್ಲವಂ ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿರುವ
 ಮುತ್ತಿನ ಮಣಿಯಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರುವದಂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿ ನೋ
 ಡುತ್ತ ಆಶ್ಚರ್ಯವಟ್ಟು ನನವೇಳುಗಳಿಂದ ಯಳಯಲ್ಪಟ್ಟು ಅತಿ ವೇಗ
 ದಿಂದ ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದೋಳು ಬರುವ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತ ಪುಷ್ಪಕದ
 ಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಬರುವ ಕುಜೀರನಂತೆ ಪ್ರಕಾಶನಾನವಾಗಿ ಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ
 ರುವ ಕಳಂಗದೇಶನಂಕಂಡು, ಅಲ್ಲಿನೇತ್ರಾನಂದಕರವಾದಅನೇಕ ಗೋಪು
 ರ ಪ್ರಾಕಾರ ಸೌಧ ಶಿಖರಾದಿಗಳಿಂದಸಹಿತವಾದ ಬಹುಸೇನೆಗಳಿಂದ ತುಂ
 ಬಿರುವ ವಿಜಯನಗರವೆಂಬ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಕಳಂಗರಾಜನಗರವೆಂ ಕಂಡು, ನ

ಡುಪಟ್ಟಣದ ಸನುಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ವಿನೂನವನ್ನಿಳುಹಿ ಪುರನಿಂಟಿಳಿದು
ಮುತ್ತಿಸಹಿತನಾಗಿ ರಾಜಕುಮಾರತಿಯ ಸವಿವದೋಳು ವಿನೂನನು ನಿ
ಲ್ಲಿಕಿ ಶುಕದಮುಗಿಟ್ಟು ಅವಿನೂನನು ತೋರ್ದಡಿಕಿ ತಿರಿಗಿ ಶೀಲಾಶುಕದಂ
ಕುರಿತು, ಸುಗಂಧರಾಯ ನಿಂತೆಂದು ಪೇಳಿದನು. ಎಲೈ ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ
ಕುಕನಯನೆ ! ಕೇಳು ನಿನ್ನ ಮುಖವಾಗಿ ಸುಖವನುಖವಾಗಿಯೂ
ವತ್ರಿಕಾದಿ ಮುಖಾಂತರಗಳಿಂದಲೂ ಕಳಂಗರಾಜ ಕುಮಾರತಿಯಿಂದ
ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟವ್ರತಿಸ್ಥಾರೂಪನಾದ ಯಂಟು ವಣಂಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ಪೂ
ರ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ ನಡಕಿ ಕೊಟ್ಟದ್ದೀತಾಗಿ ಲೋಕದೋಳು ನನ್ನ ಯದು
ರಾಗಿ ನಿಂತು ನೂತಾಡಲು ಪೂಬ್ಬರಿಂದಲೂ ಶಕ್ಯವಲ್ಲ, ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಈ
ಗ ಕುಕನಂಗಳಂ ನೆರವೇರಿದ್ದು ಈ ರಾಜಕುಮಾರತಿಯೇ. ಕರನ ಪ್ರೀ
ತಿಯಿಂದಲೂ ಅವಳ ಪುಣ್ಯೋದಯದಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದರಿಂದಲ್ಲ,
ಇದಂಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಇರುವೆಂದು ರಾಜಮೋಡಿಯಂ ದೊಡಗೂಡಿ ಆ
ಜ್ಞಾಪಿಸುವ ಸುಗಂಧರಾಯನ ಗಂಭೀರದ್ವನಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ವಾಕ್ಯ
ನು ಕೇಳಿ ಶೀಲಾಶುಕವು ಸಮೀಪದೋಳಂತೆ ಪಟದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿತಲಿರುವ
ರಾಜಕುಮಾರತಿಯು ಕುರಿತು, ಸುಗಂಧರಾಯನಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ
ಅನ್ಯುತ ಸದೃಶನಾದ ವಾಕ್ಯಂಗಳಂ ನುಡಿಯುತ್ತಿರ್ದ ಪರಿಯೇನೆಂದರೆ,
ಯಲೈ ಸುಗುಣೆಯಾದ ರಾಜಪುತ್ರಿಯೇ ! ಸುಗಂಧಮುಹಾರಾಯನಿಂದ
ಸಕಲಪಣಂಗಳು ನಿನಿಗೋಸ್ಕರ ನೆರವೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು, ಇಂಥಾ ಮಹಾ
ಪುರುಷನಿಗೆ ಸತಿವಾಗುವ ನಿನ್ನ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆಣೆಯಿಲ್ಲ, ನೀನು ಜನ್ಮಾಂತರ
ದೋಳು ಮಾಡಿದ ತಪಸ್ಸು ಇಷ್ಟೊಂದು ಪೇಳಕೂಡದು, ಲೋಕದೊಳಗಾಗಿ
ಇಂಥಾ ಮಹಾ ಪುರುಷನಿಲ್ಲ, ಈತನು ಅನೇಕ ಮಹಾನಾಯಕ ಗುಣವು
ಳ್ಳಂಥಾನನು, ಸಾಮುದ್ರಿಕಾ ರೂಪವಾದ ಸಕಲಶುಭಲಕ್ಷಣಂಗಳು ಸರ್ವಾ
ವಮಮಗಳೋಳು ಸುಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಳ್ಳಂಥಾನನು, ನೀನು ರೂಪಲಾವ
ಣ್ಯ ಸತತೆ ಶುಭಲಕ್ಷಣಂಗಳೋಳು ಮಹಾರಾಯಂಗೆ ಅನುರೂಪನಾಗಿ
ರುವದೇವಿಯೇಸರಿ, ಆದರೂ ನಾನುವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ತಿಳಿದದ್ದು ಪೇಳಿತಲಿಥೇ
ನೆ, ಇದು ಯುಕ್ತಿ ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಬಾಲರಿಂದಾಗಲಿ ಶುಕರಿ
ಂದಾಗಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿ ಇದ್ದರೂ ಬುದ್ಧಿಮಂತರಿಂದ ಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕ

ದ್ವಿ ಯಾನು ನೀತಿ ಇರುವವರಿನ ನನ್ನ ಸ್ವಲ್ಪ ನೂತನ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವರಿಭಾವಿತಿ ಆ ರಾಜಕುಮಾರನ ಚಿತ್ತಾನುಸಾರವಾಗಿ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಭಾಷೆಯಂತೆ, ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಬೆಳದಿಂಗಳಂತೆ, ಅತನ ಭಾಷೆಯು ಪಿಡಿದು ನಡೆಯುವದೆ ಅವೈಕ ಕಾರ್ಯವೆಂದು ಸಕಲ ಧರ್ಮ ಸಮತವಾಗಿ ನೂದಿದ ಸುಕನಯನ ನೂತನ ಕೇಳಿ ರಾಜಪುತ್ರಿಯು ಎಲೈ ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ಕೇಶ್ರೀವ್ರಜ್ಞನೆ! ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯವರಾಗಿ ಅಧ್ಯಾಪನರು, ಹಿತರಾದಂಥವರು, ಮಿತ್ರರಾದವರು, ಸ್ವಜನರಾದವರು, ಉಪಕಾರಿಗಳಾದವರು, ರೇತ ಕಾಲೋಪಯುಕ್ತಂಗಳನ್ನೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಿಳಿಯ ಪಡಿಸುವವರು ಯುಕ್ತನೇ ಸರಿ ಈಗ ನಿನ್ನಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಕರಮ ಹಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ತಿಳಿದವಳಾದ ಕಾರಣ ಅದೇಮೇಲೆಗೆ ನಡೆಯುವನೇ ಹೊರತು ಬೇರನಿರಿದರೆ ಕಳುಗ ರಾಜಪುತ್ರಿಯೇ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಹೇಳಿ, ಅಬಳಕೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯೇ ಕವಧಿ ರೂಪವಾಗಿರುವುದು, ಮತ್ತು, ಹೃತ್ತಿಯರೋಳ್ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಪರಾಪನೆಂಬುವುದು ಅತಿ ಸಿಕ್ಕಪ್ಪಂಗಳಾಗಿರುವುದು ಯಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತ ಲೀಲಾಕಂಕನಂ ಸಮ್ಪ್ರತಿಗೊಳಿಸುತ್ತ ಸಂತೋಷವಿಂದ ಇರುತ್ತಿರಬೇಕೆಂಬಲ್ಲಿ.

ಗರ್ವ್ಯ—ಕುಂಡಲಿಕೆಯು ಖಂಡವರಳು ಪುಂಡರೀಕ ಧವಾಲಂಡಲ ಪ್ರಮುಖ ನಿಖಿಲಸುರನರ ವರಿಭನೆ ವರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡಬಿಲ ಚಂದಮುಂಡೆ ನಿಖಂಡನ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡ ಮುಂಡಲಾಗದರ ಜುಜಾದಂಡ ವರಿಮುಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾ ಕುಖಾಹ್ನಿ ಮಿಹ್ನಣಪ್ರವರ್ದನಾನ ಭೂಮುಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯಪ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾವತ ಸರ್ವಾಶ್ರಯ ಸರ್ವಂಕಷ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕನಿತಾ ನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಣಧಾರೇಯ ಘಟಿಕಾ ಕತಗ್ರಂಥ ದಿನವಿನ ಪ್ರಬಂಧ ನಿಬಂಧನ ಧುರಂಧರ ತ್ರಿಭೂತನ ಪವಿತ್ರಾ ತ್ರೇಯಸ ಗೋತ್ರ ಆಶ್ವಲಾಯನಸೂತ್ರ ಸುಚರಿತ, ಚಾಮುರಾಜ ಮಹಾರಾಜಪುತ್ರನರಪತಿ ಬಿರುದನುಹೀತರ ಪುರನರಾಧೀಶ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರಾಜನಡೆಯರನರಿದ ರಸಿಕಜನಾಸಂದಕರನಾಗಿ ನಿರಚಿತನಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾವರಿಣಯವೆಂಬ ಕನನಿನ ಕೃತಿಯೋಳ್ ಸುಗುಧಮಹಾರಾಯನು ತುಲಸೀ-ಮಹಾತ್ಮ್ಯವೊಡಲಾದ ವಿಸ್ತು ಚಾರಿತ್ರನಂಕೇಳಿ ಆನಂದ

ಭರಿತನಾಗಿ ಕರಾಳನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನು ಸುಂಹರಿಶಿವೈರೋಮಯನವನು ಗೆ
ದ್ದು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟು ಸಭಾಮಂಟಪದೋಳು ದೇವ
ತಾ ನಮೂಹದೋಳು ಇಂದ್ರನು ಮೆರೆಯುವಂತೆ ರಾಜಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸು
ಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಶೋಭಿಸುತ್ತ ಸಿಂಹಾಸನದೋಳು ಕುಳಿತು ಲೀಲಾಕು
ಕದ ಚಾಟೂಕ್ತಿಗಳಂಕೇಳಿ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬ ಮೂವತ್ತೊಂ
ದನೇಅಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಂ ಮಹಾಶ್ರೀ ಶ್ರೀ * * * * *

ಮುವತ್ತೊಂದನೇ ಅಶ್ವಾಸ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

ಶ್ರೀರಸ್ತು.

ಮು ವೈ ತ್ತ ರ ಡ ನೇ ಯ ಆ ಶ್ವಾ ಸ ಪಾ ರಂ ಭ ೩.

ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡಿಕಾಂಬಾ ದೈನಮಃ

—೪೩೪—

ಅನುತರದಲ್ಲಿ ವರಮ ಚಾತುರ್ಯವುಳ್ಳ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಲೋ
ಕದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಸಾಧಕವಾದ ವಸ್ತುವು ಆಪೂರ್ವವಾಗಿರುವದು, ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ
ವಿಪ್ಲವಕರವಾದ ವಸ್ತುವು ಅನೇಕವಾಗಿರುವವು, ಕಾರ್ಯಸ್ಥನಾಗಿರುವವನು
ಕಾರ್ಯವಾಗುವವರಿಗೂ ತೃಣವನ್ನಾದರೂ ಕೂಡ ಪರ್ವತವಾಗಿ ತಿಳಿದು
ವೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಉಪೇಕ್ಷೆಯುಂ ಮಾಡದೆ ಇರಬೇಕು. ಶ್ರೇಯಸ್ಕರ
ವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹುವಿಘ್ನ ಉಂಟೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿರುವದರಿಂದ
ಈಗಕುಕವು ಸಕಲನಂ ತಿಳಿದು ಇಷ್ಟ ಶುಭಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿ
ರುವದರಿಂದ ಈಮರ್ಮಜ್ಞನಾದ ಶುಕನನ್ನು ಉಪಸರ್ಪಣಂಗೈಯುತ್ತಾ ಇ
ನ್ನು ಕೆಲವು ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ಗ್ರಹಿಸುವೆನೆಂದು ಶುಕವಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ
ಶುಕವೇ! ಈವರಿಗೆ ವೇಳಿದ್ದು ವಿಶದವಾಯ್ತು, ಈಗ ವೇಳಿದ ಮಹಾ ನಾ
ಯಕ ಗುಣಂಗಳೆ ಸ್ಮರೂಪವನ್ನು ಸಾಮುದ್ರಿಕಾಲಕ್ಷಣಂಗಳನ್ನು ನನಿಗೆ
ವಿವರಿಸಬೇಕೆಂದು ವೇಳಿದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯುಂಕುರಿತು ಅಲೀಲಾಕುಕ
ವು ವಿವರಿಸಿದ ಪರಿವೇನಂದರೆ:— ಎಲೈ ಸೌಭಾಗ್ಯವತಿಯಾದ ಸೌಗಂ
ಧಿಕಾ ದೇವಿಯೇ ! ಕೇಳು, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಾಂಧಾತ್ಮ ಮೊದಲಾದ ಮ
ಹಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಮಹಾ ಕುಲೀನತೆ, ಔಜ್ವಲ್ಯ, ಮಹಾಭಾಗ್ಯ,

ಉದಾರತ್ವ, ತೇಜಸ್ವಿತ್ವ, ಪೌಂಡಿನ್ಯ, ಪಾಂಡಿತ್ಯಧಾರ್ಮಿಕತ್ವ, ಮೊದಲಾದ
 ನೂತಾನಾಯೋಗಗುಣಗಳು ಈತನಲ್ಲಿರುವುದು. ಇನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯಿಕಾಲಕ್ಷ
 ಣವ್ಯಾಪ್ತಿಯಾದರೆ-ಅದಂ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರಮುಕ್ತಾಯಮಿಂದ ಬೇಳು
 ವೆನು, ಸಾವಧಾನವಾದ ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಸುಗುಣಗಳ
 ಉದಾಹರಣೆಗಳೆರಸುವಾದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ, ರಾಜ್ಯ, ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವೀವಿನರ
 ಲಕ್ಷಣ ವ್ರತಾಶಾಧನವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದನೆ. ಏಕಾಂಗೀಭೂತಾದ
 ಕುಮಾರಸಂಕುರಿತು ನಾರದರು ಪುರುಷಲಕ್ಷಣ ಪ್ರಬಕ್ಷಣಗಳನ್ನು
 ವಿನಯವಾಗಿ ಬೇಳವವರಿಯೇನೆಂದರೆ, ಮೊದಲು ಪುರುಷನಿಗೆ ಲಕ್ಷಣಬಳಿ
 ಸ್ಥಾನಗಳಂತಿಯುಜೇಕು, ಅದು ಅಂಗಾಲು, ಹೆಬ್ಬರಳು, ಕಡನೇಜ
 ರಳು, ಉಗರು, ಮೇಗಾಲು, ಹಿಮ್ಮಡಿ, ಪಾದಪಾಶ್ವ, ಕಣಕಾಲು,
 ಮೊಳಕಾಲು, ತೊಡೆ, ಸೊಂಟ, ನಿತಂಬ, ಸ್ಪಿಕ್, ವಸ್ತಿ, ಮನುಗ, ಕು
 ಕ್ಲ, ಜಘನ, ಕುಕ್ಷಿ, ಪಾಶ್ವ, ಉದರ, ಹೃದಯ, ಸ್ತನ, ಚೂಚುಕ,
 ಜಠ್ರ, ಹೆಕ್ಕತ್ತ, ವಾಣಿಕಟು, ಯರಡುಹಸ್ತ, ಯರಡುಮುಂಗೈ,
 ಯರಡುಅಂಗೈ, ಕೈಹೆಬ್ಬಟ್ಟು, ಬೆರಳುಗಳು, ಕೈಬುಗರು, ಕೈಕಾಟ,
 ಕಂಠ, ಗಡ್ಡೆ, ದನಡೆಗಳು, ಕೆನ್ನೆಗಳು, ಕೆಳಗಿನತುಟ, ಮೇಲಿನತುಟ, ನಾ
 ಲಿಗೆ, ಘುಟಿಕಾ, ತಾಲು, ನಾಸಿಕಾ, ನೇತ್ರ, ಹುಬ್ಬು, ಕಿವಿ, ಶಿರಸ್ಸು,
 ಲಲಾಟ, ಕೇಶಂಗಳೆಂಬುವುದು ಮೊದಲಾದ ಅರವತ್ತಾರುಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ
 ಯೂ, ಸಮುದಾನುಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಲಕ್ಷಣ ವೆನ್ನೆನಲು, ಲೇ
 ಖಾ, ಕಂಠ, ಚಕ್ರ, ಗಂಧಾ, ವಸ್ತ್ರ, ತ್ರಿಶೂಲ, ಡಮರುಗ, ಛತ್ರ, ಚಾ
 ಮರ, ವ್ಯಜನ, ಆಂದೋಳಕಾನ್ಮದಂಗ, ಕವಳೇವೃಕ್ಷ, ಮತ್ಸ್ಯ, ಮ
 ಕರ, ಮತ್ತಿ, ಸುಳಿ, ನರ್ಪ, ಕುಂಡಲ, ಧನುಸ್ಸು, ಕಂಠ, ಬಾಣ, ಕಾ
 ಕ, ಕುಕ್ಕುಟ, ಕಾಕೋಟ, ಮರಚಿ, ಶ್ವಾಸ, ಇವು ಮುಂತಾದ ಲೇ
 ಖಾಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಉತ್ತಮಾದವು ಪುರುಷ ಭೇದಂಗಳಂ ತಿಳಿಯುವುದು,
 ಪಾದಪು ವಿಶೇಷ ಬೆನರದೆ ಮೃದುವಾಗಿ ಪದ್ಮೋದರದಂತೆ ಇರುತ್ತ ನತ್ತಾ
 ದಬೆರಳುಗಳು ಮನೋಹರವಾದ ಪಾಶ್ವನಖ ಒಳ್ಳೆತಾದ ಹಿಮ್ಮಡಿಬಳಿ
 ಧ್ವಾನಿ ಮೇಲೆ ನರಗಳು ಕಾಣದೆ ಆಮೆಯ ಬೆನ್ನಿನಂತೆ ಉದ್ಭವಿ ಇದ್ದರೆ
 ಆಮನುಷ್ಯನು ಅರಸನಾಗುವನು, ಮತ್ತೆಂಪಾದದೋಳ ಮರಗು ಅಂಗಾ

ಉಗಳಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪುರೆಖೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತನಾಗುವನು, ಪಾದದಲ್ಲಿ
 ಚಕ್ರ ಪದ್ಮಗಳಿದ್ದರೆ ಗಜಾರೂಢನಾಗುವನು, ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕಾಲು
 ಮೈದುವಾಗಿರಬೇಕು, ಕಾಲಲ್ಲಿ ಧನುಸ್ಸಿನಂತೆ ರೇಖೆ ಮಂಡಲರೇಖೆ ಸಹ
 ಇದ್ದರೆಯಾನಾರೋಹಣ ಯೋಗ್ಯನಾಗುವನು, ಹಿಮ್ಮಡಿಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿ
 ಇದ್ದರೆ ಸೌಭಾಗ್ಯವಂತನಾಗುವನು, ಅಂಗಾಲಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿ ಯಿದ್ದರೆ ಕುಲ
 ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವದು, ಪಾದವ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಬಹುಸಂಚಾರವಂ
 ಮಾಡುವನು, ಇದು ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡತಕ್ಕ ಶುಭಲಕ್ಷಣಗಳು, ಇನ್ನು
 ಪಾದಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಶುಭ ಲಕ್ಷಣವೆನು ಪೇಳುವೆನು, ಕಾಲು ಕೂರ್ಪಾ
 ಕಾರವಾಗಿ ಅತಿ ಬಿಳುಪಾದ ಉಗುರುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಡೊಂಕಾಗಿ ಮೇ
 ಲೆ ನೆರಗಳು ಕಾಣುತ್ತ ನಣಕಲಾಗಿದ್ದರೆ ದುಃಖಿಯಾಗುವನು, ಚರಳು
 ಗಳು ಅತಿವಿರಳವಾಗಿ ಆಂಗಾಲಮಧ್ಯವು ನೆಲಾಸೋಕದೇ ಇದ್ದರೆ ಅತಿ
 ಕೋಪಿಯಾಗುವನು, ಪಾದಮೂಲದಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಆತಿಯೋಗಿಯಾಗು
 ವನು, ಈ ಪರಿಯೋಳ್ ಪಾದದೊಳಿರುವ ಅಶುಭಲಕ್ಷಣವಂ ತಿಳಿಯಬೇ
 ಕು; ಇನ್ನು ಉತ್ತಮಾಂಗುಳ ಲಕ್ಷಣಹ್ಯಾಗೆಯೆನಲು, ಚರಳುಗಳು ದ
 ಪ್ಪನಾಗಿಯೂ, ನೀಟವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ಧನಿಕನಾಗುವನು, ಕಾಲಲ್ಲಿ ಐ
 ದುಚರಳು ಸಮನಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಮಹಾ ಸೌಖ್ಯವಂತನಾಗುವನು, ಹೀಗಲ್ಲ
 ದೆ ಚರಳುಗಳು ಅತಿಕ್ಯುಶವಾಗಿಯೂ, ವಿಕಾರವಾಗಿಯೂ ಬಗ್ಗಿಕೊಂಡು
 ವಕ್ರವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ಅತಿ ದರಿದ್ರನಾಗುವನು, ನಖಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮ
 ವಾಗಿ, ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಕೆಂಪಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಭೂವತಿಯಾಗುವನು, ಹೀಗಲ್ಲದೆ
 ಪಾದವು ವಿಕಾರವಾಗಿ ಡೊಂಕಾಗಿ ಧಪ್ಪವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಅತಿ ದುಃಖಿಯಾ
 ಗುವನು, ಪಾದದೊಳಿರುವ ನಖ ಹಸುರಾಗಿದ್ದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದಿ ಮಹಾ
 ಪಾತಕವನ್ನು ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವನು, ಇನ್ನು ಜಾನುಕು
 ಭಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗಂದರೆ-ಮೊಳಕಾಲು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿಯೂ ರೋಮವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ
 ಯೂ ಬಟುವಾಗಿಯೂ ಆನೆನೊಂಡಲಿನಂತೆ ಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದರೆ ಸು
 ಖಿಯಾಗುವನು, ಸ್ಥೂಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಂಪತ್ತುಂಟು, ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಮೊಳಕಾ
 ಲು ಅತಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿಯೂ ಅತಿಸಂಣನಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ದರಿದ್ರನಾಗುವ
 ನು, ವಿಕಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ಕೋಪಿಯಾಗುವನು, ಜಾನುಮೂಲದಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿ ಇದ್ದ

ರೆ ಅನಿಷ್ಟ ಪುರುಷನಾಗುವನು; ಇನ್ನು ಉತ್ತಮವಾದ ಊರಾಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ-ತೊಡೆವಪುನಾಗಿ ಬಾಳೆಕಂಬಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿದ್ದರೆ ಆನೆಯನ್ನೇರುವನು. ಕೇಶಸಹಿತವಾಗಿದ್ದರೆ ಜಾತ್ಯಶ್ವ ರೂಢನಾಗುವನು, ತೊಡೆಯನ್ನು ನೈಫೋಳ್ ಮತ್ತಿಇದ್ದರೆ ಆಂದೋಳಕಾರೋಹಣಯೋಗ್ಯನಾಗುವನು, ಹೀಗಿರುವ ಕೃಶವಾದ ತೊಡೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ ದೇಹಕ್ಕಿಂತ ತೊಡೆನೂ ತ್ರ ಕಪ್ಪಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಧನದಿಂದಲೂ ವಾಹನದಿಂದಲೂ ಹೀಸನಾಗುವನು. ಉತ್ತಮ ಕಟಲಕ್ಷಣವೆಂದರೆ:— ಕಟವ್ರದೇಶ ವಿಶ್ವಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ಪುತ್ರವಂತ, ಧನವಂತ, ಅಶ್ವಾರೋಹಿಯಾದರೂ ಆಗುವನು, ಲಿಂಗಹಸ್ತವಾಗಿದ್ದರೆ ಸೌಭಾಗ್ಯಉಳ್ಳವನು, ಕೃಶವಾಗಿರಲು ಭೂಪತಿಯಾಗುವನು, ಅಲ್ಪವಾಗಲು ಧನವಂತ, ಸ್ಥೂಲಗ್ರಂಥಿಯಾಗಲು ಸುಖಿಯಾಗುವನು, ಮೃದು ವಾಗಿದ್ದರೆ ಚಾನುರಾದಿ ಚಿಪ್ಪು ಉಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಕುಕ್ಕುಟಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಾಗಭಸ್ವರ್ತವಾದರೆ ಬಹುಭೋಗಿಯಾಗಿ ಅಶ್ವಾರೋಹಣವುಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಅತಿವೀರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿದ್ದರೆ ದುಃಖಿ, ಮತ್ತಿ ಇರಲು ಅನಾಚಾರಿ ಉರ್ಧ್ವವಾಗಿದ್ದರೆ ಕೊಪಿ, ವಕ್ರವಾಗಲು ನಿರ್ಧನ, ವಾಮಭಾಗ ವಕ್ರದೋಳ್ ಸುತಾರ್ಥರಹಿತ, ಸರಗಳು ಜೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಪವ್ರಜೆ, ಇನ್ನು ಏಕಾಂಡವಾಗಿದ್ದರೆ ಮೃತ್ಯುಭಯವಿಲ್ಲ, ವಿಷಮವಾಗಿದ್ದರೆ ಸ್ತ್ರೀಪ್ರೀತಿ, ಸಮವಾಗಿದ್ದರೆ ಕ್ಷತಿಪಾಲ, ಲಂಬಿತವಾಗಿದ್ದರೆ ದೀರ್ಘಾಯಸ್ಸು, ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಏಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಯಾರಡುಬೀಜವಿರಲು ಅಲ್ಪಾಯಸ್ಸು, ಮತ್ತಿಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೇವಲ್ಲ, ಬತ್ತಿ ಕುಪ್ಪುವಾಗಿದ್ದರೆ ದರಿದ್ರ, ಇನ್ನು ಮಿಥುನ ಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ-ದೀರ್ಘವಾದರೆ ಅಲ್ಪಾಯಸ್ಸು, ಹ್ರಸ್ವವಾದರೆ ದೀರ್ಘಾಯಸ್ಸು, ಸಮವಾದರೆ ಅಶೀತ್ಯಾಯಸ್ಸು, ಬಹುವ್ರಮುಉಂಟು, ರೇತೋಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ ಕೆಂಪುಧಾತುಕೂಡಿ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ ಮಿಂಚುತ್ತಲಿದ್ದರೆ ಭೂಪತಿಯಾಗುವನು, ಮಧುಗಂಧವಾಗಿದ್ದರೆ ಧನಿಕನಾಗುವನು, ಮತ್ಸ್ಯಗಂಧವಾಗಿದ್ದರೆ ವ್ರಜಾವಂತ, ನೀರಲ್ಲಿತೇಲಿದರೆ ವಳ್ಳೇ ಪುತ್ರವಂತನಾಗುವನು, ಹೀಗಲ್ಲದೆ ದುರ್ಗಂಧವಾಗಿಯೂ ಹ್ರಾರಗಂಧ ಆಮಗಂಧವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ದರಿದ್ರನಾಗುವನು, ಜಲ ಲಕ್ಷಣ ಏಕಧಾರೆಯಾಗಿ ಬಲಗೂಡಿ ಮತ್ಸ್ಯಗಂಧ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ ವಳ್ಳೇದು, ಧನಿಕನಾಗುವನು, ಮತ್ತು ನೊರೆಯಾಗಿ ಧ್ವಸಿ

ಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರೆ ವ್ಯಥಿವೀಪತಿಯಾಗುವನು, ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಲೇಶವೃಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲದೆ ವಿಕಾರವರ್ಣವಾಗಿ ಯಡಗಡೆಗಾಗಿ ವೇಗವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ದರಿದ್ರನಾಗುವನು. ಗುಪ್ತಃಖುಬ್ಬಾಗಿ ಸಂಣವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಕಾಣದೆ ನೆಲತಗಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಸಂಪನ್ನನಾಗುವನು, ವಕ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ ರಾಜಮೋಗ, ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಅತಿ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಹಳ್ಳವಾಗಿ ಮುತ್ತಿಕೂಡಿ ನೆಲತಗಲತಲಿದ್ದರೆ ಮೇನಿದ್ದರೂ ದರಿದ್ರನಾಗುವನು, ಇನ್ನು ನಾಭಿಮೋಯಂದರೆ ಚಿಕ್ಕವಾಗಿ ಆಳವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ರಾಜಮೋಗ, ಕುಖವಂತೆಇದ್ದರೆ ಪುತ್ರನಂತ, ಮತ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಕುಟುಂಬಿಯಾಗಿರುವನು, ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಪೊಳ್ಳೆಯಾಗಿ ಧಪ್ಪನಾಗಿ ಕೀವು ರಕ್ತವು ಳ್ಳದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ ಅರಿವ್ವ, ಮತ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಪುತ್ರಹಾನಿ, ವಾರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ದರಿದ್ರನಾಗುವನು, ಉದರವು ಕಪ್ಪೆಯಹಾಗೆ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿಯೂ ಮೃದು ವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ಸಂಪನ್ನನಾಗುವನು, ಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನ ಭೋಜನೆ ಉಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಮೂರುರೆಪೆಯಿದ್ದರೆ ಆಯಸ್ಸು ಆರೋಗ್ಯ ಐಶ್ವರ್ಯಗಳುಂಟು, ಅಧಮೋದರಲಕ್ಷಣ-ಉದರಹಳ್ಳವಾಗಿ ಬತ್ತಿದ್ದರೆ ಹ್ರುತ್ತೀಡಿತನಾಗಿರುವನು, ಅತಿವಿಕಾಲವಾಗಿಯೂ ವಾರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾಚಕನಾಗುವನು, ಉರೋಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗಂದರೆ-ವಿಕಾಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಧನಿಕನಾಗಿಯೂ ಸುಖಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವನು, ಮತ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಸಂಪತ್ತು, ಉಬ್ಬಾಗಿದ್ದರೆ ಪುತ್ರನಂತನಾಗುವನು, ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಆನಕ್ಷಸ್ಸು ಚಿಕ್ಕವಾಗಿ ವಿಕಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ನಿರ್ಧನನಾಗುವನು, ಸ್ತನದಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಚ್ಚೆ ಇರಲು ಬಹುದಾಗಿ ಖಿಯಾಗುವನು, ಮಧ್ಯಸ್ತನವ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿ ಇರಲು ಶೋಕ ಉಂಟಾಗುವದು, ಉತ್ತಮಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ:— ಕಷ್ಟಗಳು ಆಳವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಂಪನ್ನನಾಗಿರುವನು, ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಉನ್ನತವಾಗಿದ್ದರೆ ದರಿದ್ರನಾಗುವನು, ಇನ್ನು ಬಾಹುಲಕ್ಷಣವೆಂತೆಂದರೆ- ತೋಳುಗಳು ಮೊಳಕಾಲು ಪರ್ಯಂತೆ ವಿದ್ದರೆ ಭೂಪತಿಯಾಗುವನು, ದಾತೃವಾಗುವನು, ಧರ್ಮಿಷ್ಠನಾಗುವನು, ಧನಿಕನಾಗುವನು ಬಹುಬರಟಾಗಿದ್ದರೆ ಕೀರ್ತಿಮಂತನಾಗುವನು, ಧಪ್ಪವಾಗಿಯೂ ಸಮವಾಗಿಯೂ ಆನೆನೊಂಡಲಿನೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಯೆರಡು ತೋಳೂ ನಮವಾಗಿದ್ದರೆ ರಾಜಸನ್ಮಾನಿಯಾಗುವನು, ಬಾಹುಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಛೇದಿಗಳಿದ್ದರೆ ಯಾತ್ರಾಫಲ ಬರುವದು, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಭೋಗಿ

ಇನ್ನು ಅಫನುಬಾಹು ಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗಂದರೆ— ತೋಳು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ
 ಸುಣನಾಗಿಯಾದ್ದರೆ ಸೇನಕನಾಗುವನು, ವಿಕಾರವಾಗಿ ಪಕ್ಕವಾಗಿ ಇದ್ದ
 ರೆ ಕಪ್ಪು ಪಡುವನು, ಇನ್ನು ಉತ್ತಮಾಸ್ತು ಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ— ಹಸ್ತಗಳು ಪ
 ದ್ಮಗಳಂತೆ ಮೃದುವಾಗಿ ಕೆಂಪಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಹೀನಕುಲವನಾದರೂ ಪ್ರ
 ಭುವಾಗುವನು, ಇನ್ನು ಸೂತ್ರದಿಂದ ಐದುಚರಳನ್ನು ನೀಟ ನೀಟವಾ
 ಗಿ ಅಳೆದು ಅದೇ ಸೂತ್ರವನ್ನು ವೊಳಕ್ಕೆ ಕೀಲಿಸಿದ ಕಿರುಚರಳನ ಮೂಲ
 ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಅಳವರೆ ಕಿರುಚರಳನ ಮೂಲಪ್ರವೇಶಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಶತಾ
 ಯಸ್ಸು ಉಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಸಮವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಮುಂಚು ನರಪ, ಕ
 ಡಮೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಮಧ್ಯಮಾಯಸ್ಸುಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಅದೇ ಸೂತ್ರವನ್ನು
 ಯಿಮ್ಮಡಿಶಿದರೆ ಬಾಹುಮೂಲದಿಂದ ಅಂಗುಷ್ಠಗ್ರಂಥ್ಯದ ತವಗಜೇಕು
 ಅದೇ ಸೂತ್ರವು ಯದೆಗೊತ್ತೆಲು ಸರಿಯಾಗಜೇಕು, ಅದೇ ಸೂತ್ರವು ಶಿರ
 ಸ್ಸಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಜೇಕು, ಹೀಗಿದ್ದರೆ ಮಹಾಪುರುಷ ಲಕ್ಷಣ, ದೀರ್ಘಾ
 ಯಸ್ಸು, ಅಂದೋಳಕಪಾಪ್ತಿ ಸಹ ಉಂಟಾಗುವದು, ಕಡಮೆಯಾದರೆ ಫಲ
 ವಿಲ್ಲ, ಕಿರುಚರಳು ಪವಿತ್ರದವರಳ ಗಿಣನ್ನು ತಿಕ್ರಮಿಸಿದರೆ ದೀರ್ಘಾಯ
 ಸ್ಸು, ಸಮವಾದರೆ ಯಂಭತ್ತು ನರಪ, ಅವಕ್ಕೆ ಕಡಮೆಯಾದರೆ ಯಪ್ಪ
 ತ್ತು ನರಪ ಬದುಕುವನು, ಸೂತ್ರದಿಂದ ಅಂಗುಷ್ಠವನ್ನು ಯರಡುಭಾ
 ರಿ ಅಳವರೆ ಅದು ಕಂಕಣ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಜೇಕು, ಕಂಕಣ ಸೂತ್ರ
 ವಂ ದ್ವಿಗುಣಿಸಿದರೆ ಕಂಠಸೂತ್ರ ಆಗಜೇಕು, ಹೀಗೆ ಇದ್ದರೆ ಮುಕ್ತಾದಿ ಸ
 ಕಲ ಹಾರಂಗಳು ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವು ಆರೋಗ್ಯವು ಲ್ಲ ಮಹಾಪುರು
 ಷ ನಾಗುವನು, ಕಿರುಚರಳನ ಕೆಳಭಾಗದಿಂದ ತರ್ಜನೀಪರ್ಯಂತವು ಅವಿ
 ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಒಂದು ರೇಖೆ ನೇರವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ದೀರ್ಘಾಯಸ್ಸು, ಮಧ್ಯ
 ಮಾಂಗುಳ ಪರ್ಯಂತವಿದ್ದರೆ ಯಂಭತ್ತು ನರಪ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಡಮೆಯಾದರೆ
 ಮಧ್ಯಮಾಯಸ್ಸು ಉಂಟಾಗುವದು, ಕಾರ್ಯಗಳಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಹಸ್ತ
 ಮೃದುವಾಗಿದ್ದರೆ ಸುಖಭೋಗಿಯಾಗುವನು, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ಸ್ಯರೇಖೆ
 ಇದ್ದರೆ ಲಕ್ಷಧನ ಉಂಟಾಗುವದು, ಮಕರವಿದ್ದರೆ ಸಹಸ್ರಪ್ರದನಾಗುವ
 ನು, ಪದ್ಮರೇಖೆ ಇರಲು ಕೋಟ್ಯಂತರಧನ ಉಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಕಂಬ,
 ಅಂಕುಶ, ಕುಂಡಲ, ಚಕ್ರ ಇವುಗಳಿದ್ದರೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ಉಳ್ಳ ಮಹಾಪುರು

ಸಿಂಹಾಸನಸ್ಥ ನಾಗುವನು, ಅಂಗುವು ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೂ ಮೆಲ್ಲದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಾಶವಾದ ಯಾವರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನ ಭೋಜನಉಳ್ಳವನಾಗಿ ಸುಖವಾಗುವನು, ವಸ್ತ್ರವಿಗಳುಂಟಾಗುವವು, ಇನ್ನೆ ಕಿರುಪರೇನ ಕೆಳಗೆ ಯರಡುರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ಯರಡುಕಳತ್ರ ವೊಂದುರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ನೊಂದೇಕಳ ತ್ರವಾಗುವನು, ಅಧಿಕರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ಅಧಿಕಕಳತ್ರವಾಗುವನು, ಅಥವಾ ವರ ಸ್ತ್ರೀಸಂಚಾರ ಪ್ರಭುಮುಕ್ತ ಪ್ರಜೆ ಆಗುವನು, ಮತ್ತಿ ಕುಂಡಲ ಪದ್ಮಹಸ್ತ ದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಕತಸ್ತ್ರೀಭೋಗಿಯಾಗುವನು, ಅಂಗುವು ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಯಾವರೇಖೆ ಯರಡು ಮೂರು ಇದ್ದರೆ ಕೃಷ್ಣಾಧಿಧನಧಾನ್ಯ ಉಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಮಣಿಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ಯಜ್ಞಾದಿ ಕುಂಕಣವಾದ ವಾಗುವನು, ಮಣಿಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಅಂಗೈನರಿಗೆ ಮೂರುರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ಮೂರು ರಾಜ್ಯವಾಸ್ತವ್ಯ ಉಂಟಾಗುವನು, ಅಥವಾ ಮೂರು ಶಾಸ್ತ್ರವಾಗಲೀ ಬರುವನು, ಮೂರು ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳಾಗಲೀ ಆಗುವರು, ಮೂರು ಮಂದಿ ಭ್ರಾತೃಗಳಾದರೂ ಉಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಮಣಿಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಬಂದರೇಖೆ ತರ್ಪಣಿನಿವರಿಗೂ ಬಂದರೆ ಲವಿದರೆ ಕೈತುಂಬಾಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವನು ಬಹುಸಂಪಾದನೆ ಉಳ್ಳವನಾಗುವನು, ದ್ವಿಕಳತ್ರರೇಖೆಯಿಡನೆ ಬುಜುವಕ್ರವಾದ ರೇಖಾಂತರ ಸಂಭಂಧವಿದ್ದರೆ ಅನೇಕ ಕಳತ್ರ ಅನೇಕ ಜಾರಸ್ತ್ರೀ ಅನೇಕಸ್ತ್ರೀ ಭೋಗವೂ ಉಂಟಾಗುವನು, ಯರಡು ಕೈಗಳಿಗೂ ಉರ್ಧ್ವರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ದತ್ತನಾಗಿ ಯೂ ಧನಿಕನಾಗಿಯೂ ಇರುವನು, ಒಂದುಪುತ್ರರು ಛತ್ರ ಚಾಮರ ಮೊದಲಾದ ಯೋಗವುಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಹೆಬ್ಬೆರಳ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಭ್ರಾತೃರೇಖೆಯು ಕನಿಷ್ಠ ಕಾಮೂಲದಲ್ಲಿ ಭಾರ್ಯರೇಖೆ ಭೋಗಿನೇರೇಖೆ ಅಲ್ಲೇ ಪುತ್ರರೇಖೆ ಕೂಡಾ ಇರುವನು, ಕುಂಕಣ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲವಾದ ಮೆಚ್ಚೆ ಇದ್ದರೆ ವೀರಕುಂಕಣ, ಸಹಸ್ರಾದಿಕಾರಿಯಾಗಿರುವನು, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪದ್ಮ, ಮಕರ, ವರಹ, ತ್ರಿಶೂಲ, ವೈಷ್ಣವ, ಚಾಮರ, ಕಲಶ, ಅಂದೋಳಕಗಳ ರೇಖೆಗಳಿದ್ದರೆ ದ್ವೀಪಾಂತರಾಧಿಪತಿನಾಗುವನು, ಮುಸಲರೇಖೆ ಗೋಪುಷ್ಪರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ಸೇನಾಧಿಪತಿ ಯಾಗುವನು, ಸರ್ವ ಸ್ನಸ್ತಿಕರೇಖೆ ಇರಲು ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗುವನು, ಅಂಗುವಾದಿಯಲ್ಲೂ ಮಧ್ಯವಾದಿಯಲ್ಲೂ ರೇಖೆ ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿರಲು ಕ್ರತುವುಳ್ಳವನಾಚಾರಿ ಸತ್ಯವಾದಿ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನು ದೇವ

ತಾಭಕ್ಕೆ ಯುಳ್ಳವನಾಗುವನು, ವೀಣಾರೇಖೆ ತುಲಾರೇಖೆ ಅಮೃತಕಲಶಕಗಳು ಇರಲು ಅವೃತಹಸ್ತವುಳ್ಳವನು, ಲೇಖನಾದಿ ಕುಶಲನು, ವ್ಯಾಪಾರ ಲೆಖ್ನು ಗಣಿತವುಳ್ಳವನು ರಸಿಕನಾಗಿರುವನು, ಧನುರ್ಬಾಣರೇಖೆಗಳಿದ್ದರೆ ಯಲ್ಲಿ ಹೋವನು ಜಮಿಸುವನು, ಮಣಿಬಂಧದಲ್ಲಿ ಜೇಮರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ಬಹು ಭೂಷಿತನಾಗುವನು, ಶಕಟರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ಮಹಾರಾಜಕನಾಗುವನು, ಹಲರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ಬಹುಗ್ರಾಹಿ ಭವನು ಮನೆ ಉಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಯಿನ್ನು ದುಸ್ತಹಸ್ತಲಕ್ಷಣ ವೇನಂದರೆ:- ಅಂಗುಷ್ಠದಲ್ಲಿ ಯವರೇಖೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕವನ್ನು ಭೋಜನಿಯಾಗುವನು, ಮಣಿಬಂಧದಲ್ಲಿ ಊರ್ದ್ವರೇಖೆ ಅರತೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯರಾಜನಾಗುವನು, ಒಹುರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ಬಹುಕ್ಷೇಪಿಯಾಗುವನು. ಅಬ್ಬರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ನಿರ್ದನನಂ ಮಾಡುವನು. ಯವೆಗಳು ಕಣ್ವಾಗಿದ್ದರೆ ಲೋಭಿಯಾಗುವನು, ಅನಾಚಾರಿ, ವಿರಕ್ತನಾಗುವನು, ಕಾರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರು ಶೈಕಲಿವಾಗಿದ್ದರೆ ಒಹು ಕಷ್ಟವಡುವನು, ದುರ್ದೈವನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವನು. ಆಯಸ್ಸುರೇಖೆ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಪಾಯಸ್ಸು, ಬುಣವು, ಗ್ರಾಮೈಕರಾತ್ರವಾಸವು, ದೇಶವ್ರಂಶವು ಉಂಟಾಗಿ ನೀಚಸೇವಕನಾಗುವನು. ಮಣಿಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಂಕಲಿತರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ಕೋಪಿಯಾಗಿ ದರಿದ್ರನಾಗುವನು, ಮತ್ತೆ ಕಾಗೆ, ಬಂಟಿ, ಹದ್ದು, ಹುಲಿ, ಬಕ, ಪೋತಿ, ಕಪಿ, ಶ್ವಾನಗಳ ರೇಖೆಗಳುಇದ್ದರೆ ಪ್ರಾಂಜೊಂದಾಗಿ ರೇಖೆಸೆಚ್ಚಿದಮೇರಿಗೆ ಕಸ್ತ ಪೂಜೆಚ್ಚಿ ಶ್ರಮವಡುವನು. ಆಯುರೇಖೆಯಲ್ಲಿಕವಲು ಒಡೆದು ಕೊನೆ ಕೊನೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಜಲಗಂಡ, ರೋಗಗಂಡ, ಸರ್ಪಗಂಡ, ಅಗ್ನಿಗಂಡ, ವೃಕ್ಷಗಂಡ, ಮೃಗಗಂಡ, ಆಯುಧಗಂಡ, ಮುಂತಾದ್ದು ಉಂಟಾಗುವದು. ಈ ಶಾಖಾರೇಖೆಯು ಊರ್ದ್ವಸ್ಥವನು ಖವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಗಂಡವರಿಹಾರ ಅರ್ಥೋನ್ನತವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಗಂಡತಪ್ಪುವು. ಹಸ್ತಾಂಗುಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮಾಂಗುಳಿ ಲಕ್ಷಣ ವೇನಂದರೆ:- ಅಂಗುಳಿ ಹ್ರಸ್ವವಾಗಿ ಸರಳವಾಗಿ ಯಿದ್ದರೆ ಧನಿಕನಾಗುವನು. ಸಮಾಂಗುಳಿಯಾದರೆ ಧನಿಕನು. ಚರಳು ಕೊನೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಂಖ ಚಕ್ರ ಪದ್ಮಾಂಕುಶ ರೇಖೆಗಳು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಭೂಪತಿಯಾಗುವನು. ಪೊಂದೆಡೆ ಇದ್ದರೆ ರಾಜಸನ್ಮಾನಿಯಾಗುವನು. ಚರಳುಗಳು ದಪ್ಪವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ತಪ

ಸ್ವಿಯಾಗುವನು. ಯಲ್ಲಾ ಲಕ್ಷಣವು ಇದ್ದರೆ ಜಗತ್ಪ್ರಜ್ಞನಾಗುವನು. ಅ
 ಧಮಾಂಗುಳಿ ಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ:—ಅತಿದೀರ್ಘವಾದರೂ ಅತಿಹ್ರಸ್ವವಾ
 ದರೂ ದರಿದ್ರನಾಗುವನು. ಬೆರಳುಗಳು ನೊಟಾಗಿ ವಕ್ರವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ
 ದುಃಖಿ ಸಾಗುವನು. ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಸ್ಥೂಲಾಧಿಕವಾಗಿಇದ್ದರೆ ರೋಗಿಯಾ
 ಗುವನು, ಅಪಸವ್ಯವಾದ ಶಯಾದಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ನಿಂದಿತನಾಗುವನು. ಇ
 ನ್ನು ಉತ್ತಮಲಕ್ಷಣವುಳ್ಳ ಸಖ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ:—ಉಗರು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾ
 ಗಿಕೆಂಪಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಪುಣ್ಯವಂತ ನಾಗುವನು. ನಯವಾಗಿ ಬಟುವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ
 ಬಹು ಭೂವಣಂಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತನಾಗುವನು. ಬೆಳವಳಿಕೆಯಾಗಿ ಚೆಳ್ಳು
 ಗುರಾಗಿ ಉನ್ನತವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಭೂಪತಿಯಾಗುವನು. ಇನ್ನು ದುರ್ಗುಣವು
 ಳ್ಳ ಸಖ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ:—ದಪ್ಪವಾಗಿ ವಿವರಣವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ದುಃಖಿಸಾಗು
 ವನು. ಬೆಳೆಯದೆ ಕೊರಟು ಬಿದ್ದು ಹ್ರಸ್ವವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ದರಿದ್ರನಾಗುವನು.
 ತರಿಯಾಗಿ, ಶಿವುರಾಗಿ, ಹಸರಾಗಿ, ಇದ್ದರೆ ಪಾಪಿಷ್ಠನಾಗುವನು. ಇನ್ನು
 ಕಂಠ ಲಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ:—ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಭೂವಣರೇಖೆ ಪ್ರ
 ಕಾಶವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಅನ್ನದಾತೃ ಆಗುವನು. ಸ್ಥೂಲದ್ವನಿವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಬ
 ಲಭಾಗವತಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾ ಬಿಳುಪಾಗಿದ್ದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾಂಡಿತ್ಯಉಂಟಾ
 ಗುವೆದು, ಆಭರಣಗಳು ಉಳ್ಳವನಾಗುವನು. ಕತ್ತು ಉರುಟಾಗಿ ನಯ
 ವಾಗಿ ಯಿದ್ದರೆ ವಿದ್ಯಾವಂತನಾಗುವನು. ತುಂಬುಕತ್ತಾಗಿ ಕುಸಕನಾಗಿ
 ಇದ್ದರೆ ಧನಿಕನಾಗುವನು. ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಲ್ಲವುಳ್ಳ ಕೊರಲು ನಾಲ್ಕು
 ಅಂಗುಲವುದ್ದವು ಮೂರುರೇಖೆವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಭೂಪತಿಯಾಗುವನು
 ಸ್ಥೂಲಕಂಠನಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಕೂರನಾಗುವನು. ಕೋಳಿ ಕತ್ತಿನಂತೆ ಕಂಠ
 ವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಯಿದ್ದರೆ ಬಹು ಪುತ್ರವಂತನಾಗುವನು. ಅಧಮಲಕ್ಷಣ ಕಂ
 ಠ ಹ್ಯಾಗೆನಲು:—ಅತಿಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಬತ್ತಿಇದ್ದರೆ, ಕರಲದ್ವನಿ ಯಿದ್ದರೂ
 ಅನಿಷ್ಟ, ವಕ್ರ ಕಂಠವಾಗಿದ್ದರು ನಂಟೆಯಂತೆ ಕತ್ತು ಇದ್ದರೂ ಕೋಪಿ
 ಯಾಗುವನು, ಕೊರಳಿನ ಮೂಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿಇದ್ದರೆ ನಿಷ್ಕೂರಿಯಾ
 ಗುವನು, ಸಪುಂಸಕನಾಗುವನು, ಇನ್ನು ಉತ್ತಮ ಸ್ಕಂಧಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗೆ
 ದರೆ:—ಸ್ಕಂಧವೆಂಬ ಹೆಗಲು ಧಪ್ಪವಾಗಿ ರಕ್ತಪುಷ್ಪಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಶ್ರೀ
 ಮಂತನಾಗುವನು, ಉಬ್ಬಿಕೊಂಡು ತುಂಬಾಗಿದ್ದರೆ ದೀರ್ಘಾಯಸ್ಸುಳ್ಳವ

ನುಗುಣನು, ವೈದ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಪುಣ್ಯವಂತನಾಗುವನು, ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಮೇಳು
 ಕೃಶವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇದ್ದರೆ ಪಶ್ಚೇದ್ಯ, ಕಠಿಣವಾಗಿವಣಕಲಾಗಿದ್ದರೆ ಮೂರೇ
 ಪೊರುವನಾಗುವನು, ಇನ್ನು ಹುಬ್ಬುಕಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ:- ಚೂರುಕವು, ವಿ
 ಶಾಲತಾಗಿ ಕುಂಭ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ ನೆ ಬಿಯಾಗುವನು, ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ ಕನಕಮಂ
 ತೆ ಮೇಳವಾಗಿದ್ದರೆ ಧನಿಕನಾಗುವನು, ಒಟುವಾಗಿ ರೋಮ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ
 ದ್ದರೆ ಪುಣ್ಯವಂತನಾಗುವನು, ಹೀಗಿಲ್ಲದೆ ಒಂಚುಕಕಿರದಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರವೆತ್ತ
 ವಾಗಿದ್ದರೆ ಮುಖಿಯಾಗುವನು, ದರವ್ರವಾಗುವನು, ವಿಕಾರವಾಗಿ ಕುಂಭ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ
 ಕೆ ದರವ್ರ, ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಇದ್ದರೆ ಅಸುತ ನಾಗುವನು, ಇನ್ನು ಉತ್ತಮತಾ
 ಲು ಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ:- ರಕ್ತ ತಾಲುಮಾಡರೆ ಭೋಗಿ, ಬಿಣ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ ನ
 ರಿಸುದ್ದ, ಕೂಸ ತಾಲುಮಾಡರೆ ಸುಖಿ, ತಂಪು ರಕ್ತವಿದ್ದರೆ ರಾಯನಾಗುವ
 ನು, ಅಧಮತಾಲು ಲಕ್ಷಣ ಹವ್ಯಾಗುವರೆ:- ಕೃಷ್ಣತಾಲುಮಾಡರೆ ಮಗಿಖಿ
 ಅತಿ ಶ್ವೇತತಾಲುಮಾಡರೆ ನಿರ್ಘನ, ತುಕ್ಕು ತಾಲುಮಾಡರೆ ರೋಗಿ, ಇನ್ನು
 ಉತ್ತಮನಾಸಿಕ ಹ್ಯಾಗೆ ಕರುವೆಂದರೆ:- ದೇಹವಾಗಿ ಶುಕ್ಲವಾಗಿ ಇ
 ದ್ದರೆ ವೇದಾರ್ಥಯಸ್ಸು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗುವನು, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಬ್ಬಿದ್ದರೆ ಧರ್ಮ
 ಕೀರ್ತಿವಂತ, ನಶಿಕವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಿಡುವಾಗಿದ್ದರೆ ಸತ್ಯವಾದಿ; ಸಂಸಿ
 ಗೆಹವಿನಿಸಂತೆಯೂ, ಮುಳ್ಳಿನದೂವೆನಿಸಂತೆಯೂ ನಾಸಿಕವಿದ್ದರೆ ಸಮ್ರಾಜ್ಯ
 ಸುಖಿಯಾಗುವನು, ನಾಸಿಕದಾದ ಪದ್ಮಗಂಧವು ಸುಗಂಧವು ಮೇರಲು ಬಂ
 ದರೆ ಭೂಪತಿಯಾಗುವನು, ಇನ್ನು ಅಧಮನಾಸಿಕಾ ಲಕ್ಷಣ:- ನಾಸಿಕ
 ವು ಬಲಗಡೆವಾರೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಕ್ರೂರನಾಗುವನು, ಯೆಡಗಡೆ ವಕ್ರವಾ
 ಗಿದ್ದರೆ ಚೋರನಾಗುವನು, ಕೇಶವುಳ್ಳ ನಾಸಿಕವಾದರೆ ದರಿದ್ರ, ಮೂಗಿನ
 ತುದಿಯೆಲ್ಲಿ ಹಾರಡು ಪಕ್ಷವಿದ್ದರೆ ದರಿದ್ರ, ವಳಗಿನಿಂದ ಮೂರ್ಘಂಧಬಂದರೆ
 ಅಸಮ್ರಾಜ್ಯ; ಇನ್ನು ಉತ್ತಮ ನೇತ್ರಗಳು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ:- ಪದ್ಮಪತ್ರಾಕಾರ
 ವಾದರೆ ಸತ್ಪುರುಷನಾಗಿವಾತ್ಯವಾಗುವನು, ಕೆಂಪಾದನೇತ್ರಗಳಿದ್ದರೆ ಐ
 ಶ್ವರೈವ್ಯವು, ಮಧುವರ್ಮವಾಗಿ ಪಿಂಗಾಕ್ಷವಾದರೆ ಭೂಪತಿಯಾಗುವನು, ಅ
 ನೇಕಂಟನೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಠುಇದ್ದರೆ ಸೇನಾಪತಿಯಾಗುವನು, ಗಂಭೀ
 ರನೆತ್ತರಾಗಿದ್ದರೆ ಧನಿಕನಾಗುವನು, ಸ್ಥೂಲಾಕ್ಷವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಂತ್ರಿಯಾ
 ಗುವನು, ಕಾಡಿಗ್ಗಂಟವನನಾದರೆ ಪುಣ್ಯವಂತ, ಕನ್ನೆದಲಿಗೆ ನನಗನವಂತ

೧) ಕಂಠುಗಳಿದ್ದರೆ ವಿವಾಂಸನಾಗುವನು, ಸನಿಹಿತ ಕಂಠಿಸಂತೆ ಕಂಠು ಉಳ್ಳವನಾದರೆ ಅತಿಶೂರನಾಗುವನು, ಕೋನಗಂಠು ಕೊಪಾಗಿರುವ ಶುಭ್ರವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ಚತುಶ್ಚಾಸ್ತ್ರವಂಡಿತನಾಗುವನು, ಕಂಠುಮತ್ಸರ್ಯಕಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ಪುತ್ರಪ್ರಾಪ್ತಾದಿ ಸುಪ್ರಶಸ್ತವಾಗುವನು, ಕಿವಿನಿರಗೂ ಮಿಘಾವಾಗಿಯು ಹುಲ್ಲೇಕಂಠಿನೇವ ವಾದಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಠುಇದ್ದರೆ ಆತಿಭೋಗಿಯಾಗುವನು, ನೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಳವು ಇದ್ದರೆ ಸೌಭಾಗ್ಯವುಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಅಥವಾ ನೇತ್ರಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗಂದರೆ-ಕೊಕ್ಕರೇ ಕಂಠಿಸಂತೆಯೂ ನಾಯಿನಕಂಠಿಸಂತೆಯೂ ಸಿಂಹವಕಂಠಿನಹಾಗೂ ಇದ್ದರೆ ಅತಿಶಸ್ತ್ರನಾಗಿ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಬೀಳುವನು, ಬೆಕ್ಕಿನ ಕಂಠಿನಹಾಗಿದ್ದರೆ ಆತಿಶಯಿಯಾಗುವನು, ಜಾತಿಭ್ರಷ್ಟನಾಗಿ ನೀಚಜಾತಿಯು ಕೇರುವನು, ಕಂಠು ಹ್ಯಾವ ಕಣ್ಣು ಆದರೆ ದರಿದ್ರನಾಗುವನು, ಕಂಠಿನಲ್ಲಿ ನೀರುಸುರಿಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರೆ ಬಹು ದುಃಖಿಯಾಗುವನು, ದುಲಿನಾಕ್ಷನಾದರೆ ದರಿದ್ರನಾಗುವನು ಕೋಳಿಯಂತೆ ಕಂಠುಗಳಿದ್ದರೆ ದುಃಖಿಯಾಗುವನು, ಉರಿಗಂಠಾಗಿಯೂ ಕಲ್ಮಷದ ಕಂಠಾಗಿಯೂ ಆಡಿನಕಂಠಿನಹಾಗೂ ಕಂಠಿದ್ದರೆ ಜನ್ಮಾದಿಯಾಗಿ ಮರಣಾಂತವು ವ್ಯಾಧಿ ಉಂಟಾಗುವದು. ಇನ್ನು ಉತ್ತಮಕರ್ಣಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗಂದರೆ:- ಕಂಠದಂತೆ ಕಿವಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಭೇಷಿತಿಯಾಗುವನು, ಕೆಪ್ಪಿಮೇಲೆಕೂದಲು ಇದ್ದರೆ ಕತಾಯಸ್ಕಂಟಾಗುವನು, ಕಿವಿದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದರೆ ಧನಿಕನಾಗುವನು, ಕಿವಿನೊರದಂತೆಯಿದ್ದರೆ ಮಹಾಬಳ್ಳಿಯ ಧನಿಕನಾಗುವನು, ಭೋಗವಂತನಾಗುವನು, ಕಿವಿ ಚೊಟ್ಟಾಗಿ ಯಿದ್ದರೆ ಪುತ್ರವಂತನಾಗುವನು, ಕಿವಿ ಮೃದುವಾಗಿ ಕೊಪಾಗಿ ಮಾಂಸವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಕರ್ಣಭರಣವುಂಟಾಗುವದು, ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿಇದ್ದರೆ ಮಜ್ಜಾ ನಿಗಳನಾಡಿಸತ್ಯಮಾರ್ಗಸುಖಾನಿಯಾಗುವನು. ಇನ್ನು ಅಥವಾಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗಂದರೆ:- ಕುಷ್ಠಕರ್ಣವಾದರೆ ದರಿದ್ರನಾಗುವನು, ಚಿಕ್ಕದಾಗಿಯೂ ಕಪ್ಪಾಗಿರುವ ಮಿಲೀಕಿವಿಗಳಂತೆಯಿದ್ದರೂ ಬಹುದುಃಖಿತನಾಗುವನು, ಕಪೀಕಿವಿಯಂತೆ ಕಿವಿಯಿದ್ದರೆ ಬಹು ಕಾಮಿಯಾಗುವನು, ಬಹುದುರ್ಜನನಾಗುವನು, ಆಡಿನ ಕರ್ಣದಂತೆಯೂ ಕಂಬದಂತೆಯೂ ಕಿವಿಯಿದ್ದರೆ ಕುವಲ್ಮೋಗಿಯಾಗುವನು. ಇನ್ನು ಉತ್ತಮವಾದ ಹುಬ್ಬುಗಳ ಲಕ್ಷಣ ವೇನೆಂದರೆ:-

ಮನ್ಯವಶ್ಚ ರೋಮಮ್ನಿದೇ ಧನುಸ್ಸಿನಂತೆ ಭೀರ್ವಾಹಿ ಬಾಗಿ ಕಪ್ಪು ಕೂದ
 ಖಣಿ ಮಡಗಡೆಗಲುನ್ನ ತರೋಮವಾಗಿದ್ದರೆ ಭಾಗ್ಯವಂತನಾಗುವನು, ಹೀ
 ಗಿಲ್ಲದೆ ಭ್ರಾತೃಮಧ್ಯವಿಲ್ಲಿರೋಮವಿದ್ದರೆ ಸೆಳೆಯಲ್ಲ. ದಂತಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗಂದರೆ
 ದಂತಗಳು ಮೊಲ್ಲವೊಗ್ಗಿ ಸಂದೆಯಿದ್ದರೆ ಸುಖಿಯಾಗುವನು. ಗೋಕ್ಷೀರ
 ಮರ್ಣವಾಗಿ ಮೂವತ್ತೆರಡು ದಂತಗಳಿದ್ದರೆ ಭೂವತಿಯಾಗುವನು, ಮೂ
 ವತ್ತೊಂದಿದ್ದರೆ ಮಂತ್ರಿಯಾಗುವನು, ಮೂವತ್ತಿದ್ದರೆ ಚತುಶ್ಯಾಸ್ತ್ರ
 ಮಂಡಿತನಾಗುವನು, ದಂತಗಳು ಸಂಣನಾಗಿ ಕೂಡಿದ್ದರೆ ಮಹಾ ಭೋಗಿ
 ಯಾಗುವನು, ನಿರ್ಮಲವಾಗಿದ್ದರೆ ತೇಜಸ್ವಿಯಾಗುವನು, ಕೆಂಪಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು
 ವಾಗಿದ್ದರೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕರವಾಗಿರುವನು, ಅತಿಶ್ವೇತವಾಗಿದ್ದರೆ ಯೋಗಿಯಾಗು
 ವನು, ಕೊಂಚ ವಕ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಹಾ ಯೋಗವುಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಸ್ನೇಹ
 ಹಯುಕ್ತಗಳಾಗಿ ದಾಳುಬೇಬೀಜದಂತೆ ಕೆಂಪಾಗಿದ್ದರೆ ಲಕ್ಷಸಂಖ್ಯಾಕ
 ದ್ರವ್ಯವುಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಕೃತದಂತನಾದರೆ ಭೋಗಿಯಾಗುವನು, ಸ್ನೇಹ
 ಯುಕ್ತದಂತನಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಭೋಜನವಂ ಮಾಡುವನು. ಅಧಮದಂತ ಲ
 ಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗಂದರೆ:—ಕರಡಿಯದಂತದಂತೆ ಇದ್ದರೆ ಕ್ಷುಪ್ತೀಡಿತನಾಗುವ
 ನು, ಮೂವತ್ತು ದಂತಗಳಿಗೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ದರಿವ್ರನಾಗುವನು, ಹೊಂ
 ಬಂಣವಾಗಿಯೂ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿಯೂ ದೀರ್ಘವಾಗಿಯೂ ಕವ್ವೇಚಿಪ್ಪಿನಹಾ
 ಗೆಯೂ ದೂರವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ವ್ಯಾಧಿಪೀಡಿತನಾಗಿ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ದುಃಖಗ
 ಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವನು, ಕೆಳಗಣಸಾಲು ಜೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತೃ ಭಾ
 ತುಕನಾಗುವನು, ಏವ್ರದಂತನಾದರೆ ದರಿವ್ರ, ಅಧಿಕದಂತವಾದರೂದರಿವ್ರ,
 ವಳ್ಳೇಹಲ್ಲಾಗಿ ಅವ್ರಕಾಶವಾದರೆ ನಿರ್ದಿವ್ರಮಾಂಸಚೇದರೆ ಅರಿಷ್ಟ, ದಂತ
 ಹೊರಗೆ ಬಂದರೆ ಯರತು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷುದ್ರದಂತಗಳು ಹುಟ್ಟಿದರೂ
 ಜಾರ ಬೋರ ದರಿವ್ರ ಮಾತೃ ಭಾತಕನಾಗುವನು. ಇನ್ನು ಅಧರಲಕ್ಷಣ
 ಹ್ಯಾಗಂದರೆ:—ತುಟಕೆಂಪಾಗಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆದು, ಕಪ್ಪುನರಣ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಕು
 ವ್ಯರೋಗಿ ಆಗುವನು, ಉನ್ನತವಾಗಿದ್ದರೆ ದರಿವ್ರನಾಗುವನು, ಗರ್ವಭೋಜ್ಯ
 ವಾಗಿದ್ದರೆ ಅರಿಷ್ಟ ಉಂಟಾಗುವದು, ಇನ್ನು ಜಿಹ್ವಲಕ್ಷಣಹ್ಯಾಗಂದರೆ ನಾಲಿ
 ಗೆ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದರೆ ವಿವ್ರಾಂಸನಾಗುವನು, ಸುವೃತ್ತಿಗೆಯಂತೆ ಮೃದುವಾಗಿ
 ಕೆಂಪಾಗಿದ್ದರೆ ಮೃದುಭಾಷೆಗಳುಳ್ಳವನಾಗಿ ಧನಿಕನಾಗುವನು, ತುದಿಯಲ್ಲಿ

ವಿಭಾಗವಾಗಿದ್ದರೆ ಕತ್ತಾಯಸ್ಸುಳ್ಳವರಾಗುವರು. ಅಥವಾ ಜಿಹ್ವೆ ಹ್ಯಾಗಂದರೆ ನಾಲಿಗೆಧಪ್ಪವಾಗಿದ್ದರೆ ಅನುಗಲಕರ ಮೂಧವಾಗುವನು, ಬಿಸುಪಾಗಿದ್ದರೆ ಅನಾಹಾರಉಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಸದಾಸುಂಡಿವ ನಾಲಿಗೆ ಉಂಟಾದರೆ ಕೃಷಣವಾಗುವನು, ಯಶ್ವರನ್ನು ಹೈಯುವನು, ತುಕ್ಕುವಾದ ವಾತನಾಡುವನು, ಕರೀರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ಮರ್ಘಾಪ್ಪೆಯನ್ನಾಡುವನು. ಇನ್ನು ಲಲಾಟ ಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ.— ಹಣೆಮೊಡ್ಡವಾಗಿದ್ದರೆ ಉತ್ತಮವುರವನಾಗುವನು, ಕೊಪ್ಪನರ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಬೂದತಿಸಾಗುವನು, ಮೃದುವಾಗಿದ್ದರೆ ಸುಖಿಯಾಗುವನು, ಲಲಾಟದಲ್ಲಿ ಐದುರೇಖೆಯಾಗಲಿ ನಾಲ್ಕುರೇಖೆ ಆಗಲಿ ಇದ್ದರೂ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತನಾಗುವನು, ಮೂರುರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ಮಂಭತ್ತುವರು. ಷ್ಡ ಬದುಕುವನು, ಬುರತುರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ನಲವತ್ತು ವರುಷ ಜೀವಿಸುವನು, ಪೊಂಜೆ ರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ಮೂರುತ್ತವರುಷ ಇರುವನು, ನಾಲ್ಕುರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ, ತ್ರಿಶೂಲ, ಶ್ರೀವತ್ಸ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರೌಢ ಇದ್ದರೆ ಭೋಗೈಶ್ವರ್ಯವಂತನಾಗುವನು. ಇನ್ನು ಅದಮಲಲಾಟ ಮಿತಿರುವವೆಂದರೆ.— ಹಣೆ ಕೆಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ಸೇನಕನಾಗುವನು, ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದರೆ ಅನುಗಲಕರ, ನಿಮಾಗರವಾದರೆ ಬಳ್ಳೇದಲ್ಲ, ರೇಖೆತಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪಾಯಸ್ಸು ಆಗುವದು, ಊಸಗ್ಗ ರೋಮವಿದ್ದರೆ ನೀಚರಲ್ಲಿ ಸೇವೆಯಂ ಮಾಡುವನು. ಇನ್ನು ಶಿರೋಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ.— ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕದಳೆರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ಐಶ್ವರ್ಯ, ಧನಧಾನ್ಯಾದಿ ಸಕಲ ಸುಖವುಂಟಾಗುವದು, ಶಿರಸ್ಸು ಧಪ್ಪವಾಗಿದ್ದರೆ ಕೋಟಿಸಂಖ್ಯಾಧನವುಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಮೂರುದಂಡವು ಕೊನನು, ಕಂಠದೋಣಾದಿಯಲ್ಲಿ ಶಿರಸ್ಸಿದ್ದರೆ ದೊರೆಯಾಗುವನು, ಮತ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವನು. ಇನ್ನು ಅಥಮ ಮಸ್ತಕವೇನೆನಲು. — ಕುಸ್ಕು ಶಿರಸ್ಸಾದರೆ ಕೋಟಿಯಾಗಿ ದುಃಖಿಯಾಗುವನು, ವಿಭಾಗವಾದರೆ ಮಧ್ಯಮನಾಗುವನು, ಕನೆ ತಲೆಯಹಾಗೆ ತಲೆ ಇದ್ದರೆ ಸ್ಥೈರವಲ್ಲ, ಬಹುಶಿರಕಂಪನವಾದರೆ ಮಹಾರೋಗ ಉಂಟಾಗುವದು ಇನ್ನು ಕೆಲ ಲಕ್ಷಣವಂ ಪೇಳುವೆನು ಕೇಳು, ರೂಪಮೋಮ, ಕೋಕಿಲ ರೋಮವಾಗಿದ್ದರೆ ಸೌಭಾಗ್ಯರೋಗೈಶ್ವರವನಾಗುವನು, ಮೂರುವಂಗಡವಾಗಿದ್ದರೆ ಮೂರುರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾಪ್ತನಾಗುವನು, ಮೃದುಮಗ್ನಿ ಸಂಣಿನಾಗಿ

ದೃಂಗಾಕಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ದೀರ್ಘಾಯಸ್ಸುಳ್ಳವನಾಗುವನು, ದೃಢಕೇಶವು
 ಳ್ಳವನಾದರೆ ಭೂವತಿಯಾಗುವನು, ಪಟು ತಲೆಯಾದರೆ ಧನಿಕನಾಗುವನು
 ಮೊಂದೆಬಗೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ನರಪತಿಯಾಗುವನು, ಎರಡುಬಗೆಯಾಗಿದ್ದರೆ
 ಕೋಟಿಧನಪತಿಯಾಗುವನು. ಇನ್ನು ಅಧನು ಕೇಶಃಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ:—
 ಅತೀರ್ಘವಾದರೆ ದುಃಖಿ, ಹಸನಾಗಿಯೂ ಬೂದವರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಇ
 ದ್ದರೆ ಅವನು ರಾಜ್ಯಾಪ್ತನಾಗುವನು, ಉರ್ದ್ವರೋಮವಾದರೆ ಆಯು
 ಧಗೂಡದಿಂದ ಪ್ರಾಣಾನಂದ ಬಿಡುವನು. ಭಿನ್ನರೋಮವಾದರೆ ನೀಚಜನರಲ್ಲಿ
 ಚಾಕರಿಯಾಗುವನು. ರೋಮಮೂಲಕ್ಕೆ ಆದರೆ ಸರ್ವಾಗ್ರಾಂತನಾಗು
 ವನು. ಕೆಂಪು ಕೂದಲು ಆದರೆ ದ್ರವ್ಯವಂತನು. ಕೆಂಪು ಬಿಳುಪುಕೂಡಿ
 ರೋಮವಾದರೆ ತಿರುಚಿ ಸಾಗುವನು. ಕೆಂಪಾಗಿಯೂ, ನೀಳವಾಗಿಯೂ
 ಇದ್ದರೆ ಚಿತ್ರಾಕ್ರಾಂತನಾಗುವನು. ಇನ್ನು ಬೆನ್ನಿನಕ್ಷಣ ಹಾಗೆಂದರೆ:—
 ಬೆನ್ನು ವಿಶಾಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಭೋಗಿಯಾಗುವನು, ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕೂದಲಿದ್ದರೆ
 ಧನಿಕನಾಗುವನು. ಮತ್ತೆಯಿದ್ದರೆ ಸಕಲ ಸಂಪತ್ತುಳ್ಳವನಾಗುವನು,
 ಬೆನ್ನು ಸಣ್ಣನಾಗಲು ದ್ರವ್ಯನಾಗುವನು. ಚಿಕ್ಕ ಬೆನ್ನಾದರೆ ದುಃಖಿಯಾಗು
 ವನು. ಅಂಗ ಸಮುದಾಯ ಉತ್ತಮಲಕ್ಷಣ ಹಾಗೆಂದರೆ:— ಎಲ್ಲಿ ಆ
 ವರೂಸರಿ ಮೊಂದೇಚಕ್ರವಿದ್ದರೆ ಸೌಖ್ಯವುಳ್ಳವನಾಗುವನು, ಮೂರು ಚ
 ಕ್ರಗಳಿದ್ದರೆ ರಾಜಪೂಜ್ಯತೆ ಉಂಟಾಗುವದು, ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರವಿದ್ದರೆ ನಿ
 ದ್ರಾಂಸನಾಗುವನು, ಐದು ಚಕ್ರವಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯಾಗುವನು,
 ಆರು ಚಕ್ರವಿದ್ದರೆ ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಮಹಾ ಪ್ರಭುವಾಗುವನು, ಏ
 ಳುಚಕ್ರವಿದ್ದರೆ ಯತಿರಾಜನಾಗುವನು, ಯೆಂಟುಚಕ್ರವಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೈಶ
 ವ್ಯರ್ಯುಳ್ಳವನಾಗುವನು. ಅದರಿಂದಾಚೆಗೆ ಯಷ್ಟು ಚಕ್ರವಿದ್ದರೂ ಅಷ್ಟೆ
 ಶ್ವರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಳ್ಳವನಾಗುವನು. ಕೈಯಲ್ಲಿ, ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ, ಪದ್ಮ ರೇ
 ಖೆ ಕುಂಭವೃಕ್ಷರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದು. ಕಂಠ, ಚಕ್ರ, ತ್ರಿ
 ಕೂಲ, ತವರಗ, ಪದ್ಮ, ಅಕುಂಠ, ಕುಂಡಲ, ಭೃಂಗಾರ, ಮತ್ಸ್ಯ, ಧ್ವಜ, ತೋ
 ರಣ, ಮಾಲಾ, ಚತುರಶ್ರ, ಸ್ವಸ್ತಿ, ಕ, ಇವು ರೇಖೆಗಳು ಹಸ್ತಗಳಲ್ಲಿಯೂ,
 ಪಾದಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ದವಡೆಗಳೊಳಗೂ, ಬೆರಳುಗಳೊಳಗೂ, ಇದ್ದರೆ ಸಪ್ತ
 ವ್ರೀಹಾಧಿಪತ್ಯವುಳ್ಳ ಸಾರ್ವಭೌಮನಾಗುವನು. ಕಿರಣಿಸ್ಥಿತಿ, ಉದರ

ಲ್ಲಿ, ಮುಖದಲ್ಲಿ, ಸ್ತನಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ನೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಬಿನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಪ್ರಾಕ್ತಿ
ಣವಾದ ಸುಳಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ಸಂಪನ್ನ ನಾಗುವನು. ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ಪದ್ಮರೇಖೆ
ಯೂ, ವಸನದಲ್ಲಿ ಕಂಠರೇಖೆಯೂ ಇದ್ದರೆ ಅಂದೋಳಕ ಪ್ರಾಪ್ತಿ. ಪುರು
ಷನಿಗೆ ಬಲಗಡೆ ಮುತ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಪೊಳ್ಳೆದು. ಕಪಿಲ ವರ್ಣದ ಮಚ್ಚೆ ಐಕ್ಯ
ರ್ಯವ್ರಹಂ ಪುನರ್ಣದ ಮಚ್ಚೆ ಇದ್ದರೆ ಶೌರ್ಯಜಿತ ಧನಿಕನಾಗುವನು.
ಕರೀ ಮಚ್ಚೆ ಇದ್ದರೆ ಶುಕ್ರ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಉಂಟಾಗುವದು. ಈ ಮೇರೆಗೆ ರೇಖಾ
ದಿ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದಾ ಪಾದ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಾನಗಳೋಳ್ ಫಲಾ ಫಲಂಗಳ
ಳಂ ಪುರುಷನಿಗೆ ಒಲಗ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಬಲಭಾಗಂಗಳು ನೋಡಿ ವೇಳುವ
ದು. ಇನ್ನು ಅಂಗ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಅಧನು ಲಕ್ಷಣ ವೇನೆಂದರೆ:—ಯ
ಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸರಿ ಯೆರಡು ಚಕ್ರವಿದ್ದರೆ ದ್ರವ್ಯ ನಾಗುವನು. ಶಿರಸ್ಸು, ಉ
ದರ, ಲಲಾಟ, ನಸ, ನೇತ್ರ, ಬೆನ್ನ, ಈ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅವಸವ್ಯನುಳ
ಇದ್ದರೆ ಅಸಹ್ಯ ಸುಚಕವಾಗುವದು. ಬಿಳಿ ಮುತ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ದ್ರವ್ಯ ಅತಿ
ಕವ್ಯಾದ ಮಚ್ಚೆ ಇದ್ದರೆ ಹಾಸಿಕರವಾಗಿ ಇರುವದು. ಇಂತಪ್ಪ ಲಕ್ಷಣಂ
ಗಳುಳ್ಳ ಸ್ಥಾನಗಳೋಳ್ ಪುರುಷನಿಗೆ ಬಲಭಾಗವೊಳಿರುವ ರೇಖಾದಿಗಳ
ಳು ನೋಡಿ ಆದೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಫಲಾ ಫಲಂಗಳಿಗೆ ಜನಕವಾದ ನೋಗಾ
ವನೋಗಗಳನ್ನು ಊಹಿಸಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ವೇಳುವದು. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪು
ರುಷಲಕ್ಷಣವಂ ನಿರೂಪಿಸಿ ಇನ್ನ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ಸಾಮುದ್ರಿಕ ಲಕ್ಷಣ
ವಂ ವೇಳತ ಲಿಪ್ಪಿತ್ತು. ಕೇಳು ಮಹಾರಾಜ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ
ದೇವಿಯೇ ! ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳೊಳಿರುವ ಸಾಮುದ್ರಿಕ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಶಾ
ಸ್ತ್ರೀಯನಾಗಿ ವೇಳತ ಲಿಫೇನೇ, ಆದಂತಿಳಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಸ್ತ್ರೀಯ
ರುಗಳ ಸಕಲ ಲಕ್ಷಣಂಗಳು, ಯೋಗಾಬೋಗಂಗಳು, ತಿಳಿಯುವದಾದ್ದ
ರಿಂದ ನಾನು ಕೂಕ ರೂಪವಾಗಿ ವೇಳುವೆನೆಂದು ಉವೇಕ್ಷಿಸದೇ ಸಾವಧಾನ
ವಾಗಿ ಕೇಳು. ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಿಗೂ ಪೂರೋಕ್ತ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಲಕ್ಷಣವುಳ್ಳ
ಸ್ಥಾನಗಳೋಳ್ ಯಡ ಗಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಲಕ್ಷಣಂಗಳನ್ನೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೋ
ಡಿ ಫಲಾ ಫಲಂಗಳನ್ನು ವೇಳತಕ್ಕದ್ದು. ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷಣಸ್ಥಾನಂ
ಗಳು ಯಾವ ಯಾವದೊಂದರೆ:— ಪಾದ, ಅಂಗಾಲ, ಪಾದದ ಜೆಬ್ಬು, ಬಿ
ಬರಳುಗಳು, ಉಗರು, ಮೇಗಾಲ, ಹಿಮ್ಮಡಿ, ಕಣಕಾಲ, ಮೊಳಕಾ

ಲು, ಮಂಡಿಗಳು, ತೊಡೆಗಳು, ಕಟಪದೇಶ, ಕಟಪುರೋಭಾಗ, ಕಟಪಶ್ಚಾತ್ಯಭಾಗ, ನರ್ಮಸೌಧನ, ಜನನ, ವಸ್ತ್ರವಾಸ, ನಾಭಿ, ಕುಕ್ಷಿ, ಪಾಶ್ವಾತ್ಯಭಾಗ, ತ್ರಿವಳಿಸೌಧನ, ರೋಮಾವಳಿ, ಹೃದಯ, ಸ್ತನವ್ಯಯ, ಚೂಕ, ಕಂಠನೋಲವ್ಯಾಸ, ಜೇಳು, ಕಷ್ಟ, ಮಣಿಕಟ್ಟು, ಕರವ್ಯಯ, ಮುಂಗೈಯಿ, ಅಂಗೈಯಿ, ಕೈಜೆರಳು, ಬುಗುರುಗಳು, ಕೃಕಾಟಕವ್ಯಾಸ, ಕಂಠಚೂರುಕ, ಕೆನ್ನೆ, ಬಾಯಿ, ಬಳವನಡೆ, ತುಟ, ಮೇಲಣತುಟ, ನಾಲಿಗೆ, ಘುಟಕಾ, ನಾಸಿಕಾ, ನೇತ್ರ, ರೆವೈ, ಹುಬ್ಬುಗಳು, ಕಿವಿಗಳು, ಹಣೆ, ಶಿರಸ್ಸು, ಜೃತೇ, ಕೇಶುಗಳೆಂಬವಾಗಿ, ಇವು ಅರುವತ್ತಾರು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ದೇಹವಿರುವುದು, ಇವಲ್ಲದೆ ಅಂಗ ಸಮುದಾಯವೊಂದು ಸ್ಥಾನವಾಗಿರುವುದು, ಈ ಸ್ಥಾನಗಳೊಳಿರುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಇರುವವೆಂದರೆ; ರೇಖೆ, ಕುಬ, ಚಕ್ರ, ಗವಾಪವ್ಯ, ತ್ರಿಕೂಲ, ಡಮರುಗ, ಭತ್ತ, ಚಾಮರ, ವೈದನ, ಆದೋಷಕ, ಚತುರಶ್ರ, ವೃಂದಂಗ, ಕವಳಿ, ವೀಣಾ, ಯವ, ವೈಕ್ಯ, ಮತ್ಸ್ಯ, ಮಹರ, ಸುಳಿ, ಸರ್ಪ, ಮತ್ತಿ, ಕುಂಡಲ, ಧನಸ್ಸು, ಕಲಶ, ಬಾಣ, ಭೃಂಗಾರ, ಸುವರ್ಣ, ರತ್ನ, ಕಾಕೆ, ಕುಕ್ಕುಟ, ಕಾಕೋಟ, ಮರ್ಕಟ, ಮಂಡೂಕ, ಕೂರ್ಮ, ಕೃಕಲಾಸ, ಶ್ವಾನ, ಗೃಧ್ರ, ಇವು ಮೊದಲಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ರೇಖಾ ರೂಪಂಗಳಾಗಿರುವುದು, ತತ್ತದಾಕಾರವಾಗಿಯೂ, ಇರುವುದು. ಈ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಂಬವು ಉತ್ತಮ, ಅಧಮ ಸ್ತುರ್ಭೇದಂಗಳಂ ತಿಳಿಯುವುದು, ಇನ್ನೆ ಉತ್ತಮ ಪಾದ ಲಕ್ಷಣ ಹಾಗಾಗಿರುವವೆಂದರೆ. — ಅಂಗಾಲ ಸಮವಾಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿದರೇ ಮಹಾ ಭೋಗ ಪ್ರಳವಳಾಗುವಳು ಮೃದುವಾಗಿ, ನಯವಾಗಿ, ಇದ್ದರೆ ಅನೇಕ ಜನರಿದಾ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುವಳು ಪುಷ್ಪಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಪುತ್ರಾದಿ ಸಂಪತ್ತು ಪ್ರಳವಳಾಗುವಳು. ಬೆನರು ಅಲ್ಲದೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಪ್ಪು ವಾಗಿ ಕೆಂಪಾಗಿಯೂ, ಇದ್ದರೆ ಪೂರ್ಣ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಪ್ರಳವಳಾಗುವಳು. ಧ್ವಜ, ಸ್ನಸ್ತಿಕ, ಚಕ್ರ, ಕಮಲ, ಶಂಖ, ಮತ್ಸ್ಯ, ಇವು ಮುಂತಾದ ರೇಖೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಮಹಾರಾಜ ಸ್ಥಿಯಾಗುವಳು, ಈ ರೇಖೆಗಳು ಅನ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಧನಕನಿಗೆ ವತ್ತಿ ಆಗುವಳು. ಹೆಜ್ಜೆಯು ಕೂರ್ಮದಂತೆ ಉಬ್ಬಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಪ್ರಳವಳಾಗುವಳು. ಪಾದದಲ್ಲಿ ಸರಳು ಕಾಣದೆ ತುಂ

ಯಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಪುಣ್ಯನಂತೆಯಾಗಿ ಇರುವಳು ಸಮವಾದ ಹಿಂಮುಡಿ ಇದ್ದರೆ ಸೌಖ್ಯವಡುವಳು. ಮದಗಹಗವಾನೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಪುತ್ರಾದಿ ಸಂಪತ್ತುಗಳೆಂದಾ ಕೂಡಿ ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ ಇರುವಳು. ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾದ ಸುಳಿ ಇದ್ದರೆ ಗುರು ಪತ್ನಿಯಾಗುವಳು ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಲಕ್ಷಣವೆಂ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಇನ್ನು ವಾದದೋಳಿರುವ ಅಧನು ಲಕ್ಷಣವೆಂತಿರುವದೆಂದರೆ:— ಪಾದಗಳು ಅಂಟಾಗಿ, ವಿವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ವಿಕಾರವಾಗಿಯೂ, ಇದ್ದರೆ ದುರಾಚಾರಿಯಾಗಿರುವಳು. ಪಾದತಲವು ಕಡಿಸಲಾಗಿದ್ದರೂ, ಹಸ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ, ದರಿದ್ರೆಯಾಗುವಳು, ಸತೆಯವಾಗ ಧೂಳುಯ್ದರೆ ಸ್ವಭಿಚಾರಿಯಾಗಿ ಕುಲತ್ರಯನಾಶಿಯಾಗಿ ಇರುವಳು. ಛಿದ್ರಪಾದವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಅಧನಸ್ತಿ ಗ್ರಗುವಳು. ಕಾಲಲ್ಲಿ ರೋಮವಿದ್ದರೆ ಅನಿಷ್ಟವಾಗುವಳು. ಬೆರಳು ಹಳ್ಳವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ನೀಚನಾತುಗಳ ಆಡುವಳು. ಪಾದ ಚೇತಳವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಸಂಚಾರಚೇತಿಸುವಳು ನಿರರ್ಥಾಂಸವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಪರಸ್ಪರ ಕಲಹವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಳು, ಕಾಲು ಬಿರದು ಅತಿರೇಖೆಯಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಪತಿಯುಂಕೂಡ ಜೈನಳು ಹಿಮ್ಮುಡಿ ಇೞೆ ಧವ್ವವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಪುತ್ರ ಶೋಕವೆಂ ನಮುಭವಿಸುವಳು. ಹಿಮ್ಮುಡಿಯು ತ್ತರವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಮನೆ ಮನೆ ತಿರುಗುವಳು. ಹಿಮ್ಮುಡಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿ, ರೋಮಯುಕ್ತವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ದರಿದ್ರೆಯಾಗಿ ಕಷ್ಟವಿಂದ ಜೀವನವೆಂ ಮಾಡುವಳು. ಈವ್ರಕಾಲವಾಗಿ ಅಧನು ಪಾದಗಳೆಂ ತಿಳಿಯಜೀಕು. ಇನ್ನು ಉತ್ತಮವಾದ ಪಾದಾಂಗುಳೀಲಕ್ಷಣವೆಂತಿರುವದೆಂದರೆ:— ಬೆರಳುಗಳು ಉನ್ನತವಾಗಿಯೂ, ತುಂಬಾಗಿಲೂ, ಉರುಟಾಗಿಲೂ, ಇದ್ದರೆ ಭೋಗ ವುಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ಮಧ್ಯವಚ್ಚಿ ಸ್ಥಿ ಚಕಾ ದಿರೇಖೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ರಾಜಸ್ಥಿ ಗ್ರಮಾಗುವಳು. ಬೆರಳುಗಳು ಮೃದುವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಕುಭಗಳು ಉಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ಹೀಗಿಲ್ಲಿ ದೇ ಕಾಲಬೆರಳು ಡೊಂಕಾಗಿ, ಮೊಟಕಾಗಿ, ಹಚ್ಚೆಯಾಗಿ, ಇದ್ದರೆ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯೆಯಾಗುವಳು, ಕಾಲಬೆರಳು ಅತಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿ, ಬಹು ಧವ್ವವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಸೌಭಾಗ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಕಷ್ಟ ಪಡುವಳು. ಅಂಗುವೃ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಅವಳ ದೇಯುಂದ ಪತಿಯುಂಕೂಡ ಬಂಧನವೆಂ ನಮುಭವಿಸುವಳು. ಅಂಗುವೃ ಅತಿಸಣ್ಣವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ದರಿದ್ರೆ ವೆಂ ನಮು ಭವಿಸುವಳು.

ಅತಿಹ್ರಸ್ವವಾದರೆ ಅಲ್ಪಾಯಸ್ಸುಪ್ರಚ್ಛವಳಾಗುವಳು, ಚರಳುಗಳು ನೆಲಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗಿಯಿದ್ದರೆ ವಂಶನಾಶಿನಿಯಾಗುವಳು. ಮೋಟಾಗಿದ್ದರೇ ದಾಸಿಯಾಗುವಳು. ಅತಿವಿರಳವಾಗಿ ನೆಲ ಸೋಕದೇ ಇದ್ದರೆ ಪತಿಘಾತಿನಿಯಾಗುವಳು. ಅನಾಮಿಕವೆಂಬ ಚರಳು ಮಧ್ಯಮಚರಳು ಯರಡೂ ನೆಲಸೋಕದೇ ಇದ್ದರೆ ಯರಡುಗಂಡನ ಕಳಕೊಂಡು ಮೂರನೇಗಂಡ ಸುಂಟಾಗುವಳು. ಚರಳುಗಳೊಳ್ ಛಿದ್ರ, ಸುಳಿಇದ್ದರೆ ಪತಿಹೀನೆಯಾಗುವಳು. ಅತಿವಿರಳವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಪುತ್ರಹೀನಿ ಆಗುವಳು. ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಪಾದಂಗಳೊಳಿರುವ ನಖಗಳ ಉತ್ತಮಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗಿರುವದೆಂದರೆ:— ಉಗುರು ಮೃದುವಾಗಿಯೂ, ಕೆಂಪುವರ್ಣವಾಗಿಯೂ, ಇದ್ದರೆ ದೀರ್ಘಸುನುಂಗಲಿ ಆಗಿರುವಳು. ಚಂದ್ರಾಕೃತಿಯಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಬಂಧು ಸಂಪತ್ತು ಉಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ಕಾಂತಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ರಾಜಸ್ತ್ರೀಆಗುವಳು. ಬಟುವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ವಾಹನೈಶ್ಯವ್ಯವೃತ್ತವಳಾಗುವಳು. ಹೀಗಿಲ್ಲದೆ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಕಾಲು ಉಗುರುಗಳು ಬಕ್ಕರೇ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ ದುಃಖ, ದಾರಿದ್ರ್ಯವೃತ್ತವಳಾಗುವಳು. ಹಸುರಾಗಿ ಶಿವರಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಕಷ್ಟ ಪಡುವಳು. ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ಜಂಘಾಲಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಜಂಘಾಪ್ರದೇಶವು ರೋಮವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಸೌಮಂಗಳ್ಯಉಂಟಾಗುವದು. ಸರವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಸಂಪತ್ತುವೃತ್ತವಳಾಗುವಳು. ತುಂಬಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಬಾಳೇಕಂಭಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿದ್ದರೆ ಬಹುಧನವಂತೆಯಾಗುವಳು. ಉರುಟಾಗಿದ್ದರೆ ಭೀಷಣವ್ರಾಪ್ತಿ. ಹೀಗಿಲ್ಲದೆ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ಜಂಘೆಯುರೋಮಯುಕ್ತವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ದರಿದ್ರ್ಯವಾಗುವಳು. ಸರಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರೆ ಪತಿರಹಿತೆ ಆಗುವಳು. ನೂರೂವು ರ್ಣವಿಲ್ಲದೆ ಡೊಂಕಾಗಿ ವಿಕಾರವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಸ್ವೈರಿಣಿ ಆಗುವಳು. ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ಊರುಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗೆಯೆಂದರೆ:—ಪ್ರಕಸ್ತವಾಗಿಯೂ ರೋಮವಿಲ್ಲದ್ದಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ಸೌಮಂಗಳ್ಯವತಿಆಗುವಳು. ಸರಗಳು ಕಾಣದೆ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಬಾಳೇ ಕಂಬದಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ ಧನವಂತೆಆಗುವಳು. ಕರಳಾಕಾರವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಭೋಗವೃತ್ತವಳಾಗುವಳು, ಕುಂಕುಮ ವರ್ಣಗಳಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಸಂಪತ್ತು ಕುಂಭ ಉಂಟಾಗುವದು, ಇನ್ನು ಅಧಮ ಊರುಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ:— ಅವ್ರಕಸ್ತವಾಗಿ ಕೂದಲುಪ್ರಚ್ಛದ್ದಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ನ

ದಗಳುಕಂಡರೆ ಭಾತ್ರಹೀನೆ ಪುತ್ರಹೀನೆಯು ಆಗುವಳು. ಇನ್ನು ಉತ್ತಮ ಜಘನಲಕ್ಷಣವೇನೆನಲು:— ಕೂರ್ಮನಂತೆಯೂ ಮಳಲೊಟ್ಟ ಸಂತಯೂ ಇದ್ದರೆ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತೆ ಆಗುವಳು. ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಉನ್ನತವಾಗಿಯೂ ತುಂಬಾಗಿಯೂ, ಮೃದವಾಗಿಯೂ, ಇದ್ದರೆ ಧನವಂತೆ ಆಗುವಳು. ರೋಮಾಢ್ಯವಾಗಿಯೂ, ಬಲಗಡೆಗೆ ಉರುಟಾಗಿಯೂ, ಇದ್ದರೆ ಪುತ್ರವಂತೆ ಯಾಗುವಳು. ಇನ್ನು ಅಧಮ ಜಘನ ಪ್ಯಾಗೆ ಅಂದರೆ:— ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳವಿದ್ದರೆ ವೈದಲಾ. ಚಿಕ್ಕದಾಗಿಯೂ, ಮಾಂಸವಿಲ್ಲದೆ ಕಠಿಣವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೂದಲು ಹುಟ್ಟಿಯಿದ್ದರೆ ಮುಖದಾರಿದ್ರ ಉಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ಯಡಗಡೆಗೆ ಬಟುವಾಗಿ ಭುಗ್ನ ಉಳ್ಳವಳಾದರೆ ಪತಿವಿರೋಗಿಯುಂಟಾಗುವಳು. ಇನ್ನು ಗುಹ್ಯಲಕ್ಷಣ ಅನೇಕವಾಗಿರುವದು, ಅದಂತಿರಲಿ; ಉತ್ತಮ ನಿತಂಬಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ:— ಉನ್ನತವಾಗಿ ಬಟುವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಗುಣವಂತೆ ಆಗುವಳು. ತುಂಬಾಗಿಯೂ ದೊಡ್ಡದಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ಪುತ್ರವಂತೆ ಆಗುವಳು. ಅಧಮ ನಿತಂಬಪ್ಯಾಗೆ ನಲು:— ಬಗ್ಗಿ ಚಿಬಿಟವಾಗಿ ವೀರ್ಗವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಂಸವಾಗಿ ಯಿದ್ದರೆ ಪತಿಹೀನೆಯಾಗಿ ಅಪುತ್ರಳಾಗಿ ಬಹುವತಿಪುಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ಚಿಕ್ಕದಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಭೋಗವಿಲ್ಲದವಳಾಗುವಳು. — ಯಿನ್ನು ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ವಸ್ತಿಲಕ್ಷಣವೆಂತಿರುವದೆನಲು:— ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿ ಉನ್ನತವಾಗಿ ವಿಪುಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಸುಪುತ್ರನಂಪಡೆಯುವಳು, ಹಸ್ತವಾಗಿ ವಿಕಾರವಾಗಿ ಕಠಿನವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಮವ್ವೆ ಸ್ತ್ರೀ ಆಗುವಳು. ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಕಟ ಹವ್ಯಾಗಂದರೆ:— ಈ ಸೂತ್ರವನ್ನು ನಡೆವಿಗೆ ಸುತ್ತಿದರೆ ಹದಿನಾರು ಅಂಗುಳ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಡಮೆ ಆದರೆ ಅತಿ ಸೌಂದರ್ಯವುಳ್ಳವಳೆಂದು ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಯನಿಸುವಳು. ಸಣ್ಣನಾದರೆ ಧಾನ್ಯವಂತೆ ಆಗುವಳು. ರತ್ನಮಯವಾದ ಒಡ್ಡಣನಂ ಧರಿಸಿ ಸರ್ವಾಭರಣ ಬೂಪಿತೆ ಆಗುವಳು. ಅಧಮ ಕಟಪ್ರದೇಶವೆಂತಿರುವದೆನಲು — ಸೂತ್ರವನ್ನು ನಡುವಿಗೆ ಸುತ್ತಲು ಇಪ್ಪತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಅಂಗುಳ ಪ್ರಮಾಣವಾದ್ದರೆ ಮಧ್ಯಮ ಸ್ತ್ರೀಯಾಗುವಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ನೀಚಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಯೆಂಬವರು, ಮೂರುಸುಳ ಇದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯಾನಿವೃತ್ತಿ ಆಗುವಳು. ವೈಂಧ್ಯನುಳ ಇದ್ದರೆ ಅನಿವೃತ್ತಿ. ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ನಾಭಿ ಲಕ್ಷಣವೆಂಪೇಳು

ವೆನು, ಪ್ರಪ್ರಕ್ಷಿಣಸುಳಿಯಾಗಿ ಆಳವಾಗಿಗಭೀರವಾದ ನಾಭಿಯಿರಲು ಧನಿಕಳಾ
ಗುವಳು. ಅನೇಳವುಗ ಅರಸಾಗುವನು. ಕವೈಯಂತೆ ನಾಭಿಇದ್ದರೆ ಒಹು
ಪುತ್ರನೆಂತೆಆಗುವಳು. ಅಪ್ರಪ್ರಕ್ಷಿಣವಾದ ಸುಳಿವುಳ್ಳ ನಾಭಿಯುಂಟಾದರೆ
ದರಿದ್ರ ಆಗುವಳು. ನಾಭಿ ಮೊಳ್ಳೆಯಾಗಿ ಉನ್ನತವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಅಸಂಖ್ಯ
ಯಾವದಾಸಿಯಾಗುವಳು. ನಿರ್ಲೋನು ಹೃದಯವಾಗಿ ನಿನ್ನು ವರ್ಜಿತವಾ
ಗಿ ಇದ್ದರೆ ನೀಚರನೇವೆನುಮಾಡುವಳು. ನಾಭಿಯು ಅತಿವಿಶಾಲವಾಗಿ ಇ
ದ್ದರೆ ಜಾರೆಸಾಗಿ ನಿರ್ದಯವುಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ವಿಚ್ಛಿನ್ನರೋನುವಾದರೆ
ಪತಿಯಂಕೊಲ್ಲುವಳಾಗುವಳು. ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ಉತ್ತಮ ಕುಕ್ಷಿ
ಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ:- ಸಮವಾಗಿ ಬಟುವಾಗಿ ಮೃದುವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಪತಿಯಲ್ಲಿ
ವಿಶ್ವಾಸವುಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ಕವೈಹೊಟ್ಟೆಯಂತೆಯೂ ಆಲದೆಲೆಯಂತೆ
ಯೂ ಇದ್ದರೆ ಪೊಬ್ಬ ಪುತ್ರನಾಗುವನು. ಕೂರ್ಮ ಕುಕ್ಷಿಯಾದರೆ ಸೌಭಾ
ಗ್ಯ ಪುಳ್ಳವಳಾಗುವಳು ಕುಕ್ಷಿಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಧಪ್ಪವಾಗಿ ಅಲ್ಪರೋನುವಾಗಿ
ದ್ದು ಅಬ್ಬನಿದ್ರೆ ಅಲ್ಪಹಾರವಂ ಮಾಡುವಳಾದರೆ ಸುಮಂಗಲಿಆಗುವಳು.
ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಥಿಗಳು ಕಾಣದಿದ್ದರೆ ಸಣ್ಣ ಹೊಟ್ಟೆಯಾಗಿ ಸರವಿಲ್ಲದೆ ಮೃ
ದುವಾಗಿದ್ದರೆ ಬಹುಭೋಗಿಯಾಗುವಳು. ನೇರವಾಗಿ ರೋಮಾನಳ ಇದ್ದರೆ
ಬಹುವೊಳ್ಳೆದು, ಇನ್ನು ಅಧನು ಕುಕ್ಷಿಲಕ್ಷಣ ವೇನೆನಲು:- ಪೋರೆಯಾ
ಗಿ ಹಳ್ಳವಾಗಿ ಅತಿಕಠಿನವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಪುತ್ರನೇ ಆಗುವಳು. ಸುಳಿಇದ್ದರೆ
ಮೃತಪುತ್ರ ಆಗುವಳು, ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಥಿಗಳು ಕಂಡರೆ ದುಃಖಿಯಾಗುವ
ಳು. ಕುಕ್ಷಿ ಕುಂಭಾಕಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ದರಿದ್ರ ಆಗುವಳು, ಕುಂಬಳಕಾಯಂ
ತೆ ಇದ್ದರೆ ದುಮ್ಮತ್ರಿಸಾಗುವಳು, ವಿಶಾಲೋದರಿಯಾದರೆ ಅತ್ಯಾಹಾರವಂ
ಭಕ್ಷಿಸುವಳು. ಜೋಲುಹೊಟ್ಟೆ ಆದರೆ ಮಾವನನ್ನು ಅತ್ತೆಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲು
ವಳಾಗುವಳು. ಕುಟಲವಾಗಿ ವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಕವಿಲವರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ಥೂಲರೋ
ಮಾನಳಯಾದರೆ ಅನಿಷ್ಟಉಳ್ಳವಳಾಗಿ ಚೋರೆಯಾಗಿ ತುಂಟಿಯಾಗುವ
ಳು. ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ವಕ್ಷಸ್ಥಳ ಸ್ತನಲಕ್ಷಣ ಉತ್ತಮ ವ್ಯಾವಧೇನಲು
ಹದಿನೆಂಟುಅಂಗುಲ ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಉನ್ನತವಾಗಿಯೂ ರೋಮವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದ
ರೆ ಮೊಳ್ಳೆದು. ಘನವಾಗಿ ಬಟುವಾಗಿ ದೃಢವಾಗಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಕೀ
ರ್ತಿನಂತೆ ಆಗುವಳು. ಸಮವಾಗಿ ಕೂಡಿ ಇದ್ದರೆ ಬುದ್ಧಿನಂತೆ ಆಗುವಳು.

ದಕ್ಷಿಣಸ್ತನ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಗಂಡುಮಗನ ಪಡೆಯುವಳು. ತೊಟ್ಟು
 ಜ್ಞಾನಮಾಗಿಯೂ ಬಟುವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ಯಶಸ್ಸುಪುಳ್ಳವಳಾಗುವಳು.
 ಸ್ತನಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೊಂದು ಚಿರಳುಯದೆಬಿಟ್ಟು ಇದ್ದರೆ ವದ್ವಿನೀಜಾತ್ಮಿನ್ತೀ
 ಯು ಐಶ್ವರ್ಯವಂತೆ ಆಗುವಳು. ಯರಡು ಅಂಗುಲಬಿಟ್ಟು ಇದ್ದರೆ ಸಂಪ
 ತ್ತುಪುಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ಸ್ತನದಲ್ಲಿ ಬೃಂಗಾರ ಗಜರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ವಂಶಕ
 ಸ್ವಸ್ತಿಕ, ಅಂಕುಶ, ಮತ್ಸ್ಯ ಈರೇಖೆಗಳಿದ್ದರೆ ರಾಜಸ್ತ್ರೀ ಯಾಗುವಳು,
 ಇನ್ನು ಅಧಮಸ್ತನಲಕ್ಷಣವೆಂತನಲು— ರೋಮುಳ್ಳವಾದ್ದಾಗಿಯೂ ಸುಳ
 ಪುಳ್ಳವಾದ್ದಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ದುಂಬಿಯಾಗುವಳು. ಸ್ತನಗಳು ಚಿಕ್ಕವಾಗಿ ಹ
 ಳ್ಳವಾಗಿರೋಮುಪುಳ್ಳವಾದ್ದಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ದರಿದ್ರೆ ಆಗುವಳು. ಸ್ತನ ಸಣ್ಣನಾ
 ಗಿ ವಿರಳವಾದರೆ ಹಸ್ತಿನಿಯನ್ನುವರು, ಸೀಚೆಯಾಗಿ ಕುಲಗೇಡಿಯಾಗುವಳು
 ಹಳ್ಳವಾಗಿಯೂ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿಯೂ ಮೊನೆಯಾಗಿಯೂ ಪೊಣಗಿಯೂ ಇ
 ದ್ದರೆ ಜಾರಿಯಾಗಿ ರೋಗಿಯಾಗುವಳು. ಯಡಗಡೆ ಸ್ತನ ದೊಡ್ಡದಾಪರೆ
 ಬೆಣ್ಣುಮುಕ್ಕಳನ್ನೇ ಹೆರುವಳು. ವ-ಡಕೆಹಾಗೆ ಅಂತರಾಳವಾಗಿದ್ದರೆ ಕು
 ಲಟಿ ಆಗುವಳು. ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಧಪ್ಪವಾಗಿ ಕೃಶವಾಗಿ ಅತಿಚುರುಕಾದ ಮೊ
 ನೆಪುಳ್ಳವಾದ್ದಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಗುಖವಟ್ಟು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕವ್ಯಪಡುವಳು.
 ದೀರ್ಘವಾಗಿಯೂ ಕೃಶವಾದ ಚೂಚುಕವಾದರೆ ಪುತ್ರಹೀನೆ ಆಗುವಳು.
 ಕ್ಲೇಶಪಡುವಳು. ಯರಡು ಸ್ತನಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರಂಗುಲ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ
 ರೆ ಜಾರಿಯಾಗುವಳು, ನಾಲ್ಕು ಅಂಗುಲ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೋರಿಯಾಗುವಳು
 ಇನ್ನು ಅನೇಕಮಂದಿ ಪತಿಗಳಂ ಹೊಂದಿ ಕುಲಟಿಆಗುವಳು. ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ
 ಯರಗಳ ಉತ್ತಮಬಾಹು ಲಕ್ಷಣ ಧ್ಯಾಗಂದರೆ:- ಬಾಹುಗಳು ಕೋನು
 ವಾಗಿದ್ದರೆ ಸೌಭಾಗ್ಯಪುಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ಸುಳ ಇದ್ದರೆ ಭೋಗಿನಿ ಆಗುವಳು
 ಪತ್ನಿತ್ರೇ ಆಗುವಳು. ಪರ್ತುಲವಾಗಿ ಚಾಳೀಕಂಬದಹಾಗೆ ಸರಕಾಣದೆ
 ರೋಮುನ್ನಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಪುತ್ರವಂತೆಯಾಗಿ ಬಂಧುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಪುಳ್ಳವಳಾ
 ಗುವಳು, ದೀರ್ಘವಾಗಿದ್ದರೆ ಧನಧಾನ್ಯ ಭರಣಿಭೋಗವುಂಟಾಗುವದು.
 ಮತ್ತೆ, ಅಧಮಬಾಹುಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ:- ಸ್ತ್ರೀಯರ ಬಾಹುವು
 ಪೊಂದು ಸುಳ ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ರೇಖೆಯವರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯವಾಗುವದು. ಯರಡು
 ತೊಳುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಯರಡು ಸುಳ ಇದ್ದರೆ ಕುಲಕ್ಷಯವಾಗುವದು, ಬಹು

ರೆಖೆಇದ್ದರೆ ಧನಕ್ಷಯವೆನಿಸುವುದು. ಬಾಹುಗಳು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಬಹುರೋಮು
ವುಳ್ಳವಾದರೆ ಅವಳಂ ತೃಪ್ತವೆನಿಸುವುದು. ಇನ್ನು ಬಾಹುಗಳು ಸರಿಯೆ ಬಾ
ಲವಂತೆಯೂ ಹಸುವಿನ ಬಾಲವಂತೆಯೂ ಇದ್ದು ಗಂಟು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ
ವೈಷಮ್ಯಉಂಟಾಗುವುದು. ಶಿಶುಹತ್ಯೆವನ್ನು ಮಾಡುವಳು. ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರ
ಗಳ ಪಾಶ್ವಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ:—ಉಭಯಪಾಶ್ವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಳಂ
ಕೆ ವಿಲ್ಲದೆ ವಿಕಾರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬುದ್ಧಿವಂತೆ ಆಗುವಳು. ರೋಮು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ
ಯೂ ಕಳಂಕವುಳ್ಳವಾದಾಗಿಯೂ ವಿಕಾರವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ಚಂಡಾಲನಂ
ಯತ್ತಿ ಕೊಂಡುಮೋಗುವಳು. ಇನ್ನು ಕಕ್ಷಲಕ್ಷಣವೆಂದರೆ:—ಕಕ್ಷ
ವು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ರೋಮವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ನಯವಾಗಿ ಮಾಂಸಳವಾಗಿದ್ದರೆ
ಸೌಮ್ಯಗುಣವೆನಿಸುವಳು. ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಕಂಠವಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದ
ರೋಮವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಕುಪ್ಪವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ವೈಭವಾಂತರಂಗವಾಗಿ ಕಪ್ಪು ಸುತ್ತು
ಜೀವನವೆಂದೆ ಮಾಡುವಳು. ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರಜೆನ್ನು ಲಕ್ಷಣವೆಂದೆನಿಸುವಳು:—
ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ಜೆನ್ನು ಮೂಳೆಕಾಣದೇ ಮಾಂಸದಳ ವಾಗಿದ್ದರೆ ಭ್ರಾ
ತೃ ಸಂಪತ್ತುಂಟು. ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಸ್ತ್ರೀಯರಜೆನ್ನು ಸಲ್ಲಿ ವೊಂದುಸುಳಿ ಇದ್ದ
ರೆ ಪತಿಹಾಸಿ, ಯರಡುಸುಳಿ ಇದ್ದರೆ ಗಂಡಸಿನಂತೆ ಆಗುವಳು. ಜೆನ್ನು ಸಲ್ಲಿ
ಯಡಗಡೆಗಳಿ, ಬಲಗಡೆಗಳಿ, ಸುಳಿ ಇದ್ದರೆ ನಡೆಹುಟ್ಟಿದವರಿಗೆ ಹಾನಿ
ಆದುದು, ಜೆನ್ನು ನೋಗಿಯಿದ್ದರೆ ಭ್ರಾತೃದ್ವೇಷ ಉಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ಜೆ
ನ್ನು ಬಗ್ಗಿಮುರುಕಾಗಿಇದ್ದರೆ ಅತಿವಿರೋಧವಾಗುವಳು. ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರ
ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮಲಕ್ಷಣವೆಂದೆನಿಸುವರೆ:—ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾದ ಸುಳಿ ಇ
ದ್ದರೆ ಧನಧಾನ್ಯವಂತೆ ಆಗುವಳು. ಬೆರಳುಗಳುಮೆಟ್ಟು ಹಿಡಿದರೆ ತಾವರೆ
ಮೊಗ್ಗಿನಂತೆ ಇದ್ದು ಉಗರುಚಿಕ್ಕದಾಗಿಯೂ, ಮೃದುವಾಗಿಯೂ ಮೃದ್ವ
ದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ಐಶ್ವರ್ಯಉಂಟಾಗಿ ಪುತ್ರನಂತೆ ಆಗುವ
ಳು. ಅಂಗೈಕೆಂಪಾಗಿದ್ದು ರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ರಾಜಪೂಜ್ಯ ಆಗುವಳು. ಬೆರ
ಳು ಸಂಖ್ಯವಾಗಿ ಸರಳವಾಗಿದ್ದರೆ ವೀರ್ಯಸುಮಂಗಲಿ ಆಗಿ ಪುತ್ರನಂತೆಯೂ
ಆಗುವಳು. ನಯವಾಗಿಉನ್ನತ ನಖಗಳಾಗಿ ಕೆಂಪಾಗಿಇದ್ದರೆ ಪತಿವ್ರತೆ
ಆಗುವಳು. ರತ್ನಾದಿ ಆಭರಣಗಳು ಉಂಟಾಗುವುದು. ಇಂದ್ರಚೂಪದಂತೆ
ತಾಂಬೂ ನಖ ಪುಳ್ಳವಳಾದರೆ ಧಾನ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಉಳ್ಳವಳಾಗುವಳು.

ನೂಕ್ಷ್ಮಪಿರಳಾಗಿ ಅಂಕುಶ ಕುಂಡಲ ಚಕ್ರರೇಖೆಗಳು ಕೆರೆದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ
 ಅವಳಮಗ ಅರಸಾಗುವನು. ಶಂಖ, ಚಕ್ರ, ಚಾಮರ, ಡಮರುಗ, ಕಲಶರೇ
 ಖೆ ಇದ್ದರೆ ಮಹಾರಾಜಸ್ಥಿ ಆಗುವಳು. ಪದ್ಮ, ಪ್ರಾಸಾದ, ತೋರಣ
 ಶಂಖ, ಗೋಪುರ, ರೇಖೆಇದ್ದರೆ ಅನೇಕ ಲಕ್ಷಧನಖುಳವಳಾಗುವಳು. ಅಂ
 ಗುಪ್ತಮೂಲದಿಂದ ಮಧ್ಯಮಾಂಗುಳವರಿಗೆ ರೇಖೆ ಉರ್ದ್ವವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ
 ರಾಜಪುತ್ರಿಯಾಗುವಳು. ಅಸ್ತ್ರಿಯು ರಾಜಪತ್ನಿ ಆಗುವಳು. ಬೆರಳುಗಳು
 ನೀಳವಾಗಿ ಕೇಶಗಳು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಇರಲು ದೀರ್ಘಾಯಸ್ಸು ಖುಳವಳಾಗುವ
 ಳು, ಮಯೂರರೇಖೆಇದ್ದರೆ ಕುಲಕರ್ಣಿಗಳಾಗುವಳು ಮುಂಗೈಯಲ್ಲಿ ರೋಮ
 ವಿಲ್ಲದೆ ನರಕಾಣದೆ ಇದ್ದರೆ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತೆ ಆಗುವಳು. ಕೆಂಪಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶ
 ವಾಗಿ ಗಭೀರವಾದ ಒಟುವಾದ ರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ತೌರನುನೆ ಸುಖವುಂಟು.
 ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಮತ್ಸ್ಯರೇಖೆ ಯಿದ್ದರೆ ಸೌಭಾಗ್ಯವಂತಿ ಆಗುವಳು. ಸ್ವಸ್ತಿಕ
 ರೇಖೆಯಿರಲು ಮಂತ್ರಿಪತ್ನಿ ಆಗುವಳು ಪದ್ಮರೇಖೆಇದ್ದರೆ ರಾಜಪತ್ನಿ ಆಗು
 ವಳು, ಪ್ರವಕ್ಷಣವಾದ ಸಂದ್ಯಾವರ್ತ, ಶಂಖ, ಛತ್ರ ಕೂರ್ಮರೇಖೆಗಳು ಇ
 ದ್ದರೆ ರಾಜಸೂತ್ರ ಆಗುವಳು. ತುಲಾರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ವರತಕ್ಕನೆ ಪತ್ನಿ ಆ
 ಗುವಳು, ಅನೆ, ಕುದರೆ, ವೈಷಭ, ವಜ್ರಗಳರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ವೀರಪತ್ನಿ ಆ
 ಗುವಳು. ಚಾಮರ, ಅಂಕುಶ, ಕೊಡಂಡರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ಮಹಾರಾಜಪತ್ನಿ
 ಆಗುವಳು. ತ್ರಿಶೂಲರೇಖೆಆಗಲಿ ಚಕ್ರರೇಖೆಆಗಲಿ ಪೊಂದೊಂದುಯಿದ್ದರೆ
 ವಿವಾಹವೆನಿಸಿ ಪತ್ನಿ ಆಗುವಳು. ಗದಾ ಕತ್ತಿ ಮಂದೂಭಿರೇಖೆಗಳಾದಿದ್ದರೆ
 ಗೌರವವಂತಿ ಆಗುವಳು. ವಿರಳವಾದ ಅಂಗುಷ್ಠವು ಉರುಟಾದ ಬೆರಳುಗಳು
 ಗಿಣ್ಣುಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಬಹುಪೂಜ್ಯಳಾಗಿ ಅನೃತಹಸ್ತ ಆಗುವ
 ಳು. ಉಗುರುಗಳು ಕೆಂಪಾಗಿ ಸಣ್ಣವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಪುಣ್ಯವಂತೆ ಆಗಿರು
 ವಳು. ಹೀಗಲ್ಲದೆ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಹಸ್ತದೋಳ ಬಹುಳೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ದಾರಿ
 ದ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಳು. ರೇಖೆವೊಂದೂಯಿಲ್ಲದೆಯಿದ್ದರೆ ಮಗಿಖಪ
 ಡುವಳು. ನರಗಳು ಬಹುವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಲಿದ್ದರೆ ಯಾಚನವೆನ್ನಾಡಿ ಜೀ
 ವಿಸುವಳು. ಹಸ್ತಗಳು ಬಹು ಕಠಿಣವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ದುಃಖವೆನಿಸುವಳು
 ಕಷ್ಟ ಪಡುವಳು. ಮುಂಗೈ ರೋಮವುಳ್ಳವಳಾಗಿ ಯಿದ್ದರೆ ನಿಂದಿತೆ ಆಗು
 ವಳು. ಶುಷ್ಕವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಲೈಚಿನ್ವುಡುವಳು. ಅಂಗುಷ್ಠಮೂಲದರೇಖೆ

ಕನ್ನಿ ಕಾನರ್ಯಂತ ಯಿದ್ದರೆ ಪತಿಫರಾತಿನಿವಾಗುವಳು. ಗೃಹ್ಯಜಂಬೂಕ
 ರೇಖೆಗಳಿದ್ದರೆ ಯಷ್ಟು ಯಿದ್ದರೂ ದಗ್ಧಹಸ್ತಿಯಾಗಿ ದರಿಪ್ರವಡುವಳು.
 ಕವ್ವೆ ಶ್ವಾಸ ಈರೇಖೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅವಳು ಅಸ್ಮೃತನನ್ನೆ ಮುಟ್ಟಿದಾಗ್ಯಾವಿಷ
 ವಾಗುವದು. ವೈಶ್ಯಕರೇಖೆ ಸರ್ವರೇಖೆ ಇವು ಯೇನಾದರು ಯಿದ್ದರೂ
 ಕೂಸುಗಾತಿಯಾಗುವಳು. ಪೂರ್ವಾಽಲ ರಾಸಭ ಉಷ್ಣ ಈರೇಖೆಗಳು
 ಯೇನಾದರೂಯಿದ್ದರೆ ಜಾರಿಣಿಯಾಗಿ ಅನಾಚಾರೆಯಾಗಿ ದುರಿಖಿಯಾಗುವ
 ಳು. ಚರಳುಗಳು ವೆಗಟರಾಗಿ ಅಂಟಾಗಿ ಅತಿಫಪ್ಪನಾಗಿ ಚರಳುಗಳಮೇ
 ಲೆ ಕೂದಲುಉಳ್ಳದ್ದಾದರೆ ದರಿಪ್ರ ದುಖವು ಉಂಟಾಗುವದು. ಚರಳು
 ಅತಿಸಣ್ಣ ಅತಿಫಪ್ಪ ಅತಿವಿರಳವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಭಾಗ್ಯಹೀನೆಯಾಗುವಳು. ಗಿ
 ಣ್ಣು ಜೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾಚನವೆನಾಡುವಳು. ಉಗುರುಗಳು ಜಳ್ಳವಾ
 ಗಿ ವಿನರ್ಣವಾಗಿ ಚಿಪ್ಪಿನಂತೆಯಿದ್ದರೆ ಅನಿಷ್ಟವುಂಟಾಗುವದು. ಯಿನ್ನು
 ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸ್ಕಂಧದಲ್ಲಿ ಶುಭಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗಂದರೆ:— ಸ್ಕಂಧವು ಮಧ್ಯದ
 ಲ್ಲಿ ಬಗ್ಗದೆ ಧವ್ವವಾಗಿದ್ದರೆ ರತ್ನಾಭರಣವುಳ್ಳ ಐಶ್ವರ್ಯಪತಿಯಾಗುವಳು,
 ಹಾಗೆಯಾದರೆ ಭುಜಶಿರಸ್ಸಾದ ಸ್ಕಂಧವು ವಕ್ರವಾಗಿ ರೋಮಾಢ್ಯವಾಗಿ
 ಇರಲು ದರಿದ್ರೆಯಾಗುವಳು, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳವಿದ್ದು ಕಠಿನವಾಗಿದ್ದರೆ ಸ
 ರ್ವರಿಂದಲೂ ನಿಂದಿಸಲ್ಪಡುವಳು, ನಿರ್ಮಾಂಸವಾದರೆ ಕಪ್ಪವಡುವಳು.
 ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕಂಠದ ಉತ್ತಮಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗಂದರೆ:—ಕಂಠದ ಕೆ
 ಳೆಗಣ ಕೆಚ್ಚೆಯು ಉನ್ನತವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಶುಭವಾಗಿಯಿರುವದು, ಕುಷ್ಟ
 ಕಂಠವಾಗಿ ಸರಗಳು ಕಾಣುತ್ತ ರೋಮಯುಕ್ತವಾಗಿಯೂಯಿದ್ದರೆ ಕಠಿನ
 ಆಗುವಳು, ಕುಟಲಗಾತಿ ಆಗುವಳು. ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಮೂರುರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ
 ಅಭರಣ ಸುಪತ್ತುವುಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ಕೋಕಿಲಧ್ವನಿ ಆಗಲು ಪುಣ್ಯ
 ವಂತೆ ಆಗುವಳು, ಕೂಕಧ್ವನಿ ಆದರೆ ಗರತಿ ಆಗುವಳು, ವೀಣಾಧ್ವನಿ ಆದರೆ
 ಕುಶಲತೆಗುವಳು, ಯಿನ್ನು ಅಧಮ ಕಂಠಲಕ್ಷಣ ಹ್ಯಾಗೆಯಂದರೆ:—
 ಸ್ತ್ರೀಯರಕಂಠದಲ್ಲಿ ಬಲಗಡೆ ಸುಳಿಯಿದ್ದರೆ ದರಿದ್ರ ಆಗುವಳು, ಕಂಠದ
 ಕೆಳಗಣಕೆಚ್ಚೆ ಜೋಲುತ ಆಳವಾಗಿಯೂ ವಿಷಮವಾಗಿಯೂ ಯಿದ್ದರೆ ಪು
 ತ್ರಹಾಸಿಯೂ ಕತ್ತುಗೂಧೆಯೂ ಉಂಟಾಗುವದು. ಕಂಠವು ಅತಿಸ್ಥೂಲ
 ವಾದರೆ ಕಪ್ಪವಡುವಳು, ಅತಿಸಣ್ಣವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಪರಾಧೀನ ಆಗುವಳು.

ಉಪ್ಪು ರೇಖೆ ಕಾಕರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ದೇಶಾಂತರವಂ ತಿರುಗುವಳು, ಶ್ವಾನ
 ಧ್ವನಿ ಕೃಕಳಾಸರೇಖೆಯಿದ್ದರೆ ಅಸ್ವಪ್ಪನಂತೆ ಆಗುವಳು. ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ
 ದುರ ಕಪೋಲವ ಉತ್ತಮ ಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ:— ಸ್ತ್ರೀಕಪೋಲವು
 ರೋಮವಿಲ್ಲದೆ ಧಪ್ಪವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಸಂಪತ್ತುಂಟಾಗುವದು, ಸುಖವಾಗಿ
 ಮಿಂಚಾಗಿದ್ದರೆ ರಾಜಪೂಜ್ಯ ಆಗುವಳು. ದನಡೆ ಪೊಳಗೆ ವದ್ದಾದಿ ರೇಖೆ
 ಯಿದ್ದರೆ ರಾಜಸ್ತ್ರೀಯಾಗುವಳು. ಹಲ್ಲುಕಾಣದೆ ಅಗಲವಾದ ಕಪೋಲ
 ವಾಗಿ ಚಿನ್ನದಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಪೊಳ್ಳೆಸೌಭಾಗ್ಯವಂತೆ ಆಗುವಳು,
 ಹೀಗೆ ಯಿರದ ಅಧಮ ಕಪೋಲಲಕ್ಷಣ ಹಾಗಾಗಿರುವದೆಸಲು:— ಕಪೋಲ
 ವು ಸಣ್ಣದಾಗಿರೋದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿದ್ದರೆ ದುಃಖ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಉಂಟಾಗುವ
 ದು. ದವಡೆಸಳಗೆ ಬಿಳಿವದ್ದು ಸರ್ಣಪೂರ ಹೊಂಬಣ್ಣಪೂ ಉಂಟಾಗಿದ್ದರೆ
 ಯೋಗಿನಿ ಯಾಗುವಳು. ದನಡೆಗಳು ಕವ್ವಾಗಿದ್ದರೆ ಬಂಜೆಯಾಗುವಳು.
 ದನಡೆಯೊಳಗೆ ಕವ್ವಾಗಿದ್ದರೆ ಬಹುಸುಂದಿ ದತಿಶುಲ್ಕವಳಾಗುವಳು. ಸ್ತ್ರೀ
 ಕರ್ಣ ಲಕ್ಷಣವೆಂತನೆ:— ಲಂಬಕರ್ಣವಾದರೂ ಬಟುವಾದಕೆನಿಶುಳ್ಳವ
 ಳಾದರೂ ಸಂಪತ್ತುಂಟಾಗುವದು. ತುಂಬಾಧ ಕೆನಿವಾದರೆ ಸುಖಭುಳ್ಳ
 ವಳಾಗುವಳು. ಹೀಗಿರದೆ ಕೆನಿಯೋಳ್ ಶೀಳ ಇದ್ದರೆ ಅನಿಷ್ಟವಂತೆ
 ಯಾಗುವಳು. ಕುಸ್ಕುಕರ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ ದರಿದ್ರೆಯಾಗುವಳು. ಕೆನಿಗಳಲ್ಲಿ
 ಸರಗಳು ಕಂಡು ಕುಸ್ಕುವಾಗಿ ಕೆನಿನವಾಗಿರೂ ಇದ್ದರೆ ದುಃಖವು ದಾರಿ
 ದ್ರ್ಯವು ಉಂಟಾಗುವದು. ಯಿನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರಗಳ ಮುಖಲಕ್ಷಣ ವೆಂತೆ
 ನೆ:—ಬಾಯಿಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಕೋಕಿಲೆಯಂತೆ ಉಂಟಾಗಿದ್ದರೆ ಸಂಪನ್ನೆಯಾ
 ಗುವಳು. ದಂತಸ್ಥಾನಾಗಿ ಗೋಕ್ಷೀರ ವರ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಪತಿವ್ರತೆಯಾಗು
 ವಳು. ಸಮದಂತಗಳಾಗಿ ಸುಗಂಧ ಸಹಿತವಾದರೆ ವಳ್ಳೇದು. ಮೂನತ್ತೆಡ
 ಡು ದಂತಗಳಿದ್ದರೆ ಶುಭವಾಗಿರುವದು, ಸಾಲು ಸಮವಾಗಿದ್ದರೆ ಕುಭವು.
 ಹೀಗಿರದೆ ದಂತ ವಿಶಾಲವಾಗಿರೂ ಕಾಗೆಯಂತೆ ಧ್ವನಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ಅನಿ
 ಷ್ಟಉಂಟಾಗುವದು. ಸ್ಥೂಲದಂತವಾದರೆ ದರಿದ್ರವಂತೆಯಾಗುವಳು. ಸಾ
 ಲು ವಿಷಮವಾದರೆ ಕಲಹವಂ ನೊಡುವಳು. ದಂತ ಕವ್ವಾಗಿದ್ದರೆ ಅನಾಚಾ
 ರಿಯಾಗುವಳು. ವಕ್ರದಂತವಾದರೆ ಕುಟಲ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಜೈಯುವಳು
 ವಿರೂಪದಂತೆ ಆಗಿ ದರಿದ್ರೆಯೂ ಆಗುವಳು. ಇನ್ನು ಉತ್ತಮವಾದ ಅಥರೆ

ಲಕ್ಷಣವೇನೆಂದರೆ:-ಸ್ತ್ರೀಯರ ಅಧರವು ತೊಂಡೆಹಣ್ಣಿನಂತೆ ಕೆಂಪಾಗಿ
 ಬುರುಟಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಸಂವತ್ಸುಲ್ಲವಳಾಗುವಳು, ನಯವಾಗಿ ರೇಖಾಭಂಗ
 ತವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೆ ಅನೇಕ ಸಂವತ್ಸುಂಟಾಗುವದು ವಾಲೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕುಂ
 ಕುಮ ನರ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಭಾಸ್ಕರವೂತೆಯಾಗುವಳು. ಈ ಮೇರೆಗೆ ಇರದೆ
 ಅಧರವು ಕಪ್ಪಾಗಿಯೂ ಅತಿಬಿಳುಪಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೂ ಅತಿನಣ್ಣದಾಗಿ
 ದ್ದರೂ ಅನಿಷ್ಟ ಉಂಟಾಗುವದು. ಗರ್ವಭವ ತುಟಿಯಂತೆ ನಿವಾರಣನ
 ವಾಗಿದ್ದರೆ ಕಲಹ ಕಾರಿಣಿಯಾಗುವಳು. ಅಧರವು ಕೃಶವಾಗಿ ಜೋಲುತೆ
 ಫಡಕಾಗಿದ್ದರೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯನ ಸ್ವನುರವಿನವಳು. ಅತಿ ಸ್ವೂಲವಾಗಿ ಹೀನೋ
 ಪ್ತಿಯಾದರೆ ರೋಗಿಣಿ ಯಾಗುವಳು. ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಜಿಹ್ವಾಲಕ್ಷ
 ಣನಂ ಬೇಳುವೆನು ಕೇಳು, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯೇ ! ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ
 ನಾಲಿಗೆಯು ಕೆಂಪಾಗಿದ್ದರೆ ಮೃತ್ಯುಸ್ಸವನ್ನು ಭೋಜನವು ಗೃಹವಳು.
 ಮೃದುವಾಗಿದ್ದರೆ ಪುತ್ರಸಂತೆ ಆಗುವಳು. ವಿಶಾಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಂತೋಷ
 ಉಂಟಾಗುವದು. ನಾಲಿಗೆಮೇಲೆ ಚಕ್ರವಿದ್ದರೆ ರಾಜಭೋಗ ಉಂಟಾಗು
 ವದು. ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲದ ನಾಲಿಗೆ ಅತಿ ಬಿಳುಪಾದರ ಮುಖಿಯಾಗುವಳು. ಕಠಿ
 ಣವಾದರೆ ಮರ್ಭಾಷೆ ಯನ್ನಾಡುನಳು. ಕಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ಜಗಳಗಂಟ ಆಗು
 ವಳು. ನಾಲಿಗೆ ಧವ್ವವಾಗಿದ್ದರೆ ದರಿದ್ರ ಆಗುವಳು. ಅತಿ ಲಂಬವಾದರೆ ಉ
 ಚ್ಚಿಷ್ಟ ಭೋಜನವು ಗೃಹವಳು. ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರ ನಾಸಿಕಾಲಕ್ಷಣ ಮೇ
 ನಂದರೆ:- ಮೂಗು ಉದ್ದವಾಗಿದ್ದರೆ ಶುಭ, ಮರಿಮುಳಕ್ಕಾದವುಳ್ಳ ನಾಸಿಕೆ
 ಫಾದರೆ ರಾಜಸ್ತ್ರೀಯಾಗುವಳು. ಸಮವಾದ ಬಟುವಾದ ಪುಟಗಳಿದ್ದರೆ
 ಐಶ್ವರ್ಯ ಪುಟ್ಟವಳಾಗುವಳು. ನಾಸಾಪುಟಗಳು ಸಣ್ಣನಾಗಿ ಮೊನೆಮಾಗಿ
 ಇದ್ದರೆ ಪುತ್ರಸಂತೆ ಆಗುವಳು. ಕೆಂಪಾಗಿ ಧವ್ವವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಧನಸಂತೆ ಆ
 ಗುವಳು. ನಾಸಿಕೆವು ಯುಳ್ಳಹೂವಿನಂತೆ ಇದ್ದರೆ ರಾಜಪತ್ನಿ ಆಗುವಳು.
 ಸಂಹಿಗೆ ಹೂವಿನಂತೆ ಇರಲು ಮಹಾರಾಜಪತ್ನಿ ಆಗುವಳು ಈ ರೀತಿಯೇ
 ಇರದೆ ಮೊಟ್ಟ ಮೂಗಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಅನಿಷ್ಟವಂತೆ ಆಗುವಳು. ಮೂಗಿನ
 ಕೊನೆ ಕೆಂಪಾಗಿ ಕೊಕ್ಕೆಯಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯವಂತೆ ಆಗುವಳು. ಮೂ
 ಗು ಅತಿಹ್ರಸ್ವ ಅತಿವೀರ್ಭವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಪತಿ ರಹಿತೆ ಆಗುವಳು. ಇನ್ನು
 ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ನೇತ್ರಾಲಕ್ಷಣ ಹಾಗೆಂದರೆ:- ನೇತ್ರಗಳು ಮತ್ಸ್ಯಾಕಾ

ರವಾಗಿ ಥಳ ಥಳಸುತಲಿದ್ದರೆ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಉಂಟಾಗುವದು. ಪದ್ಮದಳಾಕೃತಿ
 ತಿರುಗಿರಲು ಸಂಪತ್ತು ಆಗುವದು. ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ನೇತ್ರಗಳು ಕಾಂತಿ
 ಯುಕ್ತಗಳಾಗಿ ತೆರವ ಕರಿಹಾಲೆ ಕಪ್ಪಾಗಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಂಪಾಗಿ ಇದ್ದರೆ
 ರಾಜಯೋಗ ಉಂಟಾಗುವದು. ಕಣ್ಣುಗಳು ಗೋಕ್ಷೀರದಂತೆ ಕಾಂತಿ ಇಂ
 ದ ಹೊಳೆಯುತಲಿದ್ದರೆ ಸಂಪತ್ತು ಉಂಟಾಗುವದು, ಸೌಮ್ಯಗಲ್ಯವು ಉಂ
 ಟಾಗುವದು. ಕಣ್ಣುಗಳು ಜೇನುತುಪ್ಪದ ಬಣ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಪುತ್ರನಂತೆ
 ಆಗುವಳು. ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನಿಬಿಡವಾದ ರವ್ವೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಭೋಗ
 ಗ ಉಂಟಾಗುವದು. ಇನ್ನು ಅಧಮನೇತ್ರಗಳು ಯಂತಿರುವವು ಮನಲು
 ಉಬ್ಬು ಕಣ್ಣು ಆಗಿ ಕಿರಿಗಣ್ಣು ಆದರೆ ಮನೆ ಮನೆ ತಿರುಗುವಳು. ಅಡಿನ
 ಕ್ಕೆ ಸಂತೆಯೂ ಕೋಣನ ಕಣ್ಣು ಸಂತೆಯೂ ಕಣ್ಣುಗಳು ಇರಲು ಬಹು
 ಧೂರ್ತೆ ಆಗುವಳು. ಕೆಂಡದಂತೆ ಕಣ್ಣು ಕಪೋತದಂತೆ ಕಣ್ಣು ಇರಲು
 ಕೂಹಪ್ರಿಯೆ ಆಗುವಳು. ಅನೆ ಕಣ್ಣು ಸಂತೆಯೂ ಬಂಟಿ ಕಣ್ಣು ಸಂತೆಯೂ
 ಕಣ್ಣು ಇದ್ದರೆ ಅಕುಬ್ಬ ವಾಗುವದು. ರೆವ್ವೆಗಳು ಕೆಂಪಾಗಿ ವಿರಳವಾಗಿ
 ಯೂ ಇರಲು ಪಾರಿದ್ರ್ಯವನ್ನನುಭವಿಸುವಳು. ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಿಗೆ
 ಉತ್ತಮ ಭ್ರೂ ಲಕ್ಷಣ ಯೇನೆಂದರೆ:— ಹುಬ್ಬುಗಳು ಧನುರಾಕಾರವಾ
 ಗಿ ಚನ್ನಾಗಿ ಒಗ್ಗಿ ಇದ್ದರೆ ರಾಜಪತ್ನಿ ಆಗುವಳು. ನಯನಾಗಿ ಕಪ್ಪಾಗಿ ಇ
 ದ್ದರೆ ಧನನಂತೆ, ತುದಿನಣ್ಣವಾಗಿ ನಯವಾಗಿ ಇರಲು ಪುತ್ರನತಿ ಆಗುವಳು,
 ಹಾಗಿರದೆ ಎರಡು ಹುಬ್ಬಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸುಳಿ ಇದ್ದರೆ ಅಕುಬ್ಬ ಉಂಟಾಗುವ
 ದು. ಕೂಡಿದಹುಬ್ಬುಗಳು ಆದರೆ ಕೃತ್ತಿಮನಂತೆ ಆಗಿ ದರಿದ್ರ ಆಗುವಳು.
 ಹುಬ್ಬುಗಳ ರೋಮ ಉದ್ದವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ದೀರ್ಘ ದ್ವೇಷಿಣಿ ಆಗುವಳು.
 ಹುಬ್ಬು ಧಪ್ಪವಾಗಿ ಇರಲು ಮುನ್ನೆ ಆಗುವಳು. ಹೊಂಬಣ್ಣವಾಗಿ ನೆ
 ಟ್ಟನೆ ಇದ್ದರೆ ದರಿದ್ರ ಆಗುವಳು. ಇನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ವದನ ಲಕ್ಷಣ
 ವೇನೆಂದರೆ:— ವದನವು ಸುಳಿ ಇಲ್ಲದೆ ರೋಮರಹಿತವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಸಂಪ
 ತ್ತು ಉಂಟಾಗುವದು. ಸ್ತ್ರೀಯು ನಗಲುಮುಖವು ಸ್ವಸ್ಥಿಕದಂತೆ ನೋ
 ಡುವವರಿಗೆ ತೋರಲು ಸಹಸ್ರವಾಹನ ಉಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ನರವಿಲ್ಲದೆ
 ಆರ್ಧ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಮುಖವಿರಲು ಐಶ್ವರ್ಯವೂ ಭೋಗವೂ ಉಂಟಾ
 ಗುವದು. ವದನವು ಮಾತ್ರಾಂಗುಳದಲ್ಲಿನೂರು ಅಂಗುಳವಾದರೆ ಸೌಭಾಗ್ಯ

ವುಂಟಾಗುವದು. ಸ್ವರ್ಮಿಕ ರೇಖೆ ಇದ್ದರೆ ಐಶ್ವರ್ಯ ಉಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ಹೀಗಲ್ಲದೆ ನವನದಲ್ಲಿ ಸುಳಿ ಇದ್ದರೂ ರೋಮವಿದ್ದರೂ ಅತ್ತೆ ಮಾನಂಜರಿಗೆ ಅಕುಂಭ ಪಾಗುವದು. ಮೂರು ಸುಳಿ ಇದ್ದರೆ ಮತ್ತೂ ಅರಿಸ್ಮವಾಗುವದು ನರಗೂಡಿ ಕವ್ವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ದುರಿತವೂ ಪಾಂಡ್ರವೂ ಉಂಟಾಗುವದು. ಇನ್ನು ಶಿರೋಲಕ್ಷಣ ಪೆಂತಿರುವದೆನಲು:— ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸುಳಿ ಇದ್ದರೆ ಕುಂಭ, ಸೀಮಂತರೇಖೆ ವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಆನೆಕುಂಭದಂತೆ ಬಟುವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಐಶ್ವರ್ಯ ವು ಭೋಗವು ಉಂಟಾಗುವದು. ಹೀಗೆಯಿರದೆ ದಕ್ಷಿಣಾವರ್ತ ಸುಳಿಯಿದ್ದರೆ ಪಿತ್ತವಿಹಾಸ ಆಗುವದು. ಮೃಣ್ಮಯ ಕಲಶದಂತೆಯಿದ್ದರೆ ದುರಿತ ಯಾಗ ರವಳು. ಇನ್ನು ಉತ್ತಮಕೇಶಲಕ್ಷಣವೆಂ ವೇಳ್ವ ಕೇಳು. ತಲೆಯಲ್ಲಾ ಮೊಂದೆಬಗೆ ರೋಮವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ರಾಜಸ್ತ್ರೀ ಆಗುವಳು. ಎರ ಡು ಬಗೆಯಾದ ರೋಮವುಳ್ಳದ್ದಾದರೆ ಸುಖಿಯಾಗುವಳು. ಶಿರೋರೋಮ ವು ಕವ್ವಾಗಿ ನೀಟವಾಗಿಯಿದ್ದರೆ ಆಸ್ತ್ರೀಯು ಭೋಗವಂತೆ ಆಗುವಳು. ತುಂಬೆಗುರಳು ನೀಡಗುರಳು ಆಗಿದ್ದರೆ ಆನಾರಿಯು ಪುತ್ರನತಿ ಆಗುವಳು. ಶಿರೋಜವುನಕ್ರವಾಗಿ ವಪ್ಪಗಂಧ ಕೇಸರಗಂಧಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಗಂಧ ಉಂಟಾಗಿ ದ್ದರೆ ಆಸುಪತಿಯು ರಾಜವತ್ಸಿ ಆಗುವಳು. ಹೀಗಿರದೆ ಮೂರು ಬಗೆ ರೋ ಮಗಳು ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯಿದ್ದರೆ ದುರಿತ ಆಗುವಳು. ಶಿರೋರುಹವು ವಿವರ್ಣವಾ ಗಿ ಪೋಟಾಗಿದ್ದರೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಳು. ಕಠಿನವಾಗಿ ಶಿವ ರಾಗಿರಲು ಕ್ರೂರ ಆಗುವಳು. ನಿರಳವಾಗಿ ಹೊಂಬಣ್ಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಕುಲಟಿ ಆಗುವಳು. ಅಂಟಾಗಿ ದುರ್ಗಂಧವಾಗಿರಲು ಅನಾಚಾರಿಣಿ ಆಗುವಳು. ಇ ನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರಗಳಿಗೆ ಸಮುದಾಯವಾಗಿ ಉತ್ತಮಲಕ್ಷಣವು ಯಾವದೆಂದ ರೆ:— ವಾಮಾವಾಹತಲದಲ್ಲಿ, ಸ್ತನದಲ್ಲಿ, ವಾಮನೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಮತ್ತೆಯಿ ದ್ದರೆ ಪುತ್ರನತಿ ಆಗುವಳು. ಅಂಜಲಿ ಕೂರ್ಮದಂತೆಯೂ, ಕುಂಭಕುಂಭಸಪ್ತಂ ಧಗಳು ಜಿಹ್ವಾಸ್ಥಾನವು ಮನೋಹರವಾಗಿರಲು ಧನಧಾನ್ಯ ಪುತ್ರಸಮೃ ದ್ಧಿವುಳ್ಳವಳಾಗುವಳು. ಹಸ್ತ ವಾದ ಕೋಮಲವಾಗಿ ಕೋಕಿಲ ಸ್ವರವಾ ಗಿ ಚಕ್ರವಾಕದಂತೆ ಸ್ತನಗಳುಯಿದ್ದರೆ ಆಸ್ತ್ರೀಯು ಭಾಗ್ಯವಂತೆಯಾ ಗಿ ರಾಜವತ್ಸಿಯಾಗುವಳು. ಪೀತವರ್ಣವಾಗಲೀ ಗೌರವರ್ಣವಾಗಲಿ ಹರಿ ಧ್ರಾವರ್ಣ ವಾಗಲಿ ಯಾವ ಅಂಗ ಯಾವ ವರ್ಣ ವಾಗಿದ್ದರೂ ಕುಂಭ

ವಾಗುವದು. ಸೇತ್ರಗಳು ಮತ್ಸ್ಯಾಕೃತಿಯಾಗಿ ಬಾಹು ಕೋನವೂ
 ಗಿರಲು ಇವುಯಲ್ಲ, ಚಿತ್ತಮವು, ಸೌಭಾಗ್ಯವೆತಿ ಆಗುವಳು. ಕನ್ನ
 ಸ್ತ್ರೀಸಮುದಾಯ ಲಕ್ಷಣ ಅಧನು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ.— ಮೇಲೆ ಗಂಟು ಇ
 ದ್ದು ಮುಖ ವಿಕಾರವಾಗಿ ಮೇಲಣ ತುಟಯಲ್ಲಿ ರೋಮವಿಲು ವಶಿಗೆ
 ಪೊಳ್ಳೇದಲ್ಲ. ವಾದಗಳಲ್ಲೂ ಸ್ತನಗಳಲ್ಲೂ ರಹಸ್ಯ ಸ್ಥೂಪದ ಮೊಳಗ
 ಡೆಮೆಲ್ಲು ಮೇಲಣತುಟಯಲ್ಲೂ ರೋಮವಿರಲು ಆಸ್ತ್ರೀಯು ಪತಿಭಾಗತಿಸ
 ಯಾಗಿ ಅನಿಷ್ಟೆಯಾಗಿ ಮುಖಿಸಿಆಗುವಳು. ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಕ್ರೀಣವಾಗಿ
 ಸುಳಯಿರಲು ಅನಿಷ್ಟ ಉಂಟಾಗುವದು. ಸ್ತ್ರೀಮರುಗಳು ಅತಿಸ್ಥೂಲವಾಗಿ
 ಯೂ, ಅತಿವೀರ್ವಾಕಾರವಾಗಿಯೂ, ಅತಿಹಸ್ತವಾಗಿಯೂ, ಅತ್ಯಂತಕ
 ಪ್ಪಾಗಿಯೂ, ಅತಿಗೌರವಣವಾಗಿಯೂ, ಅತಿಬಿಳಿಯಾಗಿಯೂ, ವಕ್ರವಾ
 ಗಿಯೂ, ವಿಷಮವಾಗಿಯೂ, ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಂದಾ ಅರಿವ್ವಲಾಂಟಾಗುವದು.
 ಬತ್ತಿದ ಕಪೋಲವೂ, ಕರಿನೆದ್ದನಿಯೂ, ಧಪ್ಪವಾದ ಕಣಕಾಲು, ಉರ್ವ್ವ
 ಕೇಶವು, ಕಿಂಗೂದಲೂ, ಅಗಲವಾದಬಾಯೂ, ಕರಿನಾಲಿಗೆಯೂ ಕರೀತು
 ಟಿಯೂ, ಶುಕ್ಲದೇಹವೂ, ಕೂಡುಬಿಟ್ಟು, ವಿಷಮಕಚವೂ, ವಕ್ರವಾಗಿ
 ವೀರ್ವವಾದ ತುಟಿಗಳು ಸಹಾಯವಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಿಗೆ ಇರುವದೂ ಇಂ
 ಥಾ ಸ್ತ್ರೀಮರು ರಾಜಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರೂ ವಾಸಿಸುರಾಗಿ ನೀಚರಲ್ಲಿ
 ಸೇವೆಯೆನೂಡಿ ಚಂಡಾಲನೆಂದವತಿಯೆಂ ನೂಡಿಕೊಂಡು ದೇಶಭ್ರಷ್ಟರಾ
 ಗಿ ಹೋಗುವರು. ಇಂತಪ್ಪ ಸಾಮುದ್ರಿಕಾ ಲಕ್ಷಣದೋಳು ಚಿತ್ರವೋ
 ತ್ರಮವಾದ ಮಹಾಪುರುಷಲಕ್ಷಣಗಳು ಈ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಜನಲ್ಲಿ
 ಯೋ ಇರುವದಾದ್ದರಿಂದಲೂ ಬಿನ್ನೈಸ್ತ್ರೀ ಲಕ್ಷಣಗಳು ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಇ
 ರುವದ್ದರಿಂದಲೂ ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೂ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವು ಬಹಳ ಅತಿಶಯದಿಂದ
 ಅನುರೂಪಗುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವದ್ದರಿಂದ ಶುಭವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಯೆಂಬುದ ಮರ್ಯಾ
 ದೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕಳ್ಯಾಣಮಹೋತ್ಸವವು ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ನೀನನ
 ವಿಸುವದೋಳ್ ನಿಂತು ನಿನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂ ವಿಜ್ಞಾಪನಂ ಗೈದು ನಿ
 ನ್ನ ಹಸ್ತದೋಳಿರುವ ಆಣಿಮುತ್ತಿನ ಕಲಯಣವರಣ ಮಾಲಿಕೆಯನ್ನು ಮ
 ಹಾರಾಜನ ಕೊರಳಿಗೆ ಧರಿಸಿ ಸ್ತುತಿರೂಪನಾಗಿರುವ ಮಧುರ ವಚನದಿಂ
 ದ ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸಿ ಕರ್ಮರ ವೀಳ್ಯಸಹಿತವಾದ ಸುತ್ತು ವೀಳ್ಯವನ್ನು

ಪ್ರೊಪ್ಪಿತಿ ಕಳುಹಿಸುವದು ಅತ್ಯಂತ ಶುಭಕರವಾಗಿ ಇರುವದೆಂದು ಹೇಳುವ
 ಶುಕವರ್ಯನ ಹಿತವಚನವಂ ಕೇಳಿ ಮನಸ್ಸಿನೋಳು ವಿಹಿತವೆಂದು ತಿಳಿದು
 ಆ ರಾಜಕುಮಾರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯು ಜ್ಞಾನವಂ ಬಯಸುವ
 ವಿಷಯವಾತೆ ಅಂತಃಪಟವಂ ವಾಸರಿಸಿದುದು ಬಂದು ಸುಗಂಧರಾಯನ
 ಪಾಶ್ವದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ರಾಯನಿಗೆ ಕೈಯುಗಿದು ಲಜ್ಜೆಯಿಂದ ಕಲೆವಾಗಿ
 ಪ್ರೇಮದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾದ ಮಹಾಸುಭಾವನಾದ ಪ್ರಾಣ
 ಕಾಂತನೆ! ಕಾರ್ಯಾರ್ಥದಾರ್ಯ ಪರಾಕ್ರಮ ವೊಡಲಾದ ನಕಲ ಸದ್ಗುಣಂ
 ಗಳುಸಾಮುದ್ರಿಕಾ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾದ ನಕಲ ಮಹಾಪುರುಷ ಶುಭಲಕ್ಷ
 ಣಂಗಳು ಲೋಕಾತಿಶಯವಾದ ರೂಪಲಾವಣ್ಯ ಸೌಕುಮಾರ್ಯಂಗಳು ತೇ
 ಜಪ್ರತಾಪಂಗಳು ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವೆವು ಆದ್ದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಪಾಣಿಗ್ರಹ
 ಣದಂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನು, ಭುಜ್ಯಗಳಿಗೆ ನರಿ ಇಲ್ಲ, ಅಶ್ವಿನೀದೇವತೆಗಳ
 ರೂಪನುಂ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಮೃತ್ಯುಸೌಂದರ್ಯವಂ ವಿಾರಿಷರುವ ನಿನ್ನ ಕಂ
 ಡ ಪ್ರಥಮಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಸನ್ನಮನಸ್ಸು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತವಾಗಿ ನಿಂತಿರು
 ವದು. ನಿನ್ನ ನಕಲ ಸದ್ಗುಣಂಗಳಗೂ ಸಮಸ್ತ ಸಂಪತ್ತಿಗೂ ನಾನು ಮ
 ಸಸೋತೆನು, ಆದರೂ ಜಗನ್ನೋಹನನಾದ ರಾಜಶಿರೋಮಣಿಯೆ! ಕೇಳು
 ನನಗೆ ಪ್ರಿಯನಾದ ಸ್ವಾಮಿಯ ಶುಭಗುಣಂಗಳು ಸಕ್ತೀರ್ತಿ ಪ್ರತಾಪಾದಿ
 ಗಳು ಆ ಚಂದ್ರಾರ್ಕಪ್ರಕಾಶನೀಯಂಬದಾಗಿಯೂ, ಮತ್ತು ನನ್ನ ಹಿ
 ತರಾದ ಮಾತಾ, ಪಿತೃ, ಬಂಧು ಸಖೀಜನ ರೊಡಗೂಡಿ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳ
 ಮುಂದೆ ನಾನು ನಿನಗೆ ಸ್ವಾಧೀನವಾಗುವಕ್ಕೊಸ್ಕರಲೂ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿ
 ಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ನಿನಗೆ ಲೀಲಾಮಾತ್ರವಾಗಿ ಇರುವದಂ ತಿಳಿದು ಈವಂಟು
 ಪಣಂಗಳಂವೊಂದೊಂದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇಹೊರತು ಮಹಾಕೂರಾಗ್ರೇಸರನಾ
 ದ ನಿನ್ನ ಪರಿಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿನಾಡಿದ್ದಲ್ಲ, ಇದನನುಗುಣವಾಗಿ ಚಿತ್ತದೋಳು
 ತಂದು ವೈಷ್ಣವಯಂಕಾದಿರುವ ಸಸ್ಯವಜ್ಜಿಯಂತೆ, ಶಿರಿಯಂಬಯಸುವ
 ಬಡವನಂತೆ, ಮೇಘವಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವಚಾತಕವಕ್ಷಿಯಂತೆ, ಚಂದ್ರಕಿರಣವಂ
 ಬಯಗುವ ಚಕೋರಿಯಂತೆ, ನೂರ್ಯನಂ ಕಾಮಿಸುವ ಪದ್ಮಿನಿಯಂ
 ತೆ, ಪರಬ್ರಹ್ಮವಂ ಚಿಂತಿಸುವ ಯೋಗಿನಿಯಂತೆ ಉದಯವನ್ನೇ ಪೇಕ್ಷಿಸುವ
 ಚಕ್ರವಾಕಿಯಂತೆ, ಚಂದ್ರಾಲೋಕನನ್ನೀರೀಕ್ಷಿಸುವ ಕುಮುದಿನಿಯಂತೆ,

ನಿನ್ನ ಮಂಗಳಾಂಗಸಂಗವೆಂ ನೆನ ನೆನದು ಬಯಸುವ ಯನ್ನ ಕೈಪಿಡಿದು
 ನನ್ನ ಸಕಲ ಮನೋರಥವೆಂ ನೆರವೇರಿಸಿ ಪರಿಪಾಲನಂ ಗೈಯ್ಯಜೇ
 ಕೆಂದು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ವಿನಯಭಯಭಕ್ತಿ ವ್ರೇಮಾದಿಂದ ವಿಜೃಂಭಿಸಿ
 ಪನಂ ಗೈದು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿಪಿಡಿದು ಇರುವ ಸ್ವಯಂವರ ಮಾಲೆಯಂ
 ಬ ಮುತ್ತಿಸ ಸರನನ್ನು ಆ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಧರಿ
 ಶಿ ಕರ್ಪುರ ವೀಳ್ಯದೊಡಗೂಡಿದ ಸುತ್ತು ವೀಳ್ಯವನ್ನು ವಪ್ಪಿಸಿ ಚರಣ ಕ
 ಮಲಂಗಳಿಗೆ ಯರಗಲು, ಆಗ ಪ್ರಣಾಮವಂಗೈವ ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರಿ
 ಯಾದ ಕಾಂತಾಮಣಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಂ ನೋಡಿ ವ್ರೇನಾತಿ
 ಕಯದಿಂದ ದಯಾಸಾಗರನಾದ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನು ತರಣಿಯ ಕ
 ರುಣಿಯ ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ಎತ್ತಿ ಎಲೈ ಸುಂದರಾಂಗಿಯೇ ! ನೀನು ಆನಂ
 ದದಲ್ಲಿ ಇರು, ನಿನ್ನನ್ನೆ ಪಟ್ಟಮಹಿಷಯಂಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೇನೆ ಹೊರತು ಮ
 ತೊಬ್ಬರಿಗೂ ಈ ಪದವಿಯಂ ಕೊಡುವವನಲ್ಲ, ಈರ್ಪದದಲ್ಲಿ ಸಂಕಮ
 ಲೇಶವೂ ಬೀಡವೆಂದು ಶುಕನ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಮಾಡಿ ಉಲ್ಲಾ
 ಸ ಗೊಳಿಸಿ ತನ್ನಹಸ್ತದೊಳಿರುವ ಸರ್ವ ದೃಢೀಕರಮಣಿಯಂಬ ಅನರ್ಘ್ಯ
 ವಾದ ಇಂದ್ರನೀಲದ ಉಂಗರವಂಕುರುಹು ಆಗಿ ಶುಭಾರ್ಥವಾಗಿತ್ತು ಅಪ್ಪ
 ಣೆ ಯನ್ನಿತ್ತು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯನ್ನು ಅತಿಪುರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಲು, ಈಪ್ರ
 ಕಾರ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ಸ್ವಯಂವರ ಮಹೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯವಂ ಕಂಡು
 ಪರಸ್ಪರ ಮುಖ ವಚನಗಳಿಂದ ನಡೆದ ವೈತಾಂತವಂ ನಮಗ್ರವಾಗಿ ಕೇ
 ಳ ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ವಯಂ ವರಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ದೇಶಾಧಿಪತಿಸಮೂ
 ಹಂಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಲ್ಲಿ ನೈರಾಕೃತವೆಂಬೊಡಂಕುಳಿತು
 ಇರಲು, ಆನಮಯದೋಳ ಕಳಿಂಗ ದೇಶಾಧಿಪತಿಯಾದ ವಿಜಯವರ್ಮರಾ
 ಯನು ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅನರ್ಘ್ಯವಾದಚೀನಾಂಬ
 ರಾದಿಗಳಂ ಭೂಷಣ ವಿಶೇಷಣಂಗಳಂ ಫಲಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಸ್ನಿತ್ತು ರಾ
 ಜೋಪಚಾರ ಮರ್ಯಾದೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಅಬಳಿಕ ಸ್ವಯಂವರೋತ್ಸವಕ್ಕೆ
 ಬಂದಿರುವ ಸಕಲ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೂ ಅವರವರ ಯೋಗ್ಯತಾನು ರೂಪ
 ವಾಗಿ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣ ಪುಷ್ಪ ತಾಂಬೂಲಾದಿಗಳಂ ತರತರವಾಗಿ ಕೊ
 ಟ್ತು ಕಳುಹಲು, ರಾಜಕುಮಾರರೆಲ್ಲಾ ಸಭಾಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೊರಟು

ಯಥಾವಿಭವದಿಂದ ತನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಪೋದತೆರುವಾಯು ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಯನು ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಂದ ಸುತ್ತಲ್ಪಟ್ಟ ವೋಡಶಕಲಾ ಪರಿಪೂರ್ಣನಾದ ಶರತ್ಕಾಲ ಚಂದ್ರನಂತೆ ತನ್ನ ಸಮೀಪದೋಳಿರುವ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯ ಮುಂತಾದ ಅರಸುಗಳಿಂದ ಸಹಿತನಾಗಿ ಪನಳದ ಕೊಂಬುಗಳಿಂದ ದೊಡಗೂಡಿದ ಅಣಿಮುತ್ತಿನ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನೇರಿ ಬಹುಸಂತೋಷದಿಂದ ಮಹಾರಾಜ ವೈಭವದಿಂದ ದೊಡಗೂಡಿ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಮತಿಯಿಂದಲೂ ಛಾಯಾಗುವು ನಿಂದಲೂ ಸಮೇತನಾಗಿ ತನ್ನ ಬಿಡಾರವೆಂ ಪೊಕ್ಕು ಸಂಗಡಬಂದ ಜನರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯುಂನಿತ್ತು ಕಳುಹಿ, ಆ ಬಳಿಕ ಮಂತ್ರಿಯಿಂದಲೂ ಮಿತವಾದ ಪ್ರಿಯ ಹಿತಜನರಿಂದಲೂ ವೋಡಗೂಡಿ ಚಿನ್ನದ ಚಿಕ್ಕದಜಾರದೋಳ್ ಕುಳಿತು ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಜ್ಞರಾಗಿ ಸಕಲ ವಕ್ಕಣೆಯಂತಿಳಿದು ಪರಮಾಪ್ತರಾಗಿ ದೃಢಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಹಿತರಾಗಿ ಪ್ರಭುಕಾರ್ಯ ತತ್ಪರರಾದ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳಾದ ರಾಯಸದನವಂ ಕರೆತಿ ತನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ಸೂಚರಿತ್ರ ಮಹಾರಾಯಂಗೆ ಬರಶಿದ ಬಿನ್ನಹ ಪತ್ರವೆಂಬ ಲೇಖನದ ವಕ್ಕಣೆಯಂತೆಂದರೆ:—

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಾದ ಸಕಲಭೂಮಂಡಲಾಧೀಶ್ವರರಾಗಿ ಶ್ರೀಮದ್ಧನುರ್ವೇದ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥ ತತ್ವಜ್ಞರನಿಹಿ, ಹ್ರಾತ್ರ ತೇಜಸ್ವಿನೋಳ್ ವಸಂತಕಾಲ ಸೂರ್ಯ ಸದೃಶರಾಗಿ, ರಾಜ್ಯ ಪರಿಪಾಲನ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಜನಕಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ಸಮಾನರಾದ ನನಿಗೆ ಅಭೀಷ್ಟ ದೇವತಾರೂಪರಾದ ನನಿಗೆ ಅಸಾಧಾರಣ ಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿ, ನನಿಗೆ ಸಕಲವಿಧ ಹಿತ ಬುದ್ಧಿ ಭೋದಕ ರಾಗಿಯೂ ಸಕಲ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಪರಮ ಗುರುವಾದ ಸಕಲ ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ಧರ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಕರಾಗಿ, ರಾಮಾಬಾಣದಂತೆ ದಶದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವಾಜ್ಞಾಶೀಲರಾದ ಸಕಲ ಭೂಪಾಲ ಮೌಳಿ ವಾಣಿಕ್ಯ ತೇಜೋರಾಜ ನೀರಾಜಿತ ಪಾದಪೀಠರಾದ ಸಕಲಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದಲೂ ಶಿರೋಧಾರ್ಯಮಾಣವಾಗಿರುವ ಶಾಸನ ಪ್ರದಾತೃಗಳಾದ ಅಪ್ಪಾಜಿಯವರ ದಿವ್ಯ ಶ್ರೀಚರಣಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ಬಾಲಕನಾದ ಸುಂಗಂಧರಾಯನು ಸಾಷ್ಟಾಂಗವಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಸುಂಗಂಧರಾಜವರ್ಮನೆಂದು ಅಭಿವಾದನವಂ ತಿಳಿಸಿ ಬದ್ಧಾಂಜಲಿ ಪು

ಟನಾಗಿ ವಿಷ್ಣುವಸಂ ಗ್ರೈಯುವ ಪರಿಯಂ ಲಾಲಿಸಬೇಕು, ತಮ್ಮಚರಣ
 ಸನ್ನಿಧಾನದಿಂದ ಬಂವಾರಭ್ಯ ಈವರ್ಯಂತ ಮಂತ್ರಿ ಸೇನಾಪತಿ ಚತುರಂಗ
 ಸೇನಾದಿ ಸಪ್ತಾಂಗಸ್ವಾರ್ಥಸತೆಯಿಂದ ದೊಡಗೊಡಿತಮ್ಮ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ
 ಲೇ ನಾನು ಜ್ಞೇನಾತಿಯು ಎಂತನಾಗಿ ಇರುವದಂ ಚತ್ತದೋಳ್ತಂದು ಅ
 ಮೃಯ್ಯನವರು ಮೊದಲಾದರತ್ನ ಪುರಿಯೋಳ್ ಬೆಳೆಯುವ ನೀ ಸಾಮ್ರಾ
 ಜ್ಯ ವೈಭವಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಸದಾ ಕಲ್ಯಾಣ
 ರೂಪವಾದ ಅನುಶಾಸನಗಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರೇಮಣನಂ ಕರುಣಿಣಿ
 ಪೊರೆಯಬೇಕು, ದೇಶಂಗಳೋಳ್ ಸಂಚಾರ ಮುಖದಿಂದ ಉದ್ಧತರಂ ಬ
 ಗ್ಗಿಸಿ, ಸಮವಾಗಿರುವ ನೃಪಾಲರಂ ಮಾರ್ಗದೇಗೊಳಿ, ಜೀರ್ಣವಾಗಿರುವ
 ಸಂಸ್ಥಾ ಸಪತಿಗಳಂ ಜಿಳಿ ದ್ವೀಪ ದ್ವೀಪಾಂತರಂಗಳೋಳಿರುತ್ತಿದ್ ಮಪ್ಪ
 ರಂ ನಿಶ್ಚೇಷರಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಶಿಷ್ಟ ರಾಗಿರುವರಂ ನೋಡಿ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿ, ಸಂ
 ಚರಿತಿ ಬರುತಬರುತ ಕಾಂಭೋಜ, ಭೋಜ, ಸೌವೀರ, ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ,
 ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಸೇಪಾಲ, ಕೇರಳ, ಬಂಗಾಳ, ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ದೇ
 ಶಂಗಳ ನೀತಿರೀತಿ ಧರ್ಮಾರ್ಥಮ್ ವ್ಯವಹಾರಂಗಳಂ ವಿವೇಕದಿಂದ ನಡೆ
 ಯುವಂತೆ ತಮ್ಮ ಅವ್ವಣೆಯಂ ಕಟ್ಟುಮಾಡಿಸುತ ಬರುವಾಗ ಕಳಿಂಗದೇ
 ಶದೋಳ್ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ವಿಜಯ ವರ್ನುರಾಯನು ವಿಜಯ
 ನಗರದೋಳ್ ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯ ವಿವಾಹಾರ್ಥ
 ವಾಗಿ ನಾನಾದೇಶದ ಭೂಪಾಲರಂ ಕರೆತಿ ಸ್ವಯಂವರವೆಂಬದಾಗಿ ಮಹಾ
 ಸಭೆಯುಂಮಾಡಿ ಬಹು ಮಾರ್ಘಟನಾದ ಕೆಲವು ಪಣಂಗಳಂ ಪುತ್ರಿಯು
 ಮುಖದಿಂದ ಸಂಕಲ್ಪಿತಿ ಇರುವದಂ ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನಾನು ನೋಡು
 ವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಗ ಅತ್ಯಂತ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಪಣಂಗಳು ವೊಬ್ಬರಿಂದಲೂ
 ಸಾಧ್ಯಮಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವಾಗಿ ತಿಳಿದು, ತರುವಾಯ ಹತ್ತಿರನೋತ್ತಮರಾಗಿ
 ನಮ್ಮವರಾಗಿಯೂ ಇರುವದರಿಂದ ಹತ್ತಿರಿಯರ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಯಂದಿ
 ಗೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಲಾರವೆಂದು ನನ್ನಿಂದಾ ಅಷ್ಟು ಪಣಂಗಳು ನೆರವೇರಿಸಿ
 ಲ್ಪಡಲಾಗಿ ನನ್ನಿಂದಲೆ ಸ್ವಯಂವರನಿಶ್ಚಯಮಾತೆಯು ಪರಿಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ
 ತು, ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು ಉತ್ತರೋತ್ತರ ನಡಿಸುತಕ್ಕ ವಿಶೇಷ ಕುಭಕಾರ್ಯಂ
 ಗಳು ತಿಳಿದವನಲ್ಲ ನನಿಗೆ ತೋರಿದಷ್ಟನ್ನೇ ವಿಜ್ಞಾನ ಪರಂಗೈದು ಇರುವೆನು

ಮುಂದೆ ಅವನು ಯೆಂಬ ರಾಜ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ನೀತಿಯು
ಯಾದೆ ಧರ್ಮಗಳೆಂಬ ಮಸ್ತುಗಳನ್ನೆ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತ, ದೇವೀಧ್ಯಾನವೆಂಬ
ಅಸ್ತುತಾನ್ನ ಭೋಜನವೆನೂಡುತ್ತ, ಆ ಚಂದ್ರಾರ್ಕಮಾಗಿಯಿರುವ ಕೀ
ರ್ತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳೆಂಬ ಅಮೃತ್ಪ್ರವಾಹ ದ್ರವ್ಯಗಳಂ ಲೇಶವಾದರೂ ಬಿಡ
ದಂತೆ ಅರ್ಜುನಗೈದು ತಮ್ಮಿಂದ ಅನುಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬುದ್ಧಿಯಂ ವಿಸಾರ
ದೆ ಇರುವನಾಗಿಯೇ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಮಡಗಿ ಬದಲು ವೇದರೂಪವಾದ ಪರಮಾ
ನುಗ್ರಹ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರದಾನನಂ ಕರುಣಿಸಬೇಕೆಂದು ವಕ್ಷಣಿಸಿ ಸುವ
ರ್ಣದ ಪತ್ರದೋಳ ಬಹು ಕಾಂತಿಯುಳ್ಳ ಅನಘ್ರನಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮರ
ತ್ನಂಗಳಿಂದಾ ಲಿಪಿರೂಪವಾಗಿ ಬರಹಿ ತನ್ನ ಮುದ್ರಾಕ್ಷರಂಗಳಿಂದಾ ಸು
ಮುದ್ರಿತಂಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ಬುದ್ಧಿಕಾಲಿಗಳಾಗಿಮೂ, ಹಳಬರಾಗಿಯೂ ಇ
ರುವ ವೇಗಶಾಲಿಗಳಾದ ಭೈರವಂ ಕರಹಿ ಅವರ ಕೈಯೋಳ ಲೇಖನವಂ
ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನುಕೆಲವುದೇಶ ದೇಶಾಂತರ ನಾನಾವಿಧವ್ಯವಾಂತರಂಗಳಿಂದ
ಅತೀತವಾಗಿತಂದುಇರುವ ಆಯಾಯ ದೇಶ ಜಾತೀಯಂಗಳಾಗಿಯೂ ಆ
ಶ್ವರ್ಯಕರಂಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಅವೂರ್ವಂಗಳಾದ ವಸ್ತ್ರಾಸುಧಾ
ಭರಣ, ಮೃಗ, ಪಕ್ಷಿ, ಮನುಷ್ಯ, ಗಿಡ, ಫಲ ಮುಂತಾದ ಕೈಗಾಣಿಕೆ ತ
ರಂಗಳಾಗಿ ನಾನಾವಿಧಂಗಳಾಗಿ ಇರುವ ವಸ್ತು ವಾಹನಾದಿಗಳಂ ಜೊತೆ
ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸುಗಂಧರಾಯನು ತನ್ನ ಪ್ರಿಯರಾದ ಅಂತರಂಗ ಜನ
ರಿಂದಲೂ ಭರತಶಾಸ್ತ್ರವಂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ತಿಳಿದುಸುಗಂಧಮಹಾರಾ
ಯನ ನೋಲೈಸದೆ ಇರುವರ ಜನ್ಮವಂ ಧಿಗಮಿಸುಡಿನಂತೆ ಉಘ್ನುಳಿಸು
ತಿರುವ ಸಟುವರಿಂದಲೂ, ರತಿ ರಂಭೆ ಊರ್ವಶಿಮೊದಲಾದ ಅವ್ವರಸ್ತ್ರೀಯ
ರುಗಳಸರ್ವಾಂಗ ಸೌಂದರ್ಯವ ನೊಂದೊಂದು ಬೆರಳೋಳತಾಳ ನೋ
ಟಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ವಾತಾಕನ ಪರ್ಣಾಕನರಾದ ವೃದ್ಧ ಯತಿಗಳೂಕೂಡ
ಮೋಹ ಉಂಟಾಗಿ ತಲ್ಲಣವಿಂದ ಕಳವಳಂ ಗೊಳಿಸುವ ಶುಕ ಪಿಕ ತಂತ್ರೀ
ಸ್ವರಂಗಳಂ ಜರಮ ನಿರಾಕರಿಸ ಕಂಠಸ್ವರವುಳ್ಳ ಉದಯಿಸುವ ಯೌವ್ವ
ನ ಉಳ್ಳವರಾಗಿ ಧಳಧಳಿಸುವ ಯಳ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಕಳಕಳಿಸುತ್ತ ಸಕಲಾ ಬ
ರಣ ಭೂಷಿತರಾಗಿ ಜಗದೊಳಗೆ ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸುಗಂಧ ರಾ
ಜ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರ ನೊಬ್ಬ ಸರಿಯೆಂಬ ವೋಲ್ ವರ್ಣಂಗಳಂ ಕ

ಶ್ವಿತಿ ಪಾಡುತ ನಾನ್ಯವೆನ್ನಾಡುವೆನುನಾರ ವಾರತರುಣಿಯೆರಿದಲಂ,
 ನೃದುಗದ ಧುಣಿ ಧುಣಿಶ್ಚಾರದಿದಲಂ, ಗಜ್ಜಿಗಳ ಫಲ್ಲು ಫಲಲಂಬ
 ಧ್ವನಿಗಳಂದಲಂ. ತಂತೆ ಎಮ್ಮೆಗಳ ಪೆಣುಳ್ಳುತಿ ನಲ್ಲಕೇವ್ವನಿಗಳಂದಲಂ,
 ಸುಗಂಧ ರಾಜೀಂದ್ರಕುಂಬುನೆ ಫೊಳುಮೆಂದು ಬಿನಮುಳ್ಳ ಪದನಲ್ಲವಿಗಳ
 ಸ್ತೋಲ್ಲಕಟ್ಟಿಸಂ ಕೂಡ ಧುಣಿಶ್ಚಾರಿತ ಕಿವಿಗಿಂಪಾಗಿ ರೂಪ ಲಾವಣ್ಯಗ
 ಳೆಂ ಕಟ್ಟುಗಳ ಪುಣ್ಯಫಲವೆನು ತೋರಿ ಸಕಲೇಂದ್ರಿಯಂಗಳ ಹಾವಳಿ
 ವೆ ವಿಲಾಸ ಪಮತ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಹುಡುಗೂಳಿಸುವ ನಾಟ್ಯವೆಂ ನೋಡುತ
 ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಬಾಲೆನುರಿದ ಬಿನ್ನಿಸುವೆ ಪರಿಮಳವೀಕ್ಷಣೆಂ ಸವಿಯುತ ಸೇಪ
 ಕೆ ಬನಂದಿವ ಮುಡಲ್ಪಡುವೆ ಪುಣ್ಯರಾಜ್ಯಪಯಿತಂಗಳಂ ಪರಿಗ್ರಹಿಸುತ
 ಅಪ್ಪು ಸ್ವಾಮಿರುಗಳೆಂ ಸುತ್ತು ಮೆಮೆಬ್ಬಟ್ಟು ಶೃಂಗಾರಭೋಗ ಬೋ
 ಳಿರುವ ಮುಂದ್ರನಂತೆ ನಾಟ್ಯವಿಳಾಸಕ್ಕನಾಗಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾ
 ಯನು ನಿಲಸದೋಳಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬರುತ್ತಿ ಪ್ದನಂದಿಲ್ಲಿಗೆ ||

ಗದ್ಯ—ಕುಂಡಲಿಕೆಯು ಖಂಡವರವು ಪುಂಡರೀಕ ಜನಾಖಂಡಲ
 ವ್ರಮುಖ ನಿಖಿಲಸುರನೆರ ಪರಿಭವೆ ಪರಿಣತ ವ್ರಹಂಡಬಲ ಚಂಡ
 ಮುಂಡೆ ನಿಖಂಡನ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡ ಮುಂಡಲಾಧ್ಯಧರ ಭು
 ಜಾದಂತ ಪರಿಮಂಡಿತ ಚಾನುಂದಿಕಾ ಕಬಾಹ್ನ ವೀಕ್ಷಣವ್ರವ್ರವನಾನ
 ಭೋಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸಕ್ರಪ್ರತವ ಸಕಲಭಾವಾ ಸರ್ವಾಜ್ಞ ಸರ್ವಾಂ
 ಕಷ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕನಿತಾ ಸಿಸ್ಸಪಾಯ ನಿರ್ಮಾಣಧಾರೇಯ ಘಟಿಕಾ
 ಕೆತಗ್ರಂಥ ವಿನವಿನ ಪ್ರಬಂಧ ಸುಂಧನ ಧುರಂಧರ ತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತ್ರ
 ತ್ರೇಯಸ ಗೋತ್ರ ಆಕ್ಷುಲಾಯನಸೂತ್ರ ಸುಚರಿತ ಚಾಮರಾಜ ಮಹಾ
 ರಾಜಪುತ್ರನರಪತಿ ಬಿರುದಮುಖೀಶ್ವರ ಪುರನರಾಧೀಶ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರಾ
 ಜನಡೆಯರನರಿದ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರನಾಗಿ ವಿರಚಿತವೆನುತ ಸೌ
 ಗಂಧಿಕಾವರಿಣಿಯೆಂಬ ಕಾನವಿನ ಕೃತಿಯೋಳಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾಬೇಷಿ
 ಯು ನಕ್ಷತ್ರಗಳಂತೊಪ್ಪುವ ಆಣಿಮುತ್ತುಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವೆ
 ಸ್ವಯಂವರಸಂಬಂಧಮಾಲೆಯು ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ಕಚೇದೇವಿಯು ಧಾರಣೆ
 ಯಂಗೈಯುವಂತೆ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೀಂದ್ರಕುಂಡಲೋಳಿ ಧರಿಸಲು
 ಅನುಗಂಧ ರಾಜೀಂದ್ರನು ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಂದ ದೊಡಗೂಡಿದ ಪೂರ್ಣ ಚಂದ್ರ

ಸಂತಪ್ರಕಾಶಿಸುತೆ ತನ್ನ ಹಸ್ತದೊಳಗೆ ಯಿರುವ ಉಂಗರವಂ ಸತೀ
ಶಿರೋಮಣಿಗೆ ಯಿತ್ತು ತನ್ನ ಬಿಡಾರವಂ ಶೇರಿ ಆನಂದ ಬರಿತನಾಗಿ ನುಖ
ದಿಂದ ಮಿರುತಿರ್ದನೆಂಬ ೩೦ ನೆ ಆಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಮಂಗಳ ಮಹಾ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ
ಮುಖತ್ತೆರಡನೇ ಆಶ್ವಾಸ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

—ಶ್ರೀಶಂಕರ—
ಶ್ರೀರಸ್ತು.

ಮುನ್ನ ತ್ತು ಮೂರನೇ ಆಶ್ವಾಸ ವಾರಂ ಭರಿ.

ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡಿಕಾಂಬಾ ದೈವಮಃ

ಶ್ರೀರಾಮಾಯನಮಃ॥ ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಕಳಂಗದೇಶಾಧಿಪನಾದ ವಿಸ್ತ
ಯೇನರ್ಮರಾಯನು ಪಣೋದ್ಧಾರದಿಂದ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಇರುವ ತನ್ನ ಕು
ಮಾರತಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ವಿವಾಹವಂ ಮಾಡಲು ಉದ್ಯುಕ್ತ
ನಾಗಿ ಸಕಲ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯದಿಂದಲೂ, ಈಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಗರಾ
ಗುವದರಿಂದಲೂ, ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಬರತಿ ಕಳುಹಿಸುವ
ವಿಜ್ಞಾನನ ಪತ್ರಿಕಾ ರೀತಿಯಂತೆಂದರೆ:—

ಶ್ರೀಮತ್ಸವಸ್ತು ಸದ್ಗುಣಾಭರಣ ಭೂಷಿತರೆಂದು ಚಂದ್ರನಂಕಕಲ
ಶಾಂಬುಧಿ ಕೌತುಹಲಿಂದ, ಸಕಲದಿಗಂತ ಪ್ರಕಾಶಮಾಸ ಕೀರ್ತಿ ಪತಿ
ಪ್ರಾಪ್ತಕರೆಂದು, ಪ್ರೇರಿರಾಜ ಮದಗಜ ಕಂಠೀರವರೆಂದು, ಬೇಡುವರೆಗೆ ಇ
ಪ್ಪಾಪವಂ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಕೊಡುವದರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಕಾಮಧೇನುಚಿಂತಾಮು
ಣಿಗಳೇ ಮೀರಿದವರಾಗುವರ್ಣಾಶ್ರಮಧರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನ, ತಪೋಧಾನ, ಜಪ,
ಯಜ್ಞ, ನೈತ, ನಿಯಮ, ಉಪವಾಸ ಪಾರಣಾಮಿತ್ಯ ಮಾರ್ಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಂ
ಬರೀವ ಮಹಾರಾಯನಿಗೀತ ಅಧಿಕರಾಗಿ ತೋರುತಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣವೇದ
ಶಾಸ್ತ್ರಪರಿಪಾಲನ ಧುರಂಧರರೆಂದು, ರಾಜಕುಲಸಕ್ಷಾತ್ರರಾಜರೆಂದು, ಜ
ತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ರಾಜಾಧಿರಾಜಮಹಾರಾಜಸುಚರಿತ್ರ ರಾಯಮಹಾರಾಯ
ಭೂವಂದಿರ ಚರಣಾಂಬುಜಭೃಂಗಾಯನೊಸನಾದ ವಿಜಯವೆರ್ಮರಾಯನ
ಪ್ರಣಾಮಪೂರ್ವಕವಿಜ್ಞಾನವನವೇನೆನಲು, ಈವರಿಯಂತರವುತನ್ನ ಅಭಿಮಾ
ನವೆಂದನು ಸ್ತುತಪ್ರಜಾಸಮೇತನಾಗಿ ಪತ್ನೀಪುತ್ರಿಕಾದ್ಯಾತ್ಮ ಬಂಧುವರ್ಗ
ದೊಳೆತುಡುಗಬಲ ಕೋಶಮುಂತಾದ ಸಕಲಸಂಪತ್ತಿನಿಂದಲೂ, ಕಳಿಗನ

ಗರದ ಪುರೋಭಾಗದೋಳನೇಕದೇಶ ಸಂಚಾರವಂಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸು
ಖದಿಂದ ಬಂದು ಕಟಕಮಧ್ಯದೋಳ ಸ್ವಯಂವರಾರ್ಥಮಾದ ಪಣಂಗ
ಗಳಂ ಬೆಳೆಶಿ ವಿವಾಹ ವರಣಮಾಲೆಯಂ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಿಂ ದೊಪ್ಪಿ
ಶಿ ಕೊಂಡು ಮೋಡಕ ಕಲಾಪರಿಪೂರ್ಣನಾದ ಶರತ್ಕಾಲದ ಚಂದ್ರನಂತೆ
ಅಭಿನೈದ್ಧನಾಗಿ ಧೀರ್ಭಾಯುಪ್ಪಂತನಾದ ತನ್ನ ಸುಪುತ್ರನಾದ ಸುಗಂ
ಧರಾಜ ಮಹಾರಾಯನ ಸಪರಿವಾರ ಕ್ಷೇಮಾಭ್ಯುದಯದಿಂದಲಂ, ನಾ
ನು ಶತಗುಣಿತನಾದ ಕ್ಷೇಮಬುಲನನಾಗಿ ಇರುವಂ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆತಂದು ತ
ಮ್ಮ ಸಕಲವಿಧ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ವೈಭವಾತಿಶಯಂಗಳಂ ದೊಡಗೂಡಿದ ಪು
ತ್ರ ಮಿತ್ರ ಕಳತ್ರ ಕೋಶ ಚತುರಂಗಾಧ್ಯಭಿವೃದ್ಧಿ ಪರಂಪರೆಗು ಕಟಾ
ಕ್ಷದಿಂದ ದನುಗ್ರಹ ಲೇಖನವಂ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಸೌಭಾಗ್ಯಶಾಲಿನಿಯಾ
ದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗು ಆಯುಷ್ಮಂತನಾದ ತನ್ನ ಪುತ್ರ ಸುಗಂಧರಾ
ಯನಿಗೂ ಶುಭವಾದ ವಿವಾಹ ಮಹೋತ್ಸವವು ಸಕಲ ದೇವತಾ ಕಟಾಕ್ಷ
ದಿಂದ ಈವಿಜಯ ನಗರದಲ್ಲಿ ಆಗಮಾಡಿಸುವದಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾಪನಂ ಗೈಯು
ವ ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂ ನೆರವೇರಿಶಿ ಕೊಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಮಸ್ತ
ಪ್ರಕೃತಿ ಸಹಿತರಾಗಿ ತಮ್ಮಪ್ರಿಯಮಿತ್ರರಾದ ರಾಜ್ಯಾಧಿಪತಿಗಳಂ ದೊ
ಡಗೂಡಿ ವಿಜಯನಗರವಂ ಕೂರಿತು ಬಿಡದುಂಗೆಯಬೇಕಾಗಿ ಇರುವದೆಂ
ದು ನಕ್ಕಣಿಶಿ ನಿಚಿತ್ರವಾದ ಲೇಖ್ಯದೋಳ ಬರೆತಿ ತನ್ನ ಹಸ್ತಾಕ್ಷರಂವಿಗ
ಳಿಂದ ಚಿಹ್ನೆತಂಗಳಾಗಿಮಾಡಿ ಧನಂಜಯನೆಂಬ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯಂ ಕರ
ದು ರತ್ನಪುರಿಯೋಳರವನ ಸಕಲರ ಕುಶಲವಂ ಕೇಳುವಂತವೇಳಿ, ಅವನ
ಕೈಯೋಳ ಹರಿವ್ರಾಲಂಕೃತವಾದ ಲೇಖನವಂಕೊಟ್ಟು ಅವನ ಸುಗಡ
ಆನೆ ಕುದುರೆ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ಬಲಂಗಳಂ ಜೊತೆಮಾಡಿ ಮಹಾರಾಜ
ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಕಳುಹಿ ತಾನು ವಿವಾಹಸಂಭಾರ ಸನ್ನಾಹದೋಳುಪ್ಪು
ಕ್ತನಾಗಿರತಿರಲು.—

ಅತ್ತಲಾ ರತ್ನಪುರದೋಳ ಸಕಲರಾಜ್ಯಭಾರವಂ ವೈಭವದಿಂ
ದಿರುತ್ತಿರುವ ಸುಚರಿತ್ರ ಮಹಾರಾಯನು ಬಡ್ಡೋಲಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು
ಇರುವ ನಮಯದೋಳ ಸುಗಂಧರಾಯನಿಂದ ಕಳುಹಲ್ಪಟ್ಟ ಧೂ
ತರು ಅತಿ ತ್ವರೆಯಿಂದ ಬಂಧನರಾಗಿಮಹಾರಾಯನ ಅಸ್ಥಾನನಂ ಪೊಕ್ಕು

ಈ ಸುತೋಷಾತಿಶಯವಂವೇಳಿ ರಾಣಿಯಂಕುರಿತು ನಿನ್ನ ಪುಣ್ಯಂಗಳ
ಗೆ ಯಣೆಯಿಲ್ಲ ನುಪುತ್ರನಂ ಪಡದೆ ನಿನ್ನ ಸಂತೋಷವೆಂದೆಂದುಸತಿಯಂ
ತಕ್ಕೈತಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕಳಂಗದೇಶದಿಂದಬಂದಿರುವೆ ಅನಾತ್ಯಾದಿಗಳ
ಗೂ ಸುಗಂಧರಾಯನಿಂದ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಿಜಭೃತ್ಯಾದಿಗಳಗೂಧನ
ಕನಕ ವಸ್ತುವಾಹನ ಭೂಷಣಾದಿಗಳಂನಿರವಧಿಕಮಾಗಿ ಯಥಾ ಯೋಗ್ಯ
ವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಅನುರೂಪವಾದಬಿಡಾರಂಗಳಂ ಬಿಡಿಸಿ ಸಕಲ ಮ
ರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಉಪಚಾರಂಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ ಕಳಂಗ ನಗರವಂ ಕುರಿತು
ಪುತ್ರನವಿವಾಹಾರ್ಥಮಾಗಿ ಗಜತುರಗರಥ ಪದಾತಿಗಳಂಬ ಚತುರಂಗಸೈ
ನ್ಯಂಗಳು ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ಬಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದಪದಾರ್ಥಂಗಳು ಹತ್ತು
ಸಾವಿರ ವೆಂಟಿಗಳಮೇಲೆಸಾಗಿಸುವ ಜವಳಗಳು ಇವ್ವತ್ತಾಸಾವಿರಯತ್ತು
ಗಳಮೇಲೆ ನಾಗುವ ಧನಂಗಳು, ಅನೇಕ ಆನೆಗಳಮೇಲೆ ಸಾಗಿಸುವ ನಾನಾ
ವರ್ಣವಾದ ಗುಡಾರ ಹಾತಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳು, ಇನ್ನು ಅಂತರಿವು
ರದಿಂದ ತೆರಳುವ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅಂಜಲಿಂಗಳು,
ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಮುಸುಕಿನ ಗಾಡಿಗಳು, ಅರಸು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಾಹನಾರ್ಥ
ವಾಗಿರುವ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಪಂಡಿಗೆಗಳು, ಸಹವಾಗಿ ಮೂರು ದಿನದೊಳಗಾಗಿ ಸ
ಜ್ಜುವಾಡಿಸಿ ಸನ್ನದ್ಧವಾಗಿ ಇರಲೀಯೆಂದು ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಮಂತ್ರಿ
ಯಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಇನ್ನು ನಾನಾ ದೇಶಂಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ
ಬಂಧು ನೃಪಾಲರಂ ಕರತರುವಂತೆ ಅವರವರಿಗೆ ಅನುರೂಪವಾದ ವಕ್ಕ
ಣಿಕೆಗಳಿಂದ ಲೇಖನಗಳಂ ವಿಸ್ತಾರದಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒರಿಸಿ ಕುಭಮಿತ್ರನಾ
ಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗತಕ್ಕ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ನೇವಕರುಂಕಟ್ಟು ಮಾಡಿಸಿ, ಅವ
ರನರಂ ಕರದುಕೊಂಡು ವಿಜಯನಗರಕ್ಕೆ ಅತಿಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಬಂದು
ಶೇರುವಂತೆ ನೇಮಿಸಿ, ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ತನ್ನ ಪುತ್ರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಯನಿಗೆ
ತಾನು ಬರುವದಂ ತಿಳುಹಿಸುವದು ಅವಶ್ಯಕಾರ್ಯವೆಂದು ಲೇಖನವೆ ನಿ
ರೂಪದಿಂದ ಬರಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಸ್ವಪ್ತಿಸ್ತು ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯಂತನಾಗಿ ವಜ್ರಶರೀರಿಯಾಗಿ ಕುಲ
ದೇವತೆಯಾದ ದೇವಿಯರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯ ಸಂಪನ್ನನಾಗಿ
ಪಿರಿಯವರ ಆರ್ಥೀರ್ವಚನದಿಂದ ನಿತ್ಯ ಕಲಃಪುಷ್ಪ ಶಾಲಿಯಾಗಿರುವೆ ಸ್ಥಿರಂ

ಜೀವಿಯಾದ ಸುಗಂಧರಾಜಕುಮಾರ ಕಂಠೀರವೆಂಗೆ ಆರ್ಶೀರ್ವಚನಪೂರ್ವಕ
ವಾಗಿ ಬರಶಿಕರಿಕೆ ಕಳುಹಿದ ಆರ್ಶೀರ್ವಾಡಲೇಖನವೆಂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವೆದು, ರ
ತ್ನ ಪುರದೊಳಿರುವ ಸಕಲವೈಭವಸನ್ನೃದ್ಧಿಯಿಂದ ರಾಣಿಯಾದ ಗುಣವತಿ
ಮೊದಲಾದ ಕಾಂತಾಜನರಿಂದ ಸಹಿತನಾಗಿ ನಾಪುರೋದಿಂದ ಇರುವೆವು,
ನೀನು ಸುಮತಿಮೊದಲಾದ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಂದಲುಂನೇನಾವತಿ ಸಹಿತವಾದ ಚತು
ರಂಗಾದಿ ಸೇನಾ ಸಮೂಹಂಗಳಿಂದಲುಂ ಭೃತ್ಯರಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ದೇಶನಂ
ಚಾರತತ್ವಜಸೂದಿಗಳಿಂದ ಸಹಿತವಾದ ನಿನ್ನ ಆರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯ ಮೊದಲಾದ
ಕುಭ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಇರುವವರಿಗೆ ಆದಿಶಕ್ತಿಯಾದ ಜನನ್ಮಾ
ತೆಯು ಸರ್ವದಾ ಅದನ್ನೆ ಕರಣಿಸಲಿ, ಈಗ ಪ್ರಕೃತದೋಳ್ ಯಲ್ಲಿಯುಂ
ಚಾರವೆಂಮಾಡಲಾಗದು, ಮತ್ತು ನೀನು ಕಾಲಕಾಲದೋಳ್ ಭೋಜನನಿದಾ
ದಿಗಳಂ ತಪ್ಪದೆ ಮಾಡುತ ಪಿರಿಯವರ ಸಹವಾಸ ಬುದ್ಧಿವಂತರ ಸಮಾಗ
ಮದಿಂದಲೆ ಯಿರುವೆದು, ನಮಿಗೆ ಪರಮಾರ್ಪಣೆಯಾಗಿ ತೊರುವೆಂದುತಿಳಿ
ಯುವೆದು, ಕಳುಹಿರುವಲೇಖನದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಂ ತಿಳಿದು ಸಮಸ್ತರಾದ
ಬಂಧುನೈವಾಲರಿಗೆಲ್ಲಾ ಲೇಖನವೆಂಬರಶಿಕಳುಹಿ ಸಕಲಸನ್ನಾಹಂಗಳಂ
ತೆಗೆಕೊಂಡು ಯಲ್ಲರೂ ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಬರುವೆವು, ಇದಲ್ಲದೆ ವಿಜಯವರ್ಮ
ರಾಮನ ವಾಲೆಯೆಂನೋಡಿದ ಮಾತೃದಿಂದಲೆ ನಿನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸಾಹಸಂ
ಗಳು ಚನ್ನಾಗಿ ವಿದಿತಮಾಯಿತು, ಆ ಮಹಾಗುರುವಾದ ವಾಸುದೇವರ ಅ
ನುಗ್ರಹವೇ ನಿನಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿ ಇರುವೆದು, ಯೇಕೆಪುತ್ರನಾದ ನಿನ್ನಂ
ಬಿಟ್ಟು ವೃದ್ಧರಾದ ನಾವೀರ್ವರೂ ಹ್ಯಾಗೆ ಸಹಿಸುವೆವು, ಈರೀತಿ ನಾಳೆ ನಿನ್ನ
ಉದರದೋಳ್ ಪುಟ್ಟಿದ ಕುಮಾರನು ಜಯಾರ್ಥಮಾಗಿ ತೆರಳುವಾಗಲ್ಲ
ದೆ ತಿಳಿಯಬಾರದು, ಯಾಗನಪ್ರಕೃತದೋಳ್ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ರತ್ನ ಪುರಿಯಿಂ
ದ ತೆರಳಿ ಬಂದರೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುವೆದು, ನಿನಗೆ ಸ್ವಸ್ತಿ ಅಗಲಿಯೆಂದು ನಿರ
ತಿಯ ಪುತ್ರನಾತ್ಮವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಹರಶಿಕಳುಹಿದ ಆರ್ಶೀರ್ವಾಡ ಲೇಖನವುಂ
ದಾಗಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕಳುಹಿ, ಆ ಹೃದಯಲ್ಲಿಯೇ ರತ್ನ ಪುರಿಯೆ ಹೊರಟು
ಬಂದಂತೆ ಅನೇಕವಾದ ಆನೆ ಕುದುರೆ ರಥವಡಾತಿ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಸೈ
ನ್ಯದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಪುರದೊಳಿರುವ ಅರ್ವವಾರುಷಿಕರಾದ ದ್ವಿಜಶ್ರೇಷ್ಠ
ರಂಧಂಪತಿ ಸಮೇತರಾಗಿ ಸಕುಟುಂಬರಾಗಿ ಅಗ್ನಿ ಹೊತ್ತಾದಿಗಳಿಂದೊ

ಡನೆ ಕೂಡಕರದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಪುರದಿಂದ ಕಳಿಂಗನಗರ ವರ್ಯಂತವು ಸಾಲು ಚಪ್ಪರಂಗಳಂ ಬಿಡದಿ ಬಿಡಾರಂಗಳಂ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಂಗಳಂ ಫಲಿಪಹಾತ ವಾನೀಯಂಗಳಂ ಗಂಧ ಪುಷ್ಪ ತಾಂಬೂಲಾದಿಗಳಂ ತರ ತರಂಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜು ಮಾಡಿ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕಾದಿರುವಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಮುಂದೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಬಹುಸಂಬ್ರಮದಿಂದ ಹೊರಟುಅಲ್ಲಿಬಿಡಾರಂಗಳೋಳೆ. ಇಳಿದಿಳಿದು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತಿರಲು:—

ಅಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಯನು ತನ್ನೊಡೆಯಾದ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನ ಬಳಿಯಿಂದ ಬಂದು ಇರುವ ಆಶೀರ್ವಚನ ಲೇಖನವಂ ಕಂಡು ಕಟಕದ ಸುತ್ತಲು ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿ ಭರಂಗೀ ಕಬ್ಬಿ ಮೊದಲಾದ ರಾಜಮರಣ್ಯದೆಯಿಂ ಪೂಜಿ ಲೇಖನವಂ ಶಿರಸಾವಹಿ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ವೊತ್ತಿಕ್ಕೊಂಡು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ವೋದಿ ನೋಡುತೆ ಸಂತೋದಿಂದ ಇರುವ ಸಮುದ್ರಲ್ಲಿ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಸವಿಸದವ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದುದಂ ಚಾರರಮುಖದಿಂದ ತಿಳಿದು ಸುಗಂಧರಾಯನು ತನ್ನ ಸಕಲ ವೈಭವದಿಂದ ಯದುಗೋಂಡು ಹೋಗಲು, ಆಗ ವಿಜಯರವ್ಮರಾಯನು ಕೂಡ ಸಕಲ ಸೇನಾ ಮಂತ್ರಿ ಪುತ್ರದ ಸ ಪರಿಜನ ವಾದ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲವೈಭವದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಅಲಂಕೃತನಾಗಿ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಕುರಿತು ಯದುರಾಗಿ ಹೋಗಲು, ಅಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರು ಸೇನಾ ಧಳಿಯಿಂದ ಸಮುದ್ರವು ಕೂಡ ನೆಲಸಮ ಆಗುವಂತೆ ತೋರಿ ವಾದ್ಯಂಗಳ ರಭಸಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳು ಬಿರಿಯುವಂತೆ ಆಗಿ ಮೂರು ಸಮುದ್ರಗಳು ಕೂಡಿದಂತೆಯಾಗಿ ಸೇನಾ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ತೆರೆಗಳಂತೆ ತೋರುವ ಜನರಿಂದಲೂ ಖಡ್ಗ ಮೊದಲಾದ ಆಯುಧಂಗಳ ಹೊಳಪುಗಳೆ ವಿಸುವ ಗಳಾಗಿ ಯೂ, ಆನೆ ಮೊದಲಾದ ಸತ್ತ್ವಂಗಳೆ ಮಕರಾದಿಗಳಾಗಿಯೂ ಛತ್ರಂಗಳೆ ಆನೆ ತಂಗಳಾಗಿಯೂ, ರತ್ನಾ ಭರಣಂಗಳೆ ರತ್ನ ರಾಶಿಗಳಾಗಿಯೂ, ಈ ಮೇರಿಗೆ ಯಶಿಯುವ ಸೇನಾ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲೂ ನಿಬಿಡವಾಗಲು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ನೋಡುವ ಜನರಿಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತು ಆಗ ಸುಚರಿತ್ರ ರಾಯನು ಬಲಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಗನ ಬಲವಿನಿಂದಲೂ ಧುಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನ ಗಮನದಿಂದಲೂಂಭಯ

ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಸಹಿತನಾದ ಮಾಂಧಾತ್ರೆಯನಂತೆ, ಕೆತ್ತಿಟ್ಟು ಕಬ್ಬಿ
ಮೊದಲಾದ ಸಕಲ ಮಾರ್ಯದಗಳಿಂದ ಕಟಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಂತೋಷದಿಂ
ದ ಸೇರಲು, ಆಗ ಸುಗಂಧರಾಯನು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂ
ಗವಾಗಿ ಸಮಸ್ಕರಿಸಿ ಪಾದಸ್ಪರ್ಶವೆನ ಮಾಡಿ ಗೋತ್ರಾಭಿವಾದನಂಗೈದು, ಅ
ವರಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ನಿರತಿತಯವಾದ ಅಶೀರ್ವಚನವಂ ಶಿರಸಾವೇಶಿಸಿ, ಸಕ
ಲ ಬಂಧುಗಳಂ ಕುಶಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಂದ ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳಿ, ಸು
ಬುದ್ಧಿ ಮೊದಲಾದ ಮಂತ್ರಿಶ್ರೇಷ್ಠರಂ ಸಾಷ್ಟಾತ್ಕರಿಸಿ, ಇನ್ನು ಸಂಪ್ರದಾ
ಯಜ್ಞರಾದ ಪುರೋಹಿತಾದಿ ಬಾಹ್ಯದೈರಿಗಲ್ಲಾ ಅಂಜಲಿಯೆನ ಮಾಡಿ, ಸಕ
ಲ ಜನರಂ ಯಥಾವಿಭವಾನುಸಾರವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ತಂದೆಯಾದ ಸುಚರಿತ್ರ
ಮಹಾರಾಯನ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೈಗಳಂಕಟ್ಟಿ
ಕೊಂಡು ಭಯಭಕ್ತಿ ಮರ್ಯಾದೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಗೌರವಗಳಿಂದ ತಂದೆಯೊಡನೆ
ಮಾತಿನ ಸಂಗತಿಯಿಂದ ಅರಬ್ಬಸಾಮಿಯಂದು ಪರಿಭಾಷಿಕಮಾಗಿ ಪ್ರಕೃ
ತೋಪಯುಕ್ತಮಾಗಿ ಮಾತುಗಳಂ ಮಿತಾಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಮೃದುವಾಗಿ ಮೆಲ್ಲ
ನೆ ತನ್ನ ಜನನಿಯಾದ ಗುಣವತೀ ದೇವಿಯು ಕೇಳುವಂತೆ ನುಡಿಯು. ತಂತ
ರಾದ ಸ್ವಕೀಯ ಬಂಧುಜನರಿಂ ದೊಡಗೂಡಿ ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಸನ್ನಿಧಾನ
ದಲ್ಲಿ ಕೃತಿ ಸ್ಮೃತಿಯ ಅನಲಂಬಿಕೊಂಡು ಸಮವಾಗಿರುವ ವರಮು ಧರ್ಮ
ವೋಯಂದು ತೋರುವಂತೆ ಯಿರುತ ಸುಗಂಧರಾಯನು ತೇಜೋ ವಿಶೇಷ
ದಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ ಸುಖದಿಂದಿರುತಿರಲು; ಆಗ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು
ಸುಚರಿತ್ರ ಮಹಾರಾಯನಿಂದ ಬಂಧು ಮರ್ಯಾದೆಯಾಗಿ ಕೂಡಲ್ಪಟ್ಟ
ಜ್ಞೇನೊಲಿಂಗನ ಮೊದಲಾದ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ವಿಚಾರಂಗಳಿಂದಲೂ, ವಿವಾಹಾ
ರ್ಥವಾಗಿ ಅನೇಕದಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಡುವ ನಿಹಿತವಾದ ಸುಭಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಂ
ಗಳಿಂದಲೂ ಕೃತಕೃತ್ಯನಾಗಿ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ಹೊರ
ಟು ನಿಜಭವನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮೊಳ್ಳಿತಾದ ಸಮಯದೋಳ್ ಕಳಿಂಗದೇಶಾಧಿ
ಪತಿಯಾದ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಕುಲೀನರಾದ ವೈದ್ಯರಿಂದ ಸಮೇತನಾ
ಗಿ ತನ್ನ ಆರ್ಷ ಪೌರುಷಿಕರಾದ ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾಗಿ ವರಮಾಪ್ತ
ರೆನಿಕೊಂಡು ಹಿತ್ತೈಸಿಗಳಾಗಿರುವ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಧವರೆಂಬ ಪುರೋಹಿ
ತರೂ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಶೇಖರರೆಂದು ಹೆಸರುಳ್ಳ ಮೌಹೂರ್ತಿಕರಂ ಶಿಷ್ಯ

ಮಾಗಿನುರ್ದ್ಯವೆಯಿಂದ ಕರಕಿಶಲುಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಸಮೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಸಿಜನೈದ್ವರ
 ಅನುಮತಿಯಿಂದಲೂ ರಾಣಿಯವೊಪ್ಪಿನಿಂದಲೂ ನಿರ್ದೋಷವಾಗಬಹುದು
 ಗುಣಬುಲೈದ್ದಾಗಿ ಏಕಸಂಕಸ್ತಹಾದೋಷರಹಿತವಾಗಿ ಲಗ್ನ ಸಪ್ತಮಾ
 ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಸಂಗಳು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿ ಶುಭಗ್ರಹ ಸಂಬಂಧ ವೀಕ್ಷಣಗಳಿಂದ
 ದೊಡಗೂಡಿ ಒಂದು ಶುಭತರವಾದ ಮುರುರ್ತವಂ ಪುಷ್ಕಲಂಕವಾಗಿ
 ನಿಶ್ಚಯವು ಮಾಡಿಶಿ, ಶುಭ ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ನರಸಾಗಿ ಸಕಲರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಬಿ
 ರುವಂತೆ ಸಮಸ್ತದೇಶಂಗಳೋಳುವ ನೈವಾಲಯ ಕುರಿತು ಆಯಾಯ
 ದೇಶಿಯನಾದ ಬಿಗುವು ಸಂಪ್ರದಾಯ ರೀತಿನಿಷೇಧಗಳಿಗನುಸಾರವಾದ ಘ
 ಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಯಥಾ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ವೈದ್ಯರಾಗಿ ಚಿತ್ತರಾಗಿಯೂ ಇರುವ
 ರಾಯನದವರಿಂದ ಸುಖಕ್ಷಣಂಗಳಾಗಿ ಬರವಿಲೇಖನಂಗಳಿಂದ ಮಂಗಳಕರ
 ವಾದ ಕುಂಕುಮಾದಿಗಳಿಂದ ಶುಭ ಸೂಚಕಂಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯ
 ದಲ್ಲಿ ಕುಳಲರಾದ ಪೇಗಶಾಲಿಗಳಾದ ವೈದ್ಯಕೇವಲ ಮುಖವಾಗಿ ನೂ
 ರಾರು ಸಾವಿರಗಳೆಂಬ ಲೆಕ್ಕಗಳಿಂದ ಸಮಸ್ತರಾಜವೈಭವ ಸಮೇತವಾಗಿ
 ಕಳುಹಿ, ಇನ್ನೂ ಸಕಲ ದೇಶಂಗಳೋಳುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ ಸಕುಟುಂಬ
 ರಾಗಿ ಬರುವಂತೆ ಸಮಾಚಾರವಂ ಕಳುಹಿ, ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಗಳಂ ಕುರಿತು
 ಯಲ್ಲೆ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಕಾರ್ಯಜ್ಞರುಗಳರೂ ಸೇವು ಕೆಲವರು ಶಿಷ್ಟ
 ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಕರಕಿ ಚಿತ್ರಕಾರರಿಂದ ದೊಡಗೂಡಿ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಚಿವ್ವರು
 ಗಳಂ ಉಪ್ಪರಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ ಉನ್ನತವಾಗಿ ಹಾಕಿಶಿ, ನಾನಾ ವಿಧಂಗಳಾದ
 ಮೇಲ್ಕುಟ್ಟುಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಸುವೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಂ
 ಕುರಿತು ಸೇವೆ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಸಕಲ ದೇಶಗಳಿಂದ ಬರುವ ನೈವಾಲರಿಗಲ್ಲ ಅ
 ಸುರೂಪವಾಗಿ ಇರುವ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಮನೆಗಳಂ ಬಿಡಿ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಸಕ
 ಲ ಮನುಷ್ಯರೆಯಿಂದ ದೇಶಕಾದ ವಸ್ತುವಂ ಕೊಡುವೆಂದು ನುಡಿದು, ಮ
 ತ್ತಂ ಕೆಲಂಬರಂ ಕರದು ನಿವಿಗ ಆಗತಕ್ಕೆ ನಿವಾಹದ ಸಕಲ ಶುಭ ಕಾ
 ರ್ಯಂಗಳಂ ಸನ್ನದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೇಳಿದವಸ್ತು ಮುನ್ನೆದ್ದುಗ
 ಳಂ ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ತಕ್ಕ ತತ್ತ್ವಣವಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಡುವಂತೆ ಯಚ್ಚ
 ರವಿ ಇರುವೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿ, ಸಮಾಚಾರವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವಂ ತನ್ನ ಪು
 ತ್ರಿಸಮೇತವಾಗಿರುವ ಪಟ್ಟದ ರಾಣೀವೊದಲಾದವರಿಗೆ ದೇಳುತ ಅಂತಃ

ಪುರವಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಹಾ ರಾಜನ ಪ್ರಭಾವ ರೂಪ ಲಾವಣ್ಯ ಕಾಶ್ಯ
 ಧೈರವಾಕ್ರಮ ಸೌಖ್ಯ ಸೌಕುಮಾರ್ಯ ವೊದಲಾದ ಶುಭಗುಣಂಗಳಂ
 ಸೂಕ್ರತ ರಾಯ ಗುಣವೆತೀದೇವಿಯರಪ್ರಾಪ್ತಿಯವನೆಯಿವರ ಸಂಬಂ
 ಧನು ವಡೆವಡ ಸ್ವಭಾಗೋದಯವು ಶಾಖಿಸುತ, ಮುಂದೆ ಆಗತಕ್ಕಕ
 ಲ್ಯಾಣ ಮಹೋತ್ಸವದ ವ್ಯಾಪಾರಂಗಳಂ ವರಸ್ಪರೆ ಸಲ್ಲಾಪಾದಿಗಳಿಂದ ನಿ
 ಶ್ಚಯಿಸುತ ಇರಲು, ಕೌತಸ ಮಂತಿ, ನರ್ಗಂಗಳು ತಮ್ಮತಮ್ಮಂಕುರಿತು
 ಪಾಳದ ನೃಪನ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಪುರವೆಲ್ಲಾ ಸೆಳಲಾಗುವಂತೆ ಉನ್ನ
 ತದಲ್ಲಿ ಆಕಾಶನಂ ತೆಗಲುವ ಚಪ್ಪರದ ಸುರಾಜಿಯವೇ ಟ್ಟುಟ್ಟುಗಳಿಂದಲೂ,
 ಮುತ್ತುಹವಳಂಗಳು ವೊದಲಾದ ಕುಚ್ಚು ಸರಗಳಿಂದಲೂ, ಸವರತ್ನಂಗಳ
 ಜೊಂಪಿನ ಅಲಂಕಾರಗಳಿಂದಲೂ, ಕನ್ನಡಿಗಳಂ ಬಿಗಿದು ಜಂತದಬೋ
 ಜೆಗಳೊಡ ಕೂಡಿರುವ ಅನೇಕ ಸಹಸ್ರ ಸ್ತಂಭಂಗಳಿಂದಲೂ, ಚಂದ್ರನ
 ಹೆರೆಯಂತೆ ಬಿಗಿರುವ ಚಿನ್ನದಲೋವಿಗಳ ಮಧ್ಯಭಾಗದೋಳ್ವಿಜಿತವಾದ
 ವರುಣ ಚತುರಕ್ರ ಸ್ವಸ್ತಿಕಾಕಾರಂಗಳಾಗಿ ಸೂರ್ಯಮಂದಲದಂತೆ ಪ್ರಕಾ
 ಶದಿಂ ತಿರುಗುತ ಮಧ್ಯದ ಕಾಲದ ವೊಗ್ಗುಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಿದು ಚಲ್ಲುವ ಸು
 ಷ್ಪವರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಂಗಳುಳ್ಳ ಕುರುಜು ಚಕ್ರಂಗಳಿಂದಲೂ, ಸವರತ್ನದಿಂ
 ದ ಕೆತ್ತಿ ಇರುವ ಹಲಗೆಗಳಂತೆ ಧಳ ಧಳಿ ಪೊಳೆಯುವ ಹಾಕಿಗಳಿಂದ
 ಲೂಂ, ಗಿಳಿಗಳಂ ಡೊಡಗೂಡಿದ ಸಾಲುಪದ್ಮಂಗಳಿಗಂತರಾಳವಾಗಿ ಇರುವ
 ಹೆಂಸ ಮಯೂರಂಗಳ ಸಾಲು ಸಾಲುಗಳಿಂದಲೂ, ವಸ್ತ್ರಗಾರಗಳಿಂದ
 ಶೋಭಿತವಾದ ಪಾರ್ಶ್ವದ್ವಯದಲ್ಲಿ ಸಾಲು ಸಾಲಾಗಿ ಧಳಧಳಿ ಬೆಳಗು
 ತಿರುವ ಚಿನ್ನದ ದೀಪಸ್ತಂಭ ಸಹಸ್ರಗಳಿಂದಲೂ, ಸಕಲ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳ
 ಗೆಯೋಗ್ಯವಾದ ಸಾಲು ಪೀಠಂಗಳಿಂದಲೂ, ಪಚ್ಚೆಯಿಂದ ರಚಿ ಇರುವ
 ಲೋವೆಗಳುಳ್ಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಜಗಲಿಯೆಂಬ ಹನಿಯ ಮೇಲುಭಾಗದಲ್ಲಿ ದೇವೀ
 ಪ್ರಮಾಸವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ರತ್ನ ಕಂಭಗಳಿಂದ ವೊಡಗೂಡಿದ ದಿವ್ಯಸುಣಿಮುಂ
 ಟಪದ ರತ್ನ ಕಲಶಂಗಳಿಂದಲೂ, ಶೋಭಿತವಾಗಿ ವೃಂದಿಸು ಜಲಮಯವಾಗಿ
 ನ್ನಿಂದನಿರ್ದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಪಂಚ ವೆಂನೋಡಿ ಜುಗುಪ್ಸಿತನಾಗಿದಿವ್ಯಜೀವರತ್ನಂ
 ಗಳಂತೆಗೆದು ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಪಂಚವಾಗಿ ಚತುರ್ಮುಖನು ಸೃಷ್ಟಿ ಶಿದನೋ
 ಷುಬಂತೆ ತೋರುವ ಚಪ್ಪರಂಗಳಂ ಕಳಂಗರಾಜ ಭವನದಲ್ಲಿಯೂ ವರ

ಗೃಹವಾಗಿ ಬಿಡತಿಗರುವ ಮಣಿಮಂದಿರವೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಯುವರಾಜ ಭವನದಲ್ಲಿಯೂ ಬಹುವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಸುತ್ತಂಧರಧರವಾಗಿ ಬರುವ ಭೂಪಾಲರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅವರಿನರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮನೆಗಳೆಂಬಿಡತೆ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಿಳಿದವರಿಗೆ ಜೀಕಾದ ಸನುಸ್ತು ವಸ್ತು ಮುಸ್ತೈದಿಗಳಂಯಥೇವ್ಯವಾಗಿ ತಂದು ಇರಿಸಿ, ಇನ್ನು ನಾನಾ ದೇಶಂಗಳಿಂದ ಹೊರಟು ಶುಚಿಯಾದ ಮಡಿಸಂಚಿಗಳಂ ಬಟುವಾದ ಪುಟ್ಟಗೆಗಳಂ ಕೃಷ್ಣಾಜಿನದ ಪಾಳಂಗಳಂ, ಹಸ್ತಂಗಳೋಳುವ ಪುಸ್ತಕಂಗಳು ಸಹಿತವಾಗಿ ಧರಿಸಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಧೋತ್ರಗಳಿಂದಲುಂ, ಪಟ್ಟೀಮಡಿಗಳಿಂದಲು, ನರಿದಾಗಿ ಸುತ್ತಲ್ಪಟ್ಟ ಶಿರೋವೇಷ್ಟನೆಗಳಿಂದಲುಂ, ಕಣ್ಣುಗುಳ್ಳೆಗಳು ನೀರುಕೂಡಿದೋಲುತ ಕಾಲ್ಕಳು ನುಲಿದು ಉಜ್ಜೆಯಳಯುತ ಅಸ್ತಿನಾತ್ರೇವವಾಗಿ ಚಿನ್ನನಭಾಯಕ್ಕೆ ಮೊತ್ತಿ ಮೊರಿಯುವ ಮುಕ್ತಿಕಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಕುಳಿತು ಇರುವರ ಕಾಲುಗಳು ನೆಲದೊಳಗೆ ಯಳೆಯುವಂತೆ ನಡೆದು ಬರುವ ವಾಹನಾಶ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಸಮೇತರಾಗಿ ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಗಂಟುಗಳಂ ಪೊತ್ತು ಉಡಿಯೊಳಗೆ ತ್ತಿಕ್ಕೊಂಡಿರುವ ಮಕ್ಕಳಗಳ ಕಾಟದಿಂದ ಅನಂ ಬೈಯುತ ಮತ್ತೆ ಸನಾಧಾನಂಗಳೊಳು ಸುತ ಬರುವ ನಿಜಪತ್ನಿಗಳೊಡನೆ ತಾವು ಬಂದದ್ದು ವೊಳ್ಳೇದಾಯಿತು, ಧೋರೆಗಳಬ್ಬರು ಜೀರಜೀರಪ್ರಸ್ತನಂ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಮಾಡುತ ಬ್ರಾಹ್ಮರಿಗೆ ಜೀಡಿದ ಪದಾರ್ಥನಂ, ಸಕ್ಕನಾದ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನ ಭೋಜನಂಗಳಂ, ಧೋತ್ರ, ಶೀರೆ, ಭೂರಿದಕ್ಷಿಣಂಗಳಂ, ಮತ್ತು ಹುಡುಗನ ಮುಂಜನುದಿವಿಗೆ ಜೀಕಾದ ಅನುಕೂಲವಾಡಿಕೊಡುವರೆಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸರಸಾಲಾಪನಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವ ವೈದಿಕಬ್ರಾಹ್ಮರಂ ಕಂಡು ಅವರು ದೇವಾಲಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮರ ನಿವೇಶನಂಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ರಮಠಂಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಅವರನರಿಗೆಲ್ಲಾ ಭೋಜನಂಗಳಿಗೆ ಇಪ್ಪ ಮಾದಂತೆ ನೇಮಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು, ಉಗ್ರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ವೇತಾದ್ರಿಯುಂಬಂತೆ ಅಕ್ಷಿಯರಾಶಿಗಳಂ, ಕೊಳಂಗಳೋಳ್ ತುಂಬಿರುವ ಫುತೈಲಂಗಳಂ, ಕೆರೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಪಾಲು ಪೊಸರುಗಳಂ, ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದೆ ಸುರದಿರುವ ಸಮಸ್ತ ಪದಾರ್ಥಂಗಳಂ ಠಾಕಿ ರಾಕಿಯಾಗಿ ಸುಗಿಸಿ, ಅರಮನೆಯ ಮುಂಭಾಗದೋಳ್ ನೂರಾರು ಸನುತ್ತು ವಾಡ್ಯ ವಿಶೇಷಂಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಇರುವ ಹಜಾರಂಗಳ ಉಭ

ಯು ಪಾಶ್ವರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರೂಪಲಾವಣ್ಯ, ಯೌವನ, ಗಾಂಧೀ, ವಸ್ತ್ರಾ-
ಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಭೂಷಿತರಾಗಿ ನೋಡುವೆರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರಜ್ಞಾ ಸಹಿ
ತೆನಾಗಿ ಹಾನಭಾವನ ವಿಲಾಸಂಗಳ ಬಲವು ವೈಯ್ಯಾರದಿಂದ ಕಳೆಯುತೆ
ನೂರಾರು ಒಳಯೋಳ್ ಕುಳಿತು ಕೆಲವರು ನಿಂತು ಕೆಲವರು ಸಂಚರಿ
ಸುತೆ ಮಾತಾಡುತೆ ಪಾಡುತಲಿರುವ ವಾರಸ್ತ್ರೀಯರ ತಂಡತಂಡಗಳಂ
ಹಗಲಿರಲು ಕಾದಿರುವಂತೆವೇಳೆ ತಮ್ಮವಡೆಯನಾದ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯಂ
ಗೆ ಸಕಲವು ಅಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಸಂಸದ್ಧವಾಗಿ ಇರುವದೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನ
ಪಿಸುವ ಭೃತ್ಯಾ ಮಾತ್ಸ್ಯರಂಕುರಿತು ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ತನ್ನ ಶ್ರುತ್
ನಾದ ಕೀರ್ತಿವರ್ಮನೊಡಗೂಡಿ ಸಮಸ್ತವಾದ್ಯಂಗಳಂ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಸಕಲ
ರಾಜಾಧಿರಾಜ ವೈಭವದಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕರು ಮೊದಲಾದ ಪುರಜನರು ಸ
ಪಿತನಾಗಿ ನಡಿಯುವದೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಆಂದೋಳಕದ ಆರೋಹಣಂ
ಗೈದು, ಪೂರಟು ಕಟಕದೋಳಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಯ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲರಾ
ದ ಸ್ವಜನರಿಂದ ಕೂಡಿ ಇರುವ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನಂ ಅತಿಶಯವಾದ ವೈ
ಭವದಿಂದ ಗಜತುರಗ ಆಂದೋಳಕರಥಗಳೆಂಬ ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾದ ವಾ
ಹನಂಗಳಿಂದ ಕರತರುತೆ ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣದ ಬಾಗಿಲನಮೀವದೋಳ್ ಬರು
ವಾಗ ಅನೇಕ ಸಹಸ್ರ ಫಿರಂಗೀ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದಲೂ, ತೋರಣಂಗಳ ವಲವಿ
ನ ಗುಲಗುಲೆಂಬ ಮುರ್ಘರ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದಲೂ, ಅಖಂಡ ಮಂಡಲಾಧಿಪ
ಚಂಡವೈರಿ ವೇತಂಡ ಕಂಠೀರವ! ಕಾಮಿನೀಜನ ಮನಸಿಜಾಕಾರ! ಸೂರಹೆ
ಮ್ಮೀರ ಜಯ್ಯಾರ! ಪರಾಕೆನುತೆ ಮುಂಭಾಗದೋಳ್ ಕೈಯತ್ತಿ ಪೊಗಳು
ವ ವೈತಾಳಕ ಸಮೂಹಂಗಳ ಗಂಭೀರವಾದ ಬಿರದಾವಳಿಯನಾದಂಗಳಿಂದ
ಲೂಂ, ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲವು ಶಬ್ದಮಯಂಗಳಾಗಿತೋರಲು, ಆಗವಿಜಯವರ್ಮ
ರಾಯನು ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನಂಕುರಿತು ಇದುರಾಜಬೀದಿಯು, ಇದುದೇವಾ
ಲಯವು, ಇವು ಅಗ್ನಿ ಹೊತ್ತಾದಿಗಳಂ ದೊಡಗೂಡಿ ಸಕಲಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳಂ
ದಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ರಾಗಿರುವ ದ್ವಿಜವರ್ಮರಗೃಹಪತ್ನಿಗಳು,
ಇದು ಧನ ಮಂದಿರವು, ಇದುಧಾನ್ಯಶಾಲೆಯು, ಇದುಸೇವಕಜನ ಗ್ರಹವಾ
ಟಗಳೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನಪಿಸುತೆ, ಪುರದೋಳಿರುವ ಸುವಾಸಿನಿಯರ ಕರಕಮಲ
ಕಾಂತಿಗಳಿಂದ ಅತಿಕೆಂಪಾದ ಆರತಿಗಳ ಬೆಳಕಿನ ಸಂಭ್ರಮದಿ ಸರೋವ

ಚಾರ ಚತುತ್ಕಾರ ಮರಣಾದೆಯಿಂದ ಮಣಿನುಂದಿರವೆಂಬ ನೂತನ ರಾಜ
ಭವನದೊಳ್ ಅವರನೆಲ್ಲರಂ ಇಳುಹಿ, ಸಕಲವಾದ ಮಹಾರಾಜ ಭೋಗ್ಯ
ವಸ್ತು ಗಳಂ ವಿಸ್ತಾರಮಾಗಿ ತುಂಬಿತಿ, ತಾನು ಯದುರಾಗಿ ಸಿಂದು ಪುರೋ
ಹಿತರ ಮುಖದಿಂದ ನಾಳೆ ಮೊದಲಾಗಿ ಶುಭದಿಂದಾಗುವ ಆಭರಣಧಾರಣ,
ಸ್ತಂಭ ಮಹಾತ್ಮ, ಇವು ದೇವತಾ ಸಮಾರಾಧನ, ಸುಮಂಗಲೀ ಪ್ರಾರ್ಥನ,
ಸುವಾಸನಪೂಜೆ, ಅರಶಿಸಾಸ್ತ್ರ ಮೊದಲಾದ ಉತ್ಸವಂಗಳು ನಡೆಯು
ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ತಾವು ದಂಪತಿಗಳು ಕುಮಾರಸಹಿತರಾಗಿ ಮಂಗಳಸ್ನಾನ
ಮೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ವವಸ್ತ್ರಾಭರಣ ಜೂಷಿತರಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀದಿಂದೊಡಗೂಡಿ
ಸಂಪ್ರದಾಯಮು ಕರಣಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನವನಂ ಗೈತಿದ, ತರುವಾಯ
ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನಂ ಕುರಿತು ಸಕಲಶುಭಕಾಂಕ್ಷ
ವು ವರನ ಗೃಹದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲುಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಕನ್ಯಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಮಾ
ಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿ ಹೃತ್ತಿಮರೋಳ್ ಕರ್ಮಾಟ ದೇಶವೃದ್ಧಿ ಇರುವದು ಚಿತ್ತದ
ಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಇರುವದರಿಂದ ಅದೇಮೇಲೆಗೆ ನಡೆಯುವನೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ
ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಅರಮನೆಯಂ ಕುರಿತು ಪೋಗಲು, ಆಗ ಸುಚರಿತ್ರ
ಮಹಾರಾಯನು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವಾಗ ಸ್ಥೈರ್ಯವಾದ ವ
ಧಾನರರಿಗೂ, ಜನ್ಮಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಧುಪ್ರಾಸನಸಮಯದೋಳ್ಪಟ್ಟ ವಂಹಾ
ಕಿಗೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಶಿಶುವಂತೆನ್ನದಾಗಿ ಮಾಡಿದವರಿಗೂ, ಪಣಾದಿಗಳಂ ಗೆ
ದ್ದ ಸ್ವಯಂವರದವರಿಗೂ, ಗಾಂಧರ್ವ ವಿವಾಹದವರಿಗೂ, ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿಜಿತರಾ
ಗಿ ಬಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಗಳಿಗೂ, ಮಾತೃವಾಕ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಗುರು ವಚನ
ಲಬ್ಧರಾದವರಿಗೂ, ಭಗಿನೀ ಭಾವಗೋತ್ರೈಕ್ಯನಾತ್ರ ಹೊರತಾಗಿ ಘಟ
ನಾನುಕೂಲ ತಕಾನ ಮನೋಜಯಾದಿಗಳ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನೋಡಕೊನವಿ
ಲ್ಲ, ಮುಂಬವೃದ್ಧಾಚಾರ ಲೋಕ ಮರ್ಯಾದೆಯಂ ತಿಳಿದುಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಕ
ಡಗ ಬಳೇ ಪ್ರಸ್ತವನ್ನಾಗುಮಾಡಿಸಲು, ಅನೇಕವಾದ ಚಿನ್ನದ ತಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ
ಇಂಪ್ರಾಣೀ ಪಟ್ಟ ಶೀಲೆಗಳಂ, ನವರತ್ನದ ಭೂಷಣಂಗಳಂ, ಫಲಪುಷ್ಪ, ಸೌ
ಭಾಗ್ಯ ದ್ರವ್ಯ, ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತ ವಸ್ತುಗಳಂ ಅಲಂಕಾರವಾಗಿ ತೆಗೆ
ಕೊಂಡು ವಿವಾಹ ಭೇರೀ, ಪಟಹ, ಪಣನ, ಕಾಹಳೆ, ಮೃದಂಗ, ಮೃಗಳ,
ತಾರ್ವ ವಾಘ್ಯಮೊದಲಾದ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದಲೂ, ಸಂಪ್ರದಾಯಜ್ಞರಾದ ವಿದ್ವಾ

ವಿಷ ಜ್ವಸ ಸಮೂಹದಿಂದಲೂ, ಕುಲೇಷ್ಟ ಬಂದುಗಳಾದ ಸಕಲ ನೃಪಾಲ ಸಂದೋಹದಿಂದಲೂ, ಸಕಲ ಸಾಮಾಜಿಕರಿಂದಲೂ, ಮಹಾ ರಾಜ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದಲೂ, ಸ್ವಂಜಸಹಿತವಾಗಿ ವ್ರದಕ್ಷಿಣದಿಂದ ಹೊರಟು ಕಳಿಂಗರಾಜ ಭವನವೆಂಪೊಕ್ಕು ಗಣೇಶನಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಶುಭಕರವಾದ ಆಭರಣಸೂಜೆಗಳಂ ಬೆಳಸಿ, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಆರಟ್ಟ ದೇಶಾಧಿಪತಿಯಾದ ಕುಕ ಧ್ಯಾನ್ ಕುಮಾರತಿಯಾದ ಕುಸುಮಲತಾದೇವಿಯ ಕಂಠದಲ್ಲಿಯೂ ಈಡಾದ ಅಣಿಮುತ್ತು ನ ಮಣಿಕಟ್ಟುಣಿ ಸರವಂಧರಿಸಿ, ಕತಘ್ನನಾದಸಹಿತವಾಗಿ ಸಮಸ್ತದಿಗೂ ಬೇಕಾದ ಉಡಿಗೆಲೆಯೊಡನೆ ಫಲತಾಂಬೂಲಂಗಳಂ ಕೊಡಿಸಿ, ಉಜಯ್ಯಾಹಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಭಮುಹೂರ್ತವಂ ಸುಬ್ಬರೂಮಾಡಿಸಿ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗೃಹದೋಳ್ ಸಕಲರಿಗೂ ಮೃತ್ಯುನ್ನ ಭೋಜನವಂಗೈಸಿ, ಸ್ವಜನ ದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಅನೇಕಬಹ್ವ ಭೋಜ್ಯಸಹಿತಮಾದ ಅನೋಗಣೆಯೆಂಮಾಡಿ, ಸತ್ಯೋತ್ಸವಂಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ ಬಂದುದಿನ ದೇವರಸಮಾರಾಧನೆಯೆಂಮಾಡಿಸಿ, ಮರುವಿನಸುವಾಸಿನೀ ಭೋಜನಮೊದಲಾದಬಂಧುತ್ವದತಾರತಮ್ಯ ಮರಾಳಗಳ ರೀತಿಯಿಂದ ಧರಧರವಾದ ಅರಸಿನ ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಯರಡು ಕಡೆಯಲ್ಲಿಮೂ ಮಾಡಿಸುತ, ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ದಿನದೋಳ್ ಶಾಸ್ತ್ರೋದಕ ಮಂಗಳಸನ್ನಾನ, ಕಂಕಣ ಧಾರಣಾಲಂಕಾರ, ನಭಾಸೂಜೆ ಮೊದಲಾಗಿ ಮಾತೃಕಾಸೂಜೆ, ನಾಂದೀ, ಗೃಹಮಜ್ಜಾ ಕಲಶಾರ್ಚನಾದಿಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿ, ದ್ವಿಜರು ಮೊದಲಾದಸಭಾಸ್ತಾರರಂ ತಾಂಬೂಲ ದಕ್ಷಿಣಾದಿಗಳಿಂದ ಸಂತೋಷಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಉಪಯನ್ಯಸರು ಉಪನಾಸಾದಿಸಿಯೆಂದುದಿಂದ ರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಕುಲಕ್ರಮಾಗತನಾದ ದೇವರ ಐರಣೆಯೆಂ ತಂದು ನೋಸಿ ವಾರಿಕಲಕ ಕನ್ನಡಿಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಕೂಜಿಸಿದ ಮರಿದಿನದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧ ಡಾಂಟು ಕನ್ಯಾಗೃಹವಂ ಕುರಿತು ಧಾರೆಗೆ ಹೊರಟವರಿಯೇನೆಂದರೆ.—

ವಿವೃತವಾದ ವಜ್ರದೋಳ್ ಕೊರದುಬಿರಿಸಿದ ಭಾಷಿಂಗದಿಂದ ದೊಡಗೂಡಿ ತೇಜಸ್ವಿಗಳೆ ನೊಂದಾಕಾರವಾಗಿ ಬಂಜಂತೆ ಇರುವ ಸವರತ್ನ ಕಿರೀಟವಂ ಮುಖಕಮಲವಂ ಕಂಡು ಪರಿಮಳವಂ ಕಂಡುಬಯಸಿ ಬಂದಿರುವ ವಜ್ರದ ಮಂಚಗಳೆಂಬಂತೆ ಸಲಿಯುವ ಮುಕ್ತಿನವಚ್ಚೆ ಬಾವಲಿಯಂ ಧರಿಸಿ, ತಿರಿಗಿದ ಮಾತೃಮಿಥಿ ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೆಂಪಾಗಿ ಮಾಡುವ ಮಣಿಕೃದ ತಿಲ

ಕನು ಮುಖಮೋಳಲಂಕರಿಸಿ, ಸೂರ್ಯಮಂಡಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಹುವಾಗಿ ಪ್ರಾ
ಳಯುತಲಿರುವ ಕುಂದಣದ ಕುಂಡಲಂಗಳಂ ಅನರ್ಘ್ಯವಾದ ಕಾರ ಸದ
ಕಂಗಳಂ ಭೂಜಕೀರ್ತಿ ಕರ ಚರಣಾದಿ ವಿವ್ಯಾಭರಣಂಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಸರ್ವಾ
ತಿಳಯವಾದ ಪಿತಾಂಬರಾದಿ ದಿವ್ಯವಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ಆಗತಾನೆ ತಂ
ದಿರುವ ಕಬ್ಬ ವೃಕ್ಷಗಳ ದಿವ್ಯಮಾಲಾಲ್ಯಲಂಕೃತನಾಗಿ ಉದಯಿಸುವ ಬಾಲ
ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಮಣಿಮುಂದಿರದಿಂದ ಹೊರಟು ಚತುರ್ದಂತುಳ್ಳ ಮಹಾ
ಜದಮೇಲೆ ಬಿಗಿದಿರುವ ರತ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಅಂಬಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ಷತ್ರದಿಂದೊ
ಡಗೂಡಿದ ಪೂರ್ಣ ಚಂದ್ರನಂ ವೀರಿಸಿರುವ ಮುತ್ತಿನ ಛತ್ರದ ಸರಿಸದಲ್ಲಿ
ಕುಂಜೀರನಂತೆ ಕುಳಿತು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಂ ಕೆಲವು ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಂದ ಪಿ
ಡಿಯಬ್ಬಟ್ಟ ಚಾಮರವ್ಯವನ ಉನಾಗರಿಗಳಂ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ ಮುಂಭಾ
ಗದೋಳ್ ಸಾಲ ಸಾಲಾಗಿ ನಡೆಯುವ ರಾಜವರ್ಗಂಗಳಿಂದಲೂ, ಚೆನ್ನದ
ನಗಾರಿ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲಬಿರದು ವಾವ್ಯಂಗಳ ನಾನಾವಿಧ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದ
ಲೂ, ಗಗನವಂತುಡುಕಿ ಕಾಂತಿಗಳಿಂದ ದಳಧಳಿಸುವ ಚೆನ್ನದ ಸಾಲು ಈ
ಟಗಗಳ ಗುಂಪಿಸಿಂದಲೂ, ಜನರುಗಳು ಸಂದಣಿಸಿದಂತೆ ಸಾಲುವೇಲೆ ನ
ರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಿಸಲು ಹೋಯೆಂದು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಳಸುತ ರತ್ನದ ಚಿತ್ತಿಗ
ಳಂ ರತ್ನದ ಕೋಲಂಗಳಂ ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಪಿಡಿದು ನಡೆಯುವ ಗುರಿಕಾರರು
ಗಳಿಂದಲೂ, ಚೆನ್ನದ ಬೊಂಬೆಗಳಂತೆ ಧಳ ಧಳಿಸುತ ಕುಚಭಾರದಿಂದ ಬ
ಳಕುವೆ ಕಳೆನಡುವಿನೋಳ್ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಪೊಳೆಯುವ ನೋಡ್ಯಾಣದಿಂ ಮಿ
ರುಮಿಂಚಿನಂ ನೋಗಸಾದ ಸಗೆಮುಖದಸರದಿಂ ದೊಡಗೂಡಿದ ಕಣ್ಣುಗಳ
ಕಡೆನೋಟಕ್ಕೆ ಬಲುನೊಕ್ಕಿ ಸುರಗುವಯುವಜನರ ಸನ್ನೆ ಸರಸಂಗಳಂ
ತಿಳಯುವ ಚಮತ್ಕಾರಂಗಳಂ ಪಾತ್ರಿತೆಮರೆಂದೆನಿಸಿ ಕಾಲ್ಗಿಜ್ಜೆಗಳ ಧ್ವನಿ
ಗೆ ನರಿಯಾದ ತಾಳ ಮೃದಂಗ ಧ್ವನಿಯ ಜೊತೆವೆರಸಿ ಧಂ ಧಂ ಯನುತ
ಲುಗ್ಗಡಿಸುವ ಹಿಮ್ಮೇಳಗಳ ಗತಿಗನುರೂಪವಾಗಿ ಸಂಚ್ಚಂದ ನಯದೋರಿ
ಕಾಲಂಗಳನಸುಸರಿಸಿ ಲಯವಂಬಿಡದೆ ಕ್ರೂತಿಗೂಡಿ ಹಾಯಿಗೊಳಸುತ ಕಿ
ವಿಗಿಂಪಾಗಿ ನೋಗಸಿನ ಸುಮ್ಮಾನದಿಂದ ಪಾಡುತ ನಾಟ್ಯಂಗಳ ನಾಡುನೆ
ಯಳೆಸೂಳೆಯೆರ ಸಾಲುಗಳಿಂದಲೂ, ಕೆಲಬಲದೋಳ್ ನಿಬಿಡವಾಗಿಬಿರು
ವ ಅಪೂರ್ವವಾದ ವಿವಿಧ ವಿಚಿತ್ರ ಮಂಗಳ ವಸ್ತುಕಾರಂಗಳಿಂದಲೂ

ಹಿಂಭಾಗದೊಳೆ ನಡಮಬರುವ ನೆನದಂತೆ ತೋರುವ ಕನಕ ರಜತಮಯಂಗಳಾದ ಭತ್ತ ಸೂರಿವಾಸಮೊತ್ತಂಗಳಿಂದಲೂನೋಡುವರಸಹಸ್ರಾಕ್ಷ ನಂಸ್ತುತಿಗೈಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತ ನಾಲ್ಕು ಬಿದೀಯೋಳೆ ಮುತ್ತೈದೆಯ ರೆಲ್ಲ ಮುತ್ತಿ ನಾರತಿಯಂ ವತ್ತಾಗಿಪಿಡಿವಿರುವ ದನ್ನೋಡಿ ಹಿಡಿಯೊನ್ನುಗಳಂ ಕೊಡಿಸಿ, ವಧೂಗೃಹದ ಬಳಿಯೋಳೆ ಮುತ್ತುಮಾಣಿಕ್ಯಗಳಬೆರವಿಧಾನ್ಯಗಳನ್ನೆ ರಚಿಸುತ ಆನೆಯಿಂದ ಇಳಿದು ಆರತಿಯನೀಕ್ಷಿಸಿ ನಿರಾಜೆಯ ನಡಮುಡಿಯಮೇಲೆ ಸಕಲಮಂಗಳಕರವಸ್ತುಗಳಮುಂದಿಟ್ಟು ಕಾರುಜೋಬಿನಿಂದಳವಡಿಸಿದ ನಿರಾಜೆಯ ನಿಲುವಾಗಿಯ ನೆರಿಗಳಂ ಕೆಲಬಲದೋಳ್ಳುಡಿದು ಇರಲು, ಸುಮತಿಯ ಹಸ್ತಲಾಘವಿಂ ಪರಾಕ್ಯ, ಜತನ, ಬಲಮೆ, ಪಾಡಾವೆ ಧಾನ, ಹೆಚ್ಚರಿಕೆ, ಯನುತ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುವ ಮಂಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನಿಂದ ದೀರ್ಘಮಾವ ಗಂಭೀರ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ರಂಜಿತವಾಗಿ ರಾಜರೀವಿಯ ಬಲಪಿನ ವೈಯ್ಯಾರವಿಂ ಸಲಿಸಲಿದುಜಗ್ಗುತ ಜನ್ಮನದ ಮೋಡಿಯಿಂ ಜಯಶಿರಿಯ ಮರಿಯಂತೆ ತೋರುತ, ಚಿತ್ತಿನಿಯರೊತ್ತಿ ಶೋಭಾನೆಯಂ ಪಾಡಲು, ಉತ್ಸವದ ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿನಿಂದಬಿತ್ತರವಾಗಿ ಬರೆದಿರುವ ರತ್ನದಹನೆಯೋಳೆ ಕುಳಿತುಇರುವಸುಗಂಧರಾಯಂಗೆ ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯನು ಕುಸುಮಧ್ವಜ ಸಹಿತನಾಗಿ ಸುವರ್ಣಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಘ್ಯಪಾಠ್ಯ ನಮಿಸುವರ್ಕಾದಿ ಭೂಷಣೋಪಚಾರಂಗಳಂ ಮಾಡಿ ಸುಚರಿತ, ರಾಯನಂ ಕೇಳಿ, ದೇಹನಂ ತಾಳಿದ ಸೌಂದರ್ಯವೊ? ಮೂರ್ತೀಕರಿಸಿ ನಂದಿರುವ ಶೃಂಗಾರವೊ? ರತಿ ಮನ್ಮಥರ ವಿಲಾಸದ ಮುಂಗೈಯ್ಯರಗಿಣಿಯಮರಿಸೋ? ಸ್ತಿರಾವನಂ ಧರಿಸಿದ ಕಣ್ಣುಗಳ ಪುಣ್ಯವೊ? ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ ಚಂದ್ರನ ಸೌಭಾಗ್ಯದ ಕಳೆಯೋ? ತರುಣಿಯಂಬ ಸುಜೀವನಸುಧೆಯೋ? ಇನಳು ರಾಜಕುಮಾರಶಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯೋ? ಯಂದು ಉಲ್ಲೇಖಗಳಿಂದ ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುವಜಾಣರನು ನೀವು ಅತಿಪ್ರೀತಿಯಿಂ ಪೇಳುವದುಚಿತಮೆಂದು ಮನ್ನಿಸುತ ಬಂದು ತನು ಕಾಂತಿಯಿಂದಾ ಭರಣಂಗಳಂ ಚೆಳಗಿಸುತ ಸರ್ವಾಭರಣಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ಲೋಕಾತಿಶಯವಾದ ದಿವ್ಯಾಂಬರದುಕ್ಕೂಲ ಕಂಚುಕಾದಿಗಳಂ ತೊಟ್ಟು ಸಮಸ್ತ ಪರಿಮಳ ಪುಷ್ಪ ಗಂಧ ಮಾಲಾಂಕುಷ ತಳಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೆ ಮೆಟ್ಟಿದ ಬಳಿಯೋಳೆ ಮುತ್ತು ರತ್ನಂಗಳಂ ಸು

ರಿಸುತ್ತ ಬೆಳದಿಂಗಳಿಗೆ ಬೆಳಕಿನಿಂದ ತಿಂಗಳಾಗಗಳ ಚಂದಗಳಿಗೆ ಹೊಸಗದ್ದ
 ರಂಜನೊಬ್ಬನೇ ಸಮನೆಂದು ತಿಳಿದು, ತನ್ನ ಕುನಾರತಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿ
 ಕಾ ದೇವಿಯೊಂ ಕುಸುಮ ಲತಾದೇವಿ ಸಹಿತವಾಗಿ ನಿದ್ರಿಸಬೇಡಿ ಜನರಿದೊ
 ದ್ದಗೂಡಿ ಪಾಡಿಸುತ್ತ ಪಿತ್ತಾಂಬರದ ಸಡಿಮುಡಿಮುಂದ ಕರತಂದು ಮಲಕಿ
 ಸಂತೆ ಸಣ್ಣ ಆಣೆಯುತ್ತುಗಳಿಂದಬಿಗಿದಿರುವ ಗೌಸಂಪ್ರದ್ವಿರಿ ಹನೆಯೋಳು
 ತೆರೆ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಮುತ್ತುಗಳೊಂಕೆ ತೋರುವ ಧಾನ್ಯಂಗಳು ತುಂಬಿರುವ
 ಪಾತ್ರ, ಆ ಪೋಲೆ ಸ್ಥಿರವ ಸಮುದತ್ತ ಒಹು ಬಗೆಯಾದ ಕಲ್ಯಾಣ ವಾ
 ದ್ಯ ಧ್ಯಾನಗಳಿಂದಲೂ, ಪಾಡುತಿರುವ ಮುಕ್ತೈವೆಯರ ಕಲ್ಯಾಣ ರಾಗ ಧ
 ವಕಾರಂಗಳಿಂದಲೂ, ಗುಂಪಾಗಿ ದೇಳುವ ವಿಪ್ರರ ಉಭಯಂಗಳಾಪ್ಪುಕೆ
 ನೊದಲಾದ ಮುತ್ರ, ಸ್ವರಗಳಿಂದಲೂ ವಿಜಯವರ್ಧರಾಯನ ಜೇರಿಗೆ ಜಿ
 ಳ್ಲಂಗಳಂ ಸಂಬಂಧ ಮಾಡಿಗಳಂ ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ವಧೂವರರಿಂದ ಸಮರ್ಪ
 ಣಂಗೆಸುತ್ತ ತ್ರಿ ಪೂರಂವಮಾಗಿ ಗೋತ್ರವರಂಗಳಂ ವರ ಪೂರ್ವಕ
 ವಾಗಿ ಮರಡು ಕಡೆಯಿಂದ ಜೇಳಿಸುತ್ತ, ಸುಚರಿತ್ರರಾಯಂಗೆ ಕೈಮುಗಿ
 ದು ದ್ವಜವರ್ಧರಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಸಕಲ ನೃಪಾಲರಂ ಪ್ರಕೃತಿ ಮೊದಲಾದ ಸ
 ಕಲ ಸಭಾಜನರಂ ಸ್ವಜನ ಸುವಾಸಿನಿಯರನ್ನನುಮತಿಸುತ್ತ ಆನಂದ ಬಾ
 ಭುದಿ ಕೈಮುಗಿದು ಕೇಳುತ್ತ, ಸತಿಯೊಡನೆ ಕೂಡಿ ವಧೂವರ ಪೂಜೆಯೊಂ
 ಮಾಡಿ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಸುನೂಹಾರ್ತಮೋಳು ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯೊಂ
 ಕುಸುಮ ಲತಾದೇವಿಯೊಂ ಸಹಿತವಾಗಿ ಧಾರಿಸುನೆರದು ಸುಗಂಧರಾಯ
 ನಂ ಕುರಿತು ಯಶೈ ಮಹಾರಾಜಕುಮಾರನ! ನಾನು ಪುತ್ರಮಿತ್ರ ಕಳ
 ತ್ರಾದಿ ಸಹಿತವಾಗಿ ನಿನ್ನ ಶೇರಿವೆನು, ಸಕಲ ವಿಧ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯೊ ನಿನ್ನಂ
 ಶೇರಿ ಇರುವೆನೆಂದು ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನ ಮುಖವನ್ನೋದಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲಾಗ
 ಸುಗಂಧರಾಯನಿಂ ಮೊಡಗೂಡಿದ ಸುಚರಿತ್ರ ಮಹಾರಾಯನು ಜಗದೋ
 ಳ್ಗೆ ಸ್ತಿಸಂಬಂಧನೇ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಿನ್ನವರಾ
 ಗಿ ಯಿರುವಾಗ ಮಲ್ಲರಂ ಸಲಕುನ ಭಾರನಿನ್ನ ವಶವಾಗಿರುವೆನೆಂದು ಸ
 ನ್ವಾನಿಸಿ, ಪುರೋಹಿತರಂ ಕರೆದು ಆಹ್ವತಾರೋ ಪಣಿಯೊಂ ಕಂಕಣ ಮಾ
 ಗಲ್ಯ ಧಾರಣೆಯಂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬೆಳಕಿ, ಗೌರೀ ಪೂಜೆಮೊದಲಾದ ಶಾಸ್ತ್ರ
 ಮುರ್ದ್ಯಯೊಂ ಯಥಾಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಿ, ಸಕಲ ನೃಪಾಲರಿಂದ

ವೋದಿತಿ ವಪ್ಪಿಸುವ ನುರ್ದೈವಗಳಂ ನೀಕ್ಷಿಸುತ ಬಹು ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲೆ ಉತ್ಸವಂಗಳಂಚೆಳಸಿ ಸನ-ಸ್ತರಿಗೂ ದಿವ್ಯಮೃದ್ವಾಸ್ವ ಭೋಜನವಂ ಮಾಡಿ
 ಶಿ.ನುತ್ಪಾದಂ ಕುಂದವಿಸವೋಳ್ ಸಕಲವೈಭವಗಳಿಂದಾ ವರಗೃಹದೊಳಿ
 ಳಾಗುವ ಸಕಲಶಸ್ತ್ರ ಕಲಾಪಗಳಂಮಂತ್ರಿ ಪುರೋಹಿತರಂ ಕೂರಿತು
 ಮಾಡಿನುನುಂತೆ ಅಜ್ಞಾಪಿತಿ,ವೊಂದೊಂದಾದಿನ ವೊಂದೊಂದು ಬಗೆಯಾದ
 ಉದ್ಯೋಲೆ, ಪುರಬಣ, ಸಂಗೀತ, ಸಲ್ಲಾಪ, ಹಾಸ್ಯ, ವಿನೋದ, ನರ್ತನಾ
 ಳಿಂದ ಸಕಲಿಗೂ ಸರ್ವಾತಿಶಯನಾದ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳಂ ಧನಕನಕ
 ವಾಹನಗಳಂ ವರ್ಷಿಸುತ ಪ್ರಸ್ತವಂ ವಿಸ್ತಾರಮಾಗಿ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ದೊಡ
 ದೇಶದೊಳೊಗ್ಗುಲುಂತೆ ಚೆಳಸಿ, ಮತ್ತೊಂದಾದಿನ ಕನ್ನೂರಿ ಕೇಸರಿ
 ಗಳಿಂದಾ ರಂಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ ವಸಂತ ಕೊಳಗಳೋಳ್ ಸಮ ಸಮ
 ವಾಗಿ ಅವಿಸ್ತುತ ನುರ-ದಿನಸ ರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಗಳೆಂಬ
 ದೀವಟಿಗೆಗಳಿಂದ ಭೂಮಿಯಂ ಪೊರಮಟ್ಟ ಆಕಾಶ ಮಂಡಲವಂ ವ್ಯಾಪಿ
 ಸುವ ಬಿರಸುಯಾಣಗಳಂ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಸೂರಿಮೇಳಂಗಳಂ, ಪಾದ್ಯಭೋಜ
 ನಗಳಂ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲೊ ಜನಮಯಂಗಳಾಗಿ ಗಗನವೆಲ್ಲಾ ಬಾಣಮಯ
 ವಾಗಿ ದಿಕ್ಕು ನಿಧಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಾ ಪಾದ್ಯಮಯಂಗಳಾಗಿ ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲೊ
 ಉತ್ಸವಮಯವಾಗಿ ರಾತ್ರೀವಗಲೆಂಬ ಭೇದಂಗಳು ತಿಳಿಯದೆ ನಂದೆರಡೆದಿ
 ಸ ವೋತ್ತರಗಿ ಮೊರವಣಿಗೆ ಆಗಲು, ಆಗವಿದಯವರ್ಮರಾಯನು ಸುಚಿತ್ರ
 ರಾಯನುಕುರಿತು ನಾಳೆಭೃಗುರೇವತಿಯಿಂಶೇರಿದ ಕುಭವನನಾಗಿ ಇರುವ
 ದರಿಂದನಾಳಿರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಯುವರಾಜದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ವೊಕೆಗೆಪ್ರಸ್ತವಂ
 ಮಾಡಿ ಸಂತೋಷವಂ ಕಣ್ಣಿಂದನೋಡಿದ ಬಳಿಕ ಸಕಲವಂ ಸಿನ್ನಡಿಗಳಿಗೆ
 ವೊಪ್ಪಿಸುವನೆಂದು ಅವ್ವಣೆಯಂಕೇಳಿ,ರಾಯನಿಂದ ಬಹುನೋಸುತ ಅರ
 ಮನಗೆ ಬಂದು ಚಿತ್ರಕಾವ್ಯಕುಶಲರಂಕರೆದು ಸುನರ್ಣ ರಜತಗಳಿಂದ ಕೀ
 ಲಾಗಿಮಾಡಿ ಜೋಲಾಡುತ್ತಿರುವ ಲೀಲಾಸ್ವದವಾದ ಕಾಲುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ
 ನೀಲಾದಿ ರತ್ನಗಳ ಜಾಲಂಗಳಿಂದ ಕೆತ್ತಿರುವ ಉಪ್ಪರವಾದ ಚಪ್ಪರಗಾ
 ಲು ಮಂಚವನ್ನು ಮಂಚಿತವಾಗಿ ಮಾಡಗಿ, ದಿವ್ಯ ಹಂಸತೂಲಿಕಾ ತ
 ಲೋದ್ರವಧಾನಂಗಳಿಂದಲೂ, ಮೃದ-ವಾಗಿ ಧಳಧಳನು ವೊರಗು ಭಟು
 ದಿಂಬುಗಳಿಂದಲೂ, ನಿರಾಜೆಯ ಮೇಲ್ಕುಟ್ಟುನಿಂದ ಕೂಡಿ ಸುತ್ತಲೂ

ಮರೆಯಾಗಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮಪಟಗಳಿಂದಲೂ, ಘನಮಿಶ್ರಮಿಸುವನಾನಾವಿಧ
ಮಾಡ ಪುಷ್ಪಗಳ ಸರಕುಚ್ಛುಗಳಿಂದಲೂ, ವಜ್ರದಂತೆ ಪ್ರೊಳೆಯುವರಾಣಾ
ದೀಪಂಗಳಿಂದಲೂ, ನಾನಾತರಂಗಳಾಗಿರುವ ಪರಿಮಳ ವಸ್ತುಗಳಿಂದಲೂ,
ಗೃಹವನಲಂಕರಿತ, ಸಕಲ ಸನ್ನಾಹದಿಂದ ರಾತ್ರಿದೋಳ ಸುಗಂಧರಾಜನಂ
ಕರತಂದು ಅಪೂರ್ವಮಾಡ ಮಹಾರಾಜಭೋಗ್ಯ ಮಾಡಿರುವ ದಿವ್ಯ ಪದಾ
ರ್ಥಗಳಂ ಮೃಪ್ಪಾಸ್ವದಿಂದ ದೂಡಗೂಡಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯಂಕೂಡೆ
ಕುಳ್ಳಿರಿತ ಸಹ ಭೋಜನನಂ ಗೈದತರುವಾಯು ಮುಖರಾಜ ಮುಪತಿಗಳು
ಮೂತನಮಾಡ ವಿವ್ಯಾಹರಂಗಗಳಂ ಧರಿಸಿ, ವಿಜನಮಾಗಿ ಏಕಾಂತದಿಂದ ಶಯಿ
ನ ಗೃಹವಂ ಪೊಕ್ಕು ದಿವ್ಯಮರ್ಯಂಕದೋಳ ರತಿ ಮನ್ಮಥರಂತೆ ಕುಳ
ತು ಗಂಧ ಪುಷ್ಪ ಕಪೋರ ವೀಳ್ಯಗಳಂ ಪರಸ್ಪರ ಮುಖದಿಂದ ಸೂರಂ
ಗವೀಣೆ ಸುಗೀತಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಂ ತೋರಿಸುತ್ತ ನರಸ ಸಲ್ಲಾಪ ಚಾ
ಟೂಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಯನು ತನ್ನ ರಾಣಿಯಂ ಕುರಿತು ಅ
ರಳಿದ ಪುಷ್ಪದ ವಾಸನೆಯು ಮೊಗ್ಗಿನೋಳಿರುವದೆ? ಮಳದಾದ ಗಿಣಿಮೇನು
ಹಾರುವದೆ? ಯಳಕರುವು ಹೊರೆಯಂತಾಳುವದೆ ವೇಲಿನೆಲಾಗಕಾಂತೆಯು
ಸುನುನಕ್ಕುರಾಯನಂ ಕುರಿತು ಮೊಗ್ಗಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಪರಿಮಳ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ
ಮತ್ತು ದಿವ್ಯಮಕರಂದತುಂಬಿ ಇರುವದು, ಸನಿವಲ್ಲದೆ ತಿಳಿದುದು ಗಿಣಿಮರಿ
ಯಾಗಿಪುಟ್ಟು ಹಾರುವದರಲ್ಲಿಯೋಚನೆ ಯಾಕೆ, ಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇಲೆ ಲಂಘಿ
ಸುವಂತೆ ಲಂಘನೆಯಂಟು ವಿಡಿಯಲಮಕಾಣುವದು ಯೆಂದುನೂಚನೆಯಾ
ಗಿಸುಡಿದು ಮತ್ತೆಕಾಂತನಂಕುರಿತು ಮತ್ಸ್ಯದಮರಿಗೆ ಈಜುವದಂ ಕಲಿಸು
ವರಾಳು? ಸಮುದ್ರದ ಆಳವಂ ಕಂಡವೆಲ್ಲ, ಭೂಮಿಯಂ ನೆಲಗೊಳಸು
ವ ಕರ್ಷಕನುಂಟ; ತಿಳಿದು ಮೇಳಲು ನಿಮ್ಮ ಪಾದಂಗಳಿಗೆ ಗೌಡಿಸಾಗಿರು
ವೆನೆಂದು ಕೋಕಿಲೆಯಂತೆ ಸಣ್ಣನಾಗಿ ಚಮತ್ಕೃತಿಯಿಂದ ನುಡಿಯುವೆ
ನಿಜಕಾಂತೆಯ ಕೊಬ್ಬಿದ ಜನ್ಮನದ ಉಬ್ಬರದಿಂದ ತಬ್ಬಿ ಮುಡ್ಧಾಡುತ
ದಕನಿಧಿ ಚುಂಬನವಂಗೈದು ಕಳದುಂಬಿರುವ ಯಳಸಗೆ ಮುಖದಸೊಗಸು
ಳ್ಳ ಕೆಂದಂಟಿಯು ನುಖದಸೊಂಪಿನುಂ ಬಲುಕೆಂಪಾಗಿ ಪರಿಮಳಗಳೊಡಗೂ
ಡಿದ ಯಳ ವೀಳ್ಯದ ರಸದೋಳ್ವೆರವಿರುವ ಹೃದಯನುರಾಗದಿಂದ ಅತಿಕೆಂ
ಪಾಗಿ ಅಮೃತವಂ ಸುರಿಯುವ ಸಮಯದೋಳ ಅಧರ ಪಾಸಂಗೈದು

ಸೀತ್ತ್ವಾರದಿಂ ದೊಡಗೊಡಿ ಮೈಯುಬ್ಬಿ ಮದವೇರಿ ತನುವರಿತು ರತಿಸುಖ
ವೆಂಬ ಸೌಗಂಧಿಕೋಳ್ ಮುಳುಗಾಡಿ ಮದನಮಹಾಶಾಸ್ತ್ರನು ಕಡೆ
ಗಂಡು ದ್ವೈತನಂ ಮರತು ದಂಪತಿಗಳೇರ್ವರು ವಿಜೃಂಭಿಸಿದಿಂ ಅಪ್ಪೆ
ತನಂತಾಳ್ತು ಆನಂದಾನುಭವನಂ ಮಾಡುತ ಚಂದ್ರಸಂ ಸೋಲಿಸುವ ಸುಖ
ಕ್ಷೇತದಿಂದಲೂ, ಸಕ್ಷತ್ರಗಳಂತೆ ಇರುವ ಸ್ವೇದಬಿಂದುಗಳಿಂದಲೂ, ಯೆ
ಚ್ಚರಗೊಂಡು ಅಬಳಕೆ ನಿವಾಸುಖದೋಳರಲು, ಅರುಣೋದಯಸಮ
ಯದಲ್ಲಿ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂ ನಡೆಯುವ ವಾದ್ಯಗಳುದಯರಾಗಂಗಳಿಂ ಗಿಳಿ
ಕೋಕಿಲಿ ವೊದಲಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಕಲಕಲರನಗಳಿಂ ಸದಸಂಗಮದ ಲಜ್ಜೆ
ಯಿಂದೆಚ್ಚತ್ತನಿಜಕಾಂತೆಯ ಮುಖಬಾಹು ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳ ಚಲನದಿಂ
ಯೆಚ್ಚರಗೊಂಡು ಸುಗಂಧರಾಯನು ಬಾಲೆಯಂ ತಕ್ಕೈತ್ತಿ ಮುದ್ದಿಟ್ಟು
ಮುಂದೆ ಕಳುಹಿ, ತಾನಿದ್ದು ಶತಪಥ ವೊದಲಾದ ಮಹಾರಾಜರ ಸ್ವಭಾವ
ದಿಂದ ಸ್ನಾನ ಸಂಧ್ಯಾದಿಗಳಂ ಮಾಡಿ, ಆಗ ದಂಪತಿ ಸಹಿತನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ
ಮಧುರನಾದ ಆರೋಗಣೆಯಂ ಮಾಡಿ ಸತಿ ಸಹಿತ ನಿಜ ಭವಸಕ್ಕಿ ಬಂ
ದು ದಂಪತಿಗಳೇರ್ವರು ಸುಚರಿತ್ರರಾಯ ಗುಣವತೀ ದೇವಿಯರಡಿಗಳಿಗೆ
ರಗಿ ದಿನ ಮೂವಂದಿರವೆಂಬ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಖದಿಂದ ಇರಲು, ಮ
ರುದಿನದಲ್ಲಿ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಗುಣವತೀದೇವಿಯೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿ ಚಿ
ರಂಜೀವಿಗಳಾದ ಮದನಗಳಿಗಂ ಕರದುಕೊಂಡು ನಿಜಪುರನಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ
ಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ವಿಜಯವರ್ಮ ಕುಸುಮಧ್ವಜ ವೊದಲಾದ ನೃಪಾಲ
ರಂಕರಣಿ, ಸಕಲ ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದ ಸುಬುದ್ಧಿಯಂ ಕರದು, ರತ್ನವುರಿಯಂ
ಕುರಿತು ಯಲ್ಲರಿಂ ದೊಡಗೊಡಿ ತೆರಳುವವಾಗಿ ಸಕಲ ವಾಗ್ಗೋಷಕರ
ಣಾದಿಗಳಿಂದ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ಸೃಷ್ಟಂಗಳು ಈಗಲೇ ಹೊರಡುವಂತೆ
ಪ್ರಯಾಣ ಭೇರೀ ವಾದ್ಯಗಳಂ ಸನ್ನೆಗೊಳಿಸಿ, ಸಿನಾವತಿಯಿಂ ದೊಡಗೊ
ಡಿ ಕಳಂಗಳಿವುರದ ಮುಂಭಾಗದಿಂದನಾಲಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಕಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಸಿ,
ನೀನು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಕುಸುಮಲತೆ ವೊದಲಾದ ಅಂತಃಪುರದ ಅರಸಿ
ಯರ ಗೌಸ್ವಲ್ಪಕ್ಕಿಗಳ ಸಮೀಪದೋಳ್ ಮಿತಜನದಿಂದ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ
ಬರುವದೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ನಾಲ್ಕುದಂತವುಳ್ಳ ಮ
ಹಾರಾಜದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಯನಂ ಮಹಾರಾಜ ವೈಭವದಿಂದ ಕುಳ್ಳಿರಿ

ವಿಜಯಪರ್ಮಂಗೆ ಪಣಾಶ್ವಮಂ ಕುಸುಮಧ್ವಜಗೆ ಅಮೋಘಕವಂಕೊಡತಿ,
ತಾಕು ಸ್ವೋಮಯಾನವೆಂಬ ಪುಸ್ಪಕದಲ್ಲಿ ಕೂತು ಕೆಲವೊಡ್ಡ ಕಾಕು
ಧೇನು ಬಿತ್ತಾನುಣಿ ವಜ್ರಾಯುಧಂಗಳು ಬಳವಳಕೆಯಾಗಿ ವಿಜಯಪರ್ಮ
ಕುಸುಮಧ್ವಜರಾಯರಿದಲೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕುಮಾರತಿಯರಿಗೆ ಬಲು
ಪ್ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ ನಾನಾಬಗೆಯಾದ ನವರತ್ನಾಭರಣಂಗಳಂ
ವಿಬಿತ್ರವಾದ ಪಿಂತಾಂಬರಾದ ವಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ನವರತ್ನಮಯವಾದ ಬ
ಗೆಯಾಗುವ ಬಳವಳಕೆಪಾತ್ರಂಗಳಂ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಕರೆಯುವಹಸು,
ಯಮ್ಮಂಗಳಂ, ಲಕ್ಷ ಕುದರಿಗಳಂ, ಹತ್ತುಸಾವಿರ ಗಜಗಳಂ, ಸರ್ವಾಭರ
ಣ ಲಕ್ಷತರಾದ ಐನೆತ್ತು ಸಾವಿರ ಚೇಟೀ ಜನಂಗಳಂ ಇನ್ನೂ ಲ
ಕ್ಷವಿಧದ ಧನಕಸಕ ವಸ್ತು ವಾಹನಂಗಳು ಮುಂತಾದ ಯೌತಕವೆಂಬ
ಮರ್ಮವಸ್ತುಗಳಂ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ತರುವಂತೆ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ
ನಿರೂಪಿಸಿ, ಉಭಯಸೇನಗಳ ವಾದ್ಯಧ್ವನಿಯ ತಾಳಗತಿಗ ಸರಿಯಾಗಿ ತೋ
ರುವ ಫಲಗೀ ಧ್ವನಿಯ ಸುಭ್ರಮದಿಂದ ಸಮಸ್ತದಿಕ್ಕುಗಳು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ
ಯಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಸೇನಾ ಹಿಂಭಾಗದಿಂದ
ಮುಂದಳ ಸೈನ್ಯದ ಪುರೋಭಾಗದವರಿಗೆ ಹದಿನಾರು ಯೋಜನನಾಗಿ ಕ
ಟ್ಟನಡೆದು ಬರುವನಿಜ ಸೈನ್ಯವಂ ನೋಡಿ, ಚೋದ್ಯಗೊಂಡು ಮನಮೊಳ
ಗೆ ಲೋಕಸಂತೆಯೆಂ ನೆನದು ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಸುಗಂಧರಾಯಂಗೆ ಸ್ವಸ್ತಿ ಆ
ಗಲೆಂದು ಪೇಳುತ್ತ, ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ವೈಭವದೋಳ್ ಸಕಲವಿಧ ಸಂ
ಪತ್ತಿನಿಂ ದೊಡಗೂಡಿ ಬಿಸಲುಬಿಳದಂತೆ ತಂಪಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ಅರವೆಟ್ಟಿಗೆ
ಸತ್ರ ಬಿಡದಿ ಬಿಡಾರಂಗಳೋಳ್ ನಿರನಧಿಕನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಸಕಲ ಪ
ದಾರ್ಥಂಗಳಂ ಗ್ರಹಿಸಿ, ಮಹಾ ಸೇನೆಗಳು ಸಂತುಷ್ಟ ಮಾಗಿರುವಂತೆ ಬ
ರುತ ಬರುತ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವ ಬಳಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿಯತರಾತ್ರಿಯೋಳ್
ಸಕಲರಂ ವಿಶ್ರಮಂ ಗೊಳಿಸಿ ಮರುದಿನದೋಳದ ಬಳಯೆಂ ಬಿಟ್ಟು
ಪ್ರಳುತ ಈವರಿಯಿಂದ ಸಂಖ್ಯೆಗಳವಿರಿಸುವ ನಿಜಸೈನ್ಯಗಳ ಸಂಭ್ರಮ
ದಿಂದ ದಸ್ಯೋತರಾಯನಂತೆ ಮೆರೆಯುತ ಯದಗೊಂಡು ಮಣಿಪುರ
ದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಅನಾತ್ಯಮೊದಲಾದ ಸಾಮಾಜಿಕರಸಲ್ಲಾಪದಿಂದ ಮಣಿ
ಪುರದ ಸವಿಸಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಘುಡ್ಡುಡಿತಿ ಮೊಲೆಯುವ ಶತಭ್ರು

ತಬ್ಬಿಂಗಳು ಅನೇಕವಾಙ್ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಳೊಡನೆ ದೇಶಂಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಪುರವ್ರದೇ
 ಶ ಸಮಯವೆಂಬ ತಿಳಿಯಿಸಲು, ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಿಂದ ಜೊರೆಯಂತೆ ಮೊಳಗಿ-
 ಮುತ್ತು ಪಟ್ಟಿಗಳಿಂದ ಮಾಡಿರುವ ತೋರಣ ಪತಕ ಚಪ್ಪರದ ಅಲಂಕಾರ
 ರಗಳಿಂದ ಅಲಕಾ ಪುರಿಯೆಳಿರಿಸಿ ಮಿಗಿಲಾಗಿರುವ ಸುನೇಗವನಂಪದಕ್ಷಿಣ
 ವಾಗಿ ಸುಗಂಧರಾಮನಂ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಸುನಂಗಳಿಯರ ಮಂಗಳದ್ರವ್ಯ
 ಗಳು ದೊಡ್ಡಗೂಡಿ ಕುಭನಾದ ಅರತಿಯಂ ದುನರಾದವಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಬ
 ಳಗಿಸುತ್ತ ಕಾಲಪಟ್ಟಿರಿದ ಸೂಜಿತನಾದ ಕುಭಮುರೂರ್ತದೋಳೆ ವಧಾ
 ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬೀಳುವ ತಾಸ್ತದಿಂದ ಸೌಗಂಧಿಕದೇವಿಗೆ ಕುಸುಮ
 ಲತೆಗೆ ನವಾ ನೇಯಂ ತುಂಬಿದ ವ್ರಸ್ತವಂ ಚಳಿ, ಗರ್ಭದೋಳಿರುವ
 ಶಿಶುಗಳೂ ಮರಿಯಂತೆ ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಉಡುಗೆರೆ ಉಚಿತಂ
 ಗಳಂ ಫಲತಾಂಬೂಲಂಗಳಂ ಧರಧರವಾಗಿ ಕೊಡಿಸಿ, ಭೂಮಂತಲದೋಳಿ
 ರುವ ನನುಸ್ತರಿಗುಂ ಉತ್ಸವದ ಉಚಿತವಚಾರಂಗಳಂ ನಿರತಿಕರಂವಾ
 ಗಿ ಮಾಡಿಸಿ, ತಾನು ಪುತ್ರಮುತ್ರ ಕಳತ್ರ ಬಂಧು ಮೊದಲಾದ ಸ್ವಜನರಿಂ
 ದೊಡ್ಡಗೂಡಿ ದಿವ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾನ್ನ ಭೋಜನಂ ಗ್ರಹಿಸಿ, ಸುಖವಿಂದಿರುತ್ತಿರುವ
 ದಂ ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಾ ಮಿರುತ್ತಿರಲಾಗಿ; —

ಬಂದಾನೊಂದು ದಿನಸದೋಳೆ ನುಚರಿತ್ರರಾಯನು ದೀಪದಿ ಪು
 ಟ್ವಿಯಿರುವ ಜೀವಹೇಯಂತೆ, ತ್ಯಾಗದಿಂ ಜನಿತಿರ್ವ ಸತ್ಕೀರ್ತಿಯಂತೆ, ಧ
 ನಂವಿಂ ಜೀವಿದಿರುವ ವೈಭವದಂತೆ, ಮನಸ್ಸಿನಂ ಪುಟ್ಟಿಯಿರುವ ಆಶೆಯಂ
 ತೆ, ಬಂದುದೇಶಾಭಿವನವ ತನ್ನಿಂದಪುಟ್ಟ ತಾನೇ ಸಕಲರಿಗಿಂತ ವಿಶ್ರಾಂತ
 ನಾದ ಅನಂತಾನಂತ ಕೀರ್ತಿಪ್ರಕಾಶವಾಪಕನಾಗಿರುವ ಸುಗಂಧರಾವ ಕು
 ಮಾರನಂತಿಳಿದು ತನಗೆ ತಾನೇನೋಬಿಸುತ ಬ್ರಹ್ಮಾರ್ಥವನವ ಚಿಚಿವ್ಯ
 ನ್ನುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡುವವಸ್ತುವೇ ರೇವತೀಪು. ಅದರೊಳಗೆ ತರುಲತಾ ಸುಲತ
 ಕ್ರಿಮಿ ಕೀಟಗಳಿಗಿಂತಲ ಪಕ್ಷಿಪಕ್ಷಿ ಜಲ್ಮಗಳೇ ಮೊಳೆಯದು, ಆದಕ್ಷಿಂತ
 ಮಾನುಷ್ಯ ಜಲ್ಮವು ಅತಿಶ್ರೇಷ್ಠವು. ಆದರೂ ಪುರುಷ ಜನ್ಮಉತ್ತಮವು
 ಅಂಥಾ ಪುರುಷಜನ್ಮವೂ ಕೂಡ ಬ್ರಹ್ಮ ಪುತ್ರ ವರ್ಣಿಗಳೂಳು ಮರ್ಣ
 ಭವ, ಕಾಯ ರ್ವೈ ಪುತ್ರ ನೇಶೇತ್ಯತ್ತಿ ಇದ್ದರೂ ಬಾಲ್ಯ, ಕೌಮಾರ, ಯೌ
 ವನ, ವಾಙ್ಮ ಕನೋದರಾದಿ ಅವಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಪಾಪವೇ ಲಭಿಸುವದೆಂದು ಭಗ

ವಂತನು ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ಗಾರ್ಹಸ್ಥ್ಯ ವಾನಪ್ರಸ್ಥ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳೆಂಬನಾಲ್ಕು
 ಆಶ್ರಮಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಈಕ್ರಮದಿಂದ ಚೇತನರು ಪೂರ್ವ ಸೂರಾಸ್ವ
 ಶ್ರಮಂಗಳಂತಾಳ್ದು ಜುಗುಪ್ಸಿತರಾಗಿ ಉತ್ತರೋತ್ತರಾ ಶ್ರಮ-ಗಳಂಗ್ರ
 ಹಿಸಿ, ಇಹಭೋಗವನ್ನ ಸುಧವಿಶಿ, ತನ್ನಂಶೇರಲೀ ಮದುಕೃಪೆಯಿಂದ ಪಾಪಾಪಿ
 ಪಿದ ಮಾರ್ಗಕ್ರಮದಿಂದ ಪರಿಭಾವಿಸುವ ಸುಬುದ್ಧಿವೋದಲಾದ ಆಪ್ತ ಪ್ರಧಾನ
 ಘೋಷನೆ ಯೋಚಿಸಿ, ವಮೋಜ್ಞಾಸಸೃದ್ಧರಾದ ಸುರೋಚಿತಾದಿ ದ್ವಿಜಶ್ರೀ
 ಪೌರಂ ಸಸ್ಮೃತಿಶಿ, ಇನ್ನು ಪ್ರೀತರಾದ ಸಮಸ್ತ ಪಿತೃಪುರುಷರಶಿ, ಆನಂದಂ
 ಕುರಿತು ಒಂಧದಿಂದ ನಲವದ ರಥದಂತೆ, ಮಳಗಾಲದ ಆರವತಿಗೆ ಯಂತೆ
 ಚಂದ್ರಕಿರಣಬೋಳರವ ಕಮಲ ಸಮೂಹದಂತೆ, ಜರೆಯಿಂದ ಗಳಿತವಾ
 ದ ಶರೀರವುಳ್ಳನಾದ ನಾನು ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಮಂತನಾಗಿ ಈಶ್ವರಪ್ರದ
 ಬಿದಿಗೆ ಚಂದ್ರನಂತೆ ವರ್ಧಿಪ್ಪುವಾಗಿಯಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಜ ಕುಮಾ
 ರಂಗೆ ಮಹಾ ಪುತ್ರಾಭಿಷೇಕವೆಂಬೊಡಿ ನಿಜ ಸಿಂಹಾಸನದೋಳ್ ಸ್ಥಿರ
 ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಪೈಪವದಿಂದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸಕಲರಾಜ್ಯವೈಭವ
 ವಂ ಸುಗಂಧರಾಯನೋಳ್ ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸಿ ಕಣ್ಣಳಿಂದ ಸಂತೋಷವಾಗಿ
 ನೋಡಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಸುಖದಿಂದ ನಕಲವಾದ ಕೃತುಗಳಂ ಮಾಡಿ ಪುಣ್ಯಲೋ
 ಖವಾಸವೆಂಬ ನಿತ್ಯ ಸುಖಕ್ಕೆ ಸಾಧನವೆಂಬ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂದು ನೀತಿ
 ಯಿಂದ ವಿಹಿತವಾಗಿ ಬೇಳು, ಆಗ ಸಕಲರೂ ಇದು ಸರ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸ
 ಮ್ಮತವಾಗಿ, ಸರ್ವರಿಂದಲೂ ನಿಶ್ಚಿತವೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಸು
 ಚರಿತ್ರ ರಾಯನ ಅಪ್ಪಣಿಯಿಂದ ವೃದ್ಧರಾದ ಸುಬುದ್ಧಿ ವೋದಲಾದಮಂ
 ತ್ರಿಗಳು, ಸುಮತಿ ವೋದಲಾದ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಪುತ್ರಾಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ ಬೇಕಾ
 ದ ಸಹಸ್ರಸ್ತಂಭ ಮಂಟಪವಂ ಸಹಸ್ರಕುಲಕ ವಸ್ತ್ರಾದಿಪ್ರತಿಮೆಗಳಂ
 ಸಜ್ಜುಮೊಡಿಸಿ, ಐನೂರು ಸುವರ್ಣ ಕಲಶಗಳಿಂದ ಚತುಸ್ಪಾಂಗರ ಮಹಾ
 ನದೀ ತೀರ್ಥಂಗಳಂ ತರುವಂತೆ ನೇಮಿಸಿ, ದೇಶಗಳಿಂದಬರುವ ಸೃಪಾಲ
 ರಂ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾದ ವಿವ್ರವರ್ಧರಂಕರಿಸಿ, ವೇದಗುತ್ರರೆಂಬ ಪುರೋಹಿ
 ತರಂ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಕಪಿಲಾದಿಭೇನುಗಳಂ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಮೃಗಾಜಿನಂಗಳಂ
 ದಧಿಸಿಟ್ಟು ಪಲ್ಲವ ಆಹಾರತೆ ಪುಷ್ಪ ಫಲ ದೂರವಾದಿಳಂ ಕನ್ಯಕಾವ ಕ ತಿಲಸ
 ರ್ವವ ದರ್ಪಣ ಕ್ಷೀರಾದಿಗಳಂ ಗಜಾಶ್ವ ರಥಂಗಳಂ ಶ್ವೇತಭಕ್ತ ಶಂಖ

ಧನ ರತ್ನ, ಶತೌಷಧಿಗಳು ಮುಂತಾದ ಸಮಸ್ತವಸ್ತು ಮುಸ್ತೈದಿಗಳಂ
 ಸುಪ್ಪ ಮಾಡಿತಿ, ಮುತ್ತುಮಾಣಿಕ್ಯ ವನಳಂಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತನಾದ ಸ
 ಹಸ್ರಸ್ತಂಭಮುಂಟವದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರದಳಕಮಲ ಪೀಠವೆಂ ಐದು
 ಲೋಕಗಳು ಸಹಿತವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಕದಳೀಸ್ತಂಭವಾದಿ ನಾನಾವಿಧ ಬಿಗರುಗೆ
 ಳಿಂದಲುಂ, ಪಂಚವರ್ಣದ ರಂಗವಲ್ಯಾದಿಸೃಷ್ಟಿಕಾದಿಗಳಿಂದಲುಂ, ಅಲಂ
 ಕರಿಸಿ, ಸುತ್ತಲುಂ ಯಥಾಸಂವೃದ್ಧಾಯ ಶಾಸ್ತ್ರೋತ್ತರೀತಿಯಿಂದ ಕಲನ
 ಸ್ತಾತ್ರದಿಗಳು ಲಾಜಾದಿಗಳಿಂ ದೊಡಗೂಡಿ ಪ್ರಚ್ಛಿತ್ತಂಗಳಾಗಿವಾಡಿ
 ತಿ, ಸಕಲಸಾಮಾಜಿಕರಿಂದ ತುಂಬಿ ಇರುವ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಸುಗಂಧರಾಯೆ
 ನಂ ಮುಖ್ಯ ಮಹಿಮೆಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಸಹಿತವಾಗಿ ಒರುವಂತೆ
 ವಿವಿಧವನಂ ಗೈಯಲು, ಆಗ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ತನ್ನ ಕುಮಾರನಾದ
 ಸುಗಂಧರಾಯಂಗೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಸಹಿತವಾಗಿ ಸಕಲ ಸಂವೃಮದಿಂ
 ದ ಮಂಗಳಸನ್ನಿವನಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಕೌತುಕಸೂತ್ರ, ರಕ್ಷಾಬಂಧನ, ದೀ
 ಪ್ತಾ ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳಂ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ವಿಧಾನದ್ವಾರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮು
 ಖನಚನಾನುಸಾರವಾಗಿ ಮಂತ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ನಿಜದೇವತಾ ಮಂದಿರೋ
 ತ್ತಮದಲ್ಲಿ ಧಾರಣಂಗೆಯಿಸಿ, ಸಮಸ್ತವಾದ ಬಿರುದವಾದ್ಯಂಗಳ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದ
 ಲುಂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ ವೇಳಲ್ಪಡುವ ವೇದ ಘೋಷಗಳಿಂದಲುಂ, ಸು
 ವಾಸಿನೀಯರು ಪಾಡುವ ವದಪದ್ಯಂಗಳಿಂದಲುಂ, ಅವೈಮಂಗಳದ್ರವ್ಯ
 ಕಲಕ, ಕನ್ನಡಿ, ಓಷಧಿದ್ರವ್ಯ, ಕನ್ಯಾವೈಕ ಮೊದಲಾದ ಕುಭವಸ್ತುಗಳ
 ಸಂದೋಹವಂ ನಡೆಮಡಿಯ ಮೇಲ್ಕುಲಕ್ರಮಾಗತವಾದ ಪಟ್ಟವಖಡ್ಗ
 ಮಂ ಪಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬರುವ ಸುಗಂಧರಾಯಂಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಂ
 ಟವದ ಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಂಚವರ್ಣಗಳುಳ್ಳ ರಕ್ಷಾಕರವಾದ ಆರತಿಗಳಂ
 ಮಾಡಿಸಿ, ಕ್ಷೀರನೀರಗಳಿಂದ ಮುಖ್ಯಸೇನಾಧಿಪತಿ ಮುಖಪಾದವಕ್ಷಾಳನಂ
 ನೈದಿ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಯ ಸಹಿತವಾಗಿ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು
 ಕುಲೀವೈ ದೇವತೆಯಾದ ಚಾಮುಂಡಾದೇವಿಯಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತ, ಸಭಾಸ್ಥಾ
 ರಣಂ ಕುರಿತು ಅನುಷ್ಠಾನಂಗೆಂಡು ಸಾಷ್ಟಾಂಗವಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಕುಭ
 ವೆಂಬ ಪ್ರತಿನಿಚನವಂವಡೆದು ಸ್ವಸ್ತಿಪುಣ್ಯಾರ್ಥ ನಾಂದೀ ಕುಭದೇವತೆಗಳ
 ನಾಡ್ವಾನುಗೈದು ಸರೋವಚಾರಂಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ, ಆಚಾರ್ಯ ಋಷಿ

ಬ್ರಹ್ಮ ಸಪ್ತರಂ ವರಿಶಿ ಯಥಾಯೋಗ್ಯನಾಗಿ ಸನ್ಮಾಸಿತಿ, ಕುಲೇ
 ವ್ಯವೇಶತೆಗಳಂ, ಗ್ರಾಮಪುರ ಸಗೌರವಿ ದೇವತೆಗಳಂ, ದಿಕ್ಪಾಲಂ, ವ
 ಸಿಷಾ ದಿವ್ಯಹಾಲುಗಳಂ, ಸೂರ್ಯಾ ವಿ ಸವಗ್ರಹಗಳಂ, ಸಾಧುಗಳ್ಳ ಸ
 ಕಲ ದೇವತೆಗಳಂ ಪೂಜಿತಿ, ಆಚಾರ್ಯ ಋತ್ವಿಗ್ವಿಹೃಣ ಮುಖನಾಗಿ ನ
 ಹನ್ ಕಲಶಂಗಳಂ ತತ್ಪ್ರಸ್ತುತೃ ಋಕ್ಕುಗಳಿಂದ ಪೂಜಾ, ಜಪ, ಹೋ
 ಮ, ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಂಗಳಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪರಿಯಂತರವು ನುಚರಿತ್ರರಾಯನು
 ಕುಮಾರ ಮುಖದಿಂದ ಉದ್ದೇಶ ತ್ಯಾಗಮೋದಲಾದ ಕಲ್ಪಮಂತ್ರಂಗಳಂ
 ಪೇಳಿಸುತ್ತ, ವಿಧಾನವಂ ನೆರವೇರಿತಿ, ತನ್ನ ಪುರೋಹಿತ ಮೊದಲಾದ ಋತ್ವಿ
 ಕ್ಕುರಂ ಕುರಿತು ಸೇವಿಲ್ಲರೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಮುಹೂರ್ತವಂ ಪ್ರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ
 ಉಪಕ್ರಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪೂರ್ವಾಂಗವಾದ ಪುರಸ್ತುತೃಗಳಂ ಬೆಳಿತಿ,
 ಮುಖ್ಯವಾದ ಪುರ್ವಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವನಂ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನು
 ಡಿಯಲು, ಆಗ ದೀಪ್ತಾಬದ್ಧರಾದ ಆಚಾರ್ಯ ಋತ್ವಿಗ್ವಿಹೃದಿಗಳು ಸು
 ಗಂಧರಾಯನನ್ನು ವತ್ತೀಸಹಿತವಾಗಿ ಮೊಂದು ಮುಹೂರ್ತ ರತ್ನಪೀಠ
 ದೋಳ್ ಮೌನವಾಗಿ ಇರುವಂತೆ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಸಮಸ್ತವಾದ ಉಪಕರ
 ಣಗಳಂ ದೊಡಗೂಡಿ ಸುಮುಹೂರ್ತದೋಳ್ ಘಂಟಾದಿಸಕಲ ವಾದ್ಯಧ್ವ
 ನಿಗಳಿಂದ ವೇದಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣಗಳಿಂದಲೂ, ಸಕಲ ನೃಪಾಲ ಸಮೂಹ
 ದ ಜಯಜಯ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದಲೂ, ಶತಘ್ನಶಬ್ದ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾರಾಜಾ
 ಭಿಷೇಕ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿಂದಲೂ, ಸುವಾಸಿನಿಯರು ಕೊನರಿ ಪಾಡುವ ಸೌ
 ಭಾಗ್ಯಮಂಗಳ ಪದಗಳಿಂದಲೂ, ಸರ್ತಕಿಯರ ಗಾನಮೊದಲಾದ ಸ್ತ್ರೀ ರಾ
 ಗಸ್ವರಗಳಿಂದಲೂ, ಶುಭವಾಗಿ ಸುವರ್ಣ ಕುಲಶೋದಕಂಗಳಿಂದ ಪೂ
 ಜಾ ಕ್ರಮಾನುಸಾರವಾಗಿ ಕುಶೌವಧಿಗಳಿಂದ ಪುರ್ವಾಭಿಷೇಕವಂ ಗೈದು
 ನುಚರಿತ್ರ ರಾಯನ ಹಸ್ತದಿಂದ ಪೂರ್ಣ ಕುಂಭೋದಕದಿಂದ ನಹನ್ಮಧಾರಾ
 ಭಿಷೇಕವಂ ಮಾಡಿತಿ, ವಿಜಯವರ್ಮರಾಯ ಮೊದಲಾದ ಬಂಧುನೃಪಾಲ
 ರಿಂದಲೂ, ಮಂತ್ರಿಮುಖ್ಯರಿಂದಲೂ, ಧರಧರಮಾಗಿ ಆಭಿಷೇಕವಂ ಮಾಡಿ
 ತಿ, ವೃದ್ಧರಾದ ಪಂಚಸುಮಾಸಿನಿಯರ ಕರಕಮಲದೋಳ್ ಪೊಳೆಯುವ
 ರತ್ನ ಭೃಂಗಾರಗಳಿಂದ ಹರಿದ್ರೋದಕಮಂ ಆಶೀರ್ವಚನ ಮಂಗಳ ಪದಂಗಳ
 ಳಿಂದ ಆಭಿಷೇಕನಂಗೈತಿ, ಕನ್ಯಾಪ್ತಕಗಳನ್ನು ಯಂಟುದಿಕ್ಕಿನೋಳ್

ಸಿಲ್ಲಿಶಿ, ಕಂಬ, ರತ್ನ, ಸುರ್ಣ, ಪುಷ್ಪ, ಪತ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ಕ್ಷೀರಾಭಿಷೇಕ
ಮುಮಾಡಿಸಿ, ಉತ್ತಮರಾದ ಭೃತ್ಯಯೋಧಾದಿಗಳಿಂದ ಯಥಾಸಂಪ್ರದಾ
ಯಮಾಗಿ ಅಭಿಷೇಕ ಮುರ್ದಾದೆಯುಂ ಮಾಡಿಸಿದ ತರುವಾಯ. ಅಲಂಕೃ
ತನಾದ ಆನೆಗಳ ಕರಾಗ್ರದೋಳಿರುವ ವಜ್ರದ ಕುಚಾಲಿಗಳಿಂದ ದಿವ್ಯ ಸು
ಗಂಧಮಾದ ಶುದ್ಧೋದಕದೊಂ ಪೂರ್ಣಾಭಿಷೇಚನಂ ಗೈಶಿ, ವಸ್ತುಗಳಿಂದ
ಅಭಿಷಿಕ್ತನಾದ ಇಂದ್ರಸಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಸುಗಂಧರಾಯಂಗೆ ದಿವ್ಯದು
ಕೂಲ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣ ಗಂಧ ಪುಷ್ಪಾದಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಮುದ್ರಾಭಿ
ಷಿಕ್ತ ಯೋಗ್ಯನಾದ ಕುಲ ಕ್ರಮಾಗತನಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ನನರತ್ನನು
ಯವಾದ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಕೀರಿಟ ಶಿಖಾನರಂಗಲಂ ಧರಿಸಿ, ನನರತ್ನ ಖಚಿತ
ನಾದ ಅನಾದಿ ಸಿಂಹಾಸನಕ್ಕೆ ರಾಣಿ ಸಹಿತನಾದ ಸುಗಂಧರಾಯನ
ಹಸ್ತದಿಂದ ಪೂಜೆಯುಂಮಾಡಿಸಿ, ತರುವಾಯ ವಟ್ಟದ ಖಡ್ಗನಂ ಧರಿಸಿ ಇ
ರುವ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣನಾಗಿ ಬಂದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಅನೇಕ
ದ್ರವ್ಯ ರತ್ನಾದಿಗಳಂ ಸಿಂಹಾಸನದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಂ ರತ್ನದ ಮಳೆಯೋ?
ಪುಷ್ಪ ವೈಷ್ಣವೋ? ಯಂಬಂತೆ ಯರಚಿ, ಬೆಕ್ತಿ ಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಸಿಂ
ಹಾಸನವನ್ನೇರಿ ಕುಳಿತಿರಲು, ಆಗ ಸಕಲ ನೃಪಾಲ ಮಂಡಲವೆಲ್ಲಾ
ಖಡ್ಗ ಹಸ್ತಂಗಳಾಗಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ನಾನಾವಿಧಂಗಳಾದ
ಕೈಗಾಣಿಕೆಗಳಂ ಮೊಪ್ಪಿಸಿ, ತನ್ಮೃತಮೃತ ಶಿಖಾಯುಧಗಳಂ ಸುಗಂಧರಾ
ಯನ ಹಸ್ತವಂ ಮುಟ್ಟಿಸಿ, ಪಾದಸ್ತೂರ್ಯವಂ ಮಾಡಿ ಕ್ರಮದಿಂದ ವಂದಿಸ
ಲು, ಆಗ ಶ್ವೇತ ಛತ್ರ, ಹಂಸ ಬರ್ಹ. ಚಾಮರ ಧ್ವಂಧ್ಯಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿ
ತನಾಗಿರುವ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ಅವರವರೆ ಯಥಾ
ಯೋಗ್ಯನಾಗಿ ಕಟಾಕ್ಷಿಸುತ ಬ್ರಾಹ್ಮರಿಂದ ಮೊಪ್ಪಿಸಲ್ಪಡುವ ಆಶೀರ್ವಚ
ನ ಪೂರ್ವಕವಾದ ಫಲೋಪಹಾರಂಗಳಂ, ಪುಷ್ಪ ಅಕ್ಷತೆಗಳಂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ
ಗ್ರಹಿಸುತ ಕುಲದೇವತೆ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲದೇವತಾ ಪ್ರಸಾದಂಗಳಂ ಪೂ
ಜಕಾದಿ ಮುಖದಿಂದ ಶಿರಸಾವಹಿಸುತ ಅಲ್ಲಿರುವ ಸಮಸ್ತ ಮಂತ್ರಿಗಳು
ಮುಂತಾದ ಪ್ರಕೃತಿಸಭಾಸತ್ತರ ಸೇವಕಾದಿಗಳಿಂದ ವಂದಿತನಾಗಿ ಒಡು
ಸಂತೋಷದಿಂದ ಪಣಲಬ್ಧವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಮಹಾಗಜ, ದಿವ್ಯಾಶ್ವ
ವೈಯೂರ್ಯಾನ, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ, ಸ್ವರೈನು, ಮೊದಲಾದ ಆಪೂರ್ವ ವ

ಸ್ತುಗಳಂ ಮುಂದೆ ಉಭಯಪೂರ್ಣದೋಳು. ಸಾಲಾಗಿನ್ನಿಲ್ಲಿಕೊಂಡು
 ಪಟ್ಟಾಭಿವೇಕ ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ
 ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಗಜರಥಂಗಳಂ, ಅಂದೋಳಕಾಶ್ವಂಗಳಂ, ಛತ್ರಚಾಮರಂ
 ಗಳಂ, ಅನೇಕವಸ್ತ್ರಾಭರಣ ಸುನರ್ಣಂಗಳಂ, ಥರಥರಮಾಗಿ ಮರಾಭದ್ರೆ
 ಗೊಳಿಸಿ, ಹ್ರಾತ್ರಿಯೇತ್ತಮರಾದ ಭೋವತಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ವೀರಾಭರಣವೆಂಬ
 ಭೂಜಕೀರ್ಮಿತುರಾಯಿ ಹಾರಗಳಂ ಮತ್ತು ಅನುೂಯಸಾದ ವಸ್ತ್ರಾಭರ
 ಣಂಗಳಂ ವಾಹನಾಯುಧಂಗಳಂ ತಾಂಬೂಲ ಸಹಿತಮಾಗಿ ಕೊಡು, ಸು
 ಬುದ್ಧಿ ವೊದಲಾದ ನಿಜಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಂಗಳಂ ವಿಚಿ
 ತ್ರನಾದ ಉಡುಗೆರೆಗಳಂ ಸುಮತಿ ವೊದಲಾದ ಅನೂತ್ಯರಿಗೆ ಚೇಕಾದ ಬಿ
 ರುದುಗಳಂ ಅತ್ಯದ್ಭುತಮಾದ ರತ್ನ ಭೋಷಣಂಗಳಂ ಸೇನಾವತಿ ವೊದ
 ಲಾದ ವೀರಸೇವಕರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ರತ್ನ ಸೂರಿಪಾನ ವಂಶ
 ಚಾಮರ ಪಗಲ್ದೀವಟಿಗೆಗಳಂ ಸಕಲ ಸೈನ್ಯಂಗಳಗೂ ಮತ್ತು ಇತರರಾದ
 ಸಮಸ್ತ ಜನಂಗಳಗೂ ಯಥಾಯೋಗ್ಯಮಾಗಿ ಉಡುಗೆರೆ ಉಚಿತಧನಂಗೆ
 ಳಂ ಕೊಡುವಂತೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆರಳಿ ದೇವರಿಗೂ ಬ್ರಾಹ್ಮರಿಗೂ
 ಮಾತೃಪಿತೃಗಳಗೂ ವಂದಿಸುತೆ ಅಂತಃಪುರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸುವನಾಗಿ ಭಾ
 ಯಾಗುವವನ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂ ತನ್ನ ವಿಲಾಸಗೃಹದೋಳು ಕುಳಿತು ಭಾ
 ಯಾಗುವವನಂ ಕುರಿತು, ಪ್ರಾಣಾಪ್ತನೆಂಬುವದು ಪರಮಾಪ್ತಿ ಭಟನೆಂ
 ಬುವದು ನಿನ್ನಿಗಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸಲ್ಲದೆಂದು ಸಮ್ಮಾನಿಸಿ, ಜ್ಞೇಮಾಲಿಂ
 ಗನವಂ ಕೊಟ್ಟು ಸಮೀಪದೋಳು ಕುಳ್ಳಿರಿಕೊಂಡು ಬೂಮಂಡಲದೊ
 ಳಗೆಲ್ಲಾ ಮೂರುವಿನ ಪರ್ಯಂತವು ಸಕಲದೇವಂಗಳೋಳು ಮಹೋತ್ಸವ
 ಮಾಗಿ ಸಕಲರಿಗೂ ಮೃತ್ಯಾನ್ನ ಭೋಜನಂಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಚೇಕಾದ ಉ
 ಡುಗೆರೆಗಳಂ ಕೊಡಿಸುವಹಾಗೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿ, ಸಕಲ ಬಂಧುಗ
 ಳಂ ದೊಡಗೂಡಿ ದಿನೈವಪೂರ್ವಮಾದ ಭೋಜನಂ ಗೈದು, ನಿಜಾಂತಃಪು
 ರವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ತನ್ನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯೊಡನೆ ಹೆ
 ಚ್ಚೆ ಚಿಳಮುಬರುವ ವ್ರೇಮ ಸಂತೋಷಗಳಿಂದ ಸಹಿತನಾಗಿ ಕೀಡಾವೆ
 ಲಾಸದಿಂದಿರುತ್ತನೊಂದುದಿನಸು ಮೇಲಂತಪ್ಪಿನ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಕಾ ಪು
 ಸ್ಪಗಳಿಂದ ಯಳೆವನನಗಳಿಂದ ಲುಂಕಿ ಕ್ರಿಡಾಗೃಹನಿರ್ಮಾಣವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ಅಹ

ಕೈ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದಲೆ ದ್ವಾರಕವಾಟಲೋವೆಗಳಂನೂಡಿ, ಜಾಜಿ ಪುಷ್ಪಪರ್ಯಂ
 ಕದಮೇಲೆ ಕುಂಕುಮ ಜಾಯಿದಳಗಳಿಂದ ಬಟುದಿಂಬುಮೊದಲಾದ ಋಷಿ
 ಧಾನ್ಯಗಳಂರಚಿಸು. ನಂತೇನೆಮಿಸಿ, ವಸಂತಕಾಲ ಯೋಗ್ಯವಾದಚಂದ್ರಿಕಾವಿ
 ಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಧರಿಸಿದರು ಇಲ್ಲದಂತೆತೋರುವದಿನ್ನೆ ಶ್ವೇತಮಾದನೀತ್ರಧೂ
 ಸರವೆಂಬ ವಸ್ತ್ರವಂ ಘುಮಿ. ಘುಮಿತನಾಗಿರುವ ಪರಿಮಳಗಳಿಂದಕೂಡಿದ
 ರಿಶಿಕೊಂಡು ಅನರ್ಘ್ಯಮಾದ ವಜ್ರಾಭರಣಂಗಳಂ, ಅಣಿಮುತ್ತಿನಸರಂಗಳ
 ಲಂಧರಿಸಿದಿನ್ನೆಕರ್ಪೂರ ಗಂಧನಂಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಅರಳಬರುವಸಂದ್ಯಾಕಾಲ
 ದಮಲ್ಲಿಗೆಮೊಗ್ಗು ಜಾಜಿಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಮುಡಿದುಸೌಗಂ
 ಧಿಕಾದೇವಿ ಸುಗಂಧರಾಯರು ಚೇಟೀಜನದ ಕೈಯಿಂದ ಚೇಕಾದಮದಕರ
 ದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ ದಿವ್ಯಪಾನೀಯಂಗಳಂ ಪುಷ್ಪದಿಂದ ರಚಿಸಿರುವ ವೈಜನಗಳಂ,
 ಪನ್ನೀರುಗಳಂ ತುಂಬಿರುವವಜ್ರದ ಕುಚಾಯಿಗಳಂಕರ್ಪೂರದ ವೀಳ್ಯಂಗಳ
 ಲಂ ತೆಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸರ್ವೋನ್ನತವಾದ ಸೌಧಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಪತಿಸತಿಗಳೇರ್ಪರೂ
 ಪರಸ್ಪರನಾಗಿ ಹಸ್ತಗಳಂಪಿಡಿದುಕೊಂಡು ಚಾಟೀಜಿ ಚಮತ್ಕಾರಗಳಿಂದ
 ಸರಸವಾದ ಹಾಸ್ಯವಿಲಾಸಂಗಳಂನೂಡುತೆ ಒಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಆಲಿಂಗನಗೈ
 ಯುತ ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರದ ಮರ್ಮ ಮಂತ್ರಿಕರು ಅದರತತ್ವನಂಸಿಶ್ಚೈಸುನರಂತೆ
 ಬರುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಮನ್ಮಥನು ರತಿಸಮೇತನಾಗಿ ತನ್ಮೃರೂಪಸೌಂದರ್ಯಂ
 ಗಳಂತೆಗದುಕೊಂಡು ತನ್ನಬಾಣಂಗಳಾದನನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪುಷ್ಪಗಳಂಹಾ
 ಸಿಗೆಯಾಗಿ ನೂಡಿಕೊಂಡು ಇರುವ ರಂಜದಂಪತಿಗಳಂ ತಿಳಿದುತನ್ನ ಸರ್ವ
 ಶಕ್ತಿಯಂತೋರಿಸಲಾಗ ಈರಾಜದಂಪತಿಗಳುಸ್ತಂಭವ್ರಳಯ ರೋಮಾಂ
 ಚಶ್ಚೇತ ಮೈವರ್ಣ್ಯ ವೇಪಥು ಮೊದಲಾದ ಶೃಂಗಾರಾವಸ್ಥೆಗಳಂ ಪಡುತೆ
 ಸಾರಂಗಿವೀಣೆಗಳಂ ನುಡಿಸಲು ತಾಳಲಾರದೆ ಕಾಮಬಾಧೆಗೆ ಕಂಗೆಟ್ಟು
 ಕ್ಷಳವಳಂಗೆೊಳುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಚೇಟೀಜನವುದೂರದೋಳ್ ಮರೆ
 ಯಾಗಿಪೋಗಲು, ಸುಗಂಧರಾಯನೂತನ್ನ ಪಟ್ಟದರಾಣಿಯಂ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು
 ದಳವಿಧವೆಂಬ ಸ್ತ್ರಾನದೊಳು ಚುಂಬನನಂನೂಡಿ ನಾನಾವಿಧ ಕಲೆಗಳಂ
 ತೋರಿಸುತ ಕ್ರೀಡಿಸುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಬಹು ಕಲಾವತಿಯಾಗಿ ಪ್ರೌಢ
 ಸಾರೀಶಿರೋಮುಣಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಸುಗಂಧರಾಯನು ತಿಳಿ
 ಯದಂತೆ ಚಿಮ್ಮಿ ಚೆಗಿಯುವ ಚಮತ್ಕಾರ ಚತುರತೆ ಯಿಂದ ತನ್ನಂತಬ್ಬಿ

ಕೊಂಡು ಮೇಲ್ಮಲಗಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಯಂಗೆ ಚುಂಬನಾರ್ಥಮಾಗಿ ತನ್ನ ಅಧರವಂ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ದಿವ್ಯ ಫಲವಂ ಒದಲಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಸ್ತನಗಳಂ ಕಳೆದುಕೊಂಡುಲೀಲಾ ಕಂಠಾಕವಂಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಸರ್ವಾಂಗವಂ ತಪ್ಪಿಸಿ ದಿವ್ಯೋಪಧಾಸನಂ ಕೊಡಲು, ಆಗ ವಿಜಾತೀಯನಾದ ರಸ ಸ್ಪರ್ಶ ಸೌಖ್ಯಂಗಳಿಂದ ಜಲವಂ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಸಲೋಳಿರುವ ಮತ್ಸ್ಯದಂತೆಯು, ದಿವ್ಯ ವರಿನುಳ ಉಳ್ಳ ಸ್ವಾದೂಷಕಮಂ ಕಂಡು ತ್ನರೆಬಡುವ ತೃಪಿತಸಂತೆಯೂ ಸುಗಂಧ ರಾಯನು ಕಂಗೆಟ್ಟು ಕಳನಳಿಸಿ ಸುಲಹೆಂದು ತೊಳಲಿಬಳಲಿ ಕಾಮ ಬಾಣಾರ್ಭಟಗೆ ಗಡಗಡಾಗಿ ವಿರಹ ತಾಪಕ್ಕೆ ನಡುಸಡುಗಿ ರಾಣಿಯಂಕು ರಿತು ಮೆಚ್ಚಿದನು ಸ್ತ್ರೀರುಗಳೋಳಿರುವ ಚಮತ್ಕಾರವಾದ ಚಾತುರ್ಯಗಳ ಸುರುಪರೋಳ್ ಇರುವದತಿಶಯವೆಂದು ಸುಡಿಯುವ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಕಾಂತನಂ ತಬ್ಬಿತನ್ನ ಕಲೆಗಳ ಅಧಿಕಮಾದ ಚಮತ್ಕಾರ ಚತುರತೆಗಳಂ ತೋರಿಸಿ, ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಕರೀರ ಅಂಗಮನಸೌಖ್ಯಂಗಳೋಳ್ ಪರ ಸ್ಪರ ಭೇದ ತಿಳಿಯದಂತ ಸಮರತಿಯ ಸಮ್ಮರ್ಥ ಸಂರಂಭ ಸಂಪಾಪನಾದ ನಿರತಿಶಯ ಸೌಖ್ಯ ಸಂದೋಹನುಂ ಬೆಳೆಸಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಂ ದೊಡಗೂಡಿಯಿರಲು, ಆಗ ದುಪತಿಗಳೀರ್ವರು ಸಮರತಿಯ ಸೌರಂಭ ಮಹಾಸೌಖ್ಯ ಸಾಗರದಲ್ಲಿನುಳಗಿ ತೇಳಾಡಿ ಈಜೆಬರುತ ಶ್ರಾಂತರಾಗಿ ಮಲ್ಲಿಗೆನು ಪುಷ್ಪದ ಹಸಿಗೇಡುಲ್ಲಿ ಮಂದಮಾರುತದಿಂದ ಸೇವಿತರಾಗಿ ಯೆದ್ದು ಪರಿಜನರಿಂದ ಪಾನೀಯಪನ್ನೀರು ವೈಜನೋಪಚಾರಂಗಳಂಗ್ರಹಿಸು ತ ಕೆಲವುಹೊತ್ತು ಒಗಡೆಯನ್ನಾಡುತ ಈರ್ವರುಸಮಾಟವ ನಾಡಿದರೆ ಸಮ ರತಿಯುಕೊಡುವದು ಗೆದ್ದವರಿಗೆ ಪುರುಷಾಯಿತವೆಂದುನಿಶ್ಚಯಂಗೆಯ್ದು ಆಡಿ ಆದೇಮೇರಿಗೆ ನಡಸುತ್ತ ಸುಖದಿಂದ ಪರವಶವಾಗಿ ಪವಡಿತಿಳರಲು, ಆಗ ಉದಯಕಾಲದೋಳಾಗುವ ರಾಜಮರ್ಯಾದೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ವಾಡ್ಯ ವಿಕೀಷಂಗಳಿಂದಲೂ ಗಾಯಕರು ಪಾಡುವ ಉದಯ ರಾಗಾದಿಗಳಿಂದಲೂ ದೇವಾಲಯಂಗಳೋಳ್ ವಿಪ್ರನರೈರು ಪೇಳುವ ಸುಪ್ರಭಾತ ಮೊದಲಾದ ದೇವತಾಸ್ತುತಿಗಳಿಂದಲೂ ಯೆಚ್ಚು ಗೊಂಡು, ದುಪತಿಗಳೀರ್ವರು ಇಳಿದು ಬಂದು ಮುಖಮುಜ್ಜನ ಮೊದಲಾದ ಸ್ನಾನನಂಗೈದು ಅರೋಗಣೆಯೊಂ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಗೃಹದೋಳ್ ಗುರುಪನಭಕ್ತಿಯಿಂ ದಿರುತಿಸಲು.

ಹೀಗೆವೊಂದೊಂದು ದಿನಸದೋಳ್ ವೊಂದೊಂದು ಕ್ರೀಡಾವಿಲಾಸ
 ದೋಳರುತಮತ್ತೊಂದುದಿನಸದೋಳ್ ಸುಗಂಧರಾಯನುಗೃಹೋಪವನ
 ದೋಳರುವ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಪ್ತಿಯಾಗಿವಾಸನಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸರ್ವಾಭ
 ರಣ ಭೂಷಿತೆಯಾಗಿ ವೀಣೆಯಂವಾದಿಸುತ್ತ ಸುನ್ಮಾನದಿಂದಿರುವ ಕುಸು
 ಮಲತೆಯಂ ನೆನಮ ಪೋಗಿ ಆ ಮಂದಿರದೋಳಾಕಾಂತೆಯೊಡನೆ ಚತು
 ರಂಗವನ್ನಾಡುತ್ತ ಕಾಂತೆಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನೋಡಿ ಸುದತಿಯಂ ಕುರಿ
 ತು ನೀನೇ ಪಾಡಿದ ಘನ ರಾಗನಂ ಬಿಟ್ಟು ಅನುರಾಗನಂ ತೋರಿಸೆಂದು
 ಹಾಸ್ಯವಂ ಮಾಡುತ್ತ ಕಾಮಾಸಕ್ತನಾಗಿ ನುಡಿಯುವ ಪ್ರಿಯನಂ ಕುರಿತು
 ಕುಸುಮಲತಾ ದೇವಿಯು ಅನುರಾಗಕ್ಕೆ ತಾಳವನೇವೇ ಜೊತೆವಾಡಿ ಹಾ
 ಯಿಗೊಳಿ ಕಪೋತ ಕೂಜಿತದಿಂದ ಹಂಸ ಮಯೂರಾಭಿನಯನುಂ ತಾ
 ಳ್ವ ಕಾಲತ್ರಯನುಂ ತಿಳಿದು ಮೂರ್ಛನಾದಿಗಳಂ ಕಳಿದು ವಿಶ್ರಮಸ್ಥಾ
 ಸದೋಳ್ ಸಂಚರಿಸಿದಾಸನುಗೂಡಿ ಮೃದುವಾಗಿಚಿತ್ತಾನಂದನಂ ಬೆಳಸೂ
 ವದು ಸಿನ್ಧು ಅರ್ಧಿನವೇ ಸುರಿಯೆಂದು ಶ್ಲೇಷೆಯ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಯಳೆನಗೆ
 ಯ ಕುಡಿಕೂಟದಿಂದ ಶುಕದಂತೆ ನುಡಿಯುವ ಕಾಮಿನಿಯು ಕೈಪಿಡಿದು, ಆ
 ಲಿಂಗಿಸುತ್ತ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ರತಿ ಚಮತ್ಕಾರದಿಂದ ಆನಂದಗೊಳಿ, ಮದನನು
 ಹಾರಾಯಂಗೆ ದುಬ್ಬಾಭಿಷೇಕವಂ ಗೈರಿ, ಆಕಾಂತೆಯಂ ತಕ್ಕೈತ್ತಿ, ತಂ
 ಗಾಳಿಯಾಗಿ ಬೀಸುವ ವನಮಧ್ಯದ ಪುಷ್ಪಲತೆಗಳ ಪಂಜ್ಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿ
 ವಂ ಮಾಡಿಗೆ ಮರಿಸಾನೆಯಂತೆ ಜನ್ಮನದ ನೊಂಪಿಸಿದೊಡಗೂಡಿ ನ್ನೇದ
 ದಿಂ ತನುತಂಪಾಗಿ ರತಿಶ್ರಮದಿಂದ ಮುಖಚಿನರಿ ಸ್ತಿ ಗ್ರಹಂಗಳನುಂ ಬೆನ್ನ
 ಗಳಂ ಪುಷ್ಪಾಪಹಯ ನೆನದಿಂದ ಮರಿಸುತಬರುವ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ
 ಸಂಪುಷ್ಪಾರ್ಥವಾಗಿ ಉಪವನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯುಕಂ
 ಡು ಕಾಣದಂತೆ ಪುಷ್ಪವಂ ಕೂಯುತತನ್ನೊಳಗೆತಾನೆ ಈಪುಷ್ಪಗಳಂಕೂ
 ಯುವದು ಬಹುಪ್ರಯಾಸವು, ಇದರಿಂದಬಹುತ್ರನು ಕಾಣುವದೆಂದು ನುಡಿ
 ಯುತಹಾಗೆಸವಿಸವೋಳುವನುಜಕಾಂತನಂಕಂಡು ಆತನಡಿಗಳಿಗೆಯೊರಗಿ
 ಕೈಮುಗಿದುನಿಲ್ಲಲು, ಆಗಸುಗಂಧರಾಯನು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಂಕುರಿತು
 ಸಗುತತನ್ನ ಕೈಮೊಳಗಿರುವ ಪುಷ್ಪಗಳಂಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಕೈನೀಡಲು ಆಗ
 ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಪತಿಯಂಕುರಿತು ತನ್ನಮ್ಮದುವಾದ ಹಸ್ತಂಗಳಂ

ದುಸ್ತಿದಹನವುಗಳು ಬಹುವಾಗಿರುವದರಿಂದಾಹಸ್ತಗಳು ಯಷ್ಟುಫು
 ಷುಮೋಡದುದೋ? ಕರೀರವೆಷ್ಟು ಚಿನರಿರುವದೋ? ಮುಖವೆಷ್ಟು ಕುಂದಿಯಿ
 ರುವದೋ ಯಂದು ಪುಷ್ಪವಂ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳತ ಆತನವೈಯ್ಯಂನೋಡಿ ಈ
 ವೆಲ್ಲವು ಕುಸುಮದಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಲತಾನಂಬಂಧದಿಂದ ಆಗಿರುವದು ನಿಶ್ಚ
 ಯವೆಂದು ಪೇಳಿ ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲಾ ಆಣೆಯಂಪೇಳುವೆನೆಂದು
 ನುಡಿದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯೊಡನೆ ಸಗುತ ನಿನ್ನ ಹಾಸ್ಯವೀಗ ಯಥಾರ್ಥ
 ವೆಂದು ಸರಸವಾಡುತ್ತಾ ಕರನಂಪಿಡಿದು ಉಪನವಕಡೆಯೊಳ್ ಕೆಂಪು
 ನಾಣಿಕದಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ನಿರ್ಮಲೋದಕಗಳಿಂದಾ ತುಂಬಿ ದೂರಕ್ಕೆ
 ಅತಿಕೆಂಪಾದ ವಸಂತದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ಮನೋಹರವಾಗಿಯಿರುವ ಸರ
 ಸ್ಸಿನ ಸವಿಾವನು ಕುರಿತು ಕರತಂದು ವಸ್ತ್ರಗಳಂ ತೆಗದು ಜಲವಂಪ್ರ
 ಪೇಶಿಶಿಬಹುವಿಧಂಗಳಾಗಿ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯಂನಾಡುತ್ತಿರುವಸಮಯದೋಳ್
 ನೀಲೊಳಗೆ ಯಿರುತ್ತ ಮುಖವ ಮುಂಭಾಗದೋಳ್ ಕಂಟಿನ ಸರದಲ್ಲಿಚ
 ಲ್ಲಿಸುವಕಾಂತೆಯಂ ಕಂಡು ಮತ್ಸ್ಯವಂಪಿಡಿಯಬಂದ ಸರ್ಪವೆಂತಿಳಿದು
 ಬೆದರುವಕಾಂತನುಕಂಡುದೇವಿಯುಯದ್ದು ನಿಲ್ಲಲು, ಸರ್ಪನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೇಮದಂ
 ದು ನಿರ್ಭಯದಿಂದ ಜಲವಂ ಪ್ರವೇಶಿಶಿ, ವಿಲಾಸನಂ ಗೈಯುತಲಿರುತ
 ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೋಳ್ ಬಗ್ಗಿಯಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಜಡೆ
 ಯಂ ಕಂಡು ಭೇದತಿಳಿಯದೆ ಬೆದರುವ ರಾಯನಂಕಂಡು ಸಗುತ ಕಾಂತ
 ಸಕ್ರಿಯಂ ಪಿಡಿಯಲು ಆಗ ನಿನ್ನ ಜಡೆಯಂಕಂಡು ಭೀತಿತೋರುವದೆಂ
 ದು ರಾಣಿಯಂತಕ್ಕೈಶಿ ಮುದ್ದಾಡುತ್ತಾ ಈರ್ವರು ವಸ್ತ್ರಗಳಂಧರಿಶಿ
 ಪುಷ್ಪಿತವಾದ ಚಂಪಕವೃಕ್ಷದ ಉಪರಿಭಾಗದಿಂದ ಜೋಲಾಡುತ್ತಲಿರುವ
 ಮಲ್ಲಿಕಾಲತೆಗಳಂ ಕಳೆದುಕಟ್ಟು ಉಯ್ಯಾಲೆಯಂನಾಡಿ ಈರ್ವರೂ ವಿಲಾಸ
 ದಿ ದವರೋಳ್ತುಳಿತು ಆಡುತಲೆ ಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಕೂಯಿದು ಮುಡಿಯು
 ತ ಮುಂಭಾಗದೋಳ್ ಮುಖಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅನ್ಯುತಪಂ ಮೂರಿಯಿರುವ
 ಕಿರುಮಾವಿನ ಹಣ್ಣುಗಳಂ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಸವಿಮ ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ಅಧರ
 ರಸಂಗಳಂ ಸವಿಮನೋಡಿ ಅಧರರಸವೆ ಅಧಿಕವೆಂದು ಸೀತ್ಕಾರಂಗಳಿಂದಾ
 ಶ್ಲಾಪನಂಗೈಯುವ ಬಳ್ಳಿಗಳ ಉಯ್ಯಾಲೆಗಳಿಂದಿಳಿದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ವೃಕ್ಷಲತಾ
 ವಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಸಹಿತವಾಗಿ ವಾಸವಂನಾಡಿಕೊಂಡು ಲತೆಗಳ

ಮೇಲೆ ಬಗಬಗೆಯಾಗಿ ವಿಹರಿಸುವ ಹಂಸ ಮಯೂರ ಗಿಳಿ ಚಕ್ರವಾಕಗ
ಳಂಕಂಡು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ ಅದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ತಾವಿಬ್ಬರೂ ಸವನುಲ್ಲಿಕಾ
ಕುಂಬಗಳೊಳಗೆ ಬಿತ್ತ ಕ್ರೀಡೆಗಳನ್ನಾಡುತ್ತ ಮದಕರಂಗಗಳಾದ ಫಲಂಗ
ಳಂ ಆಸ್ವಾದಿಸುತ್ತ ತಳುಕುಗಳ ಹಾಕಿಗೆಮೋಳೆ ಮಲಗುತ್ತ, ಚಿಗುರುವಿ
ಲ್ಯಗಳಂ ಸವಿಯುತ್ತ, ತರುಣಿಯರ ಮುಖಗಂದಕ್ಕೆ ಬಂದುಕೊಗುವ ಯ
ಳೆತುಂಬೆಗಳ ಧ್ವನಿಯೆಂಬ ಶ್ರುತಿನಾದದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸಂಚಾರಿ ನುಡಿಯು
ವ ಗಿಳಿಗಳ ಸೊಲ್ಲುಕಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಲಯಸ್ಥಾನವಂಪಿಡಿದು, ಕುಣಿ
ಯುವ ನವಿಲುಗಳಿಂದಲೂ, ಸೇತ್ರಾನಂದಕರನಾಗಿ ಕಿನಿಗಿಂಪಾಗಿಯೂ
ಯಿರುವ ಸ್ವರವನೊಂಪಿನಿಂದ ಪರಮೋಲ್ಲಾಸ ಹರ್ಷಿತರಾಗಿ ಪುಷ್ಪಂಗ
ಳಂ ತಂದಂತೆ ತೋರ್ಪಡಿಸುತ್ತ ಅರವನೆಯಂ ಪೊಕ್ಕು ದಿವ್ಯಮೃತ್ಯು
ನ್ನಭೋಜನಂ ಗೈದು ದಿನದಿನದೊಳೊಂದೊಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ಆನಂದದಿಂದ
ನಿತ್ಯಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನನುಭವಿಸುತ್ತ ನಿತ್ಯೋತ್ಸವದಿಂದಕೂಡಿ ಸಕಲ ದೂ
ಮಂಡೆಲಾಧಿಪತ್ಯ ವೈಭವದಿಂದ ಗುಖದಿಂದ ಇರುತ್ತಿದ್ದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ॥

ಗದ್ಯ * ಕುಂಡಲಿತಯ ಖಂಡಪರಶು ಪುಂಡರೀಕ ಜವಾಖಂಡಲ
ವ್ರಮುಖ ನಿಖಲ ಸುರನರ ಪರಿಭವ ಪರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡ ಬಲಚಂಡ ಮುಂ
ಡ ವಿಖಂಡನ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾಂಡ
ಪರಿಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾಕಟಾಕ್ಷ ವೀಕ್ಷಣ ಪ್ರವರ್ಧನಾನ ಭೂಮಂಡ
ಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯಪ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾಮಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕಪ ಚ
ತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾ ನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಣಧೌರೇಯ ಘಟಿಕಾಕತ
ಗ್ರಂಥ ದಿನದಿನಪ್ರಬಂಧ ನಿಬಂಧನ ಧುರಂಧರತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತ್ರಾತ್ಮಯ
ಸುಗೋತ್ರ ಸುಚರಿತ್ರಜಾಮರಾಜ ಮಹಾರಾಜಪುತ್ರ ಸರಪತಿಬಿರುವ ಮ
ಹೀಶೂರ ಪುರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರಾಜ ವಡೆಯರನರಿಂದ ರಸಿಕಜ
ನಾನಂದಕರನಾಗಿ ವಿರಚಿತನಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಪರಿಣಯವೆಂಬ ಈ ಸ
ವಿನ ಕೃತಿಯೋಳ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾವಿವಾಹ ರತ್ನ
ಪುರಪ್ರವೇಶ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವ ವರ್ಣನವೆಂಬ ೩೩ನೇ ಅಸ್ತ
ಸಕ್ಕ ಮಂಗಳ ಮಹಾ. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ

ಮೂವತ್ತ ಮೂರನೇ ಅಷ್ಟಾಸ ಸಂಪೂರ್ಣಪು.

ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಿರಣಗಳಂ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿ, ಮುಖವಂ ತೋರದೆ ಅಸ್ತಾಚಲವಂ ಮರೆನಾಡಿಕೊಂಡು ಪೋಗುವ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಕಾಂಡವಟವಂ ಮರೆನಾಡಿಕೊಂಡು ಸರಸ್ವತೀ ವಿಲಾಸವೆಂಬ ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಿ. ತನ್ನ ಸವಿವಾದವರ್ಧಿ ಸರಸ್ವತೀಸಹಾಯ ಶರದಾಶರೀರವೆಂಬ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ವೇಳಲ್ಪಡುವ ಪುರಾತನ ಪುಣ್ಯಶ್ಲೋಕರಾದ ರಾಜರುಗಳಚರಿತ್ರಗಳಂ ಮತ್ತೂ ಆರಾಯರೂಮಾಡಿದ ಇಷ್ಟಾಪೂರ್ತಂಗಳಾದ ದರ್ಶನಗಳಂಕೇಳುತ್ತ ಮತ್ತು ಆರಾಯರೂ ಮಾಡಿದ ಅಶ್ವರ್ಥ್ಯಕರಮಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಂ ಪರಾಮರಿಸುತ್ತ ವಿಸ್ಮಯವನ್ನೈದಿ ಆಪ್ತಾದಶಪುರಾಣ ಶ್ರವಣಂಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಂಗಳಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಫಲಂಗಳಂ ತುಳ್ಳವನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತ ಮೋಹಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಾಧನಂಗಳಾದ ಜ್ಞಾನಭಕ್ತಿ ವೈರಾಗ್ಯಂಗಳನ್ನೆ ಬಯಸುತ್ತಾ ನಿಜಕುಲದೇವತೆಯಾದ ಚಾಮುಂಡಿಕಾದೇವಿಯ ಚರಣಕಟಾಕ್ಷದಿಂದಲೇ ನಾನು ಧನ್ಯನಾಗಬೇಕಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಆಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರಂಕುರಿತು ವೇಳುತ್ತಾ ಪುತ್ರೇಷಣ, ದಾರಿಷಣ್ಯಧನೇಷಣಂಗಳೆಂಬಿವು ನಿಸ್ಪೃಹನಾಗಿಯಿರುತ್ತಿರುವ ರಾಯನಂನೋಡಿ ಧರ್ಮನತ್ತಿಯಾದ ಗುಣವತೀದೇವಿಯುಪತಿಗೆ ಅನುಕೂಲನಾಗಿ ಸಡಿಯುವದೇ ಪತಿವ್ರತಾಸ್ತ್ರೀರಿಗೆವರನುಧರ್ಮವೆಂದು ಕೇಳಿ ದಿವ್ಯಾಂಬರಾಭರಣಂಗಳಂ ಬಯಸದೆ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಸವಾಗೊಂಡು ಮಣಿಮಂಜರಿ ಕನಕಲತಾ ಕಮಲಿನೀ ಚಂದ್ರಕಳೆಯಂಬ ನವತಿಯರಂನೋಡಿ ಎಲೈ ತಂಗಿಯರೇ! ನೀವುನಾಲ್ವರಂ ಅಂತಃಪುರದೋಳ್ ಕಾಲಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ಸವಂಗಳಂ ಚಳಿಸುತ್ತಾ ಸುಕುಮಾರನಾದ ಸುಗಂಧ ಕುಮಾರನಿಗೆ ಉಪಚಾರಂಗಳಂ ಮಾಡುವಂತೆ ನೇಮಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದು, ಎಂದು ವೇಳಿ ನೋಸಿಯರಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಕುಸುಮಲತೆಯ ರೀರ್ದರಂ ಅವರವಶವಂಮಾಡಿ ರಾಯನ ಸವಿವದದಲ್ಲಿಯೇ ಉಪಚಾರಂಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಾಸಿರುವೆನೆಂದುವೇಳಿ, ಗುಣವತೀದೇವಿಯು ರಾಯನ ಸವಿವಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲು; ಆ ಬಳಿಕ ಸುಮತಿ ಮೊದಲಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದಲೂ, ವೀರಗೇನ ಚಿತ್ರಗೇನ ಮೊದಲಾದ ಸೇನಾಪತಿಗಳಿಂದಲೂ, ಪರಿವೃತನಾಗಿ ಬಲಗಶಾಲೆಯೋಳ್ ದಿವ್ಯರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ

ಸುಗಂಧಮಾಕಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಕುಳಿತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿನಿಜ ಭುಜಪರಾಕ, ಮಂಗಳಂ ವಕ್ಷುಣಿಸುವ ವಂದಿನಾಗಧ ಮೈತಾಳಕಜನಂಗಳಂ ಜಯಜಯ ಶಬ್ದಂಗಳಿಂದಲೂ ಕೈಲಾಗಗಳಂಬಿಟ್ಟು ಕೈಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತು ನಾಸಾಂಗಳನೊಡುವ ಸಾಮಂತರಾಯರ ಕೀರಿಟ ಕುಂಡಲಾಭರಣಂಗಳ ಝಣತ್ವಾರ ಶಬ್ದಂಗಳಿಂದಲೂ, ಇವರು ಸೇನಾಪತಿಗಳು, ಅವರು ವೀರರಾಹುತರು, ಅವರು ದೇಶಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಯಿವರೆಲ್ಲರೂ ಲಾಟ ವರಾಟ ಮರಾಟಮುಂತಾದ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳು ಈತನೆ ಕಷ್ಟವೆನ್ನೊಪ್ಪಿ, ಕಟಾಕ್ಷನಂಸವೇಕ್ಷಿ ಕಾದಿರುವ ಕಾಶ್ಮೀರಪತಿಯು, ಪರಾಕ್ರಾಂತನು ಮರಾಠನು ಸರ್ವೇಕೆಂದು ನುಡಿಯುವ ಅವಸರದಗುರಿಕಾರರ ದೀರ್ಘನಾದ ಯಜ್ಞರಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ, ಭೇರೀ ಪಟಹ ನಿಸ್ಸಾಣಮುಂತಾದ ವಾದ್ಯಂಗಳ ಭಾಂಕಾರಧ್ವನಿಗಳಿಂದಲೂ, ಚಾಮರಂಗಳಂ ಬೀಸುವ ಚಂಚಲಾಕ್ಷಿಯರ ಕರಕಂಕಣಾರವಗಳಿಂದಲೂ, ಚಂದ್ರಕಿರಣಂಗಳು ನೋಂಕಿ ಉಕ್ಕಿಬರುವ ತೆರೆಗಳಿಂದಕೂಡಿ ಮೊರೆಯುವ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದಂತೆ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಆಸ್ಥಾನಮಂಟಪವು ಸಾಮಾಜಿಕರಿಂದ ನಿಬಿಡವಾಗಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಕಟಕಾಧಿಪತಿ ಕಪ್ಪವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದ ಖರ್ವನಂಖ್ಯವುಳ್ಳ ಕನಕಮುದ್ರಿಕೆಗಳಂ ಮತ್ತೆ ಮಹಾರಾಯನು ಕಳುಹಿಸಿದ ಕರಿಕಲಪಹಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಪರಾನುರಿಸುತ್ತಾ ಸುಮತಿಯಂ ನೋಡಿ ಕಾಶ್ಮೀರಪತಿ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳ ಮುಖವೆನ್ನೋಡಲು, ಆಗಸುಮತಿಯು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆನ್ನರಿತು ದಿವ್ಯಾಭರಣಂಗಳಂ ಮುತ್ತಿ ನಕುಚ್ಚುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವರನ್ನೆದ ತುರಾಯಿಗಳಂ ಹತ್ತಾರು ಚಿನ್ನದತಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಡಗಿ, ನಿರಾಜಿಯಮುಸುಕುಗಳಂ ಪೊದ್ದಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತಿರಲು, ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ವೀರಸೇನನಂ ಪಾಲಿಸೋಟದಿಂದ ದೀಕ್ಷಿಸಿದಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದಿದ್ದ ಕೈಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತಿರಲು ; ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಯ್ಯಾವೀರಸೇನ ; ಕೆಲವುದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ನನ್ನಾನಂ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಆದ್ದರಿಂದ ಆಯಾಯದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ವದಿಂದಲೂ ಕರ್ನಾಟಕನರಪತಿಗಳುಮಾಡುವ ಮಾನಮರ್ಯಾದೆಗಳು ಹ್ಯಾಗೆ

ನಡೆದು ಬ. ದವೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ, ವೃದ್ಧಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯುಂ
ಕರೆಕಳುಹಿಸಿ ಅವರು ದೇವರ ರೀತಿಗೆ ನಡೆಸುವುದು ಉಚಿತವಾಗಿ ತೋರು
ತಲಿಭೆಯೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯುಂಕೊಡಲು, ಆವೀರನೇನನು ಸರಸ್ವತೀ ವಿಲಾ
ಸ ಹಜೂರಕ್ಕೆ ಪೂಜೆಗೆ ಬಾಗಿಳೋಳು ನಿಂತು ನೀತಿವಂತ, ಗುರಿಕಾರನಿ
ಗೆ ತಿಳುಹಿಸಲಾ ಗುರಿಕಾರನು ವೃದ್ಧರಾಯರ ಸಮೀಪವು, ಪ್ರದಿ, ಬಗ್ಗಿ
ಬಾಯಿಗೆ ಹಸ್ತವೆನುತೆನಾಡಿ ಎಲೈ ರಾಜಾಧಿ ರಾಜನೆ! ಮುಖ್ಯನೇ
ನಾಪತಿಯಾದ ವೀರನೇನನು ಏನೂ ಪ್ರೇಮದ ಕಾರ್ಯವಿಲ್ಲವನೆ
ಯಗೈಯ್ಯಜೇಕೆಂದು ಒಂದು ಇಥಾಸ, ಯುದ್ಧನ, ದ ಮಾರಾಂಕೇಳ
ಸುಬುದ್ಧಿಯಮುಖವಂ ನೋಡಲಾಮಂತ್ರಿಯು ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಪೋಗಿ ವೀರ
ನೇನಸಂಕಂಡು ಮತ್ತೇನು ವಿಶೇಷವೆಂದು ಕೇಳಲು ಆವೀರನೇನನು ಎಲೈ
ಮಂತ್ರೀಶ್ವರನೆ! ಈಗ ಕೆಲವು ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಕ
ಳುಹಿಸುವೆಕಾಗಿಧೆ, ಅದಕಾರಣ ನಿನ್ನಂಕರದುಕೊಂಡುಬರೆಯೆಂದು ಸು
ಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿಧೆ, ಯೆಂದು ಬೇಳ್ತ ಮಾರ್ತುಗಳಂ ಕೇ
ಳ, ವೃದ್ಧರಾಯನ ಪಾದದಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತುಕೇಳಿದ ವರ್ತಮಾನವಂ ವಿ
ಜ್ಞಾನವನಯಂ ಗೈಯ್ಯಲಾ ವೃದ್ಧರಾಯನು ಅಯ್ಯಾಮಂತ್ರಿಯೆ! ಆ
ಯಾಜುರಿಯರಿಗೆ ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಾನುರಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಲೇಖಮಾ
ತ್ರವೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಬಾರವಂತೆಯೂ, ಆ ರಾಯರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾ
ನಕ್ಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ನಡತೆಗಳಂ ಚನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ನೀನು ಉಪೇಕ್ಷೆ
ಮಾಡದೆಅಲ್ಲಿಗೆಪೋಗಿ ಪ್ರಮಾದಂಗಳು ಬಾರವಂತೆ ನೋಡಿಬರೆಯೆಂದು
ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು; ಆಗಮಂತ್ರೀವ್ರೇನಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯು ಆಜ್ಞೆಯಂಶಿರಸಾ
ವಹಿಸಿವೀರನೇನಂದೊಡಗೂಡಿಆಸ್ಥಾನಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪ್ರಣಾಮಮಾ
ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಆವೃದ್ಧಮಂತ್ರಿಯಂ ನೋಡಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು
ಅಯ್ಯಾ ಮುಖ್ಯಮಾತ್ಯರೆ! ದಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಮೀಪಕ್ಕೆಕರದು ಈ
ಗ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಉಂಟಾದದ್ದರಿಂದ
ನಿಮ್ಮನಂ ಕರೆಕಳುಹಿಸಿದೆವೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆಗ ವೃದ್ಧಮಂತ್ರಿ
ಯು ಸಖ್ಯಮಿ ಮಹಾನು ಭಾವನೆ! ನಿಮ್ಮ ಚರಣಂಗಳನ್ನೆ ಕಾಡಿರುವೆನೆಂದು
ವೇಳಿ ವೀರನೇನ ಸುಮತಿಗಳೇರ್ವರಿಗೆ ಕಾಕ್ಷೀರವತಿ ಮರಾಟವತಿಗಳಂ ಕ

ರದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಎಲೈ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರ !
 ಈ ಯಾರ್ವ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಸಿಂಹಾಸನದ ಉಭಯಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿರು
 ನ ರತ್ನ ಪೀಠಗಳಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮರ್ಯಾದೆಯು ಪೂರ್ವದಿಂದ
 ಲೂ ನಡಮ ಬಂದು ಇಥೇಂದು ಪೇಳುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದೋಳ್ ನು
 ಮತಿ ವೀರಸೇನರ ಕರಲಾಘವಿಂ ಬರುವ ರಾಜರಿಗೆ ಮುಖ್ಯಾಮಾತ್ಮನಾ
 ದ ಸುಬುದ್ಧಿಯುಯದ ರಾಗಿಪೋಗಿ ವಿನಯೋಕ್ತಿಗಳಿಂದ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂ
 ಮಾಡುತ್ತಾ ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಕರತರಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ
 ರನ್ನದಜತ್ತಗಳು ಪಿಡಿದು ಸಂತಿರುವ ಕಂಚುಕಿಗಳಿಂದ ಸ್ವಾಮೀವರಾಕು!
 ಕಾಶ್ಮೀರ ಪತಿ ಕೈಗಳಂ ಕಟ್ಟ ಕೊಂಡು ಕಾದಿರುವನು ಕಟಾಕ್ಷಿಸಬೇ
 ಕೆಂದು ವೇಳದ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳಿಂದ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿನಿಂತಿದ್ ದೇಶಾಧಿ
 ಪತಿಗಳಂ ನೋಡಲಾಗ ಕಾಶ್ಮೀರಪತಿಯು ಹಸ್ತದಲ್ಲಿಪಿಡಿವಿರುವ ಸಿಂಹ
 ಜಿ ವಸ್ತ್ರದೋಳ್ ಮಡಗಿರುವ ರತ್ನಗಳಂ ಕೈಕಾಣಿಕೆ ಯಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಸಿ
 ನೂರಾರು ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿಯಲಾಗ ಮ
 ರಾಟಪತಿಯು ಮರಕತಮಣಿಗಳಂ ಕೈಕಾಣಿಕೆಗಳಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಿರ
 ಲು, ಆಕಾಲದೋಳ್ ಅವಹಾಯ ಶೂರ ವೀರನರವತಿ ಬಿರುವೆಂತೆಂಬರ ಗಂ
 ಡೆ ರಾಜಾಧಿ ರಾಜ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರ ಪರಾಕೆಂದು ಒಬ್ಬಾಗಿ
 ನಂದಿಗಳು ಬಿರುದು ವ್ಯಂಗಗಳಂ ವಕ್ಷುಣಿಶಿ ಕೈವಾರಂಗಳೆನಾಡುತ್ತಿರ
 ಲು, ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಕಾಶ್ಮೀರಮರಾಟಪತಿಗಳ ಹಸ್ತಂಗಳಂಪಿಡಿ
 ದು ಎಲೈ ರಾಯರುಗಳಿರಾ! ದಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಣಿಪೀಠಗಳಲ್ಲಿ ಕು
 ಳ್ಳಿರುವಂತೆನೇಮಿಶಿ,ಲಾಟ ವರಾಟ ಮುಂತಾದ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳನ್ನ ಉಚಿತ
 ಮಾಡ ಉಲಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸುವಂತೆ ಅವಸರದವರಿಗೆ ಆಜ್ಞೆಯೆಂತು
 ಮುಖ್ಯಾಮಾತ್ಮನ ಮುಖವೆನೊಡಲು,ಅಮಾತ್ಯಶ್ರೇಷ್ಠನು ವೀರಸೇನನಿಗೆ
 ಸಂಭೋದೆಯೆನಾಡಲಾಗ ವೀರಸೇನನು ಅವಸರದ ಗುರಿಕಾರನ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ
 ದರನ್ನದ ತಟ್ಟೆಗಳಂಕಾಶ್ಮೀರಪತಿಯ ಮುಂದುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಡಗಿ ರ
 ನ್ನದಹಾರಗಳಂಕಂಠದಲ್ಲಿಕಟ್ಟಿ ಮುತ್ತಿನ ತುರಾಯಿಕುಚ್ಚು ಮಣಿಕಿರೀಟಕ್ಕೆ
 ಮಡಗಿ ಮಂದಾರ ಪುಷ್ಪಮಾಲಿಕೆಗಳಂಒಪ್ಪಿಸಿ,ಮರಾಟಪತಿಗೆ ಮಾಣಿಕ್ಯ
 ಕುಂಡಲ ಕಿರೀಟಗಳಂಒಪ್ಪಿಸಿ ಮರಕತಮಣಿಹಾರಂಗಳಂ ಕಂಠಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ

ಸುತ್ತುವಿಲ್ಲದ ತಪ್ಪಿಗಳೆಂಗಳಂಧಕಸ್ತೂರಿಪರಿಮಳ ದ್ರವ್ಯಂಗಳೆಂಒಪ್ಪಿ,
ವೀರಸೇನನು ರಾಜೇಂದ್ರಸಹಿಂಒಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರಲು, ಮಿಕ್ಕಾಡದೇಶಾಧಿ
ಪತಿಗಳಿಗೆ ಸುಮತಿಯು ವಿಷ್ಣೂಂಬರಾಭರಣಂಗಳೆಂನಿತ್ತು ನನ್ಯಾನವೆಂಮಾ
ಡಲು, ಆಗಸುಬುದ್ಧಿಯು ಕಾಶ್ಮೀರಪತಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಕಾಶ್ಮೀರಪತಿ
ಯೆ! ನೀವು ನೀತಿಮಾರ್ಗವೆಂಬಿಟ್ಟು ನಡಿಯುವರಲ್ಲ, ಸ್ವಬಲಪರಬಲಂಗಳೆಂ
ಪರತಮರಿಸದೆ ಕಾರ್ಯಂಗಳೆಂಒಮುಸುವೆವರಲ್ಲ, ಆದರೂ ನಿಮಗೂ ಕಾನು
ರೂಪವರಿಗೂ ಬಂದಿರುವ ಕಲಹಂಗಳೆಂನೋಡಿವರೆ ನ್ಯಾಯ ನೀತಿಯಿಂದ
ನಡೆಯುವಂತೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ, ಕಟ್ಟು ಮೀರಿ ಮನಸ್ಸುಬಂದಂತೆ ನಡಿಯುವೆರೀ
ತಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಲಿದೆ ಅದೇನಾರೂಪಗುಂಟಾದರೆ ಇಲ್ಲಿರುವನಮ್ಮ ಸೇನಾ ಕೆ
ಟಕವೂ ನಿಮ್ಮ ಕಾಶ್ಮೀರ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಿರುವ ಸರಸ್ವತೀ ನದೀತೀರದಲ್ಲಿ
ಯೆ ಸೇನಾಕಟಕವಾಧೀತು, ಇಂತುಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಅಪ್ಪಣೆಆಗಿದೆ
ಯೆಂಮುಸುಬುದ್ಧಿಯು ಬೇಳುತಲಿರಲು, ಆಗ ಕಾಶ್ಮೀರಪತಿಯು ಮಂತ್ರಿಯ
ಮುಖವೆಂನೋಡುತ್ತ ಆಯ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಿರಾ ಕೇಳಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನ ಕಟಾಕ್ಷ
ಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರ ನಾಗಜೇಕೆಂದು ಕಾದಿರುವ ನಮ್ಮಿಂದ ಎಂದಿಗೂ ಆಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ,
ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತುಗಳು ಕಾನುರೂಪದ ಅರಸಿಗೆ ಬೇಳತ
ಕ್ಕದೆಂದು ನುಡಿಯುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಓಡೋಲಗದಿಂ
ದೆದ್ದು ಅಡ್ಡಬೀಳುವ ಜನರಂಕಾಣುತ್ತಾ ಕಾಂಡಪಟವೆಂಪೊಕ್ಕು ಸೇವೆ
ಕೆಜನರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಶಕುಂತಲೆಯೋಳ್ ಶಯ್ಯಾಗೃಹವೆಂ ಶೇರಿ ಶ
ಯನವೆಂಗೆಯುತ್ತಿರಲು ;

ಅತ್ತಲಾ ಅಂತಃಪುರದೋಳ್ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಕುಸುಮಲತೆ ಇ
ವರೀರ್ವರೂ ಕುಮಾರ ಭವನದಕುರುನಿಂದ ಹಜಾರದೋಳ್ ಕುಳಿತುಯದು
ವಂಶತಿಲಕನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯರಾದ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಸತ್ಯಭಾಮೆ
ಮೊದಲಾದವರ ಬಾಲ್ಯಕೌಮಾರ ಯವ್ಯಸಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಭಾವಚಿತ್ರದ
ಪಠಗಳಂ ಪರಾಮರಿಸುತ್ತಾ, ಮತ್ತೂ ಯದುಪತಿಯ ಪತ್ನಿಯರ ಕ್ರೋಡಾ
ವಿಹಾರದ ಪಠಂಗಳೆಂ ನೋಡುವನುಯದೋಳ್ ಪ್ರಣಯಕೋಪದಿಂ
ಕೋಪಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯ ಪಾದಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಜೀ
ಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಚಿತ್ರಪಠವೆಂ ನೋಡಿ ಮಾಲತಿಯು ಇದುವರಾವ

ಪರವೈಕಾಣ, ವೇಷ್ಯನಕಾಲ್ಪಲಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಒಪ್ಪಾಡುಬರವುಯಾವದೋ? ಈ ದೇವರುಗಳು ಪಟ್ಟವಾಡು ಯಾರಿಗೂಬಾಡುವೆಂದು ಕಾಕುಹಾಕಿಸಿಗೂತ ಮರಳಮರಳ ಹಾಸ್ಯನಾಡುಗಳಂನಾಡುತ್ತಿರಲು; ಆಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಕೋಪದಿಂದೊಳನಂಗಂಟಿಕ್ಕಿ ಅದಯಾವನಳೇನಗುವಳು ಅನಳಂ ಆಜಿಗೇಕಳುಹಿಶಿ ಬಾಡುಂದು ಭದ್ರನತಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡಲಾಗ ಮಾಲತಿಯು ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ತಾಯಿನಡತಿಯೇ! ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಈ ಪರೀಮಾಡುಗಳಂ ಆಡಿದ್ದೆ ಉಂಟಾದರೆ ಆಜಿಗೇ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದೆಂದು ಚೇಡಿ ಕೊಟ್ಟುನ ಮಾಲತಿಯು ನೋಡಿ ಮಂದರಾನೆಯು ಎಲೇಚೂಂತಕಾರ ಹುಡುಗಿಯೇ! ದೊರಚ್ಚಾ ಗಿಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವದಿಲ್ಲವಲ್ಲೀ ನೀನೆಂದು ಪೇಳುವ ಕಾಲದೋ? ಚಿತ್ರಲೇಖಮುಂದು ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಕುಸುಮಲತೆ ಇವರೀರ್ವರಂ ನೋಡಿ ತಾಯಿದೇವಿಯೇ! ಬುಚಿತ ಮಾದ ಊಟವಂನಾಡಿ ಆಟಗಳಂನಾಡುತ್ತಾ ಪತಗಳಂಪವನುರಿಸಬಿಡು ದೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನಸೆಯಂಮಾಡಲಾಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಕುಸುಮಲತೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯುಜವಂ ಪಿಡಿದುಬಿರುತ ಎಲೈಸಖಿಯೇ! ಕಳಂಗೆಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಬಂದಬಳಿಕ ಈಭೂವಿಶೇಷ ವೀನೋಕಾಣ, ಹಣಿವು ಬಾಯಾರಿಕೆಗಳು ಆಗುವದಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ, ಯೇನುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಾ ಭೋಜನಶಾಲೆಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಆಗಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ವನ್ನೀರನಿಂದ ಪಾದಂಗಳಂತೊಳದು ಮಣಿಪೀಠಂಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿ, ರತ್ನದತ್ತಿ, ಸೋಳ, ಸಣ್ಣ ಮುತ್ತುಗಳಂತೆ ಮಡಗಿರುವ ಮಧುರಾನ್ನವು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಇಂಪಾಗದೆ ಆಗಲೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲಾಗರಗಳಂ ಸವಿದೂಸವಿಸುದೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೂತಿರುವ ಕುಸುಮಲತೆಯುಳ್ಳಿಗೆ ಕಲನು ಮೇಲಾಗರಗಳಂ ಕೊಡಲು, ಎಲೈ! ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯುತಂಗಳೊಟವು ನನಗೆ ಧರನಲ್ಲವೆಂದು ತಾಳದಗಳಂಮೆಲ್ಲುತ್ತ ಊಟದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಪಲ್ಲವಾಧರಿಸರುತಲ್ಲಣಪಡುತ ಪದ್ಮರಾಗದಬಟ್ಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ದಿಟ್ಟನಾಗಿ ಮಡಗಿದ ಮಧುರಮಾಡ ಮಹರಂದರಸನಂಸವಿಯುತ ಎಲೈಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯೇ! ಸುಗಂಧದಿಂದ ಘನುಮುಖಮಿಸುವ ಸುರಭಿಯುಹಾಲಿನೋಳ ಹದವಾಗಿಹಬ್ಬಿರುವಹಾಲುಕೆನೆಯುಬೆಟ್ಟ ಸಿಂದಾಧರೂ ಮುಟ್ಟದೆಬಟ್ಟಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣವೇನೆಂದುಕೇಳುತ್ತ ಕುಸುಮಲತೆ

ಮುಕುರುವಿಂದದತ್ತಜ್ಯೋತ್ಸವದಟ್ಟವಾಗಿಮಡಗಿರುವಮೊಸರುಮುಕ್ತಿಯಂ
ತುತ್ತುವರೂ ಮತ್ತಗೆ ಮೆಲ್ಲಬಹುದುಮಂದುನುಡಿಯಲು, ಆಗಬುಪ್ಪಿನಿಂದೂ
ರಿವಬುಪ್ಪಿನಕಾಯಿಗಳಂಸವಿಮನೋಡುತ್ತದಧ್ಯನ್ನವಂಕರ್ವರೂ ಸ್ವಲ್ಪವಾ
ಗಿ ಭುಂಜಿಸುತೆ ರುಚಿತೋರದೆ ತೊರವಾಗಬಾಯಿನೀರೂರಿ ನಾಕರಿಸುತ್ತ
ಊಟಪೂಜ್ಯಾಡವುಳುವಚಾರಪೂಜ್ಯಾಡವೆಂದುಕೈಗಳಂತೊಳದು ಕಪೂರ್
ರವನೋಗಡು ನೊಂಕಿದವೀಳ್ಳನಂ ಮೆಲ್ಲುತ್ತ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯಭುಜದೋಳ್
ಹೃದಯಂನಿಟ್ಟು ತಡತಡದು ನಿಜು ಸುರಂಬಿಡುತೆ ಕಚಭಾರದಿಂ ಕಂಠನಂ
ನಿಲ್ಲಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬಲವಿಲ್ಲದೆ ಬಲಗಡೆಯಲ್ಲಿ ತಲೆಬಾಗಿ ಕಣ್ಣುಗಳಂತೇಲಿಸುತ್ತ
ಪುರ್ಬುಗಳಂಚಲಿಶಿ ಆಯಾನದಿಂ ಜೀಸರಂಗೆೊಳುತೆ,ಮಾಲತಿಯು ಕೊಡು
ವ ನೀಳ್ಳದಮಡುಪುಗಳಲ್ಲಿ ಮನವುಬಾರದೆ ಮಾರುವೂರವಾದರೂ ದೂರೆ
ವಾಗಿತೋರಿ ಸುರಗೀಹುವ್ವಿನ ಸುರಟನೆಳಳೋಳ್ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು
ಕುನಾರ ಭನಸವಂಪೂಕ್ತು ಗಿಣಿ ಕಾಳಂಗಳಮೊದಲಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳುಬೇಳುವ
ಪಾದದ ಯೆಚ್ಚರಿಕೆಗಳಂ ಕೇಳಿ ಕೇಳದಂತೆ ಕೈಗಳಂಕಟ್ಟಿ ಕಾದಿರುವ ಕೆ
ಳದಿಯರಂ ಕಂಡು ಕಾಣದಂತೆ ಮೆಲ್ಲನೆಬರುತೆ ವನೇಳದಪರ್ಮಂಕದಲ್ಲಿ ಹಸ
ನಾದ ಹಂಸತೂಲಿಕಾ ತಲ್ಪದೋಳ್ ಕುಳತಿರಲು, ಮಂದಯಾನೆಯ ಬೆಗ
ಳೋಳ್ ಬುಜನಂನಿತ್ತು ಕುಸುಮಲತೆಯು ಯಡಬಿಡದಿರುವ ತೊಡೆಗಳಭಾ
ರದಿ ತಡಬಡುತೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನಿಟ್ಟುಸುರಂ ಬಿಡುತೆ ಕನುಲದವನಳುಗೆ
ಳಂತೆನವ ಕಣ್ಣಿಳರೆವೈಗಳಂ ಮುಚ್ಚಿ ಮುಚ್ಚದೆ ಇರುವರವ್ಯರೋಳ್
ಪೇಳಲಕಕ್ಕನಾದ ದೌಹೃದಯಾನವಂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತ ಮೆಲ್ಲನೆಬಂದು
ತೂಗುಮಂಜದೋಳ್ ಕುಳತು ಒರುಗುವಿಂಬು ಮೇಲೆ ವಾಯಾಗಿ ಮ
ಲಗಿ ಕುಸುಮಲತೆಯು ಕಡೆಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಅಂಕದಲ್ಲಿ ನೀಣೆಯಂ ಮಡಗಿ ಮ
ಲಗಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಂ ನೀಕ್ಷಿಸಲು, ಆಗ ಆದೇವಿಯು ಎನಗಿಂ
ತಲೂ ಸುಕುನಾರಿಯಾದ ಕುಸುಮಲತೆಯು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಆಯಾಸಪಡು
ವಂತೆ ಕಾಣಿಸುತಲಿಫೆಯಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ವ
ಲ್ಲವೆಗಳಂತಿರುವ ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕೀತಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಡ್ವಾದಿಸ್ವರಗಳಂ
ಸರಿನೋಡಿ ಪಂಚಮಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಕೊಂಚವಾಗಿ ಸಂಚಾಗಿನುಡಿಸುತೆ ಕಳಾ
ಭಿಜ್ಜುಣಾದ ಪ್ರಾಣಕಾಂತನನ್ನೆ ಮನವು ಬಯಸುತ್ತಿರುವವ್ಯರೋಳ್ಪೇ

ಳಲಕಕ್ಕನಾದ ಪ್ರೇಮವುಂಟಾಗಲಾ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ನೀನೆಯಂದಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಿ
 ಯೂನೋಡೆದೆ ಪೊಗ್ಗಲಾಗಿಮಲಗಿರುವ ದೇವಿಯರೀರ್ವರಂ ನೋಡಿ ಚಿತ್ರ
 ಲೇಖಿ ಮೊದಲಾದ ಕೆಳವಿಯರೀರ್ವರಂ ನೋಡಿ ಒಡತಿಯರಿಗೆ ಒಡಲೊಳ್
 ಖೇನೋಬಂದುಬಗೆಯಾದ ಬಳಲಿಕೆ ತೋರಿಯಿರುವೆವು, ಉಟವಂ ಮಾ
 ಡುವಾಗ ಯಾರಾವರೂ ನೋಟವಂನೋಡಿದರೊ ? ತಾಟಕಿಯುಂ ತಿರುವ
 ತಂಟಲ ಮಾರಿಗಾಡಿಯರು ಮಾಡಿದಮಾಟದ ಮಹಿಮೆಯೋಲಂದು ಸ
 ಖೀಜನುಗಳೆ ಗುಸುಗುಂಪು ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಚಿಂತೆ
 ಯುಂಪಡುತೆ ಮಂದಯಾನೆಯಂ ಮಾಲತಿಯರೀರ್ವರಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಸ
 ಖಿಯರೆ! ಸಾವಕಾಶವಂಮಾಡದೆ ಮನೆದೇವರಿಗೆ ಮುಡುಸಾಗಿ ನಿಸಾಲಂಕ
 ಟ್ಟಿ ದ್ರಿಷ್ಟಿ ದೀಪಗಳಂ ತೆಗದು ಮಂದಾಕಿನ್ನೇ ಸನಿವವನ್ನೆಲ್ಲದಿ ಮಂತ್ರ
 ಬೂದಿಯನ್ನಾದರೂ ಬೇಗಪೋಗಿ ತೆಗದುಕೊಂಡುಬಾಯಂದು ಮಾಲತಿ
 ಯಂಕಳುಹಿಸಿ, ತಾವು ಕಟ್ಟುಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ ಕೈಕರ್ಣಿಕೆಗಳಂ ಮಾಡುವ ಕೆ
 ಲವಿಂಕಸಂಕರೆಯುವಂತೆ ಬಾಗಿಲಗುರಿಕಾರನಿಗೆ ಕಟು ಮಾಡಿ, ಮಣವಂ
 ಜರದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವ ಲೀಲಾಶುಕವಂನೋಡಿ ಅಯ್ಯಾ ಲೀಲಾಶುಕವೆ! ಸೌ
 ಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಕುಸುಮಲತೆ ರೀರ್ವರೂ ಮೈಬಳಲಿ ಮಾತಾಡದೆಮಲಗಿ
 ರುವ ಪರಿಯಂನೋಡಿ ಎನ್ನಬುದ್ಧಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೇನೂ ತೋರದ
 ಬಂದೆನು, ಸ್ಯಾಮಿ ಲೀಲಾ ಶುಕವೇ! ನೀನೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡಿದಲ್ಲದೆ ಈ ಪರಿ
 ಹೀಗೆಂದು ತಿಳಿಯಲಕಕ್ಕ ವಂದು ವೇಲ್ದ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯ ಮಾತುಗಳಂ ಲಾ
 ಲಿಖಿ, ಎಲೈ ಸಖಿಯೆ ಕೇಳು, ಅದು ಬಳಲಿಕವು ಅಲ್ಲ, ಬಾಧೆಯು ಅಲ್ಲ, ಆಸುಗಂ
 ಧ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಾಡಿದ ಸುಮಾನ ಗಾರಿಕೆ ಮಹಿಮೆ, ನಿನಗೇಕೆ ಹೊ
 ತ್ತು ಹೋಗದು ಪೋಗಿಂದು ಸಂತೋಷವಿಂ ನಗುತೆ ಲೀಲಾ ಶುಕವು ಎಲೈ
 ಬಾಲೆಯೆ ಕೇಳು, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೂ ಕುಸುಮಲತೆಯ ರೀರ್ವರಿಗೂ ಮ
 ಕರಂದ ಪುಷ್ಪದಂತ ರೆಂಬ ಹೆಸರಿಸಿಂದ ನಾನೆ ಉದಯಸುವೆನೆಂದು ಮ
 ನ್ತೃಥಸು ವನವೊಳ್ ಸಿಕ್ಕಪ್ಪಿಶಿ ಯೆನಗೆ ವೇಳಲು ಆಗ ನಾನು ಮದನ ಮ
 ಹಾರಾಯನೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಯ ಉದರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟು ವೆದಕ್ಕೆ ನಿಮಿ
 ತ್ಯ ವೇನು ಯೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನನೆಯಂಗೆಯಲು, ಆಗ ಮದನನು ಅದರ್ಥ
 ಲೀಲಾ ಶುಕವೇ! ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೂ ನನಿಗೂ ಜನ್ಮಾಂತರೈದ ಸ೧

ಬಂಧನೆ ಸುತ್ತು ವೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಅದೃಶ್ಯ ನಾಗಿವೋದ
ನೂ ಯೆಂದು ಅಡ್ಡವಿಶಿ, ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯಂ ಕಳುಹಿಸಲು, ಆಗ ಚಿತ್ರಲೇಖಿ
ಕುನಾರಭವೆನನೆಲೆಕ್ಕು ಕುರುವಿಂದಮಣಿಪೀಠಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಸವ
ರಸ ಮಂಜರಿಯು ಬ ನಾಟಕನಂ ಅನಲೋಕಿಸುತ್ತಿರುವ ದೇವಿಯಂ
ಕಂಡು ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಒಡತಿಯೆ! ನಮ್ಮಲೀಲಾ ಕುಕವು ಗುಣವತಿ
ದೇವಿ ಮೊದಲಾದ ವೈದ್ಯರಾಯನ ಪಟ್ಟ ದರಶಿಯರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಈರ್ವರ ಕರೀ
ರಾಯಾಸನಂ ತಿಳುಹಿಸಾ ಯಂದು ಕಟ್ಟುವಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಾನ್ನಿವೋಗಿ ಬ
ರುವೆನೆಂದು ನಿಪ್ಪಾವನೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಸರಸ್ವತಿವಿಲಾಸವೆಂಬ ಹಜಾರಕ್ಕೆ
ಫೋಗಿ ಗುಣವತಿ ದೇವಿಯರ ಪಾಪಂಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸಲು, ಆದೇವಿಯು
ಎಲೈ ಚಿತ್ರಲೇಖಿ! ನಮ್ಮ ಸೊಸೆಯರಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕುಸುಮಲತೆಯ
ರೀರ್ವರಾಕುಕಲವೆಯೆಂದು ಕೇಳುತ್ತ, ಸುಗಂಧ ಕುನಾರನು ಕುವಾರ ಪ
ವನಕ್ಕೆ ರಾತ್ರಿಯಾಳ್ ಬರುವುದುಂಟೆ ಯೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ನಿಯ್ಯ
ಲು, ಆಗ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ತಾಯಿ ಗುಣವತಿ ದೇವಿಯೆ ! ಈಗ ಹತ್ತಾ
ರು ದಿನಸಗಳಿಂದಲೂ ಸುಗಂಧ ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನ ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿಯರು
ಹೊಸ್ತಾದ ಗುಣಂಗಳಂ ತಾಳ ಮನಸ್ಸು ಯಲ್ಲಿಯು ನಿಲ್ಲದೆ ನಖೀಜನಕೊ
ಡನೆ ಸವಿಯಾಗಿ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡದೆ ಮೌನವಂದಿರುವರು, ನತ್ತೂ ಮಣಿ
ವಂಜರಂಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಗೃಹಕಾರಿಕ ಕುಕಂಗಳಿಗೆ ಹತ್ತಾರು ಮಾತು
ಗಳಂ ಪೇಳುವವ್ಯರೋಳ್ ಎಷ್ಟೋ ಆಯಾಸನಂ ಪಟ್ಟ ಪುರುಬ್ಬಗ
ಳಂ ಗಂಟಕ್ಕೆ ನಿಟ್ಟುಸರಂ ಬಿಡುವರು, ಇಂತು ಮಲ್ಲದೆ ಊಟದಲ್ಲಿಯೂ
ಉಪೇಕ್ಷೆಯಂ, ಆಟನಂ ಆಡುವಲ್ಲಿ ಆಯಾಸನಂ, ಸಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಲಿಕೆಗ
ಳುಂಟಾಗಿ ಯಾವವವಾರ್ಥವೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬೇಕಾಗದೆ ಕರತ್ಕಾಲಚಂದ್ರಿಕೆ
ಗಳಂತೆ ಕರೀರವು ಬಿಳವೇರಿ ಬಳ್ಳಿಯಂತೆ ಬಳಕುತ್ತಾ ಬಲವು ತಪ್ಪಿ ಅಬ
ಲಿಯರಿಗೆ ಕಂಡು ಕೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲ ಬಳಲಿಕೆ ಉಂಟಾದ್ದರಿಂದ ಪಾಡಕ್ಕೆ ಬಿ
ನ್ನವಿಬೇಕೆಂದು ಬಂದನೆಂದು ಪೇಳ್ದ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಮಾತುಗಳಂ ಲಾ
ಲಿಶಿ, ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದು ಅಬಳಕೆ ಗುಣವತಿದೇವಿಯು ಈಗ ಪೇ
ಳ್ಳ ರೀತಿಯಿಂದ ಎನ್ನ ಬುದ್ದಿಗೆ ಗರ್ಭ ಚೆನ್ನೆಗಳಂತೆ ತೋರುತ್ತವೆ ಇಂತು
ಮನದೋಳ್ ಯೋಚಿಸುತ್ತ. ಮಂಜುವಾಣಿಯ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂ ಬರುತ್ತ

ಎಲೆಚಿತ್ರ ಲೇಖಿಯೇ! ಸೌಗಂಧಿಕಾ ದೇವಿಗೆ ಕಲಗುನೂಡಿ ಯೆಷ್ಟು ವಿನಯ
 ವಾಯಿತ್ತು, ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತುಂಟಾ ಯೆಂದಾ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ನೀಯಲು, ಅನುಬಿ
 ಯು ತಾಯಿ ನಡೆತಿಯೆ! ಎರಡೂನೆರೆ ತಿಂಗಳಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಕುಳ್ಳಿರಲಿಲ್ಲಾ
 ಎಂದು ನಿಜವಾಗಿರಿಸಿದ ನೂತನಕೇಳ ನಗುತ್ತಾ ಮಂಜುವಾಣಿಯ ಮು
 ಖನಂ ನೋಡಿ ಎಲೈ ಸಖಿಯೆ! ಗರ್ಭವೇ ನಿಂತಿರಬೇಕೆಂದು ತೋರುತ್ತಲಿ
 ದ್ದೆ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಡುತ್ತ ಚಿತ್ರಶಾಲೆಗೆ ಬಂದು ಗುಣನತಿ ದೇವಿ
 ಯು ಮುಣಿನುಂಜರಿ, ಕನಕಲತೆ, ಕಮಲಿನಿ, ಚಂದ್ರಕಳೆಯರಿಂದೊಡಗೂಡಿ
 ಕುನಾರ ಭವನನಂ ಕುರಿತು ಬರುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ನೂಲತಿ
 ಯು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ತಾಯಿ ಒಡೆತಿಯೆ! ಚಿತ್ರ
 ಶಾಲೆ ಯಿಂದ ಗುಣನತಿ ದೇವಿಯು ಸಖೀಜನ ಸಮೇತಳಾಗಿ ಕುರುವಿಂದ
 ಕಂಪದ ಕೈಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಲಿಥಾರೆಂದು ವೇಳಲಾಗ ಮಂದಯಾಸಗೆ
 ಮುಣಿ ಪೀಠಂಗಳು ಸಜ್ಜು ಮಾಡುವಂತೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾಲ
 ದೋಳ್ ವಾದದ ಯೆಚ್ಚು ರಿಕೆಗಳಂ ಕೇಳುತ್ತಾ ವನಳದ ಹಾವಿಗೆಗಳಂ
 ಮೆಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಮಂಜುವಾಣಿಯ ಭುಜದೋಳ್ ಹಸ್ತವನ್ನಿಟ್ಟು ಮುಣಿ
 ಮಂದಿರನಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಲೂ, ಆಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕುಸುಮಲತೆಯರೀರ್ವರೂ
 ಮಂಚದಿಂದಿದ್ದು ತಡಬಡುತ ತೆಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನಿಡುತ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ
 ದಿ ಪ್ರಣಾಮನಂ ಗೈಯಲಾಗ ಗುಣನತಿ ದೇವಿಯು ತನ್ನ ಹಸ್ತದಿಂದ ನೂ
 ಸೆಯರ ಕೈಗಳಂ ಪಿತದತ್ತಿ ವೊಗನಂ ಮುದ್ದುಗೊಳುತ ಗದ್ದಿಗೆದೋಳ್
 ಕುಳಿತು ಮುಣಿನುಂಜರಿ ಮೊದಲಾದ ರಾಜ ಕಾಂತೆಯರ ಕೈಗಳಂ ಪಿಡಿದುಸ
 ವಿಸವದ್ಲಿದ್ ಮುಣಿಪೀಠಂಗಳಲ್ಲಿಕುಳ್ಳಿರಿ, ಗುಣನತಿದೇವಿಯು ಸೌಗಂಧಿಕಾ
 ಕುಸುಮಲತೆಯ ರೀರ್ವರಿಗೂ ಕೂಡುವಂತೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಲಾ ದೇವಿಯ
 ರೀರ್ವರೂ ಮುಣಿ ಮಂಜರಿ ಮೊದಲಾದ ರಾಜಕಾಂತೆಯರ ಪಾದಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರ
 ಣಾಮವಂ ಮಾಡಲಾ ರಾಜಕಾಂತೆಯರು ಕಂತುವಿಗೆ ಜಯಂತನಿಗೆ ಸ
 ಮಾನರಾದ ಪುತ್ರರಂ ಏಡದು ವತಿನೈತಾಶೀರೋಮುಣಿಗಳಾಗಿ ಸೌಮಂಗಳ
 ಲೈದಿ ಸುಖವಾಗಿರಿ ಯೆಂದು ಹರಕಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜು ಮಾಡಿರುವ ಸರಿ
 ಗೆ ಬುಲಾರಂಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರಲು, ಆಗ ಗುಣನತಿ ದೇವಿಯು ಸೊಸೆಯರ ಅಂ
 ಗನಂ ಹಸ್ತದಿಂದ ಸಸರುತ್ತ ಎಲೈ ಮುಣಿನುಂಜರಿಯೇ! ಈ ಹುಡುಗೀ

ಯರು ಊಟವಂ ಬಿಟ್ಟು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯಂತೆ ಮೈಗಳು ಕೃತವಾಗಿ
 ಉಸರು ಬಿಟ್ಟರೆ ಚೇತರಬರುವದೋ ಏನೋಯಂಬ ಭಯದಿಂದ ಮಾ
 ತುಗಳನ್ನಾಡದೆ ತಲೆಯಂ ಬಾಗಿಶಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿರುವ ಭಾವನಂ ನೋಡಿ
 ದಡೆ ಎನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಏನೋ? ಬಂದು ಆತ್ಮರೈ ಉಂಟಾಯಿತೆಂದು ವೇಳುತ್ತಿ
 ರುವ ಕಾಲದೋಳ್ ಮಣಿಮಂಜರಿಯು ನಸುನಗುತ್ತ ಗುಣವತಿಯೆ ಮುಖ
 ವಂ ನೋಡಿದಂತೆ ಅಕ್ಕಯ್ಯಾ! ನೀವು ಮರತಲೋ ಏನೋಕಾಣೆ, ಇದ್ದುತ್ತ
 ವೆರುವದ ಆಚೆಗೆ ಒಂದಾವರ್ತಿಸಿದಾಗೆ ಈಗಿಯಾದ ಚಿನ್ನೆಗಳುಂಟರು
 ವಾಗ ಮುದಕಿಯಾದ ಮಂದಾಕಿನಿಯು ಬಂದು ನೋಡಿದ ಬಳಿಕ ಅಲಕ್ಷ
 ಣಗಳು ಮಂಜುವಾಣಿಗೆ ಎನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂತು ಅಂತಿರ್ದ ಲಕ್ಷಣ ಚಿನ್ನೆ
 ಗಳು ಇವೆಂದು ವೇಳುತ್ತಿರುವ ಮಣಿಮಂಜರಿಯು ಕೂರಿತು ಎಲೈ ಚದು
 ರಕಾಂತೆಯೆ ! ನೀನುಬಳ್ಳೆ ಹಾಸ್ಯಗಾತಿ ಎಂದು ವೇಳಲಾಗ ರಾಜಕಾಂ
 ತೆದುರಲ್ಲರೂ ಮಂಜುವಾಣಿಯು ನೋಡಿ ಮುಖಗಳಂ ಮಾರಾಗಿ ತಿರಿಗಿ
 ನಗುಗೊಳುತ್ತಿರಲು, ಬಳಿಕ ಗುಣವತೀದೇವಿಯು ಮಣಿಮಂಜರಿಯುಕೂರಿ
 ತು ಎಲೈ ತಂಗಿಯೇ! ನೋನೆಯರಿಗೆ ಗುಜರಾತಿಯೆ ಇನ್ನುಗಳಂನಾಡಿ ಕರೆ
 ದುಕೊಂಡುಬಾ ಯಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯುಂ ಕೊಡಲಾಗ ಮಣಿಮಂಜರಿಯು
 ಪನಕದಕಂಭ ಕೈಸಾಲಿನಲ್ಲಿಕಟ್ಟಿರುವಕಾಂಡದಬಟ್ಟೆ ಮರೆಯಾಗಿ ಸೌಗಂ
 ಧಿಕಾಕುಸುಮಲತೆಯರೀದ್ವರಂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಪೋಗಲು, ಅಬಳಿಕಗುಣ
 ವತೀದೇವಿಯು ಮಂಜುವಾಣಿಯು ನಮಿದಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಕೆಲವು ಕೆಳದಿಯರ
 ನ್ನಾಚೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಗೆನೇಮಿಸಿ, ಮಾಲತಿಯು ಮಲ್ಲಿಗೆದು
 ವ್ವುಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಿರುವ ಬೀಸಣಿಗೆಯು ಬೀಸುತ್ತಿರಲು, ಎಲೈ ಮಂಜುವಾ
 ಣಿಯೇ! ಈಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕುಸುಮಲತೆಯರಂ ನೋಡಿದ್ದೇವಲ್ಲಾ ಇವೆ
 ರ ಅವಯವಲಕ್ಷಣಗಳು ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಏನು ತೋರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಅ
 ಪ್ಪಣೆಯುಂಕೊಡುವ ಗುಣವತೀದೇವಿಯು ಮುಖಕಮಲವನ್ನೋಡಿ ಮಂಜು
 ವಾಣಿಯು ನಸುನಗುತ್ತ ತಾಯಿವಡತಿಯೆ, ಅರಟ್ಟ ರಾಜಪುತ್ರಿಯಾದ ಕು
 ಸುಮಲತೆಗೆ ಕಳಂಗರಾಜ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯರಿಗೆ ಪ್ರತಿ
 ಹ್ತದಲ್ಲಿಯೂ ದೌಹ್ಯದಚಿನ್ನೆಗಳು ಥರಥರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗ ಬಿ
 ನ್ನದ ಬಳ್ಳುಗಳಂತೆ ತೋರುವ ಕರೀರಂಗಳು ಮೋವದ ವಿಶೇಷಂಗಳಲ್ಲದೆ

ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಳ್ಳಿಗಳಂತೆ ಕಾರ್ತೃಭಾವದಿಂ ಅಂಗಗಳಿಗೆ ಅಲತೆಯಾಗಿದ್ದ
ಆಪರಣಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೇ ಸಡ್ಗವಾಗಿ ಜಗಲುತ್ಪಾದನೆಗೆ ಚಂದ್ರಕಿರಣಗಳೆ
ಬೈತಸ್ಸರೂಪವೆಂಬಂತೆ ತಾಳದವೋಯಿಂಬಂತೆ ಶರೀರಗಳು ಬಿಳಿವೇರಿ ಕೊನೆ
ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಕೋರಿಕೆಗಳೂರಿ ಮೇರೆ ಮೀರಿ ಭಾರಿಭಾರಿಗೂ ಪರಿ ಪರಿ
ಯಾಗಿ ಪರಿಭಾವನದೋಳು ಮುಳ್ಳುಗಿರುವ ಮನಸ್ಸು ಉಂಟಾದುದರಿಂದ ಅ
ವುಸಸುಗರ್ಭಚಿಹ್ನೆಗಳೆಂದು ಚನ್ನಾಗಿ ಮನವಿಟ್ಟು ಮನ್ನಿಸಬೇಕು, ಇಂತು
ಮಲ್ಲದೆ ಗರ್ಭಿಣಿಯರಿಗೆ ವಳತ್ರಯವು ರೇಖಾರೂಪವಾದ ವಿಕಾರವೆಂಬಿ
ಟ್ಟು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಕಾರರೂಪವಾದ ಸತ್ಯವೆಂಬುದಿವವೋ ಯಂಬಂತೆ ಉದರವು ವೈ
ದ್ವಿಯನ್ನೈದುತ್ತಿರುವದ್ದೋಳು ಆಕಾಶವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕಟಪ್ರದೇ
ಶವು ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾ ಕಮಲಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಲ್ಪಡುವ ಕ
ರ್ಣಕವಂತೆ ಮೇಲ್ಗಡೆಗೆ ಉಬ್ಬಿರುವ ಹೊಕ್ಕಳುವ ಪೊರಟಿರುವ ಕರಿಯಿ
ರವೆ ಸಾಲುಸಂತೆ ಕಪ್ಪೇರಿ ಬರುವ ಬಾಸಿಗೆ ಇಂದಲು ಶೃಂಗಾರ ರಸವು
ತುಂಬಿದ ಸುವರ್ಣ ಕಲಕಂಗಳಂತಿರುವ ಕುಚಗಳಂ ಮೇರಿವಿರಿಕ್ಕಿಗಳಂ
ನೋಕಿಸುವಂತೆ ಮದನಮಹಾರಾಯನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲ್ಮುದ್ರೆಯಾಯೆಂಬಂ
ತೆ ಸ್ತನಾಗ್ರಗಳು ಸೈಲ್ಯವನ್ನೈದುವದರಿಂದ ಮಾಕಂದ ಮೊದಲಾದ ವೈ
ಕ್ಷಂಗಳಿಗೆ ದೋಹದಂಗಳು ಮಾಡುವದೀತಿಯಿಂದ ಗರ್ಭಿಣಿಯರಿಗೂ ಗ
ರ್ಭದೋಹದ ರೂಪವಾದ ಮೃತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಉಂಟಾಗಿ ದುತ್ತುಗೊಂ
ಡಂತೆ ಮನವು ಉದಾಸೀನಭಾವ ಉಂಟಾದುದರಿಂದ ಯಳಗರ್ಭಲಕ್ಷಣಂಗೆ
ಳೇ ಸರಿಯೆಂದು ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಪೇಳುತ್ತಿರುವದ್ದು ರೋಳು ಪೌಡ್ಯದಾ
ಯಾಸವಿಂದಳವೆಟ್ಟು ಬಳ್ಳಿಗಳಂತೆ ನೋಲುತ್ತ ಕಾಂಡಪಟದಿಂ ಪೊರಟುಬಂ
ದು ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕುಸುಮಲತೆಯಿರೀರ್ವರು ಗುಣವತೀದೇವಿ ಮೊದಲಾದ
ರಾಜಕಾಂತೆಯರ ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಉಚಿತಮಾದ ಸರಿಗೆ ಉಲಾರ
ದೋಳು ಕುಳುತಿರ್ದನೊನೆಯರಂ ನೀಕ್ಷಿತಿ, ಆನಂದಭರಿತಳಾಗಿ ಮುಹೂರ್ತ
ಮಾತ್ರ ಮೌನದಿಂದಿದ್ದು ಆಬಳಿಕ ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಅವಲೋಕಿತಿ,
ಎಲೈ ಸಖಿಯೇ! ನಮ್ಮ ರಮನನಂ ಪ್ರದಾಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ಗರ್ಭಿಣಿಯ
ರಿಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಉತ್ಸವಂಗಳಂ ಬಿಳಿಯಿಸಬೇಕಾದುದರಿಂದ ನೀನು ಈಕು
ಮಾರಭವನ್ನಲ್ಲಿ ಕಾದಿರೊಯೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಲಾಗಿ ಮಂಜುವಾಣಿಯು

ಮಹಾವ್ರತಾದಮೊಂದು ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು ನಿಂತಿರಲು, ಆಗ ಗುಣವತಿದೇವಿ
ಮೊದಲಾದ ರಾಜಕಾಂತೆಯರು ಗಂಧಕಸ್ತೂರಿ ಮೊದಲಾದ ಪರಿಮಳ ದ್ರ
ವ್ಯಂಗಳಂ, ಪಾರಿದಾತಪುಷ್ಪಗಳಿಂದ ಚಿರಶಿಕ್ಷು ರುವ ಮಂದಾರಪುಷ್ಪ
ಪಾಲಿಕೆಗಳಂ, ದ್ರಾಕ್ಷೇಷ್ಟು ಮಕರಂದ ಮೊದಲಾದ ಫಲಂಗಳಂ ತೆಗದು
ಕೊಂಡು ಸರಸ್ವತೀ ವಿಲಾಸದ ಹಜಾರನಂ ಕುರಿತು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಕಾ
ಲದೋಳ್ ಸಖೀದಸಂಗಳು ಸಾಲಾಗಿಕ್ಕೆಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಯೆಚ್ಚರಿ
ಕೆ ಸ್ವಾಮಿ ಪರಾಕೆಂಬ ಕಬ್ಬಂಗಳಂ ಫುಲ್ಲುಫುಲ್ಲೆಂದು ಮೊರೆಯುವ ಕಾ
ಲೆಗ್ಗಿಟ್ಟೆಗಳ ಮಧುರ ಧ್ವನಿಗಳಂ ಕೇಳಿ, ಕಂಚುಕಿಗಳು ಸುಚರಿತ್ರಮಹಾ
ರಾಯನಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂ ಮಾಡಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ
ಕುಳಿತಿರುವ ನರಸ್ವತೀಸಹಾಯಶಾರದ ಕರೀರರೆಂಬವಿವಾಂಸರ ಮುಖಂ
ಗಳಂನೋಡಲಾ ವಿದ್ಯಾಂಸರು ರಾಯನಭಾವನನ್ನಿರಿತು ಆಚೆಗೆ ಮರೆಯಾ
ಗಿ ಪೋಗುತ್ತಿರುವಷ್ಟ ರೋಳ್ ಆಹಂಸ ಗಮನೆಯರತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷ
ದಿಂ ಬಂದು ರಾಯನ ಚರಣಂಗಳಿಗೆ ಕರಣನಮಾಡಿ ಫಲಪುಷ್ಪ ಮೊದ
ಲಾದ ಮಂಗಳ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ ವಹಿಸಿ ನಿಂತಿರಲು, ಆಬಳಿಕ ಸುಚರಿತ್ರನು
ಹಾರಾಯನು ಗುಣವತಿದೇವಿಮೊದಲಾದ ನಿಜಕಾಂತೆಯರೆಲ್ಲರಂನೋಡಿ ಏ
ನೋಬಂದಪೂರ್ವಮಾದ ಕುಭಕಾರ್ಯಮಂ ನೂಡಿಸೆಯಂಗೈಚೇಕೆಂದು
ಬಂದಿರುವರೆಂತಾನುನದೋಳ್ ನಿಶ್ಚೈಶಿ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ನಟ್ಟುಗೂಡಿ ಬಂ
ದಿರುವ ಪರಿಯೇನೆಂದು ಕೇಳಲಾಗ ಮಣಿಮಂಜರಿಯು ಎಲೈ ಸ್ವಾಮಿ
ಯೇ ! ನಿಮ್ಮ ಸುಗಂಧಕುಮಾರನ ಪಟ್ಟ ದರಶಿಯರಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ
ದೇವಿ ಕುಸುಮಲತೆಯ ರೀರ್ವರೂ ದೌಹೃದಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ತಾಳುವ ಕು
ಭವಾರ್ತೆಯಂ ಪಾಡಕ್ಕೆ ತಿಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಂದೆವೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆ
ಯಂ ಮಾಡಲಾಗ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನುಅತ್ಯಂತಸಂತೋಷದಿಂದಮೈಯು
ಬ್ಬಿ ಮುಹೂರ್ತಮಾತ್ರ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದು ಆಬಳಿಕ ನಸುನಗುತೆ ಮನ
ದೋಳ್ ಮಹಾದೇವಿಯು ವೇಳದ ದೇವರಹಸ್ಯವಂ ನೆನದು ನಿಜಕಾಂತೆ
ಯರಮುಖ ಕಮಲಂಗಳಂ ನೀಕ್ಷಿಸಿ ಎಲೈಕಾಂತೆಯರೇ ! ನಿಮ್ಮ
ಕುಲದೇವತೆಯಾದ ಚಾಮುಂಡಿಕಾದೇವಿಯ ಚರಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದೇನೇ
ನು ಕುಭಕಾರ್ಯಂಗಳು ವಡಗೂಡಿಬರುವವು, ಮನುಷ್ಯಸಾಕ್ಷರಾದ ನಾ

ವೇನು ಬಿಲ್ಕೆವು, ಅಪರಮೇಶ್ವರಿಯೇ ಬಲ್ಲಳೆಂದು ಅನ್ವನೆಯೆಂ ಕೊಡುತ್ತ ಗ
ದ್ದಿಗೆ ಬಿಂಬಿದ್ದು ನಿಜಕಾಂತೆಯರ ಕರಲಾಗದಿಂ ಕನಕಮಂದಿರವಂ ಕು
ರಿತು ತೆರಳುತ್ತಿರಲು;

ಅತ್ತಲಾ ಕುಮಾರದನನದೋಳ್ ಮಂಜುವಾಣಿಯಂ ಚಿತ್ರಲೇಖಿ
ಯೆಂ ಕರದು ಎತ್ತಿಸಬಿಡು! ಕುಂತಕಾಲೇನೋಳ್ ವಿಜಯಂಗೈದಿರು
ವ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ಈಶುಭ ಸುನಾಚಾರವಂ ವಿ
ಜ್ಞಾಪನೆಯೆಂಮಾಡಿ ಬಾಯೆಂದುವೇಳಲಾಗ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಹಂಸತೂ
ಲಿಕಾತಬ್ಬದೋಳ್ ಮುಗಿರುವ ದೇವಿಯರ ಸಮೀಪವನ್ನೈದಿ ತಾಯಿವಡ
ತಿಯೆ! ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನ ಚರಣಕ್ಕೆ ಈಗ ನಡೆದ ಸಂತೋಷನ
ಮಾಚಾರವಂ ಬಿನ್ನೈದಿಬರುವೆನಂದು ದೇವದ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ನೀಕ್ಷಿತಿ
ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ತನ್ನ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿದ್ದ ವಿಳ್ಯದ ಮದಪುಗಳಂ ಪರಿ
ಮಳದಿರತನಾದ ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪಮಾಲಿಕಿಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಎಲೆಸಖ
ಯೇ! ಎನ್ನ ಪೂಜಕಾಂತನಾದ ರಾಜೇಂದ್ರನು ನೆನ್ನೆದಿವನ ರಾತ್ರಿಯೋಳ
ಲ್ಲಿಗೆ ಆರೋಗಣೆಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯೆಂಮಾಡೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ
ಯಂನಿತ್ತು ಕಳುಹಲು, ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ವಿಳ್ಯದಮಡುವುಗಳಂ ರನ್ನದ
ತಟ್ಟೆಯೋಳ್ ಮಡಗಿ ಮಾಲತಿಯುಳ್ಳೊಡಿದು ನವರಂಗಹಜಾರವಂದಾಂ
ಟ ನಾಟಕಕಾಲೆಯ ಮೆಲ್ಲಚ್ಚುನಿಂದಿಳಿದು ಮೇಲಾದನಿಗೆಯಂ ಬೆರಕಿ
ನೇದಿರುವಕಲಹಂಸ ದಂಬೈಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದಕಳಂಗದೇಶದ ಬಿಳೀಶೀರೆ
ಯೆನೆರಿಗಳು ಸಾಲಾಗಿಚಲಿಸುನಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ವಡ್ಯಾಣದ ಕಿರುಳುಂ
ಟಿಗಳ ಕಿಣಕಿಣಕಬ್ಬಂಗಳಂ, ರನ್ನದಕಾಲುಂಗರಗಳ ಖಣಿಖಣಿರೆನ್ನುವ ಕ
ಳಬ್ಬಂಗಳಂ, ಘಲ್ಲುಘಲ್ಲೆಂದು ಬೊರೆಯುವಕಾಲಂದಿಗಳುಮಧುರಾರವಂ
ಗಳಂಕೇಳ ಕಲವಿಂಕನು ಎತ್ತಿ ಮಹಾನುಭಾವನಾದ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ! ಅಂ
ತರಿತುರದ ವಳ ಮಾರ್ಗದಿಂದ್ಯಾರೊ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಬರುವಭಾವವಾಗಿ ತೋ
ರತದಿಳೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಪದ್ಮಿನಿ
ಯಂ ನವರಂಗಹಜಾರದ ಮೇಲ್ಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಸಖಿಯರ್ಯಾರೋ
ನೋಡಿ ಬಾಯೆಂದುಕಳುಹಿಸಿ ಚಿತ್ರಣಿಯ ಮುಖವನ್ನೋಡಿ ಎಲೆಕಳಾವ
ತಿಯೆ, ಎನ್ನ ದಕ್ಷಿಣಭುಜವು ಚಲಿಸುವ ನಿಮಿತ್ತವೇನೋಕಾಣೆ, ನಿನ್ನಕರ

ಮಿದ ಬಿಗಿಯಾಗುವುದಿಂದು ಅವ್ಯಾಜ್ಯವುಂ ಕೊಡುವವನು ರೋಗ ಕಲಾ
ಭಿಕ್ಷುನಾದ ಕಲಮಿಕನು ಕರಗಳಂ ಮುಗಿದು, ಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾನುಭಾವನೆ!
ಇವರವಲವು ನಾನಂತು ವೇಳಲಿ, ವೇಳದರೂ ಕಲಮಿಕನ ಕರುಣಾಭಾಗ
ಳೆಂದು ಹಾಸ್ಯಂ ಮಾಡದೆ ಚನ್ನಾಗಿ ಪರಾಮರಿತಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಪಾದಕ್ಕೆ
ಬಿನ್ನೈಸುವನೆಂದು ವೇಳುವ ವಿಮಾಘನನ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ, ನಗುತ
ಚಿತ್ರಿಸಿ ತೊಡೆಯಲ್ಲಿ ತಲೆಯಂ ಸಿಟ್ಟು ಮಲಗಿ ಎಲೈ ವಿಮಾಘನನೆ! ಅದೇ
ನ ವಿಶೇಷವೂ ವೇಳೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆಗ ಕಲಮಿಕನು ಸ್ವಾಮಿಯೇ
ನನಗೆ ಇದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಭುಜವು ಒಂದು ವಿನವ್ಯಂತವು ಏಕವ್ಯಕಾರ
ಮಾಗಿ ಚಲಿಸಲಾಗ ನಾನು ಅದರುವಾಯುವಿನ ವಿಕಾರವೋ? ತಿಮಿರವಾಯು
ವೋ? ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಳುಸ ಶಾಸ್ತ್ರಾಭಿಜ್ಞನಾದ
ಶಾಲಕಭಟ್ಟನು ಬಂದು ಎಲೈ ವಿಮಾಘನನೆ ! ನಿನಗೆ ಭುಜವು ಚಲಿಸಿದ
ರಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷದೋಳು ಪುತ್ರನ ಸವಾಗುವದು ಯಥಾರ್ಥವೆಂದು ವೇ
ಳ್ದು ಒಂದು ಸಂವತ್ಸರದೊಳಗಾಗಿ ನನಗೆ ಎಂದು ಮೊಗುವಾಯಿತು, ಕಾಲಕ್ಷಣ
ವು ಸಟಿಯಲ್ಲಾಯೆಂದು ವೇಳುವವನು ರೋಗ ಕಾಲಂ ವಿಗೇಗಳ ಕಬ್ಬಂಗಳಂ
ಕೇಳಿ ಕಲಮಿಕನು ಕರಗಳಂ ಮುಗಿದು ವಾರೆಯಾಗಿ ಪೋಗುತ್ತಿರಲು, ಆಗ
ಪದ್ಮಿನೀಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಮಾಲತಿಯ ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ಕ
ಕುಂತಶಾಲೆಯಂ ಶೇರಿ ಕಲಹಂ ನಮರಿಗಳಿಗೆ ನಡೆಯ ಕಲಿಸುವಂತೆ ಮಂದ
ಗತಿ ಯಿಂದಂದಗಾತಿಯು ಕುಚಕುಂಭಂಗಳ ಕುಣಿದಾಟಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಲಾರದೆ
ಅಲ್ಲಾಡುವ ಕಟಪ್ರದೇಶದೋಳು ಕರವಂ ನಿಟ್ಟು ಕಂದರ್ಪನದರ್ಪನಂ ನ
ಣಿಸುವ ನೋಗಸುಗಾರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ವಾರೆನೋಟದಿಂದೀ
ಕ್ಷಿತಿ ಬಯ್ಯಾರದಿಂ ವಾರಾಗಿ ಬರುತ ಮುಗುಳು ನಗೆಯಂಬ ತೆರೆಯಮರೆ
ಯಾಗಿ ಮೊಗವಂ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಸಖೀವನನ್ನೆತ್ತಿದ ಪವಳದ ವರ್ಯಂಕದ
ಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಪಾದಂಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಪಣಿಯೋಳು ಬತ್ತಿ ಚಿ
ತ್ರದ ಬೊಂಬೆಯಂತೆ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರಲು, ಆಗ ರಾಯ
ನು ಧಿಸುಕಾರ್ಯದಿಂದಿವಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಳೊ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸು
ತ್ತಾ ಎಲೈ ನಖಿಯೆ ! ಎನ್ನ ರಾಣಿಯರಲ್ಲ ಆರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯದಿಂದ ಇಧಾರೆ
ಯೇದಟ್ಟ ದರಾಣಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಸುಖವಾಗಿ ಇದ್ದಾಳೆಯೇ?

ಕುಸುಮಲತೆಯು ಕುಶಲವಾಗಿ ಇರುವಳೋ ; ಏಮಕೇಳಂತಾ, ಮತ್ತೇನಾ
 ದರೂ ವಿಶೇಷಕಾರ್ಯಉಂಟೂ ಎಂದವೃಣೆಯಂ ಕೊಡಲು, ಆಗಚಿತ್ರಲೇ
 ಖಿಯು ರನ್ನದಡಬ್ಬಿಯೊಳ್ ಮಡಗಿದ ಕರ್ಪೂರವೀಳ್ಯದಮಡುಪುಗಳಂ ಒ
 ಪ್ಪಿತ್ತಿ, ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪವಾಲಿಕೆಗಳಂ ಸಮರ್ಪಿತಿ ಎಲೈ ಮಹಾನುಭವನನಿ !
 ನಿಮ್ಮ ಚರಣಕಟಾಕ್ಷದಿಂ ಎಲ್ಲರೂಜ್ಞೇನವಾಗಿ ಇರ-ವರು, ಇದಲ್ಲದೆ ಗುಣ
 ವತೀದೇವಿ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾರಾಜಕಾಂತೆಯರೆಲ್ಲರೂ ಕುಮಾರಭವನಕ್ಕೆ
 ಬಂದು ಸೌಗಂಧಿಕಾ, ಕುಸುಮಲತೇರ್ದ್ವರ ಮನೋಭಾವಂಗಳಂ ಶರೀರ
 ದಲ್ಲಿರುವ ಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ಚನ್ನಾಗಿಪರಾಮುರಿಶಿಸಿ ನಮ್ಮನೊಸೆಯರು ದೌಹ್ಯ
 ದಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ತಾಳ್ದರೆಂದು ಸಂತೋಷವಂನೈದಿ ನರಸ್ತುತೀವಿಲಾಸದ ಹ
 ಜಾರದಲ್ಲಿರುವನೈದ್ದರಾಯರಗಮಿಸಿವಕ್ಕೆ ತೆರಳಲು, ಆಬಳಿಕ ನಮ್ಮೊಡ್ಡಿ
 ಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಈ ದಿಸರಾತ್ರಿಯೊಳ್
 ಕುಮಾರಭವನಕ್ಕೆ ಬಿಜಯಂಗೈಯುವಂತೆ ಆಣೆಯಂನಿಟ್ಟು ಬಿನ್ನವಿಶಿಬಾ
 ಯಂದು ಅವೃಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಲು ಪಾದದಬಳಗಬಂದೆನೆಂದು ವಿ
 ಜ್ಞಾಪಿಸಿದಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಮೃದುಮಧುರವಾದ ಮಾತುಗಳಂಪರಾಮುರಿಶಿ
 ಪರಮೇಶ್ವರಿಯು ಪಾಹಾರವಿಂದವಂನೆನದು ಪರವಶನಾಗಿ, ಆನಂದ ಭಾವ್ವಂ
 ಗಳಂನಲ್ಲಿಯೆ ರವೈಗಳಿಂದತಡಿಯುತ್ತಾ ವೈಯುಬ್ಬಿ ನಿಬ್ಬರವಾದ ಕಂ
 ತೋವಸನುದ್ರದೊಳ್ ಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೊಳ್
 ಸರ್ವಮಂಗಳೆಯಾದ ಸರ್ವೇಶ್ವರಿಯಾದ ಚಾಮುಂಡಿಕಾದೇವಿಯು ಅಂತರಿ
 ವೈರಣೆಯಂ ಮಾಡಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಜನ್ಮಾಂತರಾನುಗ್ಮರಣೆ
 ಯಂ ಮಾಡಲಾಗರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಜನ್ಮಾಂತರಾಸ್ತರಣ ಉಂಟಾಗಿ ತನ್ನಂ
 ತಾನಿಂದ್ರನಂತೆ ಭಾವಿಸುತ್ತಾ ನಾನಲ್ಲವೆ, ಈ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಾದ ಕ
 ಚಿಯೊಡನೆ ಐರಾವತವನ್ನೇರಿ ನಂದನವನವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಸ್ನೇಹಗುತನೂರ್ಗ
 ದೊಳ್ ಕರ್ಮಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಪುತ್ರ ಸಂತಾನದಿಂಉಂಟಾದಸಂತೋಷಾತಿಶ
 ಯವು ಹ್ಯಾಗೆಇರುವುದೊಯಂದಾಗ ಸತಿವತಿಯರೀಡ್ವರೂ ಸಲ್ಲಾವಗ
 ಳಂನೂಡಿದ ಸಂತೋಷ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವು ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿಯೆ ಪ್ರತಿಘಟಿತ
 ಮಾಗಲಾಗರಾಜೇಂದ್ರನುಮನುಷ್ಯಕರೀರ ಧರ್ಮಂಗಳಂನುರತು ಕಚಿಯೊ
 ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯೆಂದು ಮನದೊಳ್ ಮಹೇಂದ್ರಪದವಿಯುಸನುಭವಿಸು

ತ್ತಾ ಮುಹೂರ್ತಮಾತ್ರ ಮೌನಸುದ್ರೆಯಿಂದ ಸುಮ್ಮನೆಯಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಣ್ಣ ಕೆತ್ತಿಯಿಂದನಿಶಿದ ಮಹಾನಾಯೆಯು ತನ್ನ ನಾಯೆಯಂಬ ತೆರೆಯಂನುರೆನಾಡಲಾಗರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಿದ್ರೆಯಿಂದೆಚ್ಚು ತ್ತನೊಯಂಬು ತೆನಾಲ್ವೆ ಶೆಗಳಂ ಅವಲೋಕಿಸುತ್ತಾ ಇದೇನಾದರೂಸ್ವಪ್ನವೆಂದುವೇಳುವದಕ್ಕೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಪ್ನವಾಗುವದು ಸರ್ವಥಾ ಅಯುಕ್ತ, ಅದುಕಾರಣ ಮಹದೈಶ್ವರ್ಯವೆಂ ನನುಭವಿಸಿದ ಮವಸ್ಪಿನಸಂಕಲ್ಪ ವಿಕಲ್ಪಂಗಳೆ ಸರಿ ಎಂದು ನಿಶ್ಚೈಶಿ, ಆಜಕ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯಮೊಗನಂನೋಡಿ ಮುಗುಳನಗೆಯಿಂದ ಮೊಗವಂ ಬೆಳಗಿಸುತ್ತ ಮಂಚದಿಂದೆದ್ದು ತನ್ನ ಕಂಠದೋಳೆ ಧರಿಸಿದ ನವರತ್ನ ಮಾಲೆಯಂ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯುಕಂಠದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟು ವನೆವದಿಂದ ಕಚ್ಚಾ ಹೂವಂನಾಡಿ ಕಳಾಸಾಸ್ಥಾನವಂಸರಿತು ಕರಗಳಂನೋಂಕಿಸಲಾಗ ಕಳಾಪ ತನಮಾಗಿ ಜುಮ್ಮನೆಪುಳಕಂಗಳುದಯಿಸಿ ಕಿರುಚಿನರುಗಳಿಂದ ಕುಚಕೊನೆಗಳಂ ನೆನಸುತ್ತಾತಲೆಬಾಗಿ ಕರವಿನೆರಿಗಳಂಪಿಡಿದು ಕಾಂಡವಟವೆನು ರೆನಾಡಿ ನಿಂತಿದರ್ ಭಾವನನ್ನರಿತು ರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಲೈ ಪದ್ಮಿನಿಯೆ! ನೀ ನುಮುಂದಾರಮಾಲೆಯಂ ಕರದುಕೊಂಡುಬಾಯೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಮಾಲತಿಯಂ ಮನಸ್ಸಿಗೆತಾರದೆ ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯಂನಾಲಿಂಗಿಸಿ, ಕುಚಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಅಧರಾಮೃತವಂ ನಾಸ್ಯಾದನೆಯಂನಾಡುತ ಧರಧರನಾಗಿ ಮದನ ಮಯೋತ್ಸವಂಗಳಂ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಬೆಳಸಿ, ನೆಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳಂ ಸರಿವಾಡುತ ಕಾಂಡವಟದಿಂದೀರ್ವರೂಪೋರಲು ಬಂದು ಬರ್ವಳಾಗಿ ನಿಂತಿದರ್ ಮಾಲತಿಯಂನೋಡಿ, ನಾಚಿಗೆಯಿಂದಾಚಿಗೆ ಪೋಗಿ, ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯು ಮಣಿನುಂಚದಮರೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರಲು, ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಾಲತಿಯಂ ನೋಡಿ ಎಲೈ ಹುಡುಗಿಯೆ! ಕಂಗಳಂಮುಚ್ಚಿ ಬೆರಗಾಗಿ ದಾರನ್ನು ಕಾಣುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಶಿದಭಾವವೋ? ಇದೇನುವೇಳೆಂದು ಸುಡಿಯಲಾಗಸ್ಯಾವಿೂ! ನಾನುಭಾವವೂ ಅರಿತವಳಲ್ಲ, ಭಾಗ್ಯವೂ ಅರಿತವಳಲ್ಲ, ಅರಿತವಳಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತಿರುವಳು, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ದೇವರುದಯವಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನದೇವರಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆಗಳಂ ಕಟ್ಟು ವಳು, ಇಂತು ವೇಳ್ದ ಕಳಂಗಳದೇಶದ ಕನ್ನೈಯರಕವಟ ಚಮುತ್ಕಾರಮಾತುಗಳಂ ವಾರೆನೋಟಿದ ಮಯ್ಯಾರವಂಕುಚಗಳ ಕೋಮಲತ್ವವಂ ನೋಡಿ ಕರವಂಪಿಡಿದು ಕನ್ನೆಗೆ ಕಂದರ್ವಕುಳಿಯೋಳ ಕಾಳ

ಗಳಂಹಚ್ಚಿ ಶಿ, ಸಚ್ಚೈಯವುಂಗರನಂನಂಗುಳಿಗೆ ಇಟ್ಟುಮಣಿಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕು
 ಳತಿರುವ ಸಮುದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಿನಿಯು ಮಂಡಾರಮಾಲೆಯಂ ಕರದುಕೊಂ
 ಡು ರಾಜೇಂದ್ರನಸಮೀಪವಂಶೇರಿ, ಚರಣಂಗಳಿಗೆ ಶರಣುಮಾಡಿ ಸಂತಿ
 ದ್ಧ ಮಂಡಾರಮಾಲೆಯಂನೋಡಿ ಎಲೈ ಕಾಂತೆಯೆ ! ಮಾಲತಿಗೆ ಊಟ
 ವಂ ಮಾಡಿಶಿ ಆಟಗಳಿಂದ ಅವಕಾಶವೆನುಮಾಡದೆ ಕರದುಕೊಂಡು ಬಾಳ್ಯ
 ಗಚಾಯೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲಾಗ ಮಂಡಾರಮಾಲೆಯು ಚತ್ರಲೇಖಿಯು
 ಮಾಲತಿಯ ಕರಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಭೋಜನಶಾಲೆಯಂ ಕುರಿತು ಪೋಷಡ್ವ
 ನೋಪೇತನಾದ ಭೋಜನವಂಗೈಶಿ, ಕರ್ಪೂರದ ವೀಳ್ಯವಂಸತ್ತು ಆತ್ಮಲಿಂ
 ದ ಅತಿಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಶಕುಂತಲೆಗೆ ಕರತರಲು, ರಾಜೇಂದ್ರನಾಗ ಸಖಿ
 ಯಾದ ಮಾಲಿನಿಯು ಮುಖವಂನೋಡಲಾ ಮಾಲಿನಿಯು ದಿವ್ಯಾಂಬರವಂ
 ನುಡಿಶಿ, ರತ್ನಾಭರಂಗಳಂ ಅಲಂಕರಿಸಲು, ಬಳಕ ಕುರ್ದುರೂರಾಜೇಂದ್ರ
 ನ ಪಾದಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವಂಮಾಡಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಲೈ ಸಖಿ
 ಯೆ ! ಎನ್ನಪಟ್ಟದರಾಣಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕೆಗೆ ನಾವುಬರುವ ವರ್ತಮಾ
 ನವಂ ತಿಳುಹಹೋಗೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂನಿತ್ತು ಕಳುಹಿಲಾ ಚತ್ರಲೇಖಿಯು
 ಮಾಲತಿಯ ಕರವಂಪಿಡಿದು ಕುಮಾರಭವನವಂ ಶೇರಿನಡತಿಯಾದ ಸೌ
 ಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಆಭಿನಂದಿಸಿ ರಾಜೇಂದ್ರನ ಕ್ಷೇಮವಂತಿಳುಹಿ
 ಆಬಳಿಕ ಮಂಡಾರಮಾಲೆಯಮಾಲಿನಿಯರ ಕ್ರೀಡಾವಿಹಾರಂಗಳಂವೇಳು
 ತ್ತಾ ಇರುತಿರುವವ್ಯರೋಳ್ ಪದ್ಮಿನೀವಲ್ಲಭನಾದಸೂರ್ಯನುಅಸ್ತಾ ಚಲ ಶಿ
 ಖರವಂಶೇರುತ್ತಿರಲು, ಕುಮಾರಭವನದೋಳ್ ಕರ್ಪೂರಬತ್ತಿಗಳಿಗೆ ದೀ
 ಪಂಗಳಂಹಚ್ಚಿ ಕಾಂಡವಟಗಳಂ ಸರಿಮಾಡುತ್ತಾ ಸಖೀಜನಂಗಳು ಎಲೈ
 ಮಂಜುಪಾಣಿಯೆ ! ಮಣಿಪಂಜರಂಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕುಕಾರಿಕಾ ಮೊದಲಾದ
 ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಮಧುರಮಾದ ಮಾತುಗಳಂ ವೇಳು, ಎಲೈ ಮಾಲತಿಯೆ !
 ವಾತಾಯನೆಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಮಂದಮಾರುತ ಮೃರಿಗಳಿಗೆ ವ್ರಷ್ಟಗಳ
 ತೆರೆಯಂಮರಿಮಾಡು, ಎಲೈ ಕುಂದರದನೆಯೆ ! ಕುಂದಮಂಡಾರ ವೈಷ್ಣಂ
 ಗಳಿಗೆ ಕುರುವಿಂದ ಕುಚಾಯಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕುಂಕುಮ ರಸದಿಂದಸಂಧ್ಯಾ
 ದೋಹದವಂಮಾಡುಲು, ಎಲೈ ವಾಸಂತಿಯೆ ! ವಸಂತ ವಾಸರಂಗಳ ಜೆಸರೆ
 ತ್ತದೆ ಇರುವ ಮಲ್ಲಿಯ ಬಳ್ಳಗಳಂ ಸುರಹೊನ್ನೆಗೆಸುತ್ತಿ ಪಚ್ಚೈಕರ್ಪೂರ

ರವ ವಾತೆಯೆಂಕಟ್ಟಿಸು, ಎಲೈ ಮಂದಯಾಸೆಯೆ! ಹೃದಯರಿಗಾಗಿ ಆ
ಯಾಸವಿಲ್ಲದಾದೆ ಸಪ್ತೇಳಂತೋರಿಸು, ಎಲೈ ಕನುಲಕಾಲಿಕೆ ! ಕಳಿಂಗ
ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಾಂಭೋಜ ಕಾಮರೂಪವೇರಾಧಿಪತಿಗಳು ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಕನ್ನೆಯ
ರಿಗೆ ಕಳಾಶಾಸ್ತ್ರಂಗಲಂ ವೇಳೆಂದು ಕಾವರಿಸುಡಿಯುವ ಸಖೀಪರ ಸಾ
ಯಂಕಾಲದ ಸುರಸ ಸತ್ಯಾಪಂಗಲಂ ಕೇಳುತ್ತಾ ನನರಂಗ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ
ನಾಟ್ಯನಂ ಆಡುವ ನಾರಿಯರನ್ನನಲೋಕಿಸುತ್ತ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು
ನೋಡಿದನು ಒಪ್ಪಿಸುವ ನೀಳ್ವನು ಮೆಲ್ಲತ ಮಂದಾರನಾಟಸುಬುಜದ
ಲ್ಲಿ ಹಸ್ತನುಂಟು ಬದ್ಧಿ ನೀಡಲಾದ ಜಾತ್ಯುರಿಯರುಬೇಳ್ವನಾದ ಏ
ಜ್ಜರಿಕೇಳಿದ ಒಳ್ಳಿನೋ ಆಡ್ದವಿಳುವ ಅಬಲಾ ಜನಂಗಳನ್ನನಲೋಕಿ
ಸುತ್ತಾ ಕುಸಾರಭಸನದಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಪುಷ್ಪರಾಗಜಹಾರಕ್ಕೆ
ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಬಿಡಿಯುಂಗೈದರೆಂದು ಅಂತರಿಪುರದ ಗುರಿಕಾರರು
ಬಾಗಳೋಳ ಕಾದಿರುವ ಜರತಿಯುಂಟು ತಾಯಿ ಭದ್ರಾನತಿವೇ! ಸು
ಗಂಧನುಹಾರರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಂತರಿಪುರಕ್ಕೆ ಬಿಡಿಯುಂ ಗೈದುದಂತ
ತೋರುತಲಿಸಿ, ದೇವಿಯರಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನುಡಿದ ಗುರಿ
ಕಾರನ ನಾತುಕೇಳಿ, ನಜ್ರದಿಳ ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಭದ್ರಾನತಿಯು ಚಿತ್ರ
ಲೇಖನು ಮುಖನಚದಿಂದ ದೇವಿಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗ, ಮೇಣುಂಚದಿಂದ
ಮೆಲ್ಲನೆಯದ್ದು ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕುಸುಮಲತೆಯ ರೀರ್ವರೂ ಚಿತ್ರಲೇಖನು
ಮಂಜುವಾಣಿಯರ ಹಸ್ತಲಾಭಾದಿ ಮುತ್ತಿನ ಹಜಾರದ ಮುಂಬಾಗಿಲನ
ನಿರಾಸಕ್ಕೆ ಬರುತಿರುವ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಎದುಗೊಂಡು ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾ
ದ ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇವಿಯು ಪನ್ನೀರುನಿಂದ ಪಾದಂಗಳಂ ತೊಳೆದು ಮುತ್ತಿ
ನಕರಗಿನಿಂದನರಸಿ, ರತ್ನ ದಾರತಿಯುಂಸೆತ್ತಿ ಮುತ್ತಿನ ಶಾಸೆಗಳತೆಗದು
ಸೌಗಂಧಿಕೆ ಕುಸುಮಲತೆಯರ ಹಸ್ತಲಾಭಾದಿ ನಜ್ರದಿಳ ಹಜಾರಕ್ಕೆ
ಚಿತ್ತೈಸಿ ಮೇಣುಂಚದ ಮೇಲ್ಗಡೆಯಲ್ಲಿಕುಳಿತು ಮಾಲತೀಬಾಗಿಲೋಳ
ಕಾದಿರುವಂತೆ ಕಟ್ಟುನಾಡಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಕಾಂತೆಯಾರಿರ್ಪರ ಕರಗಳಂ
ವಿಡಿದು ಅಂಕದೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಮುಖನಂ ಮುದ್ದುಗೊಳುತ ಕರೀರಂಗಳಂ
ನನರಿ ನಿಮಿತ್ತಾರ್ಯರ ಕರೀರಂಗಳು ಕೃತಭಾವನಂ ಸೈದಿರುವ ಪರಿವೋ
ನು? ಬೆರಳಗೆಧರಿಕಿರುವ ರನ್ನದ ಉಂಗುರಂಗಳು ಕಂಕಣಂಗಳಂತಾಗಿ

ರುವೆಕಾರಣವೇನು? ಕಂಕಣಂಗಳು ಬಾಪುರಿಗಳಾಗಿತ್ತೋರೂಬಗೆಯೇನು?
 ಭಾಪುರಿಗಳು ಅಂಗದಗಳಂತೆ ಕಾಣಿಸುವ ನಿಮಿತ್ತವೇನು? ಅಂಗದಗಳು
 ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಅಳತೆಯಾಗಿರುವ ನೋಬಗೆಯೇನು? ಕಾಲುಗರುಗಳೇ ಅಂದಿಗೆಗ
 ಳಂತಾಗಿ ಅಂದಿಗೆಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೇ ಸಡಿಲಬಿದ್ದುಪೋದುದು ನರಿಯದೆ ಮು
 ನೋವಿಕಾರದಿಂದ ದೀಪರಿ ನಾರೀ ಶಿರೋರತ್ನಂಗಳು ಸಳಗಿರುವ ರೀತಿಯುಂ
 ಸಿನರ ಮನೋಧರ್ಮಂಗಳಂ ಅಂಗುಗಳಿಗೆ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಧರಿಸುವ ಆಬರ
 ಣಂಗಳೆ ಅವನುನೋಡಿ ಮಗುಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಇವುಮಲ್ಲವು ಗರ್ಭಲಕ್ಷ
 ಣದಿಂದ ಉಪಾಯಿತೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಿರುವದ್ದೆ ರೋಳು ಪಟ್ಟದರಶಿವಾದ
 ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕುಸುಮಲತಾ ದೇವಿಯ ರೀರ್ವರೂ ನಾಚಿಗೆಯಿಂ ತಲೆಯುಂ
 ಬಾಗಿ ತಳಿರಗಳಂತೆನಿಸೆ ತುಟುತುದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಿರುನುಗುಗಳ ಮರಿಗಳು
 ನಾಚ್ಯುಂ ನಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದೋಳು ಸಂತೋಷ ವರಂಪರಿಗಳೆಂಬ ತೆ
 ರೆಗಳಿಂದ ಮನಸ್ಸೆಂಬ ಸರೋವರವು ಉಕ್ಕಿ ಕಂಠವಂ ನೋತ್ತಲಾಗ, ರಾ
 ಚೆಂದ್ರನು ಗದ್ದದಾಸ್ವರದಿಂದ ತನ್ನರಾಣಿಯರ ಮುಖಕಮಲಂಗಳಂ ಮು
 ದ್ದುಗೊಳುತ್ತ ಎತ್ತಿ ಪ್ರಾಣಕಾಂತೆಯರೆ! ನಿಮ್ಮ ಮುಖಕಾಂತಿಯುಂ ಅಂ
 ಗುಗನೌಧಂವ್ಯಮು ಆಬರಣಂಗಳೆ ಅಲಂಕಾರವಿಣೀವಂಗಳೆಂ ನೋಡಿ
 ದರೆ ಯೆಸಗೇ ಕಳಂಗಳೇಕದ ರಾಜಕಾಂತೆಯರು ಮಾತುಸಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರ ಅ
 ಲಂಕಾರಗಳಂತೆ ತೋರುತಲಿನೆ ಯಂದೀವರಿವಿನೋದ ನಾತುಗಳೆನ್ನಾಡು
 ತ್ತು ಎತ್ತಿರಾಣಿಯರೆ! ನಿನ್ನನಾಡಿದ ಜನ್ಮಾಂತರ ಪುಣ್ಯಂಗಳೆಗಳ್ಳಂಗಳು
 ಊನಪೋಡೆಕೆ ವರ್ಷಂಗಳಲ್ಲಿಯೆ ಭಗವತ್ಸರ್ವವೆನ್ನಾಳುವೆ ಪುತ್ರವಂಪಡೆ
 ಯುವೆ ನಿನ್ನಾರ್ಯರ ಪುಣ್ಯಫಲವು ನಾನೆಂತುಬಣ್ಣಿಸಲಿ,ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವೀರವ
 ತ್ತಿಯರು ಮಹಾಪತಿಸ್ತೆತ್ತಿಯರೆಂದುಪೇಳ್ವನಾತುಗಳು ನಿನ್ನಾರ್ಯರಲ್ಲಿಯೆ
 ಸುಮಂದುನುಡಿ ಮುತ್ತಾ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯೇ ನಿನ್ನಾರ್ಯರಂ ಸಲಹೆಂದು
 ಅಪೀರ್ವಚನಂ ಮಾತುತಿರುವನೇಳೆಬೋಳು, ಮಂಜುವಾಣಿಯು ವಜ್ರ
 ದನಳಹಪಾರಕು ಪೊಕ್ಕು ರಾಜೇಂದ್ರನ ಸನಿವವನ್ನೆತ್ತಿ ಕೈಗಳಂಮು
 ಗಿಸು ಎತ್ತಿ ನ್ವಾನಿ! ನನ್ನೊಡೆಯನೆ ನಿನ್ನೆಡವಾಪರಿಗಳಂ ಕಂಡು ಆರು
 ತಿಂಗಳಾಯಿತು,ಗುಣನತೀದೇವಿಯರ ಪುಣ್ಯಫಲವೆ ಪುರುಷಾಕಾರಮಂ
 ತಾಳ ಮುದ್ದುಕುನಾರನಾಗಿ ಜನಿಸಿದನಿನ್ನಂ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಸುರಕ್ಷಣೆ

ಯಂನಗಾಹುತತೆ ಮುದಿಯಾಗಿ ನೋಗಿರುವ ನನ್ನಂ ಸುಪೇಕ್ಷೆಯಂನಗಾಹ
ದೆ ಸಲಹೆಯೇಕೆಂದು ಪೂರ್ವಿಸುನ ಮಂಜುವಾಣಿಯಂನೋಡಿ ತಾಯಿ
ಮಂಜುವಾಣಿವೇ! ನೀನು ಹೇಮವಾಗಿಯಿದ್ದೀಯೆಯೆಂದುಕುಳವಂಕೇ?
ಆದ್ದ ಸುಗಂಧಕುನಗಾರಸಂಕುರಿತುವಡೆವನೇ ನನ್ನ ಕುಳವೇನುಸಾಕ್ಷಿವಿ?
ನೀನೊಬ್ಬನು ಕುಳವಾಗಿದ್ದರೆ? ನಾಡೆಲ್ಲವೂ ಕುಳವೆಂದುಬೇಳುತ್ತಾ ಗಲ್ಲ
ವಂಪಿಡಮ ಮುದ್ದುಗೊಳುತರಿವನ್ನಾ ಭ್ರಾಣಿಕಿಶಿರಸಂಸವರುತ್ತಾ ಸ
ವಿವದವಲ್ಲಿಕೂತಿಸುವೆಣ್ಣುಗಳಿರಬೇಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲಾಗ, ರಾಜೇಂದ್ರ
ನು ಎಲೈತಾಯಿಯೇ! ಅವರುದ್ವೀಪಾಂತರದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಪದ್ಮಿಸ್ತುತಿ
ಜಾತಿವೆಣ್ಣುಗಳು ಅವರಹೆಸರೆತ್ತ ಬಾರದು, ಅವರು ಬಲುನುನಗಾಸಗಾತ್ರೆಯ
ರೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಸೆಯ್ಕಲು, ಮಂಜುವಾಣಿಯುದೇಶಂಗಳಂ ಕೆಡಿಸಿ ದೆ
ಶಾಂತರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ವೇಶ್ಯಜಾತಿಯವೆಣ್ಣುಗಳಂ ಸವಿವದವಲ್ಲಿಕುಳ್ಳರಿ
ಸಬಹುದೆ, ನಾನುಮಿದುರು ಸಿಂಹಾಸನಾಧಿಪತಿಗಳು ಈವರಿನಗಾಡೋದು ನೀ
ಮಗೆ ಉಚಿತವಲ್ಲ, ರನ್ನದಜೊಂಬೆಗಳಂತೆಜೆಳಗುವ ರಾಣಿಯರಂಮುಖ
ದೇರಾಜಸ್ವಭಾವವಂ ಬಿಟ್ಟ ವರಂಜಯಂದುಮುಖವಂ ಗಂಟಕ್ಕೆ ಚೆತ್ತದ
ಕೋಲಂ ಹುಡುಕುತ್ತವಡೆಯನು ವಡಲನೊಂಕುಮಂತ ಕೂತಿರುವೆಡ್ಡರ
ಹುಡಗಿಯರು ನೀವೆಲ್ಲಿಯವರೆ? ಯಂದುಬಂದಿಎಂದುಘಟ ಯಾಗಿ ವೇಳ್ವ
ಮಂಜುವಾಣಿಯ ನಗಾತುಗಳಂಕೇಳಿ, ತಾಯಿಕೂಗಬಾಡೆಂದುಬೇಡುತ್ತ,
ರಾಣಿಯರ ಮುಖಕಮಲಂಗಳಂನೋಡಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನುಸುಗೊಳುತನೀ
ನಾಳೆಕೆಅವರು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೀಯೆ? ಅವರವ್ಯರಾದರೂಆಗಲಿ ನೀನೀಜಿಗಿಬಾ
ಯಂದುನುಡಿಯುತ್ತ ಆಮುದಿಕಿಹಿಡಿದಿರುವೆತ್ತದ ಕೋಲಂಹಿಡಿದುಕಳೆಯ
ಲು ಆಗಮಂಜುವಾಣಿಯು ಎಲೈ ನಮ್ಮ ಮೆಯೆ! ನಾನಲ್ಲದೆ ಇನ್ನಾರು ವಿಚಾ
ರಣೆಯಂಗೆಯ್ಯುವರೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಿಸುತ್ತಾ ತಲೆಬಾಗಿ ಕಂಗಳಂ ಕು
ರುಜುವಾಡಿ ಕರನಂಪಣೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಎಡಬಲಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತ ಗುರುತು
ಕಾಣದೆ ವಡೆಯನೇ ಕಂಗಳುಕಾಣುವದಿಲ್ಲ, ಕಿವಿಗಳು ಕೇಳುವದಿಲ್ಲ, ಇನ್ನು
ಮುದಿಯಾದ ನಾನು ಬದುಕಿಫಲವೇನೆಂದು ಬೇಸರಂಗೆಳುತ ಅನರ್ಥಾ
ಬಾಗಿಲ್ಲ ಕಾದಿರುವಳೆಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಹುಣದೇಳ ತಾಯಿ ನಾನು
ನಗಾಲತಿಯಂದು ನುಡಿಯಲು ಎಲೈ ಹುಡಗಿಯೇ ! ಮರೆಯಾಗಿರುವ

ತೆರೆಯುಂ ಆಜಿಗೆ ಕಳೆಸುನ್ಮಲು, ತೆಗೆಯುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಂಜುವಾಣಿಯು
 ರಾಣಿಯರನುಖಚಂದ್ರಚಂದ್ರಿಕೆಗಳ ಜೊಳವುನಿಂದ ಕಂಗುಳುತಂಪಾಗಿ
 ತರುಣೀರತ್ನಂಗಳಂ ತಡವಾಗಿಸೋಡಿ ತಾಯಿನಡತಿಯರೆ ! ನಾನೆಂತು ಆಪ
 ರಾಧನತಿಯಾದೆ ಹರಹರಾಯರದು ಪೇಳಿತ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿ
 ಕಾ ದೇವಿಯು ಪಾಪಗಂಧವಿಡಿದು ಪ್ರಣಾಮಂಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಬಡೆಯನು
 ಬೇಳ್ತದವಂಚನಾರೂಪನಾದ ಮಾತುಗಳಂಕೇಳಿ, ಮನವು ಬಂದಂತೆ ಪೇ
 ಳ್ದು ದುರುಕ್ತಿಗಳಂ ಮನಸ್ಸುಗತರದೆ ದುಷ್ಟರಾದ ಪುತ್ರರಂ ತಾಯಿಸುರಕ್ಷಿ
 ಸುನಂತೆ ಸನ್ನೆಂಸಲಮುಚೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ ಮಂಜುವಾಣಿಯು ಪಿ
 ನೋದವಚನಂಗಳಂ ಕೇಳಿ, ರಾಜದಂಪತಿಗಳು ಮುಖಚಂದ್ರಮಂಡಲಂಗಳ
 ಳ್ಲಿನಿಂದಹಾಸದಮುರಿಗಳೆಂಬಚಂದ್ರಕಿರಣಂಗಳಂ ಸಖೀಜಸರ ಚಕ್ಷುರ್ಭ್ಯ
 ಕೋರಂಗಳಿಂದವಾಸನಂಗೆಯ್ಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪೇಳೆಯೋಳು,
 ಚಕ್ರಪೇಟೆಯು ರಾಜೇಂದ್ರನಸವಿಜನಂನೈದಿ, ಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾನುಭಾವನೆ
 ಊಟಕ್ಕುಚಿತ್ತೈಸುವೇಕೆಂದು ನಿಜವಾಗಿವಲಾಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಜ್ಜನ
 ಪಂಗೈದು, ಸಂಧ್ಯಾನಂದನೆಯು ಮಾಡಿ ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವ
 ಸತ್ತ್ವಮಂಗಳಂ ನಿಯಮ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸೆರವೇರಿತೆ, ಆಬಳಿಕ ಪಟ್ಟ
 ದರಸಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಕರನಂವಿಡಿದು ನಿಜಕಾಂತಾಜನಂ
 ಗಳಂ ದೊಡಗೊಡಿ ಭೋಜನಕಾಲೆಯೋಳು ವಡ್ರಸೋಪೇತನಾದ ಮಧು
 ರಾನ್ನನು ಭುಂಜಿತೆ, ಪುಷ್ಪಫಲಾಸನಂಗಳಂ ಆಸ್ವಾದನಂಗೈದು, ಕ
 ಪೂರದ ವೀಳ್ಯವಂ ಮೆಲ್ಲತೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಹಸ್ತವಂಪಿಡಿದುಳು
 ಆಸನುಯದೋಳು ರಾಜಕಾಂತೆಯರು ಪರಸ್ಪರನೀಕ್ಷಣಂಗಳಿಂದಲೇ ರಾ
 ಜೇಂದ್ರನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂತಿಳಿದು ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಕುರ್ಯಾಗೃಹಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೆ
 ಯನನಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಆಬಳಿಕ ರಾಜದಂಪತಿಗಳು ಚಂದ್ರಶಾಲೆಗೆ
 ಪೋಗಿ ಚಂದ್ರಕಿರಣಗಳಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ಮಲನಾದ ಹಂಸತೂಟಿಕಾತೆ
 ಲ್ಪದೋಳು ಕೂಳೆತು ರಾಜೇಂದ್ರನು ರಾಣಿಯಂನಾಲಾಗಿತೆ, ಎತ್ತೆ ಪ್ರಾ
 ಣಕಾಂತೆಯು ! ನಿನ್ನಮನಸ್ಸು ಯಾವಪದಾರ್ಥಂಗಳಂ ಬಯಸುತ್ತಲಿದೆ,
 ಎನ್ನಾಣ ನೀನು ಪೇಳೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ ಪ್ರಾಣಕಾಂತನು ಕೂರಿತು
 ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು, ಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾನುಭಾವನೆ ! ನಿನ್ನ ಚರಣ

ಸೇವಕಳಾದೆನಗೆ ಯಾವಪದಾರ್ಥವುಕಡಮೆಯಿಲ್ಲ, ದೇವತಾಯೋಗ್ಯಂಗಳಾದಪದಾರ್ಥಗಂಗಳೂಕೂಡಾ ದಯಪಾಲಿಸಿಯಿರುವದರಿಂದ ಎನಗೆಯಾವಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿಯೂಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲ, ಆದರೂನಿಮ್ಮೊಡನೆಕೂಡಿ ದ್ವೀಪಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರುವವಿಶೇಷಂಗಳಂ ಪರಾಮರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆವಿನಹವನ್ನೊಂದು ಪದಾರ್ಥನಂ ಯನ್ನೆನುಸಸ್ಸು ಬಯಸೋದಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆಗ ರಾಜೇಂದ್ರನು ರಾಣಿಯಂತಕ್ಕೈತಿ, ಎಲೈ ಪಾಣಿಕಾಂತೆಯೆ ! ನಿನ್ನೆನುಸಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಆಗಲೀ ಎಂದಪ್ಪಣೆಯಂತಿತ್ತು ಆಯಾಸತೋರದಂತೆ ಅನಾಗಕ್ರೀಡೆಯಿಂ ಪರನಕರಾಗಿ ಸುಖದಿಂದ ನಿರ್ದ್ರಯಂ ಗೈಯುತ್ತಿರಲು, ಅಬಳಕ ಕಂತದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರುವ ಮುತ್ತಿನಹಾರಂಗಳು ತನುವಿಗೆ ತಂಪುತೋರಿದಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಚ್ಚರಂಗೊಂಡು ಬೆಳಗುನದೀಪಂಗಳಂ ಬಿಳ್ಳೆರಿದವಿಕ್ಟಗಲಂ ನೀಕ್ಷಿಸಿ, ಬೆಳಗಾಯಿತೆಂದು ಬೇಗನೆನುಂಟದಿಂದೆದ್ದು ಸುಂದರಾಂಗಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಪಕ್ಕದೊಳಗೆ ಕಿಕ್ಕಿರುವ ಬೇಣಾಂಬರವಂ ಮೆಲ್ಲನೆ ಮೈನೋಂಕದಂತೆ ಕಳೆದು ಮುದ್ದುಗಾತಿಯು ಪೊದ್ದಿದಮುತ್ತಿನ ಮುಸಕಂತೆಗದು ಮುಖವೆನನಲೋಕಿಸಿ ಮುದ್ದಿಟ್ಟು ಕಂಖಚಕ್ರ ರೇಖಾಂಕಿತ ಮಾಡತನ್ನ ಕರಕಮಲವಂ ನನಲೋಕಿಸಿ, ಚಂದ್ರಶಾಲೆಯಿಂದ ಪೊರಟು ಚಿನ್ನದ ಚಿಕ್ಕ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕೈಗಳಂಮುಗಿಯುವ ಸುಮತಿಯ ಕರಲಾಘಾದಿಂದ ಚಿತ್ತರದಹಜಾರಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಿ ಮುಖಮೆಜ್ಜನಮಂಮಾಡಿ ಸ್ನಾನಸಂಧ್ಯಾನಂದನೆ ಮೊದಲಾದ ಏತ್ಯಕರ್ಮಂಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿ, ಮಿತಜನ ಸಮೇತನಾಗಿ ಭೋಜನಶಾಲೆಯುಂನೈದಿ, ಎಡ್ರಸೋವೇತನಾದ ಶಾಲ್ಯಾನ್ನ ವಂ ಭುಂಜಿಸಿ, ಕರ್ಪೂರದವಿಳ್ಳೆವಂ ಸವಿಯುತ್ತ ಛಾಯಾಗುವ್ವನ ಭುಜವಂಪಿಡಿದು ಬರುವ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಸುಮತಿಯು ದೇಶಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹುವ ಆ ಜ್ಞಾಪತ್ರಕೆಗಳಂನೊಪ್ಪಿಸಲಾಗ, ರಾಜೇಂದ್ರನು ಸ್ವಹಸ್ತಾಕ್ಷರಲಕ್ಷಿತಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಮಣಿಮುಂದಿರನಂದಾಟ ಅಂತಃಪುರನಂಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಸೌಗಂಧಿಕಾಕುಸುಮಲತಾದೇವಿ ಮುಂತಾದ ಸಮೂಹಂಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಪದ್ಮನೀಮೊದಲಾದ ಸಖಿಸಹಸ್ರಂಗಳಿಂದಸೇವಿತನಾಗಿ ವೋಮಾಯಾನವೆಂಬ ಪುಷ್ಪಕವನ್ನೇರಿ ದಿಗ್ವೀಕಂಗಳಂ ಪರಾಮರಿಸುತ್ತಾ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಂ

ಗಳಂ ಸಪ್ತಸೂಗರಂಗಳಂ ತನ್ನ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ
 ಸಂತೋಷವಿಂದ ತೋರಿಸುತ್ತಾ, ಎಲೈ ರಾಣಿಯೆ ! ಅನೇಕನವರನ್ನ ಸಾ
 ಮಾನುಗಳೆ ಧಳಧಳಸುವ ಕಾಂತಿಗಳಿಂದಕಂಗಳು ಮುಚ್ಚು ತಮುಗದುಗ
 ಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಲ್ಪಡುವದೇ ಕಸಕಾಚಲವು, ಇದು ಕುಚೇರಧವನವೃಥ, ಅದು
 ಕೈಲಾಸವು, ಇದುತೇಜೋನತಿಪಲ್ಲವು, ಕುಸುಮಲತೆಯಂ ಕರೆಯಂ
 ಗೈವ ಜಂರುಸಾಮಾರುತನು ವಾಸವಾಗಿರ್ದವಜ್ರಪುರವಿದು, ಎಂದನು. ಡಿ
 ಯುತ್ತ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ಆಶ್ಚರ್ಯಗಳೂ ಅಯದೇವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರ
 ಬೇಷ್ವೆಗಳಂ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಹಂತಿರುಗಿಪಟ್ಟ ಏಕೈಪೋಗುವೆವೆಂದು ಮ
 ನಸ್ಸಿಗೆ ತೋರಿದಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರೋಮೆಯಾನವುಗಗನದತ್ತಿರನ್ನದ ಬುಗುರಿ
 ಮುಂತೆ ಗರಗತಿರುಗಿ ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖಮಾಗಿ ಸಡೆಯುತ್ತಿರಲು, ಆಗರಾ
 ಜೇಂದ್ರನು ರಾಣಿಯೆಂಕುಂತು ಎಲೈ ಪ್ರಾಣಕಾಂತಿಯೆ ! ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮ
 ಸಮುದ್ರಗಳನುಚ್ಚಂಭಿರಿ ಸೂರ್ಯಸರಪವೇಗನಂ ತಡಿಯುವಂತೆ ಬೆಳದ
 ಮಾಯಾಶಕ್ತಿಗೆ ಮನೆಯಾಗಿ ವಿದ್ಯವಾಸಿಸಿದುಂಬವಸರನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ
 ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯೊಪಡೆದ ವಿಂಧ್ಯಾಚಲವಿದು, ಇದು ಮಂಜೇಂದ್ರಪರ್ವತವು, ಅದು
 ಆನಂದೇವಪ್ಪಣವು, ಇದುಹಂದ್ರಪ್ರಾಪ್ತವು, ಯದುರಾಗಿ ಕಾಣುವದೆ
 ಸಮ್ಪುರತ್ತ ಪುರ ರಾಜಧಾನಿಯೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಿರುವಷ್ಟೆರೊಳೆ ಆವ್ಯೋಮ
 ಯಾನವು ಸೂರ್ಯಮಂಡಲವೆ ಇಳಿದು ಬರುವದೋಯಂಬಂತೆ ಅಂತಃಪುರ
 ದ ಉದ್ಯಾನನಂಶೇರಲು, ಆಗರಾಜೇಂದ್ರನು ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕುಸುಮಲತೆ
 ಯರ ಕರನೊಪ್ಪಿದು ಪುಷ್ಪಕವಿಂದಿಳುಹಿಸಿ ವ್ರದಕ್ಷಿಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ
 ನಮಿಸ್ಕಾರನಮನಾಡಿ ಕುಮಾರಭವನವಂಪೂಕ್ಕು ಎಂದಿನಂತೆ ಅಂತಃಪು
 ರದಲ್ಲಿಯೆ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಸಂದ್ಯಾನಂದನಮೊದಲಾದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಂನಾಂ
 ಗಮಾಗಿ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಕಾಂತಿಯರೊಡನೆ ಆರೋಗಣೆಯಂಗೈದು, ಕುಸು
 ಮಲತಾದೇವಿಯುಕರನಂಪಿಡಿದು, ಮಣಿಮಂದಿರವಂಶೇರಿ ಹಂಸತೂಲಿಕಾತಲ್ಪ
 ದೊಳೆ ಪನಡಿಸಿ, ರಾತ್ರಿಸುಲ್ಲಿ ರತಿಪತಿಯಾಜ್ಞೆಯಂವಿರದರಾಜದಂಪತಿ
 ಗಳು ರತಿಕ್ರೀಡಾಸರವಶರಾಗಿ ಸುಖನಿಂಬಿವರಿ ಕಾಲವಂಕಳಯುತ್ತಿರಲು;

ಆಬಳಕಅಂತರಿಕ್ಷದರೋಳೆ ಬಂದಾನೊಂದುವಿನ ಮಣಿಮಂಚದಲ್ಲಿ
 ಕುಳಿತು ಆಮಾಸವಿದುಚ್ಚಾಸ್ತನನಂ ಬಿಡುತಲಿರುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾಕುಸು

ಮುಲತಾಪೇಷಿನೋರಸೋಷಿತಶ್ರೀಖೆಯು ವೃದ್ಧಳಾದಮಂಜುವಾಣಿಯಂ
ಕುರಿತುಂಟಾಯಿನಂಜುವಾಣಿಯೆ! ದೇವಿಯುರಿದಿನಸರೋಗಣೆಯಂಬಿಟ್ಟು
ಯಾರಸಂಗತಲೂನಾತುಗಳಂನಾಡದೆರಾಶಿಯಿಂದಾಚೆಗೆ ಹೆಜ್ಜೆಯುಂ
ಡದೆತಯಾಸವಿದಿರುವ ಪರಿಯನುಸರಿತವಳ್ಳ, ನೀವಲ್ಲಿಗೆಯಂದಿಸಂತೆ ಒಂ
ದಾಚಲಕ್ಷಣಂಗಳಂವರಮುರಿಸಜೀಕೆಂದುಸುಡಿದಚಿತ್ರಲೇಖೆಯನಾತುಗಳಂ
ಲಾಖಿ, ಮಂಜುವಾಣಿಯೇಳಿಸುತ್ತಾ ಕ್ಷಣನಾತ್ರ ಸುಮ್ಮನೆವಿಂತೆ ಯ
ಲೆಸಖಿಯೆ! ದೇವಿಯರು ಗದ-ಪಂಥರಿತಿ ಎಷ್ಟು ತಿಂಗಳಾಯಿತು, ನೀನುಬಳ್ಳಿ
ಯೆರಾಯಂದು ದೇಳ್ದನುಧುರಮಾದಮಂಜುವಾಣಿಯ ಪಾತಂಕೇಳಿ ತಾಯಿ
ಕಾಣುಸುಖಾನ್ವಮೆ ಹಿಂದಣ ದಿನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೀಂದ್ರ
ನು ಪ್ರೋಕ್ಷುಮುನಾದುತನಳ ಬಾಗಲಿದನುಪ್ರದಹವಾರಕ್ಕೆ ಬಿಜಯಂ
ಗೈಯಲಾಗ ನಾಡುಗಳಗೆಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಯನ್ನವಡತಿಯರು ನಡ
ಲನಾಶಿ ನಾರಾಗಿನಂದುವಿನ ವಾಯಿತೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿಸಿದದಿನವೆ ಎಸಗೆಗು
ರುತೆಂದ, ಸುಡಿದಚಿತ್ರಲೇಖೆಯಪಾತಂಕಿಸಿಗಿಂಪಾಗಿ ಕೇಳಿ ಮಂಜುವಾಣಿ
ಯು ಎಲೆಸಖಿಯೆ! ಅಂದಣಂದಿರುವಿದಿಗೆ ಆರೂನಲಿ ತಿಂಗಳಾಯಿತು, ಗ
ದ-ವು ಚೆಳೆಯುತ್ತಲಿರುವದಿಂದಾಚಯಸವಾಗುವದು ಉಚಿತವೇಸರಿ, ಎ
ಲೆ ಸಖಿಯೆ! ಇದಲ್ಲದೆ ಆರೂತಿಂಗಳಾದ ಬಳಿಕ ಮೈಯಲ್ಲಿ ನೀರೂರಿ ಅವ
ಯವಂಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿತ ಮುಖಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಂಪುಗೂಡಿದ ನಸುಬೆಳವೇರಿ
ಕೆನ್ನೆಗಳ್ಳುಕೆಂಪುವಿವಿರಕಾಣುತ್ತಾ, ಕಮಲದವಸಳುಗಳಂತೆ ರೆಪ್ಪೆಗಳ್ಳುಬಿಟ್ಟು
ಪುರ್ಬುಗಳಂ ಮೋಲಗಡೆಗೆಕಳೆಯುತ್ತಾ ಬಟುವಾಗಿಸಿಗ್ಗುದೇರಿ ಪೊಗ್ಗೆಗಳ
ಳಂತೆ ಮೊಲೆಗಳ್ಳುಸುಣುವೇರಿ ತೋರುತ್ತ ಮುಟ್ಟುವಿವಿರು ಹುಟ್ಟಿದಕಿರಜೆ
ವರುಗಳು ಮಂಜುಸಂತೆಮೈಯೋಳುಸುರಿಯುತ್ತಲಿರುವ ಈಪರಿಲಕ್ಷಣಂ
ಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪುಟ್ಟರಜೀಕೆಂದು ವೇಳುತ್ತಾ ಮಂಜುವಾಣಿ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯ
ರೀರ್ವರೂ ದೇವಿಯರಸವಿವವಂ ನೈದಿ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ವೇಳ್ತಲಕ್ಷಣಂಗಳೆ
ಲ್ಲವಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಕಂಡು ಅತ್ಯಂತಸಂತೋಷವಿಂದ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು
ಸುಗಂಧರಾಜೀಂದ್ರನಸವಿವವಂನೈದಿ, ಈಗ ದೇವಿಯರಿಗೆನೀನುಂತೋತ್ಸ
ವನುಂನಾಡುವೆ ಕಾಲವದಗಿಬಂತೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿಸಿ, ಅಂತಃಪುರವಂ ಕೇರ
ಲಾಗ ರಾಜೀಂದ್ರನು ಸುನುತಿಯಂಕರದು ಅಯ್ಯಮುಂತ್ರಿಸು! ನೀನಂತ

ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಮುಸ್ತೈದಿಗಳಂನಂಜೈಹಿಸ ಮಂತ್ರೇಷು
 ಕ್ಷುನದಗುರಿಕಾರಸಿಗೆ ನೇಮಿಸಿ ವೀರನೇನಮೊಡಲಾದ ಸೇನಾವತಿಗಳಿಂದೊಡ
 ಗೊಡಿ ನೀನುಸಾಮಂತರಾಯರ ಮಂದಿರಂಗಳಿಗೆಪೋಗಿ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ
 ಸೀಮಂತಮಹೋತ್ಸವವುದಯಮೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಿಂಬವಿಸಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತ
 ನದಲ್ಲಿರುವ ಸಾವೂಜಿಕರೈಲ್ಲರಿಗೂ ಬುಬ್ಬಾಗಿ ಅವುತನನಂಪೇಳಿ ಬಾಚುಂದ
 ಪ್ಪಣೆಯಂನಿತ್ತು ವೇದವಿಶ್ರುತನಂನೋಡಿ ಅಯ್ಯಾಪುರೋಹಿತರೆ' ಅಷ್ಟಮಂ
 ಗಳದ್ರಸ್ಯಂಗಳಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ವಿಲಾಸವೆಂಬ ಹ
 ಜಾರದಲ್ಲಿವಿವ್ಯಾಂಸರ ಸಮೂಹದಿಂ ದೊಡಗೊಡಿ ನೀವು ಕಾದಿರುವದೆಂದು
 ಕಟ್ಟು ಮೊಡಿ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ, ರಾಜೇಂದ್ರನು ರಾಣಿಯರಿಂ
 ದೊಡಗೊಡಿ ಮಂಗಳಸ್ನಾನನಂಮಾಡಿ ದಿವ್ಯಾಂಬರಾಭರಣನಾಲಾಸು
 ಲೇವನಂಗಳಿಂದಲಂಕೃತನಾಗಿ ತುದೆಯಾದಸುಚರಿತ್ರ ಮಹಾರಾಜೇಂ
 ದ್ರನ ಪಾದಾರವಿಂದಂಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರನಂಮಾಡಿಗುಣವತಿವೇಮಿಯರ ಚ
 ರಣಗಳಿಗೆ ಶರಣನಂಗೈದು, ಪಾದಪೂಜೆಯಂಮಾಡಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ತೆಗೆದು
 ಕೊಂಡು ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕುಸುಮಲತೆಯರ ಕರಗಳಂಪಿಡಿದು ವಿಜಯಲ
 ಕ್ಷ್ಮಿವಿಲಾಸಕ್ಕೆ ಬಿಜಯಂಗೈದು, ಮಣಿಪೀಠಂಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಸಮ
 ಯದೊಳ್ ವೀಣಾವೇಣು ಮೃದಂಗಾದಿ ಮಂಗಳವಾದ್ಯಂಗಳು ಭೋರಂದು
 ಮೊರೆಯುತ್ತಿರಲು, ನರ್ತಕಿಯರು ನಾಟ್ಯನಂನಾಡುತ್ತಿರಲು, ನಂದಿವರಾಗಧ
 ವೈತಾಳಕಜನಗಳು ಬಿರುಮವದ್ಯಂಗಳಂ ವೇಳುತ್ತಿರಲು, ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತುಸಾ
 ಷ್ವಾಂಗಪ್ರಣಾಮಂಗಳಂಮಾಡುವೆನಾಸಂತರಾಯರಿನರು ಪರಾಕುಸ್ನಾ
 ಮಿ, ಪರಾನುರಿಸಬೇಕೆಂದು ವೇತ್ರಹಸ್ತರು ವೇಳುತ್ತಿರುವಕಾಲದೊಳ್
 ವೇದವಿಶ್ರುತನು ಸಂಕಲ್ಪ ಪೂರ್ವಕದಿಂ ಯಥಾಶಾಸ್ತ್ರಿಯನಾಗಿ ಸೀಮಂ
 ತಶುಭಕರ್ಮವಂ ಸಾಂಗವಾಗಿನಾಡಿಭೂಸುರಾರ್ಚೀರ್ವಚನಗಳಂ ಶಿರಸಂವ
 ಹಿಸಿ, ಅನರಿವಿತಮಾದ ದಿವ್ಯಾಂಬರಾ ಭರಣಾಗ್ರಹಾರಂಗಳಂವಿಶ್ವಾ ಸಪೂ
 ರ್ವಕನಾಗಿ ವಿಷ್ವಜ್ಜನರಿಗ ದಯಪಾಲಿಸಿ ಸಾಮಂತರಾಯರು ಸಮೇತ
 ನಾಗಿ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಭೋಜನಶಾಲೆಗೆಪೋಗಿಫರಫರಮಾದಭಕ್ಷ್ಯ ಭೋ
 ಜ್ಯಂಗಳಂ ಮೆಲ್ಲುತ ಮಧುರಾನ್ನವಂಭುಂಜಿ, ಕರ್ಪುರವೀಳ್ಯವಂಧರಿ, ಕ
 ಕುಂತಲಶಾಲೆಗೆ ಬಿಜಯಂಗೈದು, ಸುಮತಿಯಂನೋಡಿಅಮೃತಮಂತ್ರಿಯೇ

ನೀನು ಕುನಾರಭವನವಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕಾವುಕಟ್ಟುಗಳಂ ಕಲಿತವನಕಲ
ವಿಂಕಸಂ ಹಗಲಿರಳುಕಾದಿರುವಂತೆ ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಕಾಲವಂತಿಕದ ಗಣಿತ
ಜ್ಞಾರಿಂದಲು ಸಂಪದಾಯುರಾಗ ಸಮ್ಯಕ್ಸೇವನವನ್ನ ವೇಕ್ಷಿಸಿ, ಹಳಬರಾದ
ಮೈದ್ಯರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸಡದಸುನಾಚಾರಂಗಳಂ ಎನಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಿರು
ಯೆಂದು ಸುನಂತಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಂನಿತ್ತು ವಿಚಿತ್ರವಾದಚಿತ್ರ ವತ್ರಗಳನ್ನಾ
ಡುತ್ತ ಮಂದಾರಮಾಲೆಯೆ ಮೊದಲಾದಕಾಂತೆಸುರ ಕರಲಾಘಾದಿರು ಉ
ಭಾಸನನದಲ್ಲಿ ವಿನೋದವಾದ ವಿಹಾರಂಗಳಿಂದ ಸುಖವಂನನುಭವಿಸುತ್ತ
ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯುತ್ತಿರಲು,

ಆದಕೆ ಒಂದುದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಸಮಯದೋಳ್ ಪ್ರ
ಸವನೇದನ ಉಂಟಾಗಲಾಗ ಚಿತ್ರೇಖೆಯು ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿಕಾದಿವ ಸು
ಮತಿಯುಂನೋಡಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತ್ರಿಸು ! ಈಗ ಪ್ರಸವನಮಯವೆಂ
ದು ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸಬಾಯಂದು ಸೇವಿಸಲಾಗ, ಮಂತ್ರಿಯು
ಶಕುಂತಲೆಯೊಂ ಪೋಕ್ಕು ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಕೈಗಳ್ಳು ಮುಗಿದು ಸ್ವಾ
ಮಿ, ಈಗ ಪ್ರಸವನಮಯವೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುವವೇಳೆಯೋಳ್ ಕಲ
ವಿಂಕನು ಓಡಿಬಂದು ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಎಳ್ಳು ರಾಜೇಂದ್ರಚಂದ್ರನೆ !
ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಕುಸುಮಲತಾದೇವಿಯರು ಪುತ್ರರಂಪಡದರೆಂದು ವೇ
ಳ್ಳ ಶುಭವಾರ್ತೆಯಂ ಕೇಳಿ ಮನವು ಸಂತೋಷ ಸಮುದ್ರದೋಳ್ ಮು
ಳಗಿಪಾಲಾಡಲು, ಆಗರಾಜೇಂದ್ರನು ಸುಮತಿಕಲವಿಂಕರೀರ್ಪರಿಗೂ ನಿಜಾ
ಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಸುಸ್ಥಾನಿಸಿ, ಅಂತಃಪುರದ ಉಪವನದಲ್ಲಿರುವ ಅಮೃತ
ಪರೋವರದಲ್ಲಿ ಧುನುಕಿದುಂದಾಗಿ ಸ್ನಾನವಂಮಾಡಿ ದಿವ್ಯಾಭರಗಳಂ ಧ
ರಿಸಿ, ದಿವ್ಯರತ್ನಮಯಂಗಳಾದ ಕೀರೀಟ ಕುಂಡಲಂಗಳದಾಭರಣಗಳಿಂದಲಂ
ಕೃತನಾಗಿ ನಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ತ್ರಿವಿಲಾಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ
ಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾನುಭವನೆ ! ಶುಭದಿನ ಶುಭಮುಹೂರ್ತ ಶುಭಲಗ್ನದಲ್ಲಿ
ಪುತ್ರರತ್ನಂಗಳು ಉದಯಿಸಿದರೆಂದು ವೇಳಿ, ಜನನವತ್ರಗಳಂ ಹಸ್ತಕ್ಕೆ ಒ
ಪ್ಪಿಸಿದ ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ ಮುಕ್ತಾ ಹಾರಂಗಳಂನಿತ್ತು ಜಾತಕರ್ಮವಂ ನೆ
ರವೇರಿಸಿ, ನವರತ್ನಂಗಳಿಂದ ಭಿರಹಿದ ಧಾನ್ಯರಾಶಿಗಳಂ ದಾನವಂಕೊಟ್ಟು
ಪುಚ್ಚರಿತ, ಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನವಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವಂಮಾಡಿ ಗುಣ

ನತೀದೇವಿ ವೇದವಲದ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೆರಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಭಿಃ =
 ಟಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಕಾರವಂತುಂಬಿತಿ, ರತ್ನಪುರದ ಬೀದಿಬೀದಿಯೋಳ್ ಕೂಳು
 ನಂತೆ ಸುನುತಿಗೆ ನೇಮಿಸಿ, ಚಂದ್ರಕಾಂಡಹೆಜಾರವಂಸ್ಕನಿ, ಸುಖದಿಂದೀವ
 ರಿ ಹತ್ತು ನಿನಂಗಲು ತುಂಬಿಬರಲಾಗ ನುಗಂಧಪೂಜಾರಾಜೇಂದ್ರಸುಕುಜ
 ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಪುತ್ರನಿಗೆ ಮಕರಂದವೆಂದು ಕು
 ಸುನುಲತಾದೇವಿಯು ಪುತ್ರನಿಗೆ ಪುಷ್ಪದಂತನೆಂದು ನಾಮಕರಣವೆಂ
 ದೂಡಿ ಕೋಟಿಕೊತ್ತಳಗಳಲ್ಲಿ ಪಿರಂಗಿಗಳಂಹಾರಿಸುವಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆಯೂ
 ಸತ್ತು ಕಳಂಗನಗರಕ್ಕೆ ಸ್ವದಸ್ತಾಪ್ತರಗಳಿಂದ ಚಪ್ಪಿಗಳೂದ ದತ್ತಿ
 ಕೆಗಳಕೂಳುಹಿಸಿ ನುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರರು ಕಾಲಕಾಲಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ
 ಅನ್ನಪಾತ್ರಕನು ಜೊಡಾಕರ್ನವೊದಲದ ಶುಭಕರ್ಮಗಳೂ ನೆರವೇರಿ
 ಶಿ ಕರತಾಲಶುಕ್ಲವಕ್ಷದ ಬಿಬಿಗೇಚಂದ್ರರಂತೆವ್ರತಿದಿಸ ಸ್ರಿಸ್ತೃದ್ವನೋಸ
 ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಐದುಸಂವತ್ಸರಗಳು ಆಗುತ್ತಿರಲು; ಬಂದುದಿನ ರಾ
 ಜೇಂದ್ರನುಶಂಕಾರೀರಲೆಂಬನಿದ್ರಾಂಸನಂಕರನು ಆಯ್ಕೊನಿದ್ರಾಂಸನೆ
 ನುಕರಂದ ಪುಷ್ಪದಂತಲೆಂಬ ಕುಮಾರಕರಿಗೆ ಚತುಷ್ಟುಪ್ಪಿವ್ಯಂಗಳಂ ಚ
 ನ್ನಾಗಿ ನೀವೆಕಲಿಸಬೇಕೆಂದೆ ನೆತ್ತೊ ಬ್ಬರಿದಾಗಲಾರವೆಂದು ನೇಮಿಸಿ, ಕೆ
 ಲವುಕಾಲವಾದಬಳಿಕ ವಿದ್ಯಾಪರೀಕ್ಷೆಯೆಂಮಾಡಿ ಮೇಧಾಶಾಲಿಗಳೂದ ಪು
 ತ್ರರನ್ನೂ ಸಂದದಿಂದೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಶುರದಾಶರೀರನಿಗೆ ಸವ್ತಾಂಗವಂಕೊಚ್ಚು
 ಸನ್ನಾನದಿಕಳುಹಿ, ಆಬಳಿಕಬಂದುದಿನ ಶುಭಲಗ್ನದೋಳ್ ಉಪನಯನ
 ವೆಂಮಾಡಿ ನುಗಂಧನುಷಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಕುಮಾರಕರೀರ್ದುರು ತನ್ನಂಕ
 ದೋಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಕೊಂಡು ನಿಯಮಪೂರ್ವಕದಾಗಿ ಸಮಾಪ್ತರೀಮಂತ್ರ
 ನಂ ಉಪದೇಶವೆಂಮಾಡಿ ಪುನಶ್ಚ ರಣೆ ವಿಧಾನವೆಂಜೇಳ, ಆಬಳಿಕ ಏಕಕಾ
 ಲದಲ್ಲಿಯ ಸಮಸ್ತಶಾಸ್ತ್ರಾಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಪದೇಶವೆಂಮಾಡಿ ಧನುವೇಷ
 ಭ್ಯಾಸವೆಂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕುಮಾರಕರೆಂನೋಡಿ ರಾಜವಂಶತಿಗಳು ಆ
 ನಂದದಿಂದ ಕಾಲವೆಂಕಳೆಯುತ್ತ, ಬಂದಾನೊಂದುದಿನ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕು
 ಸುನುಲತಾ ದೇವಿಯುರೊಡನೆ ಯೋಚನೆಯುಂಗೆಯ್ದು, ನುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ
 ನು ಕುಮಾರರಿಗೆ ವಿವಾಹನುಜೋತ್ಸವನುಂಜೆಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಕ
 ಳಂಗಳಪುರವಂ ನಾಳುವ ಕೀರ್ತಿವರ್ನು ರಾಯನಿಗೆ ಬಂಧುವರ್ಗಂಗಳಂದೊ

ತೆಗೊಳಿ ಪುತುರಂಗನೊನಾ ಸಮೀತನಾಗಿ ವಾಧನೀಕುಮುಂಟುಯಲೊಂ
 ಕುನುಂಟುಯಲೊಂ ಕರದುಕೊಂಡುಬರುವಂತೆ ಕುಪವತ್ರಿಕಾ ಪ್ರೇಮಣ
 ಮಂವಣಿ ಅಂಚಕ ಐವತ್ತಾರುಮೇಶಂಗಳಂ ಆಳುವರಾನುರಿಗೆ ಬಟ್ಟಾ ಗಿ
 ಬರವಂತೆ ಕಟ್ಟುಮಾಡಿತಿ. ಪ್ರಜ್ಞಾನಾತ್ರನೊಬ ಶಿಲ್ಪಕಾರನಿಗೆ ಚಿತ್ರವಿ
 ಚಿತ್ರನಾದ ಮೇಲುಚಪ್ಪರನಂ ನಿರ್ಮಿಸುನಂತನೇಮಿತಿ, ನಿವಾಹಕ್ಕೆ ಅ
 ಗತಕ್ಕ ವಸ್ತು ಮುನ್ನೊದಗಲಂ ಸಜ್ಜುಮಾಡುವಂತೆ ಸುಮತಿಗೆ ಅ
 ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೆಂಕೊಂದುತ್ತ ಸುಖದೊದಿರುತಿರುವ ಕಾಲಮೊಳ ಕಳಂಗನಗಕ್ಕೆ
 ಕಳುಹಿಸಿದ ದಾತರುಬಿಂದು ಪ್ರಣಾಮನಂಮಾಡಿಸುಹಾರಾಚಾರಿರಾದನು!
 ಕೀರ್ತಿವರ್ನುರಾಯನು, ಸೇನಾಸಮೀತನಾಗಿ ರತ್ನ ಪುರದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂ
 ದನೆಂಬ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇತುಗಳಂ ಲಾಲಿಸಿ, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ನಿ
 ಜನೇನಾಕುಸ್ಮಿತನಾಗಿ ಕೀರ್ತಿವರ್ನುನು ಸೆದಗೊಂಪು ಕುಶಲವ್ರಕ್ಷೆ
 ಫೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಲಿಂಗನನಂಮಾಡಿ ಈಗ್ಗೆಯ ಚತುರ್ದಂತಾಪ್ರಸಂಸೇರಿ
 ಋಭಯನೇನಯಿಂ ದೊಡ್ಡಗೊಂ ತರಳಬಿಂದು ಅರಮನೆಯ ಸುನಿವಾಹದಲ್ಲಿ
 ರ್ವರು ಆಸೆಯಿಂದಿಳಿದುಕಿಂತಿಪುರಸು ಪ್ರವೇಶನಂಗೆಯಲಾಗ, ಕೀರ್ತಿವ
 ರ್ನನು ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕುಸುಮಲತೆಯರ ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಮರಳಿ
 ಬಿಡದೆವರಾಗಿ ಮಾಡಿರುತೆ ಮೂಮುದಿರಕ್ಕೆ ತೋಗಿಸುಖದೊದಿರುತ್ತಿರಲು,
 ಅನುರೂಪ ಕುಭಮೂಹಾರ್ತದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಪುರೋಹಿತನ
 ಮುಖವಚನದಿಂದಾ ನಾಳಮೊದಲಾಗಿ ಕುಬದಿಂದಾಗುವ ಆಪರಣ ಧಾರಣ
 ಸ್ತಂಭ ಮೂಹೂರ್ತ ಇನ್ನೆದೇವತಾ ಸಮಾರಾಧನ ಸುಮಂಗಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥ
 ನೆ ಸುವಾಸನಿ ಪ್ರೊಪೆನೊದಲಾದ ಕುಭಕಾರ್ಯಂಗಳು ವರನಾಗ್ಯಹದಲ್ಲಿಯೇ
 ಮೊದಲುಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಕನ್ಯಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿ ಹೃತ್ತಿಯ
 ದೋಳ್ ಕರ್ಣಾಟಕದೇಶದ ವದ್ವತಿಹನುವದರಿಂದ ಅದೇಮೇರಿಗೆನಡಿಯು
 ವಂತೆ ಕೀರ್ತಿವರ್ನುರಾಯನಿಗೆ ತಿಳುಹಿಸಿ, ನಿವಾಹಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಒಂ
 ದಿರುವವೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡದಿಗಳಂಮಾಡಿ ನಾನಾಋವಚಾರಂಗಳಂ ಮಾಡು
 ಣಂತೆ ಸುಮತಿಗೆಅವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನಿತ್ತು ಅನುರೂಪ ಪಟಹ ನಿರ್ಮಾಣವೀ
 ಶಾವೇಣುಮೊದಲಾದ ಕುಭವಾದ್ಯಂಗಳು ಮೊರೆಯುತ್ತಿರಲು, ಸಂಪ್ರದಾ
 ಯಜ್ಞಾಪರಾದ ನಿಧ್ಯಜ್ಞಾನರು ವೇದಭೋಷನಂಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಕುಭವಗ್ನದ

ಲ್ಲಿ ಕನ್ಯಾವರಣ ಪೂರ್ವಕಮಾಗಿ ಮಾಂಗಲ್ಯಧಾರಣೆಯು ನಡೆದಿ, ಸ
ಪ್ತಪದಿ ಯಿಂದಸುಂಚಾರವಂಗೈತಿ,ಲಾಜಾಹೋನುಸಂ ಸಾಂಗವಾಗನಾಡಿ,
ವೇದವಿಕ್ರತನೆಂಬ ಪುರೋಹಿತನು ವೇದ್ಯಾದ್ಯಯಕ್ತಾ ಆರುಂಧತೀದರ್ಶನ
ವೆನ್ನಾಡಿದಿ, ಆಬಳಿಕ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನನನಿವಕ್ತೃಬಂದು ಎಲೈನು
ಹಾನುಭಾವನೆ! ಮಹಾವೈಭವದಿಂದ ವಿವಾಹನುರೋತ್ಸವವಾಯಿತೆಂದು
ವೇಳ್ವ ಪುರೋಹಿತನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷವಡುತ್ತ ವೇದ್ಯವರದಿಂದ
ಕೂಡಿ,ಷಡ್ರಸೋವೇತನಾದ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಂಗಳಂ ಬುಂಜಿತಿ, ಸುಖ
ದಿಂದೀಪರಿ ವಸಂತೋತ್ಸವ ಮೊದಲಾದ ಮಹೋತ್ಸವಂಗಳಂ
ಮಹಾವೈಭವದಿಂದ ನೆರವೇರಿತಿ, ಕೀರ್ತಿವರ್ನರಾಯಸಿಗೆ ಆಪೂರ್ವಂಗಳ
ನಾದ ದಿವ್ಯಂಬರಾಭರಣಗಳಿಂದಸನ್ಮಾನವೆನ್ನಾಡಿ, ಕಳಂಗಸಗರಕ್ಕೆ
ಕಳುಹಿತಿ, ಆಬಳಿಕ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತನಾದ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳ
ಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ವೇದ
ದಲಾದ ತನ್ನ ನಿಜಕಾಂತೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ವಿನೋದನಿಹಾರಂಗಳಿಂದ
ಕ್ರೀಡಿಸುತ್ತಾ ಮಕರಂದ ಪುಷ್ಪದಂತ ಕುಮಾರರಂ ನೋಡಿ ಆನಂದ ವ
ಡೆಯುತ್ತ ಅಖಂಡಭೂಮಂಡಲವೆಲ್ಲವಂ ಆನಂದದಿ ಪರಿವಾಸೆಯಂ
ಗೈಯುತ ಮಹಾಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಂ ನನುಭವಿಸುತ್ತ ಸುಖದಿಂದರುತ್ತಿ
ದನೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಗದ್ಯ * ಕುಂಡಲಿಕಯ ಖಂಡಪರಕು ಪುಂಡರೀಕ ಭವಾಖಂಡಲ
ಪ್ರಮುಖ ನಿಖಲ ಸುರವರ ಪರಿಭವ ಪರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡ ಬಲಚಂಡ ಮುಂ
ಡ ವಿಖಂಡನ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾಂಡ
ಪರಿಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾಕುಹ್ಲ ನೀಕ್ಷಣ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನ ಭೂಮಂಡ
ಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯಪ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾವಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕವ ಚ
ತುರ್ವಿಧ ಸರಸಕವಿತಾ ನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ವಾಣಧರೇಯ ಘಟಕಾಕತ
ಗ್ರಂಥ ದಿನದಿನಪ್ರಬಂಧ ನಿಬಂಧನ ಧುರಂಧರತ್ರಿಭುವನ ಪವಿತ್ರಾತ್ರೇಯ
ಸಗೋತ್ರ ಸುಚರಿತ್ರಚಾಮರಾಜ ಮಹಾರಾಜಪುತ್ರ ಸರವತಿಬಿರುದ ಮ
ಹೀಶೂರ ಪುರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಡೆಯರನರಿಂದ ರಸಿಕಜ
ನಾನಂದಕರನಾಗಿ ವಿರಚಿತನಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಪರಿಣಯವೆಂಬ ಈ ಗ

ವೀನ ಕೃತಿವಿಚಾರ ಸುಕರಂದ ಪುಷ್ಪದಂತೋತ್ಪತ್ತಿ ಇನೀರೈವ್ಯರವಿವಾಹ
ಸಿರೂಪಣವೆಂಬ ಖರನೆ ಅಶ್ವನ ಸಿರೂಪಣಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಮಹಾ * * *

ಮೂವತ್ತನಾಲ್ಕನೆ ಆಶ್ವಾಸ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

—ಶ್ಲೋಕ—

ಶ್ರೀರಸ್ತು

ಮೂವತ್ತೈದನೇಯ ಆಶ್ವಾಸ ಪಾರಂಭ 8

ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡಿಕಾಂಬಾಯ್ಕನಮಃ.

ಈಶ್ವರಿತಮುಖ ಸುಕರಿತ, ಮಹಾರಾಯನು ತನಗೆಕುಮಾರಕನಾದ
ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕವೆಂಬ ನಾಡಿ ಕೃತಕೃತ್ಯನಾದೆ
ನೆಂದ ಭಾವಿಸಿ, ರಾಜ್ಯಭಾರವೆಂಬ ಕುಮಾರಕನಲ್ಲಿ ಇಳುಹಿ ಸುಖದಿಂದಿರು
ತ್ತಾ ಬಂದಾನೊಂದು ಸಮುದಾಯವೊಳ್ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸುಬುದ್ಧಿ
ಯೆಂಬ ಮಂತ್ರಿಯುಂನೋಡಿ ಎಲೈ ಸಚಿವೋತ್ತಮನೆ ! ನಮ್ಮಕುಲವರಂ
ಪರೆಯಾಗಿ ಈದೇಶಾಧಿಪತ್ಯವೆಂಬನಾಡುತ್ತ ಪ್ರಜೆಗಳಂ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಯಶೋ
ವಂತರಾಗಿ ಇವ್ವಧೂರಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕುಲಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಂತ್ರವದವಿಯಂ
ಪಡೆದು ಆಪ್ತರಾಜನಿಮ್ಮ ಪೂರ್ವಪುರೂಷರುಗಳು ತಮ್ಮತಮ್ಮ ರಾಯ
ರುಗಳ ಚರಿತ್ರೆಯಂ ಹೇಳುತ್ತ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಬರಮುಯಿರುವಂತಿಳಿದು ಇ
ರವೆಯೆಮ್ಮೆ, ಮತ್ತು ನಾವುಪಾಡಿದ ರಾಜ್ಯಭಾರವಂತಿಳಿದು ಇರುವೆಯೆ
ಲ್ಲಾ, ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕುಮಾರಕನಾದ ಸುಗಂಧರಾದನು ನುಪಾದಿಸಿದಕೀ
ರ್ತಿಯಂ ಕೇಳಿಇರುವೆಯೆಮ್ಮೆ? ಇದಲ್ಲವೆಂ ಕಂಡುಕೇಳಿ ಇರುವೆ ಲೋಕದ
ವರು ಏನೆಂದು ಪರೋಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವರು ನಿನಗೆತಿಳಿದು ಇರುವೆ ಅ
ರ್ಥವೆಂ ವೇಳುವನಾಗು ಎಂದು ರಾಯನುಕೇಳುತ್ತಿರಲು, ಆನಾತಿಗೆ ಸು
ಬುದ್ಧಿಯೆಂಬ ಮಂತ್ರಿಯುಹ್ನನೊಡ್ತು ಯೋಚಿಸಿ ರಾಯನವಾಕ್ಯದ ಭಾ
ವವಂತಿಳಿದು ರಾಜಾಧಿರಾಜನ! ಮಹರ್ಷಿಗಳೆ ಮುಖದಿಂದ ಬಹು ಅರ್ಥ
ಗರ್ಭಿತಂಗಳಾಗಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಸೂತ್ರವಾಕ್ಯಗಳಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಂಪಾತಿಸಿದ
ಅರ್ಥವು ಸತ್ಯವೇನರಿ, ಲೋಕಮೊಚ್ಚವಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವದೇಶೀಯ
ಸ್ವರವು, ಅವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿತರದೆ ನಡೆದು ಕೊಂಡರೆಹಾನಿಕರವು, ಲೋ

ವಿಸಿಂಧಾ ಸಂರಕ್ಷಿತರಾದ ಪ್ರಜೆಗಳದೇಯಿಂದ ಧನಾದಿಗಳು ಬೋಕ್ಕ ಸಕ್ಕರೆ
ಬಂದವನಾದನಂತೆ, ಅಪ್ರಜೆಗಳುಮಾಡಿ ಪುಣ್ಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಆರುಭಾಗದಲ್ಲಿ
ಬಂದು ಅಂಶವು ಅರಸಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿ ದ್ರವ್ಯರಾಶಿವದಗುವಂತೆ, ಪುಣ್ಯರಾ
ಶಿಯುವದಾಗಿ ಶಾಶ್ವತಸದ್ಗತಿಯುಂ ಉಂಟುಮಾಡುವದು, ಈ ಅರ್ಥವಂ ಶಾ
ಸ್ತ್ರಸದ್ವಿಜ್ಞಾನ ಮುಖದಿಂತಿಳಿಯದೆ ಉಪೇಕ್ಷಾಂತನಾಗಿ ಮನಬಂದಂತೆ
ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ರಾಜ್ಯಮರಣ್ಯದೆ ಕೆಟ್ಟು ಕೈತಪ್ಪಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ದುಷ್ಟಕಾ
ರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ ಪಾಪನಂನಾರ್ಜಿಸುವದರಿಂದಾ ಅವಾಯವೆಲ್ಲಾ ಒ
ಟ್ಟಾಗಿ ನಿಯಾನುಕನಾದ ಆರಸುಯೊಂದಿ ರಾಜ್ಯಾಂತದಲ್ಲಿ ಒಂದುಕೋಟಲೆ
ಗೊಳಿಸುವದು ಇದಂತಿಳಿದು ಶಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಾಣೆಯುಂಕೊಡುವನನೋಟ
ದಂತೆ ಪ್ರಭುವಿಗೆ ಪ್ರಚಾರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೆತ್ತವೇಕಾಗದಿಂದಿರಜೇಕು, ಹೀಗೆ
ಜುದ್ದರೆ ಆಪವಾದ ಸಂಭವಿಸದೆ ಲೋಕಪೂಜ್ಯತೆ ಉಂಟಾಗುವದೆಂದು ಹೇಳಿ
ದಂತಾಯಿತು, ಮಹಾವ್ರಭುವೆ ! ಹೇಳಿದಂತೆನಡೆದು ಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿನೀವಲ್ಲದೆ
ಮೃತ್ಯುರುಸಮರ್ಥರಾಗುವರು, ಈ ಅರ್ಥವೆ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಮತವಾದುದ
ರಿಂದ ಶ್ರೇಯಸ್ಕಾಮಿಗಳಾದ ಆರಸುಗಳು ತಿಳಿದು ಆಚರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ರ
ಘುಕುಲದಲ್ಲಿ ಆನತರಿತಿದ ಮಹಾಥಾಯರುಗಳು ಭೂಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯವಂಭ
ಡೆದು ನ್ಯಾಯದಿಂದ ಪ್ರಜಾಪಾಲನವಂಗೈದು ಯಶೋವಂತರೆಂದು ಹೊಗಳಿ
ಳಿಕೊಂಡಂತೆ ನಿಮ್ಮಯದುವಂಶಸ್ಥರಾದ ಮಹಾರಾಯರುಗಳು ಪೃಥ್ವೀ
ಸಾನುಸ್ರಾಜ್ಯವಂಗೈಯುತಾ ಲೋಕಾತಿಶಯವಾದ ಕೀರ್ತಿಯಂವಡೆದು
ಪುಣ್ಯಕ್ಷೋಕರೆಂದೆನಿಕೊಂಡರು, ಮತ್ತೊಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯರಾದವರು ಧ್ವ
ವತಾನತಾರದ ಕಥೆಗಳಂಪೊಗಳುಂಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಚರಿತ್ರಕಥನದಿಂ ಕಾಲವಂ
ಕಳೆಯುತ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ಇರುವದರಿಂದಾ ಸಾಧಾರಣರು ಶ್ಲಾಘಿಸುವದ
ರಲ್ಲಿ ಸಂತಯವೇನುಇರುವದು, ಹ್ರೀರಸಾಗರಜಲವಂ ಘೋರದಿ ಕುಮುದ
ನಿಕ್ಷರಂಗಳು ಚಂದ್ರಕಿರಣಾವಲೋಕನದಿಂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಲಿಯುವಂತೆ
ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿತರಾದ ಪ್ರಜೆಗಳು ನಿಮ್ಮ ಕುಮಾರಕನಾದ ಸುಗಂಧ
ಶಾಚೀಂದ್ರನ ಆದರಣೆಯಿಂದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಂತೋಷವಡುವರು, ಮ
ತ್ತೂ ಚಂದ್ರಬಿಂಬದೊಳ್ಳುಪ್ರೇಶವಂಗೈದ ಸೂರ್ಯತಪವೆ ಚಂದ್ರಿಕಾ
ದೊವದಿಂ ಪರಿಣಮಿಸಿಕೊಂಡಜಾಡ್ಯಸಂತಾಪಾತವಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸುವಂತೆ

ನಿವಿಷ್ಟರೈರ ಪ್ರತಾಪ ಯಶಸ್ಸುಗಳ್ ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಸಂತಾಪವಂ ಪ್ರಜ್ಞೆಗಳಿಗೆ ಹರ್ಷವನ್ನಂಟುಮಾಡುವದು, ಎಂದು ಸುಬುದ್ಧಿಯು ಹೇಳುತ್ತಿರಲು, ಐಯ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿನೇ ! ನೀನು ಹೇಳಿದವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಭಾವವನ್ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಾಪಾತಿಶಯವಂ ಕುಮಾರಕನಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಸುರಾಗವಂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು ಇದೊಂದುನುಡಿಯಲ್ಲ, ಜಯ್ಯಾ! ಪೌರುಷ ಬಲದಿಂದಲೇ ಈವಿಹಾರಾಭ್ಯವಂಪಾಲಿಸುತ್ತ ಸಕಲ ಶತ್ರುಗಳಂ ಜಯಿಸಿ, ಅಸದೃಶಕೀರ್ತಿಯಿಂದ ಲೋಕವಂ ಶ್ವೇತದ್ರೀವದಂತೆ ನೀವು ಮೂಡಿದುದರಿಂದ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಾಪವು ಅಸದೃಶವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು, ಇಮ್ಮು ಪುತ್ರನಾದ ಸುಗಂಧಮುಕೂರಾಜೇಂದ್ರನಾದರೋ? ಸಾಕ್ಷಾದ್ಧೇವಾಂಶ ಪುರುಷನಾದ್ದರಿಂದ ಈತನಲ್ಲಿ ಮಾನಗುಣಂಗಳಂ ಎಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅಶ್ಬರ್ಯಕರವಲ್ಲ, ಅದೇನಂದರೆ- ಲೋಕಕಂಟಕರಾದರಾಷ್ಟ್ರಸರುಲೋಕವನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿದುದರಿಂದ ಧರ್ಮನಷ್ಟವಾಗಿ ಬರುವದಂ ತಿಳಿದು ಅವರಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಲೋಸುಗ ಅಂಶನಂಯೂತನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಜಗದ್ವಿಶ್ವರಿಯು ಬಿಡುಸಾಧನಂಗಳಂ ಪಾಲಿಸಿ ದುಷ್ಟರಂ ನಿಗ್ರಹಗೊಳಿಸಿ ದಳ್ಳದಿ ಸಾಧಾರಣ ಹ್ವತ್ರಗ್ರೇನಿಗೆ ಸಾಧನವಂ ಪಾಲಿಸಿ, ದೇವಕಾರ್ಯವಂ ನಿರರ್ವಾಹ ಗೊಳಿಸಿದವಳಲ್ಲ, ಇದರಿಂದೇನಾಯಿತೆಂದರೆ- ದೊಡ್ಡ ಪರಶುಮಂ ಕೊಟ್ಟು ಮಾರ್ಗದಮುಳ್ಳು ಗಿಡಗಳಂ ಛೇದನೆಗೊಳಿಸಿ ದಂತಾಯಿತ್ತಲ್ಲದೆ ಬೌಹುಬಲದಿಂದಲೇ ಮಾರ್ಗದಮುಳ್ಳುಗಿಡಗಳಂ ಜೀರುಸಮೇತನಾಗಿ ಕಿತ್ತಿ ಬಿಸುಟಂತಾಗಲಿಲ್ಲ, ಹೀಗಾದರೂ ಸುಗಂಧರಾಯನಿಂದ ಸಂಪಾದಿತಮಾದ ಯಶಸ್ಸುಸಹ ತಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷೀರಸಾಗರ ಜಲದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಕಿರಣವು ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಲೋಕಾನಂದಕರವಾಯಿತು, ಎಂದುಹೇಳುವ ಮಂತ್ರಿ ಯವಾಕ್ಯವಂಕೇಳಿ ನುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಅಯ್ಯಾ ನಬಿವೋತ್ತಮನೇ! ನುಗಂಧರಾಯನು ದೇವಾಂಶಸಂಭೂತನಾದುದರಿಂದ ದೇವಿಯರು ದೇವಕಾರ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಹಾಸಾಧನಂಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಲೋಕಕಂಟಕರಂ ಈತನ ಮುಖಾಂತರದಿಂದ ಪರಿಹಾರವಂಗೊಳಿಸಿದರೆಂದು ಹೇಳಿದವನಿಗೆ ದೇವಕಾರ್ಯವಾದಬಳಿಕಾ ಕುಮಾರಕನಲ್ಲಿ ಅಮಹಾಸಾಧನಂಗಳು ಎಂದಿನಂತೆ ಇರುವನೋ? ನಿವಾಹಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಬಂಧುಗಳು ಯಥಾಸ್ಥಾನವಂ ಹೊಂಥು

ವಂತೆ ಕಾಣ್ಕೊಂಡು ದೇಹಿ ಬಿಡುವ ಅಗ್ನಿ ಜ್ವಾಲೆಯಂತೆ ಶಾಂತವಾದವೋ? ಎನಲು. ಮಹಾವ್ರಜವೇ! ವಿಹಿತವಾಗಿ ಅದ್ವೈತವೆಂಬ ಕೊಟ್ಟ ರತಾಯಿತ್ತು, ಜಗದ್ವೈವರ್ಣ್ಯವಾಗಿ ಬಿಡುಕಡಲೆಗಳಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಸಂತಾಪ ಕಮಿಸುವಂತಾದ ಜೀವಸುಕಲ್ಪವೆಂದೇ ಘನವು ವರ್ಣಕಾಲಕಳವುಗಳೆಂತಲಿ ರಾದಿ ವಿಸ್ತೃತ ಪ್ರಭುಯಿ ರತನಾಗಿ, ಸಮಲನಾಗಿ, ಶಾಂತನಾಗಿ, ಕಾಣಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಹಾಕಾರ್ಪಾಧವಾಗಿ ಬದಲಿಸುವುದುಗಳ ತೇಜಸ್ಸುಗಳು ಕಾರ್ಪಾಧವಾದಾಂತರವಿಲ್ಲವೆಂದಿವ ಸುಪ್ರಸಂಗವದೊಂದು ಎಂದು ತ್ರಿಮುಖೇಶ್ವರರು, ಆನಾತಿಗೆ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಮನವೊಳಿಸುವ ಕವತುವಾಗಿ ಬಿಡುಕಡಲೆ ಸುಬುದ್ಧಿವೇ! ನೀನುಕೇಳಿದ ಅರ್ಥವು ಯುಕ್ತವಾಗಿಯೂ, ಪ್ರಕಾರಾಂತರವಾಗಿಯೂ ತೋರುತ್ತಲಿಥೆ, ಕುಮಾರಕ ಸುಬುದ್ಧಿವದೊಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಿಡುವುದುದಲ್ಲಿ ಆತನಮುಖದ ತೇಜಸ್ಸು ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿ ನೋಡುವುದುಂಟು ಎಂದು ನೋಡಿದಂತೆ ನಮ್ಮಂಥ ವರಿಗೂ ಅಶಕ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಲಿತ್ತು. ಈಗ ನುಜು ಮುಚ್ಚಿದ ಸೂರ್ಯ ಸಂತೆ ಪ್ರಭಾರತನಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೀಗೆ ತೋರುವದೋ? ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ತೋರುವದೋ? ಎಂದು ನುಡಿಯಲು, ಜಿಜ್ಞಾಸು! ಸೂರ್ಯ ಬಿಡುವು ಬಿಟ್ಟು ಬಂದೊಂದು ವಿಧವಾಗಿ ತೋರುವುದುಂಟೆ? ಎಂದು ಮಂತ್ರಿವೇಳಲು, ಮಂತ್ರಿರಸು! ಈ ಮಾತಿನಿಂದ ಮನಸ್ಸು ವ್ಯಾಕುಲವಾಗಿ ಇರುವದು, ನನಗೆ ಸಕಲ ಭೋಗಗಳು ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅನುಭೂತವಾಗಿ ಇರುವವು, ಕುಮಾರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತನಾಗಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಂತನಾಗಿ ಇರುವದನ್ನೋಡಿದ ಬಳಿಕ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇನ್ನು ಮನೋರಥವೆಂಬುದು ಬಾಕಿ ಉಂಟೆ? ಇನ್ನು ನಾವು ಬದುಕಿನ ಸೋಕವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಇರುವದಂ ಬಿಟ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನಾಜಿಸುವ ದಕ್ಕೊಳಿಸುಗ ವಾಸವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಪರಮವಾನನಗಳಾದ ಮಹಾಮುನಿಗಳ ಆಶ್ರಮವೆಂದ ಹೊಂದುವದುಯುಕ್ತವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಲಿಥೆ, ಎಂದು ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಹೇಳುತ್ತಿರಲು, ರಾಜಾಧಿರಾಜನೆ! ಸಾಂಗವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಜಾಪಾಲನ ವ್ರತಕಿಂತಲೂ ಆಶ್ರಮವಾಸ ವೆಂಬುದು ಅಧಿಕಪುಣ್ಯ ಫಲವ್ರದವೆಂದು ತಮ್ಮ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ತೋರಿದ ಬಳಿಕ ನಮ್ಮಂಥ

ವರು ವಿಪ್ಲವಾಪಿಸುವರು ಬಿಸುವಿರುವರು, ಎಂದು ವಿಪ್ಲವಾಪಿಸಲು, ಐಯ್ಯಾ
 ಮಂತ್ರಿಯೇ ! ನಮ್ಮ ವಂಶದವರು ಬಹುಜೊ ಗರೂಕರಾಗಿ ನ್ಯಾಯಸೇತಿ
 ಯಿಂದ ರಾಜ್ಯವೆಂಪರಿಕೊಳ್ಳಿಸುತ್ತ ಬಹುಸುಕೃತಕ್ಕೆ ವಾತ್ಸರಾದರು, ರಾಜ್ಯ
 ಭಾರಾಂತರದಲ್ಲಿ ವಾಸಸ್ತೃ ರಾಜವೆಂಬುವರು ವಂಶವರಾ ವಾಸ್ತವ
 ಎಂಬ ರಾಯನು ಹೇಳುತ್ತಿರಲು, ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯುಂಟಾಗಿ ಸರಿ, ಈಗಲೇ ಅಮ
 ಸರ್ಯಂತವು ಆಲೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತವೋರುವೆಂಬಲ್ಲಿ, ಕುಮಾರಕನಾ
 ದ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಇನ್ನೂ ಬಹುಕಾಲ ತಮ್ಮ ಚರಣ ಸೇವೆಯೆಂಬಾಡು
 ತ ಕೃತಾರ್ಥನಾಗಬೇಕೆಂದು ಎಣಿಸಿರುವಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ತಮಾನವಂ ಕೇಳಿದ
 ರೆ ವ್ಯಾಕುಲವಂತನಾಗುವನು, ಯಾವಕಾರ್ಯವನ್ನಾದರೂ ವಿಮರ್ಶೆಯಿಂದ
 ಪರಿಕ್ಷಿಸಿ ಯುಕ್ತವಿದ್ದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನಲು, ಐಯ್ಯಾಮಂತ್ರಿಯೇ !
 ಬಹುಕಾಲಾದವ್ಯ ನಾನಿರ್ದರು ನಿಶ್ಚೈಶಿವ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾದವುಂ
 ಟಾದವಲ್ಲವೆ? ಈಗಿನ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಥವುಂ
 ದುರಾಯನು ಸುಖಿಯುತ್ತಿರಲು, ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಈಗಿನವನಿವೆಗೆ ನಮ್ಮೀವರ ಆ
 ಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾದವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕುಮಾರಕನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಆಲೋ
 ಚಿಸಿದ ಅರ್ಥವು ದೇವತಾಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದುದರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನಿ
 ಶ್ಚೈಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ಬಿಟ್ಟಿರದ ಬಿಟ್ಟಿರದ ರಾಜೀಚನೆಯಂ ಮಾಡಕೂಡದು
 ಎಂದು ಸುಖದ್ವಿಯುವಿಚ್ಛಾಸಿಸುತ್ತಿರಲು, ಐಯ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಯೇ ! ಹಾಗೆ
 ಇದ್ದ ಬಳಿಕ ನಾಳೆ ಕುಮಾರಕನಂ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಕರೆಕಳುಹಿಸುವೆನು, ನೀ
 ನು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವೆನು ಹೇಳಿ ಮಂತ್ರಿಯೇ ಅತಸ್ಸಗೃಹಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ
 ತಾಸು ಅಂತಃಪುರವನ್ನೇದಿ, ಆ ವಾರತೆ ದಿವಸ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಸ್ನಾ
 ನಪವಗಳಂ ನೆರವೇರಿಸಿ ನವೀಪಗತನಾದ ಆನಂದನನಮುಖವಂ ನೋ
 ಡಿ ಚಿರಂಜೀವಿಯಂ ಕರೆತರುವೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಆನನು ಮಹಾಪ್ರ
 ಸಾದವೆಂದು ಕೈಮುಗಿದು ಬೋಗಿಸುಗಂಧರಾದನಂ ಕಂಡು ಸ್ತನಾಮವಂ
 ಗೈದು, ವೃದ್ಧರಾಯರು ಹೇಳಿದ ವಾಕ್ಯವೆಂಬಿನ್ನೈಸಲು, ಆಗ ನೋಡುತ್ತಿ
 ದ್ದ ಕಾರ್ಯವೆಂಬಿಟ್ಟು ಸುಗಂಧರಾಯನು ಕುಚಿಬ್ಬೂತನಾಗಿ ಸುನುತಿಯೊ
 ಡಗೊಡಿ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೆ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಖದ್ವಿಯು ಸುಚರಿ
 ತ್ರರಾಯಂಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಲು, ಆ ಸುಗಂಧರಾಯನು ತಂದೆಯೊಡನೆ

ಗಳಿಗೆ ಎಂಟವತ್ಸರಾಋತುನಂಗೈದು ಅಶೀರ್ವಾದಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವರ
 ಪೀಠದಕೆಳಗೆ ಕುಳ್ಳಿರಲು. ಸುಮತಿಯು ದೂರದಿಂದಲೆ ಪ್ರಣಾಮಂಗೈದು
 ತನ್ಮುರಾಯನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕೈಗಳಂ ಜೋಡಿಸಿ ನಿಂತುಯಿರಲು, ಸುಚರಿ
 ತ್ರರಾಯನು ಕುಪಾರಕನಶಿರವಂ ತನ್ನ ಹಸ್ತದಿಂ ನೇವಿಸುತ್ತ ಸುಮತಿ
 ಯೆಂಸೋಡಿ ಕುಳ್ಳಿರಿದು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿವರಾದ ಸುಬುದ್ಧಿಯ ಮುಖವಂ
 ನೋಡಲು. ಅತನು ತನ್ನ ಶ್ರುತವಾದ ಸುಮತಿಯ ಮುಖವಂ ನೋಡಿ ಎಶ್ವರಾ
 ಲಕನೆ ! ನೀನು ಮಹಾರಾಜಕುಮಾರರಾದ ಸುಗಂಧರಾಜಶಿರೋಮಣಿ
 ಗಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಇಮ್ಮ ದಿನದವರಿಗೂಯೆಡೆಯೆಡೆಗೆ ಹೃತ್ಯಭಾವದಲ್ಲಿ ಇರು
 ವೆನುಪ್ಪೆ? ಸಿಮ್ಮರಾಯರು ಮಾಡಿದದ್ದಿಂ ಜಯವರ್ತಮಾನವಂ ಇನ್ನೊ
 ಮೈಕೇಳುವ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ರಾಯರು ನಿಮ್ಮಂ ಕರೆಯಕಳುಹಿದರು, ನ
 ಮೈಲ್ಲಿರಿಗೂ ಕೋಶಾಸೂದ ಉಂಟಾಗುವದಕ್ಕೆ ಲೇಕವು ಉಳಿಯದಂತೆ
 ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುವನಾಗುವನು. ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಸುಮತಿಯು ಕೈಗ
 ಳಂ ಜೋಡಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ಮುರಾಯನು ರತ್ನಪುರವೆಂಬೆಡೆಗೆ ಹೊರಟದ್ದು
 ಮೊದಲಾಗೊಂಡು ಪುನುಬಂದು ಪುರವಂ ತಲಪಿದವರಿಗೂ ನತದಯುಧ
 ಸಾಹಸಕಾರ್ಯಂಗಳೆಲ್ಲವಂ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಅದೆಲ್ಲವಂ ಕೇಳಿದ ಸುಚರಿತ್ರರಾ
 ಯ ಸುಬುದ್ಧಿಗಳಬ್ಬರಿಗೂ ಆತನ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ದೋಷತೋರದೆ ಅನಾಸು
 ಪಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅತ್ಯರ್ಥವಡುತ್ತ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಸುಗಂಧರಾಯನಂ
 ಕುರಿತು ಎಲೈ ಕುಮಾರಕನೆ! ದೇವತಾವ್ರತಾದದಿಂದಲು ಪೌರುಷಬಲ
 ದಿಂದಲು ಶತ್ರುಗಳಂಜೈಶಿ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಮವಂ ಉಂಟುಮಾಡಿದುದರಿಂದಾ
 ಕಾಸಿನ್ನ ಯಕನ್ನು ಆಚಂದ್ರತಾರಕವಾಗಿ ಇರುವದಾಯಿತು, ಸಮ್ಮ ಶೂ
 ರ್ವೀಕರ ತದಾಫಲದಿಂದ ಈನಮ್ಮ ಕುಲದಲ್ಲಿ ನೀನು ಹುಡುಗನಾದೆ, ನಿನ್ನ ಪು
 ತ್ರರು ಸಹಪ್ರಜುನ್ಮರಾಗಿ ಬರುವದಂ ನೋಡಿದ ಬಳಿಕ ನನಗೆ ಇನ್ಯಾನ
 ವೇದೋಪಥ ಯಿರುವದು, ಅವಂ ತಿಳಿ, ನನ್ನಿಂದ ನಿನಗೆ ಉಂಟಾದದ್ದು ಮಾದ ಸಂ
 ತ್ರರಹಸ್ಯಂಗಳುಂ ತಿಳಿದುಯಿರುವೆಯುಪ್ಪೆ? ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಜಪಿಸುತ್ತಿರುವೆ
 ಯೋ? ಅಪ್ರಮಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ರಹಸ್ಯಗಳು ಅನುಷ್ಠಿತವಾಗಿ ಇ
 ರುವವೋ? ಲೌಕಿಕವ್ಯವಹಾರ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ವಿಸ್ಮೃತವಾಗಿರುವವೋ? ಎಂತಿರು
 ವವೋ? ಹೇಳುವನಾಗುವನು, ಹೀಗೆ ಕುಮಾರನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಸುಚರಿ

ತ್ರರಾಯನ ವಾಕ್ಯವಂಕೇಳಿ ಸುಂತ್ರಿಯುರಹಸ್ಥಾಲ್ಪೀಚಸಸಮಮುಪಂ
 ದು ಸುಬುದ್ಧಿಯು ತನ್ನ ಪುತ್ರಸಮೇತನಾಗಿ ದೂರವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಮರೆ
 ಯಲ್ಲಿನಿಂತಿರಲು, ಅಗಸುಗಂಧರಾಯನು ತಂದೆಕೇಳಿದವನಾತಿಗೆ ಮಂತ್ರಸಂ
 ಪ್ರದಾಯವಂ ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ತೋರದೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವ
 ದನೋಡಿ ಸುತೇತ್ರರಾಯನು ಸುಗಂಧರಾಯನು ಕುರಿತು ಎಲೈ ಕು
 ವರನೇ! ಬಹುಯಶಸ್ಕರನಾದ ಮಂತ್ರೇಶ್ವರನೊಬ್ಬನು ವೇಳುವದಕ್ಕೆ ತೋ
 ರದೆ ಇರುವನಾಗಿ ಅಭಿಚಾರಪ್ರವೋಗದಿಂದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತುತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಶಂ
 ಸಾದಿಗೆ ಉತ್ತರವಂ ಹೇಳಿದಿರುವ ವಿಧ್ಯಾಂಸುಕಂತೆ ಮೂರ್ಛಾಭಾವದಿಂದ
 ಇರುವವನಾಕೇಮಂತ್ರವಿಸ್ತೃತಿಮುಯಗಾರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಬೇಕೆಂದರೆ-ಪರ
 ಸ್ತಿಯರಲ್ಲಿನಿಂತಿರತಾದ ವರ್ಗಬಾಹ್ಯಾಣ್ಣಿಯಿಂದನ್ನು ಅನುರಾಗದಿಂದ
 ದನೋದಿಸವರ್ಗ, ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತವನ್ನಾಚರಿಸಿದವರಿಗೆ, ಕೃತಘ್ನರಿಗೆ, ಅಗಾಢಾ
 ರದಿಂದ ಸತೆಯುವರಿಗೆ, ಸ್ವಧರ್ಮವಂಬಿಟ್ಟವರ್ಗ, ಅಸೃತವನ್ನಾಡುವರ್ಗ, ನಿ
 ರವರಾಧಿಗಳಂ ದಂಡಿಸವರ್ಗ, ಅನ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಪಾತಗುಳ್ಳವರಿಗೆ, ವಿಹಿ
 ತದಿಂದಿರುವವರಂಕಂಡುಮತ್ಸರಪಡುರಿಗೆ, ದೇವತಾನಿಂದಕರಿಗೆ, ವೇದದ
 ಜ್ಞಕರಿಗೆ, ಮಹಾತ್ಮರಂ ಧಿಕ್ಕಾರಿಸಿದವರಿಗೆ, ಅಶೂನ್ಯರಂ ಪ್ರಾಪ್ತಿಸಿದವರಿಗೆ, ಹೀಗೆ
 ಮಹಾಮಂತ್ರವಿಸ್ತೃತಿಉಂಟಾಗಬೇಕೆಂದರೆ ನಿನ್ನಂಥಾ ಪಾಪಿಗಳಿಗೆ ಉಂಟಾ
 ಗುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತವೇನು ಎಂದೆನಲು, ಅನಾತಿಗೆ ಖಿನ್ನನಾದ ಸುಗಂ
 ಧರಾಯನು ಯಾವನಿಚಾತುರ್ಯದಿಂದಲೋ ಮಹಾನಂತ್ರವು ವಿಸ್ತೃತಿ
 ತವಾದದಂದು ಮನದೊಳು ವ್ಯಸನಪಡುತೆ ಪುನಃತಂದೆಯ ಅಡಗಳ
 ಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ನಿಂತು ಸತ್ಯಮಿ ಅಪ್ಪಾಜಿಗಳರಾ! ಹೀಗೆ ತಾವುಹೇಳಿ
 ದ ದೋಷಂಗಳು ತ್ರಿಕರಣದಿಂದಲಾದರೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ನಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಿ
 ಮಿತ್ತ ನಿಲ್ಲಾ. ನಾನು ಲೋಕವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡೆನಲ್ಲಾ, ತಮ್ಮ
 ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣವೆಂದೊಡಿ ಲೋಕಕಂಟಕರಾದ ದುಷ್ಟ
 ರಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ತಮ್ಮಪಾದಂಗಳಿಗೆ ಯಶಸ್ಸೆಂಬ ಪುಷ್ಪಸಮರ್ಪಣೆಯಂ
 ಗೈದುಇರುವೆನು, ನನಗೆತಿಳಿಯದೆ ಉಂಟಾಗಿರುವೆನು ಅವರಾಧವೇನುಯಿ
 ದ್ದರೂ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಪುನಃನಮಸ್ಕರಿಸತಲಿರುವೆನು ಕುಮಾರನಂ
 ನೋಡಿ ಎಲೈ ಆಯುಷ್ಯಂತನೇ ! ಮಂತ್ರಂಗಳು ವಿಸ್ತೃತವಾದವೆಂದು ಚಿಂ

ತಾಕಾಂಕ್ಷತನಾಗಜಿಡ, ಸುಸುಮಾರಾದಿವಸ್ತ್ರಾಚರಣವೆ ಇದವನದಲ್ಲ ನಿಸ್ಸಂ
ರಕ್ತನುವದು, ನಿಸ್ಸಗೆ ತಿಳಿಯದೊಂದದೋವಕ್ಕೆ ನಿಸ್ಸಲ್ಲಿ ಅವರಾದವೇನು,
ಪುನು ಅವರಸ್ಯೃತಿಗುಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡೋಣವೆಂದರೆ, ಸಿದ್ಧಿಗಳು ಹ್ಯಾ
ಗೆಇರುವವೋ? ಅವರಿಂದಾತದೂ ತಿಳಿಸು ಸ್ವಲ್ಪವಿದವದಲ್ಲಿಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ
ಉಪಾಯವೇನುಬೆನ್ನ, ವ್ಯಾಕುಲವೆಂಬಿಬ್ಬ, ಎಂದಿನಂತೆ ರಾಜ್ಯವಿಜೃಂಭ
ವೆಂಮಾಡುತ್ತಿರುವನಾಗು ಎಂದುವೇಳೆ ಪಾತ್ರವುಂಟುಮಿಬ್ಬ ಕಳ್ಳುಯಿ
ಸುಬುದ್ಧಿಯು ಕರೆದು ಐದವ್ಯಾ ಮುಂಚ್ಚಮಿ ! ನಾಪೇಶ್ವರರಾಕುಪೆರಾರನಾ
ದ ಸುಗಂಧರಾಮನ ನಿಜೆಯವಾಗಿ ಆರೋಪಿಸಿದ ಅರ್ಥವೆ ಬೆತ್ತೆಯವಾಯಿ
ತು, ಈಕುಮಾರನಿಗೆ ಮಂತ್ರವಿರ್ಮಲತಿ ನಿಮಿತ್ತವಂ, ಪುನುನಂದಿನಂತೆ ಸಿ
ದ್ಧಿತಿಗುವ ಉಪಾಯವಂ, ಮಹಾತ್ಮರಾದಮುಷಿಗಳ ವಹನದಿಂದಲೆ ತಿಳಿ
ಯಬೇಕಾಯಿತು, ಮತ್ತೂ ನೂನು ವಾಸವ್ರಸ್ಥರಾಗುವದಕ್ಕೂ, ಅವರ ತಿ
ನುಮತಿಗುಂಟಾಗಬೇಕು, ಸನ್ನಿಹಿಸುಗ್ರಹವಿಬ್ಬ, ಈ ಮಹಾತ್ಮರು ನಾಲ್ಕು
ಮೂರುವಿನದಲ್ಲಿ ಬಂದುದರ್ಥವಂ ಕೇಳುಬರು, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಸನ್ನವು
ಮಂಗಳಕರವಾಗಿ ಶೃಂಗರಿಸಿಯಿರಲಿ, ರಾಜಯೋಧಿಗಳ ಮಾರ್ಗಗಳು ಪರಿ
ಕುಡ್ಧನಾಗಿಇರಲಿ, ನಾಲ್ಕುಕಡೆಯ ನಾಲುಪೂವುಗಳ ಜಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆರೆ
ವಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಅಲಂಕೃತನಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋದನಂಗಳು ಸ್ವಸ್ತಿವಹ
ನಂಗಳು ಆಗುತ್ತಿರಲಿ, ಈಅರ್ಪಣೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೇಮಿಸಿ ಮಾಡಿಸುವೆ
ನಾಗು ಎಂದುಜೇಳಿ ಸುಬುದ್ಧಿಯಂಕಳುಕಿ, ಆಗಮುಕೆರಿತೆ ರಾಯನು ಕುಡ
ಭೋತನಾಗಿ ವಾಮದೇವ ಮಹಾಮುಷಿಗಳಂ ಸ್ಮರಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ವ್ರತಸ್ಥ
ನಾಗಿ ಆಹಾರವಂತ್ಯಜಿಸಿ ಅವರಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿಯೆ ಯೆರಡು ಮೂರು ದಿನಸ
ಅಂತರಿಪುರದ ಉದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಇರಲು, ಮಹಾಮುಹುಮರಾದ ವಾಮದೇವಮು
ಷಿಗಳ ದಿವ್ಯವೃಷ್ಟಿಗೆ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ತಮ್ಮ ಆಗಮಸನಿಮಿತ್ತವ್ರತ
ಸ್ಥನಾಗಿ ಇರುವ ಅರ್ಥವು ಗೋಚರವಾಗುತ್ತಿರಲು, ಶಿಷ್ಯಯುಗ್ಮನಮೇತ
ರಾಗಿ ಆಶ್ರಮದಿಂದಹೊರಟು ತಪೋಮುಹುಮೆಯಿಂದ ಜ್ವರಿತನಾಗಿ ಬರುತ
ಮಾರ್ಗದೋಳೆ ಶ್ರೀಶೈಲಕ್ಕೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿಬಂದುಸಹ್ಯಪರ್ವತವಂಸೈ
ದಿ ಕಕುಂದಿರಿಯಂಕಾಡು ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಬರುತ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೆ ಸಕಲಕಲುಷ
ವಂ ಪರಿಹರಿವಕಾವೇರಿನದಿಯು ತೀರದಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ಸ್ನಾನವೆಂಮಾಡಿ ಸಾಯಂ

ಸಂಧ್ಯೋಪಾಸನೆಯೊಂದಿಗೂ ಹೊರತು ಸಂತರದೇಳೆ ಹೊರಟುರತ್ನ
 ಪುರವಂ ಕುರಿತು ಬರುತ್ತಿರಲು, ಅನರದೇಹದ ಪ್ರಭೆಯು ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆ ಕಾಣಿ
 ಸುವ ಕಾಡುಗಿಬ್ಬಿ ಸಂತೆ ಮಾರ್ಗದವನನಂ ಬೆಳಗುತ್ತ ಪ್ರಾಣದ ಉಪ್ಪರಿ
 ಗೆ ಮಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನೋಡುವ ಜನಗಳಿಗೆ ಇದೇನು ಉತ್ತರವಿಕ್ಕಿಸಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರ
 ನು ಉದಯಿಸುವದು ಉಂಟೆಂದು ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿರಲು,
 ಅದಂ ನೋಡಿದ ಕಂಚುಕೆಯು ಮೋಗಿ ಸುಚರಿತ್ರರಾದಂಗೆ ಕೈಮು
 ಗಿಮು ಜೇಯ! ಇದೇನು ಕಾರಣವೋ? ಉತ್ತರವಿಕ್ಕಿಸಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನು ಉದಯಿಸು
 ವಂತೆ ತೋರುತ್ತಲಿದೆ, ದವಾಗ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಬಿಗ್ಗೆ ಧೂಮೇಶವ್ರತಲಾ
 ಪ್ರಭಾಮಂಡಲವೆ ತೋರುತ್ತಲಿದೆ, ಬಿಂಬವೆಂಬದು ಕಾಣಿಸುವವಿಲ್ಲ ಎಂದು
 ವಿಪ್ಲವಾಪಿಷಿದ ವಾಕ್ಯವೆಂಕೇಳಿ ಅದನ್ನೇ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಲಿರುವ ರಾಯನು ಯಳೆ
 ಗಂದಿಯು ಕರುವಂ ಸ್ಮರಿಸಿ ಬರುವಂತೆ ಕರುಣಾಧಿಗಳಾದ ವಾನುದೇವರು
 ಒಳಗಲು ಮುಮಾಡುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿ ಯಂದು ಸ್ವಪ್ನಾಪಿ, ಸಮೀಪಗತನಾ
 ಗಿ ಇರುವ ಸುಬುದ್ಧಿಯ ಮುಖವೆಂ ನೋಡಿ ಎಶೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ! ನಾನು ಹೇ
 ಲವಂತೆ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಬರುವರಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಎದುಗೊಂಡು ಕರತರುವ
 ದಕ್ಕೆ ಸಕಲವೈದನದಿಂದ ಆಯುಷ್ಮಂತನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಪುರೋಹಿ
 ತ ಸಮೇತನಾಗಿ ಮುಂದೆ ನಡೆಯಲಿ, ಪ್ರಜಾಸಾಹಿತ್ಯಂಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಲಿ, ನಾ
 ವು ರಾಜವ್ಯಾಪ್ತದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಾದಿರುವೆವು ಎಂದು ಹೇಳಲು, ಆತನು ರಾಯ
 ನು ಅಪ್ಪಾಪಿಸಿದ್ಧನ್ನು ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜಂಗೆ ತಿಳುಹಿಸಲು, ಸಕಲವಾ
 ವಾರಸಮೇತನಾಗಿ ಮಹಾವೈಧನದಿಂದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಕಲದೇ
 ವತಾ ಸಂಘೋಡಗೂಡಿ ಕಳ್ಳವಮಹಾಮುನೀಂದ್ರನಂ ಯಮರುಗೊಂ
 ಡು ಕರತರುವದೇಂದ್ರನಂತೆ ತೆರಳುತ್ತಿರಲು, ಆಗದೂರದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಣಿ
 ನು ತಿರುನ ಪ್ರಭಾವಿಶೇಷವೆಂ ನೋಡಿ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಂ
 ತ್ರಿಯಾದ ಸುಮತಿಯಂ ಕುರಿತು ನೋಡೈ ಮಂತ್ರಿಯೇ! ಸೂರ್ಯನು ಉದಯಿ
 ಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೆ ಪ್ರಭಾವಿಕರವು ಲೋಕದ ಅಂಧಕಾರವೆಂ
 ಪರಿಹರಿಸುವಂತೆ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ತೇಜೋವಿಶೇಷವು ನಮ್ಮ ಮನೋನೇ
 ತ್ರಾಧಿಕಾರಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತಲಿದೆ, ಮತ್ತು ಕಾಂಡವನವನಂ ಬಂತು
 ಶಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂಪವಂಧರಿ ಪಾರ್ಥನಂ ಕುರಿತು ಬರುವವನಕನೋ

ಯೆಂಬಂತೆ ಅಹವನೀಯದಕ್ಷಿಣಾಗ್ನಿಗಳಂ ಕೂಡಿಗ್ರಹವತಿಗೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗುವ
 ಗಾರ್ಹಸ್ಪತ್ಯಾಗ್ನಿಯೋಯುಂಬಂತೆ ಋಕ್ಕಾನುಗಳಂ ಕೂಡಿ ಸೂರ್ಯನುಂಡ
 ಲದಿಮಂದ್ಯನಿಶಿದ ಯಜುರ್ವೇದಪುರುಷನೊ ಎಂಬಂತೆ ಮಿಂಚುಗಳಂ ರಜ
 ಶಿಯಿರುವ ಅವನುವದಿಂ ಕೂಡಿಯಿರುವಂತೆ ಶಿಷ್ಯಯುಗ್ಮಸಮೇತರಾಗಿ ಸ
 ಕಲತಿ ಧಾರ್ಭಿಷೇಕದಿಂ ಅತಿಪವಿತ್ರನಾಗಿ ಚಂದ್ರನುಂಡಲದಿಂದುದ್ಯನಿಶಿದ
 ಕಿರಣಸಮುಪಾಹದಂತೆ ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸ್ಸೆಂಬ ಶಿರಸ್ಸಿನಿಂ ಹೊರಜೊಮ್ಮಿಹ
 ರುವನೋ? ಎಂಬಂತೆ ಬಿಳಲುಗಳಂ ಕೂಡಿಯಿರುವ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದಂತೆ, ಜಟಾ
 ಭಾರದಿಂ ಶೋಭಿಸುತ ಪಾವನತ್ವವೆ ಮೂರ್ತಿರೂಪಿನಿಂಬರುವಂತೆ, ಸೌ
 ಜಸ್ಯವಿಖುಷಿರೂಪನಂ ಧರಿಸಿಯಿರುವಂತೆ, ಪಾನುದೇವ ಮಹಾಮುನಿಗಳು
 ಬರುವರುಮೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುಲು, ಅವನಾತಿಗೆ ಸುಮತಿಯು ಐಯ್ಯಾ ರಾ
 ಜಶಿರೋಮಣೀಯೆ! ಬಹುಪುಣ್ಯನಶದಿಂದಲ್ಲದೆ ಈಮಹಾಮುನಿಗಳ ದರ್ಶ
 ನಲಭಿಸಲಾರದು ಇವರತವಾಪ್ರಭಾವದಿಂದಲೆ ಈಜಗವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿವಿರು
 ನೆದು, ಈಜೂನಿಯುಚಲಿಸದೆ ಇರುವದು, ಸೂರ್ಯಕಿರಣವು ಇನರಭೀತಿ
 ಯಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಷ್ಣ ವೆನ್ನೊಡದೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಇರು
 ನೆದು, ವಾಯುಗಳು ಸಹಿಸುವಂತೆ ಬೀಸುವದು, ಸಮುದ್ರವು ಮ್ಯಾಲೆತವ್ವದೆ
 ಯಿರುವದು, ಕಲಿಕಲ್ಮಷವು ಕರಗಿಪೋಗುವದು, ಈಮಹಾತ್ಮರು ಕರುಣಾರ
 ಸದ ಸಮುದ್ರರೂ, ಆಶಾಲತಾಗಹನಕ್ಕೆ ಪರಶುಗಳು, ಲೋಭಾರ್ಣವಕ್ಕೆ
 ಬಡಬಾಸಲರು, ರಾಗವಲ್ಲವೆಗಳಿಗೆ ದವಾಗ್ನಿಗಳು, ಕೋಗ್ರಧವೆಂಬ ಸರ್ಪಂಗಳಿಗೆ
 ಮಹಾಮಂತ್ರಗಳು, ಮೋಹಾಂಧಕಾರಂಗಳಿಗೆ ದಿನಮಣಿಗಳು, ಸರ
 ಕದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಪರಿಫಂಗಳು ಸದಾಚಾರಕ್ಕೆ ಮಹಾನಿಧಿಗಳು, ತಪೋರತ್ನಂ
 ಗಳಿಗೆ ಕೋಶಗೃಹಂಗಳು ಈಮಹಾತ್ಮರು ಸಕಲಜಗಜ್ಜ್ವಾಲವಂ ಕರತ
 ಳಾ ಮಲಕದಂತೆ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂ ನೋಡತ ಚರಾಚರಗಳ ನೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿ
 ತಿಲಯಂಗಳಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕಾಣುತ ಕಳೆದುಹೋದ ಕಾಲವಂ ತಿಳಿ
 ಯುತ ಈಗ ಆಗುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳವರೋಕ್ಷವ್ಯಾಪಾರವಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ
 ನೋಡುತ ಮುಂದೆ ಆಗುವಲೋಕವಂ ಹಾನಿನೃಪ್ತಿಗಳಂ ಈಗಲೇ ನೋಡಿ
 ತಿಳಿಯುವರಾದುದರಿಂದ ಇವರಿಗಿಂತಲೂ ಈಶ್ವರರೆಂಬವರು ಬ್ಯಾರಿಹಲ್ಲಾ
 ಅದರಿಂದಲೆ ಈವಾಮುದೇವರಂ ಮಹಾದೇವನೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತು

ಇವರು ಕಂತನುವಿನಂತೆ ದೇವವ್ರತಪ್ರಿಯರಾಗಿ ಶಿಶಿರನಮಯನೂರ್ಮನಂತೆ
 ಖುತ್ತಲಸಂಗಯುಕ್ತರಾಗಿ ಬಡುಬಡುಯಂತೆ ಸದಾಪಯುಷಾಪನವನೂ
 ಡೂತ ಅಂಬಿಕಾ ಕರತದಂತೆ ರುದ್ರಾಕ್ಷಗ್ರಾಹಣ ಸಿಫುಣರಾಗಿ ದುಢಾಸ
 ಲಾಲೆಯಂತೆ ವೀನಾನಾಥ ವಿವಸ್ವತರಣರಾಗಿ ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರಂತೆ ಕೃ
 ಪಾಸಮೇತರಾಗಿ, ದಲಧರನಮಯದಂತೆ ರಜಸ್ತೋಮನು ಪ್ರಶಮನಗೈ
 ಯುತ, ನುಕುಂದನಂತೆ ನರಕಭಯನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತ, ಸಾಮಪ್ರಯೋಗ
 ನಿಪುಣರಾದರೂ ಸದಾಪಂದನಂ ಧರಿಸಿ, ಹರಿಚಂದ್ರನಂತೆ ಕೋಮಲವಲ್ಮ
 ಲದಿಂದಾವೃತರಾಗಿ, ಬಿಸಸೂತ್ರದಂತೆ ಕುಪ್ರಸಾಗಿ ಇರುವ ಮುಷ್ಣೋಷ
 ವೀತದಂ ನತ್ಯತಪ್ರಾಪಕಳಂ ತಿರ್ವಜಸ್ಯ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರದಂತವು ಸಾಮಾ
 ಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಮೇಗವನು ದಂತರ್ಪ ಅಕ್ಷವಾಚಿಯಿಂ ಬ್ರಹ್ಮಸದನವನ್ನಂ
 ದಿಸಲೇಖಿ ವಾರ್ಧಕೀನುತ, ಸುಗಡಬರುವ ರಾಜಹಂಸೇಬೋ ! ಎಂಬಂತೆ
 ಸ್ಪಟಿಕ ಕೆನುಂಡಲದಿಂದ ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಕುಪ್ಪಸತ್ಯಗುಣವೇ ಪ್ರಸನ್ನವಾ
 ದಂತೆ ಬರುವರು ಎದುರೇಳುತ್ತಿರಲು, ಸಕಲವೈಭವದಿಂದ ಯೆದುಗೊಳು
 ಡು ಬರುವ ಆರಾಯಸಂಸೋಡಿ ಪಾಮದೇವ ಮಹಾಮುನಿಯು ಶಿಷ್ಯನು
 ಕುರಿತು ಎಲೈ ಸತ್ಯವಾದಿನಿ ! ಸಕಲದಾನವಪತ್ನೀರುಗಳ ಕುಪಕುಂಭ
 ಮಕರವತ್ಪ್ರಭಂಗವಂ ಮಾಡುವ ಶೌರ್ಧದಿಂದೊಪ್ಪುವ ಭುಜಗಳಂ ನೋ
 ಡುವರೆ ಸೇತ್ರಗಳಂ ಸಫಲಗೊಳಿಸುತೆ ಬರುವ ಈರಾಯನೆ ಕಣ್ಣೆವಾಂಶೆ
 ಸಂಭೂತನಾದ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನಿಗೆ ಪುತ್ರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಯನು, ಈ
 ತನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪ್ರೇಂದ್ರನಾದರೂ ನೈವತಿಸಾಧಾರಣನಾಗಿ ಬೂದಿನುಚ್ಚಿ
 ದ ಕೆಂಡದಂತೆ ಮಂಜನಮರೆಯಾದ ಕಿರಣರಾಶಿಗುಳ್ಳ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಕಾಣಿ
 ಸುವನು. ಮೃಗರಾಜನು ಎಲ್ಲಿಯೊಕ್ಕರು ಗಜಸಮೂಹವಂ ಸಂಹರಿಸು
 ವಂತೆ ಈಭೂಲೋಕವಂಜೊಂದಿದವನಾದರೂ ಧರ್ಮಕಂಟಕರಾದ ರಾಕ್ಷ
 ಸರಂಸಂಹರಿಸಿ, ಬೂಮಿಗೆದೇವೇಂದ್ರನೆಂದು ಹೊಗಳಿಕೊಳ್ಳುವನು, ತ್ರಿ
 ಲೋಕಾಧಿನತಿಯಾದ ಈದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ಭೂಲೋಕವಾಸವು ದೇವಕಾರ್ಯ
 ಥವಾಗಿಯೆ ದುರ್ಮಾಸ ಕೋವದಿಂದ ಮಂಟಾಯಿತ್ತಲ್ಲದೆ ಅನರನುತ್ಪರಧಿಂಧ
 ಉಂಟಾದುದಲ್ಲ ಎಂದೂದೇಳುತ್ತಿರುವ ಸನುಯದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ
 ನು ಬಂದು ಮುನಿಪಾದಕ್ಕೆ ಅಭಿನಂದಿಸಲು, ಐಯ್ಯಾ ಕುಮಾರಕನೇ !

ನಾನು ಶ್ರೇಯೋವಂತನಾಗೆಂದು ಹರಕೆ ಕಡೆಸಬಹುದೆಂದು ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಸ
ವರುತ ಪ್ರಜಾ ಪರಿವಾರಸಮೀಪನಾದ ನಿನಗೆ ಹೋಮವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹಾ
ಭಾವನೆ! ಅಂತರ್ಬಹಿಷ್ಕಾರಗಳೂ ಪರಿವರಿಸುತ್ತ ಇಹಪರದಲ್ಲಿ ದುಷ್ಟ ಸಂಘ
ಗಳ ದೂರಗೊಳಿಸುವುದರೂ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಅಪೋಭವವಾದ ತನ್ಮೃತವೂ
ದಿಂದಲೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೋಮಿಗಳಾಗಿ ಇರುವೆವು. ಸುರಸದೀಪರಂಗನಿಕರದಿಂ
ಶಿತವಾದ ಮೂಲವ್ರದೇಶದಿ ಕೋಭಿಸುತ್ತ ಪುಷ್ಪಭಲಂಗಳಂ ಬಗ್ಗಿ
ಭೂಮಿದೇವಿಯು ಪೂಜಿಸುವಂತೆ ಕೂಗೊಳಿಸುವ ತನ್ಮೃತಮದಮೈದ್ವಂ
ಗಳು ಅಭ್ಯಗತಾತಫನತತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಇರುವ ಉಪಚಾರಂ
ತಾದ ಶಿಷ್ಯನನ್ನಿಧಾನ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಜಾತಿ ಪೈರವೆಂಬಿಟ್ಟು ಸಿಂಹಾಕಿಶುಗ
ಳಂದೊಡಗೂಡಿ ಸ್ತನ್ಯಪಾನವಂಗೈಯುವ ಹರಿಣಶಿಶುಗಳು ಕೋಮಲ
ವಾಗಿ ಮೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೊಂಬುಗಳಂ ಶೋಭಿಸುತ್ತ ಬರ್ಹಿಸ್ಸಿದಭಾರ್ಗ
ಗ್ರನಂ ಭಕ್ತಿಸುತ ಸುಖವಾಗಿ ಇರುವೆವೆ, ಧೂತಪಿತ್ರ ಮನುಷ್ಯಯೋಗ
ಗಳೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದನೇನಾರದವೈರುಗಳಂ ಹೊದ್ರ
ಮೈಗಂಗಳು ಭಕ್ತಿಸದೇಶತ್ವದಲ್ಲು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತವೆಯೆ, ಮತ್ತು ನಿರಂತರ
ವು ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕ್ರತುಪುರೋಡಾಶ ಪರಿಮಳವೆಂದು ದೂರದಿಂದಲೆ ಆ
ಭ್ರಾತೃನುತ ಬರುವ ಆತಿಥಿಗಳಿಗೆ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತವರ್ಚನದಿಂ ಶಿಕ್ಷಿತ
ವಾದ ಕುಕಾರಿಕೆಗಳು ಉಪಚಾರಂಗಳಂ ವೇಳುತ್ತಿರುವವೆ ಯಂದು
ದಾಯನು ಕುಕಲವೆಂಕೇಳುತ್ತಿರಲು, ಐಯ್ಯಾ ರಾಜಕೋಮಣಿಯೆ ! ಸ
ಕಲಮಪ್ಪವರ್ಗವಂ ಜಯಿಸಿ, ಪ್ರಜಾನಾಥನಾದ ನೀನು ಜಾಗರೂಕನಾಗಿ ಇ
ರುವಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸರ್ವತ್ರ ಹೋಮವೇ ಉಂಟಾಗಿ ಇರುವದು ಎಂದು ಜೇಳುತ್ತಿರ
ಲು, ರಾಯನು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಮನೋಡಿ ಎಲೈನುಮತಿಯೆ ! ಈ ಮಹಾನುಭಾ
ವರ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ದುಷ್ಟಮೈಗಂಗಳು ಪೈರವೆಂಬಿಟ್ಟು ನಾ
ಥಾರಣಮೈಗಂಗಳಂತೆ ಇರುವವರಿಂದ ಮೈಗಬಾಧಾಪರಿಹಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ
ಗೆ ಆರನುಗಳಂ ಕಾಣುವದಕ್ಕೆ ಬಂದವರಲ್ಲ, ರಕ್ಷೋಘ್ನಮಂತ್ರ ಕುಶ
ಲರಾದ ಇವರ ಆಶ್ರಮಂಗಳಂ ರಾಕ್ಷಸರು ಕಣ್ಣಿಂದಲಾದರೂ ನೋಡಲಂ
ಜೆ ಪಲಾಯನಂಗೈಯುವದರಿಂದಾ ಯಜ್ಞನಿಷ್ಠವೆಂಬದು ಎಳ್ಳನಿಲಿಲ್ಲ
ಸಕಲಭುವನವನ್ನೊದರಿಸಿ ಋತ್ವಿಜರಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣೆಯಾಗಿ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತ

ರೂಪದಿಂದ ದ್ರವ್ಯವನ್ನವೇಕ್ಷಿಸಿ ನಗರಾಭಿಮುಖರಾದರೆಂದು ಹೇಳಿಕೂ
ಡದು, ಮತ್ತೇನೆಂದರೆ: — ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವೀಕರ ತಪಃಪುಲವು ಈ ಮಹಾತ್ಮರ
ರೂಪದಿಂದ ದರ್ಶನವೆಂ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಬಂದಂತಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು
ಎಂದುರಾಯನು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ಆಮಾತಿಗೆ ವಾಮದೇವತಾಪಿಗಳೂ
ಪರ್ಯಾಯ ರಾಜಸೀಮಾಪಿಗಳೂ! ಲೋಕಕಂಟಕರಾದ ರಾಕ್ಷಸರು ನಿನ್ನಿಂದ
ಸಂಹೃತರಾಗಿಧರ್ಮವು ಚಲಿಸದೆ ಇರುವಂತಿಳಿದು ಪಾಪವಾಂತಕನಾದ ಶ್ರೀ
ಮನ್ನಾರಾಣನು ಮರಾಠಾಭಾವನವಂ ನಿನ್ನಲ್ಲಿಳುಹಿ ಶೇಷವರ್ಯಂಕದೋಳ
ಸುಖನಿದ್ರೆಯಂ ಗೈಯುವನು, ಹಾಗೆ ಧರಣಿಭಾರವೆಂವಹಿಸಿ ಇರುವನಿ
ನ್ನನೋಡಿ ಮಹಾಶೇಷನು ಬೂದರಣಶ್ರಮವಂ ಬಿಟ್ಟು ರತಿಬೆರದಿಂದ ಕೆದರಿ
ದ ಪ್ರಿಯಳಮುಂಗುರುಳಂ ಸರಸವಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಅವಸರವಂ
ಕೊಡನು, ಐರಾವತಾದಿದಿಗ್ಗಜಗಳೆಲ್ಲವು ಕರಿಣೀಬೃಂದದ ತೆಕ್ಕೆಗೆವಳಗಾಗಿ
ಭೂಭಾರಸ್ತರಣೆಯಂಬಿಟ್ಟು ಕಾಡಾನೆಗಳಂತೆ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂ ವಿಹರಿಸುತ
ಲಿರುವವು, ಅದರಿಂದ ಸಕಲಭೂಭಾರ ಶ್ರಮವು ನಿನ್ನಿಗೆಯಂತಿರುವದೋನು
ದು ನೋಡುವ ಕುತೂಹಲದಿಂದಬಂದವು ಎಂದು ವಾಮದೇವರು ಹೇಳುತ್ತಿ
ರಲು, ಮಹಾನುಭಾವರಾದ ವಾಮದೇವಪಾದದುಗಳೆ ತಮ್ಮ ಮುಖಾರವಿಂ
ದದಿಂದುದ್ಭವಿಸಿದ ಇಧ್ಮಾಧಾನ ಸೂಕ್ತಿಯಿಂ ಯಜಮಾನಂಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು
ನ್ನೆಂಟು ಮಾಡುತ ವೇದವ್ರತಪಾಧ್ಯನಾಸರಾದ ನಿಮ್ಮ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ
ಸಾನುಪಾತ್ರನಾದ ಬಳಕ ಸನ್ನ ಬಲವೆಲ್ಲವು ಇಂದಿಗೆಪಾವನವು, ನಮ್ಮ ಪೂ
ರ್ವೀಕರು ಮಹಾಸುಕೃತಶಾಲಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಸುಗಂಧನು
ಹಾರಾಯನು ಹಸ್ತಲಾಘಾದಿಂದ ಮುನಿವತಿಯಂ ಕರತರುತಲಿರಲು, ಮೂ
ರ್ಗದ ಉಭಯಪಾಶ್ವರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂದನನನಂತೆ ಶೋಭಿಸುತಿರುವ ಸಾಲ
ತೋಪುಗಳ ಯಡೆಯಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಅರವಟ್ಟೆಗಳೆಂ ತೋರಣ ಕು
ರುಜುಮೇಲುಕಟ್ಟು ಪುಷ್ಪಗಳ ಆಸ್ತರಣಗಳಲ್ಲಿ ಭೋರಂದು ಧ್ವನಿಗೈವ
ಭ್ರಮರನಿಕರ ಝೇಂಕಾರದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸ್ವಸ್ತಿವಾಚನ ಭೋ
ಷನಂಕೇಳುತ ಎದುರ್ಗೊಂಡುಬರುವ ಸೋಮಯಾಜಿಗಳ ಸ್ವಾಗತವೆಂ
ನಕ್ಕೆ ಕುಶಲವಂ ಕೇಳುತ ಅಭಿವಂದಿಸಿದವರಿಗೆ ಆಶೀರ್ವಚನವಂ ಹೇಳು
ತ ಅಲ್ಲಿಅಲ್ಲಿರಚಿರುವ ಪುರಶ್ಯಂಗಾರವಂ ನೋಡುತ ರಾಜದ್ವಾರದಬಳಿಗೆ

ಬರುತ್ತಿರಲು, ಸುಚರಿತ್ರೆರಾಯನು ಮಂತ್ರಿಮೊಡಗೂಡಿ ಬಂದು ಮುನ್ನಪ
ತಿಯ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಭಿನಂದಿತಿ ಹಸ್ತಲಾಗದಿಂದ ಮಣಿಮಂಟಪದ ರತ್ನಪೀಠದಲ್ಲಿ
ಕುಳ್ಳಿರತಿ ತೀರ್ಥೋದಕದಿಂದ ಪೊದಂಗಳಂ ತೊಳದು ಅರ್ಘ್ಯಪೂಜ್ಯಮುಖ
ವರ್ತಾದಿಗಳಂ ಪೂಜಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು ಕುಶಲನಂವೇಳುತ್ತ ಎಲ್ಲರೂ ಉಚಿ
ತಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಕುಳ್ಳಿರಲು, ಮಾಮದೇವರು ಸುಚರಿತ್ರೆರಾಯನಂ ನೋಡಿ ಐ
ದರ್ಯ ಬೂವತಿಯೆ ! ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿ ಕಾಂತೆಯು ತನ್ನ ಎಳಸಗೆಯಿಂದ ನಾ
ರಾಯಣನಂ ಕೂಡಾ ಶಂಕರನಂತೆ ಸ್ವಟಕವರ್ಣಮಾಡಲೆಣಿಸಿ ಉಮಾದೇ
ವಿಯುಂ ಸರಸ್ವತಿಯಂತೆ ಮಾಡುವನೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ, ಆಂಜನಾಚಲವೆ
ನ್ನು ಮೊದಲು ಕೈಲಾಸದಂತೆ ಮಾಡಿ, ಕಾಳಂದಿನದಿಯಂ ಗಂಗಾಪ್ರವಾಹ
ದಂತೆ, ಕಾರ್ಮುಗಿಲು ವಂದೆಗಳಂ ಮಂದಾಕಿನಿ ತರಂಗಮಾಲೆಯಂತೆ, ನ
ನಾವಳಿಯಂ ಹಿಮಾನಿಕರದಂತೆ, ಮಯೂರಸಿಂಹನಂ ರಾಜಹಂಸಗಳಂತೆ ಕೃ
ಷ್ಣ ಪಕ್ಷವಂ ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷದಂತೆ, ಭ್ರಮರಸಮೂಹವಂ ಮುಕ್ತಾಫಲದಂತೆ, ಧೂ
ಮಸ್ತೋಮನಂ ಶರನ್ನೇಘದಂತೆ ಮಾಡಿದುದರಿಂದಾ ರಾಯಮಂಡಲಪುಷ್ಪನಾ
ಗಿಹರವದೊ? ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಕುಮಾರಕನ ಪ್ರತಾಪವೆಂಬ ಸೂ
ರ್ಯತವವು ಶತ್ರುಗಳ ದೇಶಗಳಂ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಬೆಳದಿಂಗಳಂ ಬಾಲಾತವದಂತೆ
ಮಾಡುತ ರಿಪುಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳು ಓಡುವರಭಸದಿಂದ ಬಿಚ್ಚಿ ಪೋಗುವಕಚ್
ಭಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಂಧಗಳೆನುಸುಕಿದಂತೆ ತೋರುತ ಕುಚ್ ಕುಟ್ಟಿಲಗಳಲ್ಲಿ
ಕುಂಕುಮಾಂಗರಾಗದಂತೆ ಎನೆಯುತ ಶೂನ್ಯಫಾಲದೋಳ್ ಗೋರೋಚ
ನೇತಿಲಕದಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ ಧೂಳೀಧೂಸರಿತನಾದಸೀಮಂತದೋಳ್ ಸಿಂಧೂ
ರರೇಖೆಯಂತೆ ಒಪ್ಪುತ ಬಾಡುವ ಕಪೋಲದೋಳ್ ಬೆಳಿಪಿರಿಸಿದ ಛಂದ
ಮಾಗುತ ಕಂಮತಿರುವ ಪಾಪದೋಳ್ ಅಲತಿಗೆಯ ಬಣ್ಣದಂತೆ ತೋರಿ
ಸುತ ಉಟ್ಟಿರುವ ಕುಭ್ರವಸ್ತ್ರಗಳಂ ಕೆಂದರಳರಂತೆ ಮಾಡುತಲಿರುವದ
ರಿಂದಾ ನಿಮ್ಮೀರ್ಷರ ಯಶಸ್ವಿಪ್ರತಾಪಗಳು ಸಜ್ಜನರಿಗೆ ಅಹ್ಲಾದವಂ ಶತ್ರು
ಗಳಿಗೆ ಶುಹಾಭೀತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಧರ್ಮಸ್ಥಾಪನವಂ ಮಾಡಿದುದರಿಂ
ದ ಇವಂತಿಳಿದ ದೇವೇಂದ್ರನು ದೇವಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪೇಕ್ಷಾನಂತ
ನಾಗಿವಜ್ರನಂಹಿದಿಯುವದಂಬಿಟ್ಟು ನಿನ್ನ ಕುಮಾರಕನಂ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಬಿಂ
ಬವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ, ನಿನ್ನನ್ನು ತಂದೆಯ ಮನುಷ್ಯನನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವವಂ

ಎಂದು ಭಾವಗರ್ಭಿತವಾಗಿ ರಾಯನಂ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆಮಾತೃಗೆ ಸುಚರಿ
 ತ್ರರಾಯನು ಮಂದಸ್ಥಿತನಾಗಿ ಮಹಾಖುಷಿಯ ವಾಕ್ಯವೃತ್ತಿವದ್ಯಪ್ರಪಂ
 ದು ದೀಳುತ್ತಿರಲು, ಅದಂಕೇಳಿದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ತನ್ನ ವಸದೊ
 ಣು ಈಮಹಾಖುಷಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮವಿಟ್ಟು ನಮೋಚಿತವಾಗಿ
 ಸ್ತುತಿಸುವ ವಾಕ್ಯವಂಕೇಳಿ ಅದಂಸತ್ಯವೆಂದು ನಮ್ಮತಂದೆಗಳು ತಿಳಿದು,
 ಇರುವದಕ್ಕೆಜ್ಜೆಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಡವಿಕು ಎಂದುಆಲೋಚಿಸುತ್ತ ಮುನಿವ್ರತಿ
 ಯೆಂ ಕುರಿತು ಮಹಾಸುಭಾನರೆ ! ಸಕಲವೇದಗಳಂ ಪ್ರತಿಪಾಢ್ಯನಾನ
 ನಾಗಿ ಶಿಷ್ಯರುಮಾಡುವೆ ಕ್ರತುವಂಧುಂಜೆಸೂತ ಕರ್ಮಫಲದಾಯಕನಾಗಿ
 ಧಗ್ಮಕಂಠಕರಾದ ವೃತ್ರ ಸಮುಚಿ ವಿಶೋಚಕನ ಬಲ ಶಂಕರ ಜಂಭಾರಿಗಳ
 ಗವಗವಂ ದಂಭೋಳಯ ಪ್ರಹರದಿಂ ಸ್ತಂಭನಗ್ಮಯಿತ ಉಕ್ಕುವಲೋ
 ಸದಿಂ ರಕ್ತಮುದ್ಬುಧಗಳಂತೆ ತೋರುವ ಸೇತ್ರ ಸಹಸ್ರಗಳಂ ಆಗ್ನೇಯಾ
 ಸ್ತ್ರಗಳಂ ಪ್ರವೋದಿಸುವೆನೊಯಂಬಂತೆ ಭುಕ್ತುಟೀ ಭೇದಜನಾಗಿ ರ
 ಕ್ತಸರ ವೇಗವಂ ವಕ್ತೃಲಿಕ್ಕಿದ ವೃತ್ರಾಂತಕನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ಮ
 ಸುಪ್ಪನಾತ್ರ ದನರು ಎತುಸರಿಸುಹುರು ಯಂದು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ
 ನು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ಆಮಾತೃಗೆ ವಾಮದೇವ ಶಿಷ್ಯನಾದ ಸತ್ಯವೀಧಿಯು ಐ
 ಯ್ಯಾ ರಾಜಶಿರೋಮುಣಿಯೇ ! ದೇವೇಂದ್ರನು ಹವಿರ್ಭಾಗವಂಸ್ವೀಕರಿಸುವಂತೆ
 ತೆ ಈಲೋಕ ರಕ್ಷಕನಾದ ನಿನಗೆ ಶಿಷ್ಯರುಮಾಡುವೆ ಸತ್ಕರ್ಮದ ಆರುಭೂ
 ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದುಅಂಶ ಉಂಟಾದುದರಿಂದಲೂ ವೃತ್ರಜಂಭಾದಿ ಅನುರಂಜೆ
 ವೇಂದ್ರನು ನಿಗ್ರಹಿತಿ ಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯವಂ ಮಾಡುವಂತೆ ಭೂಲೋಕವ
 ನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿ ಬಂದಬುಗಬಾಹು, ಜಂಝೂನಾರುತ, ದುರ್ಧರ್ಷಮುಖ್ಯ
 ರಾದ ದುಷ್ಟರಕ್ತಸರಂನಿಗ್ರಹಿಸಿ, ಈಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯವಂ ಮಾಡುವದರಿಂ
 ದಲೂ ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಪರಾವತ ಉಚ್ಚೈ
 ಶ್ಯವಸ್ತು ಕಾಮಧೇನು, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ, ಚಿಂತಾಮಣಿ, ರಂಭಾದಿಗಳು ಆತನ
 ಸಂಪತ್ತಿಗೋಸುಗ ಲಬ್ಧನಾಗಿ ಇರುವದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ, ಆದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ
 ನಿಧಿಯಾಗಿ ಬೂಲೋಕವೆಂಹೊಂದಿದ ನೆನ್ನುಗಳೆಲ್ಲವು ನಿನ್ನ ಭುಜಬಲವರ್ಜ
 ತವಾಗಿ ಸುಖನಂನುಂಟುಮಾಡುವದರಿಂದಾ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂದೇವೇಂದ್ರಪ
 ದವೆಂಬದು ಹ್ಯಾಗೆಇರುವದು, ಮಯೂರಗಳುಪಿಂಞದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೇತ್ರ

ಪಂಚೈಗಳಂ ಶೋಭಿಸುನಂತೆ ದೇವೇಂದ್ರನು ಸಹಸ್ರಸೇತ್ರಗಳಿಂದಾ ಅಲ್ಲ
 ಕೃತವಾಗಿ ಇರುವೆಂಬುದು ಹೊರತುಮಿಕ್ಕಾದ ವೈಭವಗಳಲ್ಲಿ ನಿನಗಿಂತ
 ಧಿಕಾರ್ಯರು,ನುಡು ಈವಿಶೋಕನಂ ದೊಂದಿರುನವ ದೇವತಾವಸ್ತು ಸ
 ದೃಶನಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಪಣವಾಗಿ ಬೀದಿ ನಿನಗೆ ಅಧಿಕಯಶಸ್ಸನ್ನುಂಟು
 ಮಾಡಿ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವೆನಾಡಿದ ಪತ್ನಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಬೇವಿನಿಂತಲೂ
 ವಿಶೇಷಗುಣಸೌಂದರ್ಯಾದಿಗಳು ಇನ್ನಾವಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಾದರೂ ಉಂಟಾದ
 ರೆ ಅವಳಂಕರಿದ ರಿವಿದು ಹೇಳಬಹುದು ಎನಲು, ಆದಕ್ಕೆ ಅಸುಗಂದ
 ರಾಜೇಂದ್ರನು ಸತ್ಯವೀಧಿಯಂಕುರಿತು ಮಹಾಬೋಗಿಗಳೆ! ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹೊ
 ದ್ರನಿಗೆ ಮುಖವಾನ್ಯವಂಹೇಳದ್ದರೆ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಆಶ್ಲಾಹಾದಿ ಗುಣಗಳು
 ಏತು ತೋರದೆಮಿರುವದೂ? ಹದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಸಖರೆ, ಧೈರ್ಯ ಸಮ್ಮ
 ಐಶ್ವರ್ಯ ಸಾಧ್ಯವನ್ನು ಹೇಳದೆಇದ್ದರೆ ಲೋಕದವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಪತ್ತಿನ
 ಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯಾಗೆ ತೋರುವದು, ಜನಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಇಷ್ಟವನ್ನು ಸ್ವ
 ಲ್ಪಗುಣವುಳ್ಳದ್ದಾದರೂ ಅಭಿಮಾನವಂದ ಸಮೋತ್ತಮವಾಗಿ ತೋರು
 ವಂತೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಕೃಪಾಪ್ರಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಓಗೇತೋರಿದುದೇಶ್ವರೀಯಸ್ವ
 ರವೆಂಥು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ಆ
 ನಾತಿಗೆ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಎಲೈ ಕುಮಾರನೆ! ಬೋಗಿಗಳನಚನಕ್ಕೆ
 ಬದಲುಜೇಳಬಾರದು, ಸಕಲ ಚರಾಚರಂಗಳಿಗೆ ದೇಶಕಾಲವಿಭಾಗವಂಗೆ
 ಯುತ ಕರ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾದಸೂರ್ಯನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೇಳಿದ ಈನು
 ಹಾತ್ಮರವಚನವು ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಉವ್ವುತಪ್ಪಿವರೂ ಮೇರುವರ್ಷತುಲಿಹರೂ
 ತಪ್ಪುವದು ಅಲ್ಲಾ, ಇದಂ ಅರ್ಥವಾದವೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗದು ಎನಲು, ಆ
 ನಾತಿಗೆ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಅಂಜಲಿಬದ್ಧನಾಗ
 ಲು,ಸತ್ಯವೀಧಿಯ ವಾನಂದೇವನುಹರ್ಷಿಯಂಕುರಿತು ಆಚಾರ್ಯರೆ! ಈ
 ರಾಯನು ಶಾಸ್ತ್ರತರಹಸ್ಯನಂ ಪೇಳಿದುದರಿಂದ ಸಾಧಾರಣವುನಂದು ಹೇ
 ಳಕೂಡದು ಎಂದನುಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ಐಯ್ಯಾ ಸತ್ಯವೀಧಿಯೆ! ಈತನು
 ರಾಜಬೋಧಿ ಹೊರ್ತು ಸಾಧಾರಣ ನೈಪತಿಅಲ್ಲಾ,ಇಂದಿನದಿನವಲೋ
 ಕವಾಪನಿಯಾದ ಕಾವೇರೀತೀರದಲ್ಲಿ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿತಿರುವನೆ ಶಿಶುಸ್ತಂಭಗ
 ಳಂನೋಡಿಬಂದುದು ಸರಿಯೆನ್ನೆ ? ಅವೆಲ್ಲವು ಈರಾಯನುನಾಡಿದ ಅಕ್ಷು

ಮೋಧಯಾಗುಗಳಯೂಪಸ್ತಂಭಗಳು ಇದುವೆಂದೆಂದು ಅನೇಕಕ್ರತುಗಳಂ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮುಖದಲ್ಲಿ ನೋಡಿಸಿಇರುವನು, ಮೋಡಕ ನುಕಾದಾನಾಚರಣ
ಯಿಂ ನಿಯಾತಿಯುಂಪಡವನು, ಈತನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸಮ್ಮತನು, ಲೋಕಾ
ಪವಾದನುನರ್ವದಂಶದಂತೆ ಭಾವಿಸುವವರಿಂದ ಇಹವರದಲ್ಲಿ ಬಹುಶ್ರೇಯ
ಸ್ಸಿಗೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿ ಇರುವನು, ಅಪೂಜ್ಯರಂಪೂಜಿಸದೆ ಪೂಜ್ಯರಿಗೆ ಅವಮಾ
ಸನುಮಾಡದೆ ಇರುವನನಾದ್ದರಿಂದ ಈತನರಾದ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಕಾಲಸುರಣವು
ಮುಖ್ಯ-ಕ್ಷಮಪೂರ್ಣವು ಸಾಂಕರ್ಯವುಗಳೆಂಬವು ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರಜೆಗಳು
ನುಖದಿಂದ ಇರುವರು, ಮತ್ತು ಪಾಪಭೀತರುಗಳಾಗಿ ಪ್ರಭುವಿಗೆ ಶ್ರೇಯ
ಸ್ಸನ್ನೇ ಕಾಂಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯಯನಂ ತಿಳಿದಿರುವ ನಿವೃತ್ತಮಾಪನನ್ನಾ
ದಿರುವನನೇಜೊರತು ಸ್ವಕಾರ್ಯತತ್ಪರರಾಗಿ ಪರಲೋಕದೃಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲದ ಡಾಂ
ಭಿಕರೆ ವಾಕ್ಯನನ್ನಾದಿರುವನಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ವ್ಯಯವೆಂಬವು ಸತ್ಸಾ
ತ್ವದಲ್ಲೇ ಉಂಟಾಗಿ ಸುಕೃತರಾಶಿಯನ್ನಂಟುಮಾಡುವವು, ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆ
ಗಳಿಂ ಬಂದಧನಗಳಂ ಪ್ರಚಾರಕ್ಷಣೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತ ಮುಚಾರ್ಜಿತದ,
ಸ್ಯದಿಂ ಸ್ವೇಷಭೋಗನಂ ಸಫಲಗೊಳಿಸುವವರಿಂದ ಅದು ಈತನಿಗೆ ಧ
ರ್ಮಾರ್ಜಿತವಾಗಿ ಸದ್ಗತಿಗೆ ಸಾಧನವಾಗುವದು, ಮೇಘಪಾನದಿಂದೆಷ್ಟು ಉ
ದಕವ್ಯಯವಾದರೂ ನದಿಗಳಮುಖದಿಂದೆಷ್ಟು ವದಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತ
ಗ್ಗಿಯಿಲ್ಲದೆ ಸಮುದ್ರದಂತೆ ನ್ಯಾಯಾರ್ಜಿತವಾದ ಧನದಿಂದ ಪ್ರಜಾಸಂರ
ಕ್ಷಣನಂ ಗ್ರೈಯುತ್ತ ಸಂಚಿತ ಧನವನ್ನ ವೇಕ್ಷಿಸದೆ ಕುಚೀರನ ಕೋಶಗೃ
ಹದಂತೆ ಬಿಡುಕುವು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಇರುವವರಿಂದ ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಧ
ಯವು, ಭೃತ್ಯರಿಗೆ ಭರವಸವು, ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಧೈರ್ಯವುಂಟಾಗಿ ಪುಷ್ಟಿ
ರಾದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಕೇಳಿದುದೆಲ್ಲನು ಕೊಡುವವರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹನಂತರಾಗಿಇ
ರುವವರಾದರೂ ನ್ಯಾಯವೆಂದೀರಿ ಅಧಿಕವನ್ನ ವೇಕ್ಷಿಸುವನಲ್ಲ, ಈತನದಯ
ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಗಳು ಸದ್ವ್ಯವರಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲಸಿರುವವರಿಂದ ಬಂಧುಗಳುಸಲಿಗೆ
ಯಂ ತುಂಟರುಮದ್ದ ತವರಂ ಚೋರರುಕಳ್ಳಿತನನಂ ಬಿಟ್ಟು ಭಯಭಕ್ತಿ
ಗಳಿಂದಾ ನತಮಕೊಳ್ಳುವರು, ಈರಾಯನು ರಾಜ್ಯಭಾರವೆಂಬ ತ್ರಾಸಿನ
ಕೊನೆಯಂ ವಿಡಿದು ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಲೋಕ ಇಹಲೋಕಗಳೆಂಬ ಎರಡುಬ
ಟ್ಟುಗಳೆಂಬುದಾಡಿಸುವಾನಭೇದವಂಡಗಳೆಂಬ ಸೂತ್ರನಾಲ್ಕುನ್ನು ಬಂದಕ್ಕೆ

ಅಳವಡಿಸಿ ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಕಾಮ ಮೋಕ್ಷಗಳೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಸೂತ್ರಗಳಂ
ಬಂದಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿ ಅದರಿಂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನೀತಿಯೆಂಬ ತುಲಾದಂಡ
ದಮಧ್ಯಭಾಗದೊಳುಂಟಾಗಿ ಇರುವಸುರಾದೇಯಂಬ ಮುಳ್ಳಿನಅಗ್ರ
ವಂದಿಕಾಗ್ರಚಿತ್ತವೆಂಬ ವೃಷ್ಟಿಯಿಂವಾಸರಬಾರದಂತೆ ನೋಡುತನ್ಯಾಯ
ಧರ್ಮಗಳೆಂಬ ರತ್ನಗಳೆಂಬ ರತ್ನಗಳಂತೂಗಿಕೊಡುತ ಬ್ಯಾತಿಯೆಂಬಬೀ
ಜರಾಯೆಂಬ ರಾಷ್ಟ್ರಮೆಂಬ ಜ್ಞೇತೃದೋಳುಬಿತ್ತುತಕ್ರೋಧಸ್ವೆಂಬ ಅಧಿ
ಕಭುಲಾರ್ಥವೆಂಬ ಸುವಾದಿಸುವದಿಂನಾ ಈತನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳು
ನ್ಯಾಯತತ್ಪರರಾಗಿ ಶಿಸ್ತುಗುರುಗಳಂ ಪತ್ತಿಯರು ಪತಿಯಂ, ಭೃತ್ಯ
ರು ಸ್ವಾಮಿಯಂ, ಸದಿಗಳು ಸಮುದ್ರವಂ, ಸಮುದ್ರವು ಮರಾದೇಯಂ,
ಮರಾದೇಯು ಧರ್ಮವಂ ಧರ್ಮವು ಪ್ರಭುವಂ ಆಶ್ರಯಿಸುತ, ವರ್ಷ
ಸ್ಯಸುಕಾಲಕಾಲದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಿಸುತ ಋತುಧರ್ಮಗಳು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗದೆ ಭೂ
ಮಿಯಲ್ಲಿ ಹೂಸುತಪ್ಪದೆ ಓಸಧಿಗಳಲ್ಲಿ ರಸವುತಪ್ಪದೆ ಜಲದಿಂವ್ಯಾಧಿವುಂ
ಟಾಗದೆ ಅಗ್ನಿಯು ಅಕಾರಣವಾಗಿ ಭಾಧಿಸದೆ ವಾಯುವು ಮಿತಮಿರಿಬೀ
ಸದೆ ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯಕಿರಣಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಶೀತೋಷ್ಣಂಗಳಾಗದೆ ಕ್ಷುದ್ರ
ಭೂತಗಳು ಲೋಕವಂಬಾಧಿಸದೆ ಲೋಕವ್ಯವಹಾರಂಗಳು ಸತ್ಯಸ್ವರೂಪ
ವಾದ ನ್ಯಾಯಮೋಲದಿಂ ನಡೆಯುವದಿಂದಾ ನ್ಯಾಯವಂತನಾದ ಪ್ರಭುವಿ
ಗಿಂತಲೂ ಈಶ್ವರನೆಂಬುವನು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾರನುತೊಬ್ಬನಿಲ್ಲಾನ್ಯ
ಯೆಂಬುದಾರೆ ಪ್ರಪಂಚಮರಾದೇಯು, ಅದುತಪ್ಪಿದರೆ ಪ್ರಳಯೆಂಬಂ
ಟವುನವು, ನ್ಯಾಯದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡ ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಕಪಿಗಳು ತಿ
ರ್ಯಗ್ಜಂತುಗಳು ಆದರೂ ಸಹಾಯವೆಂಬ ಮಾಡುವನು, ನ್ಯಾಯಮಾರ್ಗವಂ
ಬಿಟ್ಟು ನಡೆಯುತಲಿದ್ದ ರಾವಣನಂ ನಡೋದರನಾದ ವಿಭೀಷಣನೊಕೂಡ
ತ್ಯಜಿಸಿಜೋದನು, ಅದರಿಂದಲೋಕಗಳು ನ್ಯಾಯದಿಂದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಮಾ
ಗಿ ಇರುವನು, ಮತ್ತು ದಂಡನೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಪುಣರಾಗಿ, ಸ್ವಾಮಿಯಲ್ಲಿ
ಭಕ್ತಿ ಉಳ್ಳವರಾಗಿ, ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಕುಶಲರಾಗಿ, ಅವಮತ್ತರಾಗಿ, ಪಾಪಭೀರು
ಗಳಾಗಿ ಪ್ರಜಿಸುಮ್ಮತರಾಗಿ, ಪಾರಂಪರ್ಯದಿಂಬಂದವರಂ ಮಂತ್ರಿಪದದ
ಲ್ಲಿನೇಮಿಸಿ ಇವನುನಾದ್ದರಿಂದಾ ಪ್ರಜೆಗಳು ಪುಷ್ಪರಾಗಿ, ಶತ್ರುಗಳು ಭ
ಯಗ್ರಸ್ತರಾಗಿ, ತ್ರನೇಗಕ್ಕೆ ಹರ್ಷಣುಂಟಾಗಿ, ಧರ್ಮವುಚಲಿಸದೆ ಅ

ಬೈದಮಂಟುಂಟಾಗಿರುವದು, ಈರಾಯನು ತಾನುಮಾಡುವೆ ಕಾರ್ಯವೆಂ
 ಅನ್ಯರಿಗೆ ಸೇಮಿನದೆ, ಆಸ್ಯರಿಂದ ಆಗುವದಕ್ಕೆ ತಾನುಯತ್ನೀಕರಿಸದೆ, ಈಗ
 ಮಾಡುವದಂ ನಾಳೆಯಂದೆನದೆ, ಮುಂದೆಗುವದಕ್ಕೆಗಲೆ ತವಕಪಡದೆ, ಹೇ
 ಡಿಗಳಮುಂದ ಕೂರರಿಗೆ ಅವಮಾಸನೆಮಾಡದೆ, ಪುರುಷಸ್ವಭಾವವಂಪ್ರ
 ತ್ಯಕ್ಷ ಪರೋಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸುತ, ಪ್ರಮಾದಗುಂಟಾಗದಂತೆ ಆ
 ಲೋಚನಿನಿರ್ವಾಪನೆಂ ತಿಳಿದು ಕಾರ್ಯವೆಂಸೇಮಿಸುತ, ಕಾರ್ಯನುಗುಣವಾಗಿ
 ದೃತ್ಯೈಗೆ ಸಂಬಳ ಸನ್ಮಾನವೆಂಮಾಡುತ, ಅವರಾಧಾನುಗುಣವಾಗಿ ದಂಡ
 ನೆಯಂಗೈಯುತ, ಪ್ರಜಾಪಾಲಕಜ್ಞೇಮವನ್ನರಿತು ನಡೆಸುತ, ಸ್ವಧರ್ಮನು
 ಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ನಿಹಿತದಿಂ ನಡೆಯುವಂತೆಸೇಮಿಸಿ ಇ
 ದಂತಿಳಿದು ಸೈತ್ರಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ, ಆಪ್ತರಾದ ಚಾರರಮುಖದಿಂ ಪ
 ರೋಕ್ಷವಾಗಿ ನಡೆಯುವದಲ್ಲವಂತಿಳಿದು ಸದ್ವ್ಯಸರಂ ಸಮ್ರಾಟಗೋಳಿ
 ವಂಚಕರಂದಂಡಿಸುತ, ಸ್ತ್ರೀದುರ್ದ್ಯದ್ಯುತಾದಿಗಳಿಗೆ ವಿಕ್ಷುಲನಾಗದೆ, ಯಾ
 ವತ್ತು ಜನರಸ್ವಭಾವವೆಂಸರಿತು ತನ್ನಇಂಗಿತವು ಅನ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ
 ಆಗಾಧಪೃದಮನಾಗಿ, ಸದ್ವ್ಯಸರಿಗೆ ಸುಲಭನಾಗಿ, ದುರ್ಜನರಿಗೆ ದುರ್ಲಭ
 ನಾಗಿ, ಪರತೋಕ್ತದಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಬಿಳ್ಳಿನನಾಗಿ, ದರ್ಮೈಕಶರಣನಾಗಿ, ಖ್ಯಾತಿಯೆ
 ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವೆಂದು ತಿಳಿಯುತ, ಚಂದ್ರಸಂತೆ ಜಗದಾಹ್ಲದಕ್ಷರನಾಗಿ,
 ಸೂರ್ಯವಂತೆ ಬುಧ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಜಾಡ್ಯವೆಂಪರಿಹರಿಸುತ, ದೇವೇಂದ್ರಸಂತೆ
 ಪೂರ್ವದಿಕ್ಪುಂರಪ್ತಿಸುತ, ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಪುತಿಯಂತೆ ದಂಡಧರನಾಗಿ, ವರಾಣಸಂತೆ
 ಜೀವನವಾಯುಕನಾಗಿ, ಕುಬೇರಸಂತೆಧನವನಾಗಿ, ಈಶಾನಸಂತೆಮಹಾಸೇನಾ
 ನುಗತನಾಗಿ, ಅಗ್ನಿಯಂತೆತೇಜಸ್ವಿಯಾಗಿ, ನಿಬುಬುತಿಯಂತೆಶತ್ರುಭಯಂ
 ಕರನಾಗಿ, ವಾಯುವಿನಂತೆಕಿರಿಯಾಶಕ್ತಿಯುಕ್ತನಾಗಿ, ಮಹಾಶೇಷಸಂತೆಭೂ
 ಭಾರಧಾರಣಕುಶಲನಾಗಿ, ವನಮಧ್ಯದೋಳ್ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಸಿಂಹಸಂತೆನ
 ಮುದ್ರದೋಳ್ ಮಹಾಮತ್ಸ್ಯದಂತೆ, ಮಹಾನಾಗಕುಲದೋಳ್ ವಾಸುಕಿ
 ಯಂತೆ, ದೇವನಮೂರುದೋಳ್ ವಾಕಶಾನಸನಂತೆ, ಸಕಲರಾಜ್ಯಾಧಿಪತ್ಯವೆಂ
 ಮಾಡುವದಂದಾ ಶತ್ರುಗಳೆಲ್ಲರೂಪಾದಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿಭೈತ್ಯರು ಈತನಸಂ
 ಪದವೆಂಹಾರೈಸುತ, ಶಿಷ್ಯರು ಈತನಅಭ್ಯುದಯವೆಂಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ, ಪ್ರಜೆಗೆ
 ಳು ತಂದೆಯಂಜೊಂದಿಇರುವಂತೆ, ಸ್ತ್ರೀರುಗಳುತೌರುನುನೆಯಂ ಹಾರೈ

ಸುವಂತೆ ಧೀನಾನಾಥರಿಗೆದಿಕ್ಕಾಗಿ, ವಿಪನ್ನರಿಗೆರಕ್ಷಕನಾಗಿ, ವರ್ಣಾಶ್ರಮ
ಧರ್ಮಗಳಂ ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಅರಸಿನರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಎ
ಡೆನಟ್ಟುಬಾರದೆ, ಅಳತೆಯಲ್ಲಿ ತಟನೆಟುಗುಂಟಾಗದೆ, ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು
ಕುಂದಿಲ್ಲದೆ, ಗೋವುಗಳು ಅಧಿಕಕ್ಷೀರವೆಂಕರೆಯತ, ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಉತ್ಸಾಹ
ವೆಂತರಾಗಿ ನಾಸ್ತಿಕರವ್ರಚಾರವಿಲ್ಲದೆ, ವೇದವಂ ಶೂದ್ರಾದಿಗಳು ಬಯಸದೆ,
ಮಂತ್ರವಂ ಮತ್ತೂ ಬೃರುತಿಳಿಯದೆ, ಬಿತ್ತಮರು ನೀಚವೃತ್ತಿಯಿಂ ಜೀ
ವಿಸದೆ, ನೀಚರು ಬಿತ್ತಮವದಕ್ಕೆ ರದೆ, ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಟಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳಿ
ಲ್ಲದೆ, ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯತೆಗುಂಟಾಗದೆ, ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಕೌಟುಂಬಿಕಾಣಿಸದೆ,
ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರುವ್ಯಸಂಭವಿಸದೆ, ಗುಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ಸರತೋರದೆ, ನೀತಿಯಲ್ಲಿ
ವ್ರಮಾದಗುಂಟಾಗದೆ, ಗಣಕರಲ್ಲಿ ವಂಚಸೆತಲೆತೋರದೆ, ಲಂಚಗಳಿಂ ರಾ
ಜಕಾರ್ಯಕೆಡದೆ, ಭೃತ್ಯರು ಸ್ನೇಹಿಪದವನ್ನ ಪೊಪ್ಪಿಸದೆ, ಸ್ನೇಹಿಯು ಭೃ
ತ್ಯರಕ್ರಮವೆನುರಿಯದೆ, ವರ್ಣಾಶ್ರಮಗಳು ಧರ್ಮವೆಂಮೀರದೆ, ಬೆಳ್ಳಿ
ರಸಸ್ತಂ ಅನ್ಯರು ಅದೇಕ್ಷಿಸದೆ, ಮಿತ್ರರು ಕತುಸುಖರಾಗದೆ, ಕ್ರೂ
ರನೃಗಂಗಳು ಪ್ರಜಾವಳುಗಳಂ ಬಾಧಿಸದೆ, ಸರ್ವಾದಿಗಳು ಗ್ರಾಮಾಭಿ
ಮುಖವಾಗದೆ, ಪಿಶಾಚಾದಿಗಳು ಸ್ನಸ್ತದಲ್ಲಿ ಅದರೂ ಸುಳಿಯದೆ, ಪೃರುಗ
ಳಿಗೆ ಈತಿಬಾಧೆ ತಟ್ಟದೆ, ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳು ಪತಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವೆಂ ಪೇಳದೆ,
ಪುರುಷರು ಅನ್ಯೆಸ್ತ್ರೀರಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತರಾಗದೆ, ಜನರು ಹಿತವೆಂಮೀರಿ ಹೆ
ಚ್ಚು ಬಯಸದೆ, ದಾತ್ಯಗಳು ಉಚಿತವೆಂಮೀರಿ ವೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡದೆ, ದ್ರವ್ಯ
ತಮುಖದಿಂದ ದ್ರವ್ಯವ್ರಮವಾಗದೆ, ಪ್ರಬಲರಿಂ ದುರ್ಬಲರಿಗೆ ಬಾಧೆಗುಂ
ಟಾಗದೆ, ತೆರಿಗೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಬಾರದೆ, ಆಯಕಟ್ಟುಗಳು ತೆಗ್ಗಿಕೋಗದೆ,
ಘರ್ಯಾದಿಗಳು ಮನಣಿಕೋಗದೆ, ವಿಹಿತವೆಂಮೀರಿ ಕಾರ್ಯೋಪಕ್ರಮ
ಗುಂಟಾಗದೆ, ಕಾರ್ಯಾರಂಭವು ನಿಷ್ಫಲವಾಗದೆ, ದಸ್ಯಗಳೆಂಬ ಕಬ್ಬವೆಂಕು
ರಿಸದೆ, ಮಾರ್ಗದೋಳೆ ಹೊದೊಗ್ರವವ್ರವಿಲ್ಲದೆ, ರಾಜಾಜ್ಞೆಯು ಅಪ್ರತಿ
ಹತವಾಗಿ ಇರುವದರಿಂದ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯು ದೇವರಾಜ್ಯವಂತೆ ಮಂಗಳವಯ
ವಾಗಿ ರಾಜಗೃಹವು ಲಕ್ಷ್ಮೀಭವನವಾಗಿ ತೊಟ್ಟಿಗಳು ಸುರಸ್ವತೀವಿಲಾಸ
ರೂಪವಾಗಿ ಅಂತಃಪುರವು ಅಂಬಿಕಾವಿಲಾಸವಾಗಿ, ಅಸ್ಥಾನವು ಧರ್ಮ
ಯವಾಗಿ ಬಿಡಿಜಾನಡಿಗಳು ನ್ಯಾಯಮಯವಾಗಿ, ಸಭೆಮಲ್ಲವು ಸಜ್ಜಮನ

ಯೆವಾಗಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಯತನಗಳು ಸತ್ಕರ್ಮನಿಜಿತನಾಗಿ, ಕ್ಷತ್ರಿಯರಾದ
 ಸಂಗಳು ಅಭ್ಯುದಯನನ್ನು ವೃದ್ಧನಾಗಿ, ವೈಶ್ಯಗೃಹಂಗಳು ಸದ್ವಸ್ತುವೆಯು
 ವಾಗಿ, ಕೂಡ್ರವಾಸಂಗಳು ಕುಭವಮಾವಾಗಿ, ಸರ್ವಕೇನಾಂಕೈರಂಗಗಳು ಸಹ
 ವಿಜಿತಮಯವಾಗಿ, ನೇನಾಸಿವೇಶವು ಶೌರ್ಯಮಯವಾಗಿ, ರಾಯನ ಚಿತ್ತ
 ಸೌತ್ತಿಯಂತೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಸುಸ್ಥಿರಳಾಗಿ, ಇರುವದರಿಂದ [ರಾಜಾಸತ್ಯಂಚ
 ಧರ್ಮಶ್ಚ ರಾಜಾಕುಲನತಾಂಕುಲಂ | ರಾಜಾನಾತಾಪಿತಾಂಶ್ಚ ವರಾಜಾಪತಕ
 ರೋ ಸ್ಯುತಾಂ] ಎಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರಾನುಗುಣವಾಗಿ ರಾಜಮೂಲದಿಂದ ರಾಜ್ಯವು
 ಲ್ಲವು ಮುಂದಿರುವದು, ಹೀಗೆ ಪ್ರಭುವೃದ್ಧವೃತ್ತಿರತನಾಗಿ ಇರುವದರಿಂದ ಈತನ
 ಆನುಸರ್ತನಾದವನು ಪ್ರಜೆಗಳ್ಳಿ ರೂಢರ್ಮಸರತರಾಗಿ ಒರುವದರಿಂದ ಈತನ
 ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಡತನವು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸುಧೃವ್ಯವೇಕದಲ್ಲಿ, ಕಾಂತಿ ಸ್ವದಂಬುಮಕಾ
 ಬಕುಂಟುಲಗಳಲ್ಲಿ, ವಕ್ರತೆಂಬುದು ಕುಡಿಮುಬ್ಬುಗಳಲ್ಲಿ, ಚಾಂಚಲ್ಯವು ನೇ
 ಛಾಂಚಲಗಳಲ್ಲಿ, ಜನಾಚನೆಂಬುದು ವಿಗ್ರಹಾಧರವಾನದಲ್ಲಿ, ಕುಟಲತೆಯು
 ಚಲಕಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಬಂಧನವು ಧನ್ಯವೃತ್ತಿ ಸುಮನವಾಗಿಯೆಲ್ಲ, ವಾಚಾಳಕ
 ಳ್ಳವು ಕಾಂಚಿದಾಮದಲ್ಲಿ, ಮುಂಬರತೆಯು ಪಾಪಾಪರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಭಂಗವು
 ನುಕುರಿಕಾರದಲ್ಲಿ, ನಿಘ್ನಾದಾದವು ಬಾಚುಬಚನಗಳಲ್ಲಿ, ಸಕ್ಷವಾಚವು
 ಲುಕಾರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ, ಮುನಿಸಂಗಳು ಪ್ರಣಯ ಕಲಹಗಳಲ್ಲಿ, ವರ್ಣಸೂಕ್ತ
 ಯೋ ಕುದ್ಧಿಗಳು ಸುನರ್ಥದಲ್ಲಿ, ವಿತ್ರದ್ವೇಷವು ಕುಮುದ ಪಬ್ಧಿಗಳಲ್ಲಿ
 ಜೈವಾತ್ಮಿಕ್ರಮಣವೆಂಬುದು ಚಂದ್ರನೂರಾಧಿಗಳಲ್ಲಿ, ನಿಗ್ರಹವೆಂಬುದು
 ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವದೇಕೋರತು ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವದೆಲ್ಲ, ಎಂದು
 ವಾಮದೇವ ಋಷಿಗಳು ಪೇಳುತ್ತಿರಲು, ಆಮಾತೆಗೆ ಸತ್ಯಾಸಾಧಿಯು ಪಪ
 ದಮದೇವರಂಕುರಿತು ಗುರುವರ್ಯೇ ! ಈರಾಯನು ಆಚರಿಸುವ ನ್ಯಾಯ
 ನೀತಿಗಳು ಬಹು ಶಾಸ್ತ್ರಾನುಸಾರವಾದುದರಿಂದ ಲೋಕವು ಜ್ಞೇಮದಿಂ
 ದಿರುವದು, ಈ ಅರ್ಥವಂ ತಿಳಿದು ನಡೆದುಕೊಂಡವರಾಯನೋನಂತರಾಗು
 ವರು, ಸಜ್ಜನರು ಈರಾಯನಚರಿತ್ರೆಯಂ ಶ್ಲಾಘನೆಗೈಯುವದರಿಂದ
 ಈತನಿಗೆ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನೆಂಬುವದು ಅನ್ವಯಧನಾಮವಾಯಿತು, ಎಂದು
 ಪೇಳುತ್ತಿರಲು, ಆಮಾತೆಗೆ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಸತ್ಯಾಸಾಧಿಯಂಕುರಿತು
 ಸುಕುರ್ವಿಗಳ ! ಮಹಾತ್ಮರಾದ ವಾಮದೇವರು ನನ್ನಲ್ಲಿಕೃಪೆಯಿಂದ ಪೇಳಿದ

ಅರ್ಥವೆ ಉಪನಿಷತ್ಸಮವಾದ್ದರಿಂದ ಲೋಕೋಪಕಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಕಲ ಸೀತಿಧರ್ಮವಂ ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು, ಈ ಸೀತಿನಿವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಶ್ರೇಯಸ್ಕಾಮಿಗಳಾದ ಭೋರಗಳು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದು ಅಚರಿಸುವರಾಗುವರು, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೋಳು ರಾತ್ರಿಸ್ಪೃಷ್ಟಮಯಾಮು ಸೂಚಕನಿವದಿ ರುಪಿ, ಭೇರೀ ಕಾಹಳಾದಿವಾದ್ಯಧ್ವನಿಗಳು ಭೋರುತ್ತಿರಲು, ಲವಂ ಕೇಳಿದ ವಾನಿಸು ಮುನಿಸುತಗೆ ಆಭಿನಂದಿತಿ ಹಸ್ತಲಾಘದಿರಿಂದ ತನ್ನ ಅಗ್ನಿ ದೋ ತ್ರಗೃಹಕ್ಕೆ ಕರತಂದು ಉಪಚಾರವಾಗೈದು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ಮಣಿಸೋವಾನದಿಂ ರಮಣರೂಪವಿದ್ಯಾಸೋ ವರಗಳು ಸತ್ಯಾಸಾಧಿಗೆ ತೋರಿತಿ, ಅನರತುಮುತಿಮಿರದರಾಯನು ಅಂತ ಪುರವಂನೈಮತ್ತಿರಲು, ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲರಾಯು ಘಾಸ್ತ್ರಾನವನ್ನೈದಲು.

ಆನಾರಸ ದಿನಸುಕುಚಿಭೂತನಾದಸುಕೇರಿತ ರಾಯನು ದರ್ಶನವಲ್ಲಿಕುಳಿತು ಜಪನಂನಾಡುತ್ತಿರುವಮಹರ್ಷಿಗಳ ಸಮಯವನ್ನಿರಿದುಂ ದುಸಾಸ್ತ್ರಾಂಗಪ್ರಣಾಮವಂಗೈದುನಿಂತಿರುವರಾಯನಂನೋಡಿ ಎದ್ದುಅತ ನಹಸ್ತಲಾಘದಿಂದುದ್ಯಾನವನವನ್ನೋಡುವ ಕುತೂಹಲದಿಂ ತೆರಳುತ್ತಅತಿ ರಮಣೀಯಗಳಾದ ಸರೋವರಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತ, ನಂದನವಸಕ್ಕಿಂತೆ ಮಿಗಿಲಾದವೈಬವದಿಂ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಉದ್ಯಾನವನವಂ ನೋಡುತ್ತ, ಅಲ್ಲಿ ಮಣಿಸು ಯವಾದ ಜಗತಿಯಂ ಶೋಭಿಸುವ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವಂನೋಡಿ, ಇದು ಎಲ್ಲಿಂದ ಲಬ್ಧವಾಯಿತೆನೆಲು, ಮಹಾನುಭವನೇ! ಈ ವೃಕ್ಷವು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇ ವಿಯ ಸ್ವಯಂವರ ವಣಿಸುಮಿತ್ತವಾಗಿ ಕುಮಾರಕನಿಂದ ಲಬ್ಧವಾಗಿ ಈ ಉದ್ಯಾನವಂ ನೈದಿತು, ಹೀಗೆ ಮತ್ತೆ ಮದಗಜವು, ಅಶ್ವರತ್ನವು, ಭೇನು ಶ್ರೇಷ್ಠವು, ಬಡುಸುವರ್ಣವಂ ಪ್ರಸವಿಸುವ ಮಹಾರತ್ನವು ಮತ್ತೆ ಕೆಲ ವು ಸ್ತುರತ್ನಂಗಳು ಸಹ ಲಬ್ಧವಾದವು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಲು, ನರ್ಣಸ ಲಕ್ಯವಾದ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವಂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಗೈದು ನಡೆಯುತಕಾಮಧೇನುವಂ ಕಂಡು ಪ್ರಣಾಮವಂಗೈದು, ಐರಾವತ ಉಚ್ಚೈಶ್ರವಗಳಂ ನೋಡಿ, ಸ್ತುತಿ ಸುತೆ ಅಯ್ಯಾ ರಾಯನೇ ! ಇದೇಲೋಕದ ವಸ್ತುಗಳು ದೇವೇಂದ್ರನಿಗಲ್ಲದೆ ವೆಂತ್ಲೊಬ್ಬರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವದುಂಟೆ, ಇದಂ ರಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ದ್ವಿಸಮರ್ಥರಿಂತಹರು, ಈವಸ್ತುಗಳು ಭೋಲೋಕವಂಜೊಂದುವದಕ್ಕೆ

ಮಹರ್ಷಿಗಳಾದ ದೂರವಸ ಮುನಿಶಾಪವು ನಿಮಿತ್ತವಾಯಿತು, ಅದಂತಾನೆ ದೇವಕಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಉಂಟಾಯಿತಲ್ಲದೆ ಈ ಮಾರ್ಗವೇಶದಿಂದ ಉಂಟಾದುದಲ್ಲ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಿರಲು, ಮಹಾನುಭಾವನರೇ! ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷಾದಿಗಳು ದೇವತೆಗಳಂ ಬಾಧಿಸುವದಂ ತಿಳಿದು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಅವತಾರರೂಪಗಳಂತಾಳಿ ದುಷ್ಟದೈತ್ಯರಂ ಸಂಹರಿಸಿ, ದೇವತೆಗಳಂ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದನೆಂದು ಪುರಾಣಮುಖದಿಂ ಕೇಳಿದುದುಂಟು, ಮುಂದೆಯಾರು ಉಂಟಾಗುವರೇ? ಈ ಉತ್ತರಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಜಗದ್ವ್ಯಾಸಾರಸಂ ತಿಳಿಯಲು ಆಶಕ್ತರಾದ ಸಮೃಂಧಾನರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಆಗುವ ಈಶ್ವರಸಂಕಲ್ಪಿತಕಾರ್ಯಗಳು ಎಂತು ತಿಳಿಯಬೇಕು, ಅದು ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ಗೋಚರವು, ಎಂದೂ ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ಅಯ್ಯಾ ಭೂಪತಿಯೇ ! ಕೇಳು ಕುತೂಹಲವಿದ್ದರೆ ದೇವರಹಸ್ಯವನ್ನಾದರೂ ಯೋಗ್ಯನಾದ ನಿನಗೆ ಹೇಳುವೆನು, ಈಗ ದೂರ್ವಾಸಶಾಪದಿಂದ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವು ದಾಸವಾಕ್ರಾಂತವಾಗಿ ದೇವತೆಗಳು ಬಲಹೀನರಾದುದರಿಂದ ಈಶ್ವರನು ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಅಮೃತವನ್ನಂಟುಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಬಲವಂ ನಿತ್ಯತ್ವವಂ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅವರ ಮುಖದಿಂದ ದೈತ್ಯರಂ ನಿಗ್ರಹಗೊಳಿಸಿ ಧರ್ಮಸ್ಥಾಪನೆಗೈಯಲು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಇರುವನು, ಅದು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಉಂಟಾಗುವದು, ಮೊದಲು ಬ್ರಹ್ಮನಿಂ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಈ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಾದಿವಸ್ತುಗಳು ಈಗ ಭೂಮಿಯಂ ಹೊಂದಿ ತೇಜೋರಹಿತವಾಗಿ ಸಮುದ್ರಮಧ್ಯಸಮುದ್ರೋಳು ಹ್ವೇರ ಸಾಗರದಲದಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚುಸಂಗೈದು, ಭೂಸ್ಪರ್ಶದೋಷನಿವಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಪೂರ್ವದಂತ ಮಹಾ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಸಮೀಪವಾಗಿ ದೇವಲೋಕವಂ ನೈದುವವು, ಮತ್ತು ನಿನಗೆ ಕುಮಾರಕೃಪಾವದಲ್ಲಿರುವ ಸುಗಂಧರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲದಮೇಲೆ ಸಮ್ಮಿ ಫೂರ್ವೀಕರಾದ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಬಂದು ದೇವಕಾರ್ಯವಂ ತಿಳುಹಿಸಿ ವತ್ತೀಸಮೇತನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜನಂ ಕರದುಕೊಂಡು ತೆರಳುವರು, ಇದು ದೇವ ರಹಸ್ಯವು, ಎಂದೂ ನುಡಿಯಲು, ಅದಂಕೇಳಿದ ರಾಯನು ಸ್ವಾಮಿಯೇ ! ಅದೃಶತಾಘೋಷಕಥೆಯು ಪುರಾಣವ್ರಸಿದ್ಧವಾದುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಅಮೃತಪಾಪ್ತಿಯಂ ದರೆ, ಆಶ್ಚರ್ಯತೋರುನದೆನಲು, ಐಯ್ಯಾರಾಮನೆ ! ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟಿ

ಯೂ ಅನಾದಿಸಿದ್ಧವು, ಪ್ರಳಯಗಳು ಹಾಗೆ ಆಗುವವು, ಈಗವಿದ್ಯಮಾನ ಕಾಲದ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾದ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನಗಿಂತಲೂ ಪೂರ್ವಕಲ್ಪದ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಅನ್ಯತಾವಿಭಾವನೆಯ ಪುರಾಣಗಳು ಹೇಳಿದುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಆಗುವ ಅನ್ಯತಾವಿಭಾವನೆಯ ಸಹ ಹೇಳಿದಂತೆಯಿತು, ಹಾಗೆ ಪುರಾಣಗಳು ಅನಾದಿಸಿದ್ಧಗಳು, ಇದರಿಂದ ಕಲ್ಪಾಂತರಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಲು, ಆಮಾತಿಗೆ ಮಹಾವ್ರತಾದವೆಂದು ಸುಡಿದು ಮಹಾಸುಭಾವರೇ! ದೇವತೆಗಳು ಬಲಹೀನರಾಗಿ ದೈತ್ಯರು ಸ್ವರ್ಗವನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿದರೆಂದು ವೇಳದಮಾತಿಗೆ ದೇವಾಂಶ ಪುರುಷನಾದ ಈ ಮುಗಂಧರಾಜನು ದೇವಾಂಶಪುರುಷನಾದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೆ ತೇಜೋಬಲಹೀನನಾಗಿ ಇರುವನೋ? ಮತ್ತೇನಾದರೂ ಈಗಕಾರಣಾಂತರಗಳುಂಟೋ? ಇದು ತಿಳಿಯಲೋಸುಗ ತನ್ಮೃಚರಣಗಳೆಂ ಸ್ಮರಿಸಿ ಪಾರ್ಥಿವನು, ಎಂದೂ ಸುಚರಿತ್ರರಾದವನು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ಅಮರ್ಯಾ ರಾಯನೆ! ನೀನು ಸ್ಮರಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತ ತಿಳಿಯಲಾಯಿತು, ದೇವತೆಗಳು ಬಲಹೀನರಾದುದರಿಂದಲೇ ಭೋಲೋಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವರು, ಹಾಗೆ ನಿನ್ನ ಕುನಾರಕನಾದ ಮುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅವತರಿಸಿರುವನು, ಈಗವಿಶೇಷವಾಗಿ ಲಬ್ಧನಾದವುಂತ್ರರಹಸ್ಯಗಳು ವಿಸ್ಮೃತವಾಗಿ ತೇಜಸ್ಸಿಗೆ ನ್ಯೂನತೆ ಉಂಟಾಗುವದಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತವೇನೆಂದರೆ:— ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪ್ತ ನಾಶಕ್ಕೋಸುಗ ಮಹಾಪರಣ್ಯವೆಂದಹಿಸುವಂತೆ ಅಗ್ನಿಯೆಂ ಹತ್ತಿಸಿದರೆ ಅದರ ಮೂಲಕದಿಂದ ಆ ರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸವೆಂ ಗೈಯುವ ಬಹುಪ್ರಾಣಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುವಂತೆ ಭೋಲೋಕವನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿಬಂದ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಗಳಂ ಸಂಹರಿಸಲೇಣಿಸಿದ ಮುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಮಹಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾಲಿಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ದಗ್ಧವಾದುದರಿಂದ ಆದೋಷವು ಮುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಬಳಸಿದುದರಿಂದ ಮಂತ್ರಗಳು ವಿಸ್ಮೃತಂಗಳಾಗಿ ತೇಜಸ್ಸಿಗೆ ನ್ಯೂನತೆಯು ಉಂಟಾಯಿತೆನಲು, ಆಮಾತಿಗೆ ರಾಯನು ದುಷ್ವರಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿದರೆ ತೇಜಸ್ಸಿಗೆ ನ್ಯೂನತೆಬರುವದುಂಟೆ? ಎಂದು ಕೇಳಲು ಐಯ್ಯಾ ರಾಯನೆ! ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುವಾದವರಿಗೆ ಕಾರ್ಯಸಾಧಕರಾದ ಮಿತ್ರರೂ ಉಂಟು, ಅವರಂ ಹೊಂದಿ ಉಪಜೀವಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರೂ ಉಂಟು, ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇವಕರೂ

ಉಂಟು, ತಟ್ಟಸ್ಥ ರಾಗಿ ಜೀವಿಸುವರೂಉಂಟು, ಸಿರಪರಾಧಿಗಳೊಡ ಪ್ರಜೆಗಳ
 ಇರುವರು ಶತ್ರು ಸಂಹಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಅಸ್ತ್ರಜ್ಞಾಪಿಯು ಪ್ರ
 ಜಾ ವಶುಸಮೇತವಾದ ಶತ್ರುಪುರಗಳಂ ದಹಿಸಿದುದರಿಂದ ಸಿರಪರಾಧಿಗಳೂನ
 ದ ಸಪ್ಪರಾದರು, ಅದೇದೋಷವೆಂದೆನಲು, ಮುನಿವರೈ! ಈದೋಷತೋಲ
 ಗಿ ತೇಜೋವೈದ್ಧಿ ಉಂಟಾಗುವಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆನಾದರೂ ಉಪಾಯಉಂ
 ಟೀ? ಎನಲು ಅಯ್ಯಾ ರಾಯನೇ ! ಸುಗಂಧರಾಜನು ಮಹಾ ಕಾರ್ತ್ಯೋ
 ದ್ಯೋಗವೆನೊಡಿ ಒಂದು ಸುಕೃತಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾದರೂ ತನಗೆ ಜ್ಞಾತವಾ
 ಗದೆ ಸಂಭವಿಸಿದ ದೋಷವಂ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪೋಷಕ
 ಮಹಾದಾನಮಾತ್ರದಿಂದ ದೋಷಪರಿಹರವಾಗುವದು, ಈದಾನಂಗಳು ಈ
 ತನ ಔದಾರ್ಯ ಸಂಪತ್ತುಗಳಿಗೆ ವಿಷಯವಲ್ಲವಾದುದರಿಂದಲೂ ಶಕ್ತನಾಗಿ
 ಅಧಿಕಾರಿ ಆದುದರಿಂದಲೂ ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗವನ್ನಾಚರಿಸಿ ಇಷ್ಟವಾಸ್ತವಿ
 ಯಂ ಪಡೆಯಬೇಕಾಯಿತು, ಇದರಿಂದೊದಲಿಗಿಂತಾ ಅಧಿಕವಾದ ತೇಜೋ
 ಬಲಗಳುಂಟಾಗುವವು, ಎಂದು ವಾನುದೇವರು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ಆನಾ
 ತಿಗೆ ಸುಕೃತಿತ್ರರಾಯನು ಮಹಾತ್ಮರೇ ! ಈಗ ಅವ್ಯಣವಿಶಿಸಿದ ಅರ್ಥವು
 ನನಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವೇಸರಿ, ಈಅರ್ಥಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ವಚನದಿಂದಲೇ ಸುಗಂ
 ಧರಾಯಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಾಲಿಸಬೇಕೆನಲು, ಒಳ್ಳೆದೆಂದು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂ
 ದ್ರನು ಕರೆಯಕಳುಹಿ ಆತನಂ ಕುರಿತು ಅಯ್ಯಾಯವನಂಕ ಕುಲತಿಳಕ
 ನೇ! ದೇವಾಂಶ ಸಂಭೂತನಾದ ನಿನ್ನಿಂದ ಲೋಕಕಂಟಕರಾದ ರಾಕ್ಷಸರು
 ಸಪ್ಪರಾಗಿ ಮಹಾಯಶಸ್ಸು ನಿನಗೆ ಉಂಟಾಯಿತು, ಮತ್ತೆ ನಿನ್ನ ಉ
 ದಾರತ್ವದಿಂದ ಅಧಿಕ ಯಶಸ್ಸುಂಟಾಗುವ ಬಗ್ಯೆ ಸಮರ್ಥನಾದುದರಿಂದ
 ನೀನು ಅಶ್ವಮೇಧ ಕ್ರತುವೆನೊಡುವದು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ತೋರುತಲಿವೆ,
 ರಾಕ್ಷಸ ಸಂಹಾರದಿಂದ ದೇವತೆಗಳು ಸಂತುಷ್ಟರಾದರೂನೊತ್ತಾ ಕ್ರತು
 ಮುಖದಿಂದ ಸಂತೋಷವಂ ಮಾಡುವನಾಗು, ನಿಮ್ಮತಂದೆಯು ನಿನ್ನಿಂದ
 ಅಶ್ವಮೇಧ ಕ್ರತು ಆಗುವದಂ ನೋಡಬೇಕ್ಷಿಸಿ ಇರುವನು ಎಂದುಹೇಳು
 ತಿರಲು, ಆನಾತಿಗೆ ಸುಗಂಧಮಹಾರಾಯನು ಮಹಾತ್ಮರೇ ! ಶ್ರೇಯಸ್ಕ
 ರನಾದ ಕ್ರತುನಿಮ್ಮಿತ್ತೆ ತಮ್ಮ ಅನುಜ್ಞೆಯಾದಬಳಿಕೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ
 ವಶ್ಯಕವಿನ್ಮಾನದಿರುವದು, ನಮ್ಮ ಅವ್ವಾಜಿಯವರ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಈಅಭಿ

ಲಾನೆ ಇದ್ದ ಬಳಿಕ ತಮ್ಮ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ಅಯ್ಯಾ ಕುಮಾರಕನೇ ! ನಮಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ನಾಗಿ ಯೆಜುಶ್ಯಾಖ್ಯಾಸುತ್ ಕರ್ತನಾದ ಸಮ್ಮ ಸತ್ಯಾಪಾಢಿಮುಷಿಯು ಸಿನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರತ ಕ್ರತುನಂ ಮಾಡಿಸುವನು, ಈತನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸ ಡಮಕೋಳ್ತನಾದ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಯ್ಯಾ ಸತ್ಯಾಪಾಢಿಮುಷಿಯೇ ! ಸುಗಂಧ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ ಇಷ್ಟಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿಗೋಸುಗ ಇಲ್ಲಿರುವನಾಗಿ ಮಹಾಕ್ರತು ವಂ ನೆರವೇರಿತಿದ ಬಳಿಕ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬರುವನಾಗು ಎಂದು ಹೇಳಲು, ಆತ ನು ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆನಲು, ಸುಬರಿತ್ರರಾಯನಂ ನೋಡಿ ಆಯ್ಯಾ ರಾ ಯನೇ ! ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಾಡುವ ಮಹಾಕ್ರತುವು ನಿರ್ವಿಘ್ನ ದಿ ಸಾಗುವದರಿಂದ ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾದ ತೇಜೋವಿಶೇಷಬುಂಟಾಗಿ ತ್ರಿಲೋಕ ವಿಖ್ಯಾತನಾಗುವನು, ಈತನಕುಮಾರಕನು ಸಹ ಯಶೋವಂ ತನಾಗುವನು, ಸಿಮ್ಮವನೋರಥವೆಲ್ಲವು ಸಫಲವಾಗುವದು, ನಾವು ಆಶ್ರಮ ಮುಕುರಿತು ತೆರಳುವದಕ್ಕೆ ಅನುಮತನಾಗು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಲು, ಮಹಾ ತೈರೆ ! ಕುಮಾರಕನು ಯಶೋವಂತನಾಗಿ ಸಕಲಕರ್ತೃಗಳಂ ಜಯಿತಿ ರಾ ಜ್ಯಭಾರವೆಲ್ಲವಂ ನಿರ್ವಹಿಸುವದನ್ನೋಡಿದಬಳಿಕ ನನಗೆ ಮತ್ಯವ ಮ ನೋರಥವಿರುವದು, ಸಕಲಭೋಗಂಗಳು ಅನುಭೂತಮಾಗಿ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯು ವಿರಸಬುಂಟಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮರಪಾದಗಳಂ ಸೇವಿಸತ ವಾಸಪ್ರಸ್ಥನಾಗಿ ಕೃ ತಾರ್ಥನಾಗಜೀಕೆಂದು ಅವೇಕ್ಷಿಸಿ ಇರುವೆನು, ಇನ್ನು ಮೇಲೆಯು ಈ ಸಂ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಎಂದಿಗೇಕಡೆಹಾಯಬೇಕು, ತಮ್ಮ ಪಾದನೇ ವೆಯುಮಾಡುತ ಸಂಗಡರೆ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬರುವನು ಸಮ್ಮತಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು ಐಶ್ವರ್ಯರಾಯನೇ ! ನೀನು ಸದ್ಗತಿವ್ರವಮಾದ ಸಕ ಲಪುಣ್ಯ ಕರ್ಮಗಳನ್ನಾಚರಿಸಿಯೇ ಇರುವೆ, ಮನೋನೈರ್ಮಲ್ಯ ಉಂಟಾ ದವನಿಗೆ ಎಲ್ಲವದರೂ ಮುಕ್ತಿಯು ಕರಸ್ತಮಾಗಿರುವದು, ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಖಾರಿಕೆಗೆ ಔತೋವ್ಣದಿ ದುರಿಖಂಗಳು ಅಸಹ್ಯಂಗಳಾಗಿರುವವು, ವಾಸ ಪ್ರಸ್ಥಾಶ್ರಮಾಚರಣೆಯು ಬಹು ಶ್ರಮಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವದು, ಸ್ತ್ರೀಜನ ರಂ ಕ್ಲೇಶವಡಿಸದೆ ಕುಮಾರಕನಿಗೆ ವ್ಯಸನವಂ ಕಲ್ಪಿಸದೆ ಆತನ ಅಭ್ಯಾಸ ಯವನ್ನೋಡುತ ಸತ್ಕಾಲಕ್ಷೇಪದಿಂದ ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯುವನಾಗು ಎನಲು

ಮಹಾತ್ಮರೆ ! ತಮ್ಮ ಸನ್ನಿಧಾನ ವಿಶೇಷದಿಂದ ಲಬ್ಧನಾಗುವ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗಿಂತಲೂ ಯಾವನತ್ಕಾಲದಿಷ್ಟೇವು ಮುಕ್ತಿ ಪ್ರದವಾಗುವದು, ನಮ್ಮಪೂರ್ವೀಕರು ಆಚರಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾದಂತೆ ನನಗೂ ವಾನಪ್ರಸ್ಥಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಅನುಚ್ಛೇಯಂ ಪಾಲಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥನು ಮಾಡಬೇಕು, ಈ ಮಾತಿಗೆ ನಮ್ಮ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಸುಗಂಧರಾಜನು ಪುತ್ರಪ್ರೇಮವೇನೋ? ಎಂದು ಪಾದಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಇರುವರಾಯನಂನೋಡಿ ಹಾಗಾದರೆ ನಿನ್ನ ಪುತ್ರನುನಾಡುವ ಮಹಾಕ್ರೋಧವೆನೋಡಿ ಸಂತೃಪ್ತನಾದಬಳಿಕ ನಿನ್ನ ಮನಬಂದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದ್ವ್ಯಾಸತಪ್ಯವಾಡಿಬಿಡಿಯೇ ! ಈ ರಾಯನು ವಾನಪ್ರಸ್ಥನಾಗಬೇಕೆಂದು ಎಣಿಸಿದನೆಯವ್ವೆ, ಅಸ್ವಮೇಧಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಈರಾಯನು ಸ್ತ್ರೀಜನ ಸಮೇತನಾಗಿ ಹೊರಟರೂಸರಿ, ಪೋರ್ವನೇ ಬಂದರೂ ಬರಬಹುದು, ಮಾರ್ಗಾಯಾನವಿಲ್ಲದಂತೆ ಬಯಸಿದ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳಂ ತೋರಿಸುತ್ತ ನಾನಧಾಸದಿಂದ ಹೊರಟು ಹಿಮಾಚಲದ ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮದ ಪೂಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಎದುರೇಳಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ನೋಡಿ ಆಯ್ಯಾ ಕುಮಾರಕನೇ ! ನಿಮ್ಮತಂದೆಯು ತಮ್ಮಪೂರ್ವೀಕರಂತೆ ವಾನಪ್ರಸ್ಥನಾಗಲೇನಿಸಿ ನಮ್ಮನಿರ್ಬಂಧದಿಂದ ಅಶ್ವಮೇಧಾನವ್ಯತದವರಿಗೂ ಇಲ್ಲಿಇರುವನು, ಆಬಳಿಕ ಈತನು ನಮ್ಮ ಆಶ್ರಮಾಭಿಮುಖನಾದರೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆವೆಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ನಿರ್ಬಂಧಪಡಿಸಲಾಗದು, ಆದರೂ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕವನಲ್ಲ, ನೀನುಶ್ರೇಷ್ಠೋವಂತನಾಗಿ ಇರುವನಾಗು, ನಾವು ಆಶ್ರಮವಂಕುರಿತು ತೆರಳುವೆವು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಜಾಸುಮತಿಯಿಂದ ಗುಣವತಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಮುಖ್ಯರಾದ ರಾಜಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳು ಬಂದು ಮಹಾಋಷಿಗಳಿಗೆ ಅಭಿಪಂದಿಸಿ ಪಾದಪೂಜೆಯಂಮಾಡಿ ಪಾದಾರ್ಪಣವೆನೇ ವಿಸುತ್ತಿರಲು, ಗುಣವತೀದೇವಿಯು ರತ್ನತಾಟುಗಳಂ ಮುತ್ತಿನಹಾರವಂ ಪ್ರಸ್ಕಣ್ಯಮುನಿಯ ವಶವಂಮಾಡಿ ಋಷಿವತ್ಸೀಯರಿಗೆ ಇದಂ ನಾನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದೆನೆಂದುಹೇಳಲು, ಅದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಅಸರ್ಭ್ಯರತ್ನ ಭರಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲವಂ ವಾಮದೇವತೀಪೂರಾದ ಪ್ರಸ್ಕಣ್ಯಮುನಿಯ ವಶವಂಮಾಡಿ ಋಷಿವತ್ಸೀಯರಿಗೆ ತೆಲಪಿಸುವದೆಂದು ಹೇಳಲು, ಎಲ್ಲರೂ ಮಹಾಋಷಿಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಮಿಸುತ್ತಿರಲು ಎಲ್ಲರಂನೋಡಿಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿ

ಆಗಲೆಂದು ಅಶೀರ್ವಚನವಂಮಾಡಿ ಪ್ರಸ್ತುಣ್ವಸಮೇತರಾಗಿ ವಾಮುದೇವರು
ನಾಲ್ಕಂಟು ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ಮುಂದೆನಡೆದು ಅಂತರ್ಧಾನವನ್ನೈದಲು, ಎಲ್ಲ
ರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಡತೆಯುಂಟಾದುದು ಸ್ಪಷ್ಟವೆತ್ತಿರಲು,

ಅನಾರಸದಿನನ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಂಕರಿದು ಅ
ಶ್ವಮೇಧಯಾಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸರ್ವಸಾಮಗ್ರಿಗಳಂ ವದಗಿಸಿ, ಕಾ
ವೇರೀತೀರದಲ್ಲಿ ಶಾಲಾಸಾರ್ವಾಣಸಾಳಿ, ಬಂದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಬಿಡಾರಸಿದ್ಧವಾ
ಗಲಿ ಎಂದನೇಮಿಸಲು, ಅವರು ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಪ್ರಾರದಲ್ಲಿಯೆ ದೇ
ಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಾದ್ಯಭೋಜನಮೇತವಾಗಿ ಸಾರಿಸಿ ಕಾವೇರೀತೀರದಲ್ಲಿ ಬಂ
ದು ಯೋಜನಾಯತನಾದಶಾಲೆಯಂ, ಅದರಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಾಗ್ರ್ಯಂಶ
ಶಾಲೆಯಂ, ಪತ್ನೀಶಾಲೆಯಂ ಸದಸ್ಯಸ್ಥಾನಗಳಂ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು
ವರ್ಣದವರು ಕುಳ್ಳಿರುವದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಸಭೆಗಳನ್ನಂಟುಮಾಡಿ, ಬುಷಿಗ
ಳು ಇಳಿಯುವದಕ್ಕೆ ಶಾಲೆಗಳಂ ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಅದರಹೊರವಲಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾ
ಹ್ಮಣಭೋಜನಶಾಲೆಯಂ ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಸಹನೋಪನಹಸ್ತ್ರ ರಾಜಯೋಗ್ಯಂ
ಗಳಂತೆ ಬಿಡಾರಂಗಳನ್ನಂಟುಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಿರಾಜಿಯು
ಕುರುಜುಮೇಲ್ಕಟ್ಟು, ಮುತ್ತಿನತೋರಣ, ಕವಳಸ್ತಂಭ, ಪುಷ್ಪಮಾಲಿಕಾ
ನಿಕೇರಗಳಿಂದಲಂಕರಿಸಿ, ಪರಿಮಳ ಧೂಪ ದೀಪದಿಂ ಸುಮಾನಸೆಯನ್ನಂಟು
ಮಾಡಿ, ಕಾಲ್ಪಿಕಾರಂಜಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ
ಮೂ ನೂನತೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಸಕಲವಸ್ತುಗಳಂ ಸಮೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿ, ಮತ್ತೆ
ಎರಡನೆ ಅನುರಾವತಿಯೋ? ಎಂಬಂತೆ ಪುರವನ್ನೆಲ್ಲವಂ ಶೃಂಗರಿಸಿ, ರಾಜಮಾ
ರ್ಗಗಳಂ ಸಮಗೊಳಿಸಿ, ಸಾಲುತೋಪು, ಅರವಟ್ಟಿಗೆಕಟ್ಟಿ, ಕಾಲ್ಪಿ, ಕೇರೆ,
ಭಾವಿ, ಕೂವಾರಾನು, ಅನ್ನ ಸತ್ರೆಗಳಂ ಶೋಭಿಸುವಂತೆಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪಾ
ಚಕ ವರಿಚಾರಕ ನೇವಕರಂನೇಮಿಸಿ, ಈ ಅರ್ಥವಂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸುಗಂ
ಧಕಾಜೇಂದ್ರಂಗೆ ತಿಳುಹಿಸಲು, ಆಗ ರಾಯನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನುತರ್ವಣೆ
ಯೆಂಬೊಡಿಸುವಂತೆ ಸುಮದ್ಧಿಗೆನೇಮಿಸಿ, ಅರಸುಗಳಂಯದುಗೊಂಡು ಸ
ಪತ್ನಾಸಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಸುಮತಿಗೆ ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಮಾನಶಾಲಿಗಳಾದವರಂಬ
ಹುಮಾಣೆಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಸುಪೇಣನೆಂಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ನೇಮಿಸಿ, ರಾಜಪತ್ನೀ
ಯರುಗಳೂ ಸಮ್ರಾಜಿನಿನಂತೆ ಕುಸುಮಲತೆಗೆ ಕಟ್ಟುಮಾಡಿಸಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮ

ಉಸ್ತಿಯರುಗಳಂ ಪೂಜಿಸಿ, ವಿಚಾರಿಸುವಂತೆ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ
 ಯನ್ನಿತ್ತು ಯಾವದರಲ್ಲಿಯೂ ನ್ಯಾಸತೆ ಬಾರದಂತೆ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳುವದೆಂದು
 ಆಯಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಋಷಿಗಳಂ ಪೂಜಿಸುವಂತೆ ಪು
 ರೋಹಿತಂಗೆ ಜೇಳ ತನ್ನ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಉತ್ತಮಾಶ್ವಂಗಳಂ ತರಿಸಿದೊಡಿ,
 ಅದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಅಶ್ವುತ್ಥಮಾಶ್ವಂಗಳಂ ತೆಗೆದು ಸತ್ಯವಾಧಿಋಷಿಗಳ
 ಮುಂದೆ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಲು, ಅವರು ಅದಲ್ಲವೆನೊದಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧಸ್ಥಳಿಕ
 ಸಪ್ತಶಮಾಗೆ ಶ್ಯಾಮೈಕಕರ್ನದಿಂದಲೂ, ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಒಪ್ಪುತೆ ಗು
 ಣರೂಪದಿಂದ ಸಪ್ತಶಮಾದ ಒಂದು ಅಶ್ವರತ್ನಮಂತೆಗೆದು ಇದು ಯಾಗ
 ಬೋಗ್ಯವೆಂದು ವೇಳಲು, ಅದಂ ವಂಚಾಮೃತಾದಿಗಳಿಂದ ಅಭಿಷೇಕನಂ
 ಮಾಡಿ ರತ್ನಮಯವಾದ ಆಭರಣಗಳಿಂದಲಂಕರಿಸಿ, ಪೂಜಿಸಿ, ಗುಣುಹೂತನ
 ದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಕಲವೈಭವದಿಂದ ಹೊರಟು ಸಮ್ಮೇಳಿತ
 ನಾಗಿ ಶಾಲಾಪ್ರಸೇಕನಂಮಾಡಿ, ಶುಚಿಭೂತನಾಗಿ ಸ್ವಸ್ತಿವಾಚನ ನಾಂದೀ
 ಪೂಜೆಯಂ ನೆರವೇರಿಸಿ, ಮಾತಾ, ಪಿತೃ, ಗುರು, ಅಪಾರಾಧಿಗಳಂ ಪೂ
 ಜಿಸಿ, ಎಲ್ಲರ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ಯಾಗಸಂಕಲ್ಪನಂಮಾಡಿ, ವಿದ್ಯುಕ್ತ ಪ್ರಕಾಶ
 ದಿಂದ ಕ್ರತುವಿ ಜೈಮನ್ನಂಗೀಕರಿಸಿ ಪೂರ್ವಾಂಗ ಹೋಮನಂಮಾಡಿ ಸು
 ವರ್ಣ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಪಟ್ಟಿಯೊಳು ಸ್ವಸ್ತಿಶ್ರೀಮದ್ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಬಿರು
 ದೊತೆಂಬರ ಗಂಡಲೋಕೈಕವೀರ ಯದುಕುಲ ಪಯೋವಾರಾವಾರ ಕಲಾ
 ನಿಧಿ ಮಲತರಾಜ ಗಜಕಂಠೀರವ ಶರಣಾಗತ ಚಿಂತಾಮಣಿ ಕರ್ನಾಟ ದೇ
 ಶಾಧೀಶ್ವರ ರತ್ನ ಸುರನರಾಧಿಪತಿ ಸುಚರಿತ್ರರಾಜ ತನೂಭವ ರಾಕ್ಷಸವನ
 ದಾವಾನಲ ಭರಣೀದೇವೇಂದ್ರ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ ಮಹಾರಾಜರುಮಾ
 ಡುವ ಮಹಾಕ್ರತುವಿಗೆ ಮುಖ್ಯಾಂಗಮಾಡ ಅಶ್ವರತ್ನವು ಭೂವ್ರಹ್ಮ
 ಲಾರ್ಥಮಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಸಕಲ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳು ಯದುಗೋಂ
 ಡು ಬಂದು ಇದಂ ಪೂಜಿಸಿ, ಕಪ್ಪಕಾಣಿಕೆಗಳಂ ಒಪ್ಪಿಸಿ, ಸೇನಾಸಮ್ಮೇಳನಾ
 ಗಿ ಅಶ್ವದಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಚಿರಂಜೀವಿಯಾದ ಮಹರಂಧರಾಯ
 ಪುಸ್ಪದಂತರ ನಶವರ್ತಿಗಳಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಪರಿವಾರ ಸಮ್ಮೇಳಿತರಾಗಿ ತೆರಳುತೆ
 ಬರತಕ್ಕದ್ದಾದ್ದು ಎಂದು ನಕ್ಕೊಲೆಯಂ ಬರಗು ಪೂಜಿಸಿ ಆ ಸ್ಪರ್ಶವಟ್ಟಿಯೆಂ
 ಅಶ್ವದಘ್ರಾಣದೇಶದೋಳೆ ಕಟ್ಟಿ, ಅಶ್ವವು ಹೆಜ್ಜೆಯಿಟ್ಟ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೋ

ಮನಂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಿಯುಂ ನೇಮಿಸಿ, ಮಹರಂದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯದಂತೆ
 ಬಹುಕಾರ್ಯಮಾಹರಂ ಕರದು ಎಲೈ ಆಯುಷ್ಯದಂತೆ! ಯಾಗಕ್ಕೆ ಮು
 ಬ್ಬಾಗಮಾದ ಈ ಅಶ್ವದಹಿಯಾಗದಲ್ಲಿ ಬಹು ಸೇನಾಸಮೇತನಾದ ವೀರ
 ಸೇನಸೂಡೆಗೂಡಿ ತೆರಳುತ ಅಹೋರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ಸೇ
 ವೀರರು ಐಕಮತ್ಯದಿಂದ ಅಶ್ವರತ್ನವಂ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ಅಶ್ವಮಾರ್ಗದೊಳಗೆ
 ಸಿರೋಧವಂ ಮಾಡುವರಂ ದಂಡಿಸುತ್ತ, ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಂ ಒಪ್ಪುವದಕ್ಕಾಗ
 ಳರ ತೆಗೆದು ಯಾಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತ, ಅಶ್ವದಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿ
 ಅಗ್ರಹಾರಗಳಂ ಮಾಡಿಸುತ್ತ, ಒಂದು ಸಂವತ್ಸರ ಪೂರ್ವತಮ್ಪ ವರಮಾ
 ಯದೇಶವಂಬಳಿ ಬಂದು ಯಾಜ್ಞಕಾಲೆಯಂ ಕುರಿತುರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು
 ನೇಮಿಸಲು, ಅವರು ಮಹಾಪ್ರಾಣದವೆಂದು ತಂದೆಯ ಆಜ್ಞೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಣ
 ಮನಂಗೈದು ಸಕಲ ಸೇನಾಸಮೇತರಾಗಿ ಅಶ್ವರತ್ನದ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ದೊ
 ರಡುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ವ್ರಯಾಣಸೂಚಕಮಾದ ಭೇರೀ ನಿಸ್ಸಾಣವಿವಾಧ್ಯ
 ಧ್ವನಿಗಳು ಕುಲಾಚಲ ಒದರುವಂತೆ, ಭೂಮಿಯು ಚಲಿಸುವಂತೆ, ಪರಮಾ
 ಯುರ ಎದೆ ಎಬ್ಬಗಿಸುವಂತೆ, ಭೈರವನ ಅಟ್ಟಾಕಾಸವಂ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವಂತೆ,
 ಭೂಮ್ಯಂತರಿಕ್ಷಂಗಳಂವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತಿರಲು, ಬೂತಸಂಘವು ಬೆದರಿನುಹೂ
 ತನಾತ್ರ ಕಬ್ಬಿನಾಗಲು ಸಮುದ್ರತರಂಗ ಮಾಲೆಗಳಂತೆ ತುರಗ ಪಂ
 ಬೈಗಳು, ಅವರ ಪಾಶ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಮದಗಜಗಳ ತಂಡೋಪತಂಡಗಳು, ಅವರ
 ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷರಥಗಳ ಸಾಲಗಳು, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಆಸಂ
 ಖ್ಯಾತನಾದ ಪವಾತಿನೆಗಂಗಳು ತೆರಳುತ್ತಿರಲು, ಸೇನಾಚಲನ ಘಾತ
 ದಿಂದೆದ್ದ ಧೂಳಿಯನಿಕರಂಗಳು ಸಭೋಲತರಾಳವಂಮುಚ್ಚಿ ಕತ್ತಲೆಗೈಯು
 ವಂತೆ, ಅಕಾಲದ ಮಂಜುಕವಿಯುವಂತೆ, ಪ್ರಳಯಾನಲ ಧೂಮರಾಜೆಯೋ
 ಮಂಜಂತೆ, ಮುಹೂರ್ತದೋಳೆ ದಿಕ್ಕುಗಳು ಕಾಣಿಸದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು,
 ವ್ರಯಾಣಾಯಾಸದಿಂ ಶ್ರಮಗೊಂಡ ತುರಗಾವಳಿಗಳ ಕಟವಾಯಿಸೊರೆ
 ಗಳಂಪಲು, ಮದಗ ಜಗಂಡವುಗಳಂಜಾರುತಿರುವ ಮದೋಪಕವ್ಯಷ್ಟಿ
 ಇಂದಲು ಸೊಂಡಿಲಪೂತಾರದಿಂ ಹೊನೆಹೊಮ್ಮೆ ಉದಕಬಿಂದು ಸಮೂ
 ಹವೆರವಲು ಧೂಳುಗಳಡಗಿ ದಿಕ್ಕುಗಳು ನಿರ್ಮಲಮಾಗಲು, ಭೂಮಿಯೇ
 ಈಗತಾನೆ ತುರಗಾವಳಿಯಂ ಪ್ರಸವಿಸಿತೋವಂಬಂತೆ ದಿಕ್ಕುಗಳು ಗಜಸ

ಮೂಕನಂ ಉಗುಳವನೋ? ಯಂಬಂತೆ, ಅಂತರಿಕ್ಷವು ರಥಸಮೂಹವಂ ಪ
 ಷ್ಠಿಣಿತೋ ಯಂಬಂತೆ, ಕಾಲವೆ ಪದಾತಿನರ್ಗವಂ ಯೆರಚಿತೋ ಯಂಬಂ
 ತೆ, ಸೂರ್ಯಾ ತವವು ಆಭರಣ ಪ್ರಭಾಮಯವಾಗಿ, ಅಂತರಿಕ್ಷವು ಭತ್ತ
 ಮಯವಾಗಿ, ಸಭೋನುಂಡಲವು ಪತಾಕಾಮಯವಾಗಿ, ವಾಯುಗಳು ಮ
 ದೋದಕಪರಿಮಳಮಯವಾಗಿ, ದಿಕ್ಕುಗಳು ಜಯಶಬ್ದ ಮಯವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿ
 ಯು ರಾಜಪುತ್ರ ನಿಕರಮಯವಾದಂತೆ, ಭೂನುಂಡಲವು ಸೇನಾಕೋಲಾ
 ಹಲ ಧ್ವನಿಮಯವಾದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರಲು, ಸೇನಾಸಂಚರಣೆಯಿಂದ ಮಾ
 ಗದ ಹಳ್ಳಿಗಳು ತಿಟ್ಟುಗಳಾಗಿ ಉನ್ನತದೂಮಿಗಳು ಸಮವಾಗಿ ಪನಗಹ
 ನುಗಳು ವಿರಳವಾಗಿ, ಮಹಾನದಿಗಳು ಕಾಲುಗಡೆವಾಗಿ ಸಮುದ್ರ ಪೇರೆ
 ತಪ್ಪಿ ಕಾಳಿದಂತೆ ಪರದೇಶಗಳು ಸ್ವಸೇನಾಮಯವಾಗಿ ಕತ್ರಪ್ರಾಕಾ
 ರಂಗಳು ಸೆಲಸಮವಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರವಾದಂತೆ ಜಗಂಗಳು ತೋರುತ್ತಿರ
 ಲು, ಈಸರ್ತಮಾನನಂ ಕೇಳಿದದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳು ಮಹಾಭೀತರಾಗಿ ತಮ್ಮ
 ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬರುಕಾಲದಿಂದಾಜಿಗಿಡಿದ ರತ್ನ ಧನ ವಾಹನಾದಿಗಳಂ ನೆದಗಿಡಿ
 ಕೊಂಡು, ಯದುಗೊಂಡು ಬಂದು ಮಕರಂದರಾಯ, ಪುಷ್ಪದಂತರಂ
 ಕಾಣಿಕೊಂಡು ಪ್ರಣಾಮವಂಗೈದು, ಕಪ್ಪ ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನೊಪ್ಪಿ, ನಾವು
 ನಮ್ಮನೇನಕರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಸೇನಾ
 ಸಮೇತರಾಗಿ ಆ ಈಶ್ವರಸಂಗಡ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಆರಾಯರು ತಂದುಬಿಟ್ಟ
 ಸುವ ಧನಾದಿಗಳಂ ಉಪ್ಪ ಕಕಟ ಗದಸಹಸ್ರಗಳಮೇಲೆ ಹೇರಿ ಹೇರಿ
 ತಂದೆಯಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತೆ ಮುಂದೆತೆರಳುತಮಲತವರಂಹಿಡಿದುಕಿತ್ತಿ, ಧ
 ನಗಳನ್ನಾ ಜಿಫಿಕಳುಹುತೆ, ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅಶ್ವದಪದ್ವೈ
 ಗಳು ಊರಿವಬಳಿಯಲ್ಲಿಹೋಮವಂನಾಡುವ ಋತ್ವಿಜರ ನಡಗರವಂನೋ
 ಡತೆ ಅಶ್ವವು ನಿಂತಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಗಳಂನಾಡಿಸುತೆ, ಮಲಗಿದಕಡೆ
 ಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಾಕಾರವಾಗುವಂತೆ ನೇಮಿಸಿ, ಶಾಕಸಗಳಂ ಬರೆದುಕೊಡುತೆ
 ಮುಂದೆ ತೆರಳುತ್ತಿರಲು, ಆತನಸೇನಾಚಲನ ಕ್ಷೋಭೆಯಿಂದಲೇ ಕತ್ರಗಳ
 ಪುರವಲ್ಲವು ನಡೆವನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಧನಾದಿಗಳು ಒಬ್ಬನಾಗಿ ಪುರಕ್ಕೆ
 ಕಳುಹಿಸುವ ವಸ್ತುವಾಹನಾದಿಗಳಂ ನಾಗರ್ಗವು ಯಡಬಿಡದೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹ
 ರಲು, ಕತ್ರವೆಂಬ ಒಬ್ಬರಾಯನಾದರೂ ಎದುರಿಗೆನಿಂತು ಘಟಕನಾತ,

ವಾಪರೂ ಯುದ್ಧವಂ ನಾಡಿದುದಿಲ್ಲಾ, ಆಗಬಂದು ಬದಗುವೆ ಪರದೇಶನ
 ಸ್ತುತಳು ರಾಜಕೋಶದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಪುರವಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಣಿಗೊಳಿತಿ ಹೆಚ್ಚು
 ತ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಬೊಕ್ಕನದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಲೆಖ್ಪನಂ ಬರಿಯುನದಕ್ಕೆ
 ಅವಕಾಶಉಂಟಾಗದೆ ಮೇಲೆಮೇಲೆ ಒದಗಿಬರುವ ಧನಗಳು ಇಷ್ಟೆಂದು ತಿ
 ಳಿಯಲಶಕ್ಯವಾಗಿದಾಸ್ಯಗಳನ್ನಳಿಯುನಂತೆ ಧನಗಳಂ ಕೊಳಗೊಂಡುಗ
 ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ರಾಣಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಉಳಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದು ಬದ
 ಗುವೆ ಅನಭ್ಯವಸ್ತುಗಳಂ ರಾಣಿಗೊಳಿತಿ ಇಷ್ಟು ಪುರುಷಪ್ರಮಾಣರಾಣಿ
 ಳು ಇಷ್ಟೆಂದು ತಿಳಿದರಲ್ಲದೆ ಅಳತೆಲೆಖ್ಪನಂ ಕಂಡುಬಿಲ್ಲರತ್ನ ಸರೀಕ್ಷಕರು
 ಏಣಿಸಲಶಕ್ತರಾಗಿ ತಕ್ಕಡಿಗಳಿಂದ ಮೂಣ ಇಷ್ಟೆಂದು ತಿಳಿದರಲ್ಲದೆ ತನ್ನೆಗಳು
 ಇಷ್ಟೆಂದು ತಿಳಿದವರಲ್ಲ, ಬಂದುವದಗುವೆ ವಾಹನಾದಿಗಳಂ ಬಟ್ಟುಕೊಡಿಸಿ
 ವ್ಯುಯೋದನವಿಸ್ತಾರ ಭೂಮಿ ತುಂಬಿತೆಂದು ತಿಳಿದವರಲ್ಲದೆ ವಾಹನವಿಷ್ಟೆಂ
 ದು ಅರಿತವರಲ್ಲ, ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿನ ಸ್ತುವಾಹನಗಳಂ ಬದಗಿಸುತನುಕರಂದ ಪುಸ್ಪ
 ದಂತರೀರ್ವರು ಸಂವತ್ಸರವರ್ಯಂತರವು ಅಶ್ವರತ್ನದ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುತ
 ತೆಂದೆಯು ಸೇಮಿಡ ಮೇರಿಗೆ ಭೂಮಿಯಂ ಪ್ರವಕ್ಷಣಗೈದು ಬಂದು ಅಶ್ವರತ್ನ
 ಮತಂದೆಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಆತನ ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮನಾಗೈದು ನಿಲ್ಲಲು, ಸುಗಂಧ
 ರಾಜೀಂದ್ರನು ಪುತ್ರನನ್ನಾಶೀರ್ವಿಶಿರನನ್ನಾಪೂಜಿಸಿ ಎಲೈ ಕುಮಾರ
 ಕರೆ ನನಗೆ ಅನುರೂಪರಾದ ಪುತ್ರರೆಂದು ನಿಮ್ಮಂ ಇಂದು ಭಾವಿಸಿದೆನು,
 ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವದೆಲ್ಲವಂ ವಿಚಾರಿಸುವೆಂದು ಸೇಮಿತಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಆಗ ಬ
 ರುವ ಋಷಿಸಂಘವಂ ಶ್ರೋತೃಗಳೆನಾಗಿ ಉಪಚರಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿ ಅವರ
 ಅನುಮತಿಯಿಂದ ಮುಂವಣಯಾಗಕರ್ಮವಂ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಆ ಪುರ
 ದೇಶವು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯಮಯವಾಗಿ, ಅರಸುಗಳ ಬಿಡಾರಗಳೆಲ್ಲವು ದೇಶಾ
 ಧಿಪತಿಗಳಂ ನೆಬಿಡಮಾಗಿ ಯಾಗಶಾಲೆಯೋಳ್ ಬ್ರಹ್ಮನದನದಂತೆ ವೇದ
 ಭೋಷ ಮುಖರಿತಮಾಗಿ ಕೆಲವೆಡೆಯೋಳ್ ಅಧ್ವರೈಗಳ ಸ್ವಾಹಾಕಾರ
 ವೆ ವಟ್ಟಾರಗಳಂ ಶೋಭಿತಮಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳು ದ್ವಾತೈಗಳ ಸಾ
 ಮನೋಮಗಳಂ ಕಿವಿಗೆ ಆನಂದಕರಮಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೋಳ್
 ಹೋತೈಗಳಣಗಳ ದೇವತಾಹವಾನಸ್ತೋತ್ರಯುಕ್ತಗಳಂ ರಮಣೀಯವಾಗಿ
 ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರ ವಿಧಿಮಂತ್ರದಿಂ ನೆಬಿಡಮಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೋಳು

ವಿನೋದಾಂಸಾವ್ರಸಂಗವಿಂ ಮನೋಹರಮಾಗಿ ಬಂದುಕಡೆಯೋಳ್ ತರ್ಕ
ವ್ಯಾಕರಣವಾದಂಗಳುಂ ಧರ್ಷಕರಮಾಗಿ ಅನ್ನೊಂದೆಡೆಯೋಳ್ ಸರ್ವಶಾ
ಸ್ತ್ರಾರ್ಥ ಸಮನ್ವಯಾರ್ಥವಂ ವೇಳುವೆ ವಿದ್ವಜ್ಜನರ ವೇದಾಂತವಾಕ್ಯಂ
ಗಳಿಂದಾನಂದಸ್ವರ್ತಿಲುಂಟಾಗುತ ವೇದವೇದಾಂಗ ಕೋವಿದರಾದ ಋ
ತ್ವಿಜರುಗಳು ಪ್ರನರ್ಗ್ಯ ಉಪಸತ್ತುಗಳೆಂಬ ಕರ್ಮವನ್ನಾಚರಿಸಿ ಪ್ರಾ
ತಸ್ಸನನಮಾಧ್ಯಂದಿವ ಸನನ ತೃತೀಯಸವನಗಳನ್ನಾಚರಿಸಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಐಂ
ದ್ರಸೂಗ ಸೋಮಾಭಿವನಗಳಂ ಮಾಡಿ ಬೈಲ್ವಖಾದಿರ ಪಾಲಾಕಗಳಿಂದ
ಇವ್ವತ್ತೊಂದು ಯೂಪಸ್ತಂಭಗಳಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯುಂಮಾಡಿ ಈಯೂಪಗ
ಳನ್ನು ಗಂಧವುಪ್ಪ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳಿಂದಲಂಕರಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿ ಸುರ್ವಾಮ
ಯಂಗಳಾದ ಇಟ್ಟಕೆಗಳಿಂದ ಗರುಡಾಕೃತಿಯಾಗಿ ಚಯನನಂ ರಚಿಸಿ ಅ
ಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಂಗೈದ-ತತ್ತರ್ದೇವತಗಳನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುರಗಪತ್ನಿ ಜಲ
ಚರಗಳಂ ಉಪಧಾನವೆಂಮಾಡಿ ಮುನ್ನೂರುಪಶುಗಳಿಂದ ಸವೇತವಾಗಿ ಅ
ಶ್ವರತ್ನವಂ ಯೂಪಸ್ತಂಭದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಖಡ್ಗ ಪಾಣಿ
ಯಾಗಿ ಅಶ್ವರತ್ನವಂ ಪೂಜಿಸಿ ಪದ್ಧಕ್ಷಿಣವಂಗೈದು, ಶಾಮಿತ್ರಗೃಹದಲ್ಲಿ ಅ
ಶ್ವರತ್ನವಂ ಖಡ್ಗದಿಂದ ವಿಕನವಂಗೈದು ವೇದೋಕ್ತ ರೀತಿಯಿಂದಗ್ರಾಮಾರ
ಣ್ಯಪಶುಗಳಲ್ಲಿ ಯಜ್ಞೋವೋಮಯುಕ್ತವಾದುದಂಗ್ರಹಿಸಿ ಉಳವಪಶು
ಗಳೆಂಬಿಟ್ಟು ಸುಜ್ಞಾಪಿತವಾದ ಅಶ್ವದಒಳಯಲ್ಲಿ ಆದೇವಿಯು ಆರಾತ್ರಿ
ಜಾಗರೂಕಳಾಗಿ ಇರುತ್ತಿರಲು, ಅಧ್ಯಯುಗಳಂ ಶ್ರವಿತಮಾದ ವವೆ
ಯಂ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಮವೆಂಮಾಡಿ, ಹಾಗೆ ಅಂಗಹೋಮವೆಂಮಾಡಿ ಆ
ಹೋಮಗಂಧಾಪ್ರಾಣದಿಯೆಜಮಾನ ಮುಖ್ಯರಾದವೆಲ್ಲರೂ ಪಾಪಧಿಂ
ಮುಕ್ತರಾಗಿ ಆ ಸದಸೈಲ್ಲವು ಸಕಲದೇವತಾಮಯವಾದಂತೆ ತೋರುತ
ಯಜ್ಞವೆಲ್ಲವು ಬ್ರಹ್ಮಮಯವಾಗಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆದಿವಸಂಗಳು ಅ
ಮೃತಾವಿಭಾವಸಮಯದಂತೆ ಸಕಲಜನಾನಂದಕರಮಾಗಿರಲು ಕೆಲವು
ರಾಜಮಂಡಲಗಳು ಸಕಿರೀಟ ಮಣಿಸ್ತಂಭಾನಿಕರದಿಂ ಆ ಸದಸ್ಸಂಸೀಡಾಜ
ನಂ ಗೈಯುತ್ತಿರಲು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯೋಳ್ ಚಿತ್ರರಥ ಸಗರಿಯಂತೆ
ಗಾಸಸಂವತ್ತಿನಿಂದೊಪ್ಪುತ ಬಂದೆಡೆಯೋಳ್ ನರ್ತಕಿಯುರಾಗಳುಮಂ
ಜು ಮಂಜೀರರವದಿಂ ಮಂಜುಗಳ ಸಂಗೀತಗಳು ಉಂಟಾಗಿ ರಂಜ

ನೆಯು ಪೂಡುತ ಕೆಲವು ಬಳಯಲ್ಲಿ ಕೈಲಾಸದಂತೆ ಮಹರ್ಷಿಗಳಿಂದ
 ಲಂಕೃತನಾಗಿ, ತೇಜೋಬೋಕದಂತೆ ಜಗಜ್ಜ್ಯೋತಿ ಸಹಸ್ರಗಳಂವ್ರಕಾಶ
 ಮಾನವಾಗಿ, ಅನುರಾವತಿಯಂತೆ ದೇವತಾನಸ್ತು ಸನ್ಮೃದ್ಧನಾಗಿ, ವಸಂತಸ
 ಮಯದಂತೆ ಫಲಪುಷ್ಪವಳಗಳಿಂದಲಂಕೃತನಾಗಿ ವರ್ಷಾಕಾಲದಂತೆ
 ಧಾರಾಗೃಹೋಪಶೋಭಿತನಾಗಿ, ಶರತ್ಸಮಯದಂತೆ ಸಿಂಹಿತನಾದರೀತ ಪ
 ರಿಮಳಯುತನಾಗಿ, ಸಮುದ್ರಮುಧನ ಸಮಯದಂತೆ ವಿವಿಧವಾದ್ಯಘೋಷ
 ದಿಂದ ಭರಿತನಾಗಿ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಲ್ಯಾಣನಯನಾಗಿರುತ್ತಿರಲು,
 ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕಲಕ್ಷಬ್ರಾಹ್ಮರು ಮೃಷಾಸ್ತನಂ ಭುಂಜಿತಿ ಭಕ್ಷ
 ರಾಶಿಗಳು ಪ್ರಾಕಾರನಮವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರಲು, ಉಪೇಕ್ಷೆಯಿಂಬಿಟ್ಟ
 ಭೃತಗಳು ಕಾಲ್ಪಿಗಳಾಗಿ, ಮಧುಕ್ಷೀರಗಳು ಮಡಹುಗಳಾಗಿ, ಶರ್ಕರೆ
 ಗಳು ಸೈಕತವ ತಿಟ್ಟುಗಳ ಚಂದನಾಗಿ, ಉಳಿದುಇರುವ ಚಂದನ ಕರ್ಮನು
 ಗಳು ಕಲಕಿಪಾಟಲಕಕ್ಯನಾಗಿ, ಕಸ್ತೂರಿಪಂಕ್ತಗಳು ಕಲಕಿಚಲ್ಲಾಡುತ,
 ಕರ್ಪೂರರಾಶಿಗಳು ಕವರಿಕೋಡಿಕಾರಿಯುತ, ಪುಷ್ಪದಚಪ್ಪರಗಳು ಪುನಃ
 ಪುನಃ ನಿರ್ವಾಣವಾಗುತ, ಅಶೀರ್ವಾದ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಗಳು ಆಶ್ಚರ್ಯ
 ವೃಷ್ಟಿಯ ಹೋಲುತ ಭೂರಿದಕ್ಷಿಣೆಗಳು ಭೂಸುರರೊಡಲಾರದೆ ಚಿನ್ನ
 ಬಾಳಕರ ಕೈಯಲ್ಲಿನಹ ಹೊರಿಸುತ್ತಿರಲು, ಸುವರ್ಣದಬಾಗಿಲನಗಳಂ ಪಡೆ
 ದು ದುಪತಿಗಳು ಸಕಲಾಭೀಷ್ಟನಂ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ ಮಾಂಧಾತನುರುತ ರಾ
 ಯರಯಾಗಗಳಿಗೆ ಇಮ್ಮಿಗಿ ಲಯಿತೆಂದು ಸುಗಂಧರಾಯನಂ ಲೋಕದ
 ನರು ಸ್ತೋತ್ರನಂಗೈಯುತ್ತಿರಲು, ರಾಯನು ಅಮಹಾಕ್ರತುನಂ ಸೆರವೇ
 ರಿತಿ ಭೂಸುರಸ್ತೋಮಕ್ಕೆ ಮೋಡತನುಹಾದಾಸನಂನೂಡಿ ಸಕಲವೈ
 ಭವದಿಂದಮೊರಟು, ಎಲ್ಲರೂ ಈರಾಯನೊಡನೆ ಅವಿಭೃತಸ್ನಾನನಂ ಮಾಡಿ
 ಡುತ್ತಿರಲು, ರಾಯನು ಕೃತಕೃತ್ಯನಾಗಿ ಋಷಿವರ್ಮನಾದ ಸತ್ಯಾನ್ವಾಧಿ
 ಋಷಿಯಂ ಪೂಜಿತಿ, ಸತ್ರಯಾಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದುದಂಕೊಡಿತಿ, ಋಷಿನಂಘ
 ವನಲ್ಲವಂಪೂಜಿತಿ, ಸ್ಫಟಿಕಕಮಂಡಲುಗಳಂಮುತ್ತಿನ ಜವಸರಂಗಳಂ ಯ
 ಜ್ಞೋರ್ಥವಾಗಿ ಬೇಕಾದುದೆಲ್ಲನಂಕೊಟ್ಟು ಭೂಸುರಸ್ತೋಮಗಳಿಗೆಧನರಾ
 ಶಿಗಳೂ ಅಳಿದುಕೊಡುತ್ತಿರಲು, ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ರತ್ನಗಳಂ ಬೊಗನೆ
 ಗಳೂ ಕೊಡುತ್ತಿರಲು, ಸುಬುಧ್ಧಿಯು ದಿವ್ಯವಸ್ತ್ರಗಳಂ ಕೊಡಲು ಸುನು

ತಿಯು ಸಾಲಂಕೃತವಾದ ಗೋಲಕ್ಷಗಳಂ ವಿಪ್ರರಿಗೆಕೊಡುತ್ತಿರಲು, ಮುಖ್ಯ
 ಜರಿಗೆ ರಾಯನು ಸಕಲ ವಸ್ತುಗಳಂ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಲಕ್ಷಗೋಪ
 ಲಕ್ಷಾಃಮೆಯಂ ಧಾರೆಯನೆರೆಯುತ್ತಿರಲು, ಮುಕರಂದರಾಯ ನೊತನವಾಗಿ
 ಅಗ್ರಹಾರಂಗಳಂ ಮಾಡಿ, ಶಾಸನಗಳಂ ಬರೆದು ಕೊಡುತ್ತಿರಲು, ಪುಷ್ಪ
 ವಂತರಾಯನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ರಥಗಜಾಶ್ವಾದಿವಾಹನಗಳಂ ಕೊಡುತ್ತಿರ
 ಲು, ಗುಣನತಿದೇವಿಯು ಸುಮಾಸಿನಿಯರಿಗೆ ಸುನರ್ಣದಭಾಗಿನಗಳಂ ಕೊಡು
 ತ್ತಿರಲು, ಸೌಗಂಧಿಕಾವೇವಿಯು ಮುತ್ತೈದೆಯರಿಗೆ ವಿವಿಧಾಭರಣಗಳಂ ದಿ
 ವ್ಯವಸ್ತ್ರಾಶಿಗಳಂ ಕೊಡುತ್ತಿರಲು, ಅಗಲಬ್ಬಮಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಕಳೆ
 ಅಣ್ಣಗಜಗಳಮೇಲೆ ಹೇರಿ ಸಾವಧಾನವಿಂ ತೆರಳುತ್ತಿರಲು, ಜಲ್ಲವೆಂಬ
 ನೊಲ್ಲುಗಳು ಅಲ್ಲದೆಹೋಗಿ ನಾಳೆಬಾಯಂಬಕಬ್ಬವು ನವ್ವಮಾಗಿ ದಾರಿ
 ದ್ರಯವೆಂಬುದು ದಾರಿತಪ್ಪಿಡುತ ಕೃಪಣತ್ನಕ್ಕೆ ಕಾರ್ವಣ್ಯುಲುಂ
 ಟಾಗಿ, ಆದೇಶವಿಲ್ಲವು ಮಂಗಳಕರವಾಗಿ, ದೇವರಾಜ್ಯವಂತೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿ
 ರಲು, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಾಗಧಕನಕ್ಕೆ ಬಂದದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳ ಪ್ರ
 ಣಾಮವನ್ನಂಗೀಕರಿಸಿ, ಮಘೋಚಿತವಾಗಿ ಸನ್ಮಾನವಂ ಮಾಡುತ, ಅವರೆಲ್ಲರಿ
 ಗೂ ದಿವ್ಯರಥನೊದಲಾದ ಗಜಖತ್ತ ಮಾಣ್ವಭತ್ತ ಚಾಮರ ರತ್ನಾಭರಣಗ
 ಳಂಕೊಡುತ, ಅವರು ಕೊಡುವ ಕಪ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಉಚಿತವೆಂಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುತ, ಅ
 ವರನರ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಂಕೊಟ್ಟು ಕಳಂಗದೇಶಾಧಿಪತಿಯಾದ ವಿಜ
 ಯನುರಾಯಂಗೆ ತನಗೀತೋರಿದ ವಸ್ತುವೆಲ್ಲವಂ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿ,
 ಅದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಂಡ್ಯದೇಶಾಧಿಪತಿಯಂ ಬಹುವಿಧದಿಂ ಸನ್ಮಾನಗೊಳ
 ಸಿ, ಅವರದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ
 ರತ್ನದಹಾರವಂ ಭೂಷಣವಸ್ತ್ರಗಳಂ ಉಂಬಳಗಳಂ ಸಹಾಕೊಟ್ಟು
 ಉಳಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆಯಂವಿಾರಿ ಸನ್ಮಾನವಂ ಮಾಡಿ ಭೃತ್ಯರಿ
 ಗೆ ಉಚಿತವಾದ ಉಡುಗೆರೆ ಅಭರಣಗಳಂಕೊಟ್ಟು, ಮತ್ತು ಪುರದೇಶಗಳ
 ಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರಾದ ನರ್ತಕರು ವೊದಲಾದವರಿಗೆ ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಂಗಳಂ
 ಕೊಟ್ಟು, ದೇಶಪ್ರದೇಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮೂರುಸಂವತ್ಸರದ ಕಂದಾಯವಂ ಉ
 ಚಿತವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು, ಬಂದವರೆಲ್ಲರೂ ಸನ್ಮಾನಿತರಾಗಿ ಯಥಾಸ್ಥಾನ
 ನೆನ್ನೆಯುತ್ತಿರಲು, ರಾಯನು ಪತ್ನೀಸಮೇತನಾಗಿ ಸಕಲ ವೈಭವದಿಂದ ಪು

ರಸಸೈವಿ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನಾರೂಢನಾಗಿ ಧೃತ್ವದಿಂ ಪೃಥ್ವೀಸಾಸ್ರಾಜ್ಯವಂ
 ಗೈಯ್ಯುತ್ತಿರಲು, ಆರಾಯನುಮಾಡಿದ ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗ ಮುಗಿಮೆಯಿಂದ
 ವೊಡಲಿಗಿಂತ ಅತಿಶಯವಾದ ತೇಜೋಬಲಂಗಳು ಆತನಿಗೆಬಲಾಗಿ ವಿ
 ಸ್ತೃತನಾದ ಮಂತ್ರರಹಸ್ಯಂಗಳು ಜ್ಞಪ್ತಿಗೆಬಂದು ಸಾಣೆಯಿಂದ ತೊ
 ಳದ ವಜ್ರದಂತೆ ಮೇಘನಿವಾರಣದಿಂ ಹೊರಡುವ ನೂತಾಂಕಮಂಡ
 ಲದಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರಲು, ಅದನ್ನೋಡಿದ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಮಹಾ
 ತ್ವರ ವಚನವು ವೋಸಬರುವದುಂಟು ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷ
 ಗೊಳುತ ನುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು ಎಲೈ ಅಯ್ಯಪ್ಪಂತನೆ ! ನ
 ಮ್ಮ ವಂಶಸ್ಥರಾದ ಪೂರ್ವೀಕರಿಗಿಂತಲು ದಶಗುಣಾಧಿಕವಾಗಿ ಮಹಾ ಕ್ರ
 ತುನುಮಾಡಿ ನೀನುಬಹುವಿಖ್ಯಾತನಾದೆ, ಇದಂನೋಡಿದಬಳಿಕ ನನಗಿನ್ಯಾನ
 ಮನೋರಥವಿರುವದು, ನಾನು ಸದ್ಗತಿಯಂಸಂಪಾದಿಸಲುಮುಕ್ತವಾಗಿ ಆಕ್ರ
 ಮವಂನೈದುವದಕ್ಕೆ ಸುಕಲ್ಪಿಸಿಇರುವೆನು. ನೀನು ವ್ಯಸನವಂಟಿಟ್ಟು ಸಮ್ಪ್ರ
 ತನಾಗುವದು ಯುಕ್ತವೆಂದು ವೃದ್ಧರಾಯನು ಜೇಳುತ್ತಿರಲು, ಆನಾತಿಗೆ
 ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ತಂದೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಂ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಭೀತ
 ನಾಗಿ ಕಂಬನಿಗಳಂ ತುಂಬುತ್ತಿರವಂಬಾಗಿ ಮಹಾಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿರು
 ವದಂ ನೋಡಿ ವೃದ್ಧರಾಯನು ಕುಮಾರಕನಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಕೊಂಡು ಶಿರವಂ
 ತನ್ನ ಹಸ್ತದಿಂ ನೇವರಿಸುತ್ತಿರಲು, ತಂದೆಯನುಖವನ್ನೋಡಿ ಅಂಜಲಿಬಿ
 ದ್ಧನಾಗಿ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತೆರಳುವದಂನಿಲ್ಲಿಸುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂ ಪಾರ್ಥಸೆಗೈ
 ಯ್ಯಲು ಯತ್ನವಂಮಾಡಿದ ಕುಮಾರನ ಇಂಗಿತವಂತಿಳಿದು ಅಯ್ಯಾ ಶ್ರುತ್ರೆ
 ನೆ! ನನ್ನ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲದಂತೆ ಏನುಅಭಿಲಾಷೆಇದ್ದರೂ ಜೇಳು
 ವನಾಗು ಎನಲು, ಆನಾತಿಗೆ ಪಾರ್ಥಿಸಲಂಜಿ ಹೀಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಾದಬಳಿಕ
 ಚಿತ್ತವಿದ್ದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಜೇಳಲು, ಅವ್ವ ರಲ್ಲಿಮೇ ಕಾವರ್ತಮಾ
 ನವಂಕೇಳಿ ಗುಣವತೀದೇವಿಯು ಎಲ್ಲವಂಬಿಟ್ಟು ಪೂಜಿಸುವ ಗೌರಿದೇವಿ
 ಯಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಂದು ಪತಿಯಡಿಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಸಂಗಡಬರು
 ವ ಸಡಗರದಿಂದಿರುವ ಗುಣವತೀದೇವಿಗೆ ನಾನಾವಿಧದಿಂ ಬಡಂಬಡಿಸಿದರೂ
 ಸತ್ಯವಿ ಚಂದ್ರಸಂಚಂದ್ರಿ ಕೆಡೊಂದಿರುವಂತೆ ತಮ್ಮನ್ನ ಗಲಿಕ್ಷಣಮಾತ್ರವು
 ಇರತಕ್ಕವಳಲ್ಲ ಎಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತಿರಲು, ಹಾಗೆ ಆ ದೇ

ಮಯ ಸವತ್ಸಿಯರುಗಳು ಪತಿಯಡಿಗಳಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕ ಪ್ರಯಾಣವಂತರ
 ಳುವದಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಲು, ಇದ್ದಲ್ಲವೆನೋಡಿವ ಸುಗಂಧರಾಯನು ಸೌ
 ಸಂಧಿಕಾದೇವ ಮುಖ್ಯರಾದವರು ಮನೋಳುಪರಿತಾಪ ಗೊಳ್ಳುಕುಲಿರಲು,
 ಅವರೆಲ್ಲರಂ ಸಂತಪಿಟ್ಟು ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ನಿತ್ಯವಲ್ಲಾಪೂಜೆಗೈವ ಕಿವಿ
 ಶಿಂಗ ಸಂಪುಟಿತಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಧರಣಗಳಂ ಪುರೋಹಿತಗೇಕೊಟ್ಟು
 ಸಕಲವಿದ್ವಜ್ಞನಾನುವಿಶಿಯಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕರ ಸಮ್ಮೇಳಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲವಂ
 ಬಿಟ್ಟು ಪೂರೆಯಂಬಿಟ್ಟುಕೂವಿಸುತೆ ಪತ್ನೀಮರ ಒಡಗೂಡಿ ಮೂರಡುತ್ತಿರ
 ಲು ಆಗ ಸುಗಂಧರಾಯಜೀವ್ರಸು ಕೋಟಿಧನ ರತ್ನಗಳಂ ವಿಪ್ರರಿಗೆ ಯಾ
 ತ್ರಾಪಾನವಂ ಕೂದಿಸುತ್ತಿರಲು, ಆತನ ಪತ್ನೀಮರುಗಳು ಆತ್ಮಮಾನಂ
 ದಿರ ಅಟಗಳಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕ ಸಮಗೆ ಏನುಬುದ್ಧಿಯಂ ಹೇಳುವಿರಿ ಎಸಲು,
 ಅವರೈರಿಗೂ ಗುಣವತ್ತೀಗೇವಿಯು ಪತಿಯ ಭಯಾನುವರ್ತಿಗಳಾಗಿರು
 ಪೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಲು, ಆಗ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನ ಸಾರಥಿಯು ರಥವಂ
 ಸಜ್ಜುವಾಡಿ ರಾಜದ್ವಾರದ ಪುರೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸುಚರಿತ್ರರಾ
 ಯನು ಜವ್ವದೇವತಾವಂದನವೆನೋಡಿ ತನ್ನನ್ನೇ ನಂಬಿದ್ದ ಭೃತ್ಯರಿಗೆ ಬೇ
 ಕಾದುದಂಕೊಟ್ಟು ಇವರಂಕೈವಿದನೆ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವಂತೆ ಸುಗಂಧರಾಯನ
 ಗೆಜ್ಜಾಪಿಡಿ ಬಾಹ್ಯಾಣರಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕ ಹೊರಟು ರಥಕ್ಕೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಮಾ
 ಡಿ ರಥಾರೂಢನಾಗಲು, ಅವನೋದಿಲ್ಲವಂಬಿಟ್ಟು ಸುಬುದ್ಧಿಯಂಬನುಂ
 ತ್ರಿಯು ಪುತ್ರನೇಕೇಳುವ ಬುದ್ಧಿಮತಿಯುಹೇಳಬಿಂದು ಮೃದ್ಧರಾಯಂಗೆ
 ದೂರವಿರಬಿಷೇಕವೆನೋಡಿ ಮಹಾಪ್ರಭುವೆ! ಬಾಲಾಶ್ರಯವಾಗಿಯೂ ತನ್ನ ಪಾ
 ದವಂಬಿಟ್ಟು ಇದ್ದವನಲ್ಲತಾವು ತೆರಳುವಳಿ ನನಗಿಲ್ಲಿ ಏನುಕರುವೆನು, ನೇ
 ಮೆಯಂ ಮಾಡುತ ಸಂಗಡೆ ಬರುವೆನು, ಅಪ್ಪಣೆಗಳಜೇಕೆಂಬಪ್ರಾರ್ಥನೆ
 ಲು, ಆನಾತಿಗೆ ಹಾಗೆಗಳೆಂದು ರಾಯನು ಹೇಳುತ್ತಿರಲು, ಆಗಸುಗಂ
 ದರಾಯ ಸುಬುದ್ಧಿಗಳು ಕೂಲನಡೆಯಿಂದಲೇ ರಥದಪಾಶ್ವರ್ಥಗತರಾಗಿ ಬ
 ರುತ್ತಿರಲು, ಅವನ್ನು ನೋಡಿಸಕಲನೇನೆಯು ಪುರದ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಸಂಗಡ
 ತೆರಳುತ ಮಹಾಕಲಕಲ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರಲು, ಹಾಗೆತೆರಳಿ ಕಾವೇರೀನದೀ
 ತೀರದಲ್ಲಿ ಆದಿನರಾತ್ರಿ ಇಳಿದು ಪುತ್ರನೇ ಹೇಳುವ ಬುದ್ಧಿನಿ ಎಲ್ಲವಂಹೇಳ
 ಎಲ್ಲರು ನಿವ್ರಾಸುಖದಿಂದಿರುತಿರಲು, ಆರಾತ್ರಿ ನಾಲ್ಕು ನೆಯಕುಂಧಲ್ಲಿ ಸುಚ

ರಿತ್ತೆರಾಯನು ಸತ್ಯಾಸಾಧಿಯುಷಯಂ ಕುರಿತು ಅಯ್ಯಾ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠ
 ರೇ! ಈಗ ಸಂಗಡಬಂದುಇರುವ ಜನಸಮೂಹವೆನ್ನೋಡಿ ಇರುವಿಗಷ್ಟೆ, ಅ
 ನ್ನು ವಿಳಂಬವೆಂದಾಡಿದರೆ; ಎಷ್ಟು ಜನ ಸಂಗಡಬರುವೆವೆಂದು ಯತ್ನವಂ
 ಮಾಡುವೆನೋ? ಅದರಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಈಗಲೇ ಹೊರಟು
 ಹೋಗುವ ಎಂದತ್ನವ್ಯವಡಿಸಲು, ಅಯ್ಯಾರಾಯನೆ! ಪತ್ತೀಸಮೇತನಾಗಿ
 ಒಬ್ಬರೂ ಅರಿಯದಂತೆ ಹೋಗುವವರಿಹ್ಯಾಗೆ ಎಂದೆನಲು, ಐಯ್ಯಾ ಮುನಿ
 ವರೇ! ಕಾವಿನೆನದಲ್ಲ ಜನಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಕೆಗಳೊಡನೆ ಇರುತ್ತ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ತೆರ
 ಳಬಹುದೆನಲು, ಹಾಗಾದರೆ ಯಾವವಾರ್ಗದಿಂ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಸತ್ಯಾ
 ಸಾಧಿ ನುಡಿಯಲು, ಕಾಣೀಕ್ಷೇತ್ರ ದರ್ಶನವಂಗೈದು, ಅಬಳಿಕ ಪ್ರಯಾಗವಂ
 ಪೊಕ್ಕು ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರವಾರ್ಗದಿಂ ಗಂಗೋತ್ರರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಅಬಳಿಕ
 ನೀವು ತೋರುವ ವಾರ್ಗವುಗುಣವಾಗಿ ಒರುವೆನೆನಲು, ಅಯ್ಯಾ ರಾ
 ಯನೆ! ಈಕ್ಷೇತ್ರಗಳೆಲ್ಲವಂ ಬಳಸಿದ ಬಳಿಕ ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮವಂ ಎಷ್ಟು ದಿನಸೆ
 ಕ್ಕೆ ಶೇರಬೇಕು ಎಂದು ನುಡಿಯಲು, ಮಹಾತ್ಮರೆ! ಈಕ್ಷೇತ್ರವುಕಾ
 ತ್ಯೋಗಗಳಂ ಬಹುವುರಾಣ ಕ್ರುತಿಗಳು ಹೇಳುವದರಿಂದ ಅದದದರ್ಶನವಂ
 ಮಾಡಲು ಬಯಸಿ ಇರುವೆನೆನಲು, ಅಯ್ಯಾ ರಾಯನೆ! ಪರಾಳಿಸಲುಗಳಂ
 ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯದೆ ಇರುವೆನಿನ್ನ ಪತ್ತೀಯರು ಈವಾರ್ಗದ ಕ್ಲೇಶವಂ
 ಒಂದೆರಡು ಸುನತ್ನರದ ವರಿಯಂತರವುಂ ಎಂದುಸಹಿಸುವರು, ವೃದ್ಧನಾ
 ದುದರಿಂದ ನೀನುತಾನೆ ಎಂದುಸಹಿಸುವೆ ಎನಲು, ಅಯ್ಯಾ ಮುನಿವರ್ರರೆ!
 ಅದೆಲ್ಲವೆನ್ನೋಡಿದರೆ ಎಂದುಕೃತಕೃತ್ಯನಾಗುವೆನು, ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದಬಳಿಕ ಏ
 ನುಶ್ರಮಬಂದರೂ ಆನುಭವಿಸಜೀಕೆಂದು ರಾಯನು ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲು, ಆ
 ಗ ಸುಬುದ್ಧಿಯು ಅದೆಲ್ಲವಂಕೇಳಿದನನಾಗಿ ಜೇಗ ಎಷ್ಟು ರಾಯನ ಸಂರ
 ಹ್ತೆಣೆಗೋಸುಗ ಧನುರ್ಬಾಣ, ಖಡ್ಗ, ಪರಕು, ವಲ್ಕಲ, ಗುದ್ದಲಿ, ಮಕ್ಕುರಿ
 ಗಳುಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದ್ಧನಾಗಲು, ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ಸ
 ತ್ಯಾಸಾಧಿಯು ಈತನು ರಾಯನಲ್ಲಿ ಸಂತತಭಕ್ತಿಯು ಉಳ್ಳವನಾದುದರಿಂ
 ದ ಸದಗಡಲೆ ಹೊರಟು ಇರುವೆನೆಂದು ತಿಳಿದು ರಾಯನಂಕುರಿತು ಅಯ್ಯಾ
 ಭೂವತಿಯೆ! ಸಾಧಾರಣ ಜನರು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯಂ ಮಾಡತ ಕ್ಲೇಶ
 ವಂಸೇವಿಸಿಕೊಳ್ಳತೆ ನಿಮ್ಮಿಂದಕರ್ತವಾಗುವದುಂಟೆ? ಅದಂತಿರಲಿ ಈಗಲೆಕಾಣಿ

ಕ್ಷೇತ್ರದರ್ಶನವು ಮಾಡಿಸುವೆನು, ವತ್ಸೀಭೃತ್ಯಸಮೇತನಾಗಿ ಕುಳಿತು
 ಒಂದುಮುಹೂರ್ತಕಣ್ಣುಗಳೆಂ ಮುಚ್ಚಿ ಬಾಹ್ಯವಿಷಯವೆನ್ನೋಡದೆ ಇ
 ರುವನಾಗುವೆನು, ಆನಾತಿಗೆ ಸಂತೋಷಯುಕ್ತನಾದ ರಾಯನು ಋಷಿ
 ಗಳಲ್ಲಿ ಏನುವಿಶೇಷವಿರುವದೋ ಎಂದು ತಿಳಿದು ವತ್ಸೀಯರುಗಳೆಂಕರೆದು
 ಸುಬುದ್ಧಿಯೆನ್ನೋಡಿ ಎಲ್ಲರು ಋಷಿಗಳು ದೇವದಂತೆ ಕಣ್ಣುಗಳೆಂಮುಚ್ಚಿ
 ಮುಹೂರ್ತಮಾತ್ರ ಬಾಹ್ಯ ವಿಷಯವೆನ್ನೋಡದೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಸೇ
 ಮಿಶಿ ತಾನು ದೇವತಾಧ್ಯಾಸನಂ ಮಾಡುತ ಕಣ್ಣುಗಳೆಂಮುಚ್ಚಲು ಸತ್ಯಾ
 ವಾಧಿಯು ತನ್ನ ಯೋಗಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಇವೆಲ್ಲರಂ ಮುಹೂರ್ತಮಾತ್ರ
 ದೋರ್ಚಿ ಅನಾಯಾಸದಿಂದ ದೇಹವಲಗದಂತೆ ಕಾಣೀಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಣಿಕರ್ಣಿ
 ಕಾ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಳುಕಿತಿ ಅಯ್ಯಾ ರಾಯನೆ ! ಈಗಕಣ್ಣುಗಳೆಂ ತೆರೆದು
 ನೋಡು ಏನುಕಾಣಿಸುವೆನಲು, ಹಾಗರಾಯನು ಕಣ್ಣುಗಳೆಂ ತೆರೆದು
 ಸ್ವಪ್ನಾದಿ ದುಕ್ಕರವಾದಂತೆ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಗಂಗಾನದಿ
 ಯನ್ನೋಡಿ ಮಹಾತತ್ವವೈದರಿತನಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮರೇ ! ನಾವು ಎಲ್ಲಿಂದಬಂದೆವು,
 ಈಮಹಾವ್ರವಾಹವ್ಯಾಪಿಸಲು, ಅಯ್ಯಾ ರಾಯನೆ ! ಇದು ಕಾಣೀಕ್ಷೇತ್ರ
 ನೂ, ಮುಂದೆಕಾಣುವೆದೆ ಗಂಗಾನದಿಯೋ, ನಿನ್ನ ಸುಕೃತವು ಇಲ್ಲಿಗೆತಂದು
 ಬಿಟ್ಟಿತು ಎನಲು, ಆಗ ಅವರವಾದಕ್ಕೆ ಅಭಿವಂದಿತಿ ಮಹಾತ್ಮರೇ ! ನನ್ನಸು
 ಕೃತವೆ ನಿಮ್ಮರೂಪಿನಂ ಇಲ್ಲಿಗೆಕರೆತಂದುದು ಬಳಕನನಿಗೇಯಾವ ಮುಕ್ತಿ
 ಪದವನ್ನಂಟು ನಡೆದಲಾಗದು, ಎಂದುಬೇಕಿ ಅವರ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ
 ಗಂಗಾನ್ನಾನವೆನ್ನಾಡಿ ಕಾಣೀಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದುಮಾನವಿರುತೆ ದಂಚೆಕೋ
 ಶೆಯಾತ್ರೆಯೆನ್ನಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಶೀರ್ಘಸ್ನಾನಾದಿಗಳಂ ನೆರವೇರಿತು, ಪ್ರತಿ
 ಪಾಲಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಿವಾರಾಧನೆಗಳೆನ್ನಾಡಿ, ಪಿತೃಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನಾಚರಿಸಿ, ಅ
 ದೇವತೆಯಲ್ಲಿ ಗದಾಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೈದಿ, ಪಿತೃದೇವತೆಗಳನ್ನಾ ರಾಧಿಸಿ, ಪ್ರಯಾ
 ಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ತ್ರಿವೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನವೆನ್ನಾಡುತ, ಒಂದುತಿಂಗಳು ಅಲ್ಲಿ
 ಇದ್ದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೈದಿ, ಅದಂ ಬಿಟ್ಟು ಗಂಗೋತ್ತರೀಗೆ
 ಹೋಗಿ ಆಕ್ಷೇತ್ರಾಧಿಪತಿಯಾದ ಈಶ್ವರನಂ ಸೇವಿಸುತ, ಎಂಟುವಿನಅಲ್ಲಿ
 ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದಮುಂದೆ ಮನುಷ್ಯರಿಂದ ದೋಗುವದಕ್ಕೆ ಅಕರ್ಯವಾದ ಹಿ
 ನಾಚಲವೆನ್ನೊಂದಿ ಅಲ್ಲಿಂದಮುಂದೆಮುನಿವನ ಯೋಗಬಲದಿಂದ ಸುಕೃತಿ

ಗಳೂ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನೈದುಮಂತೆ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕ ಸದೃಶವಾದ ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮವೆಂದೊಂದು ಮಹಾಮಹಿಮೆಯಾದ ವಾಮದೇವರಂಕಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಸಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಿರಲು, ಅವರು ರಾಯನು ಕುಳುಗಳಂ ಕೇಳಿ ವಾನಪ್ರಸ್ಥಾಶ್ರಮ ಧರ್ಮಂಗಲ್ಲವೆಂದೇಳಿ ಕಾರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದೆಂದು ನೇಮಿಸಲು, ಅವನಿಗೆ ರಾಯನು ಮಹಾವ್ರತವೆಂದು ವಲ್ಲಭನನ್ನುಟ್ಟು ಜನಿಗಳಂಧರಿತಿ ಭೂತದಯಾವರಣಾಗಿ ತ್ರಿಪದನು ನನ್ನ ಸಮವಾಡುತ ಅಗ್ನಿ ಶಿಕ್ರೂಪವೆಂದವಾಡುತ ಸುಬುದ್ಧಿಯಂ ರಜಿತವಾದ ವರ್ಣಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸವೆಂದವಾಡುತ ಗುರುಸಂಪ್ರದಾಯವುಸಾರವಾಗಿ ಯೋಗಾಸಕ್ತನಾಗಿರುತ್ತಿರಲು, ಗುಣವತೀದೇವಿಯು ಮೊದಲಾದ ಅರಳುವ ಪತ್ನೀರುಗಳು ನಾರುಣೀಯನ್ನುಟ್ಟು ಋಷಿಪತ್ನೀರುಗಳಂತೆ ಸರ್ವದಾ ಶುಚಿಭೂತರಾಗಿ ಪತಿಸೇವೆಯೆಂದವಾಡುತ, ಅಗ್ನಿಯಂರಕ್ಷಿಸುತ ಋಷಿಪತ್ನೀಯರ ಸತ್ಕಥಾಲಾಪದಿಂ ಕತಲವಂಕಳೆಯುತ, ಕಂದಮೂಲಗಳಂ ಜೇನಿತಿಕ್ಕೊಂಡು ಇರಲು, ಸುಬುದ್ಧಿಯು ಸತ್ಯಾಪಾದಿಗಳ ಅಸುಗ್ರಹವಂ ಪಡೆದು ಸುಯತವ್ರತನಾಗಿ ರಾಯನಂ ರಕ್ಷಿಸುತ, ಕಂದಮೂಲಗಳಂ ತಂದು ಬದಗಿನುತ ಸತ್ಪುರುಷ ಸದುವಾಸದಿಂ ಕಾಲವಂಕಳೆಯುತ್ತಿರಲು,

ಇತ್ತಲೂ ಕಾವೇರೀತೀರವಂ ಬಿಟ್ಟು ಜನಗಳಗೆಕಾಣದಂತೆ ವೃದ್ಧರಾದುಸು ತೆರಳಿದ ಬಳಕಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ತಂದೆಯಂಕಾಣದೆ ತಾನೆ ಮಂತ್ರಿಸಮೇತನಾಗಿಬಹುಕಾಲಯಡಕಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಆತನ ಕುರುಹುನಂತಿಳೆಯದೆ ಇದುದರಿಂದ ಮುನಿಪತಿಯು ತಪೋಮಾತಾತ್ಮ್ಯದಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಅದೃಶ್ಯರಾಗಿ ಜನರಕೋಟಲೆಯಂ ತಪ್ಪಿಕ್ಕೊಂಡು ಋಷಾಶ್ರಮವಂಜೊಂದಿದರೆಂದು ನಿಶ್ಚೈತಿ ಪರಿಜನ ಸಮೇತನಾಗಿ ಪುರವಂನೈದಿ ಪ್ರಜಾಪಾಲನೆಯೆಂದವಾಡುತ್ತ ಸುಖದಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದನೂ ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ,

ಕುಂಡಲಿಕೆಯು ಖಂಡಪರಶು ವುಂಡರೀಕ ಭವಾಖಂಡಲ ಪ್ರಮುಖ ನಿಖಿಲ ಸುರವರ ಪರಿಭವ ಪರಿಣತ ಪ್ರಚಂಡ ಬಲಚಂಡಮುಂಡ ನಿಖಂಡ ನ ನಿಪುಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡ ಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಭುಜಾದಂಡ ಪರಿಮಂಡಿತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾಕಟಾಕ್ಷನೀಕ್ಷಣ ಪ್ರಸನ್ನಭವಾನ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ ಸತ್ಯಪ್ರತಾಪ ಸಕಲಭಾವಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕವ ಜತುರ್ವಿಧ ಸರ

ಸಕವಿತಾ ನಿಸ್ಸಹಾಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಧೌರೇಯ ಘಟಕಾ ಶತಗ್ರಂಥ ದಿನದಿ
ನಪ್ರಬಂಧ ಸಿಬಂಧನಧುರಂಧರತ್ರಿಭುವನವವಿತ್ರಾತ್ಮೀಯನಗೋತ್ರ ಸು
ಚರಿತ್ರ ಚಾಮರಾಜ ಮಹಾಕಾಶಪುತ್ರ ಸರಪತಿಬಿರುದ ಮಹಿಮೂರ ಪು
ರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಡೆಯರವರಿಂದ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರ
ಮಾಗಿ ವಿರಚಿತನಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಪರಿಣಯವೆಂಬ ಈಸರ್ವಿನ ಕೃತಿ
ಯೋಳ್ ವಾಮುದೇವಋಷಿಗಳಿಂದ ರಾಜನೀತಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೊಲವು
ಶೈಯಿಂದ ಶ್ಲಾಘಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನು ಸುಗಂಧಮಹಾರಾ
ಜೇಂದ್ರನಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಮಹಾಶ್ವಮೇಧಯಾಗನಂ ನೋಡಿದವಳಕ
ತಪೋನನನಂ ಕುರಿತು ತೆರಳಿದ್ದಂ ನಿರೂಪಿತಿ ಇರುವದೆಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಅನೇ
ಆಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಸುಂಗಳಂ ಮಹಾ * ಶ್ರೀ * ಶ್ರೀ * ಶ್ರೀ

ಮೂವತ್ತೈದನೆಳವ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣವು.

—ಶಿಃಶಿಃ—

ಶ್ರೀರಸ್ತು

ಮೂ ವ ತ್ತ ರ ನೇ ಯ ಆ ಶ್ವಾ ನ ಪಾ ರಂ ಭ ೩.

ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡಿಕಾಂಬಾಯ್ಕನಮಃ.

ಶ್ರೀರಸ್ತು || ಈಪರಿಯಿಂದ ತ್ರಿಲೋಕಾಧಿಪನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನು
ಭೂಭಾರನನ್ನಿಳುವ ಬೇಕಾಗಿ ಮೂರ್ತಿಸನೆಂಬ ಮಹರ್ಷಿಯಶಾಪವನೆ
ದಿಂದ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನಂಕದೋಳನತರಿತಿ ದೇವೀಕುಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಆ
ಮಾನುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯನಂ ಪಡೆದು ಯುವರಾಜವೆತೆಯಲ್ಲಿಯೆ ಚೈತ್ರಯಾ
ತ್ರೆಯಂ ತೆರಳಿ ದುಷ್ಕರಾಜರುಗಳಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಸ್ವರಂ ಪರಿಣಾಲಿಸುವದೆ
ಕೆಲಸವಾಗಿ ಬರುತ ಕಳಂಗ ರಾಜಪುತ್ರಿಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು
ವ್ರತಿಷ್ಟೆಯೆನೂಡಿರುವ ಪಣನಿರ್ವಾಹಾರ್ಥಮಾಗಿ ಲೋಕಕಂಟಕರಾದ
ರಾಕ್ಷಸರಂ ಸಂಹರಿಸಿ ಸಕಲ ಪಣಂಗಳಂ -ನೆರವೇರಿಸಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕು
ಸುಮಲತಾ ದೇವಿಯಿರೀದ್ವರ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣನಂನೂಡಿ ತನ್ನ ರಾಜಧಾನಿ
ಯಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶದೊಳಿರುವ ರತ್ನ ಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಂದೆಯಾದ
ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನಿಂದ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತನಾಗಿ ಸಾರ್ವಭೌಮವಾದಲ್ಲಿರಾಜ್ಯ

ಭಾರವಂ ವಿಚಾರಿಸುತ ಸಾರ್ವಭೌಮವ್ರತ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲ ವ್ರತಂ
ಗಳಂ ಬೆಳೆಯಿಸಿ, ಈರ್ವಪತ್ನಿಯರಂ ದೊಡಗೂಡಿ ಪರಿಪರಿಯುಭೋಗ ಭಾ
ಗ್ಯಂಗಳನ್ನನುಭವಿಸಿ ಜಯಂತೆ ಸಳಕೂಬರಂತಿರುವ ಮೆಕರಂದಪುಷ್ಪ
ದಂತೆಂಬ ಪುತ್ರರಂ ಪಡೆದು ಅವರಿಗೆ ಉಪನಯನ ವಿವಾಹಾದಿಶುಭೋತ್ಸ
ವಗಳಂ ಬೆಳೆಯಿಸಿ ಅನಂದಭರಿತನಾಗಿ ಆಬಳಕಲಿತ್ವಮೇಧ ಮೊದಲಾದ ಸ
ಕಲಕ್ರತುಗಳಂ ಮಾಡಿ ತ್ರಿಲೋಕಂಗಳೋಳ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಂ ಪಡೆದು ಸ
ಕಲಧರ್ಮಂಗಳಂ ಪೈದಿಗೊಳಿಸಿ ಅಖಂಡ ನಾಮಾನ್ವಯೋಳಿರುತೆ ಬಂ
ದೊಂದುದಿನ ರಾಜ್ಯಭಾರವಂ ವಿಚಾರಿಸುತ ನಾನಾವೇಕದ ರಾಜರುಗಳೊ
ಪ್ಪಿಸುವ ಕಪ್ಪುಗಳಂ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ ಅಮರೇಶ್ವರಾಲಯ ಮೊದಲಾದ ಸಂ
ಖ್ಯೆಇಲ್ಲದೆ ದೇವಾಲಯಗಳಂ ನಿರ್ಮಾಣವಂ ಮಾಡಿಸುತ ಬಂದೊಂದು ಸ
ಮಯದೋಳ್ ಅನೇಕನಾದ ಅಗ್ರಹಾರಂಗಳಂ ನೂತನಮಾಗಿ ಸಂಸ್ಥಾ
ಪನಂ ಗೈಯುತ್ತ ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಯದೋಳ್ ತನ್ನ ಆಶ್ರಿತರಿಂದಲಂ
ಸಕಲ ಧರ್ಮಂಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿಗೊಡಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ ಬಂದುವೇಳೆ
ಯೋಳ್ ಐರಾವತನನಾರೋಹಣಂಗೈದು, ಛಾಯಾಗುಪ್ತನಿಂದೊಡಗೂ
ಡಿ ಚಕ್ರವಾಳ ಗಿರಿಯಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರನಾಗಿರುವ ಮಣಿಭೂಮಿ
ಗಳನ್ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಮೃಗಮಾವಿಹಾರವಂ ಮಾಡಿ ಬರುತ ಮತ್ತೊಂದು
ವೇಳೆಯೋಳ್ ಉಚ್ಚೈಕ್ಯವಸ್ಥೆಯೆಂಬ ಅಶ್ವರತ್ನವನ್ನೇರಿ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಂಗಳ
ಲ್ಲಿರುವ ಅರಸುಗಳು ನಡೆಯಿಸುವ ಧರ್ಮ ತಾರತಮ್ಯವಂ ನೋಡುತ, ಆ
ಯಾದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ಕರ್ತೃಯಂಕರಂಗಳಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಸಾವಕಾಶಮಾ
ಗಿ ನೋಡಿಸಂತೋಷಪಡುತ, ಬಂದೊಂದು ಕಾಲವಿಶೇಷದೋಳ್ ಲೀಲೆಯಿಂ
ದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಕ್ಷುಸುಮಲತೆಮಂದಾರಮಾಲೆ ಮೊದಲಾದ ರಾಣಿಯರಿದೊ
ಡಗೂಡಿ ಚಿತ್ರಲೇಖಿ ವಾಸಂತಿ ಮಾಲತಿ ಮೊದಲಾದ ಸಖೀಪ್ರಹಸಂಗಳಿಂದ
ಕೂಡಿ ಕುಬೇರ ಪುಷ್ಪಕದಂತೊಪ್ಪುವ ವೈದ್ಯಮಯಾಸವನ್ನೇರಿ ಗಗನ
ದೋಳ್ ಸ್ವಾರಿಯಂತೆರಳುವಾಗ ಭುಮಿಂದ ಕಂವಿಸುವ ರಾಣಿಯರಗಾಢಾ
ಳಿಗಳನದ ಸುಖವನ್ನಾಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಅನುಭವಿಸುತ ಬುಗುರಿಗಳಂತೆ ಕಾಣಿ
ಸುವ ಪರ್ವತದ ಸಾಲುಗಳಂ ರೇಖೆಗಳಂತೆ ಕಾಣಿಸುವ ನದಿಗಳಂ ಕನ್ನಡಿ
ಯೆ ಗುಂದು ಬಿಲ್ವಗಳಂತೆ ಕಾಣ್ಬರುವ ಸಮುದ್ರಂಗಳಂ ಗದ್ದೆಯೆ ಮಡಿ

ಗಳಂತೆ ಕಾಣಿಸುವ ಮೃದವೇಶದ ಬೂಮಿಗಳಂ ಕಾಂತೆಯರಿಗೆ ತೋರಿತೆ, ಅ
 ಶ್ವರ್ಯಗೋಳನುತ ನಿವಿವದೋಳಿ ಗಂಧನಾದನ, ಪವನ, ಪಾರಿಯಾತ್ರ,
 ಗೋವಕೂಟ, ಕುರಂಗ, ಕುರನ, ಕರವೀರವರ್ವತಂಗಳಂನೋಡಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿವೈಶ್ಯ
 ಮಯಾನವಂ ನಿಲ್ಲಿತಿ ಉಪಸಂದನವನ, ಚೈತ್ರರಪ, ವೈಭ್ರಾಜನನ, ಬದ್ರವ
 ನ ಮೋಡಲಾದ ವಿಸ್ತವನಂಗಳೋಳಿ ಪುಷ್ಪಾಪಚಯನಂ ವಸವಿಹಾರನಂ
 ನೋಡುತ ಪದೋದ್ರದ, ಅಮೃತಸಲೋವರ, ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರೋವರ ಮೊ
 ದಲಾದ ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾಗಕನ್ನೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ವರಣಾನಂತೆ ಜ
 ಬಕೇಳಿಯುಗೈಯುತ ನಡನಡುವೆ ಇಷ್ಟುಸಲೋವರದ ಮಧುರಜಲನಂ
 ಸಾರವಂಗೆಯ್ದು, ರತಿಶ್ರಮನಂ ಪರಿಹರಿತೋಳ್ಳಿತೆ ದೂರದೋಳಿ ಕಾಣಿಸು
 ವದೆ ಮೇರುಪವನವೊಂದು ತೋರಿಸುತ, ಮಾನವಾವತಾರದಲ್ಲಿಯೂ ದೇ
 ವೇಂದ್ರ, ಭೋಗವನ್ನನುಗವಿಸುತ, ಕರ್ಮಬೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಉದಯುತವನಾ
 ದಕಾರಣ ವಾಸನಾಬಲದಿಂದ ಬೆರತುಂಡದಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಸಗರಿಗೆ ಅದೇದಿನ
 ಮೊಳ ಮರಳಿ ತೆರಲಿಬರುತಲೀಪರಿಯಿಂದ ಲೋಕಾತಿಕಮಗೂಡೆ ವಿಭವ
 ಮಂ, ಮಹಿಮೆಯಂ, ಭೋಗಮಂಪಡೆದು, ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನಂ ಕೆಶ್ಯ
 ವನವತಾರನೋ ಎಂದು ಜನರು ಗೊಂಚಿ ಪೊಗಳುವ ಸುಡಗಳಂ ಕೇಳುವ
 ಪರಿದಲೂ, ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯಂಗಳಾದ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲಾ ವಕಂಗಳಾ
 ಗಿ ಇರುವದರಿದಲೂ, ಸಪ್ತದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯು ನಿರಂಕು
 ಕನಾಗಿ ನಡೆಯುವದರಿದಲೂ, ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ ತಾನು ದೇವೇಂದ್ರನೊ
 ಏನೋಯೆಂದುಸುಕುಯೆಂಬಡುತ ಅನ್ವರಲ್ಲಿಯೇ ಇದೇನಪ್ಪಾ ಸಮಿದಲಹಂ
 ಕಾರನಂಪೊಂದಿ ಅಮರಾನತೀಜತಿಯೇ ನಾನೆಂದು ಸಂಕಯನಂ ತಾಳ್ದನು,
 ಪ್ರೂರ್ವದೋಳೋರ್ವ ಭೂಪಾಲನು ಸಪ್ತದ್ವೀಪಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವ
 ಸ್ತಂಭಗಳಂ ನಿಲ್ಲಿತಿ ಯಾಗಗಳಂ ಸಾಂಗಮಾಗಿ ರಚಿತಿ ಕೀರ್ತಿಯಂಪಡೆದ
 ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನಿರಲ್ಲಿವೆ? ಇದಲ್ಲದೆ ತಾನೇರಿರುವ ರಥದಬಂಡಿಗಳ ಅಂಚಿನಇ
 ಳತದಿಂದ ಆಳವಾದ ಹೆಲ್ಲಗಳನ್ನೆ ಸಮುದ್ರಗಳಂಮಾಡಿ ತನ್ನ ವೆಸರಿನಿಂದ ಧ
 ರಣಿಯಂ ಪ್ರಿಯವ್ರತ ಪೃಥಿವಿಯನಿಡ ಪೃಥುರಾಯರಿಗಿಂತಲೂ ಸಾಸು
 ಅಧಿಕನಾಗುವೆನೆ? ಉಗ್ರತವನಂಮಾಡಿ ಮಹೇಶ್ವರನು ಬೇಡಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ
 ನಂಗೆೊಂಡು ದೇವಗಂಗೆಯಂ ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕಿಳುಹಿ ತನ್ನ ವೆಸರಿನಿಂದ

ಗಂಗೆಯಂ ಭಾಗೀರಥಿಯುಂ ದೆಸಿತಿ ಜಗದ್ವಂದ್ಯನಾದ ಭಗೀರಥರಾಯು ಮೊದಲಾದ ಮಹಾರಾಜರುಗಳೆ ನುಡಿಮೆಯೊಂ ಪುರಾಣಂಗಳುಕೂಡ ಬಣ್ಣಿಸುವವು, ಅಂತಿರುದ್ರಾಗ ನನ್ನಮಹಿಮೆ ಎಷ್ಟು? ನಾನು ಇಂದ್ರನೊಳ್ಳ, ಈ ಕೃರನೂ ಅಲ್ಲ, ಈ ವಿಭವವೆಲ್ಲ ಜಗದೀಶ್ವರಿಯಾದ ಚಾಮುಂಡಿಕಾದೇವಿಯ ಕಟಾಕ್ಷದಮಹಿಮೆಯಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದಲ್ಲವೆಂದು ತನ್ನಮನದೊಳ್ಳ ನುಚರಿತ್ತ ವಾಮದೇವಿ ಮೊದಲಾದ ಗುರುಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರಭಾವವೆಂ ನೆನದು ಅಕ್ಕರೈಪಡುತ್ತ, ಬಂದೊಂದು ಸಮಯದೊಳ್ಳ ತನ್ನಕುಲದೇವತೆಗೆ ವಸಂತ ಪುಷ್ಪ ರಥೋತ್ಸವವಂ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ದಿವ್ಯಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂದಲಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತ ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಯದೊಳ್ಳ ಕಾಮಧೇನುವಂಪೂಜಿತಿ, ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯ ಯೋಗ್ಯವೇದ್ಯಪಾನಿಯುಂ ರೂಪನಾದ ವಂಚವಿಧ ಮಧುರಾಹಾರಂಗಳಿಂದ ನಾಲ್ವಾರು ಲಕ್ಷಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರಿಗೆ ಏಕಕಾಲದೊಳ್ಳ ಆಪೋಶನವಂ ಕೊಡುತ್ತ, ಒಂದುವೇಳೆಯೊಳ್ಳ ಬೆಂತಾಮಣಿಯ ನ್ನಾರಾಧನಂಗೆಯ್ದು ಒಂದೊಂದುದಿನನಾಲ್ವಾರುಸಾವಿರ ವಿಪ್ರದಂಪತಿಗಳಂ ಮಣಿಸುವನರ್ಥಂಕಾರಂಗಳಿಂದ ಪೊಯ್ಯುತ್ತ, ಮತ್ತೊಂದು ವ್ಯಾಳೆಯೊಳ್ಳ ಶಾಸ್ತ್ರಪಾರಂಗತರಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳ ಪ್ರಸಂಗದೊಳ್ಳ ಮಧ್ಯಸ್ಥ ಭಾವದಿಂದ ಅನುವಾದ ವಂಮಾಡಿನೋದವಂಗೆೊಳ್ಳುತ್ತ, ಒಂದುಕಾಲದೊಳ್ಳ ಅಲಂಕಾರರಸಧ್ವನಿಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿದಕಾನ್ಯ ನಾಟಕಗಳಂ ರಚನೆಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತ, ಮತ್ತೊಂದುಕಾಲದೊಳ್ಳ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೊದಲಾದ ಸಕಲಭಾಷೆಗಳಿಂದಲು ಚಮತ್ಕಾರದಿಂದೊಪ್ಪುವಂತೆ ಸರಸಕವಿಗಳಿಂದ ವಿರಚಿತಗಳಾದ ಶೃಂಗಾರಕಾವ್ಯಗಳಂ ತನ್ನ ಪೆಸರಿನಿಂದ ಕೈಕೊಂಡು ರತ್ನಾಭಿಷೇಕವಂ ಮಾಡಿಸುತ್ತ, ಒಂದೊಂದು ಹೊತ್ತಿ ನೋಳ್ಳ ವೀಣೆ, ಸಾರಂಗಿ, ರಾಗಮಾಲೆ ಮೊದಲಾದ ಮಧುರವಾದ್ಯಗಳ ಸರಸ ಸಂಗೀತಮಂಕೇಳಿ ಹಾಯಿಗೊಳುತ್ತ, ಒಂದುಸಮಯದೊಳ್ಳ ಕಂತುಕಕ್ರಿಡೆ, ವಗಡೆ, ಚತುರಂಗ, ಚಿತ್ರಪತ್ರದ ಆಟಗಳಂನಾಡುತ್ತ, ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಯದೊಳ್ಳ ಛಾಯಾಗುಪ್ತನು ಬಂದುಬಿನ್ನವಿಸುವ ಸಪ್ತಧ್ವನಿಗಳ ಅರಸುಗಳ ಸೌಖ್ಯಸಮಾಚಾರವಂಕೇಳಿಸಂತೋಷಪಡುತ್ತ ಲೋಕವಿಚಿತ್ರನಾದ ತನ್ನ ಚರಿತ್ರಮಂ ಚಿತ್ರದಿಂ ಬರೆಯಿಸುವ ವಿಲಾಸದಿಂದಿರುತ್ತ, ಒಂದೊಂದುದಿನದೊಳ್ಳ ಶೃಂಗಾರನಾಟಕಂಗಳೆ ನೋಟದಿಂದ

ವಿನೋದನಂಗಳೊಳುತ ಅನುರಾವತಿಯ ಭೋಗಕ್ಕೆ ಅಧಿಕವಾದ ಭೋಗ ಭಾಗ್ಯವೆಂ ರತ್ನಪುರದಲ್ಲಿಯೇ ಅನುಭವಿಸತ, ಒಂದಾನೊಂದುದಿನ ಹೊದ್ರಣಾಲಿಯನ್ನೇರಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯೊಡಗೂಡಿ ಪಾಲ್ಗಡಲೇ ಬಿಳಿದು ತುಂಬಿದಂತೆ ಇರುವ ಬೆಳದಿಂಗಳೋಳು ವಾತ್ಸಲ್ಯಯುತವಾಗಿ ಏಳು ಸಾಗರದ ಕಾರಣಂ ಕಾಣಬೇಕೆಂಬ ಸಂಕಲ್ಪ ವಿದುವುದೊಂದೆ ಒಂದೊಂದುಫಲಗೆ ಒಂದೊಂದು ಪರಿಯಾದ ರತಿಗಳಾದ ವಿಶ್ವಾಸಂ ಗೊಳುತ, ಏಕೇಭಾವವೆಂಸೈದಿರುವ ರತಿನುಸ್ಮರಣವೆಂಬಂತೆ ಗಾಢಾಲಿಂಗನ ಹೊಂದಿನ ವಿನಿಧ ಬಂಧಜಾತಿವಿಶೇಷಂಗಳೋಳು ತರತರವಾದ ಸುಖಂಗಳ ಸಮೂಹವು, ಮದನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಅನುದವದೋಳು ತೃಪ್ತಿಯಂ ಪಡೆಯುವವರು ಸುಗಂಧರಾಜೆಂದ್ರ, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯರ ಕಾಮಾಭಿಮಾನವು, ಮೋದದ ಮಹಿಮೆಯಂ, ಭೋಗೋತ್ಸಾಹವಂ ಮೋದದ ವಿನೋದಕೃತ್ಯದ ಮೋಹಂವರದ ಹಂಸತೂಲಿಕಾ ತೃಪ್ತದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತವನ ಸುಸಜ್ಜಿತರೊಡಮಾಡಿದ ಲೀಲಾಕುಕವು ಕ್ರಾಂತಿವಿಧವಾದ ದಿವ್ಯವಾದ ರಂಭಾದಿ ವಾರಸುಂದರವು ಬೃಂದಾರಿಕಾ ಸಮೀಪದಿಂದ ತಂದು ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಕ್ರೀಡಾಕುಕಿಯಂಬ ತನಗೆ ಕೂಡಿದ ಕೂತವೊಡನ ಸನಿಹುಡಿಯಿಂದ ಎಲೈ ರಾಜಿಯೆ ! ಕೀಳು ಸ್ತ್ರೀಯೊಳುಳ್ಳ ಮೋಹಮಯ ಸಮುದ್ರದೋಳು ಬಿದ್ದ ಬಳಕ ಯಶ್ಚ ತ್ತು. ವಿಳುವದಕ್ಕೆ ಬಾರಿಂಧರಾಗುವದು, ಪೂರ್ವದೋಳು ವಿರಕ್ತರಾಗಿ ತಪನಂ ಮಾಡಲೆಣಿಬ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸದೋಳು ಸಮಾಧಿವೃತ್ತರಾಗಿದ್ವ ನೇರವಿಗಳೂ ಕೂಡಾ ಕಾಂತೆಸುರ ಕುಚಕಲಶಂಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಇರುವ ಕರ್ಪೂರ ಗಂಧ ಸರಾಳವು ಸೊಂಕಿನಿಂದ ಪುಳಕಲಗೊಂಡು ಕಣ್ಣೊಳೆರೆದು ಕಾಮಭಾಣಂಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ಕಳವಳಿ ಕಡೆಗೆ ಸಂಭೋಗ ದೊಳಾತುರರಾಗಿಯು ಸಹಸ್ರಂಗಳಿಂದ ಮಾಡಿಸತಪನಂ ಬಿಟ್ಟು ಮೈಮರತರೆಂದು ಇತಿಹಾಸವು ರಾಣಂಗಳು ಪೇಳುವವು, ಇವಲ್ಲದೆ ನಿರ್ಲೇಪನಾದ ಪರಬ್ರಹ್ಮನಾದ ಪುರೋತ್ತಮನು ನ. ಬ್ರಹ್ಮತ್ವತಿ ಎಂಬ ಕಾಂತೆಯೊ ಮೊಡಗೂಡಿದ್ದರಿಂದ ಸಕಲ ಭುವನಂಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ಥಿತಿ ಸಂಹಾರಂಗಳೆಂಬ ಮಹಾಸಂಸಾರದ ಸಂಕಲ್ಪವೆಂಬ ಮಹಾಕವಚವನ್ನೊಡ್ಡು ಬವ್ವಾಡುವನು, ಅನರವಾಡು

ಇಂತಿರುವಾಗ ಚೆತುರ್ಮುಖ ಪುರಂದರರು ಮೊದಲಾದವರಂ ಪೇಳುವದೇನು? ಅಂಗನೆಯು ಅಂಗಸಂಗ ಸುಖವನುಂದೆ ಜನ್ಮಿಸುವು ಮೈರಾಗ್ಯವು ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮಸ್ತುತನ ವಿವೇಕ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಂಗಳಲ್ಲಾ ಮಲಿಸುಗಳಾಗಿ ಪುರುಷನು ಪರಪಣನಾಗುವನಲ್ಲದೆ ಮನಮಂಡಡದು ಸಿಜಸ್ವರೂಪವೆಂ ತಿಳಿಯುವ ದಕಕ್ಕವು, ಅದರಿಂದ ಕಾಮದಲ್ಲಿಯೂ, ಅರ್ಥದಲ್ಲಿಯೂ, ಅಧಿಕಾನಕ್ಕನಾಗದೆ ಉಚಿತಭೋಗವೆನ್ನ ಸುಭವಿಸುತ ಮತ್ಯ ರವಂದಲಿರುವ ಮಹಾಪುರುಷನಲ್ಲಿರುವೆನೋ? ಯಾವೆನ್ನರುವಿನ ಉಪದೇಶ ಬಲವಿಂದಲಾಗುವಮೊ ಎಂದು ನುಡಿಯುವ ತನ್ನ ವತಿಯಾದ ಲೀಲಾಶುಕವಂ ಕೂರಿತು ಕ್ರೇಡಾಶುಕಿಯು ಎಲೈ ಸರ್ವಸ್ವೇನಾದ ಶುಕಸ್ವಾಮಿಯೇ! ಸೇವಿತು ಪೇಳುವದೇನು, ಇದಾತ್ಮಯೆಂದಲ್ಲ ಲೋಕದೋಳು ಪುರುಷಸುಕಳಾನತಿಯಾದ ಕಾಂತೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಕಳಾನುರೂಪಂಗಳಂ ತಿಳಿದು ಕೃಂಗಾರರನದ ನೆಲೆಮಂಕಂಡು ರಸಜ್ಞನೆನಿಕೊಂಡು ಇದ್ದದ ಗೃಹಸ್ಥ ಧರ್ಮವೆನ್ನವಲಂಬಿತಿ ಸ್ವರ್ಗಾರ್ಪವರ್ಗಂಗಳಂ ಸಾಧಿಸುವ ಪರಮ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಂಗಳಂಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರನುಂಪಡದು ಪ್ರಜಾವಂತನಾಗಿದೇವಮುಷಿ ಪಿತ್ರಗಳಂಪ್ರೀತಿಗೊಳಿಸಿ ನಿಜಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೇ ಇರೂ ಪರಬ್ರಹ್ಮನಂ ತಿಳಿಯುವನು, ಈಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಪರತ್ಯಾರುವಂಬ ಮುಷಿಯ ನಿರರ್ಥವವು, ಅದುದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳೇ ಪುಣ್ಯವತಿಯೆರೆಂದು ಪೇಳಬಹುದು, ಇದಲ್ಲದೆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಒಬ್ಬನಾಗಿರುವಾಗ ಕ್ರೀಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಸ್ತುವಿಲ್ಲದೆ ಬ್ಯಾಸರಗೊಂಡು ತನ್ನೆಚ್ಚೆ ಇಂದಲೇ ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿಯಂಬ ಸತಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿದಿರಂದಲೇ ಸಕಲ ಭುವನ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿಯೂ, ಶಕ್ತಿಯಂತಾಳಿ ಅವಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಭೋಗವೆನ್ನ ಸುಭವಿಸುವನು, ಇಂತಿರುವಾಗ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಿಂದ ಪುರುಷರು ಸ್ವಸ್ವರೂಪವೆಂದುಮರತು ಮೋಹದೋಳು ಬೀಳುವರೆಂದು ತ್ರಿಕಾಲಜ್ಞರಾದ ನೀವು ಭಾವನಗರ್ಭಮಾಗಿ ನುಡಿಯುವುದಂಕೇಳಿ ಪರಿಭಾವಿಸಿದಡೆ ಯಾವದೋ ಒಂದಸ್ಪೃತಕಾರ್ಯವಂ ಸೂಚಿಸಬೇಕಾಗಿ ನುಡಿದಂತೆ ತೋರುವೆವೆಂದು ಪೇಳಲವಮಾತಿಗೆ ಲೀಲಾಶುಕವು ಎಲೈ ಕಾಂತೆಯೇ! ನೀನು ಪಕ್ಷಿಜಾತಿಯಾದರೂ ಬೃಂದಾರಿಕಾ ಯೋಗಿನಿಯ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ವಿವೇಕವಂ ಪಡೆದಿರುವ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಪರ್ಯಾಲೋಚನವಂಗೈವ ಬುದ್ಧಿ

ಪಾತಿಗೂ ನಾನು ಮಂಜುಳನು, ನಿನಗಿರುವುದು ನನ್ನ ಸುಗಂಧರಾ
 ಪೇಂದ್ರಂಗ ಇಲ್ಲವಾಯಿತು, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಯೊಡಗೂಡಿಭೋಗಾಸಕ್ತ
 ಸಾಗಿ ಪೂರ್ವಸ್ಥರಾಗಿಲ್ಲದೆ ಅನುರಾಣತಿಯ ಭೋಗವೆನುರತು ಭೂಲೋ
 ಕದಸುಖ ಲೇಖದೊಳಾಸಕ್ತ ನಾಗಿರುವದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳೋಳ್ ವ್ಯಾ
 ಪೋಹವನಿಹ ನಾಗಬಾರದೆಂದು ಬೇಳೆದನು ಎಂದು ನುಡಿಯುವ ಪತಿವಿ
 ಡನೆ ಕ್ರೀಡಾಕುಕಿಯು ಅಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಎಲೈ ಮಹಾಮಂಟಪನೇ! ಈಸುಗಂಧ
 ರಾಪೇಂದ್ರನು ಅನುರಾಣತಿಯು ಭೋಗವೆನುರತು ಇರುವನೆಂದು ಬೇಳೆ
 ದೆ, ತ್ರಿಲೋಕಾಧಿಪತ್ಯನಂ ಬಿಟ್ಟು ದೇವೇಂದ್ರನು ಈಲೋಕ ದೊಳವತಾರ
 ವಂಗೈಯುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನು, ಇದರಪರಿಯಂ ಎನ್ನಲಿಕರುಣೆಯಿಂದ ಸಿ
 ರೂಪಿಸಿ ಜೀಹಂಕು ಜೇಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರೀಡಾಕುಕಿನೊಡನೆ ಲೀಲಾಕುಕವು
 ಎಲೈ ಸಖಿಯೆ! ಈರಾಪೇಂದ್ರಸನತಾರ ನಿಮಿತ್ತವೆನುಂ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಪೇಳು
 ವೆನು ಕೇಳು. ಪೂರ್ವದೋಳು ಅನುರಾಣತಿಯಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರನು ಎಂದು
 ದಿನ ಶುಚಿಸಮೇತನಾಗಿ ಐರಾವತವನ್ನೇರಿ ವಿಹಾರಾರ್ಥಮಾಗಿ ನಂದನಪನ
 ಕೈ ಪೋಗಿ ಬರುವಾಗ ತಮ್ಮಮನದೋಳ್ ಭೂಲೋಕದ ಸೌಖ್ಯವನ್ನನು
 ದವಿಸುವದು ಎಂತಿರುವದೋ ಎಂದು ನೆನಯುತ್ತ ಬರಲು, ಆ ಯೋಚನೆಗೆ
 ಸರಿಯಾಗಿ ಭೂಲೋಕದೋಳ್ ರಾಕ್ಷಸರ ಬಾಧೆಯಿಂದಲು, ಮೃತ್ಯುರಾದ
 ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಧರ್ಮವಿರುದ್ಧಂಗಳಾದ ನಡೆತೆಗಳಿಂದಲು ಭಾರವೇರಿ ಭೂಮಿ
 ದೇವಿಯು ಸೈರಿಸಲಾರದೆ ಬ್ರಹ್ಮಸನ್ನು ಕುರಿತು ಮೊಲೆಯಿಡಲು, ಆಗ ಚ
 ತುರ್ಮುಖನು ತನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸಿ ಈಗ ಪುರುಷರನ ಅಭಿಲಾಷೆ
 ಯು ಸಫಲವಾಗುವಂತೆಯೂ ಅವನ ದೇಯಿಂದಲೇ ಭೋಧಾರ ತೊಲಗಿ
 ಧರ್ಮ ಸುಸ್ಥಾಪನ ವಾಗುವಂತೆಯು ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ದೂ
 ರವ್ಯಸನೆಂಬ ಋಷಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಅಮುನಿಯು ಅನುರಾಣತಿಗೆ ಬಂದು
 ಎದುರಾಗಿ ಗಜಾರೂಢನಾಗಿ ಬರುವ ದೇವೇಂದ್ರನನ್ನೋಡಿ ದೇವತಾಪ್ರ
 ಸಾದವಾದ ಒಂದು ಸುನರ್ಣಕಮಲವಾಲೆಯು ಕೊಡಲು ದೈವಗತಿಯಿಂ
 ದ ದೇವೇಂದ್ರನು ಅತನಗಿನನುಸ್ಮರಿಸದೆ ಆಪುಷ್ಪಮಾಲೆಯಂ ಉದ್ದೇಶಿಸಿ
 ಐರಾವತದ ಕುಂಭಸ್ಥಳದ ಮೇಲೆಯಿಡಲು, ಆಗಜವುತನ್ನಸ್ವಭಾವ ಬುದ್ಧಿ
 ಯಿಂದ ಲಾವಣಿಯು ಪಾತದಿಂದ ತುಳಿಯಲು ಅನುರಾಪುರಾಣನೊಡ

ಷೂರ್ವಾಸನು ಕೋವನಾತ್ರಾಳ ಭೂಲೋಕದೋಳ್ ಜನಿಸುವೆಂದು ಏಕ
ಪನಂಕೊಟ್ಟು, ಅನುಮಂದ್ರನ ಹಿಂಬಳಗದೋಳ್ ಚಾನುರನು ಬೀಸು
ತ್ತಿರುನ ನೂತಲಿಯಂ ಕುರಿತು ಮುನಿನನ್ನನು ಎಲೈ ದುರಾತ್ಮನೆ ! ಈ
ಮಂದ ಬುದ್ಧಿಯಾದದಿಂದ್ರನಿಗೆ ವಿನೇಕ ತಿಳಿಸದೆ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಈತನೊ
ಡನೆ ನೀನು ಭೂಲೋಕವಂ ಪಡೆದುಂದು ಕಪಟಿ ಅದೃಶ್ಯನಾದನು, ಅಶಾವ
ದ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಆ ದೇವೇಂದ್ರನೆ ಈಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಾಗಿ, ಅಶವಿ
ಯೆ ಈ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಾಗಿ ನೂತಲಿಯೇ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ನುನುತಿ
ಯಾಗಿ, ಈ ಭೂಲೋಕದೋಳ್ ಅವತರಿಸಲು, ನಾನು ಅನುರಾನತೀಗೆ ಸಂದ
ನನನದಿಂದ ಬಂದು ಕಚೇಪುರಂದರರಂ ಕಾಣದೆ ನೈಸನವಂಗೊಂಡು ಮರ
ಳ ನೂತವರ ಪಾದವಂ ಕಂಡು ಆಸರ್ವಜ್ಞನಿಂದ ವೇನಕಾರ್ಯದ ರೀತಿಯ
ಸೆಲ್ಲವಂ ತಿಳಿದು ಈ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಎಂದಿನೂತೇರಿ ಋ
ಷಿಶಾವದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಭೂಲೋಕದೋಳ್ ರಾಕ್ಷಸರ ವಸಂಗಳಾಗಿರುವ ಐ
ರಾನತ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಪಣನಾಗಿ ಕೇಳಿದನು, ಆಗ ಸುಗಂಧ
ರಾಜೇಂದ್ರನು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂಗೈದು, ಉಪವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ವ
ಜ್ರಾಯುಧವನ್ನತ್ತಿ ರಾಜರಂ ಗೆಬ್ಬ, ಆಬಳಕ ಪ್ಲಕ್ಷವ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ
ಉಗ್ರಬಾಹುವೆಂಬ ದೈತ್ಯನಂ ಸುಹರಿಶಿ ಐರಾನತನಂ ತಂದು, ಆಬಳಕ
ಇಳಾವೃತಬಂಡಕ್ಕೆ ತೆರಳ ಜಂಝೂಮಾರುತನಂ ಸುಹರಿಶಿ, ಅಲ್ಲಿ ಕರೆ
ಯಲ್ಲಿರುವ ಭಾರದಾಕ್ಷಜ ಪುತ್ರಿಯಾಗಿ ಬದನಪಾಪಸಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದೇವೇಂ
ದ್ರನೇ ಪತಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ತಪನಂ ಮಾಡಿದ ಸೃಜಾನತಿ
ಯ ಅವತಾರನಾದ ಕುಸುಮಲತಾ ದೇವಿಯಂ ಅಲ್ಲಿನೇ ಗಂಧರ್ವನಿವಾ
ಹನಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉಚ್ಚೈಶ್ರವಸ್ಸೆಂಬ ಅಶ್ವರತ್ನಮಂ ತಂದು ಅ
ಲ್ಲಿಂದ ಪುರುಷಾನ್ಮುಗನಂ ಕಂಡು ಶೈವಮಾಹಾತ್ಮೆಯಂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತಿ
ಳಿದು, ಬಳಕಪಾತ್ರಾಳಲೋಕವಂ ಸಾರಿ ಮಹಾನಾಗಸಮಗಳಾದ ಮಾಲಿ
ನಿಯೆಂಬ ಕಾಂತಾಶಿರೋಮುಣಿಯಂ ಚಿಂತಾಮುಣಿಯಂಕೂಡ ಪಡೆದು ಶಾ
ಲ್ಮಲಿ ದ್ವೀಪದೋಳ್ ದುರ್ಧರ್ಪನಂ ವಕ್ತೃಲಿಕ್ಕಿ, ಆಬಳಕ ಶಾಕದ್ವೀಪಕ್ಕೆ
ಪ್ರಯಣವನ್ನಾಡಿ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸನಂ ವಧಿಸಿ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಮಂ
ಗೈಕೊಂಡು ಮಂಧಾರನಾಲೆಯಂ ಲೀಲೆಯಿಂದ ಕೂಡಿಬಂದು ಅನಂತರ

ನುನವಕ್ಕೆ ಯಾರಿಂದಲಾಗುವದು ಎಂದು ನುಡಿಯುವ ಶುಕದಂಪತಿಗಳ ಸ
ವಿವಾಹವಾತುಗಳಂ ಸುಗಂಧರಾಜ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿ ಪೂರ್ವರೂಪಕನಿನೆ
ಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಂತೆಕೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಂತೆಎದ್ದು ಇದೇನೆಂದು ನಾಲ್ಕುಕಡೆಯೊಳುಂ
ನೋಡುತ್ತ ಪರಿಭಾವಿಸುವ ನುನವುಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಶಾವನು ಚಂದ್ರನುಂ
ಡಲಕ್ಕೆ ಮುಚ್ಚಿರುವ ಮೇಘವು ಮಸರಿಸಿಪೋದಂತೆ ದೀಪಕ್ಕೆಮೆರೆಯಾಗಿ
ಕಟ್ಟಿದ್ದಂತೆಯಂತೆ ಸಂತೆ ಸದ್ಗುಣವುಪದೇಶದಿಂದಅವಿದ್ಯಾಸಂಬಂಧವಂ
ತೊಲಗಿತಿ ಆತ್ಮ ಸ್ವರೂಪವಂ ತಿಳಿಯುವ ಮಹಾ ಯೋಗಿಯಂತೆಕನರ್ಪಣ
ನಿಜ ಸ್ವರೂಪಗಳಂ ತಿಳಿಯುವ ದಿವ್ಯ ಜ್ಞಾನವುಂಟಾಗಿ ಆಕ್ಷಣದೋಳು
ಅನುರಾಣತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸರೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡುವಂತೆತೋರಿ ಮಾ
ತಲಿಯೇ ವಜ್ರಾಯುಧ ವೆಲ್ಲಿಮಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಗತಾರೆಂದು ಉಸುರುತೆ ಅನುರರ
ಉಸುರುಗಳ ಪೆಸರಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವನೆಂದು ಕೋಪವಂತಾಳಿ ಅಟ ಹಾ
ಸದಿಂದಿರುವ ರಾಜೇಂದ್ರಸಂಕಂಡು ಲೀಲಾಶುಕವು ಎಲೈ ಭೂಪಾಲಕಿರೋ
ಮಣಿಯೆ ! ನೀನು ಮನುಷ್ಯರು ಹಾಸನಂದರೇನು ? ಮಾತಲಿಯಂಕರೆ
ಯುವ ಬಗೆಯೇನು ? ಇದೇನು ಕಂಡೆ ಕನನೋ ? ಅಲ್ಲದರೆ ಪುಷ್ಪಾಸನಂ
ಗಳಂ ನೇನಿಡಿದ ಮಹಿಮೆಯೋ ? ಇದೂಅಲ್ಲದರೆನನ್ನನ್ನು ತಿರುಗಾಪ್ತಿಸಿಎಂದು
ತಿಳಿದು ಈಗ ನಿನ್ನಾರ್ಯರಲ್ಲಿಯು ನಡೆದ ನುಭೋಗದ ಪರಿಗಳಂ ಮರನಾ
ಚುವ ನುಡಿಗಳೋ ? ಏನಿದಾಶ್ಚರ್ಯಮೆಂದಕೇಳುವೆ ಲೀಲಾಶುಕದ ನುಡಿಗ
ಳಂಕೇಳಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ತನ್ನ ಪತಿಯಂ ಕುರಿತು ಎಲೈಸ್ಯಾಮಿ
ಯೆ ! ಈಳುಕವುನಾಳದನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದಬಂದ ನಮ್ಮ ಲೀಲಾಶುಕವೆಲ್ಲ
ವೇ ಎಂದುನುಡಿದು ಧಿಗ್ಗನೆಯ್ದು ಪಂಜರದಿಂದ ಶುಕನನೆತ್ತ ಪಿಡಿದು ಮು
ದ್ದಾಡಿ ಎಲೈ ಶುಕವೆ ! ನಾನು ನಿನಗೆ ಅವರಾಧವಂ ಮಾಡಿಬಂದೆನು ಅದ
ನ್ನೆಲ್ಲ ಮನದಲ್ಲಿ ಮಡಗದಿರೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲಿರುವನಮಯದಲ್ಲಿ ದೇವೇಂ
ದ್ರನಾದ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಎಲೈ ಶುಕವೇ ! ಪೂರ್ವದೋಳು ನೀನು
ವೇಳಿದ ಸಪ್ತತಿಕಥೆಗಳಂ ಕೇಳಿದರೂ ನಿಜಸ್ವರೂಪವಂ ತಿಳಿಯದವನ್ನಿರಾ
ಯೆನಂತೆ ನನ್ನ ಮನೆಯೊಳಿ ನುಡಿಯುವ ನಾರದನ ಮಹಾ ಅನುಗ್ರಹವು
ನನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವದು, ಆತನ ಬೆಕೆಯಿಂದ ನನ್ನರಸಿಯಾದ ಈಶಬೇದೇವಿ
ಗೆ ವಿನೋದಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಲೀಲಾಶುಕವೆಲ್ಲವೆ ? ನೀನು, ನರ್ವಜ್ಞ

ನೌಗಾರ್ಧು ಈಪರಿಯಿಂದ ಅಪಲಾಸದ ಸುಡಿಗಳಂ ಪೇಳುವದು ವಿಹಿತವನು
 ದೇ ಎಂದು ಕೇಳುವೆ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಕುರಿತು ಎಲೈ ಸ್ಯಾಮಿಯೇ! ಇಷ್ಟು
 ದಿನ ವರ್ಯಂತಪು ಈನಿಜ ಸ್ವರೂಪ ನಿರ್ನಯವು ತಿಳಿಯದೆ ಆರಸಿಯಾಗಿ
 ದೊಡ್ಡಗೂಡಿ ಲೀಲೆಯಿಂದ ಕಾಲನಂಕಳಯುತ ಅನುರಾವತಿಯಂ ನೂತು
 ದೇವತೆಗಳಂ ನೆನಯದೆ ಸಾಧಾರಣ ಮಾನವರುತಯಿದುರ್ಗ ಈಗಲಾವರೂ
 ನನ್ನಂ ಲೀಲಾಕುಕವೆಂದು ತಿಳಿಯಬಂತೇ ಯೆನುತ ಸುಡಿಯೆನ ಕುಕದ
 ಒದ್ದಿ ವಾಕ್ಯನುಕೇಳಿ ಲಜ್ಜೆಯಿಂದತಲೆವಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧರೂ
 ಪಗಳೆ ನೆಲೆಯಂ ಭೋಲೋಕದೋಳ್ ಆನತರಿಸಿದ ಕಾರ್ಯನು ಈಶ್ವರ ಸಂ
 ಕಲ್ಪ ನಿರುವವರಿಸುಂ ವಿಳದನಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತ ಬರಲು, ತನ್ನ ಮಗನಾದ
 ಜಯಂತಸಂಕಾಣದೆ ನಿಮಿಷ ತಡೆಯಲಾಲೆ ನೊಂದು ಕೂಬ್ಬಮುಂದಂಬ
 ಹಂಬಲಿಸುನ ರಾಣಿಯಂಕಂಡು ರಾಜೇಂದ್ರನು ಯೆಷ್ಟನು ಧ್ಯಾನಿಸಲು ತ
 ಕ್ಷಣವಲ್ಲಿಮೇ ವಕ್ಷಿರಾಜನಂತೆ ಪೇಗದಿಂಬಂದು ಎದುರಾಗಿ ಕೈಮುಗಿದು
 ನಿಂತಿರುವೆ ಭಾಯಾಗುಪ್ಪನು ಕುದಿತು ಎಲೈ ದೇವಿಕುಲಾಕ್ಷರಾತ್ರನಾದ
 ಯಕ್ಷನೇ! ನೀನು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಅಲಕಾಪುರಿಯ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಕ್ರೋಚ
 ವ್ವೀವಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ದೂರ್ವಾಸರ ಶಾಪವು ಕಳದ ನೃಂತಾಂತನಂ ಸಮ್ಯಕ್
 ಗುರುವಾದ ಸುರಾಚಾರ್ಯನಿಗೆ ಬಿನ್ನಸಿ ಆಯುಷ್ಮಂತನಾದ ಜಯಂತ
 ನು ಬ್ರಾಹ್ಮ ಕರತರುನಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆ ನೀಯಲಾಗ ಮಹಾನುಷ್ಕಂ
 ಗಳಂಮೊಪ್ಪಿರುವನುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ ಶರೀರನಂಕಂಡುಪರಮಹರ್ಷವಂ
 ಗೊಂಡು ದೇವತೆಗಳ ಕಷ್ಟವೆಲ್ಲವು ತೀರಿತೆಂದು ತಿಳಿದು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂ
 ದ್ರನಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಾಂಗವೆರಗಿ ಮನೋವೇಗದಿಂದ ಕ್ರೋಚವ್ವೀವನಂ ಸೇರಿ
 ಜಯಂತಸಂಕಂಡು ನಮಿಸಿ, ಎಲೈ ಸ್ಯಾಮಿಯೇ! ನನ್ನೊಡೆಯನಾದ ನುಗಂ
 ಧರಾಜೇಂದ್ರನರು ನಿಮ್ಮನ್ನೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಗಬರುವಂತೆ ನೇಮಿಸಿ
 ರುವರು, ಇದು ಮಲ್ಲದೆ ಸುರಾಚಾರ್ಯ ಸಳಕೂಬರಂ ಬರುವಂತೆ ಆಜ್ಞೆ
 ಯಾಗಿರುವದೆಂದು ಪೇಳಲಾನಾತಿಗೆ ಜಯಂತನು ಇದೇನು ಸಮ್ಮೆಲ್ಲರಂ
 ಧರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ನೇಮಿಸಿದನು, ಅಶ್ವ ರೈಮೊಂದು ಎಲ್ಲರೂಕೂ
 ಡಿ ಬೃಂದಾರಿಕಾ ಯೋಗಿನೀ ಸಮಾಪನಂ ಕುರಿತುಬಂದು ಇದರ ಪರಿಯೇ
 ನೆಂದು ಕೇಳಲಾ ಯೋಗಿನಿಯು ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಿಭಾಸಿಸಿನೋಡಿ

ಈಗಿನ ಕಾರ್ಯವೆಂ ಸುರಾಚಾರ್ಯನಿಗೆಯನೆ ಎಂದು ನುಡಿಯುತೆ ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ದೂರ್ವಾಸನ ಜಗದನುಗ್ರಹರೂಪನಾದ ಶಾಪವು ತೀರಿಬಂದಂತೆಕಾಣುವದು, ಆದರಿಂದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯಾದ ಶಚಿಯು ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಲೇಣಿಸಿರುವಳೇನೋ ? ಈಗಲೆ ಮನುಷ್ಯರೂಪವಿಂದಿರುವ ಶಚೀಪುರಂದರರ ಮೈಭವನೆನ್ನೋಡಿ ಬರುವಾಯಂದು ಯಕ್ಷನಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಅಂತರಿಕ್ಷಮಾರ್ಗದಿಗ ತೆರಳಿ ಬಂದೇಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ರತ್ನ ಪುರದ ಆರಮನೆಯ ಉಪರಿಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ವಿಲಾಸವೆಂಬ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬರಲು, ಆಗ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಮಹಾಯೋಗಿನಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮವೆನ್ನೊಡಿ, ಆಬಳಿಕ ಸುರಾಚಾರ್ಯಂಗಳಿವೆಂದಿತಿ, ನಳಕೂಬರನಿಗೆ ಪ್ರೇಮಾಲಿಂಗವೆಂಕೊಟ್ಟು ಜಯಂತನಂ ಮೈದಡವಿ ಶಿರಸ್ಸನ್ನಾಭ್ರಾಣಿಸಲು, ಆಗನಮಸ್ಕಾರವೆಂ ಮಾಡುವ ಜಯಂತನಂ ನೋಡಿ, ಪಾತ್ಸಲ್ಯನಿತಿವಿಾರಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಕುಚಗಳೋಳ್ ಸ್ತನ್ಯುಕ್ಕುಬರಲು ಮೈಯುಬ್ಬಿ ಮಗನಾದ ಜಯಂತನಂ ಮೈದಡವಿ ಮುದ್ದುಟ್ಟು ಎಲೈ ಆಯೋಧ್ಯಂತನೇ ! ಈದಿನದವರಿಗೂ ಎಷ್ಟು ಶ್ರಮೆಯಿಂದ ಕಾಲವಂ ಕಳೆದೆಯೋ ? ಎಂದು ಮುತ್ತಿನ ಚಿಪ್ಪುಗಳಿಂದ ಸುರಿಸ ಆಣೆಮುತ್ತುಗಳಂತೆ ಬಗನೆ ಕಣ್ಣುರೆದ್ವಿಗಳಿಂದ ಗಲಗಳನೆ ಕಂಬನಿಗಳಂ ಸುರಿಸ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯುನ್ನೋಡಿ ಬೃಂದಾರಿಕಾಯೋಗಿನಿಯು ಎಲೈ ಸೌಮಂಗಳನತಿಯಾದ ದೇವೇಂದ್ರನ ಅರಾಧ್ಯಂಗಿಯೆ ! ಕೇಳು ಎಡೆಬಿಡದೆ ಇರುವ ನಿಮ್ಮದಂವತಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲವುಕಾಲ ವಿಯೋಗವ, ಭೋಯೋಕದೋಳ್ ಅವತಾರವು, ನಿನ್ನ ವತಿಗೆ ಅನೇಕದಾನವರೊಡನೆ ಯದ್ವವು ಇವುವೊದಲಾದ ಶ್ರಮವು ನಿಮಿಗೆ ಬಂದಿರುವಾಗ ಜಯಂತಮೊದಲಾದ ನಮಗೆಲ್ಲ ಸುಖಮೊತು ದೊರಕುವದೆಂದು ನುಡಿಯುವ ಯೋಗಿನಿಯ ಮಾತೆಂಕೇಳಿ, ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಎಲೈ ಮಹಾಮುನಿಮುಳೆ ! ನಮ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಭಿನವಾನ ದೇವತೆಯು ನೀನಲ್ಲವೆ ? ನಿನ್ನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಜಯಂತನಿಗೆ ಶ್ರಮವೆಂಬುದಲ್ಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಪಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಇಂತು ನುಡಿದೆನು, ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಸರಂಗೊಳಲಾಗದು ಎಂದು ನುಡಿಯುವ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರ ಈರ್ವರೂ ಕೇಳುವಂತೆ ಬೃಂದಾರಿಕಾಯೋಗಿನಿಯು ಎಲೈ ಕೇಳಿ, ನಿಮ್ಮ ಬಂದುಫುಳಿಗೆಯು ಶ್ರ

ಮವು ಲೋಕಂಕಗಳಿಗೆ ಅನಂತಕಾಲ ಸುಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವದು, ಜಗದ್ಭವನು ಸುಖವು ಪ್ರತಿಕ್ಲಬ್ಧವಾಗುವದು ಇವೆರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಭವನು ಸುಖವನ್ನಾಪಿಸುತ್ತಾನೆಂದು ನಂಬುವದು, ಆದೇವಿಮುಕ್ತಜನ್ಮೋಪಕ್ರಮೋಪಶಮ, ನೇಮಿಸಿದ ಕಾರ್ಯದೋಷ ಇರುವುದು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಂಬಿ ತಳಿದು ಇರುವದು, ಈಗಭೂಭಾರವಡಗಿದುದು, ಋಷಿಗಳ ಸಂತುಷ್ಟರಾದರು, ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಭವದೋಷ ಅನುಕ್ರಮದ ಪಡೆದರು, ರೇವತಿಗಳು ಮತ್ತೆ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗುವಕೆ, ಅವರಿದು ಮುಕ್ತವಾದುಗೆ ಭೂಲೋಕಾದಿವದನ ಕೊಟ್ಟು ಸಿಂಹವಿವಾರ ವಸ್ತುಗಳೂಡೆರೆ ಅಮರವತಿಯು ನಾನಾಸ್ವರಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಮರಳಿ ಭೂಲೋಕವಾಗುವುದೆಂದು ಸುರಾಚಾರ್ಯರು ನುಡಿತ ನುಡಿದು ನಾವೆಲ್ಲ ಮುಕ್ತರಿ ಅಲಕಾಪುರಿಯ ವರ್ಗದಿಂದ ನಾನಾಜನ್ಮವು ಸನ್ನಿವಹಕ್ಕೆ ತರಳಿ ಅಲಕಾದಿರುವ ದೇವತೆಗಳಿಗಿಲ್ಲ ಈ ಸ್ವಲ್ಪಾತನು ತಿಳಿದು ಸುರಜಗತಿ ಬಂದು ಲೀಲವೆವು, ಎಂದದೇಳಿ ಸ್ವರೂಪ ಲೀಲಾವಿಕಕ್ಕೆ ಕೈಗಳಿರಲುಗಿದು ಈ ವಾದಾಸುಧಾನೆಲ್ಲವು ಭವನಾ ಜನಕ್ಕೆ ಮೂಲವುರವನಂದ. ಪ್ರೋಳುತ್ತ ನಾರವಳು ನೆನದು ಮುನಿಸಿ ನುಡುತ್ತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ತರಳಲು,

ಏತ್ತ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ದೂಲೋಕದೋಳು ನಡೆವ ಕಾರ್ಯವೆನ್ನೆ ನುಡಿದದ್ದಿ ಕಂಡಕನಿಸಿಸಂತ ನೆನದು ಶಚಿಯಂನೋಡಿ ನಗುತ ಸ್ವಯಂವರವದಿ ನಡೆವ ವಿರಾಸಂಗಳನೊಂದೊಂದಂ ನೆನಯುತ್ತ, ಹಂಗಳಿಸುತೆ, ರಾಸ್ಯ ಸಂಪಾಡುತ್ತ, ನಾಚಿಕೆಗೊಳುತ ಅಕ್ಷರ್ಮವಂ ಪಡುತ ಲೀಲೆ ಹಗದಂಬಾವಿರಾಸುಂದು ತಳಿಯುತೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೊನ್ನೆಎದ್ದು ಮೇಲುಮೆಚ್ಚಿಸಿ ದಿಳಿದು ರುಗುಗುಳವವೆಂಬ ಮುತ್ತಿನ ಮೂರಹಜಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮನೆ ಯಿಂದ ಸುಗುತಿಯಂ ಕರೆವಿಸಲು, ಸುಮತಿಯು ಹಯದಿಂದ ಎದ್ದುಹೊ ದ್ದುಲಿದ ದೊತ್ತಿ ನೋಳು ಅರಸುಕರಯಿಡಿದನು ಎಂದುವೇಗದಿಂದಬಂದು ಮು ತ್ತಿನಮಂವರದೋಳು ಕುಂದೂದಮಣಿಮೋಳು ಪುರಂದರನೆಂಬಂದು ಕುಳಿ ತಿರುನೆಂಕಿ ಸರಸ್ವತಿಯುಸಂಗಳಿಂದ ಪ್ರೊಪ್ಪಿದಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನಂನೋ ಟಿ, ಬಸುನುಭಕ್ತಿಯಂ ಉತ್ಸಾಹವಂ ವಿಸ್ಮಯಂಗೆಂಡು ದಂಡವ್ರಣಾ ಮನುಮಾಡಿವಳುವಪ್ಪ ರೋಳು ತನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪವಂತಿಳಿದು ಎದ್ದು ಕೈಗೆ

ಳಂಕಟ್ಟಿ ಎಲೈ ತ್ರಿಲೋಕಾಧಿಪನೆ ! ನನ್ನ ಮಹಿಮೆಯುಂ ಯಾರು ಬಲ್ಲವರು, ನಿಗಮಾಗಮಂಗಳು ಸಿದ್ಧವು ನಿನ್ನಂ ಸುತಿಯಂಗೈವವು, ನಿನ್ನ ಶಕ್ತಿಯುಂ ದೂರ್ವಾಸರು ಮೊದಲಾದ ಋಷಿಗಳೇ ಬಲ್ಲರೆಂದು ಮೈನುರತು ಆನಂದದಿಂದ ಪೂರ್ಣಾತ್ಮಾಶಿರುವ ನುಮತಿಯೆಂಬವಾತಲಿಯಂಕರದೊಳಿ ಬಿನ್ನೋಳ್ ಎಲೈ ಸಾರಥೀನೀ ! ನಮ್ಮ ಅವತಾರದ ದೇವಿಯಿಂದ ಭೂಭಾರವಡಗಿದುದು, ಇನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಾಗನ ಅಮರವತಿಗೆ ಸ್ವೋಗದೇಹ, ಆದರಿಂದ ಮುಕರಂದ ಕುಮಾರನಿಗೆ ಸುಖಾಭಿಷೇಕ ನುಮೊಡ್ಡುವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಬಳಸುವ ನುಮೆಯಕ್ಕೆ ಸನ್ನಿಹಿಸಬೇಕೆಂದು ರಮಸ್ಯದಿಂ ಪೇಳುವ ಮಾತುಗಳಂ ತೆರೆಯ ಮರದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಮಾಗಿ ಮಲಗಿರುವ ಚಿತ್ರಲೇಖೆಯು ಮೆಲ್ಲನೆ ಕಿನಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳಿ ಹಾ ಸಮ್ಮ ಪುಣ್ಯವೆಂತುಬಿಡೆ? ದೇವೇಂದ್ರನ ಭಾವವೆತ್ತಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ರೂಪದಿಂದಲೂ, ವಜ್ರಾದಿವಣಿಸಾಧನದಿಂದಲೂ, ಸಪ್ತದ್ವೀಪದ ಸಂಚಾರದಿಂದಲೂ, ಶೀಲಂಕಾಗಮನದಿಂದ, ಇನ್ನೂ ಪರಿಪರಿಯ ಭಾವಂಗಳಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯುಂ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಶಚೀಪುರುಷರರೇ ಎಂದು ಊಹೆಯಂ ಗೈಯುತ್ತಿದ್ದ ಸನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಿನತಾದರೂ ಮೋಸವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಇದು ಕಾಲದ ಮಹಿಮೆಯೋ? ಋಷಿಗಳ ತಪಃಫಲವೋ? ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳ ಸಂತೋಷವೋ? ಜನಗಳ ಭಾಗ್ಯವೋ? ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯವೋ? ಜಗದೀಶ್ವರಿಯ ಸಂಕಲ್ಪವೋ? ಈದೇವತೆಗಳಿರವಸ್ಥನಂ ಈಗ ಬಯಲುಮಾಡಿವರೆ ಏನುಬರುವದೋ? ಇದು ಅಲ್ಲಿಯೇಮದಂತೆ ಮನದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ತನ್ನಲ್ಲಿ ತಾನು ಕೊನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸಂತೋಷನಂ ಪಡೆತಲಿರಲು, ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಕುಕದೊಡನೆ ಕೆಲವು ರಮಸ್ಯಂಗಳಾದ ಕಾರ್ಯಸಂವಿಧಾನಂಗಳಂಕಲೋಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದೊಳ್ ಐರಾವತಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳು ಬರುವದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಲ್ಲಿಯೇ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಶೇರಿ ಇರುವಾಯಂದು ತೆರಳಿದನೆಂಬಂತೆ ಮಜೇಂದ್ರನಿಗೆ ಶಾಪವಿಮೋಚನೆ ಮಹಾಪುಣ್ಯಕಾಲವೆಂದು ತಾನು ದ್ವಿಜರಾಜನಾದ ಕಾರಣ ನಮುದ್ರದೊಳ್ ಸ್ನಾನನಂ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಪೋದನೆಂಬಂತೆ ಯಾರಾಶಾಪಕ್ಕಾದರೂ ಕೊನೆಬುಂಟು, ದಕ್ಷಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ತನಗೆ ಬಂದಶಾಪಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗಾಣದಂತಾಯಿತು ಎಂದು ವ್ಯಸನದಿಂದ ಅವಮಾನದಿಂದ ಅಸ್ತು

ಗಿರಿಯ ಅಡರಿಬಿದ್ದು ಪ್ರೇಮನೆಂಬಂತೆಯೂ, ಇಂದ್ರನು ಅನುರಾವತಿಗೆ ಬರುವನೆನಿಸಿದಾಚಾರವೆಂಬವೆಣಿಸಿಗೆ ತಿಳಿದುಹೋಗಿತ್ತು ಎಂದು ಪ್ರಕಟವೆಂಬಂತೆ ಇಂದ್ರನು ಅಸ್ತಂಗತನಾಗಲು, ಅಬಳಕೆ ಕೂಡಿಬರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತಡವಾಗದೆಂದು ದೇವತೆಗಳು ಬ್ಯಾಗಪೋಗಿತ್ತು ಕಳುಹಿಸಿದರಾದಂತೆ, ಮಹರಂದನ ಪುಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವೆಂಬ ನೋಡಬಂದನೆಂಬಂತೆ, ಅರಸಿನ ಭಾಂಡವನು ಬುದಯಾದ್ರಿಶಿಖರವು ಶೇರವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಯಥಾಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದಿದ್ದು ಮುಖಮೆಚ್ಚುನೆಂಬುದು ಸುಮತಿಯಂಕರತೆರಿಕೆ ವೇದವಿಶ್ವತ ಮೊದಲಾದ ಹಿರಿಯ ಪುರೋಹಿತರಂ ವಿದ್ಯಾಪ್ಪನರಸಾ ನಾಜಿಕರಂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಂ ದೇಶದೇಶದ ಭೂಪಾಲರಂ ಕರೆಯಿಸಿ, ಮಹರಂದ ಪುಷ್ಪವಂತರಿಗೆ ಮಂಗಳಸನ್ನಾಹವಂ ಮಾಡಿಸಿ, ರಂಗಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದು ವಿಚಿತ್ರವಸ್ತ್ರಾಭರಣಂಗಳಿಂದಲಂಕರಿಸಿ ಸಭಾಮಂಟಪದೋಳ ಪೂಜೆಯುಗೊಳುತ್ತಿರುವ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಸುಗಂಧಕೃತ್ತ ಕ್ರಮದಿಂದ ಈಶ್ವರಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಪುಷ್ಪವಾಸನಾಸ್ಪರ್ಶಮುರ-ವಿಂಡಿಸುವುದುಮಾತ್ರವಾದ ವಾದ್ಯಗಳ ಧ್ವನಿಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದಭೇದೀಭಾಂಕಾರವು ಭೋರೆಯ ಮೊಳಗಲು, ವಂದಿತರಾಗಧರೂ ಬಿರದುಪವ್ಯಗಳಂ ಬುಗ್ಗಡಿಸುತ್ತಿರಲು, ವಾರನಾರಿಯರು ಪೈಯಾರಾದಿಂದ ಅಭಿನಯದ ಹಾವಭಾವಗಳಂಕೂಡ ನಾಟ್ಯವಂಗೈಯುತ್ತಿರಲು, ಹಿರಿಯಸುವಾಸಿನಿಯರುಗಳಿಂದ ದಧಿಪಿಪ್ಪ ಪಲ್ಲವಾಹಿತ ಕ್ಷೀರ ಪುಷ್ಪಫಲ ದೂವಾರದರ್ಪಣಾದಿ ಸಕಲ ಶುಭವಸ್ತುಗಳಂ ತರಿಸಿ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಸಭಾಮಂಚೆಯಂ ಪಡೆದು ಸುಚರಿತ್ರರಾಯನಿಂದ ಬಂದ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಬಾಹ್ಯಮಂಡಿಯಂ ಸಮ ವಿರಿಯ ಸುವಾಸಿನಿಯರ ಕರಕಮಲಗಳಿಂದ ಹರಿದ್ರೋದಕದಿಂದ ಅಭಿಷೇಕವಂಗೈಸಿ, ಅಬಳಕೆ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರನು ಸಕಲ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಂದ ಬಂಧುನರ್ತಕಗಳಿಂದ ಗುರುಗಳಿಂದಲೂ ಸಮುದ್ರ ಗಂಗಾಜಲ ಸಮರತ್ನ ಸುವರ್ಣಪುಷ್ಪಕ್ಷೀರಲಲಿತಗಳಂಜೆರಿಸಿ ಅಭಿಷೇಕವೆಂಬನೋಡಿಸಿದುದೋದ ಸೂತ್ರಾಪ್ತಕ್ಕೆ ಮಹರಂದನಿಗೆ ಪಟ್ಟ ಮಂಕಟ್ಟ ದೇವೀಪ್ರಸಾದ ಲಬ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದುಸಂಕೊಟ್ಟು ಹಿಂದೆ ಸೂರ್ಯನಿರುವತನಕ ಈಸೂತ್ರಾ ಜ್ಞಾನಂ ಈಚಂದ್ರನಂಕದ ಪರಂಪರಾಭಿ ವೈದ್ಯಿಯಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಲೆಂದು

ಹರಶಿ, ಆಬಳಿಕ ಪುಷ್ಪದಂತನು ಯುವರಾಜವಟ್ಟದೋಳ್ ಸಿಲ್ಲಿಶಿ, ಆದಿಕಕ್ಕೆ
ಯಿಂದಬಂದ ಕಕ್ಕೆ ಎಂಬತೆಯುಧವಿಣೇಷವಂ ಸಿತ್ತು ಹರಶಿ, ಸುಮತಿಯಮಗನಾ
ದಸುನೀತಿಯಂ ಮಂತ್ರಿಪದವಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಿ, ಮಕರಂದರಾಜನ ಮೊಗಮಂ
ಮೋಡಿ, ಮಹೀಪಾಲರನೆಲ್ಲರಂ ಕೈತೋರಿ, ಮಾನದಿಂದ ಮರಣ್ಯದೆಯಂ ತಿಳಿ
ದು ತಾರತಮ್ಯವನರಿತು ಇವರಿನರ ಮನೋಭೀಷ್ಯಂಗಳಂ ನಡೆಯಿಸುತೆ
ಧರ್ಮಮಾರ್ಗವಂ ಬಿಡದೆ ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರದೋಳ್ ನಿಪುಣರಾದ ಮಂತ್ರಿವಿದ್ವ
ಜ್ಜನಂಗಳಂಕೂಡಿ ರಾಜ್ಯಭಾರವಂ ವಿಚಾರಿಸಿ ಪ್ರಜಾರಕ್ಷಣಂಗೆಯ್ದಡೆ ಯ
ಕೋನಂತ ನಾಗುವೇಯುಂದು ಬುದ್ಧಿಗಲಿಸಿ, ಸಕಲಸಭಾಜನಂಗಳಂ ಆಭರ
ಣವಸ್ತು ವಾಹನಂಗಳಿಂದ ನನ್ಮಾನಿಸಿ, ಆಸ್ಥಾನಮಂಟಪದಿಂದ ಎದ್ದು ರಾ
ಜಸಮಾಜದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಭೋಜನವಂಗೆಯ್ದು, ಆದಿನದರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ
ಸೌಗಂಧಿಕಾದಿ ಸತಿಯಾರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸುಖದಿಂದ ಇರ್ದು ಮರುದಿನ
ಉದಯದೋಳ್ ಮಕರಂದನಂ ಕರದು ಎಬ್ಬಿ ಕಂದನೆ! ಒಹುಕಾಲದಿಂದ
ರಾಜ್ಯಭಾರವಂ ವಿಚಾರಣಂಗೆಯ್ದು ಬ್ಯಾಸರಂಗೊಂಡು ಇರುವೆನು, ಈಗ
ಪರಿವಾರದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ವಿಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ನಸುತನನವಂಕುರಿತು ತೆರ
ಳುವೆನು, ನೀನು ಧೀರಚಿತ್ತನಾಗಿ ರಾಜ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿ ಜಾಗರೂಕನಾಗಿರುವ
ದೆಂದುಆಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ಮೈದಡವಿ ಮಾತೆಯಹಸ್ತಲಾಘದಿಂದ ಮದ್ದಾಯನ್ನೇ
ರಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಕುಸುಮಲತಾದೇವಿ ಮೊದಲಾದ ರಾಣಿಯರಿದೊಡಗೂ
ಡಿ, ರತ್ನಪುರಿಯ ರಾಜಬೀದಿಯೋಳ್ ಸಕಲ ವಿಜನದಿಂದ ತೆರಳುವನಂತನ
ಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ತನಗೆ ಬೇಕಾದಜನಂಗಳಂ ಬರುವಂತೆ ನೇಮಿಸಿ, ಚತುರಂಗ
ಬಳಪರಿವಾರಂಗಳಂ ಕಳುಹಿ, ಅನ್ಯತಸರೋವರದೋಳ್ ಸ್ನಾನವಂಗೆಯ್ಯ
ಯುತ್ತ ಮರಕತಾಂಗಿಯಾದ ತ್ರಿಪುರಸುಂದರಿಯಂಪೂಜಿಸುತೆ, ತಾನುಮೊ
ದಲು ತಪವಂ ಮಾಡುವಾಗ ನೆರಳತ್ತ ಕದಂಬವೃಕ್ಷವಂ ತನ್ನ ಕಾಂತೆಯ
ರಿಗೆ ತೋರಿಸುತೆ ನಾಲ್ಕಾರುದಿನ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವಂತೆ ನಡಿಸಬೇಕೆಂದು
ಯೋಚನೆಯಿಂದಿರುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ವಾಮದೇವ
ನೆಂಬ ಋಷಿಯು ತನಗೆ ಪ್ರಶಿಷ್ಯನಾಗಿ ತ್ರಿಲೋಕ ಪತಿಯಾದ ದೇವೇಂದ್ರ
ನೆಂ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೋಡಬೇಕೆಂದುಬರಲು, ಅಬುಷೇಷ್ವರನು ಪರಮಗುರು
ವಾದಕಾರಣ ಪರಮ ಬಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಣಾಮಂಗೆಯ್ದು, ತಾನುಅವತರಿಸಿದ

ಬಳಿಕ ನಡೆಯುವ ವೃತ್ತಾಂತಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾತಳಿಯ ಬಿನ್ನವಿಸುತ್ತಿರಲು, ತಲೆನೂಗಿ ಶ್ಲಾಘನೆಯೊಡನೆ ಕೃತ್ರಿಮಂಭ ವಿಲಂಬವಲಂಬ ರಾಕ್ಷಸರೂ ಸುಹರಿಗೆ, ವೇದಪ್ರತಿಪಾದ್ಯನಾದ ನಿಮಗೆ ಈಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾಪನವೆಂ ಮಾಡುವದು ಸ್ವಭಾವಧರ್ಮವಾಗಿರುವದೆಂದು ಸ್ತುತಿಯುಂಗೆಯವಾ ಮುದ್ರಿಸುವ ಕೆಲವುದೊಡ್ತು ಸ್ವರಾಣಂಗಳ ಪುಣ್ಯಪಾತ್ರಂಗಳಂ ಇತಿ ರಾಣಂಗಳಿರವ ಈಧರಣ ಮಹಿಮೆಗಳಂ ಮೆರಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಪೇಳುವೆ ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಣುಭೇದಂಗಳಂ ಕರ್ಮಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ಪತ್ತಿ ಸಿದ್ಧಿಪಾಯವ ಸದಾಬಾರಲಂಬ ಪದ್ಧಿಯಂಗಳಾದ ಪೋಷ್ಣವಾಯವ ತಾರತಮ್ಯಮು ಕೇಳಿ ಅನಂದಪರವಶನಾಗತ ಈಸರಿಯಂಪವರಣ-ತ್ವವಿಶಾಸನೂ ವಿವಾಹಿನುತಲುವ ನಮಯಮೂಳ ಆಯಂಭ ಗವಾಕ್ಷವಾದನ ಗೋಶಾಲೆಗಳೂ ವಾಲಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿವರವರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಐರಾವತ ವಜ್ರಾಕ್ಷ ಕಾಮಧೇನುಗಳಂ ಕಾಣದೆ ಭಯಂಕರತರಾಗಿ ಓಡೋಡಿಂಬು ವಸಂಹಸವದ ಬಾ ಗಿಲ್ಲ ಕಾನವಲಾಗಿರುವ ಮಾತಳಿಯೊಡನೆ ಮಲ್ಲಕೆ ತಿಳುಪಿಸಲು, ಆಗ ಮಾ ತಳಿಯೊಡ ನುನುತಿಯು ಮರಳಿ ಏಸುವಂಪುದೋಯೊಡು ಬಾಳಗಬಂದು ಕಂಪಿದನುಂಮಿದ ಸವನುನಕರೀರದಿಂದ ಗದ್ದವಸ್ವರದಿಂದಲೂಕೂಡಿ ಎ ದುರಾಗಿ ಸಿಂಹ ಸ್ವಾಮಿಮೆ ! ಅಶ್ವಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳು ಆಯಾಶೀತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚುಕೆ ಈಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳುಬಂದು ಬಿನ್ನವಿಸುವರೆಂದು ಭೀತಿಯಂ ಕೂದಿದ ತೊದಲುನುಡಿಗಳಿಂದ ಬಿನ್ನವಿಸಲು, ಆಗ ಮುಖೇಂದ್ರನೊಮ್ಮೆ ಯಲ್ಲಾ ಯುಕೇರಿವಂತಾಗಿ ವರ್ವತಾಗ್ರದಿಂದ ಹರಿಗೆ ಬೀಳುವನಂತೆ ಎದ ಗೆಟ್ಟು ಏನೂ ತೋರದೆ ಬಂದುಸಿಮಿಪ್ಪ ಶಿಲೆಯಂತೆ ಸುಮ್ಮನೆಯಿದ್ದು ದೈವ ಗತಿಯಿಂದಮಲ್ಲನೇಯಿಬ್ಬತ್ತು ಮಾತಳಿಯೊಡನುರಳವೇಳೆಂದುವೊಂದೊಂಭ ನ್ನಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡುನಿಮ್ಮಡಿಮಾಗಿ ಯಾವನನೋಬಬ್ಬ ರಾಕ್ಷಸನುನಮ್ಮಿ ಮರಾನತಿಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆವಹರಿಸುವನಾಮಧ್ಯವೆಂಪಡೆದುಬೊಸತಳಿ ಗಿಲ್ಲು ಬಂದಿರುವನಂತೆಕಾಣುವದು, ಈಗನೋಡುವಂದೇನಿಮಿಪದೇಳು ಅರಾಕ್ಷಸವೆಂಬ ಅಸ್ತ್ರನಂಪ್ರಯೋಗಿ ರಾಕ್ಷಸರೆಂಬವೆಸರಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾ ತಳಿಯೊಡ ಎಂಬು ಬುಗ್ರಕೋಪದಿಂದ ಕಾಲರುದ್ರನಂತೆ ಅಟ್ಟಹಾಸವಿಂದೊ ಷ್ಪಿರುವ ಮುಖೇಂದ್ರನ ಭಾವನೆಯೋಡಿ, ವಾವಂದೇನನು ಈಗ ಇಂದ್ರನು

ಕೋಪದಿಂದ ಮೂಲೋಕ್ತವೇನಾಗುವದೋ? ಈಗ ನಾವಿದ್ದು ಸುಮ್ಮನಿರಬಾರದೆಂದು ಮೋಹಿತಿ, ಎಲೈ ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ಮಹೇಂದ್ರನೆ! ತ್ವರೆಯಿಂದ ನಿವಿಂಶತುಕೇ ಇಹವೂ ನಾಡುವರೇ? ಮುಂಚುಂಟುಕಗಳೂ ಇದ್ದು ಅಧೀನಂಗಳಾಗಿರುವಂತೆ ಇದ್ದು ವಸ್ತುಗಳು ಎಲ್ಲಿವೋಗುವವು, ಇನ್ನುಮೇಲೆ ರಾಕ್ಷಸರ ಭಯವೆಂಬುದಲ್ಲಿಯೆದು, ಇದಂಪರಿಭಾವನೆಯುಂಟಾಗುವಂತೆ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಅವಸ್ಥಿಸಿರುವ ವರದಾಚಾರ್ಯನ ಹಿತವಾಕ್ಯಗಳೇ ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಶಾಂತನಾಗಿ ಅದುಂಟಲಿ, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವು ನೋಡೆಂದು ಧುಗ್ಗನೊಂದು ಮಾತಳಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವು ನಿರುತ್ಸಾಹವಾಗಿ ಬಂದು ಅಸಂಕಾಂಕ್ಷವೆ ಆತಿ ದುಃಖಿತವಾಗಿ ಇದುರಾಕ್ಷಸರ ಕೃತ್ಯವಲ್ಲ, ಇದು ದೂಷಣಸನೇ ಕೃಪವೆಂಬುದು ದುರವೃಥ್ಯದ ಸೊಗಡು, ಇನ್ನು ಎನ್ನುವುದು ನುಡಿಯಿತು. ತಿಳುವುದೆಲ್ಲಾ ಆಗಲೀ ಈಗ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವಂತಹಮುಣಿಯುಂ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿಬಂದು ತನ್ನ ಕಾಂಕ್ಷಾಪೂರಿತವಾಗಿರತು ರಮಣೀಸುಮಾದ ಮಣಿಯು ಇರುವುದೇ ನೋಡೆಂದುಪೇಳಲು, ಆಗ ಕರ್ಷೆಯಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾದೇವಿಯು ಕುಂದಣದ ಭರಣಿಯುಂ ತೆಗೆದು ಮಣಿಸುಂಕಾಣದೆ ಮನನೊಂದು ಮೈಗುಂದಿ ಹಾ ಎಂಪು ಹೂಯಿತಿ ಕಂಬುಸುಂದುಂಬಿ ಇದೇನಿದೇನೆಂದು ಅಲ್ಲಿರುವರೆಲ್ಲರೂ ವ್ಯಸನವುಂ ಭಯವುಂ, ಭ್ರಾಂತಿಯುಂ, ಶೋಕವುಂಗೆಂಡು ಕಂಡಕಡೆಗೆ ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹುಡುಕುತ ಹುಲ್ಲೆಯೊ ಕಾಣದೇ ನಮ್ಮ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ನಾಯುಣವವು, ಇದ್ದರಪ್ರಿಯೇನೆಂದು ಸಂಪ್ರಾಂಗಳಾಗಿ ವಾಮದೇವನ ಪಾದಂ ಸೆಳೆಗೆರಗಿ ಸಾಕ್ಷಿಸುಯೆ! ನಾನು ಭೋಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವದಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತವಿಲ್ಲವೇ ಅನುಮತಿಯೇ ಪ್ರೀತಿಯವದಕ್ಕೆ ಸಕಲವಸ್ತುಗಳೂ ಕಳಕೊಂಡು ಮಧ್ಯದೋಳು ತ್ರಿಶೂಕವಿನಂತೆ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ನಿಂತೆನು, ಇನ್ನೇನುಗತಿಯುಂ ಚಿಂತಿಸುವುಂಕರ್ಷಾಂತನಂ ಕುರಿತು ವಾಮದೇವರು ಎಲೈ ದೇವೇಂದ್ರನೇ! ಕೇಳು, ಲೋಕಾಂತರದಿಂದ ಬಂದ ಲೀಲಾಶುಕವು ಎದುರಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವಾಗ ಇದರಪರಿಯುಂ ಪೇಳುವದಕ್ಕೆ ನಾನುಕಕ್ಷನೆ? ಎಂದು ನುಡಿದ ಮಾತಿಗೆ ಲೀಲಾಶುಕವು ಇದರಪರಿ ಯಾರೇನುಬಲ್ಲರು, ಜಗದೀಶ್ವರಿಯೆ ಬಲ್ಲಳು ಅನುಹಾದೇವಿಯುಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿದೆ ನಿನ್ನ ಮನೋರಥವು ಪ್ರೀತಿ

ಗಳಿತಗುವಂತೆ ವಿಘ್ನಂಗಳೆಲ್ಲವೋಗಿ ಅನುರಾವತಿಯ ಸುಮನಾ, ಜ್ಯ ಪೊದ
 ಲಿಸಂತೆ ಕೈಗೂಡಿ ಬರುವದೂ ಎಂದು ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಜ್ಞಾಪಕಮಂಗೈಯು
 ಲು, ಆಗ ಮಹೇಂದ್ರನು ಕುಡ್ಡಾಚಮನನಂಗೈದು ಶುಚಿರ್ಬೂತನಾಗಿ ನೆ
 ವಾಕ್ಷರಿಯಂ ಜಮಿತಿ, ಗುರುಪರಂಪರೆಯಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಕ್ರೀಚಾಮುಂಡಿಕಾ
 ದೇವಿಯ ಚರಣಾರವಿಂದಂಗಳಂ ಮನದೊಳಿಟ್ಟು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ವಾಗಬೇ
 ರೆಂದುಬೇಡುವ ಭಾವನೆಯಂಗೈವೆ ಶುಭಾವಸರದೋಳ್ ಬಗ್ಗಜ್ಜನನಿಯಾ
 ದ ತ್ರೀದೇವಿಯು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳಿಂದಲೂ, ದೇವಬಿ.ಷಿಗಳಿಂದಲೂ, ವಿಕಾ
 ಲಕರಿಂದಲೂ, ಆದಿತ್ಯ ರುದ್ರವನುಗಳು ಮೊದಲಾದ ದೇವತಾಗಣಂಗಳಿಂದ
 ಲೂ, ಬ್ರಹ್ಮಬಿ.ಷಿಗಳಿಂದಲೂ, ಕೂಡಿಮೊದಲಿಸಂತೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡ
 ಗಲು, ಆಗ ದೇವೇಂದ್ರನು ಭಕ್ತಿ ಭಾವದಿಂದ ಪುಳಕಾಂಕಿತ ಕರೀರನಾಗಿ ಸ
 ಹಸ್ರನಮನೆಂಗಳಿಂದಲೂ, ಮಹಾದೇವಿಯ ರೂಪವನ್ನೋಡಿ ಕೃತಾರ್ಥ
 ನಾದೆನೆಂದು ಮರಳಮರಳ ಪ್ರಣಾಮವೆನ್ನಾಡುತ್ತೆ, ವಿನಯದಿಂದ, ಭಯ
 ದಿಂದ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ, ವ್ಯಸನದಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ದೇವೇಂದ್ರನು ಕುರಿತು ಎ
 ಲೈ ಪುತ್ರನೇ ! ನೀನು ಮನುಷ್ಯ ಲೋಕದೊಳೆನತಾರನಂ ಮಾಡಿ ಭೂ
 ಭಾರನಂ ನಿಳುಹ ಲೋಕುಗಮೆ ಪುಷ್ಪಮಾಯೆಯನ್ನಿತ್ತು ಈ ದೂರ್ವಾಸ
 ಸುನಾನಾಗಿ ಕಳುಹಿದನು, ಈಬಿ.ಷಿತ್ವರನು ಕೋಪವಂ ಮಾಡಿದುದು
 ಲೋಕೋಪಕಾರಮೆ ಎಂದು ತಿಳಿ, ಈಗ ನಿನ್ನಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳು ಪಾಲುಗ
 ಡಲಿನೋಳ್ ಅಂತರ್ಧಾಸನಂ ಗೈದಿರುವವು, ದೇವದಾಸನರಿಂದೊಡಗೂಡಿ
 ಸಮುದ್ರನಂ ಮುಳಿಸಿದಡೆ ಎಂದಿನಂತೆ ನಿನ್ನ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಅರ್ಘಸಂಗ
 ಳಾಗಿ ಅನುರಾವತಿಯಂಕೇರಿಸುಖದಿಂದಲಿರುವೆ, ಈದೇವಗಣಂಗಳಂ ದೊ
 ಡಗೂಡಿ ನಡೆಯುವನಾಗು, ಈಪರಿಯಿಂದಲೆ ನನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪವು ಪ್ರತಿಕಲ್ಪ
 ದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇಪರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವದೂ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯ ನ್ನಿತ್ತು
 ಇಂದ್ರನು ವಾನುದೇವ ಲೀಲಾಶುಕ ಮೊದಲಾದವರು ಸ್ತುತಿಯಂಗೈವೆ ನು
 ಡಿಗಳಂಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ಅಂತರ್ಧಾಸವಾಗಲು, ಆಗಮಹೇಂದ್ರ
 ನು ವಾನುದೇವನಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿತಿ ಆಜ್ಞೆಯಂ ಕೈಕೊಂಡು ಸೌಗಂಧಿಕಾ
 ಕುಸುಮಲತೆ ಮೊದಲಾದ ರಾಣಿಯರಿದಲೂ, ಮಾತಳಯಿಂದಲೂ ಕೂಡಿ
 ಎಲ್ಲರೂ ದೇವಿಯರ ಅನ್ಯುತಕನುಂಡಲೋದಕದ ಸೇಚನದನುಹಿವೆಯಿಂದ

ಮಾಸುವದೇಹಂಗಳೇ ದೇವಕರೀರುಗಳಾಗಿ ಆಗಲೆವಿಜಾತೀಯ ಕಾಂತಿ ವಿಶೇಷದಿಂದೊಪ್ಪಿ ಸ್ಮರಣನಾತ್ರದಿಂದ ಪ್ರೋಮೋದಾಸನಂ ಕೇರದು ಲೀಲಾ ಶುಕದೊಡಗೂಡಿ ಎಲ್ಲರೂವಿರಿ ಶ್ರೀದೇವಿಗೆ ಪರಿವಾರವಾಗಿ ಒಂದಿದ್ದದೇನೆ ತಾ ಗಣಂಗಳೂದ ಒಡಗೂಡಿ ತೆರಳುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಸಿದ್ಧವಿಷ್ಣುಸ ರಗರುಡಗಂಧವೆ, ಕಿನ್ನರಕಿಂಪುಕುಪ್ಪೆಯೆಹ್ಲ, ಅಪ್ಪರೋಗಣಂಗಳು ಮೊದಲಾದವರಿಬಾರಕಪದಸಂಗಳು ಕಾಮರೂಪದಂಕಂಡು ದೇನಮಂದುವಿಷ್ಣುಸಿಗಳು ಭೋರಿದು ಚತುರ್ದಶಲೋಕಂಗಳಿಗೂ ಇಂದ್ರನು ಅನುರಾವತಿಗೆ ಬರುವ ಸನಾತಾರನು ಸಾರುನಂತೆ ಮೊಳಗಿ. ದಿಕ್ಸಪ್ತಮ್ಭಂಗ ಮಳಗರಿಯೆ, ನಾಭ್ಯನಂಗೈನ ಅಪ್ಪರಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳ ಧಿಂ ಧಿಮಿ ದ್ವಾಪರಗಳು ಬುವಿನಭೋತರಂಗಳಂತುಂಬೆ, ಕಿನ್ನರಿಬ್ಬಂದ, ಸರಸಸಂಗೀತ, ರೀತಿಗಳು ಮಹರ್ಷಿಗಳೆಲ್ಲ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದನೊಡೆ, ಶೈತ್ಯಸಂಪದ್ಯನಾಂದ್ಯದಿಂದೊಪ್ಪಿ ವಿಕಲ್ಪಲನಾದ ವಾಯು ಮೆಲ್ಲನೆಬಂದು ಸವಾರಿಯೋಳ್ ತೀತೋಪಚಾರನೊಡೆ, ದಿಕ್ಪುಗಳೆಲ್ಲ ವಿಕಾಸನಂಪಡೆಯೆ, ಕುವರಿಯಿಂದ ಸಹಸ್ರಮುಖಂಗಳ ಸುಳ್ಳೆನೊಂದಲೂ ಸೊಗಳೊಪದಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕಮ್ಭನ ಮಹಾವೈದನದಿಂದ ಗಗನ ಮಾರ್ಗದಿಂತರಳ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಮಲಗುವನುನೆಯಾದ ಪ್ರೀತನಮುದ್ರನಂನೋಡಿ ಪಾಸು ಅಸಂದಸಮುದ್ರದೋಳ್ ಮುಳುಗಿ, ಚತುರ್ಮುಖನ ಚರಣಂಗಳೆರಗಿ, ನಾರಾಯಣನ ಅಡಿಪಾಲಕೆಗಳಿಗೆ ನಮಿಸಿ, ಈಶ್ವರನಪಾದಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದಿತಿ, ಈಮೂರ್ವರ ಅನುಗ್ರಹನಂ ಪಡೆದು ಅನರ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದಲೆನಡೆದ ನಮುದ್ರಮಧನದಿಂದನುಗಳಪುಟ್ಟ ಬಂದವರಾವತಾದಿ ನಿಜನಸ್ತುಬ್ಧಂದನಂ ಎಂದಿನಂತೆ ಪಡೆದು ಪ್ರೀತ್ಯಸನೂಹಂಗಳಂ ದಂಡನೆಯಂಗೈದು, ಜರಾಮರಣಂಗಳಂ ಪ್ರೇಗಲಾಡಿಸುವ ದಿವ್ಯಾನ್ಯುತನಂ ಕೈಗೊಂಡುಫನ್ವಂತರಿಗೆ ಪುರಂದರನು ನಕಲಪರಿವಾರದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ತೆರಳು ವಸ್ತ್ರ ರೊಳಗಾಗಿಯೇ ಕುಚೇರ ವಿಶ್ವಕರ್ಮರಿಂದ ಎಂದಿನಂತೆ ಅಲಂಕೃತನೊಡೆ ಅನುರಾವತೀಪುರವಂ ಕುರಿತುಬಂದು ಮೊದ

ನೆ ಮಣಿಗೊಪುರ ಪ್ರಾಕಾರ ವಿವಣಿ

ದ್ರಶಾಲಾ ಸಹಸ್ರಗಳಿಂದ ಮೊಪ್ಪಿದ

ಮಿತನಂತೋಪನಂ ಪಡೆತ ಅಲ್ಲಿ

ದ ಮಹಾನಾಯಕನ ಗುಣವರ್ಣನೆಯಿಂದ ಒಪ್ಪಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತಿರುವ
 ದ ಸರಸ, ಸಂವಿಧಾನಂಗಳೂ ದೊಡಗೂಡಿ ಕಲ್ಪಿತಂಗಳಾದ ವಿಚಿತ್ರ ಕಥೆ
 ಕಂಡು ಬರುವವರಿತನುವಾದಂಗಳು ರಸಿಕಜನ ಹೃದಯವನ್ನೋ
 ರ್ವರವಾಗಿ ನಗುರವಾಲಂಕಾರ ಭೃಗುಜೋಭೂತ ಚಿತ್ರವಾರಕದೀಪನೆಯ್ವಾ
 ದಿ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದಲೊಪ್ಪಿ ಕೃಂಗಾರರಸಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಜೀವನವಾಗಿ ಸರಸ
 ಸ್ವರೂಪ ಶಿರೋಭೂಷಣವಾದ ಸೌಗಂಧಿಕವರಿಣಯವೆಂಬ ವಿಚಿತ್ರ
 ಕಥಾಸುಕ್ತವೂಷಿಕಾ ಹುಕಂಗಳಾದ ಮೂರುತ್ತಮ ಅರವ್ಯಸಂಗಳಿಂದ
 ಲೊಪ್ಪಿ ಜಳಕಿರಿದವಾಗಿ ಶ್ರೀಲೋಕಾಧಿ ಪತಿಯಾದ ದೇವಿಂದ್ರನ ಚಾ
 ರಿತ್ರರೂಪದಿಂದ ಸಕಲಪ್ರಕಾರ ಅತಿಹಾಸ ನೀತಿಲಕ್ಷಣಾದಿ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥ
 ಸಾರಪೂತವಾದ ಸೌಗಂಧಿಕವರಿಣಯವೆಂಬ ಶುಭವಾದ ಹೆಸರುಳ್ಳ
 ದಾಗಿ ಅದಿಕಕ್ತಿಯಾದ ದೇವಿಯವರಮಹಾಸಂಕಲ್ಪದ ಬೀಜವಾಗಿ ದೂ
 ವಾರಸನೆಂಬ ಬಿಂಬಿಯಾಪವೆಂಬ ಅಂಕುರದಿಂದ ಬಗುರಲ್ಪಡುತ್ತಿ ಸು
 ಹಾರಾಜ ಮೈಥವ ನಿರೂರಣದಿಂದ ಪುಷ್ಪಿತವಾಗಿ ದರಿಹರ ಗುಹ್ಯಾ
 ಸ್ಪದಂಗಳಾದ ಶ್ವೇದಕೂರ ಕೈಲಾಸ ಪರ್ಣಸ ಮೊದಲಾದ ವಿಸ್ಮಯೀ
 ಲಾಪ್ಯಾಪ್ತವಂಗಳಿಂದಲೂ, ಶ್ರೀಸಗರಬೋಳಿಸುವ ಶ್ರೀಚಕ್ರನರ್ಪನಾದಿ
 ದ ವೀರವಾಹಾತ್ಮ್ಯದಿಂದಲೂ, ಅಂತರ್ಗರ್ಭಿತವಾಗಿ ಪಾಪ ನಿವೃತ್ತಿಯಿಂ
 ದೊಡಗೂಡಿದ ಮನೋಲಗ್ನನ ಫಲಿತವಾಗಿ ಕಲ್ಪಲತೆಯಂತೆ ಪೂರ್ವ
 ತಿರುವ ಈನವೀನ ಕೃತಿಯು ಅಪ್ಪಾದನರ್ಪನ ಪಂಚಲಕ್ಷಣ ಅಪಾಂ
 ಗ ಪಡ್ಭೇದಾಶ್ಚತೋಲ್ಲೇಖ ಮಿಶ್ರೇತಿ ವೃತ್ತ ಅನೇಕ ವಿಚಿತ್ರಿ ವೀರೇಷೋ
 ಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯುಕ್ತಿ ಪ್ರಸುಪ್ತಲಗ್ನ ಪ ಚನುತ್ಕಾರದ ವಿಚಿತ್ರ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಿಂ
 ದ ರಸಿಕಜನ ಲಕಣಸೌಖ್ಯವಾಗಿ ಪೂರ್ವೋಕ್ತವಧ್ಯಾಯಗಳಿಂದ ತತ್ವಪ್ರ
 ಕಾಶನಂ ಮೂಡುತುಪಾಸಕವ್ಯವಾಗಿ ಸುಲಭದಿಂದ ಸಕಲ ಪ್ರಮೇಯಂ
 ಗಳಂ ವಿಶವವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಈನವೀನ ಕೃತಿಯುವೋದಿ ನೋಡು
 ತ್ತು ಕೇಳುತ್ತ ನಂದಿಸದೆ ಗುಣಗ್ರಹಣದಿಂದ ಸಂತೋಷಪಡುವವರಿಗೆ ಜಗ
 ಜ್ಞಾನಸುಯಾದ ಶ್ರೀಚಾಪುಂಡೇಶ್ವರಿ ಅಮ್ಮನವರು, ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ
 ಮುಖ್ಯಪದಮೇಶ್ವರನು ಈಮೂರು ದೇವರುಗಳು ಆಯುರಾರೋಗ್ಯ ಸಂತ
 ತ ಸಂಪತ್ತು ವಿದ್ಯಾವಿಶೇಷಂಗಳಂ ಸಕಲ ಮನೋಭೀಷ್ಯಂಗಳಂ ಸಮೃ

ಬ್ಧಮಾಗಿ ಕರುಣಿಸಿ ಗಲಹುವರು, ಮತ್ತೊಂದು ಈಕೃತಿಯು ಓದುವಲ್ಲಿ ಸವ್ವ
ಪರಾವರ್ತನೆಯೆಂದು ಓದಿ ಅನಂತರ ಆದಿಮಿಂದ ಮುನ್ನೆತ್ತರು ಆಶ್ಚ
ಸದವದಿಗೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಒಮ್ಮೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರುವ ದೇವತಾಸ್ತುತಿ ಮಾಡಾ
ತ್ತೈಲಿಗಳಂ ತಿಳಿದು ಸರ್ವೋಪಚಾರದಿಂದ ದೇವರಂಪೂಜಿಸಿ, ಸುಗಂಧವಾ
ದೊಂದ್ರಸ ಉಪ್ಪು ಕಲ್ಪಾಣ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವಂಗಳಂ ಒಮ್ಮಾ
ಗ ಪುಷ್ಪಾಕ್ಷತಗಳಿಂದ ಮರ್ಗಿಸುತ್ತ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಓದಿ ಮನಸ್ಸುಗ್ರಾಹ್ಯವ
ದಿಂದ ಮರಳಿಸದ್ದು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಓದಿ ಬೆಳಸುವರಾಗಿ ನಾರಕಾಂತರವಾರಿ
ಸನಜರಂಜನಿಗಳ ದೀರ್ಘಾರ್ಪಣೆಯವ್ಯವು, ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕವಾದ ಆರೋಗ್ಯ
ವು, ಸೌಖ್ಯವು ಸಂತಾನವು, ಕುಜೀರನ ಐಶ್ವರ್ಯವು, ವೃಹಸ್ಪತಿಯ
ಪಾಂಡಿತ್ಯವು ಅಹಿಸ್ಸ ದೇವತೆಗಳರೂಪ ಲಲವಣು ಸತುವಶ್ಯ ಸೌಕು
ಸಾರಾಧ್ಯಾದಿಗಳು ಆಚಂದ್ರಾಕ್ಷವಾದ ಮಾತಾಭಿವೃದ್ಧಿಯು, ಇಂದ್ರಸ ಅ
ಸುಗ್ರಹದಿಂದ ಸಕಲವ್ಯಾಪ್ತವು ಸುಖವದಿಂದ ಲಭಿಸುವದು, ಇನ್ನು ಬಾ
ಲರಾದವರು ಇದಂ ಕೇಳಿದರೆ ತಂದೆ ತಾಯಿನಿಷ್ಕಾಮುರು

ಪತ್ನಿನೊಂದೊಡಗೂಡಿ ಕುಕ್ಕಪಕ್ಷದ ಬಿದಿಗೆಯೆ ತಂದೆ

ಳಾಗಿ ಸುಗಂಧರಾಜೇಂದ್ರಸುತೆ ಜಗತ್ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾಗುಂ . . . ಸ್ತುತು
ರಿಗಳಂಬ ಪ್ರಥಮಾಶ್ರಮಿಗಳು ಕೇಳಿ ಓದೂಥಾನುರಾದರೆ ಖುಷ್ತನುಮಾ

ಕಾಳ, ರೂಪ, ಗುಣ, ಚಾರಿತ್ರಗುಳ್ಳ ಕನ್ಯೆಯರ ಪೂಜ್ಯಗ್ರಹಣನಂ ಮಾಡ
ದಕೊಂಡು ದೇವತುಷಿ ಪಿತೃಪುಣ್ಯಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಆತ್ಮೈಕ್ಯ
ರೈಗುಳ್ಳವರಾಗಿ ಸುಖದಿಂದ ಇರುವರು, ಮತ್ತು ಗೃಹಸ್ಥಾದಿಸಕಲಾಶ್ರಮಿ
ಗಳು ಏಕದಕ್ತೃಗುಳ್ಳವರಾಗಿ ಧೃಢಚಿತ್ತದಿಂದ ಬುದಿಹೇಳಲು ಇದಕೋಕಂ
ದ ಸಕಲೈಶ್ವರೈನನ್ನನುಭವಿಸಿ ಅಶ್ವಮೇಧಾದಿ ಸಕಲ ಕ್ರತುಫಲಂಗಳಂ ಪೆ
ದದು ಪುಣ್ಯಲೋಕ ವಾಸವಂಸ್ಸೆದುವರು, ಇನ್ನು ಋತುಸೂಗದ ಸ್ತ್ರೀಗುಗ
ಳು ಕೇಳಿದರೆ ಸುಖನದೋಳು ಪುಷ್ಪಿಣಿಯರಾಗಿ ಸಕಲ ಸಂವತ್ಸರಗಳನ್ನು
ಜ್ಞಪತಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಸುಪುತ್ರರಂ ಪಡೆವರು, ಪ್ರಯುದ್ಧರಾದ ಸತಿಗಳು
ವಿಜ್ಞಾನದಿಂದ ಓದಿಕೇಳಿದರೆ ಪತಿವ್ರತಾ ಶಿರೋಮಣಿಗಳಾಗಿ ಗೌರವತೆಮುಂ
ತೆ ಸುಪುತ್ರರಂಪಡೆದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಸಂವತ್ಸು ಸೌಮ್ಯಂಗಳಾದ್ದಿ ಸೌ
ಭಾಗ್ಯಂಗಳಂ ಯೆದುವರು.

ದೃಗು ಮಂಗಳವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣ್ಯನಮಂ ದೇವೀಶನ್ನಿದಾನ
 ದೋಳು ಓದಿದರೂಓದಿದ್ದಂಕೇಳಿದರೂ ದೇವೀಪ್ರಸಾದ ಉಂಟಾಗಿ ಅಕ್ಷವೇ
 ಧಾದಿ ಸಕಲ ಕ್ರತುಫಲಂಗಳಂಪಡೆದು ನಿಡಿದಕಾರ್ಯವು ಕೈಗೂಡಿ ಸಕಲೈ
 ಶ್ವರ್ಯವಂ ಅನುಭವಿಸುವರು. ಸ್ಥಿರವಾರದೋಳು ಮೂವತ್ತನೇ ಆಶ್ವಾಸನಂ
 ನಿಷ್ಕುಸಾನನ್ನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿತುಬಿರ್ಜೂತರಾಗಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಓದಲು ಓದಿದ್ದಂಕೇಳಿದ
 ರೂ ಶ್ರೀರಂಗಾದಿ ಯಾತ್ರಾಫಲಂಗಳಂ ಗಂಗಾದಿ ಸಕಲತೀರ್ಥಸ್ನಾನ ಫ
 ಲಂಗಳಂ ವ್ರತೋಪವಾಸ ಪೂರಣಾದಿ ಫಲಂಗಳಂ ಪಡೆವರು. ನೋಮ
 ವಾರದೋಳು ಇಪ್ಪತ್ತು ಇಪ್ಪತೆ. ಉದನೇ ಆಶ್ವಾಸಗಳಂ ಭಕ್ತಿ ಪುರಸ್ಕರ
 ನಾಗಿ ಓದಿಕೇಳಲು ಈಶ್ವರಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಆವೈಶ್ವರ್ಯಮಂಪಡೆದು ಇಂ
 ದ್ರಭೋಗವಂ ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿಯೇ ಅನುಭವಿಸಿ ಒಡುಯಶಸ್ಸಂಪಡೆವರು.

ಈ ಪರಿಯ ಗುಣಂಗಳಂದೊಪ್ಪುವ ಈ ಸರ್ವೀನಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಶಬ್ದಾ
 ಷಂಗಳೋಳು ಬುದ್ಧಿ ಪ್ರಮಾದದಿಂದಬಂದ ನ್ಯೂನಾಧಿಕಭಾವ ಇದ್ದಲ್ಲಿ

ಜ್ಞಾರಾದ ಸರಸಕವಿಗಳು ತಿದ್ದಿ ಓದುತ್ತ ದೇಶದೇಶಂಗಳೋಳು

ಆಚಂದ್ರತಾರಕನಿರುವಂತೆ ಆಶೀರ್ವಾದವಂ ಗೈಯ್ಯೆಬಹು
 ಮು. ಕೇಳುವವರು ದೋಷವನ್ನೆಣಿಸದೆ ಗುಣವಂಕಂಡು ಆನಂದವಂ ಪ
 ಡುವುದೂ ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ || ಶ್ರೀ || ಶ್ರೀ || ಶ್ರೀ || ಶ್ರೀ || ಶ್ರೀ ||

ಗದ್ಯ || ಶ್ರೀಮನ್ಮಹೀಶ್ವರ ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ಚಾನು
 ರಾಜ ಒಡೆಯರನರ ಧರ್ಮಪತ್ತೀ ಕೆಂಪನಂಜನಾಂಬಾ ಗರ್ಭಸುಧಾಂಬು
 ಧಿ ರಾಕಾಸುಧಾಕರಾಯಮಾನರಾದ ಶ್ರೀಚಾಮುಂಡಿಕಾ ವರಪ್ರಸಾದೋ
 ಽಭ್ಯವರಾದ ಶ್ರೀಮತ್ಸುಮಸ್ತಭೂಮಂಡಲ ಮಂಡನಾಯಮಾನ ನಿಖಿಲದೇಶಾ
 ವತಂಸ ಕರ್ನಾಟ ಜನಪದ ಸಂಪದಧಿಷ್ಠಾನ್ಯಭೂತ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹೀಶ್ವರ
 ಮಹಾಸಂಸ್ಥಾನ ಮಧ್ಯ ದೇವೀವ್ಯಮಾನಾ ವಿಕಲಕಲಾನಿಧಿ ಕುಲಕ್ರಮಾ
 ಗತ ರಾಜಕ್ಷಿತಿಪಾಲ ಪ್ರಮುಖ ನಿಖಿಲ ನಿಜರಾಜಾಧಿರಾಜ ಮಹಾರಾಜಚ
 ಕ್ರನರ್ತಿ ಮಂಡಲಾನುಭೂತ ದಿವ್ಯರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನಾರೂಢ ಶ್ರೀಮದ್ರಾ
 ಜಾಧಿರಾಜರಾಜವರಮೇಶ್ವರಪ್ರೌಢಪ್ರತಾಪಾಪ್ರತಿಮನೀರಸರಪತಿಬಿರು
 ದಂತೆಂಬರ ಗಂಡ ಲೋಕೈಕನೀರ ಯದುಕುಲ ಪಯಿಃಪಾರಾವಾರ ಕಲಾ
 ನಿಧಿ ಶಂಖಚಕ್ರಾಂಕುಶ ಕುಠಾರ ಮಕರ ಮತ್ಸ್ಯ ಶರಭ ಸಾಳ್ವಗಂಡ

ಭೇರುಂಡಧರಣೀ ವನಾಹು ದುಸುಮೇಧ್ಯ ರುಡಕಂಠೀರವಾದ್ಯನೇಕ ಬಿರುದಾಂ
 ಕಿವರಾದ ಕುಂಡಲೀಯ ಖಂಡವರಪ ವುಂಡರೀಕ ಜವಾಖಂಡಲಕ್ಷ್ಮಯ
 ಖನಿಖಿಲ ಸುರವರ ಪರಿವನವರಿಣತ ಪ್ರಚೇತೆ ಬಲಕಂಡನುಂಡನುಂಡ
 ಸ ಸಿಪುಣ ಕೋದಂಡಕಾಂಡ ಮಂಡಲಾಗ್ರಧರ ಜುಜಂದಂಡ ಪರಿಮಂಡಿ
 ತ ಚಾಮುಂಡಿಕಾಕುಲಪ್ರವೀಕ್ಷಣ ಪ್ರವರ್ಧನಾನ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತ್ಯ
 ಸತ್ಯಪ್ರತಾನ ಸಕಲಭೂಷಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸರ್ವಂಕಷ ಚತುರ್ವಿಧ ಸರ
 ಸಕವಿತಾ ಸಿಸ್ಸಹಾಯ ಸಿನಾರಾಣ ಧೌರೇಯ ಘಟಿಕಾ ಕತಗ್ರಂಥ ವಿನದಿ
 ಗನ್ವಯಿಂಧ ನಿಬಂಧನಸುರಂಧರತ್ರಿಮುಕವವಿತ್ರಾ ತ್ರೇಯಸಗೋತ್ರ ಸು
 ಚರಿತ್ರ ಚಾಮರಾಜ ಮಹಾರಾಜಪುತ್ರ ಸರಪತಿವಿರುದ ಮಹಿಕೂರ ಪು
 ರವರಾಧೀಕ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಡೆಯರವರಿಂದ ರಸಿಕಜನಾನಂದಕರ
 ಸೂಗಿ ನಿರವತನಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಪರಿಣಯಶೀಲ ಕನವೀನ ಕೃತಿ
 ಬೋರ್ ಮದೇಂದ್ರ ಮುಖ್ಯವಿಷಯ ವರ್ಣನವಂ ಬಣ್ಣಿಸಿರುವ ೩೬ ನೇ
 ಅಧ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಮಂಗಳಂ ನುಡು ಶ್ರೀ * ಶ್ರೀ

ಮುಪ್ಪತ್ತಾರು ಅಶ್ವಾಸಗಳೊಳ್ಳಿ ಸೌಗಂಧಿಕಾವರಿಣಯ

ಮುಕ್ತಾಯನಾಗಿರುವುದು.

ಮಂಗಳಾನಿಭವಂತು.

